ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ
ΑΝΤ/ΡΧΗΣ ΘΕΖΙΚΟΥ

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΟΝ
ΑΝΤΙΣΥΜΜΟΡΙΑΚΟΝ ΑΓΩΝΑ
(1946-1949)

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Γ΄ ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ
(1947-1949)

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ 1976

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ
ΕΙΣ ΤΟΥΣ
ΜΕΤΑΣΧΟΝΤΑΣ

ΠΡΟΣ : ΔΙΣ/ΑΣ
Στρατ. Τυπογραφεῖον
ΓΑΓΥΕΚ

ΚΟΙΝ. : 4ονΕΓ/ΑΣ
ΑΣ/3ονΕΓ/3

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ
ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ
3ον ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ/3
Τηλέφ. (ἐσωτ.) 26-23
Φ. 205/10/65666
Σ. 773
Ἀθῆναι 24 Ἰουν. 76
Συνημμένα : Εἷς τόμος (Πρωτότυπον)
εἰς ΔΙΣ/ΑΣ

ΘΕΜΑ : Ἱστορία Στρατοῦ

ΣΧΕΤ. : Φ. 205. 37/44/360402/21 Ἀπρ. 76/ΔΙΣ/ΑΣ

1. Τὸν ὑποβληθέντα διὰ τοῦ σχετικοῦ Ἱστορικὸν τόμον «Ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς κατὰ τὸν Κ/Σ ἀγῶνα (1946-49)—Ἐπιχειρήσεις Γ΄ΣΣ 1947-49».

ΚΥΡΟΥΜΕΝ

καὶ ἐντελλόμεθα τὴν ἐκτύπωσιν τούτου ὑπὸ τοῦ Στρατιωτικοῦ Τυπογραφείου εἰς 20.000 ἀντίτυπα ἐξ ὧν 2.000 πανόδετα καὶ 6 δερματόδετα.

2. Ἡ μέριμνα διὰ τὴν ὀρθὴν ἐκτύπωσιν ἀνατίθεται εἰς ΔΙΣ/ΑΣ.

3. Διανομὴ μερίμνῃ ΓΑΓΥΕΚ συμφώνως πρὸς τὸν διατεθησόμενον εἰς ταύτην ὑπὸ τῆς ΔΙΣ/ΑΣ Πίνακα Διανομῆς.

4. Τὸ Σχέδιον τῆς παρούσης ἐμονογραφήθη καὶ ὑπὸ τοῦ 4ουΕΓ/ΑΣ διὰ τὴν ἐκτύπωσιν καὶ βιβλιοδέτησιν.

Εὐάγγελος Ἀβέρωφ—Τοσίτσας
Ὑπουργὸς

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον
Ἰωάν. Καρλέσης
Λοχαγὸς—Γραμμ. 3ουΕΓ/ΑΣ
ΣΣ/ΕΠ/(Δ)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ἀντιστράτηγος ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ (1960)

Ὑποστράτηγος ΔΟΥΚΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ (1971)

» ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (1976)

Ἀντιστράτηγος ΜΕΤΑΞΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (1976)

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ: Συν/ρχης ΚΑΛΑΪΤΖΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αἱ λαβοῦσαι χώραν πολεμικαὶ συγκρούσεις τῶν Ἐθνικῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων κατὰ τῶν Κομμουνιστοσυμμοριτῶν (ΚΣ), ὀργάνων τοῦ Διεθνοῦς Κομμουνισμοῦ εἰς τὴν εὐρεῖαν τότε περιοχὴν τοῦ Γ΄ΣΣ περιλαμβάνουσαν τὰ δύο τρίτα τῆς Βορείας Ἑλλάδος ἤτοι τὴν Κεντρικὴν καὶ Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν καὶ Θράκην, κατὰ τὴν περίοδον 1947 ἕως 1949, ἐκρίθη σκόπιμον νὰ γραφοῦν εἰς ἰδιαίτερον τόμον, τὸν παρόντα, διότι αἱ πολεμικαὶ αὗται ἐνέργειαι ἔλαβον χώραν εἰς ἓν διαμέρισμα περιλαμβάνον ὀρεινὰς καὶ πεδινὰς ἐκτάσεις πρὸς Ἀνατολὰς τοῦ κορμοῦ τῆς Ἑλλάδος κείμενον καὶ ἐκτὸς τῆς ζώνης τῆς κυρίας προσπαθείας τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἥτις περιελάμβανε τὸν ΓΡΑΜΜΟΝ καὶ τὸ ΒΙΤΣΙ ἔνθα ἡ ἡγεσία τῶν ΚΣ ἤλπιζε νὰ ἐπιτύχῃ τοὺς σκοπούς της. Τοῦτο βεβαίως δὲν σημαίνει τὸ παράπαν ὅτι αἱ, εἰς τὴν ἄνω ζώνην τοῦ Γ΄ΣΣ λαβοῦσαι χώραν, συγκρούσεις κατὰ τῶν ΚΣ ἦσαν ἧσσονος σημασίας. Τὸ Γ΄ΣΣ κατὰ τὰ κρίσιμα ἰδίᾳ ἔτη 1948 καὶ 1949 χάρις εἰς τὴν ὑποστήριξιν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς περιοχῆς του κατώρθωσε διὰ τῆς δραστηριότητός του, παρὰ τὰ περιωρισμένα μέσα, νὰ διατηρήσῃ τὴν πρωτοβουλίαν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ νὰ συντρίψῃ διαδοχικῶς μεγάλα ΚΣ συγκροτήματα, ἐπὶ τῇ βάσει προγραμματισμένων καὶ καλῶς σχεδιασμένων ἐπιχειρήσεων. Ἕνεκεν τούτου ἐδημιουργήθησαν προϋποθέσεις δυνατότητος ἀφαιρέσεως σοβαρῶν δυνάμεων ἐκ τῆς περιοχῆς του διὰ τὴν χρησιμοποίησιν των ἀλλαχοῦ διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τοὐτέστιν τῆς Ρούμελης καὶ τὴν πρώτην μεγάλης κλίμακος ἐπιχείρησιν τοῦ Γράμμου κατὰ τὸ ἔτος 1948, ὡς καὶ τὴν τελικὴν τοιαύτην εἰς ΒΙΤΣΙ-ΓΡΑΜΜΟΝ κατὰ τὸ ἔτος 1949 ἔνθα ἐκρίθη ἡ μάχη τῆς Ἑλλάδος κατὰ τῶν ξενοκινήτων ἐχθρῶν της, τῶν ΚΣ.

Ἐξ ἄλλου λίαν εὐεργετικὴ ἦτο ἡ ἐπίδρασις ἣν τὸ Γ΄ΣΣ ἤσκησε διὰ τῆς δράσεώς του ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς λίαν εὐαισθήτου ταύτης περιοχῆς ἀποτελούσης μίαν ζώνην μήκους 600 χιλ. συνορεύουσαν μὲ τὰς κυριωτέρας ἐνισχυτρίας τῶν ΚΣ χώρας, τὴν Γιουγκοσλαβίαν καὶ Βουλγαρίαν, εἰς τὸν κατὰ τῆς Ἑλλάδος καταστρεπτικόν των πόλεμον.

Τὸ Ἔθνος ὁλόκληρον ἐκτιμῶν τὸ συντελεσθὲν ἔργον τόσον ὑπὸ τοῦ λαοῦ τῆς περιοχῆς ὅσον καὶ ὑπὸ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων θὰ τιμᾷ εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἀθανάτους νεκροὺς τοῦ ἱερωτέρου ἀγῶνος ὃν διεξήγαγε ποτέ.

Ὁ συγγραφεὺς κατέβαλε σοβαρὰν προσπάθειαν διὰ τὴν ἀντικειμενικὴν καὶ λεπτομερῆ ἐξιστόρησιν τῶν συμβάντων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀρχειακοῦ ὑλικοῦ καὶ συνεντεύξεων, μὴ ἀπομακρυνθείς, ὅσον ἦτο δυνατόν, ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν τῶν γεγονότων.

ΑΘΗΝΑΙ ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1976
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ὁ τόμος οὗτος ἀποτελεῖ μέρος τῆς ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς κατὰ τὸν Ἀντισυμμοριακὸν Ἀγῶνα 1946-1949» ἱστορικῆς σειρᾶς καὶ περιγράφει τὰς διεξαχθείσας ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἐπιχειρήσεις ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1947 μέχρι 31ης Ὀκτωβρίου 1949, καθ' ἣν ἐθεωρήθη ἐπισήμως ὡς τερματισθεὶς ὁ ἀγών. Ἐκρίθη δὲ σκόπιμον ὅπως ἀποτελέσῃ ἴδιον τεῦχος καθ' ὅσον τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ ἔδρασε, λόγῳ τῆς μορφολογίας τοῦ ἐδάφους, ἀνεξαρτήτως τῆς δράσεως τοῦ λοιποῦ στρατοῦ, ἐξαιρέσει περιπτώσεών τινων καθ' ἃς ἐπεβλήθη συντονισμὸς ἐνεργειῶν.

Αἱ διεξαχθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἐπιχειρήσεις κατὰ τὸ ἔτος 1946 περιελήφθησαν εἰς τὸν ἐκδοθέντα τόμον ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ πρῶτον ἔτος τοῦ Ἀντισυμμοριακοῦ Ἀγῶνος 1946».

Ἡ συγγραφὴ ἐβασίσθη ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων εἰς τὸ Ἀρχεῖον τῆς Διευθύνσεως Ἱστορίας Στρατοῦ στοιχείων, ἤτοι διαταγῶν ἐπιχειρήσεων ἐκθέσεων ἐπιχειρήσεων καὶ πεπραγμένων τῶν μονάδων, ὡς καὶ διαφόρων ἑτέρων σχετικῶν ἐγγράφων.

Παρὰ τὸν πόδα τῶν σελίδων ἀναγράφονται ἐν ὑποσημειώσει αἱ πηγαὶ ἐφ' ὧν ἐβασίσθη ἡ συγγραφή. Ἡ ἔνδειξις : Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1200/Α/15 σημαίνει ὅτι τὸ σχετικὸν μὲ τὰ ἀναφερόμενα γεγονότα ἔγγραφον εὑρίσκεται εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Διευθύνσεως Ἱστορίας Στρατοῦ, εἰς τὸν φάκελλον 1200, ὑποφάκελλον Α, ὑπ' αὔξοντα ἀριθμὸν 15.

Πρὸς ἐνημέρωσιν τοῦ ἀναγνώστου παρέχονται αἱ κατωτέρω ἐνδείξεις :

—Δὲν διαλαμβάνονται εἰς τὸν τόμον ὀργανωθεῖσαι ἐπιχειρήσεις καθ' ἃς δὲν ἐσημειώθη ἐπαφὴ μετὰ κομμουνιστοσυμμοριτῶν.

—Εἰς τὰς ἀπωλείας τῶν συμμοριτῶν περιλαμβάνονται μόνον οἱ ἐξηκριβωμένως νεκροὶ οἵτινες ἐγκατελείφθησαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἢ τῆς συμπλοκῆς ὡς καὶ οἱ συλληφθέντες ἢ παραδοθέντες. Δὲν περιλαμβάνονται οἱ διακομισθέντες ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν τραυματίαι ὧν τὸ ποσοστὸν δέον νὰ ὑπολογίζηται εἰς τὸ τριπλάσιον περίπου τῶν νεκρῶν.

—Τὰ κανονικὰ τάγματα πεζικοῦ, τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸν «Στρατὸν Ἐκστρατείας» ὡς ἀπεκλήθη ὁ ὀργανωθεὶς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν κατὰ τὸ βρετανικὸν σύστημα στρατός, ἀναφέρονται ὡς τάγματα πεζικοῦ ἢ ἁπλῶς τάγματα, προτασσομένου τοῦ τριψηφίου χαρακτηριστικοῦ ἀριθμοῦ των, ὡς τὸ «552 Τάγμα». Καὶ τοῦτο πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τὰ συγκροτηθέντα διαρκοῦντος τοῦ ἀγῶνος τάγματα ἐθνοφρουρᾶς, ἀριθμηθέντα διὰ μονοψηφίων καὶ διψηφίων ἀριθμῶν ὡς τὸ «39ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς». Τὰ ἐκ τούτων ἀξιοποιηθέντα βραδύτερον ἀπεκλήθησαν «Ἐλαφρὰ Τάγματα» καὶ διετήρησαν τοὺς αὐτοὺς χαρακτηριστικοὺς ἀριθμούς.

—Διὰ τὴν σύνταξιν τῶν σχεδιαγραμμάτων ἐχρησιμοποιήθησαν χάρται ὑπὸ κλίμακα 1 :100.000 καὶ 1 :200.000 ἐκδόσεως Γεωγραφικῆς Ὑπηρεσίας Στρατοῦ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΑΪΤΖΗΣ
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελὶς

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι — ΤΑ ΠΡΟ ΤΩΝ ΕΑΡΙΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΑ .

—Γενικὴ κατάστασις 1
—Ἐνέργειαι τῶν κομμουνιστῶν 5
—Ἀντίδρασις τοῦ Στρατοῦ 9
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν ΥΙΙ Μεραρχίας ... 11
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν Χ Μεραρχίας 13
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν ΧΙ Μεραρχίας 17
—Ἐπιχειρήσεις Βερμίου ὄρους 20
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὸ Βόρειον Βέρμιον 22
—Ἐπιχειρήσεις εἰς Πάϊκον, Καϊμακτσαλὰν καὶ Νότιον Βέρμιον 27
—Ἐπιχειρήσεις ποταμοῦ Ἀλιάκμονος 30
—Γενικὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐπιχειρήσεων 33
—Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι ὑπὸ τῆς χωροφυλακῆς ... 34
—Ἀεροπορικὴ δρᾶσις 35
—Ἀπώλειαι 35

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙ — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ

—Ἀποστολὴ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ 36
—Δύναμις—διάταξις συμμοριτῶν καὶ ἐθνικῶν δυνάμεων 37
—Συμμοριακὴ δραστηριότης 38
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν ΥΙΙ Μεραρχίας διαρκοῦντος τοῦ Σχεδίου ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ .....
—Ἐπιχειρήσεις Λεκάνης 46
—Ἐπιχειρήσεις εἰς Παγγαῖον ὄρος 46
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν Ἔβρου 46
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς παραμεθόριον περιοχήν 49
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι 52
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν Χ Μεραρχίας .....
—Ἐπιχειρήσεις βορειοανατολικῶς Σερρῶν 53
—Ἐπιχείρησις Κρουσίων 53
—Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια εἰς τὸ Δυτικὸν Μπέλες 54
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι 56
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὸν τομέα τῆς ΧΙ Μεραρχίας. Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Παϊκου 57
—Ἀποτυχοῦσα προσπάθεια ἐκκαθαρίσεως τοῦ Βερμίου ὄρους 60
—Ἐπιχείρησις ΚΥΚΝΟΣ 64
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι 65
—Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Σώματος Χωροφυλακῆς 65
—Συμμετοχὴ τῆς Ἀεροπορίας 67
—Ἀπώλειαι 68

Σελὶς

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ III Η ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΚΟΠΗΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ ΠΕΡΙΟΔΟΣ.
—Κατάστασις εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα. Σημαντικά τινα γεγονότα 69
—Ἐνέργειαι συμμοριτῶν 71
—Ἐπίθεσις κατὰ τῆς πόλεως Ναούσης 81
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν VII Μεραρχίας. Ἐπιχειρήσεις Μελιταίνης 84
—Ἐπιχειρήσεις Χαϊντοῦ Λόφου 86
—Ἐκκαθάρισις τῆς περιοχῆς Μπουκατὲ Ντάγ..... 89
—Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια τῆς 20ῆς Ταξιαρχίας βορειοδυτικῶς Κομοτινῆς 92
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι..... 94
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν τῆς X Μεραρχίας. Ἐπιχείρησις βορειοανατολικῶς Σερρῶν 95
—Ἐπιχείρησις εἰς τὴν περιοχὴν Λιασκόβου—Λαλιᾶ.. 98
—Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια τῆς 35ης Ταξιαρχίας βορείως Σερρῶν..... 100
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι..... 101
—Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια τῆς 31ης Ταξιαρχίας εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Παϊκου..... 102
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι..... 103
—Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι ὑπὸ τῆς χωροφυλακῆς 104
—Ἀεροπορικὴ δραστηριότης 105
—Ἀπώλειαι 105

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IY ΕΥΡΕΙΑΣ ΕΚΤΑΣΕΩΣ ΕΠΙΘΕΤΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ
—Σχέδιον Ἐνεργείας τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ... 106
—Ἐκκαθάρισις τοῦ Βερμίου 109
—Διάλυσις τοῦ συμμοριακοῦ Τάγματος Πάνου..... 115
—Κέντρον ἀντιστάσεως «Κερασιές» 118
—Ἐπιθετικαὶ ἐπιχειρήσεις ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν... 121
—Ἐνέργειαι τῆς 31ης Ταξιαρχίας 127
—Συμμετοχὴ τῆς X Μεραρχίας εἰς τὴν ἐπιχείρησιν «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ»..... 128
—Ἐνέργειαι τῆς 51ης Ταξιαρχίας μετὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Σχεδίου «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ»..... 131
—Συμμετοχὴ τῆς Ἀεροπορίας εἰς τὴν ἐπιχείρησιν «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ» 134

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Y ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΜΗΝΕΣ ΤΟΥ 1947.
—Σημαντικά τινα γεγονότα..... 136
—Συμμοριακὴ δρᾶσις 138
—Προσβολαὶ ἀστικῶν καὶ ἡμιαστικῶν κέντρων..... 148
—Ἐπιχειρήσεις VII Μεραρχίας. Προσπάθεια ἐκκαθαρίσεως τῆς δυτικῶς τοῦ Ἕβρου ποταμοῦ παραμεθορίου περιοχῆς 155
—Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια βορείως Παπάδων..... 158

—Προσβολὴ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαϊντοῦ..... 160
—Ἀποτυχοῦσα προσπάθεια ἐκκαθαρίσεως τῆς Δυτ. Θράκης 163
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι..... 168
—Ἐπιχειρήσεις Χ Μεραρχίας. Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια βορείως Σερρῶν..... 171
—Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια εἰς Μενοίκιον ὄρος..... 172
—Ἔλεγχος ἐπὶ τῶν Κρουσίων..... 172
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι..... 177
—Ἐπιχειρήσεις XI Μεραρχίας. Ἀποτυχοῦσα προσπάθεια συντριβῆς τῶν συμμοριτῶν εἰς Βόρειον Βέρμιον ὄρος 179
—Ἐπιχειρήσεις περιοχῆς ΕΥΡΩΠΟΥ—ΘΗΡΙΟΠΕΤΡΑΣ..... 182
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι..... 186
—Ἐπιχειρήσεις 51ης Ταξιαρχίας..... 187
—Ἐπιχειρήσεις μονάδων Χωροφυλακῆς..... 188
—Συμβολὴ τῆς ἀεροπορίας 189
—Ἀπώλειαι 190

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΥΙ ΤΟ ΚΡΙΣΙΜΟΝ ΕΤΟΣ 1948.

—Σημαντικά τινα γεγονότα..... 191
—Ἡ κατάστασις εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ 192
—Συμμοριακὴ δραστηριότης 195
—Ἐπιδρομὴ ἐπιδείξεως κατὰ τῆς Θεσσαλονίκης.... 206
—Προσβολὴ ἑτέρων ἀστικῶν καὶ ἡμιαστικῶν κέντρων 210
—Ἐπιχειρήσεις ΥΙΙ Μεραρχίας. Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια βορειοδυτικῶς Παρανεστίου 210
—Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια βορειοανατολικῶς Παρανεστίου 212
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι..... 212
—Ἐπιχειρήσεις Χ Μεραρχίας. Προσβολὴ συμμοριακοῦ τάγματος εἰς Μενοίκιον 214
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς Κρουσίων Φλαμπουρίου καὶ Κερδυλλίων..... 216
—Ἐπιτυχὴς ἐπιθετικὴ ἐνέργεια βορειοανατολικῶς Σερρῶν..... 222
—Προσβολὴ τοῦ ἀρχηγείου Κρουσίων..... 226
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι 231
—Ἐπιχειρήσεις XI Μεραρχίας. Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια εἰς τὸ Βέρμιον ὄρος 232
—Ἐπιθετικὴ ἐπιδρομὴ εἰς περιοχὴν Τζένας..... 236
—Ἐκκαθάρισις τοῦ Βερμίου ὄρους..... 239
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι..... 250
—Ἐπιχειρήσεις εἰς περιοχὴν 51ης Ταξιαρχίας..... 252
—Συντριβὴ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὰ Πιέρια..... 257
—Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι ὑπὸ τῆς 87ης Στρατιωτικῆς περιοχῆς..... 262

Σελίς

—Ἀεροπορικὴ δραστηριότης 262
—Ἀπώλειαι 263

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΥΙΙ ΕΑΡΙΝΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

—Ἀναδιάρθρωσις τοῦ Γ' Σ.Σ. Συμμοριτισμὸς..... 264
—Συμμοριακὴ δραστηριότης..... 267
—Ἐπίθεσις κατὰ τῆς Φρουρᾶς Παπάδων..... 276
—Προσβολαὶ ἀστικῶν κέντρων..... 280
—Δράσις συμμοριακῶν πυροβόλων. Ναρκοπόλεμος. Στρατολογία, Ἐκτελέσεις. Ληλασίαι. Καταστροφαὶ 283
—Ἐπιχειρήσεις ΥΙΙ Μεραρχίας. Σοβαρὰ φθορὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν βορείως Παπάδων..... 284
—Προσβολὴ συμμοριακοῦ συγκροτήματος βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς 287
—Ἰσχυρὰ ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις Β. Παπάδων..... 291
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι..... 292
—Ἐπιχειρήσεις ΧΙ Μεραρχίας. Ἐπιχείρησις ἐπὶ Βερμίου 294
—Ἐπιτυχὴς προσβολὴ συμμοριτῶν ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλάν 297
—Ἀποτυχοῦσα ἐπιθετικὴ ἐνέργεια εἰς τὰ Πιέρια..... 301
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι..... 301
—Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι ὑπὸ τῆς 31ης Ταξιαρχίας. Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια ἐπὶ τῶν Κρουσίων..... 303
—Ἐκκαθάρισις τῶν Κρουσίων..... 304
—Δραστηριότης εἰς τὸν θύλακα Κορώνας..... 309
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι..... 313
—Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας. Ἐπιχειρήσεις εἰς τὰ ὄρη Βροντοῦς καὶ Μενοίκιον..... 314
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Χαλκιδικὴν καὶ τὰ Κερδύλλια 315
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι..... 317
—Συμβολὴ τῆς Ἀεροπορίας 319
—Ἀπώλειαι 320

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΥΙΙΙ ΣΟΒΑΡΑΙ ΕΠΙΤΥΧΙΑΙ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

—Αἰσθητὴ βελτίωσις τῆς καταστάσεως 321
—Συμμοριακὴ δραστηριότης 323
—Προσβολαὶ ἀστικῶν καὶ ἡμιαστικῶν κέντρων..... 331
—Δρᾶσις συμμοριακῶν πυροβόλων. Ναρκοπόλεμος Στρατολογία 333
—Ἐπιχειρήσεις ΥΙΙ Μεραρχίας. Ἀποτυχοῦσα ἐνέργεια δυτικῶς Διδυμοτείχου..... 334
—Τοπικαὶ ἐνέργειαι 26ης Ταξιαρχίας..... 334
—Ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις εἰς τὸν Ἕβρον..... 336
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὸ Παγγαῖον καὶ Τσάλ Ντάγ..... 343
—Ἐπιτυχεῖς ἐνέργειαι Β.Α. Παπάδων..... 346
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι 349

—Ἐπιχειρήσεις XI Μεραρχίας. Προσβολὴ τοῦ Ἀρχηγείου Βερμίου 351
—Ἐξάρθρωσις συμμορ. Ταξιαρχιῶν ἐπὶ τοῦ Παΐκου ὄρους 356
—Καταστροφὴ ὀργανώσεων εἰς περιοχὴν Τζένας..... 365
—Ἐκκαθαριστικαὶ ἐνέργειαι ἐπὶ Καϊμακτσαλὰν..... 366
—Σοβαρὸν μεθοριακὸν ἐπεισόδιον προκληθὲν ὑπὸ τῶν Γιουγκοσλαύων 372
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι..... 376
—Ἐπιχείρησις διεξαχθεῖσα ὑπὸ τῆς 31ης Ταξιαρχίας. εἰς Ἀνατολικὸν Μπέλες 377
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι..... 382
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν Δ/σεως ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας..... 384
—Ἀεροπορικὴ δραστηριότης 386
—Ἀπώλειαι 386

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IX ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΜΗΝΕΣ ΤΟΥ 1948 .
—Τὸ Γ'Σ. Στρατοῦ διέρχεται δυσχερῆ περίοδον..... 388
—Δραστηριότης Κομμουνιστοσυμμοριτῶν 391
—Προσβολὴ τῆς Ἐδέσσης 398
—Προσβολὴ τῆς Ναούσης 403
—Προσβολὴ τῆς Ἀριδαίας 404
—Προσβολὴ διὰ Πυροβόλου τῆς Θεσ/νίκης..... 406
—Δρᾶσις συμμορ. πυρ/κοῦ. Ναρκοπόλεμος. Λεηλασίαι, καταστροφαί, ἐκτελέσεις, στρατολογία..... 407
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν ΥΙΙ Μεραρχίας..... 408
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν Δ/σεως ἐθνοφρουρᾶς Κεντρ. Μακεδονίας. Ἐπιχείρησις Χαλκιδικῆς..... 411
—Ἀγῶνες βορείως Σερρῶν 415
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι..... 421
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὸ νότιον Μπέλες..... 422
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὸν τομέα XI Μεραρχίας ἐπὶ τοῦ Παΐκου ὄρους 422
—Λοιπαὶ μικροεπιχειρήσεις 424
—Ἀεροπορικὴ δραστηριότης 425
—Ἀπώλειαι 425

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ X Η ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΥ
—Ἐπέκτασις τοῦ συμμοριτισμοῦ. Ἀλλαγὴ τῆς Ἀνωτάτης Στρατιωτικῆς Ἡγεσίας..... 426
—Ἀναπτυχθεῖσα ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν δραστηριότης 428
—Προσβολὴ τῆς πόλεως Ἐδέσσης..... 434
—Κατάληψις ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν τῆς Ναούσης 435
—Προσβολαὶ ἑτέρων ἀστικῶν καὶ ἡμιαστικῶν κέντρων 444
—Δρᾶσις τοῦ συμμοριακοῦ πυρ/κοῦ. Ναρκοπόλεμος.. 445
—Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι εἰς τὴν περιοχὴν ΥΙΙ Μεραρχίας 445

—Ἐπιχειρήσεις τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν. Ἐπιθετ. ἐνέργεια εἰς Κερδύλλια..... 446
—Δευτέρα ἐπιθετ. ἐνέργεια εἰς Κερδύλλια..... 447
—Συντριβὴ τῆς 20ῆς κομμουνιστοσυμμοριακῆς Ταξιαρχίας 452
—Ἐπιχειρήσεις βορείως Σερρῶν..... 458
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι 459
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν Στρατ. Δ/σεως Κεντρ. Μακεδονίας. Ἐπιχείρησις Βερτίσκου—Φλαμοῦρι 460
—Πρώτη ἐπιχείρησις Χαλκιδικῆς..... 460
—Δευτέρα ἐπιχείρησις Χαλκιδικῆς 464
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι 468
—Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι εἰς τὴν περιοχὴν τῆς 31ης Ταξιαρχίας..... 469
—Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι εἰς τὴν περιοχὴν XI Μεραρχίας 470
—Δρᾶσις τῆς Ἀεροπορίας..... 470
—Ἀπώλειαι 471

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ XI ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΕΑΡ ΤΟΥ ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΥ
—Εὐοίωνοι ἐνδείξεις 472
—Συμμοριακὴ δρᾶσις 473
—Δρᾶσις συμμορ. πυρ/κοῦ. Ναρκοπόλεμος..... 481
—Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι εἰς τὴν περιοχὴν τῆς YII Μεραρχίας. Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν βορείως Ἀλεξανδρουπόλεως παραμεθόριον ζώνην. 481
—Ἐπιθ. ἀναγνωρίσεις βορείως Ἀλεξανδρουπόλεως... 486
—Ἐπιθ. ἀναγνωρίσεις βορειοανατολικῶς Ξάνθης.... 487
—Ἐπιθ. ἐνέργειαι βορειοδυτικῶς Ξάνθης 488
—Μικροεπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν YII Μεραρχίας 491
—Περιοχὴ Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν. Ἐπιχείρησις βορείως Σερρῶν 492
—Ἐπιχείρησις Ἀνατολικοῦ Μπέλες 495
—Ἐκκαθάρισις τῆς βορείως Σερρῶν παραμεθορίου ζώνης 500
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὰς περιοχὰς Στρατ. Δ/σεως Κεντρ. Μακεδονίας καὶ XI Μεραρχίας..... 506
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν 31ης Ταξιαρχίας.... 507
—Συμμετοχὴ τῆς Ἀεροπορίας..... 510
—Ἀπώλειαι 510

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ XII ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΑΝΤΙΣΥΜΜΟΡΙΑΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ
—Μεταβολαὶ εἰς τὴν σύνθεσιν καὶ διάταξιν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ 511
—Προθέσεις τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ..... 514
—Βόρειοι Γείτονες 515
—Δύναμις καὶ διάταξις τῶν συμμοριτῶν..... 516
—Συμμοριακὴ δρᾶσις 516

Σελὶς

—Δρᾶσις συμμοριακοῦ πυρ/κοῦ—Ναρκοπόλεμος 521
—Ὁριστικὴ ἐκκαθάρισις τοῦ Καϊμακτσαλὰν 522
—Ἐκκαθάρισις τοῦ Βερμίου ὄρους 529
—Ἐπιχείρησις εἰς Κάτω Ὄλυμπον 532
—Μικροεπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν XI Μεραρχίας ... 533
—Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι εἰς τὴν YII Μεραρχίαν.
—Ἐπιχείρησις Χαϊντοῦ. 533
—Πλήρης ἐκκαθάρισις τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες 536
—Πλήρης ἐκκαθάρισις καὶ τοῦ Δυτικοῦ Μπέλες 540
—Ἕτεραι ἐπιχειρήσεις τῆς YII Μεραρχίας 545
—Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι 546
—Ἐπιχειρήσεις εἰς περιοχὴν Στρατ. Δ/σεως Θράκης .. 549
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν Στρατ. Δ/σεως Κεντρικῆς Μακεδονίας 551
—Ἐπιχειρήσεις 87ης Στρατ. Περιοχῆς 552
—Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν II Μεραρχίας 553
—Συμμετοχὴ τῆς Ἀεροπορίας 556
—Ἀπώλειαι 556
—Συνολικαὶ ἀπώλειαι 557
—Ἐπίλογος 558

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ 561

ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΕΩΣ ΜΟΝΑΔΩΝ 609

ΠΙΝΑΞ ΦΟΝΕΥΘΕΝΤΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ 649

ΠΙΝΑΞ ΣΥΝΤΕΤΜΗΜΕΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ 655

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

1. Βόρειος καὶ Κεντρικὴ Ἑλλὰς 2
2. Περιοχὴ Θράκης (Ἀντολικὸν τμῆμα) ..... 1(α)
3. Περιοχὴ Θράκης (δυτικὸν τμῆμα) ..... 1(β)
4. Μακεδονικὴ περιοχὴ ..... 1(γ)
5. Περιοχὴ Πιερίας 16
6. Χαλκιδική ..... 16(α)
7. Ἐπιχειρήσεις 26ης Ταξιαρχίας (3—6.4.47) 19
8. Ἐπιχείρησις ΓΛΑΡΟΣ (26.2—10.3.47) ..... 16(β)
9. Ἐπιχείρησις Νοτίου Βερμίου (2—8.3.47) 28
10. Ἐπιχείρησις Ἀλιάκμονος (8—10.3.47) 31
11. Προσβολὴ 557 Τάγματος (23.6.47) 43
12. Ἐπιχείρησις ΦΑΛΑΚΡΟΝ (29.5—17.6.47) 47
13. Ἐπιχείρησις ΡΟΔΟΠΗ (7—9.7.47) 50
14. Ἐπιχείρησις ΜΠΕΛΕΣ (4—6.7.47) 55
15. Ἐπιχείρησις ΛΕΩΝ (2—10.4.47) 58
16. Ἐπιχείρησις ΦΙΛΙΠΠΟΣ (23—30.4.47) 61
17. Προσβολὴ Πενταλόφου (10.8.47) 74
19. Ἐπιχείρησις Μελιταίνης (28—29.7.47) 85
20. Ἐπιχείρησις Χαϊντοῦ Λόφου (22—24.8.47) 87

21. Ἐκκαθάρισις περιοχῆς Μπουκατὲ Ντὰγ (4—8.9.47) 90
22. Ἐνέργεια 26ης Ταξιαρχίας (4—8.9.47) 93
23. Ἐπιχείρησις ΑΛΙΑΚΜΩΝ (30.7—5.8.47) 96
24. Ἐπιχείρησις Λιασκόβου—Λαλιᾶ (17—20.8.47) 99
25. Περιοχὴ Μακεδονίας 107
26. Ἐπιχείρησις ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Ἐκκαθάρισις Βερμίου (25.8—8.9.47) 110
27. » » Διάλυσις συμμορ. Τάγματος (4—5.9.47) 116
28. » » Ἐπιχειρήσεις Καϊμακτσαλὰν (14.9—5.10.47) 122
29. » » Ἐνέργειαι ἐπὶ Κρουσίων (25.9-6.10.47) 129
30. Ἐνέργειαι 51ης Ταξιαρχίας (18—26.9.47) 132
31. Προσβολὴ τῆς Ἐδέσσης (20-21.10.47) 149
32. Ἐπιχείρησις ΟΡΒΗΛΟΣ (3—5.10.47) 156
33. Ἐπιχείρησις ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ (7—12—11.47) 159
34. Ἐπιχείρησις ΚΡΟΥΣΙΑ (7—9.12.47) 161
35. Ἐπιχείρησις ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (22—30.12.47) ..... 160(α)
36. Ἔλεγχος ἐπὶ τῶν Κρουσίων (1—20.12.47) 173
37. Ἐπιχείρησις ΑΘΗΝΑΙ (12—17.11.47) 180
38. Ἐπιχείρησις Εὐρώπου—Θηριόπετρας (6-10.12.47) 183
39. Προσβολὴ τῆς Θεσσαλονίκης (10—12.2.48) ..... 192(α)
40. Ἐπιχείρησις ΜΟΡΝΟΣ (9—11.1.48) 215
41. Ἐπιχείρησις ΣΤΡΥΜΩΝ (17—22.2.48) 218
42. Ἐπιχείρησις Κερδυλλίων (10—12.2.48) 219
43. Ἐπιχείρησις ΛΑΙΛΑΨ (17—20.3.48) 223
44. Ἐπιχείρησις ΗΡΑΚΛΗΣ (30—31.3.48) 227
45. » » (31.3—5.4.48) 228
46. Ἐπιχείρησις ΙΕΡΑΞ (10—13.1.48) 233
47. Ἐπιχείρησις ΠΑΡΜΕΝΙΩΝ (20.1.48) 237
48. Ἐπιχείρησις ΛΑΡΙΣΣΑ (3—26.3.48) ..... 240(α)
49. Ἐπιχειρήσεις 51ης Ταξιαρχίας εἰς τὰ Πιέρια (7—23.1.48) 253
50. Συντριβὴ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὰ Πιέρια (1—28.3.48) ..... 256(α)
51. Ἐπίθεσις κατὰ Παπάδων (15—19.5.48) 277
52. Ἐπιχείρησις ΠΑΡΝΑΣΟΣ (13—15.4.48) 285
53. Ἐπιχείρησις ΓΚΙΩΝΑ (24—31.5.48) 288
54. Ἐπιχείρησις ΑΕΤΟΣ (16—23.5.48) 295
55. Ἐπιχείρησις ΡΑΧΗ (28.5—1.6.48) 298
56. Ἐπιχείρησις ΣΙΓΗ (8—11.5.48) 305
57. Ἐπιχείρησις ΧΕΛΙΔΩΝ (24—29.5.48) 306
58. Περιοχὴ θύλακος Κορώνας 310
59. Ἐπιχείρησις ΠΑΠΟΥΣ (11—25.8.48) 337
60. » » (2—7.9.48) 344
61. Ἐπιχείρησις ΚΟΥΛΑ (23—29.9.48) 347
62. Ἐπιχείρησις ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ (4—18.7.48) 352
63. Ἐξάρθρωσις συμμοριακῶν ταξιαρχιῶν εἰς Πάϊκον (22—26.7.48) ... 352(α)
64. Ἐπιχείρησις ΔΑΦΝΗ (24.8—25.9.48) ..... 352(β)
65. Ἐπιχείρησις Ἀνατολικοῦ Μπέλες (5—14.8.48) 378
66. Προσβολὴ τῆς Ἐδέσσης (22—23.12.48) 401
67. Προσβολὴ τῆς Ἀριδαίας (28—29.12.48) 405

68. Προσβολὴ συμμοριτῶν εἰς Μενοίκιον (16—22.12.48) 409
69. Ἐπιχείρησις Χαλκιδικῆς (8—28.10.48) 412
70. Ἐπιχείρησις Πίνδος (8—25.11.48) ..... 416(α)
71. Κατάληψις ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν τῆς Ναούσης (11—15.1.49) 436
72. » » » » » » (11—15.1.49) 437
73. Ἐπιχείρησις ΑΧΙΛΛΕΥΣ (6—10.2.49) 448
74. Ἐπιχείρησις ΠΟΣΕΙΔΩΝ (1—12.3.49) ..... 448(α)
75. Ἐπιχείρησις Χαλκιδικῆς (13—24.2.49) 461
76. » » (19.3—7.4.49) 465
77. Προσβολὴ Μεταξάδων (15—20.5.49) 475
78. Ἐπιχείρησις ΑΛΜΑ (18—23.4.49) 482
79. Ἐπιχείρησις ΑΛΜΑ (18—23.4.49) 483
80. Ἐπιχείρησις ΟΛΥΜΠΟΣ (13—18.6.49) 489
81. Ἐπιχείρησις βορείως Σερρῶν (12—15.4.49) 493
82. Ἐπιχείρησις Ἀνατολικοῦ Μπέλες (5—10.5.49) ..... 496(α)
83. Ἐπιχείρησις ΑΡΗΣ (7—9.5.49) 501
84. Ἐπιχείρησις ΑΙΑΣ (6—20.7.49) ..... 512(α)
85. Ἐπιχείρησις ΚΑΡΑΜΠΕΤΣΟΣ (16—21.7.49) 530
86. Ἐπιχείρησις Χαϊντοῦ (21—25.7.49) 534
87. Ἐπιχείρησις ΑΡΠΑΓΗ εἰς Ἀνατ. Μπέλες (18—23.7.49) ..... 544(α)
88. Ἐκκαθάρισις τοῦ Δυτικοῦ Μπέλες (24.8—2.9.49) ..... 544(β)

ΕΙΚΟΝΕΣ

Εἰκὼν

1. Ἀντιστράτηγος Βεντήρης Κων/νος - Διοικητὴς Γ' Σώματος Στρατοῦ ἀπὸ (16-6-46) ἕως (16-2-47). ..... 1(α)
2. Ἀντιστράτηγος Στεργιόπουλος Σωτήριος - Διοικητὴς Γ' Σώματος Στρατοῦ ἀπό (17-2-47) ἕως (24-2-47). ..... 1(β)
3. Ὑποστράτηγος Παπαγεωργίου Γεώργιος - Διοικητὴς Γ' Σώματος Στρατοῦ ἀπὸ (25-2-47 ἕως 9-12-47). ..... 1(γ)
4. Ἀντιστράτηγος Γρηγορόπουλος Θεόδωρος - Διοικητὴς Γ' Σώματοῦ ἀπό (10-12-47) ἕως (16-3-51) ..... 1(δ)

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Σελίς	Στίχος	Ἀντὶ	Εἰς τὸ ὀρθὸν
1	28	Πάϊκου	Παΐκου
9	31	γυνὴ	γυναῖκα
14	7	ἑνὸς	ἑνὸς
140	44	κατέκασαν	κατέκαυσαν
141	6	τὸς	τοὺς
141	7	ὄρους	ὄρους
142	38	κα	καὶ
145	39	συνεκρούσθη	ἀπεκρούσθη
146	16	ἐλεηλάτηαν	ἐλεηλάτησαν
148	23	ἐνεκαθίσταντο	ἐγκαθίσταντο
150	48	ἀγνοούμενοι	ἀγνοούμενοι
154	35	ἀντεπεκρίθησαν	ἀνταπεκρίθησαν
170	4	ἐκκρηκτικῶν	ἐκρηκτικῶν
171	27	μέχαι	μάχαι
174	48	ὁμάδος	ὁμάδος
189	20	διάρκιαν	διάρκειαν
193	19	συνάντησιν	συντήρησιν
194	45	συνείσθησαν	συνεχίσθησαν
204	1	νεκρῶν	ναρκῶν
208	21	τᾶς	τῆς
212	2	τωνς	τῶν
240	Σχεδ. 48	3-6 Μαρτ	3-26 Μαρτ
244	20	Ἄνω	Ἄνω
248	28	εἶχε	εἶχε
249	9	μὰ	νὰ
256	37	ἔξωθι	ἔξωθι
264	4	Μεραρχίαι	Μεραρχία
266	25	18.000	1.800
268	15	Ἕτερον	Ἕτερον
269	15	ἐκραγείσας	ἐκραγείσης
281	6	ἀκροίας	ἀκραίας
284	19	ἠλίσσετο	εἱλίσσετο
286	15-16	συμμοριῶν	συμμοριτῶν
287	5	ἐκτελέσει	ἐκτελέσει
302	13	ἀπωλεσθείσης	ἀπολεσθείσης
302	47	μεκροὺς	νεκροὺς
304	16	ἐπιχειρούντων	ἐπιχειρουσῶν
319	39	ἐμφάνησις	ἐμφάνισις
331	1	οι	οἱ
332	44	ἀνεκατέλαβον	ἀνακατέλαβον
334	4	διεξοχθεῖσαι	διεξαχθεῖσαι
339	39	Ματαξάδες	Μεταξάδες
353	45	Πηροφορίαι	Πληροφορίαι
364	37	ἐπιφέρουσα	ἐπιφέρουσα
366	31	δατεθεῖσα	διατεθεῖσα
380	15	ἐπηχειρήσας	ἐπιχειρήσας
392	39	ἔφεδρος	ἔφεδρος
393	17	Μπαυκατὲ	Μπουκατὲ
398	38	Πυροβολαρχίαν	Πυροβολαρχίαν
399	32,39	ἀνεκατέλαβεν	ἀνακατέλαβεν
400	39	ἐγκαταλείψασα	ἐγκαταλεῖψαν
411	5	διεξαχθεῖσα	διεξαχθεῖσαι
411	34	ἐθνυφρουρᾶς	Ἐθνοφρουρᾶς
414	22	ἀπεχώρησεν	ἀπεχώρησαν
417	40	ὑφίστανται	ὑφίστοντο
418	6	ἀνεκατέλαβε	ἀνακατέλαβε
419	26	εἰσχωρήσα	εἰσχωρήσας

Σελὶς	Στίχος	Ἀντὶ	Εἰς τὸ ὀρθὸν
421	6	Τάγλατος	Τάγματος
422	24	διασκέσασαν	διαρκέσασαν
423	22	προωθηθένος	προωθηθέντος
424	40	ἐγκατεστημάνας	ἐγκατεστημένας
429	13	νάκτα	νύκτα
429	23	παραδοθέντος	παραδοθέντας
431	6	ἀπὸ	ἀπὸ
431	32	35ης	25ης
435	12	Μεραρχία	Μεραρχίας
438	1	τὴν	τὸν
440	28	Ἐδέσης	Ἐδέσσης
448	Σχεδ. 74	1-2 Μαρτίου	1-12 Μαρτίου
451	37	ἑός	εἰς
454	32	Χουμνικοὺ	Χουμνικοῦ
462	42	παρέμεινεν	παρέμειναν
467	20	τὸν	ὑπὸ τὸν
467	20	προερχόμενον ὑπὸ	προερχόμενον
470	29	συμμορῖαι	συμμορῖται
472	15	ἀπετάβλητοι	ἀμετάβλητοι
472	27	ὀβολαὶ	βολαὶ
473	12	ἔθα	ἔνθα
476	19	διαπιστώσωσι	διασπάσωσι
486	1	μὸ	μὲ
487	4	προσρούσασα	προσκρούσασα
496	19	συμμορικακὴν	συμμοριακὴν
499	22	τοῦ	τῆς
500	24	τὶς	τῆς
500	42	πενθήμενον	πενθήμερον
505	21,22	Στρατηγέον	Στρατηγεῖον
510	29	ἀετοπλάνα	ἀεροπλάνα
527	21	ἐξερευνήσεως	ἐξερευνήσεις
563	9	δὺο ἐτὲ	δύο
598	18	ΤΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ	ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ
619	36	Μεαστάθμευσις	Μεταστάθμευσις
626	28	Βεμίρον	Βερμίου
645	25	Πεγικοῦ	Πεζικοῦ
645	26	Μεταταξάκης	Μεταξάκης
652	57	Χαμκιδικῆς	Χαλκιδικῆς

Εἰς τὰς μερικὰς ἐπικεφαλίδας νὰ διορθωθοῦν αἱ λέξεις :

νότιον Βέρμιον εἰς τὸ ὀρθὸν : Νότιον Βέρμιον— Σελὶς 27,179
δυτικὸν Μπέλες » » » : Δυτικὸν Μπέλες » 54
Ἐνέργειαι εἰς τὸ ὀρθὸν : Ἐνέργειαι Σελὶς 124,131
Ἀεροπορίας » » » : Ἀεροπορίας » 134
Ἐπιχειρήσεις » » » : Ἐπιχειρήσεις » 155, 168, 171, 177, 179, 182, 186, 187, 211, 212, 214, 216, 250, 252, 262, 384.
Ἐπιθετικὴ εἰς τὸ ὀρθὸν : Ἐπιθετικὴ Σελὶς 158, 171, 211, 212
Ἀποτυχοῦσα » » » : Ἀποτυχοῦσα » 163,179
Ἀπώλειαι » » » : Ἀπώλειαι » 190, 263
Ἡ » » » : Ἡ » 192
Ἐπιδρομὴ » » » : Ἐπιδρομὴ » 206
Ἀεροπορικὴ » » » : Ἀεροπορικὴ » 262
Ἀναδιάρθρωσις » » » : Ἀναδιάρθρωσις » 264
ἑδαίωσις » » » : ἑδραίωσις » 304

Εἰς τὸν Πίνακα «Βασικαὶ Συνθηματικαὶ Παραστάσεις» καὶ εἰς τὴν στήλην «τεθωρακισμένα» νὰ τεθῇ τὸ διακριτικὸν τῆς δυνάμεως, ὡς εἰς τὴν ἀντίστοιχον στήλην «Μηχανικόν» ἤτοι Οὐλαμὸς (. . .), Ἴλη I), Ἐπιλαρχία (II).

Ἀντιστράτηγος Βεντήρης Κων/νος
Διοικητὴς Γ΄ Σώματος Στρατοῦ
16-6-46 ἕως 16-2-47

Ἀντιστράτηγος Στεργιόπουλος Σωτήριος
Διοικητὴς Γ΄ Σώματος Στρατοῦ
17-2-47 ἕως 24-2-47

Ὑποστράτηγος Παπαγεωργίου Γεώργιος
Διοικητὴς Γ΄ Σώματος Στρατοῦ
25-2-47 ἕως 9-12-47

Ἀντιστράτηγος Γρηγορόπουλος Θεόδωρος
Διοικητὴς Γ΄ Σώματος Στρατοῦ
10-12-47 ἕως 16-3-51

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι

ΤΑ ΠΡΟ ΤΩΝ ΕΑΡΙΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Γενικὴ κατάστασις

(Σχεδιάγραμμα 1)

1. Ἡ ἐκδηλωθεῖσα κατὰ τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1946 ἔνοπλος ξενοκίνητος κομμουνιστικὴ ἀνταρσία, εὗρε τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ εἰς τὴν περίοδον τῆς ἀνασυγκροτήσεως. Τὸ Σῶμα τοῦτο διαλυθὲν μετὰ τοῦ συνόλου τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1941, κατόπιν τῆς ἐπακολουθησάσης τὴν Γερμανικὴν εἰσβολὴν συνθηκολογήσεως, ἐπανεσυγκροτήθη μὲ ἕδραν καὶ πάλιν τὴν Θεσσαλονίκην, τὴν 16ην Μαΐου 1946 διὰ μεταπτώσεως τῆς Ἀνωτέρας Γενικῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Κεντρικῆς Μακεδονίας.

Τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ἀντιστρατήγου Βεντήρη Κωνσταντίνου εἶχε τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1947 τὴν ἀκόλουθον σύνθεσιν καὶ διάταξιν :

Στρατηγεῖον Σώματος Στρατοῦ. Ἕδρα : Θεσσαλονίκη.

ΥΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ. Ἕδρα : Καβάλα. Διοικητὴς ὁ Ὑποστράτηγος Ἀσημακόπουλος Ἀλέξανδρος.

25η Ταξιαρχία (551, 552, 553 Τάγματα) εἰς περιοχὴν Ἔβρου.

26η Ταξιαρχία (554, 555, 556 Τάγματα) εἰς περιοχὰς Ξάνθης—Κομοτινῆς.

27η Ταξιαρχία (557, 558, 559 Τάγματα) εἰς περιοχὴν Δράμας.

Χ ΜΕΡΑΡΧΙΑ. Ἕδρα : Θεσσαλονίκη. Διοικητὴς ὁ Ὑποστράτηγος Παπαγεωργίου Γεώργιος.

35η Ταξιαρχία (561, 562, 563 Τάγματα) εἰς περιοχὰς Σερρῶν, Σιδηροκάστρου, Λαχανᾶ καὶ Νιγρίτης.

36η Ταξιαρχία (564, 565, 566 Τάγματα) εἰς περιοχὰς Γιαννιτσῶν, Πάϊκου καὶ Τζένας.

37η Ταξιαρχία (567, 568, 569 Τάγματα) εἰς περιοχὴν Κιλκίς.

ΧΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ. Ἕδρα : Θεσσαλονίκη. Διοικητὴς ὁ Ταξίαρχος Περιβολιώτης Ἀπόστολος καὶ ἀπὸ 15 Μαρτίου 1947 ὁ Ὑποστράτηγος Φιλιππίδης Ἀγαμέμνων.

31η Ταξιαρχία (511, 512, 513 Τάγματα) εἰς περιοχὰς Γιαννιτσῶν καὶ Πάϊκου.

32α Ταξιαρχία (514, 515, 516 Τάγματα) εἰς περιοχὰς Ἐδέσσης καὶ Ἀριδαίας.

33η Ταξιαρχία (517, 518, 519 Τάγματα) εἰς περιοχὰς Βερροίας καὶ Ναούσης.

ΧΙ Σύνταγμα Ἀναγνωρίσεως.

107 Σύνταγμα Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ (ἐκ δύο μοιρῶν).

Ἐπὶ πλέον τῶν ἀνωτέρω ὀργανικῶν του στοιχείων, ὑπὸ τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ ὑπήγοντο καὶ αἱ κάτωθι μονάδες :

Τάγμα Βαθμοφόρων Γ' Σώματος Στρατοῦ (ἐν Θεσσαλονίκῃ).

592 Τάγμα Πεζικοῦ (51ης Ταξιαρχίας) ὑπὸ τὴν ΧΙ Μεραρχίαν.

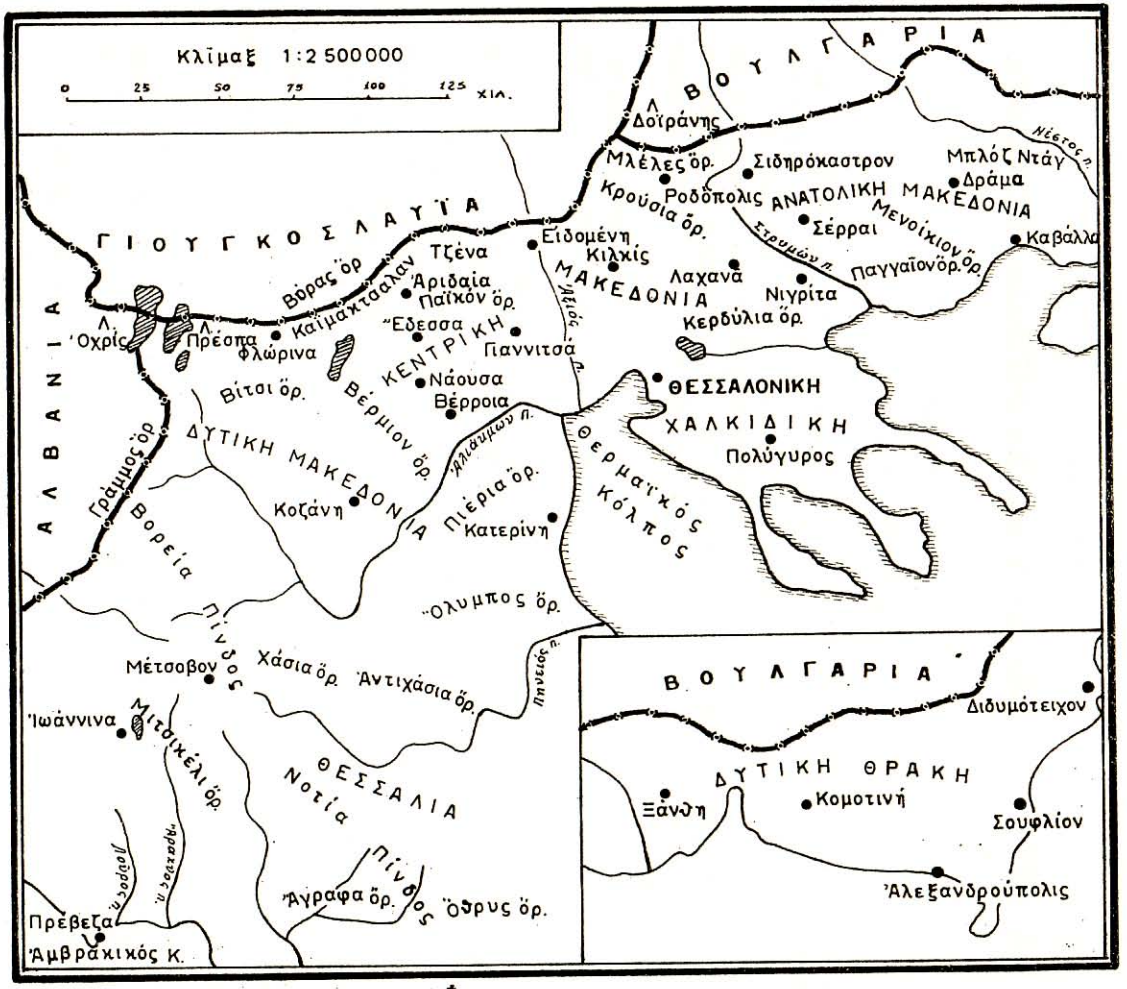

Σχ. 1. Βόρειος καί Κεντρική ΕΛΛΑΣ

603 Τάγμα Πεζικοῦ (61ης Ταξιαρχίας) ὑπὸ τὴν Χ Μεραρχίαν.
614 Τάγμα Ἐθνοφυλακῆς ὑπὸ τὴν ΧΙ Μεραρχίαν.
615 Τάγμα Ἐθνοφυλακῆς ὑπὸ τὴν Χ Μεραρχίαν.
620 Τάγμα Πεζικοῦ ὑπὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ.

Ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ὑπήγοντο τακτικῶς διὰ τὰς κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἐπιχειρήσεις αἱ ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης του εὑρισκόμεναι δυνάμεις Χωροφυλακῆς. Τὰ ὠργανωμένα μάχιμα στοιχεῖα τοῦ Σώματος τούτου ἀνῆκον εἰς τὰς κατὰ τόπους Ἀνωτέρας Διοικήσεις Χωροφυλακῆς ὡς ἀκολούθως:

—Ὑπὸ τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας: Δέκα ὀκτὼ λόχοι Χωροφυλακῆς σὺν δύο διμοιρίαι.

—Ὑπὸ τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας: Δύο λόχοι Χωροφυλακῆς, δύο λόχοι σὺν δύο διμοιρίαι κυνηγῶν καὶ δύο μεταβατικὰ ἀποσπάσματα.

—Ὑπὸ τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Θράκης: Τὰ ἀποσπάσματα Φωστηρίδη (Τσαοὺς Ἀντών) καὶ Ψηλογιάννη, δύο λόχοι κυνηγῶν καὶ δέκα μεταβατικὰ ἀποσπάσματα.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω μονάδων στρατοῦ καὶ χωροφυλακῆς ὑπῆρχον κατεσπαρμέναι εἰς τὴν ὕπαιθρον χώραν ἔνοπλοι ὁμάδες, αἱ Μονάδες Ἀμύνης Ὑπαίθρου (Μ.Α.Υ.) καὶ αἱ Μονάδες Ἀμύνης Διώξεως (Μ.Α.Δ.) Αἱ πρῶται ἦσαν στατικαὶ καὶ συνεκροτοῦντο ἐκ τῶν κατοίκων τῶν χωρίων, ὧν ἀνελάμβανον τὴν ἀσφάλειαν. Αἱ δεύτεραι συνεκροτοῦντο ἐξ ἐθελοντῶν μὲ διοικητὰς παλαιοὺς ὁπλαρχηγοὺς ἢ ἐφέδρους ἀξιωματικοὺς ἢ κατ' ἀπονομὴν τοιούτους. Αὗται ἦσαν κινηταὶ καὶ μετεῖχον τῶν ἐπιχειρήσεων, ἐνεργοῦσαι εἴτε μεμονωμένως εἴτε ἐντασσόμεναι εἰς στρατιωτικὰ τμήματα (1)

Ἡ ζώνη εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ περιελάμβανε τὸ μεῖζον μέρος τῆς Βορείου Ἑλλάδος, ἤτοι τὴν Δυτικὴν Θράκην, τὴν Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν. Ὅριον διαχωρισμοῦ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ζώνης τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ ἀπετέλει ἡ ὀρεινὴ γραμμή: Καϊμακτσαλὰν—Βέρμιον—Ὄλυμπος. Ἡ ἐδαφικὴ αὕτη ἔκτασις ἐκαλύπτετο ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω μονάδων, πλὴν τῶν περιοχῶν Νιγρίτης, Κερδυλλίων καὶ Χαλκιδικῆς, αἵτινες ἐκαλύπτοντο ὑπὸ ἰδίας δυνάμεως 5000 περίπου ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς.

Τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ, ἀναλαβὸν τὴν εὐθύνην ἀσφαλείας ἐντὸς τοῦ καθορισθέντος χώρου, ἀντιμετώπισεν ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου καὶ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1946 τὴν μείζονα δραστηριότητα τοῦ Κομμουνιστοσυμμοριτισμοῦ. Αὕτη ἐξεδηλώθη κατ' ἀρχὰς διὰ τρομοκρατικῶν ἐνεργειῶν καὶ ἐξουδετερώσεως μεμονωμένων σταθμῶν Χωροφυλακῆς, πρὸς ἐξουθένωσιν τοῦ ἠθικοῦ τῶν κατοίκων τῆς ὑπαίθρου. Ἐν συνεχείᾳ ἐπεξετάθη ὑπὸ τὴν κάλυψιν τῶν βορείων γειτονικῶν χωρῶν, εἰς εὐρυτέρας ἐνεργείας κατὰ παραμεθορίων στρατιωτικῶν τμημάτων καὶ φρουρῶν. Ἐκ τῶν σοβαρωτέρων ἐνεργειῶν ὑπῆρξαν αἱ ἐπιθέσεις κατὰ τοῦ λόχου Ποντοκερασιᾶς τῆς περιοχῆς Κιλκίς. Τῶν παρὰ τὴν Ἑλληνογιουγκοσλαυϊκὴν μεθόριον λόχων Σκρᾶ, Ἀρχαγγέλου καὶ διμοιρίας Νώτιας. Τοῦ λόχου Μανδάλου εἰς τὴν περιοχὴν Γιαννιτσῶν καὶ αἱ προσβολαὶ τῆς πόλεως Ναούσης. Ἐκ τῶν τοιούτων ἐνεργειῶν κατεδείχθη ἡ ἱκανότης τῶν συμμοριτῶν νὰ καταφέρωσιν ἰσχυρὰ κτυπήματα διὰ συγκεντρώσεως ὑπερτέρων πάντοτε δυνάμεων εἰς σημεῖα τῆς ἐκλογῆς των (2)

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1064/Β/62α
(2) Σχεδιάγραμμα 4

Ἡ ἀντίδρασις τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἐξεδηλώθη διὰ σειρᾶς ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων διενεργηθεισῶν εἰς τὰς περιοχὰς Βερμίου, Ὀλύμπου, Ἔβρου, Μπέλες, Πιερίων καὶ Κρουσίων. Αἱ ἐπιχειρήσεις αὗται περιωρισμένης τοπικῆς σημασίας, δὲν ἀπέδωσαν σοβαρὰ ἀποτελέσματα, πλὴν ὅμως συνέβαλον εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς δραστηριότητος τοῦ συμμοριτισμοῦ καὶ τὴν ματαίωσιν τοῦ ἀφορῶντος εἰς τὴν κατάληψιν τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης μέρους τοῦ κομμουνιστικοῦ σχεδίου.

2. Τὸ ἔχον τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος Συμβούλιον Ἐπιτελαρχῶν, προτιθέμενον νὰ καταφέρῃ ἰσχυρὸν πλῆγμα κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ, ἀπεφάσισε νὰ διενεργήσῃ τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1947 εὐρείας ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις. Διὰ τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων, καθ' ἃς προεβλέπετο νὰ χρησιμοποιηθῇ τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν Ἐθνικῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, ἠλπίζετο ὅτι θὰ ἐτίθετο τέρμα εἰς τὴν ἐγκληματικὴν δραστηριότητα τοῦ συμμοριτισμοῦ. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν προθέσεων τοῦ Συμβουλίου Ἐπιτελαρχῶν, ἐξεπονήθη μερίμνῃ του σχέδιον ἐπιχειρήσεων εὐρείας ἐκτάσεως καὶ μακρᾶς πνοῆς, ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν «ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ». Σκοπὸς τῶν ἐπιχειρήσεων ἦτο ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, ἡ ἰσχυρὰ καὶ ἀποτελεσματικὴ ἀντιμετώπισις τῶν συμμοριακῶν δυνάμεων εἰς τὸν βορείως τῆς γραμμῆς Ὄθρυς ὄρος—Ἄγραφα ὄρη—Ἀμβρακικὸς κόλπος χῶρον, μετὰ προηγουμένην ἐκκαθάρισιν τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. Κατὰ σειρὰν ἐπείγοντος αἱ ἐπιχειρήσεις θὰ διενηργοῦντο κατὰ πρῶτον μὲν δυτικῶς τοῦ Ἀξιοῦ, μετέπειτα δὲ ἀνατολικῶς τοῦ ποταμοῦ τούτου. Ἡ διεξαγωγὴ τῶν ἐπιχειρήσεων ἀνετέθη εἰς τὴν συγκροτηθεῖσαν κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Μαρτίου 1947 ἐν Βόλῳ Ι Στρατιάν, ἔχουσαν ὑπὸ τὴν διοίκησίν της τὰ Β' καὶ Γ' Σώματα Στρατοῦ. Πρὸς ἐξοικονόμησιν δυνάμεων, αἱ ἐπιχειρήσεις θὰ διεξήγοντο κατὰ στάδια. Εἰς τὸ πρῶτον στάδιον θὰ ἐπεδιώκετο ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ Θεσσαλικοῦ καὶ Δυτικομακεδονικοῦ χώρου μέχρι τοῦ Ἀλιάκμονος ποταμοῦ. Αἱ ἐπιχειρήσεις τοῦ σταδίου τούτου θὰ διενηργοῦντο ὑπὸ τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ, ἐνισχυομένου διὰ μονάδων τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ. Κατὰ τὸ δεύτερον στάδιον θὰ ἐπεδιώκετο ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ μέχρι Στρυμόνος χώρου καὶ κατὰ τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον στάδιον ἡ ἐκκαθάρισις τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν δευτέρου καὶ τρίτου σταδίων ἀνετέθη εἰς τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ. Ὡς γενικὴ ἀποστολὴ τοῦ Σώματος τούτου καθωρίσθη ἡ συντήρησις ἐν ἀρχῇ τῆς ὑφισταμένης εἰς τὴν περιοχήν του καταστάσεως καὶ ἡ παρεμπόδισις τῆς ἐπεκτάσεως καὶ ἐνισχύσεως τοῦ κομμουνιστοσυμμοριτισμοῦ. Μετέπειτα, δέ, ἐκμεταλλευόμενον τὰς κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῶν ἐπιχειρήσεων ἐπιτυχίας τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ, νὰ ἐκμηδενίσῃ τὰς ἐν τῇ περιοχῇ του συμμοριακὰς δυνάμεις. Χρόνος ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων καθωρίσθη τὸ πρῶτον πενθήμερον τοῦ Ἀπριλίου 1947.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων, ἡ σχηματισθεῖσα περὶ τὸ τέλος Ἰανουαρίου 1947 ὑπὸ τὸν Δημήτριον Μάξιμον Κυβέρνησις Ἐθνικῆς Συνεργασίας, προέβη εἰς τὴν ἀνανέωσιν τῆς ἀνωτάτης τοῦ στρατοῦ ἡγεσίας. Αὕτη ἀντικατέστησε τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ Ἀντιστράτηγον Σπηλιωτόπουλον Παναγιώτην διὰ τοῦ μέχρι τότε Διοικητοῦ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ Ἀντιστρατήγου Βεντήρη Κωνσταντίνου. Εἰς τὴν κενωθεῖσαν θέσιν τοῦ Διοικητοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἐτοποθετήθη ἀπὸ 18ης Ἰανουαρίου ὁ Ἀντιστράτηγος Στεργιόπουλος Σωτήριος ὅστις παρέμεινε μέχρι τῆς 23ης Φεβρουαρίου 1947, ἀντικατασταθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὑποστρατήγου Παπαγεωργίου Γεωργίου. Ὁ τελευταῖος ἀντικατεστάθη εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Χ Μεραρχίας ὑπὸ τοῦ Ὑποστρατήγου Γρηγοροπούλου Θεοδώρου. Εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Ι Στρατιᾶς ἐτοποθετήθη ὁ Ἀντιστράτηγος Γιαντζῆς Δημήτριος.

Κατὰ τὸν μεσολαβήσαντα μεταξὺ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1947 καὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν κυρίων ἐπιχειρήσεων χρόνον, ἐσημειώθη σειρὰ ἐκτάκτων γεγονότων, ἅτινα ἐπέδρασαν σοβαρῶς ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς ἐν γένει καταστάσεως. Τοιαῦτα ὑπῆρξαν :

1) Ἡ περὶ τὸ τέλος Ἰανουαρίου ἄφιξις τῆς Διεθνοῦς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν (Ο.Η.Ε.). Αὕτη συνεστήθη κατόπιν προσφυγῆς τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας ἵνα διαπιστώσῃ τὴν κατ' αὐτῆς ἐκ τῶν ἔξωθεν ἐπιβουλήν (1).

2) Ἡ παροχὴ ἀμέσου οἰκονομικῆς βοηθείας ὑπὸ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ κομμουνιστικοῦ κινδύνου, συμφώνως πρὸς τὴν διακήρυξιν τοῦ Προέδρου τῆς μεγάλης ταύτης χώρας, ἥτις παρέμεινε παγκοσμίως γνωστὴ ὡς «Δόγμα Τρουμαν» καί

3) Ὁ ἐπισυμβὰς τὴν 1ην Ἀπριλίου 1947 θάνατος τοῦ Βασιλέως Γεωργίου.

Ἐνέργειαι τῶν κομμουνιστῶν

3. Τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα Ἑλλάδος κατοχυρωθὲν πολιτικῶς διὰ τῆς συμφωνίας τῆς Βάρκιζας, εἶχε τὴν ἕδραν του ἐντὸς τῆς πρωτευούσης. Ἐκεῖθεν ἤπλωνε τοὺς πλοκάμους του εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν μέσῳ τῶν πολιτικῶν ἐπιτροπῶν τῶν ἐπαρχιῶν. Ἐκδίδον ἐλευθέρως τὰς ἐφημερίδας του, ἤσκει δι' αὐτῶν σφοδρὰν πολεμικὴν κατὰ τῆς νομίμου Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Κράτους ἐν γένει, ὡς καὶ ἀσύστολον προπαγάνδαν ὑπὲρ τοῦ κομμουνισμοῦ. Διὰ τοῦ ἐγκατεστημένου εἰς Ἀθήνας πολιτικοῦ στρατηγείου του, διηύθυνε τὴν ἐθνοκτόνον προσπάθειαν ὑποδουλώσεως τῆς χώρας. Τῇ βοηθείᾳ εἰδημόνων στρατιωτικῶν παραγόντων τοῦ κόμματος, ἐχάρασσε τὰς γενικὰς κατευθύνσεις καὶ ὁδηγίας δράσεως, πρὸς πραγματοποίησιν τῶν ἐπιδιώξεών του. Ταύτας διεβίβαζε εἰς τὰ ἐν Βόλῳ καὶ Θεσσαλονίκῃ προωθημένα του κλιμάκια, ἅτινα ἀφοῦ τὰς προσήρμοζον πρὸς τὰς τοπικὰς συνθήκας, τὰς μετεβίβαζον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν εἰς τὰ συμμοριακὰ γενικὰ ἀρχηγεῖα.

Οἱ τεθέντες ὑπὸ τῆς κομμουνιστικῆς ἡγεσίας βασικοὶ ἀντικειμενικοὶ σκοποί, ὧν ἡ πραγματοποίησις θὰ ἐπεδιώκετο κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος 1946-1947, συνίσταντο εἰς τὴν ἐξασφάλισιν πλήρους ἐλέγχου ἐπὶ τοῦ κεντρικοῦ ὀρεινοῦ κορμοῦ ἀπὸ τοῦ Γράμμου μέχρι τῶν ὀρεινῶν ὄγκων τῆς Ρούμελης. Δευτερευόντως θὰ ἐπεδιώκετο ἡ ἐξασφάλισις τῆς κατοχῆς τῆς παραλλήλου πρὸς τὴν προηγουμένην ὀροσειρᾶς Καϊμακτσαλὰν-Βερμίου-Ὀλύμπου, πρὸς ἀποκοπὴν τῆς Κεντροανατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης ἀπὸ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα. Εἰς τὰς βορείας ταύτας περιοχὰς θὰ ἐξεδηλοῦτο ἔντονος δρᾶσις, πρὸς ἀπασχόλησιν περισσοτέρων ὅσον οἷόν τε ἐθνικῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων. Ταὐτοχρόνως θὰ προελειαίνετο τὸ ἔδαφος διὰ τὴν ἐν καιρῷ αὐτονόμησιν αὐτῶν.

---

(1) Τὰ τῆς προσφυγῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν Ο Η Ε, αἱ ἐνέργειαι καὶ τὰ συμπεράσματα τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ο Η Ε κλπ. διαλαμβάνονται εἰς τὴν ἱστορικὴν σειρὰν ἐκδόσεως Ἀρχηγείου Στρατοῦ /Διευθύνσεως Ἱστορίας Στρατοῦ, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς κατὰ τὸν Ἀντισυμμοριακὸν Ἀγῶνα 1946—1949» . Εἰς μὲν τὸν τόμον «Τὸ πρῶτον Ἔτος τοῦ Ἀντισυμμοριακοῦ Ἀγῶνος 1946» Κεφάλαιον VII, Ὑποκεφάλαιον «Προσφυγὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν ΟΗΕ.» Εἰς δὲ τὸν τόμον «Τὸ Δεύτερον Ἔτος τοῦ Ἀντισυμμοριακοῦ Ἀγῶνος 1947 » Κεφάλαιον XII, Ὑποκεφάλαιον «Ἐνέργειαι καὶ συμπεράσματα τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ο.Η.Ε. Αἱ προσφυγαὶ εἰς τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας. Ἡ Βαλκανικὴ Ἐπιτροπή».

Ἡ εὑρισκομένη εἰς Μακεδονίαν καὶ Θράκην δύναμις συμμοριτῶν, ὑπήγετο εἰς τὸ ὑπὸ τὸν Ἀρχισυμμορίτην Κίκιτσαν Γενικὸν Ἀρχηγεῖον Κεντρικῆς Μακεδονίας, ἑδρεῦον εἰς τὰ Πιέρια. Ἡ δύναμις αὕτη ἀνερχομένη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1947 εἰς 4550-5550, μὲ τάσιν συνεχοῦς αὐξήσεως τόσον διὰ κομμουνιστῶν ὅσον καὶ διὰ τῆς ἐφαρμοσθείσης εἰς τὴν ὕπαιθρον χώραν βιαίας στρατολογίας, ἦτο κατανεμημένη εἰς τὰ συμμοριακὰ ἀρχηγεῖα ὡς ἑξῆς :

Ἀρχηγεῖον Ἔβρου	:	800–1000
Ἀρχηγεῖον Ροδόπης	:	500– 600
Ἀρχηγεῖον Ξάνθης	:	400– 500
Ἀρχηγεῖον Δράμας	:	50– 100
Ἀρχηγεῖον Σερρῶν	:	200– 250
Ἀρχηγεῖον Κρουσίων	:	200– 300
Ἀρχηγεῖον Νιγρίτης	:	500– 600
Ἀρχηγεῖον Χαλκιδικῆς	:	
Ἀρχηγεῖον Βερμίου	:	300– 400
Ἀρχηγεῖον Πιερίων-Ὀλύμπου	:	600– 700
Ἀρχηγεῖον Πάϊκου Καϊμακτσαλὰν	:	1000–1100
Σύνολον συμμοριτῶν		4550–5550

Εἰς τὴν ἀνωτέρω δύναμιν δὲν συμπεριελήφθησαν τρία συμμοριακὰ συγκροτήματα (1) μετακινηθέντα πρὸς τὴν περιοχὴν τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ. Ἐκ τούτων τὰ μὲν δύο ἀπεσύρθησαν ἐκ τῆς περιοχῆς Βερμίου, τὸ δὲ ὑπὸ τὸν Σοφιανὸν συγκρότημα ἐκ τῆς περιοχῆς Πάϊκου. Ἡ μετακίνησις αὕτη ἐγένετο πιθανῶς, εἴτε πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς δυνάμεως Δυτικῆς Μακεδονίας καὶ Θεσσαλίας ἐπὶ τῇ προόψει τῶν ἐπικειμένων ἐπιχειρήσεων, εἴτε πρὸς ἀποσυμφόρησιν τῶν παραμεθορίων περιοχῶν, λόγῳ ἀφίξεως τῆς Διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς Ἐρεύνης. Καὶ τοῦτο, πρὸς συγκάλυψιν τῆς μετὰ τῶν Βορείων γειτόνων συνεργασίας, δεδομένου μάλιστα ὅτι ἀπεσύρθησαν καὶ ἕτερα δύο συγκροτήματα ἐκ τῶν παραμεθορίων περιοχῶν Κρουσίων καὶ Μπέλες, ἐγκατασταθέντα εἰς τὴν Χαλκιδικὴν (2).

4. Τὰ ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ συμμοριακὰ Ἀρχηγεῖα καὶ συγκροτήματα, ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐντολῆς των περὶ ἀναπτύξεως ἐντόνου δράσεως, συνέχισαν τὴν ἐγκληματικήν των δραστηριότητα καθ' ὅλην τὴν πρὸ τῶν κυρίων ἐπιχειρήσεων χρονικὴν περίοδον. Ἐφαρμόζοντα τὴν ἰδίαν τακτικήν, ὡς καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 1946, προσβάλλουσι τοὺς ἐκλεγομένους στόχους βάσει καλῶς μελετημένου σχεδίου καὶ δι' ὑπερτέρων πάντοτε δυνάμεων, πρὸς ἐξασφάλισιν πλήρους ἐπιτυχίας. Αἱ ἐνέργειαί των περιέλαβον ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν προσβολὰς κατῳκημένων τόπων, λεηλασίας, ἐμπρησμούς, ἐκτελέσεις, καταστροφὰς συγκοινωνιακῶν ἔργων, ὡς καὶ ἐπιθέσεις κατὰ σταθμῶν Χωροφυλακῆς καὶ μεμονωμένων στρατιωτικῶν τμημάτων. Αἱ πλέον σημαντικαὶ ἐκ τῶν τοιούτων ἐνεργειῶν ἐκτίθενται ἀμέσως κατωτέρω.

Τὴν νύκτα τῆς 6ης πρὸς 7ην Ἰανουαρίου 1947 συγκρότημα δυνάμεως 800 περίπου συμμοριτῶν τοῦ Ἀρχηγείου Ἔβρου ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Κυριακῆς βορειοδυτικῶς Σουφλίου (3). Ἐντὸς τοῦ χωρίου ἐστάθμευε διλοχία τοῦ 552

(1) Τὸ «Συγκρότημα» ἦτο συμμοριακὴ μονὰς μεταβλητῆς δυνάμεως, ὑπαγομένη εἰς τὸ ἀρχηγεῖον τῆς περιοχῆς, ἐτιτλοφορεῖτο δὲ μὲ τὸ ὄνομα ἢ τὸ ψευδώνυμον τοῦ διοικοῦντος. Ὡς «Συγκρότημα Δασκάλου » ἢ «Συγκρότημα Παπαγεωργίου» κ.λ.π.

(2) Σχεδιάγραμμα 4

(3) Σχεδιάγραμμα 2

Τάγματος ἀνήκοντος εἰς τὴν 25ην Ταξιαρχίαν. Εἰς περίπτωσιν προσβολῆς της, ἡ διλοχία προέβλεπε ν' ἀμυνθῇ ἐντὸς ὀργανωθέντος ὑπ' αὐτῆς περιχαρακωμένου πλαισίου, χωρὶς νὰ δημιουργήσῃ φωλεὰς ἀντιστάσεως ἐντὸς τῶν οἰκιῶν.

Οἱ συμμορῖται καθοδηγούμενοι ὑπὸ κομμουνιστῶν κατοίκων τοῦ χωρίου, ἀφοῦ κατέλαβον τὰ ὑπερκείμενα τούτου ὑψώματα, εἰσῆλθον εἰς τὸν κατῳκημένον τόπον, χωρὶς νὰ γίνουν ἀντιληπτοί. Ἀκολούθως, ἐπετέθησαν περὶ τὴν 0330 τῆς 7ης Ἰανουαρίου κατὰ τῆς διλοχίας, ἥτις, καίτοι αἰφνιδιασθεῖσα, ἔσπευσε καὶ κατέλαβε τὰς θέσεις μάχης, προβάλλουνα πείσμονα μὲν ἀντίστασιν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀποτελεσματικήν, ὡς μὴ καλῶς διευθυνομένην λόγῳ τοῦ αἰφνιδιασμοῦ καὶ τῆς μορφῆς ἣν προσέλαβεν ὁ ἀγών, διεξαχθεὶς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐκ τοῦ συστάδην.

Οἱ συμμορῖται, περικυκλώσαντες τὴν διλοχίαν, προσέβαλον κατὰ πρῶτον ἰσχυρῶς τὴν κατέχουσαν τὴν νοτιοδυτικὴν πλευρὰν τοῦ πλαισίου διμοιρίαν, ἥτις, εὐθὺς ὡς ἐφονεύθη ὁ διμοιρίτης, συνεπτύχθη, ἀφήσασα εἰς τοὺς συμμορίτας ἐλευθέραν τὴν διάβασιν πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ὠργανωμένου πλαισίου. Ἀκολούθως ὁ ἀγὼν ἐγενικεύθη χωρὶς νὰ δυνηθῇ ἡ διλοχία νὰ ἀποκρούσῃ τοὺς ἐπιδρομεῖς, παρὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ὑπὸ τῶν Ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ὁπλιτῶν γενναιότητα. Μετὰ ἀποτυχοῦσαν προσπάθειαν συμπτύξεως τμήματος τῆς διλοχίας, ὁ ἀγὼν ἔληξε περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς ἰδίας ἡμέρας, ὅταν τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν Ἀξιωματικῶν εἶχε τεθῆ ἐκτὸς μάχης. Τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα παραλαβὸν τὸν ὁπλισμόν, τὰ πυρομαχικὰ καὶ τὰ ὑλικὰ τῆς διλοχίας ὡς καὶ τὴν αἰχμαλωτισθεῖσαν δύναμιν αὐτῆς ἀπεχώρησε κατευθυνθὲν πρὸς Βορρᾶν. Τὰ ἀποσταλέντα ὑπὸ τῆ 25ης Ταξιαρχίας τμήματα πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς διλοχίας ἀφίχθησαν εἰς τὸν προορισμὸν των ἀργά, χωρὶς νὰ ἐπιτύχωσιν ἐπαφὴν μὲ τοὺς συμμορίτας. Τὴν ἑπομένην πρωΐαν ἀφέθησαν ἐλεύθεροι ἅπαντες οἱ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν συλληφθέντες.

Αἱ ἀπώλειαι τῆς διλοχίας ἀνῆλθον εἰς 4 Ἀξιωματικοὺς καὶ 7 ὁπλίτας νεκρούς, τραυματίας δὲ 4 Ἀξιωματικοὺς καὶ 22 ὁπλίτας. Οἱ συμμορῖται εἶχον 40 νεκροὺς καὶ μὴ ἐξακριβωθέντα ἀριθμὸν τραυματιῶν. Οἱ πεσόντες μαχόμενοι Ἀξιωματικοὶ ἦσαν ὁ Λοχαγὸς Βίμπλης Λεωνίδας καὶ οἱ ἔφεδροι Ἀνθυπολοχαγοὶ Δημητρακόπουμος Χρῆστος, Δραγουμάνος Γρηγόριος καὶ Φυλλιρίδης Θεόδωρος.

Τὴν 15ην Ἰανουαρίου, δύναμις 250 κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἐπετέθη ταὐτοχρόνως κατὰ τῶν χωρίων Πολυάνθου καὶ Ἰάσμου (1) μεταξὺ Κομοτινῆς καὶ Ξάνθης.

Εἰς Πολύανθον ἐστάθμευε διμοιρία ἀνήκουσα εἰς τὸ 556 Τάγμα τῆς 26ης Ταξιαρχίας, ἐχούσης τὸ Στρατηγεῖον της εἰς Ξάνθην. Εἰς Ἴασμον ὑπῆρχε σταθμὸς Χωροφυλακῆς.

Ἡ 26η Ταξιαρχία πληροφορηθεῖσα περὶ τὴν 1930 τὴν ἐπίθεσιν, ἐκίνησε δι' αὐτοκινήτων τμήματα τοῦ 554 Τάγματος ἐκ Κομοτινῆς πρὸς Πολύανθον καὶ τοῦ 555 Τάγματος ἐκ Ξάνθης πρὸς Ἴασμον. Τὸ ἐκ Κομοτινῆς τμῆμα ἀφιχθὲν εἰς Πολύανθον, ἐπετέθη ἐκ δύο κατευθύνσεων κατὰ τῶν μαχομένων ἐντὸς τοῦ χωρίου μὲ τὴν διμοιρίαν συμμοριτῶν, οἵτινες ἀπειλούμενοι μὲ ἀποκοπὴν ἐτράπησαν περὶ τὴν 0130 τῆς ἑπομένης, 16ης Ἰανουαρίου, εἰς φυγήν. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἔπεσε μαχόμενος ὁ διοικῶν τὸ στρατιωτικὸν τοῦτο τμῆμα Λοχαγὸς Ἡλιόπουλος Παῦλος. Τὸ κινηθὲν ἐκ Ξάνθης τμῆμα ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν παρὰ τὸ χωρίον Κοπτερόν, κείμενον περὶ τὰ εἴκοσι χιλιόμετρα ἀνατολικῶς

(1) Σχεδιάγραμμα 2

Ξάνθης ἐπὶ τῆς σιδηροδομικῆς γραμμῆς. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη ὁ διοικητὴς τοῦ τμήματος Ὑπολοχαγὸς Καρακώστας Χρῆστος. Τὸ τμῆμα συνεχίσαν τὴν κίνησιν πρὸς Ἴασμον, ἐξηνάγκασε τοὺς συμμορίτας νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸ χωρίον καὶ τὰ λεηλατηθέντα ὑπ' αὐτῶν διάφορα εἴδη καὶ τρόφιμα.

Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον κατ' ἀμφοτέρας τὰς συγκρούσεις 2 Ἀξιωματικοὺς καὶ 3 ὁπλίτας νεκρούς, τραυματίας δὲ 8 ὁπλίτας καὶ 1 χωροφύλακα τοῦ σταθμοῦ Ἰάσμου. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἐφονεύθησαν 3 ἄνδρες καὶ ἐνεπρήσθησαν 6 οἰκίαι. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν 7 νεκροὺς, παραλαβόντες μεθ' ἑαυτῶν τοὺς ἀνεξακριβώτου ἀριθμοῦ τραυματίας.

Τὴν 22αν Ἰανουαρίου καὶ περὶ τὴν 2100 προσεβλήθη ὑπὸ 200 περίπου συμμοριτῶν ἡ παραμεθόριος διμοιρία τοῦ 556 Τάγματος Πεζικοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν 26ην Ταξιαρχίαν. Ἡ διμοιρία ἦτο ἐγκατεστημένη παρὰ τὸ βορείως Ξάνθης χωρίον Μελίβοια (1). Οἱ ἄνδρες τῆς διμοιρίας μετὰ μικρὰν ἀντίστασιν παρεδόθησαν, πλὴν τοῦ Ἀνθυπολοχαγοῦ διμοιρίτου ὅστις διέφυγε μετὰ τριῶν ὁπλιτῶν. Διέφυγον ἐπίσης ἀλληλοπυροβολούμενοι μετὰ τῶν συμμοριτῶν οἱ ἄνδρες τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Μελιβοίων. Ὁ Διοικητὴς τοῦ λόχου, εἰς ὃν ἀνῆκεν ἡ διμοιρία, εὑρισκόμενος ἐντὸς τοῦ χωρίου συνελήφθη ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν. Οὗτοι παραλαβόντες τὸν ὁπλισμὸν καὶ τὰ ὑλικὰ τῆς διμοιρίας ἀπεχώρησαν κινηθέντες πρὸς Κοπτάνην. Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως οἱ συμμορῖται ἀφῆκαν ἐλευθέρους ἅπαντας τοὺς συλληφθέντας, πλὴν δέκα τριῶν ὁμοίδεατῶν των, οἵτινες τοὺς ἠκολούθησαν οἰκειοθελῶς.

Ὁ Διοικητὴς τῆς 26ης Ταξιαρχίας, ἅμα ὡς ἐπληροφορήθη τὴν ἐπιδρομήν, ἐκινήθη μετὰ τοῦ 556 Τάγματος ἐκ Ξάνθης πρὸς Μελίβοια. Πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἐκινήθη καὶ διμοιρία ἐξ Ἐχίνου. Ἀλλὰ τὰ τμήματα ταῦτα ἔφθασαν ἀργά, μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν συμμοριτῶν, χωρὶς νὰ ἔλθωσιν εἰς ἐπαφὴν μετ' αὐτῶν.

5. Τὴν 8ην Φεβρουαρίου 1947 συμμοριακὴ ὁμὰς ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Κωνσταντίας τῆς περιοχῆς Ἀριδαίας (2). Αὕτη ἀποκρουσθεῖσα ἐπιτυχῶς ὑπὸ τῶν Μ.Α.Υ. τοῦ χωρίου ἀπεσύρθη, ἐγκαταλείψασα 1 αὐτόματον, 2 τυφέκια καὶ ἀριθμὸν φυσιγγίων.

Μετὰ διήμερον ἐπανελήφθη διὰ πολὺ ἰσχυροτέρων δυνάμεων ἡ κατὰ τῆς Κωνσταντίας ἐπίθεσις, ἐπεκταθεῖσα καὶ εἰς τὰ χωρία Ὅρμαν καὶ Μηλιάν. Εἰς τὰ δύο τελευταῖα ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς. Εἰς τὴν Κωνσταντίαν ὅμως, καθ' ἧς ἐνήργησε τὸ μεῖζον μέρος τῆς συμμοριακῆς δυνάμεως, ἡ ἀντίστασις τῆς Μονάδος Ἀμύνης Ὑπαίθρου (Μ.Α.Υ.) κατεβλήθη εὐκόλως ἐντὸς βραχέος χρόνου. Οἱ συμμορῖται εἰσελθόντες εἰς τὸ χωρίον προέβησαν εἰς ἀκατανομάστους ἐγκληματικὰς πράξεις. Κατέκαυσαν 43 οἰκίας, ἐφόνευσαν 18 ἄνδρας, 6 γυναῖκας, 2 βρέφη καὶ ἀπήγαγον χωρικούς τινας καὶ μίαν γυναῖκα.

Στρατιωτικὸν τμῆμα κινηθὲν ἐξ Ἀριδαίας, συνεπλάκη μετὰ τῆς ἐπιδρομούσης εἰς Μηλιὰν συμμοριακῆς δυνάμεως, ἥτις καὶ ἐτράπη εἰς φυγήν. Ἀκολούθως ἐπετέθη κατὰ τῶν προσβαλόντων τὴν Κωνσταντίαν συμμοριτῶν, οὓς ἐξηνάγκασαν νὰ ἀποχωρήσωσι, χωρὶς ὅμως νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ἀπαχθέντων.

Τὴν νύκτα τῆς 28ης Φεβρουαρίου, πολυμελὴς κομμουνιστοσυμμορία ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Δαμιανοῦ (3), βορειοανατολικῶς Γιαννιτσῶν ἔνθα

(1) Σχεδιάγραμμα 3
(2) Σχεδιάγραμμα 4
(3) Σχεδιάγραμμα 4

ἐστάθμευε διμοιρία τοῦ 513 Τάγματος τῆς 31ης Ταξιαρχίας. Ἡ συμμορία εἰσχωρήσασα ἐντὸς τοῦ χωρίου, παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ὑπὸ τῆς διμοιρίας ἀντίστασιν, ἐνέπρησε πέντε οἰκίας καὶ ἐφόνευσεν ἐκ τῶν κατοίκων 3 ἄνδρας καὶ 4 γυναῖκας. Ἀκολούθως ἀπῆλθεν ἀνενόχλητος. Αἱ ἀπώλειαι τῆς διμοιρίας ἦσαν 1 ὁπλίτης τραυματίας καὶ 2 ἀγνοούμενοι.

Κομμουνιστοσυμμοριακὸν συγκρότημα ἐπετέθη τὴν πρωΐαν τῆς 13ης Μαρτίου κατὰ λόχου τῶν 556 Τάγματος τῆς 26ης Ταξιαρχίας, σταθμεύοντος εἰς τὸ χωρίον Σούνιον, ἀνατολικῶς Ξάνθης (1). Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐτράπησαν πρὸς Βορρᾶν, ἐγκαταλείψαντες δύο νεκροὺς καὶ ἕνα τραυματίαν, περισυλλεγέντα ὑπὸ τοῦ λόχου.

Διλοχία τοῦ σταθμεύοντος εἰς Βέρροιαν 592 Τάγματος, ὅπερ ἀνῆκε προσωρινῶς εἰς τὴν XI Μεραρχίαν, ἐκινήθη τὴν πρωΐαν τῆς 13ης Μαρτίου πρὸς Κουμαριὰν (2) δυτικῶς Βερροίας. Καθ' ὁδὸν ὑπέστη ἐπίθεσιν ἐξ ἐνέδρας καὶ ἔσχε δύο ὁπλίτας τραυματίας. Ἡ διλοχία ἀπωθήσασα τοὺς συμμορίτας, συνέχισε τὴν κίνησιν πρὸς τὸ ἀνωτέρω χωρίον καὶ παρέσχε προστασίαν, ὡς εἶχεν ἐντολήν, εἰς τοὺς κατοίκους, προκειμένου νὰ τὸ ἐγκαταλείψουν. Ἀκολούθως ἐπανῆλθε τὴν νύκτα τῆς ἰδίας ἡμέρας εἰς Βέρροιαν.

Τὴν 28ην Μαρτίου ἐξετελέσθη ὑπὸ κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἔξωθι τῆς Βερροίας ὁ Ὑπολοχαγὸς Πολεμικῆς Διαθεσιμότητος Σκουλαριώτης Θεόδωρος.

Κατὰ τὴν ἀνωτέρω χρονικὴν περίοδον τὴν μεταξὺ 1ης Ἰανουαρίου καὶ 5ης Ἀπριλίου, ἡμέρας ἐνάρξεως τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ, ἐσημειώθησαν καὶ διάφοροι ἄλλαι συμμοριακαὶ ἐνέργειαι. Προσεβλήθησαν ἀνεπιτυχῶς πλέον τῶν δέκα σταθμῶν Χωροφυλακῆς τῆς ὑπαίθρου χώρας. Ἐγένοντο ἐπιδρομαὶ κατὰ διαφόρων χωρίων, ὧν αἱ περισσότεραι ἀπεκρούσθησαν ἐπιτυχῶς. Εἴς τινα ἐκ τούτων ἐπιβληθέντες προσωρινῶς οἱ ἐπιδρομεῖς, ἐπέδειξαν πρωτοφανῆ ἀγριότητα προβάντες εἰς ἐγκληματικὰς πράξεις, ἤτοι ἐμπρησμοὺς οἰκιῶν, λεηλασίας καὶ ἐκτελέσεις, χωρὶς νὰ φεισθῶσιν οὐδὲ γερόντων, γυναικῶν καὶ παιδίων ἀκόμη. Ἐν τῶν πολλαπλῶν δειγμάτων τῆς ἐγκληματικῆς των σκληρότητος ἔδωσαν εἰς Νέαν Καισάρειαν (3) τῆς περιοχῆς Κατερίνης. Ἐπιδραμόντες κατὰ τοῦ ἀνυπερασπίστου τούτου χωρίου, ἐξετέλεσαν κατὰ τὸν πλέον ἀπάνθρωπον τρόπον 7 ἄτομα ἐξ ὧν 1 γυνή, 1 τριετὲς νήπιον καὶ 1 βρέφος τριῶν μηνῶν.

Αἱ συμμοριακαὶ ἐνέργειαι ἐπεξετάθησαν ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν εἰς καταστροφὰς συγκοινωνιακῶν ἔργων, ἐμπρησμοὺς σιδηροδρομικῶν σταθμῶν καὶ ναρκοθετήσεις ὁδῶν. Οἱ συμμορῖται προσέβαλον ἐπίσης σιδηροδρομικοὺς συρμοὺς καὶ ἐλήστευσαν ἰδιωτικὰ αὐτοκίνητα ἀπαγαγόντες ἐνίοτε καὶ τοὺς ἐπιβαίνοντας τούτων (4).

Ἀντίδρασις τοῦ Στρατοῦ

6. Ἡ ἀντίδρασις τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ εἰς τὰς συμμοριακὰς ἐνεργείας ἐξεδηλώθη διὰ σειρᾶς ἐπιχειρήσεων. Αἱ πλεῖσται τούτων, τοπικῶς περιωρισμέναι, διεξήχθησαν εἰς τὸ μέχρι τάγματος κλιμάκιον καὶ ἐνίοτε μέχρι ταξιαρχίας, σπανίως δὲ εἰς τὸ πλαίσιον τῆς Μεραρχίας. Πάντως διὰ τῶν τοιούτων ἐνεργειῶν

(1) Σχεδιάγραμμα 3
(2) Σχεδιάγραμμα 4
(3) Σχεδιάγραμμα 5
(4) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1122/Ε/1, Φ. 1160/Δ/1—6, Φ. 1165/Γ/7.

ἐπετεύχθη ἀρκούντως ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ἀποστολῆς τοῦ Σώματος Στρατοῦ, παρὰ τὴν μείωσιν τῆς δυνάμεώς του. Κατὰ τὸ σχέδιον ἐπιχειρήσεων ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ, ἡ ἀποστολὴ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, μέχρι πέρατος τῶν ὑπὸ τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ ἀναληφθησομένων ἐπιχειρήσεων, συνίστατο εἰς τὴν συνάρτησιν τῆς ὑφισταμένης ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ καταστάσεως, ὡς καὶ τὴν παρεμπόδισιν τῆς ἐνισχύσεως καὶ ἐπεκτάσεως τοῦ συμμοριτισμοῦ. Τὸ αὐτὸ σχέδιον προέβλεπε τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ, κατὰ τὴν ἀνωτέρω περίοδον τῶν ἐπιχειρήσεων, διὰ δύο ταξιαρχιῶν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ. Ἡ δύναμις αὕτη μειωθεῖσα τελικῶς κατὰ ἓν τάγμα, ἀφῃρέθη ἐκ τῶν Χ καὶ XI Μεραρχιῶν καὶ μετεφέρθη θαλασσίως ἀπὸ Θεσσαλονίκης εἰς Βόλον. Ἡ μεταφορὰ ἤρχισε διὰ τοῦ 565 Τάγματος τῆς 36ης Ταξιαρχίας τῆς Χ Μεραρχίας ἐπιβιβασθέντος τὴν 14ην Φεβρουαρίου 1947. Τὴν 18ην ἰδίου μηνὸς ἀνεχώρησεν ἡ διοίκησις τῆς Ταξιαρχίας μετὰ τοῦ ἐπιτελείου της καὶ τοῦ 564 Τάγματος. Τὴν δὲ 1ην Μαρτίου τὸ 566 Τάγμα. Ἡ ἀναχώρησις τῆς ἀφαιρεθείσης ἐκ τῆς XI Μεραρχίας 32ας Ταξιαρχίας μεῖον τάγμα ἤρχισε τὴν 13ην Μαρτίου διὰ τῆς ἐπιβιβάσεως τοῦ 516 Τάγματος. Ἡ διοίκησις τῆς Ταξιαρχίας μετὰ τοῦ ἐπιτελείου της καὶ τοῦ 514 Τάγματος ἐπεβιβάσθη τὴν 16ην Μαρτίου.

Ἐπὶ τῇ προόψει τῆς ἀναχωρήσεως τῶν ἀνωτέρω μονάδων τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ καθώρισεν ἀπὸ 11ης Ἰανουαρίου 1947 τὸν ποταμὸν Ἀξιὸν ὡς ὅριον διαχωρισμοῦ τῶν ζωνῶν εὐθύνης τῶν ἀνωτέρω δύο Μεραρχιῶν του. Ἀνατολικῶς τοῦ ποταμοῦ εἶχε τὴν Χ Μεραρχίαν καὶ δυτικῶς αὐτοῦ τὴν XI Μεραρχίαν. Ἡ VII Μεραρχία παρέμενεν ὡς εἶχεν ἐν τῇ Θράκῃ.

Αἱ κατὰ τὴν ἀνωτέρω χρονικὴν περίοδον διεξαχθεῖσαι ἐπιχειρήσεις δὲν ὑπῆρξαν πάντοτε ἀποτελεσματικαί. Ἀπετύγχανον συχνάκις τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, ὅστις συνίστατο εἰς τὴν ἀνεύρεσιν καὶ ἐξόντωσιν τῶν συμμοριτῶν. Τὰ ἐνεργοῦντα στρατιωτικὰ τμήματα καίτοι ἐπληροφοροῦντο συμμοριακὴν συγκέντρωσιν εἰς καθωρισμένην περιοχήν, ὅταν ἔφθανον εἰς ταύτην δὲν ἀνεύρισκον συνήθως τοὺς συμμορίτας. Εἰδοποιούμενοι ἐγκαίρως οἱ τελευταῖοι ὑπὸ τῶν πληροφοριοδοτῶν των, ὧν τὸ δίκτυον ἐξηπλοῦτο εἰς ἅπασαν τὴν χώραν, ἔσπευδον νὰ ἀπομακρυνθῶσιν πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων. Σαφῆ ἔνδειξιν ἐπικειμένης στρατιωτικῆς ἐνεργείας διὰ τοὺς κομμουνιστικοὺς πράκτορας ἀπετέλει ἡ ἀναγκαστικὴ μίσθωσις ἰδιωτικῶν φορτηγῶν κτηνῶν, ὧν ἐστεροῦντο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην αἱ μονάδες. Οἱ ἐθνικόφρονες τῆς ὑπαίθρου ἀφ' ἑτέρου, ὧν τὰ χωρία εὑρίσκοντο εἰς συμμοριτοκρατουμένας περιοχάς, ἀπέφευγον, διὰ τὸν φόβον ἀντιποίνων, νὰ κατατοπίζωσι τὰς ἐθνικὰς δυνάμεις περὶ τῶν κινήσεων καὶ τῶν συγκεντρώσεων τῶν συμμοριτῶν.
Ἕνεκα τούτου τὸ ἔργον τοῦ στρατοῦ καθίστατο πλέον δυσχερές.

Οἱ εὑρισκόμενοι ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ συμμορῖται διεβίουν, πρὸς εὐκολίαν τῆς συντηρήσεώς των, κατὰ μικρὰ συγκροτήματα. Ταῦτα συνηνοῦντο μόνον ὅταν ἐπρόκειτο ν' ἀναλάβωσι πολεμικὴν ἐνέργειαν. Ἐξωπλισμένα δι' ἐλαφρῶν ὅπλων καὶ γνωρίζοντα λεπτομερῶς τὸ ἔδαφος τῆς περιοχῆς των, ἦσαν λίαν εὐέλικτα καὶ ἐπετύγχανον συνήθως νὰ διαφεύγωσι καὶ ἐκ τῶν ἀποκλεισμένων ὑπὸ τοῦ στρατοῦ χώρων, διολισθαίνοντα διὰ τῶν ὁπωσδήποτε παραμενόντων ἀφυλάκτων ἐδαφικῶν σημείων.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους αἱ περισσότεραι τῶν στρατιωτικῶν ἐνεργειῶν ἀπετύγχανον ἢ ἐπετύγχανον πενιχρὰ ἀποτελέσματα. Παρὰ ταῦτα παρημπόδιζον λίαν αἰσθητῶς τὴν ἐλευθερίαν τῶν κινήσεων καὶ τῆς δράσεως τῶν συμμοριτῶν, ὡς καὶ τὴν ἐπέκτασιν αὐτῶν.

Ἐκ τῶν διεξαχθεισῶν εἰς περιοχὰς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἐπιχειρήσεων,

μέχρι τῆς ἐνάρξεως τοῦ σχεδίου ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ, ἀναφέρονται κατωτέρω αἱ ἐπιτυχοῦσαι. Ἦτοι ἐκεῖναι καθ' ἃς ἐπετεύχθη ἐπαφὴ τῶν ἐνεργούντων στρατιωτικῶν τμημάτων μετὰ συμμοριτῶν καὶ ἐπηκολούθησε σύγκρουσις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀποτελεσματική.

Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν ΥΙΙ Μεραρχίας

7. Πληροφορίαι τῆς 19ης Ἰανουαρίου 1947, ἔφερον συμμοριακὸν τάγμα δυνάμεως 250 ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν Παπακυριακοῦ, σταθμεῦον εἰς τὸ χωρίον Κοῖλα (1), βορείως Φερρῶν. Ἀπόσπασμα ἀνῆκον εἰς τὴν 25ην Ταξιαρχίαν ἐξ 105 ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν Λοχαγὸν Ψηλογιάννην Ἰωάννην σταθμεῦον εἰς Φέρρας, παρὰ τὸν κάτω ροῦν τοῦ Ἔβρου, ἐκινήθη τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης 20ης Ἰανουαρίου πρὸς Κοῖλα. Ταὐτοχρόνως ἐκινήθη πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν εἰδοποιηθεὶς, ὁ ἐκ τεσσαράκοντα πέντε ὁπλιτῶν λόχος Κυνηγῶν Λευκίμης, χωρίου εὑρισκομένου περὶ τὰ δέκα πέντε χιλιόμετρα βορείως Φερρῶν.

Τὸ ἀπόσπασμα Ψηλογιάννη καταλαβὸν τὰ ὑπερκείμενα τῶν Κοίλων ὑψώματα, ἐπετέθη κατὰ τῶν ἐντὸς τοῦ χωρίου συμμοριτῶν, οἵτινες αἰφνιδιασθέντες συνεπτύχθησαν ἐν συγχύσει πρὸς Βορρᾶν. Ἐν τῇ κινήσει των οἱ συμμορῖται προσέκρουσαν ἐπὶ τοῦ ἀντιθέτως ἐρχομένου λόχου Κυνηγῶν. Εὑρεθέντες μεταξὺ δύο πυρῶν οἱ συμμορῖται καὶ ὑποστάντες προφανῶς ἀπωλείας διελύθησαν, διαφυγόντες κατὰ μικροομάδας πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις.

Ἡ ἐδρεύουσα εἰς Ξάνθην 26η Ταξιαρχία, εἶχε τὴν 18ην Ἰανουαρίου ἀσφαλεῖς πληροφορίας περὶ σοβαρᾶς συμμοριακῆς συγκεντρώσεως εἰς τὴν βορείως Ξάνθης παραμεθόριον περιοχήν. Πρὸς ἐξόντωσιν τῆς συμμοριακῆς ταύτης δυνάμεως, ἀνερχομένης κατὰ τὰς αὐτὰς πληροφορίας, εἰς 500 περίπου ἐνόπλους, ἡ Ταξιαρχία κατηύθυνεν εἰς τὴν ἀνωτέρω περιοχὴν κειμένην περὶ τὰ δέκα χιλιόμετρα βορείως Ἐχίνου (2) διλοχίαν τοῦ 555 Τάγματος Ἐχίνου. Ἐπίσης τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον Ἀπόσπασμα τοῦ Λοχαγοῦ Φωστηρίδου καὶ διλοχίαν τοῦ 556 Τάγματος, κινηθεῖσαν ἐκ Ξάνθης πρὸς Ἐχῖνον δι' αὐτοκινήτων. Οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ ταχθεὶς παρὰ τὴν πρὸς Ἐχῖνον διακλάδωσιν τῆς ἀπὸ Ξάνθης πρὸς μεθόριον ἀμαξιτῆς ὁδοῦ, θὰ ὑπεβοήθει τὴν κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἐνέργειαν.

Περὶ τὴν 1300 τῆς 19ης Ἰανουαρίου τὰ τμήματα ἔλαβον ἐπαφὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐπετέθησαν κατ' αὐτῶν. Οἱ συμμορῖται πιεζόμενοι ἰσχυρῶς ἤρχισαν, μετὰ τρίωρον ἀγῶνα, νὰ συμπτύσσωνται καί, περὶ τὴν ἑσπέραν, διῆλθον τὴν μεθόριον διαφυγόντες εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος. Τὴν ἑπομένην 20ὴν Ἰανουαρίου τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἠσχολήθησαν μὲ τὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας δύναμις 200 περίπου συμμοριτῶν ὁρμηθεῖσα ἐκ τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐδάφους ἐπετέθη κατὰ τῶν ἐξερευνώντων τμημάτων. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς κατεδιώχθησαν καὶ βαλλόμενοι συνεχῶς εἰσῆλθον καὶ πάλιν εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος.

Τὴν 21ην Ἰανουαρίου τὰ τμήματα ἐπέστρεψαν εἰς τὰς θέσεις των ἔχοντα

(1) Σχεδιάγραμμα 2
(2) Σχεδιάγραμμα 3

ἀπωλείας ἕνα ὁπλίτην νεκρὸν καὶ ἕτερον τραυματίαν. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν, καθ' ὁμολογίαν ἑπτὰ συλληφθέντων, ὑπῆρξαν σοβαραί. Περισυνελέγησαν 1 πολυβόλον, 4 αὐτόματα, 1 μυδράλλιον, 1 τυφέκιον καὶ διάφορα ὑλικά.

Τὸ 554 Τάγμα τῆς αὐτῆς 26ης Ταξιαρχίας ἐκκινῆσαν τὴν πρωΐαν τῆς 8ης Φεβρουαρίου ἐκ Κομοτινῆς, ἐνήργησεν ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν πρὸς τὴν ἀνατολικῶς Μαρωνείας ὀρεινὴν περιοχήν (1). Μετὰ τοῦ Τάγματος ἐνήργει ἀπὸ Δυσμῶν πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν τμῆμα τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ροδόπης δυνάμεως 100 ἀνδρῶν. Κατὰ τὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς ταύτης τὰ τμήματα συνεπλάκησαν μετὰ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς ὁμάδος ἣν καὶ διέλυσαν, φονευθέντος τοῦ συμμορίτου ὁμαδάρχου δημοδιδασκάλου Βασιλειάδου Ἰωάννου.

Τὸ σταθμεῦον εἰς Ἐχῖνον 555 Τάγμα ἐκινήθη κατόπιν διαταγῆς τῆς 26ης Ταξιαρχίας τὴν 2000 τῆς 3ης Μαρτίου πρὸς Χαϊντοῦ. Εἰς τὴν παραμεθόριον ταύτην περιοχήν, κειμένην βορειοδυτικῶς Ἐχίνου (2) ἐφέρετο κατὰ θετικὰς πληροφορίας σταθμεύουσα δύναμις ὑπερβαίνουσα τοὺς 150 συμμορίτας. Τὸ Τάγμα ἀφιχθὲν τὴν ἑσπέραν τῆς 4ης Μαρτίου περὶ τὰ δέκα χιλιόμετρα νοτίως Χαϊντοῦ, ἐκινήθη τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης πρὸς τὴν θέσιν ταύτην διὰ δύο φαλάγγων. Ἐν κινήσει εὑρισκόμενον ἐδέχθη πυκνὰ πυρὰ ἐκ τῶν περὶ τὰ 1000 μέτρα νοτίως Χαϊντοῦ ὑψωμάτων. Τὸ Τάγμα ἀναλαβὸν ἐπίθεσιν μετὰ συγχρόνου ὑπερκερωτικοῦ ἑλιγμοῦ, ἐξηνάγκασε τοὺς συμμορίτας νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς θέσεις των καὶ διασπαρῶσι καταδιωκόμενοι. Ἡ καταδίωξις συνεχίσθη μέχρι τὰς 1400 ὁπότε ἀπωλέσθη ἡ ἐπαφὴ λόγῳ ὁμίχλης καὶ τοῦ δασώδους ἐδάφους. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν 13 νεκροὺς, 2 συλληφθέντας, εἴδη ὁπλισμοῦ, διάφορα ὑλικὰ καὶ τρόφιμα. Τὸ Τάγμα ἔσχεν 1 νεκρόν, καὶ 6 τραυματίας ὁπλίτας. Ὁ τραυματισμὸς τῶν 5 ἐξ αὐτῶν ὠφείλετο εἰς ἀτύχημα λόγῳ προώρου ἐκρήξεως βλήματος φιλίου ὅλμου προσκρούσαντος ἐπὶ δένδρου. Τὸ Τάγμα κατόπιν τῆς ἀπωλείας τῆς μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπαφῆς, ἐπανῆλθεν εἰς Ἐχῖνον. Ἐκ τῆς ἐξετάσεως τῶν συλληφθέντων προέκυψεν ὅτι τὴν συμμοριακὴν δύναμιν ἀπετέλουν δύο τάγματα τῶν 150 συμμοριτῶν ἕκαστον, ὑπὸ τοὺς Μαῦρον καὶ Ἄγραν.

8. Ἡ 26η Ταξιαρχία ἔχουσα πληροφορίας ὅτι ἐσημειώθη συγκέντρωσις ἱκανοῦ ἀριθμοῦ συμμοριτῶν εἰς τὴν περὶ τὰ εἴκοσι χιλιόμετρα ἀνατολικῶς Ἐχίνου παραμεθόριον περιοχήν, προέβη εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ ἐκτέλεσιν ἐπιχειρήσεως πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς ταύτης (3). Διάρκεια τῆς ἐπιχειρήσεως τέσσαρες ἡμέραι.

Ἡ Ταξιαρχία ἐγκαταστήσασα τὸ Τακτικὸν της Στρατηγεῖον ἀπὸ τῆς 1700 τῆς 3ης Ἀπριλίου 1947 εἰς Ἐχῖνον, κατηύθυνε πρὸς τὴν ἀνωτέρω περιοχὴν ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας τὸ 556 Τάγμα ἐκ Πολυάνθου καὶ τὸ 555 Τάγμα ἐξ Ἐχίνου. Τὰ Τάγματα κινηθέντα διὰ τῶν καθορισθέντων δρομολογίων, ἀφίχθησαν τὴν ἑσπέραν τῆς 4ης Ἀπριλίου τὸ μὲν 556 εἰς τὰ ὑψώματα 734 καὶ 658, τὸ δὲ 555 Τάγμα εἰς τὰ ὑψώματα 753 καὶ 829. Ἡ λεπτομερὴς ἐξερεύνησις τῆς ἐδαφικῆς ζώνης ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐκινήθησαν κατὰ τὰς δύο ἡμέρας ἀπέβη ἄκαρπος. Τὴν 5ην Ἀπριλίου τὸ 556 Τάγμα ἐπεδόθη εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῶν πρὸς Νότον κατερχομένων βαθειῶν γραμμῶν καὶ χαραδρώσεων ἄνευ ἀποτελέσματος, ἐγκατασταθὲν τελικῶς ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 522 καὶ 535. Τὸ 555 Τάγμα, κατὰ τὴν ἐξερεύνησιν τῆς βορειοανατολικῶς Ἀσκήρων περιοχῆς, ἦλθεν

(1) Σχεδιάγραμμα 2
(2) Σχεδιάγραμμα 3
(3) Σχεδιάγραμμα 7

εἰς ἐπαφὴν πρὸς 100μελὲς συγκρότημα μετὰ τοῦ ὁποίου καὶ συνεπλάκη. Οἱ συμμορῖται πιεζόμενοι ἰσχυρῶς ἐτράπησαν εἰς φυγὴν κατὰ μικροομάδας, ἐγκαταλείψαντες ἐξ νεκροὺς ἀνευρεθέντας εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς, διάφορα ὑλικὰ καὶ τρόφιμα. Τὸ Τάγμα προέβη εἰς τὴν καταδίωξίν των, συνεχισθεῖσαν μέχρι τῆς νυκτὸς χωρὶς ἀποτέλεσμα. Τὸ Τάγμα διῆλθε τὴν νύκτα ἐπὶ τῶν βορείως Ἀσκήρων ὑψωμάτων 735 καὶ 753.

Τὴν 6ην Ἀπριλίου, τελευταίαν ἡμέραν τῆς ἐπιχειρήσεως, τὸ μὲν 556 Τάγμα θὰ ἐκινεῖτο πρὸς Ἀμαξάδες, τὸ δὲ 555 Τάγμα θὰ ἐπέστρεφεν εἰς Ἐχῖνον. Ἡ δεξιὰ φάλαγξ τοῦ 556 Τάγματος πρὸ τῆς ἐκκινήσεώς της ἐκ τοῦ ὑψώματος 535 ἀντελήφθη βορείως τούτου ὁμάδα εἴκοσι περίπου συμμοριτῶν, τὴν ὁποίαν ἐπεδίωξε ν' ἀποκόψῃ ἀπὸ Βορρᾶ, ἀλλ' οἱ συμμορῖται διέφυγον. Τελικῶς τὸ Τάγμα ἀφίχθη εἰς Ἀμαξάδες ἔνθα ἐπιβιβασθὲν αὐτοκινήτων ἐπανῆλθεν εἰς Πολύανθον. Τὸ 555 Τάγμα ἅμα ὡς ἐκινήθη τὴν πρωΐαν προσέκρουσε περὶ τὴν 0630, ἐπὶ 60μελοῦς ὁμάδος κατεχούσης τὸν Μουσᾶ λόφον. Ἡ ὁμὰς ἀποτελοῦσα μέρος τῆς διαλυθείσης τὴν προηγουμένην ἡμέραν συμμοριακῆς δυνάμεως, ἀφοῦ προέβαλεν ἱκανὴν ἀντίστασιν εἰς τὸ ἐπιτεθὲν Τάγμα, συνεπτύχθη πρὸς Καρὰ Ὀγλὰν προβαλοῦσα διαδοχικὰς ἀντιστάσεις ἐκ τῶν ὑψωμάτων 1070, 941 καὶ Κύμβαλλα. Τὸ Τάγμα ἐκτοπίσαν τοὺς συμμορίτας ἐκ τῶν θέσεων τούτων, ἐπετέθη τελικῶς κατὰ τοῦ ὑψώματος Κύμβαλλα, ὅπερ ἐγκατέλειψαν οἱ συμμορῖται τραπέντες εἰς ἄτακτον φυγὴν πρὸς Βορρᾶν. Τὸ Τάγμα καταλαβὸν τὸ ὕψωμα ἀνεῦρε δύο νεκροὺς καὶ διάφορα εἴδη ἱματισμοῦ, τῶν τραυματιῶν παραληφθέντων ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἕνα ὁπλίτην τραυματίαν. Οἱ συμμορῖται κακατεδιώχθησαν διὰ Καρὰ Ὀγλὰν πρὸς Κένταυρον χωρὶς ἀποτέλεσμα, ἀπολεσθείσης τῆς ἐπαφῆς. Τὸ Τάγμα ἐπανῆλθε τὴν ἑσπέραν τῆς ἰδίας ἡμέρας 6ης Ἀπριλίου εἰς Ἐχῖνον (1).

Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν τὴν περιοχὴν X Μεραρχίας

(Σχεδιάγραμμα 4)

9. Τμῆμα δυνάμεως λόχου τοῦ 562 Τάγματος τῆς 35ης Ταξιαρχίας, ἐνισχυθὲν δι' ὁμάδος δέκα τεσσάρων ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ πεντήκοντα ἐνόπλων χωρικῶν, ἐκινήθη τὴν νύκτα τῆς 2ας Ἰανουαρίου 1947 ἀπὸ Λαχανᾶ πρὸς Ἑλληνικόν, χωρίον κείμενον περὶ τὰ δέκα χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Λαχανᾶ. Τὰ τμήματα ὑπὸ τὸν Διοικητὴν τοῦ 561 Τάγματος ἀφιχθέντα εἰς τὸν προορισμόν των προσέβαλον τὸ χωρίον ἐντὸς τοῦ ὁποίου κατὰ θετικὰς πληροφορίας ὑπῆρχεν ἱκανὸς ἀριθμὸς συμμοριτῶν. Οἱ ὑπάρχοντες πράγματι συμμορῖται αἰφνιδιασθέντες δὲν ἠδυνήθησαν νὰ προβάλωσιν σοβαρὰν ἀντίστασιν, ἀλλ' ἐπέτυχον νὰ διαφύγωσιν, καθ' ὅσον ὁ ἀποκλεισμὸς τοῦ χωρίου δὲν ὑπῆρξε πλήρης. Τὸ τμῆμα τοῦ 561 Τάγματος, ἔσχεν ἕνα ὁπλίτην νεκρόν. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν δὲν ἐξηκριβώθησαν.

Τὴν 7ην καὶ τὴν 8ην Ἰανουαρίου, διεξήχθη κατόπιν διαταγῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, εἰς τὸ ὄρος Πάϊκον, ἐκκαθαριστικὴ ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΗΦΑΙΣΤΟΣ διὰ τμημάτων τῆς 36ης Ταξιαρχίας ἐνεργούντων ἐπὶ τοῦ ἀνατολικοῦ τμήματος τοῦ ὄρους. Εἰς τὸ δυτικὸν τοιοῦτον ἐνήργουν ταὐτοχρόνως τμήματα τῆς 33ης Ταξιαρχίας τῆς XI Μεραρχίας. Τὴν πρώτην ἡμέ-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1122/Ε/1, Φ. 1175/Γ/1/Δ/1, Φ. 1218/Α/15, Φ. 1219/Α/3, Φ. 1229/Β/26,58.

ραν τῆς ἐπιχειρήσεως λόχος τοῦ 565 Τάγματος τῆς 36ης Ταξιαρχίας ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τριακονταμελοῦς συμμορίας, ἥτις μετ' ἀνταλλαγὴν πυροβολισμῶν τινων ἐτράπη εἰς φυγὴν πρὸς Βορρᾶν, καταδιωχθεῖσα ἄνευ ἀποτελέσματος. Τὴν ἑπομένην, 8ην Ἰανουαρίου, ὁ αὐτὸς λόχος συνεπλάκη μὲ ὁμάδα ἀριθμοῦσαν περὶ τοὺς ἑβδομήκοντα συμμορίτας ὑπὸ τὸν Γάτσιον. Οἱ συμμορῖται πιεσθέντες ἰσχυρῶς διεσκορπίσθησαν, ἀπολεσθείσης τῆς ἐπαφῆς. Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ὁ φόνος ἑνὸς συμμορίτου ἀνευρεθέντος καὶ ἡ σύλληψις ἑτέρου. Περισυνελέγησαν δύο τυφέκια καὶ τρεῖς ἡμίονοι. Ὁ λόχος ἔσχεν ἕνα ὁπλίτην τραυματίαν. Τὰ μετασχόντα εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἕτερα τμήματα συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν τοιούτων τῆς 33ης Ταξιαρχίας, κατὰ τὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς δὲν συνήντησαν συμμορίτας.

Ἡ Χ Μεραρχία εἶχε πληροφορίας ὅτι τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα Κρουσίων, μετὰ τοῦ μείζονος μέρους τῆς δυνάμεώς του, ἦτο ἐγκατεστημένον εἰς τὴν περιοχὴν Ποντοκερασιᾶς, περὶ τὰ εἴκοσι πέντε χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς Κιλκίς. Ἡ Μεραρχία ἀπεφάσισε νὰ προσβάλῃ ἐκ πολλῶν κατευθύνσεων τοὺς συμμορίτας ἐντὸς τοῦ χώρου τῆς διαμονῆς των καὶ νὰ τοὺς ἐξοντώσῃ. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ὠργάνωσε στρατιωτικὴν ἐπιχείρησιν τετραημέρου διαρκείας ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΠΕΛΑΡΓΟΣ. Διὰ τὴν ἐπιχείρησιν διέθεσε τὰ 562 καὶ 563 Τάγματα τῆς 35ης Ταξιαρχίας, τὰ 567 καὶ 568 Τάγματα τῆς 37ης Ταξιαρχίας, οὐλαμὸν πυροβολικοῦ, οὐλαμὸν τεθωρακισμένων, δύο λόχους Χωροφυλακῆς καὶ ὁμάδα ἐνόπλων χωρικῶν. Ἡ δύναμις αὕτη ἐχρησιμοποιήθη ὡς ἀκολούθως: Τὸ 562 Τάγμα ἐγκαθιστάμενον ἐπὶ τῶν βορειοανατολικῶν κλιτύων τοῦ ὄρους Κρούσια, μὲ ἑτοιμότητα κινήσεως πρὸς Νότον, θὰ ἀπηγόρευε τὴν διαφυγὴν τῶν συμμοριτῶν πρὸς τὸ ὄρος Μπέλες. Τὸ προερχόμενον ἐκ Λαχανᾶ 563 Τάγμα θὰ ἐκινεῖτο πρὸς Ποντοκερασιὰν καὶ βορείως. Τὰ τάγματα τῆς 37ης Ταξιαρχίας μετὰ τῶν δύο λόχων Χωροφυλακῆς καὶ τῶν ἐνόπλων χωρικῶν ἀπετέλεσαν τρεῖς φάλαγγας, αἵτινες μὲ ἀφετηρίαν τὴν ἀπὸ Κιλκὶς πρὸς Ροδόπολιν ἀμαξιτὴν ὁδὸν θὰ ἐκινοῦντο πρὸς Ἀνατολάς.

Ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω τμήματα, ἐγκατασταθέντα ἐγκαίρως ἐπὶ τῶν ἀφετηριῶν γραμμῶν των, ἐκινήθησαν ἀπὸ τῆς 0600 τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου πρὸς τὰς καθορισθείσας κατευθύνσεις. Παραμείναντα μέχρι τῆς 23ης ἰδίου μηνὸς εἰς τὸν χῶρον τῶν ἐπιχειρήσεων, ἐξηρεύνησαν λεπτομερῶς τὰς καθορισθείσας εἰς αὐτὰ ἐδαφικὰς ζώνας. Ἀλλ' ἡ ἀπόδοσις τῶν ἐρευνῶν ἀπέβη πενιχρά, διότι ὁ ὄγκος τῶν συμμοριτῶν εἶχε προλάβει νὰ διαρρεύσῃ ἐγκαίρως ἐκτὸς τοῦ δημιουργηθέντος κλοιοῦ. Συνήφθησαν σποραδικαὶ τινες συμπλοκαὶ μὲ μικροομάδας συμμοριτῶν ὧν τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν ἐν τῷ συνόλῳ των 13 νεκροὶ συμμορῖται, 1 τραυματίας ἐγκαταλειφθεὶς ὅστις καὶ συνελήφθη καὶ 1 παραδοθεὶς ὡς βιαίως στρατολογηθείς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν παραληφθέντων ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν τραυματιῶν παρέμεινεν ἀνεξακρίβωτος. Μεταξὺ τῶν νεκρῶν ἀνεγνωρίσθη ὁ ἀρχισυμμορίτης Σκορδομπέκης. Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐτραυματίσθησαν μᾶλλον ἐλαφρῶς 1 στρατιώτης τοῦ 562 Τάγματος καὶ 1 χωροφύλαξ.

Τὴν 23ην Ἰανουαρίου ἡμέραν λήξεως τῆς ἐπιχειρήσεως, τὰ τμήματα ἐπέστρεψαν εἰς τὰς θέσεις των.

Ἡ ἐπιχείρησις αὕτη ἐξετελέσθη ὑπὸ δριμὺ ψῦχος (3–5° ὑπὸ τὸ μηδὲν) καὶ ἐπὶ χιονοσκεπῶν ἐκτάσεων.

10. Ἀπὸ τῆς 19ης Φεβρουαρίου μέχρι καὶ τῆς 23ης ἰδίου διεξήχθη εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων ἑτέρα ἐκκαθαριστικὴ ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΤΡΑΠΕΖΑ, ὀργανωθεῖσα ὑπὸ τῆς Χ Μεραρχίας. Ταύτης μετέσχον

τὸ 563 Τάγμα μεῖον λόχος καὶ διλοχία τοῦ 561 Τάγματος τῆς 35ης Ταξιαρχίας, τὸ 568 Τάγμα καὶ ἀνὰ εἷς λόχος τῶν 567 καὶ 569 Ταγμάτων τῆς 37ης Ταξιαρχίας. Τὰ τμήματα τῆς 37ης Ταξιαρχίας ἐξώρμησαν τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 19ης Φεβρουαρίου ἐκ τῆς γραμμῆς: Ροδόπολις—Λίμνη Δοϊράνης, μὲ γενικὴν κατεύθυνσιν πρὸς Νότον. Ἐκ τούτων τὸ 568 Τάγμα ἐκκινῆσαν ἐκ Ροδοπόλεως συνήντησε τὴν ἐπομένην μικροαντιστάσεις συμμοριτῶν ἃς καὶ ἀνέτρεψεν εὐκόλως. Ὁ λόχος τοῦ 567 Τάγματος παρέμεινεν εἰς τὴν στενωπὸν Δοβᾶ Τεπέ, δι' ἧς διέρχεται τὸ μεταξὺ Ροδοπόλεως καὶ Δοϊράνης τμῆμα σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Ὁ λόχος τοῦ 569 Τάγματος ἐκκινήσας τὴν 1540 τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐκ Μυριοφύτου, χωρίου κειμένου περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα ἀνατολικῶς τῆς λίμνης Δοϊράνης, συνεπλάκη τὴν 1800 μετὰ ἐξηκονταμελοῦς συμμοριακῆς ὁμάδος κατεχούσης τὸ χωρίον Πετράδες, περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα νοτιοανατολικῶς Μυριοφύτου. Μετὰ ἡμίωρον ἀγῶνα, διεξαχθέντα ὑπὸ χιονοθύελλαν, ὁ λόχος κατέλαβε τὸ χωρίον, ἐκδιώξας τοὺς συμμορίτας οἵτινες ἐγκατέλειψαν δύο νεκροὺς καὶ ἑπτὰ συλληφθέντας ἐνόπλους. Τὴν ἐπομένην 20ὴν Φεβρουαρίου ὁ λόχος, ἐξερχόμενος τοῦ χωρίου καὶ ἀκολουθήσας κατὰ τὴν κίνησίν του βαθεῖαν τινὰ γραμμὴν ἐνέπεσεν εἰς κλοιὸν δημιουργηθέντα ἐν ἀφανείᾳ ὑπὸ ἰσχυρᾶς δυνάμεως τοῦ συγκροτήματος Κρουσίων, ἐκ 200 τοὐλάχιστον συμμοριτῶν. Ὁ λόχος αἰφνιδιασθεὶς συνεπτύχθη ἐν ἀταξίᾳ πρὸς Νότον καὶ συνεκρατήθη εἰς Εὐκαρπίαν, βορειοανατολικῶς Κιλκίς. Ὁ λόχος ἔσχεν ἀπωλείας 2 Ἀξιωματικούς, τοὺς Ὑπολοχαγὸν Κατσικάκην Δημήτριον καὶ Ἀνθυπολοχαγὸν Παπαντωνίου Εὐριπίδην ὡς καὶ 8 ὁπλίτας ἅπαντας ἀγνοουμένους, 1 ὅλμον τῶν τριῶν καὶ 1 τῶν δύο ἰντσῶν, 1 ἀσύρματον καὶ 2 ἡμιόνους. Τὸ μεσονύκτιον τῆς ἑπομένης 21ης Φεβρουαρίου ὁ λόχος ὑπέστη νέαν ἐπίθεσιν εἰς Εὐκαρπίαν ἣν καὶ ἀπέκρουσεν. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν 1 νεκρόν, ὁ δὲ λόχος ἔσχε 2 νεκροὺς καὶ 1 τραυματίαν ὁπλίτας. Τὸ 568 Τάγμα συνέχισε τὴν ἐξερεύνησιν μέχρις Ἀναβρυτοῦ, ἄνευ ἀποτελέσματος.

Τὰ τμήματα τῆς 35ης Ταξιαρχίας, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ 563 Τάγματος, ἐκκινήσαντα τὴν ἑσπέραν τῆς 19ης Φεβρουαρίου ἐκ Λαχανᾶ, ἤχθησαν τὴν ἐπομένην εἰς Κλειστόν, περὶ τὰ δώδεκα χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς τοῦ ἀνωτέρω χωρίου. Τὴν ἐπομένην συνέχισαν πρὸς Ποντοκερασιάν. Ἐκεῖ ἐστάθμευε κατὰ τὰς συλλεγείσας ἐπὶ τόπου πληροφορίας τὸ ὑπὸ τὸν Ξενιτίδην συμμοριακὸν συγκρότημα Κρουσίων, μὲ τμήματά του εἰς τὰ πέριξ χωρία. Εἰς Ποντοκερασιὰν ὑπῆρχεν ἀναρρωτήριον καὶ συνεργεῖον ραφῆς ἱματισμοῦ. Τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα, συμπαραλαβὸν τοὺς νοσηλευομένους καὶ τὰ ὑλικά του, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν τὴν νύκτα τῆς 19ης πρὸς 20ὴν Φεβρουαρίου, ἀκολουθούμενον ὑπὸ τῶν ἀρρένων κατοίκων, ἐξαιρέσει τῶν γερόντων καὶ ἀνηλίκων. Κατὰ τὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς ἐβλήθη φεύγουσα τριμελὴς ὁμάς, φονευθέντος ἑνὸς συμμορίτου. Τὴν 22αν Φεβρουαρίου τὰ τμήματα τῆς 35ης Ταξιαρχίας κατατμηθέντα εἰς τρεῖς φάλαγγας, ἐκινήθησαν πρὸς τὸ χωρίον Ἀναβρυτόν. Κατὰ τὴν κίνησιν ἀντήλλαξαν πυροβολισμοὺς μὲ μικροομάδας 4—5 συμμοριτῶν, αἵτινες ἔσπευδον νὰ ἐξαφανισθῶσι. Περὶ τὴν 1350 ἡ ἀριστερὰ φάλαγξ συνεπλάκη παρὰ τὸ Ἀναβρυτὸν μετὰ πεντηκονταμελοῦς ὁμάδος. Κατὰ τὴν συμπλοκήν, διαρκέσασαν ἐπὶ δίωρον, ἐφονεύθη ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 563 Τάγματος Καραβιώτης Σπυρίδων. Οἱ συμμορῖται, ἐπωφελούμενοι τῆς ἐπελθούσης νυκτός, διέφυγον, ἐγκαταλείψαντες δύο νεκρούς. Αἱ τρεῖς φάλαγγες διανυκτερεύσασαι εἰς Ἀναβρυτὸν ἐκινήθησαν τὴν ἐπομένην ἐπιστρέφουσαι εἰς Λαχανᾶν. Περὶ τὴν 1030 ἡ δεξιὰ φάλαγξ προσέβαλε συμμοριακὴν ὁμάδα μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον δύο συμμοριτῶν καὶ τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς ὁπλίτου.

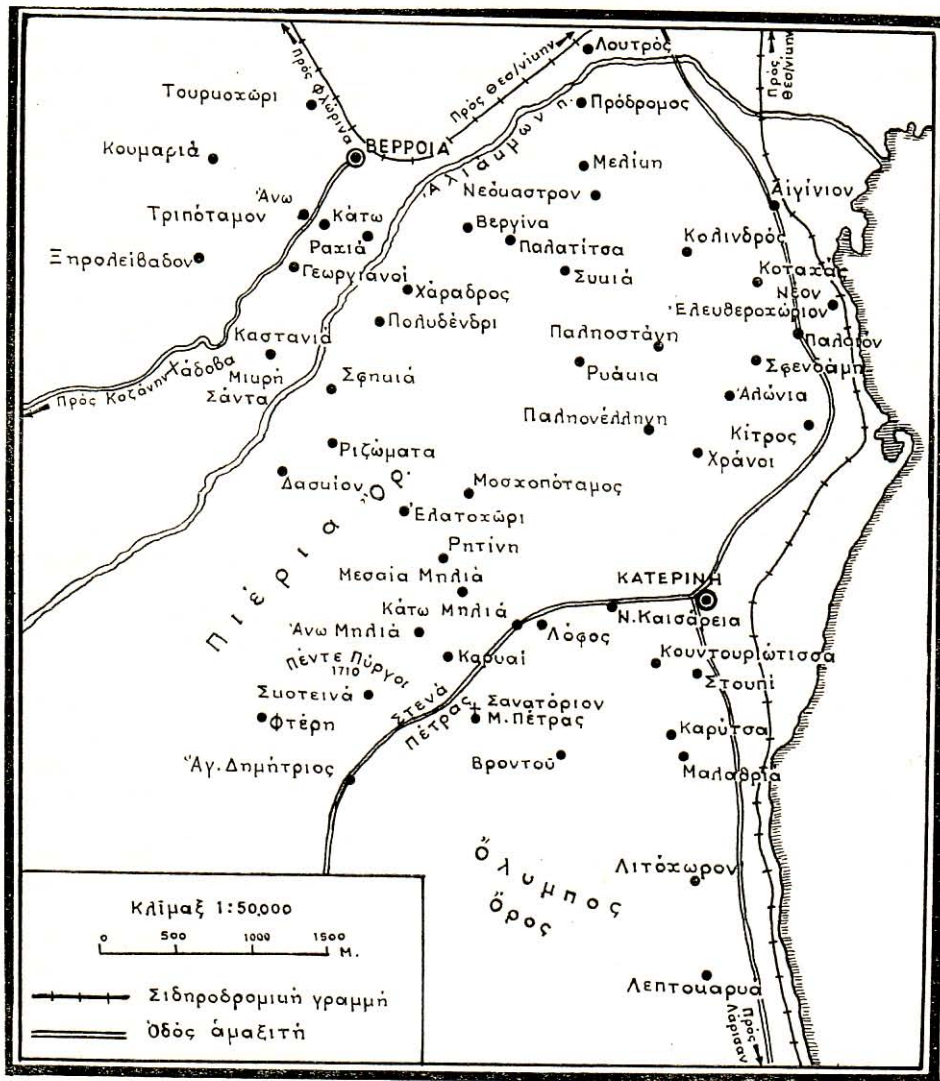

Σχεδ 5 Περιοχή Πιερίας

Φ.Κ.

Τερματισθείσης τῆς ἐπιχειρήσεως τὴν ἑσπέραν τῆς 23ης Φεβρουαρίου, ἅπαντα τὰ τμήματα ἐπέστρεψαν εἰς τὰς θέσεις των.

Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ὑπῆρξαν, τοῦ μὲν στρατοῦ 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 2 ὁπλῖται νεκροί, 2 ὁπλῖται τραυματίαι, 2 Ἀξιωματικοὶ καὶ 8 ὁπλῖται ἐξαφανισθέντες, τῶν δὲ συμμοριτῶν 9 νεκροὶ καὶ 7 συλληφθέντες.

Τὴν 6ην καὶ 7ην Μαρτίου διεξήχθη εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων τρίτη ἐκκαθαριστικὴ ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΑΝΟΙΞΙΣ. Ταύτης μετέσχον ἓν συγκρότημα ἐκ τριῶν λόχων τῆς 37ης Ταξιαρχίας σὺν λόχος Χωροφυλακῆς καὶ ἓν συγκρότημα ἐκ τεσσάρων λόχων Χωροφυλακῆς. Τὸ συγκρότημα τῆς 37ης Ταξιαρχίας ἐκινήθη ἐξ Εὐκαρπίας, περὶ τὰ ἐννέα χιλιόμετρα βορείως Κιλκίς, μὲ κατεύθυνσιν πρὸς Ἀνατολάς. Τὸ συγκρότημα Χωροφυλακῆς ἐκινήθη διὰ δύο φαλάγγων ἀπὸ Νότου πρὸς Βορρᾶν, μὲ ἀφετηρίαν τὴν γραμμὴν Λαχανᾶ καὶ δυτικώτερον. Εἰς ἀμφότερα τὰ συγκροτήματα ὁδόθη συγκλίνουσα κατεύθυνσις πρὸς Ἀναβρυτόν. Τὴν 7ην Μαρτίου ἀμφότερα τὰ συγκροτήματα συνεπλάκησαν περὶ τὸ Ἀναβρυτὸν μετὰ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑπτὰ συμμοριτῶν. Ἡ ὑπόλοιπος ὁμὰς διέφυγε πρὸς Βορρᾶν. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα δὲν εἶχον ἀπωλείας.

Τὴν 31ην Μαρτίου τμήματα τῆς 37ης Ταξιαρχίας ἐνήργησαν ἐπιθετικῶς κατὰ συμμοριακῆς δυνάμεως εἰς τὴν βορείως τῆς Δοϊράνης λίμνης παραμεθόριον περιοχήν. Οἱ συμμορῖται πιεζόμενοι ἐγκατέλειψαν δύο νεκροὺς καὶ διέβησαν τὴν μεθόριον, καλυπτόμενοι διὰ πυρῶν τοῦ πλησίον Γιουγκοσλαυϊκοῦ φυλακίου (1).

Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν XI Μεραρχίας

11. Κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Φεβρουαρίου διεξήχθησαν ἐπιχειρήσεις πρὸς ἐκκαθάρισιν τοῦ νοτίου Βερμίου καὶ τῶν Πιερίων (2), κυρίως δὲ τῆς μεταξὺ τῶν ὀρέων τούτων παραποταμίου περιοχῆς τοῦ Ἀλιάκμονος. Αἱ πληροφορίαι ἔφερον συγκεντρωθέντα εἰς τοὺς χώρους τούτους ἱκανὸν ἀριθμὸν συμμοριτῶν τοῦ Ἀρχηγείου Πιερίων. Ἡ διευθύνουσα τὰς ἐπιχειρήσεις XI Μεραρχία, διέθεσε διὰ τὸ Νότιον Βέρμιον τὰ 514, 592 καὶ 518 μεῖον λόχος Τάγματα Πεζικοῦ σὺν οὐλαμὸς πυροβολικοῦ, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 33ης Ταξιαρχίας. Διὰ τὰ Πιέρια τὰ 515, 516, 620 Τάγματα καὶ διλοχίαν τοῦ 513 Τάγματος, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 32ης Ταξιαρχίας, μεταφερθείσης ἐκ τῆς περιοχῆς Ἐδέσσης.

Αἱ ἐπιχειρήσεις ἤρχισαν τὴν πρωΐαν τῆς 2ας Φεβρουαρίου δι' ἐξορμήσεως τῶν τμημάτων τῆς 33ης Ταξιαρχίας ἐκ τῆς γραμμῆς Νάουσα—Βέρροια πρὸς τὸ νότιον Βέρμιον. Ἡ ἐξερεύνησις τῆς περιοχῆς ταύτης, συνεχισθεῖσα καὶ τὴν ἑπομένην, ἀπέβη ἄκαρπος. Τὰ τμήματα τῆς 32ας Ταξιαρχίας ἐξώρμησαν μετὰ εἰκοσιτετράωρον, τὴν πρωΐαν τῆς 3ης Φεβρουαρίου, μὲ ἀφετηρίαν γραμμὴν κειμένην βορειοδυτικῶς Κατερίνης. Τὸ ἀριστερόν της εἶχεν ἡ Ταξιαρχία ἐπὶ τῆς ἀπὸ Κατερίνης πρὸς Κοζάνην ἀμαξιτῆς ὁδοῦ καὶ κατεύθυνσίν της πρὸς Δυσμάς. Τὸ 515 Τάγμα συνεπλάκη τὴν αὐτὴν ἡμέραν μὲ ὁμάδα συμμοριτῶν ἣν καὶ διεσκόρπισεν. Ἡ κατέχουσα τὸ ἄκρον ἀριστερὸν τῆς διατάξεως διλοχία τοῦ 513 Τάγματος σὺν λόχος τοῦ 620 Τάγματος, συνεπλάκη ἐπίσης εἰς Ρητίνην Κατερίνης μὲ ἑτέραν ἰσχυρὰν συμμοριακὴν ὁμάδα. Ἡ συμπλοκὴ συνεχίσθη μέχρι νυκτός, ὑπὸ τὴν κάλυψιν τῆς ὁποίας οἱ συμμορῖται διέφυγον πρὸς Δυσμάς.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1222/Ε/1, Φ. 1170 /Α/8, Φ. 1185/Α/Β/3/Γ/3, Φ. 1187/Ε/1.
(2) Σχεδιαγράμματα 4 καὶ 5

Τὴν 4ην Φεβρουαρίου τὰ τμήματα τῆς 33ης Ταξιαρχίας, ἀφοῦ κατεδίωξαν μικροομάδας συμμοριτῶν, ἀφίχθησαν εἰς τὸν Ἀλιάκμονα. Κατὰ τὴν ἐξερεύνησιν ἣν διενήργησαν εἰς τὴν παραποτάμιον περιοχήν, ἀνεῦρον ἀποθήκας τροφίμων καὶ κατέστρεψαν συμμοριακὰς ἐγκαταστάσεις. Τὰ τμήματα τῆς 32ας Ταξιαρχίας συνεπλάκησαν τὴν αὐτὴν ἡμέραν μὲ ἰσχυρὰν συμμοριακὴν δύναμιν κατέχουσαν τὸ Ἐλατοχώριον, περὶ τὰ εἴκοσι χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Κατερίνης. Τὴν ἑσπέραν οἱ συμμορῖται πιεσθέντες ἰσχυρῶς συνεπτύχθησαν καὶ τὸ χωρίον κατελήφθη. Ἡ Ταξιαρχία ἔσχεν ἀπωλείας ἕνα νεκρὸν Ἀξιωματικὸν τὸν Ἀνθυπολοχαγὸν τοῦ 620 Τάγματος Ἀντωνίου Κάρολον καὶ τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν δὲν ἐγνώσθησαν.

Τὴν 5ην Φεβρουαρίου ἅπαντα τὰ τμήματα ἀπησχολήθησαν μὲ ἐδαφικὰς ἐξερευνήσεις. Τὸ 516 Τάγμα ἐξερευνῶν τὰς πρὸς Ἀλιάκμονα κατερχομένας κλιτῦς τοῦ βορείου τμήματος τῶν Πιερίων, συνῆψε δύο συμπλοκὰς πρὸς μικροομάδας συμμοριτῶν, συλλαβὸν δύο ἐνόπλους συμμορίτας καὶ τὴν κομματικὴν ἐπιτροπὴν τοῦ χωρίου Βιργίνα. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν συνεπλάκη μετὰ συμμορτῶν φάλαγξ κινουμένη ἐξ Ἐλατοχωρίου πρὸς Βορρᾶν. Τὴν φάλαγγα ἀπετέλουν ἡ διλοχία τοῦ 513 Τάγματος καὶ λόχος τοῦ 620 Τάγματος. Κατὰ τὴν συμπλοκήν, διαρκέσασαν μέχρις ἑσπέρας, ἐφονεύθησαν πέντε συμμορῖται. Ἀριθμὸς τραυματιῶν παρελήφθη ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες διέφυγον ὑπὸ τὴν κάλυψιν τῆς νυκτός. Ἡ φάλαγξ ἔσχε πέντε ὁπλίτας τραυματίας.

Τὴν 6ην καὶ τὴν 7ην Φεβρουαρίου ἐξηρευνήθη ἡ παραποτάμιος περιοχὴ τοῦ Ἀλιάκμονος καὶ αἱ περικλείουσαι ταύτην ἀπὸ Νότου καὶ Ἀνατολῶν κλιτεῖς τῶν Πιερίων. Ἀνευρέθησαν πολλαὶ ἀποθῆκαι μὲ ὑλικὰ καὶ τρόφιμα τῶν συμμοριτῶν, μεθ' ὧν δὲν ἐσημειώθη ἐπαφή. Κατὰ μεταδοθείσας πληροφορίας, τὸ μεῖζον μέρος τῆς δυνάμεως Πιερίων ἀπεσύρθη τὴν 6ην Φεβρουαρίου πρὸς Δυσμάς, εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ΧΥ Μεραρχίας, ἥτις καὶ ἐνημερώθη σχετικῶς.

Τὴν 8ην Φεβρουαρίου ἐσημειώθησαν ἐπὶ τῶν βορείων κλιτύων τῶν Πιερίων μικροσυμπλοκαὶ πρὸς μικρὰς συμμοριακὰς ὁμάδας αἵτινες καὶ διελύθησαν. Ἐφονεύθη εἷς καὶ συνελήφθησαν τέσσαρες ἔνοπλοι συμμορῖται, ἐξ ὧν ὁ εἷς προήρχετο ἐκ τοῦ στρατοπέδου Μποῦλκες τῆς Γιουγκοσλαυΐας. Ἀνευρέθησαν ἑπτὰ τυφέκια καὶ κατεστράφη τηλεφωνικὴ γραμμὴ τῶν συμμοριτῶν.

Ἀπὸ τῆς 9ης μέχρι τῆς 13ης Φεβρουαρίου, λόγῳ τῶν συνεχῶν χιονοπτώσεων, αἱ ἐνέργειαι τῶν τμημάτων περιωρίσθησαν εἰς ἐξερευνήσεις εἰς τὸ νότιον Βέρμιον καὶ τὰ Πιέρια. Ἀνευρέθησαν πυρομαχικά, ὑλικά, ἀρχεῖα καὶ τρόφιμα.

Τὴν 14ην Φεβρουαρίου, τερματισθεισῶν τῶν ἐπιχειρήσεων, ἤρχισεν ἡ ἐπιστροφὴ τῶν μονάδων εἰς τὰς θέσεις των. Ἡ διλοχία τοῦ 513 Τάγματος κινουμένη ἐπὶ τοῦ δρομολογίου ἐπιστροφῆς ἐξ Ἐλατοχωρίου πρὸς Βορειοανατολάς, προσεβλήθη ὑπὸ συμμοριακῆς δυνάμεως. Ἡ διλοχία ἀποκρούσασα ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας, ἀντεπετέθη κατ' αὐτῶν μετὰ σφοδρότητος καὶ τοὺς ἔτρεψεν εἰς φυγήν.

Τὴν 15ην καὶ 16ην Φεβρουαρίου ἅπαντα τὰ τμήματα συνέχισαν τὴν κίνησιν, ἐπανελθόντα εἰς τὰς θέσεις των.

Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι κατὰ τὰς ἄνω ἐπιχειρήσεις ἀνῆλθον, τῶν μὲν στρατιωτικῶν τμημάτων εἰς 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 1 ὁπλίτην νεκροὺς καὶ 11 ὁπλίτας τραυματίας, τῶν δὲ συμμοριτῶν εἰς 18 νεκρούς, 7 συλληφθέντας καὶ 2 παραδοθέντας. Συνελήφθησαν ἐπίσης 6 μέλη τοπικῆς κομματικῆς ἐπιτροπῆς. Ἀνευρέθησαν 7 τυφέκια, μεγάλαι ποσότητες πυρομαχικῶν, ὑλικῶν καὶ τροφίμων, ὑπερβᾶσαι τοὺς 150 φόρτους, ὡς καὶ διάφορα ἀρχεῖα. Κατεστράφησαν ἐγκαταστάσεις τῶν συμμοριτῶν καὶ τηλεφωνικὴ γραμμὴ ἐπὶ τῶν Πιερίων.

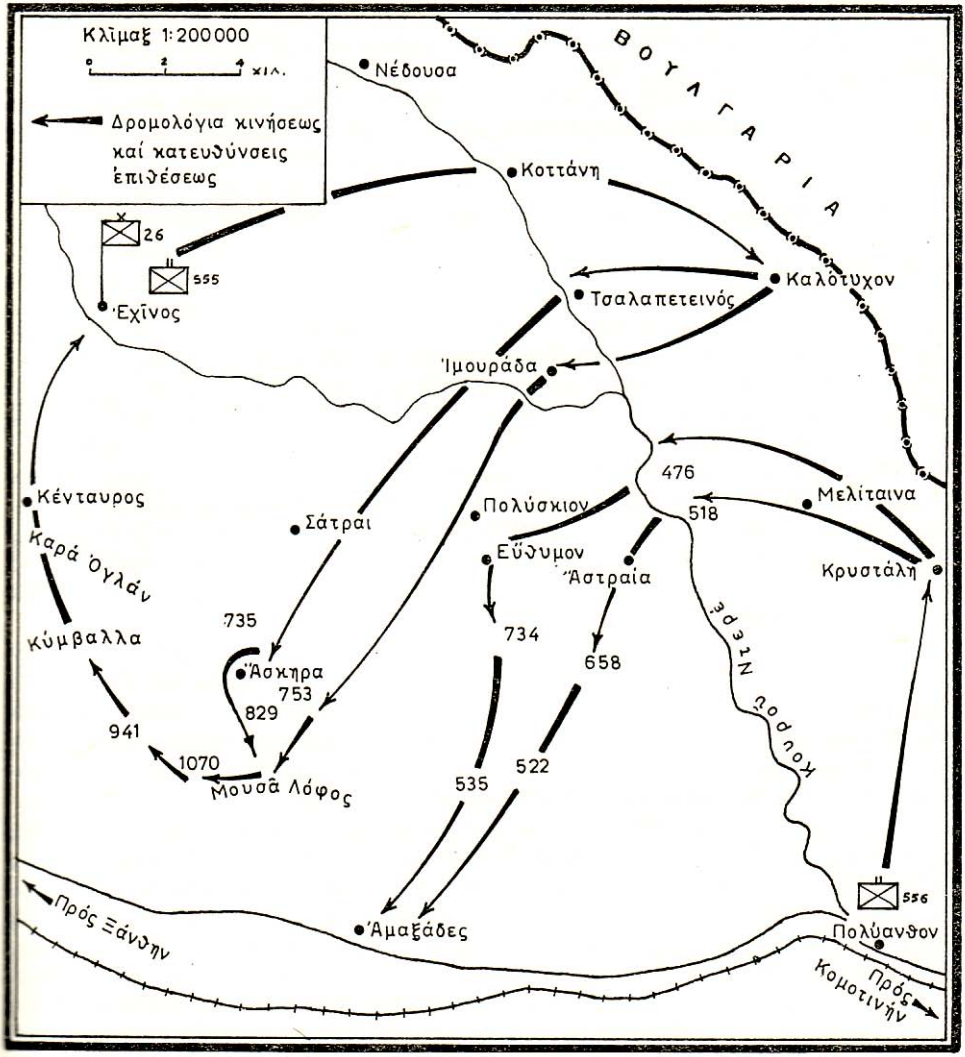

Σχ. 7. Ἐκκαθαριστικαί ἐπιχειρήσεις 26ης Ταξιαρχίας (3 - 6 Ἀπριλίου 1947). ΣΚ

Αἱ συγκεντρωθεῖσαι ἐπιτοπίως πληροφορίαι ἔφερον σταθμεύοντα εἰς τὰ Πιέρια τέσσαρα συμμοριακὰ συγκροτήματα, ἀνήκοντα εἰς τὸ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Τσεκιρτζῆν Ἀρχηγεῖον Ὀλύμπου-Πιερίων. Ἕκαστον συγκρότημα ἀπετελεῖτο ἐκ τριῶν διμοιριῶν τῶν τριάκοντα ἀνδρῶν ἑκάστης.

Αἱ ἐπιχειρήσεις διεξήχθησαν ὑπὸ λίαν δυσμενεῖς καιρικὰς συνθήκας καὶ ἐν μέσῳ χιόνων, καταπονηθέντων ὑπερμέτρως τῶν μετασχόντων εἰς ταύτας (1).

Ἐπιχειρήσεις Βερμίου ὄρους 26 Φεβρ. - 10 Μαρτίου 1947

(Σχεδιάγραμμα 8)

12. Ἡ μεγαλυτέρα εἰς ἔκτασιν καὶ διατεθέντα μέσα ἐπιχείρησις ἐκ τῶν ἀναληφθεισῶν τοιούτων εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1947, ὑπῆρξεν ἡ ὀργανωθεῖσα καὶ ἐκτελεσθεῖσα ὑπὸ τῆς XI Μεραρχίας εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Βερμίου, ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΓΛΑΡΟΣ.

Ἡ XI Μεραρχία τῇ ἐγκρίσει τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, ἐπελήφθη ἀπὸ τῆς 17ης Φεβρουαρίου τῆς προπαρασκευῆς ἐπιχειρήσεως ἀποσκοπούσης εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς Καϊμακτσαλὰν (2). Ἡμέρα ἐνάρξεως τῆς ἐπιχειρήσεως εἶχε καθορισθῆ ἡ 19η Φεβρουαρίου ἀλλ' ἡ ἐκτέλεσις ἀνεβλήθη λόγῳ ἀφθόνου χιονοπτώσεως. Κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου χρόνον ἐσημειώθησαν τὰ ἀμέσως κατωτέρω ἀναφερόμενα γεγονότα, ἅτινα ἐπέβαλον τὴν ἀλλαγὴν τῶν προθέσεων τῆς Διοικήσεως.

Τὴν 21ην Φεβρουαρίου συμμορῖται ὁρμώμενοι ἐκ τοῦ Βερμίου ὄρους ἐλήστευσαν παρὰ τὸ Μουχαρὲμ Χὰν αὐτοκίνητα τῆς Οὔνρα, κινούμενα ἀπὸ Ἀμύνταιον πρὸς Ἔδεσσαν. Τὴν 1430 τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐπετέθησαν ἀνεπιτυχῶς εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν κατὰ τῆς ἀπὸ Ἐδέσσης πρὸς Φλώριναν ἁμαξοστοιχίας. Εἰς τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 3 συμμορῖται καὶ ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐφονεύθη 1 καὶ ἐτραυματίσθησαν 2 ὁπλῖται.

Πληροφορίαι τῆς 21ης Φεβρουαρίου ἔφερον μετακινηθέντας τὴν 10ην Φεβρουαρίου 200 συμμορίτας μετὰ 20 κτηνῶν ἐκ Πάϊκου εἰς Βέρμιον (3). Τὴν 13ην Φεβρουαρίου 400 συμμορίτας μετὰ 80 κτηνῶν ἐκ Καϊμακτσαλὰν εἰς Βέρμιον καὶ μετὰ διήμερον ἑτέρους 400 μετὰ 150 κτηνῶν ἐκ Καϊμακτσαλὰν ἐπίσης εἰς Βέρμιον. Πληροφορίαι τῆς 22ας Φεβρουαρίου ἔφερον μετακινηθέντας τὴν 21ην Φεβρουαρίου ἑτέρους 500 συμμορίτας μετὰ 50 κτηνῶν ἐκ Πάϊκου εἰς Βέρμιον. Τὴν 22αν Φεβρουαρίου ἐσημειώθη εἰς Κουμαριάν, περὶ τὰ ἐννέα χιλιόμετρα δυτικῶς Βερροίας, τὸ συγκρότημα τοῦ ἀρχισυμμορίτου Φιλικοῦ, δυνάμεως 100 ἀνδρῶν, ἐλθὸν προσφάτως ἐκ Πιερίων. Πρὸς τούτοις ἦτο γνωστὴ ἡ δύναμις τοῦ παραμένοντος μονίμως εἰς Βέρμιον συγκροτήματος, ἀνερχομένη εἰς 450 συμμορίτας. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὰς ἀνωτέρω πληροφορίας συγκεντρωθέντων ἐξ ἑτέρων περιοχῶν εἰς Βέρμιον 1500 συμμοριτῶν ἐκρίθη ὑπερβολικός. Ὑπὸ τῆς XI Μεραρχίας ὑπελογίζετο, ὅτι κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας εὑρίσκοντο εἰς Βέρμιον περὶ τοὺς 1600 ἐν συνόλῳ συμμορῖται. Ὁ ἀριθμὸς οὗτος, ὡς ἐξηκριβώθη βραδύτερον ἐκ τῶν ἀνευρεθεισῶν καταστάσεων συσσιτούντων, δὲν ἀφίστατο τῆς πραγματικότητος.

---

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1122/Ε.
(2) Σχεδιάγραμμα 4
(3) Σχεδιάγραμμα 4

13. Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω γεγονότων καὶ πληροφοριῶν ἀπεφασίσθη ἡ ἀνάληψις ἐπιχειρήσεων πρὸς συντριβὴν τῶν συγκεντρωθέντων εἰς τὸ Βέρμιον συμμοριτῶν ἔνθα εὑρίσκετο, κατὰ τὰς πληροφορίας τῆς Μεραρχίας καὶ ἡ ἀμυντικὴ των τοποθεσία. Αὕτη ἀρχομένη ἀπὸ δυτικῶς τοῦ χωρίου Ἄνω Γραμματικοῦ, περιελάμβανε τὰ ὑψώματα Ποῦρνα, Μαῦρες Πέτρες, τὸ χωρίον Ἁγίαν Φωτεινὴν, τὰς ἀνατολικὰς κλιτῦς Τσίκλας (1062) καὶ τὸ ὕψωμα Ντορτζίλοβο (1040), τὸ χωρίον Μεταμόρφωσιν , τὰ ὑψώματα Παπρίσκο, Μπάμπη, Κουρὶ Καψάλα (1058) καὶ ἀπέληγεν εἰς τὰ ὑψώματα Ντορντοπόλι-Γκουρνόσοβο. Ἐπειδὴ ἡ τοποθεσία ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῆς Μεραρχίας δυσπρόβλητος ἀπὸ Νότου καὶ Δυσμῶν, λόγῳ τῶν καλυπτουσῶν τὴν κυρίαν κορυφογραμμὴν χιόνων, αἱ ἀκραῖαι κατευθύνσεις καθωρίσθησαν ἀπὸ βορειοανατολικῶς Περαίας πρός : Κάτω καὶ Ἄνω Γραμματικὸν-αὐχένα βορείως ὑψώματος Μαγοῦλα-ὑψώματα Κουτσούφλιανη καὶ ἀπὸ Ναούσης πρός : Ἀντέρεισμα Νταμίνσκο (781)-ὑψώματα Κουρὶ Καψάλα (1058)-Μπάμπη-Παπρίσκο, ἔνθα συναντώμεναι αἱ δύο κατευθύνσεις ἐπιθέσεως, θὰ ἐκύκλωνον τὴν τοποθεσίαν ἐκ Νότου. Ἐκ τῆς γραμμῆς ἥτις ἄρχεται ἐκ τῆς Βεγορίτιδος λίμνης καὶ δι' Ἐδέσσης τερματίζεται εἰς Νάουσαν, περιβάλλουσα ἐν ἡμικυκλίῳ ἀπὸ Βορρᾶ καὶ Ἀνατολῶν τὸν ὀρεινὸν ὄγκον τοῦ Βερμίου, θὰ ἐνήργουν δέκα φάλαγγες. Ἐκ τούτων αἱ πέντε θ' ἀπετελοῦντο ἐκ δύο λόχων καὶ αἱ ἕτεραι πέντε ἐξ ἑνὸς λόχου, ἐφωδιασμέναι μὲ τρόφιμα τεσσάρων ἡμερῶν. Αἱ φάλαγγες ἠριθμήθησαν ἀπ' Ἀνατολῶν πρὸς Δυσμὰς ἀπὸ 1-10. Ἤτοι διὰ τὴν πρώτην ἐξόρμησιν διετέθησαν δέκα πέντε λόχοι πεζικοῦ. Ἐκ τούτων οἱ τέσσαρες ἀνῆκον εἰς τὸ Τάγμα Βαθμοφόρων τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, διατεθέντος διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις, οἱ δὲ ὑπόλοιποι κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν 32αν Ταξιαρχίαν. Τὰ τμήματα ταῦτα μεταφερόμενα ἐντὸς τῆς νυκτὸς τῆς 25ης Φεβρουαρίου εἰς τὰς καθορισθείσας ἀφετηρίας θέσεις, θὰ ἐξώρμων πρὸ τῆς ἕω τῆς ἑπομένης, 26ης Φεβρουαρίου, ἡμέρας ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἡ Μεραρχία εἶχεν ἑτοιμοκινήτους, εἰς πρώτην διαταγὴν της ἑτέρους ἓξ λόχους, ἀνὰ ἕνα εἰς Βέρροιαν, Νάουσαν, Κολινδρόν, Κατερίνην (1) καὶ δύο εἰς Ἀξιούπολιν (2). Ἀπὸ δὲ τοῦ μεσονυκτίου τῆς 27ης Φεβρουαρίου θὰ εἶχεν εἰς τὴν διάθεσίν της εἰς Ἔδεσσαν τρεῖς Λόχους Ὀρεινῶν Καταδρομῶν (Λ Ο Κ) διατεθησομένους ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

Τὰ ὑπόλοιπα τμήματα πεζικοῦ τῆς Μεραρχίας ἦσαν διατεθειμένα ὡς ἑξῆς : Ἀνὰ εἷς λόχος ὡς φρουρὰ εἰς σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ἄγρας, εἰς τὰς πόλεις Ἔδεσσαν, Νάουσαν καὶ δύο λόχοι εἰς Βέρροιαν. Τὸ 517 Τάγμα εἰς περιοχὴν Ἀριδαίας (2). Ἡ 31η Ταξιαρχία μεῖον τέσσαρες λόχοι εἰς περιοχὴν Γιαννιτσῶν καὶ ἡ 32α Ταξιαρχία μεῖον τρεῖς λόχοι, εἰς τὴν περιοχὴν Κολινδροῦ-Κατερίνης-Λιτοχώρου (1).

Συμπληρωματικὰ μέσα διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις διετίθεντο τρεῖς οὐλαμοὶ πυροβολικοῦ καὶ μία ἴλη ἀναγνωρίσεως.

Διὰ τὴν κάλυψιν τῆς κινήσεως καὶ ἐγκαταστάσεως εἰς τὰς θέσεις ἐξορμήσεως τῶν τεσσάρων πρώτων φαλάγγων ἀπεστάλη εἰς Μουχαρὲμ Χάν, λόχος τοῦ 519 Τάγματος.

Τὴν νύκτα τῆς 25ης πρὸς 26ην Φεβρουαρίου, καθ' ὃν χρόνον ἐλάμβανον χώραν αἱ τελευταῖαι προπαρασκευαστικαὶ διὰ τὴν ἐξόρμησιν κινήσεις τῶν στρατιωτικῶν μονάδων, τὸ σύνολον σχεδὸν τῆς συμμοριακῆς δυνάμεως Βερμίου ἐκινεῖτο ἐκ τῶν περιοχῶν Ἄνω Γραμματικοῦ-Ἁγίας Φωτεινῆς-Μεταμορφώσεως

(1) Σχεδιάγραμμα 5
(2) Σχεδιάγραμμα 4

-Ἁγίου Παύλου. Μία φάλαγξ δυνάμεως 300 περίπου συμμοριτῶν κατηυθύνθη πρὸς Μουχαρὲμ Χὰν καὶ ἑτέρα, τριπλασίας περίπου δυνάμεως, κατηυθύνθη διὰ Φλαμουριᾶς πρὸς Ἔδεσσαν, μὲ πιθανὸν σκοπὸν τὴν προσβολὴν τῆς Ἐδέσσης ἢ τῆς Σκύδρας. Ἡ δευτέρα φάλαγξ ὅταν ἀφίκετο εἰς τὸ χωρίον Πλατάνην, περὶ τὰ τέσσαρα χιλιόμετρα νοτίως Ἐδέσσης, ἀντελήφθη τὰς φάλαγγας αὐτοκινήτων τὰς μεταφερούσας εἰς τὸν χῶρον τῶν ἐπιχειρήσεων στρατιωτικὰς δυνάμεις. Οἱ συμμορῖται ὑποθέσαντες ὅτι ἀπεκαλύφθησαν αἱ προθέσεις των καὶ ὅτι αἱ μετακινήσεις ἀπέβλεπον εἰς τὴν ματαίωσίν των, παρητήθησαν τοῦ σκοποῦ των καὶ ἀναστραφέντες ἐπέστρεψαν εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ Βερμίου ἐγκαταστάσεις των.

Ὁ ἀποσταλεὶς εἰς Μουχαρὲμ Χὰν λόχος ἐγκατεστάθη ἀπὸ 2300 τῆς 25ης Φεβρουαρίου ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Κράσοβιτς. Περὶ τὴν 0200 τῆς ἑπομένης ὁ λόχος ἀντελήφθη προερχομένην ἐκ Νότου συμμοριακὴν δύναμιν, ἥτις καταλαβοῦσα καταλλήλους θέσεις ἐκάλυψεν ὁμάδας δολιοφθορέων, αἵτινες ἐπεδόθησαν εἰς τὴν ναρκοθέτησιν τῆς ἀπὸ Ἐδέσσης πρὸς Φλώριναν ἀμαξιτῆς ὁδοῦ καὶ εἰς τὴν καταστροφὴν τμήματος τῆς παραλλήλως βαινούσης σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Ὁ Διοικητὴς τοῦ λόχου ἀφῆκε τοὺς συμμορίτας ἀνενοχλήτους μέχρις ἐπελεύσεως τῆς ἡμέρας, εἰδοποιήσας ταὐτοχρόνως τὰς ἐρχομένας φάλαγγας. Ἅμα τῇ ἐμφανίσει τούτων περὶ τὴν 0600, ὁ λόχος ἤνοιξεν αἰφνιδίως ὁμαδικὸν πῦρ κατὰ τῶν συμμοριῶν. Μετὰ δίωρον ἀγῶνα, εἰς ὃν μετέσχε καὶ τὸ συνοδεῦον τὰς φάλαγγας στοιχεῖον τεθωρακισμένων, οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν ἐσπευσμένως πρὸς Νότον, ἐγκαταλείψαντες πέντε νεκροὺς καὶ ἕνδεκα συλληφθέντας (1).

Ἐπιχειρήσεις εἰς τὸ βόρειον Βέρμιον

(Σχεδιάγραμμα 8)

14. Ἐκ τῶν δέκα φαλάγγων, αἵτινες διετέθησαν διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις, αἱ τέσσαρες πρῶται ἐκινήθησαν ἐξ Ἐδέσσης τὴν νύκτα τῆς 25ης πρὸς τὴν 26ην Φεβρουαρίου δι' αὐτοκινήτων, ἵνα καταλάβωσι τὰς καθορισθείσας θέσεις ἐξορμήσεως, εὑρισκομένας ἐπὶ τῆς πρὸς Φλώριναν ἁμαξιτῆς ὁδοῦ. Ἀλλὰ λόγῳ τῆς ναρκοθετήσεως ταύτης καὶ τῆς μεσολαβησάσης συμπλοκῆς, ἐπῆλθε καθυστέρησις εἰς τὴν κατάληψιν τῶν θέσεων. Ἡ Φάλαγξ 1, (Φ 1) συγκροτηθεῖσα ἐκ λόχου τοῦ 519 Τάγματος καὶ λόχου τοῦ Τάγματος Βαθμοφόρων, ἐκινήθη πέραν τοῦ Μουχαρὲμ Χὰν ὁδικῶς. Ἀφιχθεῖσα παρὰ τὴν Βεγορίτιδα λίμνην, ἐξώρμησε τὴν 1300 ἐκ τῆς νοτιοανατολικῶς Γιαλὰκ ὁδικῆς διχαλώσεως πρὸς τὴν καθορισθεῖσαν κατεύθυνσιν: Ὕψωμα 674-Παππὰς-Στράνα-χωρίον Κάτω Γραμματικόν. Περὶ τὴν 1600 ἡ φάλαγξ εἰσῆλθεν εἰς Κάτω Γραμματικόν, ἔνθα ἀνεῦρε πέντε ἔμφορτα κτήνη καὶ διάφορα ὑλικὰ ἐγκαταλειφθέντα ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν.

Ἡ Φάλαγξ 2(Φ 2), ἐξ ἑτέρου λόχου τοῦ Τάγματος Βαθμοφόρων ἐξορμήσασα τὴν 0900 ἐκ Μουχαρὲμ Χὰν πρὸς Κεδρῶνα-αὐχένα Πρόπος-Κάτω Γραμματικόν, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν περὶ τὰ 1000 μέτρα νοτίως Μουχαρὲμ Χὰν μὲ τὴν ὀπισθοφυλακὴν τῶν συμπτυσσομένων συμμοριτῶν, ἣν ἀνέτρεψε συλλαβοῦσα δύο ἔμφορτα πυρομαχικῶν κτήνη. Τὴν 1530 εἶχε νέαν ἐπαφήν, περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα νοτίως τοῦ χωρίου Κεδρῶνα, ἄνευ ἀποτελέσματος.Τὴν 1830 ἡ φάλαγξ ἀφίκετο εἰς Κάτω Γραμματικόν.

Αἱ Φάλαγγες ὑπ' ἀριθμ. 3 καὶ 4 (Φ 3, Φ 4) δυνάμεως λόχου Βαθμοφόρων

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1122/Ε/1 καὶ Φ. 1173/Δ/30.

ἑκάστη, ἐξώρμησαν τὴν 0740 μὲ ἀφετηρίας τὰ 12ον καὶ 11ον χιλιόμετρα τῆς ἁμαξιτῆς ὁδοῦ καὶ κατευθύνσεις πρὸς Κάτω καὶ Ἄνω Γραμματικόν. Λόγῳ τοῦ ἐξαιρετικῶς δυσβάτου δρομολογίου των, ἡ ταχύτης πορείας δὲν ὑπερέβη ὡριαίως τὸ χιλιόμετρον. Τὴν ἑσπέραν ἀφίκοντο ἀκωλύτως καὶ διενυκτέρευσαν, ἡ μὲν 3η Φάλαγξ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Οὐζοὺν Ταρλᾶ, ἡ δὲ 4η Φάλαγξ ἐπὶ τῶν τοιούτων Ἀτνότο Μπασί.

Ἡ Φάλαγξ 5 (Φ 5) συγκροτηθεῖσα ἐκ διλοχίας τοῦ 513 Τάγματος, ἐκινήθη τὴν 0200 ἀπὸ Ἐδέσσης πρός : χωρίον Μεσημέριον—Ἁγίαν Τριάδα—χωρίον Φλαμουριὰν—ὑψώματα Μπακοβίνιβα, δυτικῶς χωρίου Ἁγίας Φωτεινῆς. Ἀλλὰ λόγῳ τοῦ ὑπερβολικοῦ ὕψους τῶν χιόνων δὲν ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ εἰς τὸν προορισμόν της, διανυκτερεύσασα εἰς Φλαμουριάν.

Ἡ Φάλαγξ 6 (Φ 6) δυνάμεως λόχου τοῦ 514 Τάγματος, ἐκινήθη τὴν 0530 ἐκ Λουτροχῶρι πρὸς : χωρίον Πολλὰ Νερὰ—διάβασις Κουκουροῦτσι—χωρίον Ἁγίαν Φωτεινήν. Μετὰ μικρὰν συμπλοκὴν ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Κουκουροῦτσι, ἡ φάλαγξ ἀφίχθη περὶ τὴν 1600 ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 612, ἔνθα ἐδέχθη δραστικὰ πυρὰ ἐκ τῶν βορείων καὶ βορειοανατολικῶν ὑψωμάτων Ἁγίας Φωτεινῆς. Ἡ Φάλαγξ, μὴ ἐπιτυχοῦσα σύνδεσμον μετὰ τῆς 5ης τοιαύτης, ἐγκατεστάθη πρὸς διανυκτέρευσιν ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 612 καὶ Ἄνω Κράστα (584).

Ἡ Φάλαγξ 7 (Φ 7) ἐκ διλοχίας τοῦ 514 Τάγματος, ἐκκινήσασα τὴν 0700 ἐκ τοῦ χωρίου Μαρίνας πρὸς Μάντζιου Μανδριὰ—ὑψώματα Τσίκλας— Ντορτζίλοβον, συνεπλάκη τὴν 1000 παρὰ τὰ Μάντζιου Μανδριὰ μὲ εἰκοσιπενταμελῆ συμμορίαν διασκορπισθεῖσαν. Περὶ τὴν 1600 ἀφίχθη εἰς τὸ χωρίον Μέγα Ρεῦμα καὶ ἐγκατεστάθη ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 559 καὶ 610. Ἐκεῖθεν προώθησε τμῆμα της πρὸς Ἁγίαν Φωτεινήν, ἵνα συντρέξῃ τὴν Φάλαγγα 6, ὅπερ ὅμως καθηλώθη καὶ ἔσχεν ἕνα ὁπλίτην τραυματίαν.

Ἡ Φάλαγξ 8 (Φ 8) ἐκ λόχου τοῦ 514 Τάγματος, ἐκινήθη τὴν 0700 ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου Μαρίνας μὲ δρομολόγιον : Γιαννακοχῶρι—ὑψώματα Πιστεριὲς—Παληολοτέρα. Περὶ τὴν 1330 ἀφίχθη ἀκωλύτως ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Παληολοτέρα.

Ἡ Φάλαγξ 9 (Φ 9) συγκροτηθεῖσα ἐκ λόχου τοῦ 518 καὶ λόχου τοῦ 592 Ταγμάτων, ἐξώρμησε τὴν 0600 ἐκ Ναούσης πρὸς ὕψωμα Νταμίνσκο (781)—νοτίως Παληολοτέρα—Μεταμόρφωσιν. Εὑρισκομένη περὶ τὴν 1230 ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Νταμίνσκο, ἀντελήφθη συμπλεκομένην ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Κουρὶ Καψάλα τὴν ἀριστεράν της φάλαγγα, μετὰ τῆς ὁποίας συνεδέθη καὶ ἔσπευσε νὰ τὴν συνδράμῃ.

Ἡ Φάλαγξ 10 (Φ 10) ἀποτελοῦσα τὸ ἄκρον ἀριστερόν τῆς διατάξεως, συνεκροτήθη ἐκ λόχου τοῦ 518 καὶ τοιούτου τοῦ 592 Ταγμάτων. Αὕτη ἐκινήθη τὴν 0600 ἐκ Ναούσης μὲ κατεύθυνσιν τὰ ὑψώματα Σφίρτσι—Μεγάλη Ράχη Κουρὶ Καψάλα—Παπρίσκο—χωρίον Ἅγιον Παῦλον. Ἅμα ὡς διῆλθε τὰ ὑψώματα Σφίρτσι, ἐδέχθη τὰ πρῶτα πυρὰ καὶ τὴν 1330 καθηλώθη πρὸ τῶν ὑψωμάτων Κουρὶ Καψάλα. Ἀπὸ 1430 αἱ ὑπ' ἀριθ. 8 καὶ 9 Φάλαγγες ἐτέθησαν διὰ διαταγῆς τῆς XI Μεραρχίας ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ταγματάρχου Καρλῆ, Διοικητοῦ τῆς Φάλαγγος 10. Οὗτος ἐπιτεθεὶς διὰ τοῦ συνόλου τῆς δυνάμεώς του, κατέλαβε τὰ ἀντερείσματα Κουρὶ Καψάλα μέχρι τοῦ ὑψώματος 1058. Ἀνευρέθησαν 8 νεκροὶ συμμορῖται. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον 3 νεκροὺς καὶ 14 τραυματίας ὁπλίτας. Δι' ἐνδεχομένην ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην, ἡ Μεραρχία μετεκίνησε λόχον τοῦ 516 Τάγματος τῆς 32ας Ταξιαρχίας ἐκ Κολινδροῦ εἰς Νάουσαν.

Τὴν ἑσπέραν τὰ τμήματα ἐπιθέσεως εἶχον τὴν ἀκόλουθον διάταξιν :

Αἱ Φάλαγγες 1 καὶ 2 εἰς Κάτω Γραμματικόν. Αἱ Φάλαγγες 3 καὶ 4 ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Οὐζοὺν Ταρλᾶ καὶ Ἀτνότο Μπασί. Ἡ Φάλαγξ 5 εἰς Φλαμουριάν. Ἡ Φάλαγξ 6 ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 612 καὶ Ἄνω Κράστα. Ἡ Φάλαγξ 7 ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 610 καὶ 559, τὸ δὲ Συγκρότημα Καρλῆ (Φάλαγγες 8,9, 10) ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Κουρὶ Καψάλα καὶ τῶν δυτικῶν των ἀντερεισμάτων.

Κατὰ τὴν ἡμέραν προσεβλήθησαν ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας μεταγωγικὰ συμμοριτῶν εἰς τὸ χωρίον Ἅγιον Παῦλον καὶ συμμοριακαὶ ἐγκαταστάσεις νοτιοδυτικῶς τοῦ χωρίου Ἄνω Γραμματικοῦ.

15. Τὴν 27ην Φεβρουαρίου ὁ λόχος τοῦ 519 Τάγματος τῆς Φάλαγγος 1 παρέμεινεν εἰς Κάτω Γραμματικὸν ὁ δὲ λόχος Βαθμοφόρων ἐκινήθη τὴν 0800 διὰ τοῦ ὑψώματος Πούρνα (1161) πρὸς Ἄνω Γραμματικόν. Ταὐτοχρόνως ἐκινήθη πρὸς τὸ αὐτὸ χωρίον διὰ νοτιωτέρου δρομολογίου ὁ λόχος Βαθμοφόρων τῆς Φάλαγγος 2. Ἀμφότεροι οἱ λόχοι προσέκρουσαν τὴν 1230 ἐπὶ ἰσχυρῶν ἀντιστάσεων εὑρισκομένων ἐπὶ τῶν δυτικῶν ἀντερεισμάτων τοῦ ὑψώματος Πούρνα (1161) καὶ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Μαναφκέλη Μηνᾶ. Μετὰ τρίωρον ἀγῶνα ἐξουδετερώθησαν αἱ ἀντιστάσεις καὶ ἤρχισεν ἡ καταδίωξις ὑπὸ πυκνὴν ὁμίχλην. Τὴν 1700 ἀμφότεροι οἱ λόχοι εἰσῆλθον εἰς τὸ χωρίον Ἄνω Γραμματικόν, τῶν συμμοριτῶν διαφυγόντων. Αἱ Φάλαγγες 3 καὶ 4 ἐκινήθησαν τὴν 0700. Περὶ τὴν 1100 ἡ Φάλαγξ 3 ἐδέχετο πυρὰ ἐκ τῶν βορείων ἀντερεισμάτων Πούρνα, ἡ δὲ Φάλαγξ 4 ἐκ τοῦ ὑψώματος Καραοῦλι Μανάφη (1243). Ἀμφότεραι αἱ Φάλαγγες διὰ συνδυασμοῦ πυρὸς καὶ κινήσεως ἐξετόπισαν περὶ τὴν 1630 τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ὑπὸ τὴν κάλυψιν πυκνῆς ὁμίχλης ἐτράπησαν πρὸς Νοτιοανατολάς, ἐγκαταλείψαντες πέντε νεκροὺς καὶ διάφορα ὑλικὰ καὶ τρόφιμα. Αἱ Φάλαγγες συνεχίσασαι τὴν κίνησιν εἰσῆλθον τὴν 1715 εἰς Ἄνω Γραμματικόν, ἔνθα συνεκεντρώθη ὁλόκληρον τὸ Τάγμα Βαθμοφόρων.

Ἡ Φάλαγξ 5 κινηθεῖσα ἀπὸ 0730 πρὸς Ἁγίαν Φωτεινὴν ἐδέχθη τὴν 1230 πυκνὰ πυρὰ ἐκ τοῦ βορείως τοῦ χωρίου ὑψώματος 802. Μετὰ ἐπιτυχῆ βολὴν πυροβολικοῦ καὶ ἀπὸ ἀέρος προσβολήν, κατελήφθη τὴν 1330 τὸ ὕψωμα. Οἱ συμμορῖται ἀφήσαντες ἐπὶ τόπου πέντε νεκρούς, διεσκορπίσθησαν πρὸς τὰς νοτίως Ἁγίας Φωτεινῆς βαθείας γραμμάς.

Ἡ Φάλαγξ 6 ἐκινήθη τὴν 0800 πρὸς Ἁγίαν Φωτεινὴν ἀλλὰ βληθεῖσα δραστικῶς ἐπανεγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὑψώματος 612.

Λόχος τῆς Φάλαγγος 7 προωθηθεὶς πρὸς Ἁγίαν Φωτεινὴν ἐξηνάγκασε τοὺς ἐντὸς τοῦ χωρίου συμμορίτας νὰ συμπτυχθῶσι πρὸς τὰ ὑψώματα Μπακοβίνιβα. Ὁ λόχος ἀφοῦ κατέδειξεν εἰς τὴν ἀεροπορίαν στόχους, οἵτινες ἐβλήθησαν ἐπιτυχῶς, ἐπανῆλθε περὶ τὸ τέλος τῆς ἡμέρας εἰς τὰς προτέρας θέσεις, συνοδηγῶν ἀγέλην βοῶν τῶν συμμοριτῶν.

Τὸ Συγκρότημα Καρλῆ (8,9 καὶ 10 Φάλαγγες) εὑρισκόμενον ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Κουρὶ Καψάλα καὶ τῶν δυτικῶν των ἀντερεισμάτων, ἐδέχθη τὴν 0500 ἰσχυρὰν ἀντεπίθεσιν δυνάμεως 250–300 συμμοριτῶν ὑποστηριζομένων ὑπὸ ὅλμων, ἐκ τοῦ ὑψώματος Μπάμπη. Περὶ τὴν 0530 τὰ τμήματα πιεζόμενα ἰσχυρῶς συνεπτύχθησαν πρὸς τὰ ἀνατολικὰ ἀντερείσματα Κουρὶ Καψάλα. Ἡ ἀντεπίθεσις τῶν συμμοριτῶν ἀνεκόπη, κατόπιν ἀνασχετικῆς βολῆς πυροβολικοῦ. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον δύο νεκροὺς καὶ τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας. Τὴν 0930 ἀφίχθη ἐκ Ναούσης, συνοδεύων πυρομαχικά, ὁ ἐλλείπων λόχος τοῦ 518 Τάγματος. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἀφίχθη ἐπίσης εἰς ἐνίσχυσιν λόχος τοῦ 592 Τάγματος ἐκ Βερροίας καὶ ὁ 5ος λόχος Κυνηγῶν. Κατόπιν τῶν ἐνισχύσεων τούτων τὸ Συγκρότημα Καρλῆ διέθετεν ἤδη ὀκτὼ λόχους.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 27ης Φεβρουαρίου ἡ διάταξις τῶν τμημάτων ἐπιθέσεως εἶχεν ὡς ἑξῆς: Λόχος τοῦ 519 Τάγματος εἰς Κάτω Γραμματικόν. Ὁλόκληρον τὸ Τάγμα Βαθμοφόρων εἰς Ἄνω Γραμματικόν. Ἡ Φάλαγξ 5 ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 802 καὶ τῶν ἀμέσως βορείως Ἁγίας Φωτεινῆς τοιούτων. Ἡ Φάλαγξ 6 ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 612. Ἡ Φάλαγξ 7 ἐπὶ τῶν αὐτῶν θέσεων (ὑψ. 612 καὶ 559). Τὸ Συγκρότημα Καρλῆ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Νταμίνσκο (781) καὶ τῶν νοτίων ἀντερεισμάτων Κουρὶ Καψάλα. Εἰς διάθεσιν τῆς Μεραρχίας ἑτοιμοκίνητοι εἰς Νάουσαν λόχος τοῦ 512 καὶ λόχος τοῦ 515 Ταγμάτων. Ὁ λόχος τοῦ 516 Τάγματος ἀπεστάλη ἐκ Ναούσης εἰς Βέρροιαν, κατόπιν πληροφορίας περὶ ἐμφανίσεως συμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην. Ἀπὸ 2400 εἰς Ἕδεσσαν οἱ 35,36 καὶ 40 Λόχοι Ὀρεινῶν Καταδρομῶν (ΛΟΚ).

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας ἡ ἀεροπορία, πλὴν τῆς ὑποστηρίξεως τοῦ περὶ τὴν Ἁγίαν Φωτεινὴν ἀγῶνος, ἔπληξε στόχους εἰς τὰ χωρία Ἅγιον Παῦλον, Μεταμόρφωσιν καὶ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 1058 καὶ Παπρίσκο.

Πρὸς συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν τῶν τεσσάρων πρώτων φαλάγγων, ἡ XI Μεραρχία ἔθεσε ταύτας ὑπὸ ἐνιαίαν διοίκησιν τοῦ Ἀντισυνταγματάρχου Πεζικοῦ Χριστοδουλάκη Ἐμμανουήλ, ὅστις συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ 36ου Λ Ο Κ ἀφίχθη τὴν 1530 τῆς 28ης Φεβρουαρίου εἰς Ἄνω Γραμματικόν. Οὗτος ἔχων ὑπὸ τὴν διοίκησίν του τὸ Τάγμα Βαθμοφόρων, τὸν 36ον Λ Ο Κ καὶ τὸν ἀφιχθέντα ἐκ Κάτω Γραμματικοῦ λόχον τοῦ 519 Τάγματος, θὰ ἐνήργει τὴν ἑπομένην συμφώνως πρὸς τὰς γνωστοποιηθείσας αὐτῷ προθέσεις τῆς Μεραρχίας, νὰ προσβάλῃ ἐκ τῶν νώτων τοὺς κατέχοντας τὴν γραμμὴν Ντορτζίλοβον—Παπρίσκο—Μπάμπη συμμορίτας.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς 28ης Φεβρουαρίου ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις διλοχίας, ἐκπεμφθεῖσα ὑπὸ τοῦ Τάγματος Βαθμοφόρων πρὸς τὸν βορειοανατολικῶς τοῦ ὑψώματος 1243 αὐχένα, παραπλανηθεῖσα λόγῳ τοῦ ὕψους τῶν χιόνων, ἐπανῆλθεν ἄπρακτος.

Αἱ Φάλαγγες 5 καὶ 6 εἰσῆλθον τὴν πρωΐαν εἰς Ἁγίαν Φωτεινήν, ἔνθα καὶ παρέμειναν, μὲ λόχον ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Μπακοβίνιβα. Ἐντὸς τοῦ χωρίου ἀνευρέθησαν ἓξ νεκροὶ συμμορῖται.

Ἡ Φάλαγξ 7 κινηθεῖσα πρὸς Ντορτζίλοβον, ἀνεῦρε τὰ πτώματα δύο συμμοριτῶν καὶ διάφορα ὑλικά. Περὶ τὴν ἑσπέραν ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ὕψωμα 610.

Τὸ Συγκρότημα Καρλῆ δυνάμεως ἤδη ὀκτὼ λόχων, ἐνεργῆσαν ἐπιθετικῶς ἀπὸ τῆς 0500, ἀνεκατέλαβε μέχρι τῆς 0700 τὰς ἀπολεσθείσας τὴν προηγουμένην θέσεις ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Κουρὶ Καψάλα. Ἀνευρέθησαν τρεῖς νεκροὶ συμμορῖται καὶ διάφορα ὑλικά.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 28ης Φεβρουαρίου ἡ διάταξις τῶν τμημάτων ἐπιθέσεως ἦτο ἡ ἀκόλουθος: Τὸ Συγκρότημα Χριστοδουλάκη (6 λόχοι) εἰς Ἄνω Γραμματικόν. Αἱ Φάλαγγες 5 καὶ 6 εἰς Ἁγίαν Φωτεινήν. Ἡ Φάλαγξ 7 εἰς ὕψωμα 610 καὶ τὸ Συγκρότημα Καρλῆ (8 λόχοι) εἰς τὰ ὑψώματα Κουρὶ Καψάλα.

16. Τὴν πρωΐαν τῆς 1ης Μαρτίου, τὸ Συγκρότημα Χριστοδουλάκη ἐκινήθη διὰ τριῶν φαλάγγων, συγκροτηθεισῶν ἐκ δύο λόχων ἑκάστη. Ἡ πρώτη φάλαγξ ἦχθη διὰ τῶν ὑψωμάτων Καραοῦλι Μανάφη—Τσίκλας—Μπακοβίνιβα εἰς Ἁγίαν Φωτεινήν. Ἡ δευτέρα φάλαγξ ἀφίχθη διὰ Ντορτζίλοβο εἰς Μεταμόρφωσιν, καταλαβοῦσα τὰ βορείως καὶ βορειοδυτικῶς τοῦ χωρίου ὑψώματα. Ἡ τρίτη φάλαγξ, ἦχθη εἰς τὸ χωρίον Ἅγιος Παῦλος, διὰ δρομολογίου διερχομένου βορείως τοῦ ὑψώματος Μαγούλα καὶ διὰ τῶν ὑψωμάτων Τόλι Κουτσούφλιανη. Αἱ δύο τελευταῖαι φάλαγγες λόγῳ τοῦ ὑπερβολικοῦ ὕψους τῶν χιόνων, ἐκινήθησαν ἄνευ κτηνῶν.

Ἡ Φάλαγξ 5 παρέμεινεν εἰς Ἁγίαν Φωτεινήν, προωθήσασα λόχον πρὸς τὰ ὑψώματα Τσίκλας. Ὑπὸ τοῦ λόχου τούτου κατεστράφησαν ἀνευρεθέντα πολυβολεῖα μὲ πρόχειρα σκέπαστρα καὶ συνελήφθησαν τρεῖς συμμορῖται.

Ἡ Φάλαγξ διετάχθη νὰ ἐγκατασταθῇ παρὰ τὸ χωρίον Μέγα Ρεῦμα διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν συγκοινωνιῶν.

Ἡ Φάλαγξ 7 ἐκινήθη τὴν 0800 πρὸς Μεταμόρφωσιν—Παπρίσκο, μὲ ἐντολὴν νὰ προσβάλῃ πλευρικῶς τὸ ὕψωμα Μπάμπη. Πρὸς κατάληψιν τοῦ αὐτοῦ ὑψώματος ἐκινήθησαν ἀπὸ τῆς 0900 ἅπαντα τὰ τμήματα τοῦ Συγκροτήματος Καρλῆ.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀνωτέρω κινήσεων οὐδαμοῦ συνηντήθησαν συμμορῖται. Ὁ ὄγκος αὐτῶν εἶχεν ἐγκαταλείψει κατὰ τὴν προηγουμένην νύκτα τὴν ἀμυντικήν του τοποθεσίαν. Οἱ συμμορῖται διανοίξαντες ὁδὸν μέσῳ τῶν χιόνων διὰ τοῦ ὀροπεδίου Ντορντόπολι καὶ αὐχένος Τούρλιας κατηυθύνθησαν πρὸς τὸ Κεντρικὸν Βέρμιον. Τὰ κτήνη των τὰ κατηύθυνον πρὸς τὴν νοτίως Ναούσης περιοχὴν Ἀρκοχωρίου—Φυτιᾶς (1).

Ἡ ἐξερεύνησις τῆς ἐγκαταλειφθείσης ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν περιοχῆς ὑπῆρξε λίαν ἀποδοτική. Πλησίον τοῦ χωρίου Μεταμορφώσεως ἀνευρέθη ἀποθήκη ναρκῶν καὶ περισυνελέγησαν κτήνη φόρτου.

Παρὰ τὸ χωρίον Ἅγιον Παῦλον ἀνευρέθη ἑτέρα ἀποθήκη μὲ 300 βλήματα Πίατ. Ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Παπρίσκο ἀνευρέθη ἀποθήκη ὁπλισμοῦ μὲ 30 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν.

Κατόπιν πληροφοριῶν περὶ σημειωθείσης διαρροῆς τμήματος τῶν συμμοριτῶν πρὸς Βορρᾶν, ὁ ἐγκατεστημένος ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς Μουχαρὲμ Χὰν λόχος τοῦ 519 Τάγματος ἐνήργησεν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ κινηθέντος ἐξ Ἐδέσσης 40οῦ Λ Ο Κ ἐπιδρομὴν πρὸς τὸ χωρίον Λύκοι (2) βορειοδυτικῶς Ἐδέσσης. Περὶ τὴν 1600 τὰ ἐνεργοῦντα τμήματα ἐδέχθησαν πυρὰ ἐκ τοῦ νοτίως Λύκων ὑψώματος καὶ μόλις τὴν 1830 εἰσῆλθον εἰς τὸ χωρίον. Οἱ εὑρισκόμενοι ἐντὸς αὐτοῦ τριάκοντα περίπου ἔνοπλοι καί τινες ἄοπλοι συμμορῖται διέφυγον πρὸς Βορρᾶν. Συνελήφθη εἷς ἐξ αὐτῶν καὶ περισυνελέγησαν κτήνη καὶ διάφορα ὑλικά. Ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας ἐβλήθησαν ὕποπτοι περιοχαὶ εἰς Βέρμιον.

Τελικῶς ἡ διάταξις τῶν τμημάτων τὴν ἑσπέραν τῆς 1ης Μαρτίου καθ' ἣν ἔληξαν αἱ εἰς τὸ Βόρειον Βέρμιον ἐπιχειρήσεις ἦτο ἡ ἀκόλουθος: Τὸ Συγκρότημα Χριστοδουλάκη εἶχε τὸν λόχον τοῦ 519 Τάγματος καὶ τὸν 36ον Λ Ο Κ εἰς Ἁγίαν Φωτεινήν. Τοὺς 2ον καὶ 3ον λόχους Βαθμοφόρων εἰς Μεταμόρφωσιν —Ντορτζίλοβον καὶ τοὺς 1ον καὶ 4ον τοιούτους εἰς Ἅγιον Παῦλον-Τόλι Κουτσούφλιανη. Ἡ Φάλαγξ 5 (διλοχία 513 Τάγματος), εἰς Ἁγίαν Φωτεινήν. Ἡ Φάλαγξ 6 (λόχος 514 Τάγματος) εἰς Μέγα Ρεῦμα. Ἡ Φάλαγξ 7 (διλοχία 514 Τάγματος) εἰς ὕψωμα Παπρίσκο. Τὸ Συγκρότημα Καρλῆ (518 Τάγμα, διλοχία 592 καὶ λόχος τοῦ 514 Ταγμάτων, 5ος λόχος Κυνηγῶν) ἐπὶ ὑψωμάτων Μπάμπη —Κουρὶ Καψάλα. Λόχος τοῦ 519 Τάγματος καὶ 40ὸς Λ Ο Κ εἰς Λύκους. Εἰς διάθεσιν τῆς Μεραρχίας λόχος τοῦ 512 Τάγματος εἰς Νάουσαν, λόχος τοῦ 515 Τάγματος εἰς Ἀρκοχώριον νοτίως Ναούσης (2), λόχος τοῦ 516 Τάγματος εἰς Βέρροιαν καὶ 35ος Λ Ο Κ εἰς Ἔδεσσαν.

Κατὰ τὰς ἑπομένας καὶ μέχρι πέρατος τῶν ἐπιχειρήσεων ἡμέρας, εἰς τὸ Βόρειον Βέρμιον παρέμειναν τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἐξερεύνησιν τμήματα.

(1) Σχεδιάγραμμα 4
(2) Σχεδιάγραμμα 4

Ταῦτα ἐμειοῦντο κατὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐπεκταθεισῶν πρὸς Καϊμακτσαλάν, Πάϊκον καὶ Νότιον Βέρμιον ἐπιχειρήσεων. Οὕτω τὴν 2αν Μαρτίου ὁ 36ος καὶ 40ὸς Λ Ο Κ ἐπέστρεψαν εἰς Ἔδεσσαν, ὁ δὲ λόχος τοῦ 519 Τάγματος ἐκινήθη πρὸς τὸ χωρίον Φλαμουριάν. Τὴν 3ην Μαρτίου ἐκινήθησαν: Ὁ 5ος λόχος Κυνηγῶν εἰς Γιαννακοχῶρι, ὁ 35ος Λ Ο Κ εἰς Μικρὴν Σάνταν (1) καὶ ὁ 36ος Λ Ο Κ εἰς Νάουσαν. Τὴν 4ην Μαρτίου ἡ διλοχία τοῦ 592 Τάγματος ἐκινήθη εἰς Βέρροιαν καὶ ὁ 40ὸς Λ Ο Κ εἰς Νάουσαν. Τὴν 5ην Μαρτίου διλοχία Βαθμοφόρων εἰς Νάουσαν καὶ διλοχία τοῦ 592 Τάγματος εἰς Βέρροιαν.

Τὴν 6ην Μαρτίου ἡ διλοχία τοῦ 513 Τάγματος (Φάλαγγος 5) ἐξ Ἁγίας Φωτεινῆς ἦχθη εἰς Ἄνω Γραμματικόν. Τὴν ἑπομένην ὁ 4ος Λ Ο Κ ἀνεχώρησε διὰ Θεσσαλονίκην. Τὴν 8ην Μαρτίου κατῆλθεν εἰς Νάουσαν καὶ ἡ ἑτέρα διλοχία τοῦ Τάγματος Βαθμοφόρων. Τὴν 9ην Μαρτίου λόχος τοῦ 514 Τάγματος (Φάλαγγος 8) μετεκινήθη εἰς Μαρίναν.

Ἡ τελικὴ διάταξις τῶν τμημάτων ἅτινα ἀπέμειναν τελικῶς εἰς τὸ Βόρειον Βέρμιον εἶχε τὴν ἐσπέραν τῆς 10ης Μαρτίου ὡς ἑξῆς: Διλοχία τοῦ 513 Τάγματος (Φάλαγγος 7) εἰς περιοχὴν Μεταμορφώσεως—Ντορτζίλοβο. Διλοχία τοῦ 518 Τάγματος (Φάλαγγος 10) εἰς περιοχὴν Ντορντόπολι—Μπάμπη. Λόχος τοῦ 514 Τάγματος (Φάλαγγος 6) εἰς χωρίον Μέγα Ρεῦμα. Ἕτερος λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος (Φάλαγγος 7) εἰς χωρίον Ἁγίαν Μαρίναν. Ἀπὸ τῆς 0700 τῆς ἑπομένης τὰ τμήματα ταῦτα ἐκινήθησαν ἐπιστρέφοντα εἰς τὰς ἕδρας των.

Ἡ καταβληθεῖσα προσπάθεια ὑπὸ τῶν τμημάτων πρὸς ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς ἐστέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας. Ἀνευρέθη ὁπλισμὸς περιλαμβάνων τυφέκια, ὁπλοπολυβόλα καὶ ὅλμους, εἰς ἀριθμὸν ἱκανὸν διὰ τὸν ἐξοπλισμὸν πλήρους τάγματος. Ἀνευρέθησαν πολύτιμα ἀρχεῖα καὶ διάφορα ὑλικά. Κατεστράφησαν ἐγκαταστάσεις τῶν συμμοριτῶν καὶ περισυνελέγησαν ἀρκετὰ κτήνη φόρτου (2)

Ἐπιχειρήσεις εἰς Πάϊκον, Καϊμακτσαλὰν καὶ νότιον Βέρμιον

(Σχεδιάγραμμα 9)

17. Ἅμα ὡς ἐξηκριβώθη τὴν 1ην Μαρτίου 1947 ἡ διαφυγὴ τῶν συμμοριτῶν ἐκ τοῦ Βορείου Βερμίου καὶ ἡ διαρροὴ τοῦ μὲν μείζονος μέρους αὐτῶν πρὸς Κεντρικὸν καὶ Νότιον Βέρμιον, μικροῦ δὲ ἀριθμοῦ πρὸς Καϊμακτσαλὰν καὶ Πάϊκον (3), ἡ XI Μεραρχία ἀπεφάσισε νὰ ἐπεκτείνῃ τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ πρὸς τὰς κατευθύνσεις ταύτας. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν διέταξε τὰς 31ην καὶ 33ην Ταξιαρχίας νὰ ἐνεργήσωσι διὰ τῶν διαθεσίμων δυνάμεών των, ἡ μὲν πρώτη διὰ τῶν ἀνατολικῶν καὶ νοτιοδυτικῶν ἀντερεισμάτων τοῦ Πάϊκου πρὸς τὰ στενὰ τοῦ ἄνω ροῦ τοῦ ποταμοῦ Βαλεράτσι, περὶ τὰ δέκα πέντε χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς Εἰδομένης (4), ἡ δὲ δευτέρα πρὸς τὰς ἀνατολικὰς προσβάσεις τοῦ Καϊμακτσαλάν, ἀποφράσσουσα συγχρόνως τὰς περὶ τὰ δέκα χιλιόμετρα δυτικῶς Ἀριδαίας διαβάσεις Ἄνω Λουτράκι (4). Αἱ Ταξιαρχίαι ἐνήργησαν συμφώνως πρὸς τὰς

(1) Σχεδιαγραμμα 5
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1122/Ε/1, Φ.1173/Δ/30.
(3) Σχεδιάγραμμα 4
(4) Σχεδιάγραμμα 4

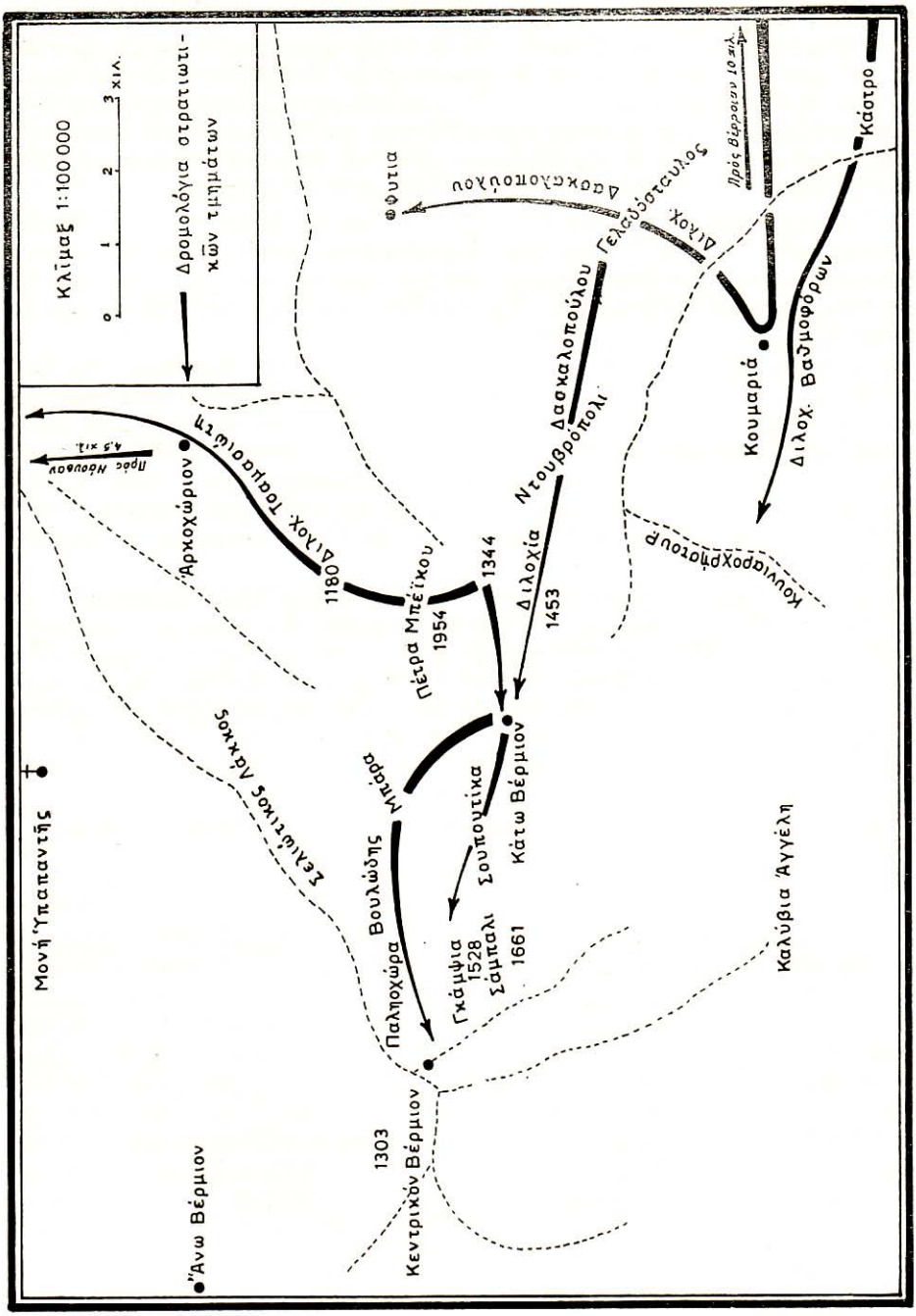

Σχ. 9. Ἐπιχείρησις ΝΟΤΙΟΥ ΒΕΡΜΙΟΥ (2—8 Μαρτίου 1947).

διαταγὰς τῆς Μεραρχίας, ἡ μὲν 31η δι' ἕξ λόχων ἀπὸ 3ης Μαρτίου, ἡ δὲ 33η διὰ πέντε λόχων ἀπὸ τῆς ἑπομένης. Ἀμφότεραι αἱ ἐνέργειαι ἐτερματίσθησαν τὴν 5ην Μαρτίου χωρὶς νὰ ἐπιτευχθῇ ἐπαφή. Συνελήφθησαν τρεῖς ἔνοπλοι καὶ πέντε ἄοπλοι συμμορῖται καὶ περισυνελέγησαν κτήνη φόρτου.

Διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς καταστάσεως εἰς τὸ Νότιον Βέρμιον ἡ XI Μεραρχία κατηύθυνε τὴν 2αν Μαρτίου πρὸς τὴν περιοχὴν ταύτην διλοχίαν συγκροτηθεῖσαν ἐκ τῆς διοικήσεως τοῦ 592 Τάγματος, ἑνὸς λόχου τοῦ 512 καὶ ἑνὸς λόχου τοῦ 516 Ταγμάτων. Ἡ διλοχία, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ταγματάρχου Δασκαλοπούλου Ἰωάννου, ἐκκινήσασα ἐκ Βερροίας τὴν 1300 ἀφίχθη τὴν 1800 εἰς τὸ χωρίον Κουμαριά. Κατὰ τὴν κίνησίν της ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μὲ 30μελῆ συμμοριακὴν ὁμάδα ἣν καὶ διεσκόρπισεν. Ἡ διλοχία διενυκτέρευσεν εἰς Κουμαριάν. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν 2αν Μαρτίου, ἡ Μεραρχία μετέφερε τὸν 35ον Λ Ο Κ εἰς τὸ χωρίον Γεωργιανοί (1) καὶ τὸν 36ον Λ Ο Κ εἰς Νάουσαν, διατάξασα τὸν εὑρισκόμενον ἀπὸ τῆς προηγουμένης εἰς Ἀρκοχώριον λόχον τοῦ 515 Τάγματος νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐνέδρας πρὸς τὰς κατευθύνσεις Φυτιᾶς καὶ Σελιώτικου Λάκκου.

Ἡ διλοχία Δασκαλοπούλου συνέχισε τὴν 3ην Μαρτίου τὴν κίνησιν πρὸς Φυτιάν. Ὁ 36ος Λ Ο Κ ἐγκατεστάθη παρὰ τὸ χωρίον Μικρὴ Σάντα (1) μὲ ἐντολὴν νὰ θέσῃ ὑπὸ τὸν ἔλεγχόν του τοὺς πόρους τοῦ Ἀλιάκμονος ποταμοῦ. Τὰ τμήματα καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν δὲν ἐπέτυχον ἐπαφήν. Εἰς ταῦτα παρεδόθησαν πέντε ἔνοπλοι καὶ ὀκτὼ ἄοπλοι συμμορῖται. Ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας ἐβλήθησαν αἱ περιοχαὶ Μονῆς Ὑπαπαντῆς καὶ Μπάρα.

18. Διὰ τὴν ἑπομένην διετάχθη ἐνέργεια πρὸς τὸ χωρίον Κάτω Βέρμιον μὲ συντονιστὴν τὸν Ταγματάρχην Δασκαλόπουλον. Διλοχία συγκροτηθεῖσα ἐκ τοῦ εἰς Ἀρκοχώριον λόχου τοῦ 515 Τάγματος καὶ τοῦ 36ου Λ Ο Κ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ταγματάρχου Τσαμασιώτη, ἐκινήθη τὴν 1000 τῆς 4ης Μαρτίου ἐκ Ναούσης πρὸς Κάτω Βέρμιον. Ἡ διλοχία Δασκαλοπούλου ἐξεκίνησε τὴν 0800 ἐκ Φυτιᾶς καὶ διὰ τοῦ δρομολογίου: Αὐχὴν Γελαδοσταύλου—Ντουβρόπολι, ἀφίχθη τὴν 1500 ἀκωλύτως εἰς τὸ χωρίον Κάτω Βέρμιον. Προηγήθη προσβολὴ τοῦ χωρίου ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας. Ἡ διλοχία ὅμως Τσαμασιώτη καθ' ὃν χρόνον ὑπερβᾶσα τὸ Ἀρκοχώριον ἐκινεῖτο πρὸς τὸ ἀντέρεισμα Πέτρα Μπέϊκου, ἐδέχθη περὶ τὴν 1400 πυρὰ ἐκ τοῦ παρεμβαλλομένου εἰς τὸ δρομολόγιόν της ὑψώματος 1180. Ἐπηκολούθησε τρίωρος συμπλοκή, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων τελικῶς πρὸς Κεντρικὸν Βέρμιον. Λόγῳ τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς ἡ διλοχία ἐστάθμευσε πρὸς διανυκτέρευσιν εἰς Πέτραν Μπέϊκου. Μεταξὺ τῶν Διοικητῶν τῶν διλοχιῶν δὲν ἐπετεύχθη σύνδεσμος, καθ' ὅσον ἡ διλοχία Τσαμασιώτη ἀπεστερήθη τοῦ ἀσυρμάτου της παρασυρθέντος ὑπὸ τοῦ φέροντος αὐτὸν ἡμιόνου, ὅστις ἀφηνιάσας ἐκ τῶν πυροβολισμῶν ἐτράπη πρὸς Νάουσαν. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς θὰ ἦτο προφανῶς διάφορον ἐὰν ἡ διλοχία Δασκαλοπούλου ἐλάμβανε γνῶσιν, ὁπότε καὶ θὰ ἐνήργει καταλλήλως.

Ἡ διλοχία Τσαμασιώτη ἀφίχθη τὴν 5ην Μαρτίου εἰς Κάτω Βέρμιον. Τὴν ἑπομένην ἀμφότεραι αἱ διλοχίαι ἐκινήθησαν πρὸς τὸ χωρίον Κεντρικὸν Βέρμιον. Ἀλλὰ πέραν τοῦ αὐχένος Μπάρα δὲν καθίστατο δυνατὴ λόγῳ τοῦ ὕψους τῶν χιόνων ἡ κίνησις κτηνῶν. Ὡς ἐκ τούτου συνέχισε τὴν κίνησιν ἄνευ κτηνῶν μόνον ἡ διλοχία Δασκαλοπούλου. Αὕτη κινουμένη πρὸς τὴν θέσιν Βουλώδης, ἐδέχθη πυρὰ ἐκ τοῦ ὑψώματος Γκάμψια (ὑψ. 1528) καὶ ἐστράφη πρὸς αὐτό. Οἱ συμμορῖται ἐπὶ τῇ προσεγγίσει τῆς διλοχίας συνεπτύχθησαν πρὸς

(1) Σχεδιάγραμμα 5

τὸ χωρίον Κεντρικὸν Βέρμιον. Λόγῳ τῶν χιόνων ἡ διλοχία δὲν ἠδυνήθη νὰ προβῇ εἰς καταδίωξιν, ἀλλὰ προώθησε λόχον πρὸς τὰ ὑψώματα Παληοχώρα καὶ 1303. Ο λόχος ἀνατρέψας μεμονωμένας ἀντιστάσεις ἐπανῆλθεν εἰς Γκάμψια, ἔνθα διενυκτέρευσεν ἡ διλοχία. Τὸ τμῆμα Τσαμασιώτη, ἀπολέσαν τὴν μετὰ τῆς διλοχίας Δασκαλοπούλου ἐπαφήν, ἐπανῆλθεν εἰς Κάτω Βέρμιον, ἔνθα προσῆλθον καὶ παρεδόθησαν δύο ἔνοπλοι συμμορῖται. Τὴν ἑπομένην ἡ διλοχία Δασκαλοπούλου ἐπέστρεψεν εἰς Κάτω Βέρμιον.

Ἡ ΧΙ Μεραρχία εἰς ἐνίσχυσιν τῶν τμημάτων Κάτω Βερμίου προώθησεν ἐκ Ναούσης, διὰ Βερροίας πρὸς Κουμαριὰν διλοχίαν τοῦ Τάγματος Βαθμοφόρων. Αὕτη κινηθεῖσα τὴν 0900 τῆς 7ης Μαρτίου ἐκ Βερροίας συνεπλάκη παρὰ τὰ ὑψώματα Κάστρο μεθ' ὁμάδος συμμοριτῶν ἣν καὶ διεσκόρπισε συλλαβοῦσα δύο ἐνόπλους. Ἡ διλοχία διενυκτέρευσεν εἰς Κουμαριάν.

Αἱ διλοχίαι Τσαμασιώτη καὶ Δασκαλοπούλου, ὑπὸ ἐνιαίαν διοίκησιν τοῦ Ταγματάρχου Δασκαλοπούλου, ἐκινήθησαν ἀπὸ 0600 τῆς 8ης Μαρτίου πρὸς Κεντρικὸν Βέρμιον ἡ μὲν πρώτη διὰ Βουλώδη ἡ δὲ δευτέρα νοτιώτερον διὰ Σουπουτίκα. Μετὰ μικρὰν συμπλοκὴν κατελήφθησαν περὶ τὴν 1000 τὰ ὑψώματα Παληοχώρας καὶ τὸ ὕψωμα Γκάμψια, ἐφ' οὗ εἶχον ἐπανεγκατασταθῆ οἱ συμμορῖται. Περὶ τὴν 1600 ἐπανελήφθη ἡ προώθησις τῶν διλοχιῶν, αἵτινες ἀπωθήσασαι σποραδικὰς ἀντιστάσεις, κατέλαβον τὸ ὕψωμα Σάμπαλι (ὑψ. 1661) καὶ ἕτερον ἀνώνυμον περὶ τὰ 1000 μέτρα δυτικώτερον τοῦ πρώτου. Περὶ τὴν 1800 ἀμφότεραι αἱ διλοχίαι εἰσῆλθον εἰς τὸ χωρίον Κεντρικὸν Βέρμιον ἔνθα συνέλαβον δύο ἐνόπλους καὶ διεπίστωσαν τὴν διαφυγὴν τῶν συμμοριτῶν πρὸς Καλύβια Ἀγγελῆ. Ἡ διλοχία Βαθμοφόρων κινηθεῖσα τὴν 0800 πρὸς Κουνιαροχρήστου ρέμα, ἔνθα κατὰ πληροφορίας ὑπῆρχον ἐγκαταστάσεις τῶν συμμοριτῶν, συνεπλάκη μετὰ μικροομάδος διαφυγούσης πρὸς Βορρᾶν. Ἀφιχθεῖσα εἰς τὴν ἀνωτέρω θέσιν, ἀνεῦρε καὶ κατέστρεψεν εἴκοσιν ἑπτὰ στέγαστρα ἐκ λαμαρινῶν. Τὴν ἑσπέραν ἡ διλοχία ἐπέστρεψεν εἰς Κουμαριάν.

Τὴν 9ην Μαρτίου αἱ διλοχίαι Δασκαλοπούλου καὶ Τσαμασιώτη ἐπανῆλθον εἰς Κάτω Βέρμιον πλὴν τοῦ 36ου Λ Ο Κ ὅστις ἐπέστρεψεν εἰς Νάουσαν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Θεσσαλονίκην. Ἡ διλοχία Βαθμοφόρων ἐκινήθη πρὸς Γεωργιανοὺς (1). Ὁ εἷς λόχος ἀπεστάλη αὐθημερὸν εἰς Βέρροιαν ἔνθα δὲν εἶχεν ἀπομείνει οὐδὲν τμῆμα διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς πόλεως. Τὴν ἑπομένην, ληξασῶν τῶν ἐπιχειρήσεων, οἱ λόχοι τοῦ Συγκροτήματος Δασκαλοπούλου ἐπανῆλθον εἰς Νάουσαν καὶ Βέρροιαν (2).

Ἐπιχειρήσεις ποταμοῦ Ἀλιάκμονος 8 - 10 Μαρτίου 1947

(Σχεδιάγραμμα 10)

19. Παραδοθεὶς συμμορίτης εἰς Βέρροιαν τὴν 1430 τῆς 8ης Μαρτίου 1947 κατέθεσεν ὅτι 100μελὴς κομμουνιστοσυμμορία ἐκρύπτετο ἐπὶ τῶν ἀμέσως δυτικῶς τοῦ πόρου Ἰσβόρου χαραδρώσεων καὶ ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν συμμοριτῶν ἦσαν ἄοπλοι. Κατόπιν τῆς πληροφορίας ταύτης ἡ ΧΙ Μεραρχία διέταξε τὸν Ὑποδιοικητὴν τοῦ 592 Τάγματος ὅπως, τιθέμενος ἐπὶ κεφαλῆς τῶν μόλις ἐπανελθόντων ἐκ τοῦ Βορείου Βερμίου εἰς Βέρροιαν δύο λόχων τοῦ Τάγματός του κινηθῇ πρὸς Ἴσβορον καὶ προσβάλῃ τὴν συμμορίαν. Ταὐτοχρόνως διέταξε τὸν

(1) Σχεδιάγραμμα 5
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1122/Ε/1, Φ. 1173/Δ/30.

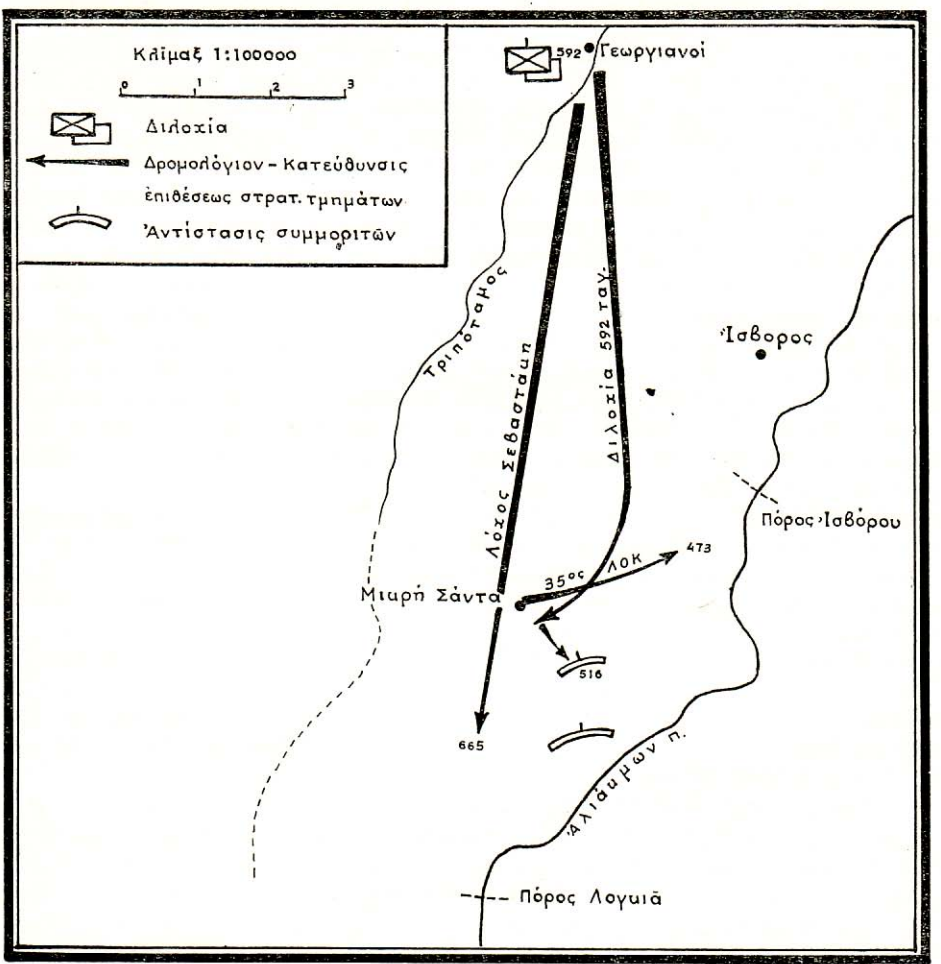

Φ.Κ

Σχεδ. 10 Ἐπιχείρησις Ἀλιάκμωνος (8-10 Μαρτίου 1947)

εἰς Μικρὴν Σάνταν 35ον Λ Ο Κ ν' ἀποστείλῃ ἰσχυρὰν περίπολον ἵνα ἀποκλείσῃ τὴν διαρροὴν τῶν συμμοριτῶν διὰ τοῦ πόρου Ἰσβόρου πρὸς τὰ Πιέρια. Ἡ διλοχία τοῦ 592 Τάγματος μεταφερθεῖσα δι' αὐτοκινήτων μέχρι τοῦ χωρίου Γεωργιανοί, κατηυθύνθη ἐκεῖθεν ὁδικῶς πρὸς τὴν καθορισθεῖσαν θέσιν. Ἀλλὰ λόγῳ τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς ἡ ἐξερεύνησις ἀπέβη ἄκαρπος καὶ ἡ διλοχία ἐπανῆλθεν πρὸς διανυκτέρευσιν εἰς Γεωργιανούς. Ὁ 35ος Λ Ο Κ λόγῳ τῆς μικρᾶς του δυνάμεως, ἀνερχομένης εἰς πεντήκοντα τέσσαρας μόλις ἄνδρας, ἐκινήθη ὁλόκληρος. Ὅταν εἶχε προχωρήσει περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα καὶ εὑρίσκετο τὴν ἑσπέραν εἰς τὸ ὕψωμα 473, ἐβλήθη δραστικῶς ὑπὸ ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν καὶ καθηλώθη. Βραδύτερον ὁ λόχος ἤρχισε βαλλόμενος καὶ ἐκ τῶν ἀνατολικῶς τοῦ ποταμοῦ ἀντερεισμάτων. Καθ' ὅλην τὴν νύκτα συνεχίσθη ἡ ἀνταλλαγὴ πυρῶν μεταξὺ λόχου καὶ συμμοριτῶν. Ἡ διλοχία τοῦ 592 Τάγματος διαταχθεῖσα περὶ τὴν 2200 νὰ σπεύσῃ εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ λόχου, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετ' αὐτοῦ μόλις τὴν 0600 τῆς ἑπομένης. Ἀμφότερα τὰ τμήματα ἐκινήθησαν τότε πρὸς Μικρὴν Σάνταν. Εὐθὺς ὡς διῆλθον περὶ τὴν 0700 τὴν νοτίαν παρυφὴν τοῦ χωρίου, ἐδέχθησαν πυρὰ 4-5 αὐτομάτων ὅπλων ἐκ τοῦ ὑψώματος 516. Ἐπιτεθέντα τὰ τμήματα κατέλαβον ἐντὸς βραχέος χρόνου τὸ ὕψωμα, τῶν συμμοριτῶν συμπυχθέντων περὶ τὰ 600-800 μέτρα νοτιώτερον, ὁπόθεν καὶ διετήρησαν οὗτοι τὴν ἐπαφὴν βάλλοντες κατὰ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων δι' ὁκτὼ αὐτομάτων ὅπλων. Ἡ τοιαύτη ἐνέργεια ἀπεσκόπει προφανῶς εἰς τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ στρατοῦ πρὸς κάλυψιν τῆς διαπεραιώσεως διὰ τοῦ πόρου Λογκιᾶ, πλησίον τοῦ ὁποίου ἦσαν συγκεντρωμένοι ὡς ἐξηκριβώθη 400-500 συμμορῖται, ἔχοντες προορισμὸν τὰ Πιέρια. Τὴν 0800 τῆς ἰδίας ἡμέρας 9ης Μαρτίου ἀπεστάλη ἐκ Βερροίας εἰς ἐνίσχυσιν τῶν τμημάτων Ἀλιάκμονος καὶ τρίτος λόχος τοῦ 592 Τάγματος ὑπὸ τὸν Λοχαγὸν Σεβαστάκην. Ὁ λόχος οὗτος ἀφίχθη τὴν 1700 εἰς ὕψωμα 665, ἀλλὰ λόγῳ τοῦ δυσβάτου καὶ κεκαλυμμένου ἐδάφους, δὲν ἠδυνήθη νὰ πλησιάσῃ τὰ ἕτερα τμήματα, τοῦ πόρου Λογκιᾶ παραμείναντος ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν συμμοριτῶν.

Τὰς ἀποτυχούσας ἐνεργείας τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς 9ης Μαρτίου ἀνεπλήρωσαν ἐπιτυχεῖς προσβολαὶ τῶν συμμοριτῶν ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας. Ἐκτελέσασα αὕτη τρεῖς ἐξόδους ἐντὸς δύο ὡρῶν, προὐξένησε σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς τούτους, παρουσιάσαντας καταφανῆ στόχον λόγῳ τῆς συγκεντρώσεώς των εἰς περιωρισμένον χῶρον. Προωθηθεὶς οὐλαμὸς πυροβολικοῦ ἐπεσήμανεν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τὴν θέσιν τοῦ πόρου καὶ ἔβαλλε κατ' αὐτῆς διαρκούσης τῆς νυκτός. Ἡ εὑρισκομένη ἀπὸ τῆς 7ης Μαρτίου εἰς Κουμαριὰν (1) δυτικῶς Βερροίας διλοχία τοῦ Τάγματος Βαθμοφόρων, προωθήθη εἰς Γεωργιανοὺς ἔνθα ἀφίχθη τὴν 1600 τῆς 9ης Μαρτίου. Ἐκεῖθεν ἀπέστειλεν ἰσχυρὸν τμῆμα εἰς τὸν νοτίως Ἰσβόρου πόρον. Ἡ ἑτέρα διλοχία Βαθμοφόρων ἐπστρέφουσα ἐκ Ναούσης εἰς Θεσσαλονίκην ἐκρατήθη εἰς Βέρροιαν καὶ ἀπεστάλη εἰς Μικρὴν Σάνταν ἔνθα ἀφίχθη τὴν 2000. Ἐκεῖ ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ταγματάρχου Ναούμ, Διοικητοῦ τῆς διλοχίας τοῦ 592 Τάγματος.

Ἡ μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπαφὴ διετηρήθη μέχρι τῆς 0100 τῆς 10ης Μαρτίου. Ἀναγνωρίσεις ἐκπεμφθεῖσαι τὴν 0600 δὲν συνήντησαν συμμορίτας. Περὶ τὴν 0800 ἐσημειώθησαν κινήσεις ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 267. Ἐξηκριβώθη ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τμημάτων τῆς ΧΥ Μεραρχίας, ἅτινα εἶχον προωθηθῆ ἀφ' ἑσπέρας μέχρι τῶν ἀμέσως νοτίως τοῦ πόρου Λογκιᾶ ὑψωμάτων. Λόγῳ τῆς προσεγγίσεως τῶν τμημάτων τούτων, οἱ συμμορῖται διέκοψαν τὴν διὰ τοῦ πόρου διάβασιν καὶ οἱ ἀπομείναντες δυτικῶς τοῦ ποταμοῦ ἐπανῆλθον εἰς τὸ Βέρμιον ὄρος.

(1) Σχεδιάγραμμα 4

Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς ἀνευρέθησαν τεσσαράκοντα τέσσαρα πτώματα συμμοριτῶν, διάφορα ὑλικὰ καὶ κτήνη φόρτου, παρεδόθησαν δὲ ἐννέα συμμορῖται, ἀποκοπέντες τοῦ τμήματός των. Αἱ εἰς νεκροὺς ἀπώλειαι κατὰ γενικὴν ὁμολογίαν, ἔδει νὰ ἦσαν μεγαλύτεραι.

Κατόπιν διαταγῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ αἱ ἐπιχειρήσεις ἐτερματίσθησαν τὴν μεσημβρίαν τῆς 10ης Μαρτίου καὶ ἤρχισεν ἡ ἐπιστροφὴ τῶν τμημάτων εἰς τὰς ἕδρας των (1).

Γενικὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐπιχειρήσεων

20. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν διεξαχθεισῶν ἐπιχειρήσεων ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΓΛΑΡΟΣ ὑπῆρξαν γενικῶς ἱκανοποιητικὰ τόσον ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν ἀπωλειῶν ἃς ὑπέστησαν οἱ συμμορῖται εἰς προσωπικόν, ὁπλισμὸν καὶ διάφορα ὑλικὰ ὅσον καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἠθικοῦ των κλονισμοῦ. Συγχρόνως ἀνεπτέρωσαν τὸ φρόνημα τῶν κατοίκων τῆς ὑπαίθρου καὶ ἐξύψωσαν τὸ ἠθικὸν τοῦ στρατοῦ. Λαμβανομένων δὲ ὑπ' ὄψιν τῶν καιρικῶν συνθηκῶν ὑφ' ἃς διεξήχθησαν αἱ ἐπιχειρήσεις ἐν μέσῳ χειμῶνος καὶ εἰς ὀρεινὰς περιοχὰς ὕψους μέχρι χιλίων πεντακοσίων καὶ ἄνω μέτρων, προσαυξάνεται ἔτι πλέον ἡ ἀξία τῶν ἐπιτευχθέντων ἀποτελεσμάτων ἀπὸ ἀπόψεως ἠθικοῦ τῶν μετασχόντων στρατιωτικῶν τμημάτων. Τὰ τμήματα ταῦτα ἀντεπεξῆλθον λίαν ἱκανοποιητικῶς εἰς τὰς ἀντιξόους καιρικὰς συνθήκας, ἀποδειχθείσης τῆς ἱκανότητος τοῦ στρατοῦ νὰ ἐπιχειρῇ εἰς ὀρεινὰς περιοχὰς κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον. Ἐκ τῶν δεκατεσσάρων ἡμερῶν διαρκείας τῶν ἐπιχειρήσεων αἱ ἐννέα ἦσαν ἡμέραι βροχῆς ἢ χιονοπτώσεως, αἱ δὲ ὑπόλοιποι δριμυτάτου ψύχους. Τὰ ἐνεργοῦντα τμήματα μετὰ μικρὰν προχώρησιν ἀπὸ τὰς ἀφετηρίας ἐξορμήσεως εὑρέθησαν εἰς χιονοσκεπεῖς περιοχάς, ἐφ' ὧν τὸ στρῶμα χιόνος ηὔξανε πρὸς τὰ ὑψηλότερα ἐδαφικὰ σημεῖα, ἀνελθὸν εἰς τὸν χῶρον ἔνθα ἐνετοπίσθησαν τελικῶς αἱ ἐπιχειρήσεις, εἰς ὕψος 1,20—1,50 μέτρων. Πολλὰ τμήματα ὑπεχρεώθησαν ὡς ἐκ τούτου νὰ ἀποχωρισθῶσι συχνάκις τῶν μεταγωγικῶν των κτηνῶν, λόγῳ ἀδυναμίας τούτων νὰ προχωρήσωσι καὶ ἐκινήθησαν, μεταφερομένων ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐκφορτωθέντων βαρέων ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν.

Εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις συνέβαλε λίαν ἱκανοποιητικῶς ἡ ἀεροπορία, ἥτις παρὰ τὰς δυσμενεῖς καιρικὰς συνθήκας ἐπραγματοποίησεν εἰκοσιπέντε ἐξόδους. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ πυροβολικὸν τῶν 25 λιβρῶν αὐτοκινήτου ἕλξεως, ἐλάχιστα συνεισέφερεν, λόγῳ ἀδυναμίας παρακολουθήσεως τῶν ἐνεργούντων, εἰς τὸ διακεκομμένον χιονοσκεπὲς ὀρεινὸν ἔδαφος, τμημάτων πεζικοῦ.

Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως μέχρι πέρατος τῶν ἐπιχειρήσεων αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς 65 νεκρούς, 29 συλληφθέντας καὶ 71 παραδοθέντας. Περισυνελέγησαν 136 κτήνη φόρτου καὶ 19 ἀγελάδες. Ἀνευρέθη ὁπλισμὸς περιλαμβάνων 78 ἀτομικὰ τυφέκια, 44 αὐτόματα Στέν, 33 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν, 4 ὅλμους βαρεῖς καὶ 12 ὁλμίσκους, 6 πολυβόλα Μπρέντα, 3 μυδράλλια, 1 Πίατ, 60 Πάτζερ Φάουστ καὶ 2 μηχανήματα σκοπεύσεως ὅλμων σοβιετικῆς προελεύσεως. Εἰς τὰ ἀνευρεθέντα πυρομαχικὰ συμπεριλαμβάνοντο 49.400 φυσίγγια ὅπλων διαφόρων κατηγοριῶν, 234 βλήματα Πίατ, 116 βλήματα ὅλμων τῶν 81 χ.μ., 400 βλήματα ὁλμίσκων καὶ 103 βλήματα Πάτζερ Φάουστ, 455 χειροβομβίδες, 240 νάρκαι καὶ 30 χιλιόγραμμα πυρίτιδος. Ἀνευρέθη καὶ συναπεκο-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ Φ 1122/Ε/1, Φ. 1173/Δ/30

μίσθη μεγάλη ποσότης παντοειδοῦς ὑλικοῦ, περιλαμβάνοντος λέβητας, σκαφευτικὰ ἐργαλεῖα, πολύγραφον, τηλέφωνα, ραπτομηχανάς, ἀσύρματον, εἴδη σαγῆς, φαρμακευτικὸν ὑλικὸν καὶ ἄλλα. Ἀνευρέθη ἐπίσης ἀρκετὴ ποσότης τροφίμων καὶ κατεστράφησαν ἐγκαταστάσεις.

Ἔναντι τῶν σοβαρῶν ἀπωλειῶν τῶν συμμοριτῶν, τά στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον πέντε μόνον νεκροὺς καὶ εἰκοσιένα τραυματίας ὁπλίτας. Ἐπὶ πλέον ἐσημειώθησαν ἐπὶ ὁπλιτῶν τριάκοντα δύο κρυοπαγήματα πρώτου βαθμοῦ

Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς

21. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πρώτου τριμήνου τοῦ 1947 διεξήχθησαν ἐπιτυχῶς ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν Χαλκιδικὴν αἱ διαλαμβανόμεναι κατωτέρω ἐπιχειρήσεις, ὧν τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν ἀρκούντως ἱκανοποιητικά.

Τμήματα Χωροφυλακῆς ἐνεργοῦντα ἀπὸ πρωΐας τῆς 21ης Ἰανουαρίου εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ἀνατολικῆς Χαλκιδικῆς (1), ἦλθον τὴν ἑπομένην εἰς ἐπαφὴν μετὰ κομμουνιστοσυμμοριακῆς ὁμάδος. Κατὰ τὴν ἐπακλουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης, ἀλλ' ἐτραυματίσθη θανασίμως ὁ Ὑπομοίραρχος Κουρεμπανᾶς Δ. ὅστις βραδύτερον ὑπέκυψεν. Οἱ συμμορῖται διασκορπισθέντες διέφυγον, ἐγκαταλείψαντες δέκα βιαίως ἁπαχθείσας νεάνιδας. Κατεστράφησαν τριάκοντα καλύβαι καὶ τηλεφωνικὴ γραμμὴ τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 22αν Ἰανουαρίου τμήματα Χωροφυλακῆς συνεπλάκησαν εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κερδυλλίων (2) μετὰ κομμουνιστοσυμμορίας. Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ὁ φόνος τριῶν συμμοριτῶν. Εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν δύναμις Χωροφυλακῆς συνεπλάκη τὴν 12ην Φεβρουαρίου μετὰ ὁμάδος συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον πέντε ἐξ αὐτῶν.

Εἰς τὴν περιοχὴν Ἀνατολικῆς Χαλκιδικῆς συνεπλάκη τὴν 12ην Φεβρουαρίου λόχος Χωροφυλακῆς μετὰ ὁμάδος συμμοριτῶν. Ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ παρεδόθησαν ἕτεροι δύο.

Ἀπὸ πρωΐας τῆς 28ης Φεβρουαρίου διεξήχθη εἰς τὴν περιοχὴν ἀνατολικῆς Χαλκιδικῆς ἐκκαθαριστικὴ ἐπιχείρησις διὰ δυνάμεως ἐννέα λόχων. Κατὰ συναφθεῖσαν τὴν αὐτὴν ἡμέραν συμπλοκὴν ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ ἕτεροι τέσσαρες παρεδόθησαν. Τὰ ἐνεργοῦντα τμήματα Χωροφυλακῆς ἔσχον δύο ὁπλίτας τραυματίας. Εἰς ἑτέραν συμπλοκὴν συναφθεῖσαν τὴν 3ην Μαρτίου, οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν δύο τραυματίας, οἵτινες καὶ συνελήφθησαν. Περισυνελέγησαν ἑπτὰ ἔμφορτα τροφίμων κτήνη καὶ ἀνευρέθη ἀποθήκη μὲ διάφορα ὑλικά.

Τὴν πρωΐαν τῆς 21ης Μαρτίου ἤρχισεν εἰς τὴν περιοχὴν Κερδυλλίων—Νιγρίτης ἐκκαθαριστικὴ ἐπιχείρησις διὰ δέκα λόχων Χωροφυλακῆς ἐνισχυθέντων διὰ διλοχίας τοῦ 561 Τάγματος, ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΘΑΣΟΣ. Συμμορία εἰσβαλοῦσα τὴν νύκτα τῆς 21ης πρὸς τὴν 22αν Μαρτίου, εἰς τὸ χωρίον Σκεπαστὸν (2) νοτίως Νιγρίτης, ἐνέπεσε κατὰ τὴν ἀποχώρησίν της εἰς ἐνέδραν λόχου Χωροφυλακῆς, ἐγκατασταθεῖσαν νοτίως τοῦ χωρίου. Οἱ συμμορῖται διεσκορπίσθησαν ἐγκαταλείψαντες δέκα νεκροὺς ἀνευρεθέντας καὶ ἑπτὰ συλλη-

(1) Σχεδιάγραμμα 6
(2) Σχεδιάγραμμα 4

φθέντας. Εἰς χεῖρας τοῦ λόχου περιῆλθον ὁπλισμός, πυρομαχικὰ καὶ κτήνη ἔμφορτα μὲ τὰ λεηλατηθέντα εἰς Σκεπαστὸν τρόφιμα Τὴν 1630 τῆς 22ας Μαρτίου, λόχος Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἐπὶ τῶν Κερδυλλίων, εἰς χῶρον κείμενον περὶ τὰ ὀκτὼ χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς τοῦ Στρυμονικοῦ κόλπου. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν οἱ συμμορῖται ἔσχον εἴκοσιν ἑπτὰ νεκρούς. Συλληφθεὶς τραυματίας συμμορίτης κατέθεσεν ἐξεταζόμενος ὅτι αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὴν νύκτα τῆς 21ης πρὸς 22αν Μαρτίου ἀνῆλθον εἰς 19 νεκροὺς καὶ 21 τραυματίας. Μεταξὺ τῶν νεκρῶν ἦτο καὶ ὁ ἀρχισυμμορίτης Ἡρακλῆς. Τὴν 26ην Μαρτίου, καθ' ἣν ἔληξεν ἡ ἐπιχείρησις παρεδόθησαν δύο συμμορῖται. Ἐπὶ τῶν Κερδυλλίων ἀνευρέθησαν καὶ κατεστράφησαν ἀποθῆκαι μὲ ὑλικὰ καὶ τρόφιμα (1).

Ἀεροπορικὴ δρᾶσις

22. Ἡ ἀπὸ ἀέρος ὑποστήριξις τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ εἶχεν ἀναληφθῆ ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἀεροπορικῆς Ὑποστηρίξεως Γ' Σώματος Στρατοῦ, ἑδρευούσης εἰς Σέδες.

Ἡ Ἀεροπορία μετέσχε τῶν κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1947 διεξαχθεισῶν ἐπιχειρήσεων. Ἀξιοσημείωτος ὑπῆρξεν ἡ συμβολή της εἰς τὰς διεξαχθείσας περὶ τὸ τέλος Φεβρουαρίου καὶ κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Μαρτίου ὑπὸ συνθηματικὸν ΓΛΑΡΟΣ ἐπιχειρήσεις εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς Βερμίου, Καϊμακτσαλὰν καὶ Πάϊκου, προσβαλοῦσα ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας καὶ προξενήσασα εἰς αὐτοὺς ἀπωλείας, παρὰ τὰς δυσμενεῖς καιρικὰς συνθήκας (2).

Ἀπώλειαι

23. Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1947 ἦσαν αἱ ἀκόλουθοι :

Ἀξιωματικοὶ νεκροὶ 12, τραυματίαι 5 καὶ ἀγνοούμενοι 2. Ὁπλῖται νεκροὶ 88, τραυματίαι 110 καὶ ἀγνοούμενοι 88 (3).

Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι ἃς ὑπέστησαν οἱ συμμορῖται κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀνῆλθον εἰς 717 ἤτοι 480 νεκρούς, 184 συλληφθέντας καὶ 53 παραδοθέντας.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1122/Ε/1.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1008/Γ/1.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1122/Ε/1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ

Ἀποστολὴ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ

24. Ἀρχομένης τῆς ἀνοίξεως τοῦ 1947 ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν ἀπὸ 5ης Ἀπριλίου τὸ ἐκπονηθὲν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐπιτελαρχῶν σχέδιον ἐπιχειρήσεων ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ. Ὁ ρόλος τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῶν ἐπιχειρήσεων συνίστατο εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ὑφισταμένης καταστάσεως. Ἐν συνεργασίᾳ δὲ μετὰ τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ εἰς τὴν ἐξόντωσιν τῶν εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς Πιερίων καὶ Ὀλύμπου ἐγκατεστημένων συμμοριτῶν. Διὰ μεταγενεστέρας διαταγῆς τῆς Ι Στρατιᾶς ἀνετέθη ἐπὶ πλέον εἰς τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ ἡ ἀπασχόλησις τῶν ἐν τῇ περιοχῇ του συμμοριακῶν δυνάμεων, ἵνα μὴ σπεύσωσιν εἰς ἐνίσχυσιν τῶν ἀπειλουμένων ὑπὸ τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ τοιούτων. Θὰ ἐπεδιώκετο δὲ τοῦτο διὰ τῆς ἐκτελέσεως ἐπιχειρήσεων δι' ὧν θὰ παρημποδίζετο ἡ ἐλευθέρα μετακίνησις τῶν συμμοριτῶν.

Ἡ ζώνη εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, παρέμενεν ὡς εἶχε, μὲ ὅριον διαχωρισμοῦ ἀπὸ τῆς τοιαύτης τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ τὴν ἀκολουθοῦσαν τὰς κυρίας κορυφογραμμὰς τῶν ὀρέων Καϊματκσαλάν, Βερμίου, Πιερίων καὶ Ὀλύμπου γραμμήν, ἀπολήγουσαν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἀπὸ τῆς 1ης Μαΐου διὰ διαταγῆς τῆς Ι Στρατιᾶς περιελήφθη εἰς τὴν ζώνην εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ὁλόκληρον τὸ Βέρμιον ὄρος.

Αἱ ἐπιχειρήσεις τοῦ πρώτου σταδίου τοῦ Σχεδίου ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ, διεξαχθεῖσαι λίαν ἱκανοποιητικῶς ὑπὸ τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ ἐπὶ τετράμηνον, διεκόπησαν περὶ τὰ μέσα Ἰουλίου κατόπιν ἐπιτυχοῦς ἐλιγμοῦ ὃν διενήργησαν οἱ συμμορῖται, ἐπανεγκατασταθέντες σταθερῶς ἐπὶ τῆς Βορείας Πίνδου. Ὑπὸ τὰς οὕτω δημιουργηθείσας ἀπροβλέπτους συνθήκας δὲν καθίστατο πλέον δυνατὴ ἡ συνέχισις τοῦ Σχεδίου ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ καὶ ἀνεστάλη ὁριστικῶς ἡ περαιτέρω ἐκτέλεσίς του (1).

Πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω καθορισθείσης ἀποστολῆς, ὠργανώθησαν εἴτε ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ εἴτε ὑπὸ τῶν ὑπὸ τὴν διοίκησίν του Μεραρχιῶν, κατόπιν ἐντολῆς του, σειραὶ ἐπιχειρήσεων εἰς τὸ κλιμάκιον Μεραρχίας καὶ Ταξιαρχίας. Ἔνιαι τῶν ἐπιχειρήσεων διεξήχθησαν διὰ τῆς συνεργασίας δύο Μεραρχιῶν. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν οὕτω προσχεδιασμένων ἐνεργειῶν ὑπῆρξαν γενικῶς ἱκανοποιητικὰ ἔστω καὶ ἂν δὲν ἦσαν ἀπὸ ἀπόψεως φθορᾶς τῶν συμμοριτῶν τὰ προσδοκώμενα, οὐδ' ἀνάλογα τῆς ἐκτάσεως τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν διατιθεμένων ἑκάστοτε διὰ τὴν ἐκτέλεσίν των δυνάμεων καὶ πολεμικῶν μέσων. Διότι καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν ἐπετυγχάνετο ἐπαφή, λόγῳ ἐγκαίρου ἀπομακρύνσεως τῶν συμμοριτῶν ἐκ τοῦ χώρου τῶν ἐπιχειρήσεων, ἐξεπληροῦτο ἐπαρκῶς ἡ ἀποστολὴ τοῦ Σώματος Στρατοῦ διὰ τῆς ἀποδιοργανώσεως τῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων καὶ τῆς καταστροφῆς τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ μέσων διαβιώσεως αὐτῶν.

---

(1) Ἐκδοσις ΓΕΣ/ΔΙΣ «Τὸ δεύτερον ἔτος τοῦ Ἀντισυμμοριακοῦ Ἀγῶνος 1947» Κεφ. VIII.

Τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα ἀπέφευγον κατὰ σύστημα νὰ ἐμπλακῶσιν εἰς μάχην. Ἐνημερούμενα ἐγκαίρως ὑπὸ τῶν πληροφοριοδοτῶν των περὶ τῶν κινήσεων τοῦ στρατοῦ, ἔσπευδον νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς ἐπικινδύνους δι' αὐτὰ περιοχάς. Εἰς ταύτας ἀφήνοντο συνήθως μικροομάδες πρὸς παρακολούθησιν τῶν κινήσεων τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων καὶ ἐνημέρωσιν τῶν οἰκείων διοικήσεων. Ὅλως διάφορος ἦτο ἡ ἐνέργεια τῶν διαβιούντων παρὰ τὴν μεθόριον συγκροτημάτων. Ταῦτα ἔχοντα ἐξησφαλισμένα τὰ νῶτα των ἐπὶ τοῦ φίλα προσκειμένου ὁμόρου κράτους καὶ τὴν εἰς αὐτὸ ἐλευθέραν εἴσοδον, δὲν ἐδίσταζον νὰ ἐμπλακῶσιν εἰς μάχην. Τὰ ἐνεργοῦντα κατ' αὐτῶν στρατιωτικὰ τμήματα, μὴ ἔχοντα εὐχέρειαν ἐλιγμῶν καὶ δυνατότητα κυκλώσεως, ἐφ' ὅσον οἱ συμμορῖται ἐστηρίζοντο ἐπὶ τῶν συνόρων, ὑπεχρεοῦντο εἰς ἐπίθεσιν κατὰ μέτωπον, ἄνευ ὑποστηρίξεως πυροβολικοῦ. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας αἱ διοικήσεις ἀπέφευγον τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ὅπλου τούτου ἵνα μὴ προκαλῶνται συνοριακὰ ἐπεισόδια ἐκ τυχὸν πτώσεως βλημάτων εἰς τὸ ξένον ἔδαφος. Ὁσάκις δὲ οἱ συμμορῖται, πιεζόμενοι ἰσχυρῶς διέτρεχον κίνδυνον ἐξοντώσεως, διήρχοντο ἐλευθέρως τὴν μεθοριακὴν γραμμήν, ὑπὸ τὴν ἔνοπλον ἐνίοτε προστασίαν τῶν Βουλγαρικῶν ἢ Γιουγκοσλαυϊκῶν τμημάτων ὁροφυλακῆς (1).

Δύναμις—διάταξις συμμοριτῶν καὶ ἐθνικῶν δυνάμεων

25. Ἡ ὑφισταμένη ἐντὸς τοῦ χώρου εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ δύναμις ἀριθμοῦσα κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ Σχεδίου ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ 6230 περίπου συμμορίτας, ηὐξήθη προοδευτικῶς διὰ βιαίας στρατολογίας καὶ εἰσόδου συμμοριτῶν ἐκ Γιουγκοσλαυΐας καὶ Βουλγαρίας, ἀνελθοῦσα περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου 1947 εἰς 7000. Κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἀπριλίου ἡ συμμοριακὴ διάρθρωσις εἶχεν ὡς ἑξῆς : (2)

Κλιμάκιον Γενικοῦ Ἀρχηγείου Θράκης ὑπὸ τὸν Χριστόφορον (Ἀρχηγεῖα Ἔβρου, Κομοτινῆς καὶ Ξάνθης).

Κλιμάκιον Γενικοῦ Ἀρχηγείου Ἀνατολικῆς Μακεδονίας ὑπὸ τὸν Ἀλέκον Παπαγεωργίου (Ἀρχηγεῖα Μπὸζ Ντὰγ (Φαλακρὸν ὄρος) Παγγαίου, Νιγρίτης, Κρουσίων καὶ Χαλκιδικῆς ἢ Χολομόντα).

Κλιμάκιον Γενικοῦ Ἀρχηγείου Πάϊκου—Βερμίου ὑπὸ τὸν Πάνον καὶ ἀπὸ Ἰουνίου ὑπὸ τὸν Στάθην (Ἀρχηγεῖα Πάϊκου—Καϊμακτσαλὰν καὶ Βερμίου).

Ἀρχηγεῖον Πιερίων—Ὀλύμπου ὑπὸ τὸν Τσιχριτζῆν.

Τὰ δύο τελευταῖα ὑπήγοντο εἰς τὸ ὑπὸ τὸν Ἀρχισυμμορίτην Κίκιτσαν Γενικὸν Ἀρχηγεῖον Κεντρικῆς καὶ Δυτικῆς Μακεδονίας, ἑδρεῦον εἰς Κηπουργιὸ Γρεβενῶν.

Κατὰ μῆνα Μάϊον συνεστήθη ὑπὸ τὸν Ἀρχισυμμορίτην Λασσάνην Ἀνώτερον Ἀρχηγεῖον Ἀνατολικῆς Μακεδονίας—Θράκης εἰς ὃ ὑπήχθησαν τὸ Κλιμάκιον Γενικοῦ Ἀρχηγείου Θράκης καὶ τὸ Κλιμάκιον Γενικοῦ Ἀρχηγείου Ἀνατολικῆς Μακεδονίας μὲ τὰ Ἀρχηγεῖα Μπὸζ Ντὰγ καὶ Παγγαίου. Τὰ Ἀρχηγεῖα Κρουσίων, Νιγρίτης καὶ Χολομόντα ὑπήχθησαν εἰς τὸ νεοσυσταθὲν Κλιμάκιον Γενικοῦ Ἀρχηγείου Κεντρικῆς Μακεδονίας ὑπὸ τὸν Καραγιώργην (Γεώργιον Σταματόπουλον).

---

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1041/Α, Φ. 1123/Ε/1—5.
(2) Παράρτημα 1

26. Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης του κομμουνιστοσυμμοριτῶν, τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ διέθετε τρεῖς Μεραρχίας μεῖον δύο ταξιαρχίαι (32α καὶ 36η), ἓν ἀνεξάρτητον συγκρότημα καί τινα μὴ μεραρχιακὰ στοιχεῖα πεζικοῦ. Αἱ μονάδες αὗται εἶχον τὴν ἀκόλουθον διάταξιν (1).

ΥΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ μὲ ἀνατολικὸν ὅριον ζώνης εὐθύνης τὸν Ἕβρον ποταμὸν καὶ δυτικὸν τὴν κορυφογραμμὴν τοῦ Μενοικίου ὄρους καὶ τὸν κάτω ροῦν τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ.

— 26ος— 30ὸς Λόχοι Ὀρεινῶν Καταδρομῶν εἰς Ἀλεξανδρούπολιν.

— 25η Ταξιαρχία (2 τάγματα) εἰς περιοχὴν Δράμας.

— 26η Ταξιαρχία (3 τάγματα) εἰς περιοχὰς Ξάνθης καὶ Κομοτινῆς.

— 27η Ταξιαρχία (4 τάγματα) εἰς περιοχὰς Ἀλεξανδρουπόλεως, Διδυμοτείχου καὶ Σουφλίου.

Χ ΜΕΡΑΡΧΙΑ μὲ ἀνατολικὸν ὅριον ζώνης εὐθύνης τὸ δυτικὸν τοιοῦτον τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας καὶ δυτικὸν τὸν Ἀξιὸν ποταμόν.

— 35η Ταξιαρχία (3 τάγματα) εἰς περιοχὰς Σερρῶν, Σιδηροκάστρου καὶ Λαχανᾶ.

— 37η Ταξιαρχία (3 τάγματα) εἰς περιοχὴν Κιλκίς.

ΧΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ μὲ ἀνατολικὸν ὅριον ζώνης εὐθύνης τὸν Ἀξιόν, δυτικὸν τὸ τοιοῦτον τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ καὶ νότιον τὸν Ἀλιάκμονα ποταμόν.

— 32α Ταξιαρχία (3 τάγματα) εἰς περιοχὴν Γιαννιτσῶν καὶ βορείως.

— 33η Ταξιαρχία (3 τάγματα) εἰς περιοχὰς Ἐδέσσης, Ἀριδαίας καὶ Ναούσης.

— 32α Ταξιαρχία ἐπανελθοῦσα μετὰ τῶν 514 καὶ 516 Ταγμάτων ἐκ τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ ἀπὸ 10ης Ἰουλίου, ἐγκατεστάθη εἰς Βέρροιαν, πλὴν τοῦ 514 Τάγματος ὅπερ παρέμεινε προσωρινῶς ἐν Θεσσαλονίκῃ εἰς διάθεσιν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ. Εἰς ταύτην διετέθησαν καὶ ἕτερα τρία τάγματα. Τὸ 518 ἐκ τῆς 33ης Ταξιαρχίας, τὸ 614 ἐκ τοῦ Συγκροτήματος Κατερίνης καὶ τὸ 615 ἐκ τῆς 31ης Ταξιαρχίας (2).

ΤΑΚΤΙΚΟΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ μὲ βόρειον ὅριον ζώνης εὐθύνης τὸν Ἀλιάκμονα, δυτικὸν δὲ καὶ νότιον ὅρια τὰ τοιαῦτα τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ. Διέθετε τρία τάγματα εἰς τὰς περιοχὰς Πιερίων καὶ Ὀλύμπου. Τὸ συγκρότημα τοῦτο συνεκροτήθη κατόπιν τῆς ἀποσπάσεως εἰς Β' Σῶμα Στρατοῦ τῶν 32ας καὶ 36ης Ταξιαρχιῶν, λόγῳ τῆς προκυψάσης ἀνάγκης ὑπάρξεως μιᾶς ὑπευθύνου διοικήσεως εἰς τὰς ἀνωτέρω περιοχάς. Ἦτο ἀνεξάρτητον, ὑπαγόμενον ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Σῶμα Στρατοῦ.

ΜΗ ΜΕΡΑΡΧΙΑΚΑΙ ΜΟΝΑΔΕΣ: Τό Τάγμα Φρουρᾶς Θεσσαλονίκης, τὸ Τάγμα Βαθμοφόρων, τὸ 622 Τάγμα Ἀσφαλείας Συγκοινωνιῶν, τὸ 623 Τάγμα Πεζικοῦ καὶ δέκα λόχοι ὀρεινῶν καταδρομῶν (31-40). Ἅπαντα τὰ τμήματα ταῦτα ἐστάθμευον ἐν Θεσσαλονίκῃ.

Συμμοριακὴ δραστηριότης

27. Τὴν νύκτα τῆς 3ης πρὸς 4ην Ἀπριλίου 1947 συμμορῖται τοῦ Ἀρχηγείου Χαλκιδικῆς προσέβαλον τὸ χωρίον Ὀρφανὴ (3) ἀνατολικῶς τῶν ἐκβολῶν τοῦ

(1) Παράρτημα 2, Σχεδιάγραμμα 1.

(2) Τὰ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς XI Μεραρχίας 592 καὶ 614 Τάγματα διετέθησαν τὸ μὲν πρῶτον ἀπὸ 14ης Μαΐου εἰς τὴν 33ην Ταξιαρχίαν τὸ δὲ δεύτερον ἀπὸ 1ης Ἰδίου εἰς τὸ Τακτικὸν Συγκρότημα Κατερίνης καὶ ἀπὸ 10ης Ἰουλίου εἰς τὴν 32αν Ταξιαρχίαν.

(3) Σχεδιάγραμμα 3.

Στρυμόνος. Οἱ ἐπιδρομεῖς κατέστρεψαν διὰ πυρὸς τὸν σταθμὸν Χωροφυλακῆς καὶ ἐφόνευσαν ἕνα κάτοικον τοῦ χωρίου. Ἀνευρέθη εἷς νεκρὸς συμμορίτης.

Τὴν 5ην Ἀπριλίου ἐληστεύθη μεταξὺ Βερροίας καὶ Ναούσης ἰδιωτικὸν αὐτοκίνητον. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων τοῦ ὀχήματος ἀπήχθησαν ἑπτὰ ἰδιῶται καὶ εἷς στρατιώτης.

Τὴν 8ην Ἀπριλίου προσεβλήθη ἰδιωτικὸν αὐτοκίνητον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Νιγρίτης—Θεσσαλονίκης (1). Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων ἐξετελέσθησαν 4 χωροφύλακες καὶ 2 γυναῖκες, ἀπήχθη 1 χωροφύλαξ καὶ ἐτραυματίσθησαν 2 ἰδιῶται.

Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 9ης Ἀπριλίου δύναμις 200 περίπου συμμοριτῶν ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Λευκίμη (2) τῆς περιοχῆς Ἔβρου. Οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες ἕνδεκα νεκρούς. Ἐκ τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς τοῦ χωρίου ἐφονεύθησαν τέσσαρες χωροφύλακες καὶ εἷς ἀπήχθη.

Τὴν νύκτα τῆς 15ης Ἀπριλίου προσεβλήθη ἡ βορειοανατολικῶς Σιδηροκάστρου μεθοριακὴ διμοιρία Ἀγκίστρου (3) ἀποτελουμένη ἐξ ἑνὸς Ἀνθυπασπιστοῦ καὶ δέκα τεσσάρων ὁπλιτῶν. Ἐκ τούτων ἀπήχθησαν δώδεκα ὁπλῖται οἵτινες ἀφέθησαν τὴν ἑπομένην ἐλεύθεροι, ἀφοῦ προηγουμένως ἀπεγυμνώθησαν. Ταὐτοχρόνως προσεβλήθη καὶ τὸ ἐν τῇ αὐτῇ περιοχῇ μεθοριακὸν φυλάκιον Κρασοχωρίου. Ἡ μικρὰ φρουρὰ συνεπτύχθη ἐγκαταλείψασα τὸ φυλάκιον, ὅπερ οἱ συμμορῖται κατέκαυσαν.

Τὴν 18ην Ἀπριλίου ἐφονεύθη εἰς συμπλοκὴν μετὰ συμμοριτῶν δυτικῶς τῆς λίμνης Δοϊράνης (3) ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 567 Τάγματος Καπίρης Κυριᾶκος.

Τὴν 19ην Ἀπριλίου φάλαγξ μεταγωγικῶν τοῦ 513 Τάγματος ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν παρὰ τὸ χωρίον Κολινδρὸν (4) βορείως Κατερίνης. Ἡ φάλαγξ ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν 21ην Ἀπριλίου, δύναμις 200 περίπου συμμοριτῶν ἐπετέθη νοτίως Σουφλίου κατὰ διμοιρίας τοῦ 559 Τάγματος σταθμευούσης παρὰ τὸ χωρίον Λυκώφη. (5). Ἰσάριθμος δύναμις εἰσέβαλε τὐτοχρόνως νοτιώτερον εἰς τὸ χωρίον Λύρα. Ἀποσταλεὶς ἐκ Σουφλίου λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἀπώθησε τοὺς κυκλώσαντας τὴν διμοιρίαν συμμορίτας. Οἱ εἰσβαλόντες εἰς Λύραν ἐλεηλάτησαν τὸ χωρίον, συναποκομίσαντες ποίμνια, τρόφιμα καὶ ρουχισμόν. Πρὸ τῆς ἀποχωρήσεώς των ἔσχον 1 ὁπλίτην νεκρόν, τραυματίας δὲ 1 δόκιμον ἔφεδρον Ἀξιωματικὸν καὶ 1 ὁπλίτην. Ἐκ τῶν κατοίκων Λύρας ἐφονεύθησαν 1 ἀνήρ, 1 γυνὴ καὶ 5 ἐτραυματίσθησαν.

Τὴν 25ην Ἀπριλίου ὁμὰς ἕνδεκα ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν πλησίον τῆς Νιγρίτης (1). Ἡ ὁμὰς ἔσχεν 4 νεκρούς, 1 τραυματίαν καὶ 3 ἀγνοουμένους.

Τὴν νύκτα τῆς ἰδίας ἡμέρας πολυμελὴς συμμορία ἐπέδραμε κατὰ τῶν Φερρῶν (5). Οἱ ἄνδρες M A Y ἀμυνθέντες πεισμόνως ἔσχον τέσσαρας νεκρούς. Οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρόν. Ἐκάησαν πέντε οἰκίαι.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 26ης Ἀπριλίου συμμορῖται προσέβαλον ἀνατολικῶς Ξάνθης τὸ Σούνιον (6). Βληθέντες ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ σταθμεύοντος παρὰ τὸ

(1) Σχεδιάγραμμα 4
(2) Σχεδιάγραμμα 2.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.
(4) Σχεδιάγραμμα 5.
(5) Σχεδιάγραμμα 2.
(6) Σχεδιάγραμμα 3

χωρίον λόχου τοῦ 555 Τάγματος, συνεπτύχθησαν καταδιωκόμενοι. Συνελήφθη εἷς συμμορίτης καὶ ἕτερος παρεδόθη.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας κατὰ τοῦ σταθμεύοντος εἰς Εὐαγγελίστριαν, περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα ἀνατολικῶς Λαχανᾶ (1), λόχου τοῦ 561 Τάγματος. Παρὰ τὴν ἀντίδρασιν τοῦ λόχου οἱ συμμορῖται ἐλεηλάτησαν τὸ χωρίον, φονεύσαντες ἕνα χωρικόν. Ὁ λόχος ἔσχε δύο νεκροὺς ὁπλίτας καὶ ἕνα τραυματίαν.

Τὴν νύκτα τῆς 27ης Ἀπριλίου προσεβλήθη τὸ ἀνατολικῶς Βερροίας χωρίον Νεόκαστρον (2). Οἱ κάτοικοι μετὰ τῶν ἀνδρῶν ΜΑΥ ἠμύνθησαν πεισμόνως καὶ ἐνισχυθέντες ὑπὸ τμήματος τοῦ 513 Τάγματος ἀπώθησαν τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ἐγκατέλειψαν τρεῖς νεκρούς. Οἱ κάτοικοι ἔσχον δέκα πέντε νεκροὺς ἐξ ὧν δύο ἄνδρες Μ Α Υ. Ἐκ τοῦ στρατιωτικοῦ τμήματος ἐτραυματίσθη εἷς ὁπλίτης.

Δεκαμελὴς ὁμὰς ἐπιδραμοῦσα τὴν ἰδίαν νύκτα κατὰ τῆς Νέας Πέλλης (1) πλησίον Γιαννιτσῶν, ἐξωντώθη πλήρως, φονευθέντων ἓξ συμμοριτῶν. Οἱ ὑπόλοιποι τέσσαρες συνελήφθησαν (3).

28. Τὴν νύκτα τῆς 3ης Μαΐου ἰσχυρὰ δύναμις, διαθέτουσα βαρέα ὅπλα, ἐπέδραμε κατὰ τοῦ παραμεθορίου χωρίου Καστανούσης (1) βορειοανατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ΜΑΥ ἀντίστασιν οἱ συμμορῖται εἰσῆλθον ἐντὸς τοῦ χωρίου κατακαύσαντες περὶ τὰς πεντήκοντα οἰκίας, τὸ σχολεῖον καὶ τὴν ἐκκλησίαν. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη ὁ ἀρχηγὸς τοῦ τμήματος ΜΑΥ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς Καρυπίδης Ἰωσήφ. Αἱ ἀπώλειαι τῶν κατοίκων ἀνῆλθον εἰς 13 νεκροὺς καὶ 6 τραυματίας. 2 γυναῖκες, 2 παιδιὰ καὶ 1 ἰδιώτης κατεκρεουργήθησαν ἐντὸς τῶν οἰκιῶν των.

Τὴν 5ην Μαΐου 25μελὴς συμμορία ἐπεχείρησε νὰ λεηλατήσῃ παρὰ τὸν 65ον χιλιόμετρον τῆς ἀπὸ Θεσσαλονίκης εἰς Ἀρναίαν Χαλκιδικῆς (4) ὁδοῦ, φάλαγγα ἐκ δέκα ἰδιωτικῶν αὐτοκινήτων μεταφερόντων τρόφιμα. Προσβληθεῖσα ὑπὸ τμημάτων Χωροφυλακῆς ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ ἐξηναγκάσθη ν' ἀποχωρήσῃ.

Τὴν νύκτα τῆς 8ης Μαΐου συμμορῖται ἐπέδραμον εἰς Παλαιὸν Καλαπότιον (5) βορειοδυτικῶς Δράμας. Ἐλεηλάτησαν οἰκίας καὶ κατέκαυσαν τὸ κοινοτικὸν κατάστημα καὶ τὸν σταθμὸν Χωροφυλακῆς.

Οἱ πέντε ἄνδρες τοῦ σταθμοῦ διέφυγον μαχόμενοι, τοῦ ἑνὸς τραυματισθέντος (6). Τὴν αὐτὴν νύκτα ἑκατονταμελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν Δουλγερίδην, ἐγκαταστήσασα ἐνέδρας ἔξωθεν Βερροίας, εἰσῆλθεν ἐκ διαφόρων κατευθύνσεων εἰς τὴν παρυφὴν τῆς πόλεως. Ἀλλὰ προσκρούσασα ἐπὶ τμημάτων τοῦ 592 Τάγματος, δὲν ἠδυνήθη νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ ἀπεσύρθη ἀφοῦ ἔθεσε πῦρ εἰς δέκα οἰκίας τοῦ συνοικισμοῦ Καρυώτισσας. Ἐκ τῶν κατοίκων ἐφονεύθησαν ἓξ καὶ ἐτραυματίσθησαν τέσσαρες (7).

Πολυμελὴς συμμορία ἐπέδραμε τὰς πρώτας νυκτερινὰς ὥρας τῆς 10ης Μαΐου κατὰ τοῦ χωρίου Βαπτιστοῦ (8) δυτικῶς Κιλκίς. Οἱ συμμορῖται ἐξετέλεσαν

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Σχεδιάγραμμα 5.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1177/Α/1, Φ. 1122/Ε/1.
(4) Σχεδιάγραμμα 5.
(5) Σχεδιάγραμμα 3.
(6) Ἀρχεῖο ΔΙΣ/Φ. 1122/Ε/1.
(7) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1121/Α/65.
(8) Σχεδιάγραμμα 4.

τρεῖς χωρικούς, προέβησαν εἰς λεηλασίας καὶ κατέκαυσαν τριάκοντα ὀκτὼ οἰκίας, ἀχυρῶνας καὶ σταύλους. Οἱ τριάκοντα ἄνδρες Μ Α Υ τοῦ χωρίου ἀπεσύρθησαν ἐγκατασταθέντες εἰς τὰ δυτικῶς τούτου ὑψώματα. Ἀφιχθεῖσα διμοιρία τοῦ 569 Τάγματος μετὰ ὁμάδος ἀνδρῶν Μ Α Υ προσέβαλε τοὺς συμμορίτας, οἵτινες αἰφνιδιασθέντες ἀπεχώρησαν ἐσπευσμένως.

Τὴν νύκτα τῆς 13ης Μαΐου προσεβλήθη τὸ χωρίον Κάτω Βροντοῦ (1) βορειοδυτικῶς Δράμας. Οἱ ἄνδρες Μ Α Υ ἠμύνθησαν ἐπιτυχῶς μέχρις ἀφίξεως τμήματος τοῦ 553 Τάγματος ὅπερ ἀπώθησε τοὺς συμμορίτας οἵτινες ἀφῆκαν ἕνα νεκρόν. Ἐκ τῶν κατοίκων ἐφονεύθη εἷς καὶ ἐτραυματίσθη ἕτερος ἐκ τοῦ τμήματος Μ Α Υ. Ἐπυρπολήθησαν ἑπτὰ οἰκίαι.

Τὴν ἑπομένην νύκτα συμμορῖται εἰσέβαλον εἰς Χείμαρρον (2) τῆς περιοχῆς Σερρῶν, παρὰ τὸν Στρυμόνα. Τὸ χωρίον ἐλεηλατήθη καὶ ἀπετεφρώθησαν δέκα οἰκίαι καὶ ὁ σταθμὸς Χωροφυλακῆς.

Τὴν 17ην Μαΐου προσεβλήθη κατὰ τὴν νύκτα τὸ περὶ τὰ δώδεκα χιλιόμετρα ἀνατολικῶς Σερρῶν χωρίον Ἐμμανουὴλ Παπᾶ (2). Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν μεταξὺ συμμοριτῶν καὶ τῆς σταθμευούσης ἐκεῖ διμοιρίας Χωροφυλακῆς, ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ καὶ ἕτερος ἐτραυματίσθη. Ἐλεηλατήθησαν οἰκίαι τινὲς καὶ δύο ἐξ αὐτῶν ἐνεπρήσθησαν.

Τὴν νύκτα τῆς 19ης Μαΐου ἰσχυρὰ δύναμις συμμοριτῶν προσέβαλε τὸ νοτίως Κατερίνης χωρίον Λιτόχωρον (3). Οἱ συμμορῖται ἀπομονώσαντες τὴν παρὰ τὸ χωρίον σταθμεύουσαν διλοχίαν τοῦ 515 Τάγματος καὶ τὸν σταθμὸν Χωροφυλακῆς, προέβησαν εἰς τὴν λεηλασίαν οἰκιῶν καὶ καταστημάτων. Οἱ συμμορῖται ἀποχωρήσαντες ἀπήγαγον δύο γυναῖκας αἵτινες ἀνευρέθησαν τὸν ἑπομένην κατακρεουργημέναι. Ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 22αν Μαΐου ἐνέπεσαν εἰς ἐνέδραν συμμοριτῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀλεξανδρουπόλεως-Κομοτινῆς δύο βρεταννικὰ αὐτοκίνητα. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων ἐφονεύθησαν 2 Ἕλληνες ὁπλῖται καὶ ἀπήχθησαν ὁ Λοχαγὸς FORD μετὰ τριῶν ὁπλιτῶν τοῦ Βρεταννικοῦ Στρατοῦ. Τὰ αὐτοκίνητα ἐπυρπολήθησαν. Οἱ ἀπαχθέντες ἀφέθησαν ἐλεύθεροι τὴν νύκτα τῆς 23ης πρὸς 24ην Μαΐου παρὰ τὰς Σάππας (4), βορειοδυτικῶς Ἀλεξανδρουπόλεως.

Τὴν νύκτα τῆς 23ης Μαΐου συμμορῖται προσέβαλον ἐκ νέου τὴν Κάτω Βροντοῦν. Τμῆμα τοῦ 553 Τάγματος σπεῦσαν ἐγκαίρως, ἀπώθησε τοὺς συμμορίτας πρὸς τὴν μεθόριον. Οἱ τελευταῖοι ἐγκατέλειψαν τέσσαρας νεκρούς.

Περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 26ης Μαΐου ἰσχυραὶ δυνάμεις συμμοριτῶν προσέβαλον ὑπὸ βροχὴν ταὐτοχρόνως τὴν Κατερίνην, τὸ Λιτόχωρον καὶ τὴν Καρύτσαν (3). Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ὑπὸ τμημάτων τῶν 515 καὶ 614 Ταγμάτων, ἀπεσύρθησαν ἐγκαταλείψαντες δέκα πέντε νεκροὺς καὶ ἕνα τραυματίαν συλληφθέντα. Τμῆμα ἐκ τῶν ἐπιτεθέντων κατὰ τοῦ Λιτοχώρου εἰσελθὸν ἐντὸς τοῦ χωρίου, κατέσφαξε τέσσαρας γυναῖκας καὶ ἐνέπρησεν ἕνδεκα οἰκίας. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον δύο ὁπλίτας νεκροὺς καὶ ἕνα τραυματίαν. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον προσεβλήθη τὸ παραμεθόριον χωρίον Σωσάνδρα (5), βορειοδυτικῶς Ἀριδαίας. Ἐλεηλατήθησαν οἰκίαι τινὲς καὶ ἕτεραι ἑπτὰ ἀπετεφρώθησαν. Ἐκ τοῦ τμήματος Μ Α Υ τοῦ χωρίου ἐφονεύθησαν τέσσαρες καὶ ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς ἐτραυματίσθησαν δύο. Ἀπήχθησαν τρεῖς ἐκ τῶν κατοίκων.

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Σχεδιάγραμμα 5.
(4) Σχεδιάγραμμα 2.
(5) Σχεδιάγραμμα 4.

Τὴν νύκτα τῆς 29ης Μαΐου ἰσχυρὰ δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη κατὰ στρατιωτικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ τοιούτων Χωροφυλακῆς τῆς πόλεως Κιλκίς. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἀπεσύρθησαν πρὸς τὸ ὄρος Κρούσια. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα οἱ συμμορῖται ἔσχον ἐννέα νεκρούς. Τὰ τμήματα στρατοῦ, Χωροφυλακῆς καὶ Μ Α Υ ἔσχον ἀπωλείας 1 Ὑπομοίραρχον καὶ 1 ἐνωμοτάρχην νεκρούς, 1 Ἀνθυπολοχαγόν, 4 ὁπλίτας καὶ 3 ἄνδρας ΜΑΥ τραυματίας καὶ 1 ὁπλίτην ἀγνοούμενον. Ἐκ τῶν κατοίκων ἐτραυματίσθησαν δέκα τρεῖς.

Τὴν πρωΐαν τῆς 30ῆς Μαΐου αὐτοκίνητον τῆς 27ης Ταξιαρχίας κινούμενον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀλεξανδρουπόλεως–Σουφλίου ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν νοτίως τοῦ χωρίου Λύρα (1). Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 4 ὁπλῖται, 1 χωροφύλαξ καὶ 7 ὁπλῖται ἐτραυματίσθησαν. Τὸ αὐτοκίνητον κατεστράφη.

29. Τὴν νύκτα τῆς 5ης Ἰουνίου συμμορῖται προσέβαλον τὸ παραμεθόριον χωρίον Προμάχους(2), βορειοδυτικῶς Ἀριδαίας. Ἡ σταθμεύουσα εἰς τὸ χωρίον διμοιρία τοῦ 517 Τάγματος μετὰ τῶν ἀνδρῶν Μ Α Υ ἀπέκρουσεν ἐπιτυχῶς τὴν ἐπίθεσιν. Ἡ διμοιρία ἔσχεν ἕνα νεκρὸν ὁπλίτην καὶ ἕνα τραυματίαν, τὸ δὲ τμῆμα Μ Α Υ δύο τραυματίας.

Τὴν νύκτα τῆς 6ης Ἰουνίου προσεβλήθη ὁ σταθμὸς Χωροφυλακῆς Ὄσσης νοτίως Λαχανᾶ (2). Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐγκατέλειψαν ἕνα νεκρόν. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ εἷς χωροφύλαξ νεκρός. Τὴν αὐτὴν νύκτα προσεβλήθη ὁ σταθμὸς Χωροφυλακῆς Ἁγίου Προδρόμου Χαλκιδικῆς (3). Οἱ συμμορῖται εἰσελθόντες εἰς τὸ χωρίον ἐλήστευσαν οἰκίας καὶ καταστήματα. Ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 12ης Ἰουνίου δύναμις 300 περίπου συμμοριτῶν προσέβαλε ταὐτοχρόνως τὰ εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Δοϊράνης λίμνης παραμεθόριον περιοχὴν χωρία Καστανούσαν, Ἄνω Σούρμενα, Μικρόβρυσιν καὶ Μουριὲς (4). Τμήματα τοῦ 569 Τάγματος ἀπέκρουσαν τοὺς ἐπιδρομεῖς οἵτινες καταδιωχθέντες συνεπτύχθησαν πρὸς τὴν μεθόριον. Τὰ τμήματα ἔσχον 4 νεκρούς, 5 τραυματίας καὶ 1 ἀγνοούμενον ὁπλίτας.

Τὴν νύκτα τῆς 16ης Ἰουνίου προσεβλήθη ἀνεπιτυχῶς ὁ σταθμὸς Χωροφυλακῆς τῆς Νέας Μαδύτου Χαλκιδικῆς (3). Ἐτραυματίσθησαν τέσσαρες χωροφύλακες καὶ ἐφονεύθησαν δύο συμμορῖται.

Τὴν νύκτα τῆς 19ης Ἰουνίου δύναμις συμμοριτῶν ἐπετέθη βορείως Γιαννιτσῶν κατὰ τῆς Γουμενίσσης (4). Μικροομάδες εἰσχωρήσασαι ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως ἔπληξαν δι' ἀντιαρματικῶν ὅπλων τὸ κοινοτικὸν κατάστημα, τὸ τηλεγραφεῖον, τὸ κτίριον τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς καί τινας οἰκίας. Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη τελικῶς καὶ οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα συλληφθέντα. Ἐτραυματίσθησαν 1 ὁπλίτης, 2 χωροφύλακες, 3 ἄνδρες τοῦ τμήματος Μ Α Υ καὶ 1 γυνή.

Περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 23ης Ἰουνίου ἰσχυρὰ δύναμις, ἀνερχομένη εἰς 500 συμμορίτας, ἐπετέθη εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Διδυμοτείχου παραμεθόριον περιοχήν, κατὰ τῆς ἕδρας τοῦ 557 Τάγματος εἰς Μεταξάδες (5). Τὸ Τάγμα ἔχον πληροφορίας περὶ ἐπικειμένης κατ' αὐτοῦ ἐπιθέσεως ἔλαβε τὴν ἀκόλουθον διάταξιν. Εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Τάγματος ὁ 1ος λόχος (3 διμοιρίαι) σὺν 2 διμοιρίαι

(1) Σχεδιάγραμμα 2.
(2) Σχεδιάγραμμα 4
(3) Σχεδιάγραμμα 6.
(4) Σχεδιάγραμμα 4.
(5) Σχεδιάγραμμα 11.

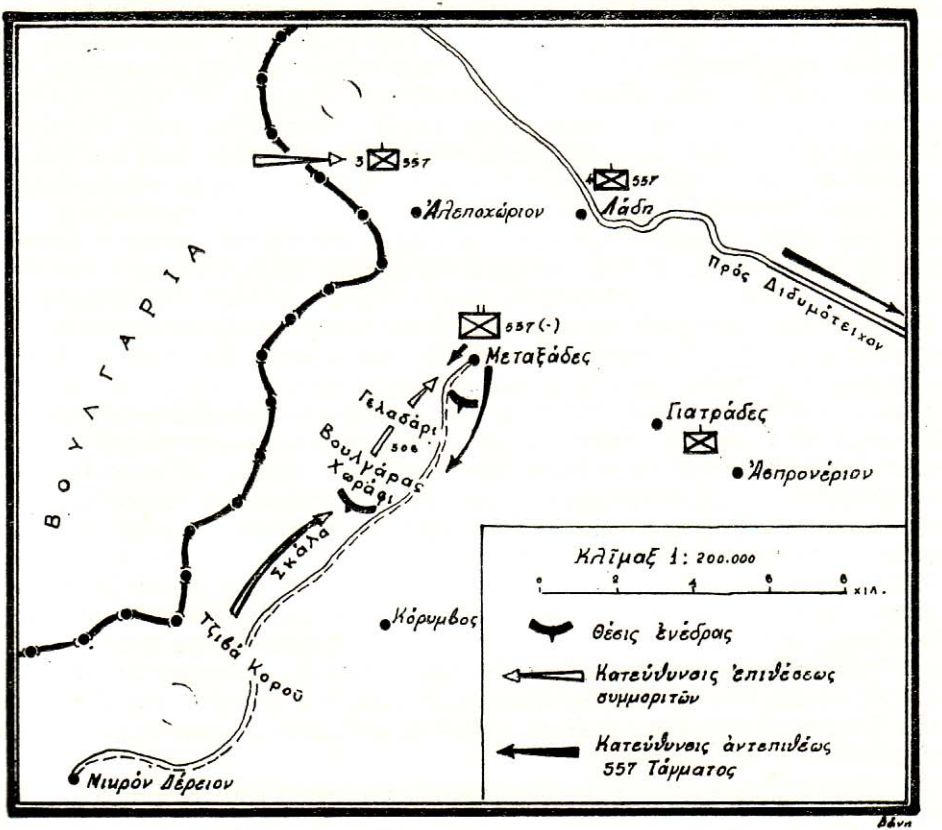

Εκ. 11 Προσβολὴ τοῦ 557 Τάγματος Λεζιωνοῦ (23 Ἰουνίου 1947)

τῶν 2ου καὶ 3ου λόχων. Ὁ 3ος λόχος μεῖον διμοιρία βορειοδυτικῶς Ἀλεποχωρίου, μὲ ἀποστολὴν τὴν ἀπόφραξιν τῶν ἀπὸ Βουλγαρικοῦ ἐδάφους πρὸς τὸ χωρίον τοῦτο καὶ τὴν Λάδην ἀγουσῶν ὁδεύσεων. Ὁ 2ος λόχος μεῖον διμοιρία εἰς τὸν χῶρον Γιατράδες—Ἀσπρονέριον, μὲ ἀποστολὴν τὴν ἀπόφραξιν τῶν ἀπὸ τῆς περιοχῆς Κορύμβου πρὸς τὰ χωρία ταῦτα ὁδεύσεων. Ὁ 4ος λόχος εἰς Λάδην. Ἐνέδρα ὁμάδος μάχης εἰς Βουλγάρας Χωράφι καὶ ἑτέρα τοιαύτη περὶ τὰ 1000 μέτρα νοτίως Μεταξάδων. Τὴν 2330 ἰσχυρὰ φάλαγξ συμμοριτῶν ἐσημειώθη κινουμένη ἀπὸ Σκάλας πρὸς Βουλγάρας Χωράφι. Ἡ παρὰ τὴν θέσιν ταύτην ὁμὰς μάχης μετ' ἀνταλλαγὴν πυρῶν συνεπτύχθη πρὸς Μεταξάδες. Ἡ φάλαγξ ὑπερβᾶσα τὰ ὑψώματα Βουλγάρας Χωράφι (ὑψ. 306) καὶ Γελαδάρι, ἐπετέθη κατὰ τοῦ Τάγματος. Ἑτέρα δύναμις συμμοριτῶν προερχομένη ἐκ Βουλγαρικοῦ ἐδάφους μὲ κατεύθυνσιν πρὸς Ἀλεποχώριον, προσέκρουσεν ἐπὶ τοῦ 3ου λόχου. Βληθεῖσα σφοδρῶς ἠφνιδιάσθη καὶ διασκορπισθεῖσα ἐπέστρεψεν εἰς Βουλγαρίαν. Ἡ ἐπίθεσις κατὰ Μεταξάδων ἐξεδηλώθη περὶ τὴν 0030 τῆς 24ης Ἰουνίου διὰ καταιγισμοῦ πυρῶν βαρέων ὅπλων. Τὰ τμήματα τοῦ Τάγματος εἶχον καταλάβει ἐγκαίρως τὰς θέσεις μάχης ἐπὶ ὠργανωμένου κέντρου ἀντιστάσεως. Ἀντιδράσαντα δὲ ἐπιτυχῶς, καθήλωσαν διὰ πυρῶν τὰ προκεχωρημένα στοιχεῖα τῶν συμμοριτῶν. Ἅμα τῇ ἕῳ ἡ διοίκησις τοῦ Τάγματος ἐκίνησε δύο διμοιρίας διὰ τῆς πρὸς Μικρὸν Δέρειον ἀγούσης καρροποιήτου. Ἡ μικρὰ αὕτη δύναμις, ὑποστηριζομένη καλῶς διὰ πυρῶν, ἠπείλησε τὸ δεξιὸν τῶν συμμοριτῶν καὶ προεκάλεσε τὴν σύμπτυξιν αὐτῶν. Ἐξαπολυθὲν πρὸς καταδίωξίν των τμῆμα δυνάμεως τριῶν διμοιριῶν, ἐπέφερε τὴν ἀποδιοργάνωσιν τῆς φάλαγγος, ἧς μικροομάδες διέρρεον πρὸς Βουλγαρίαν. Τὸ μεῖζον μέρος τῆς φάλαγγος μετὰ τῶν μεταγωγικῶν, διελθὸν περὶ τὴν 0800 διὰ τοῦ αὐχένος Τζιβᾶ Κοροῦ, κατηυθύνθη πρὸς Μικρὸν Δέρειον. Τὸ τμῆμα καταδιώξεως συνεχίσαν τὴν καταδίωξιν μέχρι Τζιβᾶ Κοροῦ, ἐπέστρεψεν εἰς Βουλγάρας Χωράφι, ἔνθα καὶ ἐγκατεστάθη. Αἱ ἀπώλειαι τοῦ Τάγματος ἦσαν 1 νεκρός, 4 τραυματίαι καὶ 2 ἀγνοούμενοι ὁπλῖται. Ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐγκατελείφθησαν δύο νεκροὶ καὶ εἷς συμμορίτης συνελήφθη. Συμφώνως πρὸς πληροφορίας τῆς διοικήσεως τοῦ Τάγματος, ὑπῆρξαν καὶ ἕτεροι νεκροὶ ὡς καὶ ἀρκετοὶ τραυματίαι, οὓς συμπαρέλαβον οἱ συμμορῖται.

Τὴν νύκτα τῆς 22ας Ἰουνίου ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη κατὰ διμοιρίας σταθμευούσης παρὰ τὸ χωρίον Παναγίτσα (1) βορειοανατολικῶς τῆς Βεγορίτιδος λίμνης. Διλοχία τῆς 31ης Ταξιαρχίας σπεύσασα εἰς ἐνίσχυσιν τῆς διμοιρίας, συνεπλάκη μετὰ τῶν συμμοριτῶν, προξενήσασα εἰς αὐτοὺς σοβαρὰς ἀπωλείας, ἀνελθούσας εἰς τεσσαράκοντα δύο νεκρούς. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον τρεῖς νεκροὺς καὶ ὀκτὼ τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν νύκτα τῆς 25ης Ἰουνίου ἔφιππος συμμοριακὴ ὁμὰς προσέβαλε τὸ χωρίον Ἄσπρος (2) ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Θεσσαλονίκης—Εἰδομένης, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς ἐνωμοτάρχου καὶ ἑνὸς χωροφύλακος.

Τὴν 30ὴν Ἰουνίου ἰσχυρὰ συμμορία προσέβαλε βορειοδυτικῶς Δράμας μικρὸν στρατιωτικὸν τμῆμα παρὰ τὸ χωρίον Βώλακα (3). Τὸ τμῆμα ἔσχεν ἀπωλείας 1' Ανθυπολοχαγὸν καὶ 1 ὁπλίτην νεκρούς, 3 ὁπλίτας τραματίας, ἕτερον Ἀνθυπολοχαγὸν καὶ 2 ὁπλίτας ἀγνοουμένους. Οἱ συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες πέντε νεκροὺς ἀπεχώρησαν. Ἐκ τῶν κινηθέντων πρὸς καταδίωξίν των τμημάτων, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν τὴν ἑπομένην παρὰ τὸν Ἅγιον Πέτρον, τριάκον-

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.

τα χιλιόμετρα βορείως Δράμας, ὁ 3ος λόχος τοῦ 552 Τάγματος. Ὁ λόχος πιεσθεὶς ἰσχυρῶς συνεπτύχθη ἐν ἀταξίᾳ καὶ ἔσχεν ἀπωλείας τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν Παναγιωτόπουλον Ἀνδρέαν καὶ 2 ὁπλίτας νεκρούς, ἀγνοούμενον δὲ τὸν Διοικητὴν τοῦ λόχου. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν οἱ συμμορῖται προσεβλήθησαν ἐπιτυχῶς εἰς τὴν ἰδίαν περιοχὴν ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας καὶ ἔσχον δέκα νεκροὺς (1).

30. Τὴν 1ην Ἰουλίου προσεβλήθη δυτικῶς τοῦ Στρυμονικοῦ κόλπου (2) λόχος Χωροφυλακῆς ἐν πορείᾳ. Ὁ λόχος ἀποκρούσας τὴν ἐπίθεσιν ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ δύο τραυματίας.

Τὴν 6ην Ἰουλίου ἰσχυρὰ δύναμις διαθέτουσα καὶ βαρέα ὅπλα, προσέβαλε βορειοδυτικῶς Ἀριδαίας τὰ παραμεθόρια χωρία Προμάχους καὶ Ὅρμαν, ἔνθα ἐστάθμευε λόχος τοῦ 517 Τάγματος. Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς, ἐκδιωχθέντων τῶν συμμοριτῶν οἵτινες ἐγκατέλειψαν ἐπὶ τόπου δέκα ἓξ νεκρούς. Ὁ λόχος ἔσχε πέντε τραυματίας ὁπλίτας καὶ ἰσαρίθμους τὸ μετασχὸν εἰς τὸν ἀγῶνα τμῆμα M A Y.

Κατὰ τὸ δεύτερον δεκαήμερον τοῦ Ἰουλίου ἀνεπτύχθη ἐπὶ βραχὺν μόνον χρόνον ζωηρὰ δραστηριότης ὑπὸ τοῦ συγκροτήματος Μπέλες. Τὸ συγκρότημα τοῦτο δυνάμεως 500 περίπου συμμοριτῶν, ἔχον ἀσφαλὲς ὁρμητήριον ἐπὶ τῆς κορυφογραμμῆς τοῦ Μπέλες, παρὰ τὰ Ἑλληνοβουλγαρικὰ σύνορα, ἐνήργησεν ἐντὸς ἑξαμήνου τρεῖς ἐπιθέσεις κατὰ στρατιωτικῶν τμημάτων. Αἱ δύο ἐξ αὐτῶν εἶχον στόχον τὰ Ἄνω Πορρόϊα ἡ δὲ τρίτη τὰ Πλατανάκια (3), ἀμφοτέρων τῶν χωρίων τούτων κειμένων ἐπὶ τῶν νοτίων κλιτύων τοῦ ὄρους. Ἡ πρώτη ἐπίθεσις ἐξαπελύθη τὴν νύκτα τῆς 10ης Ἰουλίου κατὰ τοῦ σταθμεύοντος εἰς Ἄνω Πορρόϊα λόχου τοῦ 563 Τάγματος. Οἱ συμμορῖται ἐπιτεθέντες αἰφνιδιαστικῶς, ἐπέτυχον νὰ καταλάβωσι τὸν στρατωνισμὸν τοῦ λόχου. Ἀφιχθεῖσαι περὶ τὴν 0200 τῆς ἑπομένης ἐνισχύσεις ἐξηνάγκασαν αὐτοὺς ν' ἀποσυρθῶσι πρὸς τὴν κορυφογραμμὴν τοῦ Μπέλες. Ἡ δευτέρα ἐπίθεσις διενηργήθη τὴν νύκτα τῆς 13ης Ἰουλίου κατὰ τοῦ σταθμεύοντος εἰς Πλατανάκια λόχου τοῦ αὐτοῦ Τάγματος. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ἀντίστασιν, οἱ συμμορῖται εἰσεχώρησαν ἐντὸς τοῦ χωρίου, ἐπιδοθέντες εἰς διαρπαγὰς καὶ ἐμπρησμούς. Ἀπετεφρώθησαν τέσσαρες οἰκίαι χωρικῶν καὶ τὸ κτίριον στρατωνισμοῦ τοῦ λόχου. Μετὰ παρέλευσιν δύο μόνον ἡμερῶν ἐξαπελύθη τὸ μεσονύκτιον τῆς 15ης Ἰουλίου νέα ἐπίθεσις κατὰ τοῦ λόχου Ἄνω Πορροΐων. Ἀλλὰ τὴν φορὰν αὐτὴν οἱ συμμορῖται προσέκρουσαν ἐπὶ καλῶς ὠργανωμένης ἀμύνης καὶ ἡ ἐνέργειά των ἀπέτυχε. Οὗτοι ἀποκρουσθέντες ἀποτελεσματικῶς συνεπτύχθησαν πρὸς Βορρᾶν καταδιωκόμενοι. Κατὰ τὰς ἐπιθετικάς των ταύτας ἐνεργείας οἱ συμμορῖται ἔσχον δύο νεκρούς. Αἱ ἀπώλειαι τῶν προσβληθέντων τμημάτων τοῦ 563 Τάγματος ἦσαν ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς Περρὸς Δημήτριος καὶ 2 ὁπλῖται ἀγνοούμενοι. Ἐκ τοῦ τμήματος M A Y Ἄνω Πορροΐων ἐφονεύθησαν 2 καὶ ἐτραυματίσθησαν ἕτεροι 2 ἄνδρες. Εἰς τὰ ἀπολεσθέντα στρατιωτικὰ ὑλικὰ περιελαμβάνοντο 1 ὁπλοπολυβόλον, 1 ὅλμος τριῶν ἰντσῶν καὶ 1 δύο ἰντσῶν, 2 Πίατ, 2 αὐτόματα καὶ 1 ἀσύρματος No 18 (4).

Ἡ συμμοριακὴ δραστηριότης συνεπληρώθη διὰ καταστροφῶν συγκοινωνιακῶν ἔργων καὶ γενικῶς τοιούτων κοινῆς ὠφελείας, ναρκοθετήσεως ὁδι-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ /Φ. 1009/Γ/1, Φ. 1055/Γ/3, Φ. 1121/Α/65/Δ, Φ. 1122/Α/1/Ε/1, Φ. 1221/Δ/1—2.
(2) Σχεδιάγραμμα 4
(3) Σχεδιάγραμμα 4
(4) Ἀρχεῖον ΔΙΣ /Φ. 1055/Β/6, Φ. 1121/Α/65.

κῶν ἀρτηριῶν καὶ διαφόρων ληστρικῶν ἐνεργειῶν, εἰς βάρος τοῦ ἐθνικόφρονος πληθυσμοῦ τῆς ὑπαίθρου χώρας, τῆς περιλαμβανομένης εἰς τὴν ζώνην εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν VII Μεραρχίας διαρκοῦντος τοῦ Σχεδίου ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ (Ἐπιχειρήσεις Λεκάνης 1–10 Ἀπριλίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 3)

31. Ἀπὸ τῆς 1ης μέχρι 10ης Ἀπριλίου 1947 διεξήχθη εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Καβάλας περιοχὴν Λεκάνης ἐκκαθαριστικὴ ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΑΛΕΚΟΣ. Ἡ ἐπιχείρησις ὀργανωθεῖσα ὑπὸ τῆς VII Μεραρχίας, ἐξετελέσθη ὑπὸ τῆς 25ης Ταξιαρχίας διὰ πέντε λόχων αὐτῆς, τριῶν λόχων κυνηγῶν καὶ τμημάτων Χωροφυλακῆς. Κατὰ συναφθείσας τὴν 5ην καὶ τὴν 7ην Ἀπριλίου συμπλοκὰς οἱ συμμορῖται ἔσχον 33 νεκροὺς μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν ἀρχισυμμορίτην Ἄρμαν, 14 συλληφθέντας καὶ 8 παραδοθέντας. Εἰς τὴν ἐξερευνηθεῖσαν περιοχὴν ἀνευρέθησαν τεσσαράκοντα ἀτομικὰ τυφέκια, πυρομαχικά, νάρκαι, διάφορα ὑλικὰ καὶ τρόφιμα. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον δύο τραυματίας ὁπλίτας (1).

Ἐπιχειρήσεις εἰς Παγγαῖον ὄρος (16–22 Ἀπριλίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 3)

32. Πρὸς ἐξόντωσιν τῶν διαβιούντων ἐπὶ τοῦ Παγγαίου ὄρους συμμοριτῶν, ὠργανώθη ὑπὸ τῆς VII Μεραρχίας ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΒΕΡΜΙΟΝ. Ταύτης μετέσχον 2 λόχοι τοῦ 553 Τάγματος, 1 λόχος τῆς 35ης Ταξιαρχίας, 3 Λόχοι Ὀρεινῶν Καταδρομῶν, 1 λόχος κυνηγῶν, τὸ Ἀπόσπασμα Φωστηρίδη, ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς μετὰ ΜΑΥ τῆς περιοχῆς καὶ 2 οὐλαμοὶ πεδινοῦπυροβολικοῦ. Ἡ δύναμις αὕτη κατενεμήθη εἰς δέκα φάλαγγας διαταχθείσας ἐν κύκλῳ μὲ ἐπίκεντρον τὴν ὑψηλοτέραν κορυφὴν τοῦ ὄρους. Αἱ φάλαγγες ἐτέθησαν εἰς κίνησιν τὴν πρωΐαν τῆς 16ης Ἀπριλίου 1947, συγκλίνουσαι πρὸς τὴν κορυφήν. Ἡ ἐπιχείρησις διήρκεσε μέχρι τῆς 22ας Ἀπριλίου μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν δέκα ὀκτὼ συμμοριτῶν, τὴν σύλληψιν πέντε καὶ τὴν παράδοσιν ἰσαρίθμων. Περισυνελέγησαν δύο ὁπλοπολυβόλα Μπρὲν καὶ ἐννέα ἀτομικὰ τυφέκια (2).

Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν Ἔβρου (29 Μαΐου–17 Ἰουνίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 12)

33. Ἀπὸ 29ης Μαΐου 1947 ἤρχισεν ἐκτελουμένη ὑπὸ τῆς 27ης Ταξιαρχίας εἰς τὴν περιοχὴν Ἔβρου ἐπιχείρησις δεκαοκταημέρου διαρκείας ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΦΑΛΑΚΡΟΝ, ὀργανωθεῖσα ὑπὸ τῆς VII Μεραρχίας. Ταύτης μετέσχον τὰ 551, 557, 558 καὶ 559 Τάγματα, ὁ 26ος, 27ος καὶ 28ος Λόχοι Ὀρεινῶν Κατα-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1122/Ε/1.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1160/Γ/2, Φ. 1160/Δ/13.

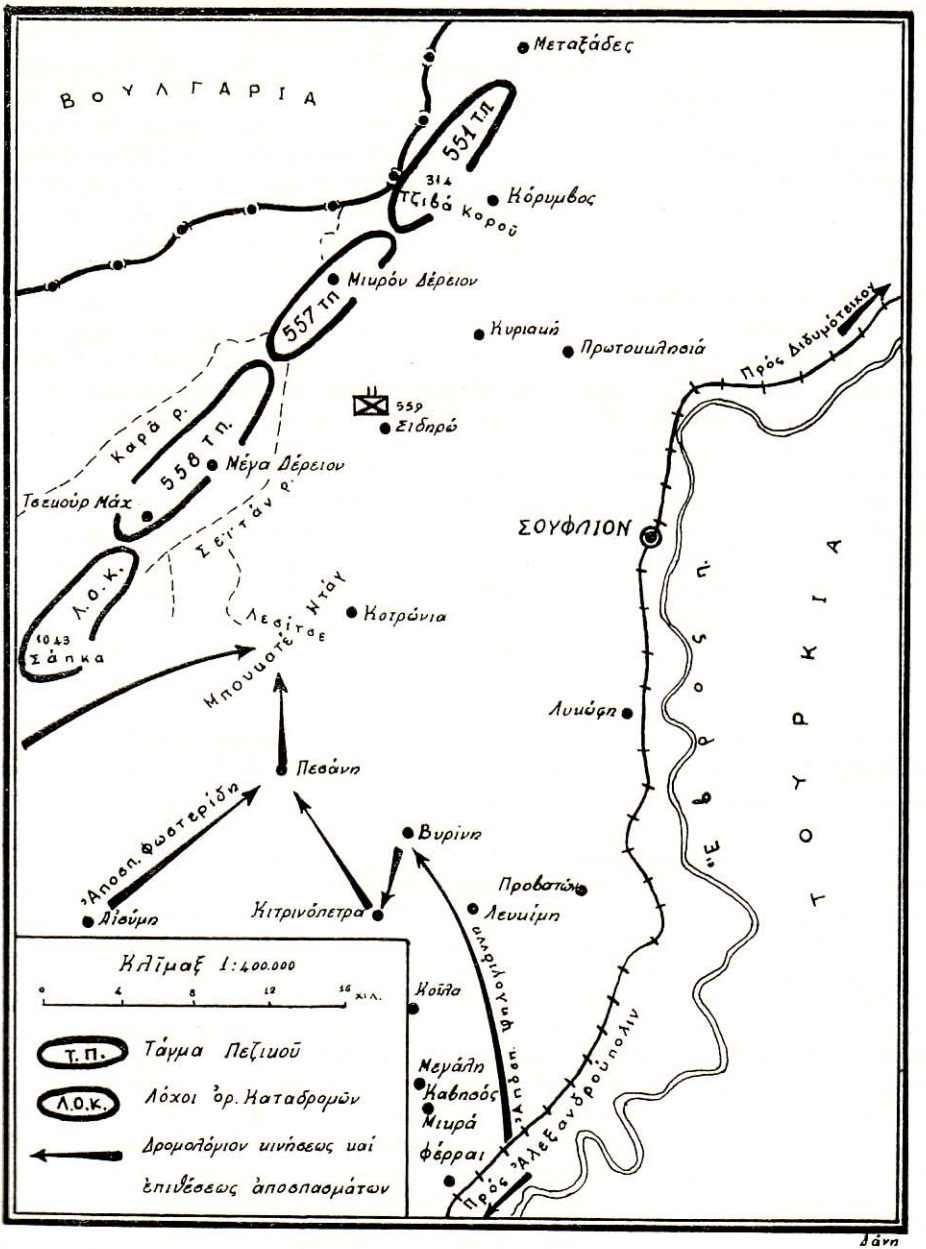

Σχ. 12 Ἐπιχείρησις ΦΑΛΑΚΡΟΝ (29 Μαΐου - 17 Ἰουνίου 1947)

δρομῶν, τὸ 'Απόσπασμα Φωστηρίδη, τὸ 'Απόσπασμα Ψηλογιάννη, οὐλαμὸς τεθωρακισμένων καὶ δύο οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ.

Συμφώνως πρὸς τὸ σχέδιον ἐπιχειρήσεων τὰ 551, 557, 558 Τάγματα καὶ οἱ τρεῖς Λόχοι 'Ορεινῶν Καταδρομῶν συνεκεντρώθησαν τὴν 29ην Μαΐου εἰς τὰ χωρία Μεταξάδες, Μικρὸν Δέρειον, Κυριακὴν καὶ τὸ ὕψωμα Σάπκα. Τὰ τμήματα ταῦτα ἀνεπτύχθησαν ἀπὸ τῆς πρωΐας τῆς ἑπομένης ἐπὶ τῆς γραμμῆς Μεταξάδες–Σάπκα, ὅπως ἀπαγορεύσωσι ἐνδεχομένην προσπάθειαν διαφυγῆς συμμοριτῶν πρὸς Βουλγαρίαν. Τὸ 559 Τάγμα ἐστάθμευσε παρὰ τὸ χωρίον Σιδηρώ, εἰς διάθεσιν τῆς 27ης Ταξιαρχίας. 'Η ἀποστολὴ ἐξερευνήσεως τοῦ μεταξὺ τοῦ κάτω ροῦ τοῦ "Εβρου καὶ τῆς ἀνωτέρω γραμμῆς ἑδαφικοῦ χώρου, ἀνετέθη εἰς τὰ 'Αποσπάσματα Φωστηρίδη καὶ Ψηλογιάννη.

Τὸ 'Απόσπασμα Ψηλογιάννη ἐκινήθη τὴν νύκτα τῆς 28ης πρὸς 29ην Μαΐου ἀπὸ Φέρρας πρὸς Βυρίνην. Συνεχίζον τὴν κίνησιν κατὰ τὴν 30ὴν Μαΐου, ἤκουσε περὶ τὴν 0630 πυροβολισμοὺς καὶ ἐκρήξεις βλημάτων ὅλμων, προερχομένας ἐκ τοῦ χωρίου Προβατῶνος. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἐξαπέστειλε τμῆμα ἑξήκοντα ἀνδρῶν, ὅπερ συνεπλάκη μετὰ ὁμάδος συμμοριτῶν ἣν καὶ διέλυσε. Τὸ 'Απόσπασμα, μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ τμήματος, συνέχισε τὴν πρὸς Βυρίνην κίνησιν. "Οταν περὶ τὴν 1700 ἐπλησίαζεν εἰς τὸ χωρίον τοῦτο, ἐδέχθη ἐπίθεσιν ἰσχυρᾶς δυνάμεως συμμοριτῶν. 'Η ἐπακολουθήσασα συμπλοκή, διεξήχθη ὑπὸ καταρρακτώδη βροχὴν καὶ διεκόπη περὶ τὴν 2000 ὅταν οἱ συμμορῖται ἐπωφεληθέντες τῆς κακοκαιρίας ἀπεσύρθησαν πρὸς Μπουκατὲ Ντάγ. Τὸ 'Απόσπασμα ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν ὁπλίτας. Συνεχίσαν τὴν ἐξερευνητικήν του κίνησιν διὰ Κιτρινόπετρας, ἀφίχθη τὴν 3ην 'Ιουνίου εἰς Πεσσάνην, ἔνθα συνηντήθη μετὰ τοῦ προερχομένου ἐξ Αἰσύμης ὑπὸ τὸν ἐξ ἀπονομῆς Ταγματάρχην Φωστηρίδην 'Αντώνιον 'Αποσπάσματος.

Συνηνωμένα τὰ 'Αποσπάσματα ὑπὸ ἑνιαίαν διοίκησιν τοῦ Ταγματάρχου Φωστηρίδη ἐκινήθησαν τὴν μεσημβρίαν μὲ κατεύθυνσιν τὸν ὀρεινὸν ὄγκον Μπουκατέ, οὗτινος τὰ νότια ἀντερείσματα κατείχοντο ὑπὸ τῶν II καὶ III Ταγμάτων τοῦ κομμουνιστοσυμμοριακοῦ 'Αρχηγείου "Εβρου. Τὰ 'Αποσπάσματα ἐπετέθησαν ἐκτοπίσαντα τοὺς συμμορίτας ἐκ τῶν κατεχομένων παρ' αὐτῶν θέσεων. 'Ο ἀγὼν συνεχίσθη μέχρι τῆς 2200, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν δέκα πέντε συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν ἑνὸς ἔναντι δύο τραυματιῶν ὁπλιτῶν. Τὰ συμμοριακὰ τάγματα καλυπτόμενα ὑπὸ τοῦ σκότους συνεπτύχθησαν. Τὸ μεῖζον μέρος αὐτῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν μεταγωγικῶν, ἐκινήθη πρὸς Βορρᾶν. Διελθὸν δὲ τὴν κατεχομένην ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων γραμμὴν Μεταξάδες-Σάπκα δι' ἀνεπιτηρήτου ὁδεύσεως, διέβη τὴν μεθόριον βορειοδυτικῶς Μικροῦ Δερείου καὶ κατέφυγεν εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος. 'Η ὑπόλοιπος δύναμις διεσκορπίσθη καθ' ὁμάδας. Μία τῶν ὁμάδων τούτων ἐνέπεσε τὴν νύκτα τῆς 4ης 'Ιουνίου εἰς ἐγκατασταθεῖσαν παρὰ τὴν συμβολὴν τῶν ὑδατίνων ρευμάτων Σεϊτὰν καὶ Καρᾶ ἐνέδραν τοῦ 557 Τάγματος καὶ ἔσχεν ἓξ νεκροὺς καὶ ἕνα συλληφθέντα. Μεθ' ἑτέρας ὁμάδος συνεπλάκησαν τὴν 9ην 'Ιουνίου εἰς τὴν περιοχὴν Κιτρινόπετρας τὰ 'Αποσπάσματα Φωστηρίδη καὶ Ψηλογιάννη μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τριῶν καὶ τὴν σύλληψιν δύο συμμοριτῶν. 'Η ἐξερεύνησις συνεχίσθη μέχρι τῆς 17ης 'Ιουνίου, ἡμέρας λήξεως τῆς ἐπιχειρήσεως, χωρὶς νὰ πραγματοποιηθῇ ἑτέρα μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπαφή.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπιχειρήσεως ΦΑΛΑΚΡΟΝ δὲν ὑπῆρξαν ἀνάλογα τῆς διατεθείσης δυνάμεως καὶ τῆς χρονικῆς διαρκείας. Οἱ συμμορῖται ἔσχον ἀπωλείας 24 νεκρούς, 6 συλληφθέντας καὶ 2 παραδοθέντας ἔναντι 1 νεκροῦ καὶ 3 τραυματιῶν ὁπλιτῶν τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων. 'Επὶ τοῦ Μπουκατὲ Ντὰγ καὶ

εἰς τὰς περιοχὰς Πεσσάνης, Κιτρινόπετρας καὶ Κοίλων ἀνευρέθησαν καὶ κατεστράφησαν ἐγκαταστάσεις καὶ τηλεφωνικὴ γραμμὴ τῶν συμμοριτῶν, περισυνελέγησαν δὲ διάφορα ἐφόδια καὶ ὑλικὰ αὐτῶν (1).

Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς παραμεθόριον περιοχὴν (7-9 Ἰουλίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 13)

34. Ἡ 26η Ταξιαρχία πληροφορηθεῖσα τὴν παρουσίαν 500 περίπου κομμουνιστοσυμμοριτῶν τοῦ Ἀρχηγείου Κομοτινῆς εἰς τὴν μεταξὺ Κοτζᾶ Ντερὲ καὶ Καρᾶ Ρέμα βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς παραμεθόριον περιοχήν, ὠργάνωσεν ἐπιχείρησιν ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΡΟΔΟΠΗ πρὸς ἐξόντωσιν αὐτῶν. Τῆς ἐπιχειρήσεως μετέσχον τὰ 554 καὶ 558 Τάγματα Πεζικοῦ, τὸ Ἀπόσπασμα Φωστηρίδη, οἱ 27ος καὶ 28ος Λόχοι Ὀρεινῶν Καταδρομῶν καὶ λόχος Χωροφυλακῆς. Τὰ τμήματα ταῦτα καταλαβόντα τὴν νύκτα τῆς 6ης Ἰουλίου 1947 τὰς καθορισθείσας θέσεις ἐξορμήσεως, ἐνήργησαν ἀπὸ τῆς ἕω τῆς 7ης Ἰουλίου ὡς ἀκολούθως :

Τὸ 554 Τάγμα μεῖον λόχος, ἐκκινῆσαν ἐκ Μεγάλης Ἄδας, ἀφίχθη διὰ Σαρακηνῆς εἰς Κάρδαμον, ἔνθα καὶ παρέμεινε πρὸς διανυκτέρευσιν. Κατὰ τὴν διέλευσίν του ἐκ Σαρακηνῆς συνέλαβε δύο ἐνόπλους συμμορίτας καὶ ἑτέρους δύο εἰς Κάρδαμον. Κινηθὲν ἀπὸ τῆς 0600 τῆς ἑπομένης διὰ δύο φαλάγγων πρὸς Ὀργάνην καὶ Δράνιαν, ἐπετέθη περὶ τὴν 0900 κατὰ ἰσχυρᾶς δυνάμεως συμμοριτῶν κατεχόντων τὰ ὑψώματα Ντομαλὴ καὶ τὸν μεταξὺ τῶν κορυφῶν 647 καὶ 675 αὐχένα. Οἱ συμμορῖται προσβληθέντες αἰφνιδιαστικῶς ἀνετράπησαν καὶ συνεπτύχθησαν ἐν διαλύσει πρὸς τὴν μεθόριον ἣν καὶ διέβησαν. Τὸ Τάγμα ἐν συνδέσμῳ μετὰ τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστηρίδη, κατεδίωξε τοὺς συμμορίτας μέχρι τῆς ὀροθετικῆς γραμμῆς, ἔνθα ἐβλήθη δραστικῶς διὰ πολυβόλων καὶ ὅλμων, ἐγκατεστημένων ἐντὸς τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐδάφους, καὶ ἔσχεν ἀπωλείας τρεῖς νεκροὺς καὶ ἑπτὰ τραυματίας ὁπλίτας.

Τὸ Ἀπόσπασμα Φωστηρίδη, εἰς ὃ ἐνετάχθη καὶ ὁ λόχος Χωροφυλακῆς, ἐκκινῆσαν ἐκ τῆς περιοχῆς Κέχρου– Χλόης, ἀφίχθη περὶ τὴν 1330 διὰ Βυρσίνης εἰς Σμιγάδι. Ἐπὶ τῶν ὑπερκειμένων τοῦ χωρίου ὑψωμάτων ἤλθεν εἰς ἐπαφὴν μὲ ὁμάδα συμμοριτῶν, ἥτις προβαλοῦσα βραχεῖαν ἀντίστασιν, συνεπτύχθη πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς μεθορίου ὕψωμα 970. Ὑπὸ τοῦ Ἀποσπάσματος συνελήφθη εἷς ἔνοπλος. Διανυκτερεῦσαν εἰς Σμιγάδι τὸ Ἀπόσπασμα ἐκινήθη τὴν ἑπομένην 8ην Ἰουλίου πρὸς τὰ κατεχόμενα ἰσχυρῶς ὑψώματα 900 καὶ 852 ὁπόθεν ἐδέχθη περὶ τὴν 0715 δραστικὰ πυρὰ βαρέων ὅπλων. Τὸ Ἀπόσπασμα ἐπιτεθὲν ἀνέτρεψε τοὺς συμμορίτας καὶ κατέλαβεν ἀμφότερα τὰ ὑψώματα. Καταδιωκόμενοι οἱ συμμορῖται κατέφυγον εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος, ἐκ τοῦ ὁποίου τὸ Ἀπόσπασμα ἐδέχθη πυκνὰ πυρὰ καὶ ἔσχεν ἀπωλείας ἕνα νεκρὸν καὶ τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας.

Τὸ 558 Τάγμα ἐκινήθη πρὸς Βορρᾶν διὰ τριῶν φαλάγγων, μὲ ἀφετηρίαν τὴν γραμμὴν Νέα Σάντα-Νικηταὶ-Σκάλωμα. Ἡ δεξιὰ (ἀνατολικὴ) φάλαγξ κατευθυνομένη διὰ Μοναστὴρ Ράχη πρὸς Ἐσοχὴν προσέβαλε μικροομάδα 4-5 συμμοριτῶν εὑρισκομένην ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 644 καὶ συνέλαβεν ἕνα ἔνοπλον. Ἡ κατευθυνομένη πρὸς Ραγάδαν κεντρικὴ φάλαγξ ἐδέχθη πυρὰ ἐκ τοῦ ὑψώματος

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1221/Α/37/Δ/2.

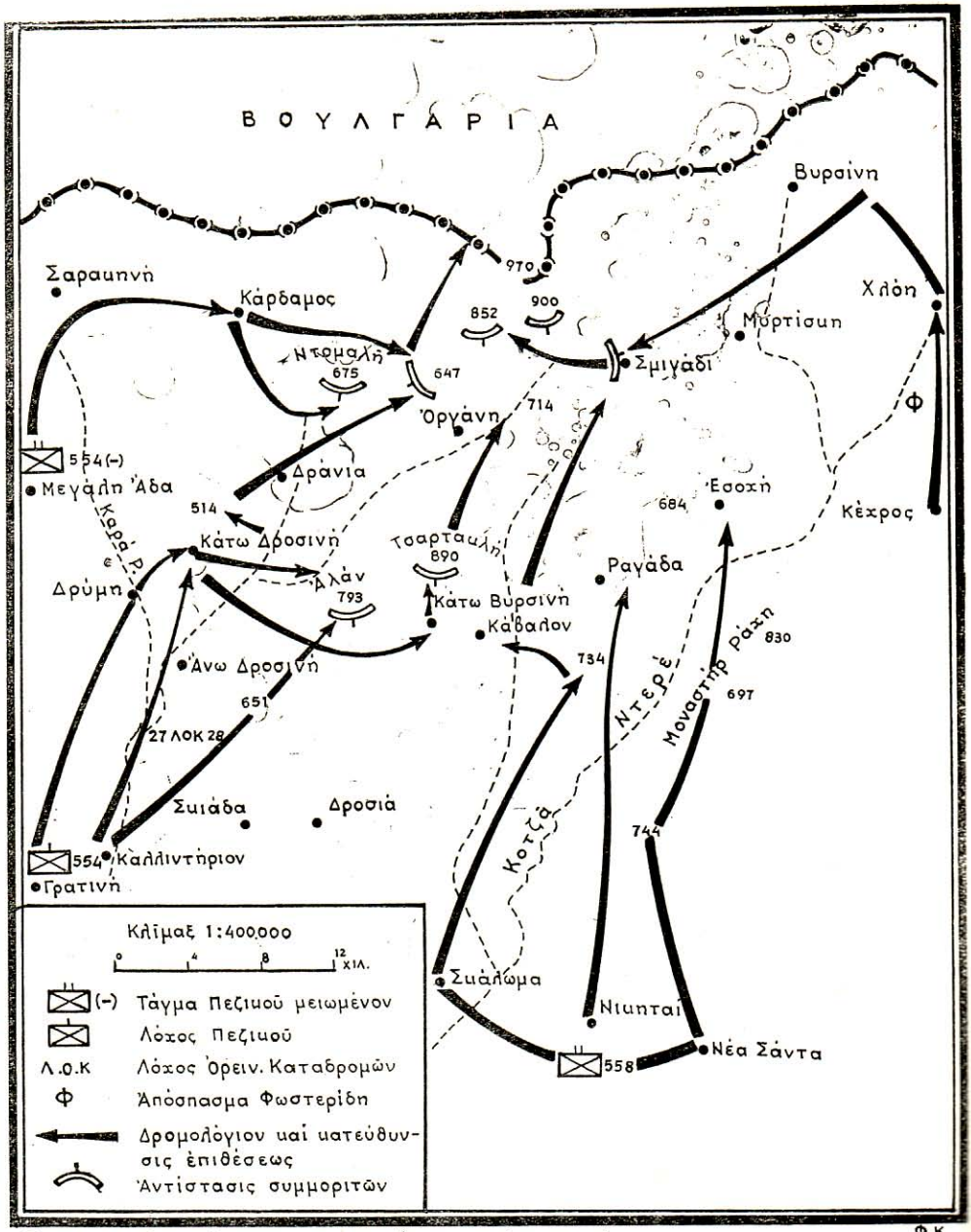

Σχεδ. 13 Ἐπιχείρησις ΡΟΔΟΠΗ (7-9 Ἰουλίου 1947)

734 ἅτινα κατέπαυσαν κατόπιν ἐνεργείας τῆς ἀριστερᾶς φάλαγγος. Ἡ φάλαγξ αὕτη κινουμένη πρὸς Κάβαλον, ὅταν ἀντελήφθη ὅτι ἐβάλλετο ἡ κεντρικὴ φάλαγξ ἐκ τοῦ ὑψώματος 734 ἐπετέθη κατ' αὐτοῦ καὶ ἀνατρέψασα τοὺς συμμορίτας κατέλαβε τὸ ὕψωμα. Αἱ φάλαγγες διανυκτερεύσασαι εἰς Μοναστὴρ Ράχην, Ραγάδαν καὶ Κάβαλον, συνέχισαν τὴν ἐπομένην 8ην Ἰουλίου κινηθεῖσαι ἡ μὲν δεξιὰ πρὸς Ἐσοχήν, ἡ δὲ ἀριστερὰ πρὸς Σμιγάδι ἵνα συντρέξῃ τὸν ἀγῶνα τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστηρίδη. Ἡ φάλαγξ αὕτη πλησιάσασα τὸ Ἀπόσπασμα, μετέσχεν ἀπὸ 1600 εἰς τὸν διεξαγόμενον ὑπ' αὐτοῦ ἀγῶνα. Ἡ κεντρικὴ φάλαγξ παρέμεινεν εἰς Ραγάδαν πρὸς ἐξερεύνησιν.

Ἐκ τῶν ἀφιχθέντων εἰς Καλλυντήριον δύο Λόχων Ὀρεινῶν Καταδρομῶν (ΛΟΚ) ὁ 28ος ἐκινήθη πρὸς Ἀλάν. Ἀνατρέψας τρεῖς διαδοχικὰς ἐνέδρας, προσέκρουσεν ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶς κατεχομένων ὑψωμάτων Ἀλάν. Λόγῳ τῆς μικρᾶς του δυνάμεως, μὴ ὑπερβαινούσης τοὺς ἑξήκοντα ἄνδρας, περιωρίσθη εἰς ἀμυντικὸν ἀγῶνα, διατηρήσας τὰς θέσεις του μέχρι 1530 ὁπότε πιεσθεὶς ἰσχυρῶς, συνεπτύχθη πρὸς τὸ ὕψωμα 651 καὶ τὴν 1800 ἐπέστρεψεν εἰς Καλλυντήριον. Τὴν ἑπομένην ἐκινήθη καὶ πάλιν πρὸς τὰ ὑψώματα Ἀλάν. Ταῦτα ὅμως εἶχον ἐγκαταλειφθῆ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς καὶ ὁ λόχος παρέμεινεν εἰς Ἄνω Δροσινήν. Ὁ 27ος ΛΟΚ ἐκινήθη πρὸς Κάτω Δροσινὴν καὶ συνέχισεν ἐκεῖθεν πρὸς Κάτω Βυρσίνην σπεύσας εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ 28ου τοιούτου. Ὅταν περὶ τὴν 1900 ἐπλησίασε τὸ χωρίον ἐβλήθη ἐκ τῶν βορείως τούτου ὑψωμάτων. Ἐπιτεθεὶς δραστηρίως ἀπώθησε τοὺς συμμορίτας πρὸς Τσαρτακλῆ ἔνθα ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μὲ τὴν κατέχουσαν τοῦτο δύναμιν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς τὰ ὑψώματα εἶχον ἐγκαταλειφθῆ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες κατέφυγον εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος. Τὴν ἑπομένην 8ην Ἰουλίου ὁ αὐτὸς ΛΟΚ διετάχθη νὰ σπεύσῃ πρὸς τὸ ὕψωμα 714 ἵνα ἐνισχύσῃ τὸν ἀγῶνα τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστηρίδη. Ἀφιχθεὶς ἐκεῖ περὶ τὴν 1730 δὲν συνήντησεν ἕτερα τμήματα καὶ ἀπεσύρθη πρὸς διανυκτέρευσιν εἰς Ὀργάνην.

Ὁ ἀποσπασθεὶς ἐκ τοῦ 554 Τάγματος λόχος ἐκκινήσας ἐκ Γρατινῆς ἀφίχθη τὴν 0900 εἰς Κάτω Δροσινήν, ἔνθα ἐξώντωσε μικρὰν ἔνοπλον ὁμάδα. Διαταχθεὶς νὰ ἐνισχύσῃ τὸν 28ον Λόχον Καταδρομῶν ἀφίχθη εἰς Ἀλάν περὶ τὴν 1700 καὶ ἐνεπλάκη μεμονωμένως εἰς ἀγῶνα πρὸς ὑπερτέρας δυνάμεις. Μὲ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ σκότους ἀπεσύρθη πρὸς διανυκτέρευσιν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 514. Τὴν ἑπομένην ἐγκατεστάθη βορειοδυτικῶς Ὀργάνης ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 647 ὡς τμῆμα ἐφεδρείας τοῦ 554 Τάγματος.

Συμφώνως πρὸς τὴν διαταγὴν ἐπιχειρήσεων τῆς 26ης Ταξιαρχίας, ἡ ἐπιχείρησις ἐτερματίσθη τὴν νύκτα τῆς 8ης Ἰουλίου καὶ ἀπὸ τῆς ἕω τῆς ἑπομένης αἱ μετασχοῦσαι μονάδες ἐκινήθησαν ἐπιστρέφουσαι εἰς τὰς ἕδρας των.

Ἀποτέλεσμα τῆς διεξαχθείσης ἐπιχειρήσεως, ὑπῆρξεν ἀποδιοργάνωσις καὶ διάλυσις τοῦ συμμοριακοῦ ἀρχηγείου, ὅπερ κατὰ πληροφορίας συλληφθέντων εἶχεν ὀργανωθῆ εἰς σύνταγμα ὑπὸ τὸν Πανουργιᾶν ἢ Μιλτιάδην, μὲ διοικητὰς ταγμάτων τοὺς Φλέσσαν, Δασκάλου καὶ Ἑρμῆν. Αἱ ἀπώλειαι του ἀνῆλθον εἰς 55 συμμορίτας ἐξ ὧν 34 νεκροί, 10 συλληφθέντες καὶ 11 παραδοθέντες. Κατεστράφησαν ἐγκαταστάσεις διαβιώσεως, τηλεφωνικαὶ γραμμαί, περὶ τὰς 15000 ὀκάδας σίτου, εἴδη ἱματισμοῦ καὶ διάφορα ὑλικά. Περισυνελέγησαν 2 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν, 1 αὐτόματον, 2 ἀτομικοὶ ὅλμοι καὶ 14 τυφέκια. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον τέσσαρας νεκροὺς καὶ ἑνδεκα τραυματίας ὁπλίτας (1).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1219/Γ/8.

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

35. Τμῆμα τοῦ 554 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 18ην Ἀπριλίου 1947 βορειοδυτικῶς Ἀλεξανδρουπόλεως μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος. Οἱ συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες δύο νεκροὺς διέφυγον διασκορπισθέντες.

Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια τῆς 26ης Ταξιαρχίας διὰ τῶν 555 καὶ 556 Ταγμάτων κατὰ σημειωθείσης εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Ξάνθης περιοχὴν συμμοριακῆς δυνάμεως, ἐπέτυχε τὴν 21ην Ἀπριλίου τὸν ἐντοπισμὸν αὐτῆς παρὰ τὸ παραμεθόριον χωρίον Καλότυχον (1). Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα δυνάμεως 100 περίπου ἐνόπλων διελύθη ἐγκαταλεῖψαν δύο νεκροὺς καὶ δέκα ὀκτὼ συλληφθέντας. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον ἀπωλείας συνεπείᾳ ἐπισυμβάντος ἀτυχήματος ἐκ προώρου διαρρήξεως βλήματος ὅλμου δύο νεκροὺς καὶ τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας.

Λόχος τοῦ 553 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 23ην Ἀπριλίου μετὰ πεντηκονταμελοῦς συμμορίας παρὰ τὸ χωρίον Μεσορώπην, βορειοανατολικῶς τῶν ἐκβολῶν τοῦ Στρυμόνος (2). Τὰ ἀποτελέσματα τῆς συμπλοκῆς ἦσαν ἓξ συμμορῖται νεκροί.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ 558 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 9ην Μαΐου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος εἰς τὴν περιοχὴν Κοτρωνιᾶς νοτιοδυτικῶς Σουφλίου (3), μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν ἑπτὰ συμμοριτῶν. Ἐκ τῶν ὁπλιτῶν τοῦ Τάγματος ἐφονεύθη εἷς καὶ ἕτερος ἐτραυματίσθη.

Ἡ 26η Ταξιαρχία πληροφορηθεῖσα τὴν συγκέντρωσιν δυνάμεως 300 συμμοριτῶν εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Ξάνθης περιοχὴν Πολύσκιου-Πολυάρνου (2), ἐνήργησεν ἀπὸ πρωΐας τῆς 18ης Μαΐου πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην διὰ τοῦ συνόλου τῆς δυνάμεώς της. Τὸ 555 Τάγμα ἐξορμῆσαν ἀπὸ τὸν Ἐχῖνον πρὸς Νοτιοανατολάς, συνηντήθη περὶ τὴν 0745 μὲ τριακονταμελῆ ὁμάδα καθ' ἧς καὶ ἐπετέθη, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν διάλυσιν αὐτῆς, τὸν φόνον τριῶν συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν ἑνός. Τὸ Τάγμα ἐν συνεχείᾳ ἐνεπλάκη εἰς ἀγῶνα μὲ ἑκατονταμελῆ συμμορίαν ἣν καὶ κατεδίωξεν, ἐπιτυχὸν τὴν ἐξόντωσιν τεσσάρων καὶ τὴν σύλληψιν δέκα τριῶν συμμοριτῶν. Περισυνελέγησαν 1 ὁπλοπολυβόλον, 5 αὐτόματα καὶ 9 τυφέκια. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἀπωλείας ἕνα Ἀνθυπολοχαγὸν καὶ δύο ὁπλίτας τραυματίας. Τὰ ἕτερα δύο τάγματα τῆς Ταξιαρχίας κινηθέντα ἀπὸ Νότου, μὲ γραμμὴν ἐξορμήσεως τὴν μεταξὺ Κομοτινῆς καὶ Ξάνθης σιδηροδρομικὴν γραμμὴν καὶ κατεύθυνσιν τὴν ἀνωτέρω περιοχὴν εἰς ἣν ἐσημειώθη ἡ συμμοριακὴ συγκέντρωσις, δὲν ἔλαβον ἐπαφὴν μὲ συμμορίτας.

Εἰς συμπλοκὴν μετὰ συμμοριτῶν ἐφονεύθη τὴν 23ην Μαΐου παρὰ τὸ χωρίον Κόμαρα τοῦ τριγώνου Ἄρδα ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 551 Τάγματος Ἀναγνώστου Δημήτριος.

Ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης τῆς 26ης Ταξιαρχίας τμήματα τῶν 555 καὶ 556 Ταγμάτων συνεπλάκησαν τὴν 2αν Ἰουνίου εἰς τὴν αὐτὴν ὡς ἀνωτέρω περιοχὴν Πολυάρνου μεθ' ὁμάδων συνολικῆς δυνάμεως 50-60 συμμοριτῶν ἃς καὶ διέλυσαν. Οἱ συμμορῖται ἀπώλεσαν 8 νεκροὺς καὶ 7 συλληφθέντας, 6 τυφέκια, 1 αὐτόματον καὶ 4 ἡμιόνους. Τὴν 5ην Ἰουνίου ἀναγνώρισις τοῦ 556 Τάγματος συνεπλάκη εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν μὲ δεκαμελῆ ὁμάδα καὶ συνέλαβε τρεῖς συμμορίτας, περισυλλέξασα ἓν αὐτόματου, ἑπτὰ τυφέκια καὶ διάφορα ὑλικά.

---

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 2.

Συνδεδυασμένη ἐνέργεια διλοχίας τοῦ 553 Τάγματος τῆς 25ης Ταξιαρχίας καὶ τριῶν λόχων τῆς 35ης Ταξιαρχίας (Χ Μεραρχίας) ἀπὸ 20-23 Ἰουνίου εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Σερρῶν περιοχὴν Ἄνω καὶ Κάτω Βροντοῦς (1) εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τριῶν συμμοριτῶν.

Κατ' ἐξερεύνησιν τῆς παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Νέστου δασώδους περιοχῆς Κοτζᾶ Ὀρμὰν (2) ὑπὸ διλοχίας τοῦ 556 Τάγματος καὶ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς ἐφονεύθη τὴν 3ην Ἰουλίου εἷς συμμορίτης καὶ συνελήφθησαν ἕτεροι δύο. Ἡ ἐξερεύνησις ἐπανελήφθη ὑπὸ τῶν αὐτῶν τμημάτων τὰς 17ην καὶ 18ην Ἰουλίου, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀπώλειαν δύο ὑπαξιωματικῶν τοῦ Ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς (3).

Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν Χ Μεραρχίας. Ἐπιχείρησις βορειοανατολικῶς Σερρῶν (30 Μαΐου–2 Ἰουνίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 4)

36. Ὑπὸ τῆς Χ Μεραρχίας ὠργανώθη ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΠΟΛΥΘΡΟΝΑ πρὸς ἐξόντωσιν φερομένου εἰς τὴν περὶ τὰ εἴκοσι χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς Σερρῶν περιοχὴν συγκροτήματος, δυνάμεως 250 περίπου συμμοριτῶν. Εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἥτις ἤρχισε τὴν πρωΐαν τῆς 30ῆς Μαΐου 1947, μετέσχον τὸ 561 Τάγμα μεῖον λόχος, διλοχία τοῦ 562 Τάγματος, δύο λόχοι σὺν δύο διμοιρίαι Χωροφυλακῆς καὶ δύο διμοιρίαι κυνηγῶν. Ἔλαβεν ἐπίσης μέρος διλοχία διατεθεῖσα ὑπὸ τῆς 25ης Ταξιαρχίας, τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας.

Τὴν ἐπομένην 31ην Μαΐου ἐπετεύχθη ἐπαφὴ μὲ τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα καὶ ἐπηκολούθησε συμπλοκὴ εἰς ἣν ἐπενέβη ἐπιτυχῶς ἡ ἀεροπορία. Οἱ συμμορῖται ἐπωφεληθέντες τῆς νυκτὸς διέφυγον ἐγκαταλείψαντες εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς δέκα πέντε νεκροὺς καὶ δύο συλληφθέντας. Ἡ ἐπιχείρησις ἔληξε τὴν 2αν Ἰουνίου χωρὶς νὰ ληφθῇ ἑτέρα ἐπαφὴ (4).

Ἐπιχείρησις Κρουσίων (8–12 Ἰουνίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 4)

37. Ἀπὸ πρωΐας τῆς 8ης Ἰουνίου ἤρχισεν εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων, ὀργανωθεῖσα ὑπὸ τῆς Χ Μεραρχίας ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΑΞΙΟΣ. Αἱ διατεθεῖσαι δυνάμεις κατενεμήθησαν εἰς τρία συγκροτήματα. Τὸ πρῶτον συγκρότημα ἀπετελέσθη ἀπὸ ἕνα λόχον τοῦ 567 Τάγματος, δύο λόχους τῆς 35ης Ταξιαρχίας, μίαν πεδινὴν πυροβολαρχίαν καὶ ἕνα οὐλαμὸν τεθωρακισμένων. Τοῦτο ἀνεπτύχθη εἰς χῶρον περὶ τὰ ἑπτὰ χιλιόμετρα ἀνατολικῶς τοῦ νοτίου τμήματος τῆς λίμνης Δοϊράνης. Τὸ δεύτερον συγκρότημα ἐκ τριῶν λόχων Χωροφυλακῆς καὶ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ἀνεπτύχθη περὶ τὰ 7-10 χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Λαχανᾶ. Τὸ τρίτον συγκρότημα ἐκ τοῦ 563 Τάγματος καὶ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ἀνεπτύχθη ἐπὶ τῶν βορειοανατολικῶν κλιτύων τῶν

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1219/Α/23—25/Β/8—9, Φ. 1122 /Α/1.
(4) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1226/Β/1.

Κρουσίων, περὶ τὰ 5-7 χιλιόμετρα δυτικῶς τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ. Τρεῖς λόχοι πεζικοῦ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ πρώτου συγκροτήματας, ἐγκατεστάθησαν σταθερῶς ἐπὶ τῶν δυτικῶν κρασπέδων τοῦ ὄρους Ἰν' ἀπαγορεύσωσιν ἐνδεχομένην διαρροὴν τῶν συμμοριτῶν πρὸς Δυσμάς. Τὰ συγκροτήματα ἐκινήθησαν συγκλίνοντα πρὸς τὴν ὑψηλοτέραν κορυφὴν τῶν Κρουσίων. Τὴν 9ην καὶ 10ην Ἰουνίου 1947 ἐσημειώθησαν μικροσυμπλοκαὶ ἀνατολικῶς Δοϊράνης καὶ περὶ τὰ 15-17 χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Λαχανᾶ καθ' ἃς οἱ συμμορῖται ἔσχον ἑπτὰ νεκροὺς καὶ τέσσαρας συλληφθέντας. Ἰδιαιτέρως ἀποδοτικὴ ὑπῆρξεν ἡ διενεργηθεῖσα τὴν 11ην Ἰουνίου ἐξερεύνησις τοῦ περὶ τὰς ὑψηλοτέρας κορυφὰς τῶν Κρουσίων χώρου, καθ' ἣν ἀνευρέθη ἀποθήκη πλουσίου περιεχομένου. Ἐντὸς αὐτῆς ὑπῆρχον ἐναποθηκευμένα 23 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν, 4 Ἰταλικὰ πολυβόλα, 2 γερμανικὰ ὁπλοπολυβόλα, 31 Στέν, 1 ἀτομικὸς ὅλμος, 1 Πίατ, 15 Μπαζούκας, 25 ἀτομικὰ τυφέκια, 2 Γερμανικοὶ ἀσύρματοι, 200 χειροβομβίδες, ἱκανὴ ποσότης πυρομαχικῶν καὶ ναρκῶν ὡς καὶ παντοειδῆ ὑλικά. Εἰς τὸν αὐτὸν χῶρον, κατεστράφησαν ἐγκαταστάσεις τῶν συμμοριτῶν καὶ περισυνελέγησαν 10 ἀγελάδες καὶ 200 πρόβατα. Ἡ ἐπιχείρησις ἔληξε τὴν 12ην Ἰουνίου ἄνευ ἀπωλειῶν τοῦ στρατοῦ (1).

Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια εἰς τὸ δυτικὸν Μπέλες (4-6 Ἰουλίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 14)

38. Ἀπὸ πρωΐας τῆς 4ης Ἰουλίου 1947 ἤρχισεν εἰς τὸ δυτικὸν τμῆμα τοῦ ὄρους Μπέλες ἐπιθετικὴ ἐνέργεια τῆς 37ης Ταξιαρχίας πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς καὶ διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐρεύνης τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπρόκειτο νὰ προβῇ εἰς ἐπιτόπιον ἐξέτασιν σημειωθέντων μεθοριακῶν ἐπεισοδίων.

Ἡ ἐπιχείρισις ὠργανώθη ὑπὸ τῆς Χ Μεραρχίας, ἧς τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον ἐγκατεστάθη εἰς Κιλκίς. Ταύτης μετέσχον τὸ 567 Τάγμα τῆς ἀνωτέρω Ταξιαρχίας καὶ αἱ διατεθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ μονάδες ἤτοι τὸ Τάγμα Βαθμοφόρων καὶ τὸ 514 Τάγμα τῆς 32ας Ταξιαρχίας (XI Μεραρχίας).Τὸ τελευταῖον θὰ ἐρχησιμοποιεῖτο μόνον εἰς στατικὴν ἀποστολήν. Ὡς συμπληρωματικὰ μέσα διετέθησαν τρεῖς οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ, εἷς οὐλαμὸς ὅλμων τῶν 4.2" καὶ διμοιρία τοῦ 510 Λόχου Πολυβόλων.

Τὸ 567 Τάγμα καὶ τὸ Τάγμα Βαθμοφόρων ἀναπτυχθέντα τὴν νύκτα τῆς 4ης Ἰουλίου βορείως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς ἤρχισαν ἀνερχόμενα ἀπὸ τῆς 0400 τῆς ἑπομένης τὰς νοτίας κλιτῦς τοῦ Μπέλες. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τὸ 514 Τάγμα ἀνεπτύσσετο παρὰ τὴν Μικρόβρυσιν πρὸς κάλυψιν τῶν νώτων τῶν ἀνωτέρω μονάδων. Εἰς ἐγκατασταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Τάγματος τούτου ἐνέδραν ἀμέσως ἀνατολικῶς τῆς λίμνης Δοϊράνης, ἐνέπεσεν περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 4ης πρὸς τὴν 5ην Ἰουλίου συμμοριακὴ ὁμὰς κινουμένη ἀπὸ Κρούσια πρὸς Μπέλες. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν οἱ συμμορῖται ἔσχον τρεῖς νεκρούς. Ἐκ τῆς ἐνέδρας ἐφονεύθησαν δύο ὁπλῖται.

Περὶ τὴν 1100 τῆς 5ης Ἰουλίου τὰ προωθηθέντα τμήματα τοῦ 567 Τάγματος ἐβλήθησαν ἐκ τῶν παραμεθορίων ὑψωμάτων 1849 καὶ 1847. Λόχος τοῦ Τάγματος τούτου καταλαβὼν τὸ ὕψωμα 1874 ἐδέχθη περὶ τὴν 1330 ἀντεπί-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1122/Ε/1, Φ. 1170/Γ/42—45.

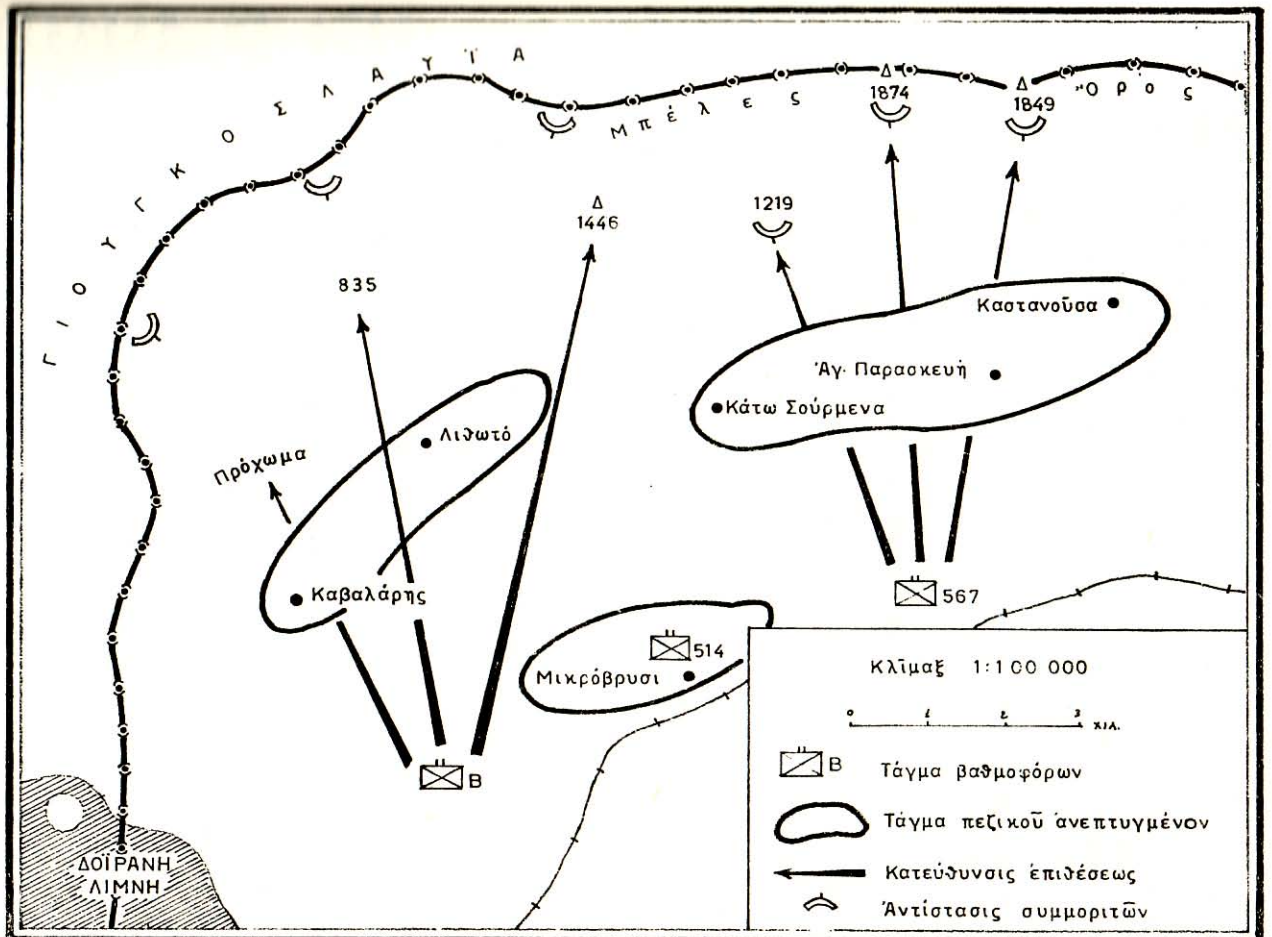

Σχ. 14. Ἐπιχείρησις ΜΠΕΛΕΣ (4 - 6 Ἰουλίου 1947)

θεσιν συμμοριτῶν ὁρμηθέντων ἐκ τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους. Ἡ ἀντεπίθεσις ἀπεκρούσθη διὰ χειροβομβίδων. Ἕτερα τμήματα τοῦ ἰδίου Τάγματος καθηλώθησαν ὑπὸ δραστικῶν πυρῶν πρὸ τῶν ὑψωμάτων 1849 καὶ 1219. Τμήματα τοῦ ἐνεργοῦντος δυτικώτερον Τάγματος Βαθμοφόρων, προωθηθέντα μέχρις ἀποστάσεως 500 μέτρων ἀπὸ τῆς μεθορίου, ἐβλήθησαν διὰ πολυβόλων καὶ ὅλμων τεταγμένων ἐπὶ τῆς γραμμῆς τῶν μεθοριακῶν πυραμίδων. Πρὸ τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως, καθ' ἣν ἀπεκλείετο, λόγῳ τῆς ἐγγύτητος τῶν συνόρων, ἡ χρησιμοποίησις τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἐπέμβασις τῆς ἀεροπορίας, ἡ Μεραρχία ἠναγκάσθη νὰ διατάξῃ τὴν σύμπτυξιν τῶν τμημάτων εἰς ἑτέρας καταλλήλους θέσεις νοτιώτερον. Ὁ εὑρισκόμενος ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Πρόχωμα λόχος τοῦ Τάγματος Βαθμοφόρων, ἐδέχθη περὶ τὴν ἑσπέραν ἐπίθεσιν ὑποστηριχθεῖσαν διὰ πυρῶν προερχομένων ἐκ τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους. Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο ἐκτεθειμένον τὸ ἀριστερὸν τοῦ Τάγματος, διετάχθη ὑπὸ τῆς 37ης Ταξιαρχίας ν' ἀποσυρθῇ κατὰ τὴν νύκτα ὁλόκληρος ἡ μονὰς ἐπὶ τῆς γραμμῆς Λιθωτοῦ -Καβαλάρη. Ἐπηκολούθησε κατόπιν διαταγῆς τῆς Χ Μεραρχίας σύμπτυξις καὶ τοῦ 567 Τάγματος, ἐγκατασταθέντος ἐπὶ τῆς γραμμῆς Καστανούσης–Ἁγίας Παρασκευῆς–Κάτω Σουρμένων. Τὰ Τάγματα παρέμειναν εἰς τὰς νέας θέσεις μέχρις ἑσπέρας τῆς 6ης Ἰουλίου ὁπότε ἔληξεν ἡ ἐπιχείρησις καὶ τὰ τμήματα ἀπεχώρησαν ἐπιστρέψαντα εἰς τὰς ἕδρας των.

Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον ἀπωλείας 4 ὁπλίτας καὶ 1 ἄνδρα ΜΑΥ νεκρούς, τραυματίας δὲ 17 ὁπλίτας. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 1 συνελήφθη καὶ 1 παρεδόθη. Αἱ εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας ἀπώλειαι αὐτῶν δὲν ἐξηκριβώθησαν.

Ἡ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν χρησιμοποίησις τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους δι' ἐξαπόλυσιν πυρῶν καὶ ἐπιθέσεων, ἀπεδείχθη πλήρως δι' ἐνόρκων καταθέσεων εἴκοσι τριῶν ἀτόμων ἐχόντων ἰδίαν ἀντίληψιν τῶν γεγονότων (1).

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

(Σχεδιάγραμμα 4)

39. Τμῆμα τοῦ 561 Τάγματος κατ' ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν εἰς τὴν περὶ τὰ εἴκοσι χιλιόμετρα βορείως Σερρῶν περιοχὴν Λαϊλᾶ, συνεπλάκη τὴν 3ην Ἀπριλίου 1947 μὲ συμμοριακὴν ὁμάδα ἥτις διεσπάρη ἐγκαταλείψασα 1 νεκρόν, 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρέν, 2 αὐτόματα, 15 τυφέκια, 1 Πίατ καὶ 60 κλινοσκεπάσματα.

Τὴν πρωΐαν τῆς 7ης Ἀπριλίου τμῆμα τοῦ 563 Τάγματος συνεπλάκη περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα νοτιοανατολικῶς Λαχανᾶ μὲ μικροομάδα ἣν καὶ διέλυσε, φονευθέντος ἑνὸς συμμορίτου.

Τμήματα τῆς 37ης Ταξιαρχίας μὴ ὑπερβαίνοντα εἰς δύναμιν τοὺς τρεῖς λόχους, ἐκινήθησαν τὴν πρωΐαν τῆς 21ης Ἀπριλίου πρὸς Μπέλες. Ὑποστηριζόμενα ὑπὸ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ κατέλαβον περὶ τὴν 0930 τὴν βορείως Δοϊράνης λίμνης μεθοριακὴν εἰσέχουσαν σειρὰν ὑψωμάτων, ἀπωθήσαντα τοὺς κατέχοντας ταῦτα συμμορίτας. Περὶ τὴν 1400 ἐξαπελύθη ἰσχυρὰ ἀντεπίθεσις κατὰ τοῦ ἄκρου δεξιοῦ λόχου, ὅστις ἐξηναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ. Οἱ λοιποὶ λόχοι ἀπαγκιστρωθέντες τὴν νύκτα συνεπτύχθησαν καὶ αὐτοὶ πρὸς Νότον. Αἱ ἀπώλειαι τοῦ στρατοῦ ὑπῆρξαν σοβαραί, ἀνελθοῦσαι εἰς 1 Ἀξιωματικὸν

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Β/5, Φ. 1123/Ε/4.

τὸν Ἀνθυπολοχαγὸν Πεζικοῦ Μαραγκουδάκην Ἰωάννην καὶ 6 ὁπλίτας νεκρούς, 1 Ἀξιωματικόν, 18 ὁπλίτας καὶ 1 χωροφύλακα τραυματίας, 1 Ἀξιωματικὸν χωροφυλακῆς καὶ 3 ὁπλίτας ἀγνοουμένους.

Εἰς τὴν νοτιοανατολικῶς Κιλκὶς περιοχὴν ἐφονεύθησαν τὴν 25ην Ἀπριλίου ὑπὸ λόχου τοῦ 568 Τάγματος δύο συμμορῖται.

Τμῆμα τοῦ 563 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 28ην Ἀπριλίου εἰς τὴν βορείως Σιδηροκάστρου παραμεθόριον περιοχὴν Ἀγκίστρου μὲ ὀλιγομελῆ συμμορίαν. Αὕτη διασκορπισθεῖσα ἐγκατέλειψε δύο νεκροὺς καὶ ἕνα συλληφθέντα. Τὸ στρατιωτικὸν τμῆμα ἔσχε δύο τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν ἑπομένην 29ην Ἀπριλίου τμῆμα τοῦ 562 Τάγματος συνεπλάκη εἰς τὴν περὶ τὰ δώδεκα χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς Σιδηροκάστρου παραμεθόριον περιοχὴν μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἥτις διέφυγε πρὸς Βορειοανατολάς, ἐγκαταλείψασα τέσσαρας νεκροὺς καὶ ἕνα συλληφθέντα.

Τμήματα τῶν 567 καὶ 569 Ταγμάτων συνολικῆς δυνάμεως ἓξ λόχων ἐνεργήσαντα, κατόπιν διαταγῆς τῆς 37ης Ταξιαρχίας, ἐξερεύνησιν ἐπὶ τῶν βορειοδυτικῶν κρασπέδων τοῦ ὄρους Κρούσια, ἦλθον τὴν 24ην Μαΐου εἰς ἐπαφὴν μὲ συμμοριακὴν ὁμάδα συνοδεύουσαν ἐφοδιοπομπὴν κινουμένην πρὸς Μπέλες. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν παρὰ τὸ Ἐξωχῶρι, κείμενον περὶ τὰ ἓξ χιλιόμετρα ἀνατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης, ἐφοδιοπομπὴ καὶ συνοδεία διελύθησαν. Συνελήφθησαν δεκατέσσαρες συμμορῖται ἐξ ὧν δύο γυναῖκες καὶ περισυνελέγησαν ἐννέα κτήνη ἔμφορτα ἀλεύρων.

Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιθετικῶν ἀναγνωρίσεων ὑπὸ πέντε λόχων τῆς 37ης Ταξιαρχίας καὶ τοῦ 562 Τάγματος τῆς 35ης Ταξιαρχίας εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων, ἐπετεύχθησαν τὰς 18ην καὶ 19ην Ἰουνίου ἐπαφαὶ μὲ συμμοριακὰς μικροομάδας αἵτινες διεσκορπίσθησαν, ἐγκαταλείψασαι δύο νεκροὺς συμμορίτας. Τὸ 562 Τάγμα ἔσχε δύο τραυματίας ὁπλίτας.

Εἰς συμπλοκὴν τοῦ 567 Τάγματος μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως τὴν 28ην Ἰουνίου νοτίως τῆς Δοϊράνης λίμνης, ἐφονεύθησαν τέσσαρες συμμορῖται. Τὸ Τάγμα ἀπώλεσεν ἕνα ὁπλίτην νεκρὸν καὶ ἕνα ἀγνοούμενον (1).

Ἐπιχειρήσεις εἰς τὸν τομέα τῆς XI Μεραρχίας. Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Πάϊκου (2-10 Ἀπριλίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 15)

40. Τὴν 2αν Ἀπριλίου 1947 ἤρχισεν ἐκτελουμένη ὑπὸ τῆς 31ης Ταξιαρχίας ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΛΕΩΝ, πρὸς ἐξόντωσιν τοῦ ἐγκατεστημένου εἰς τὴν παραμεθόριον περιοχὴν Κούπας, τοῦ ὄρους Πάϊκου ὁμωνύμου ἀρχηγείου δυνάμεως 600 περίπου συμμοριτῶν ὑπὸ τὸν Σαλταπίδαν. Διὰ τὴν ἐπιχείρησιν διετέθησαν τὰ 511 καὶ 512 Τάγματα μετὰ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ, ἅτινα ἐκινήθησαν τὴν ἑσπέραν τῆς 2ας Ἀπριλίου ὡς ἀκολούθως: Διλοχία τοῦ 511 Τάγματος ἀπὸ Ἀξιούπολιν πρὸς τὴν θέσιν Τρύπα καὶ ἀπὸ Φανὸν πρὸς τὸ ὕψωμα 655. Τὸ 512 Τάγμα μεῖον διλοχία ἀπὸ Γουμένισσαν πρὸς ὕψωμα 1007—ἀνατολικὰς ἀντηρίδας τῆς κορυφογραμμῆς Κάντας—ὕψωμα 1101—Τρύπα. Τὸ 511 Τάγμα μεῖον διλοχία ἀπὸ Ἀρχάγγελον πρὸς Κούπαν. Διλοχία τοῦ 512 Τάγματος ἀπὸ Ἀρχάγγελον πρὸς Κούπαν καὶ ὕψωμα 817.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Γ/3, Φ. 1122/Ε/1.

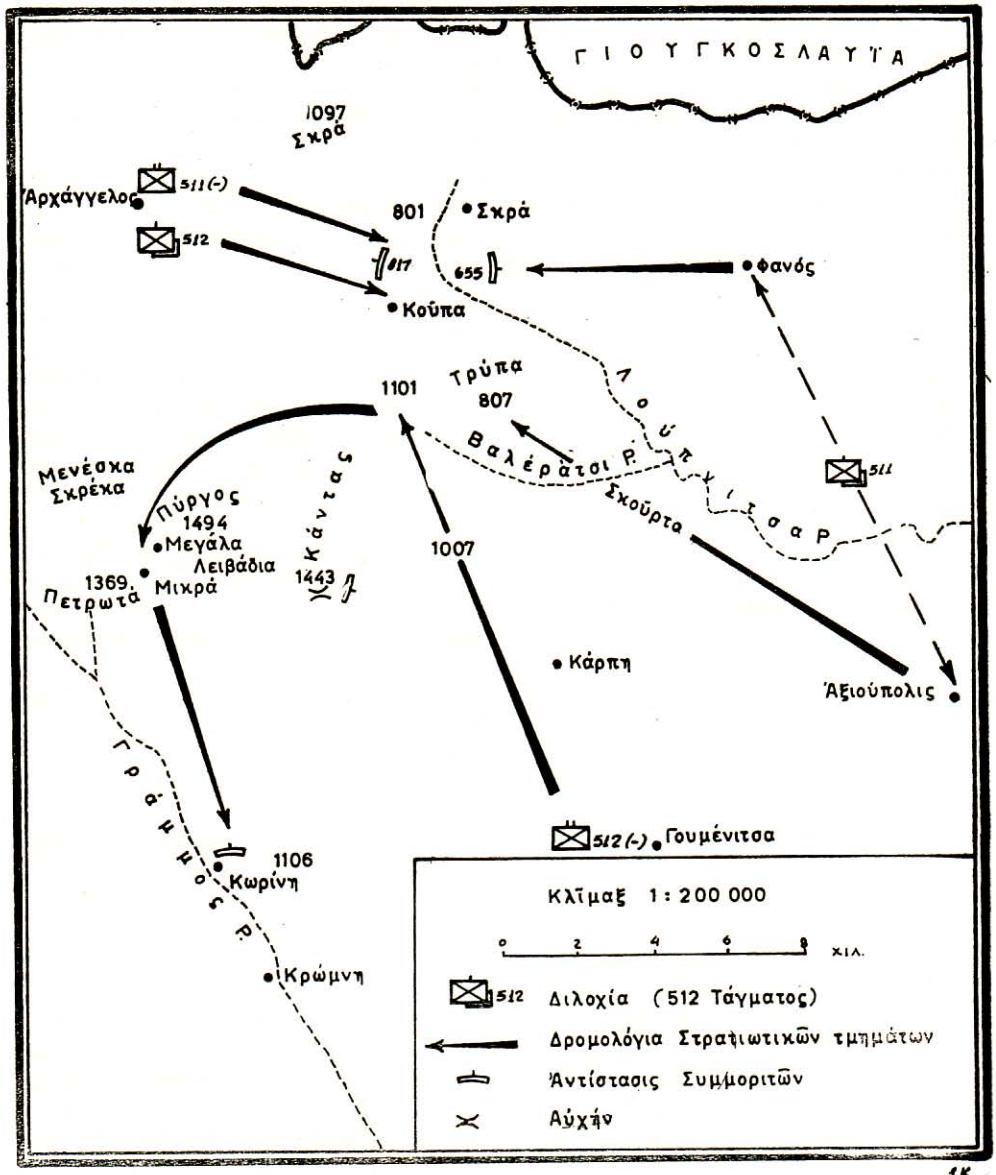

Σχ. 15. Ἐπιχείρησις ΛΕΩΝ (2 - 10 Ἀπριλίου 1947).

Τὴν πρωΐαν τῆς 3ης Ἀπριλίου ὁ κινηθεὶς ἐκ Φανοῦ λόχος ἐβλήθη δι' αὐτομάτων ὅπλων ἐκ τοῦ ὑψώματος 655. Οἱ κατέχοντες τὸ ὕψωμα συμμορῖται πιεσθέντες διέρρευσαν πρὸς τὰς μεταξὺ τῶν ὑψωμάτων Σκρᾶ καὶ Κούπας χαραδρώσεις. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον λόχος τῆς κινουμένης ἐξ Ἀρχαγγέλου πρὸς Κούπαν διλοχίας ἐβλήθη ἐκ τοῦ ὑψώματος 817. Μετὰ ἐπέμβασιν τοῦ βορειότερον κινουμένου 511 Τάγματος οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν τὸ ὕψωμα, τραπέντες πρὸς τὸ ὕψωμα Σκρᾶ. Τὸ 512 Τάγμα ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸ ὕψος τοῦ νοτίως Κάντας αὐχένος, προσεβλήθη ὑπὸ δυνάμεως 120 περίπου συμμοριτῶν κατεχόντων τὸν αὐχένα καὶ τὰ ἑκατέρωθεν τούτου ὑψώματα. Μετὰ βραχὺν ἀγῶνα οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν τὰς θέσεις των, τραπέντες καθ' ὁμάδας πρὸς Πύργον (ὑψ. 1494), Μεγάλα Λειβάδια καὶ Κούπαν.

Τὴν ἑσπέραν τὰ στρατιωτικὰ τμήματα εἶχον τὴν ἀκόλουθον διάταξιν: Τὸ 511 Τάγμα κατεῖχε τὰ ὑψώματα 801 καὶ 655. Ἡ διλοχία τοῦ 511 Τάγματος συνεκεντρώθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Τρύπα. Τὸ 512 Τάγμα εἰς ὕψωμα 1101. Ἡ διλοχία τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐπανῆλθεν εἰς Ἀρχάγγελον.

Τὴν ἑπομένην 4ην Ἀπριλίου ἐξηρευνήθησαν αἱ περιοχαὶ Κούπας, κοιλάδος Βαλεράτσι, Πύργου καὶ Μεγάλων Λειβαδίων ἄνευ ἀποτελέσματος. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν οἱ κατευθυνθέντες εἰς Πύργον καὶ Μεγάλα Λειβάδια διέρρευσαν πρὸς Τζέναν καὶ μικρὸν τμῆμα πρὸς Νότον. Οἱ ἀποκρυβέντες εἰς τὰς νοτίως τῶν ὑψωμάτων Σκρᾶ χαραδρώσεις, προβλέποντες βεβαίαν τὴν ἐξόντωσίν των, κατηυθύνθησαν πρὸς τὴν μεθόριον ἣν καὶ διέβησαν εἰσελθόντες εἰς Γιουγκοσλαυΐαν ὑπὸ τὰ ὄμματα καὶ τὴν ἀνοχὴν τῶν Γιουγκοσλαύων μεθοριακῶν φρουρῶν. Ἐκεῖ ἐφωδιάσθησαν διὰ ξηρᾶς τροφῆς καὶ ἐπανῆλθον εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐπιχειρήσεως. Ταῦτα κατετέθησαν ἐνόρκως ὑπὸ συλληφθέντων συμμοριτῶν καὶ αὐτομολήσαντος Γιουγκοσλαύου στρατιώτου τοῦ 4ου Συνοριακοῦ Τομέως Γευγελῆς.

Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν μονάδων διῆλθον τὴν νύκτα τὸ μὲν 511 μεῖον διλοχία Τάγμα ἐπὶ τῶν αὐτῶν θέσεων (ὑψ. 801 καὶ 655). Ἡ διλοχία του εἰς Σκοῦρτα, τὸ δὲ 512 Τάγμα συμπεριλαμβάνον καὶ τὴν διλοχίαν τοῦ Ἀρχαγγέλου εἰς τὸ ὕψωμα Πετρωτά.

Τὴν 5ην Ἀπριλίου τὰ τμήματα ἐκινήθησαν ἐπιστρέφοντα εἰς τὰς ἕδρας των πλὴν τοῦ 512 Τάγματος κατευθυνθέντος εἰς Κρώμνην. Ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶς τοῦ χωρίου τούτου ὑψωμάτων τὸ Τάγμα συνεπλάκη μετὰ τεσσαρακονταμελοῦς ὁμάδος, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρου. Ἡ ὑπόλοιπος ὁμὰς διέφυγε διὰ τῆς δασωμένης χαράδρας Γράμμος. Τὸ Τάγμα συνέχισε τὴν πρὸς Νότον κίνησιν κατευθυνθὲν εἰς Κρώμνην.

Ἡ ἐπιχείρησις ΛΕΩΝ συνεχίσθη τὴν 8ην Ἀπριλίου διὰ τῶν 511, 512 Ταγμάτων καὶ τριῶν Λόχων Ὀρεινῶν Καταδρομῶν, λήξασα τὴν 10ην ἰδίου. Κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην χρονικὴν περίοδον ἐξηρευνήθησαν αἱ περιοχαὶ τῶν χωρίων Σκρᾶ, Ἀρχαγγέλου καὶ Λειβαδίων, χωρὶς νὰ συναντηθῶσιν συμμοριακαὶ δυνάμεις. Κατὰ μεταδοθείσας ὑπὸ συλληφθέντων πληροφορίας, ὁ ὄγκος τῶν συμμοριτῶν μετὰ τοῦ Ἀρχηγείου Πάϊκου, εἶχε μετακινηθῆ ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς ἐπιχειρήσεως μὲ κατεύθυνσιν τὴν Τζέναν. Ἐπὶ τοῦ Πάϊκου ἀφέθη μικρὰ δύναμις πρὸς ἐνημέρωσιν τοῦ Ἀρχηγείου περὶ τῶν κινήσεων τοῦ στρατοῦ.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπιχειρήσεως ἦσαν τέσσαρες νεκροὶ καὶ δέκα τέσσαρες συλληφθέντες συμμορῖται. Περισυνελέγη ὁπλισμὸς καὶ κατεστράφησαν ἐγκαταστάσεις, ἄλευρα, σιτηρὰ καὶ τρόφιμα. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον πέντε τραυματίας ὁπλίτας (1).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1173/Ε/1, Φ. 1123/Ε/1.

Ἀποτυχοῦσα προσπάθεια ἐκκαθαρίσεως τοῦ Βερμίου ὄρους (23–30 Ἀπριλίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 16)

41. Ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος ὠργανώθη ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΦΙΛΙΠΠΟΣ ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν πλήρη ἐξόντωσιν τῶν συμμοριτῶν καὶ καταστροφὴν τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ μέσων διαβιώσεως αὐτῶν καθ' ὅλον τὸ Βέρμιον. Διὰ παραμονῆς δ' ἐπὶ τοῦ ὀρεινοῦ τούτου ὄγκου στρατιωτικῶν τμημάτων, τὴν ἀπαγόρευσιν ἐπανεγκαταστάσεως ἐπ' αὐτοῦ συμμοριακῶν δυνάμεων. Τὸ συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ Σώματος Στρατοῦ σχέδιον ἐνεργείας προέβλεπεν εἰς πρῶτον χρόνον ἐξόρμησιν τῶν μονάδων ἀπὸ Βορρᾶ πρὸς τὸ Βόρειον καὶ τὸ Κεντρικὸν Βέρμιον. Ἀπὸ Νότου πρὸς τὸ Νότιον Βέρμιον καὶ ἀπὸ Ἀνατολῶν καὶ Δυσμῶν πρὸς τὸ Κεντρικὸν καὶ τὸ Νότιον Βέρμιον. Οἱ συμμορῖται θὰ περιεσφίγγοντο ἵνα ἐξαναγκασθῶσι καὶ ἐμπλακῶσιν εἰς μάχην, ἀπαγορευομένης τῆς διαφυγῆς των πρὸς Καϊμακτσαλάν, Πάϊκον καὶ Πιέρια ἢ τὰς ἀνατολικῶς καὶ δυτικῶς Βερμίου πεδινὰς περιοχάς. Εἰς δεύτερον χρόνον πλήρη ἐκκαθάρισιν τοῦ Βερμίου ὄρους καὶ ἐπισταμένην ἐξερεύνησιν, πρὸς ἀνεύρεσιν καὶ καταστροφὴν τῶν συμμοριακῶν ἐγκαταστάσεων. Εἰς τρίτον χρόνον τὴν ἐγκατάστασιν στρατιωτικῶν μονάδων, πρὸς ἀπαγόρευσιν ἐπανεγκαταστάσεως συμμοριτῶν.

Ἡ ἐκτέλεσις ἀνετέθη εἰς τὴν XI Μεραρχίαν διαθέτουσαν διὰ τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην 8 τάγματα πεζικοῦ μεῖον διλοχία, 11 Λόχους Ὀρεινῶν Καταδρομῶν, 2 λόχους Χωροφυλακῆς, 4 οὐλαμοὺς πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ τμήματα τεθωρακισμένων.

Πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς της ἡ XI Μεραρχία προὐτίθετο νὰ διαχωρίσῃ τὸν ὀρεινὸν ὄγκον τοῦ Βερμίου νοτίως Τσανακτσί, διακόπτουσα τὴν μεταξὺ Βορείου καὶ Κεντρικοῦ Βερμίου ὄρους ἐπικοινωνίαν, μετὰ συγχρόνου ἀποφράξεως τῶν προσβάσεων αὐτοῦ πρὸς ἀπαγόρευσιν διαρροῆς τῶν συμμοριτῶν πρὸς τὰ ὄρη Καϊμακτσαλάν, Πάϊκον ἢ Πιέρια. Νὰ δημιουργήσῃ θύλακα περὶ τὰ χωρία Κεντρικὸν καὶ Κάτω Βέρμιον, δευτερεύοντα δὲ τοιοῦτον περὶ τὴν θέσιν Κουτσούφλιανη. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκκαθαρίσεως νὰ ἐγκαταστήσῃ ἀνάλογον δύναμιν πρὸς ἀπαγόρευσιν ἐπανεγκαταστάσεως ἐπὶ τοῦ Βερμίου ὄρους συμμοριτῶν.

Διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν ἀνωτέρω προθέσεών της ἡ Μεραρχία ὠργάνωσε τρία συγκροτήματα. Τὸ πρῶτον συγκρότημα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 33ης Ταξιαρχίας μὲ νότιον ὅριον τὴν γραμμὴν Μεσόβουνος-Τσανακτσὶ-Νάουσα, θὰ ἐνήργει διὰ τοῦ 519 Τάγματος ἀπὸ Πύργους πρὸς Τσανακτσί, ἵνα διαχωρίσῃ τὸ Βέρμιον. Διὰ τῶν 518 Τάγματος μεῖον διλοχία, διλοχίας τοῦ 563 Τάγματος, δύο λόχων Χωροφυλακῆς καὶ δύο λόχων καταδρομῶν ἐξορμώντων τοῦ μὲν πρώτου ἐκ Πύργων τῶν δὲ λοιπῶν ἐκ τῆς γραμμῆς Ἄγρα-Μουχαρὲμ Χάν, θὰ συνεσφίγγετο θύλαξ περὶ τὴν Μαγούλαν–Ντορτζίλοβον. Ἡ ἑτέρα διλοχία τοῦ 518 Τάγματος ἐγκαθισταμένη δυτικῶς Ναούσης, θὰ ἔφρασσε τὰς ἑκατέρωθεν τοῦ ὑψώματος 1290 διαβάσεις. Τὸ δεύτερον συγκρότημα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 31ης Ταξιαρχίας μὲ δεξιὸν ὅριον τὸ νότιον τοιοῦτον τοῦ πρώτου συγκροτήματος καὶ ἀριστερὸν τὴν γραμμὴν Καλύβια Ἀγγελῆ–Ἅγιος Χαράλαμπος, θὰ ἐνήργει διὰ τῶν 512 καὶ 592 Ταγμάτων, ἐξορμώντων ἐκ τῆς γραμμῆς Χωροπάνιον–Βέρροια–Γεωργιανοὶ–Καστανιά. Ἐκ τούτων τὸ 512 Τάγμα θὰ ἐκινεῖτο διὰ δύο συγκλινουσῶν φαλάγγων πρὸς δημιουργίαν θύλακος περὶ τὸ χωρίον Κεντρικὸν Βέρμιον. Τὸ 592 Τάγμα θὰ κατηυθύνετο διὰ δύο ἐπίσης φαλάγγων πρὸς Καρὰ Τσαΐρ ἵνα ἀποφράξῃ τὸν διάδρομον Ξηροβοῦνι.

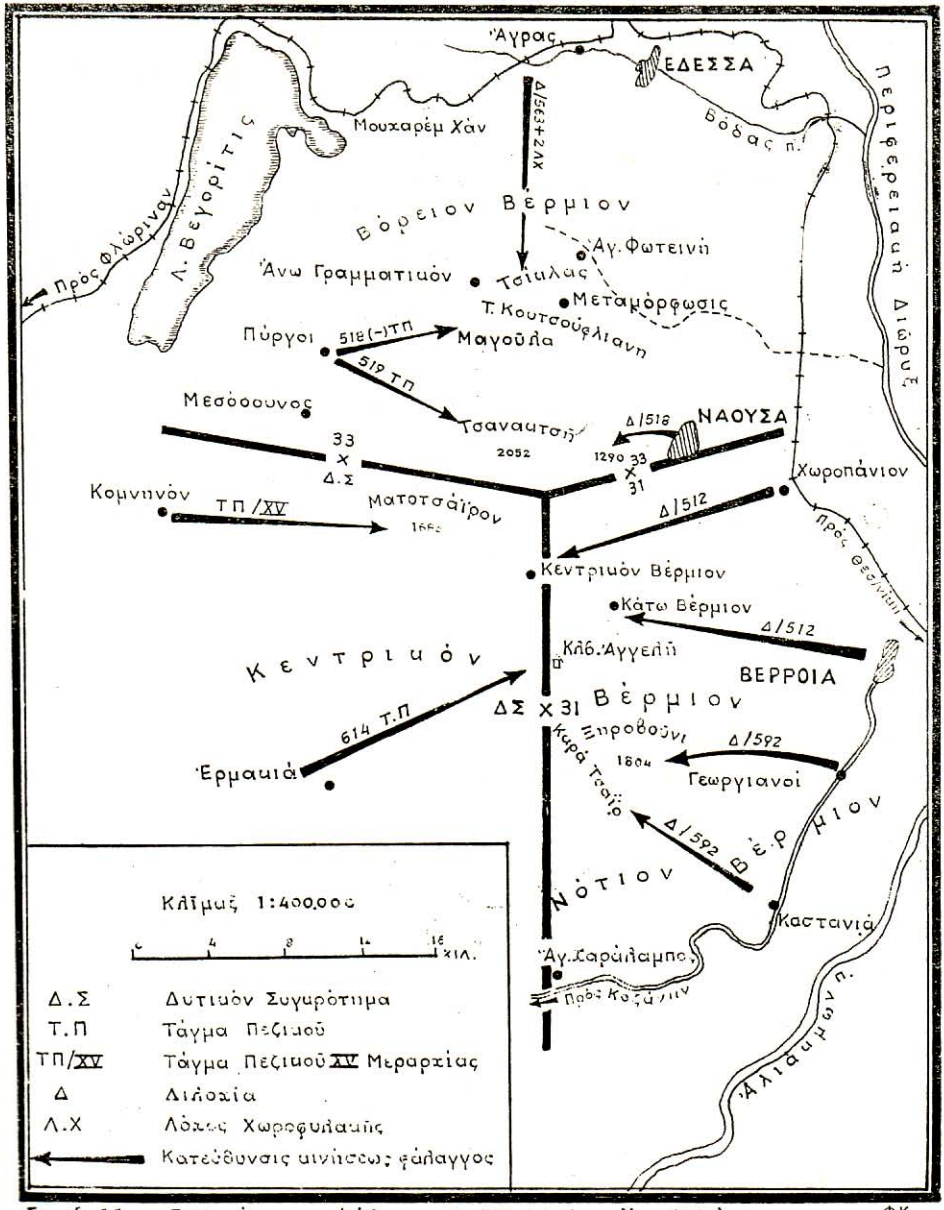

Σχεδ. 16 Επιχείρησις Φίλιππος (23-30 Απριλίου 1947) Φ.Κ.

Τὸ τρίτον συγκρότημα (Δυτικὸν Συγκρότημα) μὲ ὅρια τὸ νότιον ὅριον τῆς 33ης Ταξιαρχίας καὶ τὸ ἀριστερὸν τῆς 31ης Ταξιαρχίας, θὰ ἐνήργει διὰ τάγματος τῆς ΧΥ Μεραρχίας καὶ τοῦ 614 Τάγματος. Ταῦτα ἐξορμῶντα ἐκ τῆς γραμμῆς Κομνηνὸν—Ἑρμακιὰ πρὸς Ἀνατολάς, θὰ ἀπέφρασσον τὰς μεταξὺ Ματοτσάϊρο καὶ Καλυβίων Ἀγγελῆ ὁδεύσεις. Τοὺς εἰς τὴν διάθεσίν του δύο λόχους καταδρομῶν θὰ ἐχρησιμοποίει διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν μετόπισθεν.

Ἡ ἐκτέλεσις ἤρχισε τὴν πρωΐαν τῆς 23ης Ἀπριλίου 1947 καὶ ἔληξε τὴν 30ὴν ἰδίου. Αἱ μονάδες ἐξετέλεσαν τὰς ἀποστολάς των χωρὶς ὅμως νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ πρωτεύων σκοπὸς τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅστις ἀπέβλεπεν εἰς τὴν πλήρη ἐξόντωσιν τῶν εἰς τὸ Βέρμιον συμμοριτῶν, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὑπερέβαινε κατὰ τὰς σχετικὰς πληροφορίας, τοὺς χιλίους. Καὶ τοῦτο διότι ὁ ὄγκος αὐτῶν προέλαβε καὶ ἀπεσύρθη ἐγκαίρως, διαρρεύσας πρὸς Πιέρια καὶ Καϊμακτσαλάν. Ἐντὸς τῆς ζώνης τῶν ἐπιχειρήσεων παρέμειναν μόνον μικροομάδες πρὸς παρακολούθησιν τῶν κινήσεων τοῦ στρατοῦ. Κατὰ τὰς σημειωθείσας μὲ τὰς μικροομάδας ταύτας σποραδικὰς συμπλοκὰς ἐφονεύθησαν 15, συνελήφθησαν 25, καὶ παρεδόθησαν 8 συμμορῖται. Εἰς χεῖρας τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων περιῆλθον 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρέν, 1 αὐτόματον, 22 ἀτομικὰ τυφέκια, 4 Μπαζούκας, 3 ὁλμίσκοι Ἰταλίας, 50 χειροβομβίδες καὶ 15000 φυσίγγια. Περισυνελέγησαν 59 κτήνη φόρτου καὶ 90 πρόβατα. Κατεστράφησαν συμμοριακαὶ ἐγκαταστάσεις καὶ αἱ παρὰ τὸ χωρίον Κεντρικὸν Βέρμιον τοιαῦται τοῦ Ἀρχηγείου Βερμίου. Τῆς ἐπιχειρήσεως μετέσχεν ἐνεργῶς ἡ ἀεροπορία δι' ἀναγνωρίσεων καὶ προσβολῶν στόχων.

Τὰ ὑλικὰ ἀποτελέσματα ἐν σχέσει πρὸς τὰς διατεθείσας δυνάμεις καὶ τὰ πολεμικὰ μέσα ὑπῆρξαν ἀσήμαντα. Ἀλλ' ἡ ἐπιτευχθεῖσα ἀποδιοργάνωσις τοῦ Ἀρχηγείου Βερμίου καὶ ὁ ἐξαναγκασμὸς ἐγκαταλείψεως τοῦ ὀρεινοῦ ὄγκου ὑπ' αὐτοῦ, ἀποστερηθέντος τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ μέσων διαβιώσεώς του, εἶχεν ἱκανὸν ἀντίκτυπον ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ τῶν συμμοριτῶν καὶ δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς μερικὴ ἐπιτυχία τῆς ἐπιχειρήσεως.

42. Τὰ παραμείναντα ἐπὶ τοῦ Βερμίου στρατιωτικὰ τμήματα συνέχισαν τὰς ἐξερευνήσεις καὶ μικροσυμπλοκὰς μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν μέχρι 15ης Ἰουλίου 5 συμμοριτῶν, τὴν σύλληψιν 49 καὶ τὴν παράδοσιν 4. Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐφονεύθη τὴν 7ην Μαΐου ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς Καρύδας Ἀθανάσιος. Ἀλλ' ἡ ἐπιτευχθεῖσα ἐκκαθάρισις ὑπῆρξε πρόσκαιρος. Ἡ συμμοριακὴ διοίκησις προσεπάθησε μετ' οὐ πολὺ νὰ ἐπανακτήσῃ τὸ Βέρμιον. Πρὶν δὲ παρέλθῃ μήν, προώθησεν ἐκ Πιερίων ἓν τάγμα δυνάμεως 300 περίπου συμμοριτῶν, μὲ τὸ ὁποῖον συνηνώθησαν 150—200 συμμορῖται ἐκ τῶν ὑπολειμμάτων Βερμίου.

Μεταξὺ τῶν ληφθέντων μέτρων πρὸς ματαίωσιν διεισδύσεως τοῦ συμμοριακοῦ τάγματος εἰς τὸ Βόρειον Βέρμιον, διετάχθη ὑπὸ τῆς 33ης Ταξιαρχίας ἡ σταθμεύουσα εἰς τὸν χῶρον Μαγούλα—Τόλη Κουτσούφλιανη διλοχία τοῦ 519 Τάγματος νὰ κινήσῃ τὴν 24ην Μαΐου πρὸς Νότον ἕνα λόχον καὶ τὸν σταθμεύοντα εἰς Ἁγίαν Φωτεινὴν 31ον Λόχον Ὀρεινῶν Καταδρομῶν. Ὁ Διοικητὴς τῆς διλοχίας ἀνέφερεν ὅτι οἱ ἄνδρες του ἐπύρεσσον συνεπείᾳ ἀντιτυφικοῦ ἐμβολίου καὶ ἦσαν διάβρεκτοι ἐκ τῆς συνεχοῦς βροχῆς. Διετάχθη τότε ὑπὸ τοῦ Τάγματος νὰ κινήσῃ μίαν διμοιρίαν καὶ τὸν 31ον Λόχον Καταδρομῶν, καλύπτουσα τὰ τμήματα ἀπὸ Βορρᾶ δι' ἑτέρας διμοιρίας.

Περὶ τὴν 1600 ἐκκινεῖ ἐκ Κουτσούφλιανη ὑπὸ βροχὴν καὶ πυκνὴν ὁμίχλην μία διμοιρία τοῦ 4ου λόχου. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον δέχεται ἐξ ἐγγυτάτης ἀποστάσεως πυκνὰ πυρά, ἐξ ὧν φονεύεται ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς διμοιρίτης Γάτος Δημήτριος, οὗτινος τὸ τμῆμα αἰφνιδιασθὲν διαλύεται.

Ὁ Διοικητὴς τῆς διλοχίας μὴ ἔχων ἀντίληψιν τῶν συμβαινόντων, ἐλλείψει ὁρατότητος καὶ λόγῳ τῆς δημιουργηθείσης συγχύσεως, προσεπάθησε νὰ κινήσῃ τὸν ὑπόλοιπον λόχον πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς διμοιρίας. Ἀλλὰ καὶ τὸ τμῆμα τοῦτο πρὶν ἢ ἀντιδράσῃ διαλύεται. Ὁ ἀφιχθεὶς εἰς Μεταμόρφωσιν 31ος ΛΟΚ προσπαθήσας νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὸν ἀγῶνα καθηλώθη ἀνατολικῶς τοῦ χωρίου. Ὁ εἰς Μαγούλαν 2ος λόχος τοῦ 519 Τάγματος, κινηθεὶς εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ 4ου λόχου, προσεβλήθη ἐπίσης καὶ διελύθη περὶ τὴν 2030.

Ἡ διλοχία τοῦ 519 Τάγματος ἔσχε σοβαρὰς ἀπωλείας ἀνελθούσας εἰς 3 Ἀξιωματικοὺς τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπίατρον Δημητριάδην Ἀστέριον καὶ τοὺς δοκίμους ἐφέδρους Ἀξιωματικοὺς Παπανδρικόπουλον Χρῆστον καὶ Ποντίδην Γεώργιον ὡς καὶ 27 ὁπλίτας ἅπαντας ἀγνοουμένους, 2 δὲ Ἀξιωματικοὺς καὶ 2 ὁπλίτας τραυματίας. Ἐκ τῶν ἀγνοουμένων ἐφέροντο ἐκτελεσθέντες ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπίατρος Δημητριάδης, ὁ δόκιμος ἔφεδρος Ἀξιωματικὸς Παπανδρικόπουλος καὶ δέκα ὁπλῖται. Ἀπωλέσθησαν ἐπίσης ὑλικὰ ἐν οἷς 2 ὅλμοι 3 ἰντσῶν καὶ 4 ὅλμοι 2 ἰντσῶν, 8 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν, 6 αὐτόματα Τόμσον, 1 ἀσύρματος No 22, 3 ἀσύρματοι No 18 καὶ 20 κτήνη ἐξ ἐπιτάξεως.

Περὶ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας τῆς 13ης Ἰουνίου διλοχία τοῦ 518 Τάγματος ἐξερευνῶσα τὴν περιοχὴν Ματοτσάϊρο συνεπλάκη μεθ' ὁμάδος συμμοριτῶν. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἡ διλοχία ἔσχεν νεκρὸν τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν Πελειάδην Χριστόφορον, πέντε τραυματίας ὁπλίτας καὶ δύο ἀγνοουμένους. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν δὲν ἐξηκριβώθησαν.

Ἐντὸς χρονικοῦ διαστήματος μικροτέρου τοῦ διμήνου ἐσημειώθη καὶ δεύτερον ἀτύχημα εἰς στρατιωτικὴν μονάδα, ἐνισχυτικὸν τῶν προθέσεων τοῦ συμμοριτισμοῦ ὅπως ἐπικρατήσῃ εἰς τὸ Βέρμιον. Οὕτω τὴν 12ην Ἰουλίου διλοχία ὑπέστη αἰφνιδιασμὸν ὑπὸ ἐνεδρευούσης ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως διαλυθέντος τοῦ ἑνὸς λόχου. Ἡ διλοχία ἀποτελουμένη ἐκ λόχου τοῦ 592 Τάγματος καὶ τοιούτου τοῦ 519 Τάγματος, ἐκινήθη τὴν 0600 ἐκ τῆς περιοχῆς Ἄνω Γραμματικοῦ πρὸς Ἁγίαν Φωτεινὴν διὰ δύο φαλάγγων. Ἡ δεξιὰ φάλαγξ (λόχος τοῦ 519 Τάγματος) ἐκινήθη διὰ Τσίκλας πρὸς Ἁγίαν Φωτεινήν, ἡ δὲ ἀριστερὰ (λόχος τοῦ 592 Τάγματος), διὰ βορειοτέρου δρομολογίου πρὸς τὸ αὐτὸ χωρίον. Ἡ ἀριστερὰ φάλαγξ, ἐλλείψει ὁρατότητος λόγῳ τοῦ πυκνοδασωμένου ἐδάφους, ἐνέπεσε βορειοδυτικῶς Ἁγίας Φωτεινῆς εἰς ἐνέδραν καὶ βληθεῖσα δραστικῶς κατὰ μέτωπον καὶ πλευρὸν ἠφνιδιάσθη καὶ διελύθη. Ἡ δεξιὰ φάλαγξ ἅμα ὡς ἔλαβε διὰ τοῦ ἀσυρμάτου γνῶσιν τοῦ ἐπισυμβάντος εἰς τὴν ἀριστερὰν φάλαγγα ἀτυχήματος, ἔσπευσε πρὸς Ἁγίαν Φωτεινήν, ἀλλὰ λόγῳ τῆς μεσολαβούσης ἀποστάσεως ἐβράδυνε καὶ δὲν προέλαβε νὰ βοηθήσῃ. Τὸ 519 Τάγμα (Διοίκησις σὺν δύο λόχοι) εὑρισκόμενον βορειότερον προώθησεν ἕνα λόχον πρὸς τὸ προσβληθὲν τμῆμα. Ὁ λόχος περιωρίσθη εἰς τὴν περισυλλογὴν τῶν ἀνδρῶν καὶ μεταγωγικῶν τοῦ διαλυθέντος τοιούτου, καθ' ὅσον εἶχεν ἐπέλθει τὸ ἀποτέλεσμα καὶ οἱ συμμορῖται εἶχον ἀποσυρθῆ, ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρόν. Ὁ προσβληθεὶς λόχος ἔσχεν 1 νεκρὸν ὁπλίτην καὶ ἀπώλεσεν 1 ὅλμον τριῶν ἰντσῶν καὶ 1 ἀσύρματον No 22 (1).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Β/6, Φ. 1141/Α, Φ.1173/Ε/31, Φ. 1122/Ε/1, Φ. 1123/Α/13.

Ἐπιχείρησις ΚΥΚΝΟΣ (12-20 Ἰουνίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 5)

43. Ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ Σχεδίου ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΚΥΚΝΟΣ (1) ἀπεσκόπει εἰς τὴν πλήρη ἀποδιοργάνωσιν καὶ εἰ δυνατὸν τὴν ἐξόντωσιν τῆς ἐγκατεστημένης εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς Πιερίων καὶ Ὀλύμπου συμμοριακῆς δυνάμεως.

Ἡ ἐπιχείρησις ἀνετέθη ἀπὸ κοινοῦ εἰς τὰ Β' καὶ Γ' Σώματα Στρατοῦ, τῶν ἐνεργειῶν των συντονιζομένων ὑπὸ τῆς Ι Στρατιᾶς, μὲ ἐκτελεστὰς τὰς ΙΙ καὶ ΧΙ Μεραρχίας.

Αἱ διατεθεῖσαι εἰς τὴν ΧΙ Μεραρχίαν δυνάμεις περιελάμβανον τὸ Τακτικὸν Συγκρότημα Κατερίνης μὲ τὰ 513, 515, 614 καὶ 620 Τάγματα Πεζικοῦ, 4 λόχους ὀρεινῶν καταδρομῶν, 3 πεδινὰς πυροβολαρχίας, 1 ὁλμαρχίαν τῶν 4.2" καὶ ἴλην τεθωρακισμένων. Εἰς τὴν διάθεσιν τῆς αὐτῆς Μεραρχίας ἐτέθησαν ἐπίσης τὰ τμήματα Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ τὰ εὑρισκόμενα ἐντὸς τοῦ χώρου ἐνεργείας της, περιοριζομένου ὑπὸ τοῦ Ἀλιάκμονος ποταμοῦ, τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου καὶ τοῦ βορείου Ὀλύμπου.

Ἡ ἐπιχείρησις ἤρχισε τὴν 12ην Ἰουνίου 1947 διὰ προωθήσεως τῆς ΙΙ Μεραρχίας ἀπὸ Νότου πρὸς Βορρᾶν. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον αἱ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς ΧΙ Μεραρχίας 31η Ταξιαρχία (περιοχῆς Γιαννιτσῶν) καὶ 33η Ταξιαρχία (περιοχῆς Ἐδέσσης) ἐλάμβανον καταλλήλους διατάξεις κατὰ μῆκος τοῦ Ἀλιάκμονος ν' ἀπαγορεύσωσι τὴν διαφυγὴν συμμοριτῶν πρὸς Βέρμιον ἢ Πάϊκον. Ὅταν ἡ ΙΙ Μεραρχία ἀφίχθη τὴν 15ην Ἰουνίου ἐπὶ τῆς γραμμῆς Λιτοχώρου-Ἁγίου Δημητρίου (εἴκοσι χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς Κατερίνης), ἡ ΧΙ Μεραρχία προέβη διὰ τμημάτων τοῦ Συγκροτήματος Κατερίνης εἰς τὸν ἀποκλεισμὸν τῶν ἀγουσῶν πρὸς τὰ Πιέρια διαβάσεων.

Ἀπὸ 17ης μέχρις 20ῆς Ἰουνίου ἡ ΧΙ Μεραρχία ἐνήργησε διὰ τοῦ Συγκροτήματος Κατερίνης, τῶν μονάδων ὀρεινῶν καταδρομῶν καὶ τῆς ἀποσπασθείσης ἐκ τῆς ΙΙ Μεραρχίας 32ας Ταξιαρχίας (3 τάγματα) τὴν ἐξερεύνησιν τῶν Πιερίων χωρὶς νὰ σημειωθῇ σοβαρὰ σύγκρουσις πλὴν σποραδικῶν μικροσυμπλοκῶν μὲ ἐλαφρὰς συμμοριακὰς ἀντιστάσεις. Ἀπὸ 20ῆς Ἰουνίου αἱ μετασχοῦσαι τῆς ἐπιχειρήσεως μονάδες ἐπανῆλθον εἰς τὰς καθωρισμένας ζώνας εὐθύνης των. Τὸ Συγκρότημα Κατερίνης ἀπὸ 1ης Ἰουλίου ὑπήχθη ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιχειρήσεως ΚΥΚΝΟΣ δὲν ἱκανοποίησε τὴν Ι Στρατιάν, διότι ἐπετεύχθη μὲν ἡ ἀποδιοργάνωσις καὶ ἐξουθένωσις τῶν ὁμάδων τῆς περιοχῆς Ὀλύμπου, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἡ καταστροφὴ τοῦ συνόλου τῶν συμμοριτῶν.

Αἱ ἐθνικαὶ δυνάμεις ἔσχον 2 νεκροὺς καὶ 13 τραυματίας ὁπλίτας ἐξ ὧν 2 ἐξ ἐκρήξεως νάρκης καὶ 6 ἐκ πτώσεως κεραυνοῦ. Αἱ ἀπώλειαι ἄς ἐπέφερον εἰς τοὺς συμμορίτας αἱ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς ΧΙ Μεραρχίας μονάδες ἀνῆλθον εἰς 16 νεκρούς, 18 συλληφθέντας καὶ 56 παραδοθέντας. Ἐκ τῶν αὐτοαμυνιτῶν τῆς περιοχῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐπιχειρήσεων 1 ἐφονεύθη, 45 συνελήφθησαν καὶ 19 παρεδόθησαν (2).

---

(1) Ἔκδοσις ΓΕΣ /ΔΙΣ «Τὸ Δεύτερον ἔτος τοῦ Ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος 1947».
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1055/Β/5.

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

(Σχεδιάγραμμα 5)

44. Τὴν νύκτα τῆς 7ης πρὸς 8ην Μαΐου 1947 συμμοριακὴ ὁμὰς ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν ἐγκατασταθεῖσαν ὑπὸ τμήματος τοῦ 513 Τάγματος δυτικῶς Κατερίνης. Ἡ ὁμὰς διελύθη ἐγκαταλείψασα τέσσαρας νεκροὺς συμμορίτας.

Τὴν 24ην Μαΐου ὁ 35ος Λόχος Ὀρεινῶν Καταδρομῶν ἐξερευνῶν τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Σκρᾶ (1) ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τμημάτων τῆς εἰς Ἀρχάγγελον διλοχίας τοῦ 511 Τάγματος, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν περὶ τὴν 1515 μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως ὑπὸ τῆς ὁποίας καὶ ἐβλήθη δι' αὐτομάτων ὅπλων καὶ τυφεκίων. Ταυτοχρόνως τμήματα τοῦ 35ου Λ Ο Κ ἐδέχθησαν πυρὰ πολυβόλων καὶ ὅλμων τεταγμένων ἐντὸς τοῦ εἰσερχομένου εἰς τὸ ἡμέτερον ἔδαφος πρὸς τὸ ὕψωμα Σκρᾶ θύλακος τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους. Περὶ τὴν 1750 ὁ 35ος ΛΟΚ ἐβλήθη καὶ πάλιν διὰ ριπῶν πολυβόλου ἐγκατεστημένου ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ θύλακος. Οἱ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Σκρᾶ συμμορῖται πιεσθέντες ἰσχυρῶς ὑπὸ τῶν ἐπιτεθέντων κατ' αὐτῶν στρατιωτικῶν τμημάτων διεσκορπίσθησαν κατὰ μικρὰς ὁμάδας καὶ κατέφυγον εἰς τὸ Γιουγκοσλαυϊκὸν ἔδαφος, ἔνθα ἐθεάθησαν περιφερόμενοι ἐλευθέρως μετὰ Γιουγκοσλαύων ὁπλιτῶν.

Τὸ 513 Τάγμα διενεργοῦν ἐξερεύνησιν εἰς τὸ βόρειον τμῆμα τῶν Πιερίων, συνέλαβε τὴν 25ην Ἰουνίου τρεῖς συμμορίτας.

Τὴν 2αν Ἰουλίου τμῆμα τοῦ 512 Τάγματος συνεπλάκη εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Πάϊκου (1) μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἥτις διέφυγεν ἐν διαλύσει, ἐγκαταλείψασα ἕνα συμμορίτην νεκρὸν καὶ ἕτερον συλληφθέντα. Τὸ στρατιωτικὸν τμῆμα ἔσχε δύο ὁπλίτας νεκρούς.

Κατ' ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν τμήματος τοῦ 515 Τάγματος εἰς τὰ Κεντρικὰ Πιέρια ἐπετεύχθη τὴν 5ην Ἰουλίου ἐπαφὴ μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως. Εἰς τὴν ἀκολουθήσασαν συμπλοκὴν τὸ στρατιωτικὸν τμῆμα ἔσχεν ἕνα ὁπλίτην νεκρόν. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν δὲν ἐξηκριβώθησαν.

Ἕτερον τμῆμα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος συνέλαβε τὴν ἑπομένην παρὰ τὸ δυτικῶς Κατερίνης χωρίον Ῥητίνην τρεῖς συμμορίτας καὶ μίαν συμμορίτισσαν.

Κατὰ συμπλοκὴν τμήματος τοῦ 515 Τάγματος μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος παρὰ τὴν Ἄνω Μηλιάν, δυτικῶς Κατερίνης, ἐφονεύθη τὴν 8ην Ἰουλίου εἷς ὁπλίτης.

Τὴν 13ην Ἰουλίου τμῆμα τοῦ 515 Τάγματος ἐνεργοῦν ἀναγνωριστικῶς ἐπὶ τῶν δυτικῶν κλιτύων τῶν Πιερίων, συνέλαβε τρεῖς συμμορίτας. Τὴν ἑπομένην λόχος τοῦ 513 Τάγματος συνεπλάκη νοτιοδυτικῶς Λιτοχώρου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἥτις καὶ διελύθη. Συνελήφθησαν δύο συμμορῖται. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας 14ης Ἰουλίου, εἰκοσιπενταμελὴς συμμορία ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν ἐγκατασταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ 515 Τάγματος παρὰ τὸ χωρίον Μεσαία Μηλιά. Ἡ συμμορία διελύθη ἐγκαταλείψασα ἐπὶ τόπου τέσσαρας νεκρούς (2).

Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Σώματος Χωροφυλακῆς

45. Αἱ ἐκτελεσθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Σώματος Χωροφυλακῆς ἐπιχειρήσεις κατὰ τὸ δεύτερον τρίμηνον τοῦ 1947, διεξήχθησαν κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς περιοχὰς

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Β/5, Φ. 1122/Ε/1, Φ. 1123/Ε/2.

Χαλκιδικῆς, Νιγρίτης καὶ Κερδυλλίων, ὧν τὴν εὐθύνην εἶχεν ἡ Ἀνωτέρα Διοίκησις Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας.

Εἰς τὴν περιοχὴν Χαλκιδικῆς (1) : Ἀπὸ τῆς 5ης μέχρι τῆς 10ης Ἀπριλίου διεξήχθη εἰς τὸ βορειοδυτικὸν τμῆμα τῆς Χαλκιδικῆς ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΛΗΜΝΟΣ. Κατ' αὐτὴν ἐφονεύθη ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπίλαρχος Μάμαλης Βασίλειος τοῦ 14ου λόχου Χωροφυλακῆς, συνελήφθησαν δύο συμμορῖται καὶ κατεστράφησαν συμμοριακαὶ ἐγκαταστάσεις.

Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη τὴν 29ην Ἀπριλίου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος εἰς τὴν δυτικὴν Χαλκιδικὴν μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τριῶν συμμοριτῶν.

Εἰς ἑτέραν συμπλοκὴν τμήματος Χωροφυλακῆς μετὰ μικροομάδος παρὰ τὸ νοτίως τῆς Βόλβης λίμνης χωρίου Μαραθούσαν, ἐξωντώθη τὴν 8ην Μαΐου εἷς συμμορίτης.

Ἀπὸ 9ης μέχρι 15ης Μαΐου ἐξετελέσθη εἰς τὸ βορειοδυτικὸν τμῆμα Χαλκιδικῆς δευτέρα ἐκκαθαριστικὴ ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΘΡΑΚΗ, διὰ δυνάμεως ἕνδεκα λόχων Χωροφυλακῆς. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιχειρήσεως δὲν ὑπῆρξεν ἱκανοποιητικόν, ἐπιτευχθείσης μόνον τῆς ἐξοντώσεως ἑνὸς συμμορίτου καὶ τῆς συλλήψεως ἑτέρου.

Τμῆμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη τὴν 4ην Ἰουλίου εἰς τὸ ἀνατολικὸν τμῆμα τῆς Χαλκιδικῆς μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν δύο συμμοριτῶν. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς εἷς ἐτραυματίσθη.

Εἰς ἑτέραν συμπλοκὴν παρὰ τὸν Πολύγυρον, ἐφονεύθη τὴν 6ην Ἰουλίου εἷς συμμορίτης. Τὸ τμῆμα Χωροφυλακῆς ἔσχε τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν 8ην Ἰουλίου τμῆμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος εἰς τὴν ἀνατολικὴν Χαλκιδικὴν μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν πέντε συμμοριτῶν.

Ἐκκαθαριστικαὶ ἐνέργειαι ἐκτελεσθεῖσαι τὴν 13ην καὶ τὴν 14ην Ἰουλίου εἰς τὸν νοτιοδυτικῶς Πολυγύρου ὀρεινὸν ἐδαφικὸν χῶρον, ἔσχον ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν ἑπτὰ συμμοριτῶν. Τὰ μετασχόντα τμήματα Χωροφυλακῆς ἔσχον ἕνα νεκρὸν καὶ δύο τραυματίας ὁπλίτας (2).

Εἰς τὴν περιοχὴν Κερδυλλίων (3) : Ἀπὸ 20ῆς Μαΐου ἤρχισεν ἐκκαθαριστικὴ ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΘΡΑΚΗ. Αὕτη ἀπετέλεσε συνέχειαν τῆς ὑπὸ τὸ αὐτὸ συνθηματικὸν ἐκτελεσθείσης εἰς τὴν περιοχὴν Χαλκιδικῆς καὶ διεξήχθη διὰ τῆς αὐτῆς ἐξ ἕνδεκα λόχων δυνάμεως. Ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπῆρξεν ἡ ἐξόντωσις ἑπτὰ συμμοριτῶν. Ἕτεροι δύο συμμορῖται παρεδόθησαν.

Τὴν 16ην Ἰουνίου τμῆμα Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἐφόνευσε κατόπιν συμπλοκῆς τέσσαρας συμμορίτας. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν ΜΑΥ δύο ἐτραυματίσθησαν.

Κατὰ τὴν συμπλοκὴν συναφθεῖσαν τὴν 17ην Ἰουνίου μεταξὺ τμήματος Χωροφυλακῆς καὶ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἡ ὁμὰς διέφυγε ἐγκαταλείψασα δύο νεκρούς, 20 κτήνη φόρτου καὶ ἱκανὸν ἀριθμὸν σφαγίων.

Τὴν 19ην ἰδίου μηνός, εἰς συμπλοκὴν τμήματος Χωροφυλακῆς μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἐξωντώθη εἷς συμμορίτης καὶ συνελήφθησαν ἕτεροι δύο.

Εἰς διενεργηθεῖσαν ἀπὸ 2ας μέχρι 4ης Ἰουλίου ἐξερεύνησιν ὑπὸ λόχου Χωροφυλακῆς ἐλήφθη ἐπαφὴ μὲ ὁμάδα συμμοριτῶν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν

(1) Σχεδιάγραμμα 6.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Β/5, Φ. 1122/Ε/1.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.

συμπλοκὴν ἡ ὁμὰς ἔσχε δύο νεκρούς. Ἕτερος συμμορίτης παρεδόθη. Ἐκ τοῦ λόχου ἐτραυματίσθησαν δύο χωροφύλακες. Κατεστράφησαν συμμοριακαὶ ἐγκαταστάσεις καὶ ἀνευρέθησαν ἐντὸς κρύπτης ἓξ αὐτόματα ὅπλα, εἷς ἀντιαρματικὸς ἐκτοξευτὴς καὶ ποσότητες πυρομαχικῶν καὶ ἐκκρηκτικῶν ὑλῶν.

Εἰς τὴν περιοχὴν Νιγρίτης (1): Ἀπόσπασμα χωροφυλακῆς συνεπλάκη τὴν 8ην Ἰουνίου δυτικῶς τῆς Νιγρίτης μὲ συμμοριακὴν ὁμάδα καὶ ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν ἐννέα συμμοριτῶν. Εἰς τὸν αὐτὸν χῶρον ἐξωντώθησαν τὴν ἑπομένην ἕτεροι τρεῖς συμμορῖται. Ἐκ τοῦ ἀποσπάσματος ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὴν 12ην Ἰουνίου ὁμὰς συμμοριτῶν ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν Χωροφυλακῆς ἐγκατεστημένην πλησίον τῆς Νιγρίτης καὶ ἀπώλεσε δύο συμμορίτας φονευθέντας. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐφονεύθη κατὰ συμπλοκὴν εἷς συμμορίτης καὶ ἕτερος συνελήφθη.

Τὴν νύκτα τῆς 13ης πρὸς τὴν 14ην Ἰουνίου ὁμὰς συμμοριτῶν ἐνέπεσε καὶ πάλιν εἰς ἐνέδραν Χωροφυλακῆς, ἐγκατεστημένην νοτιοδυτικῶς τῆς αὐτῆς πόλεως. Οἱ συμμορῖται ἔσχον δύο νεκρούς, τὸ δὲ τμῆμα τῆς ἐνέδρας δύο τραυματίας χωροφύλακας.

Τὴν 17ην τοῦ ἰδίου μηνὸς τμῆμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη νοτιοδυτικῶς τῆς Νιγρίτης μὲ μικροομάδα, ἥτις ἀπώλεσε ἕνα συμμορίτην νεκρὸν καὶ δύο συλληφθέντας.

Τὴν 22αν Ἰουνίου λόχος Χωροφυλακῆς ἐξερευνῶν τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Βερτίσκου, ἀνεῦρεν ἀποθήκην περιέχουσαν ἕνδεκα ὁπλοπολυβόλα Μπρὲν καὶ διάφορα ὑλικά.

Εἰς τὴν περιοχὴν Κιλκίς: Λόχος Χωροφυλακῆς ἐξερευνῶν ὕποπτον περιοχὴν νοτιοανατολικῶς τῆς πόλεως, συνεπλάκη τὴν 18ην Ἰουνίου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἥτις ἀπώλεσεν ἓξ συμμορίτας νεκροὺς καὶ τρεῖς συλληφθέντας.

Τὴν 27ην ἰδίου μηνὸς ἐφονεύθη ὑπὸ τμήματος Χωροφυλακῆς δυτικῶς Κιλκὶς ὁ ὁμαδάρχης συμμοριακῆς ὁμάδος.

Εἰς τὰς περιοχὰς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης: Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ἐξώντωσε τὴν 25ην Ἀπριλίου εἰς τὴν νῆσον Θάσον τὸν ἀρχισυμμορίτην Φωτιάδην.

Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη τὴν 9ην Ἰουνίου παρὰ τὰς Σάππας Κομοτινῆς (2) μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ὁμαδάρχου.

Τὴν ἑπομένην ἡμέραν διμοιρία κυνηγῶν ἐξώντωσε παρὰ τὰς Φέρρας Ἔβρου τρεῖς συμμορίτας καὶ συνέλαβεν ἑτέρους δύο (3).

Συμμετοχὴ τῆς Ἀεροπορίας

46. Ἡ ἀεροπορία μετέσχεν ἐνεργῶς τῶν ἐπιχειρήσεων, διενεργήσασα τακτικὰς ἀναγνωρίσεις καὶ προσβολὰς συμμοριακῶν συγκεντρώσεων καὶ ὑπόπτων στόχων.

Ἀεροπλάνον τύπου Χάρβαρτ ἐκτελοῦν τὴν 23ην Ἰουνίου τακτικὴν ἀναγνώρισιν ὑπεράνω τοῦ Καϊμακτσαλάν, κατέπεσε φλεγόμενον ἐπὶ τοῦ ὀρεινοῦ τούτου ὄγκου καὶ εἰς θέσιν περὶ τὰ δώδεκα χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς τῆς Βεγορίτιδος λίμνης. Τοῦ ἀεροσκάφους ἐπέβαινον οἱ Ἀνθυποσμηναγοὶ Ταγκαλίδης καὶ Νεοχωρίτης (4).

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ Φ. 1055/Β/5. Φ. 1122/Ε/1.
(4) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1122/Ε/1.

Ἀπώλειαι

47. Αἱ ἀπώλειαι τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κατὰ τὸ δεύτερον τρίμηνον τοῦ 1947 ὑπῆρξαν αἱ ἀκόλουθοι :

Ἀξιωματικοὶ νεκροὶ 11, τραυματίαι 6 καὶ ἀγνοούμενοι 3.
Ὁπλῖται νεκροὶ 90, τραυματίαι 146 καὶ ἀγνοούμενοι 66.
Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς 788 ἐξ ὧν 498 νεκροί, 223 συλληφθέντες καὶ 67 παραδοθέντες (1).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1008/Γ/1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙΙ

Η ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΚΟΠΗΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ «ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ» ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Κατάστασις εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα. Σημαντικά τινα γεγονότα

48. Τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ Αὐγούστου 1947 παρητήθη ἡ ὑπὸ τὸν Μάξιμον Κυβέρνησις. Μετὰ ἀποτυχοῦσαν προσπάθειαν σχηματισμοῦ νέας κυβερνήσεως ὑπὸ τοῦ πλειοψηφοῦντος ἐν τῇ Βουλῇ Λαϊκοῦ Κόμματος, ἐσχηματίσθη τοιαύτη ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Θεμιστοκέους Σοφούλη, διὰ συνεργασίας Φιλελευθέρων—Λαϊκῶν.

Τὸν αὐτὸν μῆνα ἡ κομμουνιστικὴ ἡγεσία μὴ δυνηθεῖσα νὰ σχηματίσῃ ἰδίαν Κυβέρνησιν, προέβη εἰς τὴν διαμόρφωσιν ἰδιαζούσης καταστάσεως, πρὸς ἐπισημοποίησιν τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν της ἐνεργειῶν. Διὰ μεταδοθέντος ἀπὸ ραδιοφώνου διαγγέλματος τοῦ κομμουνιστοσυμμορίτου ἀρχηγοῦ Μάρκου Βαφειάδη, καθίστατο γνωστὸν ὅτι μέχρι σχηματισμοῦ προσωρινῆς δημοκρατικῆς κυβερνήσεως ἡ κεντρικὴ ἐξουσία θὰ ἤσκεῖτο ὑπὸ τοῦ συμμοριακοῦ γενικοῦ ἀρχηγείου. Αἱ ὑπὸ τούτου ἐκδιδόμεναι πράξεις θὰ ὑπεβάλλοντο ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς «συγκληθησομένης ἐν καιρῷ ἐθνοσυνελεύσεως» (1).

49. Ὡς πρὸς τὴν διαμορφωθεῖσαν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρίτου τριμήνου 1947 γενικὴν κατάστασιν εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα, ἡ ἐνδιαφερομένη διοίκησις τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἔκρινε ταύτην ὡς ἥκιστα εὐχάριστον. Ὑποβληθεῖσα ἀπὸ 24ης Ἰουλίου σχετικὴ ἀναφορὰ της πρὸς τὴν Ι Στρατιὰν (2) διελάμβανεν ὅτι: Ἡ μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἀναστολὴν τοῦ Σχεδίου ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ ληφθεῖσα ὑπὸ τῆς Στρατιωτικῆς Ἡγεσίας ἀπόφασις, νὰ μὴ συμπεριληφθῇ ἡ ἀνατολικῶς τοῦ Ἀξιοῦ ποταμοῦ περιοχὴ εἰς τὸν κύκλον ἀμέσου ἐνδιαφέροντος καὶ συντόμου ἐκκαθαρίσεως, ἐπιβληθεῖσα ὡς κατάστασις ἀνάγκης, ἤθελεν ἀποβῇ ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ συμμοριτισμοῦ. Ἡ παρατεινομένη δὲ ἀποστέρησις τοῦ Σώματος Στρατοῦ ἐκ τῶν ἀποσπασθεισῶν ταξιαρχιῶν του, ἀπέβαινεν εἰς βάρος τῆς ἰσχύος του διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν ἀντιμετώπισιν τῶν συμμοριτῶν, ἐντὸς χώρου ἐκτεινομένου ἐκ τοῦ Καϊμακτσαλὰν μέχρι τοῦ Ἕβρου. Τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα ἐνισχυόμενα, ἐξοπλιζόμενα καὶ ἀνεφοδιαζόμενα ὑπὸ τῶν βορείων γειτόνων, εἶχον πρὸς τούτοις τὸ πλεονέκτημα τῆς ἀσφαλείας, διὰ τῆς ἐλευθέρας εἰσόδου των εἰς τὰ ξένα ἐδάφη ὁσάκις ἐπιέζοντο. Ἀλλὰ καὶ ἡ παρὰ τὴν μεθόριον παραμονή των παρεῖχεν εἰς αὐτὰ ἀσφάλειαν, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐστήριζον ἐπ' αὐτῆς τὰ νῶτα των, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπέφευγον τὴν δρᾶσιν τοῦ τε πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας. Καὶ τοῦτο λόγῳ τῶν ἐπιβληθέντων περιορισμῶν εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν ὅπλων τούτων ἐντὸς τῆς παραμεθορίου ζώνης, πρὸς ἀποφυγὴν διπλωματικῶν ἐπιπλοκῶν. Τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα παρεῖχον εἰς τοὺς συμμορίτας τὴν εὐκαιρίαν δημιουργίας σοβαρῶν ζητημάτων, εἰς βάρος τῆς ἀσφαλείας τῶν βορείων περιοχῶν.

---

(1) Ἔκδοσις ΓΕΣ/ΔΙΣ «Τὸ Δεύτερον ἔτος τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος 1947».
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1041/Α.

Τὰ διατιθέμενα ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος στρατεύματα ἠγωνίσθησαν δραστηρίως ἐπὶ ἔτος. Παρέμειναν δὲ τὰ ἴδια χωρὶς τὴν δυνατότητα ἀντικαταστάσεως ἢ παροχῆς ἀναπαύσεως, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν συνεχῆ ἐπαύξησιν τῆς κοπώσεως.

Περαῖνον τὴν ἔκθεσιν, τὸ Σῶμα Στρατοῦ ἐζήτει τὴν ἐνίσχυσίν του καὶ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἀποσπασθεισῶν ταξιαρχιῶν, ἵνα δυνηθῇ καὶ συνεχίσῃ ἀποτελεσματικῶς τὸν ἀγῶνα.

Ἡ Ι Στρατιὰ ἐνέκρινεν ὅπως τὸ Σῶμα Στρατοῦ χρησιμοποιήσῃ ὁλόκληρον τὴν ἐν τῇ περιοχῇ του σταθμεύουσαν 32ην Ταξιαρχίαν, ἥτις ἐτέλει εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Στρατιᾶς, διὰ τὴν διεξαγωγὴν ἐπιχειρήσεων καθωρισμένου χρόνου. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐπιχειρήσεων μία ταξιαρχία θὰ παρέμενε συγκεντρωμένη καὶ ἑτοιμοκίνητος ἵνα χρησιμοποιηθῇ ὑπὸ τῆς Στρατιᾶς ἀλλαχοῦ, εἰς περίπτωσιν ἐκτάκτου ἀνάγκης.

Αἱ λοιπαὶ ἐπελθοῦσαι μεταβολαὶ εἰς τὴν δύναμιν καὶ διάρθρωσιν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ δὲν ὑπῆρξαν σημαντικαί. Εἰς τὴν διατεθεῖσαν αὐτῷ 51ην Ταξιαρχίαν (Διοίκησις–Ἐπιτελεῖον) ἀνέθεσε τὴν εὐθύνην ἐδαφικῆς ζώνης μὲ βόρειον ὅριον τὴν ἀρχομένην περὶ τὰ ἑπτὰ χιλιόμετρα βορείως Ναούσης καὶ ἀπολήγουσαν εἰς τὸν Θερμαϊκὸν Κόλπον, παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀλιάκμονος γραμμήν. Ἀνατολικὸν τοιοῦτον τὴν θάλασσαν, δυτικὸν δὲ καὶ νότιον τὰ ὅρια τοῦ Σώματος Στρατοῦ. Διὰ τὴν πλαισίωσιν τῆς Ταξιαρχίας διετέθησαν τὸ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς XI Μεραρχίας 592 Τάγμα καὶ τὸ 615 Τάγμα ἐκ τῆς 31ης Ταξιαρχίας ἥτις παρέμεινε μὲ δύο τάγματα. Ἐπίσης τὰ 513 καὶ 620 Τάγματα τοῦ Τακτικοῦ Συγκροτήματος Κατερίνης ὅπερ διελύθη ἀπὸ 15ης Σεπτεμβρίου. Τὸ 515 Τάγμα τοῦ Συγκροτήματος τούτου ἐπανῆλθεν εἰς τὴν 32αν Ταξιαρχίαν εἰς ἣν ἀνῆκε. Λόγῳ τῆς ἐκτάσεως τῆς ζώνης εὐθύνης, τῆς ὑπαγομένης ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Σώματος Στρατοῦ 51ης Ταξιαρχίας, συνεστήθη ἡ Συντονιστικὴ Διοίκησις Κατερίνης διὰ τὸν συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν τῶν εἰς τὰς περιοχὰς Πιερίων καὶ Ὀλύμπου μονάδων. Εἰς τὸ Σῶμα Στρατοῦ διετέθη τὸ σταθμεῦον εἰς Ἀλεξανδρούπολιν 603 Τάγμα, ἀλλ' ἀφῃρέθη ἀντιστοίχως τὸ 614 τοιοῦτον διατεθὲν εἰς τὴν 61ην Ταξιαρχίαν τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ. Διὰ τοῦ μεταφερθέντος εἰς Σιδηρόκαστρον 603 Τάγματος ἐνισχύθη ἡ 35η Ταξιαρχία. Ἀφιχθὲν εἰς Θεσσαλονίκην ἐτέθη ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Σώματος Στρατοῦ τὸ 131 Σύνταγμα Ὀρειβατικοῦ Πυροβολικοῦ (Διοίκησις σὺν μοῖρα). Ἀπὸ 10ης Αὐγούστου τὸ Στρατηγεῖον τῆς XI Μεραρχίας ἐγκατεστάθη εἰς Χαλκηδόνα, ὁδικὸν κόμβον ἐπὶ τῆς ἀπὸ Θεσσαλονίκης πρὸς Κοζάνην Ἐθνικῆς ὁδοῦ ἐξ οὗ διακλαδίζεται ἡ πρὸς Φλώριναν ἁμαξιτή. Κατὰ τὸν Αὔγουστον μῆνα συνεκροτήθη παρ' ἑκάστῃ Μεραρχίᾳ ἀνὰ μία ἔφιππος ἴλη δυνάμεως 100 ἀνδρῶν.

Ἐξ ἀντιθέτου πλευρᾶς ἐσημειώθη κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ τρίτου τριμήνου 1947 αὐξομείωσις τῆς συμμοριακῆς δυνάμεως. Περὶ τὸ τέλος Ἰουλίου αὕτη παρέμεινεν εἰς τὰς 7000. Κατ' Αὔγουστον ἀνῆλθεν εἰς 8300. Ἡ αὔξησις προῆλθεν ἐκ βιαίας στρατολογίας καὶ εἰσόδου μικροομάδων μὲν ἐκ Μπούλκες τῆς Γιουγκοσλαυΐας, μειζόνων δὲ τοιούτων ἐκ Βουλγαρίας. Περὶ τὸ τέλος Σεπτεμβρίου ἡ δύναμις τῶν συμμοριτῶν ἐσημείωσε μείωσιν κατὰ 1000 περίπου, ὀφειλομένην εἰς τὰς ἐκ τῶν ἐπιχειρήσεων ἀπωλείας καὶ μετακινήσεις συγκροτημάτων ὡς τοῦ Ὀρέστη ἐκ τοῦ Ἀρχηγείου Πάϊκου–Καϊμακτσαλὰν καὶ τοῦ Νίκου ἐκ τοῦ Ἀρχηγείου Κρουσίων–Μπέλες εἰς περιοχὰς τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον συνεκροτήθησαν δύο νέα ἀρχηγεῖα. Τὸ Ἀρχηγεῖον Καβάλας, συσταθὲν περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Ξάνθης περιοχὴν ἐπεκτεινόμενον μέχρι τῆς παρὰ τὸν κάτω ροῦν τοῦ Νέστου δασώδη τοιαύτην τοῦ Κοτζᾶ Ὀρμάν. Τὸ ἀρχηγεῖον τοῦτο τεθὲν ὑπὸ τὴν διοί-

κησιν τοῦ ἀρχισυμμορίτου Μαύρου, εἶχεν ἀρχικὴν δύναμιν 150 συμμοριτῶν, αὐξηθεῖσαν περὶ τὸ τέλος Σεπτεμβρίου εἰς 250. Τὸ Ἀρχηγεῖον Μενοικίου ἢ Ἀλῆ Μπαμπᾶ συνεστήθη κατὰ Σεπτέμβριον εἰς τὰς βορείως καὶ βορειοανατολικῶς Σερρῶν ὀρεινὰς περιοχὰς Μενοικίου–Βροντοῦς. Τοῦτο εἶχε δύο συγκροτήματα συνολικῆς δυνάμεως 650 συμμοριτῶν. Τὰ Συγκροτήματα Μενοικίου ὑπὸ τὸν Ραφτούδην καὶ τὸ Συγκρότημα Ἀλῆ Μπαμπᾶ ὑπὸ τὸν Βλαχογιῶργον (1).

Ἐνέργειαι συμμοριτῶν

50. Περὶ τὴν 0430 τῆς 19ης Ἰουλίου 1947 ἰσχυρὰ δύνάμις συμμοριτῶν κατέλαβε τὰ μεταξὺ τῶν χωρίων Πολυκάρπης καὶ Ἀψάλου (2) ὑψώματα, νοτίως Ἀριδαίας, μὲ προφανεῖς προθέσεις προσβολῆς τῶν χωρίων τούτων. Ὁ σταθμεύων εἰς Ἄψαλον 37ος Λόχος Ὀρεινῶν Καταδρομῶν ἐνεργήσας δραστηρίως, μετὰ τοῦ τμήματος ΜΑΥ τοῦ αὐτοῦ χωρίου, ἐξηνάγκασε κατόπιν τριώρου ἀγῶνος τοὺς συμμορίτας νὰ παραιτηθῶσι τοῦ σκοποῦ των καὶ νὰ συμπτυχθῶσι πρὸς Δυσμάς. Ὁ λόχος ἔσχεν ἕνα νεκρὸν ὁπλίτην.

Τὴν 20ὴν Ἰουλίου ἰσχυραὶ κομμουνιστοσυμμορίαι ἐπέδραμον κατὰ τῆς Νέας Σάντας (2) ἐπὶ τῆς ἀπὸ Θεσσαλονίκης πρὸς Κιλκὶς ἁμαξιτῆς ὁδοῦ καὶ τοῦ ἀνατολικῶς ταύτης κειμένου χωρίου Κριθιᾶς. Οἱ ἄνδρες τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ τμήματος ΜΑΥ Νέας Σάντας συνεπτύχθησαν μαχόμενοι ἐκτὸς τοῦ χωρίου. Οἱ συμμορῖται εἰσελθόντες ἐντὸς αὐτοῦ παρέδωκαν εἰς τὸ πῦρ τὸ κοινοτικὸν κατάστημα, τὸν σταθμὸν Χωροφυλακῆς καὶ δέκα ἑπτὰ οἰκίας. Εἰς Κριθιὰν διήρπασαν τρόφιμα καὶ εἴδη ἱματισμοῦ. Ἀπήγαγον δὲ ἑπτὰ χωρικούς, στρατολογηθέντας βιαίως. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν βραχεῖαν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 2 ἄνδρες τοῦ τμήματος ΜΑΥ, 1 χωρικὸς καὶ ἐτραυματίσθησαν 3 γυναῖκες. Ἀποσταλεὶς ἐκ Θεσσαλονίκης Λόχος Ὀρεινῶν Καταδρομῶν συνέλαβε πλησίον τῆς Κριθιᾶς τρεῖς συμμορίτας. Ἕτερον τμῆμα ἀποσταλὲν ὑπὸ τῆς 37ης Ταξιαρχίας ἐκ Κιλκίς, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μὲ ὁμάδα συμμοριτῶν ἥτις διέφυγεν, ἐγκαταλείψασα ἕνα νεκρόν.

Τὴν ἑπομένην 21ην Ἰουλίου ἰσχυρὰ συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Κάτω Βροντοῦς (3). Ἀποσταλεὶς δι' αὐτοκινήτων λόχος τοῦ 603 Τάγματος ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν, τραυματισθέντων τοῦ διμοιρίτου καὶ ἑνὸς ὁπλίτου τῆς προπορευομένης διμοιρίας. Οἱ συμμορῖται ἔκαυσαν τὸ ἐγκαταλειφθὲν ὑπὸ τῆς διμοιρίας ὄχημα καὶ ἀπήγαγον τὸν ὁδηγόν του. Πρὶν ἢ ἀποσυρθῶσιν ἐκ τοῦ χωρίου ἔθεσαν πῦρ εἰς τριακοντάδα οἰκιῶν.

Τὴν νύκτα τῆς ἰδίας ἡμέρας 400 περίπου συμμορῖται προσέβαλον τὴν Νιγρίταν, προξενήσαντες σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς τοὺς κατοίκους, ἀνελθούσας εἰς τριάκοντα νεκροὺς καὶ ἐννέα τραυματίας. Ἡ φρουροῦσα τὴν πόλιν δύναμις Χωροφυλακῆς ἔσχε δύο τραυματίας καὶ δύο ἀγνοουμένους ὁπλίτας. Ἐπυρπολήθησαν δέκα πέντε οἰκίαι. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν ἕνα νεκρόν.

Τὴν 27ην Ἰουλίου προσεβλήθησαν εἰς τὴν περιοχὴν Ροδοπόλεως (3) τὰ χωρία Φιλήρα καὶ Θεοδωρίτσι. Ἐλεηλατήθησαν 95 οἰκίαι καὶ ἁφηρέθησαν περὶ τὰ 100 ζῶα.

Τὴν 30ὴν Ἰουλίου προσεβλήθη ἀνεπιτυχῶς ἀκραία συνοικία τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως. Οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες δύο νεκρούς.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1059/Β, Φ. 1064/1.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν προσεβλήθη ὁ σταθμεύων εἰς Φέρρας Ἔβρου λόχος Χωροφυλακῆς. Οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν ἐπιτυχῶς. Ἐτραυματίσθησαν δύο χωροφύλακες καὶ ἀπετεφρώθησαν δύο οἰκίαι. Ἑτέρα συμμορία προσέβαλε κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τὸ χωρίον Λάβαρα Σουφλίου, ἀποκρουσθεῖσα τελικῶς ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ. Ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐπυρπολήθησαν τεσσαράκοντα οἰκίαι ἐθνικοφρόνων καὶ τὸ κτίριον τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ. Αἱ ἀπώλειαι ἦσαν 2 νεκροὶ καὶ 1 ἀγνοούμενος ἄνδρες ΜΑΥ καὶ 1 τραυματίας ἐνωμοτάρχης, ἐκ δὲ τῶν κατοίκων 1 ἀνήρ, 2 γυναῖκες καὶ 2 παιδία νεκροί.

51. Τὴν νύκτα τῆς 1ης πρὸς τὴν 2αν Αὐγούστου, ἰσχυρὰ συμμορία προσέβαλε τὸ Λευκοχώριον (1) νοτιανατολικῶς Κιλκίς. Τοῦ χωρίου ἠμύνθη τμῆμα Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ. Οἱ συμμορῖται ἀφοῦ ἔθεσαν πῦρ εἰς εἰκοσάδα οἰκιῶν καὶ ἐξετέλεσαν τρεῖς χωρικούς, συνεπτύχθησαν πρὸς Κρούσια, ἐγκαταλείψαντες ἑπτὰ νεκρούς. Τὰ τμήματα Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἔσχον τρεῖς νεκροὺς καὶ ἐννέα τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν 5ην Αὐγούστου ἐφονεύθη ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης εἰς τὴν περιοχὴν Καβάλας ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς Μηχανικοῦ τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας Ἀθανασίου Δημήτριος.

Τὴν νύκτα τῆς 5ης πρὸς τὴν 6ην Αὐγούστου ἰσχυρὰ συμμορία ἐπέδραμε κατὰ τοῦ νοτίως Κιλκὶς χωρίου Πεδινοῦ (2). Οἱ συμμορῖται ἔθεσαν πῦρ εἰς εἴκοσιν ἑπτὰ οἰκίας καὶ ἐστρατολόγησαν βιαίως ἐξ χωρικούς. Τμήματα τῆς 37ης Ταξιαρχίας κινηθέντα ἐκ Κιλκὶς ἐπετέθησαν κατὰ τῶν συμμοριτῶν οἵτινες συνεπτύχθησαν, ἐγκαταλείψαντες δώδεκα νεκρούς. Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης. Κατὰ τὴν ἰδίαν νύκτα προσεβλήθη ἀνεπιτυχῶς τὸ εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν χωρίον Τέρπυλλος.

Περὶ τὴν 2200 τῆς 6ης Αὐγούστου ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις προσέβαλε τὴν Νιγρίταν. Ἡ ἐντὸς τοῦ κατωκημένου τόπου σταθμεύουσα δύναμις Χωροφυλακῆς ἀπέκρουσεν ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ἀπεχώρησαν ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει ἀποσταλεισῶν ἐκ Σερρῶν ἐνισχύσεων. Τὰ τμήματα Χωροφυλακῆς ἔσχον ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν ὁπλίτας.

Τὴν 2300 τῆς ἀνωτέρω ἡμέρας συμμοριακὸν συγκρότημα τοῦ ἀρχηγείου Ξάνθης προσέβαλεν ἀνεπιτυχῶς τὸν σταθμὸν Χωροφυλακῆς Ἰάσμου (3) ἀνατολικῶς Ξάνθης. Οἱ συμμορῖται παραδόσαντες εἰς τὸ πῦρ τὸ κοινοτικὸν κατάστημα, ἐξ οἰκίας καὶ τρία καταστήματα ἀνήκοντα εἰς παραδοθέντας συμμορίτας, ἀπεχώρησαν. Ἐκ τῶν ὁπλιτῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς εἷς ἐφονεύθη καὶ δύο ἐτραυματίσθησαν.

Συμμορία ἐπιχειρήσασα νὰ εἰσέλθῃ τὴν νύκτα τῆς 7ης Αὐγούστου εἰς τὸ περὶ τὰ ἓξ χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Σερρῶν χωρίον Χριστὸν (2) ἐνέπεσεν εἰς ἐγκατασταθεῖσαν ὑπὸ τμήματος τοῦ 561 Τάγματος ἐνέδραν καὶ διελύθη, ἐγκαταλείψασα δύο νεκρούς. Ἐκ τῶν ὁπλιτῶν εἷς ἐτραυματίσθη.

Δύναμις τοῦ κομμουνιστοσυμμοριακοῦ Ἀρχηγείου Χολομόντα ἐπιδραμοῦσα τὸ μεσονύκτιον τῆς 8ης Αὐγούστου εἰς τὸ βορειοδυτικῶς Πολυγύρου χωρίον Ἅγιον Πρόδρομον (4) προσεβλήθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τμήματος Χωροφυλακῆς καὶ ἀπεχώρησεν ἐν διαλύσει, ἐγκαταλείψασα ἕνα νεκρόν. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἐτραυματίσθησαν τέσσαρες.

---

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.
(4) Σχεδιάγραμμα 6.

Αὐτοκίνητον τῆς Χωροφυλακῆς κινούμενον τὴν 9ην Αὐγούστου ἐπὶ τῆς ἀπὸ Θεσσαλονίκης πρὸς Πολύγυρον ὁδοῦ, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν ἐγκατασταθεῖσαν ὑπὸ συμμοριτῶν παρὰ τὸ 66ον χιλιόμετρον. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων τοῦ ὀχήματος χωροφυλάκων εἷς ἐφονεύθη καὶ δύο ἐτραυματίσθησαν.

Τὴν νύκτα τῆς 9ης πρὸς τὴν 10ην Αὐγούστου συμμοριακὴ ὁμὰς εἰσελθοῦσα εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Θεσσαλονίκης – Κιλκὶς χωρίον Βάλτους (1), ἔθεσε πῦρ εἰς πέντε οἰκίας καί τινας ἀχυρῶνας. Κατὰ τὴν ἀποχώρησίν της ἡ ὁμὰς ἐνέπεσεν εἰς ἐγκατασταθεῖσαν ὑπὸ τμήματος ΜΑΥ ἐνέδραν καὶ ἔσχε δύο νεκροὺς συμμορίτας (2).

52. Περὶ τὴν 0150 τῆς 10ης Αὐγούστου ἰσχυρὰ δύναμις τοῦ ἀρχηγείου Ἔβρου ἐπετέθη κατὰ τοῦ σταθμεύοντος εἰς Πεντάλοφον τοῦ Τριγώνου Ἄρδα (3) λόχου τοῦ 551 Τάγματος. Ταὐτοχρόνως ἀπησχολήθη διὰ πυρῶν ἡ σταθμεύουσα εἰς Κυπρῖνον διοίκησις τοῦ Τάγματος. Ἡ κατὰ τοῦ λόχου Πενταλόφου ἐπίθεσις κατηυθύνθη ἐν ἀρχῇ κατὰ τῶν ἐπὶ τῆς δυτικῆς παρυφῆς τοῦ χωρίου φυλακίων, ἅτινα διετήρησαν σταθερῶς τὰς θέσεις των. Μετέπειτα ἐπεξετάθη καὶ κατὰ τοῦ ἐπὶ τῆς νοτίας παρυφῆς φυλακίου ὅπερ, ἀμυνθὲν μέχρις ἐξαντλήσεως τῶν πυρομαχικῶν του, συνεπτύχθη πρὸς τὴν ἔδραν τοῦ λόχου. Οἱ ἄνδρες τοῦ φυλακίου τούτου ἀνεφοδιασθέντες εἰς πυρομαχικὰ ἀνεκατέλαβον τὴν ἐγκαταλειφθεῖσαν θέσιν των. Οἱ συμμορῖται διεισδύσαντες διὰ τῶν μεταξὺ τῶν φυλακίων διακένων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ χωρίου, ἐπλησίασαν τὸν στρατωνισμὸν τοῦ λόχου, καθ' οὗ ἔβαλον σφοδρῶς διὰ βαρέων ὅπλων. Ὁ λόχος ἀντέδρασε διὰ καταιγισμοῦ πυρός, ματαιώσας τὰς πρὸς ἀνατροπήν του καταβληθείσας προσπαθείας καὶ ἐξηνάγκασε τελικῶς τοὺς συμμορίτας νὰ συμπτυχθῶσι. Ἡ διοίκησις τοῦ Τάγματος εὐθὺς ὡς ἐξεδηλώθη ἡ ἐπίθεσις διέταξε τὸν εἰς Ὀρμένιον σταθμεύοντα λόχον της νὰ κατευθυνθῇ ἐσπευσμένως εἰς Πεντάλοφον καὶ ἀποκόψῃ τὴν πρὸς Βουλγαρίαν διαφυγὴν τῶν ἐπιδρομέων. Συγχρόνως διέθεσεν ἐκ τῆς ἕδρας της δύο διμοιρίας ὑπὸ τὸν Λοχαγὸν Μανωλόπουλον, εἰς ὃν ἔδωκεν ἐντολὴν ὅπως κινούμενος πρὸς τὸ 40ὸν παραμεθόριον φυλάκιον προσβάλῃ τὰ νῶτα τῶν συμμοριτῶν, ἀπαγορεύων συγχρόνως τὴν πρὸς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος σύμπτυξιν αὐτῶν. Ὁ λόχος Ὀρμενίου κινηθεὶς ταχέως πρὸς τὸ χωρίον Παλαίστραν καὶ νοτίως τούτου, προσέβαλε παρὰ τὴν θέσιν Τσαΐρια τοὺς συμπτυχθέντας ἐκ Πενταλόφου συμμορίτας, οἵτινες κατατμηθέντες εἰς ὁμάδας κατέφυγον εἰς τὴν πρὸ τοῦ 40οῦ φυλακίου δασώδη ἔκτασιν καὶ εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος. Ὁ λόχος συνενωθεὶς μετὰ τοῦ λόχου Πενταλόφου συνέχισε τὴν καταδίωξιν μέχρι τῆς 0700. Ὁ Λοχαγὸς Μανωλόπουλος διελθὼν μετὰ τῶν δύο διμοιριῶν του τὸν Ἄρδαν ποταμὸν παρὰ τὸ χωρίον Μηλέαν, ἐκινήθη κατὰ μῆκος τῆς μεθορίου πρὸς τὸ 40ὸν φυλάκιον. Περὶ τὴν 0600 διῆλθε πρὸ τοῦ 12ου Βουλγαρικοῦ φυλακίου, ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν Βουλγάρων στρατιωτῶν. Ἀφιχθεὶς περὶ τὴν 0630 πρὸ τοῦ 40οῦ φυλακίου ἐδέχθη πυρὰ μυδραλλίων καὶ ὁπλοπολυβόλων συμμοριτῶν ἐγκατεστημένων εἰς ὑπάρχοντα πολυβολεῖα καὶ ἐνδιαμέσως αὐτῶν. Αἱ διμοιρίαι ἀνέτρεψαν δι' ἐπιθέσεως τοὺς ἐκτὸς τῶν πολυβολείων συμμορίτας, ἀλλ' ἐξηναγκάσθησαν νὰ διακόψωσι τὴν ἐπίθεσιν καὶ ν' ἀποσυρθῶσι πρὸς Πεντάλοφον, διότι πλὴν τῶν δραστικῶν πυρῶν τῶν συμμοριτῶν ἐδέχθησαν εἰς τὰ νῶτα των πυρὰ τυφεκίων καὶ πολυβόλων ἐκ τῆς κατευθύνσεως τοῦ 12ου Βουλγαρικοῦ φυλακίου. Προωθηθεὶς ἐκ Λάδης (4) οὐλαμὸς πυροβολικοῦ, ἀφίχθη

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Β/6, Φ. 1056/Β/176—185, Φ. 1173/Ε/1.
(3) Σχεδιάγραμμα 17.
(4) Σχεδιάγραμμα 2.

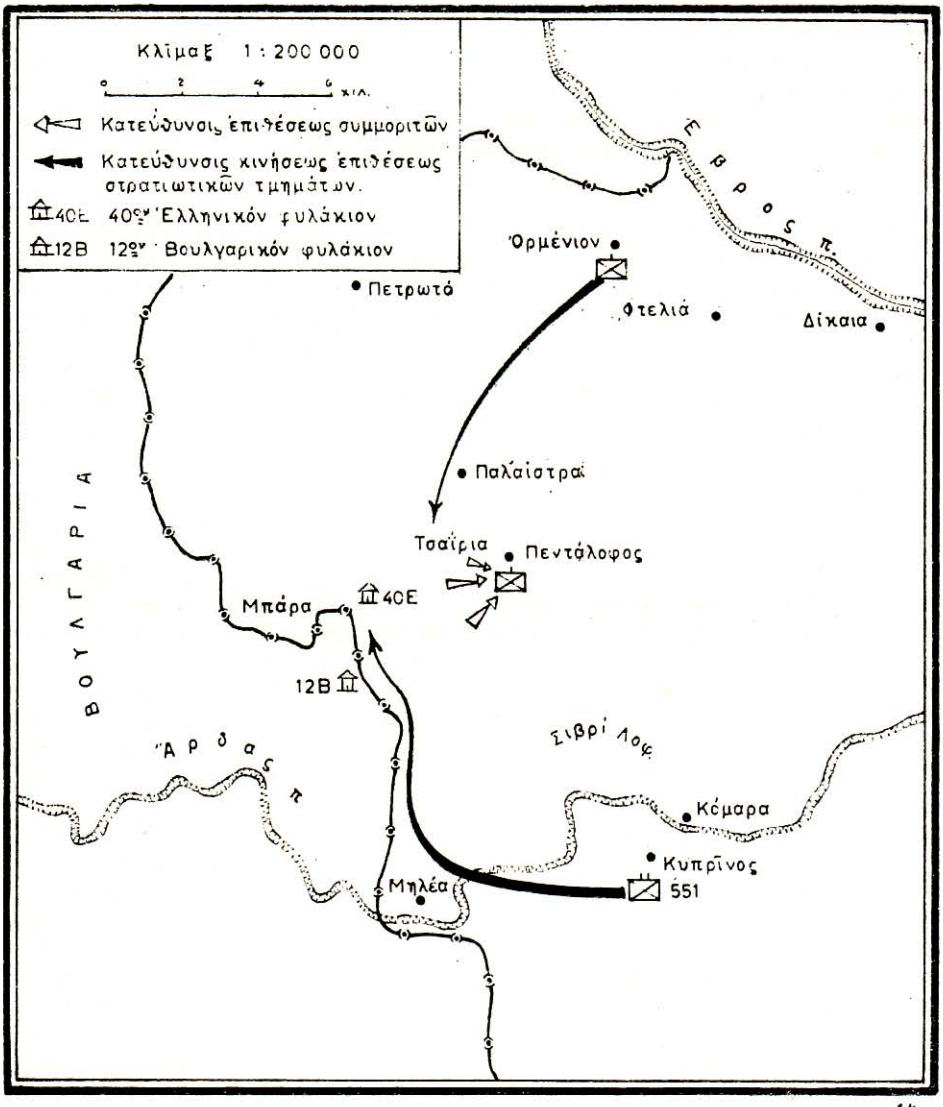

Σχ. 17. Προσβολή Πενταλόφου (10 Αὐγούστου 1947)

εἰς Κυπρῖνον περὶ τὴν 0430, μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν συμμοριτῶν καὶ ἔβαλε βολάς τινας νοτίως Πενταλόφου καὶ εἰς χαράδραν δυτικῶς τοῦ Σιβρὶ Λόφου. Τὸ 551 Τάγμα ἔσχεν ἀπωλείας τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν Ψυχογυιὸν Εὐάγγελον καὶ ἕνα ὁπλίτην νεκρούς. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν, πλὴν δύο ἀνευρεθέντων πτωμάτων, δὲν ἐξηκριβώθησαν (1).

Τὴν 2300 τῆς 11ης Αὐγούστου τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα Καϊμακτσαλὰν ἐπέδραμε κατὰ τοῦ πλησίον ἀλλήλων χωρίων Ξυφωνίας καὶ Ἀλώρου (2) νοτίως Ἀριδαίας. Οἱ συμμορῖται διήρπασαν τρόφιμα καὶ ἔθεσαν πῦρ εἰς πέντε οἰκίας τῆς Ξυφωνίας καὶ εἴκοσι τοῦ Ἀλώρου. Κατόπιν ἐπεμβάσεως λόχου τοῦ 517 Τάγματος καὶ τοῦ 37ου Λόχου Ὀρεινῶν Καταδρομῶν, οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν πρὸς Καϊμακτσαλὰν καταδιωκόμενοι. Τὰ τμήματα ΜΑΥ τῶν δύο χωρίων ἔσχον δύο τραυματίας.

Εἰς τὸ Τρίγωνον Ἄρδα ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 12ης Αὐγούστου κατὰ τοῦ παραμεθορίου χωρίου Φτελιᾶς (3) ἀπασχολήσασα συγχρόνως διὰ πυρῶν τὸν λόχον Πενταλόφου. Κινηθεὶς ταχέως ὁ λόχος Ὀρμενίου μετὰ τμήματος ΜΑΥ, ἀπώθησε τοὺς συμμορίτας καὶ κατεδίωξε τούτους συμπτυσσομένους πρὸς Πετρωτά. Οἱ τελευταῖοι καταλαβόντες ἐπικαίρους θέσεις προσέβαλον τὸν λόχον, ὅστις συνεπτύχθη κατόπιν διαταγῆς τοῦ 551 Τάγματος. Ὁ λόχος ἔσχεν ἕνα νεκρὸν ὁπλίτην καὶ ἕνα ἀγνοούμενον, τὸ δὲ τμῆμα ΜΑΥ δύο νεκρούς.

Τὴν νύκτα τῆς 13ης Αὐγούστου δύναμις τοῦ Ἀρχηγείου Μπὸζ Ντὰγ προσέβαλε τὸ χωρίον Περιθώριον (4), νοτιοδυτικῶς Κάτω Νευροκοπίου. Ἡ ἐκεῖ σταθμεύουσα διμοιρία τοῦ 561 Τάγματος καὶ τὸ τμῆμα ΜΑΥ ἀντετάχθησαν κατὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἀπεκρούσθησαν τελικῶς τῇ ἐπεμβάσει ἀποσταλεισῶν ἐκ Σερρῶν ἐνισχύσεων. Τὸ τμῆμα ΜΑΥ ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν. Ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐπυρπολήθη εἰκοσὰς οἰκιῶν.

Τὴν νύκτα τῆς 16ης Αὐγούστου δύναμις τοῦ Ἀρχηγείου Ἔβρου ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Ἀνθείας, βορειοανατολικῶς Ἀλεξανδρουπόλεως (3). Οἱ συμμορῖται προέβησαν εἰς ἐμπρησμοὺς οἰκιῶν, τοῦ σχολείου καὶ ἑνὸς ἀλευρομύλου. Ἀποκρουσθέντες τελικῶς ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ΜΑΥ καὶ ἀποσταλεισῶν ἐξ Ἀλεξανδρουπόλεως ἐνισχύσεων, ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες δύο νεκρούς. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον 1 νεκρὸν ὁπλίτην καὶ ἕνα τραυματίαν, τὸ δὲ τμῆμα ΜΑΥ ἕνα τραυματίαν.

Τὴν 17ην Αὐγούστου συμμοριακὴ ὁμὰς εἰσελθοῦσα εἰς τὸ βορειονατατολικῶς Βερροίας χωρίον Μπρανιάτες (5) προέβη εἰς τὴν βιαίαν στρατολογίαν τεσσαράκοντα ὀκτὼ χωρικῶν. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐβλήθησαν δι' ὅλμων ὁ δυτικὸς συνοικισμὸς Ἀριδαίας καὶ τὸ βορειοδυτικῶς τῆς κωμοπόλεως ταύτης χωρίον Πρόμαχοι. Οὐδεμία ἀπώλεια ἢ ζημία ἐσημειώθη.

Τὴν 21ην Αὐγούστου συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη κατὰ τῆς Νιγρίτης (6). Ἡ ἐπίθεσις ἀρξαμένη τὴν 2030 ἔληξε τὴν 2300 ἀποκρουσθεῖσα ἐπιτυχῶς ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τῶν ἀνδρῶν ΜΑΥ. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν δύο νεκρούς. Τὰ τμήματα Χωροφυλακῆς ἔσχον δύο ὁπλίτας τραυματίας. Ἐκ τῶν κατοίκων ἐφονεύθησαν πέντε καὶ ἰσάριθμοι ἐτραυματίσθησαν. Μετὰ διήμερον, ἤτοι τὴν 23ην Αὐγούστου καὶ περὶ τὴν 2300 προσεβλήθη καὶ πάλιν ἡ Νιγρίτα.

---

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1221/Α/39.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Σχεδιάγραμμα 2.
(4) Σχεδιάγραμμα 3.
(5) Σχεδιάγραμμα 4.
(6) Σχεδιάγραμμα 4.

'Αποσταλεῖσαι ἐκ Σερρῶν ἐνισχύσεις ἀπώθησαν τοὺς συμμορίτας, μὴ δυνηθέντας νὰ εἰσέλθωσιν ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως. 'Εκ τῶν ἀμυνθέντων τμημάτων ἐτραυματίσθησαν εἷς χωροφύλαξ καὶ τρεῖς ἄνδρες ΜΑΥ.

Περίπολος τοῦ 517 Τάγματος ἐβλήθη τὴν πρωΐαν τῆς 22ας Αὐγούστου ὑπὸ συμμοριτῶν εἰς τὴν βορείως 'Αριδαίας (1) παραμεθόριον περιοχὴν καὶ ἔσχε τραυματίας δύο ὁπλίτας καὶ ἕνα ἄνδρα ΜΑΥ. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας συγκρότημα τοῦ 'Αρχηγείου Πιερίων εἰσέβαλεν εἰς τὸ ἀνατολικῶς Βερροίας χωρίον Νεόκαστρον (2). Οἱ συμμορῖται ἐξετέλεσαν τρεῖς ἐθνικόφρονας χωρικοὺς καὶ ἔθεσαν πῦρ εἰς πεντηκοντάδα οἰκιῶν.

Περὶ τὴν 2300 τῆς 24ης Αὐγούστου προσεβλήθη ὑπὸ ἰσχυρᾶς δυνάμεως τοῦ 'Αρχηγείου Πάϊκου ἡ Γουμένισσα (1). Κατόπιν προβληθείσης ἰσχυρᾶς ἀντιστάσεως ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ σταθμεύοντος τμήματος τοῦ 511 Τάγματος, τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν ἀφοῦ προηγουμένως ἔθεσαν πῦρ εἰς τριάκοντα πέντε οἰκίας. 'Επὶ τόπου ἐγκατέλειψαν ἓξ νεκροὺς καὶ τέσσαρας τραυματίας συλληφθέντας. Τὰ ἀμυνθέντα τμήματα ἔσχον τρεῖς νεκροὺς καὶ δέκα πέντε τραυματίας ὁπλίτας. 'Εκ τῶν κατοίκων ἐφονεύθη μία γυνή.

53. Δύναμις 250 συμμοριτῶν τοῦ 'Αρχηγείου Μενοικίου ὑπὸ τὸν Ραφτούδην, προσέβαλε περὶ τὴν 2230 τῆς 24ης Αὐγούστου τὴν Νέαν Ζίχναν νοτιοδυτικῶς Δράμας (3). Διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Νέας Ζίχνας διετίθεντο διμοιρία Χωροφυλακῆς δυνάμεως 30 ἀνδρῶν, 17 ὁπλῖται τῆς 'Υποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς καὶ 100 ἄνδρες ΜΑΥ ἀτελῶς ἐξωπλισμένοι δι' ἰταλικῶν τυφεκίων καὶ μὲ ἐλάχιστα πυρομαχικά. Ἡ δύναμις αὕτη ἦτο κατανεμημένη εἰς φυλάκια πέριξ τοῦ κατωκημένου τόπου, ὧν οἱ ἄνδρες, ἀφοῦ ἐσημείωσαν τὴν ἐμφάνισιν τῆς συμμοριακῆς δυνάμεως, ἐγκατέλειψαν τὰς θέσεις των. Τὸ μόνον τμῆμα ὅπερ παρέμεινε σταθερῶς εἰς τὴν θέσιν του καὶ προέβαλεν ἱκανὴν ἀντίστασιν ὑπῆρξεν ὁμὰς ἐξ ἕνδεκα χωροφυλάκων καὶ δύο ἰδιωτῶν ὑπὸ τὸν 'Υπομοίραρχον Διοικητὴν τῆς 'Υποδιοικήσεως, ἐγκατεστημένη ἐντὸς τοῦ ἀστυνομικοῦ τμήματος. Οἱ συμμορῖται ἀνενόχλητοι ἐπεδόθησαν εἰς ἐμπρησμοὺς καὶ λεηλασίας οἰκιῶν καὶ καταστημάτων μέχρι τῆς 0200 τῆς 2ας Αὐγούστου καθ' ἣν ἀπεχώρησαν κατευθυνθέντες πρὸς Βορρᾶν. Τὰ ἐκ τῆς λεηλασίας προϊόντα ἐφόρτωσαν ἐπὶ αὐτοκινήτου καὶ ἓξ τετρατρόχων. 'Αποσταλεὶς ὑπὸ τῆς 35ης Ταξιαρχίας λόχος τοῦ 561 Τάγματος, ἀφίχθη εἰς Νέαν Ζίχναν μόλις τὴν 0330, ἤτοι μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν συμμοριτῶν. Αἱ σημειωθεῖσαι ἀπώλειαι ἦσαν τρεῖς ἄνδρες τοῦ τμήματος ΜΑΥ καὶ 1 χωροφύλαξ τραυματίαι. 'Απήχθησαν ὁ Διευθυντὴς τοῦ ὑποκαταστήματος τῆς 'Αγροτικῆς Τραπέζης καὶ δύο ἰδιῶται. Κατεστράφησαν διὰ πυρὸς περίπου ἑβδομήκοντα οἰκίαι καὶ καταστήματα. Αἱ ὑλικαὶ γενικῶς ζημίαι ὑπῆρξαν σοβαραί.

Τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα προσέβαλεν ἐν συνεχείᾳ τὸ βορείως Νέας Ζίχνας χωρίον 'Αγριανήν. 'Εξουδετερώσαντες οἱ συμμορῖται τὴν προβληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τῶν ἀνδρῶν ΜΑΥ ἀντίστασιν, ἐπεδόθησαν εἰς τὴν λεηλασίαν καὶ τὸν ἐμπρησμὸν οἰκιῶν καὶ ἀποθηκῶν. 'Ακολούθως μετεφόρτωσαν ἐπὶ κτηνῶν τὴν διὰ τροχοφόρων μεταφερθεῖσαν ἐκ Νέας Ζίχνας λείαν καὶ παραλαβόντες τὰ ἐξ 'Αγριανῆς διαρπαγέντα, ἐκινήθησαν τὰς πρωϊνὰς ὥρας τῆς 25ης Αὐγούστου μὲ κατεύθυνσιν τὸ Μενοίκιον ὄρος. Ὁ σταθμὸς Χωρο-

(1) Σχεδιάγραμμα 4
(2) Σχεδιάγραμμα 5.
(3) Σχεγιάγραμμα 3.

φυλακῆς ἔσχεν ἕνα χωροφύλακα νεκρόν, τὸ δὲ τμῆμα ΜΑΥ δύο νεκροὺς καὶ ἕνα τραυματίαν. Ἐκ τῶν κατοίκων ἐφονεύθη μία γυνὴ καὶ ἁπήχθησαν ἑπτὰ ἄρρενες. Ἀπετεφρώθησαν οἰκίαι τινὲς καὶ καταστήματα.

Τὴν νύκτα τῆς 25ης πρὸς 26ην Αὐγούστου ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις τοῦ Ἀρχηγείου Πιερίων —Ὀλύμπου ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Μεσαίας Μηλιᾶς (1), δυτικῶς Κατερίνης. Ὁ σταθμεύων εἰς τὸ χωρίον λόχος τοῦ 620 Τάγματος, συνεπικουρούμενος ὑπὸ τῶν ὁπλιτῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ τμήματος ΜΑΥ, ἀπέκρουσε τὴν ἐπίθεσιν, ἐξαναγκάσας τοὺς συμμορίτας ν' ἀποχωρήσωσιν. Ὁ λόχος ἔσχεν ἕνα τραυματίαν ὁπλίτην, ὁ σταθμὸς Χωροφυλακῆς τρεῖς νεκροὺς καὶ τὸ τμῆμα ΜΑΥ δύο ἀγνοουμένους. Ἀνευρέθη τὸ πτῶμα συμμορίτου.

Συμμοριακὴ δύναμις τοῦ Ἀρχηγείου Ἔβρου ἐπέδραμε πρὸς λεηλασίαν τὴν ἑσπέραν τῆς 28ης Αὐγούστου εἰς τὰ πλησίον ἀλλήλων κείμενα χωρία Πρωτᾶτον καὶ Ἄμφιαν ἀνατολικῶς Κομοτινῆς (2). Κινηθέντες ἐκεῖθεν πρὸς Βορρᾶν μετὰ τῆς λείας των, οἱ συμμορῖται ἐνέπεσαν εἰς ἐνέδραν λόχου τῆς 27ης Ταξιαρχίας. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἀπώλεσαν ἕνα νεκρόν. Εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς ἐγκατέλειψαν εἴκοσι δύο δίτροχα πλήρη τροφίμων ἅτινα διήρπασαν ἐκ τῶν ἀνωτέρω χωρίων.

Τὴν αὐτὴν νύκτα συμμοριακὸν συγκρότημα τοῦ Ἀρχηγείου Μπὸζ Ντὰγ (Δράμας) προσέβαλε τὸ παρὰ τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ Νέστου παραμεθόριον χωρίον Ποταμούς (3). Οἱ ἄνδρες τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ τμήματος ΜΑΥ πιεσθέντες ἰσχυρῶς συνεπτύχθησαν. Οἱ συμμορῖται ἐπεδόθησαν ἀνενόχλητοι εἰς λεηλασίας καὶ ἐμπρησμούς. Περὶ τὴν 2230 ἀφίχθη διμοιρία τοῦ 553 Τάγματος ἥτις κατώρθωσε νὰ καθηλώσῃ τοὺς συμμορίτας διὰ τῶν πυρῶν της καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ χωρίον. Οἱ συμμορῖται ἀποφυγόντες νὰ ἐμπλακῶσιν εἰς ἀγῶνα, ἔσπευσαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸ χωρίον περὶ τὴν 0100 τῆς 29ης Αὐγούστου καὶ ν' ἀπομακρυνθῶσι ταχέως. Ἐκ τοῦ τμήματος ΜΑΥ ἐφονεύθη εἷς ἀνὴρ καὶ εἷς πομάκος ἐκ τῶν κατοίκων. Ἀπετεφρώθησαν τεσσαράκοντα οἰκίαι καὶ τρία καταστήματα. Διηρπάγησαν εἴκοσιν ἰταλικὰ τυφέκια καὶ ἱματισμὸς ἐκ τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Ἐκ τῶν κατοίκων ἀφῃρέθησαν κτήνη φόρτου, βόες, αἰγοπρόβατα καὶ ποσότης τροφίμων.

Αὐτοκίνητον ἐφ' οὗ ἐπέβαινεν Λοχαγὸς τοῦ 551 Τάγματος μετὰ συνοδείας ὁπλιτῶν, ἐκινήθη τὴν 29ην Αὐγούστου πρὸς τὸ πλησίον τοῦ χωρίου Μηλέα τοῦ τριγώνου Ἄρδα (2), 43ον Ἑλληνικὸν συνοριακὸν φυλάκιον, διὰ καθορισθεῖσαν κατόπιν προσυνεννοήσεως συνάντησιν μετὰ Βουλγάρου ἀξιωματικοῦ. Ἅμα ὡς τὸ ὄχημα ἔφθασεν εἰς ἀπόστασιν 600 περίπου μέτρων ἀπὸ τοῦ ἀντιστοίχου Βουλγαρικοῦ φυλακίου προσέκρουσεν ἐπὶ νάρκης. Ἐκ τῆς ἐκρήξεως ἐτραυματίσθη ὁ Λοχαγὸς καὶ δέκα ὁπλῖται. Διεπιστώθη ὅτι ἡ νάρκη ἦτο ὁμοία μὲ τὰς χρησιμοποιουμένας ὑπὸ τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ.

Κατὰ τὸν μῆνα Αὔγουστον καὶ συγκεκριμένως τὸ δεύτερον δεκαήμερον τοῦ μηνὸς αὐτοῦ, ἐνετάθη ἡ στρατολογία εἰς τὴν περιοχὴν Ἔβρου. Ἐντὸς διημέρου ἐπεστρατεύθησαν πλείονες τῶν 120 χωρικῶν καὶ ἕτεροι 46 μέχρι τῆς 25ης Αὐγούστου.

Κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν περίοδον εἰσῆλθον ἐκ Βουλγαρίας δύο τάγματα νεοεκπαιδευθέντων συμμοριτῶν, συνολικῆς δυνάμεως 400 ἀνδρῶν.

Τὴν 31ην Αὐγούστου προσεβλήθη ὑπὸ ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν εἰς

(1) Σχεδιάγραμμα 5.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.

θέσιν Λόγγος περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Ναούσης, ἐφοδιοπομπὴ τοῦ 592 Τάγματος. Τὸ συνοδεῦον τὴν ἐφοδιοπομπὴν τμῆμα ἀπέκρουσε τοὺς συμμορίτας, οἵτινες διεσπάρησαν καταδιωκόμενοι. Εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς ἀνευρέθη τὸ πτῶμα τοῦ σημαίνοντος κομμουνιστοῦ καὶ πολιτικοῦ τῆς διλοχίας Κανέλλη. Ἐκ τῆς ἐφοδιοπομπῆς ἐφονεύθη ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς Πορτολιὸς Μάρκος (1).

54. Τὴν νύκτα τῆς 1ης Σεπτεμβρίου δύναμις 200 περίπου συμμοριτῶν τοῦ Ἀρχηγείου Μπὸζ Ντὰγ προσέβαλε τὴν Ἀλιστράτην (2) νοτιοδυτικῶς Δράμας. Οἱ συμμορῖται καταλαβόντες τὰ δεσπόζοντα τοῦ κατῳκημένου τόπου ἐδαφικὰ σημεῖα, προώθησαν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν αὐτοῦ ὁμάδας αἵτινες ἐπεδόθησαν εἰς διαρπαγὰς καὶ ἐμπρησμούς. Οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν κατευθυνθέντες πρὸς τὸ Μενοίκιον ὄρος, εὐθὺς ὡς ἐσημειώθη ἡ προσέγγισις ἐνισχύσεων ἐκ Δράμας. Ἀπετεφρώθησαν τέσσαρες οἰκίαι καὶ τὸ κατάστημα τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς.

Ἰσχυρὸν συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπετέθη περὶ τὴν 2015 τῆς 3ης Σεπτεμβρίου κατὰ τοῦ βορείως Δράμας παραμεθορίου χωρίου Παγονέρι (2) καὶ τοῦ πλησίον τούτου σταθμεύοντος λόχου τοῦ 553 Τάγματος. Ὁ λόχος διαθέτων δύναμιν μικροτέραν τῶν δύο διμοιριῶν, ἦτο ἐγκατεστημένος ἐπὶ σημείου στηρίγματος περὶ τὰ 1000 μέτρα βορειοδυτικῶς τοῦ χωρίου. Εἰς τὸ κέντρον τοῦ χωρίου κατεῖχε θέσεις ὁμὰς ΜΑΥ ὑπὸ τὸν διοικητὴν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα διαιρεθὲν εἰς δύο τμήματα, προσέβαλε διὰ τοῦ μείζονος τοιούτου τὸν λόχον. Τὸ ἕτερον τμῆμα εἰσελθὸν ἐντὸς τοῦ χωρίου ἀφοῦ ἐξετόπισε τὴν ὁμάδα ΜΑΥ ἥτις ἀπεσύρθη εἰς τὴν δυτικὴν παρυφὴν τούτου προέβη εἰς διαρπαγὰς τροφίμων καὶ αἰγοπροβάτων. Ὁ λόχος διατηρῶν τὰς θέσεις του, συνεκράτει σταθερῶς τοὺς συμμορίτας. Διμοιρία τοῦ αὐτοῦ λόχου σταθμεύουσα παρὰ τὸν Νέστον ποταμόν, εὐθὺς ὡς ἀντελήφθη τὴν κατὰ τοῦ χωρίου ἐπίθεσιν, ἐκινήθη ἐσπευσμένως καὶ ἀντεπιτεθεῖσα δραστηρίως ἀπώθησε περὶ τὴν 2300 τοὺς συμμορίτας πέραν τοῦ χωρίου. Μετὰ τῆς διμοιρίας συνέπραξε καὶ ἡ ὑπὸ τὸν σταθμάρχην Χωροφυλακῆς ὁμὰς ΜΑΥ. Περὶ τὴν 2315 ἀφίχθησαν δύο διμοιρίαι μετὰ πυροβόλου, ἀποσταλεῖσαι δι' αὐτοκινήτων ὑπὸ τοῦ 553 Τάγματος. Οἱ ἐπιτιθέντες κατὰ τοῦ λόχου συμμορῖται πλησιάσαντες ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ σκότους καὶ πιπτούσης βροχῆς τὰς θέσεις του, ἐξήσκουν ἰσχυρὰν ἐπ' αὐτοῦ πίεσιν ἥτις ἀνεκόπη διὰ καταιγιστικοῦ πυρὸς ὅλμων, Πίατ καὶ ὁπλοπολυβόλων. Μὲ τὴν ἄφιξιν δὲ τῶν ἐνισχύσεων τὰ τμήματα ἀντεπιτεθέντα ἀνέτρεψαν τοὺς συμμορίτας, οἵτινες συνεπτύχθησαν ἀτάκτως πρὸς τὴν μεθόριον, ἐγκαταλείψαντες τὰ διαρπαγέντα ἐκ τοῦ χωρίου τρόφιμα, κτήνη φόρτου καὶ αἰγοπρόβατα. Κατὰ τὴν φυγήν των ἐβλήθησαν διὰ τοῦ πυροβόλου καὶ ὅλμων. Ἐπὶ τόπου ἀνευρέθησαν τέσσαρα πτώματα συμμοριτῶν. Ὁ λόχος ἔσχεν ἕνα τραυματίαν ὁπλίτην.

Τὴν 7ην Σεπτεμβρίου ἐπιβατικὴ ἁμαξοστοιχία κινουμένη πρὸς Ἀδριανούπολιν, προσέκρουσεν ἀνατολικῶς Διδυμοτείχου ἐπὶ νάρκης καὶ ἐξετροχιάσθη. Ταὐτοχρόνως ἐβλήθη ὑπὸ συμμοριακῆς ὁμάδος μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς καὶ τὸν τραυματισμὸν τριῶν ἰδιωτῶν ἐπιβατῶν τῆς ἁμαξοστοιχίας.

Τὴν νύκτα τῆς 11ης Σεπτεμβρίου δύναμις τοῦ Ἀρχηγείου Κρουσίων — Μπέλες ἐπετέθη ἀνεπιτυχῶς κατὰ τοῦ σταθμεύοντος παρὰ τὸ βορειοανατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης (3) χωρίον Κάτω Σούρμενα λόχου τοῦ 569 Τάγματος.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1041/Α/51, Φ. 1056/Β/186—204, Φ. 1217/Α/15.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.

Οἱ συμμορῖται προσκρούσαντες ἐπὶ δημιουργηθέντος φραγμοῦ πυρὸς ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες δύο νεκρούς. Ὁ λόχος ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν νύκτα τῆς 12ης Σεπτεμβρίου τὸ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Βλαχογιῶργον συγκρότημα Ἀλῆ Μπαμπᾶ, δυνάμεως 250 συμμοριτῶν, ἐνισχυμένον ὑπὸ σλαυομακεδόνων εἰσελθόντων ἐκ Βουλγαρίας ὑπὸ τοὺς Ἠλίαν Μπαμπούτσωφ, Κώσταν Μπανίκωφ καὶ Κώσταν Στοΐλωφ, ἐπετέθη κατὰ τοῦ σταθμεύοντος εἰς τὸ βορείως Σιδηροκάστρου παραμεθόριον χωρίον Ἄγκιστρον (1) λόχου τοῦ 563 Τάγματος. Αἱ προσπάθειαι τῶν συμμοριτῶν ὅπως ἀνατρέψωσι τὸν λόχον προσέκρουσαν εἰς τὴν προβληθεῖσαν πείσμονα ἀντίστασιν τῶν ἀμυνομένων. Τῇ ἐπεμβάσει εἰς τὸν ἀγῶνα ἀποσταλέντος ἐκ Σιδηροκάστρου λόχου τοῦ 603 Τάγματος, οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν περὶ τὴν 0100 τῆς 13ης Σεπτεμβρίου πρὸς τὴν μεθόριον. Ὁ λόχος τοῦ 563 Τάγματος ἔσχε νεκρὸν τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν Καραγιαννόπουλον Νικόλαον καὶ σοβαρῶς τραυματίαν τὸν ἐπιλοχίαν του. Κατὰ τὴν ἐπ' αὐτοκινήτων κίνησιν τοῦ ἐκ Σιδηροκάστρου προωθηθέντος λόχου τοῦ 603 Τάγματος, τὸ ὄχημα ἐφ' οὗ ἐπέβαινεν ὁ Διοικητὴς αὐτοῦ προσέκρουσεν ἐπὶ νάρκης μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν τοῦ Λοχαγοῦ καὶ δύο ὁπλιτῶν.

Ἰσχυρὰ συμμορία τοῦ Ἀρχηγείου Κρουσίων – Μπέλες, ἀπασχολήσασα τὴν νύκτα τῆς 13ης Σεπτεμβρίου διὰ πυρῶν τὸν σταθμεύοντα παρὰ τὸ ἐπὶ τῶν νοτίων ὑπωρειῶν τοῦ Μπέλες χωρίον Πλατανάκια λόχον, εἰσέβαλεν εἰς τὸ ἐγγὺς κείμενον Καλοχώριον. Οἱ συμμορῖται προβάντες εἰς λεηλασίας καὶ ἐμπρησμούς, ἀπεχώρησαν περὶ τὴν 0130 τῆς 14ης Σεπτεμβρίου κατευθυνθέντες εἰς Μπέλες. Ἀπετεφρώθησαν τεσσαράκοντα οἰκίαι (1).

Τὴν αὐτὴν νύκτα προσεβλήθη διὰ δευτέραν φορὰν ἐντὸς δεκαημέρου τὸ χωρίον Παγονέρι (2) καὶ ὁ παρ' αὐτὸ σταθμεύων λόχος τοῦ 553 Τάγματος. Οἱ συμμορῖται βάλλοντες κατὰ τοῦ λόχου καὶ τῶν κατεχόντων θέσεις ἀμύνης ἐντὸς τοῦ χωρίου τεσσάρων χωροφυλάκων καὶ δέκα ὀκτὼ ἀνδρῶν ΜΑΥ, ἐπετέθησαν πρὸς ἀνατροπὴν τῶν ἀντιστάσεων. Παρὰ τὴν σφοδρότητα τῆς ἐπιθέσεως δὲν ἐπέτυχον τοῦ σκοποῦ των, ἐξαναγκασθέντες ν' ἀποχωρήσωσι περὶ τὸ μεσονύκτιον. Εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς ἀνευρέθησαν τρία πτώματα συμμοριτῶν. Ὁ λόχος ἔσχεν ἕνα ὁπλίτην τραυματίαν. Κατὰ μεταδοθείσας ὑπὸ δύο παραδοθέντων συμμοριτῶν πληροφορίας, ἡ ἐπιτεθεῖσα δύναμις ἀπετελεῖτο ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ Ἀρχηγείου Μπὸζ–Ντὰγ ἀριθμοῦντος 280 συμμορίτας, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν διοικητὴν αὐτοῦ ἀρχισυμμορίτην Κοσμίδην.

Τὴν νύκτα τῆς 15ης Σεπτεμβρίου συμμορία ὁρμηθεῖσα ἐκ τοῦ Παγγαίου, ἐπέδραμε κατὰ τοῦ ἐπὶ τῶν βορειοδυτικῶν κλιτύων τοῦ ὄρους χωρίου Ροδολείβους (3). Οἱ συμμορῖται ἀπασχολήσαντες διὰ πυρῶν τοὺς ἄνδρας τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, ἐνέπρησαν ἀρκετὰς οἰκίας καὶ καταστήματα. Ἐκ τῶν κατοίκων εἷς ἐφονεύθη καὶ δέκα τρεῖς ἀπήχθησαν.

55. Συγκρότημα τοῦ Ἀρχηγείου Μπὸζ Ντὰγ ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 18ης πρὸς τὴν 19ην Σεπτεμβρίου κατὰ τοῦ Βώλακος (3) βορειοδυτικῶς Δράμας. Ἡ σταθμεύουσα εἰς τὸ χωρίον δύναμις ἀπετελεῖτο ἐξ ἀποσπάσματος 25 ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, 15 ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ 25 ἀνδρῶν ΜΑΥ. Παρὰ τὴν πληροφορίαν ἣν εἶχε λάβει ὁ ἐπικεφαλῆς τῆς δυνάμεως ταύτης Ὑπο-

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.

μοίραρχος, περὶ ἐπικειμένης συμμοριακῆς ἐπιθέσεως, δὲν ἔλαβε τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα διὰ τὴν καλὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀμύνης. Περὶ τὴν 2030 οἱ συμμορῖται ἤρχισαν βάλλοντες ὁμαδικὰ πυρὰ κατὰ τοῦ χωρίου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν φυλακίων, ἅτινα μετ' ἀνταλλαγὴν πυροβολισμῶν τινων ἀπεσύρθησαν εἰς θέσεις ἀσφαλεῖς, ἐκτὸς τοῦ χωρίου κειμένας, χωρὶς νὰ προβῶσιν εἰς οὐδεμίαν ἑτέραν ἐνέργειαν. Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὅλης δυνάμεως ἐγκατεστημένος μετὰ τῆς ἐφεδρικῆς του ὁμάδος ἐντὸς χαρακωμάτων, εἰς τὸν περίβολον τοῦ σχολείου, οὐδεμίαν ἀντίδρασιν ἐξεδήλωσεν. Οἱ συμμορῖται προέβησαν ἀνενόχλητοι εἰς διαρπαγὰς καὶ ἐμπρησμούς. Συναποκομίσαντες δὲ ἀρκετὰ μεγάλα ζῶα καὶ τρόφιμα, ἀπεχώρησαν περὶ τὸ μεσονύκτιον. Ἐκ τῶν τμημάτων ἀσφαλείας τοῦ χωρίου ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς εἷς χωροφύλαξ καὶ ἀπετεφρώθησαν τριάκοντα οἰκίαι. Κινηθέντα ἀπὸ τῆς 0400 τῆς 19ης Σεπτεμβρίου τμήματα τοῦ 553 Τάγματος πρὸς καταδίωξιν, δὲν ἐπέτυχον ἐπαφὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν.

Συμμορία ἐπωφεληθεῖσα τῆς ἀπομακρύνσεως ἐκ τοῦ βορειονατολικῶς Δράμας χωρίου Μόκρος (1) τῶν τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 21ης Σεπτεμβρίου κατ' αὐτοῦ. Οἱ συμμορῖται ἐπεδόθησαν εἰς διαρπαγὰς τροφίμων καὶ εἰδῶν ἱματισμοῦ. Ἀφοῦ δὲ κατέκαυσαν πέντε οἰκίας, δύο καταστήματα καὶ τὸ κτίριον τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, ἀπεχώρησαν περὶ τὸ μεσονύκτιον.

Ἑτέρα συμμορία ἐπετέθη τὴν 0100 τῆς 22ας Σεπτεμβρίου κατὰ τοῦ φυλακίου τῆς ἐπὶ τοῦ Νέστου γεφύρας κειμένης παρὰ τὸ βορείως Δράμας παραμεθόριον χωρίον Ποταμούς (2). Ἡ φρουρὰ ἀποτελουμένη ἐκ δέκα τεσσάρων ὁπλιτῶν, καταλαβοῦσα τὰς ὠργανωμένας θέσεις ἀμύνης, συνεκράτησε τοὺς συμμορίτας. Οὗτοι ἀποτυχόντες νὰ καταβάλωσι ταύτην καὶ νὰ καταστρέψωσιν ἐν συνεχείᾳ τὴν γέφυραν, ἀπεσύρθησαν.

Συγκρότημα ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Διᾶκον ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 22ας Σεπτεμβρίου κατὰ τοῦ βορείως Σιδηροκάστρου παραμεθορίου χωρίου Προμαχῶνος (3). Τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα μετὰ διαρπαγὴν ποσότητος τροφίμων ἀπεχώρησε δυτικῶς τοῦ ποταμοῦ Στρυμόνος. Ἀλλὰ καταδιωχθὲν ὑπὸ τμημάτων τοῦ 563 Τάγματος ἐξηναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος, παραμεῖναν πλησίον τοῦ περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα δυτικῶς Στρυμόνος Βουλγαρικοῦ φυλακίου. Κατὰ τὴν ἐκεῖ παραμονήν του τὸ συγκρότημα ἐφωδιάσθη μερίμνῃ τοῦ φυλακίου δι' ἄρτου. Τὴν νύκτα τῆς 25ης Σεπτεμβρίου τὸ συγκρότημα διῆλθε τὸν ποταμὸν καὶ ἐπετέθη περὶ τὴν 2230 κατὰ τοῦ παραμεθορίου ἐξεταστικοῦ φυλακίου τῆς Κούλας. Ἡ φρουρὰ τοῦ φυλακίου, ἀποτελουμένη ἐξ ἑνὸς λοχίου καὶ ἐξ στρατιωτῶν, καταλαβοῦσα τὰς θέσεις συναγερμοῦ ἠμύνθη ἐπαρκῶς ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν διαβατηρίων Ἀνθυπασπιστοῦ Χωροφυλακῆς, κατὰ τῶν συμμοριτῶν. Ἀλλὰ διὰ ν' ἀποφύγῃ κύκλωσιν καὶ καταστροφὴν ὑπὸ τῶν δεκαπλασίων εἰς ἀριθμὸν συμμοριτῶν, συνεπτύχθη πρὸς νοτιοδυτικά. Οἱ συμμορῖται γενόμενοι κύριοι τῆς θέσεως, ἐπεδόθησαν μετὰ μανίας εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν ἐγκαταστάσεων παραδόσαντες εἰς τὸ πῦρ τὰ κτίσματα μετὰ τῶν ἐντὸς αὐτῶν δημοσίων εἰδῶν, ποδοπατήσαντες τὰς ἐπὶ τῶν τοίχων ἀνηρτημένας εἰκόνας ἁγίων καὶ ἐθνικῶν ἡρώων. Τὸ καταστροφικὸν ἔργον τῶν συμμοριτῶν παρηκολούθησαν ἐκ τοῦ πλησίον οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται τοῦ ἔναντι Βουλγαρικοῦ ἐξεταστικοῦ φυλακίου, ἐπικροτοῦντες αὐτὸ διὰ φωνῶν καὶ χειροκροτημάτων. Πλησιάσας συνωμίλησε φιλικῶς μετὰ τῶν

(1) Σχεδιάγραμμα 3
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.

Βουλγάρων ὁ ἀρχηγὸς τοῦ συγκροτήματος. Οἱ συμμορῖται στρατολογήσαντες βιαίως ἐννέα χωρικοὺς ἐκ Προμαχῶνος, εἰσῆλθον καὶ πάλιν εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἐπανῆλθεν ἡ φρουρὰ τοῦ φυλακίου εἰς τὴν θέσιν της, ἐγκατασταθεῖσα εἰς προχείρως ἐπισκευασθὲν οἴκημα.

Τὴν 23ην Σεπτεμβρίου ἐφονεύθη εἰς τὴν περιοχὴν Κιλκὶς ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 569 Τάγματος Παναγόπουλος Σπυρίδων.

Πολυμελὴς συμμορία ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 27ης Σεπτεμβρίου εἰς τὸ χωρίον Ἅγιον Πνεῦμα (1) ἀνατολικῶς Σερρῶν. Οἱ συμμορῖται ἐπιδοθέντες εἰς λεηλασίας καὶ τὸν ἐμπρησμὸν δέκα ὀκτὼ οἰκημάτων, ἐν οἷς καὶ τὸ τοιοῦτον τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, ἀπεχώρησαν περὶ τὸ μεσονύκτιον. Ὁ σταθμὸς Χωροφυλακῆς, ἔσχε 2 νεκροὺς καὶ 1 τραυματίαν χωροφύλακας, τὸ δὲ τμῆμα ΜΑΥ τοῦ χωρίου 1 νεκρὸν καὶ 2 τραυματίας.

Τὴν 0100 τῆς 29ης Σεπτεμβρίου ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις περιέζωσε τὸν σταθμεύοντα εἰς τὸ βορείως Σιδηροκάστρου παραμεθόριον χωρίον Ἄγκιστρον (1) λόχον τοῦ 563 Τάγματος. Οἱ ἐπιτεθέντες δι' αὐτομάτων ὅπλων καὶ ὅλμων συμμορῖται συνεκρατήθησαν καὶ ἐξηναγκάσθησαν τελικῶς νὰ συμπτυχθῶσι, τραπέντες πρὸς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος. Μεμονωμένοι συμμορῖται διεισδύσαντες εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ χωρίου ἔθεσαν πῦρ εἰς δεκάδα οἰκιῶν.

Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν τρίμηνον πλὴν τῶν ἀνωτέρω σοβαρῶν ἐνεργειῶν οἱ συμμορῖται προέβησαν, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, εἰς ναρκοθετήσεις ὁδῶν, δολιοφθοράς, καταστροφὰς συγκοινωνιακῶν ἔργων, ληστείας, ἐμπρησμοὺς καὶ ἐκτελέσεις (2).

Ἐπίθεσις κατὰ τῆς πόλεως Ναούσης (18–19 Αὐγούστου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 18)

56. Τὴν νύκτα τῆς 18ης πρὸς τὴν 19ην Αὐγούστου 1947 ἰσχυρὰ δύναμις τοῦ συμμοριακοῦ κλιμακίου γενικοῦ Ἀρχηγείου Πάϊκου–Καϊμακτσαλὰν–Βερμίου, ἐπετέθη κατὰ τῆς πόλεως Ναούσης. Ἐνωρίτερον, περὶ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, εἶχε περιέλθει εἰς τὸ ἔχον τὴν εὐθύνην ἀσφαλείας τῆς πόλεως 592 Τάγμα ἡ πληροφορία καθ' ἣν συμμοριακὸν συγκρότημα ἀγνώστου δυνάμεως ἐσημειώθη παρὰ τὸ Γιαννακοχώριον περὶ τὰ τέσσαρα χιλιόμετρα βορείως Ναούσης, μὲ πρόθεσιν προσβολῆς τοῦ πλησίον χωρίου Μαρίνας (3).

Διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Ναούσης διετίθεντο τὸ 592 Τάγμα μεῖον λόχος, δυνάμεως 25 Ἀξιωματικῶν καὶ 275 ὁπλιτῶν καὶ ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς ἐκ 3 Ἀξιωματικῶν, 42 χωροφυλάκων καὶ 60 ἀνδρῶν ΜΑΥ. Τὰ τμήματα ταῦτα εἶχον τὴν ἑξῆς διάταξιν: Ὁ 1ος λόχος τοῦ Τάγματος, σταθμεύων παρὰ τὴν ἀκραίαν δυτικὴν συνοικίαν, κατεῖχε διὰ διμοιρίας καὶ στοιχείου ὅλμου 3'' τὸ ὕψωμα Ἅγιος Θεολόγος καὶ διὰ τῆς ὑπολοίπου δυνάμεως ἐκάλυπτε τὴν δυτικὴν καὶ νοτιοδυτικὴν παρυφὴν τῆς πόλεως. Ὁ 3ος λόχος σταθμεύων εἰς τὸ δυτικὸν τμῆμα αὐτῆς, κατεῖχε διὰ διμοιρίας καὶ στοιχείου ὅλμου 3'' τὸ ὕψωμα Προφήτης Ἠλίας. Δι' ἑτέρας διμοιρίας ἐξησφάλιζε τὸν στρατωνισμόν του. Ἐκ τῶν ὑπολοίπων δύο διμοιριῶν ἡ μία διαθέσιμος παρὰ τῷ λόχῳ, ἡ δ' ἑτέρα παρὰ τῇ διοικήσει τοῦ Τάγματος. Ὁ 4ος λόχος, σταθμεύων παρὰ τὴν ἀνατολικὴν κυ-

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1041/Α, Φ. 1055/Γ/6, Φ. 1217/Α/18–19/Γ/1, Φ.1226/Β/1.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.

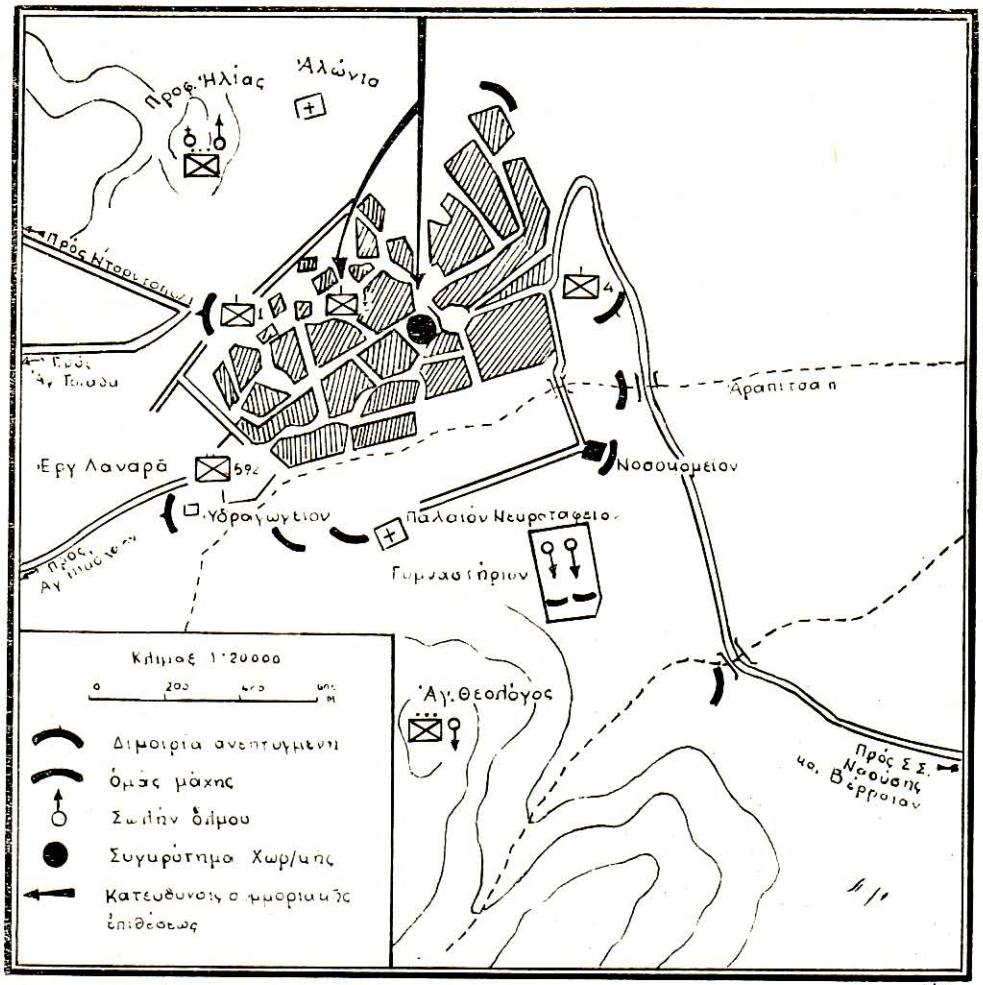

Σχεδ 18 Ἐπίθεσις κατά τής Νάουσης (13-19/8/1947)

ρίαν εἴσοδον τῆς πόλεως, εἶχε μίαν διμοιρίαν εἰς τὸ χωρίον Μαρίναν. Ἡ ὑπόλοιπος δύναμις κατεῖχε θέσεις ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς παρυφῆς μὲ ὁμάδας μάχης εἰς θέσιν Ἀλώνια καὶ παρὰ τὰς δύο γεφύρας τῆς πρὸς Βέρροιαν ὁδοῦ. Ὁ σταθμὸς Διοικήσεως τοῦ Τάγματος ἦτο ἐγκατεστημένος εἰς τὸ ἐργοστάσιον Λαναρᾶ ἔχων παρ' αὐτῷ τὸν λόχον Διοικήσεως καὶ διμοιρίαν τοῦ 4ου λόχου ὡς ἐφεδρείαν. Οἱ ἄνδρες τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς εἶχον τὰς θέσεις μάχης παρὰ τὰ οἰκεῖα οἰκήματα εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως. Τὰ δημόσια κτίρια καὶ αἱ ἐγκαταστάσεις κοινῆς ὠφελείας ἐφρουροῦντο ὑπὸ ἀνδρῶν ΜΑΥ.

Ἡ συμμοριακὴ κατὰ τῆς πόλεως ἐνέργεια ἐξεδηλώθη τὴν 2110 τῆς 18ης Αὐγούστου διὰ ριπῶν αὐτομάτων ὅπλων, βαλλομένων ἀπὸ βορείας κατευθύνσεως κατὰ τῶν καταστημάτων τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς, τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας καὶ τοῦ Ἀστυνομικοῦ τμήματος. Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, παρὰ τὰ πυκνὰ πυρὰ εἰς ἃ προσετέθησαν καὶ τοιαῦτα ὅλμων, διετήρουν σταθερῶς τὰς θέσεις των.

Περὶ τὴν 2130 ἡ ἐπίθεσις ἐπεξετάθη δυτικώτερον, εἰς τὸν χῶρον σταθμεύσεως τοῦ 3ου λόχου, ὅστις προσεβλήθη ἐκ τριῶν κατευθύνσεων, ἀλλὰ διετήρησε σταθερῶς τὰς θέσεις του, καίτοι οἱ συμμορῖται ἐχρησιμοποίησαν κατ' αὐτοῦ ἀντιαρματικὰ Πίατ καὶ ὅλμους. Ἡ ἐπίθεσις ἐγενικεύθη περὶ τὴν 2145 διὰ ταὐτοχρόνου προσβολῆς τοῦ σταθμοῦ Διοικήσεως τοῦ Τάγματος, τοῦ λόχου Διοικήσεως καὶ τῶν ἀνεπτυγμένων ἐπὶ τῆς δυτικῆς παρυφῆς τμημάτων τοῦ 1ου λόχου, ἐνῷ χρόνῳ ὁ 4ος λόχος καὶ τὰ ἀνεπτυγμένα τμήματά του ἐδέχοντο πυκνὰ πυρὰ ἐλαφρῶν καὶ βαρέων ὅπλων. Αἱ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Προφήτης Ἠλίας καὶ Ἅγιος Θεολόγος διμοιρίαι, προσβληθεῖσαι ἐπίσης διὰ πυρῶν, διετήρουν σταθερῶς τὰς θέσεις των.

Περὶ τὴν 2200 ἐξερράγη πυρκαϊὰ εἰς δύο σημεῖα τῆς πόλεως, ἐπεκταθεῖσα λόγῳ τοῦ πνέοντος ἀνέμου καὶ τῆς πυκνότητος τῶν κτισμάτων εἰς τὰ γειτονικὰ τετράγωνα.

Ὁ ἀγὼν συνεχίσθη μέχρι καὶ τῶν πρώτων ὡρῶν τῆς 19ης Αὐγούστου. Ἀπὸ τῆς 0415 οἱ συμμορῖται ἤρχισαν ἀποσυρόμενοι.

Ἡ ἐπιδραμοῦσα δύναμις ἀνερχομένη εἰς 600 καὶ πλέον, ἀπετελεῖτο ἐκ 400 συμμοριτῶν τοῦ Ἀρχηγείου Βερμίου καὶ 200 τοῦ Ἀρχηγείου Πιερίων — Ὀλύμπου. Τὴν ὅλην διεύθυνσιν τῆς ἐπιθέσεως εἶχεν ὁ διοικῶν τὸ Ἀρχηγεῖον Βερμίου ἀρχισυμμορίτης Διάκος. Ὁ μείζων ὄγκος τῆς δυνάμεως ταύτης εἰσέβαλεν εἰς τὴν πόλιν διὰ τῆς βορείας παρυφῆς ἐκ τῆς θέσεως Ἀλώνια, καθοδηγούμενος ὑπὸ ἐντοπίων συμμοριτῶν. Διὰ τὴν καθυστέρησιν τῆς ἀφίξεως ἐνισχύσεων εἶχεν ναρκοθετηθῆ εἰς τρία σημεῖα ἡ πρὸς Βέρροιαν ὁδός. Τὴν ἰδίαν νύκτα προσεβλήθη ἀνεπιτυχῶς καὶ τὸ χωρίον Μαρίνα.

Ἡ ἐν Βερροίᾳ διοίκησις τῆς 51ης Ταξιαρχίας εἰς ἣν ἀνῆκε τὸ 592 Τάγμα, λαβοῦσα τὸ πρῶτον γνῶσιν τῆς ἐπιθέσεως περὶ τὴν 2200, ἐπεβίβασεν αὐτοκινήτων ἅπαντα τὰ διαθέσιμα τμήματα ἤτοι λόχον τοῦ 516 καὶ τοιοῦτον τοῦ 615 Τάγματος καὶ τὸν 33ον Λόχον Ὀρεινῶν Καταδρομῶν. Ἡ φάλαγξ ἐκινήθη ἐκ Βερροίας τὴν 2315 συνοδευομένη ὑπὸ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ στοιχείου τεθωρακισμένων. Αὕτη δὲν ἠκολούθησε τὴν πρὸς Νάουσαν ἁμαξιτὴν ὁδόν, ἐπὶ τῇ προόψει ναρκοθετήσεώς της, ἀλλ' ἑτέραν ἀνατολικώτερον, ἥτις εἶχεν ἀναγνωρισθῆ πρὸ εἰκοσαημέρου ὡς βατὴ εἰς τροχόν. Ἤδη ὅμως ἡ ὁδὸς αὕτη εἰς ἀπόστασιν ὀκτὼ χιλιομέτρων ἀπὸ Βερροίας εὑρέθη διακεκομμένη καὶ κεκαλυμμένη ὑπὸ ὁμβρίων ὑδάτων εἰς μῆκος 500 καὶ πλέον μέτρων. Ἡ φάλαγξ εὑρεθεῖσα πρὸ τοῦ ἀπροόπτου τούτου κωλύματος ἀντὶ ν' ἀναστραφῇ καὶ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἁμαξιτὴν ὁδόν, ἀπεβίβασε τοὺς λόχους οἵτινες ἐκινήθησαν ὁδικῶς

ἀφιχθέντες εἰς Νάουσαν τὴν 0600 τῆς 19ης Αὐγούστου, πέντε ὥρας μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν συμμοριτῶν. Τὴν ἰδίαν ὥραν ἀφίχθη δι' αὐτοκινήτων ἐξ Ἐδέσσης λόχος τοῦ 518 Τάγματος. Τὰ τμήματα ἐνισχύσεων καὶ τὰ ἀνασυνταχθέντα τοιαῦτα τοῦ 592 Τάγματος ἐτέθησαν εἰς κίνησιν μόλις περὶ τὴν 0800 πρὸς τὰς κατευθύνσεις Ντορντόπολι καὶ Νοτίου Βερμίου διὰ τὴν καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν, ἀλλ' ἐπανῆλθον χωρὶς νὰ ἐπιτύχωσιν ἐπαφήν, λόγῳ τοῦ μεσολαβήσαντος χρόνου. Ἡ πρὸς Ντορντόπολι κινηθεῖσα φάλαγξ ἀνεῦρε δύο πτώματα συμμοριτῶν.

Αἱ ἀπώλειαι τοῦ στρατοῦ, Χωροφυλακῆς καὶ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἦσαν: 1 νεκρὸς καὶ 6 τραυματίαι ὁπλῖται τοῦ 592 Τάγματος, 2 νεκροὶ καὶ 3 τραυματίαι ὁπλῖται Χωροφυλακῆς, 4 νεκροί, 7 τραυματίαι καὶ 83 ἀπαχθέντες ἐκ τῶν κατοίκων. Διαφυγόντες 20 ἐκ τῶν ἀπαχθέντων ἐπανῆλθον. Ἀπετεφρώθησαν τὰ καταστήματα τῆς Δημαρχίας, Δημοσίου Ταμείου, Οἰκονομικῆς Ἐφορίας καὶ Τμήματος Χωροφυλακῆς, ὁ Ναὸς τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ καὶ περὶ τὰς 100 οἰκίαι. Οἱ συμμορῖται ἔσχον δέκα νεκροὺς καὶ ἕνα παραδοθέντα. Κατὰ μεταδοθείσας ὑπὸ τῶν ἐπανελθόντων ἐκ τῆς ἀπαγωγῆς ἰδιωτῶν, ὁ ἀριθμὸς τῶν τραυματιῶν οὓς παρέλαβον οἱ συμμορῖται φεύγοντες ἀνήρχετο εἰς τριάκοντα (1).

Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν ΥΙΙ Μεραρχίας. Ἐπιχείρησις Μελιταίνης (28–29 Ἰουλίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 19)

57. Περὶ τὰ τέλη Ἰουλίου 1947 ἐφέροντο παραμένοντα εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Ξάνθης παραμεθόριον περιοχὴν Κοπτάνης – Πολύσκιου – Μελιταίνης – Κρυστάλης δύο συμμοριακὰ τάγματα. Πρὸς ἐξόντωσίν των ὠργανώθη ὑπὸ τῆς 26ης Ταξιαρχίας ἐπιχείρησις τριημέρου διαρκείας διὰ τοῦ 555 Τάγματος καὶ διλοχίας τοῦ 556 τοιούτου. Τὸ σταθμεῦον τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἰς Κομοτινὴν 558 Τάγμα τῆς 27ης Ταξιαρχίας θὰ συνέτρεχε τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀνωτέρω, ἀποκλεῖον τὰς πρὸς Ἀνατολὰς διαβάσεις, διὰ τῆς καταλήψεως τῶν βορειοδυτικῶς Κομοτινῆς ὑψωμάτων Σελῖσκο (ὑψ. 1050) Γιοβᾶ Χαλὶλ (ὑψ. 894) καὶ χωρίου Κερασιές.

Τὸ 555 Τάγμα συνεκρότησε τρεῖς φάλαγγας. Ἡ ἀριστερὰ φάλαγξ (3ος λόχος) ἐκκινήσασα ἐξ Ἀμαξάδων κατηυθύνετο πρὸς Εὔθυμον. Ἀλλ' ὅταν ἔφθασε τὴν πρωΐαν τῆς 28ης Ἰουλίου εἰς τὸ ὕψωμα 734, διετάχθη νὰ σπεύσῃ ἐπειγόντως εἰς Τρίκορφον ἔνθα ἐμάχετο τὸ Τάγμα της. Ἡ κεντρικὴ φάλαγξ (4ος λόχος) ἐκκινήσασα ἐξ Ἰάσμου κατηυθύνθη πρὸς τὸ ὕψωμα 260. Ὅταν ἐπλησίασεν εἰς αὐτὸ ἐβλήθη περὶ τὴν 0200 τῆς 28ης Ἰουλίου ὑπὸ ἐγκατεστημένης εἰς τὸ ὕψωμα ἐνέδρας καὶ ἔσχε δύο τραυματίας. Μετὰ τὴν ἄρσιν τῆς ἐνέδρας ἡ φάλαγξ ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος καὶ παρέμεινεν ἐπ' αὐτοῦ. Ἡ δεξιὰ φάλαγξ (Διοίκησις σὺν 1ος καὶ 2ος λόχοι), ἀναχωρήσασα ἐξ Ἰάσμου ταὐτοχρόνως μὲ τὴν κεντρικὴν τοιαύτην, ἀφίχθη περὶ τὴν 0430 εἰς τὸ ὕψωμα 260. Ὁ Διοικητὴς τοῦ Τάγματος ἀπέστειλεν ἐκεῖθεν δύο διμοιρίας εἰς Τρίκορφον, ἔνθα κατὰ πληροφορίας του εὑρίσκετο ὁμὰς 25–30 συμμοριτῶν. Ἅμα τῇ προσεγγίσει των εἰς τὸ χωρίον αἱ διμοιρίαι ἐδέχθησαν πυκνὰ πυρὰ ἐκ τῶν ὑπερκειμένων τοῦ χωρίου ὑψωμάτων,

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1041/Α/44α

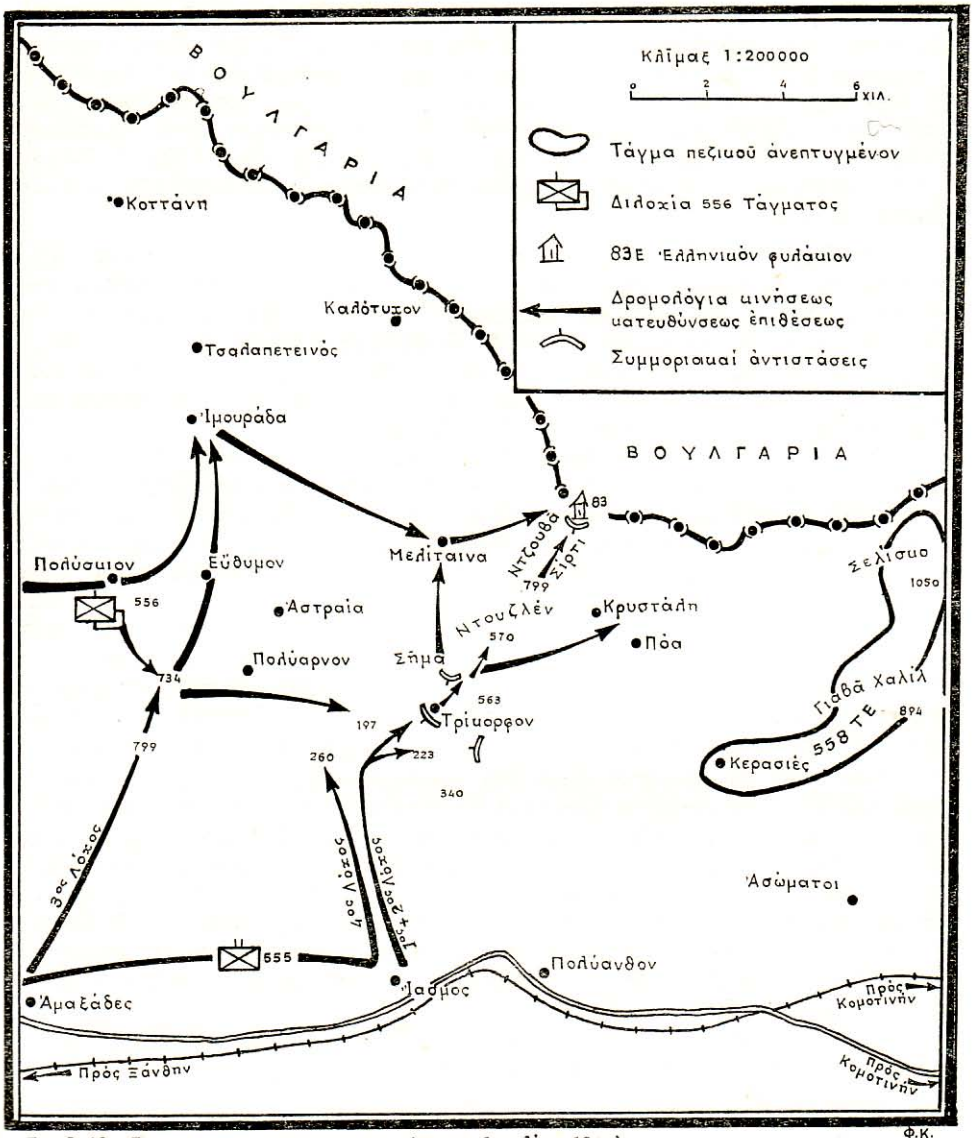

Φ.Κ.

Σχεδ. 19 Επιχείρησις ΜΕΛΙΤΑΙΝΗΣ (28-29 Ιουλίου 1947)

καθ' ὧν καὶ ἐπετέθησαν ἀπωθήσασαι τοὺς συμμορίτας πρὸς τὸ ὕψωμα 563 ὅπερ κατείχετο ἰσχυρῶς, ὡς καὶ τὰ περὶ τὸ χωρίον Σῆμα ὑψώματα. Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων ὑψωμάτων ἐξαπελύθη κατὰ τῶν διμοιριῶν ἀντεπίθεσις, ἥτις ἀνεκόπη δι' ἐγκαίρου ἐπεμβάσεως τοῦ 1ου λόχου. Τὸ 555 Τάγμα κατέχον τὰ ὑψώματα 197, 223 καὶ 340, ἐξαπέλυσε περὶ τὴν μεσημβρίαν ἐπίθεσιν διὰ μὲν τοῦ 4ου λόχου πρὸς Σῆμα διὰ δὲ τῶν 1ου καὶ 2ου λόχων πρὸς τὸ ὕψωμα 563, ἅτινα καὶ κατελήφθησαν παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ἀντίστασιν ἀπὸ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες συνεπτύχθησαν μαχόμενοι πρὸς Ντουζλὲν (ὑψ. 570). Τὸ Τάγμα, εἰς ὃ ἐπανῆλθε καὶ ὁ 3ος λόχος, παρέμεινε πρὸς διανυκτέρευσιν ἐπὶ τῶν καταληφθεισῶν θέσεων.

Ἡ διλοχία τοῦ 556 Τάγματος ἀφίχθη περὶ τὴν 0430 εἰς Πολύσκιον. Ἐκεῖθεν συνέχισε τὴν κίνησιν εἰς δύο φάλαγγας δι' Εὐθύμου πρὸς Ἰμουράδαν ἔνθα ἀφίχθη ἀκωλύτως τὴν 1900 καὶ παρέμεινε πρὸς διανυκτέρευσιν. Κατὰ τὴν διέλευσίν της διὰ τοῦ ὑψώματος 734 ἡ δεξιὰ φάλαγξ συνήντησε τὸν 3ον λόχον τοῦ 555 Τάγματος, εἰς ὃν μετέδωκε ληφθὲν διὰ τοῦ ἀσυρμάτου σῆμα τοῦ Διοικητοῦ του νὰ κατευθυνθῇ εἰς Τρίκορφον. Διὰ διαταγῆς τῆς 25ης Ταξιαρχίας ἡ διλοχία ἐτέθη ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ 555 Τάγματος.

Τὴν ἑπομένην 29ην Ἰουλίου τὸ 555 Τάγμα ἐκινήθη ἀπὸ τῆς 0500 πρὸς τὸ ὕψωμα 570 καὶ ἤρχισε πιέζον τοὺς συμμορίτας, οἵτινες συνεπτύχθησαν πρὸς τὸ ὕψωμα 799. Μετὰ δίωρον ἀγῶνα κατελήφθη περὶ τὴν 1030 καὶ τὸ ὕψωμα τοῦτο. Οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν πρὸς Ντζουβὰ Σιρτὶ καὶ ἐγκατασταθέντες σταθερῶς ἐπὶ τῶν παρὰ τὴν μεθόριον ὑψωμάτων ἐφ' ὧν τὸ 83ον φυλάκιον, συνεκράτησαν τὰ κατὰ πόδας ἀκολουθοῦντα στρατιωτικὰ τμήματα. Περὶ τὴν 1100 ἀφίχθη εἰς Μελίταιναν ἡ διλοχία τοῦ 556 Τάγματος. Λόχος ταύτης προωθηθεὶς πρὸς τὸ 83ον φυλάκιον, καθηλώθη εἰς ἀπόστασιν 400 περίπου μέτρων ἀπὸ τούτου. Λόγῳ τῆς ἐγγύτητος πρὸς τὴν συνοριακὴν γραμμὴν τῶν κατεχομένων ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν θέσεων, δὲν παρείχετο δυνατότης ἐλιγμοῦ, οὐδ' ἐπεμβάσεως τῆς ἀεροπορίας καὶ ὁ ἀγὼν περιωρίσθη εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν πυρῶν.

Τὴν 1500 τὰ τμήματα εἶχον τὴν ἀκόλουθον διάταξιν: Οἱ 1ος καὶ 2ος λόχοι τοῦ 555 Τάγματος εἰς Πόαν καὶ Κρυστάλην. Ὁ 4ος λόχος περὶ τὰ 300 μέτρα νοτίως 83ου φυλακίου καὶ ὁ 3ος λόχος νοτίως Μελιταίνης. Ὁ εἷς λόχος τῆς διλοχίας περὶ τὰ 400 μέτρα δυτικῶς τοῦ αὐτοῦ φυλακίου καὶ ὁ ἕτερος εἰς Μελίταιναν. Εἰς τὰς θέσεις ταύτας παρέμειναν μέχρι τῆς 2130 τῆς 29ης Ἰουλίου, καθ' ἣν ἐκινήθησαν ἐπιστρέφοντα τὸ μὲν 555 Τάγμα εἰς Ἴασμον, ἡ δὲ διλοχία εἰς Ἐχῖνον (1). Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐκινήθη ἐπανερχόμενον εἰς Κομοτινὴν τὸ 558 Τάγμα, χωρὶς νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μὲ συμμορίτας κατὰ τὴν παραμονήν του εἰς τὴν γραμμὴν Σελῖσκο — Κερασιές.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπιχειρήσεως ἦσαν 7 νεκροὶ καὶ 1 συλληφθεὶς συμμορῖται, 1 νεκρὸς καὶ 6 τραυματίαι ὁπλῖται (2).

Ἐπιχείρησις Χαϊντοῦ Λόφου (22–24 Αὐγούστου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 20)

58. Κατόπιν πληροφοριῶν περὶ συγκεντρώσεως 400 καὶ πλέον συμμοριτῶν τοῦ Ἀρχηγείου Ξάνθης εἰς τὴν περιοχὴν Χαϊντοῦ Λόφος, ὠργανώθη ὑπὸ τῆς

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1175/Δ, Φ.1220/138.

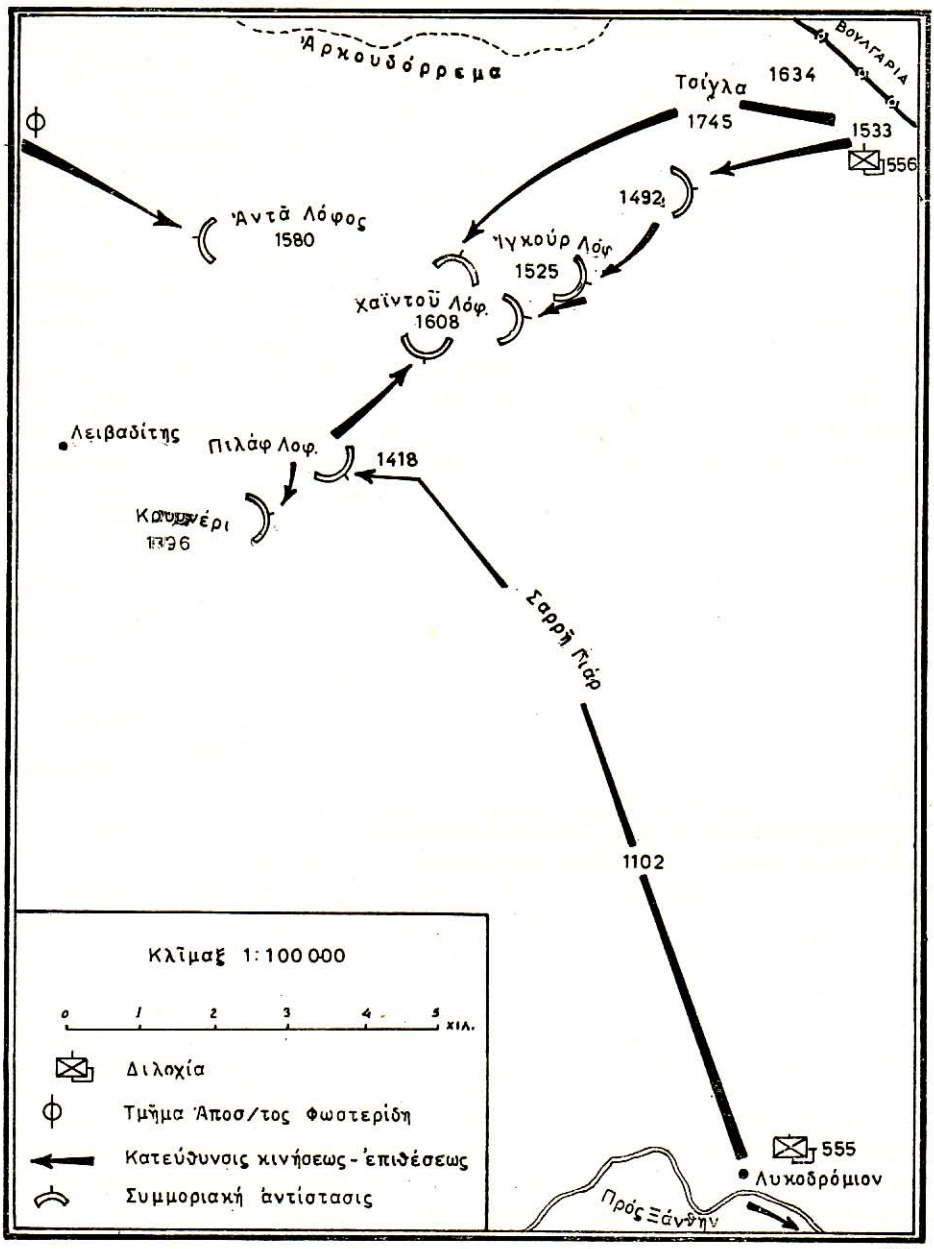

Σχ. 20. Ἐπιχείρησις Χαΐντοῦ Λόφου (22-24 Αὐγούστου 1947)

26ης Ταξιαρχίας ἐπιθετικὴ ἐνέργεια πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην. Διὰ τὴν ἐπιχείρησιν διετέθησαν μία διλοχία τοῦ σταθμεύοντος εἰς Ξάνθην 555 Τάγματος μεθ' ὁμάδος ὅλμων 3" καὶ πυροβολαρχίας. Ἑτέρα διλοχία μεθ' ὁμάδος ὅλμων τοῦ σταθμεύοντος εἰς Ἐχῖνον (1) 556 Τάγματος καὶ τὸ Ἀπόσπασμα Φωστηρίδη. Αἱ διλοχίαι προωθηθεῖσαι ἐντὸς τῆς νυκτὸς τῆς 22ας Αὐγούστου 1947, εἰς τὰ χωρία Λυκοδρόμιον καὶ Πάχνην (1) περὶ τὰ ἐννέα χιλιόμετρα νοτιοανατολικῶς τοῦ ὑψώματος 1533, ἐξώρμησαν τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης πρὸς Χαϊντοῦ Λόφον. Τὸ Ἀπόσπασμα Φωστηρίδη ἐκινήθη ἐγκαίρως ἐκ τῆς περιοχῆς Δράμας πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.

Ἡ διλοχία τοῦ 555 Τάγματος κινηθεῖσα διὰ τῶν ὑψωμάτων 1102 καὶ Σαρρῆ Γιάρ, ἅμα ὡς ἀφίχθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1418 ἐβλήθη ἐκ τῆς κατευθύνσεως Πιλὰφ Λόφου. Ἐπιτεθεῖσα κατέλαβε κατόπιν ὡριαίου ἀγῶνος τὸν λόφον. Οἱ συμμορῖται διαχωρισθέντες εἰς δύο ὁμάδας συνεπτύχθησαν οἱ μὲν πρὸς Χαϊντοῦ Λόφον οἱ δὲ πρὸς τὸ χωρίον Λειβαδίτην —Ἀντᾶ Λόφον καταδιωκόμενοι. Κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου χρόνον ἐσημειώθησαν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Κρυονέρι κινήσεις ἀτόμων φερόντων στρατιωτικὰς στολάς. Ὑπετέθη ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἀνδρῶν τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστηρίδη καὶ τοὺς ἐζητήθη ἡ ταυτότης διὰ φωτοβολίδων. Ἐπειδὴ δὲν ἐδόθη ἀπάντησις, προωθήθη διμοιρία ἣν ἠκολούθησε καὶ ὁ διοικητὴς τοῦ οἰκείου λόχου. Ὅταν ἐπλησίασεν εἰς τὴν ἀνωτέρω θέσιν, ἐφ' ἧς ὑπῆρχον προπολεμικὰ χαρακώματα καὶ ἐκ μπετὸν πολυβολεῖα, ἡ διμοιρία ἐπλήγη ὑπὸ καταιγισμοῦ πυρὸς μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ Ἀνθυπολοχαγοῦ διμοιρίτου Ἀναλογίδη Σπυρίδωνος καὶ 2 ὁπλιτῶν καὶ τὸν τραυματισμὸν τοῦ διοικητοῦ τοῦ λόχου καὶ 3 ὁπλιτῶν. Οἱ συμμορῖται ἀντιληφθέντες τὴν ἐπελθοῦσαν εἰς τὸ τμῆμα σύγχυσιν, ἐξεδήλωσαν προθέσεις κυκλώσεως καὶ ἀποκοπῆς αὐτοῦ. Ἀλλ' αἱ προθέσεις των ἐματαιώθησαν δι' ἐπιθετικῆς κινήσεως τῆς διλοχίας, ὑποστηριχθείσης διὰ πυρῶν ὅλμων καὶ πυροβολικοῦ. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ διεξαχθέντος ἀγῶνος ἑτέρα συμμοριακὴ δύναμις ἐξορμήσασα ἐκ Χαϊντοῦ ἐπετέθη κατὰ τῆς διλοχίας ἀνεπιτυχῶς ἀποκρουσθεῖσα, χρησιμοποιηθέντων καὶ τῶν πυροβοληθῶν ὡς πεζῶν. Παρὰ τὴν ἀριθμητικὴν ὑπεροχὴν τῶν συμμοριτῶν ὑπερβαινόντων τοὺς 600, καθ' ὅσον δὲν ἐπρόκειτο περὶ συγκροτήματος ἀλλὰ περὶ ὁλοκλήρου τοῦ Ἀρχηγείου Ξάνθης, ἡ διλοχία τῶν 200 ὁπλιτῶν διετήρησε σταθερῶς τὰς θέσεις της ματαιώσασα τὰς καταβληθείσας προσπαθείας πρὸς ἀνατροπήν της. Ἐπὶ τῆς ἐπιτυχοῦς ἐκβάσεως τοῦ ἀγῶνος συνέβαλεν ἐπίκαιρος ἐπέμβασις τῆς ἀεροπορίας καὶ τῆς διλοχίας τοῦ 556 Τάγματος εἰσελθούσης εἰς τὸν ἀγῶνα περὶ τὴν 1700. Συγχρόνως ἐπλησίαζεν εἰς Ἀντᾶ λόφον τμῆμα τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστηρίδη.

Ἡ διλοχία τοῦ 556 Τάγματος, φθάσασα εἰς τὸ ὕψωμα 1533 συνέχισεν ἐκεῖθεν τὴν πρὸς Χαϊντοῦ Λόφον κίνησιν διὰ δύο φαλάγγων. Ἡ δεξιὰ (βορεία) φάλαγξ ἐκινήθη διὰ Τσίγλας. Ἡ ἀριστερὰ (νοτία) φάλαγξ μετὰ τὴν ἄρσιν ἀντιστάσεως ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1492, προσέκρουσεν ἐπὶ ἑτέρας ἰσχυροτέρας τοιαύτης ἐγκατεστημένης εἰς τὸ ὕψωμα 1525. Κατόπιν ἐπιθέσεως κατελήφθη περὶ τὴν 1215 τὸ ὕψωμα. Οἱ συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρὸν καὶ διάφορα ὑλικά, συνεπτύχθησαν ἐν ἀταξίᾳ πρὸς Χαϊντοῦ Λόφον. Περὶ τὴν 1500 ἀμφότεραι αἱ φάλαγγες πλησιάζουσαι τὸν λόφον ἐβλήθησαν δραστικῶς ἐκ τοῦ ὑψώματος τούτου καὶ ἀπὸ τῆς 1700 ἐνεπλάκησαν εἰς ἀγῶνα.

Προωθημένον τμῆμα τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστηρίδη ὑπερβὰν τὸ περὶ τὰ δέκα χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Χαϊντοῦ χωρίον Διπόταμα (2) προσέκρουσε

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.

περὶ τὴν 1730 ἐπὶ τοῦ ἰσχυρῶς κατεχομένου Ἀντᾶ λόφου καὶ καθηλώθη. Τὸ μεῖζον μέρος τοῦ Ἀποσπάσματος τούτου δὲν μετέσχε τοῦ ἀγῶνος, ἀφιχθὲν εἰς Λειβαδίτην μόλις περὶ τὴν 2030.

Ὁ ἀγὼν συνεχίσθη μέχρις ἐπελεύσεως τῆς νυκτὸς ἄνευ ἀποτελέσματος, τῶν συμμοριτῶν διατηρησάντων σταθερῶς τὰς θέσεις των. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα παρέμειναν ἐπίσης εἰς τὰς θέσεις των καὶ ὠργάνωσαν ἀπὸ κοινοῦ συνδεδυασμένην ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν διὰ τὴν ἐπομένην 24ην Αὐγούστου. Πλὴν ὅμως οἱ συμμορῖται, ἐκκενώσαντες κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς τὰς θέσεις των, διέφυγον.

Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἐξερεύνησιν ἀνευρέθησαν δέκα ὀκτὼ πτώματα συμμοριτῶν. Μεταξὺ αὐτῶν ἀνεγνωρίσθησαν τὰ πτώματα τῶν ἀρχισυμμοριτῶν Νιόνιου, διοικητοῦ τοῦ Ἀρχηγείου Ξάνθης, Σαράφη, διοικητοῦ τοῦ συγκροτήματος Χαϊντοῦ, Φλέσσα, πολιτικοῦ καθοδηγητοῦ καὶ ἑτέρων στελεχῶν. Περισυνελέγη ἀριθμὸς κτηνῶν, διάφορα ὑλικὰ καὶ ἱκαναὶ ποσότητες ἀλεύρων καὶ τροφίμων.

Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἡ διλοχία τοῦ 555 Τάγματος ἔσχεν ἕνα Ἀξιωματικὸν καὶ τρεῖς ὁπλίτας νεκρούς, τραυματίας δὲ ἕνα Ἀξιωματικὸν καὶ τέσσαρας ὁπλίτας (1).

Ἐκκαθάρισις τῆς περιοχῆς Μπουκατὲ Ντάγ. (4–8 Σεπτεμβρίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 21)

59. Ἡ VII Μεραρχία διὰ τῆς ἀπὸ 31ης Αὐγούστου 1947 διαταγῆς ἀνέθεσεν εἰς τὰς τρεῖς Ταξιαρχίας της τὴν ταὐτόχρονον ἐκτέλεσιν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων διαρκείας 4–5 ἡμερῶν. Σκοπὸς τῶν ἐπιχειρήσεων ἐτέθη ἡ ἐξόντωσις τῆς κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας σημειωθείσης συμμοριακῆς δυνάμεως ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης ἑκάστης Ταξιαρχίας ὡς ἀκολούθως :

Ὑπὸ τῆς 27ης Ταξιαρχίας εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Μπουκατὲ Ντὰγ καὶ τὴν δυτικῶς Διδυμοτείχου παραμεθόριον τοιαύτην. Ὑπὸ τῆς 26ης Ταξιαρχίας εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Κομοτινῆς παραμεθόριον ζώνην καὶ ὑπὸ τῆς 25ης Ταξιαρχίας εἰς τὴν βορείως Δράμας περιοχήν.

Πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τῆς Μεραρχίας τεθέντος σκοποῦ, ἡ 27η Ταξιαρχία καθώρισεν εἰς τὰς διὰ τὴν ἐπιχείρησιν διατεθείσας κατωτέρω μονάδας γενικὰ δρομολόγια, ἐφ' ὧν κινούμεναι αὗται ἐλευθέρως, θὰ ἐπεδίωκον τὸν ἐντοπισμὸν τῶν συμμοριτῶν.

Τὸ 554 Τάγμα μεῖον λόχος κινούμενον ἀπὸ Αἰσύμης πρὸς Πεσσάνην, Λευκίμην καὶ Κιτρινόπετραν θὰ ἐτερμάτιζεν εἰς Φέρρας.

Τὸ 559 Τάγμα μετ' ἀποσπάσματος ἐκ τεσσαράκοντα πέντε ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἐκκινοῦν ἐκ Σουφλίου θὰ ἐπανήρχετο ἐκεῖ μετὰ διαδρομὴν διὰ Κοτρωνιᾶς, Πεσσάνης καὶ ὑψωμάτων Κίπρινα.

Τὸ Ἀπόσπασμα Λοχαγοῦ Ψηλογιάννη ἐκκινοῦν ἐκ Μικρᾶς Καβησοῦ θὰ κατηυθύνετο πρὸς Βορρᾶν μέχρι Βυρίνης. Ἐκεῖθεν θὰ ἐπέστρεφεν εἰς Φέρρας, διερχόμενον διὰ Λευκίμης.

Διλοχία τοῦ 557 Τάγματος θὰ ἐξηρεύνα τὴν δυτικῶς Διδυμοτείχου παραμεθόριον ζώνην.

---

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1219/Α/10.

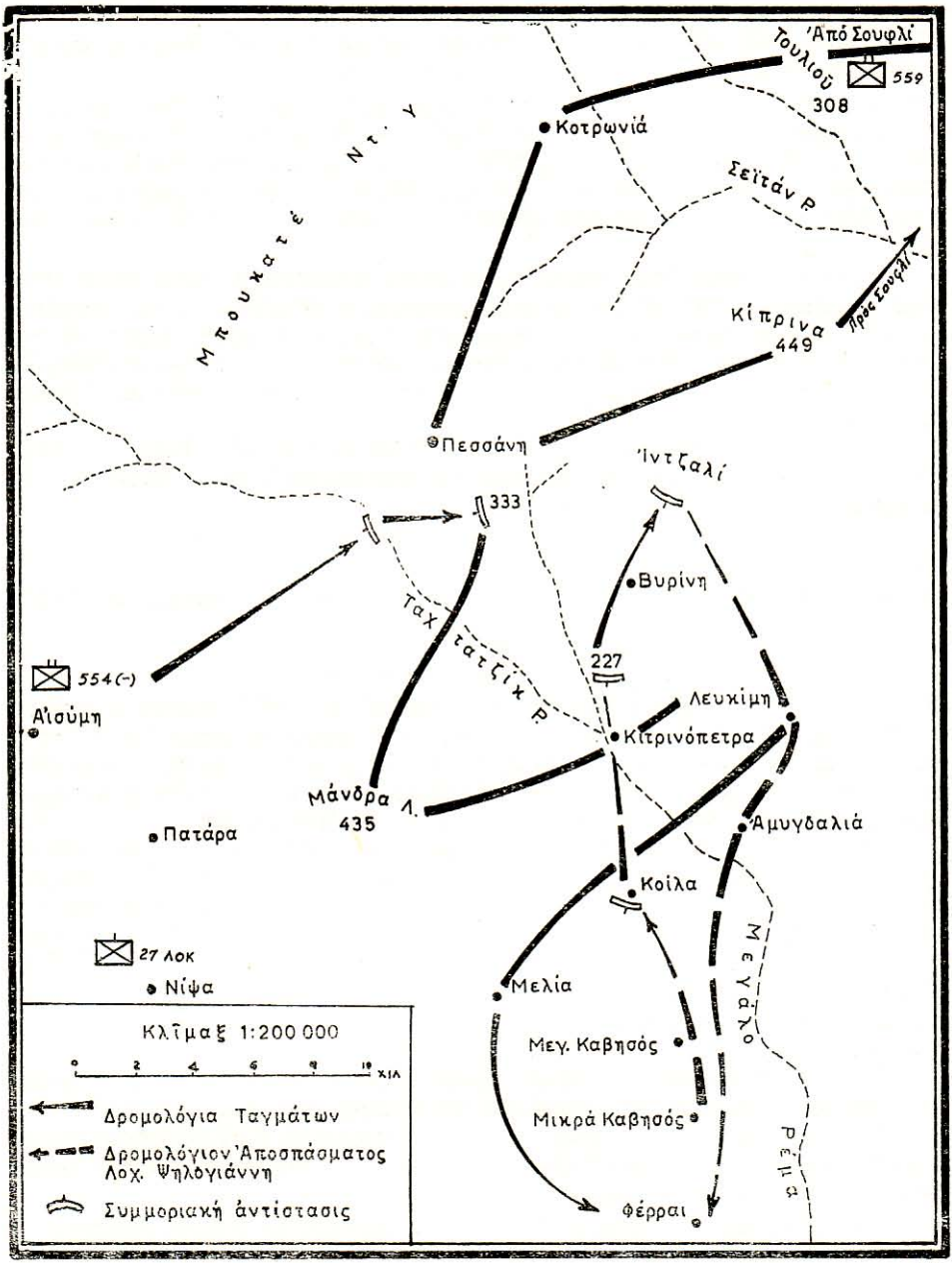

Σν 21 Ἐκκαθάρισις περιοχῆς ΜΠΟΥΚΑΤΕ ΝΤΑΓ (4 - 8 Σεπτεμβρίου 1947). ΣΚ

Ὁ 27ος Λόχος Ὀρεινῶν Καταδρομῶν παραμένων περὶ τὴν Νίψαν, θὰ ἐγκαθίστα ἐνέδρας ἐπὶ τῶν ὑπόπτων διαβάσεων.

Χρόνος ἐνάρξεως τῶν κινήσεων καθωρίσθη ἡ 0200 τῆς 5ης Σεπτεμβρίου καὶ περατώσεως ἡ ἑσπέρα τῆς 8ης ἰδίου.

Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 4ης Σεπτεμβρίου τμῆμα τοῦ Ἀποσπάσματος Ψηλογιάννη, κινούμενον ὅπως συνενωθῇ μὲ τὴν μονάδα του, συνεπλάκη παρὰ τὸ χωρίον Κοῖλα μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος. Ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ συνελήφθησαν ἕτεροι δύο, ἐξ ὧν εἷς βαρέως τραυματισμένος. Τὴν μεσημβρίαν τῆς ἑπομένης τὸ κινούμενον ἐπὶ τοῦ δρομολογίου του ἀπόσπασμα ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὸ μεταξὺ Βυρίνης καὶ Κιτρινόπετρας ὕψωμα 277. Ἐπηκολούθησε συμπλοκὴ καὶ ἐν συνεχείᾳ καταδίωξις τῶν διασκορπισθέντων συμμοριτῶν, οἵτινες ἐγκατέλειψαν τρεῖς νεκροὺς καὶ πέντε βαρέως τραυματίας. Τὴν πρωΐαν τῆς 6ης Σεπτεμβρίου τὸ ἀπόσπασμα συνεπλάκη μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Ἰντζαλί, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν δύο συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν ἑνός. Ὑπὸ τοῦ ποσπάσματος περισυνελέγησαν 1500 αἰγοπρόβατα καὶ 30 βόες.

Συνεχιζομένης τῆς ἐξερευνήσεως ἀνευρέθη τὴν 7ην Σεπτεμβρίου εἰς τὴν περιοχὴν Ταχτατζὶκ Ρέμμα ἀποθήκη περιέχουσα 200 ὀκάδες ἀλεύρων, τρόφιμα καὶ κονσέρβας κρέατος, εἴδη ἱματισμοῦ, ὑγειονομικὸν ὑλικόν, ποσότητα πυρομαχικῶν καὶ διάφορα ἄλλα εἴδη. Τὴν ἑπομένην τὸ ἀπόσπασμα κινηθὲν ἐξερευνητικῶς ἐπέστρεψεν διὰ Λευκίμης καὶ Ἀμυγδαλιᾶς εἰς τὴν παρὰ τὰς Φέρρας ἕδραν του.

Τὸ 554 Τάγμα κινούμενον ἀπὸ Αἰσύμης πρὸς Πεσσάνην, συνεπλάκη τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 5ης Σεπτεμβρίου παρὰ τὸ Ταχτατζὶκ Ρέμμα μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἣν καὶ κατεδίωξε μέχρις ἐπελεύσεως τῆς νυκτός, ὁπότε ἀπωλέσθη ἡ ἐπαφή. Κατὰ τὴν ἐνεργηθεῖσαν τὴν ἑπομένην ἡμέραν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς Πεσσάνης τὸ Τάγμα συνεπλάκη παρὰ τὸ ὕψωμα 333 καὶ τὸ Ταχτατζὶκ Ρέμμα μετὰ τῶν καταδιωχθέντων ὑπὸ τοῦ Ἀποσπάσματος Ψηλογιάννη συμμοριτῶν, οἵτινες φεύγοντες ἐγκατέλειψαν πέντε νεκρούς. Κατὰ τὴν ἐπαναληφθεῖσαν ἐξερεύνησιν ἀνευρέθησαν ἀποθῆκαι σιτηρῶν, ἀλεύρων καὶ ἱματισμοῦ αἵτινες κατεστράφησαν ὁμοῦ μετ' ἐγκαταστάσεων σταθμεύσεως. Τὴν 7ην Σεπτεμβρίου συνεχίσθη διὰ Μάνδρα Λόφος πρὸς Λευκίμην ἡ ἐξερευνητικὴ κίνησις ἄνευ οὐσιαστικοῦ τινος ἀποτελέσματος. Τὸ Τάγμα διανυκτερεῦσαν εἰς Λευκίμην, ἀφίχθη τὴν ἑπομένην εἰς Φέρρας.

Ἡ διλοχία τοῦ 557 Τάγματος ἐξορμήσασα ἐκ Μεταξάδων (1), συνεπλάκη τὴν πρωΐαν τῆς 5ης Σεπτεμβρίου εἰς τὴν δυτικῶς Διδυμοτείχου παραμεθόριον ζώνην μετὰ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως. Αὕτη κατόπιν διώρου ἀγῶνος ἐτράπη πρὸς τὴν μεθόριον, ἐγκαταλείψασα δύο νεκροὺς καὶ τέσσαρας βαρέως τραυματίας συμμορίτας. Ἡ διλοχία ἔσχεν ἕνα ἐλαφρῶς τραυματίαν ὁπλίτην. Συνεχίζουσα τὴν ἐξερεύνησιν τὴν 6ην Σεπτεμβρίου ἡ διλοχία ἐπέτυχε νέαν ἐπαφήν, ἣν ἐπηκολούθησε τρίωρος συμπλοκὴ εἰς Ἐσκῆ Τατὰρ Λόφον, περὶ τὰ ἑπτὰ χιλιόμετρα νοτίως τῆς ὀροθετικῆς γραμμῆς. Τελικῶς οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν τὰς θέσεις των καὶ ἐτράπησαν πρὸς τὴν μεθόριον καταδιωκόμενοι. Εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς ἀνευρέθησαν τὰ πτώματα δέκα συμμοριτῶν. Συνεχισθείσης τὴν ἑπομένην τῆς ἐξερευνήσεως ἄνευ ἀποτελέσματος, ἡ διλοχία ἐπανῆλθε τὴν 8ην Σεπτεμβρίου εἰς τὸ σταθμεῦον εἰς Μεταξάδες Τάγμα της.

(1) Σχεδιάγραμμα 2.

Τὸ 559 Τάγμα διατρέξαν τὸ καθορισθὲν αὐτῷ δρομολόγιον οὐδεμίαν ἔσχε συνάντησιν μετὰ συμμοριτῶν καὶ ἐπέστρεψε τὴν 8ην Σεπτεμβρίου εἰς Σουφλίον. Οὐδεμίαν ἐπαφὴν ἔσχεν ἐπίσης ὁ ἐγκατασταθεὶς παρὰ τὴν Νίψαν 27ος Λόχος Ὀρεινῶν Καταδρομῶν.

Τὰ συνολικὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπῆρξαν 25 νεκροί, 10 τραυματίαι ἀνευρεθέντες καὶ 2 συλληφθέντες συμμορῖται. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον 1 νεκρὸν καὶ 1 τραυματίαν ὁπλίτας (1).

Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια τῆς 26ης Ταξιαρχίας βορειοδυτικῶς Κομοτινῆς (4-8 Σεπτεμβρίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 22)

60. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀπὸ 31ης Αὐγούστου 1947 διαταγῆς τῆς VII Μεραρχίας, ἡ 26η Ταξιαρχία ὠργάνωσεν ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Κομοτινῆς παραμεθόριον ζώνην, ἔνθα κατὰ τὰς πληροφορίας της ἐσημειώθη ἡ παρουσία ἰσχυροῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος. Αἱ διατεθεῖσαι διὰ τὴν ἐπιχείρησιν μονάδες καὶ αἱ δοθεῖσαι εἰς ταύτας ἀποστολαὶ εἶχον ὡς ἀκολούθως :

Τὸ 556 μεῖον διλοχία Τάγμα ἐκκινοῦν τὴν 2000 τῆς 4ης Σεπτεμβρίου ἐξ Ἐχίνου, θὰ ἤγετο εἰς τὸ χωρίον Πολύσκιον. Τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης θὰ συνέχιζε διὰ δύο φαλάγγων τὴν κίνησιν πρὸς τὰ βορείως τοῦ χωρίου Μελιταίνης ὑψώματα καὶ πρὸς τὸ 83ον Ἑλληνικὸν μεθοριακὸν φυλάκιον.

Τὸ 555 Τάγμα μεῖον 1 1/2 λόχος, συνοδευόμενον ὑπὸ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ ἐκκινοῦν τὸν αὐτὸν ὡς ἀνωτέρω χρόνον ἐκ Ξάνθης, θὰ ἤγετο εἰς Καρὰ Ὀγλάν. Τὴν πρωΐαν τῆς 5ης Σεπτεμβρίου θὰ συνέχιζε τὴν κίνησιν διὰ Χὰν Μαχαλά, ὑψώματος 734 καὶ Τρικόρφου πρὸς τὸ 83ον φυλάκιον.

Τὸ 558 Τάγμα μεῖον διλοχία, συνοδευόμενον ὑπὸ ἑτέρου οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ, ἐκκινοῦν τὴν 0600 τῆς 5ης Σεπτεμβρίου ἐξ Ἀσωμάτων, θὰ ὥδευε διὰ Κερασιᾶς καὶ Πόας πρὸς τὴν παρὰ τὴν μεθόριον θέσιν Μπαξές.

Τὰ Τάγματα θὰ ἐπεδίωκον τὸν ἐντοπισμὸν τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος καὶ τὴν ἐξόντωσίν του. Ὁ σταθμὸς διοικήσεως τῆς 26ης Ταξιαρχίας ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τῆς 4ης Σεπτεμβρίου εἰς Σούνιον καὶ ἀπὸ τῆς ἑπομένης εἰς Ἴασμον.

Τὸ 556 Τάγμα ἀφιχθὲν τὴν νύκτα τῆς 4ης Σεπτεμβρίου εἰς Πολύσκιον, ἐκινήθη τὴν ἑπομένην πρωΐαν διὰ δύο φαλάγγων. Ἡ δεξιὰ (νοτία) φάλαγξ συνήντησε κατὰ τὴν ἔξοδόν της ἐκ τοῦ χωρίου μικροομάδα ἣν κατεδίωξε μέχρι διαλύσεως, φονευθέντος τοῦ ὁμαδάρχου Καπετὰν Κολοκοτρώνη. Περὶ τὴν 1500 τὸ Τάγμα προσέκρουσεν ἐπὶ ἀντιστάσεως ἐγκατεστημένης εἰς Κουζουμπᾶ λόφον ἣν καὶ ἀνέτρεψε συλλαβὸν ἕνα συμμορίτην. Τὸ Τάγμα διελθὸν τὴν νύκτα παρὰ τὸ χωρίον Εὔθυμον καὶ νοτίως, ἐπανέλαβε τὴν ἑπομένην μὲ τὸν αὐτὸν σχηματισμὸν τὴν κίνησιν πρὸς τοὺς ἀντικειμενικούς του σκοπούς. Πλησιάζον εἰς Μελίταιναν ἀντελήφθη διεξαγόμενον ἀγῶνα ἐπὶ τοῦ νοτίως Ντζουβᾶ Σιρτὶ ὑψώματος 799. Προώθησε τότε παρευθὺς τὸν λόχον τῆς δεξιᾶς φάλαγγος πρὸς τὸ 83ον φυλάκιον, ἵνα συνδράμῃ τὸ ἀγωνιζόμενον 555 Τάγμα. Ὅταν ὁ λόχος ἔφθασε περὶ τὴν 1700 εἰς τὸ φυλάκιον, εὗρε τμῆμα τοῦ Τάγματος τούτου, παρὰ τοῦ ὁποίου ἐπληροφορήθη ὅτι ὁ ἀγὼν εἶχε τερματισθῆ.

Τὸ 555 Τάγμα διανυκτερεῦσαν εἰς Καρὰ Ὀγλὰν ἐκινήθη τὴν πρωΐαν τῆς

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1221/Α/41.

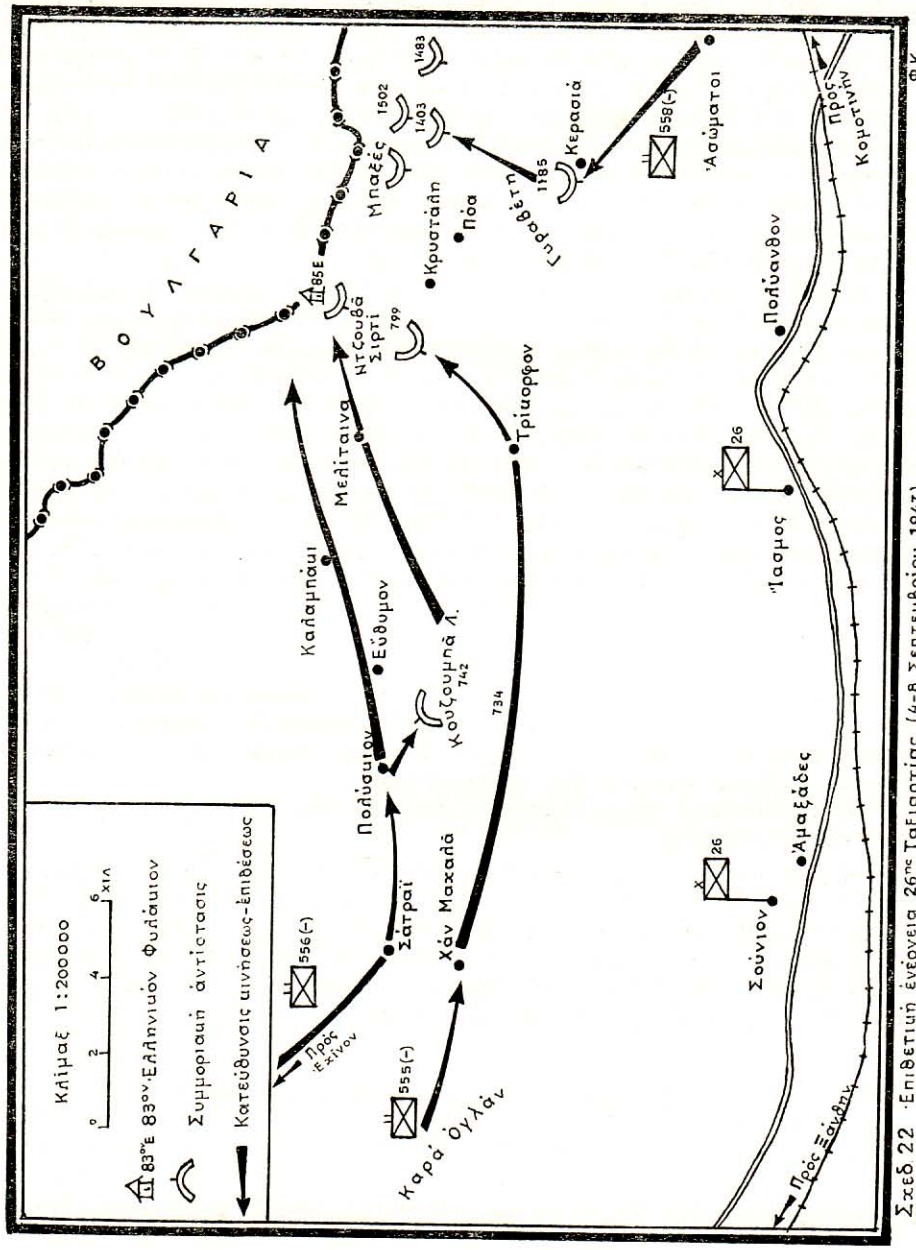

Σχεδ 22 Επιθετική ενέργεια 26ης Ταξιαρχίας (4-8 Σεπτεμβρίου 1947)

ΦΚ

6ης Σεπτεμβρίου. Συναντῆσαν μικροομάδα τὴν κατεδίωξεν, ἀλλ' αὕτη διέφυγε διασκορπισθεῖσα. Περὶ τὴν 0930 ἀντελήφθη παρὰ τὸ Χὰν Μαχαλᾶ ἑτέραν εἰκοσιπενταμελῆ ὁμάδα, ἥτις καταδιωχθεῖσα ἐπίσης διελύθη. Διελθὸν τὴν νύκτα εἰς τὸ χωρίον Τρίκορφον, ἐκινήθη τὰς πρώτας ὥρας τῆς 6ης Σεπτεμβρίου πρὸς τὸ 83ον φυλάκιον. Ὅταν ἐπλησίαζε τὸ ὕψωμα 799 ἐβλήθη ὑπὸ πολυβόλων ἐγκατεστημένων ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τούτου. Τὸ Τάγμα ἐπιτεθὲν ἀνέτρεψε τὰς ἀντιστάσεις καὶ κατέλαβε τὸ ὕψωμα. Οἱ συμμορῖται συμπτυχθέντες διὰ Ντζουβᾶ Σιρτὶ πρὸς τὴν μεθόριον, κατέλαβον θέσεις περὶ τὸ 83ον φυλάκιον, ἐκ τῶν ὁποίων ἔβαλον πυκνὰ πυρὰ κατὰ τοῦ Τάγματος. Μετὰ ἑξάωρον ἀγῶνα κατεβλήθη ἡ ἀντίστασις τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἀπεσύρθησαν εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος, ὑπὸ τὰ ὅμματα τῶν Βουλγάρων στρατιωτῶν.

Τὸ 558 Τάγμα ἐκκινῆσαν τὴν πρωΐαν τῆς 5ης Σεπτεμβρίου ἐξ Ἀσωμάτων, ἔβαινεν ἐπὶ τοῦ δρομολογίου του. Ὅταν ὑπερέβη τὸ χωρίον Κερασιὰν ἐβλήθη περὶ τὴν 1200 ἐκ τοῦ ὑψώματος Γκραβέτη. Μετὰ δίωρον συμπλοκὴν οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν πρὸς Βορρᾶν. Τὸ Τάγμα ἐβλήθη ἐκ νέου ἐπὶ τῶν νοτιοδυτικῶν κλιτύων τοῦ ὑψώματος 1403. Ἐπηκολούθησε δευτέρα συμπλοκὴ διαρκέσασα μέχρι τῆς νυκτός, χωρὶς νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ κατάληψις τοῦ ὑψώματος. Τὰ τμήματα παραμείναντα τὴν νύκτα εἰς τὰς θέσεις των, ἀνῆλθον τὴν πρωΐαν ἐπ' αὐτοῦ ἐγκαταλειφθέντα ἤδη ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, ἀλλ' ἐβλήθησαν περὶ τὴν μεσημβρίαν ἐκ τῶν ὑψωμάτων 1502 καὶ 1483. Τὸ Τάγμα ἐνεργῆσαν ἐπιθετικῶς, ἐνεπλάκη ὑπὸ πυκνὴν ὁμίχλην εἰς ἀγῶνα συνεχισθέντα καὶ τὴν νύκτα. Ἀντεπίθεσις τῶν συμμοριτῶν ἐκδηλωθεῖσα τὴν 2200 ἐκ τῆς κατευθύνσεως Μπαξὲς ἀπεκρούσθη. Προωθηθέντων τὴν πρωΐαν τῆς 7ης Σεπτεμβρίου τῶν τμημάτων πρὸς τὰ ὑψώματα 1502 καὶ Μπαξὲς εὗρον ταῦτα ἐγκαταλελειμμένα, καθ' ὅσον οἱ συμμορῖται εἶχον διαφύγει εἰσελθόντες εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπιχειρήσεως ἦσαν 7 συμμορῖται νεκροί, 1 συλληφθεὶς καὶ 5 παραδοθέντες. Περισυνελέγησαν 1 γερμανικὸν πολυβόλον, 1 αὐτόματον, 4 ἀτομικὰ τυφέκια, 3 ἡμίονοι καὶ διάφορα ὑλικά. Κατεστράφησαν διὰ πυρὸς ἀνευρεθεῖσαι καλύβαι καὶ ἀρτοκλίβανος.

Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον 1 ὁπλίτην νεκρόν, 1 Ἀνθυπολοχαγὸν καὶ 1 ὁπλίτην τραυματίας.

Ἡ 25η Ταξιαρχία ἐξετέλεσε συμφώνως τῇ διαταγῇ τῆς Μεραρχίας ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν διὰ διλοχίας τοῦ 552 Τάγματος εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Δράμας παραμεθόριον περιοχὴν τῆς Κεντρικῆς Ροδόπης. Ἡ ἐνέργειά της αὕτη συγχρονισθεῖσα μὲ τὰς ἐνεργείας τῶν ἑτέρων δύο Ταξιαρχιῶν ἀπέβη ἄκαρπος. Ἡ διλοχία ἐπανῆλθε τὴν 8ην Σεπτεμβρίου εἰς Παρανέστιον, ἔδραν τοῦ οἰκείου Τάγματος, χωρὶς νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μὲ συμμορίτας (1).

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

(Σχεδιάγραμμα 2)

61. Διλοχία τοῦ 551 Τάγματος ὁδηγηθεῖσα ὑπὸ τριῶν αὐθορμήτως παρουσιασθέντων συμμοριτῶν, ἐπετέθη τὴν 0430 τῆς 20ῆς Ἰουλίου 1947 κατὰ συμμοριακῆς ἐγκαταστάσεως παρὰ τὴν θέσιν Μπάρα τοῦ Τριγώνου Ἄρδα. Οἱ ἐκεῖ εὑρισκόμενοι 80—100 συμμορῖται τοῦ συγκροτήματος Ἀνανία, καταλη-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Γ/6, Φ. 1219 /Γ/10.

φθέντες κοιμώμενοι ἠφνιδιάσθησαν καὶ χωρὶς νὰ προβάλωσιν ἀντίστασιν ἔσπευσαν νὰ διασωθῶσι καταφυγόντες εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος. Ὑπὸ τῆς διλοχίας περισυνελέγησαν 11 αὐτόματα, 7 τυφέκια, 1 ὁλμίσκος, 6 ἑκατομμύρια δραχμῶν καὶ ὑγειονομικὸν ὑλικόν. Αἱ ἐγκαταστάσεις τῶν συμμοριτῶν, διάφορα ὑλικὰ καὶ τρόφιμα κατεστράφησαν διὰ πυρός.

Ἐπὶ τῇ πληροφορίᾳ καθ' ἣν τὸ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Σαράφην συγκρότημα ὁρμώμενον ἐκ τῆς βορείως Ἀλεξανδρουπόλεως παραμεθορίου ζώνης προέβαινεν εἰς λεηλασίας καὶ δολιοφθοράς, τὸ 557 Τάγμα προώθησε πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην διλοχίαν μετὰ στοιχείου ὅλμου 3''. Εἰς τὴν διλοχίαν ἐδόθη ἐντολὴ νὰ καταλάβῃ καταλλήλους θέσεις παρὰ τὴν σχηματιζομένην δυτικῶς Διδυμοτείχου ὑπὸ τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς ὀρθὴν γωνίαν καὶ καλύψῃ τὴν τάξιν πυροβόλου, διατεθέντος ὅπως ἐκτελέσῃ βολὴν κατὰ τῶν πιθανῶν θέσεων σταθμεύσεως τοῦ συγκροτήματος. Ἡ διλοχία ἐκκινήσασα ἐκ Μεταξάδων κατέλαβε τὴν 0300 τῆς 30ῆς Ἰουλίου τὰς καθορισθείσας θέσεις, περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα ἀνατολικῶς τῆς μεθορίου. Τὴν 0400 ἐβλήθη διὰ πυρῶν μυδραλλίων, προερχομένων ἐκ τῶν βορείως τῶν θέσεών της ὑψωμάτων. Ἡ διλοχία ἐνισχυθεῖσα καὶ διὰ τρίτου λόχου, κατέλαβε δι' ἐπιθέσεως τὰ κατεχόμενα ὑψώματα, τῶν συμμοριτῶν διασπαρέντων καθ' ὁμάδας πρὸς τὴν μεθόριον καὶ τὰς νοτίως ταύτης χαραδρώσεις. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν καταδίωξιν συνελήφθη εἷς συμμορίτης. Ἡ διλοχία ἔσχεν ἕνα τραυματίαν ὁπλίτην.

Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 12ης Αὐγούστου περίπολος τοῦ 553 Τάγματος κινουμένη παρὰ τὴν βορείως Δράμας μεθοριακὴν γραμμήν, ἐβλήθη ὑπὸ Βουλγαρικοῦ φυλακίου.

Διλοχία τοῦ 555 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 30ὴν Αὐγούστου εἰς τὴν βορείως Ξάνθης ὀρεινὴν περιοχὴν μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος. Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ἡ ἐξόντωσις ἑνὸς συμμορίτου καὶ ἡ σύλληψις ἑτέρου (1).

Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν τῆς X Μεραρχίας. Ἐπιχείρησις βορειοανατολικῶς Σερρῶν (30 Ἰουλίου–5 Αὐγούστου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 23)

62. Τὴν πρωΐαν τῆς 30ῆς Ἰουλίου 1947 ἤρχισεν εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Σερρῶν παραμεθόριον ὀρεινὴν περιοχὴν Μπὸζ–Μενοικίου–Ἀλῆ Μπαμπᾶ ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΑΛΙΑΚΜΩΝ. Τὴν διεξαγωγὴν ταύτης ἀνέθεσε τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ εἰς τὴν X Μεραρχίαν, ἣν ἐνίσχυσε διὰ μονάδων τῶν ΥΙΙ καὶ XI Μεραρχιῶν.

Κατὰ τὸ συνταχθὲν ὑπὸ τῆς X Μεραρχίας σχέδιον ἐνεργείας, θὰ ἐπεδιώκετο συνάντησις τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων μετὰ τῶν σταθμευόντων εἰς τὴν ἀνωτέρω περιοχὴν 700–800 συμμοριτῶν τοῦ Ἀρχηγείου Μπὸζ Ντάγ, μὲ σκοπὸν τὴν ἀποδιοργάνωσιν καὶ ἐξόντωσιν αὐτῶν.

Ἡ πρὸς Μπὸζ καὶ Μενοίκιον ἐνέργεια ἀνετέθη εἰς τὴν 25ην Ταξιαρχίαν (ΥΙΙ Μεραρχίας) ἔχουσαν ὑπὸ τὴν διοίκησίν της τὰ 518 καὶ 603 Τάγματα, μοῖραν ὀρεινῶν καταδρομῶν (4 ΛΟΚ), 1 λόχον κυνηγῶν, 2 λόχους Χωροφυλακῆς (Σερρῶν καὶ Δράμας), τὸ ἔφιππον ἀπόσπασμα τῆς X Μεραρχίας, οὐλαμὸν

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/ Φ. 1056/Β/108, Φ. 1221/Δ/2.

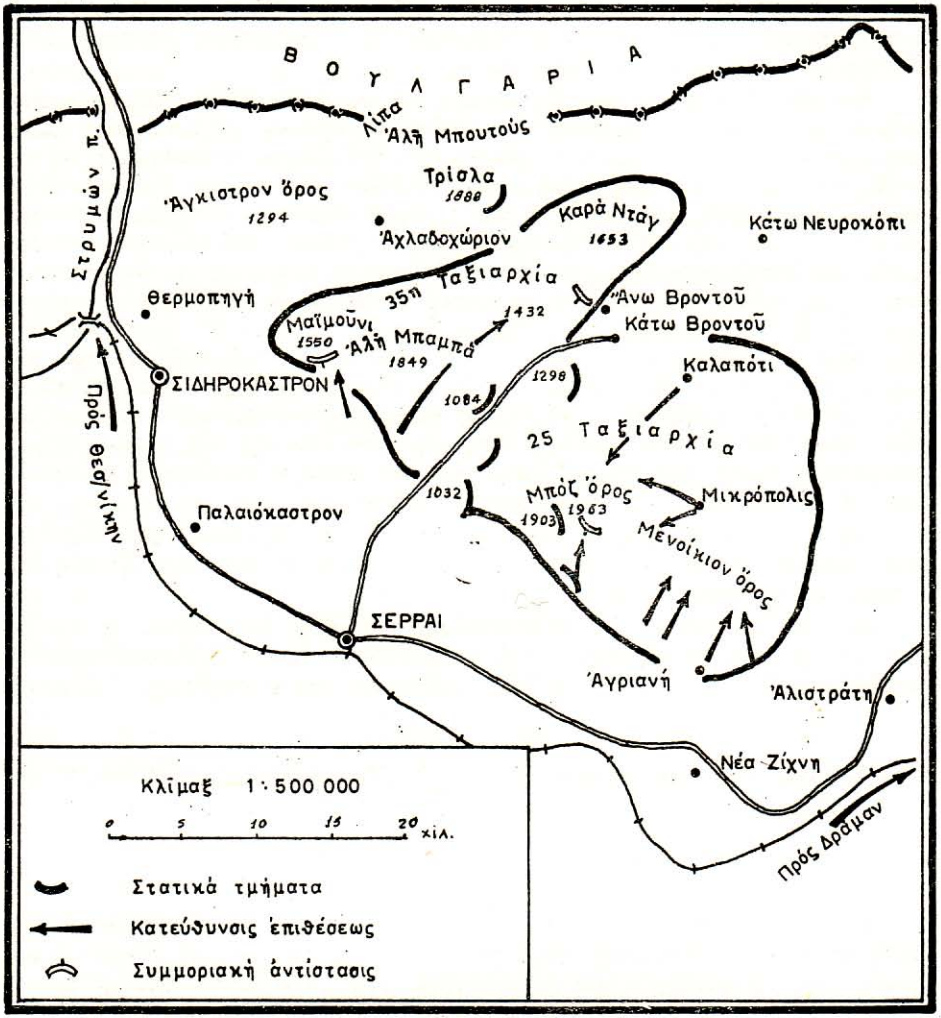

ΣΧ

Σχ.23. Ἐπιχείρησις ΑΛΙΑΚΜΩΝ. (30 Ἰουλίου - 5 Αὐγούστου 1947).

πεδινοῦ πυροβολικοῦ, ὁλμαρχίαν 4.2'' καὶ οὐλαμὸν τεθωρακισμένων. Ἡ δοθεῖσα εἰς τὴν Ταξιαρχίαν ἀποστολὴ διελάμβανε πλήρη ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς Μπὸζ–Μενοικίου καὶ ἀπαγόρευσιν διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν. Ἑτοιμότητα μετακινήσεως δυνάμεων ἀπὸ Μπὸζ πρὸς τὰ ὑψώματα Ἀλῆ Μπαμπᾶ καὶ Ἄνω Βροντοῦν.

Ἡ πρὸς Ἀλῆ Μπαμπᾶ ἐνέργεια ἀνετέθη εἰς τὴν 35ην Ταξιαρχίαν (Χ Μεραρχίας) διαθέτουσαν τὸ 561 Τάγμα της, διλοχίαν τοῦ 552 Τάγματος (25ης Ταξιαρχίας), τὸν 31ον Λόχον Καταδρομῶν, οὐλαμὸν πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ οὐλαμὸν τεθωρακισμένων. Ἀποστολὴ τῆς Ταξιαρχίας ἦτο: Ἰσχυρὰ καλυπτικὴ ἐνέργεια εἰς τὴν περιοχὴν Ἀλῆ Μπαμπᾶ–Καρὰ Ντὰγ καὶ ἐκκαθάρισις ταύτης, μετὰ συγχρόνου ἀπαγορεύσεως διαρροῆς συμμοριτῶν ἀπὸ Ἀλῆ Μπαμπᾶ πρὸς Μπὸζ ὄρος καὶ ἀντιστρόφως.

Εἰς διάθεσιν τῶν Ταξιαρχιῶν οἱ ἐντὸς τοῦ χώρου τῶν ἐπιχειρήσεων σταθμοὶ Χωροφυλακῆς καὶ τμήματα τῶν ΜΑΥ.

Ἡ Χ Μεραρχία διετήρησεν ἐν Σέρραις λόχον τοῦ 562 Τάγματος καὶ ἕνα Λόχον Καταδρομῶν.

Ἡ ἐπιχείρησις ἤρχισε τὴν πρωΐαν τῆς 30ῆς Ἰουλίου καὶ ἔληξε τὴν 5ην Αὐγούστου, χωρὶς νὰ πραγματοποιηθῶσιν αἱ προθέσεις τῆς Χ Μεραρχίας, καθ' ὅσον τὸ μεῖζον μέρος τῆς συμμοριακῆς δυνάμεως ἐκ 500 περίπου συμμοριτῶν,εἶχε προλάβει νὰ διαφύγῃ εἰς Βουλγαρίαν.Ἐσημειώθησαν μόνον σποραδικαὶ μικροσυμπλοκαὶ μετὰ παραμεινασῶν ἐπὶ τόπου μικρῶν ὁμάδων. Οὕτω τμήματα τοῦ 561 Τάγματος ἀνέτρεψαν τὴν 30ὴν Ἰουλίου μικροαντιστάσεις ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Μαϊμοῦνι καὶ τῶν βορειοδυτικῶς Ἄνω Βροντοῦς τοιούτων. Οἱ συμμορῖται ἔσχον δύο νεκροὺς τὸ δὲ Τάγμα ἕνα τραυματίαν ὁπλίτην. Εἰς Μενοίκιον συνελήφθησαν τὴν αὐτὴν ἡμέραν δύο συμμορῖται ἐσχάτως στρατολογηθέντες. Ὁ μετέχων τῆς ἐξερευνήσεως τοῦ Μπὸζ ὄρους λόχος Χωροφυλακῆς Σερρῶν συνεπλάκη τὴν 31ην Ἰουλίου μὲ συμμοριακὴν ὁμάδα ἥτις συνεπτύχθη ἐσπευσμένως πρὸς Βορρᾶν, ἐγκαταλείψασα δέκα νεκρούς. Ὁ λόχος ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ δύο τραυματίας ὁπλίτας. Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 1ης Αὐγούστου συμμοριακὴ ὁμὰς ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ἀχλαδοχωρίου καὶ τοιούτων ΜΑΥ τοῦ αὐτοῦ χωρίου, ἐγκατεστημένων παρὰ τὴν θέσιν Τρίσλα πλησίον τῆς μεθορίου. Ἡ ὁμὰς ἐγκαταλείψασα τρεῖς νεκροὺς ἐτράπη πρὸς Δυσμάς. Ἀλλ' ἐμπεσοῦσα εἰς ἑτέραν ἐνέδραν, ἐγκατασταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ 31ου Λόχου Ὀρεινῶν Καταδρομῶν, ἀπεσύρθη εἰς Ἀλῆ Μπουτούς.

Καθ' ὃν χρόνον διεξήγοντο αἱ ἐκκαθαρίσεις τῶν ἀνωτέρω ὀρεινῶν περιοχῶν, ἑκατονταμελὴς συμμορία ὁρμηθεῖσα ἐκ τοῦ Ἀγκίστρου ὄρους ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 31ης Ἰουλίου εἰς Παλαιόκαστρον, ἐπὶ τῆς ἀμαξιτῆς ὁδοῦ Σερρῶν–Σιδηροκάστρου καὶ τὴν ἐπομένην νύκτα εἰς Θερμοπηγήν. Συμπαραλαβοῦσα ἐξ ἀμφοτέρων τῶν χωρίων ποσότητας τροφίμων, κατηυθύνθη πρὸς Ἄγκιστρον.

Κατόπιν τῶν γενοτότων τούτων ἡ Χ Μεραρχία ἐνίσχυσε τὴν 35ην Ταξιαρχίαν διὰ τῶν ἀποσπασθέντων ἐκ τῆς 25ης Ταξιαρχίας 518 Τάγματος, 34ου Λόχου Καταδρομῶν καὶ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ. Τὴν 4ην Αὐγούστου ἐπεξέτεινε τὴν 35ην Ταξιαρχίαν πρὸς Δυσμάς, μὲ ἐντολὴν ἐξερευνήσεως τοῦ Ἀγκίστρου ὄρους, ἀλλ' ἡ ἐξερεύνησις συνεχισθεῖσα καὶ τὴν ἐπομένην, οὐδὲν ἀπέδωσε. Μόνον παρὰ τὸ φυλάκιον Λίπας ἐθεάθησαν περὶ τοὺς 20–30 συμμορῖται, οἵτινες βληθέντες διὰ τοῦ πυροβολικοῦ, κατέφυγον εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος.

Κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ΑΛΙΑΚΜΩΝ ἐφονεύθησαν 15 συμμορῖται, 2 συνελήφθησαν καὶ 3 παρεδόθησαν. Κατεστράφησαν ἐγκαταστάσεις καὶ μέσα δια-

βιώσεως τῶν συμμοριτῶν. Αἱ ἐθνικαὶ δυνάμεις ἔσχον 2 νεκροὺς καὶ 2 τραυματίας ὁπλίτας Χωροφυλακῆς. Ἐπὶ πλέον 1 Ὑπολοχαγὸν καὶ 2 στρατιώτας τραυματίας λόγῳ ἀτυχήματος προελθόντος ἐκ προώρου ἐκρήξεως βλήματος ὅλμου (1).

Ἐπιχείρησις εἰς τὴν περιοχὴν Λιασκόβου—Λαλιᾶ (17-20 Αὐγούστου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 24)

63. Κατόπιν πληροφοριῶν περὶ σημειωθείσης συγκεντρώσεως ἱκανῆς συμμοριακῆς δυνάμεως εἰς τὴν βορείως Σερρῶν ὀρεινὴν περιοχὴν Λιάσκοβον—Σούσουρι Μπὲκ—Λαλιᾶς, ὠργανώθη ὑπὸ τῆς 35ης Ταξιαρχίας ἐπιχείρησις πρὸς ἐξόντωσιν ταύτης. Εἰς τὴν Ταξιαρχίαν διετέθησαν συμπληρωματικῶς διὰ τὴν ἐπιχείρησιν διλοχία τῆς 25ης Ταξιαρχίας, διλοχία ὀρεινῶν καταδρομῶν, οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων.

Τὸ σχέδιον ἐνεργείας τῆς Ταξιαρχίας προέβλεπεν αἰφνιδιαστικὴν ἐνέργειαν πρὸς τὰ ὑψώματα Ἁγία Παρασκευή, Λιάσκοβον, Σούσουρι Μπέκ, μετὰ συγχρόνου ἀποφράξεως τῶν ἀπὸ Λαλιᾶ πρὸς Ἄγκιστρον ὄρος διαβάσεων. Ἐν συνεχείᾳ ἐξερεύνησιν τῆς νοτίως Κρουσοβίτου ποταμοῦ περιοχῆς, ἐπεκτεινομένην πρὸς Δυσμὰς μέχρι τῆς γραμμῆς Φαιὰ Πέτρα—Κουπάτσι—Σαρλίγια.

Ἡ Ταξιαρχία κατένειμε τὰς δυνάμεις της εἰς τέσσαρας φάλαγγας μὲ τὰς ἑξῆς ἀποστολάς :

1η Φάλαγξ (693 Τάγμα μεῖον διλοχία σὺν λόχος τοῦ 561 Τάγματος) ἐξορμῶσα ἐκ τῆς γραμμῆς Ἀχλαδοχώριον—Καρυδοχῶρι, θὰ κατελάμβανεν αἰφνιδιαστικῶς τὰ ὑψώματα Ἁγία Παρασκευή, Λιάσκοβον καὶ τὰ Καλύβια Μπεξῆ.

2α Φάλαγξ (561 Τάγμα μεῖον λόχος σὺν διμοιρία Χωροφυλακῆς) ἐξορμῶσα ἐκ τῆς γραμμῆς χωρίον Ὀρεινὴ—ὕψωμα Καπακλὶ θὰ κατελάμβανε διὰ ταχείας κινήσεως τὰ ὑψώματα Ἅγιος Κωνσταντῖνος—Λιόχαρι, προωθουμένη ἐν συνεχείᾳ πρὸς Σούσουρι Μπὲκ καὶ Ἀλῆ Μπαμπᾶ.

3η Φάλαγξ (Διλοχία 25ης Ταξιαρχίας). Καταλαμβάνουσα ἐγκαίρως τὴν γραμμὴν Λεσίτσε Καμὲν—ὕψ. 1177, θ' ἀπηγόρευε τὴν διαρροὴν συμμοριτῶν ἐκ τῆς κατευθύνσεως Λιάσκοβον εἴτε πρὸς Ἄνω Βροντοῦν εἴτε πρὸς Νοτιοανατολάς.

4η Φάλαγξ (Διλοχία 603 Τάγματος, 31ος Λόχος Ὀρεινῶν Καταδρομῶν, διμοιρία Χωροφυλακῆς σὺν ΜΑΥ Καπνοφύτου). Ἐγκαθισταμένη ἐπὶ τῆς γραμμῆς Φαιὰ Πέτρα—Καρυδοχῶρι θὰ ἔφραττε τὰς ἀγούσας διὰ Φαιᾶς Πέτρας πρὸς Ἄγκιστρον ὁδεύσεις καὶ τὰς ἀπὸ Λαγορὰ Ἀρτζουπὰν πρὸς τὸ αὐτὸ ὄρος τοιαύτας. Ὁμοίως τὰς ἀπὸ Λαλιᾶ διὰ Καρυδοχῶρι πρὸς τὴν μεθόριον ἀγούσας. Διὰ λόχου της θὰ ἔφραττεν ἐπίσης τὰς ὁδεύσεις Μετάλλου καὶ Ὀρτὰ Μαχαλᾶ, τὰς ὁδηγούσας πρὸς Ἄγκιστρον ὄρος.

Μετὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω θέσεων, ἥτις ἔδει νὰ περατωθῇ τὴν 0600 τῆς 17ης Αὐγούστου 1947, αἱ φάλαγγες πλὴν τῆς 4ης, θὰ προέβαινον εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῶν περὶ ταύτας περιοχῶν.

Ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ τεταγμένος ἀπὸ 0600 τῆς 17ης Αὐγούστου εἰς Καπακλί. Ὁ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὥρας ἐν κινήσει ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Καπακλὶ—Ἄνω Βροντοῦ, πρὸς ἀπαγόρευσιν διαφυγῆς συμμοριτῶν πρὸς Ἀνατολάς. Ὁ 34ος Λόχος Ὀρεινῶν Καταδρομῶν ἐν ἐφεδρείᾳ εἰς Καπακλί, ἔνθα ἐγκατεστάθη ἀπὸ τῆς 0600 καὶ ὁ σταθμὸς διοικήσεως τῆς 35ης Ταξιαρχίας.

Αἱ φάλαγγες καταλαβοῦσαι ἐγκαίρως τὰς καθορισθείσας ἐδαφικὰς γραμμὰς προέβαινον εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῶν περιοχῶν των.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/ Φ. 1053/Β/6, Φ. 1170/Β/12, Φ. 1217/Γ/1, Φ. 1226/Β/1.

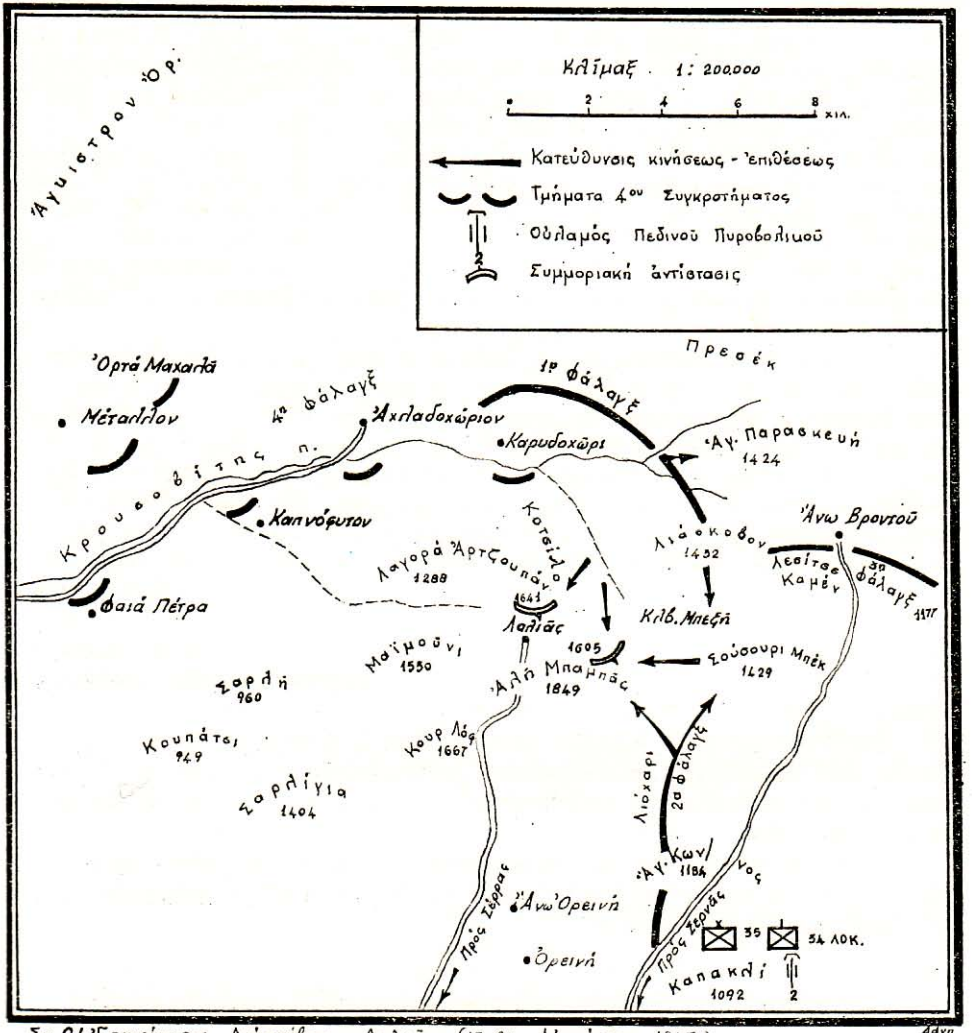

Σχ. 22 Ἐπιχείρησις Λιάσκοβου - Λαλιᾶ (17-20 Αὐγούστου 1947)

Ὁ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων ὅταν ἔφθασε περὶ τὴν 0945 εἰς τὸ ὕψος Σούσουρι Μπέκ, ἐβλήθη ὑπὸ μικροομάδος συμμοριτῶν ἦν καὶ διεσκόρπισε διὰ τῶν πυρῶν του.

Ἡ διμοιρία Χωροφυλακῆς τῆς 2ας Φάλαγγος ἀνερχομένη ἐπὶ τοῦ Ἀλῆ Μπαμπᾶ, προσεβλήθη ὑπὸ δυνάμεως συμμοριτῶν κατευθυνομένης πρὸς τὸ ὕψωμα 1605. Κινηθεὶς πρὸς τὸ ὕψωμα τοῦτο λόχος τοῦ 561 Τάγματος ἐνεπλάκη εἰς ἀγῶνα, τῶν συμμοριτῶν κατεχόντων σταθερῶς τὰς θέσεις των.

Περὶ τὴν 1300 ἡ 35η Ταξιαρχία διέταξε τὴν 2αν Φάλαγγα ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν πρὸς τὰ σύνορα διαφυγὴν τῶν συμμοριτῶν, τὸν δὲ οὐλαμὸν πυροβολικοῦ νὰ ἐκτελέσῃ βολὴν ἐπὶ τοῦ Λαλιᾶ. Τὴν 1730 κατελήφθη τὸ ὕψωμα 1605 κατόπιν ἐπιθετικῆς ἐνεργείας τῆς 2ας Φάλαγγος, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς τὸ ὕψωμα 1641. Περὶ τὴν 2030 λόχος τῆς αὐτῆς φάλαγγος συνεπλάκη μετὰ τῶν κατεχόντων τὸ ὕψωμα τοῦτο συμμοριτῶν, οἵτινες ἐπωφεληθέντες τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς διέφυγον.

Διὰ τὴν 18ην Αὐγούστου ἡ Ταξιαρχία διέταξε τὴν 1ην Φάλαγγα νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς Κοτσίλο–Λαγορὰ Ἀρτζουπάν. Τὴν 2αν Φάλαγγα, κατέχουσαν ἰσχυρῶς τὰ ὑψώματα Μαϊμοῦνι, νὰ ἐξερευνήσῃ τὸν χῶρον Ἀλῆ Μπαμπᾶ–Μαϊμοῦνι–Σαρλίγια. Τὴν 3ην Φάλαγγα νὰ παραμείνῃ ἐπὶ τῆς γραμμῆς Περσὲκ–Ἁγία Παρασκευή. Τὴν 4ην Φάλαγγα νὰ ἐξακολουθήσῃ φράσσουσα τὰς διαβάσεις, πλὴν τοῦ παρὰ τὴν Φαιὰν Πέτραν λόχου ὅστις κινούμενος πρὸς Κουπάτσι, θὰ προέβαινεν εἰς ἐξερεύνησιν τοῦ μεταξὺ τοῦ ὑψώματος τούτου καὶ Φαιᾶς Πέτρας χώρου. Τὸν οὐλαμὸν τεθωρακισμένων νὰ ἐκτελέσῃ περιπολίας ἐπὶ τῆς ἀπὸ Σιδηροκάστρου πρὸς Ἀχλαδοχώριον ὁδοῦ.

Ἡ ἡμέρα τῆς 18ης Αὐγούστου διέρρευσε χωρὶς νὰ σημειωθῇ ἐπαφὴ μὲ τοὺς συμμορίτας. Μόνον ὁ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων, εὑρισκόμενος βορείως Φαιᾶς Πέτρας, ἐβλήθη ἐλαφρῶς. Κατὰ τὰς ἐξερευνήσεις ἀνευρέθη ἀποθήκη περιέχουσα τρόφιμα, ἱματισμὸν καὶ νάρκας.

Τὰς 19ην καὶ 20ὴν Αὐγούστου συνεχίσθη ἡ ἐξερεύνησις, καθ' ἣν συνελήφθησαν δύο συμμορῖται κρυπτόμενοι. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 20ῆς Αὐγούστου περατωθείσης τῆς ἐπιχειρήσεως, διετάχθη ἡ ἐπάνοδος τῶν τμημάτων εἰς τὰς ἕδρας των.

Ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπῆρξεν ἡ ἐξόντωσις δέκα ὀκτὼ καὶ ἡ σύλληψις δύο συμμοριτῶν. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον τέσσαρας νεκροὺς καὶ τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας (1).

Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια τῆς 35ης Ταξιαρχίας βορείως Σερρῶν
(30 Αὐγούστου - 1 Σεπτεμβρίου 1947)

64. Ὀργανωθεῖσα ὑπὸ τῆς 35ης Ταξιαρχίας πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς βορείως Σερρῶν ὀρεινῆς περιοχῆς ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΝΕΣΤΟΣ, ἤρχισεν ἐκτελουμένη τὴν πρωΐαν τῆς 30ῆς Αὐγούστου 1947 (2). Αἱ διατεθεῖσαι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μονάδες συνεκρότησαν δύο φάλαγγας. Τὴν πρώτην φάλαγγα ἀπετέλεσε τὸ 561 Τάγμα μεῖον διλοχία, μετὰ διμοιρίας Χωροφυλακῆς. Τὴν δευτέραν φάλαγγα ἀπετέλεσε διλοχία τοῦ 603 Τάγματος μετὰ τοῦ σταθμεύοντος εἰς Ἀχλαδοχώριον λόχου τοῦ 561 τοιούτου. Ὁ τέταρτος λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγμα-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1041/Α.
(2) Σχεδιάγραμμα 24 (Ἐπιχειρήσεως Λιάσκοβον—Λαλιᾶς).

τος, οὐλαμὸς πυροβολικοῦ καὶ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων παρέμειναν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ταξιαρχίας.

Πρὸς ἀπόκρυψιν τῆς κινήσεώς των αἱ φάλαγγες ἦχθησαν εἰς τὰς καθορισθείσας καταληπτέας θέσεις ἐντὸς τῆς νυκτὸς τῆς 29ης Αὐγούστου, τὸ μὲν 561 Τάγμα ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Ἀλῆ Μπαμπᾶ—Κοὺρ Λόφου, ἡ δὲ διλοχία τοῦ 603 Τάγματος ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 1641—Μαϊμοῦνι. Λόχος τῆς πρώτης φάλαγγος ἐν τῇ πρὸς Ἀλῆ Μπαμπᾶ κινήσει του, συνεπλάκη τὴν 2230 παρὰ τὸ χωρίον Ἄνω Ὀρεινὴν μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἥτις ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ σκότους διέφυγε πρὸς Βορρᾶν. Ἐκ ταύτης συνελήφθη εἷς συμμορίτης.

Ἀπὸ πρωΐας τῆς 30ῆς Αὐγούστου ἤρχισεν ἐξερεύνησις τῆς περιοχῆς Λαλιᾶς διαρκέσασα μέχρις ἑσπέρας, ἧς τὰ ἀποτελέσματα ἀπέβησαν ἀρνητικά. Τὰ μετακινηθέντα κατὰ τὰς ἐξερευνήσεις τμήματα διῆλθον τὴν νύκτα τὸ μὲν 561 Τάγμα δυτικῶς τοῦ Κοὺρ Λόφου, ἡ δὲ διλοχία δυτικῶς Μαϊμοῦνι. Ὁ εἷς τὴν διάθεσίν της λόχος τοῦ 561 Τάγματος ἐπανῆλθεν εἰς Ἀχλαδοχώριον.

Περὶ τὴν 2230 τῆς αὐτῆς νυκτὸς συμμοριακὴ δύναμις ἐπέδραμε κατὰ τοῦ Μελενικιτσίου [1] χωρίου κειμένου περὶ τὸ μέσον τῆς ἀπὸ Σερρῶν πρὸς Σιδηρόκαστρον ἀμαξιτῆς ὁδοῦ. Οἱ συμμορῖται ἐπιδοθέντες ἐπὶ τρίωρον εἰς λεηλασίας καὶ τὸν ἐμπρησμὸν τεσσαρακοντάδος οἰκιῶν, ἀπεχώρησαν πρὶν ἢ ἀφιχθῶσι τὰ ἀποσταλέντα ἐκ Σερρῶν στρατιωτικὰ τμήματα.

Τὴν 0200 τῆς 31ης Αὐγούστου ἡ 35η Ταξιαρχία ἀπέστειλε τὸν εἰς τὴν διάθεσίν της λόχον τοῦ 561 Τάγματος εἰς Ὀρεινήν, ἔνθα ἐγκαθιστάμενος θ' ἀπηγόρευε τὴν διαρροὴν συμμοριτῶν πρὸς Βορρᾶν. Περὶ τὴν 0530 συμμοριακὴ ὁμὰς προσκρούσασα ἐπὶ τοῦ λόχου διέφυγε μετ' ἀνταλλαγὴν πυροβολισμῶν τινων πρὸς Νοτιοανατολάς. Συγκροτηθεῖσα ὑπὸ τῆς Ταξιαρχίας φάλαγξ ἐκ διμοιρίας πεζικοῦ, ἐφίππου ἴλης καὶ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων διετέθη πρὸς ἐπιτήρησιν τῆς ἀπὸ Σερρῶν πρὸς Κάτω Βροντοῦν ἁμαξιτῆς ὁδοῦ. Περὶ τὴν 0800 ἡ φάλαγξ ἐπετέθη κατὰ συμμοριακῆς δυνάμεως ἐγκατασταθείσης ἱππαστὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, εἰς τὸ ὕψος Καπακλί. Ἡ ὁμὰς ὑποστᾶσα ἀπωλείας διελύθη μετὰ μικρὰν ἀντίστασιν, τῶν συμμοριτῶν καταφυγόντων εἰς τὰς δυτικῶς τῆς ὁδοῦ χαραδρώσεις.

Αἱ ἐξερευνήσεις συνεχίσθησαν μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς 1ης Σεπτεμβρίου, χωρὶς νὰ ἐπιτευχθῇ ἐντοπισμὸς τῶν συμμοριτῶν. Ἀκολούθως διετάχθησαν τὰ τμήματα νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τοὺς χώρους σταθμεύσεως.

Ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπῆρξεν ἡ ἐξόντωσις δέκα ἐννέα συμμοριτῶν, ὧν τὰ πτώματα ἀνευρέθησαν εἰς τοὺς τόπους τῶν συμπλοκῶν. Εἷς συμμορίτης συνελήφθη. Ἐκ τῶν μετασχόντων τμημάτων μόνον ἡ διμοιρία Χωροφυλακῆς ἔσχεν ἕνα ὑπενωμοτάρχην νεκρόν [2].

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

(Σχεδιάγραμμα 4)

65. Κατὰ διενεργηθεῖσαν τὴν 1ην Αὐγούστου 1947 ἔρευναν εἰς τὸ νοτιοδυτικῶς Κιλκὶς χωρίον Μεσιανόν, ἀνευρέθησαν ὑπὸ τοῦ 567 Τάγματος 135 ἀτομικὰ τυφέκια, τὰ πλεῖστα ἐν καλῇ καταστάσει.

Διλοχία τοῦ 569 Τάγματος ἐξερευνῶσα τὴν νοτιοδυτικῶς τῆς Δοϊράνης

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1041/Α, Φ. 1226/Β/1.

λίμνης παραμεθόριον περιοχήν, ἐνετόπισε τὴν πρωΐαν τῆς 11ης Αὐγούστου συμμοριακὴν ὁμάδα καθ' ἧς καὶ ἐπετέθη. Ἡ συμμορία καταδιωκομένη κατηυθύνθη πρὸς τὴν μεθόριον ἣν καὶ διέβη ὑπὸ τὴν ἔνοπλον ὑποστήριξιν τῶν Γιουγκοσλαύων ὁροφυλάκων.

Παραδοθεὶς τὴν 29ην Σεπτεμβρίου εἰς τὸ 569 Τάγμα συμμορίτης, μετέδωκε τὴν πληροφορίαν ὅτι τὸ τάγμα Φοίβου τοῦ συμμοριακοῦ ἀρχηγείου Κρουσίων —Μπέλες ἐπρόκειτο νὰ μετακινηθῇ ἀπὸ τὴν ἀνατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης περιοχὴν τῶν Κρουσίων εἰς Μπέλες. Κατόπιν τῆς πληροφορίας ταύτης ἡ διοίκησις τοῦ Τάγματος διέταξε τὴν ἔγκαιρον ἐγκατάστασιν ἰσχυρῶν ἐνεδρῶν ἐπὶ τῶν πιθανῶν διαβάσεων διελεύσεως τῶν συμμοριτῶν. Περὶ τὸ μεσονύκτιον τὸ συμμοριακὸν τάγμα ἐνέπεσεν εἰς ἰσχυρὰν ἐνέδραν δυνάμεως λόχου, ἐγκατασταθεῖσαν ἐπὶ τῆς βορειοανατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης διαβάσεως Δοβᾶ Τεπέ. Τὸ συμμοριακὸν τάγμα αἰφνιδιασθὲν ἐτράπη ἐν διαλύσει πρὸς τὸ Μπέλες. Ὑπὸ τοῦ λόχου συνελήφθησαν 23 συμμορῖται, 5 συμμορίτισσαι καὶ περισυνελέγησαν 2 αὐτόματα Στὲν, 5 ἀτομικὰ τυφέκια, 4 μπαζούκας, 5 κτήνη φόρτου καὶ ποσότης πυρομαχικῶν.

Τὴν αὐτὴν νύκτα συμμοριακὴ ὁμὰς ἐνέπεσεν εἰς ἑτέραν ἐνέδραν, ἐγκατασταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ 567 Τάγματος παρὰ τὸ χωρίον Βάλτοι, κείμενον ἐπὶ τῆς ἀπὸ Κιλκὶς πρὸς Θεσσαλονίκην ἁμαξιτῆς ὁδοῦ. Οἱ συμμορῖται προσβληθέντες αἰφνιδιαστικῶς διεσκορπίσθησαν, ἐγκαταλείψαντες δύο νεκρούς. Ἕτεροι δύο συμμορῖται συνελήφθησαν. Ἐκ τῆς ἐνέδρας ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται (1).

Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν XI Μεραρχίας. Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια τῆς 31ης Ταξιαρχίας εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Πάϊκου
(12 - 16 Αὐγούστου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 4)

66. Ἀπὸ πρωΐας τῆς 12ης Αὐγούστου 1947 ἤρχισεν ἐκτελουμένη ὑπὸ τῆς 31ης Ταξιαρχίας εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Πάϊκου ὅρους ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΣΕΡΡΑΙ. Ταύτης μετέσχον τὰ 512 καὶ 514 μεῖον λόχος Τάγματα, ἀνὰ μία διλοχία τῶν 511, 517 καὶ 519 Ταγμάτων, 3 οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ, οὐλαμὸς ἱππικοῦ καὶ τμῆμα ΜΑΥ.

Κατὰ συναφθείσας μικροσυμπλοκὰς τὴν πρώτην ἡμέραν παρὰ τὸ χωρίον Λακκιὰ καὶ τὸ ὕψωμα Πόποβο Σέλο, βορειοδυτικῶς Γιαννιτσῶν, ἐξωντώθησαν 5 συμμορῖται καὶ 1 παρεδόθη. Περισυνελέγησαν 1 ὁπλοπολυβόλον, 1 ἀτομικὸν τυφέκιον καὶ 2 Μπαζούκας.

Τὴν 13ην Αὐγούστου κατὰ ἐξερεύνησιν τῶν ὑψωμάτων Ἀσπρόχωμα, περὶ τὰ εἴκοσι χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Γιαννιτσῶν, ἀνευρέθησαν δέκα πτώματα συμμοριτῶν καὶ δύο ὁπλοπολυβόλα Μπρὲν ἅτινα εἶχον ἀπολεσθῆ κατὰ τὴν συμπλοκὴν τῆς 30ῆς Ἰουλίου, μεταξὺ τμημάτων τῆς 31ης Ταξιαρχίας καὶ συμμοριακῆς δυνάμεως (2). Περὶ τὸ μεσονύκτιον συμμορία ἐνέπεσεν εἰς ἐγκατασταθεῖσαν ὑπὸ τμήματος τοῦ 517 Τάγματος ἐνέδραν, παρὰ τὸ βορειοδυτικῶς Ἀριδαίας μεθοριακὸν χωρίον Νώτια, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τριῶν συμμοριτῶν. Ὑφ' ἑτέρας ἐνέδρας τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐφονεύθη τὴν ἑπομένην νύκτα εἷς συμμορίτης. Παρὰ τὴν Μονὴν Παναγίας κειμένην δέκα ἓξ χιλιόμετρα βορειο-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Γ/6, Φ. 1056/Β/174—186, Φ. 1187/Δ.
(2) Σελὶς 103 τοῦ παρόντος τόμου.

δυτικῶς Γιαννιτσῶν περισυνελέγησαν 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρὲν, 2 αὐτόματα, 25 πρόβατα, διάφορα ὑλικὰ καὶ κατεστράφησαν συμμοριακαὶ ἐγκαταστάσεις.

Ἡ ἐπιχείρησις ἔληξε τὴν 16ην Αὐγούστου. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἦσαν ἐννέα νεκροὶ καὶ εἷς παραδοθείς. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον δύο ἐλαφρῶς τραυματίας ὁπλίτας (1).

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

67. Τμῆμα τοῦ 513 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 16ην Ἰουλίου 1947 ἐπὶ τοῦ ἀνατολικοῦ Ὀλύμπου (2) μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τριῶν καὶ τὴν σύλληψιν ἑπτὰ συμμοριτῶν.

Τὴν μεθεπομένην 18ην Ἰουλίου διλοχία τοῦ 515 Τάγματος ἐνισχυμένη διὰ τμήματος ΜΑΥ ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μὲ συμμοριακὴν δύναμιν εἰς τὴν δυτικῶς Κατερίνης (2) ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Πιερίων. Ἡ διλοχία ἐπιτεθεῖσα ἀνέτρεψε τοὺς συμμορίτας καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς μέχρι τῆς νυκτός. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς ἑπτὰ νεκρούς. Ἡ διλοχία ἔσχε δύο Ἀξιωματικοὺς καὶ 4 ὁπλίτας τραυματίας, τὸ δὲ τμῆμα ΜΑΥ ἕνα τραυματίαν.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ 620 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 26ην Ἰουλίου εἰς τὸν Βόρειον Ὄλυμπον μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἣν καὶ διέλυσεν. Ἐξωντώθησαν ἓξ συμμορῖται καὶ τρεῖς συνελήφθησαν.

Ὁ 39ος Λόχος Ὀρεινῶν Καταδρομῶν ἐκτελῶν ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Πάϊκου, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν περὶ τὴν 1000 τῆς 30ῆς Ἰουλίου μετὰ ἰσχυροῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος τοῦ ἀρχηγείου Πάϊκου—Καϊμακτσαλάν, ὅπερ κατεῖχε τὰ βορείως Γιαννιτσῶν ὑψώματα Ἀσπρόχωμα (3). Ἀποσταλεὶς ὑπὸ τῆς 31ης Ταξιαρχίας εἰς ἐνίσχυσιν λόχος τοῦ 512 Τάγματος ἐνεπλάκη εἰς τὸν διεξαγόμενον ἀγῶνα. Οἱ δύο λόχοι ἀντιμετωπίζοντες κατὰ πολὺ ὑπερτέραν δύναμιν, κατέχουσαν ὀχυρὰς θέσεις καὶ ὑφιστάμενοι ἀπωλείας ἠναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθῶσιν, ἐγκατασταθέντες τελικῶς παρὰ τὸ χωρίον Ἐλευθεροχῶρι. Ἐνισχυθέντες βραδύτερον καὶ διὰ τρίτου λόχου, ἀνήκοντος εἰς τὸ 514 Τάγμα, ὅστις ἀφίχθη συνοδευόμενος ὑπὸ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ στοιχείου ὅλμου 4.2" ἀνέλαβον ἐπίθεσιν. Ἀλλὰ παρὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τοῦ ὅλμου ὑποστήριξιν καὶ τὴν ἐνεργὸν ἐπέμβασιν τῆς ἀεροπορίας, δὲν ἐπέτυχον μέχρις ἑσπέρας τὴν ἀνατροπὴν τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες διετήρουν σταθερῶς τὰς θέσεις των. Μὲ τὴν ἐπέλευσιν τῆς νυκτὸς διεκόπη ὁ ἀγών, ὁπότε διετάχθησαν τὰ τμήματα νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς Γιαννιτσά. Ὁ 39ος Λόχος Καταδρομῶν καὶ ὁ λόχος τοῦ 512 Τάγματος ἔσχον ἀπωλείας 1 Ἀξιωματικόν, τὸν Ἀνθυπολοχαγὸν Κράλλην Γεώργιον τοῦ 512 Τάγματος καὶ 1 ὁπλίτην νεκρούς, 8 ὁπλίτας τραυματίας καὶ 3 ὁπλίτας ἀγνοουμένους. Κατὰ τὴν σύμπτυξιν ἀπωλέσθησαν 4 ὁπλοπολυβόλα Μπρὲν, 2 ἀσύρματοι Νο 18 καὶ διάφορα ὑλικά. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν δὲν ἐξηκριβώθησαν.

Τμῆμα τοῦ 515 Τάγματος προσέβαλε τὴν 4ην Αὐγούστου παρὰ τὸ βορειοδυτικῶς Κατερίνης Ἐλατοχῶρι (4) συμμοριακὴν ὁμάδα ἣν καὶ διέλυσεν, ἐξοντώσαν τρεῖς συμμορίτας.

Εἰς σποραδικὰς συμπλοκὰς μεταξὺ τμημάτων τῆς Διοικήσεως Συντονισμοῦ

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1056/Β/186—188, Φ. 1123/Α/1.
(2) Σχεδιάγραμμα 5.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.
(4) Σχεδιάγραμμα 5.

Κατερίνης καὶ μικροομάδων, ἐξωντώθησαν τὴν 22αν Αὐγούστου εἰς τὸ βόρειον τμῆμα τῶν Πιερίων (1) τρεῖς συμμορῖται. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον δύο νεκροὺς ὁπλίτας. Διλοχία τοῦ 620 Τάγματος τῆς αὐτῆς διοικήσεως, συνεπλάκη τὴν πρωΐαν τῆς 6ης Σεπτεμβρίου ἐπὶ τῶν βορειοανατολικῶν κρασπέδων τοῦ Ὀλύμπου μετὰ τοῦ συγκροτήματος Φωτεινοῦ. Τὸ συγκρότημα ἐγκαταλεῖψαν τὰ πτώματα πέντε συμμοριτῶν διέφυγε, κατατμηθὲν εἰς ὁμάδας. Ἡ διλοχία ἀπώλεσε δύο ὁπλίτας νεκρούς. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἐξερεύνησιν ἀνευρέθησαν καὶ κατεστράφησαν συμμοριακαὶ ἐγκαταστάσεις.

Εἰς συμπλοκὴν μετὰ συμμοριτῶν τῆς ΜΑΔ Μελίκης (1) ὁ διοικῶν αὐτὴν Ὑπολοχαγὸς Πολεμικῆς Διαθεσιμότητος Κοντὸς Γεώργιος τραυματισθεὶς θανασίμως τὴν 15ην Σεπτεμβρίου παρὰ τὸ χωρίον Συκιάν, τῶν βορείων Πιερίων ὑπέκυψε μετὰ πενθήμερον.

Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ἐκτελοῦν τὴν 17ην Σεπτεμβρίου ἔρευναν εἰς τὴν νοτίαν παρυφὴν τῆς Ναούσης, ἀνεῦρε κρυπτομένην ἐντὸς οἰκίας μικροομάδα ἥτις ἔβαλε κατὰ τοῦ ἀποσπάσματος. Οἱ συμμορῖται πρὸς ἀποφυγὴν τῆς συλλήψεώς των ἔθεσαν πῦρ εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἀπηνθρακώθησαν μετ' αὐτῆς. Εἷς συμμορίτης ἐπιχειρήσας νὰ διαφύγῃ συνελήφθη. Τὸ πῦρ μετεδόθη εἰς συνεχομένας οἰκίας ἐξ ὧν ἀπετεφρώθησαν περὶ τὰς εἴκοσι.

Τὴν νύκτα τῆς 26ης Σεπτεμβρίου συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα εἰς ἐνέδραν τμήματος τοῦ σταθμεύοντος εἰς Γουμένισσαν 512 Τάγματος ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ ἕνα τραυματίαν συλληφθέντα (2).

Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς

68. Τμῆμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη τὴν 30ὴν Ἰουλίου 1947 μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος παρὰ τὸ χωρίον Βάβδον Χαλκιδικῆς (3). Ἡ ὁμὰς διεσκορπίσθη ἐγκαταλείψασα τὰ πτώματα τεσσάρων συμμοριτῶν. Ἐκ τοῦ τμήματος Χωροφυλακῆς ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται.

Ἕτερον τμῆμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη περὶ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας τῆς 10ης Αὐγούστου μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως παρὰ τὸ βορειοδυτικῶς Νιγρίτης χωρίον Φλαμοῦρι (4). Οἱ συμμορῖται ἔσχον ἑπτὰ νεκροὺς καὶ ἕνα συλληφθέντα. Ἐκ τοῦ τμήματος Χωροφυλακῆς ἐφονεύθη εἷς καὶ ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται.

Τὴν 13ην Αὐγούστου ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ἐξώντωσε παρὰ τὸ χωρίον Ἀκροποταμιὰν (4) τῆς περιοχῆς Κιλκὶς δύο συμμορίτας.

Τὴν 20ὴν Αὐγούστου τμήματα Χωροφυλακῆς ἐνετόπισαν εἰς τὴν περιοχὴν Κερδυλλίων (4) τὴν ὁμάδα διοικήσεως τοῦ συμμοριακοῦ Ἀρχηγείου Νιγρίτης. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἡ ὁμὰς διελύθη φονευθέντων εἴκοσι καὶ ἑνὸς συμμοριτῶν.

Λόχος Χωροφυλακῆς συνεπλάκη τὴν πρωΐαν τῆς 28ης Αὐγούστου μετὰ ἰσχυρᾶς συμμορίας περὶ τὰ δώδεκα χιλιόμετρα δυτικῶς Νιγρίτης. Τῇ ἐπεμβάσει ἐνισχύσεων καὶ τῆς ἀεροπορίας ἐπετεύχθη ἡ ἐξόντωσις ἑπτὰ συμμοριτῶν, τῆς ὑπολοίπου συμμορίας διαφυγούσης. Ἕτεροι δύο συμμορῖται παρεδόθησαν μετὰ τοῦ ὁπλισμοῦ των. Ὁ λόχος ἔσχε δύο χωροφύλακας νεκρούς. Περισυνελέγησαν

(1) Σχεδιάγραμμα 5
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Γ/5—6, Φ. 1173/ΣΤ/15, Φ. 1223/Α/1.
(3) Σχεδιάγραμμα 6.
(4) Σχεδιάγραμμα 4.

ποσότητες πυρομαχικῶν καὶ διάφορα εἴδη ἱματισμοῦ καὶ ὑποδήσεως. Μετὰ διήμερον ἀνευρέθη καὶ ἕτερον πτῶμα συμμορίτου, βληθέντος ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας.

Κατὰ συμπλοκὴν λόχου Χωροφυλακῆς μετὰ τοῦ συγκροτήματος Ἀμπελᾶ τοῦ Ἀρχηγείου Χολομόντα, ἐξωντώθησαν τὴν 29ην Αὐγούστου ἐπὶ τῶν βορείως τοῦ χωρίου Ὀρμύλιας Χαλκιδικῆς (1) ὑψωμάτων δύο συμμορῖται. Ἕτερος συμμορίτης συνελήφθη καὶ πέντε παρεδόθησαν. Ὁ λόχος ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν χωροφύλακας. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν μικροομὰς ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν Χωροφυλακῆς ἐγκατεστημένην ἐπὶ τοῦ Χολομόντα ὄρους καὶ ἔσχεν ἕνα συμμορίτην νεκρόν.

Λόχος Χωροφυλακῆς συνεπλάκη τὰς πρωϊνὰς ὥρας τῆς 15ης Σεπτεμβρίου βορείως τοῦ χωρίου Ριζὰ(1) τῆς βορείου Χαλκιδικῆς μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως. Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ἡ ἐξόντωσις δέκα τεσσάρων συμμοριτῶν. Ὁ λόχος ἔσχε τρεῖς νεκροὺς καὶ δύο τραυματίας χωροφύλακας.

Ἄνδρες τοῦ Τμήματος Ἀσφαλείας Δράμας συνεπλάκησαν τὴν 5ην Σεπτεμβρίου ἔξωθι τῆς πόλεως μετὰ τριμελοῦς συμμοριακῆς ὁμάδος, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ὁμαδάρχου καὶ τὴν σύλληψιν τῶν ἑτέρων δύο μελῶν (2).

Ἀεροπορικὴ δραστηριότης

69. Κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἀπὸ τῶν μονάδων τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἐπιχειρήσεις τὸ τρίτον τρίμηνον τοῦ 1947, ἡ ἀεροπορία ἐνήργησε δραστηρίως. Τοὺς μῆνας Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον προέβη εἰς ἀναγνωρίσεις καὶ προσβολὰς στόχων εἰς τὰ Πιέρια, Κρούσια, Κερδύλλια καὶ τὸν Βόρειον Ὄλυμπον. Κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐπιχειρήσεως ΝΕΣΤΟΣ, ἀεροσκάφος τύπου Χάρβατ ἐκτελοῦν αἰτήσει τῆς 35ης Ταξιαρχίας ἀναγνωριστικὴν πτῆσιν εἰς τὴν βορείως Σερρῶν ὀρεινὴν περιοχήν, κατέπεσε περὶ τὴν 1330 τῆς 30ῆς Αὐγούστου καὶ συνετρίβη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους νοτιοδυτικῶς τοῦ χωρίου Ἄνω Βροντοῦς ἀναφλεγέν (3). Οἱ ἐπιβαίνοντες δύο ἀεροπόροι ἀπηνθρακώθησαν. Ἡ πτῶσις του ὠφείλετο προφανῶς εἰς μηχανικὴν βλάβην, ἀποκλειομένης τῆς καταρρίψεώς του, καθ' ὅσον εἰς τὴν ἐν λόγῳ περιοχὴν δὲν ἐσημειώθη ἡ παρουσία συμμοριακοῦ τμήματος. Κατὰ τὸν Σεπτέμβριον συνεχίσθησαν αἱ ἀποστολαὶ ἀναγνωρίσεως καὶ προσβολῆς στόχων εἰς τοὺς χώρους διεξαγωγῆς τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων (4).

Ἀπώλειαι

70. Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κατὰ τὸ τρίτον τρίμηνον τοῦ 1947 ἦσαν αἱ ἀκόλουθοι :

Ἀξιωματικοὶ νεκροὶ 12 καὶ τραυματίαι 13.

Ὁπλῖται νεκροὶ 145, τραυματίαι 358 καὶ ἀγνοούμενοι 49.

Κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν περίοδον οἱ συμμορῖται ἔσχον 593 νεκρούς, 174 συλληφθέντας καὶ 111 παραδοθέντας (5).

---

(1) Σχεδιάγραμμα 6.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1056/Β/184—204, Φ. 1055/Γ/6, Φ. 1217/Γ/1.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.
(4) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1226/Β/1.
(5) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1008/Γ/1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΥ

ΕΥΡΕΙΑΣ ΕΚΤΑΣΕΩΣ ΕΠΙΘΕΤΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ

Σχέδιον Ἐνεργείας τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ

(Σχεδιάγραμμα 25)

71. Ἡ Ι Στρατιὰ διὰ τῆς ἀπὸ 11ης Αὐγούστου 1947 διαταγῆς καθώρισεν ὅτι τὸ Β' Σῶμα Στρατοῦ ἔδει νὰ ἐπιτύχῃ μέχρι τέλους τοῦ δευτέρου δεκαημέρου τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀποφασιστικὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ τοῦ Γράμμου, τοῦ Βοΐου καὶ τῶν Ζαγορίων ἐγκαθιστῶν συγχρόνως τὴν 61ην Ταξιαρχίαν εἰς τὴν περιοχὴν Ἀμυνταίου (1).

Ἅμα ὡς ἤθελον πραγματοποιηθῆ τὰ ἀνωτέρω, τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ θὰ ἤρχιζεν ἀπὸ 25ης Αὐγούστου ἐκκαθαριστικὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τοῦ Βερμίου καὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν (Βόρας ὄρος) ὑπολογίζον εἰς ὁλόκληρον τὴν 32αν Ταξιαρχίαν καὶ εἰς παρασχεθησομένην ἀπὸ Δυσμῶν ἐνίσχυσιν ὑπὸ τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ. Ἡ 32α Ταξιαρχία καίτοι εἶχεν ἐπανέλθει ἀπὸ τὸν Ἰούλιον εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, παρέμενεν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ι Στρατιᾶς.

Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνωτέρω διαταγῆς τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ προέβη εἰς τὴν ὀργάνωσιν εὐρείας ἐκτάσεως ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ. Τὸ ἐκπονηθὲν σχέδιον ἐνεργείας διετυπώθη εἰς τὴν ἀπὸ 23ης Αὐγούστου διαταγὴν (2) καθορίζουσαν τὰ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐπιχειρήσεων, ὧν τὴν διεύθυνσιν διετήρει τὸ Σῶμα Στρατοῦ.

Αἱ προθέσεις τοῦ Σώματος συνίσταντο εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν ἐκ τῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων, τῶν παραμεθορίων περιοχῶν τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας εἰς δύο φάσεις. Κατὰ τὴν πρώτην φάσιν ἐκκαθάρισις τῶν ὀρεινῶν περιοχῶν Βερμίου, Πάϊκου καὶ Κρουσίων, μὲ κυρίαν προσπάθειαν ἐπὶ τοῦ Βερμίου. Κατὰ τὴν δευτέραν φάσιν ἐκκαθάρισις τοῦ ὀρεινοῦ ὄγκου Καϊμακτσαλάν, εἰς βάθος μὲν πρὸς τὴν ὁροθετικὴν γραμμὴν ἐπιτρέπον τὴν ἐπέμβασιν τῶν μέσων πυρός, εἰς πλάτος δὲ ἀνάλογον πρὸς τὴν δυνατότητα τῶν διατιθεμένων μέσων καὶ ἐξασφαλίζον τὰς πρὸς Ἀριδαίαν καὶ Ἔρνισσαν συγκοινωνίας. Κατὰ τὴν αὐτὴν φάσιν θὰ συνεχίζετο ἡ ἐνέργεια εἰς Βέρμιον, Πάϊκον καὶ Κρούσια, τῆς κυρίας προσπαθείας καταβαλλομένης ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλάν.

Ἡ ἔναρξις τῶν ἐπιχειρήσεων τῆς πρώτης φάσεως θὰ ἐξεδηλοῦτο διὰ ταυτοχρόνου ἐνεργείας ἐπὶ τοῦ Βερμίου, Πάϊκου καὶ τῶν Πιερίων. Σύγχρονος ἐνέργεια διὰ δυνάμεως τοὐλάχιστον τάγματος εἰς τὴν βορείως τοῦ Βόδα ποταμοῦ περιοχὴν Καϊμακτσαλάν, θ' ἀπεσκόπει εἰς τὴν ἐξόντωσιν τυχὸν διαφευγόντων ἀπὸ Βέρμιον πρὸς Καϊμακτσαλὰν συμμοριτῶν. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐκδήλωσις τῆς ἐπὶ τῶν Κρουσίων ἐνεργείας.

Κατὰ τὴν δευτέραν φάσιν ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι ἐναντίον τῶν διαβιούντων

---

(1) Ἔκδοσις ΓΕΣ/ΔΙΣ «Τὸ δεύτερον ἔτος τοῦ Ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος 1947». Ἐπιχείρησις ΒΕΛΟΣ.

(2) Παράρτημα 3.

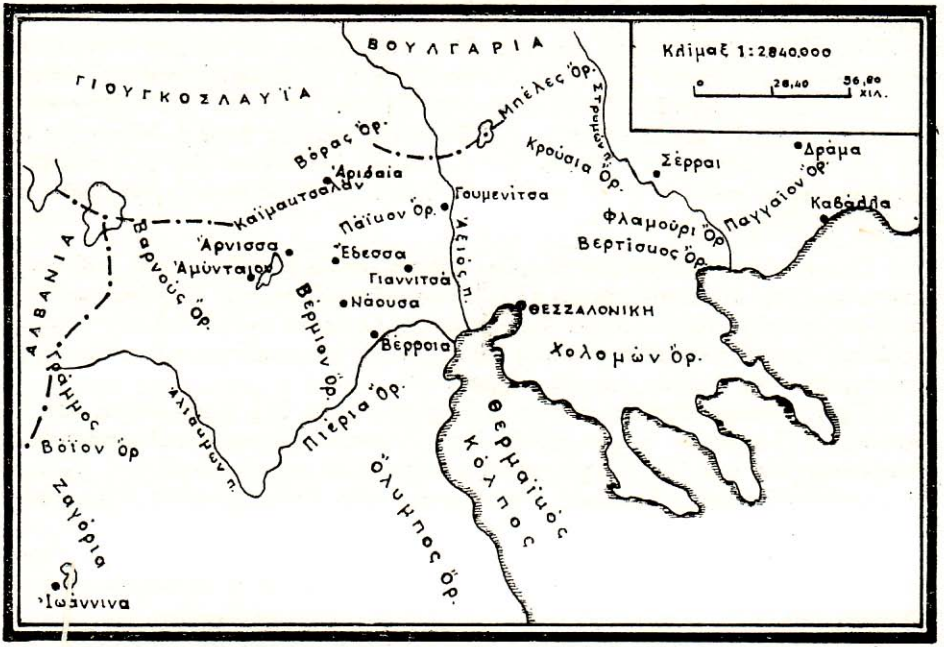

Σχεδ.25 Περιοχή Μακεδονίας Φ.Κ.

ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν συμμοριτῶν. Ἐπὶ τοῦ Βερμίου καὶ τοῦ Πάϊκου ἐδραίωσις στρατιωτικῶν τμημάτων. Ἐπὶ τῶν Κρουσίων διατήρησις ἐλέγχου, μὲ προοπτικὴν δημιουργίας καταλλήλων συνθηκῶν πρὸς ὁριστικὴν ἐδραίωσιν.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὸ βόρειον τμῆμα τοῦ Βερμίου καὶ τὸ Καϊμακτσαλὰν ἀνετέθη εἰς τὴν XI Μεραρχίαν, ἔχουσαν ὑπὸ τὴν διοίκησίν της τὴν 32αν Ταξιαρχίαν πλήρη καὶ τὴν 33ην Ταξιαρχίαν μὲ τὰ 518 Τάγμα, 519 Τάγμα μεῖον διλοχία καὶ 592 Τάγμα μεῖον διλοχία σὺν διλοχία τοῦ 517 Τάγματος. Τὴν Μοῖραν Ὀρεινῶν Καταδρομῶν, διατεθεῖσαν μετὰ τοῦ 510 λόχου πολυβόλων ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ. Συμπληρωματικὰ μέσα ἡ Μεραρχία διέθετε 1½ πυροβολαρχίαν πεδινοῦ πυροβολικοῦ, ὁλμαρχίαν 4.2", 2 οὐλαμοὺς τεθωρακισμένων καὶ 2 λόχους μηχανικοῦ. Ἕδρα τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου τῆς Μεραρχίας ὡρίζετο ἡ Νάουσα.

Εἰς τὸ νότιον τμῆμα τοῦ Βερμίου καὶ τὰ Πιέρια διετέθη ἡ 51η Ταξιαρχία, ἔχουσα ὑπὸ τὴν διοίκησίν της τὸ 615 Τάγμα μεῖον λόχος, τὸν 33ον Λόχον Ὀρεινῶν Καταδρομῶν, τὸ III Τάγμα Χωροφυλακῆς (2 λόχοι) καὶ ΜΑΔ τῆς περιοχῆς της. Συμπληρωματικὰ μέσα οὐλαμὸς πυροβολικοῦ καὶ τοιοῦτος τεθωρακισμένων. Στρατηγεῖον τῆς Ταξιαρχίας εἰς Βέρροιαν.

Εἰς τὸ Πάϊκον διετέθη ἡ 31η Ταξιαρχία μὲ τὰ 512 μεῖον λόχος καὶ 511 μεῖον λόχος Τάγματα, λόχον ΜΑΔ, ἴλην ἱππικοῦ, οὐλαμὸν τεθωρακισμένων, πυροβολαρχίαν τοῦ 131 Συντάγματος ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ καὶ οὐλαμὸν πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς Ταξιαρχίας εἰς Γιαννιτσὰ ἢ Γουμένισσαν.

Ἡ διεξαγωγὴ τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὰ Κρούσια ἀνετέθη εἰς τὴν X Μεραρχίαν, ἥτις θὰ διέθετε πρὸς τοῦτο ἐκ τῶν ἰδίων της μονάδων τὸ ὀλιγώτερον δύο τάγματα καὶ μίαν πυροβολαρχίαν.

Ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ Καϊμακτσαλὰν (δευτέρα φάσις) θὰ διενηργεῖτο ὑπὸ τῆς XI Μεραρχίας διὰ μειωμένης δυνάμεως πεζικοῦ κατὰ τὸ 592 Τάγμα, τὴν Μοῖραν Ὀρεινῶν Καταδρομῶν καὶ τὸν 510 λόχον πολυβόλων. Ἀλλ' ἐνισχύετο ἡ Μεραρχία εἰς πυροβολικὸν δι' ἑνὸς οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ, πυροβολαρχίας τοῦ 131 Συντάγματος ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἐνδεχομένως δι' ἑτέρου οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ ὁλμαρχίας 4.2".

Αἱ χρησιμοποιηθησόμεναι διὰ τὴν ἐδραίωσιν δυνάμεις θὰ καθωρίζοντο ὑπὸ τοῦ Σώματος Στρατοῦ βραδύτερον. Διὰ τὸν ἔγκαιρον προσανατολισμὸν τῶν διοικήσεων παρείχοντο ἐνδείξεις ὅτι διὰ τὸ Βέρμιον προεβλέποντο ἓν τάγμα καὶ ἡ Μοῖρα Ὀρεινῶν Καταδρομῶν. Διὰ τὸ Καϊμακτσαλὰν 1—1½ Τάγμα. Διὰ τὸ Πάϊκον 1 τάγμα ἐνισχυόμενον διὰ λόχου ΜΑΔ. Διὰ τὰ Κρούσια 1½ τάγμα ἢ 1 τάγμα σὺν 300 ἄνδρας ΜΑΔ καὶ διὰ Βερτίσκον—Φλαμοῦρι 2 λόχοι Χωροφυλακῆς καὶ 2 λόχοι ΜΑΔ.

Ἡ ἀεροπορία θὰ μετεῖχεν εὐρέως τῶν ἐπιχειρήσεων ἱκανοποιοῦσα ἐπαρκῶς τὰς αἰτήσεις τῶν Μεραρχιῶν.

Ἡμέρα ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων καθωρίσθη ἡ 26 Αὐγούστου. Αἱ μονάδες ἔδει νὰ καταλάβωσι τὰς βάσεις ἐξορμήσεως ἐντὸς τῆς νυκτὸς τῆς 25ης πρὸς τὴν 26ην Αὐγούστου, ἕτοιμοι νὰ ἐξορμήσωσι τὴν πρωΐαν (1).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1041/Α.

Ἐκκαθάρισις τοῦ Βερμίου (25 Αὐγούστου - 8 Σεπτεβρίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 26)

72. Ἡ XI Μεραρχία πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς της συνισταμένης κατὰ τὴν πρώτην φάσιν τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ Βορείου Βερμίου, ἀπεφάσισε νὰ φέρῃ τὴν 32αν Ταξιαρχίαν ἀπὸ Βορρᾶ εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ἄνω Γραμματικοῦ, κλιμακωμένην εἰς βάθος καὶ πλάτος. Ταὐτοχρόνως θὰ ἐνήργει ἀπὸ Νοτιοανατολῶν πρὸς Βορειοδυσμὰς διὰ τῶν 516, 592 μεῖον διλοχία ταγμάτων καὶ τοῦ 77ου Λόχου Ὀρεινῶν Καταδρομῶν, ἅτινα διετήρησεν ὑπὸ τὴν ἄμεσον διοίκησίν της. Ἀντὶ τοῦ 516 Τάγματος διέθεσεν εἰς τὴν 32αν Ταξιαρχίαν διλοχίαν τοῦ 519 Τάγματος καὶ τὴν Μοῖραν Ὀρεινῶν Καταδρομῶν μεῖον τοῦ 77ου λόχου. Ἡ κατάληψις τῶν βάσεων ἐξορμήσεως ἔδει νὰ συντελεσθῇ ἐντὸς τῆς νυκτὸς τῆς 25ης Αὐγούστου. Τὴν 0400 τῆς 26ης Αὐγούστου θὰ ἐξώρμων ἡ μὲν 32α Ταξιαρχία πρὸς κατάληψιν τῆς γραμμῆς Τσίκλας—Ἄνω Γραμματικὸν—Καλύβια Τσάπου, ἐξασφαλίζουσα ἐν ταὐτῷ τὰς ὁδεύσεις Οὐζοῦν Ταρλᾶ—Ὀρτὰ Λόφος—Τσερνίκοβο, αἱ δὲ ὑπὸ τὴν διοίκησίν της μονάδες πρὸς τὰ ὑψώματα Ὀρλὼφ—Νταμίνσκο—Τσανακτσῆ. Διὰ διενεργηθησομένης λεπτομεροῦς ἐξερευνήσεως θὰ ἐπεδιώκετο ὁ ἐντοπισμὸς τῶν συμμοριτῶν καὶ ἡ ἐξόντωσις αὐτῶν. Αἱ μετέπειτα ἐνέργειαι θὰ καθωρίζοντο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ τῆς κινήσεως τῶν συμμοριτῶν πληροφοριῶν. Τὸ δεξιὸν τῆς Μεραρχίας ἐξησφαλίζετο ἀπὸ τὴν διατεθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀνηκούσης εἰς τὸ Β' Σῶμα Στρατοῦ 61ης Ταξιαρχίας διλοχίαν τοῦ 571 Τάγματος, τεθεῖσαν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 33ης Ταξιαρχίας. Ἡ διλοχία ἐγκαθισταμένη εἰς τὴν περιοχὴν Μουχαρὲμ Χάν, βορείως τῆς πρὸς Φλώριναν ἀμαξιτῆς ὁδοῦ, θὰ παρεῖχε προστασίαν καὶ εἰς τὴν πλησίον ταχθησομένην πεδινὴν πυροβολαρχίαν. Τὴν 33ην Ταξιαρχίαν ἡ Μεραρχία διέθεσε βορείως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, μὲ ἐντολὴν ἀπαγορεύσεως τῆς ἀπὸ Βέρμιον πρὸς Καϊμακτσαλὰν καὶ ἀντιστρόφως μετακινήσεως συμμοριτῶν. Ὡς ἐφεδρείαν διετήρησε παρὰ τὴν Σκύδραν διλοχίαν τοῦ 518 Τάγματος. Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς μὲν 32ας Ταξιαρχίας εἰς Μουχαρὲμ Χὰν μέχρι καταλήψεως τοῦ Ἄνω Γραμματικοῦ ὁπότε θὰ μετεφέρετο εἰς τὸ χωρίον τοῦτο. Τῆς δὲ 33ης Ταξιαρχίας εἰς Ἔδεσσαν.

Ἡ 32α Ταξιαρχία ὠργάνωσε τὰς διοικήσεις καὶ καθώρισε τὰς ἀποστολάς των ὡς ἑξῆς: Εἰς τὸ ἀριστερὸν ἡ διλοχία τοῦ 519 Τάγματος μετὰ ὁμάδος τοῦ 510 Λόχου μέσων πολυβόλων καὶ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ, ἐξορμῶσα ἐξ Ἁγίας Φωτεινῆς θὰ ἤγετο ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Τσίκλας. Εἰς τὸ κέντρον τὸ 514 Τάγμα μετὰ τοῦ ὑπολοίπου λόχου πολυβόλων καὶ οὐλαμοῦ ὅλμων τῶν 4.2", ἐκ Μουχαρὲμ Χὰν θὰ ἤγετο δι' Οὐζοῦν Ταρλᾶ εἰς Ἄνω Γραμματικόν. Εἰς τὸ δεξιὸν τὸ 515 Τάγμα ἐξορμοῦν ἐκ Κάτω Γραμματικοῦ, θὰ ἤγετο εἰς Καλύβια Τσάπου. Ἡ Μοῖρα Ὀρεινῶν Καταδρομῶν (τρεῖς λόχοι) ἐπομένη τοῦ 514 Τάγματος, θὰ ἐγκαθίστατο ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Οὐζοῦν Ταρλᾶ—Ὀρτᾶ Λόφος—Τσερνίκοβο, ἐξασφαλίζουσα τὰς ὁδεύσεις τῆς περιοχῆς, πρὸς ἀπαγόρευσιν διαρροῆς συμμοριτῶν ἀπὸ Νότου πρὸς Βορρᾶν καὶ ἀντιστρόφως. Αἱ μονάδες θὰ διενήργουν λεπτομερῆ ἐξερεύνησιν πρὸς ἐντοπισμὸν τῶν συμμοριτῶν, ἀναζητοῦσα συγχρόνως πληροφορίας περὶ τῶν κινήσεων αὐτῶν.

Αἱ μονάδες καταλαβοῦσαι ἐγκαίρως τὰς βάσεις ἐξορμήσεως, ἐκινήθησαν τὴν 0400 τῆς 26ης Αὐγούστου, ἀχθεῖσαι ἀπροσκόπτως εἰς τὰς καθορισθείσας καταληπτέας θέσεις. Ἐκ τῶν περιελθουσῶν εἰς τὴν Μεραρχίαν πληροφοριῶν καὶ ἀεροπορικῆς ἀναγνωρίσεως, ἐσχηματίσθη ἡ ἐντύπωσις ὅτι, ὁ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Στάθην λόχος δυνάμεως 60—70 ἀνδρῶν τοῦ εὑρισκομένου εἰς τὸ

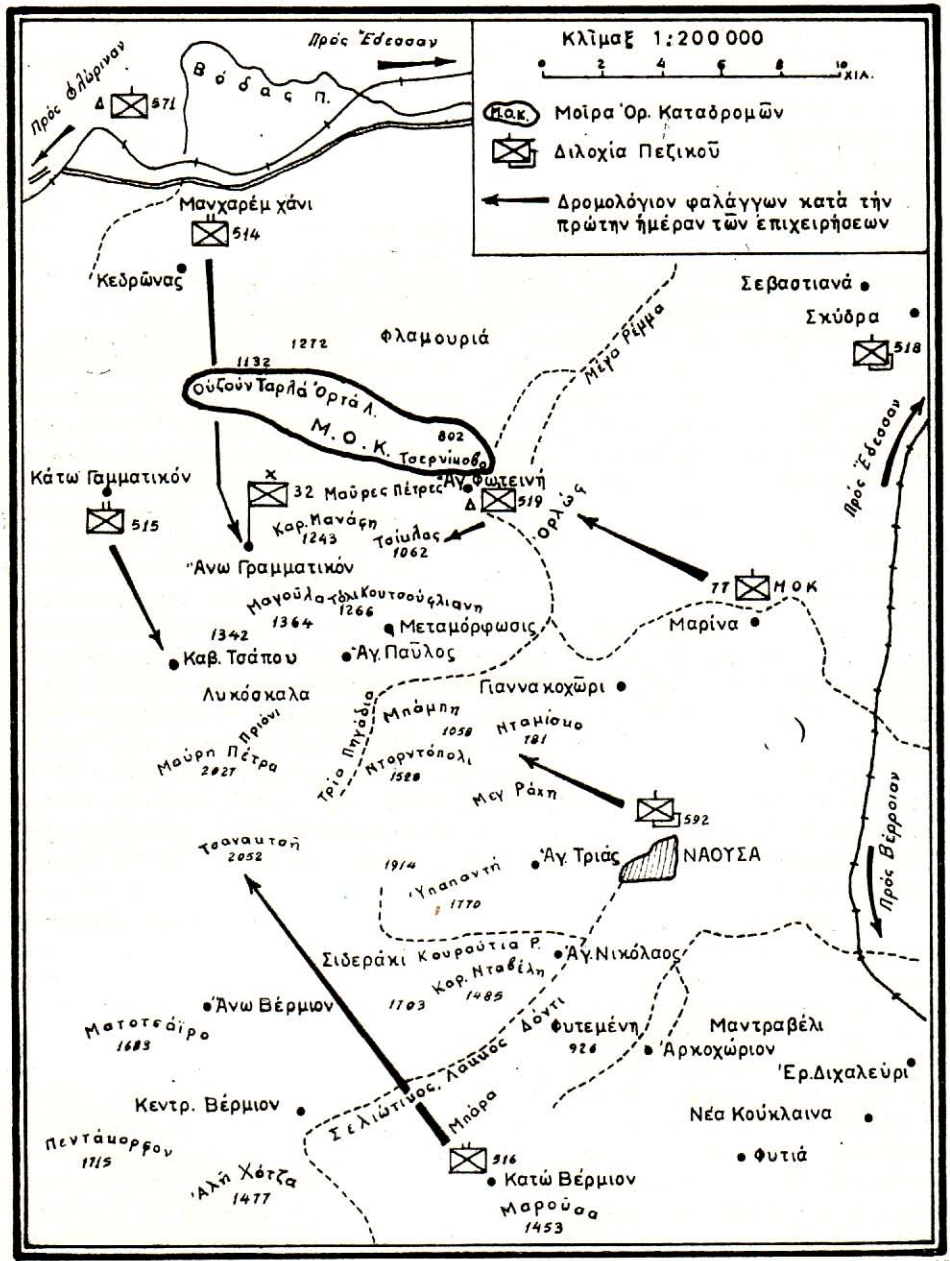

Σχ. 26. Ἐπιχείρησις ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ. Ἐκκαθάρισις τοῦ Βερμίου (25 Αὐγ. - 8 Σεπτ. 1947)

Βόρειον Βέρμιον Τάγματος τοῦ ἀρχισυμμορίτου Πάνου, ἐν τῇ προσπαθείᾳ του νὰ διαρρεύσῃ τὴν νύκτα διὰ Κεδρῶνα εἰς Καϊμακτσαλάν, ἀντιληφθεὶς τὰς ἐπὶ τῆς ἀμαξιτῆς ὁδοῦ Ἐδέσσης — Φλωρίνης στρατιωτικὰ τμήματα ἀνεστράφη, κατευθυνθεὶς πρὸς Λυκόσκαλαν. Τὸ ὑπόλοιπον Τάγμα Πάνου ἐφέρετο εἰς τὴν περιοχὴν Ματοτσάϊρο—Ἀλῆ Χότζα. Ἑτέρα συμμοριακὴ μονὰς δὲν ἐφαίνετο ὑπάρχουσα εἰς τὸ βόρειον τμῆμα τοῦ Βερμίου. Κατόπιν τῶν πληροφοριῶν τούτων ἡ XI Μεραρχία διέταξε διὰ τὴν ἐπομένην 27ην Αὐγούστου τὴν 32αν Ταξιαρχίαν νὰ προβῇ εἰς ἐξερεύνησιν τοῦ μέχρι Τσανακτσῆ χώρου, κλιμακοῦσα τὴν Μοῖραν Ὀρεινῶν Καταδρομῶν εἰς βάθος. Ἐκ τῶν ὑπὸ τὴν διοίκησίν της μονάδων τὸ μὲν 592 Τάγμα διετάχθη νὰ ἐξερευνήσῃ τὴν περιοχὴν Ντορντόπολι, τὸ δὲ 516 τοιοῦτον τὴν περιοχὴν Τσανακτσῆ.

Αἱ διαταχθεῖσαι ἐξερευνήσεις ἐξετελέσθησαν χωρὶς νὰ προκύψῃ ἀποτέλεσμα. Κατόπιν σημειωθείσης ὑπὸ ἀεροπορικῆς ἀναγνωρίσεως ἐμφανίσεως συμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν Ἀλῆ Χότζα, ἡ Μεραρχία διέταξε περὶ τὴν 1100 τὸ 516 Τάγμα ν' ἀχθῇ ἐντὸς τῆς ἡμέρας εἰς Ματοτσάϊρο. Τὴν ἐφεδρικὴν διλοχίαν τοῦ 516 Τάγματος ν' ἀχθῇ ἐκ Σκύδρας, μέσῳ Ναούσης, εἰς Μπάραν καὶ φράξῃ τὸν Σελιώτικον Λάκκον. Τὸν 77ον Λόχον Ὀρεινῶν Καταδρομῶν νὰ ἐγκατασταθῇ παρὰ τὸν Ἅγιον Νικόλαον καὶ φράξῃ τὰς διαβάσεις παρὰ τὴν συμβολὴν Σελιώτικου Λάκκου καὶ Κουρούτια ρεύματος. Ὡς ἐφεδρείαν της ἡ Μεραρχία ἀπέσυρεν εἰς τὸ βορείως Ναούσης χωρίον Μαρίναν τὴν διλοχίαν τοῦ 519 Τάγματος.

Τὴν 28ην Αὐγούστου συνεχὴς βροχὴ καὶ πυκνὴ ὁμίχλη δὲν ἐπέτρεψε τὴν ὁλοκλήρωσιν τῶν καθορισθεισῶν ἐξερευνήσεων. Τὸ ὑπὸ τὴν ἄμεσον διοίκησιν τῆς Μεραρχίας 516 Τάγμα ἀπὸ Ματοτσάϊρο ἦχθη εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Κάτω Βερμίου. Κατόπιν σημειωθείσης συμμοριακῆς δραστηριότητος εἰς τὴν περιοχὴν Κερασιές, ἡ εἰς Μαρίναν διλοχία τοῦ 519 Τάγματος ἐτέθη εἰς διάθεσιν τῆς 33ης Ταξιαρχίας. Ἡ διλοχία τοῦ 518 Τάγματος ἀπεσύρθη ἐκ τῆς θέσεως Μπάρα εἰς Σκύδραν ὡς ἐφεδρεία τῆς Μεραρχίας.

Αἱ δοθεῖσαι ὑπὸ τῆς Μεραρχίας ἐντολαὶ διὰ τὴν 28ην Αὐγούστου διελάμβανον τὴν καταβολὴν προσπαθειῶν ὑπὸ τῆς 32ας Ταξιαρχίας, πρὸς ἐντοπισμὸν καὶ ἐξόντωσιν τοῦ περιφερομένου εἰς τὰς περιοχὰς βορείου καὶ κεντρικοῦ Βερμίου ὄρους Τάγματος Πάνου. Τὸ 516 Τάγμα ἀχθὲν εἰς τὸ χωρίον Κάτω Βέρμιον θὰ ἐπεδίδετο εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς, ὡς καὶ τὸ παραμένον εἰς Ντορντόπολι 592 Τάγμα μεῖον διλοχία.

Τὴν 0200 τῆς 29ης Αὐγούστου, ὁ λόχος τοῦ ἀρχισυμμορίτου Στάθη ἐν τῇ προσπαθείᾳ του ὅπως διαφύγῃ εἰς Πάϊκον ὄρος (1) ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν ἐγκατασταθεῖσαν παρὰ τὸ χωρίον Σεβαστιανὰ ὑπὸ τοῦ 707 λόχου μηχανικοῦ καὶ ἀνδρῶν ΜΑΥ. Ὁ συμμοριακὸς λόχος ἔσχεν ἀπωλείας 1 συμμορίτην νεκρόν, 3 συμμορίτας καὶ 3 συμμορίτισσας συλληφθέντας καὶ 5 συμμορίτας παραδοθέντας. Ὁ ὑπόλοιπος λόχος, ἐπωφεληθεὶς τοῦ σκότους, κατηυθύνθη ἐν διαλύσει εἰς τὸ Πάϊκον ὄρος.

Αἱ ἐκτελεσθεῖσαι ὑπὸ τῆς 32ας Ταξιαρχίας ἐξερευνήσεις καὶ αἱ τοιαῦται ὑπὸ τῶν 516 καὶ 592 Ταγμάτων ὑπῆρξαν ἄκαρποι. Ἀπὸ τῆς 2000 τῆς 29ης Αὐγούστου τὸ 516 Τάγμα ἐπανῆλθεν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 32ας Ταξιαρχίας, ἧς τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον ἐγκατεστάθη ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Τσανακτσῆ.

73. Μετὰ τὴν διαφυγὴν τοῦ λόχου Στάθη, παρέμεινεν εἰς τὸ Βέρμιον ὄρος μόνον τὸ ἐκ δύο λόχων τάγμα Πάνου, ὅπερ διὰ συνεχῶν μετακινήσεων προσε-

(1) Σχεδιάγραμμα 4.

πάθει νὰ ἀποφύγῃ τὰ ἐνεργοῦντα στρατιωτικὰ τμήματα. Αἱ τελευταῖαι πληροφορίαι ἔφερον τοῦτο κινούμενον πρὸς Βορρᾶν. Τὴν 0300 τῆς 30ῆς Αὐγούστου ἐσημειώθη ἡ παρουσία του νοτίως Μεγάλης Ράχης, περὶ τὰ 2½ χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς τῆς Ναούσης. Κατόπιν τῶν πληροφοριῶν τούτων ἡ XI Μεραρχία, προὐτίθετο ν' ἀποστερήσῃ τοὺς συμμορίτας τῆς δυνατότητος ἐπιστροφῆς ἐκ τοῦ βορείου εἰς τὸ κεντρικὸν τμῆμα τοῦ Βερμίου, δι' ἀποφράξεως τῶν διερχομένων διὰ τῆς γραμμῆς Νάουσα—Τσανακτσῆ ὁδεύσεων. Πρὸς τοῦτο διέταξε τὴν 32αν Ταξιαρχίαν νὰ ἐνεργήσῃ ἀναλόγως, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ μὲν 592 Τάγμα ἐξηκολούθει παραμένον εἰς Ντορντόπολι, ὁ δὲ 77ος Λόχος Καταδρομῶν ἔφρασσε τὰς διὰ τῆς περιοχῆς Ἁγίου Νικολάου διερχομένας ὁδεύσεις. Ἀκολούθως ἡ Ταξιαρχία θὰ ἐστρέφετο ὅπου ἤθελεν ἐντοπισθῆ τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς 30ῆς Αὐγούστου μικροομὰς συμμοριτῶν κινουμένη ἀπὸ τοῦ ὑψώματος 1058 πρὸς Μπάμπη, ἐβλήθη ὑπὸ τμήματος τοῦ 592 Τάγματος καὶ διεσπάρη, ἐγκαταλείψασα ἓν ἀτομικὸν τυφέκιον, γυλιὸν καὶ χλαίνην ἀνήκοντα πιθανῶς εἰς παραληφθέντα τραυματίαν συμμορίτην. Παρὰ τὴν θέσιν Λυκόσκαλα ἀνευρέθησαν ὑπὸ τμήματος τῆς μοίρας καταδρομῶν τυπογραφικὰ μηχανήματα.

Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ Αὐγούστου μεταγωγικὰ ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ 592 Τάγματος, κινούμενα ἀπὸ Ναούσης πρὸς Ντορντόπολι, ἐνέπεσαν περὶ τὴν 0900 εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν ἐγκατεστημένην περὶ τὰ 1000 μέτρα νοτίως τῆς θέσεως ταύτης. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἔπεσε μαχόμενος ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν μεταγωγικῶν Ἀνθυπολοχαγὸς Πορταλιὸς Μάρκος καὶ ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν εἷς ἐφονεύθη καὶ ἕτερος ἐτραυματίσθη συλληφθείς. Εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς ἔσπευσε τμῆμα τοῦ 592 Τάγματος καὶ κατεδίωξε τοὺς συμμορίτας τραπέντας πρὸς Καρούτια Ρεῦμα. Τμῆμα τοῦ 515 Τάγματος κινούμενον ἀπὸ τοῦ ὑψώματος 1914 πρὸς Ὑπαπαντήν, συνεπλάκη μετὰ συμπτυσσομένων συμμοριτῶν καὶ ἔσχεν ἕνα τραυματίαν ὁπλίτην. Τὸ 516 Τάγμα κινούμενον διὰ δύο φαλάγγων ἀπὸ τὰ χωρία Ἄνω καὶ Κεντρικὸν Βέρμιον πρὸς Σιδεράκι καὶ Μπάραν, συνεπλάκη μετὰ τοῦ συμμοριακοῦ τάγματος Πάνου, διαθέτοντος μυδράλλια καὶ ὅλμους. Τοῦτο διελθὸν τὴν νύκτα ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶν ὑψωμάτων Ὑπαπαντῆς, ἐκινεῖτο ἤδη πρὸς Νότον. Τὸ συμμοριακὸν τάγμα βληθὲν ὑπὸ τοῦ τεταγμένου παρὰ τὴν Νάουσαν οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ ὅλμων, ὑφιστάμενον δὲ συγχρόνως ἰσχυρὰν πίεσιν, συνεπτύχθη περὶ τὴν 1600 διὰ Καραοῦλι Νταβέλη πρὸς Μπάραν, καταδιωχθὲν μέχρις ἐπελεύσεως τῆς νυκτός, ὁπότε ἀπωλέσθη ἡ ἐπαφή. Τὸ 516 Τάγμα ἔσχεν 1 νεκρὸν ὁπλίτην, 3 Ἀξιωματικοὺς καὶ 1 ὁπλίτην τραυματίας. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν, πλὴν ἑνὸς τραυματίου ὅστις καὶ συνελήφθη, δὲν ἐγνώσθησαν. Περισυνελέγησαν 2 τυφέκια, ποσότης πυρομαχικῶν, 2 ἵπποι καὶ 2 ἡμίονοι.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἡ διλοχία τοῦ 519 Τάγματος ἦχθη ἐκ Σκύδρας εἰς τὴν νοτιοδυτικῶς Ναούσης περιοχὴν Ἁγίου Νικολάου—Δόντι, πρὸς ἀπόφραξιν τῶν ἐκεῖθεν διερχομένων ὁδεύσεων. Ὁ 77ος Λόχος Καταδρομῶν μετατοπισθεὶς βορειότερον, ἐγκατεστάθη πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν παρὰ τὴν Ἁγίαν Τριάδα.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 31ης Αὐγούστου αἱ ἐπὶ τοῦ Βερμίου μονάδες τῆς XI Μεραρχίας εἶχον τὴν ἑξῆς διάταξιν: Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 32ας Ταξιαρχίας ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Τσανακτσῆ. Οἱ λόχοι τοῦ 514 Τάγματος εἰς Μαγοῦλαν, Μεταμόρφωσιν, Ἅγιον Παῦλον καὶ ὑψώματα Τσανακτσῆ. Οἱ λόχοι τοῦ 515 Τάγματος εἰς Μαύρην Πέτραν, Ἄνω Βέρμιον, ἀνατολικῶς Τσανακτσῆ καὶ Ὑπαπαντήν. Τὸ 516 Τάγμα ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1703, μεταξὺ Σιδεράκι καὶ Καραοῦλι Νταβέλη. Ἡ Μοῖρα Ὀρεινῶν Καταδρομῶν μεῖον λόχος εἰς Τσίκλαν, Καλύβια

Τσάπου καὶ Λυκόσκαλαν. Ἐκ τῶν ὑπὸ τὴν ἄμεσον διοίκησιν τῆς Μεραρχίας μονάδων τὸ 592 μεῖον διλοχία Τάγμα εἰς Ντορντόπολι. Ἡ διλοχία τοῦ 519 Τάγματος περὶ τὸν Ἅγιον Νικόλαον καὶ ὁ 77ος Λόχος Καταδρομῶν εἰς Ἁγίαν Τριάδα τῆς περιοχῆς Ναούσης.

Ἡ XI Μεραρχία ἔχουσα τὴν ἐντύπωσιν ὅτι τὸ τάγμα Πάνου εὑρίσκετο εἰς τὴν περιοχὴν Καρούτια Ρεῦμα — Σελιώτικος Λάκκος, διέταξε τὴν 32αν Ταξιαρχίαν νὰ προβῇ τὴν ἐπομένην ἡμέραν διὰ τῶν 515 καὶ 516 Ταγμάτων εἰς τὴν διευκρίνησιν τῆς καταστάσεως. Διὰ μεταγενεστέρας διαταγῆς, μεταδοθείσης εἰς τὴν Ταξιαρχίαν περὶ τὴν 1630 τῆς 1ης Σεπτεμβρίου, ἐκοινοποιεῖτο ἡ πρόθεσις τῆς Μεραρχίας νὰ συγκεντρώσῃ τὰ μέσα της διὰ τὴν περαιτέρω ἐνέργειαν. Κατὰ τὴν νέαν της διάταξιν, ἥτις ἔδει νὰ ληφθῇ μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς 2ας Σεπτεμβρίου, ἡ 32α Ταξιαρχία διατηροῦσα τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον εἰς Τσανακτσῆ, θὰ εἶχε τὸ 514 Τάγμα παρὰ τὴν θέσιν ταύτην. Τὸ 515 Τάγμα εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Κάτω Βερμίου. Τὸ 516 Τάγμα εἰς τὴν περιοχὴν Πενταόρφου καὶ τὴν Μοῖραν Ὀρεινῶν Καταδρομῶν εἰς τὴν περιοχὴν Τόλι Κουτσούφλιανη, μὲ ἑτοιμότητα ἀμέσου μετακινήσεώς της πρὸς Μουχαρὲμ Χάν. Ἀποστολὴ τῆς Ταξιαρχίας καθωρίζετο ἡ ἀναζήτησις πληροφοριῶν καὶ ἡ συνεχὴς ἑτοιμότης μετακινήσεως τῶν μονάδων της πρὸς οἱανδήποτε κατεύθυνσιν. Ἐκ τῶν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς Μεραρχίας Μονάδων τὸ 592 Τάγμα εἰς Νάουσαν, μὲ λόχον βορείως Ἀρκοχωρίου. Ἡ διλοχία τοῦ 519 Τάγματος εἰς Ἔδεσσαν καὶ ὁ 77ος Λόχος Καταδρομῶν εἰς Ἅγιον Νικόλαον.

74. Ἡ ἡμέρα τῆς 1ης Σεπτεμβρίου διῆλθε μὲ συνεχεῖς ἀναζητήσεις πληροφοριῶν καὶ τοπικὰς ἐξερευνήσεις ἄνευ ἀποτελέσματος. Παραδοθεὶς τὴν πρωΐαν τῆς 2ας Σεπτεμβρίου συμμορίτης κατέθεσεν ἐξεταζόμενος ὅτι ὁ ἀρχισυμμορίτης Πᾶνος ἐτραυματίσθη σοβαρῶς κατὰ τὰς συμπλοκὰς τῆς 31ης Αὐγούστου καὶ ὅτι τὸ ἠθικὸν τῶν συμμοριτῶν ἦτο τελείως κλονισμένον, λόγῳ τῆς συνεχοῦς καταδιώξεως, τῶν ἀπωλειῶν καὶ τῆς πείνης. Ὁ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Κανέλλην λόχος εὑρίσκετο ἐν πλήρει διαλύσει, διασκορπισμένος εἰς τὰς πέριξ Ὑπαπαντῆς χαραδρώσεις. Τὸ ὑπόλοιπον τάγμα Πάνου εὑρίσκετο τὰς πρώτας ὥρας τῆς παρελθούσης νυκτὸς παρὰ τὴν θέσιν Φυτεμένη. Ἕτερος συμμορίτης παραδοθεὶς εἰς Βέρροιαν, μετέδωκεν ὅτι τὸ τάγμα Πάνου ἀφίχθη τὴν 0600 εἰς ὕψωμα Μαροῦσα, νοτίως τοῦ χωρίου Κάτω Βερμίου, ἔνθα συνηντήθη μὲ τὸν ἀρχισυμμορίτην Μπέρσον ἡγούμενον ἐνόπλου διμοιρίας καὶ λόχου ἀόπλων ἐκ Πιερίων. Αἱ πληροφορίαι μετεδόθησαν εἰς τὴν 32αν Ταξιαρχίαν πρὸς ἐπαλήθευσιν καὶ ἐκμετάλλευσιν. Ταὐτοχρόνως διετάχθη τὸ 592 Τάγμα νὰ προβῇ ἐπειγόντως εἰς ἐξερεύνησιν τοῦ χώρου Μαντρασέλι — Φυτεμένη — Ἀκροχώριον — Ἐρείπια Διχαλεῦρι καὶ ἐζητήθη ἡ ἐκτέλεσις ἀεροπορικῆς ἀναγνωρίσεως εἰς τὴν περιοχὴν Μαρούσας.

Ἡ διάταξις τῶν μονάδων κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς 2ας Σεπτεμβρίου ἦτο ἡ καθορισθεῖσα διὰ τῆς ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου διαταγῆς τῆς Μεραρχίας. Ἡ Μοῖρα Καταδρομῶν ἐγκατεστάθη παρὰ τὸ Μουχαρέμ Χάν, ἀντικαταστήσασα τὴν διλοχίαν τοῦ 571 Τάγματος, ἥτις ἐπανῆλθεν εἰς τὴν 61ην Ταξιαρχίαν. Τὸ 592 Τάγμα μετ' ἀκάρπους ἐξερευνήσεις ἐπανῆλθεν εἰς Νάουσαν μεῖον 1½ λόχου παραμείναντος εἰς τὴν βορείως Ἀκροχωρίου περιοχήν.

Αἱ διαταχθεῖσαι ἐξερευνήσεις τὴν 3ην Σεπτεμβρίου ἀπέβησαν ἀρνητικαί. Πρὸς πληρέστερον συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν τῶν ἐπὶ τοῦ Βερμίου στρατιωτικῶν δυνάμεων, τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ ὑπήγαγε προσωρινῶς τὴν 51ην Ταξιαρχίαν, μετὰ τῶν εἰς τὸ νότιον τμῆμα τοῦ Βερμίου μονάδων της ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς XI Μεραρχίας. Κατόπιν τῆς τοιαύτης ὑπαγωγῆς καὶ τῶν ληφθεισῶν νεω-

τέρων πληροφοριῶν, καθ' ἃς τὸ τάγμα Πάνου ἐκινεῖτο πρὸς Νότον, μὲ πρόθεσιν ὅπως διαβαῖνον τὸν Ἀλιάκμονα διαπεραιωθῇ εἰς τὰ Πιέρια ὄρη, ἡ XI Μεραρχία προέβη εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς 51ης Ταξιαρχίας διὰ τοῦ 592 Τάγματος μεῖον διλοχία καὶ τοῦ 77ου Λόχου Καταδρομῶν. Τὰ τμήματα ταῦτα συγκεντρωθέντα εἰς Νάουσαν, προωθήθησαν ἐκεῖθεν ἐπ' αὐτοκινήτων διὰ Βερροίας μέχρι τοῦ 90οῦ χιλιομέτρου τῆς πρὸς Κοζάνην ὁδοῦ, ἔνθα ἀφίχθησαν τὴν 4ην Σεπτεμβρίου.

Τὸ συμμοριακὸν τάγμα Πάνου, ἐν τῇ προσπαθείᾳ του ὅπως διαβῇ τὸν Ἀλιάκμονα, προσεβλήθη ἐπιτυχῶς τὴν νύκτα τῆς 4ης πρὸς τὴν 5ην Σεπτεμβρίου ὑπὸ τῶν τμημάτων τῆς 51ης Ταξιαρχίας. Τὰ ὑπολείμματά του ἐτράπησαν ἐν διαλύσει πρὸς τὸν ἀνάρρουν τοῦ ποταμοῦ, ὃν διῆλθον τελικῶς διασωθέντα εἰς τὰ Πιέρια. Κατόπιν τούτου καὶ ἐν ὄψει τοῦ τερματισμοῦ τὴν 8ην Σεπτεμβρίου τῆς πρώτης φάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, ἡ XI Μεραρχία μεταφέρουσα τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον της ἐκ Ναούσης εἰς Ἔδεσσαν, διέταξε διὰ τὴν 6ην Σεπτεμβρίου τὴν συγκέντρωσιν τοῦ 515 Τάγματος εἰς Σκύδραν. Τοῦ 516 Τάγματος παρὰ τὸ χωρίον Κεντρικὸν Βέρμιον, προωθούμενον ἐκεῖθεν τὴν 8ην ἰδίου εἰς Βέρροιαν. Τὸ 514 Τάγμα διανυκτερεῦον τὴν 7ην Σεπτεμβρίου εἰς τὴν περιοχὴν Ἄνω Γραμματικοῦ, θὰ συνεκεντροῦτο μέχρι μεσημβρίας τῆς ἑπομένης παρὰ τὸ Μουχαρὲμ Χάν. Ἡ Μοῖρα Ὀρεινῶν Καταδρομῶν ἀποχωροῦσα ἐκεῖθεν τὴν 7ην Σεπτεμβρίου θὰ ἤγετο εἰς Ἔδεσσαν, ἐπανερχομένου παρ' αὐτῇ τοῦ ἀπεσπασμένου 77ου λόχου της. Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας θὰ ἐγκαθίστατο εἰς Ἔδεσσαν καὶ ὁ σταθμὸς διοικήσεως τῆς 32ας Ταξιαρχίας. Αἱ διαταχθεῖσαι μετακινήσεις ἐξετελέσθησαν ἀπροσκόπτως.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ὁρμηθὲν ἐκ τοῦ Καϊμακτσαλάν, ἐπετέθη περὶ τὴν 2315 τῆς 12ης Σεπτεμβρίου κατὰ τοῦ ἐγκατεστημένου ἐπὶ τῶν ἀμέσως δυτικῶς τοῦ Μουχαρὲμ Χὰν ὑψωμάτων 3ου λόχου τοῦ 514 Τάγματος. Τὸ συγκρότημα προσκροῦσαν ἐπὶ πυκνοῦ συστήματος πυρὸς ἀπεχώρησεν ἐγκαταλεῖψαν 3 πτώματα συμμοριτῶν, 1 αὐτόματον Στὲν καὶ 1 ἀτομικὸν τυφέκιον. Ὁ λόχος ἔσχεν 1 νεκρὸν καὶ 3 τραυματίας ὁπλίτας. Παρεδόθη 1 συμμορίτης.

Μετὰ τὴν διαφυγὴν τοῦ τάγματος Πάνου, εἰς ὁλόκληρον τὸ Βέρμιον παρέμειναν μικροομάδες εἰς συνολικὸν ἀριθμὸν μὴ ὑπερβαίνοντα τοὺς 200 συμμορίτας. Διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τοῦ βορείου τμήματος τοῦ Βερμίου, ἡ XI Μεραρχία προώθησεν εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην ἀπὸ 10ης Σεπτεμβρίου τὴν Μοῖραν Ὀρεινῶν Καταδρομῶν. Ὡς ἀποστολὴ καθωρίσθη εἰς τὴν μοῖραν ἡ ἀναζήτησις καὶ ἐξουδετέρωσις τῶν ὑπαρχουσῶν μικροομάδων ἐντὸς τοῦ χώρου τοῦ περιλαμβανομένου μεταξὺ τῆς ἀπὸ Ἐδέσσης πρὸς Μουχαρὲμ Χὰν ὁδοῦ καὶ τῆς γραμμῆς Νάουσα—Τσανακτσῆ. Ἡ Μοῖρα Καταδρομῶν παρέμεινεν εἰς τὸ Βέρμιον μέχρι τῆς 26ης Σεπτεμβρίου, καθ' ἣν ἀνεχώρησε διὰ Βέρροιαν, διατεθεῖσα εἰς τὴν 51ην Ταξιαρχίαν. Μετὰ τὴν ἀναχώρησίν της τὸ βόρειον τμῆμα τοῦ Βερμίου παρέμεινε κενὸν στρατιωτικῶν τμημάτων μέχρι τῆς 3ης Ὀκτωβρίου, ἀφ' ἧς ἐγκατεστάθη εἰς Μουχαρὲμ Χὰν τὸ 514 Τάγμα.

Πληροφορίαι τῆς XI Μεραρχίας ἔφερον τὸν ἀρχισυμμορίτην Πᾶνον ἐπανελθόντα εἰς τὸ Βέρμιον μετὰ 150—200 συμμοριτῶν. Παραδοθεὶς τὴν 19ην Σεπτεμβρίου συμμορίτης, κατέθεσεν ἐξεταζόμενος ὅτι ἀνῆκεν εἰς τὴν διμοιρίαν κομάντος τοῦ τάγματος Πάνου, ἣν ἐγκατέλειψε παρὰ τὴν θέσιν Ντορντόπολι. Ἕτερος συμμορίτης παραδοθεὶς τὴν 2αν Ὀκτωβρίου μετέδωσε τὴν πληροφορίαν ὅτι ἐγκατέλειψε τὸν λόχον του, ἀνήκοντα εἰς τὸ τάγμα Πάνου, εἰς τὸ ρεῦμα Τρία Πηγάδια. Ὁ λόχος εἶχεν δύναμιν ἑβδομήκοντα ἀνδρῶν (1).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1041/Α, Φ. 1173/Ζ/1, Φ. 1224 /Β/1.

Διάλυσις τοῦ συμμοριακοῦ Τάγματος Πάνου (4-5 Σεπτεμβρίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 27)

75. Ἡ 51η Ταξιαρχία ἔχουσα τὴν ἕδραν της εἰς Βέρροιαν καὶ ὑπαγομένη ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, μετέσχε τῆς ἐπιχειρήσεως ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ διὰ τῶν 615 Τάγματος μεῖον λόχος, 33ου Λόχου Ὀρεινῶν Καταδρομῶν, οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ, οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων καὶ τοῦ III Τάγματος Χωροφυλακῆς. Ἀποστολὴν ἡ Ταξιαρχία εἶχε τὴν ἐνάσκησιν ἐλέγχου ἐπὶ τοῦ Νοτίου Βερμίου καὶ τῶν Βορείων Πιερίων, πρὸς ἀπαγόρευσιν διαπεραιώσεως συμμοριτῶν ἐκ τοῦ Βερμίου πρὸς τὰ Πιέρια.

Πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς της ἡ Ταξιαρχία ἐνήργησεν ἀπὸ τῆς πρωΐας τῆς 26ης Αὐγούστου, ἡμέρας ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων ὡς ἑξῆς: Εἰς τὸ Νότιον Βέρμιον καὶ ἐπὶ τῆς γραμμῆς Στουρνάρι—Μεσοβοῦνι—Ξηρολίβαδο διέθεσε διλοχίαν τοῦ 615 Τάγματος, πρὸς ἀπόφραξιν τῶν διὰ τῆς περιοχῆς ταύτης διερχομένων ὁδεύσεων. Εἰς τὰς διαβάσεις Τριποτάμου—Γεωργιανῶν διέθεσε λόχον τοῦ 615 Τάγματος μετὰ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ. Ὁ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων μετὰ τοῦ 33ου Λόχου Ὀρεινῶν Καταδρομῶν ἤλεγχον τὴν ἀπὸ Βερροίας πρὸς Κοζάνην ἀμαξιτὴν ὁδόν. Ἀνατολικῶς τοῦ Ἀλιάκμονος τὸ III Τάγμα Χωροφυλακῆς ἐπετήρει τὴν παραποτάμιον λωρίδα φρᾶσσον τοὺς ὑπάρχοντας ἐπὶ τοῦ ὑδατίνου ρεύματος πόρους. Αἱ γενόμεναι κατὰ τὰς ἑπομένας ἡμέρας ἐξερευνήσεις οὐδὲν ἐσημείωσαν. Τὴν 29ην Αὐγούστου ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ ἐτάχθη παρὰ τὸ 98ον χιλιόμετρον τῆς ἀμαξιτῆς ὁδοῦ, μὲ ἀποστολὴν τὴν ὑποστήριξιν τῆς διλοχίας τοῦ 615 Τάγματος καὶ ἑτοιμότητα ἐκτελέσεως βολῆς κατὰ τῶν πόρων τοῦ Ἀλιάκμονος καὶ τῆς διαβάσεως Τριποτάμου—Γεωργιανῶν. Διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ οὐλαμοῦ διετέθη ὁ 33ος Λόχος Καταδρομῶν, καταλαβὼν τὴν στενωπὸν Χάδοβας. Ὁ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων συνέχιζε περιπολῶν ἀπὸ Βερροίας μέχρι Χάδοβας. Διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν συμμοριτῶν ἐπὶ τοῦ Βερμίου καὶ ἀπαγόρευσιν διαρροῆς αὐτῶν ἐκ τοῦ βορείως Βερροίας χώρου πρὸς Ἀνατολάς, ἐγκατεστάθησαν ἀπὸ 30ῆς Αὐγούστου ὑπὸ τύπον ἐνεδρῶν ὁμάδες τοῦ μὲν λόχου τοῦ 615 Τάγματος παρὰ τὸν Συνοικισμὸν Κρεββατᾶ, τῆς δ' ἐν Βερροίᾳ διλοχίας τοῦ 592 Τάγματος παρὰ τὴν Νέαν Κούκλαιναν καὶ τὸ Τουρκοχῶρι. Εἰς Κουμαριὰν καὶ Φυτιὰν ἐχρησιμοποιήθησαν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ὁμάδες ΜΑΥ. Τὴν 31ην Αὐγούστου συνελήφθησαν εἰς τὴν περιοχὴν Τριποτάμου τρεῖς ἄοπλοι συμμορῖται. Περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐξεδηλώθη ἐπίθεσις κατὰ τοῦ παρὰ τὸν πόρον Λογγιὰ ἐγκατασταθέντος λόχου Χωροφυλακῆς. Ἡ ἐπίθεσις γενομένη προφανῶς ἵνα διευκολυνθῇ τὸ τάγμα Πάνου καὶ διέλθῃ τὸν Ἀλιάκμονα, ἐνηργήθη ὑπὸ ἰσχυροῦ τμήματος τοῦ Ἀρχηγείου Ὀλύμπου—Πιερίων, διαθέτοντος βαρέα ὅπλα. Ὁ λόχος προέβαλε σθεναρὰν ἀντίστασιν καὶ ὑποστηριχθεὶς ὑπὸ τοῦ εἰς Χάδοβαν οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ, ἀπέκρουσεν ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας οἵτινες ἐγκαταλείψαντες τέσσαρας νεκροὺς ἀπεχώρησαν περὶ τὴν 0430 τῆς 1ης Σεπτεμβρίου. Ὁ λόχος ἔσχε δύο χωροφύλακας νεκροὺς καὶ ἕνα τραυματίαν. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ διετάχθη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Βέρροιαν. Ὁ 33ος Λόχος Καταδρομῶν κατηυθύνθη εἰς τὸ χωρίον Κουμαριά, λόγῳ τῆς σημειωθείσης κινήσεως τοῦ τάγματος Πάνου πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην. Αἱ περιελθοῦσαι εἰς τὴν Ταξιαρχίαν πληροφορίαι ἔφερον τὸ τάγμα Πάνου κινούμενον σταθερῶς πρὸς τὸν Ἀλιάκμονα. Τὴν πρωΐαν τῆς 2ας Σεπτεμβρίου εὑρίσκετο παρὰ τὸ ὕψωμα Μαροῦσα. Πρὸς παρεμπόδισιν διαφυγῆς του πρὸς Νότον εἴτε ἐνδεχομένως πρὸς Ἀνατολάς, ἡ Ταξιαρχία μετέφερε τὴν διλοχίαν τοῦ 615

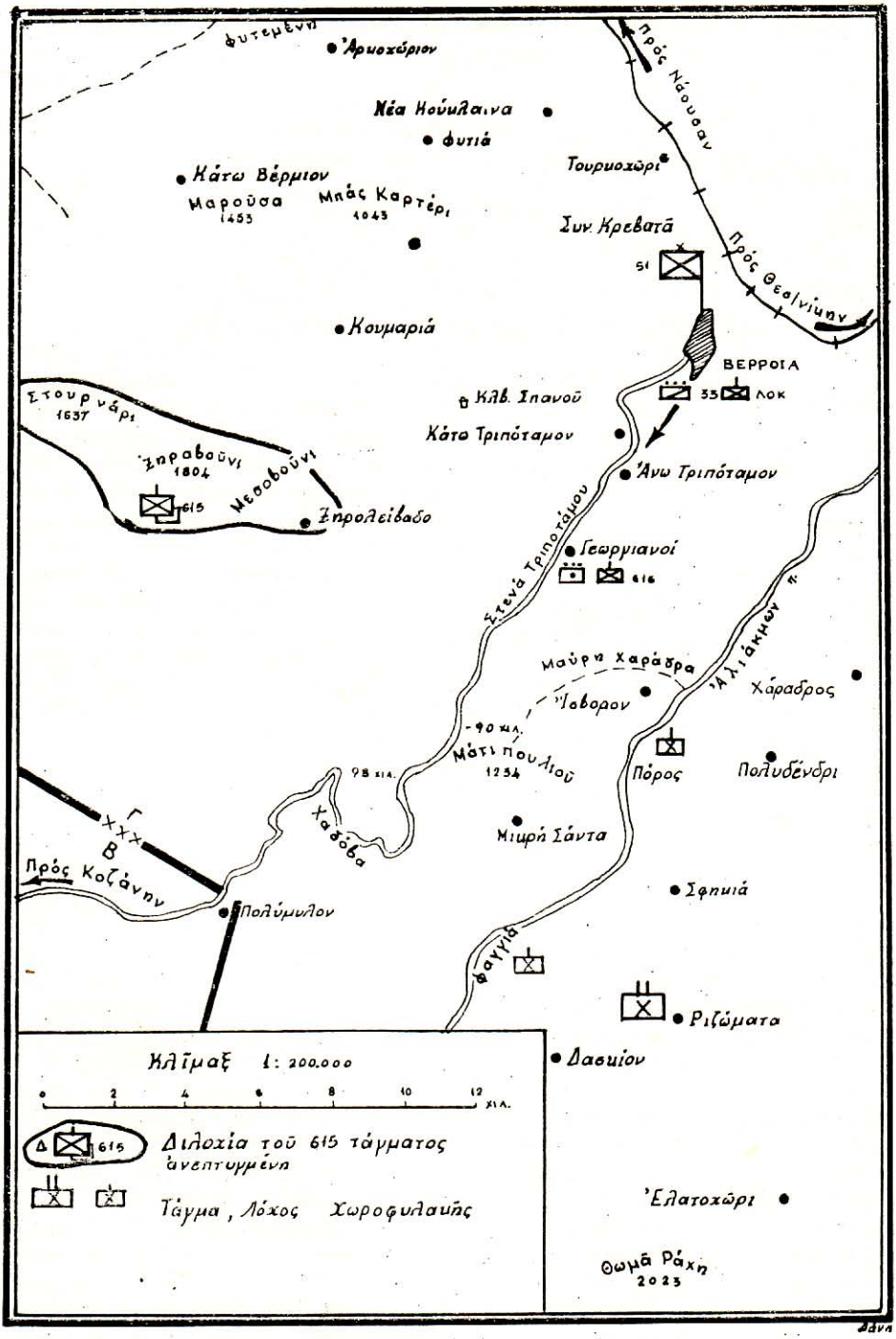

Σχ. 27 Ἐπιχειρεῖς ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Διάλυσις συμμορίαυοῦ τάγματος

Τάγματος εἰς τὴν περιοχὴν Ξηρολίβαδον–Καλύβες Σπανοῦ. Τὸν 33ον Λόχον Καταδρομῶν ἐγκατέστησεν ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Μπὰς Καρτέρι, διὰ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν πρὸς Κουμαριὰν ὁδεύσεων. Ἡ ἐκτέλεσις περιπολιῶν ἐπὶ τῆς ἀμαξιτῆς ὁδοῦ, ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων συνεχίζετο ἀνελλιπῶς, ὡς καὶ ἡ ἀπόφραξις τῶν πόρων τοῦ Ἀλιάκμονος ὑπὸ τοῦ III Τάγματος Χωροφυλακῆς. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς 2ας Σεπτεμβρίου παρεδόθησαν ἑπτὰ ἔνοπλοι καὶ εἷς ἄοπλος συμμορῖται, τὴν δ' ἑπομένην ἕτερος ἔνοπλος.

Παρουσιασθέντες τὴν 4ην Σεπτεμβρίου εἰς Βέρροιαν δύο ἄοπλοι συμμορῖται τοῦ λόχου Κανέλλη, κατέθεσαν ἐξεταζόμενοι ὅτι τὸ τάγμα Πάνου δυνάμεως 250–300 συμμοριτῶν κινούμενον πρὸς Ἀλιάκμονα, εὑρίσκετο μεταξὺ 0300 καὶ 0400 τῆς αὐτῆς ἡμέρας παρὰ τὸ 90ὸν χιλιόμετρον τῆς ἀπὸ Βερροίας πρὸς Κοζάνην ἁμαξιτῆς ὁδοῦ. Τὸ τάγμα ἀκολουθούμενον ὑπὸ εἰκοσάδος μεταγωγικῶν μεταφερόντων τραυματίας προυτίθετο νὰ διαπεραιωθῇ διὰ τοῦ πόρου Λογγιᾶ εἰς τὰ Πιέρια. Ἡ 51η Ταξιαρχία ὑπαχθεῖσα προσωρινῶς ἀπὸ τῆς 3ης Σεπτεμβρίου ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς XI Μεραρχίας καὶ ἐνισχυθεῖσα ὑπ' αὐτῆς διὰ τῶν 592 μεῖον διλοχία Τάγματος καὶ τοῦ 77ου Λόχου Καταδρομῶν, προώθησε τὴν ἑπομένην μὲ ἐντολὴν ἐξερευνήσεως, τὸ μὲν 592 Τάγμα εἰς τὴν Μικρὰν Σάνταν τὸν δὲ 77ον λόχον εἰς Μαύρην Χαράδραν. Συγχρόνως διέταξε τὴν διλοχίαν τοῦ 615 Τάγματος, εἰς ἣν διέθεσε καὶ τὸν ἐπανελθόντα ἐκ Βερροίας οὐλαμὸν πυροβολικοῦ, νὰ καταλάβῃ τὰς διαβάσεις Χάδοβας–Τριποτάμου–Γεωργιανῶν ἀπαγορεύσασα ἐνδεχομένην ἀναστροφὴν τῶν συμμοριτῶν πρὸς Βέρμιον. Πρὶν ἢ ἐκκινήσῃ ἡ διλοχία διὰ τὰς νέας της θέσεις, ὁ εἷς Καλύβες Σπανοῦ λόχος της, ἐξερευνῶν τὴν περιοχήν, συνεπλάκη περὶ τὴν 1130 μετὰ δεκαπενταμελοῦς ὁμάδος, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν πέντε καὶ τὴν παράδοσιν ἓξ συμμοριτῶν, ἁπάντων ἐνόπλων, ἐν οἷς καὶ διμοιρίτης τοῦ λόχου Κανέλλη. Εἰς χεῖρας τοῦ λόχου περιῆλθον 2 ὁπλοπολυβόλα Μπρὲν, 1 αὐτόματον, 6 ἀτομικὰ τυφέκια καὶ ποσότης πυρομαχικῶν. Τὸ ἐξερευνῶν τὴν περιοχὴν Μικρᾶς Σάντας 592 Τάγμα ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν περὶ τὴν 1900 μετὰ τμήματος ὀπισθοφυλακῆς τοῦ διαρρέοντος πρὸς τὸν Ἀλιάκμονα τάγματος Πάνου, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν δύο συμμοριτῶν. Ὁ ἐνεδρεύων παρὰ τὸν πόρον Λογγιᾶ λόχος Χωροφυλακῆς, ἀντιληφθεὶς περὶ τὸ μεσονύκτιον τὴν προσέγγισιν συμμοριτῶν ἐπιχειρούντων νὰ διέλθωσι τὸν ποταμόν, ἤνοιξε κατ' αὐτῶν ὁμαδικὸν πῦρ. Τηρήσας τὸν πόρον ὑπὸ τὰ πυρά του μέχρι τῆς 0400 τῆς 5ης Σεπτεμβρίου, ἐξηνάγκασε τοὺς συμμορίτας νὰ παραιτηθῶσι τῆς προθέσεώς των. Οὗτοι διασκορπισθέντες, ἐκινήθησαν κατὰ μικροομάδας πρὸς τὸν ἀνάρρουν τοῦ ποταμοῦ, ἀσύντακτοι καὶ ἀδιοίκητοι ἀναζητοῦντες πόρον διαβάσεως. Κατὰ πληροφορίας μεταδοθείσας ὑπὸ παραδοθέντων, τὸ τάγμα Πάνου ἐν τῇ προσπαθείᾳ του νὰ διέλθῃ τὸν πόρον, ἔσχεν ἐκτὸς μάχης περὶ τοὺς εἴκοσι νεκροὺς καὶ τραυματίας. Τὰ ὑπολείμματα ἐπέτυχον νὰ διαπεραιωθῶσι τελικῶς εἰς τὰ Πιέρια δι' ἑτέρων πόρων, κειμένων εἰς ἀπόστασιν 4–15 χιλιομέτρων ἀπὸ τοῦ πόρου Λογγιᾶ. Διὰ τοῦ πόρου Λογγιᾶ διῆλθον ὀκτὼ συμμορῖται οἵτινες συνελήφθησαν ὑπὸ τοῦ λόχου Χωροφυλακῆς, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου περιῆλθον 10 κτήνη φόρτου, 14 ἀτομικὰ τυφέκια, ἱκανὴ ποσότης πυρομαχικῶν καὶ διάφορα ὑλικά. Πρὸς ἀπασχόλησιν τῶν ἀνατολικῶς τοῦ ποταμοῦ στρατιωτικῶν τμημάτων, δύναμις τοῦ Ἀρχηγείου Πιερίων –Ὀλύμπου προσέβαλε διὰ πυρῶν ἀνεπιτυχῶς τὴν αὐτὴν νύκτα τὸ χωρίον Ριζώματα, ἵνα διευκολύνῃ τὴν ὑπὸ τοῦ τάγματος Πάνου διάβασιν τοῦ ποταμοῦ. Εἰς τὸ συνεχίζον τὴν ἐξερεύνησιν ἐν τῇ περιοχῇ Μικρᾶς Σάντας 592 Τάγμα, παρεδόθησαν τὴν 5ην Σεπτεμβρίου δύο ἔνοπλοι καὶ ἑπτὰ ἄοπλοι συμμορῖται. Ἡ διλοχία τοῦ 651 Τάγματος ἐνισχυθεῖσα διὰ τοῦ 77ου Λόχου Καταδρομῶν, διετάχθη ν' ἀποφράξῃ τὴν διάβασιν Χάδοβας καὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐξερεύνησιν

τοῦ μέχρι τοῦ 'Αλιάκμονος χώρου, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν εἰς Πολύμυλον σταθμευόντων τμημάτων τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ. Εἰς τὴν διλοχίαν ταύτην παρεδόθησαν τὴν ἑπομένην τέσσαρες ἄοπλοι συμμορῖται.

Τμήματα τοῦ 513 Τάγματος ὑπαγομένου ὑπὸ τὴν Διοίκησιν Συντονισμοῦ Κατερίνης, ἦλθον εἰς ἐπαφὴν τὴν πρωΐαν τῆς 7ης Σεπτεμβρίου παρὰ τὸ ὕψωμα Θωμᾶ Ράχη μετὰ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως τοῦ 'Αρχηγείου 'Ολύμπου—Πιερίων. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκήν, ἥτις παρετάθη μέχρι τῶν ἀπογευματινῶν ὡρῶν, τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον δύο νεκροὺς καὶ ἓξ τραυματίας ὁπλίτας.

Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς πρώτης φάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, τὸ 592 Τάγμα μεῖον διλοχία ἀπεσύρθη εἰς Νάουσαν, ὁ 77ος Λόχος Καταδρομῶν εἰς Ἔδεσσαν καὶ ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ ἐπανῆλθεν εἰς Βέρροιαν. Εἰς τὸ νότιον τμῆμα τοῦ Βερμίου ἐξηκολούθησε παραμένουσα ἡ διλοχία τοῦ 615 Τάγματος καὶ ὁ 33ος Λόχος Καταδρομῶν, εἰς δὲ τὴν δυτικῶς τοῦ 'Αλιάκμονος ποταμοῦ περιοχὴν τὸ III Τάγμα Χωροφυλακῆς (1).

Κέντρον ἀντιστάσεως «Κερασιὲς» (25 Αὐγούστου - 11 Σεπτεμβρίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 4)

76. Βορείως τῆς ἀπὸ 'Εδέσσης πρὸς Φλώριναν ἐθνικῆς ὁδοῦ συμπεριλαμβανομένης, διετέθη ἡ 33η Ταξιαρχία. Ὑπὸ τὴν διοίκησίν της εἶχε τὸ 518 Τάγμα μεῖον διλοχία, διλοχίαν τοῦ 517 Τάγματος, διλοχίαν τοῦ 571 Τάγματος ἀνήκοντος εἰς τὴν 61ην Ταξιαρχίαν τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ, δύο λόχους μηχανικοῦ, δύο οὐλαμοὺς τοῦ 107 Συντάγματος πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ ὁμάδα τοῦ 510 λόχου μέσων πολυβόλων. 'Αποστολὴ τῆς Ταξιαρχίας ἦτο ἡ ἀπαγόρευσις διαρροῆς συμμοριτῶν ἀπὸ τὸ Βέρμιον πρὸς τὸ Καϊμακτσαλὰν καὶ ἀντιστρόφως. Ἡ ἐξασφάλισις τῶν πόλεων 'Εδέσσης, 'Αριδαίας καὶ τοῦ συγκοινωνιακοῦ κόμβου τῆς Σκύδρας. Ἡ ἐκκαθάρισις τῶν ὁδικῶν ἀρτηριῶν Σκύδρα—Ἔδεσσα—Μουχαρὲμ Χὰν καὶ Σκύδρα—Νάουσα, ἀπὸ ἐνδεχομένας ναρκοθετήσεις.

Τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν ἀσφάλειαν τῶν κατωκημένων τόπων μέρος τῆς ἀποστολῆς της, ἡ Ταξιαρχία ἐξεπλήρωσε χρησιμοποιήσασα τὰς σταθμευούσας εἰς τοὺς τόπους τούτους στρατιωτικὰς μονάδας, τὴν Χωροφυλακὴν καὶ ΜΑΥ. Τὴν ναρκαλίευσιν ἀνέθεσεν εἰς τὸν 712 λόχον μηχανικοῦ Σώματος Στρατοῦ, ὃν ἐγκατέστησε παρὰ τὴν ἀνατολικῶς Μουχαρὲμ Χὰν θέσιν Τάρλα καὶ εἰς τὸν 707 λόχον μηχανικοῦ XI Μεραρχίας, ὅστις ἐστάθμευσε παρὰ τὴν Σκύδραν ἔχων πρόσθετον ἐντολὴν τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ συγκοινωνιακοῦ τούτου κόμβου ἐνισχυόμενος ὑπὸ τῶν ΜΑΥ τῆς περιοχῆς.

Διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ πρώτου καὶ κυρίου μέρους τῆς ἀποστολῆς της, ἤτοι τῆς ἀπαγορεύσεως μετακινήσεως συμμοριτῶν ἀπὸ Βέρμιον πρὸς Καϊμακτσαλὰν καὶ ἀντιστρόφως, ἡ Ταξιαρχία ἐκίνησε συγκλινόντως πρὸς τὸ χωρίον Κερασιὲς ἀπὸ 'Αριδαίας τὴν διλοχίαν τοῦ 517 Τάγματος καὶ ἀπὸ Σκύδρας μέσῳ 'Εδέσσης τὸ 518 Τάγμα μεῖον διλοχία. Τὴν διλοχίαν τοῦ 571 Τάγματος ἐγκατέστησε στατικῶς ἀφ' ἑσπέρας τῆς 25ης Αὐγούστου ἐπὶ τῶν ἀμέσως βορείων Μουχαρὲμ Χὰν ὑψωμάτων. Τὰ τμήματα ταῦτα θὰ ἐπεδίωκον, διὰ συνεχῶν ἐξερευνήσεων, τὸν ἐντοπισμὸν συμμοριακῶν δυνάμεων καὶ τὴν προσβολὴν αὐτῶν μέχρις ἐξοντώσεως.

(1) 'Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1240/Α/1.

Τὸ μειωμένον 518 Τάγμα καὶ ἡ διλοχία τοῦ 517 Τάγματος, ἐκκινήσαντα τὴν πρωΐαν τῆς 25ης Αὐγούστου, ἀφίχθησαν ἀκωλύτως τὴν ἑσπέραν καὶ διενυκτέρευσαν τὸ μὲν πρῶτον παρὰ τὸ χωρίον Λύκους, ἡ δὲ διλοχία νοτίως τοῦ χωρίου Πολυκάρπης. Πρὸς ὑποστήριξίν των, προωθήθησαν τὴν ἑπομένην εἰς Πολυκάρπην καὶ Ἄγραν οἱ οὐλαμοὶ πυροβολικοῦ. Τὸ 518 Τάγμα συνεχίσαν ἀπὸ πρωΐας τῆς 27ης Αὐγούστου τὴν κίνησιν, ὑπερέβη τὸ χωρίον Κερασιές. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἐδέχθη ἐπίθεσιν ἐκ βορειοδυτικῆς κατευθύνσεως. Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη εὐχερῶς, ἀλλ' ἡ μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπαφὴ ἀπωλέσθη λόγῳ ἰσχυρᾶς βροχοπτώσεως μετὰ ὁμίχλης. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἕνα ὁπλίτην νεκρὸν καὶ ἕτερον τραυματίαν. Τὸ 518 Τάγμα διανυκτερεῦσαν εἰς τὴν περιοχὴν Κερασιῶν, προσέβαλε περὶ τὴν 0530 τῆς ἑπομένης 28ης Αὐγούστου συμμοριακὸν τμῆμα δυνάμεως λόχου περίπου, κινούμενον πρὸς Κερασιές. Οἱ συμμορῖται αἰφνιδιασθέντες ἀνεστράφησαν καὶ ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρὸν διέφυγον πρὸς Βορειοδυσμάς.

Λόγῳ τῆς σημειωθείσης συμμοριακῆς δραστηριότητος, ἡ XI Μεραρχία προέβη εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Ταξιαρχίας διὰ διλοχίας τοῦ 519 Τάγματος μὲ ἐντολὴν ἐγκαταστάσεως τῶν τμημάτων της εἰς τὴν περιοχὴν Κερασιῶν. Ἡ Ταξιαρχία προέβη εἰς τὴν ταχεῖαν ὀργάνωσιν παρὰ τὸ χωρίον Κερασιὲς κέντρου ἀντιστάσεως, ἐπανδρωθὲν διὰ τῶν 518 μεῖον διλοχία Τάγματος καὶ διλοχιῶν τῶν 517 καὶ 519 Ταγμάτων μεθ' ὁμάδος μέσων πολυβόλων. Διὰ τὴν καλυτέραν ἐνάσκησιν τῆς διοικήσεως ἀντικατεστάθησαν ἀμοιβαίως τὴν 30ὴν Αὐγούστου ἡ διλοχία τοῦ 519 Τάγματος μετὰ τῆς σταθμευούσης εἰς Σκύδραν ἑτέρας τοιαύτης τοῦ 518 Τάγματος. Οὕτω ὁλόκληρον τὸ 518 Τάγμα εὑρίσκετο ἤδη εἰς τὸ κέντρον ἀντιστάσεως Κερασιές, ἐνισχυμένον διὰ τῆς διλοχίας τοῦ 517 Τάγματος. Τὰς πρώτας ὥρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας συμμοριακὴ ἀναγνωριστικὴ ὁμὰς ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν τοῦ κέντρου ἀντιστάσεως ἐγκαταλείψασα ἕνα νεκρόν.

77. Τὴν 0100 τῆς 1ης Σεπτεμβρίου ἐξεδηλώθη συγχρόνως ἀπὸ Βορρᾶ καὶ Νοτιοανατολῶν ἰσχυρὰ συμμοριακὴ ἐπίθεσις κατὰ τοῦ κέντρου ἀντιστάσεως Κερασιῶν, καθ' ἣν ἐγένετο εὐρεῖα χρῆσις ὅλμων. Αὕτη ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς καὶ οἱ συμμορῖται ἐξηναγκάσθησαν μετὰ τρίωρον προσπάθειαν ν' ἀποχωρήσωσι. Τὸ 518 Τάγμα ἔσχεν 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 6 ὁπλίτας ἐλαφρῶς τραυματίας, ἅπαντας ἐκ θραυσμάτων βλημάτων ὅλμων. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀνετέθη ἡ διοίκησις τοῦ κέντρου ἀντιστάσεως εἰς τὸν Ἐπιτελάρχην τῆς Ταξιαρχίας. Κατ' ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς Λύκων συνελήφθη εἷς συμμορίτης καὶ περισυνελέγησαν ἓξ κτήνη φόρτου. Ἡ διλοχία τοῦ 571 Τάγματος, ἀντικατασταθεῖσα εἰς τὴν περιοχὴν Μουχαρὲμ Χὰν ὑπὸ τῆς Μοίρας Ὀρεινῶν Καταδρομῶν, ἐπανῆλθε τὴν 2αν Σεπτεμβρίου εἰς τὴν 61ην Ταξιαρχίαν.

Τὴν 2200 τῆς 3ης Σεπτεμβρίου ἐξεδηλώθη ἐκ μικρᾶς ἀποστάσεως νέα ἐπίθεσις κατὰ τοῦ κέντρου ἀντιστάσεως Κερασιῶν, ὑπὸ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως διαθετούσης βαρὺν ὁπλισμόν. Ἡ ἐπίθεσις, ἀντιμετωπισθεῖσα ἐπιτυχῶς, ἔληξε τὴν 0430 τῆς 4ης Σεπτεμβρίου, καθ' ἣν οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες 4 νεκροὺς καὶ 13 κτήνη φόρτου. Εἷς συμμορίτης παρεδόθη. Οὗτος ἐξεταζόμενος κατέθεσεν ὅτι ὑπῆρξαν καὶ 19 τραυματίαι, παραληφθέντες ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν. Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἡ μὲν διλοχία τοῦ 517 Τάγματος ἔσχε 2 ὁπλίτας νεκροὺς καὶ 1 τραυματίαν, τὸ δὲ 518 Τάγμα 1 ὁπλίτην τραυματίαν.

Τὴν 5ην Σεπτεμβρίου ἀντικατεστάθη ἡ περισσότερον δοκιμασθεῖσα διλοχία τοῦ 518 Τάγματος διὰ τοιαύτης τοῦ 519 Τάγματος καὶ ἡ διλοχία τοῦ 517 δι' ἑτέρας τοῦ αὐτοῦ Τάγματος. Τμῆμα τῆς Μοίρας Καταδρομῶν ἀντικα-

τέστησε τὸν εἰς τὴν περιοχὴν Μουχαρὲμ Χὰν σταθμεύοντα λόχον μηχανικοῦ Σώματος Στρατοῦ, ὅστις ἀνεχώρησεν αὐθημερὸν διὰ Θεσσαλονίκην. Τὴν διοίκησιν τοῦ κέντρου ἀντιστάσεως ἀνέλαβεν ἀπὸ τῆς 6ης Σεπτεμβρίου ὁ Διοικητὴς τοῦ 519 Τάγματος, τοῦ Ἐπιτελάρχου τῆς Ταξιαρχίας ἐπανελθόντος εἰς τὴν θέσιν του.

Τὴν νύκτα τῆς 8ης Σεπτεμβρίου ἐπανελήφθη ἡ κατὰ τοῦ κέντρου ἀντιστάσεως Κερασιῶν ἐπίθεσις εἰς δύο χρόνους. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα εἰς τὸ πρῶτον χρόνον ἀγῶνα ἔπεσε μαχόμενος ὁ διοικητὴς τοῦ 2ου λόχου τοῦ 517 Τάγματος Λοχαγὸς Καλέντζος Γεώργιος. Ἡ ἐπίθεσις διακοπεῖσα τὴν 2300 συνεχίσθη τὴν 0300 τῆς 9ης Σεπτεμβρίου, διαρκέσασα μέχρι τῆς 0400. Αἱ καταβληθεῖσαι εἰς ἀμφοτέρους τοὺς χρόνους προσπάθειαι διασπάσεως τῆς ἀμυντικῆς διατάξεως τοῦ κέντρου ἀντιστάσεως ἀπέτυχον, προσκρούσασαι εἰς τὴν σθεναρὰν ἀντίστασιν τῶν μαχητῶν του.

Τὴν 9ην Σεπτεμβρίου συνεπληρώθη ἡ σύνθεσις τοῦ 519 Τάγματος, ἀφιχθείσης καὶ τῆς ἑτέρας διλοχίας του εἰς Κερασιές. Ἡ διλοχία τοῦ 517 Τάγματος ἀπεσύρθη εἰς Ἀριδαίαν, συνενωθεῖσα μετὰ τῆς μονάδος της. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐγένοντο ἀντιληπταὶ περὶ τὴν θέσιν Παππαδιὰ καὶ νοτίως, ὁμάδες ἀτόμων κινουμένων ὑπόπτως. Κατ' αὐτῶν ἐξετελέσθη βολὴ πυροβολικοῦ. Περὶ τὴν 0215 τῆς 10ης Σεπτεμβρίου ἐξεδηλώθη δευτέρα ἐντὸς εἰκοσιτετραώρου ἐπίθεσις κατὰ τοῦ κέντρου ἀντιστάσεως, μὲ κατὰ πολὺ ἰσχυροτέρας δυνάμεις. Οἱ συμμορῖται πλησιάσαντες τὴν περίμετρον αὐτοῦ προσεπάθουν νὰ εἰσχωρήσωσι εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς τοποθεσίας. Περὶ τὴν 0300 ἡ ἀσκουμένη ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς διατάξεως πίεσις ηὐξήθη αἰσθητῶς, καταστᾶσα ἐπικίνδυνος εἰς τὸ ἀνατολικὸν τμῆμα, ἔνθα ἐσχηματίσθη πρὸς στιγμὴν ρῆγμα λόγῳ τῆς προκληθείσης συγχύσεως ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ διοικητοῦ τῆς τεταγμένης εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο διμοιρίας Ἀνθυπολοχαγοῦ Ἀποστολίδη Γεωργίου, ὅστις ἔπεσεν ἡρωϊκῶς μαχόμενος. Ἐπεμβάσει τῆς διοικήσεως ἀποκατεστάθη ταχέως ἡ συνέχεια τῆς διατάξεως, τῶν συμμοριτῶν ἀποκρουσθέντων πλήρως. Ἀλλὰ πρὶν ἢ παρέλθῃ ἡμίωρον οὗτοι ἐπαναστραφέντες ἤσκησαν νέαν ἰσχυρὰν ὁλόπλευρον πίεσιν. Ἀποτυχόντες τελικῶς εἰς τὰς προσπαθείας των ἀποκοπῆς καὶ συντριβῆς τοῦ Τάγματος, ἐξηναγκάσθησαν ν' ἀποσυρθῶσιν ὁριστικῶς. Ἀξιοσημείωτος ὑπῆρξεν ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος ἀναπτυχθεῖσα μαχητικότης ἀπὸ μέρους ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν, ἐπιτελεσάντων μεθ' ἡρωϊσμοῦ καὶ ἀποφασιστικότητος τὸ καθῆκον των. Πλὴν τοῦ ἀνωτέρω Ἀνθυπολοχαγοῦ τὸ Τάγμα ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ ἑπτὰ τραυματίας ὁπλίτας. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν δύο νεκροὺς καὶ καθ' ὁμολογίαν παραδοθέντος συνεπαρέλαβον ἀποχωροῦντες δέκα ὀκτὼ τραυματίας. Λόγῳ τῆς ἀναπτυχθείσης συμμοριακῆς δραστηριότητος, τὸ κέντρον ἀντιστάσεως ἐνισχύθη διὰ διλοχίας τοῦ 516 Τάγματος.

Ἐπὶ τῇ προόψει ἐνάρξεως τῆς δευτέρας φάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ καὶ πρὸς παραπλάνησιν τῶν συμμοριτῶν, ἡ XI Μεραρχία διέταξε τὴν ἐκκένωσιν τοῦ κέντρου ἀντιστάσεως Κερασιῶν. Ἡ ἐνέργεια αὕτη ἐξετελέσθη ἀκωλύτως τὴν 11ην Σεπτεμβρίου. Ἐκ τῶν ἀποχωρησάντων τμημάτων τὸ 519 Τάγμα ἐστάθμευσεν εἰς Ἔδεσσαν μὲ διλοχίαν εἰς Ἄψαλον. Ἡ διλοχία τοῦ 516 Τάγματος καὶ ἡ ὁμὰς πολυβόλων ἐστάθμευσαν ἐπίσης εἰς Ἔδεσσαν (1).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/ Φ. 1041/Α, Φ. 1073/ΣΤ/15, Φ. 1073/Ζ/1.

Ἐπιθετικαὶ ἐπιχειρήσεις ἐπὶ τοῦ Καϊκαματσαλὰν
(14 Σεπτεμβίου - 5 Ὀκτωβρίου 1947)
(Σχεδιάγραμμα 28)

78. Ἡ δευτέρα φάσις τῆς ἐπιχειρήσεως ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ἀπεσκόπει εἰς τὴν συντριβὴν τῶν συμμοριακῶν δυνάμεων τῶν διαβιούντων εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Καϊμακτσαλάν. Ὁ καθορισθεὶς ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ χῶρος διεξαγωγῆς τῶν ἐπιχειρήσεων περιωρίζετο ἀπὸ Δυσμῶν ὑπὸ τῆς γραμμῆς: Χωρίον Ὅρμα–ὕψωμα 1914–ὕψωμα Ὀσμανᾶκος, ἁπάντων συμπεριλαμβανομένων εἰς τὴν ζώνην ἐνεργείας τῆς XI Μεραρχίας. Ἡ δρᾶσις τῆς τελευταίας ἤθελεν ἐνδεχομένως ἐπεκταθῆ καὶ μέχρι τῶν συνόρων, ἀναλόγως τῆς ἐξελίξεως τῆς καταστάσεως.

Ἡ Μεραρχία ἔχουσα τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον της εἰς Ἔδεσσαν καὶ διαθέτουσα τὰς 32αν καὶ 33ην Ταξιαρχίας, ἐκλιμάκωσε τὴν ἐπιχείρησιν εἰς δύο χρόνους. Εἰς πρῶτον χρόνον θὰ ἐξησφαλίζετο ἀπὸ Δυσμῶν καὶ Βορειοδυσμῶν διὰ τῆς κατοχῆς τοῦ ὑψώματος Ὀσμανᾶκος, ἐνῷ τὰ λοιπὰ μέσα της θὰ συνέκλινον εἰς τὸν χῶρον Ἄνω Κορυφὴ–Σαρακινοί–ὕψωμα Τσοῦκα–Καλύβια Γιαννακούλια, ἔνθα εὑρίσκοντο τὰ ὁρμητήρια τῶν συμμοριτῶν. Εἰς δεύτερον χρόνον, ὅστις θὰ ἐπακολουθήσῃ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ χώρου τούτου, θὰ ἐπεδιώκετο ἡ ἐξερεύνησις τοῦ Μαύρου Δάσους καὶ ἡ καταστροφὴ τῶν συμμοριακῶν ἐγκαταστάσεων. Βάσει τῆς ἀποφάσεως ταύτης καθώρισεν ὡς ἀκολούθως τὰς ἀποστολὰς τῶν Ταξιαρχιῶν :

Ἡ 32α Ταξιαρχία ἐνεργοῦσα ἐν τῇ δυτικῶς τῆς γραμμῆς Καλύβια Γιαννακούλια–ὕψωμα Τσοῦκα–χωρίον Νησίον ζώνῃ, θὰ ἐκάλυπτε τὴν Μεραρχίαν ἀπὸ τῆς κατευθύνσεως Χασανάκου καὶ βορειότερον. Συγχρόνως θὰ ἐκινεῖτο ταχέως πρὸς Πάτημα–Τσοῦκα–Καλύβια Γιαννακούλια, ἵνα διὰ τῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ ὑψώματος Τσοῦκα καλύψῃ τὴν ἐνέργειαν τῆς 33ης Ταξιαρχίας, ἀπαγορεύουσα ἐν ταὐτῷ τὴν διαρροὴν συμμοριτῶν ἀπὸ Ἄνω Κορυφῆς πρὸς Καλύβια Γιαννακούλια.

Ἡ 33η Ταξιαρχία ἐνεργοῦσα ἀνατολικῶς τῆς γραμμῆς Ὅρμας–Ὀσμανάκου, θὰ ἐκινεῖτο ἐν τῇ κατευθύνσει Ὅρμας–Καλυβίων–Γιαννακούλια, μὲ κύριον ἔργον τὴν συντριβὴν τῶν συναντηθησομένων εἰς τὴν περιοχὴν Ἄνω καὶ Κάτω Κορυφῆς–Τσούκας–Μπατσίλτο συμμοριτῶν, ἀπαγορεύουσα τὴν πρὸς Δυσμὰς μετακίνησίν των. Ἡ Ταξιαρχία θὰ ἐκαλύπτετο σταθερῶς ἀπὸ τῆς κατευθύνσεως Ἄνω καὶ Κάτω Λουτράκι καὶ θὰ συνέτρεχε τὴν πρὸς Τσοῦκαν προσπάθειαν τῆς 32ας Ταξιαρχίας.

Ἡ ὑπαγομένη ὑπὸ τὸ Σῶμα Στρατοῦ 31η Ταξιαρχία θὰ συνέβαλεν εἰς τὰς προσπαθείας τῆς Μεραρχίας, ἐνεργοῦσα δραστηρίως εἰς τὴν δυτικῶς τοῦ Μογλενίτσα ποταμοῦ περιοχήν (1).

Πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς της ἡ 33η Ταξιαρχία θὰ ἐνήργει διὰ τάγματος ἐν τῇ κατευθύνσει Ὅρμας–Μῆτσα Νίβα–Ἄνω Ροδόβου, καλυπτομένη διὰ τοῦ 37ου Λόχου Ὀρεινῶν Καταδρομῶν ἀπὸ τῆς κατευθύνσεως Λουτράκι. Τὸ ἕτερον τάγμα θὰ ὑπεβοήθει τὴν κυρίαν ἐνέργειαν, κινούμενον ἐν τῇ κατευθύνσει Σαρακινῶν–Κάτω καὶ Ἄνω Κορυφῆς. Ἡ 32α Ταξιαρχία προὐτίθετο νὰ προωθηθῇ ἀπὸ Νότου πρὸς Βορρᾶν ἐν συγχρονισμῷ μὲ τὴν 33ην Ταξιαρχίαν, κινοῦσα τὸ ἓν τάγμα της ἐν τῇ κατευθύνσει Παναγίτσας–Ὀσμανάκου καὶ τὸ ἕτερον ἐν τῇ κατευθύνσει Πάτημα–Τσοῦκα.

(1) Σχεδιάγραμμα 4.

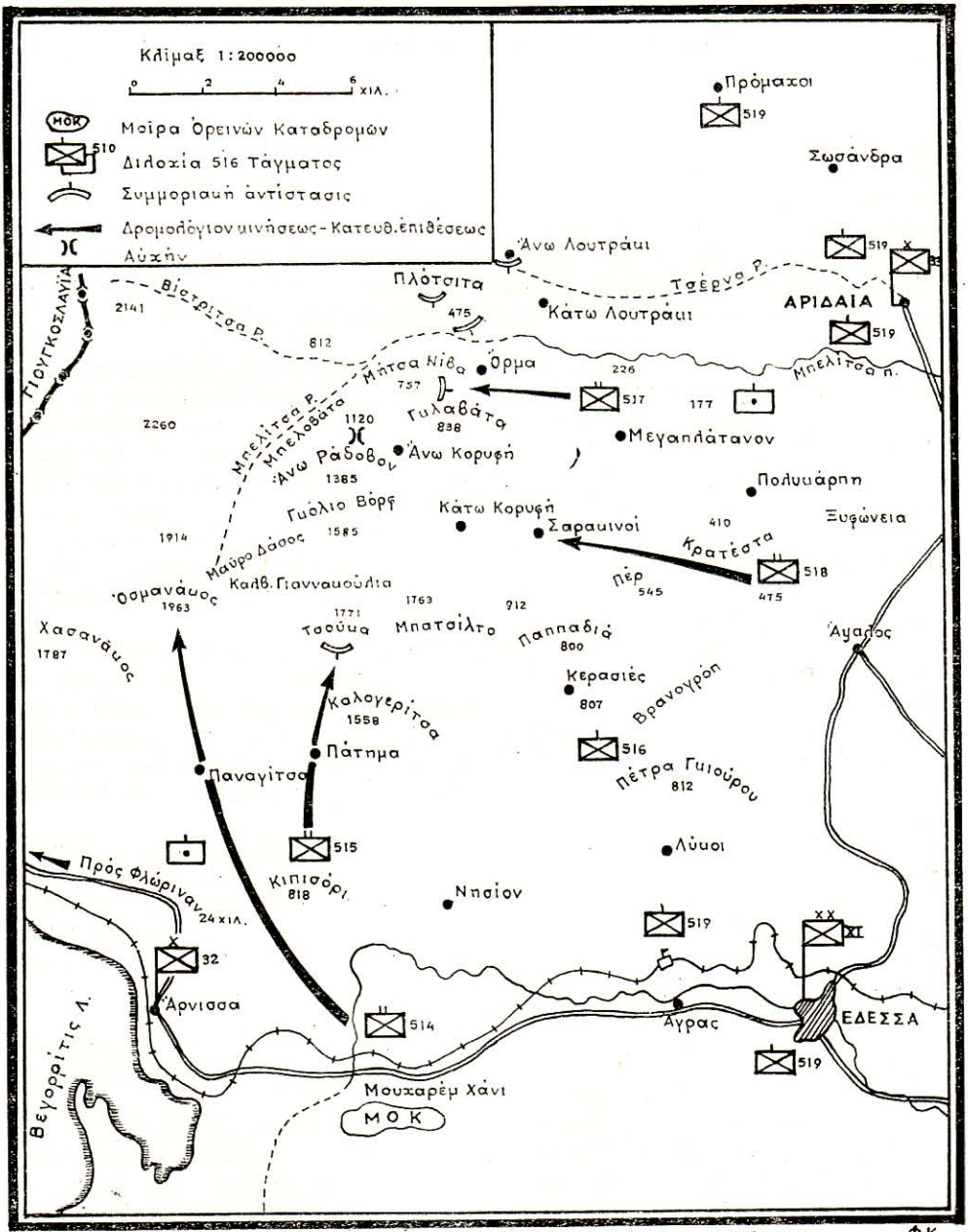

Σχεδ. 28 Ἐπιχείρησις ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Ἐπίθετικαὶ ἐπιχειρήσεις Καϊμακτσαλάν (14 Σεπτεμβρίου – 5 Ὀκτωβρίου 1947)

Φ.Κ

Καθορισθείσης τῆς 14ης Σεπτεμβρίου ὡς ἡμέρας ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ μονάδες ἤχθησαν ἐγκαίρως εἰς τὰς βάσεις ἐξορμήσεως. Οὕτω ἡ διάταξις τῆς Μεραρχίας τὴν νύκτα τῆς 13ης πρὸς τὴν 14ην εἶχεν ὡς ἑξῆς: Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 33ης Ταξιαρχίας εἰς Ἔδεσσαν καὶ ἀπὸ πρωΐας τῆς ἐπομένης εἰς Ἀριδαίαν. 517 Τάγμα, 37ος Λόχος Ὀρεινῶν Καταδρομῶν, ὁμὰς τοῦ 510 λόχου μέσων πολυβόλων καὶ οὐλαμὸς ὅλμων 4.2" εἰς περιοχὴν βορειοδυτικῶς τοῦ χωρίου Μεγαπλατάνου παρὰ τὸ ὕψωμα 226. 518 Τάγμα, ὁμὰς μέσων πολυβόλων καὶ ὁμὰς ἐπαφῆς ἀέρος εἰς περιοχὴν τοῦ ὑψώματος 475. Δύο οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς Ἀριδαίαν καὶ ὁ 707 λόχος μηχανικοῦ εἰς Ἀριδαίαν μὲ διμοιρίαν εἰς Ἄψαλον. Τὸ 519 Τάγμα ἐν ἐφεδρείᾳ εἰς Ἀριδαίαν μὲ λόχους εἰς Ἔδεσσαν, Ἄγραν, Ἀριδαίαν καὶ Προμάχους. Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 32ας Ταξιαρχίας εἰς Ἔδεσσαν καὶ ἀπὸ πρωΐας τῆς 14ης Σεπτεμβρίου εἰς Ἄρνισσαν. 514 Τάγμα σὺν ὁμὰς μέσων πολυβόλων εἰς περιοχὴν Μουχαρὲμ Χάν. 515 Τάγμα σὺν οὐλαμὸς ὅλμων 4.2" εἰς περιοχὴν Κιπισσόρι. Πυροβολαρχία πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ στοιχεῖον τεθωρακισμένων εἰς Ἔδεσσαν. Λόχος μηχανικοῦ Σώματος Στρατοῦ εἰς Ἄγραν. Ἐφεδρεία Μεραρχίας τὸ 516 Τάγμα εἰς Βέρροιαν μὲ διλοχίαν εἰς τὴν περιοχὴν Κερασιές. Τὴν αὐτὴν νύκτα τῆς 13ης Σεπτεμβρίου ἐβλήθη δι' ὅλμων ἡ Ἀριδαία μὲ θύματα τὸν Ἀνθυπομοίραρχον Κολέτσον Γεώργιον φονευθέντα καὶ μίαν κορασίδα τραυματισθεῖσαν.

79. Αἱ κινήσεις ἤρχισαν τὴν πρωΐαν τῆς 14ης Σεπτεμβρίου. Ἐν τῇ ζώνῃ τῆς 33ης Ταξιαρχίας τὸ 517 Τάγμα μεῖον διλοχία, ἐξορμῆσαν τὴν 0500, ἀφοῦ ἀνέτρεψεν ἐλαφρὰς ἀντιστάσεις, κατηυθύνθη πρὸς τὸ ὕψωμα Μῆτσα Νίβα. Ἀλλὰ προσκροῦσαν εἰς παραπέτασμα πυρὸς παρέμεινε καθ' ὅλην τὴν ὑπόλοιπον ἡμέραν καθηλωμένον καὶ βαλλόμενον ἐκ τοῦ ὑψώματος τούτου καὶ τοῦ ὑψώματος 475. Ἡ ἑτέρα διλοχία προωθηθεῖσα πρωτοβουλίᾳ τοῦ διοικητοῦ της πολὺ πρὸ τῆς ἕω πρὸς Γκλαβᾶταν, κατέλαβεν ἀκωλύτως τὸ ὕψωμα τοῦτο. Συμμοριακὸν τμῆμα κινηθὲν τὴν πρωΐαν ἵνα καταλάβῃ τὴν Γκλαβᾶταν, ἧς ἠγνόει τὴν κατοχήν, ἠφνιδιάσθη εὑρεθὲν πρὸ τῆς διλοχίας, μεθ' ἧς ἦλθεν εἰς σύγκρουσιν ἐκ μικρᾶς ἀποστάσεως καὶ μετὰ βραχὺν ἀγῶνα ἀνετράπη συμπτυχθὲν ἐν διαλύσει πρὸς Δυσμάς. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν ἐπὶ τόπου ἑπτὰ νεκρούς. Ἡ διλοχία ἔσχε τρεῖς νεκροὺς καὶ ἑπτὰ τραυματίας ὁπλίτας. Καθ' ὁμολογίαν παραδοθέντος αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ὑπῆρξαν πολὺ μεγαλύτεραι. Ὁ 37ος Λόχος Καταδρομῶν διατεθεὶς διὰ τὴν κάλυψιν τῆς κατευθύνσεως Ἄνω καὶ Κάτω Λουτράκι καθηλώθη πρὸ τοῦ κατεχομένου ἰσχυρῶς ὑψώματος 475. Τὸ 518 Τάγμα ἀφίχθη περὶ τὴν μεσημβρίαν ἀκωλύτως εἰς τὸ χωρίον Σαρακινοί. Διαθέσαν διλοχίαν δι' ἐνίσχυσιν τοῦ 37ου Λόχου Καταδρομῶν, συνέχισε τὴν κίνησιν πρὸς Κάτω Κορυφήν, ἀλλ' εὑρεθὲν πρὸ ἰσχυρᾶς ἀντιστάσεως, ἐπέστρεψε πρὸς διανυκτέρευσιν εἰς Σαρακινούς. Οἱ δύο οὐλαμοὶ πυροβολικοῦ συνενωθέντες εἰς πυροβολαρχίαν, κατέλαβον θέσεις περὶ τὸ ὕψωμα 177, δυτικῶς τοῦ χωρίου Μεγαπλατάνου καὶ ὑπεστήριξαν ἱκανοποιητικῶς τὰ τάγματα.

Αἱ φάλαγγες τῆς 32ας Ταξιαρχίας ἐξώρμησαν τὴν 0300. Τὸ 514 Τάγμα κατέλαβεν ἀκόπως τὸ ὕψωμα Ὀσμανᾶκος, μετὰ ἐξουδετέρωσιν ἐλαφρᾶς ἀντιστάσεως. Τὸ 515 Τάγμα ἀντιθέτως, προσέκρουσεν ἐπὶ ἰσχυρῶν ἀντιστάσεων τοῦ ὑψώματος Τσούκας, αἵτινες ἐξουδετερώθησαν ὑπὸ τῆς πεδινῆς πυροβολαρχίας. Αὕτη μετακινηθεῖσα ἐκ Μουχαρὲμ Χὰν κατέλαβε θέσεις βορείως Ἀρνίσσης, περὶ τὰ 500 μέτρα βορείως τοῦ 24ου χιλιομέτρου τῆς ἀπὸ Ἐδέσσης πρὸς Φλώριναν Ἐθνικῆς ὁδοῦ. Περὶ τὴν 1700 εἶχον καταληφθῆ ἀμφότεραι αἱ κορυφαὶ τῆς Τσούκας, ἔνθα ἀνευρέθησαν 5 πτώματα συμμοριτῶν καὶ συνελήφθησαν 1 συμμορίτης καὶ 2 συμμορίτισσαι. Τὸ 515 Τάγμα ἔσχε νεκρὸν τὸν Λοχαγὸν Ἀπο-

στολίδην Ἐμμανουὴλ ὅστις ἔπεσε μαχόμενος ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ λόχου του καὶ 2 τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν 1400 ἀφίχθη εἰς Ἄρνισσαν ὁ Ὑποστράτηγος Διοικητὴς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ Παπαγεωργίου Γεώργιος. Οὗτος παρηκολούθησεν ἐκ τοῦ παρατηρητηρίου τῆς Ταξιαρχίας τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος.

Ἡ διάταξις τῶν μονάδων κατὰ τὴν ἑσπέραν εἶχεν ὡς ἑξῆς: Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 33ης Ταξιαρχίας εἰς Ἀριδαίαν. 517 Τάγμα δυτικῶς Ὄρμας μὲ διλοχίαν εἰς ὕψωμα Γκλαβᾶτα. Διλοχία τοῦ 518 Τάγματος καὶ 37ος Λόχος Καταδρομῶν νοτίως 475. Πυροβολαρχία παρὰ τὸ ὕψωμα 177, δυτικῶς τοῦ χωρίου Μεγαπλατάνου. Τακτικὸν Στρατηγεῖον 32ας Ταξιαρχίας εἰς Ἄρνισσαν. 514 Τάγμα ἐπὶ τοῦ Ὀσμανάκου. 515 Τάγμα ἐπὶ τῆς Τσούκας. Πυροβολαρχία βορείως 24ου χιλιομέρου τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Ἐδέσσης—Φλωρίνης.

Ἡ σχηματισθεῖσα παρὰ τῇ Μεραρχίᾳ ἐντύπωσις ἐκ τῆς ἐξελίξεως τῶν ἐπιχειρήσεων ἦτο ὅτι τὰ συναντηθέντα τμήματα ἦσαν προκαλυπτικά, τῆς κυρίας συμμοριακῆς δυνάμεως εὑρισκομένης δυτικῶς τοῦ Μπελίτσα ρεύματος. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τοιαύτης ἐντυπώσεως διέταξε διὰ τὴν ἐπομένην 15ην Σεπτεμβρίου τὴν 33ην Ταξιαρχίαν νὰ διευκρινίσῃ τὴν κατάστασιν βορειοδυτικῶς Ὄρμας καὶ εἰς τὴν περιοχὴν Ἄνω καὶ Κάτω Κορυφῆς. Ἡ 32α Ταξιαρχία κατέχουσα ἰσχυρῶς τὸν Ὀσμανᾶκον, θὰ προέβαινε διὰ διλοχίας εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς Μπατσίλτο καὶ βορειοδυτικώτερον.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 15ης Σεπτεμβρίου προσεβλήθη διὰ δευτέραν κατὰ συνέχειαν νύκτα δι' ὅλμων ἐξ ἀνατολικῆς κατευθύνσεως ἡ Ἀριδαία, χωρὶς νὰ σημειωθῶσι θύματα ἢ ζημίαι.

Ἡ 33η Ταξιαρχία ἐνισχυθεῖσα διὰ διλοχίας τοῦ 516 Τάγματος συνέχισεν ἀπὸ πρωΐας τὴν προσπάθειαν, καταλαβοῦσα περὶ τὴν 1500 τὸ ὕψωμα 475. Ἐν συνεχείᾳ ἡ διλοχία ἀνῆλθεν εἰς τὸ ὕψωμα Πλότσιτα, ὅπερ εἶχον ἐγκαταλείψει οἱ συμμορῖται. Ὑπὸ τοῦ 517 Τάγματος καὶ τῆς διλοχίας τοῦ 518 τοιούτου, ἐξεκαθαρίσθησαν τὰ χωρία Ἄνω καὶ Κάτω Κορυφή. Διλοχία τοῦ 517 Τάγματος προωθήθη ἀκολούθως μέχρι τοῦ αὐχένος 1120. Τὸ 518 Τάγμα μεῖον διλοχία ἀπεσύρθη εἰς Ἀριδαίαν ὡς ἐφεδρεία Ταξιαρχίας.

Κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἐξερευνήσεις εἰς τὴν ζώνην τῆς 32ας Ταξιαρχίας περισυνελέγη ποσότης πυρομαχικῶν καὶ ἐκκρηκτικῶν ὑλῶν. Εἰς τὴν περιοχὴν Μπατσίλτο κατεστράφησαν ἐγκατατάσεις συμμοριτῶν.

Ἡ διάταξις κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς 15ης Σεπτεμβρίου ἦτο ἡ ἑξῆς: Εἰς τὴν ζώνην τῆς 33ης Ταξιαρχίας διλοχία τοῦ 518 Τάγματος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 475. Ὁ 37ος Λόχος Καταδρομῶν βορειοδυτικῶς Ὄρμας. Ἡ διλοχία τοῦ 516 Τάγματος εἰς Πλότσιτα. Τὸ 517 Τάγμα ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Μῆτσα Νίβα μὲ διλοχίαν προωθημένην εἰς τὸν αὐχένα 1120. Τὸ 518 Τάγμα μεῖον διλοχία εἰς Ἀριδαίαν. Τὰ Τάγματα τῆς 32ας Ταξιαρχίας εἰς τὰς αὐτὰς θέσεις, μὲ λόχον ἐξ ἑκάστου εἰς Καλύβια Γιαννακούλια καὶ βορειοδυτικῶς Μπατσίλτο.

80. Κατὰ τὰς ἐκδοθείσας διὰ τὴν 16ην Σεπτεμβρίου διαταγὰς τῆς Μεραρχίας, ἡ 33η Ταξιαρχία, καλυπτομένη σταθερῶς ἐκ τῆς κατευθύνσεως Ἄνω Λουτράκι, θὰ προέβαινεν εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς Μπελοβᾶτα. Ἡ 32α Ταξιαρχία, κατέχουσα πάντοτε ἰσχυρῶς τὴν Τσοῦκαν καὶ τὸν Ὀσμανᾶκον, θὰ ἐπεξέτεινε τὴν ἐξερεύνησίν της εἰς τὸ Μαῦρο Δάσος. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐξερευνήσεων δὲν ὑπῆρξαν ἱκανοποιητικὰ καθ' ὅσον δὲν συνηντήθησαν συμμορῖται. Μόνον εἰς τὸν τομέα τῆς 33ης Ταξιαρχίας ἐνετοπίσθη ὑπὸ τμήματος τοῦ 517 Τάγματος βορείως Γκόλιο Βὸρφ συμμοριακὸν φυλάκιον. Τὸ στρατιωτικὸν τμῆμα ἐπιτεθὲν αἰφνιδιαστικῶς ἐπέτυχε τὴν ἐξόντωσιν δύο συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν ἑνός.

Εἰς χεῖρας τοῦ τμήματος περιῆλθον 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρέν, 1 αὐτόματον Στὲν καὶ 2 ἀτομικὰ τυφέκια. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐξερευνήσεων ἐβλήθησαν ἀνεπιτυχῶς διὰ μυδραλλίων ἀπὸ μεγάλης ἀποστάσεως ἡ ἐπὶ τῆς Πλότσιτα διλοχία τοῦ 516 Τάγματος καὶ τμήματα τοῦ 517 Τάγματος. Ὑπὸ τῶν τμημάτων τούτων ἐπεκταθέντων μέχρις Ἄνω Ράδοβον, συνελήφθησαν δύο ἔνοπλοι συμμορῖται.

Τὴν 17ην Σεπτεμβρίου συνεχίσθησαν αἱ ἐξερευνήσεις ἄνευ θετικοῦ ἀποτελέσματος. Εἰς τὴν διλοχίαν τοῦ 516 Τάγματος παρεδόθη ἔνοπλος συμμορίτης τοῦ συγκροτήματος Μαύρου καὶ εἰς τὸ 517 Τάγμα δύο ἔνοπλοι τοῦ λόχου Δαμιανοῦ. Κατόπιν ἐπιτοπίου ἀναγνωρίσεως ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς XI Μεραρχίας τοῦ τομέως τῆς 33ης Ταξιαρχίας προωθήθη ἐξ Ἀριδαίας εἰς τὴν δυτικῶς Ὅρμας περιοχὴν καὶ ἡ ἑτέρα διλοχία τοῦ 518 Τάγματος. Συγχρόνως διετάχθη ἡ πρὸς Ἀριδαίαν κίνησις τῆς μεταφερθείσης ἐκ Βερροίας εἰς Ἔδεσσαν διλοχίας τοῦ 516 Τάγματος. Τὴν ἐσπέραν τὸ 517 Τάγμα εὑρίσκετο εἰς Ἄνω Κορυφήν, αὐχένα 1120 καὶ Ἄνω Ράδοβον. Τὸ 518 Τάγμα πλῆρες, εἰς τὴν περιοχὴν Μῆτσα Νίβα καὶ διλοχία τοῦ 515 Τάγματος προωθημένη εἰς Γκόλιο Βόρφ, ἐν συνδέσμῳ μετὰ τοῦ εἰς Ἄνω Ράδοβον λόχου τοῦ 517 Τάγματος. Αἱ λοιπαὶ μονάδες τῆς Μεραρχίας ἐπὶ τῶν αὐτῶν θέσεων. Περὶ τὸ μεσονύκτιον ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς δι' εἰκοσάδος βλημάτων ὅλμου ἡ Ἀριδαία.

Κατὰ τὰς γενομένας ἐξερευνήσεις τὴν 18ην Σεπτεμβρίου κατεστράφη τηλεφωνικὴ γραμμὴ ἀπὸ Τσούκας πρὸς Μαῦρο Δάσος. Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις λόχου τοῦ 514 Τάγματος πρὸς τὴν μεθόριον, διεπίστωσε τὴν ὑπὸ τῶν συμμορητῶν κατοχὴν δεσποζουσῶν θέσεων παρὰ τὰ σύνορα καὶ τοῦ ὑψώματος 2141. Ἑτέρα ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις λόχου τοῦ αὐτοῦ Τάγματος πρὸς τὸ ὕψωμα Χασανάκος οὐδὲν συνήντησε. Εἰς τμῆμα τῆς 33ης Ταξιαρχίας παρεδόθησαν δύο ἔνοπλοι συμμορῖται τοῦ λόχου Γεωργαλᾶ, ὃν ἐγκατέλειψαν οὗτοι τὴν νύκτα τῆς 17ης πρὸς 18ην Σεπτεμβρίου εἰς τὴν παραμεθόριον θέσιν Καραοῦλι. Τὴν 2330 συμμορῖται ἔβαλον διὰ μυδραλλίων καὶ ὅλμου ἐδαφικὴν θέσιν βορειοδυτικῶς Ὀσμανάκου. Ἅπασαι αἱ βολαὶ ἔπεσαν εἰς τὸ κενόν, καθ' ὅσον οὐδὲν τμῆμα ἐστάθευεν εἰς τὸν βληθέντα χῶρον.

81. Διὰ τῆς ἀπὸ 18ης Σεπτεμβρίου διαταγῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἐθεωρήθησαν λήξασαι αἱ προβλεπόμεναι ὑπὸ τοῦ Σχεδίου ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ἐπιθετικαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ διετάχθη ἡ XI Μεραρχία νὰ λάβῃ ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν διάταξιν ἑδραιώσεως. Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἡ μὲν 31η Ταξιαρχία ἐπανήρχετο ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς XI Μεραρχίας, ἡ δὲ 51η ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Σώματος Στρατοῦ.

Κατόπιν τῆς ἀνωτέρω διαταγῆς ἐλήφθη ἡ ἀκόλουθος διάταξις ἑδραιώσεως ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλάν. Ὑπὸ τῆς 33ης Ταξιαρχίας ἐξεκενώθησαν αἱ θέσεις Πλότσιτα καὶ ὑψώματα 475, τῆς διλοχίας τοῦ 516 Τάγματος ἀποσυρθείσης εἰς Ἀριδαίαν. Ἡ ἑτέρα διλοχία τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐγκατεστάθη νοτιοανατολικῶς τοῦ χωρίου Κάτω Λουτράκι. Τὸ 517 Τάγμα, ἐνισχυθὲν διὰ τοῦ 37ου Λόχου Ὀρεινῶν Καταδρομῶν, ἐγκατεστάθη σταθερῶς εἰς τὸν περιλαμβάνοντα τὰ χωρία Ὅρμα, Ἄνω Κορυφὴ καὶ τὰ ὑψώματα Μῆτσα Νέβα καὶ Γκλαβᾶταν χῶρον. Ὁ παρὰ τήν Ὅρμαν οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ ἐπανῆλθε παρὰ τὸν ἑτέρον τοιοῦτον δυτικῶς Μεγαπλατάνου. Τὸ 518 Τάγμα ἐκινήθη πρὸς Ἔδεσσαν, τεθὲν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Μεραρχίας. Εἰς τὸν τομέα τῆς 32ας Ταξιαρχίας τὰ 514 καὶ 515 Τάγματα ἐσταθεροποίησαν τὰς θέσεις των ἐπὶ τοῦ Ὀσμανάκου καὶ τῆς Τσούκας. Ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο οὐλαμῶν πυροβολικοῦ τῆς Ταξιαρχίας ἐπανῆλθεν εἰς Ἔδεσσαν. Παρεδόθησαν τρεῖς ἔνοπλοι συμμορῖται. Περὶ τὴν 2100 πεντηκοντα-

μελὴς συμμορία ἐπέδραμεν εἰς τὸ περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα ἀνατολικῶς Ἀριδαίας χωρίον Ἑξαπλάτανον καὶ προβᾶσα εἰς λεηλασίας καὶ ἐμπρησμὸν δύο οἰκιῶν ἀπεχώρησεν.

Περὶ τὴν 1500 τῆς 22ας Σεπτεμβρίου ἐβλήθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ συμμοριακὴ φάλαγξ μεταγωγικῶν κινουμένη ἀπὸ Ἄνω πρὸς Κάτω Λουτράκι. Ἡ φάλαγξ διαλυθεῖσα διεσκορπίσθη ἐγκαταλείψασα ἕναν νεκρὸν συμμορίτην. Ὁ παρὰ τῇ 32ᾳ Ταξιαρχία λόχος μηχανικοῦ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἐπανῆλθεν εἰς Θεσσαλονίκην. Τὴν νύκτα τῆς 23ης Σεπτεμβρίου προσεβλήθη δι' αὐτομάτων, μυδραλλίων καὶ ὅλμων τὸ ἐπὶ τοῦ Ὀσμανάκου 514 Τάγμα ἄνευ ἀπωλειῶν. Κατὰ τὴν γενομένην τὴν ἐπομένην ἐξερεύνησιν ἀνευρέθη βαρέως τραυματισμένος συμμορίτης, ὑποκύψας βραδύτερον. Παραδοθεὶς τὴν 25ην Σεπτεμβρίου εἰς Ἄρνισσαν ἄοπλος συμμορίτης κατέθεσεν ἐξεταζόμενος ὅτι, αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἐκ τῶν πυρῶν τοῦ 514 Τάγματος κατὰ τὴν νύκτα τῆς 23ης Σεπτεμβρίου ἀνῆλθον εἰς ἕνδεκα νεκροὺς καὶ εἰκοσιπέντε τραυματίας.

Ἀπὸ τῆς 26ης Σεπτεμβρίου ἡ εὐθύνη ἀσφαλείας τῆς περιοχῆς Ἀριδαίας ἀνετέθη εἰς τὸ 516 Τάγμα. Τὴν ἑπομένην ἐγκατελείφθη ἡ τοποθεσία Ὅρμας, τοῦ 517 Τάγματος ἀποσυρθέντος εἰς Ἀριδαίαν, μεῖον διλοχία ἥτις ἐγκατεστάθη μετὰ ὁμάδος πολυβόλων εἰς Σαρακινούς. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐπανῆλθεν εἰς Ἀριδαίαν ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ καὶ τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 33ης Ταξιαρχίας εἰς Ἔδεσσαν.

Εἰς τὸν τομέα τῆς 32ας Ταξιαρχίας συμμοριακὸν συγκρότημα ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Στάθην ἐπετέθη τὴν 2330 τῆς 27ης Σεπτεμβρίου ἐναντίον τοῦ ἐπὶ τοῦ Ὀσμανάκου 514 Τάγματος. Κατὰ τὸν ἐπακολουθήσαντα ἀγῶνα τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα ὑπέστη σοβαρὰν φθοράν, ἐξοντωθέντος καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ του. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς ἀπεχώρησαν περὶ τὴν 0300 τῆς ἑπομένης, ἐγκαταλείψαντες πέντε νεκρούς. Εὑρεθεῖσα ἐπὶ τοῦ πτώματος τοῦ ἀρχισυμμορίτου Στάθη διαταγὴ ἐπιχειρήσεων, διελάμβανεν ὅτι ἔδει πάσῃ θυσίᾳ νὰ καταληφθῇ καὶ διατηρηθῇ τὸ ὕψωμα Ὀσμανᾶκος, ἐκκαθαριζομένης καὶ τῆς περιοχῆς τῶν Καλυβίων Γιαννακούλια. Τὸ 514 Τάγμα ἔσχεν ἕνα νεκρὸν ὁπλίτην, τραυματίας δὲ τὸν Ἀνθυπολοχαγὸν τῆς ὁμάδος πολυβόλων καὶ τέσσαρας ὁπλίτας.

Τὴν αὐτὴν περίπου ὥραν τῆς ἰδίας νυκτὸς ἐπέδραμον ἐκ βορειοδυτικῆς κατευθύνσεως κατὰ τῆς Ἀριδαίας τρία συμμοριακὰ συγκροτήματα διαθέτοντα βαρὺν ὁπλισμόν. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα οἱ ἐπιδρομεῖς ἀπεκρούσθησαν ἐπιτυχῶς, ἐξαναγκασθέντες περὶ τὴν 0300 τῆς ἑπομένης ν' ἀποχωρήσωσι. Εἰς τὸν χῶρον τῆς συμπλοκῆς ἀνευρέθησαν τὰ πτώματα πέντε συμμοριτῶν. Τὴν ἰδίαν νύκτα προσεβλήθη τὸ χωρίον Σωσσάνδρα, περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Ἀριδαίας, ἔνθα οἱ συμμορῖται κατέκαυσαν τριάκοντα δύο κενὰς οἰκίας. Τὴν νύκτα τῆς 28ης Σεπτεμβρίου ἐβλήθησαν παρενοχλητικῶς ἐπὶ τρίωρον διὰ μυδραλλίων καὶ ὅλμου οἱ στρατῶνες Ἐδέσσης ἐκ δυτικῆς κατευθύνσεως. Ἐκ τῶν βλημάτων ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται.

82. Κατὰ τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ Σεπτεμβρίου παρεδόθησαν δέκα τέσσαρες συμμορῖται ἐκ τῶν ὁποίων οἱ ἑπτὰ ἔνοπλοι. Οὗτοι ἀνῆκον εἰς τοὺς λόχους Τόσκα καὶ Δαμιανοῦ.

Τὴν 1ην Ὀκτωβρίου ὁ λόχος Τόσκα ἐπετέθη περὶ τὴν 0100 κατὰ τῆς διλοχίας τοῦ 517 Τάγματος εἰς Σαρακινούς. Ἀποκρουσθεὶς ἐπιτυχῶς ἀπεχώρησεν, ἐγκαταλείψας δύο νεκροὺς καὶ ἓν μυδράλλιον. Ἐκ τῆς διλοχίας ἐτραυματί-

σθησαν εἷς Ἀνθυπασπιστὴς καὶ δύο ὁπλῖται. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν παρεδόθησαν εἰς Ἀριδαίαν εἷς ἔνοπλος καὶ τέσσαρες ἄοπλοι συμμορῖται.

Κατόπιν προτάσεως τῆς XI Μεραρχίας, υἱοθετηθείσης ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, ἐξεκενώθη τὴν 3ην Ὀκτωβρίου ἡ κατεχομένη ὑπὸ τῆς 32ας Ταξιαρχίας προωθημένη ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν τοποθεσία Τσούκας—Ὀσμανάκου. Ἡ διλοχία τοῦ 517 Τάγματος ἀποσυρθεῖσα ἐκ Σαρακινῶν, ἐστάθμευσε παρὰ τὸ χωρίον Πολυκάρπην. Ἡ 32α Ταξιαρχία εἶχε τὴν ἐσπέραν τῆς 3ης Ὀκτωβρίου τὴν ἀκόλουθον διάταξιν: Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον εἰς Ἔδεσσαν. Τὸ 514 Τάγμα μετὰ οὐλαμοῦ ὅλμων 4.2" καὶ ὁμάδος μέσων πολυβόλων παρὰ τὸ Μουχαρὲμ Χάν. Τὸ 515 Τάγμα μεῖον λόχος εἰς Ἔδεσσαν. Ὁ εἷς ἐκ τῶν οὐλαμῶν πυροβολικοῦ, ὁ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων καὶ ὁμὰς πολυβόλων εἰς Ἔδεσσαν. Λόχος τοῦ 515 Τάγματος μετὰ τοῦ ἑτέρου οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ διμοιρίας τοῦ 707 λόχου μηχανικοῦ παρὰ τὸ χωρίον Ἄγρα, εἰς διάθεσιν τοῦ 514 Τάγματος.

Τὴν πρωΐαν τῆς 5ης Ὀκτωβρίου διλοχία τοῦ 516 Τάγματος, ὑποστηριζομένη ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ Ἀριδαίας, ἐξετέλεσαν ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν πρὸς Εὔρωπον (1), περὶ τὰ δώδεκα χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς Ἀριδαίας, ἔνθα εἶχε σημειωθῆ ἀφ' ἑσπέρας ἡ παρουσία ἑκατονταμελοῦς συγκροτήματος. Τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα ἀντιληφθὲν τὴν κίνησιν τῆς διλοχίας ἀπεσύρθη πρὸς Βορρᾶν, βαλλόμενον ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ.

Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας 5ης Ὀκτωβρίου ἡ εὐθύνη τῆς περιοχῆς Ἐδέσσης—Ἀριδαίας ἀνετέθη εἰς τὴν 32αν Ταξιαρχίαν μὲ ἕδραν τὴν Ἔδεσσαν. Ἡ 33η Ταξιαρχία θὰ παρέμενεν ἐν ἐφεδρείᾳ. Κατόπιν τῆς τοιαύτης διαρθρώσεως ἡ 32α Ταξιαρχία ἔλαβε τὴν ἑξῆς διάταξιν: Τὸ 514 Τάγμα, τὸ 515 μεῖον λόχος Τάγμα, ὁ 510 λόχος μέσων πολυβόλων μεῖον ὁμάς, οὐλαμὸς πυροβολικοῦ καὶ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων εἰς Ἔδεσσαν. Τὸ 519 Τάγμα μεῖον λόχος, μεθ' ὁμάδος πολυβόλων παρὰ τὸ Μουχαρὲμ Χάν. Λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος μετὰ λόχου τοῦ 515 Τάγματος, οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ διμοιρίας μηχανικοῦ παρὰ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ἄγρα. Τὸ 516 Τάγμα μεθ' ὁμάδος πολυβόλων, ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ καὶ ὁ τοιοῦτος τεθωρακισμένων εἰς Ἀριδαίαν. Διλοχία τοῦ 517 Τάγματος εἰς Πολυκάρπην.

Τὴν 6ην Ὀκτωβρίου ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἕδραν τῆς XI Μεραρχίας τὸ Τακτικὸν αὐτῆς Στρατηγεῖον.

Αἱ ἀπώλειαι τοῦ στρατοῦ κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις Βερμίου—Καϊμακτσαλὰν ἦσαν: 4 Ἀξιωματικοὶ καὶ 10 ὁπλῖται νεκροί. 8 Ἀξιωματικοὶ καὶ 54 ὁπλῖται τραυματίαι. 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 2 ὁπλῖται Χωροφυλακῆς νεκροὶ καὶ 1 ὁπλίτης Χωροφυλακῆς τραυματίας. Κατὰ τὰς αὐτὰς ἐπιχειρήσεις οἱ συμμορῖται ἔσχον 43 νεκρούς, 31 συλληφθέντας καὶ 116 παραδοθέντας. Ἐπίσης ἀπώλεσαν 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρέν, 1 γερμανικὸν μυδράλλιον, 6 αὐτόματα Στέν, 42 ἀτομικὰ τυφέκια, ποσότητας πυρομαχικῶν καὶ διάφορα ὑλικά. Πάντα ταῦτα περισυνελέγησαν ὑπὸ τοῦ στρατοῦ (2).

Ἐνέργειαι τῆς 31ης Ταξιαρχίας (25 Αὐγούστου - 19 Σεπτεμβρίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 4)

83. Ἡ 31η Ταξιαρχία ἐνεργοῦσα κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ὡς ἀνεξάρτητος εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Πάϊκου, διέθεσε διὰ τὴν πρώτην φάσιν

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1041/Α, Φ. 1124/Β/1, Φ. 1173/ΣΤ—Ζ.

τῶν ἐπιχειρήσεων τὰ 511 καὶ 512 Τάγματα μειωμένα ἕκαστον κατὰ λόχον, διλοχίαν ΜΑΔ καὶ οὐλαμὸν πυροβολικοῦ. Αἱ μονάδες κινούμεναι συμφώνως πρὸς τὰς καθορισθείσας ἀποστολὰς τὸ μὲν 511 Τάγμα ἐκ Φανοῦ καὶ Ἀρχαγγέλου, τὸ 512 Τάγμα ἐκ Γουμενίσσης, ἡ δὲ διλοχία ΜΑΔ ἐκ Μανδάλου βορειοδυτικῶς Γιαννιτσῶν, θὰ συνέκλινον εἰς τὴν περιοχὴν Μεγάλων Λειβαδίων. Κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην εἶχε καταφύγει τὸ ἐνεργῆσαν τὴν 24ην Αὐγούστου τὴν κατὰ Γουμενίσσης (1) ἐπιδρομὴν συμμοριακὸν συγκρότημα, οὗτινος θὰ ἐπεδιώκετο συντριβή.

Τὰ τμήματα ἐκκινήσαντα τὴν πρωΐαν τῆς 25ης Αὐγούστου, ἤχθησαν εἰς τὴν καθορισθεῖσαν περιοχὴν ἣν καὶ ἐξηρεύνησαν χωρὶς νὰ ἀνεύρωσι συμμορίτας. Οὗτοι, κατὰ τὰς συγκεντρωθείσας πληροφορίας, εἶχον καταφύγει εἰς Καϊμακτσαλάν. Αἱ μονάδες παρέμειναν τὰς ἀκολούθους ἡμέρας ἐπὶ τῶν δυτικῶν κλιτύων τοῦ Πάϊκου, πρὸς παρεμπόδισιν διαρροῆς συμμοριτῶν ἐκ Καϊμακτσαλὰν καὶ Βερμίου πρὸς Δυσμάς.

Διὰ τὴν δευτέραν φάσιν τῆς ἐπιχειρήσεως ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ διετέθησαν τὰ αὐτὰ τμήματα πλὴν τοῦ 512 Τάγματος. Κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης ἐξηρευνήθη τὸ βορειοδυτικὸν τμῆμα τοῦ Πάϊκου ἄνευ ἀποτελέσματος. Τὴν 19ην Σεπτεμβρίου τὰ τμήματα ἐπανῆλθον εἰς τοὺς χώρους σταθμεύσεως (2).

Συμμετοχὴ τῆς X Μεραρχίας εἰς τὴν ἐπιχείρησιν «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ»

(25 Αὐγούστου - 6 Σεπτεμβρίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 29)

84. Ὁ ἀνατεθεὶς εἰς τὴν X Μεραρχίαν ρόλος εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ συνίστατο κατὰ μὲν τὴν πρώτην φάσιν εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς τῶν Κρουσίων, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τοῦ χώρου τούτου, μὲ προοπτικὴν δημιουργίας συνθηκῶν ὁριστικῆς ἑδραιώσεως. Αἱ ἐπὶ τῶν Κρουσίων ἐνέργειαι θὰ συνεχρονίζοντο μὲ τὰς ἐπὶ τοῦ Πάϊκου καὶ Βερμίου τοιαύτας. Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἡ X Μεραρχία θὰ διέθετε, συμφώνως τῇ σχετικῇ διαταγῇ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, δύναμιν οὐχὶ μικροτέραν τῶν δύο ταγμάτων καὶ πυροβολαρχίας. Διὰ τὴν ἑδραίωσιν ἡ δύναμις ἐμειοῦτο εἰς 1½ τάγμα ἢ ἓν τάγμα ἐνισχυμένον διὰ 300 ἀνδρῶν ΜΑΔ.

Ἡ X Μεραρχία ἀνέθεσε τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν 37ην Ταξιαρχίαν, μὲ ἐντολὴν ἐξοντώσεως τῶν φερομένων εἰς τὴν περιοχὴν Ἑλληνικοῦ τῶν Κρουσίων τριῶν λόχων καί τινων μικροομάδων, συνολικῆς δυνάμεως 300—350 συμμοριτῶν.

Ἡ Ταξιαρχία ἐνισχυθεῖσα ὑπὸ τῆς 35ης τοιαύτης διὰ λόχου τοῦ 562 Τάγματος καὶ διλοχίας τοῦ 603 Τάγματος, συνεκρότησε πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς της τρεῖς φάλαγγας. Ἡ πρώτη φάλαγξ (λόχος τοῦ 568 Τάγματος, διμοιρία καταδρομῶν καὶ διμοιρία ΜΑΥ), θὰ κατελάμβανε τὴν γραμμὴν ἀπὸ ἀνατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα μέχρι τοῦ χωρίου Πανόραμα (3). Ἡ δευτέρα φάλαγξ (603 Τάγμα μεῖον διλοχία) θὰ κατελάμβανε τὴν γραμμὴν Δύσωρον—Ψηλὸ Χωριό. Ἀμφότεραι αἱ φάλαγγες θ' ἀπηγόρευον τὴν διαφυγὴν τῶν συμμοριτῶν πρὸς Μπέλες. Ἡ τρίτη φάλαγξ (567 Τάγμα μεῖον λόχος) κινουμένη ἐκ τῆς περιοχῆς Κιλκὶς πρὸς Βορρᾶν, ἐν τῇ γενικῇ κα-

(1) Ὅρα σελίδα 76
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1173/ΣΤ/14.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.

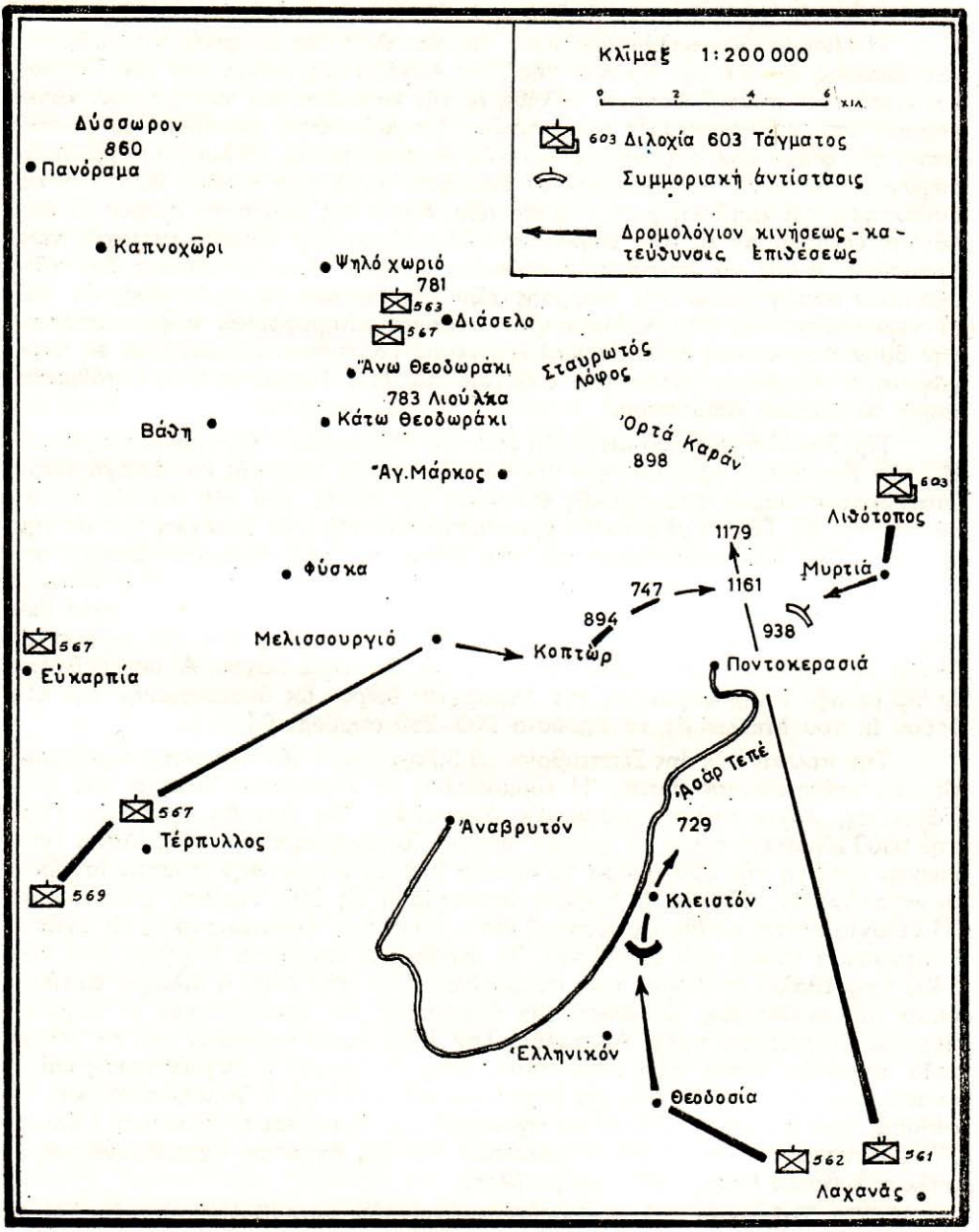

Σχ. 29. Ἐπιχείρησις ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ. Ἐνέργειαι ἐπί τῶν Κρουσίων (25 Αὐγούστου – 6 Σεπτεμβρίου 1947).

τευθύνσει Βάθη—Ἄνω Θεοδωράκι—Διάσελο, θὰ προσεπάθει νὰ ἐντοπίσῃ καὶ ἐξοντώσῃ τοὺς συμμορίτας. Λόχος τοῦ 562 Τάγματος σταθμεύων εἰς Θεοδοσίαν, θ' ἀπετέλει τὴν ἐφεδρείαν τῆς Ταξιαρχίας.

Ἡ κίνησις τῶν φαλάγγων πρὸς τὰς καταληπτέας ἐδαφικὰς γραμμὰς καὶ κατευθύνσεις, ἤρχισε τὴν πρωΐαν τῆς 25ης Αὐγούστου. Λόχος τοῦ 568 Τάγματος κινούμενος πρὸς Πανόραμα, ἐβλήθη ἐκ τῆς κατευθύνσεως τοῦ χωρίου, κατεχομένου ὑπὸ πεντηκοντάδος συμμοριτῶν. Ἐπηκολούθησε συμπλοκὴ μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου καὶ μιᾶς συμμορίτισσας. Οἱ λοιποὶ συμμορῖται διέφυγον τραπέντες πρὸς Βορρᾶν ἐν διαλύσει. Αὕτη ἦτο ἡ μόνη ἐπιτευχθεῖσα συνάντησις καὶ ἐμπλοκὴ μετὰ συμμοριτῶν. Κατὰ τὰς μετέπειτα ἡμέρας αἱ φάλαγγες ἐπεδόθησαν εἰς τὴν ἐξερεύνησιν ὁλοκλήρου τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς τῶν Κρουσίων, χωρὶς νὰ ἐπιτύχωσιν οὐδεμίαν ἐπαφήν. Διαπιστωθείσης διὰ τῶν ἀκάρπων ἀναζητήσεων τῆς διαρροῆς τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ Μπέλες, ὡς καὶ αἱ περιελθοῦσαι εἰς τὴν Χ Μεραρχίαν σχετικαὶ πληροφορίαι, ἐτερματίσθησαν τὴν 30ὴν Αὐγούστου αἱ ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι. Τὰ τμήματα ἐπανῆλθον εἰς τοὺς χώρους σταθμεύσεως, πλὴν τῆς διλοχίας τοῦ 603 Τάγματος ἥτις ἐστάθμευσε παρὰ τὸ χωρίον Λιθότοπον.

Τὴν 2αν Σεπτεμβρίου διετάχθη ὑπὸ τῆς Μεραρχίας ἡ ἑδραίωσις τμημάτων ἐπὶ τῶν Κρουσίων, πρὸς ἔλεγχον τῆς ὀρεινῆς ταύτης περιοχῆς καὶ ἀπαγόρευσιν ἐπανεγκαταστάσεως συμμοριακῆς δυνάμεως ἐπ' αὐτῆς. Διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν διετέθη τὸ 567 Τάγμα μὲ ἐντολὴν ἐγκαταστάσεως τῆς μιᾶς διλοχίας του εἰς τὴν περιοχὴν Πανόραμα—Δύσωρον καὶ τῆς ἑτέρας εἰς τὴν περιοχὴν Εὐκάρπια—Τέρπυλλος. Εἰς τὴν κεντρικὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων θὰ παρέμενεν ἡ διλοχία τοῦ 603 Τάγματος, ἐνισχυομένη διὰ λόχου τοῦ 562 τοιούτου. Ἡ διλοχία διετάχθη νὰ εὑρίσκηται ἀπὸ τῆς 0900 τῆς 3ης Σεπτεμβρίου ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Ἀσὰρ Τεπέ, ἔνθα καὶ θὰ ἐγκαθίστατο μετὰ τοῦ ἀνωτέρω λόχου. Αἱ μεταδοθεῖσαι ἐν τῷ μεταξὺ πληροφορίαι εἰς τὴν Μεραρχίαν ἔφερον ὡς ἀναμενομένην τὴν κάθοδον ἐκ τοῦ Μπέλες εἰς τὰ Κρούσια 200—250 συμμοριτῶν.

Τὴν πρωΐαν τῆς 3ης Σεπτεμβρίου αἱ διλοχίαι τοῦ 567 Τάγματος εὑρέθησαν εἰς τὰς καθορισθείσας θέσεις. Ἡ εὑρισκομένη εἰς Λιθότοπον διλοχία τοῦ 603 Τάγματος, λόγῳ τηλεπικοινωνιακῆς ἀνωμαλίας, δὲν ἐκινήθη ἐγκαίρως. Περὶ τὴν 0800 εὑρίσκετο παρὰ τὸ χωρίον Μυρτιά. Συνεχίζουσα τὴν πρὸς Ἀσὰρ Τεπὲ κίνησιν ὑπέστη τὴν 0900 παρὰ τὸ ὕψωμα 938 αἰφνιδιαστικὴν ἐπίθεσιν ἰσχυροῦ συγκροτήματος, οὗτινος ἡ δύναμις ὑπελογίσθη εἰς 300 περίπου συμμορίτας. Ἡ διλοχία καίτοι εὑρέθη εἰς δυσχερῆ θέσιν, ἐνεπλάκη ἀποφασιστικῶς εἰς ἀγῶνα διαρκέσαντα πλέον τοῦ ὀκταώρου. Ἡ ἀεροπορία ἐπεμβᾶσα ἐνεργῶς ἀπὸ τῆς 1400 προσέβαλεν ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας. Περὶ τὴν 1800 ἡ διλοχία ἀπειληθεῖσα διὰ κυκλώσεως, ἀπώλεσε τὴν ὀργανικήν της συνοχὴν καὶ οἱ ὁπλῖται ἤρχισαν διαρρέοντες πρὸς Ἀνατολάς. Τὴν 1830 συνεπτύχθησαν καὶ τὰ τελευταῖα στοιχεῖα αὐτῆς πρὸς Λιθότοπον, ἔνθα ἐπετεύχθη ἡ συγκέντρωσις καὶ ἡ ἀνασυγκρότησίς της. Ἡ διλοχία ἔσχε 4 νεκροὺς ὁπλίτας, 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 12 ὁπλίτας τραυματίας καὶ 2 ὁπλίτας ἀγνοουμένους. Ἀπώλεσε δὲ 28 κτήνη, 1 ὅλμον 3'', 2 ἀσυρμάτους Νο 22 καὶ 2 τοιούτους Νο 18, ἅπαντας ἀχρηστευθέντας, 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρὲν καὶ διάφορα ὑλικά.

Ἡ 37η Ταξιαρχία πληροφορηθεῖσα περὶ τὴν μεσημβρίαν τὴν ἐμπλοκὴν τῆς διλοχίας καὶ ἐλπίζουσα ὅτι θὰ ἠδύνατο αὕτη νὰ ἀντιμετωπίσῃ τοὺς συμμορίτας διατηροῦσα τὰς θέσεις της, συνεκρότησεν εἰς Κιλκὶς φάλαγγα ἐνισχύσεως ἐκ λόχου τοῦ 569 Τάγματος, οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων. Ἡ φάλαγξ ἐκινήθη τὴν 1400 καὶ παραλαβοῦσα ἐκ Τερπύλλου τὸν λόχον τοῦ 567 Τάγματος κατηυθύνθη πρὸς τὰ ὑψώματα Κοπτὼρ, πλὴν τῶν οὐλαμῶν

πυροβολικοῦ καὶ τεθωρακισμένων οἵτινες παρέμειναν εἰς Μελισσουργιό. Ὁ λόχος τοῦ 562 Τάγματος, ὅστις εἶχεν ἐντολὴν νὰ συνενωθῇ εἰς Ἀσὰρ Τεπὲ μετὰ τῆς διλοχίας τοῦ 603 Τάγματος, ἐκινήθη τὴν πρωΐαν ἐκ Λαχανᾶ καὶ ἀνατρέψας μικροαντίστασιν νοτίως Κλειστοῦ, ἀφίχθη εἰς τὸ ὕψωμα 725 ἔνθα καὶ διενυκτέρευσεν. Ἡ Ταξιαρχία προωθήσασα τὴν ἐπομένην καὶ ἕτερον λόχον τοῦ 562 Τάγματος εἰς τὸ ὕψωμα 725, ἔδωκεν ἐντολὴν εἰς τὴν οὕτω σχηματισθεῖσαν διλοχίαν νὰ καταλάβῃ τὸ Ἀσὰρ Τεπέ. Ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἐνέργεια ἀπέτυχε, καίτοι ὑποστηριχθεῖσα ὑπὸ τοῦ τεταγμένου, παρὰ τὸ Μελισσουργιὸ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ. Τὸ 567 Τάγμα εἶχε τὴν ἐσπέραν τῆς 4ης Σεπτεμβρίου ἕνα λόχον εἰς Διάσελον, ὅστις ἀπετέλεσε διλοχίαν μετὰ τοῦ ἀφιχθέντος ἐκεῖ κατ' ἐντολὴν τῆς Μεραρχίας λόχου τοῦ 563 Τάγματος. Ἕτερον λόχον εἶχεν εἰς Τέρπυλλον καὶ τὸν τρίτον εἰς Εὐκαρπίαν.

Κατόπιν τῆς διαταγῆς τῆς Μεραρχίας ἡ 37η Ταξιαρχία περιωρίσθη τὴν 5ην Σεπτεμβρίου εἰς τὴν διοίκησιν μόνον τῶν δύο διλοχιῶν τῶν εὑρισκομένων παρὰ τὸ Διάσελο καὶ τὴν θέσιν Κοπτώρ. Διὰ τῆς αὐτῆς διαταγῆς καθωρίσθη ἐκδήλωσις τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἰσχυρᾶς ἐνεργείας ἐπὶ τῶν Κρουσίων, ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν τῆς Μεραρχίας. Οὕτω ἐκινήθη ἐκ Λαχανᾶ, τὸ 561 Τάγμα πρὸς τὰ ὑψώματα 1161 καὶ 1179, ὁλόκληρον τὸ 562 Τάγμα πρὸς τὰ ὑψώματα 725—Ἀσὰρ Τεπὲ καὶ ἡ διλοχία Κοπτὼρ πρὸς τὰ ὑψώματα 894—747—161. Αἱ διαταχθεῖσαι κινήσεις καὶ αἱ ἐπακολουθήσασαι ἐξερευνήσεις εἰς οὐδὲν ἀπέληξαν. Μὴ ἐπιτευχθείσης μετὰ συμμοριτῶν ἐπαφῆς, ἡ Χ Μεραρχία διέταξε τὴν ἐπάνοδον τῶν μονάδων εἰς τοὺς χώρους σταθμεύσεως ἐντὸς τῆς 6ης Σεπτεμβρίου.

Ἀπώλειαι δὲν ὑπῆρξαν ἕτεραι πλὴν τῶν προαναφερθεισῶν τοιούτων τῆς διλοχίας τοῦ 603 Τάγματος (1).

Ἐνέργειαι τῆς 51ης Ταξιαρχίας μετὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Σχεδίου «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ» (18 - 26 Σεπτεμβρίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 30)

85. Τὴν 18ην Σεπτεμβρίου καθ' ἣν ἐτερματίσθησαν αἱ ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν ἐπιθετικαὶ ἐπιχειρήσεις, ἡ 51η Ταξιαρχία ἔπαυσεν ὑπαγομένη εἰς τὴν XI Μεραρχίαν, ἐπανελθοῦσα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ. Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας μέχρι καὶ τῆς 3ης Ὀκτωβρίου ἀφ' ἧς ἐξεκενώθη ὑπὸ τῆς XI Μεραρχίας ἡ ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν προωθημένη τοποθεσία, ἡ 51η Ταξιαρχία προέβη εἰς τὴν ὀργάνωσιν ἐκκαθαριστικῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τὸν ἀνατολικῶς τοῦ Ἀλιάκμονος ἐδαφικὸν χῶρον Συκιὰ—ὕψωμα Μπάρα—Χάραδρος—ὑψώματα Ντελιγιάννη—Ἀνήλιον. Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διέθεσεν ἀνὰ ἕνα λόχον ἐκ τῶν 592 καὶ 615 Ταγμάτων, διλοχίαν τοῦ III Τάγματος Χωροφυλακῆς, τμῆμα ΜΑΔ τῆς περιοχῆς καὶ οὐλαμὸν πεδινοῦ πυροβολικοῦ.

Ὁ λόχος τοῦ 592 Τάγματος ἐξορμήσας τὴν πρωΐαν τῆς 18ης Σεπτεμβρίου μετὰ τμήματος ΜΑΔ ἐκ τοῦ χωρίου Βιργίνα προσέκρουσε περὶ τὴν 1030 ἐπὶ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὰ ὑψώματα 677 καὶ Μπάρα. Βληθεὶς δὲ δραστικῶς δι' ὁμαδικοῦ πυρὸς ἀνετράπη διαρρεύσας ἐν διαλύσει εἰς Βιργίναν, ἔνθα συνεκεντρώθη. Ὁ λόχος ἀπώλεσεν 1 νεκρόν, 1 τραυματίαν καὶ 14 ἀγνοουμένους ὁπλίτας, 1 ἀσύρματον No 22 καὶ 1 ὅλμον 3''. Τὸ τμῆμα ΜΑΔ

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1041/Α.

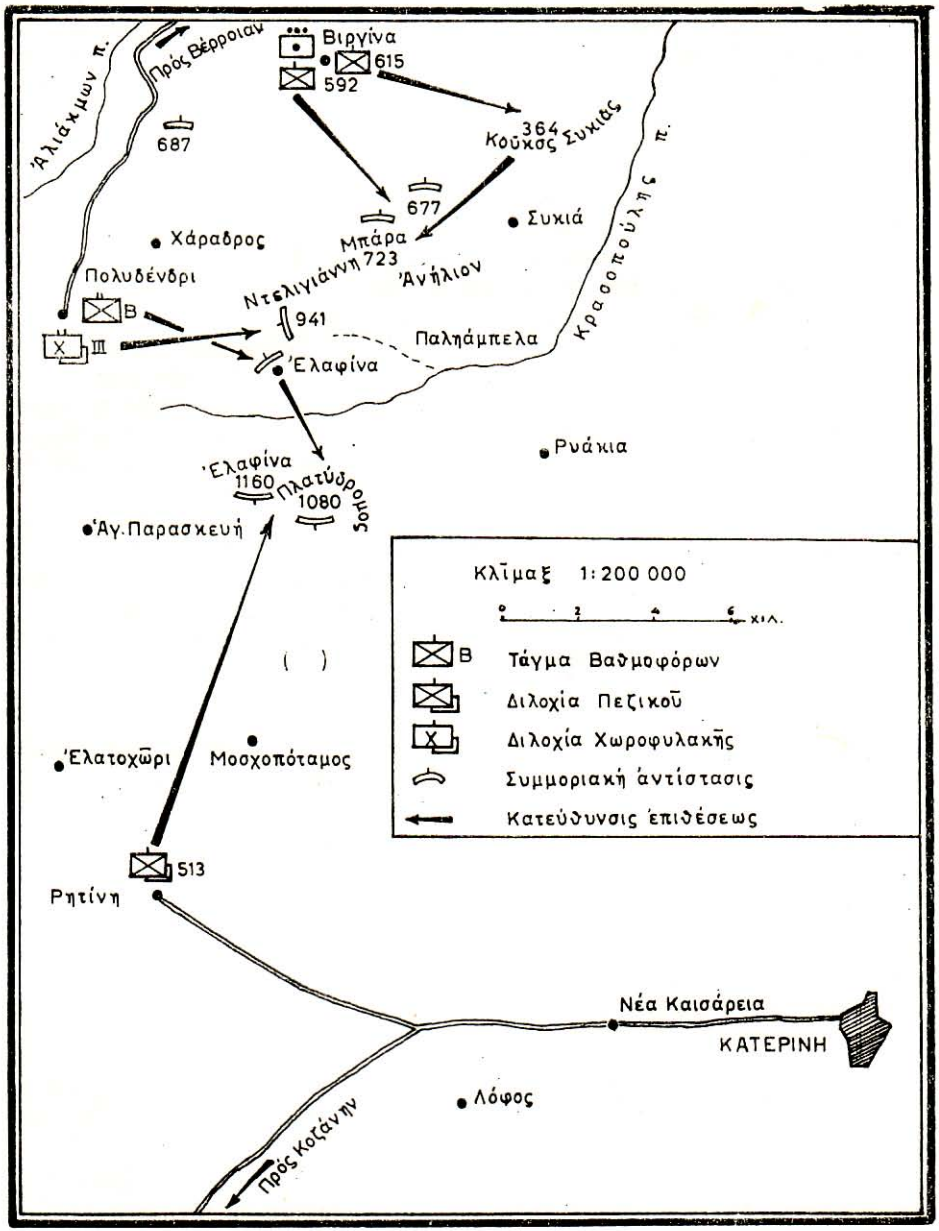

Σχ. 30. Ἐνέργειαι 51ης Ταξιαρχίας (18 - 26 Σεπτεμβρίου 1947)

ἔσχεν 1 νεκρὸν καὶ 1 τραυματίαν, οἱ δὲ συμμορῖται 6 νεκρούς. Ὁ λόχος τοῦ 615 Τάγματος κατευθυνθεὶς ἐκ Βιργίνας πρὸς τὸ ὕψωμα Κοῦκος Συκιᾶς, ἔσπευσε πρὸς Μπάραν ὅπως ἐνισχύσῃ τὸν συμπλακέντα λόχον, ἀλλὰ καθηλώθη πρὸ τοῦ ὑψώματος. Ἡ διλοχία Χωροφυλακῆς ἐξορμήσασα ἐκ τῆς περιοχῆς Πολυδένδρι κατέλαβε τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, κατόπιν ἐπεμβάσεως τῆς ἀεροπορίας καὶ ἐπιτυχοῦς βολῆς τοῦ παρὰ τὴν Βιργίναν τεταγμένου οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ, τὸ ὕψωμα 941. Ἀποσταλεὶς ἐκ Βερροίας καὶ ἕτερος λόχος τοῦ 592 Τάγματος, ἐβλήθη περὶ τὴν 2200 ἐκ τοῦ ὑψώματος 687 καὶ μὴ δυνηθεὶς νὰ ἐνεργήσῃ λόγῳ τοῦ σκότους, κατηυθύνθη εἰς Βιργίναν.

Διὰ τὸν συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν τῶν τμημάτων ἐγκατεστάθη περὶ τὴν ἑσπέραν εἰς Πολυδένδρι ὁ Ἐπιτελάρχης τῆς Ταξιαρχίας. Συγχρόνως διετάχθη τὸ σταθμεῦον εἰς Ρητίνην 513 Τάγμα νὰ προωθήσῃ πρὸς Βορρᾶν διλοχίαν, μὲ ἐντολὴν καταλήψεως μέχρι τῶν πρωϊνῶν ὡρῶν τῆς 19ης Σεπτεμβρίου τῶν ὑψωμάτων Ἐλαφίνα—Πλατύδρομος, ὅπως παρεμποδισθῇ ἡ πρὸς Νότον διαφυγὴ τῶν συμμοριτῶν. Ἡ διλοχία ἐνισχυθεῖσα διὰ τμήματος ΜΑΔ, ἦχθη ἐγκαίρως εἰς τὸν προορισμόν της καὶ ἀνατρέψασα μικρὰν δύναμιν συμμοριτῶν κατέλαβε τὰ ὑψώματα.

Τὴν πρωΐαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας 19ης Σεπτεμβρίου, ἀφίχθη εἰς Πολυδένδρι τὸ Τάγμα Βαθμοφόρων τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ μετὰ ὁλμαρχίας. Εἰς τὸ Τάγμα ἀνετέθη ἡ ἐξερεύνησις τῆς περιοχῆς τοῦ χωρίου Ἐλαφίνα. Κινηθὲν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην προσέκρουσεν εἰς σοβαρὰν ἀντίστασιν τῆς κατεχούσης τὸ χωρίον συμμοριακῆς δυνάμεως, μετὰ τῆς ὁποίας καὶ συνεπλάκη μέχρις ἐπελεύσεως τῆς νυκτός. Ὁ κατευθυνθεὶς ἀπὸ τῆς προηγουμένης πρὸς τὰ ὑψώματα 677 καὶ Μπάρα λόχος τοῦ 615 Τάγματος ἀνῆλθεν περὶ τὴν 1030 ἐπ' αὐτῶν ἀκωλύτως, καθ' ὅσον εἶχον ἐγκαταλειφθῆ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός. Πρὸς τὰ αὐτὰ ὑψώματα εἶχε κατευθυνθῆ ἐπίσης καὶ ὁ δεύτερος λόχος τοῦ 592 Τάγματος. Ἀμφότεροι οἱ λόχοι ἐπεδόθησαν εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς Μπάρα—Ἀνήλιον καὶ ἐστάθμευσαν πρὸς διανυκτέρευσιν εἰς τὴν θέσιν Παληάμπελα. Ἡ εὑρισκομένη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 941 διλοχία Χωροφυλακῆς ἐπιχειρήσασα νὰ καταλάβῃ τὰ νοτιοανατολικὰ τοῦ ὑψώματος τούτου ἀντερείσματα, ἐβλήθη δραστικῶς καὶ συνεπτύχθη πρὸς τὸ χωρίον Χάραδρον. Τὴν πρωΐαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας στρατιωτικὴ περίπολος κινουμένη μετ' ἀνδρῶν ΜΑΔ ἐπ' αὐτοκινήτου ἐπὶ τῆς ἀπὸ Ρητίνης πρὸς Κατερίνην ὁδοῦ, ἐνέπεσεν εἰς πολυμελῆ ἐνέδραν καὶ ἔσχε 5 νεκροὺς καὶ 1 τραυματίαν ὁπλίτας καὶ 2 τραυματίας ΜΑΔ. Τμῆμα τοῦ 513 Τάγματος ἔσπευσεν εἰς καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν οἵτινες διέφυγον πρὸς Νότον, κατατμηθέντες εἰς μικρὰς ὁμάδας.

Τὸ Τάγμα Βαθμοφόρων εὑρὸν τὴν πρωΐαν τῆς 20ῆς Σεπτεμβρίου κενὸν τὸ χωρίον Ἐλαφίναν, ἐκινήθη ἐσπευσμένως πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ ὑψώματος Πλατύδρομος. Προλαβὸν δὲ τεσσαρακονταμελῆ ὁμάδα ἐκ τῆς ἀποχωρησάσης ἐξ Ἐλαφίνας συμμοριακῆς δυνάμεως, ἐξώντωσε τέσσαρας συμμορίτας. Δύο ὁπλῖται ἐτραυματίσθησαν. Περὶ τὴν ἑσπέραν συνηντήθη ἐπὶ τοῦ Πλατυδρόμου μετὰ τῆς διλοχίας τοῦ 513 Τάγματος.

Κατὰ τὰς τρεῖς ἑπομένας ἡμέρας συνεχίσθησαν αἱ ἐξερευνήσεις, καθ' ἃς ἀνευρέθησαν καὶ κατεστράφησαν συμμοριακαὶ ἐγκαταστάσεις. Τῶν ἐξερευνήσεων μετέσχε καὶ ὁ ἀφιχθεὶς ἐκ τῆς βορείως τοῦ Ἀλιάκμονος περιοχῆς 33ος Λόχος Ὀρεινῶν Καταδρομῶν.

Τὴν νύκτα τῆς 25ης Σεπτεμβρίου προσεβλήθησαν ταὐτοχρόνως ὑπὸ τοῦ τάγματος Φωτεινοῦ καὶ τῆς διλοχίας Βολάνη ἡ Κατερίνη, τὸ περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς τῆς πόλεως ταύτης χωρίον Κουντουριώτισσα καὶ τὸ

χωρίον Λόφος (1). Οἱ συμμορῖται διεισδύσαντες εἰς τὸν νότιον συνοικισμὸν Κατερίνης, ἐξετέλεσαν ἑπτὰ ἰδιώτας καὶ κατέκαυσαν ἓξ οἰκίας. Ἕτεροι ἓξ ἰδιῶται ἐτραυματίσθησαν. Ἡ κατὰ Κουντουριώτισσας ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ σταθμεύοντος παρὰ τὸ χωρίον λόχου τοῦ 620 Τάγματος. Οἱ συμμορῖται ἔσχον τρεῖς νεκροὺς ὁ δὲ λόχος τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας. Εἰς Λόφον ἐνεπρήσθησαν δύο οἰκίαι καὶ ἐστρατολογήθησαν πέντε χωρικοί. Τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα ἀπεχώρησαν τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης. Κινηθέντα πρὸς καταδίωξίν των τμήματα τοῦ 620 Τάγματος καὶ ὁ 33ος Λόχος Ὀρεινῶν Καταδρομῶν συνεπλάκησαν μετ' αὐτῶν εἰς τὴν περιοχὴν Βροντοῦς (1) περί τὰ δέκα τέσσαρα χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς Κατερίνης. Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ἐξόντωσις τριῶν συμμοριτῶν. Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐτραυματίσθησαν δύο Ἀξιωματικοὶ καὶ ἰσάριθμοι ὁπλῖται.

Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 25ης Σεπτεμβρίου ὁ 33ος Λόχος Καταδρομῶν ἐξερευνῶν τὴν περιοχὴν Ἐλαφίνας συνεπλάκη μετὰ μικροομάδος συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ὁμαδάρχου. Ὁ λόχος εὑρισκόμενος τὴν ἑπομένην ἑσπέραν ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶς τοῦ αὐτοῦ χωρίου ὑψωμάτων ὑπέστη ἐπίθεσιν ὀγδοηκονταμελοῦς συμμορίας διαθετούσης αὐτόματα ὅπλα καὶ ὅλμον 2''. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς τῇ ἐπεμβάσει τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ, ἐξηναγκάσθησαν ν' ἀποχωρήσωσιν ἐγκαταλείψαντες δύο νεκροὺς καὶ ἓν ὁπλοπολυβόλον Μπρέν.

Τμήματα τοῦ 620 Τάγματος ἐξερευνῶντα τὴν νοτιοδυτικῶς Κατερίνης πεδινὴν περιοχήν, συνεπλάκησαν τὴν πρωΐαν τῆς 25ης Σεπτεμβρίου παρὰ τὰ Καλύβια Βροντοῦς μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος. Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ἡ ἐξόντωσις δύο συμμοριτῶν καὶ μιᾶς συμμορίτισσας. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἀφίχθη εἰς τὴν περιοχὴν Κατερίνης τὸ Τάγμα Βαθμοφόρων μετὰ τῆς ὁλμαρχίας του. Ἐκ τῶν δύο διλοχιῶν τοῦ Τάγματος ἡ μία ἐστάθμευσε παρὰ τὸ χωρίον Λόφος καὶ ἡ ἑτέρα εἰς Καρύτσαν (2) νοτίως Κατερίνης (3).

Συμμετοχὴ τῆς Ἀεροπορίας εἰς τὴν ἐπιχείρησιν «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ»

(Σχεδιάγραμμα 28)

86. Ἡ ἀεροπορία μετέσχεν ἱκανοποιητικῶς τῶν ἐπιχειρήσεων διὰ τῶν διενεργηθεισῶν ὑπ' αὐτῆς ἀναγνωρίσεων καὶ προσβολῶν συμμοριακῶν στόχων. Διὰ τὸν μετὰ τῶν διοικήσεων σύνδεσμον ἐγκατεστάθησαν ἐγκαίρως ὀχήματα ἐπαφῆς εἰς Ἔδεσσαν, Μουχαρὲμ Χὰν καὶ Ἀριδαίαν.

Κατὰ τὴν πρώτην φάσιν τῶν ἐπιχειρήσεων ἐξεπληρώθησαν ἅπασαι αἱ αἰτήσεις ἀναγνωριστικῶν πτήσεων ἐπὶ τοῦ Βερμίου καὶ τοῦ Καϊμακτσαλάν. Ἐπὶ τοῦ δευτέρου διενηργήθησαν καὶ προσβολαὶ στόχων διὰ πολυβολισμῶν εἰς τὰς περιοχὰς Κάτω Κορυφῆς καὶ Παπαδιᾶς. Εἰς τὴν περιοχὴν Μπατσίλτο προσεβλήθησαν διὰ ρουκετῶν πρόχειροι ἐγκαταστάσεις συμμοριτῶν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δευτέρας φάσεως τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ κατὰ τὴν πρώτην αὐτῶν ἡμέραν διενηργήθησαν ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν ἀναγνωρίσεις

(1) Σχεδιάγραμμα 5.
(2) Σχεδιάγραμμα 5.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Γ/Ε, Φ. 1240/Α/1.

τῶν δυτικῶς Παναγίτσης καὶ νοτίως Κερασιῶν περιοχῶν καὶ τῶν ὑψωμάτων Πέτρα Γκιούρου, Καλογερίτσα, Τσοῦκα, 'Οσμανᾶκος. Πρὸς διευκόλυνσιν τῆς προελάσεως τῶν τμημάτων τὰ δύο τελευταῖα ὑψώματα ἐβλήθησαν διὰ ριπῶν πολυβόλου καὶ ρουκετῶν. Τὰς ἑπομένας ἡμέρας συνεχίσθησαν αἱ ἀναγνωριστικαὶ ἀποστολαὶ εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλάν περιοχὰς Χασανάκου καὶ δυτικῶς ὡς καὶ βορείως 'Οσμανάκου. 'Εκ παραλλήλου διενηργήθησαν πολλαπλαῖ προσβολαὶ διὰ πολυβολισμῶν, βομβῶν καὶ ρουκετῶν, θέσεων ἐφ' ὧν εἶχεν ἐπισημανθῆ ἡ ὕπαρξις συμμοριακῶν μυδραλλίων, ἅτινα παρηνώχλουν τὰ στρατιωτικὰ τμήματα. Μεταξὺ τῶν θέσεων τούτων ἦσαν τὸ ὕψωμα 812, τὸ Βίστριτσα ρεῦμα καὶ τὰ βορείως καὶ βορειοδυτικῶς 'Οσμανάκου ὑψώματα (1).

(1) 'Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1173/Ζ/1-3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Υ

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΜΗΝΕΣ ΤΟΥ 1947

Σημαντικά τινα γεγονότα

87. Πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ὁ στρατὸς ἐκστρατείας ἀπαλλασσόμενος τῶν στατικῶν ἀποστολῶν, ἀσχοληθῇ ἀποκλειστικῶς μὲ τὰς κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπιχειρήσεις, ἀπεφασίσθη περὶ τὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρίου 1947 ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἡ ὀργάνωσις τῶν τ α γ μ ά τ ω ν ἐ θ ν ο φ ρ ο υ ρ ᾶ ς. Τὰ τάγματα ταῦτα δυνάμεως 500 ἀνδρῶν ἕκαστον, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀξιωματικῶν, ἐπηνδρώθησαν δι' ἐφέδρων ὁπλιτῶν τῶν τεσσάρων ὅπλων. Ἡ σύνθεσίς των προέβλεπε διοίκησιν, λόχον διοικήσεως, περιλαμβάνοντα διμοιρίαν ὅλμων, διμοιρίαν πολυβόλων, διμοιρίαν διαβιβάσεων, διμοιρίαν διαχειρίσεως καὶ τρεῖς λόχους τυφεκιοφόρων τῶν τεσσάρων διμοιριῶν ἕκαστον. Εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ καθωρίσθη ἡ συγκρότησις ἀρχικῶς τῶν ἐν τῷ ἀκολουθοῦντι πίνακι διαλαμβανομένων δέκα ταγμάτων.

Ἀριθμὸς	Ἐπαρχία ἐπισ/σεως	Τόπος συγκροτήσεως	Τόπος προορισμοῦ	Χρόνος ἐπιστρατεύσ.
30ὸν Τάγμα	Ἡμαθίας	Βέρροια	Καστανιὰ–Χάδοβα (1)	10 Δ/βρίου
33ον »	Χαλκιδικῆς	Λαγκαδᾶς	Πολύγυρος	16-22 Ν/βρίου
34ον »	Λαγκαδᾶ	»	Σωχὸς (2)	»
35ον »	Ξάνθης	Ξάνθη	Ξάνθη	»
36ον »	Κομοτινῆς	Ἐλευθερούπολις	Κομοτινὴ	»
37ον »	Σαππῶν	»	Σάππαι (3)	»
38ον »	Σουφλίου	»	Σουφλίον	»
39ον »	Διδυμοτείχου	Ξάνθη	Διδυμότειχον	»
40ὸν »	Ὀρεστιάδος	»	Ὀρεστιὰς (3)	»
41ον »	Λαγκαδᾶ — Χαλκιδικῆς	Λαγκαδᾶς	Ἀρναία Χαλκιδικῆς	»
42ον »	»	»	Ρεντίνα-Σταυρὸς Χαλκιδικῆς (4)	10 Δ/βρίου

Τὰ εἰς τὴν περιοχὴν Θράκης τάγματα (35ον–40ὸν) ἐνετάχθησαν ὑπὸ τὴν συσταθεῖσαν, κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Δεκεμβρίου 1947, Διοίκησιν Ἐθνοφρουρᾶς Θράκης μὲ ἕδραν τὴν Ἀλεξανδρούπολιν. Ἡ Διοίκησις αὕτη ὑπήχθη εἰς τὴν ΥΙΙ Μεραρχίαν. Τὰ ὑπόλοιπα ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῶν μεγάλων

(1) Σχεδιάγραμμα 5
(2) Σχεδιάγραμμα 4
(3) Σχεδιάγραμμα 2
(4) Σχεδιάγραμμα 6

μονάδων αἵτινες εἶχον τὴν εὐθύνην ἀσφαλείας τῶν περιοχῶν ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐγκατεστάθησαν τὰ τάγματα.

Τὴν συγκρότησιν τῶν ταγμάτων ἐθνοφρουρᾶς θὰ ἐπηκολούθει ἀπόλυσις τῶν ἄνευ θητείας ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς καὶ ἡ διάλυσις τῶν ἐξ αὐτῶν συγκεκροτημένων μονάδων καὶ ἀποσπασμάτων. Ἡ 30ὴ Δεκεμβρίου καθωρίσθη ἡμέρα διαλύσεως τῶν ἀποσπασμάτων Θράκης, δυνάμεως 800 ὁπλιτῶν καὶ τῶν λόχων Χαλκιδικῆς δυνάμεως 450 ὁπλιτῶν. Μετὰ ἕνα δὲ μῆνα θὰ διελύοντο οἱ λόχοι τῆς περιοχῆς Νιγρίτης καὶ τὸ III Τάγμα Πιερίας.

Τὰ Σώματα Στρατοῦ ἐξουσιοδοτήθησαν νὰ προβαίνωσιν εἰς τὴν διάλυσιν τῶν τμημάτων ΜΑΥ καὶ ΜΑΔ ὅπου συνεκροτοῦντο τάγματα ἐθνοφρουρᾶς, ἅτινα θ' ἀνελάμβανον τὴν ἀσφάλειαν τῶν οἰκείων περιοχῶν (1).

Ἀπὸ τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου ἤρχισεν ὁ ἐφοδιασμὸς τοῦ στρατοῦ δι' ἀμερικανικοῦ πολεμικοῦ ὑλικοῦ καὶ ἡ ἐνεργὸς ἀνάμιξις τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἀμερικανικῆς Στρατιωτικῆς Ἀποστολῆς εἰς τὴν ὀργάνωσιν, τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις.

Κατ' ἀπόφασιν τῆς Κυβερνήσεως μετετέθησαν ἀμοιβαίως τὸ τρίτον δεκαήμερον τοῦ Ὀκτωβρίου οἱ Ἀντιστράτηγοι Βεντήρης καὶ Γιαντζῆς τοῦ πρώτου ἀναλαβόντος τὴν διοίκησιν τῆς Ι Στρατιᾶς καὶ τοῦ δευτέρου τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ.

Ἡ διοίκησις τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἀνετέθη ἀπὸ 10ης Δεκεμβρίου εἰς τὸν Ὑποστράτηγον Γρηγορόπουλον Θεόδωρον, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ Ὑποστρατήγου Παπαγεωργίου Γεωργίου. Ὁ Ὑποστράτηγος καὶ μετέπειτα Ἀντιστράτηγος Γρηγορόπουλος παρέμεινεν ἐν τῇ διοικήσει τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος. Εἰς τὴν κενωθεῖσαν θέσιν τοῦ Διοικητοῦ Χ Μεραρχίας ἐτοποθετήθη ὁ Ὑποστράτηγος Ὀλύμπιος Δημήτριος. Εἰς τὴν διοίκησιν τῆς XI Μεραρχίας ἀντικατεστάθη ἀπὸ 16ης Μαρτίου 1947 ὁ Ὑποστράτηγος Φιλιππίδης Ἀγαμέμνων διὰ τοῦ Ὑποστρατήγου Περιβολιώτη Ἀποστόλου.

Τὰ ὅρια διαχωρισμοῦ τῶν ζωνῶν εὐθύνης Β' καὶ Γ' Σωμάτων Στρατοῦ, ἀκολουθοῦντα τὰς κορυφογραμμὰς τῶν ὀρέων Καϊμακτσαλάν, Βερμίου καὶ Ὀλύμπου, μετετέθησαν διὰ τῆς ἀπὸ 5ης Νοεμβρίου διαταγῆς τῆς Ι Στρατιᾶς ἀπὸ τοῦ Βερμίου καὶ νοτιώτερον κατά τι πρὸς Ἀνατολάς. Ἡ κορυφογραμμὴ τοῦ ὄρους τούτου, ἡ διάβασις τῆς Χάδοβας (2) δι' ἧς διέρχεται ἡ ἀπὸ Βερροίας πρὸς Κοζάνην ὁδὸς καὶ τὰ μεταξὺ Πιερίων καὶ Ὀλύμπου στενὰ τῆς Πέτρας, περιελήφθησαν εἰς τὴν ζώνην εὐθύνης τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ. Τὸ νότιον ὅριον τῆς ζώνης εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἐπεξετάθη νοτιώτερον, μέχρι καὶ τοῦ περὶ τὰ ἓξ χιλιόμετρα νοτίως Λιτοχώρου χωρίου Λεπτοκαρυᾶς (3).

Διὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον τὰ ἀνωτέρω ὅρια μετετέθησαν ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ, ἐν τῇ περιοχῇ Ὀστρόβου (3) ἀνατολικώτερον, διερχόμενα περὶ τὰ ὀκτὼ χιλιόμετρα δυτικῶς Ἐδέσσης. Νοτιώτερον τὰ στενὰ τῆς Πέτρας (2) περιελήφθησαν καὶ πάλιν εἰς τὴν ζώνην τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, οὗτινος τὸ νότιον ὅριον ἀπέληγεν εἰς τὴν θάλασσαν, περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα βορείως τῶν ἐκβολῶν τοῦ Πηνειοῦ ποταμοῦ (4).

Εἰς τὴν διάταξιν τῶν μονάδων τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἐπῆλθον αἱ κάτωθι μεταβολαί :

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1001/Α/78, Φ. 1055/Γ/9.
(2) Σχεδιάγραμμα 5.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.
(4) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1047/Α/10, Φ. 1055/Γ/8.

Ἡ 33η Ταξιαρχία, διατεθεῖσα ἀπὸ 6ης Νοεμβρίου εἰς τὸ Β' Σῶμα Στρατοῦ, ἐπανῆλθε πλὴν τοῦ 519 Τάγματός της εἰς τὴν οἰκείαν XI Μεραρχίαν τὴν 25ην Δεκεμβρίου. Αὕτη διετέθη εἰς τὴν περιοχὴν Ναούσης—Βερροίας, τῆς 51ης Ταξιαρχίας περιορισθείσης νοτίως τοῦ Ἀλιάκμονος μὲ ἕδραν τὴν Κατερίνην.

Τὸ 603 Τάγμα διατεθὲν εἰς τὸ Β' Σῶμα Στρατοῦ ἀνεχώρησεν ἐκ Λαχανᾶ(1) τὴν 21ην Δεκεμβρίου.

Τὸ 601 Τάγμα ἐτέθη ἀπὸ 25ης Δεκεμβρίου εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ. Τὸ Τάγμα τοῦτο παρέμεινε προσωρινῶς εἰς Βέρροιαν.

Διὰ τῆς ἀπὸ 9ης Δεκεμβρίου διαταγῆς τῆς Ι Στρατιᾶς, καθωρίσθη ὡς ἑξῆς ἡ διάταξις τῶν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ μονάδων πυροβολικοῦ: Ἡ διοίκησις τοῦ 107 Συντάγματος πεδινοῦ πυροβολικοῦ μετὰ μιᾶς μοίρας εἰς Χαλκηδόνα (2). Ἡ ἑτέρα μοῖρα εἰς Κιλκίς. Τὸ 108 Σύνταγμα πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς Σέρρας—Δράμαν. Ἡ 131 Μοῖρα ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ εἰς τὴν Δυτικὴν Θράκην καὶ ἡ 131 Μοῖρα "Ολμων 4,2" εἰς Βέρροιαν.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν συμμοριτισμόν, συνεχίσθη ἡ μετὰ τῶν βορείων γειτόνων στενὴ ἐπαφή, ὁ ἀνεφοδιασμὸς ὑπὸ τῶν τελευταίων, ἡ παροχὴ ἐδαφικοῦ ἀσύλου καὶ ἡ ἔνοπλος εἴς τινας περιπτώσεις ὑποστήριξις, καθ' ἃς οἱ συμμορῖται συνεπιέζοντο εἰς τὰς παραμεθορίους περιοχὰς ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων.

Αἱ συμμοριακαὶ ὁρδαί, ὧν ἡ δύναμις ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἐκυμαίνετο περὶ τὰς 8.000, μετονομασθεῖσα εἰς Δημοκρατικὸν Στρατὸν Ἑλλάδος, ἐνέτειναν τὴν βιαίαν στρατολογίαν δι' ἀθρόας ἀπαγωγῆς κατοίκων τῆς ὑπαίθρου. Κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ λήγοντος ἔτους διενήργησαν σοβαρὰς ἐπιδρομὰς κατ' ἀστικῶν κέντρων καὶ ἀπεδέχθησαν ἐνιαχοῦ τὴν εἰς μάχην ἐμπλοκήν των.

Τὴν 24ην Δεκεμβρίου ὁ συμμοριακὸς ραδιοσταθμὸς ἀνήγγειλε τὸν σχηματισμὸν ψευδοκυβερνήσεως ὑπὸ τὸν ἀρχικομμουνιστοσυμμορίτην Μάρκον Βαφειάδην. Ἀλλ' ἡ κυβέρνησις αὕτη, λόγῳ τῆς ἐπιδειχθείσης ὑπὸ τῶν Δυτικῶν Ἐλευθέρων Χωρῶν καὶ τῆς Βαλκανικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν σθεναρᾶς στάσεως, δὲν ἀνεγνωρίσθη οὐδὲ ὑπὸ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως καὶ τῶν δορυφόρων της.

Τὴν συγκρότησιν τῆς ψευδοκυβερνήσεως ἐπηκολούθησεν ἡ τοποθέτησις ἐκτὸς νόμου τῶν Κ.Κ.Ε. καὶ Ε.Α.Μ. (3).

Συμμοριακὴ δρᾶσις

88. Τὴν 1ην Ὀκτωβρίου 1947 τμῆμα τοῦ 555 Τάγματος ἐνέπεσεν εἰς ἐγκατασταθὲν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν βορείως Ξάνθης ναρκοπέδιον καὶ ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ δύο τραυματίας ὁπλίτας.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ἐκ τριῶν λόχων, ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 2ας Ὀκτωβρίου ταὐτοχρόνως κατὰ τῶν βορειοανατολικῶς Σερρῶν παραμεθορίων χωρίων Βαθυτόπου καὶ Καταφύτου (4) προασπιζομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων τμημάτων ΜΑΥ. Εἰς Βαθύτοπον εἰσελθόντες οἱ συμμορῖται, κατέκαυσαν περὶ τὰς

(1) Σχεδιάγραμμα 4
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Γ/8—9, Φ. 1068β/Α/Q, Φ. 1240/Α/1.
(4) Σχεδιάγραμμα 4.

τεσσαράκοντα οἰκίας. Εἰς Κατάφυτον οἱ ἄνδρες ΜΑΥ προέβαλον σοβαρὰν ἀντίστασιν, ἀπαγορεύσαντες τὴν εἴσοδον τῶν συμμοριτῶν ἐντὸς τοῦ χωρίου. Σπεύσασα διμοιρία τοῦ 553 Τάγματος συνεπλάκη μετὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἀπεχώρησαν τὴν 0130 τῆς 3ης Ὀκτωβρίου, ἐγκαταλείψαντες τρεῖς νεκρούς. Ἐκ τῆς διμοιρίας ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης. Τὸ τμῆμα ΜΑΥ Καταφύτου ἔσχε δύο νεκρούς. Ἐκ τῶν κατοίκων τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἐφονεύθησαν ἑπτὰ ἄνδρες.

Δύναμις τοῦ συμμοριακοῦ Ἀρχηγείου Κρουσίων—Μπέλες ἐπετέθη περὶ τὴν 1900 τῆς 4ης Ὀκτωβρίου κατὰ τοῦ βορειοδυτικῶς Σιδηροκάστρου Νέου Πετρίτσι (1). Ἡ ἐπίθεσις ἐπεξετάθη καὶ κατὰ τοῦ σταθμεύοντος παρὰ τὸ χωρίον λόχου τοῦ 563 Τάγματος. Ἀποσταλεῖσαι ἐνισχύσεις ἐκ διλοχίας τοῦ 603 Τάγματος, λόχου τοῦ 561 τοιούτου καὶ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ, συνεπλάκησαν μετὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες πιεσθέντες ἰσχυρῶς ἤρχισαν συμπτυσσόμενοι ἀπὸ 2100 πρὸς Δυσμάς. Ἀναληφθεῖσα καταδίωξις διεκόπη συντόμως, ἀπολεσθείσης τῆς ἐπαφῆς λόγῳ τοῦ ἐπελθόντος σκότους. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν 5 καὶ παρεδόθησαν 22, ἐκ δὲ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐτραυματίσθησαν 2 ὁπλῖται.

Ἐκ προσκρούσεως στρατιωτικοῦ αὐτοκινήτου ὑπὸ νάρκης τὴν 4ην Ὀκτωβρίου εἰς τὴν περιοχὴν Σερρῶν, ἐτραυματίσθησαν ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων τοῦ ὀχήματος εἷς λοχαγὸς καὶ ἑπτὰ ὁπλῖται.

Συμμοριακαὶ ὁμάδες ἐπέδραμον τὴν νύκτα τῆς 7ης Ὀκτωβρίου ταὐτοχρόνως κατὰ τῶν ἐπὶ τῶν νοτίων κλιτύων τοῦ Μπέλες κειμένων χωρίων Βυρωνείας, Μανδράκι καὶ Μακρυνίτσης (1). Οἱ συμμορῖται προέβησαν εἰς διαρπαγὰς τροφίμων καὶ ἀπαγωγὴν πέντε χωρικῶν ἐκ Βυρωνείας καί τινων ἐκ Μακρυνίτσης. Εἰς Μανδράκι κατέκαυσαν τὸν σταθμὸν Χωροφυλακῆς καὶ τρεῖς οἰκίας.

Τὴν νύκτα τῆς 10ης Ὀκτωβρίου συμμοριακὴ δύναμις τοῦ Ἀρχηγείου Χολομόντα εἰσέβαλεν εἰς τὸ χωρίον Μεταγγίστι τῆς νοτίου Χαλκιδικῆς (2). Σπεύσαντες πρὸς ἐνίσχυσιν δύο λόχοι Χωροφυλακῆς, ἐνέπεσαν εἰς ἐγκατασταθεῖσαν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν βορείως τοῦ χωρίου ἰσχυρὰν ἐνέδραν καὶ ἔσχον ἀπωλείας 8 νεκροὺς καὶ 12 τραυματίας χωροφύλακας, ἀγνοουμένους δὲ 1 Ἀνθυπομοίραρχον καὶ 2 χωροφύλακας.

Τὸ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Βολοβότσην 3ον Συγκρότημα τοῦ Ἀρχηγείου Ἔβρου, ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 11ης Ὀκτωβρίου κατὰ τῆς βορείως Φερρῶν Μικρᾶς Καβησσοῦ (3). Οἱ ἐπιδρομεῖς ἀντιμετωπίσθησαν ὑπὸ εἰκοσάδος ἀνδρῶν τοῦ τμήματος ΜΑΥ καὶ δεκαμελοῦς ὁμάδος τοῦ Ἀποσπάσματος Λοχαγοῦ Ψηλογιάννη. Πρὸ τῆς προβληθείσης πείσμονος ἀντιστάσεως, τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα ἠναγκάσθη ν' ἀποχωρήσῃ. Ἐκ τῶν ὑπερασπιστῶν τοῦ χωρίου ἐτραυματίσθησαν ἐλαφρῶς δύο ἄνδρες τῆς ὁμάδος καὶ ἀπήχθη εἷς τοῦ τμήματος ΜΑΥ. Ἐκ τῶν κατοίκων ἐξετελέσθησαν 1 ἀνὴρ καὶ 1 γυνή, ἀπήχθησαν δὲ 2 ἄνδρες καὶ 2 γυναῖκες. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 6 νεκρούς.

Ἐπιτεθεῖσα τὴν νύκτα τῆς 13ης Ὀκτωβρίου συμμοριακὴ δύναμις κατὰ τοῦ ἀνατολικῶς Ἀριδαίας χωρίου Ἐξαπλατάνου (4) ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τμημάτων τοῦ 516 Τάγματος. Οἱ συμμορῖται ἔσχον ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν συλληφθέντα. Ἕτερος συμμορίτης παρεδόθη. Περισυνελέγησαν δέκα τυφέκια ἀνήκοντα προφανῶς εἰς διακομισθέντας τραυματίας.

Συμμοριακὸν συγκρότημα τοῦ Ἀρχηγείου Πιερίων—Ὀλύμπου ἐπέδραμε

(1) Σχεδιάγραμμα 4
(2) Σχεδιάγραμμα 6
(3) Σχεδιάγραμμα 2
(4) Σχεδιάγραμμα 4

τὴν νύκτα τῆς 14ης Ὀκτωβρίου κατὰ τοῦ νοτίως Κατερίνης χωρίου Καρύτσας (1). Οἱ συμμορῖται προέβησαν εἰς λεηλασίας καὶ ἀπαγωγὴν ἀριθμοῦ τινος χωρικῶν πρὸς στράτευσιν. Ἀποσυρόμενοι ἐκ τοῦ χωρίου προσεβλήθησαν ὑπὸ τμημάτων τοῦ 620 Τάγματος. Ὑποστάντες ἀπωλείας ἐξηναγκάσθησαν, πρὸς διευκόλυνσιν τῆς διαφυγῆς των, νὰ ἐγκαταλείψωσι τοὺς ἁπαχθέντας καὶ τὰ διαρπαγέντα. Οἱ συμμορῖται ἔσχον πέντε νεκρούς.

Τὸ 1ον συγκρότημα τοῦ Ἀρχηγείου Κομοτινῆς ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 16ης Ὀκτωβρίου κατὰ λόχου τοῦ 554 Τάγματος, σταθμεύοντος παρὰ τὸ βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς χωρίον Γρατινήν (2). Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς ἐξηναγκάσθησαν ν' ἀποσυρθῶσι, κατευθυνθέντες πρὸς Βορρᾶν.

Δύναμις 200 περίπου συμμοριτῶν τοῦ Ἀρχηγείου Νιγρίτης ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 17ης Ὀκτωβρίου κατὰ τοῦ σταθμεύοντος εἰς τὸ νοτιοανατολικῶς Νιγρίτης Σιτοχῶρι (3) λόχου Χωροφυλακῆς. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ἀντίστασιν, συμμοριακὸν τμῆμα εἰσελθὸν ἐντὸς τοῦ χωρίου προέβη εἰς λεηλασίας καὶ ἀπήγαγεν ἐκ τῶν κατοίκων τέσσαρας ἄνδρας καὶ μίαν γυναῖκα. Κατόπιν ἐπεμβάσεως ἀποσταλεισῶν ἐκ Νιγρίτης ἐνισχύσεων, οἱ συμμορῖται ἀπωθήθησαν πρὸς Νότον. Ὁ λόχος ἔσχε δέκα τέσσαρας τραυματίας.

Τὰ 3ον καὶ 4ον συγκροτήματα Ἔβρου ἐπετέθησαν τὴν νύκτα τῆς 18ης Ὀκτωβρίου κατὰ τῆς φρουρᾶς τῆς παρὰ τὸ χωρίον Λουτρὸν (2) βορειοανατολικῶς Ἀλεξανδρουπόλεως γεφύρας. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς ἀπεχώρησαν πρὸς Βορρᾶν. Ἐκ τῆς φρουρᾶς ἐτραυματίσθησαν τρεῖς ὁπλῖται. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐφονεύθη εἰς τὴν περιοχὴν Ξάνθης συνεπείᾳ ἀνατινάξεως ὑπὸ νάρκης τοῦ ἐφ' οὗ ἐπέβαινεν αὐτοκινήτου ὁ Ταγματάρχης τοῦ 556 Τάγματος Κοντογεωργάκης Μιχαήλ.

89. Τὴν νύκτα τῆς 20ῆς Ὀκτωβρίου ἐσημειώθησαν αἱ κατωτέρω συμμοριακαὶ ἐνέργειαι :

Ὁ σταθμεύων εἰς τὸ πλησίον τῆς Δοϊράνης λίμνης χωρίον Μουριὲς (3) λόχος τοῦ 569 Τάγματος προσεβλήθη διὰ πυρῶν ὅλμων καὶ μυδραλλίων. Κινηθὲν κατὰ τῶν συμμοριτῶν τμῆμα ἀπώλεσε τὸν ἐπὶ κεφαλῆς τεθέντα Ἀνθυπολοχαγὸν Δραγουμᾶνον Στυλιανόν, ὅστις βληθεὶς καιρίως ἐφονεύθη.

Τὸ 1ον συγκρότημα τοῦ Ἀρχηγείου Ἔβρου ἐπέδραμε κατὰ τοῦ παραμεθορίου χωρίου Ὀρμενίου τοῦ Τριγώνου Ἄρδα (2). Οἱ συμμορῖται ἐξετέλεσαν τρεῖς γυναῖκας καὶ κατέκαυσαν ἑπτὰ οἰκίας. Ἀποκρουσθέντες τελικῶς ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ σταθμεύοντος ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες τέσσαρας νεκρούς.

Τὸ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Λιακόπουλον συγκρότημα τοῦ Ἀρχηγείου Πιερίων–Ὀλύμπου ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Ρυάκια τῶν Κεντρικῶν Πιερίων (4). Τὸ ἐντὸς τοῦ χωρίου σταθμεῦον τμῆμα Χωροφυλακῆς ἐμπλακὲν εἰς ἀγῶνα, ἐξηνάγκασε τοὺς συμμορίτας ν' ἀποχωρήσωσιν. Ἐπὶ τόπου ἀνευρέθησαν ἐννέα πτώματα συμμοριτῶν. Ἐτραυματίσθησαν 1 χωροφύλαξ, 2 ἄνδρες ΜΑΥ καὶ ἐκάησαν 3 οἰκίαι.

Τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα Ἀλῆ Μπαμπᾶ ἐπέδραμε κατὰ τοῦ νοτίως Σιδηροκάστρου χωρίου Βαμβακοφύτου (5). Οἱ συμμορῖται προέβησαν εἰς διαρπαγὴν τροφίμων, κατέκασαν τριακοντάδα οἰκιῶν καὶ ἐξετέλεσαν τρεῖς χωρικούς.

---

(1) Σχεδιάγραμμα 5.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.
(3) Σχδειάγραμμα 4.
(4) Σχεδιάγραμμα 5.
(5) Σχεδιάγραμμα 4.

Ἅμα τῇ προσεγγίσει ἀποσταλεισῶν ἐκ Σερρῶν καὶ Σιδηροκάστρου ἐνισχύσεων, ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρόν.

Πολυμελὴς συμμορία τοῦ Ἀρχηγείου Νιγρίτης ἐπετέθη τὴν ἑπομένην νύκτα ἐκ τριῶν κατευθύνσεων κατὰ τοῦ σταθμεύοντος εἰς Τράγιλον τῶν Κερδυλλίων (1), λόχου Χωροφυλακῆς. Ἀποσταλέντα ἐκ Νιγρίτης τμήματα εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ λόχου, προσέβαλον τος συμμορίτας, οἵτινες συνεπτύχθησαν πρὸς τὰ ὑψηλὰ σημεῖα τοῦ ὄρους. Παρὰ τὸ χωρίον ἀνευρέθησαν τὰ πτώματα πέντε συμμοριτῶν. Ὁ λόχος ἔσχε τρεῖς νεκροὺς καὶ πέντε τραυματίας χωροφύλακας.

Τὴν 25ην Ὀκτωβρίου ἐπέδραμε κατὰ τοῦ βορειοανατολικῶς Σερρῶν παραμεθορίου χωρίου Βαθυτόπου (1) τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα Ἀλῆ Μπαμπᾶ. Ἀποκρουσθὲν ἐπιτυχῶς ὑπὸ διμοιρίας τοῦ 553 Τάγματος καὶ τοῦ τμήματος ΜΑΥ τοῦ χωρίου ἀπεχώρησεν ἀφοῦ κατέκαυσε τέσσαρας οἰκίας. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθη εἷς καὶ ἕτερος συνελήφθη. Ἡ διμοιρία ἔσχεν ἕνα τραυματίανόπλίτην. Ἐκ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου ἐφονεύθησαν τρεῖς. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας τὰ 3ον καὶ 4ον συμμοριακὰ συγκροτήματα τοῦ Ἀρχηγείου Ἔβρου, εἰσέβαλον εἰς τὸ νοτίως Σουφλίου χωρίον Λαΐνα (2) ἔνθα προέβησαν εἰς λεηλασίας καὶ ἐμπρησμούς. Τὸ 2ον συγκρότημα τοῦ αὐτοῦ ἀρχηγείου ἐπέδραμε κατὰ τοῦ βορειοδυτικῶς Διδυμοτείχου χωρίου Μάνης (2). Ἀποτυχὸν εἰς τὴν προσπάθειάν του ὅπως ἐξουδετερώσῃ τὴν δύναμιν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, προέβη εἰς τὸν ἐμπρησμὸν ἑπτὰ οἰκιῶν καὶ ἐγκαταλεῖψαν τὰ πτώματα πέντε συμμοριτῶν ἀπεχώρησε.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐπεχείρησε νὰ εἰσέλθῃ κατὰ τὰς πρώτας νυκτερινὰς ὥρας τῆς 26ης Ὀκτωβρίου εἰς τὸ χωρίον Λαχανᾶν, παρὰ τὸ 50ὸν χιλιόμετρον τῆς ἀπὸ Θεσσαλονίκης πρὸς Σέρρας ὁδοῦ (3). Γενομένη ἀντιληπτὴ κατεδιώχθη, συλληφθέντων δύο συμμοριτῶν. Ἡ ὑπόλοιπος ὁμὰς διασπαρεῖσα διέφυγε.

Συμμοριακὸν συγκρότημα τοῦ Ἀρχηγείου Κρουσίων—Μπέλες προσέβαλε τὴν πρωΐαν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου παρὰ τὸν δυτικῶς Στρυμόνος ποταμοῦ σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Μανδράκι ἐμπορικὴν ἁμαξοστοιχίαν. Τμήματα τοῦ 563 Τάγματος κινηθέντα ταχέως, συνεπλάκησαν μὲ τὸ συμπτυχθὲν πρὸς Βορρᾶν συγκρότημα, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν ἑνὸς συμμορίτου. Τὸ Τάγμα ἔσχε 1 νεκρὸν καὶ 1 τραυματίαν ὁπλίτας, τὸ δὲ προσωπικὸν τῆς ἁμαξοστοιχίας 1 νεκρὸν καὶ 2 τραυματίας. Ἕτερον συγκρότημα τοῦ αὐτοῦ ἀρχηγείου ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς ἰδίας ἡμέρας κατὰ τοῦ παρὰ τὸν Λαχανᾶν χωρίου Εὐαγγελιστρίας, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀφῆρεσε ἱματισμὸν καὶ τρόφιμα. Τμήματα τοῦ 562 Τάγματος ἐλθόντα εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν, ἐξώντωσαν ἕνα ἐξ αὐτῶν. Εἷς ὁπλίτης ἐφονεύθη. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐφονεύθησαν εἰς τὴν περιοχὴν Ναούσης ἀνατιναχθέντος ὑπὸ νάρκης τοῦ ἐφ' οὗ ἐπέβαινον αὐτοκινήτου ὁ Ταγματάρχης Μάρκογλου Χρῆστος καὶ ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπίατρος Ζβὲς Ἀρίσταρχος ἀμφότεροι τοῦ 519 Τάγματος, ὡς καὶ οἱ ἔφεδροι Ἀνθυπολοχαγοὶ τῆς ΜΑΥ Σκύδρας Δούμτσης Μαργαρίτης καὶ τῆς ΜΑΥ Ριζοῦ Κοκίδης Ἰωάννης.

Τὰς πρωϊνὰς ὥρας τῆς 29ης Ὀκτωβρίου ἀπήχθησαν ὑπὸ συμμοριτῶν τοῦ Ἀρχηγείου Βερμίου, εἰς τὴν περιοχὴν Ναούσης πεντήκοντα ξυλοκόποι μετὰ τῶν ὑποζυγίων των. Περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας προσεβλήθη ὑπὸ ἰσχυρᾶς δυνάμεως τοῦ Ἀρχηγείου Νιγρίτης φάλαγξ δέκα πέντε ἰδιωτικῶν αὐτοκινήτων κινουμένη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Θεσσαλονίκης—Καβάλας. Ἡ προσβολὴ ἐγένετο περὶ τὰ δέκα χιλιόμετρα δυτικῶς τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ, ἔνθα ὑπῆρχε

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.

φυλάκιον Χωροφυλακῆς. Οἱ ἄνδρες τοῦ φυλακίου ἀντέδρασαν εἰς τὴν συμμοριακὴν ἐνέργειαν προσπαθήσαντες νὰ προστατεύσωσι τοὺς ἐπιβάτας τῶν αὐτοκινήτων. Ἀφιχθεῖσαι ἐνισχύσεις ἀπώθησαν τοὺς συμμορίτας συμπτυχθέντας πρὸς τὰ Κερδύλλια (1). Αἱ σημειωθεῖσαι ἀπώλειαι ἦσαν 6 τραυματίαι καὶ 2 ἀγνοούμενοι χωροφύλακες. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων τῶν ὀχημάτων τῆς φάλαγγος ἐφονεύθη ὁ ὑπολοχαγὸς Βαλσαμάκης τοῦ 620 Τάγματος καὶ ἐτραυματίσθησαν 5 ἰδιῶται. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 5 νεκρούς. Συγκρότημα τοῦ Ἀρχηγείου Κρουσίων–Μπέλες ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας κατὰ τοῦ ἀνατολικῶς Ἀξιοῦ ποταμοῦ παραμεθορίου χωρίου Ἐρεσελὶ περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα ἀνατολικῶς Εὐζώνων (2), προβὰν εἰς διαρπαγὰς τροφίμων καὶ ἱματισμοῦ. Πρὸ τῆς ἀποχωρήσεώς των οἱ συμμορῖται ἔθεσαν πῦρ εἰς ἓξ οἰκίας, ἐξετέλεσαν μίαν γυναῖκα καὶ ἐτραυμάτισαν ἑτέραν. Σπεύσαντα τμήματα τοῦ 568 Τάγματος, κατεδίωξαν τοὺς συμπτυχθέντας πρὸς τὴν μεθόριον συμμορίτας, οἵτινες πιεσθέντες ἰσχυρῶς κατέφυγον εἰς Γιουγκοσλαυΐαν. Στρατιωτικὸν τμῆμα κινηθὲν κατὰ μῆκος τῶν συνόρων, ἐβλήθη ἐκ τοῦ ξένου ἐδάφους.

90. Τὴν νύκτα τῆς 5ης Νοεμβρίου ἰσχυρὰ συμμορία ἐλεηλάτησε τὸ βορειοανατολικῶς Ναούσης καὶ παρὰ τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν χωρίον Ἐπισκοπὴν (2) καὶ ἀπήγαγε τεσσαράκοντα τρεῖς ἄνδρας καὶ τέσσαρας γυναίκας. Τὴν αὐτὴν νύκτα τὰ συγκροτήματα Ἀμπελᾶ καὶ Παπαγεωργίου, τοῦ Ἀρχηγείου Χολομόντα, ἐπέδραμον κατὰ τῶν χωρίων τῆς βορείου Χαλκιδικῆς Ἀδὰμ καὶ Νέας Ἀπολλωνίας (3). Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς τὸ τμῆμα ΜΑΥ τοῦ Ἀδὰμ ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ ἕνα τραυματίαν. Εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον ἐκάησαν πέντε οἰκίαι. Εἰς τὴν Νέαν Ἀπολλωνίαν ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης.

Αὐτοκίνητον τοῦ 553 Τάγματος ἐνέπεσε τὴν 6ην Νοεμβρίου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν, βορειοδυτικῶς Δράμας. Ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης καὶ ἕτερος ἐτραυματίσθη.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις εἰσελθοῦσα τὴν 7ην Νοεμβρίου εἰς τὸ ἀνατολικῶς Ἀριδαίας χωρίον Ἐξαπλάτανον (2) κατέκαυσε τεσσαρακοντάδα οἰκιῶν.

Ἑτέρα συμμορία εἰσελθοῦσα τὴν νύκτα τῆς 8ης Νοεμβρίου εἰς τὸ παρὰ τὸν Ἕβρον ποταμόν, ἀνατολικῶς Διδυμοτείχου χωρίου Πετράδες (4) προέβη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Προέδρου τῆς κοινότητος καὶ ἑνὸς χωρικοῦ.

Δύναμις τριῶν λόχων τοῦ Ἀρχηγείου Πάϊκου–Καϊμακτσαλάν, ἀπασχολήσασα διὰ πυρῶν ἀπὸ 0500 τῆς 9ης Νοεμβρίου τὸ νοτιοδυτικῶς Ἀριδαίας (5) χωρίον Πολυκάρπην, ἐπετέθη κατὰ τῆς Ἀψάλου. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες τελικῶς ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ σταθμεύοντος λόχου τοῦ 514 Τάγματος καὶ τοῦ τμήματος ΜΑΥ τοῦ χωρίου, συνεπτύχθησαν κατευθυνθέντες πρὸς τὰ βορειοδυτικῶς ὑψηλότερα σημεῖα τοῦ Καϊμακτσαλάν. Ἅμα τῇ ἡμέρᾳ προσεβλήθησαν ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας. Εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς ἀνευρέθησαν τὰ πτώματα 8 συμμοριτῶν, 1 συμμορίτης συνελήφθη κα 12 παρεδόθησαν. Ὁ λόχος ἔσχεν 1 τραυματίαν καὶ 1 ἀγνοούμενον ἀμφοτέρους ὁπλίτας. Ἐκ τοῦ τμήματος ΜΑΥ 1 ἐφονεύθη καὶ 1 ἐτραυματίσθη. Περὶ τὸ μεσονύκτιον προσεβλήθη εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν τὸ χωρίον Ξιφώνεια, ἔνθα ἐνεπρήσθησαν τέσσαρες οἰκίαι καὶ διηρπάγησαν τρόφιμα. Σπεύσαντα τμήματα τοῦ 516 Τάγματος ἐξεδίωξαν τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ἐγκατέλειψαν τὰ διαρπαγέντα καὶ ἕνα νεκρόν.

Ἰσχυρὰ συμμορία τοῦ Ἀρχηγείου Κρουσίων ἐπέδραμε τὴν ἰδίαν νύκτα κατὰ τοῦ χωρίου Χειμάρρου δυτικῶς τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ (5). Παρὰ τὴν

(1) Σχεδιάγραμμα 4
(2) Σχεδιάγραμμα 4
(3) Σχεδιάγραμμα 6
(4) Σχεδιάγραμμα 2
(5) Σχεδιάγραμμα 4

προβληθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ τμήματος ΜΑΥ ἀντίστασιν, συμμοριακὴ ὁμὰς διήρπασε τρόφιμα ἐκ τῶν κατοικούντων τὰς παρυφὰς τοῦ χωρίου. Σπεύσας λόχος τοῦ 563 Τάγματος ἐξεδίωξε τοὺς συμμορίτας, συμπτυχθέντας πρὸς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων.

Τὴν 10ην Νοεμβρίου ἐφονεύθη ὑπὸ συμμοριτῶν ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς Πεζικοῦ τοῦ 622 Τάγματος Ἀσφαλείας Γραμμῶν Συγκοινωνιῶν Καριμαλῆς Ἰωάννης.

Συμμοριακὴ δύναμις ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 12ης Νοεμβρίου κατὰ τοῦ χωρίου Σωχοῦ τῆς περιοχῆς Λαγκαδᾶ (1). Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν μετὰ τοῦ ἐκεῖ τμήματος Χωροφυλακῆς, ἐτραυματίσθησαν πέντε χωροφύλακες καὶ ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης.

Τὴν νύκτα τῆς 15ης Νοεμβρίου δύναμις 150 περίπου συμμοριτῶν τοῦ Ἀρχηγείου Κρουσίων, ἀπασχολήσασα διὰ πυρῶν τὴν εἰς Μικρόβρυσην ἀνατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης (1) ἕδραν τοῦ 569 Τάγματος, ἐπετέθη κατὰ τοῦ σταθμεύοντος εἰς τὴν ἰδίαν περιοχὴν παρὰ τὸ χωρίον Σούρμενα λόχου τῆς αὐτῆς μονάδος. Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς, τῶν συμμοριτῶν ἐξαναγκασθέντων ν' ἀποσυρθῶσι πρὸς Μπέλες. Ἀνευρέθη τὸ πτῶμα ἑνὸς συμμορίτου.

Πολυμελὴς συμμορία ἐπέδραμε τὰς πρωϊνὰς ὥρας τῆς 16ης Νοεμβρίου κατὰ τοῦ χωρίου Ἐξαπλατάνου Ἀριδαίας (2) καὶ διήρπασε ποσότητα τροφίμων. Καταδιωχθεῖσα ἐγκαίρως ὑπὸ τμημάτων τοῦ 516 Τάγματος, ἐγκατέλειψε τὰ διαρπαγέντα μετὰ τριῶν πτωμάτων συμμοριτῶν. Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐτραυματίσθη εἷς ὁπλίτης.

Συμμοριακὴ ὁμὰς προσέβαλε τὴν 19ην Νοεμβρίου βορείως Παρανεστίου (3) στρατιωτικὸν φυλάκιον. Ἐνισχύσεις ἀποσταλεῖσαι ὑπὸ τοῦ 552 Τάγματος ἀπώθησαν τοὺς συμμορίτας, ἐκ τῶν ὁποίων εἷς συνελήφθη. Ἐκ τῆς φρουρᾶς τοῦ φυλακίου ἐτραυματίσθησαν τρεῖς ὁπλῖται.

Τὰ ὑπὸ τοὺς Τάκην καὶ Ἀνανίαν συμμοριακὰ συγκροτήματα τοῦ Ἀρχηγείου Σερρῶν ἐπέδραμον τὴν νύκτα τῆς 19ης Νοεμβρίου καὶ τῶν βορειοδυτικῶς Σερρῶν χωρίων Γεφυροῦδι, Νέας Τυρολόης καὶ Σκοτούσης (2). Ἀποσταλεῖσαι ἐκ Σερρῶν καὶ Σιδηροκάστρου ἐνισχύσεις ἐκ τμημάτων τοῦ 562 καὶ 563 Ταγμάτων, ἀφοῦ ἀνέτρεψαν συναντηθείσας ἐπὶ τοῦ δρομολογίου των ἀντιστάσεις, προέβησαν εἰς τὴν καταδίωξιν τῶν συγκροτημάτων. Κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς Σκοτούσης ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ συνελήφθησαν εἷς συμμορίτης καὶ μία συμμορίτισσα. Ἕτερος συμμορίτης παρεδόθη. Κατὰ τὴν παραμονήν των εἰς τὴν Σκοτοῦσαν τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα κατέκαυσαν τὸ κτίριον τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ καὶ ἀνετίναξαν τμῆμα σιδηροδρομικῆς γεφύρας. Ἀπήγαγον δὲ 8 ἄνδρας καὶ 10 γυναῖκας ἐκ Σκοτούσης καὶ 4 ἄνδρας ἐκ Νέας Τυρολόης πρὸς βιαίαν στράτευσιν.

Τὴν ἑπομένην, συμμορία ὁρμηθεῖσα ἐκ Καϊμακτσαλὰν εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλησίον τῆς Ἐδέσσης χωρίον Ἄγρα (2) καὶ προέβη εἰς διαρπαγὰς τροφίμων καὶ ζώων. Ἀποχωρήσασα ἀπήγαγε δέκα ἄνδρας καὶ μίαν γυναῖκα. Εἷς συμμορίτης παρεδόθη.

Ἰσχυρὰ συμμορία ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 22ας Νοεμβρίου κατὰ τοῦ χωρίου Ξεριᾶ (3) τῆς περιοχῆς Λεκάνης. Οἱ ὀλίγοι ἄνδρες τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς κατέφυγον εἰς γειτονικὸν χωρίον. Τμῆμα τοῦ 552 Τάγματος κατεδίωξε τοὺς συμμορίτας, διαρρεύσαντας πρὸς Βορρᾶν. Ἐτραυματίσθη εἷς ὁπλίτης καὶ παρεδόθησαν δύο συμμορῖται.

(1) Σχεδιάγραμμα 4
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.

Φάλαγξ τεθωρακισμένων συνοδεύουσα τὸν Διοικητὴν τῆς VII Μεραρχίας καὶ κινουμένη τὴν 23ην Νοεμβρίου ἀπὸ Σουφλίου πρὸς Ἀλεξανδρούπολιν, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν ἐγκατασταθεῖσαν βορείως Φερρῶν (1). Τμῆμα Χωροφυλακῆς σπεῦσαν εἰς ἐνίσχυσιν, ἐνέπεσεν καὶ τοῦτο εἰς ἑτέραν ἐνέδραν ἐγκατασταθεῖσαν παρὰ τὸ χωρίον Μεγάλην Καβησσὸν καὶ ἔσχε δύο νεκρούς. Ἡ φάλαγξ τεθωρακισμένων διασκορπίσασα διὰ πυρῶν τοὺς συμμορίτας τῆς πρώτης ἐνέδρας, συνέχισεν ἀπροσκόπτως τὴν κίνησίν της.

Συμμορῖται ἐπιδραμόντες τὴν 24ην Νοεμβρίου εἰς λιγνιτωρυχεῖα τῆς περιοχῆς Σερρῶν, ἀπήγαγον 121 ἐργάτας πρὸς βιαίαν στράτευσιν. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐπέδραμε κατὰ τοῦ βορειοανατολικῶς Δράμας χωρίου Ψηλῆς Ράχης (2) τὸ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Εὐφραιμίδην συγκρότημα ἐξ 130–150 συμμοριτῶν. Παραμεῖναν ἐντὸς τοῦ χωρίου μέχρι τοῦ μεσονυκτίου, προέβη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἑνὸς χωρικοῦ, τὸν ἐμπρησμὸν τεσσάρων οἰκιῶν καὶ εἰς διαρπαγὰς τροφίμων καὶ σφαγίων. Τὸ συγκρότημα ἀπεχώρησε πρὸς Βορρᾶν μετὰ τριῶν ἁπαχθέντων ἀνδρῶν. Τμήματα τοῦ 552 Τάγματος, Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ κινηθέντα ἐγκαίρως πρὸς ἀποκοπὴν τοῦ ἀκολουθουμένου ὑπὸ τοῦ συγκροτήματος δρομολογίου, συνεπλάκησαν τὴν 26ην καὶ τὴν 27ην Νοεμβρίου μετ' αὐτοῦ, προσβληθέντος ὑπὸ πυροβολικοῦ καὶ μαχητικῶν ἀεροπλάνων. Τελικῶς τὸ συγκρότημα κατετμήθη εἰς μικροομάδας αἵτινες διέρρευσαν τὴν νύκτα τῆς 27ης πρὸς τὴν Κεντρικὴν Ροδόπην. Κατὰ τὰς συμπλοκὰς τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον 2 νεκροὺς καὶ 4 τραυματίας ὁπλίτας καὶ 1 τραυματίαν ΜΑΥ. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν 6 καὶ 4 παρεδόθησαν.

Τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα Λιακοπούλου, ἀνῆκον εἰς τὸ Ἀρχηγεῖον Πιερίων —Ὀλύμπου, ἐπετέθη περὶ τὴν ἑσπέραν τῆς 26ης Νοεμβρίου κατὰ τοῦ σταθμεύοντος παρὰ τὴν Σφηκιὰν τῶν δυτικῶν κρασπέδων τῶν Πιερίων (3) λόχου Χωροφυλακῆς. Οἱ συμμορῖται συγκρατηθέντες προσεβλήθησαν καὶ ὑπὸ ἀφιχθέντος ἐγκαίρως ἑτέρου λόχου, ὁπότε ἐξηναγκάσθησαν περὶ τὴν 0100 τῆς ἑπομένης ν' ἀποχωρήσωσιν, ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρὸν καὶ τέσσαρας συλληφθέντας. Ἐκ τῶν λόχων ἐφονεύθη εἷς καὶ ἐτραυματίσθησαν δύο χωροφύλακες.

Πολυμελὴς συμμορία ὁρμηθεῖσα ἐκ τοῦ Πάϊκου ὄρους ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 28ης Νοεμβρίου κατὰ τοῦ νοτιοανατολικῶς Ἐδέσσης χωρίου Καλύβια (4) καὶ διαρπάσασα διάφορα εἴδη τροφίμων ἀπεχώρησε. Κατὰ τὴν πρὸς Βορρᾶν κίνησίν της ἐνέπεσε εἰς ἐνέδραν τοῦ 516 Τάγματος παρὰ τὸ ἀνατολικῶς Ἀριδαίας χωρίον Ἐξαπλάτανον. Ἐφονεύθη εἷς καὶ συνελήφθησαν τρεῖς συμμορῖται.

Συμμοριακὸν συγκρότημα τοῦ Ἀρχηγείου Σερρῶν εἰσῆλθε τὴν νύκτα τῆς 29ης Νοεμβρίου εἰς τὸ νοτιοανατολικῶς Σερρῶν χωρίον Νέον Σκοπὸν (4): Ἀφοῦ ἔθεσε πῦρ εἰς τὸ κτίριον τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, διήρπασε ποσότητα τροφίμων καὶ ἐξετέλεσεν 1 ἄνδρα καὶ 1 γυναῖκα, ἀπήγαγεν 6 ἄνδρας καὶ 2 γυναῖκας, κατευθυνθὲν πρὸς τὸ Μενοίκιον ὄρος. Τμήματα τοῦ 562 Τάγματος μετὰ στοιχείου τεθωρακισμένων κινηθέντα ἐκ Σερρῶν ἦχθησαν ταχέως ἐπὶ τοῦ ἀκολουθουμένου ὑπὸ τοῦ συγκροτήματος δρομολογίου. Ἐπιτεθέντα δὲ κατ' αὐτοῦ ἐπέτυχον τὴν ἐξόντωσιν 3 συμμοριτῶν τὴν σύλληψιν ἑτέρων 19 καὶ 3 συμμοριτισσῶν. Οἱ ἁπαχθέντες ἐκ Νέου Σκοποῦ ἀπηλευθερώθησαν.

Ὁμὰς συμμοριτῶν εἰσελθοῦσα τὴν νύκτα τῆς 30ῆς Νοεμβρίου εἰς τὸ χωρίον

(1) Σχεδιάγραμμα 2.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 5.
(4) Σχεδιάγραμμα 4.

Ἐπισκοπὴν Ναούσης (1), ἀπήγαγε πέντε ἄνδρας ΜΑΥ καὶ ἕνδεκα ἑτέρους χωρικούς. Ἐνεργηθεῖσα ὑπὸ πολυμελοῦς συμμορίας τὴν αὐτὴν νύκτα ἐπιδρομὴ κατὰ τοῦ χωρίου Ροδολείβους Παγγαίου (2) ἀπέτυχεν ἀποκρουσθεῖσα. Ἡ συμμορία ἀπεχώρησεν ἐγκαταλείψασα δύο νεκροὺς καὶ ἕνα συλληφθέντα συμμορίτας.

91. Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη τὴν ἑσπέραν τῆς 1ης Δεκεμβρίου κατὰ λόχου τοῦ 562 Τάγματος, σταθμεύοντος παρὰ τὸ ἀνατολικῶς Σερρῶν χωρίον Ἐμμανουὴλ Παππᾶ (1). Ἀποσταλέντες ἐκ Σερρῶν οὐλαμὸς πυροβολικοῦ καὶ τοιοῦτος τεθωρακισμένων ἔβαλον κατὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἀπὸ τῆς 2130 ἤρχισαν συμπτυσσόμενοι, ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ σκότους, πρὸς Μενοίκιον ὄρος. Ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ παρεδόθησαν ἕτεροι εἴκοσι δύο.

Τὴν 2αν Δεκεμβρίου συμμορῖται ἀπασχολήσαντες διὰ πυρῶν ἐπὶ τοῦ Ἀγκίστρου ὄρους λόχον τοῦ 563 Τάγματος καὶ τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια τοῦ Σιδηροκάστρου, ἀφῆρεσαν ἐκ τοῦ βορείως τῆς πόλεως ταύτης χωρίου Σχιστολίθου (3) περὶ τὰ 500 πρόβατα. Παρεδόθησαν δύο συμμορῖται.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 2ας Δεκεμβρίου κατὰ τοῦ νοτιοανατολικῶς Κομοτινῆς χωρίου Ἀρριανὰ (4). Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς ὑπὸ τμήματος τοῦ 558 Τάγματος ἀπεχώρησαν. Ἐκ τούτων ἓξ παρεδόθησαν. Κατὰ τὴν κίνησιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Τάγματος μετὰ ἐνισχύσεων πρὸς τὸ αὐτὸ χωρίον, τὸ αὐτοκίνητον ἐφ' οὗ ἐπέβαινεν οὗτος προσέκρουσεν ἐπὶ νάρκης καὶ ἀνετινάχθη μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν τοῦ Ταγματάρχου καὶ τεσσάρων ὁπλιτῶν.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 3ης Δεκεμβρίου κατὰ τοῦ βορειοανατολικῶς Ναούσης χωρίου Μαρίνας (3). Κινηθέντα ἐκ Βερροίας καὶ Ναούσης τμήματα τῶν 592 καὶ 513 Ταγμάτων καὶ τοιαῦτα ἐξ Ἐδέσσης τῆς 32ας Ταξιαρχίας, ἐξηνάγκασαν τοὺς συμμορίτας ν' ἀποχωρήσωσι περὶ τὴν 0300 τῆς ἑπομένης. Ἐκ τῶν κατοίκων ἐφονεύθη μία γυνή, ἓξ δὲ ἄνδρες ἠκολούθησαν οἰκειοθελῶς τοὺς συμμορίτας. Ὑπὸ τῶν τελευταίων ἐνεπρήσθησαν δεκαπέντε οἰκίαι. Ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ τέσσαρες παρεδόθησαν.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ἀπασχολῆσαν τὴν νύκτα τῆς 6ης Δεκεμβρίου τὰ χωρία Μαρίναν καὶ Πετριὰν εἰσῆλθεν εἰς τὸ χωρίον Ριζό. Οἱ συμμορῖται ἐπιδοθέντες εἰς ἁρπαγὰς τροφίμων καὶ ἱματισμοῦ, ἀπεχώρησαν, ἀπαγαγόντες τρεῖς ἄνδρας ΜΑΥ καὶ τέσσαρας ἐκ τῶν κατοίκων. Κινηθὲν ἐκ τοῦ λόχου Σκύδρας τμῆμα μετὰ στοιχείου τεθωρακισμένων πρὸς καταδίωξιν, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν καὶ ἔσχε τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας. Ἓν τεθωρακισμένον ὄχημα βληθὲν ὑπὸ ἀντιαρματικοῦ ἐκτοξευτοῦ ὑπέστη ζημίας.

Συγκρότημα δυνάμεως 300 περίπου συμμοριτῶν ἐπέδραμε τὰς πρώτας ὥρας τῆς 9ης Δεκεμβρίου κατὰ τοῦ βορειοανατολικῶς Σερρῶν παραμεθορίου χωρίου Βαθυτόπου (3). Τὸ συγκρότημα συνεκρούσθη ἐκτὸς τοῦ χωρίου ὑπὸ τοῦ τμήματος ΜΑΥ ἀμυνθέντος ἀποτελεσματικῶς. Οἱ συμμορῖται ἅμα τῇ προσεγγίσει τμήματος τοῦ 553 Τάγματος ἀπεχώρησαν ἐσπευσμένως ἐγκαταλείψαντες ἓξ νεκρούς.

Περίπολος τοῦ 622 Τάγματος Ἀσφαλείας Γραμμῶν Συγκοινωνιῶν, ἐνεργοῦσα μετὰ σιδηροδρομικῶν ὑπαλλήλων ἔλεγχον τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς,

(1) Σχεδιάγραμμα 4
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.
(4) Σχεδιάγραμμα 2.

ἐνέπεσε τὴν νύκτα τῆς 10ης Δεκεμβρίου ἀνατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης (1) εἰς παγίδα ὑπονομεύσεως. Ἐκ τῆς ἐπισυμβάσης ἐκρήξεως ἐφονεύθησαν δύο ὁπλῖται καὶ εἷς ἐτραυματίσθη. Ἐφονεύθη ἐπίσης εἷς σιδηροδρομικὸς καὶ κατεστράφη τμῆμα τῆς γραμμῆς.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπέδραμε περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 10ης Δεκεμβρίου κατὰ τοῦ βορειοδυτικῶς Ἀριδαίας χωρίου Σωσσάνδρας (1). Οἱ συμμορῖται θέσαντες πῦρ εἰς ὀκτὼ οἰκίας, ἀπεχώρησαν τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης, ἀπάγοντες τέσσαρας χωρικοὺς καὶ συναποκομίζοντες ἱκανὸν ἀριθμὸν αἰγοπροβάτων. Ἐξελθόντα πρὸς καταδίωξιν τμήματα τοῦ 516 Τάγματος μετὰ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων καὶ ΜΑΔ, συνεπλάκησαν μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐξοντώσαντα δύο καὶ συλλαβόντα ἑτέρους ἓξ. Περισυνελέγη ὁπλισμός.

Ἑκατονταμελὲς συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 12ης Δεκεμβρίου κατὰ τῶν νοτιοδυτικῶς Σερρῶν χωρίων Στρυμονικοῦ, Καλοκάστρου καὶ Λειβαδοχωρίου (1). Ἀποσταλεῖσαι ὑπὸ τῆς 35ης Ταξιαρχίας ἐκ Σερρῶν ἐνισχύσεις, δὲν προέλαβον τοὺς συμμορίτας, ἀποχωρήσαντας ἀπὸ τῆς 2300 πρὸς Κρούσια, ἀφοῦ ἐλεηλάτησαν καταστήματα καὶ οἰκίας. Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς μετὰ τῶν ὁμάδων ΜΑΥ τῶν χωρίων, αἱ τελευταῖαι ἔσχον δύο νεκροὺς καὶ τρεῖς τραυματίας. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν δύο.

Συμμοριακὸς λόχος προσέβαλε τὴν ἑσπέραν τῆς 15ης Δεκεμβρίου τὸν σταθμεύοντα παρὰ τὸ χωρίον Ἐμμανουὴλ Παππᾶ (1) τῆς περιοχῆς Σερρῶν λόχον τοῦ 562 Τάγματος. Μετὰ δίωρον ἀγῶνα οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα συλληφθέντα. Ἑτέρα συμμοριακὴ δύναμις ἀπασχολήσασα τὴν αὐτὴν νύκτα διὰ πυρῶν τὴν Νιγρίταν (1) ἐπετέθη κατὰ τοῦ πλησίον ταύτης χωρίου Τερπνῆς. Οἱ συμμορῖται προσβληθέντες ἐπιτυχῶς ὑπὸ τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΔ, συνεπτύχθησαν πρὸς Νοτιοδυσμάς. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη 1 Ὑπενωμοτάρχης καὶ ἐτραυματίσθησαν 2 χωροφύλακες, 5 ἄνδρες ΜΑΔ καὶ 1 ΜΑΥ. Εἰς Τερπνὴν κατεκάησαν 3 οἰκίαι καὶ ἀπήχθησαν 5 χωρικοί. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 1 ἐφονεύθη, 1 συνελήφθη καὶ 1 παρεδόθη.

Πολυμελὴς συμμορία προσέβαλε τὴν νύκτα τῆς 17ης Δεκεμβρίου τὸ βορειοδυτικῶς Σταυρουπόλεως χωρίον Δαφνῶνα (2), ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, ἅτινα ἔσχον ἀνὰ ἕνα τραυματίαν.

Τὴν 20ὴν Δεκεμβρίου προσεβλήθη παρὰ τὸ χωρίον Ἀσπρόβαλτα (3) πλησίον τοῦ Στρυμονικοῦ κόλπου, φάλαγξ ἰδιωτικῶν αὐτοκινήτων. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων τέσσαρες ἐφονεύθησαν καὶ ἕνδεκα ἐτραυματίσθησαν.

Ναρκαλιευτικὸν ὄχημα κινούμενον τὴν 22αν Δεκεμβρίου ἐπὶ τῆς ἀπὸ Ἐδέσσης πρὸς Ἀριδαίαν ὁδοῦ (3) ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐξωντώθησαν 4 συμμορῖται. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων τοῦ ὀχήματος ὁπλιτῶν 1 ἐφονεύθη, 2 ἐτραυματίσθησαν καὶ 2 ἀπήχθησαν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν.

Συμμοριακὴ δύναμις τάγματος τοῦ Ἀρχηγείου Σερρῶν ἐπέδραμε περὶ τὰς ἑσπερινὰς ὥρας τῆς 22ας Δεκεμβρίου κατὰ τῶν εὑρισκομένων νοτιοδυτικῶς Δράμας κατῳκημένων τόπων Νέας Ζίχνης, Νέας Πέτρας καὶ Δήμητρας (2). Λόγῳ τῆς προβληθείσης ἀντιστάσεως ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τμήματος ΜΑΥ Νέας Ζίχνης, οἱ συμμορῖται δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εἰσχωρήσωσιν εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ἀλλ' ἀφῆρεσαν ἀπὸ ἀκραίας οἰκίας τρόφιμα καὶ

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 4

ἀπήγαγον δέκα τέσσαρας ἐκ τῶν κατοίκων. Ἐκ Δήμητρας ἀφήρεσαν ποσότητα τροφίμων. Εἰς Νέαν Πέτραν ἀπεκρούσθησαν ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ τμήματος ΜΑΥ τοῦ χωρίου. Οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν περὶ τὴν 2300 ἀφοῦ κατέκαυσαν τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Γαζώρου. Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς οὗτοι ἔσχον τέσσαρας νεκρούς. Ἐκ τῶν ἀμυνθέντων τῆς Νέας Ζίχνης τμημάτων ἐφονεύθησαν δύο χωροφύλακες. Ἕτεροι τρεῖς χωροφύλακες καὶ δύο ἰδιῶται ἐτραυματίσθησαν. Συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπετέθη τὴν 25ην Δεκεμβρίου κατὰ σταθμευούσης βορειοανατολικῶς Ξάνθης εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Καρὰ Ὀγλὰν(1) διμοιρίας τοῦ 555 Τάγματος. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες συνεπτύχθησαν πρὸς Βορρᾶν. Ἡ διμοιρία ἔσχε τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας. Ἀπὸ 2000 μέχρι 2400 τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἀπησχολήθη διὰ πυρῶν ἀνεπιτυχῶς τὸ στρατόπεδον Σιδηροκάστρου. Λόχος τοῦ 563 Τάγματος κινηθεὶς ἐγκαίρως συνεπλάκη μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐξοντώσας ἑπτὰ ἐξ αὐτῶν.

Τὴν ἑπομένην νύκτα συμμοριακὴ ὁμὰς παρηνώχλησεν ἀνεπιτυχῶς, ἐπίσης διὰ πυρῶν ἐπὶ ἡμίωρον, τὸν σταθμεύοντα εἰς Σέρρας 813 μικτὸν λόχον Μεταφορῶν.

Τὸ ὑπὸ τὸν Εὐφραιμίδην τάγμα τοῦ Ἀρχηγείου Δράμας ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 28ης Δεκεμβρίου κατὰ τοῦ βορείως Κάτω Νευροκοπίου παραμεθορίου χωρίου Λευκογείων. Ὁ ἐκεῖ σταθμεύων λόχος τοῦ 553 Τάγματος μετὰ τμήματος ΜΑΥ, προβαλόντες ἰσχυρὰν ἀντίστασιν, ἐξηνάγκασαν τοὺς συμμορίτας νὰ συμπτυχθῶσι περὶ τὸ μεσονύκτιον πρὸς Βορρᾶν. Ἐπὶ τόπου ἀνευρέθησαν πέντε πτώματα συμμοριτῶν. Ἐκ τῶν κατοίκων ἐφονεύθη μία κορασὶς καὶ ἐτραυματίσθησαν δύο χωρικοί. Τμήματα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος, ἐξελθόντα πρὸς καταδίωξιν, συνεπλάκησαν τὴν ἑπομένην μετὰ τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὴν μεθόριον, μὲ ἄγνωστα ἀποτελέσματα.

Ἰσχυρὸν συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 29ης Δεκεμβρίου κατὰ τῶν ἀνατολικῶς Ναούσης χωρίων Γιάννισας (2) καὶ Μονόσπιτα καὶ τοῦ βορείως Βερροίας Τουρκοχωρίου. Οἱ συμμορῖται εἰσελθόντες εἰς Γιάννισαν ἔθεσαν πῦρ εἰς εἰκοσάδα οἰκιῶν. Διήρπασαν σιτηρά, σφάγια, ρουχισμὸν καὶ ἀπήγαγον περὶ τοὺς πεντήκοντα ἄρρενας πρὸς βιαίαν στράτευσιν. Εἰς Μονόσπιτα καὶ Τουρκοχῶρι ἐνέπρησαν οἰκίας τινάς. Κινηθέντες ἐκ Ναούσης καὶ Βερροίας δύο λόχοι πρὸς Γιάννισαν, καθηλώθησαν ὑπὸ δραστικῶν πυρῶν συμμοριακῶν ἐνεδρῶν. Τῇ ἐπεμβάσει καὶ τρίτου λόχου ἐπετεύχθη ἡ ἀπώθησις τῶν συμμοριτῶν, ἐξ ὧν δύο συνελήφθησαν. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον τρεῖς ὁπλίτας νεκρούς, καὶ δέκα ὁπλίτας τραυματίας.

Δύο στρατιωτικὰ αὐτοκίνητα κινούμενα τὴν 30ὴν Δεκεμβρίου ἐπὶ τῆς ἀπὸ Κιλκὶς πρὸς Δοϊράνην ὁδοῦ, προσέκρουσαν ἐπὶ νάρκης. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων ἐτραυματίσθησαν εἷς ἀξιωματικὸς καὶ τέσσαρες ὁπλῖται. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐφονεύθη εἰς συμπλοκὴν μετὰ συμμοριτῶν παρὰ τὸ χωρίον Ἅγιον Γεώργιον βορείως Βερροίας, ὁ ἔφεδρος Ὑπολοχαγὸς τῆς ΜΑΥ Ταμπακόπουλος Ἀλέξανδρος.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις προσέβαλεν περὶ τὴν 2300 τῆς 31ης Δεκεμβρίου τὴν Νιγρίταν (3). Ἐπὶ τῇ προσεγγίσει ἀποσταλεισῶν ἐκ Σερρῶν ἐνισχύσεων οἱ συγκρατηθέντες ἐκτὸς τοῦ κατῳκημένου τόπου συμμορῖται ἀπεσύρθησαν, ἐγκαταλείψαντες δύο νεκρούς. Ἐκ τῶν ἐπιτυχῶς ἀμυνθέντων ἐτραυματίσθησαν εἷς χωροφύλαξ καὶ τρεῖς ἄνδρες ΜΑΥ (4).

(1) Σχεδιάγραμμα 3
(2) Σχεδιάγραμμα 4
(3) Σχεδιάγραμμα 4
(4) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Γ/7—9, Φ. 1160/Δ/29/,Φ. 1173/ΣΤ/51, Φ. 1187/Δ, Φ.1217/Γ/1, Φ. 1221/Α/58/Δ/2, Φ. 1224/Β/2, Φ. 1226/Β/1, Φ.1240/Α/1.

Προσβολαὶ ἀστικῶν καὶ ἡμιαστικῶν κέντρων

92. ΒΕΡΡΟΙΑ. Ἰσχυρὰ ὁμὰς τοῦ συμμοριακοῦ Ἀρχηγείου Βερμίου προσέβαλε διὰ πυρῶν τὴν νύκτα τῆς 9ης Ὀκτωβρίου 1947, τὴν βορείαν παρυφὴν τῆς πόλεως Βερροίας, πρὸς δημιουργίαν ἐντυπώσεως. Στρατιωτικὰ τμήματα καὶ τοιαῦτα ΜΑΥ διεσκόρπισαν τοὺς συμμορίτας. Τὴν νύκτα τῆς 1ης Νοεμβρίου ἐβλήθησαν ἀνεπιτυχῶς τὰ φυλάκια ἀσφαλείας τοῦ ἐργοστασίου ἠλεκτροπαραγωγῆς καὶ τῆς βορείας παρυφῆς τῆς πόλεως (1).

93. ΕΔΕΣΣΑ (2). Κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσβολῆς εὑρίσκοντο εἰς τὴν Ἔδεσσαν αἱ ἑξῆς δυνάμεις: Τὰ Στρατηγεῖα τῶν 32ας καὶ 33ης Ταξιαρχιῶν μετὰ τῶν οἰκείων λόχων στρατηγείου. Τὸ 514 Τάγμα πλῆρες καὶ τὸ 515 τοιοῦτον μεῖον διλοχία. Ὁ 510 λόχος μέσων πολυβόλων μεῖον διμοιρία. Οὐλαμὸς τεθωρακισμένων καὶ οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Ἐκ δὲ τῶν σχηματισμῶν δύο λόχοι μεταφορῶν καὶ δύο συνεργεῖα ἐπισκευῶν. Ἐπὶ πλέον οἱ ἄνδρες τῆς διοικήσεως Χωροφυλακῆς καὶ τμῆμα ἐκ τριάκοντα ἀνδρῶν ΜΑΥ. Εἰς Ἔδεσσαν συνέπεσε νὰ εὑρίσκεται καὶ ὁ Διοικητὴς τῆς ΧΙ Μεραρχίας. Τὴν εὐθύνην ἀσφαλείας τῆς περιοχῆς εἶχεν ἡ 32α Ταξιαρχία. Τὸ μειωμένον 515 Τάγμα εἶχε τὴν εὐθύνην ἀσφαλείας τῆς πόλεως, τμῆμα τῆς ὁποίας ἀνετέθη εἰς τὴν Χωροφυλακήν, ἥτις παρεῖχε καὶ τὰς φρουρὰς ποινικῶν φυλακῶν, ἐργοστασίου ἠλεκτροπαραγωγῆς καὶ ἀστυνομικῶν τμημάτων. Ἐκ τῶν δύο λόχων τοῦ 515 Τάγματος ὁ εἷς ἦτο ἐγκατεστημένος περὶ τὰ 1000 μέτρα βορείως τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Στογιάννοβιτς. Ὁ ἕτερος κατεῖχε θέσεις ἀπὸ τῶν στρατώνων μέχρι καὶ τοῦ ὑψώματος Κερασιά, κειμένου περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα δυτικῶς τῆς πόλεως. Διὰ τὴν ἄμεσον ἀσφάλειαν ἐνεκαθίσταντο τὴν νύκτα φυλάκια καὶ ἐνέδραι εἰς τὰ ὕποπτα σημεῖα τῆς παρυφῆς, δι' ἀνδρῶν τῆς διμοιρίας καταδρομῶν τοῦ Τάγματος καὶ τοιούτων τοῦ λόχου Στρατηγείου τῆς 32ας Ταξιαρχίας καὶ τοῦ τμήματος ΜΑΥ. Λόγῳ τῆς περιωρισμένης του δυνάμεως τὸ Τάγμα δὲν διέθετεν ἐφεδρικὸν τμῆμα, οὐδ' ἐκυκλοφόρει περιπόλους κατὰ τὴν νύκτα. Οἱ χῶροι σταθμεύσεως τῶν μονάδων καὶ τῶν σχηματισμῶν ἐξησφαλίζοντο διὰ τῶν ἰδίων μέσων τῶν τμημάτων τούτων.

Ἡ ἐπιδραμοῦσα κατὰ τῆς Ἐδέσσης κομμουνιστοσυμμοριακὴ δύναμις ἀπετελεῖτο ἐκ τριῶν λόχων τοῦ Ἀρχηγείου Πάϊκου—Καϊμακτσαλάν. Ὁρμηθεῖσα ἐκ τοῦ Καϊμακτσαλὰν ἀφίχθη τὴν νύκτα τῆς 20ῆς Ὀκτωβρίου ἐπὶ τῶν κατερχομένων πρὸς τὴν πόλιν κραspέδων τοῦ ὄρους τούτου, ἐφ' ὧν ἐγκατετάθη ἀμέσως βορείως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς ὁ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Δαμιανὸν λόχος, πρὸς κάλυψιν τῆς συμπτύξεως τοῦ συγκροτήματος. Οἱ ἕτεροι δύο λόχοι ὑπὸ τοὺς ἀρχισυμμορίτας Γαλανὸν καὶ πιθανῶς Τανούρην, διελθόντες τὸν Βόδαν ποταμὸν δυτικῶς τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ, εἰσῆλθον περὶ τὸ μεσονύκτιον κεχωρισμένως εἰς τὴν πόλιν, κατατμηθέντες εἰς ὁμάδας. Ὁ εἷς τῶν λόχων κατηυθύνθη πρὸς τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον, τὰς ποινικὰς φυλακὰς καὶ τὸ ἐργοστάσιον ἠλεκτροφωτισμοῦ. Ὁ ἕτερος κατηυθύνθη ἀνατολικώτερον πρὸς τὴν συνοικίαν ἔνθα ἡ διοίκησις Χωροφυλακῆς καὶ τὰ ἀστυνομικὰ τμήματα. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον συμμοριακὸν τμῆμα ἀφεθὲν εἰς τὴν παρυφὴν τῆς πόλεως, ἤρχισε βάλλον κατ' αὐτῆς ὁμαδικὰ πυρὰ πρὸς πρόκλησιν συγχύσεως. Τμῆμα τοῦ πρώτου λόχου εἰσελθὸν ἐντὸς τοῦ μὴ φρουρουμένου στρατιωτικοῦ νοσοκομείου προέβη

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1240/Α/1.
(2) Σχεδιάγραμμα 31.

Σχεδ. 31 Προσβολὴ τῆς πόλεως Ἐδέσσης (20-21 Ὀκτωβρίου 1947) Φ.Κ.

εἰς πλήρη λεηλασίαν του καὶ ἀκολούθως τὸ ἐνέπρησεν. Οἱ συμμορῖται ἀπῆλθον ἐκ τοῦ νοσοκομείου περὶ τὴν 0100 τῆς 21ης Ὀκτωβρίου συναποκομίσαντες ἅπαν τὸ διαρπαγὲν ὑγειονομικὸν ὑλικὸν καὶ ἀπαγαγόντες τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπίατρον Πετρόπουλον, ἕνα ὁπλίτην νοσοκόμον καὶ τέσσαρας νοσηλευομένους ὁπλίτας. Τοὺς τελευταίους ἀφῆκαν βραδύτερον ἐλευθέρους. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς λεηλασίας τοῦ νοσοκομείου, τμήματα τοῦ αὐτοῦ λόχου ἀπησχόλουν διὰ πυρῶν τὰς φρουρὰς ποινικῶν φυλακῶν, καὶ ἐργοστασίου ἠλεκτροφωτισμοῦ. Ὁ ἕτερος συμμοριακὸς λόχος, οὗτινος τμῆμα προσέβαλε τὸ παρὰ τὸν δημοτικὸν φόρον, βορείως τῆς θέσεως Κιουπρὶ ἐγκατεστημένον στρατιωτικὸν φυλάκιον, εἰσέδυσεν ἐντὸς τῆς πόλεως. Ὁμάδες τούτου προέβησαν εἰς στρατολογίαν καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συζύγου καὶ τῆς θυγατρὸς δασικοῦ ὑπαλλήλου.

Αἱ διοικήσεις τῆς 32ας Ταξιαρχίας καὶ τοῦ 515 Τάγματος, εὐθὺς ὡς ἠκούσθησαν οἱ πρῶτοι πυροβολισμοί, ἐπεκοινώνησαν μετὰ τῶν ἐκτὸς τῆς πόλεως λόχων ἀσφαλείας καὶ τῶν ἐντὸς αὐτῆς σταθμευουσῶν μονάδων. Πληροφορηθεῖσαι δὲ ὅτι παρ' αὐτοῖς ἐπεκράτει ἡσυχία ἀπέδωσαν τοὺς πυροβολισμοὺς εἰς παρεξήγησιν. Ἀποσταλεὶς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν Κιουπρὶ δι' ἀναγνώρισιν ὁ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων, ἐβλήθη ἐκ τῆς βορειοδυτικῆς παρυφῆς τῆς πόλεως. Ἀνταπαντήσας διὰ πυρῶν συνέχισε τὴν πρὸς Κιουπρὶ κίνησιν, ἔνθα ἀφιχθεὶς ἐπληροφορεῖτο τὴν προσβολὴν τοῦ φυλακίου δημοτικοῦ φόρου, ὅπερ εἶχε τρεῖς τραυματίας, ὡς καὶ τὴν τῶν στρατώνων ἥτις καὶ ἐξηκολούθει. Ὁ οὐλαμὸς σπεύσας πρὸς τοὺς στρατῶνας ἤρχισε βάλλων κατὰ τοῦ ἐνεργοῦντος συμμοριακοῦ τμήματος, ὅπερ ἐξηναγκάσθη ν' ἀποσυρθῇ. Περὶ τὴν 0045 τῆς 21ης Ὀκτωβρίου ὁ οὐλαμὸς ἐπέστρεψε, ὁ δὲ οὐλαμαγὸς ἐνημέρωσε τὴν διοίκησιν τῆς Ταξιαρχίας. Ἀλλ' αὕτη συνεχίζουσα, παρὰ τὰ ἀναφερθέντα γεγονότα, τὴν πλάνην της, δὲν ἀντιλαμβάνεται τὴν πραγματικότητα. Ἔχουσα συνεχῶς ὑπ' ὄψει της τὰς ἀναφορὰς τῶν ἐκτὸς τῆς πόλεως τμημάτων περὶ τῆς μὴ προσβολῆς των, ἀδυνατεῖ ν' ἀποδεχθῇ τὴν ἔξωθεν ἐπίθεσιν, συμπεραίνουσα ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐνεργείας προερχομένης ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς πόλεως. Ἐν τούτοις οὐδὲν μέτρον λαμβάνει πρὸς πλήρη διευκρίνησιν τῆς καταστάσεως καὶ τὴν ἐξουδετέρωσιν τῆς τοιαύτης ἐνεργείας. Περὶ τὴν 0115 ἀνεφάνησαν αἱ φλόγες τοῦ καιομένου στρατιωτικοῦ νοσοκομείου, ἀλλ' ἀπεδόθησαν ἀνεξελέγκτως, ὡς ἀνεφέρθη καὶ εἰς τὸν Διοικητὴν τῆς Μεραρχίας, ὅτι προήρχοντο αὗται ἐξ ἀχυρῶνος ἀναφλεγέντος ἐκ πτώσεως βλήματος ὅλμου. Ὅταν ἐγνώσθη ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τοῦ νοσοκομείου καὶ ὅτι προσεβλήθησαν καὶ αἱ ποινικαὶ φυλακαί, τότε καὶ μόνον ἀπεστάλη λόχος τοῦ 514 Τάγματος πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τούτων. Ταὐτοχρόνως διετάχθησαν τὰ ἐκτὸς τῆς πόλεως τμήματα νὰ ἐπιστήσωσι τὴν προσοχὴν των πρὸς ἀπαγόρευσιν διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐξετελέσθη βολὴ πυροβολικοῦ πρὸς τὰς ἀκολουθησομένας ὑπ' αὐτῶν πιθανὰς ὁδεύσεις. Διὰ τὴν προσβολὴν τῶν ἐντὸς τῆς πόλεως συμμοριτῶν, ὡς καὶ τὴν συντριβὴν αὐτῶν κατὰ τὴν ἀποχώρησίν των διὰ τῆς ἀποκοπῆς τῶν ὁδῶν συμπτύξεως αὐτῶν καὶ ἀναλήψεως καταδιώξεως οὐδεμία ἐνέργεια διετάχθη. Αἱ ὑπάρχουσαι δυνάμεις ἦσαν ὑπεραρκεταὶ ὅπως ἐπιφέρωσι σοβαρὸν πλῆγμα κατὰ τῆς ἐπιδραμούσης συμμοριακῆς δυνάμεως. Αὕτη ἐπωφεληθεῖσα τῆς τοιαύτης ἀδρανείας καὶ ἀβουλίας, ἀπῆλθεν ἀνενόχλητος. Τὰ τελευταῖα τμήματα ἐγκατέλειψαν τὴν πόλιν περὶ τὴν 0230 τῆς 21ης Ὀκτωβρίου.

Αἱ ἀπώλειαι ἐκ τῆς συμμοριακῆς ἐπιδρομῆς ἦσαν : 1 Ἀνθυπολοχαγὸς καὶ 4 ὁπλῖται τοῦ 515 Τάγματος τραυματίαι. Ἕτεροι 2 ὁπλῖται τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἀγνοούμενοι, 1 Ἀνθυπίατρος καὶ 1 ὁπλίτης τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου ἀπαχθέντες, 4 χωροφύλακες τραυματίαι. Ἐκ τῶν κατοίκων ἐξετελέσθησαν 2 γυναῖκες καὶ ἀπήχθησαν 14 ἄνδρες καὶ 8 γυναῖκες. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν 5.

Τὴν 16ην Νοεμβρίου ἐγένετο νέα προσπάθεια συμμοριακῆς εἰσβολῆς εἰς Ἐδεσσαν. Δύναμις ἐκ δύο λόχων συμμοριτῶν διεθετόντων βαρέα ὅπλα, ἐπέδραμε περὶ τὴν 0030 κατὰ τῆς πόλεως. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς, συνεκρατήθησαν ἐκτὸς αὐτῆς καὶ ἀπεχώρησαν περὶ τὴν 0500 ἐγκαταλείψαντες 3 νεκρούς (1).

94. ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ (2). Περὶ τὴν 2130 τῆς 24ης Ὀκτωβρίου παρετηρήθησαν ριπτόμεναι πρὸς τὸ περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Γιαννιτσῶν χωρίον Ἀμπελιές, τροχιοδεικτικαὶ βολίδες. Μετ' ὀλίγον ἀφίχθησαν οἱ ἄνδρες τῆς ἐκεῖ ἐνέδρας, οἵτινες ἀνέφερον ὅτι ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐκινεῖτο νοτίως Ἀμπελιῶν. Σχηματισθείσης τῆς βεβαιότητος ὅτι ἐπέκειτο ἐπίθεσις κατὰ τῆς πόλεως διετάχθη συναγερμός, ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου ἀμύνης καὶ ἐκτέλεσις βολῆς ὅλμων ἐπὶ τοῦ δρομολογίου τῶν συμμοριτῶν.

Τὰ ἐντὸς τῆς πόλεως μάχιμα στοιχεῖα ἦσαν μία διμοιρία τυφεκιοφόρων μετὰ ὅλμου 3", ὁ λόχος Στρατηγείου καὶ ἡ διμοιρία προστασίας τῆς 31ης Ταξιαρχίας, ἴλη ἱππικοῦ, στοιχεῖον τεθωρακισμένων καὶ ὁλμαρχία 4.2". Πλέον τούτων οἱ ἄνδρες τῆς ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς καὶ λόχος ΜΑΥ. Ἐντὸς τῆς πόλεως ἐστάθμευον ἐπίσης οἱ σχηματισμοὶ τῆς Ταξιαρχίας ἀποτελούμεναι ἐκ λόχου μεταφορῶν, τοιούτου ὀρεινῶν μεταφορῶν καὶ συνεργείου ἐπισκευῶν. Οὗτοι ἐξησφάλιζον τοὺς χώρους σταθμεύσεως διὰ τῶν ἰδίων των μέσων. Ἐκτὸς τῆς πόλεως μία διμοιρία τυφεκιοφόρων ἦτο κατανεμημένη εἰς ἐνέδρας ἐγκατεστημένας εἰς τὰ πλησίον χωρία Πυλορῦγι, Ἀμπελιὲς καὶ Μυλότοπον.

Περὶ τὴν 2200 ἤρχισαν βαλλόμενοι διὰ μυδραλλίων οἱ στρατῶνες, τὸ κτίριον τῆς Ταξιαρχίας καὶ γενικῶς ἡ πόλις πλὴν τῆς νοτιοδυτικῆς συνοικίας. Τὰ ἐντὸς τοῦ κατῳκημένου τόπου σταθμεύοντα τμήματα καταλαβόντα τὰς προκαθωρισμένας θέσεις ἀμύνης, ἀνταπήντησαν διὰ πυρῶν καὶ ὁ ἀγὼν ἐγενικεύθη. Περὶ τὴν 2330 ὁλόκληρος ἡ περίμετρος τῆς πόλεως, πλὴν τοῦ νοτιοδυτικοῦ τμήματος, ἐβάλλετο δραστικῶς. Μεγαλυτέρα πίεσις ἠσκεῖτο ἐπὶ τῆς βορειοδυτικῆς παρυφῆς, ὁπόθεν καὶ ἡ πρὸς τὸ κέντρον τῆς πόλεως ἄγουσα. Ἐπιτυχὴς βολὴ **τῆς ὁλμαρχίας ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν ἀποφασιστικὴν ἄμυναν τοῦ στρατοῦ, τῆς** Χωροφυλακῆς καὶ τῆς ΜΑΥ, ἐξουδετέρωσε τὴν ἐκ τῆς κατευθύνσεως ταύτης ἀπειλήν. Κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου χρόνον εἰσήρχετο εἰς τὴν πόλιν, ἀποσταλεῖσα ἐκ Χαλκηδόνος ἡ διμοιρία προστασίας τοῦ Στρατηγείου XI Μεραρχίας, συνοδευομένη ὑπὸ στοιχείου τεθωρακισμένων. Τὸ τμῆμα τοῦτο ἐμπλακὲν εἰς τὸν ἀγῶνα, ἀπώθησεν ἰσχυρὰν συμμοριακὴν ὁμάδα κατευθυνομένην εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως.

Περὶ τὸ μεσονύκτιον, ὁπόταν πλέον εἶχεν ἀντιμετωπισθῆ ἀποτελεσματικῶς ἡ ἐπίθεσις, ἡ διοίκησις τῆς Ταξιαρχίας ἀπέβλεψεν εἰς τὴν ἀπόφραξιν τῶν δρομολογίων συμπτύξεως τῶν συμμοριτῶν καὶ τὴν συντριβήν των. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐχρησιμοποίησεν ἐγκρίσει τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ τὸ σταθμεῦον εἰς Παλαιὸν Μυλότοπον, περὶ τὰ ἑπτὰ χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Γιαννιτσῶν 517 Τάγμα, τῆς ἐν ἐφεδρείᾳ 33ης Ταξιαρχίας, ὅπερ κατηύθυνε πρὸς τὰς βορειοδυτικῶς τῆς πόλεως διαβάσεις τοῦ Πάϊκου ὄρους. Ἐνισχυμένον δὲ λόχον τοῦ 512 Τάγματος ἐκίνησεν ἀπὸ Γουμενίσσης πρὸς Νοτιοδυσμάς. Συγχρόνως προώθησε πρὸς Βορρᾶν τὰ τεθωρακισμένα μετὰ τῆς διμοιρίας προστασίας καὶ τοιαύτας τυφεκιοφόρων. Ἡ κίνησις τῶν τμημάτων τούτων ἤρχισε περὶ τὴν 0130 τῆς 25ης Ὀκτωβρίου, ὁπότε εἶχεν ἤδη ἀποσυρθῆ ὁ ὄγκος τῶν συμμοριτῶν.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1041/Α, Φ.1173/ΣΤ/22.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.

Ὁ λόχος τοῦ 512 Τάγματος συνεπλάκη περὶ τὴν 1000 μετὰ τῆς ἐκ δύο διμοιριῶν ὀπισθοφυλακῆς τῶν συμμοριτῶν ἐπὶ τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς τοῦ Πάϊκου, περὶ τὰ δώδεκα χιλιόμετρα βορείως Γιαννιτσῶν. Ταὐτοχρόνως οἱ συμμορῖται προσεβλήθησαν καὶ ἀπὸ ἀέρος μὲ ἄγνωστα ἀποτελέσματα. Τμήματα τοῦ 517 Τάγματος ἐπετέθησαν κατὰ ἑτέρας συμμοριακῆς ὁμάδος, ἥτις διέφυγε διασκορπισθεῖσα. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἕνα νεκρὸν ὁπλίτην. Ἡ καταδίωξις συνεχίσθη μέχρι τῶν ἀπογευματινῶν ὡρῶν, χωρὶς νὰ ἐπιτευχθῇ ἑτέρα ἐπαφὴ μετὰ τῶν συμμοριτῶν.

Ἡ κατὰ τῶν Γιαννιτσῶν συμμοριακὴ ἐνέργεια εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὸν ἐμπρησμὸν τριῶν οἰκιῶν καὶ ἑνὸς ἀλευρομύλου, ὡς καὶ τὴν ἀπαγωγὴν 12 ἀνδρῶν καὶ 7 γυναικῶν. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν 2 νεκροὺς καὶ 1 συλληφθέντα. Τὰ τμήματα ἀμύνης ἔσχον 1 νεκρόν, 1 τραυματίαν καὶ 2 ἀγνοουμένους ὁπλίτας (1).

95. ΚΟΜΟΤΙΝΗ (2). Πληροφορίαι ἔφερον συγκεντρωθὲν ἀπὸ 9ης Νοεμβρίου τὸ ὑπὸ τὸν Νίκον κομμουνιστοσυμμοριακὸν συγκρότημα τοῦ Ἀρχηγείου Ξάνθης, εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Κομοτινῆς παραμεθόριον περιοχὴν τοῦ χωρίου Πόας. Ἐπίσης ἀπὸ 10ης Νοεμβρίου τὴν ἐμφάνισιν τῶν 1ου καὶ 2ου συγκροτημάτων τοῦ Ἀρχηγείου Ροδόπης εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς περιοχὴν Δρύμης. Παραδοθεὶς τὴν 12ην Νοεμβρίου συμμορίτης ἀνέφερεν ὅτι τὸ εἰς ὃ ἀνῆκε συγκρότημα Νίκου ἐπρόκειτο νὰ ἐπιτεθῇ τὴν νύκτα, ἀλλὰ δὲν ἐγνώριζε τὸν στόχον τῆς ἐπιθέσεως. Ἡ πληροφορία αὕτη συνδυασθεῖσα μὲ τὸν χῶρον συγκεντρώσεως τοῦ συγκροτήματος Νίκου, ἔδωκε τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ ἐπίθεσις θὰ κατηυθύνετο μᾶλλον πρὸς τὸ δυτικῶς Κομοτινῆς χωρίον Σώστην. Δι' ὃ καὶ ἐκινήθη περὶ τὴν 2030 πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην στοιχεῖον τεθωρακισμένων μετὰ διμοιρίας.

Ἡ κατὰ τῆς Κομοτινῆς ἐπίθεσις ἐξεδηλώθη περὶ τὴν 2130 τῆς 12ης Νοεμβρίου, ἐν συνδυασμῷ μὲ προσβολὴν τῶν χωρίων Σώστη καὶ Γρατινῆς πρὸς ἀπασχόλησιν τῶν ἐκεῖ εὑρισκομένων στρατιωτικῶν τμημάτων. Ἡ φρουρὰ τῆς πόλεως ἀπετελεῖτο ἐκ τοῦ λόχου διοικήσεως καὶ τοῦ 3ου λόχου σὺν διμοιρίᾳ τοῦ 554 Τάγματος. Ἐκ 2½ διμοιριῶν τοῦ 558 Τάγματος, οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων καὶ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Ἐπὶ πλέον ἡ δύναμις τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ροδόπης καὶ μικρὸν τμῆμα ΜΑΥ. Ἐκ τῶν τμημάτων τούτων ὁ 3ος λόχος μετὰ μέρους τοῦ λόχου διοικήσεως ἦσαν κατανεμημένοι εἰς τὰ περιφερειακῶς τῆς πόλεως ἐγκατεστημένα φυλάκια, ἐκ τῶν ὁποίων κατείχοντο ὑπὸ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς. Ἡ ὑπόλοιπος δύναμις Χωροφυλακῆς καὶ τὸ τμῆμα ΜΑΥ εὑρίσκοντο εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πόλεως. Τὴν ἐφεδρικὴν δύναμιν ἀπετέλουν τρεῖς διμοιρίαι καὶ ὁ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων.

Ἡ ἐπίθεσις ἤρχισε διὰ προσβολῆς τῶν περιφερειακῶν φυλακίων, πλὴν τῶν ἐγκατεστημένων τοιούτων εἰς τὴν νοτίαν παρυφὴν τῆς πόλεως. Οἱ ἄνδρες τῶν φυλακίων ἀντιμετώπισαν ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας, συγκρατήσαντας τὸν ὄγκον αὐτῶν ἔξω τῆς πόλεως. Εἰσχωρήσασαι τρεῖς συμμοριακαὶ ὁμάδες δυνάμεως περίπου διμοιρίας ἑκάστης, ἐξεδιώχθησαν ὑπὸ τμήματος κρούσεως, συγκροτηθέντος ἐκ στοιχείου τεθωρακισμένων καὶ διμοιρίας πεζικοῦ. Ὁ ἀγὼν συνεχίσθη μέχρι τῆς 0300 τῆς 13ης Νοεμβρίου, ὁπότε τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα ἤρχισαν ἀποχωροῦντα, ὑπὸ τὴν κάλυψιν ἐκτελουμένων κατὰ τῶν φυλακίων πυρῶν. Περὶ τὴν 0400 στοιχεῖον τεθωρακισμένων ἐξῆλθε τῆς πόλεως

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1173/ΣΤ/36.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.

πρὸς καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες τὴν πρωΐαν προσεβλήθησαν ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας.

Αἱ κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἀπώλειαι τοῦ στρατοῦ ἦσαν 1 Ἀξιωματικὸς τραυματίας, 1 ὁπλίτης νεκρὸς καὶ 5 ὁπλῖται τραυματίαι. Οἱ συμμορῖται ἔσχον δώδεκα νεκρούς. Δύο συμμορῖται παρεδόθησαν. Ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν ἀνέφερεν ὅτι τῆς ἐπιθέσεως μετέσχον τὰ 3ον καὶ 4ον συγκροτήματα τοῦ Ἀρχηγείου Ἔβρου καὶ τὸ ὑπὸ τὸν Δασκάλου 1ον συγκρότημα τοῦ Ἀρχηγείου Ροδόπης.

Τὴν μεθεπομένην νύκτα τῆς 14ης Νοεμβρίου προσεβλήθη καὶ πάλιν ἡ Κομοτινὴ ὑπὸ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως. Ἡ ἐπίθεσις αὕτη, κατὰ πολὺ ἀσθενεστέρα τῆς προηγουμένης, ἀπεκρούσθη εὐκόλως. Τμήματα τοῦ 555 Τάγματος κινηθέντα ἐκ Ξάνθης, ἀφίχθησαν ἐντὸς τῆς νυκτὸς εἰς Κομοτινὴν καὶ ἀνέλαβον τὴν πρωΐαν καταδίωξιν, χωρὶς ὅμως νὰ συναντήσωσι τοὺς συμπτυχθέντας ταχέως συμμορίτας.

96. ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΝ (1). Τὴν νύκτα τῆς 15ης Νοεμβρίου συμμοριακὰ ὄργανα πυρὸς ἐγκατασταθέντα ἐπὶ τοῦ περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς Σιδηροκάστρου Μαύρου Βράχου, ἤνοιξαν πῦρ κατὰ τῆς πόλεως, ἄνευ ἀποτελέσματος. Αἱ πιθαναὶ θέσεις τῶν συμμοριακῶν ὅπλων ἐβλήθησαν ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ (2).

97. ΣΟΥΦΛΙΟΝ (3). Πληροφορίαι ἔφερον συγκεντρωθεῖσαν ἰσχυρὰν συμμοριακὴν δύναμιν μετὰ 1—2 ὀρειβατικῶν πυροβόλων εἰς τὴν δυτικῶς τοῦ Σουφλίου περιοχήν, μὲ πρόθεσιν νὰ προσβάλουν τὴν πόλιν ταύτην.

Εἰς τὸ Σουφλίον ἐστάθμευε τὸ 551 Τάγμα μὲ τοὺς 3ον καὶ 4ον λόχους σὺν δύο διμοιρίαι, οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ ὁμὰς Μηχανικοῦ. Ἐπίσης ἡ ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς καὶ ἡ ΜΑΥ Σουφλίου.

Τὰ ἀνωτέρω τμήματα εἶχον τὴν ἀκόλουθον γενικὴν διάταξιν, ὡς καθωρίσθη ὑπὸ τοῦ σχεδίου ἀμύνης τοῦ τάγματος: σταθμὸς διοικήσεως τοῦ Τάγματος σὺν τμῆμα τοῦ λόχου διοικήσεως εἰς τὸ διοικητήριον παρὰ τὴν νοτιοδυτικὴν ἀμαξιτὴν ὁδόν. Ὁ 3ος λόχος δυτικῶς τῆς πόλεως κατέχων τὰ ὑψώματα Μπαλάσκα καὶ Ψυχογιοῦ. Δεξιὰ τοῦ 3ου λόχου καὶ βορείως τῆς πόλεως ὁ 4ος λόχος κατέχων τὰ ὑψώματα Φυλλιρίδη, Ἀντωνοπούλου, Βίμπλη καὶ τὰ φυλάκια Γάσπαρη καὶ Κοσμᾶ. Ἐν συνεχείᾳ καὶ ἀνατολικῶς τῆς πόλεως φυλάκια ἐπηνδρωμένα ὑπὸ τῆς ΜΑΥ καὶ νοτιοανατολικῶς πολυβολεῖα ἐπηνδρωμένα ὑπὸ τῆς ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς. Βορειοανατολικῶς τοῦ σταθμοῦ διοικήσεως τοῦ Τάγματος παρὰ τοὺς στρατῶνας ἡ διμοιρία ὅλμων, ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ καὶ ὁμὰς διμοιρίας τοῦ 1ου λόχου. Αἱ ἕτεραι δύο ὁμάδες τῆς αὐτῆς διμοιρίας εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμόν. Βορείως τῆς πόλεως καὶ ὄπισθεν τοῦ 4ου λόχου φυλάκιον ἐπηνδρωμένον ὑπὸ τῆς ὁμάδος Μηχανικοῦ. Ἡ διμοιρία Καταδρομῶν τοῦ Τάγματος ἀποτελοῦσα τὴν μόνην του ἐφεδρείαν ἐστάθμευε παρὰ τὸν σταθμὸν διοικήσεως. Ὁ 1ος λόχος μεῖον διμοιρία ἐστάθμευεν εἰς τὸ περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα νοτίως Σουφλίου χωρίον Κορνοφωλιά, ὁ δὲ 2ος λόχος μεῖον διμοιρία εἰς Διδυμότειχον.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω πληροφοριῶν, περὶ ἐπικειμένης προσβολῆς τοῦ Σουφλίου ἐνετάθησαν τὰ μέτρα ἐπαγρυπνήσεως.

---

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Γ/8, Φ. 1277/Α
(3) Σχεδιάγραμμα 2.

Περὶ τὴν 1640 τῆς 7ης Δεκεμβρίου περίπολος ἐκπεμφθεῖσα ὑπὸ τοῦ 3ου λόχου πρὸς Βορειοδυσμὰς ἐβλήθη δι' ὁπλοπολυβόλων καὶ συνεπτύχθη. Τὴν 1710 ἐξεδηλώθη βιαιοτάτη ἡ ἐπίθεσις ὑποστηριζομένη ὑπὸ βαρέων ὅπλων πεζικοῦ καὶ ὑπὸ πυροβολικοῦ. Ἡ ἀντίδρασις τῶν ἀμυνομένων ὑπῆρξεν ἄμεσος, ἐφαρμοσθέντος τοῦ ὑπὸ τῆς διοικήσεως τοῦ Τάγματος καταρτισθέντος σχεδίου πυρός. Ἀλλ' ἡ ἐπίθεσις συνεχίσθη μὲ ἀμείωτον σφοδρότητα. Περὶ τὴν 1730 ἐξουδετερωθείσης τῆς φρουρᾶς, κατελήφθη ἡ ἀποθήκη τοῦ 4ου λόχου καὶ ἐλεηλατήθη. Ἀποσταλὲν τεθωρακισμένον ὄχημα ἀνετινάχθη. Περὶ τὴν 1800 κατελήφθη εἰς τὸ δεξιὸν τοῦ αὐτοῦ λόχου τὸ φυλάκιον Γάσπαρη. Τὴν 1900 ὁ διμοιρίτης τῆς ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Βίμπλη διμοιρίας ἀνέφερεν ὅτι τὰ δυτικὰ χαρακώματα κατελήφθησαν καὶ ἐπιέζετο ἰσχυρῶς. Ἡ διοίκησις τοῦ Τάγματος προώθησε τότε πρὸς Βίμπλην, ὅπερ ἀπετέλει τὸ σπουδαιότερον ἔρεισμα τῆς ἀμυντικῆς διατάξεως, τὴν διμοιρίαν Καταδρομῶν. Κατόπιν τῆς ἐνισχύσεώς του καὶ ἐκτελεσθείσης πρὸ αὐτοῦ βολῆς ἀνασχέσεως πυροβολικοῦ ἡ πίεσις ἐπὶ τοῦ Βίμπλη ἐχαλαρώθη αἰσθητῶς. Ἀλλ' ἡ πίεσις κατὰ τοῦ ἄκρου δεξιοῦ τοῦ 4ου λόχου συνεχίζετο ἰσχυρὰ καὶ περὶ τὴν 2000 ἡ κατάστασις κατέστη λίαν κρίσιμος. Τὰ ἐξ ὁπλιτῶν καὶ ΜΑΥ μικτὰ φυλάκια διαθέτοντα δύο μόνον ὁπλοπολυβόλα καὶ περιωρισμένα πυρομαχικὰ διέτρεχον ἄμεσον κίνδυνον ἐξουδετερώσεως. Χάρις ὅμως εἰς ἔγκαιρον ἐπέμβασιν τῆς διμοιρίας τοῦ 2ου λόχου ὁ κίνδυνος ἀπεσοβήθη. Ἡ διμοιρία αὕτη ἀποσταλεῖσα πρὸ τῆς ἐπιθέσεως ἵνα ἐγκατασταθῇ εἰς ἐνέδραν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν Διδυμοτείχου καὶ περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς Σουφλίου, συμφώνως πρὸς δοθεῖσαν αὐτῇ ἐντολὴν ὑπὸ τῆς διοικήσεως τοῦ Τάγματος ἀνεστράφη καὶ ἐπετέθη δραστηρίως κατὰ τῶν νώτων τῶν συμμοριτῶν. Οὗτοι αἰφνιδιασθέντες ὑπέστησαν σύγχυσιν καὶ ἐν μέρει διεσκορπίσθησαν. Ἀκολούθως ἡ διμοιρία ἀπεσύρθη εἰς τὸν σταθμὸν διοικήσεως τοῦ Τάγματος ὡς ἐφεδρεία. Ὁ 3ος λόχος, παρὰ τὴν συνέχισιν τῶν κατ' αὐτοῦ ἐπιθέσεων διετήρει σταθερῶς τὰς θέσεις του. Περὶ τὴν 2230 ἐπανελήφθη ἰσχυροτέρα ἡ κατὰ τοῦ 4ου λόχου ἐπίθεσις. Ἡ διοίκησις τοῦ Τάγματος προέβη τότε εἰς ἐνίσχυσίν του διὰ τῆς ἐφεδρικῆς της διμοιρίας τοῦ 2ου λόχου ἥτις συνεχῶς βαλλομένη ἀφίχθη εἰς τὸν τομέα τοῦ 4ου λόχου προσκομίζουσα καὶ πυρομαχικά. Ἐνισχυθεὶς οὕτω ὁ λόχος ἠδυνήθη ν' ἀποκρούσῃ τὰς ἐπιθέσεις.

Τὰ λοιπὰ τμήματα ἀμύνης, ἡ ΜΑΥ, ἡ Χωροφυλακὴ καὶ ἡ ὁμὰς Μηχανικοῦ διετήρησαν σταθερῶς τὰς θέσεις των ἀνεφοδιαζόμενα διὰ πυρομαχικῶν ὑπὸ νεαρῶν παίδων οἵτινες μετέφερον ταῦτα ἀγνοοῦντες τὸν κίνδυνον. Οἱ ὅλμοι καὶ ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ καίτοι συνεχῶς ἐβάλλοντο ἀντεπεκρίθησαν πλήρως εἰς τὴν ἀποστολήν των συντελέσαντες εἰς τὴν ἀνακοπὴν τῶν ἐπιθέσεων. Εἰς τὰ εὔστοχα πυρὰ τοῦ οὐλαμοῦ προφανῶς ὀφείλετο καὶ ἡ κατασίγασις τοῦ συμμοριακοῦ πυροβολικοῦ ὅπερ δὲν ἔβαλε πλέον τῶν δώδεκα βλημάτων. Ἐν τῷ μεταξὺ ἤρχισε πίπτουσα καταρρακτώδης βροχή. Ἀπὸ τῆς 0200 τῆς 8ης Δεκεμβρίου ἡ κατάστασις ἐβελτιώθη σταθεροποιηθεῖσα. Ὁ εἰς Κορνοφωλιὰν 1ος λόχος διετήρησε σταθερῶς τὰς θέσεις του, ἀποκρούσας ἐπιτυχῶς τὰς κατ' αὐτοῦ ἐπιθέσεις.

Οἱ συμμορῖται ἀποτυχόντες νὰ καταλάβωσι τὸ Σουφλίον ἤρχισαν ἀπὸ τῆς 0330 ν' ἀποσύρωνται, διατηρήσαντες τὴν ἐπαφὴν μέχρι τῆς 0500, ἐνῷ τὸ πυροβολικὸν ἐπιμηκῦναν τὴν βολήν του ἔβαλε κατὰ τῶν συμπτυσσομένων οἵτινες ἐλλείψει ἐφεδρικοῦ τμήματος δὲν κατεδιώχθησαν.

Κατὰ μεταδοθείσας ὑπὸ παραδοθέντων πληροφορίας ἡ συνολικὴ δύναμις τῶν ἐπιτεθέντων συμμοριτῶν ὑπερέβαινε τοὺς χιλίους.

Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἀπωλείας 7 νεκρούς, 7 τραυματίας καὶ 2 ἀγνοουμένους

ὁπλίτας, ἡ ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς 1 νεκρὸν καὶ 1 τραυματίαν ὁπλίτας, ἡ δὲ ΜΑΥ 4 νεκροὺς καὶ 1 τραυματίαν.

Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς 24 νεκροὺς καὶ 13 παραδοθέντας. Ἕτεροι 75 συμμορῖται παρεδόθησαν κατὰ τὰς ἑπομένας ἡμέρας ἤτοι τὸ σύνολον τῶν παραδοθέντων μέχρι 15ης Δεκεμβρίου ἀνῆλθεν εἰς 88 (1).

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω σοβαρῶν ἐνεργειῶν οἱ συμμορῖται συνέχισαν καὶ κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον τὰς μικροεπιδρομὰς πρὸς λεηλασίαν εἰς χωρία τῆς ὑπαίθρου. Κατέστρεψαν δι' ἀνατινάξεως καὶ πυρὸς ἔργα κοινῆς ὠφελείας, ὡς σιδηροδρομικὰς γραμμάς, γεφύρας, σιδηροδρομικοὺς σταθμούς, κοινοτικὰ καταστήματα. Προέβησαν εἰς ναρκοθετήσεις ὁδῶν, προσβολὰς ἐπιβατικῶν ἁμαξοστοιχιῶν, καὶ παντοειδεῖς δολιοφθοράς, γενόμενοι ἐν ταὐτῷ πρόξενοι ἀπωλειῶν εἰς τὸν ἄμαχον πληθυσμόν.

Ἐπιχειρήσεις VII Μεραρχίας. Προσπάθεια ἐκκαθαρίσεως τῆς δυτικῶς τοῦ Ἕβρου ποταμοῦ παραμεθορίου περιοχῆς (3-5 Ὀκτωβρίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 32)

98. Κατόπιν διαταγῆς τῆς VII Μεραρχίας, ἡ 27η Ταξιαρχία προέβη τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Ὀκτωβρίου 1947 εἰς τὴν ὀργάνωσιν ἐκκαθαριστικῆς ἐπιχερήσεως τῆς δυτικῶς τοῦ Ἕβρου ποταμοῦ παραμεθορίου περιοχῆς Ἰμαμλάρ, ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΟΡΒΗΛΟΣ. Εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην, κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας, εὑρίσκοντο αἱ ἐγκαταστάσεις τοῦ Ἀρχηγείου Ἕβρου καὶ τοῦ 2ου συμμοριακοῦ συγκροτήματος.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐπιχειρήσεως ἡ Ταξιαρχία διέθεσε τὰ 551 καὶ 557 Τάγματα, μεῖον λόχος ἐξ ἑκάστου καὶ οὐλαμὸν πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Εἰς ταῦτα καθώρισε τὰς ἑξῆς ἀποστολάς: Καταλαμβάνοντα ἐν καιρῷ νυκτὸς βάσεις ἐξορμήσεως τὸ 557 Τάγμα εἰς τὰ ὑψώματα Νταοὺλ Ντερὲ καὶ τὸ 551 Τάγμα παρὰ τὰ Τρία Σπίτια, θὰ ἐξώρμων ταὐτοχρόνως τὴν πρωΐαν τῆς 4ης Ὀκτωβρίου. Προελαύνοντα ταχέως τὸ μὲν πρῶτον διὰ τῶν ὑψωμάτων Ρηγανὰς—Ἀρμουτλὶ —323—368—Ὁμαρλὰρ—Γιαϊλατζίκ, τὸ δὲ δεύτερον διὰ τῶν κατῳκημένων τόπων Χασὰν Ταρλᾶ—Ρεμαντὰν Μαχαλᾶ—Γονικοῦ, θὰ προσέβαλλον τοὺς εἰς τὴν περιοχὴν Ἰμαμλὰρ ἐγκατεστημένους συμμορίτας. Συνεχίζοντα τὴν κίνησιν τὰ δύο Τάγματα, θὰ συνηντῶντο εἰς τὸ χωρίον Σαρπηδονίαν, ἔνθα καὶ θὰ διενυκτέρευον. Ἐπιστρέφοντα τὴν ἑπομένην διὰ τῶν αὐτῶν δρομολογίων εἰς Τζιβὰ Κοροὺ καὶ Τεκέν, θὰ ἐπανήρχοντο τὴν μεθεπομένην 6ην Ὀκτωβρίου εἰς τὰς ἕδρας των εἰς Μεταξᾶδες καὶ Σουφλίον. Ὁ σταθμεύων εἰς Λάδην οὐλαμὸς πυροβολικοῦ ἀφικνούμενος ἐγκαίρως εἰς Μεταξᾶδες θὰ ἐκινεῖτο μετὰ τῆς φάλαγγος τοῦ 557 Τάγματος μέχρι Νταοὺλ Ντερέ. Ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων τούτων θὰ ἐτάσσετο πρὸς πυροβόλησιν μὲ δυνατότητα ὑποστηρίξεως ἀμφοτέρων τῶν Ταγμάτων. Ἡ ὅλη ἐνέργεια θὰ διηυθύνετο ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τῆς 27ης Ταξιαρχίας, ἀκολουθοῦντος μετὰ τοῦ κλιμακίου ἐπιχειρήσεων τὴν φάλαγγα τοῦ 551 Τάγματος.

Ἡ κάλυψις τῶν ζωτικῶν χώρων κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν Ταγμάτων ἐξησφαλίζετο τοῦ μὲν Σουφλίου ὑπὸ λόχου τοῦ 551 Τάγματος καὶ τριῶν διμοιριῶν τοῦ Ἀποσπάσματος Λοχαγοῦ Ψηλογιάννη, μεταφερθησομένων ἐκ Φερρῶν. Τῆς δὲ περιοχῆς Κυριακῆς—Μεταξάδων ὑπὸ τοῦ παραμείναντος εἰς Μεταξᾶδες

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1275/Γ/2.

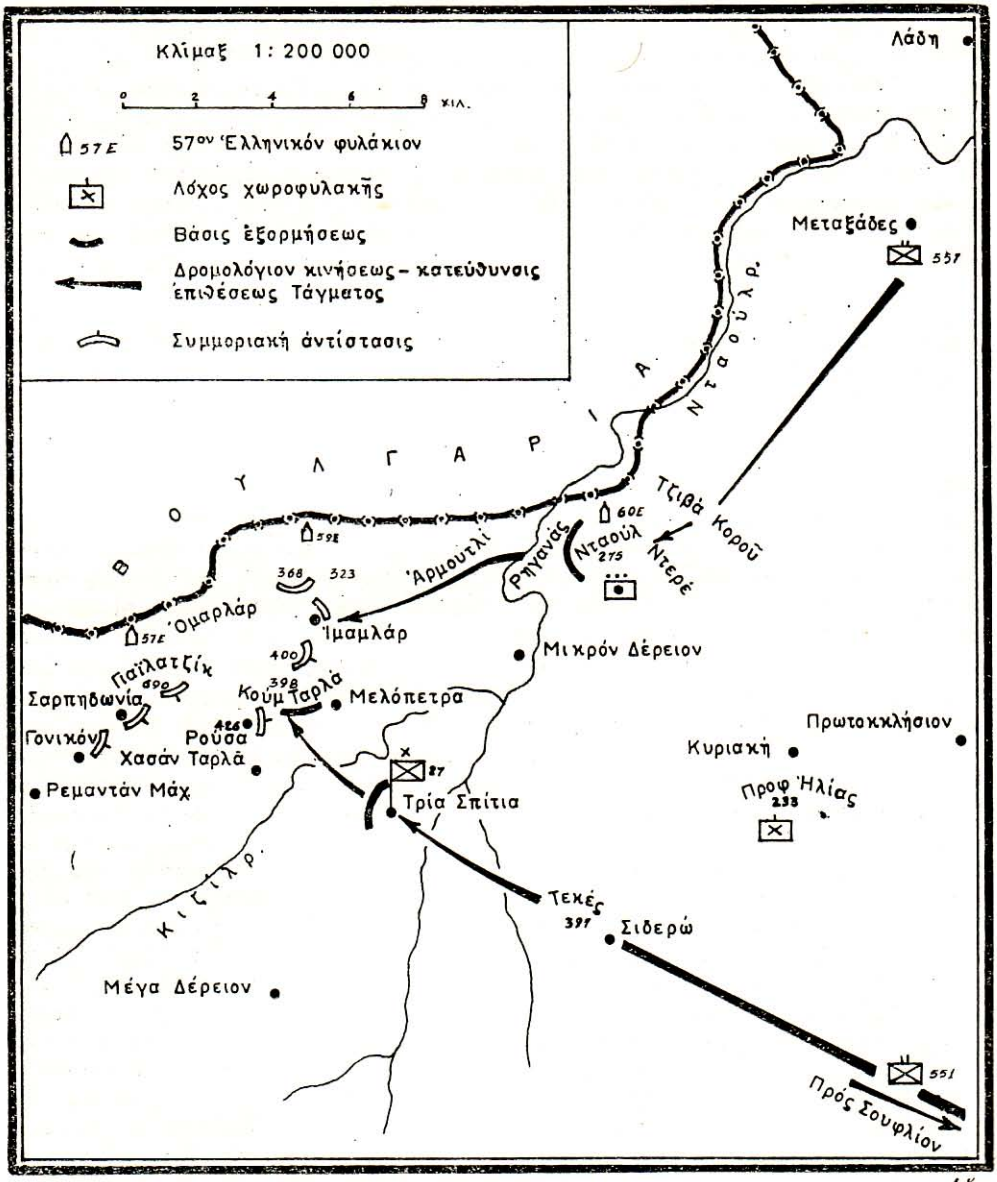

Σχ. 32. Ἐπιχείρησις ΟΡΒΗΛΟΣ (3 - 5 Ὀκτωβρίου 1947).

λόχου τοῦ 557 Τάγματος καὶ τοῦ λόχου Χωροφυλακῆς Πρωτοκκλησίου, ἐγκαθισταμένου ἐπὶ τοῦ νοτίως Κυριακῆς ὑψώματος Προφήτης Ἠλίας. Τὸ Ἀπόσπασμα Ψηλογιάννη καὶ ὁ λόχος Χωροφυλακῆς, μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν Ταγμάτων, θὰ ἐπανήρχοντο εἰς τὰς θέσεις των.

Τὰ Τάγματα ἐκινήθησαν συμφώνως τῇ διαταγῇ τῆς Ταξιαρχίας πρὸς κατάληψιν τῶν βάσεων ἐξορμήσεως. Καὶ τὸ μὲν 557 μετὰ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ἦχθη ἐκ Μεταξάδων εἰς Νταοὺλ Ντερέ, ἔνθα ἀφίχθη τὴν 0230 τῆς 3ης Ὀκτωβρίου. Τὸ δὲ 551 Τάγμα ἐκκινῆσαν ἐκ Σουφλίου ἀφίχθη μετὰ τῆς διοικήσεως τῆς Ταξιαρχίας εἰς Τρία Σπίτια τὴν 0100 τῆς ἑπομένης. Ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ ἐτάχθη ἐπὶ καταλλήλου θέσεως τῶν ὑψωμάτων Νταοὺλ Ντερέ. Ἡ παραμονὴ τοῦ 557 Τάγματος καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς 3ης Ὀκτωβρίου ἐπὶ τῆς βάσεως ἐξορμήσεως ἐγένετο ἀντιληπτὴ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἔβαλον τὴν νύκτα ἀνεπιτυχῶς κατ' αὐτοῦ, δι' ὅλμων τεταγμένων βορειοανατολικῶς Ἀρμουτλί.

99. Τὴν 0700 τῆς 4ης Ὀκτωβρίου τὰ Τάγματα ἐξώρμησαν προελαύνοντα πρὸς τὰς καθορισθείσας κατευθύνσεις. Περὶ τὴν 0800 δύο ἀεροσκάφη ἐξετέλεσαν ἀναγνώρισιν τῆς περιοχῆς Μελόπετρα–Ἰμαμλάρ–Σαρπηδονία. Ἡ διμοιρία Καταδρομῶν τοῦ 551 Τάγματος ἐξερχομένη ἐκ Μελοπέτρας ἐδέχθη περὶ τὴν 0815 τὰ πρῶτα πυρά, προερχόμενα ἐκ τῆς βορειοδυτικῆς παρυφῆς τοῦ χωρίου. Προσβληθέντες ἀμέσως ὑπὸ τῆς διμοιρίας, οἱ συμμορῖται ἐτράπησαν πρὸς τὸ ὕψωμα Κοὺμ Ταρλά. Οἱ 1ος καὶ 3ος λόχοι κινούμενοι μεταξὺ Μελόπετρας καὶ Ρούσσας ἐβλήθησαν ἐκ τῶν ὑψωμάτων Κοὺμ Ταρλὰ καὶ 400. Συγχρόνως ἐβλήθη διὰ μυδραλλίων ἐκ τῆς περιοχῆς Ροῦσσα–ὕψωμα 426 ὁ νοτιώτερον ἐλισσόμενος 4ος λόχος. Εἰς τὴν ἑτέραν φάλαγγα, ὅταν ἡ ἐμπροσθοφυλακὴ τοῦ 557 Τάγματος ἀφίχθη περὶ τὰ 500 μέτρα ἀνατολικῶς Ἰμαμλάρ, ἤρχισε βαλλομένη διὰ μυδραλλίων καὶ ὅλμων ἐκ τοῦ ὑψώματος 400 καὶ τῶν βορείων του ἀντερεισμάτων. Ἐν τῇ κατευθύνσει τοῦ 551 Τάγματος οἱ 1ος καὶ 3ος λόχοι συνέχιζον σταθερῶς καὶ παρὰ τὰ πυκνὰ πυρὰ τῶν συμμοριτῶν, τὴν πρὸς Κοὺμ Ταρλὰ κίνησιν, ἐνῷ ὁ 4ος λόχος ἀνατρέψας τὰς παρὰ τὴν Ροῦσσαν ἀντιστάσεις εἰσῆλθεν εἰς τὸ χωρίον, ἔνθα εὗρε τὰ πτώματα ἑπτὰ συμμοριτῶν. Ὁ λόχος διετάχθη νὰ παραμείνῃ εἰς Ροῦσσαν, καλύπτων τὸ ἀριστερὸν τοῦ Τάγματος. Τὸ παρακολουθοῦν τὸ 551 Τάγμα κλιμάκιον τῆς Ταξιαρχίας, ἐδέχθη περὶ τὴν 0930 τὰ πρῶτα πυρὰ μυδραλλίων καὶ ὅλμων συνεχισθέντα μέχρι τῆς 1330. Τὰ τμήματα ἀμφοτέρων τῶν Ταγμάτων βάλλονται ἐπίσης διὰ πυκνῶν πυρῶν τῶν αὐτῶν ὅπλων ἐκ τῶν ὑψωμάτων Γιαϊλατζίκ, Ἰμαμλάρ, 59ου Ἑλληνικοῦ φυλακίου, Κοὺμ Ταρλά, 400 καὶ 638. Ὁ ἀγὼν πρὸ τοῦ Κοὺμ Ταρλὰ καθίσταται συνεχῶς σκληρότερος. Εἰς προσπάθειαν προωθήσεως πίπτει ἡρωϊκῶς μαχόμενος ὁ διοικητὴς τοῦ 3ου λόχου τοῦ 551 Τάγματος Ὑπολοχαγὸς Μπαλάσκας Γεώργιος. Ἀμφότεροι οἱ ἐνεργοῦντες πρὸς Κοὺμ Ταρλὰ λόχοι τοῦ Τάγματος τούτου καθηλοῦνται. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τμήματα τοῦ 557 Τάγματος ὑποστηριζόμενα καλῶς ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ, ἀνέτρεπον τὰς περὶ τὸ Ἰμαμλὰρ ἀντιστάσεις καὶ εἰσήρχοντο εἰς τὸ χωρίον, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς Βορειοδυσμάς. Ἐπεμβᾶσα ἡ διοίκησις τῆς Ταξιαρχίας διέταξε τὸ 557 Τάγμα νὰ ἐπιτεθῇ διὰ λόχου κατὰ τοῦ ὑψώματος 400 καὶ δι' ἑτέρου λόχου κατὰ τοῦ Κοὺμ Ταρλά, προσβάλλον τὰ νῶτα καὶ τὸ ἀριστερὸν τῶν συμμοριτῶν. Ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ διετάχθη νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἐπίθεσιν, βάλλων δραστικῶς τὰς ὀργανωμένας θέσεις τῶν συμμοριτῶν. Οἱ λόχοι τοῦ 557 Τάγματος ἐπιτεθέντες κατέλαβον τὴν 1400 ἀμφότερα τὰ ὑψώματα. Οἱ συμμορῖται ἀπειληθέντες μὲ ἀποκοπήν, ἐνῷ ἐπιέζοντο ἀπὸ Νότου ὑπὸ τῶν ἐπιτεθέντων ταὐτοχρόνως λόχων τοῦ 551

Τάγματος καὶ ἐβάλλοντο σφοδρῶς ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ ἐγκατέλειψαν ταῦτα ἐσπευσμένως καὶ συνεπτύχθησαν ἀτάκτως πρὸς Ὀμαρλάρ. Ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 400 καὶ Κοὺμ Ταρλὰ ἀνευρέθησαν ἐγκαταλειφθέντα ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν πυρομαχικά, διάφορα ἀτομικὰ εἴδη καὶ τρόφιμα. Τὴν 1200 ἡ διοίκησις τῆς Ταξιαρχίας ἐζήτησεν ἀεροπορικὴν ἐπέμβασιν πρὸς προσβολὴν ἀναγνωρισθεισῶν θέσεων μυδραλλίων καὶ ὅλμων ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Γιαϊλατζίκ, Σαρπηδονίας καὶ Γονικοῦ, δι' ὧν ἐβάλλοντο ὁ σταθμὸς διοικήσεως τῆς Ταξιαρχίας καὶ τὰ Τάγματα.

Περὶ τὴν 1430 τὰ ὄργανα πυρὸς τῶν συμμοριτῶν ἐσίγησαν. Βραδύτερον δὲ ἐθεάθησαν κινούμενα πρὸς τὸ 59ον μεθοριακὸν ἑλληνικὸν φυλάκιον περὶ τὰ εἴκοσι δίτροχα μεταφέροντα πιθανῶς τραυματίας.

Τὴν 1515 ἀφίκοντο ἀεροσκάφη καὶ ἤρχισαν πολυβολοῦντα τὰ περὶ τὴν Σαρπηδονίαν ὑψώματα καὶ τὰ μεταξὺ Ὀμαρλὰρ καὶ ὑψώματος 690 ἀντερείσματα. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀεροπορικῆς προσβολῆς, ἥτις διήρκεσε μέχρι τῆς 1645, παρέμειναν ἄγνωστα.

Ἡ καταδίωξις τῶν συμμοριτῶν πλησίον τῶν συνόρων δὲν καθίστατο δυνατή, καθ' ὅσον μεταξὺ τῶν 57ου καὶ 59ου Ἑλληνικῶν φυλακίων ὑπῆρχον μόνιμα προπολεμικὰ πολυβολεῖα. Εἰς ταῦτα εἶχον τοποθετηθῆ μυδράλλια καὶ βαρεῖς ὅλμοι δι' ὧν ἐδημιουργήθη σύστημα πυρὸς φράσσον τὴν πρὸς τὰς κατευθύνσεις ταύτας προσπέλασιν. Οὕτω ἡ ἐπιχείρησις ἐκρίθη ὑπὸ τῆς Ταξιαρχίας ὡς ἐπιτυχῶς τερματισθεῖσα καὶ διετάχθη ἡ συγκέντρωσις ἁπάντων τῶν τμημάτων εἰς Ἰμαμλάρ. Ἀναχωρήσασα ἐκεῖθεν ἡ διοίκησις τῆς Ταξιαρχίας μετὰ τῶν Ταγμάτων περὶ τὴν 2000, κατηυθύνθη πρὸς διανυκτέρευσιν ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Νταοὺλ Ντερέ.

Τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης 5ης Ὀκτωβρίου ἐξετελέσθη βολὴ πυροβολικοῦ κατὰ πιθανῶν χώρων συμμοριακῶν συγκεντρώσεων, εἰς τὴν πλησίον τῶν συνόρων περιοχὴν Ὀμαρλάρ. Ἀκολούθως τὰ τάγματα μετὰ τῆς διοικήσεως τῆς Ταξιαρχίας καὶ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ἐκινήθησαν ἐπανερχόμενα εἰς τὰς ἕδρας των.

Αἱ ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπώλειαι τῆς 27ης Ταξιαρχίας ἦσαν 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 1 ὁπλίτης νεκροί, 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 3 ὁπλῖται τραυματίαι, ἅπαντες τοῦ 551 Τάγματος. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς 27 νεκρούς (1).

Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια βορείως Παπάδων (7-12 Νοεμβρίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 33)

100. Τὸ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Νικήταν Ἀρχηγεῖον Δράμας (Μπὸζ Ντὰγ) δυνάμεως 300–400 συμμοριτῶν, εἶχεν ἐγκατασταθῆ, κατὰ τὰς συγκεντρωθείσας πληροφορίας, ἀπὸ τριμήνου εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Δράμας παραμεθόριον τοποθεσίαν Ἐλατιάν. Ὁρμώμενον ἐκεῖθεν ἐλυμαίνετο διὰ συχνῶν ἐπιδρομῶν τὰ χωρία τῆς περιοχῆς Δράμας. Τὴν συντριβὴν ἢ διάλυσιν τούτου ἡ VII Μεραρχία ἀνέθεσεν εἰς τὴν 25ην Ταξιαρχίαν, ἥτις ὠργάνωσε πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἐπιχείρησιν ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐπιχειρήσεως διετέθησαν τρεῖς λόχοι τοῦ 552 Τάγματος μετὰ διμοιρίας κυνηγῶν, τὸ ἐκ τριῶν λόχων Ἀπόσπασμα τοῦ Λοχαγοῦ

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1221/Α/44–49.

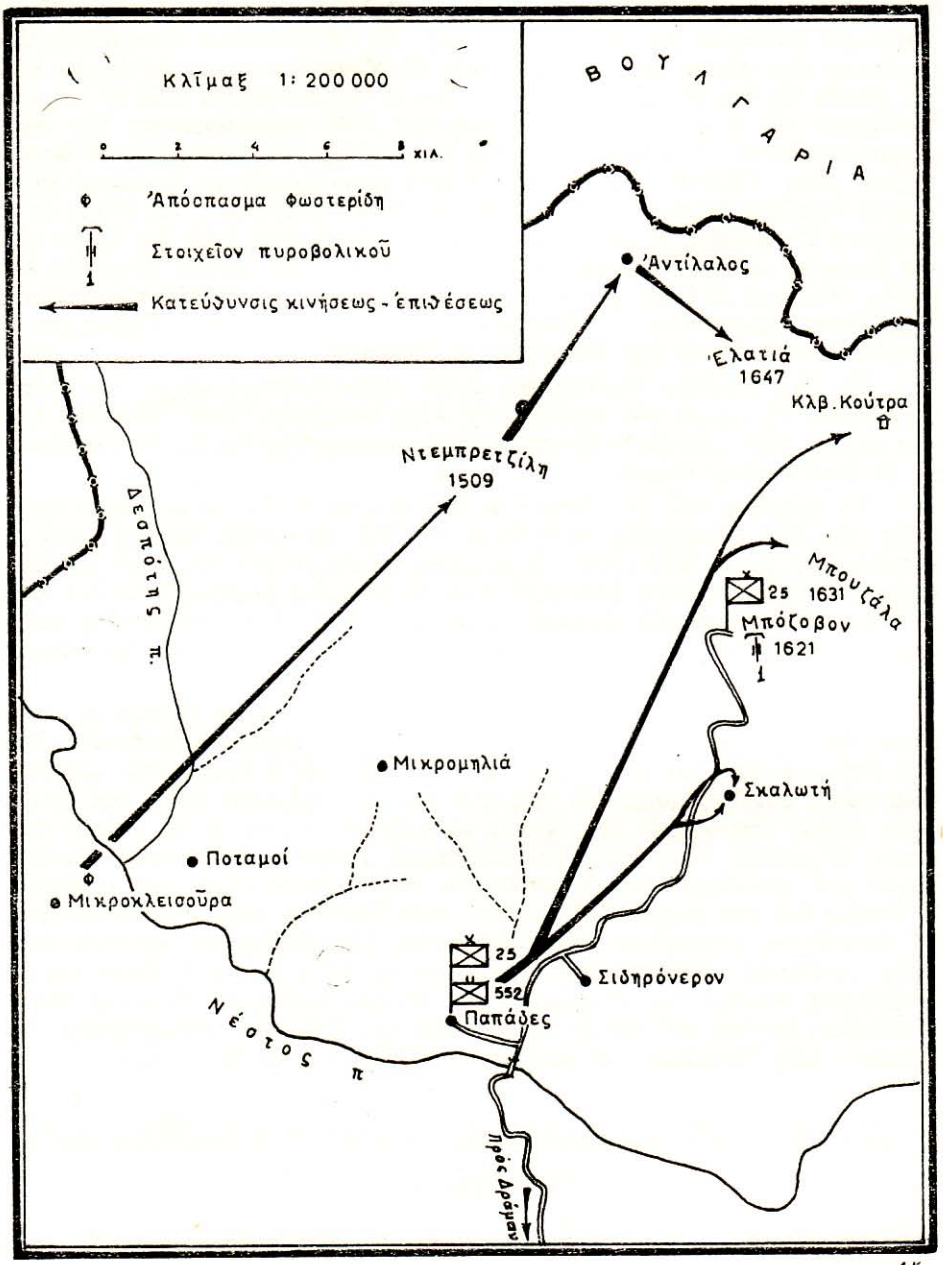

Σχ 33 Ἐπιχείρησις ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ (7 - 12 Νοεμβρίου 1947)

Φωστηρίδη καὶ στοιχεῖον ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ. Εἰς τὰ τμήματα ταῦτα ἡ Ταξιαρχία καθώρισε τὰς ἑξῆς ἀποστολάς: Τὸ 'Απόσπασμα Φωστηρίδη ἀφικνούμενον τὴν νύκτα τῆς 7ης Νοεμβρίου εἰς Μικροκλεισούραν θὰ ἤγετο ἐντὸς τῆς νυκτὸς τῆς 9ης Νοεμβρίου εἰς τὰ ὑψώματα Ντεμπρετζίλη, ἔνθα θὰ παρέμενε ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν τῆς 10ης Νοεμβρίου 1947, προωθούμενον τὴν νύκτα μέχρις 'Αντιλάλου. 'Εξορμῶν ἐκεῖθεν τὴν πρωΐαν τῆς 11ης Νοεμβρίου θὰ ἐκινεῖτο ταχέως πρὸς 'Ελατιάν. Τὰ λοιπὰ τμήματα συγκεντρούμενα ἐγκαίρως εἰς τὸ χωρίον Παπάδες, θὰ ἤγοντο τὴν νύκτα τῆς 10ης Νοεμβρίου ὁ 1ος λόχος εἰς τὰ ὑψώματα Μπουζάλα, ὁ 2ος εἰς τὰ ὑψώματα Μπόζοβον, ὁ δὲ 3ος λόχος μετὰ τῆς διμοιρίας κυνηγῶν θὰ περιέβαλλον ἀπὸ Βορρᾶ καὶ Νότου τὸ χωρίον Σκαλωτήν. Ἅπαντες θὰ ἐπεδίωκον τὴν μέχρις ἐξοντώσεως προσβολὴν τῶν συναντηθησομένων συμμοριτῶν. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 25ης Ταξιαρχίας θὰ ἐγκαθίστατο ἀπὸ τῆς 9ης Νοεμβρίου εἰς Παπάδες.

Τὸ 'Απόσπασμα Φωστηρίδη ἀχθὲν ἀπροσκόπτως μέχρι τοῦ χωρίου 'Αντιλάλου, ἐξώρμησε τὴν πρωΐαν τῆς 11ης Νοεμβρίου πρὸς 'Ελατιάν. Κατὰ τὴν κίνησίν του προσέβαλε δεκαπενταμελῆ συμμοριακὴν ὁμάδα ἥτις κατέφυγεν εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος.

Τὰ τμήματα τοῦ 552 Τάγματος ἐκκινήσαντα ἐκ Παπάδων τὰς ἑσπερινὰς ὥρας τῆς 10ης Νοεμβρίου, κατηυθύνθησαν διὰ νυκτερινῆς πορείας πρὸς τὰς καταληπτέας θέσεις. 'Αλλὰ λόγῳ ἐσφαλμένης καθοδηγήσεώς των ὁ μὲν 1ος λόχος ἦχθη ἀντὶ τοῦ ὑψώματος Μπουζάλας εἰς τὰ Καλύβια Κούτρα, ὁ δὲ 2ος λόχος εἰς Μπουζάλαν ἀντὶ τῶν ὑψωμάτων Μπζόβου. 'Επὶ τῆς τελευταίας ταύτης θέσεως ἐγκατεστάθη τὴν πρωΐαν τῆς 11ης Νοεμβρίου τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς Ταξιαρχίας μετὰ στοιχείου πυροβολικοῦ.

'Ο 3ος λόχος καὶ ἡ διμοιρία κυνηγῶν ἀφιχθέντες εἰς Σκαλωτήν, ἐπετέθησαν δραστηρίως κατὰ τῶν εὑρεθέντων ἐντὸς τοῦ χωρίου συμμοριτῶν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν πέντε συμμορῖται καὶ ἕτεροι δέκα πέντε συνελήφθησαν. Τὰ τμήματα ταῦτα παρέμειναν ἐντὸς τοῦ χωρίου πρὸς πλήρη ἐξερεύνησίν του, χωρὶς νὰ λάβωσι προφανῶς τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα ἀσφαλείας. Περὶ τὴν 1100 ἐδέχθησαν ἐπίθεσιν συμμοριακῆς δυνάμεως λόχου καὶ αἰφνιδιασθέντα ἐγκατέλειψαν τοὺς συλληφθέντας καὶ ἐτράπησαν ἐν ἀταξίᾳ διὰ τοῦ χωρίου Σιδηρονέρου πρὸς Παπάδες, ἔνθα συνεκεντρώθησαν. Οἱ ἐπιτεθέντες συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες τὴν Σκαλωτήν, κατηυθύνθησαν πρὸς 'Ανατολάς. Κατόπιν τοῦ ἐπισυμβάντος ἀτυχήματος ὁ Διοικητὴς τῆς Ταξιαρχίας διέκοψε τὴν ἐπιχείρησιν καὶ συγκεντρώσας τὰ τμήματά του εἰς Μπόζοβον, ἐκινήθη μετ' αὐτῶν πρὸς Σκαλωτήν, ἔνθα καὶ διενυκτέρευσε. Τὴν ἑπομένην 12ην Νοεμβρίου, αἱ μονάδες ἐπανῆλθον εἰς τὰς θέσεις των (1).

Προσβολὴ τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαϊντοῦ (7-9 Δεκεμβρίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 34)

101. 'Οργανωθεῖσα ὑπὸ τῆς VII Μεραρχίας ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΚΡΟΥΣΙΑ, ἀπεσκόπει εἰς τὴν αἰφνιδιαστικὴν προσβολὴν τοῦ, κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας, διαβιοῦντος μεταξὺ Χαϊντοῦ καὶ Καλυβίων Λεπίδα, συμμοριακοῦ συγκροτήματος. Τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλυτέραν του φθορὰν καὶ τὴν καταστροφὴν τῶν ἐγκαταστάσεών του.

(1) 'Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1217/Γ/1.

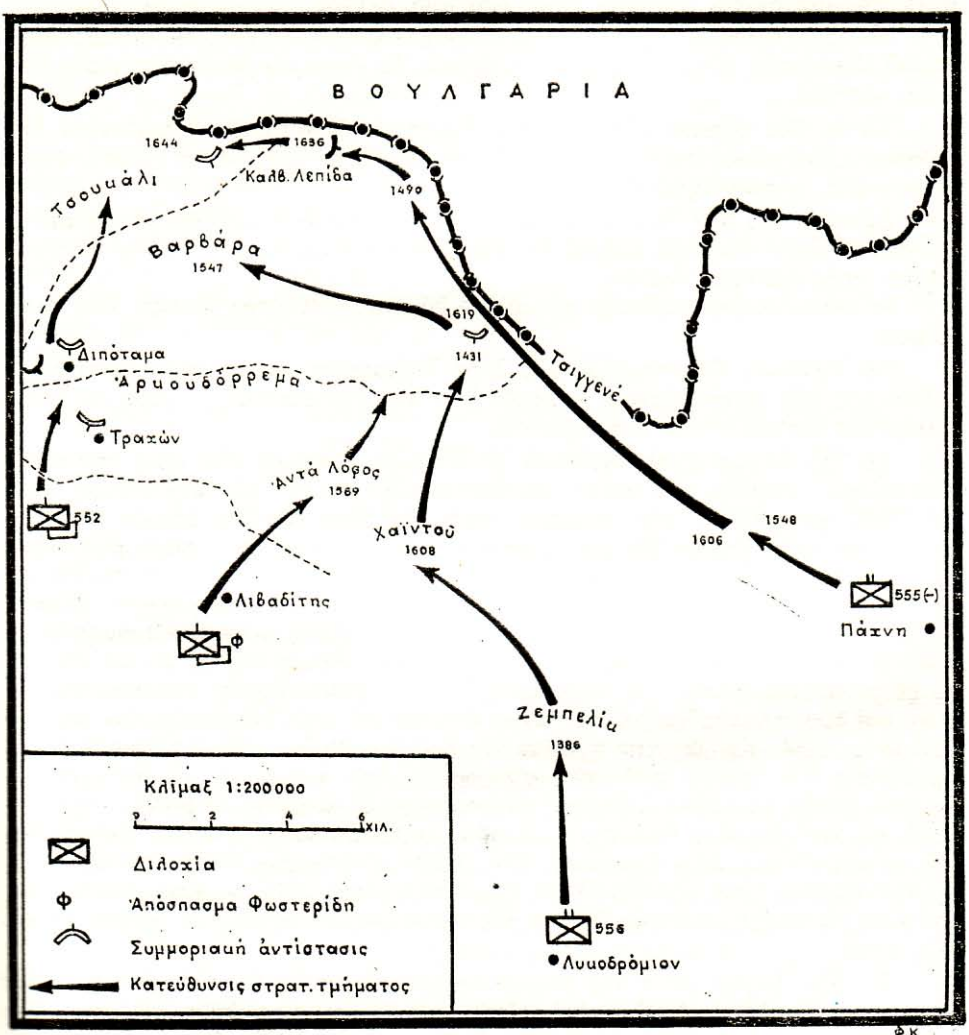

Σχεδ. 34 Επιχείρησις ΚΡΟΥΣΙΑ (7-9 Δεκεμβρίου 1947)

Εἰς τὰς διατεθείσας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μονάδας ἐδόθησαν αἱ ἑξῆς ἀποστολαί :

Τὸ 555 Τάγμα μεῖον λόχος, ἐξορμῶν ἐκ Πάχνης ἔδει νὰ εὑρεθῇ τὴν 0600 τῆς 7ης Δεκεμβρίου 1947 ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Τσιγγενέ. Ἐκεῖθεν θὰ ἐκινεῖτο κατὰ μῆκος τῆς μεθοριακῆς γραμμῆς πρὸς Καλύβια Λεπίδα.

Τὸ 556 Τάγμα μετὰ ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας ἐξορμῶν ἐκ Λυκοδρομίου ἔδει νὰ εὑρεθῇ τὸν αὐτὸν χρόνον εἰς Χαϊντοῦ. Ἐν συνεχείᾳ θὰ ἐκινεῖτο πρὸς Καλύβια Λεπίδα.

Τὸ ἐκ δύο λόχων Ἀπόσπασμα Λοχαγοῦ Φωστηρίδη διερχόμενον διὰ Λιβαδίτη, ἔδει νὰ εὑρίσκετο τὴν 0600 ἐπίσης ὥραν ἐπὶ τοῦ Ἀντᾶ Λόφου, συνεχίζον πρὸς Ἀρκουδόρεμμα.

Διλοχία τοῦ 552 Τάγματος μετὰ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ἔδει νὰ εὑρίσκετο τὴν αὐτὴν ὥραν τῆς ἰδίας ἡμέρας 7ης Δεκεμβρίου εἰς Διπόταμα, ὁπόθεν θὰ προωθεῖτο πρὸς Καλύβια Λεπίδα.

Αἱ οὕτω συγκροτηθεῖσαι φάλαγγες θὰ ἐπεδίωκον τὸν μεταξύ των σύνδεσμον.

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 26ης Ταξιαρχίας, εἰς ἣν εἶχεν ἀνατεθῇ ἡ διεξαγωγὴ τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐγκατεστάθη εἰς Σταυρούπολιν, περὶ τὰ ἑπτὰ χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς Λυκοδρομίου.

Τὸ 555 Τάγμα ἀχθὲν ἐγκαίρως εἰς Πάχνην, συνέχισε τὴν πρὸς τὴν μεθόριον κίνησιν. Διελθὸν τὴν νύκτα τῆς 6ης Δεκεμβρίου ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 1606 καὶ 1548, κατηυθύνθη τὴν ἑπομένην πρὸς Καλύβια Λεπίδα, ὁδεῦον πάντοτε κατὰ μῆκος καὶ πλησίον τῆς συνοριακῆς γραμμῆς. Πολυάριθμος συμμορία κινουμένη περὶ τὴν 0730 ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Τσιγγενέ, κατ' ἀντίθετον πρὸς τὸ Τάγμα κατεύθυνσιν, ἅμα ὡς ἀντελήφθη τοῦτο εἰσῆλθεν εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος. Τὸ Τάγμα ὑπερβὰν τὰ ὑψώματα συνεπλάκη διαδοχικῶς μετὰ δύο συμμοριακῶν ὁμάδων, αἵτινες διεσκορπίσθησαν, τοῦ πλείστου μέρους αὐτῶν εἰσελθόντος εἰς τὸ ξένον ἔδαφος. Κατὰ τὰς συμπλοκὰς ταύτας ἐξωντώθησαν τέσσαρες συμμορῖται καὶ δύο συνελήφθησαν. Τὸ Τάγμα ἐστάθμευσε πρὸς διανυκτέρευσιν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1490. Κινηθὲν τὴν πρωΐαν τῆς 8ης Δεκεμβρίου πρὸς τὸ ὕψωμα 1636, προσέβαλε διὰ πυρῶν πολυμελῆ συμμορίαν, ἥτις κατέφυγεν εἰς Βουλγαρίαν. Εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν ἀνέτρεψε συμμοριακὴν ἀντίστασιν. Ἀφιχθὲν περὶ τὴν 1030 εἰς τὴν βορείως Καλυβίων Λεπίδα παραμεθόριον περιοχήν, συνεπλάκη μεθ' ἑτέρας συμμοριακῆς δυνάμεως, ἥτις πιεσθεῖσα ἰσχυρῶς διέβη τὴν μεθόριον. Τριακονταμελὴς ὁμὰς προσβληθεῖσα παρὰ τὸ ὕψωμα 1644, διέφυγεν εἰσελθοῦσα καὶ αὕτη εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος. Εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην τὸ Τάγμα διῆλθε τὴν νύκτα.

Τὸ 556 Τάγμα μετὰ τῆς πυροβολαρχίας ἦχθη ἐκ Λυκοδρομίου ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Ζεμπελίκ. Διελθὸν ἐπ' αὐτῶν τὴν νύκτα προωθήθη τὴν ἑπομένην πρωΐαν τῆς 7ης Δεκεμβρίου ἀκωλύτως εἰς Χαϊντοῦ καὶ ἐκεῖθεν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1431. Συνεχίσαν τὴν πρωΐαν τῆς 8ης Δεκεμβρίου τὴν κίνησιν, συνεπλάκη περὶ τὴν 0900 μετὰ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως ἐγκατεστημένης ἀμυντικῶς ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 1619 καὶ βορειότερον. Τὸ Τάγμα ἐνεργῆσαν ἐπιθετικῶς τῇ ὑποστηρίξει τῆς πυροβολαρχίας, ἀνέτρεψε τοὺς συμμορίτας καὶ κατέλαβε τὰς θέσεις των. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἔπεσε μαχόμενος ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς Λάτσης Γεώργιος καὶ ἐτραυματίσθη ὑπαξιωματικὸς τῆς πυροβολαρχίας. Τὸ Τάγμα διῆλθε τὴν νύκτα ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Βαρβάρας.

Τὸ Ἀπόσπασμα Φωστηρίδη ἀφίχθη τὴν πρωΐαν τῆς 7ης Δεκεμβρίου διὰ Λιβαδίτη εἰς Ἀντὰ Λόφον, ἐπιδοθὲν εἰς ἐξερεύνησιν. Τὴν ἑπομένην προωθήθη εἰς Ἀρκουδόρεμμα, συνεχίσαν τὴν ἐξερεύνησιν καὶ τῆς περιοχῆς ταύτης.

Ἡ διλοχία τοῦ 552 Τάγματος ἅμα ὡς ἐπλησίασε τὴν πρωΐαν τῆς 7ης Δεκεμβρίου εἰς Διπόταμα, προσέκρουσεν ἐπὶ ἰσχυρῶν συμμοριακῶν ἀντιστάσεων, ἐγκατεστημένων βορείως καὶ δυτικῶς τοῦ χωρίου ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Τραχῶνος. Κατὰ τὸν ἐπακολουθήσαντα ἀγῶνα οἱ συμμορῖται προέβαλον πείσμονα ἀντίστασιν, ἐκτελέσαντες καὶ ἀντεπιθέσεις. Οὗτοι παραμείναντες εἰς τὰς θέσεις των καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἀπεχώρησαν τὴν νύκτα κατευθυνθέντες πρὸς Βορρᾶν. Τὴν ἐπομένην προσεβλήθησαν παρὰ τὰ Καλύβια Λεπίδα ὑπὸ τοῦ 555 Τάγματος. Ἡ διλοχία ἤχθη τὴν 8ην Δεκεμβρίου ἀκωλύτως μέχρι τῶν ὑψωμάτων Τσουκάλι. Εἰς τὸν περὶ τὰ Διπόταμα ἀγῶνα ἔσχεν 1 νεκρὸν καὶ 1 τραυματίαν ὁπλίτας, ὁ δὲ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ 1 τραυματίαν ὁπλίτην. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν 10 νεκρούς.

Κατὰ τὰς γενομένας ἐξερευνήσεις κατεστράφησαν παρὰ τὰ Καλύβια Λεπίδα συμμοριακαὶ ἐγκαταστάσεις.

Τὴν 9ην Δεκεμβρίου, τερματισθείσης τῆς ἐπιχειρήσεως αἱ μονάδες ἐπέστρεψαν εἰς τὰς ἕδρας των (1).

Ἀποτυχοῦσα προσπάθεια ἐκκαθαρίσεως τῆς Δυτ. Θράκης (22-30 Δεκεμβρίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 35)

102. Τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ προτιθέμενον νὰ ἐκκαθαρίσῃ ἐκ τῶν συμμοριτῶν τὴν Δυτικὴν Θράκην, ἐκοινοποίησε πρὸς τὴν VII Μεραρχίαν τὸ ἀπὸ 28ης Νοεμβρίου 1947 Σχέδιον Ἐπιχειρήσεων ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (2). Εἰς τὴν Μεραρχίαν ταύτην ἀνέθεσε τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες ἐκλιμακοῦντο εἰς δύο φάσεις.

Εἰς πρώτην φάσιν προεβλέπετο ἡ ἐκκαθάρισις τῆς ἀνατολικῶς τοῦ Οὐζοὺν Οὐλοὺκ ποταμοῦ καὶ μέχρι τοῦ Ἔβρου περιοχῆς. Κύριος χῶρος τῶν ἐπιχειρήσεων καθωρίζετο ἡ ὀρεινὴ περιοχὴ Κελεμπὲκ—Μπουκατὲ—Ντὰγ—ὀροθετικὴ γραμμὴ—χωρίον Κόρυμβος—χωρίον Μάνδρα (3).

Εἰς τὴν δευτέραν φάσιν προεβλέπετο ἡ ἐκκαθάρισις τῆς μεταξὺ τῶν ποταμῶν Οὐζοὺν Οὐλοὺκ καὶ Νέστου ἐδαφικῆς ζώνης, μὲ κύριον χῶρον ἐπιχειρήσεων τὴν βορείως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς ὀρεινὴν περιοχὴν μέχρι τῶν συνόρων.

Κατ' ἀμφοτέρας τὰς φάσεις θὰ ἐπεδιώκετο ἡ συντριβὴ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἡ πλήρης καταστροφὴ τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ μέσων διαβιώσεως αὐτῶν.

Τὴν λῆξιν τῶν ἐπιχειρήσεων θὰ ἐπηκολούθει ἡ λῆψις διατάξεως προκαλύψεως.

Ἡ μέθοδος ἐνεργείας καθωρίζετο ὡς ἑξῆς: Διὰ δύο ἰσχυρῶν συγκροτημάτων κρούσεως, κινουμένων ἐξ ἀντιθέτου καὶ παραλλήλως τῶν συνόρων εἰς τοὺς κυρίως χώρους τῶν ἐπιχειρήσεων, συμπίεσις καὶ ἐξόντωσις τῶν συμμοριακῶν δυνάμεων καὶ ἀπαγόρευσις διαφυγῆς αὐτῶν εἰς Βουλγαρίαν. Αἱ πρὸς τὴν μεθόριον φάλαγγες τῶν συγκροτημάτων θὰ ἦσαν πλέον ἰσχυραὶ καὶ πλέον προωθημέναι τῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ κινουμένων. Ἰσχυρὰ συγκροτήματα κρούσεως ἐξ ἐσωτερικῶν βάσεων τῆς ζώνης ἐπιχειρήσεων, θὰ ἐνήργουν εὐθέως πρὸς τὰς ἐκ πληροφοριῶν συμμοριακὰς συγκεντρώσεις. Συνολικὴ καὶ ὑποχρεωτικὴ χρη-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1160/Γ/28, Φ. 1175/Δ—Ε, Φ. 1217/Γ/1, Φ. 1219/Γ/14.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1041/Α/104.
(3) Σχεδιάγραμμα 2.

σιμοποίησις ὅλων τῶν στατικῶν δυνάμεων Χωροφυλακῆς, ΜΑΔ καὶ ΜΑΥ. Συγκρότησις ὑπ' αὐτῶν κινητῶν ἀποσπασμάτων, ἅτινα θὰ ἐνήργουν ἐντὸς τῶν περιοχῶν των.

Ἡ βασικὴ ἰδέα ἐλιγμοῦ διὰ τὴν πρώτην φάσιν συνίστατο εἰς τὴν δραστηρίαν ἐνέργειαν τῶν παραμεθορίων συγκροτημάτων κρούσεως. Τὴν ἀπαγόρευσιν διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν πρὸς Δυσμάς, διὰ τῆς διαθέσεως περισσοτέρων δυνάμεων ἐν τῇ ἀπὸ Δυσμῶν πρὸς Ἀνατολὰς κατευθύνσει. Τὸν συνεχῆ καὶ δραστήριον ἔλεγχον τῆς βορείως Κομοτινῆς ζώνης (ἀμαξιτὴ ὁδὸς Κομοτινὴ—Νυμφαία —σύνορα καὶ κοιλὰς Οὐζοὺν Οὐλοὺκ) πρὸς κάλυψιν τῆς πόλεως Κομοτινῆς καὶ πύκνωσιν τῶν μέσων ἀπαγορεύσεως διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν πρὸς Δυσμάς. Ἡ διὰ τὴν δευτέραν φάσιν ἐνέργεια θὰ καθωρίζετο ἀναλόγως τῆς τότε διαμορφωθησομένης καταστάσεως. Αἱ κατευθύνσεις ἐπιθέσεως θὰ καθωρίζοντο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν χώρων συγκεντρώσεως τοῦ ὄγκου τῶν συμμοριτῶν. Αἱ τελευταῖαι περὶ αὐτῶν πληροφορίαι θ' ἀπετέλουν τὸν πρῶτον προσανατολισμὸν τῶν διοικήσεων.

Αἱ διατεθησόμεναι δυνάμεις ὑπὸ τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς πρώτης φάσεως τῶν ἐπιχειρήσεων θὰ περιελάμβανον τοὐλάχιστον ἓξ τάγματα πεζικοῦ, τέσσαρα ἐθνοφρουρᾶς, μοῖραν ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ, πεδινὴν πυροβολαρχίαν καὶ ἴλην τεθωρακισμένων ἐκ δύο οὐλαμῶν. Ὑπὸ τοῦ Σώματος Στρατοῦ διετίθετο ὁλμαρχία 4.2'' καὶ λόχος μηχανικοῦ. Αἱ διὰ τὴν δευτέραν φάσιν δυνάμεις θὰ καθωρίζοντο μετὰ τὴν λῆξιν τῆς πρώτης φάσεως.

Εἰς τὴν Μεραρχίαν ἐπαφίετο ἡ ἐκλογὴ τῆς θέσεως τοῦ Τακτικοῦ της Στρατηγείου ἀνατολικῶς Κομοτινῆς.

Ἡ ΥΙΙ Μεραρχία εἶχε σοβαρὰς ἐπιφυλάξεις διὰ τὴν ἐπιχείρησιν, ἣν ἐθεώρει ἐπισφαλῆ καὶ ἀνέφερεν εἰς τὸ Σῶμα Στρατοῦ τὰς παρουσιαζομένας δυσχερείας. Ἡ σοβαρωτέρα ἐξ αὐτῶν ἦτο ἡ ἀκαταλληλότης τοῦ καιροῦ, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸ λίαν ὀρεινὸν καὶ δύσβατον ἔδαφος, ὅπερ εἶχε καλυφθῆ ὑπὸ χιόνων. Εἰς ὁλόκληρον τὴν ὀρεινὴν περιοχήν της συνεχίζετο ἡ χιονόπτωσις καὶ ραγδαῖαι βροχαὶ εἰς τὰ πεδινά, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν διακοπὴν τῶν συγκοινωνιῶν. Ἀλλὰ τὸ Σῶμα Στρατοῦ ἐπέμεινεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Αἱ περὶ συμμοριτῶν πληροφορίαι τῆς Μεραρχίας ἔφερον τὸ ἀνώτερον Ἀρχηγεῖον Θράκης ἐγκατεστημένον παρὰ τὸ χωρίον Βυρσίνην πλησίον τῶν συνόρων. Τὸ Ἀρχηγεῖον Ἕβρου εἰς τὴν περιοχὴν Μικροῦ Δερείου, ἔχον ἓν τάγμα εἰς τὸ Τρίγωνον Ἄρδα (1) δύο τάγματα δυτικῶς Μικροῦ Δερείου περὶ τὸ χωρίον Ἰμαμλὰρ καὶ ἓν τάγμα εἰς Μπουκατὲ Ντάγ. Τὸ Ἀρχηγεῖον Κομοτινῆς ἐγκατεστημένον βορείως τῆς πόλεως ταύτης παρὰ τὰ σύνορα, μὲ τὰ δύο τάγματά του εἰς τὰς περιοχὰς Σμιγάδης —Ὀργάνης καὶ εἰς τὰ ὑψώματα Ἀλάν.

103. Ἡ ΥΙΙ Μεραρχία ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διὰ τοῦ σχεδίου ἐπιχειρήσεων τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ καθορισθείσης αὐτῇ ἀποστολῆς καὶ τῶν ἀνωτέρω πληροφοριῶν, ἐκοινοποίησε πρὸς τὰς 26ην καὶ 27ην Ταξιαρχίας τὴν ἀπὸ 4ης Δεκεμβρίου διαταγήν, διὰ τὴν πρώτην φάσιν τῶν ἐπιχειρήσεων. Ἡ διαταγὴ αὕτη, μετὰ τὰς ἐπελθούσας μεταγενεστέρως μερικὰς τροποποιήσεις, διελάμβανε τὰ ἀκόλουθα (2) :

Προθέσεις τῆς Μεραρχίας ἦσαν : Ἡ δι' αἰφνιδιαστικῆς ἐνεργείας, ἥτις θὰ ἐπετυγχάνετο διὰ νυκτερινῶν κινήσεων, προσπάθεια συντριβῆς τῶν συμμοριτῶν.

(1) Σχεδιάγραμμα 2.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1160/Γ/29, 35—37.

Ἐκκαθάρισις τῆς ὑπὸ τοῦ Σώματος Στρατοῦ καθορισθείσης περιοχῆς, μὲ ἀποκοπὴν τῆς διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν εἰς Βουλγαρίαν καὶ καταστροφὴ τῶν ἐγκαταστάσεών των. Πρὸς πραγματοποίησιν τῶν προθέσεών της ἡ Μεραρχία ἐκλιμάκωσε τὰς ἐνεργείας της εἰς δύο χρόνους. Κατὰ τὸν πρῶτον χρόνον θὰ ἐπεδιώκετο ὁ αἰφνιδιασμὸς καὶ ἡ συντριβὴ τῶν συμμοριτῶν ὡς καὶ ἡ καταστροφὴ τῶν ἐγκαταστάσεών των εἰς τὴν περιοχὴν Σαρακηνῆς–Καρδάμου–Ὀργάνης. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν συνεκρότησεν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 26ης Ταξιαρχίας τρεῖς φάλαγγας, καθορίσασα ὡς ἀκολούθως τὰς κατευθύνσεις αὐτῶν.

1η Φάλαγξ: 554 Τάγμα μετὰ ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας ἐκ δύο πυροβόλων, ἀπὸ Πάτερμα πρὸς Μύτικαν–Σαρακηνὴν–Κάρδαμον–Κύμην.

2α Φάλαγξ: 556 Τάγμα μετὰ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ, διμοιρίας μηχανικοῦ καὶ δύο διμοιριῶν Χωροφυλακῆς, ἀπὸ Γρατινὴν πρὸς Ἄνω Δροσινὴν–Ὀργάνην.

3η Φάλαγξ: 558 Τάγμα μετὰ ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας ἐκ δύο πυροβόλων, ἀπὸ Δοκὸν πρὸς Ἀλὰν (ὑψ. 793) – Ραγάδαν.

Αἱ φάλαγγες κινούμεναι ἐγκαίρως ἀπὸ τῆς νυκτὸς ἔδει νὰ εὑρεθῶσι τὴν πρωΐαν τῆς 22ας Δεκεμβρίου, πρώτης ἡμέρας τῶν ἐπιχειρήσεων, ἡ 1η ἐπὶ τοῦ Τσεντοῦκα Λόφου, ἡ 2α εἰς Ἄνω Δροσινὴν καὶ ἡ 3η Φάλαγξ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Ἀλὰν (793). Ὁ Διοικητὴς τῆς Ταξιαρχίας θὰ ἠκολούθει τὴν 2αν Φάλαγγα. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐπιχειρήσεως τὰ τμήματα θὰ συνεκεντροῦντο εἰς τὴν περιοχὴν Σμιγάδης, μὲ ἑτοιμότητα ἐπιθετικῆς κινήσεως διὰ δύο φαλάγγων πρὸς Ἀνατολάς.

Ὁ δεύτερος χρόνος θὰ ἤρχετο μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ πρώτου καὶ τὸν ἀνεφοδιασμὸν τῶν μονάδων, μὲ σκοπὸν προσβολῆς τῶν συμμοριτῶν καὶ καταστροφῆς τῶν ἐγκαταστάσεών των εἰς τὴν περιοχὴν Ἰμαμλὰρ–Σαρπηδονία. Πρὸς τοῦτο θὰ ἐκινοῦντο ἐκ Δυσμῶν τὰ τμήματα τῆς 26ης Ταξιαρχίας. Ἐξ Ἀνατολῶν δὲ αἱ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 27ης Ταξιαρχίας δυνάμεις, ἀποτελούμεναι ἐκ τῶν 557 Τάγματος μετὰ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ 551 Τάγματος μετὰ λόχου Χωροφυλακῆς, ὁλμαρχίας 4.2″ καὶ δύο διμοιριῶν μηχανικοῦ.

Τὰ τμήματα τῆς 26ης Ταξιαρχίας συγκροτοῦντα δύο φάλαγγας, θὰ ἤγοντο ἡ μὲν πρώτη φάλαγξ πρὸς Σαρπηδονίαν ἡ δευτέρα εἰς Κέχρον, ἔνθα θὰ παρέμενεν εἰς διάθεσιν τῆς Μεραρχίας. Ἐκ τῶν τμημάτων τῆς 27ης Ταξιαρχίας τὸ μὲν 557 Τάγμα θὰ ἤγετο ἐκ Μεταξάδων διὰ Μικροῦ Δερείου πρὸς Ἰμαμλάρ, τὸ δὲ 551 τοιοῦτον ἐκ Σουφλίου διὰ Τριῶν Σπιτιῶν πρὸς Ροῦσσαν.

Τὸ Ἀπόσπασμα τοῦ Λοχαγοῦ Ψηλογιάννη, ἐνισχυμένον διὰ λόχου τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, θὰ ἐνήργει ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῶν ἐπιχειρήσεων ἐπιθετικὰς ἀναγνωρίσεις πρὸς τὴν νοτιοδυτικῶς Σουφλίου περιοχήν.

Ἡ στατικὴ ἀσφάλεια τῶν ζωτικῶν χώρων ἀνετίθετο εἰς τὰς Ταξιαρχίας διὰ τῶν κάτωθι μονάδων:

Διὰ τὴν περιοχὴν τριγώνου Ἄρδα–Μεταξάδων τὸ 559 Τάγμα.

Διὰ τὸ Διδυμότειχον τὸ 40ὸν Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς.

Διὰ τὴν περιοχὴν Σουφλίου τὸ 39ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς.

Διὰ τὰς Φέρρας καὶ τὰς ἀπὸ Ἀλεξανδρουπόλεως πρὸς Σουφλίον συγκοινωνίας τὸ 38ον Τάγμα Ἐθνοφυλακῆς μεῖον λόχος (1).

Διὰ τὴν νοτιοανατολικῶς Κομοτινῆς περιοχὴν Σαππῶν τὸ 37ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς.

---

(1) Σχεδιάγραμμα 2.

Διὰ τὴν Κομοτινὴν τὸ ἐκεῖ σταθμεῦον προσωρινῶς Τάγμα τοῦ Κέντρου Βασικῆς Ἐκπαιδεύσεως Ἀλεξανδρουπόλεως.

Διὰ τὴν Ξάνθην τὸ 35ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς.

Τὸ σταθμεῦον εἰς Κομοτινὴν 36ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς διὰ συνεχῶν ἐπιθετικῶν ἐξορμήσεων πρὸς τὴν κοιλάδα τοῦ Οὐζοὺν Οὐλοὺκ καὶ τὴν βορείως Κομοτινῆς περιοχήν, ἀφ' ἑνὸς μὲν θὰ ἐκάλυπτεν εὐρέως τὴν πόλιν, ταύτην, ἀπαγορεῦον τὴν πρὸς Δυσμὰς διαρροὴν τῶν συμμοριτῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ ἐτήρει εἰς διαρκῆ ἀβεβαιότητα τοὺς τελευταίους. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς Μεραρχίας κατὰ τὸν πρῶτον χρόνον εἰς Κομοτινὴν καὶ κατὰ τὸν δεύτερον εἰς Ἀλεξανδρούπολιν.

104. Ἡμέρα ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων καθωρίσθη ἡ 22α Δεκεμβρίου. Αἱ φάλαγγες τῆς 26ης Ταξιαρχίας ἀχθεῖσαι ἀπὸ τῆς προηγουμένης νυκτὸς εἰς τοὺς χώρους ἐξορμήσεως Πάτερμα, Γρατινὴν–Καλλυντήριον καὶ Δοκὸν συνέχισαν τὰς πρώτας ὥρας τῆς 22ας Δεκεμβρίου τὴν προώθησίν των πρὸς τοὺς ἀντικειμενικοὺς σκοπούς.

Ἀριστερὰ (δυτικῶς) τὸ 554 Τάγμα ἀνατρέψαν συμμοριακὴν ἀντίστασιν εἰς Ἀλκιπέτ, παρέμεινεν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τούτου μὴ δυνηθὲν νὰ συνεχίσῃ τὴν προχώρησιν λόγῳ τοῦ ὕψους τῶν χιόνων.

Εἰς τὸ κέντρον τὸ 556 Τάγμα ἀφίχθη εἰς Ἄνω Δροσινήν.

Δεξιὰ (ἀνατολικῶς) τὸ 558 Τάγμα ὑπερβὰν τὸ ὕψωμα Ἀλὰν (793) προσέκρουσεν ἐπὶ τοῦ δεσπόζοντος ὑψώματος 890, ὅπερ ἦτο προχείρως ὠργανωμένον καὶ κατείχετο ἰσχυρῶς. Τὸ Τάγμα ἐπιτεθὲν ἀπέτυχε ἐν τῇ προσπαθείᾳ του ὅπως ἀνατρέψῃ τοὺς συμμορίτας καὶ καταλάβῃ τὸ ὕψωμα.

Ὁ προσωρινῶς διοικῶν τὴν 26ην Ταξιαρχίαν Ἀντισυνταγματάρχης Ἀγραφιώτης Γεώργιος, λόγῳ ἀσθενείας τοῦ ὁριστικοῦ αὐτῆς Διοικητοῦ Ταξιάρχου Ἰωάννου Χρήστου, ἀναφέρων περὶ τῆς ἐξελίξεως τῶν ἐπιχειρήσεων προέτεινε τὴν ἀνάκλησιν τοῦ 554 Τάγματος, λόγῳ τῶν παρεμβληθεισῶν εἰς τὴν προχώρησίν του δυσχερειῶν. Ἐφ' ὅσον δὲ οἱ συμμορῖται ἤθελον ἐγκαταλείψει τὸ ὕψωμα 890, νὰ ἀνακληθῶσι καὶ τὰ ὑπόλοιπα τμήματα. Ἄλλως θὰ προέβαινεν εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ 558 Τάγματος ἵνα ἐπιτευχθῇ ἡ κατάληψις τοῦ ὑψώματος. Εἰς ἀπάντησιν ἡ Μεραρχία διέταξεν ὅπως, ἐφ' ὅσον τὸ 554 Τάγμα ἠδυνάτει νὰ συνεχίσῃ τὴν προώθησιν πρὸς τὴν καθορισθεῖσαν αὐτῷ κατεύθυνσιν, νὰ συγκλίνῃ ἀνατολικώτερον, κατευθυνόμενον πρὸς Κάρδαμον. Τὸ 556 Τάγμα νὰ διευκολύνῃ τὴν ἐνέργειαν τοῦ 558 τοιούτου, ἐπιτιθέμενον κατὰ τοῦ πλευροῦ τῶν συμμοριτῶν. Καθώριζε δὲ ὡς ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν κατάληψιν τῆς γραμμῆς Κάρδαμος–Ὀργάνη–Ραγάδα. Συγχρόνως ἐγνώριζεν ὅτι οὐδὲ σκέψις ἔπρεπε νὰ γίνεται περὶ ἐπιστροφῆς τῶν μονάδων.

Τὴν 23ην Δεκεμβρίου ἡ Μεραρχία προώθησεν εἰς Ἄνω Δροσινὴν οὐλαμὸν πεδινοῦ πυροβολικοῦ, πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ 558 Τάγματος. Τὸ 556 Τάγμα συνεχίσαν τὴν κίνησιν κατέλαβεν ἀκωλύτως τὸ ὕψωμα Ντομαλὴ ἐφ' οὗ καὶ ἐγκατεστάθη σταθερῶς.

Ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν συμμοριτῶν, οὗτοι μετέφερον ἐσπευσμένως δύο τάγματα τοῦ Ἀρχηγείου Ἔβρου, διὰ τῶν ὁποίων ἐνίσχυσαν τὸ ἀριστερὸν τῆς διατάξεώς των. Ἐφαίνοντο δὲ ἀποφασισμένοι νὰ συνεχίσωσι τὴν μάχην.

Τὴν 24ην Δεκεμβρίου τὸ 556 Τάγμα ἐνήργησεν ἐπιθετικῶς διὰ λόχου κατὰ τοῦ Τριγωνομετρικοῦ Ὀργάνη (ὑψ. 647). Κατόπιν τετραώρου σκληροῦ ἀγῶνος, ἐν μέσῳ χιόνων, ὁ λόχος ὑποστηριχθεὶς καλῶς ὑπὸ τῆς ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας τῆς 1ης Φάλαγγος καὶ τῶν ὅλμων τοῦ Τάγματος, ἀνέτρεψε τοὺς συμμο-

ρίτας. Ἐπὶ τοῦ καταληφθέντος ὑψώματος κατεμετρήθησαν τριάκοντα συμμοριακὰ πτώματα. Εἰς τὸ δεξιὸν τὸ 558 Τάγμα ἀπέτυχεν εἰς νέαν ἐπιθετικήν του ἐνέργειαν κατὰ τοῦ ὑψώματος 890.

Ἐλλείψει ἐφεδρικοῦ τμήματος παρὰ τῇ Ταξιαρχίᾳ, τῆς διετέθη λόχος δυνάμεως 120 ἀνδρῶν τοῦ Τάγματος Βασικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Καθ' ὅλην τὴν νύκτα τῆς 24ης πρὸς τὴν 25ην Δεκεμβρίου ἐξαπελύθησαν ἰσχυραὶ ἀντεπιθέσεις κατὰ τοῦ 558 Τάγματος, αἵτινες ἀπεκρούσθησαν. Τὴν πρωΐαν τὸ 556 Τάγμα κατέλαβε διὰ τῆς διμοιρίας Καταδρομῶν τὸ ὕψωμα 582. Ἡ διμοιρία ἐδραιωθεῖσα ἐπ' αὐτοῦ παρέμεινε σταθερῶς εἰς τὰς θέσεις της καίτοι ἐβάλλετο συνεχῶς διὰ πυρῶν πεζικοῦ καὶ ὅλμων. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον συμμοριακὰ τμήματα, ἅτινα εἶχον μεταφερθῇ πρὸς ἐνίσχυσιν ἐκ τοῦ Ἀρχηγείου Ξάνθης, εἰσεχώρησαν εἰς τὸ ἐσωτερικόν. Καταλαβόντα δὲ τὰ βορείως καὶ δυτικῶς τοῦ χωρίου Δράνιας ὑψώματα, προσέβαλον παρὰ τὸ χωρίον τοῦτο φάλαγγα μεταγωγικῶν τοῦ 556 Τάγματος. Ἀποσταλεῖσαι ὑπὸ τοῦ Τάγματος τρεῖς διμοιρίαι καὶ μία διμοιρία ὑπὸ τοῦ 554 τοιούτου, συνεπλάκησαν μετὰ τῶν συμμοριτῶν, καλύψασαι τὴν φάλαγγα τῶν μεταγωγικῶν ἥτις ἀπώλεσε περὶ τὰ δέκα κτήνη.

105. Κατόπιν τῆς σημειωθείσης ἀπειλῆς κατὰ τοῦ ἀριστεροῦ τοῦ 556 Τάγματος λόγῳ τῆς διεισδύσεως τῶν συμμοριτῶν καὶ τῆς ἀσκουμένης ἰσχυρᾶς πιέσεως κατὰ μέτωπον καὶ τοῦ δεξιοῦ του πλευροῦ, δὲν ἐπραγματοποιήθη ἡ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν Καρδάμου στροφὴ τοῦ 554 Τάγματος, ὅπερ ἀπησχολήθη μὲ τὴν κάλυψιν τοῦ ἀριστεροῦ τῆς διατάξεως, διαθέσαν συγχρόνως τμήματά του πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἑτέρων Ταγμάτων. Ἡ Ταξιαρχία πρὸς ἀποφυγὴν ἀποκοπῆς τοῦ 556 Τάγματος, διέταξε τὴν 25ην Δεκεμβρίου καὶ κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Μεραρχίας τὴν σύμπτυξιν τοῦ Τάγματος τούτου καὶ τὴν ἐγκατάστασίν του εἰς τὴν περιοχὴν Ἄνω Δροσινῆς, μὲ κατοχὴν τῶν ὑψωμάτων 352 καὶ τῶν ἀνατολικῶς καὶ βορείως τοῦ χωρίου τοιούτων. Διὰ τὴν κάλυψιν τῆς συμπτύξεως προώθησεν εἰς τὸ ὕψωμα Τσοῦκα ἀφιχθέντα ἐκ Ξάνθης λόχον τοῦ 555 Τάγματος. Ἡ σύμπτυξις ἤρχισε περὶ τὴν μεσημβρίαν ὑπὸ ἰσχυρὰν πίεσιν τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἠκολούθουν κατὰ πόδας τὰ τμήματα. Τελικῶς οὗτοι συνεκρατήθησαν καὶ τὸ Τάγμα ἐγκατεστάθη εἰς τὴν περιοχὴν Ἄνω Δροσινῆς μὲ τὴν ἀκόλουθον διάταξιν: Λόχος ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶς τοῦ χωρίου ὑψωμάτων. Λόχος ἐπὶ τοῦ Ἀλὰν Λόφου. Λόχος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 339 καὶ τοιοῦτος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Μπουραντᾶ μὲ προωθημένην τὴν διμοιρίαν Καταδρομῶν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 352. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἡ Ταξιαρχία ἀνέφερεν ὅτι ὁλόκληρος ἡ συμμοριακὴ δύναμις ἐνισχυθεῖσα δι' ἀφθόνων μέσων διενήργει συνεχεῖς ἐπιθέσεις, αἵτινες ἀντιμετωπίζοντο ὑπὸ τῶν τριῶν Ταγμάτων της. Τὰ Τάγματα ταῦτα εὑρίσκοντο, ἀπὸ πενθημέρου μαχόμενα, ἐντὸς χιόνων, ὑπὸ δριμὺ ψῦχος καὶ ἄνευ ἀναπαύσεως, ἐζήτει δὲ τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τὰς θέσεις των. Ἡ Μεραρχία μεταδίδουσα ταῦτα εἰς τὸ Σῶμα Στρατοῦ, προέτεινε τὴν διακοπὴν τῶν ἐπιχειρήσεων, λόγῳ σωματικῆς ἐξαντλήσεως τῶν ἀνδρῶν, τῆς κάμψεως τῆς ἐπιθετικῆς των ἱκανότητος καὶ τῶν σημειωθέντων κρυοπαγημάτων. Εἰς ἀπάντησιν τὸ Σῶμα Στρατοῦ διέταξε τὴν ἐξασφάλισιν ἰσχυρᾶς διοικήσεως παρὰ τῇ Ταξιαρχίᾳ. Ὡς πρὸς τὴν διακοπὴν τῶν ἐπιχειρήσεων θὰ διέτασσε μεταγενεστέρως.

Κατόπιν τῶν ὑπὸ τοῦ Σώματος Στρατοῦ καθορισθέντων, διετάχθη ἡ Ταξιαρχία νὰ λάβῃ μέτρα ἐξασφαλίσεως ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν της καὶ νὰ διατηρήσῃ τὰ ὑψώματα 514–352–Ἀλὰν Λόφος–ὕψωμα Ἀλάν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ χωρίου Κάτω Δροσινῆς. Ἀλλὰ κατόπιν τῆς μεσολαβησάσης συμπτύξεως τοῦ 556 Τάγματος, τὰ ὑψώματα 514 καὶ τὸ χωρίον Κάτω Δροσινὴ δὲν κατείχοντο.

Τὸ 558 Τάγμα ἐπιτεθὲν τὴν 27ην Δεκεμβρίου κατὰ τοῦ ὑψώματος 890, κατέλαβε νοτιώτερον τούτου ἕτερον ἀνώνυμον ὕψωμα. Μὲ βάσιν ἐξορμήσεως τὸ καταληφθέν, ἐπανέλαβε τὴν ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν κατὰ τοῦ 890 ἀλλ' ἡ νέα προσπάθεια ἀπέτυχε καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὰς πρὸ τῆς ἐπιθέσεως κατεχομένας θέσεις.

Διαρκούσης τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐγένετο ἀνασυγκρότησις τῶν 554 καὶ 556 Ταγμάτων. Ἐσταθεροποιήθη ἡ κατεχομένη γραμμὴ καὶ προπαρεσκευάζετο συγκεντρωτικὴ ἐπίθεσις διὰ τῶν τριῶν Ταγμάτων κατὰ τοῦ ὑψώματος 890.

Τὴν νύκτα τῆς 27ης Δεκεμβρίου οἱ συμμορῖται ἐξαπέλυσαν σειρὰν ἐπιθέσεων κατὰ τοῦ κατεχομένου ὑπὸ τοῦ 558 Τάγματος ὑψώματος Ἀλὰν (ὑψ. 793). Ἅπασαι αἱ ἐπιθέσεις ἀπεκρούσθησαν, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς τελευταίας, διενεργηθείσης τὴν πρωΐαν τῆς 28ης Δεκεμβρίου, ἥτις ὑπῆρξε καὶ ἡ σφοδροτέρα.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀφίχθησαν εἰς τὸν σταθμὸν διοικήσεως τῆς 26ης Ταξιαρχίας παρὰ τὴν Ἄνω Δροσινήν, ὁ Στρατηγὸς Διοικητὴς τῆς VII Μεραρχίας μετὰ τοῦ Ἐπιτελάρχου τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ. Οὗτοι ἐρρύθμισαν τὰ τῆς ἐπιθέσεως κατὰ τοῦ ὑψώματος 890, ἥτις θὰ ἐπραγματοποιεῖτο τὴν μεσημβρίαν τῆς ἑπομένης, 29ης Δεκεμβρίου, μὲ τὴν ὑποστήριξιν τῆς ἀεροπορίας. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ζεῦγος ἀεροσκαφῶν προσέβαλε διὰ ρουκετῶν καὶ πολυβόλων τὸ ὕψωμα. Ἓν τῶν ἀεροσκαφῶν βληθὲν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, ἠναγκάσθη νὰ προσγειωθῇ ἀνωμάλως καὶ κατεστράφη ἀλλ' ὁ ἀεροπόρος διεσώθη.

Τὴν μεσημβρίαν τῆς 29ης Δεκεμβρίου τὰ Τάγματα καταλαβόντα τὰς θέσεις ἐξορμήσεως ἦσαν ἕτοιμα διὰ τὴν ἐπίθεσιν. Αὕτη ὅμως ἐματαιώθη, καθ' ὅσον τὸ ὕψωμα 890 ἐκαλύπτετο ὑπὸ νεφῶν ἅτινα παρημπόδιζον τὴν δρᾶσιν τῆς ἀεροπορίας ὡς καὶ τὴν ἱκανοποιητικὴν ἀπόδοσιν τοῦ πυροβολικοῦ. Κατόπιν τῶν νέων τούτων δυσχερειῶν ἀπεφασίσθη ἡ ὁριστικὴ διακοπὴ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἡ ἐπιστροφὴ τῶν μονάδων εἰς τοὺς χώρους σταθμεύσεως, ἥτις ἐπραγματοποιήθη ἀκωλύτως ἐντὸς τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐπιχειρήσεων τὸ Ἀπόσπασμα Λοχαγοῦ Ψηλογιάννη ἐκτελοῦν ἐπιθετικὰς ἀναγνωρίσεις ὡς εἶχε διαταχθῇ, εἰς τὴν νοτιοδυτικῶς Σουφλίου περιοχήν, συνεπλάκη τὴν 24ην Δεκεμβρίου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἑξοντῶσαν τέσσαρας συμμορίτας. Ἕτεροι δύο συμμορῖται συνελήφθησαν.

Αἱ ἐξηκριβωμέναι ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὰς βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς ἐπιχειρήσεις ἦσαν τεσσαράκοντα δύο νεκροὶ καὶ δέκα ἐξ παραδοθέντες. Ἀλλ' ὑπῆρχον προφανῶς καὶ ἕτεροι νεκροὶ φονευθέντες ἐντὸς τῶν γραμμῶν των τόσον διὰ πυρῶν πεζικοῦ ὅσον καὶ ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας.

Αἱ ἀπώλειαι τῶν μονάδων τῆς 26ης Ταξιαρχίας ἀνῆλθον εἰς 1 Ἀξιωματικὸν νεκρόν, τὸν Ἀνθυπολοχαγὸν τοῦ 558 Τάγματος Μακρίδην Ὀρέστην καὶ 4 Ἀξιωματικοὺς τραυματίας, 6 ὁπλίτας νεκρούς, 28 τραυματίας καὶ 1 ἀγνοούμενον (1).

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

106. Κατ' ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν τοῦ 554 Τάγματος καὶ τμημάτων ΜΑΔ

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1160/Δ/26, Φ. 1221/Δ/26, Φ. 1277/Γ/48.

πρὸς τὴν νοτιοανατολικῶς Κομοτινῆς ὀρεινὴν περιοχὴν Μαρωνείας (1) ἀπὸ 8–10 Ὀκτωβρίου 1947, ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ ἕτερος συνελήφθη.

Τμῆμα τοῦ 552 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 10ην Ὀκτωβρίου δυτικῶς Παρανεστίου (2) μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος. Εἷς συμμορίτης ἐφονεύθη καὶ εἷς συνελήφθη. Εἰς ἑτέρας συμπλοκὰς λόχου τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐνεργοῦντος μετὰ τμημάτων τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστηρίδη, εἰς τὴν βορείως Λεκάνης ὀρεινὴν περιοχήν, συνελήφθησαν τὴν 13ην καὶ τὴν 14ην Ὀκτωβρίου ὀκτὼ συμμορῖται καὶ δέκα ἔξ παρεδόθησαν.

Σημειωθεῖσα τὴν πρωΐαν τῆς 14ης Ὀκτωβρίου συμμορία παρὰ τὸ χωρίον Πύργους, βορειοδυτικῶς Δράμας (2) ἐβλήθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας καὶ διεσκορπίσθη. Ἀνευρέθησαν δύο πτώματα συμμοριτῶν.

Εἰς λόχον τοῦ 554 Τάγματος ἐκτελοῦντα ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Κομοτινῆς παραμεθόριον περιοχὴν Πόας (1), παρεδόθησαν τὴν 20ὴν Ὀκτωβρίου ἑπτὰ συμμορῖται, ἀνήκοντες εἰς τὸ 2ον συγκρότημα τοῦ Ἀρχηγείου Ροδόπης.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐνέπεσε τὴν νύκτα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου εἰς ἐνέδραν τμήματος τοῦ 551 Τάγματος βορείως Σουφλίου. Ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης, τῶν λοιπῶν διαφυγόντων ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ σκότους.

Τμήματα τοῦ 552 Τάγματος συνεπλάκησαν τὴν 2αν Νοεμβρίου βορειοανατολικῶς Παρανεστίου, παρὰ τὸ χωρίον Ἀμισινὸν (2) μετὰ ἑβδομηκονταμελοῦς συμμορίας. Ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ εἷς συνελήφθη. Ἕτερον τμῆμα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος συνεπλάκη τὴν ἑπομένην παρὰ τὴν παραμεθόριον θέσιν Καλύβια Λεπίδα μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως. Καὶ κατὰ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ εἷς συνελήφθη. Τὸ στρατιωτικὸν τμῆμα ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ δύο τραυματίας ὁπλίτας. Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ αὐτοῦ Τάγματος, ἐνισχυθεῖσα διὰ τμήματος τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστηρίδη, ἐπετέθη τὴν ἑπομένην εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Παρανεστίου παραμεθόριον περιοχὴν κατὰ πολυμελοῦς συμμορίας. Αὕτη αἰφνιδιασθεῖσα διεσκορπίσθη καὶ κατέφυγεν εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος. Ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ ἕτερος συνελήφθη.

Τμῆμα ΜΑΔ συνεπλάκη τὴν πρωΐαν τῆς 7ης Νοεμβρίου μετὰ τριμελοῦς συμμοριακῆς ὁμάδος ἐπὶ τῶν βορείων κλιτύων τοῦ Παγγαίου. Ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ εἷς συνελήφθη. Τὸ αὐτὸ τμῆμα συνηντήθη τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἀνατολικώτερον μὲ ἑτέραν συμμοριακὴν ὁμάδα. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν τρεῖς συμμορῖται.

Ἰσχυρὰ ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ 552 Τάγματος συνεπλάκη τὴν ἑσπέραν τῆς 11ης Νοεμβρίου μετὰ συμμοριακοῦ συγκροτήματος παρὰ τὸ χωρίον Σκαλωτὴν βορειοδυτικῶς Παρανεστίου (3). Ἡ συμπλοκὴ διεκόπη λόγῳ τῆς ἐπελθούσης νυκτός. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα, κινηθέντα ἅμα τῇ ἕῳ πρὸς Βορρᾶν, ἔλαβον νέαν ἐπαφὴν παρὰ τὰ Καλύβια Κούτρα μετὰ τοῦ αὐτοῦ συγκροτήματος, καθ' οὗ καὶ ἐπετέθησαν. Τὸ συγκρότημα πιεσθὲν ἰσχυρῶς συνεπτύχθη ἐσπευσμένως, διαφυγὸν πρὸς τὴν μεθόριον. Οἱ συμμορῖται ἔσχον κατὰ τὴν δευτέραν συμπλοκὴν τέσσαρας νεκροὺς καὶ δύο συλληφθέντας.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις διλοχίας τοῦ 555 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 13ην Νοεμβρίου εἰς τὴν βορείως Ξάνθης παραμεθόριον ὀρεινὴν περιοχήν, μετὰ συμμο-

(1) Σχεδιάγραμμα 2.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.

ριακῆς ὁμάδος ἥτις διέφυγεν ἐν διαλύσει, εἰσελθοῦσα εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν τρεῖς νεκροὺς καὶ δύο συλληφθέντας. Ἐκ τῆς διλοχίας ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἐξερεύνησιν ἀνευρέθη ἀποθήκη περιέχουσα ἀριθμὸν ναρκῶν καὶ ἱκανὴν ποσότητα ἐκκρηκτικῶν ὑλῶν.

Τμῆμα τοῦ 551 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 15ην Νοεμβρίου δυτικῶς Σουφλίου παρὰ τὸ χωρίον Γιαννούλη (1) μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἐξοντῶσαν τρεῖς συμμορίτας. Διλοχία τοῦ 557 Τάγματος ἐξερευνῶσα τὴν δυτικῶς Διδυμοτείχου παραμεθόριον περιοχήν, συνεπλάκη τὴν αὐτὴν ἡμέραν μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως ἐξοντώσασα δύο συμμορίτας. Ἡ διλοχία ἔσχεν ἕνα τραυματίαν ὁπλίτην. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν τὸ Ἀπόσπασμα Φωστηρίδη ἐξώντωσε νοτιοδυτικῶς Λεκάνης συμμοριακὴν ὁμάδα. Ἐκ ταύτης ἐφονεύθησαν δέκα συμμορῖται καὶ εἷς συνελήφθη.

Ἐκπεμφθεῖσα ὑπὸ τοῦ 554 Τάγματος ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις πρὸς τὴν βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς περιοχήν, συνεπλάκη τὴν 19ην Νοεμβρίου παρὰ τὸ χωρίον Ἄνω Δροσινὴν (2) μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος. Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ἡ διάλυσις τῆς ὁμάδος, ἐξ ἧς συνελήφθησαν δέκα συμμορῖται. Ἕτεροι τρεῖς συμμορῖται παρεδόθησαν.

Τμῆμα τοῦ 552 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 27ην Νοεμβρίου μετὰ ἰσχυρᾶς συμμορίας παρὰ τὸ βορειοδυτικῶς Παρανεστίου χωρίον Πολύκηπον (3). Οἱ συμμορῖται βληθέντες καὶ ἀπὸ ἀέρος, ἔσχον τρεῖς νεκρούς. Ἐκ τοῦ στρατιωτικοῦ τμήματος ἐφονεύθησαν δύο καὶ ἐτραυματίσθησαν τέσσαρες ὁπλῖται.

Λόχος τοῦ 559 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 30ὴν Νοεμβρίου εἰς τὴν δυτικὴν παραμεθόριον περιοχὴν τοῦ Τριγώνου Ἄρδα μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος. Αὕτη ἐγκαταλείψασα ἕνα νεκρόν, κατέφυγεν εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος.

107. Τμήματα τοῦ 557 Τάγματος συνεπλάκησαν τὴν 2αν Δεκεμβρίου νοτίως Μεταξάδων (2) μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως ἥτις διέφυγε πρὸς τὴν μεθόριον. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας.

Κατὰ συμπλοκὴν τμήματος τοῦ 556 Τάγματος μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος παρὰ τὸ βορειοανατολικῶς Ξάνθης χωρίον Τρίκορφον (3) ἐξωντώθησαν τὴν 4ην Δεκεμβρίου τέσσαρες συμμορῖται καὶ δύο συνελήφθησαν. Ἕτεροι δύο συμμορῖται ἐξωντώθησαν τὴν αὐτὴν ἡμέραν βορειοδυτικῶς Λεκάνης, ὑπὸ τμήματος τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστηρίδη.

Τμήματα ΜΑΔ ἐξερευνῶντα τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Παγγαίου συνεπλάκησαν, τὴν 6ην Δεκεμβρίου μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως. Οἱ συμμορῖται ἔσχον ἐννέα νεκρούς.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις διλοχίας τοῦ 552 Τάγματος προσέβαλεν αἰφνιδιαστικῶς τὴν 10ην Δεκεμβρίου εἰς τὴν ἀνατολικῶς τοῦ Νέστου ποταμοῦ παραμεθόριον περιοχὴν Μικρομηλιᾶς (3), ἑκατονταμελῆ συμμορίαν, ἥτις διασκορπισθεῖσα διέφυγε. Λόγῳ συνεχοῦς χιονοπτώσεως καὶ ὁμίχλης δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ καταδίωξις. Συνελήφθησαν τέσσαρες συμμορῖται καὶ περισυνελέγη ποσότης πυρομαχικῶν.

Τμήματα τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστηρίδη συνεπλάκησαν τὴν 13ην Δε-

(1) Σχεδιάγραμμα 2.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.

κεμβρίου, παρὰ τὸ νοτιοδυτικῶς Λεκάνης χωρίον Κορυφὲς (1) μετὰ ἰσχυρᾶς συμμορίας. Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ἡ ἐξόντωσις πέντε συμμορι-τῶν. Τὸ Ἀπόσπασμα ἔσχε τρεῖς νεκροὺς ὁπλίτας. Τριλοχία τοῦ 552 Τάγματος ἐκτελοῦσα ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Παρανεστίου ὀρεινὴν παραμεθόριον περιοχὴν τῆς δυτικῆς Ροδόπης, συνεπλάκη τὴν 19ην Δεκεμβρίου μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως ἥτις διαλυθεῖσα διέφυγεν. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν δέκα νεκροὺς καὶ ἓξ συλληφθέντας. Ἐκ τῆς τριλοχίας ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης.

Λόχος τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστηρίδη συνεπλάκη τὴν 22αν Δεκεμβρίου μετὰ ἐξηκονταμελοῦς συμμορίας παρὰ τὸ βορειοδυτικῶς Παρανεστίου χωρίον Τιχώτα (1) ἐξοντώσας δώδεκα συμμορίτας. Ἕτεροι δύο συμμορῖται ἐπιχειρήσαντες νὰ διέλθωσι τὸν Νέστον ποταμὸν ἐπνίγησαν.

Εἰς συμπλοκὴν διμοιρίας τοῦ 552 Τάγματος μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος παρὰ τὸ δυτικῶς Παρανεστίου χωρίον Καλλίκρουνον (1) ἐφονεύθησαν ἓξ συμμορῖται.

Τμήματα τοῦ 553 Τάγματος, κινηθέντα τὴν πρωΐαν τῆς 29ης Δεκεμβρίου ἐκ Κάτω Νευροκοπίου πρὸς καταδίωξιν συμμοριακοῦ συγκροτήματος ἐπιτεθέντος ἀνεπιτυχῶς τὴν νύκτα, κατὰ τοῦ σταθμεύοντος εἰς τὸ παραμεθόριον χωρίον Λευκώγεια λόχου, ἦλθον εἰς ἐπαφὴν πλησίον τῶν συνόρων (1). Τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα κατέχον ἐπικαίρους θέσεις, διετήρησε ταύτας μέχρις ἑσπέρας, ἀποκρουσαν τὰς κατ' αὐτοῦ διενεργηθείσας ἐπιθέσεις. Τὴν νύκτα συνεπτύχθη πρὸς Ἀνατολὰς διελθὸν τὸν Νέστον ποταμόν. Οἱ συμμορῖται ἔσχον πέντε νεκρούς. Ἕτεροι δύο συμμορῖται παρεδόθησαν. Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης (2).

Ἐπιχειρήσεις Χ Μεραρχίας. Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια βορείως Σερρῶν (1-7 Νοεμβρίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 4)

108. Ὀργανωθεῖσα ὑπὸ τῆς 33ης Ταξιαρχίας ἐξετελέσθη ἀπὸ τῆς 1ης μέχαι τῆς 7ης Νοεμβρίου 1947 εἰς τὴν βορείως Σερρῶν ὀρεινὴν περιοχήν Βροντοῦς ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΑΧΕΛΩΟΣ. Σκοπὸς τῆς ἐνεργείας ταύτης ἦτο ἡ ἐκκαθάρισις τῆς ἐν λόγῳ περιοχῆς καὶ ἡ κάλυψις μεταφορᾶς τῆς ἐσοδείας γεωμήλων καὶ ἐκκενώσεως τοῦ χωρίου Ἄνω Βροντοῦς. Διὰ τὴν ἐπιχείρησιν διετέθησαν μία διλοχία τοῦ 563 Τάγματος ἐνισχυμένη διὰ τοῦ λόχου Ἀχλαδοχωρίου τοῦ 561 Τάγματος. Μία διλοχία τοῦ 562 Τάγματος μετὰ διμοιρίας Χωροφυλακῆς καὶ οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Ἐφεδρεία εἰς διάθεσιν τῆς Ταξιαρχίας εἷς λόχος τοῦ 562 Τάγματος καὶ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων.

Τὰ τμήματα ἤχθησαν ἐντὸς τῆς νυκτὸς τῆς 1ης Νοεμβρίου εἰς τὴν ἀνωτέρω περιοχὴν καὶ ἐπεδόθησαν εἰς τὴν ἐξερεύνησιν ταύτης ἀπὸ τῆς ἑπομένης πρωΐας ἄνευ ἀποτελέσματος. Τὴν 3ην Νοεμβρίου συνεχίσθη ἡ ἐξερεύνησις καὶ κατεστράφη ἀνευρεθεὶς καταυλισμός, ἐντὸς τοῦ ὁποίου συνελήφθη εἷς συμμορίτης. Ἀπὸ τῆς 1400 ἐλήφθη ἐπαφὴ μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὰ δυτικῶς τῆς ἀπὸ Σερρῶν πρὸς Κάτω Βροντοῦν ἀμαξιτῆς ὁδοῦ καὶ εἰς τὸ ὕψος τοῦ χωρίου τούτου ὑψώματα. Ἡ ἐπακολουθήσασα συμπλοκὴ καθ' ἣν οἱ συμμορῖται ἐβλήθησαν ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων διεκόπη ὑπὸ τῆς

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Γ/7—9, Φ. 1160/Δ/17, 23,29 Φ. 1175/Δ, Φ. 1217/Γ/1, Φ.1221/Δ/2.

ἐπελθούσης νυκτός. Συνελήφθησαν δύο συμμορῖται. Κατὰ τὰς ἑπομένας ἡμέρας οὐδεμία ἐπαφὴ ἐπετεύχθη. Τὴν νύκτα τῆς 5ης Νοεμβρίου πολυμελὴς συμμορία ἐπέδραμε κατὰ τοῦ νοτιοανατολικῶς Σερρῶν χωρίου Πενταπόλεως. Οἱ Κ/Σ ἐπιδοθέντες εἰς διαρπαγὴν τροφίμων ἀπεχώρησαν κατευθυνθέντες πρὸς Μενοίκιον ὄρος. Τὴν ἑπομένην νύκτα ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς δι' αὐτομάτων ὅπλων καὶ τυφεκίων τὸ εἰς Σέρρας στρατόπεδον πυροβολικοῦ ἔνθα ἐστάθμευεν ὁ 813 μικτὸς λόχος Μεταφορῶν.

Τὴν 7ην Νοεμβρίου ἡ ἐπιχείρησις ἔληξε, τῶν τμημάτων ἐπανελθόντων εἰς τὰς θέσεις των. Κατ' αὐτὴν ἐπετεύχθη ἡ ἀπρόσκοπτος μεταφορὰ 40.000 ὀκάδων γεωμήλων καὶ ἡ ἐκκένωσις τοῦ χωρίου Ἄνω Βροντοῦς (1).

Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια εἰς Μενοίκιον ὄρος (10-14 Νοεμβρίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 4)

109. Ὀργανωθεῖσα ὑπὸ τῆς 35ης Ταξιαρχίας ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΕΥΗΝΟΣ, ἐξετελέσθη ἐπὶ τοῦ Μενοικίου ὄρους ἀπὸ 10–14 Νοεμβρίου 1947. Ταύτης μετέσχον : Τὸ 562 Τάγμα, ἐνισχυθὲν διὰ δύο διμοιριῶν Χωροφυλακῆς. Οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἔφιππος ἴλη τῆς Χ Μεραρχίας.

Τὰ τμήματα ἀχθέντα τὴν νύκτα τῆς 10ης Νοεμβρίου ἐπὶ τῆς κορυφογραμμῆς τοῦ Μενοικίου, κατέλαβον τὰς καθορισθείσας ὑπὸ τῆς Ταξιαρχίας θέσεις. Περὶ τὴν 0900 τῆς ἑπομένης ἐβλήθησαν ἀπὸ βορειοανατολικῆς κατευθύνσεως. Μετὰ ἀναγνώρισιν τῶν συμμοριακῶν θέσεων, τὸ 562 Τάγμα ἀνέλαβε, τῇ ὑποστηρίξει τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ, ἐπίθεσιν. Κατὰ τὸν ἐπακολουθήσαντα ἀγῶνα ἐπενέβη διὰ τριῶν ἐξόδων ἡ ἀεροπορία, προσβαλοῦσα λίαν ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας. Οὗτοι πιεσθέντες ἰσχυρῶς ὑπὸ τοῦ Τάγματος καὶ ὑποστάντες σοβαρὰς ἀπωλείας, κατετμήθησαν εἰς μικροομάδας καὶ διέφυγον διὰ τῶν χαραδρώσεων. Ἐπὶ τόπου ἀνευρέθησαν τὰ πτώματα 25 συμμοριτῶν καὶ 4 συμμοριτισσῶν, ἕτεροι δὲ 14 συμμορῖται καὶ 2 συμμορίτισσαι συνελήφθησαν. Περισυνελέγησαν εἴς ὅλμος καὶ ποσότητες χειροβομβίδων, πυρομαχικῶν, εἰδῶν ἱματισμοῦ καὶ τροφίμων. Τὸ 562 Τάγμα ἔσχεν ἐξ τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν 12ην Νοεμβρίου συνεχισθείσης τῆς ἐξερευνήσεως, ἀνευρέθησαν ἕτερα ἑνδεκα πτώματα συμμοριτῶν. Ἐφ' ἑνὸς ἐξ αὐτῶν ἀνευρέθη δελτίον βουλγαρικῆς ταυτότητος μὲ τὸ ὄνομα Μερκώφ. Νέα ἐπαφὴ δὲν ἐπετεύχθη οὐδὲ τὴν ἑπομένην ἡμέραν. Κατεστράφησαν ἐγκαταστάσεις διαβιώσεως τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 14ην Νοεμβρίου τὰ τμήματα ἐπανῆλθον εἰς Σέρρας (2).

Ἔλεγχος ἐπὶ τῶν Κρουσίων (1-20 Νοεμβρίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 36)

110. Ἡ Χ Μεραρχία ἤρχισεν ἐκτελοῦσα ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1947 σειρὰν ἐπιχειρήσεων εἰς τὰ Κρούσια, πρὸς ἐνάσκησιν ἐπὶ τῆς ὀρεινῆς ταύτης περιοχῆς ἐλέγχου, ἀποσκοποῦντος εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν μονίμου ἐγκαταστάσεως συμμο-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1226/Β/1.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1226/Β/1.

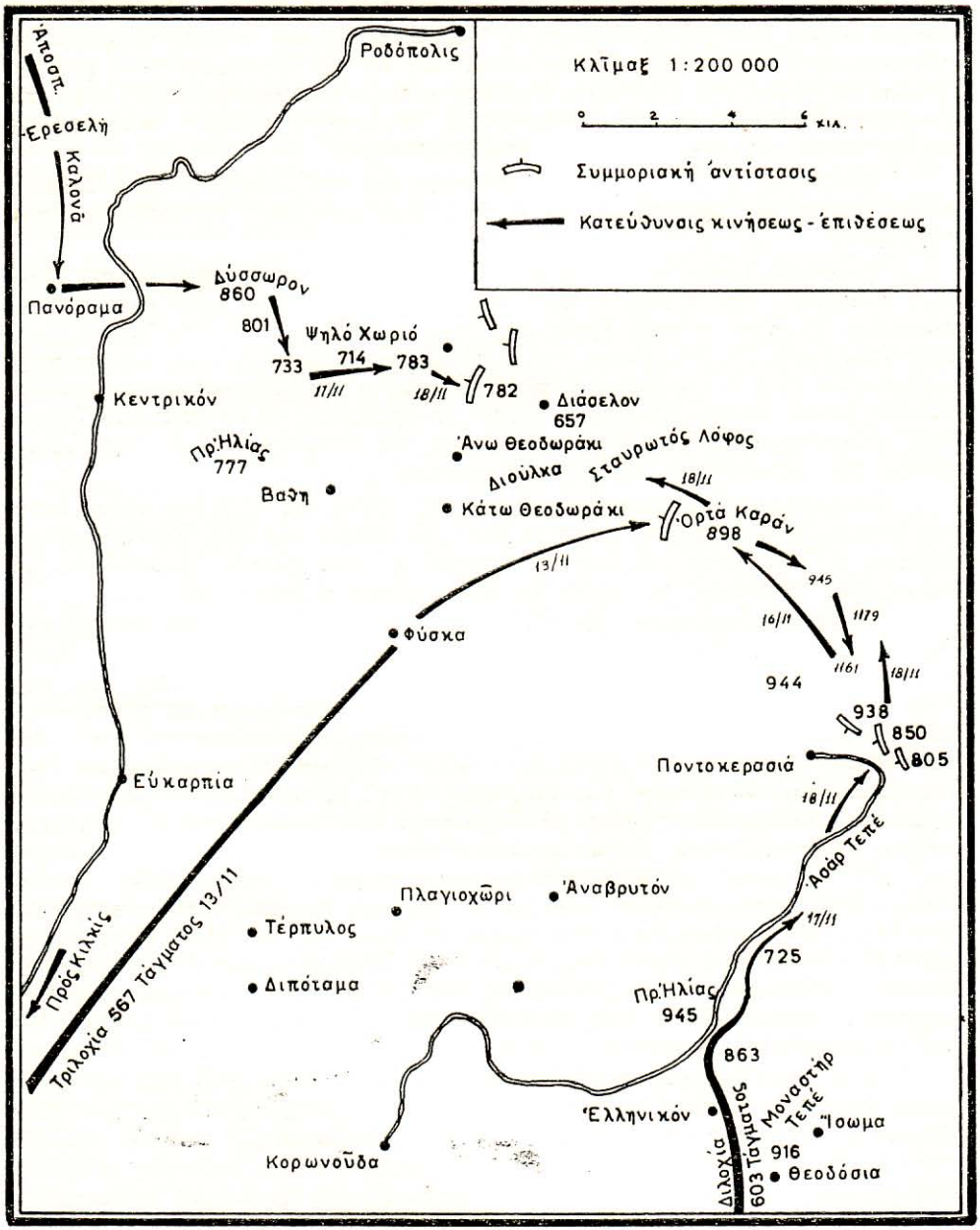

Σχ. 36. Ἔλεγχος ἐπὶ τῶν Κρουσίων (1-20 Νοεμβρίου 1947)

ριτῶν. Διὰ τὴν διεξαγωγήν των διέθεσε τὴν 37ην Ταξιαρχίαν, τὸ 603 Τάγμα καὶ δύο λόχους ἐκ τῆς 35ης Ταξιαρχίας. Πρὸς ἀποστέρησιν πηγῶν τροφοδοσίας τῶν συμμοριτῶν προέβη τὴν 1ην Νοεμβρίου εἰς τὴν ἐκκένωσιν τῶν χωρίων Ἴσωμα, Ἑλληνικοῦ καὶ Θεοδοσίας ὑπὸ τὴν κάλυψιν διλοχίας τοῦ 603 Τάγματος, ἐγκατασταθείσης ἐπὶ τοῦ Μοναστὴρ Τεπέ. Ἡ διλοχία προέβη ταὐτοχρόνως εἰς ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς, ἥτις ἀπέβη ἀρνητική.

Τμῆμα τῆς 37ης Ταξιαρχίας συνεπλάκη τὴν 3ην Νοεμβρίου νοτιοδυτικῶς Κιλκίς, παρὰ τὸ Λεβεντοχῶρι, μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, συλλαβοῦσα τρεῖς συμμορίτας.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις διλοχίας τοῦ 567 Τάγματος, ἐξηρεύνησεν ἀπὸ 3–5 Νοεμβρίου τὴν περιοχὴν Ὀρτὰ Καρὰν–Διάσελον–Δύσσωρον ἄνευ ἀποτελέσματος. Ἡ αὐτὴ διλοχία ἐξερευνῶσα τὴν περιοχὴν Διπόταμα–Πλαγιοχῶρι, συνεπλάκη τὴν 7ην Νοεμβρίου παρὰ τὸ χωρίον Διπόταμα μετὰ συμμοριακῆς μικροομάδος, ἥτις διασπαρεῖσα διέφυγε. Τὴν νύκτα τῆς ἰδίας ἡμέρας συμμοριακὴ δύναμις λόχου παρηνώχλησε διὰ πυρῶν τὸ σταθμεῦον εἰς Λαχανᾶ 603 Τάγμα ἄνευ ἀποτελέσματος. Κινηθεῖσα τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης διλοχία πρὸς καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν ἐπανῆλθεν ἄπρακτος.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 12ης Νοεμβρίου κατὰ τοῦ χωρίου Νέας Δορκάδος, παρὰ τὸ 35ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Θεσσαλονίκης–Σερρῶν, ὡς καὶ κατὰ τοῦ ἀνατολικώτερον κειμένου χωρίου Νικοπόλεως. Οἱ συμμορῖται προβάντες εἰς λεηλασίας ἀπεχώρησαν ἀνενόχλητοι.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις ἐκ τριῶν λόχων τοῦ 567 Τάγματος ἐκινήθη τὴν 0400 τῆς 13ης Νοεμβρίου πρὸς Φύσκαν–Σταυρωτὸν Λόφον–Ὀρτὰ Καράν. Κατὰ τοῦ τελευταίου ὑψώματος, κατεχομένου ὑπὸ συμμοριτῶν, ἐπετέθη περὶ τὴν 1530 ἡ τριλοχία ἐξαναγκάσασα τούτους νὰ τὸ ἐγκαταλείψωσι καὶ νὰ συμπτυχθῶσι πρὸς τὰ ὑψώματα 945 καὶ 1179. Ἡ τριλοχία διελθοῦσα τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ Ὀρτὰ Καρὰν καὶ τοῦ Σταυρωτοῦ Λόφου, συνέχισε τὴν πρωΐαν τῆς 14ης Νοεμβρίου τὴν ἐπιθετικήν της ἐνέργειαν. Μετ' ἀνταλλαγὴν πυροβολισμῶν τινων ἐκ μεγάλης ἀποστάσεως, οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν καὶ τὰ ὑψώματα ταῦτα, τραπέντες πρὸς ἄγνωστον κατεύθυνσιν. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν διλοχία τοῦ 603 Τάγματος προσέβαλεν ἀνεπιτυχῶς παρὰ τὸ ὕψωμα 725 δεκαμελῆ ὁμάδα, ἥτις διασκορπισθεῖσα διέφυγε. Ἡ τριλοχία τοῦ 567 Τάγματος διῆλθε τὴν 14ην καὶ 15ην Νοεμβρίου ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 1161 καὶ 1179. Πληροφορηθεῖσα δὲ τὴν ἐπὶ τοῦ Ὀρτὰ Καρὰν ἐπανεγκατάστασιν συμμοριακοῦ τμήματος, ἐπετέθη τὴν πρωΐαν τῆς 16ης Νοεμβρίου κατ' αὐτοῦ ἐξαναγκάσασα τοὺς συμμορίτας νὰ συμπτυχθῶσι πρὸς Βορειοδυσμάς. Ἡ τριλοχία ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ καταληφθέντος ὑψώματος.

Ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ἀντισυνταγματάρχου Διοικητοῦ τοῦ 569 Τάγματος Καλονᾶ Στυλιανοῦ ἐτέθη ἀπόσπασμα συγκροτηθὲν ἐκ λόχου τοῦ ἰδίου Τάγματος καὶ λόχου τοῦ 561 τοιούτου. Τὸ ἀπόσπασμα ἐκινήθη τὴν πρωΐαν τῆς 17ης Νοεμβρίου ἐκ τῆς ἀνατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης περιοχῆς, μὲ δρομολόγιον Ἐρεσελὶ–Πανόραμα–Δύσσωρον–Διάσελον, ἵνα ἐξερευνήσῃ τὸ κεντρικὸν τμῆμα τῶν Κρουσίων. Προωθηθὲν ἐκ Δυσσώρου τὸ ἀπόσπασμα, συνεπλάκη περὶ τὴν 1400 μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 733 συλληφθέντων δύο συμμοριτῶν. Ἡ ὑπόλοιπος ὁμὰς ἐπωφεληθεῖσα τῆς ἐπικρατούσης ὁμίχλης διέφυγε. Τὸ Ἀπόσπασμα ἐστάθμευσε πρὸς διανυκτέρευσιν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 783, συνεχίσαν τὴν ἑπομένην πρωΐαν τὴν κίνησιν. Ὅταν τὰ πρῶτα τμήματά του ἀφίχθησαν εἰς τὸ Ψηλὸ Χωριό, ἐβλήθησαν ὑπὸ ὁμάδος κατεχούσης θέσεις νοτιοανατολικῶς τοῦ χωρίου. Μετὰ τὴν ἄρσιν τῆς ἀντιστάσεως ταύτης τὸ ἀπό-

σπασμα ἐκινήθη πρὸς τὸ ὕψωμα 782 ἀλλ' ἐδέχθη πυκνὰ πυρὰ προερχόμενα ἐκ τριῶν κατευθύνσεων, ἤτοι ἐκ τοῦ ὑψώματος 782, τοῦ βορειοανατολικῶς Ψηλοῦ Χωρίου ἀνωνύμου τοιούτου καὶ τοῦ μεταξὺ τῶν δύο ὑψωμάτων αὐχένος. Τὰ τρία ταῦτα ἐδαφικὰ σημεῖα κατείχοντο ἰσχυρῶς ὑπὸ συγκροτήματος δυνάμεως 100 περίπου συμμοριτῶν, διαθέτοντος περὶ τὰ 7 ὁπλοπολυβόλα, 3 μυδράλλια καὶ ἱκανὸν ἀριθμὸν ἀτομικῶν αὐτομάτων ὅπλων. Τὸ ἀπόσπασμα ἀνέλαβεν ἐπίθεσιν τῇ ὑποστηρίξει τῆς ὁμάδος ὅλμων, τεταγμένης παρὰ τὸ Ψηλὸ Χωριό, μὲ τὴν κυρίαν του προσπάθειαν πρὸς τὸ ὕψωμα 782. Ἡ προπορευομένη διμοιρία τοῦ λόχου τοῦ 561 Τάγματος, καθ' ὃν χρόνον ἀνήρχετο ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τούτου καὶ ἐπλησίαζε τὴν κορυφήν, ἐβλήθη ὑπὸ φιλίου ὅλμου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν σοβαρὸν τραυματισμὸν τοῦ Ὑπολοχαγοῦ διμοιρίτου καὶ τεσσάρων ὁπλιτῶν. Ἡ διμοιρία κλονισθεῖσα ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου ἀνεστράφη καὶ συνεπτύχθη ἐν ἀταξίᾳ πρὸς τὸν ἀκολουθοῦντα λόχον της. Ἀναληφθεῖσα νέα προσπάθεια πρὸς κατάληψιν τοῦ ὑψώματος ἀπέτυχε, τραυματισθέντων δύο εἰσέτι ὁπλιτῶν. Τὸ ἀπόσπασμα δὲν ἐπεχείρησε νέαν ἐνέργειαν, ἀλλὰ παρέμεινεν ἐπὶ τῶν κατεχομένων θέσεων περὶ τὸ Ψηλὸ Χωριὸ καὶ νοτίως, ἐξασφαλίσαν συγχρόνως διὰ δύο διμοιριῶν τὸ ὕψωμα 783. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν τὰ ἀνωτέρω ὑψώματα.

Ἡ ἐπὶ τοῦ Ὀρτὰ Καρὰν τριλοχία τοῦ 567 Τάγματος κινηθεῖσα τὴν πρωΐαν τῆς 18ης Νοεμβρίου πρὸς τὰ ὑψώματα Σταυρωτοῦ Λόφου καὶ Λιούλκα, ἐπέτυχε τὴν ἀνατροπὴν τῶν ἐπ' αὐτῶν συμμοριτῶν, συμπτυχθέντων πρὸς Προφήτην Ἠλίαν. Ἐπὶ τῶν καταληφθεισῶν θέσεων παρέμεινε διλοχία, τῆς ὑπολοίπου δυνάμεως διατεθείσης πρὸς καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἐγκατέλειψαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς τὸν Προφήτην Ἠλίαν κατευθυνθέντες πρὸς Δυσμάς.

111. Τὸ Ἀπόσπασμα Ἀντισυνταγματάρχου Καλονᾶ προέβη ἀπὸ πρωΐας τῆς 19ης Νοεμβρίου εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς Ψηλοῦ Χωριοῦ—ὑψώματος 782. Ταύτην ἐπεξέτεινε πρὸς Διάσελον—ὕψωμα 657 διὰ δύο διμοιριῶν ὑπὸ τὸν Διοικητὴν τοῦ λόχου τοῦ 569 Τάγματος, ὅστις διετάχθη νὰ συνδεθῇ μετὰ τῶν τμημάτων τοῦ 567 τοιούτου. Καθ' ὃν χρόνον διεξήγετο ἡ ἐξερεύνησις καὶ τὰ τμήματα ἦσαν διασκορπισμένα, τὸ ἀπόσπασμα διετάχθη ὑπὸ τῆς 37ης Ταξιαρχίας νὰ σπεύσῃ ταχέως πρὸς Δύσσωρον, ἔνθα ἐσημειώθη ἡ παρουσία συμμοριτῶν. Ὁ Διοικητὴς τοῦ ἀποσπάσματος διέταξε τὸ πρὸς Διάσελον τμῆμα νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ ὕψωμα 783 καὶ ἐνούμενον μὲ τὸν ἐκεῖ ὑπόλοιπον λόχον νὰ κινηθῇ ταχέως πρὸς Δύσσωρον. Οὗτος δὲ μετὰ τοῦ λόχου τοῦ 561 Τάγματος σὺν διμοιρία, ἀναστραφεὶς ἐκινήθη πρὸς Δύσσωρον διὰ τοῦ δρομολογίου Ψηλὸ Χωριὸ—Ὕψωμα 714—ὕψωμα 733. Ἅμα ὡς τὸ πρῶτον τμῆμα ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 714 ἐβλήθη διὰ μυδραλλίων ἐκ τοῦ ὑψώματος 733 καὶ τοῦ δυτικῶς τούτου ἀντερείσματος, βραδύτερον δὲ ἐκ τοῦ ὑψώματος 801. Τὸ ἀπόσπασμα μετὰ τοῦ ὁποίου ἠνώθη καὶ ὁ λόχος τοῦ 569 Τάγματος μεῖον δύο διμοιρίαι, ἐνήργησε κατὰ πρῶτον ἐπιθετικῶς πρὸς τὸ ὕψωμα 801. Οἱ ἐπ' αὐτοῦ συμμορῖται συνεπτύχθησαν ἐν σπουδῇ πρὸς 733 καὶ ἐνωθέντες μετὰ τῶν κατεχόντων τὸ ὕψωμα τοῦτο συμμοριτῶν συνέχισαν τὴν σύμπτυξιν πρὸς Νοτιοδυσμὰς ἐπιβραδύναντες διὰ πυρῶν τὰ προχωροῦντα τμήματα τοῦ ἀποσπάσματος. Ταῦτα ἀνελθόντα ἐπὶ τοῦ ἐγκαταλειφθέντος ὑψώματος 733 ἔβαλον διὰ τῶν ὅλμων τοὺς συμπτυσσομένους μέχρις ἐπελεύσεως τοῦ σκότους, ὁπόταν ἀπωλέσθη ἡ ἐπαφή. Κατόπιν διαταγῆς τῆς Χ Μεραρχίας διλοχία μεθ' ὁμάδος ὅλμων 3'' τοῦ 603 Τάγματος ἐγκατεστάθη τὴν 17ην Νοεμβρίου ἐπὶ τοῦ Ἀσὰρ Τεπέ, τεθεῖσα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 37ης Ταξιαρχίας. Διαταχθεῖσα ὑπὸ τῆς τελευταίας

ἵνα καταλάβῃ καὶ ἐξασφαλίσῃ τὸ ὕψωμα 1179, ἐκινήθη τὴν 0700 τῆς 18ης Νοεμβρίου πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην. Καθ' ὃν χρόνον ἀνήρχετο τὰς δυτικὰς κλιτῦς τῶν ὑψωμάτων 805 καὶ 850 ἐβλήθη ἐκ τοῦ ὑψώματος 850 καὶ τοῦ μεταξὺ τῶν δύο ὑψωμάτων ἀνωνύμου τοιούτου. Ἡ διλοχία καταλαβοῦσα τὸ ὕψωμα 805, ἐνήργησεν ἐπιθετικῶς ἀπὸ Δυσμῶν καὶ Νότου κατὰ τῶν θέσεων τῶν συμμοριτῶν. Οὗτοι πιεσθέντες ἰσχυρῶς συνεπτύχθησαν περὶ τὴν 1030 ὑπὸ τὴν κάλυψιν πυρῶν, ἐγκατασταθέντες ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 938. Μετὰ προπαρασκευαστικὴν ὑπὸ τῶν ὅλμων βολὴν ἐξαπελύθη ὑπὸ τῆς διλοχίας ἐπίθεσις, καταληφθέντος καὶ τοῦ ὑψώματος τούτου περὶ τὴν 1415. Οἱ συμμορῖται ἀνερχόμενοι εἰς 10 περίπου, κατατμηθέντες εἰς μικροομάδας συνεπτύχθησαν πρὸς τὰ ὑψώματα 944, 1161 καὶ 1179. Ἡ διλοχία συνεχίσασα τὴν προώθησιν κατέλαβε διαδοχικῶς τὰ ὑψώματα ταῦτα, ἅτινα ἐγκατελείφθησαν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, τραπέντων ἐσπευσμένως πρὸς Βορρᾶν. Περὶ τὴν 1715 ἡ διλοχία ἀφίχθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1179, ἐφ' οὗ ἐγκατεστάθη συμφώνως τῇ διαταγῇ τῆς 37ης Ταξιαρχίας. Ἀποσταλεὶς εἰς ἐνίσχυσιν καὶ ἕτερος λόχος τοῦ 603 Τάγματος συνηνώθη μετὰ τῆς διλοχίας τὴν ἑπομένην πρωΐαν. Τὴν 19ην Νοεμβρίου ἡ τριλοχία ἐξερευνήσασα τὴν περιοχήν, διενυκτέρευσεν ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 1179 καὶ 1161. Κατόπιν διαταγῆς τῆς Χ Μεραρχίας αἱ πρὸς ἔλεγχον τῶν Κρουσίων ἀναληφθεῖσαι ἐπιχειρήσεις διεκόπησαν προσωρινῶς τὴν 20ὴν Νοεμβρίου καὶ αἱ μετασχοῦσαι μονάδες ἐπέστρεψαν εἰς τὰς ἕδρας των πρὸς ἀνασυγκρότησιν καὶ ἀνάπαυσιν.

112. Μετὰ ὀλιγοήμερον ἀνάπαυλαν ἐπανελήφθησαν ἀπὸ 29ης Νοεμβρίου αἱ ἐπιχειρήσεις. Διλοχία τοῦ 603 Τάγματος ἐκινήθη τὴν πρωΐαν ἐκ Λαχανᾶ πρὸς Προφήτην Ἠλίαν μὲ ἀποστολὴν ἐξερευνήσεως. Ἀνερχομένη τὸ ὕψωμα 916 ἐβλήθη περὶ τὴν 1140 ἐκ τῆς ἀμέσως βορείως τοποθεσίας Μοναστὴρ Τεπέ. Ἡ διλοχία παρέμεινεν ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ὑψώματος ἐν ἀναμονῇ ὑποστηρίξεώς της ὑπὸ διατεθέντος πρὸς τοῦτο οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Ἐνισχυθεῖσα καὶ δι' ἑτέρου λόχου, προωθήθη τὴν πρωΐαν τῆς 30ῆς Νοεμβρίου διὰ τοῦ ἐγκαταλειφθέντος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς Μοναστὴρ Τεπέ, πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν κατεχόμενον ὕψωμα 863. Ἡ αὐξηθεῖσα εἰς τριλοχίαν δύναμις ἐπετέθη τῇ ὑποστηρίξει τοῦ πυροβολικοῦ κατὰ τοῦ ὑψώματος τούτου ἀλλὰ συνήντησε πείσμονα ἀντίστασιν ἥτις ἐκάμφθη περὶ τὴν 1530, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς τὰ ὑψώματα 945 καὶ 725. Ἡ τριλοχία διῆλθε τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ καταληφθέντος ὑψώματος 863. Τὴν ἑπομένην πρωΐαν τῆς 1ης Δεκεμβρίου προωθήθη ἀκωλύτως μέχρι τῆς θέσεως Προφήτης Ἠλίας. Ἐν συνεχείᾳ ἐπετέθη κατὰ τοῦ κατεχομένου ὑπὸ δυνάμεως λόχου περίπου ὑψώματος 725, ὅπερ κατέλαβε κατόπιν τριώρου ἀγῶνος. Ἐπ' αὐτοῦ ἀνευρέθησαν δύο πτώματα συμμοριτῶν. Ὁ συμμοριακὸς λόχος καταδιωκόμενος συντόνως, ἐπεχείρησε νὰ ἀνασυνταχθῇ ἐπὶ τοῦ Ἀσὰρ Τεπέ, χωρὶς νὰ ἐπιτύχῃ τοῦτο λόγῳ τῆς συνεχιζομένης πιέσεως ὑπὸ τῆς τριλοχίας ἥτις κατέλαβε περὶ τὴν 1500 καὶ τὰ ὑψώματα ταῦτα, συνδεθεῖσα μετὰ ἐνεργοῦντος ἀνατολικώτερον λόχου ΜΑΔ. Ἡ τριλοχία παρέμεινε τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ Ἀσὰρ Τεπέ. Τὴν ἑπομένην προώθησε ἀναγνωρίσεις πρὸς τὰ ὑψώματα 805 καὶ 850, αἵτινες ἐπανῆλθον χωρὶς νὰ συναντήσωσι συμμορίτας. Κατόπιν διαταγῆς τῆς 37ης Ταξιαρχίας, ἡ τριλοχία ἐγκατεστάθη τὴν 3ην Δεκεμβρίου ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων τούτων.

Τριλοχία τοῦ 567 Τάγματος, ὑποστηριζομένη ὑπὸ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ἐκινήθη ἐπίσης τὴν πρωΐαν τῆς 29ης Νοεμβρίου ἐξ Εὐκαρπίας πρὸς τὴν κατεύθυνσιν Λιούλκας–Σταυρωτοῦ Λόφου–Ὀρτὰ Καράν. Ἐπὶ τοῦ τελευταίου συνεπλάκη τὴν ἑπομένην μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως, συμπτυχθείσης πρὸς τὸ ὕψωμα 945.

Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια τὴν 1ην Δεκεμβρίου κατὰ τοῦ ὑψώματος τούτου ἀπέτυχε, τῶν συμμοριτῶν προβαλόντων πείσμονα ἀντίστασιν. Ἡ τριλοχία ἔσχεν ἕνα ὁπλίτην νεκρὸν καὶ δύο Ἀξιωματικοὺς τραυματίας. Ἐκ τούτων ὁ Λοχαγὸς Ροντογιάννης φέρων βαρέα τραύματα ὑπέκυψε. Τὴν ἑπομένην ἡ τριλοχία προωθήθη εἰς τὸ ὕψωμα 945 ὅπερ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς εἶχεν ἐγκαταλειφθῆ. Τμῆμα τῆς τριλοχίας ἦχθη ἀκωλύτως εἰς τὸ ὕψωμα 1179. Τὴν 3ην Δεκεμβρίου ἡ τριλοχία ἐκινήθη κατὰ διαταγὴν τῆς 37ης Ταξιαρχίας πρὸς Διάσελο—Ψηλὸ Χωριὸ—Δύσσωρον. Παρὰ τὰ ὑψώματα Διασέλου καὶ Ψηλοῦ Χωριοῦ ἐσημειώθησαν μικροσυμπλοκαί, χωρὶς νὰ ἐπιτευχθῆ ἀγκίστρωσις τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν 4ην Δεκεμβρίου ἐτερματίσθησαν αἱ ἐπιχειρήσεις καὶ τὰ τμήματα ἐπέστρεψαν εἰς τὰς ἕδρας των. Πρὸς ἀντιπερισπασμὸν οἱ συμμορῖται προσέβαλον δι' ἰσχυρᾶς δυνάμεως τὴν νύκτα τῆς 3ης Δεκεμβρίου τὴν Τέρπυλλον. Σταθμεύων παρὰ τὸ χωρίον λόχος τοῦ 568 Τάγματος ἀπέκρουσεν ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας, οἵτινες καλυπτόμενοι ὑπὸ τοῦ σκότους ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες τρεῖς νεκροὺς καὶ δώδεκα συλληφθέντας.

Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ἐλέγχου τῶν Κρουσίων ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου μέχρι 4ης Δεκεμβρίου ἦσαν: Τῶν συμμοριτῶν 17 νεκροὶ καὶ ἰσάριθμοι συλληφθέντες. Τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 5 ὁπλῖται νεκροί, τραυματίαι δὲ 2 Ἀξιωματικοὶ καὶ 7 ὁπλῖται (1).

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

(Σχεδιάγραμμα 4)

113. Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐνέπεσε τὰς πρώτας ὥρας τῆς 6ης Ὀκτωβρίου 1947 εἰς ἐνέδραν ἐγκατασταθεῖσαν ὑπὸ τμήματος τοῦ 563 Τάγματος παρὰ τὴν μεθοριακὴν θέσιν Καλὲ Μπαΐρ ἐπὶ τοῦ Μπέλες. Συνελήφθησαν ἓξ συμμορῖται.

Τμῆμα τοῦ 567 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 7ην Ὀκτωβρίου βορείως Κιλκὶς μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν τριῶν συμμοριτῶν.

Τμήματα τοῦ 568 Τάγματος συνεπλάκησαν τὴν 13ην Ὀκτωβρίου εἰς τὴν ἀνατολικῶς Δοϊράνης λίμνης περιοχὴν Γαύρας μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως. Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ἡ ἐξόντωσις ἑνὸς καὶ ἡ σύλληψις δώδεκα συμμοριτῶν καὶ δύο συμμοριτισσῶν.

Συμμοριακὸν συγκρότημα κινούμενον τὴν νύκτα τῆς 17ης Ὀκτωβρίου ἀπὸ τὰ Κρούσια πρὸς τὸ Μπέλες, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν ἐγκατασταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ τμήματος ΜΑΥ τοῦ χωρίου Κερκίνης, ἐπὶ τῶν βορειοανατολικῶν κρασπέδων τῶν Κρουσίων. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν τὸ τμῆμα ΜΑΥ ἀπώλεσε δύο ἄνδρας νεκροὺς καὶ ἕνα τραυματίαν. Δύο διμοιρίαι τοῦ 563 Τάγματος κινηθεῖσαι ἐκ Ροδοπόλεως πρὸς τὸ ἀκολουθούμενον ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν δρομολόγιον, προσέβαλε τούτους παρὰ τὸ δυτικῶς τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ χωρίον Λειβαδιάν. Ἡ συνεχίσασα τὴν πρὸς Βορρᾶν κίνησιν συμμοριακὴ φάλαγξ, προσεβλήθη ἐκ νέου ὑπὸ τοῦ σταθμεύοντος εἰς Ἄνω Πορρόϊα λόχου τοῦ αὐτοῦ Τάγματος. Τελικῶς αὕτη διέφυγεν, ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ σκότους, κατευθυνθεῖσα πρὸς τὴν μεθόριον. Κατὰ τὰς διεξαχθείσας διαδοχικὰς συμπλοκὰς συνελήφθησαν 16 συμμορῖται καὶ ἕτεροι 4 παρεδόθησαν. Περισυνελέγησαν δὲ 2 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν, 1 Πίατ, 6 μπαζούκας, 10 ἀτομικὰ τυφέκια καὶ 1 ἡμίονος.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Γ/8—9, Φ. 1166β/Α/1, Φ. 1187/Ε, Φ. 1228/Α/2.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις ἐκ τμημάτων τοῦ 567 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 23ην Ὀκτωβρίου εἰς τὴν ἀνατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης περιοχὴν τοῦ χωρίου Γάβρας, μετὰ κατελθόντος ἐκ τοῦ Μπέλες ὄρους συμμοριακοῦ συγκροτήματος. Τὸ συγκρότημα ἔσχεν ἀπωλείας 4 νεκρούς, 14 συλληφθέντας καὶ 4 παραδοθέντας συμμορίτας. Ἐκ τῶν τμημάτων τοῦ 567 Τάγματος ἐφονεύθη 1 καὶ ἐτραυματίσθησαν 2 ὁπλῖται.

Κατὰ διενεργηθεῖσαν ἐξερεύνησιν τῆς κεντρικῆς περιοχῆς τῶν Κρουσίων, τὸ 602 Τάγμα ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 25ης Ὀκτωβρίου μετὰ ἑξηκονταμελοῦς συμμορίας. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐξωντώθησαν ἑπτὰ καὶ συνελήφθησαν τρεῖς συμμορῖται. Ἐκ τοῦ Τάγματος ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης.

Συμμοριακὴ μικροομὰς ἐμπεσοῦσα τὴν 7ην Νοεμβρίου εἰς ναρκοπέδιον παρὰ τὴν ἀνατολικὴν ὄχθην τῆς Δοϊράνης λίμνης διελύθη. Ἐκ ταύτης εἷς συμμορίτης τραυματισθεὶς συνελήφθη, ἕτεροι δὲ πέντε παρεδόθησαν.

Τὴν πρωΐαν τῆς 19ης Νοεμβρίου συγκρότημα ἐξ 150 συμμοριτῶν διερχόμενον νοτίως τοῦ ἐπὶ τοῦ νοτιοδυτικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης παραμεθορίου ὑπ' ἀριθ. 95 φυλακίου προσεβλήθη διὰ πυκνῶν πυρῶν ὑπὸ τῆς φρουρᾶς αὐτοῦ, ἀποτελουμένης ἐκ διμοιρίας τοῦ 568 Τάγματος. Τὸ συγκρότημα διαλυθὲν διέφυγε πρὸς τὰ ὑπερκείμενα τοῦ χωρίου Κορώνας ὑψώματα. Ἀποκοπεῖσα εἰκοσαμελὴς ὁμὰς μετὰ 5—6 ἐμφόρτων κτηνῶν κατηυθύνθη πρὸς τὸ μὴ ἐπηνδρωμένον ὑπ' ἀριθ. 96 φυλάκιον, ὁπόθεν εἰσῆλθεν εἰς τὸ Γιουγκοσλαυϊκὸν ἔδαφος. Μετὰ πενθήμερον, ἤτοι τὴν 24ην Νοεμβρίου λόχος σὺν διμοιρία καταδρομῶν τοῦ ἀνωτέρω Τάγματος συνοδευόμενος ὑπὸ τμήματος ΜΑΥ ἐξερευνῶν τὴν αὐτὴν περιοχὴν ἀνεῦρε παρὰ τὴν δυτικῶς τοῦ χωρίου Κορώνας συνοριακὴν γραμμὴν ἀποθήκας περιεχούσας ἱκανὰς ποσότητας πυρομαχικῶν, τροφίμων καὶ διαφόρων ὑλικῶν. Τέσσαρες συμμορῖται ἀποτελοῦντες προφανῶς τὴν φρουρὰν τῶν ἀποθηκῶν, ἅμα ὡς ἀντελήφθησαν τὴν προσέγγισιν τῶν τμημάτων κατέφυγον εἰς τὸ πλησίον εὑρισκόμενον Γιουγκοσλαυϊκὸν φυλάκιον. Ὅταν τὰ τμήματα ἐπεδόθησαν εἰς τὴν ἐκκένωσιν τῶν ἀποθηκῶν, οἱ συμμορῖται καταλαβόντες θέσεις ἐντὸς τῶν ὀρυγμάτων τοῦ φυλακίου ἤρχισαν βάλλοντες κατ' αὐτῶν. Εἰς τὰς ἀπευθυνθείσας ὑπὸ τοῦ Ἀξιωματικοῦ διμοιρίτου καταδρομῶν διαμαρτυρίας διὰ ζώσης, λόγῳ τῆς μικρᾶς ἀποστάσεως, πρὸς τὴν φρουρὰν τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ φυλακίου, ἀντὶ ἀπαντήσεως ἐδέχθη πυρὰ ὁπλοπολυβόλου καὶ αὐτομάτων, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἀνδρὸς ΜΑΥ καὶ τὸν τραυματισμὸν ὁπλίτου. Πρὸς ἀποφυγὴν μεθοριακοῦ ἐπεισοδίου τὰ τμήματα, κατόπιν διαταγῆς τοῦ οἰκείου τάγματος, ἀπεχώρησαν χωρὶς ν' ἀντιπυροβολήσωσι.

Περὶ τὴν 0130 τῆς 22ας Νοεμβρίου ἐσημειώθη συμμοριακὴ φάλαγξ κινουμένη ἀπὸ τοῦ 60οῦ χιλιομέτρου τῆς ὁδοῦ Θεσσαλονίκης—Σερρῶν πρὸς Νότον. Κινηθέντες ἐγκαίρως τρεῖς λόχοι τοῦ 603 Τάγματος ἐνετόπισαν τὴν φάλαγγα ἐπὶ τῶν δυτικῶν κρασπέδων τοῦ ὄρους Φλαμοῦρι καὶ ἐπετέθησαν κατ' αὐτῆς. Ἐφονεύθησαν τρεῖς συμμορῖται καὶ εἷς συνελήφθη. Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης καὶ ἕτερος ἐτραυματίσθη. Τὴν πρωΐαν οἱ συμμορῖται ἐβλήθησαν ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροσκαφῶν μὲ ἄγνωστα ἀποτελέσματα.

Ὑπὸ ἐνέδρας τοῦ 561 Τάγματος ἐγκατασταθείσης ἀνατολικῶς Ἄνω Πορροΐων, συνελήφθησαν τὴν 25ην Νοεμβρίου τέσσαρες συμμορῖται.

Λόχος τοῦ 563 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 5ην Δεκεμβρίου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος νοτιοανατολικῶς Σιδηροκάστρου, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν ἑνὸς συμμορίτου. Ἑτέρα συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης εἰς ἐγκατασταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ λόχου ἐν τῇ αὐτῇ περιοχῇ, ἔσχε τέσσαρας νεκρούς. Ἕτεροι ἓξ συμμορῖται παρεδόθησαν.

Εἰς ἐγκαταστασθεῖσαν ὑπὸ λόχου τοῦ 562 Τάγματος ἐνέδραν βορείως Σερρῶν, ἐνέπεσε τὴν νύκτα τῆς 26ης Δεκεμβρίου συμμοριακὸν τμῆμα, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τριῶν συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν ἰσαρίθμων.

Δεκαμελὴς ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 27ης Δεκεμβρίου εἰς ναρκοπέδιον παρὰ τὴν Δοϊράνην λίμνην, ἔσχε τέσσαρας νεκρούς.

Κατ' ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν τοῦ 563 Τάγματος ἐνισχυμένου διὰ λόχου τοῦ 562 τοιούτου εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Σερρῶν ὀρεινὴν περιοχήν, ἐξωντώθησαν τὴν 29ην Δεκεμβρίου νοτιοανατολικῶς τοῦ χωρίου Ὀρεινῆς τρεῖς συμμορῖται καὶ κατεστράφη μικρὸς καταυλισμός (1).

Ἐπιχειρήσεις XI Μεραρχίας. Ἀποτυχοῦσα προσπάθεια συντριβῆς τῶν συμμοριτῶν εἰς βόρειον Βέρμιον ὄρος (12-17 Νοεμβρίου 1947)

(Σχεδιάγραμμα 37)

114. Ἡ ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΑΘΗΝΑΙ ἐπιχείρησις, ὀργανωθεῖσα ὑπὸ τῆς XI Μεραρχίας, ἀπεσκόπει εἰς τὴν συντριβὴν τῶν εἰς τὴν περιοχὴν Μανιάκι—Ἅγιος Παῦλος τοῦ βορείου Βερμίου ὑπαρχόντων κατὰ τὰς πληροφορίας συμμοριτῶν. Τὴν καταστροφὴν τῶν ἐγκαταστάσεων διαβιώσεως αὐτῶν καὶ τὴν συλλογὴν πληροφοριῶν.

Ἐγκαταστήσασα ἡ Μεραρχία τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον της εἰς Ἔδεσσαν, διέθεσε διὰ τὴν ἐπιχείρησιν τὰ 514 καὶ 592 Τάγματα μὲ τὰς ἑξῆς ἀποστολάς: Τὸ 514 Τάγμα μετὰ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ, οὐλαμοῦ ὅλμων 4.2" καὶ ὁμάδος μέσων πολυβόλων, ἐκκινοῦν ἐξ Ἐδέσσης τὴν πρωΐαν τῆς 2ας Νοεμβρίου 1947, θὰ ἤγετο δι' Ἁγίας Φωτεινῆς εἰς τὴν περιοχὴν Ἅγιος Παῦλος—Μπιζιῶρο—Λυκόσκαλα. Τὸ 592 Τάγμα μετὰ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ οὐλαμοῦ ὅλμων 4.2" ἐκκινοῦν τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας, θὰ ἐπεδίωκεν ἅμα τῇ ἓῳ τῆς 13ης Νοεμβρίου τὴν αἰφνιδιαστικὴν διὰ διλοχίας κατάληψιν τῆς θέσεως Ντορντόπολι, ἐφ' ἧς καὶ θὰ ἡδραιοῦτο. Τὸ ὑπόλοιπον Τάγμα θὰ ἤγετο διὰ Κουρῆ Καψάλα εἰς Μανιάκι, ἔνθα θὰ συνεδέετο μετὰ τοῦ 514 Τάγματος. Ἀμφότεραι αἱ ἐνεργοῦσαι μονάδες θὰ ἐπεδίωκον διὰ λεπτομεροῦς ἐξερευνήσεως τὸν ἐντοπισμὸν καὶ τὴν προσβολὴν συμμοριτῶν, τὴν καταστροφὴν τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ μέσων συντηρήσεως αὐτῶν ὡς καὶ τὴν συλλογὴν πληροφοριῶν.

Τὸ 514 Τάγμα ἐκινήθη τὴν πρωΐαν τῆς 12ης Νοεμβρίου διὰ δύο φαλάγγων. Ὅταν ἐπλησίαζε τὴν Ἁγίαν Φωτεινήν, ἐβλήθη περὶ τὴν 1430 ἐκ τῶν ὑψωμάτων Τσερβένικο καὶ Γκέρντι. Τὸ Τάγμα ἐνεργῆσαν ἐπιθετικῶς, κατέλαβε κατόπιν βραχέος ἀγῶνος τὸ Τσερβένικο, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς τὰ ὑψώματα Μπακοβίνιβα, ἅτινα κατείχοντο ἰσχυρῶς. Πρὸς τὰ αὐτὰ ὑψώματα συνεπτύχθη καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ Γκέρντι τμῆμα. Τὸ Τάγμα ἐπιτεθὲν κατ' αὐτῶν, δὲν ἐπέτυχε μέχρις ἑσπέρας τὴν κατάληψίν των, παρὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ὑπὸ τῶν οὐλαμῶν πυροβολικοῦ καὶ ὅλμων ὑποστήριξιν καὶ τὴν ἐμπλοκὴν εἰς τὸν ἀγῶνα τῶν τεσσάρων λόχων του. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν τὰς κατεχομένας θέσεις. Οὕτω τὸ Τάγμα συνέχισε τὴν πρωΐαν τῆς 13ης Νοεμβρίου ἀκωλύτως τὴν κίνησιν πρὸς Ντορτζίλοβο καὶ τὰ ὑψώματα Τόλι Κουτσούφλιανη, ἐφ' ὧν καὶ διενυκτέρευσε. Τὴν ἑπομένην προωθήθη ἅμα τῇ ἓῳ πρὸς Μαγοῦλαν καὶ Παπρῖσκο. Ἐκ τῶν θέσεων τούτων ἡ μὲν πρώτη κατε-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Γ/7—9, Φ.1123/Ε/5, Φ. 1166/Α/1, Φ. 1226/Β/1.

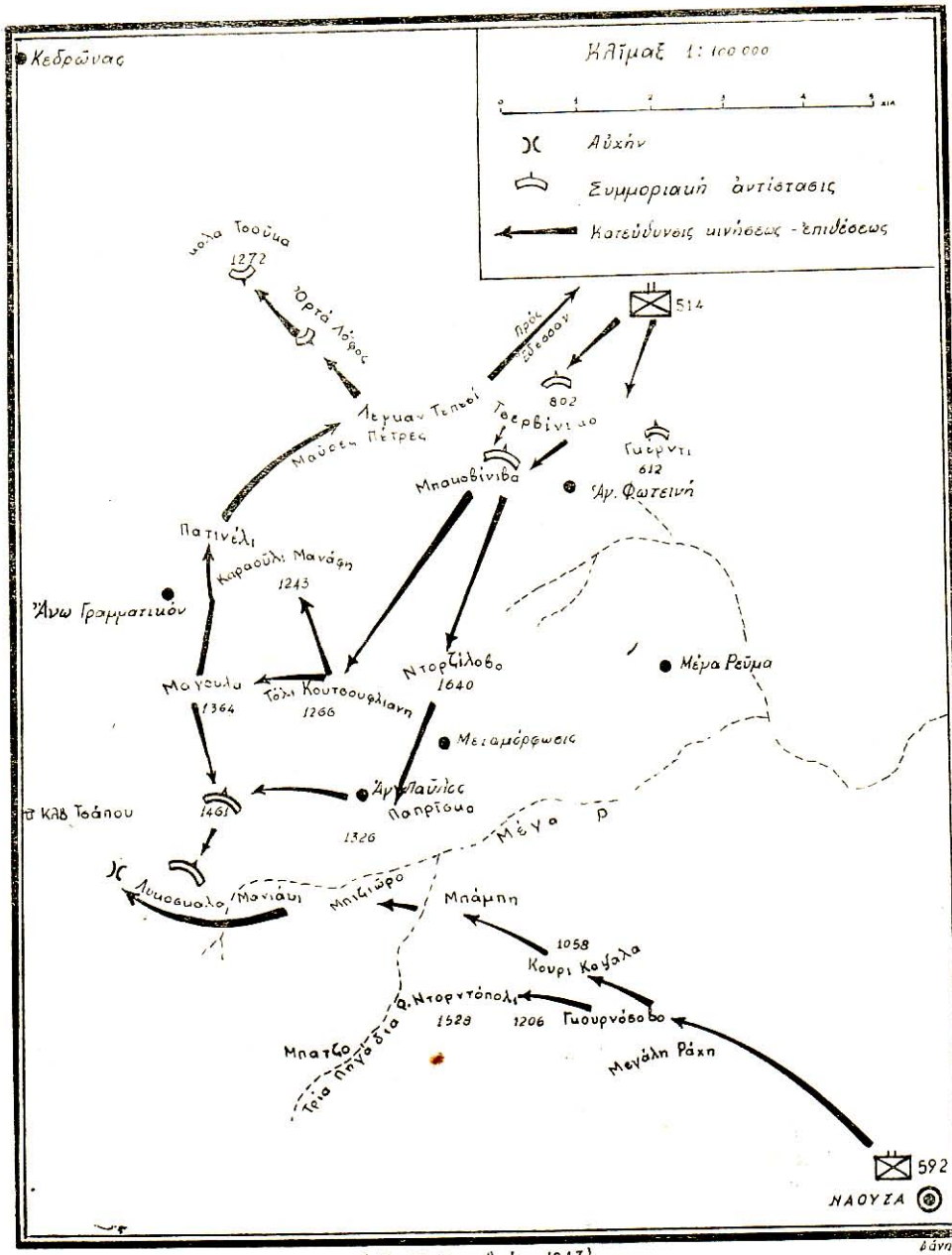

Σχ 37 - Ἐπιχείρησις ΑΘΗΝΑ (12 - 17 Νοεμβρίου 1947)

λήφθη κατόπιν ἐλαφρᾶς ἀντιστάσεως, ἡ δὲ δευτέρα ἀκωλύτως. Οἱ συμμορῖται κατεῖχον τὸ ὕψωμα Μπιζιῶρο, ἀλλὰ μετὰ τὴν προώθησιν τοῦ Τάγματος, ἀπεσύρθησαν πρὸς Λυκόσκαλαν καὶ Καλύβια Τσάπου. Ἀναγνωρίσεις διμοιριῶν ἐκπεμφθεῖσαι ὑπὸ τῶν λόχων Μαγούλας καὶ Ἁγίου Παύλου πρὸς 1461, ἐβλήθησαν δραστικῶς ἐκ τοῦ ὑψώματος τούτου καὶ τῆς Λυκόσκαλας. Αἱ διμοιρίαι διαπιστώσασαι τὴν κατοχήν των, ἐπανῆλθον εἰς τοὺς οἰκείους λόχους. Περὶ τὴν 2100 συμμοριακὸν τμῆμα ἐξορμῆσαν ἐκ τοῦ ὑψώματος 1461 ἐπετέθη ἀνεπιτυχῶς κατὰ προωθημένης διμοιρίας δυτικῶς Ἁγίου Παύλου. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἀποκατεστάθη παρὰ τὸ Μανιάκι ὁ σύνδεσμος μετὰ τοῦ 592 Τάγματος.

Τὴν 15ην Νοεμβρίου ἀνελήφθη κοινὴ ἐνέργεια ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν Ταγμάτων πρὸς τὰ ὑψώματα 1461—Λυκόσκαλα. Ἅμα τῇ ἑῷ ἐπετέθησαν δύο διμοιρίαι τοῦ λόχου Μαγούλας κατὰ τοῦ ὑψώματος 1461 καὶ ὁ παρὰ τὸν Ἅγιον Παῦλον λόχος ἐν τῇ κατευθύνσει ὑψ. 1461—Λυκόσκαλα. Ταὐτοχρόνως ἐξώρμησε διλοχία τοῦ 592 Τάγματος ἐκ Μανιάκι πρὸς τὸν ἀμέσως δυτικῶς Λυκόσκαλας αὐχένα. Ἀλλ' οἱ συμμορῖται εἶχον ἐγκαταλείψει κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς τὰς θέσεις ταύτας, αἵτινες καὶ κατελήφθησαν ἀκωλύτως. Ἐπηκολούθησεν ἐξερεύνησις τῆς περιοχῆς, ἥτις συνεχίσθη τὴν ἑπομένην ἐπεκταθεῖσα πρὸς Ἀνατολὰς μέχρι τῆς γραμμῆς Ντορτζίλοβον—Τρία Πηγάδια Ρέμμα συμπεριλαμβανόμενον, χωρὶς νὰ συναντηθῶσι συμμορῖται.

Συμφώνως πρὸς διαταγὴν τῆς Μεραρχίας τὸ 514 Τάγμα, περατωθείσης τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐκινήθη τὴν πρωΐαν τῆς 17ης Νοεμβρίου διὰ Πατινέλι—Μαῦρες Πέτρες—Λεγκὰν Τεπεσί, ὅπως ἐπανέλθῃ εἰς Ἔδεσσαν. Καθ' ὃν χρόνον ἡ φάλαγξ διήρχετο τὸ Λεγκὰν Τεπεσί, ὁ ἀπὸ Δυσμῶν καλύπτων ταύτην λόχος ἐβλήθη ἐκ τῶν ὑψωμάτων Γκόλα Τσοῦκα καὶ Ὀρτὰ Λόφου. Ὁ λόχος ἐνισχυθεὶς καὶ δι' ἑτέρου λόχου, ἀνέτρεψε τῇ ἐπεμβάσει τῶν οὐλαμῶν πυροβολικοῦ καὶ ὅλμων τοὺς συμμορίτας, συμπτυχθέντας πρὸς Κεδρῶνα. Ἐπηκολούθησε καταδίωξις ὑπὸ τῶν δύο λόχων, ἥτις διεκόπη ἀπωλεσθείσης τῆς ἐπαφῆς λόγῳ τοῦ λίαν διακεκομμένου ἐδάφους. Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν λόχων, τὸ Τάγμα συνέχισε τὴν κίνησιν, ἀφιχθὲν αὐθημερὸν εἰς Ἔδεσσαν.

115. Τὸ 592 Τάγμα ἐκκινῆσαν ἐκ Ναούσης περὶ τὴν 2345 τῆς 12ης Νοεμβρίου ἦχθη εἰς Γκορνόσοβο. Ἐκεῖθεν συνέχισε τὴν κίνησιν διὰ δύο φαλάγγων. Ἅμα τῇ ἑῷ προσέκρουσεν ἐπὶ τῆς γραμμῆς Κουρὶ Καψάλα—ὑψ. 1206 κατεχομένης ἀραιῶς ὑπὸ προωθημένων ἐλαφρῶν συμμοριακῶν ὁμάδων, αἵτινες ἀνετράπησαν ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῶν ὅλμων. Ἡ νοτία φάλαγξ (διλοχία σὺν ὁμὰς ὅλμων 4.2") προωθηθεῖσα κατέλαβεν ἀκωλύτως τὴν θέσιν Ντορντόπολι ἑδραιωθεῖσα ἐπ' αὐτῆς. Ἡ βορεία φάλαγξ (τάγμα μεῖον διλοχία σὺν ὁμὰς ὅλμων καὶ παρατηρητὴς πυροβολικοῦ) ἀνελθοῦσα ἐπὶ τῶν μὴ κατεχομένων ὑψωμάτων Μπάμπη, ἐκινήθη περὶ τὴν μεσημβρίαν πρὸς Μπιζιῶρο—Μανιάκι. Συμμοριακὴ δύναμις λόχου κατέχουσα τὰ ὑψηλότερα σημεῖα τοῦ Μπιζιῶρο ἔβαλεν ἐκ μικρᾶς ἀποστάσεως κατὰ τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς. Ἐπηκολούθησεν ἀγὼν μὲ συμμετοχὴν τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ συνεχισθεὶς μέχρις ἐπελεύσεως τοῦ σκότους χωρὶς νὰ καταληφθῇ τὸ ὕψωμα. Τοῦτο ἐγκατελείφθη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός, λόγῳ τῆς προσεγγίσεως ἀπὸ Βορρᾶ καὶ τοῦ 514 Τάγματος, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς Λυκόσκαλαν καὶ ὕψωμα 1461. Τὴν ἑπομένην ἡ βορεία φάλαγξ ἀφίχθη διὰ Μπιζιῶρο εἰς Μανιάκι, ἔνθα συνδεθεῖσα μετὰ τοῦ 514 Τάγματος διενυκτέρευσε. Ἡ νοτία φάλαγξ ἐξερευνήσασα τὴν περιοχὴν Τρία Πηγάδια Ρέμμα, ἐπανῆλθε πρὸς διανυκτέρευσιν εἰς Ντορντόπολι. Τὴν 15ην Νοεμβρίου διλοχία τῆς βορείας φάλαγγος ἐνήργησεν ἐπιθετικῶς πρὸς αὐχένα δυτικῶς Λυκόσκαλας, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τμημάτων τοῦ 514 Τάγματος. Ἡ νοτία φάλαγξ

συνέχισε τὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς Τρία Πηγάδια, ἥτις ἀπησχόλησε τὴν ἑπομένην ὁλόκληρον τὸ Τάγμα. Τοῦτο διελθὸν τὴν νύκτα εἰς Μπιζιῶρο καὶ Ντορντόπολι, ἐπανῆλθε τὴν 17ην Νοεμβρίου εἰς τὴν ἐν Ναούσῃ ἕδραν του. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀνεχώρησεν ἐξ Ἐδέσσης διὰ Χαλκηδόνα τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον XI Μεραρχίας.

Καθ' ὃν χρόνον διεξήγοντο αἱ εἰς τὸ βόρειον Βέρμιον ἐπιχειρήσεις, ἡ 51η Ταξιαρχία, ὅπως ἀπαγορεύσῃ τὴν διαρροὴν συμμοριτῶν πρὸς Πιέρια, προέβη ἀπὸ 14—16 Νοεμβρίου εἰς τὴν ἐγκατάστασιν τμημάτων τοῦ 615 Τάγματος ἐπὶ ὑπόπτων σημείων τῆς ἀπὸ Βερροίας πρὸς Κοζάνην ὁδοῦ. Συγχρόνως ἐξησφάλισε διὰ τοῦ III Τάγματος Χωροφυλακῆς τοὺς πόρους τοῦ Ἀλιάκμονος ποταμοῦ.

Αἱ ἀπώλειαι στρατοῦ καὶ συμμοριτῶν ἦσαν 1 νεκρὸς καὶ 5 τραυματίαι ὁπλῖται. 2 νεκροὶ καὶ 2 παραδοθέντες συμμορῖται. Εἰς τὴν περιοχὴν Πέντε Πηγάδια Ρέμμα ἀνευρέθη νωπὸς τάφος συμμοριτῶν.

Ἡ ἐπιχείρησις ΑΘΗΝΑΙ ἀπέτυχεν ὡς πρὸς τὸν κύριον σκοπόν, ἀποβλέποντα εἰς τὴν συντριβὴν τῶν ἐπὶ τοῦ βορείου Βερμίου συμμοριτῶν. Ἐπέτυχεν ὅμως τὴν ἀποστέρησιν αὐτῶν τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ μέσων διαβιώσεως. Εἰς τὴν περιοχὴν Πέντε Πηγάδια Ρέμμα ἠχρηστεύθησαν αἱ ἐγκαταστάσεις τοῦ Ἀρχηγείου Βερμίου καὶ τοιαῦται τάγματος, καταστραφέντων τεσσάρων λιθοδομήτων κτισμάτων. Ταῦτα ἦσαν ἐφωδιασμένα διὰ θυρῶν καὶ ὑαλοφράκτων παραθύρων. Κατεστράφησαν ἐπίσης ἕνδεκα καλύβαι ξύλιναι ἐστεγασμέναι διὰ λαμαρινῶν. Εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν περισυνελέγησαν 280 τεμάχια αὐλακωτῆς λαμαρίνης, διάφορα εἴδη ἐστιάσεως καὶ λοιπὰ ὑλικά. Κατεστράφη δὲ ἱκανὴ ποσότης τροφίμων. Ἕτερα 20 τεμάχια λαμαρίνης, περισυνελέγησαν εἰς Μπάμπη ἔνθα κατεστράφησαν ἐπίσης διάφορα τρόφιμα.

Αἱ συλλεγεῖσαι πληροφορίαι ἔφερον τὸ ὑπὸ τὸν Λευτεριὰν Ἀρχηγεῖον Βρμίου ἐγκατεστημένον εἰς Τρία Πηγάδια Ρέμμα, μετὰ λόχου διοικήσεως δυνάμεως 100 περίπου συμμοριτῶν. Εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν εὑρίσκετο καὶ ὁ σταθμὸς διοικήσεως τοῦ ἓκ δύο λόχων τάγματος Μπέρτσου. Ὁ εἷς τῶν λόχων ἦτο κιατανεμημένος εἰς Μπάμπη—Μπιζιῶρο—Ντορντόπολι καὶ ὁ ἕτερος εἰς Ἁγίαν Φωτεινὴν—Μέγα Ρέμμα. Δύναμις ἑκάτου λόχου 80—100 συμμορῖται (1).

Ἐπιχειρήσεις περιοχῆς ΕΥΡΩΠΟΥ—ΘΗΡΙΟΠΕΤΡΑΣ
(6-10 Δεκεμβρίου 1947)
(Σχεδιάγραμμα 38)

116. Τὴν πρωΐαν τῆς 27ης Νοεμβρίου δύο στρατιῶται τοῦ 511 Τάγματος ἐγκαταλείψαντες τὸ παρὰ τὸ χωρίον Φανὸν φυλάκιόν των ηὐτομόλησαν ἔνοπλοι εἰς Γιουγκοσλαυΐαν. Ἐπιζητηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Τάγματος συνάντησις μετὰ τῶν Γιουγκοσλαυϊκῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν προκαλύψεως δὲν ἐπετεύχθη, καθ' ὅσον οἱ Γιουγκοσλαῦοι ἀπέφυγον νὰ προσέλθωσιν εἰς ταύτην. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀπεκαλύφθη ὑπὸ τῆς ἐν Ἀρχαγγέλῳ διλοχίας τοῦ 511 Τάγματος συνομωτικὴ κομμουνιστικὴ ὀργάνωσις ἀποτελουμένη ἐκ τριῶν ὁπλιτῶν τῆς διλοχίας καὶ ἕνδεκα κατοίκων τοῦ χωρίου, ἐξ ὧν τρεῖς γυναῖκες. Ἡ ὀργάνωσις ἐτέλει ἐν ἐπαφῇ μετὰ τοῦ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Λουκὰν 577 συγκροτήματος (τάγματος Τζένας) εἰς ὃ μετέδιδε πληροφορίας περὶ τῶν στρατιωτικῶν κινήσεων. Καθ' ὁμολογίας τῶν συλληφθέντων μελῶν τῆς ὀργανώσεως, ἐπέκειτο προσβολὴ τοῦ Ἀρχαγγέλου, ὅταν ὁ εἷς τῶν λόχων ἤθελεν ἀπομακρυνθῇ τοῦ χωρίου.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Γ/8, Φ. 1173/ΣΤ/48—49, Φ. 1240/Α/1.

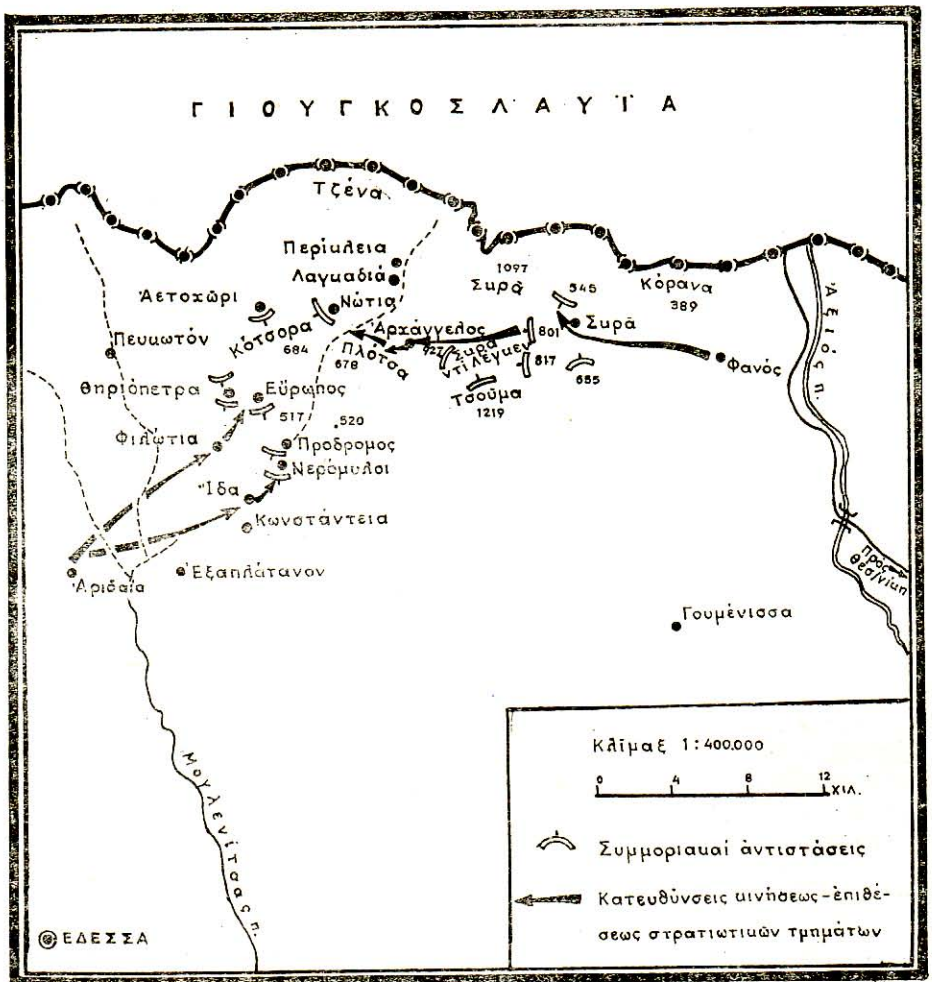

Σχεδ. 38 Ἐπιχείρησις Εὐρώπου-Θηριόπετρας (6-10 Δεκεμβρίου 1947)

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 6ης Δεκεμβρίου παρηνωχλήθη ἀνεπιτυχῶς ἡ διλοχία διὰ πυρῶν μυδραλλίων καὶ αὐτομάτων. Κατόπιν τῆς ἐκδηλώσεως ταύτης καὶ τῶν ἀνωτέρω πληροφοριῶν, ἡ XI Μεραρχία διέταξε τὴν ἐνίσχυσιν τῆς διλοχίας διὰ τοῦ εἰς Φανὸν λόχου τοῦ 511 Τάγματος καὶ τὴν ἀνάληψιν τῆς διοικήσεως τῆς τριλοχίας ὑπὸ τοῦ Ἀντισυνταγματάρχου Διοικητοῦ τῆς μονάδος ταύτης, μὲ ἐντολὴν ἐπιθετικῆς δραστηριότητος. Συγχρόνως ἐκινήθη ἐκ Γουμενίσσης πρὸς Φανὸν λόχος τοῦ 512 Τάγματος, παρακολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς 31ης Ταξιαρχίας. Ἐπὶ πλέον διετάχθη τὸ εἰς Ἀριδαίαν 516 Τάγμα ν' ἀναλάβῃ ἐπιθετικὴν δραστηριότητα εἰς τὴν περιοχὴν Ἴδας—Νερομύλων καὶ νὰ ἔχῃ ἑτοιμότητα κινήσεως διλοχίας ἐξ Ἐδέσσης πρὸς Ἀριδαίαν.

Τὴν πρωΐαν τῆς 6ης Δεκεμβρίου ἐκινήθησαν συγκλίνοντες πρὸς τὸ χωρίον Σκρᾶ ὁ λόχος Φανοῦ καὶ εἷς λόχος ἐξ Ἀρχαγγέλου. Εὑρισκόμενος ὁ τελευταῖος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 927 ἐδέχθη πυρὰ ἐκ τῶν ὑψωμάτων Σκρᾶ ντὶ Λέγκεν καὶ μεμακρυσμένα τοιαῦτα μυδραλλίων ἐκ τῶν ὑψωμάτων 801 καὶ 817. Ἡ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Σκρᾶ ντὶ Λέγκεν συμμοριακὴ δύναμις κινηθεῖσα ἐπιθετικῶς, ἐπεχείρησεν ἔφοδον κατὰ τῶν θέσεων τοῦ λόχου, ἥτις ἀπεκρούσθη διὰ πυρῶν καὶ χειροβομβίδων. Οἱ συμμορῖται τελικῶς ἀνετράπησαν, καταδιωκόμενοι πρὸς Σκρᾶ ντὶ Λέγκεν. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἔπεσεν ἡρωϊκῶς μαχόμενος ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς Στεφανόπουλος Σπυρίδων. Διμοιρία ἀποσταλεῖσα ἐξ Ἀρχαγγέλου πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ λόχου, καθηλώθη δυτικῶς τοῦ ὑψώματος 927 ὑπὸ δραστικῶν πυρῶν προερχομένων ἐκ τοῦ ὑψώματος Τσούμας (1219). Ἡ διμοιρία μετά τινας ὥρας ἐπανῆλθεν εἰς Ἀρχάγγελον. Ὁ λόχος Φανοῦ ἀφιχθεὶς περὶ τὴν 1015 εἰς Σκρᾶ, συνέχισε τὴν κίνησιν πρὸς τὸ ὕψωμα 801, ἀλλὰ καθηλώθη ὑπὸ δραστικῶν πυρῶν βαλλομένων ἐκ τῶν ὑψωμάτων 545, 801, 817 καὶ 655. Κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου χρόνον ἐσημειώθη συμμοριακὴ δύναμις κατερχομένη ἐκ τοῦ παρὰ τὴν μεθόριον ὑψώματος Σκρᾶ (1097) μὲ κατεύθυνσιν πρὸς τὸ ὕψωμα 927. Περὶ τὴν 1320 ἐπενέβη εἰς τὸν ἀγῶνα ἡ ἀεροπορία, ἥτις ἔβαλεν ἐπιτυχῶς μέχρι τῆς 1440 τὰς κατεχομένας ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν θέσεις. Ὁ λόχος Ἀρχαγγέλου προωθήθη μέχρι δυτικῶς τοῦ ὑψώματος 801, ἐνῷ ὁ λόχος Φανοῦ ἐξηκολούθει παραμένων καθηλωμένος. Ὁ ἐκ Γουμενίσσης λόχος ἅμα τῇ εἰς Φανὸν ἀφίξει του προωθήθη πρὸς Σκρᾶ, μεῖον διμοιρία, ἥτις ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Κόρανα. Οἱ συμμορῖται ἐξηκολούθουν παραμένοντες σταθερῶς ἐπὶ τῶν κατεχομένων θέσεων. Περὶ τὴν 1535 ἐπενέβη καὶ πάλιν ἡ ἀεροπορία, σφυροκοπήσασα ἐπὶ μίαν καὶ πλέον ὥραν τοὺς αὐτοὺς στόχους. Τὴν ἐπιτυχῆ της βολὴν ἐκμεταλλευθέντες οἱ λόχοι ἐπετέθησαν κατὰ τῶν ὑψωμάτων 801 καὶ 545 ἅτινα καὶ κατέλαβον περὶ 1730, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς τὸ ὕψωμα Σκρᾶ (1097). Τὸν ἀγῶνα διηύθυνεν αὐτοπροσώπως ὁ ἀφιχθεὶς εἰς τὸ χωρίον Σκρᾶ Διοικητὴς τῆς 31ης Ταξιαρχίας.

Ὁ λόχος Ἀρχαγγέλου διαταχθεὶς νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Ἀρχάγγελον, ἐπανεστράφη περὶ τὴν 1630 κινηθεὶς πρὸς τὸ χωρίον τοῦτο. Καθ' ὃν χρόνον εὑρίσκετο ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 927 ἐβλήθη σφοδρῶς ὑπὸ τμήματος συμμοριτῶν, ὅπερ ἐπεχείρησεν ἀκολούθως ν' ἀποκόψῃ τὸ δρομολόγιόν του καὶ τὸν ἀπομονώσῃ. Ἀλλ' ὁ λόχος ἀντεμετώπισε γενναίως τὴν ἐνέργειαν τῶν ὑπεραρίθμων συμμοριτῶν, οὓς τελικῶς ἀνέτρεψε καὶ ἀφοῦ τοὺς ἀπώθησε συνέχισεν ἀκωλύτως τὴν κίνησίν του. Ὁ λόχος Φανοῦ καὶ ὁ λόχος τοῦ 512 Τάγματος διῆλθον τὴν νύκτα τῆς 6ης πρὸς τὴν 7ην Δεκεμβρίου εἰς τὰς κατεχομένας περὶ τὸ χωρίον Σκρᾶ θέσεις. Τὴν ἑπομένην ὁ μὲν λόχος Φανοῦ ἀφίχθη μετὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ταξιαρχίας εἰς Ἀρχάγγελον, ὁ δὲ λόχος τοῦ 512 Τάγματος ἐπέστρεψεν εἰς Φανόν.

Ἡ ἀντιμετωπισθεῖσα συμμοριακὴ δύναμις ἀνῆκεν εἰς τὸ 577 συγκρότημα Τζένας, ὑπὸ τὸν Λουκάν, ὅπερ εἶχεν ἀπωλείας 16 νεκροὺς καὶ 5 παραδοθέντας

συμμορίτας. Οἱ λόχοι τοῦ 511 Τάγματος ἀπώλεσαν 1 Ἀξιωματικὸν νεκρόν, 3 στρατιώτας τραυματίας καὶ 1 ἀγνοούμενον.

117. Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω γεγονότων ἡ XI Μεραρχία προέβη εἰς τὴν ὀργάνωσιν ἐπιχειρήσεως ἐν τῇ βορειοανατολικῶς Ἀριδαίας παραμεθορίῳ περιοχῇ, ἵνα πλήξῃ τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα Τζένας. Ἡ πρόθεσίς της ἦτο νὰ φέρῃ τὰ τμήματά της αἰφνιδιαστικῶς εἰς τὴν περιοχὴν Εὐρώπου–Θηριόπετρας, ἐπιδιώκουσα τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν μεγαλυτέραν φθορὰν τῶν ἐκεῖ συμμοριτῶν καὶ τὴν καταστροφὴν τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ὀργανώσεων αὐτῶν. Ἐφ' ὅσον δὲ ἤθελον ὑπάρξει εὐνοϊκαὶ συνθῆκαι, νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν ἐνέργειάν της ἔτι βορειότερον.

Ἡ μέθοδος ἐκτελέσεως συνίστατο εἰς τὴν προώθησιν τῶν τμημάτων ἐκ δύο κατευθύνσεων εἰς τὴν περιοχὴν ἐξορμήσεως Πλότσα (ὑψ. 678)–Φιλώτια –Ἴδα. Τολμηρὰν συντονισμένην ἐπιθετικὴν κίνησιν ἀπὸ Πλότσας πρὸς Κότσαρα (ὑψ. 684) καὶ ἀπὸ Ἴδας–Φιλώτιας πρὸς Εὔρωπον.

Διὰ τὴν ὑλοποίησιν τῆς ἀποφάσεώς της ἡ Μεραρχία διέθεσε:

Τὴν διοίκησιν μετὰ διλοχίας τοῦ 516 Τάγματος. Τὴν διοίκησιν μετὰ διλοχίας τοῦ 514 Τάγματος. Τμῆμα ΜΑΔ, οὐλαμὸν πεδινοῦ πυροβολικοῦ, οὐλαμὸν τεθωρακισμένων καὶ διμοιρίαν κάρριερς. Τὰ τμήματα ταῦτα, ὑπὸ τὸν Διοικητὴν τοῦ 516 Τάγματος, ἀγόμενα ἐξ Ἀριδαίας εἰς Φιλώτιαν καὶ Ἴδαν, θὰ κατηύθυνον τὴν ἐπιθετικήν των ἐνέργειαν πρὸς Εὔρωπον–Θηριόπετραν καὶ Πρόδρομον–Νερομύλους, καλυπτόμενα ἀπὸ τῆς κατευθύνσεως Πευκωτοῦ.

Τὴν διοίκησιν μετὰ διλοχίας τοῦ 511 Τάγματος ἥτις ἀγομένη ἐξ Ἀρχαγγέλου εἰς τὸ ὕψωμα Πλότσα, θὰ ἐνήργει ἐκεῖθεν πρὸς κατάληψιν τοῦ ὑψώματος Κότσαρα καὶ ἀποκοπὴν τῆς ὁδοῦ Εὐρώπου–Ἀετοχωρίου, προσβάλλουσα ἀποτελεσματικῶς τοὺς ἐνδεχομένως κινηθησομένους ἐπ' αὐτῆς συμμορίτας. Μετὰ τοῦ τμήματος τούτου θὰ ἐκινεῖτο καὶ ὁ Διοικητὴς τῆς 31ης Ταξιαρχίας. Διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ στρατοπέδου Ἀρχαγγέλου θὰ παρέμενεν εἷς λόχος, ἕτερος δὲ λόχος θὰ ἐγκαθίστατο ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 927, προσηνατολισμένος δι' ἐνδεχομένην ἐπέμβασιν πρὸς Περίκλειαν–Λαγκαδιάν.

Ἡ ἐπιχείρησις ἀρχομένη τὴν πρωΐαν τῆς 10ης Δεκεμβρίου θὰ ἐπερατοῦτο ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας.

Ὁ Διοικητὴς τοῦ 511 Τάγματος ἀφιχθεὶς μετὰ τῆς διλοχίας ἀκωλύτως ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Πλότσα περὶ τὴν 0830 τῆς 10ης Δεκεμβρίου, προώθησε τὸν ἕνα λόχον πρὸς κατάληψιν τοῦ ὑψώματος Κότσαρα.

Τὰ τμήματα Ἀριδαίας ἐκινήθησαν εἰς δύο φάλαγγας ἐκ δύο λόχων ἑκάστην, αἵτινες ἀφίχθησαν περὶ τὴν 0930 εἰς Φιλώτιαν καὶ Ἴδαν. Ἐκεῖθεν ἐξώρμησαν ἡ μὲν δεξιὰ πρὸς Νερομύλους–Πρόδρομον, ἡ δὲ ἀριστερὰ φάλαγξ μετὰ τοῦ τμήματος ΜΑΔ πρὸς Εὔρωπον–Θηριόπετραν. Οἱ οὐλαμοὶ πυροβολικοῦ, τεθωρακισμένων καὶ ἡ διμοιρία κάρριερς μὴ δυνηθέντες νὰ παρακολουθήσωσι λόγῳ τοῦ βαλτώδους ἐδάφους, παρέμειναν εἰς Κωνστάντειαν καὶ Ἐξαπλάτανον. Αἱ κινήσεις ἐγένοντο ὑπὸ συνεχῆ βροχήν, μετὰ χιονοπτώσεως εἰς τὴν περιοχὴν Ἀρχαγγέλου.

Περὶ τὴν 1030 ἐξεδηλώθησαν διὰ πυρῶν αὐτομάτων ὅπλων συμμοριακαὶ ἀντιστάσεις ἐγκατεστημέναι εἰς τὰς νοτίας παρυφὰς τῶν χωρίων Εὐρώπου καὶ Θηριόπετρας. Μετὰ ἐπιτυχῆ βολὴν πυροβολικοῦ συνεχίσθη ἡ κίνησις. Περὶ τὴν 1115 ἐξεδηλώθησαν ἕτεραι ἀντιστάσεις, ἐγκατεστημέναι ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων τοῦ Προδρόμου.

Ὁ προωθηθεὶς πρὸς Κότσαρα λόχος τοῦ 511 Τάγματος ἀνῆλθεν χωρὶς νὰ συναντήσῃ ἀντίστασιν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τούτου. Ἀλλ' εὐθὺς ἀμέσως ἐδέχθη πυκνὰ πυρὰ μυδραλλίων καὶ ὅλμων ἐκ Νώτιας καὶ Ἀετοχωρίου.

Ἡ σταθερὰ προώθησις τῶν ἀπὸ Νότου πρὸς Βορρᾶν κινουμένων φαλάγγων καὶ ἡ κατάληψις τοῦ ὑψώματος Κότσαρα ἐξηνάγκασαν τοὺς συμμορίτας νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰ χωρία Εὔρωπον, Πρόδρομον καὶ Νερομύλους καὶ νὰ συμπτυχθῶσι πρὸς Ἀετοχῶρι. Περὶ τὴν 1320 τμήματα τῆς ἀριστερᾶς φάλαγγος εἰσῆλθον εἰς Εὔρωπον, ἐν ᾧ χρόνῳ τὸ ἐνεργοῦν πρὸ Θηριόπετραν τμῆμα τῆς αὐτῆς φάλαγγος ἐξηκολούθει παραμένον καθηλωμένον πρὸ τῆς νοτίας παρυφῆς τοῦ χωρίου. Ἡ δεξιὰ φάλαγξ ὑπερβᾶσα τὰ χωρία Νερομύλους καὶ Πρόδρομον, ἐκινεῖτο πρὸς τὸ ὕψωμα 517. Ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ προωθηθεὶς εἰς Νερομύλους, ἔβαλεν ἐπιτυχῶς τοὺς συμπτυσσομένους συμμορίτας. Οἱ τελευταῖοι προσβληθέντες διὰ πυρῶν καὶ ὑπὸ τοῦ κατέχοντος τὸ ὕψωμα Κότσαρα λόχου, εὑρέθησαν εἰς λίαν δυσχερῆ θέσιν. Πρὸς ἀπαλλαγήν των ἐκ ταύτης ἐξαπέλυσαν περὶ τὴν 1330, ἰσχυρὰν ἀντεπίθεσιν ἐκ τῶν κατευθύνσεων Νώτιας καὶ Ἀετοχωρίου κατὰ τῶν ὑψωμάτων Πλότσας καὶ Κότσαρα. Οἱ κατέχοντες ταῦτα λόχοι πρὸς ἀποφυγὴν ἀποκοπῆς συνεπτύχθησαν πρὸς Νότον, συγκεντρωθέντες βορειοανατολικῶς Προδρόμου περὶ τὸ ὕψωμα 520.

Εἰς τὸ ἀριστερόν, κατόπιν τῆς καταλήψεως τοῦ Εὐρώπου οἱ συμμορῖται ἀπεσύρθησαν ἐκ Θηριόπετρας. Περὶ τὴν 1530 κατελήφθη τὸ ὕψωμα 517 καὶ ὡλοκληρώθη ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ Εὐρώπου, ἔνθα ἐξωντώθησαν δύο συμμορῖται καὶ συνελήφθησαν ἕτεροι δύο. Ἐν συνεχείᾳ τὰ τμήματα ἐπεδόθησαν εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν συμμοριακῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἀμυντικῶν ὀργανώσεων.

Τὴν ἑσπέραν διετάχθη ἡ ἐπάνοδος τῶν τμημάτων εἰς τὰς θέσεις των, πλὴν διλοχίας ἥτις ἐγκατεστάθη ἐνεδρευτικῶς παρὰ τὸ χωρίον Ἐξαπλάτανον.

Αἱ ἀπώλειαι κατὰ τὴν 10ην Δεκεμβρίου τῶν μὲν στρατιωτικῶν τμημάτων ἦσαν 5 ὁπλῖται καὶ 1 ἀνὴρ τοῦ τμήματος ΜΑΔ, ἅπαντες ἐλαφρῶς τραυματίαι. Τῶν συμμοριτῶν δὲ 3 νεκροί, 6 συλληφθέντες καὶ 5 παραδοθέντες. Εἰς ταύτας δὲν περιελαμβάνοντο αἱ προξενηθεῖσαι κατὰ τὴν σύμπτυξίν των ἀπώλειαι ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Κότσαρα λόχου (1).

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

(Σχεδιάγραμμα 4)

118. Οὐλαμὸς τεθωρακισμένων συνοδευόμενος ὑπὸ τμήματος ΜΑΔ συνεπλάκη τὴν 8ην Ὀκτωβρίου 1947 βορειοανατολικῶς Ἀριδαίας μετὰ τριακονταμελοῦς ὁμάδος, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν ἑνὸς συμμορίτου καὶ μιᾶς συμμορίτισσας. Εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν ἐξωντώθησαν τὴν 12ην Ὀκτωβρίου ὑπὸ τμήματος τοῦ 516 Τάγματος δύο συμμορῖται.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις λόχου τοῦ 516 Τάγματος, συνοδευομένου ὑπὸ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων συνεπλάκη, τὴν 20ὴν Ὀκτωβρίου παρὰ τὸ βορειοανατολικῶς Ἀριδαίας παραμεθόριον χωρίον Ἴδα μετὰ συγκροτήματος τοῦ Ἀρχηγείου Πάϊκου–Καϊμακτσαλάν. Τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα πιεσθὲν ἰσχυρῶς, διέκοψε τὴν ἐπαφὴν καὶ συνεπτύχθη ἀτάκτως πρὸς Βορρᾶν, ἐγκαταλεῖψαν 7 νεκροὺς καὶ 14 συλληφθέντας συμμορίτας. Περισυνελέγησαν 2 ὁπλοπολυβόλα Μπρὲν, 1 γερμανικὸς ὅλμος 2", 20 ἀτομικὰ τυφέκια, 2 μπαζούκας, 2 κιβώτια πλήρη βλημάτων ὅλμου καὶ ποσότης πυρομαχικῶν.

Λόχος τοῦ 514 Τάγματος ἐξερευνῶν τὴν βορειοανατολικῶς Ἐδέσσης ὀρεινὴν περιοχὴν συνέλαβε τὴν 2αν Νοεμβρίου ἕνα συμμορίτην. Ἕτεροι τρεῖς συμμορῖται παρεδόθησαν.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1173/ΣΤ/49—55.

Τμήματα τῶν 511 καὶ 512 Ταγμάτων συνεπλάκησαν τὴν πρωΐαν τῆς 4ης Νοεμβρίου ἐπὶ τοῦ Πάϊκου ὄρους μετὰ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως. Συνελήφθη 1 συμμορίτης καὶ παρεδόθησαν 3 συμμορῖται καὶ 1 συμμορίτισσα. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον 2 τραυματίας ὁπλίτας. Μαχητικὰ ἀεροπλάνα ἔπληξαν τοὺς συμμορίτας μὲ ἄγνωστα ἀποτελέσματα. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας τμῆμα τοῦ 516 Τάγματος συνέλαβεν εἰς τὴν βορείως Ἀριδαίας ὀρεινὴν περιοχὴν δύο συμμορίτας. Ἕτερος συμμορίτης παρεδόθη.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ 516 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 7ην Νοεμβρίου μετὰ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως παρὰ τὸ χωρίον Ἴδα. Οἱ συμμορῖται πιεσθέντες συνεπτύχθησαν πρὸς Βορρᾶν. Δύο ἐξ αὐτῶν παρεδόθησαν. Οὗτοι ἐξεταζόμενοι κατέθεσαν ὅτι κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν ἑπτὰ συμμορῖται.

Ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ Ἀριδαίας ἐβλήθη τὴν 10ην Νοεμβρίου συμμοριακὴ συγκέντρωσις παρὰ τὸ βορειοανατολικῶς τῆς κωμοπόλεως ταύτης παραμεθόριον χωρίον Ἀετοχῶρι. Κατὰ μεταδοθεῖσαν ὑπὸ παραδοθέντος συμμορίτου πληροφορίαν, ἡ βολὴ τοῦ πυροβολικοῦ ὑπῆρξεν εὔστοχος καὶ εἶχεν ἀποτέλεσμα τὸν φόνον 15 καὶ τὸν τραυματισμὸν 6 συμμοριτῶν.

Ἰσχυρὰ ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ 516 Τάγματος, συνοδευομένη ὑπὸ στοιχείου τεθωρακισμένων, ἐπετέθη τὴν 16ην Νοεμβρίου κατὰ συμμοριακοῦ συγκροτήματος, κατέχοντος ὠργανωμένας θέσεις παρὰ τὸ ἀνατολικῶς Ἀριδαίας χωρίον Κωνσταντείαν. Κατόπιν ἀγῶνος οἱ συμμορῖται ἐξεβλήθησαν τῶν θέσεών των, ἀπωθηθέντες πρὸς Βορρᾶν. Ἐπὶ τόπου ἀνευρέθησαν τρία πτώματα καὶ συνελήφθησαν δύο συμμορῖται. Διεπιστώθη ὅτι τὸ συγκρότημα ἔσχεν ἑτέρους δέκα νεκρούς. Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης καὶ ἐτραυματίσθη εἷς ἀξιωματικός. Τὰ δύο τεθωρακισμένα ὀχήματα ὑπέστησαν βλάβας ἐξ ἀντιαρματικῶν βλημάτων.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις συγκροτηθεῖσα ἐκ δύο λόχων τοῦ 514 Τάγματος, ἑνὸς λόχου τοῦ 515 Τάγματος, οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ στοιχείου τεθωρακισμένων, συνεπλάκη τὴν 27ην Νοεμβρίου εἰς τὴν ἀνατολικῶς τῆς Βεγορίτιδος λίμνης περιοχὴν Μουχαρὲμ Χὰν μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως λόχου. Οἱ συμμορῖται ἐπωφεληθέντες τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς διέφυγον, πλὴν τεσσάρων συλληφθέντων.

Δύο διμοιρίαι τοῦ 516 Τάγματος συνεπλάκησαν τὴν 30ὴν Νοεμβρίου μετὰ τριακονταμελοῦς συμμορίας παρὰ τὸ νοτιοδυτικῶς Ἀριδαίας χωρίον Μεγαπλάτανον. Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ἡ ἐξόντωσις δύο συμμοριτῶν καὶ ἡ σύλληψις ἑτέρων ὀκτώ.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις διλοχίας τοῦ Τάγματος συνεπλάκη τὴν πρωΐαν τῆς 23ης Δεκεμβρίου μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως παρὰ τὸ βορειοδυτικῶς Ἐδέσσης χωρίον Σαρακηνοὺς μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν δύο συμμοριτῶν. Ἐκ τῆς διλοχίας ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς εἷς Ἀνθυπολοχαγός (1).

Ἐπιχειρήσεις 51ης Ταξιαρχίας

(Σχεδιάγραμμα 5)

119. Διλοχία τοῦ Τάγματος Βαθμοφόρων καὶ τοιαύτη τοῦ 513 Τάγματος μετὰ τμήματος ΜΑΔ, ἐνεργοῦσαι ἐκκαθαριστικῶς εἰς τὰ Νοτιοδυτικὰ Πιέρια, ἐν συνερ-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1173/ΣΤ/38, Φ. 1224/Β/1.

γασίᾳ μετὰ λόχου καὶ ΜΑΔ τῆς 36ης Ταξιαρχίας τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ, συνεπλάκησαν περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς 3ης Ὀκτωβρίου 1947 εἰς τὴν περιοχὴν Ἄνω Μηλιᾶς–Πέντε Πύργων μετὰ συμμοριακῶν ὁμάδων. Αὗται πιεσθεῖσαι ἰσχυρῶς διέφυγον διασκορπισθεῖσαι. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον ἕνα νεκρὸν καὶ δύο τραυματίας ὁπλίτας. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν δὲν ἐξηκριβώθησαν.

Τὸ ΙΙΙ Τάγμα Χωροφυλακῆς μετὰ τμήματος ΜΑΔ συνεπλάκη τὴν 9ην Ὀκτωβρίου μετὰ τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος Λιακοπούλου ἐπὶ τοῦ βορείου τμήματος τῶν Πιερίων. Τὸ Τάγμα ἔσχεν 1 νεκρὸν καὶ 4 τραυματίας χωροφύλακας, τὸ δὲ τμῆμα ΜΑΔ 2 τραυματίας.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις λόχου τοῦ 615 Τάγματος καὶ τοιούτου τοῦ ΙΙΙ Τάγματος Χωροφυλακῆς συνεπλάκη τὴν 14ην Ὀκτωβρίου εἰς τὰ Κεντρικὰ Πιέρια μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως. Αὕτη πιεσθεῖσα ἰσχυρῶς ἐτράπη εἰς φυγὴν διαλυθεῖσα. Κατὰ μεταδοθείσας πληροφορίας ὑπὸ παραδοθέντος συμμορίτου, ὅστις μετέσχε τῆς συμπλοκῆς, οἱ συμμορῖται ἔσχον περὶ τοὺς δέκα πέντε νεκροὺς καὶ τραυματίας οὓς συναπεκόμισαν φεύγοντες.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐνέπεσε τὴν νύκτα τῆς 2ας Νοεμβρίου εἰς ἐνέδραν εἰδικοῦ τμήματος τῆς Ταξιαρχίας, ἐγκατασταθεῖσαν βορείως Βερροίας παρὰ τὸ Τουρκοχῶρι. Ἡ ὁμὰς ἔσχεν ἕνα νεκρὸν συμμορίτην.

Ὑπὸ ἑτέρας ἐνέδρας τμήματος τοῦ 513 Τάγματος καὶ ΜΑΔ, ἐγκατασταθείσης παρὰ τὸν Ἅγιον Δημήτριον Ὀλύμπου, ἐφονεύθησαν τὴν 6ην Νοεμβρίου τρεῖς συμμορῖται. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς ἐνέδρας ἐφονεύθη εἷς τοῦ τμήματος ΜΑΔ.

Κατ' ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς Ἄνω Μηλιᾶς–Πέντε Πύργων ὑπὸ λόχου τοῦ 615 Τάγματος καὶ τοιούτου ὀρεινῶν καταδρομῶν, τὰ τμήματα ἦλθον εἰς ἐπαφὴν τὴν 22αν Νοεμβρίου μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη εἷς ὁπλίτης τοῦ 615 Τάγματος. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν δὲν ἐξηκριβώθησαν.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις διλοχίας ὀρεινῶν καταδρομῶν εἰς τὰ Κεντρικὰ Πιέρια ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν τὴν 24ην Νοεμβρίου μετὰ συμμοριακοῦ λόχου. Ἡ διλοχία ἐπιτεθεῖσα δραστηρίως ἐπέφερε σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς τὸν λόχον ὅστις διελύθη. Εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς ἀνευρέθησαν εἴκοσι πτώματα συμμοριτῶν καὶ συνελήφθησαν δύο συμμορῖται ἐξ ὧν ὁ εἷς τραυματίας (1).

Ἐπιχειρήσεις μονάδων Χωροφυλακῆς

120. Τμῆμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη τὴν 9ην Ὀκτωβρίου 1947 παρὰ τὸ χωρίον Κορμίτσα τοῦ Παγγαίου (2) μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος. Συνελήφθησαν δύο συμμορῖται, τῶν λοιπῶν διαφυγόντων.

Ἐπταμελὴς συμμοριακὴ ὁμὰς ἐνέπεσε τὴν νύκτα τῆς 10ης Ὀκτωβρίου εἰς ἐνέδραν, ἐγκατασταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς τοῦ χωρίου Σωτήρας βορείως Ἐδέσσης (3). Δύο συμμορῖται τραυματισθέντες συνελήφθησαν.

Ὑπὸ ἑτέρας ἐνέδρας ἐγκατασταθείσης παρὰ τὸ βορείως Κατερίνης Νέον Ἐλευθεροχώριον (4) ὑπὸ τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ τμήματος ΜΑΥ τοῦ χωρίου, συνελήφθησαν τὴν νύκτα τῆς 16ης Ὀκτωβρίου τέσσαρες συμμορῖται.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1240/Α/1.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 4
(4) Σχεδιάγραμμα 5.

Τμῆμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη τὴν 3ην Νοεμβρίου εἰς τὴν περιοχὴν Καλυβίων τῆς Δυτικῆς Χαλκιδικῆς μετὰ ὁμάδος συμμοριτῶν. Συνελήφθησαν δύο συμμορῖται.

Παρὰ τὸ βορειοδυτικῶς Θεσσαλονίκης χωρίον Λαχανόκηποι ἐξωντώθη ὑπὸ τμήματος Χωροφυλακῆς τὴν 9ην Νοεμβρίου συμμοριακὴ τριάς. Ἐκ ταύτης ὁ εἷς συμμορίτης ἐφονεύθη καὶ οἱ ἕτεροι δύο συνελήφθησαν.

Ὑπὸ τοῦ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἐξωντώθη τὴν 11ην Νοεμβρίου εἰς τὴν περιοχὴν Κατερίνης (1) ὁ καπετὰν Νικήτας, ἀρχηγὸς ὁμάδος σαμποτέρ. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐμπεσὼν εἰς ἐνέδραν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἐφονεύθη παρὰ τὸ βορείως Κατερίνης χωρίον Καταχὰν ὁ καπετὰν Στράτος, ἀρχηγὸς ὁμάδος.

Συμμορία προσβληθεῖσα τὴν 23ην Νοεμβρίου ὑπὸ ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς νοτίως Νιγρίτης καὶ καταδιωκομένη πρὸς Κερδύλλια (2) ἐνέπεσε διαδοχικῶς εἰς δύο ἐνέδρας Χωροφυλακῆς. Ἡ συμμορία ἔσχε τέσσαρας νεκρούς. Ἐν συνεχείᾳ προσεβλήθη αὖτη ἀπὸ ἀέρος μὲ ἄγνωστα ἀποτελέσματα. Ὑπὸ ἑτέρου ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς ἐφονεύθησαν τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κερδυλλίων δύο συμμορῖται.

Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη τὴν πρωΐαν τῆς 5ης Δεκεμβρίου εἰς τὸ βορειοανατολικὸν τμῆμα τῆς Χαλκιδικῆς (3) μετὰ συγκροτήματος τοῦ συμμοριακοῦ Ἀρχηγείου Χολομόντα. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμπλοκῆς ἐπενέβη ἐπιτυχῶς ἡ ἀεροπορία. Οἱ συμμορῖται ἔσχον δέκα ἐξ νεκροὺς ἔναντι ἑνὸς τραυματίου χωροφύλακος.

Συμμοριακὸν συγκρότημα τοῦ αὐτοῦ ἀρχηγείου ἐπιδραμὸν τὴν πρωΐαν τῆς 7ης Δεκεμβρίου κατὰ τοῦ δυτικῶς Σιγγιτικοῦ κόλπου χωρίου Μεταγγίστι (3) κατεδιώχθη καὶ προσεβλήθη ὑπὸ δυνάμεως Χωροφυλακῆς μὲ συμμετοχὴν ἀεροσκαφῶν. Ἐξωντώθησαν 47 συμμορῖται, συνελήφθησαν 5 καὶ παρεδόθησαν 10. Ἐκ τῆς Χωροφυλακῆς ἐφονεύθη 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 2 ὁπλῖται, ἐτραυματίσθησαν 5 ὁπλῖται καὶ ἕτεροι 3 ἐφέροντο ὡς ἀγνοούμενοι.

Μεταβατικὸν ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς συνεπλάκη τὴν 22αν Δεκεμβρίου παρὰ τὸ βορειοδυτικῶς Παρανεστίου χωρίον Τιχότα (4) μετὰ ἐξηκονταμελοῦς συμμορίας. Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ἡ ἐξόντωσις 12 συμμοριτῶν. Συνελήφθη 1 συμμορίτης καὶ ἕτεροι 3 ἐπνίγησαν ἐν τῇ προσπαθείᾳ των ὅπως διέλθωσι τὸν Νέστον ποταμὸν κολυμβῶντες. Περισυνελέγη ὁπλισμός.

Κατὰ συμπλοκὴν τμημάτων Χωροφυλακῆς μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως εἰς τὸ βορειοανατολικὸν τμῆμα τῆς Χαλκιδικῆς ἐφονεύθησαν τὴν 23ην Δεκεμβρίου ἑπτὰ συμμορῖται. Τὰ τμήματα Χωροφυλακῆς ἔσχον 2 ὁπλίτας νεκρούς, τραυματίας δὲ 2 Ἀξιωματικοὺς καὶ 5 ὁπλίτας (5)

Συμβολὴ τῆς ἀεροπορίας

121. Εἰς τὰς διεξαχθείσας ἐπιχειρήσεις μετέσχεν ἐνεργῶς ἡ ἀεροπορία, πλήξασα ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας καὶ ὑποστηρίξασα γενικῶς τὰ διενεργήσαντα ταύτας στρατιωτικὰ τμήματα.

---

(1) Σχεδιάγραμμα 5.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Σχεδιάγραμμα 6.
(4) Σχεδιάγραμμα 3.
(5) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Γ/7—9.

Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν ἐπιχείρησιν ΟΡΒΗΛΟΣ προσεβλήθησαν τὴν 2αν Ὀκτωβρίου 1947 συμμοριακαὶ θέσεις εἰς τὴν δυτικῶς Διδυμοτείχου παραμεθόριον περιοχήν.

Κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ΕΥΗΝΟΣ προσεβλήθησαν τὴν 11ην Νοεμβρίου συμμοριακαὶ συγκεντρώσεις ἐπὶ τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς τοῦ Μενοικίου (1).

Κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἐπιχειρήσεις πρὸς ἔλεγχον τῶν Κρουσίων (1) προσεβλήθησαν τὰς 14ην, 16ην, 19ην, 30ὴν Νοεμβρίου καὶ τὴν 4ην Δεκεμβρίου συμμοριακαὶ θέσεις, ὁμάδες καὶ μεταγωγικά.

Κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἐπιχειρήσεις εἰς τὰς παραμεθορίους περιοχὰς Σκρᾶ —Εὐρώπου—Θηριόπετρας (1) ὑπεστηρίχθησαν τὰ ἐνεργήσαντα τὴν 6ην Δεκεμβρίου ἐπιθετικῶς εἰς τὴν περιοχὴν Σκρᾶ τμήματα καὶ προσεβλήθησαν τὴν 8ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς συμμοριακαὶ δυνάμεις εἰς τὴν περιοχὴν Εὐρώπου—Ἀριδαίας.

Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς παραμεθόριον περιοχὴν ἐπιχείρησιν ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ προσεβλήθησαν τὴν 25ην καὶ τὴν 28ην Δεκεμβρίου συμμοριακαὶ ὀργανώσεις. Ἓν τῶν μαχητικῶν ἀεροσκαφῶν βληθὲν τὴν 28ην Δεκεμβρίου ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν προσεγειώθη ἀναγκαστικῶς παρὰ τὸ χωρίον Λαμπρόν, ἀνατολικῶς Κομοτινῆς. Τὸ ἀεροσκάφος κατεστράφη, ἀλλ' ὁ χειριστὴς διεσώθη.

Τὴν 25ην Ὀκτωβρίου προσεβλήθησαν ἐπιτυχῶς ἐπὶ τοῦ Πάϊκου ὄρους αἱ συμπτυσσόμεναι συμμοριακαὶ δυνάμεις, αἵτινες ἐνήργησαν τὴν κατὰ τῆς πόλεως τῶν Γιαννιτσῶν ἐπίθεσιν. Τὰς 13ην καὶ 15ην Νοεμβρίου προσεβλήθησαν βορείως καὶ βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς τὰ ἐπιτεθέντα κατὰ τῆς πόλεως ταύτης συμμοριακὰ συγκροτήματα. Ἓν τῶν ἀεροσκαφῶν βληθὲν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν βάσιν του.

Κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον τοῦ 1947 ἡ ἀεροπορία διενήργησε καὶ ἑτέρας πολεμικὰς ἀποστολὰς εἰς τὰς περιοχὰς Ἔβρου, Νέστου, Κομοτινῆς, Κρουσίων, Κερδυλλίων, Τζένας, Καϊμακτσαλὰν καὶ Χαλκιδικῆς (2).

Ἀπώλειαι

122. Αἱ ἀπώλειαι τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον τοῦ 1947 ἦσαν: Ἀξιωματικοὶ νεκροὶ 16, τραυματίαι 23 καὶ ἀγνοούμενος 1. Ὁπλῖται νεκροὶ 83, τραυματίαι 303 καὶ ἀγνοούμενοι 26.

Κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν περίοδον οἱ συμμορῖται ἀπώλεσαν 679 νεκρούς, 378 συλληφθέντας καὶ 300 παραδοθέντας (3).

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Ἀρχεῖον ΓΕΑ/ΔΙΑ/Φ. 5231/7γ/Α.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1008/Γ/1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΥΙ

ΤΟ ΚΡΙΣΙΜΟΝ ΕΤΟΣ 1948

Σημαντικά τινα γεγονότα

123. Ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1948 τόσον αἱ Ἐθνικαὶ Δυνάμεις ὅσον καὶ ὁ Κομμουνιστοσυμμοριτισμὸς ἐκρίθησαν ὅτι εἶχον ἀποτύχει εἰς τὰς κατὰ τὸ παρελθὸν ἐπιδιώξεις των. Αἱ μὲν πρῶται διότι δὲν ἐπέτυχον τὴν συντριβὴν τῶν συμμοριακῶν ὀρδῶν, ὁ δὲ Κομμουνιστοσυμμοριτισμὸς διότι ἀπέτυχεν εἰς τὸ νὰ ἐπιβάλῃ διὰ τῶν ὅπλων τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ ΚΚΕ ἐπὶ τῆς Ἀρχῆς. Ἐν τούτοις αἱ προσπάθειαι ἀμφοτέρων ἐπέφερον ἀρκούντως σημαντικὰ ἀποτελέσματα. Αἱ Ἐθνικαὶ Δυνάμεις ἀνέτρεψαν τὰ σχέδια τοῦ ΚΚΕ καὶ ἡ Ἑλλὰς δὲν ἐκάμφθη κατὰ τὸ 1947. Ἡ ψευδοκυβέρνησις τοῦ Μάρκου δὲν ἀνεγνωρίσθη, ἡ δὲ σταθερὰ ἀντίστασις κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ ἐστερέωσε τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, διευρυνθείσης τῆς προοπτικῆς ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἐνισχύσεως τοῦ στρατοῦ. Ἀπὸ τῆς ἀντιθέτου πλευρᾶς ὁ συμμοριτισμὸς ηὔξησεν ἀριθμητικῶς τὴν δύναμίν του, ἤλεγχεν μέγα μέρος τῆς ὑπαίθρου χώρας, ἔθετεν ὑπὸ τὴν ἀπειλήν του σοβαρὰ ἀστικὰ κέντρα καὶ προσέβαλε συνεχῶς ζωτικὰς ὁδικὰς ἀρτηρίας καὶ σιδηροδρομικὰς γραμμάς. Παρὰ τὰς σημειωθείσας σοβαρὰς ἀποτυχίας εἰς τὰς κατὰ τῶν Γρεβενῶν, Μετσόβου καὶ Κονίτσης ἐπιθέσεις, αἱ προοπτικαί του διὰ τὸ μέλλον παρέμενον στερεαὶ καὶ αἰσιόδοξοι. Ἤλπιζε δὲ ὅτι θὰ προελάμβανε τὴν ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Στρατοῦ ἀξιοποίησιν τῆς Ἀμερικανικῆς βοηθείας. Κατὰ τὴν πραγματοποιηθεῖσαν περὶ τὰ μέσα Ἰανουαρίου μεγάλην σύσκεψιν εἰς ἣν μετέσχον ἐξέχοντα πολιτικὰ καὶ στρατιωτικὰ μέλη τοῦ ΚΚΕ ἐξητάσθησαν ἡ ἐξελιχθεῖσα κατὰ τὸ 1947 κατάστασις καὶ αἱ προοπτικαὶ διὰ τὸ νέον ἔτος. Εἰσηγητὴς τῆς συσκέψεως ἦτο αὐτὸς οὗτος ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ΚΚΕ Ζαχαριάδης. Καὶ εἰς ὅ,τι ἀφεώρα εἰς τὰς διεξαχθείσας ἐπιχειρήσεις, αὗται κατέληξαν κατὰ κοινὴν παραδοχὴν τῶν μετασχόντων τῆς συσκέψεως, εἰς ἓν εἶδος ἰσορροπίας. Εἰς ὅ,τι ἀφεώρα εἰς τὰς μελλοντικὰς ἐξελίξεις ἐπεβλήθησαν, παρὰ τὰς ἀντιρρήσεις τοῦ Μάρκου αἱ ἀπόψεις τοῦ Ζαχαριάδη. Συμφώνως πρὸς ταύτας ἀπεφασίσθη ἡ ἀνασυγκρότησις τῶν συμμοριακῶν δυνάμεων ἐπὶ νέων βάσεων, διαχωριζομένων εἰς μονάδας κινήσεως, τάγματα, ταξιαρχίας, Μεραρχίας καὶ εἰς μονάδας θέσεως ἢ χώρου. Αἱ μονάδες κινήσεως ἐξασκούμεναι εἰς τὸν τακτικὸν πόλεμον θ' ἀπετέλουν τὸν στρατὸν κρούσεως, κινούμενον ἐλευθέρως πρὸς δρᾶσιν ὅπου παρίστατο ἀνάγκη. Αἱ μονάδες χώρου θὰ εἶχον ἀποστολὴν τὴν συλλογὴν πληροφοριῶν, τὴν διενέργειαν προπαγάνδας, τὸν ἐφοδιασμόν, τὴν στρατολογίαν, τὴν νοσηλείαν, τὴν ἐκτέλεσιν δολιοφθορῶν καὶ μικροεπιδρομῶν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς περιοχῆς των. Οὕτω ἡ τακτικὴ τοῦ μάχεσθαι μετεβλήθη οὐσιωδῶς. Ἡ τακτικὴ τοῦ ἀνταρτοπολέμου παρέμεινεν διὰ τὰς μονάδας χώρου, ἐνῷ αἱ μονάδες κινήσεως μετέπιπτον εἰς τὴν τακτικὴν διεξαγωγῆς κανονικοῦ ἀγῶνος. Ἀντικειμενικοὶ σκοποὶ διὰ τὸ ἔτος 1948 καθωρίσθησαν τελικῶς ἡ ἔντασις τοῦ ἀνταρτοπολέμου ὑπὸ τῶν ὁμάδων χώρου καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν καὶ ἡ ἐπιδίωξις κανονικῆς μάχης εἰς τὸν Γράμμον.

Ἕτερα σημαντικὰ γεγονότα ἅτινα ἐσημειώθησαν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1948 ἦσαν ἡ διάλυσις ἀπὸ 10ης Φεβρουαρίου τῆς Ι Στρατιᾶς καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ

Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ ἀνάληψις τῆς διευθύνσεως τοῦ διεξαγομένου ἀγῶνος. Ἡ ἀντικατάστασις τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Βρεταννικῆς Ἀποστολῆς Στρατηγοῦ Ρῶλιγκς διὰ τοῦ Στρατηγοῦ Ντάουν. Καὶ τὸ πλέον σοβαρώτερον, ἡ ἀντικατάστασις τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀμερικανικῆς Στρατιωτικῆς Ἀποστολῆς Στρατηγοῦ Λίβσεϋ διὰ τοῦ Στρατηγοῦ Βὰν Φλήτ, ὅστις ἐβοήθησεν εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τῆς Ἀμερικανικῆς βοηθείας ἥτις συνέβαλε κατὰ πολὺ εἰς τὴν συντριβὴν τοῦ Κομμουνιστοσυμμοριτισμοῦ (1).

Ἡ κατάστασις εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ

(Σχεδιάγραμμα 1)

124. Κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἔτους 1948 ἡ ζώνη εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ παρέμενεν ἀμετάβλητος, περιλαμβάνουσα τὴν Δυτικὴν Θράκην καὶ τὴν Ἀνατολικὴν καὶ Κεντρικὴν Μακεδονίαν. Κύρια χαρακτηριστικὰ τῆς ζώνης ἦτο ἡ εὐρύτης αὐτῆς διαλαμβανούσης σοβαροὺς κατῳκημένους τόπους διατεταγμένους κατὰ τὸ πλεῖστον πλησίον τῆς μεθορίου, τὸ μέγα ἀνάπτυγμα σιδηροδρομικῶν γραμμῶν καὶ οὐσιώδους σημασίας ὁδικῶν ἀρτηριῶν ἐγγὺς τῶν συνόρων. Μῆκος 600 περίπου χιλιομέτρων μεθοριακῆς γραμμῆς διαχωρισμοῦ, ἀπὸ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸν ἀνατολικὸν συνασπισμὸν ὅμορα κράτη, ἅτινα ἀνεφοδίαζον καὶ συνέτρεχον ποικιλοτρόπως τὸν συμμοριτισμόν. Ὀρεινὸν καὶ δασῶδες ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἔδαφος κατὰ μῆκος τῶν συνόρων, μὲ πενιχρὸν ὁδικὸν δίκτυον, παρεῖχεν ἄριστα καταφύγια εἰς τὰς συμμοριακὰς ὁρδὰς καὶ βάσεις ἐξαπολύσεως τῶν ἐπιδρομῶν των.

Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, ἡ ἐξασφάλισις τῶν κατῳκημένων τόπων καὶ τῶν συγκοινωνιῶν ἀπήτει σημαντικὰς δυνάμεις, κατανεμημένας καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς ζώνης εὐθύνης, πρὸς ἔγκαιρον ἀντιμετώπισιν τῶν ἑκάστοτε παρουσιαζομένων καταστάσεων. Ἐν ταὐτῷ ἐπεβάλλετο ἡ ὕπαρξις ἐφεδρειῶν πρὸς διεξαγωγὴν ἐπιχειρήσεων καὶ διατήρησιν τῆς πρωτοβουλίας ἔναντι τῶν συμμοριτῶν.

Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ὑποχρεώσεων τούτων, τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ διέθετεν, ἀρχομένου τοῦ νέου ἔτους, τὰς αὐτὰς δυνάμεις ἤτοι (2) : Τὰς ΥΙΙ, Χ ΧΙ Μεραρχίας, τὴν 51ην Ταξιαρχίαν, δύο συντάγματα πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἓν σύνταγμα ἀναγνωρίσεως, κατανεμημένα ἐφ' ὅλης τῆς ζώνης, μίαν μοῖραν ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ, μίαν μοῖραν ὅλμων 4,2", ἓν τάγμα ἀσφαλείας συγκοινωνιῶν κατανεμημένον ἀπὸ Θεσσαλονίκης μέχρις Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ ἓν τάγμα φρουρῶν. Ἐκ τῆς Χ Μεραρχίας ἔλειπεν ἡ 36η Ταξιαρχία ἀποσπασθεῖσα πρὸ ἔτους εἰς τὸ Β' Σῶμα Στρατοῦ. Ἐπὶ πλέον διέθετε ἔνδεκα νεοσύστατα τάγματα ἐθνοφρουρᾶς. Ἡ ὀργάνωσις τοιούτων ταγμάτων συνεχίσθη, συγκροτηθέντων κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1948 ἑτέρων δεκατεσσάρων, ἅτινα διαλαμβάνονται εἰς τὸν κατωτέρω πίνακα.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1017/Α/44.
(2) Παράρτημα 4.

Ἀριθμὸς	Ἐπαρχία Ἐπισ/σεως	Τόπος Συγκροτήσεως	Τόπος προορισμοῦ	Χρόνος Ἐπιστρατεύσεως
43ον Τάγμα	Ἐδέσσης —Ἀλμωπίας	Ἔδεσσα	Ἔδεσσα	10 Φ/ρίου
44ον »	Ἡμαθίας— Ἐδέσσης	Νάουσα	Νάουσα	»
45ον »	Ἡμαθίας	Βέρροια	Βέρροια	»
46ον »	Πιερίας	Κατερίνη	Κατερίνη	»
58ον »	Θεσσαλονίκης	Θεσσαλονίκη	Θεσσαλονίκη	28 Φ/ρίου
59ον »	Σερρῶν	Σέρραι	Σέρραι	»
60ὸν »	Σερρῶν	Σέρραι	Σέρραι	»
61ον »	Σερρῶν	Σέρραι	Σιδηρόκαστρον	»
62ον »	Κιλκὶς	Κιλκὶς	Κιλκὶς	»
63ον »	Γιαννιτσῶν	Γιαννιτσὰ	Γιαννιτσὰ	»
64ον »	Ἀλμωπίας	Ἔδεσσα	Ἄψαλος	»
67ον »	Λαγκαδᾶ	Λαγκαδᾶς	Λαγκαδᾶς	»
70ὸν »	Πιερίας	Κατερίνη	Κατερίνη	15 Μαρτίου
71ον »	Πιερίας	Κατερίνη	Λιτόχωρον	»

Ἐν συνεχείᾳ προεβλέπετο ἡ συγκρότησις μέχρι τοῦ μηνὸς Μαΐου ἑτέρων ὀκτὼ ταγμάτων. Οὕτω τὸ σύνολον τῶν ἐντὸς τῆς ζώνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ταγμάτων ἐθνοφρουρᾶς θ' ἀνήρχετο εἰς τριάκοντα τρία. Τὰ τάγματα ταῦτα ὑστέρουν ἔναντι τῶν ταγμάτων στρατοῦ τόσον εἰς δύναμιν, στελέχωσιν, ὁπλισμόν, ὅσον καὶ εἰς μαχητικότητα, ὡς συγκροτηθέντα ἐξ ἐφέδρων ὁπλιτῶν παλαιῶν κλάσεων ὅλων τῶν ὅπλων.

Πρὸς καλυτέραν ἐνάσκησιν τῆς διοικήσεως συνεστήθησαν ἀπὸ 5ης Ἰανουαρίου 1948 δύο τακτικὰ συγκροτήματα. Τὸ τακτικὸν συγκρότημα Πολυγύρου Χαλκιδικῆς μὲ ἕδραν τὸν Πολύγυρον καὶ ἀποστολὴν τὴν ἀσφάλειαν τῆς περιοχῆς Χαλκιδικῆς ἀπὸ τῶν λιμνῶν Βόλβης—Κορωνείας καὶ νοτίως. Τὸ συγκρότημα τεθὲν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 87ης Στρατιωτικῆς Περιοχῆς διέθετε τὰ 33ον, 41ον καὶ 42ον Τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς. Τὸ ἕτερον νεοσυσταθὲν ἦτο τὸ τακτικὸν συγκρότημα Λαγκαδᾶ ὑπαγόμενον εἰς τὴν Χ Μεραρχίαν. Ὑπὸ τὴν διοίκησίν του εἶχε τὸ 34ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς, καὶ τὸ ἑκάστοτε σταθμεῦον εἰς Λαχανᾶν στρατιωτικὸν τμῆμα. Ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῶν συγκροτημάτων ὑπήγοντο ἐπίσης διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τὰ εἰς τὰς περιοχὰς των σταθμεύοντα τμήματα Χωροφυλακῆς, ΜΑΥ καὶ ΜΑΔ.

Ἡ γενικὴ ἀποστολὴ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ παρέμεινεν ἀμετάβλητος συνισταμένη εἰς τὴν συνάντησιν τῆς ὑφισταμένης καταστάσεως, τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐπεκτάσεως καὶ ἐνισχύσεως τοῦ συμμοριτισμοῦ καὶ τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν συντριβὴν αὐτοῦ. Τὴν ἀποστολήν του ταύτην τὸ Σῶμα Στρατοῦ ἔφερεν ἱκανοποιητικῶς εἰς πέρας κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος παρὰ τὴν σοβαρὰν μείωσιν τῶν δυνάμεών του. Δὲν ἐπέτυχε μὲν τὴν ἐξουθένωσιν τοῦ συμμοριτισμοῦ, ἀλλ' ἐπέφερε κατ' αὐτοῦ σοβαρὰ πλήγματα. Εἶναι γεγονὸς ὅτι πολλαὶ πόλεις καὶ χωρία προσεβλήθησαν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐδοκίμασαν τὴν καταστρεπτικήν των μανίαν, ἀλλ' ἡ ἀντίδρασις τοῦ Σώματος Στρατοῦ ὑπῆρξεν ἄμεσος καὶ σχεδὸν πάντοτε ἀποτελεσματική.

Αἱ προθέσεις τῆς διοικήσεως τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ διὰ τὸ ἔτος 1948 συνίσταντο ἐν γενικαῖς γραμμαῖς εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῶν κατωκημένων τόπων καὶ συγκοινωνιῶν, ὡς καὶ εἰς τὴν δίωξιν τῆς ἐν τῇ ζώνῃ του διαβιούσης συμμοριακῆς δυνάμεως. Τὴν διατήρησιν πρωτοβουλίας ἐνεργείας ἔναντι τῶν συμμοριτῶν, τὴν προσβολὴν αὐτῶν εἰς τὰς βάσεις των, τὴν εἰς αὐτὰς ἐγκατάστασιν στρατιωτικῶν τμημάτων καὶ τελικῶς τὴν πλήρη ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς του. Ἀλλὰ τὸ συνταχθὲν βάσει τῶν προθέσεών του τούτων σχέδιον, προβλέπον εὐρείας καὶ ἰσχυρὰς ἐπιθετικὰς ἐνεργείας ἀρχομένης τῆς ἀνοίξεως, μόνον ἐν μέρει κατέστη δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ. Καὶ τοῦτο λόγῳ τῆς ἐπελθούσης μειώσεως εἰς τὴν διατιθεμένην δύναμιν κρούσεως ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως ὁλοκλήρου τῆς Χ Μεραρχίας καὶ τῆς 51ης Ταξιαρχίας.

Τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον Στρατοῦ προὐτίθετο νὰ προβῇ ἀρχομένης τῆς ἀνοίξεως εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς Ρούμελης. Ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ διαθέσιμοι δυνάμεις, ἐκρίνοντο ἀνεπαρκεῖς, κατέληξεν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐξοικονομήσῃ τοιαύτας ἐκ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ. Τὸ Σῶμα τοῦτο εἶχε τὰς μονάδας του ἐμπεπλεγμένας εἰς συνεχεῖς ἀγῶνας ἐπὶ τεραστίας ἐκτάσεως καὶ ἐκ πρώτης ὄψεως δὲν ἐφαίνετο δυνατὴ ἡ ἐξ αὐτοῦ ἀφαίρεσις ἱκανῆς δυνάμεως. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ συμμοριτισμὸς ἐφήρμοζεν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ δευτερεύουσαν προσπάθειαν, τὰ δὲ Τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς Μακεδονίας-Θράκης ἀπεδείχθησαν ποιοτικῶς καλύτερα τῶν τῆς λοιπῆς χώρας, ἀπεφασίσθη ἡ ἀπόσπασις τῆς Χ Μεραρχίας καὶ τῆς 51ης Ταξιαρχίας.

Ἡ διοίκησις τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ὅταν τῇ ἐγνώσθη ἡ ληφθεῖσα ἀπόφασις ἐξεδήλωσε σοβαροὺς φόβους διὰ τὰς ἐνδεχομένας ἐπιπτώσεις ἃς θὰ προεκάλει ἡ τοιαύτη ἐνέργεια. Πρὸς τούτοις προπαρεσκεύαζε διὰ τὸ τέλος Μαρτίου εὐρεῖαν ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν διὰ τῆς Χ Μεραρχίας εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς τῶν Κρουσίων καὶ τῶν Κερδυλλίων ὅπου οἱ συμμορῖται εἶχον στερεωθῆ, ἀποτελοῦντες ἀπειλὴν κατὰ τῶν κατωκημένων τόπων καὶ συγκοινωνιῶν. Τελικῶς ἀπεφασίσθη ὅπως αἱ καθορισθεῖσαι μονάδες ἀναχωρήσωσι μέχρι τῆς 10ης Ἀπριλίου, ὁπότε θὰ εἶχον περατωθῆ αἱ ἐπιχειρήσεις.

125. Ὡς πρὸς τὸν συμμοριτισμόν, οὐδέποτε ἐφήρμοσε τὴν κυρίαν του προσπάθειαν ἐν τῇ ζώνῃ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ. Προφανῶς ἐπίστευεν ὅτι ἐὰν ἐλύετο εὐνοϊκῶς ὑπὲρ αὐτοῦ ἡ κατάστασις εἰς τὸν κορμὸν τῆς χώρας, Γράμμον—Πίνδον—Ρούμελην, θὰ ἦτο εὔκολος ἡ κάμψις τῆς ἀντιστάσεως τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ. Πάντως ἡ δρᾶσις του ὑπῆρξε σταθερὰ καὶ ἔντονος. Ἐξ ἄλλου προσπάθεια τοῦ ΚΚΕ ὅπως κινητοποιήσῃ τοὺς ὀπαδούς του τῶν μεγάλων ἀστικῶν κέντρων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, πρὸς ἐπιβολὴν τρομοκρατίας ἀπέτυχε. Εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἡ δρᾶσις των ὑπῆρξεν ἐντονωτέρα, ἀλλ' ὄχι περισσότερον ἀποτελεσματική. Ἡ πλέον σοβαρὰ ἐνέργεια ἐσημειώθη τὴν 10ην Φεβρουαρίου καθ' ἣν ἐβλήθη ἡ πόλις διὰ πυροβόλου μεταφερθέντος ὑπὸ ἰσχυροῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος ἐκ Κρουσίων. Τὸ συγκρότημα τοῦτο διανῦσαν ἀπόστασιν πεντήκοντα περίπου χιλιομέτρων, ἀφίχθη εἰς τὰ πρόθυρα τῆς Θεσσαλονίκης χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸν παρὰ μόνον μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ βομβαρδισμοῦ.

Κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1948 προσεβλήθησαν ἀνεπιτυχῶς καὶ ἕτερα ἀστικὰ κέντρα ὡς ἡ Κομοτινή, ἡ Ξάνθη, τὸ Διδυμότειχον, καὶ τὸ Κιλκίς. Ἐσημειώθησαν ἐπιδρομαὶ κατὰ κωμοπόλεων καὶ χωρίων, συνείσθησαν αἱ δολιοφθοραί, αἱ ναρκοθετήσεις καὶ ἡ βιαία στρατολογία.

Ἡ ὑπάρχουσα ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ δύναμις παρέμενε σταθερὰ εἰς τοὺς 8000 περίπου συμμορίτας. Ἐκ τούτων 2600 εὑρίσκοντο εἰς τὸν μεταξὺ Ἔβρου καὶ Νέστου χῶρον, 850 μεταξὺ Νέστου καὶ Στρυ-

μόνος, 1400 μεταξὺ Στρυμόνος καὶ Ἀξιοῦ καὶ 3140 δυτικῶς Ἀξιοῦ. Ἡ δύναμις αὕτη ἦτο κατανεμημένη εἰς δώδεκα ἀρχηγεῖα, τὰ Ἔβρου, Κομοτινῆς, Ξάνθης, Χαϊντοῦ, Δράμας, Σερρῶν, Κρουσίων, Νιγρίτης, Χολομόντα (Χαλκιδικῆς) Πάϊκου—Καϊμακτσαλάν, Βερμίου καὶ Πιερίων—Ὀλύμπου. Ἐκ τούτων τὰ μὲν ἀνατολικῶς Στρυμόνος εὑρισκόμενα ὑπήγοντο εἰς τὸ Κεντρικὸν Ἀρχηγεῖον Ἀνατολικῆς Μακεδονίας—Θράκης, τὰ δὲ δυτικῶς τοῦ ποταμοῦ τούτου εἰς τὸ κλιμάκιον Ἀρχηγείου Κεντρικῆς Μακεδονίας (1).

Συμμοριακὴ δραστηριότης

126. Περιοχὴ VII Μεραρχίας: Τὴν νύκτα τῆς 6ης Ἰανουαρίου 1948 προσεβλήθησαν διὰ πυρῶν τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια ἀσφαλείας τῆς Ξάνθης. Ταὐτοχρόνως συμμοριακὴ ὁμὰς ἐπέδραμεν εἰς τὸ ἀμέσως ἀνατολικῶς τῆς πόλεως χωρίον Κιμέρια (2) καὶ ἀπήγαγε δύο ἄνδρας καὶ πέντε γυναῖκας.

Τὴν ἑπομένην 7ην Ἰανουαρίου ἐτραυματίσθησαν εἷς Ἀξιωματικὸς καὶ δύο ὁπλῖται ἀνατιναχθέντος τοῦ ἐφ' οὗ ἐπέβαινον ὀχήματος ὑπὸ νάρκης, ἀνατολικῶς Ἀλεξανδρουπόλεως.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπέδραμε τὴν πρωΐαν τῆς 11ης Ἰανουαρίου κατὰ τοῦ βορείως Παρανεστίου χωρίου Βουνοπλαγιᾶς (3). Τὸ σταθμεῦον εἰς Παρανέστιον 552 Τάγμα κινηθὲν ταχέως ἐπετέθη κατὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἐγκαταλείψαντες τὰ ἐκ τοῦ χωρίου διαρπαγέντα τρόφιμα καὶ σφάγια, μετὰ ποσότητος πυρομαχικῶν, διέφυγον κατατμηθέντες εἰς μικροομάδας.

Στρατιωτικὸν αὐτοκίνητον κινούμενον τὴν 22αν Ἰανουαρίου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σουφλίου—Φερρῶν (4) ἀνετινάχθη προσκροῦσαν εἰς νάρκην, τραυματισθέντων τριῶν ὁπλιτῶν.

Ἕτερον αὐτοκίνητον κινούμενον ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω ὁδοῦ ἀνετινάχθη ὁμοίως, τὴν 22αν Ἰανουαρίου, τραυματισθέντων ἑπτὰ ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 24ης Ἰανουαρίου κατὰ τοῦ βορείως Ἀλεξανδρουπόλεως χωρίου Ἄβας (4). Οἱ συμμορῖται προέβησαν συγχρόνως εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν πλησίον ὁδικῶν γεφυρῶν καὶ τηλεγραφικῶν γραμμῶν. Ἐκ τοῦ χωρίου παρέλαβον ποσότητα τροφίμων καὶ ἀπήγαγον ἐννέα χωρικούς.

Τὴν νύκτα τῆς 26ης Ἰανουαρίου προσεβλήθη τὸ ἀνατολικῶς Ξάνθης χωρίον Ἴασμος (3). Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς ἀπεχώρησαν. Ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ καὶ παρεδόθησαν τρεῖς συμμορῖται.

Τὴν 27ην Ἰανουαρίου προσκροῦσαν ἐπὶ νάρκης, στρατιωτικὸν αὐτοκίνητον βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς κατεστράφη. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων τοῦ ὀχήματος ὁπλιτῶν ἐφονεύθη εἷς καὶ ὀκτὼ ἐτραυματίσθησαν.

Τὴν 2αν Φεβρουαρίου προσεβλήθη ὑπὸ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως τμῆμα τοῦ 40οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς σταθμεῦον εἰς τὸ δυτικῶς Διδυμοτείχου χωρίον Κορφόβουνο. Ἡ προσβολὴ ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς. Ἐφονεύθησαν 4

(1) Παράρτημα 5. Ἀρχεῖον ΔΙΣ/ Φ. 1017/Α/78, Φ. 1041/Α/113, Φ. 1121/Α/65.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.
(4) Σχεδιάγραμμα 2.

συμμορῖται καὶ 1 συνελήφθη. Ἐκ τῶν ὁπλιτῶν 2 ἐφονεύθησαν καὶ 5 ἐτραυματίσθησαν. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐξετροχιάσθη κατόπιν ἠλεκτρικῆς πυροδοτήσεως ἐμπορικὴ ἁμαξοστοιχία μεταξὺ Δράμας—Σερρῶν τραυματισθέντων τριῶν σιδηροδρομικῶν ὑπαλλήλων.

Τὴν 4ην Φεβρουαρίου ἐξετροχιάσθη προσκρούσασα ἐπὶ νάρκης μεταξὺ Κομοτινῆς καὶ Ξάνθης ἐπιβατικὴ ἁμαξοστοιχία. Ἐφονεύθησαν δύο ὁπλῖται καὶ ἕτεροι δύο ἐτραυματίσθησαν. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας συμμορῖται ἀπήγαγον ἐκ τοῦ νοτίως Κομοτινῆς χωρίου Ξυλαγανῆς (1) τεσσαράκοντα πέντε ἄνδρας πρὸς βιαίαν στρατολογίαν. Τὴν αὐτὴν νύκτα ἀπησχολήθησαν διὰ πυρῶν τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια ἀσφαλείας τῆς Κομοτινῆς καὶ ἐβλήθησαν ἀνεπιτυχῶς διὰ πυροβόλου οἱ στρατῶνες τῆς πόλεως.

Τὴν 14ην Φεβρουαρίου προσκρούσασα ἐπὶ νάρκης ἐξετροχιάσθη μεταξὺ Κομοτινῆς—Ξάνθης ἐμπορικὴ ἁμαξοστοιχία ἄνευ θυμάτων.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη τὴν 15ην Φεβρουαρίου κατὰ τοῦ βορείως Ἐξοχῆς (2) παραμεθορίου φυλακίου τῆς διαβάσεως Λιμπαχόβου. Οἱ συμμορῖται ἀντιμετωπισθέντες ἐπιτυχῶς ἀπεσύρθησαν ἅμα ὡς ἀντελήφθησαν πλησιάζοντα τμήματα τοῦ 553 Τάγματος ἐκ Κάτω Νευροκοπίου. Ἐφονεύθησαν 2 συμμορῖται, 1 συνελήφθη καὶ 30 παρεδόθησαν. Ἐκ τῆς φρουρᾶς τοῦ φυλακίου ἐτραυματίσθησαν 2 ὁπλῖται. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἰσχυρὰ συμμορία ἀπασχολήσασα λόχον τῆς 27ης Ταξιαρχίας σταθμεύοντα εἰς Κίρκην (1) βορειοδυτικῶς Ἀλεξανδρουπόλεως, ἀπήγαγον ἐκ τοῦ χωρίου 26 ἄνδρας καὶ 13 γυναῖκας.

Συγκρότημα δυνάμεως 300 συμμοριτῶν διαθέτον πυροβόλον, ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 16ης Φεβρουαρίου κατὰ διμοιρίας τοῦ 39ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς σταθμευούσης εἰς τὸ βορείως Σουφλίου χωρίον Μάνδραν. Ἡ διμοιρία ἀντέστη ἐπιτυχῶς. Τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα βληθὲν ὑπὸ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ἐκ Σουφλίου καὶ ἀπειληθὲν μὲ ἀποκοπὴν ὑπὸ κινηθεισῶν ἐνισχύσεων, διέκοψε τὸν ἀγῶνα καὶ ἀπεσύρθη ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ σκότους. Ἡ διμοιρία ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν ὁπλίτας. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν δὲν ἐξηκριβώθησαν.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις λόχου τοῦ 559 Τάγματος πρὸς τὴν ἑλληνοβουλγαρικὴν μεθόριον τοῦ τριγώνου Ἄρδα, ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς τὴν 17ην Φεβρουαρίου ἐκ Βουλγαρικοῦ φυλακίου.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 22ας Φεβρουαρίου κατὰ λόχου τοῦ 555 Τάγματος σταθμεύοντος εἰς τὸ βορειοανατολικῶς Ξάνθης παραμεθόριον χωρίον Μελίβοια (3). Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς, παρὰ τὴν χρησιμοποίησιν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ὀρειβατικοῦ πυροβόλου. Ἐπὶ τόπου ἐγκατελείφθη 1 νεκρός, 1 συμμορίτης συνελήφθη καὶ 2 παρεδόθησαν. Ἐκ τῶν ἀμυνθέντων ἐτραυματίσθη 1 ὁπλίτης, ἐφονεύθη δὲ 1 ἀνὴρ ΜΑΔ καὶ δύο ἰδιῶται.

Τὴν 24ην Φεβρουαρίου προσκροῦσαν ἐπὶ νάρκης, δυτικῶς Ἀλεξανδρουπόλεως, αὐτοκίνητον τῆς 27ης Ταξιαρχίας κατεστράφη. Ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης καὶ ἑπτὰ ἐτραυματίσθησαν. Ἕτερον στρατιωτικὸν αὐτοκίνητον ἀνετινάχθη τὴν ἑπομένην νοτιοανατολικῶς Κομοτινῆς, φονευθέντος ἑνὸς ὁπλίτου.

Συμμοριακὸν τμῆμα ἐπετέθη ἀνεπιτυχῶς τὴν 28ην Φεβρουαρίου κατὰ λόχου τοῦ 36ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς σταθμεύοντος παρὰ τὸ δυτικῶς Κομο-

(1) Σχεδιάγραμμα 2.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.

τινῆς χωρίου Σώστην (1). Οἱ συμμορῖται ἀποχωρήσαντες ἐγκατέλειψαν τρεῖς νεκροὺς καὶ ἕνα συλληφθέντα.

Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας προσεβλήθη ὑπὸ συμμοριακοῦ συγκροτήματος τὸ βορειοανατολικῶς Φερρῶν Ἔβρου χωρίον Πέπλος (1). Οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν καταδίωξιν ὑπὸ τμημάτων τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τμήματος ΜΑΥ ἐφονεύθησαν δύο συμμορῖται. Στρατιωτικὸν αὐτοκίνητον προσκροῦσαν τὴν 1ην Μαρτίου ἐπὶ νάρκης παρὰ τὸ βορειοδυτικῶς Ξάνθης Νεοχώριον (2) ἀνετινάχθη. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων ἐφονεύθησαν 14 ὁπλῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 5 ὁπλῖται. Ἕτερον στρατιωτικὸν αὐτοκίνητον ἀνετινάχθη τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀνατολικῶς Παρανεστίου (2). Ἐφονεύθη ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς Ἰωαννίδης Ἀθανάσιος, 2 ὁπλῖται καὶ 1 σιδηροδρομικὸς ὑπάλληλος. Ἐτραυματίσθησαν δὲ 1 Ἀνθυπολοχαγὸς καὶ 6 ὁπλῖται.

Τὴν 4ην Μαρτίου προσέκρουσεν ἐπὶ νάρκης στρατιωτικὸν αὐτοκίνητον κινούμενον ἀπὸ Δράμας πρὸς Παπάδες (2). Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης, ἐτραυματίσθησαν δὲ ὁ Ἀρχίατρος τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας καὶ δύο ὁπλῖται τοῦ λόχου Στρατηγείου τῆς 25ης Ταξιαρχίας.

Κατὰ προσβολὴν δι' ὅλμων τῆς φρουρᾶς, τοῦ ἀνατολικῶς Ξάνθης χωρίου Κοπτεροῦ (3) ἐφονεύθησαν τὴν 7ην Μαρτίου 2 ὁπλῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 3 ὁπλῖται τοῦ 35ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς.

Διλοχία τοῦ 39ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐμπεσοῦσα τὴν 7ην Μαρτίου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν δυτικῶς Διδυμοτείχου, ἔσχε τέσσαρας ὁπλίτας ἀγνοουμένους. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὁ λοχίας ἀρχιφύλαξ φυλακίου τοῦ 37ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἐγκατεστημένου ἐπὶ ὑπερκειμένου ὑψώματος τοῦ χωρίου Συκαράγης (4), βορειοδυτικῶς Ἀλεξανδρουπόλεως, συμπαρασύρας καὶ τὴν ἐκ δεκατεσσάρων ἀνδρῶν φρουράν, προσεχώρησεν εἰς τὸν συμμοριτισμόν. Οἱ προσχωρήσαντες συνηνώθησαν μετὰ συμμοριακῆς μικροομάδος, συμπαραλαβόντες τὸν ὁπλισμὸν καὶ ἅπαντα τὰ δημόσια εἴδη. Ὁ προδότης λοχίας ἀκολουθούμενος ὑπὸ πέντε στρατιωτῶν καί τινων συμμοριτῶν μετέβη ἀκολούθως εἰς τὸ παρὰ τὴν σιδηροδρομικὴν γέφυραν Συκαράγης φυλάκιον τοῦ 622 Τάγματος Ἀσφαλείας Γραμμῶν Συγκοινωνιῶν καὶ προέβη εἰς τὴν ἀκόλουθον ἄτιμον ἐνέργειαν. Ἀφοῦ ἐξουδετέρωσε διὰ δόλου τοὺς δύο σκοπούς, εἰσῆλθεν ἐντὸς τοῦ φυλακίου μετὰ τῆς συνοδείας του καὶ συνέλαβε τὸν Ἀξιωματικὸν ἀρχιφύλακα μετὰ τῶν εἴκοσι πέντε ἀνδρῶν τῆς φρουρᾶς. Οὗτοι ἀπαγόμενοι ἐπετέθησαν εἰς κατάλληλον εὐκαιρίαν κατὰ τῶν συνοδῶν των καὶ φονεύσαντες ἕνα, τραυματίσαντες δ' ἕτερον συμμορίτην, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν πυροβολούμενοι. Τελικῶς διέφυγον διασωθέντες ὁ Ἀξιωματικὸς καὶ δέκα ἓξ ὁπλῖται.

Συμμορῖται ἐπιδραμόντες τὴν νύκτα τῆς 10ης Μαρτίου εἰς τὸ βορείως Φερρῶν χωρίον Τριφύλλιον (4), ἀπήγαγον δέκα ἑπτὰ παῖδας ἡλικίας κάτω τῶν δέκα πέντε ἐτῶν.

Συμμορία ἀπασχολήσασα τὸ σταθμεῦον εἰς Λάβαρα Ἔβρου (4), τμῆμα τοῦ 39ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἀπήγαγεν ἐκ τοῦ χωρίου τὴν νύκτα τῆς 11ης Μαρτίου περὶ τὰς ἑξήκοντα νεάνιδας καὶ κατέκαυσεν οἰκίας τινάς.

Στρατιωτικὸν αὐτοκίνητον κινούμενον ἀπὸ Σουφλίου πρὸς Ἀλεξανδρού-

(1) Σχεδιάγραμμα 2.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.
(4) Σχεδιάγραμμα 2.

πολιν προσέκρουσε τὴν 13ην Μαρτίου παρὰ τὸ χωρίον Φυλακτὸν (1) ἐπὶ νάρκης καὶ ἀνετινάχθη. Τοῦ ὀχήματος ἐπέβαινεν ὁ Ὑποστράτηγος Διοικητὴς τῆς VII Μεραρχίας Ἀσημακόπουλος Ἀλέξανδρος ὅστις καὶ ἐφονεύθη.

Τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα Χαϊντοῦ προσέβαλε τὴν νύκτα τῆς 16ης Μαρτίου τὸ σταθμεῦον εἰς τὸ παραμεθόριον χωρίον Μελίβοια (2) τμῆμα τοῦ 556 Τάγματος. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς ἀπεχώρησαν πλὴν ὀκτὼ οἵτινες παρεδόθησαν. Τὴν αὐτὴν νύκτα προσεβλήθη τμῆμα τοῦ 558 Τάγματος εἰς Γρατινὴν (1) βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες 3 νεκρούς, 1 συλληφθέντα καὶ 3 παραδοθέντας. Τὸ στρατιωτικὸν τμῆμα ἔσχεν 1 τραυματίαν ὁπλίτην.

Τὴν 22αν Μαρτίου ἐβλήθη διὰ πυροβόλου ἀνεπιτυχῶς ἡ σταθμεύουσα εἰς Παπάδες (2) βορείως Δράμας, τριλοχία τοῦ 552 Τάγματος καὶ τὴν ἑπομένην παρηνωχλήθη διὰ πυρῶν αὐτομάτων ὅπλων ὑπὸ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς ὁμάδος. Τεθεὶς εἰς καταδίωξιν τῆς ὁμάδος λόχος, συνέλαβεν ὀκτὼ συμμορίτας. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἡ τριλοχία ἐβλήθη καὶ πάλιν διὰ πυροβόλου ἄνευ ἀποτελέσματος.

Δύναμις ἀριθμοῦσα περὶ τοὺς 600 συμμορίτας ἐπετέθη τὰς πρώτας ὥρας τῆς 28ης Μαρτίου κατὰ τοῦ σταθμεύοντος εἰς Μεταξάδες Ἔβρου (1) 557 Τάγματος, ἀπασχολήσασα συγχρόνως τὸν εἰς Λάδην λόχον καὶ τὴν φρουρὰν τῆς ἐπὶ τοῦ Κιζὶλ Ρέμα γεφύρας. Μικροομάδες διεισδύσασαι εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ χωρίου Μεταξάδων, ἀπήγαγον τριάκοντα τρεῖς χωρικούς. Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη τελικῶς, τῶν συμμοριτῶν ἀποσυρθέντων ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ σκότους. Τὸ Τάγμα ἔσχε δύο νεκροὺς ὁπλίτας, ἐκ δὲ τῶν συμμοριτῶν παρεδόθησαν πέντε.

Συμμοριακὸν συγκρότημα, ὑποστηριζόμενον ὑπὸ πυροβόλου, προσέβαλε τὴν νύκτα τῆς 30ῆς Μαρτίου λόχον τοῦ 555 Τάγματος, σταθμεύοντα εἰς τὸ ἀνατολικῶς Ξάνθης χωρίον Ἀμαξάδες (3). Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς καὶ οἱ συμμορῖται κατεδιώχθησαν τῇ συνδρομῇ ἐνισχύσεων ἐκ τμημάτων τοῦ 35ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Ὁ λόχος ἔσχε τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας(4).

127. Περιοχὴ Χ Μεραρχίας (5): Τὴν νύκτα τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1948 κατεστράφη διὰ πυρὸς ὑπὸ συμμοριτῶν ὁ σιδηροδρομικὸς σταθμὸς Κρηστῶν (Κιλκίς). Ἐκ τοῦ ὁμωνύμου χωρίου ἠκολούθησαν οἰκειοθελῶς τοὺς συμμορίτας δέκα τέσσαρες ἄνδρες καὶ ἕνδεκα γυναῖκες.

Συμμοριακὴ δύναμις λόχου ἀπασχολήσασα διὰ πυρῶν τὴν φρουρὰν Νέας Ζίχνας (3) ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 3ης Ἰανουαρίου κατὰ τοῦ πλησίον χωρίου Γαζώρου. Ἐξουδετερώσασα τὴν δύναμιν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς, προέβη εἰς λεηλασίας καὶ τὸν ἐμπρησμὸν τοῦ κοινοτικοῦ καταστήματος.

Ἀπαχθέντες ἐκ τοῦ βορείως Θεσσαλονίκης χωρίου Γαλλικοῦ τὴν νύκτα τῆς 6ης Ἰανουαρίου δύο ἐκ τῶν κατοίκων, ἐξετελέσθησαν ἔξωθι τοῦ χωρίου των. Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 9ης Ἰανουαρίου κατὰ τοῦ χωρίου Κερκίνης, δυτικῶς τῆς ὁμωνύμου λίμνης. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ἀντίστασιν ὑπὸ τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ τμήματος ΜΑΥ,

(1) Σχεδιάγραμμα 2.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.
(4) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1018/Α/1, Φ. 1055/Γ/11, Φ. 1160/Ζ/3—6, Φ. 1217/Α/37—61,Φ. 1221/Δ/2.
(5) Σχεδιάγραμμα 4.

οἱ συμμορῖται εἰσεχώρησαν ἐντὸς τοῦ χωρίου καὶ διαρπάσαντες ποσότητας τροφίμων καὶ ἱματισμοῦ ἀπεχώρησαν. Τὸ τμῆμα ΜΑΥ ἔσχεν 1 νεκρὸν καὶ 1 τραυματίαν, ὁ δὲ σταθμὸς Χωροφυλακῆς 2 τραυματίας. Παρεδόθησαν 2 συμμορῖται.

Συμμορία ἀγνώστου δυνάμεως εἰσελθοῦσα εἰς τὸ βορείως Πολυκάστρου χωρίον Πευκόδασος τῆς περιοχῆς Κιλκίς, διήρπασε τρόφιμα καὶ ἀπήγαγε δέκα ἄνδρας καὶ πέντε γυναῖκας.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ὁρμηθεῖσα ἐκ Κερδυλλίων, προσέβαλε τὴν νύκτα τῆς 13ης Ἰανουαρίου ταὐτοχρόνως τὰ νοτίως Νιγρίτης χωρία Σκεπαστόν, Μαυρούδαν καὶ Ἀρέθουσαν. Λόχος Χωροφυλακῆς κινηθεὶς ἐκ Σωχοῦ πρὸς τὰ προσβληθέντα χωρία, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν καὶ ἔσχε νεκροὺς τὸν Διοικητὴν του Ὑπομοίραρχον Ταλαγάκην καὶ ἕνα χωροφύλακα, τραυματίας δὲ πέντε χωροφύλακας. Μετὰ λεηλασίαν τῶν χωρίων καὶ ἐμπρησμὸν τριακοντάδος οἰκιῶν τοῦ Σκεπαστοῦ, οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν πρὸς Κερδύλλια ἀπαγαγόντες δύο χωρικούς.

Τὴν νύκτα τῆς 14ης Ἰανουαρίου ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη ἀνεπιτυχῶς κατὰ τῆς Νιγρίτης. Ἀποσταλεῖσαι ἐγκαίρως ὑπὸ τῆς 35ης Ταξιαρχίας ἐκ Σερρῶν ἐνισχύσεις ἐκ λόχου τοῦ 562 Τάγματος μετὰ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων καὶ τοιούτου πυροβολικοῦ, ἐξηνάγκασαν τοὺς συμορίτας νὰ συμπτυχθῶσιν ἐσπευσμένως. Τὴν αὐτὴν νύκτα προσεβλήθη καὶ ἐλεηλατήθη τὸ νοτίως Κιλκὶς χωρίον Πεδινόν. Τμήματα τοῦ 569 Τάγματος κινηθέντα ἐκ Κιλκὶς συνεπλάκησαν μετὰ τῶν ἀποχωρούντων συμμοριτῶν. Ἐφονεύθησαν τρεῖς συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν ἰσάριθμοι ὁπλῖται.

Συμμοριακὸν τάγμα τοῦ Ἀρχηγείου Σερρῶν, ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 18ης Ἰανουαρίου κατὰ τοῦ νοτιοανατολικῶς Σερρῶν χωρίου Νέου Σκοποῦ. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ τμήματος ΜΑΥ ἀντίστασιν, οἱ συμμορῖται εἰσῆλθον ἐντὸς τοῦ χωρίου, ἁφήρεσαν ποσότητα τροφίμων καὶ ἀπήγαγον εἴκοσι τρεῖς ἐκ τῶν κατοίκων. Λόχος τοῦ 562 Τάγματος κινηθεὶς πρὸς Μενοίκιον ὄρος, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν τὰς πρώτας ὥρας τῆς 19ης Ἰανουαρίου μετὰ τῶν συμπτυσσομένων συμμοριτῶν, οἵτινες ἐγκαταλείψαντες τὰ λεηλατηθέντα διέφυγον πρὸς Βορρᾶν ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ σκότους. Εἰς τὸν λόχον παρεδόθησαν δύο συμμορῖται.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἀπασχολήσασα τὴν νύκτα τῆς 25ης Ἰανουαρίου, τὸν σταθμεύοντα πλησίον τῆς Πενταπόλεως Σερρῶν λόχον τοῦ 562 Τάγματος, εἰσῆλθεν ἐντὸς τοῦ χωρίου καὶ προέβη εἰς διαρπαγὴν τροφίμων. Οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν ἀνενόχλητοι, συνοδηγοῦντες εἴκοσιν ἓξ ἔμφορτα κτήνη. Τὴν αὐτὴν νύκτα ἐλεηλατήθησαν εἰς τὴν περιοχὴν Κιλκὶς τὰ βορείως Πολυκάστρου χωρία Πλατάνι καὶ Μικρὸν Δάσος, ἁπαχθέντων δέκα ἐκ τῶν κατοίκων των.

Προσκροῦσαν ἐπὶ νάρκης στρατιωτικὸν αὐτοκίνητον τὴν 27ην Ἰανουαρίου εἰς τὴν περιοχὴν Σωχοῦ ἀνετινάχθη. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων ἐφονεύθησαν 5 ὁπλῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 9 ὁπλῖται. Ἕτερον στρατιωτικὸν αὐτοκίνητον ἀνετινάχθη ἐκ νάρκης βορειοανατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης τραυματισθέντων 2 ὁπλιτῶν. Τὴν ἑπομένην προσέκρουσεν ἐπὶ νάρκης εἰς τὴν νοτιοδυτικῶς τῆς αὐτῆς λίμνης περιοχὴν τεθωρακισμένων ὄχημα, τραυματισθέντων 2 ὁπλιτῶν.

Δύναμις ἐκ 300 καὶ πλέον συμμοριτῶν ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 30ῆς Ἰανουαρίου κατὰ τῆς σταθμευούσης εἰς Νέαν Ζίχναν (1) ἐφίππου ἴλης. Παρὰ τὴν

(1) Σχεδιάγραμμα 3.

προβληθεῖσαν ἀντίστασιν οἱ συμμορῖται εἰσεχώρησαν ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως ἔνθα προέβησαν εἰς λεηλασίας οἰκιῶν καὶ καταστημάτων, ἀποχωρήσαντες περὶ τὴν 0100 τῆς ἐπομένης. Ἡ ἴλη ἔσχε δύο νεκροὺς ὁπλίτας. Παρεδόθησαν δύο συμμορῖται. Τὴν αὐτὴν νύκτα προσέκρουσεν ἐπὶ νάρκης ἐντὸς τῆς μεταξὺ Ροδοπόλεως καὶ Μουριῶν στενωποῦ Δοβᾶ Τεπὲ ἐπιβατικὴ ἁμαξοστοιχία. Κατεστράφη ἡ ἀτμομηχανὴ καὶ ἐξετροχιάσθησαν δύο βαγόνια. Συγχρόνως ἡ ἁμαξοστοιχία ἐβλήθη ὑπὸ συμμοριτῶν κατεχόντων τὰ περικλείοντα τὴν στενωπὸν ὑψώματα, ἅτινα ἐγκατελείφθησαν ἐπὶ τῇ προσεγγίσει τμημάτων τῶν 567 καὶ 561 Ταγμάτων κινηθέντων ἐκ Ροδοπόλεως καὶ Μουριῶν. Εἰς ταῦτα παρεδόθησαν ἓξ συμμορῖται. Τὴν ἰδίαν νύκτα ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς ὑπὸ πυροβόλου τὸ βοριοανατολικῶς Δοϊράνης λίμνης χωρίον Μικρόβρυση ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ 561 Τάγματος.

Τὴν νύκτα τῆς 2ας Φεβρουαρίου ἐβλήθη ἐπὶ δίωρον διὰ πυρῶν βαρέων ὅπλων πεζικοῦ τὸ Σιδηρόκαστρον. Ἀπώλειαι δὲν ἐσημειώθησαν. Τὴν αὐτὴν νύκτα ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπέδραμε κατὰ τοῦ νοτίως Κιλκὶς χωρίου Γαλλικοῦ. Οἱ συμμορῖται προέβησαν εἰς τὸν ἐμπρησμὸν τοῦ κτιρίου σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ, κατέστρεψαν τὸ ἀντλιοστάσιον καὶ ἐλεηλάτησαν ἀποθήκας τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης. Ἀποχωρήσαντες ἀπήγαγον τέσσαρας χωρικούς. Ἡ 37η Ταξιαρχία ἐκίνησε διλοχίαν τοῦ 569 Τάγματος πρὸς τὰ βορειοανατολικῶς Κορωνούδας ὑψώματα ἵνα ἀποκόψῃ τοὺς συμπτυχθέντας συμμορίτας καὶ ἑτέραν τοιαύτην τοῦ 567 Τάγματος μετ' οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων πρὸς τὸ ἀνατολικῶς Τερπύλλου Πλαγιοχῶρι. Ἡ διλοχία τοῦ 569 Τάγματος προσβληθεῖσα ἰσχυρῶς καὶ ἀπειληθεῖσα μὲ ἀποκοπὴν συνεπτύχθη ἀτάκτως πρὸς Πλαγιοχῶρι ἀπολέσασα 1 νεκρὸν καὶ 5 ἀγνοουμένους ὁπλίτας, 9 ἡμιόνους, 1 ὅλμον 3", 1 ἀσύρματον, 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρέν καὶ 3 τυφέκια. Τραυματίας ἔσχε τὸν Ταγματάρχην διοικητήν, ἕτερον Ἀξιωματικὸν καὶ 7 ὁπλίτας. Ἡ διλοχία ἀνασυγκροτηθεῖσα ἐπετέθη ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς διλοχίας τοῦ 567 Τάγματος, κατὰ τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὴν Τέρπυλλον. Οἱ συμμορῖται προσβληθέντες ἐπιτυχῶς ὑπὸ προωθηθέντος οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας διελύθησαν διασκορπισθέντες.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 3ης Φεβρουαρίου ἐβλήθησαν ἀνεπιτυχῶς διὰ πυροβολικοῦ εἰς τὴν περιοχὴν Δοϊράνης λίμνης ἡ εἰς Μικρόβρυσην ἕδρα τοῦ 567 Τάγματος καὶ ὁ εἰς Μουριὲς λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος. Τὴν 9ην Φεβρουαρίου ἐπανελήφθη καὶ πάλιν ἀνεπιτυχῶς ἡ βολὴ κατὰ τῶν αὐτῶν στόχων.

Τὴν νύκτα τῆς 12ης Φεβρουαρίου προσεβλήθη τὸ ἐπὶ τῶν νοτίων κλιτύων τῶν Κερδυλλίων χωρίον Ἀρέθουσα, λεηλατηθεισῶν οἰκιῶν τινων. Κινηθεῖσα ταχέως ἐκ Σωχοῦ διλοχία τοῦ 34ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκη μετὰ τῶν συμμοριτῶν οἵτινες κατεδιώχθησαν πρὸς τὰ Κερδύλλια ὄρη ἐγκαταλείψαντες πέντε νεκρούς. Ἕτεροι ἓξ συμμορῖται παρεδόθησαν. Ἡ διλοχία ἔσχε δύο τραυματίας ὁπλίτας.

Συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 13ης Φεβρουαρίου κατὰ σταθμευούσης εἰς τὸ ἀνατολικῶς Σερρῶν χωρίον Ἅγιον Πνεῦμα διμοιρίας Χωροφυλακῆς. Οἱ συμμορῖται καμφθέντες κατόπιν διώρου συμπλοκῆς ἀπεχώρησαν. Ἡ διμοιρία ἔσχεν ἕνα τραυματίαν χωροφύλακα.

Ἰσχυρὰ συμμορία ἐπιδραμοῦσα τὴν νύκτα τῆς 15ης Φεβρουαρίου κατὰ τοῦ πλησίον Νιγρίτης χωρίου Τερπνή, ἐξεδιώχθη ὑπὸ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων προωθηθέντος ἐκ Νιγρίτης. Συνελήφθησαν δέκα τέσσαρες συμμορῖται. Τὴν αὐτὴν νύκτα ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς ὑπὸ πυροβολικοῦ ἡ ἕδρα τοῦ 567 Τάγματος εἰς Μικρόβρυσην. Ἐξ ἐπαναληφθείσης καὶ τὴν ἑπομένην βολῆς ἐτραυματίσθησαν τρεῖς ὁπλῖται.

Τὴν 21ην Φεβρουαρίου ἐβλήθη ἐκ νέου ἀνεπιτυχῶς διὰ πυροβολικοῦ ἡ Μικρόβρυση ὡς καὶ ἐπιβατικὴ ἁμαξοστοιχία σταθμεύουσα εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Μουριῶν.

Τὴν νύκτα τῆς 23ης Φεβρουαρίου προσεβλήθη τὸ παρὰ τὴν ὁμώνυμον λίμνην χωρίον Κερκίνη καὶ ἡ νοτίως τοῦ χωρίου ἐν ἐνέδρᾳ εὑρισκομένη διμοιρία τοῦ 561 Τάγματος. Οἱ ἄνδρες τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ τμήματος ΜΑΥ ἀγωνισθέντες σκληρῶς ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς διμοιρίας, ἀπώθησαν τοὺς ὑπερβαίνοντας τὸν ἀριθμὸν 150 συμμορίτας, τῇ βοηθείᾳ ἀποσταλεισῶν ὑπὸ τοῦ 561 Τάγματος ἐνισχύσεων. Ἐπὶ τόπου ἀνευρέθησαν ὀκτὼ πτώματα συμμοριτῶν. Ἕτεροι δύο συμμορῖται παρεδόθησαν. Ἐφονεύθησαν εἷς χωροφύλαξ καὶ εἷς ὁπλίτης τῆς διμοιρίας.

Τὴν νύκτα τῆς 26ης Φεβρουαρίου προσεβλήθησαν εἰς τὴν περιοχὴν Ροδοπόλεως φυλάκια τοῦ 622 Τάγματος Ἀσφαλείας Γραμμῶν Συγκοινωνιῶν, φρουροῦντα τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμήν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ ἕτεροι τρεῖς συνελήφθησαν. Ἐκ τῶν φυλακίων ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται. Τὴν αὐτὴν νύκτα ἀνετινάχθη σιδηροδρομικὴ γέφυρα ἐπὶ τοῦ Ἀγγίτου ποταμοῦ νοτιοδυτικῶς Δράμας, φονευθέντων δύο ὁπλιτῶν καὶ τραυματισθέντων ἑτέρων ἑπτὰ τοῦ αὐτοῦ Τάγματος.

Τὴν 2αν Μαρτίου ἐβλήθησαν ἀνεπιτυχῶς ὑπὸ πυροβολικοῦ ὁ εἰς Μικρόβρυσην σταθμὸς διοικήσεως καὶ ὁ εἰς Μουριὲς λόχος τοῦ 567 Τάγματος. Ἐπίσης ἁμαξοστοιχία σταθμεύουσα εἰς σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Μουριῶν. Ἐκ τοῦ ἁμάχου πληθυσμοῦ ἐφονεύθησαν δύο γυναῖκες.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπέδραμε τὰς πρώτας ὥρας τῆς 3ης Μαρτίου κατὰ τοῦ χωρίου Νέας Δορκάδος, κειμένου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Θεσσαλονίκης Σερρῶν. Οἱ ἐπιδρομεῖς ἐξεδιώχθησαν ὑπὸ τμήματος τῆς ἐν Λαχανᾷ διλοχίας τοῦ 562 Τάγματος, ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρὸν καὶ δύο παραδοθέντας. Τὸ στρατιωτικὸν τμῆμα ἔσχε τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας.

Ἐπιβατικὴ ἁμαξοστοιχία ἐβλήθη τὴν 5ην Μαρτίου παρὰ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Μουριῶν ὑπὸ συμμοριακοῦ πυροβόλου. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων ἐτραυματίσθησαν δέκα στρατιῶται καὶ τρεῖς χωροφύλακες.

Πολυμελὴς συμμορία ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 7ης Μαρτίου κατὰ τοῦ χωρίου Κερκίνης. Κατόπιν συμπλοκῆς μετὰ σπεύσαντος λόχου τοῦ 561 Τάγματος οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες τρεῖς νεκροὺς καὶ ἕνα τραυματίαν συλληφθέντα.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 8ης Μαρτίου βορειοανατολικῶς Σιδηροκάστρου κατὰ τοῦ 563 Τάγματος. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες τέσσαρας νεκροὺς καὶ ἰσαρίθμους παραδοθέντας.

Τὴν 7ην, 8ην καὶ 9ην Μαρτίου συμμοριακὸν πυροβόλον ἔβαλε κατὰ τῶν Μουριῶν, Μικρόβρυσης καὶ Σουρμένων τραυματισθέντων δύο ὁπλιτῶν. Τὴν 10ην Μαρτίου ἐτραυματίσθησαν ἓξ ὁπλῖται ἐπιβαίνοντες ἀνατιναχθέντος ὑπὸ νάρκης στρατιωτικοῦ αὐτοκινήτου εἰς τὴν νοτίως Δοϊράνης λίμνης περιοχήν.

Περίπολος τοῦ 563 Τάγματος προσεβλήθη τὴν 11ην Μαρτίου βορειοδυτικῶς Σιδηροκάστρου. Ἡ περίπολος ἔσχεν 1 νεκρόν, 1 τραυματίαν καὶ 2 ἀγνοουμένους ὁπλίτας. Ἑτέρα περίπολος ἀνήκουσα εἰς τὸ 568 Τάγμα ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν ἀνατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν δύο συμμορῖται. Ἡ περίπολος ἔσχεν ἕνα τραυματίαν ὁπλίτην. Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας κατὰ τοῦ νοτίως τῆς Δοϊράνης λίμνης χωρίου Καλλυνδρίας διαρπάσασα ἱκανὴν

ποσότητα τροφίμων καὶ ἀριθμὸν σφαγίων. Οἱ συμμορῖται καταδιωχθέντες ὑπὸ λόχου τοῦ 567 Τάγματος ἐγκατέλειψαν ὀκτὼ νεκροὺς καὶ τρεῖς συλληφθέντας.

Συμμοριακὸν πυροβόλον ἔβαλε τὴν 15ην Μαρτίου ἀνεπιτυχῶς κατὰ σιδηροδρομικῶν συρμῶν εἰς τὴν ἀνατολικῶς Δοϊράνης λίμνης περιοχήν.

Ἐκ προσκρούσεως στρατιωτικοῦ αὐτοκινήτου ἐπὶ νάρκης εἰς τὴν περιοχὴν Δοϊράνης λίμνης ἐτραυματίσθησαν τὴν 21ην Μαρτίου ἓξ ὁπλῖται. Ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας ἐφονεύθησαν τὴν 23ην Μαρτίου τρεῖς ὁπλῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν ἕτεροι ἑπτὰ εἰς τὴν περιοχὴν Κιλκίς.

Ἰσχυρὰ συμμορία ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 23ης Μαρτίου κατὰ τοῦ βορειοανατολικῶς Κιλκὶς χωρίου Τερπύλλου. Οἱ ἐπιδρομεῖς ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ διμοιρίας τοῦ 567 Τάγματος καὶ τοῦ τμήματος ΜΑΥ τοῦ χωρίου. Ἐγκατελείφθη τὸ πτῶμα συμμορίτου. Ἡ διμοιρία ἔσχε δύο τραυματίας καὶ δύο ἀγνοουμένους ὁπλίτας.

Τὴν 25ην Μαρτίου ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς ἐπὶ δίωρον διὰ πυροβολικοῦ ὁ εἰς τὸ ἀνατολικῶς Δοϊράνης λίμνης παραμεθόριον χωρίον Πλατανάκια σταθμεύων λόχος τοῦ 561 Τάγματος. Ἐβλήθησαν ἐπίσης ἀνεπιτυχῶς ἁμαξοστοιχίαι κατὰ τὴν διέλευσίν των διὰ τῆς ἀνατολικῶς Δοϊράνης λίμνης περιοχῆς. Ἐξ ἐκρήξεως νάρκης παρὰ τὸ νοτίως Σιδηροκάστρου χωρίον Σκοτοῦσαν ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης καὶ ἕτεροι τρεῖς ἐτραυματίσθησαν.

Ὑπὸ συμμοριακοῦ πυροβόλου ἐβλήθησαν ἀνεπιτυχῶς τὴν 26ην Μαρτίου ὁ εἰς Μικρόβρυσην σταθμὸς διοικήσεως τοῦ 568 Τάγματος καὶ διερχόμεναι ἁμαξοστοιχίαι ἀνατολικῶς Δοϊράνης λίμνης. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐφονεύθη παρὰ τὴν λίμνην ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ αὐτοῦ Τάγματος Στρῖγγος Ἀνδρέας (1).

128. Περιοχὴ XI Μεραρχίας (2): Ἐκ τοῦ ἀνατολικῶς Ἐδέσσης χωρίου Κάλης ἀπήχθησαν τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1948 εἴκοσι πέντε χωρικοί.

Τὴν νύκτα τῆς 3ης Ἰανουαρίου ἐβλήθη ἡ Ἔδεσσα δι' ὀκτὼ βλημάτων βαρέος ὅλμου ἄνευ θυμάτων ἢ ζημιῶν. Τὴν ἑπομένην νύκτα ἐλεηλατήθη τὸ βορειοανατολικῶς Ναούσης χωρίον Ἄνω Κόπανος καὶ ἐπυρπολήθησαν 55 οἰκίαι καὶ καταστήματα.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 10ης Ἰανουαρίου κατὰ τοῦ παρὰ τὸν Ἀξιὸν ποταμὸν παραμεθορίου χωρίου Εἰδομένης. Οἱ ἐπιδρομεῖς ἀποκρουσθέντες ὑπὸ λόχου τοῦ 511 Τάγματος ἀπεχώρησαν. Ὁ λόχος ἔσχεν ἑπτὰ τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν νύκτα τῆς 21ης Ἰανουαρίου ἐλεηλατήθησαν τὰ βορειοανατολικῶς Ναούσης χωρία Πολυπλάτανος καὶ Κάτω Κόπανος, ἐξ ὧν ἀπήχθησαν ἓξ χωρικοί.

Ἐπιδραμοῦσα τὴν νύκτα τῆς 30ῆς Ἰανουαρίου συμμορία κατὰ τοῦ βορειοανατολικῶς Γιαννιτσῶν χωρίου Ἀραβυσσοῦ, ἐξεδιώχθη ὑπὸ τμήματος τοῦ 515 Τάγματος ὅπερ ἔσχεν ἕνα νεκρὸν ὁπλίτην.

Τὴν 9ην Φεβρουαρίου ἀπήχθησαν ἐκ τοῦ βορειοανατολικῶς Ναούσης χωρίου Μαρίνας εἷς ὁπλίτης καί τινες χωρικοί.

Ναρκαλιευτικὸν ὄχημα τοῦ 516 Τάγματος προσκροῦσαν τὴν **10ην Φεβρουαρίου** εἰς τὴν περιοχὴν Ἀριδαίας ἐπὶ νάρκης κατεστράφη. Ἐκ τῶν ἐπιβαι-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1018/Α/1, Φ. 1226/Β/1, Φ. 1227/Α/2, Φ. 1228/Α/2.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.

νόντων ἐφονεύθησαν δύο ὁπλῖται καὶ τρεῖς ἐτραυματίσθησαν. Ἕτερον ὄχημα ἀνετινάχθη τὴν 14ην ἰδίου μηνὸς εἰς τὴν περιοχὴν Γιαννιτσῶν, φονευθέντος ἑνὸς ὁπλίτου τῆς 31ης Ταξιαρχίας.

Τὴν νύκτα τῆς 15ης Φεβρουαρίου ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς ὑπὸ βαρέος ὅλμου ἡ Ἔδεσσα.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπιδραμὸν τὴν νύκτα τῆς 23ης Φεβρουαρίου κατὰ τοῦ βορείως Βερροίας χωρίου Γιαννίσης ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ λόχου τοῦ 30οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ἀνδρῶν ΜΑΥ. Ὁ λόχος ἔσχε δύο ἀγνοουμένους ὁπλίτας. Τὴν ἑπομένην νύκτα προσεβλήθη καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ χωρίον ὑπὸ ἰσχυροτέρας συμμοριακῆς δυνάμεως. Ἡ φρουρὰ ἐνισχυθεῖσα ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ὑπὸ ἑτέρου λόχου τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἀντεμετώπισεν ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας οἵτινες ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες 7 νεκρούς, 1 συμμορίτισσαν συλληφθεῖσαν, 2 παραδοθέντας. Ἐκ τῆς διλοχίας ἐφονεύθη 1 ὁπλίτης.

Τὴν 24ην Φεβρουαρίου παρηνωχλήθη διὰ πυρῶν παρὰ τὸ χωρίον Ξυφώνειαν Ἀριδαίας τμῆμα τοῦ 516 Τάγματος. Κινηθέντα πρὸς ἐνίσχυσιν ἕτερα τμήματα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος καὶ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων συνεπλάκησαν μετὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἐπωφεληθέντες τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς διέφυγον. Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐτραυματίσθησαν τρεῖς ὁπλῖται.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 25ης Φεβρουαρίου κατὰ τῶν σταθμευόντων εἰς τὸ βορειοανατολικῶς Βερροίας χωρίον Φυτιὰν λόχου τοῦ 517 Τάγματος καὶ τοιούτου τοῦ 30οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Ἀμφότεροι οἱ λόχοι πιεσθέντες ἰσχυρῶς ἠναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθῶσιν ἐσπευσμένως πρὸς Ἀνατολάς. Ἔσχον δὲ 2 νεκρούς, 4 τραυματίας καὶ 8 ἀγνοουμένους ὁπλίτας. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν τέσσαρες.

Προσκροῦσαν ἐπὶ νάρκης ἀνετινάχθη τὴν 26ην Φεβρουαρίου βορειοανατολικῶς Ναούσης αὐτοκίνητον τοῦ 518 Τάγματος. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων ἐφονεύθη ὁ Ταγματάρχης Καραμπέτσος Ἰωάννης, εἷς χωροφύλαξ καὶ ὁ ὁδηγὸς ὁπλίτης.

Τὴν 29ην Φεβρουαρίου ἀνετινάχθη δυτικῶς Ἐδέσσης, ναρκαλιευτικὸν ὄχημα. Εἷς ὁπλίτης ἐφονεύθη καὶ πέντε ἐτραυματίσθησαν.

Τὰς ἑσπερινὰς ὥρας τῆς 1ης Μαρτίου ἐβλήθη διὰ πεντηκοντάδος βολῶν πυροβολικοῦ ἡ Νάουσα μὲ θύματα ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἓξ νεκροὺς καὶ δέκα τέσσαρας τραυματίας.

Πολυμελὴς συμμορία ἐπιδραμοῦσα τὴν νύκτα τῆς 10ης Μαρτίου κατὰ τοῦ χωρίου Εὐρώπου βορειοανατολικῶς Ἀριδαίας, προέβη εἰς λεηλασίας οἰκιῶν καὶ καταστημάτων. Κινηθὲν ἐκ Γουμενίσσης τμῆμα τοῦ 511 Τάγματος μετὰ ΜΑΥ ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν καὶ ἔσχεν ἕνα ὁπλίτην καὶ ἕνα ἄνδρα ΜΑΥ νεκρούς.

Τμῆμα τοῦ 512 Τάγματος συνοδεῦον φάλαγγα ἀνεφοδιασμοῦ προσεβλήθη τὴν 13ην Μαρτίου εἰς τὴν παραμεθόριον περιοχὴν Σκρᾶ. Ἕτερα τμήματα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος κινηθέντα ἐκ Φανοῦ καὶ Ἀρχαγγέλου, ἐπετέθησαν κατὰ τῶν συμμοριτῶν οἵτινες κατέφυγον εἰς τὸ Γιουγκοσλαυϊκὸν ἔδαφος.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπέδραμε τὰς πρώτας ὥρας τῆς 14ης Μαρτίου κατὰ τῆς Ἀξιουπόλεως βορειοανατολικῶς Γιαννιτσῶν. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἀντίστασιν, οἱ συμμορῖται εἰσχωρήσαντες ἐντὸς τοῦ χωρίου, ἐνέπρησαν 10 οἰκίας ἐθνικοφρόνων, ἐλεηλάτησαν ἑτέρας οἰκίας καὶ καταστήματα καὶ ἀπήγαγον 8 ἄνδρας καὶ 3 γυναῖκας. Ἐφονεύθη εἷς ἀνὴρ ΜΑΥ ἐτραυματίσθη δ' ἕτερος ὡς καὶ εἷς ὑπενωμοτάρχης.

Ἐκ προσκρούσεως ἐπὶ νεκρῶν, ἐνὸς τεθωρακισμένου ὀχήματος καὶ φορτηγοῦ τοιούτου εἰς τὴν περιοχὴν Ἐδέσσης, ἐφονεύθησαν τὴν 19ην Μαρτίου δύο ὁπλῖται καὶ ἑπτὰ ἐτραυματίσθησαν.

Ἰσχυρὰ συμμορία ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 28ης Μαρτίου κατὰ τοῦ δυτικῶς Γιαννιτσῶν χωρίου Τριφύλλι. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ἀντίστασιν ὑπὸ τμημάτων ΜΑΥ καὶ ΜΑΔ οἱ συμμορῖται ἐνέπρησαν ἑπτὰ οἰκίας καὶ συμπαρέλαβον ἀπερχόμενοι δέκα πέντε οἰκογενείας συμμοριτῶν. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 3 ἄνδρες ΜΑΥ, 1 τοῦ τμήματος ΜΑΔ καὶ ἐκ τῶν κατοίκων 1 ἀνὴρ καὶ 1 γυνή. Ἕτερος ἀνὴρ ΜΑΔ ἐτραυματίσθη. Τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης οἱ συμμορῖται προσεβλήθησαν ἐπὶ τοῦ Πάϊκου ὄρους ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας μὲ ἄγνωστα ἀποτελέσματα (1).

129. Περιοχὴ 51ης Ταξιαρχίας (2): Τὴν νύκτα τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1948 συμμορῖται ἀπήγαγον ἐκ τῶν νοτίως Κατερίνης χωρίων Καρίτσης καὶ Μαλαθριᾶς εἴκοσι καὶ ἕνα ἄτομα πρὸς βιαίαν στρατολογίαν.

Μικροομὰς ἐπιχειρήσασα νὰ εἰσέλθῃ τὴν νύκτα τῆς 6ης Ἰανουαρίου εἰς τὸ νοτίως Κατερίνης χωρίον Στουπί, διελύθη ὑπὸ τμήματος ΜΑΔ συλληφθέντος ἑνὸς συμμορίτου.

Τὴν 14ην Ἰανουαρίου προσεβλήθη παρὰ τὸ χωρίον Συκιὰ τῶν βορείων Πιερίων τμῆμα τοῦ 517 Τάγματος καὶ ἔσχεν 1 νεκρόν, 3 τραυματίας καὶ 3 ἀγνοουμένους ὁπλίτας. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐλεηλατήθη τὸ ἀνατολικῶς Βερροίας χωρίον Μελίκη. Ἐπυρπολήθησαν δέκα πέντε οἰκίαι καὶ ἀπήχθησαν ἓξ χωρικοί. Τὴν ἑπομένην νύκτα ἐλεηλατήθη τὸ χωρίον Βεργίνα.

Τὴν 20ὴν Ἰανουαρίου προσεβλήθησαν τὰ βορειοδυτικῶς Κατερίνης χωρία Μοσχοπόταμος καὶ Μεσαία Μηλιά. Ἐξετελέσθη εἷς τέως συμμορίτης, διηρπάγη ποίμνιον καὶ ἀπήχθησαν τρεῖς χωρικοί, ἐξ ὧν οἱ δύο διέφυγον.

Συμμορία ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 6ης Μαρτίου καὶ πάλιν κατὰ τοῦ χωρίου Μοσχοποτάμου. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ὑπὸ τμήματος ΜΑΔ ἀντίστασιν οἱ συμμορῖται ἀπήγαγον πέντε ἄνδρας καὶ μίαν γυναῖκα. Τὸ τμῆμα ΜΑΔ ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν. Ἀνευρέθη τὸ πτῶμα συμμορίτου.

Ὄχημα τοῦ 620 Τάγματος προσκροῦσαν τὴν 14ην Μαρτίου ἐπὶ νάρκης νοτίως Κατερίνης ἀνετινάχθη τραυματισθέντων τριῶν ὁπλιτῶν. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπέδραμε διὰ τρίτην φορὰν κατὰ τοῦ Μοσχοποτάμου. Διμοιρία τοῦ 615 Τάγματος ἐγκατεστημένη ἀμυντικῶς παρὰ τὸ χωρίον προσέβαλεν ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας, οἵτινες συνεπτύχθησαν πρὸς Νοτιοδυσμὰς ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρόν.

Ἰσχυρὰ συμμορία ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 27ης Μαρτίου κατὰ τοῦ δυτικῶς Κατερίνης χωρίου Λόφου προασπιζομένου ὑπὸ διμοιρίας τοῦ 620 Τάγματος καὶ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Ἡ συμμορία ἀποκρουσθεῖσα ἐπιτυχῶς ἀπεχώρησεν, ἐγκαταλείψασα τρεῖς νεκροὺς καὶ ὀκτὼ συλληφθέντας. Ὁ σταθμὸς Χωροφυλακῆς ἔσχεν ἕνα τραυματίαν (3).

130. 87 Περιοχὴ (4): Πολυμελὴς συμμορία ἐπετέθη τὴν ἑσπέραν τῆς 4ης Ἰανουαρίου 1948 κατὰ τοῦ σταθμεύοντος εἰς τὸ χωρίον Ταξιάρχην βορειοανατολικῶς Πολυγύρου λόχου τοῦ 33ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς ἀπεχώρησαν.

---

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1018/Α/1, Φ. 1174/Α/4—6.
(2) Σχεδιάγραμμα 5.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Γ/1, Φ. 1240/Α/1.
(4) Σχεδιάγραμμα 5. Ἕδρα τῆς Περιοχῆς ἡ Θεσσαλονίκη.

Τὴν 5ην Ἰανουαρίου ἐνέπεσαν εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν νοτίως τοῦ χωρίου Μεγάλης Παναγίας, βορειοανατολικῶς Πολυγύρου, δύο διμοιρίαι τοῦ 41ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν οἱ μὲν συμμορῖται ἔσχον 10 νεκρούς, αἱ δὲ διμοιρίαι 1 νεκρὸν καὶ 3 τραυματίας ὁπλίτας. Ἐπὶ πλέον τὸν Ἀνθυπολοχαγὸν Σαψανίδην Εὐάγγελον καὶ 16 ὁπλίτας ἀγνοουμένους.

Ἰσχυρὰ δύναμις τοῦ συμμοριακοῦ Ἀρχηγείου Χολομόντα ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 22ας Ἰανουαρίου κατὰ τῆς Ἱερισσοῦ. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ἀντίστασιν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, οἱ συμμορῖται εἰσεχώρησαν εἰς τὸν κατῳκημένον τόπον προβάντες εἰς λεηλασίας οἰκιῶν, καταστημάτων καὶ τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Κατὰ τὴν ἀποχώρησίν των ἀπήγαγον τὸν τελώνην, ἕνα ἰατρόν, εἴκοσι δύο ἄνδρας καὶ εἴκοσι γυναῖκας. Ἐπὶ τόπου ἐξετέλεσαν μίαν γυναῖκα. Ἐκ τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται καὶ ἐφονεύθη εἷς ἀνὴρ ΜΑΥ. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν πέντε νεκρούς, ἰσάριθμοι δὲ παρεδόθησαν. Τμῆμα τοῦ 41ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς κινηθὲν πρὸς Ἱερισσὸν συνεπλάκη μετὰ τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὴν ἀνατολικῶς Μεγάλης Παναγίας θέσιν Μετερίζια, ἀλλὰ πιεσθὲν ἰσχυρῶς ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ ἀπολέσαν δύο ὁπλίτας. Οἱ συμμορίται ἔσχον ἑτέρους πέντε νεκρούς.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 25ης Ἰανουαρίου κατὰ τῆς Ἀρναίας ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ 41ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Εἰσχωρήσασαι εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς κωμοπόλεως μικροομάδες ἐξεδιώχθησαν. Τελικῶς οἱ συμμορῖται ἐξηναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθῶσι πρὸς τὸ ὄρος Χολομόντα, ἐγκαταλείψαντες πέντε νεκρούς. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἕνα νεκρὸν ὁπλίτην, τραυματίας δὲ ἕνα Ἀξιωματικὸν καὶ ἓξ ὁπλίτας.

Τὴν νύκτα τῆς 30ῆς Ἰανουαρίου προσεβλήθη τὸ βορείως Πολυγύρου χωρίον Ριζά, προασπιζόμενον ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τοιούτων ΜΑΥ. Τμῆμα τοῦ 33ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς σπεῦσαν ἐγκαίρως ἐξεδίωξε τοὺς συμμορίτας. Ὁ σταθμὸς Χωροφυλακῆς ἔσχεν 1 νεκρόν, 2 τραυματίας καὶ 1 ἀγνοούμενον ὁπλίτας, τὸ δὲ τμῆμα ΜΑΥ 1 νεκρόν.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 4ης Φεβρουαρίου προσεβλήθη τὸ νοτίως τῆς Βόλβης λίμνης χωρίον Νέα Ἀπολλωνία. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν μεταξὺ συμμοριτῶν καὶ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἐκεῖ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τμήματος ΜΑΥ ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ.

Τὸ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Παπαγεωργίου συγκρότημα ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 5ης Φεβρουαρίου ταὐτοχρόνως κατὰ τῶν χωρίων Νικήτα καὶ Ἁγίου Νικολάου εἰς τὸν λαιμὸν τῆς Σιθωνίας χερσονήσου. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς ὑπὸ τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες τρεῖς νεκρούς.

Συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 7ης Φεβρουαρίου κατὰ τμήματος τοῦ 33ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, σταθμεύοντος εἰς τὸ βορειοδυτικῶς Πολυγύρου χωρίον Ἅγιον Πρόδρομον. Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς φονευθέντων τριῶν συμμοριτῶν. Τὸ τμῆμα Ἐθνοφρουρᾶς ἔσχε δύο τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν νύκτα τῆς 11ης Φεβρουαρίου προσεβλήθη τὸ νοτίως τῆς Βόλβης λίμνης χωρίον Νέα Μάδυτος. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τμήματος ΜΑΥ τοῦ χωρίου ἀπεχώρησαν. Ἐτραυματίσθησαν εἷς χωροφύλαξ καὶ εἷς ἀνὴρ ΜΑΥ.

Τὴν νύκτα τῆς 14ης Φεβρουαρίου προσεβλήθη διὰ δευτέραν φορὰν ἐντὸς δεκαημέρου τὸ χωρίον Νέα Ἀπολλωνία. Οἱ ἄνδρες τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς

μετὰ τμήματος ΜΑΥ τοῦ χωρίου ἀπέκρουσαν ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ἀνεχώρησαν τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης, ἐγκαταλείψαντες τρεῖς νεκρούς. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς ἐτραυματίσθησαν τρεῖς καὶ εἷς τοῦ τμήματος ΜΑΥ. Ἐκ τῶν κατοίκων ἐφονεύθη μία γυνὴ καὶ ἐτραυματίσθησαν τρεῖς χωρικοί.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 16ης Φεβρουαρίου κατὰ τοῦ βορειοδυτικῶς Πολυγύρου χωρίου Δουμπιά. Τμήματα τοῦ 33ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ ΜΑΥ σπεύσαντα πρὸς τὸ προσβληθὲν χωρίον συνεπλάκησαν μετὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες συνεπτύχθησαν ἐγκαταλείψαντες δύο νεκρούς. Ἐκ τοῦ τμήματος ΜΑΥ ἐτραυματίσθη εἷς.

Ἑκατονταμελὴς συμμορία ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 21ης Φεβρουαρίου κατὰ τοῦ νοτιοδυτικῶς τῆς Βόλβης λίμνης χωρίου Στίβου. Κινηθέντα ἐγκαίρως τμήματα τοῦ 33ου καὶ 34ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τοιαῦτα Χωροφυλακῆς συνεπλάκησαν μετὰ τῆς συμμορίας ἥτις κατατμηθεῖσα εἰς μικροομάδας διέφυγε. Ἐφονεύθη εἷς συμορίτης καὶ ἕτερος συνελήφθη. Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ καὶ ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται.

Τὴν 12ην Μαρτίου προσεβλήθη παρὰ τὸ χωρίον Στρατονίκην τῆς ἀνατολικῆς Χαλκιδικῆς φάλαγξ ἰδιωτικῶν αὐτοκινήτων καὶ ἐλεηλατήθη. Τμῆμα τοῦ 41ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς κατεδίωξε τοὺς συμμορίτας ἐξαναγκάσαν αὐτοὺς νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν λείαν των. Τὸ στρατιωτικὸν τμῆμα ἔσχεν ὀκτὼ ὁπλίτας ἀγνοουμένους (1).

Ἐπιδρομὴ ἐπιδείξεως κατὰ τῆς Θεσσαλονίκης (10-18 Φεβρουρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 39)

131. Τὰ 579, 581 καὶ 582 συμμοριακὰ συγκροτήματα τοῦ Ἀρχηγείου Κρουσίων—Μπέλες, δυνάμεως 580 περίπου συμμοριτῶν συνεκεντρώθησαν κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Φεβρουαρίου 1948 εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων. Ἐξωπλισμένα διὰ βαρέος ὁπλισμοῦ περιλαμβάνοντος ὅλμους καὶ ἀντιαεροπορικὰ πολυβόλα διέθετον μεγάλας ποσότητας πυρομαχικῶν πεφορτιμένων ἐπὶ ἱκανοῦ ἀριθμοῦ κτηνῶν. Ἡ δύναμις αὕτη, συνοδευομένη ὑπὸ ὀρειβατικοῦ πυροβόλου τῶν 75 χμ. γερμανικῆς κατασκευῆς, ἐκινήθη τὴν μεσημβρίαν τῆς 8ης Φεβρουαρίου. Ἀκολουθήσασα τὸ δρομολόγιον Ποντοκερασιὰ—Ἀναβρυτὸν—Κορωνοῦδα, ἀφίχθη περὶ τὴν 0230 τῆς 9ης Φεβρουαρίου εἰς Λειψύδριον (2) ἔνθα παρέμεινε μέχρι τῶν μεταμεσημβρινῶν ὡρῶν. Ἐκεῖθεν ἀνεχώρησεν περὶ τὴν 1530 τῆς αὐτῆς ἡμέρας καὶ διὰ τῶν δυτικῶν κλιτύων τοῦ Ντεβὲ Καρὰν (ὑψ. 569) ἦχθη περὶ τὴν 0200 τῆς 10ης Φεβρουαρίου εἰς τὴν περιοχὴν Λητῆς—στενωποῦ Δερβένι διολισθήσασα χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντιληπτὴ διὰ μέσου τῆς ὑφισταμένης ἀραιότητος διατάξεως τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων βορείως τῆς Θεσσαλονίκης. Παρὰ τὴν στενωπὸν ἐτάχθη πρὸς πυροβόλησιν τὸ πυροβόλον καὶ περὶ τὴν 0230 ἤρχισε βάλλον κατὰ τῆς Θεσσαλονίκης. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον συμμοριακὸν τμῆμα ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Λητῆς.

Ὅταν ἠκούσθησαν αἱ πρῶται ἐκρήξεις αἵτινες ἀπεδόθησαν κατ' ἀρχὰς εἰς διαρρήξεις βλημάτων ὅλμων, ἡ διοίκησις τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἔθεσεν

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1018/Α/1, Φ. 1228/Β/Ἐθν.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.

εἰς ἄμεσον ἐφαρμογὴν τὸ σχέδιον συναγερμοῦ καὶ ἔλαβε τάχιστα τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα τόσον διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς πόλεως ἀπὸ πάσης τυχὸν προσβολῆς ἐκ τῶν ἔξω ἢ δράσεως ἀναρχικῶν ὅσον καὶ διὰ τὸν ἀποκλεισμὸν τῶν κυριωτέρων διαβάσεων πρὸς ἀποκοπὴν τοῦ ἐνεργήσαντος τὸ ἐγχείρημα συμμοριακοῦ τμήματος. Πρὸς τοῦτο ἐπὶ πλέον τῶν ἀμέσως κινηθέντων ἐκ Θεσσαλονίκης τμημάτων ἐπὶ τῶν κυρίων κατευθύνσεων πρὸς Λαγκαδᾶν καὶ Χορτιάτην, τὸ Σῶμα Στρατοῦ διέταξε τὸ εἰς Λαγκαδᾶν 34ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς νὰ ἐξασφαλίσῃ διὰ λόχου τὴν στενωπὸν Δερβένι καὶ διὰ τοῦ σταθμεύοντος εἰς Κριθιὰν λόχου του νὰ καταλάβῃ τὰ νοτίως Μελισσοχωρίου ὑψώματα. Τὸ δὲ σταθμεῦον εἰς Θεσσαλονίκην 519 Τάγμα νὰ προωθήσῃ δύο λόχους πρὸς Φίλυρον καὶ τὰ βορειοανατολικῶς τοῦ Ἀσβεστοχωρίου ὑψώματα. Περὶ τὴν 0400 διέταξε τὴν Χ Μεραρχίαν νὰ καταλάβῃ διὰ διλοχίας τοῦ εἰς Κιλκὶς σταθμεύοντος 569 Τάγματος τὰ νοτίως τῆς γραμμῆς Καμάρες—Πετρωτὸ ὑψώματα. Ἐπίσης τὸ 519 Τάγμα μεῖον διλοχία ν' ἀχθῇ εἰς τὴν τοποθεσίαν Κουρὶ ἀνατολικῶς Ἀσβεστοχωρίου. Συγχρόνως προώθησε διλοχίαν τοῦ Τάγματος Βαθμοφόρων πρὸς Χορτιάτην καὶ τὸ ὕψωμα 485. Ἐντολὴ ἁπάντων τῶν τμημάτων τούτων ἦτο ἡ ἀπαγόρευσις τῆς διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν. Ἐν συνεχείᾳ διετάχθη ἑτοιμότης κινήσεως τοῦ εἰς Γιαννιτσὰ 511 Τάγματος μεῖον λόχος, τῶν τμημάτων Χαλκιδικῆς καὶ τοῦ εἰς Κιλκὶς ὑπολοίπου 569 Τάγματος (Διοίκησις καὶ δύο λόχοι).

Περὶ τὴν 0540 περιῆλθεν εἰς τὸ Σῶμα Στρατοῦ πληροφορία καθ' ἣν μεταξὺ 0230 καὶ 0330 ἐφαίνοντο εἰς τὴν περιοχὴν Δερβένι λάμψεις συγχρονισμέναι μὲ τὰς ἐντὸς τῆς πόλεως σημειωθείσας διαρρήξεις. Ἑτέρα πληροφορία μεταδοθεῖσα περὶ τὴν 0615 ἐκ Λαγκαδᾶ ἔφερε διελθοῦσαν περὶ τὴν 0530 διὰ Λαϊνῶν σοβαρὰν συμμοριακὴν δύναμιν, μὲ κατεύθυνσιν πρὸς Χορτιάτην. Ἐκ τῶν πληροφοριῶν τούτων ἐσχηματίσθη ἡ πραγματικὴ ἐντύπωσις ὅτι σοβαρὰ συμμοριακὴ δύναμις μετὰ πυροβολικοῦ εὑρίσκετο εἰς τὴν βορείως Ἀσβεστοχωρίου περιοχήν, μὲ προφανῆ σκοπὸν τὴν προσβολὴν τῆς Θεσσαλονίκης πρὸς πρόκλησιν συγχύσεως καὶ πανικοῦ. Βάσει τῆς ἐντυπώσεως ταύτης προσηνατολίσθησαν τὰ τμήματα, διαταχθέντα ν' ἀπαγορεύσωσι τὴν διαφυγὴν τῶν συμμοριτῶν εἴτε πρὸς Χαλκιδικὴν εἴτε πρὸς Βερτίσκον καὶ Κρούσια. Ἡ διεύθυνσις τῶν ἐπιχειρήσεων ἀνετέθη εἰς τὴν 87 Περιοχήν, ἧς τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον ἐγκατεστάθη εἰς Πανόραμα.

Μαχητικὰ ἀεροπλάνα τῆς βάσεως Σέδες ἀνεῦρον καὶ προσέβαλον περὶ τὴν 0815 βορείως Ἀσβεστοχωρίου συμμοριακὰς ὁμάδας. Ὁ ὄγκος τῶν συμμοριτῶν, ἀφοῦ ἔβαλε διὰ τοῦ πυροβόλου πεντηκοντάδα βλημάτων κατὰ τῆς πόλεως, ἐκινήθη πρὸς Χορτιάτην μὲ σκοπὸν ὅπως διαρρεύσῃ εἰς τὴν Χαλκιδικήν. Ἀλλὰ προσκρούσας ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐνεπλάκη εἰς ἀγῶνα περὶ τὴν Φίλυρον καὶ τὰ βόρεια καὶ βορειοανατολικὰ ὑψώματα τοῦ Ἀσβεστοχωρίου. Ἀποφραχθείσης ἐν τάχει τῆς ὁδοῦ διαφυγῆς του, ἐνετοπίσθη μεταξὺ τῆς Κορωνείας λίμνης καὶ τῆς συνδεούσης τὰ χωρία Ἀσβεστοχώριον καὶ Χορτιάτην ἀμαξιτῆς ὁδοῦ.

Πρὸς πύκνωσιν τῆς διατάξεως εἰς τὴν παραλίμνιον ζώνην προωθήθη ἐκ Σταυροῦ εἰς τὴν περιοχὴν Βασιλοῦδι λόχος τοῦ 42ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως δὲ τοῦ 33ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, μετὰ τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, μεταξὺ Χορτιάτη καὶ Χολομόντα ἐδημιουργήθη δεύτερος φραγμὸς ἐπὶ τῆς γραμμῆς: Δυτικῶς Νέας Ἀπολλωνίας—Ἀδὰμ—Ἀνθεμοῦς (1). Ὁ φραγμὸς οὗτος ἐνισχύθη καὶ ἐπεξετάθη διὰ τοῦ 511 μεῖον λόχος Τάγμα-

(1) Σχεδιάγραμμα 6.

τος μεταφερθέντος τὴν νύκτα τῆς 10ης πρὸς τὴν 11ην Φεβρουαρίου ἐκ Γιαννιτσῶν εἰς τὴν περιοχὴν Ἀνθεμοῦς. Ὡς ἐφεδρείαν του ἐτήρησε τὸ Σῶμα Στρατοῦ τὸ μεταφερθὲν ἐκ Κιλκὶς εἰς Θεσσαλονίκην 569 Τάγμα μεῖον διλοχία. Οὕτω τὸ σύνολον τῆς συγκεντρωθείσης εἰς τὸν χῶρον τῆς μάχης ἐντὸς τῆς 10ης Φεβρουαρίου δυνάμεως ἀνῆλθεν εἰς ἓξ περίπου τάγματα, τρία δ' ἐξ αὐτῶν μετέσχον ἐνεργῶς τῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπιτευχθεῖσαν καθήλωσιν τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν μεταξὺ τῆς λίμνης καὶ τῆς ὁδοῦ Ἀσβεστοχωρίου—Χορτιάτη λοφώδη περιοχήν, ἀνελήφθη κατ' αὐτῶν ἐπίθεσις τῇ ὑποστηρίξει οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῇ συμβολῇ τῆς ἀεροπορίας. Οἱ συμμορῖται σφυροκοπούμενοι δι' ὅλων τῶν μέσων πυρὸς καταβάλλουν ἀνεπιτυχεῖς προσπαθείας διασπάσεως τοῦ κλοιοῦ ἐν τῇ πρὸς Χορτιάτην κατευθύνσει, μὲ σκοπὸν ὅπως διαρρεύσωσιν ἐκεῖθεν εἰς Χαλκιδικήν. Παρὰ τὴν ἔλλειψιν ὁρατότητος λόγῳ ὁμίχλης καὶ βροχῆς, τὰ περιῒπτάμενα πολεμικὰ ἀεροσκάφη ἐπιχειροῦν συνεχῶς ὅπως ἐξεύρωσι διάκενα, μεταξὺ τῶν νεφῶν καὶ προσβάλωσι τοὺς συμμορίτας. Ἀλλ' αἱ τολμηραὶ των προσπάθειαι ἔσχον ὡς ἀποτέλεσμα νὰ βληθῶσι, δύο ἐξ αὐτῶν, ἅτινα καὶ ὑπεχρεώθησαν εἰς ἀναγκαστικὴν προσγείωσιν. Ἡ κακοκαιρία συνεχίσθη μέχρι τῆς νυκτός, ὁπότε διεκόπη ἡ ἐπαφή.

132. Ἀποτυχόντες ἐν τῇ προσπαθείᾳ των ὅπως διαρρεύσωσιν εἰς Χαλκιδικὴν οἱ συμμορῖται ἀνεστράφησαν πρὸς Βορρᾶν, προτιθέμενοι νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰ Κρούσια. Ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου τᾶς 10ης πρὸς τὴν 11ην Φεβρουαρίου ἤρχισαν διολισθαίνοντες καθ' ὁμάδας διὰ τοῦ ὑπάρχοντος παρὰ τὴν Κορωνείαν λίμνην κενοῦ πρὸς τὰ βορειοανατολικῶς Λαγκαδᾶ ὑψώματα Κολχικοῦ. Ἀντιληφθὲν πρῶτον τὸ τακτικὸν συγκρότημα Λαγκαδᾶ τὸν ἐλιγμὸν τῶν συμμοριτῶν ἀναλαμβάνει ἰδίᾳ πρωτοβουλίᾳ τὴν καταδίωξίν των, δι' ἁπάντων τῶν ὁπλιτῶν στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς οὓς διέθετε. Συγχρόνως προβαίνει εἰς τὴν κινητοποίησιν ὅλων τῶν τμημάτων ΜΑΥ τῆς περιοχῆς του, προσπαθοῦν ν' ἀγκιστρώσῃ τοὺς συμμορίτας καὶ ἀποκλείσῃ τὰς πρὸς Κρούσια, Βερτίσκον καὶ Κερδύλλια ὁδεύσεις. Ἅπαντα τὰ τμήματα ταῦτα κινηθέντα δραστηρίως, ἦλθον εἰς ἐπαφὴν καὶ συνεπλάκησαν μετὰ τῶν συμμοριτῶν. Ἐπεμβᾶσα περὶ τὴν 1015 ἡ ἀεροπορία εἰς στὸν ἀγῶνα, προὐξένησε σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς τοὺς συμμορίτας οἵτινες ἀπολέσαντες τὸ ἠθικόν των, προσεπάθουν συνεχῶς καταδιωκόμενοι νὰ διαφύγωσι πρὸς Βορρᾶν.

Τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ ἅμα, ὡς ἐπληροφορήθη τὴν πρὸς Βορρᾶν ἐπαναστροφὴν τῶν συμμοριτῶν, ἀνέθεσεν τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν Χ Μεραρχίαν θέσαν εἰς τὴν διάθεσίν της ὁλόκληρον τὸ 519 Τάγμα μεῖον διλοχία, διλοχίαν τοῦ 34ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, οὐλαμὸν τεθωρακισμένων καὶ τοιοῦτον πυροβολικοῦ. Συγχρόνως διέταξε τὴν ἐπιστροφὴν ἐκ Χαλκιδικῆς εἰς Θεσσαλονίκην τοῦ 511 Τάγματος.

Ἡ Χ Μεραρχία ἐγκαταστήσασα τὸ Τακτικὸν της Στρατηγεῖον εἰς Λαγκαδᾶν, προώθησε λόχον τοῦ 562 Τάγματος ἐκ Σερρῶν πρὸς Βερτίσκον. Τὴν ἀφιχθεῖσαν περὶ τὴν 1130 εἰς Λαγκαδᾶν διλοχίαν τοῦ 569 Τάγματος προώθησε πρὸς Χρυσαυγὴν—Πέντε Βρύσες. Πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν προώθησε τὸν Λόχον Στρατηγείου της καὶ τὴν ἀφιχθεῖσαν εἰς Λαγκαδᾶν περὶ τὴν 1300 διλοχίαν τοῦ 34ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων. Συγχρόνως ἐκίνησε τὸ 519 Τάγμα διὰ δύο φαλάγγων πρὸς Λαχανὰν καὶ Ξυλόπολιν.

Αἱ πρῶται ἐνισχύσεις ἀφιχθεῖσαι εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης περὶ τὴν 1330 εὗρον τοὺς συμμορίτας εἰς κατάστασιν πλήρους διαλύσεως νὰ τρέπωνται πρὸς

διαφόρους κατευθύνσεις ὅπως διασωθῶσι καὶ νὰ παραδίδωνται ἀθρόως. Ἡ προσβολὴ καὶ καταδίωξις τῶν συμμοριτῶν συνεχίσθη ἀδιακόπως μέχρι τῆς νυκτός, ἐπαναληφθεῖσα καὶ τὴν ἑπομένην 12ην Φεβρουαρίου, καθ' ἣν ἐπετεύχθη ἡ ἐξόντωσις καὶ σύλληψις ἀρκετῶν ἐξ αὐτῶν.

133. Αἱ ἀπώλειαι ἃς ὑπέστησαν οἱ συμμορῖται κατὰ τὸν τριήμερον ἀγῶνα ὑπῆρξαν βαρύταται. Οἱ καταμετρηθέντες νεκροὶ ἀνῆλθον εἰς 158. Ἕτεροι 141 συνελήφθησαν ἢ παρεδόθησαν. Ἀλλ' ὑπῆρχον πιθανῶς καὶ ἕτεροι νεκροὶ μὴ ἀνευρεθέντες ὡς καὶ ἀνάλογος ἀριθμὸς τραυματιῶν διακομισθεὶς ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν. Ἐκ τῆς συνολικῆς ἐπιδρομικῆς των δυνάμεως ἐλάχιστοι συμμορῖται ἐπέτυχον νὰ διαφύγωσι. Ἐν ἀντιθέσει αἱ ἀπώλειαι τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων, ἐν συγκρίσει μὲ τὸ ἐπιτευχθὲν ἀποτέλεσμα ὑπῆρξαν ἀσήμαντοι, περιορισθεῖσαι εἰς 4 νεκροὺς καὶ 7 τραυματίας ὁπλίτας. Εἰς χεῖρας τοῦ στρατοῦ περιῆλθον 19 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν, 12 μυδράλλια, 21 αὐτόματα, 1 ὅλμος 81 χ.μ. 5 ὅλμοι ἀτομικοί, 230 τυφέκια, 50.000 φυσίγγια, 600 χειροβομβίδες, 80 βλήματα πυροβολικοῦ, 134 τοιαῦτα ὅλμων, 1 ἀσύρματος καὶ διάφορα ὑλικά. Ἀνευρέθησαν καὶ περισυνελέγησαν ἐπίσης τὰ τεμάχια τοῦ χρησιμοποιηθέντος ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ὀρειβατικοῦ πυροβόλου, πλὴν τοῦ κλείστρου καὶ τοῦ ἑλκύθρου, ὡς καὶ μία πυροβολαρχιακὴ διόπτρα.

Ἡ συντριβὴ τῶν συμμοριτῶν ἦτο πλήρης, ὁ δ' ἐκ ταύτης ἀντίκτυπος εἰς τὸν στρατὸν καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὸν πληθυσμὸν ἔσχεν ἄριστα ἀποτελέσματα ἐξυψώσας τὸ ἠθικὸν αὐτῶν.

Ἐκ τῶν ἐκραγέντων ἐντὸς τῆς Θεσσαλονίκης βλημάτων πυροβολικοῦ ἐφονεύθη 1 Βρεταννὸς ὁπλίτης καὶ 2 ἐτραυματίσθησαν. Ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἐφονεύθησαν 5 ἄτομα ἐξ ὧν μία γυνὴ καὶ ἕτερα 8 ἐτραυματίσθησαν.

Δέον νὰ ἐξαρθῇ ἰδιαιτέρως ἡ συμβολὴ τῆς ἀεροπορίας εἰς τὸν ἀγῶνα, ἥτις ὑπῆρξε λίαν ἀποτελεσματικὴ καὶ ἀξοσημείωτος ἡ ἀναπτυχθεῖσα ὑπ' αὐτῆς δραστηριότης (1).

Κατὰ τὸν ἑπόμενον μῆνα ἐσημειώθη κομμουνιστικὴ δραστηριότης ἐντὸς τῆς πόλεως. Τὴν νύκτα τῆς 1ης Μαρτίου ἐβλήθη ἀστυνομικὴ περίπολος ὑπὸ δύο ἐνόπλων. Ἐκ τούτων ὁ εἷς ἐφονεύθη καὶ ὁ ἕτερος συνελήφθη. Ἐκ τῆς περιπόλου ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ. Τὴν αὐτὴν νύκτα ἐβλήθη ὑπὸ ἐνόπλων ἀνεπιτυχῶς ὁ ἐξωτερικὸς φρουρὸς τῶν νέων φυλακῶν. Εἷς ἐκ τῶν ἐνόπλων ἐφονεύθη ἐπὶ τόπου. Ἐντὸς τῆς ἰδίας νυκτὸς ἀφίχθη διὰ λέμβου πενταμελὴς ἔνοπλος ὁμάς. Γενομένη ἀντιληπτὴ κατὰ τὴν ἀποβίβασίν της ἐξουδετερώθη φονευθέντων δύο καὶ τῶν ὑπολοίπων τριῶν συλληφθέντων.

Τὴν νύκτα τῆς 5ης Μαρτίου ἄγνωστοι ἐξεσφενδόνισαν χειροβομβίδας κατὰ τοῦ Ἀστυνομικοῦ σταθμοῦ τῆς συνοικίας Χαριλάου, ἄνευ θυμάτων ἢ ζημιῶν.

Τὴν νύκτα τῆς 12ης Μαρτίου προσεβλήθη ἀνεπιτυχῶς διὰ μπαζούκας ὁ εἰς τὴν συνοικίαν Ντεπὸ ναυτικὸς ἀσύρματος.

Τὴν νύκτα τῆς 27ης Μαρτίου μικτὴ περίπολος ἐξ ὁπλιτῶν Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἐβλήθη ἐξ ἐνέδρας παρὰ τὸν συνοικισμὸν Τριανδρίας. Ἐφονεύθη 1 ὑπενωμοτάρχης καὶ 1 στρατιώτης, ἐτραυματίσθησαν δὲ 1 χωροφύλαξ καὶ 2 στρατιῶται (2).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1124/Β/6, Φ. 1414/Β/1.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1018/Α/1, Φ. 1425/Β/1.

Προσβολὴ ἑτέρων ἀστικῶν καὶ ἡμιαστικῶν κέντρων

134. ΞΑΝΘΗ : Πολυμελὲς συγκρότημα προσέβαλε τὴν νύκτα τῆς 16ης Μαρτίου 1948 ἀπὸ Ἀνατολῶν καὶ Δυσμῶν τὴν Ξάνθην, ἔνθα ἡ ἕδρα τῆς 26ης Ταξιαρχίας. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προσβολῆς ἡ πόλις ἐβλήθη δι' ἑκατοντάδος βλημάτων πυροβολικοῦ, μὲ ἀσημάντους ζημίας.

Οἱ συμμορῖται διεισδύσαντες εἰς τὴν δυτικὴν συνοικίαν ἀπήγαγον 17 ἄνδρας, 2 γυναῖκας καὶ 2 ἄνδρας ΜΑΥ. Ἀπωθηθέντες τελικῶς ὑπὸ τοῦ ἐντὸς τῆς πόλεως σταθμεύοντος 555 Τάγματος, ἀπεσύρθησαν κατευθυνθέντες πρὸς Βορρᾶν. Διλοχία τοῦ 556 Τάγματος κινηθεῖσα ἐξ Ἐχίνου πρὸς ἀποκοπὴν τοῦ δρομολογίου συμπτύξεως τῶν συμμοριτῶν, προσέκρουσεν ἐπὶ διαδοχικῶν ἀντιστάσεων.

ΚΟΜΟΤΙΝΗ : Τὴν ὡς ἀνωτέρω νύκτα ἐβλήθη σφοδρῶς ὑπὸ πυροβολικοῦ καὶ ὅλμων ἡ Κομοτινή, παρενοχληθέντων ταὐτοχρόνως διὰ πυρῶν πεζικοῦ καὶ τῶν ἐξωτερικῶν της φυλακίων ἀσφαλείας.

Τὰ πεσόντα ἐντὸς τῆς πόλεως βλήματα πυροβολικοῦ ὑπελογίσθησαν εἰς 200 περίπου τῶν δὲ ὅλμων πλέον τῶν 100. Ἐκ τῶν ἐκρήξεων ἐφονεύθησαν τέσσαρα καὶ ἐτραυματίσθησαν ἓξ ἄτομα ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ. Τμῆμα τῶν ἐνεργησάντων κατὰ τῆς Κομοτινῆς συμμοριτῶν προσεβλήθη τὴν 18ην Μαρτίου ὑπὸ λόχου τοῦ 554 Τάγματος καὶ διελύθη, ἐγκαταλεῖψαν τέσσαρας νεκρούς. Εἷς συμμορίτης παρεδόθη.

ΚΙΛΚΙΣ : Τὴν νύκτα τῆς 25ης Μαρτίου προσεβλήθη ὑπὸ ἰσχυρᾶς δυνάμεως ἀνερχομένης εἰς 400 περίπου συμμορίτας, ἡ πόλις τοῦ Κιλκίς, ἔνθα ἡ ἕδρα τῆς 37ης Ταξιαρχίας. Κατεβλήθη ἰδιάζουσα προσπάθεια πρὸς κατάληψιν τοῦ δεσπόζοντος τοῦ κατῳκημένου τόπου ὑψώματος Ἁγίου Γεωργίου, ἥτις ἐματαιώθη ὑπὸ τῶν τμημάτων τοῦ 569 Τάγματος. Ἐξουδετερώσαντες τὰ δύο ἀνατολικὰ φυλάκια ἀσφαλείας, οἱ συμμορῖται εἰσεχώρησαν ἐντὸς τῆς πόλεως ἀλλ' ἐξεδιώχθησαν κατόπιν ἀγῶνος. Ἀκολούθως συνεπτύχθησαν πρὸς τὸ ὄρος Κρούσια ἀπαγαγόντες περὶ τὰ εἴκοσιν ἄτομα ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Ἐπὶ τόπου ἀνευρέθησαν τὰ πτώματα δύο συμμοριτῶν. Ἕτεροι ἑπτὰ συμμορῖται παρεδόθησαν. Ἐκ τῶν τμημάτων ἀμύνης ἐφονεύθη 1 ὁπλίτης καὶ ἐτραυματίσθησαν 1 ὁπλίτης καὶ 1 ἀνὴρ τοῦ τμήματος ΜΑΥ.

ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΝ : Συγκρότημα δυνάμεως ὑπερβαινούσης τοὺς 300 συμμορίτας, ὑποστηριζόμενον ὑπὸ ὀρειβατικοῦ πυροβόλου καὶ ὅλμων, ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 30ῆς Μαρτίου κατὰ τοῦ Διδυμοτείχου, ἔνθα ἡ ἕδρα τῆς 27ης Ταξιαρχίας. Ἡ ἐπίθεσις ἀντεμετωπίσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τῶν ἐξωτερικῶν φυλακίων ἀσφαλείας. Μικροομάδες διεισδύσασαι εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πόλεως ἀπήγαγον ἐκ τῶν κατοίκων 43 ἄνδρας καὶ 7 γυναῖκας. Οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης ἐγκαταλείψαντες 2 νεκροὺς καὶ 3 τραυματίας. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον 3 τραυματίας. Ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἐτραυματίσθησαν 1 ἀνὴρ καὶ 2 γυναῖκες.

135. Κατὰ τὸ λῆξαν τρίμηνον ἔλαβον χώραν ἐπιδρομαὶ καὶ λεηλασίαι 500 χωρίων. Καταστροφαὶ καὶ ἐμπρησμοὶ 220 οἰκιῶν. Ἐκτελέσεις 64 ἰδιωτῶν, καταστροφαὶ 38 σιδηροδρομικῶν γεφυρῶν, 39 ὁδικῶν τοιούτων, σιδηροτροχιῶν καὶ γραμμῶν τηλεπικοινωνίας. Ἐκ ναρκοθετήσεων κατεστράφησαν 53 στρατιωτικὰ καὶ 16 ἰδιωτικὰ αὐτοκίνητα, 10 ἀτμομηχαναὶ καὶ 7 βαγόνια. Αἱ ἀπώλειαι εἰς ἔμψυχον ὑλικὸν ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας ἀνῆλθον εἰς 61 νεκροὺς καὶ 137

τραυματίας στρατιωτικούς, ἰδιώτας δὲ 29 νεκρούς καὶ 57 τραυματίας. Οἱ βιαίως στρατολογηθέντες κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἀνῆλθον εἰς 2996 (1).

Ἐπιχειρήσεις VII Μεραρχίας. Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια βορειοδυτικῶς Παρανεστίου (9-11 Ἰανουαρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 3)

136. Τμήματα τοῦ 552 Τάγματος καὶ τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστηρίδη ἐνεργήσαντα τὴν 14ην Ἰανουαρίου 1948 ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν πρὸς τὴν βορειοδυτικῶς Παρανεστίου περιοχήν, συνεπλάκησαν μετὰ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως παρὰ τὸ χωρίον Τιχότα. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα οἱ συμμορῖται ὑπέστησαν σοβαρὸν πλῆγμα καὶ συνεπτύχθησαν ἐν σπουδῇ ἐγκαταλείψαντες 48 νεκρούς, 1 συλληφθέντα καὶ 12 παραδοθέντας. Ἕτεροι 3 συμμορῖται ριφθέντες εἰς τὸν ποταμὸν Νέστον ὅπως διαφύγωσιν ἐπνίγησαν. Ἐκ τοῦ 552 Τάγματος ἐφονεύθη ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς Πανταζόπουλος Παναγιώτης καὶ ἐτραυματίσθη ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς διμοιρίτης Φωστηρίδης Γεώργιος καὶ ἐτραυματίσθησαν τέσσαρες ὁπλῖται.

Ἡ διοίκησις τῆς 25ης Ταξιαρχίας ἐπληροφορήθη ὅτι ἡ ἀνωτέρω συμμοριακὴ δύναμις ἀποτελουμένη ἐκ τριῶν ταγμάτων, ἀφοῦ διῆλθε τὴν νύκτα τῆς 14ης Ἰανουαρίου τὸν Νέστον, συνεκεντρώθη εἰς τὴν περιοχὴν Σκαλωτῆς ἔνθα ἐξηκολούθει παραμένουσα. Πρὸς ἐξόντωσιν της ἡ Ταξιαρχία ὠργάνωσε ἐπιχείρησιν ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΚΟΔΡΟΣ. Πρὸς τοῦτο προώθησε τὴν 17ην Ἰανουαρίου εἰς Παπάδες, ἔνθα ἐγκατέστησε τὸ Τακτικόν της Στρατηγεῖον, διλοχίαν τοῦ 551 Τάγματος καὶ λόχον τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστηρίδη. Τὰ τμήματα ταῦτα, μετὰ δύο λόχων τῆς εἰς Παπάδες τριλοχίας τοῦ 552 Τάγματος τὰ ἐκίνησεν ἀπὸ 0400 τῆς 18ης Ἰανουαρίου εἰς δύο φάλαγγας πρὸς τὴν κατεύθυνσιν Σκαλωτῆς.

Ἡ νοτία φάλαγξ ἀποτελουμένη ἐκ τῆς διλοχίας τοῦ 551 Τάγματος καὶ λόχου τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστηρίδη, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν περὶ τὴν 1100 μετὰ ἰσχυρῶν ἀντιστάσεων διατεταγμένων ἐν ἡμικυκλίῳ δυτικῶς καὶ νοτίως Σκαλωτῆς, οἵτινες ἤνοιξαν πυκνὸν πῦρ κατ' αὐτῆς. Ἡ βορεία φάλαγξ ἐκ λόχου τοῦ 552 Τάγματος διετάχθη νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν κίνησιν καὶ καταλάβῃ τὰ βορειοδυτικῶς τοῦ χωρίου ὑψώματα, ὅπως ἀπαγορεύσῃ τὴν πρὸς Δυσμὰς διαρροὴν τῶν συμμοριτῶν. Ὁ ἕτερος λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐγκατεστάθη σταθερῶς ἐπὶ δεσπόζοντος ὑψώματος περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα νοτίως Σκαλωτῆς.

Περὶ τὴν 1130 ἡ νοτία φάλαγξ ἐνεπλάκη εἰς σοβαρὸν ἀγῶνα καὶ ἐπιτεθεῖσα μετὰ σφοδρότητος ἀνέτρεψε τὸ νότιον σκέλος τῆς συμμοριακῆς διατάξεως καὶ κατέλαβε περὶ τὴν 1520 τὸ νοτίως Σκαλωτῆς δεσπόζον ὕψωμα 1105. Μετὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς ἰσχυρᾶς ταύτης θέσεως οἱ συμμορῖται πιεζόμενοι συνεχῶς ἤρχισαν συμπτυσσόμενοι πρὸς Βορρᾶν ὑπὸ τὴν κάλυψιν μικροομάδων αἵτινες διὰ πυκνῶν πυρῶν παρεκώλυον τὴν καταδίωξιν.

Ἡ βορεία φάλαγξ, προσκρούσασα ἐπὶ πλέον κατεχόντων ἰσχυρὰ ἐδαφικὰ σημεῖα τμημάτων, ἅτινα ἐκάλυπτον τὴν πρὸς Βορρᾶν διαρροὴν τοῦ ὄγκου τῶν συμμοριτῶν, δὲν ἐπέτυχε μέχρις ἐπελεύσεως τοῦ σκότους τὴν ἀνατροπήν των. Οὕτω τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα διέφυγον πρὸς Βορρᾶν.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1010/Α/5, Φ. 1020/Β/19, 23, Φ. 1018/Α/1, Φ. 1221 /Δ/2, Φ. 1228/Α/1.

Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα παραμείναντα εἰς τὴν περιοχὴν Σκαλωτῆς ἐπανῆλθον τὴν ἑπομένην 19ην Ἰανουαρίου εἰς τὰς θέσεις των

Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα οἱ μὲν συμμορῖται ἔσχον 15 νεκρούς, 6 συλληφθέντας καὶ 9 παραδοθέντας, τὰ δὲ στρατιωτικὰ τμήματα μόνον 2 τραυματίας ὁπλίτας τοῦ 552 Τάγματος καὶ 1 ὁπλίτην τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστηρίδη (1).

Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια βορειοανατολικῶς Παρανεστίου (9-10 Φεβρουαρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 3)

137. Ἡ 25η Ταξιαρχία ἔχουσα πληροφορίας ὅτι εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Παρανεστίου παραμεθόριον περιοχὴν Διποτάμων–Καλυβίων Λεπίδα εὑρίσκετο συγκρότημα δυνάμεως 300 περίπου συμμοριτῶν, ὠργάνωσε κατ' αὐτοῦ ἐπιχείρησιν ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΝΕΣΤΟΣ. Πρὸς τοῦτο συνεκρότησεν εἰς Παρανέστιον φάλαγγα ἐκ τῆς διατεθείσης ὑπὸ τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας διλοχίας τοῦ 556 Τάγματος μετὰ λόχου ἀνιχνευτῶν, λόχου μεθ' ὁμάδος ὅλμων 3'' ἰντσῶν τοῦ 552 Τάγματος καὶ λόχου τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστηρίδη. Δευτέραν φάλαγγα συνεκρότησεν εἰς Δαφνῶνα ἐξ ἑτέρου λόχου τοῦ 556 Τάγματος, λόχου τοῦ 35ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, τοιούτου Χωροφυλακῆς καὶ στοιχείου ὅλμων 3''.

Ἡ Ταξιαρχία ἐγκαταστήσασα τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον της εἰς Παρανέστιον, ἐκίνησε τὴν 9ην Φεβρουαρίου 1948 τὰς δύο φάλαγγας πρὸς τὸν χῶρον τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος. Ἡ πρώτη φάλαγξ ἐκκινήσασα ἐκ Παρανεστίου τὴν 1000 μὲ κατεύθυνσιν πρὸς Διπόταμα, κατέλαβεν ἀκωλύτως τὰ βορειοδυτικῶς τοῦ χωρίου ὑψώματα ἐφ' ὧν καὶ παρέμεινε πρὸς διανυκτέρευσιν. Ἡ δευτέρα φάλαγξ ἐκκινήσασα ἐκ Δαφνῶνος τὴν 1300 μὲ κατεύθυνσιν πρὸς Βορρᾶν, συνεπλάκη ἀπὸ 1540–1730 μετὰ ἐξηκονταμελοῦς συμμορίας, ἥτις πιεσθεῖσα ἰσχυρῶς συνεπτύχθη πρὸς Χαϊντοῦ.

Τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης 10ης Φεβρουαρίου ἐκινήθησαν ἀμφότεραι αἱ φάλαγγες. Καὶ ἡ μὲν πρώτη εἰσῆλθεν εἰς Διπόταμα, ἡ δὲ δευτέρα ἦλθε εἰς τὸ περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα νοτιοανατολικῶς Διποτάμων χωρίον Τραχών, χωρὶς νὰ συναντήσωσι συμμορίτας. Προωθηθεὶς περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Διποτάμων ὁ λόχος τοῦ 552 συνεπλάκη μετὰ συμμοριακῆς μικροομάδος ἣν καὶ διέλυσεν ἐξοντώσας τρεῖς συμμορίτας Τὴν μεσημβρίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας διετάχθη ἡ ἐπάνοδος τῶν τμημάτων εἰς τὰς θέσεις των. Κατὰ τὴν ἐπιστροφήν των ἀνεῦρον τραυματίαν συμμορίτην φέροντα δύο νάρκας καὶ χειροβομβίδας. Οὗτος διακομιζόμενος ὑπέκυψεν εἰς τὰ τραύματά του (2).

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

138. Ἀπὸ 7–14 Ἰανουαρίου 1948 ἐγένετο ἐνέργεια τῆς ΥΙΙ ἐφίππου ὕλης καὶ λόχου Χωροφυλακῆς πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς Παγγαίου–Συμβόλου. Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς ἐξωντώθησαν 17 συμμορῖται καὶ 34 παρεδόθησαν. Ἐπαναληφθεῖσα τὴν 29ην Ἰανουαρίου ἡ ἐνέργεια ὑπὸ τῶν

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1217/Α/39.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1217/Α/40.

αὐτῶν τμημάτων εἰς τὴν περιοχὴν Παγγαίου, ἔσχεν ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν ἑτέρων πέντε συμμοριτῶν τὴν σύλληψιν ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὴν παράδοσιν τεσσάρων. Ἐτραυματίσθη εἷς ὁπλίτης.

Ἐπιδρομικὴ ὁμὰς τῆς 27ης Ταξιαρχίας ἐξώντωσε τὴν 13ην Ἰανουαρίου δυτικῶς Φερρῶν (1) τρεῖς συμμορίτας.

Τὸ 555 καὶ 556 Τάγματα ἐν τῇ ἐκτελέσει ἐπιθετικῆς ἀναγνωρίσεως εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Ξάνθης ὀρεινὴν περιοχὴν Καρὰ Ὀγλὰν ἀνέτρεψαν τὴν 15ην Ἰανουαρίου συμμοριακὰς ἀντιστάσεις, ἐξοντώσαντα τρεῖς συμμορίτας. Ἕτερος συμμορίτης συνελήφθη. Ἐκ τῶν Ταγμάτων ἐτραυματίσθη εἷς ὁπλίτης. Τὰ αὐτὰ Τάγματα διενεργήσαντα τὴν 24ην Ἰανουαρίου δευτέραν ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν πρὸς τὴν αὐτὴν περιοχήν, συνεπλάκησαν μετὰ συμμοριακῶν ὁμάδων αἵτινες ἐγκαταλείψασαι δύο νεκροὺς διέφυγον τραπεῖσαι πρὸς Βορρᾶν. Τὰ Τάγματα ἔσχον δύο ἀξιωματικοὺς καὶ ἑπτὰ ὁπλίτας τραυματίας.

Τὸ 557 Τάγμα συνεπλάκη τὴν 25ην Ἰανουαρίου εἰς τὴν δυτικῶς Διδυμοτείχου παραμεθόριον περιοχὴν μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως ἥτις ἐγκαταλείψασα τὰς κατεχομένας θέσεις, ἐτράπη πρὸς Νοτιοδυσμάς. Τὸ Τάγμα ἔσχε δύο τραυματίας καὶ δύο ἀγνοουμένους ὁπλίτας. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν τμῆμα τοῦ 552 Τάγματος ἐπετέθη κατὰ συμμοριακῆς δυνάμεως εἰς τὸ βορείως Δράμας χωρίον Μικρομηλιάν. Οἱ συμμορῖται αἰφνιδιασθέντες ἐτράπησαν πρὸς τὰ σύνορα, ἐγκαταλείψαντες δύο νεκρούς.

Διλοχία τοῦ εἰς Ἐχῖνον (2) 555 Τάγματος κατέλαβε τὴν νύκτα τῆς 6ης Φεβρουαρίου καταλλήλους θέσεις πρὸς τὸ βορειοδυτικῶς Ἐχίνου παραμεθόριον χωρίον Δημάριον, πρὸς ἀποκλεισμὸν ἐντοπισθείσης συμμοριακῆς δυνάμεως. Τμῆμα ἐκ δύο διμοιριῶν πλησιάσαν τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης 7ης Φεβρουαρίου εἰς θέσιν ἔνθα τὸ ἐγκαταλελειμμένον κτίριον τῆς διμοιρίας Δημαρίου, ἀντελήφθη περὶ αὐτὸ ἱκανὴν συμμοριακὴν δύναμιν. Ἐπιτεθὲν ἀδιστάκτως ἐπέτυχε νὰ αἰφνιδιάσῃ τοὺς συμμορίτας, οἵτινες πανικοβληθέντες ἐτράπησαν ἀτάκτως πρὸς τὴν ὁροθετικὴν γραμμὴν ἐγκαταλείψαντες 39 νεκροὺς καὶ 23 συλληφθέντας. Ἀνελήφθη καταδίωξις καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν τμημάτων καθ' ἣν ἐξωντώθη 1 συμμορίτης, 19 συνελήφθησαν καὶ 2 παρεδόθησαν. Ἡ διλοχία δὲν ἔσχεν ἀπωλείας. Λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐνεργήσας μετὰ διήμερον ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν συνεπλάκη εἰς τὴν ἰδίαν περιοχὴν μετὰ μικροομάδος, ἐξοντώσας δύο συμμορίτας.

Τὸ 558 Τάγμα μετὰ δύο λόχων Χωροφυλακῆς ἐνεργῆσαν τὴν 8ην Φεβρουαρίου ἐκκαθάρισιν τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς τοῦ Παγγαίου, ἐξώντωσεν εἰς συμπλοκὴν 6 συμμορίτας καὶ συνέλαβεν ἑτέρους 9. Τὸ Τάγμα ἔσχεν 1 νεκρὸν καὶ 2 τραυματίας ὁπλίτας.

Συμμοριακὸν ὑποσυγκρότημα προσβληθὲν τὴν 18 Φεβρουαρίου εἰς τὴν ἀνατολικῶς Κομοτινῆς περιοχὴν ὑπὸ τοῦ 36ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἀπώλεσεν ἕνα συλληφθέντα καὶ δύο παραδοθέντας συμμορίτας.

Τμῆμα Χωροφυλακῆς συμπλακὲν τὴν 25ην Φεβρουαρίου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος παρὰ τὸ νοτιοδυτικῶς Ὀρεστιάδος χωρίον Ἀμπελάκια (3) ἐξώντωσεν ἕνα συμμορίτην καὶ συνέλαβεν ἕτερον. Ἐκ τοῦ τμήματος Χωροφυλακῆς ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης καὶ εἷς ἐτραυματίσθη.

Ὁμὰς συμμοριτῶν ἐμπεσοῦσα τὴν 28ην Φεβρουαρίου εἰς ἐνέδραν τοῦ 552

(1) Σχεδιάγραμμα 2.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 2.

Τάγματος παρὰ τὸ βορειοδυτικῶς Παπάδων χωρίον Καλλίκαρπον (1) διελύθη. Συνελήφθησαν τρεῖς συμμορῖται.

Κατὰ συμπλοκὴν περιπόλου τοῦ 559 Τάγματος, ἐνισχυμένης διὰ τμήματος ΜΑΔ, μετὰ συμμοριακῆς μικροομάδος, ἐξωντώθη τὴν 7ην Μαρτίου παρὰ τὸ χωρίον Καναδὰν (2) τοῦ Τριγώνου Ἄρδα εἷς συμμορίτης. Ἀπωλέσθη εἷς ἀνὴρ τοῦ τμήματος ΜΑΔ. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐξωντώθη καὶ ἕτερος συμμορίτης ὑπὸ διλοχίας τοῦ 557 Τάγματος εἰς τὴν νοτιοδυτικῶς Διδυμοτείχου περιοχὴν Μαυροκκλῆσι. Τὴν ἐπομένην 8ην Μαρτίου ἀναγνωριστικὴ περίπολος τοῦ 552 Τάγματος ἐξώντωσεν εἰς τὴν περιοχὴν Παπάδων(1) δύο συμμορίτας.

Τὴν 9ην καὶ 10ην Μαρτίου ἐξετελέσθη ὑπὸ τῆς 25ης Τάξιαρχίας εἰς τὴν βορείως Δράμας παραμεθόριον περιοχὴν ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις διὰ δύο διλοχιῶν ἐκ τῶν 551 καὶ 552 Ταγμάτων, συνοδευομένων ὑπὸ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ. Τὰ τμήματα ἐκκινήσαντα τὴν πρωΐαν τῆς 9ης Μαρτίου ἐκ Παπάδων, ἔλαβον ἐπαφὴν μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὸ χωρίον Μικρομηλιάν, ὅπερ καὶ κατέλαβον κατόπιν συμπλοκῆς. Οἱ συμμορῖται συμπτυχθέντες ἐγκατεστάθησαν σταθερῶς ἐπὶ τῶν βορείως τοῦ χωρίου ὑψωμάτων, ἐνισχυθέντες δὲ προέβαλον ἰσχυρὰν ἀντίστασιν. Αἱ διλοχίαι ἐπιτεθεῖσαι μὲ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ πυροβολικοῦ, ἀνέτρεψαν τοὺς συμμορίτας καὶ τοὺς κατεδίωξαν φεύγοντας πρὸς τὴν μεθόριον. Αἱ διλοχίαι διανυκτερεύσασαι ἐπὶ τῶν καταληφθεισῶν θέσεων, ἐπανῆλθον τὴν ἐπομένην εἰς Παπάδες. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα οἱ συμμορῖται ἔσχον εἴκοσι νεκροὺς καὶ ὀγδοήκοντα συλληφθέντας καὶ παραδοθέντας.

Τὸ Τάγμα κινηθὲν μετ' οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ, τὴν πρωΐαν τῆς 10ης Μαρτίου ἐκ Κομοτινῆς πρὸς τὸ παραμεθόριον χωρίον Κρυστάλλην (3), ἔνθα ἐσημειώθη συμμοριακὴ συγκέντρωσις, διενυκτέρευσε νοτιοδυτικῶς τούτου. Τὴν ἐπομένην πρωΐαν αἱ θέσεις τοῦ Τάγματος ἐβλήθησαν ἀνεπιτυχῶς ὑπὸ πυροβόλου, ὅπερ ἐσίγησε μετὰ εὔστοχον βολὴν τοῦ οὐλαμοῦ. Τὸ Τάγμα συνεχίσαν τὴν προώθησιν, κατέλαβε περὶ τὴν 1530 βορειοδυτικῶς Κρυστάλλης δεσπόζον ὕψωμα, ἐφ' οὗ ἀνεῦρε τέσσαρα πτώματα συμμοριτῶν. Περὶ τὴν 1730 τὸ Τάγμα ἐβλήθη καὶ πάλιν ἀνεπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ συμμοριακοῦ πυροβόλου καὶ διὰ πυρῶν πεζικοῦ ὑπὸ ὁμάδος ἣν καὶ ἀνέτρεψεν, ἐξοντῶσαν δύο συμμορίτας. Ἕτεροι δέκα ὀκτὼ βιαίως στρατολογηθέντες παρεδόθησαν ἄοπλοι. Μετὰ ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς τὸ Τάγμα ἐπανῆλθε τὴν 13ην Μαρτίου εἰς Κομοτινήν.

Τριλοχία Χωροφυλακῆς ἐνεργήσασα ἀπὸ 26ης μέχρις 28ης Μαρτίου ἐπιθετικῶς εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Παγγαίου, συνεπλάκη μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως. Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ἡ ἐξόντωσις δέκα ἐννέα συμμοριτῶν καὶ ἡ σύλληψις ἑνός. Ἐκ τῆς τριλοχίας ἐφονεύθησαν δύο ὁπλῖται καὶ ἰσάριθμοι ἐτραυματίσθησαν (4).

Ἐπιχειρήσεις X Μεραρχίας. Προσβολὴ συμμοριακοῦ τάγματος ἐπὶ τοῦ Μενοικίου ὄρους (8-11 Ἰανουαρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 40)

139. Προπαρασκευασθεῖσα ὑπὸ τῆς 35ης Ταξιαρχίας ἐπιχείρησις τριημέρου

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.
(3) Σχεδιάγραμμα 2.
(4) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1018/Α/1. Φ. 1160/Ζ/2. Φ. 1217/Α/46 καὶ 67, Φ. 1219/Β/66, Φ. 1221/Δ/2, Φ. 1276 /Β/3, Φ. 1277/Β/29, Φ.1010/Α/1.

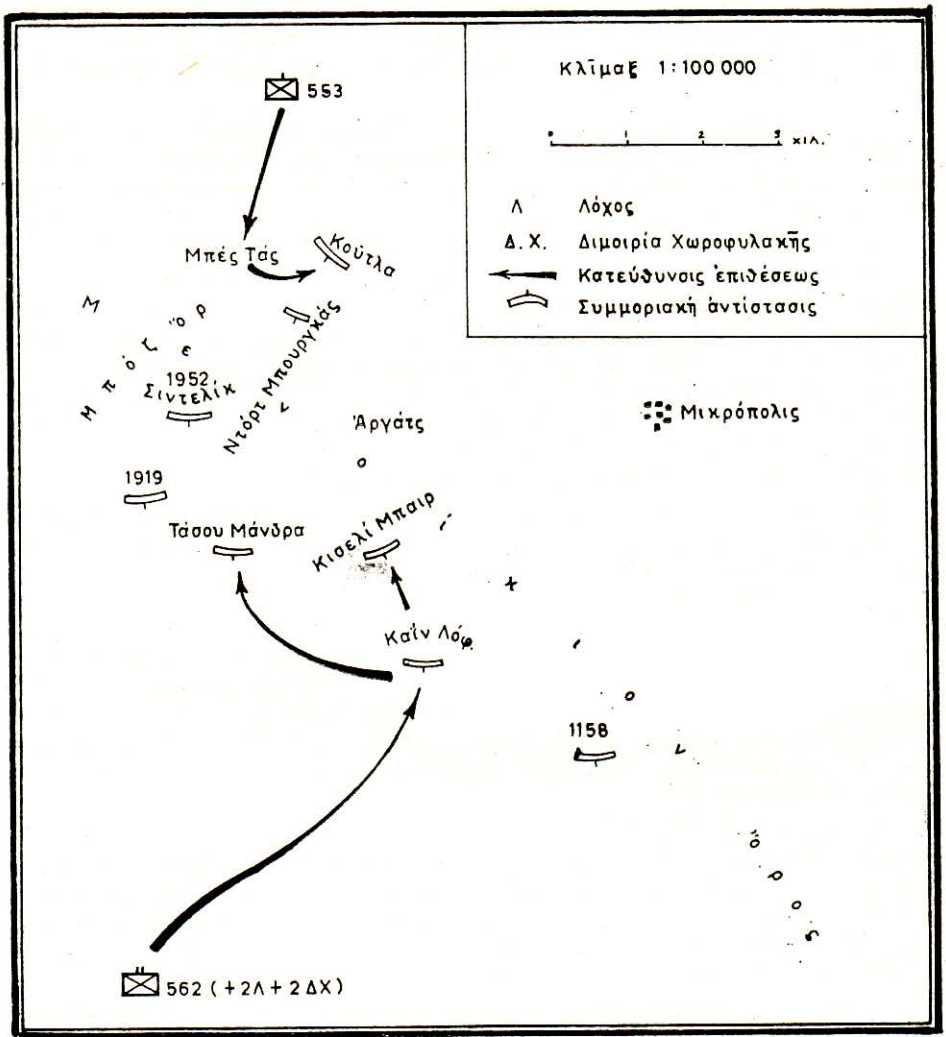

Σχ. 40. Ἐπιχείρησις ΜΟΡΝΟΣ (9-11 Ἰανουαρίου 1948)

διαρκείας ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΜΟΡΝΟΣ, ἐξετελέσθη ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς ἰδίας εἰς τὸ βορειοανατολικῶς Σερρῶν Μενοίκιον ὄρος. Ὡς σκοπὸς τῆς ἐπιχειρήσεως ἐτέθη ἡ προσβολὴ καὶ ἐξουθένωσις τῆς εἰς τὴν ὀρεινὴν ταύτην περιοχὴν διαβιούσης συμμοριακῆς δυνάμεως. Κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας ἡ δύναμις αὕτη ἀπετέλει τάγμα ἐκ 300 περίπου συμμοριτῶν τοῦ Ἀρχηγείου Σερρῶν.

Ἡ χρησιμοποιηθεῖσα ὑπὸ τῆς 35ης Ταξιαρχίας δύναμις περιελάμβανε τὸ 562 Τάγμα, ἀνὰ ἕνα λόχον ἐκ τῶν ἀνωτέρω δύο ταγμάτων της, δύο διμοιρίας Χωροφυλακῆς καὶ οὐλαμὸν πυροβολικοῦ. Τῆς ἐπιχειρήσεως μετέσχεν ἐπίσης λόχος σὺν διμοιρία τοῦ σταθμεύοντος εἰς Κάτω Νευροκόπιον 553 Τάγματος, διατεθεὶς μετὰ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ὑπὸ τῆς 25ης Ταξιαρχίας.

Ἡ φάλαγξ τῶν τμημάτων τῆς 35ης Ταξιαρχίας ἀνελθοῦσα τὰς δυτικὰς κλιτῦς τοῦ Μενοικίου, συνεπλάκη περὶ τὴν 1330 τῆς 9ης Ἰανουαρίου 1948 μετὰ τοῦ συμμοριακοῦ τάγματος ἐπὶ τοῦ Καϊν Λόφου, ὅστις εἶχεν ὀργανωθῆ προχείρως δι' ἀνορύξεως χαρακωμάτων καὶ κατασκευῆς θέσεων αὐτομάτων ὅπλων. Ὁ λόφος κατελήφθη κατόπιν ἀγῶνος μὲ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἐπιτυχῆ ἐπέμβασιν τῆς ἀεροπορίας. Ἐπ' αὐτοῦ ἀνευρέθησαν δώδεκα πτώματα συμμοριτῶν. Τὸ εὑρισκόμενον νοτιοανατολικώτερον ὕψωμα 1158 ἐξηκολούθει παραμένον εἰς χεῖρας τῶν συμμοριτῶν.

Τὰ τμήματα τοῦ συμμοριακοῦ τάγματος συνεπτύχθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς πρὸς Μπὸζ ὄρος. Τὴν πρωΐαν τῆς 10ης Ἰανουαρίου εὑρέθησαν κατέχοντα τὸ βόρειον τμῆμα τῆς θέσεως Ντὸρτ Μπουργκᾶς, τὰ ὑψώματα Σιντελίκ, 1919, Κισελὶ Μπαΐρ καὶ Τάσου Μάνδραν. Προωθηθέντα τμήματα τοῦ 562 Τάγματος, κατέλαβον κατόπιν ἀγῶνος καὶ μὲ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας τὴν θέσιν Τάσου Μάνδραν. Εἰς ταύτην ἀνεῦρον ἓξ πτώματα συμμοριτῶν, ποσότητας τροφίμων, εἴδη ἱματισμοῦ καὶ ἐγκαταστάσεις διαβιώσεως ἃς καὶ κατέστρεψαν. Τὰ τμήματα συνεχίσαντα τὴν προώθησίν των πρὸς Ἀργάτς, ἔλαβον νέαν ἐπαφὴν παρὰ τὸ Κισελὶ Μπαΐρ. Ἀλλ' οἱ κατέχοντες τὸ ὕψωμα τοῦτο συμμορῖται ἀπέφυγον νὰ ἐμπλακῶσιν εἰς μάχην καὶ διέφυγον διασκορπισθέντες.

Ὁ λόχος τοῦ 553 Τάγματος, προερχόμενος ἐκ Κάτω Νευροκοπίου (1) κατέλαβεν ἀκωλύτως, τὴν πρωΐαν τῆς 9ης Ἰανουαρίου, τὸ ὕψωμα Μπὲς Τὰς καὶ προέβη εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν ὑπαρχουσῶν συμμοριακῶν ἐγκαταστάσεων. Τὴν ἑπομένην συνεπλάκη μετὰ σημειωθείσης ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Κοῦτλα συμμοριακῆς ὁμάδος ἥτις ἐξηναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ πρὸς Δυσμάς, ἐγκαταλείψασα πέντε νεκροὺς καὶ τρεῖς συλληφθέντας.

Τὴν 11ην Ἰανουαρίου διετάχθη ἡ ἐπάνοδος τῶν τμημάτων εἰς τὰς θέσεις των. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπιχειρήσεως ἦσαν 23 συμμορῖται νεκροὶ καὶ 3 συλληφθέντες. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον 3 νεκροὺς καὶ 5 τραυματίας ὁπλίτας (2)

Ἐπιχειρήσεις εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς Κρουσίων Φλαμπουρίου καὶ Κερδυλλίων (17-22 Ἰανουαρίου 1948 καὶ 10-18 Φεβρουαρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 41 καὶ 42)

140. Ἀπὸ τῆς 17ης μέχρι καὶ τῆς 22ας Ἰανουαρίου 1948 διεξήχθη ὑπὸ τῆς

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1217/Γ/1, Φ. 1226/Β/1.

37ης Ταξιαρχίας, ἐνισχυθείσης καὶ διὰ τμημάτων τῆς 35ης τοιαύτης, ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΣΤΡΥΜΩΝ. Σκοπὸς τῆς ἐπιχειρήσεως ἐτέθη ἡ συντριβὴ τῶν κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας συγκεντρωθέντων εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων συμμοριτῶν (1).

Τῆς ἐπιχειρήσεως μετέσχον τὸ 569 Τάγμα μεῖον λόχος, λόχος τοῦ 34ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ ἀπόσπασμα δυνάμεως 70 ἀνδρῶν ἀποτελούμενον ἐκ 10 ὁπλιτῶν πεζικοῦ, 10 ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς καὶ 50 ἀνδρῶν ΜΑΥ καὶ ΜΑΔ, ἁπάντων τῆς 37ης Ταξιαρχίας. Ἐκ τῆς 35ης Ταξιαρχίας ἀνὰ μία διλοχία ἐκ τῶν 561 καὶ 562 Ταγμάτων, λόχος τοῦ 563 Τάγματος καὶ δύο οὐλαμοὶ πυροβολικοῦ.

Ἡ κίνησις τῶν διὰ τῶν ἀνωτέρω τμημάτων συγκροτηθεισῶν φαλάγγων ἤρχισε τὸ μεσονύκτιον τῆς 16ης πρὸς τὴν 17ην Ἰανουαρίου ὡς ἀκολούθως:

Ἡ διλοχία τοῦ 561 Τάγματος μετ' οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ἔχουσα κατεύθυνσιν ἐκ Δαφνούσης πρὸς Ὀρτὰ Καρὰν—ὕψ. 1179, συνεπλάκη ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων τούτων μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν δέκα συμμοριτῶν ἐξ ὧν οἱ τέσσαρες τραυματίαι. Λόχος τοῦ 569 Τάγματος ἦχθη ἀκωλύτως ἐξ Εὐκαρπίας διὰ Μελισσουργιὸ εἰς Κοπτώρ. Διλοχία τοῦ αὐτοῦ Τάγματος, κατευθυνθεῖσα μετὰ τμήματος ΜΑΔ ἐκ Τερπύλλου πρὸς Ἀναβρυτόν, συνεπλάκη βορειοανατολικῶς τοῦ χωρίου τούτου μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὸ ὕψωμα 623. Ἡ συμπλοκὴ διήρκεσε μέχρι τῆς νυκτός. Ἐτραυματίσθη εἷς ἀνὴρ ΜΑΔ καὶ παρεδόθη εἷς συμμορίτης. Ἡ διλοχία τοῦ 562 Τάγματος μετὰ λόχου τοῦ 563 τοιούτου καὶ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ἐξορμήσασα ἐκ Λαχανᾶ πρὸς Ἀσὰρ Τεπὲ προσέκρουσεν ἐπὶ τοῦ κατεχομένου ἰσχυρῶς ὑψώματος 725. Ὁ λόχος τοῦ 34ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς κινηθεὶς ἐκ Κριθιᾶς πρὸς Βορρᾶν συνεπλάκη παρὰ τὸ Λαοδίκηνον μετὰ πολυμελοῦς ὁμάδος ἥτις συνεπτύχθη πρὸς Σλατίναν.

Τὴν 18ην Ἰανουαρίου ἡ διλοχία τοῦ 561 Τάγματος συνεπλάκη μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὸ ὕψωμα Κροῦσα (1161) ἣν καὶ ἀνέτρεψεν, καταλαβοῦσα τὸ ὕψωμα. Οἱ συμμορῖται ὑποστάντες ἀπωλείας ἀνελθούσας εἰς 4 νεκρούς, 12 συλληφθέντας καὶ 8 παραδοθέντας, διέφυγον διασκορπισθέντες. Ἡ διλοχία ἔσχεν ἕνα Ἀξιωματικὸν καὶ δύο ὁπλίτας τραυματίας.

Τὴν 19ην Ἰανουαρίου εἰσῆλθεν εἰς Ποντοκερασιὰν ὁ λόχος τοῦ 569 Τάγματος ἔνθα ἀνεῦρε τὰ πτώματα τριῶν συμμοριτῶν, διάφορα ὑλικὰ καὶ ἱκανὸν ἀριθμὸν ζώων. Τὸ εἰς Λευκόχωμα ἀπόσπασμα διετάχθη τὴν πρωΐαν ὑπὸ τῆς 37ης Ταξιαρχίας νὰ στραφῇ πρὸς τὸ ὕψωμα Τοῦμπα ἵνα καταδιώξῃ τοὺς συμπτυχθέντας πρὸ τῆς διλοχίας τοῦ 562 Τάγματος ἐκ τῆς περιοχῆς Ἀσὰρ Τεπὲ συμμορίτας. Ταὐτοχρόνως ἐκινεῖτο πρὸς Πιλὰφ Λόφον εἷς τῶν λόχων τῆς διλοχίας. Τὸ ἀπόσπασμα ἀφικνούμενον βορείως τοῦ ὑψώματος Τοῦμπα ὑπέστη ἰσχυρὰν συμμοριακὴν ἐπίθεσιν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν διάλυσιν τῶν τμημάτων ΜΑΥ καὶ ΜΑΔ. Τὸ ὑπόλοιπον συνεπτύχθη ἑνωθὲν μετὰ τῆς διλοχίας τοῦ 562 Τάγματος.

Τὴν 20ὴν Ἰανουαρίου τμῆμα τῆς διλοχίας 561 Τάγματος συνεπλάκη βορειοδυτικῶς Ὀρτὰ Καρὰν μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἥτις ἐπωφεληθεῖσα τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς διέφυγε. Συνεχισθείσης τῆς ἐξερευνήσεως τοῦ χωρίου Ποντοκερασιᾶς ἀνευρέθη μεγάλη ἀποθήκη μὲ παντοειδὲς ὑλικὸν συμπεριλαμβάνον καὶ ἀριθμὸν τηλεφώνων καὶ ραδιοφώνων. Συνελήφθη εἷς τραυματίας καὶ παρεδόθησαν ἕτεροι δύο συμμορῖται.

---

(1) Σχεδιάγραμμα 41.

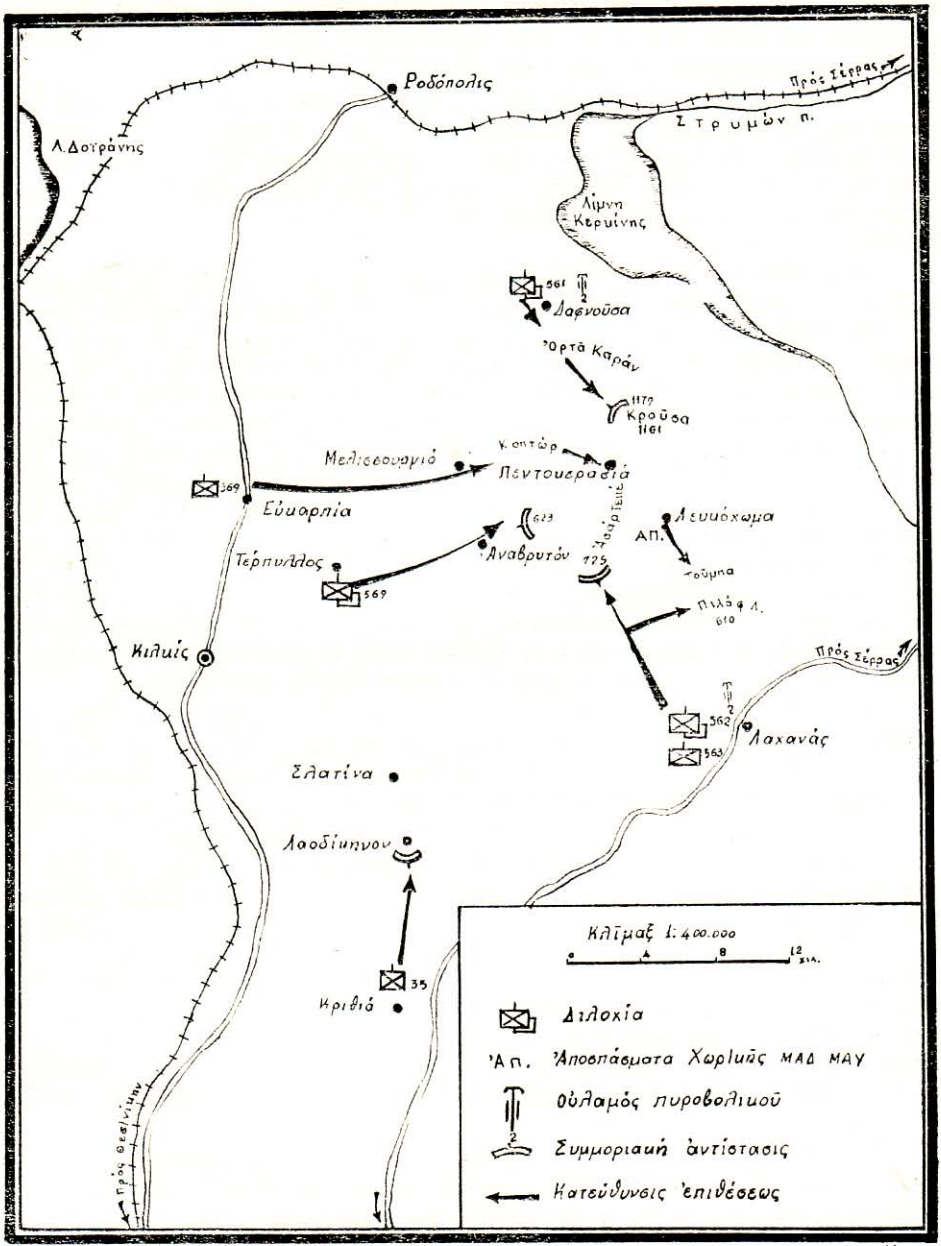

Σχ. 41 Ἐπιχείρησις ΣΤΡΥΜΩΝ (17-22 Ἰανουαρίου 1948)

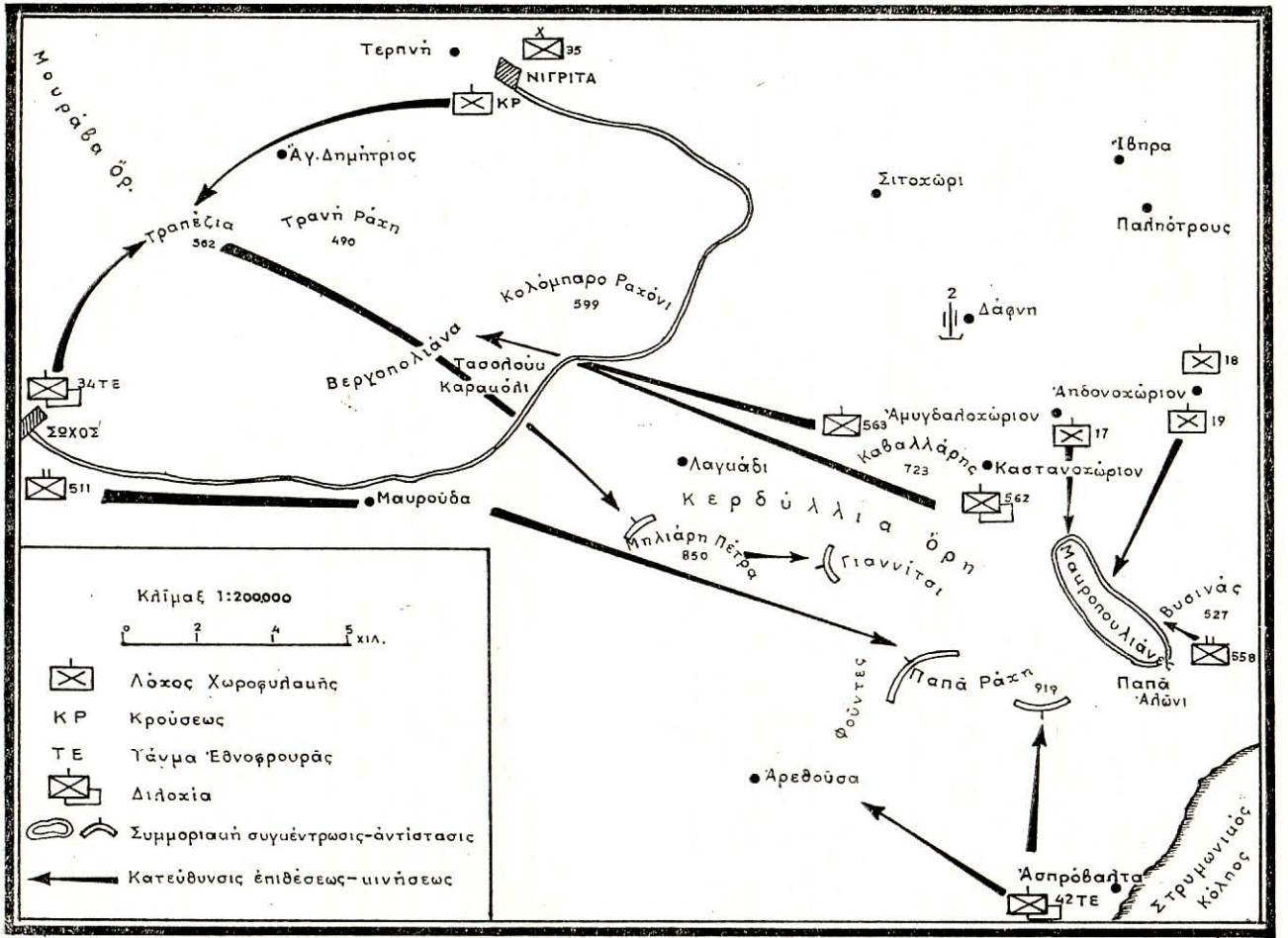

Σχεδ. 42 Επιχείρησις Κερδυλλίων (10-18 Φεβρουαρίου 1948)

Κατὰ τὰς διενεργηθείσας τὴν 21ην Ἰανουαρίου ἐξερευνήσεις ὑφ' ὅλων τῶν μετασχουσῶν τῆς ἐπιχειρήσεως μονάδων ἀνευρέθησαν δύο πτώματα συμμοριτῶν. Εἰς Ποντοκερασιὰν περισυνελέγησαν καὶ ἕτερα ὑλικὰ καὶ παρεδόθησαν δύο συμμορῖται.

Τὴν 22αν Ἰανουαρίου ἔληξεν ἡ ἐπιχείρησις ΣΤΡΥΜΩΝ, καθ' ἣν αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς 12 νεκρούς, 23 συλληφθέντας καὶ 26 παραδοθέντας. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον 1 ὁπλίτην καὶ 1 ἄνδρα ΜΑΔ νεκρούς, τραυματίας δὲ 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 3 ὁπλίτας.

Ἡ 35η Ταξιαρχία ἔχουσα πληροφορίας καθ' ἃς οἱ διαφυγόντες ἐκ Κρουσίων συμμορῖται κατηυθύνθησαν εἰς Φλαμοῦρι (1) διέταξε τὴν εἰς Καλόκαστρον διλοχίαν τοῦ 562 Τάγματος νὰ ἐπιτεθῇ κατ' αὐτῶν. Ταὐτοχρόνως προέβη διὰ πέντε λόχων Χωροφυλακῆς εἰς τὸν ἀποκλεισμὸν τῶν ἐπὶ τῶν Κερδυλλίων διαβάσεων. Ἡ διλοχία τοῦ 562 Τάγματος, συνοδευομένη ὑπὸ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ, κινηθεῖσα τὴν πρωΐαν τῆς 22ας Ἰανουαρίου, συνεπλάκη μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὸ Φλαμοῦρι. Ἀνατρέψασα ταύτην κατέλαβε τὸ χωρίον καὶ δεσποζούσας θέσεις ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου ὄρους. Οἱ συμμορῖται κινηθέντες πρὸς Κερδύλλια ἐνέπεσαν εἰς ἐνέδραν τοῦ λόχου κρούσεως (2) τῆς Χωροφυλακῆς Νιγρίτης καὶ διεσπάρησαν ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρόν.

Τὰς ἑπομένας καὶ μέχρι τῆς 25ης Ἰανουαρίου καθ' ἣν ἔληξεν ἡ ἐπιχείρησις ἡμέρας, διεξήχθησαν ἐξερευνήσεις καθ' ἃς κατεστράφησαν ἐγκαταστάσεις διαβιώσεως τῶν συμμοριτῶν. Ἑτέρα ἐπαφὴ δὲν ἐπετεύχθη.

Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην φάσιν τῶν ἐπιχειρήσεων οἱ συμμορῖται ἔσχον 7 νεκρούς, 1 συλληφθέντα καὶ 8 παραδοθέντας. Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐφονεύθη 1 χωροφύλαξ καὶ ἐτραυματίσθη 1 ὁπλίτης (3).

141. Θετικαὶ πληροφορίαι ἔφερον συγκεντρωθέντα τὰ συγκροτήματα Μπὸζ Ντὰγ καὶ Παγγαίου κατὰ τὰς 7ην καὶ 8ην Φεβρουαρίου εἰς Κερδύλλια, ἔνθα ἡνώθησαν μετὰ τῶν συμμοριτῶν τῆς ὀρεινῆς ταύτης περιοχῆς. Τὴν προσβολὴν καὶ ἐξόντωσιν τῆς δυνάμεως ταύτης, ἡ Χ Μεραρχία ἀνέθεσεν εἰς τὴν 35ην Ταξιαρχίαν(4).

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποστολῆς της ἡ Ταξιαρχία διέθεσεν: Τὴν εἰς Σωχὸν διλοχίαν τοῦ 34ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, τοὺς εἰς Ἀσπροβάλταν καὶ Ἀρέθουσαν δύο λόχους τοῦ 42ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, λόχον τοῦ 563 Τάγματος, 2 διμοιρίας τοῦ 561 τοιούτου, οὐλαμὸν πυροβολικοῦ, οὐλαμὸν τεθωρακισμένων καὶ 4 λόχους Χωροφυλακῆς μετὰ τῶν ΜΑΔ τῆς περιοχῆς Νιγρίτης.

Ἡ Ταξιαρχία ἐγκαταστήσασα τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον της εἰς Νιγρίταν διέταξε διὰ τὴν 10ην Φεβρουαρίου τὴν διλοχίαν τοῦ 34ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ν' ἀχθῇ μέχρι τῆς 0900 εἰς Μουράβα ὄρος. Ἐκεῖθεν θὰ ἐκινεῖτο ἐξερευνητικῶς πρὸς Τραπέζια–Τρανὴν Ράχην–Τασολοὺκ Καρακόλι. Τὸν δὲ λόχον κρούσεως Νιγρίτης σὺν δύο διμοιρίαι τοῦ 561 Τάγματος ν' ἀχθῇ μέχρις 0900 εἰς Τρανὴν Ράχην, μὲ δυνατότητα ἐπεμβάσεως πρὸς Μουράβα ὄρος. Ἡ διλοχία τοῦ 42ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τὰ λοιπὰ τμήματα τοῦ συγκροτήματος Νιγρίτης θὰ ἐκινοῦντο κατόπιν νεωτέρας διαταγῆς.

(1) Σχεδιάγραμμα 4.

(2) Ἐκ τῶν ἑπτὰ λόχων χωροφυλακῆς τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας τῶν δρώντων εἰς τὰς περιοχὰς Νιγρίτης, Κερδυλλίων καὶ Σωχοῦ, ὁ εἷς ἐνισχυμένος εἰς ὁπλισμὸν ἐτιτλοφορεῖτο «Λόχος Κρούσεως». Οἱ λοιποὶ λόχοι ἔφερον τὸν σχετικὸν διακριτικὸν ἀριθμόν. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.

(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1055/Γ/1, Φ. 1170/1, Φ. 1226/Β/1,Φ. 1228/Α/2.

(4) Σχεδιάγραμμα 42.

Ἡ διλοχία ἀφιχθεῖσα περὶ τὴν 1300 εἰς Μουράβα προωθήθη πρὸς Τραπέζια. Διμοιρία τῆς αὐτῆς διλοχίας εὑρισκομένη εἰς τὸ χωρίον Μαυροῦδα διετάχθη νὰ ἑνωθῇ μὲ τὸ τμῆμα της. Αὕτη κινηθεῖσα πρὸς Τραπέζια, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν συμμοριακῆς δυνάμεως καὶ διελύθη συλληφθέντος τοῦ διμοιρίτου. Ἀποσταλεῖσαι πρὸς ἀνεύρεσίν της δύο διμοιρίαι ἐπανῆλθον τὴν ἑσπέραν εἰς τὴν διλοχίαν ἄπρακτοι.

Τὴν 11ην Φεβρουαρίου οὐδεμία ἐπαφὴ ἐπετεύχθη. Διὰ τὴν ἑπομένην ἡ Ταξιαρχία διέταξε τὴν διλοχίαν τοῦ 34ου Τάγματος καὶ τὸν ἐνισχυμένον λόχον κρούσεως νὰ καταλάβωσι τὸ ὕψωμα Γιαννίτσι, δι' ἀποκοπὴν τῆς συμπτύξεως πρὸς Κερδύλλια τῆς ἐπιδραμούσης τὴν παρελθοῦσαν νύκτα κατὰ τῆς Ἀρεθούσης συμμοριακῆς δυνάμεως. Τὴν διλοχίαν τοῦ 42ου Τάγματος νὰ καταλάβῃ τὰ ὑψώματα Βυσινᾶς καὶ Παπᾶ Ἀλῶνι, μὲ δυνατότητα ἐπεμβάσεως πρὸς Μακροπουλιάνες. Τὸ συγκρότημα Νιγρίτης νὰ προωθήσῃ τοὺς 17ον, 18ον καὶ 19ον λόχους Χωροφυλακῆς σὺν ΜΑΔ ἐκ τῆς περιοχῆς Ἀηδονοχωρίου καὶ Ἀμυγδαλοχωρίου πρὸς Μακροπουλιάνες. Τὸν οὐλαμὸν πυροβολικοῦ νὰ ταχθῇ παρὰ τὴν Δάφνην.

Ἡ διλοχία τοῦ 34ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ ὁ λόχος κρούσεως κινούμενοι πρὸς Γιαννίτσι συνεπλάκησαν εἰς τὴν περιοχὴν Μηλιάρι Πέτρα μετὰ συμμοριακῶν ὁμάδων ἃς καὶ ἀνέτρεψαν, συλληφθέντων τεσσάρων συμμοριτῶν. Ὁ λόχος κρούσεως προωθηθεὶς μετὰ τῶν δύο διμοιριῶν πρὸς Γιαννίτσι, προσέκρουσεν ἐπὶ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως. Παρὰ τὰς καταβληθείσας προσπαθείας δὲν ἐπέτυχε τὴν κατάληψιν τοῦ ὑψώματος. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἐφονεύθησαν 12 καὶ συνελήφθησαν 2 συμμορῖται. Ὁ λόχος ἔσχεν 1 νεκρὸν χωροφύλακα, αἱ δὲ διμοιρίαι τοῦ 561 Τάγματος 1 Ἀνθυπολοχαγὸν καὶ 5 ὁπλίτας τραυματίας. Ἐξαντληθέντων τῶν πυρομαχικῶν των ὁ λόχος ἀπεσύρθη μετὰ τῶν διμοιριῶν εἰς Νιγρίταν. Ἡ διλοχία τοῦ 34ου Τάγματος παρέμεινεν εἰς τὴν περιοχὴν Μηλιάρι Πέτρα. Λόχος τῆς διλοχίας 42ου Τάγματος ἀφίχθη εἰς Ἀρέθουσαν. Ὁ ἕτερος λόχος κινηθεὶς πρὸς Παπὰ Ράχην κατέλαβε τὴν κορυφὴν 919 κατόπιν ἀγῶνος, καθ' ὃν ἐπενέβη ἐπιτυχῶς ἡ ἀεροπορία. Οἱ λόχοι Χωροφυλακῆς συνεπλάκησαν ἀπὸ 1130 μετὰ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὴν θέσιν Μακροπουλιάνες. Ὁ 17ος λόχος προωθηθεὶς μεμονωμένως εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς τοποθεσίας, ἐπιέσθη ἰσχυρῶς καὶ συνεπτύχθη ἐν ἀταξίᾳ πρὸς Δάφνην φονευθέντος τοῦ ἐφέδρου Ἀνθυπολοχαγοῦ Χατζηνικολάου Κωνσταντίνου. Οἱ 18ος καὶ 19ος λόχοι Χωροφυλακῆς ἐμπλακέντες εἰς σκληρὸν ἐπίσης ἀγῶνα πρὸς ὑπερτέρας δυνάμεις καὶ ἔχοντες δύο νεκρούς, συνεπτύχθησαν τὴν νύκτα πρὸς Ἀηδονοχώριον. Οἱ συμμορῖται ἔσχον δέκα ὀκτὼ νεκροὺς καὶ ἕνα συλληφθέντα.

Ἡ Χ Μεραρχία διαθέσασα εἰς τὸ τακτικὸν συγκρότημα Λαγκαδᾶ τὸ 511 Τάγμα, τὰς διλοχίας τῶν 34ου καὶ 42ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ, εἰς δὲ τὴν 35ην Ταξιαρχίαν τὸ 558 Τάγμα, διέταξε τὴν συνέχισιν τῶν ἐπιχειρήσεων. Τὸ συγκρότημα Λαγκαδᾶ θὰ ἐνήργει ἐν τῇ κατευθύνσει Φοῦντες—Γιαννίτσι, ἡ δὲ 35η Ταξιαρχία πρὸς Μακροπουλιάνες.

Τὴν 13ην Φεβρουαρίου ὁ εὑρισκόμενος εἰς Παπᾶ Ράχην λόχος τοῦ 42ου Τάγματος προσβληθεὶς συνεπτύχθη ἀτάκτως ἀπωλέσας εἴδη ὁπλισμοῦ, διάφορα ὑλικὰ καὶ ἔχων ἓξ ὁπλίτας ἀγνοουμένους. Ἐκ τῶν μονάδων τῆς 35ης Ταξιαρχίας τὸ 558 κινηθὲν ἐκ τῆς γεφύρας Ἀμφιπόλεως πρὸς Δυσμὰς ἦχθη ἐπὶ τῆς γραμμῆς Βυσινᾶς—Παπᾶ Ἀλῶνι. Μεταφερθεῖσα ἐκ Σερρῶν διλοχία τοῦ 562 Τάγματος ἦχθη εἰς Καστανοχώριον. Λόχος τοῦ 563 Τάγματος εἰς Καβαλλάρην καὶ οἱ 18ος καὶ 19ος λόχοι Χωροφυλακῆς ἐπὶ τῶν βορειοανατολικῶν προσβάσεων Μακροπουλιάνες, ἄνευ ἐπαφῆς.

Τὴν 14ην Φεβρουαρίου κατελήφθησαν οἱ Μακροπουλιάνες καὶ τὸ Γιαννίτσι, ἐγκαταλειφθέντα ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν οἵτινες διέρρευσαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς διὰ Λαγκάδι πρὸς Μουράβα ὄρος. Κατόπιν τῶν πληροφοριῶν τούτων ἡ 35η Ταξιαρχία διέταξε τὴν παραμονὴν τοῦ 448 Τάγματος εἰς Μακροπουλιάνες πρὸς ἔλεγχον τῆς περιοχῆς καὶ τὴν προώθησιν τῆς διλοχίας τοῦ 562 Τάγματος καὶ τοῦ λόχου τοῦ 563 τοιούτου πρὸς Ἅγιον Δημήτριον. Τὰ τμήματα ταῦτα ἦχθησαν τὴν 15ην Φεβρουαρίου μέχρι τῆς κορυφογραμμῆς Βεργοπολιάνες ἄνευ ἐπαφῆς. Οἱ λόχοι Χωροφυλακῆς ἐπανῆλθον εἰς Νιγρίταν. Ἐπιδραμόντες τὴν νύκτα συμμορῖται κατὰ τοῦ πλησίον Νιγρίτης χωρίου Τερπνῆς, ἐξεδιώχθησαν ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 16ης Φεβρουαρίου τὸ 558 Τάγμα συνεπλάκη εἰς τὴν περιοχὴν Μακροπουλιάνες μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως ἥτις καὶ διέφυγε. Τὸ Τάγμα ἔσχεν 1 νεκρὸν ὁπλίτην, τραυματίας δὲ 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 3 ὁπλίτας. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν παρεδόθησαν 2. Τὴν ἑπομένην συνεπλάκη τὸ 511 Τάγμα ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Πεντᾶ Ράχη, ἀποκρουσαν ἐπιτυχῶς συμμοριακὴν ἐπίθεσιν.

Τὴν 18ην Φεβρουαρίου, ληξάσης τῆς ἐπιχειρήσεως, αἱ μονάδες ἐπανῆλθον εἰς τὰς ἕδρας των. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς 32 νεκρούς, 1 συλληφθέντα καὶ 30 αὐθορμήτως παραδοθέντας.

Καθ' ὃν χρόνον διεξήγοντο αἱ εἰς τὰ Κερδύλλια ἐπιχειρήσεις, ἡ 37η Ταξιαρχία προέβαινεν ἀπὸ 14ης Φεβρουαρίου εἰς ἐπιθετικὰς ἐνεργείας ἐν τῇ ὀρεινῇ περιοχῇ τῶν Κρουσίων (1). Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διέθεσε διλοχίαν τοῦ 568 Τάγματος καὶ λόχον τοῦ 567 τοιούτου. Τὴν 15ην Φεβρουαρίου ἡ διλοχία ἐξερευνῶσα τὸν περὶ τὸ Ἀναβρυτὸν χῶρον, συνεπλάκη μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἥτις διασκορπισθεῖσα διέφυγε. Τὴν 17ην Φεβρουαρίου ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη εἰς τὸ κεντρικὸν τμῆμα τῶν Κρουσίων κατὰ τοῦ Λόχου τοῦ 567 Τάγματος. Κατόπιν ἐπιτυχοῦς ἐπεμβάσεως τῆς ἀεροπορίας ἀπεφεύχθη ἡ κύκλωσις καὶ ἐνδεχομένη συντριβὴ τοῦ λόχου. Ἡ νοτιώτερον εὑρισκομένη διλοχία τοῦ 568 Τάγματος προσβληθεῖσα ἐπίσης ἰσχυρῶς, ἀπέκρουσεν ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας, οἵτινες καμφθέντες τελικῶς ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες 10 νεκρούς. Ἡ διλοχία ἔσχε νεκροὺς τὸν Ὑπολοχαγὸν Πανίδην Θρασύβουλον καὶ δύο ὁπλίτας, τραυματίας δὲ πέντε ὁπλίτας. Τὴν ἑπομένην τὰ τμήματα ἐπανῆλθον εἰς τὰς θέσεις των (2).

Ἐπιτυχὴς ἐπιθετικὴ ἐνέργεια βορειοανατολικῶς Σερρῶν
(17—21 Μαρτίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 43)

142. Ἀπὸ 17ης μέχρις 21ης Μαρτίου 1948 διεξήχθη ὑπὸ τῆς 35ης Ταξιαρχίας ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΛΑΙΛΑΨ, πρὸς ἐξόντωσιν σημειωθείσης εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Σερρῶν ὀρεινὴν περιοχὴν συμμοριακῆς δυνάμεως. Ταύτης μετέσχον τὸ 562 Τάγμα, τριλοχία τοῦ 563 καὶ διλοχία τοῦ 561 Ταγμάτων, δύο οὐλαμοὶ τοῦ 108 Συντάγματος Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ, εἷς οὐλαμὸς τεθωρακισμένων καὶ μία διμοιρία Χωροφυλακῆς. Εἰς τὰς μονάδας ταύτας τῆς 35ης Ταξιαρ-

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1266/Α/16, Φ.1227/Α/2.

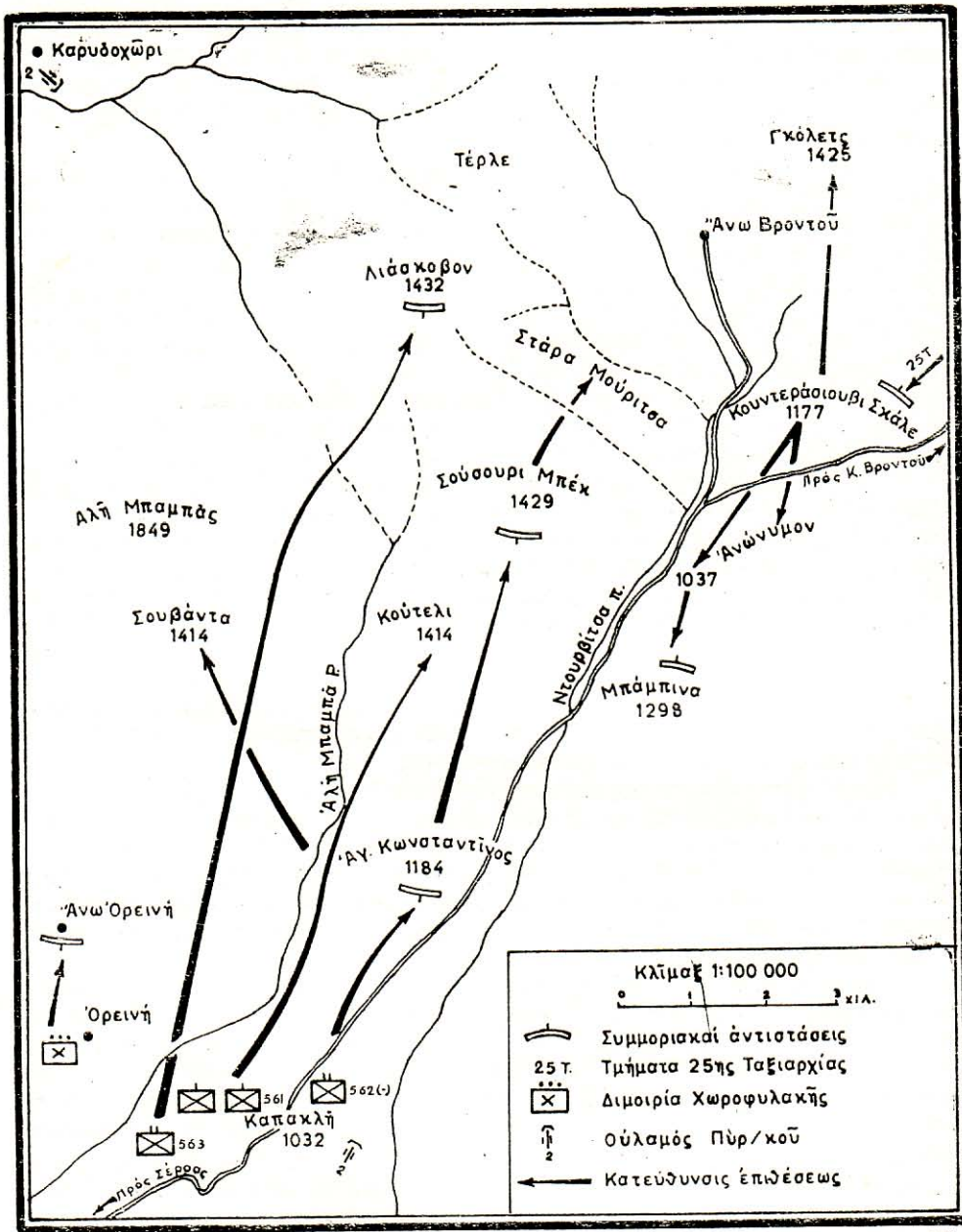

Σχ. 43. Ἐπιχείρησις ΛΑΙΛΑΨ (17 - 20 Μαρτίου 1948)

χίας προσετέθησαν ἐνισχυτικῶς μία διλοχία τοῦ 551 Τάγματος μετὰ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ τῆς 25ης Ταξιαρχίας καὶ πέντε διμοιρίαι τοῦ 'Αποσπάσματος Φωστηρίδη, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ 551 Τάγματος.

Αἱ ἀνωτέρω μονάδες καταλαβοῦσαι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς τῆς 17ης Μαρτίου καταλλήλους θέσεις, ἐξώρμησαν τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης, ἐνεργήσασαι ὡς ἀκολούθως :

'Η τριλοχία τοῦ 563 Τάγματος ἐνισχυθεῖσα διὰ λόχου τοῦ 562 τοιούτου ἐκινήθη ἐπιθετικῶς πρὸς Λιάσκοβον. Περὶ τὴν 1000 ἐβλήθη διὰ μυδραλλίων καὶ ὅλμων ἐκ τοῦ ὑψώματος τούτου. 'Επηκολούθησε σκληρὸς ἀγών, διαρκοῦντος τοῦ ὁποίου ἐπενέβη ἐπιτυχῶς ἡ ἀεροπορία, βομβαρδίσασα καὶ πολυβολήσασα τὰς θέσεις τῶν συμμοριτῶν. 'Αλλὰ λόγῳ τῆς φύσει ὀχυρᾶς θέσεως, δὲν ἐπετεύχθη μέχρις ἑσπέρας ἡ κατάληψίς της. 'Η διλοχία τοῦ 561 Τάγματος, κινηθεῖσα πρὸς Κούτελι καὶ Σουβάντα, κατέλαβεν ἀμφότερα τὰ ὑψώματα ἀκωλύτως, ἐδραιωθεῖσα ἐπ' αὐτῶν. Τὸ 562 Τάγμα μεῖον λόχος, ἐπιτεθὲν ἐν τῇ κατευθύνσει Καπακλῆ—Ἅγ. Κωνσταντῖνος—Σούσουρι Μπέκ, κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος, τῇ ὑποστηρίξει τοῦ εἰς Καπακλῆ τεταγμένου οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ, τὸ ὕψωμα Ἅγιος Κωνσταντῖνος, ἐκτοπίσαν τὸν ἐπ' αὐτοῦ συμμοριακὸν λόχον. Τὸ Τάγμα συνεχίσαν τὴν κίνησιν πρὸς Σούσουρι Μπέκ, διῆλθε τὴν νύκτα ἐν ἐπαφῇ μετὰ τῶν κατεχόντων τὸ ὕψωμα τοῦτο συμμοριτῶν . 'Η διμοιρία Χωροφυλακῆς κινηθεῖσα ἐξ 'Ορεινῆς πρὸς Ἄνω 'Ορεινήν, ἀνέτρεψε παρὰ τὸ χωρίον τοῦτο τριακονταμελῆ συμμοριακὴν ὁμάδα, ἥτις ἐτράπη ἐν διαλύσει πρὸς τὰς δασωμένας χαραδρώσεις τοῦ ρεύματος 'Αλῆ Μπαμπᾶ. Τὰ τμήματα τῆς 25ης Ταξιαρχίας ἐξορμήσαντα ἐκ Κάτω Βροντοῦς πρὸς Κουντεράσιουβι Σκάλε, προσέκρουσαν ἐπὶ συμμοριακοῦ λόχου, κατέχοντος τὸ ὕψωμα τοῦτο. 'Ενεργήσαντα δραστηρίως ἐπέτυχον περὶ τὴν 1045 τὴν κατάληψιν τοῦ ὑψώματος, ἀφοῦ ἀνέτρεψαν κατόπιν ἀγῶνος τὰς συμμοριακὰς ἀντιστάσεις. Συνεχίσαντα τὴν προώθησίν των πρὸς Νοτιοδυσμὰς κατέλαβον καὶ ἕτερα ἀνώνυμα ὑψώματα μέχρι καὶ τοῦ ὑψώματος 1037 συμπεριλαμβανομένου.

Κατὰ τοὺς διεξαχθέντας ἀγῶνας τὴν 18ην Μαρτίου οἱ συμμορῖται ἔσχον 14 νεκροὺς καὶ 12 συλληφθέντας εἰς τὴν περιοχὴν Κουντεράσιουβι Σκάλε. 1 νεκρὸν φέροντα βουλγαρικὴν στολὴν καὶ 2 συλληφθέντας εἰς τὸ ὕψωμα Ἅγιος Κωνσταντῖνος, ὡς καὶ 20 αὐθορμήτως παραδοθέντας. 'Εκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων τὸ 563 Τάγμα ἔσχε 5 ὁπλίτας νεκροὺς, τραυματίας δὲ 1 ἔφεδρον 'Αξιωματικὸν καὶ 10 ὁπλίτας. Τὰ τμήματα τῆς 25ης Ταξιαρχίας ἔσχον 2 νεκροὺς καὶ 7 τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν 19ην Μαρτίου, τὰ ἐνεργοῦντα πρὸς Λιάσκοβον τμήματα διετάχθησαν νὰ καταλάβωσι τὸ ὕψωμα τοῦτο καὶ νὰ προβῶσιν ἀκολούθως εἰς ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς μέχρι καὶ τοῦ χωρίου Ἄνω Βροντοῦς συμπεριλαμβανομένου. 'Η ἐνισχυμένη τριλοχία τοῦ 563 Τάγματος ἐπιτεθεῖσα προσέκρουσεν ἐπὶ ἰσχυρᾶς ἀντιστάσεως, τῶν συμμοριτῶν καταβαλόντων ἀπεγνωσμένας προσπαθείας πρὸς διατήρησιν τῶν θέσεών των. Τὸ 562 Τάγμα ἐπιτυχὸν τὴν κατάληψιν τοῦ ὑψώματος Σούσουρι Μπέκ, συνέχισε τὴν ἐπιθετικήν του ἐνέργειαν πρὸς Στάρα Μούριτσα. Διὰ τῆς τοιαύτης κινήσεως, ἠπείλησε πλευρικῶς τὴν ἐπὶ τοῦ Λιασκόβου συμμοριακὴν διάταξιν, ὑποβοηθῆσαν τὰ κατὰ τοῦ ὑψώματος τούτου ἐνεργοῦντα τμήματα. Οἱ συμμορῖται πιεσθέντες ἰσχυρῶς καὶ βληθέντες ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ ἐξηναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸ Λιάσκοβον καὶ νὰ τραπῶσιν ἐν διαλύσει πρὸς τὰς ἑκατέρωθεν τοῦ Στάρα Μούριτσα χαραδρώσεις. Τὸ 563 Τάγμα καταλαβὸν τὸ Λιάσκοβον ἄνευ ἀπωλειῶν, προωθήθη μέχρι καὶ τοῦ ὑψώματος Τέρλε. 'Ο διοικῶν τὰ τμήματα τῆς 25ης Ταξιαρχίας διαταχθεὶς περὶ τὴν 0830 ὅπως ἐνεργήσῃ πρὸς κατάληψιν τοῦ ὑψώ-

ματος Μπάμπινα, ἐξασφαλίσας τὴν κατοχὴν τῶν ὑψωμάτων Κουντεράσιουβι Σκάλε καὶ 1037 προέβη διὰ τμήματος τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστηρίδη εἰς τὴν κατάληψιν τοῦ Γκόλετς ἥτις ἐπετεύχθη κατόπιν μικροσυμπλοκῆς. Ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τούτου ἀνευρέθησαν τέσσαρα πτώματα συμμοριτῶν φονευθέντων κατὰ τὴν ἐκτελεσθεῖσαν τὴν προηγουμένην ἡμέραν βολὴν πυροβολικοῦ. Ταὐτοχρόνως διέθετε λόχον ἐνισχυθέντα διὰ δύο διμοιριῶν διὰ τὴν κατὰ Μπάμπινα ἐνέργειαν. Ὁ λόχος ἐξορμήσας ἐκ τοῦ ὑψώματος 1037 προσέκρουσεν ἐπὶ διαδοχικῶν ἀντιστάσεων. Ὑποστηριζόμενος ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ συνέχισε τὴν προώθησιν συναντῶν κατὰ τὴν διαδρομὴν του πτώματα συμμοριτῶν φονευθέντων ὑπὸ βλημάτων πυροβολικοῦ. Περὶ τὴν 1500 ἐσημειώθη ἐνέργεια ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως κατὰ τοῦ ἀριστεροῦ τοῦ ἐπιτιθεμένου λόχου, ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν ἀποκοπήν του. Ἐλλείψει διαθεσίμου τμήματος πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἀπειλῆς, διετάχθη ἡ διακοπὴ τῆς ἐπιθέσεως καὶ ἡ σύμπτυξις τοῦ λόχου πρὸς τὸ νοτιοδυτικῶς Κουντεράσιουβι Σκάλε ἀνώνυμον ὕψωμα. Ὁ λόχος συμπτυχθεὶς μὲ ἀπόλυτον τάξιν τῇ ὑποστηρίξει τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἔχων ἕνα μόνον ἐλαφρῶς τραυματίαν ὁπλίτην, ἐγκατεστάθη σταθερῶς ἐπὶ τοῦ καθορισθέντος ὑψώματος. Περὶ τὴν 1400, ὅταν ἤρχισεν ἡ διαρροὴ τῶν ἐκτοπισθέντων ἐκ τοῦ ὑψώματος Λιάσκοβον συμμοριτῶν πρὸς τὰς ἐκατέρωθεν τοῦ Στάρα Μούριτσα χαραδρώσεις, ὁμάδες τῶν ἐπὶ τοῦ Κουντεράσιουβι Σκάλε διμοιριῶν ἐπιτεθεῖσαι δραστηρίως, ἐν συγχρονισμῷ μετὰ τμημάτων τοῦ 562 Τάγματος καὶ τοῦ προωθηθέντος οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων, ἔβαλον δι' ὅλων τῶν μέσων πυρὸς τοὺς συμμορίτας, προξενήσαντες εἰς αὐτοὺς σοβαρὰς ἀπωλείας. Περὶ τὴν 1730 μαχητικὰ ἀεροπλάνα καὶ ὁ εἰς Καπακλῆ τεταγμένος οὐλαμὸς πυροβολικοῦ ἐβομβάρδισαν τὰς συμμοριακὰς θέσεις εἰς Μπάμπιναν.

Ὁ ἀπολογισμὸς τῶν ἀπωλειῶν τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὴν 19ην Μαρτίου ἀπέφερε: Ὑπὸ τοῦ 563 Τάγματος συλληφθέντες 3. Ὑπὸ τοῦ 562 Τάγματος φονευθέντες 42, συλληφθέντες 32. Ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων φονευθέντες 3, συλληφθέντες 6 καὶ ὑπὸ τῶν τμημάτων τῆς 25ης Ταξιαρχίας φονευθέντες 29, συλληφθέντες 42. Ἤτοι ἐν συνόλῳ νεκροὶ 74 καὶ συλληφθέντες 83. Ἐκ τοῦ στρατοῦ τὸ 562 Τάγμα ἔσχε 2 τραυματίας ὁπλίτας, τὰ δὲ τμήματα τῆς 25ης Ταξιαρχίας 1 τραυματίαν ὁπλίτην.

Τὴν 20ὴν Μαρτίου τὸ ὕψωμα Μπάμπινα εὑρέθη κενόν, ἐγκαταλειφθὲν τὴν νύκτα ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν διαφυγόντων εἰς τὸ Μενοίκιον ὄρος. Κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἐξερευνήσεις εἰς τὴν περιοχὴν Λιάσκοβον ἀνευρέθησαν ἀποθῆκαι τροφίμων, ὁπλισμὸς καὶ πυρομαχικά. Συνελήφθησαν ἢ παρεδόθησαν ἕνδεκα συμμορῖται. Εἰς τὴν περιοχὴν Μπάμπινας κατεστράφησαν ἐγκαταστάσεις διαβιώσεως. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιοχὰς ταύτας ἀνευρέθησαν καὶ ἕτερα 51 πτώματα. Οὕτω αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς 140 νεκροὺς 99 συλληφθέντας καὶ 29 παραδοθέντας. Ἐν συγκρίσει αἱ ἀπώλειαι τοῦ στρατοῦ ὑπῆρξαν ἐλάχισται ἤτοι 7 νεκροὶ ὁπλῖται, τραυματίαι δὲ 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 20 ὁπλῖται. Εἰς τὸν περισυλλεγέντα ὁπλισμὸν περιελαμβάνοντο 7 μυδράλλια, 15 αὐτόματα, 90 τυφέκια, 1 ὅλμος καὶ 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρέν.

Τὴν 21ην Μαρτίου τὰ τμήματα ἐπανῆλθον εἰς τὰς θέσεις των (1).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1124/Β/8, Φ. 1217/Α/47.

Ἐπιτυχὴς προσβολὴ τοῦ συμμοριακοῦ Ἀρχηγείου Κρουσίων
(30 Μαρτίου - 5 Ἀπριλίου 1948)
(Σχεδιαγράμματα 44 καὶ 45)

143. Αἱ πληροφορίαι τοῦ τελευταίου δεκαημέρου τοῦ Μαρτίου 1948 ἔφερον τὸ Ἀρχηγεῖον Κρουσίων μετὰ τριῶν ταγμάτων συνολικῆς δυνάμεως 600 περίπου συμμοριτῶν εἰς τὴν ὁμώνυμον ὀρεινὴν περιοχήν. Τὸ συμμοριακὸν ἀρχηγεῖον εἶχε τὴν ἕδραν του εἰς Ποντοκερασιὰν καὶ τὰς μονάδας του ὡς ἀκολούθως: Τὸ 579 Τάγμα εἰς Ἅγιον Ἀντώνιον μὲ προκαλυπτικὰ τμήματα εἰς Μελισουργιό, Κοκκινιὰν καὶ Φύσκαν. Τὸ 581 Τάγμα εἰς τὴν περιοχὴν Ποντοκερασιᾶς μὲ λόχον εἰς Ἀναβρυτὸν καὶ προκαλυπτικὰ τμήματα ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Ὀρτὰ Καράν, Κροῦσα καὶ Σταυρωτοῦ λόφου(1).

Τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ προτιθέμενον νὰ ἐξοντώσῃ τὴν συμμοριακὴν δύναμιν ἀνέθεσεν εἰς τὴν Χ Μεραρχίαν τὴν προπαρασκευὴν καὶ ἐκτέλεσιν ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΗΡΑΚΛΗΣ. Ὑπὸ τοῦ σχεδίου ἐνεργείας τοῦ Σώματος Στρατοῦ προεβλέπετο αἰφνιδιαστικὴ προσβολὴ τῶν συμμοριτῶν ἐκ πολλῶν κατευθύνσεων, μὲ ἰδιαιτέρως ἰσχυρὰν ἐνέργειαν ἀπὸ Βορρᾶν, ἐν τῇ γενικῇ κατευθύνσει Διάσελον—Ὀρτὰ Καρὰν—ὑψ. 1179 καὶ ἀπὸ Νότου ἐν τῇ γενικῇ κατευθύνσει Λαχανὰς—Ἑλληνικὸν—Ἀσὰρ Τεπὲ—Καμίτσα Τεπέ. Διὰ τῆς τοιαύτης μεθόδου ἐνεργείας προεβλέπετο ὅτι θὰ ἐξηναγκάζοντο οἱ συμμορῖται νὰ ἐμπλακῶσιν εἰς μάχην. Διὰ τῆς συμπιέσεώς των δὲ τελικῶς εἰς τὴν περιοχὴν ὕψ. 1161—Ποντοκερασιὰ—Ἀσὰρ Τεπὲ—Μελισσῶνα—Μυρτιά, θὰ ἐπεδιώκετο ἡ ἐξόντωσις αὐτῶν, ἀποκλειομένης τῆς διαφυγῆς των εἴτε πρὸς Βορρᾶν ἢ Νότον εἴτε πρὸς τὴν δυτικῶς Δοϊράνης λίμνης περιοχὴν Κορώνας. Πρὸς τοῦτο θὰ ἐφράσσοντο αἱ ὄπισθεν τῶν δυνάμεων κρούσεως διαβάσεις.

Αἱ διατεθεῖσαι εἰς τὴν Χ Μεραρχίαν δυνάμεις διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐπιχειρήσεως ὠργανώθησαν εἰς δύο συγκροτήματα:

Τὸ Βόρειον Συγκρότημα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 37ης Ταξιαρχίας περιλαμβάνον τὸ 563 Τάγμα μεῖον διλοχία, μετὰ λόχου τοῦ 562 Τάγματος. Τὸ 561 Τάγμα μεῖον διλοχία. Τὸ 567 Τάγμα μεῖον λόχος. Τὸ 569 Τάγμα μετὰ λόχου ΜΑΔ καὶ τρεῖς οὐλαμοὺς πυροβολικοῦ. Ἐφεδρεία τοῦ συγκροτήματος τὸ 517 Τάγμα, διλοχία τοῦ 568 Τάγματος καὶ ἡ Χ Ἔφιππος Ἴλη.

Τὸ Νότιον Συγκρότημα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 31ης Ταξιαρχίας περιλαμβάνον τὰ 512, 513, 519 Τάγματα, διλοχίαν τοῦ 562 Τάγματος ἕνα οὐλαμὸν πυροβολικοῦ καὶ δύο οὐλαμοὺς τεθωρακισμένων.

Ὡς ἐφεδρείαν της ἡ Χ Μεραρχία εἶχε τὸ 518 Τάγμα, διλοχίαν τοῦ 34ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ δύο οὐλαμοὺς τεθωρακισμένων:

Εἰς τὰ δύο συγκροτήματα καθωρίσθησαν αἱ ἑξῆς ἀποστολαί: Τὸ Βόρειον Συγκρότημα ἐνεργοῦν ἰσχυρῶς ἐπὶ τῆς κυρίας κατευθύνσεως Διάσελον—Ὀρτὰ Καρὰν—ὑψ. 1179 καὶ ἐπὶ τῶν δευτερευουσῶν Δαφνοῦσα—Ὀρτὰ Καράν, Λιοῦλκα—Ἅγιος Ἀντώνιος—Ὀρτὰ Καράν, Μελισσουργιό—Κοπτώρ, Λιθότοπος—Χαμζαλῆ, νὰ συντρίψῃ τοὺς συμμορίτας ὅπου ἤθελε τοὺς συναντήσει. Ἐντὸς τῆς πρώτης ἡμέρας θὰ ἐπεζήτει νὰ καταλάβῃ τὰ ὑψώματα 1179 καὶ 1961. Συγχρόνως θὰ προέβαινεν εἰς τὴν δημιουργίαν κλοιοῦ, ὄπισθεν τῶν τμημάτων κρούσεως, φράσσον τὰς ἀμέσως νοτίως τῆς γραμμῆς Καρυφοῦδι—Μεσόλοφος διαβάσεις. Ἐπίσης τὰς τοιαύτας τῆς περιοχῆς Φύσκας, ὥστε ν' ἀποκλεισθῇ ἡ πρὸς Βορρᾶν διαφυγὴ τῶν συμμοριτῶν. Οἱ τυχὸν πρὸς Νότον συμπτυχθη-

(1) Σχεδιάγραμμα 44.

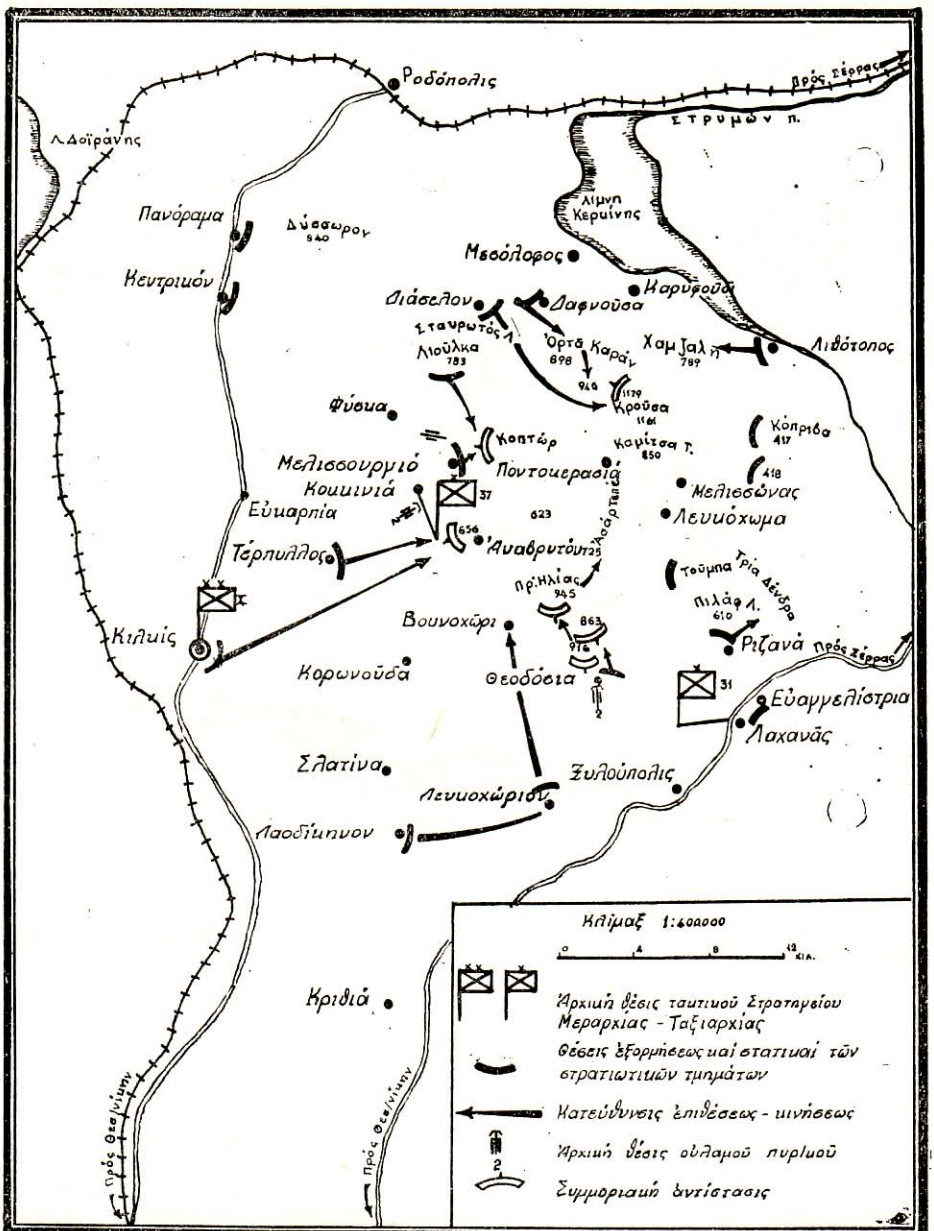

Σχ. 44 - Ἐπιχείρησις ΗΡΑΚΛΗΣ (30-31 Μαρτίου 1948)

Δόνα

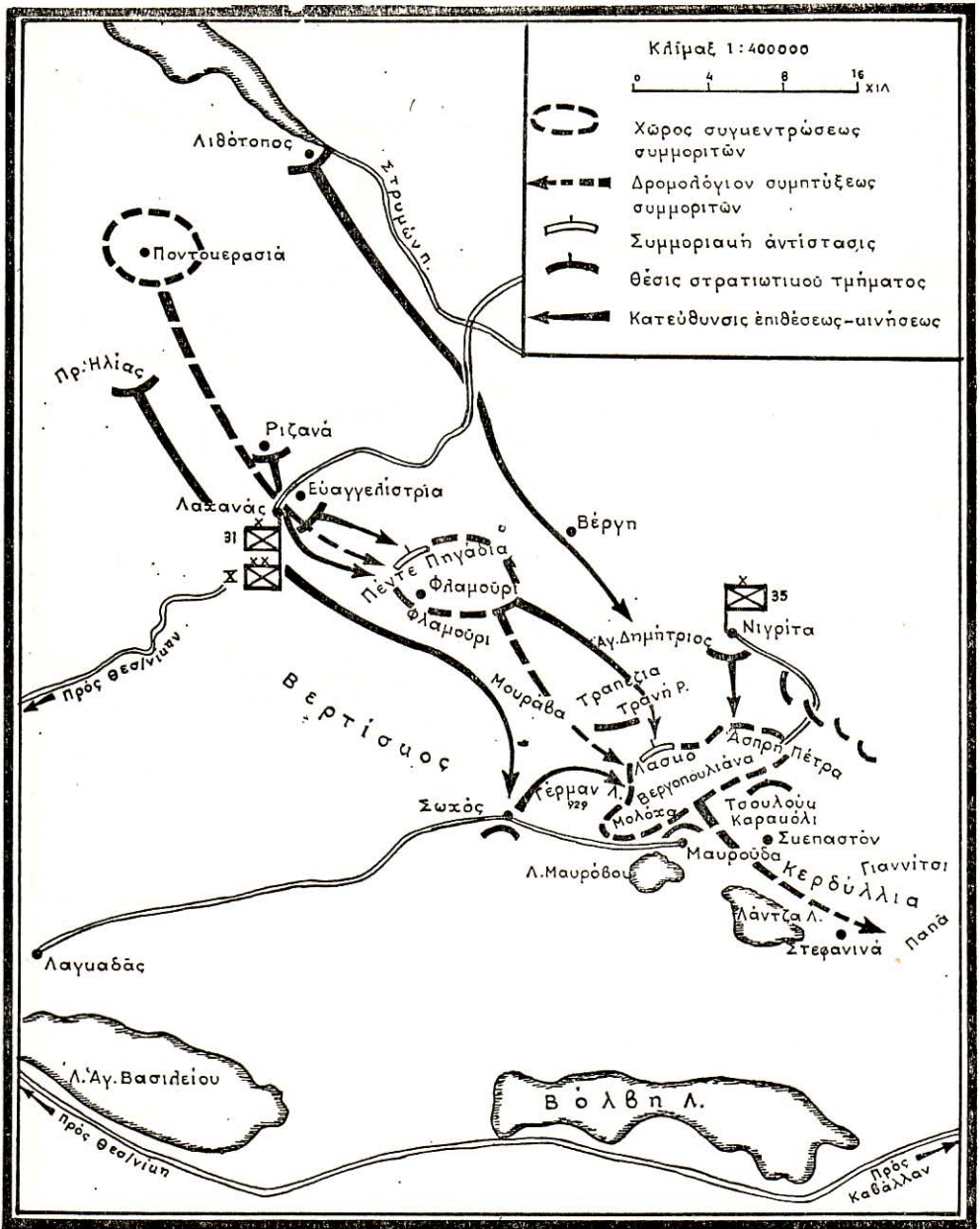

Σχεδ. 45 Ἐπιχείρησις ΗΡΑΚΛΗΣ (31 Μαρτίου – 5 Ἀπριλίου 1948) Φ.Κ

σόμενοι θ' ἀπωθοῦντο πρὸς Ποντοκερασιὰν—Μελισσῶνα, ἔνθα ἀπὸ κοινοῦ ἐνεργοῦντα τὰ δύο συγκροτήματα θὰ προέβαινον εἰς τὴν κύκλωσιν καὶ συντριβὴν αὐτῶν. Τὸ Νότιον Συγκρότημα ἐνεργοῦν ἐπὶ τῆς κυρίας κατευθύνσεως Λαχανᾶς—Θεοδοσία—'Ασὰρ Τεπὲ—Καμίσα Τεπὲ καὶ ἐπὶ τῶν δευτερευουσῶν τοιούτων 'Αναβρυτό—ὑψ. 725 καὶ Πιλὰφ Τεπὲ—Τρία Δένδρα—Μελισσώνας, νὰ συντρίψῃ πᾶσαν ἀντίστασιν. Καταλαμβάνον δὲ τὸ Καμίσα Τεπὲ ν' ἀπειλήσῃ τὰ νῶτα τῶν ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Κροῦσα καὶ 1179 συμμοριτῶν. Νὰ εἶναι εἰς θέσιν ὅπως ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Βορείου Συγκροτήματος, συντρίψῃ τοὺς τυχὸν συμπτυχθησομένους πρὸς Ποντοκερασιὰν—Μελισσῶνα. Πρὸς τοῦτο θὰ ἐδημιούργει κλοιὸν ὄπισθεν τῶν τμημάτων κρούσεως, φράσσον τὰς διαβάσεις μεταξὺ Μυρτιᾶς—Μελισσῶνα καὶ 'Ελληνικοῦ—'Αναβρυτοῦ.

Τῶν ἐπιχειρήσεων θὰ μετεῖχεν ἡ ἀεροπορία, διαθέτουσα ἀνὰ ἓν ὄχημα ἐπαφῆς εἰς ἕκαστον τῶν συγκροτημάτων.

Τὰ Τακτικὰ Στρατηγεῖα τοῦ Σώματος Στρατοῦ εἰς Κιλκὶς καὶ μετέπειτα εἰς Λαχανὰν, τῆς Χ Μεραρχίας εἰς Κιλκίς, τῆς 37ης Ταξιαρχίας εἰς Κοκκινιὰν καὶ τῆς 31ης Ταξιαρχίας εἰς Λαχανᾶν.

'Ημέρα ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων ὡρίσθη ἡ 30ὴ Μαρτίου.

Αἱ μονάδες ἀχθεῖσαι ἐγκαίρως εἰς τὰς καθορισθείσας θέσεις ἐξορμήσεως, ἐκινήθησαν τὴν νύκτα τῆς 29ης πρὸς τὴν 30ὴν ὡς ἀκολούθως :

Τὸ 563 Τάγμα τοῦ ἐνεργοῦντος ἀπὸ Βορρᾶ συγκροτήματος ἐξορμῆσαν ἐκ Λιθοτόπου κατέλαβε τὸ ὕψωμα Χαμτζαλῆ. Τὸ 561 Τάγμα ἐξορμῆσαν ἐκ Δαφνούσης, ἀφοῦ ὑπερέβη τὸ 'Ορτὰ Καράν, κατέλαβε τὸ ὕψωμα 945. Τὸ 567 Τάγμα ἐξορμῆσαν ἀπὸ τὸ Διάσελον, κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος τὸ ὕψωμα 1179. Οἱ συμμορῖται ἀνατραπέντες συνεπτύχθησαν πρὸς τὸ ὕψωμα 1161. Διλοχία τοῦ 569 Τάγματος ἐξορμήσασα ἐκ τοῦ ὑψώματος Λιοῦλκα κατέλαβε τὸ ὕψωμα Κοπτὼρ, ἀφοῦ ἐξουδετέρωσε τὰς ἐπ' αὐτοῦ ἀντιστάσεις. 'Εκ τῶν τμημάτων τοῦ ἐνεργοῦντος ἀπὸ Νότου συγκροτήματος, λόχος τοῦ 512 καὶ τοιοῦτος τοῦ 513 Ταγμάτων ἐξορμήσαντες ἐκ Τερπύλλου πρὸς 'Αναβρυτόν, προσέκρουσαν ἐπὶ τοῦ ἰσχυρῶς κατεχομένου ὑψώματος 656. Κατόπιν ἀποσταλείσης ἐκ Κιλκὶς ἐνισχύσεως ἐκ λόχου τοῦ 511 Τάγματος μετὰ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων καὶ ἐπιτυχοῦς ἐπεμβάσεως τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας, κατελήφθη τὸ ὕψωμα, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς Ποντοκερασιάν. Τὸ 513 Τάγμα συνοδευόμενον ὑπὸ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων, ἐξορμῆσαν ἐκ Θεοδοσίας πρὸς Βορρᾶν, ἀφοῦ ἀνέτρεψε συμμοριακὰς ἀντιστάσεις ἐγκατεστημένας εἰς τὰ ὑψώματα 916 καὶ 863, προσέκρουσεν ἐπὶ ἰσχυρᾶς δυνάμεως κατεχούσης τὰ ὑψώματα Προφήτης 'Ηλίας. Τὸ Τάγμα ἐπιτεθὲν μὲ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας, ἀπώθησε τοὺς συμμορίτας καὶ συνέχισε τὴν πρὸς 'Ασὰρ Τεπὲ κίνησιν μέχρι τοῦ ὑψώματος 725. Τὸ 512 Τάγμα κινηθὲν ἀπὸ Ριζανὰ πρὸς τὴν θέσιν Τρία Δένδρα, ἔλαβε κλιμακωτὴν διάταξιν ἀπὸ Βορρᾶ πρὸς Νότον, καταλαβὸν διὰ λόχων τὰ ὑψώματα Κόπριβα, 418 καὶ Τοῦμπα, ὅπως ἀπαγορεύσῃ τὴν διαφυγὴν τῶν συμμοριτῶν πρὸς Φλαμοῦρι ὄρος. 'Η διλοχία τοῦ 34ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς ἦχθη εἰς Βουνοχῶρι. Οἱ οὐλαμοὶ πυροβολικοῦ ἦσαν τεταγμένοι παρὰ τὰ χωρία Λιθότοπον, Μελισσουργιό, Κοκκινιὰν καὶ Θεοδοσία ἔνθα ἐγκατεστάθη περὶ τὴν ἑσπέραν καὶ τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 31ης Ταξιαρχίας.

144. Οἱ συμμορῖται ἀντιληφθέντες ὅτι εὑρέθησαν ἐντὸς κλοιοῦ, ἐκινήθησαν τὴν νύκτα τῆς 30ῆς Μαρτίου πρὸς Νότον καὶ διὰ τῆς περιοχῆς Λαχανᾶ διέρρευσαν εἰς Φλαμοῦρι—Βερτῖσκον(1). Ἅμα ὡς διεπιστώθη ἡ διαφυγή των, διετάχθη

(1) Σχεδιάγραμμα 45

τὰς πρωϊνὰς ὥρας τῆς 31ης Μαρτίου ἡ ἀναστροφὴ μέρους τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, ἐκ τεσσάρων περίπου ταγμάτων, ἥτις εὑρέθη ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας εἰς τὸν νέον χῶρον τῶν ἐπιχειρήσεων(1). Διὰ δὲ τὴν περίπτωσιν νέας προσπαθείας διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν πρὸς Μόραβαν–Κερδύλλια, προωθήθησαν τὰ 517 καὶ 518 Τάγματα πρὸς τὴν περιοχὴν Σωχοῦ ὡς καὶ τμήματα ἐκ Νιγρίτης. Τὰ τελευταῖα ἐτέλουν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 35ης Ταξιαρχίας ἥτις διετάχθη νὰ ἐγκαταστήσῃ τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον της εἰς Νιγρίταν. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς Χ Μεραρχίας μετεφέρθη ἐκ Κιλκὶς εἰς Λαχανᾶν, ἔνθα ἐπανῆλθεν ἐκ Θεοδοσίας καὶ τὸ τοιοῦτον τῆς 31ης Ταξιαρχίας.

Τὴν πρωΐαν τῆς 31ης Μαρτίου ἡ ἀεροπορία ἐνετόπισε τοὺς συμμορίτας εἰς Πέντε Πηγάδια–Φλαμοῦρι καὶ διὰ συνεχῶν ἐξόδων ἀεροσκαφῶν τοὺς καθήλωσε καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην. Διλοχία τοῦ 562 Τάγματος τεταγμένη ἀνατολικῶς τῆς γραμμῆς Εὐαγγελιστρίας–Λαχανᾶ, ὅπως ἀποφράξῃ τὰς ἀγούσας πρὸς Φλαμοῦρι ὁδεύσεις, ἐκινήθη κατὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ περὶ τὴν 0930 συνεπλάκη μετ' αὐτῶν εἰς Πέντε Πηγάδια. Περὶ τὴν ἑσπέραν κατελήφθη ἡ θέσις κατόπιν ἀγῶνος. Ἐκ τῆς ἀναστραφείσης ἐκ Κρουσίων δυνάμεως, τὸ 512 Τάγμα μεῖον λόχος συγκεντρωθὲν εἰς Ριζανὰ ἐκινήθη συντόνως πρὸς Φλαμοῦρι. Περὶ τὴν 1700 ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς κατεχούσης τὰ Πέντε Πηγάδια συμμοριακῆς δυνάμεως, συντελέσαν εἰς τὴν κατάληψιν τῆς θέσεως ταύτης. Τὸ 513 Τάγμα συγκεντρωθὲν ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Προφήτου Ἠλία ἐκινήθη δυτικώτερον. Οἱ συμμορῖται ἐπωφεληθέντες τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς διέκοψαν τὴν ἐπαφὴν καὶ συνεπτύχθησαν πρὸς Νοτιοανατολάς.

Τὴν ἑπομένην 1ην Ἀπριλίου ἀεροπορικὴ ἀναγνώρισις ἐνετόπισε τοὺς συμμορίτας ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Λᾶσκο–Βεργοπολιάνα–Ἄσπρη Πέτρα. Ἡ διλοχία τοῦ 562 Τάγματος ἀχθεῖσα ἐκ τῆς περιοχῆς Φλαμοῦρι εἰς Τρανὴν Ράχην, ἐπετέθη ἐκεῖθεν κατὰ τοῦ ὑψώματος Λᾶσκο ἄνευ ἀποτελέσματος. Τὸ 513 Τάγμα ἐξερευνῆσαν τὰς νοτίας κλιτῦς τῶν ὀρεινῶν ἐξάρσεων Φλαμοῦρι καὶ Μουράβας, συνεκεντρώθη τὴν ἑσπέραν εἰς Σωχόν, ἔνθα ἀφίκετο καὶ τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 31ης Ταξιαρχίας.

Τὴν 2αν Ἀπριλίου συνεχίσθη ἡ προσβολὴ τῶν κατεχόντων τὸ ὕψωμα Λᾶσκο συμμοριτῶν ὑπὸ τῆς διλοχίας τοῦ 562 Τάγματος. Ἡ ἑτέρα διλοχία τοῦ αὐτοῦ Τάγματος κινηθεῖσα ἐκ Νιγρίτης ἐπετέθη κατὰ τοῦ ὑψώματος Ἄσπρη Πέτρα. Τὸ 513 Τάγμα ἐκκινῆσαν ἐκ Σωχοῦ ἀφίχθη περὶ τὴν 1600 εἰς Λόφον Γέρμαν. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἰσχυρὸν συμμοριακὸν τμῆμα ἐσημειώθη κινούμενον ἀπὸ Βορρᾶ πρὸς τὸ ὕψωμα Μολόχα, ἐφ' οὗ καὶ παρέμεινε. Κατ' αὐτοῦ ἐνήργησε διλοχία ἐκ τῆς κατευθύνσεως τοῦ Λόφου Γέρμαν, ἀλλ' οἱ συμμορῖται προέβαλον πείσμονα ἀντίστασιν καὶ ἐπέτυχον νὰ διατηρήσωσι τὰς θέσεις των μέχρι τῆς νυκτός. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἔπεσεν ἡρωϊκῶς μαχόμενος ὁ Ὑπολοχαγὸς Καλοφωλιᾶς Σταῦρος. Τὸ 513 Τάγμα ἀναπτυχθὲν κατέλαβε καταλλήλους θέσεις πρὸς παρεμπόδισιν τῆς διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν. Τὸ μειωμένον 512 Τάγμα καταλαβὸν διὰ λόχου τὴν γραμμὴν Τραπέζια–Τρανὴ Ράχη, ἐκινήθη μὲ τοὺς δύο λόχους πρὸς τὸν Λόφον Γέρμαν διὰ δύο δρομολογίων. Ὁ ἀκολουθῶν τὸ ἀνατολικὸν δρομολόγιον λόχος προσέβαλε διὰ πυρῶν τοὺς κατερχομένους πρὸς Μολόχαν συμμορίτας. Ἡ ἀεροπορία ὑπεστήριξεν ἐπιτυχῶς τὰ ἀγωνιζόμενα τμήματα. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς οἱ συμμορῖται διέρρευσαν κατὰ μικρὰς ὁμάδας εἰς τὴν περιοχὴν Στεφανινῶν–Παπᾶ Ράχη τῶν Κερδυλλίων.

Τὴν νύκτα τῆς 2ας πρὸς τὴν 3ην Ἀπριλίου τὰ στρατιωτικὰ τμήματα εἶχον τὴν ἑξῆς διάταξιν εἰς τὸν χῶρον Σωχοῦ–Νιγρίτης: Τὰ Τακτικὰ Στρατη-

(1) Σχεδιάγραμμα 45

γεῖα Χ Μεραρχίας καὶ 31ης Ταξιαρχίας εἰς Σωχόν. Τῆς 35ης Ταξιαρχίας εἰς Νιγρίταν. Ἡ μία τῶν διλοχιῶν τοῦ 562 Τάγματος νοτίως Τρανῆς Ράχης καὶ ἡ ἑτέρα βορείως Ἄσπρης Πέτρας. Ἡ ἐκ Λιθοτόπου προερχομένη διλοχία τοῦ 568 Τάγματος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Ἅγιος Δημήτριος. Διλοχία τῶν 517 καὶ 518 Ταγμάτων μετὰ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων παρὰ τὸ Τσουλοὺκ Καρακόλι. Ἡ ἑτέρα διλοχία τοῦ 518 Τάγματος, λόχος τοῦ 34ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τοιοῦτος τοῦ 513 Τάγματος παρὰ τὸ χωρίον Μαυροῦδα. Τέσσαρες λόχοι Χωροφυλακῆς κλιμακωμένοι νοτιοανατολικῶς Νιγρίτης. Ἡ Χ Ἔφιππος Ἴλη νοτίως Βεργοπουλιάνας. Τὸ 513 Τάγμα μεῖον λόχος εἰς Σωχόν. Τὸ 513 Τάγμα συγκεντρωθὲν εἰς Σωχὸν ἐκινήθη δι' αὐτοκινήτων πρὸς Θεσσαλονίκην.

Τὴν πρωΐαν τῆς 3ης Ἀπριλίου συνεχίσθη ἡ καταδίωξις διὰ τῶν διλοχιῶν τῶν 517 καὶ 518 Ταγμάτων ὡς καὶ διὰ τῶν λόχων Χωροφυλακῆς συγκλινόντων ἁπάντων πρὸς τὴν περιοχὴν Στεφανινῶν—Παπᾶ Ράχη, ἔνθα οἱ συμμορῖται προσεβλήθησαν ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας. Τὴν ἑπομένην ἡ διλοχία τοῦ 518 Τάγματος ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς εὑρισκομένης εἰς Παπᾶ Ράχην συμμοριακῆς δυνάμεως καὶ διετήρησε ταύτην μέχρι τῆς νυκτὸς χωρὶς νὰ ἐπιτύχῃ θετικόν τι ἀποτέλεσμα. Τὴν πρωΐαν τῆς 5ης Ἀπριλίου τὰ ὑψώματα Παπᾶ Ράχη καὶ Γιαννίτσι εὑρέθησαν κενὰ συμμοριτῶν.

Ἐπικειμένης τῆς ἀποχωρήσεως τῆς Χ Μεραρχίας ἐκ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἡ ἐπιχείρησις ΗΡΑΚΛΗΣ ἔληξε τὴν 5ην Ἀπριλίου. Αἱ κατ' αὐτὴν ἀπώλειαι τοῦ στρατοῦ ἦσαν 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 8 ὁπλῖται νεκροί, 27 ὁπλῖται τραυματίαι καὶ 3 ὁπλῖται ἀγνοούμενοι. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς 133 νεκρούς, 44 συλληφθέντας καὶ 6 παραδοθέντας (1)

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

(Σχεδιάγραμμα 4)

145. Κατὰ διεξαχθεῖσαν τὴν 7ην Ἰανουαρίου 1948 συμπλοκὴν μεταξὺ τοῦ 568 Τάγματος καὶ τῆς κατεχούσης τὸ δυτικῶς Δοϊράνης λίμνης παραμεθόριον χωρίον Κορῶναν δυνάμεως, συνελήφθησαν δέκα πέντε συμμορῖται καὶ τέσσαρες συμμορίτισσαι. Τὸ χωρίον κατελήφθη καὶ περισυνελέγη ὁπλισμός, πυρομαχικὰ καὶ ἀριθμὸς ζώων. Τὸ Τάγμα ἔσχε τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας.

Ὁ λόχος Ἀνιχνευτῶν τῆς 37ης Ταξιαρχίας κινούμενος πρὸς Λειψύδριον τῆς περιοχῆς Κιλκίς, συνεπλάκη τὴν 12ην Ἰανουαρίου ἐντὸς τοῦ χωρίου μετὰ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως. Ὁ λόχος πιεσθεὶς ἰσχυρῶς ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ τῇ ὑποστηρίξει τμήματος ΜΑΔ. Ἀποσταλεὶς ὑπὸ τῆς 37ης Ταξιαρχίας οὐλαμὸς τεθωρακισμένων, ἐξεδίωξε τοὺς συμμορίτας. Ὁ λόχος ἔσχε 2 νεκρούς, 3 τραυματίας καὶ 17 ἀγνοουμένους ὁπλίτας, τὸ δὲ τμῆμα ΜΑΔ 1 νεκρὸν καὶ 1 τραυματίαν. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 3 ἐφονεύθησαν καὶ 2 παρεδόθησαν.

Τριλοχία τοῦ 568, συνοδευομένη ὑπὸ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων συνεπλάκη τὴν 25ην Ἰανουαρίου μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως παρὰ τὸ χωρίον Κορῶναν. Οἱ συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες 2 νεκροὺς καὶ 1 συλληφθέντα συνεπτύχθησαν πρὸς τὴν μεθόριον. Ἡ τριλοχία ἔσχεν 1 τραυματίαν ὁπλίτην, ὁ δὲ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων 2 τραυματίας ὁπλίτας, λόγῳ ἀνατινάξεως ὑπὸ νάρκης τοῦ ὀχήματος ἐφ' οὗ ἐπέβαινον.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1010/Ε/10, Φ. 1125/Α/16, Φ. 1170/Δ/5

Ὑπὸ τμήματος τοῦ 568 Τάγματος ἐξωντώθησαν τὴν 1ην Φεβρουαρίου εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Κιλκὶς παραμεθόριον περιοχὴν Μεταμορφώσεως τρεῖς συμμορῖται καὶ εἷς συνελήφθη.

Διμοιρία τοῦ 567 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 4ην Φεβρουαρίου, ἀνατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης, μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἥτις διέφυγεν εἰς τὸ Γιουγκοσλαυϊκὸν ἔδαφος. Ἐπανελθοῦσα ἐκεῖθεν ἐνισχυμένη ἐπετέθη κατὰ τῆς διμοιρίας, ἀλλ' ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς καὶ κατέφυγε πάλιν εἰς τὸ ξένον ἔδαφος.

Οἱ 17ος καὶ 18ος λόχοι Χωροφυλακῆς ἐξώντωσαν τὴν 7ην Φεβρουαρίου ἐπὶ τῶν βορείων προσβάσεων τῶν Κερδυλλίων δύο συμμορίτας. Ἕτεροι δύο συμμορῖται παρεδόθησαν.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ 568 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 1ην Μαρτίου μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὰ περὶ τὴν Κορῶναν ὑψώματα. Οἱ συμμορῖται πιεσθέντες ἰσχυρῶς συνεπτύχθησαν πρὸς τὴν μεθόριον, καλυπτόμενοι διὰ πυρῶν ὑπὸ τῶν Γιουγκοσλαύων ὀροφυλάκων. Τὸ Τάγμα ἔσχε δύο τραυματίας ὁπλίτας.

Συμμοριακὴ ὁμὰς κινουμένη μετὰ μεταγωγικῶν ἀπὸ τὰ Κρούσια πρὸς τὸ Μπέλες, προσεβλήθη τὴν νύκτα τῆς 10ης Μαρτίου ὑπὸ ἐνέδρας τοῦ 561 Τάγματος βορειοδυτικῶς Ροδοπόλεως. Ἐφονεύθησαν δύο συμμορῖται.

Τὴν νύκτα τῆς 25ης Μαρτίου ἐξωντώθησαν πέντε συμμορῖται ἐμπεσόντες εἰς ναρκοπέδιον ἐγκατεστημένον πλησίον τῆς ἀνατολικῆς ὄχθης τῆς Δοϊράνης λίμνης(1).

Ἐπιχειρήσεις XI Μεραρχίας. Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια εἰς τὸ Βέρμιον ὄρος (10—13 Ἰανουαρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 46)

146. Ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου 1947 καὶ μετέπειτα ἐσημειώθη ἀσυνήθης δραστηριότης τῶν συμμορητῶν εἰς ἐπιδρομὰς κατὰ κατῳκημένων τόπων τῆς πεδινῆς περιοχῆς Βερροίας—Ναούσης, πρὸς βιαίαν στρατολογίαν καὶ διαρπαγάς. Ἡ ἐπὶ τοῦ Βερμίου δύναμις ἀριθμοῦσα περὶ τοὺς 280 συμμορίτας, ἐφέρετο ἐνισχυθεῖσα ἐκ Καϊμακτσαλὰν καὶ ἐπιθανολογεῖτο ἐπίθεσις κατὰ τῆς Ναούσης.

Πρὸς πρόληψιν τῶν συμμοριακῶν ἐνεργειῶν ἡ XI Μεραρχία ὠργάνωσεν ἐπὶ τοῦ Βορείου Βερμίου ἐπιχείρησιν ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΙΕΡΑΞ, μὲ δραστηριότητα ἐπεκτεινομένην καὶ ἐπὶ τοῦ Κεντρικοῦ Βερμίου. Ὡς γενικὸς ἀντικειμενικὸς σκοπὸς ἐτέθη ἡ συντριβὴ τῶν συμμοριακῶν δυνάμεων καὶ ἡ καταστροφὴ τῶν ἐγκαταστάσεών των, ἀπαλλασσομένης τῆς ἀνωτέρω πεδινῆς περιοχῆς καὶ τῆς πόλεως Ναούσης ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον ἐκ τῆς συμμοριακῆς ἀπειλῆς.

Διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν προθέσεών της ἡ Μεραρχία καθώρισε τὴν διὰ νυκτὸς κίνησιν τῶν μονάδων ἐκ τῶν βάσεων ἐξορμήσεως πρὸς τοὺς χώρους ἐπιθέσεως. Αἰφνιδιαστικὴν καὶ τολμηρὰν ἐνέργειαν κατὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν ἡμέραν δι' ἰσχυρῶν φαλάγγων κρούσεως. Πρωτοβουλίαν ἐλιγμοῦ τῶν φαλάγγων ἀναλόγως τῶν σημειωθησομένων ὁπουδήποτε συμμοριακῶν συγκεντρώσεων καὶ ἐπιζήτησιν καταστροφῆς τῶν ἐγκαταστάσεών των.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1018/Α/1, Φ. 1226/Β/1, Φ. 1227/Α/2.

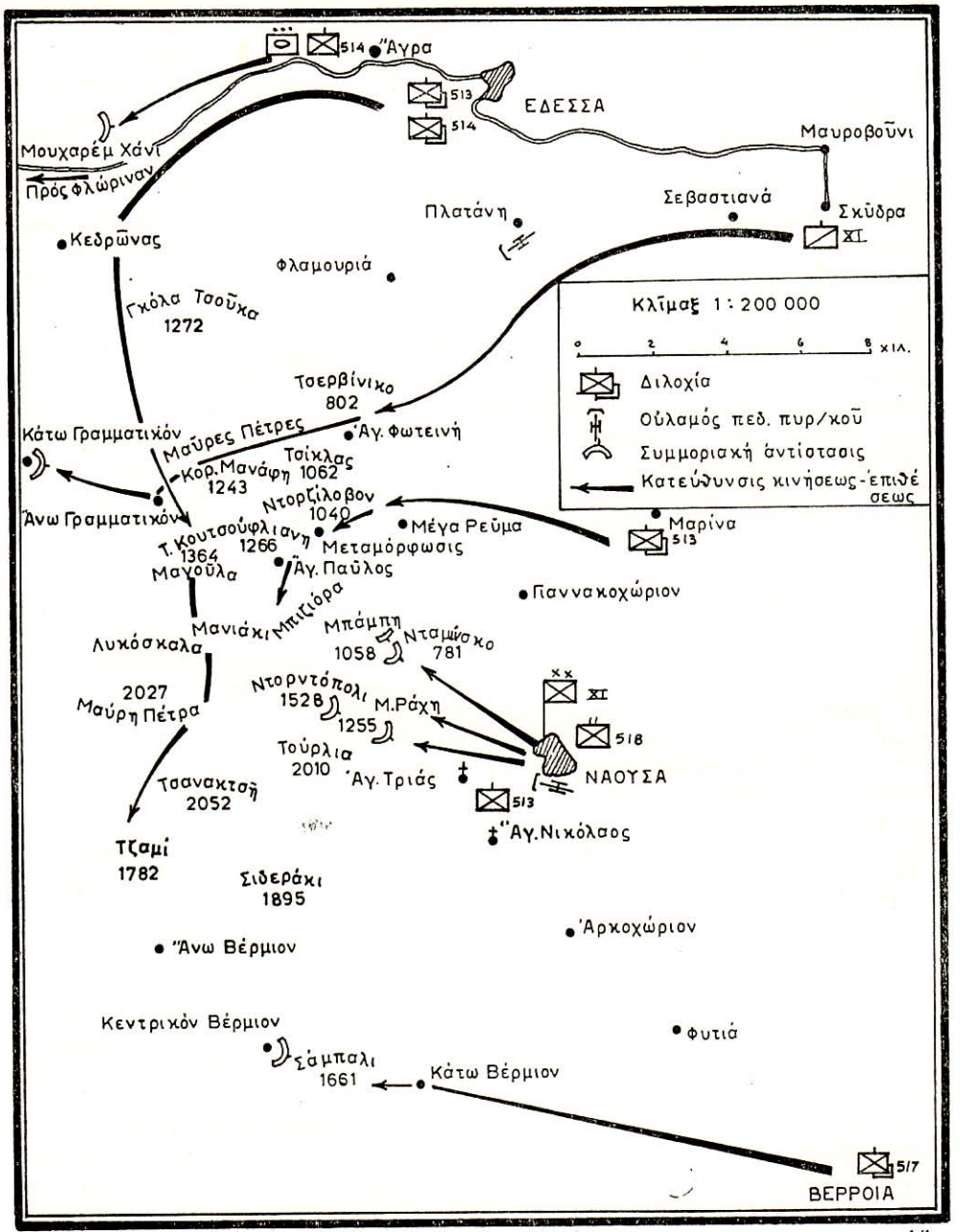

ΙΚ

Σχ.46. Ἐπιχείρησις ΙΕΡΑΞ (10 - 13 Ἰανουαρίου 1948)

Ἡ διατεθεῖσα δύναμις ἀπετελέσθη ἐκ τεσσάρων περίπου ταγμάτων, μιᾶς ἐφίππου ὕλης, τριῶν ὁμάδων μέσων πολυβόλων, δύο οὐλαμῶν πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἑνὸς οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων.

Ἡ XI Μεραρχία ἐγκαταστήσασα τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον της εἰς Νάουσαν, καθώρισε τὰς ἀποστολὰς τῶν μονάδων της, αἵτινες ἐνήργησαν ἀπὸ τῆς 10ης Ἰανουαρίου 1948 ὡς ἀκολούθως :

Διλοχίαι τῶν 514 καὶ 515 Ταγμάτων ἐκκινήσασαι ἐξ Ἐδέσσης τὴν 0130, ἠκολούθησαν εἰς μίαν φάλαγγα ὑπὸ ἐνιαίαν διοίκησιν τὴν πρὸς Φλώριναν ἀμαξιτὴν ὁδόν. Στρέψασαι εἶτα πρὸς Νότον ἀφίχθησαν ἀκωλύτως διὰ τοῦ δυτικῶς Γκόλα Τσοῦκα αὐχένος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Μαγοῦλα, ἔνθα παρέμειναν πρὸς διανυκτέρευσιν. Ἡ XI Ἔφιππος Ὕλη ἦχθη ἐπίσης ἀκωλύτως ἐκ Σκύδρας εἰς τὰ ὑπερκείμενα τοῦ χωρίου Ἁγίας Φωτεινῆς ὑψώματα, ἐφ' ὧν καὶ παρέμεινε. Διλοχία τοῦ 513 Τάγματος ἐκκινήσασα ἐκ τοῦ χωρίου Μαρίνας, ἦλθεν περὶ τὴν 1000 εἰς ἐπαφὴν παρὰ τὸ χωρίον Μέγα Ρεῦμα μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἥτις συνεπτύχθη πρὸς Νοτιοδυσμάς. Συνεχίσασα τὴν κίνησιν πρὸς Ντορτζίλοβον, ἐβλήθη ἐκ τῆς κατευθύνσεως ταύτης καὶ ἔσχεν ἕνα νεκρὸν ὁπλίτην. Ἡ διλοχία προωθηθεῖσα ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τούτου, ὅπερ εἶχεν ἐν τῷ μεταξὺ ἐγκαταλειφθῆ ὑπὸ τῶν συμπτυχθέντων πρὸς Νοτιοδυσμὰς συμμοριτῶν. Τὸ 518 Τάγμα ἐκινήθη διὰ τριῶν φαλάγγων ἐκ Ναούσης πρὸς τὴν περιοχὴν Ντορντόπολι. Ἡ δεξιὰ (βορεία) φάλαγξ δυνάμεως λόχου, βληθεῖσα ὁριστικῶς διὰ μυδραλλίων ἐκ τῶν ὑψωμάτων 1058 καὶ Μπάμπη συνεπτύχθη πρὸς Νταμίνσκο. Ἡ κεντρικὴ φάλαγξ, δυνάμεως λόχου ἐπίσης, καταλαβοῦσα τὸ ὕψωμα Μεγάλη Ράχη, προώθησε διμοιρίαν ἵνα καλύψῃ τὴν σύμπτυξιν τοῦ ἀνωτέρω λόχου. Ἡ ἀριστερὰ (νοτία) φάλαγξ, ἐκ τῆς διοικήσεως καὶ διλοχίας τοῦ Τάγματος, ἀνατρέψασα συμμοριακὴν ἀντίστασιν κατέλαβε τὸ ὕψωμα 1255, ἐπὶ τοῦ ὁποίου κατέστρεψεν ὑπάρχοντα πρόχειρα πολυβολεῖα καὶ καλύβας. Συνεχίσασα τὴν κίνησιν πρὸς Ντορντόπολι, ἐβλήθη δραστικῶς ὑπὸ τῶν κατεχόντων τὴν ὀχυρὰν ταύτην θέσιν συμμοριτῶν. Ἡ διλοχία ἐπιτεθεῖσα μὲ τὴν ὑποστήριξιν οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ἐξηνάγκασε τοὺς συμμορίτας νὰ συμπτυχθῶσιν ἐσπευσμένως πρὸς Νοτιοδυσμάς. Μέχρι τῆς 1700 εἶχεν ὁλοκληρωθῆ ἡ κατάληψις τῶν συμμοριακῶν θέσεων, ἐφ' ὧν ἀνευρέθησαν δύο νεκροὶ καὶ δύο τραυματίαι συμμορῖται. Ἕτεροι δύο συνελήφθησαν. Νοτιώτερον διλοχία τοῦ 517 Τάγματος ἦχθη ἀκωλύτως ἐκ Βερροίας εἰς τὸ χωρίον Κάτω Βέρμιον. Ἐκ τῶν λοιπῶν τμημάτων ὁ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων συνοδευόμενος ὑπὸ λόχου τοῦ 514 Τάγματος ἐπετήρει τὸ μεταξὺ τοῦ χωρίου Ἄγρα καὶ Μουχαρὲμ Χὰν τμῆμα τῆς ἁμαξιτῆς ὁδοῦ Ἐδέσσης—Φλωρίνης. Λόχος τοῦ 513 Τάγματος ἐγκατασταθεὶς νοτιοδυτικῶς Ναούσης, ἐπετήρει τὰς μεταξὺ Ἁγίας Τριάδος καὶ Ἁγίου Νικολάου διερχομένας ὁδεύσεις. Οἱ οὐλαμοὶ πυροβολικοῦ ἐτάχθησαν περὶ τὴν Πλατάνην καὶ Νάουσαν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἐπιχειρούντων τμημάτων. Ὁμὰς κρούσεως τῆς 33ης Ταξιαρχίας συμπλακεῖσα νοτίως τοῦ χωρίου Φυτιᾶς μετὰ συμμοριακῆς τετράδος ἐξώντωσε δύο συμμορίτας καὶ συνέλαβεν ἕτερον, τοῦ τετάρτου διαφυγόντος.

Ἐκ τῶν διεξαχθεισῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν συλλεγεισῶν πληροφοριῶν, ἐσχηματίσθη παρὰ τῇ XI Μεραρχίᾳ ἡ ἐντύπωσις ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ Βορείου Βερμίου συμμοριακὴ δύναμις διέρρεε πρὸς τὴν νοτιοδυτικὴν περιοχὴν τοῦ Κεντρικοῦ Βερμίου. Καὶ ὅτι εἰς τὴν περιοχὴν Φυτιᾶς διετηρεῖτο ὑποσυγκρότημα πρὸς δρᾶσιν εἰς τὴν πεδινὴν περιοχὴν τῆς Βερροίας. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τοιαύτης ἐντυπώσεως διέταξε διὰ τὴν 11ην Ἰανουαρίου τὰ ἀκόλουθα :

Ἡ διοίκησις τῶν διλοχιῶν 514 καὶ 515 Ταγμάτων διατηροῦσα τὸ ὕψωμα Μαγούλα, νὰ προωθήσῃ τὰ τμήματά της πρὸς Λυκόσκαλαν, ἐκκαθαρίζουσα

τὴν κατάστασιν εἰς τὴν περιοχὴν Μανιάκι. Ἡ XI Ἔφιππος Ἴλη νὰ ἐκπέμψῃ ἀναγνωρίσεις πρὸς Τσερβίνικο—Τσίκλας. Ἡ διλοχία τοῦ 513 Τάγματος νὰ κινηθῇ ἐπιθετικῶς πρὸς Ἅγιον Παῦλον. Τὸ 518 Τάγμα νὰ ἐνεργήσῃ πρὸς τὰς κατευθύνσεις Μπάμπη—Μπιζιόρο καὶ Ντορντόπολι Μανιάκι. Ἡ διλοχία τοῦ 517 Τάγματος νὰ κινηθῇ διὰ Κεντρικοῦ Βερμίου πρὸς Σιδεράκι, μὲ ἑτοιμότητα συνεχίσεως πρὸς Βορρᾶν. Τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιθετικῶν ἀναγνωρίσεων ὑπὸ τοῦ εἰς τὴν περιοχὴν Ἁγίου Νικολάου (Ναούσης) λόχου καὶ τοιούτου ἐκ Βερροίας πρὸς Φυτιάν.

Τὰ τμήματα ἐκινήθησαν ἀπὸ πρωΐας τῆς 11ης Ἰανουαρίου πρὸς τὰς καθορισθείσας κατευθύνσεις ἄνευ ἐπαφῆς. Κατεστράφησαν ἀνευρεθεῖσαι συμμοριακαὶ ἐγκαταστάσεις καὶ εἰς τὰ ὑψώματα Τσερβίνικο πρόχειρα πολυβολεῖα. Νοτίως Ἁγίου Παύλου ἀνευρέθη πτῶμα ἰδιώτου ἐκτελεσθέντος διὰ μαχαίρας. Ὑπὸ λόχου τοῦ 518 Τάγματος ἀπηλευθερώθησαν δέκα τρεῖς ἄνδρες καὶ δύο γυναῖκες, ἁπαχθέντες ἐκ τῆς περιοχῆς Κοζάνης. Ἐκ τῶν συνοδευόντων αὐτοὺς τριῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθη εἷς τῶν ἑτέρων διαφυγόντων.

Διὰ τὴν ἐπομένην ἡ XI Μεραρχία διέταξε τὴν ἐξερεύνησιν τῶν περιοχῶν νοτιοανατολικῶς Μαγούλας, Τόλη Κουτσούφλιανη, Μπιζιόρο καὶ νοτίως. Ἀναγνωριστικὴν κίνησιν τῆς XI Ἴλης πρὸς Ἄνω καὶ Κάτω Γερμανικὸν καὶ ἐπιθετικὴν τοιαύτην τῆς διλοχίας τοῦ 517 Τάγματος πρὸς Σιδεράκι.

Ἐκ τῆς φάλαγγος τῶν διλοχιῶν ἡ μὲν διλοχία τοῦ 514 Τάγματος ἐκινήθη τὴν πρωΐαν τῆς 12ης Ἰανουαρίου πρὸς τὸ χωρίον Ἄνω Βέρμιον ἵν' ἀποκόψῃ τὴν διαφυγὴν τῶν συμμοριτῶν, ἡ δὲ διλοχία τοῦ 515 Τάγματος ἐπεδόθη εἰς ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς Μαγούλας. Ἡ XI Ἴλη κινηθεῖσα δι' Ἄνω Γραμματικοῦ πρὸς Κάτω Γραμματικὸν ἐβλήθη περὶ τὴν 1400 ἐκ τῆς κατευθύνσεως τοῦ χωρίου τούτου. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐγένετο ἀντιληπτὴ συμμοριακὴ φάλαγξ μεταγωγικῶν κινουμένη ἐσπευσμένως πρὸς Νοτιοδυσμάς. Ἡ Ἴλη ἀναστείλασα τὴν κίνησίν της προώθησεν ἕνα οὐλαμὸν πρὸς καταδίωξιν τῆς φάλαγγος, ἀλλ' ὁ οὐλαμὸς καθηλώθη ὑπὸ πυρῶν βαρέος ὅλμου καὶ μυδραλλίων πλέον τῆς ὥρας, ὁπότε ἡ φάλαγξ εἶχεν ἀρκούντως ἀπομακρυνθῆ. Ἡ διλοχία τοῦ 513 Τάγματος ἀπησχολήθη μὲ τὴν καταστροφὴν ἀνευρεθεισῶν συμμοριακῶν ἐγκαταστάσεων εἰς τὴν περιοχὴν Ντορτζιλόβου—Ἁγίου Παύλου. Ἐκ τοῦ 518 Τάγματος μία διλοχία ἀπησχολήθη μὲ ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς Ντορντόπολι καὶ νοτίως. Ἡ ἑτέρα διλοχία διετάχθη νὰ κινηθῇ πρὸς Σιδεράκι, κατόπιν ἐπιχειρηθείσης προσβολῆς τῆς νοτιώτερον ἐνεργούσης διλοχίας τοῦ 517 Τάγματος. Ἡ διλοχία αὕτη διελθοῦσα τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Σάμπαλι (ὑψ. 1661) ἐδέχθη περὶ τὴν 0430 τῆς 12ης Ἰανουαρίου ἐπίθεσιν συμμοριακοῦ λόχου καὶ ἔσχε τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας. Ἡ ἐπίθεσις ἀποκρουσθεῖσα ἐπιτυχῶς ἐτερματίσθη περὶ τὴν 0600 καθ' ἣν οἱ συμμορῖται ἀπεσύρθησαν εἰς τὸ χωρίον Κεντρικὸν Βέρμιον. Συνελήφθη εἷς συμμορίτης. Ἡ διλοχία κινηθεῖσα πρὸς τὸ ὕψωμα Σιδεράκι, ὡς εἶχε διαταχθῆ, προσέκρουσεν ἐπὶ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὰ περὶ τὸ Κεντρικὸν Βέρμιον ὑψώματα καὶ παρέμεινεν ἐδραιωθεῖσα ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Σάμπαλι.

Ὁ ἐπιτηρῶν τὴν πρὸς Φλώριναν ὁδικὴν ἀρτηρίαν οὐλαμὸς τεθωρακισμένων, κινούμενος μετὰ τοῦ συνοδεύοντος αὐτὸν λόχου τὴν πρωΐαν τῆς 12ης Ἰανουαρίου ἀπὸ Ἄγρα πρὸς Δυσμάς, συνεπλάκη περὶ τὴν 1100 μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως περὶ τὸ Μουχαρὲμ Χάν. Μὲ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ ἐκ Πλατάνης προωθηθέντος οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας, ἐπετεύχθη ἡ ἀνατροπὴ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἐγκαταλείψαντες πέντε νεκροὺς καὶ ἕνα συλληφθέντα ἐτράπησαν πρὸς Καϊμακτσαλάν. Περισυνελέγησαν 4 αὐτόματα, 1 γερμανικὸς ὅλμος καὶ 3 τυφέκια.

Ἡ XI Μεραρχία ἅμα ὡς ἔλαβε τὴν πρώτην πληροφορίαν περὶ τῆς συμπλοκῆς καὶ δι' ἀντιμετώπισιν ἐνδεχομένης τυχὸν κινήσεως τῆς συμμοριακῆς δυνάμεως διὰ τῆς περιοχῆς Ἄνω Γραμματικοῦ πρὸς τὰ νῶτα τῶν ἐπὶ τοῦ Βερμίου τμημάτων, διέταξε τὰς διλοχίας τῶν 514 καὶ 515 Ταγμάτων νὰ ἐγκατασταθῶσιν ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Μαγούλας καὶ Καραοῦλι Μανάφη. Τὴν σταθερὰν ἐγκατάστασιν τῆς διλοχίας τοῦ 513 Τάγματος ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Τόλη Κουτσούφλιανη καὶ Ντορτζιλόβου καὶ τὴν συγκέντρωσιν τοῦ 518 Τάγματος εἰς τὴν περιοχὴν Ντορντόπολι—Τούρλια. Ἀλλὰ λόγῳ τῆς διασπορᾶς τῶν τμημάτων καὶ καθυστερήσεως περὶ τὴν μετάδοσιν τῆς διαταγῆς, αἱ διαταχθεῖσαι κινήσεις ἐξετελέσθησαν ἐν μέρει. Οὕτω ἡ διλοχία τοῦ 515 Τάγματος ἐγκατεστάθη ἐπὶ τῆς Μαγούλας ἐνῷ ἡ κινηθεῖσα πρὸς Νότον τοιαύτη τοῦ 514 Τάγματος παρέμεινεν εἰς θέσιν Τζαμί. Ἐκ τοῦ 518 Τάγματος ἡ μὲν μία διλοχία ἐγκατεστάθη εἰς Ντορντόπολι, ἡ δ' ἑτέρα ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Μανιάκι—Μπιζιόρο.

Μετὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἔκβασιν τοῦ εἰς Μουχαρὲμ Χὰν ἀγῶνος καὶ τὴν πρὸς Νοτιοδυσμὰς διαφυγὴν τῆς συμμοριακῆς δυνάμεως Βερμίου, ἡ XI Μεραρχία ἐτερμάτισε τὴν ἐπιχείρησιν. Τὰ μετασχόντα τμήματα ἐπανῆλθον ἐντὸς τῆς 13ης Ἰανουαρίου ἀκωλύτως εἰς τὰς θέσεις των.

Αἱ ἀπώλειαι τῆς Μεραρχίας ἦσαν 1 νεκρὸς καὶ 6 τραυματίαι ὁπλῖται. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 13 ἐφονεύθησαν, 2 συνελήφθησαν καὶ 5 παρεδόθησαν. Περισυνελέγη ὁπλισμός, ἀριθμὸς κτηνῶν καὶ κατεστράφησαν συμμοριακαὶ ἐγκαταστάσεις(1).

Ἐπιθετικὴ ἐπιδρομὴ εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῆς Τζένας (20 Ἰανουαρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 47)

147. Ἡ περιοχὴ Τζένας—Νώτιας—Ἀετοχῶρι ἀπετέλει μόνιμον ὁρμητήριον τοῦ συμμοριτισμοῦ. Ἡ διαβιοῦσα ἐν αὐτῇ δύναμις, ἐκ δύο συγκροτημάτων καὶ ἐμπέδου, ἐκυμαίνετο κατὰ τὰς τότε ὑπαρχούσας πληροφορίας μεταξὺ 450 καὶ 500 συμμοριτῶν. Πρὸς τὴν περιοχὴν ταύτην ἡ XI Μεραρχία ἐξετέλεσεν τὴν 20ὴν Ἰανουαρίου 1948 ἡμερησίαν ἐπιθετικὴν ἐπιδρομήν, ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΠΑΡΜΕΝΙΩΝ, ἀποσκοποῦσαν εἰς τὴν προσβολὴν τῶν συμμοριτῶν ἐντὸς αὐτοῦ τούτου τοῦ ὁρμητηρίου των. Πρὸς πρόκλησιν τῆς συμμοριακῆς ἀντιδράσεως προηγήθησαν δύο ἐνέργειαι. Ἡ πρώτη τὴν 13ην Ἰανουαρίου δι' ἐπιθετικῆς ἀναγνωρίσεως τμημάτων τῆς εἰς Ἀρχάγγελον σταθμευούσης τριλοχίας τοῦ 512 Τάγματος πρὸς Λαγκαδᾶν—Περίκλειαν. Κατ' αὐτὴν ἐξεδηλώθησαν ἐκ τῶν ὑψωμάτων Σκρᾶ καὶ 817 πυρὰ μυδραλλίων καὶ ἐσημειώθη ἐσπευσμένη κίνησις ἰσχυρῶν συμμοριακῶν ὁμάδων πρὸς τὰ ἀνωτέρω χωρία καὶ τὸ ὕψωμα 817. Ἡ ἑτέρα ἐνέργεια ἐγένετο τὴν νύκτα τῆς 15ης πρὸς τὴν 16ην Ἰανουαρίου ὑπὸ τύπον νυκτερινοῦ ἐγχειρήματος κατὰ τοῦ χωρίου Πευκωτοῦ, διὰ δύο λόχων διατεθέντων ὑπὸ τῶν 515 καὶ 516 Ταγμάτων, τμήματος ΜΑΥ, οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ τοιούτου τεθωρακισμένων. Τὸ ἐγχείρημα ἐπέτυχε πλήρως. Ἐξωντώθησαν ἑπτὰ συμμορῖται, συνελήφθησαν τέσσαρες καὶ διεπιστώθη ἡ κατοχὴ τοῦ χωρίου.

Διὰ τὴν ἐπιθετικὴν ἐπιδρομὴν διετέθησαν ὑπὸ μὲν τὴν διοίκησιν τῆς 31ης Ταξιαρχίας ἡ εἰς Ἀρχάγγελον τριλοχία τοῦ 512 Τάγματος, τὸ 513 Τάγμα,

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1174/Α/15.

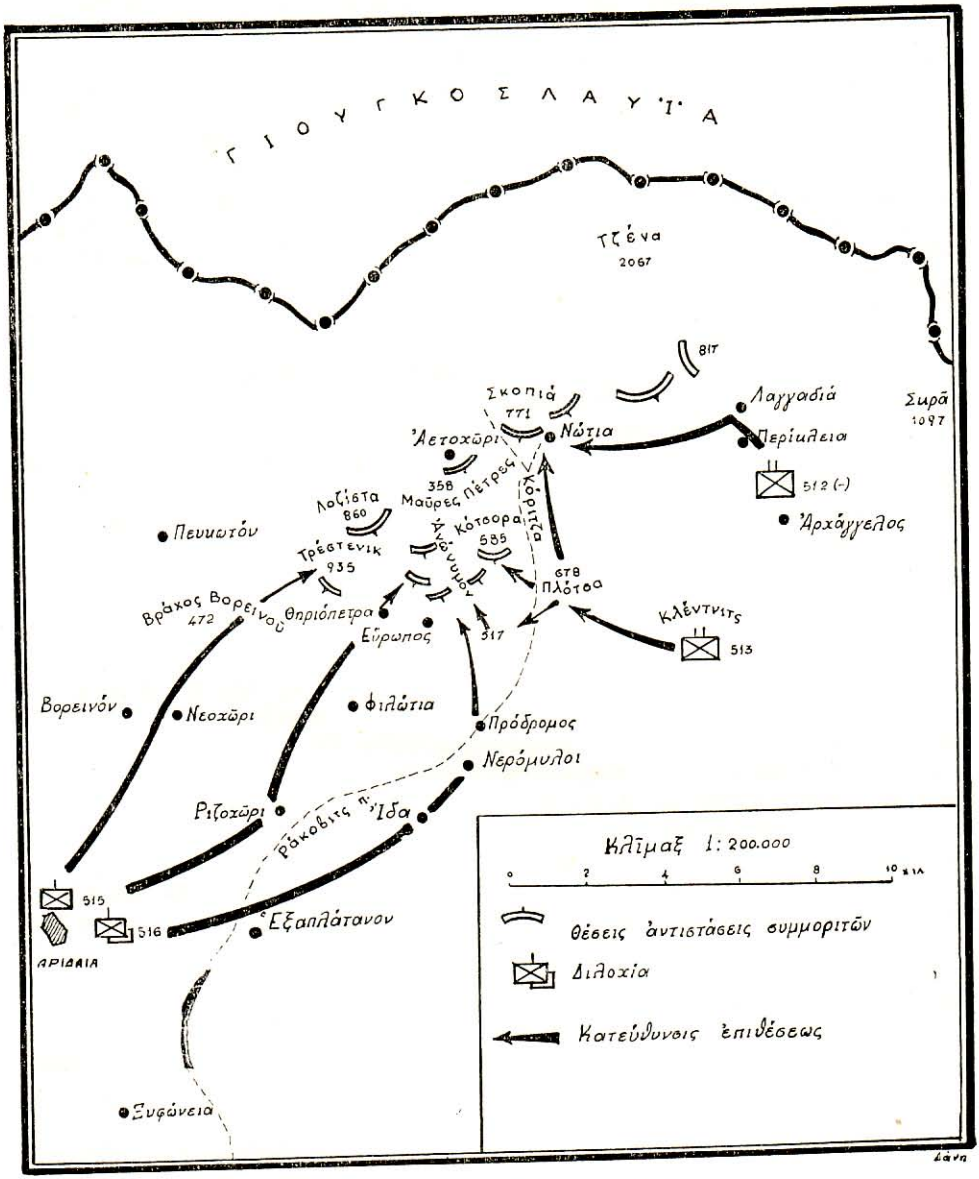

Εκ. 47 Ἐπιχειρήσις ΠΑΡΜΕΝΙΩΝ (20 Ἰανουαρίου 1948)

διμοιρία πολυβόλων καὶ οὐλαμὸς ὅλμων 4.2''. Ὑπὸ δὲ τὴν διοίκησιν τοῦ 516 Τάγματος ἀνὰ μία διλοχία ἐκ τῶν 515 καὶ 516 Ταγμάτων καὶ ὁμὰς πολυβόλων. Τὴν ὅλην ἐνέργειαν θὰ ὑπεστήριζον πεδινὴ πυροβολαρχία τασσομένη παρὰ τὸ χωρίον Ἴδα καὶ πολεμικὰ ἀεροσκάφη.

Αἱ ἀποστολαὶ τῶν δύο διοικήσεων καθωρίσθησαν ὑπὸ τῆς XI Μεραρχίας ὡς ἑξῆς: Ἡ 31η Ταξιαρχία ἐξασφαλίζουσα τὸν Ἀρχάγγελον θὰ ἐκίνει ἐπιθετικῶς κατὰ τοῦ χωρίου Νώτιας ἐκ τῆς κατευθύνσεως Λαγκαδιᾶς τὴν τριλοχίαν τοῦ 512 Τάγματος καὶ ἐκ τῆς περιοχῆς Κλέντιτς τὸ 513 Τάγμα. Τὸ Τάγμα τοῦτο καταλαμβάνον τὰ ὑψώματα Πλότσα, 517 καὶ Κότσαρα, θὰ διετήρει τὸ ὕψωμα 517 μέχρις ἐκκαθαρίσεως τῆς καταστάσεως εἰς τὴν περιοχὴν Εὐρώπου. Ἡ διοίκησις τοῦ 516 Τάγματος προωθοῦσα τὰς δύο διλοχίας της ἐξ Ἀριδαίας διὰ Προδρόμου καὶ Φιλώτιας, θὰ ἐπετίθετο αἰφνιδιαστικῶς κατὰ τοῦ Εὐρώπου καὶ Θηριόπετρας. Ταὐτοχρόνως ἐλαφρὸν της τμῆμα κινούμενον πρὸς Τρέστενικ θὰ ἐνήργει πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῶν δυτικῶς Θηριοπέτρας τυχὸν ἐκδηλωθησομένων ἀντιστάσεων. Οἱ ὅλμοι 4.2'' καὶ πεδινὴ πυροβολαρχία ἔδει νὰ βάλωσι μέχρι τῆς γραμμῆς Νώτια—Ἀετοχῶρι.

Ἐκ τῶν τμημάτων τῆς 31ης Ταξιαρχίας ἡ τριλοχία τοῦ 512 Τάγματος ἀχθεῖσα ἀπὸ τῆς νυκτὸς ἐξ Ἀρχαγγέλου εἰς Λαγκαδιάν, ἐξώρμησε τὴν πρωΐαν τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου πρὸς Νώτιαν. Γενομένη ἐντὸς ὀλίγου ἀντιληπτὴ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, ἤρχισε νὰ βάλληται διὰ μυδραλλίων ἐκ τῶν βορειοανατολικῶς Νώτιας κρασπέδων τῆς Τζένας. Μὲ τὴν πρόοδον τῆς προωθήσεως τῆς τριλοχίας, ἀπεκαλύπτοντο καὶ νέαι φωλεαὶ ἀντιστάσεως. Τὴν μεσημβρίαν τὰ τμήματά της κατεῖχον θέσεις περὶ τὰ 1000 μέτρα ἀνατολικῶς καὶ νοτιοανατολικῶς τῆς Νώτιας. Τὸ 513 Τάγμα ἀφιχθὲν μετὰ οὐλαμοῦ ὅλμων 4,2'' τὴν νύκτα τῆς 18ης Ἰανουαρίου εἰς Κλέντιτς, παρέμεινεν εἰς τὴν θέσιν ταύτην πλέον τοῦ εἰκοσιτετραώρου. Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου ἐκινήθη ἐν τῇ κατευθύνσει Πλότσα—Κότσαρα, καταλαβὸν διὰ τοῦ ἀριστεροῦ του λόχου, κατόπιν ἀγῶνος, τὸ ὕψωμα 517, ἐφ' οὗ ὁ λόχος ἐγκατεστάθη. Τὸ Τάγμα ἀνῆλθεν ἀκωλύτως εἰς τὸ ὕψωμα Πλότσα καὶ ἐγκαταστῆσαν ἐπ' αὐτοῦ ἕτερον λόχον, ἐκινήθη ἐπιθετικῶς πρὸς Κότσαρα. Ἀλλὰ τὸ ὕψωμα κατείχετο ἰσχυρῶς καὶ τὸ Τάγμα διὰ δραστικῶν μετωπικῶν καὶ πλευρικῶν πυρῶν καθηλώθη. Ἀπὸ τῆς 0950 μέχρι τῆς 1030 αἱ θέσεις τῶν συμμοριτῶν προσεβλήθησαν ὑπὸ δύο μαχητικῶν ἀεροπλάνων. Ἐπηκολούθησε, μετὰ προπαρασκευὴν πυροβολικοῦ καὶ ὅλμων, νέα ἐξόρμησις τοῦ Τάγματος, ὅπερ ἀνατρέψαν τοὺς συμμορίτας κατέλαβε περὶ τὴν μεσημβρίαν τὴν κορυφὴν Κότσαρα. Ἐν συνεχείᾳ διετάχθη περὶ τὴν 1240 ἡ κατάληψις τῆς κορυφογραμμῆς Κόριτζα. Τὸ Τάγμα προώθησε πρὸς ταύτην, προσβληθεῖσαν ἐν τῷ μεταξὺ ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας, τὸν παραμείναντα εἰς Πλότσα λόχον. Τὸ τμῆμα τοῦτο ὑποστηριχθὲν ὑπὸ τῶν βαρέων ὅλμων καὶ τοῦ ἐλιχθέντος πρὸς τὴν παρυφὴν τῆς Νώτιας ἀριστεροῦ λόχου τοῦ 512 Τάγματος, κατέλαβε περὶ τὴν 1530 τὴν Κόριτζαν, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς Ἀετοχῶρι. Κατόπιν σήματος τῆς 31ης Ταξιαρχίας καθορίζοντος τὴν κατεύθυνσιν συμπτύξεώς των, μαχητικὰ ἀεροπλάνα προσέβαλον τοὺς συμμορίτας διὰ βομβῶν καὶ πολυβολισμῶν.

Αἱ ὑπὸ ἐνιαίαν διοίκησιν διλοχίαι τῶν 515 καὶ 516 Ταγμάτων ἐκκινήσασαι μετὰ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων ἐξ Ἀριδαίας, ἀφίχθησαν τὴν πρωΐαν τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου ἐπὶ τῆς γραμμῆς: Βορείως Προδρόμου—Νοτίως Εὐρώπου καὶ Θηριόπετρας—Βράχος Βορεινοῦ. Ὁ δεξιὸς λόχος τοῦ 516 Τάγματος συνεδέθη μετὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 517 λόχου τοῦ 513 Τάγματος. Ἀμφότεροι οἱ λόχοι προωθήθησαν πρὸς τὸ δυτικῶς Κότσαρα ἀνώνυμον ὕψωμα, οὗτινος κατέλαβον τὰς νοτίας προσβάσεις. Ἀλλὰ τὸ βόρειον καὶ ἐπικρατέστερον τμῆμα κατείχετο

σταθερῶς ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες διὰ δραστικῶν καὶ πυκνῶν πυρῶν καθήλωσαν ἀμφοτέρους τοὺς λόχους. Σφοδρότερον ἐβάλλετο ὁ λόχος τοῦ 513 Τάγματος, ὅστις ἔσχε τὸν διοικητήν του καὶ πέντε ὁπλίτας τραυματίας. Ὁ ἕτερος λόχος τοῦ 516 Τάγματος μετὰ τοῦ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων εἰσῆλθε περὶ τὴν 0900 εἰς Εὔρωπον. Ἐκ τῆς διλοχίας τοῦ 515 Τάγματος ὁ δεξιὸς λόχος εἰσελθὼν περὶ τὴν 0730 εἰς Θηριόπετραν, δὲν ἠδυνήθη νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐπιθετικήν του ἐνέργειαν, καθηλωθεὶς ἐπὶ τῆς βορείας παρυφῆς τοῦ χωρίου ὑπὸ δραστικῶν πυρῶν προερχομένων ἐκ τῶν ὑψωμάτων Μαῦρες Πέτρες καὶ ἀνωνύμου. Ὁ ἕτερος λόχος ἀνατρέψας συμμοριακὴν ἀντίστασιν κατέλαβε τὸ ὕψωμα Τρέστενικ χωρὶς νὰ προχωρήσῃ βορειότερον πρὸς Λοζίσταν λόγῳ τῆς πυκνότητος τῶν πυρῶν.

Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἡ κατάστασις ἐξηκολούθει γενικῶς παραμένουσα στάσιμος. Οἱ συμμορῖται διετήρουν σταθερῶς τὰς θέσεις των ἐπὶ τῶν νοτίων προσβάσεων τῆς Τζένας καὶ τῶν ὑψωμάτων Σκοπιά, Μαῦρες Πέτρες ,Ἀνώνυμον καὶ Λοζίστα. Τμήματα τῶν 512 καὶ 513 Ταγμάτων εἰσελθόντα εἰς Νώτιαν, εὗρον τὸ χωρίον κενὸν κατοίκων. Ἀριστερότερον ἡ διλοχία τοῦ 516 Τάγματος καὶ ὁ λόχος τοῦ 513 τοιούτου, διεξῆγον σκληρὸν ἀγῶνα ἐπὶ τοῦ Ἀνωνύμου, ἐνῷ ἡ διλοχία τοῦ 515 Τάγματος οὐδεμίαν πρόοδον ἐσημείωνε.

Μὲ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ σκότους ἡ XI Μεραρχία διέταξε τὴν διακοπὴν τοῦ ἀγῶνος καὶ τὴν ἐπάνοδον τῶν τμημάτων εἰς τὰς θέσεις των. Τὰ τμήματα τῆς 31ης Ταξιαρχίας συνεπτύχθησαν πρὸς Ἀρχάγγελον ὑπὸ τὴν κάλυψιν λόχου τοῦ 512 Τάγματος. Αἱ διλοχίαι Ἀριδαίας συνεπτύχθησαν ὑπὸ τὴν κάλυψιν ἰδίων ὀπισθοφυλακῶν. Ἡ ὅλη σύμπτυξις ἐγένετο κακονικῶς καὶ ἀνενοχλήτως.

Αἱ ἀπώλειαι τοῦ στρατοῦ ἦσαν 1 Ἀξιωματικὸς, ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 513 Τάγματος Καραμπέτσος Γαβριὴλ καὶ 5 ὁπλῖται νεκροί, τρυματίαι δὲ 1 Ἀξιωματικός, 10 ὁπλῖται καὶ 1 ἀνὴρ ΜΑΥ. Τὰς μείζονας ἀπωλείας ἔσχεν ἡ 31η Ταξιαρχία καὶ συγκεκριμένως τὸ 513 Τάγμα. Ἐκ τούτου ἐφονεύθησαν ὁ ἀνωτέρω Ἀνθυπολοχαγὸς καὶ τρεῖς ὁπλῖται, ἐτραυματίσθησαν δὲ 1 Λοχαγὸς Διοικητὴς λόχου καὶ 5 ὁπλῖται. Ἐκ τοῦ 512 Τάγματος ἐτραυματίσθη 1 ὁπλίτης. Αἱ διλοχίαι τῶν 515 καὶ 516 Ταγμάτων ἔσχον 2 νεκροὺς καὶ 4 τραυματίας ὁπλίτας.

Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἦσαν πολὺ ὑπέρτεραι, ἀνελθοῦσαι εἰς 32 νεκροὺς ἀνευρεθέντας. Ἕτεροι 18 συνελήφθησαν καὶ 2 παρεδόθησαν. Εἰς τὰς ἀπωλείας ταύτας δὲν συμπεριλαμβάνονται αἱ προξενηθεῖσαι ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας, τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῶν ὅλμων 4.2'' εἰς τοὺς ἐλεγχομένους ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐδαφικοὺς χώρους. Περισυνελέγησαν 2 μυδράλλια, 2 αὐτόματα καὶ 19 τυφέκια. Κατεστράφησαν ὠργανωμέναι θέσεις καὶ ἐγκαταστάσεις διαβιώσεως, μετεφέρθησαν δὲ τῇ αἰτήσει των πεντήκοντα οἰκογένειαι, μετὰ τῶν ἀποσκευῶν καὶ κτηνῶν των, ἐκ τῶν χωρίων Εὐρώπου καὶ Θηριόπετρας προσωρινῶς εἰς Ἀριδαίαν(1)

Ἐκκαθάρισις τοῦ Βερμίου ὄρους (3—26 Μαρτίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 48)

148. Ἀρχομένου τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1948, ἀνετέθη ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος εἰς τὴν XI Μεραρχία ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ Βερμίου ἀπὸ τῆς συγκεντρωθείσης εἰς τὴν

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1174/Α/17.

ὀρεινὴν ταύτην περιοχὴν συμμοριακῆς δυνάμεως. Ἀποτελουμένη ἐκ τῶν συγκροτημάτων Βερμίου καὶ Καϊμακτσαλὰν ἡ δύναμις αὕτη, ἀπετέλει συνεχῆ ἀπειλὴν τόσον διὰ τὰ εἰς τὰ ἀνατολικὰ κράσπεδα τοῦ ὄρους εὑρισκόμενα ἀστικὰ κέντρα καὶ τὰ χωρία τοῦ πεδινοῦ διαδρόμου, ὅσον καὶ διὰ τὴν ὁδικὴν ἀρτηρίαν Βερροίας–Κοζάνης. Ἤδη εἶχον σημειωθῆ ἐπιδρομαὶ κατὰ τῶν χωρίων Μαρίνας καὶ Γιαννίσης, προσβολαὶ στρατιωτικῶν τμημάτων καὶ βομβαρδισμὸς τῆς πόλεως Ναούσης διὰ πυροβόλου. Εἰς τὴν ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν ἐδόθη τὸ συνθηματικὸν ΛΑΡΙΣΑ.

Κατὰ τὸ συνταχθὲν σχέδιον ἐνεργείας ἡ XI Μεραρχία θὰ ἤγετο εἰς τὴν περιοχὴν Ντορτζίλοβο–Μαγοῦλα (ὑψ. 1384)–Ντορντόπολι–Μπάμπη, ἐπιζητοῦσα τὴν συντριβὴν τῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων, τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν ἐξηκριβωμένων δύο πυροβόλων καὶ τὴν καταστροφὴν τῶν ἐγκαταστάσεών των διαβιώσεως. Διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν προθέσεων τούτων ἡ Μεραρχία θὰ προώθει διὰ νυκτὸς ἐκ πολλῶν κατευθύνσεων πρὸς τὴν ἀνωτέρω περιοχὴν τὰ τμήματά της, ἐπιτιθέμενα τολμηρῶς μὲ συγκλίνουσαν ἐνέργειαν ἀπὸ Μαγούλας πρὸς Ντορτζίλοβον καὶ ἀπ' Ἀνατολῶν πρὸς Ντορντόπολι. Τὴν ἀνατροπὴν τῶν συμμοριτῶν ἐκ τῶν κατεχομένων θέσεων θὰ ἐπηκολούθει καταδίωξις.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἡ Μεραρχία διέθεσε τὰς διοικήσεις τῶν 32ας καὶ 33ης Ταξιαρχιῶν της, πλαισιωθείσας διὰ τῶν κάτωθι μονάδων :

32α Ταξιαρχία : 514 Τάγμα μεῖον διλοχία, ἐνισχυθὲν διὰ λόχου τοῦ 515 Τάγματος. Διλοχία τοῦ 513 Τάγματος, διοίκησις σὺν διλοχία τοῦ 515 τοιούτου, οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ ὁμὰς πολυβόλων.

33η Ταξιαρχία : 518 καὶ 519 Τάγματα μεῖον λόχος ἐξ ἑκάστου, XI Ἔφιππος Ἴλη, πυροβολαρχία ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τοῦ οὐλαμοῦ Ναούσης καὶ διατεθέντος τοιούτου ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, διμοιρία πολυβόλων.

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς XI Μεραρχίας ἐγκατεστάθη παρὰ τὸ εἰς Νάουσαν Στρατηγεῖον τῆς 33ης Ταξιαρχίας. Τὸ Στρατηγεῖον τῆς 32ας Ταξιαρχίας παρέμεινεν εἰς Ἔδεσσαν.

Αἱ καθορισθεῖσαι ὑπὸ τῆς Μεραρχίας ἀποστολαὶ εἶχον ὡς ἑξῆς :

32α Ταξιαρχία : Τὸ 514 Τάγμα κινούμενον ἐξ Ἐδέσσης πρὸς Ἄλγκερ–Γκόλα Τσοῦκα–Μαγοῦλαν, θὰ ἐνήργει ἐπιθετικῶς ἐν τῇ κατευθύνσει Ἅγιος Παῦλος–Παπρῖσκο–Μπάμπη. Διλοχία τοῦ 513 Τάγματος θὰ ἐγκαθίστατο ἀφ' ἑσπέρας εἰς Μουχαρέμ Χάν. Τὴν πρωΐαν θὰ ἐκινεῖτο πρὸς Κεδρῶνα–Κάτω Γραμματικό ὑπαγομένη ὑπὸ τὸ 514 Τάγμα. Διλοχία τοῦ 515 Τάγματος θὰ κατηυθύνετο ἐκ Σκύδρας πρὸς Ὀρλὼφ–Ντορτζίλοβον–Τόλη Κουτσούφλιανη, συγκλίνουσα τελικῶς πρὸς Μεταμόρφωσιν–Μπάμπη. Οὐλαμὸς πυροβολικοῦ τῆς 32ας Ταξιαρχίας παρὰ τὸ χωρίον Φλαμουριά.

33η Ταξιαρχία : Τὸ 519 μεῖον λόχος Τάγμα θὰ ἐξώρμα ἐκ Ναούσης πρὸς Νταμῖνσκο–Μπάμπη. Τὸ 518 Τάγμα μεῖον λόχος θὰ ἐνήργει ἐπιθετικῶς ἐκ Ναούσης πρὸς Ντορντόπολι. Λόχος τοῦ 519 Τάγματος σταθερῶς ἐγκατεστημένος βορείως τῆς Μονῆς Ὑπαπαντῆς ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1290, θὰ ἀπηγόρευε κινήσεις συμμοριτῶν πρὸς Ὑπαπαντὴν–Σιδεράκι. Ἡ XI Ἴλη κινουμένη πρὸς τὰ χωρία Μέγα Ρεῦμα καὶ Γιαννακοχώριον, θὰ ἐκάλυπτε τὰ νῶτα τῶν πρὸς Ντορτζίλοβον–Μπάμπη ἐνεργούντων τμημάτων. Ἐφεδρεία Μεραρχίας διλοχία τοῦ 517 Τάγματος εἰς Βέρροιαν καὶ τοιαύτη τοῦ 511 Τάγματος εἰς διάθεσιν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ εἰς Νάουσαν. Ἡμέρα ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων ἡ 3η Μαρτίου.

Ἡ ἐγκατασταθεῖσα ἀφ' ἑσπέρας παρὰ τὸ Μουχαρὲμ Χὰν διλοχία τοῦ 513 Τάγματος συνεπλάκη περὶ τὴν 0500 τῆς 3ης Μαρτίου μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως ἥτις συνεπτύχθη πρὸς Βορρᾶν. Ἐκ συλληφθείσης συμμορίτισσας ἐξηκριβώθη ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ὑποσυγκροτήματος Καϊμακτσαλὰν κατευθυνθέντος πρὸς τὴν ὀρεινὴν ταύτην περιοχήν. Τὸ ὑπόλοιπον συγκρότημα παρέμεινεν εἰς τὸ Βέρμιον. Ἡ διλοχία ἐκινήθη ἀκολούθως πρὸς Κεδρῶνα–Κάτω Γραμματικόν. Τὸ 514 Τάγμα ἀφίχθη περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰς Ἄνω Γραμματικόν. Περὶ τὴν 1300 ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς φάλαγγος λόχος ἐβλήθη διὰ μυδραλλίων ἐκ τῆς Μαγούλας. Τὸ Τάγμα προωθηθὲν πρὸς τὸ ὕψωμα τοῦτο, ἐνεπλάκη εἰς σοβαρὸν ἀγῶνα καὶ καθηλώθη λόγῳ τῆς δραστικότητος τῶν πυρῶν, ἐξ ὧν ἐτραυματίσθησαν, θανασίμως μὲν καὶ ὑπέκυψεν ὁ Ὑπολοχαγὸς Σούμπασης Μιχαήλ, ἐλαφρότερον δὲ δύο ὁπλῖται. Κατόπιν προσβολῆς ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροπλάνων τῶν θέσεων τῶν συμμοριτῶν τὸ 514 Τάγμα ἐπεχείρησε νέαν ἐξόρμησιν, ἀλλὰ καὶ πάλιν καθηλώθη ὑπὸ πυκνῶν πυρῶν μυδραλλίων καὶ ὅλμων. Ἡ διλοχία τοῦ 513 Τάγματος, ὑπαχθεῖσα ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς της εἰς Κάτω Γραμματικόν, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ 514 Τάγματος, διετάχθη νὰ προωθήσῃ πρὸς Ἄνω Γραμματικὸν τὸν ἕνα λόχον της, τὸν δ' ἕτερον νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Γκόλα Τσοῦκα καὶ Οὐζοῦν Ταρλὰ πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν ἐκεῖσε διερχομένων διαβάσεων. Τὴν 1800 ἐξαπελύθη ἐκ Μαγούλας κατὰ τοῦ 514 Τάγματος ἰσχυρὰ ἀντεπίθεσις ὑποστηριχθεῖσα ὑπὸ βαρέων ὅλμων καὶ πολλῶν μυδραλλίων. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες τελικῶς συνεπτύχθησαν ἐγκαταλείψαντες τέσσαρας νεκρούς. Τὸ Τάγμα ἔσχε δύο τραυματίας ὁπλίτας. Ἡ διλοχία τοῦ 515 Τάγματος προερχομένη ἐκ Σκύδρας ἀφίχθη τὴν 0800 ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Ὀρλώφ. Συνεχίσασα τὴν κίνησιν πρὸς Ντορτζίλοβον, συνεπλάκη νοτίως τοῦ χωρίου Ἁγία Φωτεινὴ μετὰ μικροομάδος, συλλαβοῦσα ἕνα συμμορίτην. Περὶ τὴν 1530 ἡ κίνησις τῆς διλοχίας ἀνεσχέθη περὶ τὰ 1000 μέτρα ἀνατολικῶς Ντορτζιλόβου ὑπὸ πυρῶν συμμοριακῶν ἀντιστάσεων ἐγκατεστημένων ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τούτου. Παρὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐγκαταστατοῦ παρὰ τὴν Φλαμουριὰν οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ὑποστήριξιν, ἡ διλοχία δὲν ἠδυνήθη νὰ προχωρήσῃ. Συνδετικὸν τμῆμα ἐκ τῆς διμοιρίας Καταδρομῶν τῆς Ταξιαρχίας καὶ διμοιρίας ΜΑΔ ἐγκατεστάθη σταθερῶς ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Τσερβίνικον.

Ἐκ τῶν τμημάτων τῆς 33ης Ταξιαρχίας τὸ 519 Τάγμα μεῖον διλοχία προερχόμενον ἐκ Ναούσης ἀνῆλθεν περὶ τὴν μεσημβρίαν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Νταμίνσκο. Ἐπιχειρῆσαν νὰ συνεχίσῃ τὴν κίνησιν πρὸς Μπάμπη, ἤρχισεν ἀπὸ τῆς 1400 βαλλόμενον δραστικῶς ἀπὸ Βορρᾶ καὶ ἀπὸ τῆς κατευθύνσεως 1058. Πιεσθὲν ἰσχυρῶς βραδύτερον ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ πρὸς τὰ περὶ τὴν Μονὴν Προδρόμου ὑψώματα. Ἐκεῖ ἀφίχθη ὁ διατεθεὶς αὐτῷ λόχος τοῦ 518 Τάγματος. Ἐπὶ τοῦ ἐγκαταλειφθέντος ὑψώματος Νταμίνσκο ἐγκατεστάθη συμμοριακὸν τμῆμα. Τὸ 518 μεῖον λόχος Τάγμα ἐξορμῆσαν ἐκ Ναούσης πρὸς Ντορντόπολι, προσέκρουσεν ἐπὶ συνεχοῦς πυρὸς μυδραλλίων ἐκδηλωθέντος ἀπὸ τῆς 0945 ἐκ τοῦ ὑψώματος 1255 καὶ ἐκ τῶν βορειοανατολικῶν καταπτώσεων τῆς Τούρλιας. Περὶ τὴν 1015 τὸ Τάγμα ἤρχισε βαλλόμενον καὶ διὰ πυροβολικοῦ ἐκ τῆς κατευθύνσεως Ντορντόπολι. Ἐπιχειρῆσαν νὰ προωθήσῃ τὸν ἀριστερόν του λόχον, ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ ἓξ τραυματίας ὁπλίτας. Ἔκτοτε τὸ Τάγμα παρέμεινε καθηλωμένον ἐπὶ γραμμῆς περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα δυτικῶς Ναούσης καὶ ἐν ἐπαφῇ μετὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες παρουσίαζον συνεχῆ γραμμὴν ἀνατολικῶς Ντορντόπολι, μὲ ἰσχυρὰν κατοχὴν τῶν ὑψωμάτων 1206, 1255 καὶ Τούρλια. Μαχητικὰ ἀεροπλάνα ἐσφυροκόπησαν ἀπὸ 1620 μέχρι 1745 τὰς θέσεις τῶν συμμοριτῶν οἵτινες ἔβαλον δι' ἀντιαεροπορικῶν πολυβόλων,

διατρήσαντες τὰς πτέρυγας δύο ἐξ αὐτῶν. Αἱ αὐταὶ θέσεις ἐβλήθησαν καὶ ὑπὸ τῆς πυροβολαρχίας Ναούσης. Περὶ τὴν 1800 οἱ συμμορῖται ἐξαπέλυσαν ἰσχυρὰν ἀντεπίθεσιν ὑποστηριζομένην ὑπὸ πυροβολικοῦ. Τὸ Τάγμα μὴ δυνηθὲν νὰ διατηρήσῃ τὰς θέσεις του συνεπτύχθη πρὸς Νάουσαν ὑπὸ συνεχῆ βολὴν πυροβολικοῦ, ἥτις ἐπεξετάθη μέχρι τῆς πόλεως, φονευθέντων τριῶν ἰδιωτῶν καὶ μιᾶς γυναικός.

Ἡ XI Ἔφιππος Ὕλη ἀφιχθεῖσα εἰς Γιαννακοχώριον ἐξέπεμψεν ἀναγνωρίσεις πρὸς τὸ ὕψωμα 481 αἵτινες οὐδὲν συνήντησαν.

Διλοχία τοῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Πύργων τῆς συνεργαζομένης ΧΥ Μεραρχίας τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ, ἐνεργήσασα ἐπιθετικῶς πρὸς Ἄνω Γραμματικόν, συνεπλάκη παρὰ τὰ Καλύβια Τσάπου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἣν ἀπώθησε. Συνεχίσασα τὴν κίνησιν συνεδέθη παρὰ τὸ Ἄνω Γραμματικὸν μετὰ τμήματος τοῦ 514 Τάγματος.

Ἡ σχηματισθεῖσα παρὰ τῇ XI Μεραρχίᾳ ἐντύπωσις, ἐκ τῶν διεξαχθεισῶν τὴν 3ην Μαρτίου ἐπιχειρήσεων, ἦτο ὅτι κατείχοντο ἰσχυρῶς αἱ τοποθεσίαι α) Ντορντόπολι—Μπάμπη—ὑψώματα 1058, 1206 καὶ 1255—ἀνατολικαὶ καταπτώσεις Τούρλιας, β) Ἅγιος Παῦλος—Μεταμόρφωσις—Ντορτζίλοβον, γ) Τόλη Κουτσούφλιανη—Μαγοῦλα. Αἱ κατέχουσαι ταύτας συμμοριακαὶ δυνάμεις ἀπετελοῦντο ἐκ τοῦ συγκροτήματος Βερμίου καὶ ἐκ τοῦ συγκροτήματος Καϊμακτσαλὰν μεῖον ὑποσυγκροτήματος, τελούντων ἀμφοτέρων ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ἀρχηγείου Βερμίου. Διέθετον βαρὺν ὁπλισμὸν πεζικοῦ καὶ πυροβολικόν.

Τὴν ἑσπέραν αἱ μονάδες τῆς XI Μεραρχίας εἶχον τὴν ἀκόλουθον διάταξιν :

32α Ταξιαρχία : 514 Τάγμα (Διοίκησις σὺν διλοχία μεθ' ἑνὸς λόχου ἐξ ἑκάστου τῶν 513 καὶ 515 Ταγμάτων) ἐν ἐπαφῇ ἐπὶ τῶν βορείων προσβάσεων Μαγούλας. Ὁ ἕτερος λόχος τῆς διλοχίας 513 Τάγματος ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Γκόλα Τσοῦκα—Οὐζοῦν Ταρλά. Διοίκησις καὶ διλοχία τοῦ 515 Τάγματος ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶν κλιτύων τοῦ ὑψώματος Ντορτζίλοβον. Συνδετικὸν τμῆμα εἰς Τσερβίνικο. Οὐλαμὸς πυροβολικοῦ Ἐδέσσης παρὰ τὸ χωρίον Φλαμουριάν.

33η Ταξιαρχία : 519 Τάγμα μεῖον λόχος, ἐπὶ τῶν βορείως Μονῆς Προδρόμου ὑψωμάτων. 518 Τάγμα μεῖον λόχος εἰς Νάουσαν. Λόχος τοῦ 519 Τάγματος ἐπὶ τοῦ βορείως Μονῆς Ὑπαπαντῆς ὑψώματος 1290. XI Ὕλη περὶ τὸ Γιαννακοχώριον. Πυροβολαρχία παρὰ τὴν Νάουσαν.

Εἰς διάθεσιν τῆς Μεραρχίας ἐν Ναούσῃ διλοχία τοῦ 511 Τάγματος.

149. Διὰ τὴν 4ην Μαρτίου ἡ XI Μεραρχία διέταξε τὴν 32αν Ταξιαρχίαν νὰ καταλάβῃ διὰ τοῦ 514 Τάγματος τὴν Μαγοῦλαν καὶ καταδιώξῃ τοὺς συμπτυχθησομένους συμμορίτας. Ἡ διλοχία τοῦ 515 Τάγματος καταλαμβάνουσα τὸ ὕψωμα Ντορτζίλοβον, θὰ προωθεῖτο πρὸς Τόλη Κουτσούφλιανη—Μαγοῦλαν ἐφ' ὅσον τὸ τελευταῖον ὕψωμα θὰ ἐξηκολούθει ἀνθιστάμενον. Ἄλλως θὰ κατηυθύνετο ἀπὸ Ντορτζίλοβον πρὸς τὸ χωρίον Ἅγιον Παῦλον. Τὸ συνδετικὸν τμῆμα ἀπὸ Τσερβίνικο θὰ ἐκινεῖτο διὰ Τσίκλας πρὸς Μαγοῦλαν. Ὁμοίως τὴν 33ην Ταξιαρχίαν νὰ ἐπιτεθῇ διὰ τῆς διλοχίας τοῦ 511 Τάγματος πρὸς Ντορντόπολι (ὕψ. 1528). Διὰ τοῦ 518 Τάγματος νοτιώτερον πρὸς αὐχένα Ντορντόπολι καὶ διὰ τοῦ 519 τοιούτου πρὸς Μπάμπη. Ἐκπομπὴ ἀναγνωρίσεων ὑπὸ τῆς XI Ὕλης πρὸς Νότον Γιαννακοχωρίου.

Ἀπὸ πρωΐας τῆς 4ης Μαρτίου ἐπανελήφθη ἡ κατὰ Μαγούλας ἐπιθετικὴ ἐνέργεια. Τὰ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ 514 Τάγματος τμήματα ἐπωφεληθέντα ἐκτελεσθείσης ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας προσβολῆς τῶν συμμοριακῶν θέσεων, προωθήθησαν αἰσθητῶς. Περὶ τὴν 1100 συνηνώθη μετὰ τοῦ Τάγματος ἀνακληθεὶς

ὁ εἰς Οὐζοῦν Ταρλᾶ–Γκόλα Τσοῦκα λόχος τοῦ 513 Τάγματος. Οἱ συμμορῖται πιεσθέντες ἰσχυρῶς ἐξηναγκάσθησαν, κατόπιν δευτέρας ἀεροπορικῆς ἐπεμβάσεως, νὰ συμπτυχθῶσι πρὸς Νότον. Περὶ τὴν 1600 κατελήφθη ἡ ὑψηλοτέρα κορυφὴ τῆς Μαγούλας, ἐφ' ἧς ἐγκατεστάθη λόχος. Ἀπὸ τῆς 1630 τὸ 514 Τάγμα ἐκινήθη πρὸς καταδίωξιν διὰ μέσου πυκνοῦ δάσους. Ἀπολέσαν τελικῶς τὴν ἐπαφήν, ἐγκατεστάθη ἐπὶ τῆς Μαγούλας καὶ τῶν πρὸς Ἅγιον Παῦλον κατερχομένων ἀντερεισμάτων. Ἡ διλοχία τοῦ 515 Τάγματος ἤρχισε βαλλομένη ἀπὸ πρωΐας ἐκ τῶν κατευθύνσεων Ντορτζιλόβου καὶ Μεταμορφώσεως. Παρὰ τὴν ἐπέμβασιν τῆς ἀεροπορίας, ἡ διλοχία παρέμεινε καθηλωμένη λόγῳ τῆς δραστηριότητος τῶν πυρῶν, ἔχουσα τραυματίας τὸν ἕνα ἐκ τῶν Διοικητῶν τῶν λόχων της, δύο Ἀνθυπολοχαγοὺς καὶ πέντε ὁπλίτας. Πρὸς τὸ τέλος τῆς ἡμέρας ἡ διλοχία κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος δεσπόζον ὕψωμα περὶ τὰ 500 μέτρα βορειοανατολικῶς Μεταμορφώσεως. Τὸ συνδετικὸν τμῆμα ἀφίχθη ἀκωλύτως ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Τσίκλας. Ἐκ τῶν μονάδων τῆς 33ης Ταξιαρχίας τὸ 519 Τάγμα ἐμπλακὲν ἀπὸ πρωΐας εἰς ἀγῶνα μετὰ τῶν κατεχόντων τὰ ὑψώματα Νταμίνσκο καὶ 1058 συμμοριτῶν, κατέλαβε περὶ τὴν 1345 κατόπιν ἐπιτυχοῦς ἐπιθετικῆς ἐνεργείας τὸ ὕψωμα Νταμίνσκο. Νοτιώτερον τόσον ἡ διλοχία τοῦ 511 Τάγματος, ὅσον καὶ τὸ 518 Τάγμα οὐδεμίαν πρόοδον ἐσημείωσαν. Ἀμφότερα τὰ τμήματα ταῦτα καθηλώθησαν ὑπὸ δραστικοῦ πυρὸς πρὸ τῶν ὑψωμάτων 1206, 1256 καὶ τῶν ἀνατολικῶν καταπτώσεων τῆς Τούρλιας. Διλοχία τοῦ 517 Τάγματος προωθήθη ἐκ Βερροίας εἰς τὴν περιοχὴν τῶν χωρίων Κάτω Βερμίου καὶ Κουμαριᾶς. Ἡ XI Ἴλη ἀπεσύρθη εἰς Πολλὰ Νερὰ καὶ Μαρίναν. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην προσεβλήθησαν ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας στόχοι εἰς τὰς περιοχὰς Ἁγίου Παύλου–Μεταμορφώσεως καὶ Ντορντόπολι.

Ἡ XI Μεραρχία σχηματίσασα τὴν ἐντύπωσιν ὅτι τὴν σύμπτυξιν τῶν περὶ τὴν Μαγοῦλαν συμμοριτῶν θὰ ἐπηκολούθει καὶ τοιαύτη ἐκ τῶν περιοχῶν Ἁγίου Παύλου καὶ Ντορντόπολι, καθώρισε τοὺς ἀντικειμενικοὺς σκοποὺς οἵτινες ἔδει νὰ ἐπιτευχθῶσιν ἐντὸς τῆς 5ης Μαρτίου. Ἐκ τῶν μονάδων τῆς 32ας Ταξιαρχίας τὸ ἐνισχυμένον 514 Τάγμα, διατηροῦν τὰ ὑψώματα Μαγοῦλα καὶ 1342 ὡς καὶ τὰ καλύβια Τσάπου θὰ ἐκίνει τοὐλάχιστον διλοχίαν διὰ τὴν πρὸς Νότον καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν. Ἡ διοίκησις τοῦ 515 Τάγματος σὺν διλοχία ἐνισχυθεῖσα καὶ διὰ τρίτου λόχου θὰ ἤγετο ἐπὶ τοῦ νοτίως Ἁγίου Παύλου ὑψώματος 1326 μὲ τὸ μεῖζον μέρος της εἰς Μανιάκι. Ἐκ τῶν μονάδων τῆς 33ης Ταξιαρχίας μετὰ τὴν πτῶσιν τοῦ συγκροτήματος Ντορντόπολι, τὸ 519 Τάγμα θὰ κατηυθύνετο εἰς Μπάτζο, τὸ 518 Τάγμα πρὸς τὸν ἀνατολικῶς Τσανακτσῆ αὐχένα, ἡ δὲ διλοχία τοῦ 511 Τάγματος θὰ παρέμενεν εἰς Ντορντόπολι. Λόχος τοῦ 44ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐγκαθιστάμενος ἐνεδρευτικῶς νοτιοδυτικῶς Ναούσης μεταξὺ Ἁγίας Τριάδος καὶ Ἁγίου Νικολάου θ' ἀπηγόρευε τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἀγουσῶν πρὸς Βόρειον ἢ Νότιον Βέρμιον ὁδεύσεων. Ἡ διλοχία τοῦ 517 Τάγματος θὰ συνεπλήρωνε τὴν ἐγκατάστασίν της εἰς τὴν περιοχὴν Κάτω Βερμίου–Κουμαριᾶς. Ἡ XI Ἴλη εἰς περιοχὴν Μαρίνας.

Τὸ 514 Τάγμα ἀναμένον ἀπὸ ἀέρος ἀνεφοδιασμόν, ἀπησχολήθη τὴν 5ην Μαρτίου μὲ τὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς Μαγούλας καὶ τῶν πρὸς Ἅγιον Παῦλον κατερχομένων ἀντερεισμάτων, ἔνθα ἀνεῦρε τρία πτώματα συμμοριτῶν καὶ μικρὸν ἀριθμὸν ὅπλων. Παραδοθέντες δύο συμμορῖται κατέθεσαν ὅτι τὰ συγκροτήματα ἐκινήθησαν ἀπὸ 2300 τῆς 4ης Μαρτίου μὲ κατεύθυνσιν πρὸς Νοτιοδυσμάς. Τὸ 515 Τάγμα ὑπερβὰν τὸ ἐγκαταλειφθὲν ὕψωμα Ντορτζίλοβον, εἰσῆλθεν εἰς τὸ χωρίον Ἅγιον Παῦλον καὶ παρέμεινεν εἰς τὴν περιοχήν του. Τὰ τμήματα τῆς 33ης Ταξιαρχίας ἐκινήθησαν πρὸς τοὺς ἀντικειμενικοὺς των σκοποὺς χωρὶς νὰ συναντήσωσι συμμορίτας. Τὸ 519 Τάγμα κατέλαβε περὶ τὴν 1100

τὸ ὕψωμα 1058. Κατὰ ἐνεργηθεῖσαν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς ἀνευρέθησαν ἑπτὰ νωποὶ τάφοι, ἀρχεῖον συμμοριτῶν, διάφορα ὑλικὰ καὶ κατεστράφησαν ἐγκαταστάσεις καὶ ἀντιαεροπορικὸν πολυβολεῖον. Τὸ Τάγμα συνεχίσαν τὴν κίνησιν, ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Μπάμπη. Τὸ 518 Τάγμα ἐγκατεστάθη ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Ντορντόπολι, ἡ δὲ διλοχία τοῦ 511 Τάγματος ἐπὶ τοῦ νοτιοανατολικῶς τοῦ ὑψώματος 1528 αὐχένος. Ἡ διλοχία τοῦ 517 Τάγματος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Μπὰς Καρτέρι καὶ εἰς Κουμαριάν. Ἡ XI Ἴλη ἀπεσύρθη εἰς Ἔδεσσαν. Ἀφιχθὲν ἐκ Γουμενίσσης εἰς Νάουσαν τὸ 513 Τάγμα μεῖον διλοχία, προωθήθη εἰς τὴν βορείως τοῦ χωρίου Κάτω Βερμίου περιοχὴν Πάτωμα.

Κατόπιν σημειωθέντων ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας ἴχνῶν διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν πρὸς Τσανακτσῆ—Ἄνω Βέρμιον—Ματοτσάϊρο, ἡ XI Μεραρχία διέταξε τὰς Ταξιαρχίας της νὰ κινήσωσι ταχέως τὰς μονάδας των πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ὁδοῦ διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν καὶ καταδίωξιν αὐτῶν. Ἡ 32α Ταξιαρχία θὰ ἐμερίμνα διὰ διαθεσίμου δυνάμεώς της, διὰ τὴν ἀπόφραξιν τοῦ μεταξὺ Βρυτῶν καὶ Δροσιᾶς διαδρόμου. Συγχρόνως ἡ Μεραρχία ἐζήτησε ἀπὸ τὸ Γ'Σῶμα Στρατοῦ ἵνα ἐνεργήσῃ διὰ τὴν μερίμνῃ τῆς ΧΥ Μεραρχίας, ἀπόφραξιν τοῦ διαδρόμου Βρυτῶν—Ἀρνίσσης.

150. Τὴν 6ην, 7ην καὶ 8ην Μαρτίου οὐδεμία ἐπαφὴ ἐσημειώθη μετὰ τῶν συμπτυχθέντων πρὸς Νοτιοδυσμὰς συμμοριτῶν. Τὴν ἑσπέραν τῆς 6ης Μαρτίου τὸ 514 Τάγμα κατεῖχε τὸν βορείως Ἄνω Γραμματικοῦ αὐχένα καὶ τὰ ὑψώματα Μαγούλας καὶ Τόλη Κουτσούφλιανη. Τὸ 515 Τάγμα ἐξερευνῆσαν διὰ τμημάτων του τὴν περιοχὴν Ντορτζίλοβον, ἔνθα ἀνεῦρε τέσσαρα πτώματα συμμοριτῶν, ἐγκατεστάθη ἐπὶ τῶν νοτιοανατολικῶν ἀντερεισμάτων τοῦ ὑψώματος Τόλη Κουτσούφλιανη μέχρι νοτίως Ἁγίου Παύλου. Ἐκ τῶν τμημάτων τῆς 33ης Ταξιαρχίας, τὸ 519 Τάγμα, ἐξερευνῆσαν τὴν μεταξὺ Ἁγίου Παύλου καὶ Μπάμπη περιοχήν, κατέστρεψε συμμοριακὰς ἐγκαταστάσεις καὶ σκέπαστρα, τὴν δ' ἑσπέραν παρέμεινε βορείως Ντορντόπολι. Ἐκ τῶν τριῶν λόχων του περιωρίσθη εἰς διλοχίαν, λόγῳ ἐπανόδου τοῦ λόχου τοῦ 518 Τάγματος εἰς τὴν μονάδα του. Ὁ βορείως τῆς Μονῆς Ὑπαπαντῆς ἐγκατεστημένος ἐπὶ τοῦ ὕψώματος 1290, λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος, ἐξηκολούθει παραμένων εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν. Τὸ 518 Τάγμα ἐκ τῆς περιοχῆς Ντορντόπολι ἐκινήθη πρὸς Τσανακτσῆ, ἄνευ μεταγωγικῶν λόγῳ τοῦ ὕψους τῶν χιόνων, χωρὶς νὰ ἐπισημάνῃ ἴχνη προδίδοντα διέλευσιν συμμοριτῶν μεταξὺ τῶν ὑψωμάτων Τούρλιας καὶ Τσανακτσῆ. Ὑπὸ τμημάτων τοῦ Τάγματος ἀνεγνωρίσθησαν περὶ τὰ 800 μέτρα δυτικῶς τοῦ αὐχένος Ντορντόπολι αἱ θέσεις τάξεως τῶν συμμοριτῶν πυροβόλων. Ἀνευρέθησαν δύο ὀβίδες τῶν 75 χιλ. 200 κάλυκες καὶ κενὰ κιβώτια βλημάτων. Τὸ Τάγμα συνεκεντρώθη καὶ διενυκτέρευσεν ἐπὶ τῆς τοποθεσίας Ντορντόπολι, ἔνθα ἀφίκετο καὶ ὁ ἀπεσπασμένος λόχος του. Ἡ διλοχία τοῦ 511 Τάγματος ἀχθεῖσα ἐκ τοῦ αὐχένος Ντορντόπολι, ἄνευ ἐπίσης μεταγωγικῶν, μέχρι τοῦ νοτίως Μαύρης Πέτρας αὐχένος, ἀπεσύρθη πρὸς διανυκτέρευσιν εἰς τὴν θέσιν Μπάτζο. Ἐπιθετικαὶ ἀναγνωρίσεις, ἐκπεμφθεῖσαι ὑπὸ τῶν διλοχιῶν τῶν 513 καὶ 517 Ταγμάτων πρὸς Κάτω καὶ Κεντρικὸν Βέρμιον, οὐδὲν ἐσημείωσαν. Ἡ XI Ἴλη ἐξ Ἐδέσσης προωθήθη εἰς Μουχαρὲμ Χάν, τὸ δὲ 30ὸν Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς ἐκ Βερροίας εἰς τὴν περιοχὴν Καστανιᾶς. Εἰς διάθεσιν τῆς 32ας Ταξιαρχίας ἐτέθη οὐλαμὸς τεθωρακισμένων ἐκ Ναούσης πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐπιτηρήσεως τοῦ ὁδικοῦ τμήματος Σκύδρας—Ἐδέσσης—Ἄγρα. Ἡ πυροβολαρχία ἦχθη ἐκ Ναούσης εἰς Βέρμιον προοριζομένη νὰ προωθηθῇ εἰς τὴν περιοχὴν Καστανιᾶς, μὲ δυνατότητας ἐκτελέσεως βολῆς ἐπὶ τῶν δυτικῶν Πιερίων.

Ἡ διλοχία τοῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Πύργων συνέχισε παραμένουσα εἰς τὴν περιοχὴν Καλυβίων Τσάπου.

Αἱ ἐκτελεσθεῖσαι κατὰ τὴν ἡμέραν ἀεροπορικαὶ ἀναγνωρίσεις οὐδὲν ἐσημείωσαν.

Τὴν νύκτα τῆς 6ης Μαρτίου πολυμελὴς συμμορία ἐπέδραμεν εἰς Κομνηνὸν τῆς περιοχῆς Β' Σώματος Στρατοῦ καὶ διαρπάσασα διάφορα τρόφιμα καὶ σφάγια ἀπεχώρησε πρὸς Νοτιοανατολάς. Παρουσιασθεὶς εἰς Πύργους συμμορίτης κατέθεσεν ἐξεταζόμενος ὅτι 300 καὶ πλέον συμμορῖται συμπτυσσόμενοι ἐκ τοῦ Βορείου Βερμίου πρὸς Νοτιοδυσμὰς εὑρίσκοντο τὴν μεσημβρίαν τῆς 6ης Μαρτίου εἰς τὸ περὶ τὰ τέσσαρα χιλιόμετρα ἀνατολικῶς τοῦ χωρίου Κομνηνοῦ δάσος. Τὴν προηγηθεῖσαν νύκτα διῆλθε πλησίον τοῦ αὐτοῦ χωρίου φάλαγξ, ἀποτελουμένη κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ τραυματιῶν, μὲ κατεύθυνσιν πρὸς τὸ ὄρος Βίτσι. Τὴν 7ην Μαρτίου ἅπαντα σχεδὸν τὰ τμήτατα ἐπεδόθησαν εἰς ἐξερευνήσεις τῶν περιοχῶν των πρὸς ἀναζήτησιν τῶν δύο πυροβόλων ἅτινα κατὰ τὰς ὑπαρχούσας ἐνδείξεις δὲν παρελήφθησαν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, ἀλλ' ἀπεκρύβησαν ἐπιμελῶς. Τὸ 518 Τάγμα ἀνεῦρε εἰς τὴν περιοχὴν Ντορντόπολι ἀποθήκην ὁπλισμοῦ περιέχουσαν 4 μυδράλλια, 5 ταχυβόλα (τουρτοῦρες), 2 πολυβόλα Μπρέντα, 1 βαρὺ πολυβόλον Φίατ, 4 αὐτόματα, 1 ὅλμον 3'', 1 ὅλμον 2'' καὶ 23 ἀτομικὰ τυφέκια. Εἰς ἑτέραν ἀποθήκην κειμένην πλησίον τῆς πρώτης ἀνευρέθησαν πυρομαχικά, διάφορα ὑλικά, ὀκτὼ ἀντιαρματικοὶ ἐκτοξευταὶ καὶ ἀρχεῖον τῶν συμμοριτῶν. Βορειότερον εἰς τὴν περιοχὴν Μπάμπη κατεστράφη συγκρότημα ἐγκαταστάσεων διαβιώσεως, περιλαμβάνον τριακοντάδα καλυβῶν, νοσοκομεῖον καὶ ἀρτοποιεῖον. Εἰς τὴν περιοχὴν ἀνευρέθησαν δύο πτώματα ἐκτελεσθέντων ἰδιωτῶν. Αἱ λοιπαὶ ἐξερευνήσεις οὐδὲν ἀπέδωσαν.

Κατόπιν διαταγῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ τὸ 515 Τάγμα μεθ' ὁμάδος πολυβόλων ἀνεχώρησε τὴν πρωΐαν τῆς 7ης Μαρτίου διὰ Νάουσαν. Εἰς ἀντικατάστασίν του ἡ XI Μεραρχία διέθεσεν εἰς τὴν 32αν Ταξιαρχίαν τὴν διλοχίαν τοῦ 519 Τάγματος, ἣν προώθησεν εἰς τὴν περιοχὴν Ἄλγκερ. Ἡ διλοχία τοῦ 511 Τάγματος ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1326 νοτίως Ἁγίου Παύλου. Ἐκ τῶν γειτονικῶν μονάδων τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ τὸ 564 Τάγμα τῆς 61ης Ταξιαρχίας ἐγκατεστάθη περὶ τὸ Μουχαρὲμ Χάν. Ἕτερον τμῆμα τῆς αὐτῆς Ταξιαρχίας ἐν ἐνέδρᾳ παρὰ τὸ χωρίον Κομνηνόν.

Στρατιωτικὸν φυλάκιον ἐγκατεστημένον παρὰ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ἄγρα, προσέβαλε περὶ τὴν 2300 τῆς 7ης Μαρτίου συμμοριακὴν φάλαγγα προερχομένην ἐκ Βερμίου καὶ κατευθυνομένην εἰς Καϊμακτσαλὰν. Πρὸς καταδίωξιν τῆς φάλαγγος ἐκινήθησαν τμήματα ἐξ Ἐδέσσης καὶ Ἀριδαίας, ἅτινα συνεπλάκησαν παρὰ τὸ βορειοδυτικῶς Ἐδέσσης χωρίον Κερασιὲς (1) μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν δώδεκα καὶ τὴν σύλληψιν δύο συμμοριτῶν. Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐτραυματίσθησαν τέσσαρες ὁπλῖται. Τὴν αὐτὴν νύκτα τῆς 7ης Μαρτίου συμμοριακαὶ ὁμάδες διήρπασαν τρόφιμα ἐκ τῶν βορείως Κοζάνης χωρίον Καρδιᾶς καὶ Κόμανος τῆς περιοχῆς τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ, τραπεῖσαι ἀκολούθως πρὸς τὸ Βέρμιον.

Κατὰ τὰς καθορισθείσας ὑπὸ τῆς XI Μεραρχίας διὰ τὴν 8ην Μαρτίου ἀποστολάς, αἱ μονάδες ἐνήργησαν τὴν ἡμέραν ταύτην ὡς ἑξῆς: Ὑπὸ τῆς 32ας Ταξιαρχίας συνεκροτήθη ἀπόσπασμα ἐκ τῶν διλοχιῶν τῶν 514, 513 καὶ 511 Ταγμάτων. Τὸ ἀπόσπασμα τεθὲν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ 514 Τάγματος ἐκινήθη ἀπὸ 1430 πρὸς Καλύβια Τσάπου—Ματοτσάϊρο. Ἡ προπορευθεῖσα διλοχία τοῦ 513 Τάγματος, ἀφιχθεῖσα τὴν ἑσπέραν βορείως τοῦ ὑψώματος Ματοτσάϊρο, ἀντελήφθη περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα δυτικῶς τῆς κορυφῆς του

(1) Σχεδιάγραμμα 4.

δώδεκα πυράς. Τὸ ὑπόλοιπον ἀπόσπασμα παρέμεινεν εἰς τὸν νοτίως Καλυβίων Τσάπου χῶρον. Τὰ ἕτερα τμήματα προέβησαν εἰς ἐξερευνήσεις τῶν περιοχῶν των ἄνευ ἀποτελέσματος. Ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας προσεβλήθησαν ἐπὶ τοῦ νοτιοδυτικοῦ Βερμίου μικροομάδες.

151. Τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ ἐγνώρισεν εἰς τὴν XI Μεραρχίαν ὅτι ἐν ὄψει γενικωτέρων ἀναγκῶν ἐπεβάλλετο ἀναπροσαρμογὴ τῆς διατάξεώς της, ἐπάνοδος καὶ ἀνασυγκρότησις ἐφεδρειῶν, ἀλλὰ θὰ συνεχίζετο ἡ πρὸς τὴν περιοχὴν Ματοτσάϊρο ἐνέργεια. Ἐν ταὐτῷ ἡ Μεραρχία διετάσσετο νὰ ἐντείνῃ τὰ μέτρα ἐξασφαλίσεως τῶν πόρων τοῦ Ἀλιάκμονος ποταμοῦ. Ὅτι ἐξητάζετο ἡ περίπτωσις ἐγκαταστάσεως τμημάτων ἐπὶ τοῦ Βερμίου καὶ διετάσσετο ἡ Μεραρχία ν' ἀναφέρῃ κατὰ πόσον ἐθεώρει ἀναγκαίαν τὴν λῆψιν τοῦ μέτρου τούτου, πρὸς ἀπαγόρευσιν ἐπανεγκαταστάσεως τῶν συμμοριτῶν, τίνες περιοχαὶ ἔδει νὰ καταληφθῶσι καὶ διὰ πόσης δυνάμεως.

Παραδοθέντες συμμορῖται κατέθεσαν ὅτι δύναμις 250 περίπου συμμοριτῶν εὑρίσκετο τὴν πρωΐαν τῆς 8ης Μαρτίου εἰς τὴν θέσιν Ποδάρι, περὶ τὰ τέσσαρα χιλιόμετρα νοτιοανατολικῶς τοῦ χωρίου Μεσοβούνου. Ἐκ τῶν πληροφοριῶν τούτων συνήγετο ὅτι οἱ συμμορῖται ἐξηκολούθουν παραμένοντες εἰς τὸ Δυτικὸν Βέρμιον μὲ ἐπίκεντρον τὸ Ματοτσάϊρο. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐντυπώσεως ταύτης ἡ XI Μεραρχία, ἔχουσα ὑπ' ὄψει καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Σώματος Στρατοῦ διαταχθέντα, καθώρισε διὰ τὴν 9ην Μαρτίου τὰς ἑξῆς ἀποστολάς : Ἐκ τῶν μονάδων τῆς 32ας Ταξιαρχίας τὸ ὑπὸ τὸν Διοικητὴν τοῦ 514 Τάγματος ἀπόσπασμα θὰ συνέχιζε τὴν πρὸς Ματοτσάϊρο ἐπιθετικὴν κίνησιν. Τὰ 519 Τάγμα θὰ ἐπέστρεφεν εἰς Ἔδεσσαν, πλὴν τοῦ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1290 λόχου. Ἐκ τῶν ὑπὸ τὴν 33ην Ταξιαρχίαν μονάδων ἡ διλοχία τοῦ 513 Τάγματος θὰ ἐπενέβαινε κατὰ τῶν νώτων τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἐνδεχομένως θὰ συνεπλέκοντο μετὰ τοῦ ἀποσπάσματος διλοχιῶν. Ἡ εἰς Τριπόταμον ἀφιχθεῖσα ἐκ Ναούσης διλοχία τοῦ 515 Τάγματος ἀγομένη εἰς Ξηροβοῦνι, θὰ κατελάμβανε τὸν δυτικῶς τοῦ ὑψώματος τούτου αὐχένα ἵν' ἀπαγορεύσῃ τὴν ἐκ βορειοδυτικῶς πρὸς τὸ Νότιον Βέρμιον συμμοριακὴν κίνησιν. Τὸ 518 Τάγμα καὶ ἡ διλοχία τοῦ 517 τοιούτου θὰ συνέχιζον τὰς ἐξερευνήσεις τῶν περιοχῶν των.

Τὸ ἀπόσπασμα διλοχιῶν κινηθὲν ἐπιθετικῶς ἀπὸ τῆς ἕως τῆς 9ης Μαρτίου ἐνεπλάκη εἰς σοβαρὸν ἀγῶνα μὲ ἰσχυρὰς συμμοριακὰς δυνάμεις, κατεχούσας τὰ ὑψώματα Ματοτσάϊρο καὶ Μπουρίκα. Παρὰ τὰς καταβληθείσας ὑπὸ τοῦ ἀποσπάσματος προσπαθείας καὶ τὴν ἐνεργὸν ἐπέμβασιν μαχητικῶν ἀεροπλάνων, δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ κάμψις τῆς ἀντιστάσεως τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες διέθετον βαρὺν ὁπλισμὸν ἐκ μυδραλλίων, πολυβόλων καὶ ὅλμων. Ὁ ἀγὼν διεξαγόμενος ἐπὶ χιονοσκεποῦς καὶ ἀποτόμου ἐδάφους, διακοπτομένου ὑπὸ βαθειῶν χαραδρώσεων, συνεχίσθη ἑκατέρωθεν μετὰ πείσματος μέχρι τῆς 1540 ὁπότε ἐνέσκηψε σφοδρὰ χιονοθύελλα συνοδευομένη ὑπὸ πυκνῆς ὁμίχλης. Οἱ συμμορῖται ἐπωφεληθέντες ταύτης διέκοψαν τὴν ἐπαφὴν καὶ ἐγκαταλείψαντες τὰς κατεχομένας θέσεις συνεπτύχθησαν πρὸς Νοτιοδυσμάς. Ἡ διλοχία τοῦ 513 Τάγματος κινηθεῖσα ἐκ τοῦ χωρίου Ἄνω Βερμίου πρὸς Ματοτσάϊρο, προσέκρουσεν ἐπὶ ἀντιστάσεων ἐγκατεστημένων ἐπὶ τῶν βορειοανατολικῶν κλιτύων τοῦ ὑψώματος, ἃς καὶ ἀνέτρεψεν. Ἀλλ' ἡ ἀρξαμένη καταδίωξις τῶν συμπτυσσομένων συμμοριτῶν διεκόπη ὑπὸ τῆς χιονοθυέλλης. Ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Ματοτσάϊρο ἀνευρέθησαν ἐννέα πτώματα συμμοριτῶν καὶ συνελήφθη εἷς συμμορίτης. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον ἀπωλείας ἓξ τραυματίας καὶ ἑπτὰ προσβληθέντας ὑπὸ κρυοπαγημάτων ὁπλίτας. Ταῦτα διῆλθον τὴν νύκτα ἐπὶ τόπου. Τεθωρακισμένον ὄχημα συνοδεῦον φάλαγγα ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ ἀποσπάσματος

προσέκρουσε νοτίως Πύργων ἐπὶ νάρκης καὶ ὑπέστη σοβαρὰς βλάβας, τραυματισθέντων ἐλαφρῶς δύο ὁπλιτῶν.

Ἐκ τῶν λοιπῶν μονάδων διλοχία τοῦ 515 Τάγματος ἀφίχθη εἰς Ξηροβοῦνι καὶ παρέμεινε λόγῳ τῆς χιονοθυέλλης ἐπὶ τοῦ δυτικῶς τοῦ ὑψώματος αὐχένος. Ἡ διλοχία τοῦ 519 Τάγματος ἀφίχθη εἰς Ἔδεσσαν, ἡ τοιαύτη τοῦ 517 Τάγματος εἰς Βέρροιαν καὶ ἡ XI Ἴλη εἰς Μουχαρὲμ Χάν. Τὸ 518 Τάγμα κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἐξερευνήσεις ἀνεῦρεν ἑτέρας τρεῖς ἀποθήκας περιεχούσας ἓν πολυβόλον Μπρέντα δώδεκα τυφέκια, ἱκανὰς ποσότητας πυρομαχικῶν καὶ διάφορα ὑλικά.

Ἐκ τῆς γειτονικῆς XY Μεραρχίας τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ διλοχία ἐκινήθη ἐκ τῆς περιοχῆς Κομνηνοῦ πρὸς Ἀνατολὰς καὶ λόχος ἀπὸ Καρυοχῶρι πρὸς Βορειοανατολάς. Ἡ διλοχία Ἐθνοφρουρᾶς ἐστάθμευε εἰς τὴν περιοχὴν Μεσοβούνου.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς 9ης Μαρτίου ἡ XI Μεραρχία ἀνέφερε πρὸς τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ ὅτι ἐπεβάλλετο ἡ παραμονὴ τμημάτων ἐπὶ τοῦ Βερμίου, πρὸς ἀπαγόρευσιν ἐπανεγκαταστάσεως συμμοριτῶν. Παρίστατο ἀνάγκη ἐξοντώσεως ἢ διαλύσεως τῶν παραμενόντων ὑπολειμμάτων καὶ συνεχίσεως τῶν ἐξερευνήσεων πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν ἀποκρυβέντων πυροβόλων. Διὰ τῆς παραμονῆς τμημάτων ἐπὶ τοῦ Βερμίου θ' ἀπηλλάσσετο τῶν ἐπιδρομῶν ἡ πεδινὴ περιοχή. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀναγκαιοῦσαν δύναμιν καὶ τὰς καταληπτέας περιοχὰς ἡ Μεραρχία ὑπελόγιζεν ἓν τάγμα εἰς τὴν περιοχὴν Ντορντόπολι–Μαγούλα–Κουτσούφλιανη, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ἐξασφαλίσεως τοῦ Μουχαρὲμ Χὰν ὑπὸ τῆς XY Μεραρχίας. Ἄλλως ἡ καταληπτέα περιοχὴ θὰ περιωρίζετο μεταξὺ Ντορτζιλόβου–Μαγούλας–Ἁγίου Παύλου. Εἰς τὸ Νότιον Βέρμιον μία διλοχία περὶ τὸ χωρίον Κάτω Βέρμιον. Συγχρόνως ἡ Μεραρχία ἀνέφερεν ὅτι αἱ μετασχοῦσαι τῶν ἐπιχειρήσεων μονάδες εἶχον ἀνάγκην ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἀναπαύσεως.

Κατόπιν μεταδοθεισῶν ὑπὸ τῆς XY Μεραρχίας πληροφοριῶν καθ' ἃς τμήματά της ἦλθον ἀπὸ τῆς 1700 εἰς ἐπαφὴν μετὰ συμμοριτῶν κατεχόντων τὰ ὑψώματα 1365, Ζυγάνα καὶ 1383, ἡ XI Μεραρχία προὐτίθετο νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐπομένην τὰς προσπαθείας ἀναζητήσεως καὶ καταδιώξεως τῶν συμμοριτῶν ἐπὶ τοῦ νοτιοδυτικοῦ Βερμίου. Ἀλλὰ λόγῳ τῆς συνεχιζομένης χιονοθυέλλης, τῶν σημειωθέντων κρυοπαγημάτων καὶ τῆς ὑπερκοπώσεως τῶν ἀνδρῶν ἐνέκρινεν ὅπως τὸ ἀπόσπασμα διλοχιῶν κατευθυνθῇ εἰς Καλύβια Κρομμύδα καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἅγιον Χριστόφορον μὲ δύο λόχους εἰς Καρυοχῶρι.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 10ης Μαρτίου τὸ ἀπόσπασμα ἀφίχθη εἰς τὰ Καλύβια Κρομμύδα ἡ δὲ διλοχία τοῦ 513 Τάγματος εἰς τὸ χωρίον Ἀμύγδαλα. Ἡ ὑπὸ τὸν Ταγματάρχην Στογιάννην διλοχία τοῦ 515 Τάγματος κινηθεῖσα ἐκ τοῦ δυτικῶς Ξηροβοῦνι αὐχένος πρὸς Ἑρμακιάν, συνεπλάκη περὶ τὴν 1420 μετὰ δεκαμελοῦς ὁμάδος καὶ συνέλαβεν ἐννέα συμμορίτας ἐξ ὧν οἱ τρεῖς τραυματίαι. Οἱ συλληφθέντες κατέθεσαν ἐξεταζόμενοι ὅτι τὰ ἐκτοπισθέντα ἐκ τῆς περιοχῆς Ματοτσάϊρο συγκροτήματα Βερμίου–Καϊμακτσαλὰν ἐκινήθησαν πρὸς τὴν θέσιν Φλάμπουρο, μὲ πρόθεσιν συγκεντρώσεώς των εἰς τὸ χωρίον Ξηρολείβαδον. Ἡ διλοχία διῆλθεν τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ αὐχένος καὶ τοῦ ὑψώματος 1591. Ἡ ἑτέρα διλοχία τοῦ 515 Τάγματος ὑπὸ τὸν Ταγματάρχην Δανασῆν ἀφίχθη ἐκ Ναούσης εἰς τὴν περιοχὴν Κουμαριᾶς, εἰς ἀντικατάστασιν τῆς ἀπελθούσης διλοχίας τοῦ 517 Τάγματος. Ἡ XI Ἴλη μετεστάθμευσεν ἐκ Μουχαρὲμ Χὰν εἰς Σκύδραν.

Ἀπὸ τῆς μεσημβρίας τῆς 10ης Μαρτίου ἡ XY Μεραρχία ἀπέσυρε τὰ εἰς Βέρμιον τμήματά της, λόγῳ παρουσιασθείσης ἐπειγούσης ἀνάγκης εἰς ἑτέραν περιοχήν της. Οὕτω ἀπὸ Δυσμῶν παρέμενον ἀνενόχλητοι οἱ συμμορῖται.

Παραδοθεὶς εἰς Ἅγιον Χριστόφορον συμμορίτης κατέθεσεν ὅτι τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα ἤρχισαν κινούμενα ἀπὸ τῆς 2200 τῆς 9ης Μαρτίου ἐκ τῆς νοτιοανατολικῶς Ζυγάνα περιοχῆς πρὸς Ἀνατολάς. Οὕτω διεσταυροῦτο ἡ μεταδοθεῖσα ὑπὸ τῆς διλοχίας τοῦ 515 Τάγματος πρὸς τὴν Μεραρχίαν πληροφορία καθ' ἣν οἱ συμμορῖται ἐκινοῦντο πρὸς Φλάμπουρο–Ξηρολείβαδον.

152. Αἱ καθορισθεῖσαι ἀποστολαὶ διὰ τὴν 11ην Μαρτίου διελάμβανον τὴν συνέχισιν τῶν ἐξερευνήσεων εἰς τὸ Βόρειον Βέρμιον καὶ τὴν ἀναζήτησιν καὶ συντριβὴν τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ Νότιον.

Ἡ διανυκτερεύουσα εἰς τὴν περιοχὴν Ξηροβοῦνι διλοχία τοῦ 515 Τάγματος ἐδέχθη τὰς πρώτας ὥρας τῆς 11ης Μαρτίου ἰσχυρὰν ἐπίθεσιν μὲ κυρίαν κατεύθυνσιν πρὸς τὸ σχηματιζόμενον ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 1804 καὶ 1591 αὐχένα. Οἱ συμμορῖται κυκλώσαντες τὰς ἐγκατεστημένας εἰς τὴν θέσιν ταύτην δύο ὁμάδας μάχης τὴν κατέλαβον. Ἀλλ' ἐντὸς ἐλαχίστου χρόνου ἀνετράπησαν δι' ἀμέσου ἀντεπιθέσεως καὶ ὁ αὐχὴν ἀνακατελήφθη. Ἡ διλοχία ἔσχεν ἀπωλείας 2 νεκρούς, 4 τραυματίας καὶ 9 ἀγνοουμένους ὁπλίτας, 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρὲν καὶ 8 τυφέκια. Οἱ συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες 3 νεκροὺς καὶ 3 συλληφθέντας διέρρευσαν πρὸς Βορειοδυσμὰς προσβληθέντες κατὰ τὴν κίνησίν των ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας. Ἡ διλοχία περισυνέλεξεν 1 μυδράλλιον, 1 αὐτόματον καὶ 18 τυφέκια ἀνήκοντα εἰς τοὺς νεκρούς, τοὺς συλληφθέντας καὶ τοὺς συμπαραληφθέντας ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν τραυματίας. Ἀκολούθως μετεκινήθη πρὸς τὸ ὕψωμα Στουρνάρι, ἐφ' οὗ καὶ παρέμεινε.

Διλοχία τοῦ εἰς Καστανιὰν 30οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐκινήθη πρὸς Ξηρολείβαδον καὶ λόχος τοῦ 45ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐκ Βερροίας πρὸς Τριπόταμον. Ἡ εἰς Ἀμύγδαλα διλοχία τοῦ 513 Τάγματος μετεφέρθη εἰς Βέρροιαν πρὸς ἀνάπαυσιν. Τὸ εἰς Νοτιοδυτικὸν Βέρμιον ἀπόσπασμα, συγκεντρωθὲν εἰς τὸ χωρίον Ἅγιον Χριστόφορον μετεφέρθη δι' αὐτοκινήτων εἰς Κοζάνην. Τὸ 519 Τάγμα μεῖον διλοχία μετεστάθμευσαν ἐκ Σκύδρας εἰς Γουμένισσαν μὲ ἕτερον λόχον εἰς Σκύδραν. Ὁ τέταρτος λόχος ὅστις εἶχε παραμείνει ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων ἐπὶ τοῦ βορείως τῆς Μονῆς Ὑπαπαντῆς ὑψώματος 1290 μετεκινήθη νοτιώτερον, ἐγκατασταθεὶς μετὰ τῆς διμοιρίας προστασίας τῆς XI Μεραρχίας παρὰ τὴν θέσιν Πάτωμα πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν ἐκεῖθεν διερχομένων διαβάσεων. Εἰς τὸ ὕψωμα 1290 ἐγκατεστάθη διμοιρία τοῦ 44ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Τὸ 517 Τάγμα συγκεντρωθὲν εἰς Βέρροιαν, ἐκινήθη μετὰ τῆς ὁλμαρχίας 4.2" τῆς 131 Μοίρας καὶ τοῦ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ τοῦ Γ' σώματος Στρατοῦ πρὸς τὴν περιοχὴν τῆς 51ης Ταξιαρχίας. Ὑπὸ τῆς γειτονικῆς XY Μεραρχίας ἀπεσπάσθη ἐκ τοῦ εἰς Μουχαρέμ Χὰν 564 Τάγματός της μία διλοχία.

Τὰς λοιπὰς καὶ μέχρι τερματισμοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως ΛΑΡΙΣΑ ἡμέρας οὐδεμία ἐπαφὴ μετὰ συμμοριτῶν ἐπετεύχθη. Ἡ συνεχὴς κακοκαιρία, χιονοπτώσεις καὶ χιονοθύελλαι ἐδυσχέραινον τὰς κινήσεις τοῦ στρατοῦ, τὸ δὲ ὕψος τῶν χιόνων καθίστα προβληματικὴν τὴν κίνησιν τῶν κτηνῶν. Οἱ συμμορῖται τοὐναντίον ἐπωφελοῦντο τῶν τοιούτων καιρικῶν συνθηκῶν καὶ μετακινούμενοι ἀπέφευγον τὰς μετὰ στρατιωτικῶν τμημάτων συναντήσεις.

Κατὰ πληροφορίας μεταδοθείσας ὑπὸ παραδοθέντων συμμοριτῶν, τὰ συγκροτήματα Βερμίου –Καϊμακτσαλὰν εὑρίσκοντο τὴν νύκτα τῆς 13ης Μαρτίου εἰς τὴν μεταξὺ Ἐρεσὶλ Τεπὲ καὶ Φλάμπουρο περιοχήν. Ἐκπεμφθεῖσαι τὴν 16ην Μαρτίου ἀναγνωρίσεις διεπίστωσαν τὴν ἀποχώρησιν τῶν συγκροτημάτων, ἅτινα μετακινηθέντα πρὸς Βορειοδυσμὰς ἀφίχθησαν εἰς τὸν μεταξὺ τῶν ὑψω-

μάτων Σιαπκάρα καὶ Ζυγάνα χῶρον. Τμῆμα μετὰ φορτηγῶν κτηνῶν ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν διὰ Καϊμακτσαλὰν πρὸς ἀνεφοδιασμὸν εἰς πυρομαχικά.

Τὴν νύκτα τῆς 16ης Μαρτίου συμμοριακὸν τμῆμα ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Κόμανος πρὸς διαρπαγὴν τροφίμων. Μετὰ διήμερον τὰ συγκροτήματα μετεκινήθησαν πρὸς τὸν μεταξὺ Μπουρίκα καὶ Σιαπκάρα χῶρον. Τὴν νύκτα τῆς 18ης Μαρτίου τὸ συγκρότημα Καϊμακτσαλάν, συμπαραλαβὸν τοὺς τραυματίας, τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τοὺς μὴ ἐμπνέοντας ἐμπιστοσύνην, κατετμήθη εἰς μικρὰ τμήματα ἅτινα διέρρευσαν εἰς Καϊμακτσαλάν. Τὸ συγκρότημα Βερμίου παρέμεινεν εἰς τὴν αὐτὴν περιοχήν, μὴ προτιθέμενον μὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ Βέρμιον.

Κατὰ τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα συνεχίσθησαν αἱ εἰς τὸ Βόρειον Βέρμιον ἐξερευνήσεις. Τὸ 518 Τάγμα ἐσημείωσε τὴν 17ην Μαρτίου ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν διὰ τῆς ἀνευρέσεως τοῦ ἑνὸς συμμοριακοῦ πυροβόλου Σκόντα διαμετρήματος 75 χιλ. Τοῦτο εἶχεν ἀποκρυβῆ ἐντὸς ὑπογείου στοᾶς εἰς τὴν ἀνατολικῶς τοῦ ὑψώματος Μαύρη Πέτρα θέσιν Μπάτζο, παρὰ τὴν ὁποίαν ἀνευρέθησαν καὶ εἴκοσιν ἓξ ἀντιαρματικοὶ ἐκτοξευταί. Εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν ἀνευρέθη τὴν 20ὴν Μαρτίου ἀποθήκη περιέχουσα 2000 μέτρα τηλεφωνικοῦ καλωδίου καὶ ἀρχεῖον τῶν συμμοριτῶν. Τὴν ἑπομένην ἀνευρέθη ἑτέρα ἀποθήκη περιέχουσα εἴδη ὁπλισμοῦ, πυρομαχικά, νάρκας καὶ ἐκκρηκτικὰς ὕλας. Εἰς τὴν νοτιοδυτικῶς Ἁγίου Παύλου περιοχὴν ἀνευρέθη τὴν 22αν Μαρτίου νέα ἀποθήκη περιέχουσα ὁπλισμὸν καὶ πυρομαχικά. Ἑτέρα ἀποθήκη μὲ τὸ αὐτὸ περιεχόμενον ἀνευρέθη μετὰ διήμερον παρὰ τὴν θέσιν Μπάτζο. Τὸ 518 Τάγμα ἐπανῆλθε τὴν 25ην Μαρτίου εἰς Ἔδεσσαν πρὸς ἀνάπαυσιν καὶ ἀνασυγκρότησιν.

Τὸ ἐγκατασταθὲν ἀπὸ 24ης Μαρτίου εἰς τὸν χῶρον Ἅγιος Παῦλος—Μαγοῦλα—Ντορντόπολι 514 Τάγμα συνεχίσαν τὰς ἐξερευνήσεις ἐσημείωσε καὶ τοῦτο νέαν ἐπιτυχίαν ἀνευρὸν τὴν 26ην Μαρτίου δυτικῶς Μπάμπη τὸ δεύτερον ὀρειβατικὸν τῶν 75 χιλ. πυροβόλον Σκόντα, ἐπιμελῶς καὶ τοῦτο ἀποκεκρυμμένον. Ἀμφότερα τὰ πυροβόλα ἦσαν πλήρη καὶ καλῶς συντετηρημένα. Εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν ἀνευρέθησαν δώδεκα πρόσφατοι τάφοι συμμοριτῶν.

Τὴν 26ην Μαρτίου ἐτερματίσθη ἡ ἐπιχείρησις ΛΑΡΙΣΑ.

Πρὸς ἀπαγόρευσιν ἐπανεγκαταστάσεως τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ Βέρμιον καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἐνάσκησιν ἐλέγχου ἐλήφθη ἡ κάτωθι διάταξις :

Ἐπὶ τοῦ Βορείου Βερμίου ὄρους τὸ 514 Τάγμα ἔχον τὴν διοίκησίν του μετὰ λόχου καὶ διμοιρίας πολυβόλων παρὰ τὸ χωρίον Ἅγιον Παῦλον. Ἀνά ἕνα λόχον ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Κουτσούφλιανη—Μαγοῦλα καὶ λόχον εἰς Μουχαρὲμ Χάν. Παρὰ τὴν αὐτὴν θέσιν ἐγκατεστάθη καὶ λόχος τῆς ἀνηκούσης εἰς τὸ Β' Σῶμα Στρατοῦ 61ης Ταξιαρχίας. Εἰς Ντορντόπολι λόχος τοῦ 44ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Ἐπὶ τοῦ Νοτίου Βερμίου καὶ εἰς τὴν βορείως τοῦ χωρίου Κάτω Βερμίου θέσιν Πάτωμα διλοχία τοῦ 515 Τάγματας, ἐναλλασσομένη μετὰ τοιαύτης τοῦ 518 Τάγματος.

153. Αἱ ἀπώλειαι τῆς XI Μεραρχίας κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ΛΑΡΙΣΑ ἦσαν 1 Ἀξιωματικὸς νεκρός, ὁ Ὑπολοχαγὸς Σούμπασης Μιχαὴλ τοῦ 514 Τάγματος, ἕτεροι 3 Ἀξιωματικοὶ τραυματίαι καὶ 4 νεκροί, 32 τραυματίαι καὶ 9 ἀγνοούμενοι ὁπλῖται.

Εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιχείρησιν οἱ συμμορῖται ἀπώλεσαν 62 νεκρούς, 28 συλληφθέντας καὶ 43 παραδοθέντας. Καθ' ὁμολογίας συλληφθέντων καὶ παραδοθέντων οἱ διακομισθέντες τραυματίαι των ἀνῆλθον εἰς 102. Ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἀνευρέθησαν 10 ὁμαδικοὶ καὶ 21 ἀτομικοὶ τάφοι, ἀνήκοντες εἰς συμμορίτας.

Αἱ εἰς ὁπλισμὸν καὶ πυρομαχικὰ ἀπώλειαι τῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων ὑπῆρξαν σοβαραί. Πλὴν τῶν 2 πυροβόλων περισυνελέγησαν 6 πολυβόλα Μπρέντα καὶ 2 Φίατ, 25 μυδράλλια ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἐπὶ τρίποδος διὰ βολὴν κατ' ἀεροπλάνων, 16 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν καὶ 8 αὐτόματα, 1 ἀντιαρματικὸν τυφέκιον Μπόϊς, 2 ὅλμοι τῶν τριῶν ἰντσῶν καὶ 5 τῶν δύο ἰντσῶν, 102 ἀτομικὰ τυφέκια μετὰ 50 ξιφολογχῶν, 40 ἀντιαρματικοὶ ἐκτοξευταί, 96 πλήρεις βολαὶ πυροβολικοῦ, 360 βλήματα ὅλμων, 470 χειροβομβίδες καὶ 7500 φυσίγγια. Ἱκανὸς ἀριθμὸς ναρκῶν καὶ ποσότης ἐκκρηκτικῶν ὑλῶν. Περισυνελέγησαν ἐπίσης ἀρχεῖον τοῦ Ἀρχηγείου καὶ τοῦ συγκροτήματος Βερμίου ὡς καὶ διάφορα ὑλικὰ ἐν οἷς συσκευὴ ἀσυρμάτου καὶ τηλέφωνον ἐκστρατείας.

Κατεστράφησαν ἅπασαι αἱ ἀνευρεθεῖσαι ἐγκαταστάσεις διαβιώσεως τῶν συμμοριτῶν διαλαμβάνουσαι ξύλινα παραπήγματα, καλύβας, ἀποθήκας, νοσοκομεῖον, ἀναρρωτήριον, ἀρτοποιεῖον καὶ σταύλους(1).

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

(Σχεδιάγραμμα 4)

154. Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις διλοχίας τοῦ 512 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 3ην Ἰανουαρίου 1948 παρὰ τὴν μεθοριακὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῆς Τζένας μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως. Αἱ θέσεις τῶν συμμοριτῶν προσεβλήθησαν ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας. Ἡ διλοχία ἔσχε δύο ἀγνοουμένους ὁπλίτας.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τμήματος τοῦ 514 Τάγματος σὺν οὐλαμὸς τεθωρακισμένων συνεπλάκη τὴν 12ην Ἰανουαρίου μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης ὑψώματα δυτικῶς Ἐδέσσης. Οἱ συμμορῖται ἐκτοπισθέντες τῶν θέσεών των συνεπτύχθησαν, ἐγκαταλείψαντες πέντε νεκροὺς καὶ ἕνα συλληφθέντα. Τὸ στρατιωτικὸν τμῆμα ἔσχε τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας.

Κατὰ συμπλοκὴν τμήματος τοῦ 516 Τάγματος μετὰ συμμοριακῆς διμοιρίας εἰς τὴν παραμεθόριον ὀρεινὴν περιοχὴν Καϊμακτσαλὰν ἐξωντώθησαν τὴν 14ην Ἰανουαρίου δύο συμμορῖται.

Τὸ 516 Τάγμα ἐνισχυθὲν διὰ τμήματος τοῦ 515 τοιούτου ἐνήργησε τὴν νύκτα τῆς 15ης πρὸς 16ην Ἰανουαρίου ἐπιθετικὴν ἐπιδρομὴν πρὸς τὸ παραμεθόριον χωρίον Πευκωτὸν Ἀριδαίας. Κατ' αὐτὴν ἐπετεύχθη ἡ ἐξόντωσις ἑπτὰ καὶ ἡ σύλληψις τριῶν συμμοριτῶν.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 23ης Ἰανουαρίου εἰς ἐνέδραν τμήματος τοῦ 516 Τάγματος, ἐγκατασταθεῖσαν παρὰ τὸ βορειοδυτικῶς Ἀριδαίας χωρίον Σωσάνδραν, ἔσχεν 6 νεκρούς, 3 συλληφθέντας, ἐξ ὧν οἱ 2 βαρέως τραυματίαι καὶ 16 παραδοθέντας.

Κατ' ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν τμημάτων τῶν 511 καὶ 512 Ταγμάτων εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Γιαννιτσῶν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Πάϊκου ἐξωντώθησαν τὴν 5ην Φεβρουαρίου, κατόπιν συμπλοκῆς ἓξ συμμορῖται. Τὰ τμήματα ἔσχον τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας.

Εἰς ἐνέδραν διμοιρίας τοῦ 514 Τάγματος καὶ ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς, ἐγκατασταθεῖσαν τὴν 9ην Φεβρουαρίου παρὰ τὸ βορειοανατολικῶς Ἐδέσσης χωρίον Σαμάρι, ἐνέπεσε πενταμελὴς ὁμάς, ἐξ ἧς ἐφονεύθησαν τέσσαρες συμμορῖται.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1174/Β/6.

Ὑπὸ ἑτέρας ἐνέδρας ἐγκατασταθείσης ὑπὸ τμήματος τοῦ 517 Τάγματος βορείως Βερροίας ἐτραυματίσθη τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας εἷς συμμορίτης ὅστις καὶ συνελήφθη.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 15ης Φεβρουαρίου εἰς ναρκοπέδιον ἐγκατεστημένον παρὰ τὸν χωρίον Σωσάνδραν Ἀριδαίας, ἔσχε τρεῖς νεκρούς.

Τμῆμα τοῦ 516 Τάγματος ἐνισχυθὲν διὰ τμήματος ΜΑΥ, συνεπλάκη τὴν 19ην Φεβρουαρίου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος παρὰ τὸ βορειοδυτικῶς Ἀριδαίας χωρίον Λυκόστομον. Οἱ συμμορῖται ἔσχον τρεῖς νεκρούς. Ἐκ τοῦ τμήματος ΜΑΥ εἷς ἐφονεύθη καὶ ἕτερος ἐτραυματίσθη. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν προσεβλήθη βορείως Ἀριδαίας διὰ πυρῶν ἑτέρου τμήματος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος συμμοριακὴ ὁμὰς συνοδεύουσα μεταγωγικά. Ἡ ὁμὰς ἔσχεν ἕνα νεκρόν.

Ὑπὸ τοῦ λόχου Ἀνιχνευτῶν τῆς 32ας Ταξιαρχίας ἐξωντώθη τὴν 23ην Φεβρουαρίου ἐπὶ τοῦ Βερμίου, ὁ ἀρχηγὸς συμμοριακῆς τετράδος καὶ συνελήφθη εἷς συμμορίτης.

Τριλοχία τοῦ 519 Τάγματος ἐνεργήσασα τὴν 26ην Φεβρουαρίου ἐπιθετικῶς εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ νοτιοανατολικοῦ Βερμίου, ἐδέχθη ἰσχυρὰν συμμοριακὴν ἐπίθεσιν καὶ συνεπτύχθη ἐπὶ τῶν δυτικῶν Βερροίας ὑψωμάτων Προφήτου Ἠλία. Ἡ τριλοχία ἔσχεν ἕνα ἐκ τῶν Διοικητῶν λόχων νεκρόν, τὸν Λοχαγὸν Καρακώσταν Κωνσταντῖνον καὶ ἕνα ὁπλίτην, τραυματίας δὲ ἕνα Δόκιμον ἔφεδρον Ἀξιωματικὸν διμοιρίτην καὶ ἕνα ὁπλίτην.

Συμμοριακὴ δύναμις κινουμένη τὴν νύκτα τῆς 28ης Φεβρουαρίου ἀπὸ Βερμίου πρὸς Καϊμακτσαλάν, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδρας τοῦ 514 Τάγματος καὶ τμημάτων τῆς ΧΥ Μεραρχίας ἐγκατεστημένων παρὰ τὸ Μουχαρὲμ Χάν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐξωντώθησαν δύο συμμορῖται καὶ συνελήφθησαν ἰσάριθμοι.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τῆς ἐν Ἀρχαγγέλῳ Τριλοχίας τοῦ 512 Τάγματος πρὸς Εὔρωπον, συνεπλάκη τὴν 29ην Φεβρουαρίου μετὰ συμμοριτῶν, οἵτινες συμπτυχθέντες, ἐγκατέλειψαν δύο νεκροὺς καὶ ἕνα συλληφθέντα.

Τὸ 516 Τάγμα, κατόπιν ἐξηκριβωμένων πληροφοριῶν, καθ' ἃς δύο συμμοριακὰ τάγματα εἶχον συγκεντρωθῆ δυτικῶς Ἀριδαίας ἵνα ἐπιτεθῶσι κατ' αὐτῆς, ἀνέλαβε τὴν πρωΐαν τῆς 1ης Μαρτίου ἐπίθεσιν πρὸς ματαίωσιν τοῦ σκοποῦ των. Πρὸς τοῦτο προσέβαλε, διὰ τμημάτων κινηθέντων ἐκ Σωσάνδρας καὶ Προμάχων, λόχον κατέχοντα τὰ νοτιοδυτικῶς Σωσάνδρας ὑψώματα παρὰ τὸ Λυκόστομον. Ὁ συμμοριακὸς λόχος ἀνατραπεὶς συνεπτύχθη ἀτάκτως πρὸς Δυσμάς. Ἕτερα τμήματα μετὰ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων κινηθέντα ἐξ Ἀριδαίας, ἐπετέθησαν κατὰ τῆς εὑρισκομένης νοτιώτερον μείζονος δυνάμεως τοῦ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Καλπάκην τάγματος. Τὸ συμμοριακὸν τάγμα πιεσθὲν ἰσχυρῶς ἐκάμφθη καὶ συνεπτύχθη πρὸς Καϊμακτσαλάν. Τὸ ἕτερον τάγμα εὑρισκόμενον εἰς τὴν νοτιοδυτικῶς Ἀριδαίας περιοχὴν τοῦ χωρίου Μεγαπλατάνου, κατόπιν τῆς ματαιωθείσης κατὰ τῆς Ἀριδαίας ἐνεργείας, ἐπεχείρησε περὶ τὴν ἑσπέραν νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ σημείου στηρίγματος τοῦ λόχου Πολυκάρπης. Ἀλλ' ἐμπεσὸν εἰς δραστικὰ πυρὰ πολυβόλων καὶ πυροβολικοῦ ἀποδιωργανώθη καὶ συνεπτύχθη ὑπὸ τὴν κάλυψιν τῆς ἐπελθούσης νυκτός. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 12 νεκροὺς καὶ 2 τραυματίας συλληφθέντας. Ἐκ τοῦ 516 Τάγματος ἐφονεύθη 1 ὁπλίτης καὶ 2 ἐτραυματίσθησαν.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν 6ην Μαρτίου εἰς ναρκοπέδιον ἐγκατεστημένον ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν ἔσχε δύο νεκρούς.

Τμῆμα τοῦ 512 Τάγματος κινηθὲν τὴν 13ην Μαρτίου ἐξ Ἀργαγγέλου πρὸς Φανόν, συνεπλάκη εἰς τὴν περιοχὴν Σκρᾶ μετὰ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως. Τῇ ἐπεμβάσει ἀποσταλεισῶν ἐκ Φανοῦ ἐνισχύσεων, οἱ συμμορῖται προσβληθέντες καὶ ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας συνεπτύχθησαν καὶ καταδιωκόμενοι κατέφυγον εἰς τὸ Γιουγκοσλαυϊκὸν ἔδαφος, ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν ὅστις καὶ συνελήφθη.

Κατὰ συμπλοκὴν τμημάτων τῶν 514 καὶ 516 Ταγμάτων μετὰ συμμοριτῶν εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Πάϊκου, ἐφονεύθη τὴν 20ὴν Μαρτίου εἷς ὁπλίτης.

Ὁ λόχος Ἀνιχνευτῶν τῆς 31ης Ταξιαρχίας ἐκτελῶν ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν, συνεπλάκη τὴν πρωΐαν τῆς 22ας Μαρτίου μετὰ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως παρὰ τὸ βορείως Γιαννιτσῶν Ἐλευθεροχῶρι. Ἀποσταλεὶς εἰς ἐνίσχυσιν λόχος τοῦ 63ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐνεπλάκη εἰς τὸν ἀγῶνα. Μαχητικὰ ἀεροπλάνα ἐπολυβόλησαν τὰς θέσεις τῶν συμμοριτῶν. Ἐκ τοῦ λόχου Ἐθνοφρουρᾶς ἐφονεύθη ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς Παναγιωτάκης Γρηγόριος. Τὰ τμήματα ἐπανῆλθον τὴν ἑσπέραν εἰς τὰς θέσεις των.

Τμῆμα τοῦ 516 Τάγματος κινηθὲν ἀναγνωριστικῶς, συνεπλάκη τὴν 28ην Μαρτίου ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἥτις διέφυγεν ἐγκαταλείψασα νεκρὰν συμμορίτισσαν (1).

Ἐπιχειρήσεις εἰς περιοχὴν 51ης Ταξιαρχίας (7-23 Ἰανουαρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 49)

155. Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐπιχειρήσασα νὰ εἰσέλθῃ τὴν νύκτα τῆς 6ης Ἰανουαρίου 1948 εἰς τὸ νοτίως Κατερίνης χωρίον Στουπὶ (2)προσεβλήθη ὑπὸ τμήματος ΜΑΔ καὶ διελύθη, συλληφθέντος ἑνὸς συμμορίτου.

Ἡ 51η Ταξιαρχία ἐγκαταστήσασα τὴν 7ην Ἰανουαρίου τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον της εἰς τὸ χωρίον Ρητίνην διέταξεν ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν πρὸς τὴν περιοχὴν Θωμᾶ Ράχη—Καρακατσάνας, ἐκτελεσθεῖσαν ὡς ἀκολούθως :

Διλοχία τοῦ 592 Τάγματος ἐκινήθη ἀπὸ Ἐλατοχῶρι πρὸς τὰ ὑψώματα Λαζίνα καὶ Θωμᾶ Ράχη. Διλοχία τοῦ 615 Τάγματος ἀπὸ Ἐλατοχῶρι πρὸς Καρακατσάνας—Ντραβίγκα. Λόχος τοῦ 592 Τάγματος ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Τοῦφα, διὰ τὸν μεταξὺ τῶν διλοχιῶν σύνδεσμον. Ἐπιβοηθητικῶς ἐκινήθησαν εἷς λόχος τοῦ 615 Τάγματος ἐκ Μεσαίας πρὸς Ἄνω Μηλιὰν—Ἀντέρεισμα Καλοῦδι καὶ ἕτερος τοῦ 620 Τάγματος ἀπὸ τὸ χωρίον Ἅγιος Δημήτριος πρὸς Σκοτεινὰ(2).

Περὶ τὴν 1030 τῆς αὐτῆς ἡμέρας 7ης Ἰανουαρίου τὰ τμήματα ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μὲ ἰσχυρὰν συμμοριακὴν δύναμιν, κατέχουσαν τὰ ὑψώματα 1933-Θωμᾶ Ράχη—Καρακατσάνας—Ντραβίγκα—1706—Ἀρβανίτης καὶ νοτιώτερον τοὺς Πέντε Πύργους. Ἡ ἐνεργοῦσα πρὸς Καρακατσάνας διλοχία τοῦ 615 Τάγματος συνεπλάκη περὶ τὴν μεσημβρίαν μετὰ ὑπερτέρας δυνάμεως διαθετούσης βαρέα ὅπλα. Ἡ διλοχία ἀπειληθεῖσα μὲ κύκλωσιν καὶ ἀποκοπήν, ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ.

Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως ἡ Ταξιαρχία διέταξε τὴν διακοπὴν τῆς προχωρήσεως τῶν λοιπῶν τμημάτων. Τὴν ἑδραίωσιν

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1174/Α/4—6, Φ. 1224/Β/2.
(2) Σχεδιάγραμμα 5.

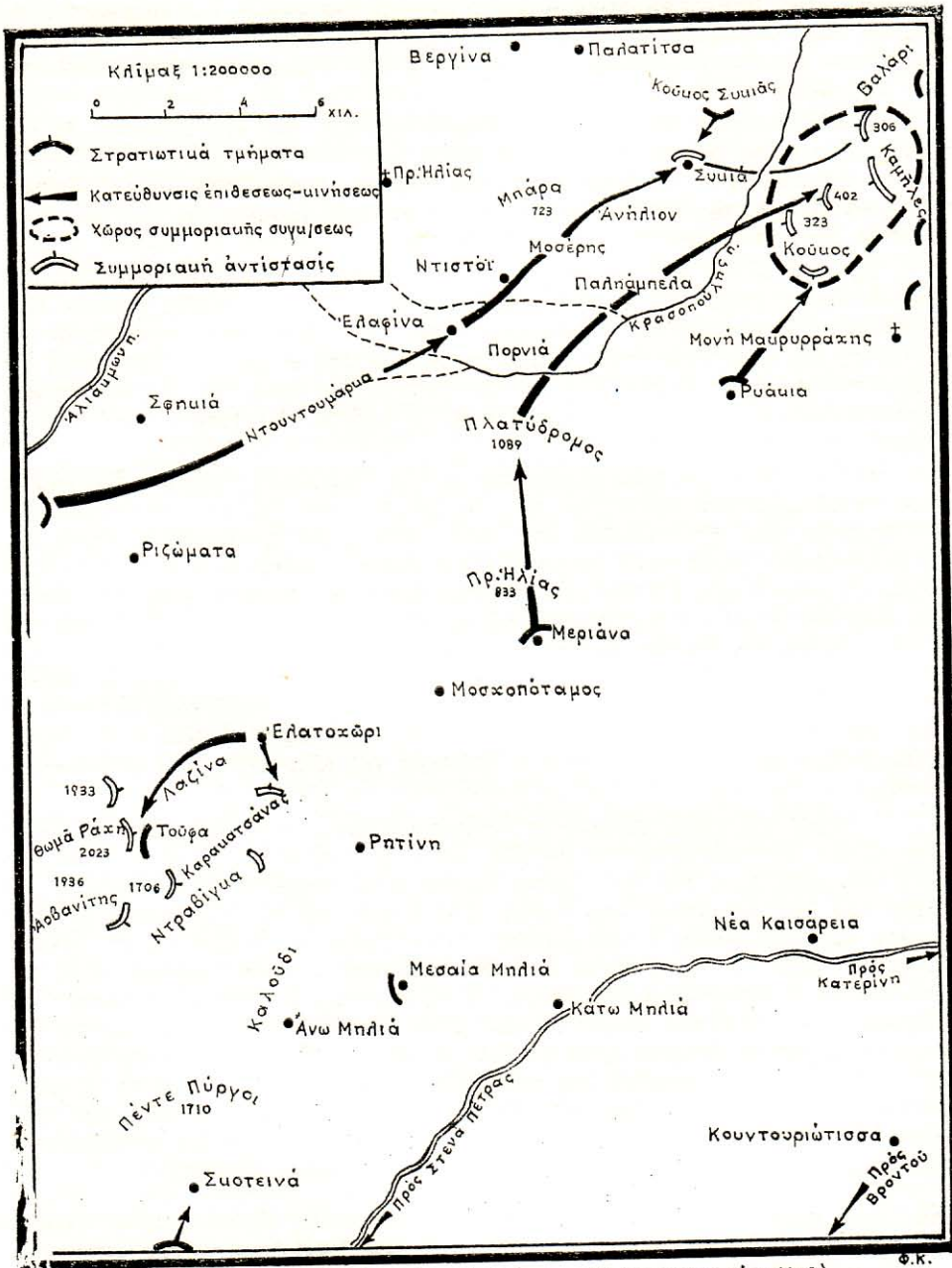

Φ.Κ.

Σχεδ 49 Ἐπιχειρήσεις 51ης Ταξιαρχίας εἰς Πιέρια (7-23 Ἰανουαρίου 1948)

αὐτῶν ἐπὶ τῶν θέσεων εἰς ἃς εὑρίσκοντο καὶ τὴν διὰ πυρῶν καὶ κινήσεως ὑποστήριξιν τῆς πιεσθείσης διλοχίας, ἣν ἐνίσχυσε διὰ τοῦ εἰς Ρητίνην ἐφεδρικοῦ της λόχου. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας αἱ θέσεις τῶν συμμοριτῶν προσεβλήθησαν ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας.

Ἐκπληρωθέντος τοῦ ἀναγνωριστικοῦ σκοποῦ τοῦ ἐγχειρήματος ἡ Ταξιαρχία ἐπανέφερε τὰ τμήματα εἰς τὰς θέσεις των, ὑπὸ τὴν κάλυψιν τῆς νυκτός. Τὸ 615 Τάγμα ἔσχεν ἀπωλείας 2 ὁπλίτας νεκρούς, τραυματίας δὲ 2 Ἀξιωματικοὺς καὶ 5 ὁπλίτας. Τὸ 592 Τάγμα ἔσχε 3 ὁπλίτας τραυματίας. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 3 ἐφονεύθησαν καὶ 12 παρεδόθησαν.

Τὴν νύκτα τῆς 11ης πρὸς τὴν 12ην Ἰανουαρίου ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Σφενδάμης(1) καὶ τοῦ δυτικῶς χωρίου Παληοστάνης. Οἱ συμμορῖται ἐξουδετερώσαντες τὸ τμῆμα ΜΑΥ, προέβησαν εἰς λεηλασίας καὶ ἀπήγαγον πρὸς βιαίαν στρατολογίαν ἐκ μὲν τῆς Σφενδάμης 70 ἄνδρας καὶ γυναῖκας μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος καὶ 2 διδασκάλισσαι, ἐκ δὲ τῆς Παληοστάνης 13 ἄνδρας. Τὸ Τμῆμα ΜΑΥ ἔσχε 3 νεκροὺς καὶ 2 τραυματίας.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω γεγονότων ἡ 51η Ταξιαρχία ἤρχισεν ἐνεργοῦσα πρὸς καταδίωξιν καὶ συντριβὴν τῶν ἐπιδρομέων καὶ διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ἁπαχθέντων. Τὴν πρωΐαν τῆς 13ης Ἰανουαρίου ἐξέπεμψεν ἐκ Κατερίνης διὰ Κουντουριώτισσας πρὸς Βροντοῦ (1) ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν ἐκ τοῦ 620 Τάγματος μεῖον λόχος. Εἰς τὴν νοτιοδυτικῶς Βεργίνας περιοχὴν Προφήτης Ἠλίας τῶν Βορείων Πιερίων ἐγκατέστησεν λόχον τοῦ ΙΙΙ Τάγματος Χωροφυλακῆς καὶ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Κοῦκος Συκιᾶς διατεθέντα ὑπὸ τῆς 33ης Ταξιαρχίας λόχον τοῦ 517 Τάγματος. Ταὐτοχρόνως ἐκίνησε τὸ 615 Τάγμα μεῖον λόχος ἐκ Μεριάνας πρὸς Πλατύδρομον καὶ διλοχίαν τοῦ ΙΙΙ Τάγματος Χωροφυλακῆς διὰ Ντουντουμάρκα—Ἐλαφίνα πρὸς τὴν ἰδίαν τοποθεσίαν. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐπέστρεψαν εἰς Σφενδάμην ἐκ τῶν ἁπαχθέντων ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος καὶ αἱ διδασκάλισσαι.

Αἱ πρὸς τὰς καθορισθείσας κατευθύνσεις κινήσεις συνεχίσθησαν τὴν 14ην Ἰανουαρίου. Τὸ πρὸς Βροντοῦν κινηθὲν 620 Τάγμα μεῖον λόχος, μὴ συναντῆσαν κατὰ τὴν διαδρομήν του συμμορίτας διετάχθη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Κατερίνην. Ὁ λόχος τοῦ 517 Τάγματος προωθηθεὶς πρὸς Συκιάν, ἐβλήθη δραστικῶς ἐκ τοῦ χωρίου καὶ ἠναγκάσθη ν' ἀναστραφῇ, συμπτυχθεὶς ἐν ἀταξίᾳ εἰς τὸ ὕψωμα Κοῦκος Συκιᾶς. Ὁ λόχος ἔσχε 3 τραυματίας καὶ 5 ἀγνοουμένους ὁπλίτας, ἀπώλεσε δὲ 3 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν, 1 αὐτόματον, 2 ἀτομικὰ τυφέκια καὶ διάφορα ὑλικά. Ἐκ τῶν συγκλινόντων πρὸς Πλατύδρομον τμημάτων τὸ μὲν 615 Τάγμα ἀφίχθη ἀκωλύτως εἰς τὸ ὕψωμα τοῦτο, ἡ δὲ διλοχία Χωροφυλακῆς μετὰ προσβολὴν μικροομάδος ἥτις διέφυγε, κατέλαβε τὰ ὑπερκείμενα τοῦ χωρίου Ἐλαφίνας ὑψώματα. Περὶ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας ἡ Ταξιαρχία διέταξε τὴν ταχεῖαν πρὸς Συκιὰν συγκλίνουσαν κίνησιν τῶν τμημάτων, ὅπως προσβάλωσι τὴν σημειωθεῖσαν εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην συμμοριακὴν δύναμιν.

156. Τὴν πρωΐαν τῆς 15ης Ἰανουαρίου ἐγκατεστάθη εἰς τὸ χωρίον Ρυάκια προκεχωρημένον κλιμάκιον ἐπιχειρήσεων ὑπὸ τὸν Ἐπιτελάρχην τῆς Ταξιαρχίας διὰ τὸν συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν τῶν τμημάτων, ἅτινα κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας εἶχον προωθηθῆ μέχρι τοῦ χωρίου Συκιᾶς, καὶ τὰ ὑψώματα Μπάρα καὶ Παληάμπελα. Ταὐτοχρόνως τμήματα τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς

(1) Σχεδιάγραμμα 5.

Κολινδροῦ (1) καὶ ΜΑΥ εἶχον ἀποφράξει ἀπὸ τοῦ ὑψώματος Βαλάρι καὶ νοτίως μέχρι τῆς Μονῆς Μακρυρράχης, τὰ πιθανὰ δρομολόγια ἐνδεχομένης συμπτύξεως τῶν συμμοριτῶν πρὸς Ἀνατολάς. Οὕτω εἶχε δημιουργηθῆ εὐρέως πέριξ τοῦ ἀμέσως ἀνατολικῶς τοῦ Κρασοπούλη ποταμοῦ χώρου ὑποτυπώδης κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον κλοιός. Ἐντὸς τοῦ χώρου τούτου εἶχον ἐντοπισθῆ τὰ ὑπὸ τοὺς ἀρχισυμμορίτας Λιακόπουλον καὶ Ἀνδρεάδην συγκροτήματα τοῦ Ἀρχηγείου Ὀλύμπου—Πιερίων.

Ἡ διλοχία Χωροφυλακῆς καὶ τὸ 615 Τάγμα ἐκινήθησαν τὴν πρωΐαν τῆς 16ης Ἰανουαρίου ἐκ Συκιᾶς, Μπάρας καὶ Παληάμπελα συγκλίνοντα εἰς Κοῦκον. Πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἐκινήθη ἐκ Ρυακίων, προωθηθεὶς εἰς τὸ χωρίον τοῦτο λόχος τοῦ 620 Τάγματος. Περὶ τὴν 1530 ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μετὰ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὰ ὑψώματα Κοῦκος καὶ 323. Ἐπηκολούθησεν ἀγὼν καθ' ὃν κατελήφθησαν ἀμφότερα τὰ ὑψώματα μὲ τὴν ὑποστήριξιν διατεθέντος ὑπὸ τῆς 33ης Ταξιαρχίας οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ μετ' ἐπιτυχῆ ἐπέμβασιν τῆς ἀεροπορίας. Ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Κοῦκος εὑρέθησαν 4 νεκροὶ συμμορῖται καὶ ἕτεροι 2 συνελήφθησαν. Τὸ 615 Τάγμα ἔσχεν 1 ὁπλίτην νεκρόν, τραυματίας δὲ τὸν Διοικητὴν τοῦ 3ου λόχου καὶ 3 ὁπλίτας. Ὁ λόχος τοῦ 620 Τάγματος ἔσχεν 1 τραυματίαν ὁπλίτην.

Τὴν ἑπομένην ἡ ἐπίθεσις συνεχίσθη κατὰ τοῦ ὑψώματος 402 ὅπερ κατελήφθη κατόπιν διεξαχθέντος ἐκ τοῦ συστάδην ἀγῶνος, καθ' ὃν τὸ 614 Τάγμα ἀπώλεσεν 1 νεκρὸν ὁπλίτην καὶ τραυματίας 1 Ἀξιωματικὸν διμοιρίτην καὶ 4 ὁπλίτας. Ἡ διλοχία Χωροφυλακῆς ἔσχεν 1 νεκρὸν ὁπλίτην. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν 18 νεκροὺς καὶ 2 παραδοθέντας. Συνεχίσαντα τὴν προχώρησιν τὰ τμήματα προσέκρουσαν εἰς σοβαρὰς ἀντιστάσεις ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 306 καὶ τοῦ ἀντερείσματος Καμῆλες. Παρὰ τὴν δραστηρίαν ἐπέμβασιν τῆς ἀεροπορίας δὲν ἐπετεύχθη μέχρις ἐπελεύσεως τοῦ σκότους ἡ ἐξουδετέρωσις αὐτῶν. Διατεθεῖσα, κατόπιν διαταγῆς τοῦ Σώματος Στρατοῦ, διλοχία τοῦ 519 Τάγματος εἰς ἐνίσχυσιν, ἀφίχθη τὴν ἑσπέραν εἰς Κολινδρόν(2). Τὰ συμμοριακὰ τμήματα, ἐπωφεληθέντα τῆς νυκτός, παρέκαμψαν τὴν διάταξιν τοῦ στρατοῦ καὶ διέρρευσαν πρὸς Δυσμάς. Μέρος τούτων διῆλθε τὴν νύκτα τῆς 18ης Ἰανουαρίου παρὰ τὴν θέσιν Ἀνήλιον. Τὴν ἑπομένην προσεβλήθη ὑπὸ τμημάτων τοῦ ΙΙΙ Τάγματος Χωροφυλακῆς εἰς τὴν περιοχὴν Μπάρα—Μοσέρης, ἀλλ' οἱ συμμορῖται διέφυγον ἐγκαίρως ἀποσυρθέντες πρὸς τὰ ὑψώματα Ντιστόϊ—Ἐλαφίνας.

Τὴν 20ὴν Ἰανουαρίου ἡ διλοχία τοῦ 519 Τάγματος μετὰ λόχου τοῦ 591 τοιούτου, ἀπησχολήθη εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῆς ἀνατολικῶς τοῦ Κρασοπούλη ποταμοῦ ἐδαφικῆς περιοχῆς. Τὰ λοιπὰ τμήματα κινηθέντα πρὸς Ἐλαφίναν, προσέβαλον τοὺς ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Ντιστόϊ συμμορίτας οὓς καὶ ἀνέτρεψαν μὲ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας. Ἐν συνεχείᾳ ἐπετέθησαν κατὰ τῶν κατεχόντων τὰ περὶ τὸ χωρίον Ἐλαφίναν ὑψώματα, ἀλλ' ἡ ἐπιθετική των ἐνέργεια διεκόπη ἀπὸ τὴν ἐπελθοῦσαν νύκτα, ὑπὸ τὴν κάλυψιν τῆς ὁποίας οἱ συμμορῖται διέφυγον. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον ἕνα νεκρὸν καὶ τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας. Τὴν αὐτὴν νύκτα συμμοριακὴ δύναμις ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Μοσχοποτάμου, προβᾶσα εἰς διαρπαγὰς τροφίμων καὶ σφαγίων. Κατὰ τὴν ἀποχώρησίν της ἐνέπεσε παρὰ τὸ Ἐλατοχῶρι εἰς ἐνέδραν τμήματος τοῦ 592 Τάγματος, ἀπωλέσασα δύο νεκροὺς καὶ ἕνα παραδοθέντα.

(1) Σχεδιάγραμμα 5.
(2) Σχεδιάγραμμα 5.

Τὰς ἑπομένας ἡμέρας συνεχίσθησαν αἱ ἐξερευνήσεις χωρὶς νὰ ἐπιτευχθῇ νέα ἐπαφή. Παρεδόθησαν ἑπτὰ συμμορῖται. Τὴν 23ην Ἰανουαρίου διετάχθη ἡ ἐπάνοδος τῶν τμημάτων εἰς τὰς θέσεις των.

Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἐπιχειρήσεις ἦσαν τοῦ μὲν στρατοῦ 4 ὁπλῖται νεκροί, 5 Ἀξιωματικοὶ καὶ 23 ὁπλῖται τραυματίαι, 5 ὁπλῖται ἀγνοούμενοι, 1 χωροφύλαξ νεκρὸς 3 νεκροὶ καὶ 2 τραυματίαι ἄνδρες ΜΑΥ. Τῶν δὲ συμμοριτῶν 27 νεκροί, 2 συλληφθέντες καὶ 22 παραδοθέντες.

157. Ἐξ ἑπταμελοῦς συμμορίας ἐμπεσούσης τὴν νύκτα τῆς 1ης Φεβρουαρίου εἰς ἐνέδραν τοῦ 620 Τάγματος νοτίως Κατερίνης, συνελήφθησαν δύο συμμορῖται.

Ἀπὸ 13ης μέχρι καὶ τῆς 15ης Φεβρουαρίου ἡ Ταξιαρχία μετέσχε διὰ δύο λόχων εἰς διεξαχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν τοῦ Κάτω Ὀλύμπου. Οἱ λόχοι κινηθέντες ὑπὸ χιονοθύελλαν, κατέλαβον τὰς καθορισθείσας θέσεις, χωρὶς νὰ συναντήσωσι συμμορίτας.

Τὴν 25ην Φεβρουαρίου ἡ 51η Ταξιαρχία ἐνήργησε διὰ διλοχίας τοῦ 615 Τάγματος, ἐνισχυθείσης διὰ λόχου τοῦ 610 τοιούτου, πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς Σανατορίου Μονῆς Πέτρας(1) ἐπὶ τοῦ Ἄνω Ὀλύμπου. Ἡ τριλοχία ἀφίχθη εἰς τὴν καθορισθεῖσαν περιοχὴν ἄνευ ἐπαφῆς. Ἡ Ταξιαρχία πληροφορηθεῖσα ἐν τῷ μεταξὺ ὅτι τμῆμα τοῦ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Ἀνδρεάδην συγκροτήματος, ἐπιδραμὸν τὴν νύκτα τῆς 24ης Φεβρουαρίου κατὰ τῶν νοτίως Κατερίνης χωρίων Καρύτσας καὶ Μαλαθριᾶς προέβη εἰς λεηλασίας, διέταξε τὴν τριλοχίαν ὅπως ἀναστρεφομένη ἀποκλείσῃ τὰς ἐκ τοῦ παραλιακοῦ διαδρόμου πρὸς Ἀνατολὰς διαβάσεις. Λόχον τοῦ 591 Τάγματος νὰ κινηθῇ πρὸς Σανατόριον Μονῆς Πέτρας, τμήματα δὲ τοῦ 620 Τάγματος ν' ἀποφράξωσι τὸν μεταξὺ Λιτοχώρου καὶ παραλίας διάδρομον καὶ τὰς ἀνατολικῶς Βροντοῦς ὁδεύσεις.

Τὴν 26ην Φεβρουαρίου διλοχία τοῦ 620 Τάγματος μετὰ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ τεθωρακισμένων ἀφίχθη εἰς Κουντουριώτισαν, ἔνθα ἐτάχθη ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ, ὁ δὲ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων ἀνέλαβε τὴν ἐπιτήρησιν τῆς παραλιακῆς ζώνης. Ἡ διλοχία συνέχισε τὴν κίνησιν πρὸς Βροντοῦν. Ὁ λόχος τοῦ 592 Τάγματος ἀφιχθεὶς εἰς Σανατόριον Μονῆς Πέτρας, διετάχθη νὰ κινηθῇ πρὸς Βροντοῦν. Ἡ τριλοχία τοῦ 615 Τάγματος διετάχθη νὰ κινηθῇ πρὸς τὴν αὐτὴν ἐπίσης κατεύθυνσιν, ἐγκαθισταμένη ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶν προσβάσεων τοῦ Ὀλύμπου. Ἅπαντα τὰ ἐνεργοῦντα τμήματα ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ 620 Τάγματος.

Ὁ λόχος ἐμπροσθοφυλακῆς τῆς κινηθείσης πρὸς τὰς καθορισθείσας θέσεις τριλοχίας τοῦ 615 Τάγματος, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος. Αὕτη ἐγκαταλείψασα δύο νεκροὺς, ἔσπευσε ν' ἀπομακρυνθῇ διαφυγοῦσα. Ἡ διλοχία τοῦ 620 Τάγματος συνεπλάκη ἔξωθι Βροντοῦς μετὰ τῆς ὀπισθοφυλακῆς τοῦ συγκροτήματος Ἀνδρεάδη, ἥτις συνεπτύχθη ἐσπευσμένως πρὸς Νότον. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἡ διλοχία κινουμένη ἐκ Βροντοῦς πρὸς Νοτιοανατολὰς, προσεβλήθη αἰφνιδιαστικῶς ὑπὸ τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος καὶ βληθεῖσα δραστικῶς ὑπὸ βαρέων ὅπλων ἀνετράπη, συμπτυχθεῖσα ἐν ἀταξίᾳ πρὸς Καρυώτισσαν. Ἡ τριλοχία τοῦ 615 Τάγματος μὴ προλαβοῦσα νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν προσβληθεῖσαν, συνεπτύχθη καὶ αὕτη πρὸς Καρυώτισσαν. Ἐκ τοῦ περιπολοῦντος εἰς τὴν παραλιακὴν ζώνην οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων, ἓν ὄχημα προσκροῦσαν ἐπὶ νάρκης ὑπέστη σοβαρὰς ζημίας, τραυματισθέντος βαρέως τοῦ ὁδηγοῦ ὁπλίτου.

---

(1) Σχεδιάγραμμα 5.

Αἱ ἀπώλειαι τῶν τμημάτων τῆς Ταξιαρχίας ἦσαν 8 νεκροί, 8 τραυματίαι καὶ 6 ἀγνοούμενοι ὁπλῖται, 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρέν 1 ὅλμος 60 χ.μ. 2 ἀτομικὰ τυφέκια καὶ 2 συσκευαὶ ἀσυρμάτου(1).

Συντριβὴ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὰ Πιέρια (1-28 Μαρτίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 50)

158. Πληροφορίαι τῆς 1ης Μαρτίου 1948 ἔφερον τὴν ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Παλαιολόγον Ταξιαρχίαν ἀφιχθεῖσαν ἐκ Γράμμου εἰς τὸν Ἄνω Ὄλυμπον. Σκοπὸς τῆς ἀφίξεώς της ἦτο ἡ ὑποδοχὴ φάλαγγος ἄνω τῶν 100 νεοστρατολογηθέντων καὶ ἡ κάλυψις αὐτῆς κατὰ τὴν πρὸς Γράμμον κίνησίν της. Ὁ ὄγκος τῆς συμμοριακῆς Ταξιαρχίας εἶχεν ἐγκατασταθῆ, κατὰ τὰς αὐτὰς πληροφορίας, εἰς τὸν μεταξὺ Σανατορίου Μονῆς Πέτρας καὶ τοῦ χωρίου Λόκοβας ἐδαφικὸν χῶρον. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἡ 51η Ταξιαρχία ἐκίνησε τὴν πρωΐαν τῆς 2ας Μαρτίου ἐκ τῆς περιοχῆς Νεοκαισαρείας τὸ 592 Τάγμα καὶ ἐξ Ἁγίου Δημητρίου λόχον τοῦ 620 Τάγματος. Ὁ λόχος οὗτος συμπλακεὶς κατὰ τὴν κίνησίν του μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἐξώντωσε δύο συμμορίτας. Τὸ 592 Τάγμα ἐλθὸν εἰς ἐπαφὴν μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως, κατεχούσης ἰσχυρῶς τὴν δυτικῶς τοῦ χωρίου Λόκοβας καὶ πρὸς τὸ ὕψωμα 530 κατερχομένην κορυφογραμμήν, ἐνεπλάκη εἰς ἀγῶνα διαρκέσαντα μέχρι τῆς νυκτός. Τὸ Τάγμα παραμεῖναν εἰς τὴν θέσιν Παληάμπελα ἐν ἐπαφῇ, ἐδέχθη περὶ τὸ μεσονύκτιον ἰσχυρὰν ἐπίθεσιν ἣν ἀπέκρουσεν ἐπιτυχῶς, ἐξαναγκάσαν τοὺς συμμορίτας νὰ συμπτυχθῶσιν εἰς νέας θέσεις δυτικώτερον, χωρὶς ν' ἀποτολμήσουν νέαν ἐπίθεσιν. Τὰς θέσεις ταύτας διετήρησαν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς 3ης Μαρτίου, ἀλλὰ τὰς ἐγκατέλειψαν τὴν νύκτα καθ' ὅσον εἶχον ἐπισημανθῆ ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 13 νεκρούς, 1 συλληφθέντα καὶ 24 παραδοθέντας. Ἐκ τοῦ 592 Τάγματος ἐτραυματίσθησαν 4 ὁπλῖται.

Τὴν 5ην Μαρτίου ἡ 51η Ταξιαρχία προώθησεν ἐκ Κατερίνης εἰς τὴν περιοχὴν Λιτοχώρου—Λεπτοκαρυᾶς διλοχίαν τοῦ 511 Τάγματος διατεθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, διλοχίαν τοῦ 620 Τάγματος, τμῆμα ΜΑΔ καὶ οὐλαμὸν πυροβολικοῦ. Τὰ τμήματα ταῦτα, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ 620 Τάγματος, εἶχον ἐντολὴν ὅπως ἐν συνεργασίᾳ μετὰ μονάδος τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας, παρεμποδίσωσι τὴν πρὸς τὸν Ἄνω Ὄλυμπον καὶ τὰ Πιέρια διαρροὴν τοῦ συνοδεύοντος τὴν φάλαγγα τῶν νεοστρατολογηθέντων, συγκροτήματος Πυθαγόρα, καταδιωκομένου ἐκ Νότου ὑπὸ μονάδων τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ. Τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα προσκροῦσαν τὴν 6ην Μαρτίου ἐπὶ τῶν τμημάτων τῆς Ταξιαρχίας, προσεβλήθη δραστηρίως καὶ ἀνατραπὲν κατεδιώχθη συντόνως, βαλλόμενον ταὐτοχρόνως ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας καὶ τῶν πυροβόλων ἀντιτορπιλλικοῦ. Περὶ τὴν ἑσπέραν κατώρθωσε νὰ συγκρατηθῇ ἐπὶ τῶν νοτίως Λεπτοκαρυᾶς κρασπέδων τοῦ Ὀλύμπου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας ἔσχεν 8 νεκροὺς καὶ 144 συλληφθέντας καὶ παραδοθέντας, ἐξ ὧν οἱ πλεῖστοι ἄοπλοι νεοστρατολογηθέντες. Ἐκ τῶν διλοχιῶν ἐτραυματίσθησαν 5 ὁπλῖται καὶ 2 ἄνδρες ΜΑΔ. Τὴν ἑπομένην συνεχισθείσης τῆς προσβολῆς ἐξωντώθησαν 4 συμμορῖται, παρεδόθησαν δὲ 26. Ἀφιχθὲν εἰς Κατερίνην τὸ ΙΥ Τακτικὸν Ἐπιτελεῖον Καταδρομῶν μετὰ τεσσάρων λόχων του, προωθήθη εἰς τὴν περιοχὴν Λιτοχώρου. Τὴν 8ην Μαρτίου τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1039/Α/1, Φ. 1240/Α/1.

ἀνατρέψαν τὰς μεταξὺ Λεπτοκαρυᾶς καὶ θαλάσσης ἐγκατεστημένας ἐνέδρας κατηυθύνθη πρὸς Βορειοδυσμὰς καταδιωκόμενον. Ἐπισημανθὲν νοτιοδυτικῶς Λιτοχώρου ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας, προσεβλήθη ἐπιτυχῶς. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἔσχε 19 νεκροὺς καὶ 26 παραδοθέντας, συνεχισθείσης δὲ τῆς ἐξερευνήσεως τὴν ἑπομένην, παρεδόθησαν ἕτεροι 31 συμμορῖται.

159. Τὸ 592 Τάγμα μετὰ τὴν σύμπτυξιν τῶν συμμοριτῶν ἐκ τῆς περιοχῆς Στενῶν Πέτρας, ἐκινήθη τὴν 5ην Μαρτίου πρὸς τὴν περιοχὴν Σφηκιᾶς. Ἐνισχυόμενον ἐκεῖ διὰ διλοχίας τοῦ 517 Τάγματος θὰ προέβαινε, συμφώνως πρὸς σχετικὰς διαταγὰς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, εἰς τὴν ἀπόφραξιν τῶν πόρων τοῦ Ἀλιάκμονος ποταμοῦ, δι' ἐνδεχομένην προσπάθειαν τοῦ συγκροτήματος Παλαιολόγου νὰ διαπεραιωθῇ εἰς τὸ Βέρμιον. Τὸ 592 Τάγμα, ἅμα τῇ ἀφίξει του εἰς τὴν καθορισθεῖσαν περιοχήν, ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς ὑπὸ συμμοριακοῦ πυροβόλου τεταγμένου περὶ τὰ τέσσαρα χιλιόμετρα νοτίως Δασκίου. Τὴν 9ην Μαρτίου τὸ ἐνισχυμένον Τάγμα ἐκινήθη πρὸς τὰ Βόρεια Πιέρια, ἔνθα ἐσημειώθη συμμοριακὴ συγκέντρωσις. Ἐν τῇ κινήσει του προσέκρουσεν ἀνατολικῶς Σφηκιᾶς ἐπὶ διαδοχικῶν ἀντιστάσεων, ἃς καὶ ἀνέτρεψε. Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς ἔσχεν 1 νεκρὸν ὁπλίτην, τραυματίας δὲ 2 Ἀνθυπολοχαγοὺς καὶ 2 ὁπλίτας. Ἐγκατασταθὲν ἐπὶ τῶν καταληφθεισῶν θέσεων, ἐδέχθη τὴν νύκτα ἰσχυρὰν ἐπίθεσιν, ἣν ἀπέκρουσεν ἐπιτυχῶς. Ἕτεροι 2 Ἀνθυπολοχαγοὶ καὶ 8 ὁπλῖται ἐτραυματίσθησαν. Λόγῳ ἐνσκηψάσης χιονοθυέλλης τὸ Τάγμα ἐπανῆλθε τὴν 10ην Μαρτίου εἰς τὴν περιοχὴν Σφηκιᾶς.

Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς σημειωθείσης εἰς τὰ Βόρεια Πιέρια συμμοριακῆς συγκεντρώσεως, ἡ 51η Ταξιαρχία ἦρχισε μεταφέρουσα τὸ κέντρον βάρους τῆς δυνάμεώς της εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην. Τὴν 10ην Μαρτίου μετέφερε τὴν διλοχίαν τοῦ 511 Τάγματος εἰς τὸ χωρίον Ρυάκια. Τὰς ἑσπερινὰς ὥρας ἡ διλοχία ἐβλήθη διὰ πυροβόλου καὶ ἔσχε τραυματίας τὸν Ταγματάρχην Ὑποδιοικητὴν τοῦ Τάγματος καὶ τρεῖς ὁπλίτας. Περὶ τὸ μεσονύκτιον ἐπηκολούθησεν ἰσχυρὰ ἐπίθεσις, ἀποκρουσθεῖσα ἐπιτυχῶς. Οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν, ἐγκαταλείψαντες ὀκτὼ νεκρούς. Ἡ διλοχία ἔσχε νεκρὸν τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν Καλογήρου Ἐλευθέριον καὶ τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας. Τὸ ΙΥ Τακτικὸν Ἐπιτελεῖον Καταδρομῶν ἐπανελθὸν τὴν 11ην Μαρτίου εἰς Κατερίνην, προώθησεν ἀμέσως δύο λόχους εἰς τὸ χωρίον Παληονέλληνην. Ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας μετεφέρθη εἰς Ρυάκια διλοχία τοῦ 620 Τάγματος. Τὴν ἑπομένην προωθήθησαν εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς Ταξιαρχίας, τὸ Τακτικὸν Ἐπιτελεῖον Καταδρομῶν μετὰ τῶν ἑτέρων δύο λόχων, ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ τῆς Ταξιαρχίας καὶ ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ Ναούσης, διατεθεὶς ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

Κατόπιν διαταγῆς τῆς Ταξιαρχίας ὅπως τὰ τμήματα κινηθῶσι συγκλινόντως πρὸς τὴν κορυφογραμμὴν τῶν Βορείων Πιερίων, τὸ ἐνισχυμένον 592 Τάγμα ἐξώρμησεν ἐκ Σφηκιᾶς τὴν πρωΐαν τῆς 12ης Μαρτίου. Ἐξασφαλίσαν δὲ τὸ ἀριστερόν του διὰ σταθερᾶς ἐγκαταστάσεως τῆς διλοχίας τοῦ 517 Τάγματος ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Γκολόνα–Ντουντουμάρκα, συνέχισε τὴν κίνησιν πρὸς τὰ ὑψώματα Ἐλαφίνα–Πλατύδρομος. Ἀνατρέψαν συναντηθείσας ἀντιστάσεις, προσέκρουσεν ἐπὶ τοῦ κατεχομένου ἰσχυρῶς ὑψώματος Ἐλαφίνας ὅπερ καὶ κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος, μετὰ προπαρασκευὴν πυροβολικοῦ καὶ ἐπέμβασιν τῆς ἀεροπορίας. Οἱ συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες ἓξ νεκροὺς καὶ ἕνα συλληφθέντα, συνεπτύχθησαν πρὸς Πλατύδρομον. Τὴν θέσιν ταύτην διετήρησαν ὅπως ὑποστηρίξωσι τὴν πρὸς Νότον διαρροὴν τοῦ ὄγκου τῆς δυνάμεώς των. Τὸ Τάγμα ἔχον νεκρὸν τὸν Ἀνθυπολοχαγὸν Θεοδωράκην Ἐμμανουὴλ παρέ-

μεινεν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Ἐλαφίνα. Αἱ διλοχίαι τῶν 511 καὶ 620 Ταγμάτων ἐκινήθησαν περὶ τὴν μεσημβρίαν ἐκ Ρυακίων πρὸς τὴν θέσιν Σουφλί, ἐφ' ἧς καὶ διενυκτέρευσαν. Βορειότερον ἐγκατεστάθησαν παρὰ τὸν Ἅγιον Νικόλαον δύο λόχοι Καταδρομῶν, ἕτερος δὲ τοιοῦτος βορείως Σουφλί. Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 13ης Μαρτίου ἐνέσκηψε σφοδρὰ χιονοθύελλα. Ἐπωφεληθέντες ταύτης οἱ συμμορῖται διέρρευσαν εἰς τὰ Νότια Πιέρια. Τὸ 592 Τάγμα κινηθὲν τὴν πρωΐαν πρὸς Πλατύδρομον ἐβλήθη ἐξ ἀποστάσεως καὶ ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ δύο τραυματίας ὁπλίτας. Ἐπὶ τῆς θέσεως Πλατύδρομος, ἥτις εἶχεν ἐγκαταλειφθῆ εὑρέθησαν ἕνδεκα νεκροὶ συμμορῖται. Παρὰ τὴν κακοκαιρίαν συνεχίσθησαν αἱ ἐξερευνήσεις ἄνευ ἀποτελέσματος. Διαπιστωθείσης τῆς διαρροῆς τῶν συμμοριτῶν πρὸς Νότον, ἐτερματίσθη ἡ ἐπιχείρησις. Ἐκ τῶν μετασχουσῶν μονάδων τὸ ΙΥ Τακτικὸν Ἐπιτελεῖον Καταδρομῶν ἀνεχώρησε μετὰ τῶν λόχων του θαλασσίως διὰ Βόλον. Ἡ διλοχία τοῦ 517 Τάγματος ἐκινήθη πρὸς τὴν περιοχὴν Πολυδένδρι—Σφηκιά, ὁ δὲ Γ/1 οὐλαμὸς πυροβολικοῦ ἐπέστρεψεν εἰς Νάουσαν. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς Ταξιαρχίας ἐπανῆλθεν εἰς Κατερίνην, τὸ 592 Τάγμα ἐστάθμευσεν εἰς τὴν περιοχὴν Νέας Καισαρείας, αἱ δὲ διλοχίαι τῶν 511 καὶ 620 Ταγμάτων μετὰ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ εἰς Κατερίνην. Εἰς τμήματα τῆς Ταξιαρχίας παρεδόθησαν πέντε ἔνοπλοι καὶ δέκα τρεῖς ἄοπλοι συμμορῖται.

160. Ἡ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Παλαιολόγον Ταξιαρχία, μετὰ τῆς ὁποίας ἡνώθη καὶ ἡ συνοδεύσασα τὴν φάλαγγα τῶν νεοστρατολογηθέντων συμμοριακὴ δύναμις, διέρρευσε πρὸς Δυσμάς. Πρόθεσις τῶν συμμοριτῶν ἦτο ἡ ἄφιξις εἰς Γράμμον πρὸς ἀξιοποίησιν τῶν νεοστρατολογηθέντων. Διὰ πληρεστέραν ἀσφάλειαν ἀφίχθη εἰς τὴν περιοχὴν Θωμᾶ Ράχης—Πέντε Πύργων τὸ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Ἀνδρεάδην συγκρότημα τοῦ Ἀρχηγείου Ὀλύμπου—Πιερίων.

Ἡ ὑπὸ τὸν Παλαιολόγον δύναμις ἐσημειώθη τὴν 14ην Μαρτίου ἀνατολικῶς Σερβίων, ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ. Τμήματα τοῦ Σώματος τούτου, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 36ης Ταξιαρχίας, κινηθέντα τὴν πρωΐαν τῆς 15ης Μαρτίου ἐκ Σερβίων καὶ Λάβας, ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπὶ τῆς γραμμῆς Μοσχοχῶρι—ὕψωμα 1305. Πρὸς διάνοιξιν ὁδοῦ διαφυγῆς οἱ συμμορῖται ἐπετέθησαν τὴν ἑσπέραν κατὰ τῶν νοτιοανατολικῶς Λάβας τμημάτων ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν. Τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης 16ης Μαρτίου προσεπάθησαν καὶ πάλιν νὰ διασπάσωσι τὴν διάταξιν τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων, ἀλλ' ἀποτυχόντες ἀπεσύρθησαν πρὸς τὸ ὕψωμα 1610 καὶ βορείως. Τὸ ὕψωμα τοῦτο κατελήφθη περὶ τὴν μεσημβρίαν κατόπιν ἀγῶνος. Κατὰ τὰς πρώτας ταύτας συγκρούσεις οἱ συμμορῖται ἔσχον 15 νεκρούς, τὰ δὲ στρατιωτικὰ τμήματα 1 νεκρὸν καὶ 2 τραυματίας ὁπλίτας. Τὴν ἑσπέραν ἡ 36η Ταξιαρχία κατεῖχε τὴν γραμμὴν Βελβενδὸς—Παλαιογράτσανον—Μοσχοχῶρι—ὑψώματα 1610—Χλαμπούρα—1583.

Συνεχισθείσης τὴν 17ην Μαρτίου τῆς ἐπιθετικῆς ἐνεργείας ὑπὸ τῆς 36ης Ταξιαρχίας, κατελήφθησαν κατόπιν ἀγῶνος τὰ νοτιοανατολικῶς τῶν χωρίων Σκούλιαρη καὶ Μοσχοχῶρι ὑψώματα 1464 καὶ 1611 ἅτινα καὶ διετηρήθησαν, παρὰ τὰς ἐξαπολυθείσας ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἀντεπιθέσεις. Τὰ ἀπὸ Νότου ἐνεργοῦντα τμήματα προωθήθησαν πρὸς τὸ ρεῦμα Μαυρονέρι. Ὁ συμμοριακὸς ὄγκος ἀπωθούμενος πρὸς Βορρᾶν, εὑρίσκετο τὴν ἑσπέραν εἰς τὴν νοτίως Καταφυγίου περιοχὴν Σαμὰρ—Τοῦρλα—ὕψωμα 1528. Αἱ ἀπώλειαι τῆς ἡμέρας ἦσαν τῶν μὲν συμμοριτῶν 30 νεκροί, τῆς δὲ 36ης Ταξιαρχίας 2 ὁπλῖται νεκροί, τραυματίαι δὲ 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 15 ὁπλῖται.

Πρὸς ἐπίτευξιν πλησιεστέρου καὶ ταχυτέρου ἀποτελέσματος διετέθη εἰς τὸ Β' Σῶμα Στρατοῦ ἡ 51η Ταξιαρχία. Εἰς ταύτην ἀνετέθη ὑπὸ τοῦ Σώ-

ματος τούτου ἡ διεύθυνσις τῶν ἐπιχειρήσεων, μὲ δυτικὸν ὅριον ζώνης ἐνεργείας τὴν γραμμὴν Καταφύγιον—Φτέρη. Κατόπιν τῆς νέας της ἀποστολῆς, ἡ 51η Ταξιαρχία ἐκίνησεν ἐκ Κατερίνης ἀπὸ πρωΐας τῆς 18ης Μαρτίου τὴν διλοχίαν τοῦ 511 Τάγματος μετὰ λόχου τοῦ 620 τοιούτου ἐν τῇ κατευθύνσει Μεσαία Μηλιὰ—Ἄνω Μηλιὰ—Πέντε Πύργοι. Τὸ δὲ σταθμεῦον εἰς Νέαν Καισάρειαν 592 Τάγμα τὸ μετέφερεν εἰς τὰ Στενὰ Πέτρας καὶ ἐκεῖθεν τὸ προώθησε πρὸς ὕψωμα 917—Σκοτεινὰ—Πέντε Πύργοι. Ταὐτοχρόνως ἀπέφραξε διὰ διλοχίας τοῦ 615 Τάγματος τὰς δι' Ἐλατοχῶρι καὶ Ρητίνης διερχομένας διαβάσεις. Εἰς τὸν τομέα τῆς 36ης Ταξιαρχίας ἐξαπολυθεῖσαι ἐπιθέσεις κατὰ Σαμὰρ καὶ βορειότερον κατὰ Τσούκας, προσέκρουσαν εἰς ἰσχυρὰς ἀντιστάσεις. Αἱ θέσεις αὗται ἐξηκολούθησαν κατεχόμεναι ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, παρὰ τὴν ἐπέμβασιν μαχητικῶν ἀεροσκαφῶν, ἅτινα προσέβαλον μὲ ἰδιάζουσαν σφοδρότητα συμμοριακὴν συγκέντρωσιν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Τοῦρλα, ἔνθα ἐξωντώθησαν ὑπερεκατὸν συμμορῖται. Ἕτεροι εἴκοσιν ἓξ συμμορῖται συνελήφθησαν ὑπὸ τμημάτων τῆς 36ης Ταξιαρχίας.

Τὴν 19ην Μαρτίου ἡ ἐνισχυμένη διλοχία τοῦ 611 Τάγματος κατέλαβε, κατόπιν ἀγῶνος καὶ τῇ ὑποστηρίξει τοῦ ταχθέντος παρὰ τὰ Στενὰ Πέτρας οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ τῆς 51ης Ταξιαρχίας, τὸ βορειοανατολικὸν τμῆμα τῶν Πέντε Πύργων. Συνεχίσασα τὴν ἐπιθετικήν της προσπάθειαν ὡλοκλήρωσε περὶ τὴν ἑσπέραν τὴν κατάληψιν τοῦ ὀρεινοῦ ὄγκου ἐγκατασταθεῖσα ἐπ' αὐτοῦ. Τὸ 592 Τάγμα προωθηθὲν πρὸς Σκοτεινά, ἐγκατεστάθη ἱππαστὶ ἐπὶ τοῦ ρείθρου Μαυρονέρι. Εἰς τὸν τομέα τῆς 36ης Ταξιαρχίας δὲν ἐσημειώθη πρόοδος. Κατὰ τὴν διαρρεύσασαν ἡμέραν οἱ συμμορῖται ἔσχον 66 νεκρούς, 21 συλληφθέντας καὶ 1 παραδοθέντα, τὲ δὲ στρατιωτικὰ τμήματα 1 νεκρὸν καὶ 7 τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν 20ὴν Μαρτίου ἡ 51η Ταξιαρχία ἐνισχύθη ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ διὰ τοῦ συγκεντρωθέντος εἰς Σφηκιὰν 517 Τάγματος μεῖον λόχος καὶ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Ἡ Ταξιαρχία συγκροτήσασα τριλοχίαν ἐκ λόχων τοῦ 511, 592 καὶ 620 Ταγμάτων, ἀνέθεσεν εἰς ταύτην τὴν ἀπόφραξιν τῶν διὰ τῶν περιοχῶν Ἄνω Μηλιᾶς, Μεσαίας Μηλιᾶς καὶ Βρύων διερχομένων ὁδεύσεων. Ἡ διλοχία τοῦ 511 Τάγματος προέβη εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν εἰς Πέντε Πύργους συμμοριακῶν ἐγκαταστάσεων διαβιώσεως, προχείρων πολυβολείων καὶ σκεπάστρων. Ὑπὸ τῆς 36ης Ταξιαρχίας κατελήφθησαν θέσεις βορείως καὶ ἀνατολικῶς Καταφυγίου, κατόπιν συμπλοκῶν καθ' ἃς ἐξωντώθησαν δέκα τρεῖς συμμορῖται.

Ἡ ὑπὸ τὸν Παλαιολόγον συμμοριακὴ δύναμις περισφιγγομένη συνεχῶς ἐξ ὅλων τῶν κατευθύνσεων καὶ διαβλέπουσα πλήρη καταστροφήν της, ἤρχισε νὰ διαρρέῃ τὴν νύκτα τῆς 20ῆς Μαρτίου κατὰ τὸ μεῖζον μέρος της πρὸς Νοτιοδυσμάς, τὸ δὲ ὑπόλοιπον πρὸς τὴν περιοχὴν Θωμᾶ Ράχη. Ἡ 36η Ταξιαρχία πληροφορηθεῖσα περὶ τούτου τὴν πρωΐαν τῆς 21ης Μαρτίου ἐκ παραδοθέντων συμμοριτῶν, ἀνέλαβε τὴν καταδίωξιν τῶν πρὸς νοτιοδυσμὰς διαφυγόντων. Διαπιστωθείσης ὑπὸ ἀναγνωρίσεων ἰσχυρᾶς κατοχῆς τῆς δυτικῶς Ἐλατοχῶρι κορυφογραμμῆς, ἡ 51η Ταξιαρχία προώθησε πρὸς τὴν περιοχὴν ταύτην τὸ 592 Τάγμα μεῖον διλοχία καὶ τὸν ἀφιχθέντα οὐλαμὸν πυροβολικοῦ εἰς Ρητίνην.

161. Ἀπὸ 22ας Μαρτίου ἀνετέθη εἰς τὴν 51ην Ταξιαρχίαν ἡ διεύθυνσις τῶν διεξαγομένων εἰς τὰ Πιέρια ἐπιχειρήσεων. Ὑπὸ τὴν διοίκησίν της ἐτέθησαν καὶ τὰ εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην ἐνεργοῦντα τμήματα τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ πλὴν διλοχίας τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδεύσεως Ὑποψηφίων Βαθμοφόρων καὶ τοιαύτης τοῦ 522 Τάγματος αἵτινες (διλοχίαι) ἀπεσύρθησαν ἐκ τοῦ χώρου τῶν ἐπιχειρήσεων. Ἡ 51η Ταξιαρχία προώθησεν ἅπαντα τὰ τμήματά της πρὸς περί-

σφιγξιν τῆς εἰς τὴν περιοχὴν Θωμᾶ Ράχη συμμοριακῆς συγκεντρώσεως. Τὸ 592 Τάγμα μεῖον διλοχία, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ὁποίου ἡ Ταξιαρχία ὑπήγαγε καὶ τὸ 517 Τάγμα, ἀνατρέψαν συμμοριακὰς ἀντιστάσεις, κατέλαβε τὴν κορυφογραμμὴν Παπᾶ Χωράφια. Τμήματα τῆς 36ης Ταξιαρχίας κατέλαβον τὸ ὕψωμα Ἀρβανίτης. Ἡ κατέχουσα τὰ ὑψώματα Καρακατσάνα συμμοριακὴ δύναμις, ἐπιχειρήσασα νὰ διαφύγῃ πρὸς Ἀνατολάς, προσέκρουσεν ἐπὶ τῶν παρὰ τὰ Βρύα ἀποφρακτικῶν τμημάτων. Ὑποστᾶσα σοβαρὰς ἀπωλείας, τὸ μεῖζον μέρος της ἀνεστράφη, τὸ δὲ ὑπόλοιπον διέρρευσεν ἐν διαλύσει πρὸς Νότον, ἐγκαταλεῖψαν ἐν βαρὺ πολυβόλον καὶ εἴδη ὁπλισμοῦ. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς 10 νεκρούς, 70 συλληφθέντας καὶ 15 παραδοθέντας.

Ἡ 36η Ταξιαρχία συνέχισε τὴν 23ην Μαρτίου τὴν καταδίωξιν τῆς πρὸς Νοτιοδυσμὰς διαφυγούσης συμμοριακῆς δυνάμεως. Αὕτη ἐντοπισθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας περὶ τὰ εἴκοσι χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς Σερβίων, παρὰ τὸ χωρίον Βογγόπετρα, προσεβλήθη ἐπιτυχῶς φονευθέντων τεσσαράκοντα συμμοριτῶν ὧν τὰ πτώματα ἀνευρέθησαν ὑπὸ τῶν καταδιωκτικῶν τμημάτων. Εἰς ταῦτα παρεδόθησαν δέκα ὀκτὼ συμμορῖται. Τὰ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ 592 Τάγματος τμήματα, ἐξορμήσαντα ἐκ τῆς γραμμῆς Παπᾶ Χωράφια, κατέλαβον ἐν μέσῳ χιόνων τὴν ὑψηλοτέραν κορυφὴν τῆς Θωμᾶ Ράχης, ἣν ἐγκατέλειψαν οἱ συμμορῖται τραπέντες πρὸς Βορειοανατολάς. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν οἱ τελευταῖοι ἔσχον ἑνδεκα νεκροὺς καὶ πέντε συλληφθέντας. Εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην κατεστράφησαν αἱ ἐγκαταστάσεις τοῦ Ἀρχηγείου Πιερίων—Ὀλύμπου περιλαμβάνουσαι παραπήγματα, νοσοκομεῖον, ἀναρρωτήριον, μαγειρεῖον καὶ σταύλους. Ἀνευρέθησαν ἀποθήκη πυρομαχικῶν, διάφορα ὑλικὰ ὡς καὶ κεφαλαὶ ὄνων σφαγιασθέντων πρὸς διατροφήν. Ἐντὸς τοῦ ἀναρρωτηρίου συνελήφθησαν δέκα ἓξ τραυματίαι. Ὑπὸ τῶν αὐτῶν τμημάτων κατελήφθησαν τὴν ἑπομένην τὰ ὑψώματα Κουμένη καὶ Καρακατσάνας, τελευταῖα ἐρείσματα τῶν συμμοριτῶν ἐπὶ τῶν Νοτίων Πιερίων. Παρεδόθησαν τριάκοντα πέντε συμμορῖται καὶ περισυνελέγησαν ὅλμος 81 χμ. διάφορα ὑλικὰ καὶ ἀριθμὸς κτηνῶν.

Τὴν 25ην Μαρτίου συνεχίσθησαν αἱ ἐξερευνήσεις ἐπεκταθεῖσαι καὶ εἰς Κακόλακκον ἔνθα προσεβλήθη κρυπτόμενον συμμοριακὸν τμῆμα ὅπερ καὶ ἐξουθενώθη φονευθέντων 18 καὶ συλληφθέντων 46 συμμοριτῶν. Περισυνελέγησαν ἓν πολυβόλον Φίατ, εἴδη ὁπλισμοῦ καὶ ἀριθμὸς κτηνῶν. Συνεχισθεισῶν τῶν ἐξερευνήσεων συνελήφθησαν τὴν ἑπομένην ἕτεροι 27 συμμορῖται καὶ 3 παρεδόθησαν.

Κατόπιν τῆς διαπιστωθείσης διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν τῆς περιοχῆς Θωμᾶ Ράχη πρὸς τὰ Βόρεια Πιέρια, ἡ 51η Ταξιαρχία ἀναστρέψασα τὰ τμήματά της, τὰ κατηύθυνε πρὸς Τζοῦκαν—Πλατύδρομον. Εἰς συμπλοκὴν παρὰ τὴν Τζοῦκαν ἐφονεύθησαν τὴν 28ην Μαρτίου δύο συμμορῖται τῶν λοιπῶν διασκορπισθέντων Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐφονεύθη εἷς καὶ ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται. Εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν παρεδόθησαν τὴν ἑπομένην πέντε συμμορῖται. Τὰ τμήματα ἀχθέντα ἀκωλύτως μέχρι τῶν ὑψωμάτων Πλατυδρόμου καὶ Ἐλαφίνας ἀνεῦρον ἐπὶ τῶν τελευταίων δέκα πτώματα συμμοριτῶν.

Ληξασῶν τῶν ἐπιχειρήσεων ἀπεχώρησαν ἐκ τῆς περιοχῆς τῆς 51ης Ταξιαρχίας τὸ 517 Τάγμα, ἡ διλοχία τοῦ 511 Τάγματος καὶ ὁ ἐνισχυτικὸς οὐλαμὸς πυροβολικοῦ.

Κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἐπιχειρήσεις οἱ συμμορῖται ὑπέστησαν συντριπτικὴν ἧτταν. Αἱ ἀπώλειαί των κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίοδον ἀπὸ 2ας μέχρι 13ης Μαρτίου ἀνῆλθον εἰς 71 νεκρούς, 1 συλληφθέντα καὶ 269 παραδοθέντας.

Κατὰ δὲ τὴν δευτέραν περίοδον ἀπὸ 15ης μέχρις 28ης Μαρτίου εἰς 312 νεκρούς, 196 συλληφθέντας καὶ 97 παραδοθέντας. Ἦτοι ἐν συνόλῳ ὁ συμμοριτισμὸς ἀπώλεσεν εἰς τὸν Ἄνω Ὄλυμπον καὶ τὰ Πιέρια 383 νεκρούς, 197 συλληφθέντας καὶ 366 παραδοθέντας. Οἱ πλεῖστοι τῶν τελευταίων προήρχοντο ἐκ τῶν νεοστρατολογηθέντων καὶ ἦσαν ἄοπλοι. Ἐν ταὐτῷ ἀπώλεσεν ὁπλισμόν, πυρομαχικά, διάφορα ὑλικά, κτήνη καὶ ἐγκαταστάσεις διαβιώσεως αἵτινες κατεστράφησαν. Αἱ ἀπώλειαι τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων ἐν συγκρίσει μὲ τὰς τῶν συμμοριτῶν ὑπῆρξαν λίαν περιωρισμέναι ἦτοι νεκροὶ μὲν 2 Ἀξιωματικοὶ καὶ 8 ὁπλῖται, τραυματίαι δὲ 6 Ἀξιωματικοί, 58 ὁπλῖται καὶ 2 ἄνδρες ΜΑΔ. Ἐκ τούτων 1 Ἀξιωματικὸς τραυματίας, 3 ὁπλῖται νεκροὶ καὶ 17 τραυματίαι ἀνῆκον εἰς τμήματα τῆς 36ης Ταξιαρχίας.

Διὰ τὰς ἐξαιρετικὰς ἐπιτυχίας ἃς ἐσημείωσεν ἡ 51η Ταξιαρχία ἀπέσπασε τὸν ἔπαινον τόσον τοῦ Γ' ὅσον καὶ τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ (1).

Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι ὑπὸ τῆς 87ης Στρατιωτικῆς περιοχῆς

(Σχεδιάγραμμα 6)

162. Αἱ ἀναληφθεῖσαι ὑπὸ τῆς 87ης Στρατιωτικῆς Περιοχῆς ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν Χαλκιδικὴν κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1948 ἀπέτυχον, μὴ ἐπιτευχθείσης μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπαφῆς. Ἐνεργηθεῖσαι ἐπιτυχῶς πρωτοβουλίᾳ τῶν μονάδων τοπικαὶ ἐπιχειρήσεις ἔσχον τὰ κάτωθι ἀποτελέσματα:

Τὴν 7ην Φεβρουαρίου διμοιρία Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ Ζαγκλιβερίου τῆς βορείου Χαλκιδικῆς συνεπλάκη νοτίως τοῦ χωρίου τούτου μετὰ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς ὁμάδος. Ἐξωντώθη εἷς συμμορίτης καὶ ἕτεροι δύο παρεδόθησαν.

Τμῆμα τοῦ 33ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ ΜΑΥ προσβαλὸν τὴν 14ην Φεβρουαρίου δυτικῶς Μεταμορφώσεως παρὰ τὸν κόλπον τῆς Κασσάνδρας μικροομάδα, διέλυσε ταύτην συλλαβὸν τέσσαρας συμμορίτας.

Κατὰ διενεργηθεῖσαν ἐξερεύνησιν ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω Τάγματος τῆς περὶ τὰ ὀκτὼ χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς Πολυγύρου ὀρεινῆς περιοχῆς, ἐξωντώθη τὴν 15ην Φεβρουαρίου εἷς συμμορίτης καὶ ἕτερος συνελήφθη.

Τμῆμα τοῦ 41ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκη τὴν 27ην Φεβρουαρίου, παρὰ τὸ χωρίον Μεγάλην Παναγιάν, τῆς ἀνατολικῆς Χαλκιδικῆς, μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἥτις πιεσθεῖσα συνεπτύχθη πρὸς παρακειμένην δασώδη περιοχήν. Τὸ τμῆμα ἔσχε τρεῖς ἐλαφρῶς τραυματίας ὁπλίτας (2).

Ἀεροπορικὴ δραστηριότης

163. Ἡ ἀναπτυχθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας δραστηριότης κατὰ τὸν Ἰανουάριον ὑπῆρξε μᾶλλον ἐντατικὴ ὑποβοηθηθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐπικρατησάσης καλοκαιρίας. Ἐξετελέσθησαν ἐπιθετικαὶ ἀναγνωρίσεις εἰς τὰς περιοχὰς Κρουσίων καὶ Τζένας. Τὸν Φεβρουάριον ἐσημειώθη ἐντατικὴ δρᾶσις ἀποδόσασα ἐξαίρετα ἀποτελέσματα διὰ τῆς προσβολῆς εἰς τὰς περιοχὰς Ἀσβεστοχωρίου καὶ Λαγκαδᾶ (3) τῆς κατελθούσης ἐκ Κρουσίων πρὸς Θεσσαλονίκην συμμοριακῆς δυνάμεως.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1018/1, Φ. 1240/Β/1.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1228/Β.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.

Διὰ τεσσαράκοντα ἓξ ἐπιθετικῶν ἀναγνωρίσεων, προὐξένησε σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς τοὺς συμμορίτας. Κατὰ τὸν Μάρτιον ἡ δρᾶσις της ὑπῆρξε πολύπτυχος. Ἐπιτυχεῖς ἐπεμβάσεις κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἐπιχειρήσεις εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς Μπὸζ Ντάγ, Κρουσίων, Βερμίου, Πιερίων καὶ Ὀλύμπου ἔσχον ἄριστα ἀποτελέσματα. Ἰδιαιτέρως δέον νὰ σημειωθῇ ἡ ἀναπτυχθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας δραστηριότης κατὰ τὰς διεξαχθείσας εἰς τὸν Ὄλυμπον καὶ τὰ Πιέρια ἐπιχειρήσεις ἀπὸ 1ης μέχρις 28ης Μαρτίου. Αἱ ἀναγνωριστικαὶ πτήσεις ὑπῆρξαν περιωρισμέναι λόγῳ τοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ τῶν διατιθεμένων ἀεροπλάνων ἀναγνωρίσεως.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πρώτου τριμήνου 1948 βληθέντα ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν προσεγειώθησαν ἀναγκαστικῶς δύο μαχητικὰ ἀεροπλάνα (1).

Ἀπώλειαι

164. Αἱ ἀπώλειαι τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1948 ἦσαν : Ἀξιωματικοὶ νεκροὶ 17 τραυματίαι 16 καὶ ἀγνοούμενοι 1. Ὁπλῖται νεκροὶ 131, τραυματίαι 418 καὶ ἀγνοούμενοι 82.

Κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν περίοδον αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς 1074 νεκρούς, 882 συλληφθέντας καὶ 621 παραδοθέντας. Ἦτοι ἐν συνόλῳ 2577 πλὴν τῶν τραυματιῶν. Τὰς ἀπωλείας των ταύτας ἀνεπλήρωσαν διὰ βιαίας στρατολογίας 2320 κατοίκων ἐκ τῆς ὑπαίθρου περιοχῆς τοῦ Σώματος Στρατοῦ (2).

(1) Ἀρχεῖον ΓΕΑ/ΔΙΑ/Φ. 5231/7γ/Α.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1020/Β/21 Σελ. 77—82.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΥΙΙ

ΕΑΡΙΝΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ἀναδιάρθρωσις τοῦ Γ' Σ. Σ. Συμμοριτισμός

165. Κατόπιν τῆς ληφθείσης ἀποφάσεως ὅπως αἱ Χ Μεραρχίαι καὶ 51η Ταξιαρχία διατεθῶσιν ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν μελλουσῶν νὰ ἀναληφθῶσιν εἰς τὸν Γράμμον καὶ τὴν Ρούμελην γενικῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ μονάδες αὗται ἐξῆλθον τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἀπὸ 8–9 Ἀπριλίου 1948. Διὰ τὴν ἐν μέρει ἀντικατάστασίν των συνεκροτήθη τὴν 5ην Ἀπριλίου ἐν Θεσσαλονίκῃ στρατηγεῖον ταξιαρχίας ὑπὸ τὸν τίτλον 52α Ταξιαρχία. Ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς νεοσυσταθείσης μονάδος ἐτέθησαν τὸ Β' Τάγμα Φρουρᾶς, ἀποσπασθὲν ἐκ τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ καὶ τὸ ἀνῆκον εἰς τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ Γ' Τάγμα Φρουρᾶς. Τὰ τάγματα ταῦτα μετωνομάσθησαν ἀντιστοίχως εἰς 594 καὶ 595 Τάγματα Πεζικοῦ καὶ ὠργανώθησαν ὡς κανονικὰ τάγματα τοῦ στρατοῦ ἐκστρατείας. Εἰς διάθεσιν τοῦ Σώματος Στρατοῦ ἐτέθη ἐπίσης μία ἴλη ἁρμάτων μάχης, ἀφιχθεῖσα εἰς Θεσσαλονίκην τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Ἀπριλίου. Ἐπὶ πλέον συνεκροτήθησαν κατὰ τὸ τελευταῖον πενθήμερον τοῦ Μαρτίου ἕτερα ὀκτὼ τάγματα ἐθνοφρουρᾶς, ὧν ἡ ὀργάνωσις ἐπερατώθη τὴν 1ην Ἀπριλίου. Οὕτω τὸ σύνολον τῶν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ταγμάτων ἐθνοφρουρᾶς ἀνῆλθεν εἰς τριάκοντα τρία.

Τὴν ἀπομάκρυνσιν τῆς Χ Μεραρχίας καὶ τῆς 51ης Ταξιαρχίας ἐπηκολούθησεν ἀναδιάρθρωσις τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, οὗτινος ἡ ζώνη εὐθύνης παρέμεινεν ἀμετάβλητος, καὶ ἀναδιοργάνωσις τῶν Διοικήσεων (1).

Ἡ ζώνη εὐθύνης τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας παρέμενεν ὡς εἶχε. Ἐκ τῶν ὀκτὼ νέων ταγμάτων ἐθνοφρουρᾶς τὰ πέντε ἐπεστρατεύθησαν καὶ παρέμειναν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας. Εἰς Κομοτινὴν συνεστήθη τακτικὴ διοίκησις ὑπὸ τὸν τίτλον Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Κομοτινῆς, ἔχον ὑπὸ τὴν διοίκησίν του τρία τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς. Εἰς Θεσσαλονίκην συνεκροτήθη ἀπὸ 6ης Ἀπριλίου 1948 μεγάλη μονὰς ἰσότιμος Μεραρχίας ὑπὸ τὸν τίτλον Διοίκησις Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας. Ὡς Διοικητὴς ἐτοποθετήθη ὁ Ὑποστράτηγος Ὀλύμπιος Δημήτριος, ἀντικατασταθεὶς εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Χ Μεραρχίας ὑπὸ τοῦ Ὑποστρατήγου Βασιλᾶ Εὐθυμίου. Ὅρια ζώνης εὐθύνης ταύτης καθωρίσθησαν (2): Ἀνατολικόν· γραμμὴ περιλαμβάνουσα τὸν παραμεθόριον ὀρεινὸν ὄγκον Ἀλῆ Μπουτοὺς καὶ τὴν κορυφογραμμὴν τοῦ Μενοικίου ὄρους, ἐπεκτεινόμενον πρὸς Νότον διὰ τοῦ κάτω ροῦ τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ μέχρι τῶν ἐκβολῶν του. Δυτικόν· ὁ ποταμὸς Ἀξιός. Βόρειον· ἡ διερχομένη βορείως τοῦ Λαχανᾶ καὶ νοτίως τοῦ χωρίου Γαλλικοῦ γραμμὴ καὶ νότιον αἱ ἀκταὶ τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου καὶ Αἰγαίου Πελάγους. Ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς μεγάλης ταύτης μονάδος ὑπήχθησαν: Τὸ νεοσυγκροτηθὲν Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν, μὲ πέντε τάγματα ἐθνοφρουρᾶς. Τὸ Τακτικὸν

(1) Παράρτημα 6.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.

Συγκρότημα Λαγκαδᾶ μετονομασθὲν εἰς Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Λαγκαδᾶ μὲ δύο τάγματα ἐθνοφρουρᾶς καὶ τὸ Τακτικὸν Συγκρότημα Πολυγύρου μετονομασθὲν εἰς Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Πολυγύρου μὲ τρία τάγματα ἐθνοφρουρᾶς. Ἡ ζώνη εὐθύνης τῆς 87ης Στρατιωτικῆς Περιοχῆς περιῆλθεν ἀπὸ 11ης Ἀπριλίου εἰς τὴν Διοίκησιν Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας. Εἰς τὴν 87ην Στρατιωτικὴν Περιοχήν, ὑπαγομένην εἰς τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ, ἀνετέθη ἀπὸ 6ης Ἰουνίου ἡ εὐθύνη ἀσφαλείας τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης μετὰ περιφερειακοῦ τμήματος ὑπαίθρου ἀκτῖνος 5–8 χιλιομέτρων.

Ἡ 31η Ταξιαρχία ἀποσπασθεῖσα ἐκ τῆς XI Μεραρχίας ὑπήχθη ὡς ἀνεξάρτητος, μὲ ἕδραν τὸ Κιλκίς, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ. Εἰς ταύτην ἀνετέθη ἡ μεταξὺ τῶν ποταμῶν Στρυμόνος καὶ Ἀξιοῦ ζώνη εὐθύνης μὲ βόρειον ὅριον τὴν μεθόριον καὶ νότιον τοιοῦτον τὴν γραμμὴν Λαχανᾶ–Γαλλικοῦ. Ὑπὸ τὴν διοίκησίν της ἡ Ταξιαρχία εἶχε τὰ ὀργανικά της τάγματα καὶ δύο τάγματα ἐθνοφρουρᾶς.

Διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς τοῦ Πάϊκου ἐγκατεστάθη ἀπὸ 5ης Ἀπριλίου εἰς Γιαννιτσὰ Τακτικὴ Διοίκησις ὑπαγομένη εἰς τὴν XI Μεραρχίαν. Ὑπὸ τὴν διοίκησίν της εἶχε τὸ 63ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τὸ διατιθέμενον ἑκάστοτε ὑπὸ τῆς Μεραρχίας τάγμα εἰς τὴν παραμεθόριον περιοχὴν Φανοῦ–Σκρᾶ–Ἀρχαγγέλου.

Ἡ δυτικῶς τοῦ Ἀξιοῦ ποταμοῦ XI Μεραρχία ἐπεξετάθη πρὸς Νότον μέχρι τοῦ μέσου Ὀλύμπου, συμπεριλαβοῦσα εἰς τὴν ζώνην εὐθύνης της καὶ τὴν τέως τοιαύτην τῆς 51ης Ταξιαρχίας. Πλὴν τῶν ὀργανικῶν 32ας καὶ 33ης Ταξιαρχιῶν, ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν διοίκησίν της τὰ νεοσυσταθέντα Τακτικὰ Στρατηγεῖα Ἐθνοφρουρᾶς Βερροίας καὶ Κατερίνης μὲ τρία τάγματα ἐθνοφρουρᾶς ἕκαστον.

Ἡ μέχρις Ἀπριλίου 1948 προσκαίρως ἐπιτευχθεῖσα ἐπάρκεια δυνάμεως τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς X Μεραρχίας καὶ τῆς 51ης Ταξιαρχίας, ἐξησθένησε μειωθεῖσα κατὰ τὸ 1/3 τῶν μέχρι τότε διατιθεμένων ταγμάτων τοῦ στρατοῦ ἐκστρατείας. Τὰ ἐναπομείναντα εἴκοσι τάγματα ἐμειώθησαν μετὰ τὴν περὶ τὸ τέλος Ἰουνίου ἔξοδον τῆς 52ας Ταξιαρχίας, εἰς δέκα ὀκτώ. Τὰ τάγματα ταῦτα ἀπετέλουν τὴν δύναμιν κρούσεως τοῦ Σώματος Στρατοῦ. Τὰ τριάκοντα τρία τάγματα ἐθνοφρουρᾶς, μειωμένης μαχητικῆς ἱκανότητος καὶ στερούμενα μέσων μεταφορᾶς, διετίθεντο εἰς στατικὰς ἀποστολὰς καὶ περιωρισμένας χρονικῶς καὶ τοπικῶς ἐπιχειρήσεις. Αἱ συσταθεῖσαι νέαι διοικήσεις–τὰ τακτικὰ στρατηγεῖα ἐθνοφρουρᾶς–συνεκροτήθησαν ἐκ τοῦ προχείρου, μὲ ἀνεπαρκῆ ἐπιτελεῖα καὶ μέσα διαβιβάσεων καὶ μεταφορῶν. Παρὰ τὰ μειονεκτήματα ταῦτα τὸ Σῶμα Στρατοῦ προὐτίθετο νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐπιθετικὴν δραστηριότητα, ἐπιζητοῦν νὰ διατηρήσῃ πλήρη πρωτοβουλίαν ἔναντι τῶν συμμοριτῶν, ἐπιδιῶκον ἐντὸς τῶν δυνατοτήτων του, τὴν διάλυσιν καὶ συντριβὴν αὐτῶν. Εἰς τὰς προθέσεις του διελαμβάνοντο ἡ προώθησις τῆς διατάξεως πρὸς τὴν μεθόριον, ὅπου ἦτο δυνατὸν καὶ ἡ ἐκτόπισις τῶν συμμοριακῶν συγκροτημάτων ἐκ τῶν ὀρεινῶν ὄγκων, ἐγκαθισταμένων στρατιωτικῶν τμημάτων ἐπ' αὐτῶν. Ἀποστερούμενοι οἱ συμμορῖται τῶν καταφυγίων καὶ ὁρμητηρίων των, θὰ εὑρίσκοντο ὑποχρεωμένοι νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς ἐγγὺς τούτων περιοχάς. Οὕτω θὰ ἔπαυον αἱ ἐπιδρομαὶ κατὰ τῶν κατῳκημένων τόπων τῶν εὑρισκομένων εἰς τὰς περιοχὰς ταύτας καὶ θὰ περιωρίζετο γενικῶς ἡ ληστρικὴ τῶν συμμοριακῶν ὁρδῶν δρᾶσις.

Διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν ἀνωτέρω σκοπῶν τὸ Σῶμα Στρατοῦ διέταξε τὴν μελέτην καὶ προπαρασκευὴν ἐπιχειρήσεων ὑπὸ τῆς VII Μεραρχίας εἰς τὰς περιοχὰς

Κομοτινῆς, Ξάνθης καὶ Παπάδων βορείως Δράμας. Ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας εἰς τὰς περιοχὰς βορείως Σερρῶν—Μενοικίου—Κερδυλλίων—Χαλκιδικῆς καὶ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς 31ης Ταξιαρχίας εἰς τὴν περιοχὴν νοτίων Κρουσίων. Ὑπὸ τῆς 31ης Ταξιαρχίας πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς τῶν Κρουσίων. Διὰ τὴν XI Μεραρχίαν καθώρισε γενικὴν ἀποστολὴν τὴν ἐξασφάλισιν τῶν εἰς τὴν περιοχήν της κατωκημένων τόπων, τὴν συνέχισιν τοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τοῦ Βερμίου καὶ τῆς δραστηριότητος εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς Καϊμακτσαλὰν καὶ Πάϊκου. Συγχρόνως θὰ διετήρει τὴν δημιουργηθεῖσαν ὑπὸ τῆς 51ης Ταξιαρχίας εὐνοϊκὴν κατάστασιν εἰς τὰ Πιέρια καὶ τὸν Ὄλυμπον (1).

Κατόπιν τοῦ ἐπισυμβάντος τὴν 13ην Μαρτίου 1948 θανάτου τοῦ Ὑποστρατήγου Ἀσημακοπούλου, εἰς τὴν διοίκησιν τῆς VII Μεραρχίας ἐτοποθετήθη ὁ Ὑποστράτηγος Τούντας Ἀθανάσιος καὶ ἀπὸ 1ης Μαΐου 1948 ὁ Ὑποστράτηγος Κώτσαλος Γεώργιος.

166. Ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ συμμοριτισμοῦ ἡ ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ δύναμις παρουσίασε τὸν Ἀπρίλιον αἰσθητὴν αὔξησιν, ἀνελθοῦσα κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ Σώματος εἰς 9.750, συμμορίτας. Ἡ δύναμις αὕτη ἐφέρετο κατανεμημένη ὡς ἑξῆς: Μεταξὺ Ἔβρου καὶ Νέστου 2.850, μεταξὺ Νέστου καὶ Στρυμόνος 2.400 μεταξὺ Στρυμόνος καὶ Ἀξιοῦ 1.400, καὶ δυτικῶς Ἀξιοῦ 2.900. Τὸν Ἰούνιον ἡ συμμοριακὴ δύναμις ἐσημείωσεν αἰσθητὴν κάμψιν, περιορισθεῖσα εἰς 8.200 συμμορίτας. Ἡ ἐπὶ ἔλαττον διαφορὰ ὠφείλετο προφανῶς εἰς τὰς ἀπωλείας ἃς ὑπέστησαν οἱ συμμορῖται κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἐπιχειρήσεις, εἰς τὴν ἀθρόαν παράδοσιν ἀκουσίως ἐπιστρατευθέντων καὶ εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς βιαίας στρατολογίας. Ἐκ τῶν 8.200 συμμοριτῶν 2.200 εὑρίσκοντο μεταξὺ Ἔβρου καὶ Νέστου· 2.400 μεταξὺ Νέστου καὶ Στρυμόνος· 18.800 μεταξὺ Στρυμόνος καὶ Ἀξιοῦ, ἰσάριθμοι δὲ δυτικῶς Ἀξιοῦ.

Ὁ συμμοριτισμὸς συνέχισε τὴν δραστηριότητά του εἰς τοὺς τομεῖς τῶν ληστρικῶν ἐπιδρομῶν, τῶν δολιοφθορῶν καὶ πρὸ παντὸς τοῦ ναρκοπολέμου. Ἐχρησιμοποίησεν εἰς εὐρεῖαν κλίμακα τὰς νάρκας κατ' ὀχημάτων καὶ προσωπικοῦ, προξενήσας αἰσθητὰς ἀπωλείας τόσον εἰς τὸν στρατὸν ὅσον καὶ εἰς τὸν ἄμαχον πληθυσμόν. Ταὐτοχρόνως κατεβλήθη προσπάθεια ἀναλήψεως ἐπιθετικῶν ἐπιχειρήσεων πρὸς δημιουργίαν ἐντυπώσεων ἢ ἀντιπερισπασμοῦ τῶν ὑπὸ τοῦ στρατοῦ διενεργουμένων τοιούτων εἰς ἄλλας περιοχάς. Ἡ σοβαρωτέρα ἐπιθετικὴ ἐνέργεια τόσον διὰ τὰ διατεθέντα πολεμικὰ μέσα, ὅσον καὶ διὰ τὴν εὐρύτητα τοῦ ἐπιδιωχθέντος ἀντικειμενικοῦ σκοποῦ ὑπῆρξεν ἡ κατὰ τῆς φρουρᾶς Παπάδων ἐπιχειρηθεῖσα τὴν 16ην Μαΐου (2). Ἀλλὰ καὶ διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ἡ συμμοριακὴ προσπάθεια, ἀντιμετωπισθεῖσα λίαν ἐπιτυχῶς ἐξουδετερώθη, πληρωθεῖσα δι' ἀφθόνου αἵματος.

Οἱ συμμορῖται συνέχισαν τὰς κατὰ τῶν ἀστικῶν κέντρων ἐπιθέσεις προσβαλόντες ἀνεπιτυχῶς τὸ Διδυμότειχον, τὸ Σουφλίον, τὴν Κομοτινήν, τὴν Ξάνθην, τὰς Σέρρας, τὴν Νιγρίταν καὶ τὴν Ἔδεσσαν. Ἐχρησιμοποίησαν εὐρέως τὰ πυροβόλα των, αὐξηθέντα εἰς δέκα ὀκτὼ ὀρειβατικά, βάλλοντες κατ' ἀστικῶν κέντρων καὶ παραμεθορίων κοτωκημένων τόπων(3).

---

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1121/Α/65, Φ.1124/Β/11, Φ.1124/Γ/1, Φ. 1124/Δ/14.
(2) Σελὶς 377 τοῦ παρόντος τόμου.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1121/Α/65, Φ. 1124/Β/11, Φ. 1124/Γ/1, Φ. 1124/Δ/14.

Συμμοριακὴ δραστηριότης

167. Περιοχὴ VII Μεραρχίας. Μικροομὰς ἐπιχειρήσασα νὰ εἰσχωρήσῃ τὴν νύκτα τῆς 3ης Ἀπριλίου 1948 εἰς τὸ δυτικῶς Ἀλεξανδρουπόλεως χωρίον Μάκρην, κατεδιώχθη ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ. Ἐτραυματίσθησαν εἷς χωροφύλαξ καὶ δύο ἄνδρες ΜΑΥ. Παρεδόθη εἷς συμμορίτης.

Τὴν αὐτὴν νύκτα ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις τοῦ Ἀρχηγείου Ἔβρου ἐπετέθη ταὐτοχρόνως κατὰ τῶν χωρίων Μεταξάδων, Ἕδραν τοῦ 557 Τάγματος καὶ Λάδης, ἔνθα ἐστάθμευε λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος μετὰ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ. Οἱ συμμορῖται ἀπασχολήσαντες διὰ πυκνῶν πυρῶν πυροβολικοῦ καὶ βαρέων ὅπλων πεζικοῦ τὰ στρατιωτικὰ τμήματα, εἰσεχώρησαν εἰς ἀμφότερα τὰ χωρία καὶ προέβησαν εἰς βιαίαν στράτευσιν τῶν κατοίκων. Τὸ Τάγμα ὅσον καὶ ὁ λόχος Λάδης ἀπέκρουσαν τὰς κατ' αὐτῶν ἐπιθέσεις, διατηρήσαντες τὰς θέσεις των. Περὶ τὴν 0200 τῆς 4ης Ἀπριλίου οἱ συμμορῖται ἤρχισαν συμπτυσσόμενοι πρὸς Βορειοδυσμάς, ὑπὸ τὰ πυρὰ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ ὅλμων. Τὸ Τάγμα ἔσχε 2 νεκροὺς ὁπλίτας καὶ 2 Ἀξιωματικοὺς τραυματίας, ὁ δὲ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 3 ὁπλίτας τραυματίας. Ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐγκατελείφθησαν 8 νεκροί, ἐκ δὲ τῶν κατοίκων ἀπήχθησαν 23 ἄνδρες καὶ 9 νεάνιδες.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπιχειρῆσαν νὰ ἐπιτεθῇ τὴν 11ην Ἀπριλίου κατὰ ἐκτροχιασθείσης ὑπὸ νάρκης ἁμαξοστοιχίας εἰς τὴν περιοχὴν Ἔβρου, ἀντεμετωπίσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τῆς φρουρᾶς ἀσφαλείας. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 18ης Ἀπριλίου προσεβλήθη τὸ ἀνατολικῶς Ξάνθης χωρίον Σούνιον(1). Τὸ τμῆμα ΜΑΥ ἀμυνθὲν ἀποτελεσματικῶς, ἐξηνάγκασε τοὺς συμμορίτας νὰ συμπτυχθῶσιν. Ἐκ τούτων τρεῖς ἐφονεύθησαν καὶ εἷς παρεδόθη. Τὴν αὐτὴν νύκτα προσεβλήθη τὸ Τύχιον Ἔβρου. Οἱ συμμορῖται εἰσελθόντες εἰς τὸ χωρίον κατέκαυσαν 20 οἰκίας καὶ ἀπήγαγον 56 ἄνδρας καὶ γυναῖκας. Τὸ τμῆμα ΜΑΥ ἔσχε 2 νεκροὺς καὶ 8 τραυματίας.

Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ἐμπεσὸν τὴν 19ην Ἀπριλίου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν βορείως Δράμας, ἔσχε νεκροὺς τὸν ἀνθυπασπιστὴν Σαλμπιτάκην, ἕνα ἐνωμοτάρχην καὶ ἕνα ὑπενωμοτάρχην.

Τὴν 20ὴν Ἀπριλίου ἐφονεύθη εἰς τὴν περιοχὴν Δράμας ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ὁ ἀνθυπασπιστὴς τοῦ 552 Τάγματος Σουλτάκης Σωκράτης.

Περίπολος τῆς εἰς Παπάδες τριλοχίας τοῦ 551 Τάγματος ἐμπεσοῦσα τὴν 25ην Ἀπριλίου εἰς συμμοριακὸν ναρκοπέδιον, ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν ὁπλίτας. Ἰσχυρὰ συμμορία ἐπιδραμοῦσα τὴν ἐπακολουθήσασαν νύκτα κοτὰ τοῦ βορειοανατολικῶς Ἀλεξανδρουπόλεως χωρίου Ἀμφιτρίτης, συνέλαβε καὶ ἀπήγαγε δώδεκα ἄνδρας ΜΑΥ. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐφονεύθη ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 622 Τάγματος Ἀσφαλείας Γραμμῶν Συγκοινωνιῶν Σουκαρᾶς Σαράντος.

Περίπολος τοῦ 37ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐνέπεσε τὴν πρωΐαν τῆς 28ης Ἀπριλίου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν ἐγκατεστημένην παρὰ τὸ βορειοδυτικῶς Ἀλεξανδρουπόλεως χωρίον Συκαράγην (1). Ἐκ τῆς περιπόλου ἐφονεύθησαν δύο ὁπλῖται καὶ εἷς ἐτραυματίσθη. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐβλήθη

(1) Σχεδιάγραμμα 3.

ὑπὸ πυροβόλου τὸ βορείως Ξάνθης χωρίον Γλαύκη, ἔνθα ἐστάθμευε λόχος τοῦ 556 Τάγματος(1). Ἐκ τῶν βληθέντων πλέον τῶν 250 βλημάτων ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης, ἐτραυματίσθησαν ἑπτὰ χωρικοὶ καὶ κατεστράφησαν τρεῖς οἰκίαι. Συμμοριακὴ δύναμις ἀπασχολήσασα τὴν ἰδία νύκτα διὰ πυρῶν τὸν εἰς τὸ βορείως Δράμας παραμεθόριον χωρίον Παγονέρι σταθμεύοντα λόχον τοῦ 553 Τάγματος, ἐπέδραμε κατὰ τοῦ πλησίον χωρίου Ἀχλαδιᾶς. Παρὰ τὰ κατ' αὐτοῦ πυρὰ ὁ λόχος ἐκίνησε τμῆμα του πρὸς Ἀχλαδιὰν ὅπερ ἀπώθησε τοὺς συμμορίτας ἐξ ὧν τρεῖς παρεδόθησαν. Ὁ λόχος ἔσχεν ἕνα τραυματίαν ὁπλίτην. Τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης τὸ Παγονέρι ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς ὑπὸ συμμοριακοῦ πυροβόλου.

168. Συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 2ας Μαΐου κατὰ τῶν χωρίων Πετρούσης καὶ Ξηροποτάμου τῆς περιοχῆς Δράμας(1). Τμήματα τοῦ 552 Τάγματος καὶ λόχος Χωροφυλακῆς Δράμας κατεδίωξαν τοὺς συμμορίτας, διαφυγόντας πρὸς τὸ Μενοίκιον ὄρος. Ἐκ τοῦ λόχου Χωροφυλακῆς ἐφονεύθη ἐξ ἐνέδρας εἷς ἐνωμοτάρχης καὶ ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ. Ἕτερον συγκρότημα ἐπετέθη τὴν ἑπομένην νύκτα κατὰ λόχου τοῦ 554 Τάγματος, κατέχοντος τὸ βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς(2) καὶ ὑπερκείμενον τοῦ χωρίου Πανδρόσου ὕψωμα 407. Τὸ συγκρότημα προσκροῦσαν ἐπὶ τοῦ ὀργανωθέντος ὑπὸ τοῦ λόχου ἀμυντικοῦ συστήματος, συνεπτύχθη ἐγκαταλεῖψαν ἕνα νεκρόν.

Συγκρότημα τοῦ Ἀρχηγείου Δράμας ὑπὸ τὴν ἀρχισυμμορίτην Εὐφραιμίδην προσέβαλε τὴν νύκτα τῆς 6ης Μαΐου τὸ βορειοδυτικῶς Δράμας χωρίον Κοκκινόγεια(1). Οἱ συμμορῖται, ἀναχαιτισθέντες ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, συνεπτύχθησαν πρὸς τὸ Μενοίκιον ὄρος. Ἐπὶ τόπου ἀνευρέθησαν δύο πτώματα συμμοριτῶν, ἕτεροι δὲ δύο συμμορῖται παρεδόθησαν.

Πολυμελὴς συμμορία ἐπιδραμοῦσα τὴν νύκτα τῆς 7ης Μαΐου κατὰ τοῦ νοτιοδυτικῶς Κομοτινῆς χωρίου Ροδόπης(3) προσεβλήθη ὑπὸ ἐνεδρευόντων τμημάτων τοῦ 36ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Ἡ συμμορία αἰφνιδιασθεῖσα διεσκορπίσθη κατὰ μικροομάδας, ἐγκαταλείψασα 6 νεκρούς, 1 τραυματίαν συλληφθέντα καὶ 4 παραδοθέντας.

Ἑτέρα πολυμελὴς συμμορία ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 9ης Μαΐου κατὰ τῶν νοτιοδυτικῶς Παρανεστίου χωρίων Ψηλῆς Ράχης καὶ Πρινολόφου(4). Ἀποκρουσθεῖσα καὶ καταδιωχθεῖσα ὑπὸ τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ διέφυγεν ἐγκαταλείψασα ἕνα νεκρόν.

Τμῆμα ΜΑΔ ἐμπεσὸν τὴν νύκτα τῆς 10ης Μαΐου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν παρὰ τὸ βορείως Ξάνθης χωρίον Κοτύλην, ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ τρεῖς τραυματίας.

Συμμοριακὸν ὑποσυγκρότημα ἐπιτεθὲν τὴν νύκτα τῆς 11ης Μαΐου κατὰ τοῦ τμήματος ΜΑΥ τοῦ χωρίου Μοναστηράκι Δράμας, ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς καὶ συνεπτύχθη ἐγκαταλεῖψαν ἕνα νεκρόν.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ ὁμὰς παρενοχλήσασα τὴν 13ην Μαΐου διὰ πυρῶν τὴν Φρουρὰν Παπάδων, προσεβλήθη ἐπιτυχῶς καὶ συνεπτύχθη ἐσπευσμένως. Ἐφονεύθη εἷς καὶ παρεδόθησαν τέσσαρες συμμορῖται. Ἐκ τῆς τριλοχίας τοῦ 551

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 1.
(3) Σχεδιάγραμμα 2.
(4) Σχεδιάγραμμα 3.

Τάγματος ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐφονεύθη εἰς τὴν περιοχὴν Μεταξάδων ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ὁ Λοχαγὸς τοῦ 559 Τάγματος Βλάϊκος Σπυρίδων.

Τὰ 3ον καὶ 4ον συμμοριακὰ συγκροτήματα τοῦ Ἀρχηγείου Ἔβρου, ὑποστηριζόμενα ὑπὸ δύο πυροβόλων καὶ ἰσαρίθμων βαρέων ὅλμων, ἐπετέθησαν τὴν νύκτα τῆς 15ης Μαΐου κατὰ τῶν Φερρῶν(1), ἕδρας τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Ἡ ἐπίθεσις ἐπεξετάθη καὶ κατὰ τοῦ πλησίον χωρίου Μικρᾶς Καβησσοῦ. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ἀντίστασιν, συμμοριακὰ τμήματα εἰσεχώρησαν εἰς τὰς παρυφὰς τοῦ κατωκημένου τόπου. Τὸ Τάγμα ἀντεπιτεθὲν ἀπώθησε τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα, ἅτινα ἀπὸ τῆς 0200 τῆς ἑπομένης ἤρχισαν συμπτυσσόμενα πρὸς Βορρᾶν. Ἐπὶ τόπου ἀνευρέθησαν 9 πτώματα, συμμοριτῶν, ἕτεροι δὲ 2 συμμορῖται συνελήφθησαν. Τό Τάγμα ἔσχε 2 τραυματίας καὶ 3 ἀγνοουμένους ὁπλίτας, τὸ δὲ τμῆμα ΜΑΥ Φερρῶν 2 νεκρούς. Ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἐφονεύθη 1 κοράσιον καὶ ἀπήχθησαν 6 ἄνδρες καὶ 4 νεάνιδες.

Τὴν 17ην Μαΐου ἐφονεύθη εἰς τὴν περιοχὴν Καβάλας ὑπὸ ἐκραγείσας νάρκης ὁ Δόκιμος ἔφεδρος Ἀξιωματικός τοῦ Μηχανικοῦ τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας Πρωτοπαπᾶς Νικόλαος.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 22ας Μαΐου κατὰ τῶν βορειοδυτικῶς Λεκάνης καὶ πλησίον ἀλλήλων χωρίων Χαμοκεράσων καὶ Παλαμπέλων(2). Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ἀντίστασιν ὑπὸ τῶν τμημάτων ΜΑΥ, οἱ συμμορῖται ἁφήρεσαν ἅπαντα τὰ ζῶα. Τμήματα τῆς διλοχίας Φωστηρίδη συνεπλάκησαν μετὰ τοῦ συγκροτήματος, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τεσσάρων καὶ τὴν σύλληψιν ἰσαρίθμων συμμοριτῶν. Ἅπαντα τὰ ζῶα ἐγκατελείφθησαν. Ἡ διλοχία ἔσχεν ἕνα νεκρὸν ὁπλίτην.

Τὴν 24ην Μαΐου ἐφονεύθη εἰς τὴν περιοχὴν Κομοτινῆς ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 93ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Μουλιόπουλος Κωνσταντῖνος. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας προσεβλήθησαν νοτιοανατολικῶς Κομοτινῆς αἱ Σάππαι(3). Μικροομάδες εἰσχωρήσασαι εἰς τὸ βόρειον τμῆμα τῆς κωμοπόλεως ἀπήγαγον δέκα ἄνδρας καὶ τρεῖς γυναῖκας. Οἱ συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες τρεῖς νεκρούς, ἀπεχώρησαν τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης. Τὴν αὐτὴν νύκτα ἰσχυρὰ συμμοριακὴ ὁμὰς ἐπέδραμε κατὰ τοῦ βορείως Καβάλας χωρίου Κουρουντζοῦ(2). Ἀποκρουσθεῖσα ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ τμήματος ΜΑΥ καὶ ἀπολέσασα τὸν φονευθέντα ἀρχηγόν της ἀπεσύρθη. Ἐκ τοῦ τμήματος ΜΑΥ ἐτραυματίσθη εἷς.

Τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα τοῦ Ἀρχηγείου Χαϊτνοῦ(4) ὑποστηριζόμενον ὑπὸ δύο πυροβόλων, ἐπετέθη τὴν 30ὴν Μαΐου κατὰ τοῦ σταθμεύοντος εἰς τὸ βορειοδυτικῶς Ξάνθης χωρίον Λυκοδρόμιον λόχου τοῦ 556 Τάγματος(2). Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ λόχου μὲ τὴν συμμετοχὴν μαχητικῶν ἀεροπλάνων, ἅτινα προσέβαλον τὰς θέσεις τῶν συμμοριτῶν ἀπὸ 1730 μέχρι 1830. Περὶ τὸ μεσονύκτιον τὸ συγκρότημα ἀπεχώρησεν, ἐγκαταλεῖψαν τριάκοντα πέντε νεκρούς. Ὁ λόχος ἔσχε τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας. Ἑτέρα συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη τὴν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, μετὰ προηγηθεῖσαν βολὴν πυροβολικοῦ, κατὰ τοῦ βορειοδυτικῶς Δράμας παραμεθορίου χωρίου Βαθυτόπου. Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη ὑπὸ τμήματος τοῦ 553 Τάγματος καὶ ΜΑΥ. Οἱ συμμορῖται ἔσχον τρεῖς νεκρούς. Ἐκ τῶν τμημάτων ἀμύνης ἐφονεύθη 1 ὁπλίτης καὶ ἐτραυματίσθησαν 1 ὁπλίτης καὶ 4 ἄνδρες ΜΑΥ.

(1) Σχεδιάγραμμα 2.
(2) Σχεγιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 2.
(4) Παράρτημα 5.

Τὸ Ἀπόσπασμα Φωστηρίδη ἐμπεσὸν τὴν πρωΐαν τῆς 31ης Μαΐου εἰς ἰσχυρὰν συμμοριακὴν ἐνέδραν, ἐγκατεστημένην περὶ τὰ ἓξ χιλιόμετρα δυτικῶς Λεκάνης, ἐπὶ τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς Τσὰλ Ντάγ, ἔσχε πέντε ὁπλίτας τραυματίας. Τὸ ἀπόσπασμα συνεπτύχθη εἰς Λεκάνην ἔνθα ἀνασυνταχθὲν καὶ ἐνισχυθὲν διὰ τμήματος ΜΑΥ ἀντεπετέθη κατὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες συνεπτύχθησαν διαφυγόντες. Τὸ ἀπόσπασμα ἐκινήθη ἐπὶ τῶν ἴχνῶν τῶν συμμοριτῶν καὶ ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετ' αὐτῶν τὴν 2αν Ἰουνίου εἰς τὴν περὶ δέκα ἑπτὰ χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς Λεκάνης θέσιν Σαρρῆ (1). Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν οἱ συμμορῖται ὑπέστησαν σοβαρὰν φθορὰν ἀπολέσαντες 43 φονευθέντας, 2 συλληφθέντας καὶ 7 παραδοθέντας συντρόφους των. Τὸ ἀπόσπασμα ἔσχε 3 νεκροὺς καὶ 6 τραυματίας ὁπλίτας. Ἐπιδοθὲν τὴν ἐπομένην εἰς λεπτομερῆ ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς συνέλαβεν ἑτέρους 10 συμμορίτας καὶ 1 συμμορίτισσαν. Περισυνέλεξε δὲ 1 ὅλμον 81 χμ. 1 πολυβόλον, 3 μυδράλλια καὶ ἱκανὸν ἀριθμὸν τυφεκίων. Ὑπὸ παραδοθέντος συμμορίτου προσεκομίσθη ἀντιαρματικὸν τυφέκιον βουλγαρικῆς προελεύσεως. Συνεχισθείσης τῆς ἐξερευνήσεως ἀνευρέθησαν τὴν 4ην Ἰουνίου ἕτερα δέκα ἐννέα πτώματα συμμοριτῶν.

169. Ὑπὸ συμμοριακῆς ἐνέδρας ἐφονεύθη παρὰ τὸ βορείως Δράμας παραμεθόριον χωρίον Ποταμούς(1) τὴν 5ην Ἰουνίου εἷς ἀνὴρ ΜΑΔ καὶ ἕτερος ἐτραυματίσθη.

Συμμοριακὸν τμῆμα ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 6ης Ἰουνίου κατὰ τοῦ ἀνατολικῶς Δράμας χωρίου Ἀδριανῆς. Παρὰ τὴν ἀντίστασιν τῶν ἀνδρῶν ΜΑΥ εἰσῆλθεν εἰς τὸ χωρίον καὶ ἐνέπρησεν ἓξ οἰκίας. Κατὰ τὴν ἀποχώρησίν του συνεπλάκη μετὰ τμήματος τοῦ 552 Τάγματος καὶ ἔσχε τρεῖς νεκροὺς καὶ ἕνα συλληφθέντα συμμορίτας.

Ἕτερον συμμοριακὸν τμῆμα ἐπιδραμὸν τὴν νύκτα τῆς 21ης Ἰουνίου κατὰ τοῦ ἀνατολικῶς Λεκάνης χωρίου Κεχροκάμπου, προέβη εἰς λεηλασίας καὶ ἀπαγωγὴν ἑνδεκα ἐκ τῶν κατοίκων. Τὴν ἐπομένην προσεβλήθη ὑπὸ λόχου τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστηρίδη καὶ διεσκορπίσθη ἐγκαταλεῖψαν τὰ λεηλατηθέντα καὶ δύο νεκροὺς συμμορίτας.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις τοῦ Ἀρχηγείου Ἔβρου, ὑποστηριζομένη ὑπὸ δύο πυροβόλων καὶ ἰσαρίθμων βαρέων ὅλμων, ἐπετέθη τὰς πρώτας ὥρας τῆς 19ης Ἰουνίου κατὰ τοῦ 39ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἐγκατεστημένου βορειοδυτικῶς τοῦ Σουφλίου ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 293 (2). Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς ἤρχισαν συμπτυσσόμενοι ἀπὸ 1030 πρὸς Βορρᾶν. Ἡ βολὴ τῶν πυροβόλων καὶ τῶν ὅλμων συνεχίσθη μέχρις 1120, βληθέντων ἐν συνόλῳ πλέον τῶν 300 βλημάτων. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἔπεσαν μαχόμενοι ὁ ἐξ ἀπονομῆς Λοχαγὸς Ἀβραμίδης Ἀναστάσιος, ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπίατρος Φράγκος Κωνσταντῖνος καὶ ἓξ ὁπλῖται. Ἐτραυματίσθησαν δὲ 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 15 ὁπλῖται. Ἐξ ἐκρήξεως νάρκης ἐφονεύθησαν 4 ἄνδρες ΜΑΥ. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 10 ἐφονεύθησαν.

Τριακονταμελὴς συμμορία ἐπιδραμοῦσα τὰς πρώτας ὥρας τῆς 27ης Ἰουνίου κατὰ τοῦ νοτιοανατολικῶς Δράμας χωρίου Χωριστῆς, εἰσῆλθεν ἐντὸς αὐτοῦ, ἐνέπρησε μίαν οἰκίαν καὶ ἀπήγαγε δύο ἄνδρας καὶ μίαν γυναῖκα. Ἐν τῇ προσπαθείᾳ της νὰ θέσῃ πῦρ εἰς τὸ οἴκημα τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς ἀπέτυχε, φονευθέντος ἑνὸς συμμορίτου. Πιεσθεῖσα τελικῶς ὑπὸ τῶν ὁπλιτῶν Χωροφυ-

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.

λακῆς καὶ ΜΑΥ, συνεπτύχθη πρὸς Βορρᾶν. Τὴν πρωΐαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐβλήθησαν διὰ πυροβόλου τὰ νοτίως Σουφλίου χωρία Τύχιον καὶ Προβατὼν (1). Ἐπηκολούθησε κατ' αὐτῶν ἐπίθεσις ἀποκρουσθεῖσα. Ἀφιχθέντα ἐγκαίρως τμήματα τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκησαν μετὰ τῶν συμπτυσσομένων συμμοριτῶν, οἵτινες ἐγκατέλειψαν τέσσαρας νεκρούς. Ἕτεροι δύο συμμορῖται συνελήφθησαν. Τὸ τάγμα ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ δύο τραυματίας ὁπλίτας. Τὴν ἐπακολουθήσασαν νύκτα ἑκατονταμελὴς συμμορία προσέβαλε διὰ δευτέραν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς φορὰν τὸ χωρίον Ἀδριανὴν(2). Κατόπιν ἐπεμβάσεως τμημάτων τοῦ 552 Τάγματος, Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν πρὸς Βορρᾶν, ἀφοῦ ἀνετίναξαν δύο οἰκίας καὶ ἐλεηλάτησαν ἑτέρας τινάς.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ὁρμηθεῖσα ἐκ Βουλγαρίας, ἐπετέθη τὴν πρωΐαν τῆς 28ης Ἰουνίου κατὰ τῆς σταθμευούσης εἰς τὸ βορείως Κάτω Νευροκοπίου παραμεθόριον χωρίον Ἐξοχὴν διμοιρίας τοῦ 553 Τάγματος καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς πρὸς Βουλγαρίαν ἀγούσης ἀμαξιτῆς ὁδοῦ ἐξεταστικοῦ φυλακίου. Παρὰ τὴν ἀριθμητικήν των ὑπεροχὴν οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν ἐπιτυχῶς καὶ δι' ἀποσταλεισῶν ὑπὸ τοῦ Τάγματος ἐνισχύσεων ἀνετράπησαν καταδιωχθέντες. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα τὸ Τάγμα ἔσχε 4 νεκροὺς καὶ 3 τραυματίας ὁπλίτας, τὸ δὲ τμῆμα ΜΑΥ Ἐξοχῆς 6 νεκροὺς καὶ 10 τραυματίας. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 47 ἐφονεύθησαν, 36 συνελήφθησαν καὶ 4 παρεδόθησαν.

Τὴν 29ην Ἰουνίου ἐφονεύθη εἰς τὴν περιοχὴν Ξάνθης ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ὁ Ἀνθυπασπιστὴς πεζικοῦ τῆς 26ης Ταξιαρχίας Γιάνναρης Νικόλαος(3).

170. Περιοχὴ XI Μεραρχίας: Συμμοριακὴ ὁμὰς διήρπασε τὴν νύκτα τῆς 14ης Ἀπριλίου 1948 ἱκανὸν ἀριθμὸν σφαγίων ἐκ τῆς περιοχῆς Ρυακίων(4) Πιερίας. Καταδιωχθεῖσα ὑπὸ τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, ἐξηναγκάσθη νὰ συμπλακῇ. Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ἡ ἐξόντωσις τριῶν συμμοριτῶν καὶ ἡ παράδοσις ἑνός. Τὸ τμῆμα ΜΑΥ ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ὁρμηθὲν ἐκ Καϊμακτσαλάν, ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 20ῆς Ἀπριλίου κατὰ τοῦ δυτικῶς Ἐδέσσης χωρίου Ἄγρα(5) καὶ φυλακίου τοῦ 622 Τάγματος Ἀσφαλείας Γραμμῶν Συγκοινωνιῶν ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γεφύρας τοῦ Βόδα ποταμοῦ. Οἱ συμμορῖται ἐπέτυχον τελικῶς νὰ αἰχμαλωτίσωσι τὴν φρουρὰν τοῦ φυλακίου, ἀποτελουμένην ἐκ τριῶν ὁπλιτῶν καὶ πέντε ἀνδρῶν ΜΑΥ. Τμήματα τῶν 43ου καὶ 64ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς, Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, κινηθέντα ἐγκαίρως ἐξ Ἐδέσσης καὶ Ἀψάλου, συνεπλάκησαν βορείως Ἐδέσσης μετὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες συνεπτύχθησαν ἐσπευσμένως πρὸς Καϊμακτσαλὰν ἐγκαταλείψαντες 2 νεκροὺς, 1 συλληφθέντα καὶ 2 παραδοθέντας. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον 1 ὁπλίτην νεκρόν, 1 Ἀξιωματικὸν τραυματίαν καὶ 2 ὁπλίτας ἀγνοουμένους, 1 χωροφύλακα καὶ 1 ἄνδρα ΜΑΥ τραυματίας καὶ 2 ἄνδρας ΜΑΥ ἀγνοουμένους.

Τὴν 22αν Ἀπριλίου ἐφονεύθησαν ἐξ ἐκρήξεως νάρκης παρὰ τὸ χωρίον Κωνστάντειαν Ἀριδαίας (6) οἱ Ταγματάρχης Χαΐλης Γεώργιος καὶ Λοχαγὸς Πασᾶς Εὐάγγελος τοῦ 516 Τάγματος.

---

(1) Σχεδιάγραμμα 2.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1126/Α/1—3, Φ. 1163/Β/1, Φ.1217/Γ/2, Φ. 1219/Α/34—17, Φ. 1221/Δ/3.
(4) Σχεδιάγραμμα 5.
(5) Σχεδιάγραμμα 4.
(6) Σχεδιάγραμμα 4.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 5ης Μαΐου ἰσχυρὰ συμμορία ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Σφενδάμης Πιερίας (1). Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ τμήματος ΜΑΥ ἀντίστασιν οἱ συμμορῖται εἰσεχώρησαν εἰς ἀκραῖον συνοικισμόν, ἔνθα ἐξετέλεσαν ἕνα ἰδιώτην μετὰ τῆς συζύγου του καὶ μίαν ἐκ τῶν δύο θυγατέρων του, τραυματίσαντες τὴν ἑτέραν. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν προσεβλήθη ἀνεπιτυχῶς ὁ εἰς Προμάχους Ἀριδαίας (2) λόχος τοῦ 516 Τάγματος. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν οἱ συμμορῖται ἔσχον τρεῖς νεκρούς.

Εἰς τὴν περιοχὴν Κατερίνης ἐφονεύθη τὴν 7ην Μαΐου ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 70οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Κοεμτζῆς Σωτήριος.

Φάλαγξ ἐφοδιασμοῦ τοῦ 519 Τάγματος κινουμένη τὴν 9ην Μαΐου ἐκ Γουμενίσσης πρὸς τὸ βορειοδυτικὸν Πάϊκον (2) ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν πλησίον τοῦ χωρίου Κάρπης. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἔπεσε μαχόμενος ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπασπιστὴς ΜΑΔ Δογιάμας Γεώργιος καὶ ἐτραυματίσθησαν τέσσαρες ὁπλῖται.

Τμῆμα τοῦ 45ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς κινούμενον τὴν 13ην Μαΐου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Βερροίας–Καστανιᾶς (1) πρὸς ἐγκατάστασιν ἐπ' αὐτῆς φυλακίων ἐπιτηρήσεως, ἐβλήθη ἐξ ἐγγυτάτης ἀποστάσεως ὑπὸ ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν. Προπορευόμενον ναρκαλιευτικὸν ὄχημα προσκροῦσαν ἐπὶ νάρκης ἀνετινάχθη. Ἀποσταλέντα ἐκ Βερροίας τμήματα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος μετ' οὐλαμῶν τεθωρακισμένων καὶ πυροβολικοῦ, ἐπετέθησαν κατὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἐγκαταλείψαντες δύο νεκροὺς καὶ ἕνα τραυματίαν συλληφθέντα, συνεπτύχθησαν ἐσπευσμένως πρὸς Βορρᾶν. Τὸ Τάγμα ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ δύο τραυματίας ὁπλίτας.

Ναρκαλιευτικὸν ὄχημα τοῦ 515 Τάγματος κινούμενον τὴν 18ην Μαΐου μεταξὺ Φανοῦ καὶ Ἀξιουπόλεως (2) ἐβλήθη ἐξ ἐνέδρας φονευθέντος ἑνὸς ὁπλίτου καὶ ἑτέρων δύο τραυματισθέντων.

Τὴν 20ὴν Μαΐου ἐφονεύθη εἰς τὴν περιοχὴν Ἀριδαίας ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ὁ Ὑπολοχαγὸς τοῦ 516 Τάγματος Τσοτουλίδης Λάζαρος.

Περίπολος 70οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐνέπεσε τὴν 25ην Μαΐου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν ἐγκατασταθεῖσαν εἰς τὴν περιοχὴν τῶν νοτίων Πιερίων καὶ ἀπώλεσε τέσσαρας νεκροὺς καὶ δύο ἀγνοουμένους ὁπλίτας.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἀπήγαγε τὴν νύκτα τῆς 26ης Μαΐου ἐκ τοῦ δυτικῶς Κατερίνης χωρίου Λόφου (3) ἕξ ἄνδρας. Ἡ ὁμὰς καταδιωχθεῖσα ὑπὸ τμήματος ΜΑΥ ἔσχε δύο νεκροὺς συμμορίτας.

Ἰσχυρὸν συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπετέθη τὰς ἑσπερινὰς ὥρας τῆς 3ης Ἰουνίου κατὰ τοῦ Λιτοχώρου (3). Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ σταθμεύοντος 71ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Ὀλύμπου. Ἀνευρέθησαν τὰ πτώματα πέντε συμμοριτῶν.

Ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ἐφονεύθη τὴν 30ὴν Ἰουνίου εἰς τὴν παραμεθόριον περιοχὴν τοῦ χωρίου Ἀρχαγγέλου (4) ὁ Δόκιμος ἔφεδρος Ἀξιωματικὸς Σαράφης Ἰωάννης (5).

171. Περιοχὴ 31ης Ταξιαρχίας (4): Συμμοριακὸν συγκρότημα ἀπασχο-

(1) Σχεδιάγραμμα 5.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Σχεδιάγραμμα 5
(4) Σχεδιάγραμμα 4
(5) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1126/Α/1—3.

λῆσαν τὴν νύκτα τῆς 22ας Ἀπριλίου 1948 διὰ πυρῶν ὅλμων τὴν φρουρὰν Κιλκίς, ἐπέδραμεν ἀνεπιτυχῶς κατὰ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ Κρηστῶνος. Ἐπὶ τῇ προσεγγίσει στρατιωτικῶν τμημάτων τὸ συγκρότημα ἀπεσύρθη πρὸς τὸ ὄρος Κρούσια.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐκ δύο ταγμάτων, διαθέτουσα ὀρειβατικὸν πυροβόλον, τρεῖς βαρεῖς ὅλμους καὶ ἱκανὸν ἀριθμὸν μυδραλλίων, ἐπετέθη περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 10ης πρὸς τὴν 11ην Μαΐου κατὰ τῆς Ροδοπόλεως. Ἡ ἐπίθεσις ἐπεξετάθη ἐν συνεχείᾳ κατὰ τῶν χωρίων Ἄνω καὶ Κάτω Πορροΐων μὲ ταὐτόχρονον ἀπασχόλησιν διὰ πυρῶν τοῦ σταθμεύοντος εἰς τὸ χωρίον Πλατανάκι λόχου. Ἡ διάταξις τοῦ ἔχοντος τὴν εὐθύνην τῆς περιοχῆς 512 Τάγματος εἶχεν ὡς ἑξῆς : Ἡ διοίκησις τοῦ Τάγματος καὶ ὁ λόχος διοικήσεως εἰς τὸ χωρίον Λειβαδιὰ μὲ λόχους εἰς Νέον Πετρίτσι, Ἄνω Πορρόϊα, Πλατανάκι καὶ διμοιρίαν εἰς Ροδόπολιν. Ὁ λόχος Ροδοπόλεως διατεθεὶς εἰς ἐπιχειρήσεις εὑρίσκετο εἰς Μικρόβρυσην. Ἐπὶ πλέον εἰς Κάτω Πορρόϊα Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς μὲ 17 χωροφύλακας καὶ 10 ἄνδρας ΜΑΥ, εἰς Ροδόπολιν 80 ἄνδρες ΜΑΥ καὶ εἰς Ἄνω Πορρόϊα 20 ἄνδρες. Ἅπαντα τὰ προσβληθέντα τμήματα ἠμύνθησαν μετὰ σθένους καὶ ἀποφασιστικότητος ἐξαναγκάσαντα τελικῶς τοὺς συμμορίτας ν' ἀποχωρήσωσι, παρὰ τὴν ὑπεροχήν των εἰς δύναμιν καὶ μέσα πυρός. Οἱ ἐπιτεθέντες κατὰ τῆς Ροδοπόλεως συνεπτύχθησαν περὶ τὴν 0330 τῆς 11ης Μαΐου. Οἱ προσβαλόντες τὰ Κάτω Πορρόϊα ἀπεσύρθησαν περὶ τὴν 0900 εἰς τὰ ὑπερκείμενα τοῦ χωρίου ὑψώματα, ὁπόθεν ἔβαλλον δραστικῶς κατὰ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ὡς καὶ κατὰ τοῦ κινηθέντος ἐκ Μικρόβρυσης πρὸς τὸν χῶρον τῆς μάχης λόχου. Οὗτοι συνεπτύχθησαν τὴν νύκτα πρὸς Βορρᾶν. Οἱ ἐπιτεθέντες κατὰ τῶν Ἄνω Πορροΐων εἰσέδυσαν εἰς τὰς παρυφὰς τοῦ χωρίου, ἀλλ' ἐξετοπίσθησαν περὶ τὴν ἑσπέραν κατόπιν ὁδομαχιῶν. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας οἱ ἀνωτέρω κατωκημένοι τόποι ἐβάλλοντο διὰ τοῦ πυροβόλου, τῶν ὅλμων καὶ τῶν μυδραλλίων. Εἰς τὸν ἀγῶνα ἐπενέβη ἐπιτυχῶς ἡ ἀεροπορία, προσβαλοῦσα συγκεντρώσεις συμμοριτῶν. Τὸ σύνολον τῆς συμμοριακῆς δυνάμεως, συνεπτύχθη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς τῆς 1ης Μαΐου πρὸς τὴν κορυφογραμμὴν τοῦ Μπέλες ἐγκαταλεῖψαν 25 νεκρούς. Τὸ 512 Τάγμα ἔσχεν 1 νεκρόν, 6 τραυματίας καὶ 1 ἀγνοούμενον ὁπλίτας, ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς 1 νεκρὸν καὶ 5 τραυματίας χωροφύλακας, τὰ δὲ τμήματα ΜΑΥ 6 νεκροὺς καὶ 6 τραυματίας. Ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἐφονεύθησαν 8 καὶ ἐτραυματίσθησαν 26 ἐκ βλημάτων πυροβόλου καὶ ὅλμων. Ἕτεροι 4 ἄνδρες ἐξετελέσθησαν καὶ 18 ἀπήχθησαν.

Τὰ ἀνατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης χωρία Μικρόβρυση, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ 511 Τάγματος καὶ Μουριές, τόπος σταθμεύσεως λόχου, προσεβλήθησαν τὴν νύκτα τῆς 25ης Μαΐου δι' ὅλμων καὶ πολυβόλων. Κατόπιν ἀντιδράσεως τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν καταδιωκόμενοι καὶ ἔσχον ἀπωλείας 4 νεκρούς, 1 τραυματίαν συλληφθέντα καὶ 2 παραδοθέντας. Τὸ τάγμα ἔσχε 2 τραυματίας ὁπλίτας.

Πεντηκονταμελὴς ὁμὰς εἰσχωρήσασα τὰς πρώτας ὥρας τῆς 2ας Ἰουνίου εἰς τὸν ἀνατολικὸν συνοικισμὸν τῶν Ἄνω Πορροΐων κατεδιώχθη ὑπὸ λόχου τοῦ 512 Τάγματος. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐπὶ τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς τοῦ Μπέλες ἐφονεύθησαν τρεῖς συμμορῖται καὶ εἷς παρεδόθη τῶν λοιπῶν διαφυγόντων πρὸς τὴν μεθόριον.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 5ης Ἰουνίου κατὰ τοῦ δυτικῶς τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ Βυρωνείας. Οἱ συμμορῖται, ἐξαναγκάσαντες νὰ συμπτυχθῇ τὸ ἐκ δώδεκα ἀνδρῶν τοῦ 512 Τάγματος φυλάκιον, προέβησαν εἰς τὴν ἀνατίναξιν δύο κτιρίων καὶ ἔθεσαν πῦρ εἰς δεξα-

μενὴν πετρελαίου καὶ τὸ ἀντλιοστάσιον. Συγχρόνως ἐλεηλάτησαν ἐμπορικὰ καταστήματα. Ἀφιχθέντα ἐγκαίρως τμήματα τοῦ 512 Τάγματος ἐξεδίωξαν τοὺς συμμορίτας καὶ διέσωσαν τὸ ἀντλιοστάσιον καταστείλαντα τὸ πῦρ. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἕνα νεκρὸν ὁπλίτην.

Δύο φορτηγὰ αὐτοκίνητα τοῦ 62ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς κινούμενα τὴν 28ην Ἰουνίου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κιλκὶς–Ροδοπόλεως ἐνέπεσαν εἰς ἐνέδραν, τραυματισθέντων τριῶν ὁπλιτῶν. Τὰ αὐτοκίνητα κατεστράφησαν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν (1).

172. Περιοχὴ Διοικήσεως Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας: Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 4ης Ἀπριλίου 1948 κατὰ τῆς σταθμευούσης εἰς τὸ χωρίον Ἐμμανουὴλ Παπᾶ Σερρῶν (2) διμοιρίας Κυνηγῶν. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἐφονεύθη ὁ διοικῶν τὴν διμοιρίαν Ἀνθυπασπιστὴς χωροφυλακῆς Σαββάκης.

Τὸ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Παπαγεωργίου συγκρότημα τοῦ Ἀρχηγείου Χολομόντα ἐπέδραμε τὴν 9ην Ἀπριλίου κατὰ τοῦ χωρίου Πετροκεράσων Χαλκιδικῆς (3). Διμοιρία τοῦ 33ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, εὑρισκομένη εἰς τὸ χωρίον Ἀδάμ, ἔσπευσε πρὸς τὸ προσβληθὲν χωρίον καὶ ἐνεπλάκη εἰς ἄνισον ἀγῶνα, καθ' ὃν ἔπεσε μαχόμενος ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς διμοιρίας Ἀνθυπολοχαγὸς Τσακνάκης Ἀθανάσιος καὶ ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται. Ἡ διμοιρία ἀπωλέσασα τὸν ἀρχηγόν της καὶ πιεσθεῖσα ἰσχυρῶς ἐξηναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ, καθ' ὃν χρόνον μαχητικὰ ἀεροπλάνα προσέβαλλον τοὺς συμμορίτας. Πρὸς Πετροκέρασα προωθήθη ὁ σταθμεύων εἰς Ἅγιον Πρόδρομον 2ος λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος, ἅμα τῇ προσεγγίσει τοῦ ὁποίου τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα ἔσπευσε νὰ συμπτυχθῇ πρὸς Νότον. Τὴν ἑπομένην τμῆμα τοῦ 3ου λόχου συνεπλάκη μετὰ τοῦ συγκροτήματος βορείως τοῦ χωρίου Ἀνθεμοῦντος. Τὴν 11ην Ἀπριλίου ἐπετεύχθη ὑπὸ τοῦ 2ου λόχου νέα ἐπαφὴ βορείως Ἁγίου Προδρόμου. Εἰς τὸν ἐπακολουθήσαντα ἀγῶνα μετέσχον σπεύσαντα καὶ ἕτερα τμήματα τοῦ 33ου Τάγματος, ἐπενέβη δ' ἐπιτυχῶς ἡ ἀεροπορία. Οἱ συμμορῖται ἐπωφεληθέντες τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς διέφυγον. Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς τὸ 33ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς ἔσχεν ἐν συνόλῳ 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 3 ὁπλίτας νεκρούς, 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 5 ὁπλίτας τραυματίας καὶ 1 ἀγνοούμενον ὁπλίτην. Τὸ συγκρότημα ἀπώλεσε 12 νεκροὺς καὶ 7 συλληφθέντας συμμορίτας. Ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων περισυνελέγησαν 1 ὅλμος, 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρέν, 3 αὐτόματα καὶ 3 ἀτομικὰ τυφέκια.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 13ης Ἀπριλίου κατὰ τοῦ χωρίου Κριθιᾶς (4) τῆς ἐπαρχίας Λαγκαδᾶ. Οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ σταθμεύοντος λόχου τοῦ 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τελικῶς ἐξεδιώχθησαν κατόπιν ἐπεμβάσεως καὶ ἑτέρου λόχου τοῦ αὐτοῦ Τάγματος, κινηθέντος ἐγκαίρως ἐκ Λαγκαδᾶ. Αἱ ἀπώλειαι τοῦ Τάγματος ἦσαν 2 νεκροὶ ὁπλῖται, 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 15 ὁπλῖται τραυματίαι, ὡς καὶ 6 ὁπλῖται ἀγνοούμενοι.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 22ας Ἀπριλίου κατὰ τοῦ πλησίον τῶν Σερρῶν χωρίου Πενταπόλεως (4) Κινηθέντα ἐγκαίρως τμήματα τῶν 59ου καὶ 60οῦ Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς ἐκ Σερρῶν καὶ Νέας Ζίχνης,

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1126/Α/1–3, Φ. 1223/Α/2.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Σχεδιάγραμμα 6.
(4) Σχεδιάγραμμα 4.

ἐξηνάγκασαν τοὺς συμμορίτας νὰ συμπτυχθῶσι ταχέως πρὸς Βορρᾶν. Συνελήφθη μία συμμορίτισσα.

Μετὰ προηγηθεῖσαν βολὴν πυροβολικοῦ ἐπετέθη ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις κατὰ τοῦ βορείως Σιδηροκάστρου Ἀχλαδοχωρίου. Ὁ ἐκεῖ σταθμεύων λόχος τοῦ 558 Τάγματος, ἐνισχυμένος διὰ τμήματος ΜΑΥ ἀπέκρουσεν ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας. Οἱ τελευταῖοι βληθέντες καὶ ὑπὸ τοῦ προωθηθέντος οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ Σιδηροκάστρου, συνεπτύχθησαν πρὸς Ἀνατολάς, ἐγκαταλείψαντες 5 νεκρούς. Ἕτερος συμμορίτης παρεδόθη. Ἐκ τῶν ἀμυνομένων τὸ τμῆμα ΜΑΥ ἔσχεν 1 νεκρὸν καὶ ὁ λόχος ἕνα τραυματίαν ὁπλίτας. Ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἐφονεύθησαν 2 γυναῖκες καὶ ἕτεραι 4 ἐτραυματίσθησαν.

Τὸ ὑπὸ τῶν ἀρχισυμμορίτην Ἀμπελᾶν συγκρότημα ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 8ης Μαΐου κατὰ τοῦ Ζαγκλιβερίου Χαλκιδικῆς (1). Ἡ ὑπάρχουσα δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ διμοιρίας Χωροφυλακῆς μετὰ τοῦ τμήματος ΜΑΥ προέβαλον πεῖσμονα ἀντίστασιν καὶ διετήρησαν σταθερῶς τὰς θέσεις των, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ παρεμποδίσωσι τὴν εἴσοδον τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ χωρίον. Οὗτοι προέβησαν εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ ἐργοστασίου ἠλεκτροπαραγωγῆς καὶ λεηλασίαν ἀκραίων οἰκιῶν. Τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἐπομένης οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα παραδοθέντα. Ἐκ τοῦ τμήματος ΜΑΥ ἐφονεύθησαν τρεῖς ἄνδρες, ἐκ δὲ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ μία γυνή.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις τοῦ Ἀρχηγείου Χολομόντα ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 21ης Μαΐου κατὰ τῆς Ἱερισσοῦ Χαλκιδικῆς (1). Κατόπιν σκληροῦ ἀγῶνος μετὰ τῶν τμημάτων Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, οἱ συμμορῖται ἐπέτυχον τὴν ἐξουδετέρωσιν δύο ἐξωτερικῶν φυλακίων καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν κατωκημένον τόπον προέβησαν εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ οἰκήματος σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τὴν λεηλασίαν ἐμπορικῶν τινῶν καταστημάτων. Ἐκ τῶν τμημάτων ἀμύνης ἐφονεύθη ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς πεζικοῦ Τσίρλης Θεόδωρος, ἐτραυματίσθησαν 5 χωροφύλακες, ἕτεροι δὲ 3 καὶ 1 ὁπλίτης ΜΑΥ ἐξηφανίσθησαν. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν οἵτινες ἀπεχώρησαν τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἐπομένης εἷς παρεδόθη.

Συμμοριακὸν συγκρότημα τοῦ ἀνωτέρω ἀρχηγείου ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 26ης Μαΐου κατὰ τοῦ χωρίου Ὀρμύλιας–Χαλκιδικῆς (1). Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ἀντίστασιν ὑπὸ τῆς σταθμευούσης ἐκεῖ διμοιρίας τοῦ 33ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, οἱ συμμορῖται εἰσῆλθον εἰς τὸ χωρίον, προέβησαν εἰς λεηλασίας καταστημάτων καὶ οἰκιῶν, ἀπερχόμενοι δὲ ἀπήγαγον ἑξηκοντάδα χωρικῶν. Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἔπεσαν μαχόμενοι ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τῆς διμοιρίας Κατσίκης Ἀθανάσιος, 1 χωροφύλαξ, 2 ἄνδρες ΜΑΥ καὶ 15 ἐτραυματίσθησαν. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 2 ἐφονεύθησαν καὶ 1 παρεδόθη.

Ὑπὸ συμμοριακῆς ἐνέδρας ἐφονεύθησαν τὴν 3ην Ἰουνίου εἰς τὴν περιοχὴν βορείως τῆς λίμνης Βόλβης δύο ἄνδρες ΜΑΥ. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας συμμοριακὴ ὁμὰς ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Βερτίσκου (2) ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου ὄρους. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς ἀντίστασιν οἱ συμμορῖται ἐλεηλάτησαν οἰκίας τινὰς καὶ ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες 1 νεκρόν.

Ἕτερον συγκρότημα ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 7ης Ἰουνίου κατὰ τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Δάφνης, νοτιοανατολικῶς Νιγρίτης (2). Οἱ συμμορῖται κατέλαβον

(1) Σχεδιάγραμμα 6.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.

καὶ ἐλεηλάτησαν τὸ οἴκημα τοῦ σταθμοῦ καταστρέψαντες τὰ ἀρχεῖα του. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἔπεσαν μαχόμενοι 1 χωροφύλαξ καὶ 2 ἄνδρες ΜΑΥ, ἐτραυματίσθησαν δὲ 1 χωροφύλαξ καὶ 1 ἀνὴρ ΜΑΥ. Ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἐφονεύθη μία γυνὴ καὶ ἑτέρα ἐτραυματίσθη. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν δύο νεκρούς.

Στρατιωτικὸν αὐτοκίνητον ἐνέπεσε τὴν 8ην Ἰουνίου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν, ἐγκατασταθεῖσαν παρὰ τὸ ἑξηκοστὸν τέταρτον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Θεσσαλονίκης–Σερρῶν. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων 5 ὁπλιτῶν 1 ἐφονεύθη καὶ 4 ἀπήχθησαν, τὸ δὲ αὐτοκίνητον κατεστράφη.

Ἰσχυρὰ συμμορία ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 12ης Ἰουνίου κατὰ τοῦ χωρίου Ριζῶν τῆς βορείου Χαλκιδικῆς (1). Οἱ συμμορῖται ἀπασχολήσαντες διὰ πυρῶν τοὺς ἄνδρας τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, προέβησαν εἰς λεηλασίας καὶ διαρπαγάς. Ἀπελθόντες ἐγκατέλειψαν τρεῖς νεκρούς.

Τὴν 13ην Ἰουνίου ἐφονεύθη εἰς τὴν περιοχὴν Βροντοῦς βορειοανατολικῶς Σερρῶν ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 81ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Κλιτσίδης Πασχάλης ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης.

Φορτηγὸν αὐτοκίνητον συνοδευόμενον ὑπὸ ὁμάδος μάχης τοῦ 86ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, προσεβλήθη τὴν 15ην Ἰουνίου ὑπὸ ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν εἰς τὴν βορείως Σιδηροκάστρου παραμεθόριον περιοχήν. Ἐκ τῶν ὁπλιτῶν τῆς ὁμάδος 2 ἐφονεύθησαν, 4 ἐτραυματίσθησαν καὶ 3 ἀπήχθησαν. Εἰς τὴν ἰδίαν περιοχὴν ἐβλήθη τὴν ἑπομένην περίπολος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος, φονευθέντων δύο ὁπλιτῶν.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 16ης Ἰουλίου κατὰ τοῦ χωρίου Προφήτου τῆς περιοχῆς Λαγκαδᾶ (2). Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ἀντίστασιν ὑπὸ τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τμήματος ΜΑΥ οἱ συμμορῖται εἰσῆλθον εἰς τὸ χωρίον, διήρπασαν τρόφιμα, ἐξετέλεσαν δύο ἰδιώτας καὶ ἀπήγαγον ἕνδεκα ἄνδρας καὶ μίαν γυναῖκα. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθησαν τρεῖς χωροφύλακες καὶ εἷς ἀνὴρ ΜΑΥ.

Φάλαγξ ἐφοδιασμοῦ ἐξ ἐμφόρτων κτηνῶν συνοδευομένη ὑπὸ διμοιρίας τοῦ 60οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἐνέπεσε τὴν 22αν Ἰουνίου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν ἐπὶ τοῦ Μενοικίου ὄρους καὶ διελύθη. Ἐφονεύθησαν τρεῖς ὁπλῖται καὶ εἷς ἰδιώτης ἡμιονηγός, ἀπωλέσθησαν δὲ δέκα ὀκτὼ ἔμφορτα κτήνη (3).

Ἐπίθεσις κατὰ τῆς Φρουρᾶς Παπάδων (15–19 Μαΐου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 51)

173. Ἀπὸ τὰς ἑσπερινὰς ὥρας τῆς 15ης Μαΐου 1948 ἤρχισεν ἀναπτυσσομένη εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Δράμας σημαντικὴ συμμοριακὴ δραστηριότης. Μέχρι τῆς 0300 τῆς ἑπομένης προσεβλήθησαν διὰ πυροβολικοῦ καὶ βαρέων ὅπλων πεζικοῦ τὸ Παρανέστιον καὶ ἡ Βουνοπλαγιὰ(4). Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 16ης Μαΐου ἰσχυρὰ ὁμὰς ἐπέδραμε κατὰ τοῦ πλησίον τῆς Δράμας χωρίου Ἀδριανῆς (4) καταστρέψασα διὰ πυρὸς τὸ κτίριον τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ. Τὴν 0315 συγκρότημα ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Τέλην ἐπετέθη καὶ κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος τὸ ἐπικρατοῦν τῆς περιοχῆς ὕψωμα Τουλουμπάρ. Ἡ φρουρὰ τοῦ ἐπ'

(1) Σχεδιάγραμμα 6.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1126/Α/1–3, Φ. 1413/Α/1/Β/100, Φ. 1417/Β/1.
(4) Σχεδιάγραμμα 3.

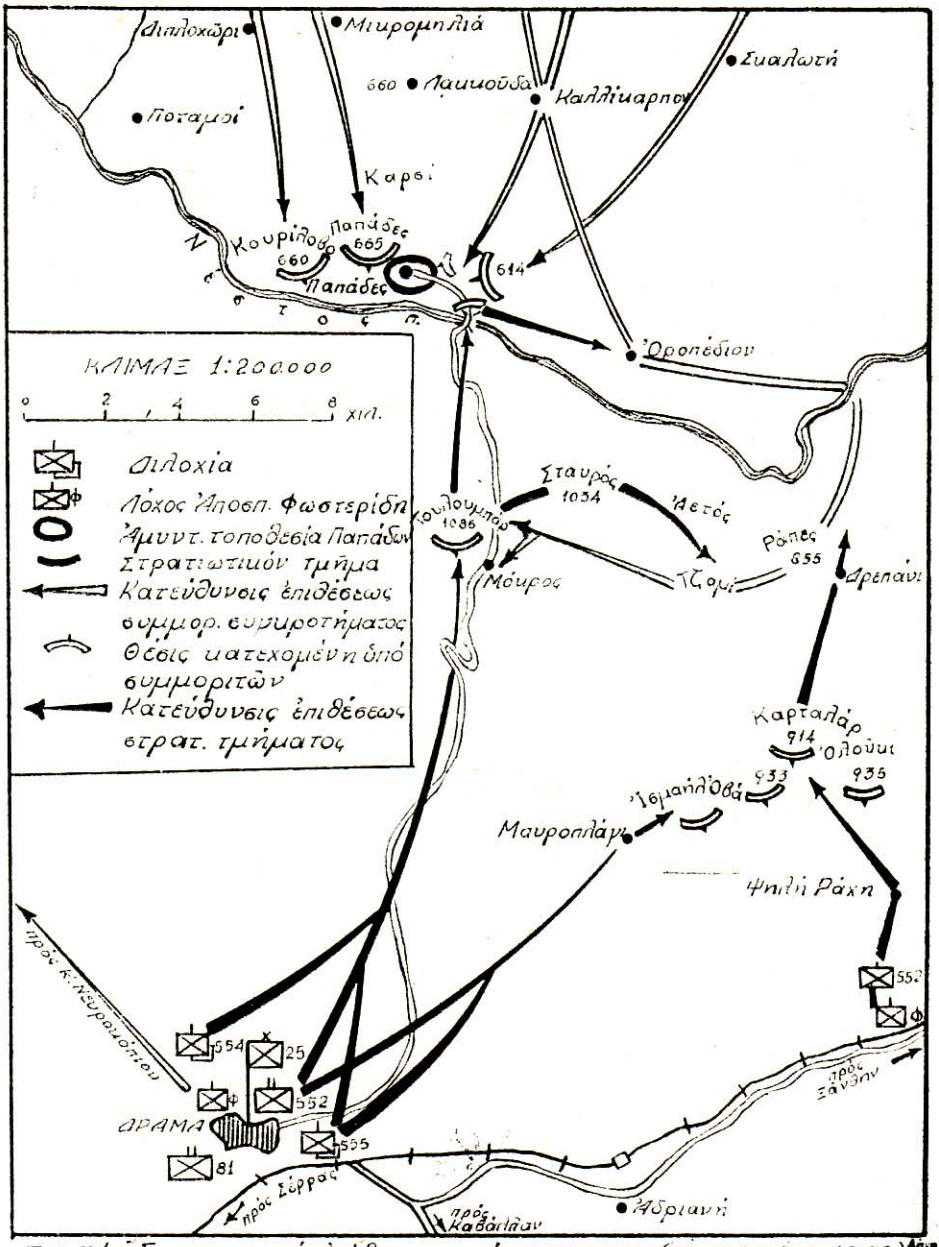

Σχ. 51 - Συμμοριακή ἐπίθεσις κατά ΠΑΠΑΔΩΝ (15-19 Μαΐου 1948)

αὐτοῦ φυλακίου ἀποτελουμένη ἐξ ὁμάδος μάχης καὶ δεκατεσσάρων ἀνδρῶν ΜΑΔ, πιεσθεῖσα ἰσχυρῶς συνεπτύχθη πρὸς τὸ χωρίον Μόκρος. Ἕτερα συμμοριακὰ τμήματα προσέβαλον κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀνεπιτυχῶς τὸ παρὰ τὸ εἰκοστὸν χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Δράμας–Παπάδων φυλάκιον γεφύρας καὶ ἕτερον φυλάκιον Χωροφυλακῆς παρὰ τὸ Μόκρος. Τὴν 0600 ἐσημειώθη συμμοριακὸν συγκρότημα βορείως τοῦ χωρίου Παγονέρι, μὲ προφανῆ πρόθεσιν τὴν ἀπαγόρευσιν κινήσεως στρατιωτικῶν τμημάτων ἐκ Κάτω Νευροκοπίου πρὸς Παπάδες (1). Συγχρόνως ἐβλήθη τὸ Παγονέρι ὑπὸ πυροβολικοῦ. Τμήματα τῶν ὁδῶν Κάτω Νευροκοπίου–Παγονέρι καὶ Δράμας–Παπάδων εἶχον ναρκοθετηθῆ.

Αἱ ἐσπεριναὶ πληροφορίαι τῆς 15ης Μαΐου ἔφερον συγκεντρωθέντα βορείως Παπάδων τέσσαρα συμμοριακὰ συγκροτήματα ἢ τάγματα. Ἕτερον συγκρότημα ἐσημειώθη νοτίως τοῦ Νέστου ποταμοῦ.

Ἡ διάταξις τῶν μονάδων ἐν τῇ ζώνῃ τῆς 25ης Ταξιαρχίας διελάμβανε τὸ 553 Τάγμα μετὰ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ εἰς τὴν περιοχὴν Κάτω Νευροκοπίου. Τὴν διοίκησιν σὺν λόχος τοῦ 551 Τάγματος εἰς Παρανέστιον τρεῖς λόχους τοῦ αὐτοῦ Τάγματος, μετὰ διμοιρίας πολυβόλων καὶ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς Παπάδες, μὲ διμοιρίαν διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἐπὶ τοῦ Νέστου ποταμοῦ γεφύρας. Τὸ ἐκ διλοχίας Ἀπόσπασμα Φωστερίδη εἰς Παρανέστιον. Τὸ 81ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς εἰς Δράμαν καὶ τὸ 552 Τάγμα εἰς Δράμαν ὡς ἐφεδρείαν τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας.

Ἡ κατὰ τῶν Παπάδων ἐπίθεσις ἐξαπελύθη τὴν 0400 τῆς 16ης Μαΐου ἐξ ὅλων τῶν κατευθύνσεων πλὴν τῆς ἀπὸ Νότου. Ἅμα τῇ ἡμέρᾳ οἱ συμμορῖται ἔλαβον στενὴν ἐπαφὴν μὲ τὴν ἀμυντικὴν τοποθεσίαν τῶν Παπάδων. Καταλαβόντες τὰ ὑψώματα Κουρίλοβα (660), Παπάδες (665), ἀνώνυμον περὶ τὰ 1000 μέτρα ἀνατολικῶς Παπάδων καὶ 614, ἐπίεζον ταύτην ἰσχυρῶς, τῇ ὑποστηρίξει πυροβολικοῦ καὶ βαρέων ὅπλων πεζικοῦ.

Καθ' ὃν χρόνον ἡ φρουρὰ Παπάδων, παρὰ τὴν ἀσκουμένην πίεσιν, διετήρει σταθερῶς τὰς θέσεις της καὶ συνεκράτει τοὺς ἐπιτιθεμένους, ἡ ἀντίδρασις τόσον τῆς 25ης Ταξιαρχίας, ὅσον καὶ τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας ἐξεδηλώθη ἄμεσος. Διλοχία τοῦ 552 Τάγματος ἐκινήθη τὴν 0600 πρὸς Μόκρος, μὲ ἐντολὴν ἀνακαταλήψεως τοῦ Τουλουμπάρ. Ἐκ τῶν ὑπολοίπων δύο λόχων τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ὁ εἷς ἐκινήθη πρὸς Μακρυπλάγι καὶ ὁ ἕτερος διὰ τοῦ χωρίου Ψηλῆς Ράχης πρὸς Καρταλὰρ (ὑψ. 914). Οὐλαμὸς τεθωρακισμένων προωθήθη ταχέως ἐξ Καβάλας πρὸς Δράμαν, ἵνα χρησιμοποιηθῇ ὑπὸ τῆς Ταξιαρχίας διὰ τὴν ὑποστήριξιν τῆς πρὸς Τουλουμπὰρ ἐνεργείας. Τὴν 0900 διετάχθη ἡ 26η Ταξιαρχία νὰ κινήσῃ δι' αὐτοκινήτων πρὸς Δράμαν διλοχίαν τοῦ 555 Τάγματος, τιθεμένην εἰς διάθεσιν τῆς 25ης Ταξιαρχίας. Ἐκ τῆς εἰς Παρανέστιον διλοχίας Φωστερίδη εἷς λόχος ἐκινήθη πρὸς Κάτω Νευροκόπιον καὶ ὁ ἕτερος πρὸς Ψηλὴν Ράχην ἵνα συνενωθῇ μετὰ τοῦ λόχου τοῦ 552 Τάγματος. Διὰ τὴν εἰς πυροβολικὸν ἐνίσχυσιν ἐκινήθη πρὸς Δράμαν ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ Ξάνθης. Ὁ Διοικητὴς τῆς 25ης Ταξιαρχίας ἐκινήθη πρὸς Τουλουμπὰρ ἵνα διευθύνῃ ἐκ τοῦ πλησίον τὸν ἀγῶνα, εἰς ὃν ἀπὸ 0700 ἤρχισεν ἐπεμβαίνουσα ἡ ἀεροπορία.

Περὶ τὴν 1500 ἡ κατάστασις διεγράφετο ὡς ἑξῆς: Ἡ φρουρὰ Παπάδων καὶ ἡ παρὰ τὴν γέφυραν τοῦ Νέστου διμοιρία διετήρουν σταθερῶς τὰς θέσεις των. Ἡ διλοχία τοῦ 552 Τάγματος ἀνεκατέλαβε δι' ἐπιτυχοῦς ἐλιγμοῦ τὸ Τουλουμπάρ, προξενήσασα σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς τοὺς συμμορίτας, συμπτυχθέν-

(1) Σχεδιάγραμμα 3.

τας πρὸς τὰ ὑψώματα Σταυρός—Ἀετός. Μεταξὺ τῶν φονευθέντων ἀνεγνωρίσθησαν οἱ ἀρχισυμμορῖται Τέλης, διοικητὴς τοῦ ἐνεργήσαντος νοτίως Νέστου συγκροτήματος καὶ Καλαμπαλίκης διοικητὴς λόχου.

Μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ Τουλουμπάρ ὁ εἷς λόχος τῆς διλοχίας παρέμεινεν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος. Ὁ ἕτερος λόχος μετὰ τοῦ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων συνέχισαν τὴν πρὸς Βορρᾶν κίνησιν καὶ ἐκκαθαρίζοντες τὰς ἑκατέρωθεν τῆς πρὸς Παπάδες ἁμαξιτῆς ὁδοῦ ἀντιστάσεις, ἦχθησαν μέχρι τῆς ἐπὶ τοῦ Νέστου γεφύρας.

Οἱ ἐνεργοῦντες πρὸς Καρταλὰρ καὶ τὸ χωρίον Μακρυπλάγι λόχοι ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μετὰ συμμοριτῶν κατεχόντων τὰ ὑψώματα Καρταλάρ, Ὀλοῦκι καὶ Ἰσμαὴλ Ὀβά. Πρὸς ἐνίσχυσίν των προωθήθη ἐκ Δράμας λόχος τῆς ἀφιχθείσης ἐκεῖ ἐκ Ξάνθης διλοχίας τοῦ 555 Τάγματος. Ὁ ἕτερος μετὰ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ προωθήθη εἰς Τουλουμπάρ.

Ἡ ἑσπέρα εὗρε τὴν φρουρὰν Παπάδων εἰς τὰς θέσεις της. Ὁ Διοικητὴς τῆς Ταξιαρχίας διελθὼν τὴν γέφυραν τοῦ Νέστου, εἰσῆλθεν εἰς Παπάδες.

Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν μαχητικὰ ἀεροσκάφη ἐπέφερον δι' εὐστόχων πυρῶν σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς τοὺς συμμορίτας, καταστρέψαντα διὰ βομβῶν δύο πυροβόλα ὧν αἱ θέσεις εἶχον ἐπισημανθῆ καὶ ὑποδειχθῆ ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς τριλοχίας Παπάδων περὶ τὸ χωρίον Λακκοῦδαν.

Τὴν νύκτα τῆς 16ης Μαΐου συνεχίσθησαν τὰ κατὰ τῆς τοποθεσίας Παπάδων πυρὰ πεζικοῦ καὶ πυροβολικοῦ, ἀλλὰ μὲ μικροτέραν ἔντασιν, καθ' ὅσον οἱ συμμορῖται ἀποτυχόντες εἰς τὴν προσπάθειαν ἐξουδετερώσεως τῆς ἀμύνης, ἤρχισαν συμπτυσσόμενοι.

Τὴν 17ην Μαΐου ἡ τριλοχία Παπάδων ἐξώρμησεν ἀπὸ τῆς 0530 εἰς ἀντεπίθεσιν ἐν τῇ κατευθύνσει Μικρομηλιᾶς—Λακκούδας. Ἐλθοῦσα εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν συμμοριακῶν ὀπισθοφυλακῶν, κατεδίωξε ταύτας μέχρι τοῦ ὀρεινοῦ ὄγκου Καρσί. Περὶ τὴν 1100 ὁ ἀγὼν ἔληξεν ἀπολεσθείσης τῆς ἐπαφῆς.

Οἱ ἐνισχυθέντες λόχοι τοῦ 552 Τάγματος ἐπετέθησαν ἀπὸ τῆς 0400 καὶ κατέλαβον κατόπιν ἀγῶνος τὰ ὑψώματα Καρταλάρ, Ὀλοῦκι καὶ Ἰσμαὴλ Ὀβά, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς Βορρᾶν.

Πρὸς ἀπαγόρευσιν διαρροῆς τῶν συμμοριτῶν βορείως τοῦ Νέστου, προωθήθη τὴν πρωΐαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας 17ης Μαΐου εἰς τὴν νοτίως Παπάδων γέφυραν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ὀροπέδιον, ἡ ἀφιχθεῖσα ἀφ' ἑσπέρας ἐκ Κομοτινῆς διλοχία τοῦ 554 Τάγματος. Διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν προωθήθη πρὸς τὰ ὑψώματα Σταυρός—Τζαμὶ ὁ ἐπὶ Τουλουμπὰρ λόχος τοῦ 555 Τάγματος.

174. Διατεθεῖσα ἐνισχυτικῶς ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἡ διοίκησις τῆς 52ας Ταξιαρχίας μετὰ τῶν 594 Τάγματος καὶ πυροβολαρχίας τῆς 31ης Μοίρας ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ, ἀφίχθη σιδηροδρομικῶς τὴν ἑσπέραν τῆς 17ης Μαΐου εἰς Πλατανιὰν (1) βορειοανατολικῶς Δράμας. Τὸ 594 Τάγμα μετέσχεν ἀπὸ τὴν ἑπομένην πρωΐαν ἐξερευνήσεως τοῦ βορειοδυτικῶς Παρανεστίου ἐδαφικοῦ χώρου εἰς ὃν προωθήθησαν καὶ τὰ ἐνεργοῦντα εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην τμήματα τῆς 25ης Ταξιαρχίας. Ταῦτα ἦχθησαν μέχρι τῶν ἀμέσως νοτίως τοῦ Νέστου ποταμοῦ ὑψωμάτων. Ἡ ἐξερεύνησις συνεχίσθη ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν τῆς 18ης Μαΐου ἄνευ ἀποτελέσματος. Τὴν ἑπομένην, ἀναστραφέντα τὰ τμήματα ἐκινήθησαν ἐξερευνητικῶς μέχρι τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Ἐντὸς τῆς αὐτῆς

(1) Σχεδιάγραμμα 3.

ἡμέρας ἀνεχώρησαν ἐπιστρέφουσαι εἰς τὰς θέσεις των αἱ διατεθεῖσαι διὰ τὴν ἀπόκρουσιν τῆς συμμοριακῆς ἐπιθέσεως ἐνισχυτικαὶ μονάδες πλὴν τῆς 52ης Ταξιαρχίας, ἥτις μετὰ τοῦ 594 Τάγματος ἐπανῆλθε τὴν 21ην Μαΐου σιδηροδρομικῶς εἰς Θεσσαλονίκην. Ἡ πυροβολαρχία τῆς 131 Μοίρας ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ, παραμείνασα εἰς διάθεσιν τῆς VII Μεραρχίας, ἀπεστάλη τὴν αὐτὴν ἡμέραν σιδηροδρομικῶς εἰς Ξάνθην. Εἰς Παπάδες παρέμενεν ἡ τριλοχία τοῦ 551 Τάγματος μετὰ διμοιρίας πολυβόλων καὶ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ.

Ἐξ εὑρεθείσης ἐπὶ τοῦ φονευθέντος ἀρχισυμμορίτου Τέλη διαταγῆς ἐπιχειρήσεων καὶ καταθέσεων συλληφθέντων, προέκυψεν ὅτι πρόθεσις τῶν συμμοριτῶν ἦτο ἡ ἐξουδετέρωσις τοῦ ἀμυντικοῦ συγκροτήματος Παπάδων. Ἡ διαπεραίωσις τοῦ ὄγκου των νοτίως τοῦ Νέστου καὶ ἡ προσβολὴ τῆς Δράμας. Πρὸς ἐπίτευξιν τούτων ἐπετέθησαν διὰ τεσσάρων συγκροτημάτων ὑποστηριζομένων ὑπὸ τεσσάρων πυροβόλων, ὀκτὼ βαρέων ὅλμων καὶ 6–8 πολυβόλων κατὰ τῶν Παπάδων. Ταὐτοχρόνως τὸ ὑπὸ τὸν Τέλην συγκρότημα διαβὰν τὸν ποταμὸν διὰ τοῦ παρὰ τὸ χωρίον Τιχότα (1) πόρον καὶ συγκεντρωθὲν περὶ τὰ ὑψώματα Ράπες ἐνήργει κατὰ τοῦ Τουλουμπάρ. Διὰ τῆς κατοχῆς τῆς ὀχυρᾶς ταύτης θέσεως θ' ἀπέκοπτε τὴν ὁδὸν συμπτύξεως τῆς τριλοχίας καὶ θ' ἀπηγόρευε τὴν προώθησιν ἐνισχύσεων ἐκ Δράμας πρὸς Παπάδες. Ἡ διατεθεῖσα δύναμις διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπερέβαινε τοὺς 2400 συμμορίτας.

Αἱ ἀπώλειαι τῆς 25ης Ταξιαρχίας ἦσαν 3 νεκροὶ ὁπλῖται, 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 18 ὁπλῖται τραυματίαι. Ἐν ἀντιθέσει αἱ τῶν συμμοριτῶν ὑπῆρξαν λίαν σοβαραί. Ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης κατεμετρήθησαν 134 ἐγκαταλειφθέντα πτώματα, 158 δὲ συμμορῖται συνελήφθησαν ἢ παρεδόθησαν. Μετὰ τριήμερον ἀνευρέθησαν ὑπὸ περιπόλου βορείως Παπάδων ἕτερα εἴκοσι πτώματα. Ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας κατεστράφησαν ἐξηκριβωμένως δύο πυροβόλα καὶ περισυνελέγησαν ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων 3 μυδράλλια 1 ἀτομικὸς ὅλμος καὶ 130 τυφέκια(2).

Προσβολαὶ ἀστικῶν κέντρων

175. Κατὰ τὸ τρίμηνον Ἀπριλίου–Ἰουνίου 1948 πολλὰ ἀστικὰ καὶ ἀστικοαγροτικὰ κέντρα ἐγνώρισαν τὴν καταστροφικὴν μανίαν τῶν συμμοριτῶν. Τινὰ ἐξ αὐτῶν προσεβλήθησαν πλέον ἢ ἅπαξ, χωρὶς νὰ γίνηται διάκρισις μεταξὺ στρατιωτικῶν στόχων καὶ ἀμάχου πληθυσμοῦ, ὅστις ἐπλήρωσε συνήθως τὴν ἐγκληματικὴν συμμοριακὴν θηριωδίαν.

ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΝ : Ἀπὸ τῆς 30ῆς Μαρτίου μέχρι τῆς 30ῆς Ἰουνίου προσεβλήθη πεντάκις. Ἡ πρώτη προσβολὴ ἐσημειώθη τὴν νύκτα τῆς 30ῆς Μαρτίου καθ' ἣν τρεῖς συμμοριακαὶ ὁμάδες, ὑποστηριζόμεναι ὑπὸ πυροβόλων καὶ ὑπὸ ἑτέρων τμημάτων ἀπασχολούντων τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια, εἰσεχώρησαν εἰς τὰς ἀκραίας συνοικίας καὶ ἀπήγαγον τεσσαράκοντα τρεῖς ἄνδρας καὶ ἑπτὰ γυναῖκας. Αἱ ὁμάδες ἀπεχώρησαν περὶ τὸ μεσονύκτιον ἀνενόχλητοι, ὑπὸ τὴν κάλυψιν τῶν πυρῶν τοῦ πυροβόλου ὅπερ ἔβαλε συνολικῶς κατὰ τῆς πόλεως περὶ τὰ 250 βλήματα.

Ἡ δευτέρα προσβολὴ ἐγένετο τὴν νύκτα τῆς 14ης Ἀπριλίου ὑπὸ τοῦ δευτέρου συγκροτήματος τοῦ Ἀρχηγείου Ἔβρου, ὅπερ ὑποστηριζόμενον ὑπὸ

(1) Σχεδιάγραμμα 3
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1160/Ζ/14, Φ. 1163/Β/1, Φ. 1217/Α/58.

πυροβόλου ἐπετέθη κατὰ τῶν ἐξωτερικῶν φυλακίων. Ἡ φρουρὰ τῆς πόλεως, ἐντὸς τῆς ὁποίας εἶχε τὴν ἕδραν της ἡ 27η Ταξιαρχία ἀπετελεῖτο ἐκ τοῦ μόλις συγκροτηθέντος καὶ ἀνεκπαιδεύτου 82ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, διμοιρίας τοῦ 559 Τάγματος Πεζικοῦ, ἐκ λόχου σὺν διμοιρία τοῦ 42ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς διατιθεμένου εἰς τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια καὶ τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ. Καὶ τὴν φορὰν ταύτην εἰσεχώρησαν εἰς τὰς ἀκροίας συνοικίας τρεῖς συμμοριακαὶ ὁμάδες. Ὑπὸ τῆς πρώτης ἀπήχθησαν πέντε ἰδιῶται. Ὑπὸ τῆς δευτέρας ἐξετελέσθη κατὰ τὸν ἀγριότερον τρόπον τριμελὴς οἰκογένεια ἀποτελουμένη ἐκ γραίας μητρὸς ἧς ἐξωρύχθησαν καὶ οἱ ὀφθαλμοί, ἐκ τοῦ μόλις ἀπολυθέντος τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ υἱοῦ της καὶ τοῦ ἀνηλίκου ἐγγόνου της ὃν περιβρέξαντες διὰ βενζίνης οἱ συμμορῖται, κατέκαυσαν ἐπὶ τῆς κλίνης του. Ὑπὸ τῆς αὐτῆς ὁμάδος ἐξετελέσθη καὶ ἕτερος ἄρτι ἀπολυθεὶς ἐκ τοῦ στρατοῦ ἰδιώτης, ὡς καὶ εἷς ἐργάτης τηλεφωνικῶν γραμμῶν, ἀπήχθησαν δὲ ὀκτὼ ἄνδρες καὶ μία γυνή. Ἡ τρίτη ὅμως ὁμὰς ἐγκλωβισθεῖσα ἔσχε τρεῖς νεκροὺς συμμορίτας, τῶν λοιπῶν διαφυγόντων. Ἀπὸ τῆς 0400 τῆς ἑπομένης τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα ἤρχισε συμπτυσσόμενον πρὸς Βορειοδυσμάς. Κινηθέντα ἅμα τῇ ἡμέρᾳ τμήματα πρὸς καταδίωξιν, ἀντήλλαξαν ἀπὸ μεγάλης ἀποστάσεως πυρὰ ἄνευ ἀποτελέσματος. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν περιωρίσθησαν εἰς τοὺς προαναφερθέντας τρεῖς νεκρούς. Τὰ τμήματα ἀμύνης δὲν ἔσχον ἀπωλείας. Ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ, πλὴν τῶν 5 ἐκτελεσθέντων, ὑπῆρξαν ἕτεροι 2 νεκροὶ καὶ 3 τραυματίαι ἐκ βλημάτων πυροβολικοῦ καὶ ὅλμων. Ἀπήχθησαν πρὸς βιαίαν στράτευσιν ἐν συνόλῳ 14 ἄνδρες καὶ 1 γυνή.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 4ης Μαΐου ἐβλήθη τὸ κέντρον τῆς πόλεως δι' ὅλμων. Μικροομὰς εἰσχωρήσασα εἰς τὴν νοτιοανατολικὴν παρυφὴν ἀπήγαγεν ἓξ ἰδιώτας ἐκ τῶν ὁποίων δύο διέφυγον. Τμήματα τοῦ 42ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς κινηθέντα πρὸς καταδίωξιν δὲν ἔλαβον ἐπαφήν. Ἐκ τῶν βλημάτων τῶν ὅλμων ἐφονεύθησαν 2 ἄνδρες ΜΑΔ καὶ ἕτεροι 5 ἐτραυματίσθησαν. Ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἐφονεύθη 1 καὶ ἐτραυματίσθησαν 2 ἄνδρες. Παρεδόθη 1 συμμορίτης.

Τὴν νύκτα τῆς 13ης Ἰουνίου προσεβλήθησαν διὰ πυρῶν πεζικοῦ τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια τῆς πόλεως. Οἱ συμμορῖται ἀποσυρθέντες τὴν 0300 τῆς ἑπομένης, ἐνέπεσαν εἰς ἐνέδραν ΜΑΔ. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἐνέδρας καὶ ἐτραυματίσθη ἕτερος ἀνὴρ ΜΑΔ. Οἱ συμμορῖται ἔσχον ἕνα νεκρόν.

Τὴν τελευταίαν νύκτα τοῦ Ἰουνίου ἐβλήθη ἡ πόλις δι' ἑκατοντάδος βλημάτων πυροβολικοῦ, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν τεσσάρων ἰδιωτῶν(1).

ΣΟΥΦΛΙΟΝ : Τὴν νύκτα τῆς 8ης Ἰουνίου ἡ πόλις ἐβλήθη ὑπὸ πυροβόλου μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς ἰδιώτου καὶ τὸν τραυματισμὸν ἑτέρων δύο. Τὴν 19ην ἰδίου μηνὸς ἐβλήθησαν δι' εἴκοσι πέντε βλημάτων πυροβολικοῦ τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια τῆς πόλεως ἄνευ ἀποτελέσματος. Τὴν νύκτα τῆς 30ῆς Ἰουνίου δύο πυροβόλα ἔβαλον κατὰ τοῦ Σουφλίου περὶ τὰ 300 βλήματα, μὲ μόνον ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν τριῶν ἰδιωτῶν (2).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΣ : Τὴν νύκτα τῆς 27ης Ἀπριλίου ἐρρίφθησαν κατὰ τῆς πόλεως περὶ τὰ 200 βλήματα πυροβολικοῦ, προξενήσαντα μικροζημίας εἴς τινας οἰκίας (2).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1126/Α/1-3, Φ. 1221/Δ/2-3.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1126/Α/1-3.

ΚΟΜΟΤΙΝΗ : Συμμοριακὴ δύναμις ἀποτελουμένη ἐκ δύο συγκροτημάτων ὑποστηριζομένων ὑπὸ πυροβολικοῦ, ἐπέδραμε κατὰ τῆς Κομοτινῆς τὴν νύκτα τῆς 7ης Ἀπριλίου. Ἀπὸ τῆς 2215 ἤρχισαν βάλλοντα κατὰ τῆς περιοχῆς τῶν στρατώνων δύο πυροβόλα. Περὶ τὸ μεσονύκτιον προσεβλήθησαν διὰ πυρῶν πεζικοῦ τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια ἀσφαλείας, πλαισιωμένα ὑπὸ λόχου τοῦ 36ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ ἀνδρῶν ΜΑΔ. Ταὐτοχρόνως μία ἰσχυρὰ ὁμὰς εἰσεχώρησαν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πόλεως καὶ ἑτέρα ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἀρχισυμμορίτου Νίκου, διοικητοῦ τοῦ ἑνὸς συγκροτήματος, εἰσέδυσαν ἐντὸς τῶν γραμμῶν ἐξωτερικῆς ἀμύνης. Ἀμφότεραι αἱ ὁμάδες αὗται ἐξεδιώχθησαν ὑπὸ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ σταθμεύοντος ἐντὸς τῆς πόλεως λόχου τοῦ 554 Τάγματος. Κατὰ τὴν σύμπτυξιν τῆς ὑπὸ τοῦ Νίκου ὁμάδος ἐξερράγη νάρκη προσωπικοῦ μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τοῦ ἀρχισυμμορίτου καὶ ἑτέρων δύο συμμοριτῶν. Περὶ τὴν 0300 τῆς 8ης Ἀπριλίου τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα ἤρχισαν συμπτυσσόμενα. Ὁ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Κομοτινῆς οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ, ἀφοῦ ἐπέτυχε νὰ κατασιγάσῃ τὰ συμμοριακὰ πυροβόλα προσήρμοσε τὴν βολήν του ἐπὶ τοῦ δρομολογίου συμπτύξεως τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες κατεδιώχθησαν εἰς μικρὸν βάθος ἄνευ ἀποτελέσματος. Οὐδεμία ἀπώλεια ἐσημειώθη τόσον εἰς τὰ τμήματα τῆς φρουρᾶς ὅσον καὶ εἰς τὸν ἄμαχον πληθυσμὸν (1)

ΞΑΝΘΗ : Ἀπὸ 2300 τῆς 14ης Ἀπριλίου ἡ πόλις ἐβλήθη ἐπὶ μίαν καὶ· πλέον ὥραν ὑπὸ δύο πυροβόλων μὲ κύριον στόχον τοὺς στρατῶνας. Περὶ τὴν 2340 ἐξεδηλώθη ἐπίθεσις κατὰ τοῦ νοτιοανατολικοῦ τμήματος αὐτῆς, ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τῶν περιμετρικῶν φυλακίων καὶ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων. Περὶ τὴν 0130 τῆς ἑπομένης ἐσημειώθη νέα προσβολὴ δι' ὅλμων καὶ μυδραλλίων τοῦ δυτικοῦ τμήματος τῆς πόλεως ἀνακοπεῖσα διὰ πυρῶν τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ. Τελικῶς οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν χωρὶς νὰ καταδιωχθῶσιν ἐλλείψει διαθεσίμου τμήματος (2).

ΣΕΡΡΑΙ : Ἡ πόλις ἐβλήθη τὴν νύκτα τῆς 25ης Ἀπριλίου διὰ τεσσαρακοντάδος βλημάτων πυροβολικοῦ ἄνευ θυμάτων ἢ ζημιῶν (1).

ΝΙΓΡΙΤΑ : Συμμοριακὴ δύναμις ἐπιτεθεῖσα τὴν νύκτα τῆς 30ῆς Μαΐου ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ λόχου τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ. Οἱ συμμορῖται ἀπεσύρθησαν περὶ τὸ μεσονύκτιον ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρόν. Ἐκ τῶν τμημάτων ἀμύνης ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ.

ΕΔΕΣΣΑ : Ἐβλήθη τὰς πρώτας ὥρας τῆς 27ης Ἀπριλίου ἡ βορεία παρυφὴ τῆς πόλεως διὰ δεκατεσσάρων βλημάτων βαρέος ὅλμου ἄνευ ἀποτελέσματος.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ὁρμηθὲν ἐκ Καϊμακτσαλὰν κατέλαβε τὰ βορεῖως Ἐδέσσης ὑψώματα καὶ ἤρξατο ἀπὸ τῆς 0200 τῆς 25ης Ἰουνίου βάλλον δι' ὅλμων τὸ βόρειον τμῆμα τῆς πόλεως. Ὁμὰς συμμοριτῶν εἰσχωρήσασα εἰς τὴν παρυφήν, ἐνέπρησε τὸ δικαστικὸν κτίριον καὶ προὐξένησε ζημίας εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ. Ἡ ἔχουσα τὸ στρατηγεῖον της ἐντὸς τῆς πόλεως 32α Ταξιαρχία ἀντέδρασεν εἰς τὴν συμμοριακὴν ἐνέργειαν προωθήσασα ἀμέσως πρὸς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν οὐλαμὸν τεθωρακισμένων σὺν διμοιρία. Ταὐτοχρόνως ἐκίνησε τὸν λόχον ἀνιχνευτῶν της καὶ λόχον τοῦ

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1219/Α/32 καὶ 63.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1126/Α/1-3.

64ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐκ τοῦ χωρίου Ἀψάλου (1). Τὰ τμήματα ταῦτα διετάχθησαν ν' ἀποκόψωσι τὴν ὁδὸν συμπτύξεως τῶν συμμοριτῶν, ἐνῷ ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ Ἐδέσσης ἤρξατο βάλλων τὰς κατεχομένας ὑπ' αὐτῶν θέσεις. Περὶ τὴν 0315 οἱ συμμορῖται ἤρχισαν συμπτυσσόμενοι. Τὰ κινηθέντα πρὸς ἀποκοπήν των τμήματα ἦλθον εἰς ἐπαφὴν ἐπὶ τῶν νοτιοδυτικῶν κλιτύων τοῦ Καϊμακτσαλάν. Περὶ τὴν 0600 οἱ συμμορῖται προσεβλήθησαν ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροπλάνων καὶ πιεσθέντες ὑπὸ τῶν ἐπιτιθεμένων λόχων ἀνετράπησαν καὶ συνεπτύχθησαν ἐσπευσμένως πρὸς Καϊμακτσαλὰν ἀπολεσθείσης τῆς ἐπαφῆς. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα τὰ τμήματα ἔσχον τρεῖς νεκροὺς ὁπλίτας (2).

Δρᾶσις συμμοριακῶν πυροβόλων. Ναρκοπόλεμος. Στρατολογία. Ἐκτελέσεις. Λεηλασίαι. Καταστροφαί

176. Κατὰ τὸ δεύτερον τρίμηνον τοῦ 1948 ἐβλήθησαν ὑπὸ συμμοριακῶν πυροβόλων τὸ πλεῖστον ἀνεπιτυχῶς εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας τὰ χωρία Σώστης, Πολύανθος, Ἴασμος (3) Γλαύκη, Λυκοδρόμιον, Δαφνών, Νεοχώριον, Παρανέστιον, Παγονέρι, Παπάδες, Βαθύτοπος (4) καὶ στρατιωτικαὶ θέσεις βορείως Κομοτινῆς. Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς 31ης Ταξιαρχίας τὰ χωρία Ροδόπολις, Σούρμενα, Πλατανάκια, Μουριὲς καὶ Μικρόβρυση. Καὶ εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Διοικήσεως Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας τὸ Ἀχλαδοχώριον (1). Αἱ προξενηθεῖσαι εἰς στρατιωτικὰ τμήματα ἀπώλειαι ὑπῆρξαν ἐλάχισται περιορισθεῖσαι εἰς 1 Ἀξιωματικὸν τραυματίαν, 4 νεκροὺς καὶ 14 τραυματίας ὁπλίτας.

Σοβαραὶ ὑπῆρξαν αἱ προξενηθεῖσαι ὑπὸ συμμοριακῶν ναρκῶν ἀπώλειαι ἀνελθοῦσαι εἰς 15 νεκροὺς καὶ 10 τραυματίας Ἀξιωματικούς, 104 νεκροὺς καὶ 402 τραυματίας ὁπλίτας καὶ εἰς 70 περίπου ἀνατιναχθέντα αὐτοκίνητα.

Ἀπωλείας ἔσχεν ἐπίσης ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας καὶ ὁ ἄμαχος πληθυσμὸς φονευθέντων 89 ἰδιωτῶν καὶ ἑτέρων 124 τραυματισθέντων.

Δι' ὑπονομεύσεων καὶ ναρκοθετήσεων ἀνετινάχθησαν ἐπὶ τῆς γραμμῆς Θεσσαλονίκης—Ἀλεξανδρουπόλεως—Πυθίου ἐννέα σιδηροδρομικοὶ συρμοί. Κατεστράφη ὁλοσχερῶς μία ἀτμομηχανὴ καὶ ἕτεραι ὑπέστησαν ζημίας. Κατεστράφη ἐπίσης ἀριθμὸς βαγονίων. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων ἐφονεύθησαν εἰς μηχανοδηγὸς μετὰ τοῦ βοηθοῦ του καὶ ἐτραυματίσθησαν ὑπάλληλοι τῶν Σ Ε Κ καὶ μικρὸς ἀριθμὸς ἐπιβατῶν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν βιαίως στρατολογηθέντων ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κατὰ τὸ δεύτερον τρίμηνον τοῦ 1948 ἀνῆλθεν εἰς 1046 ἄτομα.

Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἐσημειώθησαν ἐπιδρομαὶ καὶ λεηλασίαι 496 χωρίων. Ἐνεπρήσθησαν ἢ κατεστράφησαν 127 οἰκίαι, κατεστράφησαν 46 σιδηροδρομικαὶ καὶ 31 ὁδικαὶ γέφυραι καὶ ἐξετελέσθησαν 117 ἰδιῶται (5).

---

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1224/Α/14.
(3) Σχεδιάγραμμα 2.
(4) Σχεδιάγραμμα 3.
(5) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1020/Β/19, 23, Φ. 1126/Α/1-3.

'Επιχειρήσεις ΥΙΙ Μεραρχίας. Σοβαρὰ φθορὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν βορείως Παπάδων Δράμας (13-15 'Απριλ. 1948)

(Σχεδιάγραμμα 52)

177. Πληροφορίαι ἔφερον συγκέντρωσιν σοβαρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως εἰς τὴν βορείως Παπάδων παραμεθόριον περιοχὴν 'Ελατειὰ–Λειμῶν–Καλύβια Παχούμη–Καλύβια Τσιλιγγίρη.

Κατόπιν διαταγῆς τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας ὠργανώθη ὑπὸ τῆς 25ης Ταξιαρχίας ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ πρὸς διάλυσιν καὶ κατὰ τὸ δυνατὸν ἐξόντωσιν τῆς συμμοριακῆς δυνάμεως.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διετέθησαν τὰ 552 καὶ 555 μεῖον λόχος, τάγματα, διλοχία τῆς εἰς Παπάδες τριλοχίας τοῦ 551 Τάγματος, διλοχία τοῦ 'Αποσπάσματος Φωστερίδη, λόχος τοῦ 554 Τάγματος, δύο διμοιρίαι τοῦ 590 λόχου μέσων πολυβόλων καὶ δύο οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Διὰ τῶν μονάδων τούτων, αἵτινες συνεγκεντρώθησαν μέχρι τῆς νυκτὸς τῆς 12ης 'Απριλίου 1948 εἰς τὴν περιοχὴν Παπάδων, ἡ 25η Ταξιαρχία συνεκρότησε δύο φάλαγγας, καθορίσασα ὡς ἀκολούθως τὰς ἀποστολάς των:

'Η δεξιὰ φάλαγξ ἐκ τῶν 555 Τάγματος μεῖον λόχος, διλοχίας Φωστερίδη καὶ διμοιρίας πολυβόλων, κινουμένη ἐν τῇ κατευθύνσει Σκαλωτῆς–ὑψώματος Μπουζάλα–'Ελατιᾶς καὶ βορείως, θὰ ἠλίσσετο ὑπερκερωτικῶς ἀπαγορεύουσα τὴν διαρροὴν τῶν συμμοριτῶν πρὸς Βορρᾶν.

'Η ἀριστερὰ φάλαγξ ἐκ τῶν 552 Τάγματος, διλοχίας τοῦ 551 Τάγματος καὶ διμοιρίας πολυβόλων, κινουμένη ἐν τῇ κατευθύνσει Μικρομηλιᾶς–Ψυχροῦ–Καλυβίων Παχούμη, θὰ κατελάμβανε διαδοχικῶς τὰ περὶ τὸ Δεμπρετζιλὴ ὑψώματα καὶ τὰ Καλύβια Παχούμη. 'Ακολούθως θὰ συνέχιζε πρὸς 'Αντίλαλον, ἵν' ἀποκόψῃ τὴν διαφυγὴν τῶν συμμοριτῶν πρὸς Βουλγαρίαν.

'Ο οὐλαμὸς πυροβολικοῦ Κάτω Νευροκοπίου τασσόμενος παρὰ τὴν γέφυραν Ποταμῶν μὲ στήριγμα τὸν λόχον τοῦ 554 Τάγματος, θὰ ὑπεστήριζε τὴν ἀριστερὰν φάλαγγα, ὁ δὲ οὐλαμὸς Παπάδων τὴν δεξιάν, ἐνδεχομένως δὲ καὶ τὴν ἀριστεράν.

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 25ης Ταξιαρχίας ἐγκατεστάθη εἰς Παπάδες.

'Η κίνησις τῶν φαλάγγων πρὸς τὰς καθορισθείσας κατευθύνσεις ἤρχισε τὴν 0500 τῆς 13ης 'Απριλίου.

'Η δεξιὰ φάλαγξ ἀνατρέψασα συμμοριακὰς ἀντιστάσεις περὶ τὴν Σκαλωτὴν καὶ τὸ ὕψωμα 1148 συνεχισε τὴν κίνησιν. Περὶ τὴν 1400 ἐπετέθη κατὰ τοῦ ἰσχυρῶς κατεχομένου ὑψώματος Μπόζοβον, ὅπερ καὶ κατέλαβε μετὰ δίωρον ἀγῶνα, ἐγκατασταθεῖσα σταθερῶς ἐπ' αὐτοῦ πρὸς διανυκτέρευσιν.

Οἱ συμμορῖται ἔσχον ἀπωλείας 10 νεκροὺς καὶ 56 συλληφθέντας καὶ παραδοθέντας ἔναντι οὐδεμιᾶς τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων.

'Η ἀριστερὰ φάλαγξ ἀνατρέψασα συμμοριακὴν ἀντίστασιν παρὰ τὴν Λακκούδαν, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μὲ ἰσχυρὰς συμμοριακὰς δυνάμεις κατεχούσας τὸ ὕψωμα Γκλάβιτς καὶ τὰ χωρία Ψυχρὸν καὶ Μελισσομάνδραν. Τὰ τμήματα τῆς φάλαγγος ἀναπτυχθέντα ὑπὸ τὰ πυρὰ πυροβολικοῦ καὶ βαρέων ὅπλων πεζικοῦ, ἐπετέθησαν δραστηρίως κατὰ τῶν συμμοριακῶν θέσεων. 'Επηκολούθησε σφοδρὸς ἀγὼν καθ' ὃν τὰ τμήματα ἐκμεταλλευθέντα πλήρως τὴν εὔστοχον βολὴν ἀμφοτέρων τῶν οὐλαμῶν πυροβολικοῦ καὶ τὴν παρασχεθεῖσαν ἀπὸ ἀέρος ὑποστήριξιν, ἐπέτυχον τὴν ἀνατροπὴν τῶν συμμοριτῶν. Τούτους

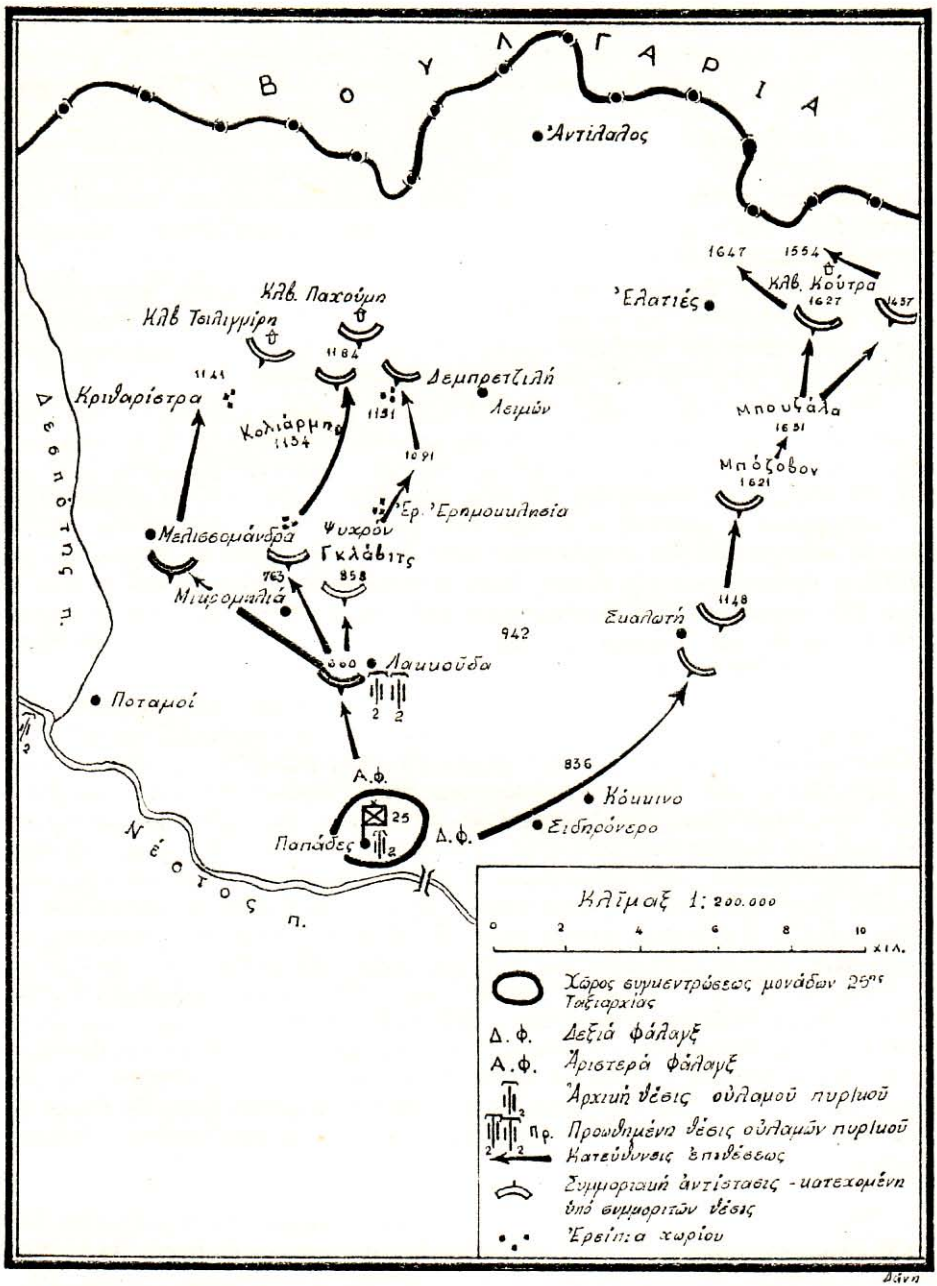

Ex. 52 Επιχείρησις ΠΑΡΝΑΣΟΣ (13-15 Απριλίου 1948)

συμπτυσσομένους πρὸς Βορρᾶν κατεδίωξαν, ἀχθέντα μέχρις ἑσπέρας ἐπὶ τῆς γραμμῆς τῶν ὑψωμάτων 1141-1091 ἐφ' ὧν καὶ ἐγκατεστάθησαν. Αἱ ἀπώλειαι τῆς ἡμέρας ἦσαν 1 νεκρὸς ὁπλίτης καὶ 1 'Αξιωματικὸς τοῦ 552 Τάγματος τραυματίας. Ἕτεροι 7 ὁπλῖται ἐτραυματίσθησαν ἐξ ἐκρήξεως νάρκης παρὰ τὸ χωρίον Μικρομηλιάν. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 15 νεκροὺς καὶ 82 συλληφθέντας καὶ παραδοθέντας. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς αἱ κατεχόμεναι θέσεις ἐβλήθησαν σφοδρῶς ὑπὸ διαπιστωθέντων δύο πυροβόλων καὶ βαρέων ὅπλων πεζικοῦ, πρὸς ὑποστήριξιν τριῶν ἀντεπιθέσεων ἃς ἐξετόξευσαν ἀνεπιτυχῶς οἱ συμμορῖται κατὰ τοῦ ὑψώματος 1141.

Τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ θεωρῆσαν τὰ ἐπιτευχθέντα κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν ἀποτελέσματα ἱκανοποιητικά, διέταξε τὴν VII Μεραρχίαν ὅπως καταβληθῇ προσπάθεια καὶ ἀποβῶσι ταῦτα συντριπτικὰ διὰ τοὺς συμμορίτας, ἀποκλειομένης τῆς διαφυγῆς των εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος.

Τὴν πρώτην τῆς ἐπομένης 14ης 'Απριλίου, ἡ δεξιὰ φάλαγξ ἐκινήθη πρὸς Μπουζάλα. Ὑπερβᾶσα τὸ ὕψωμα τοῦτο, συνεπλάκη περὶ τὴν 0630 μετὰ συμμοριῶν κατεχόντων ἰσχυρῶς τὰ νοτίως Καλυβίων Κούτρα ὑψώματα 1437 καὶ 1627. Οἱ συμμορῖται πιεσθέντες ἰσχυρῶς ἐκάμφθησαν καὶ συνεπτύχθησαν. Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἡ φάλαγξ κατέλαβε τὴν γραμμὴν τῶν ὑψωμάτων 1554-1647. Αἱ κατεχόμεναι θέσεις ἐβάλλοντο καθ' ὅλην τὴν νύκτα δι' ὅλμων καὶ μυδραλλίων. Αἱ ἀπώλειαι τῆς ἡμέρας ἦσαν 4 τραυματίαι ὁπλῖται, τῶν δὲ συμμοριτῶν 155 νεκροὶ καὶ 111 συλληφθέντες καὶ παραδοθέντες. Αἱ μεγάλαι εἰς νεκροὺς ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ὠφείλοντο κατὰ πολὺ εἰς τὰς ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας προσβολὰς καὶ τὴν εὔστοχον βολὴν τοῦ πυροβολικοῦ.

Ἡ διοίκησις τῆς ἀριστερᾶς φάλαγγος προωθήσασα τὰ τμήματά της εἰς τὸ ὕψος τοῦ ὑψώματος 1151, ἐπετέθη περὶ τὴν 1300 πρὸς Δεμπρετζιλὴ καὶ τὸ ὕψωμα 1184. Ἡ ἐπίθεσις ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τῆς διμοιρίας πολυβόλων καὶ τῆς ἀεροπορίας, καθ' ὅσον αἱ συμμοριακαὶ θέσεις εὑρίσκοντο ἐκτὸς τοῦ βεληνεκοῦς τῶν πυροβόλων. Τὸ Δεμπρετζιλὴ κατελήφθη, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὸ ὕψωμα 1184 πρὸ τοῦ ὁποίου καθηλώθησαν τὰ τμήματα, ὡς καὶ τὰ βορείως Δεμπρετζιλὴ προωθηθέντα, ὑπὸ δραστικῶν πυρῶν πυροβολικοῦ καὶ πεζικοῦ. Περὶ τὴν 1500 ἐξαπελύθη ἐπίθεσις κατὰ τῆς κατεχούσης τὸ δεξιὸν τῆς διατάξεως διλοχίας τοῦ 551 Τάγματος, ἥτις συνεπτύχθη ἐλαφρῶς. Ἡ ἐπίθεσις ἀνεκόπη, καθηλωθέντων τῶν συμμοριτῶν διὰ πυκνῶν πυρῶν ὅλμων καὶ πολυβόλων ὡς καὶ τοιούτων τῶν δύο οὐλαμῶν πυροβολικοῦ, οἵτινες εἶχον προωθηθῆ εἰς Λακκούδαν. Ἑτέρα ἐπιθετικὴ προσπάθεια, ἐκδηλωθεῖσα τὴν 1600 κατὰ τοῦ ὑψώματος 1151 καὶ δυτικώτερον ἀπέτυχε. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆν νυκτὸς ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ἐπίθεσις στραφεῖσα κατὰ τῆς κατεχούσης τὸ ἀριστερὸν τῆς διατάξεως διλοχίας τοῦ 552 Τάγματος. Αἱ ἀπώλειαι τῆς ἡμέρας ἦσαν εἷς νεκρὸς καὶ ἓξ τραυματίαι ὁπλῖται. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν εἴκοσιν ὀκτὼ συνελήφθησαν ἢ παρεδόθησαν.

178. Τὴν 15ην 'Απριλίου ἰσχυραὶ συμμοριακαὶ δυνάμεις ὑποστηριζόμεναι ὑπὸ πυροβολικοῦ καὶ βαρέων ὅπλων πεζικοῦ ἀνέλαβον γενικὴν ἐπίθεσιν. Ἡ ἐπίθεσις ἤρχισε τὴν 0500 διὰ προσβολῆς τῆς κατεχούσης τὸ ἀριστερὸν τῆς διατάξεως τῆς δεξιᾶς φάλαγγος, διλοχίας Φωστηρίδη, ἥτις πιεσθεῖσα ἰσχυρῶς ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ πρὸς τὸ ὕψωμα 1627. Μετὰ τὴν κάμψιν τῆς διλοχίας ὁ ὄγκος τῶν συμμοριτῶν ἀνερχομένων εἰς 800 καὶ πλέον, ἐστράφη κατὰ τοῦ κατεχομένου ὑπὸ τοῦ 555 Τάγματος ὑψώματος 1554. Οἱ συμμορῖται κατέβαλον σοβαρὰν προσπάθειαν πρὸς ἀποκοπὴν τοῦ τάγματος ἀπεγνωσμένως ἀγωνιζομένου.

Μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐθεάθησαν συμπράττοντες καὶ Βούλγαροι στρατιῶται. Τὸ τάγμα πρὸς ἀποφυγὴν κυκλώσεως ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ μετὰ τῶν λοιπῶν τμημάτων τῆς φάλαγγος, ἐγκατασταθὲν κατὰ διαταγὴν τῆς 25ης Ταξιαρχίας εἰς τὴν περιοχὴν Κόκκινο—Σιδηρόνερο. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντος ὁ ἰατρὸς τοῦ τάγματος Δόκιμος ἔφεδρος Ἀνθυπίατρος Ρόζας Νικόλαος. Ἐφονεύθησαν 4 ὁπλῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν 1 Ὑπολοχαγὸς καὶ 7 ὁπλῖται. Τὸ τάγμα ἔσχεν ἐπίσης 3 ἀγνοουμένους ὁπλίτας.

Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἡ ἐπιθετικὴ ἐνέργεια μετετοπίσθη κατὰ τῆς ἀριστερᾶς φάλαγγος μὲ προσπάθειαν ἀποκοπῆς τοῦ ἀριστεροῦ λόχου τῆς διατάξεως καθ' οὗ ἐβλήθησαν πλέον τῶν 125 βλημάτων πυροβολικοῦ. Περὶ τὴν 1600 ὁ λόχος ἀδυνατῶν νὰ διατηρήσῃ τὰς θέσεις του συνεπτύχθη τῇ ὑποστηρίξει τῶν γειτονικῶν τμημάτων καὶ τοῦ συνεχῶς βάλλοντος πυροβολικοῦ. Οὐσιαστικὴ βοήθεια προσεφέρθη καὶ ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας ἥτις ἐπέτυχε νὰ σιγήσῃ τὰ συμμοριακὰ πυροβόλα ἅτινα διέκοψαν τὴν βολὴν ἵνα μὴ καταδείξωσι τὰς θέσεις των.

Κατόπιν τῆς δυσμενοῦς τροπῆς ἣν ἔλαβεν ἡ ἐπιχείρησις, ἡ ΥΙΙ Μεραρχία, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, διέταξε τὴν διακοπήν της καὶ τὴν ἐπάνοδον τῶν μονάδων εἰς τὰς θέσεις των.

Ἡ ἀπαγκίστρωσις καὶ σύμπτυξις συνετελέσθη ὁμαλῶς μὲ τὴν ὑποστήριξιν τῶν δύο οὐλαμῶν πυροβολικοῦ καὶ ὑπὸ τὴν κάλυψιν περιϊπταμένων μαχητικῶν ἀεροπλάνων, τῶν τμημάτων ἐγκατασταθέντων ἐπὶ τῶν βορειοδυτικῶς Λακκούδας ὑψωμάτων.

Τὴν πρωΐαν τῆς 16ης Ἀπριλίου ἅπασαι αἱ μονάδες ἤρχισαν ἐπανερχόμεναι εἰς τὰς θέσεις των.

Τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐπιχειρήσεων παρηκολούθησαν παρατηρηταὶ τοῦ Κλιμακίου ΟΗΕ καὶ ὁ παρὰ τῇ 25ῃ Ταξιαρχίᾳ σύνδεσμος τῆς Ἀμερικανικῆς Στρατιωτικῆς Ἀποστολῆς Ταγματάρχης Οὐέμστερ.

Ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπετέλεσεν ἡ ἄνευ φειδοῦς σπατάλη πυρομαχικῶν ἀπὸ μέρους τῶν συμμοριτῶν. Τὰ δύο ἐξακριβωθέντα πυροβόλα των ἔβαλον κατὰ τὴν πρώτην μόνον ἡμέραν ἄνω τῶν 500 βλημάτων.

Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τοῦ Στρατοῦ ἦσαν 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 6 ὁπλῖται νεκροί, 2 Ἀξιωματικοὶ καὶ 24 ὁπλῖται τραυματίαι καὶ 3 ὁπλῖται ἀγνοούμενοι. Τῶν συμμοριτῶν 180 νεκροί, 138 συλληφθέντες καὶ 139 παραδοθέντες. Εἰς χεῖρας τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων περιῆλθον 2 μυδράλλια, 2 ἀτομικοὶ ὅλμοι καὶ πολλὰ τυφέκια (1).

Προσβολὴ συμμοριακοῦ συγκροτήματος βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς (24-31 Μαΐου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 53)

179. Πρὸς ἐξόντωσιν τοῦ μονίμως διαβιοῦντος εἰς τὴν βορειονατολικῶς Κομοτινῆς παραμεθόριον περιοχὴν Ραγάδας συμμοριακοῦ συγκροτήματος, ἡ ΥΙΙ Μεραρχία ὠργάνωσεν ἐπιχείρησιν ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΓΚΙΩΝΑ.

Τὴν ἐκτέλεσιν ἀνέθεσεν εἰς τὴν 26ην Ταξιαρχίαν, ἣν ἐνίσχυσε διὰ τάγμα-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1124/Β/11, Φ. 1126/Α/1, Φ.1160/Ζ/10-11, Φ. 1218/Β/82-84.

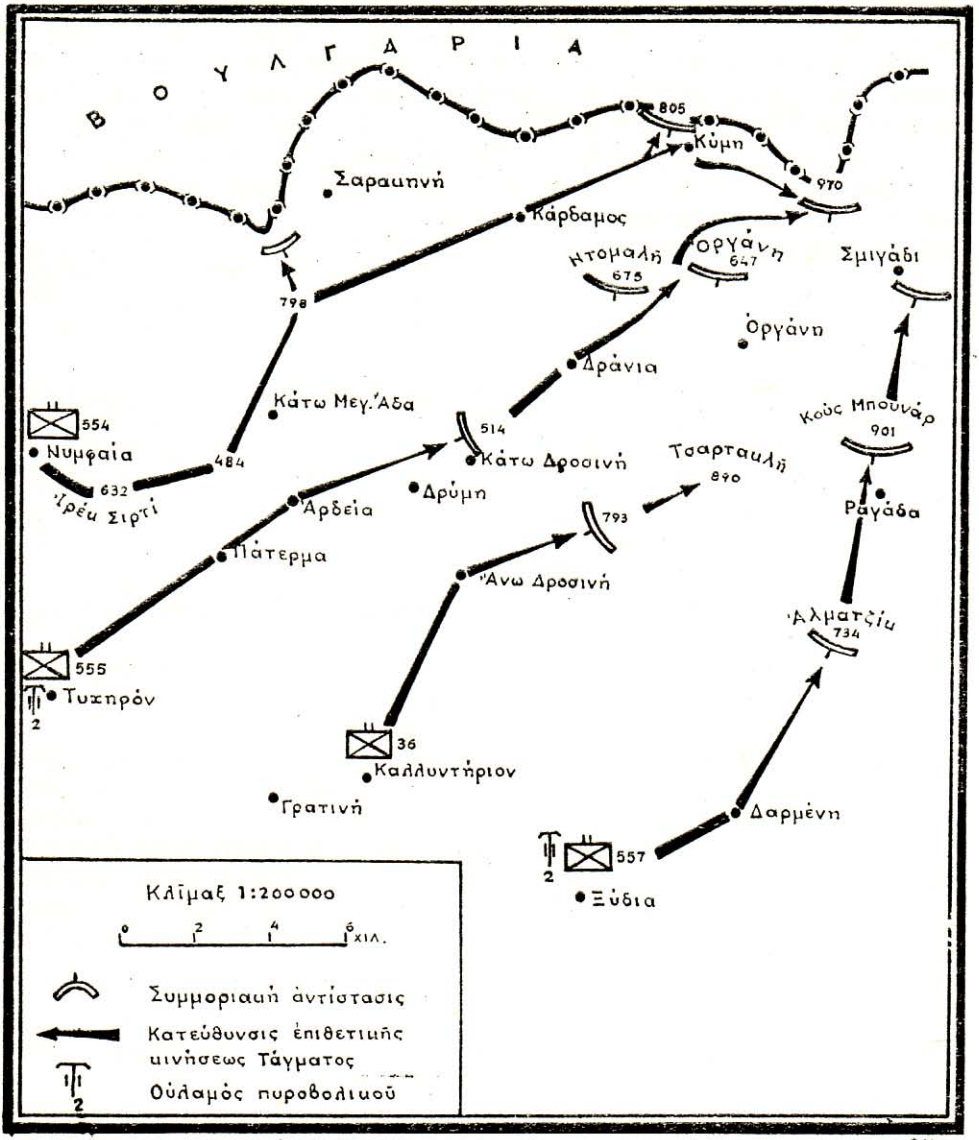

Σχεδ 53 Επιχείρησις ΓΚΙΘΝΑ (24-31 Μαΐου 1948) Φ.Κ

τος τῆς 27ης Ταξιαρχίας, τοῦ 590 λόχου μέσων πολυβόλων, ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας καὶ διμοιρίας μηχανικοῦ. Διὰ τῶν μονάδων τούτων καὶ τῶν ὀργανικῶν της, ἡ 26η Ταξιαρχία συνεκρότησε τέσσαρας φάλαγγας, καθορίσασα τὰς κατευθύνσεις αὐτῶν ὡς ἀκολούθως :

554 Τάγμα μετὰ διμοιρίας πολυβόλων : Νυμφαία—Ἱρὲκ Σιρτὶ (ὕψ. 632) —Κάτω Μεγάλη Ἄδα—Σαρακηνὴ—Κάρδαμος—Κύμη.

555 Τάγμα μετὰ διμοιρίας πολυβόλων καὶ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ : Τυχηρὸν—Ἀρδεία—Δρύμη—ὕψ. 514—Δράνια.

36ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς : Καλλυντήριον—Ἄνω Δροσινὴ— Τσαρτακλὴ (ὕψ. 890), μὲ λόχον εἰς Κάτω Δροσινήν.

557 Τάγμα μετὰ διμοιρίας πολυβόλων καὶ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ : Ξύδια—Δαρμένη—Ραγάδα—ὕψωμα 901—Σμιγάδι.

Γενικὴ ἀποστολὴ τῶν τμημάτων ἡ ἐξόντωσις τῶν συμμοριτῶν καὶ ἡ καταστροφὴ τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ὀργανώσεων αὐτῶν.

Τὸ 554 Τάγμα ἐκκινῆσαν τὴν ἑσπέραν τῆς 24ης Μαΐου 1948 ἐκ Νυμφαίας, εὑρέθη περὶ τὴν 2030 παρὰ τὸ Ἱρὲκ Σιρτί. Καθ' ὃν χρόνον προωθεῖτο πρὸς τὸ ὕψωμα 484, ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς διὰ δύο πολυβόλων. Συνεχίσαν τὴν κίνησιν ἀφίχθη περὶ τὴν 1440 τῆς ἑπομένης 25ης Μαΐου ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 798. Ἅμα ὡς ὑπερέβη τοῦτο, ἐδέχθη πυκνὰ πυρὰ ἐκ τοῦ ἀμέσως νοτίως τῆς σχηματιζομένης συνοριακῆς εἰσεχούσης ἰσχυρῶς κατεχομένου καὶ ἀμυντικῶς ὠργανωμένου ἀντερείσματος. Μετὰ τετράωρον ἀγῶνα κατελήφθη τὸ ἀντέρεισμα τῶν συμμοριτῶν καταφυγόντων εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος. Τὸ τάγμα παρέμεινεν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 798, προωθῆσαν τμῆμα εἰς Σαρακηνήν, ὅπερ προέβη εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν ἐκεῖ συμμοριακῶν ἐγκαταστάσεων, ὀργανώσεων καὶ τηλεφωνικῶν γραμμῶν. Τὴν 26ην Μαΐου τὸ τάγμα ἀφίχθη ἀκωλύτως εἰς Κάρδαμον καὶ τὴν ἑπομένην εἰς Κύμην, ἀφοῦ ἐξουδετέρωσε συμμοριακὴν ἀντίστασιν ἐπὶ τοῦ παραμεθορίου ὑψώματος 805. Τὸ τάγμα προέβη εἰς πλήρη ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς, συνεχῶς παρενοχλούμενον διὰ πυρῶν προερχομένων ἐκ τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐδάφους. Κατόπιν διαταγῆς τῆς 25ης Ταξιαρχίας τὴν 0430 τῆς 28ης Μαΐου τὸ 554 Τάγμα ἐκίνησε διλοχίαν του κατὰ μῆκος τῆς μεθοριακῆς γραμμῆς, μὲ κατεύθυνσιν τὸ ὕψωμα 970, καθ' οὗ ἐνήργει τὸ 555 Τάγμα. Οἱ συμμορῖται ἀπειληθέντες μὲ ἀποκοπήν, ἐγκατέλειψαν τὸ ὕψωμα, ἀποσυρθέντες εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος. Τὴν 28ην καὶ 29ην Μαΐου τὸ 554 Τάγμα προέβη εἰς λεπτομερῆ ἐξερεύνησιν. Τὴν 30ὴν Μαΐου συνεπτύχθη ἀκωλύτως εἰς Τσαρτακλῆ, ἔνθα παρέμεινε καὶ τὴν ἑπομένην ἡμέραν, ἀναχωρῆσαν τὴν 1ην Ἰουνίου διὰ τὸ χωρίον Γρατινήν.

Τὸ 555 Τάγμα ἐκκινῆσαν ἐπίσης τὴν ἑσπέραν τῆς 25ης Μαΐου ἐκ τοῦ χωρίου Τυχηροῦ, εὑρέθη τὴν πρωΐαν περὶ τὸ χωρίον Πάτερμα. Μετ' ἀνατροπὴν ἐλαφρᾶς συμμοριακῆς ἀντιστάσεως ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 514, ἀφίχθη εἰς Κάτω Δροσινὴν ἔνθα καὶ διενυκτέρευσε. Τὴν πρωΐαν τῆς 26ης Μαΐου ἀνέλαβε, κατόπιν προπαρασκευῆς πυροβολικοῦ, ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν κατὰ τῆς ὠργανωμένης διὰ χαρακωμάτων, πολυβολείων καὶ σκεπάστρων τοποθεσίας Ντομαλῆ—Ὀργάνη (ὕψ. 647). Μετ' ἐπέμβασιν τῆς ἀεροπορίας τὸ τάγμα ἐπέτυχε τὴν κατάληψιν τῆς ἰσχυρᾶς ταύτης θέσεως, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων εἰς τὸ ὕψωμα 970. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην συνέχισε τὴν πρωΐαν τῆς 27ης Μαΐου τὴν προώθησίν του. Ἅμα τῇ ἐκκινήσει ἐβλήθη διὰ πυροβόλου, ὅπερ ἐσίγησε κατόπιν εὐστόχου βολῆς τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ συνοδείας. Τὸ τάγμα κατέλαβε δεσπόζον ὕψωμα νοτίως τοῦ 970, ἀλλ' ἠναγκάσθη ν' ἀνακόψῃ τὴν προχώρησιν καθ' ὅσον διετάχθη ὑπὸ τῆς Ταξιαρχίας καὶ διέθεσε λόχον ὅπως διευ-

κολύνη τὴν ἐνέργειαν τοῦ 557 Τάγματος. Τὸ ὕψωμα 970 κατελήφθη ἀκωλύτως τὴν ἑπομένην ἐγκαταλειφθὲν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν. Τὸ 555 Τάγμα προέβη εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν ὑπαρχουσῶν εἰς τὴν παραμεθόριον ταύτην περιοχὴν συμμοριακῶν ἐγκαταστάσεων. Τὴν 30ὴν Μαΐου ἀπεσύρθη εἰς τὴν τοποθεσίαν Ντομαλῆ—Ὀργάνη (ὑψ. 647). Τὴν ἑπομένην συνεκεντρώθη εἰς Ἄνω Δροσινὴν καὶ τὴν 1ην Ἰουνίου ἐπανῆλθεν εἰς Ξάνθην.

Τὸ 36ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς ἐκκινῆσαν τὴν πρωΐαν τῆς 25ης Μαΐου ἐκ Καλλυντηρίου, κατέλαβεν ἀκωλύτως διὰ λόχου τὸ χωρίον Ἄνω Δροσινὴ. Τὸ ὑπόλοιπον τάγμα προσκροῦσαν ἐπὶ ἰσχυρῶν ἀντιστάσεων τοῦ ὑψώματος 793 καθηλώθη. Τὸ ὕψωμα τοῦτο κατελήφθη τὴν ἑπομένην ὑπὸ τοῦ τάγματος, τῇ ὑποστηρίξει πυροβολικοῦ καὶ ἀεροπορίας. Οἱ συμμορῖται συμπτυχθέντες εἰς τὰ ὑψώματα Τσαρτακλῆ, ἐγκατέλειψαν καὶ ταῦτα ἐσπευσμένως τὴν νύκτα τῆς 26ης Μαΐου πρὸς ἀποφυγὴν ἀποκοπῆς των ὑπὸ τῶν ἐλισσομένων βορειότερον 554 καὶ 555 Ταγμάτων. Τὸ 36ον Τάγμα καταλαβὸν τὴν πρωΐαν τῆς 27ης Μαΐου τὰς ἐγκαταλειφθείσας θέσεις, ἐγκατεστάθη ἐπ' αὐτῶν ἀπασχοληθὲν μὲ τὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς. Τὴν 1ην Ἰουνίου ἀπεσύρθη εἰς Γρατινήν.

Τὸ 557 Τάγμα ἐκκινῆσαν περὶ τὴν 0400 τῆς 25ης Μαΐου ἐκ τοῦ χωρίου Ξίδια ἦχθη εἰς Δαρμένην ἀφοῦ προσέβαλε διὰ πυρῶν μικροομάδα. Ἐκεῖθεν συνέχισε τὴν κίνησιν βραδέως λόγῳ κατεσπαρμένων ναρκῶν κατὰ μῆκος τοῦ ἀκολουθουμένου δρομολογίου. Περὶ τὴν 1500 συνεπλάκη μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὰ ὑψώματα Ἀλματζίκ. Ταύτην ἀνέτρεψε τὸ τάγμα τῇ ὑποστηρίξει πυροβολικοῦ καὶ μαχητικῶν ἀεροπλάνων. Διελθὸν τὴν νύκτα ἐπὶ τῶν καταληφθέντων ὑψωμάτων, συνέχισε τὴν πρωΐαν τῆς 26ης Μαΐου τὴν ἐπιθετικήν του ἐνέργειαν κατὰ τοῦ ἰσχυρῶς κατεχομένου ὑψώματος Κοὺς Μπουνὰρ (ὑψ. 901), ὅπερ κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος. Τὴν ἑπομένην 27ην Μαΐου ἐνεπλάκη εἰς σοβαρὸν ἀγῶνα περὶ τὸ χωρίον Σμιγάδι ὅπερ τελικῶς κατέλαβε μετὰ τῶν ἀνατολικῶς τούτου ὑψωμάτων. Σταθεροποιῆσαν τὰς θέσεις του ἐπεδόθη τὰς δύο ἑπομένας ἡμέρας εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῆς παραμεθορίου ταύτης περιοχῆς. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς 29ης Μαΐου τὸ χωρίον Σμιγάδι ἐβάλλετο ὑπὸ συμμοριακοῦ πυροβόλου. Τὴν ἑσπέραν τῆς 30ῆς Μαΐου ἰσχυρὰ ὁμὰς προωθηθεῖσα πρὸς Σμιγάδι ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν περὶ τὸ χωρίον τοῦτο τμημάτων. Τὴν πρωΐαν τῆς 31ης Μαΐου τὸ τάγμα ἤρχισε συμπτυσσόμενον, ὑπὸ τὸ συνεχὲς πῦρ συμμοριακοῦ πυροβόλου καὶ ἔσχε νεκροὺς τὸν Ἀνθυπολοχαγὸν Πετρογιάννην Γεώργιον καὶ δύο ὁπλίτας. Σταθμεῦσαν τὴν νύκτα εἰς τὸ χωρίον Ξίδια, ἀνεχώρησε τὴν ἑπομένην διὰ Καβάλαν.

180. Αἱ κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ἀπώλειαι τῆς 26ης Ταξιαρχίας ἦσαν 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 4 ὁπλῖται νεκροί, τραυματίαι δὲ 12 ὁπλῖται ὧν οἱ περισσότεροι ἐλαφρῶς. Ἐκ τούτων ὁ Ἀξιωματικός, οἱ 3 ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ οἱ 8 ἐκ τῶν τραυματιῶν ὁπλιτῶν ἀνῆκον εἰς τὸ 557 Τάγμα. Ἐπὶ πλέον ἐφονεύθησαν τὴν 25ην Μαΐου ὁ Διοικητὴς τοῦ 36ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Ταγματάρχης Χανιώτης Γεώργιος καὶ ὁ Λοχαγὸς τοῦ 108 Συντάγματος Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ Σουραβλᾶς Χρῆστος, ἀνατιναχθέντος ὑπὸ νάρκης τοῦ ἐφ' οὗ ἐπέβαινον ὀχήματος Τζίπ, κινουμένου ἀπὸ Καλλυντήριον πρὸς Ἄνω Δροσινήν. Ἐφονεύθη ἐπίσης ὁ ὁπλίτης ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου.

Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ὑπῆρξαν βαρεῖαι, ἀνελθοῦσαι εἰς 56 νεκροὺς ἐγκαταλειφθέντας, 10 συλληφθέντας καὶ 15 παραδοθέντας. Περισυνελέγησαν 1 ὅλμος τῶν 81 χμ. 2 ἀτομικοὶ ὅλμοι καὶ ἀριθμὸς τυφεκίων. Κατεστράφησαν ἐγκαταστάσεις περιλαμβάνουσαι καλύβας, ἀναρρωτήριον, ὑδρόμυλον, ἀρτοποιεῖον καὶ ἀποθήκας περιεχούσας διάφορα ὑλικὰ καὶ ποσότητα ναρκῶν.

Διαρκούσης τῆς ἐπιχειρήσεως ἐξεκενώθησαν τὰ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐλεγχόμενα παραμεθόρια χωρία, τῶν κατοίκων μεταφερθέντων εἰς Κομοτινὴν καὶ τὴν περιοχήν της (1).

Διὰ τὴν ἀπασχόλησιν τῶν συμμοριτῶν τῆς περιοχῆς Ἔβρου κατὰ τὸν χρόνον διεξαγωγῆς τῆς ἐπιχειρήσεως ΓΚΙΩΝΑ, διενηργήθησαν συγχρόνως ὑπὸ τῆς 27ης Ταξιαρχίας καὶ τῆς Διοικήσεως Ἐθνοφρουρᾶς Θράκης ἐπιθετικαὶ ἀναγνωρίσεις. Ἡ Ταξιαρχία ἐξέπεμψε διλοχίαν τοῦ 39ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ πρὸς τὴν περὶ τὰ δέκα χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Σουφλίου περιοχήν. Καὶ διλοχίαν τοῦ 559 Τάγματος μετὰ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ πρὸς τὴν παραμεθόριον περιοχὴν Κορύμβου. Ἡ Διοίκησις Ἐθνοφρουρᾶς Θράκης ἐξέπεμψε διλοχίαν τοῦ 79ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Αἰσύμης ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Μπουκατὲ Ντάγ (2).

Αἱ διλοχίαι τῶν Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς ἀχθεῖσαι εἰς τὰς καθορισθείσας περιοχὰς ἀπὸ τῆς 24ης Μαΐου οὐδεμίαν ἔλαβον μετὰ συμμοριτῶν ἐπαφήν.

Ἡ διλοχία τοῦ 559 Τάγματος κινηθεῖσα ἐκ Μεταξάδων τὴν 24ην Μαΐου συνεπλάκη περὶ τὴν 0800 δυτικῶς Κορύμβου μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως ἥτις συνεπτύχθη πρὸς Δυσμάς, ἀπολεσθείσης τῆς ἐπαφῆς. Ἡ διλοχία ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν ὁπλίτας. Τὴν 29ην Μαΐου ἡ διλοχία συνεπλάκη παρὰ τὸ αὐτὸ χωρίον μετὰ ἑκατονταμελοῦς συμμορίας καὶ ἔσχε τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας. Σταθμεύουσα τὴν ἐπομένην νύκτα βορειοδυτικῶς Κορύμβου, ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς δι' ὅλμων. Τὴν 31ην Μαΐου ἀπώλεσεν ἐξ ἐκρήξεως νάρκης ἕνα νεκρὸν καὶ δύο τραυματίας ὁπλίτας.

Ληξάσης τῆς ἐπιχειρήσεως ΓΚΙΩΝΑ αἱ διλοχίαι ἐπανῆλθον εἰς τὰς θέσεις των (3).

Ἰσχυρὰ ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις Β. Παπάδων (17 Ἰουνίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 52 ἐπιχειρήσεως Παρνασσὸς)

181. Πληροφορίαι ἔφερον ἰσχυρὰς συμμοριακὰς δυνάμεις κατεχούσας τὴν γραμμήν: Καλύβια Τσιλιγγίρη—Καλύβια Παχούμη—Ἐλατιές, μὲ προωθημένας προφυλακάς ἐπὶ τῆς γραμμῆς Μελισσομάνδρα—Μικρομηλιὰ—Λακκοῦδα—Σκαλωτή. Ἡ τοποθεσία προφυλακῶν ἐφέρετο ὠργανωμένη διὰ προχείρων ἔργων ἐκστρατείας καὶ πυκνῶς ναρκοθετημένη.

Τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν πληροφοριῶν ἡ VII Μεραρχία ἀνέθεσεν εἰς τὴν 25ην Ταξιαρχίαν δι' ἐκτελέσεως ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν της, ἰσχυρᾶς ἐπιθετικῆς ἀναγνωρίσεως ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΝΕΣΤΟΣ εἰς τὴν περιοχὴν τῶν συμμοριακῶν προφυλακῶν.

Διὰ τὴν ἐπιχείρησιν ἡ 25η Ταξιαρχία διέθεσε τὸ 551 Τάγμα μεῖον τέσσαρες διμοιρίαι, οὐλαμὸν πυροβολικοῦ, λόχον τοῦ 552 Τάγματος, τὸ τεθὲν ὑπὸ τὴν διοίκησίν της 555 Τάγμα μετὰ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ δύο διμοιρίας τοῦ 717 λόχου μηχανικοῦ. Τὰ τμήματα ταῦτα συνεκεντρώθησαν τὴν 16ην Ἰουνίου 1948 εἰς Παπάδες, πλὴν τοῦ ἐκεῖ σταθμεύοντος 551 Τάγματος μετὰ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς Ταξιαρχίας ἐγκατεστάθη ἀπὸ τοῦ ἀπογεύματος τῆς αὐτῆς ἡμέρας εἰς Παπάδες.

---

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1010/Ε/14, Φ. 1278/Ζ/79.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1163/Β/1.

Ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς ἐπιχειρήσεως ἐτέθη ἡ δι' αἰφνιδιαστικῆς ἐπιθέσεως κατάληψις τῆς θέσεως ἐρείπια Ψυχροῦ καὶ τοῦ ὑψώματος Γκλάβιτς. Ἐν εὐνοϊκῇ δ' ἐξελίξει προώθησις πρὸς τὸ ὕψωμα Κολιάρμπο καὶ τὰ ἐρείπια Ἐρημοκκλησιᾶς. Κατευθύνσεις καθωρίσθησαν διὰ μὲν τὸ 555 Τάγμα πρὸς Λακκοῦδαν—Γκλάβιτς—Ἐρημοκκλησιὰ διὰ δὲ τὸ 551 πρὸς Μικρομηλιὰν—Ψυχρὸν—Κολιάρμπο. Δύο λόχοι τοῦ 555 Τάγματος ἐγκαθιστάμενοι ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 942 καὶ 836 καὶ ὁ λόχος τοῦ 552 τοιούτου προωθούμενος εἰς Μικρομηλιάν, θὰ ἐκάλυπτον τὰ πλευρὰ τῆς διατάξεως. Οἱ οὐλαμοὶ πυροβολικοῦ θὰ ὑπεστήριζον τὴν ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν ἐκ Παπάδων.

Ἡ ἐξόρμησις ἐγένετο τὴν ἕω τῆς 17ης Ἰουνίου. Τὰ τάγματα ἅμα ὡς ἀφίχθησαν περὶ τὴν 0630 εἰς τὸ ὕψος τῆς Μικρομηλιᾶς, ἐβλήθησαν ὑπὸ πυροβολικοῦ ἐκ τῶν κατευθύνσεων Κολιάρμπο καὶ Ἐρημοκκλησιᾶς. Συνεχίσαντα τὴν προώθησιν κατέλαβον περὶ τὴν 1000 κατόπιν ἀγῶνος, τὰ ὑψώματα Γκλάβιτς καὶ 763. Ἐκεῖ δέχονται δραστικὰ πυρὰ πυροβολικοῦ, ὅλμων καὶ μυδραλλίων. Τὸ 551 Τάγμα ἐξακολουθεῖ κινούμενον τῇ ὑποστηρίξει τοῦ πυροβολικοῦ πρὸς Ψυχρὸν ἐν μέσῳ ναρκοπεδίων. Ἀνατρέψαν τὰς συναντηθείσας ἀντιστάσεις ἀφίχθη περὶ τὰ 500 μέτρα νοτίως Ψυχροῦ ἔνθα καὶ παρέμεινε. Οἱ συμμορῖται κατέχοντες ἰσχυρῶς τὴν ὠργανωμένην περιοχὴν Ψυχροῦ ἐματαίωσαν τὰς προσπαθείας περαιτέρω προχωρήσεως ἀμφοτέρων τῶν ταγμάτων. Τὰ διατιθέμενα ὑπ' αὐτῶν τέσσαρα πυροβόλα καὶ οἱ ἰσάριθμοι βαρεῖς ὅλμοι των, εὑρισκόμενοι ἐκτὸς τοῦ βεληνεκοῦς τῶν τεταγμένων παρὰ τοὺς Παπάδες οὐλαμῶν ἔβαλον ἐν πλήρει ἀσφαλείᾳ. Ἡ ἐπέμβασις περὶ τὴν μεσημβρίαν δύο μαχητικῶν ἀεροσκαφῶν καίτοι ἐπιτυχής, δὲν ἐπέδρασεν αἰσθητῶς ἐπὶ τῆς καταστάσεως.

Ἡ διοίκησις τῆς Ταξιαρχίας θεωρήσασα ἐκπληρωθέντα τὸν ἀναγνωριστικὸν σκοπὸν τῆς ἐπιχειρήσεως διέταξε τὴν σύμπτυξιν τῶν τμημάτων πρὸς Παπάδες, ἥτις συνετελέσθη κανονικῶς καὶ ἄνευ πιέσεως μέχρι τῆς 1900.

Αἱ ἀπώλειαι τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἦσαν 5 νεκροὶ καὶ 15 τραυματίαι ὁπλῖται, τῶν δὲ συμμοριτῶν 1 νεκρὸς καὶ 5 παραδοθέντες. Αἱ προξενηθεῖσαι ἀπώλειαι εἰς τοὺς συμμορίτας ἐντὸς τῆς κατεχομένης ὑπ' αὐτῶν περιοχῆς ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας, τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῶν ὀργάνων πυρὸς τοῦ πεζικοῦ ἀνεξακρίβωτοι.

Ἑτέρα ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ 551 Τάγματος ἀχθεῖσα τὴν 25ην Ἰουνίου μέχρι Ψυχροῦ, δὲν συνήντησε συμμορίτας, οἵτινες εἶχον ἀποσυρθῆ ἐκ τῆς περιοχῆς ταύτης. Τὰ τμήματα προέβησαν εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν συμμοριακῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἔργων ὀχυρώσεως (1).

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

182. Τμήματα Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ συνεπλάκησαν τὴν 4ην Ἀπριλίου 1948 ἐπὶ τοῦ ὄρους Συμβόλου (2) μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος. Συνελήφθησαν τρεῖς συμμορῖται τῶν λοιπῶν διαφυγόντων.

Τμῆμα τοῦ 559 Τάγματος συμπλακὲν τὴν 9ην Ἀπριλίου εἰς τὴν περιοχὴν Μεταξάδων—Ἔβρου (3) μετὰ δεκαμελοῦς ὁμάδος ἐξόντωσε τὸν ὁμαδάρχην. Ἕτερον τμῆμα τοῦ αὐτοῦ τάγματος ἐφόνευσε τὴν 25ην Ἀπριλίου εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν κατόπιν συμπλοκῆς δύο συμμορίτας.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1217/Γ/2.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 2.

Κατὰ συμπλοκὴν λόχου τοῦ 'Αποσπάσματος Φωστερίδη μετὰ δεκαμελοῦς ὁμάδος ἐξωντώθησαν τὴν 20ὴν 'Απριλίου εἰς τὴν δυτικῶς Παρανεστίου (1) περιοχὴν πέντε συμμορῖται καὶ εἷς συνελήφθη. Μετὰ διήμερον ἐξωντώθησαν εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν ἕτεροι πέντε συμμορῖται.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 25ης 'Απριλίου εἰς ἐνέδραν ἐγκατασταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ σταθμεύοντος εἰς Λάδην—Ἔβρου (2) λόχου τοῦ 559 τάγματος ἀνατολικῶς τοῦ χωρίου, ἔσχε δύο νεκρούς. Τμῆμα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐξώντωσε τὴν 29ην 'Απριλίου εἰς τὴν περιοχὴν Μεταξάδων, κατόπιν συμπλοκῆς μετὰ μικροομάδος, δύο συμμορίτας. Λόχος τοῦ 39ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς μετὰ τμήματος ΜΑΥ ἐνεργήσας τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν εἰς τὴν δυτικῶς Διδυμοτείχου περιοχήν, συνέλαβε δύο συμμορίτας. Ὁ λόχος προσεβλήθη ἀκολούθως ὑπὸ συμμοριακῆς δυνάμεως καὶ ἔσχε 4 ὁπλίτας καὶ 3 ἄνδρας ΜΑΥ νεκρούς, τραυματίας δὲ 1 'Αξιωματικὸν καὶ 3 ὁπλίτας.

Συμμορία ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 1ης Μαΐου εἰς ἐνέδραν τμήματος τῆς 27ης Ταξιαρχίας παρὰ τὸν Ἔβρον, ἔσχε δύο νεκρούς.

Τμῆμα τοῦ 'Αποσπάσματος Φωστερίδη ἐπετέθη τὴν 7ην Μαΐου νοτίως Λεκάνης (1) κατὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἐξοντῶσαν τάσσαρας συμμορίτας.

Εἰς συμπλοκὴν τῶν ΜΑΥ Χωριστῆς—Δράμας (2) μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἐφονεύθησαν τὴν 19ην Μαΐου δύο συμμορῖται καὶ ἕτεροι δύο συνελήφθησαν.

'Επιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ 553 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 20ὴν Μαΐου εἰς τὴν βορειοδυτικῶς τοῦ χωρίου Παγονέρι (2) παραμεθόριον περιοχὴν μετὰ συμμοριακοῦ λόχου. Πιεσθέντες ἰσχυρῶς οἱ συμμορῖται κατέφυγον εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρόν. 'Εξ ἐκρήξεως νάρκης ἐφονεύθησαν 2 ὁπλῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν 1 ὁπλίτης καὶ 2 ἄνδρες ΜΑΥ. Ὁμὰς ναρκαλιευτῶν τοῦ 556 Τάγματος, ἐρευνῶσα τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὴν ὁδὸν Ξάνθης—'Εχίνου, συνεπλάκη μετὰ συμμοριακοῦ τμήματος. Ἡ ὁμὰς ἐνισχυθεῖσα ὑπὸ διμοιρίας τοῦ λόχου Γλαύκης, ἐπετέθη κατὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρὸν διεσκορπίσθησαν διαφυγόντες. Τμῆμα τοῦ αὐτοῦ λόχου ἐξώντωσε τὴν ἐπομένην ἕνα συμμορίτην.

Τὴν 22αν Μαΐου ἀνευρέθη παρὰ τὸ Δοξᾶτον νοτιοανατολικῶς Δράμας (3) τεθαμμένον ἐντὸς ἀγροῦ ὀρειβατικὸν πυροβόλον τῶν 65 χμ. μετὰ ἑξήκοντα βλημάτων εἰς σχεδὸν καλὴν κατάστασιν.

'Επιθετικὴ ἀναγνώρισις διλοχίας τοῦ 559 Τάγματος συνοδευομένη ὑπὸ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ἔλαβεν ἐπαφὴν τὴν 24ην Μαΐου εἰς τὴν δυτικῶς Διδυμοτείχου παραμεθόριον περιοχὴν μετὰ συμμοριακοῦ συγκροτήματος. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν παραταθεῖσαν μέχρι τῆς νυκτός, ἡ διλοχία ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας. Τὴν ἐπομένην ἡ διλοχία συνεπλάκη μετὰ συμμοριακῆς περιπόλου ἥτις διασκορπισθεῖσα διέφυγε. Ἡ διλοχία ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς ὑπὸ συμμοριακοῦ πυροβόλου. Τὴν 27ην Μαΐου ἐβλήθη καὶ πάλιν ὑπὸ πυροβόλου καὶ βαρέος ὅλμου φονευθέντος ἑνὸς ὁπλίτου. Ἡ διλοχία συνεχίζουσα τὴν ἀναγνωριστικήν της ἀποστολήν, προσεβλήθη τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἐπομένης ἀνεπιτυχῶς ὑπὸ συμμοριακῆς δυνάμεως. Τὴν 29ην ἡ διλοχία συνεπλάκη ἐντὸς τοῦ χωρίου Κορύμβου (4) μετὰ ἑκατοντα-

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.
(4) Σχεδιάγραμμα 2.

μελοῦς συμμορίας ἥτις εἶχεν εἰσχωρήσει εἰς αὐτὸ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός. Μετὰ πεντάωρον ἀγῶνα οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν βαλλόμενοι ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ. Ἡ διλοχία ἔσχε τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας. Τὴν νύκτα τῆς 30ῆς Μαΐου οἱ συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τῆς παραμεινάσης εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν διλοχίας. Ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς συνεπτύχθησαν ἐγκαταλείψαντες τρεῖς νεκρούς. Τμῆμα τῆς διλοχίας ἐμπεσὸν τὴν 31ην Μαΐου εἰς ναρκοπέδιον ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ δύο τραυματίας ὁπλίτας.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τμήματος τοῦ 39ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκη τὴν 27ην Μαΐου βορειοδυτικῶς Διδυμοτείχου μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως λόχου, ἥτις πιεσθεῖσα συνεπτύχθη ἐγκαταλείψασα τρεῖς νεκρούς. Τὸ στρατιωτικὸν τμῆμα ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ ἰσαρίθμους τραυματίας ὁπλίτας.

Περίπολος τῆς τριλοχίας Παπάδων (1) συνέλαβε τὴν 3ην Ἰουνίου ἕνα συμμορίτην. Ἕτερος συμμορίτης παρεδόθη.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκη τὴν 10ην Ἰουνίου εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Μπουκατὲ Ντὰγ (2) μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως. Λόγῳ δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν ἀπωλέσθη ἡ ἐπαφή, τῶν συμμοριτῶν διαφυγόντων. Ὑπὸ τῶν τελευταίων ἐγκατελείφθησαν 11 νεκροί. Εἷς συμμορίτης παρεδόθη. Τὸ τάγμα ἔσχε 5 νεκροὺς καὶ 4 τραυματίας ὁπλίτας.

Τμῆμα Χωροφυλακῆς Δοξάτου (1) ἐξώντωσε τὴν 10ην Ἰουνίου δύο συμμορίτας. Ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ τμήματος Χωροφυλακῆς ἐνισχυμένου ὑπὸ ἀνδρῶν ΜΑΥ ἐξωντώθησαν τὴν 18ην Ἰουνίου κατόπιν συμπλοκῆς μετὰ ὀκταμελοῦς ὁμάδος ἕτεροι τρεῖς συμμορῖται.

Δεκαμελὴς ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 19ης Ἰουνίου εἰς ἐνέδραν τμήματος τοῦ 553 Τάγματος ἐγκατασταθεῖσαν εἰς τὴν περιοχὴν Κάτω Νευροκοπίου (1) ἔσχε τρεῖς νεκρούς (3).

Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι ὑπὸ τίς XI Μεραρχίας. Ἐπιχείρησις ἐπὶ Βερμίου ὄρους (16–23 Μαΐου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 54)

183. Τὸ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Λευτεριὰν συγκρότημα δυνάμεως 280 περίπου συμμοριτῶν, παρέμενεν εἰς τὴν περιοχὴν Καλυβίων Ἀρκοῦδα–Ὀδοντόπετρας τοῦ Νοτιοανατολικοῦ Βερμίου ὄρους.

Ἡ XI Μεραρχία προτιθεμένη νὰ καταδιώξῃ τὸ συγκρότημα καὶ ἐκκαθαρίσῃ τὸ Βέρμιον ὄρος, ὠργάνωσεν ἐπιχείρησιν ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΑΕΤΟΣ. Διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐπιχειρήσεως ἡ Μεραρχία διέθεσε τὸ 518 Τάγμα μετὰ διμοιρίας πολυβόλων, τὸ 514 Τάγμα μεῖον λόχος μετὰ ὁμάδος πολυβόλων, τὴν διοίκησιν μετὰ λόχου τοῦ 517 Τάγματος καὶ τοιούτου τοῦ 45ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τὸν οὐλαμὸν πεδινοῦ πυροβολικοῦ Βερροίας. Τὴν ἐκτέλεσιν ἀνέθεσεν εἰς τὴν 33ην Ταξιαρχίαν, καθορίσασα τὴν θέσιν τοῦ Τακτικοῦ της Στρατηγείου εἰς Καστανιάν.

Τὰ τμήματα εἶχον ἀποστολὴν ὅπως συγκλίνοντα εἰς τὴν περιοχὴν Καλυβίων Ἀρκοῦδα–Ὀδοντόπετρας–Φαρμακόχορτα–ὕψωμα 1591, ἀναζητήσωσι

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1126/Α/1-3, Φ. 1163/Β/1, Φ.1219/Α/37, Φ. 1221/Δ/2.

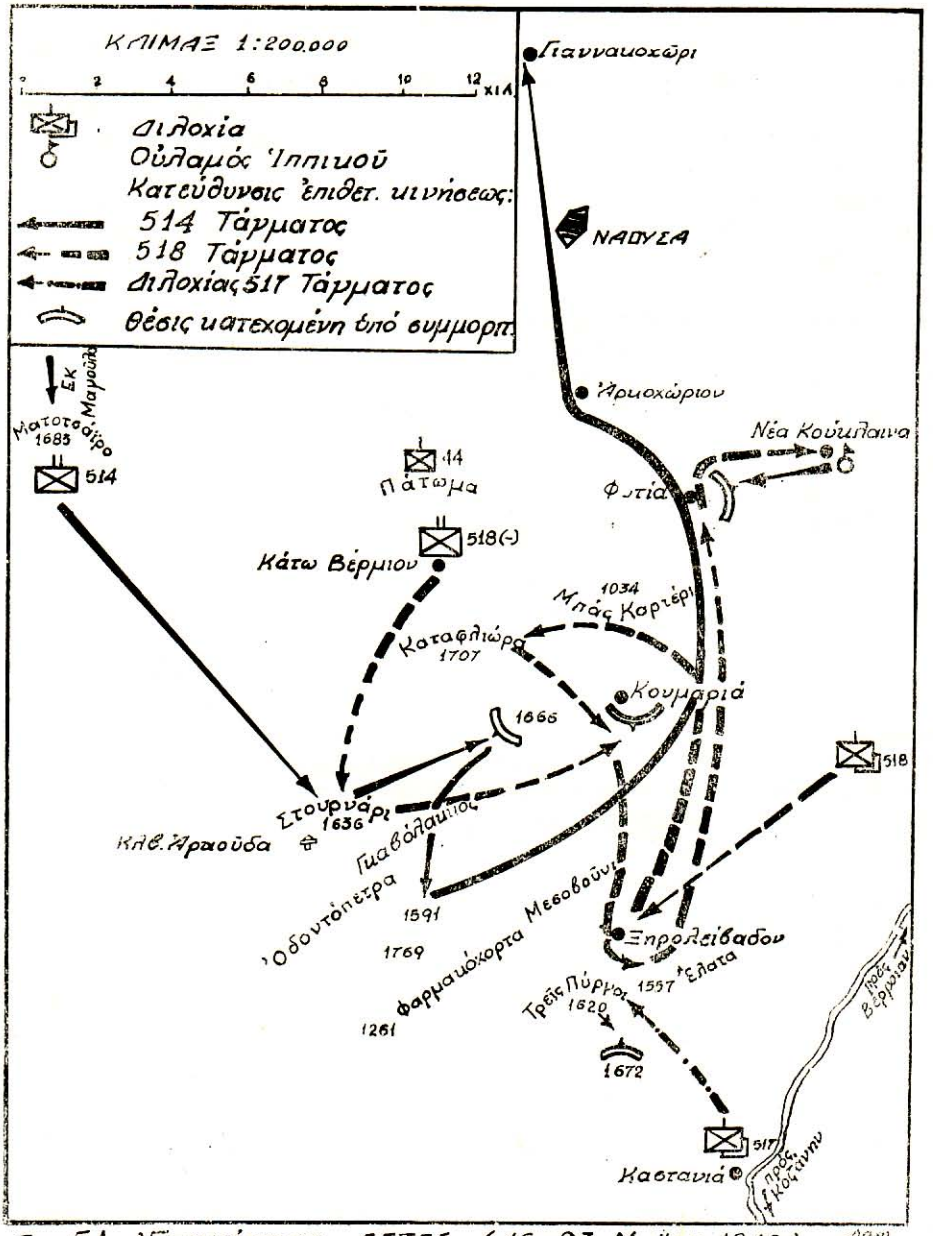

Εκ 54. Επιχείρησις ΑΕΤΟΣ (16-23 Μαΐου 1948)

καὶ προσβάλωσι τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα. Ταῦτα ἐκινήθησαν τὴν 16ην Μαΐου ἐκ τῶν χώρων σταθμεύσεως ὡς ἀκολούθως :

Τὸ 514 Τάγμα ἐκ τῆς περιοχῆς Μαγούλας εἰς Ματοτσάϊρο. Τὸ 518 Τάγμα μεῖον διλοχία ἐκ τοῦ χωρίου Κάτω Βερμίου εἰς Στουρνάρι. Ἡ διλοχία τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐκ Βερροίας εἰς τὸ χωρίον Ξηρολείβαδον καὶ ἡ διλοχία τοῦ 517 Τάγματος ἐκ Καστανιᾶς εἰς Τρεῖς Πύργους. Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς θέσεως Πάτωμα διετέθη ἐκ Ναούσης λόχος τοῦ 44ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς.

Τὴν πρωΐαν τῆς 17ης Μαΐου 1948 τὰ τμήματα ἐκινήθησαν συγκλινόντως πρὸς τὴν καθορισθεῖσαν διὰ τῆς ἀποστολῆς των περιοχήν, χωρὶς νὰ συναντήσωσι συμμορίτας.

Οὐλαμὸς τῆς XI Ἐφίππου Ὕλης διαταχθεὶς νὰ ἐκτελέσῃ ἀναγνώρισιν ἀπὸ Νέαν Κούκλαιναν πρὸς Φυτιάν, συνεπλάκη περὶ τὴν 1400 μετὰ δυνάμεως 150 περίπου συμμοριτῶν. Κατὰ τὸν ἐπακολουθήσαντα ἀγῶνα ὁ οὐλαμὸς κυκλωθεὶς ὑπέστη σοβαρὰς ἀπωλείας καὶ διελύθη. Ἐφονεύθη ὁ Ἀνθυπασπιστὴς Ἀρτόπουλος Νικόλαος καὶ εἷς ὁπλίτης, συνελήφθη δὲ ὁ Διοικητὴς τῆς Ὕλης Ἐπίλαρχος Μελίδης Γεώργιος ὅστις καὶ ἐξετελέσθη τὴν 25ην Μαΐου. Συνελήφθησαν ἐπίσης ἐννέα ὁπλῖται.

Κατόπιν τοῦ γεγονότος τούτου διετάχθη ἡ ἀναστροφὴ τοῦ 518 Τάγματος πρὸς Φυτιάν. Τὸ 514 Τάγμα παρέμεινεν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Στουρνάρι, ἡ δὲ διλοχία τοῦ 517 Τάγματος εἰς Τρεῖς Πύργους.

Τὴν 18ην Μαΐου τὸ 518 Τάγμα ἐκίνησε διλοχίαν πρὸς Κουμαριὰν καὶ ἑτέραν διὰ Μπὰς Καρτέρι πρὸς Καταφλιώρα, καθ' ὅσον διεπιστώθη ὅτι οἱ συμμορῖται ἐκινήθησαν ἐκ Φυτιᾶς πρὸς Κουμαριάν, μέρος δὲ τούτων πρὸς τὰ βορείως Γκαβολάκκου ὑψώματα. Ἡ πρὸς Κουμαριὰν κινηθεῖσα διλοχία ἐνεπλάκη εἰς ἀγῶνα μετὰ συμμοριτῶν κατεχόντων τὸ χωρίον καὶ τὰ ἀνατολικῶς τούτου ὑψώματα. Τὰς θέσεις ταύτας διετήρησαν οἱ συμμορῖται καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. Τὸ τάγμα ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας. Τὸ 514 Τάγμα συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν κατεχόντων τὸ ὕψωμα 1666. Τὸ τάγμα ἐπιτεθὲν τῇ ὑποστηρίξει μαχητικῶν ἀεροπλάνων ἀνέτρεψε τοὺς συμμορίτας, ἐγκαταλείψαντας ἓξ νεκρούς. Τὸ τάγμα ἔσχεν ἑπτὰ τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν νύκτα τῆς 18ης Μαΐου ὁ ὄγκος τῶν συμμοριτῶν διέρρευσε πρὸς Νότον. Περὶ τὴν 0730 τῆς ἑπομένης 19ης ἐσημειώθη κατέχων ἰσχυρῶς τὸ ὕψωμα 1672 ἐξ οὗ ἔβαλε διὰ μυδραλλίων κατὰ τῆς διλοχίας τοῦ 517 Τάγματος κατεχούσης τὸ ὕψωμα Τρεῖς Πύργοι. Ἡ διλοχία δι' ἐπιτυχοῦς ἐπιθετικῆς ἐνεργείας κατέλαβε περὶ τὴν 1600 τὸ ὕψωμα, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς τὴν δασώδη περιοχὴν Ἔλατα. Ἐπὶ τοῦ καταληφθέντος ὑψώματος ἀνευρέθησαν δύο πτώματα συμμοριτῶν. Ἡ διλοχία ἔσχε δύο ὁπλίτας τραυματίας.

Τὸ 518 Τάγμα ἐκινήθη πρὸς Νότον. Τὸ 514 Τάγμα ἐξερευνῆσαν τὴν βαθεῖαν γραμμὴν Γκαβολάκκου, κατέστρεψε συμμοριακὰς ἐγκαταστάσεις.

Τὴν ἑσπέραν ἡ διλοχία τοῦ 517 Τάγματος κατεῖχε τὰ ὑψώματα Τρεῖς Πύργοι καὶ 1672. Τὸ 518 Τάγμα εὑρίσκετο νοτιοανατολικῶς τοῦ χωρίου Ξηρολείβαδον, μὲ διλοχίαν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1557. Τὸ 514 Τάγμα ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1591 μὲ λόχον δυτικῶς Μεσοβοῦνι.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς οἱ συμμορῖται ἐπαναστραφέντες διέρρευσαν πρὸς τὴν περιοχὴν Φυτιᾶς.

Τὴν πρωΐαν τῆς 20ῆς Μαΐου τὸ μὲν 518 Τάγμα ἐκινήθη ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν συμμοριτῶν, τὸ δὲ 514 πρὸς Κουμαριὰν—Φυτιάν. Δυτικῶς Κουμαριᾶς συνέλαβε ἕνα συμμορίτην. Ἡ διλοχία τοῦ 517 Τάγματος ἐξερευνήσασα τὴν περιοχὴν

Ἔλατα ἀνεῦρε δύο πτώματα καὶ ἀρχεῖον συμμοριτῶν. Διαφυγὼν ὑπαξιωματικὸς ἐκ τῶν συλληφθέντων τῆς XI Ἐφίππου Ἴλης παρουσιάσθη εἰς τὴν διλοχίαν. Οὗτος ἀνέφερεν ὅτι οἱ συμμορῖται συναπεκόμιζον δέκα ἑπτὰ τραυματίας ἐκ τῶν συμπλοκῶν τῆς 18ης καὶ τῆς 19ης Μαΐου. Μεταξὺ αὐτῶν ἦτο καὶ ὁ ἀρχισυμμορίτης Διάκος, ὅστις ὑποκύψας ἐνεταφιάσθη εἰς Φυτιάν.

Τὴν νύκτα οἱ συμμορῖται ἐκ τῆς περιοχῆς Φυτιᾶς ἐκινήθησαν πρὸς Γιαννακοχῶρι—Μέγα Ρεῦμα.

Τὴν πρωΐαν τῆς 21ης Μαΐου τὸ 514 Τάγμα ἐκινήθη διὰ Φυτιᾶς—Ἀρκοχωρίου—Ναούσης πρὸς Γιαννακοχῶρι. Τὴν 1600 ἀνατρέψαν μικροομάδα καλύπτουσαν τὴν συμμοριακὴν φάλαγγα προσέβαλε ταύτην διὰ πολυβόλων. Τὸ 518 Τάγμα ἤχθη διὰ Φυτιᾶς εἰς Νέαν Κούκλαιναν. Ἐκεῖθεν μετεφέρθη δι' αὐτοκινήτων εἰς τὴν περιοχὴν Ἐδέσσης, συνεχίσαν ἀκολούθως ὁδικῶς διὰ Φλαμουριᾶς πρὸς Ἁγίαν Φωτεινὴν (1). Ἐκ τῆς διλοχίας τοῦ 517 Τάγματος ὁ μὲν λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος μετὰ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ἦχθη εἰς τὸ βορειοανατολικῶς τοῦ Γιαννακοχῶρι χωρίον Μαρίναν ὁ δὲ λόχος τοῦ 45ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐπανῆλθεν εἰς Καστανιάν. Ὁ λόχος ἀνιχνευτῶν τῆς 32ας Ταξιαρχίας ἐγκατεστημένος ἀνατολικῶς Ἁγίας Φωτεινῆς, προσέβαλε περὶ τὴν 1830 τὴν κεφαλὴν συμμοριακῆς φάλαγγος κινουμένης πρὸς τὸ χωρίον τοῦτο. Ἡ φάλαγξ ἀνεστράφη πρὸς Νότον, ἀπολεσθείσης τῆς ἐπαφῆς λόγῳ τῆς ἐπελθούσης νυκτός.

Τὴν 22αν Μαΐου οὐδεμία ἐπαφὴ ἐπετεύχθη. Κατὰ μεταδοθείσας πληροφορίας τὴν 23ην Μαΐου ὑπὸ δύο διαφυγόντων ὁπλιτῶν ἐκ τῶν συλληφθέντων τῆς XI Ἴλης, οἱ συμμορῖται διέρρευσαν τὴν προηγουμένην νύκτα πρὸς Καϊμακτσαλάν.

Αἱ ἀπώλειαι τοῦ στρατοῦ κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν ἐπιχείρησιν ἦσαν 2 Ἀξιωματικοὶ καὶ 2 ὁπλῖται νεκροί, 13 ὁπλῖται τραυματίαι καὶ 6 ὁπλῖται ἀγνοούμενοι.

Οἱ συμμορῖται ἔσχον 18 νεκρούς, 2 συλληφθέντας καὶ 8 παραδοθέντας.

Εἰς χεῖρας τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων περιῆλθον 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρέν, 2 αὐτόματα, 1 ἀτομικὸς ὅλμος, 2 τυφέκια καὶ 2 ἀντιαρματικοὶ ἐκτοξευταὶ (2).

Ἐπιτυχὴς προσβολὴ συμμοριτῶν ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν
(28 Μαΐου—1 Ἰουνίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 55)

184. Ἡ XI Μεραρχία εἶχε κατὰ τὸ τρίτον δεκαήμερον τοῦ Μαΐου πληροφορίας ὅτι εἰς τὸ Ἀνατολικὸν Καϊμακτσαλὰν ὑπῆρχε δύναμις 400 συμμοριτῶν ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Φωτεινόν. Προτιθεμένη νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ βάθος τῆς συμμοριακῆς διατάξεως καὶ τὴν ἰσχὺν ἀμύνης ταύτης, ὠργάνωσεν ἐπιχείρησιν ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΡΑΧΗ. Ὑπὸ τοῦ συνταχθέντος σχεδίου προεβλέπετο ἰσχυρὰ ἐπιθετικὴ ἐνέργεια ἐν τῇ κατευθύνσει Τσοῦκα—Καλύβια Γιαννακούλια—Ὀσμανᾶκος, καλυπτομένη πρὸς Κερασιὲς—Κορυφὲς καὶ Λυκόστομον—Ἄνω Λουτράκι.

(1) Σχεδιάγραμμα 47.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1174/Γ/6.

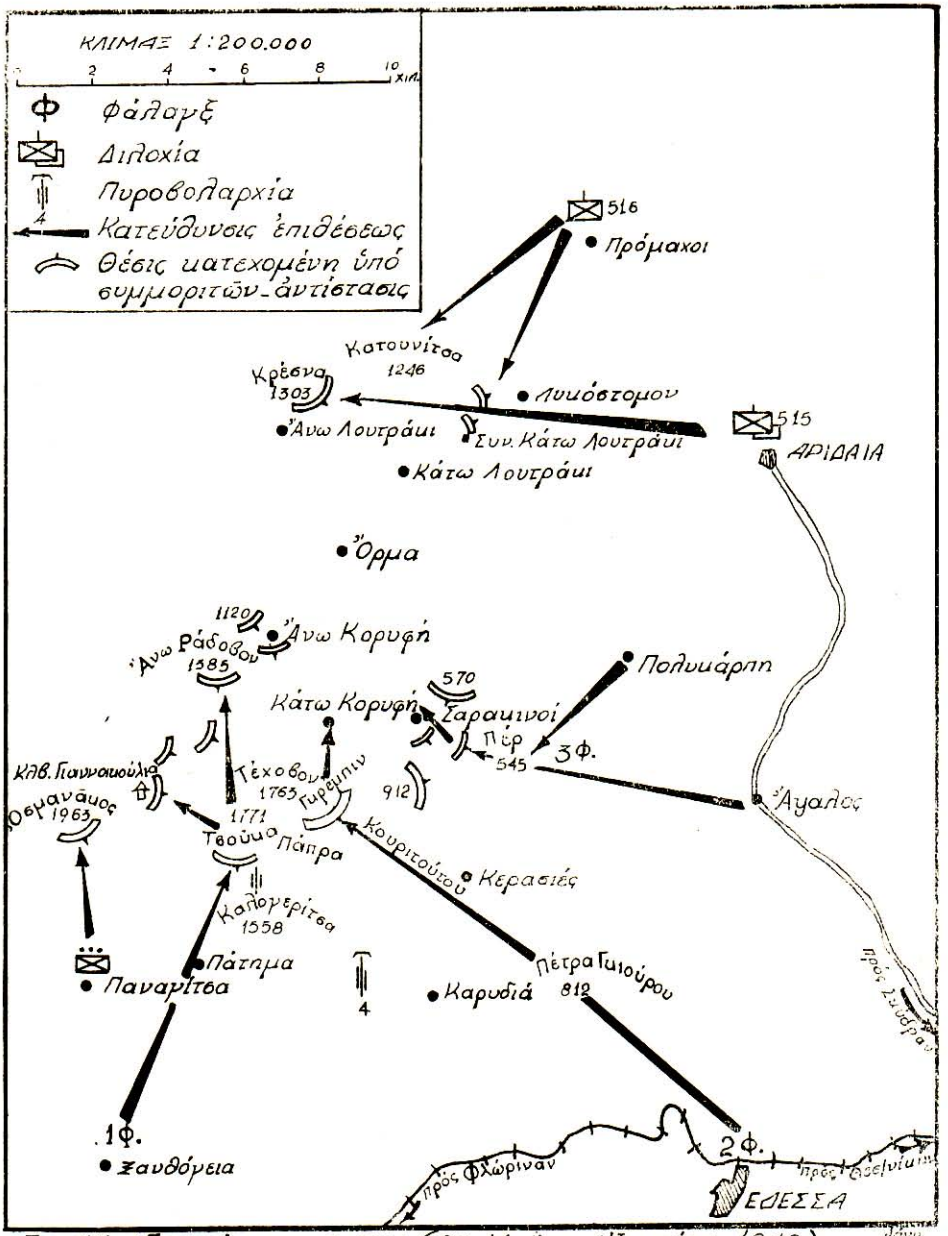

Σχ. 55. Ἐπιχείρησις ΡΑΧΗ (28 Μαΐου-1 Ἰουνίου 1948)

Τὴν ἐκτέλεσιν ἡ Μεραρχία ἀνέθεσεν εἰς τὴν 32αν Ταξιαρχίαν, ἥτις θὰ ἐπεδίωκεν εἰς πρῶτον χρόνον τὴν κατάληψιν τῆς γραμμῆς Τσοῦκα—Τέχοβον —Γκρέμπιν. Ἐν συνεχείᾳ εἰς δεύτερον χρόνον τὴν ἐκμετάλλευσιν πρὸς Ὅρμαν.

Ἡ διατεθεῖσα δύναμις περιελάμβανε τὸ 518 Τάγμα, ἀνὰ μίαν διλοχίαν 515 καὶ 516 Ταγμάτων, τὸν λόχον ἀνιχνευτῶν τῆς Ταξιαρχίας, λόχον τοῦ 514 Τάγματος, διμοιρίαν καὶ ὁμάδα τοῦ 510 λόχου μέσων πολυβόλων, πεδινὴν πυροβολαρχίαν καὶ ὀρειβατικὴν τοιαύτην τῶν δύο πυροβόλων. Διὰ τῶν μονάδων τούτων ἡ 32α Ταξιαρχία συνεκρότησε τέσσαρας φάλαγγας αἵτινες ἤρχισαν ἐνεργοῦσαι ἐπιθετικῶς ἀπὸ τῆς πρωΐας τῆς 28ης Μαΐου 1948, βάσει τῶν καθορισθεισῶν αὐταῖς ἀποστολῶν ὡς ἀκολούθως :

Ἡ 1η φάλαγξ συγκροτηθεῖσα ἐκ διλοχίας τοῦ 515 Τάγματος, λόχου τοῦ 514 τοιούτου, λόχου ἀνιχνευτῶν τῆς 32ας Ταξιαρχίας, ὁμάδος πολυβόλων καὶ ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας, μὲ ἀποστολὴν τὴν κατάληψιν τῆς Τσούκας, ἐξώρμησεν ἐκ τῆς περιοχῆς Ξανθογείων πρὸς Πάτωμα—Τσοῦκαν. Περὶ τὴν 1600 κατέλαβε τὰ ὑψώματα Τσοῦκα (1771) καὶ Τέχοβον (1763), ἀνατρέψασα τὰς ἐπ' αὐτῶν συμμοριακὰς ἀντιστάσεις. Ἡ φάλαγξ ἐγκατεστάθη ἐπὶ τῶν καταληφθεισῶν θέσεων, ἔχουσα ἕνα λόχον καὶ τὴν πυροβολαρχίαν ἐπὶ τοῦ βορείως Καλογερίτσας αὐχένος. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς ἐξαπελύθησαν κατὰ τῆς Τσούκας ἰσχυραὶ ἀντεπιθέσεις ἐκ τῶν κατευθύνσεων Κάτω Κορυφῆς καὶ Καλυβίων Γιαννακούλια ἀποκρουσθεῖσαι ἐπιτυχῶς. Οἱ συμμορῖται ἀποσυρθέντες ἐγκατέλειψαν τέσσαρας νεκρούς.

Ἡ 2α φάλαγξ συνεκροτήθη ἐκ τοῦ 518 Τάγματος καὶ διμοιρίας πολυβόλων, μὲ ἀποστολὴν τὴν κατάληψιν τῶν ὑψωμάτων Πάπρα—Γκρέμπιν. Ἐξορμήσασα ἐξ Ἐδέσσης ἦχθη περὶ τὴν μεσημβρίαν διὰ Πέτρας Γκιούρου—Κερασιῶν ἐπὶ τοῦ ἀντερείσματος Κουριτούτου. Συνεχίσασα πρὸς Γκρέμπιν προσέκρουσε περὶ τὴν ἑσπέραν ἐπὶ τοῦ ἰσχυρῶς κατεχομένου ὑψώματος τούτου καὶ διῆλθεν τὴν νύκτα ἐν ἐπαφῇ.

Ἡ 3η φάλαγξ συνεκροτήθη ἐκ τῶν σταθμευόντων εἰς Πολυκάρπην λόχου τοῦ 516 Τάγματος καὶ εἰς Ἄψαλον τοιούτου τοῦ 36ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Ἀποστολή της ἡ κάλυψις τῆς 2ας φάλαγγος ἀπὸ τῆς κατευθύνσεως Σαρακηνῶν. Οἱ λόχοι συνενωθέντες τὴν πρωΐαν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Πὲρ (545) συνέχισαν ὑπὸ ἐνιαίαν διοίκησιν τὴν πρὸς Σαρακηνοὺς κίνησιν. Ἀφοῦ ἀνέτρεψαν ἀντιστάσεις ἐγκατεστημένας δυτικῶς τοῦ ὑψώματος Πὲρ καὶ νοτίως Σαρακηνῶν, κατέλαβον μετὰ ἐπιτυχῆ νυκτερινὴν ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν τὸ δεσπόζον τοῦ χωρίου ὕψωμα 570. Ἡ διλοχία βαλλομένη πλευρικῶς διὰ μυδραλλίων ἐκ τοῦ ὑψώματος 912 διῆλθε τὴν νύκτα εἰς Σαρακηνούς.

Ὁ σταθμεύων εἰς Προμάχους λόχος τοῦ 516 Τάγματος, ἀποτελέσας τὴν 4ην φάλαγγα, εἶχεν ἀποστολὴν νὰ συμβάλῃ εἰς τὸν ἀγῶνα κινούμενος πρὸς Λυκόστομον—Λουτράκι. Κινηθεὶς διὰ νυκτὸς κατέλαβεν αἰφνιδιαστικῶς συμμοριακὸν φυλάκιον ἐγκατεστημένον βορειοδυτικῶς Λυκοστόμου, συλλαβὼν τρεῖς συμμορίτας. Οἱ ὑπόλοιποι διέφυγον ἐγκαταλείψαντες 3 μυδράλλια, 1 ἀτομικὸν ὅλμον, 3 τυφέκια καὶ 3 κτήνη.

Πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν συμμοριτῶν Καϊμακτσαλὰν ἐκινήθη τὸ συγκρότημα Τζένας. Τοῦτο διελθὸν περὶ τὸ μεσονύκτιον βορειοδυτικῶς Ἀριδαίας, ἔβαλε κατ' αὐτῆς ἓξ βλήματα ὅλμου μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τεσσάρων καὶ τὸν τραυματισμὸν δώδεκα ἰδιωτῶν.

Τὴν 29ην Μαΐου ἡ 1η φάλαγξ ἐνισχυθεῖσα καὶ δι' ἑτέρου λόχου τοῦ 514 Τάγματος, παρέμεινεν εἰς τὴν περιοχὴν Τσούκας. Ἡ πυροβολαρχία μετὰ τοῦ στηρίζοντος ταύτην λόχου προωθήθη νοτιοανατολικῶς Τσούκας. Οἱ συμ-

μορῖται κατέχοντες ὀχυρὰς θέσεις περὶ τὰ Καλύβια Γιαννακούλια καὶ βορειότερον, ἔβαλον συνεχῶς τὰ τμήματα διὰ μυδραλλίων καὶ ὅλμου.

Ἡ 2α φάλαγξ καταλαβοῦσα τὴν πρωΐαν τὸ ὕψωμα Γκρέμπιν συνέχισε τὴν προώθησίν της πρὸς Κάτω καὶ Ἄνω Κορυφήν. Παρὰ τὴν Κάτω Κορυφὴν συνεπλάκη μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἐξοντώσασα ἓξ συμμορίτας καὶ συλλαβοῦσα ἑτέρους τρεῖς. Ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς ἐπιθετικῆς της κινήσεως προσέκρουσε τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἐπὶ ἰσχυρῶς κατεχομένης γραμμῆς περιλαμβανούσης τὸ χωρίον Ἄνω Κορυφὴν καὶ τὰ ὑψώματα 1120 καὶ Ἄνω Ρόδοβον (1385). Καταβληθεῖσα προσπάθεια προωθήσεως τοῦ δεξιοῦ πρὸς Ἄνω Κορυφὴν ἀπέτυχε. Κατ' αὐτὴν ἔπεσε μαχόμενος ὁ Δόκιμος ἔφεδρος Ἀξιωματικὸς Λουκαδοῦνος Γεώργιος. Ἡ φάλαγξ παρέμεινε περὶ τὴν Κάτω Κορυφὴν μὲ λόχον ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Γκρέμπιν. Εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Κάτω Κορυφῆς ἀνευρέθησαν εἴδη ὁπλισμοῦ καὶ πυρομαχικῶν.

Ἡ 3η φάλαγξ παρέμεινεν εἰς τὰς αὐτὰς θέσεις περὶ τὸ χωρίον Σαρακηνούς.

Ὁ λόχος τοῦ 516 Τάγματος ἀνατρέψας συμμοριακὰ φυλάκια, ἀφίχθη περὶ τὴν 1400 εἰς τὸν συνοικισμὸν Κάτω Λουτράκι. Ἐκεῖθεν ἐπανῆλθεν ἐντὸς τῆς ἡμέρας εἰς Προμάχους.

185. Ἡ νὺξ τῆς 29ης Μαΐου διῆλθεν ἤρεμος. Τὴν ἐπομένην 30ὴν Μαΐου ἡ 1η φάλαγξ ἐκίνησε περὶ τὴν μεσημβρίαν μίαν διλοχίαν πρὸς Ἄνω Ρόδοβον καὶ ἑτέραν πρὸς Καλύβια Γιαννακούλια. Ἡ πρώτη διλοχία ἀχθεῖσα μέχρι 500 μέτρων νοτίως Ἄνω Ροδόβου, διεπίστωσε τὴν ἰσχυρὰν κατοχὴν τοῦ ὑψώματος. Ἡ πρὸς Καλύβια Γιαννακούλια κινηθεῖσα διλοχία προσέκρουσεν ἐπὶ ἰσχυρῶν ἀντιστάσεων ἐγκατεστημένων περὶ τὰ Καλύβια καὶ βορειοδυτικῶς. Ἐκ τῶν κατευθύνσεων τούτων ἐβλήθη δραστικῶς διὰ μυδραλλίων καὶ ὅλμων, ἐξαναγκασθεῖσα νὰ διακόψῃ τὴν προώθησιν, παρὰ τὴν ἐπέμβασιν τοῦ πυροβολικοῦ. Οἱ συμμορῖται ἐξαπέλυσαν κατὰ τῆς διλοχίας δύο ἀντεπιθέσεις ἀποκρουσθείσας ἐπιτυχῶς. Ἀμφότεραι αἱ διλοχίαι συμπτυχθεῖσαι τὴν ἑσπέραν, ἐγκατεστάθησαν ἐπὶ ἀνωνύμου ὑψώματος περὶ τὰ 1000 μέτρα βορείως Τσούκας. Τὸ πυροβολικὸν μετὰ λόχου τοῦ 514 Τάγματος ἐγκατεστάθη ἐπὶ τῆς Τσούκας.

Αἱ 2α καὶ 3η φάλαγγες παρέμειναν εἰς τὰς αὐτὰς θέσεις περὶ τὰ χωρία Κάτω Κορυφὴν καὶ Σαρακηνούς.

Τὴν πρωΐαν τῆς 31ης Μαΐου τρεῖς λόχοι τῆς 1ης φάλαγγος ἐκινήθησαν πρὸς τὸ ὕψωμα Ἄνω Ρόδοβον. Τὰ πρῶτα τμήματα ἐνέπεσαν εἰς συμμοριακὰς ἐνέδρας, ἐγκατασταθείσας ἡμικυκλικῶς νοτίως τοῦ ὑψώματος ἐντὸς δασώδους περιοχῆς. Ἐπηκολούθησε σκληρὸς ἀγὼν ἐκ τοῦ συστάδην, εἰς ὃν ἐπενέβησαν ἐπιτυχῶς τὸ πυροβολικὸν καὶ ἀπὸ 1450 μέχρι 1520 μαχητικὰ ἀεροπλάνα. Ἡ τριλοχία ἐκμεταλλευθεῖσα τὰ πυρὰ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας ἐπετέθη μετὰ σφοδρότητος καὶ ἀνέτρεψε τοὺς συμμορίτας, συμπτυχθέντας ἀτάκτως πρὸς τὰ Καλύβια Γιαννακούλια καὶ βορειότερον. Διμοιρία μετὰ τμήματος ΜΑΥ κινηθεῖσα ἐκ τοῦ χωρίου Παναγίτσας πρὸς Ὀσμανάκον, ὅπως συντρέξῃ τὸν ἀγῶνα τῆς τριλοχίας, ἐβλήθη δραστικῶς διὰ μυδραλλίων ἐκ τοῦ κατεχομένου ἰσχυρῶς ὑψώματος τούτου καὶ καθηλώθη. Ἡ φάλαγξ διῆλθε τὴν νύκτα εἰς τὴν περιοχὴν Τσούκας.

Αἱ 2α καὶ 3η φάλαγγες παρέμειναν εἰς τὰς αὐτὰς θέσεις, περὶ τὰ χωρία Κάτω Κορυφὴν καὶ Σαρακηνούς, ἄνευ ἐπαφῆς μετὰ συμμοριτῶν.

Ὁ λόχος Προμάχων προωθήθη ἕως τὸ ὕψωμα Κατουνίτσα. Ἡ ἑτέρα

διλοχία τοῦ 515 Τάγματος κινηθεῖσα ἐξ 'Αριδαίας διὰ τοῦ χωρίου Λυκοστόμου πρὸς Δυσμάς, προσέκρουσεν ἐπὶ τοῦ ἰσχυρῶς κατεχομένου ὑψώματος Κρέσνα καὶ παρέμεινε βορείως τούτου ἐν ἐπαφῇ. Τὴν ἑσπέραν ἀπεσύρθη εἰς τὰς βορείας κλιτῦς τοῦ ὑψώματος Κατουνίτσα, ἐφ' ὧν καὶ διῆλθε τὴν νύκτα.

Τὴν 1ην 'Ιουνίου, ληξάσης τῆς ἐπιχειρήσεως, αἱ μονάδες ἐπανῆλθον εἰς τὰς θέσεις των. Αἱ ἀπώλειαί των ἦσαν 1 Δόκιμος ἔφεδρος 'Αξιωματικὸς νεκρὸς καὶ 3 τραυματίαι ὁπλῖται τοῦ 518 Τάγματος, 4 νεκροὶ ὁπλῖται, 1 'Αξιωματικὸς καὶ 8 ὁπλῖται τραυματίαι ὡς καὶ 1 ὁπλίτης ἀγνοούμενος τοῦ 515 Τάγματος, 2 νεκροὶ καὶ 1 τραυματίας ὁπλῖται τοῦ 516 Τάγματος.

Οἱ συμμορῖται ἔσχον ἀπωλείας 31 νεκρούς, 7 συλληφθέντας καὶ 28 παραδοθέντας.

Περισυνελέγη ὁπλισμὸς περιλαμβάνων 5 μυδράλλια, 2 ἀτομικοὺς ὅλμους, 3 αὐτόματα, 2 ἀντιαρματικὰ καὶ 20 ἀτομικὰ τοιαῦτα. 'Ομοίως ἱκανὴ ποσότης πυρομαχικῶν(1).

'Αποτυχοῦσα ἐπιθετικὴ ἐνέργεια εἰς τὰ Πιέρια (18–22 'Ιουνίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 5)

186. Πρὸς ἀνακοπὴν τῶν σημειωθεισῶν συμμοριακῶν μικροεπιδρομῶν κατὰ τῶν χωρίων τῶν βορειοανατολικῶν Πιερίων καὶ συντριβὴν τῶν διενεργουσῶν ταύτας ὁμάδων, ἡ XI Μεραρχία ὠργάνωσεν ἐπιχείρησιν ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΑΞΙΟΣ. Τὴν διεύθυνσιν ταύτης ἀνέθεσεν εἰς τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον 'Εθνοφρουρᾶς Κατερίνης, μὲ Σταθμὸν Διοικήσεως τὸ χωρίον Ρυάκια.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διετέθησαν τὸ 517 Τάγμα μεῖον διλοχία. 'Ανὰ μία διλοχία ἐκ τῶν 514 Τάγματος καὶ 30οῦ καὶ 71ου Ταγμάτων 'Εθνοφρουρᾶς. Λόχος τοῦ 46ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς καὶ ἡ XI "Εφιππος "Ιλη.

'Η ἐπιχείρησις ἀρξαμένη τὴν 18ην 'Ιουνίου 1948 ἔληξε τὴν 22αν ἰδίου. Κατ' αὐτὴν διενηργήθη ἐπισταμένη ἐξερεύνησις τῆς περιοχῆς, χωρὶς νὰ ἐπιτευχθῇ ἐπαφὴ μετὰ τῶν συμμοριτῶν εἰμὴ μόνον τὴν πρώτην ἡμέραν, καθ' ἣν τὸ 514 Τάγμα συνεπλάκη μετὰ μικροομάδος ἥτις διασκορπισθεῖσα διέφυγε, πλὴν δύο φονευθέντων συμμοριτῶν (2).

'Επιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

187. Μικροομὰς συμμοριτῶν ἐμπεσοῦσα τὴν 5ην 'Απριλίου 1948 εἰς ναρκοπέδιον ἐγκατασταθὲν ὑπὸ τοῦ 516 Τάγματος παρὰ τοὺς Προμάχους–'Αριδαίας, ἔσχεν ἕνα νεκρὸν (3).

'Υπὸ ἐνέδρας ἐγκατασταθείσης ὑπὸ τοῦ 71ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς παρὰ τὴν Λεπτοκαρυὰν–'Ολύμπου, προσεβλήθη τὴν 12ην 'Απριλίου συμμοριακὸν τμῆμα, φονευθέντος ἑνὸς συμμορίτου (4).

Περίπολος ΜΑΔ τοῦ χωρίου Ρητίνης–Πιερίας, συνεπλάκη τὴν 14ην 'Απριλίου παρὰ τὰ Στενὰ Πέτρας μετὰ μικροομάδος, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόν-

(1) 'Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1010/Ε/15.
(2) 'Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1424/Γ/1, Φ. 1173/Η/56.
(3) Σχεδιάγραμμα 4
(4) Σχεδιάγραμμα 5

τωσιν τοῦ ὁμαδάρχου συμμορίτου. Ἡ περίπολος ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν.

Φάλαγξ συμμοριτῶν κινουμένη τὴν 17ην Ἀπριλίου ἐκ Τζένας πρὸς Καϊμακτσαλάν, προσεβλήθη ὑπὸ ἐνεδρεύοντος τμήματος τοῦ 516 Τάγματος εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Ἀριδαίας περιοχήν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν δύο συμμοριτῶν. Ἕτερος συμμορίτης παρεδόθη.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 19ης Ἀπριλίου εἰς ἐγκατασταθὲν ναρκοπέδιον παρὰ τὴν μονὴν Ἁγίου Ἀθανασίου, περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα δυτικῶς Γεωργιανῶν τοῦ νοτίου Βερμίου ὄρους, ἐγκατέλειψε τέσσαρας νεκροὺς (1).

Μικτὴ περίπολος Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ συνεπλάκη τὴν 21ην Ἀπριλίου νοτίως Κολινδροῦ—Πιερίας μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας. Κατόπιν ἐπεμβάσεως τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἀποσταλέντων ἐκ Κολινδροῦ, οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν πρὸς δασώδη περιοχὴν ἀπωλεσθείσης τῆς ἐπαφῆς. Ἀνευρέθη τὸ πτῶμα συμμορίτου διμοιρίτου. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν συνεπλάκη παρὰ τὸ χωρίον Ἅγιον Δημήτριον—Ὀλύμπου τμῆμα τοῦ 46ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἐξοντωθέντων τριῶν συμμοριτῶν.

Ἐπιθετικαὶ ἀναγνωρίσεις ἐκπεμφθεῖσαι τὴν 23ην Ἀπριλίου ὑπὸ τοῦ 516 Τάγματος καὶ τῶν 43ου καὶ 64ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς πρὸς Καϊμακτσαλὰν προσέκρουσαν ἐπὶ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης ἐπικαίρους θέσεις ἐπὶ τῶν νοτιοανατολικῶν κλιτύων τοῦ ὄρους (1). Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα εἰς ὃν μετέσχεν ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ Ἐδέσσης καὶ διὰ δύο ἐξόδων ἡ ἀεροπορία, δὲν ἐπετεύχθη ἡ ἀνατροπὴ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες διετήρησαν τὰς θέσεις των. Ἐκπληρωθέντος τοῦ ἀναγνωριστικοῦ σκοποῦ τοῦ ἐγχειρήματος τὰ τμήματα ἐπανῆλθον τὴν ἑσπέραν, κατόπιν διαταγῆς τῆς 32ας Ταξιαρχίας εἰς τὰς θέσεις των, ἔχοντα ἀπωλείας ἕνα Ἀξιωματικὸν καὶ δέκα ὁπλίτας τραυματίας. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν δὲν ἐξηκριβώθησαν.

Κατὰ γενομένας τὸν μῆνα Ἀπρίλιον ἐξερευνήσεις ὑπὸ τοῦ 514 Τάγματος εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Βορείου Βερμίου ἀνευρέθησαν συμμοριακαὶ ἀποθῆκαι ὁπλισμοῦ, πυρομαχικῶν καὶ ὑλικοῦ. Εἰς ταύτας περιείχοντο 1 πολυβόλον Φίατ, 2 ὅλμοι 3", 4 ὁπλοπολυβόλα ἰταλικά, 2 αὐτόματα, 1 ἀντιαρματικὸν τυφέκιον, 3 ἀντιαρματικοὶ ἐκτοξευταί, 14 ἀτομικὰ τυφέκια, 8 κιβώτια πλήρη χειροβομβίδων, ἱκαναὶ ποσότητες ναρκῶν, ἐκκρηκτικῶν ὑλῶν καὶ πυρομαχικῶν, διάφορα ὑλικὰ καὶ μηχανήματα τυπογραφείου.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν 2αν Μαΐου εἰς ἐνέδραν τμήματος τοῦ 516 Τάγματος ἐγκατασταθεῖσαν εἰς τὴν περιοχὴν Ἀριδαίας, ἔσχε δύο νεκρούς. Διμοιρία τοῦ αὐτοῦ τάγματος συμπλακεῖσα τὴν 5ην Μαΐου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος παρὰ τὸ χωρίον Προμάχους—Ἀριδαίας ἐξώντωσε δύο συμμορίτας. Ἕτεροι δύο συμμορῖται ἐξωντώθησαν τὴν 8ην Μαΐου ὑπὸ ἐπιθετικῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ αὐτοῦ τάγματος εἰς τὸ Δυτικὸν Καϊμακτσαλάν.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τμημάτων τοῦ 515 Τάγματος καὶ 43ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνοδευομένων ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ Ἐδέσσης, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν τὴν 13ην Μαΐου ἐπὶ τοῦ Νοτίου Καϊμακτσαλὰν μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως. Οἱ συμμορῖται πιεσθέντες συνεπτύχθησαν πρὸς Βορρᾶν ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρόν.

Τὸ 515 Τάγμα ἐξερευνῶν τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Πάϊκου, συνεπλάκη τὴν 17ην Μαΐου μετὰ συμμοριακοῦ τμήματος, ὅπερ διασκορπισθὲν διέφυγεν, ἐγκαταλεῖψαν τρεῖς νεκρούς.

(1) Σχεδιάγραμμα 4.

Εἰς συμπλοκὴν τοῦ λόχου ἀνιχνευτῶν τῆς 32ας Ταξιαρχίας μετὰ συμμοριακοῦ λόχου ἐξωντώθησαν τὴν 21ην Μαΐου εἰς τὸ Βόρειον Βέρμιον ὄρος ἑπτὰ συμμορῖται.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ 519 Τάγματος πρὸς τὴν παραμεθόριον περιοχὴν τοῦ Σκρᾶ, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν τὴν 15ην Ἰουνίου μὲ ἰσχυρὰς συμμοριακὰς ἀντιστάσεις, ἃς καὶ ἀνέτρεψε. Τὸ τάγμα ἔσχεν ἕνα Ἀξιωματικὸν καὶ ἕνα ὁπλίτην τραυματίας.

Τμῆμα τοῦ 516 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 29ην Ἰουνίου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος παρὰ τὸ χωρίον Ἴδα—Ἀριδαίας. Οἱ συμμορῖται διεσκορπίσθησαν ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρόν. Ἕτερος συμμορίτης ἐξωντώθη τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὑπὸ περιπόλου τοῦ 71ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς εἰς τὴν περιοχὴν Λιτοχώρου (1) τοῦ Ἀνατολικοῦ Ὀλύμπου (2).

Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι ὑπὸ τῆς 31ης Ταξιαρχίας. Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια ἐπὶ τῶν Κρουσίων (25-26 Ἀπριλίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 44 ἐπιχειρήσεως Ἡρακλῆς)

188. Πρὸς διάλυσιν καὶ ἐκτόπισιν τῶν ἐπὶ τοῦ ὄρους Κρούσια συμμοριτῶν ὠργανώθη ὑπὸ τῆς 31ης Ταξιαρχίας ἐπιχείρησις διημέρου διαρκείας ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΑΝΤΩΝΙΟΣ.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διετέθησαν τὸ 515 Τάγμα, λόχος τοῦ 512 Τάγματος, λόχος τοῦ 594 τοιούτου διατεθεὶς ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, δύο λόχοι τοῦ 62ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, λόχος ΜΑΔ ἐκ Κιλκὶς καὶ πεδινὴ πυροβολαρχία. Τὰ τμήματα ταῦτα ἐνήργησαν τὴν 25ην Ἀπριλίου 1948 βάσει τῶν καθορισθεισῶν ὑπὸ τῆς Ταξιαρχίας ἀποστολῶν ὡς ἀκολούθως:

Ὁ λόχος τοῦ 513 Τάγματος καὶ ὁ λόχος ΜΑΔ ἀφίχθησαν διὰ νυκτερινῆς πορείας ἐκ Κιλκὶς εἰς ὕψωμα Λιοῦλκα περὶ τὴν 0600. Ὁ λόχος ΜΑΔ ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ Σταυρωτοῦ Λόφου. Ὁ λόχος τοῦ 513 Τάγματος προωθήθη πρὸς Ὀρτὰ Καρὰν ἔνθα συνηντήθη μετὰ τοῦ λόχου τοῦ 512 Τάγματος, ἀφιχθέντος ἐκ Δαφνούσης. Ἡ σχηματισθεῖσα ὑπὸ ἐνιαίαν διοίκησιν διλοχία, συνέχισε τὴν ἐπιθετικὴν κίνησιν πρὸς Νότον. Ἀλλὰ μόλις ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 945 ἐβλήθη δραστικῶς δι' ὅλμων καὶ μυδραλλίων ἐπὶ τοῦ ἰσχυρῶς κατεχομένου ὑψώματος 1179 καὶ καθηλώθη. Ἐκδηλωθεῖσα ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἀντεπίθεσις ἀπεκρούσθη δι' ἐπιτυχοῦς βολῆς τῆς τεταγμένης παρὰ τὸ Μελισσουργιὸ πυροβολαρχίας. Ἐπεμβᾶσα ἡ διοίκησις τῆς Ταξιαρχίας, ἧς τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον εἶχεν ἐγκατασταθῆ παρὰ τὸ αὐτὸ χωρίον, διέταξε τὴν προπαρασκευὴν ἐπιθέσεως κατὰ τοῦ ὑψώματος 1179 χρησιμοποιουμένου καὶ τοῦ λόχου ΜΑΔ. Ἡ ἐπίθεσις θὰ ὑπεστηρίζετο ὑπὸ τῆς πυροβολαρχίας καὶ τεσσάρων μαχητικῶν ἀεροπλάνων. Περὶ τὴν 1600 ἐξεδηλώθη δευτέρα ἀντεπίθεσις, ἀνασχεθεῖσα καὶ πάλιν τῇ ἐπεμβάσει τῆς πυροβολαρχίας. Περὶ τὴν 1700 ἐπιτεθεῖσα ἡ διλοχία μετὰ τμήματος τοῦ λόχου ΜΑΔ, ἀνέτρεψε τῇ συνδρομῇ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῶν ἀεροπλάνων τοὺς συμμορίτας καὶ κατέλαβε περὶ τὴν 1800 τὸ ὕψωμα ἐφ' οὗ ἀνευρέθησαν δύο πτώματα συμμοριτῶν. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν τραυματισθεὶς σοβαρῶς ὑπέκυψε μετὰ διήμερον ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 512 Τάγματος Ρεγκοῦκος Σταμάτιος. Ἐπίσης ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται καὶ δύο ἄνδρες τοῦ λόχου ΜΑΔ.

(1) Σχεδιάγραμμα 5.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1126/Α/1-3, Φ. 1174/Γ/3, Φ. 1224/Β/2.

Ὁ λόχος τοῦ 594 Τάγματος, ἐκκινήσας ἐκ Κιλκίς, ἀφίχθη τὴν ἑσπέραν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1179 συνενωθεὶς μετὰ τῆς διλοχίας. Κατὰ τὴν κίνησίν του παρηνωχλήθη διὰ μεμακρυσμένων πυρῶν μυδραλλίων.

Τὸ 513 Τάγμα μεῖον διλοχία, ἀφίχθη διὰ νυκτερινῆς πορείας περὶ τὴν 0500 ἐκ Τερπύλλου εἰς Μελισσουργιό. Συνεχίσαν τὴν κίνησιν ἐν τῇ κατευθύνσει Κοπτὼρ—Κροῦσα, ἀνέτρεψε ἀνατολικῶς Κοπτὼρ τῇ ὑποστηρίξει τῆς πυροβολαρχίας διαδοχικὰς συμμοριακὰς ἀντιστάσεις φονευθέντων τριῶν συμμοριτῶν. Τὸ τάγμα διῆλθε τὴν νύκτα ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶς Κοπτὼρ ὑψωμάτων.

Τὴν 26ην Ἀπριλίου τὰ ἀπὸ Βορρᾶ ἐνεργοῦντα τμήματα προωθήθησαν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Κροῦσα, τὸ δὲ 513 Τάγμα πρὸς Ποντοκερασιὰν ἄνευ ἐπαφῆς. Τὰ τμήματα ἐπεδόθησαν εἰς ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς καθ' ἣν ἀνευρέθησαν ἓν γερμανικὸν ταχυβόλον, ἓν τυφέκιον, ἐκκρηκτικαὶ ὕλαι, πυρομαχικὰ καὶ διάφορα ὑλικά.

Ἐκ τῆς διλοχίας τοῦ 62ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ὁ μὲν εἷς λόχος ἐχρησιμοποιήθη ὡς στήριγμα πυροβολικοῦ, ὁ δ' ἕτερος διὰ τὴν ἀπὸ Νότου ἀσφάλειαν τῶν ἐπιχειρούντων μονάδων , ἐγκατασταθεὶς μεταξὺ Τερπύλλου καὶ Ἀναβρυτοῦ.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 26ης Ἀπριλίου, ληξάσης τῆς ἐπιχειρήσεως, τὰ τμήματα ἐπανῆλθον εἰς Κιλκίς.

Ἡ Ταξιαρχία ἔσχεν ἀπωλείας, 1 Ἀξιωματικὸν νεκρὸν καὶ 4 ὁπλίτας τραυματίας, ἐξ ὧν 2 τοῦ Λόχου ΜΑΔ.Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 5 ἐφονεύθησαν καὶ 12 παρεδόθησαν (1).

Ἐκκαθάρισις τῶν Κρουσίων καὶ ἐδαίωσις στρατιωτικῶν τμημάτων (8-11 καὶ 24-29 Μαΐου 1940)

(Σχεδιαγράμματα 56–57)

189. Τὸν μῆνα Μάϊον διεξήχθησαν εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων δύο ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις. Ἡ πρώτη ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΣΙΓΗ ἀπὸ 8ης μέχρις 11ης Μαΐου 1948 καὶ ἡ δευτέρα ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΧΕΛΙΔΩΝ ἀπὸ 24ης μέχρις 29ης Μαΐου.

Ἡ ἐπιχείρησις ΣΙΓΗ (2) ὠργανώθη καὶ ἐξετελέσθη ὑπὸ τῆς 31ης Ταξιαρχίας, κατόπιν πληροφοριῶν καθ' ἃς τὸ συμμοριακὸν Ἀρχηγεῖον Κρουσίων, διαπεραιωθὲν μετὰ τῶν τριῶν συγκροτημάτων του εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ νοτίου Μπέλες, θὰ ἐπανήρχετο τὴν νύκτα τῆς 8ης πρὸς τὴν 9ην ἰδίου εἰς τὰ Κρούσια.

Ἡ 31η Ταξιαρχία προτιθεμένη νὰ προσβάλῃ κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν των τοὺς συμμορίτας, ἀπεφάσισε νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐπὶ τοῦ δρομολογίου των ἰσχυρὰς ἐνέδρας, αἵτινες θ' ἀπηγόρευον τὴν πρὸς Κρούσια κίνησιν. Ταὐτοχρόνως θὰ ἐνήργει ἐπιθετικῶς πρὸς Πανόραμα καὶ Δύσσωρον.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διέθεσε διλοχίαν τοῦ 513 Τάγματος ἐνισχυμένην διὰ τοῦ λόχου ΜΑΔ Κιλκίς. Διλοχίαν τοῦ 511 Τάγματος, λόχον τοῦ 512 τοιούτου, τρεῖς λόχους τοῦ 95ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, οὐλαμὸν πεδινοῦ πυροβολικοῦ, οὐλαμὸν τεθωρακισμένων καὶ τμήματα ΜΑΥ.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καθορισθεισῶν αὐτοῖς ἀποστολῶν τὰ τμήματα ἐνήργησαν ὡς ἀκολούθως :

---

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1222/Α/3 καὶ 17, Φ. 1224/Β/11.
(2) Σχεδιάγραμμα 56.

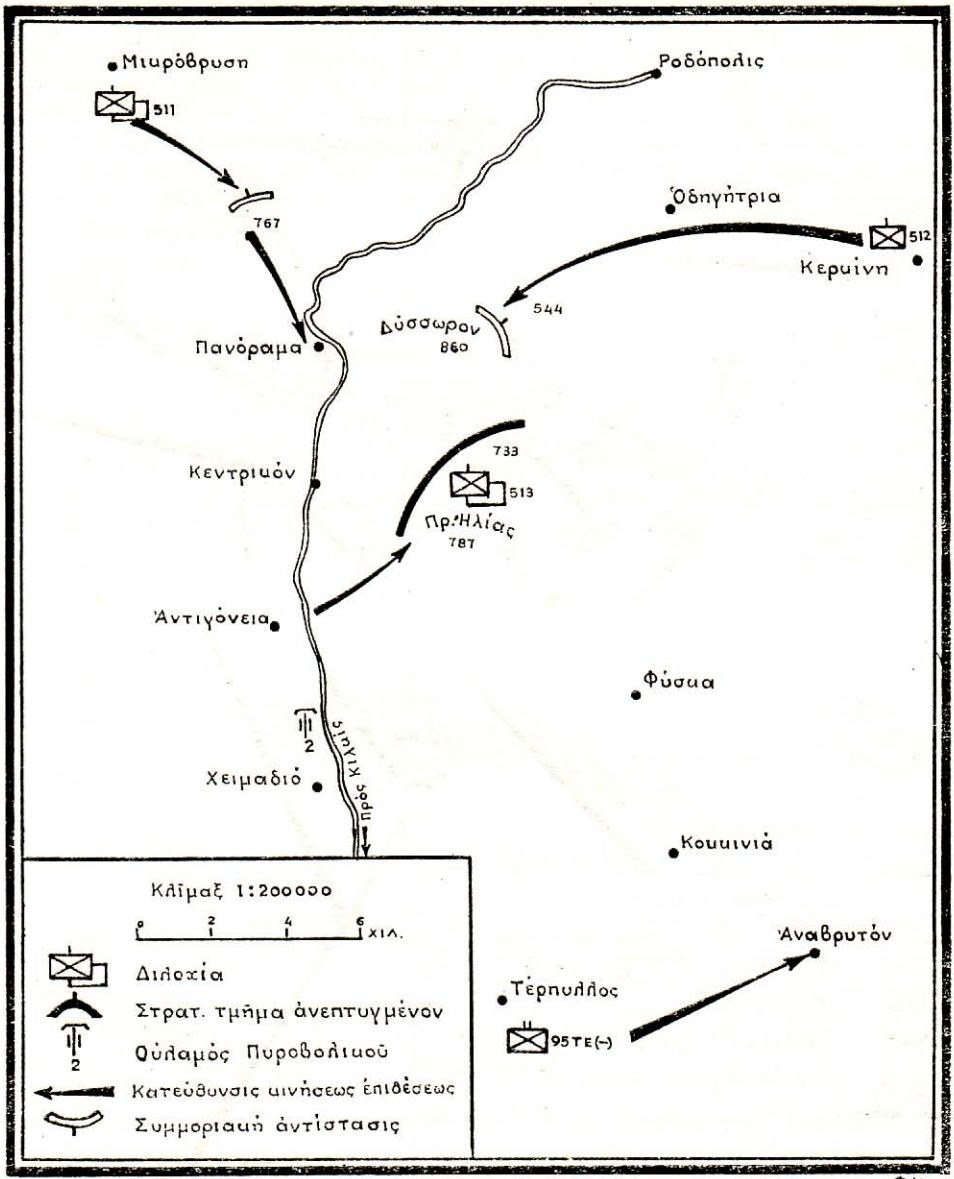

Σχεδ. 56 Έπιχείρησις ΣΙΓΗ (8-11 Μαΐου 1948)

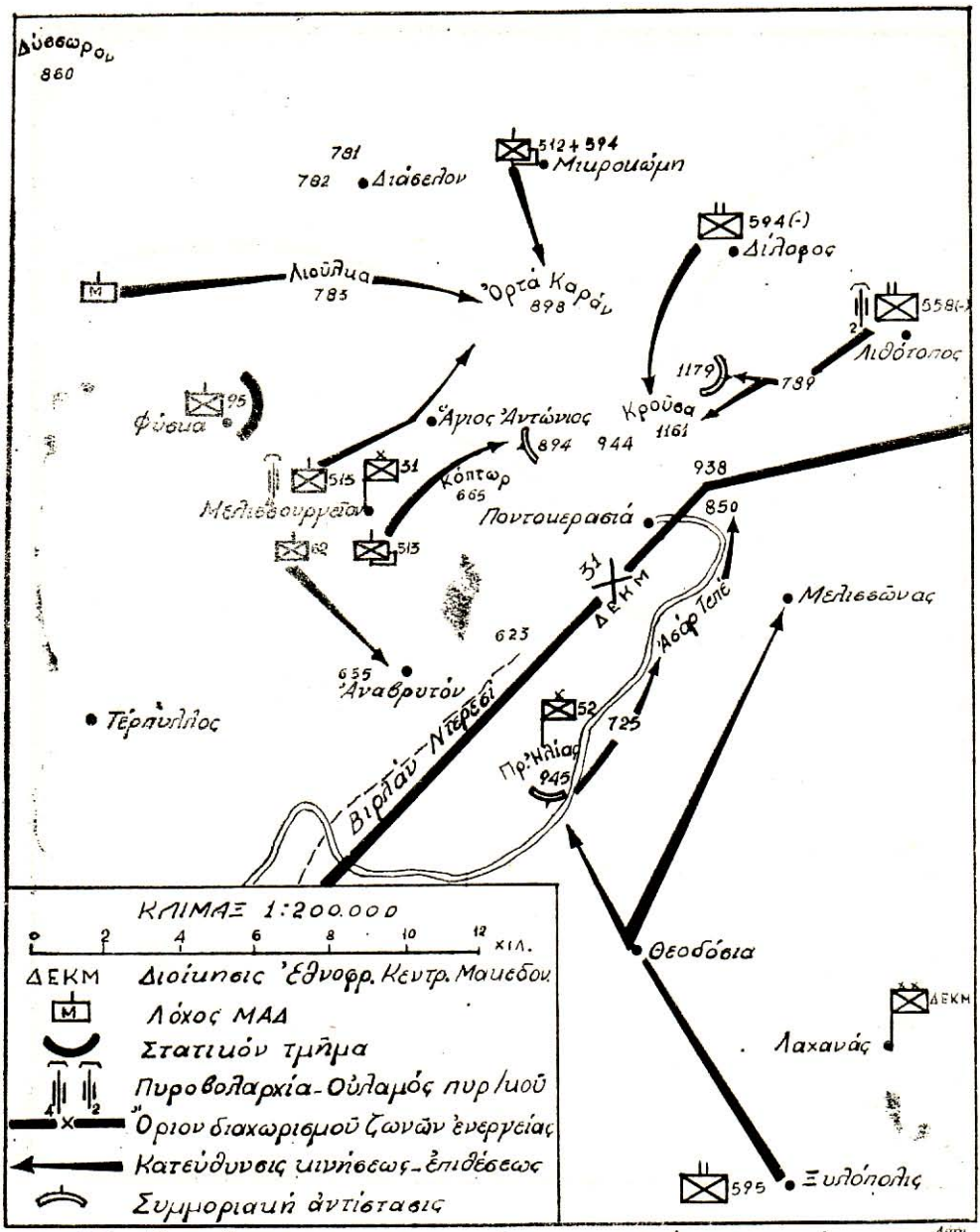

Σχ. 57. Ἐπιχείρησις ΧΕΛΙΔΩΝ (24-29 Μαΐου 1948)

Ἡ ἐνισχυμένη διλοχία τοῦ 513 Τάγματος ἀφιχθεῖσα τὴν ἑσπέραν τῆς 8ης Μαΐου εἰς Ἀντιγόνειαν συνέχισε τὴν κίνησιν διὰ νυκτὸς καὶ ἐγκατεστάθη ἐνεδρευτικῶς ἐπὶ τῆς γραμμῆς τῶν ὑψωμάτων 733—Προφήτης Ἠλίας (787). Ἡ διλοχία τοῦ 511 Τάγματος καὶ ὁ λόχος τοῦ 512 τοιούτου ἐκινήθησαν ἐπιθετικῶς τὴν πρωΐαν τῆς 9ης Μαΐου ἡ μὲν πρώτη ἐκ Μικρόβρυσης πρὸς Πανόραμα, ὁ δὲ λόχος ἐκ Κερκίνης, διὰ τοῦ χωρίου Ὁδηγητρίας πρὸς τὸ ὕψωμα 544. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν συμμορῖται ἐν τῇ πρὸς τὰ Κρούσια κινήσει των ἤθελον προσκρούσει ἐπὶ τῆς ἐνεδρευούσης διλοχίας, τὰ τμήματα ταῦτα θὰ ἐπετίθεντο κατὰ τῶν νώτων των. Ἐὰν δὲν ἐνεφανίζοντο οἱ συμμορῖται, θὰ ἐπέστρεφον ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας εἰς τοὺς τόπους ἐξορμήσεως.

Ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ ἐτάχθη παρὰ τὸ χωρίον Χειμαδιό, καλυπτόμενος ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων.

Ἡ διλοχία τοῦ 511 Τάγματος ἀνατρέψασα συμμοριακὴν ἀντίστασιν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 767 ἐγκατεστάθη παρὰ τὸ χωρίον Πανόραμα. Ὁ λόχος τοῦ 512 Τάγματος ἀφιχθεὶς ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 544 διετάχθη νὰ συνεχίσῃ πρὸς Δύσσωρον, κατόπιν σημειωθείσης κινήσεως συμμοριακοῦ τμήματος ἐν τῇ κατευθύνσει ταύτῃ. Ἅμα ὡς ἐπλησίασεν εἰς Δύσσωρον ὁ λόχος ἐβλήθη δραστικῶς καὶ καθηλώθη. Μετὰ ἐπέμβασιν τῆς ἀεροπορίας ὁ λόχος κατέλαβε τὸ ὕψωμα, τῶν συμμοριτῶν διαφυγόντων ἐν διαλύσει διὰ τῶν πρὸς Δυσμὰς χαραδρώσεων. Ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας 9ης Μαΐου ὁ λόχος ἐπανῆλθεν εἰς Κερκίνην καὶ ἡ διλοχία εἰς Μικρόβρυσιν, ἐφ' ὅσον δὲν ἐσημειώθη ἡ ἐμφάνισις τοῦ συμμοριακοῦ ἀρχηγείου.

Τὴν 10ην Μαΐου ἡ τριλοχία τοῦ 95ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἦλθε ἀκωλύτως ἐκ Τερπύλλου εἰς Ἀναβρυτόν, ἀπασχοληθεῖσα μὲ τὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς. Ἡ διλοχία τοῦ 513 Τάγματος διελθοῦσα τὴν νύκτα ἐπὶ τῆς κατεχομένης γραμμῆς τῶν ὑψωμάτων 733—787 ἐκινήθη ἐξερευνητικῶς πρὸς Νότον. Ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ μετεκινήθη εἰς Τέρπυλλον ὁ δὲ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων ἐπετήρει τὴν ὁδὸν Τερπύλλου—Κοκκινιᾶς. Ὁ λόχος τοῦ 512 Τάγματος ἐκινήθη ἐκ Κερκίνης πρὸς Μικρόβρυσιν.

Τὴν ἐπομένην 11ην Μαΐου ἡ διλοχία τοῦ 513 Τάγματος μετὰ τοῦ λόχου ΜΑΔ, ἡ τριλοχία τοῦ 95ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ οἱ οὐλαμοὶ πυροβολικοῦ καὶ τεθωρακισμένων ἐπανῆλθον εἰς Κιλκίς.

Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς οἱ μὲν συμμορῖται ἔσχον ἕνδεκα νεκρούς, ἡ δὲ Ταξιαρχία ἕνα νεκρὸν ὁπλίτην.

Ὁ ἐπιδιωχθεὶς διὰ τῆς ἐπιχειρήσεως ΣΙΓΗ σκοπὸς δὲν ἐπετεύχθη καθ' ὅσον τὸ συμμοριακὸν ἀρχηγεῖον ἐπανῆλθεν εἰς τὰ Κρούσια μετὰ τὴν διενεργηθεῖσαν κατὰ τῶν Ἄνω—Κάτω Πορροΐων καὶ Ροδοπόλεως ἐπίθεσιν (1). Πληροφορίαι τῆς 22ας Μαΐου ἔφερον τὴν διοίκησιν τοῦ ἀρχηγείου ἐγκατεστημένην εἰς Ποντοκερασιάν. Ἐκ τῶν τριῶν συγκροτημάτων της τὰ ὑπ' ἀριθ. 581 καὶ 921 ἐφέροντο σταθμεύοντα παρὰ τὸ αὐτὸ χωρίον, τὸ δὲ 579 εἰς Ἅγιον Ἀντώνιον.

190. Διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν Κρουσίων τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ ὠργάνωσε τὴν ἐπιχείρησιν ΧΕΛΙΔΩΝ (2). Πρόθεσίς του ἦτο ἡ ἐξόντωσις τῆς συμμοριακῆς δυνάμεως διὰ συμπιέσεως εἰς τὴν περιοχὴν Χαμζαλῆ— Ὀρτὰ Καρὰν—Κροῦσα—ὕψωμα 850. Καταδίωξις αὐτῆς εἰς περίπτωσιν διαφυγῆς καὶ ἑδραίωσις τμημάτων διὰ τὸν συνεχῆ ἔλεγχον τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς τῶν Κρουσίων.

(1) Ὅρα σελ. 273 τοῦ παρόντος τόμου.
(2) Σχεδιάγραμμα 57.

Τὴν ἐκτέλεσιν ἀνέθεσε τὸ Σῶμα Στρατοῦ εἰς τὰς 31ην Ταξιαρχίαν καὶ Διοίκησιν Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας, ἐνεργουσῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του διὰ τῶν κάτωθι μονάδων :

31η Ταξιαρχία : 558 Τάγμα μεῖον διλοχία, 594 Τάγμα μεῖον λόχος, 513 Τάγμα, λόχος 512 Τάγματος, διλοχία τοῦ 62ου καὶ λόχος τοῦ 95ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς, λόχος ΜΑΔ Κιλκίς, τρεῖς οὐλαμοὶ πυροβολικοῦ καὶ τμήματα ΜΑΥ.

Διοίκησις Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας : Διοίκησις 52ας Ταξιαρχίας μετὰ 595 Τάγματος, Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Λαγκαδᾶ μετὰ 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μεῖον λόχος καὶ διλοχίας τοῦ 34ου τοιούτου. Διλοχία τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, λόχος κρούσεως καὶ τρεῖς λόχοι χωροφυλακῆς περιοχῆς Νιγρίτης, δύο οὐλαμοὶ πυροβολικοῦ, οὐλαμὸς τεθωρακισμένων καὶ διμοιρία τοῦ 510 λόχου πολυβόλων.

Ὅριον διαχωρισμοῦ τῶν ζωνῶν ἐνεργείας 31ης Ταξιαρχίας καὶ Διοικήσεως Ἐθνοφρουρᾶς ἡ γραμμή : Ὕψωμα 850 (εἰς τὴν Διοίκησιν Ἐθνοφρουρᾶς)—Ὕψωμα 623—Βιρλὰν Ντερεσὶ (εἰς τὴν 31ην Ταξιαρχίαν).

Τακτικὸν Στρατηγεῖον τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ εἰς Κιλκίς, τῆς 31ης Ταξιαρχίας παρὰ τὸ Μελισσουργεῖον, τῆς Διοικήσεως Ἐθνοφρουρᾶς εἰς Λαχανὰν καὶ τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Λαγκαδᾶ περὶ τὸ Φλαμοῦρι (1).

Τὴν 0430 τῆς 24ης Μαΐου αἱ μονάδες ἐκινήθησαν κατὰ τὰς καθορισθείσας αὐταῖς ἀποστολὰς ὡς ἀκολούθως :

31ης Ταξιαρχίας: Τὸ 558 Τάγμα μεῖον διλοχία μετὰ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ἐξορμῆσαν ἐκ Λιθοτόπου κατέλαβε τὸ ὕψωμα 789 καὶ συνέχισε κινούμενον πρὸς τὰ ὑψώματα 1179 καὶ Κροῦσα.

Περὶ τὴν 1100 κατέλαβε τὸ ὕψωμα 1179 κατόπιν ἀγῶνος καθ' ὃν ἔσχεν ἑπτὰ νεκροὺς καὶ τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας. Τὸ 594 Τάγμα μεῖον διλοχία ἐξορμῆσαν ἐκ Διλόφου, ἐκινήθη πρὸς τὸ ὕψωμα Κροῦσα. Διλοχία συγκροτηθεῖσα ἐκ λόχων τῶν 512 καὶ 594 Ταγμάτων, ἐξορμήσασα ἐκ Μικροκώμης κατέλαβε τὸ Ὀρτὰ Καράν. Ὁ λόχος ΜΑΔ Κιλκὶς μετὰ τμήματος ΜΑΥ ἐκινήθη διὰ τῶν ὑψωμάτων Λιούλκας πρὸς Ὀρτὰ Καράν. Ἐκ τοῦ χωρίου Μελισσουργεῖον ἐκινήθησαν λόχος τοῦ 513 Τάγματος δι' Ἁγίου Ἀντωνίου πρὸς Ὀρτὰ Καρὰν καὶ διλοχία τοῦ αὐτοῦ Τάγματος διὰ Κοπτὼρ πρὸς τὸ ὕψωμα 944. Ἡ διλοχία ἀνατρέψασα περὶ τὴν ἐσπέραν συμμοριακὴν ἀντίστασιν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 894 ἐγκατεστάθη ἐπ' αὐτοῦ. Λόχος τοῦ 62ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐκκινήσας ἐπίσης ἐκ Μελισσουργείου, ἐγκατεστάθη περὶ τὸ Ἀναβρυτόν. Ἀνὰ εἷς λόχος τῶν 62ου καὶ 95ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς ἐν ἐνεδρεύσει παρὰ τὰ χωρία Πανόραμα(2) καὶ Φύσκα. Δύο οὐλαμοὶ πυροβολικοῦ συνεκρότησαν πυροβολαρχίαν ταχθεῖσαν παρὰ τὸ Μελισσουργεῖον . Ἡ Χ Ἔφιππος Ὕλη ἐπιτηροῦσα τὸν μεταξὺ Κερκίνης καὶ Ροδοπόλεως χῶρον(2).

Τὴν 25ην Μαΐου τὰ τμήματα ὡλοκλήρωσαν τοὺς ἀντικειμενικοὺς των σκοποὺς ἄνευ ἐπαφῆς μετὰ συμμοριτῶν, ὁ ὄγκος τῶν ὁποίων εἶχε διαφύγει ἐγκαίρως πρὸς ἄγνωστον κατεύθυνσιν. Τὰ παραμείναντα μικρὰ ἐλαφρὰ τμήματα διασκορπισθέντα ἀπεκρύβησαν εἰς δασωμένας περιοχάς. Κατὰ τὰς ἑπομένας ἡμέρας τὰ τμήματα τῆς 31ης Ταξιαρχίας ἐπεδόθησαν εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῆς βορείως Ποντοκερασιᾶς περιοχῆς. Ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1179 ἀνευρέθησαν

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.

τέσσαρα πτώματα συμμοριτῶν, καὶ παρὰ τὸν Ἅγιον Ἀντώνιον συνελήφθησαν δύο συμμορῖται.

Διοικήσεως Ἐθνοφρουρᾶς: Ἡ 52α Ταξιαρχία ἐκκινήσασα μετὰ τοῦ 595 Τάγματος ἐκ Ξυλουπόλεως, κατευθύνθη διὰ Θεοδοσίας πρὸς Προφήτην Ἠλίαν, ἔνθα ἀνατρέψασα συμμοριακὴν ἀντίστασιν κατέλαβε τὸ ὕψωμα. Ἐγκαταστήσασα τὸ Τακτικόν της Στρατηγεῖον ἡ Ταξιαρχία ἐπὶ τοῦ καταληφθέντος ὑψώματος, προώθησε τὸ τάγμα πρὸς τὸ ὕψωμα 850. Ἀλλὰ καταληφθὲν τοῦτο ὑπὸ τῆς νυκτὸς παρέμεινεν ἐπὶ τοῦ Ἀσὰρ Τεπέ. Διλοχία συγκροτηθεῖσα ἐκ λόχων τοῦ 595 Τάγματος καὶ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἐγκατεστάθη παρὰ τὸ χωρίον Μελισσώναν. Τὸ 595 Τάγμα ἔσχεν τρεῖς νεκροὺς ὁπλίτας ἐξ ἐκρήξεως ναρκῶν. Τὴν 2αν Μαΐου τὸ τάγμα κατέλαβε τὸν ἀντικειμενικόν του σκοπὸν ἤτοι τὸ ὕψωμα 850 ἄνευ ἐπαφῆς μετὰ συμμοριτῶν καὶ συνεδέθη μετὰ τμημάτων τῆς 31ης Ταξιαρχίας. Καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τὸ τάγμα ἔσχεν ἐξ ἐκρήξεως ναρκῶν πέντε τραυματίας ὁπλίτας. Κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἐξερευνήσεις ἀνευρέθη νοτίως Ποντοκερασιᾶς ἀποθήκη ὁπλισμοῦ περιέχουσα 10 μυδράλλια, 45 τυφέκια καὶ 1 βαρὺ πολυβόλον.

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Λαγκαδᾶ ἐγκατασταθὲν παρὰ τὸ χωρίον Φλαμοῦρι, ἀνέπτυξεν ἐπιθετικὴν δραστηριότητα διὰ τοῦ 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ διλοχίας τοῦ 34ου τοιούτου εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς Φλαμοῦρι καὶ Δυτικοῦ Βερτίσκου(1). Ἐπὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ Βερτίσκου ἐνήργησαν οἱ λόχοι Χωροφυλακῆς καὶ λόχος τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Ἀλλὰ καὶ τὰ τμήματα ταῦτα οὐδεμίαν ἔσχον ἐπαφὴν μετὰ συμμοριτῶν.

Τὴν 29ην Μαΐου, ληξάσης τῆς ἐπιχειρήσεως αἱ μονάδες ἐπανῆλθον εἰς τὰς ἕδρας των πλὴν τῶν Ταγμάτων 513 καὶ 95ου Ἐθνοφρουρᾶς τῆς 31ης Ταξιαρχίας. Διὰ τῶν τμημάτων τούτων ἐπηνδρώθησαν ὀργανωθέντα: Κέντρον ἀντιστάσεως ἐπὶ ὑψώματος 1179 μὲ σημεῖα στηρίγματος ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 1161, 938 καὶ 850. Κέντρον ἀντιστάσεως ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 782 μὲ σημεῖον στηρίγματος παρὰ τὸ χωρίον Διάσελον. Κέντρον ἀντιστάσεως ἐπὶ τοῦ Δυσσώρου καὶ τοιοῦτον παρὰ τὸ χωρίον Πανόραμα, περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα δυτικῶς Δυσσώρου.

Κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ΧΕΛΙΔΩΝ οἱ συμμορῖται ἔσχον 10 νεκρούς, 2 συλληφθέντας καὶ 5 παραδοθέντας. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον 13 νεκροὺς καὶ 9 τραυματίας, ὧν οἱ περισσότεροι ἐξ ἐκρήξεως ναρκῶν(2).

Δραστηριότης εἰς τὸν θύλακα Κορώνας (6–23 Ἰουνίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 58)

191. Μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς τῶν Κρουσίων καὶ τὴν ἐπ' αὐτῆς ἐδραίωσιν στρατιωτικῶν τμημάτων, τὰ ἐκ 250 περίπου συμμοριτῶν ἐναπομείναντα ὑπολείμματα συνεκεντρώθησαν εἰς τὸν θύλακα τῆς Κορώνας. Ὁρμώμενα ἐκεῖθεν ἐπεχείρουν νυκτερινὰς ἐπιδρομὰς κατὰ τῶν χωρίων τοῦ νοτίως τῆς Δοϊράνης λίμνης πεδινοῦ διαδρόμου, προβαίνοντα εἰς διαρπαγὰς τροφίμων, σφαγίων καὶ γενικῶς ἐφοδίων συντηρήσεως.

Πρὸς ἀνακοπὴν τῆς τοιαύτης συμμοριακῆς δράσεως ἡ 31η Ταξιαρχία ὡς

(1) Σχεδιάγραμμα 4
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1126/Α/2, Φ. 1222/Α/18-22, Φ. 1241/Δ/1, Φ. 1413/Α, Φ. 1413/Β/2, Φ. 1416/Α/1.

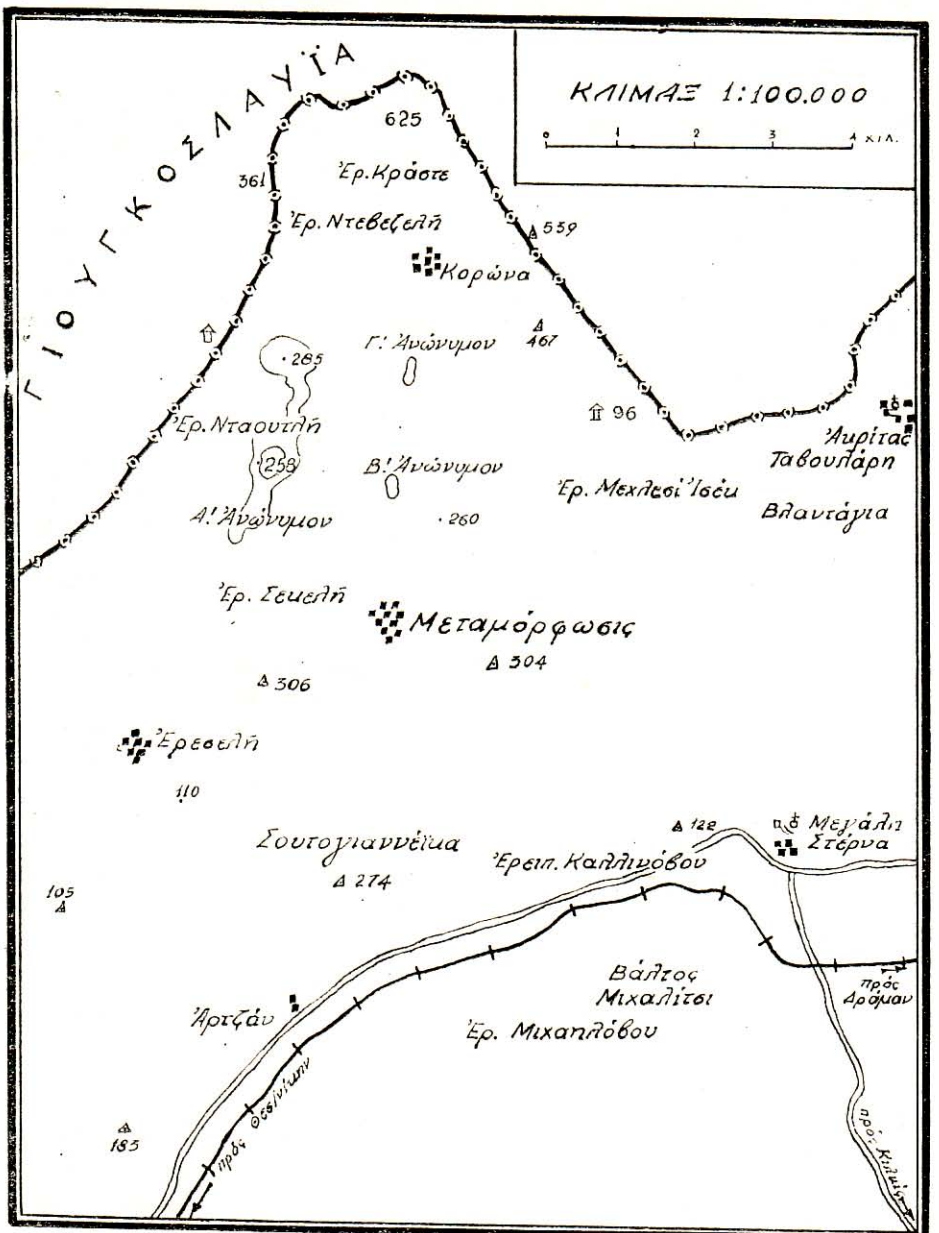

Σχ. 58 Περιοχή Θύλαμος ΚΟΡΩΝΑΣ

πρῶτον μέτρον, προέβη ἀπὸ 6ης Ἰουνίου 1948 εἰς τὴν ἐγκατάστασιν ἐπὶ τοῦ ὑπερκειμένου τοῦ χωρίου Μεταμορφώσεως ὑψώματος 304 δύο διμοιριῶν τοῦ 62ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς διὰ τὴν ὀργάνωσιν σημείου στηρίγματος. Πρόθεσις τῆς Ταξιαρχίας ἦτο ἡ ἐξέλιξις τούτου εἰς κέντρον ἀντιστάσεως καὶ ἡ συνεχὴς κατατριβὴ τῶν συμμοριτῶν δι' ἐπιθετικῶν ἀναγνωρίσεων καὶ ἐγχειρημάτων, διατιθεμένης πρὸς τοῦτο ἱκανῆς δυνάμεως.

Ἡ ἀντίδρασις τῶν συμμοριτῶν ἐξεδηλώθη ἄμεσος, δι' ἰσχυρᾶς ἐπιθέσεως ἐξαπολυθείσης τὴν νύκτα τῆς 6ης Ἰουνίου κατὰ τοῦ ὑψώματος 304. Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς τῇ ἐπεμβάσει ἐγκαίρως ἀφιχθέντος οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων.

Τὴν 8ην Ἰουνίου ἰσχυρὰ ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις διὰ τμημάτων τῆς περιοχῆς Μεταμορφώσεως εἰσεχώρησεν εἰς τὸν θύλακα Κορώνας. Τὰ τμήματα ὑποστηριζόμενα ὑπὸ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ τοιούτου τεθωρακισμένων, ἀνέτρεψαν συμμοριακὰς ἀντιστάσεις καὶ ἀχθέντα μέχρι τῆς νοτίως τοῦ χωρίου Κορώνας κορυφογραμμῆς, ἐπανῆλθον εἰς τὰς θέσεις ἐξορμήσεως. Κατόπιν ἐπιτυχοῦς βολῆς τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ἐσημειώθησαν πυρκαϊαὶ ἐντὸς τοῦ χωρίου Κορώνας καὶ ἠκούσθησαν ἐκρήξεις ἐκ πιθανῆς ἀνατινάξεως συμμοριακῶν πυρομαχικῶν καὶ ναρκῶν. Τεθωρακισμένον ὄχημα ἀνετινάχθη παρὰ τὴν Μεταμόρφωσιν ὑπὸ νάρκης, τραυματισθέντων τριῶν ὁπλιτῶν. Ἕτερος ὁπλίτης τοῦ 62ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐτραυματίσθη ἐξ ἐκρήξεως νάρκης προσωπικοῦ.

Κατόπιν πληροφοριῶν περὶ ἀφίξεως εἰς τὸν θύλακα Κορώνας ἐκ Μπέλες Ταξιαρχίας ἐκ δύο ταγμάτων ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Λιάκον, ἐξετελέσθη τὴν 13ην Ἰουνίου κατόπιν διαταγῆς τῆς 31ης Ταξιαρχίας ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις ὑπὸ τοῦ 62ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Οἱ διατεθέντες τρεῖς λόχοι ἐκινήθησαν ἐκ τῆς περιοχῆς Μεταμορφώσεως πρὸς Βορρᾶν διὰ τριῶν δρομολογίων, ὑποστηριζόμενοι ὑπὸ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ, τεταγμένου νοτιοανατολικῶς Μεταμορφώσεως. Καὶ οἱ μὲν δεξιὸς καὶ κεντρικὸς λόχοι ἐκινήθησαν ἀκωλύτως. Ἀλλ' ὁ ἀριστερὸς λόχος εὑρέθη πρὸ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὸ ὕψωμα 285 καὶ ἀπειληθεὶς μὲ ἀποκοπὴν συνεπτύχθη. Κατόπιν τούτου διετάχθη ἡ σύμπτυξις καὶ τῶν ἑτέρων λόχων ἐγκατασταθέντων τοῦ μὲν δεξιοῦ παρὰ τὰ ἐρείπια Μεχλεσὶ Ἰσέκ, τοῦ δὲ ἐκ δύο διμοιριῶν κεντρικοῦ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 304. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν παρεδόθησαν τρεῖς συμμορῖται καὶ εἷς Γιουγκοσλαῦος ὁπλίτης.

Περὶ τὴν 0100 τῆς 14ης Ἰουνίου ἰσχυρὰ δύναμις ἀριθμοῦσα ἄνω τῶν 500 συμμοριτῶν καὶ διαθέτουσα βαρέα ὅπλα, ἐπετέθη κατὰ τοῦ σημείου στηρίγματος Μεταμορφώσεως (ὑψ. 304). Ἀνατρέψαντες τὰ ἐπ' αὐτοῦ τμήματα οἱ συμμορῖται ἔφθασαν μέχρι τῆς θέσεως τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ὑποστηρίξεως. Ὁ διατεθεὶς ὡς στήριγμα τοῦ οὐλαμοῦ λόχος τοῦ 95ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἀγωνισθεὶς ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν πυροβολητῶν γενναίως, ἀπέκρουσεν τὴν ἐπίθεσιν. Ἐνισχυθεὶς δὲ ἀνέλαβεν ἀντεπίθεσιν ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ ἀφιχθέντος Διοικητοῦ τῆς 31ης Ταξιαρχίας, καὶ τὴν παρασχεθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας ὑποστήριξιν. Οἱ συμμορῖται ἀπωθηθέντες βορείως τοῦ ἀνακαταληφθέντος σημείου στηρίγματος ὑπέστησαν σοβαρὰς ἀπωλείας ἀνελθούσας εἰς τεσσαράκοντα τρεῖς νεκρούς. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῶν πολυβόλων καὶ πυραύλων τῆς ἀεροπορίας ἥτις ἐπραγματοποίησε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας δέκα ἑπτὰ ἐξόδους. Περισυνελέγησαν 5 μυδράλλια, 4 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν καὶ 35 τυφέκια. Τὰ τμήματα τῆς Ταξιαρχίας ἔσχον 4 νεκρούς, 4 τραυματίας καὶ 32 ἀγνοουμένους ὁπλίτας(1).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1122/Β/3, Φ. 1122/Γ/1, Φ. 1456/Ε/2.

Μετὰ τριήμερον ἤτοι τὴν 17ην Ἰουνίου ἐξετελέσθη εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν ἑτέρα ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς 31ης Ταξιαρχίας ἧς τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον ἐγκατεστάθη εἰς τὸ σημεῖον στηρίγματος (Ὑψ. 304). Ταύτης μετέσχον ἀνὰ μία διλοχία τῶν 513 καὶ 595 Ταγμάτων, λόχος τοῦ 62ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, δύο οὐλαμοὶ πυροβολικοῦ καὶ δύο οὐλαμοὶ τεθωρακισμένων. Τὰ τμήματα ἐξορμήσαντα ἐκ τῆς περιοχῆς Μεταμορφώσεως προωθήθησαν πρὸς Βορρᾶν. Ἀνατρέψαντα συμμοριακὰς ἀντιστάσεις κατέλαβον τὰ ὑψώματα 285 καὶ Γ' Ἀνώνυμον. Ἀμέσως ἐξεδηλώθη ἀντίδρασις ἀπὸ μέρους τῶν συμμοριτῶν διὰ δραστικῶν πυρῶν ὅλμων καὶ μυδραλλίων, ἐπηκολούθησε δὲ ἀντεπίθεσις. Τὰ τμήματα τῆς Ταξιαρχίας ἐμπλακέντα εἰς ἀγῶνα πρὸς ὑπερτέρας δυνάμεις ὑποστηριζομένας ὑπὸ βαρέων ὅπλων διετάχθησαν νὰ συμπτυχθῶσιν ἐκπληρωθείσης τῆς ἀναγνωριστικῆς ἀποστολῆς των. Ἡ ἀπαγκίστρωσις καὶ ἡ σύμπτυξις πρὸς τὴν περιοχὴν Μεταμορφώσεως ἐγένοντο ἐπιτυχῶς τῇ προστασίᾳ τῶν οὐλαμῶν πυροβολικοῦ, τεθωρακισμένων καὶ τῆς ἀεροπορίας. Αἱ ἀπώλειαί των ἦσαν 2 νεκροὶ καὶ 7 τραυματίαι ὁπλῖται, ἐσημειώθησαν δὲ καὶ 9 κρούσματα ἐξ ἡλιάσεως. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 25 νεκρούς.

192. Ἐκ τῶν διεξαχθεισῶν κατὰ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον δεκαήμερον τοῦ Ἰουνίου ἐπιχειρήσεων εἰς τὸν θύλακα Κορώνας καὶ τῶν μετέπειτα τοιούτων, κατεδείχθη ὅτι ἡ περιοχὴ αὕτη ἐνεῖχεν ἰδιάζουσαν σημασίαν διὰ τοὺς συμμορίτας. Ἡ βαθέως εἰσχωροῦσα ἐντὸς τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους ἐδαφικὴ ἔκτασις ἐν σχήματι ὀξείας γωνίας, ἐφαίνετο ἐξυπηρετοῦσα τοὺς συμμορίτας τόσον ἀπὸ πλευρᾶς ἀσφαλείας, ὅσον καὶ ἀπὸ τοιαύτης συνεργασίας καὶ ἀνεφοδιασμοῦ ἐκ Γιουγκοσλαυΐας. Πολλάκις δὲ ἐσημειώθησαν αὐτοκίνητα κινούμενα ἐκ τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους πρὸς Κορώναν. Διὸ καὶ ἡ ἔκδηλος ἀντίδρασις τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν προσπάθειαν ἐδραιώσεως στρατιωτικῶν τμημάτων ἐν τῇ περιοχῇ.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις λόχου τοῦ 62ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐκπεμφθεῖσα τὴν 21ην Ἰουνίου πρὸς τὸ ὕψωμα 285, ἐβλήθη ἐξ αὐτοῦ καὶ ἐκ τῆς κατευθύνσεως τοῦ χωρίου Κορώνας.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐβλήθη ὑπὸ βαρέων ὅλμων τὸ σημεῖον στηρίγματος.

Τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ διὰ τῆς ἀπὸ 20 Ἰουνίου 1948 διαταγῆς του, διέταξε τὴν 31ην Ταξιαρχίαν νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς εἰς τὴν περιοχὴν Κορώνας συμμοριακῆς δυνάμεως καὶ τῶν προθέσεων εἰ δυνατὸν αὐτῆς. Ταὐτοχρόνως ἡ Ταξιαρχία θὰ ἐπεδίωκε τὴν μέχρι συντριβῆς προσβολὴν τῶν συμμοριτῶν, ὥστε νὰ ἐξαναγκασθῶσιν οὗτοι καὶ ἐκκενώσωσι τὴν περιοχὴν τοῦ θύλακος.

Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς διαταγῆς τοῦ Σώματος Στρατοῦ ἡ 31η Ταξιαρχία προέβη εἰς τὴν ὀργάνωσιν ἐπιθετικῆς ἐνεργείας, διαθέσασα ἀνὰ μίαν διλοχίαν ἐκ τῶν 513 καὶ 514 Ταγμάτων καὶ ἀνὰ ἕνα λόχον ἐκ τοῦ 511 Τάγματος καὶ τῶν 62ου καὶ 95ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς, δύο οὐλαμοὺς πυροβολικοῦ, ἰσαρίθμους τοιούτους τεθωρακισμένων καὶ οὐλαμὸν ἁρμάτων μάχης. Ἡ δύναμις αὕτη ἐξώρμησε τὴν πρωΐαν τῆς 23ης Ἰουνίου ἐκ τῆς γραμμῆς Μεταμορφώσεως, μὲ γενικὴν κατεύθυνσιν πρὸς τὸ χωρίον Κορῶναν. Κατόπιν ἀγῶνος, ἀνετράπησαν ἰσχυραὶ συμμοριακαὶ ἀντιστάσεις ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Γ' Ἀνώνυμον καὶ 285. Ἅμα ὡς τὰ τμήματα ἀνῆλθον ἐπ' αὐτῶν, ἐβλήθησαν διὰ βαρέων ὅλμων καὶ πυροβόλου τεταγμένου ἐντὸς τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους. Λόγῳ τῆς ἐκδηλωθείσης ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς ἀντιδράσεως, ἀνεστάλη ἡ περαιτέρω προχώρησις καὶ περὶ τὴν μεσημβρίαν τὰ τμήματα ἐπανῆλθον εἰς τὴν γραμμὴν ἐξορμήσεως ὑπὸ τὴν συνεχῆ βολὴν τοῦ πυροβόλου. Ταῦτα ἔσχον ἀπωλείας 2 Ἀξιωματικοὺς

τραυματίας, 2 νεκρούς καὶ 14 τραυματίας ὁπλίτας. Ἡ βολὴ τοῦ συμμοριακοῦ πυροβόλου συνεχίσθη κατὰ τοῦ ὑψώματος 304, ριφθέντων πλέον τῶν 300 βλημάτων. Τμῆμα δυνάμεως 150 περίπου συμμοριτῶν ἐκμεταλλευθὲν τὴν βολὴν τοῦ πυροβόλου ἐπλησίασε καὶ ἐπετέθη περὶ τὴν 1700 κατὰ τοῦ ὑψώματος 304. Ἀλλ' ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς καὶ οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν πρὸς τὰ βορείως Μεταμορφώσεως ὑψώματα, βαλλόμενοι ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ὑπὸ δύο μαχητικῶν ἀεροπλάνων. Αἱ ἀπώλειαί των κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἦσαν ἔνδεκα νεκροί. Περίπολοι ἐκπεμφθεῖσαι τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης πρὸς τὰ ὑψώματα 260 καὶ ἐρειπίων Μεχλεσὶ Ἰσὲκ δὲν συνήντησαν συμμορίτας. Οὗτοι εἶχον ἀποσυρθῆ πρὸς Βορρᾶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός.

Κατόπιν τῆς διαπιστωθείσης ὑπάρξεως εἰς τὸν θύλακα Κορώνας ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως τὸ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 304 σημεῖον στηρίγματος ἀνεπτύχθη εἰς κέντρον ἀντιστάσεως περιλαμβάνον τὰ νατιοανατολικῶς τοῦ χωρίου Μεταμορφώσεως ὑψώματα. Τὸ κέντρον ἀντιστάσεως Μεταμορφώσεως ὡς ἀπεκλήθη, ἐπηνδρώθη διὰ τεσσάρων ἐναλλασσομένων λόχων τῶν 511, 512, 514 Ταγμάτων καὶ 95ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς σὺν οὐλαμὸς τεθωρακισμένων καὶ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ πρὸς ὑποστήριξιν.

Ἀναγνώρισις λόχου ἐκπεμφθεῖσα τὴν 26ην Ἰουνίου ἐκ τοῦ κέντρου ἀντιστάσεως, διεπίστωσε τὴν κατοχὴν τοῦ ὑψώματος 258 καὶ τοῦ νοτίως Α' Ἀνωνύμου τοιούτου. Οἱ ἐπ' αὐτῶν συμμορῖται βληθέντες ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ἀπεσύρθησαν διὰ τῶν ἐρειπίων Νταουτλῆ εἰς τὸ Γιουγκοσλαυϊκὸν ἔδαφος. Τὸ κέντρον ἀντιστάσεως ἐβλήθη διὰ δέκα βολῶν ὑπὸ πυροβόλου οὗτινος ἡ θέσις ἐσημειώθη ἐπὶ τοῦ ξένου ἐδάφους καὶ ἐβλήθη ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας τὸ κέντρον ἀντιστάσεως ἐβλήθη ὑπὸ βαρέος ὅλμου ἐκ τῆς κατευθύνσεως τοῦ ὑψώματος 285. Κατὰ τῆς πιθανῆς του θέσεως ἔβαλε ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ (1).

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

(Σχεδιάγραμμα 4)

193. Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὰς πρώτας ὥρας τῆς 12ης Ἀπριλίου 1948 εἰς ἐνέδραν τμήματος τοῦ 511 Τάγματος ἐγκατασταθεῖσαν παρὰ τὸ Καλὸ Χωριὸ τοῦ Μπέλες, ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ πέντε συλληφθέντας συμμορίτας.

Εἰς ἑτέραν ἐνέδραν ἐγκατασταθεῖσαν ὑπὸ τμημάτων τοῦ αὐτοῦ Τάγματος εἰς τὴν παραμεθόριον περιοχὴν Ἁγίας Παρασκευῆς, ἐνέπεσε τὰς πρώτας ὥρας τῆς 20ῆς Ἀπριλίου ἰσχυρὰ συμμοριακὴ ὁμάς. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐξωντώθησαν ὁ ἀρχισυμμορίτης Φωκᾶς καὶ 11 συμμορῖται, ἕτεροι δὲ 8 συμμορῖται συνελήφθησαν. Εἰς χεῖρας τοῦ ἐνεδρευτικοῦ τμήματος, ὅπερ δὲν ἔσχεν οὐδὲ τραυματίαν, περιῆλθον 1 μυδράλλιον, 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρέν, 3 αὐτόματα, 8 ἀτομικὰ τυφέκια καὶ πολλὰ πυρομαχικά. Μετὰ διήμερον παρεδόθησαν τέσσαρες συμμορῖται ἀνήκοντες εἰς τὴν αὐτὴν μονάδα.

Τὴν 28ην Ἀπριλίου παρεδόθη εἰς τὸ τμῆμα ΜΑΥ τοῦ χωρίου Καστανιὲς Κιλκὶς ἔνοπλος ὁμὰς ἐκ δέκα τεσσάρων συμμοριτῶν.

Ἐπισημανθεῖσα τὴν 29ην Ἀπριλίου ὑπὸ ὁμάδος πληροφοριῶν τῆς 31ης Ταξιαρχίας συμμοριακὴ φάλαγξ μετὰ μεταγωγικῶν κτηνῶν ἐπὶ τοῦ ὄρους Κρούσια, προσεβλήθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1122/Β/3, Φ. 1126/Α/3, Φ. 1223/Α/2.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 29ης Ἀπριλίου εἰς ἐνέδραν ἐγκατασταθεῖσαν ὑπὸ τμήματος τοῦ 511 Τάγματος παρὰ τὸ χωρίον Πλατανάκι τοῦ Μπέλες ἔσχεν ἕνα νεκρόν.

Ὁμὰς συμμοριτῶν ἐμπεσοῦσα τὴν 1ην Μαΐου εἰς ἐνέδραν τμήματος τοῦ 62ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐπὶ τῶν δυτικῶν Κρουσίων, ἔσχε τρεῖς νεκροὺς καὶ ἕνα τραυματίαν συλληφθέντα.

Εἰς συμπλοκὴν τμήματος τοῦ 62ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ πολυμελοῦς συμμοριακῆς ὁμάδος, ἐφονεύθη τὴν νύκτα τῆς 18ης Ἰουνίου νοτίως Δοϊράνης λίμνης εἷς ὁπλίτης. Τὴν αὐτὴν νύκτα ἡ συμμοριακὴ ὁμὰς συνεπλάκη νοτιοδυτικῶς Μεταμορφώσεως μετὰ τμήματος ΜΑΥ. Ἡ ὁμὰς διασκορπισθεῖσα διέφυγε, πλὴν δύο παραδοθέντων συμμοριτῶν. Κατὰ τὰς διενεργηθείσας ἐξερευνήσεις τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς τῶν Κρουσίων ὑπὸ τμημάτων τοῦ 513 Τάγματος τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ Ἰουνίου, ἀνευρέθησαν συμμοριακαὶ ἀποθῆκαι περιέχουσαι 4 μυδράλλια, 4 ταχυβόλα, 13 ὁπλοπολυβόλα Μπρὲν, 1 ὁπλοπολυβόλον γερμανικόν, 24 αὐτόματα Στὲν, 1 Τόμιγκαν, 1 ὅλμον 3", 57 ἀτομικὰ τυφέκια, ποσότητας πυρομαχικῶν καὶ ναρκῶν, ἀρχεῖον καὶ διάφορα ὑλικά (1).

Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας. Ἐπιχειρήσεις εἰς τὰ ὄρη Βροντοῦς καὶ Μενοίκιον (11-14 Μαΐου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 4)

194. Πληροφορίαι ἔφερον δύο συμμοριακὰς συγκεντρώσεις εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Σερρῶν περιοχήν. Τὴν μὲν πρώτην ἐκ τεσσάρων λόχων τοῦ Ἀρχηγείου Σερρῶν ἐπὶ τοῦ βορειοανατολικοῦ τμήματος τῶν ὀρέων Βροντοῦς, τὴν δὲ δευτέραν ἐκ δύο συγκροτημάτων ὑπὸ τοὺς ἀρχισυμμορίτας Ἀνανίαν καὶ Εὐφραιμίδην ἐπὶ τοῦ βορειοανατολικοῦ τμήματος τοῦ Μενοικίου ὄρους.

Κατόπιν διαταγῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ὅπως ὀργανωθῇ ἐπιχείρησις πρὸς ἐξόντωσιν τῶν συμμοριακῶν τούτων δυνάμεων, ἡ Διοίκησις Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας ἀνέθεσε τὴν ἐκτέλεσιν εἰς τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν. Ἐλλείψει ἐπαρκοῦς δυνάμεως ἀνελήφθη τὸ πρῶτον ἐπιθετικὴ ἐνέργεια κατὰ τῶν εἰς τὸ βορειοανατολικὸν τμῆμα τῶν ὀρέων Βροντοῦς συμμοριτῶν.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διετέθησαν τὸ 558 Τάγμα, διλοχίαι τῶν 60οῦ καὶ 61ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς, διλοχία τοῦ 552 Τάγματος τῆς 25ης Ταξιαρχίας, ὁ λόχος κρούσεως Χωροφυλακῆς Νιγρίτης, τμῆμα ΜΑΔ καὶ δύο οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Διὰ τῶν τμημάτων τούτων συνεκροτήθησαν ἓξ φάλαγγες αἵτινες ἐκινήθησαν τὴν πρωίαν τῆς 11ης Μαΐου 1948 πρὸς τὸν ὑποτιθέμενον χῶρον συγκεντρώσεως τῶν συμμοριτῶν. Τρεῖς φάλαγες ἐξώρμησαν ἐκ τῆς περιοχῆς Ἀχλαδοχωρίου καὶ δύο ἐκ τῆς βορειοανατολικῶς Σερρῶν περιοχῆς .Αὗται ἦχθησαν ἀκωλύτως εἰς τὸν καθορισθέντα χῶρον, χωρὶς νὰ συναντήσωσι συμμορίτας. Ἡ συγκροτηθεῖσα ἐκ τῆς διλοχίας τοῦ 552 Τάγματος φάλαγξ, ἐξορμήσασα ἐκ τοῦ χωρίου Περιθωρίου, κατηυθύνθη διὰ Κάτω Βροντοῦς πρὸς Νοτιοδυσμάς. Κατὰ τὴν διέλευσίν της ἐκ τοῦ χωρίου τούτου ἐξερράγησαν δύο νάρκαι μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς καὶ τὸν τραυματισμὸν ἐννέα ὁπλιτῶν. Συνεχίσασα

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1126/Α/1-3, Φ. 1223/Α/2.

τὴν κίνησίν της ἡ φάλαγξ συνεπλάκη περὶ τὴν 1100 νοτίως τοῦ χωρίου Ἄνω Βροντοῦς μετὰ συμμοριακοῦ τμήματος, ὅπερ πιεσθὲν συνεπτύχθη πρὸς τὸ Μενοίκιον ὄρος ἐγκαταλεῖψαν πέντε νεκρούς. Κατὰ τὴν ὑπόλοιπον ἡμέραν οὐδεμία ἑτέρα ἐπαφὴ ἐσημειώθη. Τὰ τμήματα διενυκτέρευσαν ἐπὶ τόπου.

Ἐπηκολούθησεν ἡ ἐπιθετικὴ ἐνέργεια κατὰ τῆς σημειωθείσης εἰς τὸ βορειοανατολικὸν τμῆμα τοῦ Μενοικίου ὄρους συμμοριακῆς δυνάμεως τῶν συγκροτημάτων Ἀνανία καὶ Εὐφραιμίδη, ἀριθμούσης περὶ τοὺς 250 συμμορίτας. Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διετέθησαν τὰ αὐτὰ τμήματα πλέον λόχου τοῦ 552 Τάγματος καὶ τοῦ ὑπολοίπου 60οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, συγκροτηθεισῶν τεσσάρων φαλάγγων. Ἡ 1η φάλαγξ ἀπετελέσθη ἐκ τριλοχίας τοῦ 552 Τάγματος καὶ λόχου τοῦ 558 τοιούτου. Ἡ 2α ἐκ τοῦ 558 Τάγματος μεῖον λόχος καὶ λόχου τοῦ 61ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Ἡ 3η ἐκ δύο λόχων τῶν 60οῦ καὶ 61ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τοῦ λόχου κρούσεως Χωροφυλακῆς Νιγρίτης. Ἡ 4η φάλαγξ ἐκ τοῦ 60οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μεῖον λόχος.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 13ης Μαΐου αἱ φάλαγγες εἶχον καταλάβει τὰς θέσεις ἐξορμήσεως ἡ μὲν 1η νοτιοδυτικῶς Κάτω Βροντοῦς αἱ δὲ λοιπαὶ περὶ τὸ χωρίον Ἅγιον Πνεῦμα, ἔνθα καὶ τὸ προωθημένον Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν. Ἐκ τῶν οὐλαμῶν πυροβολικοῦ ὁ μὲν εἷς ἐτάχθη παρὰ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ὁ δ' ἕτερος παρὰ τὴν Μικρόπολιν.

Ἅμα τῇ ἐπελεύσει τοῦ σκότους ἡ 1η φάλαγξ ἐκινήθη πρὸς Νότον. Περὶ τὸ μεσονύκτιον ἐβλήθη διὰ πυρῶν μυδραλλίων ὑπὸ συμμοριακοῦ τμήματος, ὅπερ πιεσθὲν συνεπτύχθη διαφυγόν. Ἡ φάλαγξ ὁλοκληρώσασα τὴν πρωΐαν τῆς 14ης Μαΐου τὴν κατάληψιν τοῦ βορείου τμήματος τοῦ Μενοικίου, ἐπεδόθη εἰς ἐξερευνήσεις. Αἱ λοιπαὶ τρεῖς φάλαγγες ἐκινήθησαν διὰ παραλλήλων δρομολογίων πρὸς τὸ βορειοανατολικὸν τμῆμα τοῦ ὄρους. Ἐκ τούτων ἡ ἀριστερὰ φάλαγξ ἀνέτρεψε τὴν αὐτὴν πρωΐαν κατόπιν συμπλοκῆς συμμοριακὸν τμῆμα ὅπερ συνεπτύχθη πρὸς Ἀνατολάς. Ἡ κεντρικὴ 3η φάλαγξ δὲν συνήντησε συμμορίτας ἀλλ' ἔσχεν ἀπωλείας ἐξ ἐκρήξεως ναρκῶν, φονευθέντων τοῦ Διοικητοῦ τοῦ λόχου κρούσεως ἐφέδρου Ὑπολοχαγοῦ Ἴτση ἢ Οἴτη Βασιλείου καὶ δύο ὁπλιτῶν. Ἕτεροι δύο ὁπλῖται ἐτραυματίσθησαν. Ἡ δεξιὰ 4η φάλαγξ συνεπλάκη μετὰ συμμοριακῆς μικροομάδος, ἥτις διασκορπισθεῖσα διέφυγε.

Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς ἀνευρέθη ἀποθήκη περιέχουσα διάφορα ὑλικὰ ἐν οἷς τρία αὐτόματα Στέν, δύο τυφέκια καὶ ποσότητας βομβίδων, βλημάτων ὅλμου, ναρκῶν καὶ φυσιγγίων. Κατεστράφησαν ἐγκαταστάσεις τῶν συμμοριτῶν.

Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς εἰς Μενοίκιον οἱ συμμορῖται ἔσχον 20 νεκρούς, 2 συλληφθέντας καὶ 2 παραδοθέντας. Τὰ τμήματα στρατοῦ πλὴν τῶν ἐκ ναρκῶν προξενηθεισῶν, οὐδεμίαν ἑτέραν ἀπώλειαν ὑπέστησαν (1).

Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Χαλκιδικὴν καὶ τὰ Κερδύλλια (4–12 καὶ 16–20 Ἰουνίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 6)

195. Κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου 1948 ἡ δύναμις τῶν εἰς τὴν ἀνατολικὴν Χαλκιδικὴν συμμοριτῶν ἀνήρχετο εἰς 300 περίπου. Πρὸς τὸν σκοπὸν ἐκκαθαρίσεως

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1010/Ε/12, Φ. 1417/Β.

τῆς περιοχῆς ταύτης καὶ καταστροφῆς τῶν συμμοριακῶν ἐγκαταστάσεων, διετάχθη ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἡ Διοίκησις Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας νὰ ὀργανώσῃ ἐπιχείρησιν,εἰς ἣν ἐδόθη τὸ συνθηματικὸν ΟΛΥΝΘΟΣ Α'.

Διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐπιχειρήσεως διετέθησαν :

Ἡ 52α Ταξιαρχία μὲ τὰ 594 καὶ 595 Τάγματα.

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Πολυγύρου μὲ τὰ 33ον, 41ον καὶ 42ον Τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς.

Διλοχία τοῦ 59ου καὶ λόχος τοῦ 34ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς. Διμοιρία τοῦ 510 λόχου πολυβόλων, δύο οὐλαμοὶ τοῦ 107 Συντάγματος πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων.

Ἡ Διοίκησις Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας, εἰς ἣν ἀνετέθη ἡ διεύθυνσις τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐγκαταστήσασα τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον της εἰς Ἀρναίαν ἀπεφάσισε νὰ προωθήσῃ ἐντὸς τῆς νυκτὸς τῆς 4ης Ἰουνίου ἰσχυρὰς δυνάμεις ἐκ πολλῶν κατευθύνσεων πρὸς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Βαρβάρας. Ἐν συνεχείᾳ καὶ ἐφ' ὅσον ἤθελε παραστῇ ἀνάγκη, νὰ ἐνεργήσῃ ὁμοίως πρὸς τὴν περιοχὴν τοῦ ὑψώματος Κακάβου. Ταὐτοχρόνως νὰ καταλάβῃ ἐπίκαιρα σημεῖα κατὰ βάθος, πρὸς ἀπαγόρευσιν διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν δυτικῶς τῆς γραμμῆς Ἀρναίας–Νέας Μαδύτου καὶ ν' ἀποφράξῃ τὰς διαβάσεις Ρεντίνας–Σταυροῦ, διὰ στατικῶν καὶ κινητῶν τμημάτων, πρὸς παρεμπόδισιν διαρροῆς αὐτῶν πρὸς Κερδύλλια. Πρὸς τοῦτο κατένειμε τὰς δυνάμεις της εἰς δύο συγκροτήματα. Τὸ βόρειον ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 52ας Ταξιαρχίας εἰς Κάτω Σταυρὸν μὲ τὰ 594 καὶ 42ον Τάγματα, διλοχίαν τοῦ 59ου Τάγματος καὶ οὐλαμὸν πυροβολικοῦ. Πρὸς ἀπόφραξιν τῶν διαβάσεων Ρεντίνας–Σταυροῦ διέθεσεν τὸ 42ον Τάγμα μεῖον λόχος. Τὸ νότιον συγκρότημα, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Πολυγύρου εἰς Νεοχώριον βορειοανατολικῶς Ἀρναίας μὲ τὰ 595 καὶ 33ον Τάγματα καὶ οὐλαμὸν πυροβολικοῦ. Ἐν ἐφεδρείᾳ τὸ 41ον Τάγμα εἰς Παλαιοχώριον, ἀνατολικῶς Ἀρναίας καὶ ὁ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων εἰς Ἀρναίαν.

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 52ας Ταξιαρχίας εἰς Κάτω Σταυρὸν καὶ τὸ τῆς Ἐθνοφρουρᾶς Πολυγύρου εἰς Νεοχώριον.

Τὰ συγκροτήματα κινούμενα τὴν νύκτα τῆς 4ης Ἰουνίου συγκλινόντως πρὸς Βαρβάραν, θὰ προέβαινον εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς καὶ τὴν καταστροφὴν τῶν συμμοριακῶν ἐγκαταστάσεων.

Ἀμφότερα τὰ συγκροτήματα ἐκινήθησαν τὴν νύκτα τῆς 4ης Ἰουνίου πρὸς τὸν καθορισθέντα χῶρον διὰ τριῶν φαλάγγων ἕκαστον. Τὸ βόρειον συγκρότημα ἀνατρέψαν ἀντιστάσεις ἐξ 25–30 συμμοριτῶν νοτίως Νέας Μαδύτου καὶ βορειοανατολικῶς Βαρβάρας, ἀφίχθη εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου τούτου. Τὸ νότιον συγκρότημα ἦχθη εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν ἄνευ ἐπαφῆς, καθ' ὅσον οἱ συμμορῖται εἶχον ἐξέλθει τοῦ δημιουργηθέντος κλοιοῦ, διαρρεύσαντες πρὸς Νοτιοανατολάς. Διαπιστωθείσης τῆς διαφυγῆς των, τὸ νότιον συγκρότημα μετὰ διλοχίας τοῦ βορείου τοιούτου τεθείσης ὑπὸ τὴν διοίκησίν του, ἀναστραφὲν τὴν 6ην Ἰουνίου ἐκινήθη ἐξερευνητικῶς πρὸς Νοτιοανατολὰς χωρὶς νὰ συναντήσῃ συμμορίτας. Αἱ ἐξερευνήσεις συνεχίσθησαν καὶ κατὰ τὰς ἑπομένας ἡμέρας ὑπὸ ἀμφοτέρων τῶν συγκροτημάτων, καθ' ἃς ἐσημειώθησαν μικροσυμπλοκαὶ τὴν μὲν 7ην Ἰουνίου νοτίως Ὀρμύλιας τὴν δ' ἑπομένην νοτίως Μεγάλης Παναγίας.

Τὴν 12ην Ἰουνίου ἡ ἐπιχείρησις ἔληξε, τῶν τμημάτων ἐπανελθόντων εἰς τὰς ἕδρας των. Κατ' αὐτὴν οἱ συμμορῖται ἔσχον ἑπτὰ νεκροὺς καὶ τριάκοντα

συλληφθέντας καὶ παραδοθέντας. Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται (1).

Ἐπηκολούθησεν ἡ ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΟΛΥΝΘΟΣ Β' ἐπιχείρησις ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν διάλυσιν καὶ εἰ δυνατὸν τὴν συντριβὴν τῶν εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κερδυλλίων (2) συμμοριτῶν. Τούτων ὁ ἀριθμὸς ἀνήρχετο κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας εἰς 300.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διετέθησαν αἱ διοικήσεις τῶν Τακτικῶν Στρατηγείων Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν καὶ Λαγκαδᾶ, τὸ 557 Τάγμα, τὸ 558 Τάγμα μεῖον διλοχία, τὸ 59ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς σὺν λόχος, 3 λόχοι Χωροφυλακῆς, 3 οὐλαμοὶ πυροβολικοῦ, 2 οὐλαμοὶ τεθωρακισμένων καὶ τμήματα ΜΑΔ καὶ ΜΑΥ τῆς περιοχῆς.

Ἡ ἐπιχείρησις αὕτη διεξαχθεῖσα ἀπὸ 16–20 Ἰουνίου δὲν ἐπέτυχε τὸν ἐπιδιωχθέντα σκοπόν, καθ' ὅσον ὁ ὄγκος τῶν συμμοριτῶν εἶχε διαρρεύσει πρὸ διημέρου εἰς ἑτέραν περιοχήν. Εἰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς μὲ μικροομάδας ἐφονεύθη 1 συμμορίτης καὶ 8 παρεδόθησαν. Ἐκ τῶν μετασχόντων τμημάτων ἐτραυματίσθησαν 1 ἀνὴρ ΜΑΥ καὶ 3 χωροφύλακες. Ἐξ ἐκρήξεως ναρκῶν ἐφονεύθησαν 2 καὶ ἐτραυματίσθησαν 8 ὁπλῖται (3).

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

(Σχεδιάγραμμα 5)

196. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Πολυγύρου πληροφορηθὲν ὅτι εἰς τὴν βορειοανατολικὴν περιοχὴν Χαλκιδικῆς μεταξὺ τοῦ χωρίου Βαρβάρας καὶ θαλάσσης εὑρίσκετο συγκρότημα ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Διπλαρᾶκον προέβη εἰς τὰς ἀκολούθους ἐνεργείας:

Συνεκέντρωσε τὴν νύκτα τῆς 13ης Ἀπριλίου 1948 περὶ τὴν Βαρβάραν ἕνα λόχον τοῦ 33ου καὶ ἀνὰ τρεῖς λόχους ἐκ τῶν 41ου καὶ 42ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς. Τὴν δύναμιν ταύτην ἐκίνησε τὴν πρωΐαν τῆς ἐπομένης 14ης Ἀπριλίου πρὸς Ἀνατολὰς διὰ πέντε κεχωρισμένων δρομολογίων μὲ ἐντολὴν ἀναζητήσεως καὶ ἐξοντώσεως τῶν συμμοριτῶν.

Ὁ κινούμενος ἐπὶ τοῦ νοτιωτέρου δρομολογίου λόχος τοῦ 41ου Τάγματος ἀφοῦ ἀνέτρεψε προωθημένην συμμοριακὴν ἀντίστασιν ἐξοντώσας ἑπτὰ συμμορίτας, ἦλθεν ἐν συνεχείᾳ εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ συγκροτήματος ἀποτελουμένου ἐξ 100–120 συμμοριτῶν καὶ ἐνεπλάκη εἰς ἀγῶνα. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον ἅμα ὡς ἐπληροφορήθη τοῦτο, προώθησε καὶ τὰ ἄλλα τμήματα πρὸς τὸν χῶρον τῆς μάχης. Τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα ἀπειληθὲν μὲ κύκλωσιν καὶ καταστροφήν, κατετμήθη εἰς τρεῖς ὁμάδας αἵτινες προσεπάθησαν νὰ ἐξέλθωσι τοῦ σχηματισθέντος κλοιοῦ, ἀκολουθήσασαι κεχωρισμένα δρομολόγια. Ἡ κατευθυνθεῖσα πρὸς Νότον ἣν ἠκολούθει ὁ διοικητὴς τοῦ συγκροτήματος μετὰ τοῦ ἐπιτελείου του, ἐμπεσοῦσα εἰς τὰ πυρὰ τοῦ ἀνωτέρω λόχου, ἐξωντώθη κατὰ τὸ μεῖζον μέρος της. Μεταξὺ τῶν φονευθέντων ἦσαν ὁ ἀρχισυμμορίτης Διπλαρᾶκος, ὁ ἐπιτελάρχης του Σινᾶκος καὶ ὁ ἐπιτελὴς Τρίπος. Ἡ πρὸς Ἀνατολὰς κατευθυνθεῖσα ὁμὰς ἐγκατεστάθη ἐπὶ ὑψώματος, ἐξ οὗ παρηνώχλει τὰ τμήματα διὰ μεμακρυσμένων καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος πυρῶν. Ἡ 3η ὁμὰς κατευ-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1011/Γ/1, Φ. 1241/Δ/1.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1124/Γ/1, Φ. 1413/Β/23.

θυνθεῖσα πρὸς Βορρᾶν, προσέκρουσεν ἐπὶ τοῦ Λόχου τοῦ 33ου Τάγματος καὶ ἐγκαταλείψασα ἓξ νεκρούς, ἀνεστράφη πρὸς Νοτιοανατολάς. Ἐν τῇ κινήσει της εὑρέθη πρὸ τῶν μεταγωγικῶν καὶ διμοιρίας τοῦ ἀνωτέρω λόχου τοῦ 41ου Τάγματος. Ἐν τῇ προσπαθείᾳ της ὅπως διανοίξῃ ὁδὸν διαφυγῆς, ἐπετέθη κατὰ τῆς ὁμάδος προστασίας τῶν μεταγωγικῶν καὶ ἀνατρέψασα ταύτην προσέβαλε τὴν διμοιρίαν. Ὁ Διοικητὴς τοῦ λόχου, ἐν τῇ προσπαθείᾳ του ὅπως βοηθήσῃ τὴν διμοιρίαν καὶ διασώσῃ τὰ μεταγωγικά του ἅτινα ἐγκαταλειφθέντα περιῆλθον εἰς τοὺς συμμορίτας, ἐπετέθη κατ' αὐτῶν. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἡ πιεσθεῖσα ἰσχυρῶς διμοιρία συνεπτύχθη πρὸς Νεοχώριον, ἀκολουθηθεῖσα καὶ ὑπὸ τοῦ ὑπολοίπου λόχου. Ἡ συμμοριακὴ ὁμάς, διασωθεῖσα ἀνελπίστως, εἰς οὐδεμίαν κατὰ τοῦ συμπτυχθέντος λόχου ἐνέργειαν προέβη. Ἀλλὰ συμπαραλαβοῦσα δέκα μεταγωγικὰ κτήνη ἔμφορτα πυρομαχικῶν, ὑλικῶν καὶ τροφίμων ἀπεχώρησεν ἀνενόχλητος.

Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς οἱ συμμορῖται ἔσχον εἴκοσι τρεῖς νεκροὺς καὶ τέσσαρας συλληφθέντας. Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται.

Εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν συνεπλάκη τὴν 18ην Ἀπριλίου λόχος τοῦ 41ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ τριακονταμελοῦς ὁμάδος, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τεσσάρων συμμοριτῶν. Ἕτερος συμμορίτης παρεδόθη. Ἀλλὰ καὶ ὁ λόχος ἔσχε νεκρὸν τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν Κουϊμτζίδην Γεώργιον, ὅστις ἔπεσε μαχόμενος.

Τὴν 29ην Ἀπριλίου διενηργήθη ἑτέρα ἐπιθετικὴ ἐξερεύνησις τῆς ἀνατολικῶς τοῦ χωρίου Βαρβάρας περιοχῆς. Ἐκ τῶν μετασχόντων τμημάτων, τριλοχία τοῦ 33ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐνισχυμένη δι' ἀποσπάσματος Χωροφυλακῆς καὶ τμήματος ΜΑΔ, ἐνέπεσεν εἰς δημιουργηθεῖσαν ἐντέχνως ὑπὸ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως εὐρείας ἐκτάσεως ἐνέδραν. Ἐπηκολούθησε σκληρὸς ἀγὼν παραταθεὶς μέχρις ἑσπέρας ὁπότε ἡ τριλοχία πιεσθεῖσα ἰσχυρῶς ἐκάμφθη καὶ συνεπτύχθη ἐν διαλύσει πρὸς Νεοχώριον. Αἱ ἀπώλειαι ταύτης καὶ τῶν ἐνισχυτικῶν τμημάτων εἰς ἔμψυχον καὶ ἄψυχον ὑλικὸν ὑπῆρξαν σοβαραί. Ἡ τριλοχία ἔσχε νεκροὺς τὸν Ἀνθυπολοχαγὸν Χιονίδην Εὐστάθιον καὶ 6 ὁπλίτας, τραυματίας 2 Ἀξιωματικοὺς διοικητὰς λόχων καὶ 11 ὁπλίτας, ἀγνοούμενον δὲ 1 ὁπλίτην. Τὸ ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς ἔσχεν 1 νεκρὸν καὶ 5 ἀγνοουμένους ὁπλίτας, τὸ δὲ τμῆμα ΜΑΔ 1 νεκρὸν καὶ 4 ἀγνοουμένους. Εἴδη ὁπλισμοῦ ἀπωλέσθησαν 1 ὅλμος 3", 1 ὅλμος 2", 2 ὅλμοι 60 χμ., 11 ὁπλορολυβόλα Μπρὲν 10 αὐτόματα, 25 τυφέκια καὶ μία συσκευὴ ἀσυρμάτου.

Τὴν ἑπομένην 30ὴν Ἀπριλίου διετάχθη ἡ ἐπιστροφὴ εἰς τὰς ἕδρας των καὶ τῶν διλοχιῶν τῶν 41ου καὶ 42ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς, αἵτινες εἶχον διατεθῆ ἐπίσης διὰ τὴν ἐκκαθαριστικὴν ἐνέργειαν, ἀλλὰ δὲν μετέσχον τοῦ ἀγῶνος λόγῳ ἀποστάσεως. Ἐκ τούτων ἡ διλοχία τοῦ 41ου Τάγματος καθ' ὃν χρόνον ἐκινεῖτο πρὸς Στρατονίκην, συνεπλάκη βορειοδυτικῶς τοῦ χωρίου μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀνατροπὴν τοῦ ἑνὸς λόχου ὅστις διέρρευσεν ἐν διαλύσει εἰς Στρατονίκην. Ἀπωλέσθησαν δύο ὁπλοπολυβόλα Μπρέν καὶ ὀκτὼ τυφέκια.

Τμήματα Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ συνεπλάκησαν τὴν 17ην Ἀπριλίου παρὰ τὸ νοτιοανατολικῶς Σερρῶν χωρίον Παραλίμνιον (1) μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως, ἐξοντωθέντων δύο συμμοριτῶν. Ὑπὸ τῶν αὐτῶν τμημάτων ἐφονεύθη τὴν μεθεπομένην ἕτερος συμμορίτης παρὰ τὸ χωρίον Νέος Σκοπός.

(1) Σχεδιάγραμμα 4.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν 21ην Ἀπριλίου εἰς ἐγκατασταθὲν παρὰ τὸ χωρίον Ἀδὰμ Χαλκιδικῆς ναρκοπέδιον, ἐγκατέλειψεν ἕνα νεκρόν.

Τμῆμα ΜΑΥ συμπλακὲν τὴν 25ην Μαΐου παρὰ τὸ χωρίον Καρκάρα—Χαλκιδικῆς μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἐξώντωσε δύο συμμορίτας.

Εἰς μικροσυμπλοκὴν τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος παρὰ τὸ βορειοδυτικῶς Σερρῶν χωρίον Χρισὸν (1) ἐφονεύθη τὴν 15ην Ἰουνίου εἷς συμμορίτης καὶ ἕτερος παρεδόθη.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν 18ην Ἰουνίου παρὰ τὸ χωρίον Χουμνικὸν—Νιγρίτης (1) εἰς ἐνέδραν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, ἀπώλεσε τὸν ὁμαδάρχην της φονευθέντα.

Τμῆμα τοῦ 558 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 25ην Ἰουνίου μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως ἐπὶ τοῦ Μενοικίου ὄρους (2). Οἱ συμμορῖται πιεσθέντες διεσκορπίσθησαν. Τὸ τάγμα ἔσχε νεκρὸν τὸν Ἀνθυπολοχαγὸν Μπιράκην Ἰωάννην ὅστις ἔπεσε μαχόμενος.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις λόχου τοῦ 559 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 30ὴν Ἰουνίου ἐπὶ τοῦ δυτικοῦ τμήματος τοῦ Μενοικίου ὄρους μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τεσσάρων συμμοριτῶν (3).

Συμβολὴ τῆς Ἀεροπορίας

197. Σημαντικὴ ὑπῆρξεν ἡ δρᾶσις τῆς Ἀεροπορίας κατὰ τὴν λήξασαν τριμηνίαν. Αὕτη μετέσχεν ἐνεργῶς εἰς ἁπάσας σχεδὸν τὰς ἐπιχειρήσεις.

Ἡ διεξαχθεῖσα τὸν Ἀπρίλιον εἰς τὴν βορείως Δράμας περιοχὴν Παπάδων ἐπιχείρησις ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ παρέσχε τὴν εὐκαιρίαν εὐρείας ἐπεμβάσεως τῆς ἀεροπορίας, ἥτις ὑπεβοήθησε λίαν ἀποτελεσματικῶς τὰ μαχόμενα στρατιωτικὰ τμήματα καὶ κατέφερε σοβαρὰ εἰς τοὺς συμμορίτας πλήγματα. Καθ' ὁμολογίαν παραδοθέντων ὁλόκληρα τμήματα εὑρεθέντα συγκεντρωμένα ἐξωντώθησαν.

Τὸν ἑπόμενον μῆνα ἡ Ἀεροπορία μετέσχε τῶν διεξαχθεισῶν εἰς Θράκην, Κρούσια, Τζέναν καὶ Καϊμακτσαλὰν ἐπιχειρήσεων. Ἀξιοσημείωτος ὑπῆρξεν ἡ δρᾶσις της κατὰ τὴν ἀπόκρουσιν τῆς ἐπιτεθείσης ἐναντίον τῶν Παπάδων ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως. Μαχητικὰ ἀεροπλάνα προϋξένησαν δι' εὐστόχων πυρῶν σοβαρωτάτας ἀπωλείας εἰς τοὺς συμμορίτας καὶ ἐξουδετέρωσαν διὰ βομβῶν δύο πυροβόλα των. Λίαν ἐπίκαιρος ὑπῆρξεν ἐπίσης ἡ ἐπέμβασίς της εἰς τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα κατὰ τὴν προσβολὴν τοῦ βορείως Ξάνθης χωρίου Λυκοδρομίου. Τὸ ἥμισυ τῶν προξενηθεισῶν εἰς τοὺς συμμορίτας ἀπωλειῶν ὀφείλετο εἰς τὰ εὔστοχα πυρὰ τῆς ἀεροπορίας.

Τὸν μῆνα Ἰούνιον μετέσχεν εἰς τὰς διεξαχθείσας εἰς τὰς περιοχὰς Κορώνας νοτιοδυτικῶς Δοϊράνης λίμνης, Χαλκιδικῆς καὶ Πιερίων διεξαχθείσας ἐπιχειρήσεις.

Ἡ ἀντιαεροπορικὴ δραστηριότης τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν τρίμηνον ὑπῆρξε πλέον ἔντονος. Ἐσημειώθη ἡ ἐμφάνησις ἐλαφρῶν ἀντιαεροπορικῶν πυροβόλων μικροῦ διαμετρήματος μέχρις εἴκοσι χιλιοστομέτρων. Ἐβλήθησαν ἐν συνόλῳ 25 ἀεροσκάφη ἐξ ὧν τὰ 23 ἐλαφρῶς, ἐπισκευασθέντα ἀμέσως καὶ 2 σοβαρώτερον, προσγειωθέντα ἀναγκαστικῶς (4).

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1126/Α/1-3, Φ. 1417/Α/1-2, Φ. 1417/Β/1.
(4) Ἀρχεῖον ΔΙΑ/ΓΕΑ/Φ. 5231γ/Β.

'Απώλειαι

198. Αἱ κατὰ τὸ δεύτερον τρίμηνον τοῦ 1948 ἀπώλειαι τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, ἀνῆλθον εἰς 975 ἄνδρας. 'Εκ τούτων 'Αξιωματικοὶ μὲν 32 νεκροὶ ἐξ ὧν 2 τῆς Χωροφυλακῆς, 22 τραυματίαι καὶ 1 ἀγνοούμενος, ὁπλῖται δὲ 175 νεκροί, 650 τραυματίαι καὶ 95 ἀγνοούμενοι. Ἡ αἰσθητὴ διαφορὰ ἐν συγκρίσει μὲ τὰς ἀπωλείας τοῦ πρώτου τριμήνου 1948 προέκυψεν ἐκ τοῦ ἐνταθέντος ἀπὸ μέρους τῶν συμμοριτῶν ναρκοπολέμου ἐξ οὗ αἱ ἀπώλειαι ἀνῆλθον ὡς προανεφέρθη εἰς 15 νεκροὺς καὶ 10 τραυματίσς 'Αξιωματικούς, 104 νεκροὺς καὶ 402 τραυματίας ὁπλίτας.

Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν περίοδον ἀνῆλθον εἰς 1178 φονευθέντας, 56 συλληφθέντας καὶ 767 παραδοθέντας. Ἦτοι ἐν συνόλῳ 2301 πλὴν τῶν τραυματιῶν. Αἱ ἀπώλειαι ἀνεπληρώθησαν διὰ χιλίων περίπου στρατολογηθέντων βιαίως ἐκ τῆς ὑπαίθρου χώρας καὶ διὰ συμμοριτῶν εἰσελθόντων ἐκ τῶν ὁμόρων χωρῶν Βουλγαρίας καὶ Γιουγκοσλαυΐας (1).

(1) 'Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1020/Β/21 Σελ. 83-88.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΥΙΙΙ

ΣΟΒΑΡΑΙ ΕΠΙΤΥΧΙΑΙ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

Αἰσθητὴ βελτίωσις τῆς καταστάσεως

(Σχεδιαγράμματα 2 καὶ 3)

199. Παρὰ τὴν συνεχισθεῖσαν ἀποστέρησιν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἐκ μονάδων τοῦ στρατοῦ ἐκστρατείας ἡ γενικὴ κατάστασις ἐντὸς τοῦ ἐδαφικοῦ χώρου οὗτινος εἶχε τὴν εὐθύνην ἀσφαλείας διεγράφετο κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον τοῦ 1948 ἀρκούντως ἱκανοποιητική. Τὸ Σῶμα Στρατοῦ ὄχι μόνον ἐπέτυχε νὰ διατηρήσῃ, συμφώνως τῇ ἀποστολῇ του ἀμετάβλητον τὴν ὑφιστομένην κατάστασιν, ἀλλὰ καὶ νὰ βελτιώσῃ ταύτην αἰσθητῶς. Διὰ τῶν διεξαχθεισῶν ἐπιχειρήσεων ὑπὸ μὲν τῆς XI Μεραρχίας κατ' Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλάν, ὑπὸ δὲ τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας κατὰ Σεπτέμβριον εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Παγγαίου καὶ τὴν παραμεθόριον τοιαύτην δυτικῶς τοῦ Διδυμοτείχου, κατεφέρθησαν σοβαρὰ κατὰ τῶν συμμοριτῶν πλήγματα. Ὅλως ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν ἐσημείωσεν ἡ XI Μεραρχία διὰ τῆς προξενηθείσης φθορᾶς καὶ ἀποδιοργανώσεως κατ' Ἰούλιον, ἐπὶ τῆς ὀρεινῆς πριοχῆς τοῦ Πάϊκου, εἰς δύο συμμοριακὰς ταξιαρχίας. Αὗται διαβᾶσαι τὸν Ἀξιὸν ποταμὸν ἐκινήθησαν πρὸς Δυσμὰς μὲ κατεύθυνσιν τὸν Γράμμον ἵνα ἐνισχύσωσι τὰς ἐκεῖ πιεζομένας κυρίας κομμουνιστοσυμμοριακὰς δυνάμεις. Ἡ ἀποτελεσματικὴ προσβολὴ τῶν Ταξιαρχιῶν, ὧν αἱ ἀπώλειαι ὑπερέβησαν τὸ τρίτον τῆς δυνάμεώς των, ἐπέφερε μεγάλην καθυστέρησιν εἰς τὴν προώθησιν μέχρι τοῦ τελικοῦ προορισμοῦ των.

Διὰ τῶν διεξαχθεισῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῆς ἀναπτυχθείσης γενικῶς δραστηριότητος ἐπετεύχθησαν τὰ ἑξῆς πλεονεκτήματα :

—Διετηρήθη ἡ πρωτοβουλία ἐνεργείας τῶν ἐθνικῶν Στρατιωτικῶν Δυνάμεων ἐπὶ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν.

—Διετηρήθη ὁ ἔλεγχος ἐπὶ τῶν ὀρεινῶν ὄγκων Τσὰλ Ντάγ, Παγγαίου, Μενοικίου, Κρουσίων, Παΐκου, Βερμίου καὶ ἱκανοποιητικὸς τοιοῦτος ἐπὶ τῆς Νοτίου Ροδόπης, τῶν Πιερίων καὶ τοῦ Βορείου Ὀλύμπου.

—Προωθήθη ἡ διάταξις εἰς τὴν Θράκην, τὴν Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν καὶ τὰς παραμεθορίους ὀρεινὰς περιοχὰς Τζένας καὶ Καϊμακτσαλάν.

—Προὐξενήθησαν σοβαραὶ φθοραὶ τόσον εἰς τὸ ἔμψυχον ὅσον καὶ τὸ ἄψυχον ὑλικὸν τῶν συμμοριτῶν.

—Κατεστράφησαν ἐγκαταστάσεις καὶ ἐναποθηκευμένα ἐφόδια.

—Περιωρίσθησαν αἱ κατὰ τῶν κατῳκημένων τόπων ἐπιδρομαί.

Ἐξησφαλίσθη ἡ πλήρης συγκομιδὴ διὰ τῆς παρασχεθείσης στρατιωτικῆς προστασίας.

Τὴν ζώνην εὐθύνης ἐν τῇ περιοχῇ Βερροίας—Ναούσης τῆς ἐξελθούσης ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Σώματος Στρατοῦ 33ης Ταξιαρχίας, ἀνέλαβεν ἀπὸ 1ης Αὐγούστου τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Βερροίας, ἔχον ὑπὸ τὴν διοίκησίν του τὰ 30όν, 44ον καὶ 45ον Τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς.

Κατ' Αὔγουστον μῆνα συνεκροτήθη εἰς Ἀλεξανδρούπολιν δημοσυντήρητον τάγμα.

Ἀπὸ 19ης Σεπτεμβρίου συνεκροτήθη τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Διδυμοτείχου μὲ προσωρινὴν ἕδραν τὸ Σουφλίον, ὑπαγόμενον ὑπὸ τὴν Διοίκησιν Ἐθνοφρουρᾶς Θράκης. Βόρειον ὅριον τῆς ζώνης εὐθύνης του καθωρίσθη ἡ γραμμὴ Λάβαρα–Κυριακὴ συμπεριλαμβανόμενα, καὶ νότιον ἡ γραμμὴ Φέρραι–Νότιον Μπουκατὲ Ντὰγ (1) συμπεριλαμβανόμενα. Ὑπὸ τὴν διοίκησίν του ἐτέθησαν τὰ 38ον καὶ 39ον Τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς, σταθμεύοντα εἰς Φέρρας καὶ Σουφλίον.

200. Ἡ ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ συμμοριακὴ δύναμις ἀνήρχετο εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ θέρους, κατὰ τὰς τότε πληροφορίας εἰς 8200 περίπου ἐνόπλους. Ἐκ τούτων 3600 κατὰ προσέγγισιν, εὑρίσκοντο μεταξὺ Ἔβρου καὶ Νέστου, 1000 μεταξὺ Νέστου καὶ Στρυμόνος, 1800 μεταξὺ Στρυμόνος καὶ Ἀξιοῦ καὶ ἰσάριθμοι δυτικῶς Ἀξιοῦ. Βραδύτερον ἡ δύναμις αὕτη ἐμειώθη ἐκ τῶν ἀπωλειῶν καὶ ἐκ τῆς ἐξόδου δύο Ταξιαρχιῶν ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Σώματος Στρατοῦ, περιορισθεῖσα κατὰ τὰς ἀρχὰς Αὐγούστου εἰς 6000 συμμορίτας. Ἐκ τούτων 2800 παρέμειναν μεταξὺ Ἔβρου καὶ Νέστου, 800 μεταξὺ Νέστου καὶ Στρυμόνος, 1300 μεταξὺ Στρυμόνος καὶ Ἀξιοῦ καὶ 1100 δυτικῶς Ἀξιοῦ.

Λόγῳ τῶν ἀρξαμένων εἰς τὸν Γράμμον ἐπιχειρήσεων, πρὸς δημιουργίαν ἀντιπερισπασμοῦ καὶ ἀπασχόλησιν στρατιωτικῶν δυνάμεων, ἐνετάθησαν κατ' ἐντολὴν τῆς συμμοριακῆς ἡγεσίας αἱ καταστροφαὶ τῶν συγκοινωνιακῶν ἔργων καὶ τῶν σιδηροδρομικῶν μέσων μεταφορᾶς. Συνεχίσθη ὁ ναρκοπόλεμος καὶ ἡ διὰ πυροβόλων προσβολὴ χώρων σταθμεύσεως στρατιωτικῶν τμημάτων καὶ παραμεθορίων κατῳκημένων τόπων, ἀλλὰ μᾶλλον περιωρισμένη. Τὰ διατιθέμενα εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Σώματος Στρατοῦ δέκα ὀκτὼ συμμοριακὰ ὀρειβατικὰ πυροβόλα ἐμειώθησαν κατὰ δύο, ἅτινα περιῆλθον εἰς χεῖρας τοῦ στρατοῦ.

Διαρκοῦντος τοῦ θέρους ἐσημειώθησαν μόνον δύο ἐπιθέσεις καθ' ἡμιαστικῶν κέντρων. Ἡ μὲν πρώτη καὶ ἰσχυροτέρα ἐναντίον τοῦ Σουφλίου ἡ δὲ δευτέρα κατὰ τοῦ Πολυγύρου Χαλκιδικῆς.

Ἡ ἀναφυεῖσα μεταξὺ Κομινφὸρμ καὶ Γιουγκοσλαυΐας διένεξις δὲν ἐφάνη ἐπιδράσασα ἐπὶ τῆς ἔναντι τοῦ συμμοριτισμοῦ πολιτικῆς. Αἱ παραμεθόριοι Γιουγκοσλαυϊκαὶ ἀρχαὶ ἐξηκολούθουν ὡς καὶ πρότερον ἐνισχύουσαι τοὺς συμμορίτας καὶ παρέχουσαι τὸ ἔδαφός των ὡς καταφύγιον, ὁσάκις οὗτοι ἐπιέζοντο ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων. Ταῦτα διεπιστώθησαν ἐπανειλημμένως εἰς τὸν δυτικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης θύλακα τῆς Κορώνας, ὡς καὶ κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἐπιχειρήσεις ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλάν. Εἰς τὴν παραμεθόριον ταύτην περιοχὴν οἱ Γιουγκοσλαῦοι δὲν περιωρίσθησαν μόνον νὰ παρέχωσιν ἄσυλον εἰς τοὺς συμπιεζομένους ἐπὶ τῶν συνόρων συμμορίτας, ἀλλὰ προσέβαλον τὴν 8ην Σεπτεμβρίου 1948 διὰ τακτικοῦ στρατοῦ των τὰ προωθημένα Ἑλληνικὰ τμήματα, εἰσχωρήσαντες ἐντὸς τοῦ ἐθνικοῦ ἐδάφους (2). Τὴν πραξικοπηματικὴν ταύτην ἐνέργειαν ἐπλήρωσαν ἀρκετά, ἐξαναγκασθέντες ὑπὸ τῶν ἀντεπιτεθέντων ἑλληνικῶν τμημάτων νὰ συμπτυχθῶσιν ἀτάκτως, καὶ νὰ ἐγκαταλείψωσιν νεκροὺς καὶ αἰχμαλώτους (3).

(1) Σχεδιάγραμμα 2.
(2) Ὅρα σελ. 496 τοῦ παρόντος τόμου.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1030/Β/1, Φ. 1124/Γ/1, Φ. 1126/Α/6.

Συμμοριακὴ δραστηριότης

201. Περιοχὴ ΥΙΙ Μεραρχίας. Πολυμελὴς συμμορία ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 2ας Ἰουλίου 1948 κατὰ τοῦ Καλλιφύτου πλησίον τῆς Δράμας (1). Οἱ συμμορῖται εἰσελθόντες ἐντὸς τοῦ χωρίου ἐξετέλεσαν μίαν γυναῖκα, ἐτραυμάτισαν ἕνα χωρικόν, ἐλεηλάτησαν 40 οἰκίας καὶ ἀπήγαγον 12 γυναῖκας καὶ 1 χωρικόν. Αὐτοκίνητον μεταφέρον ἐνισχυτικὸν τμῆμα Χωροφυλακῆς ἀνετινάχθη ὑπὸ νάρκης, τραυματισθέντων ἑνὸς Ἀξιωματικοῦ καὶ τριῶν ὁπλιτῶν. Τὸ ἀπόσπασμα Φωστερίδη, κινηθὲν πρὸς καταδίωξιν, συνεπλάκη βορειοανατολικῶς Δράμας μετὰ τῆς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τεσσάρων συμμοριτῶν. Ἐκ τοῦ ἀποσπάσματος ἐφονεύθησαν δύο ὁπλῖται.

Τὴν 4ην Ἰουλίου ἐφονεύθη ἐξ ἐκραγείσης ὑπονομεύσεως σιδηροδρομικῆς γραμμῆς εἰς τὴν περιοχὴν Ἔβρου, ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 622 Τάγματος Ἀσφαλείας Γραμμῶν Συγκοινωνιῶν Καραβὰς Κωνσταντῖνος.

Διμοιρία τοῦ 559 Τάγματος ἐμπεσοῦσα τὴν 9ην Ἰουλίου παρὰ τὸ χωρίον Ἰατράδες Ἔβρου (2) εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν ἀπώλεσε τέσσαρος ὁπλίτας νεκροὺς καὶ δύο τραυματίας.

Λόχος τοῦ 552 Τάγματος προσεβλήθη ἀνεπιτυχῶς τὴν ἑσπέραν τῆς 10ης Ἰουλίου ὑπὸ συμμοριακῆς δυνάμεως παρὰ τὴν θέσιν Ἰσμαὴλ Ὀβὰ βορειοανατολικῶς Δράμας (1). Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἐκ τοῦ συστάδην ἀγῶνα οἱ συμμορῖται ἔσχον 6 νεκροὺς ὁ δὲ λόχος 1 νεκρὸν καὶ 1 τραυματίαν ὁπλίτας. Μετὰ τετραήμερον ὁ λόχος ὑπέστη εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν δευτέραν προσβολήν, καθ' ἣν οἱ συμμορῖται ἀπώλεσαν ἑτέρους τέσσαρας νεκρούς.

Συμμοριακὸν τμῆμα ἐπέδραμε τὴν 13ην Ἰουλίου κατὰ τῆς Κυανῆς βορειοδυτικῶς Διδυμοτείχου (2). Τμῆμα τοῦ 88ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς κινηθὲν πρὸς τὸ προσβληθὲν χωρίον, συνεπλάκη μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐξοντῶσαν δύο ἐνόπλους.

Τὸ 559 Τάγμα κινούμενον τὴν 15ην Ἰουλίου ἐκ Μεταξάδων πρὸς Μαυροκκλῆσι διὰ τοῦ χωρίου Βρυσικά, ἅμα ὡς ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 102.6 προσεβλήθη ὑπὸ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὸν Ζωντᾶς Λόφον (3). Τὸ τάγμα ἔσχε νεκροὺς τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν Σταϊκίδην Κωνσταντῖνον καὶ 3 ὁπλίτας, τραυματίας 6 ὁπλίτας καὶ ἀγνοούμενον τὸν Ἀντισυνταγματάρχην Διοικητήν του Θεοδωρόπουλον Ε. Κατόπιν τοῦ ἐπισυμβάντος ἀτυχήματος τὸ Τάγμα διετάχθη νὰ κατευθυνθῇ εἰς Διδυμότειχον. Ὁ ἀνωτέρω Ἀντισυνταγματάρχης συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐπέτυχε νὰ διαφύγῃ παρουσιασθεὶς μετὰ τετραήμερον εἰς τὸ παραμεθόριον 40ὸν Ἑλληνικὸν φυλάκιον Πενταλόφου τοῦ τριγώνου Ἄρδα (4).

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 16ης Ἰουλίου ἐβλήθη ὑπὸ δύο πυροβόλων τὸ Παρανέστιον (5). Ἐπηκολούθησε προσβολὴ τῶν ἀνατολικῶν φυλακίων τῆς κωμοπόλεως καὶ τοῦ παρακειμένου συνοικισμοῦ εἰς ὃν εἰσελθόντες οἱ συμμορῖται ἐξετέλεσαν διὰ σφαγιασμοῦ δύο γυναῖκας καὶ μίαν κορασίδα, ἐτραυμάτισαν δ' ἓν παιδίον. Τελικῶς ἡ συμμοριακὴ ἐπιδρομὴ ἀπεκρούσθη ὑπὸ τοῦ σταθμεύοντος ἐντὸς τοῦ κατωκημένου τόπου 81ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ὅπερ ἔσχεν ἕνα τραυματίαν ὁπλίτην.

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.
(3) Σχεδιάγραμμα 2.
(4) Σχεδιάγραμμα 59 τῆς ἐπιχειρήσεως ΠΑΠΠΟΥΣ.
(5) Σχεδιάγραμμα 3.

Ὑπὸ ἐκραγεισῶν ναρκῶν ἐφονεύθησαν τὴν 26ην Ἰουλίου ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς Μάρτιος Δημήτριος τῆς ΜΑΥ Χρυσουπόλεως περιοχῆς Καβάλας, παρὰ τὴν Χρυσούπολιν καὶ τὴν 4ην Αὐγούστου εἰς τὴν περιοχὴν Σαππῶν νοτιοανατολικῶς Κομοτινῆς ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπασπιστὴς πυροβολικοῦ τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Καλογεράκης ἢ Καλογερίδης Λάμπρος.

Ἀπὸ πρωΐας τῆς 8ης Αὐγούστου συμμοριακὰ πυροβόλα ἤρχισαν παρενοχλοῦντα τὰ χωρία Παπάδες, Βαθύτοπον καὶ Παγονέρι. Ταὐτοχρόνως 200μελὴς συμμορία προσέβαλε τὸ χωρίον Βώλακα (1). Οἱ ἄνδρες τοῦ τμήματος ΜΑΥ ἀπησχολημένοι μὲ τὰς γεωργικάς των ἐργασίας ἠφνιδιάσθησαν καὶ δὲν ἀντέδρασαν εἰς τοὺς ἐπιδρομεῖς. Οὕτω μόνη ἑστία ἀντιστάσεως παρέμεινεν ὁ σταθμὸς Χωροφυλακῆς. Οἱ συμμορῖται εἰσελθόντες εἰς τὸ χωρίον ἐπυρπόλησαν 73 οἰκίας καὶ 117 ἀχυρῶνας, ἀπήγαγον δὲ περὶ τοὺς 40 ἐκ τῶν κατοίκων κατὰ τὸ πλεῖστον γυναῖκας. Τμήματα τῆς 25ης Ταξιαρχίας ἐξεδίωξαν τοὺς συμμορίτας, οἵτινες βαλλόμενοι ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ Παπάδων, ἐτράπησαν πρὸς βορειοανατολάς.

Συμμορῖται ἀπασχολήσαντες τὴν νύκτα τῆς 26ης Αὐγούστου τὸ εἰς Λάδην Ἔβρου (2) σταθμεῦον μικρὸν τμῆμα τοῦ 28ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, εἰσῆλθον εἰς τὸ χωρίον καὶ:ἐνέπρησαν ἑπτὰ οἰκίας. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης.

Τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Αὐγούστου ἐξετελέσθησαν εἰς τὸ βορειοδυτικῶς Διδυμοτείχου χωρίον Καρωτὴν (2) εἷς ἀδελφὸς καὶ μία σύζυγος συμμοριτῶν διότι ἠρνήθησαν ν' ἀκολουθήσωσι τοὺς ἀποσταλέντας πρὸς παραλαβὴν των συμμορίτας.

Τὴν 1ην Σεπτεμβρίου ἐφονεύθη ὑπὸ ἐκραγείσας νάρκης εἰς τὴν περιοχὴν Σουφλίου ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 94ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Φουντουκίδης Ἐλευθέριος.

Τεσσαρακονταμελὴς ὁμὰς προσέβαλεν ἀνεπιτυχῶς τὴν νύκτα τῆς 7ης Σεπτεμβρίου τὸ χωρίον Κορμίσταν Παγγαίου (3). Λόχος τοῦ 554 Τάγματος συμπλακεὶς μετὰ τῶν συμπτυσσομένων συμμοριτῶν ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν ὁπλίτας.

Ἑτέρα συμμοριακὴ ὁμὰς εἰσελθοῦσα τὴν νύκτα τῆς 12ης Σεπτεμβρίου εἰς τὸ Ποδοχῶρι Παγγαίου, ἐξετέλεσεν ἕνα ἄνδρα τῆς ΜΑΥ μετὰ τῶν δύο ἀνηλίκων τέκνων του καὶ κατέκαυσεν ἕνδεκα οἰκίας.

Εἰς τὴν περιοχὴν Ξάνθης ἐφονεύθη τὴν 16ην Σεπτεμβρίου ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 35ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Καρρᾶς ἢ Καρδὰς Γεώργιος.

Τὴν νύκτα τῆς 21ης Σεπτεμβρίου προσεβλήθη τὸ νοτιοδυτικῶς Δράμας χωρίον Φωτολεῖβος (3). Ἀπετεφρώθησαν τέσσαρες οἰκίαι καὶ ἀπήχθησαν τέσσαρες χωρικοί. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν μετὰ τοῦ ἐκεῖ τμήματος ΜΑΥ, οἱ συμμορῖται ἔσχον 2 νεκροὺς ἡ δὲ ΜΑΥ 2 νεκροὺς καὶ 2 τραυματίας.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ὑπερβαίνουσα τοὺς 2000 ἐνόπλους ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 22ας Σεπτεμβρίου ταὐτοχρόνως κατὰ τῶν πλησίον ἀλλήλων χωρίων Ἰονικοῦ καὶ Νεοχωρίου (3) βορειοδυτικῶς Ξάνθης. Εἰς τὸ Ἰονικὸν ἐλεηλατήθησαν βιαίως 10 χωρικοί. Τὸ Νεοχώριον πρὸ τῆς εἰσόδου τῶν συμμοριτῶν

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.

ἐβλήθη δι' 150 περίπου βολῶν πυροβολικοῦ τραυματισθέντων ἑπτὰ ὁπλιτῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον ἐνεπρήσθησαν δέκα τέσσαρες οἰκίαι καὶ ἀνετινάχθη ἡ παρὰ τὴν δυτικὴν παρυφὴν του σιδηροδρομικὴ γέφυρα. Τμήματα τοῦ 35ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ ΜΑΥ συνεπλάκησαν μετὰ τῶν συμμοριτῶν οἵτινες συνεπτύχθησαν πρὸς Βορρᾶν, ἐγκαταλείψαντες δύο νεκροὺς καὶ ἕνα παραδοθέντα.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 24ης Σεπτεμβρίου κατὰ τῆς Νέας Βύσσης βορείως Διδυμοτείχου (1). Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ τμήματος ΜΑΥ ἀντίστασιν οἱ συμμορῖται εἰσεχώρησαν εἰς τὸ χωρίον, κατέκαυσαν τὸ σχολεῖον καὶ ἀπήγαγον 27 ἄνδρας καὶ 7 γυναῖκας. Τὸ τμῆμα ΜΑΥ ἔσχεν 1 νεκρὸν καὶ 2 τραυματίας.

Ἐκ τῶν συμμοριτῶν παρεδόθησαν δύο ἔνοπλοι. Κατὰ τὴν ἀποχώρησίν του τὸ συγκρότημα ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν τμήματος τοῦ 40οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, συλληφθέντων πέντε συμμοριτῶν καὶ μιᾶς συμμορίτισσας. Ἐκ τῶν ἁπαχθέντων ἀπηλευθερώθησαν τέσσαρες.

Ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ἐφονεύθη τὴν 26ην Σεπτεμβρίου παρὰ τὸ Μικρὸν Δέρειον δυτικῶς Διδυμοτείχου ὁ Διοικητὴς τοῦ 82ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Ρότσος Ἀριστείδης.

Συμμοριακὴ δύναμις ἐκ 400--500 ἐνόπλων ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 27ης Σεπτεμβρίου κατὰ τῆς Πρωσοτσάνης Δράμας (2). Οἱ συμμορῖται ἀπασχολήσαντες τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια καὶ τὰ ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως τμήματα, εἰσεχώρησαν μέχρι τοῦ κέντρου αὐτῆς ὅπου κατέκαυσαν 7 δημόσια καταστήματα, 12 ἰδιωτικὰ τοιαῦτα καὶ 7 οἰκίας, μετὰ προηγηθεῖσαν λεηλασίαν. Οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν ἅμα ὡς ἤρχισε βάλλων κατ' αὐτῶν προωθηθεὶς ἐκ Δράμας οὐλαμὸς ἁρμάτων μάχης, συνοδευόμενος ὑπὸ διμοιρίας πεζικοῦ. Ἐκ τῶν κατοίκων ἀπήχθησαν 23 ἄνδρες καὶ 9 γυναῖκες, ἕτεροι δὲ 2 ἄνδρες καὶ 2 γυναῖκες ἐτραυματίσθησαν. Τὸ τμῆμα ΜΑΥ ἔσχεν 1 νεκρόν, οἱ δὲ συμμορῖται 4 νεκρούς, 2 συλληφθέντας καὶ 4 παραδοθέντας (3).

202. Περιοχὴ XI Μεραρχίας. (4). Ὁμὰς μάχης τοῦ 63ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐνέπεσε τὴν πρωΐαν τῆς 6ης Ἰουνίου 1948 εἰς ἐνέδραν πλησίον τοῦ παραμεθορίου χωρίου Φανοῦ φονευθέντων 2 ὁπλιτῶν. Οἱ συμμορῖται καταδιωχθέντες εἰσῆλθον εἰς τὸ Γιουγκοσλαυϊκὸν ἔδαφος.

Δεκαμελὴς συμμορία προσέβαλε τὴν πρωΐαν τῆς 7ης Ἰουλίου αὐτοκίνητον τοῦ 518 Τάγματος κινούμενον ἐκ Ναούσης πρὸς τὸν σιδηροδρομικὸν της σταθμόν. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων ἐφονεύθησαν 2 γυναῖκες καὶ 1 ἀνήρ, ἐτραυματίσθησαν δὲ 4 ὁπλῖται καὶ 6 ἰδιῶται.

Συμμοριακὴ ὁμὰς καταλαβοῦσα τὴν νύκτα τῆς 12ης Ἰουλίου κοιμωμένους τοὺς ἄνδρας ΜΑΥ ἐνέδρας ἐγκατασταθείσης παρὰ τὸ βορείως Βερροίας Λαζοχῶρι, ἐφόνευσε τέσσαρας καὶ ἐτραυμάτισε δύο. Οἱ ὑπόλοιποι τρεῖς διέφυγον μετὰ τοῦ ἑνὸς τραυματίου. Ὁ ἕτερος προσποιηθεὶς τὸν νεκρὸν διεσώθη. Οἱ συμμορῖται σκυλεύσαντες τοὺς νεκροὺς μετέβησαν εἰς Λαζοχῶρι καὶ ἐφοδιασθέντες μὲ τρόφιμα, κατηυθύνθησαν πρὸς Δυσμάς.

Μικροομὰς εἰσελθοῦσα τὴν νύκτα τῆς 13ης Ἰουλίου εἰς τὸ βορειοανατολικῶς Βερροίας χωρίον Κολούραν, ἐπεχείρησε ν' ἀπαγάγῃ τὴν μητέρα καὶ τοὺς

(1) Σχεδιάγραμμα 2.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1163/Β/1, Φ. 1218/Β/116.
(4) Σχεδιάγραμμα 4.

δύο ἀνηλίκους ἀδελφοὺς συμμορίτου μέλους τῆς ὁμάδος. Εἰς ἄρνησίν των ὅπως τὸν ἀκολουθήσωσιν ὁ συμμορίτης ἐξετέλεσε διὰ τῶν χειρῶν του καὶ τὴν μητέρα του καὶ τοὺς ἀδελφούς του.

Ὀλιγομελεῖς ὁμάδες ἐνεδρεύουσαι περὶ τὴν Νάουσαν συνέλαβον τὴν πρωΐαν τῆς 9ης Αὐγούστου ἱκανὸν ἀριθμὸν ἐκ τῶν κατοίκων της πρὸς βιαίαν στράτευσιν. Τμῆμα τοῦ 44ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καταδιῶξαν τοὺς συμμορίτας ἀπηλευθέρωσε τοὺς πλείστους τῶν ἀπαχθέντων, ὧν ὁ ἀριθμὸς περιωρίσθη εἰς δέκα ἑπτά.

Τὴν 13ην Αὐγούστου ἐβλήθη δι' ἀντιαρματικῶν ἐκτοξευτῶν τὸ σχολεῖον τοῦ βορείως Ἀριδαίας χωρίου Βορεινοῦ. Ἡ στεγαζομένη ἐντὸς αὐτοῦ διμοιρία τοῦ 64ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἔσχε πέντε τραυματίας ὁπλίτας.

Συμμοριακὴ ὁμὰς καταλαβοῦσα τὴν νύκτα τῆς 22ας Αὐγούστου κοιμωμένην τὴν ἐκ τμήματος ΜΑΥ φρουρὰν ἁλωνιστικοῦ συγκροτήματος νοτίως Γιαννιτσῶν, ἐφόνευσε τρεῖς ἄνδρας καὶ κατέστρεψε τὰ μηχανήματα τοῦ συγκροτήματος.

Ἐπιδρομὴ κατὰ τοῦ βορειοανατολικῶς Ναούσης χωρίου Λευκάδι, ἐπιχειρηθεῖσα τὴν νύκτα τῆς 3ης Σεπτεμβρίου ἀπέτυχεν, ἀποκρουσθεῖσα ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ τμήματος ΜΑΥ τοῦ χωρίου. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν δύο νεκρούς.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 27ης Σεπτεμβρίου κατὰ τοῦ χωρίου Λεπτοκαρυᾶς (1) ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶν κλιτύων τοῦ Ὀλύμπου ἔνθα τμῆμα τοῦ 71ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τοιοῦτον ΜΑΥ. Τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια πιεσθέντα ἰσχυρῶς συνεπτύχθησαν. Ἡ προβληθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀμυνομένων ἐντὸς τοῦ χωρίου ἀντίστασις ὑπῆρξεν ἀποτελεσματική, ἀπαγορεύσασα τὴν εἰς αὐτὸ εἴσοδον συμμοριτῶν. Ἀπεστάλησαν ἐνισχύσεις ἐκ Κατερίνης καὶ Θεσσαλονίκης. Οἱ συμμορῖται ὑποστάντες σοβαρὰς ἀπωλείας, ἤρχισαν ν' ἀποσύρωνται τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης πρὸς Δυσμὰς βαλλόμενοι ἀπὸ θαλάσσης διὰ τῶν πυροβόλων ἀφιχθέντος πολεμικοῦ. Αἱ ἐκατέρωθεν ἀπώλειαι ἦσαν: Νεκροὶ 1 ὁπλίτης, 5 ἄνδρες ΜΑΥ καὶ 3 ἰδιῶται. Τραυματίαι 5 ὁπλῖται, 2 ἄνδρες ΜΑΥ καὶ 11 ἰδιῶται. Ἀγνοούμενοι δὲ 2 ὁπλῖται, καὶ 1 ἰδιώτης. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν 47 νεκρούς, 2 συλληφθέντας καὶ 6 παραδοθέντας. Κατὰ τὴν ἀποχώρησίν των οἱ συμμορῖται ἐνέπρησαν εἰς τὰς παρυφὰς τοῦ χωρίου ὀκτὼ οἰκίας (2).

203. Περιοχὴ 31ης Ταξιαρχίας. (3). Συμμοριακὸν συγκρότημα, διαθέτον ὀρειβατικὸν πυροβόλον, κατῆλθεν ἐκ τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες καὶ ἐγκατεστάθη τὴν 31ην Ἰουλίου 1948 ἐπὶ τῶν νοτίων προσβάσεων τοῦ ὄρους, δυτικῶς Νέου Πετριτσίου. Ἀπασχολῆσαν ἐκεῖθεν διὰ πυρῶν φυλάκιον τοῦ 622 Τάγματος Ἀσφαλείας Γρομμῶν Συγκοινωνιῶν, προσέβαλε διερχομένην ἐπιβατικὴν ἁμαξοστοιχίαν δι' ἀντιαρματικῶν Μπαζούκας. Ἐπηκολούθησε συμπλοκὴ μετὰ τῆς φρουρᾶς ἀσφαλείας τοῦ συρμοῦ, ἥτις ἠμύνθη σθεναρῶς, ἀποτρέψασα τὴν προσέγγισιν τῶν συμμοριτῶν. Περὶ τὴν 1500 τὸ συγκρότημα ἀπεσύρθη πρὸς Βορρᾶν. Ἐκ τῆς φρουρᾶς ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης καὶ ἕτεροι τρεῖς ἐτραυματίσθησαν. Ἐκ τῶν ἐπιβατῶν ἐφονεύθησαν δύο ἰδιῶται. Ἡ ἁμαξοστοιχία παρέμεινεν ἐπὶ τόπου λόγῳ βλάβης τῆς ἀτμομηχανῆς. Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 1ης Αὐγούστου ὁμὰς δολιοφθορέων ἐπεχείρησε νὰ καταστρέψῃ δι' ἀνατι-

(1) Σχεδιάγραμμα 5.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1177/Β/1/Γ/1.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.

νάξεως τὴν ἀτμομηχανήν. Ἀλλὰ προσβληθεῖσα ὑπὸ ἐγκατασταθέντος ἐν ἐνέδρᾳ τμήματος τοῦ ἀνωτέρω 622 Τάγματος, πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ συρμοῦ, ἐτράπη εἰς φυγὴν ἐγκαταλείψασα τέσσαρας νεκρούς.

Τμῆμα τοῦ 512 Τάγματος ἐπιστρέφον τὰς πρώτας ὥρας τῆς 14ης Αὐγούστου εἰς Μικρόβρυσιν ἐξ ἐνέδρας, ἐνέπεσεν εἰς συμμοριακὴν τοιαύτην καὶ ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ ἰσαρίθμους τραυματίας ὁπλίτας.

Μετὰ τὴν προηγηθεῖσαν προσβολὴν διὰ πυροβόλου καὶ βαρέων ὅπλων πεζικοῦ, ἐπετέθη τὰς πρώτας ὥρας τῆς 19ης Αὐγούστου συμμοριακὸν συγκρότημα κατὰ τοῦ σταθμεύοντος εἰς Ἄνω Πορρόϊα λόχου τοῦ 511 Τάγματος. Ἀλλ' ἡ προβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ λόχου ἀντίστασις ἐματαίωσε τὰς προθέσεις τῶν συμμοριτῶν νὰ ἐξουδετερώσωσι τοῦτον καὶ λεηλατήσωσι τὸν κατωκημένον τόπον καὶ τοὺς ἐξηνάγκασε ν' ἀποχωρήσωσιν. Ὁ λόχος ἔσχε 2 νεκροὺς καὶ 1 τραυματίαν ὁπλίτας, τὸ δὲ συμμοριακὸν συγκρότημα 2 νεκροὺς καὶ 1 παραδοθέντα. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἰσχυρὰ συμμοριακὴ ὁμὰς προσέβαλεν ἀνατολικῶς Μικρόβρυσης διὰ βαρέων ὅπλων διερχομένην ἀμαξοστοιχίαν, ἄνευ θυμάτων ἢ ζημιῶν. Ἀποσταλὲν ὑπὸ τοῦ σταθμεύοντος εἰς τὸ ἀνωτέρω χωρίον 512 Τάγματος, τμῆμα λόχου, συνεπλάκη μετὰ τῆς συμπτυσσομένης πρὸς Βορρᾶν, ὑπὸ τὴν κάλυψιν πυρῶν ὀρειβατικοῦ πυροβόλου ὁμάδος, ἐξοντῶσαν δύο συμμορίτας.

Τὴν 20ὴν Αὐγούστου ἐφονεύθη ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Μπέλες ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 511 Τάγματος Σοῦλος Θεμιστοκλῆς.

Συμμορία ἀγνώστου δυνάμεως ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 27ης κατὰ τοῦ νοτίως Δοϊράνης λίμνης χωρίου Καλινδρίας. Ἐπὶ τῇ προσεγγίσει τμήματος τοῦ 95ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, κινηθέντος μετὰ στοιχείου τεθωρακισμένων ἐκ Χέρσου, ἡ συμμορία ἀπεχώρησεν ἐσπευσμένως, ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ σκότους. Τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης ἐβλήθη ἐπὶ δίωρον διὰ μυδραλλίων καὶ ὅλμων, πιθανῶς ὑπὸ τῆς αὐτῆς συμμορίας, τὸ παραμεθόριον φυλάκιον Ταβουλάρη (1) τραυματισθέντων τεσσάρων ὁπλιτῶν.

Τὴν νύκτα τῆς 30ῆς Αὐγούστου ἀπήχθη ἡ φρουρὰ φυλακίου τοῦ 622 Τάγματος Ἀσφαλείας Γραμμῶν Συγκοινωνιῶν, ἐγκατεστημένου δυτικῶς Νέου Πετρίτσι παρὰ τὸ ἑβδομηκοστὸν ἔνατον χιλιόμετρον τῆς ἀπὸ Θεσσαλονίκης πρὸς Δράμαν σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Τὸ φυλάκιον ἐλεηλατήθη καὶ κατεστράφησαν αἱ ἀμυντικαὶ του ὀργανώσεις ὡς καὶ τμήματα τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Ἐκ τῶν ἀπαχθέντων παρουσιάσθη τὴν 25ην Σεπτεμβρίου εἰς τὸν ἐν Μουριὲς λόχον τοῦ 512 Τάγματος εἷς δεκανεὺς μετὰ τοῦ ὁπλισμοῦ του. Οὗτος ἀνέφερεν ὅτι ἡ ἀπαγωγὴ τῆς φρουρᾶς τοῦ φυλακίου ἐγένετο κατόπιν προδοτικῆς συνεννοήσεως τοῦ μείζονος μέρους τῶν ὁπλιτῶν, ἐμφορουμένων ὑπὸ κομμουνιστικῶν φρονημάτων, μετὰ συμμοριτῶν. Ὁ δεκανεὺς ἐνταχθεὶς εἰς διμοιρίαν κατώρθωσε νὰ ἐγκαταλείψῃ ταύτην, εὑρισκομένην παρὰ τὴν μεθόριον βορείως τῆς Δοϊράνης λίμνης.

Ἐφοδιοπομπὴ κινουμένη τὴν 18ην Σεπτεμβρίου ἐπὶ τοῦ ὄρους Κρούσια πρὸς ἀνεφοδιασμὸν τῶν ἐκεῖ ἐγκατεστημένων τμημάτων τοῦ 513 Τάγματος, ἐνέπεσεν εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἔπεσαν μαχόμενοι πέντε ὁπλῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν ἕτεροι πέντε. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν τέσσαρες, οἱ δὲ λοιποὶ ἀνεχώρησαν πρὸς ἄγνωστον κατεύθυνσιν, συμπαραλαβόντες περὶ τὰ τριάκοντα ἔμφορτα ἄρτου καὶ τροφίμων κτήνη (2).

---

(1) Σχεδιάγραμμα 58.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1223/Α/2-3.

204. Περιοχὴ Διοικήσεως Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας (1). Τὴν 1ην Ἰουλίου 1948 ἐφονεύθη ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης εἰς τὴν περιοχὴν Ροδοπόλεως ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 622 Τάγματος Ἀσφαλείας Γραμμῶν Συγκοινωνιῶν Σιάμης Κωνσταντῖνος.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπετέθη τὴν 13ην Ἰουλίου κατὰ τμήματος τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς κατέχοντος τὸ περὶ τὰ ἓξ χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς Νιγρίτης ὕψωμα Τρανὴ Ράχη. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς συνεπτύχθησαν πρὸς Φλαμοῦρι ἐγκαταλείψαντες πέντε νεκρούς. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἕνα ὁπλίτην ἀγνοούμενον.

Δύο φορτηγὰ αὐτοκίνητα πλήρη ὁπλιτῶν τοῦ 86ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, κινούμενα τὴν 7ην Αὐγούστου κατὰ τὸν ἀνάρρουν τοῦ Στρυμόνος καὶ ἐπὶ τῆς βαινούσης παραλλήλως τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ ὁδοῦ, ἐνέπεσαν εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων 6 ἐφονεύθησαν, 1 ἐτραυματίσθη καὶ 14 ἀπήχθησαν.

Τὴν 17ην Αὐγούστου οἱ συμμορῖται ἐπεχείρησαν δοκιμαστικὴν κροῦσιν κατὰ τοῦ σημείου στηρίγματος Οὐσίτας κειμένου περὶ τὰ 2 ½ χιλιόμετρα νοτίως τῆς ἐπὶ τοῦ Στρυμόνος μεθοριακῆς γεφύρας Κούλας. Τὴν φρουρὰν τοῦ ὀχυροῦ ἀπετέλουν δύο διμοιρίαι τοῦ 86ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Μετὰ διήμερον, ἤτοι τὴν 19ην ἰδίου, τὸ σημεῖον στηρίγματος προσεβλήθη ὑπὸ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως, ὑποστηριζομένης ὑπὸ ὀρειβατικοῦ πυροβόλου. Πρὸς ἀποφυγὴν πλήρους καταστροφῆς ἡ φρουρὰ ἐπεχείρησεν ἐπιθετικὴν ἔξοδον καθ' ἣν ἔπεσαν μαχόμενοι ὁ Δόκιμος ἔφεδρος Ἀξιωματικὸς Παπανικολάου Γεώργιος καὶ τρεῖς ὁπλῖται. Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς Ἀνθυπολοχαγὸς καὶ πέντε ὁπλῖται ἐτραυματίσθησαν διακομισθέντες ὑπὸ τῶν διασωθέντων, πλὴν ἑτέρων πέντε ὁπλιτῶν ἀγνοουμένων. Τὸ σημεῖον στηρίγματος καταληφθὲν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐγκατελείφθη μετὰ λεηλασίαν, ἐπανδρωθὲν καὶ πάλιν διὰ τμήματος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος. Τὴν 3ην Σεπτεμβρίου παρηνωχλήθη διὰ πυρῶν μυδραλλίων μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς ὁπλίτου καὶ τὸν τραυματισμὸν ἑτέρου. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 5ης Σεπτεμβρίου συμμοριακὸν πυροβόλον ἔβαλε πλέον τῶν 250 βλημάτων, κατὰ τῆς Οὐσίτας. Ἐπηκολούθησεν ἰσχυρὰ ἐπίθεσις ἥτις ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς. Οἱ συμμορῖται ὑποστάντες σοβαρὰς ἀπωλείας, συνεπτύχθησαν ὑπὸ τὴν κάλυψιν τῆς ἐπελθούσης νυκτός. Κατὰ ἐνεργηθεῖσαν τὴν ἐπομένην ἐξερεύνησιν ἀνευρέθησαν ἐννέα πτώματα συμμοριτῶν ἀτελῶς τεθαμμένα.

Συμμορῖται εἰσελθόντες τὴν νύκτα τῆς 7ης Σεπτεμβρίου εἰς Ἡράκλειαν, νοτιοδυτικῶς Σιδηροκάστρου, ἐπεδόθησαν εἰς διαρπαγὰς καὶ καταστροφάς. Ἀποχωρήσαντες τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἐπομένης μὲ κατεύθυνσιν πρὸς τὸ Ἀνατολικὸν Μπέλες, ἐνέπεσαν εἰς ἐγκατασταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ 511 Τάγματος ἐνέδραν δυτικῶς τοῦ Νέου Πετρίτσι καὶ ἔσχον πέντε νεκρούς.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 11ης Σεπτεμβρίου κατὰ τοῦ βορειοανατολικῶς Νέας Ζίχνης χωρίου Σφελινοῦ (2). Τὰ τμήματα ἀμύνης ἀποτελούμενα ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ, προέβαλον ἰσχυρὰν ἀντίστασιν ἐξαναγκάσαντα τελικῶς τοὺς συμμορίτας ν' ἀποσυρθῶσιν, ἀφοῦ κατέκαυσαν δέκα ἐννέα οἰκίας. Τὸ τμῆμα ΜΑΥ ἔσχε τρεῖς νεκροὺς καὶ ἕνα τραυματίαν, ὁ δὲ σταθμὸς Χωροφυλακῆς ἕνα τραυματίαν.

Πολυμελὴς συμμορία εἰσεχώρησε τὴν νύκτα τῆς 16ης Σεπτεμβρίου εἰς

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.

τὸ νοτίως Σιδηροκάστρου Μελενικίτσιον παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ τμήματος ΜΑΥ τοῦ χωρίου ἀντίστασιν. Κινηθεῖσα ταχέως ἐκ Λευκῶνος, ἐπετέθη κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἡ 12η διμοιρία κυνηγῶν καὶ τοὺς ἐξηνάγκασε νὰ συμπτυχθῶσι πρὸς Βορρᾶν. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἔπεσε μαχόμενος ὁ διοικητὴς τῆς διμοιρίας ἔφεδρος Ἀνθυπασπιστὴς Χωροφυλακῆς Παρίσης Τζώρτζιος καὶ ἐτραυματίσθη εἰς ἀνὴρ ΜΑΥ. Τὴν αὐτὴν νύκτα ἀπήχθη ὑπὸ συμμοριτῶν ἐξ Ἡρακλείας ἀδειοῦχος στρατιώτης.

Ἰσχυραὶ συμμοριακαὶ δυνάμεις προσέβαλον τὴν νύκτα τῆς 28ης Σεπτεμβρίου ταὐτοχρόνως τὰ ἐπὶ τῶν βορείων κλιτύων τῶν Κερδυλλίων χωρία Δάφνην, Σιτοχῶρι, Παληότρους, Ἴβηρα, Τράγιλον καὶ Μαυροθάλασσαν. Μεγαλυτέρα πίεσις ἠσκήθη ἐπὶ τῶν χωρίων Τραγίλου, Μαυροθάλασσας καὶ Παληότρους. Εἰσελθόντες ἐντὸς τῶν τριῶν τελευταίων οἱ συμμορῖται ἐλεηλάτησαν μεταφέραντες ἐσπευσμένως τὰ διαρπαγέντα εἰς τὰ Κερδύλλια. Τὰ ἕτερα χωρία ἀπησχολήθησαν διὰ πυρῶν πρὸς ἀκινητοποίησιν τῶν ἐν αὐτοῖς σταθμευόντων τμημάτων. Αἱ τοπικαὶ δυνάμεις, ἀποτελούμεναι ἐκ τοῦ 19ου λόχου Χωροφυλακῆς καὶ τμημάτων ΜΑΥ, ἠμύνθησαν μέχρι τῆς 0500 τῆς ἑπομένης. Ἐκ τῶν ἀποσταλεισῶν ἐνισχύσεων τὸ πρῶτον τμῆμα ἐκ δύο διμοιριῶν τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Νιγρίτης ἀφίχθη εἰς Ἴβηρα καὶ ἐνεπλάκη εἰς ἀγῶνα ἐντὸς τοῦ χωρίου, καθ' ὃν ἔπεσαν μαχόμενοι ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ τμήματος ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς Μωϊσίδης Λάζαρος καὶ εἷς ὁπλίτης. Λόχος τοῦ 60οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, προερχόμενος μετὰ τμήματος ΜΑΥ ἐκ Νέας Ζίχνης, ἐπετέθη κατὰ τῶν συμμοριτῶν, ἀπωθήσας αὐτοὺς ἐντὸς τῆς 29ης Σεπτεμβρίου πὸς Ἀηδονοχώριον. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἔπεσε μαχόμενος, ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς Γόρδιος Ἰωάννης καὶ ἐτραυματίσθη ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ τμήματος ΜΑΥ. Ἐν συνεχείᾳ ἀφίχθησαν ἀνὰ εἷς λόχος ἐκ τῶν 59ου καὶ 558 Ταγμάτων, οὐλαμὸς τεθωρακισμένων καὶ τοιοῦτος πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Ὁ ὄγκος τῶν συμμοριτῶν ἤρχισεν ἀποχωρῶν ἀπὸ τῆς 0500 τῆς 30ῆς Σεπτεμβρίου πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῶν Κερδυλλίων παρακολουθούμενος ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων, ἅτινα διετήρησαν τὴν ἐπαφὴν ἐπὶ δύο ἡμέρας καθ' ἃς προσεβλήθησαν ἐπανειλημμένως οἱ συμμορῖται ὑπὸ τῆς Ἀεροπορίας. Αἱ ἀπώλειαι τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων ἀνῆλθον εἰς 2 Ἀξιωματικούς, 2 χωροφύλακας καὶ 5 ἄνδρας ΜΑΥ νεκροὺς, τραυματίας δὲ 3 ὁπλίτας 2 χωροφύλακας καὶ 4 ἄνδρας ΜΑΥ. Συλληφθέντες ἀπήχθησαν ὁ ἐπικεφαλῆς τοῦ τμήματος ΜΑΥ Ἰβήρων ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς Πεγίδης Παναγιώτης καὶ δύο ἄνδρες τοῦ αὐτοῦ τμήματος. Ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἐφονεύθησαν 4 ἄνδρες. Ἕτεροι 4 ἐκάησαν ἐντὸς τῶν κατοικιῶν καὶ 150 ἀπήχθησαν πρὸς βιαίαν στράτευσιν. Ἀπετεφρώθησαν ἐμπρησθεῖσαι ἅπασαι σχεδὸν αἱ οἰκίαι Τραγίλου, 8 εἰς Ἴβηρα, 10 εἰς Μαυροθάλασσαν καὶ 2 εἰς Παληότρους. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν τεσσαράκοντα ὀκτώ.

Συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπετέθη τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 25ης Σεπτεμβρίου κατὰ τοῦ σημείου στηρίγματος Καλόμπαρο Ραχόνι (ὑψ. 599), περὶ τὰ ἑπτὰ χιλιόμετρα νοτιοανατολικῶς Νιγρίτης, ἐπηνδρωμένου διὰ λόχου τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ προσβληθέντος λόχου του ἔσπευσεν ὁ Διοικητὴς τοῦ Τάγματος μετὰ δύο διμοιριῶν καὶ ὁμάδος πυροβόλων εἰσελθὼν περὶ τὸ μεσονύκτιον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ σημείου στηρίγματος. Οἱ συμμορῖται, ἀποτυχόντες τοῦ σκοποῦ των, ἤρχισαν συμπτυσσόμενοι πρὸς Κερδύλλια ἀπὸ τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης. Ἐπηκολούθησε καταδίωξις ὑπὸ τῶν τμημάτων τοῦ 59ου Τάγματος καὶ ἀφιχθέντος λόχου τοῦ 558 Τάγματος μετὰ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ, συμπραττούσης καὶ τῆς ἀεροπορίας.

Αἱ ἀπώλειαι τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἦσαν 3 ὁπλῖται νεκροί, 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 6 ὁπλῖται τραυματίαι, τῶν δὲ συμμοριτῶν 3 νεκροὶ καὶ 1 παραδοθείς.

Διατεθεῖσαι εἰς τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Λαγκαδᾶ δύο διμοιρίαι τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδεύσεως Ὑποψηφίων Βαθμοφόρων, ἐνέπεσαν τὴν νύκτα τῆς 29ης Ἰουλίου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν, ἐγκατασταθεῖσαν βορειοδυτικῶς Λαχανᾶ. Ἐφονεύθη ὁ Ὑπολαχαγὸς Πολίτης Νικόλαος ἐτραυματίσθησαν δὲ ἓξ ὁπλῖται καὶ ἕτεροι ἑπτὰ ἐξηφανίσθησαν.

Ἑκατονταμελὴς συμμορία εἰσῆλθε τὴν νύκτα τῆς 2ας Αὐγούστου εἰς τὸ χωρίον Ἀρέθουσαν τῶν νοτίων Κερδυλλίων. Ἀπασχολήσασα διὰ πυρῶν τοὺς ἄνδρας τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς προέβη εἰς διαρπαγὰς εἰδῶν διατροφῆς καὶ ἀνεχώρησεν. Ἐτραυματίσθησαν δύο χωροφύλακες. Μετὰ δεκαήμερον προσεβλήθη καὶ πάλιν τὸ χωρίον ὑπὸ ἰσχυρᾶς συμμορίας ἥτις προέβη εἰς διαρπαγὰς εἰδῶν διατροφῆς, ἱματισμοῦ καὶ σφαγίων.

Τὴν νύκτα τῆς 7ης Αὐγούστου προσεβλήθη τὸ χωρίον Μαυροῦδα, βορείως τῆς Βόλβης λίμνης. Ἀποσταλεὶς ἐκ Σωχοῦ λόχος τοῦ 34ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τμῆμα τοῦ 59ου τοιούτου ἐκ Νιγρίτης, ἀπώθησαν καὶ κατεδίωξαν τοὺς συμμορίτας φονεύσαντες δύο καὶ συλλαβόντες ἕνα. Ἐτραυματίσθη εἷς ὁπλίτης καὶ εἷς ἀνὴρ ΜΑΥ. Ἐκ τῶν κατοίκων 2 ἐφονεύθησαν, 13 ἐτραυματίσθησαν καὶ 4 ἀπήχθησαν. Ἐνεπρήσθησαν 12 οἰκίαι. Τὴν αὐτὴν νύκτα ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη κατὰ τῆς ἐν Λαχανᾶ ἕδρας τοῦ 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς, φονευθέντων τριῶν συμμοριτῶν. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας.

Συμμοριακὸν συγκρότημα, ἀπασχολῆσαν τὴν νύκτα τῆς 16ης Αὐγούστου διὰ πυρῶν τὴν εἰς Σωχὸν σταθμεύουσαν διλοχίαν τοῦ 34ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τὴν Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ κατωκημένου τόπου. Ἀφοῦ διήρπασεν ἱκανὰς ποσότητας τροφίμων καὶ παρέδωσε εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐργοστάσιον ἠλεκτροπαραγωγῆς καὶ εἴκοσι τέσσαρα καταστήματα, ἀπεχώρησεν τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης. Ἐκ τῶν τμημάτων ἀμύνης ἐτραυματίσθη εἷς ἀνὴρ ΜΑΥ. Μετὰ ἑξαήμερον προσεβλήθη καὶ πάλιν ὁ Σωχὸς ἀνεπιτυχῶς, τῶν συμμοριτῶν ἐξαναγκασθέντων ν' ἀποσυρθῶσι κατόπιν ἀσκηθείσης ἐπ' αὐτῶν ἰσχυρᾶς πιέσεως τόσον ἐκ τῶν ἔσωθεν ὅσον καὶ ἐκ τῶν ἔξωθεν.

Μετὰ προηγηθεῖσαν προπαρασκευαστικὴν βολὴν ὑπὸ βαρέων ὅπλων πεζικοῦ, συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 24ης Σεπτεμβρίου καὶ κατέλαβε τὸ ὑπερκείμενον τοῦ Σωχοῦ ὕψωμα Ἁγίου Χριστοφόρου, κατεχόμενον ὑπὸ διμοιρίας τοῦ 34ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Ἡ διμοιρία πιεσθεῖσα ἰσχυρῶς καὶ ὑποστᾶσα ἀπωλείας συνεπτύχθη πρὸς τὴν διλοχίαν. Οἱ συμμορῖται συνέχισαν τὴν βολὴν κατὰ τῆς κωμοπόλεως μέχρι τῆς ἑπομένης πρωΐας καθ' ἣν συνεπτύχθησαν πρὸς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Βερτίσκου, συναποκομίζοντες τὰ ἐγκαταλειφθέντα ὑπὸ τῆς διμοιρίας εἴδη ὁπλισμοῦ καὶ διάφορα ὑλικά. Αἱ ἀπώλειαι ἀνῆλθον εἰς 3 νεκρούς, 13 ἀγνοουμένους ὁπλίτας, 1 χωροφύλακα καὶ 3 ἄνδρας ΜΑΥ τραυματίας. Εἰς τὰ ἀπολεσθέντα εἴδη περιελαμβάνοντο 2 ὅλμοι καὶ 5 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν.

Ἰσχυρὰ ὁμὰς ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 25ης Αὐγούστου κατὰ τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς τοῦ χωρίου Βερτίσκου ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου ὄρους. Ἀποσταλεῖσαι ἐκ Σωχοῦ ἐνισχύσεις ἐξεδίωξαν τοὺς συμμορίτας. Ὁ σταθμὸς Χωροφυλακῆς ἔσχε δύο τραυματίας.

205. Νοτίως τῆς Βόλβης λίμνης προσεβλήθη τὴν νύκτα τῆς 9ης Ἰουλίου ἀνε-

πιτυχῶς ἡ Νέα Ἀπολλωνία. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ τμήματος ΜΑΥ, ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες δύο νεκρούς.

Τὴν νύκτα τῆς 24ης Ἰουλίου συγκρότημα τοῦ Ἀρχηγείου Χολομόντα ἐπετέθη κατὰ τῆς Ἀρναίας Χαλκιδικῆς. (1). Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ σταθμεύοντος 41ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ. Οἱ συμμορῖται καθηλωθέντες διὰ πυρῶν ἐξεδιώχθησαν ἀκολούθως δι' ἀντεπιθέσεως, φονευθέντων δύο καὶ ἑνὸς συλληφθέντος τραυματίου. Ἐκ τῶν τμημάτων ἀμύνης ἐφονεύθη 1 χωροφύλαξ καὶ ἐτραυματίσθησαν 1 ὁπλίτης καὶ 1 ἀνὴρ ΜΑΥ.

Περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 14ης Αὐγούστου πολυμελὴς συμμορία ἐπέδραμε κατὰ τοῦ Παλαιοχωρίου ἀνατολικῶς Ἀρναίας. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ἀντίστασιν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τῆς ΜΑΥ, οἱ συμμορῖται εἰσῆλθον εἰς τὸν χωρίον καὶ προέβησαν εἰς τὴν λεηλασίαν οἰκιῶν καὶ καταστημάτων, καταστροφὰς καὶ ἐμπρησμούς, παραδώσαντες εἰς τὸ πῦρ ἄνω τῶν ὀγδοήκοντα οἰκιῶν. Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς ἐφονεύθησαν 2 χωροφύλακες καὶ 4 ἄνδρες ΜΑΥ, ἐτραυματίσθησαν 10 ἄνδρες ΜΑΥ καὶ 2 γυναῖκες καὶ ἀπήχθησαν 10 χωρικοί. Κατὰ τὴν ἀποχώρησίν των οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν 6 νεκρούς.

Κατὰ τὴν νύκτα τῆς 20ῆς Αὐγούστου προσεβλήθη τὸ ἀνατολικῶς Πολυγύρου χωρίον Βραστά. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν μεταξὺ τῶν συμμοριτῶν καὶ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΑΥ ἐτραυματίσθησαν τρεῖς χωροφύλακες καὶ δύο ἄνδρες ΜΑΥ. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθη εἷς.

Εἰς ἀποτυχοῦσαν ἐπιδρομὴν τὴν νύκτα τῆς 26ης Αὐγούστου κατὰ τῆς Στρατονίκης Χαλκιδικῆς, οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν δύο νεκρούς. Τὸ σταθμεῦον εἰς τὸ χωρίον τμῆμα τοῦ 41ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἔσχεν ἕνα Ἀξιωματικὸν τραυματίαν καὶ ἕνα χωροφύλακα ὁ σταθμὸς Χωροφυλακῆς. Ἐκ τῶν κατοίκων ἐφονεύθη μία γυνὴ καὶ ἐτραυματίσθησαν τρεῖς ἄνδρες.

Εἰς ἑτέραν ἐπιδρομήν, ἐκτελεσθεῖσαν τὴν νύκτα τῆς 8ης Σεπτεμβρίου κατὰ τοῦ χωρίου Ὁρμύλιας Χαλκιδικῆς, οἱ συμμορῖται ἔσχον τέσσαρας τραυματίας συλληφθέντας.

Ἰσχυρὰ συμμορία εἰσελθοῦσα τὴν νύκτα τῆς 24ης Σεπτεμβρίου εἰς Νέα Μουδανιὰ τῆς νοτιοδυτικῆς Χαλκιδικῆς, προέβη εἰς τὸν ἐμπρησμὸν τοῦ Ὑποκαταστήματος τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, τοῦ Τελωνείου, τοῦ ἐργοστασίου ἠλεκτροπαραγωγῆς, ἑνὸς κυλινδρομύλου καὶ διαφόρων καταστημάτων μετὰ διαρπαγῆς. Κατέστρεψεν ἁλωνιστικὸν συγκρότημα καὶ ἀπήγαγεν εἴκοσι ἕνα χωρικούς, ἀποχωρήσασα τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης (2).

Προσβολαὶ ἀστικῶν καὶ ἡμιαστικῶν κέντρων

206. ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΝ. Ἐβλήθη ὑπὸ πυροβόλου κατὰ τὸ μεσονύκτιον τῆς 20ης πρὸς 21ην Αὐγούστου 1948. Ἐκ διαρρήξεως βλημάτων τινῶν εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως ἐφονεύθησαν 2 ὁπλῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν 4 ὁπλῖται, 1 χωροφύλαξ καὶ 1 ἀνὴρ ΜΑΥ.

(1) Σχεδιάγραμμα 6.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1413/Α/2-9, Φ. 1417/Α/1/Β/1, 2, 36, 38.

ΣΟΥΦΛΙΟΝ. Τὴν νύκτα τῆς 25ης πρὸς τὴν 26ην Ἰουλίου συμμοριακὴ δύναμις 250-300 ἐνόπλων ἐξορμήσασα ἐκ τῆς περιοχῆς Κορνοφωλιᾶς (1) ἐπετέθη τῇ ὑποστηρίξει δύο πυροβόλων κατὰ τῆς πόλεως. Ἡ φρουρὰ ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ 94ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, καταλαβοῦσα τὰς θέσεις ἀμύνης ἀπέκρουσεν ἐπιτυχῶς τὴν ἐπίθεσιν, ματαιώσασα τὰς προσπαθείας διεισδύσεως τῶν συμμοριτῶν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ κατωκημένου τόπου κατὰ τοῦ ὁποίου ἐβλήθησαν περὶ τὰ 300 βλήματα πυροβολικοῦ. Ἀπὸ τῆς 0100 τῆς 26ης Ἰουλίου διεκόπη ἡ βολὴ πυροβολικοῦ καὶ μετὰ παρέλευσιν ὥρας τὰ συμμοριακὰ τμήματα ἤρχισαν συμπτυσσόμενα πρὸς νοτιοδυσμάς. Ἀπωλείας ἔσχε μόνον ὁ ἄμαχος πληθυσμὸς τρεῖς νεκροὺς καὶ ἐννέα τραυματίας. Τὴν αὐτὴν νύκτα προσεβλήθη τὸ φυλάκιον ἀσφαλείας τῆς παρὰ τὸ χωρίον Κορνοφωλιὰν ὁδικῆς γεφύρας, ἐπηνδρωμένον δι' ὁμάδος μάχης τοῦ αὐτοῦ Τάγματος. Παρὰ τὴν εἰς ἀριθμὸν καὶ μέσα πυρὸς ὑπεροχήν των, οἱ συμμορῖται δὲν ἐπέτυχον τὴν ἐξουδετέρωσιν τοῦ φυλακίου. Ἡ ὁμὰς μάχης καίτοι ἔσχε τέσσαρας τραυματίας, παρέμεινεν εἰς τὰς θέσεις της ἀποκρούσασα διὰ χειροβομβίδων τὰς κατ' αὐτῆς ἐπιθέσεις (2).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΣ. Ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς διὰ πυροβόλου τὴν νύκτα τῆς 12ης Ἰουλίου ἄνευ θυμάτων ἢ ζημιῶν.

ΚΟΜΟΤΙΝΗ. Ἐβλήθη ὑπὸ πυροβόλου τὴν νύκτα τῆς 12ης Ἰουλίου τραυματισθέντων δύο ἰδιωτῶν.

ΞΑΝΘΗ. Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 1ης Ἰουλίου ἐβλήθη ἡ πόλις ὑπὸ συμμοριακοῦ πυροβόλου, φονευθέντων πέντε καὶ τραυματισθέντων δώδεκα ἰδιωτῶν.

ΣΕΡΡΑΙ. Περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 23ης Ἰουλίου συμμοριακὸν πυροβόλον ἔβαλε ἀπὸ βορείας κατευθύνσεις περὶ τὰ τεσσαράκοντα βλήματα κατὰ τῆς βορειοανατολικῆς παρυφῆς τῆς πόλεως μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τεσσάρων ἰδιωτῶν καὶ τὸν τραυματισμὸν μιᾶς γυναικός. Ζημίαι ἐσημειώθησαν ἐλάχισται. Ἐκ μὴ ἐκραγέντων βλημάτων διεπιστώθη ὅτι ἦσαν ταῦτα βουλγαρικῆς κατασκευῆς. Διὰ τὴν ἄλωσιν ἢ ἀχρήστευσιν τοῦ πυροβόλου τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς, κατηύθυνε πρὸς τὴν πιθανήν του θέσιν τμήματα ἐκ Σερρῶν, Σιδηροκάστρου καὶ Ἀχλαδοχωρίου (3). Ταῦτα ἐπέστρεψαν χωρὶς νὰ ἐπιτύχωσι θετικὸν ἀποτέλεσμα.

ΚΙΛΚΙΣ. Ἡ πόλις ἐβλήθη τὴν νύκτα τῆς 12ης Ἰουλίου ἐκ μεγάλης ἀποστάσεως διὰ μυδραλλίων καὶ βαρέος ὅλμου ἄνευ θυμάτων ἢ ζημιῶν.

ΛΑΓΚΑΔΑΣ. Τὴν νύκτα τῆς 19ης Αὐγούστου προσεβλήθη ἡ πόλις ὑπὸ ἑβδομηκονταμελοῦς συμμορίας. Πρὸς ἀποκλεισμὸν διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν ἐκινήθησαν τμήματα ἐκ Κριθιᾶς, Ἀσσήρου, Σωχοῦ(3) καὶ Θεσαλονίκης ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος, τῶν συμμοριτῶν διαφυγόντων ὑπὸ τὴν κάλυψιν τῆς νυκτός.

ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ. Συμμοριακὸν συγκρότημα δυνάμεως ἑξήκοντα ἐνόπλων ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 27ης Ἰουλίου κατά τῆς πόλεως. Ἐπιτυχὸν τὴν ἐξουδετέρωσιν φυλακίου παρὰ τὸ Παλαιὸν Νεκροταφεῖον, ἐστράφη πρὸς ἕτερον παράπλευρον τοῦ πρώτου φυλακίου, αἰχμαλωτίσαν τὴν φρουράν του. Ταὐτοχρόνως ἠχρήστευσε διὰ Μπαζούκας τεθωρακισμένον ὄχημα. Ἀντεπιτεθέντα τμήματα τοῦ 33ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἀνεκατέλαβον τὰ ἀνωτέρω φυλάκια καὶ ἀπώ-

(1) Σχεδιάγραμμα 2.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1221/Β/29.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.

θησαν τοὺς συμμορίτας μακρὰν τῆς πόλεως. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἀγνοουμένους ἕνα Ἀνθυπασπιστὴν καὶ ἑπτὰ ὁπλίτας.

ΕΔΕΣΣΑ. Ἀπὸ 0100 μέχρι 0230 τῆς 11ης Ἰουλίου ἐβλήθη ἡ πόλις ἐκ βορειοδυτικῆς κατευθύνσεως δι' ὅλμων καὶ μυδραλλίων. Πλησιάσασα μικροομάς, ἔβαλε δι' ἀντιαρματικοῦ ἐκτοξευτοῦ κατὰ κτιρίου ἔνθα ἐστρατωνίζετο τὸ 213 Χειρουργεῖον, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν δύο ὁπλιτῶν. Κινηθέντα πρὸς καταδίωξιν τμήματα ἐπανῆλθον χωρὶς νὰ συναντήσωσι τοὺς συμμορίτας (1).

Δρᾶσις συμμοριακῶν πυροβόλων. Ναρκοπόλεμος. Στρατολογία.

207. Κατὰ τὸ τρίτον τρίμηνον τοῦ 1948 ἐβλήθησαν ὑπὸ τῶν συμμοριακῶν πυροβόλων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας τὰ χωρία: Τύχιον καὶ Λαϊνὰ Ἔβρου (2), Γλαύκη, Σταυρούπολις, Δαφνών, Ἰονικὸν καὶ Ἀμαξάδες Ξάνθης, Παπάδες, Παγονέρι, Βαθύτοπος, Κάτω Νευροκόπι καὶ Λευκώγεια Δράμας, ὡς καὶ οἱ στρατῶνες τῆς πόλεως ταύτης (3). Ἐβλήθησαν ἐπίσης εἰς τὴν αὐτὴν περιοχήν, ἡ παρὰ τοὺς Ποταμοὺς ἐπὶ τοῦ Νέστου γέφυρα καὶ τὸ φυλάκιον ἀσφαλείας ταύτης, ἄνευ θυμάτων ἢ ζημιῶν. Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Διοικήσεως Ἐθνοφουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας (Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν) ἐβλήθησαν τὰ παραμεθόρια χωρία Νέον Πετρίτσι καὶ πλειστάκις τὸ Ἀχλαδοχώριον, σημεῖα στηρίγματος ἐπὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ σιδηροδρομικὴ γέφυρα ἄνευ ζημιῶν (4). Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς 31ης Ταξιαρχίας ἐβλήθησαν ἐπανειλημμένως τὸ κέντρον ἀντιστάσεως Μεταμορφώσεως καὶ τὰ παραμεθόρια χωρία Μικρόβρυση, Μουριὲς καὶ ὁ ὁμώνυμος σιδηροδρομικὸς σταθμὸς (5). Αἱ βολαὶ ἐν τῷ συνόλῳ των ὑπῆρξαν ἀνεπιτυχεῖς, χωρὶς νὰ ἐπιδράσωσι ἐπὶ τῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ τόσον τοῦ στρατοῦ ὅσον καὶ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ. Αἱ σημειωθεῖσαι ἀπώλειαι, μικρότεραι τῶν τοῦ προηγηθέντος τριμήνου, εἰς μὲν τὸν στρατὸν περιωρίσθησαν εἰς 3 νεκροὺς καὶ 8 τραυματίας ὁπλίτας εἰς δὲ τὸν ἄμαχον πληθυσμὸν εἰς 1 νεκρὸν καὶ 10 τραυματίας ἐξ ὧν εἷς σιδηροδρομικὸς ὑπάλληλος καὶ μία παιδίσκη.

Αἱ προξενηθεῖσαι ὑπὸ συμμοριακῶν ναρκῶν ἀπώλειαι ἐξηκολούθησαν παραμένουσαι ἀρκούντως σοβαραὶ καίτοι μικρότεροι τῶν τῆς προηγηθείσης τριμηνίας. Αὗται ἀνῆλθον εἰς 15 Ἀξιωματικοὺς καὶ 128 ὁπλίτας νεκροὺς, 22 Ἀξιωματικοὺς καὶ 490 ὁπλίτας τραυματίας. Τὰ τμήματα ΜΑΥ ἔσχον 4 νεκροὺς καὶ 12 τραυματίας, ὁ δὲ ἄμαχος πληθυσμὸς 29 νεκροὺς ἐξ ὧν 2 παιδιὰ καὶ 57 τραυματίας. Ἀνετινάχθησαν 53 στρατιωτικὰ καὶ 25 ἰδιωτικὰ αὐτοκίνητα.

Ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Θεσσαλονίκης—Ἀλεξανδρουπόλεως—Πυθίου ἐσημειώθησαν ἐξ ὑπονομεύσεων καὶ ναρκοθετήσεων δώδεκα ἀνατινάξεις καὶ ἐκτροχιάσεις ἁμαξοστοιχιῶν. Εἰς τὰς περισσοτέρας αἱ ζημίαι περιωρίσθησαν εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν πρὸ τῆς ἁτμομηχανῆς κενῶν βαγονίων ἀσφαλείας. Αἱ κατ' αὐτὰς ἀπώλειαι ἦσαν 2 ὑπάλληλοι τῶν ΣΕΚ καὶ 14 ἐργάται γραμμῶν, τραυματίαι δὲ 4 ὑπάλληλοι τῶν ΣΕΚ 6 ἐργάται γραμμῶν καὶ 1 ἐπιβάτης.

Καὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον, Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον ἐστρατολογήθησαν βιαίως εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ 1613 ἄτομα.

---

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1177/Β/1, Φ. 1223/Α/2, Φ. 1413/Α/50 καὶ 91, Φ. 1417/Β/1.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.
(4) Σχεδιάγραμμα 4.
(5) Σχεδιάγραμμα 4.

Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἐλεηλατήθησαν 323 χωρία, ἐνεπρήσθησαν ἢ κατεστράφησαν 845 οἰκίαι, ἐξετελέσθησαν 127 ἰδιῶται κατεστράφησαν 41 σιδηροδρομικαὶ καὶ 26 ὁδικαὶ γέφυραι (1).

Ἐπιχειρήσεις διεξοχθεῖσαι εἰς τὴν περιοχὴν VII Μεραρχίας. Ἀποτυχοῦσα ἐπιθετικὴ ἐνέργεια δυτικῶς Διδυμοτείχου (1 Ἰουλίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 2)

208. Ὑπὸ τῆς 27ης Ταξιαρχίας ὠργανώθη ἐπιχείρησις πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς ἀνατολικῶς τῆς γραμμῆς Μεταξάδες–Μαυροκκλῆσι–Μάνδρα περιοχῆς. Εἰς ταύτην ἐφέροντο σταθμεύοντα δύο ὑποσυγκροτήματα τοῦ II Συγκροτήματος Ἀρχηγείου Ἔβρου, δυνάμεως 100 περίπου συμμοριτῶν.

Τὰ διατεθέντα τμήματα ἐνήργησαν τὴν 1ην Ἰουλίου 1948, βάσει τῶν καθορισθεισῶν αὐτοῖς ἀποστολῶν ὡς ἀκολούθως :

Διλοχία τοῦ εἰς Μεταξάδες 559 Τάγματος κινηθεῖσα πρὸς νοτιοανατολὰς ἐνέπεσε νοτίως Ἰατράδων εἰς ναρκοπέδιον τραυματισθέντος ἑνὸς ὁπλίτου.

Λόχος τοῦ 39ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἦχθη ἐκ Σουφλίου εἰς τὴν περιοχὴν Ἀγριανῆς ἄνευ ἐπαφῆς. Ἕτερος λόχος τοῦ 82ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἀφιχθεὶς ἐκ Διδυμοτείχου εἰς τὰ ἀνατολικῶς τοῦ χωρίου Μαυροκκλῆσι ὑψώματα, προέβη μετὰ τμήματος ΜΑΔ εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῖς περιοχῆς μὲ ἀρνητικὸν ἀποτέλεσμα.

Ἡ VII Ἔφιππος Ἴλη, ἐνισχυθεῖσα διὰ δύο ἐφίππων ἀποσπασμάτων ἐκινήθη ἐκ Μάνδρας πρὸς Μουροκκλῆσι ἔνθα ἐξώντωσε **τριμελῆ ὁμάδα.** Παραμείνασα εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην χωρὶς νὰ λάβῃ πλήρη **μέτρα ἀσφαλείας,** προσεβλήθη ὑπὸ συμμοριακῆς δυνάμεως καὶ αἰφνιδιασθεῖσα **ἀνετράπη, διαρρεύσασα** ἐν διαλύσει πρὸς Μάνδραν. Ἡ Ἴλη ἔσχε δύο ὁπλίτας **ἀγνοουμένους** καὶ ἀπώλεσε δύο ὅλμους τῶν 60 χ.μ.

Κατόπιν τοῦ ἀνωτέρω ἐπεισοδίου ἡ διοίκησις τῆς Ταξιαρχίας διέταξε τὴν διακοπὴν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν τμημάτων εἰς τὰς ἕδρας των (2).

Τοπικαὶ ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι τῆς 26ης Ταξιαρχίας
(29-31 Ἰουλίου καὶ 16-19 Αὐγούστου 1948)

209. Κατ' ἐντολὴν τῆς VII Μεραρχίας ὠργανώθη καὶ διεξήχθη ὑπὸ τῆς 26ης Ταξιαρχίας εἰς τὴν περιοχὴν Ξάνθης καὶ περὶ τὰ δέκα χιλιόμετρα βορείως τοῦ χωρίου Ἀμαξάδων (3) ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΕΡΑΝΟΣ. Σκοπὸς τῆς ἐπιχειρήσεως ἦτο ἡ ἐξόντωοις τεσσαρακονταμελοῦς συμμορίας καὶ ἡ ματαίωσις διαρπαγῆς θερισθέντων σιτηρῶν.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διετέθησαν ἀνὰ εἷς λόχος ἐκ τῶν 554, 555 Ταγμάτων καὶ τοῦ 35ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Πρὸς ὑποστήριξιν διετέθη ὁ Οὐλαμὸς Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ Ξάνθης, ταχθεὶς παρὰ τὸ χωρίον Ἀμαξάδες. Οἱ λόχοι

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1221/Β/27.
(3) Σχεδιάγραμμα 3

ἐκκινήσαντες ἀπὸ τῆς ἕω τῆς 29ης Ἰουλίου 1948 μὲ ἀφετηρίας τὴν Ξάνθην, τὸν Ἐχῖνον καὶ τοὺς Ἀμαξάδες, συνέκλινον πρὸς τὸν καθορισθέντα χῶρον. Κατὰ τὴν κίνησιν ὁ λόχος τοῦ 555 Τάγματος συνεπλάκη διαδοχικῶς μετὰ δεκαπενταμελοῦς καὶ εἰκοσιπενταμελοῦς ἐνόπλων ὁμάδων, αἵτινες ἐγκαταλείψασαι τέσσαρας νεκροὺς καὶ τρεῖς συλληφθέντας, διεσκορπίσθησαν διαφυγοῦσαι πρὸς Βορρᾶν. Οἱ ἕτεροι δύο λόχοι δὲν ἔσχον ἐπαφήν. Τὰ τμήματα διανυκτερεύσαντα ἐπὶ τόπου, ἐπεδόθησαν τὴν ἐπομένην εἰς ἐξερευνήσεις καὶ τὴν διὰ πυρὸς καταστροφήν, ὡς εἶχον διαταχθῆ, ποσότητος 6000 ὀκάδων συγκεντρωμένων σιτηρῶν, ἵνα μὴ περιέλθωσιν εἰς τοὺς συμμορίτας. Τὴν 31ην Ἰουλίου ἐπανῆλθον εἰς τὰς θέσεις των. Ὁ λόχος τοῦ 555 ἔσχε δύο τραυματίας ὁπλίτας ἐξ ἐκραγείσης νάρκης.

210. Πρὸς ἐξάρθρωσιν συμμοριακοῦ συγκροτήματος μετὰ ὀρεινοῦ πυροβόλου σημειωθέντος εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Ξάνθης παραμεθόριον περιοχὴν Μελιταίνης–Κρυστάλης, ὠργανώθη ὑπὸ τῆς 26ης Ταξιαρχίας κατόπιν διαταγῆς τῆς VII Μεραρχίας, ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΑΥΓΗ.

Πρόθεσις τῆς Ταξιαρχίας ἦτο ἡ προώθησις καὶ ἐγκατάστασις τμημάτων ἐπὶ τῆς μεθορίου, ἀπὸ ἀνατολικῶς Κρυστάλης μέχρι τοῦ ὕψους Καλοτύχου (1) πρὸς ἀπαγόρευσιν διαφυγῆς τοῦ συγκροτήματος εἰς Βουλγαρίαν καὶ προσβολήν του μέχρις ἐξοντώσεως. Πρὸς τοῦτο συνεκρότησε διὰ τῶν διατεθέντων τμημάτων τρεῖς φάλαγγας, εἰς ἃς ἔδωσε τὰς ἀκολούθους κατευθύνσεις :

Ἀνατολικὴ φάλαγξ : 554 Τάγμα μεῖον λόχος, σὺν Λόχος τοῦ 93ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Κατεύθυνσις ἀπὸ Κομοτινὴν πρὸς Σώστην –Παραμεθόρια ὑψώματα βορείως Κρυστάλης (1).

Κεντρικὴ φάλαγξ : Λόχος Ἀνιχνευτῶν μετὰ λόχου τοῦ 35ου Τάγματος Εθνοφρουρᾶς. Κατεύθυνσις ἀπὸ Ἀμαξάδες πρὸς βορειοανατολικὰς κλιτῦς τοῦ Καρὰ Ὀγλὰν–Μελίταιναν (2).

Δυτικὴ φάλαγξ : 555 Τάγμα μεῖον διλοχία σὺν λόχος τοῦ 554 Τάγματος. Κατεύθυνσις ἐξ Ἐχίνου πρὸς Κοττάνην καὶ ἐκεῖθεν κατὰ μῆκος τῆς ὀροθετικῆς γραμμῆς πρὸς Μελίταιναν (2).

Οἱ Οὐλαμοὶ Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ Ξάνθης καὶ Κομοτινῆς συγκροτοῦντες πυροβολαρχίαν τασσομένην βορείως τοῦ χωρίου Ἰάσμου (1), θὰ ὑπεστήριζον τὴν ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν.

Αἱ φάλαγγες ἐκκινήσασαι τὴν 16ην Αὐγούστου ἤχθησαν τὴν ἐπομένην μέχρι τῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν χωρὶς νὰ συναντήσωσι τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα, ἀλλὰ μόνον μικροομάδας ἐπὶ τοῦ δρομολογίου τῆς κεντρικῆς φάλαγγος, αἵτινες καταδιωχθεῖσαι διέφυγον.

Τὴν 18ην Αὐγούστου κατελήφθη κατόπιν μικροσυμπλοκῆς παραμεθόριον ὕψωμα περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα βορειονατολικῶς τοῦ χωρίου Μελιταίνης. Τὸ κατέχον τὴν θέσιν ταύτην συμμοριακὸν τμῆμα, ἀπεσύρθη εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος ἐγκαταλεῖψαν ἕνα νεκρόν, τρεῖς παραδοθέντας, σωλῆνα μετὰ σκοπευτικοῦ μηχανήματος πυροβόλου καὶ διάφορα ὑλικά. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς συμμοριακὸν τμῆμα ἐγκατεστάθη ἐπὶ ἑτέρου παραμεθορίου ὑψώματος, περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς τοῦ χωρίου Κρυστάλης. Ἀλλὰ καὶ τὸ ὕψωμα τοῦτο κατελήφθη τὴν ἐπομένην 19ην Αὐγούστου ὑπὸ τοῦ 554 Τάγματος, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων κατόπιν πιέσεως ἐκεῖθεν τῶν συνόρων. Ἐπὶ τοῦ

(1) Σχεδιάγραμμα 2.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.

ὑψώματος ἀνευρέθη τραυματισμένος Βούλγαρος στρατιώτης καὶ πλησίον του βουλγαρικὸν τυφέκιον. Ὁ τραυματίας διεκομίσθη μερίμνῃ τοῦ Τάγματος εἰς νοσοκομεῖον. Ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας τὰ τμήματα ἐπέστρεψαν εἰς τὰς θέσεις των, ἀφοῦ κατέστρεψαν συμμοριακὰς ἐγκαταστάσεις παρὰ τὸ χωρίον Μελίταιναν.

Ἐκ τῶν μετασχουσῶν τῆς ἐπιχειρήσεως μονάδων μόνον τὸ 555 Τάγμα ἔσχεν ἕνα τραυματίαν ὁπλίτην. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 1 νεκρόν, 1 συλληφθέντα καὶ 15 παραδοθέντας (1).

Ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν δυτικῶς τοῦ Ἔβρου παραμεθόριον περιοχὴν (11-25 Αὐγούστου καὶ 2-7 Σεπτεμβρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 59)

211. Τὰ 2ον καὶ 4ον συγκροτήματα τοῦ Ἀρχηγείου Ἔβρου, συνολικῆς δυνάμεως 320 συμμοριτῶν, εἶχον συγκεντρωθῆ περὶ τὸ τέλος Ἰουλίου 1948 εἰς τὴν δυτικῶς Διδυμοτείχου περιοχὴν Ζωντᾶ Λόφου—Μαυροκκλῆσι—Μεθορίου. Ἕκαστον συγκρότημα διέθετεν ἀνὰ ἓν ὀρεινὸν πυροβόλον τῶν 75 χ.μ. Εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν εὑρίσκετο καὶ ἕνοπλον τμῆμα γυναικῶν.

Τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ διέταξε τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ ἀνωτέρω ἐδαφικοῦ χώρου, ἀποτελοῦντος ὁρμητήριον διὰ προσβολὴν τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς καὶ ἐπιδρομὰς κατὰ τῶν κατῳκημένων τόπων τῆς κοιλάδος τοῦ Ἔβρου.

Ἡ διεξαγωγὴ τῆς ἐπιχειρήσεως ἀνετέθη εἰς τὴν 27ην Ταξιαρχίαν ἥτις προὐτίθετο νὰ ἐπιδιώξῃ ἀρχικῶς τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς Κιρὲτς—Ζωντᾶ Λόφου—Χωρίου Μαυροκκλῆσι. Ἐν συνεχείᾳ τῆς τοιαύτης Κορύμβου—Σκάλας—Τζιβὰ Κουροῦ, προωθουμένης τῆς διατάξεώς της ἐπὶ παραλλήλου πρὸς τὴν μεθόριον γραμμῆς, καλυπτούσης ἀπὸ Δυσμῶν τὰ χωρία Μεταξάδες, Κόρυμβον καὶ Κυριακήν.

Εἰς τὰς διατεθείσας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μονάδας ἡ Ταξιαρχία καθώρισε τοὺς ἀκολούθους ἀντικειμενικοὺς σκοπούς:

Τὸ 559 Τάγμα μετὰ διμοιρίας τοῦ 590 Λόχου Πολυβόλων καὶ ἐφίππου ἀποσπάσματος, μὲ βάσιν ἐξορμήσεως τὴν γραμμὴν Κιρὲτς—Κοῦκος Λόφος, θὰ ἐπετίθετο πρὸς κατάληψιν τῶν διαδοχικῶν γραμμῶν α) Ὕψωμα 189,5—Κιρὲς Λόφος—Μάλ Λόφος, β) Ὑψώματα 213.82-69.7 καὶ γ) Ζωντᾶ Λόφος.

Τὸ 39ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς, μὲ βάσιν ἐξορμήσεως τὴν γραμμὴν Ἀγριανὴ—Ἀράπης, συγχρονίζον τὴν ἐπιθετικήν του κίνησιν μὲ τὴν τοῦ 559 Τάγματος θὰ κατελάμβανε τὰ βορείως Ἀγριανῆς ὑψώματα καὶ ἐν συνεχείᾳ τὴν γραμμὴν Μαυροκκλῆσι—Ὕψωμα 256,5 ἐνεργοῦν διὰ λόχου, Τοπὰ Ἄτς.

Διλοχία τοῦ εἰς Μεταξάδες 82ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐγκαθισταμένη ἐπὶ τῶν θέσεων Καλογήρου Καλύβα καὶ Βουλγάρας Χωράφι θ' ἀπηγόρευε τὴν πρὸς Βορειοδυσμὰς κίνησιν συμμοριτῶν.

Ἐφεδρεία Ταξιαρχίας ἡ VII Ἔφιππος Ἴλη εἰς τὸ χῶρον Κιρέτς.

Πρὸς ὑποστήριξιν δύο οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ ἐγκατεστημένοι παρὰ τὴν θέσιν Ψηλὸς Σταλός, μὲ στήριγμα διμοιρίαν τοῦ 559 Τάγματος καὶ τοιαύτην Κάρριερς.

Τὸ 559 Τάγμα ἐκκινῆσαν ἐκ Διδυμοτείχου ἐγκατεστάθη τὴν νύκτα τῆς

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1219/Α/42-48, 61-62.

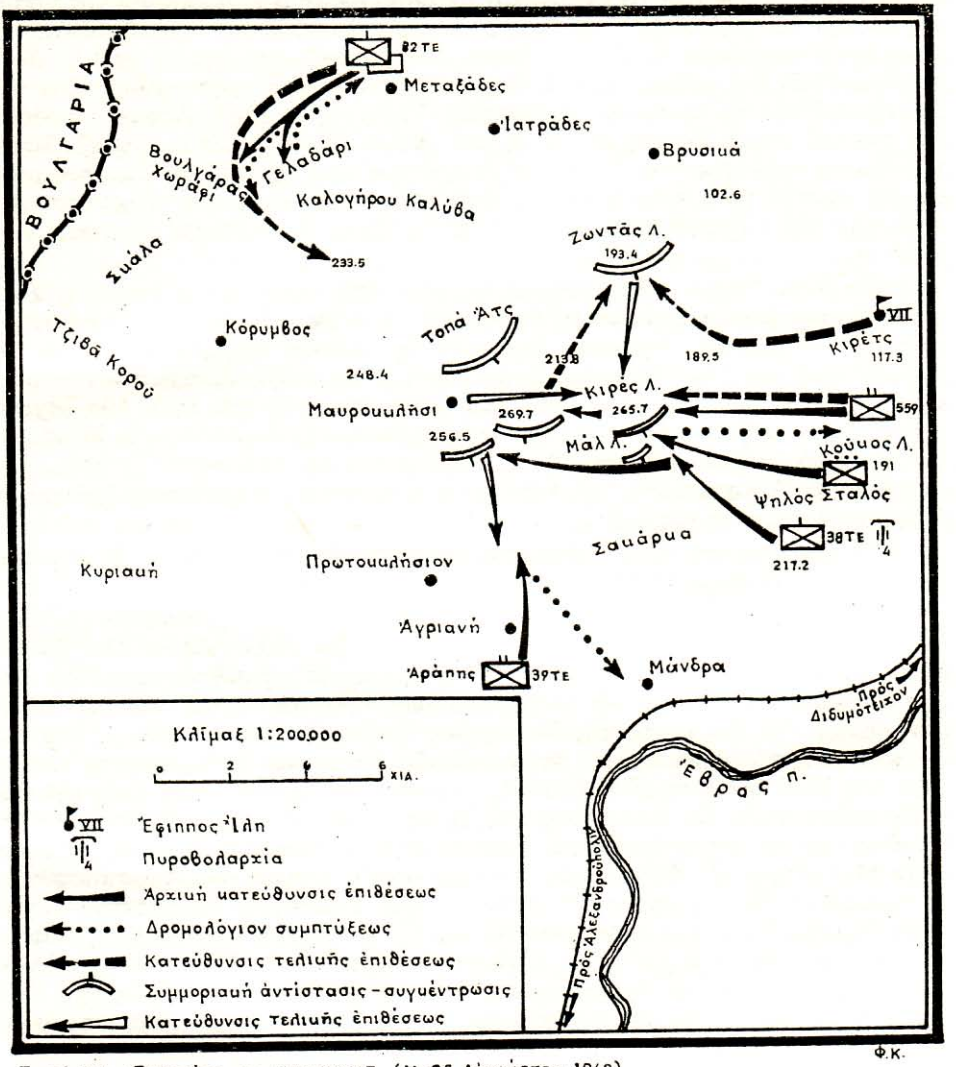

Σχεδ. 59 Ἐπιχείρησις ΠΑΠΠΟΥΣ (11-25 Αὐγούστου 1948)

11ης Αὐγούστου ἐπὶ τῆς βάσεως ἐξορμήσεως καὶ τὴν 0345 τῆς ἑπομένης κατηυθύνθη πρὸς τὸν πρῶτον ἀντικειμενικὸν σκοπόν. Μετὰ τὴν ὑπέρβασιν τῆς γραμμῆς ὕψωμα 189,5—Σακάρκα, προσέκρουσε περὶ τὴν 1030 ἐπὶ ἰσχυρῶν ἀντιστάσεων ἐγκατεστημένων εἰς Ζωντᾶ Λόφον, Κιρὲς Λόφον καὶ ὕψωμα 269.7. Βληθὲν δραστικῶς διὰ μυδραλλίων, ὅλμων καὶ πυροβολικοῦ προσεκολλήθη ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω ἐδαφικῆς γραμμῆς. Προωθηθεὶς λόχος πρὸς Κιρὲς Λόφον ἀπωθήθη διὰ πυκνοῦ πυρὸς εἰς τὰς προτέρας του θέσεις. Οἱ συμμορῖται ἐπωφεληθέντες τῆς διστακτικότητος τοῦ Τάγματος ἐκινήθησαν κατ' αὐτοῦ καὶ διεισδύσαντες εἰς τὰ μεταξὺ τῶν τμημάτων του διάκενα, τὸ ἐξηνάγκασαν νὰ συμπτυχθῇ πρὸς τὴν βάσιν ἐξορμήσεως. Αἱ ἀπώλειαί του ἦσαν εἰς νεκρὸς καὶ εἷς τραυματίας ὁπλῖται.

Τὸ 39ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς, ἀφιχθὲν τὴν νύκτα ἐκ τῆς περιοχῆς Σουφλίου εἰς τὴν βάσιν ἐξορμήσεως, ἦχθη περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς 11ης Αὐγούστου εἰς τὰ βορείως Ἀγριανῆς ὑψώματα ἐφ' ὧν καὶ παρέμεινεν ἐν ἀναμονῇ προωθήσεως τοῦ 559 Τάγματος. Συμμοριακὴ δύναμις ἐξορμήσασα ἀπὸ Μαυροκκλῆσι, ἐπετέθη περὶ τὴν 1830 κατὰ τῶν κατεχόντων τὸ ἀριστερὸν δύο λόχων, οἵτινες αἰφνιδιασθέντες ἀνετράπησαν καὶ διέρρευσαν ἐν διαλύσει πρὸς Μάνδραν. Εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον συνεπτύχθη ἀκολούθως καὶ τὸ ὑπόλοιπον Τάγμα ἔχον ἀπωλείας 2 Ἀξιωματικοὺς καὶ 4 ὁπλίτας τραυματίας, 7 ἡμιόνους, 2 ὅλμους, 1 ἀσύρματον καὶ πυρομαχικά.

Ἡ διλοχία τοῦ 82ου Τάγματος ἐγκατεστάθη εἰς τὰς θέσεις Βουλγάρας Χωράφι καὶ Γελαδάρι.

Τὴν ἑπομένην παρέμεινεν ἡ κατάστασις στάσιμος. Τὴν πρωΐαν τῆς 13ης Αὐγούστου τὸ 559 Τάγμα ἐκινήθη ἐπιθετικῶς πρὸς Μὰλ Λόφον, ἀλλ' ἐπειδὴ ἔβαινε βραδέως λόγῳ διστακτικότητος, ἡ Ταξιαρχία προώθησε πρὸς Μὰλ Λόφον ἀπόσπασμα συγκροτηθὲν ἐκ τῆς διμοιρίας προστασίας καὶ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων. Ὁ Διοικητὴς τῆς Ταξιαρχίας Ταξίαρχος Ρογκόπουλος Γεώργιος ἀκολουθήσας τὸ Ἀπόσπασμα, ἐτραυματίσθη θανασίμως ἐξ ἐκραγείσης νάρκης περὶ τὴν 1245 καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἐξέπνευσεν ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντος. Τὸ Ἀπόσπασμα συνεχίσαν δραστηρίως τὴν ἐπιθετικὴν προσπάθειαν μὲ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ πυροβολικοῦ, κατέλαβε διαδοχικῶς τὰ ὑψώματα Μὰλ Λόφος καὶ Κιρές Λόφος. Πρὸ τῆς ὁρμητικότητος τοῦ Ἀποσπάσματος, οἱ συμμορῖται δὲν προέβαλον ἀντίστασιν, ἀλλ' ἐτράπησαν εἰς ἄτακτον φυγὴν πρὸς Βορρᾶν. Μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ 559 Τάγματος ἐπὶ τοῦ Κιρὲς Λόφου, τὸ Ἀπόσπασμα συνέχισε τὴν ἐπιθετικὴν κίνησιν πρὸς Μαυροκκλῆσι. Ἀλλ' εὑρισκόμενον ἐν ὄψει τοῦ ὑψώματος 269.7 ἤρχισε βαλλόμενον σφοδρῶς ἀπὸ 1545 διὰ μυδραλλίων, ὅλμων καὶ πυροβολικοῦ. Πρὸς ἀποφυγὴν ἀσκόπων ἀπωλειῶν διετάχθη καὶ ἀπεσύρθη εἰς Μὰλ Λόφον.

Οἱ συμμορῖται ἀποδίδοντες ἰδιάζουσαν σημασίαν διὰ τὴν περαιτέρω ἄμυνάν των, εἰς τὸ ὕψωμα Κιρὲς Λόφος, ἐξαπέλυσαν περὶ τὴν 1740 ἰσχυρὰν ἀντεπίθεσιν ὑποστηριχθεῖσαν διὰ πυκνῶν πυρῶν ὅλμων καὶ μυδραλλίων. Τὸ ἐδραιωθὲν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τούτου 559 Τάγμα ἀπέκρουσεν ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ἀπεσύρθησαν ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρόν. Τό Τάγμα ἔσχε 5 νεκροὺς ὁπλίτας, τραυματίας δὲ 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 3 ὁπλίτας. Τὴν ἑσπέραν τὸ 559 Τάγμα κατεῖχε τὸν Κιρὲς Λόφον καὶ ἡ διμοιρία προστασίας τὸν Μὰλ Λόφον. Διατεθεὶς ὑπὸ τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς λόχος ἐστάθμευσε μετὰ τοῦ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων παρὰ τὴν θέσιν Ψηλός Σταλός. Περὶ τὴν αὐτὴν θέσιν παρέμειναν τεταγμένοι οἱ οὐλαμοὶ πυροβολικοῦ, μὲ στήριγμα δύο λόχους τοῦ 39ου Τάγματος. Ἡ διλοχία τοῦ 82ου Τάγματος ἐξηκολούθει κατέχουσα

τὰς θέσεις Βουλγάρας Χωράφι καὶ Γελαδάρι. Ἡ διοίκησις τῶν ἐπιχειρούντων τμημάτων ἀνετέθη προσωρινῶς εἰς τὸν Ἀντισυνταγματάρχην Ἐπιτελάρχην τῆς Διοικήσεως Ἐθνοφρουρᾶς Θράκης.

Λόγῳ μειώσεως τοῦ ἠθικοῦ τοῦ 559 Τάγματος, διετάχθη ἡ ἀνάληψις ἐπιθετικῆς ἐνεργείας πρὸς τὸ ὕψωμα 269.7 ὑπὸ ἀποσπάσματος συγκροτηθέντος ἐκ λόχου τοῦ 38ου Τάγματος, τῆς διμοιρίας προστασίας καὶ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων. Τὸ 559 Τάγμα θὰ ὑπεβοήθει τὴν ἐνέργειαν προσαρμόζον πυρὰ ὅλμων καὶ πολυβόλων ἐπὶ τοῦ ὑψώματος. Τὸ Ἀπόσπασμα ἐκκινῆσαν τὴν πρωΐαν τῆς 14ης Αὐγούστου ἐκ τῆς θέσεως Ψηλός Σταλός, ἅμα ὡς ὑπερέβη τὴν γραμμὴν Κιρὲς Λόφος–Μὰλ Λόφος, ἤρχισε βαλλόμενον ἐκ τῶν ὑψωμάτων 269.7 καὶ 256.5. Κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου χρόνον, ἐβλήθησαν διὰ πυροβολικοῦ αἱ θέσεις τοῦ 559 Τάγματος. Πρὸ τῆς δραστικότητος τῶν πυρῶν τὸ Ἀπόσπασμα ἀνέκοψε τὴν κίνησιν καὶ κατόπιν διαταγῆς τῆς Ταξιαρχίας, ἀπεσύρθη ἐγκατασταθὲν περὶ τὸν Μὰλ Λόφον.

Τὴν ἑπομένην 15ην Αὐγούστου, αἱ θέσεις τοῦ 559 Τάγματος ἤρχισαν βαλλόμεναι ἀπὸ 1700 ὑπὸ τῶν δύο συμμοριακῶν πυροβόλων. Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἰσχυρὰ δύναμις ἐπετέθη ἐκ Δυσμῶν κατὰ τοῦ Κιρὲς Λόφου καὶ ἀπὸ Βορρᾶ κατὰ τοῦ βορειοανατολικοῦ ὑψώματος. Ὁ κατέχων τοῦτο λόχος ἐγκατέλειψε τὰς θέσεις του, πλὴν δύο ὁμάδων, αἵτινες παρέμειναν μαχόμεναι μέχρις ἐξαντλήσεως τῶν πυρομαχικῶν των. Τὸ Τάγμα ἐφαρμόσαν ἀνασχετικὰ πυρὰ ἐπὶ τοῦ ἐγκαταλειφθέντος ὑψώματος ἐματαίωσε τὴν κατάληψίν του. Τελικῶς ἡ ἐπίθεσις ἐκάμφθη περὶ τὴν 2230. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἔπεσε μαχόμενος ὁ Διοικητὴς τοῦ Ι/Α οὐλαμοῦ τοῦ 108 Συντάγματος Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ Λοχαγὸς Γιαννούλης Νικόλαος. Τὸ 559 Τάγμα ἔσχε πέντε τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν 16ην Αὐγούστου ἐβλήθησαν διαλειπόντως ὑπὸ πυροβολικοῦ αἱ θέσεις τοῦ 559 Τάγματος, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν σοβαρὸν τραυματισμὸν τοῦ Ταγματάρχου Διοικητοῦ τοῦ συγκροτήματος πυροβολικοῦ καὶ τὸν φόνον ὁπλίτου. Μαχητικὰ ἀεροπλάνα προσέβαλον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας τὰς συμμοριακὰς θέσεις διὰ ρουκετῶν καὶ πολυβόλων. Παραδοθεὶς συμμορίτης κατέθεσεν ὅτι τὴν παρελθοῦσαν νύκτα εἶχον ἀφιχθῆ ἐκ Κομοτινῆς πρὸς ἐνίσχυσιν δύο Τάγματα εἰς Κόρυμβον. Μετὰ βραχεῖαν προπαρασκευὴν πυροβολικοῦ ἐξαπελύθη τὰς ἑσπερινὰς ὥρας νέα ἐπίθεσις κατὰ τοῦ 559 Τάγματος ἀποκρουσθεῖσα ἐπιτυχῶς.

Τὴν ἑπομένην 17ην Αὐγούστου μαχητικὰ ἀεροπλάνα προσέβαλον καὶ πάλιν τὰς θέσεις τῶν συμμοριτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν κάμψιν τοῦ ἠθικοῦ των καὶ τὴν παράδοσιν δέκα τριῶν ἐνόπλων. Ὑπὸ τῶν τελευταίων μετεδόθη ὅτι εἰς τὴν περιοχὴν Τοπὰ Ἄτς εὑρίσκοντο 350–400 συμμορῖται καὶ ἕτεροι 150 εἰς Ζωντᾶ Λόφον. Τῇ αὐτὴν ἡμέραν ἀντεκατεστάθη τὸ 39ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς διὰ τοῦ 94ου τοιούτου. Ἡ διλοχία τοῦ 82ου Τάγματος ἐπανῆλθεν εἰς Ματαξᾶδες. Ἀπὸ 2130 μέχρι τοῦ μεσονυκτίου τὸ 559 Τάγμα ἀπησχολήθη διὰ πυρῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν ὁπλίτου. Τὴν 18ην Αὐγούστου παρεδόθησαν ἕτεροι πέντε ἔνοπλοι.

212. Ἀπὸ 19ης Αὐγούστου τὴν διοίκησιν τῆς 27ης Ταξιαρχίας ἀνέλαβεν ὁ Ταξίαρχος Ἀργυρόπουλος Ἀρχιμήδης. Περὶ τὴν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐβλήθησαν ἀνεπιτυχῶς ὑπὸ πυροβολικοῦ αἱ θέσεις τοῦ 559 Τάγματος.

Ἡ νέα διοίκησις τῆς Ταξιαρχίας προτιθεμένη νὰ ἐπιδιώξῃ ἐντὸς τῆς 21ης Αὐγούστου τὴν ὁριστικὴν ἐκκαθάρισιν τῆς καταστάσεως, συνεκρότησεν ἀπόσπασμα ἐκ λόχου καὶ δύο διμοιριῶν τοῦ 559 Τάγματος, τῆς διμοιρίας προστασίας,

οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων καὶ ὁμάδος πολυβόλων, μὲ ἐντολὴν τὴν κατάληψιν τοῦ ὑψώματος 269.7. Ἕτερον ἀπόσπασμα ἐκ λόχου τοῦ αὐτοῦ Τάγματος καὶ λόχου τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μὲ ἐντολὴν νὰ καταλάβῃ τὸ ὕψωμα 256.5. Διλοχία τοῦ 82ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς κινουμένη ἀπὸ Μεταξᾶδες διὰ Βουλγάρας Χωράφι θὰ ἠδραιοῦτο ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 233.5, ἐνεργοῦσα ἐκεῖθεν ἐπιδεικτικῶς πρὸς τὸ ὕψωμα 248.4. Μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἀποσπασμάτων κατάληψιν τῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἑδραίωσιν, θὰ συνεχίζετο ἡ ἐπιθετικὴ ἐνέργεια πρὸς ὕψωμα 213.8—Ζωντᾶς Λόφον. Ταὐτοχρόνως θὰ ἐκινεῖτο ἐπιθετικῶς ἡ ΥΙΙ Ἔφιππος Ἴλη μετὰ διμοιρίας τοῦ 94ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐκ Κοῦκος Λόφου πρὸς ὕψωμα 189.5.—Ζωντᾶ Λόφον. Οἱ εἰς Ψηλὸν Σταλὸν οὐλαμοὶ πυροβολικοῦ συγκεντροῦντες ἀρχικῶς τὰ πυρὰ των ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 269.7, θὰ προέβαινον ἀκολούθως εἰς δεκάλεπτον προπαρασκευὴν ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ πρὸς τὸ ὕψωμα 256.5 μέλλοντος νὰ ἐνεργήσῃ ἀποσπάσματος. Μεθ' ὃ θὰ ὑπεστήριζον ἀμφότερα τ' ἀποσπάσματα. Στήριγμα πυροβολικοῦ δύο διμοιρίαι τοῦ 94ου Τάγματος.

Τὴν 21ην Αὐγούστου καὶ ἀπὸ 0330 ἤρχισεν ἡ κίνησις τῶν δύο ἀποσπασμάτων. Τὸ ἔχον κατεύθυνσιν πρὸς τὸ ὕψωμα 256.5 ἐξορμῆσαν ἐκ τῆς νοτίως Μὰλ Λόφου ἐδαφικῆς γραμμῆς κατέλαβεν ἐξ ἐφόδου περὶ τὴν 1000 τὸ ὕψωμα, ἑδραιωθὲν ἐπ' αὐτοῦ. Οἱ συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες ἕνδεκα νεκρούς, συνεπτύχθησαν ἀτάκτως πρὸς Βορειοδυσμάς.

Εἰς χεῖρας τοῦ ἀποσπάσματος περιῆλθον 2 ἵπποι, 3 μυδράλλια, 1 ἀντιαρματικὸν τῶν 22 χ.μ. καὶ δύο ἀτομικὰ τυφέκια. Τὸ ἀπόσπασμα ἔσχε τρεῖς νεκροὺς καὶ ἰσαρίθμους τραυματίας ὁπλίτας. Τὸ ἀπόσπασμα τοῦ 559 Τάγματος ἐξορμῆσαν ἐκ Κιρὲς Λόφου κατέλαβε περὶ τὴν 1030 κατόπιν σκληροῦ ἀγῶνος τὸ ὕψωμα 269.7, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς Βορρᾶν. Συνελήφθησαν δύο συμμορῖται καὶ ἓξ συμμορίτισσαι. Τὸ ἀπόσπασμα ἔσχε τρεῖς νεκροὺς καὶ δέκα ἐννέα τραυματίας ὁπλίτας. Τὰ τμήματα συνέχισαν τὴν ἐπιθετικὴν προώθησιν καταλαβόντα τὰ ὑψώματα 213.8 καὶ Ζωντᾶ Λόφον, ἅτινα εἶχον ἐγκαταλειφθῆ, ἀπειληθέντα ἐκ τῆς κινήσεως τῆς Ἐφίππου Ἴλης.

Ὁ Ταξίαρχος Διοικητὴς μετὰ τοῦ ἐπιτελάρχου τῆς Ταξιαρχίας κινηθέντες ἐκ Διδυμοτείχου πρὸς τὸν χῶρον τῶν ἐπιχειρήσεων ἐτραυματίσθησαν ἀμφότεροι ἀνατιναχθέντος ὑπὸ νάρκης τοῦ ἐφ' οὗ ἐπέβαινον αὐτοκινήτου Τζίπ.

Τὴν ἑπομένην 22αν Αὐγούστου τὰ τμήματα προέβησαν εἰς ἐξερευνήσεις. Εἰς τὴν περιοχὴν Ζωντᾶ Λόφου κατεστράφησαν διὰ πυρὸς καταυλισμὸς ἐκ πεντηκοντάδος καλυβῶν καὶ ὑλικὰ κλινοστρωμνῆς. Παρεδόθησαν τέσσαρες ἔνοπλοι.

Κατόπιν διαταγῆς τῆς Ταξιαρχίας ἐλήφθη τὴν 23ην Αὐγούστου ἡ ἀκόλουθος διάταξις :

Τὸ 559 Τάγμα εἰς ὕψωμα 269.7 μὲ ἐνισχυμένην διμοιρίαν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 256.5.

Τὸ 94ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς εἰς Κιρὲς Λόφον, μὲ προωθημένας διμοιρίας ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 213.8 καὶ Ζωντᾶς Λόφου.

Γενικὴ ἀποστολὴ ἀμφοτέρων τῶν Ταγμάτων ἦτο ὁ ἔλεγχος τῆς περιοχῆς καὶ ἡ ἀπαγόρευσις ἐπανεγκαταστάσεως συμμοριτῶν εἰς αὐτήν.

Ἡ ΥΙΙ Ἔφιππος Ἴλη εἰς Κιρὲς Λόφον μὲ ἀποστολὴν τὴν συνεχῆ ἐκπομπὴν περιπόλων καὶ τὸν μεταξὺ τῶν προωθημένων διμοιριῶν σύνδεσμον.

Οἱ συμμορῖται ἐξηκολούθουν κατέχοντες ἰσχυρῶς τὰ βορείως καὶ βορειοδυτικῶς τοῦ χωρίου Μαυροκκλῆσι ὑψώματα.

Τὴν διοίκησιν τῆς 27ης Ταξιαρχίας ἀνέλαβεν ἀπὸ 24ης Αὐγούστου ὁ Συνταγματάρχης πεζικοῦ Ἀγραφιώτης Γεώργιος. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ηὐτομόλησεν ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς κατεχούσης τὸ ὕψωμα 256.5 διμοιρίας τοῦ 559 Τάγματος ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγός.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις λόχου τοῦ 559 Τάγματος κινηθεῖσα τὴν πρωΐαν τῆς 25ης Αὐγούστου πρὸς τὸ ὕψωμα 248.4, προσεβλήθη ἐκ μικρᾶς ἀποστάσεως ὑπὸ ἐνεδρευόντων ἐντὸς τοῦ χωρίου Μαυροκκλῆσι συμμοριτῶν. Ὁ Διοικητὴς τοῦ λόχου Ἀνθυπολοχαγὸς Καρποδύνης Πέτρος εἰσχωρήσας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ κατωκημένου τόπου ὅπως ἐπισημάνῃ τὰς θέσεις των, εὑρέθη ἀντιμέτωπος τοῦ αὐτομολήσαντος Ἀνθυπολοχαγοῦ. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς Καρποδύνης βληθεὶς καιρίως ὑπὸ θραυσμάτων ἐκραγείσης χειροβομβίδος ἐφονεύθη. Περὶ τὸν νεκρὸν διεξήχθη ἀγὼν καθ' ὃν ἐπετεύχθη ἡ ἀπώθησις τῶν συμμοριτῶν. Ὁ λόχος συναποκομίζων τὸ σῶμα τοῦ Διοικητοῦ του καὶ τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας συνεπτύχθη πρὸς τὸ ὕψωμα 269.7. Τὸ 559 Τάγμα ἀντικατασταθὲν τὴν ἐπομένην ὑπὸ τοῦ 555 τοιούτου, ἀπεσύρθη εἰς Διδυμότειχον.

Ἀπὸ 26ης Αὐγούστου αἱ ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι διεκόπησαν ἐπί τινας ἡμέρας, ἵνα δοθῇ χρόνος ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἀναπαύσεως εἰς τὰς δοκιμασθείσας μονάδας. Αὗται θὰ παρέμενον ἐπὶ τῶν καταληφθεισῶν θέσεων ἐξασφαλίζουσαι τὴν κατοχήν των.

Αἱ ἀπώλειαι τῆς Ταξιαρχίας κατὰ τὴν πρώτην ταύτην περίοδον τῶν ἐπιχειρήσεων ἀνῆλθον εἰς 3 Ἀξιωματικοὺς καὶ 12 ὁπλίτας νεκρούς, 9 Ἀξιωματικοὺς καὶ 44 ὁπλίτας τραυματίας καὶ 1 Ἀξιωματικὸν αὐτόμολον. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 12 ἐφονεύθησαν, 8 συνελήφθησαν καὶ 22 παρεδόθησαν.

213. Τὸ συνταχθὲν ὑπὸ τῆς 27ας Ταξιαρχίας σχέδιον πρὸς συνέχισιν τῶν ἐπιχειρήσεων προέβλεπεν ἐπίθεσιν ἐν τῇ κατευθύνσει (1): Ἀντᾶ Λόφου–Κοὺς Λόφου–Τσαΐρια–Καγιατζὶκ–Τατὰρ Πανηγῦρι. Τὴν κατάληψιν τῆς θέσεως Τσαΐρια Καγιατζὶκ θὰ ἐπηκολούθει ἐπίθεσις ἐξαπολυομένη ἐκ τῆς περιοχῆς Μαυροκκλῆσι πρὸς Τζιβᾶ Κουροῦ–Τατὰρ Πανηγῦρι. Ὑποστήριξις τῆς ἐπιθέσεως ὑπὸ δύο οὐλαμῶν πυροβολικοῦ.

Ἡ ὑλοποίησις τοῦ σχεδίου ἤρχισε τὴν 2αν Σεπτεμβρίου διὰ κινήσεως ἐκ Σουφλίου τοῦ 559 Τάγματος πρὸς τὸ ὕψωμα 293 καὶ λόχου τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς πρὸς τὸ ὕψωμα 277. Τὴν 3ην Σεπτεμβρίου τὸ 559 Τάγμα ἀχθὲν εἰς Καρὰ Λόφον συνέχισε τὴν κίνησιν πρὸς Ταουσὰν Λόφον–Ἀντᾶ Λόφον, ἀλλ' ἐνέπεσεν εἰς ναρκοπέδιον καὶ ἐβλήθη συγχρόνως ἐκ τοῦ Ταουσὰν Λόφου διὰ μυδραλλίων. Τμῆμα τοῦ Τάγματος ἐλιχθὲν ἐκ Νότου ἐξηνάγκασε τοὺς συμμορίτας νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸ ὕψωμα ὅπερ καὶ κατελήφθη. Ἐξ ἐκραγεισῶν ναρκῶν ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης καὶ ἐννέα ἐτραυματίσθησαν. Ὁ λόχος τοῦ 38ου Τάγματος προωθήθη μέχρι τοῦ ὑψώματος 374 καὶ παρέμεινεν ἐπ' αὐτοῦ λόγῳ καθυστερήσεως τοῦ 559 Τάγματος οὗτινος ἐκάλυπτε τὸ ἀριστερόν. Διλοχία τοῦ 82ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐγκατεστάθη τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἰς τὴν θέσιν Γελαδάρι μὲ προωθημένα τμήματα ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 233.5 καὶ ἀποστολὴν τὴν ἀπὸ βορρᾶ κάλυψιν τῶν ἐνεργούντων τμημάτων.

Τὴν πρωΐαν τῆς 4ης Σεπτεμβρίου τὸ 559 Τάγμα ἀφίχθη εἰς Ἀντᾶ Λόφον, ἐγκαταλειφθέντα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν. Στραφὲν

(1) Σχεδιάγραμμα 60.

ἀκολούθως πρὸς Βορρᾶν ἐκινήθη ἐπιθετικῶς πρὸς τὸ χωρίον Σιδηρὼ καὶ ἐνεπλάκη εἰς ἀγῶνα μετὰ συμμοριτῶν κατεχόντων τὸ χωρίον. Ὁ λόχος τοῦ 38ου Τάγματος κινηθεὶς διὰ Καΐν καὶ Τσομπὰν Λόφου, καθηλώθη πρὸ ἀντιστάσεων ἐγκατεστημένων δυτικώτερον. Συγκροτηθὲν ἐξ ὁπλιτῶν καὶ ἰδιωτῶν ἀπόσπασμα ἐλευθέρων σκοπευτῶν εἰσεχώρησεν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς συμμοριακῆς τοποθεσίας καὶ εὑρέθη περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα βορείως τοῦ Σιδηρῶ. Διλοχία τοῦ 94ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ διμοιρίας πολυβόλων καὶ ὁμάδος ὅλμων, ἐνισχυθεῖσα διὰ τῆς ΥΙΙ Ἴλης ἐγκατεστάθη ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 256.5, 269.7, 213.8, 193.4 καὶ Κιρὲς Λόφου. Ἀποστολὴ της ἡ ἐξασφάλισις τῆς περιοχῆς, ἡ κάλυψις τοῦ Διδυμοτείχου καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς πρὸς τὴν πόλιν ταύτην ἀγούσης ὁδοῦ. Δύο διμοιρίαι τῆς διλοχίας διετέθησαν ὡς στήριγμα τῶν τεταγμένων παρὰ τὸ Μαυροκκλῆσι οὐλαμῶν πυροβολικοῦ.

Τὸ 559 Τάγμα εἰς ὃ ἐνετάχθη ὁ λόχος τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἀνέτρεψε τὴν ἐπομένην, τὰς περὶ τὸ Σιδηρὼ ἀντιστάσεις. Ὑπερβὰν τὸ χωρίον συνέχισε τὴν ἐπιθετικὴν κίνησιν, ἀλλὰ προσέκρουσεν ἐπὶ ἑτέρων ἀντιστάσεων ἐγκατεστημένων ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Τεκές. Παρὰ τὴν διενεργηθεῖσαν ἀπὸ ἀέρος προσβολήν, οἱ συμμορῖται ἐξηκολούθουν κατέχοντες ἰσχυρῶς τὸ ὕψωμα. Τὰ ἐν ἐπαφῇ τμήματα ἐβλήθησαν ἀνεπιτυχῶς ὑπὸ πυροβόλου ἐκ βορειοδυτικῆς κατευθύνσεως καὶ περὶ τὴν 2100 ἀπέκρουσαν συμμοριακὴν ἐπίθεσιν. Τὸ Τάγμα ἔσχε δύο τραυματίας ὁπλίτας.

Λόγῳ ἐπιβραδύνσεως τῆς ἐπιθετικῆς κινήσεως τοῦ 559 Τάγματος διετάχθη ὑπὸ τῆς Ταξιαρχίας ἡ ἐκτέλεσις τῆς πρὸς Τζιβὰ Κουροῦ ἐπιθέσεως τοῦ 555 Τάγματος. Τὸ Τάγμα τοῦτο ἐξορμῆσαν τὴν πρωΐαν τῆς 5ης Σεπτεμβρίου ἐκ τοῦ χωρίου Μαυροκκλῆσι, ἀφοῦ ἀνέτρεψε ἀντίστασιν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 248.4 συνέχισε τὴν προώθησιν ὑπὸ συνεχὲς πῦρ πολυβόλων καὶ μυδραλλίων, μέχρι τῆς γραμμῆς Κορύμβου—ἀνατολικῶς ὑψώματος 287. Οἱ συμμορῖται κατεῖχον ἰσχυρῶς ὠργανωμένας θέσεις ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Σκάλα (307)—313—293—287—Τζιβᾶ Κουροῦ (306 καὶ 228). Ἐξαπολυθεῖσα ὑπ' αὐτῶν νυκτερινὴ ἀντεπίθεσις ἀπεκρούσθη εὐχερῶς. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἀπωλείας, ἑπτὰ τραυματίας ὁπλίτας, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ ἓξ ἐκ ναρκῶν. Ἐξ ἐκραγείσης νάρκης ἐπίσης ἐφονεύθη ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 717 λόχου μηχανικοῦ Ἰωαννίδης Θεολόγος.

Τὸ ἐνισχυμένον 559 Τάγμα κατέλαβε κατόπιν πείσμονος ἀγῶνος περὶ τὴν 0945 τῆς 6ης Σεπτεμβρίου τὸ ὕψωμα Τεκές. Ἐπ' αὐτοῦ ἀνευρέθησαν δέκα πτώματα συμμοριτῶν καὶ συνελήφθησαν ἓξ ἔνοπλοι. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἓξ τραυματίας ὁπλίτας. Τὴν μεσημβρίαν κατελήφθη μετὰ ἀπὸ προηγηθέντα ἀπὸ ἀέρος βομβαρδισμόν, ὁ Κοὺς Λόφος ἐφ' οὗ ἀνευρέθη πολτοποιημένον πτῶμα καὶ κατεστραμμένος ὅλμος 3''. Οἱ συμμορῖται ἐπιχειρήσαντες ἐπιθετικὴν ἐπιστροφὴν ἀπεκρούσθησαν, ἐγκαταλείψαντες δύο νεκροὺς καὶ ἕνα συλληφθέντα. Τὸ 555 Τάγμα παρέμεινε καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς 6ης Σεπτεμβρίου καθηλωμένον λόγῳ τῆς πυκνότητος τῶν πυρῶν, ἐξ ὧν ἔσχε τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας. Περὶ τὴν ἑσπέραν αἱ θέσεις τῶν συμμοριτῶν προσεβλήθησαν ἐπιτυχῶς ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροπλάνων.

Τὴν 7ην Σεπτεμβρίου κατελήφθησαν διαδοχικῶς ὑπὸ τοῦ 559 Τάγματος οἱ ἀντικειμενικοί του σκοποὶ Τσαΐρια Καγιατζὶκ καὶ Τατὰρ Πανηγῦρι, ἀποκατασταθέντος συνδέσμου μετὰ τοῦ 555 Τάγματος. Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς ἐτραυματίσθησαν ἐκ ναρκῶν εἷς Ἀξιωματικὸς καὶ δύο ὁπλῖται, ἐκ δὲ τῶν συμμοριτῶν δύο συνελήφθησαν καὶ εἷς παρεδόθη. Τὸ ἀπόσπασμα ἐλευθέρων σκοπευτῶν κατέλαβε μετὰ μικροσυμπλοκὴν τὸ νοτίως τοῦ χωρίου Κυριακῆς ὕψωμα 233, ἔνθα παρεδόθησαν ἐννέα συμμορῖται. Ἐκεῖθεν προωθήθη εἰς τὸ ὕψωμα 274 συνδεθὲν μετὰ τοῦ 559 Τάγματος. Τὸ ἀπόσπασμα ἔσχε 2 ὁπλίτας καὶ 2 ἰδιώτας

νεκρούς, τραυματίας δὲ 8 ὁπλίτας καὶ 2 ἰδιώτας, ἅπαντας ἐξ ἐκραγεισῶν ναρκῶν. Τὸ 555 Τάγμα ἐπιτεθὲν ἀπὸ πρωΐας κατέλαβε διαδοχικῶς τὰς εἰς τὴν περιοχὴν Τζιβὰ Κορυῦ ὀργανωμένας διὰ προχείρων πολυβολείων καὶ ὀρυγμάτων θέσεις. Οἱ συμμορῖται εἶχον ἐκκενώσει ταύτας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός, ἀφήσαντες μικροομάδας μὲ μυδράλλια, αἵτινες συνεπτύσσοντο μαχόμεναι. Ἀνευρέθησαν ἐννέα πτώματα συμμοριτῶν. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἐκ ναρκῶν 2 νεκροὺς καὶ 4 τραυματίας ὁπλίτας ἡ δὲ συνοδεύουσα αὐτὸ διμοιρία τοῦ 510 λόχου πολυβόλων 2 τραυματίας ὁπλίτας. Ἡ διλοχία τοῦ 82ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς προωθηθεῖσα εἰς τὴν θέσιν Σκάλα, κατέλαβε τὴν κορυφὴν 307 ἀπολέσασα δύο νεκροὺς καὶ ἰσαρίθμους τραυματίας ὁπλίτας ἐπίσης ἐκ ναρκῶν. Τὰ τμήματα καταλαβόντα ἅπαντας τοὺς καθορισθέντας ἀντικειμενικοὺς σκοποὺς ἤρχισαν ἑδραιούμενα ἐπ' αὐτῶν.

Αἱ ἀπώλειαι τῆς 27ης Ταξιαρχίας κατὰ τὴν δευτέραν φάσιν τῶν ἐπιχειρήσεων ἀνῆλθον εἰς 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 10 ὁπλίτας νεκρούς, τραυματίας δὲ 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 55 ὁπλίτας. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 22 νεκροὺς 9 συλληφθέντας καὶ 10 παραδοθέντας. Ἐν συνόλῳ κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ΠΑΠΠΟΥΣ ἡ Ταξιαρχία ἀπώλεσε 4 Ἀξιωματικοὺς καὶ 22 ὁπλίτας νεκρούς, 10 Ἀξιωματικοὺς καὶ 99 ὁπλίτας τραυματίας καὶ 1 Ἀξιωματικὸν αὐτομολήσαντα.

Ἐξ τούτων 2 Ἀξιωματικοὶ καὶ 8 ὁπλῖται ἐφονεύθησαν ὑπὸ ἐκραγεισῶν ναρκῶν καὶ ἐτραυματίσθησαν ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας 3 Ἀξιωματικοὶ καὶ 34 ὁπλῖται. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 34 ἐφονεύθησαν, 17 συνελήφθησαν καὶ 32 παρεδόθησαν (1).

Ἐπιχειρήσεις εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς τοῦ Παγγαίου καὶ τοῦ Τσὰλ Ντὰγ
(30 Αὐγούστου – 19 Σεπτεμβρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 3)

214. Ἡ VII Μεραρχία ἐπληροφορήθη ὅτι συγκρότημα ἐκ 250 ἐνόπλων ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Κοσμίδην κατηυθύνθη τὴν νύκτα τῆς 30ῆς πρὸς τὴν 31ην Αὐγούστου 1948 ἐκ τοῦ Μενοικίου ὄρους εἰς τὸ Παγγαῖον. Πρὸς ἀνεύρεσιν καὶ προσβολὴν τοῦ συγκροτήματος ἐκίνησε τὸν λόχον ἀνιχνευτῶν της, τὸ Ἀπόσπασμα Φωστηρίδη, δύο λόχους κυνηγῶν, δύο λόχους πεζικοῦ, τμῆμα ΜΑΔ, οὐλαμὸν πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ οὐλαμὸν τεθωρακισμένων.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς 1ης Σεπτεμβρίου τὸ τμῆμα ΜΑΔ κατευθυνόμενον ἀπὸ Βορρᾶ πρὸς τὸ ἀνατολικὸν Παγγαῖον ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐνεπλάκη εἰς ἀγῶνα. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν νύκτα τὸ συγκρότημα ἀπεσύρθη πρὸς τὴν κορυφογραμμὴν τοῦ ὄρους, ἐγκατασταθὲν ἐπὶ τῶν ὑψηλοτέρων κορυφῶν. Τὰ τμήματα ἔσπευσαν συγκλίνοντα πρὸς τὸν κατεχόμενον ὑπὸ τοῦ συγκροτήματος χῶρον. Τὴν πρωΐαν τῆς 2ας Σεπτεμβρίου προσέβαλον τοὺς συμμορίτας τὸ μὲν Ἀπόσπασμα Φωστηρίδη ἐκ Δυσμῶν, ὁ λόχος τοῦ 552 Τάγματος καὶ τὸ τμῆμα ΜΑΔ ἀπὸ Βορρᾶ, ὁ δὲ λόχος τοῦ 554 Τάγματος ἐκ Νότου. Ὑπὸ τῶν λοιπῶν τμημάτων κατελήφθησαν αἱ κυριώτεραι διαβάσεις διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν. Ὁ ἀγὼν συνεχίσθη καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς 2ας Σεπτεμβρίου καὶ τὴν ἑπομένην, καθ' ἣν οἱ συμμορῖται ἐξετοπίσθησαν ἐκ τῶν ἐπικρατεστέρων θέσεών των. Τὸ συγκρότημα ἀποστερηθὲν τῶν σπουδαιοτέρων ἀμυντικῶν του ἐρεισμάτων καὶ ὑποστὰν σοβαρὰς ἀπωλείας προσεγγιζούσας

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1221/Β/2 καὶ 30.

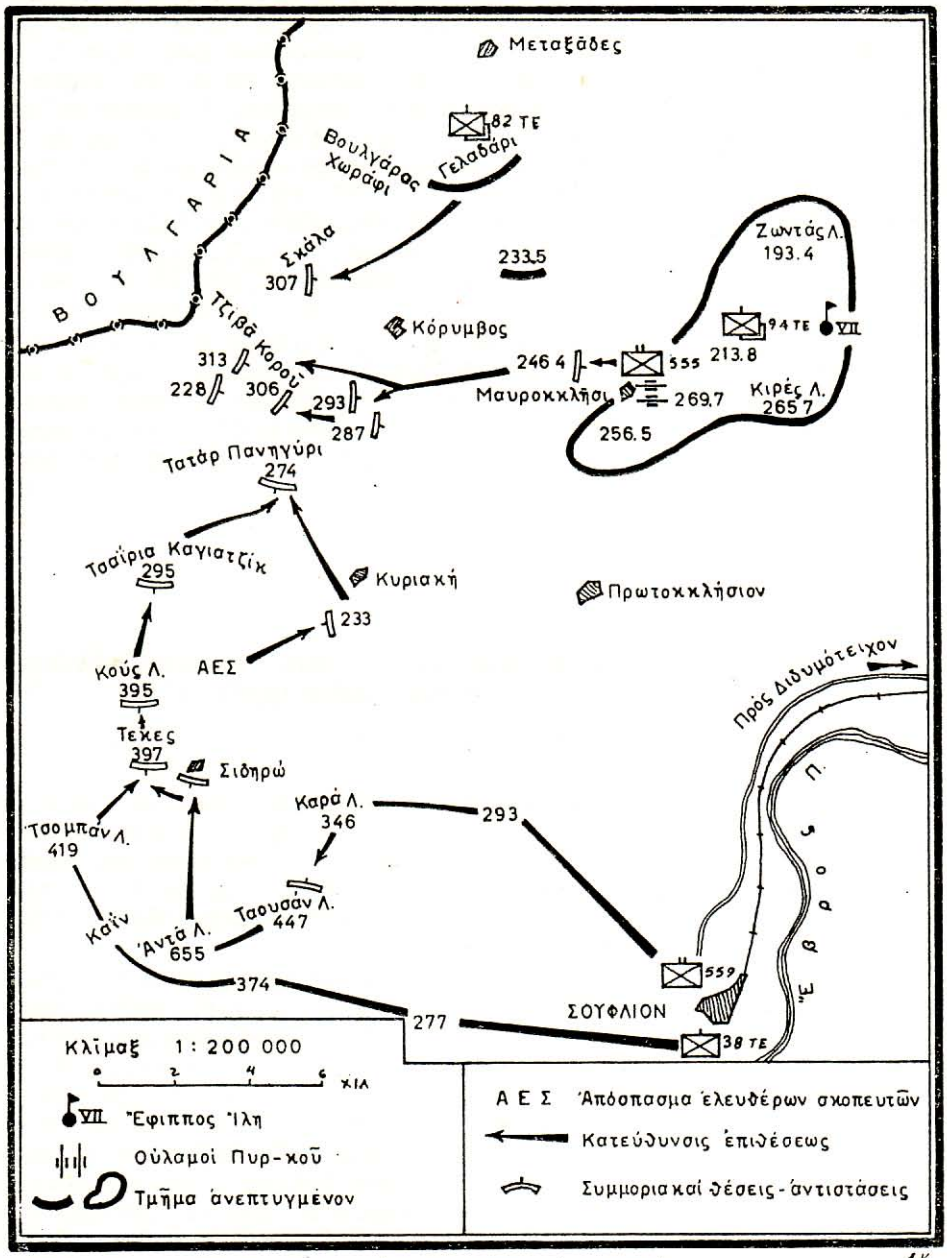

Σχ. 60. Ἐπιχείρησις ΠΑΠΠΟΥΣ (2 - 7 Σεπτεμβρίου 1948)

τὸ ἥμισυ τῆς δυνάμεώς του, κατετμήθη εἰς ὁμάδας αἴτινες ὑπὸ τὴν κάλυψιν τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς διέρρευσαν πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις.

Ἀπὸ τῆς 4ης μέχρις 11ης Σεπτεμβρίου τὰ τμήματα ἐπεδόθησαν εἰς ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς καὶ ἀναζήτησιν τῶν συμμοριτῶν. Ἐσημειώθησαν μικροσυμπλοκαί τινες, ἄνευ ἀποτελέσματος καὶ περισυνελέγησαν ἓν ἰταλικὸν πολυβόλον, διάφορα ὑλικὰ καὶ κατεστράφη ἀποθήκη τροφίμων. Τὴν 11ην Σεπτεμβρίου τὰ τμήματα ἐπανῆλθον εἰς τὰς θέσεις των.

Ἡ προξενηθεῖσα εἰς τὸ συγκρότημα φθορὰ ὑπῆρξε λίαν σημαντική. Ἐφονεύθησαν 52 συμμορῖται καὶ 12 συνελήφθησαν. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον 8 νεκροὺς καὶ 20 τραυματίας ὁπλίτας, τὸ δὲ τμῆμα ΜΑΔ 10 τραυματίας.

Ἀπὸ 16ης μέχρις 20ῆς Σεπτεμβρίου ἡ ὀρεινὴ περιοχὴ τοῦ Παγγαίου ἐξηρευνήθη καὶ πάλιν ὑπὸ τῶν 1ου καὶ 2ου λόχων κυνηγῶν μετὰ τμήματος ΜΑΔ, πρὸς ἐξόντωσιν τῶν παραμεινασῶν ὁμάδων αἵτινες κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας ἐστεροῦντο πυρομαχικῶν καὶ τροφίμων. Ἐσημειώθησαν μικροσυμπλοκαὶ ἄνευ ἀποτελέσματος καὶ περισυνελέγησαν εἴδη ὁπλισμοῦ.

215. Κατόπιν πληροφοριῶν ὅτι δύναμις 400 ἐνόπλων μετὰ δύο πυροβόλων ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Πολίτην, ἀφίχθη τὴν νύκτα τῆς 12ης Σεπτεμβρίου εἰς τὸ περὶ τὰ ἓξ χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Λεκάνης ὕψωμα 1260, ἀνελήφθη κατ' αὐτῆς ἐπιθετικὴ ἐνέργεια.

Τὴν 14ην Σεπτεμβρίου τὸ Ἀπόσπασμα Φωστερίδη καὶ λόχος τοῦ 554 Τάγματος συνεπλάκησαν εἰς τὴν ἀνωτέρω περιοχὴν μετὰ συμμοριτῶν, προσβληθέντων ταὐτοχρόνως ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροπλάνων. Πρὸς τὸν χῶρον τῆς συμπλοκῆς ἐκινήθησαν διλοχία τοῦ 552 καὶ τοιαύτη τοῦ 557 Ταγμάτων μετὰ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Ἀλλὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα διέφυγε πρὸς Βορειοανατολὰς καὶ διαβὰν τὸν Νέστον κατηυθύνθη πρὸς τὴν παραμεθόριον περιοχὴν Χαϊντοῦ.

Τὰ τμήματα ἀπησχολήθησαν μέχρι τῆς 19ης Σεπτεμβρίου καθ' ἣν ἐπέστρεψαν εἰς τὰς θέσεις των, εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς. Αὕτη ἀπέβη λίαν ἱκανοποιητικὴ καθ' ὅσον ἀνευρέθησαν εἰς θέσιν περὶ τὰ ἓξ χιλιόμετρα βορείως Λεκάνης, 2 ὀρειβατικὰ πυροβόλα τῶν 75 χ.μ. ἐν ἀρίστῃ καταστάσει, 50 φόρτοι βλημάτων πυροβόλου καὶ ὅλμου, 3 κιβώτια ὁπλοβομβίδων, νάρκαι καὶ διάφορα ὑλικά.

Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον 1 Ἀξιωματικόν, τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν τοῦ 557 Τάγματος Σβάναν Χρῆστον, νεκρὸν καὶ 3 ὁπλίτας τραυματίας, οἱ δὲ συμμορῖται 4 νεκροὺς καὶ 6 συλληφθέντας (1).

Καθ' ὃν χρόνον διεξήγετο ἡ ἀνωτέρω ἐπιχείρησις, συμμοριακὴ δύναμις ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 17ης Σεπτεμβρίου κατὰ τοῦ ἀνατολικῶς Λεκάνης χωρίου Κεχροκάμπου. Οἱ συμμορῖται κάμψαντες τὴν προβληθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τμήματος ΜΑΥ ἀντίστασιν, κατέκαυσαν τὸ οἴκημα τοῦ σταθμοῦ, τρεῖς οἰκίας καὶ ἓν κατάστημα καὶ ἀπήγαγον δέκα τέσσαρας χωρικούς. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη εἷς ἀνὴρ τοῦ τμήματος ΜΑΥ καὶ ἕτερος ἐτραυματίσθη. Ἐκ τῶν ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς εἷς ἐτραυματίσθη.

---

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1013/Β/13-15, Φ. 1163/Β/1.

'Επιτυχεῖς ἐνέργειαι εἰς τὴν Β.Α. Παπάδων παραμεθόριον περιοχὴν (23–29 Σεπτεμβρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 61)

216. Κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Γενικοῦ 'Επιτελείου Στρατοῦ, διετάχθη ὑπὸ τοῦ **Γ'** Σώματος Στρατοῦ ἡ VII Μεραρχία νὰ προβῇ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου 1948 εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς βορείως καὶ βορειοανατολικῶς Παπάδων περιοχῆς. Αἱ ὑπάρχουσαι πληροφορίαι ἔφερον κατεχομένην τὴν τοποθεσίαν Ντεμπρετζιλῆ–Δένδρα–Μπόζοβον–Φιντέρνα–Μπουζάλα ὑπὸ δυνάμεως Ταξιαρχίας ἐκ 1000–1100 ἐνόπλων.

'Η VII Μεραρχία διατηροῦσα τὴν ἀνωτέραν διεύθυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς ἣν ἐδόθη τὸ συνθηματικὸν ΚΟΥΛΑ, ἀνέθεσε τὴν ἐκτέλεσιν εἰς τὴν 25ην Ταξιαρχίαν, ἔχουσαν ὑπὸ τὴν διοίκησίν της τὰ 552 Τάγμα, 557 Τάγμα μεῖον λόχος, λόχον τοῦ 554 Τάγματος, λόχον τοῦ 'Αποσπάσματος Φωστερίδη, τὸν 590 λόχον μέσων πολυβόλων, τρεῖς οὐλαμοὺς πεδινοῦ πυροβολικοῦ, δύο πυροβολαρχίας ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ καὶ δύο διμοιρίας τοῦ 717 λόχου μηχανικοῦ.

Αἱ διατυπωθεῖσαι εἰς τὸ συνταχθὲν ὑπὸ τῆς 25ης Ταξιαρχίας σχέδιον ἐνεργείας προθέσεις της, ἀπέβλεπον εἰς τὴν ἀποκοπὴν καὶ ἐξόντωσιν τῶν ἐγκατεστημένων ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω τοποθεσίας συμμοριτῶν δι' αἰφνιδιαστικῆς ἐπιθέσεως, μετὰ ταὐτοχρόνου ὑπερκεράσεως τοῦ ἀριστεροῦ των. Διὰ δευτερευούσης ὑποβοηθητικῆς ἐνεργείας ἐκδηλουμένης κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐκ Παπάδων πρὸς Ψυχρὸν–Κολιάρμπο, θὰ ἐπεδιώκετο ἡ ἀγκίστρωσις τῶν βορείως Κολιάρμπο συμμοριτῶν.

Διὰ τὴν ὑλοποίησιν τῶν προθέσεών της ἡ Ταξιαρχία συνεκρότησε τέσσαρας φάλαγγας, τρεῖς διὰ τὴν κυρίαν ἐνέργειαν καὶ μίαν διὰ τὴν ἐπιβοηθητικήν. Εἰς ταύτας καθώρισε τὰς ἀκολούθους κατευθύνσεις ἐπιθέσεως:

Δεξιὰ Φάλαγξ: Τὸ 557 Τάγμα μεῖον λόχος σὺν λόχος τοῦ 'Αποσπάσματος Φωστερίδη καὶ διμοιρία πολυβόλων. Κατεύθυνσις ἀπὸ Πετρότοπον εἰς Στροφὲς–Μεγάλο Τσερνάκι–Μπουζάλα καὶ ὑπερκέρασιν τοῦ ἀριστεροῦ τῆς συμμοριακῆς τοποθεσίας.

Κεντρικὴ Φάλαγξ: Τὸ 552 Τάγμα μεῖον διλοχία σὺν λόχος τοῦ 554 Τάγματος καὶ ὁμὰς πολυβόλων. Κατεύθυνσις ἀπὸ Κλειστὰ πρὸς Φιντέρνα–Μπόζοβον.

'Αριστερὰ Φάλαγξ: Τὸ 551 Τάγμα μεῖον λόχος σὺν διμοιρία πολυβόλων. Κατεύθυνσις ἀπὸ Καλλίκαρπον καὶ Σιδηρόνερον πρὸς Δένδρα-Τριζένιτσα.

Φάλαγξ ὑποβοηθητικῆς ἐνεργείας: Διλοχία τοῦ 552 Τάγματος σὺν διμοιρία πολυβόλων ἀπὸ Παπάδες πρὸς Μικρομηλιὰν–Ψυχρὸν–Κολιάρμπο.

Αἱ δύο διμοιρίαι τοῦ 717 λόχου μηχανικοῦ κατενεμήθησαν εἰς τὰς τέσσαρας φάλαγγας.

'Αντικειμενικὸς σκοπὸς ἡ γραμμὴ τῶν ὑψωμάτων Μπουζάλα–Τριζένιτσα–'Ερημοκκλησιὰ–Ψυχρόν.

'Υποστήριξις τῆς κυρίας ἐπιθετικῆς ἐνεργείας διὰ τοῦ συνόλου τοῦ πυροβολικοῦ, τεταγμένου πλὴν τοῦ οὐλαμοῦ Παπάδων, παρὰ τὸ Σιδηρόνερον καὶ διὰ δύο οὐλαμῶν τῆς δευτερευούσης τοιαύτης.

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 25ης Ταξιαρχίας ἀφίχθη τὴν 22αν Σεπτεμβρίου εἰς Παπάδες καὶ τὴν ἑπομένην πρωΐαν ἐγκατεστάθη εἰς τὸ χωρίον Σιδηρόνερον.

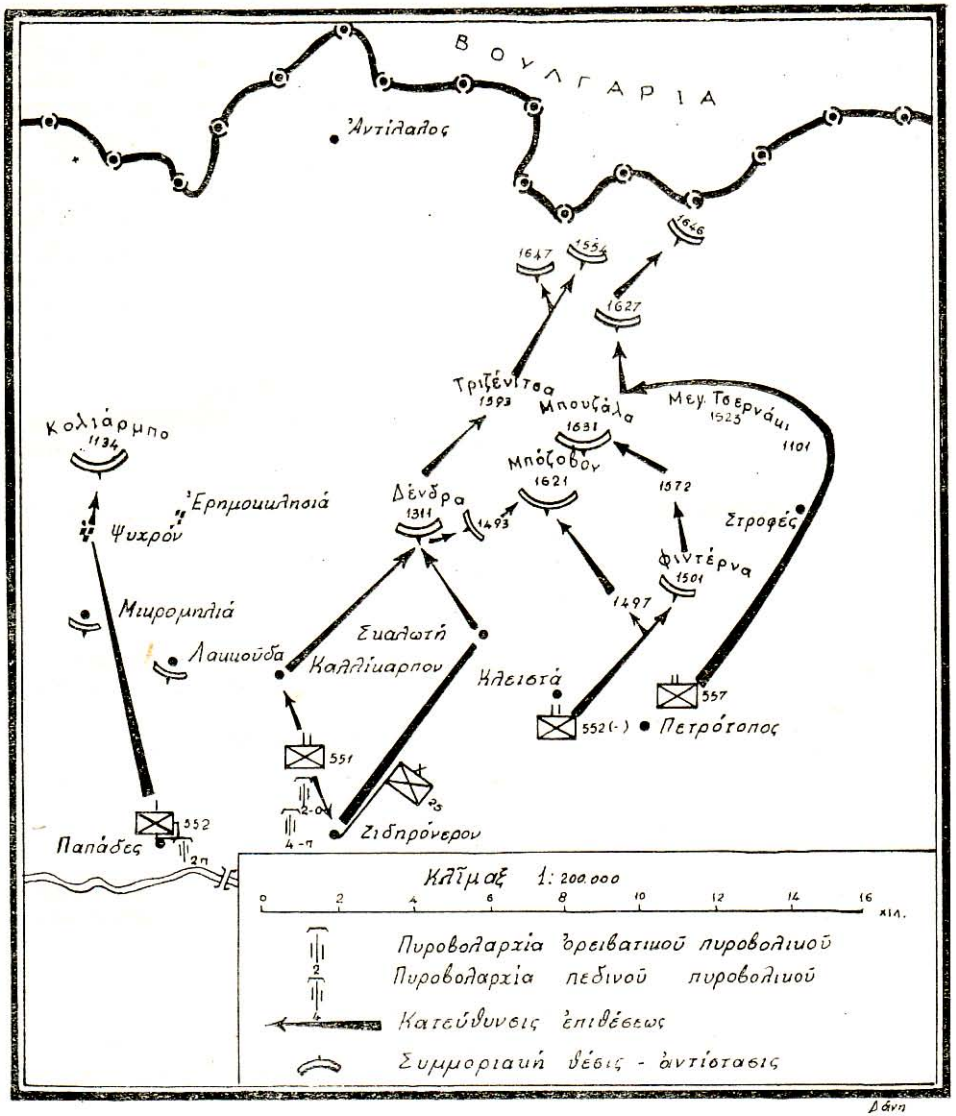

Σχ. 61 Ἐπιχείρησις ΚΟΥΛΑ (23-29 Σεπτεμβρίου 1948)

217. Ἀπὸ 22ας Σεπτεμβρίου ἤρχισεν ἡ προώθησις τῶν τμημάτων εἰς τοὺς χώρους ἐξορμήσεως, τὴν δὲ πρωΐαν τῆς ἑπομένης ἐκινήθησαν πρὸς τὰς καθορισθείσας κατευθύνσεις. Τὸ 552 Τάγμα ἐξορμῆσαν ἀπὸ τὸ χωρίον Κλειστά, προσέκρουσεν ἐπὶ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὰ ὑψώματα Φιντέρνα. Τὸ Τάγμα ἐπιτεθὲν τῇ ὑποστηρίξει τοῦ πυροβολικοῦ καὶ μαχητικῶν ἀεροπλάνων, κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος τὰ ὑψώματα, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς Μπουζάλα. Τὸ Τάγμα κατεῖχε τὴν ἑσπέραν τὰ ὑψώματα 1572 καὶ 1497. Μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Φιντέρνα ἐκινήθη τὸ 557 Τάγμα ἐκ τοῦ χωρίου Πετροτόπου πρὸς Στροφὲς—ὕψωμα 1101—Μεγάλο Τσερνάκι, ἀχθὲν περὶ τὴν χαραυγὴν τῆς 24ης Σεπτεμβρίου, κατόπιν ὁλονυκτίου καὶ κοπιώδους πορείας εἰς τὰ νῶτα τῆς συμμοριακῆς τοποθεσίας. Τὸ 551 Τάγμα ἐξορμῆσαν ἐκ τῶν χωρίων Καλλικάρπου καὶ Σιδηρονέρου ἐκινήθη μέσῳ ναρκοπεδίων διὰ δύο δρομολογίων πρὸς Δένδρα. Ἀνατρέψαν παρεμβληθείσας εἰς τὴν κίνησίν του μικροαντιστάσεις, κατέλαβε περὶ τὴν ἑσπέραν κατόπιν ἀγῶνος τὴν θέσιν ταύτην. Εἰς τὸ ἄκρον ἀριστερὸν ἡ διλοχία τοῦ 552 Τάγματος ἐξορμήσασα ἐκ Παπάδων πρὸς Βορρᾶν, ἀντιμετώπισεν ἰσχυρὰν ἀντίδρασιν. Ἀλλὰ καίτοι δραστικῶς βαλλομένη ἐκ τῶν κατευθύνσεων Λακκούδας καὶ Μικρομηλιᾶς, συνέχισε σταθερῶς τὴν προώθησίν της, ἀπωθήσασα τὰς συμμοριακὰς ἀντιστάσεις. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας κατέλαβε τὸ χωρίον Ψυχρόν. Οἱ συμμορῖται ἐξαπέλυσαν κατὰ τῆς διλοχίας ἰσχυρὰν ἀντεπίθεσιν ἐκ τῆς κατευθύνσεως Κολιάρμπο, καθ' ἣν ἔπεσαν μαχόμενοι ὁ Διοικητὴς αὐτῆς Λοχαγὸς Γιαννόπουλος Γεώργιος καὶ ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς Βάρσος Γεώργιος. Παρὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ Διοικητοῦ της, ἡ διλοχία ἀπέκρουσε τοὺς συμμορίτας διατηρήσασα σταθερῶς τὰς θέσεις.

Τὴν 24ην Σεπτεμβρίου τὸ 557 Τάγμα συμπληρῶσαν τὸν ἐλιγμόν του, ἤρξατο βάλλον δραστικῶς κατὰ τῶν νώτων τῶν συμμοριτῶν. Ἐξ ἐκρήξεως νάρκης ἐφονεύθη ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς Ἰωαννίδης Ξενοφῶν. Τὸ 552 Τάγμα ἐκινήθη ἐπιθετικῶς ἐκ τῶν ὑψωμάτων 1572 πρὸς Μπουζάλα καὶ 1497 πρὸς Μπόζοβον. Τὸ 551 Τάγμα, προωθῆσαν ἰσχυρὸν τμῆμα εἰς τὸ ὕψωμα Τριζένιτσα, ἐπετέθη κατὰ τοῦ ὑψώματος 1493. Ἀνατρέψαν τὸ ὑπ' αὐτοῦ συμμοριακὸν τμῆμα συνέχισε πρὸς Μπόζοβον. Τὰ κατέχοντα τὴν τοποθεσίαν Μπουζάλα—Μπόζοβον συμμοριακὰ συγκροτήματα, πιεζόμενα ἰσχυρῶς ἐκ νότου, σφυροκοπούμενα ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἀπὸ ἀέρος, ἀπειλούμενα δὲ συγχρόνως μὲ ἀποκοπὴν ὑπὸ τοῦ 557 Τάγματος καὶ ἐκ τῆς κατευθύνσεως Τριζένιτσα, ἐξηναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς ὀχυράς των θέσεις καὶ νὰ συμπτυχθῶσι πρὸς Βορρᾶν.

Ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Μπουζάλα καὶ Μπόζοβον ἐγκατεστάθησαν τὰ 552 καὶ 551 Τάγματα. Εἰς τὸ ἄκρον ἀριστερὸν ἡ διλοχία τοῦ 552 Τάγματος διατηροῦσα σταθερῶς τὰς περὶ τὸ Ψυχρὸν θέσεις της, ἀπησχόλει δι' ἐπιθετικῶν μικροεγχειρημάτων ἱκανὴν συμμοριακὴν δύναμιν.

218. Μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ καθορισθέντος ἀντικειμενικοῦ σκοποῦ Μπουζάλα—Τριζένιτσα—Ἐρημοκκλησιὰ—Ψυχρόν, διετάχθη ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἡ συνέχισις τῆς ἐπιθετικῆς ἐνεργείας πρὸς τὴν γραμμὴν τῶν ὑψωμάτων 1627—1646—1647. Οὕτω ἐπανελήφθη τὴν πρωΐαν τῆς 25ης Σεπτεμβρίου ἡ ἐπιθετικὴ κίνησις ὑπὸ τῶν 557 καὶ 551 Ταγμάτων, ὑποστηριζομένων ὑπὸ τοῦ προωθηθέντος εἰς τὴν θέσιν Δένδρα ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ. Τὸ 552 Τάγμα παρέμεινεν ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Μπουζάλα. Τὸ 557 Τάγμα προσέκρουσεν ἐπὶ τοῦ ἰσχυρῶς κατεχομένου ὑψώματος 1627. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν πεῖσμονα ἀντίστασιν ἐπετεύχθη ἡ κατάληψίς του, τῶν συμμοριτῶν διαρρευσάντων

κατὰ τὸ μεῖζον μέρος εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος. Τὸ 551 Τάγμα ἐνεπλάκη εἰς σκληρὸν ἀγῶνα μετὰ σοβαρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὸ ἀμυντικῶς ὠργανωμένον ὕψωμα 1554. Τὸ Τάγμα ἐξαπολῦσαν ἐπίθεσιν διὰ λόχου καλῶς ὑποστηριζομένου, κατέλαβε τὴν ὀχυρὰν ταύτην θέσιν.

Τὴν 26ην Σεπτεμβρίου συνεχίσθη ἡ πρὸς τὴν συνοριακὴν γραμμὴν προώθησις. Τὰ Τάγματα κατέλαβον κατόπιν ἀγῶνος τὸ μὲν 557 τὸ ἐγγὺς τῆς μεθορίου ὕψωμα 1646, τὸ δὲ 551 τὸ ὕψωμα 1647. Οἱ ἀμυνόμενοι τούτων συμμορῖται κατέφυγον εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος. Διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐσωτερικῶν πλευρῶν τῶν ἀνωτέρω Ταγμάτων ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1627 λόχος τοῦ 552 Τάγματος. Κατὰ τοῦ λόχου τούτου ἐπετέθη αἰφνιδιαστικῶς τὴν ἐσπέραν ἰσχυρὸν συμμοριακὸν συγκρότημα, ἀλλ' ἀποτυχὸν εἰς τὴν προσπάθειάν του καὶ ὑποστὰν σοβαρὰς ἀπωλείας, ἀνεστράφη συμπτυχθέν. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἔπεσε μαχόμενος ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς Παγώνης Νικόλαος. Ἡ βορείως Παπάδων διλοχία τοῦ 552 Τάγματος συνέχισε πιέζουσα τοὺς συμμορίτας βορείως Ψυχροῦ.

Τὴν 27ην Σεπτεμβρίου τὸ 557 Τάγμα ἤχθη μέχρι τῆς γραμμῆς τῶν συνόρων, ἐκτοπίσαν τοὺς ἐπ' αὐτῆς ἀμυνομένους συμμορίτας, οἵτινες κατέφυγον εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἔπεσε μαχόμενος ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστερίδη Μπατσίδης.

Ἡ τελευταία ἐπιθετικὴ ἐνέργεια ἐσημειώθη τὴν 28ην Σεπτεμβρίου, καθ' ἣν τὸ 557 Τάγμα ἐξετέλεσεν ἐπιθετικὴν ἐπιδρομὴν κατὰ τοῦ παραμεθορίου χωρίου Ἀντιλάλου. Οἱ κατέχοντες τοῦτο συμμορῖται μετὰ βραχεῖαν ἀντίστασιν συνεπτύχθησαν πρὸς τὴν ὀροθετικὴν γραμμήν.

Ἡ ἐπιχείρησις ΚΟΥΛΑ ἔληξε τὴν 29ην Σεπτεμβρίου. Τὰ μετασχόντα ταύτης τμήματα ἐκινήθησαν πρὸς τὰς ἕδρας των, ἀφοῦ προέβησαν προηγουμένως εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν συμμοριακῶν ἀμυντικῶν ὀργανώσεων καὶ ἐγκαταστάσεων.

Αἱ ἀπώλειαι τοῦ στρατοῦ ἀνῆλθον εἰς 5 Ἀξιωματικοὺς καὶ 14 ὁπλίτας νεκρούς, 2 Ἀξιωματικοὺς καὶ 79 ὁπλίτας τραυματίας. Σοβαραὶ ὑπῆρξαν αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνελθοῦσαι εἰς 113 νεκρούς, 5 συλληφθέντας καὶ 6 παραδοθέντας (1).

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

219. Τὸ 38ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τμήματα ΜΑΥ–ΜΑΔ διενεργοῦντα ἐξερεύνησιν τῶν ἀνατολικῶν κρασπέδων τοῦ Μπουκατὲ Ντάγ, συνεπλάκησαν τὴν 1ην Ἰουλίου 1948 παρὰ τὸ χωρίον Βυρίνη, βορείως Φερρῶν Ἔβρου(2) μετὰ πολυμελοῦς ὁμάδος. Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ἡ ἐξόντωσις εἴκοσι τριῶν συμμοριτῶν καὶ ἡ καταστροφὴ διὰ πυρὸς ἀνευρεθέντος ἱματισμοῦ. Εἷς συμμορίτης παρεδόθη.

Μικροομὰς ἐνέπεσεν τὴν 2αν Ἰουλίου εἰς ἐνέδραν τμήματος ΜΑΥ βορείως Ἀμαξάδων Ξάνθης (3) φονευθέντος ἑνὸς συμμορίτου. Ὑπὸ ἑτέρας ἐνέδρας ἐφονεύθησαν τὴν νύκτα τῆς 4ης ἰδίου νοτιοανατολικῶς Κομοτινῆς δύο συμμορῖται.

---

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1124/Γ/24, Φ. 1163/Β/1, Φ. 1218/Γ/49-50.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.

Διλοχία τοῦ 555 Τάγματος ἀφίχθη τὴν 3ην Ἰουλίου εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Δράμας, ὀρεινὴν περιοχήν, πρὸς ἐνίσχυσιν τμήματος τῆς διλοχίας Φωστερίδη. Τὸ τμῆμα τοῦτο ἐπιχειρῆσαν τὴν κατάληψιν τοῦ ὑψώματος Καρταλὰρ (1) ἀπέτυχεν, ἀπολέσαν καὶ δύο ὁπλίτας. Ἡ διλοχία ἐνεργήσασα καταλλήλως κατέλαβε τὸ Καρταλὰρ καὶ ἕτερα βορειοανατολικώτερον ὑψώματα. Διελθοῦσα τὴν νύκτα μετὰ τοῦ τμήματος Φωστερίδη ἐπὶ τῶν καταληφθεισῶν θέσεων, ἀπεσύρθη τὴν ἐπομένην εἰς Δράμαν ἄνευ ἀπωλειῶν. Οἱ συμμορῖται ἔσχον δύο νεκρούς.

Ὑπὸ ἐξερευνῶντος τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Παγγαίου λόχου Χωροφυλακῆς ἀνευρέθησαν τὴν 21ην Ἰουλίου ἐντὸς κρύπτης 6 γερμανικὰ πολυβόλα, 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρέν, 2 αὐτόματα, 28 τυφέκια, 3 ὅλμοι, 8 Πίατ καὶ ποσότητες ναρκῶν, χειροβομβίδων καὶ ἀλεύρων.

Ἀναγνωριστικὸν τμῆμα τοῦ 555 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 27ην Ἰουλίου παρὰ τὸ βορείως Ξάνθης παραμεθόριον χωρίον Δημάριον(1) μετὰ μικροομάδος ἥτις, ἐγκαταλείψασα δύο νεκρούς, διέφυγεν εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος.

Ἐπιθετικαὶ ἀναγνωρίσεις ἐκπεμφθεῖσαι τὴν 30ὴν Ἰουλίου ὑπὸ τῶν 551 καὶ 552 Ταγμάτων ἐκ Παπάδων καὶ ἐκ τῆς θέσεως Ἰσμαὴλ Ὀβὰ (1) πρὸς τὴν ἀνατολικῶς τοῦ χωρίου Χαράδρας περιοχήν, διεπίστωσαν ἰσχυρὰν κατοχὴν ὑπὸ συμμοριτῶν, δεσποζόντων ἐδαφικῶν σημείων. Κατ' αὐτῶν ἐπετέθησαν τὴν ἐπομένην τμήματα τοῦ 552 Τάγματος καὶ τοιαῦτα τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστερίδη μετὰ ΜΑΥ χωρὶς νὰ ἐπιτύχωσι τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν ἀντιστάσεων, παρὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ἀεροπορικὴν ὑποστήριξιν. Ὑπὸ τὴν κάλυψιν τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς τὰ τμήματα διέκοψαν τὴν ἐπαφὴν καὶ ἐπανῆλθον εἰς τὰς θέσεις των. Αἱ ἀπώλειαί των ὑπῆρξαν σοβαραί, ὀφειλόμεναι κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς νάρκας. Τὸ 552 Τάγμα ἔσχε νεκροὺς τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν Ἠλιάδην Εὐστράτιον καὶ 5 ὁπλίτας, τραυματίας δὲ 26 ὁπλίτας. Τὸ Ἀπόσπασμα Φωστερίδη 2 Ἀξιωματικοὺς καὶ 3 ὁπλίτας τραυματίας, τὸ δὲ Τμῆμα ΜΑΥ 4 τραυματίας. Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν 35 τραυματιῶν οἱ 29 ἦσαν ἐξ ἐκρήξεως ναρκῶν.

Ἐπὶ σκοπῷ προωθήσεως τῆς διατάξεώς της, ἡ Διοίκησις Ἐθνοφρουρᾶς Θράκης ἐνήργησεν ἐπιθετικῶς ἀπὸ 6ης Αὐγούστου διὰ τῶν 79ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ διλοχίας τοῦ 38ου τοιούτου ἀπὸ Νότου πρὸς τὴν δυτικῶς Σουφλίου ὀρεινὴν περιοχὴν (2). Τὴν ἐπομένην τὰ τμήματα συνεπλάκησαν μετὰ συμμοριτῶν, τραυματισθέντος ἑνὸς ὁπλίτου. Τὴν 9ην Αὐγούστου ἐξερευνῶντα τὴν περιοχὴν Λευκίμης καὶ βορείως, ἐβλήθησαν ἀνεπιτυχῶς ὑπὸ συμμοριακοῦ πυροβόλου. Τὴν 10ην Αὐγούστου συνεπλάκησαν μετὰ μικροομάδος, φονευθέντος ἑνὸς συμμορίτου.

Περίπολος τοῦ 553 Τάγματος ἐξώντωσε τὴν 7ην Αὐγούστου κατόπιν συμπλοκῆς παρὰ τὸ παραμεθόριον χωρίον Παγονέρι (3) τοῦ Κάτω Νευροκοπίου δύο συμμορίτας. Ἐκ τῆς περιπόλου εἷς ὁπλίτης ἐφονεύθη καὶ ἕτερος ἐτραυματίσθη.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις διλοχίας τοῦ εἰς Παπάδες 551 Τάγματος ἐκπεμφθεῖσα τὴν 15ην Αὐγούστου πρὸς τὸ παραμεθόριον χωρίον Σκαλωτὴν (3) διεπίστωσεν ἰσχυρὰν κατοχὴν τῶν βορείως τούτου ὑψωμάτων. Ἐκ τῆς πληθύος τῶν διεσπαρμένων ναρκῶν ἡ διλοχία ἔσχεν ἀπωλείας εἰς νεκροὺς τὸν Ἀνθυπία-

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.

τρον Καρυπίδην Κωνσταντῖνον καὶ 3 ὁπλίτας, εἰς τραυματίας δὲ 2 Ἀξιωματικοὺς καὶ 8 ὁπλίτας.

Τὸ τμῆμα ΜΑΔ Ἀλιστράτης Δράμας (1) ἐξώντωσε τὴν 22αν Αὐγούστου εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Μενοικίου τέσσαρας συμμορίτας.

Ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 25ης Αὐγούστου εἰκοσαμελὴς ὁμὰς εἰς ἐνέδραν τμήματος τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς βορειοδυτικῶς Φερρῶν (2) ἔσχε νεκρὸν τὸν ὁμαδάρχην καὶ ἓξ παραδοθέντας συμμορίτας.

Μικροομὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 6ης Σεπτεμβρίου εἰς ἐνέδραν τμήματος τοῦ 554 Τάγματος βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς ἔσχε δύο νεκρούς.

Τὸ τμῆμα ΜΑΥ Πλαταμῶνος (1) συμπλακὲν τὴν 7ην Σεπτεμβρίου νοτιοδυτικῶς Λεκάνης μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἐξώντωσε τρεῖς συμμορίτας. Ἐκ τοῦ τμήματος ΜΑΥ εἷς ἐφονεύθη καὶ εἷς ἐτραυματίσθη.

Τὴν 8ην, 11ην καὶ 22αν Σεπτεμβρίου προσεβλήθησαν ἐπιτυχῶς ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροπλάνων συμμοριακαὶ θέσεις βορείως καὶ βορειοανατολικῶς Παπάδων.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις λόχου τοῦ 555 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 11ην Σεπτεμβρίου βορειοανατολικῶς Μικροῦ Δερείου (2) μὲ τεσσαρακονταμελῆ ὁμάδα ἐξ ἧς ἐφονεύθησαν δύο καὶ συνελήφθησαν τρεῖς συμμορῖται.

Ὑπὸ ἐνέδρας ΜΑΥ ἐφονεύθησαν τὴν νύκτα τῆς 22ας Σεπτεμβρίου βορείως Λεκάνης δύο συμμορῖται.

Τὴν 24ην Σεπτεμβρίου ἐξεπέμφθησαν ταὐτοχρόνως ἐπιθετικαὶ ἀναγνωρίσεις ὑπὸ τοῦ 555 Τάγματος ἀπὸ Μαυροκκλῆσι πρὸς Μικρὸν Δέρειον καὶ δυτικώτερον. Ὑπὸ τοῦ 82ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἀπὸ Μεταξᾶδες πρὸς Δυσμάς, κατὰ μῆκος τῆς μεθορίου καὶ ὑπὸ τοῦ 559 Τάγματος ἀπὸ Σουφλίου διὰ Μπουκατὲ Ντὰγ πρὸς Μέγα Δέρειον (3): Ἐκ τούτων μόνον ἡ ἀναγνώρισις τοῦ 555 Τάγματος ἔσχεν ἐπαφὴν μετὰ συμμοριτῶν κατεχόντων ὕψωμά τι περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα δυτικῶς Μικροῦ Δερείου. Τὸ ὕψωμα κατελήφθη ἀνατραπέντων τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἐγκατέλειψαν δύο νεκρούς. Συνεχισθείσης τῆς πρὸς Δυσμὰς προωθήσεως, ἡ ἀναγνώρισις προσέκρουσεν ἐπὶ ὠργανωμένων θέσεων παρὰ τὸ χωρίον Ἰμαμλάρ, πλησίον τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς. Βληθεῖσα δραστικῶς ὑπὸ πυροβολικοῦ καὶ πολυβόλων, ἔσχε δύο τραυματίας ὁπλίτας. Τὴν 28ην Σεπτεμβρίου αἱ ἀναγνωρίσεις ἐπέστρεψαν εἰς τὰ οἰκεῖα Τάγματα (4).

Ἐπιχειρήσεις XI Μεραρχίας. Προσβολὴ τοῦ συμμοριακοῦ Ἀρχηγείου Βερμίου (4-18 Ἰουλίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 62)

220. Μετὰ τὴν διὰ τῆς ἐπιχειρήσεως ΑΕΤΟΣ γενομένην ἀπὸ 16–23 Μαΐου 1948 ἐκκαθάρισιν τοῦ Βερμίου καὶ τὴν διαφυγὴν τῶν συμμοριτῶν εἰς Καϊμακτσαλάν, τὸ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Λευτεριὰν Ἀρχηγεῖον Βερμίου ἐπανῆλθεν κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Ἰουνίου εἰς τὴν ὀρεινὴν ταύτην περιοχήν.

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.
(3) Σχεδιάγραμμα 2.
(4) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1163/Β/1, Φ. 1218/Γ/38-39, Φ. 1219/Α/56.

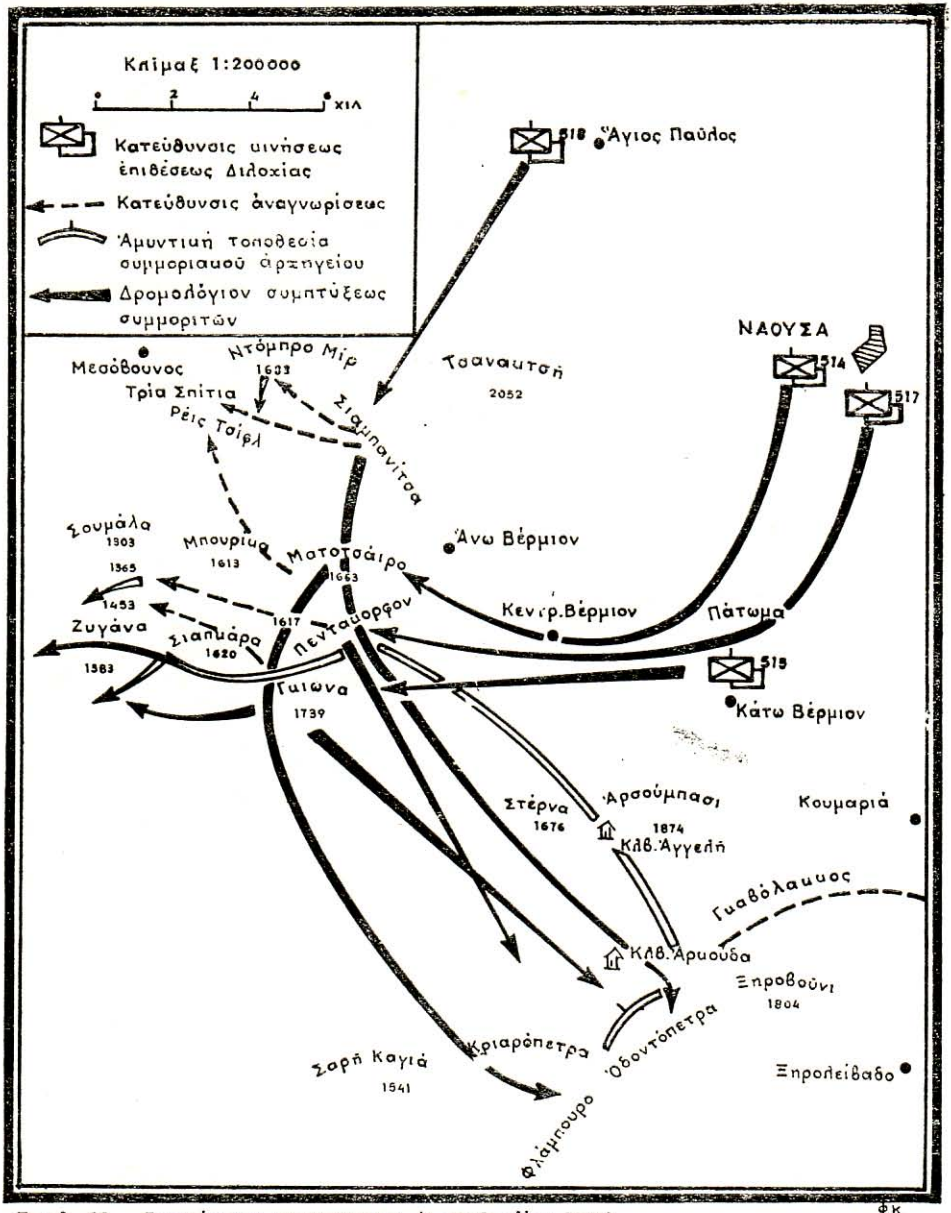

Σχεδ. 62 Επιχείρησις ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ (4-18 Ιουλίου 1948)

ΦΚ

Ἡ δύναμίς του ἀπετελεῖτο ἐκ 200 περίπου ἐνόπλων καὶ 40-50 κτηνῶν. Πιθαναὶ περιοχαὶ παραμονῆς τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος ἐφέροντο τὸ ἐδαφικὸν τρίγωνον Σουμάλα—Μπουρίκα—Σιαπκάρα καὶ ὁ περὶ τὴν Ὀδοντόπετραν χῶρος. Τὸ συγκρότημα ἐπωφελούμενον τῆς ὑπάρξεως ἀσθενῶν μόνον καλυπτικῶν τμημάτων Ἐθνοφρουρᾶς, διενήργει εἰς τὰ νῶτα τῆς ἀνηκούσης εἰς τὸ Β' Σῶμα Στρατοῦ ΧΥ Μεραρχίας ἐπιδρομάς, λεηλατοῦν τὰ νοτίως τῆς Βεγορίτιδος λίμνης χωρία.

Ἡ ΧΙ Μεραρχία διὰ ν' ἀπαλλάξῃ τὴν περιοχὴν τῶν λυμαινομένων ταύτην συμμοριτῶν, ὠργάνωσεν ἐπιχείρησιν ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ. Τὴν ἐκτέλεσιν ἀνέθεσεν εἰς τὴν 33ην Ταξιαρχίαν ἐγκαθιστῶσαν τὸ Τακτικὸν της Στρατηγεῖον παρὰ τὴν θέσιν Πάτωμα νοτιοδυτικῶς Ναούσης. Ἡ διατεθεῖσα διὰ τὴν ἐπιχείρησιν δύναμις ἀπετελέσθη ἐκ τεσσάρων διλοχιῶν τῶν 514, 515, 517 καὶ 518 Ταγμάτων. Αἱ δύο τελευταῖαι συνωδεύοντο ὑπὸ τῶν διοικήσεων τῶν οἰκείων ταγμάτων. Ἑκάστη διλοχία ἐνισχύθη δι' ὁμάδος τοῦ 510 λόχου μέσων πολυβόλων. Τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεως διετήρησεν ἡ ΧΙ Μεραρχία, ἐγκαταστήσασα τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον της εἰς Ἔδεσσαν. Παρ' αὐτῇ εἶχεν ὡς ἐφεδρείαν τὴν ἑτέραν διλοχίαν τοῦ 515 Τάγματος.

Τ' ἀνωτέρω τμήματα ἦχθησαν ἐντὸς τῆς 4ης Ἰουλίου εἰς Ἅγιον Παῦλον, Νάουσαν καὶ Κάτω Βέρμιον. Τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης 5ης Ἰουλίου, προωθήθησαν ἡ μὲν διλοχία τοῦ 518 Τάγματος ἐξ Ἁγίου Παύλου εἰς τὰ ὑψώματα Σιαμπανίτσα. Αἱ διλοχίαι τῶν 514 καὶ 517 Ταγμάτων ἐκ Ναούσης εἰς τὰ ὑψώματα Ματοτσάϊρο—Πεντάκορφον. Ἡ δὲ διλοχία τοῦ 515 Τάγματος ἐκ Κάτω Βερμίου πρὸς τὸ ὕψωμα Γκιώνα.

Συμφώνως πρὸς τὴν καθορισθεῖσαν ἀποστολήν των, διαλαμβάνουσαν τὴν ἀναζήτησιν καὶ προσβολὴν τῶν συμμοριτῶν, ἐξεπέμφθησαν τὴν πρωΐαν τῆς 6ης Ἰουλίου ἰσχυραὶ ἐπιθετικαὶ ἀναγνωρίσεις ὑπὸ τῆς διλοχίας τοῦ 518 Τάγματος πρὸς τὰ ὑψώματα Ντόμπρο Μίρ—Τρία Σπίτια. Ὑπὸ τῆς διλοχίας τοῦ 514 Τάγματος πρὸς Μπουρίκα—Ρέϊς Τσιφλίκι. Ὑπὸ τῆς διλοχίας τοῦ 517 Τάγματος πρὸς τὰ ὑψώματα 1617—1365 καὶ ὑπὸ τῆς διλοχίας τοῦ 515 Τάγματος πρὸς Σιαπκάρα—Ζυγάνα.

Ὑπὸ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς διλοχίας τοῦ 518 Τάγματος προσεβλήθη μικροομὰς κινουμένη ἀπὸ Ντόμπρο Μὶρ πρὸς Νότον, ἥτις διέφυγε πρὸς Μπουρίκα. Ἡ ἀναγνώρισις τῆς διλοχίας 517 Τάγματος συνεπλάκη εἰς τὴν περιοχὴν Ζυγάνα μετὰ τεσσαρακονταμελοῦς ὁμάδος, συνοδευομένης ὑπὸ κτηνῶν, ἥτις κατατμηθεῖσα διέφυγε πρὸς Δυσμάς, ἐγκαταλείψασα ἕνα τραυματίαν ὅστις καὶ συνελήφθη. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη εἷς Δόκιμος ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγός. Ἕτερος συμμορίτης συνελήφθη ὑπὸ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς διλοχίας τοῦ 514 Τάγματος.

Αἱ ἐπιθετικαὶ ἀναγνωρίσεις προαχθεῖσαι ἄνευ ἑτέρου συμβάντος μέχρι τῆς νοτίως τοῦ χωρίου Μεσοβούνου γραμμῆς Τρία Σπίτια—Ρέϊς Τσιφλίκι—Ὕψ. 1365—Ζυγάνα, ἐπανῆλθον περὶ τὴν ἑσπέραν εἰς τὰς διλοχίας των.

Πληροφορία μεταδοθεῖσα ὑπὸ τοῦ συλληφθέντος ὑπὸ τῆς διλοχίας τοῦ 514 Τάγματος συμμορίτου, ἔφερον τὸ ὑπὸ τὸν Λευτεριὰν Ἀρχηγεῖον μετὰ συγκροτήματος δυνάμεως 100—150 ἐνόπλων εὑρισκόμενον δυτικῶς τοῦ χωρίου Ξηρολειβάδου, ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Ὀδοντόπετρας. Κατόπιν τῆς πληροφορίας ταύτης, ἡ 33η Ταξιαρχία ἐκίνησε τὴν πρωΐαν τῆς 7ης Ἰουλίου τὰς τρεῖς ἐκ τῶν διλοχιῶν πρὸς Ὀδοντόπετραν, ἵνα ἐπιτεθῶσι κατὰ τοῦ συμμοριακοῦ Ἀρχηγείου. Τὴν διλοχίαν τοῦ 518 Τάγματος προώθησεν εἰς Ματοτσάϊρο, μὲ ἐντολὴν ἐκπομπῆς ἐπιθετικῶν ἀναγνωρίσεων πρὸς ἀναζήτησιν συμμοριτῶν.

Αἱ τρεῖς διλοχίαι ἀφιχθεῖσαι περὶ τὴν 1500 εἰς τὴν περιοχὴν Κριαρόπετρας–Καλυβίων Ἀρκοῦδα, ἤρχισαν ἐπιτιθέμεναι ἀπὸ 1530 κατὰ τῶν κατεχόντων τὰ ὑψώματα Ὀδοντόπετρας συμμοριτῶν. Παρὰ τὰς καταβληθείσας προσπαθείας, δὲν ἐπετεύχθη μέχρι τῆς νυκτὸς ἡ ὁλοκληρωτικὴ κατάληψις τῶν ὑψωμάτων καὶ τὰ τμήματα παρέμειναν ἐπὶ τῶν καταληθεισῶν θέσεων ἐν ἐπαφῇ. Αἰτηθεῖσα ἀεροπορικὴ ἐπέμβασις δὲν ἐπραγματοποιήθη ἐλλείψει ὁρατότητος.

Τὴν 2000 ἀφίχθη περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα βορείως Κριαρόπετρας ἡ διλοχία τοῦ 518 Τάγματος καὶ διέθεσε λόχον εἰς ἐνίσχυσιν τῆς διλοχίας τοῦ 515 Τάγματος. Ἡ διλοχία αὕτη ἐπιτεθεῖσα κατὰ μέτωπον ἔσχε κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα δύο νεκροὺς ὁπλίτας καὶ τραυματίας ἕνα Δόκιμον ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν καὶ πέντε ὁπλίτας. Αἱ ἕτεραι δύο διλοχίαι ἐπιτεθεῖσαι ἡ μὲν τοῦ 514 Τάγματος κατὰ τοῦ ἀριστεροῦ, ἡ δὲ τοῦ 517 κατὰ τοῦ δεξιοῦ τῆς συμμοριακῆς διατάξεως, δὲν εἶχον ἀπωλείας. Οἱ συμμορῖται ἔσχον ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα συλληφθέντα, ὅστις κατέθεσεν ὅτι ἐπὶ τῆς Ὀδοντόπετρας εὑρίσκετο τὸ Ἀρχηγεῖον Βερμίου μετὰ 250 ἐνόπλων.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς οἱ συμμορῖται διακόψαντες τὴν ἐπαφὴν ἐπέτυχον νὰ διαφύγωσι χωρὶς νὰ γίνωσιν ἀντιληπτοί, τραπέντες πρὸς ἄγνωστον κατεύθυνσιν.

221. Διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ δρομολογίου διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν ἡ 33η Ταξιαρχία διέταξε τὰς διλοχίας τῶν 514 καὶ 515 Ταγμάτων νὰ προβῶσι τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης 8ης Ἰουλίου εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς Ὀδοντόπετρας–Κριαρόπετρας καὶ τὴν διλοχίαν τοῦ 517 Τάγματος τῆς περιοχῆς Ξηροβοῦνι. Ἡ διλοχία τοῦ 518 Τάγματος θὰ παρέμενεν εἰς τὴν θέσιν της, μὲ ἑτοιμότητα ἀμέσου κινήσεως.

Ἐξ ἀνευρεθέντων ἰχνῶν προέκυψεν ὅτι οἱ συμμορῖται διαρρεύσαντες μεταξὺ Ὀδοντόπετρας καὶ Ξηροβοῦνι, κατηυθύνθησαν ἐνδεχομένως διὰ Γκαβολάκκου πρὸς Κουμαριὰν ἢ Ξηρολείβαδον. Κατόπιν τῆς τοιαύτης διαπιστώσεως καὶ πρὸς ἀπαγόρευσιν ἐπανεγκαταστάσεώς των εἰς Ὀδοντόπετραν, ἡ 33η Ταξιαρχία διέταξε τὴν διλοχίαν τοῦ 518 Τάγματος νὰ κινηθῇ πρὸς Κουμαριάν, τὴν διλοχίαν τοῦ 514 Τάγματος νὰ κινηθῇ ἐπὶ τοῦ δρομολογίου συμπτύξεως τῶν συμμοριτῶν μέχρι τοῦ δυτικῶς Ξηροβοῦνι αὐχένος καὶ ἐκεῖθεν πρὸς τὰ βορειοανατολικὰ καὶ ἀνατολικὰ ἀντερείσματα τοῦ αὐτοῦ ὑψώματος. Τὴν δὲ διλοχίαν τοῦ 517 Τάγματος νὰ κινηθῇ παραλλήλως καὶ νοτίως Γκαβολάκκου, μὲ κατεύθυνσιν πρὸς Ἀνατολάς. Ἡ διλοχία τοῦ 515 Τάγματος, κατέχουσα σταθερῶς τὰ ὑψώματα Ὀδοντόπετρας, θὰ συνέχιζε διὰ λόχου τὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς.

Αἱ διλοχίαι ἐνεργήσασαι κατὰ τὰς διαταγὰς τῆς Ταξιαρχίας διεπίστωσαν ὅτι ὁ ὄγκος τῶν συμμοριτῶν μετὰ κτηνῶν κατηυθύνθη διὰ τῶν Καλυβίων Ἀγγελῆ πρὸς Βορειοδυσμάς. Οὕτω διετάχθησαν αἱ διλοχίαι, πλὴν τῆς τοῦ 515 Τάγματος, νὰ κινηθῶσι συντόμως πρὸς τὸ δρομολόγιον συμπτύξεως αὐτῶν.

Ἡ διλοχία τοῦ 518 Τάγματος, εὑρισκομένη περὶ τὴν 1730 ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Στέρνα, ἐσημείωσεν περὶ τὸ Πεντάκορφον φάλαγγα μετὰ κτηνῶν κινουμένην πρὸς Βορειοδυσμάς. Λόγῳ τῆς ἀποστάσεως δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ προσέγγισις τῆς φάλαγγος, ἀλλ' ἐζητήθη ἀεροπορικὴ ἐπέμβασις μὴ πραγματοποιηθεῖσα.

Τὴν ἑσπέραν τὰ τμήματα ἐστάθμευσαν πρὸς διανυκτέρευσιν. Ἡ διλοχία τοῦ 514 Τάγματος εἰς Καλύβια Ἀρκοῦδα, ἡ τοῦ 517 Τάγματος νοτίως τοῦ ὑψώ-

ματος 'Αρσούμπασι καὶ ἡ διλοχία τοῦ 518 Τάγματος περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα βορείως τοῦ ὑψώματος Στέρνα. 'Η διλοχία τοῦ 515 Τάγματος ἐξηκολούθει παραμένουσα ἐπὶ τῆς 'Οδοντόπετρας.

Τὴν ἑπομένην 9ην 'Ιουλίου οὐδὲν τὸ ἀξιοσημείωτον συνέβη. Αἱ διλοχίαι παρέμειναν εἰς τὰς αὐτὰς περιοχὰς πλὴν τῆς τοῦ 518 Τάγματος ἥτις προωθήθη βορείως τῆς θέσεως Πάτωμα. Τὴν 10ην 'Ιουλίου ἐπανελήφθησαν ἀπὸ πρωΐας αἱ κινήσεις τῆς διλοχίας τοῦ 518 Τάγματος πρὸς Ματοτσάϊρο, τῆς τοιαύτης τοῦ 514 Τάγματος πρὸς αὐχένα δυτικῶς Γκιώνας–Σιαπκάρα–Ζυγάνα–Σουμάλα καὶ τῆς τοῦ 517 Τάγματος πρὸς τὸν ἀνατολικῶς Γκιώνας αὐχένα–Πεντάκορφον–Μπουρίκα. Αἱ διλοχίαι τῶν 518 καὶ 517 Ταγμάτων ἤχθησαν εἰς Ματοτσάϊρο καὶ Μπουρίκα ἄνευ ἐπαφῆς. 'Η διλοχία τοῦ 514 Τάγματος ἐσημείωσεν ἐξαίρετον ἐπιτυχίαν. Συναντήσασα παρὰ τὸ ὕψωμα 1383 συμμοριακὴν ὁμάδα ἐπετέθη αἰφνιδιαστικῶς καὶ ἐξώντωσε ταύτην ἐν τῷ συνόλῳ της φονευθέντων 32 συμμοριτῶν καὶ 5 συλληφθέντων. Εἰς χεῖρας τῆς διλοχίας περιῆλθον 25 αὐτόματα, 3 ἀτομικὰ τυφέκια, 3 πιστόλια, ἀρχεῖον ὡς καὶ εἴδη ἱματισμοῦ καὶ διατροφῆς ἅτινα κατεστράφησαν. 'Η διλοχία οὐδεμίαν ἔσχεν ἀπώλειαν καὶ συνέχισε τὴν κίνησίν της σταθμεύσασα πρὸς διανυκτέρευσιν δυτικῶς Σιαπκάρα.

'Εκ τῆς ἐξετάσεως τῶν συλληφθέντων καὶ διαφόρων ἐνδείξεων προέκυψεν ὅτι τὸ ὑπὸ τὸν Λευτεριὰν 'Αρχηγεῖον μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸ συμμοριτῶν ἐγκατέλειψε τὸ Βέρμιον κατευθυνθὲν ἐκ τῆς περιοχῆς Πεντακόρφου πρὸς Νοτιοδυσμὰς καὶ κατέφυγε πιθανῶς εἰς τὸ Σινιάτσικον ὄρος.

Κατὰ τὰς ἑπομένας δύο ἡμέρας αἱ διλοχίαι ἐξηρεύνησαν τὴν περιοχὴν Ματοτσάϊρο–Μπουρίκα–Σιαπκάρα, ἀνευροῦσαι ἀποθήκας περιεχούσας εἴδη ὁπλισμοῦ, πυρομαχικά, χειροβομβίδας, νάρκας, διάφορα ὑλικὰ καὶ εἴδη διατροφῆς. Τὴν 12ην 'Ιουλίου αἱ διλοχίαι τῶν 514 καὶ 517 Ταγμάτων ἐκινήθησαν πρὸς Νοτιοανατολάς, ἐγκατασταθεῖσαι παρὰ τὰ Καλύβια 'Αρκοῦδα ἡ πρώτη καὶ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Σαρῆ Καγιὰ ἡ ἑτέρα. 'Η διλοχία τοῦ 518 Τάγματος παρέμεινεν εἰς τὴν περιοχὴν Ματοτσάϊρο. 'Η διλοχία τοῦ 515 Τάγματος ἐπιδοθεῖσα κατὰ τὸν διαρρεύσαντα χρόνον εἰς λεπτομερῆ ἐξερεύνησιν τοῦ περὶ τὴν 'Οδοντόπετραν ἐδαφικοῦ χώρου, ἀνεῦρεν ἐπίσης ἀποθήκας ὁπλισμοῦ καὶ πυρομαχικῶν ὡς καὶ συμμοριακοὺς καταυλισμοὺς οὓς κατέστρεψε.

Τὴν 18ην 'Ιουλίου, ληξάσης τῆς ἐπιχειρήσεως ἡ XI Μεραρχία διέταξε τὴν ἐντὸς τῆς ἡμέρας ἐπάνοδον τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου τῆς 33ης Ταξιαρχίας καὶ τῆς διλοχίας τοῦ 515 Τάγματος εἰς Βέρροιαν. 'Ομοίως τὴν ἐπάνοδον τῆς διοικήσεως καὶ διλοχίας τοῦ 518 Τάγματος εἰς Νάουσαν ἐντὸς τῆς 19ης 'Ιουλίου. Τὴν ἐγκατάστασιν τῆς διλοχίας τοῦ 514 Τάγματος εἰς Ματοτσάϊρον καὶ τῆς διοικήσεως τοῦ 517 Τάγματος μετὰ τῆς οἰκείας διλοχίας εἰς 'Οδοντόπετραν. Τὰ δύο τελευταῖα τμήματα ἐτέλουν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 35ης Ταξιαρχίας, ἐχούσης ἀποστολὴν τὴν ἀνάπτυξιν δραστηριότητος ἐπὶ τοῦ Βερμίου δι' ἐπιθετικῶν ἀναγνωρίσεων πρὸς ἀναζήτησιν καὶ προσβολὴν συμμοριτῶν.

Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν ἐπιχείρησιν ἡ 33η Ταξιαρχία ἔσχε 2 ὁπλίτας νεκρούς, τραυματίας δὲ 2 Δοκίμους ἐφέδρους 'Αξιωματικοὺς καὶ 5 ὁπλίτας. 'Εκ τούτων ὁ εἷς ἔφεδρος Δόκιμος 'Αξιωματικὸς ἀνῆκεν εἰς τὸ 517 Τάγμα οἱ δὲ λοιποὶ εἰς τὸ 515 τοιοῦτον. 'Εκ τῶν συμμοριτῶν 36 ἐφονεύθησαν, 9 συνελήφθησαν καὶ 2 παρεδόθησαν.

'Ο περισυλλεγεὶς καὶ ἀνευρεθεὶς ὁπλισμὸς περιελάμβανε 3 πολυβόλα Φίατ, 1 ἀντιαρματικὸν πολυβόλον, 5 μυδράλλια, 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρὲν 1 ἀντιαρματικὸν τυφέκιον, 2 ὅλμους 3'', 1 ὅλμον 2'' καὶ 1 ἀτομικὸν τοιοῦτον,

31 αὐτόματα, 12 τουρτοῦρες, 32 ἀτομικὰ τυφέκια, 4 πιστόλια, 84 Μπάντζερ Φάουστ καὶ ἀνταλλακτικὰς κάννας. Περισυνελέγησαν ἐπίσης ποσότητες πυρομαχικῶν περιλαμβάνουσαι χειροβομβίδας καὶ φυσίγγια, ἐκκρηκτικὰς ὕλας, νάρκας, διάφορα ὑλικὰ ἐν οἷς τρεῖς συσκευαὶ ἀτομικῶν ἀσυρμάτων. Κατεστράφησαν συμμοριακοὶ καταυλισμοὶ καὶ ἱκαναὶ ποσότητες σιτηρῶν καὶ εἰδῶν διατροφῆς (1).

Ἐξάρθρωσις συμμοριακῶν Ταξιαρχιῶν ἐπὶ τοῦ Πάϊκου ὄρους (22-26 Ἰουλίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 63)

222. Πληροφορίαι τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἔφερον ὅτι ἡ εἰς τὸν θύλακα Κορώνας (2) εὑρισκομένη ἐκ δύο ταγμάτων ταξιαρχία ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Λιᾶκον καὶ ἕτεραι συμμοριακαὶ δυνάμεις ἀναμενόμεναι ἐξ Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, ἐπρόκειτο νὰ κινηθῶσιν ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ Ἰουλίου 1948 πρὸς Δυσμάς. Διὰ τῆς κινήσεως ταύτης ἀπεσκοπεῖτο ἡ μεταφορὰ τῆς ἐν λόγῳ δυνάμεως εἰς τὸν Γράμμον, πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην ἀγωνιζομένων συμμοριτῶν. Ἡ ἀναμενομένη δύναμις ἦτο ἡ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Σοφιανὸν ἐκ τριῶν ταγμάτων ταξιαρχία, ἥτις ἐκκινήσασα ἐκ τῆς βορείως Δράμας περιοχῆς Παπάδων (3) ἐσημειώθη τὴν 4ην Ἰουλίου εἰς τὴν βορείως Σιδηροκάστρου παραμεθόριον περιοχήν. Αὕτη ὑπελογίζετο τὴν 8ην Ἰουλίου ἐπὶ τοῦ Μπέλες. Τὴν 0330 τῆς 21ης Ἰουλίου ἐσημειώθη ὑπὸ τῶν εἰς τὸν θύλακα Κορώνας τμημάτων τῆς 31ης Ταξιαρχίας, ἰσχυρὰ φάλαγξ μετὰ κτηνῶν ἐν κινήσει δυτικῶς τοῦ χωρίου Κορώνας μὲ κατεύθυνσιν πρὸς Δυσμάς.

Τὴν ἀντιμετώπισιν καὶ προσβολὴν τῶν συμμοριακῶν ταξιαρχιῶν αἵτινες θὰ ἐπεχείρουν νὰ διαβῶσι τὸν Ἀξιὸν ποταμὸν πιθανῶς τὴν νύκτα τῆς 21ης πρὸς τὴν 22αν Ἰουλίου τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ ἀνέθεσεν εἰς τὴν XI Μεραρχίαν.

Τὰ ληφθέντα βάσει τῶν ἀνωτέρω πληροφοριῶν προκαταρκτικὰ μέτρα διελάμβανον ἑτοιμότητα τῶν μεθοριακῶν τμημάτων Ἀρχαγγέλου, Φανοῦ Εἰδομένης καὶ τοιούτων ΜΑΥ. Μεταφορὰν ἀπὸ 10ης Ἰουλίου διλοχίας τοῦ 514 Τάγματος ἐξ Ἐδέσσης εἰς τὴν περιοχὴν Σκρᾶ. Ναρκοθέτησιν κατὰ τμήματα τῆς δυτικῆς ὄχθης τοῦ Ἀξιοῦ, ἀπὸ τῶν συνόρων μέχρις Ἀξιουπόλεως. Ἑτοιμότητα κινήσεως τῶν τμημάτων Γιαννιτσῶν, Γουμενίσσης καὶ Ἀξιουπόλεως. Μεταφορὰν τὴν 21ην Ἰουλίου σιδηροδρομικῶς τοῦ 556 Τάγματος ἐκ Ξάνθης εἰς Ἔδεσσαν.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 21ης Ἰουλίου τὰ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς XI Μεραρχίας τμήματα μεταξὺ τοῦ ὄρους Πάϊκου καὶ τοῦ Ἀξιοῦ ποταμοῦ εἶχον τὴν ἀκόλουθον διάταξιν :

— Τὸ 515 Τάγμα εἰς Ἀρχάγγελον ἔχον ἕνα λόχον ἐπὶ τοῦ σημείου στηρίγματος ὑψώματος 927 μὲ διμοιρίαν εἰς Εἰδομένην καὶ ἕτερον λόχον εἰς Φανὸν μὲ διμοιρίαν δυτικῶς Πύλης ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 348.

— Τὸ 519 Τάγμα εἰς Φανὸν ἔχον ἕνα λόχον κατὰ μῆκος τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Ἀξιοῦ καὶ ἕτερον εἰς Ἀξιούπολιν, μὲ ἐνέδρας βορείως μέχρι Μεγάλο Ρέμα.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1011/Γ/2 καὶ Φ. 1225/Α/15.
(2) Σχεδιάγραμμα 58.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.

— Λόχος τοῦ 63ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς εἰς Φανὸν μὲ διμοιρίαν εἰς Εἰδομένην.

Τὴν διοίκησιν τῶν ἀνωτέρω τμημάτων ἡ XI Μεραρχία ἀνέθεσε προσωρινῶς εἰς τὸν Διοικητὴν τῆς Τακτικῆς Διοικήσεως Γιαννιτσῶν, ἐγκατασταθέντα εἰς Φανόν.

Περὶ τὴν 0120 τῆς 22ας Ἰουλίου αἱ συμμοριακαὶ ταξιαρχίαι ἤρχισαν διερχόμεναι τὸν Ἀξιὸν εἰς τὸ ὕψος τοῦ χωρίου Πλαγιά. Ὁ εἰς τὴν παραποτάμιον ζώνην λόχος τοῦ 519 Τάγματος συμπτυχθεὶς εἰς τὸ ὕψωμα 241 καὶ τὸ νοτιοανατολικῶς τοιοῦτον, ἐνεπλάκη εἰς ἀγῶνα. Πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ λόχου ἀπεστάλη διμοιρία ἐκ Φανοῦ καὶ ἑτέρα τοιαύτη εἰς τὸ ὕψωμα 348. Ὁ ἀγὼν συνεχίσθη μέχρι τῆς 0300 καθ' ἣν τὰ ἑκατέρωθεν πυρὰ ἤρχισαν ἀραιούμενα. Οἱ συμμορῖται διαρρεύσαντες πρὸς Νοτιοδυσμὰς μεταξὺ Πύλης καὶ ὑψώματος 348 κατηυθύνοντο διὰ τῆς βαθείας γραμμῆς Μεγάλο Ρέμα πρὸς Μαῦρο Δένδρο, καλυπτόμενοι ὑπὸ ἰσχυρᾶς ὀπισθοφυλακῆς.

Πρὸς διατήρησιν στενῆς μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπαφῆς καὶ ἀγκιστρώσεως αὐτῶν μέχρις ἀφίξεως ἑτέρων δυνάμεων, ἡ XI Μεραρχία διέταξε τὰ εἰς Φανόν, Ἀρχάγγελον, Γουμένισσαν καὶ Ἀξιούπολιν τμήματα νὰ κινηθῶσιν ἀπὸ τῆς ἕω τῆς 22ας Ἰουλίου ἐσπευσμένως, συγκλίνοντα πρὸς τὸ ἀκολουθούμενον ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν δρομολόγιον. Τὸ ἀφικνούμενον δι' αὐτοκινήτων εἰς Κωνστάντειαν 556 Τάγμα μεῖον διλοχία, προώθησε πρὸς τὸ ὕψωμα Πύργος, μὲ ἀποστολὴν ἀναζητήσεως καὶ προσβολῆς τῶν συμμοριτῶν. Ἐπίσης διέταξε τὴν ἐξ Ἐδέσσης—Ναούσης μεταφορὰν εἰς Ἀριδαίαν τοῦ 518 Τάγματος. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς Μεραρχίας ἐγκατεστάθη εἰς Ἀριδαίαν, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ ἔχοντος τὴν εὐθύνην τῆς περιοχῆς 516 Τάγματος.

Τὴν 0700 ἐνετοπίσθη βορειοδυτικῶς Ἀξιουπόλεως ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 407, ἡ καλύπτουσα τὸν πρὸς Βορειοδυσμὰς κινούμενον ὄγκον τῶν συμμοριτῶν ἰσχυρὰ ὀπισθοφυλακή. Μετ' αὐτῆς εὑρίσκετο εἰς στενὴν ἐπαφὴν τὸ συμπληρωθὲν εἰς λόχον τμῆμα τοῦ ὑψώματος 348, κινηθὲν πρὸς τὸ ὕψωμα 407. Ἀπὸ 0855 μέχρι 1900 μαχητικὰ ἀεροσκάφη προσέβαλον ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας εἰς Μαῦρο Δένδρο καὶ τὰς νοτίως βαθείας γραμμάς.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 22ας Ἰουλίου τὰ ἐπὶ τοῦ δυτικοῦ Πάϊκου τμήματα εἶχον τὴν ἀκόλουθον διάταξιν:

Ὁ ἐνεργήσας πρὸς τὸ ὕψωμα 407 λόχος τοῦ 515 Τάγματος ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τούτου ἐν ἐπαφῇ μετὰ τῆς συμμοριακῆς ὀπισθοφυλακῆς, ἐλιχθείσης ὑποχρεωτικῶς πρὸς τὸ ὕψωμα 492. Ἕτερος λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐξορμήσας ἐκ τοῦ ἀνατολικῶς Ἀρχαγγέλου ὠργανωμένου εἰς σημεῖον στηρίγματος ὑψώματος 927, ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1101. Ὁ λόχος ἅμα τῇ ἐγκαταστάσει του ἐβλήθη ἐκ βορειοανατολικῆς κατευθύνσεως. Ἐπὶ τοῦ σημείου στηρίγματος 927 ἐγκατεστάθη διμοιρία καὶ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Τσοῦμα δύο διμοιρίαι ἐξ Ἀρχαγγέλου.

Τὸ 519 Τάγμα μεῖον λόχος, ἦχθη ἐκ Φανοῦ εἰς τὰ ὑψώματα Τσερέσια, ἔνθα ἐδέχθη πυρὰ συμμοριτῶν κατεχόντων τὸ ὕψωμα Τρύπα. Ὁ εἰς Ἀξιούπολιν λόχος προωθήθη πρὸς Μεγάλο Ρέμα, ἐγκατασταθεὶς περὶ τὰ 2½ χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς τοῦ ὑψώματος 407.

Λόχος τοῦ 63ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς εἰς τὴν περιοχὴν Φανοῦ καὶ ἕτερος λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος, προωθηθεὶς ἐκ Γουμενίσσης, ἐγκατεστάθη ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Τοῦμπα Δερβίς.

Τὸ 556 Τάγμα μεῖον διλοχία περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς τοῦ ὑψώματος Πύργος.

223. Ἀπὸ τῆς ἕω τῆς 23ης Ἰουλίου οἱ συμμορῖται ἐξαπέλυσαν σφοδρὰν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ ἐγκατασταθέντος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1101 λόχου τοῦ 515 Τάγματος. Ἡ ἐπιθετικὴ των αὕτη ἐνέργεια ἀπεσκόπει εἰς τὴν ἀνατροπὴν τοῦ λόχου πρὸς διάνοιξιν τοῦ δρομολογίου των, καθ' ὅσον αἱ πρὸς Βορρᾶν, Βορειοδυσμὰς καὶ Δυσμὰς ὁδηγοῦσαι ὁδεύσεις ἐτέλουν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ κατέχοντος τὸ ὕψωμα 1101. Τὸ 519 μεῖον λόχος Τάγμα, ἐπιχειρῆσαν νὰ κινηθῇ ἐπιθετικῶς πρὸς τὰ ὑψώματα Τρύπα–1101 καθηλώθη, τῶν συμμοριτῶν κατεχόντων σταθερῶς τὰ ὑψώματα Τρύπα καὶ 807. Διὰ νέας ἐπιθετικῆς ἐνεργείας τὸ Τάγμα κατέλαβε τὸ ὕψωμα 807, ἀλλ' ἐδέχθη ἀμέσως ἰσχυρὰν ἀντεπίθεσιν ἀποκρουσθεῖσαν διὰ χειροβομβίδων, καθ' ἣν οἱ συμμορῖται ὑπέστησαν σοβαρὰς ἀπωλείας. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἡ κατάστασις τοῦ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1101 λόχου συνεχῶς ἐπεδεινοῦτο. Οἱ συμμορῖται μετὰ τὴν ἀποκρουσθεῖσαν πρώτην ἐπίθεσιν, συνέχισαν τὰς ἐπιθετικάς των προσπαθείας, ἀδιαφοροῦντες διὰ τὰς ἀπωλείας. Ὁ λόχος κυκλωθεὶς καὶ δοκιμαζόμενος σκληρῶς, διετήρει σταθερῶς τὰς θέσεις του, παρὰ τὰς ἀπωλείας, ἀνελθούσας εἰς ἕνα νεκρὸν καὶ δέκα πέντε τραυματίας ὁπλίτας, τὴν ἔλλειψιν ὕδατος καὶ τροφῆς. Προσέτι τὰ πυρομαχικά του ἔβαινον ἐλαττούμενα, χωρὶς νὰ καθίσταται δυνατός, ἐκ τῆς προσεγγίσεως τῶν συμμοριτῶν, ὁ ἀπὸ ἀέρος ἐφοδιασμός. Μαχητικὰ ἀεροσκάφη σφυροκοποῦντα συνεχῶς τοὺς τελευταίους, ἐξηνάγκασαν αὐτοὺς νὰ διακόψωσι τὰς ἐπιθέσεις. Οἱ συμμορῖται διατηροῦντες τὰς πλησίον τοῦ λόχου θέσεις των ἐν στενῇ ἐπαφῇ, ἀνέμενον τὴν ἐξάντλησιν τῶν πυρομαχικῶν του, ὅπως εὐκόλως τὸν καταβάλωσι. Εἰς τὴν περιοχὴν Τρύπας οἱ συμμορῖται συνέχιζον κατέχοντες ἰσχυρῶς θέσεις ἐν ἡμικυκλίῳ ἀπὸ βορειοανατολικῶς Τρύπας μέχρις ἀποστάσεως χιλιομέτρου νοτίως τοῦ ὑψώματος 807, ἀπαγορεύοντες τὴν πρὸς τὸ ὕψωμα 1101 προώθησιν τοῦ 519 Τάγματος. Περὶ τὴν 1550 τὸ Τάγμα τοῦτο ἐξαπέλυσε διὰ λόχου ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ ὑψώματος Τρύπα, ἣν ὑπεστήριξε δι' ὅλων τῶν διαθεσίμων ὀργάνων πυρός. Ὁ λόχος ἐπιτεθεὶς μετὰ σφοδρότητος κατέλαβε τὸ ὕψωμα. Ἐπηκολούθησαν δύο κατὰ συνέχειαν ἀντεπιθέσεις, ἀποκρουσθεῖσαι τῇ βοηθείᾳ τῆς ἀεροπορίας. Ἐπὶ τοῦ ὑψώματος ἀνευρέθησαν δώδεκα πτώματα συμμοριτῶν. Ὁ λόχος ἔσχε τὸν Δόκιμον ἔφεδρον Ἀξιωματικὸν Χατζησουλτάνογλου Βασίλειον νεκρὸν καὶ τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας.

Εἰς τὸ τέλος τῆς ἡμέρας ἡ κατάστασις διεγράφετο ὡς ἀκολούθως :

Τὸ 519 Τάγμα μεῖον λόχος ἐγκατασταθὲν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Τρύπα ἐδέχθη περὶ τὴν 2030 τρίτην ἀρκετὰ σφοδρὰν ἀντεπίθεσιν ἀποκρουσθεῖσαν.

Ὁ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1101 λόχος τοῦ 515 Τάγματος ἀπομεμονωμένος διετήρει σταθερῶς τὰς θέσεις του. Ὁ ἕτερος λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος, κινηθεὶς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας ἐκ τοῦ ὑψώματος 407 πρὸς Τρύπαν, καθηλώθη περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα ἀνατολικῶς τοῦ ὑψώματος 1604. Κατὰ τὴν κίνησίν του συνήντησεν ἱκανὸν ἀριθμὸν πτωμάτων συμμοριτῶν, νωποὺς ὁμαδικοὺς τάφους καὶ ἄνω τῶν εἴκοσι πέντε νεκρὰ κτήνη. Ὁ τέταρτος λόχος τοῦ 519 Τάγματος (Ἀξιουπόλεως) συνηνώθη μετὰ τοῦ ἀνωτέρω λόχου. Τὰ λοιπὰ τμήματα τοῦ 515 Τάγματος ὡς εἶχον. Ὁ εἷς λόχος τοῦ 63ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐπὶ τῶν δυτικῶν κλιτύων τοῦ ὑψώματος Τούμπα Δερβὶς καὶ ὁ ἕτερος εἰς Φανόν.

Τὸ 556 Τάγμα μεῖον διλοχία, διαταχθὲν νὰ κινηθῇ πρὸς τὸ ὕψωμα 1101 παρέμεινε περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς Πύργου, ἐπὶ τῶν δυτικῶν ἀντηρίδων τοῦ Καντᾶς. Ἡ διλοχία του ἀφιχθεῖσα εἰς Κωνστάντειαν, ἐκινήθη πρὸς συνάντησιν τοῦ Τάγματος σταθμεύσασα παρὰ τὴν θέσιν Κορίτα.

Ἀφιχθεῖσα εἰς Φανὸν διλοχία τοῦ 557 Τάγματος ἐκινήθη πρὸς Δυσμάς,

ἐγκατασταθεῖσα ἐπὶ τοῦ βορείως τοῦ χωρίου Κοῦπα ὑψώματος 817, πρὸς ἀπόφραξιν τῶν ἀγουσῶν πρὸς Βορρᾶν καὶ Δυσμὰς διαβάσεων.

Διλοχία τοῦ 518 Τάγματος, ἀφιχθεῖσα ἐκ Ναούσης εἰς Ἀριδαίαν, προωθήθη διὰ Κωνσταντείας εἰς τὸ ὕψωμα Πύργος. Ἐντὸς τῆς ἡμέρας ἐγκατεστάθη εἰς Φανὸν τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 33ης Ταξιαρχίας, ἥτις ἀντικατέστησε τὴν Τακτικὴν Διοίκησιν Γιαννιτσῶν. Ὑπὸ τὴν 33ην Ταξιαρχίαν ὑπήχθησαν τὰ ἐπὶ τοῦ Πάϊκου ἐνεργοῦντα τμήματα.

Ἡ σχηματισθεῖσα παρὰ τῇ XI Μεραρχίᾳ ἐντύπωσις ἐκ τῶν συμμοριακῶν ἐνεργειῶν καὶ κινήσεων ἦτο, ὅτι αἱ διαβᾶσαι τὸν Ἀξιὸν ταξιαρχίαι ἐφαίνοντο συγκεντρωθεῖσαι εἰς τὴν περιοχὴν Καντᾶς–1101. Ἐνδεχομένως δὲ θὰ ἐπεχείρουν νὰ κινηθῶσι πρὸς Δυσμὰς διὰ τῆς περιοχῆς Μεγάλων Λειβαδίων, καθ' ὅσον ἐσημειώθη τμῆμα ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1369. Πρόθεσις τῆς Μεραρχίας παρέμεινεν ἡ συντριβὴ τῶν συμμοριακῶν ταξιαρχιῶν ἐπὶ τοῦ Πάϊκου. Βάσει τῆς προθέσεώς της ταύτης διέταξε τὴν 33ην Ταξιαρχίαν νὰ συντονίσῃ τὰς κινήσεις τῶν τμημάτων πρὸς τὴν περιοχὴν Καντᾶς, τηρουμένης συνεχοῦς ἐπαφῆς.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς καὶ ἀπὸ 2330 καὶ μετέπειτα οὐδεμία συμμοριακὴ ἐκδήλωσις ἐσημειώθη εἰς τὴν περιοχὴν Τρύπα–1101–ἀνατολικαὶ ἀντερίδες Καντᾶς. Τὸ 556 Τάγμα μεῖον διλοχία, κινηθὲν πρὸς τὸ ὕψωμα 1101, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ συμμοριακῆς φάλαγγος διαρρεούσης ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ ὑψώματος 1101 πρὸς Νοτιοδυσμάς, ἥτις ἐστράφη πρὸς τὴν κορυφογραμμὴν Καντᾶς. Τὸ Τάγμα ἐγκατεστάθη ἐπὶ τῶν δυτικῶν προσβάσεων τοῦ Καντᾶς ἐν ἐπαφῇ μετὰ τῶν συμμοριτῶν.

224. Τὴν πρωΐαν τῆς 24ης Ἰουλίου τὸ 556 Τάγμα ἐκίνησεν ἀναγνωριστικῶς ἕνα λόχον πρὸς τὸ ὕψωμα 1102 καὶ ἕτερον πρὸς τὸ βόρειον τμῆμα τοῦ Καντᾶς. Ἀμφότεροι οἱ λόχοι βληθέντες δραστικῶς διὰ μυδραλλίων καὶ ὅλμων ἐκ τῆς κορυφογραμμῆς Καντᾶς ἀνεστράφησαν, ἐπανελθόντες εἰς τὸ Τάγμα, εἰς ὃ ἀφίχθη καὶ ἡ ἑτέρα διλοχία του.

Ἐκ τῶν σημειωθεισῶν κινήσεων ἐπὶ τοῦ Καντᾶς διεφαίνετο ὅτι οἱ συμμορῖται προέβαινον εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς κορυφογραμμῆς, ἑδραιούμενοι σταθερῶς ἐπ' αὐτῆς. Μετὰ τὴν τοιαύτην διαπίστωνιν διετάχθη συγκλίνουσα κίνησις τῶν ἐπὶ τοῦ Παϊκου τμημάτων πρὸς Καντᾶς. Οὕτω ἐκινήθησαν :

Ἡ διλοχία τοῦ 557 Τάγματος ἀπὸ Κοῦπαν πρὸς τὸ ὕψωμα 1101.

Οἱ λόχοι τῶν 515, 519 καὶ 63ου Ταγμάτων συνενωθέντες ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1604 ἀπετέλεσαν τριλοχίαν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ταγματάρχου τοῦ 515 Τάγματος Δανασῆ.

Τὸ 519 Τάγμα ἀφίχθη περὶ τὴν 1300 εἰς τὸ ὕψωμα 1101. Κατὰ τὴν ἐκ Τρύπας κίνησίν του ἀνεῦρεν ὀκτὼ πτώματα συμμοριτῶν καὶ συνέλαβεν ἕνα ἔνοπλον.

Ἡ διλοχία τοῦ 518 Τάγματος προωθήθη πρὸς τὸ νότιον τμῆμα τῆς κορυφογραμμῆς Καντᾶς, τὸ δ' ὑπόλοιπον Τάγμα ἀπὸ Κωνσταντείας πρὸς τὸ ὕψωμα Περοῦσα.

Διλοχία τοῦ 514 Τάγματος μεταφερθεῖσα δι' αὐτοκινήτων ἐξ Ἐδέσσης εἰς Γουμένισσαν, συνέχισε κινουμένη πεζῇ διὰ Κάρπης πρὸς τὸ ὕψωμα 1007.

Ὁ δοκιμασθεὶς ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1101 λόχος τοῦ 515 Τάγματος ἀπαλλαγεὶς τοῦ κλοιοῦ ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Τσοῦμα, ἔνθα εὑρίσκοντο δύο διμοιρίαι τοῦ αὐτοῦ Τάγματος, μὲ ἀποστολὴν ἐπιτηρήσεως τῶν ἐκεῖσε διερχομένων ὁδεύσεων.

Περὶ τὴν 1500 τὸ 519 Τάγμα ἐπετέθη κατὰ τοῦ βορείου τμήματος τῆς κορυφογραμμῆς Καντᾶς, ὑποστηριζόμενον διὰ πυρῶν ὑπὸ τῆς διλοχίας τοῦ 557 Τάγματος ἐγκατασταθείσης ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1101. Ταυτοχρόνως ἐξώρμησεν ἐκ τοῦ ὑψώματος 1604 ἡ τριλοχία Δανασῆ, συγκλίνουσα πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ 519 Τάγματος. Περὶ τὴν 1600 κατελήφθησαν αἱ βόρειαι προσβάσεις τοῦ Καντᾶς, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς τὴν κυρίαν κορυφογραμμήν. Τὸ Τάγμα συνέχισε τὴν ἐπιθετικὴν του προώθησιν ἐπὶ τῆς κορυφογραμμῆς πρὸς τὸν αὐχένα, παρακολουθούμενον ὑπὸ τῆς τριλοχίας Δανασῆ, ἀλλὰ καθηλώθη βορείως τοῦ αὐχένος, προσκροῦσαν εἰς πυκνὸν φραγμὸν πυρός. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἕνα Ἀξιωματικὸν καὶ ἓξ ὁπλίτας τραυματίας, ἡ δὲ τριλοχία ἕνα ὁπλίτην τραυματίαν. Ἀνευρέθησαν τρία πτώματα συμμοριτῶν.

Τὸ 556 Τάγμα ἐμπλακὲν εἰς ἀγῶνα ἐπὶ τῶν δυτικῶν ἀντηρίδων τοῦ Καντᾶς παρέμενεν καθηλωμένον λόγῳ τῆς πυκνότητος τοῦ συμμοριακοῦ πυρὸς καὶ τοῦ διακεκομμένου ἐδάφους.

Ἡ κινηθεῖσα πρὸς τὸ νότιον τμῆμα τῆς κορυφογραμμῆς διλοχία τοῦ 518 Τάγματος καθηλώθη πρὸ τοῦ ἰσχυρῶς κατεχομένου ὑψώματος 1143.

Μέχρις ἐπελεύσεως τοῦ σκότους ἡ κατάστασις παρέμεινεν ἀμετάβλητος, τὰ δ' ἐμπλακέντα τμήματα εὑρίσκοντο ἐν ἐπαφῇ ἐπὶ τῶν κατεχομένων θέσεων. Ἐκ τῶν λοιπῶν τμημάτων τὸ 518 Τάγμα μεῖον διλοχία διενυκτέρευσεν εἰς τὸ ὕψωμα Περοῦσα. Ἡ διλοχία τοῦ 514 Τάγματος περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα νοτιοανατολικῶς τοῦ ὑψώματος 1007. Αὕτη ἔσχεν ἓξ τραυματίας ὁπλίτας ἐξ ἐκρήξεως νάρκης. Ὁ λόχος τοῦ 515 Τάγματος εἰς Τσοῦμαν ἔχων ἐπὶ πλέον ὑπὸ τὴν διοίκησίν του δύο διμοιρίας τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 817 καὶ μίαν ἐπὶ τοῦ σημείου στηρίγματος 927. Ἐκ τῆς τριλοχίας Δανασῆ ἀποσπασθεὶς ὁ λόχος τοῦ 63ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1101, ὁ δὲ εἰς Φανὸν ἕτερος λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Κόρανα.

Διὰ τὴν ἑπομένην 25ην Ἰουλίου ἡ XI Μεραρχία διέταξεν ὅπως ἀναζητηθῇ ὑπὸ τῆς 33ης Ταξιαρχίας δυνατότης ἑλιγμοῦ τοῦ 556 Τάγματος πρὸς λύσιν τῆς καταστάσεως ἐπὶ τοῦ Καντᾶς.

Ἡ μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπαφὴ διετηρήθη μέχρι τῆς 0400 τῆς 25ης Ἰουλίου. Τὸ 556 Τάγμα κινηθὲν ἐπιθετικῶς ἀπὸ 0600 πρὸς τὸν αὐχένα Καντᾶς τὸν εὗρε κενὸν συμμοριτῶν. Τὸ 519 Τάγμα εἰς ὃ προσετέθη καὶ ὁ ἀπουσιάζων λόχος, ἐκινήθη ἀκωλύτως πρὸς Νότον ἐπὶ τῆς κυρίας καρυφογραμμῆς τοῦ Καντᾶς. Ἐπὶ τοῦ ὀρεινοῦ τούτου ὄγκου ἀνευρέθησαν ὀργανώσεις, ἄνω τῶν τεσσαράκοντα πέντε πτωμάτων συμμοριτῶν καὶ ἕτερα πολτοποιημένα τοιαῦτα ἐντὸς ὀρυγμάτων καὶ προχείρων πολυβολείων.

225. Πρωϊνὴ ἀεροπορικὴ ἀναγνώρισις ἐσημείωσε μόνον ἐπὶ τοῦ παραμεθορίου ὑψώματος Σκρᾶ (ὑψ. 1097) συμμοριακὴν ὁμάδα καθ' ἧς καὶ ἔβαλε. Πιθανῶς ἐπρόκειτο περὶ ἀποσταλέντος ἐκ Τζένας τμήματος πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ταξιαρχιῶν. Καὶ πράγματι ὁ ὄγκος τῶν συμμοριτῶν διαπιστώσας τὸν ἀποκλεισμὸν τῶν πρὸς Δυσμὰς δρομολογίων ἐγκατέλειψε τὰς πρώτας ὥρας τῆς 25ης Ἰουλίου τὰς ἐπὶ τοῦ Καντᾶς θέσεις του καὶ διέρρευσε, χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸς, διὰ τῶν νοτίως Τρύπας βαθειῶν γραμμῶν καὶ Μεγάλου Ρέματος, κατευθυνόμενος πρὸς τὸ χωρίον Σκρᾶ. Περὶ τὴν 0940 ἐσημειώθη ὑπὸ τοῦ εἰς Κόρανα λόχου τοῦ 63ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἀνερχόμενος τὰ ἀνατολικὰ ἀντερείσματα τοῦ ὑψώματος Τσερέσια Ζιάρα. Κατ' αὐτοῦ ἔβαλεν ὁ ἀφιχθεὶς τὴν προηγουμένην ἐκ Θεσσαλονίκης εἰς Φανὸν οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ.

Ἅμα ὡς ἐξηκριβώθησαν αἱ προθέσεις τῶν συμμοριτῶν ὅπως διαφύγωσι πρὸς Βορρᾶν διετάχθησαν αἱ ἀκόλουθοι κινήσεις :

Ὁ ἐπὶ τοῦ Κόρανα λόχος προωθούμενος πρὸς Σκρᾶ ν' ἀνακόψῃ τὴν συμμοριακὴν κίνησιν ἀγκιστρούμενος τῇ ὑποστηρίξει τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ταχθέντος περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα βοειοδυτικῶς Φανοῦ. Ἕτερος οὐλαμὸς πυροβολικοῦ ἀφιχθεὶς ἐκ Κατερίνης εἰς Γουμένισσαν, ἐκινήθη συντόνως πρὸς Φανόν. Ὁ εἰς τὸ ὕψωμα Τσοῦμα λόχος τοῦ 515 Τάγματος σὺν δύο διμοιρίαι, καταλαμβάνων τὸ ὕψωμα 801 νὰ ἐπιτεθῇ πρὸς τὸ χωρίον Σκρᾶ. Πρὸς τὸ αὐτὸ ὕψωμα καὶ μὲ τὴν αὐτὴν ἐντολὴν νὰ κατευθυνθῇ διὰ τοῦ χωρίου Κοῦπα ἡ διλοχία τοῦ 557 Τάγματος. Τὸ εἰς Περοῦσαν 518 Τάγμα νὰ σπεύσῃ διὰ τοῦ σημείου στηρίγματος 927 πρὸς τὸ ὕψωμα Σκρᾶ (1907). Ἡ εἰς Καντᾶς διλοχία του ὤφειλε νὰ συναντήσῃ ταχέως τὸ Τάγμα της. Τὰ 556 καὶ 519 Τάγματα ν' ἀχθῶσιν εἰς Ἀρχάγγελον καὶ τὸ σημεῖον στηρίγματος 927 μὲ ἑτοιμότητα ἀμέσου κινήσεως ἐκεῖθεν. Ὁ εἰς Καντᾶς λόχος τοῦ 515 Τάγματος τῆς διαλυθείσης τριλοχίας νὰ συνενωθῇ εἰς τὸ ὕψωμα 801 μετὰ τοῦ ἑτέρου λόχου τοῦ αὐτοῦ Τάγματος. Ἡ δὲ νοτίως τοῦ ὑψώματος 1007 διλοχία τοῦ 514 Τάγματος ν' ἀχθῇ εἰς τὸ ὕψωμα Τσερέσια.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἡ ἐμπροσθοφυλακὴ τῶν συμμοριτῶν εἶχεν ἐγκατασταθῇ ἐπὶ τῶν ἀμέσως δυτικῶς καὶ τῶν νοτιοανατολικῶς τοῦ χωρίου Σκρᾶ ὑψωμάτων, ὅπως ὑποστηρίξῃ τὸν πρὸς τὸ ὕψωμα Μόσιο κινούμενον ὄγκον της, ὅστις ἐνετοπίσθη περὶ τὴν 1220 ὑπὸ ἀεροπορικῆς ἀναγνωρίσεως περὶ τὸ χωρίον Σκρᾶ καὶ τὸ βορείως τούτου ὕψωμα 545.

Ἐκ τῶν κινηθέντων πρὸς τὴν περιοχὴν τοῦ Σκρᾶ τμημάτων ὁ ἐνισχυμένος λόχος τοῦ 515 Τάγματος ἅμα ὡς ἀνῆλθεν περὶ τὴν 1200 ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 801 ἐβλήθη δραστικῶς ἐκ τῶν δυτικῶς τοῦ χωρίου ὑψωμάτων καθ' ὃν χρόνον ὁ λόχος τοῦ 63ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐνεπλέκετο εἰς ἀγῶνα ἐπὶ τῶν νοτιοανατολικῶν τοιούτων. Ὁ προωθηθεὶς οὐλαμὸς πυροβολικοῦ βάλλει δραστικῶς τοὺς συμμορίτας , σφυροκοπουμένους ταὐτοχρόνως ὑπὸ περιϊπταμένων μαχητικῶν ἀεροπλάνων.

Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἡ συμμοριακὴ ἐμπροσθοφυλακὴ ὑπερέβη τὸ ὕψωμα Μόσιο, καθ' ὃν χρόνον ὁ ὄγκος εὑρισκόμενος περὶ τὸ χωρίον Σκρᾶ ἔχει ἀγκιστρωθῇ ὑπὸ τοῦ λόχου τοῦ 63ου Τάγματος, τοῦ ἐνισχυμένου τοιούτου τοῦ 515 Τάγματος καὶ τοῦ καταφθάσαντος εἰς τὸ ὕψωμα 801 ἑτέρου λόχου τοῦ αὐτοῦ Τάγματος. Οἱ δύο τελευταῖοι λόχοι ἀπετέλεσαν διλοχίαν ὑπὸ ἐνιαίαν διοίκησιν. Ὁ ἐκ Γουμενίσσης κινηθεὶς οὐλαμὸς πυροβολικοῦ Κατερίνης ἀφιχθεὶς εἰς Φανόν, συνηνώθη μετὰ τοῦ ἑτέρου οὐλαμοῦ συγκροτηθείσης οὕτω πυροβολαρχίας, ἥτις συνέχισε τὴν κατὰ τῶν συμμοριτῶν δραστικὴν βολήν, αἱ θέσεις τῶν ὁποίων προσεβάλλοντο συνεχῶς ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας. Ἀπὸ 1830 ἐνεπλάκη εἰς ἀγῶνα μετὰ συμμοριτῶν ἐγκατασταθέντων ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Σκρᾶ (1097), τὸ 518 Τάγμα μεῖον διλοχία, καταλαβὸν τὸ ἀμέσως νοτίως ἀνώνυμον. Τὸ Τάγμα ἔσχε τέσσαρας ὁπλίτας τραυματίας.

Ἐκ τῶν κινουμένων πρὸς Βορρᾶν τμημάτων, τὸ 556 Τάγμα διετάχθη ὑπερβαῖνον τὸν Ἀρχάγγελον νὰ κινηθῇ ταχέως πρὸς τὸ ὕψωμα 845. Ἡ διλοχία τοῦ 557 Τάγματος ἀνελθοῦσα περὶ τὴν 1630 ἐπὶ τοῦ βορείως Κούπας ὑψώματος 817, ἔβαλε δι' ὅλμων συμμορίτας κινουμένους ἐπὶ τοῦ ἐκσπωμένου ἐκ τοῦ ὑψώματος 801 πρὸς Νοτιοανατολὰς ἀντερείσματος. Ἡ διλοχία διετάχθη νὰ ἐγκατασταθῇ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 817, ὅπως παρεμποδίσῃ διαρροὴν συμμοριτῶν πρὸς Δυσμάς.

Ἡ XI Μεραρχία προτιθεμένη ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν πρὸς τὴν μεθόριον δια-

φυγὴν τῶν συμμοριτῶν, διέταξε τὴν ἀπόφραξιν τῶν διαβάσεων ἀπὸ τοῦ ὑψώματος Σκρᾶ καὶ ἀνατολικῶς μέχρι τοῦ ὑψώματος 643. Ἐὰν τὸ ὕψωμα Σκρᾶ δὲν θὰ εἶχε καταληφθῆ μέχρι τέλους τῆς ἡμέρας, νὰ ἐπιχειρηθῆ ἡ ἀνακατάληψίς του διὰ νυκτερινῆς ἐπιθετικῆς ἐνεργείας τοῦ 518 Τάγματος. Πρὸς τούτοις νὰ ἐκκαθαρισθῆ ἡ κατάστασις εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Σκρᾶ.

Ἡ διαταχθεῖσα νυκτερινὴ ἐπίθεσις ἀπέτυχε, τοῦ 518 Τάγματος παραμείναντος εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ ἀνωνύμου θέσεις του. Ἀλλ' ἐπέτυχε νυκτερινὸν ἐγχείρημα τῆς ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 801 διλοχίας τοῦ 515 Τάγματος, καταλαβούσης αἰφνιδιαστικῶς τὸν βορειοδυτικῶς τοῦ χωρίου Σκρᾶ αὐχένα.

Τὴν πρωΐαν τῆς 26ης Ἰουλίου ἀεροπορικὴ ἀναγνώρισις διεπίστωσε τὴν παραμονὴν τῶν συμμοριτῶν ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Σκρᾶ καὶ ἰσχυρὰν κατοχὴν τῆς κορυφῆς 1097 καὶ τοῦ βορειοανατολικῶς ἀνωνύμου, μὲ προωθημένα καλυπτικὰ τμήματα νοτιοανατολικῶς τοῦ ὑψώματος 1034 πρὸς Μόσιο. Προσπάθεια προωθήσεως τοῦ 518 Τάγματος, συμπληρωθέντος καὶ διὰ τῆς ἑτέρας διλοχίας του, πρὸς τὸ ὕψωμα 1097, ἀνεκόπη ὑπὸ πυκνῶν πυρῶν ὅλμων καὶ μυδραλλίων.

226. Ἡ XI Μεραρχία προέβαινεν εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῶν δυνάμεών της δι' ἀποφασιστικὴν ἐνέργειαν μέχρι τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς. Τὸ καταρτισθὲν πρὸς τοῦτο σχέδιον προέβλεπε τὴν παραμονὴν τοῦ 518 Τάγματος ἐπὶ τῶν θέσεών του ὡς σταθερᾶς βάσεως πυρός. Ἐπίθεσιν τῶν 556 καὶ 519 Ταγμάτων κατὰ τοῦ ὑψώματος Σκρᾶ ἀπὸ βορειοδυτικῆς καὶ νοτιοδυτικῆς κατευθύνσεως. Αἱ διλοχίαι τῶν 514, 515 καὶ 557 Ταγμάτων ἀγόμεναι εἰς Μόσιο θὰ ἐπετίθεντο ἡ μὲν τοῦ 514 Τάγματος πρὸς τὸ ὕψωμα 1034, ἡ δὲ τοῦ 557 τοιούτου πρὸς τὸ ἀνατολικῶς τοῦ ὑψώματος 1097 ἀνώνυμον. Ἐγκατάστασιν τῆς διλοχίας 515 Τάγματος ὡς βάσεως πυρὸς ἐπὶ Μόσιο. Ὑποστήριξιν τῆς ἐπιθέσεως ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροπλάνων καὶ τῆς πεδινῆς πυροβολαρχίας ταχθείσης ἀνατολικῶς τοῦ χωρίου Σκρᾶ μὲ στήριγμα λόχον τοῦ 63ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς.

Μετὰ προπαρασκευὴν πυροβολικοῦ τὰ τμήματα ἐξώρμησαν ὑποστηριζόμενα συνεχῶς ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας καὶ τῆς πυροβολαρχίας. Περὶ τὴν 1750 τὸ 519 Τάγμα κατέλαβε δι' ἐπιτυχοῦς ἐπιθετικῆς ἐνεργείας τὴν κορυφὴν 1097. Οἱ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Σκρᾶ συμμορῖται, ἀπειληθέντες μὲ ἀποκοπὴν τόσον ὑπὸ τῆς κινουμένης πρὸς τὸ ὕψωμα 1034 διλοχίας τοῦ 514 Τάγματος, ἐνισχυθείσης διὰ λόχου τῆς διλοχίας τοῦ 557 τοιούτου, ὅσον καὶ ὑπὸ τοῦ κινουμένου διὰ τοῦ ὑψώματος 879 πρὸς Ἀνατολὰς 556 Τάγματος συνεπτύχθησαν ἐσπευσμένως πρὸς τὴν μεθοριακὴν εἰσέχουσαν, εἰσελθόντες ἀθρόως εἰς τὸ Γιουγκοσλαυϊκὸν ἔδαφος.

Ἡ ἐνισχυμένη διλοχία τοῦ 514 Τάγματος κατέλαβε ἐξ ἐφόδου τὸ ὕψωμα 1034 ἐξοντώσασα πολλοὺς συμμορίτας. Ἐπιχειρήσασα ἀντεπίθεσιν συμμοριακὴ ὁμὰς ἐξουδετερώθη, φονευθέντων ἓξ καὶ συλληφθέντων δέκα ἐνόπλων. Τὸ 518 Τάγμα ὑποστηρίξαν δι' ὅλων τῶν μέσων πυρὸς τὴν ἐπίθεσιν, προώθησεν ἐπὶ τοῦ καταληφθέντος ὑψώματος 1079 τὴν μίαν ἐκ τῶν διλοχιῶν του.

Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἡ διλοχία τοῦ 514 Τάγματος ἔσχε νεκροὺς τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν Κανελλόπουλον ἢ Κανελλάκην Νικόλαον καὶ 1 ὁπλίτην, τραυματίας δὲ 4 ὁπλίτας. Τὸ 518 Τάγμα 3 ὁπλίτας νεκρούς, τραυματίας δὲ 6 ὁπλίτας καὶ 1 ἄνδρα ΜΑΥ. Τὸ 519 Τάγμα 3 ὁπλίτας τραυματίας. Ἡ διλοχία τοῦ 557 Τάγματος 1 ὁπλίτην τραυματίαν καὶ ἡ πυροβολαρχία 1 Ἀνθυπολοχαγὸν παρατηρητὴν τραυματίαν. Ἦτοι ἐν συνόλῳ 1 νεκρὸν καὶ 1 τραυματίαν Ἀξιωματικούς, 14 ὁπλίτας καὶ 1 ἄνδρα ΜΑΥ τραυματίας. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 36 ἐξωντώθησαν καὶ 40 συνελήφθησαν.

Ἡ διάταξις τῶν τμημάτων εἰς τὸ τέλος τῆς ἡμέρας τῆς 26ης Ἰουλίου ἦτο ἡ ἀκόλουθος :

Τὸ 556 Τάγμα ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 879 μὲ διλοχίαν προωθημένην εἰς τὴν συνοριακὴν εἰσέχουσαν. Τὸ 518 Τάγμα ἐπὶ τοῦ ἀνωνύμου μὲ διλοχίαν εἰς τὸ ὕψωμα 1097. Τὸ 519 Τάγμα ἐπὶ τῶν ἀνωνύμων Σκρᾶ. Ἡ διλοχία τοῦ 514 Τάγματος μετὰ λόχου τοῦ 557 τοιούτου εἰς ὕψωμα 1034. Ἡ διλοχία τοῦ 515 Τάγματος καὶ ὁ ἕτερος λόχος τοῦ 557 Τάγματος περὶ τὸ ὕψωμα Μόσιο. Ὁ εἷς λόχος τοῦ 63ου Τάγματος εἰς Τσερέσια καὶ ὁ ἕτερος ὡς στήριγμα πυροβολαρχίας περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα ἀνατολικῶς τοῦ χωρίου Σκρᾶ.

Ἡ ἐπαφὴ διετηρήθη σχεδὸν μέχρι τοῦ μεσονυκτίου τῶν συμμοριτῶν κατεχόντων τὸ βορείως τοῦ ὑψώματος 1034 Ἑλληνικὸν φυλάκιον. Πλησίον τούτου ἀφίχθησαν περὶ τὴν 2200 ἐκ Γιουγκοσλαυΐας τέσσαρα αὐτοκίνητα πρὸς παραλαβὴν προφανῶς τραυματιῶν. Παραδοθεὶς συμμορίτης ἀνέφερεν ὅτι τὴν προηγουμένην νύκτα διεκομίσθησαν εἰς τὸ Γιουγκοσλαυϊκὸν ἔδαφος ἑβδομήκοντα τραυματίαι. Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 27ης Ἰουλίου οἱ συμμορῖται διακόψαντες τὴν ἐπαφὴν διέφυγον.

Ἐπικειμένης τῆς ἐξόδου τῆς 33ης Ταξιαρχίας ἐκ τῆς περιοχῆς του, τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ διέταξε τὴν μέχρι τῆς 20ῆς Ἰουλίου συγκέντρωσιν ταύτης μετὰ τοῦ 519 Τάγματος εἰς Βέρροιαν καὶ τοῦ 518 Τάγματος εἰς Νάουσαν. Πρὸς ἀναπλήρωσιν ἐν τῇ διοικήσει τῶν ἐπὶ τοῦ Πάϊκου τμημάτων, ἡ XI Μεραρχία ἐγκατέστησεν εἰς Φανὸν Τακτικὸν Στρατηγεῖον ὑπὸ τὸν Ἐπιτελάρχην της μετὰ μικροῦ ἐπιτελείου.

227. Μὲ τὴν ἀποχώρησιν τῶν συμμοριτῶν αἱ ἐπὶ τοῦ Πάϊκου ἐπιχειρήσεις ἔληξαν. Αἱ συμμοριακαὶ ταξιαρχίαι μετὰ τὴν ἧτταν καὶ φθορὰν ἣν ὑπέστησαν, συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν παραμεθόριον περιοχὴν τῆς Τζένας πρὸς ἀνασυγκρότησιν καὶ ἐκινήθησαν ἀκολούθως πρὸς Δυσμὰς βαίνουσαι ἐπὶ τῆς ὀροθετικῆς γραμμῆς. Μακρὰ φάλαγξ αὐτῶν ἐσημειώθη κινουμένη τὴν 30ὴν Ἰουλίου ἐπὶ τῶν συνόρων βορειοδυτικῶς τοῦ χωρίου Πρόμαχοι.

Τὴν 27ην Ἰουλίου τὰ τμήματα ἀπησχολήθησαν εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τοῦ πεδίου τῆς μάχης, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν καὶ παράδοσιν τριάκοντα δύο ἐνόπλων. Ἀπὸ τῆς ἑπομένης ἐκινήθησαν ὡς ἀκολούθως :

Ἡ διοίκησις τοῦ 515 Τάγματος σὺν λόχος ἐγκατεστάθη εἰς Φανόν, μὲ διλοχίαν εἰς Ἀρχάγγελον καὶ λόχον ἐπὶ τοῦ σημείου στηρίγματος ὑψώματος 927.

Τὰ 518 καὶ 519 Τάγματα ἐκ τῆς περιοχῆς τῶν ὑψωμάτων Σκρᾶ ἦχθησαν διὰ Φανοῦ τὴν 30ὴν Ἰουλίου τὸ μὲν πρῶτον εἰς Νάουσαν, τὸ δὲ δεύτερον εἰς Βέρροιαν.

Τὸ 556 Τάγμα ἐκ τῆς αὐτῆς περιοχῆς ἦχθη δι' Ἀριδαίας τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἰς Μουχαρὲμ Χάν (1) δυτικῶς Ἐδέσσης καὶ ἡ μία διλοχία του εἰς Ἔδεσσαν. Ἡ διλοχία τοῦ 557 Τάγματος διὰ τοῦ δρομολογίου Μόσιο–Γκλέντιτς–χωρίον Ἐξαπλάτανον ἀφίχθη τὴν 1ην Αὐγούστου εἰς Γιαννιτσά. Ἡ διλοχία 514 Τάγματος παρέμεινεν ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Σκρᾶ. Οἱ λόχοι τοῦ 63ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐπανῆλθον τὴν 1ην Αὐγούστου εἰς τὸ οἰκεῖον τάγμα εἰς Γουμένισσαν. Οἱ εἰς τὴν περιοχὴν Φανοῦ οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ Θεσσαλονίνης καὶ Κατερίνης ἐπέστρεψαν τὴν 30ὴν Ἰουλίου εἰς τὰς ἕδρας των, ὁ δ' ἐξ Ἐδέσσης προωθηθεὶς εἰς Ἀριδαίαν διετέθη εἰς Μουχαρὲμ Χάν. Ἐκ τῶν προωθημένων

(1) Σχεδιάγραμμα 4.

Τακτικῶν Στρατηγείων τὸ μὲν τῆς 33ης Ταξιαρχίας ἀφίχθη τὴν 39ην Ἰουλίου ἐκ Φανοῦ εἰς Βέρροιαν, τὸ δὲ τῆς XI Μεραρχίας ἐπανῆλθε τὴν 31ην ἰδίου εἰς τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἕδραν τῆς Μεραρχίας.

Συνεχισθείσης ὑπὸ τοῦ 515 Τάγματος τῆς ἐξερευνήσεως ἀνευρέθησαν ἕτερα τριάκοντα τρία πτώματα συμμοριτῶν.

Αἱ κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεις συνολικαὶ ἀπώλειαι τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων ἀνῆλθον εἰς ἑξήκοντα ἐννέα, ἤτοι 2 νεκροὺς καὶ 2 τραυματίας Ἀξιωματικούς, 11 νεκροὺς καὶ 52 τραυματίας ὁπλίτας καὶ 2 τραυματίας ἄνδρας ΜΑΥ. Ἀναλυτικῶς κατὰ μονάδα διαλαμβάνονται εἰς τὸν κατωτέρω πίνακα.

ΜΟΝΑΔΕΣ	ΝΕΚΡΟΙ		ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ			ΣΥΝΟΛΟΝ
	Ἀξ.	Ὁπλ.	Ἀξ.	Ὁπλ.	ΜΑΥ	
515 Τάγμα	–	1	–	12	–	13
518 Τάγμα	–	3	–	10	–	13
519 »	1	3	1	16	–	21
556 »	–	–	–	1	–	1
Διλοχία 514 Τάγματος	1	3	–	12	–	16
Διλοχία 557 »	–	–	–	1	–	1
Διλ. 63 Τάγ. Ἐθν.	–	1	–	–	–	1
Πυροβολαρχία Φανοῦ	–	–	1	–	–	1
Τμήματα Μ Α Υ	–	–	–	–	2	2
ΣΥΝΟΛΟΝ	2	11	2	52	2	69

Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ὑπῆρξαν λίαν σοβαραί. Τὰ ἀνευρεθέντα καὶ καταμετρηθέντα πτώματα ἀνῆλθον εἰς 182, χωρὶς νὰ περιλαμβάνωνται τὰ εἰς ἀνευρεθέντας νωποὺς τάφους περικλειόμενα. Ἀνάλογος ἀριθμὸς τραυματιῶν διεκομίσθη εἰς Γιουγκοσλαυΐαν. Ἕτεροι 133 συμμορῖται συνελήφθησαν.

Τὰ ἀπολεσθέντα εἴδη ὁπλισμοῦ τῶν συμμοριτῶν ἅτινα περιῆλθον εἰς τὰ στρατιωτικὰ τμήματα περιελάμβανον 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρέν, 4 μυδράλλια, 2 ὁλμίσκους, 13 αὐτόματα, 127 τυφέκια καὶ ἱκανὴν ποσότητα πυρομαχικῶν.

Εἰς τὴν ἐπιτυχῆ ἔκβασιν τῆς ὅλης ἐπιχειρήσεως συνέβαλε τὰ μέγιστα ἡ ἀεροπορία χρησιμοποιηθεῖσα εἰς ἀποστολὰς ἀναγνωρίσεων, προσβολῶν καὶ ρίψεων ἐφοδίων. Αἱ συνεχεῖς ἐπεμβάσεις της εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπῆρξαν πάντοτε ἐπίκαιροι, συντονισμέναι μὲ τὰ ἐπίγεια τμήματα καὶ μὲ ἄριστα ἀποτελέσματα. Ἀξιοσημείωτος ὑπῆρξεν ἡ δρᾶσις της κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς 22ας καὶ 23ης Ἰουλίου. Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ὑπὸ τῶν συμμοριακῶν ταξιαρχιῶν διαβάσεως τοῦ Ἀξιοῦ ἐπέτυχε τὴν ἀνεύρεσιν, παρακολούθησιν καὶ ἀνακοπὴν τῆς κινήσεώς των, ἐπιφέρουσα σημαντικὴν εἰς ταύτας φθοράν. Παρέσχεν ἱκανὴν βοήθειαν εἰς τὸν ἀπομονωθέντα ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1101 λόχον τοῦ 515 Τάγματος. Ἡ συμμετοχὴ της εἰς τὴν τελικὴν ἐπίθεσιν τῆς 26ης Ἰουλίου ὑπῆρξε συντονισμένη καὶ ἐξαιρετικῶς ἀποδοτική.

Ἀποτελεσματικὴ ὑπῆρξεν ἐπίσης ἡ ὑποστήριξις τῶν ἀγωνιζομένων τμημάτων ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ Φανοῦ ἐπὶ τοῦ Καντᾶς καὶ μετέπειτα ὑπὸ τῆς πυροβολαρχίας εἰς τὴν περιοχὴν Σκρᾶ.

Δέον νὰ σημειωθῇ ἰδιαιτέρως ἡ παρασχεθεῖσα ὑπὸ τῶν Γιουγκοσλαύων συνοριακῶν φρουρῶν ὑποστήριξις τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ Ἀξιοῦ ποταμοῦ. Μετέπειτα δὲ ὅταν αἱ εὑρισκόμεναι ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Σκρᾶ συμμοριακαὶ ταξιαρχίαι συνεπιέσθησαν τὴν 26ην Ἰουλίου ἐπὶ τῆς μεθορίου, κατέφυγον εἰς τὸ Γιουγκοσλαυϊκὸν ἔδαφος, ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν μεθοριακῶν φρουρῶν. Οἱ τραυματίαι συμμορῖται διεκομίσθησαν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν διὰ γιουγκοσλαυϊκῶν αὐτοκινήτων. Ἀφιχθὲν τὴν 28ην Ἰουλίου εἰς τὴν περιοχὴν Σκρᾶ κλιμάκιον παρατηρητῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν, ἅμα τῇ ἀνόδῳ του ἐπὶ τοῦ παραμεθορίου ὑψώματος 1034, ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς ἐκ τοῦ ἔναντι Γιουγκοσλαυϊκοῦ φυλακίου (1).

Καταστροφὴ συμμοριακῶν ἀμυντικῶν ὀργανώσεων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Τζένας (30 Αὐγούστου – 3 Σεπτεμβρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 4)

228. Ἡ XI Μεραρχία προτιθεμένη νὰ καταστρέψῃ τὰς εἰς τὴν παραμεθόριον ὀρεινὴν περιοχὴν τῆς Τζένας συμμοριακὰς ἀμυντικὰς ὀργανώσεις καὶ ἐγκαταστάσεις, ὠργάνωσεν ἐπιχείρησιν ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΧΕΛΙΔΩΝ. Θὰ προηγεῖτο ἐξουδετέρωσις τῶν πλαισιούντων τὰ πολυβολεῖα 120 περίπου ἐνόπλων, εἰς οὓς εἶχεν ἀνατεθῇ ἡ ἐξασφάλισις γενικῶς τῶν ἐγκαταστάσεων. Ἀκολούθως θὰ ἐλαμβάνετο προωθημένη διάταξις.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διετέθησαν τὸ 515 Τάγμα μεῖον λόχος, δύο λόχοι τοῦ 516 Τάγματος, οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ, ὁμὰς πολυβόλων καὶ στοιχεῖον τεθωρακισμένων. Τὰ τμήματα ταῦτα ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἔχοντος τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεως Διοικητοῦ τῆς Τακτικῆς Διοικήσεως Γιαννιτσῶν, ἐγκατασταθέντος εἰς Ἀρχάγγελον. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς XI Μεραρχίας ἐγκατεστάθη εἰς Ἀριδαίαν.

Τὰ τμήματα ἤρχισαν ἐνεργοῦντα ἐπιθετικῶς ἀπὸ 30ῆς Αὐγούστου 1948 τὰ μὲν τοῦ 516 Τάγματος πρὸς Βορειοδυσμάς, τὰ δὲ τοῦ 515 Τάγματος ἀπὸ Σκρᾶ καὶ Ἀρχάγγελον πρὸς Τζέναν καὶ τὸ χωρίον Νώτια. Ἡ ἐκ τοῦ Σκρᾶ ἐξορμήσασα διλοχία ἐκινήθη παραλλήλως τῆς συνοριακῆς γραμμῆς καὶ ὑπερβᾶσα τὸν ὀρεινὸν ὄγκον τῆς Τζένας, εὑρέθη εἰς τὰ νῶτα τῶν περὶ τὴν Νώτιαν καὶ τῶν δυτικῶς τοῦ χωρίου συμμοριτῶν. Ἐγκατεστημένοι οἱ τελευταῖοι ἐντὸς πολυβολείων, ἔβαλλον διὰ μυδραλλίων καὶ ὁπλοπολυβόλων κατὰ τῶν ἐνεργούντων ἐκ Νότου τμημάτων. Ἀλλ' ἡ ἐκδηλωθεῖσα κατὰ τῶν νώτων των ἀπειλὴ ὑπὸ τῆς διλοχίας, ἥτις ἤρχισε κινουμένη πρὸς Νώτιαν, τοὺς ἐξηνάγκασε νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς θέσεις των καὶ νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸ Γιουγκοσλαυϊκὸν ἔδαφος.

Ληξάσης τῆς ἐπιχειρήσεως τὴν 3ην Σεπτεμβρίου ἐλήφθη βορειοδυτικῶς τοῦ χωρίου Νώτια προωθημένη διάταξις ἐγκατασταθέντων παρὰ τὴν συνοριακὴν γραμμὴν τριῶν λόχων.

Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Τζένας ἀνευρέθη ἀποθήκη περιέχουσα 2 ὁπλοπολυβόλα, 102 τυφέκια καὶ 162 ξιφολόγχας.

Αἱ σημειωθεῖσαι κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ἀπώλειαι ἦσαν δύο μόνον τραυματίαι καὶ εἷς ἀγνοούμενος ὁπλῖται τοῦ 516 Τάγματος. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ὀκτὼ ἐφονεύθησαν καὶ ἕνδεκα συνελήφθησαν.

Κατεστράφησαν δι' ἀνατινάξεως τὰ εἰς τὴν περιοχὴν Νώτιας πολυβολεῖα καὶ λοιπαὶ ὀργανώσεις καὶ ἐγκαταστάσεις (2).

---

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1011/Γ/4.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1013/Β/8.

Ἐκκαθαριστικὴ ἐνέργεια ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν
(24 Αὐγούστου - 25 Σεπτεβρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 64)

229. Αἱ ὑπάρχουσαι πληροφορίαι ἔφερον τὴν κατ' Αὔγουστον 1948 ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν συμμοριακὴν δύναμιν ἠλαττωμένην. Τὰ εἰς τὴν ὀρεινὴν ταύτην περιοχὴν σταθμεύοντα ὠργανωμένα συγκροτήματα εἶχον κινηθῆ πρὸς Γράμμον. Ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν παρέμειναν τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν κατεχομένων ὀχυρῶν θέσεων τμήματα, πρὸς διατήρησιν τῆς τοποθεσίας. Ἡ πρώτη καλυπτικὴ των γραμμὴ περιελάμβανε τὰ ὑψώματα : Ὀσμανᾶκον, Καλύβια Γιαννακούλια, Τσούκαν, Γκρέμπιν καὶ τὰ χωρία Ὄρμαν, Κορυφὰς καὶ Ἄνω Λουτράκι. Τὰ ἔργα ὀχυρώσεως ἀπετελοῦντο ἐκ χαρακωμάτων καὶ πολυβολείων κατεσπαρμένων εἰς τὰς ἀνωτέρω περιοχὰς καὶ ναρκοπεδίων βορείως τοῦ χωρίου Καρυδιῶν καὶ περὶ τὸ χωρίον Μεγαπλάτανον.

Πρόθεσις τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἦτο νὰ ἐκκαθαρισθῇ ἡ ὀρεινὴ περιοχὴ τοῦ Καϊμακτσαλάν, νὰ καταστραφῶσιν αἱ ἐγκαταστάσεις χειμερινῆς διαβιώσεως τῶν συμμοριτῶν καὶ νὰ προωθηθῶσιν αἱ ἐθνικαὶ δυνάμεις πρὸς τὴν Ἑλληνογιουγκοσλαυϊκὴν μεθόριον, παραμένουσαι ἐκεῖ μέχρις ἐπελεύσεως τοῦ χειμῶνος. Ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐνεργείας θὰ ἐξησφάλιζε τὸν ἔλεγχον τῆς περιοχῆς, καὶ τὴν ἀπαγόρευσιν μετακινήσεως συμμοριακῶν δυνάμεων ἐξ Ἀνατολῶν, πρὸς τὴν περιοχὴν τοῦ Βίτσι, ἔνθα ἐπρόκειτο νὰ διεξαχθῶσιν ἐπιχειρήσεις ὑπὸ τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ.

Ἡ διεξαγωγὴ τῶν ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν ἐπιχειρήσεων ἀνετέθη εἰς τὴν XI Μεραρχίαν. Κατὰ τὸ συνταχθὲν ὑπ' αὐτῆς σχέδιον ἐνεργείας θὰ ἐπεδιώκετο δι' αἰφνιδιαστικῆς νυκτερινῆς ἐπιθέσεως ἡ κατάληψις τῆς γραμμῆς : Ὀσμανᾶκος—Τσοῦκα—Γκρέμπιν. Ἐν συνεχείᾳ διατηρουμένης τῆς γραμμῆς ταύτης, ἡ ἐπιθετικὴ διάταξις θὰ προωθεῖτο ταχέως πρὸς Βορρᾶν καταλαμβανομένης τῆς γραμμῆς τῶν ὑψωμάτων Μπελοβᾶτα—1120—757—Γκλαβάτα. Θὰ ἐπηκολούθει πλήρης ἐξερεύνησις καὶ ἐκκαθάρισις τῆς περιοχῆς.

Μὲ τὴν ἀνωτέρω κυρίαν ἐνέργειαν θὰ συνεχρονίζετο δευτερεύουσα τοιαύτη εἰς τὴν περιοχὴν Ἄνω Λουτράκι—Σαρακηνοί.

Ἡ δατεθεῖσα διὰ τὴν κυρίαν ἐνέργειαν δύναμις ἀπετελέσθη ἐκ τῶν 514 καὶ 556 Ταγμάτων, διλοχίας τοῦ 557 Τάγματος, πυροβολαρχίας μετὰ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ, πυροβολαρχίας ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ, οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων καὶ τριῶν ὁμάδων πολυβόλων. Ἐκ τούτων διετέθησαν ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ τὸ 556 Τάγμα, ἡ διλοχία τοῦ 557 Τάγματος, ἡ ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία καὶ εἷς οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ.

Διὰ τὴν δευτερεύουσαν ἐνέργειαν διετέθησαν εἷς λόχος τοῦ 516 Τάγματος, τρεῖς λόχοι τοῦ 64ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ οἱ οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ τεθωρακισμένων Ἀριδαίας.

Τὰ τμήματα τῆς κυρίας ἐνεργείας ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 32ας Ταξιαρχίας ἐχούσης τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον εἰς Μουχαρὲμ Χάν, τῆς δὲ δευτερευούσης ὑπὸ τὸν Διοικητὴν τοῦ 516 Τάγματος ἔχοντος σταθμὸν διοικήσεως εἰς Ἀριδαίαν. Τὴν ὅλην διεύθυνσιν τῶν ἐπιχειρήσεων εἶχεν ἡ XI Μεραρχία προωθήσασα τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον της ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τῆς 24ης Αὐγούστου εἰς Ἔδεσσαν.

230. Τὰ τμήματα ἐπιθέσεως εἶχον τὴν ἑσπέραν τῆς 24ης Αὐγούστου τὴν ἑξῆς διάταξιν: Τὸ 514 Τάγμα καὶ ἡ διλοχία τοῦ 557 Τάγματος εἰς Παναγίτσαν. Τὸ 556 Τάγμα ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Κάλε μὲ τὸν ἕνα του λόχον εἰς τὸ δυτικῶς Ἐδέσσης χωρίον Ἄγραν. Πεδινὴ καὶ ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία εἰς Παναγίτσαν. Ὁ λόχος τοῦ 516 Τάγματος περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Ἀριδαίας, ἡ διλοχία τοῦ 64ου Τάγματος μετὰ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ παρὰ τὸ χωρίον Ἄψαλος. Ἕτερος λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος εἰς Πολυκάρπην.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης 25ης Αὐγούστου, ἤρχισεν ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ σκότους ἡ προέλασις. Τὸ 514 Τάγμα ἐξορμῆσαν τὴν 0200 κατέλαβε περὶ τὴν 1230 τὸ ὕψωμα Ὀσμανᾶκον, ἀνατρέψαν τεσσαρακονταμελῆ ὁμάδα μετὰ πέντε μυδραλλίων. Ἐν συνεχείᾳ προωθήθη ἀκωλύτως μέχρι τῶν Καλυβίων Γιαννακούλια. Ὁ δεξιός του λόχος προωθηθεὶς πρὸς τὸ ὕψωμα 1885 συνεπλάκη μετὰ τοῦ κατέχοντος τὴν θέσιν ταύτην συμμοριακοῦ τμήματος καὶ παρέμεινεν ἐν ἐπαφῇ νοτιώτερον. Τὸ 556 Τάγμα ἐξορμῆσαν τὴν 0200 ἦχθη εἰς τὴν μὴ κατεχομένην γραμμὴν Καλογερίτσα–Καραοῦλι. Ἐκεῖθεν ἐνήργησεν ἐπιθετικῶς πρὸς Τσοῦκαν–Τέχοβον–Γκρέμπιν καταλαβόν, κατόπιν μικροσυμπλοκῶν, τὰ ὑψώματα ταῦτα. Ἐκ τῆς διλοχίας τοῦ 557 Τάγματος, τεθείσης ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ 514 τοιούτου, ὁ εἷς λόχος προωθήθη εἰς Ταπάν, ἔνθα παρέμεινεν ὡς στήριγμα τῆς ἐκεῖ ταχθείσης ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας, ὁ δ' ἕτερος εἰς Καλύβια Γιαννακούλια. Αἱ ἀπώλειαι τῆς πρώτης ἡμέρας ἦσαν 1 νεκρὸς καὶ 1 τραυματίας ὁπλῖται τοῦ 514 Τάγματος. 1 Ἀξιωματικὸς τραυματίας, 2 νεκροὶ καὶ 9 τραυματίαι ὁπλῖται τοῦ 556 Τάγματος. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 4 συνελήφθησαν. Ἡ νυκτερινὴ διάταξις περιελάμβανε τὸ ὕψωμα Ὀσμανᾶκος, τὰ Καλύβια Γιαννακούλια καὶ τὰ ὑψώματα Τσοῦκα, Τέχοβον καὶ Γκρέμπιν.

Ἐκ τῶν τμημάτων τῆς δευτερευούσης ἐνεργείας ὁ λόχος τοῦ 516 Τάγματος διὰ νυκτερινοῦ ἐγχειρήματος ἐξουδετέρωσε τέσσαρα συμμοριακὰ φυλάκια εἰς τὴν περιοχὴν Κάτω Λουτράκι. Ἡ διλοχία τοῦ 64ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς κινηθεῖσα ἐξ Ἀψάλου πρὸς Σαρακηνοὺς ἐνέπεσεν εἰς ναρκοπέδιον καὶ ἀπολέσασα 1 Ἀξιωματικὸν νεκρὸν τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν Ζαφειρίου Ἰωάννην, ἕτερον Ἀξιωματικὸν καὶ 5 ὁπλίτας τραυματίας, ἀπεσύρθη εἰς τὸ ὕψωμα Πέτρα Γκιούρου ἔνθα καὶ παρέμεινεν. Ὁ τρίτος λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἦχθη ἀκωλύτως ἐκ Πολυκάρπης εἰς Μεγαπλάτανον.

Τὴν 26ην Αὐγούστου συνεχίσθη ἡ προώθησις τῶν τμημάτων ἐπὶ τῆς κυρίας κατευθύνσεως μέχρι τοῦ ὕψους τοῦ χωρίου Ὅρμας χωρὶς νὰ προβληθῇ ἀντίστασις, τῶν συμμοριτῶν ἀποσυρομένων πρὸς Βορρᾶν. Ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Τσοῦκα ἀνευρέθησαν τέσσαρα πτώματα συμμοριτῶν φονευθέντων κατὰ τὴν συμπλοκὴν τῆς προηγουμένης ἡμέρας. Κατεστράφησαν ἐγκαταστάσεις καὶ ὠργανωμέναι θέσεις. Ἡ νυκτερινὴ διάταξις ἦτο ἡ ἀκόλουθος: Τὸ ἐνισχυμένον 514 Τάγμα κατεῖχε τὴν γραμμὴν ὕψωμα 1585–Μαῦρο Δάσος μὲ προωθημένον λόχον εἰς ὕψωμα 1120. Δύο λόχοι ἐπὶ Ὀσμανάκου καὶ λόχος εἰς Ταπάν. Τὸ 556 Τάγμα κατεῖχε τὴν γραμμὴν τῶν ὑψωμάτων Γκλαβάτα–757.

Ἐκ τῶν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ 516 Τάγματος τμημάτων λόχος τοῦ Τάγματος τούτου, ἐνισχυθεὶς διὰ διμοιρίας, εὑρίσκετο ἐν στενῇ ἐπαφῇ μετὰ συμμοριτῶν κατεχόντων τὸ ὕψωμα Κρέσνα ἐφ' οὗ ἀνεγνωρίσθησαν τρία μυδράλλια ἐντὸς πολυβολείων. Ὁ λόχος ἔσχεν 1 νεκρὸν καὶ 3 τραυματίας ὁπλίτας, οἱ δὲ συμμορῖται 4 νεκρούς. Ἡ διλοχία τοῦ 64ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς προωθήθη βορείως Σαρακηνῶν ὁ δὲ λόχος εἰς τὸ χωρίον Ὅρμα. Ὁ διατεθεὶς ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ προωθηθεὶς ἐκ Παναγίτσας, ἀπετέλεσε μετὰ τοῦ οὐλαμοῦ Ἀριδαίας πυροβολαρχίαν, ταχθεῖσαν βορείως τοῦ χωρίου Μεγαπλατάνου.

Τὴν 27ην Αὐγούστου λόχος τοῦ 514 Τάγματος ἤχθη ἀκωλύτως εἰς τὸ ὕψωμα Μπελοβάτα. Ἕτερος λόχος κινηθεὶς ἀναγνωριστικῶς ἀπὸ Ὀσμανᾶκον πρὸς τὸ ὕψωμα 2144, ἐβλήθη ὑπὸ βαρέων ὅλμων τεταγμένων ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 2260 καὶ ἔσχε τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας. Οἱ ὅλμοι ἐσίγησαν κατόπιν ἐπιτυχοῦς βολῆς τοῦ πυροβολικοῦ. Τὰ λοιπὰ τμήματα προέβησαν εἰς ἐξερευνήσεις. Λόχος τοῦ 556 Τάγματος διετάχθη νὰ ἐπιτεθῇ δυτικῶς τοῦ ὑψώματος 475 ἵνα συνδράμῃ τὸν πρὸς τὸ ὕψωμα τοῦτο ἐνεργοῦντα λόχον τοῦ 64ου Τάγματος. Ἀλλ' ἀμφότερα τὰ τμήματα καθηλώθησαν προσκρούσαντα εἰς ἰσχυρὰς ἀντιστάσεις , ὧν δὲν ἐπετεύχθη ἡ ἐξουδετέρωσις ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἐπεμβάσης ἀεροπορίας. Ὁ λόχος τοῦ 516 Τάγματος ἐξηκολούθει παραμένων ἐν ἐπαφῇ μὲ τοὺς κατέχοντας τὸ ὕψωμα Κρέσνα συμμορίτας. Δυτικώτερον ὁ λόχος κατέλαβε πολυβολεῖον ἐξοντωθέντων δύο συμμοριτῶν. Ὁ λόχος ἔσχε δύο τραυματίας ὁπλίτας. Ἡ διλοχία τοῦ 64ου Τάγματος ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 757.

231. Τὴν 28ην Αὐγούστου διλοχία τοῦ 514 Τάγματος κατέλαβε τὰ ὑψώματα Στρέντνα καὶ 1154, τῶν κατεχόντων ταῦτα συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς Βορειοδυσμάς. Ἐσημειώθησαν κινήσεις ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Στάλος καὶ 1926. Τὴν νύκτα ἐβλήθησαν ὑπὸ βαρέος ὅλμου ἐκ τῆς κατευθύνσεως τοῦ ὑψώματος Ὀσμανάκου τμήματα καὶ ἀπώλεσαν ἕνα νεκρὸν καὶ δύο τραυματίας ὁπλίτας. Διλοχία τοῦ 556 Τάγματος ἐνεργήσασα πρὸς Πλότσιστα καθηλώθη πρὸ τοῦ κατεχομένου ἰσχυρῶς ὑψώματος. Περὶ τὴν ἑσπέραν κατελήφθη τὸ ὕψωμα 475.

Εἰς τὸν τομέα τοῦ 516 Τάγματος κατελήφθη καὶ ἕτερον πολυβολεῖον ἐγκατεστημένον ἐπὶ τῶν νοτιοδυτικῶν ἀντειρεισμάτων τῆς Κρέσνας. Ὁ ἐνεργήσας λόχος ἔσχεν ἕνα Ἀξιωματικὸν καὶ ἕνα ὁπλίτην τραυματίας. Συνελήφθη εἷς συμμορίτης καὶ ἕτερος παρεδόθη. Ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας ἐβλήθησαν διὰ βομβῶν καὶ ρουκετῶν τὰ ὑψώματα Κρέσνα καὶ νοτίως Πλότσιστα. Αὐτοκίνητον Τζίπ ἀνετινάχθη προσκροῦσαν ἐπὶ νάρκης ἀνατολικῶς Ὅρμας. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων ἐφονεύθη ὁ Ταγματάρχης τοῦ Σώματος Ἐφοδιασμοῦ—Μεταφορῶν Ἀναγνωστόπουλος Δημήτριος τῆς XI Μεραρχίας ἐτραυματίσθησαν δὲ εἷς Ἀξιωματικὸς καὶ εἷς ὁπλίτης.

Τὴν 29ην Αὐγούστου ἡ διοίκησις τοῦ 514 Τάγματος μετὰ δύο λόχων προωθήθη εἰς τὸ ὕψωμα 1154. Ἡ ἐπὶ τοῦ Ὀσμανάκου διλοχία ἐβλήθη καὶ πάλιν κατὰ τὴν νύκτα ὑπὸ βαρέων ὅλμων ἐπὶ τρίωρον καὶ ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ ἑπτὰ τραυματίας ὁπλίτας. Τὸ 556 Τάγμα ἐνεργῆσαν ἐπιθετικῶς διὰ τριῶν λόχων κατὰ Πλότσιστα κατέλαβε τὴν 1115 κατόπιν ἀγῶνος τὸ ὕψωμα, τῇ ὑποστηρίξει πυροβολικοῦ καὶ ἀεροπορίας. Οἱ συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες τρεῖς νεκροὺς συνεπτύχθησαν πρὸς Βορρᾶν. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἕνα Ἀξιωματικὸν καὶ δύο ὁπλίτας τραυματίας. Καταβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ λόχου τοῦ 516 Τάγματος προσπάθεια καταλήψεως τοῦ ὑψώματος Κρέσνας ἀπέτυχε.

Τὴν 30ὴν Αὐγούστου λόχος τοῦ 514 Τάγματος κινηθεὶς πρὸς τὰ Καλύβια Σίσκου, προσεβλήθη τὴν 1500 ἰσχυρῶς. Οἱ συμμορῖται ἐπεχείρησαν τὴν ἀποκοπὴν τοῦ λόχου ἀλλὰ τελικῶς ἀπεκρούσθησαν περὶ τὴν 1700, μὲ τὴν ὑποστήριξιν τῆς ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας. Ὁ λόχος ἔσχε τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας, οἱ δὲ συμμορῖται τρεῖς νεκρούς. Εἰς τὴν λοιπὴν περιοχὴν τῆς Ταξιαρχίας διεξήχθησαν ἐξερευνήσεις. Εἰς τὸ βόρειον ἐδαφικὸν τμῆμα τὸ 516 Τάγμα προώθησε πρὸς Κρέσναν καὶ δεύτερον λόχον. Ἡ οὕτω σχηματισθεῖσα διλοχία ἀπέκρουσεν ἐπιτυχῶς ἰσχυρὰν ἐπίθεσιν ἐξαπολυθεῖσαν τὰς πρώτας ὥρας τῆς 30ῆς Αὐγούστου. Ἡ διλοχία ἀντεπιτεθεῖσα ἐπιτυχῶς κατέλαβε περὶ τὴν μεσημβρίαν τὸ ὕψωμα Κρέσνα. Ἐπ' αὐτοῦ κατεμετρήθησαν δέκα πέντε

πτώματα συμμοριτῶν, ἕτεροι δὲ τέσσαρες συμμορῖται συνελήφθησαν. Ἡ διλοχία ἔσχεν ἐξ τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν 31ην Αὐγούστου συνεχίσθησαν ὑπὸ τῶν τμημάτων τῆς Ταξιαρχίας αἱ ἐξερευνήσεις καὶ ἀνευρέθη βορείως Πλότσιστας ἀποθήκη μὲ διάφορα ὑλικά. Ἀφιχθεῖσαι ἐξ Ἐδέσσης δύο διμοιρίαι τοῦ 43ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, παρέμειναν εἰς τὸ ὕψωμα Τσοῦκα καὶ τὸ χωρίον Καρυδιά. Ἡ διλοχία τοῦ 516 Τάγματος ἀπησχολήθη μὲ τὴν ἐγκατάστασιν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Κρέσνα.

Τὴν 1ην Σεπτεμβρίου συμμοριακὰ τμήματα ἐσημειώθησαν κατέχοντα ὑψώματα βορείως Κρέσνας, βορειοδυτικῶς Πλότσιστα καὶ 2141, ὁπόθεν παρηνώχλουν διὰ πυρῶν τὰ στρατιωτικὰ τμήματα. Ἡ ἐπὶ Κρέσνας διλοχία ἔσχε τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας. Εἰς τὸ 514 Τάγμα παρεδόθησαν δύο συμμορῖται. Αἱ διμοιρίαι τοῦ 43ου Τάγματος προωθήθησαν εἰς Γκρέμπιν. Ἀφιχθεὶς ἐκ Κατερίνης λόχος τοῦ 70οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ βορειοδυτικῶς Ὄρμας ὑψώματος 475.

Τὴν 3ην Σεπτεμβρίου κατελήφθη ὑπὸ λόχου τοῦ 514 Τάγματος, κατόπιν αἰφνιδιαστικῆς ἐνεργείας τὸ ὕψωμα 812 , φονευθέντων δύο συμμοριτῶν. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐβλήθη σφοδρῶς ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ μαχητικῶν ἀεροσκαφῶν τὸ ὕψωμα Βίροτ.

232. Ἀπὸ πρωΐας τῆς 4ης Σεπτεμβρίου ἀνελήφθη ἐπιθετικὴ ἐνέργεια πρὸς Προφήτην Ἠλίαν ἐκ δύο κατευθύνσεων. Διλοχία τοῦ 514 Τάγματος ἦχθη ἐκ Στρέντνα εἰς Καλύβια Ἀλεξίου. Ἑτέρα διλοχία τοῦ αὐτοῦ Τάγματος καὶ τοιαύτη τοῦ 556 Τάγματος ἐξορμήσασαι ἐκ τοῦ Ὀσμανάκου κατέλαβον τὸ ὕψωμα 2144 ἀνατρέψασαι τὰς ἐπ' αὐτοῦ μικροαντιστάσεις. Ἐν συνεχείᾳ ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ ἰσχυρῶς κατεχομένου ὑψώματος 1945 ὅπερ καὶ κατέλαβον κατόπιν ἀγῶνος καὶ ἀεροπορικῆς ἐπεμβάσεως. Ἀνευρέθησαν τέσσαρα πτώματα συμμοριτῶν, συνελήφθησαν πέντε συμμορῖται καὶ περισυνελέγη ὁπλισμὸς καὶ πυρομαχικά. Αἱ διλοχίαι ἔσχον ἑπτὰ τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν ἑπομένην συνεχίσθη ἡ πρὸς Προφήτην Ἠλίαν ἐπιθετικὴ ἐνέργεια. Ἡ εἰς τὸ δεξιὸν ἐνεργοῦσα διλοχία τοῦ 556 Τάγματος κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος τὸν ἀντικειμενικόν της σκοπὸν ὕψωμα 2260. Ἡ εἰς τὸ ἀριστερὸν διλοχία τοῦ 514 Τάγματος, καταλαβοῦσα τὸ ὕψωμα Στάλος, ἐνεπλάκη εἰς σοβαρὸν ἀγῶνα πρὸ τοῦ παραμεθορίου ὑψώματος τοῦ Προφήτου Ἠλία. Ἐγκατεστημένοι οἱ συμμορῖται εἰς τὰ χαρακώματα τοῦ ἐκεῖ συνοριακοῦ ἑλληνικοῦ φυλακίου καὶ ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας, προέβαλον πεισμονα ἀντίστασιν. Ἡ διλοχία διῆλθε τὴν νύκτα ἐν στενῇ μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπαφῇ. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἐτραυματίσθησαν τρεῖς ὁπλῖται. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐννέα ἐφονεύθησαν καὶ ἑπτὰ συνελήφθησαν. Περισυνελέγησαν τρία μυδράλλια καὶ διάφορα ὑλικά. Ἡ εἰς τὰ Καλύβια Ἀλεξίου καὶ Σίσκου ἑτέρα διλοχία τοῦ 514 Τάγματος ἐκινήθη πρὸς Δυσμὰς ἀλλὰ καθηλώθη βληθεῖσα ἰσχυρῶς ἐκ τῆς κατευθύνσεως τοῦ ὑψώματος 2157.

Τὴν πρωΐαν τῆς 6ης Σεπτεμβρίου ἐπανελήφθη ἡ κατὰ τοῦ Προφήτου Ἠλία ἐπίθεσις. Κατόπιν διεξαχθέντες ἀγῶνος κατελήφθησαν περὶ τὴν μεσημβρίαν ὑπὸ τῆς διλοχίας τοῦ 556 Τάγματος ἡ δεσπόζουσα κορυφὴ 2399 καὶ περὶ τὴν 1620 ὑπὸ τῆς διλοχίας τοῦ 514 Τάγματος ὁ Προφήτης Ἠλίας. Ἀμφότεραι αἱ διλοχίαι, κάμψασαι καὶ τὰς τελευταίας ἀντιστάσεις, ἦχθησαν μέχρι τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς. Οἱ συμμορῖται διέφυγον εἰσελθόντες ἐλευθέρως ἐντὸς τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους, ὁπόθεν ἔβαλον κατὰ τῶν διλοχιῶν. Ἡ εἰς Καλύβια Ἀλεξίου καὶ Σίσκου ἑτέρα διλοχία τοῦ 514 Τάγματος ἐκκινήσασα τὴν 0230 κατέλαβε

περὶ τὴν 0700 τὸ ὕψωμα 2157, τῶν ἐπ' αὐτοῦ συμμοριτῶν καταφυγόντων ἐπίσης εἰς τὸ Γιουγκοσλαυϊκὸν ἔδαφος. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας ἐσημειώθη ἡ εἴσοδος καὶ ἑτέρων συμμοριακῶν τμημάτων εἰς τὸ ξένον ἔδαφος. Ταῦτα διέβησαν τὴν συνοριακὴν γραμμὴν μεταξὺ Μπέλα Γκρότα καὶ Προφήτου Ἠλία. Αἱ ἀπώλειαι κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἦσαν 2 νεκροὶ καὶ 13 τραυματίαι ὁπλῖται. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν 41 καὶ συνελήφθησαν 13 ἐξ ὧν 4 τραυματίαι. Περισυνελέγη ὁπλισμὸς καὶ πυρομαχικά.

Ἡ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Κρέσνας διλοχία τοῦ 516 Τάγματος ἀπέκρουσεν ἐπιτυχῶς ἀπὸ 1700–1900 ἰσχυρὰν ἐπίθεσιν ὑποστηριχθεῖσαν διὰ πυρῶν ὁκτὼ μυδραλλίων καὶ βαρέος ὅλμου. Οἱ συμμορῖται ἀποσυρθέντες τελικῶς ἐγκατέλειψαν ὁκτὼ νεκρούς. Ἡ διλοχία ἔσχε δύο τραυματίας ὁπλίτας. Ὁμὰς πληροφοριῶν τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐμπεσοῦσα εἰς συμμοριακὸν ναρκοπέδιον παρὰ τὴν συνοριακὴν θέσιν Πόπο Βολόζι ἔσχε δύο Ἀξιωματικοὺς καὶ ἰσαρίθμους ὁπλίτας τραυματίας. Περὶ τὴν 1800 τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἀφίχθη εἰς Καλύβια Γιαννακούλια ὁμὰς παρατηρητῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Εἰς τὸν τομέα τῆς Ταξιαρχίας ἐξετελέσθησαν τὴν 7ην Σεπτεμβρίου ἀναγνωρίσεις, διαπιστώσασαι τὴν κατοχὴν τοῦ παραμεθορίου ὑψώματος 2141. Κατεστράφησαν συμμοριακαὶ ἐγκαταστάσεις καὶ περισυνελέγη ἱκανὴ ποσότης πυρομαχικῶν.

Διλοχία τοῦ 515 Τάγματος προερχομένη ἐκ τῆς περιοχῆς Τζένας ἀφίχθη εἰς Ἀριδαίαν, τεθεῖσα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ 516 Τάγματος. Ἐκεῖθεν προωθήθη εἰς Πόπο Βολόζι προκειμένου νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐπομένην ἐν συνδέσμῳ μετὰ τῆς εἰς Κρέσναν διλοχίας πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς καταστάσεως βορείως Κρέσνας. Ἀλλ' αἱ καταβληθεῖσαι παρ' ἀμφοτέρων τῶν διλοχιῶν συνεχεῖς προσπάθειαι ἀπὸ 8ης μέχρι 13ης Σεπτεμβρίου ἀπέτυχον, προσκρούσασαι εἰς σοβαρὰς ἀντιστάσεις τῶν συμμοριτῶν, ἐκδηλωθείσας διὰ δεκαπέντε μυδραλλίων καὶ τριῶν βαρέων ὅλμων. Ἐπέμβασις τοῦ τε πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας δὲν ἐπέτυχε τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν ὅπλων τούτων.

233. Εἰς τὸν τομέα τῆς 32ας Ταξιαρχίας οἱ συμμορῖται ἐξηκολούθουν κατέχοντες ἰσχυρῶς τὰ ὑψώματα 1368, Μπουρίκα, 1950, 2366 καὶ 2141. Τὴν 12ην Σεπτεμβρίου τὸ 514 Τάγμα ἐξαπέλυσε διὰ τῆς περὶ τὸ ὕψωμα 2157 διλοχίας ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ ὑψώματος 2141. Ὁ δεξιὸς λόχος ὑποστηριζόμενος ὑπὸ τῆς πεδινῆς πυροβολαρχίας κατέλαβε κατόπιν σφοδροῦ ἀγῶνος τὸ ὕψωμα. Οἱ συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες ἐννέα νεκροὺς συνεπτύχθησαν πρὸς Βορειοδυσμάς. Ὁ ἀριστερὸς λόχος ἐκινήθη κατὰ μῆκος τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς ἐλάχιστα ἐνοχληθείς. Περὶ τὴν 1340 οἱ συμμορῖται ἐξαπέλυσαν ἀντεπίθεσιν κατὰ τοῦ ὑψώματος 2141. Ὁ ἐπ' αὐτοῦ λόχος ἔχων ἀρκετὰς ἀπωλείας καὶ πιεσθεὶς ἰσχυρῶς ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ πρὸς τὰς θέσεις ἐξορμήσεως ὑπὸ τὴν κάλυψιν τῶν πυρῶν τῆς πυροβολαρχίας. Ταὐτοχρόνως συνεπτύχθη καὶ ὁ ἕτερος λόχος. Ἡ διλοχία ἔσχε δέκα ὁκτὼ ὁπλίτας τραυματίας.

Κατὰ τὰς ἑπομένας ἡμέρας μέχρι καὶ τῆς 17ης Σεπτεμβρίου οὐδεμία σοβαρὰ ἐνέργεια ἐσημειώθη. Διενεργηθεῖσαι ἐξερευνήσεις ἔσχον ἀποτέλεσμα τὴν ἀνεύρεσιν ἀποθήκης ὁπλισμοῦ καὶ διαφόρων ὑλικῶν. Ὑπὸ ἀναγνωρίσεων διεπιστώθη ἐπίδοσις τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἐδάφους περὶ τὰ παραμεθόρια ὑψώματα Μπέλα Γκρότα. Τὴν 14ην Σεπτεμβρίου ἀνετινάχθη προσκροῦσαν ἐπὶ νάρκης αὐτοκίνητον. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων ὁπλιτῶν ὁκτὼ ἐφονεύθησαν καὶ τέσσαρες ἐτραυματίσθησαν. Ὑπὸ ἐλευθέρων σκοπευτῶν ἐφονεύθησαν τὴν 15ην ἰδίου ὁ Δόκιμος ἔφεδρος Ἀξιωματικὸς Χατζῆς Ἀνδρέας καὶ εἷς

ὁπλίτης. Ἕτερος ὁπλίτης ἐτραυματίσθη. Λόχος τοῦ 515 Τάγματος ἐγκατεστάθη τὴν 17ην Σεπτεμβρίου ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Πλότσιστα.

Συγκροτηθεῖσα διλοχία ἐκ λόχου τοῦ 556 Τάγματος καὶ τοῦ εἰς Πλότσιστα λόχου τοῦ 515 Τάγματος, ἐπετέθη τὴν πρωΐαν τῆς 18ης Σεπτεμβρίου κατὰ τῶν ὑψωμάτων 1368–Μπουρίκα, τῇ ὑποστηρίξει τῆς πεδινῆς πυροβολαρχίας. Ὑποβοηθητικὴ ἐνέργεια ἐξεδηλώθη ὑπὸ λόχου τοῦ 514 Τάγματος πρὸς τὸ ὕψωμα 2141. Ἡ διλοχία, προσκρούσασα εἰς σοβαρὰν ἀντίστασιν, καθηλώθη περὶ τὰ 2000 μέτρα νοτίως τῶν ἀνωτέρω ὑψωμάτων, παραμείνασα ἐν στενῇ ἐπαφῇ. Ὁ λόχος τοῦ 514 Τάγματος βληθεὶς δραστικῶς, ἐπανῆλθεν περὶ τὴν ἑσπέραν εἰς τὸ ὕψωμα 2157. Τὰ ἐπιτεθέντα τμήματα ἔσχον ἀπωλείας 3 νεκροὺς ὁπλίτας, τραυματίας δὲ 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 2 ὁπλίτας. Τὴν ἑπομένην κατελήφθη κατόπιν ἀγῶνος τὸ ὕψωμα Μπουρίκα, ὅπερ ἀνεκατελήφθη τὴν νύκτα ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, κατόπιν σφοδρᾶς ἀντεπιθέσεως. Καταβληθεῖσα τὴν 20ὴν Σεπτεμβρίου νέα προσπάθεια κατὰ Μπουρίκα, κατόπιν προπαρασκευῆς πυροβολικοῦ ἀπέτυχε.

Τὴν 21ην καὶ 22αν Σεπτεμβρίου οὐδὲν τὸ ἄξιον λόγου ἐσημειώθη. Τὴν 23ην ἰδίου ἀνελήφθη ὑπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 2157 διλοχίας τοῦ 514 Τάγματος, ἐνισχυθείσης διὰ τεθωρακισμένων, ἐπιθετικὴ ἐνέργεια, μετὰ προπαρασκευὴν πυροβολικοῦ, πρὸς τὰ ὑψώματα 2141–Μπέλα Γκρότα. Τὸ ὕψωμα 2141 κατελήφθη κατόπιν ἀγῶνος καὶ διετηρήθη παρὰ τὰς ἐξαπολυθείσας ἀνεπιθέσεις. Ἡ διλοχία ἔσχε τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας, οἱ δὲ συμμορῖται πέντε νεκρούς. Ἓν τεθωρακισμένον ὄχημα, προσκροῦσαν ἐπὶ νάρκης, ὑπέστη σοβαρὰς βλάβας καὶ ἐγκατελείφθη. Τὸ πλήρωμά του ἔσχεν ἕνα Ἀξιωματικὸν καὶ δύο ὁπλίτας τραυματίας. Πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἀνωτέρω ἐπιθετικῆς προσπαθείας ἠσκήθη πίεσις ἐπὶ τῶν εἰς τὸ ὕψωμα Μπουρίκα συμμοριτῶν καὶ μετὰ ἀεροπορικὴν προσβολὴν κατελήφθη πολυβολεῖον.

Τὴν 25ην Σεπτεμβρίου κατελήφθη τὸ τριγωνομετρικὸν 2366 Μπέλα Γκρότα καὶ ἕτερα πρὸς Βορειοανατολὰς δεσπόζοντα παραμεθόρια ὑψώματα. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἡ ὑποστήριξις τοῦ πυροβολικοῦ ὑπῆρξε συνεχὴς καὶ λίαν ἀποτελεσματική. Ἡ ἐπιτεθεῖσα διλοχία τοῦ 514 Τάγματος ἔσχε νεκρὸν τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν Τριανταφυλλίδην Τιμόθεον καὶ 10 τραυματίας ὁπλίτας, οἱ δὲ συμμορῖται 8 νεκροὺς καὶ 5 συλληφθέντας. Τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης ἐπετεύχθη ἡ πτῶσις καὶ τοῦ ὑψώματος Μπουρίκα, καταληφθέντος κατόπιν βραχέος ἀγῶνος ὑπὸ τῶν λόχων τῶν 556 καὶ 557 Ταγμάτων μὲ ἀπώλειαν ἑνὸς νεκροῦ ὁπλίτου. Ἐπὶ τόπου ἀνευρέθησαν ὀκτὼ πτώματα συμμοριτῶν.

234. Διὰ τῆς καταλήψεως τῶν ὀρεινῶν παραμεθορίων θέσεων Μπέλα Γκρότα καὶ Μπουρίκα, ἐτερματίσθη οὐσιαστικῶς ἡ ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΔΑΦΝΗ ἐπιχείρησις.

Ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν ἐλήφθη προωθημένη διάταξις περιλαμβάνουσα τὰ ὑψώματα Ἄνω Πέτερνικ–Κρέσναν–1950–Μπέλα Γκρότα–1241–2157–2399 2542–Στάλον–Ὀσμανᾶκον. Ἡ παραμεθόριος αὕτη γραμμή, διετηρήθη μέχρι τῆς 15ης Νοεμβρίου. Ἡ περαιτέρω, κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, διατήρησίς της δὲν καθίστατο δυνατὴ λόγῳ κλιματολογικῶν συνθηκῶν, δυσχερειῶν ἀνεφοδιασμοῦ καὶ ἐπιβεβλημένης διαθέσεως μείζονος δυνάμεως. Ἀπὸ 15ης Νοεμβρίου ἐγκατελείφθη ἡ ἀνωτέρω προωθημένη γραμμὴ καὶ ἐλήφθη ἡ χειμερινὴ διάταξις περιλαμβάνουσα τὰ χωρία Προμάχους–Λυκόστομον–Πολυκάρπην–Ἄψαλον–Σωτήραν– ὕψωμα Πέτραν Γκιούρου καὶ τὸ ἀπὸ Ἐδέσσης μέχρις Ἀρνίσσης τμῆμα σιδηροδρομικῆς γραμμῆς.

Οἱ συμμορῖται συμπιεσθέντες εἰς τὸ τρίγωνον Καραοῦλι–Βίροτ–Κιλιντέρκα παρὰ τὴν μεθόριον, διετήρησαν σταθερῶς τὸ ἐδαφικὸν τοῦτο τμῆμα. Κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον διατηρήσεως τῆς προωθημένης διατάξεως παρηνώχλησαν διὰ πυρῶν τὰ τμήματα καὶ διενήργησαν τρεῖς σοβαρὰς ἐπιθέσεις. Ἡ πρώτη ἐξαπελύθη περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 12ης Ὀκτωβρίου κατὰ τοῦ χωρίου Πάτημα, ἀποκρουσθεῖσα ἐπιτυχῶς ὑπὸ διμοιρίας τοῦ 43ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Ἡ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη ἐξετοξεύθησαν τὴν νύκτα τῆς 20ῆς πρὸς 21ην Ὀκτωβρίου κατὰ τοῦ ὑψώματος Κρέσνας κατεχομένου ὑπὸ τμήματος τοῦ 516 Τάγματος καὶ κατὰ τοῦ χωρίου Ὄρμας ἔνθα τμήματα τῶν 64ου καὶ 70οῦ Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς. Ἀμφότεραι αἱ ἐπιθέσεις ἀπέτυχον ἀποκρουσθεῖσαι. Κατὰ τὰς ἐνεργείας των ταύτας οἱ συμμορῖται ἔσχον 3 νεκροὺς καὶ 2 παραδοθέντας, τὰ δὲ στρατιωτικὰ τμήματα 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 9 ὁπλίτας τραυματίας.

Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ΔΑΦΝΗ ἀπὸ 25ης Αὐγούστου μέχρις 25ης Σεπτεμβρίου καὶ κατὰ τὴν διατήρησιν τῆς προωθημένης διατάξεως ἀπὸ 26ης Σεπτεμβρίου μέχρις 22ας Ὀκτωβρίου ἀνῆλθον: Τοῦ μὲν στρατοῦ εἰς 4 Ἀξιωματικοὺς καὶ 34 ὁπλίτας νεκρούς, 16 Ἀξιωματικοὺς καὶ 186 ὁπλίτας τραυματίας καὶ 4 ὁπλίτας ἀγνοουμένους. Τῶν δὲ συμμοριτῶν εἰς 157 νεκρούς, 45 συλληφθέντας καὶ 73 παραδοθέντας. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον ἐπὶ πλέον ἀπωλείας ἐξ ἐκρήξεως ναρκῶν 2 Ἀξιωματικοὺς καὶ 11 ὁπλίτας νεκρούς, 5 Ἀξιωματικοὺς καὶ 28 ὁπλίτας τραυματίας καὶ 18 αὐτοκίνητα.

Εἰς χεῖρας τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων, περιῆλθον 3 πολυβόλα, 5 μυδράλλια, 15 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν, 29 τουρτοῦρες, 4 βαρεῖς καὶ 7 ἀτομικοὶ ὅλμοι, 12 αὐτόματα, 250 ἀτομικὰ τυφέκια, ἱκαναὶ ποσότητες πυρομαχικῶν, διάφορα ὑλικὰ καὶ μεγάλη ποσότης σιτηρῶν.

Κατεστράφησαν συμμοριακαὶ ἐγκαταστάσεις περιλαμβάνουσαι παραπήγματα, καλύβας, ἀποθήκας, ἀναρρωτήρια, ὑδρομύλους καὶ σταύλους.

Κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐπιχειρήσεως ΔΑΦΝΗ αἱ πραγματοποιηθεῖσαι ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας ἔξοδοι ἕνεκεν ἀνεπαρκείας ἀεροσκαφῶν ἦσαν ὀλιγάριθμοι. Ὡς ἐκ τούτου δὲν κατεφέρθησαν καίρια κατὰ τῶν συμμοριτῶν πλήγματα καὶ λόγῳ τοῦ δασώδους ἐδάφους. Ἀποτελεσματικαὶ ὑπῆρξαν αἱ προσβολαὶ τῶν συμμοριακῶν θέσεων, ὁσάκις καθίστατο δυνατὴ ἡ κατάδειξις ὑπὸ τῶν ἐπιτιθεμένων τμημάτων, ὁπότε ταῦτα καὶ προωθοῦντο ἐκμεταλλευόμενα τὴν ἀεροπορικὴν ἐπέμβασιν. Ἰδιαιτέρως ἀποτελεσματικὴ ὑπῆρξεν ἡ δρᾶσις τῆς ἀεροπορίας εἰς τὰς κατὰ τοῦ ὑψώματος Μπουρίκα ἐπιθετικὰς ἐνεργείας, ὅταν τὰ τμήματα εἶχον προσεγγίσει τὰς συμμοριακὰς θέσεις εἰς ἀπόστασιν μὴ ἐπιτρέπουσαν τὴν ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ ὑποστήριξιν(1).

Σοβαρὸν μεθοριακὸν ἐπεισόδιον ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν προκληθὲν ὑπὸ τῶν Γιουγκοσλαύων (8 Σεπτεμβρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 64)

235. Τὴν 8ην Σεπτεμβρίου 1948 ἔλαβε χώραν ἐπὶ τῆς τοποθεσίας Κουτσούμπεη σοβαρὸν μεθοριακὸν ἐπεισόδιον. Πρὸ τοῦ ἐπεισοδίου τὰ παρὰ τὴν παραμεθόριον ταύτην περιοχὴν τμήματα εἶχον τὴν ἑξῆς διάταξιν: Παρὰ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 119 Πυραμίδα δύο ὁμάδες μάχης ὑπὸ τὸν Ἀξιωματικὸν διμοιρίτην. Ἡ τρίτη ὁμὰς εὑρίσκετο ἐγκατεστημένη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 2399. Ἡ διμοιρία ἀνῆ-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1175/Α/2.

κεν εἰς τὸν 3ον λόχον τοῦ 556 Τάγματος, ὅστις ἦτο ἐγκατεστημένος μεταξὺ τῶν ὑψωμάτων 2399 καὶ 2260. Ὁ 1ος λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος εὑρίσκετο ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 2157. Εἰς τὴν περιοχὴν Προφήτου Ἠλία–Σταλοῦ διλοχία τοῦ 514 Τάγματος.

Περὶ τὴν 1430 αἱ παρὰ τὴν Πυραμίδα δύο ὁμάδες ἐσημείωσαν ἐπὶ τοῦ ἔναντι Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους τρεῖς φάλαγγας δυνάμεως ἑξήκοντα περίπου ἀνδρῶν ἑκάστης, κινουμένας μὲ διατάξεις μάχης πρὸς τὴν μεθόριον. Αἱ ὁμάδες καταλαβοῦσαι τὰς θέσεις μάχης, ἤνοιξαν πῦρ ἅμα ὡς αἱ φάλαγγες ὑπερέβησαν τὴν ὀροθετικὴν γραμμὴν καὶ ἐκινοῦντο πλέον ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους. Αἱ ὁμάδες ἀπειληθεῖσαι μὲ ἀποκοπὴν συνεπτύχθησαν πρὸς τὴν κορυφὴν 2399 ἔνθα ἡ τρίτη ὁμάς. Ἐκεῖθεν ἡ διμοιρία, ἔχουσα ἕνα ὁπλίτην ἀγνοούμενον, κατηυθύνθη εἰς τὸν οἰκεῖον λόχον καὶ ἀφιχθεῖσα περὶ τὴν 1500 ἀνέφερε περὶ εἰσβολῆς σοβαρῶν συμμοριακῶν δυνάμεων. Αἱ εἰσβαλοῦσαι φάλαγγες ἀπὸ τῆς 1515 ἤρχισαν προσβάλλουσαι τὸν λόχον. Ἐπηκολούθησεν ἀγὼν ἐξ ἐγγυτάτης ἀποστάσεως μέχρι τῆς 1715, ὁπότε ἀφίχθη ὁ 1ος λόχος τοῦ 556 Τάγματος. Ἀμφότεροι οἱ λόχοι ἐπέτυχον νὰ συγκρατήσωσι τοὺς εἰσβολεῖς, οὓς λόγῳ τῆς ἐπικρατούσης ὁμίχλης ἐξηκολούθουν ἐκλαμβάνοντες ὡς συμμορίας. Περὶ τὴν 1730, ἀρθείσης τῆς ὁμίχλης ἐπενέβησαν εἰς τὸν ἀγῶνα οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ τεταγμένος ἀνατολικῶς Ὀσμανάκου καὶ ὅλμοι μετὰ πολυβόλων ἐκ τῶν ὑψωμάτων Προφήτης Ἠλίας καὶ 2144. Ἡ ἐπιτυχὴς βολὴ καὶ ἀναληφθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω λόχων ἀντεπίθεσις ἀνέτρεψαν τοὺς εἰσβολεῖς τραπέντας ἐν ἀταξίᾳ πρὸς τὴν μεθόριον ἣν καὶ διέβησαν ἐγκαταστασθέντες παραλλήλως ταύτης.

Τὰ καταδιώκοντα τοὺς φεύγοντας τμήματα ἀνεῦρον τὰ ἐγκαταλειφθέντα πτώματα καὶ τότε μόνον διεπιστώθη καὶ ἀπὸ αἰχμαλωτισθέντα ὁπλίτην ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ συμμοριτῶν ἀλλὰ περὶ τακτικοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ στρατοῦ. Κατὰ τὴν γενομένην τὴν ἑπομένην ἡμέραν ἐξερεύνησιν ἀνευρέθησαν 17 νεκροί ἐξ ὧν 2 Ἀξιωματικοί, συνελήφθησαν ἕτεροι 2 ὁπλῖται παραπλανηθέντες καὶ περισυνελέγησαν 4 ὁπλοπολυβόλα , 7 αὐτόματα, 4 τυφέκια καὶ πυρομαχικά. Αἱ ἀπώλειαι τῶν λόχων ἦσαν 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 4 ὁπλῖται τραυματίαι καὶ 1 ὁπλίτης ἀγνοούμενος ἀνήκων εἰς τὰς παρὰ τὴν Πυραμίδα δύο ὁμάδας, ὅστις εἶχεν αἰχμαλωτισθῆ ὑπὸ τῶν εἰσβολέων. Τὰ ἀνευρεθέντα πρῶτα ἐννέα πτώματα μετὰ ὁπλισμοῦ καὶ ἑτέρων εἰδῶν, ὡς δικώχων, ἐπωμίδων κλπ. ἀποτελοῦντα ἀπτὰ πειστήρια ἀπεστάλησαν ἐντὸς τῆς νυκτὸς τῆς 8ης Σεπτεμβρίου εἰς τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς Ταξιαρχίας. Τὰ ἀνευρεθέντα τὴν ἑπομένην ἕτερα ὀκτὼ πτώματα Γιουγκοσλαύων καὶ ἑνὸς συμμορίτου ἀφέθησαν εἰς ἃς θέσεις εὑρίσκοντο μέχρις ἀφίξεως τοῦ Κλιμακίου Παρατηρητῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν. Τὸ κλιμάκιον ἀφιχθὲν τὸ ἀπόγευμα τῆς 9ης Σεπτεμβρίου προέβη εἰς ἐμπεριστατωμένην ἐξέτασιν τόσον τῶν πειστηρίων ὅσον καὶ τῶν τριῶν αἰχμαλώτων.

Οἱ αἰχμαλωτισθέντες, ἐξ ὧν εἷς Μωαμεθανός, κατέθεσεν ὅτι ἦσαν ὁπλῖται τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ Στρατοῦ καὶ ἀνῆκον εἰς τὸ πρῶτον Τάγμα τῆς 42ας Ταξιαρχίας τῆς εἰς Μοναστήριον ἑδρευούσης III Μεραρχίας. Τὸ Τάγμα των ἐπιβιβασθὲν αὐτοκινήτων εἰς Μοναστήριον περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 7ης Σεπτεμβρίου, ἀφίχθη τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης 8ης Σεπτεμβρίου εἰς Καϊμακτσαλὰν καὶ προωθήθη πρὸς τὰ σύνορα εἰς τὸ ὕψος Κουτσούμπεη, ὁπόθεν διενήργησε τὴν εἰσβολὴν διὰ δύο καὶ πιθανῶς τριῶν λόχων.

236. Καθ' ὃν χρόνον εἰς τὴν περιοχὴν Κουτσούμπεη ἐλάμβανον χώραν τὴν 8ην Σεπτεμβρίου τ' ἀνωτέρω γεγονότα, τὸ παρὰ τὸν Προφήτην Ἠλίαν Γιουγκοσλαυϊκὸν φυλάκιον ἐπηνδρώθη διὰ δυνάμεως 100 περίπου ἀνδρῶν. Ὁ ἐπὶ

κεφαλῆς τῆς δυνάμεως ταύτης Ἀξιωματικὸς συναντηθεὶς μετὰ Ἕλληνος Ἀξιωματικοῦ τοῦ εἶπε «νὰ μὴν εἰσέλθητε εἰς τὸ ἔδαφός μας διότι θὰ σᾶς προσβάλωμεν». Ὁ Ἕλλην Ἀξιωματικὸς ἀπήντησεν «δὲν ὑπάρχει τοιαύτη πρόθεσις καίτοι σεῖς ἐπιτρέπετε τὴν εἴσοδον συμμοριτῶν εἰς τὸ ἔδαφός σας ὡς ἐγένετο τὴν 6ην Σεπτεμβρίου». Ὁ Γιουγκοσλαῦος ἀπήντησεν ὅτι εἰς παρομοίαν περίπτωσιν ἀλλοῦ, συνελήφθησαν καὶ ἀφωπλίσθησαν πεντήκοντα συμμορῖται.

Τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ διέταξεν τὴν 9ην Σεπτεμβρίου ὅπως ἡ 32α Ταξιαρχία ἐπιζητήσῃ συνάντησιν μετὰ Γιουγκοσλαύων καὶ διαμαρτυρηθῇ ἐντόνως διὰ τὴν ἀπρόκλητον ἐπίθεσιν κατὰ Ἑλληνικῶν Στρατιωτικῶν τμημάτων εὑρισκομένων ἐντὸς Ἑλληνικοῦ ἐδάφους μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ὕπαρξιν νεκρῶν καὶ αἰχμαλώτων Γιουγκοσλαύων καὶ Ἑλλήνων τραυματιῶν. Ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς θ' ἀνθίστατο δι' ὅλων τῶν μέσων εἰς ἐπανάληψιν παραβιάσεως τοῦ ἐδάφους του. Ἐφ' ὅσον ἤθελε ζητηθῇ ὑπὸ τῶν Γιουγκοσλαύων ἡ ἀπόδοσις τῶν νεκρῶν των, θὰ ἠδύναντο νὰ τοῖς παραδοθῶσι διὰ πρωτοκόλλου. Ἀλλὰ παρὰ τὰς καταβληθείσας προσπαθείας δὲν ἐπετεύχθη συνάντησις.

Μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν πτωμάτων ὑπὸ τοῦ Κλιμακίου Παρατηρητῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν, ταῦτα ἐτοποθετήθησαν ἐντὸς φερέτρων καὶ ἐτάφησαν τὴν 12ην Σεπτεμβρίου ἐννέα εἰς Καλύβια Γιαννακούλια καὶ ὀκτὼ εἰς τὴν τοποθεσίαν Κουτσούμπεη.

Τὴν 25ην Σεπτεμβρίου Γουγκοσλαῦος Ταγματάρχης συνοδευόμενος ὑπὸ τριῶν Ἀξιωματικῶν ἐζήτησε παρὰ τοῦ Ἀνθυπολοχαγοῦ διμοιρίτου τοῦ πλησιεστέρου εἰς Προφήτην Ἠλίαν Ἑλληνικοῦ τμήματος συνάντησιν μὲ ἀνώτερον Ἀξιωματικόν. Σκοπὸς τῆς συναντήσεως θὰ ἦτο ἡ συζήτησις θέματος ἀφορῶντος εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν Γιουγκοσλαύων νεκρῶν καὶ αἰχμαλώτων, κατόπιν διεξαχθεισῶν διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ συνεννοήσεως μεταξὺ τῶν δύο Κυβερνήσεων. Ἡ συνάντησις τῶν ἀνωτέρω Γιουγκοσλαύων μετὰ τοῦ ἀποσταλέντος πρὸς τοῦτο Ἕλληνος Ταγματάρχου συνοδευομένου ὑπὸ ἑτέρου Ταγματάρχου καὶ δύο κατωτέρων Ἀξιωματικῶν ἐπραγματοποιήθη τὴν 26ην Σεπτεμβρίου παρὰ τὸν Προφήτην Ἠλίαν. Ἀλλ' ἡ συζήτησις ἀνεβλήθη διὰ τὴν ἐπομένην καθ' ὅσον ἡ Ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεία ἀνέμενε σχετικὰς ὁδηγίας. Τὴν 28ην Σεπτεμβρίου ἐγένετο εἰς τὸν αὐτὸν τόπον ἡ νέα συνάντησις μὲ τὴν ἰδίαν σύνθεσιν τῶν ἀντιπροσωπειῶν. Κατ' αὐτὴν ἐρρυθμίσθησαν αἱ λεπτομέρειαι διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν νεκρῶν εἰς τὸν αὐτὸν χῶρον τὴν ἐπομένην. Ὡς πρὸς τοὺς τρεῖς αἰχμαλώτους ὁ Ἕλλην ἀντιπρόσωπος ἐδήλωσεν ὅτι θ' ἀπεδίδοντο ἐφ' ὅσον ἤθελον ἀποδοθῇ ὁ αἰχμαλωτισθεὶς τὴν 24ην Ἰανουαρίου 1948 παρὰ τὴν 61 συνοριακὴν Πυραμίδα τῆς περιοχῆς Εἰδομένης(1) Ἀνθυπολοχαγὸς Μηχανικοῦ Πετρίτσης Παναγιώτης καὶ ὁ αἰχμαλωτισθεὶς τὴν 8ην Σεπτεμβρίου παρὰ τὴν 199 Πυραμίδα ὁπλίτης. Ὁ Γιουγκοσλάβος ἀντιπρόσωπος ἀπήντησεν εὐχαριστήσας διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν νεκρῶν, ἀλλ' ὅτι ἐστερεῖτο ἐξουσιοδοτήσεως διὰ τὸ ζήτημα τῶν αἰχμαλώτων διὰ τὸ ὁποῖον θ' ἀνεφέρετο εἰς τὰς προϊσταμένας του ἀρχάς. Ἐξέφρασε δὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ὅλα τὰ τυχὸν ἀναφυόμενα εἰς τὸ μέλλον ζητήματα θὰ ἐλύοντο μὲ καλὸν τρόπον καὶ ἀμοιβαίαν κατανόησιν. Τὴν 28ην Σεπτεμβρίου προσεκομίσθησαν ὑπὸ τῶν Γιουγκοσλαύων εἰς Προφήτην Ἠλίαν δέκα ἑπτὰ εἰδικὰ φέρετρα μὲ ἐπένδυσιν ἐκ λαμαρίνης ἢ μολύβδου, ἅτινα παρελήφθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν οἱ Γιουγκοσλαῦοι εἰδοποίησαν ὅτι συμφωνοῦν διὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν αἰχμαλώτων.

Τὴν 29ην Σεπτεμβρίου αἱ αὐταὶ ἀντιπροσωπεῖαι, συνοδευόμεναι ἑκάστη

(1) Σχεδιάγραμμα 3.

ὑπὸ ἰατροῦ συνηντήθησαν εἰς Προφήτην Ἠλίαν . Κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ πρωτοκόλλου παραδόσεως τῶν νεκρῶν οἱ Γιουγκοσλαῦοι ἐπέμενον ν' ἀναγραφῇ «τῶν κατὰ λάθος εἰσελθόντων ἐντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους». Ἡ Ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεία δὲν ἐδέχθη τὴν ἀναγραφὴν τῶν λέξεων κατὰ λάθος. Τέλος ἑκάστη ἀντιπροσωπεία ἀνέγραψε τὴν ἰδίαν της ἄποψιν. Μετὰ τὴν σύνταξιν τοῦ πρωτοκόλλου παρεδόθησαν τὰ περιέχοντα τοὺς Γιουγκοσλαύους νεκροὺς φέρετρα ἀποδιδομένων τιμῶν ὑπὸ παρατεταγμένης Ἑλληνικῆς διμοιρίας. Προηγουμένως ἐψάλη τρισάγιον ὑπὸ Ἕλληνος στρατιωτικοῦ ἱερέως εἰς ὃ δὲν ἐδέχθησαν νὰ παραστῶσιν οἱ Γιουγκοσλαῦοι. Ἐπηκολούθησεν ἡ σύνταξις παραρτήματος τοῦ πρωτοκόλλου. Ἡ Ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεία ἐπέμεινε ν' ἀναγραφῇ καὶ ἀνεγράφη ὅτι «Ὁ Ἕλλην ἰατρὸς πιστοιεῖ ὅτι ὁ θάνατος προῆλθεν ἐξ αἰτίας τῶν τραυμάτων τούτων». Οἱ Γιουγκοσλαῦοι ὅμως προσέθεσαν ὅτι « ὁ Γιουγκοσλαῦος ἰατρὸς δὲν δύναται νὰ πιστοποιήσῃ τ' ἀνωτέρω, διότι διὰ νὰ πράξῃ τοῦτο ἀπαιτεῖται λεπτομερὴς νεκροψία ἡ ὁποία δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐνταῦθα ἐλλείψει τῶν ἀπαιτουμένων μέσων». Καὶ κατὰ τὴν συνάντησιν ταύτην καὶ τὰς προηγουμένας ἐπεκράτησε φιλικὸν πνεῦμα.

237. Τὴν 1ην Ὀκτωβρίου ἐπραγματοποιήθη νέα συνάντησις παρὰ τὴν Εἰδομένην(1) διὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν αἰχμαλώτων. Ταύτης μετέσχον ἑκατέρωθεν οἱ αὐτοὶ Ταγματάρχαι ἀντιπρόσωποι, συνοδευόμενοι ἕκαστος ὑπὸ ἑνὸς Ὑπολοχαγοῦ. Κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ σχετικοῦ πρωτοκόλλου ὁ Γιουγκοσλαῦος ἀντιπρόσωπος ἐπέμεινε ν' ἀναγραφῶσιν οἱ τόποι ἀμφοτέρων τῶν χωρῶν εἰς οὓς συνελήφθησαν οἱ αἰχμάλωτοι. Ὁ Ἕλλην ἀντιπρόσωπος προέτεινε ὅπως ἀναγραφῶσι μόνον τὰ ὀνόματα τῶν ὑπὸ ἀνταλλαγήν. Προεκλήθη μεγάλη διαφωνία ἥτις ἀφεώρα ἰδίως εἰς τὸν συλληφθέντα τὴν 8ην Σεπτεμβρίου παρὰ τὴν 119 Πυραμίδα ὁπλίτην. Ὁ Γιουγκοσλαῦος Ταγματάρχης ἐπέμεινεν ὅτι συνελήφθη ἐντὸς τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους, προτείνας ὅπως κληθῇ καὶ ἐξετασθῇ. Ὁ Ἕλλην Ταγματάρχης δὲν ἐδέχθη τοῦτο φοβηθεὶς ὅτι ὁ στρατιώτης πιεσθεὶς θὰ ἐβεβαίωνε τὰ ὑπὸ τοῦ Γιουγκοσλαύου προβαλλόμενα. Τέλος συνεφωνήθη ν' ἀναγραφῇ ὅτι οἱ τρεῖς Γιουγκοσλαῦοι ὁπλῖται συνελήφθησαν τὴν 8ην Σεπτεμβρίου ἐντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους εἰς τὴν περιοχὴν Κουτσούμπεη. Διὰ τὸν Ἕλληνα Ἀνθυπολοχαγὸν Πετρίτσην ὅτι συνελήφθη τὴν 24ην Ἰανουαρίου 1948 παρὰ τὴν 61 Πυραμίδα περιοχῆς Εἰδομένης ἐντὸς Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους, ὀλίγα μέτρα ἀπὸ τῆς μεθορίου, ὡς καὶ πράγματι εἶχε συμβῆ. Διὰ τὸν Ἕλληνα στρατιώτην ὅτι ἠχμαλωτίσθη τὴν 8ην Σεπτεμβρίου παρὰ τὴν 119 Πυραμίδα καὶ ὅτι ἡ Γιουγκοσλαυϊκὴ ἀντιπροσωπεία δηλώνει ὅτι συνελήφθη ἐντὸς Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους καὶ εἰς ἀπόστασιν 200 μέτρων ἀπὸ τῆς μεθορίου. Μετὰ τὴν σύνταξιν τοῦ πρωτοκόλλου ἀντηλλάγησαν οἱ αἰχμάλωτοι. Ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς Πετρίτσης εὑρίσκετο εἰς οἰκτρὰν κατάστασιν, ἀποσκελετωμένος μὴ δυνάμενος λόγῳ μεγάλης ἐξαντλήσεως ὄχι μόνον νὰ βαδίσῃ ἀλλ' οὐδὲ νὰ σταθῇ ὄρθιος, χωρὶς νὰ ὑποβαστάζηται. Ἡ ἐξάντλησις ὠφείλετο εἰς τὸν ἐπὶ ὀκτάμηνον ὑποσιτισμόν του. Ἐρωτηθεὶς ὁ Γιουγκοσλαῦος Ταγματάρχης ἀπήντησεν ὅτι ἦτο ἐλαφρῶς ἀσθενὴς ἐκ στομαχικῶν διαταραχῶν λόγῳ καλῆς καὶ ἀφθόνου τροφῆς ἣν ἔλαβε τὴν προτεραίαν. Ἐν ἀντιθέσει οἱ τρεῖς ἀνταλλαγέντες Γιουγκοσλαῦοι ὁπλῖται εἶχον πλήρη ὑγείαν.

Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην συνάντησιν ἐσημειώθη μεταστροφὴ τῆς ἐν γένει συμπεριφορᾶς τῶν Γιουγκοσλαύων ἥτις ἦτο ψυχρὰ ἐν ἀντιθέσει μὲ τὰς προηγηθείσας συναντήσεις, καθ' ἃς αἱ συζητήσεις εἶχον διεξαχθῆ εἰς φιλικὸν τόνον (2).

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1175/Α/2.

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

(Σχεδιάγραμμα 4)

238. Μικροομὰς συμμοριτῶν ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 2ας Ἰουλίου 1948 εἰς ναρκοπέδιον τῆς περιοχῆς Ἀριδαίας, ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν ὅστις καὶ συνελήφθη.

Συμμοριακὴ δυὰς ἐξωντώθη τὴν νύκτα τῆς 15ης Ἰουλίου παρὰ τὸ νοτιοανατολικῶς Βερροίας χωρίον Ραχιὰ (1) ὑπὸ τμήματος τοῦ 45ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τοιούτου ΜΑΥ.

Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη εἷς ἀνὴρ ΜΑΥ καὶ ἐτραυματίσθη εἷς ὁπλίτης.

Λόχος τοῦ 63ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκη τὴν 16ην Ἰουλίου παρὰ τὸ χωρίον Χρύσα νοτιοανατολικῶς Ἀριδαίας μετὰ συμμοριακοῦ ὑποσυγκροτήματος καὶ ἔσχεν ἕνα νεκρὸν ὁπλίτην. Ἐπὶ τῇ προσεγγίσει ἐνισχύσεων τὸ ὑποσυγκρότημα ἐτράπη πρὸς βορειοδυσμάς, ἀπολεσθείσης τῆς ἐπαφῆς.

Εἰς συμπλοκὴν διμοιρίας τοῦ 71ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἐξωντώθησαν τὴν 17ην Ἰουλίου παρὰ τὸ χωρίον Κουντουριώτισσαν Κατερίνης (1) δύο συμμορῖται.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις ἐνισχυμένου λόχου τοῦ 516 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 19ην Ἰουλίου εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Ἴδας βορειοανατολικῶς Ἀριδαίας, μετὰ συμμοριακοῦ ὑποσυγκροτήματος ὅπερ ἐγκαταλεῖψαν ἕνα νεκρόν, συνεπτύχθη πρὸς Εὔρωπον. Ὁ λόχος ἔσχεν ἕνα νεκρὸν ὁπλίτην.

Τμῆμα τοῦ 71ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκη τὴν 2αν Αὐγούστου εἰς τὴν περιοχὴν Κατερίνης (1) ἔξωθι τοῦ χωρίου Μαλαθριᾶς μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἐξοντῶσαν τέσσαρας συμμορίτας. Διλοχία τοῦ αὐτοῦ Τάγματος κινηθεῖσα τὴν 8ην Αὐγούστου πρὸς ἀπόφραξιν διαβάσεων ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου (1) συνεπλάκη μετὰ συμμοριακοῦ τμήματος. Ἡ διλοχία διατηρήσασα τὴν ἐπαφήν, ἐπετέθη τὴν ἑπομένην κατὰ τῶν συμμοριτῶν οἵτινες συνεπτύχθησαν πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ὄρους. Ἡ διλοχία ἔσχε δύο τραυματίας ὁπλίτας.

Διμοιρία τοῦ 514 Τάγματος συμπλακεῖσα τὴν 12ην Αὐγούστου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἐπὶ τῶν βορείων κρασπέδων τοῦ Βερμίου ὄρους, ἐξώντωσε δύο συμμορίτας. Τὴν ἐπακολουθήσασαν νύκτα συμμορία ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν τοῦ λόχου Ἀνιχνευτῶν τῆς 32ας Ταξιαρχίας νοτιοδυτικῶς Ἐδέσσης. Οἱ συμμορῖται βληθέντες ἐκ μικρᾶς ἀποστάσεως ἐγκατέλειψαν 3 νεκρούς, 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρέν, 2 αὐτόματα καὶ 1 τυφέκιον.

Τὸ 556 Τάγμα κινούμενον ἐξερευνητικῶς τὴν 13ην Αὐγούστου, προσέκρουσεν ἐπὶ συμμοριακοῦ τμήματος κατέχοντος τὸ ὕψωμα Μπάροβο τοῦ Βερμίου περὶ τὰ ὀκτὼ χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς Ἐδέσσης. Ἐπιτεθὲν τὸ Τάγμα ἐξηνάγκασε τοὺς συμμορίτας νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς θέσεις των καὶ νὰ συμπτυχθῶσι, διακοπείσης τῆς ἐπαφῆς. Τὸ Τάγμα ἔσχε τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 19ης Αὐγούστου εἰς ναρκοπέδιον βορειοδυτικῶς τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ Ναούσης ἐγκατέλειψε δύο νεκρούς.

Ὑπὸ ἐνέδρας τοῦ 43ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐβλήθη δυτικῶς Ἐδέσ-

(1) Σχεδιάγραμμα 5.

σης συμμοριακὴ ὁμὰς κατευθυνομένη ἐκ Βερμίου εἰς Καϊμακτσαλάν, τραυματισθέντων δύο συμμοριτῶν οἵτινες καὶ συνελήφθησαν.

Τμῆμα ΜΑΔ ἐξώντωσε τὴν 25ην Αὐγούστου κατόπιν συμπλοκῆς μετὰ ἐνόπλου ὁμάδος νοτίως Κατερίνης, ἕνα συμμορίτην. Τὸ τμῆμα ΜΑΔ ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν.

Διὰ νυκτερινοῦ ἐγχειρήματος ἐξουδετερώθησαν τὴν νύκτα τῆς 24ης Αὐγούστου εἰς τὴν δυτικῶς Ἀριδαίας παραμεθόριον περιοχὴν Κάτω Λουτράκι τέσσαρα συμμοριακὰ φυλάκια. Ἐφονεύθησαν τρεῖς συμμορῖται, συνελήφθη εἷς τραυματίας καὶ περισυνελέγησαν ἓν μυδράλλιον καὶ δύο αὐτόματα.

Ὑπὸ ἐνέδρας διμοιρίας τοῦ 71ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνελήφθη, κατόπιν συμπλοκῆς, τὴν νύκτα τῆς 27ης Αὐγούστου παρὰ τὸ χωρίον Κουντουριώτισσαν Κατερίνης (1) εἷς συμμορίτης καὶ ἕτερος παρεδόθη. Ἡ ἐνισχυμένη διὰ τμήματος ΜΑΥ διμοιρία ἔσχεν 1 νεκρὸν καὶ 6 τραυματίας ὁπλίτας, 1 νεκρὸν καὶ 4 ἄνδρας ΜΑΥ τραυματίας.

Λόχος τοῦ 46ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκη τὴν πρωΐαν τῆς 19ης Σεπτεμβρίου εἰς τὴν περιοχὴν Ρητίνης, δυτικῶς Κατερίνης (1) μετὰ πολυμελοῦς συμμοριακῆς ὁμάδος, ἥτις ἐγκαταλείψασα τρεῖς νεκροὺς συνεπτύχθη πρὸς νοτιοδυσμὰς ἀπολεσθείσης τῆς ἐπαφῆς. Ὁ λόχος ἔσχεν ἕνα τραυματίαν ὁπλίτην (2).

Διεξαχθεῖσα ὑπὸ τῆς 31ης Ταξιαρχίας ἐπιχείρησις εἰς Ἀνατολικὸν Μπέλες (5–14 Αὐγούστου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 65)

239. Τὸ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Βράχον τάγμα, δυνάμεως 200 περίπου ἐνόπλων, ἐπιτεθὲν τὰς πρώτας ὥρας τῆς 4ης Αὐγούστου 1948 κατὰ τῆς φρουρᾶς τῆς ἐπὶ τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ σιδηροδρομικῆς γεφύρας, προέβη εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν δυτικῶν ἀκραίων βάθρων καὶ ἀκολούθως κατέφυγεν εἰς τὸ Ἀνατολικὸν Μπέλες. Τὴν συντριβὴν τοῦ συμμοριακοῦ τάγματος καὶ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς ὀρεινῆς ταύτης περιοχῆς τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ ἀνέθεσεν εἰς τὴν 31ην Ταξιαρχίαν. Αὕτη ἐνήργησεν ἀρχικῶς διὰ τριῶν φαλάγγων. Δυτικῶς διὰ διλοχίας τοῦ 511 Τάγματος σὺν ὁμὰς ὅλμων 81 χ.μ., εἰς τὸ κέντρον διὰ λόχου τοῦ αὐτοῦ τάγματος σὺν στοιχεῖον ὅλμου 81 χ.μ. καὶ ἀνατολικῶς διὰ διλοχίας τοῦ 558 Τάγματος σὺν ὁμὰς ὅλμων 81 χ.μ. Ἐφεδρεία Ταξιαρχίας εἷς λόχος τοῦ 513 Τάγματος εἰς Λειβαδιάν. Πρὸς ὑποστήριξιν δύο οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς Νέον Πετρίτσι καὶ εἷς παρὰ τὴν Λειβαδιάν. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς Ταξιαρχίας ἐγκατεστάθη εἰς Λειβαδιάν.

Τὴν μεσημβρίαν τῆς 5ης Αὐγούστου ἐκινήθη ἡ διλοχία τοῦ 511 Τάγματος ἀπὸ Ἄνω Πορρόϊα πρὸς Ντεμὶρ Καποῦ. Μετὰ δίωρον ὑπὸ καύσωνα πορείαν, προσεβλήθησαν ὑπὸ ἡλιάσεως ὁ Διοικητής, δύο Ἀξιωματικοὶ καὶ ἑπτὰ ὁπλῖται τοῦ 1ου λόχου. Ἡ διλοχία συνεχίσασα τὴν κίνησιν ἀφίχθη εἰς Ντεμὶρ Καποῦ ἔνθα συνήντησεν ὁμάδα δύο Βουλγάρων ὁπλιτῶν καὶ ἰσαρίθμων συμμοριτῶν μετὰ ἡμιόνου, εὑρισκομένην ἐντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους. Εἷς ἐκ τῶν Βουλγάρων τραυματισθεὶς συνελήφθη, τῶν λοιπῶν διαφυγόντων εἰς τὸ Βουλ-

(1) Σχεδιάγραμμα 5.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1177/Α,Β,Γ/1.

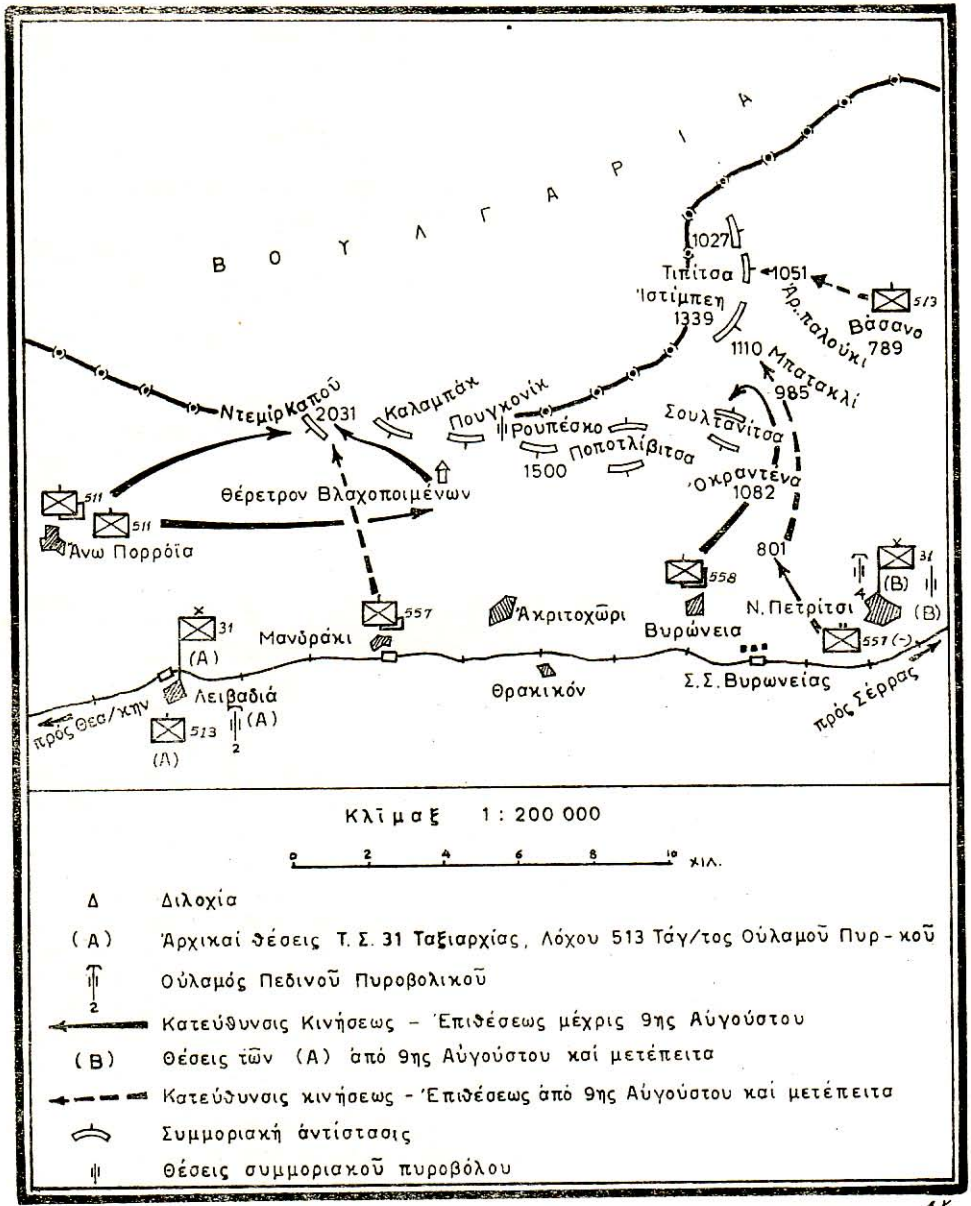

Σχ. 65. Ἐπιχείρησις Ἀνατολικοῦ Μπέλες (5-14 Αὐγούστου 1948)

γαρικὸν ἔδαφος. Ὁ ἐγκαταλειφθεὶς ἡμίονος ἦτο ἔμφορτος μὲ δέματα προπαγανδιστικῶν ἐντύπων. Ὁ λόχος τοῦ 511 Τάγματος ἐκκινήσας περὶ τὴν 0800 ἐπίσης ἀπὸ Ἄνω Πορρόϊα ἀφίχθη περὶ τὴν 1830 εἰς θέρετρον Βλαχοποιμένων ἔνθα καὶ παρέμεινεν.

Ἡ διλοχία τοῦ 558 Τάγματος ἐκκινήσασα ἐκ Βυρωνείας ἀφίχθη τὴν 1700 ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Ὀκραντένα, ἀναφέρασα ὅτι κατείχοντο ὑπὸ συμμοριτῶν τὸ ὀχυρὸν τοῦ Ἰστίμπεη καὶ τὰ ὑψώματα Σουλτανίτσα. Παραδοθεὶς συμμορίτης κατέθεσεν ὅτι εἰς Ἰστίμπεη εὑρίσκοντο περὶ τοὺς 200 ἔνοπλοι

Διὰ τὴν ἐπομένην ἡ 31η Ταξιαρχία διέταξε τὴν διλοχίαν τοῦ 558 Τάγματος νὰ ἐπιτεθῇ πρὸς Σουλτανίτσα—Ὀχυρὸν Ποποτλίβιτσα, τὴν δὲ διλοχίαν καὶ τὸν λόχον τοῦ 511 Τάγματος νὰ ἐπιτεθῶσιν ἐν στενῷ συνδέσμῳ πρὸς Ρουπέσκο—Ποποτλίβιτσα.

Ἡ διλοχία τοῦ 511 Τάγματος κινηθεῖσα ἅμα τῇ ἕῳ τῆς 6ης Αὐγούστου πρὸς Ἀνατολάς, προσέκρουσεν ἐπὶ συμμοριακοῦ τμήματος κατέχοντος τὴν κορυφὴν 2031. Ἡ διλοχία ἐπιτεθεῖσα ἀνέτρεψε τοὺς συμμορίτας οἵτινες, ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρὸν καὶ ἕτερον παραδοθέντα, κατέφυγον εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος. Ὁ λόχος τοῦ 511 Τάγματος κινηθεὶς τὴν αὐτὴν ὥραν πρὸς Βορειοδυσμάς, προσέκρουσεν ἐπὶ συμμοριακῆς ἀντιστάσεως ἐγκατεστημένης ἐπὶ τοῦ Καλαμπὰκ καὶ καθηλώθη. Συμμοριακαὶ κινήσεις ἐσημειώθησαν ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Ρουπέσκο. Κατόπιν διαταγῆς τῆς Ταξιαρχίας ὁ λόχος παρακάμψας τὴν ἀντίστασιν, ἀφίχθη περὶ τὴν 1930 εἰς τὸ ὕψωμα 2031 καὶ ἐνετάχθη εἰς τὴν διλοχίαν. Μετὰ προηγηθεῖσαν ἀπὸ ἀέρος προσβολὴν τοῦ ὀχυροῦ Ποποτλίβιτσα ἐκινήθη πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τούτου, διὰ δρομολογίου διερχομένου βορείως Σουλτανίτσα, ἡ διλοχία τοῦ 558 Τάγματος, ὑποστηριζομένη ὑπὸ τῶν εἰς Νέον Πετρίτσι οὐλαμῶν πυροβολικοῦ. Αὕτη βληθεῖσα δραστικῶς ἐκ τῆς κατευθύνσεως Ἰστίμπεη καὶ τῶν ἐπὶ Σουλτανίτσα συμμοριακῶν ἀντιστάσεων, καθηλώθη ἐπὶ τῶν βορείων προσβάσεων τοῦ τελευταίου τούτου ὑψώματος.

Βρεταννὸς Ταγματάρχης τοῦ κλιμακίου παρατητῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν ἀνελθὼν ἐπὶ τοῦ Ντεμὶρ Καποῦ, διεπίστωσε τὴν μεταξὺ Βουλγάρων καὶ συμμοριτῶν συνεργασίαν.

Διὰ τὴν 7ην Αὐγούστου ἡ Ταξιαρχία διέταξε τὴν τριλοχίαν τοῦ 511 Τάγματος ὅπως ἐξασφαλίζουσα διὰ λόχου τὴν κατοχὴν τοῦ ὑψώματος 2031, κινηθῇ ἐπιθετικῶς πρὸς Πουγκονὶκ—Ρουπέσκο—Ποποτλίβιτσα. Ἡ διλοχία τοῦ 558 Τάγματος θὰ διετήρει δραστηριότητα μέχρις ὅτου ἤθελε καταστῇ δυνατὴ ἡ ἀπὸ Ρουπέσκο πρὸς Ποποτλίβιτσαν ἐνέργεια τῆς τριλοχίας.

Τὴν πρωΐαν τῆς 7ης Αὐγούστου ἡ τριλοχία ἐπιχειρήσασα νὰ κινηθῇ πρὸς Ἀνατολάς, εὑρέθη πρὸ λίαν διακεκομμένου ἐδάφους, ἀδιαβάτου εἰς κτήνη. Ταυτοχρόνως ἐβλήθη διὰ πυροβολικοῦ καὶ ἐκ τῶν ὑψωμάτων Καλαμπὰκ διὰ μυδραλλίων, ἀναγκασθεῖσα νὰ παραμείνῃ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 2031. Περὶ τὴν ἑσπέραν οἱ παρατηρηταὶ τοῦ κλιμακίου Ἡνωμένων Ἐθνῶν, Ἀμερικανὸς Συνταγματάρχης Ντάρνιελ καὶ Βρεταννὸς Ταγματάρχης Φίρλιγκ ἀνερχόμενοι εἰς τὸ 2031 ἐτραυματίσθησαν ἀμφότεροι μᾶλλον ἐλαφρῶς ὑπὸ ἐκραγέντος βλήματος συμμοριακοῦ πυροβόλου. Ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βλήματος ἐτραυματίσθη βαρέως εἷς ὁπλίτης.

Αἱ ἀποστολαὶ τῶν τμημάτων διὰ τὴν ἐπομένην παρέμειναν αἱ αὐταί. Εἰς τὴν διλοχίαν τοῦ 558 Τάγματος διετέθη λόχος τοῦ 86ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Διλοχία τοῦ 557 Τάγματος μεταφερομένη τὴν πρωΐαν σιδηροδρομικῶς ἀπὸ Λειβαδιὰν εἰς Θρακικὸν καὶ ἐκεῖθεν ὁδικῶς πρὸς Ἀκριτοχῶρι—ὕψωμα

1500, θὰ ἐνήργει ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς τριλοχίας διὰ τὴν κατάληψιν τοῦ Ρουπέσκο καὶ ἐν συνεχείᾳ τοῦ ὀχυροῦ Ποποτλίβιτσα.

Ἡ τριλοχία ἐκινήθη ἀπὸ τῆς ἓω τῆς 8ης Αὐγούστου ἄνευ μεταγωγικῶν κτηνῶν πρὸς Καλαμπὰκ τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων εἰς Πουγκονίκ. Εἰς Καλαμπὰκ ἔσχε τρεῖς βαρέως τραυματίας ὁπλίτας ἐξ ἐκρήξεως ναρκῶν. Προωθηθὲν πρὸς Πουγκονὶκ τμῆμα προσέκρουσεν ἐπὶ ἰσχυρᾶς ἀντιστάσεως. Βληθὲν δὲ δραστικῶς ὑπὸ μυδραλλίων, ὅλμων καὶ πυροβολικοῦ ἔσχε δώδεκα τραυματίας ὁπλίτας καὶ ἀποσυνετέθη. Τὰ πυρὰ ἐπεξετάθησαν καὶ ἐπὶ τῆς λοιπῆς φάλαγγος ἥτις ἐγκρίσει τῆς Ταξιαρχίας ἀνεστράφη, ἐπανελθοῦσα εἰς τὸ ὕψωμα 2031. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπὶ τῆς θέσεως ταύτης παραμονή της καθίστατο προβληματικὴ ἐλλείψει ὕδατος, τροφίμων καὶ πυρομαχικῶν. Ἡ διλοχία τοῦ 558 Τάγματος διετήρησε τὰς ἐπὶ τῶν βορείων προσβάσεων τῆς Σουλτανίτσα θέσεις της, αἵτινες ἐβάλλοντο ὑπὸ μυδραλλίων καὶ πυροβολικοῦ. Ὁ διατεθεὶς αὐτῇ λόχος τοῦ 86ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς προωθήθη ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Μπατακλί. Ὁ λόχος ἐπηχειρήσας νὰ κινηθῇ πρὸς τὴν κορυφὴν 1110 προσεβλήθη δραστικῶς διὰ πυρῶν καὶ ἀνετράπη, διαρρεύσας ἐν διαλύσει εἰς Νέον Πετρίτσι.

240. Ἡ 31η Ταξιαρχία διαπιστώσασα τὴν ἰσχυρὰν κατοχὴν τῶν θέσεων Πουγκονὶκ–Ρουπέσκο–Ποποτλίβιτσα, ἠτήσατο ἀπὸ τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ τὴν διακοπὴν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἥτις ὑπὸ τὰς παρουσιασθείσας συνθήκας δὲν προεβλέπετο νὰ ἐπιτύχῃ θετικὰ ἀποτελέσματα. Ταὐτοχρόνως ἀνεκάλεσεν εἰς Μανδράκι τὴν κινηθεῖσαν πρὸς τὸ ὕψωμα 1500 διλοχίαν τοῦ 557 Τάγματος. Εἰς ἀπάντησιν τὸ Σῶμα Στρατοῦ ἐγνώρισεν ὅτι ἡ Ταξιαρχία θὰ ἐνισχύετο ἐντὸς τῆς 9ης Αὐγούστου διὰ τοῦ 557 Τάγματος μεῖον διλοχία, μεταφερομένου ἐκ Θεσσαλονίκης δι' αὐτοκινήτων. Μετὰ τὴν ἄφιξίν του, ἔδει ν' ἀναληφθῇ δι' ὅλων τῶν μέσων ἐπιθετικὴ ἐνέργεια ἀπὸ Ἀνατολῶν, πρὸς κατάληψιν τοῦ ὀχυροῦ Ποποτλίβιτσα. Ἡ τριλοχία τοῦ 511 Τάγματος διατηροῦσα τὰς θέσεις της θ' ἀπηγόρευε τὴν πρὸς Δυσμὰς διαρροὴν συμμοριτῶν. Δι' ἑτέρας του διαταγῆς τὸ Σῶμα Στρατοῦ ἐνέκρινε τὴν προσωρινὴν διακοπὴν τῆς ἐπιχειρήσεως, τῶν τμημάτων διατηρούντων τὰς κατεχομένας θέσεις. Τὸ ἀφιχθησόμενον 557 Τάγμα θὰ ἐχρησιμοποιεῖτο κατ' ἀρχὴν πρὸς Ἰστίμπεη. Ἡ ἀποστολὴ τῆς Ταξιαρχίας παρέμεινεν ἀμετάβλητος, ἤτοι ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες.

Τὴν 9ην Αὐγούστου ἀντικατεστάθησαν οἱ δύο ἐκ τῶν τριῶν λόχων τοῦ 511 Τάγματος διὰ τῆς εἰς Μανδράκι διλοχίας τοῦ 557 τοιούτου. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς Ταξιαρχίας, ὁ λόχος τοῦ 513 Τάγματος καὶ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ μετεκινήθησαν ἐκ Λειβαδιᾶς εἰς Νέον Πετρίτσι. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας προσεβλήθησαν ἀπὸ ἀέρος συμμοριακαὶ θέσεις εἰς Ποποτλίβιτσαν. Περὶ τὴν ἑσπέραν ἐβλήθη διὰ πυροβολικοῦ καὶ ὅλμων ἡ διλοχία τοῦ 558 Τάγματος, τραυματισθέντος ἑνὸς ὁπλίτου. Τὴν νύκτα ἀνετινάχθη τμῆμα σιδηροδρομικῆς γραμμῆς δυτικῶς τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ Βυρωνείας.

Αἱ πληροφορίαι ἐξηκολούθουν φέρουσαι εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες τὸ ἐκ δύο λόχων τάγμα Βράχου δυνάμεως 180–200 συμμοριτῶν. Ὁ εἷς λόχος εὑρίσκετο εἰς Καλαμπὰκ–Πουγκονὶκ καὶ ὁ ἕτερος εἰς Ἰστίμπεη–Ποποτλίβιτσαν–Ρουπέσκο. Ἡ Ταξιαρχία προτιθεμένη νὰ ἐκκαθαρίσῃ τὴν τελευταίαν περιοχήν, θὰ ἐπεχείρει ἀπὸ πρωΐας τῆς 11ης Αὐγούστου εἰς πρῶτον χρόνον τὴν κατάληψιν τοῦ ὀχυροῦ Ἰστίμπεη. Εἰς δεύτερον χρόνον ἐπίθεσιν ἀπὸ Ἰστίμπεη καὶ Σουλτανίτσαν κατὰ Ποποτλίβιτσας, μὲ ταὐτόχρονον κίνησιν τῆς ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 2031 τριλοχίας πρὸς Πουγκονίκ. Καὶ εἰς τρίτον χρόνον συγκλίνουσαν ἐπιθετικὴν κίνησιν ὅλων τῶν τμημάτων πρὸς Ρουπέσκο.

Ὑποστήριξις τῶν ἐπιθετικῶν ἐνεργειῶν ὑπὸ τῶν εἰς Νέον Πετρίτσι τριῶν οὐλαμῶν πυροβολικοῦ. Εἰς τὰ τμήματα καθωρίσθησαν αἱ ἀκόλουθοι κατευθύνσεις ἐπιθέσεως :

— 557 Τάγμα μεῖον διλοχία μεθ' ὁμάδος πολυβόλων ἐκ τοῦ ὑψώματος 985 πρὸς Ἰστίμπεη—Ρουπέσκο.

—Λόχος τοῦ 513 Τάγματος σὺν διμοιρία τοῦ 86ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐκ τοῦ ὑψώματος Βάσανο πρὸς Ἀρπαλοῦκι καὶ τὸ βορείως Ἰστίμπεη ὕψωμα Τιπίτσα. Μετὰ τὴν κατάληψιν καὶ τοῦ τελευταίου τούτου ὑψώματος, ὁ λόχος θὰ ἐνετάσσετο εἰς τὸ 557 Τάγμα.

—Διλοχία τοῦ 558 Τάγματος σὺν ὁμὰς πολυβόλων ἐκ τῶν κατεχομένων θέσεων πρὸς Σουλτανίτσαν—Ποποτλίβιτσαν—Ρουπέσκο.

—Διλοχία τοῦ 557 Τάγματος μετὰ τοῦ λόχου τοῦ 511 Τάγματος ἐκ τοῦ ὑψώματος 2031 πρὸς Πουγκονὶκ—Ρουπέσκο.

Ὥρα ἐξορμήσεως καθωρίσθη ἡ 0400 τῆς 11ης Αὐγούστου.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 9ης Αὐγούστου ἀφίχθη εἰς Νέον Πετρίτσι τὸ 557 Τάγμα μεῖον διλοχία καὶ τὴν ἑπομένην προωθήθη εἰς τὸ ὕψωμα 801 ἔνθα καὶ διενυκτέρευσεν. Ὁ λόχος τοῦ 513 Τάγματος ἀφίχθη περὶ τὸ μεσονύκτιον εἰς Βάσανο.

Τὴν πρωΐαν τῆς 11ης Αὐγούστου τὰ τμήματα ἐξώρμησαν πρὸς τὰς καθορισθείσας κατευθύνσεις. Τὸ 557 Τάγμα παρακολουθούμενον ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ταξιαρχίας, συνοδείᾳ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων καὶ διμοιρίας τοῦ 712 λόχου μηχανικοῦ, προωθήθη πρὸς τὸ ὕψωμα 1110 ὑπὸ τὰ πυρὰ ὅλμων καὶ πολυβόλων ἐγκατεστημένων ἐπὶ τοῦ Ἰστίμπεη καὶ πυροβόλου ἐκ τῆς κατευθύνσεως Ρουπέσκο. Τὸ Τάγμα ἔσχε τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας ἐκ ναρκῶν καὶ ἕνα ἐκ βλήματος ὅλμου, ἡ δὲ διμοιρία μηχανικοῦ ἕνα ὁπλίτην τραυματίαν ἐκ θραύσματος ὀβίδος. Ὁ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων ἐκτελέσας βολὴν κατὰ πολυβολείων δὲν ἐπέτυχε τὴν ἐξουδετέρωσίν των. Περὶ τὴν μεσημβρίαν τὸ Τάγμα κατέλαβε τὸ ὕψωμα 1110, ἐδραιωθὲν ἐπ' αὐτοῦ. Ὁ λόχος τοῦ 513 Τάγματος ἐπιτεθεὶς τῇ ὑποστηρίξει πυροβολικοῦ πρὸς Ἀρπαλοῦκι, κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος περὶ τὴν ἑσπέραν τὴν ὀχυρὰν ταύτην θέσιν καὶ τὴν κορυφὴν 1051 ἔχων ἕνα νεκρὸν ὁπλίτην. Τὰ λοιπὰ τμήματα δὲν ἐσημείωσαν πρόοδον.

Τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης 12ης Αὐγούστου, ἐπανελήφθη ἡ ἐπιθετικὴ ἐνέργεια. Ὁ λόχος τοῦ 513 Τάγματος προωθηθείς, κατέλαβεν ὕψωμα δυτικῶς τοῦ 1051, ἔνθα καθηλώθη βληθεὶς δραστικῶς ἐκ τοῦ ὑψώματος 1027 καὶ ἐκ τῆς θέσεως Τιπίτσα. Τὸ 557 Τάγμα ἐπιχειρῆσαν πρὸς Ἰστίμπεη, ἐνέπεσεν εἰς ναρκοπέδιον, βαλλόμενον διὰ πολυβόλων καὶ μυδραλλίων. Κατόπιν νέας ἀνεπιτυχοῦς προσπαθείας ἀνακοπείσης ὑπὸ πυκνῶν πυρῶν, διετάχθη νὰ παραμείνῃ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 1110 καὶ 985. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ πέντε τραυματίας ὁπλίτας. Ἡ διλοχία τοῦ 558 Τάγματος βαλλομένη συνεχῶς, παρέμεινε καθηλωμένη εἰς τὰς θέσεις της. Εἰς τὸ ἀριστερὸν ἡ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 2031 ἐνισχυμένη διλοχία τοῦ 557 Τάγματος, ὑποστᾶσα αἰφνιδιαστικὴν ἐπίθεσιν ὑπὸ συμμοριτῶν ὁρμηθέντων ἐκ τοῦ βουλγαρικοῦ ἐδάφους ἀνετράπη, ἀποκοπεισῶν δύο διμοιριῶν προωθημένων πρὸς Καλαμπάκ. Ἡ διλοχία συνεκρατήθη νοτιώτερον ἐπὶ μειονεκτικῶν θέσεων, τοῦ ὑψώματος 2031 περιελθόντος εἰς τοὺς συμμορίτας. Μετὰ ἀποτυχοῦσαν προσπάθειαν ἀνακαταλήψεώς του, καθ' ἣν ἐπετεύχθη μόνον ἡ ἀπαγκίστρωσις τῶν ἀποκοπεισῶν διμοιριῶν, συνεπτύχθη πρὸς Λειβαδιάν. Ἡ διλοχία ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ ἕνα τραυματίαν ὁπλίτας, ἀπώλεσε δὲ ἕνα ὅλμον τῶν 81 χ.μ. καὶ μίαν συσκευὴν ἀσυρμάτου.

Ἡ Ταξιαρχία ἀνέφερε τὴν ἑσπέραν εἰς τὸ Σῶμα Στρατοῦ ὅτι λόγῳ τῆς

πυκνότητος καὶ τῆς ἰσχύος τοῦ συμμοριακοῦ πυρὸς δὲν προεβλέπετο δυνατὴ ἡ ἐπίτευξις τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ. Τὴν ἑπομένην δὲν θὰ συνέχιζε τὴν ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν ἐν ἀναμονῇ διαταγῶν καὶ ἵνα δοθῇ ἀνάπαυσις εἰς τὰ τμήματα.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς ὁ ἀνατολικῶς Τιπίτσα λόχος καὶ τὸ 557 Τάγμα παρηνωχλήθησαν, δι' ἀραιῶν πυρῶν πολυβόλων καὶ μυδραλλίων.

Τὴν πρωΐαν τῆς 13ης Αὐγούστου ἐξεδηλώθη ἐπίθεσις ἐκ τῆς κατευθύνσεως Ἰστίμπεη κατὰ τοῦ ὑψώματος 1110 ἥτις ἀπεκρούσθη εὐχερῶς. Προελθοῦσα ἐκ Βορειοανατολῶν τεσσαρακονταμελὴς συμμορία ἐπεχείρησε περὶ τὴν 1030 νὰ καταλάβῃ τὸ ὕψωμα Βάσανο. Γενομένη ἐγκαίρως ἀντιληπτὴ ἐβλήθη ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ καταδιωχθεῖσα διελύθη καὶ διεσκορπίσθη. Ἡ ὑπόλοιπος ἡμέρα διῆλθε μὲ ἀνταλλαγὴν πυρῶν. Τὴν ἑσπέραν τὸ Σῶμα Στρατοῦ διέταξε τὴν ὁριστικὴν διακοπὴν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τὴν λῆψιν διατάξεως ἐξασφαλιζούσης τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ Στρυμόνος γέφυραν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς ἐβλήθησαν ἀνεπιτυχῶς δι' ὅλμων καὶ πολυβόλων αἱ θέσεις τοῦ 557 Τάγματος. Ἡ βολὴ ἐπανελήφθη τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς ὁπλίτου.

Τὴν 15ην Αὐγούστου ἤρχισεν ἡ ἀπαγκίστρωσις καὶ ἀποχώρησις τῶν τμημάτων, συντελεσθεῖσα ἄνευ πιέσεως. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 31ης Ταξιαρχίας ἐπανῆλθεν εἰς Κιλκίς.

Αἱ ἀπώλειαι ἀνῆλθον εἰς ἕνδεκα νεκροὺς καὶ τριάκοντα πέντε τραυματίας ὁπλίτας. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν τρεῖς ἐφονεύθησαν καὶ ἰσάριθμοι παρεδόθησαν (1).

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

(Σχεδιάγραμμα 4)

241. Οὐλαμὸς τῆς Χ Ἐφίππου Ἴλης συνεπλάκη τὴν 6ην Ἰουλίου 1948 ἀνατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης, παρὰ τὸ χωρίον Κορυφές, μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως. Εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ οὐλαμοῦ προωθήθησαν ταχέως ἐκ Κιλκὶς τμῆμα τοῦ 62ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, οὐλαμὸς τεθωρακισμένων καὶ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ, ἅμα τῇ ἐμφανίσει τῶν ὁποίων οἱ συμμορῖται διέκοψαν τὴν ἐπαφὴν καὶ συνεπτύχθησαν πρὸς τὸ ὄρος Κρούσια. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ὁ ἔφιππος οὐλαμὸς ἔσχεν 1 νεκρόν, 1 τραυματίαν καὶ 3 ἀγνοουμένους ὁπλίτας.

Ὑπὸ τμημάτων τοῦ 513 Τάγματος ἀνευρέθη τὴν 11ην Ἰουλίου εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων ἀποθήκη περιέχουσα 1 πολυβόλον Φίατ, 11 μυδράλλια, 2 ταχυβόλα (τουρτοῦρες), 58 ἀτομικὰ τυφέκια καὶ ποσότητα πυρομαχικῶν.

Διμοιρία τοῦ 512 Τάγματος, ἐγκατασταθεῖσα τὴν νύκτα τῆς 20ῆς Ἰουλίου ἐνεδρευτικῶς παρὰ τὴν Μεγάλην Στέρναν νοτίως Δοϊράνης λίμνης, προσέβαλε διὰ πυρῶν πολυμελῆ συμμορίαν κατευθυνομένην εἰς τὸ χωρίον. Κατὰ τὸν ἐπακολουθήσαντα ἀγῶνα οἱ συμμορῖται ἐπέτυχον τὴν κύκλωσιν τῆς διμοιρίας, ἥτις ἀπειληθεῖσα μὲ ὁλοσχερῆ καταστροφὴν διέσπασεν ἐξ ἐφόδου τὸν δημιουργηθέντα κλοιὸν καὶ διεσώθη, πλὴν τοῦ διμοιρίτου Δοκίμου ἐφέδρου Ἀξιωματικοῦ Τζιροπούλου Δημητρίου καὶ δύο ὁπλιτῶν οἵτινες ἔπεσαν μαχόμενοι.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1013/Β/1.

Λόχος τοῦ 557 Τάγματος ἐνεργήσας μετὰ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων τὴν 23ην Ἰουλίου ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν εἰς τὸν θύλακα Κορώνας, ἔσχε κατόπιν συμπλοκῆς ἕνα ὁπλίτην νεκρὸν καὶ τραυματίαν τὸν ἐπιλοχίαν οὐλαμαγὸν τεθωρακισμένων.

Ἡ 31η Ταξιαρχία, διαταχθεῖσα ν' ἀναπτύξῃ δραστηριότητα εἰς τὸν θύλακα Κορώνας(1), καθ' ὃν χρόνον διεξήγοντο εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Πάϊκου καὶ κατὰ τῶν Ταξιαρχιῶν Σοφιανοῦ καὶ Λιάκου ἐπιχειρήσεις, ἐξέπεμψε τὴν 24ην Ἰουλίου δύο ἐπιθετικὰς ἀναγνωρίσεις. Ἡ πρώτη δυνάμεως διλοχίας, κινηθεῖσα ἐν τῇ κατευθύνσει τῶν ὑψωμάτων 304—467, εὐθὺς ὡς ὑπερέβη τὰ ἐρείπια Μεχλεσὶ Ἰσέκ, ἐβλήθη δραστικῶς δι' ὅλμων καὶ μυδραλλίων ἐκ τῶν ὑψωμάτων 467 καὶ 539 καὶ διὰ πυροβολικοῦ ἐκ τοῦ ὑψώματος 625. Λόγῳ τῆς πυκνότητος τῶν πυρῶν ἡ περαιτέρω κίνησις διεκόπη. Ἡ ἑτέρα ἀναγνώρισις δυνάμεως διλοχίας ἐνισχυμένης δι' οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων, ἐκινήθη ἐν τῇ κατευθύνσει Μεταμορφώσεως—ὑψωμάτων 258—285—361. Ἅμα τῇ ἀνόδῳ της ἐπὶ τοῦ Α' Ἀνωνύμου, ἐδέχθη πυκνὰ πυρὰ ὅλμων καὶ μυδραλλίων ἐκ τῶν ὑψωμάτων 285 καὶ 361 καὶ καθηλώθη. Ἓν ἐκ τῶν τεθωρακισμένων ὀχημάτων κατεστράφη ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης. Αἱ ἀναγνωρίσεις διαπιστώσασαι ἰσχυρὰν κατοχὴν τῶν βορείως τῆς γραμμῆς ἐρείπια Μεχλεσὶ Ἰσέκ—Α' Ἀνώνυμον ὑψωμάτων, ἐπανῆλθον εἰς τὸ κέντρον ἀντιστάσεως Μεταμορφώσεως, διακομίσασαι τρεῖς ὁπλίτας τραυματίας.

Πρὸς ἐξόντωσιν δύο συμμοριακῶν λόχων δυνάμεως 100 περίπου ἐνόπλων, σημειωθέντων εἰς τὴν ἀνατολικῶς Κιλκὶς περιοχὴν τοῦ χωρίου Κορωνούδας, προωθήθησαν τὴν 29ην Ἰουλίου διλοχία τοῦ 513 Τάγματος ἐκ Κρουσίων καὶ διλοχία τοῦ 557 Τάγματος, ἐνισχυθεῖσα διὰ λόχου τοῦ 513 τοιούτου, ἐκ Κιλκίς. Τὴν ἑπομένην 30ὴν Ἰουλίου τὰ τμήματα ἦλθον εἰς ἐπαφὴν νοτιοανατολικῶς Κορωνούδας μετὰ συμμοριακῶν ὁμάδων. Κατόπιν μικροσυμπλοκῶν καθ' ἃς ἡ διλοχία τοῦ 557 Τάγματος ἔσχε δύο τραυματίας ὁπλίτας, οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν πρὸς Ἀνατολάς. Ἀπολεσθείσης τελικῶς τῆς ἐπαφῆς τὰ τμήματα ἐπέστρεψαν εἰς τὰς θέσεις των.

Πρὸς ἐξερεύνησιν τῆς αὐτῆς ὡς ἀνωτέρω περιοχῆς Κορωνούδας, ἐξεπέμφθη τὴν πρωΐαν τῆς 23ης Αὐγούστου ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις λόχου σὺν δύο διμοιρίαι τοῦ 513 Τάγματος. Ταὐτοχρόνως τμήματα τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Λαχανᾶ ἐγκατεστάθησαν ἐπὶ καταλλήλων θέσεων βορειοδυτικῶς Λαχανᾶ, ἀποσυρθέντα τὴν ἑσπέραν. Ὁ ἐνισχυμένος λόχος σταθμεύσας παρὰ τὴν Κορωνούδαν, προσεβλήθη τὴν νύκτα ὑπὸ συμμοριακῆς δυνάμεως ἥτις ἀποκρουσθεῖσα συνεπτύχθη, ἐγκαταλείψασα δύο νεκρούς. Ὁ λόχος ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας. Αἱ ἐξερευνήσεις συνεχίσθησαν μέχρι τῆς 30ῆς Αὐγούστου ἄνευ ἀποτελέσματος.

Τὴν 13ην Σεπτεμβρίου ἐξετελέσθη ἐπιθετικὴ κρουσις ἐν τῇ κατευθύνσει Ἐρεσελῆ—ὑψώματα 258—285, πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς εἰς τὸν θύλακα Κορώνας(2) ὑπαρχούσης συμμοριακῆς δυνάμεως καὶ τῆς παρεχομένης ἐνδεχομένως ὑποστηρίξεως ὑπὸ τῶν Γιουγκοσλαυϊκῶν συνοριακῶν μονάδων. Διὰ τὴν ἐπιχείρησιν διετέθησαν ἀνὰ μία διλοχία τῶν 515 Τάγματος Πεζικοῦ καὶ 95ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, λόχος τοῦ 512 Τάγματος, τμήματα ΜΑΥ, οὐλαμὸς τεθωρακισμένων καὶ οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Τὰ τμήματα κινηθέντα ἀπὸ πρωΐας, προσέκρουσαν ἐπὶ συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης ἰσχυρῶς τὰ ὑψώματα

(1) Σχεδιάγραμμα 58.
(2) Σχεδιάγραμμα 58.

258 καὶ 285. Ταὐτοχρόνως ὁμάδες ἐνόπλων προερχόμεναι ἐκ τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους, ἔσπευδον πρὸς τὸ ὕψωμα 285. Βραδύτερον τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἐβλήθησαν διὰ μυδραλλίων ἐγκατεστημένων ἐπὶ τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς εἰς τὸ ὕψος τῶν ἐρειπίων Νταουτλῆ. Περὶ τὴν 1400 διετάχθη ἡ ἐπιστροφὴ τῶν τμημάτων εἰς τὰς θέσεις των. Λόχος τοῦ 95ου Τάγματος κινηθεὶς παραλλήλως τῶν συνόρων, προσεβλήθη πλευρικῶς ὑπὸ συμμοριακοῦ τμήματος ἐξορμήσαντος ἐκ τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους, περὶ τὰ 1500 μέτρα νοτιοδυτικῶς τῶν ἐρειπίων Νταουτλῆ. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς ἐπανῆλθον εἰς τὸ Γιουγκοσλαυϊκὸν ἔδαφος, διακομίζοντες τοὺς τραυματίας των. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν ἐπιχείρησιν τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον τραυματίας 1 ὁπλίτην καὶ 1 ἄνδρα ΜΑΥ οἱ δὲ συμμορῖται 3 νεκρούς.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τμήματος τοῦ 513 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 16ην Σεπτεμβρίου μετὰ συμμοριακοῦ λόχου κατέχοντος τὰ περὶ τὸ χωρίον Κορωνοῦδαν ὑψώματα. Κατόπιν ἀγῶνος καθ' ὃν ἔπεσε μαχόμενος ὁ διοικῶν τὸ ἀναγνωριστικὸν ἀπόσπασμα Ὑπολοχαγὸς Κωνσταντόπουλος Γεώργιος καὶ ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται, οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν καὶ τελικῶς διέφυγον κατατμηθέντες εἰς μικροομάδας.

Ὑπὸ ἐνέδρας τοῦ 511 Τάγματος ἐγκατεστημένης δυτικῶς Νέου Πετρίτσι, προσεβλήθη τὴν νύκτα τῆς 20ῆς Σεπτεμβρίου συμμοριακὴ ὁμὰς καὶ ἔσχε δύο νεκρούς(1).

Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης τῆς Δ(σεως Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας (3 Ἰουλίου–14 Σεπτεμβρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 4)

242. Εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν συνεπλάκησαν τὴν 3ην Ἰουλίου 1948 παρὰ τὴν Νιγρίταν τμήματα τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ ὁ λόχος Χωροφυλακῆς Δάφνης, μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως. Οἱ συμμορῖται πιεσθέντες ἰσχυρῶς συνεπτύχθησαν πρὸς Φλαμοῦρι ὅρος ἀπολεσθείσης τῆς ἐπαφῆς. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν ὁπλίτας, ἐκ δὲ τῶν συμμοριτῶν παρεδόθησαν τέσσαρες. Εἰς τὴν αὐτὴν περίπου θέσιν ἔλαβε χώραν τὴν 10ην Ἰουλίου νέα συμπλοκὴ καθ' ἣν τὸ αὐτὸ Τάγμα ἔσχε τέσσαρας ὁπλίτας τραυματίας. Οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν καὶ πάλιν πρὸς Φλαμοῦρι.

Κατόπιν πληροφοριῶν ὅτι δύναμις 150 περίπου ἐνόπλων εὑρίσκετο εἰς τὴν παραμεθόριον ὀρεινὴν περιοχὴν Ἀλῆ Μπουτοὺς–Λίπα βορείως Σερρῶν, ἐξεπέμφθη τὴν 6ην Ἰουλίου ὑπὸ τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν ἰσχυρὰ ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις. Εἰς ταύτην ἐδόθη ἐντολὴ ἐντοπισμοῦ καὶ προσβολῆς τῆς συμμοριακῆς δυνάμεως. Ἡ ἀναγνώρισις συνεκροτήθη ἐκ τῶν 557 μεῖον λόχος καὶ 558 μεῖον διλοχίας, Ταγμάτων καὶ τμημάτων ΜΑΥ. Τὸ 557 Τάγμα κινηθὲν τὴν νύκτα τῆς 5ης Ἰουλίου ἐν τῇ κατευθύνσει Ἄνω Βροντοῦς–Ἀλῆ Μπουτούς, ἐπετέθη αἰφνιδιαστικῶς καὶ κατέλαβε τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης, τὸ Ἀλῆ Μπουτούς. Οἱ κατέχοντες τὸν ὀρεινὸν τοῦτον ὄγκον συμμορῖται κατέφυγον εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος. Τὸ Τάγμα ἐγκατεστῆσαν ἕνα λόχον ἐπὶ τοῦ Ἀλῆ Μπουτούς, συνέχισε πρὸς Λίπαν. Ἀλλ' ἡ ἐπιθετική του κίνησις ἀνεκόπη ὑπὸ δραστικῶν πυρῶν προερχομένων ἐκ τῶν ἀμέσως

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1222/Α/25 καὶ 36, Φ. 1223/Α/2-3.

ἀνατολικῶς τῆς Λίπας ὑψωμάτων. Τὸ 558 Τάγμα ἐκκινῆσαν τὴν 0300 τῆς 6ης Ἰουλίου ἐξ Ἀχλαδοχωρίου, προσέκρουσεν ἐπὶ ἰσχυρῶν ἀντιστάσεων ἐγκατεστημένων ἐπὶ τῶν νοτιοδυτικῶς Λίπας ὑψωμάτων καὶ καθηλώθη. Ἐκπληρωθείσης τῆς ἀναγνωριστικῆς ἀποστολῆς των, τὰ Τάγματα ἐπανῆλθον ἐντὸς τῆς νυκτὸς τῆς 6ης Ἰουλίου εἰς τὰς θέσεις των. Αἱ ἀπώλειαί των ἦσαν τέσσαρες νεκροὶ καὶ ἰσάριθμοι τραυματίαι ὁπλῖται καὶ εἷς ἀνὴρ ΜΑΥ. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν εἷς ἐφονεύθη.

Πολυάριθμος συμμορία ἐνέπεσε τὴν νύκτα τῆς 22ας Ἰουλίου εἰς ἐνέδραν διμοιρίας Χωροφυλακῆς ἐγκατεστημένην παρὰ τὸ χωρίον Βέργην βορειοδυτικῶς Νιγρίτης. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἔπεσε μαχόμενος ὁ διοικῶν τὴν διμοιρίαν ἔφεδρος Ἀνθυπασπιστὴς Χωροφυλακῆς Νεράντζης Θεοχάρης καὶ ἐτραυματίσθη εἷς χωροφύλαξ. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν εἷς ἐφονεύθη.

Τμήματα τοῦ 558 Τάγματος συνεπλάκησαν τὰς ἑσπερινὰς ὥρας τῆς 17ης Αὐγούστου ἐπὶ τοῦ Ἀγκίστρου ὄρους μετὰ ἑκατονταμελοῦς συμμορίας ἥτις τελικῶς συνεπτύχθη πρὸς τὴν ἑλληνοβουλγαρικὴν μεθόριον, ἐγκαταλείψασα τρεῖς νεκρούς. Τὸ Τάγμα ἔσχεν 1 ὁπλίτην νεκρόν, 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 7 ὁπλίτας τραυματίας.

Εἰς τὸ κεντρικὸν τμῆμα τοῦ Μενοικίου ὄρους ἀνευρέθη τὴν 19ην Αὐγούστου ὑπὸ τμήματος τοῦ 60οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἀποθήκη ὁπλισμοῦ περιέχουσα 2 ἰταλικὰ πολυβόλα, 9 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν, 91 ἀτομικὰ τυφέκια, 500 βλήματα ὅλμου 3'' καὶ διάφορα ἄλλα πυρομαχικά.

Μικροομὰς συνοδεύουσα πέντε ἀπαχθέντας χωρικοὺς προσεβλήθη τὴν 4ην Σεπτεμβρίου εἰς τὴν περιοχὴν Νέας Ζίχνης νοτιοανατολικῶς Σερρῶν ὑπὸ ὁμάδος μάχης τοῦ 60οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ ἀπηλευθερώθησαν οἱ ἀπαχθέντες.

Εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Λαγκαδᾶ ἐξωντώθησαν τὴν 6ην Ἰουλίου ἐπὶ τοῦ ὄρους Φλαμοῦρι ὑπὸ τμήματος τοῦ 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς δύο συμμορῖται καὶ ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται. Λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος συνεπλάκη τὴν 24ην Ἰουλίου δυτικῶς Λαχανᾶ μετὰ ἑξηκονταμελοῦς συμμορίας ἥτις συνεπτύχθη ἐγκαταλείψασα ἕνα νεκρόν.

Τμῆμα τοῦ 34ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἐνισχυμένον μὲ διμοιρίαν Χωροφυλακῆς, συνεπλάκη τὴν 9ην Σεπτεμβρίου δυτικῶς Σωχοῦ μετὰ συμμορίας συνοδευούσης μεταγωγικὰ κτήνη. Ἡ συμμορία πιεσθεῖσα ἰσχυρῶς καὶ ὑποστᾶσα ἀπωλείας, διελύθη διασκορπισθεῖσα. Εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς ἀνευρέθησαν δέκα πτώματα καὶ εἷς τραυματίας ὅστις καὶ συνελήφθη. Περισυνελέγησαν δώδεκα κτήνη. Τὴν ἐπομένην ἐπετεύχθη νέα ἐπαφὴ μετὰ τῆς ἐπανασυγκεντρωθείσης εἰς τὸ δυτικὸν τμῆμα τοῦ Βερτίσκου ὄρους ὑπολοίπου συμμορίας. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐξωντώθησαν ἕτεροι 3 συμμορῖται, συνελήφθησαν 4 καὶ παρεδόθησαν 10. Περισυνελέγησαν 8 κτήνη, 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρὲν 1 ἀτομικὸς ὅλμος καὶ 12 τυφέκια. Τὸ στρατιωτικὸν τμῆμα οὐδεμίαν ἔσχεν ἀπώλειαν.

Τμήματα τῶν 34ου καὶ 67ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ διμοιρίας Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ, συνεπλάκησαν τὴν 14ην Σεπτεμβρίου εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Βερτίσκου μετὰ ἑκατονταμελοῦς συμμορίας. Οἱ συμμορῖται ἀνατραπέντες ἐκ τῶν θέσεών των, διεσπάρησαν καταφυγόντες εἰς τὸ ὄρος Φλαμοῦρι. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης καὶ ἐξωντώθησαν τρεῖς συμμορῖται. Ἡ περιοχὴ ἐξηρευνήθη μετὰ τριήμερον ὑπὸ τῶν αὐτῶν τμημάτων μὲ συμμετοχὴν δύο λόχων ἐκ τῶν 59ου καὶ 557 Ταγμάτων, διατεθέντων μετὰ διμοιρίας κυνηγῶν ὑπὸ τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν. Τὰ τμή-

ματα συγκλίνοντα πρὸς τὸ κεντρικὸν τμῆμα τοῦ Βερτίσκου ὄρους, ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μὲ πολυμελῆ συμμορίαν. Ἐπηκολούθησε συμπλοκὴ διαρκέσασα μέχρι τῶν ἀπογευματινῶν ὡρῶν. Τελικῶς οἱ συμμορῖται διεσκορπίσθησαν διαφυγόντες διὰ τῶν χαραδρώσεων. Συνελήφθη εἷς τραυματίας καὶ παρεδόθησαν δύο συμμορῖται. Τὸ 557 Τάγμα ἔσχε δύο ὁπλίτας τραυματίας ἐξ ἐκραγείσης νάρκης (1).

Ἀεροπορικὴ δραστηριότης

243. Ἡ ἀναπτυχθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἀεροπορίας δρᾶσις κατὰ τὸ τρίμηνον Ἰουλίου—Αὐγούστου—Σεπτεμβρίου 1948, παρὰ τὴν μείωσιν τῶν διατιθεμένων διὰ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἀεροσκαφῶν, ὑπῆρξεν ἀξιόλογος.

Ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν ἐσημείωσεν ἡ Ἀεροπορία εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Πάϊκου, κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἀπὸ 22—26 Ἰουλίου ἐπιχειρήσεις ὑπὸ τῆς XI Μεραρχίας, συντελέσασα εἰς τὴν ἐξάρθρωσιν τῶν συμμοριακῶν Ταξιαρχιῶν Σοφιανοῦ καὶ Λιάκου. Κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας μαχητικὰ ἀεροπλάνα διενήργησαν τριάκοντα ἑπτὰ ἐξόδους καὶ προσέβαλον διὰ βομβῶν, ρουκετῶν καὶ πολυβολισμῶν συμμοριακὰς συγκεντρώσεις εἰς Μαῦρο Δένδρο καὶ τὰ ὑψώματα Κάντας καὶ Σκρᾶ (2). Ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐβλήθη ἓν ἀεροσκάφος ὑποστὰν ἐλαφρὰς βλάβας, αἵτινες καὶ ἐπεσκευάσθησαν ταχέως. Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα προσεβλήθησαν συμμοριακαὶ συγκεντρώσεις εἰς τὰς βορειοανατολικῶς Δράμας καὶ Παπάδων περιοχάς.

Τὸν Αὔγουστον μῆνα προσεβλήθησαν συμμοριακαὶ ὀργανώσεις καὶ συγκεντρώσεις εἰς τὸ Ἀνατολικὸν Μπέλες, ἔνθα διεξήγαγεν ἐπιχειρήσεις ἡ 31η Ταξιαρχία. Εἰς τὴν Θράκην μαχητικὰ ἀεροπλάνα μετέσχον τῆς διεξαχθείσης εἰς τὴν περιοχὴν Ἕβρου ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΠΑΠΟΥΣ.

Πλέον ἔντονος ὑπῆρξεν ἡ δρᾶσις τῆς Ἀεροπορίας τὸν Σεπτέμβριον. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν ἐπιχείρησιν ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΔΑΦΝΗ προσέβαλε συμμοριακὰς συγκεντρώσεις εἰς τὴν παραμεθόριον ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Καϊμακτσαλάν. Λίαν ἐπιτυχὴς ὑπῆρξεν ἡ ἐπέμβασίς της εἰς τὴν διεξαχθεῖσαν βορειοανατολικῶς Παπάδων ἐπιχείρησιν ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΚΟΥΛΑ. Ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐβλήθησαν ἓξ ἀεροσκάφη ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἓν κατέπεσε φλεγόμενον εἰς τὸ ἀεροδρόμιον Καβάλας, φονευθέντος τοῦ Ἀνθυποσμηναγοῦ χειριστοῦ. Ἕτερον προσεγειώθη ἀναγκαστικῶς εἰς τὴν περιοχὴν Διδυμοτείχου, ὑποστὰν σοβαρὰς ζημίας. Τὰ ὑπόλοιπα τέσσαρα εἶχον ἐλαφρὰς βλάβας ἐπισκευασθείσας ταχέως (3).

Ἀπώλειαι

244. Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κατὰ τὸ τρίτον τρίμηνον τοῦ 1948 ἀνῆλθον εἰς 1476 ἄνδρας ἤτοι: 38 Ἀξιωματικοὺς ἐξ ὧν 2 τῆς Χωροφυλακῆς καὶ 300 ὁπλίτας νεκρούς, 48 Ἀξιωματικοὺς καὶ 1012 ὁπλίτας τραυματίας, 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 77 ὁπλίτας ἀγνοουμένους καὶ 1 Ἀξιωματικὸν αὐτόμολον. Ἱκανὸς ἀριθμὸς τῶν ἀπωλειῶν, πλέον τοῦ ἑνὸς τρίτου ὠφείλετο εἰς νάρκας.

---

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1011/Γ/3, Φ. 1413/Α/2-91, Φ. 1417/Β/1.
(2) Σχεδιάγραμμα 63.
(3) Ἀρχεῖον ΓΕΑ/ΔΙΑ/Φ. 5231/7γ/Β.

Κατὰ τὸ αὐτὸ τρίμηνον αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς 968 νεκρούς, 293 συλληφθέντας καὶ 800 παραδοθέντας, ἤτοι ἐν συνόλῳ 2061. Εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον δὲν συμπεριλαμβάνονται οἱ τραυματίαι καὶ οἱ μὴ ἀνευρεθέντες νεκροί. Τὰ δημιουργηθέντα κενὰ συνεπληρώθησαν διὰ 1633 βιαίως στρατολογηθέντων ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ καὶ διὰ συμμοριτῶν προελθόντων ἐκ τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος ἢ εἰσελθόντων ἐκ Βουλγαρίας (1).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1020/Β/21 Σελ. 89-94.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IX

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΜΗΝΕΣ ΤΟΥ 1948

Τὸ Γ'Σ. Στρατοῦ διέρχεται δυσχερῆ περίοδον

245. Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ Ὀκτωβρίου ἡ κατάστασις εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἤρχισεν ἐξελισσομένη σταθερῶς ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον. Ἡ τοιαύτη ἐξέλιξις ἔδει ν' ἀποδοθῇ εἰς τρεῖς κυρίως λόγους. Πρῶτον εἰς τὴν ἀλλαγὴν τῆς τακτικῆς ἐνεργείας τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες κατὰ τὰς ἀναλαμβανομένας ὑπ' αὐτῶν ἐπιχειρήσεις ἤρχισαν χρησιμοποιοῦντες ἰσχυρὰ συγκροτήματα δυνάμεως τοὐλάχιστον ταξιαρχίας. Δεύτερον εἰς τὴν κόπωσιν τοῦ ἐμψύχου ὑλικοῦ ὀφειλομένην εἰς τὴν συνεχῆ χρησιμοποίησίν του καὶ τρίτον εἰς τὴν ἀνεπάρκειαν δυνάμεων κατόπιν τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ ἡμίσεος σχεδὸν τῶν μονάδων Στρατοῦ Ἐκστρατείας.

Τὸ Σῶμα Στρατοῦ κατέβαλε σοβαρὰς προσπαθείας ὅπως διατηρήσῃ τὴν ὑφισταμένην κατάστασιν καὶ τὰ πλεονεκτήματα ἅτινα προσεπορίσθη ἀπὸ τὰ ἐπιτυχῆ ἀποτελέσματα τῶν κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον διεξαχθεισῶν ἐπιχειρήσεων. Ἀλλ' ἡ μειωμένη δύναμίς του, συντελοῦντος καὶ τοῦ χειμῶνος κατέστησαν λίαν δυσχερῆ καὶ ἐν πολλοῖς ἀδύνατον τὴν πραγματοποίησίν των. Οὐδεμία σοβαρὰ ἐνέργεια ἠδύνατο ν' ἀναληφθῇ ἐλλείψει διαθεσίμου δυνάμεως. Τὴν ἔλλειψιν ταύτην τὸ Σῶμα Στρατοῦ ἐπεζήτησε νὰ καλύψῃ διὰ μεταφορᾶς τμημάτων ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην περιοχὴν ἐπιτυγχάνον οὕτω ὑπεροχὴν δυνάμεως εἰς τὸν ἐπιθυμητὸν τόπον καὶ χρόνον εἴτε πρὸς ἐκτέλεσιν ἐπιχειρήσεως εἴτε πρὸς ἐξουδετέρωσιν συμμοριακῆς ἐνεργείας. Ἀλλ' ἡ διαρκὴς χρησιμοποίησις τῶν αὐτῶν μονάδων εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μείωσιν τῆς μαχητικότητός των, λόγῳ μὴ ἀναπληρουμένων ἀπωλειῶν καὶ σωματικοῦ καμάτου τῶν ἀνδρῶν ἀπὸ τὰς συνεχεῖς προσπαθείας. Πάντα ταῦτα εἶχον σοβαρὸν ἀντίκτυπον ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ καὶ ἀνεφέρθησαν ἐπανειλημμένως πρὸς τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον Στρατοῦ ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος τονίζοντος τὴν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην ἐνισχύσεώς του διὰ νέων δυνάμεων (1).

Ἡ γενικὴ διάταξις τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κατὰ τὴν 1ην Ὀκτωβρίου ἦτο ἡ ἀκόλουθος :

ΥΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ (ἕδρα Ἀλεξανδρούπολις).

Εἰς περιοχὴν Ἔβρου : 1 1/2 τάγματα πεζικοῦ σὺν 6 τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς.

Εἰς περιοχὴν Κομοτινῆς–Ξάνθης : 1½ τάγματα πεζικοῦ σὺν 4 τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς.

Εἰς περιοχὴν Δράμας–Παγγαίου : 3 τάγματα πεζικοῦ σὺν 1 τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΕΘΝΟΦΡΟΥΡΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (Ἕδρα Θεσσαλονίκη).

---

(1) Παράρτημα 7.

Εἰς περιοχὴν Σερρῶν—Σιδηροκάστρου—Νιγρίτης : 1 τάγμα πεζικοῦ σὺν 4 τάγματα 'Εθνοφρουρᾶς.

Εἰς περιοχὴν Λαγκαδᾶ : 2 τάγματα 'Εθνοφρουρᾶς.

Εἰς περιοχὴν Χαλκιδικῆς : 3 τάγματα 'Εθνοφρουρᾶς.

31η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ (ἕδρα Κιλκίς).

Εἰς πεδινὸν διάδρομον νοτίως Μπέλες: 2 τάγματα πεζικοῦ.

Μεταξὺ Δοϊράνης λίμνης—'Αξιοῦ ποταμοῦ καὶ ἐπὶ Κρουσίων 1 τάγμα πεζικοῦ σὺν 2 τάγματα 'Εθνοφρουρᾶς.

XI ΜΕΡΑΡΧΙΑ ('Εδρα Χαλκηδών).

Εἰς ὀρεινὴν περιοχὴν Τζένας—Πάϊκου : 1 τάγμα πεζικοῦ σὺν 1 τάγμα 'Εθνοφρουρᾶς.

Εἰς περιοχὴν Καϊμακτσαλὰν—'Αριδαίας—'Εδέσσης : 3½ τάγματα πεζικοῦ σὺν 2 τάγματα 'Εθνοφρουρᾶς.

Εἰς περιοχὴν Βερροίας—Ναούσης : 3 τάγματα 'Εθνοφρουρᾶς.

Εἰς περιοχὴν Κατερίνης : 1/2 τάγμα πεζικοῦ σὺν 3 τάγματα 'Εθνοφρουρᾶς.

'Απὸ 1ης Νοεμβρίου 1948 ἔπαυσαν ὑφιστάμεναι αἱ Μονάδες 'Αμύνης ὑπαίθρου (ΜΑΥ) καὶ αἱ Μονάδες 'Αμύνης καὶ Διώξεως (ΜΑΔ). 'Αντ' αὐτῶν ἤρχισαν συγκροτούμεναι ἀπὸ τοῦ προηγηθέντος μηνὸς 'Οκτωβρίου εἰς τὴν ὕπαιθρον χώραν αἱ Μονάδες 'Εθνοφυλακῆς 'Αμύνης καὶ αἱ Κινηταὶ Μονάδες 'Εθνοφυλακῆς 'Αμύνης ὑπὸ τοὺς συντετμημένους τίτλους ΜΕΑ καὶ ΚΜΕΑ. Αἱ μονάδες αὗται ἐθεωροῦντο τμήματα στρατιωτικὰ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἀποστολῆς των, οἱ δὲ ὑπηρετοῦντες εἰς ταύτας ὑπεῖχον ἁπάσας τὰς ὑπὸ τῆς στρατιωτικῆς νομοθεσίας καὶ τοὺς στρατιωτικοὺς κανονισμοὺς καθοριζομένας ὑποχρεώσεις.

Εἰς τὴν Νότιον 'Ελλάδα ἤρχισεν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος θέρους ἡ ἀξιοποίησις τῶν ταγμάτων ἐθνοφρουρᾶς δι' ἀντικαταστάσεως τῶν ἐφέδρων ὁπλιτῶν παλαιῶν κλάσεων διὰ στρατευσίμων τοιούτων. Τὰ ἀξιοποιούμενα τάγματα μετωνομάζοντο εἰς 'Ελαφρὰ Τάγματα Πεζικοῦ. Τὸ μέτρον τοῦτο ἤρχισεν ἐφαρμοζόμενον εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἀπὸ 7ης Νοεμβρίου 1948, διὰ τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν 33ου καὶ 41ου Ταγμάτων 'Εθνοφνουρᾶς ἀνηκόντων εἰς τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον 'Εθνοφρουρᾶς Πολυγύρου. Τὰ τάγματα ταῦτα μετωνομάσθησαν ἀντιστοίχως εἰς 33ον καὶ 41ον 'Ελαφρὰ Τάγματα Πεζικοῦ.

Πρὸς ἐξυπηρέτησιν τακτικῶν σκοπῶν μετεφέρθη τὴν 23ην Νοεμβρίου ἐκ Ξάνθης εἰς Σιδηρόκαστρον ἡ διοίκησις καὶ τὸ 'Επιτελεῖον τῆς 26ης Ταξιαρχίας. Εἰς Σέρρας συνεκροτήθη ἀπὸ 24ης Νοεμβρίου μία νέα διοίκησις ὑπὸ τὸν τίτλον Διοίκησις 'Επιχειρήσεων Σερρῶν, ὑπαγομένη εἰς τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ. 'Υπὸ τὴν Διοίκησιν ταύτην ὑπήχθησαν ἡ 26η Ταξιαρχία καὶ τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον 'Εθνοφρουρᾶς Σερρῶν.

Ζώνη εὐθύνης τῆς Διοικήσεως 'Επιχειρήσεων Σερρῶν καθωρίσθη ἡ τοιαύτη τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου 'Εθνοφρουρᾶς Σερρῶν, ἀφαιρεθεῖσα ἐκ τῆς Διοικήσεως 'Εθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας.

'Η 26η Ταξιαρχία ἀνέλαβε τὸν τομέα Σιδηροκάστρου συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ 'Αχλαδοχωρίου, τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου 'Εθνοφρουρᾶς Σερρῶν περιορισθέντος εἰς τὰς περιοχὰς Σερρῶν—Νιγρίτης.

Εἰς Ξάνθην συνεστήθη ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1948 διοίκησις ὑπὸ τὸν τίτλον Τακτικὸν Συγκρότημα Ξάνθης ἥτις ἀνέλαβε τὴν ζώνην εὐθύνης τῆς ἀπελθούσης 26ης Ταξιαρχίας.

Τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου ἐπανῆλθεν εἰς τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ ἡ 33η Ταξιαρχία ἀναλαβοῦσα τὴν ἀσφάλειαν τῆς πόλεως Ναούσης μετὰ τῆς περιοχῆς. Ἐκ τῶν δύο ταγμάτων της μετὰ τῶν ὁποίων διετέθη κατ' Αὔγουστον εἰς τὸ Β' Σῶμα Στρατοῦ, τὸ 518 εἶχεν ἐπανέλθει ἀπὸ τῆς 5ης Ὀκτωβρίου διατεθὲν εἰς τὴν XI Μεραρχίαν. Τὸ 519 ἀφίχθη τὴν 12ην Δεκεμβρίου εἰς Βέρροιαν μεῖον διλοχίας ἥτις ἐστάθμευσεν εἰς Νάουσαν.

246. Αἱ μέχρι τοῦ φθινοπώρου 1948 πολεμικαὶ ἐνέργειαι τοῦ συμμοριτισμοῦ εἰς τὴν Θράκην, τὴν Ἀνατολικὴν καὶ τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν, οὐδόλως ἱκανοποίησαν τὴν ἡγεσίαν τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος.

Εἰς τὴν ἀπὸ 3ης Σεπτεμβρίου 1948 ἀπόφασιν τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Ἑλλάδος (1), διετυπώθησαν κατηγορίαι κατὰ τῶν Ἀρχηγείων τῶν ἀνωτέρω περιοχῶν ὅτι καθυστερεῖτο ἡ ἐργασία. Ὅτι τὸ Ἀρχηγεῖον Ἀνατολικῆς Μακεδονίας—Θράκης δὲν ἠδυνήθη νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν στρατηγικήν του ἀποστολήν, ἥτις ἦτο ἡ ἀπασχόλησις ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλυτέρων δυνάμεων διὰ συνεχοῦς δράσεως ὡς καὶ ἡ αὐξάνουσα μετατόπισις τοῦ κέντρου βάρους πρὸς Δυσμάς. Δὲν ἐξεμεταλλεύθη τὴν εὐνοϊκὴν κατάστασιν ἣν ἐδημιούργησε καὶ διὰ τὴν περιοχήν του ἡ μάχη τοῦ Γράμμου, ἀλλὰ παρέμενεν ἐν ἀπραξίᾳ. Αἱ μάχαι Κομοτινῆς καὶ ἰδιαίτερα ἡ τελευταία τῶν Παπάδων, ὠργανώθησαν κακῶς καὶ ἀπέτυχον. Τὸ Ἀρχηγεῖον περιώρισε τὴν δρᾶσιν του κυρίως εἰς τὸν ναρκοπόλεμον. Ἐγένετο μεγάλη σπατάλη πολεμικοῦ ὑλικοῦ χωρὶς ἀνάλογα ἀποτελέσματα καὶ γενικῶς ἡ πολεμικὴ δραστηριότης τοῦ Ἀρχηγείου εἶναι πολὺ ἀδύνατη. Ὁ ἐχθρὸς ὄχι μόνον δὲν ἐδυσχεράνθη ἀπὸ τὴν δρᾶσιν τοῦ Ἀρχηγείου, ἀλλὰ καὶ ἐπιβάλλει τὰς θελήσεις του. Τὸ Ἀρχηγεῖον δὲν ἀντεπεκρίθη εἰς τὰ ἀνατεθέντα αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγείου καθήκοντα καὶ ἀπέτυχε. Εἰς δὲ τὰς μονάδας του σημειοῦνται αἱ περισσότεραι λιποταξίαι.

Πρὸς ἀλλαγὴν τῆς καταστάσεως εἰς τὸ Ἀρχηγεῖον Ἀνατολικῆς Μακεδονίας—Θράκης τὸ Πολιτικὸν Γραφεῖον προέτεινε τὴν λῆψιν τῶν κάτωθι μέτρων.

—Τὴν κατάργησιν τοῦ Ἀρχηγείου καὶ τὴν συγκρότησιν τῆς VII Μεραρχίας ἀπὸ μαχίμους ἀγωνιστάς.

—Τὴν δρᾶσιν τῶν βασικῶν δυνάμεων τῆς Μεραρχίας εἰς τὸν χῶρον τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας. Τὴν ἀδιάκοπον προσβολὴν τῶν ταγμάτων ἐθνοφρουρᾶς καὶ ἄλλων στρατιωτικῶν στόχων, ὡς καὶ τὴν ὁλοσχερῆ ἐξόντωσιν τῆς δυνάμεως τοῦ Φωστερίδη (Ἀντὼν Τσαούς).

—Τὴν στρατολογίαν εἰς Θράκην καὶ Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 5000 νέων μαχητῶν.

—Τὴν ἀνάπτυξιν ποσοτικῶς καὶ ποιοτικῶς τῶν δολιοφθορῶν, μὲ βασικὴν κατεύθυνσιν τὴν διακοπὴν τῶν συγκοινωνιῶν. Ἰδιαίτερα προσπάθεια ἔδει νὰ καταβληθῇ εἰς τὸ τρίγωνον Ἄρδα, διὰ τὴν ἀποκοπὴν τῆς μετὰ τῆς Τουρκίας συγκοινωνίας.

—Τὴν ὀργάνωσιν ἱππικοῦ καὶ ἐλευθέρων σκοπευτῶν.

—Τὴν βελτίωσιν τῆς πολιτικῆς ἐργασίας καὶ τὴν ἰδεοπολιτικὴν προετοιμασίαν τῶν μαχητῶν.

—Τὴν βελτίωσιν τῶν σχέσεων μὲ τὸν λαόν.

Ἡ πραγματοποίησις τῶν ἀνωτέρω ἐπιδιώξεων ἀπῄτει ὅπως οἱ διοική-

(1) Παράρτημα 8.

σεις τῆς YII Μεραρχίας, τῶν ταξιαρχιῶν καὶ τῶν ταγμάτων ἀνατεθῶσιν εἰς καταλλήλους συντρόφους οἵτινες θὰ ἐφήρμοζον ἀποφασιστικῶς τὴν κομματικὴν γραμμὴν καὶ τὰς ἐντολὰς τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγείου.

Τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἀποφάσεώς του ταύτης θὰ παρηκολούθει ἐκ τοῦ πλησίον τὸ πολιτικὸν Γραφεῖον.

Ἡ ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ὑπάρχουσα συμμοριακὴ δύναμις ἀνήρχετο τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ 1948 εἰς 8.000-8.500 κομμουνιστοσυμμορίτας. Ἐκ τούτων 1800 περίπου εὑρίσκοντο εἰς τὴν Δυτικὴν Θράκην, 2500 μεταξὺ Νέστου καὶ Στρυμόνος, 1800 μεταξὺ Στρυμόνος καὶ Ἀξιοῦ, 1700 δυτικῶς Ἀξιοῦ καὶ 700 εἰς τὰ Πιέρια καὶ τὸν Βόρειον Ὄλυμπον.

Εἰς τὴν συμμοριακὴν διάταξιν καὶ ὀργάνωσιν ἐπῆλθον σημαντικαὶ μεταβολαί. Εἰς τὴν βορείως Σερρῶν—Σιδηροκάστρου παραμεθόριον περιοχὴν συνεκροτήθη ἰσχυρὰ μονὰς δυνάμεως 1300 καὶ πλέον ἐνόπλων μετὰ πυροβολικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον YII Μεραρχία. Αὕτη ἀπετέλει συνεχῆ ἀπειλὴν κατὰ τῶν ἀστικῶν Κέντρων Σερρῶν καὶ Σιδηροκάστρου, τῶν κατωκημένων τόπων τῆς πλουσίας κοιλάδος τοῦ Στρυμόνος καὶ κατὰ τῶν συγκοινωνιῶν τῶν περιοχῶν τούτων. Ἡ ἰσχυρὰ αὕτη δύναμις στηρίζουσα τὰ νῶτα της ἐπὶ τῆς μεθορίου, ἐφοδιαζομένη καὶ ὑποστηριζομένη ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, ἐδημιούργησε σταθερὸν μέτωπον ὅπερ τὸ Σῶμα Στρατοῦ, παρὰ τὰς καταβληθείσας προσπαθείας δὲν ἠδυνήθη νὰ διασπάσῃ. Εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Κερδυλλίων—Βερτίσκου συνεκεντρώθη ταξιαρχία δυνάμεως 900 περίπου ἐνόπλων ἔχουσα ὑπὸ τὴν ἀπειλήν της τὰς περιοχὰς Νιγρίτης, Λαγκαδᾶ, Χαλκιδικῆς καὶ Κρουσίων. Εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς περιοχὴν εὑρίσκετο πιθανῶς ὑπὸ συγκρότησιν ἑτέρα ταξιαρχία. Εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Πάϊκου εὑρίσκετο δύναμις 250-300 ἐνόπλων ἔχουσα τὴν δυνατότητα ἐκτελέσεως ἐπιδρομῶν πρὸς τὰς περιοχὰς Γιαννιτσῶν, Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Ἀριδαίας.

Τὴν ἀνωτέρω δυσμενῆ κατάστασιν, ἥτις ἤρχισε νὰ δημιουργῇ πολλὰ καὶ σοβαρὰ προβλήματα διὰ τὸ Σῶμα Στρατοῦ ἦλθε νὰ ἐπιδεινώσῃ, εἰς βαθμὸν ἐγκλείοντα μεγάλους κινδύνους, ἡ ἐμφάνισις κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρίτου δεκαημέρου τοῦ Δεκεμβρίου εἰς τὸ ἀριστερὸν τοῦ Σώματος, εἰς Καϊμακτσαλάν, τῆς X Κομμουνιστοσυμμοριακῆς Μεραρχίας ἐκ τριῶν ταξιαρχιῶν, δυνάμεως περίπου 3000-3400 ἀνδρῶν. Ἡ Μεραρχία αὕτη, προερχομένη ἀπὸ τὸ Βίτοι, εἶχε κατορθώσει νὰ φθάσῃ ἀκωλύτως εἰς τὴν ἀνωτέρω περιοχήν. Ἡ μέχρι τότε ὑφισταμένη σχετικὴ ἰσορροπία δυνάμεων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς XI Μεραρχίας, ἀνετρέπετο οὕτω ἄρδην εἰς βάρος τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων. Οἱ ἐκ τῆς διαμορφωθείσης νέας ταύτης καταστάσεως δημιουργηθέντες κίνδυνοι, τονισθέντες εἰς τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον Στρατοῦ δι' εἰδικῆς ἐκθέσεως τοῦ Σώματος δὲν ἐβράδυνον νὰ ἐκδηλωθοῦν μὲ τὰς γενομένας ὑπὸ τῆς συμμοριακῆς Μεραρχίας προσβολὰς τῶν πόλεων Ἐδέσσης, Ναούσης καὶ Ἀριδαίας (1).

Δραστηριότης Κομμουνιστοσυμμοριτῶν

247. Περιοχὴ YII Μεραρχίας: Τὴν νύκτα τῆς 5ης Ὀκτωβρίου προσεβλήθη ἀνεπιτυχῶς πλησίον Τοξοτῶν νοτιοδυτικῶς Ξάνθης (2), φυλάκιον

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1013/Γ/1-2, Φ. 1124/Δ/19-22. Φ. 1125/Β/54, Φ. 1225/Γ/2.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.

ἀσφαλείας σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Συνελήφθη εἷς τραυματίας συμμορίτης καὶ δύο παρεδόθησαν.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη ταὐτοχρόνως τὴν νύκτα τῆς 15ης Ὀκτωβρίου κατὰ τῶν χωρίων Δαφνῶνος, Ἰωνικοῦ καὶ Νεοχωρίου τῆς περιοχῆς Σταυρουπόλεως (1). Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς συνεπτύχθησαν.

Συγκρότημα δυνάμεως 150 ἐνόπλων ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 21ης Ὀκτωβρίου κατὰ τῆς Σταυρουπόλεως. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ἀντίστασιν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ, οἱ συμμορῖται εἰσῆλθον εἰς τὴν κωμόπολιν, προέβησαν εἰς λεηλασίας καὶ ἐνέπρησαν τὸ Δημαρχεῖον, τὸν σταθμὸν Χωροφυλακῆς, καταστήματα καὶ περὶ τὰς δέκα οἰκίας. Ἐπεμβὰς λόχος τοῦ 554 Τάγματος ἀπώθησε καὶ κατεδίωξε τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ἐγκατέλειψαν τρεῖς νεκρούς. Ὁ λόχος ἔσχεν 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 1 ὁπλίτην τραυματίας, ὁ δὲ σταθμὸς Χωροφυλακῆς 1 ὁπλίτην ἀγνοούμενον. Ἐκ τῶν κατοίκων πέντε ἀπήχθησαν.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις, προερχομένη ἀπὸ τὰ Κερδύλλια, προσέβαλε ταὐτοχρόνως τὴν νύκτα τῆς 1ης Νοεμβρίου τὰ παρὰ τὸν κάτω ροῦν τοῦ Στρυμόνος χωρία Δραβίσκον καὶ Παλαιοκώμην (2). Οἱ συμμορῖται κάμψαντες τὴν ἀντίστασιν τῶν ΜΕΑ εἰσεχώρησαν εἰς τὰ χωρία καὶ ἀφοῦ ἐνέπρησαν οἰκίας τινάς, ἀπεχώρησαν τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης ἀπαγαγόντες εἰκοσάδα χωρικῶν. Κινηθέντα τμήματα Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ τῆς περιοχῆς Παγγαίου προέλαβον τοὺς συμμορίτας διαβαίνοντας διὰ λέμβων τὸν Στρυμόνα καὶ ἐπετέθησαν κατ' αὐτῶν. Δυτικῶς τοῦ ποταμοῦ οἱ συμμορῖται προσεβλήθησαν καὶ ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροπλάνων. Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς τὰ τμήματα ΜΕΑ ἔσχον 1 νεκρὸν καὶ 8 τραυματίας οἱ δὲ συμμορῖται 13 νεκρούς. Τὴν νύκτα τῆς 3ης Νοεμβρίου πρεσεβλήθη ἡ Χρυσούπολις βορειοανατολικῶς Καβάλας. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ἀντίστασιν ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ οἱ συμμορῖται εἰσῆλθον εἰς τὴν κωμόπολιν, προέβησαν εἰς λεηλασίας καὶ ἐμπρησμὸν τῆς Δημαρχίας, τοῦ ταχυδρομείου, τοῦ ἐργοστασίου ἠλεκτροφωτισμοῦ, τῆς Γεωργικῆς Σχολῆς, πεντηκοντάδος καταστημάτων καὶ δέκα ἐννέα οἰκιῶν. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθησαν ὁ διοικῶν τὸ τμῆμα ΜΕΑ καὶ 4 ἄνδρες του, 2 χωροφύλακες καὶ 1 ἰδιώτης. Ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἀπήχθησαν 14 ἄνδρες καὶ 4 γυναῖκες.

Περίπολος τοῦ Τάγματος Ἀσφαλείας Γραμμῶν Συγκοινωνιῶν ἐμπεσοῦσα τὴν 4ην Νοεμβρίου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν νοτίως Κομοτινῆς, ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 8ης Νοεμβρίου κατὰ τῶν Φερρῶν Ἔβρου (3). Παρὰ τὴν προσβληθεῖσαν ἀντίστασιν ὑπὸ τῆς φρουρᾶς ἀποτελουμένης ἐκ λόχου τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ, οἱ συμμορῖται εἰσελθόντες εἰς τὴν κωμόπολιν ἐνέπρησαν ἀλευρόμυλον καὶ τρεῖς οἰκίας. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἐφονεύθη ὁ ἔφεδρος Ὑπολοχαγὸς Πυροβολικοῦ τοῦ 38ου Τάγματος Βογιατζῆς Νικόλαος καὶ ἐτραυματίσθησαν 3 ὁπλῖται καὶ 2 ἄνδρες ΜΕΑ. Ἐκ τῶν κατοίκων ἐφονεύθη 1 καὶ ἐτραυματίσθησαν 2 γυναῖκες. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν 6 νεκροὺς καὶ 10 τραυματίας συλληφθέντας.

Τὴν νύκτα τῆς 10ης Νοεμβρίου προσεβλήθη τὸ πλησίον Σταυρουπόλεως Ξάνθης Νεοχώριον (4). Ἡ σταθμεύουσα εἰς τὸ χωρίον διμοιρία τοῦ 35ου Τά-

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 2.
(4) Σχεδιάγραμμα 3

γματος 'Εθνοφρουρᾶς μετὰ τῶν ἀνδρῶν ΜΕΑ συνεκράτησε τοὺς συμμορίτας ἐξαναγκασθέντας ν' ἀποσυρθῶσιν. Ἡ διμοιρία ἔσχε δύο τραυματίας ὁπλίτας.

Εἰς τὴν ἀνωτέρω περιοχὴν προσεβλήθη τὴν νύκτα τῆς 16 Νοεμβρίου τὸ χωρίον Δαφνὼν (1). Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ἀντίστασιν ὑπὸ διμοιρίας τοῦ 35ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς καὶ ΜΕΑ, μικροομάδες εἰσεχώρησαν εἰς τὸ χωρίον καὶ ἐνέπρησαν τὸ κοινοτικὸν κατάστημα καὶ εἴκοσι δύο οἰκίας. Ἡ διμοιρία ἔσχε 1 τραυματίαν καὶ 2 ἀγνοουμένους ὁπλίτας, τὸ δὲ τμῆμα ΜΕΑ 1 νεκρόν. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν δύο τραυματίας οἵτινες συνελήφθησαν. Τὴν αὐτὴν νύκτα προσεβλήθη νοτίως Σουφλίου τὸ χωρίον Κορνοφωλιά. 'Ενεπρήσθησαν τὸ κοινοτικὸν κατάστημα, τὸ σχολεῖον καὶ μία οἰκία. 'Επὶ τῇ προσεγγίσει τμήματος προωθηθέντος ἀπὸ Σουφλίον, οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν ἀπαγαγόντες δύο ἄνδρας καὶ ἕνδεκα νεάνιδας.

'Εξαπολυθεῖσα τὴν 20ὴν Νοεμβρίου ἐπίθεσις κατὰ τοῦ κατεχομένου ὑπό τοῦ 39ου Τάγματος ἐθνοφρουρᾶς ὑψώματος Τουλίου Λόφου (2) νοτιοδυτικῶς Σουφλίου ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς. Οἱ συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες δέκα πέντε νεκροὺς, δέκα ἑπτὰ συλληφθέντας καὶ εἴδη ὁπλισμοῦ, συνεπτύχθησαν καταδιωκόμενοι πρὸς Μπαυκατὲ Ντάγ. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ δέκα τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν πρωΐαν τῆς 22ας Νοεμβρίου ἰσχυρὰ δύναμις ἐπετέθη κατὰ τοῦ βορείως Ξάνθης παραμεθορίου χωρίου Μελίβοια (3) ἔνθα ἐστάθμευε διμοιρία τοῦ 554 Τάγματος. Προωθηθὲν ἐξ 'Εχίνου τμῆμα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος συνηνώθη μετὰ τῆς διμοιρίας καὶ ἀντεπιτεθὲν ἀπώθησε καὶ κατεδίωξε τοὺς συμμορίτας, ἀφοῦ οὗτοι ἐνέπρησαν πολλὰς οἰκίας καὶ ἀπήγαγον μικρὸν ἀριθμὸν χωρικῶν. Ἡ καταδίωξις συνεχίσθη καὶ τὴν ἑπομένην πρὸς τὸ παραμεθόριον χωρίον Δημάριον. Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς τὸ Τάγμα ἔσχεν 8 νεκροὺς, 11 τραυματίας καὶ 2 ἀγνοουμένους ὁπλίτας, τὸ δὲ τμῆμα ΜΕΑ 4 νεκροὺς καὶ 4 τραυματίας. Ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐγκατελείφθησαν 22 νεκροὶ καὶ 8 παραδοθέντες.

Τὰς πρωϊνὰς ὥρας τῆς 6ης Δεκεμβρίου προσεβλήθη βορειοανατολικῶς τῆς ἐπὶ τοῦ Στρυμόνος γεφύρας 'Αμφιπόλεως, τὸ χωρίον Μεσολακκιὰ (3). Οἱ συμμορῖται κατεδιώχθησαν ὑπὸ τμημάτων τοῦ 59ου λόχου πολυβόλων, Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ ἀπαγαγόντες εἴκοσι δύο χωρικούς. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν πέντε συμμορῖται.

Τὴν νύκτα τῆς 20ῆς Δεκεμβρίου προσεβλήθη εἰς τὴν περιοχὴν Σταυρουπόλεως καὶ πάλιν τὸ Νεοχώριον (3). 'Επιτεθέντα τμήματα τοῦ 35ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς ἀπώθησαν τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ἐγκατέλειψαν δέκα πέντε νεκροὺς καὶ δέκα τρεῖς παραδοθέντας.

Τὴν νύκτα τῆς 28ης Δεκεμβρίου προσεβλήθη εἰς τὴν περιοχὴν Μικροπόλεως βορειοδυτικῶς Δράμας (3) διλοχία ἐκ λόχων τῶν 553 καὶ 559 Ταγμάτων. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν δύο συμμορῖται καὶ ἕτεροι τρεῖς παρεδόθησαν. Ἡ διλοχία ἔσχε τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας (4).

248. Περιοχὴ Διοικήσεως 'Εθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας (5): Συγκρότημα μετὰ ὀρειβατικοῦ πυροβόλου ἐξορμῆσαν ἀπὸ

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.
(4) 'Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1126/Α/7-9.
(5) Σχεδιάγραμμα 4.

Κερδύλλια, ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 5ης Ὀκτωβρίου κατὰ τοῦ Κάτω Σταυροῦ, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ 42ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Τῇ ὑποστηρίξει πολεμικῶν πλοίων ἐκ τοῦ Στρυμονικοῦ κόλπου, οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν ὑποστάντες καθ' ὁμολογίαν τριῶν παραδοθέντων, σοβαρὰς ἀπωλείας. Ἐπὶ τόπου ἀνευρέθησαν ἓξ πτώματα συμμοριτῶν. Τὸ αὐτὸ συγκρότημα ἐπιχειρῆσαν τὴν ἑπομένην νύκτα νὰ προσβάλῃ τὸ βορείως Σταυροῦ χωρίον Ἀσπρόβαλταν ἀπέτυχεν, ἀντιμετωπισθὲν ὑπὸ τμημάτων τοῦ ἀνωτέρω Τάγματος τῇ ὑποστηρίξει πολεμικῶν σκαφῶν, καθ' ὧν ἔβαλεν ἀνεπιτυχῶς τὸ συμμοριακὸν πυροβόλον.

Τὴν νύκτα τῆς 8ης Ὀκτωβρίου συμμορῖται ἐπιδραμόντες κατὰ τῶν βορείως Σερρῶν λυγνιτωρυχείων, κατέστρεψαν τὰς ἐγκαταστάσεις των καὶ ἀπήγαγον ἕνδεκα ἐργάτας.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις προσέβαλε τὴν νύκτα τῆς 9ης Νοεμβρίου εἰς τὴν περιοχὴν Νιγρίτης τὸ Σιτοχῶρι. Τὸ σταθμεῦον εἰς τὸ χωρίον τμῆμα ἐκ δύο Ἀξιωματικῶν καὶ πεντήκοντα ὁπλιτῶν τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς αἰφνιδιασθὲν ἐξουδετερώθη καὶ ἔσχεν ἀγνοουμένους τὸν ἔφεδρον Ὑπολοχαγὸν Ἀηδονόπουλον Ἀναστάσιον καὶ τεσσαράκοντα ὁπλίτας. Ἐκ τῶν κατοίκων ἀπήχθησαν πεντήκοντα ἄνδρες καὶ τριάκοντα γυναῖκες.

Εἰς τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω περιοχὴν Νιγρίτης προσεβλήθησαν τὴν νύκτα τῆς 13ης Νοεμβρίου ὑπὸ 200 καὶ πλέον ἐνόπλων τὰ χωρία Νικόκλεια, Σησαμιὰ καὶ Ξυλότρον φρουρούμενα ὑπὸ τῶν οἰκείων τμημάτων ΜΕΑ. Εἰς ἐνίσχυσιν ἔσπευσαν ἡ διμοιρία Χωροφυλακῆς Βέργης καὶ τμῆμα τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ στοιχείου τεθωρακισμένων, ἅτινα κατόπιν συμπλοκῆς ἀπώθησαν τοὺς συμμορίτας. Ὑπὸ τῶν τελευταίων ἐφονεύθη ὁ Πρόεδρος Κοινότητος Ξυλότρου καὶ ἀπήχθησαν δέκα ἐννέα χωρικοί. Τὸ τμῆμα τοῦ 59ου Τάγματος ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ δύο τραυματίας ὁπλίτας.

Εἰς βορειοανατολικὴν ἀκραίαν συνοικίαν τῆς Θεσσαλονίκης ἀστυνομικὴ περίπολος συνεπλάκη τὴν νύκτα τῆς 14ης Νοεμβρίου μετὰ ἐνόπλου δυάδος, ἐξ ἧς συνελήφθη τραυματισθὲν τὸ ἓν μέλος. Ἐκ τῆς περιπόλου ἐτραυματίσθησαν ὁ Ἀνθυπασπιστὴς περιπολάρχης καὶ τρεῖς χωροφύλακες. Περισυνελέγησαν δύο δέματα δυναμίτιδος καὶ ἐμπορεύματα.

Δεκαμελὴς ὁμὰς τοῦ 42ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐνέπεσε τὴν 14ην Νοεμβρίου εἰς ἐνέδραν ἀνατολικῶς τῆς Βόλβης λίμνης. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης. Ἡ ὁμὰς ἔσχεν ἕνα ἀγνοούμενον ὁπλίτην.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 16ης Νοεμβρίου κατὰ τῶν πλησίον Νιγρίτης χωρίων Δάφνης καὶ Σιτοχῶρι. Οἱ κατὰ Σιτοχῶρι ἐνεργήσαντες συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ τοῦ σταθμεύοντος λόχου τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τοῦ τμήματος ΜΕΑ, ἐπὶ τῇ προσεγγίσει δὲ ἐνισχύσεων συνεπτύχθησαν πρὸς Κερδύλλια. Εἰς Δάφνην εἰσελθόντες οἱ συμμορῖται παρέμειναν μέχρι τῆς νυκτὸς τῆς 18ης Νοεμβρίου καθ' ἣν πιεζόμενοι ὑπὸ τμημάτων τῶν 59ου καὶ 60οῦ Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς, συνεπτύχθησαν καὶ οὗτοι πρὸς Κερδύλλια, ἀπαγαγόντες εἴκοσι τρεῖς χωρικούς. Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς οἱ συμμορῖται ἔσχον 19 νεκρούς, καὶ 1 παραδοθέντα, τὰ δὲ στρατιωτικὰ τμήματα 4 ὁπλίτας νεκρούς, ἀγνοουμένους δὲ 7 ὁπλίτας καὶ 12 χωροφύλακας.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 19ης Νοεμβρίου προσεβλήθη τὸ χωρίον Καρκάρα, νοτιοδυτικῶς Πολυγύρου(1). Οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν

(1) Σχεδιάγραμμα 6.

τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ. Προωθηθὲν ἐκ Πολυγύρου τμῆμα τοῦ 33ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκη μὲ τοὺς συμμορίτας οἵτινες συνεπτύχθησαν ἐγκαταλείψαντες 2 νεκροὺς καὶ [2 συλληφθέντας. Ἐφονεύθη 1 ὁπλίτης καὶ ἐτραυματίσθησαν 2 χωροφύλακες καὶ 3 ἄνδρες ΜΕΑ. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἑκατονταμελὲς συγκρότημα εἰσῆλθεν εἰς τὸ χωρίον Λειβάδιον τῆς δυτικῆς Χαλκιδικῆς, παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ἀντίστασιν ὑπὸ τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ. Οἱ συμμορῖται βαλλόμενοι συνεχῶς, συνεπτύχθησαν ὑπὸ τὴν κάλυψιν τῆς ἐπελθούσης νυκτός, ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα συλληφθέντα.

Τὴν 25ην Νοεμβρίου ἐφονεύθη ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης εἰς τὴν περιοχὴν Σερρῶν ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 61ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Τασμαλίδης Νικόλαος καὶ τὴν ἐπομένην ὁ Ἀνθυπολαχαγὸς Σταματιάδης Νικόλαος.

Τὴν νύκτα τῆς 28ης Νοεμβρίου προσεβλήθη ἀνεπιτυχῶς τὸ βορείως Θεσσαλονίκης χωρίον Ληττή. Οἱ συμμορῖται προσκρούσαντες εἰς προβληθεῖσαν ἀντίστασιν ὑπὸ φυλακίου τοῦ 97ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ, συνεπτύχθησαν καταδιωκόμενοι ὑπὸ διμοιρίας τοῦ αὐτοῦ Τάγματος συνοδευομένης ὑπὸ δύο ἁρμάτων μάχης. Ἐφονεύθη 1 ὁπλίτης καὶ ἐτραυματίσθησαν 1 ὁπλίτης καὶ 1 χωροφύλαξ. Συνελήφθησαν ὀκτὼ συμμορῖται.

Αὐτοκίνητον τῆς Χωροφυλακῆς ἐνέπεσε τὴν 6ην Δεκεμβρίου παρὰ τὸ χωρίον Γερακινὴν νοτίως Πολυγύρου(1) εἰς ἐνέδραν. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων ἐφονεύθησαν δύο χωροφύλακες.

Συγκρότημα δυνάμεως 250 περίπου ἐνόπλων, ἐπέδραμε τὰς ἑσπερινὰς ὥρας τῆς 12ης Δεκεμβρίου κατὰ τοῦ χωρίου Ὁρμύλιας τῆς Χαλκιδικῆς. Προωθηθέντα ἐκ Πολυγύρου τμήματα τοῦ 33ου Ἐλαφροῦ Τάγματος, ἐπετέθησαν κατὰ τῶν συμμοριτῶν οἵτινες συνεπτύχθησαν καταδιωκόμενοι πρὸς Βορρᾶν, ἀπαγαγόντες δέκα ἑπτὰ ἐκ τῶν κατοίκων. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 10 νεκρούς, 10 συλληφθέντας καὶ 4 παραδοθέντας, τὰ δὲ τμήματα στρατοῦ 5 τραυματίας καὶ 1 ἀγνοούμενον ὁπλίτας. Τὴν 19ην ἰδίου μηνὸς πρεσεβλήθη ἐκ δευτέρου ἡ Ὁρμύλια. Οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ σταθμεύοντος εἰς τὸ χωρίον τμήματος τοῦ 33ου Τάγματος, τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ, καὶ ἐξηναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθῶσι. Τὰ τμήματα ἀμύνης ἔσχον 1 νεκρὸν ὁπλίτην τραυματίας δὲ 1 Ἀξιωματικὸν Χωροφυλακῆς καὶ 4 ὁπλίτας. Ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐγκατελείφθησαν 6 νεκροί, 15 τραυματίαι συλληφθέντες καὶ 4 παραδοθέντες (2).

Εἰς ἐπιχειρηθεῖσαν τὴν νύκτα τῆς 31ης Δεκεμβρίου ἐπιδρομὴν ὑπὸ συμμοριακῆς δυνάμεως κατὰ τοῦ χωρίου Νέας Ποτιδαίας παρὰ τὸν λαιμὸν τῆς χερσονήσου Κασσάνδρας τῆς Χαλκιδικῆς, ἐφονεύθη μαχόμενος ὁ ἐξ ἀπονομῆς Ἀνθυπολοχαγὸς τῆς ΜΕΑ Ἁγίου Νικολάου Γιαννέλης Ἀστέριος.

249. Περιοχὴ Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν (3). Τὴν νύκτα τῆς 22ας Δεκεμβρίου προσεβλήθη τὸ νοτιοδυτικῶς Σιδηροκάστρου χωρίον Βαλτερόν. Τὸ τμῆμα ΜΕΑ ἀμυνθὲν ἀποτελεσματικῶς, ἐξηνάγκασε τοὺς συμμορίτας νὰ συμπτυχθῶσι. Ἐφονεύθησαν ἕνδεκα καὶ παρεδόθησαν ἑπτὰ συμμορῖται. Τὸ τμῆμα ΜΕΑ ἔσχεν ἑπτὰ ἀγνοουμένους.

(1) Σχεδιάγραμμα 6.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1126/Α/7-9.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.

Συμμοριακὸν τμῆμα ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 26ης Δεκεμβρίου κατὰ τοῦ νοτιοδυτικῶς Σιδηροκάστρου χωρίου Γεφυροῦδι, ἀποκρουσθὲν ἐπιτυχῶς ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ΜΕΑ. Προωθηθεῖσαι ἐκ Σιδηροκάστρου δύο διμοιρίαι τοῦ 554 Τάγματος μετὰ στοιχείου τεθωρακισμένων, συνεπλάκησαν μετὰ τῶν συμμοριτῶν οἵτινες ἔσχον δύο νεκρούς(1).

250. Περιοχὴ XI Μεραρχίας(2). Τὴν 2αν Ὀκτωβρίου πεντηκονταμελὴς συμμορία ἀπήγαγε δυτικῶς τοῦ χωρίου Παληονέλληνης Πιερίας (3) δέκα πέντε ὑλοτόμους. Τὸ προστατεῦον τὴν ὁμάδα ὑλοτόμων τμῆμα ΜΕΑ συνεπλάκη μὲ τοὺς συμμορίτας καὶ ἐφόνευσεν ἕνα ἐξ αὐτῶν. Μικτὴ περίπολος Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ ἐνέπεσε τὴν 17ην Ὀκτωβρίου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν παρὰ τὸ βορειοδυτικῶς Ναούσης Γιαννακοχῶρι καὶ ἔσχεν ἕνα νεκρὸν χωροφύλακα καὶ ἐξ ἄνδρας ΜΕΑ τραυματίας.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη τὰς πρώτας ὥρας τῆς 21ης Ὀκτωβρίου κατὰ τμήματος τοῦ 516 Τάγματος ἐγκατεστημένου ἐπὶ ὑψώματος δυτικῶς τοῦ χωρίου Λυκοστόμου τῆς περιοχῆς Ἀριδαίας. Ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐγένετο εὐρεῖα χρῆσις ὅλμων , βληθέντων ἄνω τῶν 200 βλημάτων. Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη καὶ οἱ συμμορῖται ἐξηναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθῶσι πρὸς Βορρᾶν. Τὰ τμήματα ἔσχον ἕνα Ἀνθυπολοχαγὸν καὶ πέντε ὁπλίτας τραυματίας.

Τριακονταμελὴς ὁμὰς ἐπιχειρήσασα νὰ εἰσέλθῃ τὴν νύκτα τῆς 23ης Ὀκτωβρίου εἰς Πολυκάρπην νοτιοδυτικῶς Ἀριδαίας, προσεβλήθη ὑπὸ τῆς ΜΑΥ τοῦ χωρίου καὶ καταδιωχθεῖσα ἐγκατέλειψε τέσσαρας νεκρούς. Τμῆμα τοῦ 516 Τάγματος μετὰ τοιούτου ΜΕΑ συνοδεῦον ἐφοδιοπομπὴν ἐνέπεσε τὴν 28ην Ὀκτωβρίου εἰς ἐνέδραν νοτίως Ἀριδαίας καὶ ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν ὁπλίτας. Τὸ τμῆμα ΜΕΑ ἔσχεν ἐπίσης ἕνα νεκρόν.

Τμῆμα τοῦ 45ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐνέπεσε τὴν 4ην Νοεμβρίου εἰς ἐνέδραν, νοτιοανατολικῶς Βερροίας καὶ ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ πέντε ἀγνοουμένους ὁπλίτας. Τὴν ἑπομένην ἐνέπεσεν εἰς ἑτέραν ἐνέδραν ἐφοδιοπομπὴ παρὰ τὴν Νάουσαν καὶ ἔσχεν ἕνα ὁπλίτην καὶ ἕνα ἄνδρα ΜΕΑ ἀγνοουμένους, ἀπώλεσε δὲ τρία ἔμφορτα κτήνη. Λόχος τοῦ 63ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς εὑρισκόμενος ἐπὶ τοῦ Πάϊκου ὄρους, προσεβλήθη τὰς πρώτας ὥρας τῆς 9ης Νοεμβρίου ὑπὸ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως. Μία διμοιρία τοῦ λόχου συνεπτύχθη, ἐνῷ αἱ λοιπαί, διατηρήσασαι τὰς θέσεις των, ἀπέκρουσαν τελικῶς τοὺς συμμορίτας. Ὁ λόχος ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ δώδεκα τραυματίας ὁπλίτας.

Συμμορῖται εἰσχωρήσαντες τὴν νύκτα τῆς 27ης Νοεμβρίου εἰς τὰ νοτίως Γιαννιτσῶν χωρία Νεοχώριον καὶ Ἀγκαθιάν, ἀπήγαγον εἴκοσι δύο χωρικοὺς καὶ ἐνέπρησαν τρεῖς οἰκίας. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν μετὰ τῆς ΜΕΑ τοῦ χωρίου ἐφονεύθη εἷς ἀδειοῦχος ὁπλίτης καὶ εἷς ἀνὴρ τῆς ΜΕΑ.

Τὴν νύκτα τῆς 3ης Δεκεμβρίου προσεβλήθη τὸ χωρίον Παλληονέληνη Πιερίας(4). Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ὑπὸ τῆς ΜΕΑ ἀντίστασιν, οἱ συμμορῖται ἀπήγαγον εἴκοσι δύο χωρικούς. Τὸ τμῆμα ΜΕΑ ἔσχε 2 νεκροὺς καὶ 2 τραυματίας οἱ δὲ συμμορῖται 1 νεκρὸν καὶ 1 συλληφθέντα.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 11ης Δεκεμβρίου κατὰ τμημάτων τοῦ 518 Τάγματος, κατεχόντων τὸ ὑπερκείμενον τοῦ χωρίου Λύκων

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1126/Α/7—9.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Σχεδιάγραμμα 5.
(4) Σχεδιάγραμμα 5.

ὕψωμα, βορειοδυτικῶς Ἐδέσσης. Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη, τῶν συμμοριτῶν βληθέντων καὶ ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ Ἐδέσσης. Ἐφονεύθησαν ἑπτὰ καὶ παρεδόθησαν δύο συμμορῖται. Ἑτέρα συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη περὶ τὸ μεσονύκτιον κατὰ λόχου τοῦ 64ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, εὑρισκόμενον ἐπὶ ὑψώματος βορείως τοῦ χωρίου Κερασιῶν, βορειοδυτικῶς Ἐδέσσης. Ὁ λόχος πιεσθεὶς ἰσχυρῶς συνεπτύχθη πρὸς Ἄψαλον, συναποκομίζων τραυματίας τὸν διοικητήν του καὶ τρεῖς ὁπλίτας. Ἀγνοούμενοι τέσσαρες ὁπλῖται. Ἀπωλέσθησαν συσκευὴ ἀσυρμάτου Νο 22, ὅλμος 60 χ.μ. καὶ δύο κτήνη(1).

251. Περιοχὴ 31ης Ταξιαρχίας(2). Τριακονταμελὴς συμμορία ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 18ης Ὀκτωβρίου κατὰ τοῦ νοτιοδυτικῶς Κιλκὶς χωρίου Μαυρονέρι. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν μετὰ τμήματος ΜΕΑ ἐφονεύθησαν ὀκτὼ συμμορῖται, ὡς καὶ εἷς ἐκ τοῦ τμήματος ΜΕΑ.

Τμῆμα ΜΕΑ ἐπιστρέψαν τὰς πρώτας ὥρας τῆς 30ῆς Ὀκτωβρίου εἰς τὸ βορείως Πολυκάστρου χωρίον Πευκόδασον, προσεβλήθη ἐντὸς τοῦ κατωκημένου τόπου ὑπὸ ἐνεδρευούσης δεκαπενταμελοῦς ὁμάδος καὶ ἔσχε τρεῖς νεκροὺς καὶ ἰσαρίθμους τραυματίας. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν εἷς ἐφονεύθη.

Τὴν νύκτα τῆς 29ης Νοεμβρίου προσεβλήθη ὑπὸ πεντηκονταμελοῦς συμμορίας τὸ χωρίον Καστανιές, βορειοδυτικῶς Κιλκίς. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν μετὰ τοῦ τμήματος ΜΕΑ τοῦ χωρίου, τὸ τμῆμα τοῦτο ἔσχεν 1 νεκρόν, 2 τραυματίας καὶ 2 ἀγνοουμένους. Ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἀπήχθησαν ὀκτὼ χωρικοί.

Συμμοριακὸν τμῆμα ἐπιδραμὸν τὴν νύκτα τῆς 3ης Δεκεμβρίου κατὰ τοῦ χωρίου Ξυλοκερατιᾶς, νοτιοδυτικῶς Κιλκίς, ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ τμήματος ΜΕΑ, φονευθέντων τριῶν συμμοριτῶν.

Πολυμελὴς συμμορία ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 20ῆς Δεκεμβρίου κατὰ τοῦ παρὰ τὸν Ἀξιὸν ποταμὸν παραμεθορίου χωρίου Εὐζώνων. Οἱ συμμορῖται εἰσελθόντες εἰς τὸ χωρίον προέβησαν εἰς λεηλασίας καὶ ἀπήγαγον τριάκοντα χωρικούς. Κινηθέντα ἐγκαίρως τμήματα τῶν 512 Τάγματος καὶ 95ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, συνεπλάκησαν μὲ τοὺς συμμορίτας οἵτινες συνεπτύχθησαν πρὸς Κορώναν, ἐγκαταλείψαντες ἑπτὰ νεκροὺς καὶ τέσσαρας συλληφθέντας. Τὸ τμῆμα ΜΕΑ τοῦ χωρίου ἔσχεν ἕνα νεκρόν.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 24ης Δεκεμβρίου προσεβλήθη τὸ βορειοδυτικῶς Κιλκὶς χωρίον Σταυροχῶρι. Κινηθέντα τμήματα τῶν 62ου καὶ 95ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς κατεδίωξαν τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ἐγκατέλειψαν τέσσαρας νεκρούς. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη κατὰ τοῦ Πολυκάστρου δυτικῶς Κιλκίς. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ἀντίστασιν ὑπὸ τοῦ τμήματος τοῦ 95ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ ΜΕΑ, οἱ συμμορῖται εἰσελθόντες εἰς τὴν κωμόπολιν ἐλεηλάτησαν οἰκίας καὶ καταστήματα καὶ ἀπήγαγον τέσσαρας νεάνιδας. Τὸ τμῆμα ΜΕΑ ἔσχεν 1 νεκρόν, 2 τραυματίας καὶ 1 ἀγνοούμενον. Παρεδόθησαν ἓξ συμμορῖται.

Τὴν νύκτα τῆς 26ης Δεκεμβρίου προσεβλήθη ἰσχυρῶς διὰ δευτέραν φορὰν ἐντὸς διημέρου τὸ Πολύκαστρον. Ἀλλ' οἱ συμμορῖται προσέκρουσαν εἰς πυκνὰ πυρὰ τῆς ἀμύνης, χωρὶς νὰ ἐπιτύχωσι τὴν εἴσοδόν των εἰς τὴν κωμόπολιν. Τμῆμα τῶν 512 καὶ 95ου Ταγμάτων συνεπλάκησαν μὲ τοὺς συμπτυχθέντας πρὸς Κορώναν συμμορίτας, οἵτινες τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης προσεβλήθησαν ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1126/Α/7-9.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.

Τὴν νύκτα τῆς 27ης Δεκεμβρίου προσεβλήθη καὶ πάλιν τὸ Σταυροχῶρι. Οἱ συμμορῖται ἀφοῦ ἐλεηλάτησαν ἀκραίας τινὰς οἰκίας, ἀπεχώρησαν τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης, ἀπαγαγόντες δώδεκα χωρικούς. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν μετὰ τοῦ τμήματος ΜΕΑ τοῦ χωρίου συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν δύο καὶ ἐτραυματίσθησαν ἓξ ἄνδρες ΜΕΑ. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν τρεῖς ἐφονεύθησαν καὶ δέκα παρεδόθησαν(1).

Προσβολὴ τῆς Ἐδέσσης (22-23 Δεκεμβρίου 1948)
(Σχεδιάγραμμα 66)

252. Πληροφορίαι μεταδοθεῖσαι τὴν 19ην Δεκεμβρίου παρὰ τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ, ἔφερον συγκεντρωθεῖσαν τὴν Χ συμμοριακὴν Μεραρχίαν εἰς τὴν βορειοδυτικῶς τῆς Βεγορίτιδος λίμνης περιοχὴν (2). Τὴν ἑπομένην μετεδόθη ἡ πληροφορία ὅτι τὴν νύκτα διῆλθε νοτίως τῆς λίμνης φάλαγξ δυνάμεως ταξιαρχίας, κατευθυνομένη πρὸς τὸ Βέρμιον ὄρος.

Τὸ 514 Τάγμα σταθμεῦον περὶ τὸ Μουχαρὲμ Χάν, δυτικῶς Ἐδέσσης (2) ἀνέφερεν ὅτι τὴν νύκτα τῆς 20ῆς Δεκεμβρίου μεγάλη φάλαγξ, προερχομένη ἐκ τῆς βορείως Βεγορίτιδος πριοχῆς, κατηυθύνετο πρὸς τὸ χωρίον Κερασιὲς βορειοανατολικῶς Ἐδέσσης. Ἡ φάλαγξ ἐσημειώθη τὴν πρωΐαν τῆς 21ης Δεκεμβρίου περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα νοτίως τοῦ χωρίου τούτου.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω πληροφοριῶν ἡ διοίκησις τῆς σταθμευούσης εἰς Ἔδεσσαν 32ας Ταξιαρχίας συνήγαγεν ὅτι ἡ συμμοριακὴ Μεραρχία ἀπεσκόπει νὰ προσβάλῃ ζωτικὸν κέντρον τῆς περιοχῆς της.

Τὴν 0100 τῆς 22ας Δεκεμβρίου ἐσημειώθη συμμοριακὴ φάλαγξ μετὰ κτηνῶν εἰς τὴν βορείως Πέτρας Γκιούρου περιοχήν. Ἡ Ταξιαρχία πεισθεῖσα ὅτι ἐπέκειτο προσβολὴ τῆς Ἐδέσσης, διέταξε τὴν ἐκτέλεσιν βολῆς πυροβολικοῦ καὶ ὅλμων κατὰ τῆς συμμοριακῆς φάλαγγος καὶ τὸν συναγερμὸν τῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς πόλεως τμημάτων.

Συμφώνως πρὸς καταθέσεις παραδοθέντων, ἡ Χ συμμοριακὴ Μεραρχία μὲ τὰς 14ην καὶ 103ην Ταξιαρχίας της, ἦτο προσηνατολισμένη τὴν νύκτα τῆς 21ης Δεκεμβρίου ὡς ἑξῆς: Τὸ I/103 Τάγμα πρὸς Πέτραν Γκιούρου, τὸ II/103 πρὸς τὴν βορειοδυτικὴν παρυφὴν Ἐδέσσης, καὶ τὸ III/103 Τάγμα πρὸς τὴν νοτιοδυτικήν. Τὸ 580/14 Τάγμα ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Κερασιὰ καὶ πρὸς τὸ χωρίον Μεσημέριον. Τὸ 589/14 πρὸς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμόν, καὶ τὸ Τάγμα Μαύρου πρὸς τὸ σημεῖον στηρίγματος Κομπίλιτσα καὶ τὸ χωρίον Σωτήραν. Ἐκ τῆς Ἐπιλαρχίας Νέστορος μία ἴλη πρὸς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ἐδέσσης καὶ τὸ Κιουπρὶ (3) ἡ δ' ἑτέρα μετὰ τῆς διλοχίας Στάθη εἰς τὴν περιοχὴν βορείως Σκύδρας. Περὶ τὸ χωρίον Ρυζάριον τμῆμα σαμποτὲρ πρὸς ἐκτέλεσιν καταστροφῶν. Ἡ κομμουνιστοσυμμοριακὴ Μεραρχία διέθετεν ὀρειβατικὴν πυρυβολαρχίαν (2-4 πυροβόλα τῶν 75 χ.μ.).

Ἡ διάταξις τῶν μονάδων τῆς 32ας Ταξιαρχίας τὴν ἑσπέραν τῆς 21ης Δεκεμβρίου ἦτο ἡ ἀκόλουθος:

Εἰς τὴν περιοχὴν Ἐδέσσης καὶ ἐντὸς τῆς πόλεως τὸ 43ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς μεῖον λόχος, ἡ διοίκησις τοῦ 519 Τάγματος μεθ' ἑνὸς λόχου, ὁ λόχος Ἀνιχνευτῶν Ταξιαρχίας καὶ οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Εἰς τὸ χωρίον

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.222/Α/7-9.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Σχεδιάγραμμα 31.

Μεσημέριον ὁμὰς τοῦ 43ου Τάγματος καὶ ἄνδρες ΜΕΑ. Εἰς Προάστειον διμοιρία τοῦ αὐτοῦ Τάγματος καὶ 50 ἄνδρες ΜΕΑ. Εἰς Ρυζάριον ἡ φρουρὰ γεφύρας καὶ 35 ἄνδρες ΜΕΑ. Εἰς Κλησοχῶρι σταθμὸς Χωροφυλακῆς καὶ 30 ἄνδρες ΜΕΑ. Εἰς Ἄγραν λόχος σὺν διμοιρία τοῦ 43ου Τάγματος, 100 ἄνδρες ΜΕΑ καὶ τὸ τμῆμα ΚΜΕΑ Σκύδρας. Ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Πέτρας Γκιούρου τὸ 518 Τάγμα μεῖον λόχος, μετὰ διμοιρίας πολυβόλων.

Εἰς τὴν περιοχὴν Ἀψάλου καὶ ἐντὸς τοῦ χωρίου ἡ διοίκησις μετὰ λόχου τοῦ 64ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ 130 ἄνδρες ΜΕΑ. Εἰς Σωτήραν ἀνὰ εἷς λόχος μεῖον διμοιρία τῶν 64ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ 519 Τάγματος, πλέον 60 ἄνδρες ΜΕΑ. Εἰς Πολυκάρπην βορειοδυτικῶς Ἀψάλου (1) λόχος τοῦ 64ου Τάγματος καὶ 130 ἄνδρες ΜΕΑ. Εἰς Ξιφώνειαν πέντε χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς Ἀψάλου διμοιρία τοῦ αὐτοῦ Τάγματος καὶ 100 ἄνδρες ΜΕΑ. Εἰς τὴν περιοχὴν Ἀριδαίας τὸ 561 Τάγμα, ἀνὰ εἷς λόχος τῶν 615 καὶ 518 Ταγμάτων καὶ ΜΕΑ. Εἰς Μουχαρὲμ Χὰν (1) διλοχία τοῦ 514 Τάγματος, λόχος τοῦ 48ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τμῆμα ΜΕΑ. Εἰς περιοχὴν Σκύδρας (1) λόχος τοῦ 64ου Τάγματος καὶ ΜΕΑ.

Ἀπὸ τῆς 0320 τῆς 22ας Δεκεμβρίου ἤρχισε προσβαλλομένη ἰσχυρῶς ἡ ἀμυντικὴ περίμετρος τῆς Ἐδέσσης. Ἡ ἐπίθεσις κατηυθύνθη ἀρχικῶς κατὰ τοῦ ὑψώματος Καραμὰν καὶ τοῦ χωρίου Μεσημέρι, ἐν συνεχείᾳ δὲ κατὰ τῆς πόλεως ἀπὸ τῶν στρατώνων μέχρι τῆς γεφύρας Κιουπρί (2). Οἱ συμμορῖται καταλαβόντες τὸ ἐπὶ τοῦ ἀντερείσματος τῶν στρατώνων πολυβολεῖον, ἐπεχείρησαν νὰ διεισδύσωσιν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πόλεως, ἀλλ' ἀνεκόπησαν ὑπὸ ἀντεπιτεθείσης διμοιρίας τοῦ 519 Τάγματος, ἥτις ἀνεκατέλαβε τὸ πολυβολεῖον. Ἕτερον συμμοριακὸν τμῆμα δυνάμεως λόχου προωθηθὲν ἐγκατεστάθη εἰς τὰς ἀκραίας οἰκίας τοῦ Β' Προσφυγικοῦ συνοικισμοῦ (3) ἀλλ' ἐνεκλωβίσθη ὑπὸ τμήματος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος. Περὶ τὴν 0415 κατελήφθη τὸ ὕψωμα Καραμὰν ἐνῷ ταὐτοχρόνως ἐκινεῖτο ἰσχυρὰ φάλαγξ πρὸς Κλησοχῶρι. Ἡ Ταξιαρχία διέταξε τότε τὴν προώθησιν τμήματος ΜΕΑ ἐκ Σκύδρας πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ ὑψώματα ἵνα καλύψῃ τὴν δημοσίαν ὁδόν. Οἱ κατὰ τοῦ Μεσημερίου ἐνεργοῦντες συμμορῖται ἀφοῦ κατέλαβον περὶ τὴν 0430 μικρὸν ὀχυρὸν παρὰ τὴν ἐκκλησίαν Ἁγίου Ἀθανασίου, συνέχισαν τὴν κατὰ τοῦ χωρίου ἐπίθεσιν. Ἀντεπιτεθεῖσα τὴν πρωΐαν ἡ εἰς Προάστειον διμοιρία μετὰ τμήματος ΜΕΑ ἀνεκατέλαβε τὰ νότια πολυβολεῖα τοῦ χωρίου, ἀλλὰ περὶ τὴν 0900 ἠναγκάσθη ἐλλείψει πυρομαχικῶν νὰ συμπτυχθῇ.

Ἡ κατὰ τῆς τοποθεσίας Κιουπρὶ (3) ἐνεργοῦσα ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις κατέβαλε τὴν κυρίαν της προσπάθειαν πρὸς κατάληψιν τῆς ἐκεῖ ὑπαρχούσης γεφύρας. Ἡ φρουρὰ τοῦ φυλακίου ἀσφαλείας, παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ἡρωϊκὴν ἀντίστασιν ἐξουδετερώθη τελικῶς, ἀφοῦ κατεστράφη δι' ἀντιαρματικῶν γρόνθων τὸ κτίσμα τοῦ φυλακίου, φονευθέντων τριῶν ὁπλιτῶν καὶ ἑτέρων ἐννέα τραυματισθέντων. Οἱ συμμορῖται διαβάντες τὸν ποταμόν, ἐγκατεστάθησαν περὶ τὸ φυλάκιον καὶ τὸν πλησίον δημοτικὸν κῆπον, ἵνα ἐξορμήσωσι ἐκεῖθεν πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πόλεως. Ἀλλ' ἡ πρόθεσίς των, ἐματαιώθη ὑπὸ διμοιρίας τοῦ λόχου Ἀνιχνευτῶν καὶ τοιαύτης τοῦ 43ου Τάγματος. Αἱ διμοιρίαι ταχθεῖσαι ἐν σχήματι πετάλου, ἀπηγόρευσαν τὴν πρὸς τὴν πόλιν κίνησιν.

---

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Σχεδιάγραμμα 31.
(3) Σχεδιάγραμμα 31.

253. Τὴν πρωΐαν τῆς 22ας Δεκεμβρίου ἡ κατάστασις εἶχεν ὡς ἀκολούθως: Ἡ συμμοριακὴ Μεραρχία, παρὰ τὸν ὄγκον της, καὶ τὰ διατιθέμενα μέσα πυρός, δὲν ἐπέτυχε νὰ δημιουργήσῃ σοβαρὸν ρῆγμα εἰς τὴν ἀμυντικὴν διάταξιν τῆς πόλεως. Πλὴν ἐσχημάτισε δύο μικρὰς μὲν ἀλλ' ἐπικινδύνους εἰσεχούσας τὴν μίαν εἰς τὸν Β' Προσφυγικὸν συνοικισμὸν καὶ τὴν δευτέραν εἰς Κιουπρί (1). Κατέλαβε καὶ κατεῖχεν ἰσχυρῶς τὰ πέριξ τῆς πόλεως δεσπόζοντα σημεῖα Καραμάν, Κλησοχῶρι καὶ Μεσημέριον. Κατεῖχεν ἐπίσης θέσεις ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 202 καὶ βορειότερον, πρὸς ἀπαγόρευσιν ἀφίξεως ἐνισχύσεων σιδηροδρομικῶς.

Τὰ ἐντὸς τῆς πόλεως ἀμυνόμενα τμήματα εἶχον ἐμπλακῆ εἰς τὸν ἀγῶνα πλὴν διμοιρίας τοῦ λόχου Ἀνιχνευτῶν ἥτις παρέμεινεν ὡς μόνη ἐφεδρεία εἰς διάθεσιν τῆς 32ας Ταξιαρχίας. Πρὸς αὔξησιν τῆς ἐφεδρικῆς της δυνάμεως ἡ Ταξιαρχία ἀπέσυρεν ἐκ τῆς γραμμῆς μάχης ἀνὰ μίαν διμοιρίαν τῶν δύο ὁμάδων ἐκ τῶν 43ου καὶ 519 Ταγμάτων καὶ συνεκρότησεν ἑτέραν διμοιρίαν ἐκ διαφόρων στοιχείων.

Συνεχιζομένου τοῦ ἀγῶνος ἐπετεύχθη περὶ τὴν 0800 ἡ ἐξόντωσις τοῦ διεισδύσαντος εἰς τὸν δημοτικὸν κῆπον συμμοριακοῦ τμήματος. Περὶ τὴν 1015 ἐξαπελύθη ἀντεπίθεσις διὰ δύο διμοιριῶν ὑποστηριζομένων ὑπὸ στοιχείου τεθωρακισμένων καὶ ὁμάδος Πίατ κατὰ τῶν ἐγκατεστημένων παρὰ τὴν γέφυραν Κιουπρὶ συμμοριῶν. Ἡ ἐπιθετικὴ ἐνέργεια ἐσημείωσε πλήρη ἐπιτυχίαν, ἐξοντωθέντος τοῦ μείζονος μέρους αὐτῶν. Οἱ ἐλάχιστοι ἐπιζήσαντες ἐτράπησαν πρὸς τὸ νεκροταφεῖον τῆς πόλεως, ἔνθα ἡ τοπικὴ ἐφεδρικὴ συμμοριακὴ δύναμις. Ἡ μόνη ἐναπομείνασα ἑστία εἰς τὴν ὠργανωμένην περίμετρον τῆς πόλεως ἦτο ἡ κατέχουσα τὰς ἀκραίας οἰκίας τοῦ Β' Προσφυγικοῦ συνοικισμοῦ (2).

Παρὰ τὰς σημειωθείσας ἐπιτυχίας, ἡ κατάστασις ἐξηκολούθει παραμένουσα σοβαρά, ἐφ' ὅσον ἡ συμμοριακὴ Μεραρχία κατεῖχε δι' ἀνεπάφων δυνάμεων, τὰ δεσπόζοντα τῆς πόλεως ἐδαφικὰ σημεῖα Στογιάνοβιτς, Καραμάν, Μαύρην Πέτραν, Κερασιὰν καὶ Μεσημέριον. Σοβαρὰ παρουσιάζετο ἐπίσης ἡ κατάστασις εἰς Πέτραν Γκιούρου, λόγῳ ἐξαντλήσεως τῶν πυρομαχικῶν τοῦ 518 Τάγματος.

Μέχρι τῆς 1400 δὲν ἐσημειώθη νέα συμμοριακὴ ἐνέργεια. Ἀναγνωριστικαὶ περίπολοι ἐκπεμφθεῖσαι πρὸς νεκροταφεῖον, σιδηροδρομικὸν σταθμὸν καὶ Μεσημέριον ἐβλήθησαν δραστικῶς καὶ ἀπεσύρθησαν.

Ἡ εἰς Μουχαρὲμ Χὰν διλοχία τοῦ 514 Τάγματος διαταχθεῖσα ὑπὸ τῆς Ταξιαρχίας ἀπὸ 0500 νὰ κινηθῇ ἐν τῇ κατευθύνσει Ἄγρας—Κερασιᾶς—Ἐδέσσης, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν περὶ τὴν 1300 μετὰ τῶν κατεχόντων τὸ ὕψωμα Κερασιὰν συμμοριτῶν, οὓς καὶ ἀνέτρεψεν. Ἡ διλοχία συνέχισε ταχέως τὴν ἐπιθετικήν της κίνησιν πρὸς τὸ ἀντέρεισμα τῶν στρατώνων. Τὸ 580 συμμοριακὸν τάγμα εὑρεθὲν μεταξὺ τῶν πυρῶν, τῆς διλοχίας καὶ τῶν εἰς στρατῶνας τμημάτων, βαλλόμενον δὲ δραστικῶς ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ Ἐδέσσης, ὑπέστη σοβαρὰς ἀπωλείας καὶ συνεπτύχθη, ἐγκαταλείψασα πλέον τῶν τεσσαράκοντα πτωμάτων. Διανοιχθείσης τῆς ὁδοῦ ἡ διλοχία εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, συμβαλοῦσα εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἠθικοῦ τῶν ἀμυνομένων καὶ τῶν κατοίκων.

Ἐπηκολούθησεν ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ προσφυγικοῦ συνοικισμοῦ καὶ ἀπὸ 1630 ἤρχισεν ἡ σύμπτυξις τῶν συμμοριτῶν ἐκ τοῦ νεκροταφείου καὶ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ, βραδύτερον δὲ ἐκ τῶν ὑψωμάτων περὶ τὸ Κλησοχῶρι, Στογιάνοβιτς καὶ Καραμάν.

---

(1) Σχεδιάγραμμα 31.
(2) Σχεδιάγραμμα 31.

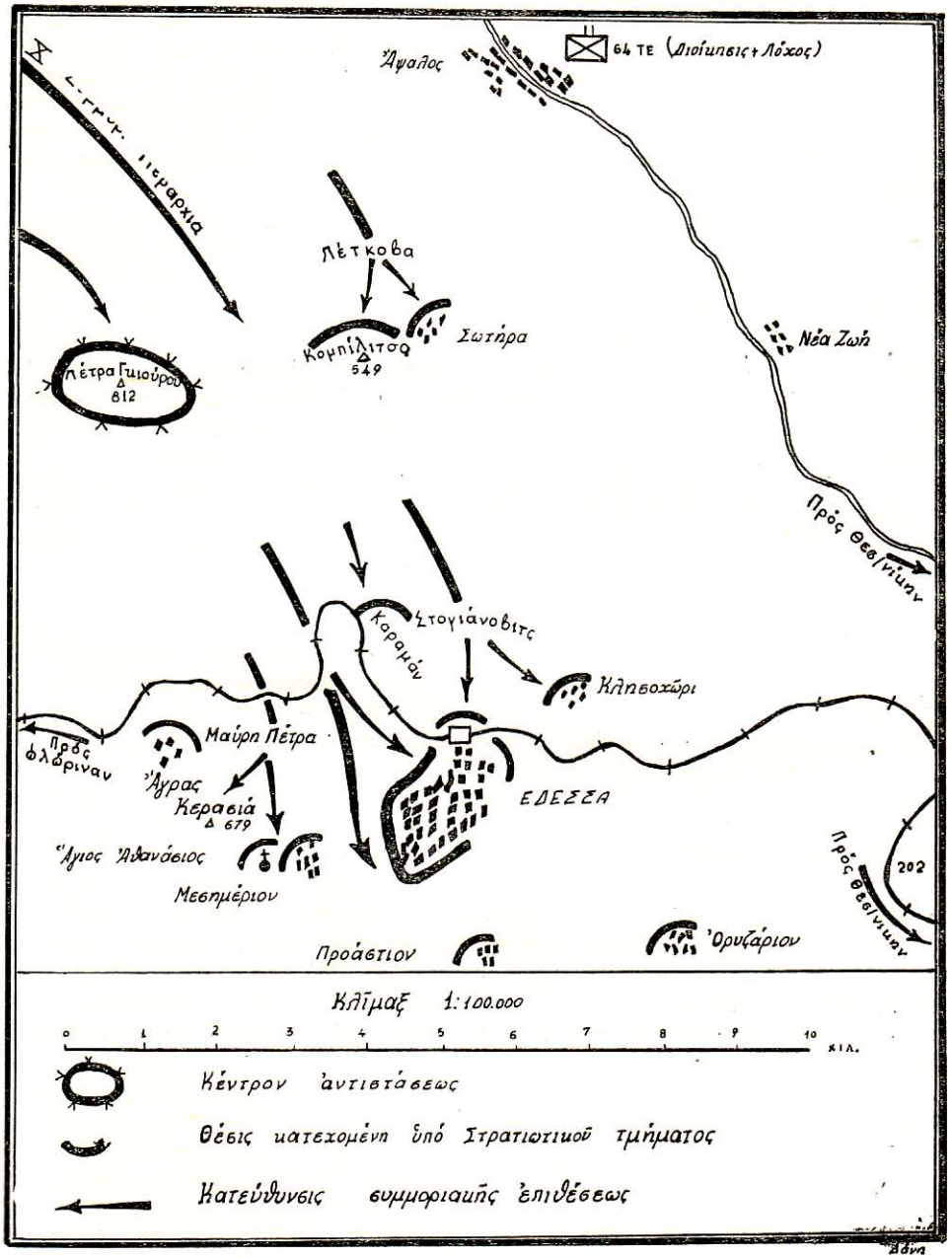

Σχ 66 Προσβολή Ἐδέσσης (22-23 Δεκεμβρίου 1948)

254. Εἰς τὴν βορείως Ἐδέσσης περιοχὴν τοῦ χωρίου Σωτήρας, τὸ Τάγμα Μαύρου κατέχον τὸ ὕψωμα Πέτκοβα, ἐπετέθη τῇ ὑποστηρίξει ὅλμων κατὰ τοῦ σημείου στηρίγματος Κομπίλιτσα δυνάμεως διμοιρίας τοῦ 64ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ὅπερ καὶ κατέλαβε περὶ τὴν 0630 τῆς 22ας Δεκεμβρίου. Ἡ φρουρά, ἔχουσα τὸν διμοιρίτην Ἀνθυπολοχαγὸν τραυματίαν, 3 νεκρούς, 1 ἀγνοούμενον καὶ 6 τραυματίας ὁπλίτας, συνεπτύχθη πρὸς Σωτήραν. Ἐκτοξευθεῖσα ἀντεπίθεσις ὑπὸ τοῦ εἰς Σωτήραν λόχου τοῦ 519 Τάγματος καθηλώθη καὶ τραυματισθέντος τοῦ διοικητοῦ του, ὁ λόχος συνεπτύχθη πρὸς τὸ ἀμέσως βορειοανατολικῶς τῆς κορυφῆς ὑπάρχον πολυβολεῖον.

Κατόπιν διαταγῆς τῆς Ταξιαρχίας ἀφίχθη εἰς Ξυφώνεια (1) ὁ οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ Ἀριδαίας καὶ εἰς Ἄψαλον λόχος τοῦ 518 Τάγματος. Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἐξετοξεύθη ὑπὸ τοῦ λόχου 519 Τάγματος, νέα ἐπίθεσις, τῇ ὑποστηρίξει τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ, κατὰ Κομπίλιτσα.

Τὸ ἐπιτεθὲν τμῆμα καθηλώθη πρὸ τῶν συρματοπλεγμάτων καὶ διενυκτέρευσεν ἐν ἐπαφῇ μετὰ τῶν συμμοριτῶν. Τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης 23ης Δεκεμβρίου ἐπανελήφθη ἡ ἐπίθεσις, ἐπεκταθεῖσα διὰ τοῦ λόχου τοῦ 518 Τάγματος πρὸς τὸ ὕψωμα Πέτκοβα. Περὶ τὴν μεσημβρίαν κατελήφθησαν ἀμφότερα τὰ ὑψώματα, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς Βορειοδυσμάς.

Τὸ βορειοδυτικῶς Ἐδέσσης κέντρον ἀντιστάσεως Πέτρας Γκιούρου, ἐπηνδρωμένον διὰ τοῦ 518 Τάγματος μεῖον λόχος, ἤρχισε προσβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ πρώτου Τάγματος τῆς 103 Ταξιαρχίας, ὑποστηριζομένου ὑπὸ πυροβολικοῦ καὶ ὅλμων, ἀπὸ τῆς 0345 τῆς 22ας Δεκεμβρίου. Οἱ συμμορῖται πλησιάσαντες τὰ συρματοπλέγματα ἐπέτυχον ν' ἀχρηστεύσωσι δύο πολυβολεῖα καὶ νὰ προξενήσωσι σοβαρὰν φθορὰν εἰς ἕτερα τέσσαρα. Μὲ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ σκότους ἡ ἐπίθεσις διεκόπη, διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης ἀνεπιτυχῶς, παρὰ τὴν προηγηθεῖσαν προπαρασκευὴν πυροβολικοῦ καὶ ὅλμων, καὶ τὴν καταστροφὴν δύο ἑτέρων πολυβολείων. Αἱ παρενοχλήσεις συνεχίσθησαν μέχρι τῆς 0700 τῆς 23ης Δεκεμβρίου, ἀφ' ἧς οἱ συμμορῖται ἤρχισαν συμπτυσσόμενοι. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα τὸ 518 Τάγμα ἔσχε νεκροὺς τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν Γιαννουλάκην Δημήτριον καὶ 4 ὁπλίτας, τραυματίας δὲ 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 15 ὁπλίτας. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν 21 νεκρούς, ἐξ ὧν 2 διμοιρῖται. Παρεδόθησαν 2 συμμορῖται καὶ 1 συμμορίτισσα.

Συγκεντρωθεῖσαι ὑπὸ τῆς XI Μεραρχίας ἐνισχύσεις εἰς Σκύδραν (2) ἀφίχθησαν τὴν 23ην Δεκεμβρίου εἰς Ἔδεσσαν, περὶ τὴν 1000 διλοχία τοῦ 517 Τάγματος καὶ περὶ τὴν ἑσπέραν πυροβολαρχία ὀρειβατικοῦ καὶ οὐλαμὸς μέσου πυροβολικοῦ. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ ὁ ὄγκος τῶν συμμοριτῶν, ὅστις ἤρχισε συμπτυσσόμενος ἀπὸ τῆς 2100 τῆς 22ας Δεκεμβρίου μὲ γενικὴν κατεύθυνσιν πρὸς Βορειοδυσμάς, εὑρίσκετο εἰς ἱκανὴν ἀπόστασιν, ἀποκλείουσαν τὴν καταδίωξίν του.

Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τοῦ στρατοῦ κατὰ τοὺς διεξαχθέντας ἀγῶνας ἀνῆλθον εἰς 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 27 ὁπλίτας νεκρούς, 3 Ἀξιωματικοὺς καὶ 65 ὁπλίτας τραυματίας καὶ 12 ὁπλίτας ἀγνοουμένους. Τὰ μετασχόντα τμήματα ΜΕΑ ἔσχον 7 νεκρούς, 25 τραυματίας καὶ 36 ἀγνοουμένους. Ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἐφονεύθησαν 4 γυναῖκες, ἐτραυματίσθη 1 παιδίον καὶ 9 ἐφέροντο ἀγνοούμενοι.

Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν 159 νεκροὺς καὶ 61 συλληφθέντας ἢ παραδοθέντας (3).

---

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1013/Γ/12.

Προσβολὴ τῆς Ναούσης (1) *(22-23 Δεκεμβρίου 1948)*

(Σχεδιαγράμματα 8 καὶ 18)

255. Συγχρόνως μὲ τὴν προσβολὴν τῆς Ἐδέσσης προσεβλήθη καὶ ἡ Νάουσα ὑπὸ τῆς 18ης Ταξιαρχίας, ἀνηκούσης εἰς τὴν Χ κομμουνιστοσυμμοριακὴν Μεραρχίαν. Ἡ Ταξιαρχία αὕτη διελθοῦσα νοτίως τῆς Βεγορίτιδος λίμνης ὑπερέβη τὸ Βέρμιον καὶ κατηυθύνθη πρὸς Νάουσαν.

Εἰς Νάουσαν ἐστάθμευεν ἡ 33η Ταξιαρχία, τὰ δὲ ὑπὸ τὴν διοίκησίν της τμήματα εἶχον τὴν ἑσπέραν τῆς 21ης Δεκεμβρίου τὴν ἀκόλουθον διάταξιν: Ἐντὸς τῆς πόλεως διλοχία τοῦ 519 Τάγματος, ἡ διοίκησις τοῦ 44ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ τοῦ λόχου διοικήσεως καὶ λόχου τυφεκιοφόρων. Ἐκ τοῦ τελευταίου μία διμοιρία μεθ' ὅλμου 4.2'' κατεῖχε τὸ ὕψωμα Προφήτης Ἠλίας, ἑτέρα διμοιρία μετὰ ὁμάδος πολυβόλων καὶ ὅλμου 4.2'' κατεῖχεν τὸ ὕψωμα Ἅγιος Θεολόγος (2). Τὰ δύο ταῦτα ὑψώματα δεσπόζουσι τοῦ κατωκημένου τόπου. Τὸ ὑπόλοιπον τοῦ λόχου ἦτο κατανεμημένον εἰς τὰ περιμετρικὰ φυλάκια. Ἓν στοιχεῖον τεθωρακισμένων, ὁμὰς Κάρριερς καὶ ἐπὶ πλέον ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς. Ἐκτὸς τῆς πόλεως λόχος τοῦ 44ου Τάγματος μεθ' ὁμάδος πολυβόλων εἰς θέσιν Πάτωμα, περὶ τὰ ἑπτὰ χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς Ναούσης. Διμοιρία εἰς σιδηροδρομικὸν σταθμὸν καὶ ἀνὰ μία διμοιρία εἰς τὰ ὑψώματα Κουκοῦλι καὶ Παληομπᾶτσι. Ἡ διοίκησις τοῦ λόχου τῶν τριῶν τούτων διμοιριῶν ἐστάθμευεν ἐντὸς τῆς πόλεως. Διλοχία τοῦ 514 Τάγματος εἰς τὴν περιοχὴν Ντορντόπολι—Ἅγιος Παῦλος τοῦ Βερμίου (3) περὶ τὰ 7—9 χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Ναούσης.

Ἡ διοίκησις τῆς Ταξιαρχίας εὐθὺς ὡς ἐπληροφορήθη τὴν προσέγγισιν τῶν συμμοριτῶν ἔθεσεν ἐν ἐπιφυλακῇ τὰ τμήματά της.

Ἡ ἐπίθεσις ἐξεδηλώθη τὴν 0430 τῆς 22ας Δεκεμβρίου. Τὸ ὕψωμα Προφήτης Ἠλίας κατελήφθη, ἐξουδετερωθείσης τῆς κατεχούσης αὐτὸ διμοιρίας. Περὶ τὴν 0630 ὁμάδες συμμοριτῶν εἶχον διεισδύσει εἰς τὸ βόρειον τμῆμα τῆς πόλεως. Ἀπὸ τῆς 1100 οἱ συμμορῖται ἤρχισαν ἐπιτιθέμενοι κατὰ τοῦ βορείως Ναούσης ὑψώματος Κουκοῦλι ὅπερ καὶ κατέλαβον περὶ τὴν 1330. Ἡ ἐκκαθάρισις τῶν εἰσχωρησάντων εἰς τὸ βόρειον τμῆμα τῆς πόλεως συμμοριτῶν, ἀνατεθεῖσα εἰς τὴν διλοχίαν τοῦ 519 Τάγματος δὲν εἶχεν ὁλοκληρωθῆ μέχρις ἑσπέρας. Περὶ τὸ μεσονύκτιον συμμοριακὸν τμῆμα εἰσέδυσεν εἰς τὴν νοτίαν παρυφὴν τῆς πόλεως, ἐκ τῆς κατευθύνσεως τοῦ Παλαιοῦ Νεκροταφείου.

Ἀπὸ τῆς 0300 τῆς 23ης Δεκεμβρίου ἡ συμμοριακὴ ταξιαρχία ἤρχισε συμπτυσσομένη πρὸς Βορειοδυσμάς, συναποκομίζουσα πολλοὺς τραυματίας καὶ τεσσαράκοντα πέντε ἁπαχθέντας κατοίκους Ναούσης.

Πρὸς καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν ἐκινήθησαν τὴν πρωΐαν τῆς 24ης Δεκεμβρίου ἡ διλοχία τοῦ 519 Τάγματος ἐκ Ναούσης πρὸς τὸ χωρίον Μέγα Ρεῦμα. Ἡ διλοχία τοῦ 514 Τάγματος ἀπὸ Ἅγιον Παῦλον πρὸς Μεταμόρφωσιν—Μέγα Ρεῦμα. Ἡ ἀφιχθεῖσα ἐκ Βερροίας εἰς Πολλὰ Νερὰ διλοχία τοῦ 515 Τάγματος πρὸς τὰ ὑψώματα Κουκουροῦτσι—Ἄνω Κράστα. Ἀφιχθέντες ἐκ Κατερίνης καὶ Βερροίας εἰς σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ναούσης δύο οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ,

---

(1) Τὰ σημειούμενα σχεδιαγράμματα ἀνήκουν εἰς ἑτέρας ἐπιχειρήσεις. Τὸ μὲν 8 εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ΓΛΑΡΟΣ, τὸ δὲ 18 εἰς τὴν προσβολὴν τῆς Ναούσης κατ' Αὔγουστον 1947.
(2) Σχεδιάγραμμα 18.
(3) Σχεδιάγραμμα 8.

προωθήθησαν εἰς τὸ χωρίον Μαρίναν, ἵνα βάλωσι κατὰ τῶν συμπτυσσομένων συμμοριτῶν καὶ ὑποστηρίξωσι τὰ ἐνεργοῦντα τμήματα (1).

Περὶ τὴν 1130 ἡ διλοχία τοῦ 515 Τάγματος ἔλαβεν ἐπαφὴν μετὰ ἰσχυρῶν συμμοριακῶν τμημάτων κατεχόντων τὴν γραμμὴν τῶν ὑψωμάτων Γκέρντι—Ἄνω Κράστα—648 (1). Ἐπιτεθεῖσα περὶ τὴν 1345 προσέκρουσεν εἰς ἰσχυρὰν ἀντίστασιν καὶ καθηλώθη. Μετὰ δίωρον ἐπετέθη τῇ ὑποστηρίξει τῶν οὐλαμῶν πυροβολικοῦ κατὰ τοῦ ὑψώματος Γκέρντι, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἀπέτυχεν. Αἱ ἕτεραι δύο διλοχίαι δὲν ἔλαβον ἐπαφὴν μετὰ συμμοριτῶν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς τὰ συμμοριακὰ τμήματα ἐγκατέλειψαν τὰς κατεχομένας θέσεις, συμπτυχθέντα πρὸς Βορειοδυσμάς.

Ἀπολεσθείσης τῆς ἐπαφῆς τὰ στρατιωτικὰ τμήματα διετάχθησαν νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς θέσεις των.

Αἱ ἀπώλειαι τῆς 33ης Ταξιαρχίας ἀνῆλθον εἰς 2 Ἀξιωματικοὺς νεκροὺς τὸν Ταγματάρχην Πυροβολικοῦ τοῦ Στρατηγείου τῆς Ταξιαρχίας Σταματόπουλον Χρῆστον καὶ τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν τοῦ 519 Τάγματος Χαϊδευτὸν Ἄγγελον, ὡς καὶ 2 Ἀξιωματικοὺς τραυματίας. Ὁπλίτας νεκροὺς 13, τραυματίας 21 καὶ ἀγνοουμένους 12. Ἄνδρας ΜΕΑ 2 νεκρούς, 2 τραυματίας καὶ 6 ἀγνοουμένους. Ἀπωλέσθη ἐπίσης ὁπλισμὸς περιλαμβάνων 1 ὅλμον 4.2", 1 ὅλμον 3" καὶ 2 ὅλμους 60 χμ, 6 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν 7 αὐτόματα καὶ 3 ἀτομικὰ τυφέκια.

Ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἀπήχθησαν 21 ἄρρενες καὶ 24 νεάνιδες. Ἐλεηλατήθησαν οἰκίαι τινὲς καὶ καταστήματα τῆς Ναούσης καὶ ἀπετεφρώθησαν 13 οἰκίαι. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν 24 νεκροὺς καὶ 11 συλληφθέντας ἢ παραδοθέντας (2).

Προσβολὴ τῆς Ἀριδαίας (28-29 Δεκεμβρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 67)

256. Μετὰ τὰς ἀποτυχούσας κατὰ τῶν πόλεων Ἐδέσσης καὶ Ναούσης ἐπιθέσεις, ἡ Χ συμμοριακὴ Μεραρχία συνεκεντρώθη ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶν προσβάσεων τοῦ Καϊμακτσαλάν, εἰς τὴν περιοχὴν τῶν χωρίων Ἄνω καὶ Κάτω Λουτράκι—Ὅρμας—Ἄνω καὶ Κάτω Κορυφῆς, μὲ σκοπὸν προσβολῆς τῆς Ἀριδαίας.

Διαπιστωθείσης τῆς προθέσεως τῶν συμμοριτῶν ἡ διοίκησις τοῦ σταθμεύοντος εἰς Ἀριδαίαν 516 Τάγματος προέβη τὴν 27ην Δεκεμβρίου εἰς τὴν ἀνακατανομὴν τῆς δυνάμεώς της, περιορίσασα εἰς τὸ ἐλάχιστον τὰς φρουρὰς τῶν σημείων στηρίγματος τοῦ ἀνατολικοῦ τομέως, ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν τοιούτων τοῦ δυτικοῦ. Οὕτω ἐνισχύθησαν τὰ σημεῖα στηρίγματος τῶν ὑψωμάτων 213 ,337 καὶ τῶν χωρίων Λυκοστόμου καὶ Πιπεριῶν. Πλὴν τούτων ἐνισχύθησαν καὶ τὰ νοτιοδυτικῶς καὶ νοτίως Ἀριδαίας σημεῖα στηρίγματος τῶν χωρίων Χρύσας καὶ Ξυφωνείας, πρὸς ἀπαγόρευσιν ἐνδεχομένης διαρροῆς συμμοριτῶν διὰ τοῦ πεδινοῦ διαδρόμου πρὸς Πάϊκον ὄρος. Τὸ σχέδιον ἀμύνης τῆς Ἀριδαίας ἐβασίζετο κυρίως ἐπὶ τῶν σημείων στηρίγματος ὑψώματος 213, Πιπεριῶν, γεφύρας Τσακώνων καὶ γεφύρας Ὑδραίας. Ἐπιθετικαὶ ἀναγνωρίσεις καὶ ὁμάδες πληροφοριῶν παρηκολούθουν συνεχῶς τὰς κινήσεις τῶν συμμοριτῶν, ἐνημερώνουσαι περὶ τούτων τὴν διοίκησιν. Τὴν ἑσπέραν τῆς 28ης Δεκεμβρίου ἐσημειώθη κίνησις

(1) Σχεδιάγραμμα 8.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1013/Γ/10.

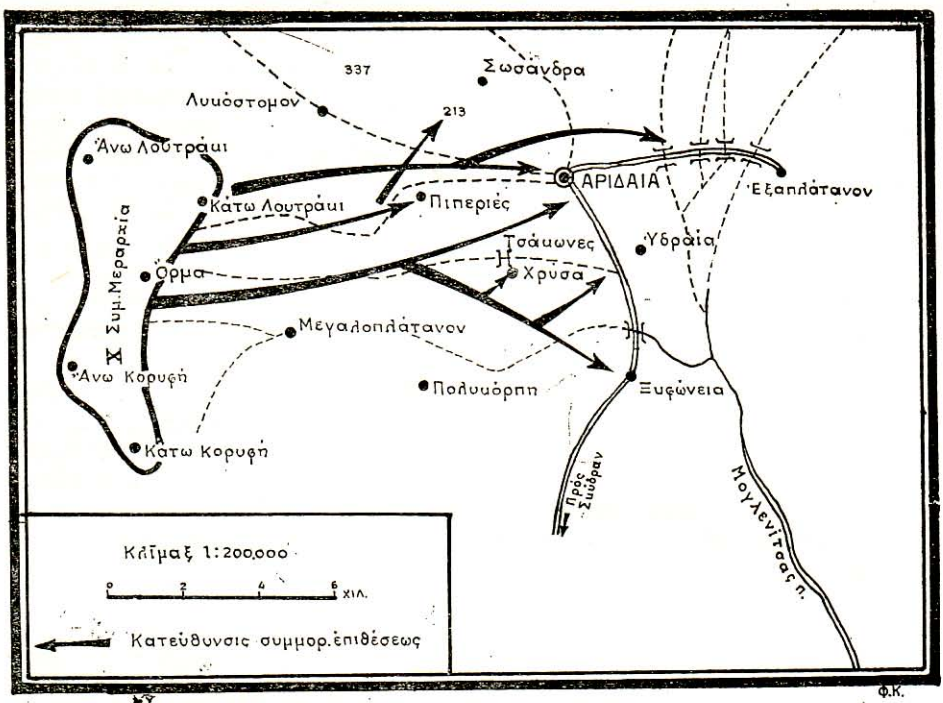

Σχεδ 67 Προσβολή ΑΡΙΔΑΙΑ (28-29 Δευεμβρίου 1948)

φαλάγγων ἀπὸ Ἄνω Κορυφὴν πρὸς Ὄρμαν καὶ ἀπὸ τὴν περιοχὴν Ὄρμας–Λουτράκι πρὸς Ἀνατολάς. Αἱ φάλαγγες ἐβλήθησαν ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ Ἀριδαίας.

Ἡ συμμοριακὴ ἐπίθεσις ἤρχισεν ἐκδηλουμένη ἀπὸ 2100 τῆς 28ης Δεκεμβρίου διὰ προσβολῆς ὑπὸ τῆς 14ης συμμοριακῆς ταξιαρχίας τοῦ σημείου στηρίγματος Πιπεριῶν. Ἐκτοξευθεὶς ἐπικαίρως προμελετημένος φραγμὸς πυρὸς ἐπέφερε σύγχυσιν εἰς τὰς τάξεις τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ὑποστάντες συγχρόνως σοβαρὰς ἀπωλείας καθηλώθησαν πρὸ τῶν συρματοπλεγμάτων. Τὴν 2120 πλῆρες τάγμα τῆς αὐτῆς ταξιαρχίας ἐπετέθη κατὰ τοῦ ὑψώματος 213, ἐπιδιῶκον τὴν ὁπωσδήποτε κατάληψίν του. Ἀλλ' ἡ κατέχουσα τοῦτο διμοιρία ἐξ εἴκοσιν ὀκτὼ μόνον ἀνδρῶν, ἡρωϊκῶς ἀμυνθεῖσα ἐματαίωσε τὰς προθέσεις τῶν συμμοριτῶν, ἐξαναγκασθέντων νὰ συμπτυχθῶσιν πρὸς Πιπεριές.

Ἀπὸ τῆς 2150 ἤρχισεν ἐπιτιθεμένη ἐκ βορειοδυτικῆς κατευθύνσεως κατὰ τῆς Ἀριδαίας ἡ 103η Ταξιαρχία. Διὰ νὰ πλησιάσωσι τὴν πόλιν οἱ συμμορῖται ἐχρησιμοποίησαν τὰ πλέον ἀπίθανα δρομολόγια, κινηθέντες δι' ἐνύδρων χαραδρῶν καὶ διὰ μέσου ἕλους. Οὗτοι προσεβλήθησαν λίαν ἐπιτυχῶς ὑπὸ συγκεντρωτικῶν πυρῶν ὅλμων καὶ ὑπέστησαν σοβαρὰν φθοράν. Ἐπὶ μικρᾶς μόνον ἐδαφικῆς λωρίδος πρὸ τῶν συρματοπλεγμάτων ἔσχον δεκαπέντε νεκρούς. Λόγῳ τῶν ἀπωλειῶν ἡ συμμοριακὴ ταξιαρχία ἐγκατέλειψε κάθε προσπάθειαν διεισδύσεως καὶ παρέμεινεν ἐν ἐπαφῇ πρὸς κάλυψιν τῆς διακομιδῆς τῶν πολλῶν τραυ-

ματιῶν της. Τὴν αὐτὴν τύχην εἶχε καὶ ἡ 18η Ταξιαρχία ἥτις ἐκινήθη ἐκ Νοτιοδυσμῶν διὰ μέσου ἕλους ἐπίσης. Προπορευόμενοι σαμποτὲρ προσεπάθουν νὰ διανοίξωσι διὰ ναρκῶν διόδους εἰς τὸ συρματόπλεγμα ἐνῷ τὰ ὑπάρχοντα εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην πολυβολεῖα ἐβάλλοντο δι' ἀντιαρματικῶν ἐκτοξευτῶν. Ὅταν τὸ ἐπιθετικὸν κῦμα ἐπλησίασεν, ἐξαπελύθη κατ' αὐτοῦ φραγμὸς πυρὸς ἀνακόψας πᾶσαν περαιτέρω προώθησιν.

Κατὰ τῶν σημείων στηρίγματος Χρύσας, Ξυφωνείας καὶ Ὑδραίας ἐλαφρὰ μόνον πίεσις ἠσκήθη ἄνευ ἀποτελέσματος. Τὰ εἰς τὸ χωρίον Λυκόστομον καὶ τὸ ὕψωμα 337 σημεῖα στηρίγματος ἁπλῶς παρηνωχλήθησαν διὰ πυρῶν.

Λόχος σαμποτὲρ καὶ λόχος τυφεκιοφόρων τῆς 103ης Ταξιαρχίας, ἔχοντες ἐντολὴν ν' ἀποκόψωσι τὰς ἀπ' Ἀνατολῶν ἐπικοινωνίας, καταστρέφοντες τὰς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀριδαίας—Ἐξαπλατάνου γεφύρας, ἐπέτυχον ν' ἀνατινάξωσι μέρος μόνον μιᾶς γεφύρας. Οἱ λόχοι οὗτοι βληθέντες ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ συνεπτύχθησαν πρὸς Βορρᾶν.

Ἡ Χ συμμοριακὴ Μεραρχία ἀποτυχοῦσα πλήρως εἰς τὴν προσπάθειαν καταλήψεως τῆς Ἀριδαίας, καὶ ὑποστᾶσα σοβαρὰς ἀπωλείας ἤρχισε συμπτυσσομένη τὴν 29ην Δεκεμβρίου πρὸς Δυσμάς, πρὶν ἢ ἐπέλθῃ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ὑπὸ τὴν κάλυψιν ἐγκατασταθέντων εἰς ἐπίκαιρα ἐδαφικὰ σημεῖα μυδραλλίων. Οἱ συμμορῖται ἐβλήθησαν διὰ πυρῶν πυροβολικοῦ καὶ ὅλμων.

Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα αἱ ἀπώλειαι τοῦ 516 Τάγματος ὑπῆρξαν μηδαμιναί. Εἷς μόνον ὁπλίτης ἐφονεύθη καὶ ἕτερος ἐτραυματίσθη. Ἐν ἀντιθέσει αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ὑπῆρξαν βαρεῖαι ἀνελθοῦσαι εἰς 79 νεκρούς, 16 συλληφθέντας καὶ 22 παραδοθέντας. Περισυνελέγησαν ὑπὸ τοῦ Τάγματος 11 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν, 14 αὐτόματα, 40 ἀτομικὰ τυφέκια, νάρκαι καὶ ἐκκρηκτικαὶ ὕλαι.

Ἐπιχειρηθεῖσα τὴν νύκτα τῆς ἑπομένης 30ῆς Δεκεμβρίου νέα προσβολὴ τῆς Ἀριδαίας, μὲ ταὐτόχρονον ἐνέργειαν κατὰ τοῦ βορειοδυτικῶς ταύτης χωρίου Σωσσάνδρας ἀπέτυχεν. Ἡ συμμοριακὴ προσπάθεια προσέκρουσεν εἰς τὰ εὔστοχα πυρὰ τῆς καλῶς ὠργανωμένης ἀμύνης καὶ οἱ ἐπιτεθέντες ἐξηναγκάσθησαν ν' ἀποχωρήσωσιν, ἐγκαταλείψαντες τρεῖς νεκρούς. Τὸ 516 Τάγμα ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ δύο τραυματίας ὁπλίτας (1).

Προσβολὴ διὰ πυροβόλου τῆς Θεσ(νίκης (25 Δεκεμβρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 4)

257. Συγκρότημα 250 ἐνόπλων μετὰ ὀρειβατικοῦ πυροβόλου ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Διπλαρᾶκον προερχόμενον ἐκ Κερδυλλίων, ἀφίχθη τὴν πρωΐαν τῆς 24ης Δεκεμβρίου εἰς τὴν περὶ τὰ δέκα χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς Λαγκαδᾶ ὀρεινὴν τοποθεσίαν Καρτάλ. Ἐκεῖθεν προώθησε καλυπτικὰ τμήματα πρὸς Ἀνατολὰς καὶ Νότον, λόχον δὲ μετὰ τοῦ πυροβόλου εἰς Κολχικόν. Ἐκ τοῦ λόχου ἀπεσπάσθη τεσσαρακονταμελὴς ὁμὰς μετὰ τοῦ πυροβόλου ἥτις ἀφίχθη τὰς πρώτας ὥρας τῆς 25ης Δεκεμβρίου, ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων ,περὶ τὰ δέκα χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς Θεσσαλονίκης. Τάξασα εἰς κατάλληλον θέσιν τὸ πυροβόλον ἔβαλε περὶ τὴν 0200 εἰκοσάδα βλημάτων κατὰ τῆς πόλεως καὶ ἀπεχώρησεν εὐθὺς ἀμέσως. Κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου χρόνον ἐβλήθη διὰ μυδραλλίων καὶ ὅλμων ὁ Λαγκαδᾶς, ὑπὸ τοῦ προωθηθέντος εἰς Κολχικὸν λόχου.

---

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1013/Γ/13, Φ. 1126/Α9.

Ἐκπληρωθέντος τοῦ σκοποῦ των, τῆς προσβολῆς τῆς Θεσσαλονίκης, τὰ συμμοριακὰ τμήματα συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν περιοχὴν Καρτὰλ καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ δρομολογίου ἐπανῆλθον εἰς Κερδύλλια.

Πρὸς ἀποκοπὴν καὶ προσβολὴν τῶν συμμοριτῶν ἤρχισαν κινούμενα ἀπὸ τῆς ἕω τῆς 25ης Δεκεμβρίου τμήματα στρατοῦ, Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ. Ὅταν διεπιστώθη ὅτι οἱ συμμορῖται συνεκεντροῦντο εἰς τὴν περιοχὴν Καρτάλ, τὰ τμήματα ἤρχισαν συγκλίνοντα πρὸς ταύτην. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ εἶχεν ἀπολεσθῆ πολύτιμος χρόνος καὶ οἱ συμμορῖται ὑπὸ τὴν κάλυψιν χιονοπτώσεως καὶ ὁμίχλης εἶχον διαρρεύσει πρὸς Κερδύλλια (1).

Δρᾶσις συμμοριακοῦ πυροβολικοῦ. Ναρκοπόλεμος. Λεηλασίαι, καταστροφαί, ἐκτελέσεις, στρατολογία.

(Σχεδιάγραμμα 4)

258. Κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον τοῦ 1948 ἐβλήθησαν ὑπὸ συμμοριακῶν πυροβόλων εἰς τὴν περιοχὴν Διοικήσεως Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας καὶ Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν αἱ πόλεις τῶν Σερρῶν καὶ Σιδηροκάστρου καὶ τὰ χωρία Ἀχλαδοχώριον βορείως Σερρῶν καὶ Σιτοχῶρι ἀνατολικῶς Νιγρίτης. Εἰς δὲ τὴν περιοχὴν τῆς 31ης Ταξιαρχίας τὰ παραμεθόρια χωρία Μουριές, Σούρμενα, Μικρόβρυση, Μεταμόρφωσις καὶ Εὔζωνοι. Ἐκ τῶν βλημάτων ἐφονεύθησαν τέσσαρες καὶ ἐτραυματίσθησαν ὀκτὼ ὁπλῖται. Αἱ προξενηθεῖσαι ὑλικαὶ ζημίαι ὑπῆρξαν ἀμελητέαι. Αἱ πιθαναὶ θέσεις τῶν πυροβόλων ἐβλήθησαν ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων, εἰς πολλὰς δὲ περιπτώσεις τὰ συμμοριακὰ πυροβόλα ὑπεχρεώθησαν νὰ διακόψωσι τὴν βολήν.

Αἱ ἐκ τῶν ναρκῶν ἀπώλειαι συγκρινόμεναι μὲ τὰς τοῦ παρελθόντος ὑπῆρξαν μειωμέναι, ἀνελθοῦσαι εἰς 2 Ἀξιωματικοὺς καὶ 80 ὁπλίτας νεκρούς, 5 Ἀξιωματικοὺς καὶ 230 ὁπλίτας τραυματίας, 9 νεκροὺς καὶ 13 τραυματίας ἄνδρας ΜΕΑ. Ὁ ἄμαχος πληθυσμὸς ἔσχε 37 νεκροὺς καὶ 136 τραυματίας. Ἀνετινάχθησαν 64 στρατιωτικὰ καὶ 23 ἰδιωτικὰ αὐτοκίνητα. Ἀνετινάχθησαν ἐπίσης δύο ἐμπορικοὶ σιδηροδρομικοὶ συρμοὶ πλησίον τοῦ Κιλκὶς καὶ τῆς Δοϊράνης καὶ τέσσαρες ἁμαξοστοιχίαι ἔργων εἰς περιοχὰς Κιλκίς, Δοϊράνης, Ροδοπόλεως καὶ Ἀλεξανδρουπόλεως.

Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἔλαβον χώραν ἐπιδρομαὶ καὶ λεηλασίαι χωρίων, ἐμπρησμοὶ ἢ καταστροφαὶ 518 οἰκιῶν, καταστροφαὶ 14 σιδηροδρομικῶν καὶ 4 ὁδικῶν γεφυρῶν καὶ ἐκτελέσεις 24 ἰδιωτῶν. Ἀπήχθησαν δὲ πρὸς βιαίαν στρατολογίαν 1946 ἄτομα.

Ἐν συνόλῳ κατὰ τὸ ἔτος 1948 ἔλαβον χώραν ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ 1515 ἐπιδρομαὶ καὶ λεηλασίαι χωρίων, 1710 ἐμπρησμοὶ ἢ καταστροφαὶ οἰκιῶν, καταστροφαὶ 139 σιδηροδρομικῶν καὶ 100 ὁδικῶν γεφυρῶν, 332 ἐκτελέσεις ἰδιωτῶν καὶ 7600 ἀπαγωγαὶ ἀτόμων πρὸς βιαίαν στρατολογίαν (2)

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1413/Β/87.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1010/Α/5-6, Φ. 1020/Β/19-24, Φ. 1126/Α/7-9.

Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι εἰς τὴν περιοχὴν ΥΙΙ Μεραρχίας

259. Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι (1). Τὴν 2αν Δεκεμβρίου τμῆμα τοῦ 94ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκη παρὰ τὸ νοτιοανατολικῶς Μεταξάδων χωρίον Ἀσπρονέριον μετὰ ἐξαμελοῦς ὁμάδος. Ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ δύο συνελήφθησαν, τῶν λοιπῶν διαφυγόντων.

Ὑπὸ μικτῆς ἐνέδρας τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Συκαράγης καὶ ὁπλιτῶν τοῦ 37ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἐφονεύθη τὴν 13ην Δεκεμβρίου εἷς συμμορίτης. Ἕτεροι δύο συμμορῖται παρεδόθησαν.

Κατόπιν πληροφοριῶν τριῶν παραδοθέντων συμμοριτῶν τὴν 16ην Δεκεμβρίου εἰς Ἄβαν βορείως Ἀλεξανδρουπόλεως, ὅτι βορείως τοῦ χωρίου Κίρκης εὑρίσκοντο τὴν πρωΐαν τρεῖς συμμοριακοὶ λόχοι, ἐκινήθησαν ταχέως τμήματα κατ' αὐτῶν. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἦλθον εἰς ἐπαφὴν τμήματα τοῦ 79ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ συμμοριτῶν κατεχόντων τὰ περὶ τὰ 5—6 χιλιόμετρα ἀνατολικῶς καὶ βορειοανατολικῶς Κίρκης ὑψώματα. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν πρὸς Βορειοδυσμάς, ἀπολεσθείσης τῆς ἐπαφῆς.

Τμήματα τοῦ 37ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ ΜΕΑ ἔβαλον τὴν 16ην Δεκεμβρίου κατὰ συμμοριακῆς ὁμάδος κινουμένης νοτιοδυτικῶς τοῦ χωρίου Νέας Σάνδης, ἀνατολικῶς Κομοτινῆς, ἣν καὶ κατεδίωξαν μέχρι τῆς νυκτός. Τὴν ἑπομένην ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μετὰ συμμοριακοῦ συγκροτήματος ὅπερ ἀπώθησαν πρὸς Νότον. Ἡ καταδίωξις συνεχίσθη, πλὴν ἀπωλέσθη τελικῶς ἡ ἐπαφὴ λόγῳ ἐνσκηψάσης χιονοθυέλλης. Ἐκ τῶν πυρῶν τῶν συμμοριτῶν ἐτραυματίσθησαν εἷς ὁπλίτης καὶ εἷς ἀνὴρ ΜΕΑ.

260. Ἀγὼν ἐπὶ τοῦ Μενοικίου ὄρους (2). Ὑπὸ παραδοθέντος συμμορίτου μετεδόθη ἡ πληροφορία ὅτι τὴν 16ην Δεκεμβρίου ἀφίχθη εἰς τὴν Μονὴν Ἁγίου Δημητρίου συμμοριακὸν συγκρότημα δυνάμεως 200 ἐνόπλων.

Ἡ 25η Ταξιαρχία ἅμα ὡς ἔλαβε τὴν πληροφορίαν διέταξε τὴν προώθησιν ἀναγνωρίσεων πρὸς παρακολούθησιν τοῦ συγκροτήματος, ὅπερ ἐβλήθη συγχρόνως ὑπὸ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ προωθηθέντος εἰς Προσωτσάνην καὶ ὑπὸ δύο μαχητικῶν ἀεροπλάνων. Μετὰ τὴν αἰφνιδιαστικὴν ταύτην προσβολήν, τὸ συγκρότημα μὲ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ σκότους ἐκινήθη πρὸς τὸ χωρίον Χαριτωμένην. Τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης ἀντιληφθὲν κίνησιν στρατιωτικῶν τμημάτων μετετοπίσθη νοτιώτερον, πρὸς τὴν κορυφογραμμὴν τοῦ Μενοικίου, ἐγκατασταθὲν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1453. Λόχος Ἀνιχνευτῶν κινηθεὶς ταχέως ἐξ Ἀλιστράτης, ἔλαβεν ἐπαφὴν μετὰ τοῦ συγκροτήματος καὶ ἐνεπλάκη εἰς ἀγῶνα. Μετὰ δραστικὴν βολὴν τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἐπιτυχῆ προσβολὴν ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροπλάνων, οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν τὰς θέσεις των τραπέντες πρὸς Βορειοδυσμάς. Κινηθεῖσα ἐκ Δράμας πρὸς Χαριτωμένην διλοχία τοῦ 553 Τάγματος δὲν προέλαβε τοὺς συμμορίτας, οἵτινες εἶχον ἤδη διαρρεύσει, ἀπολεσθείσης τῆς ἐπαφῆς.

Τὸ προσβληθὲν συγκρότημα ἀπετέλει προωθημένον τμῆμα τοῦ ὑπὸ τὸν Λασσάνην συμμοριακοῦ ὄγκου, ὅστις προερχόμενος ἐκ τοῦ βορείως Σερρῶν παραμεθορίου ὀρεινοῦ ὄγκου τοῦ Ἀλῆ Μπουτοὺς (3) ἀφίχθη μὲ ἀγνώστους

(1) Σχεδιάγραμμα 2.
(2) Σχεδιάγραμμα 68.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.

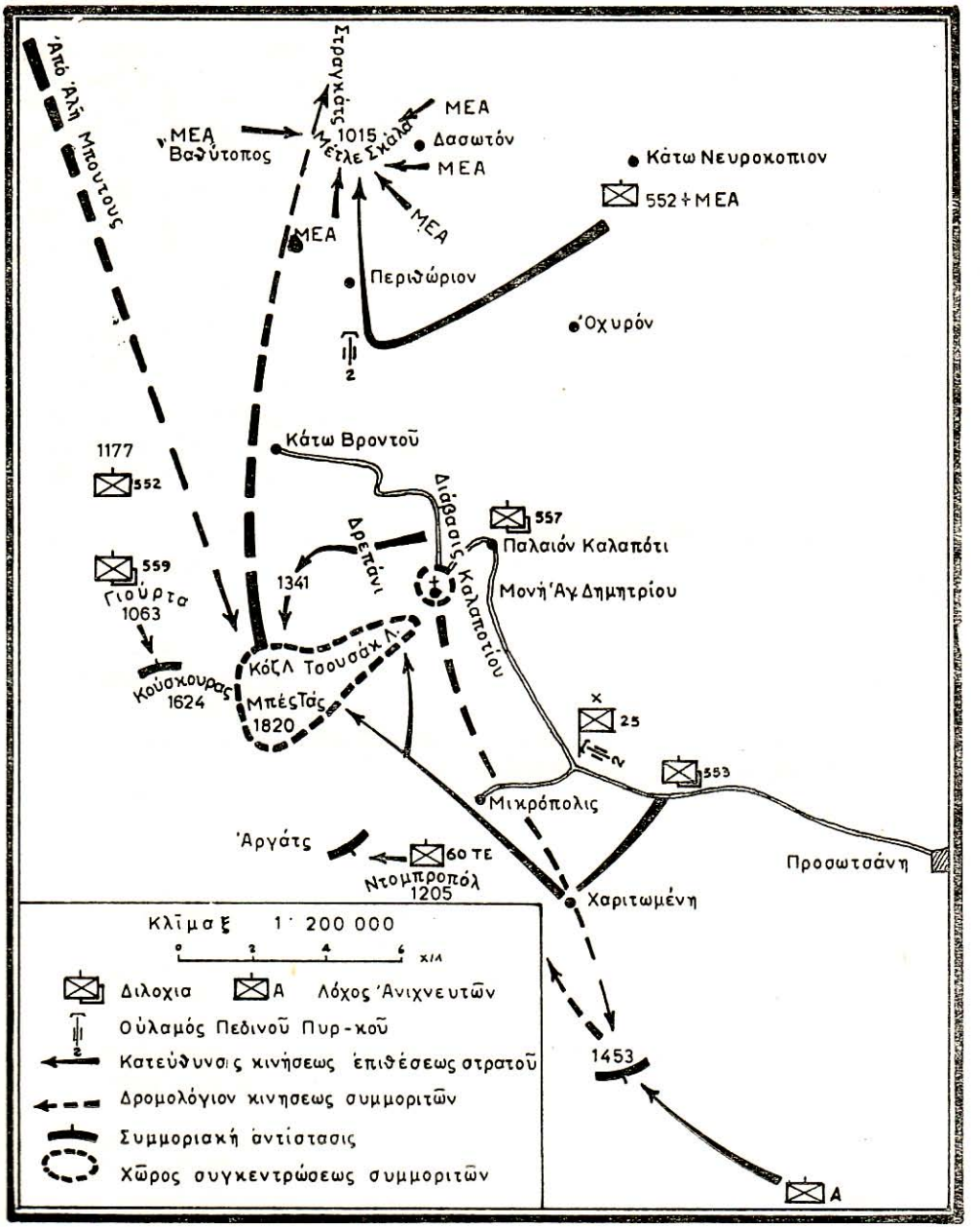

Σχ. 68 Προσβολή συμμοριακῆς δυνάμεως εἰς Μενοίκιον (16 - 22 Δεκ. 1948)

προθέσεις εἰς χῶρον περιλαμβάνοντα τὰ ὑψώματα Ταουσὰκ Λόφον–Κὸζ Λόφον–Μπὲς Τὰς–1820 τοῦ βορείου Μενοικίου μὲ καλυπτικὰ τμήματα ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Κούσκουρας καὶ Ἀργάτς. Ἅμα ὡς διεπιστώθη ἡ ἐκεῖ παρουσία του, ἡ 26η Ταξιαρχία, ἧς τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον ἐγκατεστάθη περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς Μικροπόλεως, προώθησε τὴν πρωΐαν τῆς 19ης Δεκεμβρίου τὰ τμήματά της, μὲ ἐντολὴν προσβολῆς τῶν συμμοριτῶν. Ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ παρὰ τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς Ταξιαρχίας.

Ἡ διλοχία τοῦ 553 Τάγματος ἐκινήθη ἐκ τῆς περιοχῆς Χαριτωμένης διὰ Μικροπόλεως πρὸς τὰ νοτίως Ταουσὰκ Λόφου ὑψώματα, μὲ διμοιρίαν σὺν ΜΕΑ προωθηθεῖσαν βορειότερον. Διλοχία τοῦ 557 Τάγματος,μεταφερθεῖσα ἐκ Δράμας εἰς τὴν διάβασιν Καλαποτίου, ἐκινήθη ἐπιθετικῶς διὰ τοῦ αὐχένος Δρεπάνι πρὸς Ταουσὰκ Λόφον. Λόχος τοῦ 60οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς εὑρισκόμενος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Ντομπροπὸλ (1205) ἐπετέθη κατὰ τοῦ κατεχομένου ὑψώματος Ἀργὰτς ὅπερ καὶ κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος, καθ' ὃν ἔπεσε μαχόμενος ὁ Λοχαγὸς Γιώσης Ἀπόστολος. Λόχος τοῦ 552 Τάγματος, διατεθεὶς ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν, ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1177 καλύπτων τὰς διαβάσεις Γιούρτας. Τὰ τμήματα πλησιάσαντα τὴν κατεχομένην τοποθεσίαν ἔλαβον στενὴν ἐπαφὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν, βληθέντα δι' ὅλων τῶν διατιθεμένων μέσων πυρός.

Τὴν 20ὴν Δεκεμβρίου τὰ ἐπιτεθέντα τμήματα, παρὰ τὴν πίπτουσαν χιόνα καὶ τὸ δριμὺ ψῦχος, συνέχισαν περισφίγγοντα τοὺς συμμορίτας, οἵτινες προέβαλον λυσσώδη ἀντίστασιν. Διατεθεῖσα ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν διλοχία τοῦ 559 Τάγματος ἀφιχθεῖσα εἰς τὸ ὕψωμα 1177 προωθήθη εἰς Γιούρταν, ἵνα προσβάλῃ τὰ νῶτα τῶν συμμοριτῶν. Λόχος τοῦ 552 Τάγματος μετὰ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ Κάτω Νευροκοπίου προωθήθησαν νοτίως Περιθωρίου.

Πρὸ τῆς λίαν δυσχεροῦς θέσεως εἰς ἣν περιῆλθον οἱ συμμορῖται, διλοχία των ἐπεχείρησε τὴν νύκτα τῆς 20ῆς Δεκεμβρίου ἔξοδον ἐκ τοῦ κλοιοῦ καὶ διὰ μὴ φρασσομένης ἀτραποῦ ἐκινήθη πρὸς Βορρᾶν. Ἀλλὰ γενομένη τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης ἀντιληπτή, ἀπεδεκατίσθη εἰς τὴν περιοχὴν Μέτλε Σκάλα ὑπὸ ἐπιπεσόντων κατ' αὐτῆς τμημάτων τοῦ 552 Τάγματος καὶ τῶν ΜΕΑ Ὀχυροῦ, Περιθωρίου, Δασωτοῦ, Βαθυτόπου καὶ Λευκογείων.

Τὴν 21ην Δεκεμβρίου ἡ διλοχία τοῦ 557 Τάγματος προωθήθη ὑπὸ πυρὰ προερχόμενα ἐκ Ταουσὰκ Λόφου μέχρι τοῦ ὑψώματος 1341. Ἡ διλοχία τοῦ 553 Τάγματος, παρὰ τὸ διακεκομμένον ἔδαφος, συνέχισε τὴν διείσδυσιν πρὸς Μπὲς Τάς. Ἡ δεξιὰ της διμοιρία σὺν ΜΕΑ, συνεδέθη μετὰ τῆς διλοχίας τοῦ 557 Τάγματος καὶ ἐβελτίωσε τὰς θέσεις της βαλλομένη συνεχῶς. Ἡ διλοχία τοῦ 559 Τάγματος καταλαβοῦσα κατόπιν ἐλαφρᾶς ἀντιστάσεως τὸ ὕψωμα Κούσκουρας (1624) ἀπειλεῖ σοβαρῶς τὰ νῶτα τῆς συμμοριακῆς τοποθεσίας. Ὁ λόχος τοῦ 60οῦ Τάγματος κατέχων τὸ ὕψωμα Ἀργάτς ἐνεργεῖ δραστηρίως.

Τὴν νύκτα τῆς 21ης Δεκεμβρίου οἱ συμμορῖται ἐπωφελούμενοι τῆς ἐπικρατούσης κακοκαιρίας καὶ καλυπτόμενοι ὑπὸ τοῦ σκότους διέφυγον δι' ἀτραπῶν καὶ χαραδρώσεων πρὸς Δασωτὸν–Στραγκάτς. Ἀλλὰ καὶ πάλιν τμήματά των προσεβλήθησαν ὑπὸ λόχου τοῦ 552 Τάγματος ἐνισχυμένου διὰ ΜΕΑ τοῦ Κάτω Νευροκοπίου καὶ **ὑπέστησαν σοβαρὰς ἀπωλείας.**

Τὴν 22αν Δεκεμβρίου κατελήφθησαν αἱ κενωθεῖσαι ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν **θέσεις, ἐφ'** ὧν ἀνευρέθησαν πολλὰ πτώματα, εἴδη ὁπλισμοῦ περιλαμβάνοντα **7 μυδράλλια, 3 Μπρὲν,** 27 αὐτόματα καὶ 83 τυφέκια, πυρομαχικὰ καὶ διάφορα **ὑλικά.**

Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ὑπῆρξαν λίαν σοβαραὶ ἀνελθοῦσαι εἰς 195 νεκρούς, 41 συλληφθέντας καὶ 36 παραδοθέντας. Ἐν ἀντιθέσει αἱ ἀπώλειαι τῶν μετασχόντων εἰς τὸν ἀγῶνα τμημάτων καίτοι ἐπιτιθεμένων ὑπῆρξαν ἐλάχισται περιορισθεῖσαι εἰς 1 Ἀξιωματικὸν νεκρὸν καὶ 4 ὁπλίτας τραυματίας (1).

Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσα εἰς τὴν περιοχὴν Δ(σεως Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρ. Μακεδονίας. Ἐπιχείρησις Χαλκιδικῆς (8-28 Ὀκτωβρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 69)

261. Τὴν νύκτα τῆς 2ας Ὀκτωβρίου ὁλόκληρος σχεδὸν ἡ συμμοριακὴ δύναμις Κερδυλλίων, ἀποτελουμένη ἐκ 500 περίπου ἐνόπλων, διεπεραιώθη διὰ τῶν στενῶν Ρεντίνας (2) εἰς Χαλκιδικὴν συνενωθεῖσα μὲ τὸ ἐκεῖ συγκρότημα ἐκ 250 συμμοριτῶν. Τὴν νύκτα τῆς 4ης Ὀκτωβρίου τὰ συμμοριακὰ συγκροτήματα προσέβαλον τὸ χωρίον Κάτω Σταυρὸν ἀποκρουσθέντα.

Πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς καταστάσεως τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ διέταξε τὴν Διοίκησιν Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας ὅπως ἐνεργήσῃ ἐπιθετικῶς κατὰ τοῦ εἰς τὴν βορειοανατολικὴν Χαλκιδικὴν ἐντοπισθέντος ὄγκου τῶν συμμοριτῶν. Ταύτην ἐνίσχυσε διὰ τῶν 557 Τάγματος, λόχου τοῦ 515 Τάγματος, οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων.

Ἡ Διοίκησις Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας ἐγκαταστήσασα ἀπὸ τῆς 8ης Ὀκτωβρίου τὸ Τακτικὸν της Στρατηγεῖον εἰς Ἀρναίαν, κατένειμε τὰς διατεθείσας διὰ τὴν ἐπιχείρησιν μονάδας εἰς τρεῖς φάλαγγας, αἵτινες ἔλαβον ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας τὴν ἑξῆς διάταξιν : Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Πολυγύρου εἰς Ἀρναίαν. Διλοχία τοῦ 557 Τάγματος σὺν λόχος τοῦ 34ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς εἰς ὕψωμα 450. 557 Τάγμα μεῖον διλοχία εἰς ὕψωμα 816. Λόχος τοῦ 41ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς παρὰ τὴν θέσιν Πιάστρα. Λόχος τοῦ 515 Τάγματος μετὰ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ παρὰ τὸ Νεοχώριον καὶ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων εἰς Ἀρναίαν.

Αἱ φάλαγγες κινηθεῖσαι τὴν νύκτα τῆς 8ης Ὀκτωβρίου, συμφώνως πρὸς τὰς καθορισθείσας αὐταῖς ἀποστολάς, ἦχθησαν εἰς τὴν περιοχὴν χωρίου Βαρβάρας—Κλαβίνα (ὑψ. 628) χωρὶς νὰ συναντήσωσι τοὺς συμμορίτας. Οὗτοι ἀντιληφθέντες τὰς στρατιωτικὰς κινήσεις, ἀπεσύρθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς πρὸς τὸ ὕψωμα Κάκαβον. Ἡ Διοίκησις Ἐθνοφρουρᾶς διέταξε τότε τὴν ἀναστροφὴν τῶν φαλάγγων πρὸς Νότον καὶ τὴν ἀναζήτησιν καὶ προσβολὴν τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν Κακάβου.

Τὴν 10ην Ὀκτωβρίου λόχος τοῦ 33ου Τάγματος Ἐθνυφρουρᾶς, κινούμενος ἐκ Παλαιοκάστρου πρὸς Ἀρναίαν (3) συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν κατεχόντων τὸ ὕψωμα Μαχμούτ. Ὁ λόχος ἐπιτεθεὶς ἀνέτρεψε τοὺς συμμορίτας συμπυχθέντας ἐν ἀταξίᾳ πρὸς Νότον. Τὸ 41ον Τάγμα μεῖον διλοχία κινούμενον ἐκ τῆς περιοχῆς Σταγείρων πρὸς Καστέλι, συνεπλάκη μετὰ συμμοριτῶν κατεχόντων ἰσχυρῶς τὸ ὕψωμα τοῦτο.

Τὰ ἀναστραφέντα τμήματα εἶχον τὴν ἑσπέραν ὡς ἑξῆς : Τὸ 557 Τάγμα ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Ἁγίας Μαρίνας καὶ βορειότερον. Ὁ λόχος τοῦ 515 Τά-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1218/Α/8.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Σχεδιάγραμμα 6.

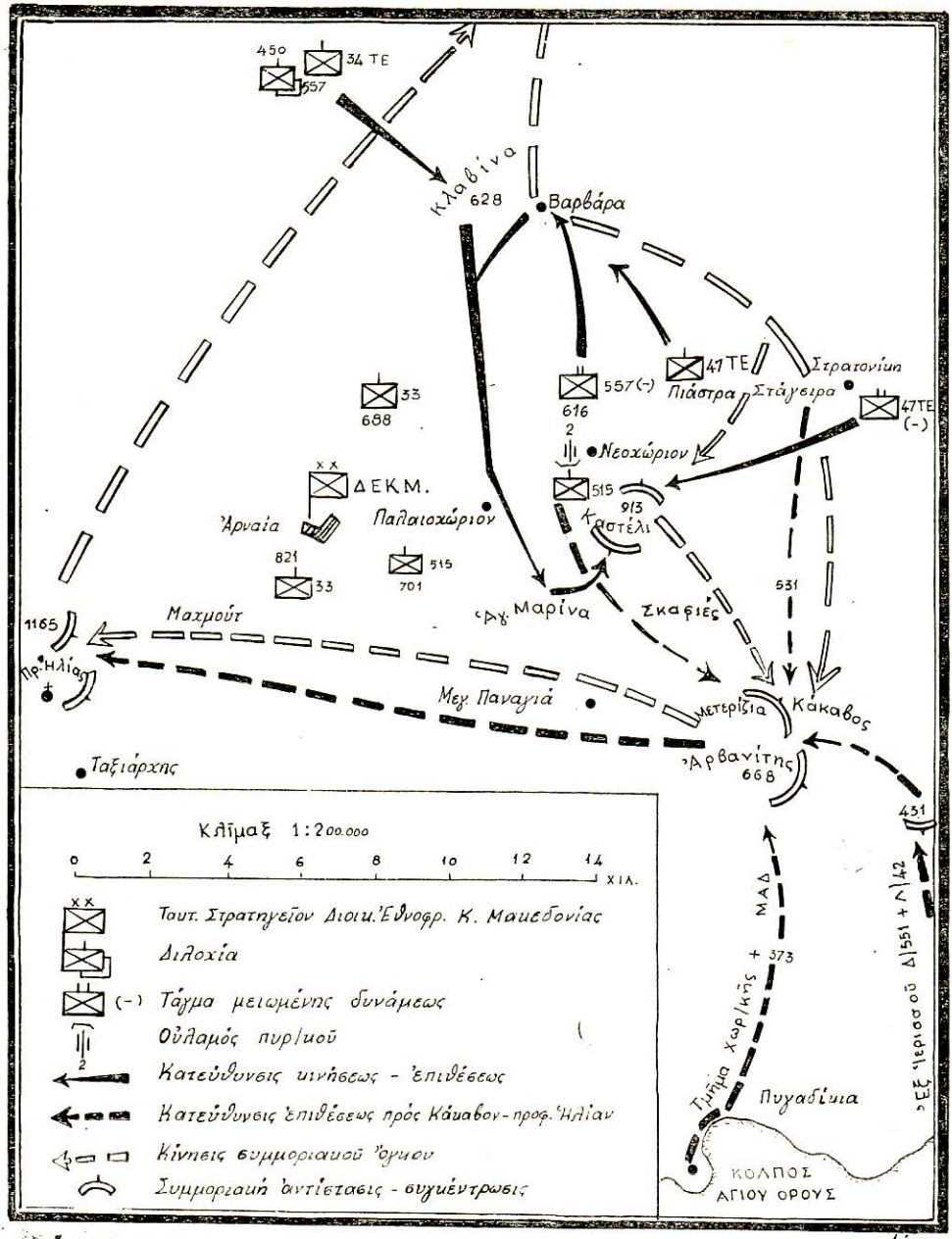

Χ. 69. Επιχειρήσις ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ (8-28 Οκτωβρίου 1948)

γματος ἐπὶ ὑψώματος 701. Τὸ 41ον Τάγμα μεῖον διλοχία ἐν ἐπαφῇ εἰς Καστέλι. Ἀνὰ εἷς λόχος τοῦ 33ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 688 καὶ 821.

Τὴν 11ην Ὀκτωβρίου τὸ 41ον Τάγμα συνέχισε τὰς προσπαθείας του πρὸς Καστέλι, χωρὶς νὰ ἐπιτύχῃ τὴν κατάληψίν του. Περὶ τὴν 1430 ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη κατὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Ἁγίας Μαρίνας 557 Τάγματος. Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη μὲ τὴν συνδρομὴν τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ μαχητικῶν ἀεροπλάνων, τῶν συμμοριτῶν ὑποστάντων βαρείας ἀπωλείας.

Τὴν 12ην Ὀκτωβρίου τὰ ἐπιχειροῦντα τμήματα ἐνισχυθέντα καὶ δι' ἑτέρου λόχου τοῦ 515 Τάγματος ἠσχολήθησαν μὲ ἐξερευνήσεις ἄνευ ἀποτελέσματος. Περὶ τὴν ἑσπέραν συμμοριακὴ δύναμις διαθέτουσα βαρέα ὅπλα προσέβαλε τὸ χωρίον Ταξιάρχην. Μετὰ ἑξάωρον ἀγῶνα οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν. Τὸ 557 Τάγμα κινηθὲν τὴν νύκτα πρὸς Βορρᾶν ἐπετέθη τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης κατὰ τοῦ συγκροτήματος τῶν ὑψωμάτων Καστέλι, ὑποστηριζόμενον ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ τοῦ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων. Οἱ συμμορῖται ὑποστάντες σοβαρὰς ἀπωλείας ἐξηναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψωσιν ἐσπευσμένως τὰ ὑψώματα, τραπέντες ἐν πλήρει διαλύσει πρὸς Κάκαβον. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἔπεσε μαχόμενος ὁ Ταγματάρχης τοῦ 557 Τάγματος Γιαννοράκης Ἰωάννης. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας 13ης Ὀκτωβρίου ἑκατονταμελὴς συμμορία, ἐπιδραμοῦσα κατὰ τοῦ χωρίου Νέα Ρόδα κειμένου ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ τῆς Χερσονήσου Ἁγίου Ὄρους (1), ἀφήρεσεν ἱκανὴν ποσότητα τροφίμων.

Τὰς ἑπομένας δύο ἡμέρας ἐξεπέμφθησαν ἀναγνωρίσεις πρὸς Κάκαβον καὶ ἑτέρας ὑπόπτους κατευθύνσεις ἄνευ ἀποτελέσματος.

Ἑκατονταμελὴς συμμορία ἐπέδραμε τὴν πρωΐαν τῆς 16ης Ὀκτωβρίου κατὰ τῶν Καρυῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ὑπὸ τῆς μικρᾶς φρουρᾶς Χωροφυλακῆς ἀντίστασιν, οἱ συμμορῖται εἰσῆλθον εἰς τὴν κωμόπολιν καὶ ἀφοῦ προέβησαν εἰς λεηλασίας ἀπεχώρησαν. Ἀπεστάλησαν τμήματα πρὸς ἀπόφραξιν τοῦ παρὰ τὸν λαιμὸν τῆς χερσονήσου στενοῦ Ξέρξου, ὡς καὶ περιπολικὰ τοῦ στόλου. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας προσεβλήθησαν ἀνεπιτυχῶς τὰ κατέχοντα τά ὑψώματα Καστέλι τμήματα. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἀνερχομένη εἰς 200 ἐνόπλους ἐπετέθη κατὰ τῆς Ἱερισσοῦ (2). Οἱ συμμορῖται ἐξουδετερώσαντες δύο ἐξωτερικὰ φυλάκια ἠχμαλώτισαν τὴν ἐκ δέκα ἀνδρῶν φρουράν των καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν κωμόπολιν γενόμενοι κύριοι τοῦ ἡμίσεος αὐτῆς. Διεξήχθη ἀγὼν ἐντὸς τοῦ κατῳκημένου τόπου μεταξὺ συμμοριτῶν καὶ μειωμένου λόχου τοῦ 33ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ. Οἱ συμμορῖται παραμείναντες μέχρι πρωΐας τῆς 17ης Ὀκτωβρίου ἀπεχώρησαν. Τμῆμά των ἐπετέθη κατὰ τῶν ἐγκατασταθεισῶν εἰς τὸ στενὸν Ξέρξου δύο διμοιριῶν τοῦ 42ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, αἵτινες ἐξηναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθῶσι πρὸς Ἱερισσόν. Οὕτω οἱ ἀποχωρήσαντες ἐκ Καρυῶν συμμορῖται διῆλθον ἐλευθέρως ἐκ τοῦ στενοῦ.

Διμοιρία τοῦ 33ου Τάγματος κινουμένη ἐπ' αὐτοκινήτου τὴν 16ην Ὀκτωβρίου, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν παρὰ τὸ χωρίον Παλαιόκαστρον βορείως Πολυγύρου (2) καὶ ἔσχεν ἀπωλείας 4 νεκρούς, 5 τραυματίας καὶ 5 ἀγνοουμένους ὁπλίτας.

Ἀπὸ 17-20 Ὀκτωβρίου, τὰ ἐπιχειροῦντα τμήματα ἐπεδόθησαν εἰς ἐξερευνήσεις καὶ ἐκπομπὴν ἀναγνωρίσεων αἵτινες ἐνετόπισαν τὸν ὄγκον τῶν συμ-

(1) Σχεδιάγραμμα 6.
(2) Σχεδιάγραμμα 6.

μοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν Κακάβου. Τὴν 19ην Ὀκτωβρίου ἀφίχθησαν εἰς ἐνίσχυσιν θαλασσίως ἐκ Καβάλας διλοχία τοῦ 551 Τάγματος καὶ ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία ἀποβιβασθεῖσαι εἰς Ἱερισσόν.

262. Τὴν πρωΐαν τῆς 21ης Ὀκτωβρίου ἡ Διοίκησις Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας ἐκίνησεν ἐπιθετικῶς τὰ τμήματά της ἐκ τεσσάρων κατευθύνσεων πρὸς Κάκαβον. Τὴν διλοχίαν τοῦ 515 Τάγματος μετὰ λόχου τοῦ 557 Τάγματος ἀπὸ Νεοχώριον. Ἕτερον λόχον τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐκ Σταγείρων—Στρατονίκης. Τὴν διλοχίαν τοῦ 551 Τάγματος μετὰ λόχου τοῦ 42ου Ἐθνοφρουρᾶς ἐξ Ἱερισσοῦ, καὶ ἐκ Πυργαδικίων τμήματα Χωροφυλακῆς καὶ ΚΜΕΑ. Ἡ ἐξ Ἱερισσοῦ ἐκκινήσασα φάλαγξ ἀφοῦ ἀνέτρεψεν ἰσχυρὰς ἀντιστάσεις ἐγκατεστημένας εἰς Γελαδόσπιτα, περὶ τὰ τέσσαρα χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Ἱερισσοῦ καὶ τὸ ὕψωμα 431, ἀφίχθη εἰς Κάκαβον. Ἡ φάλαγξ Νεοχωρίου ἐνέπεσεν εἰς ναρκοπέδιον παρὰ τὴν θέσιν Σκουριές. Μετὰ τὴν ἐκκαθάρισίν του συνέχισε τὴν πρὸς Νότον προώθησιν. Τὰ λοιπὰ τμήματα ἐκινήθησαν ἀκωλύτως.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς τῆς 21ης πρὸς 22αν Ὀκτωβρίου οἱ συμμορῖται μὲ προφανῆ σκοπὸν ὅπως ἐπιτύχωσι τὴν παραπλάνησιν καὶ διασπορὰν τῶν ἐπιχειρούντων τμημάτων, διενήργησαν ἰσχυρὰς ἐπιθετικὰς ἐπιδρομάς, ἐναντίον τῶν χωρίων Ταξιάρχου, Ὀρμύλιας, Ἁγίου Νικολάου καὶ Νικήτα(1). Εἰς Ταξιάρχην οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν ἐπιτυχῶς. Εἰς Ὀρμύλιαν ἐστρατολόγησαν εἴκοσι νέους. Εἰς Ἅγιον Νικόλαον οἱ ἄνδρες τῆς ἐκεῖ Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς μετὰ ΚΜΕΑ προέβαλον σοβαρὰν ἀντίστασιν. Οἱ συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες τρεῖς νεκροὺς ἀπεχώρησεν ἀπαγαγόντες τρεῖς ἄνδρας καὶ ἰσαρίθμους νεαρὰς γυναῖκας. Ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς ἔσχεν ἕνα νεκρὸν ὁπλίτην. Σφοδρὸς ἀγὼν διεξήχθη εἰς Νικήταν ἔνθα διμοιρία Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΚΜΕΑ ἠμύνθησαν ἀποτελεσματικῶς, φονεύσαντες δέκα πέντε ἐνόπλους καὶ συλλαβόντες ἑτέρους δύο. Ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐνεπρήσθησαν ἡ κκλησία ἐκαὶ πέντε οἰκίαι, ἀπήχθησαν δὲ συλληφθέντες ὁ ἀστυνομικὸς σταθμάρχης καὶ δύο χωρικοί. Τὸ τμῆμα ΚΜΕΑ ἔσχε τέσσαρας νεκρούς. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 22ας Ὀκτωβρίου ἐβλήθη ἀποτελεσματικῶς ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροπλάνων συμμοριακὴ φάλαγξ νοτίως τοῦ χωρίου Μεγάλης Παναγίας.

Τὰ ἐπιχειροῦντα εἰς τὴν περιοχὴν Κακάβου τμήματα ἐπετέθησαν ἀπὸ πρωΐας τῆς 23ης Ὀκτωβρίου κατὰ ἰσχυρῶν συμμοριακῶν δυνάμεων κατεχουσῶν τὰ ὑψώματα Μετερίζια καὶ Ἀρβανίτης. Οἱ συμμορῖται διενήργησαν ἐπανειλημμένως ἀνεπιτυχεῖς ἀντεπιθέσεις, καθ' ἃς ὑπέστησαν σοβαρὰς ἀπωλείας. Ὁ ἀγὼν διεκόπη μὲ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ σκότους, ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ ὁποίου οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν τὰς θέσεις των συμπτυχθέντες πρὸς Δυσμάς. Ἐκτελεσθεῖσαι τὴν ἐπομένην ἐξερευνήσεις οὐδὲν ἀπέδωσαν.

Κατόπιν ἐξηκριβωμένων πληροφοριῶν καθ' ἃς αἱ συμμοριακαὶ δυνάμεις εὑρίσκοντο εἰς τὴν βορείως τοῦ χωρίου Ταξιάρχου περιοχήν, τὰ τμήματα ἐκινήθησαν ἐσπευσμένως πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην καὶ ἀπὸ πρωΐας τῆς 25ης Ὀκτωβρίου ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μὲ τοὺς συμμορίτας, κατέχοντας ἰσχυρῶς τὰ ὑψώματα 1165 καὶ Προφήτης Ἠλίας. Ἐπηκολούθησεν ὁλοήμερος ἀγὼν καθ' ὃν ἐπενέβη δραστηρίως ἡ ἀεροπορία, προξενήσασα εἰς τοὺς συμμορίτας σοβαρὰς ἀπωλείας. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς αἱ συμμοριακαὶ δυνάμεις διακόψασαι τὴν ἐπαφήν, ἐκινήθησαν πρὸς Βορειοανατολάς. Συνεχίσασαι τὴν κί-

(1) Σχεδιάγραμμα 6.

νησιν τὴν ἑπομένην νύκτα τῆς 26ης πρὸς 27ην Ὀκτωβρίου, διέρρευσαν καὶ πάλιν διὰ τῶν στενῶν Ρεντίνας, ἐπανελθόντες εἰς τὰ Κερδύλλια ὄρη.

Κατόπιν τῆς διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν ἡ ἐπιχείρησις Χαλκιδικῆς ἔληξε.

Ἡ προξενηθεῖσα εἰς τοὺς συμμορίτας φθορὰ ὑπῆρξε λίαν ἱκανοποιητική, ὑπερβᾶσα τὸ 1/4 τῆς δυνάμεώς των. Αἱ ἀπώλειαί των ἀνῆλθον εἰς 105 νεκροὺς καὶ 98 συλληφθέντας καὶ παραδοθέντας. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον 1 νεκρὸν καὶ 5 τραυματίας Ἀξιωματικούς, 2 νεκρούς, 61 τραυματίας καὶ 11 ἀγνοουμένους ὁπλίτας (1).

Ἀγῶνες εἰς τὴν βορείως Σερρῶν ὀρεινὴν περιοχὴν
(24 Ὀκτωβρίου - 6 Δεκεμβρίου 1948)
(Σχεδιάγραμμα 70)

263. Πληροφορίαι τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἔφερον τὸ ὑπὸ τὸν Κοσμίδην συμμοριακὸν Ἀρχηγεῖον Σερρῶν ἐγκατεστημένον εἰς τὴν παραμεθόριον ὀρεινὴν περιοχὴν Ἀλῆ Μπουτούς. Τοῦτο ἀπετελεῖτο ἐκ πέντε λόχων συνολικῆς δυνάμεως 450 περίπου ἐνόπλων μετὰ 2-3 ὀρεινῶν πυροβόλων τῶν 75 χ.μ. Ἀπὸ τὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρίου ἤρχισαν συρρέουσαι ἐνισχύσεις ἐκ τῶν περιοχῶν Ἔβρου, Χαΐντοῦ καὶ Παπάδων (2). Οὕτω ἡ συνολικὴ δύναμις ἀνῆλθε περὶ τὰ μέσα Ὀκτωβρίου εἰς 1400 περίπου συμμορίτας, τὰ δὲ πυροβόλα ηὐξήθησαν κατὰ δύο. Διὰ τῆς δυνάμεως ταύτης συνεκροτήθησαν ἡ VII Μεραρχία ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Λασσάνην καὶ ἡ 132α Ταξιαρχία ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Κοσμίδην.

Τὸ ἔχον τὴν εὐθύνην τῆς περιοχῆς Τακτικὸν Στρατηγεῖον Σερρῶν, εἶχε κατὰ τὴν ἀνωτέρω χρονικὴν περίοδον τὴν ἑξῆς διάταξιν : Τὸ 61ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς εἰς Σέρρας μὲ λόχον καλύπτοντα τὴν πόλιν ἀπὸ Βορρᾶ καὶ δύο διμοιρίας εἰς τὴν σιδηροδρομικὴν καὶ τὴν παρακειμένην ὁδικὴν γέφυραν τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ. Τὸ 60ὸν Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς εἰς Νέαν Ζίχνην, ἔχον μίαν διλοχίαν ἐπὶ τοῦ Μενοικίου ὄρους (3) καὶ λόχον βορειοανατολικῶς Σερρῶν. Τὸ 59ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς εἰς τὴν περιοχὴν Νιγρίτης καὶ τὸ 86ον εἰς Σιδηρόκαστρον, κατέχον τὰ σημεῖα στηρίγματος Ἀχλαδοχωρίου διὰ λόχου σὺν 50 ἄνδρες ΜΕΑ, Οὐσίτας διὰ λόχου μεῖον δύο διμοιρίαι καὶ Τεμπελὰρ διὰ λόχου σὺν δύο διμοιρίαι. Δυτικῶς τοῦ Στρυμόνος εὑρίσκετο τὸ 558 Τάγμα μετὰ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Λόχος τοῦ Τάγματος τούτου, ἡ Χ Ἔφιππος Ἴλη καὶ ἀνὰ εἷς οὐλαμὸς τεθωρακισμένων καὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς Σέρρας.

Ἐπὶ τῇ προόψει ἐνδεχομένης προσβολῆς τῶν Σερρῶν, τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ προέβη εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου διὰ διλοχίας τοῦ 551 Τάγματος, οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων καὶ οὐλαμοῦ ἁρμάτων μάχης.

Τὴν νύκτα τῆς 24ης Ὀκτωβρίου ἐβλήθησαν ὑπὸ πυροβολικοῦ καὶ βαρέων ὅπλων πεζικοῦ αἱ Σέρραι, ἐνῷ σημαντικαὶ συμμοριακαὶ δυνάμεις ἐπέδραμον κατὰ τῶν χωρίων Λευκῶνος, Ἀναγεννήσεως καὶ Σκοτούσης (3). Προωθηθέντα ἐκ Σερρῶν τμήματα, προσέκρουσαν ἐπὶ διαδοχικῶν ἀντιστάσεων, τεθωρακισμένον δὲ ὄχημα ἀνετινάχθη ὑπὸ νάρκης. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες τελικῶς ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ τῶν ΜΕΑ ἀπεσύρθησαν ἅμα τῇ προσεγγίσει τῶν ἐνισχύσεων. Εἰς Λευκῶνα ἐφονεύθη ὁ ἀρχηγὸς τῆς ΜΕΑ,

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1013/Γ/4.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.

ἐνεπρήσθησαν τὸ κοινοτικὸν κατάστημα καὶ ὁ σταθμὸς Χωροφυλακῆς, ἀπήχθησαν δὲ 39 ἐκ τῶν κατοίκων. Εἰς Σκοτοῦσαν ἐνεπρήσθησαν ἐπίσης τὸ κοινοτικὸν κατάστημα καὶ ὁ σταθμὸς Χωροφυλακῆς, ἐφονεύθησαν 2 χωροφύλακες καὶ 2 ἄνδρες ΜΕΑ καὶ ἀπήχθησαν 11 ἄτομα. Εἰς Ἀναγέννησιν ἐφονεύθη 1 χωροφύλαξ καὶ ἀπήχθησαν 12 χωρικοί. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 7 παρεδόθησαν.

Τὴν χαραυγὴν τῆς 30ῆς Ὀκτωβρίου ἰσχυραὶ συμμοριακαὶ δυνάμεις ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Ἀχλαδοχωρίου, ἐπιτυχοῦσαι δι' αἰφνιδιασμοῦ τὴν κατάληψιν τοῦ καλῶς ὠργανωμένου ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Ἁγίου Κωνσταντίνου σημείου στηρίγματος. Ὁ Διοικητὴς τοῦ λόχου Ὑπολοχαγὸς Ἀναγνωστάκης Ἀλέξανδρος ἐπιχειρήσας ἀντεπίθεσιν, ἔπεσε βληθεὶς εὐθὺς ἀμέσως, ματαιωθείσης τῆς προσπαθείας του. Ἡ εὑρισκομένη ἐντὸς τοῦ χωρίου μικρὰ φρουρὰ διετήρησεν ἐπ' ἀρκετὸν τὰς θέσεις της, ἀλλὰ πρὸ τῆς ἀσκηθείσης ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἰσχυρᾶς πιέσεως ὑπέκυψε διαλυθεῖσα. Πλὴν ἐλαχίστων διασωθέντων, τὸ σύνολον σχεδὸν τοῦ λόχου ἀπωλέσθη, ἀγνοηθείσης τῆς τύχης τῶν ἐφέδρων Ἀνθυπολοχαγῶν Κοτρώτση Γεωργίου, Παπαδάκη Τιμολέοντος, Παπαδοπούλου Δημοσθένους καὶ Πούγγουρα Ἀλεξάνδρου ὡς καὶ 121 ὁπλιτῶν.

Κατόπιν τῆς ἀπωλείας τοῦ Ἀχλαδοχωρίου, τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ διέταξε τὴν ἐνίσχυσιν τῶν σημείων στηρίγματος Οὐσίτας καὶ Τεμπελάρ, ὡς καὶ τὴν ἐκπομπὴν ἐπιθετικῶν ἀναγνωρίσεων πρὸς τὰς κατευθύνσεις Σιδηροκάστου Ἀχλαδοχωρίου καὶ Τεμπελὰρ—Βλαχοποιμένων. Συγχρόνως διέθεσεν εἰς τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν λόχον τοῦ 513 Τάγματος.

Ἐπιθετικαὶ ἀναγνωρίσεις ἀχθεῖσαι τὴν 1ην Νοεμβρίου μέχρι τῶν ὑψωμάτων Μαύρου Βράχου καὶ Σχιστολίθου, ἐβλήθησαν ὑπὸ βαρέων ὅπλων καὶ συνεπτύχθησαν. Τὴν 3ην Νοεμβρίου ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς διὰ πυροβόλου τὸ Σιδηρόκαστρον.

Τὴν πρωΐαν τῆς 4ης Νοεμβρίου προσεβλήθη ἰσχυρῶς τὸ σημεῖον στηρίγματος Οὐσίτας ὅπερ εἶχεν ἤδη ἐνισχυθῆ διὰ διμοιρίας. Ἡ φρουρὰ προέβαλε πείσμονα ἀντίστασιν, προξενήσασα σοβαρὰς ἀπωλείας εἰς τοὺς ἐπιτεθέντας. Ἀλλὰ τελικῶς ἠναγκάσθη περὶ τὴν 0900 νὰ ὑποκύψῃ πρὸ τῆς ὑπεροχῆς τῶν συμμοριτῶν εἰς δύναμιν καὶ μέσα. Αἱ ἀπώλειαί της ἀνῆλθον εἰς δύο Ἀξιωματικοὺς φονευθέντας, τὸν Ὑπολοχαγὸν Παπασταῦρον Βασίλειον καὶ Ἀνθυπολοχαγὸν Γραικόπουλον Περικλῆν, ἀγνοουμένους δὲ τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν Κώστογλου Ἰωάννην καὶ ἑξήκοντα ὁπλίτας. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν συμμοριακὸς λόχος ἐπέδραμε κατὰ τοῦ νοτιοδυτικῶς Σιδηροκάστρου χωρίου Γεφυροῦδι (1). Κινηθέντα ἐγκαίρως τμήματα ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ λόχου, ἐξουδετερωθέντος σχεδὸν πλήρως. 20 συμμορῖται ἐφονεύθησαν καὶ 23 συνελήφθησαν, ἐξ ὧν 15 τραυματίαι. Μεταξὺ τῶν φονευθέντων ἦσαν ὁ διοικητὴς τοῦ λόχου καὶ δύο διμοιρῖται.

Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς δημιουργηθείσης βορείως Σερρῶν καὶ Σιδηροκάστρου ἐπισφαλοῦς καταστάσεως καὶ ἀποτροπὴν ἐνδεχομένης καταλήψεως τοῦ κόμβου Σιδηροκάστρου, ὁπότε θὰ διεκόπτετο ἡ μετὰ τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης συγκοινωνία, ἐξεδηλώθη ἔντονος ἡ ἀντίδρασις τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ὅπερ διέταξε τὴν ἀνάληψιν ἐπιθετικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τὴν ἐκδίωξιν τῶν συμμοριτῶν ἐκ τῆς περιοχῆς Ἀχλαδοχωρίου. Πρὸς τοῦτο συνεκέντρωσεν εἰς τὰς περιοχὰς Ἄνω Βροντοῦς, Σερρῶν καὶ Σιδηροκάστρου, ἐπὶ πλέον τῶν ὑπαρχουσῶν δυνάμεων 4 τάγματα πεζικοῦ, 2 πυροβολαρχίας

(1) Σχεδιάγραμμα 4.

ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ, 1 πυροβολαρχίαν μέσου καὶ 2 οὐλαμοὺς πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Ἐπεκτεῖναν δὲ τὸ δεξιὸν τῆς 31ης Ταξιαρχίας μέχρι τοῦ Στρυμόνος, διέταξε τὴν μεταφορὰν τοῦ δυτικῶς Στρυμόνος 558 Τάγματος εἰς Σιδηρόκαστρον.

Τὸ συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ Σώματος Στρατοῦ σχέδιον ἐνεργείας προέβλεπεν εἰς α' φάσιν ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν ἐκ τῶν περιοχῶν Ἄνω Βροντοῦς καὶ βορείως Σερρῶν πρὸς κατάληψιν τῆς γραμμῆς τῶν ὑψωμάτων Ἁγίας Παρασκευῆς—Ἀλῆ Μπαμπᾶ—Κοὺρ Λόφου, μὲ πρόθεσιν ἐγκλωβισμοῦ καὶ συντριβῆς τῶν ἐντὸς τοῦ χώρου τούτου συμμοριτῶν. Εἰς τὸν δυτικὸν τομέα τοῦ Σιδηροκάστρου ἀνάπτυξιν ἐπιθετικῆς δραστηριότητος, διατηρουμένων σταθερῶς τῶν ὑψωμάτων Τεμπελάρ, Γκολιάμας καὶ Τσόνας. Εἰς β' φάσιν συνδεδυασμένην ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν πρὸς κατάληψιν τοῦ Ἀχλαδοχωρίου καὶ ἐκκαθάρισιν τῆς βορείως Σιδηροκάστρου περιοχῆς. Ἐν συνεχείᾳ ἐνέργειαν πρὸς Ἄγκιστρον , ἐπιζητουμένης τῆς ἀπαγορεύσεως διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν πρὸς Ἀλῆ Μπουτούς.

Ἡ διατεθεῖσα δύναμις ὠργανώθη εἰς δύο συγκροτήματα. Τὸ Ἀνατολικὸν ὑπὸ τὸν Διοικητὴν τῆς 25ης Ταξιαρχίας ἐκ τῶν 553 καὶ 559 Ταγμάτων, διλοχίας τοῦ 551 Τάγματος ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας, τοιαύτης μέσου πυροβολικοῦ καὶ δύο οὐλαμῶν πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς Ταξιαρχίας ἐγκατεστάθη εἰς Ἄνω Βροντοῦν ἡ δὲ πυροβολαρχία μέσου καὶ οἱ οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ ἐτάχθησαν παρὰ τὸ ὕψωμα Καπακλί. Τὸ Δυτικὸν Συγκρότημα ὑπὸ τὸν Διοικητὴν τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν ἐκ τῶν 558 Τάγματος, ἑτέρας διλοχίας τοῦ 551 Τάγματος, 12ης διμοιρίας Κυνηγῶν, τμήματος ἐθνοφρουρᾶς, ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας καὶ δύο οὐλαμῶν πεδινοῦ πυροβολικοῦ τεταγμένων περὶ τὸ Σιδηρόκαστρον.

Ἡ ἐπιθετικὴ ἐνέργεια ἤρχισε τὴν 8ην Νοεμβρίου, καθ' ἣν τὸ Ἀνατολικὸν Συγκρότημα ἐξορμῆσαν ἐκ τῆς περιοχῆς Ἄνω Βροντοῦς, κατέλαβε μέχρις ἑσπέρας ἄνευ ἀντιστάσεως διὰ τοῦ δεξιοῦ του 553 Τάγματος τὸ ὕψωμα Περσέκ, διὰ τοῦ 559 Τάγματος τὸ ὕψωμα Λιάσκοβον καὶ διὰ τῆς ὁρμηθείσης ἐκ Καπακλὶ διλοχίας τοῦ 551 Τάγματος τὸ ὕψωμα Κοὺρ Λόφον. Τὸ Δυτικὸν Συγκρότημα κατέλαβε διὰ τοῦ ἐξορμήσαντος ἐκ Ξηροτόπου 558 Τάγματος μεῖον λόχος τὰ ὑψώματα Σαρλίγια καὶ Κουπάτσι. Ἀλλὰ τὸ ἀριστερόν του ἐξορμῆσαν ἐκ Σιδηροκάστρου, προσέκρουσεν ἐπὶ ἰσχυρῶν ἀντιστάσεων ἐγκατεστημένων ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Μαύρου Βράχου καὶ 477 καὶ καθηλώθη.

264. Τὴν 9ην Νοεμβρίου ἰσχυραὶ συμμοριακαὶ δυνάμεις ἤρχισαν ἐπιτιθέμεναι ἀπὸ τῆς 0500 κατὰ τοῦ σημείου στηρίγματος Τεμπελὰρ καὶ τῶν ὑψωμάτων Γκολιάμας καὶ Τσόνας. Ὁ ἐπὶ Γκολιάμας λόχος τοῦ 555 Τάγματος, δεχθεὶς τὸ μεῖζον βάρος τῆς ἐπιθέσεως συνεπτύχθη ἀτάκτως πρὸς Τσόναν. Ὁ λόχος ἔσχε νεκρὸν τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν Λαζαρίδην Παῦλον, δύο τραυματίας καὶ τέσσαρας ἀγνοουμένους ὁπλίτας, καὶ ἀπώλεσε διάφορα ὑλικὰ καὶ πυρομαχικά. Οἱ συμμορῖται παρὰ τὰς ἀπωλείας ἃς ὑφίσταντοι, συνέχισαν μετὰ πείσματος τὰς ἐπιθέσεις μέχρι τῆς νυκτός. Ἡ φρουρὰ τοῦ Τεμπελὰρ ἀποτελουμένη ἐξ ἑτέρου λόχου τοῦ 551 Τάγματος καὶ λόχου τοῦ 86ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, μαχομένη ἐρρωμένως ἐπέτυχε μὲ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας νὰ διατηρήσῃ τὰς θέσεις της. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἔπεσε μαχόμενος ὁ ἔφεδρος Ὑπολοχαγὸς τοῦ 86ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Πλατογιάννης ἢ Κυριαζῆς Παναγιώτης. Ὁ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Τσόνας λόχος τοῦ 558 Τάγματος, λόγῳ τῶν σοβαρῶν του ἀπωλειῶν ἀντικατεστάθη διὰ λόχου τοῦ 551 Τάγματος, διατηρηθείσης σταθερῶς καὶ τῆς θέσεως ταύτης. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὸ Ἀνατολικὸν Συγκρότημα ἀνατρέψαν ἐλαφρὰς ἀντιστάσεις κατέλαβε διὰ

τοῦ 553 Τάγματος τὸν Βράχον Κιρτσόβου καὶ διὰ τοῦ 559 Τάγματος τὸ Καρυδοχῶρι. Εἰς τὸ δεξιὸν τοῦ Δυτικοῦ Συγκροτήματος οἱ συμμορῖται ἀπεσύρθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς ἐκ τῶν ὑψωμάτων 477 καὶ Μαύρου Βράχου, ἀφήσαντες ἐπ' αὐτῶν μικροομάδας. Ταύτας ἀπώθησε τὴν πρωΐαν τὸ 558 Τάγμα καταλαβὸν ἀμφότερα τὰ ὑψώματα.

Τὴν 10ην Νοεμβρίου τὸ Ἀνατολικὸν Συγκρότημα ἀνεκατέλαβε κατόπιν μικροσυμπλοκῆς τὸ Ἀχλαδοχώριον, τῶν Ταγμάτων ἐγκατασταθέντων ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Ταγάρικα. Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις ἐκπεμφθεῖσα ὑπὸ τοῦ 559 Τάγματος πρὸς Τσιαμάραν, ἐβλήθη δραστικῶς διὰ πολυβόλων, ὅλμων καὶ πυροβολικοῦ. Διεπιστώθη ἡ ἰσχυρὰ κατοχὴ τοῦ ὑψώματος τούτου, ὅπερ ἦτο ὠργανωμένον δι' ὀρυγμάτων καὶ πολυβολείων. Ἡ διλοχία τοῦ 551 Τάγματος ἐκκινήσσα ἐκ Κοὺρ Λόφου ἐγκατεστάθη ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Κάστρου καὶ Βλαχοποιμένων.

Τὸ 558 Τάγμα, τοῦ Δυτικοῦ Συγκροτήματος, συνεχίσαν ἐπιτυχῶς τὴν ἐπιθετικήν του προώθησιν, ἐξεκαθάρισε τὴν βορείως Χαρωποῦ περιοχήν.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις, διαθέτουσα βαρέα ὅπλα καὶ ὑποστηριζομένη ὑπὸ πυροβολικοῦ, ἐπετέθη τὰς πρώτας ὥρας τῆς 11ης Νοεμβρίου κατὰ τοῦ ὑψώματος Ἁγίου Κωνσταντίνου. Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη, τῶν συμμοριτῶν ὑποστάντων σοβαρὰς ἀπωλείας. Τὸ 558 Τάγμα ἀνατρέψαν ἀντίστασιν ἐπὶ τοῦ Σῆτσι Κάμεν κατέλαβε τὸ ὕψωμα τοῦτο, ἐν συνεχείᾳ δὲ προωθήθη μέχρι τῆς γραμμῆς Τεμπελάρ–Βλαχοποιμένες. Ὁ ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου ὑψώματος λόχος τοῦ 551 Τάγματος ἐγκατεστάθη εἰς Σκάλαν. Ἡ διατεθεῖσα εἰς τὸ Δυτικὸν Συγκρότημα διλοχία τοῦ αὐτοῦ Τάγματος συνεκεντρώθη εἰς Χαρωπόν.

Τὴν 12ην Νοεμβρίου τὰ Τακτικὰ Στρατηγεῖα τῶν 25ης Ταξιαρχίας καὶ Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν ἐγκατεστάθησαν εἰς Ἀχλαδοχώριον καὶ Σιδηρόκαστρον, προκειμένου ἀπὸ τῆς ἑπομένης ν' ἀρχίσῃ ἡ β' φάσις τῶν ἐπιχειρήσεων. Τὸ εἰς Καπακλὶ πυροβολικὸν προωθήθη εἰς τὸ ὕψωμα Κούτελι. Ἡ ἀνήκουσα εἰς τὸ Ἀνατολικὸν Συγκρότημα διλοχία τοῦ 551 Τάγματος συγκεντρωθεῖσα περὶ τὸ ὕψωμα 419 ἐπετέθη ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας πρὸς τὸν σχηματιζόμενον ὑπὸ τῶν ὑψωμάτων Τσιαμάρας καὶ Τσὰλ αὐχένα. Ἀλλὰ βληθεῖσα δραστικῶς ὑπὸ μυδραλλίων, ὅλμων καὶ πυροβολικοῦ συνεπτύχθη ἐν ἀταξίᾳ ἔχουσα ἕνα Ἀξιωματικὸν νεκρόν, τὸν Ἀνθυπολοχαγὸν Κακούρην Ἐμμανουὴλ καὶ τέσσαρας ὁπλίτας τραυματίας. Ἀπωλέσθη ὅλμος 60 χ.μ. καὶ ὁπλοπολυβόλον Μπρὲν. Τὴν ἑπομένην τὸ 551 Τάγμα συνεκεντρώθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Βλαχοποιμένες μὲ λόχον εἰς Κάστρο.

Κατόπιν διαταγῆς τοῦ ἐν Σέρραις Τακτικοῦ Στρατηγείου Διοικήσεως Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας, τὴν 13ην Νοεμβρίου ἐξαπελύθη συνδεδυασμένη ἐπίθεσις ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν Συγκροτημάτων κατὰ Τσιαμάρας–Τσάλ. Τὸ 553 Τάγμα ὑποστηριζόμενον ὑπὸ τοῦ συνόλου τῶν μέσων πυρὸς τοῦ 559 Τάγματος καὶ ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ , ἀπέτυχεν ἐν τῇ ἐπιθετικῇ του προσπαθείᾳ πρὸς Τσιαμάραν, προσκρουσαν εἰς πυκνὰ καὶ δραστικὰ πυρά. Διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἀνεκόπη εἰς τὸ ἀριστερὸν ἡ ἐπίθεσις τοῦ ἐνισχυθέντος διὰ λόχου 558 Τάγματος, ὅπερ καθηλώθη πρὸ τοῦ ὑψώματος Ὁδοὺς Τσιγκελίου. Ἡ ἐπίθεσις ἐπαναληφθεῖσα τὴν 14ην Νοεμβρίου ἀπέτυχεν εἰς τὸ δεξιόν, ἐνῷ εἰς τὸν ἀριστερὸν τὸ 558 Τάγμα ὑποστηριζόμενον καλῶς ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ μαχητικῶν ἀεροπλάνων κατελάμβανε κατόπιν ἀγῶνος τὸ ὕψωμα Ὁδοὺς Τσιγκελίου ἐφ' οὗ κατεμετρήθησαν 12 πτώματα συμμοριτῶν. Ἕτεροι 15 συμμορῖται συνελήφθησαν καὶ 2 παρεδόθησαν. Ἡ ἐπίθεσις συνεχίσθη τὴν ἑπομένην πρὸς Τσάλ. Κατόπιν συνεχῶν προσπαθειῶν τὰ τμήματα ἔφθασαν μέχρις ἀποστάσεως 500

μέτρων ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἔνθα καθηλώθησαν ὑπὸ σφοδρῶν πυρῶν καὶ τὴν νύκτα ἀπεσύρθησαν εἰς τὸ ὕψωμα Ὁδοὺς Τσιγκελίου. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τὰ τάγματα τοῦ Ἀνατολικοῦ Συγκροτήματος ἀπησχόλησαν διὰ πυρῶν τοὺς ἐπὶ Τσιαμάρας συμμορίτας. Ἡ Ἀεροπορία ἐπεμβᾶσα εἰς τὸν Ἀγῶνα ἀπώλεσεν ἓν ἀεροσκάφος, ὅπερ βληθὲν προσεγειώθη ἀνωμάλως εἰς τὴν περιοχὴν Σερρῶν καὶ κατεστράφη, τραυματισθέντος ἐλαφρῶς τοῦ χειριστοῦ του.

Τὴν 16ην Νοεμβρίου ἐπανελήφθη ἡ ἐπίθεσις ἀλλὰ προσέκρουσε καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς προβληθείσης πείσμονος ἀντιστάσεως. Ὁ ἐπὶ τοῦ Κάστρου λόχος τοῦ 551 Τάγματος ἀνατραπεὶς κατόπιν ἐπιθετικῆς συμμοριακῆς ἐνεργείας ἔσχε νεκροὺς τὸν Ἀνθυπολοχαγὸν Σταυρόπουλον Νικόλαον καὶ δύο ὁπλίτας, ἑτέρους δὲ δύο ὁπλίτας ἀγνοουμένους. Ὁ λόχος ἀνασυνταχθεὶς διενήργησεν ἐπιτυχῆ ἀντεπίθεσιν καὶ ἀνεκατέλαβε τὸ ὕψωμα. Λόγῳ τῶν ἀπωλειῶν του ἀντικατεστάθη δι' ἑτέρου λόχου τοῦ αὐτοῦ Τάγματος.

265. Διαπιστωθείσης τῆς προθέσεως τῶν συμμοριτῶν νὰ διατηρήσωσι ὁπωσδήποτε τὰς ὠργανωμένας θέσεις Τσιαμάρας καὶ Τσάλ, ἀνεστάλη πρὸς ἀποφυγὴν ἀσκόπων ἀπωλειῶν ἡ περαιτέρω ἐπιθετικὴ ἐνέργεια. Εἰς τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν συνετέλεσαν καὶ αἱ δυσμενεῖς καιρικαὶ συνθῆκαι. Συνεχεῖς βροχαὶ καὶ αἰσθητὸν ψῦχος κατεπόνουν τοὺς ἄνδρας καὶ προὐκάλεσαν ἀσθενείας μὲ πολλὰ κρούσματα ἐντερίτιδος. Ἐν ταὐτῷ διετάχθη ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἡ διατήρησις τῆς περιοχῆς Ἀχλαδοχωρίου πάσῃ θυσίᾳ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος, ὥστε ν' ἀπομακρυνθῇ ὁριστικῶς κάθε ἐνδεχομένη νέα ἀπειλὴ κατὰ τῆς περιοχῆς Σιδηροκάστρου Σερρῶν. Διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τούτου τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ διέθεσεν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέσα, συμπληρωθείσης τῆς ἀμυντικῆς ὀργανώσεως τοῦ τομέως Ἀχλαδοχωρίου κατὰ τοῦ ὁποίου οὐδεμία εἰς τὸ μέλλον συμμοριακὴ ἐνέργεια ἐσημειώθη.

Συμμοριακὸς λόχος εἰσχωρήσα εἰς τὰ νῶτα τῶν ἐπιχειρούντων τμημάτων ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 554, ἐλέγχων τὴν ὁδὸν Σιδηροκάστρου —Ἀχλαδοχωρίου. Διερχομένη φάλαγξ μεταγωγικῶν προσεβλήθη διὰ πυρῶν. Ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς ὁδοῦ ἐπετεύχθη μόλις τὴν 21ην Νοεμβρίου διὰ συνδεδυασμένης ἐνεργείας λόχου τοῦ 559 Τάγματος προωθηθείσης ἐκ Σιδηροκάστρου.

Ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ τὰ ἐν γραμμῇ τμήματα συνεχῶς ἐβάλλοντο διὰ μυδραλλίων, ὅλμων καὶ πυροβολικοῦ, ὑφιστάμενα ἀπωλείας. Ὁ κατέχων τὸ ὕψωμα Ὁδοὺς Τσιγκελίου λόχος τοῦ 558 Τάγματος ἔσχε τὴν 17ην Νοεμβρίου 9 νεκροὺς ὁπλίτας, τραυματίας δὲ 2 Ἀξιωματικοὺς καὶ 7 ὁπλίτας. Τὴν ἑπομένην εἶχεν ἑτέρους 2 νεκροὺς καὶ 2 τραυματίας ὁπλίτας. Τὸ σύνολον τῶν ἀπωλειῶν τοῦ Τάγματος τούτου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων εἶχεν ἀνέλθει εἰς 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 25 ὁπλίτας νεκρούς, 8 Ἀξιωματικοὺς καὶ 64 ὁπλίτας τραυματίας καὶ 3 ὁπλίτας ἀγνοουμένους.

Τὴν 18ην Νοεμβρίου ἐσημειώθη κίνησις αὐτοκινήτων ἐντὸς τοῦ βουλγαρικοῦ ἐδάφους, κατευθυνομένων πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν συνόρων γέφυραν τῆς Κούλας.

Τὴν 22αν Νοεμβρίου ἐλήφθη ἡ ἀκόλουθος διάταξις εἰς τὸν βορείως Σιδηροκάστρου τομέα: Ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Ὁδοὺς Τσιγκελίου λόχος σὺν διμοιρίᾳ τοῦ 551 Τάγματος, ἐπὶ δὲ τοῦ ὑψώματος Στρατιωτικῆς Τούμπας ἕτερος λόχος μεῖον διμοιρίᾳ τοῦ αὐτοῦ Τάγματος. Τὸ 558 Τάγμα εἰς Τεμπελὰρ μὲ λόχους ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Βλαχοποιμένων καὶ Κάστρου. Λόχος τοῦ 86ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐπὶ Τσόνας καὶ ἕτερος λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Μαύρου Βράχου καὶ 447. Διλοχία τοῦ 553 Τάγματος εἰς τὰ νότια ἀντερείσματα

τοῦ Τεμπελὰρ πρὸς ἀνασυγκρότησιν καὶ ἀνάπαυσιν. Ἡ διοίκησις τοῦ 551 Τάγματος μετὰ τῆς ἑτέρας διλοχίας του συγκεντρωθεῖσα εἰς Σιδηρόκαστρον ἀνεχώρησε σιδηροδρομικῶς διὰ Ξάνθην.

Τὸ σύνολον τῶν ἀπωλειῶν κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ΠΙΝΔΟΣ ἀνῆλθεν εἰς 8 Ἀξιωματικοὺς καὶ 36 ὁπλίτας νεκρούς, 10 Ἀξιωματικοὺς καὶ 113 ὁπλίτας τραυτίας, 5 Ἀξιωματικοὺς καὶ 148 ὁπλίτας ἀγνοουμένους. Οἱ ἀγνοούμενοι πλὴν πέντε ἀνῆκον εἰς τὰ σημεῖα στηρίγματος Ἀχλαδοχωρίου καὶ Οὐσίτας ὧν ὁ ἀρχικὸς ἀριθμὸς τῶν 182 πειωρίσθη εἰς 143, τῶν λοιπῶν παρουσιασθέντων. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 87 νεκρούς, 47 συλληφθέντας καὶ 52 παραδοθέντας (1).

Τὴν 23ην Νοεμβρίου ἀφίχθη ἐκ Ξάνθης εἰς Σιδηρόκαστρον ἡ διοίκησις καὶ τὸ Ἐπιτελεῖον τῆς 26ης Ταξιαρχίας εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου τῆς 25ης Ταξιαρχίας ἐπανελθόντος εἰς Δράμαν. Ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 26ης Ταξιαρχίας ἐτέθησαν τὰ εἰς τὸν τομέα Σιδηροκάστρου συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Ἀχλαδοχωρίου τμήματα. Τὰ βορείως Σερρῶν τοιαῦτα παρέμειναν ὑπὸ τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν.

266. Πρὸς συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν τῶν ἀνωτέρω δύο Διοικήσεων τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ συνέστησαν ἀπὸ 24 Νοεμβρίου τὴν «Διοίκησιν Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν» μὲ ἕδραν τὰς Σέρρας καὶ Διοικητὴν τὸν Ταξίαρχον Ἰωάννου Χρῆστον. Ἡ νεοσυσταθεῖσα Διοίκησις ὑπαχθεῖσα ὑπὸ τὸ Σῶμα Στρατοῦ ἀνέλαβε τὴν ζώνην εὐθύνης τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν, ἀφαιρεθεῖσαν ἐκ τῆς Διοικήσεως Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας, ἧς τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον ἐπανῆλθεν εἰς Θεσσαλονίκην.

Οἱ συμμορῖται συνεχίζοντες τὴν δραστηριότητά των, προσέβαλον τὴν 25ην Νοεμβρίου παρὰ τὴν Φαιὰν Πέτραν φάλαγγα ἀνεφοδιασμοῦ καὶ ἐνέπρησαν δύο αὐτοκίνητα. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν τὸ τμῆμα ἀσφαλείας τῆς ἐφοδιοπομπῆς ἔσχε 4 ὁπλίτας καὶ 2 ἄνδρας ΜΕΑ ἀγνοουμένους, οἱ δὲ συμμορῖται 1 νεκρόν.

Παραδοθεὶς τὴν 30ὴν Νοεμβρίου συμμορίτης ἐκ τῶν βιαίως στρατολογηθέντων, μετέδωσε τὴν πληροφορίαν ὅτι ἡ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Κοσμίδην Ταξιαρχία ἐκ χιλίων ἐνόπλων μετὰ πυροβολικοῦ, ἀφίχθη εἰς τὴν περιοχὴν Λαλιᾶ μὲ τμήματα ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Μαϊμοῦνι (1550), 1641, 1605 καὶ Ἀλῆ Μπαμπᾶ.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 2ας Δεκεμβρίου ἡ συμμοριακὴ Ταξιαρχία ἐπετέθη κατὰ τοῦ πλησίον Σερρῶν χωρίου Λευκῶνος, ἔνθα ἐστάθμευε διμοιρία Χωροφυλακῆς. Αἱ εὑρισκόμεναι εἰς ἑτοιμότητα μονάδες ἐκινήθησαν εὐθὺς ἀμέσως. Ἐκ Σερρῶν πρὸς Λευκῶνα διλοχία τοῦ 552 Τάγματος μετὰ οὐλαμοῦ ἁρμάτων μάχης καὶ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων. Ἐκ Σιδηροκάστρου δὲ πρὸς Λευκῶνα διμοιρία τοῦ 559 Τάγματος μετὰ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων. Συγχρόνως ἐκινήθησαν πρὸς ἀποκοπὴν τῶν συμμοριτῶν διλοχία τοῦ 554 Τάγματος ἀπὸ Ἀχλαδοχώριον πρὸς τὸ ὕψωμα 1641. Διλοχία τοῦ 553 Τάγματος σὺν δύο διμοιρίαι τοῦ 559 Τάγματος πρὸς Πολύβρυσον—Κουπάτσι—Σαρλίγια. Ἐνισχυμένη διλοχία τοῦ 552 Τάγματος πρὸς ὕψωμα 1605. Ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία εἰς ὕψωμα 477 ἀνατολικῶς Σιδηροκάστρου. Οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς Σέρρας καὶ Σιδηρόκαστρον.

Οἱ συμμορῖται ἀπωθηθέντες ἐκ τοῦ Λευκῶνα ἀντέστησαν πεισμόνως ἐπὶ

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1124/Γ/27 καὶ 31, Φι 1218/13/133, Φ. 1477/Β/37.

τῶν βορείως τοῦ χωρίου ὑψωμάτων. Ἐκτοπισθέντες περὶ τάς ἑσπερινάς ὥρας συνεπτύχθησαν πρὸς Βορρᾶν. Διαρκοῦντος τοῦ ἀγῶνος οἱ συμμορῖται ἐβλήθησαν ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας. Ἐξ ἀτυχήματος κατεστράφησαν ἀλληλοσυγκρουσθέντα δύο μαχητικὰ ἀεροπλάνα φονευθέντων δύο Ἀξιωματικῶν καὶ ἑνὸς ὑπαξιωματικοῦ.

Ἐκ τῶν κινηθέντων πρὸς ἀποκοπὴν τῶν δρομολογίων συμπτύξεως τῶν συμμοριτῶν τμημάτων, ἡ διλοχία τοῦ 554 Τάγλατος καταλαβοῦσα τὸ ὕψωμα 1268 ἐπετέθη κατὰ τοῦ 1641, ἐμπλακεῖσα περὶ τὴν ἑσπέραν εἰς ἀγῶνα. Ἡ διλοχία τοῦ 553 Τάγματος καθηλώθη πρὸ τοῦ ὑψώματος Σαρλίγια καὶ ἡ διλοχία τοῦ 552 Τάγματος πρὸ τοῦ ὑψώματος 1605.

Διαρκούσης τῆς ἡμέρας τῆς 2ας Δεκεμβρίου ἐβλήθη τὸ Ἀχλαδοχώριον ὑπὸ πυροβολικοῦ, τὴν δὲ νύκτα ἀπεκρούσθη συμμοριακὴ ἐπίθεσις ὑπὸ τοῦ κατέχοντος τὸ ὕψωμα 835 λόχου τοῦ 558 Τάγματος.

Τὴν 3ην Δεκεμβρίου αἱ τρεῖς διλοχίαι ἐπανέλαβον ἀνεπιτυχῶς τὰς ἐπιθέσεις των κατὰ τῶν ὑψωμάτων Σαρλίγια καὶ 1641. Ἀντεπίθεσις τῶν συμμοριτῶν κατὰ τῆς διλοχίας τοῦ 554 Τάγματος ἀπέτυχεν. Αἱ ἐπιθέσεις τῶν διλοχιῶν συνεχισθεῖσαι καὶ τὴν 4ην Δεκεμβρίου οὐδὲν ἀπέδωσαν, παρὰ τὴν ἐπέμβασιν μαχητικῶν ἀεροπλάνων, ἅτινα προσέβαλον ἐπιτυχῶς τὰς ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν κατεχομένας θέσεις. Κατόπιν προπαρασκευῆς ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ μὲ τὴν ὑποστήριξιν τῆς ἀεροπορίας κατελήφθη τὴν 5ην Δεκεμβρίου ὑπὸ τῆς διλοχίας τοῦ 553 Τάγματος τὸ ὕψωμα Σαρλίγια, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς Κοὺρ Λόφον καὶ τὰ δυτικὰ τούτου ὑψώματα. Τὰ ὑψώματα 1641 καὶ 1605 ἐξηκολούθουν κατεχόμενα ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν καὶ τὴν 6ην Δεκεμβρίου, παρὰ τὰς καταβληθείσας ὑπὸ τῶν διλοχιῶν τῶν 552 καὶ 554 Ταγμάτων ἐπιθετικὰς προσπαθείας. Διενεργηθεῖσαι κατὰ τῆς διλοχίας τοῦ 554 Τάγματος ἀντεπιθέσεις ἀπεκρούσθησαν. Ὑπὸ τῆς διλοχίας τοῦ 553 Τάγματος κατελήφθη τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ Κούρ Λόφος.

Τὴν νύκτα τῆς 6ης Δεκεμβρίου οἱ συμμορῖται ἐξεκένωσαν τὰς ὑπ' αὐτῶν κατεχομένας θέσεις καὶ συνεπτύχθησαν διὰ Καρυδοχωρίου πρὸς Βορρᾶν, ἀπολεσθείσης τῆς ἐπαφῆς.

Κατὰ τὴν διενεργηθεῖσαν τὴν ἐπομένην 7ην Δεκεμβρίου ἐξερεύνησιν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1641 ἀνευρέθησαν τριάκοντα δύο πτώματα συμμοριτῶν φονευθέντων κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας, ἧς ἡ συμβολὴ εἰς τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ὑπῆρξε λίαν ἀποτελεσματική. Ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας τὰ τμήματα ἐπανῆλθον εἰς τὰς θέσεις των.

Αἱ ἀπώλειαι τοῦ Στρατοῦ κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἐπιχειρήσεις ἦτοι ἀπὸ τῆς 2ας μέχρι καὶ τῆς 6ης Δεκεμβρίου ἦσαν 4 Ἀξιωματικοὶ τραυματίαι, 4 νεκροὶ ὁπλῖται καὶ 23 τραυματίαι. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον οἱ συμμορῖται ἔσχον 108 νεκρούς, 26 συλληφθέντας καὶ 36 παραδοθέντας (1).

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

267. Τμῆμα τοῦ 34ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκη τὴν 10ην Ὀκτωβρίου εἰς τὴν περιοχὴν Λαχανᾶ (2) μετὰ ἐνόπλου μικροομάδος, ἥτις διασκορπισθεῖσα διέφυγε. Τὸ τμῆμα ἔσχεν 1 νεκρὸν καὶ 2 τραυματίας ὁπλίτας.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1219/Α/50.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.

Εἰς συμπλοκὴν μετὰ συμμοριτῶν ἐφονεύθη τὴν 9ην Νοεμβρίου εἰς τὴν ἀνωτέρω περιοχὴν ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς ΚΜΕΑ Δορκάδος Χατζηπαπαδόπουλος Σάββας.

Μικτὴ περίπολος στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς συνεπλάκη τὴν νύκτα τῆς 22ας Νοεμβρίου εἰς τὸν συνοικισμὸν Καλλιθέας Θεσσαλονίκης μετὰ συμμοριακῆς δυάδος, ἧς ἀμφότερα τὰ μέλη τραυματισθέντα συνελήφθησαν. Ἐκ τῆς περιπόλου ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης.

Δεκαμελὴς ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 13ης Δεκεμβρίου εἰς ἐνέδραν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ παρὰ τὸ χωρίον Ζαγκλιβέριον Χαλκιδικῆς (1), ἔσχε δύο νεκροὺς συμμορίτας.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τμήματος τοῦ 42ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκη τὴν 15ην Δεκεμβρίου βορειοδυτικῶς Κάτω Σταυροῦ (1) μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἐξοντωθέντων τεσσάρων συμμοριτῶν. Ἕτερος συμμορίτης παρεδόθη. Τὸ στρατιωτικὸν τμῆμα ἔσχεν ἕνα Ἀξιωματικὸν καὶ ἕνα ὁπλίτην τραυματίας. Διλοχίαι τῶν 34ου καὶ 67ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς, ἐνισχυμέναι ὑπὸ τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ, συνεπλάκησαν τὴν 17ην καὶ 18ην Δεκεμβρίου εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Βερτίσκου μετὰ συμμοριακῶν τμημάτων, ἅτινα διεσκορπίσθησαν διαφυγόντα. Ἐφονεύθησαν 3, συνελήφθησαν 4 καὶ παρεδόθησαν 3 συμμορῖται. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον 1 Ὑπολοχαγὸν καὶ 1 ὁπλίτην τραυματίας.

Τμήματα ΜΕΑ τῶν χωρίων Ἁγίου Νικολάου καὶ Νικήτα Χαλκιδικῆς (1) ἐπέδραμον τὰς πρωϊνὰς ὥρας τῆς 29ης Δεκεμβρίου κατὰ τοῦ χωρίου Γοματίου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἶχον πληροφορίας ὅτι εὑρίσκετο συμμοριακὸν τμῆμα. Εἰς ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν διασκέσασαν μέχρι τῆς μεσημβρίας ἐφονεύθησαν ἔνδεκα καὶ συνελήφθησαν δύο συμμορῖται, τῶν λοιπῶν διαφυγόντων (2).

Μικροεπιχειρήσεις εἰς τὸ νότιον Μπέλες

(Σχεδιάγραμμα 4)

268. Τμῆμα τοῦ 512 Τάγματος τῆς 31ης Ταξιαρχίας διὰ νυκτερινοῦ ἐγχειρήματος εἰσεχώρησε τὰς πρώτας ὥρας τῆς 15ης Ὀκτωβρίου εἰς τὰς βορείως Δοϊράνης λίμνης κατεχομένας ὑπὸ συμμοριτῶν θέσεις καὶ ἀνήρπασε τὸν σκοπὸν φυλακίου καὶ ἓν μυδράλλιον. Οἱ λοιποὶ συμμορῖται τοῦ φυλακίου βληθέντες αἰφνιδιαστικῶς ἐτράπησαν εἰς φυγὴν ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρόν.

Τμῆμα τοῦ 513 Τάγματος τῆς αὐτῆς Ταξιαρχίας συνεπλάκη τὴν 11ην Νοεμβρίου παρὰ τὸν δυτικῶς Στρυμόνος ποταμοῦ σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βυρωνείας μετὰ εἰκοσαμελοῦς συμμορίας ἥτις διέφυγε. Συνελήφθησαν τρεῖς συμμορῖται (3).

Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι εἰς τὸν τομέα τῆς XI Μεραρχίας ἐπὶ τοῦ Παϊκου ὄρους (8-28 Νοεμβρίου 1948)

(Σχεδιάγραμμα 4)

269. Πληροφορίαι τῆς 7ης Νοεμβρίου ἔφερον τὴν ἐπὶ τοῦ Παϊκου ὄρους συμμο-

(1) Σχεδιάγραμμα 6.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1226/Α/7-9.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1222/Β/7-9.

ριακὴν δύναμιν ἀνερχομένην εἰς 350 ἐνόπλους, συγκεντρωμένην εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Θεοδωράκι καὶ νοτιοανατολικώτερον. Πρὸς ἐπαλήθευσιν τῶν πληροφοριῶν διετάχθη ὑπὸ τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Γιαννιτσῶν ἡ ἐκπομπὴ δύο ἐπιθετικῶν ἀναγνωρίσεων δυνάμεως λόχου ἑκάστης πρὸς τὸν χῶρον συγκεντρώσεως τῶν συμμοριτῶν, ὑπὸ τοῦ εἰς Ἀρχάγγελον 63ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τοῦ 519 Τάγματος σταθμεύοντος εἰς τὸ βορειοανατολικῶς τῆς Ἐδέσσης χωρίον Καλήν. Τὰ τμήματα κινηθέντα τὴν 8ην Νοεμβρίου ἄνευ ἐπαφῆς, ἐγκατεστάθησαν ὁ μὲν λόχος τοῦ 63ου Τάγματος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1598, ὁ δὲ λόχος τοῦ 518 Τάγματος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 761 δυτικῶς Γουμενίσσης.

Τὴν 0030 τῆς 9ης Νοεμβρίου ὁ λόχος τοῦ 63ου Τάγματος ἐδέχθη ἰσχυροτάτην ἐπίθεσιν ἀποκρουσθεῖσαν. Ἀλλ' ὁ λόχος ὑπέστη σοβαρὰς ἀπωλείας καὶ ἐξαντλήσας τὰ πυρομαχικά του ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ.

Πρὸς τὸν χῶρον τῆς συμπλοκῆς ἐκινήθησαν διλοχία τοῦ 515 Τάγματος ἐξ Ἀρχαγγέλου, διλοχία τοῦ 518 Τάγματος ἐκ Σκύδρας καὶ λόχος τοῦ 63ου Τάγματος μετὰ τμήματος ΜΕΑ ἐκ Γουμενίσσης.

Ἡ διλοχία τοῦ 515 Τάγματος προσέκρουσεν ἐπὶ ἰσχυρῶς κατεχομένου ὑψώματος περὶ τὰ ἑπτὰ χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς τοῦ χωρίου Θεοδωράκι. Ἡ διλοχία τοῦ 518 Τάγματος προσέκρουσεν ἐπίσης εἰς ἰσχυρὰν ἀντίστασιν βορείως Ἀραβυσσοῦ. Ἀμφότεραι αἱ διλοχίαι ἐμπλακεῖσαι εἰς ἀγῶνα δὲν ἐπέτυχον μέχρις ἑσπέρας τὴν κατάληψιν τῶν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν κατεχομένων θέσεων. Αὗται κατελήφθησαν τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς ἑπομένης, ὅταν οἱ συμμορῖται προσβληθέντες ὑπὸ προωθηθένος οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ μαχητικῶν ἀεροπλάνων, συνεπτύχθησαν πρὸς βορειοανατολάς.

Τὴν 11ην Νοεμβρίου τὰ ἐνεργοῦντα τμήματα συνηνώθησαν περὶ τὸ ὕψωμα 1598 καὶ προέβησαν εἰς ἐξερευνήσεις πρὸς ἐντοπισμὸν τῶν συμμοριτῶν. Αἱ ἀναζητήσεις συνεχίσθησαν καὶ τὰς δύο ἑπομένας ἡμέρας ἄνευ ἀποτελέσματος.

Ἡ διλοχία τοῦ 515 Τάγματος κινηθεῖσα τὴν 14ην Νοεμβρίου βορειοανατολικῶς τοῦ χωρίου Μεγάλων Λειβαδίων προσέκρουσαν ἐπὶ συμμοριακῶν ἀντιστάσεων ἃς καὶ ἀνέτρεψε, τῶν συμμοριτῶν διαφυγόντων πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ Σκρᾶ.

Τὰς 15ην καὶ 16ην Νοεμβρίου αἱ γενόμεναι ἀναγνωρίσεις οὐδὲν ἀπέδωσαν. Λόγῳ καιρικῆς μεταβολῆς τὰ τμήματα ἀπεσύρθησαν ἀπὸ τῆς 17ης ἰδίου εἰς Ἀρχάγγελον καὶ Φανόν, πλὴν τῆς διλοχίας τοῦ 518 Τάγματος κατευθυνθείσης εἰς Γιαννιτσά.

Τὴν νύκτα τῆς 20ῆς Νοεμβρίου ἑκατονταμελὴς συμμορία ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Μυλοτόπου, βορειοδυτικῶς Γιαννιτσῶν. Κινηθεὶς ἐκ Γιαννιτσῶν λόχος τοῦ 518 Τάγματος ἀφίχθη εἰς τὸ χωρίον μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν συμμοριτῶν. Τὴν ἑπομένην νύκτα συμμορία, τῆς αὐτῆς περίπου δυνάμεως, κάμψασα τὴν ἀντίστασιν τοῦ τμήματος ΜΕΑ Γοργόπης, νοτιοδυτικῶς Πολυκάστρου, εἰσῆλθεν εἰς τὸ χωρίον καὶ προέβη εἰς λεηλασίας καὶ ἐμπρησμὸν δύο οἰκιῶν. Κινηθὲν ἐξ Ἀξιουπόλεως τμῆμα στρατοῦ, ἀφοῦ ἀνέτρεψε διαδοχικὰς ἐνέδρας ἐξεδίωξε τοὺς συμμορίτας.

Κατόπιν σημειωθείσης νέας ἐμφανίσεως συμμοριτῶν εἰς τὸ ἀνατολικὸν τμῆμα τοῦ Παΐκου ὄρους, ἐκινήθησαν ἀπὸ πρωΐας τῆς 23ης Νοεμβρίου πρὸς τὴν περιοχὴν ταύτην τὰ ἑξῆς τμήματα: Τὸ 515 Τάγμα μεῖον διλοχία ἐξ Ἀρχαγγέλου, διλοχία τοῦ 556 Τάγματος ἐκ Φανοῦ, ἔνθα εἶχεν ἀφιχθῇ τὴν προτεραίαν, διλοχία τοῦ 63ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐκ Γουμενίσσης καὶ διλοχία τοῦ 518 Τάγματος ἐκ Γιαννιτσῶν. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν ἐξερεύνησιν, παραταθεῖσαν καὶ τὴν ἑπομένην ἡμέραν, δὲν ἐπετεύχθη ἐπαφὴ μετὰ συμμοριτῶν.

Τὴν 25ην Νοεμβρίου συνεχίσθη ἡ προώθησις τῶν τμημάτων. Ἡ διλοχία τοῦ 556 Τάγματος συνεπλάκη διαδοχικῶς νοτίως τῶν Μεγάλων Λειβαδίων μετὰ συμμοριακῶν ὁμάδων , αἵτινες ἀνατραπεῖσαι συνεπτύχθησαν ἀτάκτως πρὸς Νότον. Τμήματα τοῦ 518 καὶ 63ου Ταγμάτων ἐπετέθησαν περὶ τὴν μεσημβρίαν βορείως Ἀραβυσσοῦ κατὰ ἰσχυρῶς κατεχομένων ὑψωμάτων, χωρὶς νὰ ἐπιτύχωσι μέχρις ἑσπέρας τὴν κατάληψίν των. Διαρκούσης τῆς νυκτὸς οἱ συμμορῖται διέκοψαν τὴν ἐπαφὴν καὶ συνεπτύχθησαν πρὸς Δυσμάς. Κατὰ τὰς ἐκτελεσθείσας τὴν ἑπομένην ἐξερευνήσεις καὶ ἀναγνωρίσεις, διεπιστώθη ὅτι οἱ συμμορῖται ἀπεσύρθησαν εἰς Καϊμακτσαλάν. Τὴν 28ην Νοεμβρίου διετάχθησαν τὰ τμήματα νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς θέσεις των.

Αἱ ἀπώλειαι τοῦ Στρατοῦ κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν ἐπιχείρησιν ἀνῆλθον εἰς 26 νεκροὺς καὶ 32 τραυματίας ὁπλίτας, 1 νεκρὸν ἄνδρα ΜΕΑ καὶ 4 τραυματίας ἰδιώτας. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν 8 νεκροὺς, 5 συλληφθέντας καὶ 12 παραδοθέντας(1).

Λοιπαὶ μικροεπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν τῆς XI Μεραρχίας

(Σχεδιάγραμμα 4)

270. Συμμοριακὴ ὁμάς, ἐμπεσοῦσα τὴν 27ην Ὀκτωβρίου εἰς ἐνέδραν διμοιρίας ἀνιχνευτῶν τῆς 32ας Ταξιαρχίας βορειοανατολικῶς τῆς Βεγορίτιδος λίμνης ἐγκατέλειψε δύο νεκρούς. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν συνελήφθησαν εἰς τὸ Δυτικὸν Καϊμακτσαλὰν ὑπὸ διμοιρίας τοῦ 64ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς τέσσαρες ἔνοπλοι. Εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις ἐκπεμφθεῖσα ὑπὸ τοῦ 514 Τάγματος, συνεπλάκη μὲ εἰκοσαμελῆ ὁμάδα ἥτις διέφυγεν ἐγκαταλείψασα ἕνα τραυματίαν ὅστις καὶ συνελήφθη.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τμήματος τοῦ 514 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 28ην Ὀκτωβρίου ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως ἥτις πιεσθεῖσα συνεπτύχθη πρὸς Δυσμάς, ἐγκαταλείψασα τέσσαρας νεκροὺς καὶ ἕνα τραυματίαν. Ὑπὸ ἐνέδρας τοῦ 515 Τάγματος ἐφονεύθη τὴν αὐτὴν ἡμέραν βορείως Ἀρχαγγέλου εἷς συμμορίτης.

Περίπολος Χωροφυλακῆς συνέλαβε τὴν 17ην Νοεμβρίου κατόπιν συμπλοκῆς νοτίως Ἐδέσσης τρεῖς συμμορίτας. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐξωντώθησαν βορείως Χαλκηδόνος ὑπὸ τοῦ τμήματος ΜΕΑ Ἄνω Κουφαλίων δύο συμμορῖται καὶ εἷς συνελήφθη.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις διμοιρίας τοῦ 43ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς κινηθεῖσα ἀπὸ Ἄψαλον πρὸς Καϊμακτσαλὰν συνεπλάκη τὴν 6ην Δεκεμβρίου μετὰ συμμοριακοῦ τμήματος ὅπερ διέφυγεν ἐγκαταλεῖψαν ἕνα νεκρόν. Ἡ διμοιρία ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ δύο τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν 10ην Δεκεμβρίου ἐξωντώθησαν δυτικῶς Ἀριδαίας ὑπὸ ἐνέδρας τοῦ 516 Τάγματος τρεῖς συμμορῖται.

Τεσσαρακονταμελὴς συμμορία ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 14ης Δεκεμβρίου εἰς διαδοχικὰς ἐνέδρας τοῦ 516 Τάγματος ἐγκατεστημάνας νοτίως Ἀριδαίας, ἔσχε τέσσαρας νεκροὺς καὶ δύο τραυματίας συλληφθέντας.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 23ης Δεκεμβρίου εἰς ἐνέδραν τμήματος τῆς 32ας Ταξιαρχίας παρὰ τὸ βορείως Ἐδέσσης χωρίον Σωτήραν, ἔσχε τέσσαρας νεκρούς (2).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1013 /Γ/8.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1718/Α/1.

'Αεροπορική δραστηριότης

271. Κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ 1948 ἡ ἀεροπορία, παρὰ τὰς δυσμενεῖς καιρικὰς συνθήκας, συνέχισε συντρέχουσα μετὰ ζήλου τὰς ἐθνικὰς δυνάμεις εἰς τόν, κατὰ τῶν ἐπιβουλευομένων τὴν ἐλευθερίαν τοῦ 'Ελληνικοῦ λαοῦ κομμουνιστοσυμμοριτῶν, ἀγῶνα.

Τὸν μῆνα 'Οκτώβριον ἡ δρᾶσις τῆς ἀεροπορίας ὑπῆρξε μᾶλλον περιωρισμένη. Εἰς τὰς διεξαχθείσας ἐν Χαλκιδικῇ ἐπιχειρήσεις τὸ κατ' ἐξοχὴν κεκαλυμμένον ἔδαφος δὲν ἐπέτρεψε τὸν ἐντοπισμὸν τοῦ συμμοριακοῦ ὄγκου εἰμὴ μόνον μικροομάδων, αἵτινες καὶ προσεβλήθησαν. 'Υπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐβλήθησαν 6 ἀεροσκάφη ἐξ ὧν τὰ 4 ἐπεσκευάσθησαν ἀμέσως καὶ τὰ 2 ἐντὸς ἡμερῶν.

Τὸν μῆνα Νοέμβριον ἡ ἐπέμβασις τῆς ἀεροπορίας ὑπῆρξεν ἀξιόλογος εἰς τὴν διεξαχθεῖσαν εἰς τὴν βορείως Σερρῶν—Σιδηροκάστρου παραμεθόριον περιοχὴν ἐπιχείρησιν ΠΙΝΔΟΣ. 'Υπο τῶν συμμοριτῶν ἐβλήθησαν 5 ἀεροσκάφη ἐξ ὧν τὰ 4 ὑποστάντα ἐλαφρὰς ζημίας ἐπεσκευάσθησαν ἀμέσως. Αἱ βλάβαι τοῦ πέμπτου ἀεροσκάφους ὑπῆρξαν σοβαρώτεραι, ἐπισκευασθεῖσαι μετὰ τινα χρόνον. 'Ετραυματίσθη εἷς 'Ανθυποσμηναγὸς χειριστής.

Τὸν Δεκέμβριον, συνεχισθεισῶν τῶν ἐπιχειρήσεων βορείως Σερρῶν—Σιδηροκάστρου, μαχητικὰ ἀεροπλάνα ἔπληξαν ἐπιτυχῶς συμμοριακοὺς στόχους. 'Επὶ τοῦ καταληφθέντος τὴν 7ην Δεκεμβρίου ὑψώματος 1641 (1) ἀνευρέθησαν τριάκοντα δύο πτώματα κομμουνιστοσυμμοριτῶν, φονευθέντων κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας. 'Επὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν ἐβλήθησαν συμμοριακαὶ ἐγκαταστάσεις καὶ τοιαῦται εἰς τὰ Κερδύλλια ὄρη. 'Η ἀεροπορία ἐπενέβη ἐνεργῶς κατὰ τὴν προσβολὴν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν τῆς 'Εδέσσης. Δύο ἀεροσκάφη βληθέντα προσεγειώθησαν ἀναγκαστικῶς εἰς τὰς περιοχὰς Σερρῶν καὶ 'Εδέσσης. Ἕτερα δύο ἀλληλοσυγκρουσθέντα διαρκούσης τῆς ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεως ΠΙΝΔΟΣ κατεστράφησαν, φονευθέντων τῶν Σμηναγοῦ Μαραγκουδάκη Α., 'Ανθυποσμηναγοῦ Βερβερίδη Ε. καὶ ἑνὸς σμηνίου(2).

'Απώλειαι

272. Κατὰ τοὺς τελευταίους τρεῖς μῆνας τοῦ 1948 αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἀνῆλθον εἰς 1455 ἄνδρας. Ἦτοι 'Αξιωματικοὺς νεκροὺς 23, τραυματίας 42 καὶ ἀγνοουμένους 6. 'Οπλίτας νεκροὺς 270, τραυματίας 734 καὶ ἀγνοουμένους 386. 'Επὶ τῶν ἀπωλειῶν ποσοστὸν 30% ὠφείλετο εἰς νάρκας.

Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν κατὰ τοὺς αὐτοὺς μῆνας ἀνῆλθον εἰς 2591. 'Εκ τούτων νεκροὶ 1053, συλληφθέντες 611 καὶ παραδοθέντες 927(3)

(1) Σχεδιάγραμμα 70.
(2) 'Αρχεῖον ΔΕΑ /ΔΙΑ/Φ. 5231/7γ/Γ.
(3) 'Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1020/Β/1 σελ. 95-97.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Χ

Η ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΣΥΜΜΟΡΙΤΟΠΟΛΕΜΟΥ

Ἐπέκτασις τοῦ συμμοριτισμοῦ. Ἀλλαγὴ τῆς Ἀνωτάτης Στρατιωτικῆς Ἡγεσίας

273. Ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1949 ἡ κατάστασις εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν παρουσιάζετο ζοφερά. Ὁ συμμοριτισμὸς παρὰ τὰς διεξαχθείσας κατὰ τὸ προηγηθὲν ἔτος μεγάλης ἐκτάσεως ἐπιχειρήσεις καὶ τὴν φθορὰν ἣν εἶχεν ὑποστῆ, ἀνασυγκροτηθεὶς ἐσημείωσε καὶ πάλιν μεγάλην δραστηριότητα ἀπὸ τοῦ Ἕβρου μέχρι τοῦ Ἰονίου Πελάγους καὶ ἀπὸ τῶν βορείων συνόρων μέχρι τοῦ Ταινάρου καὶ εἰς πολλὰς περιοχὰς τῆς χώρας εἶχεν ἀναλάβει τὴν πρωτοβουλίαν. Συμμοριακαὶ δυνάμεις εἶχον φθάσει μέχρι τῶν προθύρων καὶ αὐτῆς τῆς πρωτευούσης.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰανουαρίου παρητήθη ἡ ὑπὸ τὸν Θεμιστοκλῆν Σοφούλην Κυβέρνησις Λαϊκῶν–Φιλελευθέρων καὶ ἐσχηματίσθη τοιαύτη καὶ πάλιν ὑπὸ τὸν Σοφούλην μὲ συμμετοχὴν τῶν περισσοτέρων κομμάτων. Πρῶτον μέλημα τῆς νέας Κυβερνήσεως ὑπῆρξεν ἡ ἀνάθεσις τῆς Ἀνωτάτης Στρατιωτικῆς Ἡγεσίας ἀπὸ 20ῆς Ἰανουαρίου εἰς τὸν Στρατάρχην Ἀλέξανδρον Παπάγον, ὃν περιέβαλε μὲ εὐρεῖαν δικαιοδοσίαν.

Τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ οὗτινος ἡ ζώνη εὐθύνης παρέμενεν ἀμετάβλητος, διήκουσα ἀπὸ Ἕβρου μέχρι Καϊμακτσαλὰν–Βερμίου–Ὀλύμπου, συνέχιζεν ἀγωνιζόμενον ὅπως ἀνακόψῃ τὴν κομμουνιστοσυμμοριακὴν δραστηριότητα ὑπὸ τὰς αὐτὰς δυσμενεῖς συνθήκας, τὰς ὁποίας κατέστησεν ἔτι δυσμενεστέρας ἡ παρουσία εἰς Καϊμακτσαλὰν τῆς Χης κομμουνιστοσυμμοριακῆς Μεραρχίας. Παρὰ τὴν προσπάθειάν του ὅπως ἀντιμετωπίσῃ μὲ τὰ διατιθέμενα ἀνεπαρκῆ μέσα του τὴν δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν, δὲν ἐπέτυχε τελικῶς ν' ἀποφύγῃ σοβαρὸν πλῆγμα, οἷον ἦτο ἡ κατάληψις τῆς Ναούσης καὶ ἡ διατήρησις τῆς κατοχῆς τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐπὶ τριήμερον.

Ἐν τῇ προσπαθείᾳ ἀναπτύξεως πρωτοβουλίας πρὸς συντριβὴν τῶν συμμοριτῶν καὶ καθηλώσεως τῆς συμμοριακῆς ἐπιτυχίας τὸ Σῶμα Στρατοῦ διεξήγαγε διαρκοῦντος τοῦ χειμῶνος ἐπιτυχεῖς ἐπιχειρήσεις. Σπουδαιοτέρα ἐκ τούτων ὑπῆρξεν ἡ διεξαχθεῖσα κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ Μαρτίου εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς τῶν Κερδυλλίων–Βερτίσκου–Φλαμοῦρι καθ' ἣν συνετρίβη ἡ 20ὴ συμμοριακὴ Ταξιαρχία. Διὰ τῆς ἐξοντώσεως τῆς Ταξιαρχίας ταύτης ἐπετεύχθη ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπειλῆς συνδεδυασμένης ἐνεργείας της μετὰ τῆς βορείως Σερρῶν 132ας Ταξιαρχίας κατὰ τῆς πόλεως ταύτης καὶ τῆς ἀπειλῆς τῶν περιοχῶν Νιγρίτης–Παγγαίου–Λαγκαδᾶ. Ἡ διακοπὴ ἐπικοινωνίας τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος Χαλκιδικῆς μετὰ τοῦ κέντρου ἐφοδιασμοῦ Κορώνας, καθισταμένης πλέον εὐχεροῦς τῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς Χαλκιδικῆς. Ἡ παραμεθόριος περιοχὴ ἔχανε πλέον τὴν ἀξίαν της ὡς κέντρον ἐφοδιασμοῦ καὶ ὁ διάδρομος Κορώνας–Κρουσίων–Βερτίσκου–Χαλκιδικῆς ὡς γραμμῆς ἀνεφοδιασμοῦ τῶν συμμοριτῶν. Ὁ πληθυσμὸς τῆς περιοχῆς ἀνέπνευσεν ἀπαλλαγεὶς τοῦ συμμοριακοῦ βραχνᾶ. Ἐπαναπατριζόμενος δὲ καὶ ἐξοπλιζόμενος θὰ καθίστατο

ἱκανὸς νὰ αὐτασφαλισθῆ καὶ νὰ ὑποβοηθήσῃ τὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις, ὥστε ν' ἀπαγορευθῆ ἡ ἐπανεγκατάστασις συμμοριτῶν εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς τῶν Κερδυλλίων καὶ τοῦ Βερτίσκου (1).

Αἱ ἐπιχειρήσεις διεξήχθησαν διὰ τῶν αὐτῶν πάντοτε δυνάμεων ἅς διέθετε τὸ Σῶμα Στρατοῦ ἤτοι τῶν VII καὶ XI Μεραρχιῶν, 3 Ἐλαφρῶν Ταγμάτων καὶ 30 Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς. Τρία ἐκ τῶν τελευταίων εὑρισκόμενα εἰς Θράκην ἀξιοποιήθησαν κατὰ Φεβρουάριον καὶ μετωνομάσθησαν εἰς ἐλαφρὰ τάγματα (2).

Τὸ ἔχον προσωρινῶς τὴν ἕδραν του εἰς Σουφλίον Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Διδυμοτείχου μετωνομάσθη εἰς 81ον Ἐλαφρὸν Σύνταγμα Πεζικοῦ καὶ ἐγκατεστάθη ἀπὸ 14ης Μαρτίου εἰς Διδυμότειχον. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Πολυγύρου μετωνομάσθη ἐπίσης κατὰ Φεβρουάριον εἰς 50ὸν Ἐλαφρὸν Σύνταγμα Πεζικοῦ , μὲ ἕδραν τὸν Πολύγυρον, ἡ δὲ Διοίκησις Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας, εἰς Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Κεντρικῆς Μακεδονίας. Ἡ Διοίκησις Ἐθνοφρουρᾶς Θράκης μετωνομάσθη ἐπίσης εἰς Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Θράκης.

Ἡ διαλυθεῖσα εἰς τὴν κατὰ Ναούσης ἐπίθεσιν 33η Ταξιαρχία ἀνεσυγκροτήθη εἰς Βέρροιαν καὶ ἐπανῆλθε τὴν 1ην Φεβρουαρίου εἰς Νάουσαν. Ἡ Ταξιαρχία αὕτη μετὰ τοῦ 556 Τάγματος καὶ διλοχίας τοῦ 514 Τάγματος διετέθησαν ἀπὸ 13ης Φεβρουαρίου ἐπὶ ἑπταήμερον εἰς τὸ Β' Σῶμα Στρατοῦ.

274. Περὶ τὸ τέλος Ἰανουαρίου 1949 ἡ ἡγεσία τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Ἑλλάδος ἐξεδήλωσε διὰ πολλοστὴν φορὰν τὰς προθέσεις της διὰ τὴν τύχην ἣν ἐπεφύλασσεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Μακεδονίαν ἐν περιπτώσει ἐπικρατήσεώς της. Οὕτω ἡ ἀπόφασις τῆς 5ης ὁλομελείας τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος τῆς 30-31 Ἰανουαρίου 1949 διαλαμβάνει σὺν τοῖς ἄλλοις (3) ὅτι «δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καμμία ἀμφιβολία ὅτι ὡς ἀποτέλεσμα τῆς νίκης τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ Ἑλλάδος ὁ Μακεδονικὸς λαὸς θὰ εὕρῃ τὴν πλήρη ἐθνικὴ ἀποκατάστασίν του, ὅπως τὴν θέλει ὁ ἴδιος, προσφέροντας σήμερον τὸ αἷμα του πρὸς ἀπόκτησίν της. Οἱ μακεδόνες κομμουνισταὶ ἵστανται πάντοτε ἐπὶ κεφαλῆς τῆς πάλης τοῦ λαοῦ των. Συγχρόνως οὗτοι πρέπει νὰ προσέξουν τὰς διασπαστικὰς καὶ διαλυτικὰς ἐνεργείας ποὺ σωβινιστικὰ καὶ ἀντιδραστικὰ στοιχεῖα ἀναπτύσσουν διὰ νὰ διασπάσουν τὴν ἑνότητα μεταξὺ τοῦ σλαυομακεδονικοῦ καὶ ἑλληνικοῦ λαοῦ, διάσπασις ποὺ μόνον τὸν κοινόν του ἐχθρόν, τὸν μοναρχοφασισμόν, καὶ τὸν ἀμερικανοαγγλικὸν ἱμπεριαλισμὸν θὰ ὠφελήσῃ.

Ἐκ παραλλήλου τὸ Κομμουνιστικὸν Κόμμα πρέπει ριζικὰ νὰ ἄρῃ ὅλα τὰ ἐμπόδια, νὰ κτυπήσῃ ὅλας τὰς μεγαλοελλαδικὰς σωβινιστικὰς ἐκδηλώσεις καὶ τὰ ἔργα ἅτινα προκαλοῦν δυσαρέσκειαν καὶ δυσφορίαν μεταξὺ τοῦ μακεδονικοῦ λαοῦ καὶ βοηθοῦν τοὺς διασπαστὰς εἰς τὴν προδοτικὴν δρᾶσιν τους. Ὁ σλαυομακεδονικὸς καὶ ἑλληνικὸς λαὸς μόνον ἡνωμένοι ἠμποροῦν νὰ νικήσουν. Διασπασμένοι μόνον ἥττας ἠμποροῦν νὰ πάθουν. Δι' αὐτὸ ἡ ἑνότης εἰς τὴν πάλην τῶν δύο λαῶν πρέπει νὰ φυλάσσηται ὡς κόρη ὀφθαλμοῦ καὶ νὰ ἐνισχύηται καὶ δυναμώνῃ σταθερὰ καὶ συνεχῶς».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω σαφεῖς καθίστανται αἱ προδοτικαὶ προθέσεις τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος. Ὁ διαχωρισμὸς τοῦ ἑνιαίου ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς σλαυο-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1022/ΣΤ/7.
(2) Παράρτημα 9.
(3) Παράρτημα 10.

μακεδονικὸν λαὸν καὶ ἑλληνικὸν καὶ ἡ στενὴ ἀδελφικὴ συνεργασία μετὰ τῆς ΝΟΦ (Σλαβομακεντὸνσκα Νατσιονάλε Ὀσβομποντιτίσλεν Φρόντ ἤτοι Σλαυομακεδονικὸν Ἀπελευθερωτικὸν Μέτωπον) ἀπεσκόπει εἰς τὴν ἀπόσπασιν τῆς ἑλληνικωτάτης Μακεδονίας ἀπὸ τὴν Μητέρα Ἑλλάδα.

Περαιτέρω διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἐδίδοντο κατευθύνσεις πρὸς ἀνάπτυξιν διαφωτίσεως καὶ δημιουργίας ὀργανώσεων ἐντὸς τῶν μονάδων τοῦ ἐθνικοῦ στρατοῦ, πρὸς διάβρωσίν των.

Ἡ ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ μόνιμος κομμουνιστοσυμμοριακὴ δύναμις, ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1949, ἀνήρχετο εἰς 5740 ἄνδρας μετὰ 11 ὀρειβατικῶν πυροβόλων τῶν 75 χμ. καὶ 4 ἀντιαεροπορικῶν τῶν 20 χ.μ. (1).

Ἡ δύναμις αὕτη ἦτο κατανεμημένη ὡς ἀκολούθως:

Μεταξὺ Ἔβρου καὶ Μενοικίου ὄρους 1200 μὲ 3 πυροβόλα.

Μεταξὺ Μενοικίου ὄρους καὶ Στρυμόνος ποταμοῦ 1140 μὲ 3 πυροβόλα καὶ 1 ἀντιαεροπορικόν.

Μεταξὺ Στρυμόνος καὶ Ἀξιοῦ 2200 μὲ 5 πυροβόλα καὶ 3 ἀντιαεροπορικά. Ἡ δύναμις αὕτη ἀπετέλει τὴν ΥΙ Μεραρχίαν.

Δυτικῶς Ἀξιοῦ 1200.

Εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Καϊμακτσαλὰν εὑρίσκετο ἐπὶ πλέον ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου παρελθόντος ἔτους ἡ Χ Μεραρχία ἐκ τριῶν Ταξιαρχιῶν συνολικῆς δυνάμεως 3000-3400 περίπου συμμοριτῶν μετὰ τεσσάρων πυροβόλων. Οὕτω τὸ σύνολον τῶν εἰς τὴν ζώνην τοῦ Σώματος Στρατοῦ συμμοριακῶν δυνάμεων ἀνήρχετο ἀρχομένου τοῦ 1949 εἰς 8740-9140 περίπου ἄνδρας (2).

Ἀναπτυχθεῖσα ὑπὸ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν δραστηριότης

275. Περιοχὴ ΥΙΙ Μεραρχίας: Ἰσχυρὸν συμμοριακὸν συγκρότημα ὁρμηθὲν ἐκ τοῦ Μπουκατὲ Ντὰγ προσέβαλε τὰς πρώτας ὥρας τῆς 2ας Ἰανουαρίου 1949 τὸ νοτίως Σουφλίου χωρίον Κορνοφωλιὰ (3). Ἡ φρουρὰ ἀποτελουμένη ἐκ τμήματος τοῦ 39ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ ΜΕΑ ἀντέστη ἀποτελεσματικῶς καὶ τῇ συνδρομῇ ἑτέρων τμημάτων τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἀποσταλέντων ἐκ Σουφλίου ἐξεδίωξε τοὺς συμμορίτας οὓς κατεδίωξε πρὸς Μπουκατέ. Τὸ Τάγμα ἔσχεν 1 νεκρὸν καὶ 1 τραυματίαν ὁπλίτας, τὸ δὲ τμῆμα ΜΕΑ 1 νεκρὸν καὶ 2 τραυματίας. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 15 παρεδόθησαν.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 6ης πρὸς τὴν 7ην Ἰανουαρίου κατὰ τῆς φρουρᾶς τῆς παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ γεφύρας Ἀμφιπόλεως (4). Ἡ φρουρὰ ἀντέστη ἀποτελεσματικῶς συγκρατήσασα τοὺς συμμορίτας, οἵτινες πρὸς παρεμπόδισιν ἀφίξεως ἐνισχύσεων εἶχον καταλάβει ἀνατολικώτερον ἰσχυρῶς, δεσπόζοντα ἐδαφικὰ σημεῖα. Λόχος ἐνισχύσεως προερχόμενος ἐξ Ἐλευθερουπόλεως προσεβλήθη ὑπὸ τῆς συμμοριακῆς ταύτης δυνάμεως καὶ ἐπηκολούθησε σκληρὸς ἀγών, καθ' ὃν οἱ συμμορῖται ματαίως προσεπάθησαν νὰ τὸν ἐξουδετερώσωσι. Πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς οὕτω

(1) Παράρτημα 11.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1121/Α/65.
(3) Σχεδιάγραμμα 2.
(4) Σχεδιάγραμμα 3.

δημιουργηθείσης καταστάσεως ἡ ΥΙΙ Μεραρχία ἐκίνησε τὴν 7ην Ἰανουαρίου πρὸς τὴν περιοχὴν Παγγαίου ἐκ Καβάλας τὸν λόχον της Ἀνιχνευτῶν καὶ διλοχίαν τοῦ 557 Τάγματος. Ἐκ Πρωσοτσάνης λόχον τοῦ 559 Τάγματος καὶ οὐλαμὸν πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Ἐξ Ἀγγίστης διλοχίαν τοῦ 553 Τάγματος καὶ ἐκ Ξάνθης λόχον τοῦ 551 Τάγματος. Ἡ διλοχία τοῦ 557 Τάγματος ἀφιχθεῖσα εἰς τὴν περιοχὴν Μουσθένης ἐνεπλάκη εἰς τὸν ἀγῶνα, τῶν συμμοριτῶν ἐξακολουθούντων νὰ κατέχωσι ἰσχυρῶς τὰ περὶ τὸ χωρίον τοῦτο ὑψώματα ὡς καὶ τὰ βορείως καὶ ἀνατολικῶς Ἀμφιπόλεως τοιαῦτα. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἀφίχθη εἰς τὴν περιοχὴν Μουσθένης ὁ λόχος τοῦ 551 Τάγματος, ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ καὶ τοιοῦτος τεθωρακισμένων, ἐνῷ χρόνῳ ὁ λόχος τοῦ 559 Τάγματος μετὰ τοῦ λόχου Ἀνιχνευτῶν ἐκινοῦντο ἐξ Ἐλευθερουπόλεως πρὸς τὴν κορυφογραμμὴν τοῦ Παγγαίου ἵν' ἀποκόψωσι τὴν πρὸς Βορρᾶν διαφυγὴν τῶν συμμοριτῶν. Τὴν νάκτα τῆς 7ης Ἰανουαρίου τὸ περὶ τὴν Μουσθένην συμμοριακὸν τμῆμα συνεπτύχθη πρὸς τὸ δυτικὸν Παγγαῖον, παραμεῖναν ἐπὶ τῶν νέων θέσεων ὁλόκληρον τὴν ἐπομένην ἡμέραν. Ἡ περὶ τὴν Ἀμφίπολιν συμμοριακὴ δύναμις ἐξηκολούθει διατηροῦσα σταθερῶς τὰς θέσεις της. Ἡ διλοχία τοῦ 553 Τάγματος ἀφιχθεῖσα εἰς Ροδολεῖβος, ἐνήργησεν ἐπιθετικῶς κατὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ δυτικοῦ Παγγαίου συμμοριακοῦ τμήματος. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς 8ης Ἰανουαρίου συνεχίσθη ὁ ἀγὼν χωρὶς νὰ ἐπιτευχθῇ θετικὸν ἀποτέλεσμα, παρὰ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ καὶ τὴν ἐπέμβασιν τῆς ἀεροπορίας. Τὴν νύκτα οἱ συμμορῖται διακόψαντες τὴν ἐπαφήν, διεπεραιώθησαν εἰς τὰ Κερδύλλια ἀπαγαγόντες 94 χωρικούς. Αἱ ἀπώλειαί των ἀνῆλθον εἰς 24 νεκρούς, 6 συλληφθέντας καὶ 8 παραδοθέντος. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα, μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐξερευνήσεων, ἐπανῆλθον εἰς τὰς θέσεις των. Αἱ ἀπώλειαί των ἦσαν τῆς μὲν φρουρᾶς Ἀμφιπόλεως 1 ἐνωμοτάρχης καὶ 1 χωροφύλαξ νεκροί, 1 χωροφύλαξ ἀγνοούμενος. Τῶν δὲ λοιπῶν τμημάτων 1 νεκρός, 2 τραυματίαι καὶ 1 ἀγνοούμενος ὁπλῖται.

Ὀλιγομελὴς συμμορία ἐπιδραμοῦσα τὴν νύκτα τῆς 18ης Ἰανουαρίου κατὰ τοῦ χωρίου Λεύκης βορειοανατολικῶς Καβάλας (1), ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ τμήματος ΜΕΑ. Συνελήφθησαν δύο τραυματίαι συμμορῖται καὶ ἕτεροι δύο παρεδόθησαν. Τὸ τμῆμα ΜΕΑ ἔσχεν ἕνα νεκρόν.

Ἀναγνώρισις ἐκπεμφθεῖσα τὴν 20ὴν Ἰανουαρίου ὑπὸ τοῦ εἰς Λάδην Ἔβρου (2) λόχου τοῦ 40οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς πρὸς τὴν μεθόριον, ἐνέπεσεν εἰς συμμοριακὸν ναρκοπέδιον καὶ ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ δέκα τραυματίας ὁπλίτας.

Τμῆμα τοῦ Τακτικοῦ Συγκροτήματος Ξάνθης ἐμπεσὸν τὴν 22αν Ἰανουαρίου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Νέστου, ἔσχε 3 νεκρούς, 2 τραυματίας καὶ 1 ἀγνοούμενον ὁπλίτας.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 3ης Φεβρουαρίου προσεβλήθη ἡ σταθμεύουσα εἰς τὸ βορειοδυτικῶς Σουφλίου χωρίον Κυριακὴν (2) διμοιρία τοῦ 94ου Ἐλαφροῦ Τάγματος καὶ ἔσχεν ἀπωλείας 1 Ἀξιωματικὸν τραυματίαν, 1 τραυματίαν καὶ 9 ἀγνοουμένους ὁπλίτας. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν εἷς ἐφονεύθη καὶ ἕτερος συνελήφθη.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 9ης Φεβρουαρίου προσεβλήθησαν διὰ πυρῶν δυτικῶς Διδυμοτείχου, οἱ ἐπὶ τῶν παραμεθορίων ὑψωμάτων λόχοι τοῦ 94ου Ἐλαφροῦ Τάγματος τραυματισθέντων δύο ὁπλιτῶν. Εἷς συμμορίτης παρεδόθη.

Συμμοριακὴ δύναμις ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 7ης Φεβρουαρίου κατὰ τοῦ

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.

νοτιοανατολικῶς Ξάνθης χωρίου Ἄβδηρα (1) καὶ προέβη εἰς διαρπαγὰς καταστημάτων καὶ οἰκιῶν. Κινηθέντα ἐκ Ξάνθης τμήματα ἦλθον εἰς ἐπαφὴν παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Νέστου μετὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἀπηλευθέρωσαν 19 ἐκ τῶν 25 ἀπαχθέντων. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 3 συμμορῖται καὶ ἕτεροι 3 παρεδόθησαν. Τὰ μετασχόντα εἰς τὴν καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν τμήματα ΜΕΑ ἔσχον ἕνα τραυματίαν.

Ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ἐφονεύθη τὴν 12ην Φεβρουαρίου εἰς τὴν περιοχὴν Ἔβρου ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 717 λόχου μηχανικοῦ Κυπαρισιάδης Ἰωάννης.

Συμμοριακὸν τάγμα δυνάμεως 200 ἐνόπλων, προερχόμενον ἐκ Κερδυλλίων, διῆλθε τὸν Στρυμόνα καὶ ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 22ας Φεβρουαρίου κατὰ τοῦ χωρίου Δραβίσκου (1) καὶ τοῦ ἀμέσως νοτίως τούτου Μαυρολόφου. Κινηθέντες ἐγκαίρως λόχος Χωροφυλακῆς ἐκ Ροδολείβος, λόχος τοῦ 552 Τάγματος μετὰ οὐλαμοῦ ἁρμάτων μάχης ἐξ Ἀμφιπόλεως καὶ τμήματα ΜΕΑ τῆς περιοχῆς, ἐπετέθησαν κατὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἐν σπουδῇ διῆλθον τὸν ποταμὸν καὶ κατέφυγον εἰς τὰ Κερδύλλια. Τὰ τμήματα διελθόντα ἐπίσης τὸν Στρυμόνα κατεδίωξαν τοὺς συμμορίτας μέχρι τοῦ χωρίου Μαυροθαλάσσης (2) ἔνθα ἀπωλέσθη ἡ ἀπαφὴ περὶ τὴν 1030 τῆς ἑπομένης. Συνελήφθησαν 25 συμμορῖται καὶ περισυνελέγησαν 3 Μπρὲν, 16 τυφέκια καὶ 2 λέμβοι ἐξ ἐλαστικοῦ.

Ἀμαξοστοιχία μεταφέρουσα ἀνὰ μίαν διλοχίαν ἐκ τῶν 82ου καὶ 94ου Ἐλαφρῶν Ταγμάτων ἀπὸ Ἀλεξανδρούπολιν εἰς Κομοτινήν, προσεβλήθη τὴν 26ην Φεβρουαρίου δι' ὅλμων καὶ πολυβόλων, καθ' ὃν χρόνον ἐστάθμευεν εἰς τὸν σιδηρόδρομικὸν σταθμὸν Κίρκης (3). Ἀποβιβασθέντα τμήματα ἐξεδίωξαν τοὺς συμμορίτας. Ἐκ τῶν ἐκραγέντων βλημάτων ὅλμων ἡ μὲν διλοχία τοῦ 82ου Τάγματος ἔσχε 3 ὁπλίτας νεκρούς, 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 27 ὁπλίτας τραυματίας, ἡ δὲ διλοχία τοῦ 94ου Τάγματος, 2 νεκροὺς καὶ 3 τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν νύκτα τῆς 5ης Μαρτίου συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τμήματος τοῦ 39ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐγκατεστημένου ἐπὶ τοῦ δυτικῶς τοῦ χωρίου Λυκώφης Ἔβρου ὑψώματος (4). Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς ἐξηναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθῶσι πρὸς Δυσμάς, ἐγκαταλείψαντες ὀκτὼ νεκρούς καὶ τέσσαρας παραδοθέντας. Τὸ στρατιωτικὸν τμῆμα ἔσχε τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας.

Συμμορία προσβαλοῦσα τὴν νύκτα τῆς 17ης Μαρτίου τὸ βορειοδυτικῶς Διδυμοτείχου χωρίον Λάδην, ἀπεκρούσθη ὑπὸ διμοιρίας τοῦ 40οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τοῦ τμήματος ΜΕΑ. Ἡ διμοιρία ἔσχεν ἕνα τραυματίαν ὁπλίτην. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν δύο ἐφονεύθησαν καὶ πέντε παρεδόθησαν.

Συμμορῖται προσβάλοντες τὴν νύκτα τῆς 22ας Μαρτίου δυτικῶς Λαβάρων Ἔβρου, φυλάκιον τοῦ 39ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, κατεδιώχθησαν ὑπὸ τμημάτων τοῦ αὐτοῦ Τάγματος φονευθέντων πέντε ἐνόπλων καὶ ἑτέρων δέκα συλληφθέντων.

Ἔνοπλος ὁμὰς ἐφόνευσε τὴν πρωΐαν τῆς 28ης Μαρτίου εἰς τὰ πέριξ τοῦ χωρίου Λαϊνὰ Ἔβρου ἕνα χωροφύλακα καὶ ἀπήγαγε δύο ἄνδρας ΜΕΑ.

276. Περιοχὴ XI Μεραρχίας (5): Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 2ας Ἰανουαρίου 1949 προσεβλήθη ἰσχυρῶς τὸ περὶ τὰ 1000 μέτρα νοτίως τοῦ χωρίου

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Σχεδιάγραμμα 2.
(4) Σχεδιάγραμμα 2.
(5) Σχεδιάγραμμα 4.

Πολυκάρπης 'Αριδαίας σημεῖον στηρίγματος, ἐπηνδρωμένον ὑπὸ λόχου μεῖον δύο διμοιρίαι τοῦ 64ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς. Κατ' αὐτοῦ ἐβλήθη ἱκανὸς ἀριθμὸς βλημάτων ὅλμου, τὰ δὲ δυτικά του πολυβολεῖα ἐβλήθησαν δι' ἀντιαρματικῶν ἐκτοξευτῶν. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς ἀπεχώρησαν περὶ τὴν 1700. Ὁ λόχος ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν ὁπλίτην. Λόχος τοῦ 515 Τάγματος κινηθεὶς ἀπὸ Ἄψαλον πρὸς Πολυκάρπην, συνεπλάκη μετὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἔσχεν ἕνα 'Αξιωματικὸν τραυματίαν καὶ δύο ὁπλίτας νεκρούς.

Πολυμελὴς συμμορία ἐπέδραμε τὰς πρώτας ὥρας τῆς 19ης 'Ιανουαρίου κατὰ τοῦ δυτικῶς 'Εδέσσης χωρίου Βρυτῶν, ἀφοῦ ἐβλήθη προηγουμένως δι' ὅλμου. Τμήματα τοῦ 514 Τάγματος καὶ τοῦ 43ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς, σπεύσαντα ἐγκαίρως, ἀνέτρεψαν καὶ κατεδίωξαν τοὺς συμμορίτας. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν δύο ὁπλῖται καὶ ἕτεροι ἑπτὰ ἐτραυματίσθησαν.

Λόχος τοῦ 518 Τάγματος ἐνέπεσε τὴν 19ην 'Ιανουαρίου εἰς ναρκοπέδιον, ἐγκατασταθὲν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ χωρίον Κερασιὲς βορειοδυτικῶς 'Εδέσσης καὶ ἔσχεν ἀπωλείας. 'Εφονεύθησαν ὁ ἔφεδρος 'Ανθυπολοχαγὸς Μπαλόγλου Γεώργιος καὶ δύο ὁπλῖται, ἐτραυματίσθησαν δ' ἕτεροι τρεῖς ὁπλῖται.

Μεταξὺ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ καὶ τῆς πόλεως Κατερίνης ἐβλήθη δι' ἀντιαρματικοῦ ἐκτοξευτοῦ τὴν 29ην 'Ιανουαρίου ὑπὸ ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν αὐτοκίνητον τῆς Χωροφυλακῆς. 'Εκ τῶν ἐπιβαινόντων ἐφονεύθησαν 4 χωροφύλακες καὶ ἐτραυματίσθησαν 1 χωροφύλαξ καὶ 2 ἀγροφύλακες. Οἱ συμμορῖται συνεπλάκησαν μετὰ ἐνέδρας ΜΕΑ ἥτις ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν.

Τὴν νύκτα τῆς 8ης Φεβρουαρίου ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ τμήματος ΜΕΑ Αἰγινίου Πιερίας(1) συμμοριακὴ ἐπίθεσις. Ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἐνεπρήσθη ὁ σιδηροδρομικὸς σταθμὸς καὶ ἁπήχθησαν ἑπτὰ ἄνδρες ΜΕΑ καὶ δύο χωρικοί.

Ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ἐφανεύθη τὴν 25ην Φεβρουαρίου εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Πάϊκου ὁ ἔφεδρος 'Ανθυπολοχαγὸς τοῦ 63ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς Δερμεντζόγλου 'Ιωάννης.

Ὁμὰς ΜΕΑ τοῦ χωρίου Παληονέλληνης Πιερίας (1) ἐνέπεσε τὴν 20ὴν Μαρτίου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν καὶ ἔσχε δύο νεκρούς.

Πεντηκονταμελὴς συμμορία εἰσελθοῦσα τὴν νύκτα τῆς 35ης Μαρτίου εἰς τὸ νοτιοανατολικῶς 'Εδέσσης χωρίον Πετριὰν ἐπεδόθη εἰς λεηλασίας καὶ ἀπεχώρησε πρὸς Βέρμιον ἀπαγαγοῦσα ἑπτὰ ἰδιώτας καὶ δύο ἄνδρας ΜΕΑ. Κινηθέντα ἐκ Ναούσης καὶ 'Εδέσσης τμήματα ἦλθον τὴν ἑπομένην, βορείως τοῦ χωρίου Μέγα Ρεύματος, εἰς ἐπαφὴν ἥτις ἀπωλέσθη, τῶν συμμοριτῶν διαφυγόντων πρὸς Δυσμάς. Μαχητικὰ ἀεροπλάνα ἔπληξαν ἐπανειλημμένως τοὺς φεύγοντας.

277. Περιοχὴ Διοικήσεως 'Επιχειρήσεων Σερρῶν (2). Τὴν νύκτα τῆς 2ας 'Ιανουαρίου 1949 ἰσχυρὰ συμμορία ἐπέδραμε κατὰ τοῦ περὶ τὰ δέκα χιλιόμετρα νοτιοανατολικῶς Σερρῶν χωρίου Χρυσοῦ. Κινηθὲν ἐξ 'Αγίου Πνεύματος τμῆμα, ἐξεδίωξε τοὺς ἐπιδρομεῖς συλλαβὸν ἕνα συμμορίτην. Ἕτεροι τέσσαρες συμμορῖται παρεδόθησαν.

Τὴν νύκτα τῆς 8ης 'Ιανουαρίου προσεβλήθη ἡ Νέα Ζίχνη ἕδρα τοῦ 60οῦ Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς. 'Επὶ τῇ προσεγγίσει ἐνισχυτικῶν τμημάτων τοῦ 61ου

(1) Σχεδιάγραμμα 5.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.

Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς ἐκ Σερρῶν, οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν ἐσπευσμένως πρὸς Βορρᾶν. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη ὁ 'Υπολοχαγὸς Παπαγρηγοράκης Γεώργιος καὶ ἐτραυματίσθησαν εἷς 'Αξιωματικὸς καὶ δύο ὁπλῖται. 'Εκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν ἑπτά.

Συμμορία ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 14ης 'Ιανουαρίου κατὰ τοῦ χωρίου 'Αγίου Πνεύματος ἀνατολικῶς Σερρῶν. Τμήματα τοῦ 60οῦ καὶ 61ου Ταγμάτων 'Εθνοφρουρᾶς κινηθέντα ἐκ Σερρῶν καὶ Νέας Ζίχνης συνεπλάκησαν ἐντὸς τοῦ χωρίου ἐπιτυχόντα, τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης, νὰ ἐκδιώξωσι τοὺς συμμορίτας. Τὴν νύκτα τῆς 17ης ἰδίου μηνὸς προσεβλήθη καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ χωρίον. Οἱ συμμορῖται ἐνέπρησαν τὸ οἴκημα τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τρία ἰδιωτικὰ αὐτοκίνητα. 'Αφῆρεσαν τρόφιμα καὶ ἀριθμὸν αἰγοπροβάτων, ἀποχωρήσαντες τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης.

Τὴν νύκτα τῆς 18ης 'Ιανουαρίου πολυμελὴς συμμορία εἰσῆλθεν εἰς τὸ παρὰ τὴν Νιγρίταν χωρίον Τερπνήν. Κινηθέντα ἐκ Νιγρίτης τμήματα τοῦ 59ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς μετὰ στοιχείου τεθωρακισμένων, ἀπώθησαν τοὺς συμμορίτας φονεύσαντα τέσσαρας ἐξ αὐτῶν. Ἕτεροι δύο συμμορῖται παρεδόθησαν.

Δευτέρα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπίθεσις κατὰ τῆς Νέας Ζίχνης ἐνεργηθεῖσα τὴν νύκτα τῆς 21ης 'Ιανουαρίου ἀπέτυχεν, ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τοῦ 60οῦ Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς, τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ τμήματος ΜΕΑ. Τὸ Τάγμα ἔσχε τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας τὸ δὲ τμῆμα ΜΕΑ ἕνα νεκρόν. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν δὲν ἐγνώσθησαν.

Συμμοριακὸς λόχος εἰσελθὼν τὴν νύκτα τῆς 14ης Φεβρουαρίου εἰς Πεντάπολιν νοτιοανατολικῶς Σερρῶν, ἐπεδόθη εἰς διαρπαγάς. Προσβληθεὶς ἐπιτυχῶς ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ τοῦ χωρίου ἐξηναγκάσθη ν' ἀποσυρθῇ. Παρεδόθησαν τέσσαρες συμμορῖται.

'Ισχυρὰ συμμοριακὴ ὁμὰς ἐπιδραμοῦσα τὴν νύκτα τῆς 24ης Φεβρουαρίου κατὰ τοῦ βορείως τῆς γεφύρας Στρυμωνικοῦ χωρίου Βαμβακιᾶς, ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ τμήματος ΜΕΑ. Οἱ συμμορῖται κατὰ τὴν πρὸς Βορειοανατολὰς σύμπτυξίν των προσεβλήθησαν ὑπὸ τμήματος τοῦ 86ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς καὶ ἀπώλεσαν ἕνα νεκρὸν καὶ τέσσαρας συλληφθέντας. Τὴν αὐτὴν νύκτα συμμοριακὸν τμῆμα εἰσελθὸν εἰς τὸ χωρίον Νέον Σοῦλι ἀνατολικῶς Σερρῶν, ἐξεδιώχθη ὑπὸ τμήματος τοῦ 61ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς καὶ στοιχείου τεθωρακισμένων, προωθηθέντων ἐκ Σερρῶν. Οἱ συμμορῖται συμπτυχθέντες πρὸς τὸν ὄρος Μενοίκιον, προσεβλήθησαν τὴν ἑπομένην πρωΐαν ὑπο μαχητικῶν ἀεροπλάνων.

Τμήματα τῆς 132 κομμουνιστοσυμμοριακῆς ταξιαρχίας προσέβαλον ἀπὸ 0100-0300 τῆς 17ης Μαρτίου τὸ βορειοδυτικῶς Σιδηροκάστρου Στρυμονοχῶρι. Ταὐτοχρόνως ἀπησχολήθησαν διὰ πυρῶν ὅλμων καὶ πυροβολικοῦ ἡ πόλις τοῦ Σιδηροκάστρου, τὸ πλησίον χωρίον Χαρωπὸν καὶ τὸ περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς τῆς ἐπὶ τοῦ Στρυμόνος σιδηροδρομικῆς γεφύρας ὕψωμα κατεχόμενον ὑπὸ δύο διμοιριῶν τοῦ 86ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες συνεπτύχθησαν πρὸς τὰ παραμεθόρια χωρία Κλειδὶ καὶ Προμαχῶνα, ἐγκαταλείψαντες 5 νεκροὺς καὶ 18 παραδοθέντας. 'Ετραυματίσθησαν 2 ὁπλῖται, 3 ἰδιῶται καὶ ἀπήχθησαν 11 χωρικοί. Προωθηθέντα ἐκ Σιδηροκάστρου τμήματα τῆς 26ης Ταξιαρχίας ὑπερέβησαν τὸ χωρίον Κλειδὶ ἄνευ ἐπαφῆς. Ἅμα τῇ ἡμέρᾳ μαχητικὰ ἀεροσκάφη ἐνετόπισαν καὶ προσέβαλον τοὺς συμμορίτας νοτίως Προμαχῶνος. Προωθηθεῖσαι τὴν ἑπομένην ἀναγνωρίσεις ἤχθησαν μέχρι Προμαχῶνος ἄνευ ἐπαφῆς. 'Ανευρέθη νωπὸς ὁμαδικὸς τάφος.

Διλοχία συμμοριτῶν προσέβαλε τὴν νύκτα τῆς 29ης Μαρτίου, βορειοδυτικῶς Σιδηροκάστρου, τὰ χωρία Χαρωπὸν καὶ Θερμοπηγὴν ἀποκρουσθεῖσα. Παρεδόθησαν ἔνδεκα συμμορῖται.

278. Περιοχὴ Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Κεντρικῆς Μακεδονίας (1). Μικρὸν τμῆμα τοῦ 33ου Ἐλαφροῦ Τάγματος ἐνέπεσε τὴν 16ην Ἰανουαρίου 1949 εἰς ἐνέδραν πλησίον τοῦ χωρίου Ταξιάρχου Χαλκιδικῆς καὶ ἔσχε δύο ἀγνοουμένους ὁπλίτας.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 27ης Ἰανουαρίου ἑκατονταμελὲς συγκρότημα προσέβαλεν εἰς τὴν περιοχὴν Λαχανᾶ τὴν Ξυλόπολιν (2). Τμῆμα τοῦ 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ ΜΕΑ ἀπέκρουσεν ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες δύο νεκροὺς καὶ τέσσαρας παραδοθέντας. Τὸ τμῆμα ΜΕΑ ἔσχεν ἕνα τραυματίαν.

Μικροομὰς εἰσχωρήσασα τὴν νύκτα τῆς 28ης Ἰανουαρίου εἰς τὴν παρὰ τὴν Θεσσαλονίκην Ἀμερικανικὴν Γεωργικὴν Σχολήν, ἁπήγαγε τριάκοντα ὀκτὼ μαθητὰς καὶ τρεῖς ἐργάτας. Κινηθέντα ἐγκαίρως τμήματα πεζικοῦ καὶ τεθωρακισμένων συνεπλάκησαν τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς ἑπομένης παρὰ τὸ Πρινοχῶρι τῆς δυτικῆς Χαλκιδικῆς μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπιτυχόντα τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ἁπαχθέντων πλὴν τεσσάρων μαθητῶν. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη ὁ Ἐπίλαρχος Στεφανίδης Θεόδωρος τοῦ XI Συντάγματος Ἀναγνωρίσεως. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 1 ἐφονεύθη, 2 συνελήφθησαν καὶ 1 παρεδόθη.

Πολυμελὴς συμμορία εἰσελθοῦσα τὰς πρώτας ὥρας τῆς 29ης Ἰανουαρίου εἰς τὸ χωρίον Ἅγιον Μάμαν, νοτιοδυτικῶς Πολυγύρου, ἐνέπρησε τὸ κοινοτικὸν κατάστημα. Ἀπόσπασμα κινηθὲν ἐκ Μουδανιῶν συνεπλάκη καὶ κατεδίωξε τὴν συμμορίαν. Ἐφονεύθησαν δύο συμμορῖται καὶ ἕτεροι τέσσαρες συνελήφθησαν. Ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ἐφονεύθη ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς Χατζόπουλος Παναγιώτης.

Τὴν 8ην Φεβρουαρίου ἐφονεύθη ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης εἰς τὴν βορειοανατολικὴν Χαλκιδικὴν ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 41ου Ἐλαφροῦ Τάγματος Μαῦρος Εὐστράτιος.

Τὴν νύκτα τῆς 9ης Φεβρουαρίου προσεβλήθη εἰς τὴν βορειοανατολικὴν Χαλκιδικὴν ἡ Στρατονίκη. Οἱ συμμορῖται ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ τῆς σταθμευούσης εἰς τὸ χωρίον διμοιρίας τοῦ 33ου Ἐλαφροῦ Τάγματος καὶ ΜΕΑ. Ἐπενέβη διὰ τῶν πυρῶν του περιπολικὸν ἐκ τοῦ κόλπου τῆς Ἱερισσοῦ. Ἡ διμοιρία ἔσχεν ἑπτὰ ὁπλίτας τραυματίας. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν δύο συνελήφθησαν.

Πολυμελὴς συμμορία ἐπιχειρήσασα νὰ εἰσχωρήσῃ τὴν νύκτα τῆς 11ης Φεβρουαρίου εἰς Νέαν Μάδυτον τῆς βορειοανατολικῆς Χαλκιδικῆς, ἀπεκρούσθη ὑπὸ μειωμένης διμοιρίας τοῦ 42ου Ἐλαφροῦ Τάγματος, τῶν ἀνδρῶν τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ τοῦ χωρίου. Παρεδόθησαν ὀκτὼ συμμορῖται (3).

(1) Σχεδιάγραμμα 6.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Α/1-3. Φ. 1164/Α/1.

Προσβολὴ τῆς πόλεως Ἐδέσσης (9–11 Ἰανουαρίου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 66) (1)

279. Μετὰ τὰς ἀποτυχούσας περὶ τὸ τέλος Δεκεμβρίου 1948 ἐπιθέσεις κατὰ τῶν πόλεων Ἐδέσσης, Ναούσης καὶ Ἀριδαίας, ἡ κομμουνιστοσυμμοριακὴ Χ Μεραρχία ἀπεσύρθη εἰς τὴν παραμεθόριον ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Καϊμακτσαλὰν. Ἐκεῖ παρέμεινε μὲ τὰς 14ην, 18ην καὶ 103ην Ταξιαρχίας πρὸς ἀνασυγκρότησιν καὶ ἀνεφοδιασμόν. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 9ης Ἰανουαρίου 1949 ἐκινήθη πρὸς Νότον.

Περὶ τὴν 1900 τὸ σημεῖον στηρίγματος Πέτρα Γκιούρου, ἐπηνδρωμένον διὰ τριλοχίας τοῦ 518 Τάγματος, ἀνέφερε πρὸς τὴν 32αν Ταξιαρχίαν ὅτι ἰσχυρὰ φάλαγξ μετὰ πολλῶν μεταγωγικῶν ἐσημειώθη διερχομένη μεταξὺ τοῦ ὑψώματος Κομπίλιτσα καὶ Πέτρας Γκιούρου μὲ κατεύθυνσιν πρὸς Νότον. Ἡ φάλαγξ, ἧς ἡ διαρροὴ συνεχίζετο μέχρι τῆς 2045, ἐβλήθη ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ Ἐδέσσης. Ἀποσταλεῖσαι ὑπὸ τῆς Ταξιαρχίας δύο ὁμάδες πληροφοριῶν, ἀνέφερον ὅτι ἀντελήφθησαν ἰσχυρὰν φάλαγγα ἐν κινήσει ἀπὸ Μαύρην Πέτραν πρὸς Νότον. Ἐπρόκειτο προφανῶς περὶ τῆς αὐτῆς φάλαγγος ἥτις καὶ ἐβλήθη ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ. Τὴν 2200 διετάχθη ὑπὸ τῆς Ταξιαρχίας ὁ σταθμεύων εἰς σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ἄγρα λόχος τοῦ 514 Τάγματος νὰ ἐγκατασταθῇ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Κερασιά, πρὸς ἀνακοπὴν τῆς συμμοριακῆς κινήσεως. Ἕτερος λόχος τοῦ 43ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ στοιχείου τεθωρακισμένων, προωθήθη διὰ τῆς ἀμαξιτῆς ὁδοῦ πρὸς Ἄγραν. Ὁ λόχος τοῦ 514 Τάγματος ἅμα τῇ ἀνόδῳ του ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Κερασιά, ἐδέχθη ἰσχυρὰν ἐπίθεσιν καὶ ἀνετράπη. Συμπτυχθεὶς βορειοανατολικῶς τοῦ ὑψώματος, ἀνασυνεκροτήθη ἔχων ἀπωλείας 1 νεκρόν, 1 τραυματίαν καὶ 1 ἀγνοούμενον ὁπλίτας. Παραδοθέντες εἰς τὸν λόχον δύο συμμορῖται κατέθεσαν ὅτι αἱ 14η καὶ 18η Ταξιαρχίαι, διελθοῦσαι μεταξὺ Ἐδέσσης καὶ Ἄγρα, διεπεραιώθησαν εἰς τὸ Βέρμιον. Πρὸς ἐνίσχυσιν προωθήθη τὰς πρώτας ὥρας τῆς 10ης Ἰανουαρίου ἐξ Ἐδέσσης λόχος τοῦ 518 Τάγματος ὅστις συνεπλάκη μετὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς Κερασιάν. Δεχθεὶς καὶ ὁ λόχος οὗτος ἰσχυρὰν ἐπίθεσιν, συνεπτύχθη πρὸς Βορειοδυσμάς. Ὁ λόχος τοῦ 43ου Τάγματος προσκρούσας ἐπὶ τοῦ κατεχομένου ὑψώματος Μαύρη Πέτρα καθηλώθη.

Τὴν πρωΐαν τῆς 10ης Ἰανουαρίου ἐκινήθη πρὸς Κερασιὰν ἡ διοίκησις σὺν λόχος τοῦ 519 Τάγματος, ἀναλαβοῦσα καὶ τὸν συμπτυχθέντα λόχον τοῦ 518 Τάγματος. Τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο ἀφιχθὲν εἰς τὸ ἐγκαταλειφθὲν ἤδη ὕψωμα Κερασιάν, συνέχισε κινούμενον ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν συμμοριτῶν, ἀλλὰ περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς Κερασιᾶς προσέκρουσεν ἐπὶ ἰσχυρᾶς ἀντιστάσεως καὶ καθηλώθη. Κατὰ διαταγὴν τῆς Ταξιαρχίας συνεπτύχθη τὴν 11ην Ἰανουαρίου, ἐγκατασταθὲν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Κερασιᾶς ἔνθα τὴν νύκτα ὑπέστη ἐπίθεσιν ἣν ἀπέκρουσεν ἐπιτυχῶς.

Τὴν 1840 τῆς 10ης Ἰανουαρίου ἐνετοπίσθη ὑπὸ τοῦ κέντρου ἀντιστάσεως Πέτρας Γκιούρου, περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα δυτικῶς, συμμοριακὴ φάλαγξ κινουμένη πρὸς Νότον. Αὕτη βληθεῖσα ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ ἀνέκοψε τὴν κίνησιν. Τὴν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐβλήθησαν οἱ στρατῶνες Ἐδέσσης δι' ἐννέα βλημάτων πυροβολικοῦ. Ἡ κατὰ τῶν στρατώνων βολὴ πυροβολικοῦ ἐπανελήφθη ἀπὸ 2230, ἐπεκταθεῖσα καὶ κατὰ τῆς δυτικῆς παρυφῆς τῆς πόλεως.

(1) Τὸ σημειούμενον ὑπ' ἀριθ. 66 σχεδιάγραμμα ἀνήκει εἰς τὴν προσβολὴν τῆς Ἐδέσσης κατὰ Δεκέμβριον 1948.

Ταυτοχρόνως παρηνωχλοῦντο διὰ πυρῶν μυδραλλίων τὸ χωρίον Ἄγρας καὶ τὸ κέντρον ἀντιστάσεως Πέτρας Γκιούρου. Ἐπηκολούθησε δραστικὴ βολὴ ὅλμων κατὰ τῆς Ἐδέσσης καὶ ἀπὸ 2315 ἤρχισαν βαλλόμενα δι' ὅπλων πεζικοῦ τὸ παρὰ τὸ Κιουπρὶ καὶ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν φυλάκια (1). Κινηθέντα τμήματα τοῦ 43ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐξεδίωξαν τοὺς πλησιάσαντας τὰ φυλάκια ταῦτα συμμορίτας. Ἐπὶ τῇ προόψει ὅτι ἐπρόκειτο περὶ προσβολῆς τῆς πόλεως ἡ 32α Ταξιαρχία διέταξε τὴν ἐπιστροφὴν προωθηθείσης πρὸς Βέρμιον διλοχίας τοῦ 515 Τάγματος. Ἀπὸ τῆς 0500 τῆς 11ης Ἰανουαρίου ἔπαυσαν τὰ συμμοριακὰ πυρὰ καὶ ἐπεκράτησεν ἡσυχία.

Ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ὑστέρων, ἡ προσβολὴ τῆς Ἐδέσσης ἐγένετο ὑπὸ τῶν τοπικῶν συμμοριακῶν τμημάτων τοῦ Καϊμακτσαλὰν καὶ ἀπεσκόπει εἰς τὴν κάλυψιν τῆς κινήσεως τῆς Χ Μεραρχία καὶ τὴν ἀποτροπὴν τῆς καταδιώξεως ταύτης.

Αἱ σημειωθεῖσαι ἀπώλειαι ἦσαν 1 νεκρός, 4 τραυματίαι καὶ 1 ἀγνοούμενος ὁπλῖται, 1 τραυματίας ἀνὴρ ΜΕΑ καὶ ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ τῆς πόλεως 1 νεκρὸς καὶ 2 γυναῖκες τραυματίαι. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 4 ἐφονεύθησαν, 6 συνελήφθησαν καὶ 6 παρεδόθησαν (2).

Κατάληψις ὑπὸ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν τῆς Ναούσης (11-15 Ἰανουατίου 1949)

(Σχεδιαγράμματα 71 καὶ 72)

280. Ἡ διαρρεύσασα εἰς τὸ Βέρμιον Χ κομμουνιστοσυμμοριακὴ Μεραρχία ἀφίχθη ἀκωλύτως εἰς τὴν περιοχὴν Ναούσης, χωρὶς νὰ γίνουν ἀντιληπταὶ αἱ προθέσεις της. Αἱ ἐκπεμφθεῖσαι ἀναγνωρίσεις πρὸς παρακολούθησιν τῶν κινήσεών της δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐκπληρώσωσι τὴν ἀποστολήν των, οὐδ' ἐπέτυχον νὰ λάβωσιν ἐπαφὴν μετ' αὐτῆς. Ἐξ ἄλλου παρατήρησις ἀπὸ ἀέρος δὲν κατέστη δυνατὴ λόγῳ τῶν ἐπικρατουσῶν καιρικῶν συνθηκῶν. Τόσον τὸ Σῶμα Στρατοῦ ὅσον καὶ ἡ XI Μεραρχία δὲν εἶχον ἐνδείξεις περὶ τῆς κατευθύνσεως καὶ τοῦ σκοποῦ τῶν συμμοριτῶν. Οὕτω οὐδὲν μέτρον εἶχε ληφθῆ πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐνδεχομένης προσβολῆς τῆς Ναούσης.

Τὴν εὐθύνην ἀσφαλείας τῆς Ναούσης εἶχεν ἡ 33η Ταξιαρχία ἧς τὸ Στρατηγεῖον ἦτο ἐγκατεστημένον παρὰ τὴν νοτιοδυτικὴν παρυφὴν τῆς πόλεως ἐντὸς τοῦ ἐργοστασίου Λαναρᾶ (3). Ὑπὸ τὴν διοίκησίν της ἡ Ταξιαρχία εἶχεν, ἓν τάγμα ἐθνοφρουρᾶς, δύο διλοχίας πεζικοῦ, οὐλαμὸν πεδινοῦ πυροβολικοῦ, καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς πόλεως ἐπὶ πλέον τὴν Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς μετὰ τῆς ΜΕΑ. Τὰ τμήματα ταῦτα εἶχον τὴν ἀκόλουθον διάταξιν (4).

Ὁ λόχος Στρατηγείου μετὰ τῆς διμοιρίας προστασίας, ὅλμου 81 χ.μ. καὶ στοιχείου τεθωρακισμένων εἰς τὸ ἐργοστάσιον Λαναρᾶ.

Ἡ διοίκησις διλοχίας τοῦ 519 Τάγματος μεθ' ἑνὸς λόχου καὶ ὁμάδος τοῦ 510 λόχου πολυβόλων εἰς τὸ αὐτὸ ἐργοστάσιον, ὁ δ' ἕτερος λόχος εἰς τὸ σχολεῖον Μεταμορφώσεως μὲ διμοιρίαν εἰς Ἅγιον Γεώργιον.

Ἡ διοίκησις τοῦ 44ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ ὅλμου 4.2'' εἰς τὴν

(1) Σχεδιάγραμμα 31. (Ἀνήκει εἰς τὴν προσβολὴν τῆς Ἐδέσσης κατ' Ὀκτώβριον 1947.)
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1127/Β/1 Φ. 1224/Α/19.
(3) Σχεδιάγραμμα 71.
(4) Σχεδιάγραμμα 71.

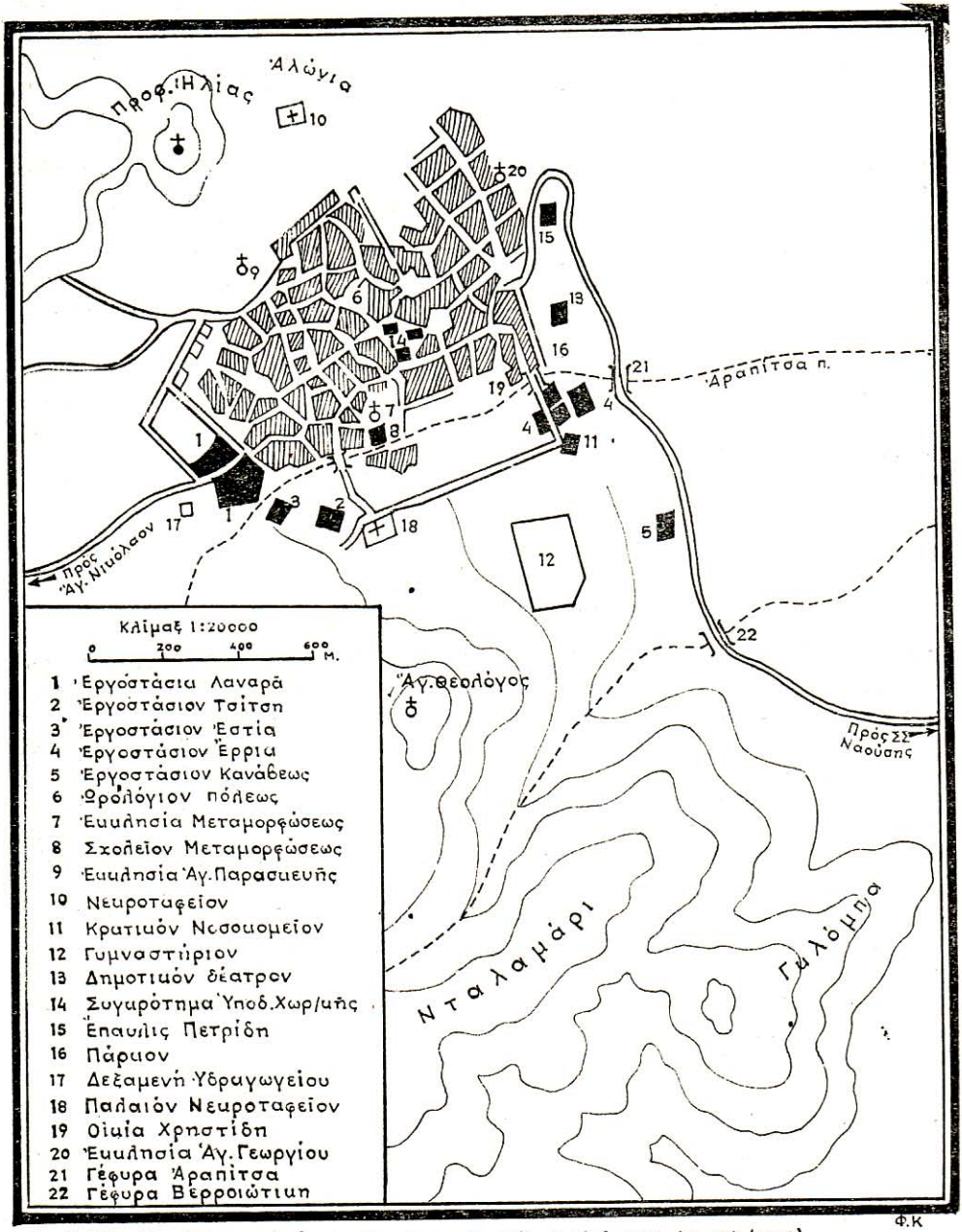

Σχεδ. 71 Κατάληψις ὑπό τῶν Συμμοριτῶν τῆς Ναούσης (11-15/1/1949)

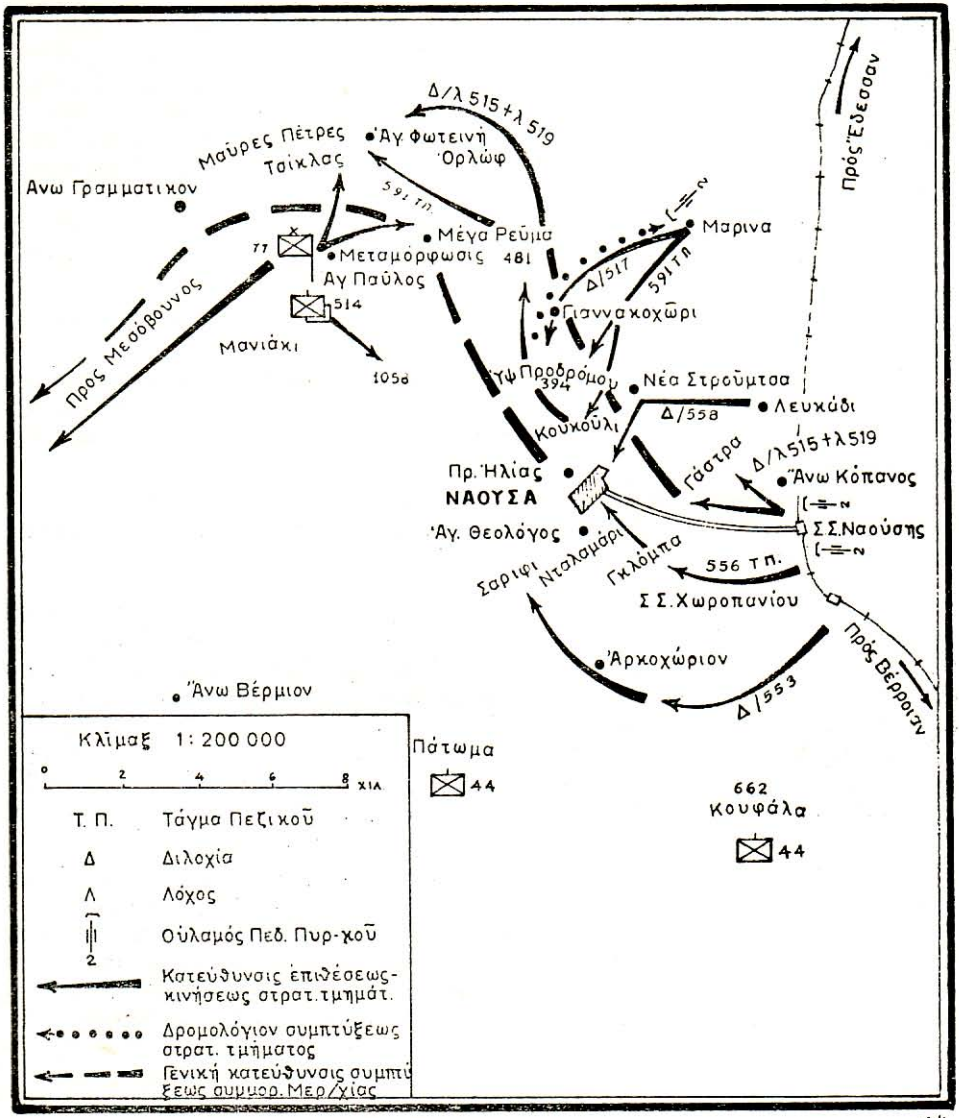

1K

Σχ. 72. Κατάληψις ὑπό συμμοριτῶν τῆς Ναούσης (11 - 15 Ἰανουαρίου 1949)

βορείως τοῦ ἐργοστασίου Ἔρια οἰκίαν Χρηστίδη μὲ τὴν λόχον διοικήσεως εἰς τὸ Γυμναστήριον. Ὁ 1ος λόχος εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον κατέχων διὰ διμοιρίας μεθ' ὁμάδος πολυβόλων καὶ ὅλμου 60 χ.μ. τὸ ὑπερκείμενον τῆς πόλεως ὕψωμα Ἅγιος Θεολόγος καὶ δι' ὁμάδος μάχης τὴν δεξαμενὴν τοῦ ὑδραγωγείου. Ὁ ὑπόλοιπος λόχος μετὰ τῆς ΜΕΑ ἐπήνδρωνε τὰ περιμετρικὰ φυλάκια ἀσφαλείας. Ὁ 2ος λόχος εἰς τὸ Κρατικὸν νοσοκομεῖον, κατέχων διὰ διμοιρίας τὸ ἐπίσης ὑπερκείμενον τῆς πόλεως ὕψωμα Προφήτης Ἠλίας καὶ δι' ἑτέρας τὸ περὶ τὰ 1000 μέτρα βορείως Προφήτου Ἠλία ὕψωμα Κουκοῦλι (1). Ἡ τρίτη διμοιρία εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ναούσης διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐκεῖ ἐγκαταστάσεων. Οἱ ἕτεροι δύο λόχοι ἦσαν ἐκτὸς τῆς πόλεως. Ὁ μὲν 3ος περὶ τὰ ἑπτὰ χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς αὐτῆς ἐπὶ τῆς θέσεως Πάτωμα ὁ δὲ 4ος λόχος εἰς τὸ ὕψωμα Κουφάλα (ὑψ. 662) περὶ τὰ ἐννέα χιλιόμετρα νοτιοανατολικῶς τῆς πόλεως (1).

Ὁ Ι/Α οὐλαμὸς τοῦ 107 Συντάγματος Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ ἦτο τεταγμένος ἀμέσως δυτικῶς τοῦ Κρατικοῦ νοσοκομείου.

Ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς Ναούσης, δυνάμεως τεσσαράκοντα ἀνδρῶν, ὑπαγομένη διὰ τὰ ζητήματα ἀσφαλείας εἰς τὴν Ταξιαρχίαν, ἦτο ἐγκατεστημένη μὲ τὰ ὑπ' αὐτὴν τμήματα, ἀστυνομικὸν καὶ ἀσφαλείας εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως.

Ὑπὸ τὴν 33ην Ταξιαρχίαν ὑπήγετο τακτικῶς διλοχία τοῦ 514 Τάγματος σταθμεύουσα εἰς Ἅγιον Παῦλον Βερμίου, περὶ τὰ ἐννέα χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Ναούσης(1).

281. Ἡ συμμοριακὴ ἐπίθεσις ἐξεδηλώθη τὴν 2330 τῆς 11ης Ἰανουαρίου 1949 διὰ ταὐτοχρόνου προσβολῆς τοῦ βορείως Ναούσης ὑψώματος Κουκοῦλι (2) καὶ τῶν σημείων στηρίγματος Προφήτης Ἠλίας καὶ Ἅγιος Θεολόγος, ζωτικῆς σημασίας διὰ τὴν ἄμυναν τῆς πόλεως, ἐπεξετάθη δὲ καὶ εἰς τὴν περιοχὴν Γυμναστηρίου καὶ Παλαιοῦ Νεκροταφείου. Ἡ ἐπὶ τοῦ Κουκοῦλι διμοιρία καὶ τὸ σημεῖον στηρίγματος Ἁγίου Θεολόγου ἐξουδετερώθησαν εὐθὺς ἀμέσως καταληφθέντα ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἤρχισαν διεισδύοντες εἰς τὴν πόλιν ἐκ τῶν κατευθύνσεων Γυμναστηρίου καὶ Παλαιοῦ Νεκροταφείου καὶ ἀπὸ Ἀλώνια πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ πρὸς τὴν ἕδραν τοῦ 44ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς.

Πρὸ τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως ἡ Ταξιαρχία ἐκίνησε δύο διμοιρίας τοῦ λόχου Σχολείου Μεταμορφώσεως πρὸς Παλαιὸν Νεκροταφεῖον—ἐργοστάσιον Ἑστία καὶ ἑτέρας δύο τοῦ λόχου ἐργοστασίου Λαναρᾶ μετὰ στοιχείου τεθωρακισμένων πρὸς Ὡρολόγιον—Ἀλώνια, μὲ ἐντολὴν ἐξουδετερώσεως τῶν διεισδυσάντων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ κατωκημένου τόπου συμμοριτῶν. Τὰ τμήματα ταῦτα ἐνεπλάκησαν εἰς ἀγῶνα χωρὶς νὰ ἐπιτύχωσι τοῦ σκοποῦ των. Προσπάθεια ἀνεφοδιασμοῦ διὰ πυρομαχικῶν τῶν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Κρατικοῦ νοσοκομείου τμημάτων ἀπέτυχε, τοῦ Στρατηγείου τῆς Ταξιαρχίας ἀπομονωθέντος ἐκ τῆς ὑπολοίπου πόλεως.

Περὶ τὴν 0430 τῆς 12ης Ἰανουαρίου ὑπέκυψε καὶ τὸ σημεῖον στηρίγματος Προφήτου Ἠλία ὅπερ μετὰ τοῦ τοιούτου Ἁγίου Θεολόγου ἀπετέλουν τὰ ἐρείσματα τοῦ σκελετοῦ τῆς ἀμύνης. Τὰς πρωϊνὰς ὥρας τὸ εἰς τὴν περιοχὴν Γυμναστηρίου τμῆμα συνεπτύχθη πρὸς τὰς θέσεις τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ, ὅστις ἐξετέλει τὰς προπαρασκευασθείσας βολάς. Ἀλλὰ λόγῳ τῆς συνεχῶς αὐξανο-

(1) Σχεδιάγραμμα 72.
(2) Σχεδιάγραμμα 72.

μένης πιέσεως διεκόπη ἡ βολὴ καὶ τὰ μὲν πυροβόλα ἐρυμουλκήθησαν πρὸς τὸ Κρατικὸν νοσοκομεῖον τὸ δὲ προσωπικὸν καταλαβὸν θέσεις ἐντὸς αὐτοῦ ἐμάχετο μὲ τὰ τυφέκιά του. Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἡ διοίκησις τοῦ 44ου Τάγματος ἀπεσύρθη εἰς τὴν ἕδραν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς. Εἰς τὸ ὑπ' αὐτῆς ἐγκαταλειφθὲν κτίριον ἐγκατασταθέντες συμμορῖται ἔβαλλον δραστικῶς κατὰ τοῦ νοσοκομείου. Ἐκ τῶν ἀμυνομένων ἔπεσε μαχόμενος ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς πυροβολικοῦ Ἀναδωλὴς Νικόλαος ἐτραυματίσθησαν δὲ ὁ Διοικητὴς τοῦ οὐλαμοῦ καὶ εἷς ὁπλίτης. Λόγῳ ἐξαντλήσεως τῶν πυρομαχικῶν ἐγκατελείφθη περὶ τὴν μεσημβρίαν τὸ νοσοκομεῖον καὶ ἡ ὁμὰς διοικήσεως τοῦ 2ου λόχου μετὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ οὐλαμοῦ συνεπτύχθησαν πρὸς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ναούσης ἔνθα ἀφίχθησαν, πλὴν τοῦ διοικητοῦ τοῦ λόχου Λοχαγοῦ Σταματοπούλου Ἀθανασίου καὶ τινων ὁπλιτῶν οἵτινες συνελήφθησαν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν.

Μετὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ συγκροτήματος τοῦ νοσοκομείου ἐναπέμειναν τρία μόνον σημεῖα ἀντιστάσεως. Ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς καὶ τμῆμα τῆς διλοχίας 519 Τάγματος εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως, τὸ συγκρότημα ἐργοστασίου Λαναρᾶ καὶ τὸ φυλάκιον Δεξαμενῆς Ὑδραγωγείου. Τὸ τμῆμα τοῦ 519 Τάγματος ὑπὸ τὸν Διοικητὴν τῆς διλοχίας συνοδευόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑποδιοικητοῦ Χωροφυλακῆς καὶ ὁμάδος χωροφυλάκων ἐπεχείρησε τὴν νύκτα τῆς 12ης Ἰανουαρίου νὰ κινηθῇ πρὸς τὴν νοτίαν παρυφὴν τῆς πόλεως ἵνα συνδεθῇ μετὰ τῶν ἔξωθι ἐνεργούντων τμημάτων ἀλλὰ προσεβλήθη ἰσχυρῶς καὶ διελύθη φονευθέντος τοῦ Διοικητοῦ τῆς διλοχίας Ταγματάρχου Ἀθανασιάδου Ἰωάννου.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς ἑπομένης 13ης Ἰανουαρίου ἐξουδετερώθη τὸ συγκρότημα τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς ἐξαντληθέντων τῶν πυρομαχικῶν τῆς φρουρᾶς του. Τὸ βάρος τῆς συμμοριακῆς ἐνεργείας κατηυθύνθη τότε κατὰ τοῦ ἐργοστασίου Λαναρᾶ ὅπερ ἀπὸ τῆς 1530 ἤρχισε πιεζόμενον ἰσχυρῶς, ἐξουδετερουμένων διαδοχικῶς τῶν ἀμυντικῶν του ἔργων. Ἡ θέσις τῆς διοικήσεως τῆς Ταξιαρχίας κατέστη κρίσιμος. Πρὸς ἀποφυγὴν πλήρους ἐξοντώσεως ἢ αἰχμαλωσίας ἀπεφασίσθη νὰ ἐπιχειρηθῇ ἐπιθετικὴ ἔξοδος ἥτις καὶ ἐπραγματοποιήθη περὶ τὴν 1720. Κατὰ τὴν ἐνέργειαν ταύτην ἐσημειώθησαν σοβαραὶ ἀπώλειαι. Τελευταία συνεπτύχθη ἡ ὁμὰς τοῦ φυλακίου Δεξαμενῆς Ὑδραγωγείου ἄνευ ἀπωλειῶν. Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς Ταξιαρχίας ὁλόκληρος ἡ πόλις περιῆλθεν εἰς τοὺς συμμορίτας.

282. Ἡ XI Μεραρχία ἅμα ὡς ἔλαβε γνῶσιν περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 11ης Ἰανουαρίου τὰ τῆς ἐπιθέσεως διέταξε τὴν ἄμεσον κίνησιν πρὸς τὴν προσβληθεῖσαν πόλιν τῶν εἰς Ἔδεσσαν καὶ Βέρροιαν εὑρισκομένων λόχων τοῦ 556 Τάγματος. Διλοχίας τοῦ 517 Τάγματος ἀπὸ Μουχαρὲμ Χὰν (1) διὰ Μαρίνας πρὸς τὸ ὕψωμα Προδρόμου, βορείως Ναούσης (2). Τῆς διμοιρίας προστασίας τῆς Μεραρχίας μετὰ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων πρὸς σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ναούσης. Λόχον τοῦ 514 Τάγματος ἐκ τοῦ βορείου Βερμίου πρὸς Νάουσαν. Λόχον τοῦ 519 Τάγματος ἐξ Ἐδέσσης εἰς σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ναούσης, οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ ἐξ Ἐδέσσης πρὸς Μαρίναν (2). Ταὐτοχρόνως προώθησεν εἰς σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ναούσης τὴν διοίκησιν τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Βερροίας, πρὸς ἀνάληψιν τῆς διοικήσεως τῶν ἐκτὸς τῆς πόλεως τμημάτων.

---

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Σχεδιάγραμμα 72.

Ἐντὸς τῆς αὐτῆς νυκτὸς 11ης Ἰανουαρίου τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς XI Μεραρχίας οὐλαμὸν τεθωρακισμένων, δύο οὐλαμοὺς πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ τὴν διοίκησιν μετὰ τῶν ἑτέρων δύο λόχων τοῦ 556 Τάγματος. Κατὰ δὲ τὰς ἑπομένας ἡμέρας δύο οὐλαμοὺς πεδινοῦ πυροβολικοῦ, οὐλαμὸν ἁρμάτων μάχης, δύο διλοχίας ἐκ τῶν 553 καὶ 558 Ταγμάτων, καὶ λόχον τοῦ 511 Τάγματος. Τὴν 77ην Ταξιαρχίαν ἐκ δύο ταγμάτων μετὰ δύο ὀρειβατικῶν πυροβολαρχιῶν καὶ τὸ 591 Τάγμα τῆς 73ης Ταξιαρχίας. Ἡ 77η Ταξιαρχία καὶ τὸ 591 Τάγμα διετέθησαν ὑπὸ τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ, κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ.

Τὴν πρωΐαν τῆς 12ης Ἰανουαρίου ἀφίχθησαν εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν ὁ ἐξ Ἐδέσσης λόχος τοῦ 556 Τάγματος καὶ ἡ μεραρχιακὴ διμοιρία προστασίας μετὰ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων. Τὰ τμήματα ταῦτα ἐκινήθησαν διὰ τῆς ἀμαξιτῆς ὁδοῦ πρὸς Νάουσαν. Ἅμα ὡς ἔφθασαν περὶ τὴν 0630 εἰς ἀπόστασιν τριῶν περίπου χιλιομέτρων ἀπὸ τῆς πόλεως, ἤρχισαν βαλλόμενα δραστικῶς δι' ὅλμων καὶ μυδραλλίων. Προωθηθεὶς ὁ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῶν πρώτων ἀντιστάσεων, εὑρέθη πρὸ κατεστραμμένης γεφύρας καὶ καθηλώθη, ἐνῷ χρόνῳ τὸ ἓν τῶν ὀχημάτων του ἀνετινάσσετο ὑπὸ νάρκης. Διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ οὐλαμοῦ παρέμεινεν ἡ διμοιρία προστασίας, καλύπτουσα συγχρόνως διὰ πυρῶν τὴν προώθησιν τοῦ λόχου. Ὁ ἐκ Βερροίας προερχόμενος λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος, ἀφιχθεὶς εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμόν, ἐνήργησεν ἐπιθετικῶς πρὸς τὰ νοτίως Ναούσης ὑψώματα, ἀλλὰ προσκρούσας εἰς ἰσχυρὰς ἀντιστάσεις καθηλώθη. Τὸ 556 Τάγμα μεῖον τῶν ἀνωτέρω λόχων, ἀφιχθὲν ἐκ Θεσσαλονίκης ἐκινήθη ἐπιθετικῶς ἀπὸ τῆς 1000 πρὸς τὰ νοτίως τῆς πόλεως ὑψώματα ἀναλαβὸν ὑπὸ τὴν διοίκησίν του καὶ τὸν πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν προσηνατολισμένον λόχον του. Ἡ διλοχία τοῦ 517 Τάγματος φθάσασα εἰς τὸ χωρίον Μαρίναν, προωθήθη, πρὸς τὸ ὕψωμα Προδρόμου (1) παρενοχλουμένη συνεχῶς διὰ πυρῶν ὅλμων καὶ μυδραλλίων. Σχηματισθεῖσα διλοχία ἐκ τοῦ ἀφιχθέντος ἐξ Ἐδέσης λόχου τοῦ 515 Τάγματος καὶ λόχου τοῦ 556 Τάγματος προωθήθη τὴν νύκτα μέχρι τῆς νοτιοανατολικῆς παρυφῆς, ἔνθα βληθεῖσα δραστικῶς, συνεπτύχθη πρὸς τὴν ἀμαξιτὴν ὁδὸν παρὰ τὴν Βερροιώτικην Γέφυραν (2). Οἱ ἀφιχθέντες δύο οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ ἐτάχθησαν παρὰ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν καὶ ἔβαλον κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῆς 33ης Ταξιαρχίας. Ὁ διαταχθεὶς ὑπὸ τῆς τελευταίας λόχος τοῦ 514 Τάγματος νὰ κινηθῇ ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ χωρίου Ἁγίου Παύλου τοῦ Βερμίου (1) πρὸς Νάουσαν, προσκρούσας ἐπὶ ἰσχυρῶν ἀντιστάσεων εἰς τὸ ὕψωμα 1058 καθηλώθη (1).

Τὴν πρωΐαν τῆς 13ης Ἰανουαρίου ἡ κατάστασις εἶχεν ὡς ἑξῆς: Εἰς τὸ δεξιὸν ἡ διλοχία τοῦ 517 Τάγματος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Προδρόμου. Εἰς τὸ κέντρον λόχος τοῦ 515 Τάγματος ἐπὶ τῆς ἀμαξιτῆς ὁδοῦ παρὰ τὴν Βερροιώτικην Γέφυραν. Λόχος τοῦ 556 Τάγματος πλησίον τῆς ἀνατολικῆς παρυφῆς τῆς πόλεως καὶ εἰς τὸ ἀριστερὸν τὸ 556 Τάγμα μεῖον λόχος ἐπὶ τῶν νοτίως ταύτης ὑψωμάτων. Λόχος τοῦ 519 Τάγματος συνέδεε τὰ τμήματα τοῦ κέντρου μὲ τὰ τοῦ ἀριστεροῦ.

Τὸ 556 Τάγμα ἐπιτεθὲν τῇ ὑποστηρίξει τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τοῦ οὐλαμοῦ ἁρμάτων, κατέλαβε περὶ τὴν 1530 τὸ ὕψωμα Γκλόμπα (1) καὶ ἐγκατασταθὲν σταθερῶς ἀπέκρουσε τὰς κατ' αὐτοῦ συμμοριακὰς ἀντεπιθέσεις. Τὸ Τάγμα συνέχισε τὴν προσπάθειαν πρὸς τὸ ὕψωμα Νταλαμάρι χωρὶς νὰ ἐπιτύχῃ τὴν

(1) Σχεδιάγραμμα 72.
(2) Σχεδιάγραμμα 71.

κατάληψιν, τῶν τμημάτων καθηλωθέντων ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶν ἀντερεισμάτων του.

Εἰς τὸ δεξιὸν ἐπιθετικὴ ἐνέργεια τῆς διλοχίας 517 Τάγματος πρὸς Κουκοῦλι ἀπέτυχε, παρὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας ὑποστήριξιν. Συμμοριακὴ ἀντεπίθεσις, ἐξαπολυθεῖσα μετὰ προπαρασκευαστικὴν βολὴν ὅλμων κατὰ τοῦ ὑψώματος Προδρόμου τελικῶς ἀπεκρούσθη. Ἡ διλοχία ἔσχεν ἀπωλείας 2 ὁπλίτας νεκρούς, τραυματίας δὲ 2 Ἀξιωματικοὺς καὶ 9 ὁπλίτας. Λόγῳ τῶν ἀπωλειῶν της καὶ τῆς δυσχεροῦς καταστάσεως εἰς ἣν εἶχε περιέλθει, ἐξαντλήσασα προσέτι καὶ τὰ πυρομαχικά της, ἡ διλοχία πρωτοβουλίᾳ τοῦ Διοικητοῦ της ἐγκατέλειψε τὴν ἑσπέραν τὸ ὕψωμα Προδρόμου, ἀποσυρθεῖσα εἰς τὸ χωρίον Μαρίναν (1). Μαχητικὰ ἀεροπλάνα προσέβαλον διαρκούσης τῆς ἡμέρας τὰς συμμοριακὰς θέσεις.

Προερχομένη ἐκ Σερρῶν ἀπεβιβάσθη τὴν 1030 τῆς 13ης Ἰανουαρίου εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Χωροπανίου, νοτιοανατολικῶς τοῦ σιδηροδρος μικοῦ σταθμοῦ Ναούσης, διλοχία τοῦ 553 Τάγματος. Αὕτη προωθήθη πρὸς Ἀρκοχώριον, σταθμεύσασα τὰς ἑσπερινὰς ὥρας νοτιανατολικῶς τοῦ χωρίου, περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα νοτίως Ναούσης (1). Εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ναούσης ἀφίχθη εἰς ἀκόμη οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Οὕτω διετίθεντο τρεῖς οὐλαμοὶ τοῦ 107 Συντάγματος Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ.

Ἡ διάταξις τὴν ἑσπέραν τῆς 13ης Ἰανουαρίου εἶχεν ὡς ἑξῆς: (1) Εἰς τὸ δεξιὸν ἡ διλοχία τοῦ 517 Τάγματος εἰς τὸ χωρίον Μαρίναν. Οἱ λόχοι τοῦ κέντρου ὡς εἶχον. Τὸ 556 Τάγμα ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Γκλόμπα καὶ τῶν ἀνατολικῶν κλιτύων τοῦ ὑψώματος Νταλαμάρι. Ὁ λόχος τοῦ 519 Τάγματος μεταξὺ τοῦ κέντρου καὶ τοῦ δεξιοῦ. Διλοχία τοῦ 553 Τάγματος νοτιανατολικῶς τοῦ Ἀρκοχωρίου. Λόχος τοῦ 511 Τάγματος εἰς Ἄνω Κόπανον. Δύο οὐλαμοὶ τεθωρακισμένων, τρεῖς οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ εἷς ἁρμάτων παρὰ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ναούσης.

Τὴν 14ην Ἰανουαρίου νέα προσπάθεια τοῦ 556 Τάγματος πρὸς ὁλοκλήρωσιν τῆς καταλήψεως τοῦ ὑψώματος Νταλαμάρι ἀπέτυχε. Ὁ παρὰ τὴν ἀνατολικὴν παρυφὴν λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος πιεσθεὶς ἰσχυρῶς συνεπτύχθη πρὸς τὸ ὕψωμα Γκλόμπα καὶ ἡνώθη μὲ τὸ Τάγμα του. Ὁ λόχος τοῦ 515 Τάγματος κατέλαβε μετὰ μικρὰν ἀντίστασιν τὸ ἀνατολικῶς Ναούσης ὕψωμα Γάστρα (1). Ὁ λόχος οὗτος μετὰ τοῦ λόχου τοῦ 519 Τάγματος ἐτέθησαν ὑπὸ ἐνιαίαν διοίκησιν. Συγκροτηθὲν ἀπόσπασμα ἀπὸ ἀφιχθεῖσαν ἐκ Σερρῶν διλοχίαν τοῦ 558 Τάγματος, δύο οὐλαμοὺς τεθωρακισμένων καὶ τὸν οὐλαμὸν ἁρμάτων, ἤρχισεν ἀπὸ 1000 ἐνεργοῦν ἐν τῇ κατευθύνσει Λευκάδι—Νέα Στροῦμτσα—Νάουσα (1), μὲ ἀποστολὴν παραβιάσεως τῆς συμμοριακῆς ἀντιστάσεως καὶ εἰσόδου του εἰς τὴν πόλιν. Τὸ ἀπόσπασμα ἔφθασε μέχρι τῆς παρυφῆς, ἀλλὰ δὲν προὐχώρησεν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν λόγῳ σοβαρᾶς ἀντιδράσεως τῶν ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Κουκοῦλι—Προφήτης Ἠλίας καὶ ἐνδιαμέσως συμμοριτῶν. Τὸ 591 Τάγμα προερχόμενον ἐκ Κοζάνης ἀφίχθη εἰς τὸ χωρίον Μαρίναν. Ἐκεῖθεν ἐκινήθη ἐπιθετικῶς ἀπὸ 1130 κατὰ τῶν ὑψωμάτων Κουκοῦλι—Προδρόμου, λαβὸν περὶ τὴν ἑσπέραν ἐπαφὴν μετὰ τῶν κατεχόντων ταῦτα συμμοριτῶν. Ἡ διλοχία τοῦ 553 Τάγματος ἐκ τῆς περιοχῆς Ἀρκοχωρίου ἀφίχθη τὴν ἑσπέραν περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς Ναούσης, λαβοῦσα ἐπαφὴν μετὰ τῶν κατε-

(1) Σχεδιάγραμμα 72.

χόντων τὸ ὕψωμα Σαρίφι (1). Ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας προσεβλήθησαν συγκεντρώσεις καὶ θέσεις τῶν συμμοριτῶν περὶ τὴν Νάουσαν. Μαχητικὸν ἀεροπλάνον βληθὲν κατέπεσε καὶ συνετρίβη ἐπὶ τοῦ Βερμίου ὄρους.

Ἡ διάταξις τὴν ἑσπέραν τῆς 14ης Ἰανουαρίου ἦτο ἡ ἀκόλουθος (1). Τὸ 591 Τάγμα ἐν ἐπαφῇ πρὸ τῶν ὑψωμάτων Προδρόμου καὶ Κουκοῦλι. Τὸ ἀπόσπασμα νοτίως Νέας Στρούμτσας. Οἱ λόχοι τῶν 515 καὶ 519 Ταγμάτων ἀπὸ τὸ ὕψωμα Γάστρα μέχρι βορείως τῆς ἁμαξιτῆς ὁδοῦ. Τὸ 556 Τάγμα ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Γκλόμπα καὶ ἐγγὺς τῆς κορυφῆς Νταλαμάρι. Ἡ διλοχία τοῦ 553 Τάγματος νοτίως τοῦ ὑψώματος Σαρίφι ἐν ἐπαφῇ. Ἡ διλοχία τοῦ 517 Τάγματος εἰς Μαρίναν—Λευκάδι. Λόχος τοῦ 511 Τάγματος καὶ δύο οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ναούσης. Ὁ τρίτος οὐλαμὸς παρὰ τὸ χωρίον Μαρίναν.

283. Ἡ Χ συμμοριακὴ Μεραρχία διαβλέπουσα ὅτι ἡ παραμονή της εἰς Νάουσαν ἀπέβαινεν ἐπισφαλὴς λόγῳ τοῦ δημιουργουμένου περὶ αὐτὴν κλοιοῦ, ἐγκατέλειψε διαρκούσης τῆς νυκτὸς τῆς 14ης πρὸς τὴν 15ην Ἰανουαρίου τὴν πόλιν καὶ τὰ πέριξ ὑψώματα συμπτυχθεῖσα, μὲ γενικὴν κατεύθυνσιν πρὸς Μέγα Ρεῦμα—Ἁγίαν Φωτεινὴν—Ἄνω Γραμματικόν (1).

Διαπιστωθείσης τὴν πρωΐαν τῆς 15ης Ἰανουαρίου τῆς ἀποχωρήσεως τῶν συμμοριτῶν, πρὸς καταδίωξιν καὶ ἀποκοπὴν τοῦ δρομολογίου συμπτύξεως αὐτῶν ἐξετελέσθησαν αἱ ἀκόλουθοι κινήσεις (1).

Τὸ 591 Τάγμα προωθήθη πρὸς τὸ ὕψωμα 481. Ἡ διλοχία ἐκ λόχων τῶν 515 καὶ 519 Ταγμάτων ἀφιχθεῖσα εἰς Ἁγίαν Φωτεινὴν ἐξέπεμψεν ἀναγνωρίσεις πρὸς Μαῦρες Πέτρες, ὁπόθεν ἐβλήθησαν αὗται δραστικῶς καὶ συνεπτύχθησαν πρὸς τὴν διλοχίαν ἔχουσαι δύο τραυματίας καὶ ἕνα ἀγνοούμενον ὁπλίτας. Ἡ 77η Ταξιαρχία τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ ἀφιχθεῖσα τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 14ης Ἰανουαρίου εἰς Ἅγιον Παῦλον, προώθησε τὸ ἓν ἐκ τῶν δύο ταγμάτων της βορείως Μεταμορφώσεως. Τὴν πρωΐαν τῆς 15ης Ἰανουαρίου ἀνατρέψασα συμμοριακὰς ἀντιστάσεις ἀνατολικῶς Μεταμορφώσεως, ἦχθη εἰς τὴν περιοχὴν Ὀρλὼφ—Τσίκλας—Μέγα Ρεῦμα. Ἡ διλοχία τοῦ 553 Τάγματος κινηθεῖσα διὰ Νταλαμάρι πρὸς σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ναούσης ἀνεῦρεν ἓξ πτώματα καὶ νωπὸν ὁμαδικὸν τάφον συμμοριτῶν. Μαχητικὰ ἀεροπλάνα προσέβαλον καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν διὰ βομβῶν, πολυβόλων καὶ ρουκετῶν τοὺς συμπτυσσομένους συμμορίτας.

Ἡ διάταξις τὴν ἑσπέραν τῆς 15ης Ἰανουαρίου εἶχεν ὡς ἑξῆς: (2) Ἡ διοίκησις τῆς 77ης Ταξιαρχίας εἰς Ἅγιον Παῦλον μὲ τὰ τάγματά της ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Τσίκλας καὶ περὶ τὸ χωρίον Μέγα Ρεῦμα. Τὸ 591 Τάγμα εἰς Γιαννακοχῶρι μὲ διλοχίαν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 481. Ἡ διλοχία 515 καὶ 519 Ταγμάτων βορειοδυτικῶς Ἁγίας Φωτεινῆς. Οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς Μαρίναν. Αἱ λοιπαὶ μονάδες ἀνεχώρησαν διὰ τὰς ἕδρας των.

Τὴν νύκτα τῆς 15ης Ἰανουαρίου ἀπωλέσθη ἡ ἐπαφὴ μετὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες διέρρευσαν πρὸς νοτιοδυσμάς. Ὁ ὄγκος των ἐνετοπίσθη τὴν ἑπομένην πρωΐαν ὑπὸ ἀεροπορικῶν ἀναγνωρίσεων ἔνδεκα χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς τοῦ χωρίου Ἄνω Γραμματικοῦ περὶ τὸ χωρίον Μεσόβουνον τῆς περιοχῆς τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ ἔνθα προσεβλήθη ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροπλάνων. Κατόπιν τῶν ἀπὸ ἀέρος πληροφοριῶν διετάχθη ἡ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῶν συμμοριτῶν

(1) Σχεδιάγραμμα 72.
(2) Σχεδιάγραμμα 72.

ἀναστροφὴ τῆς 77ης Ταξιαρχίας, ἐπανερχομένης ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ. Τὸ 591 Τάγμα μετὰ ἐξερεύνησιν τοῦ περὶ τὸ χωρίον Μέγα Ρεῦμα χώρου εἰς ὃν ἀνεῦρεν ἓξ πτώματα συμμοριτῶν, ἦχθη εἰς Ἁγίαν Φωτεινήν. Συνεχίσαν τὰς ἑπομένας ἡμέρας τὰς ἐξερευνήσεις, μετεκινήθη τὴν 22αν Ἰανουαρίου εἰς Σκύδραν—Γιαννιτσά, ὁπόθεν ἀνεχώρησε τὴν 26ην ἰδίου ἐπανελθὸν εἰς τὸ Β' Σῶμα Στρατοῦ.

Αἱ ἀπώλειαι τοῦ Στρατοῦ κατὰ τοὺς διεξαχθέντας ἀγῶνας ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς πόλεως ἀνῆλθον εἰς 5 νεκρούς, 14 τραυματίας καὶ 6 ἀγνοουμένους Ἀξιωματικούς, 32 νεκρούς, 106 τραυματίας καὶ 199 ἀγνοουμένους ὁπλίτας. Ἐκ τούτων οἱ 4 νεκροὶ καὶ 8 τραυματίαι Ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται ἀνῆκον εἰς τὴν φρουρὰν Ναούσης. Οἱ ὑπόλοιποι ἀνῆκον εἰς τὰ ἐκτὸς τῆς πόλεως ἐνεργήσαντα τμήματα. Εἰς τοὺς ἀριθμοὺς τούτους περιλαμβάνονται 8 νεκροί, 1 τραυματίας καὶ 4 ἀγνοούμενοι ὁπλῖται Χωροφυλακῆς. Οἱ πεσόντες ἐντὸς τῆς πόλεως μαχόμενοι Ἀξιωματικοὶ ἦσαν ὁ Διοικητὴς τῆς διλοχίας 519 Τάγματος Ταγματάρχης Ἀθανασιάδης Ἰωάννης, ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ Ἀναδωλὴς Νικόλαος καὶ οἱ ἔφεδροι Ἀνθυπολοχαγοὶ τοῦ 44ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Κολωνιάρης Γρηγόριος καὶ Σταματόπουλος Παντελής. Ἐκ τῶν ἐκτὸς τῆς πόλεως τμημάτων ἐφονεύθη μαχόμενος ὁ Ὑπολοχαγὸς πεζικοῦ τῆς XI Μεραρχίας Πολίτης Νικόλαος Ἐκ τῶν ἓξ ἀγνοουμένων ἐπανῆλθον βραδύτερον οἱ τέσσαρες. Δὲν ἐπανῆλθον ὁ Διοικητὴς τοῦ 44ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Ἀντισυνταγματάρχης Κοντώσης Χρῆστος καὶ ὁ Λοχαγὸς τοῦ αὐτοῦ Τάγματος Σταματόπουλος Ἀθανάσιος. Οὗτοι συλληφθέντες ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν προφανῶς ἐξετελέσθησαν. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἦσαν 94 νεκροί, 11 συλληφθέντες καὶ 6 παραδοθέντες.

Ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν κατεστράφησαν διὰ πυρὸς εἰς Νάουσαν αἱ στρατιωτικαὶ ἐγκατάσεις μετὰ τῶν ὑλικῶν καὶ ἀρχείων. Κατεστράφησαν ἐπίσης τὰ δύο πυροβόλα τοῦ Α1 οὐλαμοῦ τοῦ 107 Συντάγματος Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ καὶ τὰ στρατιωτικὰ αὐτοκίνητα.

Ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἐφονεύθησαν 36 καὶ ἀπήχθησαν 684 ἄτομα ἐξ ὧν 223 γυναῖκες. Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀπαχθέντων ἐπανῆλθον μέχρι τέλους Ἰανουαρίου 136 ἄτομα.

Κατὰ τὴν παραμονήν των εἰς Νάουσαν οἱ συμμορῖται προέβησαν εἰς διαρπαγὰς ἰδίως καταστημάτων καὶ παντοειδεῖς καταστροφάς. Ἐνέπρησαν ἕνδεκα δημόσια καταστήματα, ὀκτὼ ἐργοστάσια, τὰ εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως ξενοδοχεῖα καὶ καταστήματα, ὡς καὶ τινας οἰκίας. Φεύγοντες συναπεκόμισαν ἄνω τῶν 300 κτηνῶν, βοοειδῆ καὶ αἰγοπρόβατα. Τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν φόρτων ἀποτελούμενον ἐκ τῶν διαρπαγέντων εἰδῶν ἀνευρέθη τὴν 18ην Ἰανουαρίου ὑπὸ διλοχίας τοῦ 556 Τάγματος νοτίως τοῦ χωρίου Μεγάλου Ρεύματος.

Μερίμνῃ τῆς XI Μεραρχίας ἀνασυνεκροτήθησαν εἰς Βέρροιαν τὸ Στρατηγεῖον καὶ οἱ σχηματισμοὶ τῆς 33ης Ταξιαρχίας, τὸ 44ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς καὶ ἡ διλοχία τοῦ 519 Τάγματος. Μετὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τὰ τμήματα ταῦτα, πλὴν τῆς διλοχίας, ἐπανῆλθον εἰς Νάουσαν, τῆς 33ης Ταξιαρχίας ἀναλαβούσης ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου τὴν αὐτὴν ὡς καὶ πρότερον ζώνην εὐθύνης. Ὑπὸ τὴν διοίκησίν της παρέμεινε προσωρινῶς καὶ τὸ 556 Τάγμα (1).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1127/Β/13, Φ. 1176/Α/1-4, Φ. 1125/Γ/2.

Προσβολαὶ ἑτέρων ἀστικῶν καὶ ἡμιαστικῶν κέντρων

284. ΣΟΥΦΛΙΟΝ (1). Τὴν νύκτα τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου 1949 ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς δι' εἰκοσάδος βολῶν πυροβολικοῦ , μετὰ συγχρόνου ἀπασχολήσεως τῶν ἐξωτερικῶν φυλακίων. Μικροομὰς διεισδύσασα εἰς ἀκραίαν συνοικίαν ἀπήγαγεν ἕνα ἄνδρα τῆς ΜΕΑ.

285. ΣΕΡΡΑΙ (2). Συμμοριακὸν συγκρότημα δυνάμεως 450-500 ἐνόπλων μετὰ ὀρειβατικοῦ πυροβόλου, ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 8ης Φεβρουαρίου κατὰ τῆς πόλεως. Ὁμάδες εἰσχωρήσασαι εἰς τὸν νοτιοανατολικὸν συνοικισμὸν Καμινίκια, ἀπήγαγον ἑξήκοντα ἐννέα ἄτομα. Αὗται ἐξεδιώχθησαν βραδύτερον ὑπὸ τμημάτων τοῦ 61ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, στοιχείων τεθωρακισμένων καὶ ἁρμάτων μάχης. Ὁ ὄγκος τῶν συμμοριτῶν συγκρατηθεὶς ἐκτὸς τῆς κατωκημένης περιοχῆς, ἤρχισε συμπτυσσόμενος πρὸς Βορρᾶν ἀπὸ τὰς πρώτας ὥρας τῆς 9ης Φεβρουαρίου, ἅμα ὡς ἐσημειώθησαν πλησιάζοντα τμήματα ἐνισχύσεων προερχόμενα ἐκ Σιδηροκάστρου, Νιγρίτης καὶ Νέας Ζίχνης. Τὴν πρωΐαν τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα ἐνετοπίσθη περὶ τὰ ἐννέα χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Σερρῶν καὶ προσεβλήθη ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ὑπὸ μηχητικῶν ἀεροπλάνων. Προωθηθέντα ἐκ Σερρῶν τμήματα τῶν 59ου, 60ου καὶ 86ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ ΜΕΑ, ἔλαβον τὰς ἑσπερινὰς ὥρας ἐπαφὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν, ἥτις ἀπωλέσθη κατὰ τὴν νύκτα. Προωθηθεῖσαι τὴν πρωΐαν τῆς 10ης Φεβρουαρίου ἀναγνωρίσεις διεπίστωσαν τὴν διαφυγὴν τοῦ συγκροτήματος. Τὴν αὐτὴν πρωΐαν ἐσημειώθη ἀνατολικῶς Σερρῶν, περὶ τὸ χωρίον Νέον Σοῦλι συμμοριακὴ φάλαγξ μετὰ μεταγωγικῶν κινουμένη πρὸς Μενοίκιον ὄρος. Τὰ ἐνεργοῦντα τμήματα πεζικοῦ, τεθωρακισμένων καὶ ἁρμάτων ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐπηκολούθησαν συμπλοκαὶ διαρκέσασαι μέχρι τῆς νυκτός. Μαχητικὰ ἀεροπλάνα διὰ συνεχῶν πτήσεων προσέβαλον ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ ἐπελθόντος σκότους διέφυγον πρὸς Βορειοανατολάς. Προωθηθεῖσαι τὴν πρωΐαν τῆς 11ης Φεβρουαρίου ἀναγνωρίσεις δὲν ἀνεῦρον τοὺς συμμορίτας. Μετὰ διενεργηθείσας ἐξερευνήσεις τὰς ἑπομένας δύο ἡμέρας, τὰ τμήματα ἐπανῆλθον εἰς τὰς θέσεις των.

Αἱ ἀπώλειαι τοῦ στρατοῦ ἦσαν 2 νεκροὶ ὁπλῖται, 2 Ἀξιωματικοὶ καὶ 6 ὁπλῖται τραυματίαι. Τὰ τμήματα ΜΕΑ ἔσχον 4 νεκρούς. Ἐκ Σερρῶν ἀπήχθησαν 69 ἄτομα ἐξ ὧν 10 διέφυγον. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν 103 νεκροὺς καὶ 42 παραδοθέντας. Ἱκανὸς ἀριθμὸς τῶν φονευθέντων ὠφείλετο εἰς τὰς διενεργηθείσας ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας προσβολάς. Περισυνελέγησαν 1 πολυβόλον, 2 ὁπλοπολυβόλα Μπρὲν, 4 ὅλμοι, 2 αὐτόματα, 42 ἀτομικὰ τυφέκια, πολλὰ πυρομαχικὰ καὶ διάφορα ὑλικά.

286. ΝΙΓΡΙΤΑ (3). Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 15ης Ἰανουαρίου 1949 ἐβλήθη ἡ πόλις δι' εἰκοσάδος βλημάτων πυροβολικοῦ, χωρὶς νὰ σημειωθῶσι θύματα ἢ ζημίαι. Ταὐτοχρόνως προσεβλήθησαν ἀνεπιτυχῶς διὰ πυρῶν πεζικοῦ, τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια, πρὸς κάλυψιν ἐνεργηθείσης ἐπιδρομῆς κατὰ τοῦ χωρίου Βέργης. Προωθηθέντα ἐκ Νιγρίτης τμήματα τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ ΜΕΑ ἐπετέθησαν κατὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες πιεσθέντες συνεπτύχθησαν πρὸς Φλαμοῦρι ὄρος ἐγκαταλείψαντες 14 νεκροὺς καὶ 20 παραδοθέντας. Τὰ τμήματα ΜΕΑ ἔσχον 11 τραυματίας (4).

(1) Σχεδιάγραμμα 2.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.
(4) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Α/1.

Δρᾶσις τοῦ συμμοριακοῦ πυρ(κοῦ. Ναρκοπόλεμος

(Σχεδιάγραμμα 4)

287. Κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1949 ἐβλήθησαν ὑπὸ συμμοριακῶν πυροβόλων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν τὰ χωρία Φαιὰ Πέτρα καὶ Ἀχλαδοχώριον. Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς 32ας Ταξιαρχίας τὰ χωρία Πετρίτσι, Σούρμενα, Μουριές, Μικρόβρυση, Μεταμόρφωσις καὶ οἱ σιδηροδρομικοὶ σταθμοὶ Βυρωνείας καὶ Μουριῶν. Εἰς τὴν περιοχὴν XI Μεραρχίας ἐβλήθη τὸ βορείως τῆς λίμνης Ὀστρόβου χωρίον Παναγίτσα. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν βολῶν ὑπῆρξαν σχεδὸν μηδαμινά, φονευθέντος μόνον ἑνὸς ὁπλίτου (1).

Αἱ ἐκ τῶν ναρκῶν ἀπώλειαι ἀνῆλθον εἰς 6 Ἀξιωματικοὺς καὶ 27 ὁπλίτας νεκρούς, 6 Ἀξιωματικοὺς καὶ 132 ὁπλίτας τραυματίας, 8 χωροφύλακας νεκροὺς καὶ 4 τραυματίας, 9 ἄνδρες ΜΕΑ νεκροὺς καὶ 7 τραυματίας, 3 ἰδιώτας νεκροὺς καὶ 11 τραυματίας. Ἀνετινάχθησαν 3 ἐπιβατικαὶ ἁμαξοστοιχίαι εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας, 1 εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεως Σερρῶν καὶ 4 εἰς τὴν περιοχὴν τῆς 31ης Ταξιαρχίας. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων ἐφονεύθησαν 1 ὁπλίτης καὶ 1 ἰδιώτης, ἐτραυματίσθησαν δὲ 6 ὁπλῖται, 1 ἀνὴρ ΜΕΑ καὶ 2 ἰδιῶται (1).

Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι εἰς τὴν περιοχὴν ΥΙΙ Μεραρχίας

288. Τμῆμα τοῦ 552 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 24ην Ἰανουαρίου 1949 εἰς τὴν παραμεθόριον περιοχὴν Ἄνω Βροντοῦς βορειοανατολικῶς Σερρῶν (2) μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἐξοντῶσαν δύο συμμορίτας.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τμημάτων τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκη τὴν 31ην Ἰανουαρίου εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Μπουκατὲ Ντὰγ (3) μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος. Ἐφονεύθησαν δύο συμμορῖται καὶ εἷς συνελήφθη.

Τμήματα τοῦ 39ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐξερευνῶντα τὴν βορείως τοῦ χωρίου Ἄβα Ἔβρου περιοχήν, συνεπλάκησαν τὴν 24ην Φεβρουαρίου μετὰ συμμοριακοῦ λόχου ὅστις πιεσθεὶς συνεπτύχθη πρὸς τὸ Μπουκατὲ Ντὰγ ἐγκαταλείψας 3 νεκρούς, 1 συλληφθέντα καὶ 3 παραδοθέντας.

Περίπολος τοῦ 552 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 5ην Μαρτίου εἰς τὴν περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς Ἐξοχῆς Δράμας παραμεθόριον ὀρεινὴν τοποθεσίαν Στραγκάτς (4) μετὰ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως. Ἐκινήθησαν ἀμέσως πρὸς Στραγκάτς τμήματα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐκ Κάτω Νευροκοπίου, Ἐξοχῆς καὶ Βαθυτόπου, ἐλθόντα εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 25ης Ταξιαρχίας προωθήθη εἰς Κάτω Νευροκόπιον μετὰ λόχου τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδεύσεως Δράμας καὶ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Τὴν νύκτα προσεβλήθησαν ἀνεπιτυχῶς τὰ χωρία Ἐξοχὴ καὶ Δασωτὸν ἀπαγορευθείσης εἰς τοὺς συμμορίτας τῆς προσεγγίσεως εἰς ταῦτα. Ἀπὸ πρωΐας τῆς 6ης Μαρτίου τὰ τμήματα ἐνισχυθέντα καὶ διὰ διλοχίας τοῦ 551 Τάγματος ἀφιχθείσης ἐκ Σερρῶν, περιέσφιγγον τοὺς συμμορίτας ἀπ' Ἀνατολῶν, Δυσμῶν καὶ Νότου, προωθούμενα συνεχῶς. Ἀλλ' ἡ ἐπιθετικὴ ἐνέργεια διεκόπη ὑπὸ ἐνσκη-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1132/Α/1-3.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Σχεδιάγραμμα 2.
(4) Σχεδιάγραμμα 3

ψάσης χιονοθυέλλης. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς οἱ συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες τὸ Στραγκάτς συνεπτύχθησαν πρὸς Δυσμάς, ἀκολουθοῦντες παραμεθόριον ὅδευσιν. Αἱ ἀπώλειαι τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἦσαν 3 νεκροὶ ὁπλῖται καὶ τραυματίαι 1 Ὑπολοχαγὸς καὶ 5 ὁπλῖται, ἅπαντες ἐκ ναρκῶν. Ἐπὶ τοῦ Στραγκάτς ἀνευρέθησαν τὴν ἐπομένην ἑπτὰ πτώματα συμμοριτῶν. Ἕτεροι δέκα συμμορῖται παρεδόθησαν διαρκούσης τῆς ἐπιχειρήσεως. Μετὰ τινας ἡμέρας ἀνευρέθησαν εἰς τὴν δυτικῶς τοῦ χωρίου Βαθυτόπου παραμεθόριον περιοχὴν ἕτερα δέκα πέντε πτώματα συμμοριτῶν.

Τὸ Ἀπόσπασμα Φωστερίδη καὶ ΜΕΑ Χρυσουπόλεως ἐξερευνῶντα τὴν παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Νέστου περιοχὴν Κοτζᾶ Ὀρμὰν (1), συνεπλάκησαν τὴν 28ην Μαρτίου μετὰ τριακονταμελοῦς συμμορίας ἥτις διέφυγε. Τὸ ἀπόσπασμα ἔσχε τρεῖς τραυματίας.

Κατόπιν πληροφοριῶν περὶ ἐμφανίσεως συμμοριακῆς διλοχίας εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Μενοικίου, ἐκινήθησαν τὴν 29ην Μαρτίου πρὸς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν ταύτην τὸ 552 Τάγμα, τμήματα τοῦ 60οῦ καὶ 81ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς καὶ οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τὸ 552 Τάγμα ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ συμμοριτῶν κατεχόντων θέσεις περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα νοτίως Μικροπόλεως, ἥτις ἀπωλέσθη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς συντελούσης καὶ τῆς ἐπικρατούσης χιονοθυέλλης. Ἡ διεξαχθεῖσα τὴν ἐπομένην ἐξερεύνησις τῆς περιοχῆς ἀπέβη ἀρνητική, τῶν συμμοριτῶν διαφυγόντων.

Τμήματα τῶν 37ου καὶ 39ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς κινηθέντα τὴν 29ην Μαρτίου ἀναγνωριστικῶς ἐκ τοῦ χωρίου Κίρκης βορειοδυτικῶς Ἀλεξανδρουπόλεως (2) πρὸς Βορρᾶν, συνεπλάκησαν μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἥτις διέφυγε πρὸς Μπουκατὲ Ντὰγ ἐγκαταλείψασα δύο νεκρούς . Ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς ὁ ἐπὶ κεφαλῆς Ταγματάρχης τοῦ 29ου Τάγματος (3).

Ἐπιχειρήσεις εἰς τῆς περιοχὴν Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν. Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια εἰς Κερδύλλια (8-11 Ἰανουαρίου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 4)

289. Κατόπιν πληροφοριῶν περὶ συγκεντρώσεως 1300 περίπου συμμοριτῶν εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κερδυλλίων, διετάχθη ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἡ Διοίκησις Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν νὰ προβῇ εἰς τὴν ὀργάνωσιν ἐπιχειρήσεως πρὸς συντριβὴν τῆς συμμοριακῆς δυνάμεως.

Τὸ συνταχθὲν ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν σχέδιον ἐνεργείας προέβλεπεν αἰφνιδιαστικὴν καὶ δραστηρίαν ἐνέργειαν πρὸς Καστανοχώριον—Ἀηδονοχώριον. Ταὐτόχρονον ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας ἐκ Στεφανινῶν πρὸς Καστανοχώριον, μετὰ ἀποφράξεως τῶν στενῶν Ρεντίνας, πρὸς ἀπαγόρευσιν διαρροῆς τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλκιδικήν. Ἡμέρα ἐνάρξεως καθωρίσθη ἡ 8η Ἰανουαρίου. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν ἐγκατεστάθη εἰς Νιγρίταν.

(1) Σεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Α/1-3, Φ. 1164 /Α/1.

Ἡ ἐπιθετικὴ κίνησις ἤρχισε τὴν πρωΐαν τῆς 8ης Ἰανουαρίου ἀπὸ Βορρᾶ διὰ δύο φαλάγγων. Ἡ ἀνατολικὴ φάλαγξ, συγκροτηθεῖσα ἐκ τῶν 559 Τάγματος μεῖον λόχος, Χ Ἐφίππου Ἴλης καὶ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων, ἐξώρμησεν ἐκ τοῦ χωρίου Ἀχινοῦ πρὸς Μαυροθάλασσαν—Εὐκαρπίαν. Ἡ δυτικὴ φάλαγξ ἐκ διλοχίας τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἐξώρμησεν ἀπὸ Σιτοχῶρι πρὸς Δάφνην—Ἀηδονοχώριον. Ἀπὸ νότου διλοχία τοῦ 58ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐκινήθη ἐπιθετικῶς ἐν τῇ κατευθύνσει Στεφανινὰ—Καστανοχώριον. Ὑπὸ τοῦ 42ου Ἐλαφροῦ Τάγματος ἀπεφράχθησαν τὰ Στενὰ Ρεντίνας. Τὰ ἐνεργοῦντα τμήματα ἐνισχύθησαν ὑπὸ τμημάτων ΜΕΑ τῆς περιοχῆς.

Τὴν 9ην Ἰανουαρίου τὸ 559 προσέκρουσεν ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶς κατεχομένων περὶ τὸ χωρίον Τράγιλον ὑψωμάτων. Κατόπιν ἐπιθέσεως ὑποστηριχθείσης ὑπὸ τοῦ παρὰ τὸ Σιτοχῶρι τεταγμένου οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ, οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν περὶ τὴν ἐσπέραν πρὸς ἀνατολάς. Ἐπιχειρηθεῖσα ἐπιθετικὴ ἐπιστροφὴ ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ Τάγματος. Ἡ διλοχία τοῦ 59ου Τάγματος διεπίστωσε κατοχὴν τῶν βορειοδυτικῶς Ἀηδονοχωρίου ὑψωμάτων. Συμμοριακὸν πυροβόλον ἔβαλε κατὰ τῶν ἐνεργούντων τμημάτων ἐπὶ τῆς κατευθύνσεως Εὐκαρπίας. Ἡ διλοχία τοῦ 58ου Τάγματος συνεπλάκη περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα βορείως Στεφανινῶν μετὰ συμμοριακοῦ τμήματος, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν νύκτα ἀπωλέσθη ἡ ἐπαφή.

Τὴν 10ην καὶ 11ην Ἰανουαρίου συνεχίσθησαν αἱ προσπάθειαι ἐντοπισμοῦ τῶν συμμοριτῶν ἄνευ ἀποτελέσματος. Λόγῳ τῆς ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν προσβολῆς τῆς Ναούσης καὶ τῆς ἀνάγκης προωθήσεως δυνάμεων εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην, διεκόπη ἡ ἐπὶ τῶν Κερδυλλίων ἐνέργεια.

Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν ἐπιχείρησιν οἱ συμμορῖται ἀπώλεσαν 19 νεκρούς, 14 συλληφθέντας καὶ 8 παραδοθέντας. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον 3 τραυματίας ὁπλίτας, τὰ δὲ τοιαῦτα ΜΕΑ 1 τραυματίαν (1).

Δευτέρα ἐπιθετικὴ ἐνέργεια εἰς Κερδύλλια (6-10 Φεβρουαρίου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 73)

290. Κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας ἡ 20ὴ συμμοριακὴ ταξιαρχία ἐκ τριῶν ταγμάτων καὶ πυροβολικοῦ ἐφέρετο ἐγκατεστημένη εἰς περιοχὴν τῶν Κερδυλλίων περιλαμβάνουσα τὰ χωρία Ἀηδονοχώριον, Ἀμυγδαλοχῶρι, Καστανοχῶρι καὶ ὑψώματα Ἀνάθεμα, Γιαννίτσι, Βιτράλι καὶ τὴν κορυφογραμμὴν Παπᾶ Ράχη.

Τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ διὰ τῆς ἀπὸ 4ης Φεβρουαρίου 1949 διαταγῆς του ἀνέθεσεν εἰς τὴν Διοίκησιν Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν τὴν προσβολὴν καὶ συντριβὴν τῆς συμμοριακῆς ταξιαρχίας.

Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς της ἡ Διοίκησις Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν ὠργάνωσεν ἐπιχείρησιν ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΑΧΙΛΛΕΥΣ, προτιθεμένη νὰ ἐνεργήσῃ αἰφνιδιαστικῶς καὶ δραστηρίως ἀπὸ Βορρᾶ καὶ Νότου πρὸς τὴν ἀνωτέρω περιοχήν.

Τὰς διατεθείσας μονάδας ἡ Διοίκησις Σερρῶν ὠργάνωσεν εἰς δύο συγκροτήματα. Τὸ Βόρειον ἀπετελέσθη ἐκ τῶν 553 καὶ 557 Ταγμάτων, διλοχίας τοῦ

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1022/ΣΤ/1.

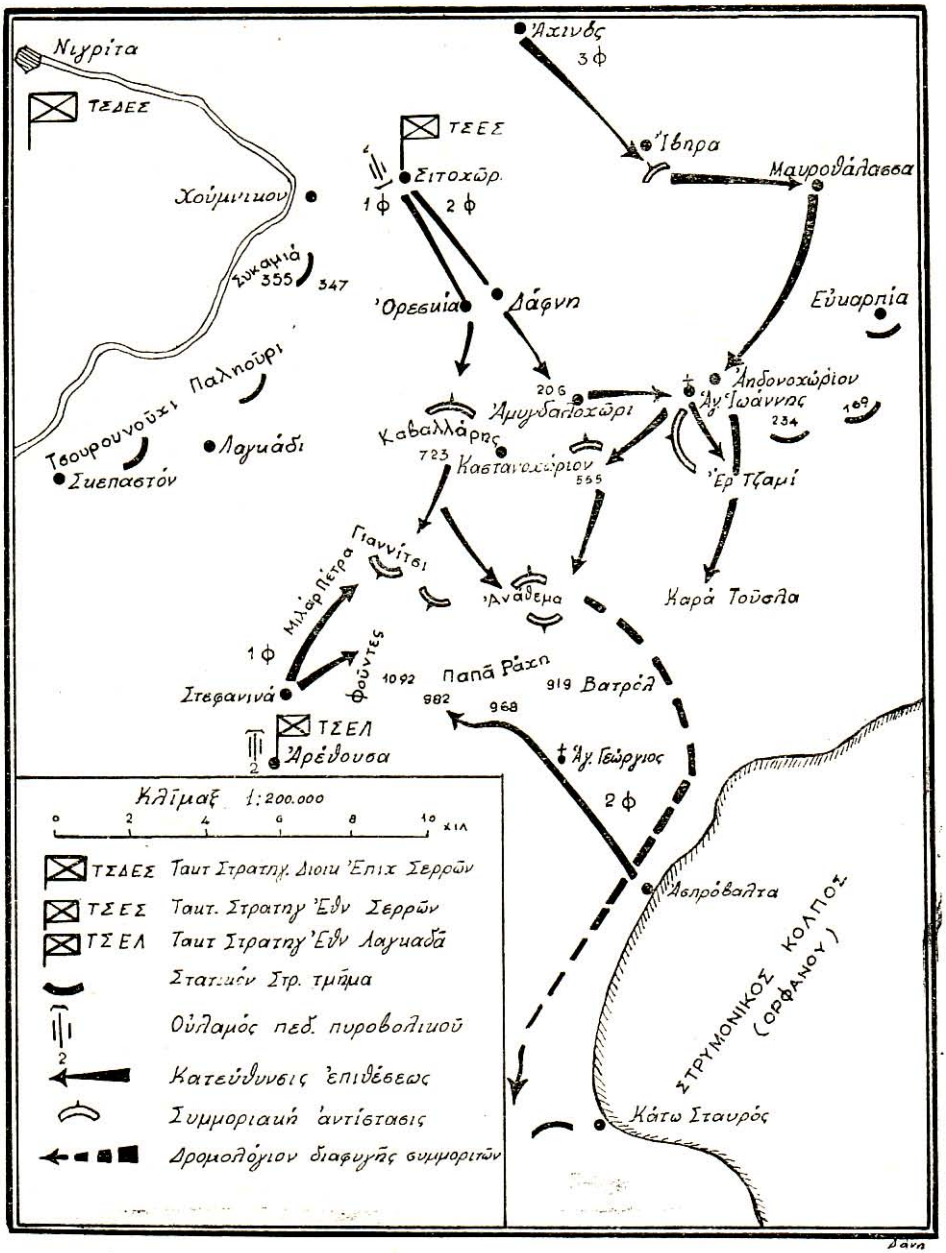

Σχ.73 Ἐπιχείρησις ΑΧΙΛΛΕΥΣ (6-10 φεβρουαρίου 1949)

59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, λόχου Χωροφυλακῆς, Χ Ἐφίππου Ἴλης, δύο οὐλαμῶν πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας, οὐλαμοῦ μετὰ στοιχείου τεθωρακισμένων, ΚΜΕΑ καὶ ΜΕΑ τῆς περιοχῆς Νιγρίτης. Τὸ Νότιον συγκρότημα ἀπετελέσθη ἐκ τῶν 555 Τάγματος, διλοχίας τοῦ 42ου Ἐλαφροῦ Τάγματος, διλοχίας τοῦ 58ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, λόχου Χωροφυλακῆς, οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων, ΚΜΕΑ καὶ ΜΕΑ τῆς περιοχῆς Μαυρούδας(1).

Τὰς πρώτας νυκτερινὰς ὥρας τῆς 5ης Φεβρουαρίου τὰ τμήματα τοῦ μὲν Βορείου συγκροτήματος συνεκεντρώθησαν εἰς τὰ χωρία Ἀχινὸν καὶ Σιτοχῶρι, τοῦ δὲ Νοτίου εἰς Ἀσπροβάλταν καὶ Στεφανινά. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν ἐγκατεστάθη εἰς Νιγρίταν. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν, ἔχον ὑπὸ τὴν διοίκησίν του τὸ Βόρειον συγκρότημα ἐγκατεστάθη εἰς Σιτοχῶρι, τὸ δὲ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Λαγκαδᾶ, ἔχον ὑπὸ τὴν διοίκησίν του τὸ Νότιον συγκρότημα, ἐγκατεστάθη εἰς Ἀρέθουσαν.

Τὴν πρωΐαν τῆς 6ης Φεβρουαρίου τὸ Βόρειον συγκρότημα ἐκινήθη μὲ γενικὴν κατεύθυνσιν πρὸς Νότον διὰ τριῶν φαλάγγων. Ἡ 1η Φάλαγξ ἐκ τῶν 557 Τάγματος, λόχου τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας, ἐξορμήσασα ἀπὸ Σιτοχῶρι πρὸς Ὀρεσκίαν—Καβαλλάρην, συνήντησε τὰς πρώτας ἀντιστάσεις ἐγκατεστημένας ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Καβαλλάρη. Παρὰ τὰς προσπαθείας της καὶ τὴν ὑποστήριξιν πυροβολικοῦ καὶ ἀεροπορίας, δὲν ἠδυνήθη νὰ καταλάβῃ τὸ ὕψωμα, παραμείνασα ἐν ἐπαφῇ βορειότερον. Ἡ 2α Φάλαγξ ἐκ τοῦ 553 Τάγματος μεῖον λόχος, ἐξορμήσασα ἐπίσης ἀπὸ Σιτοχῶρι πρὸς Ἀμυγδαλοχῶρι—Ἀηδονοχώριον, προσέκρουσε περὶ τὴν μεσημβρίαν ἐπὶ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὰ νοτιοδυτικῶς Ἀηδονοχωρίου καὶ νοτίως Ἀμυγδαλοχωρίου ὑψώματα. Μετὰ ἀγῶνα διαρκέσαντα μέχρι τῆς 1610, τὸ Τάγμα ἀδυνατοῦν νὰ συνεχίσῃ συνεπτύχθη, ἐγκατασταθὲν ἐπὶ τοῦ ἀμέσως βορειοδυτικῶς Ἀμυγδαλοχωρίου ὑψώματος 206. Συμμοριακὴ ἀντεπίθεσις ἐκτοξευθεῖσα περὶ τὴν 1800 ἀπεκρούσθη. Ἡ 3η Φάλαγξ ἐκ λόχου τοῦ 553 Τάγματος, λόχου Χωροφυλακῆς, Χ Ἐφίππου Ἴλης καὶ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων ἐξώρμησεν ἐξ Ἀχινοῦ, πρὸς Ἴβηρα—Μαυροθάλασσαν—Εὐκαρπίαν. Ἀνατρέψασα ἐχθρικὰς ἀντιστάσεις νοτίως Ἰβήρων, ἦχθη εἰς Μαυροθάλασσαν ἔνθα καὶ διενυκτέρευσεν ἄνευ ἐπαφῆς.

Τὸ Νότιον συγκρότημα ἐκινήθη μὲ γενικὴν κατεύθυνσιν πρὸς Βορρᾶν διὰ δύο φαλάγγων. Ἡ 1η Φάλαγξ ἐκ τοῦ 555 Τάγματος ἐξορμήσασα ἀπὸ Στεφανινὰ πρὸς Μιλὰρ Πέτρα—Γιαννίτσι, καθηλώθη πρὸ τοῦ τελευταίου τούτου ὑψώματος ὑπὸ δραστικῶν πυρῶν. Πρὸς ἀποφυγὴν δὲ ἀπωλειῶν συνεπτύχθη ἐγκατασταθεῖσα ἐπὶ τοῦ ἀμέσως δυτικῶς ὑψώματος Μιλὰρ Πέτρας. Ὁ τέταρτος λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος κινηθεὶς ἀνατολικώτερον ἀνῆλθεν ἀκωλύτως ἐπὶ τοῦ βορείου ὑψώματος τῆς κορυφογραμμῆς Φοῦντες ἔνθα καὶ παρέμεινεν. Ἡ 2α Φάλαγξ ἐκ διλοχίας τοῦ 42ου Ἐλαφροῦ Τάγματος καὶ λόχου Χωροφυλακῆς ἐξώρμησεν ἐξ Ἀσπροβάλτας πρὸς Ἅγιον Γεώργιον—ὕψωμα 968 (Παπᾶ Ράχη). Αὕτη ἐλιχθεῖσα καταλλήλως κατέλαβε τὴν κορυφὴν 982, χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ συνεχίσῃ τὴν προώθησίν της.

Οἱ οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ, τεταγμένοι παρὰ τὸ Σιτοχῶρι καὶ τὴν Ἀρέθουσαν, ἐξετέλεσαν συγκεντρωτικὰς βολὰς ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Καβαλλάρη,

(1) Σχεδιάγραμμα 4.

Γιαννίτσι καὶ νοτίως Ἰβήρων. Τὰ πρῶτα δύο ὑψώματα προσεβλήθησαν καὶ ἀπὸ ἀέρος.

Πρὸς ἀπαγόρευσιν διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν πρὸς Βερτίσκον (1) εἶχε καταληφθῆ ἀπὸ πρωΐας ὑπὸ λόχου Χωροφυλακῆς μετὰ ΜΕΑ τὸ ὕψωμα Συκαμιὰ καὶ ὑπὸ διλοχίας τοῦ 58ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς τὰ ὑψώματα Τσουρουνοῦχι καὶ Παληοῦρι. Στοιχεῖον τεθωρακισμένων ἐξετέλει πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν περιπολίαν ἀπὸ τὸ χωρίον Χουμνικὸν μέχρι Συκαμιᾶς.

Μερίμνῃ τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας καὶ τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Κεντρικῆς Μακεδονίας, ἐλήφθησαν μέτρα ἀπαγορεύσεως διαρροῆς τῶν συμμοριτῶν εἴτε πρὸς Ἀνατολάς, εἴτε πρὸς Χαλκιδικὴν δι' ἀποφράξεως τῶν στενῶν Ρεντίνας (1).

290. Ἐπαναληφθείσης τῆς προσβολῆς τῶν συμμοριακῶν θέσεων ἀπὸ τῆς ἕω τῆς 7ης Φεβρουαρίου ἡ 1η Φάλαγξ τοῦ Βορείου συγκροτήματος ἐπετέθη κατὰ τοῦ ὑψώματος Καβαλλάρη. Οἱ ἐπ' αὐτοῦ συμμορῖται ἐνισχυθέντες κατὰ τὴν νύκτα, προέβαλον πείσμονα ἀντίστασιν. Τὸ 557 Τάγμα τότε ἐπωφεληθὲν ἐνεργηθέντος ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας καὶ τοῦ πυροβολικοῦ σφοδροῦ βομβαρδισμοῦ τῶν συμμοριακῶν θέσεων, ἦχθη διὰ καταλλήλου ἐλιγμοῦ ἀπαρατήρητον ὄπισθεν αὐτῶν καὶ διὰ θαρραλέας ἐξορμήσεως κατέλαβε τὴν πρώτην κορυφὴν συλλαβὸν ἐντὸς πολυβολείων δέκα ἓξ συμμορίτας. Ὁ ἀγὼν συνεχίσθη μέχρι 1500 ὁπότε ὡλοκληρώθη ἡ κατάληψις τοῦ ὑψώματος Καβαλλάρη. Τμήματα τοῦ Τάγματος κατεδίωξαν τοὺς πρὸς Νότον συμπτυχθέντας συμμορίτας μέχρις ἐπελεύσεως τοῦ σκότους. Τὸ 553 Τάγμα κατέλαβε περὶ τὴν 1500 τὴν Μονὴν Ἁγίου Ἰωάννου. Διαιρεθὲν ἀκολούθως εἰς δύο ἦχθη διὰ τοῦ δεξιοῦ μέχρι τοῦ ὑψώματος 555 καὶ διὰ τοῦ ἀριστεροῦ μέχρις ἐρειπίων Τζαμὶ ἄνευ ἀντιστάσεως. Ἐξερευνῆσαν τὴν περιοχὴν κατέστρεψε συμμοριακὰς ἐγκαταστάσεις. Ἡ 3η Φάλαγξ κινηθεῖσα πρὸς Νοτιοδυσμὰς ἄνευ ἐπαφῆς διενυκτέρευσεν εἰς Ἀηδονοχώριον. Στοιχεῖα ἱππικοῦ καὶ τεθωρακισμένων τῆς φάλαγγος ταύτης κατεῖχον τὸ χωρίον Εὐκαρπίαν καὶ τὰ ὑψώματα 169 καὶ 234.

Εἰς τὸν τομέα τοῦ Νοτίου συγκροτήματος τὸ 555 Τάγμα ἐνεπλάκη ἀπὸ πρωΐας εἰς σκληρὸν ἀγῶνα ἐν τῇ προσπαθείᾳ του νὰ καταλάβῃ τὸ Γιαννίτσι. Παρὰ τὴν δραστηρίαν ὑποστήριξιν τοῦ πυροβολικοῦ καὶ συνεχῶν προσβολῶν του ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροπλάνων δὲν ἐπετεύχθη ἡ κατάληψις τοῦ ὑψώματος. Οἱ συμμορῖται δι' ἐπικαίρων ἀντεπιθέσεων ἐπετύγχανον τὴν καθήλωσιν τῶν τμημάτων, ἅμα ὡς ταῦτα ἐξεδήλουν ἐπιθετικὰς προθέσεις. Ὁ ἐπὶ τοῦ βορείου ὑψώματος τῆς κορυφογραμμῆς Φοῦντες τέταρτος λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ὑποστὰς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς ἰσχυρὰν ἐπίθεσιν ἀνετράπη. Ὁ λόχος συνεκρατήθη νοτιώτερον ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1092 τῆς αὐτῆς κορυφογραμμῆς ἐν ἐπαφῇ μετὰ τῶν συμμοριτῶν. Περὶ τοὺς τριάκοντα ἄνδρες τοῦ λόχου διέρρευσαν εἰς Ἀρέθουσαν. Ἡ 2α Φάλαγξ κατέχουσα ἰσχυρῶς τὸ ὕψωμα 982 ἐνίσχυσε διὰ πυρῶν τὸ 555 Τάγμα. Ἐπέκτασιν πρὸς Ἀνατολὰς διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ὑψωμάτων 968 καὶ 919 δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιτύχῃ λόγῳ ἰσχυρᾶς κατοχῆς τῶν ἐδαφικῶν τούτων σημείων.

Τὰ τμήματα ἀποφράξεως συνέχισαν τὴν στατικὴν ἀποστολήν των.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς τῆς 7ης πρὸς τὴν 8ην Φεβρουαρίου ἡ 20ή συμμοριακὴ ταξιαρχία διακόψασα τὴν ἐπαφὴν διωλίσθησε διὰ μὴ φρουρουμένων ὁδεύσεων εἰς τὴν Χαλκιδικὴν διὰ μέσου τοῦ πεδινοῦ διαδρόμου τῆς Ἀσπρο-

(1) Σχεδιάγραμμα 4.

βάλτας. Τὰ στενὰ τῆς Ρεντίνας ἡ ταξιαρχία διῆλθεν ἀκωλύτως, λόγῳ μὴ πλήρους προφανῶς ἐπιτηρήσεώς των.

Τὴν πρωΐαν τῆς 8ης Φεβρουαρίου τὰ ἐνεργοῦντα τμήματα κατέλαβον τὰς ἐγκαταλειφθείσας ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν θέσεις καὶ προέβησαν εἰς ἐξερευνήσεις καὶ καταστροφὰς συμμοριακῶν ἐγκαταστάσεων. Τὸ 557 Τάγμα ἐκινήθη πρὸς Γιαννίτσι προωθῆσαν τμήματα εἰς Ἀνάθεμα καὶ ἀνατολικώτερον. Τό 553 Τάγμα ἦχθη εἰς τὴν περιοχὴν Ἀνάθεμα καὶ τὰ τμήματα τῆς 3ης Φάλαγγος εἰς Καρὰ Τοῦσλα. Ἐκ τῶν τμημάτων τοῦ Νοτίου συγκροτήματος τὸ 555 Τάγμα προωθήθη εἰς Γιαννίτσι. Ἡ 2α Φάλαγξ ἐκ διλοχίας τοῦ 42ου Ἐλαφροῦ Τάγματος καὶ λόχου Χωροφυλακῆς ἐκινήθη πρὸς Σταυρόν.

Διαρκούσης τῆς ἡμέρας ὁ ὄγκος τῶν συμμοριτῶν ἐνετοπίσθη καὶ προσεβλήθη ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας ἐπὶ τῶν νοτιοδυτικῶς Κάτω Σταυροῦ ὑψωμάτων Σουγλιάνι (1). Ἐπηκολούθησε προώθησις ἐπιθετικῶν ἀναγνωρίσεων ἐκ Κάτω Σταυροῦ, Ρεντίνας καὶ Ἀρναίας αἵτινες ἦλθον εἰς ἐπαφὴν καὶ συνεπλάκησαν μετὰ τῶν συμμοριτῶν φονεύσαντες δύο, ἐνῷ ἕτεροι ὀκτὼ παρεδόθησαν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν νύκτα οἱ συμμορῖται διακόψαντες τὴν ἐπαφὴν ἐκινήθησαν πρὸς Νοτιοανατολάς.

Περὶ τὴν 2300 τῆς 8ης Φεβρουαρίου ἀνεχώρησε κατόπιν διαταγῆς τοῦ Σώματος Στρατοῦ, ὁ Διοικητὴς Ἐπιχειρήσεων ἐπιστρέφων εἰς Σέρρας λόγῳ προσβολῆς τῆς πόλεως ταύτης ὑπὸ συμμοριτῶν (2). Οὗτος συνωδεύετο ὑπὸ διμοιρίας, στοιχείου τεθωρακισμένων καὶ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ.

Τὴν πρωΐαν τῆς 9ης Φεβρουαρίου ἀνεχώρησεν ἐκ Νιγρίτης διὰ τὴν ἕδραν του τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν. Κατόπιν τῆς δημιουργηθείσης νέας καταστάσεως εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην καὶ τῆς διαφυγῆς τῆς συμμοριακῆς ταξιαρχίας, τὸ 557 Τάγμα συγκεντρωθὲν εἰς Σιτοχῶρι ἐκινήθη πρὸς Σέρρας, πλὴν λόχου παραμείναντος εἰς Νιγρίταν. Τὸ 553 Τάγμα προέβη εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς Ἀνάθεμα—Γιαννίτσι—Καβαλλάρης καὶ κατέστρεψε συμμοριακὰς ἐγκαταστάσεις. Ἡ Χ Ἔφιππος Ὕλη ἐκινήθη πρὸς Σέρρας, τὸ δὲ 555 Τάγμα παραλαβὸν τὸν εἰς Ἀρέθουσαν οὐλαμὸν πεδινοῦ πυροβολικοῦ ἐκινήθη ταχέως πρὸς Κάτω Σταυρόν, τεθὲν εἰς διάθεσιν τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Κεντρικῆς Μακεδονίας.

Ληξάσης τῆς ἐπιχειρήσεως ἀνεχώρησαν ἐντὸς τῆς 10ης Φεβρουαρίου καὶ τὰ ὑπόλοιπα τμήματα. Εἰς Κερδύλλια παρέμεινε μόνον τὸ 553 Τάγμα, ὅπερ μετὰ τμημάτων τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐπεδόθη μέχρι καὶ τῆς 12ης Φεβρουαρίου εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῶν περιοχῶν Καστανοχωρίου, Ἀμυγδαλοχωρίου, Ἀηδονοχωρίου καὶ Μαυροθαλάσσης.

Αἱ ἀπώλειαι τῶν μετασχόντων εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ΑΧΙΛΛΕΥΣ στρατιωτικῶν τμημάτων ἀνῆλθον εἰς 1 νεκρόν, τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν τοῦ 555 Τάγματος Παπαζαχαριάκην Τηλέμαχον φονευθέντα τὴν 7ην Φεβρουαρίου καὶ ἑτέρους 3 τραυματίας Ἀξιωματικούς, 10 νεκροὺς καὶ 42 τραυματίας ὁπλίτας. Ἐκ τῶν νεκρῶν ὁπλιτῶν οἱ 2 ἀνῆκον εἰς τὴν Χωροφυλακήν. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 16 νεκρούς, 18 συλληφθέντας ἐξ ὧν οἱ 4 τραυματίαι καὶ 30 παραδοθέντας(3).

(1) Σχεδιάγραμμα 6.
(2) Ὅρα ὑποκεφάλαιον «Προσβολὴ Ἀστικῶν Κέντρων»
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1022/ΣΤ/5.

Συντριβὴ τῆς 20ῆς κομμουνιστοσυμμοριακῆς ταξιαρχίας (1-12 Μαρτίου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 74)

291. Εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κερδυλλίων εἶχε τὴν ἕδραν του τὸ κομμουνιστοσυμμοριακὸν Ἀρχηγεῖον Νιγρίτης ἔχον ὑπὸ τὴν διοίκησίν του δύο συμμοριακὰ συγκροτήματα συνολικῆς δυνάμεως 300 περίπου ἐνόπλων. Ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1948 ἐνισχυθὲν τὸ Ἀρχηγεῖον ἀνεπτύχθη εἰς 20ὴν Ταξιαρχίαν. Αὕτη ἀπετέλει διαρκῆ ἀπειλὴν κατὰ τῆς Νιγρίτης καὶ τῶν Σερρῶν δυναμένη νὰ ἐπεκταθῇ πρὸς Λαγκαδᾶν καὶ αὐτὴν τὴν Θεσσαλονίκην.

Πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῆς ἀπειλῆς εἶχε προπαρασκευασθῇ ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἐπιθετικὴ ἐνέργεια ἀναληφθεῖσα ἀπὸ 8ης Ἰανουαρίου 1949 ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεως Σερρῶν (1) ἥτις διεκόπη πρὸ τῆς ἀνάγκης ἀποστολῆς ἐνισχύσεων εἰς τὴν προσβληθεῖσαν Νάουσαν. Ἡ ἐπιχείρησις ἐπανελήφθη τὴν 6ην Φεβρουαρίου (2) ἀλλ' ἡ συμμοριακὴ ταξιαρχία διέφυγεν εἰς τὴν Χαλκιδικὴν ἔνθα προσεβλήθη ὑπὸ δυνάμεων τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Κεντρικῆς Μακεδονίας (3) ἀλλὰ καὶ πάλιν διέφυγεν ἐπανεγκατασταθεῖσα εἰς τὴν περιοχὴν Ἀηδονοχωρίου—Καστανοχωρίου—Γιαννίτσι—Ἀνάθεμα τῶν Κερδυλλίων. Τὰς σοβαρὰς ἀπωλείας ἃς ὑπέστη κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεις, ἀνεπλήρωσεν ἡ Ταξιαρχία ἐνισχυθεῖσα διὰ 300 νέων συμμοριτῶν, εἰδῶν ὁπλισμοῦ, πυρομαχικῶν καὶ ὑλικῶν.

Τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ ἐν τῇ ἐπιδιώξει του ὅπως συντρίψῃ τὴν συμμοριακὴν ταξιαρχίαν προέβη εἰς τὴν ὀργάνωσιν ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΠΟΣΕΙΔΩΝ, ἀναθέσαν τὴν διεύθυνσιν εἰς τὴν Διοίκησιν Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διετέθησαν 5 Τάγματα πεζικοῦ, 1 Ἐλαφρὸν Τάγμα, 2 περίπου Τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς, 1 λόχος σὺν 2 διμοιρίαι Χωροφυλακῆς, ἴλη ἱππικοῦ, 3 οὐλαμοὶ τεθωρακισμένων, 8 πεδινά, 2 ὀρειβατικὰ καὶ 2 μέσα πυροβόλα, ΜΕΑ καὶ ΚΜΕΑ τῆς περιοχῆς.

Τὸ συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ Σώματος Στρατοῦ Σχέδιον Ἐνεργείας (4) προέβλεπεν ἰσχυρὰν προσβολὴν καὶ σύσφιγξιν τῶν συμμοριτῶν πρὸς τὸ ἀνατολικὸν τμῆμα τῶν Κερδυλλίων καὶ ἀπαγόρευσιν τῆς διαφυγῆς των πρὸς οἱανδήποτε κατεύθυνσιν, ἐπιδιωκομένης τῆς πλήρους συντριβῆς αὐτῶν. Διατήρησιν ἰσχυρῶν ἐφεδρειῶν πρὸς καταδίωξιν τῶν συμμοριτῶν εἰς προσπάθειαν διαφυγῆς των. Ἐξερεύνησιν καὶ ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς, καταστρεφομένων τῶν συμμοριακῶν ἐγκαταστάσεων, ὀχυρώσεων καὶ ὑλικῶν.

Ἡ μέθοδος ἐκτελέσεως συνίστατο εἰς τὴν ταὐτόχρονον ἐκ πολλῶν κατευθύνσεων ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν, μὲ κυρίαν τοιαύτην ἐπὶ τῶν κατευθύνσεων Δάφνης—Καβαλλάρη—Γιαννίτσι καὶ Μυλιάρη Πέτρας—Γιαννίτσι, πρὸς ταχεῖαν κατάληψιν τῆς γραμμῆς Φοῦντες—Γιαννίτσι—Καβαλλάρη ἐντὸς τῆς πρώτης ἡμέρας.

Ἐντὸς τῆς πρώτης ἡμέρας ἔδει νὰ καταληφθῇ ὁπωσδήποτε ὁ καθορισθεὶς διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἀντικειμενικὸς σκοπὸς διαλαμβάνων τὸ ὕψωμα 269, τὸ Ἀμυγδαλοχῶρι, τὰ ὑψώματα Καβαλλάρη, Γιαννίτσι καὶ τὴν κορυφογραμμὴν Παπᾶ Ράχη.

---

(1) Ἐπιχείρησις ΚΕΡΔΥΛΛΙΩΝ (8-11 Ἰανουαρίου 1949).
(2) Ἐπιχείρησις ΑΧΙΛΛΕΥΣ (6-10 Φεβρουαρίου 1949).
(3) Ἐπιχείρησις Χαλκιδικῆς (13-24 Φεβρουαρίου 1949).
(4) Παράρτημα 12.

Τῆς ἐπιχειρήσεως θὰ μετεῖχεν ἡ ἀεροπορικὴ βάσις Σέδες δι' ὅλων τῶν διαθεσίμων ἀεροσκαφῶν, ὡς καὶ τὸ Ναυτικόν, διαθέτον ἐν ἀντιτορπιλλικὸν καὶ ἓν περιπολικόν, ἅτινα διὰ τῶν πυροβόλων των θὰ ὑπεστήριζον ἐνεργοῦντα ἐνδεχομένως τμήματα πλησίον τῆς θαλάσσης.

Ἡμέρα ἐκδηλώσεως τῆς ἐπιθετικῆς ἐνεργείας καθωρίσθη ἡ 1η Μαρτίου 1949. Τὴν ἐπιχείρησιν θὰ παρηκολούθει ἡ Διοίκησις τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου τοῦ Σώματος ἐγκαθισταμένου εἰς Νιγρίταν, ἔνθα καὶ τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν.

292. Ἡ Διοίκησις Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν ἐνεργοῦσα βάσει τοῦ σχεδίου τοῦ Σώματος Στρατοῦ, κατένειμε τὰς διατεθείσας δυνάμεις εἰς δύο συγκροτήματα, καθορίσασα τὰς ἀποστολάς των ὡς ἀκολούθως:

Βόρειον συγκρότημα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν ἐγκατασταθέντος εἰς Σιτοχῶρι.

Πρώτη Φάλαγξ τῆς κυρίας προσπαθείας (557 Τάγμα) μὲ κατεύθυνσιν Σιτοχῶρι—Καβαλλάρης—Γιαννίτσι, ἀπασχολοῦσα κατὰ μέτωπον τοὺς ἐπὶ Καβαλλάρη συμμορίτας θὰ προσεπάθει νὰ ὑπερκεράσῃ τούτους ἑλισσομένη πρὸς τὴν κορυφὴν 723 καὶ ἀπαγορεύουσα τὴν διαφυγὴν των πρὸς Δυσμὰς καὶ Νότον.

Δευτέρα Φάλαγξ (553 Τάγμα μεῖον λόχος) μὲ κατεύθυνσιν Σιτοχῶρι—Ἀμυγδαλοχῶρι—ὕψώματα 269 καὶ 555 θὰ προσεπάθει νὰ ὑπερκεράσῃ τὰς εἰς τὴν περιοχὴν Καστανοχωρίου—Καβαλλάρη συμμοριακὰς δυνάμεις, ἀπαγορεύουσα τὴν διαφυγὴν των πρὸς Νότον καὶ Νοτιοανατολάς.

Τρίτη Φάλαγξ (λόχος Χωροφυλακῆς, διμοιρία 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, Χ Ἴλη, οὐλαμὸς τεθωρακισμένων) μὲ κατεύθυνσιν Ἀχινὸς—Μαυροθάλασσα—Εὐκαρπία—Ἀηδονοχώριον, θὰ ἐκάλυπτε ἀπ' Ἀνατολῶν τὴν δευτέραν Φάλαγγα, ὑπερκερῶσα ταὐτοχρόνως τοὺς εἰς τὴν περιοχὴν Ἀηδονοχωρίου συμμορίτας καὶ ἀπαγορεύουσα τὴν διαφυγὴν των εἴτε πρὸς Βορρᾶν εἴτε πρὸς Ἀνατολάς. Ἡ Χ Ἴλη μετὰ τοῦ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων ἀπὸ Εὐκαρπίαν θὰ ἐκινοῦντο μέχρι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Γιαννιλὶ Ρέμμα πρὸς παρεμπόδισιν διαρροῆς συμμοριτῶν πρὸς Ἀνατολὰς διὰ τοῦ Στρυμόνος.

Πρὸς ὑποστήριξιν δύο οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ τεταγμένοι παρὰ τὸ Σιτοχῶρι.

Ἐφεδρεία τοῦ συγκροτήματος λόχος τοῦ 553 Τάγματος καὶ λόχος τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς εἰς Σιτοχῶρι.

Νότιον συγκρότημα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 33ης Ταξιαρχίας ἐχούσης τὸ Τακτικόν της Στρατηγεῖον εἰς Ἀρέθουσαν.

Τετάρτη Φάλαγξ (514 Τάγμα μεῖον διλοχία) κινουμένη ταχέως ἀπὸ τὸ χωρίον Λίμνη θὰ κατελάμβανε τὸ ὕψωμα Γιαννίτσι, ἀποκόπτουσα τοὺς εἰς περιοχὴν Καστανοχωρίου—Καβαλλάρη συμμορίτας καὶ ἀπαγορεύουσα τὴν διαφυγὴν των πρὸς Δυσμάς.

Πέμπτη Φάλαγξ (556 Τάγμα σὺν ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία). Μὲ κατεύθυνσιν Ἀρέθουσα—ὕψωμα 1092 θὰ ἐπεζήτει τὴν κατάληψιν τῆς κορυφογραμμῆς Φοῦντες. Ἀκολούθως θὰ συνέχιζε πρὸς Γιαννίτσι, ὑποβοηθοῦσα τὴν ἐνέργειαν τῆς πρώτης καὶ τετάρτης Φαλάγγων. Μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ ὑψώματος 1092, ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο λόχων θὰ ἐστρέφετο πρὸς τὸ δυτικὸν τμῆμα τῆς κορυφογραμμῆς Παπᾶ Ράχης ὅπως ὑποβοηθήσῃ τὴν κίνησιν τῆς ἕκτης Φάλαγγος.

Ἕκτη Φάλαγξ (41ον Ἐλαφρὸν Τάγμα). Ἐξασφαλίζουσα τὴν κατοχὴν τῆς Ἀσπροβάλτας καὶ τὸ περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς τοῦ χωρίου ὁμώνυμον ὕψωμα, θὰ ἐκινεῖτο διὰ τῆς ὑπολοίπου δυνάμεως πρὸς Ἅγιον Γεώργιον—ὕψωμα 968 διὰ τὴν κατάληψιν τοῦ ἀνατολικοῦ τμήματος τῆς κορυφογραμμῆς Παπᾶ Ράχης, ἀπαγορεύουσα τὴν διαφυγὴν συμμοριτῶν πρὸς Νότον. Ἡ ἐνέργεια τῆς Φάλαγγος θὰ ὑπεστηρίζετο ὑπὸ τῶν πυροβόλων τῶν πολεμικῶν σκαφῶν.

Εἰς διάθεσιν τοῦ συγκροτήματος δύο οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ τεταγμένοι περὶ τὴν Ἀρέθουσαν.

Ἐφεδρεία τοῦ συγκροτήματος διλοχία τοῦ 514 Τάγματος εἰς Ἀσπροβάλταν.

Ἡ ἀπαγόρευσις διαφυγῆς συμμοριτῶν πρὸς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Φλαμοῦρι—Βερτίσκου ἀνετέθη εἰς τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Λαγκαδᾶ, ὅπερ θὰ διέθετε πρὸς τοῦτο τὸ ὀλιγώτερον δύο λόχους καὶ τὰ τμήματα ΚΜΕΑ τῆς περιοχῆς.

Ἀπὸ βαθείας πρωΐας τῆς 1ης Μαρτίου τὰ τμήματα ἤρχισαν κινούμενα ἐπὶ τῶν καθορισθεισῶν κατευθύνσεων. Κατόπιν ἀγῶνος ὑπὸ βροχὴν καὶ ὁμίχλην αἱ συμμοριακαὶ ἀντιστάσεις ἐπὶ τῆς κορυφογραμμῆς Φοῦντες καὶ περὶ τὸ Ἀμυγδαλοχῶρι ἀνετράπησαν. Τὰ τμήματα προωθήθησαν πρὸς Καβαλλάρην—Γιαννίτσι ἔνθα ἡ κυρία τοποθεσία ἀντιστάσεως τῶν συμμοριτῶν οἵτινες προέβαλον ἰσχυροτάτην ἀντίστασιν, διενεργήσαντες καὶ ἀντεπιθέσεις κατὰ τοῦ Νοτίου συγκροτήματος. Παρὰ τὴν ἔλλειψιν ἀεροπορικῆς ὑποστηρίξεως λόγῳ τῶν καιρικῶν συνθηκῶν, τὰ τμήματα ἐπέτυχον νὰ καταλάβωσιν ἰσχυρὰ ἐδαφικὰ ἐρείσματα, ἡ κατοχὴ τῶν ὁποίων θὰ διηυκόλυνε τὴν συνέχισιν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἡ διάταξις τὴν ἑσπέραν τῆς 1ης Μαρτίου εἶχεν ὡς ἑξῆς: Τὸ 557 Τάγμα πρὸ τοῦ ὑψώματος Καβαλλάρη ἐν ἐπαφῇ. Τὸ 553 Τάγμα εἰς Ἀμυγδαλοχῶρι. Ἡ τρίτη Φάλαγξ νοτιοδυτικῶς Εὐκαρπίας. Τὸ 514 Τάγμα δυτικῶς τοῦ ὑψώματος Γιαννίτσι ἐν ἐπαφῇ. Τὸ 556 Τάγμα εἰς Φοῦντες ἐν ἐπαφῇ μὲ τοὺς συμμορίτας κατέχοντας τὴν βορειοτέραν κορυφήν. Τὸ 41ον Ἐλαφρὸν Τάγμα πρὸ τοῦ ὑψώματος Ἅγιος Γεώργιος ἐν ἐπαφῇ. Διλοχία τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Λαγκαδᾶ μεταξὺ τῶν χωρίων Χουμνικοῦ καὶ Σκεπαστοῦ.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς οἱ συμμορῖται διενήργησαν ἰσχυρὰς ἀντεπιθέσεις εἰς τὸ Γιαννίτσι, Φοῦντες καὶ Ἅγιον Γεώργιον, αἵτινες ἀπεκρούσθησαν ἐπιτυχῶς, μὲ πολλὰς δι' αὐτοὺς ἀπωλείας.

Διὰ τὴν νύκτα τὸ Σῶμα Στρατοῦ διέταξε τὴν ἐξασφάλισιν διαρκοῦς ἐπαφῆς καὶ τὴν συνεχῆ πίεσιν τῶν συμμοριτῶν.

Τὴν πρωΐαν τῆς 2ας Μαρτίου ἐπανελήφθη ἡ ἐπιθετικὴ ἐνέργεια πρὸς Καβαλλάρην, Γιαννίτσι, βορείαν κορυφὴν τῆς κορυφογραμμῆς Φοῦντες καὶ Ἅγιον Γεώργιον. Βελτιωθέντος δὲ τοῦ καιροῦ ἤρχισεν ἐπεμβαίνουσα εἰς τὸν ἀγῶνα ἡ ἀεροπορία.

Εἰς τὸν τομέα τοῦ Βορείου συγκροτήματος τὸ 557 Τάγμα ἀνατρέψαν τὰς ἐπὶ τοῦ Καβαλλάρη ἀντιστάσεις κατέλαβε τὴν μεσημβρίαν τὸ ὕψωμα τοῦτο καὶ καταδιῶξαν τοὺς φεύγοντας πρὸς Νότον συμμορίτας, ἀνῆλθε περὶ τὴν ἑσπέραν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Τὸπ Κάϊν ἐφ' οὗ καὶ παρέμεινε διατηροῦν τὴν ἐπαφήν. Τὸ 553 Τάγμα ἀνατρέψαν διαδοχικὰς ἀντιστάσεις ἦλθε ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 555.

Εἰς τὸν τομέα τοῦ Νοτίου Συγκροτήματος τὰ 514 καὶ 556 Τάγματα, παρὰ

τὰς συνδεδυασμένας προσπαθείας των, δὲν ἐπέτυχον τὴν κατάληψιν τοῦ ὑψώματος Γιαννίτσι, ἐφ' οὗ οἱ συμμορῖται προέβαλον πείσμονα ἀντίστασιν. Τὸ 41ον Ἐλαφρὸν Τάγμα, ἀνατρέψαν τῇ ὑποστηρίξει τῶν πυροβόλων τῶν πολεμικῶν πλοίων καὶ τῆς ἀεροπορίας, τοὺς εἰς Ἅγιον Γεώργιον συμμορίτας, εὑρίσκετο τὴν ἑσπέραν ἐν ἐπαφῇ πρὸ τοῦ κατεχομένου ὑψώματος Βατράλι.

Τὸ Σῶμα Στρατοῦ διέταξε καὶ πάλιν νὰ διατηρηθῇ ὁπωσδήποτε ἡ ἐπαφή, δῶσαν συγχρόνως ἐντολὰς διὰ τὴν περίπτωσιν ἀποπείρας τῶν συμμοριτῶν νὰ διαφύγωσι.

293. Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 3ης Μαρτίου ἡ συμμοριακὴ ταξιαρχία ἐπεχείρησε νὰ διαφύγῃ πρὸς Βορειοδυσμάς. Ἀλλ' ἡ πρόθεσίς της ἐγένετο ἀντιληπτὴ ὑπὸ τῶν ἐν ἐπαφῇ τμημάτων, ἅτινα ἐκινήθησαν πρὸς καταδίωξιν, ἐνημερώσαντα συγχρόνως τὰς διοικήσεις των.

Κατόπιν διαταγῆς τοῦ Σώματος Στρατοῦ ἐξετελέσθησαν αἱ ἀκόλουθοι κινήσεις: Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Λαγκαδᾶ ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν. Διλοχία τοῦ 557 Τάγματος ἐκινήθη διὰ τοῦ ὑψώματος 689 πρὸς Λαγκάδι, καταδιώκουσα τοὺς φεύγοντας. Διλοχία τοῦ 558 Τάγματος ἀφιχθεῖσα περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰς Νιγρίταν, προωθήθη πρὸς Νέαν Σεβάστειαν. Τὸ 556 Τάγμα ἀναστραφὲν ἐκινήθη διὰ τῆς κορυφογραμμῆς πρὸς Βορειοδυσμὰς καὶ ἔλαβεν ἐπαφὴν περὶ τὴν 1300 μετὰ τῶν ὀπισθοφυλακῶν τῶν συμμοριτῶν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 751. Τὸ προωθηθὲν ἐκ Σωχοῦ εἰς Βεργοπουλιάνες 555 Τάγμα μεῖον διλοχία, κινηθὲν πρὸς Βορειοανατολὰς προσέβαλε τοὺς συμμορίτας. Ἡ ἑτέρα διλοχία τοῦ Τάγματος μεταφερθεῖσα ἐκ τῆς περιοχῆς Κάτω Σταυροῦ εἰς τὸ χωρίον Μαυροῦδα, ἐκινήθη πρὸς Σωχόν. Τὸ πυροβολικὸν ἀπὸ Σιτοχῶρι μετετοπίσθη εἰς Χουμνικὸν καὶ ἀπὸ Ἀρέθουσαν εἰς Μαυροῦδαν. Ἅπαντα τὰ τμήματα ταῦτα ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Λαγκαδᾶ, ἐγκατασταθέντος εἰς Σωχόν. Διλοχία τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς (Νιγρίτης) σταθμεύουσασα εἰς Χουμνικόν, ἐκινήθη πρὸς Νοτιοδυσμὰς καὶ ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν παρὰ τὸ ὕψωμα 573.

Διὰ τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀναπροσαρμογῆς τῆς διατάξεως, ἐπετεύχθη ὁ ἐντοπισμὸς τοῦ ὄγκου τῆς συμμοριακῆς ταξιαρχίας εἰς τὴν νοτιοδυτικῶς τοῦ χωρίου Χουμνικοῦ περιοχήν, ἔνθα προσεβάλλετο καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ὑπὸ πεζικοῦ, τεθωρακισμένων, πυροβολικοῦ καὶ ἀεροπορίας ὑποστὰς μεγάλας ἀπωλείας.

Ἐπὶ τῶν Κερδυλλίων παρέμειναν τὸ 553 Τάγμα, τὸ 41ον Ἐλαφρὸν Τάγμα καὶ διλοχία τοῦ 557 Τάγματος ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν δι' ἐξερεύνησιν, καταστροφὴν ἐγκαταστάσεων καὶ ἀπαγόρευσιν ἐπανόδου τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν ὀρεινὴν ταύτην περιοχήν.

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 33ης Ταξιαρχίας παρέμεινεν εἰς Ἀρέθουσαν ὡς ἐφεδρικὴ διοίκησις, ἵνα χρησιμοποιηθῇ εἰς περίπτωσιν διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν εἰς Χαλκιδικήν.

Ἡ διάταξις τῶν τμημάτων τὴν νύκτα τῆς 3ης Μαρτίου εἶχεν ὡς ἑξῆς: Διλοχία τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἀνατολικῶς τοῦ ὑψώματος 573 καὶ νοτιώτερον διλοχία τοῦ 58ου τοιούτου προωθηθεῖσα ἐκ Σωχοῦ. Τὸ 514 Τάγμα βορείως τοῦ χωρίου Σκεπαστοῦ. Τὸ 555 Τάγμα μεῖον διλοχία εἰς Βεργοπουλιάνες. Ἡ ἑτέρα του διλοχία κατανεμημένη εἰς τὸ ὕψωμα Χαρβάτα καὶ βορειοανατολικῶς Σωχοῦ. Τὸ 556 Τάγμα ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Γενῆ Μαχαλᾶ μὲ λόχον εἰς Ταουσὰν Λόφον. Διλοχία τοῦ 558 Τάγματος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Γκρούχαλη.

Αἱ ΚΜΕΑ τῆς περιοχῆς εἰς Τρανὴν Ράχην. Τὸ 553 Τάγμα εἰς τὴν περιοχὴν Καβαλλάρη—Ἀνάθεμα—Γιαννίτσι. Τὸ 41ον Ἐλαφρὸν Τάγμα εἰς τὴν περιοχὴν Φοῦντες—Ὕψωμα 800. Τὸ 557 Τάγμα μεῖον διλοχία ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 689. Λόχος τοῦ 511 Τάγματος εἰς τὴν περιοχὴν Ρεντίνας. Τὸ σύνολον τοῦ πυροβολικοῦ τεταγμένον περὶ τὸ χωρίον Μαυρούδαν, μεῖον δύο πεδινοὶ οὐλαμοὶ ὁ εἷς εἰς Νιγρίταν καὶ ὁ ἕτερος εἰς Σιτοχῶρι. Διλοχία τοῦ 557 Τάγματος μετὰ τῆς Χ Ἐφίππου Ἴλης καὶ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων ἐκινήθησαν πρὸς Σέρρας, κατόπιν πληροφοριῶν καθ' ἃς οἱ συμμορῖται τῆς βορείως Σιδηροκάστρου παραμεθορίου περιοχῆς Ἀγκίστρου προὐτίθεντο νὰ προσβάλωσι τὴν πόλιν πρὸς ἀντιπερισπασμόν. Αἱ θέσεις τῶν Τακτικῶν Στρατηγείων ἀμετάβλητοι πλὴν τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Γ' Σώματος Στρατοῦ ἐπανελθόντος εἰς Θεσσαλονίκην.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς μέρος τῆς συμμοριακῆς ταξιαρχίας ἐκ τῆς νοτιοδυτικῶς τοῦ χωρίου Χουμνικοῦ περιοχῆς διαρρεῦσαν πρὸς Δυσμὰς ἐνετοπίσθη ὑπὸ τοῦ 558 Τάγματος εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ὑψώματος Μοράβας—χωρίου Νέας Σεβαστείας. Ἕτερον μέρος ἐκ 200 ἐνόπλων κινηθὲν τὴν πρωΐαν τῆς 4ης Μαρτίου πρὸς Ἀνατολὰς προσεβλήθη εἰς τὸν χῶρον ἐρειπίων Ὀρεσκίας—Λαγκάδι ὑπὸ τοῦ 514 Τάγματος καὶ διλοχιῶν τοῦ 557 καὶ 59ου Ταγμάτων. Οἱ συμμορῖται, περιελθόντες εἰς δεινὴν θέσιν, κατέβαλον ἀπεγνωσμένας προσπαθείας διὰ ν' ἀπαλλαγῶσιν ἐκ τῆς στενῆς περιπτύξεώς των ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων.

Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς διαμορφωθείσης νέας καταστάσεως τὸ Σῶμα Στρατοῦ διέταξε τὴν προσβολὴν καὶ πλήρη ἐξόντωσιν τῶν ἐντοπισμένων εἰς τὰς ἀνωτέρω περιοχὰς συμμοριτῶν. Τὴν κατάληψιν ὑπὸ λόχου τοῦ εἰς Λαχανᾶν 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς τῆς κορυφῆς 774 τοῦ ὄρους Φλαμοῦρι, πρὸς ἀπαγόρευσιν διαφυγῆς αὐτῶν πρὸς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων. Τὴν δι' αὐτοκινήτων μεταφορὰν τοῦ 556 Τάγματος μεῖον διλοχία ἐκ τῆς περιοχῆς Σωχοῦ εἰς Λαχανὰν καὶ τὴν κίνησιν τῆς ἑτέρας διλοχίας πρὸς Ὄσσαν—Ὕψωμα Καρυά. Ἀπόφραξιν ὑπὸ τῆς 31ης Ταξιαρχίας καὶ τῶν ΜΕΑ καὶ ΚΜΕΑ τῆς περιοχῆς Στρυμωνικοῦ(1) τῶν πρὸς Κρούσια διαβάσεων. Τὴν ἐπιστροφὴν εἰς Κιλκὶς τοῦ εἰς Ρεντίναν λόχου τοῦ 511 Τάγματος καὶ τὴν λῆψιν μέτρων ὑπὸ τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας καὶ τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Κεντρικῆς Μακεδονίας διὰ τὴν πλήρη ἀπαγόρευσιν διαρροῆς συμμοριτῶν ἀνατολικῶς Στρυμόνος ἢ πρὸς τὴν Χαλκιδικήν.

Τὴν 5ην Μαρτίου διεξήχθη ἀγὼν εἰς τὴν περιοχὴν Νέας Σεβαστείας ὑπὸ τῶν 555, 556, διλοχίας τοῦ 558 Ταγμάτων καὶ διλοχιῶν τῶν 58ου καὶ 67ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς. Μέρος τῶν εἰς ἐρείπια Ὀρεσκίας—Λαγκάδι συμμοριτῶν διέρρευσε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς τῆς 4ης Μαρτίου πρὸς Ἀμυγδαλοχῶρι, οἱ δ' ὑπόλοιποι κατατμηθέντες εἰς μικροομάδας ἀπεκρύβησαν. Τὸ πυροβολικὸν καὶ ἡ Ἀεροπορία μετέσχον καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τοῦ ἀγῶνος, δι' ἐπιτυχοῦς προσβολῆς τῶν συμμοριτῶν.

Λόγῳ τῆς κατατμήσεως τῆς συμμοριακῆς ταξιαρχίας, ἡ διεξαγωγὴ τοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν περιοχὴν Φλαμοῦρι ἀνετέθη ἀπὸ πρωΐας τῆς 6ης Μαρτίου εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Κεντρικῆς Μακεδονίας ἐγκαταστήσασαν τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον της εἰς Λαχανάν. Ὑπ' αὐτὴν ὑπήχθησαν τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Λαγκαδᾶ μεθ' ἁπάντων τῶν τμημάτων τῶν εὑρισκομένων δυτικῶς τῆς γραμμῆς Νιγρίτα—Μαυροῦδα, ὡς καὶ ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία ἀποσταλεῖσα ἐκ Θεσσαλονίκης. Τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀγῶνος ἀνατολικῶς τῆς αὐτῆς γραμμῆς διετήρησεν ἡ Διοίκησις Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν. Τὸ εἰς περιοχὴν Λαγκάδι 514 Τάγμα καὶ ἡ εἰς Μοράβα διλοχία τοῦ 558 Τάγματος ἐτέθησαν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

(1) Σχεδιάγραμμα 4

Διαρκούσης τῆς νυκτὸς τῆς 5ης Μαρτίου τριακονταμελὴς ὁμὰς ἐπωφελη-θεῖσα χιονοθυέλλης διέρρευσεν εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων.

Ἀπὸ πρωΐας τῆς 6ης Μαρτίου τὰ τμήματα ἐπεδόθησαν ὑπὸ χιονοθύελ-λαν εἰς ἐξερευνήσεις πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἀπολεσθείσης κατὰ τὴν νύκτα ἐπαφῆς. Τὴν ἐπομένην συνεχίσθησαν αἱ ἐξερευνήσεις εἰς τὰς περιοχὰς Φλαμοῦρι καὶ Κερδυλλίων ἄνευ ἀποτελέσματος.

294. Τὴν 8ην Μαρτίου ἐνετοπίσθη βορείως Βεργοπουλιάνας εἰς τὴν περιοχὴν Λιάσκο δύναμις 200 ἐνόπλων διαφυγοῦσα ἐκ Κερδυλλίων. Κατ' αὐτῆς ἐκινή-θησαν τὸ 514 Τάγμα μεῖον διλοχίας ἐξ Ἀρεθούσης. Διλοχία τοῦ 58ου Τάγμα-τος ἐκ Σωχοῦ, λόχος τοῦ 59ου Τάγματος καὶ ΚΜΕΑ Μαυρούδας. Τὰ τμήματα ταῦτα ἐπιτεθέντα δραστηρίως μὲ τὴν συμμετοχὴν μαχητικῶν ἀεροπλάνων, ἅτινα προσέβαλον ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας τοὺς συμμορίτας, προὐξένησαν εἰς αὐτοὺς μεγάλας ἀπωλείας.

Ἡ διάταξις κατὰ τὴν νύκτα εἶχεν ὡς ἑξῆς: Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν εἰς Νιγρίταν. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν εἰς Σιτοχῶρι. Τὸ 553 Τάγμα εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ὑψω-μάτων 555—Καβαλλάρη—Ἀνάθεμα. Λόχος τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς εἰς Καβαλλάρην. Λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος μετὰ τοιούτου Χωροφυλακῆς εἰς Ἀηδονοχώριον καὶ ἕτερος λόχος εἰς Τρανὴν Ράχην. Τὸ 41ον Ἐλαφρὸν Τάγμα εἰς Ἀρέθουσαν μὲ λόχους ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Φοῦντες καὶ 800. Διλοχία τοῦ 558 Τάγματος εἰς Δάφνην. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον 33ης Ταξιαρχίας εἰς Ἀρέθου-σαν. Τὸ 514 Τάγμα σὺν ΜΕΑ Μαυρούδας εἰς Λιάσκο μὲ διλοχίαν εἰς Ρεντίναν. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Κεντρικῆς Μακεδονίας μετὰ ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας εἰς Λαχανὰν καὶ τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Λαγκαδᾶ μετὰ ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας εἰς Σωχόν. Τὸ 556 Τάγμα εἰς Λαχανὰν μὲ λόχον εἰς Φλαμοῦρι, ἔνθα καὶ λόχος τοῦ 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Διλοχία τοῦ 58ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς εἰς τὴν περιοχὴν Σωχοῦ. Διλοχία τοῦ 511 Τάγματος τῆς 31ης Ταξιαρχίας εἰς τὴν ἀνατολικῶς Κιλκὶς περιοχὴν Κορωνούδας καὶ λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος παρὰ τὸ Δεν-δρωτό (1). Ἀνὰ εἷς οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς Σιτοχῶρι καὶ Ἀρέθουσαν. Οἱ λοιποὶ δύο οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἡ πυροβολαρχία μέσου πυρο-βολικοῦ ἐπανῆλθον εἰς τὰς θέσεις των. Τὰ 555 καὶ 557 Τάγματα ἀνεχώρησαν τὸ μὲν διὰ Θεσσαλονίκην τὸ δὲ διὰ Σέρρας.

Οἱ βορείως Βεργοπουλιάνας καθηλωθέντες συμμορῖται διέρρευσαν ὑπὸ τὴν κάλυψιν τῆς νυκτὸς πρὸς Δυσμάς, ἀλλὰ τὴν πρωΐαν τῆς 9ης Μαρτίου ἐνετοπί-σθησαν εἰς τὸν χῶρον Νέας Σεβαστείας—ὑψώματος 726, ἔνθα καὶ προσεβλήθη-σαν ὑπὸ τμημάτων τοῦ 556 Τάγματος καὶ τῶν 58ου καὶ 67ου Ταγμάτων Ἐθνο-φρουρᾶς. Αἱ θέσεις τῶν συμμοριτῶν ἐσφυροκοπήθησαν ὑπὸ μαχητικῶν ἀερο-πλάνων μὲ ἄριστα ἀποτελέσματα.

Καθ' ὃν χρόνον τὰ εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Φλαμοῦρι—Βερτίσκου συμμορια-κὰ ὑπόλοιπα προσεπάθουν νὰ διαφύγωσι πρὸς τὸ ὄρος Κρούσια, τμῆμα ἐξ 100-120 ἐνόπλων προελθὸν ἐκ τοῦ θύλακος Κορώνας ἀφίχθη εἰς τὴν νοτιοανατο-λικῶς τοῦ Κιλκὶς περιοχὴν Κορωνούδας—Παγοχῶρι (1) διὰ τὴν ὑποδοχὴν τῆς 20ής Ταξιαρχίας καὶ τὴν διακομιδὴν τῶν τραυματιῶν της. Ἀλλὰ τὸ συμμορια-κὸν τμῆμα προσέκρουσεν ἐπὶ τμημάτων τῆς 31ης Ταξιαρχίας ἅτινα εἶχον ἐγκα-ταστασθῆ ἤδη εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην πρὸς ἀπαγόρευσιν διαρροῆς τῆς συμμο-

(1) Σχεδιάγραμμα 4.

ριακῆς ταξιαρχίας πρὸς Κρούσια. Ἐπηκολούθησεν ἀπὸ τῆς μεσημβρίας μέχρις ἑσπέρας τῆς 9ης Μαρτίου ἀγὼν καθ' ὃν ἐπενέβη ἡ ἀεροπορία, πλήξασα ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ὑπέστησαν σοβαρὰς ἀπωλείας.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς ἡ εὑρισκομένη εἰς τὴν περιοχὴν Νέας Σεβαστείας συμμοριακὴ δύναμις ἐκινήθη πρὸς Κρούσια, ἀλλὰ τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης 10ης Μαρτίου ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδρας ἐγκατεστημένας εἰς τὴν περιοχὴν Λαχανᾶ—Ξυλουπόλεως καὶ ὑπέστη ἀπωλείας. Ἡ συμμοριακὴ δύναμις κατετμήθη τότε εἰς ὁμάδας αἵτινες ἐπέτυχον νὰ διαρρεύσωσιν ἐν διασπορᾷ ἀνατολικῶς τοῦ Κιλκὶς πρὸς Θεοδοσίαν, (1) παρακολουθούμεναι ἐκ τοῦ σύνεγγυς ὑπὸ λόχου τοῦ 556 Τάγματος καὶ τοιούτου τοῦ 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Ὁμάδες τινὲς μὴ ἐπιτυχοῦσαι νὰ ὑπερβῶσι τὴν ἀπὸ Θεσσαλονίκης πρὸς Σέρρας ἁμαξιτὴν ὁδὸν ἀνεστράφησαν καὶ κατατμηθεῖσαι διεσκορπίσθησαν εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Βερτίσκου.

Αἱ πρὸς Θεοδοσίαν συμπτυχθεῖσαι ὁμάδες προσεβλήθησαν ὑπὸ τῶν παρακολουθούντων ταύτας λόχων καὶ τῶν τοιούτων τοῦ 511 Τάγματος, κινηθέντων ἐγκαίρως ἀπὸ Δενδρωτὸ καὶ Κορωνούδαν (1). Οἱ συμμορῖται περισφιγγόμενοι προσεπάθουν ν' ἀποφύγωσιν διὰ τῆς φυγῆς τὴν πλήρη συντριβήν των χωρὶς νὰ τὸ ἐπιτυγχάνωσι, προσβαλλόμενοι πανταχόθεν ὅσον καὶ ἀπὸ ἀέρος ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροπλάνων ἅτινα ἔπληττον συνεχῶς καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τὰς διασκορπισμένας συμμοριακὰς ὁμάδας. Ἐλάχιστοι συμμορῖται ἐπέτυχον νὰ διασωθῶσιν ὑπὸ τὴν κάλυψιν τῆς ἐπελθούσης νυκτός, ἀποκρυβέντες εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων. Τὸ μεῖζον μέρος τῶν ὑπολειμμάτων τῆς συμμοριακῆς ταξιαρχίας ἐφονεύθη ἢ συνελήφθη.

Ἀπὸ πρωΐας τῆς 11ης Μαρτίου διεξήχθη ἐξερεύνησις ἄνευ ἐπαφῆς. Περὶ τὴν μεσημβρίαν διετάχθη ἡ ἐπάνοδος τῶν τμημάτων εἰς τὰς θέσεις των, λῆξάσης τῆς ἐπιχειρήσεως. Εἰς τὰ Κερδύλλια παρέμεινε τὸ 553 Τάγμα καὶ διλοχία τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, πρὸς ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐξερευνήσεως καὶ ἀπαγόρευσιν ἐπανεγκαταστάσεως συμμοριτῶν εἰς τὴν ὀρεινὴν ταύτην περιοχήν.

Διὰ τῆς διεξαχθείσης ἐπιχειρήσεως συνετρίβη ἡ 20ὴ κομμουνιστοσυμμοριακὴ Ταξιαρχία, ἀριθμοῦσα πλέον τῶν 1000 ἐνόπλων. Αἱ ἀπώλειαί της ἀνελθοῦσαι μέχρι τῆς 11ης Μαρτίου εἰς τὰ 75% τῆς συνολικῆς της δυνάμεως, ἔφθασαν κατὰ τὰς ἑπομένας ἡμέρας εἰς ποσοστὸν 85% διὰ τῆς ἀνευρέσεως ἑτέρων πτωμάτων καὶ συλλήψεως ἢ παραδόσεως καὶ ἄλλων συμμοριτῶν.

Αἱ ἀπώλειαι τοῦ Στρατοῦ κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ΠΟΣΕΙΔΩΝ ἦσαν 3 Ἀξιωματικοὶ τραυματίαι, 13 νεκροί, 50 τραυματίαι καὶ 1 ἀγνοούμενος ὁπλῖται.

Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ὑπῆρξαν βαρύταται ἀνελθοῦσαι εἰς 808 ἤτοι 420 νεκροὺς καὶ 388 συλληφθέντας καὶ παραδοθέντας.

Εἰς χεῖρας τοῦ στρατοῦ περιῆλθον ἓν ὀρειβατικὸν πυροβόλον τῶν 75 χ.μ. εἴδη ὁπλισμοῦ, ἱκαναὶ ποσότητες πυρομαχικῶν, παντοειδὲς ὑλικόν, κτήνη φόρτου, αἰγοπρόβατα καὶ σιτηρά (2).

Ἐπιχειρήσεις βορείως Σερρῶν (28-31 Μαρτίου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 70 ἐπιχειρήσεως ΠΙΝΔΟΣ)

295. Κατόπιν πληροφοριῶν ὅτι συμμοριακὸν συγκρότημα κατῆλθεν ἐκ τῆς

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1022/ΣΤ/7

περιοχῆς Ἀγκίστρου εἰς τὴν τοιαύτην Ἀλῆ Μπαμπᾶ, τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ διέταξε τὴν Διοίκησιν Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν νὰ λάβῃ μέτρα πρὸς ἀπαγόρευσιν ἐκτελέσεως ἐπιδρομῆς κατὰ κατωκημένων τόπων. Συγχρόνως θὰ ἐπεδίωκεν ἡ Διοίκησις αὕτη νὰ πλήξῃ ἀποτελεσματικῶς τὸ συγκρότημα.

Τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς τοῦ Σώματος ἡ Διοίκησις Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν ἀνέθεσεν εἰς τὴν 26ην Ταξιαρχίαν διὰ τῶν 514 καὶ 558 Ταγμάτων καὶ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ.

Ἡ Ταξιαρχία ἐγκαταστήσασα τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον εἰς τὸ πλησίον Σερρῶν χωρίον Λευκῶνα, προώθησε τὴν πρωΐαν τῆς 28ης Μαρτίου 1949 τὰ τάγματά της πρὸς τὸν χῶρον συγκεντρώσεως τῶν συμμοριτῶν.

Τὸ 558 Τάγμα μεῖον διλοχία ἤχθη ἀκωλύτως ἀπὸ Ἀχλαδοχώριον εἰς τὸ ὕψωμα 1268. Διλοχία τοῦ αὐτοῦ Τάγματος προερχομένη ἐκ τῆς νοτιοανατολικῶς Σιδηροκάστρου περιοχῆς, ἀφοῦ ἀνέτρεψεν ἀντιστάσεις νοτιοδυτικῶς Σαρλίγια, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν κατεχόντων ἰσχυρῶς τὸ ὕψωμα τοῦτο συμμοριτῶν. Τὸ 514 Τάγμα κινηθὲν ἐν τῇ κατευθύνσει Ξηροτόπου—Ἀλῆ Μπαμπᾶ, ἤχθη εἰς τὸ ὕψωμα τοῦτο ἀκωλύτως. Κινηθεῖσα δυτικώτερον διλοχία του ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης θέσεις περὶ τὰ χίλια μέτρα ἀνατολικῶς Σαρλίγια. Ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ τεταγμένος περὶ τὰ τέσσαρα χιλιόμετρα νοτίως Ξηροτόπου ὑπεστήριξε τὴν ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν τῶν τμημάτων καθὼς καὶ ἡ ἀεροπορία.

Τὴν πρωΐαν τῆς 29ης Μαρτίου αἱ συμμοριακαὶ θέσεις ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Σαρλίγια καὶ τῶν ἀνατολικωτέρων τοιούτων εὑρέθησαν κεναί, ἐγκαταλειφθεῖσαι διαρκούσης τῆς νυκτὸς ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ἀπεσύρθησαν πρὸς Βορειοανατολὰς ἐγκαταλείψαντες δέκα νεκρούς. Τὸ 558 Τάγμα μεῖον διλοχία ἐξορμῆσαν τὴν πρωΐαν ἐκ τοῦ ὑψώματος 1268 ἐπετέθη κατὰ τοῦ ὑψώματος 1641, ὅπερ καὶ κατέλαβεν ἀνατρέψαν τοὺς ἐπ' αὐτοῦ συμμορίτας. Ἐνσκήψασα σφοδρὰ χιονοθύελλα παρημπόδισε τὰς κινήσεις τῶν τμημάτων, διευκολύνασα τὴν διαφυγὴν τῶν συμμοριτῶν.

Ἐκπεμφθεῖσαι ἀναγνωρίσεις τὴν 30ὴν καὶ 31ην Μαρτίου δὲν συνήντησαν συμμορίτας.

Αἱ ἀπώλειαι τοῦ στρατοῦ κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ἦσαν 2 νεκροὶ καὶ 1 τραυματίας ὁπλῖται, τῶν δὲ συμμοριτῶν 10 νεκροὶ καὶ 18 παραδοθέντες (1).

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

(Σχεδιάγραμμα 4)

296. Τμῆμα τοῦ 554 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 5ην Ἰανουαρίου 1949 παρὰ τὸ βορειοανατολικῶς Σιδηροκάστρου χωρίον Καπνόφυτον μετὰ συμμοριακοῦ λόχου. Οἱ συμμορῖται βληθέντες ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ Σιδηροκάστρου καὶ πιεσθέντες ὑπὸ τμημάτων τοῦ 554 Τάγματος, προωθηθέντων ἐξ Ἀχλαδοχωρίου διεσκορπίσθησαν καὶ ἐτράπησαν πρὸς Νότον, ἐγκαταλείψαντες ἑπτὰ νεκροὺς καὶ ἕνα παραδοθέντα. Τὸ 554 Τάγμα ἔσχε δύο τραυματίας ὁπλίτας. Τμῆμα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος κινηθὲν τὰς πρώτας νυκτερινὰς ὥρας τῆς 13ης Φεβρουαρίου πρὸς ἐγκατάστασιν ἐνέδρας βορείως Ἀχλαδοχωρίου, συνεπλάκη

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Α/3.

μετὰ πεντηκονταμελοῦς συμμοριακῆς ὁμάδος ἥτις συνεπτύχθη πρὸς Βορρᾶν, ἐγκαταλείψασα ἑπτὰ νεκρούς.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ 60οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκη τὴν 27ην Φεβρουαρίου ἐπὶ τοῦ Μενοικίου μετὰ συμμοριακῶν τμημάτων, ἅτινα βληθέντα ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροπλάνων συνεπτύχθησαν πρὸς τὴν κορυφογραμμὴν τοῦ ὄρους (1).

Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν Στρατ. Δ(σεως Κεντρ. Μακεδονίας. Ἐπιχείρησις Βερτίσκου—Φλαμοῦρι (27-29 Ἰανουαρίου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 4)

297. Κατόπιν πληροφοριῶν περὶ συγκεντρώσεως συμμοριακῆς δυνάμεως 400 ἐνόπλων εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Βερτίσκου—Φλαμοῦρι διετάχθη ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἡ Στρατιωτικὴ Διοίκησις Κεντρικῆς Μακεδονίας νὰ ὀργανώσῃ ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν. Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διετέθησαν τέσσαρες διλοχίαι σὺν λόχος, δύο οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ τμήματα ΚΜΕΑ. Ἡ ἐπιχείρησις ἀρξαμένη τὴν πρωΐαν τῆς 27ης Ἰανουαρίου 1949 ἀπέληξε τὴν ἑσπέραν τῆς 29ης ἰδίου εἰς ἀποτυχίαν καθ' ὅσον οἱ συμμορῖται διέφυγον τὴν νύκτα τῆς 27ης Ἰανουαρίου εἰς τὰ Κερδύλλια. Μόνον τὴν πρώτην ἡμέραν ἐσημειώθησαν μικροσυμπλοκαὶ βορειοανατολικῶς καὶ βορειοδυτικῶς Σωχοῦ ἄνευ οὐσιαστικοῦ ἀποτελέσματος(2).

Πρώτη ἐπιχείρησις Χαλκιδικῆς (13-24 Φεβρουαρίου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 75)

298. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Φεβρουαρίου 1949 ἐπιχείρησιν εἰς τὰ Κερδύλλια, ἡ 20ὴ κομμουνιστοσυμμοριακὴ ταξιαρχία συμπιεσθεῖσα ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν Δυνάμεων διέρρευσεν εἰς τὴν Χαλκιδικήν(3).

Κατόπιν πληροφοριῶν αἵτινες ἔφερον τὴν Ταξιαρχίαν σταθμεύουσαν εἰς τὴν περιοχὴν Καραγιάννη—Ξεράδας—Κουκούσια—χωρίον Βαρβάρας, τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ ἀνέθεσε εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Κεντρικῆς Μακεδονίας τὴν προσβολὴν τῆς ταξιαρχίας ὡς καὶ τοῦ συγκροτήματος Παπαγεωργίου, ἐγκατεστημένου εἰς τὰς περὶ τὸν Κάκαβον ὠργανωμένας θέσεις.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διετέθησαν ἐπὶ πλέον τῶν τριῶν ταγμάτων τοῦ 50οῦ Ἐλαφροῦ Συντάγματος καὶ τὰ ἑξῆς τμήματα: Τὸ 555 Τάγμα εὑρισκόμενον εἰς Νέαν Μάδυτον—Ρεντίναν. Διλοχία Χωροφυλακῆς συγκροτηθεῖσα ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας, οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ στοιχεῖον τεθωρακισμένον. Ἐν συνεχείᾳ καὶ ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς ἐπιχειρήσεως διετέθησαν συμπληρωματικῶς εἰς λόχος τοῦ Γ' Κέντρου Ἐκπαιδεύσεως Ὑποψηφίων βαθμοφόρων, εἰς λόχος χωροφυλακῆς καὶ δύο λόχοι τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Λαγκαδᾶ.

Τὸ συνταχθὲν ὑπὸ τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Κεντρικῆς Μακεδονίας σχέδιον ἐνεργείας διεχώριζε τὴν ἐκτέλεσιν εἰς δύο φάσεις.

---

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Α/1-2
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Α/1.
(3) Ὅρα ἐπιχείρησιν ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

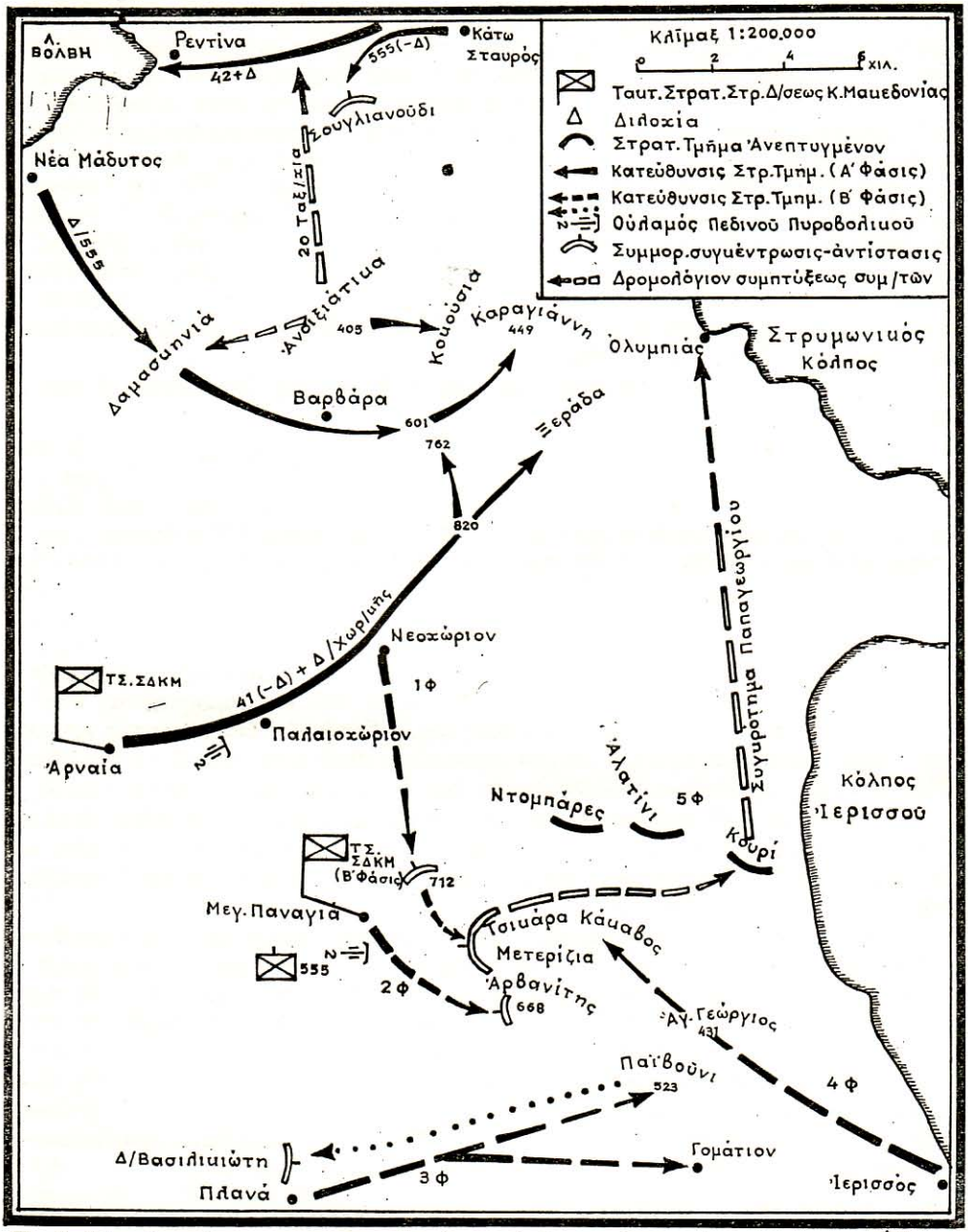

Σχεδ. 75 Ἐπιχείρησις ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ (13-24 Φεβρουαρίου 1949) Φ.Κ

Κατὰ τὴν πρώτην φάσιν: Κίνησιν τοῦ 555 Τάγματος μεῖον διλοχία ἐν τῇ κατευθύνσει Κάτω Σταυροῦ–Σουγλιανοῦδι–'Ανοιξιάτικων (ὕψωμα 405) καὶ ἐκεῖθεν ἀναλόγως τῆς καταστάσεως πρὸς τὸ χωρίον Βαρβάραν ἢ πρὸς Κοκούσια. Τῆς διλοχίας τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἀπὸ Νέαν Μάδυτον πρὸς Δαμασκηνιὰν –Βαρβάραν–ὕψωμα 601. Τοῦ 41ου 'Ελαφροῦ Τάγματος μεῖον διλοχία μετὰ τῆς διλοχίας Χωροφυλακῆς ἀπὸ 'Αρναίαν πρὸς Παλαιοχώριον-ὑψώματα 820-762 καὶ ἐκεῖθεν ἀναλόγως τῆς καταστάσεως. Ἡ φάλαγξ αὕτη θὰ ἐκινεῖτο ἐξ 'Αρναίας τὴν πρωΐαν τῆς δευτέρας ἡμέρας. Τὸ 42ον 'Ελαφρὸν Τάγμα, ἐνισχυόμενον ὑπὸ τῶν δύο λόχων τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου 'Εθνοφρουρᾶς Λαγκαδᾶ, θ' ἀπέφρασσε τὰ στενὰ Ρεντίνας, ἀπαγορεῦον τὴν ἐπιστροφὴν τῆς συμμοριακῆς ταξιαρχίας εἰς τὰ Κερδύλλια καὶ τυχὸν προσπάθειαν τροφοδοσίας της ἐκ Νέας Μαδύτου ἢ Ζαγκλιβερίου(1). Τὸ 33ον 'Ελαφρὸν Τάγμα μετὰ τῶν ΚΜΕΑ τῶν χωρίων Νικήτα καὶ 'Αγίου Νικολάου, θὰ ἐξησφάλιζε τὰς περιοχὰς Πολυγύρου καὶ νοτιοανατολικῆς Χαλκιδικῆς.

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Διοικήσεως Κεντρικῆς Μακεδονίας ἐγκατεστάθη εἰς 'Αρναίαν.

Ἡ πρώτη φάσις ἤρχισε τὴν πρωΐαν τῆς 13ης Φεβρουαρίου ἀφ' ἧς τὰ τμήματα ἐκινήθησαν πρὸς τὰς καθορισθείσας κατευθύνσεις. Τὸ 555 Τάγμα ἐν τῇ κινήσει του συνεπλάκη περὶ τὸ τέλος τῆς ἡμέρας ἀμέσως βορείως τοῦ ὑψώματος Σουγλιανοῦδι μετὰ τμημάτων τῆς 20ῆς Ταξιαρχίας. Αὕτη εὑρίσκετο ἐπίσης ἐν κινήσει, μὲ πρόθεσιν διελεύσεως κατὰ τὴν νύκτα διὰ τῶν στενῶν Ρεντίνας, πρὸς ἐπιστροφὴν εἰς τὰ Κερδύλλια. Κατὰ τὸν συνεχισθέντα μέχρι τῆς νυκτὸς ἀγῶνα, τὸ Τάγμα ἀντιμετωπίσαν ὑπερτέρας δυνάμεις δὲν ἠδυνήθη νὰ καταλάβῃ τὸ Σουγλιανοῦδι καὶ συνεπτύχθη ἐλαφρῶς πρὸς βελτίωσιν τῶν θέσεών του. Τὸ Τάγμα ἔσχε 2 νεκροὺς καὶ 6 τραυματίας ὁπλίτας, οἱ δὲ συμμορῖται 4 νεκρούς. Ἡ διλοχία τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἀφιχθεῖσα ἀκωλύτως εἰς Δαμασκηνιάν, παρέμεινεν εἰς τὴν θέσιν ταύτην πρὸς διανυκτέρευσιν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς συνεπλάκη μετὰ συμμοριακοῦ λόχου κινουμένου μετὰ μεταγωγικῶν πρὸς Νέαν Μάδυτον, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν τεσσάρων ἐνόπλων καὶ ὀκτὼ κτηνῶν.

Ἡ συμμοριακὴ ταξιαρχία διακόψασα πᾶσαν ἐπαφὴν μετὰ τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων, συνέχισε τὰς τελευταίας ὥρας τῆς νυκτὸς τὴν πρὸς Βορρᾶν κίνησιν. 'Ανατρέψασα δὲ διὰ τοῦ ὄγκου της τὰ φυλάσσοντα τὰ στενὰ Ρεντίνας τμήματα, κατηυθύνθη εἰς τὰ Κερδύλλια.

Τὴν ἑπομένην 14ην Φεβρουαρίου τὰ τμήματα συνέχισαν τὰς προκαθορισθείσας κινήσεις, καθ' ὅσον δὲν εἶχεν ἐξακριβωθῆ κατὰ πόσον ἀπεχώρησεν ὁλόκληρος ἡ ταξιαρχία ἢ μέρος ταύτης. Περὶ τὴν ἑσπέραν ἐστάθμευσαν εἰς τὴν περιοχὴν 'Ανοιξιάτικων– Βαρβάρας– ὑψωμάτων 601 καὶ 762, χωρὶς νὰ συναντήσωσι κατὰ τὴν διαδρομήν των συμμορίτας.

Τὴν 15ην Φεβρουαρίου ἐγένετο λεπτομερὴς ἐξερεύνησις τῆς περιοχῆς Κοκούσια–Καραγιάννη–Ξεράδας καὶ κατεστράφησαν ἀνευρεθέντα πολυβολεῖα καὶ σκέπαστρα. Τὴν ἑσπέραν τὰ τμήματα ἀφίχθησαν εἰς Νεοχώριον καὶ Παλαιοχώριον ἔνθα παρέμεινεν καὶ τὴν ἑπομένην ἡμέραν.

299. Διὰ τῆς δευτέρας φάσεως ἀπεσκοπεῖτο ἡ προσβολὴ καὶ ἐξόντωσις τοῦ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Παπαγεωργίου συγκροτήματος, ὅπερ θετικαὶ πληροφορίαι ἔφερον εὑρισκόμενον εἰς τὰς μονίμους ἐγκαταστάσεις του τῆς περιοχῆς Κακάβου–Μετερίζια–Παϊβοῦνι.

(1) Σχεδιάγραμμα 6.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διετέθησαν 1 πλῆρες τάγμα πεζικοῦ, 5½ λόχοι ἐλαφρῶν ταγμάτων, 1 λόχος ὑποψηφίων βαθμοφόρων, 3 λόχοι Χωροφυλακῆς, 1 λόχος ΚΜΕΑ καὶ οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Τὰ τμήματα ταῦτα ὠργανώθησαν εἰς πέντε φάλαγγας αἵτινες ἤρχισαν κινούμεναι ἀπὸ πρωΐας τῆς 17ης Φεβρουαρίου πρὸς τὰς καθορισθείσας κατευθύνσεις. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Κεντρικῆς Μακεδονίας ἐγκατεστάθη εἰς Μεγάλην Παναγίαν. Παρὰ τὸ αὐτὸ χωρίον ἐτάχθη ὁ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ, μὲ στήριγμα λόχον τοῦ 555 Τάγματος.

Ἡ πρώτη φάλαγξ (Διλοχία 41ου Ἐλαφροῦ Τάγματος σὺν λόχος Χωροφυλακῆς καὶ τμῆμα ΜΕΑ) ἐκκινήσασα ἀπὸ Νεοχώριον μὲ κατεύθυνσιν πρὸς Νοτιοανατολάς, ἀφοῦ ἀνέτρεψεν ἀντίστασιν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 712, προσέκρουσεν ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶς κατεχομένων καὶ ὠργανωμένων διὰ χαρακωμάτων, σκεπάστρων καὶ πολυβολείων ὑψωμάτων Τσικάρα–Μετερίζια. Ἐπηκολούθησεν ἀγὼν διαρκέσας μέχρι τῆς νυκτός, χωρὶς νὰ ἐπιτευχθῇ, παρὰ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας, ἡ ἀνατροπὴ τῶν συμμοριτῶν. Συμμοριακὸν τμῆμα ἐλιχθὲν ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ τῆς φάλαγγος ἐπιχείρησε νὰ προσβάλῃ τὰ νῶτα ταύτης καὶ ἀνέτρεψε μικρὰν ὁμάδα Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ ἐγκατεστημένην ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 712. Τὸ συμμοριακὸν τοῦτο τμῆμα προσβληθὲν ὑπὸ λόχου τῆς δευτέρας φάλαγγος διελύθη.

Ἡ δευτέρα φάλαγξ (555 Τάγμα μεῖον λόχος) ἐκκινήσασα ἐκ τοῦ χωρίου Μεγάλη Παναγία, ἀνῆλθε περὶ τὴν 1600 ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Ἀρβανίτη, ἀφοῦ ἐξετόπισε μικρὸν συμμοριακὸν τμῆμα.

Ἡ τρίτη φάλαγξ (Λόχος σὺν διμοιρία 33ου Ἐλαφροῦ Τάγματος σὺν λόχος ΚΜΕΑ) ἐκκινήσασα ἐκ τοῦ χωρίου Πλανῶν, ἤχθη ἀκωλύτως εἰς ὕψωμα Παϊβοῦνι–χωρίον Γομάτιον.

Ἡ τετάρτη φάλαγξ (Λόχος ὑποψηφίων βαθμοφόρων σὺν λόχος 42ου Ἐλαφροῦ Τάγματος καὶ λόχος Χωροφυλακῆς) ἤχθη ἐξ Ἱερισσοῦ διὰ τοῦ ὑψώματος Ἁγίου Γεωργίου εἰς Κάκαβον, χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντιληπτὴ ἀπὸ τοὺς συμμορίτας, ὧν ἡ προσοχὴ ἦτο ἐστραμμένη πρὸς τὴν πρώτην φάλαγγα. Ἡ τετάρτη φάλαγξ διετάχθη μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ ὑψώματος Κάκαβος νὰ κινηθῇ ταχέως πρὸς Τσικάρα–Μετερίζια, προσβάλλουσα τὰ νῶτα τῶν συμμοριτῶν, ἀλλ' ἡ κίνησίς της ὑπῆρξε λίαν διστακτική. Ἀντὶ δὲ νὰ σπεύσῃ ὁλόκληρος προώθησε πρὸς Τσικάρα μόνον τὸν λόχον Χωροφυλακῆς καὶ οὐχὶ μὲ σαφῆ ἐντολὴν νὰ προσβάλῃ τὰ νῶτα τῶν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τούτου συμμοριτῶν.

Ἡ πέμπτη φάλαγξ (Λόχος Χωροφυλακῆς συν πέντε διμοιρίαι τῶν 33ου καὶ 41ου Ἐλαφρῶν Ταγμάτων) ἐγκατεστάθη συμφώνως τῇ ἀποστολῇ της ἐπὶ τῆς γραμμῆς Ντομπάρες–Ἀλατίνι–Κουρὶ πρὸς ἀπαγόρευσιν διαφυγῆς τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος εἰς τὴν περιοχὴν Ὀλυμπιάδος.

Τὸ συμμοριακὸν συγκρότημα διατηρῆσαν τὰς θέσεις του μέχρι βαθείας νυκτὸς συνεπτύχθη ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ σκότους καὶ ἐπωφεληθὲν τοῦ διακεκομμένου καὶ δυσκόλου ἐδάφους, διέρρευσε πρὸς Ὀλυμπιάδα.
Κατὰ τὴν κίνησίν του τὸ συγκρότημα προσέκρουσεν ἐπὶ τμήματος ἐγκατεστημένου εἰς τὸ ὕψωμα» Κουρὶ ὅπερ καὶ ἀνέτρεψε συνεχίσαν τὸ δρομολόγιόν του.

Τὴν ἑπομένην 18ην Φεβρουαρίου αἱ τετάρτη καὶ πέμπτη φάλαγγες ἐκινήθησαν ἀπὸ τῆς ἓω πρὸς τὴν κατεύθυνσιν συμπτύξεως τοῦ συγκροτήματος. Ἀλλὰ τοῦτο εἶχεν ἤδη ἀρκούντως ἀπομακρυνθῆ καὶ δὲν ἐπετεύχθη ἐπαφή. Τὰ λοιπὰ τμήματα προέβησαν εἰς λεπτομερῆ ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς Μετερίζια–Τσικάρα–Ἀρβανίτη, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀνεύρεσιν εἴκοσι πτωμάτων συμμοριτῶν, εἰδῶν ὁπλισμοῦ, ὑγειονομικοῦ ὑλικοῦ, μαγειρικῶν σκευῶν καὶ

200 αἰγοπροβάτων. Κατεστράφησαν σκέπαστρα, πολυβολεῖα καὶ παραπήγματα.

Τὴν ἑσπέραν τὸ 555 Τάγμα ἐπανῆλθεν εἰς Μεγάλην Παναγίαν, ἡ δὲ τετάρτη φάλαγξ κατηυθύνθη εἰς Στρατονίκην. Αἱ πρώτη καὶ τρίτη φάλαγγες παρέμειναν ἐπὶ τόπου πρὸς συνέχισιν τῶν ἐξερευνήσεων.

Κατόπιν πληροφοριῶν αἵτινες ἔφερον τὴν ὑπὸ τὸν ἀρχυσυμμορίτην Βασιλικιώτην διλοχίαν τοῦ συγκροτήματος περὶ τὰ Πλανά, διετάχθη ἡ τρίτη φάλαγξ ὅπως κατευθυνθῇ πρὸς τὸ χωρίον τοῦτο. Ἡ φάλαγξ κινηθεῖσα ἀπὸ τῆς ἓω τῆς 19ης Φεβρουαρίου, συνήντησε τὴν διλοχίαν καὶ συνεπλάκη μετ' αὐτῆς, ἐπιτυχοῦσα τὴν ἐξόντωσιν ἐξ συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρων δέκα ὀκτὼ ἐνόπλων. Ἡ ὑπόλοιπος διλοχία κατετμήθη εἰς μικροομάδας αἵτινες διασκορπισθεῖσαι διέφυγον διὰ τῶν χαραδρώσεων.

Ἡ ἐπιχείρησις συνεχίσθη μέχρι τῆς 24ης Φεβρουαρίου χωρὶς νὰ ἐπιτευχθῇ ἑτέρα ἐπαφή. Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας τὰ τμήματα ἐπανῆλθον εἰς τὰς ἕδρας των.

Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως μέχρι πέρατος τῶν ἐπιχειρήσεων ἀνῆλθον εἰς 32 νεκρούς, 5 συλληφθέντας καὶ 70 παραδοθέντας. Τὰ μετασχόντα τμήματα ἔσχον κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς 5 νεκροὺς καὶ 12 τραυματίας ὁπλίτας καὶ ἐπὶ πλέον ἐκ ναρκῶν τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν τοῦ 41ου Ἐλαφροῦ Τάγματος Δημητριάδην Δημήτριον καὶ 1 ὁπλίτην νεκρούς, τραυματίας δὲ 6 χωροφύλακας καὶ 14 ἄνδρας ΜΕΑ(1).

Δευτέρα ἐπιχείρησις Χαλκιδικῆς (19 Μαρτίου - 7 Ἀπριλίου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 76)

300. Τὴν νύκτα τῆς 19ης Μαρτίου 1944 συμμοριακὸν τάγμα τοῦ συγκροτήματος Χαλκιδικῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν χερσόνησον Σιθωνίαν πρὸς διαρπαγὴν καὶ στρατολογίαν. Τὸ ἕτερον τάγμα τοῦ συγκροτήματος ἦχθη ἐκ Κακάβου παρὰ τὸ χωρίον Πλανά, ἵνα ὑποστηρίξῃ ἐν ἀνάγκῃ τὴν ἀνωτέρω ἐνέργειαν.

Πρώτη ἐκδήλωσις τῶν εἰσχωρησάντων εἰς Σιθωνίαν συμμοριτῶν ἐσημειώθη τὴν 21ην Μαρτίου εἰς Πόρτο Κουφὸ(2) διὰ πυρπολήσεως δύο πετρελαιοκινήτων καὶ ἁπαγωγῆς δώδεκα ἀτόμων. Ἐν συνεχείᾳ προσεβλήθησαν τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὰ χωρία Σάρτη καὶ Συκιὰ ὁπόθεν ἀπῆχθησαν 30 ἄτομα ἐξ ὧν 9 διέφυγον καὶ 1 ἐφονεύθη ἐν τῇ προσπαθείᾳ του νὰ δραπετεύσῃ. Τὸ τμῆμα ΜΕΑ Συκιᾶς ἀντιταχθὲν ἐπιτυχῶς ἀπέτρεψε τὴν ἐπέκτασιν τῆς στρατολογίας καὶ τὴν λεηλασίαν.

Διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν παρὰ τὸν λαιμὸν τῆς χερσονήσου χωρίων Νικήτα καὶ Ἁγίου Νικολάου διετίθετο λόχος ΚΜΕΑ καὶ εἴκοσι πέντε χωροφύλακες τοῦ σταθμοῦ Ἁγίου Νικολάου. Ἐκ τούτων διμοιρία ΚΜΕΑ μαθ' ὁμάδος χωροφυλάκων ἐκινήθησαν πρὸς Συκιάν. Πρὸς τὸν λαιμὸν τῆς χερσονήσου ἐκινήθησαν, τμῆμα ΚΜΕΑ ἐκ Μουδανιῶν, δύο διμοιρίαι τοῦ 33ου Ἐλαφροῦ Τάγματος ἐξ Ὁρμύλιας καὶ ἕτεροι δύο τοῦ 42ου Ἐλαφροῦ Τάγματος ἐξ Ἱερισσοῦ(2). Τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης 22ας Μαρτίου προωθήθη ἀπὸ Ἀρναίαν πρὸς Πλανὰ–Μεταγγίστι (2). διλοχία τοῦ 41ου Ἐλαφροῦ Τάγματος. Τὸ πρὸς Συκιὰν κινηθὲν τμῆμα συνεπλάκη τὴν αὐτὴν ἡμέραν μετὰ συμμοριακοῦ τοιούτου ὅπερ διέφυγεν ἐκμεταλ-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1022/ΣΤξ/6.
(2) Σχεδιάγραμμα 6.

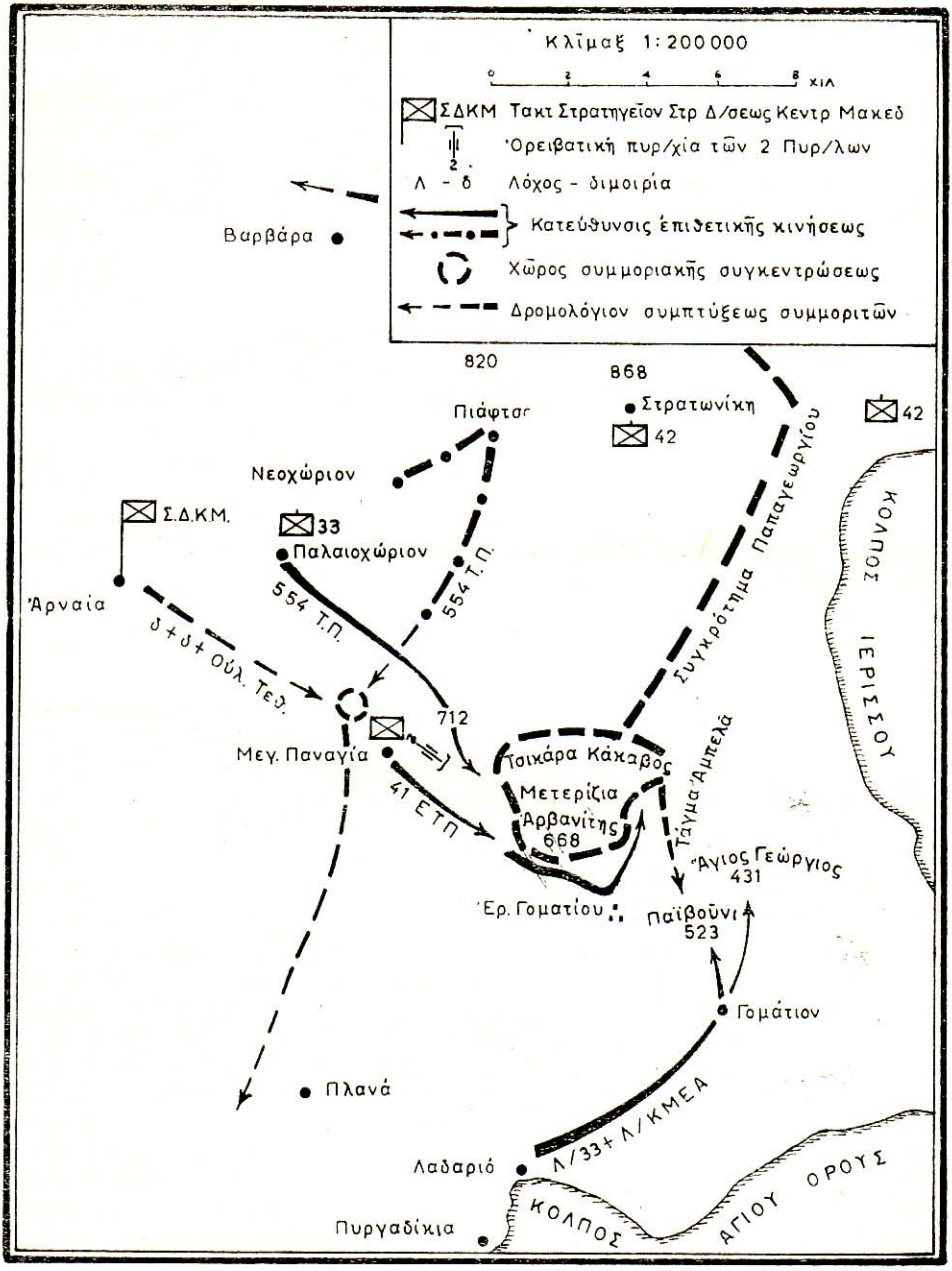

Σχ. 76. Ἐπιχείρησις ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ (19 Μαρτίου - 7 Ἀπριλίου 1949).

λευθὲν τὸ δασῶδες ἔδαφος. Ἕτερον τμῆμα ΚΜΕΑ συνεπλάκη τὴν νύκτα μετὰ τοῦ εἰς τὴν περιοχὴν Πλανῶν συμμοριακοῦ Τάγματος. Πρὸς τὸν χῶρον τῆς συμπλοκῆς ἔσπευσαν τὰ ἐγκατασταθέντα εἰς τὸν λαιμὸν τῆς Σιθωνίας τμήματα, δοθείσης οὕτω εὐκαιρίας νὰ διαφύγωσιν οἱ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς συμμορῖται, κατευθυνθέντες πρὸς Κάκαβον. Ἡ πρὸς Μεταγγίστι κινηθεῖσα διλοχία τοῦ 41ου Ἐλαφροῦ Τάγματος δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ φθάσῃ εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην μέχρις ἑσπέρας λόγῳ καταρρακτώδους βροχῆς καὶ τῶν σχηματισθεισῶν πλημμυρῶν. Τὴν ἑσπέραν τῆς 23ης Μαρτίου ἡ ἐμπροσθοφυλακὴ τῶν πρὸς Κάκαβον κατευθυνομένων συμμοριτῶν προσεβλήθη περὶ τὸ Μεταγγίστι ὑπὸ τμήματος τοῦ 41ου Τάγματος.

Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς οἱ συμμορῖται ἔσχον 11 νεκρούς, 10 συλληφθέντας ἐκ τῶν ὁποίων 6 τραυματίαι καὶ 2 παραδοθέντας. Μεταξὺ τῶν τραυματιῶν ἦτο εἷς διοικητὴς λόχου, ὑποκύψας βραδύτερον.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω γεγονότων τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ διέταξε τὴν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Κεντρικῆς Μακεδονίας νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς καταστάσεως, ἐνισχῦσαν ταύτην διὰ τοῦ 554 Τάγματος.

Ἡ Στρατιωτικὴ Διοίκησις ἐγκαταστήσασα τὴν ἑσπέραν τῆς 23ης Μαρτίου τὸ Τακτικόν της Στρατηγεῖον εἰς Ἀρναίαν, ἤρχισεν ἐπιχειροῦσα ἀπὸ τὰς πρώτας ὥρας τῆς 25ης Μαρτίου κατὰ τῶν εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Κακάβου συγκεντρωθέντων συμμοριτῶν διὰ τριῶν φαλάγγων πρὸς τὰς ἀκολούθους κατευθύνσεις :

554 Τάγμα : Παλαιοχώριον—Ὕψωμα 713—Τσικάρα

41ον Ἐλαφρὸν Τάγμα : Μεγάλη Παναγία—Ἀρβανίτης καὶ ἐρείπια Γοματίου—Κάκαβος.

Λόχος τοῦ 33ου Ἐλαφροῦ σὺν λόχος ΚΜΕΑ : Λαδαριὸ—Γομάτιον—Ἅγιος Γεώργιος—Κάκαβος

Ἐκ τῶν λοιπῶν διατιθεμένων τμημάτων λόχος τοῦ 42ου Ἐλαφροῦ Τάγματος στατικῶς εἰς περιοχὴν Στρατονίκης καὶ ἕτερος λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος περὶ τὰ ἑπτὰ χιλιόμετρα ἀνατολικώτερον. Λόχος τοῦ 33ου Ἐλαφροῦ Τάγματος εἰς Παλαιοχώριον ὡς ἐφεδρεία Διοικήσεως. Λόχος διατεθεὶς ὑπὸ τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Λαγκαδᾶ παρέμεινεν ὡς στήριγμα ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας (δύο πυροβόλα) παρὰ τὴν Μεγάλην Παναγίαν.

Τὰ 554 καὶ 41ον Τάγματα προσέκρουσαν ἐν τῇ κινήσει των ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶς κατεχομένων καὶ ὠργανωμένων διὰ χαρακωμάτων καὶ πολυβολείων ὑψωμάτων Τσικάρα—Μετερίζια καὶ Ἀρβανίτη. Μετὰ σκληρὸν ἀγῶνα τὰ Τάγματα ἐπέτυχον ν' ἀνατρέψωσι τοὺς συμμορίτας, συμπτυχθέντας πρὸς Κάκαβον, καὶ νὰ καταλάβωσι τ' ἀνωτέρω ὑψώματα. Ἡ τρίτη φάλαγξ (Λόχος 33ου Τάγματος σὺν λόχος ΚΜΕΑ) μόλις περὶ τὴν ἑσπέραν ἀφίχθη εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ὑψωμάτων Παϊβοῦνι—Ἁγίου Γεωργίου, ἐγκατασταθεῖσα ἐνεδρευτικῶς. Διαρκούσης τῆς νυκτὸς τὸ ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Ἀμπελὰν τάγμα, ἐπιχειρῆσαν νὰ διαρρεύσῃ πρὸς Νότον, ἐνέπεσεν εἰς τὰς ἐνέδρας τῆς φάλαγγος ταύτης μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν καὶ παράδοσιν δέκα πέντε συμμοριτῶν. Τὸ ὑπόλοιπον τάγμα διεσπάρη κατὰ μικρὰς ὁμάδας πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις.

301. Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 26ης Μαρτίου τὸ εἰς Κάκαβον συμμοριακὸν συγκρότημα διέφυγε χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντιληπτόν, πρὸς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Βαρβάρας, ἔνθα ἀπεκρύβη ἐντὸς δυσπροσίτων βαθειῶν γραμμῶν. Ἐκπεμφθεῖσαι ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἀναγνωρίσεις δὲν ἀνεῦρον τὰ ἴχνη τῶν συμμοριτῶν. Ἐπηκολούθησεν ἐξερεύνησις τῆς περιοχῆς Κακάβου καθ' ἣν ἀνευρέθησαν εἴκοσι τέσσαρα

πτώματα, εἴδη ὁπλισμοῦ, τηλεφωνικὸν ὑλικὸν καὶ σφάγια. Κατεστράφησαν πολυβολεῖα, σκέπαστρα, ἀναρρωτήρια, σταῦλοι καὶ τρία ἀρτοποιεῖα.

Αἱ ἐξερευνήσεις συνεχίσθησαν τὰς δύο ἑπομένας ἡμέρας χωρὶς νὰ ἐπιτευχθῇ ἐπαφή.

Διὰ τὴν 29ην Μαρτίου ἀπεφασίσθη ἡ λεπτομερὴς ἐξερεύνησις τοῦ μεταξὺ τῶν χωρίων Ὀλυμπιάδος καὶ Βαρβάρας (1) ἐδαφικοῦ χώρου ὑπὸ τῶν 554 καὶ 41ου Ταγμάτων καὶ δύο λόχων ἐκ τῶν 33ου καὶ 42ου Ταγμάτων. Τὰ τμήματα τῆς τρίτης φάλαγγος ἐγκαθιστάμενα ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Κάκαβος–Τσικάρα–Μετερίζια θὰ προσέβαλον τοὺς τυχὸν ἐπιχειροῦντας νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς ταῦτα συμμορίτας.

Ἡ διὰ τὴν ἐξερευνητέαν περιοχὴν κίνησις ἤρχισε τὴν πρωΐαν τῆς 29ης Μαρτίου. Τμήματα τοῦ 554 Τάγματος κινούμενα ἀπὸ Νεοχώριον πρὸς Πιάφτσαν–ὕψωμα 820, ἀντελήφθησαν περὶ τὴν 0800 παρὰ τὴν θέσιν Πιάφτσα πρόσφατα ἴχνη διελεύσεως συμμοριακῆς φάλαγγος κατευθυνομένης πρὸς Κάκαβον. Ἐπιβεβαιωθείσης τῆς κινήσεως καὶ ὑπὸ παραδοθέντος συμμορίτου, διετάχθη ἡ ταχεῖα προώθησις τοῦ 554 Τάγματος ἐπὶ τῶν ἰχνῶν τῶν συμμοριτῶν. Ἕτερα τμήματα θὰ ἐνήργουν πρὸς τὴν περιοχὴν Βαρβάρας.

Τὸ 554 Τάγμα ἀναστραφὲν ἐκινήθη ταχέως πρὸς Νότον. Περὶ τὴν 1600 συνεπλάκη εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Μεγάλης Παναγίας μετὰ ἑκατονταμελοῦς τὸν Παπαγεωργίου συμμορίας. Ἀπὸ 1530 ἐπενέβη εἰς τὸν ἀγῶνα προερχόμενον ὑπὸ ἐξ Ἀρναίας τμῆμα ἐκ δύο διμοιριῶν μετὰ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων. Παρὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν κακοκαιρίαν οἱ συμμορῖται ὑπέστησαν σοβαρὸν πλῆγμα, ἀπολέσαντες δέκα ἐξ νεκρούς, τριάκοντα τρεῖς συλληφθέντας καὶ παραδοθέντας, εἴδη ὁπλισμοῦ, ἕνα ἀσύρματον, διάφορα ὑλικὰ καὶ ἀριθμὸν κτηνῶν. Τὰ ὑπολείμματά των, μεταφέροντα ἱκανὸν ἀριθμὸν τραυματιῶν, διέφυγον διὰ τῶν χαραδρώσεων πρὸς Νότον καὶ Νοτιοδυσμάς. Τὴν ἑπομένην παρεδόθησαν εἰς Μεγάλην Παναγίαν καὶ ἕτεροι συμμορῖται οἵτινες κατέθεσαν ὅτι ὑπῆρχον περισσότεροι νεκροί, τὰ πτώματα τῶν ὁποίων παρασυρθέντα ὑπὸ πλησίον διερχομένου χειμάρρου ἀνευρέθησαν βραδύτερον.

Αἱ ἐπιχειρήσεις συνεχίσθησαν μέχρι τῆς 7ης Ἀπριλίου. Τὰ τμήματα κατατμηθέντα εἰς ἀποσπάσματα δυνάμεως λόχου καὶ ἀκολούθως εἰς μικρότερα τοιαῦτα, περιέτρεχον τὴν περιοχὴν πρὸς ἀναζήτησιν καὶ ἐπισήμανσιν τῶν συμμοριτῶν. Τελικῶς ἐπετεύχθη τὴν πρωΐαν τῆς 6ης Ἀπριλίου ὁ ἐντοπισμὸς δυτικῶς τοῦ χωρίου Πλανῶν τριακονταμελοῦς ὁμάδος ὑπὸ τὸν Παπαγεωργίου. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 3 συμμορῖται, 7 συνελήφθησαν ἢ παρεδόθησαν, ἕτεροι δὲ 5 παρεδόθησαν τὴν ἑσπέραν εἰς τὰ χωρία Ὀρμύλιαν καὶ Νικήταν. Ὁ διοικητὴς τοῦ συγκροτήματος Χαλκιδικῆς ἀρχισυμμορίτης Παπαγεωργίου κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ μετὰ δεκάδος ὀπαδῶν του εἰς τὴν περιοχὴν Κακάβου.

Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς 73 νεκροὺς καὶ 129 συλληφθέντας ἢ παραδοθέντας. Μεταξὺ τῶν φονευθέντων ἦσαν ὁ πολιτικὸς ἐπίτροπος τοῦ συγκροτήματος, εἷς διοικητὴς λόχου καὶ τρεῖς διμοιρῖται. Μεταξὺ δὲ τῶν παραδοθέντων εἷς διοικητὴς λόχου, δύο πολιτικοὶ ἐπίτροποι καὶ ὁ ἰατρὸς τοῦ συγκροτήματος.

Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον 3 νεκρούς, 6 τραυματίας καὶ 1 ἀγνοούμενον ὁπλίτας, τὰ δὲ τμήματα ΚΜΕΑ 3 νεκροὺς (2).

(1) Σχεδιάγραμμα 6.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1022/ΣΤ/9.

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

(Σχεδιάγραμμα)

302. Συμμορία κινουμένη ἐκ Κρουσίων πρὸς Νότον, συνεπλάκη τὰς πρώτας ὥρας τῆς 2ας Ἰανουαρίου 1949 μετὰ ἐνέδρας τοῦ 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μὲ ἀποτέλεσμα τὴν παράδοσιν τριῶν ἐνόπλων.

Κατόπιν σημειωθείσης ἐμφανίσεως συμμοριακῶν τμημάτων εἰς τὴν νοτίως τοῦ δυτικοῦ ἄκρου τῆς Βόλβης λίμνης περιοχήν, ἐκινήθη πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἐκ Κάτω Σταυροῦ διλοχία συγκροτηθεῖσα ἐκ λόχων τῶν 41ου καὶ 42ου Ἐλαφρῶν Ταγμάτων. Ἡ διλοχία ἐνισχυθεῖσα διὰ ΜΕΑ τῆς περιοχῆς Νέας Ἀπολλωνίας καὶ τμήματος Χωροφυλακῆς, συνεπλάκη τὴν 18ην Ἰανουαρίου μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐντὸς τοῦ χωρίου Πλατείας καὶ τὰ πέριξ τούτου ὑψώματα. Μαχητικὰ ἀεροσκάφη προσέβαλον ἐπιτυχῶς τοὺς συμμορίτας οἵτινες ἐπωφεληθέντες τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς διέφυγον ἐγκαταλείψαντες 35 νεκροὺς καὶ 47 συλληφθέντας καὶ παραδοθέντας. Ἡ διλοχία ἔσχε 2 νεκροὺς καὶ 1 τραυματίαν ὁπλίτας, τὸ τμῆμα Χωροφυλακῆς 3 τραυματίας καὶ 1 τὰ τμήματα ΜΕΑ.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ 33ου Ἐλαφροῦ Τάγματος συνεπλάκη τὴν 21ην Ἰανουαρίου περὶ τὰ ἓξ χιλιόμετρα δυτικῶς Πολυγύρου μετὰ εἰκοσαμελοῦς ὁμάδος φονεύσασα ἕνα συμμορίτην, τῶν λοιπῶν διαφυγόντων.

Ἡ ΚΜΕΑ Ἁγίου Νικολάου Χαλκιδικῆς, συνεπλάκη τὴν 4ην Φεβρουαρίου εἰς τὴν περιοχὴν Μεταγγίστι (1) μετὰ εἰκοσαμελοῦς ὁμάδος μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν τεσσάρων καὶ τὴν σύλληψιν δύο συμμοριτῶν. Ἕτερος συμμορίτης παρεδόθη. Ἡ ΚΜΕΑ ἔσχεν ἕνα τραυματίαν.

Διμοιρία τοῦ 33ου Ἐλαφροῦ Τάγματος συνεπλάκη τὴν 14ην Φεβρουαρίου παρὰ τὸν Πολύγυρον μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἥτις διέφυγε πρὸς Χολομόντα, ἐγκαταλείψασα δύο συλληφθέντας συμμορίτας ἐξ ὧν ὁ εἷς τραυματίας.

Ὑπὸ τμημάτων στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἐφονεύθησαν τὴν 21ην Φεβρουαρίου εἰς Θεσσαλονίκην ἕνδεκα συμμορῖται καὶ εἷς συνελήφθη.

Περίπολος τοῦ 58ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐνισχυμένη διὰ τμημάτων ΜΕΑ, συνεπλάκη τὴν 23ην Φεβρουαρίου παρὰ τὸ ἀνατολικῶς Σωχοῦ χωρίον Σκεπαστὸν μετὰ εἰκοσαμελοῦς συμμορίας μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν δύο καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρων δύο συμμοριτῶν. Ἐκ τῆς περιπόλου ἐτραυματίσθη εἷς ἀνὴρ τῆς ΜΕΑ.

Τμῆμα συνεπλάκη τὴν 12ην Μαρτίου εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Βερτίσκου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρου, ὄντος τραυματίου.

Κατ' ἐξερεύνησιν ὑπὸ τοῦ 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνελήφθησαν τὴν 13ην Μαρτίου εἰς τὴν νοτιοανατολικῶς Κιλκὶς περιοχὴν Παγοχῶρι δέκα πέντε τραυματίαι συμμορῖται.

Εἰς τὴν περιοχὴν Βερτίσκου ἐξωντώθησαν τὴν 27ην Μαρτίου ὑπὸ τμήματος τοῦ 58ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς δύο συμμορῖται (2)

---

(1) Σχεδιάγραμμα 6.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/2,Φ. 1448/Β/16.

Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι εἰς τὴν περιοχὴν τῆς 31ης Ταξιαρχίας

(Σχεδιάγραμμα 4)

303. Ὑπὸ ἐνέδρας ΚΜΕΑ ἐφονεύθησαν τὴν 11ην Φεβρουαρίου 1949, κατόπιν συμπλοκῆς μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος παρὰ τὸ χωρίον Κρηστῶν νοτίως Κιλκίς, 2 συμμορῖται, ἐκ δὲ τῆς ΚΜΕΑ 1 ἐφονεύθη καὶ 1 ἐτραυματίσθη. Οἱ συμμορῖται συμπτυχθέντες πρὸς Βορειοανατολὰς προσεβλήθησαν νοτιοανατολικῶς Κορωνούδας ὑπὸ προωθηθέντος ἐκ Κιλκὶς λόχου τοῦ 62ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ διμοιρίας ΚΜΕΑ ὑποστηριζομένου ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ Κιλκίς. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν οἱ συμμορῖται ἔσχον δέκα νεκρούς ἡ δὲ διμοιρία ΚΜΕΑ ἕνα τραυματίαν. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν τμήματα τοῦ 95ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ τεθωρακισμένων, κινηθέντα ἐκ Πολυκάστρου καὶ Μεταμορφώσεως, συνεπλάκησαν μετὰ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς ὁμάδος εἰς τὴν περιοχὴν Μεταμορφώσεως. Οἱ συμμορῖται ἐξηναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθῶσιν, ἐγκαταλείψαντες 6 νεκρούς, 17 συλληφθέντας καὶ 2 παραδοθέντας.

Κατόπιν πληροφοριῶν περὶ συγκεντρώσεως ἑκατοντάδος συμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Κορωνούδας ἀνατολικῶς Κιλκίς, ἐξεπέμφθησαν τὴν πρωΐαν τῆς 9ης Μαρτίου ἐκ Κιλκὶς καὶ Ἑλληνικοῦ ἰσχυραὶ ἐπιθετικαὶ ἀναγνωρίσεις τοῦ 511 Τάγματος. Οἱ συμμορῖται ἐντοπισθέντες ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας προσεβλήθησαν διασκορπισθέντες.

Τετραμελὴς ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 14ης Μαρτίου εἰς ἐνέδραν τοῦ 513 Τάγματος, ἐγκατασταθεῖσαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μικρόβρυσης-Κάτω Σουρμένων, βορειανατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης, ἔσχε δύο νεκρούς.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐνέπεσε τὴν νύκτα τς 18ης Μαρτίου εἰς ἐνέδραν τοῦ 95ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς παρὰ τὸ χωρίον Πευκόδασος βορείως Πολυκάστρου. Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁμάδος διμοιρίτης τραυματισθεὶς παρεδόθη, τῶν λοιπῶν διαφυγόντων. Τὴν αὐτὴν νύκτα ἐνέπεσεν εἰς ἑτέραν ἐνέδραν τοῦ αὐτοῦ Τάγματος μετὰ ΜΕΑ πεντηκονταμελὴς συμμορία. Ἡ ἐνέδρα ἔσχε νεκροὺς ἕνα ὁπλίτην καὶ ἕνα ἄνδρα τῆς ΜΕΑ.

Καθ' ὑπόδειξιν παραδοθέντος συμμορίτου τὴν 19ην Μαρτίου ἀνευρέθησαν εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων περίπου εἴκοσι κρῦπται περιέχουσαι ἱκανὰς ποσότητας πυρομαχικῶν, 2 λέμβους ἐξ ἐλαστικοῦ, 1 πολυβόλον καὶ 1 αὐτόματον Στὲν.

Εἰς ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν τμήματος τοῦ 513 Τάγματος βορείως Μεταμορφώσεως, παρεδόθησαν τὴν 28ην Μαρτίου ἐννέα συμμορῖται.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τῆς XI Ἐφίππου Ἴλης καὶ τμήματος τοῦ 513 Τάγματος συνεπλάκη τὰς ἑσπερινὰς ὥρας τῆς 28ης Μαρτίου, νοτιοανατολικῶς Κιλκίς, μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως. Ἡ συμπλοκὴ διεκόπη μὲ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ σκότους, ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ ὁποίου οἱ συμμορῖται διέφυγον ἐγκαταλείψαντες 9 νεκρούς, 5 συλληφθέντας, 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρέν, 1 αὐτόματον καὶ 3 ἀτομικὰ τυφέκια. Τὰ τμήματα τῆς ἀναγνωρίσεως ἔσχον 1 νεκρὸν καὶ 3 τραυματίας ὁπλίτας. Εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν συνεπλάκησαν τὴν 31ην Μαρτίου ἡ XI Ἴλη καὶ λόχος τοῦ 511 Τάγματος μετὰ συμμοριακοῦ τμήματος, ὅπερ διέφυγε κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν νύκτα. Ὁ λόχος ἔσχε δύο νεκροὺς ὁπλίτας (1).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Α/1-3.

'Επιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι εἰς τὴν περιοχὴν XI Μεραρχίας

304. Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν 4ην 'Ιανουαρίου 1949 εἰς ναρκοπέδιον ἐγκατεστημένον δυτικῶς 'Αριδαίας (1) ἔσχε δύο νεκρούς.

Τμῆμα τοῦ 70οῦ Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς μετὰ τοιούτου ΜΕΑ συνεπλάκησαν τὴν 22αν 'Ιανουαρίου βορείως Κατερίνης μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος φονευθέτος ἑνὸς συμμορίτου. 'Εκ τοῦ τμήματος ΜΕΑ εἷς ἐφονεύθη καὶ τρεῖς ἐτραυματίσθησαν.

Κατὰ τὴν συνδεδυασμένην ἐνέργειαν τμημάτων τοῦ 514 Τάγματος καὶ τοιούτων τῆς 22ας Ταξιαρχίας τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ εἰς τὴν βορείως Βεγορίτιδος λίμνης περιοχὴν 'Αγίου 'Αθανασίου(2) ἐφονεύθη τὴν 10ην Φεβρουαρίου εἷς καὶ συνελήφθησαν δύο συμμορῖται.

Διλοχία τοῦ 71ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς μετέσχεν ἀπὸ 20-26 Φεβρουαρίου διεξαχθεισῶν ὑπὸ τοῦ Α' Σώματος Στρατοῦ ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Κάτω 'Ολύμπου. 'Απὸ τῆς ἑσπέρας τῆς 20ῆς ἰδίου ἡ διλοχία ἐγκατεστάθη περὶ τὰ δέκα χιλιόμετρα νοτιοανατολικῶς Λεπτοκαρυᾶς (3) πρὸς ἀπαγόρευσιν διαρροῆς συμμοριτῶν πρὸς Βορρᾶν. Τὴν 24ην Φεβρουαρίου προσβληθεῖσα ὑπὸ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως ἔσχεν 1 νεκρὸν ὁπλίτην, τραυματίας δὲ τὸν Ταγματάρχην Διοικητὴν καὶ 7 ὁπλίτας. 'Η διλοχία ὑπὸ τὴν κάλυψιν μαχητικῶν ἀεροπλάνων συνεπτύχθη, ἐγκατασταθεῖσα περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα νοτιανατολικῶς Λεπτοκαρυᾶς , πρὸς ἀπόφραξιν διαβάσεων.

'Επιθετικὴ ἀναγνώρισις διλοχίας τοῦ 72ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς συνεπλάκη τὴν 3ην Μαρτίου εἰς τὴν νοτιοδυτικῶς Κατερίνης περιοχὴν Βροντοῦς (3) μετὰ συμμοριακοῦ τμήματος, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τριῶν συμμοριτῶν.

Συμμοριακὸς λόχος ἐνέπεσε τὰς πρώτας ὥρας τῆς 28ης Μαρτίου εἰς ἐνέδραν τοῦ 515 Τάγματος περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς 'Εδέσσης. Οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν πρὸς Καϊμακτσαλάν, καταδιωκόμενοι ὑπὸ τμημάτων τοῦ αὐτοῦ Τάγματος. Τὴν πρωΐαν οἱ συμμορῖται ἐνετοπίσθησαν καὶ προσεβλήθησαν ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας. Μαχητικὸν ἀεροσκάφος βληθέν, ἠναγκάσθη νὰ προσγειωθῇ εἰς τὸ βοηθητικὸν ἀεροδρόμιον 'Αριδαίας. 2 συμμορῖαι ἐφονεύθησαν, 1 τραυματίας συμμορίτης συνελήφθη καὶ 2 παρεδόθησαν. 'Απηλευθερώθησαν ἑπτὰ βιαίως στρατολογηθέντες καὶ μία κορασίς (4).

Δρᾶσις τῆς 'Αεροπορίας

305. Κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἐν μέσῳ χειμῶνος ἐπιχειρήσεις ἡ ἀναπτυχθεῖσα, παρὰ τὰς ἀντιξόους καιρικὰς συνθήκας, δραστηριότης ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας ὑπῆρξε λίαν ἱκανοποιητική.

Τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ 'Ιανουαρίου 1949 ἐπενέβη δραστηρίως εἰς τὰς διεξαχθείσας εἰς τὴν περιοχὴν 'Αμφιπόλεως ἐπιχειρήσεις (5). Ἔν ἀεροσκάφος βληθὲν τὴν 7ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς προσεγειώθη ἀναγκαστικῶς εἰς τὴν

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Σχεδιάγραμμα 5.
(4) 'Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Α/1-3, Φ. 1178/Β/1.
(5) Σχεδιάγραμμα 3.

περιοχὴν Ἐλευθερουπόλεως. Κατὰ τὴν ἐπιδρομὴν τῆς Χ συμμοριακῆς Μεραρχίας ἐναντίον τῆς Ναούσης, ἡ ἀεροπορία ἤρχισεν ἐπεμβαίνουσα δραστηρίως εἰς τὸν ἀγῶνα, λόγῳ καιρικῶν συνθηκῶν, ἀπὸ τῆς δευτέρας ἡμέρας 13ης Ἰανουαρίου, συντρέξασα τὰ ἐπιχειροῦντα τμήματα δι' ἐπιτυχοῦς προσβολῆς συμμοριακῶν θέσεων καὶ συγκεντρώσεων. Εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας βληθὲν συνετρίβη ἐπὶ τοῦ Βερμίου ὄρους μαχητικὸν ἀεροσκάφος, φονευθέντος τοῦ Ἀνθυποσμηναγοῦ χειριστοῦ.

Τὸ Φεβρουάριον συνεχίσθη ἡ ἀεροπορικὴ δραστηριότης δι' ἐπιτυχοῦς συμμετοχῆς μαχητικῶν ἀεροπλάνων εἰς τὰς διεξαχθείσας εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κερδυλλίων καὶ εἰς τὴν Χαλκιδικὴν ἐπιχειρήσεις.

Ἡ πλέον ἐπιτυχής, μὲ λίαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα, ὑπῆρξεν ἡ ἐπέμβασις τῆς ἀεροπορίας εἰς τὰς διεξαχθείσας κατὰ τὸν Μάρτιον ἐπιχειρήσεις εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς τῶν Κερδυλλίων, Βερτίσκου καὶ Φλαμοῦρι (1) συμβαλοῦσα εἰς τὴν συντριβὴν τῆς 20ῆς συμμοριακῆς Ταξιαρχίας. Ἡ αὐτὴ δραστηριότης ἀνεπτύχθη εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις Χαλκιδικῆς καὶ τὰς βορείως Σερρῶν διεξαχθείσας τοιαύτας. Δύο ἀεροσκάφη βληθέντα προσεγειώθησαν ἀναγκαστικῶς εἰς τὴν περιοχὴν Λαγκαδᾶ (2).

Ἀπώλειαι

306. Αἱ κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1949 συνολικαὶ ἀπώλειαι τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἀνῆλθον εἰς 1067 Ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας. Ἐκ τούτων 14 νεκροί, 40 τραυματίαι καὶ 2 ἀγνοούμενοι Ἀξιωματικοί, 209 νεκροί, 541 τραυματίαι καὶ 261 ἀγνοούμενοι ὁπλῖται.

Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς 2815 ἤτοι 1015 νεκρούς, 600 συλληφθέντας καὶ 1200 παραδοθέντας (3).

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Ἀρχεῖον ΓΕΑ/ΔΙΑ/Φ. 5231/7γ/1Γ.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1025/Δ/1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ XI

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΕΑΡ ΤΟΥ ΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΥ

Εὐοίωνοι ἐνδείξεις

307. Τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1949 ἡ γενικὴ κατάστασις διεγράφετο αἰσιόδοξος. Ἡ ἐμπιστοσύνη ἣν ἐνέπνεεν ἡ προσωπικότης τοῦ Ἀρχιστρατήγου Παπάγου ἀνύψωσεν τὸ ἠθικὸν τοῦ λαοῦ, ἐνῷ ἡ ἐπελθοῦσα μεταβολὴ εἰς τὴν Ἡγεσίαν τοῦ στρατοῦ ἦτο καταφανῶς αἰσθητή. Ρεῦμα αἰσιοδοξίας ἤρχισε γενικῶς ἐπικρατοῦν καὶ μετὰ πολλῶν ἐλπίδων ἀνεμένετο, ἰδίᾳ μετὰ τὴν ἐπιτευχθεῖσαν ἐκκαθάρισιν τῆς Πελοποννήσου, ὁ ταχὺς τερματισμὸς τῆς ξενοκινήτου ἀνταρσίας καὶ ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἐννόμου τάξεως καὶ ἀσφαλείας εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν. Εἰδικώτερον εἰς τὸ στράτευμα ὁ νέος Ἀρχηγὸς του ἐνέπνευσεν ἐπηυξημένην δραστηριότητα καὶ πειθαρχίαν εἰς ὅλα τὰ κλιμάκια τῆς ἱεραρχίας, ἀπὸ τὰς ἀνωτέρας διοικήσεις μέχρι τῶν ἁπλῶν στρατιωτῶν.

Εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, οὗτινος ἡ ζωνη εὐθύνης, ἡ δύναμις καὶ ἡ ἀποστολὴ παρέμενον ἀπετάβλητοι, ἡ κατάστασις διαρκούσης τῆς ἀνοίξεως ἐβελτιώθη αἰσθητῶς. Αἱ διεξαχθεῖσαι ἐπιτυχεῖς ἐπιχειρήσεις εἰς τὰς παραμεθορίους περιοχὰς τῆς Θράκης καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, ἐπέτρεψαν τὴν πρὸς Βορρᾶν προώθησιν τῆς διατάξεως. Εἰς τὴν βορείως Σερρῶν περιοχήν, τὴν μεταξὺ τοῦ ὀρεινοῦ ὄγκου Ἀλῆ Μπουτοὺς καὶ Στρυμόνος ποταμοῦ, κατελήφθησαν τὰ παρὰ τὴν γραμμὴν τῶν συνόρων ὁρμητήρια τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν, ἀπαγορευθείσης τῆς ἐπιστροφῆς των εἰς ταῦτα. Οὕτω ἡ πεδινὴ περιοχὴ τῶν Σερρῶν ἀπηλλάγη μιᾶς σοβαρᾶς καὶ συνεχοῦς ἀπειλῆς. Εἰς ὁλόκληρον τὴν ζώνην εὐθύνης τοῦ Σώματος Στρατοῦ οὐδὲν ἀστικὸν ἢ ἡμιαστικὸν κέντρον προσεβλήθη, ἐνῷ τὴν ἐπιχειρηθεῖσαν κατὰ τοῦ χωρίου Μεταξάδων Ἔβρου ἐπιδρομήν των, ἐπλήρωσαν οἱ συμμορῖται μὲ βαρὺ ἀντίτιμον.

Εἰς τὰς διοικήσεις τῶν Μεραρχιῶν τοῦ Σώματος Στρατοῦ ἐπῆλθον μεταβολαί. Τὴν διοίκησιν τῆς VII Μεραρχίας ἀνέλαβεν ἀπὸ τῆς 8ης Ἰουνίου 1949 ὁ Ὑποστράτηγος Λάϊος Δημήτριος, λόγῳ τοῦ ἐπισυμβάντος τὴν 6ην ἰδίου θανάτου εἰς ἀεροπορικὸν δυστύχημα τοῦ Ὑποστρατήγου Κωτσάλου Γεωργίου. Εἰς τὴν διοίκησιν τῆς XI Μεραρχίας ἐτοποθετήθη ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1949 ὁ Ὑποστράτηγος Ἰωάννου Χρῆστος, ἀντικαταστήσας τὸν μετατεθέντα Ὑποστράτηγον Περιβολιώτην Ἀπόστολον.

Τὸ 79ον Ἐλαφρὸν Τάγμα Πεζικοῦ, λόγῳ σημειωθείσης αὐτομολίας πρὸς τοὺς συμμορίτας εἰκοσάδος ὁπλιτῶν ἐντὸς διμήνου, ἐπιβιβασθὲν τὴν 2αν Ἀπριλίου ἁρματαγωγοῦ εἰς Ἀλεξανδρούπολιν ἀπεστάλη εἰς Πελοπόννησον. Εἰς ἀντικατάστασίν του διετέθη τὸ 77ον Ἐλαφρὸν Τάγμα Πεζικοῦ ἀποβιβασθὲν εἰς Ἀλεξανδρούπολιν τὴν 1ην Ἀπριλίου.

308. Ἡ ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κομμουνιστοσυμμοριακὴ δύναμις ἀνήρχετο τὴν 1ην Ἀπριλίου εἰς 5150 περίπου ἐνόπλους. Αὕτη ὑπελείπετο κατὰ 2400 περίπου τῆς ὑπαρχούσης κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1949, λόγῳ τῆς ἐξόδου ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Σώματος τῆς X συμμοριακῆς Μεραρχίας

καὶ τῆς συντριβῆς εἰς τὰ Κερδύλλια τῆς 20ῆς Ταξιαρχίας. Ἡ δύναμις τῶν 5150 συμμοριτῶν ἦτο κατανεμημένη ὡς ἑξῆς: Μεταξὺ Ἔβρου—Νέστου 1300, μεταξὺ Νέστου—Στρυμόνος 1020, μεταξὺ Στρυμόνος—Ἀξιοῦ 800, εἰς Χαλκιδικὴν 270, δυτικῶς Ἀξιοῦ 1760, ἐξ ὧν 960 εἰς Καϊμακτσαλὰν καὶ 800 εἰς Πιέρια—Ὄλυμπον. Ἡ αὐτὴ περίπου δύναμις τῶν 5150 ὑπῆρχε καὶ τὴν 1ην Μαΐου, ἐνῷ κατὰ τὴν 1ην Ἰουνίου ἐμειώθη εἰς 4400 ἐξ ὧν δύναμις ἐκ 1300 εὑρίσκετο συγκεντρωμένη εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Μπέλες καὶ 1000 περίπου εἰς τὰ Πιέρια καὶ τὸν Ὄλυμπον. (1).

Συμμοριακὴ δρᾶσις

309. Περιοχὴ ΥΙΙ Μεραρχίας. Τὴν νύκτα τῆς 1ης Ἀπριλίου 1949 συμμοριακὴ δύναμις ἐν 200 ἐνόπλων ἐπετέθη κατὰ τοῦ πλησίον Σταυρουπόλεως χωρίου Δαφνῶνος, ἔθα ἐστάθμευε διμοιρία τοῦ 53ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς (2). Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη ἐνῷ συγχρόνως ἐκινήθησαν τμήματα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος μετὰ ΜΕΑ, πρὸς ἀποκοπὴν τῶν συμμοριτῶν. Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 2ας Ἀπριλίου τὰ τμήματα δι' ἐπιτυχοῦς ἐλιγμοῦ ἐπετέθησαν κατὰ τῶν συμπτυσσομένων συμμοριτῶν οἵτινες ἔσχον 27 νεκρούς, 17 συλληφθέντας καὶ 2 παραδοθέντας. Ἐκ τοῦ τάγματος 1 ὁπλίτης ἐφονεύθη καὶ 1 ἐτραυματίσθη ἐκ δὲ τοῦ τμήματος ΜΕΑ ἐτραυματίσθησαν 3.

Μικρὸν τμῆμα ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ 37ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἐμπεσὸν τὴν 8ην Ἀπριλίου βορείως Σαππῶν (3) εἰς κομμουνιστοσυμμοριακὴν ἐνέδραν, ἔσχεν 1 νεκρόν, 1 τραυματίαν καὶ 2 ἀγνοουμένους ὁπλίτας.

Ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ἐφονεύθη τὴν 13ην Ἀπριλίου δυτικῶς Σουφλίου ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 83ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Γαρουφαλῆς Εὐθύμιος.

Τὴν 22αν Ἀπριλίου συμμοριακὸν συγκρότημα προσέβαλε παρὰ τὸ ἀνατολικῶς Ξάνθης χωρίον Κοπτερὸν (2) διερχομένην ἐπιβατικὴν ἁμαξοστοιχίαν, ἀφοῦ προηγουμένως προεκάλεσε τὴν ἐκτροχίασιν της. Ἡ φρουρὰ τῆς ἁμαξοστοιχίας ἠμύνθη ἐπιτυχῶς μέχρι προωθηθέντων ἐκ Ξάνθης καὶ Κομοτινῆς τμημάτων, ἅτινα ἀπώθησαν τοὺς συμμορίτας ἐγκαταλείψαντας ἓξ νεκροὺς καὶ δύο παραδοθέντας. Ἐκ τῶν ἐπιβατῶν ἐφονεύθη εἷς καὶ ἐτραυματίσθησαν πέντε, ἅπαντες ἰδιῶται. Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐτραυματίσθη εἷς Ὑπολοχαγός.

Περίπολος τοῦ 94ου Ἐλαφροῦ Τάγματος κινουμένη τὴν 28ην Ἀπριλίου παραλλήλως τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς, βορείως τοῦ Κάτω Νευροκοπίου (2) ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ ἔναντι Βουλγαρικοῦ φυλακίου.

Τὴν 7ην Μαΐου ἀνετινάχθη παρὰ τὸ χωρίον Μικρὸν Δέρειον Ἔβρου φορτηγὸν αὐτοκίνητον τοῦ 551 Τάγματος, τραυματισθέντος ἑνὸς ὁπλίτου. Ἡ προκαλέσασα τὴν ἀνατίναξιν νάρκη εἶχε τοποθετηθῆ ὑπὸ πλησίον ἐνεδρευούσης συμμοριακῆς ὁμάδος, μετὰ τῆς ὁποίας συνεπλάκη τὸ ἐπιβαῖνον τοῦ αὐτοκινήτου τμῆμα, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τεσσάρων συμμοριτῶν.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 25ης Μαΐου συμμορῖται ἔβαλον διὰ μυδραλλίων κατὰ λόχου τοῦ 37ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς κατέχοντος παραμεθόριον ὕψωμα ἀνατολικῶς τοῦ χωρίου Βυρσίνης (3) βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς. Οἱ συμ-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1031/Β/7-9, Φ. 1482/Α/1.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 2.

μορῖται βληθέντες ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ λόχου συνεπτύχθησαν πρὸς Δυσμάς, ἐγκαταλείψαντες τέσσαρας νεκροὺς καὶ εἴδη ὁπλισμοῦ (1).

Τὴν 31ην Μαΐου ἐφονεύθη ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης βορείως Ξάνθης ὁ Ὑπολοχαγὸς τοῦ 35ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Παπαχατζῆς Χαράλαμπος.

Ἐπίθεσις κατὰ Μεταξάδων Ἔβρου (15-20 Μαΐου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 77)

310. Ἰσχυραὶ δυνάμεις τῆς YII κομμουνιστοσυμμοριακῆς Μεραρχίας ἐξαπέλυσαν ἀπὸ τῆς 0545 τῆς 15ης Μαΐου 1949 ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ καλῶς ὠργανωμένου σημείου στηρίγματος τῶν Μεταξάδων Ἔβρου, ἐπηνδρωμένου ὑπὸ τοῦ λόχου Ἀνιχνευτῶν τοῦ 81ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος Πεζικοῦ. Οἱ ἄνδρες τοῦ λόχου καταλαβόντες ἐγκαίρως τὰς θέσεις μάχης ἤρχισαν σθεναρῶς ἀμυνόμενοι.

Ἅμα ὡς ἐξεδηλώθη ἡ ἐπίθεσις ἐκινήθησαν πρὸς Μεταξάδες τμήματα τοῦ 40οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἀπὸ Κυπρίνου (2) διὰ Λάδης καὶ τοιαῦτα τοῦ 93ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἀπὸ Ζωντᾶς Λόφου καὶ ἀπὸ τὸ χωρίον Κυριακήν. Τὰ τμήματα ταῦτα ἐνεπλάκησαν παρὰ τὰ ὑψώματα Παληοῦρι, καὶ Τατὰρ Πανηγῦρι εἰς ἀγῶνα συνεχισθέντα μέχρις ἑσπέρας καὶ ἀκολούθως παρέμειναν ἐν ἐπαφῇ. Ὁ λόχος Ἀνιχνευτῶν συνέχισεν ἀγωνιζόμενος καὶ ἀποκρούων τὰς συμμοριακὰς ἐπιθέσεις. Ἡ διοίκησις τοῦ 81ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος ἐγκατεστάθη εἰς Λάδην.

Τὴν 16ην Μαΐου ὁ ἀγὼν συνεχίσθη. Οἱ συμμορῖται κατεῖχον τὰ ὑψώματα Παληοῦρι (218.4)–Πολιᾶς–Ἀβδέλλας–230–181–Βουλγάρας Χωράφι–Σκάλας, Τζιβὰ Κοροῦ– Τατὰρ Πανηγῦρι, ἀπαγορεύοντες τὴν προσέγγισιν ἐνισχύσεων εἰς Μεταξάδες.

Ἐκ τῶν ἐνεργούντων πρὸς Μεταξάδες τμημάτων τὸ 40ὸν Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς προσέκρουσεν ἐπὶ ἰσχυρῶν ἀντιστάσεων εἰς Πολιὰν καὶ Ἀβδέλλαν. Ἀφιχθέντες εἰς Λάδην λόχοι τοῦ 551 Τάγματος καὶ 39ου Ἐθνοφρουρᾶς, προωθήθησαν πρὸς Πολιὰν –Ἀβδέλλαν καὶ ἐνεπλάκησαν εἰς τὸν ἀγῶνα. Ὁ λόχος Ἀνιχνευτῶν συνέχισε λίαν ἐπιτυχῶς ἀμυνόμενος καὶ συγκρατῶν τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ἐβάλλοντο καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροπλάνων. Ὁ λόχος ἀνεφωδιάσθη διὰ πυρομαχικῶν καὶ τροφίμων ἀπὸ ἀέρος. Ἐντὸς τῆς ἡμέρας ἡ διεύθυνσις ἐπιχειρήσεων ἀνελήφθη ὑπὸ τοῦ προωθηθέντος εἰς Διδυμότειχον Τακτικοῦ Στρατηγείου τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Θράκης.

Τὴν ἑσπέραν ἡ διάταξις τῶν ἐνεργούντων τμημάτων εἶχεν ὡς ἑξῆς: Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Θράκης εἰς Διδυμότειχον. Ἡ διοίκησις τοῦ 81ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος μετὰ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς Λάδην. Ἀνὰ εἷς λόχος τῶν 39ου καὶ 40οῦ Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τοῦ 551 Τάγματος ἐν ἐπαφῇ εἰς τὴν περιοχὴν Πολιᾶς–Ἀβδέλλας. Ἡ διοίκησις τοῦ 93ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ λόχου ἐν ἐπαφῇ νοτίως τοῦ ὑψώματος Παληοῦρι (218.4). Ἕτεροι δύο λόχοι τοῦ αὐτοῦ Τάγματος κατεῖχον τὰ ὑψώματα 275 καὶ 222. Τὸ ἀφιχθὲν τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας εἰς Κυριακὸν 38ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς, μεῖον λόχος, προωθήθη πρὸς τὰ ὑψώματα Τατὰρ Πανηγῦρι. Οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς Μικρὸν Δέρειον.

---

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Α/4/Β/1.
(2) Σχεδιάγραμμα 2.

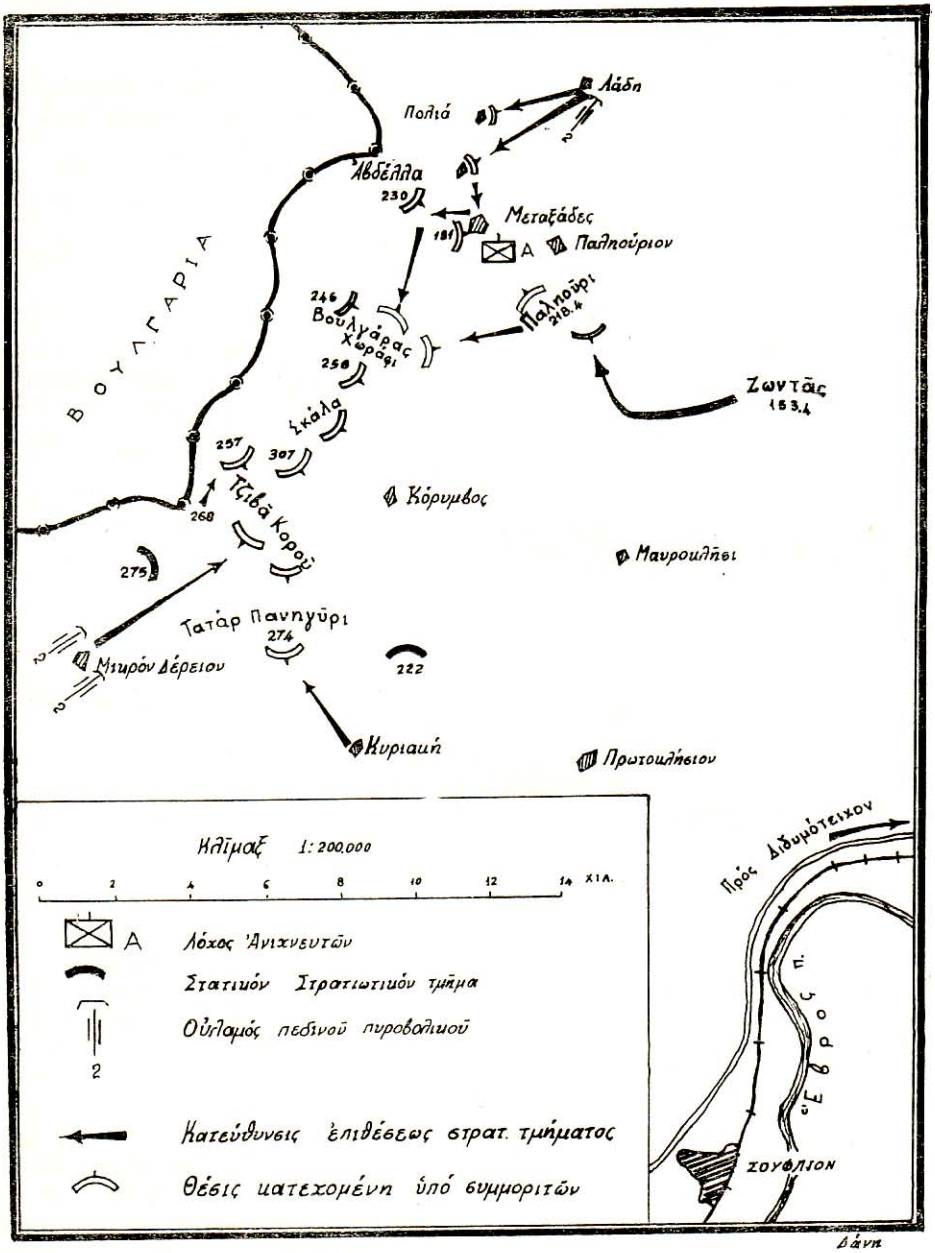

Σχ. 77 Συμμοριακή ἐπίθεσις κατά ΜΕΤΑΞΑΔΩΝ (15-20 Μαΐου 1949)

Τὴν νύκτα τῆς 16ης Μαΐου οἱ συμμορῖται ἐξαπέλυσαν κατὰ τοῦ σημείου στηρίγματος Μεταξάδων δύο ἰσχυρὰς ἐπιθέσεις, αἵτινες ἀπεκρούσθησαν λίαν ἐπιτυχῶς.

Τὴν ἑπομένην 17ην Μαΐου ὁ ἀγὼν συνεχίσθη μὲ προσπαθείας προωθήσεως τῶν τμημάτων πρὸς Μεταξάδες. Ἀλλὰ παρὰ τὴν ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἀπὸ ἀέρος ὑποστήριξιν, ἡ ἀντίδρασις τῶν συμμοριτῶν ὑπῆρξεν ἰσχυρά, ἐπιτευχθείσης μόνον τῆς καταλήψεως τῶν παρὰ τὸ χωρίον Πολιὰ θέσεων. Καὶ τὴν ἡμέραν ταύτην αἱ περὶ τοὺς Μεταξάδες συμμοριακαὶ θέσεις ἐσφυροκοπήθησαν ἀπὸ ἀέρος καὶ ἐπανελήφθη ὁ ἀνεφοδιασμὸς τοῦ ἀμυνομένου λόχου, ὅστις ἀπέκρουσε κατὰ τὴν ἐπελθοῦσαν νύκτα συμμοριακὴν ἐπίθεσιν τριώρου διαρκείας.

Τὴν 18ην Μαΐου ἐγκατεστάθη εἰς Κομοτινὴν τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας, ἧς ὁ Ὑποδιοικητὴς προωθήθη εἰς Μικρὸν Δέρειον. Ἡ διοίκησις τοῦ 81ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος μετεφέρθη εἰς Πολιάν. Ἀπὸ πρωΐας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐπανελήφθη ἡ προσπάθεια προωθήσεως πρὸς Μεταξάδες. Τὸ 40ὸν Τάγμα μεῖον διλοχία καὶ οἱ λόχοι τῶν 39ου καὶ 551 Ταγμάτων κατέλαβον τὰ περὶ τὸ χωρίον Ἀβδέλλαν ὑψώματα. Ἐνισχυθέντα δὲ τὰ τμήματα ταῦτα ὑπὸ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων καὶ ὑποστηριζόμενα ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ Λάδης καὶ τῆς ἀεροπορίας, συνέχισαν τὴν ἐπιθετικὴν των κίνησιν. Κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἐπέτυχον νὰ διαπιστώσωσι τὸν συμμοριακὸν κλοιὸν καὶ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς Μεταξάδες, ἐνῷ οἱ συμμορῖται συνεπτύσσοντο πρὸς τὴν μεθόριον. Ἀφιχθεῖσα διλοχία τοῦ 77ου Ἐλαφροῦ Τάγματος προωθήθη πρὸς τὸ ὕψωμα Παληοῦρι καὶ συνεδέθη μετὰ τοῦ 39ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς εἰς ὃ προσετέθη καὶ δεύτερος λόχος του. Τὸ 30ὸν Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς μεῖον λόχος ἐξηκολούθει ἀγωνιζόμενον κατὰ τῶν κατεχόντων ἰσχυρῶς τὰ ὑψώματα Τατὰρ Πανηγῦρι συμμοριτῶν, ὧν τὰς θέσεις συνέχισαν καὶ τὴν ἡμέραν ταύτην σφυροκοποῦντα μαχητικὰ ἀεροπλάνα.

Ἡ διάταξις τὴν ἑσπέραν τῆς 18ης Μαΐου ἦτο ἡ ἀκόλουθος: Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας εἰς Κομοτινὴν μὲ τὸν Ὑποδιοικητὴν εἰς Μικρὸν Δέρειον. Ὁ Σταθμὸς Διοικήσεως τοῦ 81ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος εἰς Πολιάν. Τὸ 40ὸν Τάγμα μεῖον διλοχία σὺν λόχοι τῶν 39ου καὶ 551 Ταγμάτων μετὰ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων παρὰ τοὺς Μεταξᾶδες. Τὸ 93ον Τάγμα μεῖον διλοχία, μετὰ διλοχίας τοῦ 77ου Τάγματος εἰς τὴν περιοχὴν Πηληοῦρι. Οἱ ἕτεροι δύο λόχοι τοῦ 93ου Τάγματος ἀμετάβλητοι ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 275 καὶ 222. Τὸ 553 Τάγμα ἀφίχθη εἰς Μικρὸν Δέρειον καὶ δυτικώτερον συνεκεντρώθη τὸ 551 Τάγμα μεῖον λόχος. Οὐλαμὸς τεθωρακισμένων, ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία καὶ οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς Μικρὸν Δέρειον καὶ ἕτερος οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς Λάδην. Ἡ μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπαφὴ συνεχίζετο εἰς τὰς περιοχὰς Μεταξάδων, Παληοῦρι καὶ Τατὰρ Πανηγῦρι.

Τὴν πρωΐαν τῆς 19ης Μαΐου ἐξαπελύθη ἐπίθεσις ὑπὸ τοῦ 38ου Τάγματος μεῖον λόχος, κατὰ τῶν ὑψωμάτων Τατὰρ Πανηγῦρι, ἅτινα κατελήφθησαν ἄνευ σοβαρᾶς ἀντιστάσεως, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς Τζιβᾶ Κοροῦ, καθ' οὗ ἐνήργει τὸ 553 Τάγμα. Τὸ 38ον Τάγμα προωθήθη πρὸς Βορρᾶν ἐγκατασταθὲν ἐπὶ τοῦ παραμεθορίου ὑψώματος 268. Κατόπιν ὁλοημέρου σκληροῦ ἀγῶνος, καθ' ὃν ἐπενέβη δραστηρίως ἡ ἀεροπορία, οἱ συμμορῖται ἐξετοπίσθησαν ἐκ τῶν ὑπ' αὐτῶν κατεχομένων θέσεων εἰς τὰ ὑψώματα 230, 181 καὶ Βουλγάρας χωράφι, ἅτινα καὶ κατελήφθησαν. Οἱ συμμορῖται ἐξηκολούθουν κατέχοντες τὰ πλησίον τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς ὑψώματα 246, 258, Σκάλαν καὶ Τζιβᾶ Κοροῦ.

Περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 19ης πρὸς τὴν 20ὴν Μαΐου οἱ συμμορῖται δια-

κόψαντες τὴν ἐπαφὴν συνεπτύχθησαν πρὸς Δυσμάς, καταφυγόντες προφανῶς εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος. Τὴν 20ὴν Μαΐου τὰ τμήματα προωθήθησαν μέχρι τῶν συνόρων, χωρὶς νὰ συναντήσωσι συμμορίτας. Τὰς ἑπομένας ἡμέρας αἱ διενεργηθεῖσαι ἐξερευνήσεις τῆς περιοχῆς οὐδὲν ἀπέδωσαν.

Αἱ σημειωθεῖσαι ἀπώλειαι κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἐπιχειρήσεις ἀνῆλθον εἰς 1 νεκρὸν τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν τοῦ 93ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Μῶρον Εὐάγγελον, φονευθέντα τὴν 16ην Μαΐου καὶ 5 τραυματίας Ἀξιωματικούς, 11 νεκροὺς καὶ 62 τραυματίας ὁπλίτας, 6 ἀγνοουμένους ὁπλίτας, 5 νεκρούς, 5 τραυματίας καὶ 2 ἀγνοουμένους ἄνδρας ΜΕΑ. Ἐκ Μεταξάδων ἀπήχθησαν 4 χωρικοὶ καὶ 7 γυναῖκες. Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς 173 νεκροὺς καὶ 108 συλληφθέντας καὶ παραδοθέντας. Περισυνελέγη ὁπλισμὸς περιλαμβάνων 3 ὅλμους, 12 μυδράλλια, αὐτόματα καὶ ἀτομικὰ τυφέκια (1).

Ἡ λίαν ἐπιτυχὴς ἀντιμετώπισις τῆς συμμοριακῆς ἐπιθέσεως ὑπὸ τῆς ὀλιγαρίθμου φρουρᾶς τοῦ σημείου στηρίγματος τῶν Μεταξάδων ἀπετέλεσε φωτεινὸν ὁρόσημον εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ συμμοριτοπολέμου ἐν τῇ περιοχῇ Ἔβρου. Πολλαὶ πράξεις ἡρωϊσμοῦ ἐσημειώθησαν κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα εἰς ὃν μετέσχον πολλοὶ ἐκ τῶν κατοίκων, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, τινὲς τῶν ὁποίων καὶ ἐτραυματίσθησαν.

311. Περιοχὴ XI Μεραρχίας (2). Λόχος συμμοριτῶν ἐπετέθη τὴν 5ην Ἀπριλίου 1949 κατὰ τμήματος ΜΕΑ εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Πολυκάρπης νοτίως Ἀριδαίας. Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη, συλληφθέντων ὀκτὼ συμμοριτῶν. Ἐκ τοῦ τμήματος ΜΕΑ ἐτραυματίσθησαν δύο.

Ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ἐφονεύθη τὴν 10ην Ἀπριλίου παρὰ τὸ Λιτόχωρον ὁ Ταγματάρχης τοῦ 71ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Κουτσουνάδης Ἰωάννης.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 2ας Μαΐου συμμοριακὴ δύναμις λόχου ἐπέδραμε κατὰ τοῦ βορειοδυτικῶς Ἀριδαίας χωρίου Κάτω Γαρέφη, διαρπάσασα ποίμνιον. Τμήματα τοῦ 516 Τάγματος καὶ ΜΕΑ συνεπλάκησαν μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐξ ὧν ἐφόνευσαν τέσσαρας καὶ συνέλαβον ἑτέρους τέσσαρας. Οἱ ὑπόλοιποι συμμορῖται, ἐγκαταλείψαντες τὸ ποίμνιον, διέφυγον διασκορπισθέντες. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθησαν εἷς ὁπλίτης καὶ εἷς ἀνὴρ ΜΕΑ.

Εἰκοσαμελὴς συμμορία ἐπετέθη τὰς ἑσπερινὰς ὥρας τῆς 26ης Μαΐου εἰς τὴν περιοχὴν Ἀψάλου νοτίως Ἀριδαίας, κατὰ περιπόλου τοῦ 64ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Ἐφονεύθη 1 ὁπλίτης καὶ ἀπήχθησαν 4 ἄνδρες ΜΕΑ καὶ 7 ἰδιῶται.

Τμῆμα τοῦ 516 Τάγματος μετὰ ΜΕΑ ἐνέπεσε τὴν 27ην Μαΐου βορείως τοῦ χωρίου Πολυκάρπης εἰς ἐνέδραν συμμοριακῆς διλοχίας. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκήν, εἰς ἣν μετέσχε καὶ ἕτερον προστρέξαν τμῆμα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος, οἱ συμμορῖται ἔσχον 5 νεκροὺς καὶ 1 συλληφθέντα, τὰ δὲ στρατιωτικὰ τμήματα 5 νεκροὺς καὶ 4 τραυματίας ὁπλίτας ὡς καὶ 3 ἄνδρας ΜΕΑ τραυματίας.

Εἰκοσαμελὴς συμμορία εἰσελθοῦσα τὴν νύκτα τῆς 1ης Ἰουνίου εἰς ἀκραίας οἰκίας τοῦ βορειοανατολικῶς Βερροίας χωρίου Ἀγκαθιᾶς, ἐξεδιώχθη ὑπὸ τμήματος τοῦ 44ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, φονευθέντος ἑνὸς συμμορίτου. Ἐκ τῆς ὁμάδος ΜΕΑ τοῦ χωρίου εἷς ἐφονεύθη καὶ ἕτερος ἀπήχθη.

---

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Β/1.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.

Τμῆμα τοῦ 46ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς κινηθὲν μεθ' ὁμάδος Χωροφυλακῆς τὴν 5ην Ἰουνίου πρὸς τὰ Στενὰ Πέτρας (1) ἐβλήθη ὑπὸ ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν φονευθέντος ἑνὸς χωροφύλακος.

Ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ἐφονεύθη τὴν 23ην Ἰουνίου εἰς τὴν περιοχὴν Γουμενίσσης (2) ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 63ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Ξανθόπουλος Κωνσταντῖνος (3).

312. Περιοχὴ Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν (2). Συμμοριακὸς λόχος εἰσελθὼν τὰς πρώτας ὥρας τῆς 27ης Ἀπριλίου 1949 εἰς τὸ δυτικῶς Σερρῶν χωρίον Καλὰ Δένδρα, ἁφήρεσε μικρὰν ποσότητα τροφίμων. Κινηθέντα ἐγκαίρως τμήματα τοῦ 60οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, συνεπλάκησαν μετὰ τῶν συμπτυχθέντων πρὸς τὰ ὄρη Βροντοῦς συμμοριτῶν, οἵτινες ἔσχον 5 νεκροὺς καὶ 32 παραδοθέντας. Ἐκ τοῦ τάγματος 1 ὁπλίτης ἐφονεύθη καὶ 4 ἐτραυματίσθησαν.

Δύο συμμοριακαὶ διλοχίαι, προερχόμεναι ἐκ τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς τοῦ Ἀγκίστρου ὄρους, προσέβαλον τὴν νύκτα τῆς 27ης Ἀπριλίου ἀνεπιτυχῶς τὸ Στρυμονοχῶρι, ἀποκρουσθεῖσαι ὑπὸ τοῦ τμήματος ΜΕΑ τοῦ χωρίου ὅπερ ἔσχε τρεῖς νεκρούς. Συγχρόνως οἱ συμμορῖται ἀπησχόλουν τὰς φρουρὰς τοῦ παλαιοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ Σιδηροκάστρου καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ Στρυμόνος σιδηροδρομικῆς γεφύρας. Κινηθέντα ἐκ Σιδηροκάστρου τμήματα τοῦ 558 Τάγματος ἀνέτρεψαν συμμοριακὰς μικροομάδας καλυπτούσας τὴν σύμπτυξιν τῶν διλοχιῶν, αἵτινες διέρρευσαν πρὸς τὸ Ἄγκιστρον ὄρος. Τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης μαχητικὰ ἀεροπλάνα προσέβαλον τὰς συμπτυσσομένας διλοχίας. Οἱ συμμορῖται ἔσχον ἑπτὰ νεκροὺς καὶ εἴκοσι δύο παραδοθέντας.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐπιχειρήσασα τὴν νύκτα τῆς 8ης Μαΐου νὰ εἰσέλθῃ ἐκ τοῦ βουλγαρικοῦ εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔδαφος βορείως τοῦ Ἀχλαδοχωρίου, ἐβλήθη ὑπὸ ἐνέδρας τοῦ 557 Τάγματος. Ἡ ὁμὰς ἐπανῆλθεν εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος.

Τὴν 26ην Μαΐου ἐφονεύθη ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης βορείως Σερρῶν ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 557 Τάγματος Πάσχος Ἠλίας.

Τμῆμα τοῦ 557 Τάγματος ἐμπεσὸν τὴν 20ὴν Ἰουνίου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν ἐπὶ τοῦ Ἀγκίστρου ὄρους, ἔσχεν ἓξ νεκροὺς καὶ δύο τραυματίας ὁπλίτας.

Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 29ης Ἰουνίου, ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπωφεληθεῖσα ἐπετέθη κατὰ τοῦ βορειοδυτικῶς Νέου Πετρίτσι σημείου στηρίγματος Ὀκραντένα (ὕψωμα 1082) ἐπηνδρωμένου ὑπὸ τμήματος τοῦ 558 Τάγματος. Τὸ τμῆμα αἰφνιδιασθὲν ἐτράπη εἰς ἄτακτον φυγήν, ἐγκαταλεῖψαν νεκρούς, τραυματίας, ὁπλισμὸν καὶ ὑλικά. Αἱ ἀπώλειαί του ἦσαν 4 νεκροὶ καὶ 8 τραυματίαι ὁπλῖται, ἀγνοούμενοι δὲ ὁ διοικητὴς αὐτοῦ Ἀνθυπολοχαγὸς Τοράκης Ἀγαμέμνων καὶ 8 ὁπλῖται. Τὸ σημεῖον στηρίγματος ἐγκαταλειφθὲν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἀνεκατελήφθη (4).

313. Περιοχὴ Στρατ. Διοικήσεως Κεντρικῆς Μακεδονίας (5). Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐπιχειρήσασα νὰ εἰσέλθῃ τὴν νύκτα τῆς 17ης Ἀπριλίου 1949

(1) Σχεδιάγραμμα 5.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Α/4.
(4) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Β/1-2.
(5) Σχεδιάγραμμα 6.

εἰς Νέαν Ἀπολλωνίαν Χαλκιδικῆς, κατεδιώχθη ὑπὸ τμήματος Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ. Ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ καὶ ἐτραυματίσθησαν δύο ἄνδρες ΜΕΑ.

Συμμοριακὴ ὁμὰς διεισδύσασα τὴν νύκτα τῆς 25ης Ἀπριλίου εἰς ἀκραίας οἰκίας τοῦ χωρίου Στρατωνίου τῆς ἀνατολικῆς Χαλκιδικῆς, ἐξεδιώχθη ὑπὸ τμήματος τοῦ 41ου Ἐλαφροῦ Τάγματος, εἰς ὃ παρεδόθησαν τέσσαρες συμμορῖται.

Τμῆμα τοῦ 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐνέπεσε τὴν 26ην Μαΐου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν, βορείως τοῦ χωρίου Ἴσωμα ἀνατολικῶς Κιλκίς (1). Μετὰ βραχύχρονον συμπλοκὴν οἱ συμμορῖται διέφυγον πρὸς Βορρᾶν, ἐγκαταλείψαντες δύο νεκρούς. Τὸ στρατιωτικὸν τμῆμα ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ ἰσαρίθμους ἀγνοουμένους ὁπλίτας.

Τὴν νύκτα τῆς 2ας Ἰουνίου προσεβλήθη δι' ὅλμων καὶ μυδραλλίων τὸ Νεοχώριον Χαλκιδικῆς. Τμήματα τῶν 33ου καὶ 41ου Ἐλαφρῶν Ταγμάτων, κινηθέντα ἐγκαίρως ἐξ Ἀρναίας καὶ Μεγάλης Παναγίας κατεδίωξαν τοὺς συμμορίτας, οἵτινες κατατμηθέντες εἰς μικρὰς ὁμάδας, διέφυγον πρὸς Βορρᾶν. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἐφονεύθη εἷς καὶ ἐτραυματίσθησαν τέσσαρες ὁπλῖται. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν συνελήφθησαν τέσσαρες.

Συμμορία ἐπιδραμοῦσα τὴν νύκτα τῆς 4ης Ἰουνίου κατὰ τοῦ Στρατωνίου Χαλκιδικῆς, ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ τμήματος ΜΕΑ ὅπερ ἔσχεν ἕνα νεκρόν. Τὴν μεθεπομένην νύκτα τῆς 6ης Ἰουνίου ἑκατονταμελὴς συμμορία ἐπέδραμε καὶ πάλιν κατὰ τοῦ αὐτοῦ χωρίου. Τμήματα τοῦ 33ου Ἐλαφροῦ Τάγματος, κινηθέντα ἐξ Ἀρναίας καὶ Νεοχωρίου, ἀπώθησαν τοὺς συμμορίτας. Περιπολικὸν τοῦ στόλου ὑποστηρίζον διὰ πυρῶν τὰ ἐνεργοῦνα τμήματα ἐβλήθη διὰ πυροβόλου τραυματισθέντος τοῦ κυβερνήτου του.

Τὴν νύκτα τῆς 20ῆς Ἰουνίου προσεβλήθη τὸ χωρίον Νέα Ρόδα Χαλκιδικῆς, τῶν συμμοριτῶν εἰσχωρησάντων εἰς ἀκραίας οἰκίας. Κινηθὲν τμῆμα τοῦ 41ου Ἐλαφροῦ Τάγματος ἀπώθησε, τῇ ὑποστηρίξει πυρῶν περιπολικοῦ, τοὺς συμμορίτας συμπτυχθέντας πρὸς Γομάτιον. Τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης τμήματα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος καὶ τοῦ 33ου τοιούτου συνεπλάκησαν εἰς τὴν περιοχὴν Γοματίου μετὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες βληθέντες καὶ ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροπλάνων διεσκορπίσθησαν, ἐγκαταλείψαντες τρεῖς νεκρούς. Ἕτεροι ἓξ συμμορῖται παρεδόθησαν (2).

Ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ἐφονεύθη τὴν 20ὴν Ἰουνίου εἰς τὴν περιοχὴν Σωχοῦ (3) ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 58ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Ἀργυριάδης Λάζαρος.

314. Περιοχὴ 31ης Ταξιαρχίας (3). Τὴν νύκτα τῆς 12ης Ἰουνίου 1949 προσεβλήθησαν ἰσχυρῶς τὰ μεταξὺ Βυρωνείας καὶ Θρακικοῦ φυλάκια ἀσφαλείας σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Κατόπιν ἰσχυρᾶς πιέσεως, οἱ συμμορῖται ἐπέτυχον νὰ κάμψωσι τὴν φρουρὰν τοῦ νοτίως Ἀκριτοχωρίου φυλακίου καὶ νὰ καταλάβωσι τὸ φυλάκιον ὅπερ καὶ ἀνετίναξαν, ὡς καὶ τὴν παρακειμένην γέφυραν. Κινηθέντα τμήματα τοῦ 512 Τάγματος συνεπλάκησαν μετὰ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες τελικῶς συνεπτύχθησαν πρὸς Βορρᾶν, ἀπολεσθείσης τῆς ἐπαφῆς. Αἱ ἀπώλειαι τοῦ φυλακίου ἦσαν 1 τραυματίας καὶ 5 ἀγνοούμενοι ὁπλῖται, ὡς καὶ 4 ἀγνοούμενοι ἄνδρες ΜΕΑ, τῶν δὲ συμμοριτῶν 2 νεκροί. Τὴν αὐτὴν νύκτα

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Α/4/Β/1-2.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.

συμμορία ἐπιδραμοῦσα κατὰ τῶν Πλατανακίων τοῦ νοτίου Μπέλες, ἐφόνευσε τὸν ἱερέα τοῦ χωρίου. Τμῆμα τοῦ 511 Τάγματος ἐξεδίωξε τοὺς συμμορίτας, οἵτινες ἐγκατέλειψαν ἕνα νεκρόν.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις, ὑποστηριζομένη ὑπὸ πυροβόλου καὶ βαρέων ὅπλων πεζικοῦ, ἐπετέθη τὰς πρώτας ὥρας τῆς 19ης Ἰουνίου καὶ κατέλαβε κατόπιν ἡμιώρου ἀγῶνος τὸ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Ὀκραντένα (1082) τοῦ ἀνατολικοῦ Μπέλες σημεῖον στηρίγματος, ἐπηνδρωμένον ὑπὸ λόχου τοῦ 512 Τάγματος. Κινηθέντα τμήματα τῶν σταθμευόντων εἰς Νέον Πετρίτσι καὶ σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βυρωνείας 558 καὶ 556 Ταγμάτων, ἐπετέθησαν κατὰ τῶν συμμοριτῶν, ἀχθέντα μέχρις ἀποστάσεως 500–600 μέτρων νοτίως τῆς κορυφῆς τοῦ ὑψώματος. Μαχητικὰ ἀεροπλάνα ἐπενέβησαν εἰς τὸν ἀγῶνα σφυροκοπήσαντα τὰς θέσεις τῶν συμμοριτῶν. Ἡ ἐπιθετικὴ ἐνέργεια συνεχίσθη τὴν ἐπομένην, τῇ ὑποστηρίξει τῆς ἀεροπορίας καὶ τοῦ εἰς σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βυρωνείας οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ, ἀλλ' οἱ συμμορῖται ἐξηκολούθησαν κατέχοντες ἰσχυρῶς τὸ ὕψωμα. Τὴν 21ην Ἰουνίου τὰ ἐνεργοῦντα τμήματα, ὑποστηριζόμενα συνεχῶς ἀπὸ ἀέρος καὶ ὑπὸ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ, ἐπετέθησαν δραστηρίως καὶ ἀνατρέψαντα τοὺς συμμορίτας κατέλαβον τὴν Ὀκραντένα ἐδραιωθέντα ἐπ' αὐτῆς. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα τριήμερον ἀγῶνα τὰ Τάγματα ἔσχον μόνον πέντε τραυματίας ὁπλίτας, οἱ δὲ συμμορῖται ἕνδεκα νεκροὺς καὶ τέσσαρας παραδοθέντας. Βαρεῖαι ὅμως ὑπῆρξαν αἱ ἀπώλειαι κατὰ τὴν 19ην Ἰουνίου τοῦ ἐπὶ τῆς Ὀκραντένα λόχου τοῦ 512 Τάγματος, ὅστις ἔσχε 2 νεκροὺς Ἀξιωματικούς, τὸν Διοικητὴν τοῦ λόχου Λοχαγὸν Περιστεράκην Ἰωάννην καὶ τὸν Ἀνθυπασπιστὴν Μπαζούλην Ἄγγελον, 6 νεκρούς, 2 τραυματίας καὶ 49 ἀγνοουμένους ὁπλίτας. Ὁ λόχος ἀπώλεσεν ἐπίσης 6 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν, 7 αὐτόματα Τόμσον, 45 ἀτομικὰ τυφέκια, 1 ὅλμον 3'', 1 ὅλμον 60 χ.μ. 1 ἀσύρματον καὶ διάφορα ὑλικά.

Τὴν 20ὴν Ἰουνίου προσεβλήθη δυτικῶς Ροδοπόλεως παρὰ τὸ Δοβᾶ Τεπὲ ἁμαξοστοιχία, ἥτις καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Θεσσαλονίκην ἄνευ ζημιῶν. Ταυτοχρόνως προσεβλήθησαν τὰ εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην φυλάκια ἀσφαλείας τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Τμήματα τῶν 512 καὶ 513 Ταγμάτων, κινηθέντα ἐκ Ροδοπόλεως καὶ Μουριῶν, ἐπετέθησαν, τῇ ὑποστηρίξει πυροβολικοῦ καὶ ἀεροπορίας, κατὰ τῶν συμμοριτῶν οἵτινες συνεπτύχθησαν πρὸς Βορρᾶν ἐγκαταλείψαντες ἐννέα νεκροὺς καὶ ἓξ συλληφθέντας. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον ἕνα νεκρὸν καὶ τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας.

Ἐνεδρεύοντες συμμορῖται προσέβαλον τὴν 25ην Ἰουνίου σταθμεύουσαν παρὰ τὸ χωρίον Θρακικὸν ἁμαξοστοιχίαν, προξενήσαντες μικρὰν βλάβην εἰς τὴν ἀτμομηχανήν. Ἡ φρουρὰ τῆς ἁμαξοστοιχίας μετὰ προσδραμόντων τμημάτων τοῦ 556 Τάγματος καὶ τεθωρακισμένων, ὑποστηριζομένων ὑπὸ πυροβολικοῦ καὶ μαχητικῶν ἀεροσκαφῶν, κατεδίωξαν τοὺς πρὸς Βορρᾶν συμπτυχθέντας συμμορίτας. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν ἐφονεύθησαν 2 ὁπλῖται καὶ 2 ἰδιῶται καὶ ἐτραυματίσθη 1 ὁπλίτης (1).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Β/2.

Δρᾶσις συμμορ. πυρ(κοῦ. Ναρκοπόλεμος

(Σχεδιάγραμμα 4)

315. Διαρκούσης τῆς ἀνοίξεως τοῦ 1949, ἐβλήθησαν ὑπὸ συμμοριακῶν πυροβόλων εἰς τὴν περιοχὴν Διοικήσεως Σερρῶν τὸ Ἀχλαδοχώριον καὶ εἰς περιοχὴν τῆς 31ης Ταξιαρχίας τὰ χωρία Θρακικόν, Πλατανάκια, Σούρμενα, Μουριές, Μικρόβρυση καὶ Μεταμόρφωσις. Αἱ ἀπώλειαι περιωρίσθησαν εἰς ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν ὁπλίτας.

Αἱ ἐκ τῶν ναρκῶν ἀπώλειαι ἀνῆλθον εἰς 7 νεκροὺς καὶ 16 τραυματίας Ἀξιωματικούς, 44 νεκροὺς καὶ 176 τραυματίας ὁπλίτας, 22 νεκροὺς καὶ 31 τραυματίας ἄνδρας τῶν ΜΕΑ. Ἐκ δὲ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ εἰς 18 νεκροὺς ἐξ ὧν μία παιδίσκη καὶ 79 τραυματίας ἐξ ὧν 4 παιδία καὶ 1 γυνή. Κατεστράφησαν 17 στρατιωτικὰ καὶ 5 ἰδιωτικὰ αὐτοκίνητα, τέσσαρες δὲ ἁμαξοστοιχίαι ὑπέστησαν ἐλαφρὰς ζημίας (1)

Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι εἰς τὴν περιοχὴν τῆς VII Μεραρχίας. Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν βορείως Ἀλεξανδρουπόλεως παραμεθόριον ζώνην. (18-23 Ἀπριλίου 1949)

(Σχεδιαγράμματα 78 καὶ 79)

316. Εἰς τὰς βορείως Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ τὰς βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς παραμεθορίους περιοχάς, ἤρχισε κατόπιν διαταγῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, ἀπὸ τῆς ἕω τῆς 18ης Ἀπριλίου 1949 ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΑΛΜΑ.

Σκοπὸς τῆς ἐπιχειρήσεως ἐτέθη ἡ συντριβὴ τῶν εἰς τὰς περιοχὰς ταύτας εὑρισκομένων καὶ ἀμυντικῶς ὠργανωμένων συμμοριτῶν ὡς καὶ ἡ καταστροφὴ τῶν ὀργανώσεων καὶ ἐγκαταστάσεων αὐτῶν. Κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας, ἡ μάχιμος δύναμίς των ἀνήρχετο εἰς 550-650 ἐνόπλους, μεθ' ἑνὸς ὀρειβατικοῦ πυροβόλου τῶν 75 χ.μ. καὶ δύο ἀντιαεροπορικῶν πυροβόλων τῶν 20 χμ.

Διὰ τὴν ἐπιχείρησιν διετέθησαν τὰ Τακτικὰ Στρατηγεῖα τῶν 25ης Ταξιαρχίας, Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Θράκης καὶ Ἐθνοφρουρᾶς Κομοτινῆς, ἡ διοίκησις τοῦ 81ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος Πεζικοῦ , 2 τάγματα πεζικοῦ, 1 ἐλαφρὸν τάγμα, 4 τάγματα ἐθνοφρουρᾶς, τὸ Ἀπόσπασμα Φωστερίδη, Ἔφιππον Ἀπόσπασμα, 1 μοῖρα ὀρειβατικοῦ καὶ 2 οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Ἡ δύναμις αὕτη κατενεμήθη εἰς δύο συγκροτήματα. Τὸ Ἀνατολικὸν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Θράκης, ἐχούσης τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον της ἀρχικῶς εἰς Σουφλίον καὶ μετέπειτα εἰς τὸ ὕψωμα 222 (2). Καὶ τὸ Δυτικὸν Συγκρότημα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 25ης Ταξιαρχίας, ἐχούσης τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον της ἀρχικῶς εἰς Γρατινὴν καὶ μετέπειτα εἰς Ἄνω Δροσινήν.

Αἱ μονάδες συγκεντρωθεῖσαι ἀφ' ἑσπέρας τῆς 17ης Ἀπριλίου εἰς τοὺς χώρους ἐξορμήσεως ἐκινήθησαν ἐπιθετικῶς ἀπὸ τῆς 0530 τῆς 18ης Ἀπριλίου πρὸς τὰς καθορισθείσας κατευθύνσεις.

Δυτικὸν Συγκρότημα (3). Τὸ 36ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς μεῖον διλοχία, ἐξώρμησεν ἐκ Γρατινῆς (4) πρὸς Κάτω Δροσινὴν καὶ ἀνατρέψαν ἐλαφρὰν συμμοριακὴν ἀντίστασιν, ἀφίχθη εἰς Κάτω Δροσινήν.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Α/4 καὶ Φ. 1132/Β/1-2.
(2) Σχεδιάγραμμα 79.
(3) Σχεδιάγραμμα 78.
(4) Σχεδιάγραμμα 2.

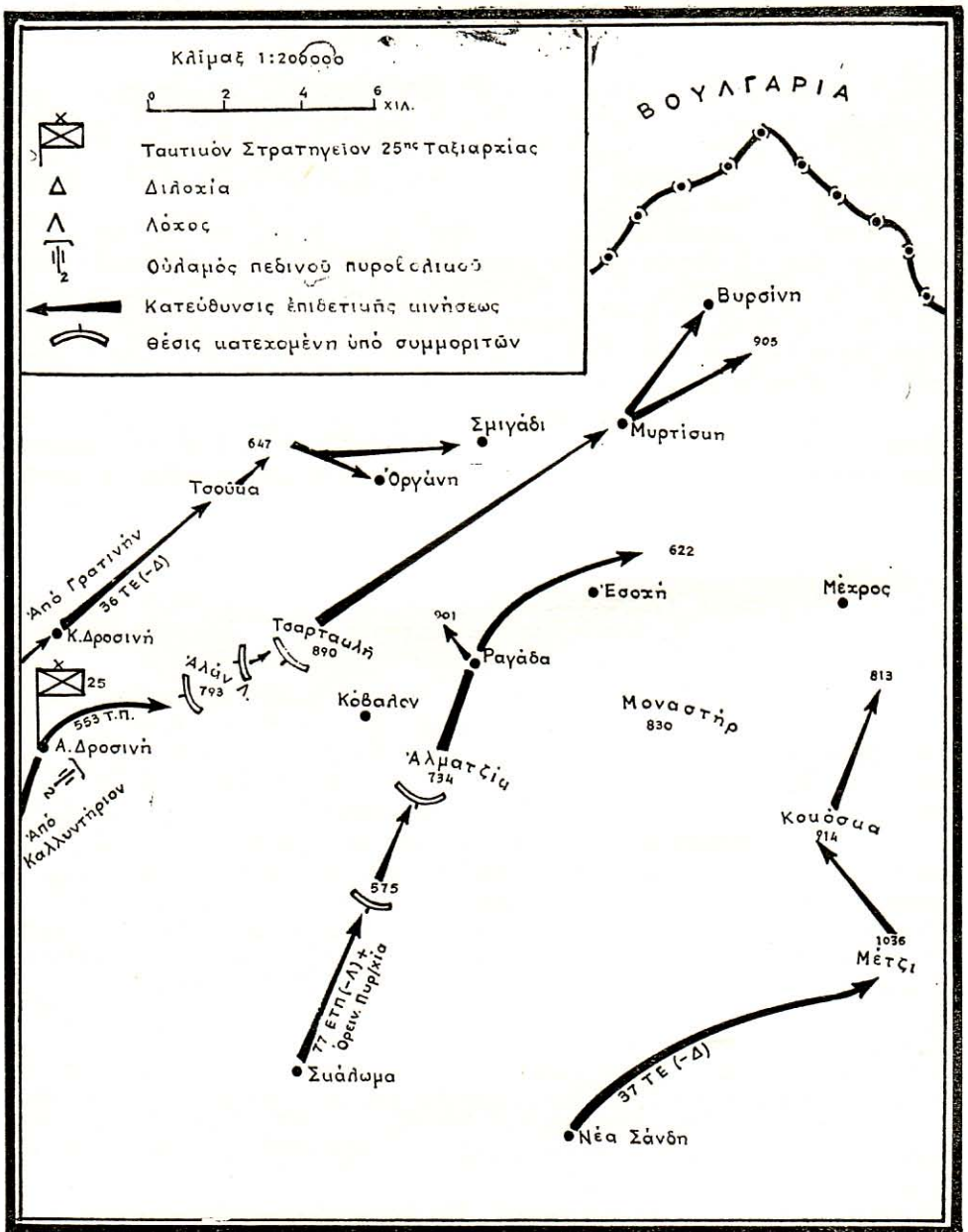

Σχεδ 78 Ἐπιχείρησις ΑΛΜΑ (18-23 Ἀπριλίου 1949) Φ.Κ

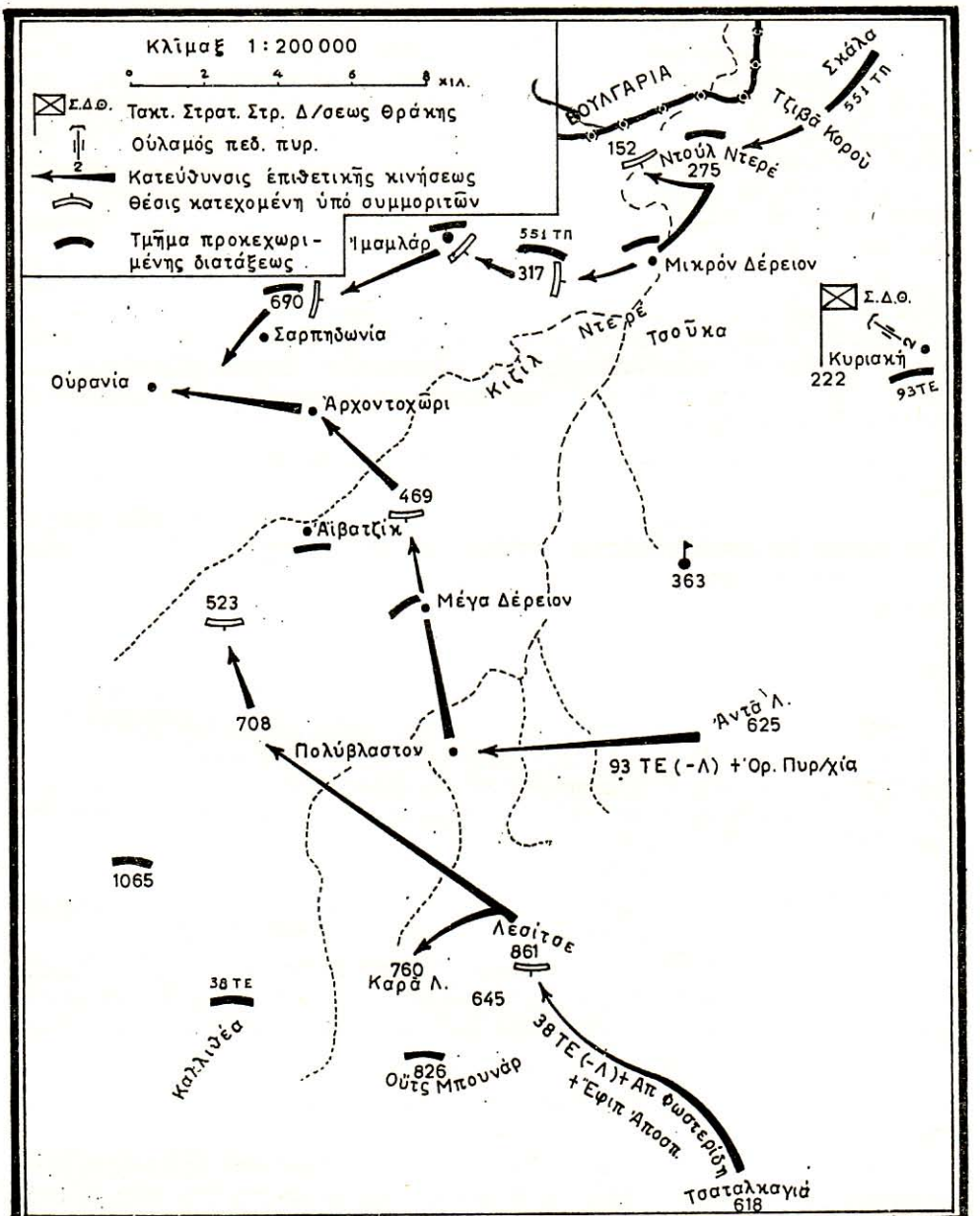

'49. Ἐπιχείρησις ΑΛΜΑ (18 - 23 Ἀπριλίου 1949)

Τὸ 553 Τάγμα μετὰ διμοιρίας τοῦ 590 λόχου πολυβόλων ἐξορμῆσαν ἀπὸ Καλλυντήριον πρὸς Ἄνω Δροσινὴν—Ἀλὰν Λόφον, προσέκρουσεν ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου, ὠργανωμένου διὰ περικλείστου περιβολῆς μὲ τέσσαρα πολυβολεῖα ἐκ κορμῶν δένδρων καὶ προστατευομένου ὑπὸ ναρκοπεδίου. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἀντίστασιν, τὸ Τάγμα, δι' ὁρμητικῆς ἐπιθέσεως, ὑποστηριχθείσης ὑπὸ τοῦ τεταγμένου παρὰ τὸ χωρίον Γρατινὴν οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ μαχητικῶν ἀεροπλάνων, κατέλαβε περὶ τὰς ἑσπερινὰς ὥρας τὸ ὕψωμα καὶ ἐγκατεστάθη ἐπ' αὐτοῦ. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν νύκτα οἱ συμμορῖται ἐπεχείρησαν ν' ἀνακαταλάβωσι δι' ἀντεπιθέσεως τὸν λόφον Ἀλάν, ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν ἐπιτυχῶς.

Τὸ 77ον Ἐλαφρὸν Τάγμα μεῖον διλοχία, ἐνισχυθὲν διὰ λόχου τοῦ 82ου Ἐλαφροῦ Τάγματος ἐξώρμησεν ἀπὸ τὸ χωρίον Σκάλωμα πρὸς τὰ ὑψώματα 575—Ἀλματζὶκ καὶ κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος, μὲ τὴν ὑποστήριξιν τῆς ἀκολουθούσης ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας, τὸ ὠργανωμένον ὕψωμα 575. Συνεχίσαν τὴν προώθησιν, καθηλώθη πρὸ τοῦ ὑψώματος Ἀλματζὶκ καὶ παρέμεινεν ἐν ἐπαφῇ καθ' ὅλην τὴν νύκτα.

Τὸ 37ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς μεῖον διλοχία, ἐξορμῆσαν ἀπὸ Νέαν Σάνδην, ἀφίχθη ἄνευ ἐπαφῆς εἰς τὸ ὕψωμα Μέτζι, ἐφ' οὗ καὶ παρέμεινεν.

Ἀνατολικὸν Συγκρότημα (1): Τὸ 38ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς μεῖον λόχος, τὸ Ἀπόσπασμα Φωστερίδη καὶ τὸ Ἔφιππον Ἀπόσπασμα, ὑπὸ ἐνιαίαν διοίκησιν, ἐξώρμησαν ἀπὸ τὸ ὕψωμα Τσατὰλ Καγιὰ πρὸς τὸ ὕψωμα Λεσίτσε, ὅπερ καὶ κατέλαβον κατόπιν συμπλοκῆς.

Τὸ 93ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς μεῖον λόχος σὺν ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία, ἐξορμῆσαν ἐκ τοῦ ὑψώματος Ἀντᾶ Λόφου, ἤχθη ταχέως εἰς Πολύβλαστον, καταλαβὸν τὰ πρὸς Βορρᾶν τοῦ χωρίου διαβάσεις.

Τὸ 551 Τάγμα ἐξορμῆσαν ἀπὸ τὸ ὕψωμα Σκάλα , ἤχθη διὰ Τζιβᾶ Κοροῦ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Νταοὺλ Ντερέ. Κατὰ τὴν κίνησίν του παρηνωχλήθη ὑπὸ συμμοριακῆς διμοιρίας, ἥτις ἀπεσύρθη εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς ἐκ τοῦ κατεχομένου ὑπὸ συμμοριτῶν παραμεθορίου ὑψώματος 152. Τὸ ὕψωμα τοῦτο ἐβλήθη ὑπὸ τοῦ τεταγμένου παρὰ τὸ χωρίον Κυριακὴν οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ.

Τὰ 93ον καὶ 551 Τάγματα ἐτέλουν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ 81ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος Πεζικοῦ, ἀκολουθοῦντος τὴν φάλαγγα τοῦ 571 Τάγματος.

Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς μὲν 25ης Ταξιαρχίας ἐγκατεστάθη παρὰ τὸ χωρίον Ἄνω Δροσινὴν (2) τὸ δὲ τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Θράκης ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 222, μὲ προωθημένον παρατηρητήριον εἰς Τσοῦκαν.

317. Τὴν ἑπομένην 19ην Ἀπριλίου ἐπανελήφθη ἀπὸ πρωΐας ἡ ἐπιθετικὴ κίνησις.

Δυτικὸν Συγκρότημα (2). Τὸ 36ον Τάγμα ἐκ Κάτω Δροσινῆς ἤχθη εἰς τὰ ὑψώματα Τσοῦκα καὶ 647, τῆς κινήσεως ἐπιβραδυνθείσης ὑπὸ συμμοριακῆς ὁμάδος ἥτις κατέφυγε τελικῶς εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος. Τὸ 553 Τάγμα καταλαβὸν κατόπιν ἀγῶνος ὠργανωμένην νοτιοδυτικῶς Τσαρτακλῆ θέσιν, ἐπετέθη κατὰ τοῦ ὑψώματος Τσαρτακλῆ, ὅπερ καὶ κατέλαβε μὲ τὴν ὑποστήριξιν

(1) Σχεδιάγραμμα 79.
(2) Σχεδιάγραμμα 78.

τοῦ ταχθέντος εἰς Ἄνω Δροσινὴν οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας. Λόχος προωθηθεὶς πρὸς τὸ χωρίον Κόβαλον, προσέβαλε καὶ διέλυσε τὴν ὀπισθοφυλακὴν τῶν συμπτυσσομένων ἐξ Ἀλματζὶκ πρὸς Βορρᾶν συμμοριτῶν. Τὸ 77ον Ἐλαφρὸν Τάγμα κατέλαβε, κατόπιν ὁλοημέρου ἀγῶνος, τὴν κορυφογραμμὴν Ἀλματζὶκ. Τὸ 37ον Τάγμα, διατηρῆσαν τὸ ὕψωμα Μέτζι, ἀφίχθη ἄνευ ἐπαφῆς εἰς τὸ ὕψωμα Κοκόσκα, ὁπόθεν προώθησε δύο διμοιρίας πρὸς Μοναστήρ.

Ἀνατολικὸν Συγκρότημα(1): Τὸ 38ον Τάγμα ἐκινήθη ἀπὸ Λεσίτσε πρὸς Βορειοδυσμάς, ἵνα καταλάβῃ κατόπιν διαταγῆς τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας τὸ ὕψωμα 525. Ἐν τῇ κινήσει του συνεπλάκη μὲ συμμοριακὰς μικροομάδας ἃς καὶ κατεδίωξεν, ἐγκατασταθὲν τὰς ἑσπερινὰς ὥρας ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 708. Τὸ Ἀπόσπασμα Φωστερίδη, ἀποχωρισθὲν τοῦ Τάγματος, παρέμεινεν εἰς Καρὰ Λόφον, τὸ δ' Ἔφιππον ἀποχωρισθὲν ἐπίσης προωθήθη εἰς τὸ ὕψωμα 363. Τὸ 93ον Τάγμα ἀπὸ Πολύβλαστον ἐκινήθη πρός βορρᾶν καὶ ἀνατρέψαν συμμοριακὴν ἀντίστασιν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 409 ἀφίχθη εἰς Ἀρχοντοχῶρι. Τὸ 551 Τάγμα, διαβὰν τὸ ρεῦμα Κιζὶλ Ντερέ, ἐκινήθη διὰ Μικροῦ Δερείου πρὸς Ἰμαμλάρ. Λόχος κινούμενος κατὰ μῆκος τῆς μεθορίου, ἀνέτρεψε τὴν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 152 ἀντίστασιν. Ἡ κυρία φάλαγξ τοῦ Τάγματος ἀνατρέψασα συμμοριακὸν τμῆμα ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 317 ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Ἰμαμλάρ, ὅπερ καὶ κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος περὶ τὴν ἑσπέραν, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς τὸ ὕψωμα 690.

Τὴν 20ὴν Ἀπριλίου τὸ 36ον Τάγμα τοῦ Δυτικοῦ Συγκροτήματος (2) ἐγκατεστάθη εἰς Ὀργάνην, μὲ λόχον εἰς Σμιγάδι. Τὸ 553 Τάγμα ἐκινήθη ἀπὸ τὸ ὕψωμα Τσαρτακλῆ εἰς Μυρτίσκην, προωθῆσαν ἕνα λόχον εἰς Βυρσίνην καὶ ἕτερον εἰς τὸ ὕψωμα 905. Τὸ 77ον Ἐλαφρὸν Τάγμα ἀπὸ Ἀλματζὶκ ἦχθη διὰ Ραγάδας βορειοανατολικῶς Ἐσοχῆς, καταλαβὸν διὰ λόχου τὸ ὕψωμα 901. Τὸ 37ον Τάγμα προωθήθη εἰς τὸ ὕψωμα 813, διατηρῆσαν καὶ τὰ ὑψώματα Κοκόσκα καὶ Μέτζι. Ἅπασαι αἱ κινήσεις τῶν μονάδων τοῦ Δυτικοῦ Συγκροτήματος ἐξετελέσθησαν ἄνευ ἐπαφῆς.

Ἐκ τῶν μονάδων τοῦ Ἀνατολικοῦ Συγκροτήματος (1) τὸ 38ον Τάγμα, ἀνατρέψαν μικροαντίστασιν, κατέλαβε τὸ ὕψωμα 515. Τὸ 93ον Τάγμα ἀπὸ Ἀρχοντοχῶρι ἦχθη εἰς Οὐρανίαν ἄνευ ἐπαφῆς. Τὸ 551 Τάγμα ἐξορμῆσαν ἀπὸ Ἰμαμλάρ, κατέλαβε κατόπιν ἡμιώρου ἀγῶνος τό ὕψωμα 690. Τὸ Τάγμα ἐξασφαλίσαν τὸ καταληφθὲν ὕψωμα, εἰσῆλθεν εἰς τὴν περιοχὴν Οὐρανίας–Σαρπηδωνίας. Συγχρόνως προώθησεν ἰσχυρὰς περιπόλους πρὸς τὴν μεθόριον, ἅμα τῇ ἐμφανίσει τῶν ὁποίων οἱ ἐπὶ τῆς ὀροθετικῆς γραμμῆς ἀποσυρθέντες συμμορῖται, διέβησαν ταύτην καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος. Τὴν ἑσπέραν τὸ Τάγμα ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς ὑπὸ συμμοριακοῦ πυροβόλου τεταγμένου ἐντὸς τοῦ βουλγαρικοῦ ἐδάφους, βορειοδυτικῶς Σαρπηδωνίας.

Τὴν 21ην καὶ τὴν 22αν Ἀπριλίου ἅπαντα τὰ τμήματα ἐπεδόθησαν εἰς ἐξερευνήσεις τῶν περιοχῶν των, καθ' ἃς κατεστράφησαν συμμοριακαὶ ὀργανώσεις καὶ ἐγκαταστάσεις.

Κατόπιν διαταγῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, τὴν 23ην Ἀπριλίου ἐλήφθη ἡ ἀκόλουθος προωθημένη διάταξις (3). Τὸ 551 Τάγμα εἰς ὕψωμα 317, μὲ λόχους εἰς Νταούλ Ντερέ, Μικρὸν Δέρειον, Ἰμαμλὰρ καὶ ὕψωμα 690. Τὸ 38ον Τάγμα Ἐθνο-

(1) Σχεδιάγραμμα 79.
(2) Σχεδιάγραμμα 78.
(3) Σχεδιάγραμμα 79.

φρουρᾶς εἰς ὕψωμα Καλλιθέα, μό λόχους εἰς περιοχὴν Μεγάλου Δερείου, ὕψωμα 1065, Ἀϊβατζὶκ καὶ Οὔτς Μπουνάρ. Τὸ 92ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς εἰς τὸ χωρίον Κυριακήν, ὡς ἐφεδρεία τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Θράκης , διαθέτον λόχον διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς κοιλάδος Κιζὶλ Ντερέ. Τὸ 77ον Ἐλαφρὸν Τάγμα εἰς Σάππας (1) βορειοδυτικῶς Ἀλεξανδρουπόλεως εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας. Ἅπαντα τὰ λοιπὰ τμήματα καὶ τὰ Τακτικὰ Στρατηγεῖα ἐπανῆλθον εἰς τὰς ἕδρας των.

Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τοῦ στρατοῦ κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ΑΛΜΑ ἦσαν 1 Ἀξιωματικὸς τραυματίας ἐκ νάρκης, 7 νεκροὶ καὶ 37 τραυματίαι ὁπλῖται ἐξ ὧν οἱ 6 νεκροὶ καὶ οἱ 34 τραυματίαι ἐξ ἐκρήξεων ναρκῶν. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 34 νεκρούς, 15 συλληφθέντας καὶ 34 παραδοθέντας (2).

Ἐπιθετικαὶ ἀναγνωρίσεις βορείως Ἀλεξανδρουπόλεως

(Σχεδιάγραμμα 2)

318. Οἱ διαφυγόντες κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ΑΛΜΑ συμμορῖται, πολλοὶ τῶν ὁποίων εἶχον εἰσέλθει εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος, ἐπανῆλθον κατὰ τὰς πληροφορίας τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας, μετὰ τὴν 23ην Ἀπριλίου 1949 εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς παραμεθόριον περιοχήν. Πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν πληροφοριῶν, ἡ Μεραρχία διέταξε τὴν ἐκπομπὴν ἰσχυρῶν ἀναγνωρίσεων, μὲ ἀποστολὴν τὴν ἀναζήτησιν καὶ προσβολὴν τῶν συμμοριτῶν ὡς ἀκολούθως :

Ὑπὸ τοῦ 81ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος διὰ τμημάτων τοῦ 551 Τάγματος ἐξορμούντων ἐκ Σαρπηδωνίας πρὸς Βορειοδυσμὰς καὶ διὰ λόχου τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, μετὰ Ἐφίππου Ἀποσπάσματος ἀπὸ τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Μπουκατὲ Ντὰγ πρὸς τὸ χωρίον Ἄνω Καμπήν. Ὑπὸ τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Κομοτινῆς διὰ διλοχίας τοῦ 37ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐξορμούσης ἀπὸ τὸ ὕψωμα Κοκόσκα πρὸς τὰ χωρία Κέχρον—Χλόην καὶ διὰ διλοχίας τοῦ 559 Τάγματος, σὺν λόχος τοῦ 37ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἀπὸ Σμιγάδι πρὸς Μυρτίσκην—Βυρσίνην.

Αἱ ἀναγνωρίσεις ἐκπεμπόμεναι ἐπὶ τέσσαρας συνεχεῖς ἡμέρας μὲ ἔναρξιν τὴν πρωΐαν τῆς 30ῆς Ἀπριλίου θὰ ἐπέστρεφον τὴν ἑσπέραν εἰς τοὺς χώρους ἐξορμήσεως.

Ἡ κίνησις ἤρχισεν ἀπὸ 0530 τῆς καθορισθείσης ἡμέρας. Τὰ τμήματα τοῦ 551 Τάγματος, κατόπιν διαδοχικῶν συμπλοκῶν, καθ' ἃς οἱ συμμορῖται ἔσχον 15 νεκροὺς καὶ 18 συλληφθέντας ἐξ ὧν 4 τραυματίαι, κατέλαβον παραμεθόρια ὑψώματα περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα δυτικῶς Σαρπηδωνίας. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν ὁπλίτας. Ὁ λόχος τοῦ 38ου Τάγματος καὶ τὸ Ἔφιππον Ἀπόσπασμα ἤχθησαν ἄνευ ἐπαφῆς εἰς τὸ χωρίον Κάτω Καμπήν. Ἡ διλοχία τοῦ 559 Τάγματος, σὺν λόχος τοῦ 36ου Τάγματος, συνεπλάκη μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὰ βορείως Μυρτίσκης ὑψώματα φονευθέντων τριῶν συμμοριτῶν καὶ ἰσαρίθμων συλληφθέντων. Ἡ διλοχία ἔχουσα τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας, ἐπανῆλθεν εἰς Σμιγάδι. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἐδέχθη ἰσχυρὰν ἀντεπίθεσιν καὶ ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ νοτίως Ὀργάνης, ἔχουσα πέντε τραυματίας ὁπλίτας καὶ ἑτέρους δύο ὁ λόχος τοῦ 36ου Τάγματος, ὅστις ἀπώλεσε τὸν ἀσύρματόν του καὶ δύο ὅλμους τῶν 60 χ.μ.

(1) Σχεδιάγραμμα 2 .
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 113Η/Α/4, Φ. 1161/Δ/13.

Τὴν ἑπομένην 1ην Μαΐου, τὰ τμήματα ταῦ 551 Τάγματος ἐξηρεύνησαν τὴν βορείως καὶ βορειοδυτικῶς Σαρπηδωνίας παραμεθόριον περιοχήν. Ὁ λόχος τοῦ 38ου Τάγματος ἐξηρεύνησε τὴν περιοχήν Κάτω Καμπῆς. Ἡ διλοχία τοῦ 37ου Τάγματος, προσρούσασα εἰς ἰσχυρὰς ἀντιστάσεις βορείως Κέχρου, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ὕψωμα Κοκόσκα. Ἡ δὲ διλοχία τοῦ 559 Τάγματος παρέμεινεν εἰς τὴν νοτίως Ὀργάνης θέσιν της.

Τὴν 2αν Μαΐου τμήματα τοῦ 551 Τάγματος συνεπλάκησαν δυτικῶς Σαρπηδωνίας μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἥτις διεσκορπίσθη ἐγκαταλείψασα 11 νεκροὺς καὶ 7 συλληφθέντας. Ὁ λόχος τοῦ 38ου Τάγματος συνέχισε τὴν ἐξερεύνησιν εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν Κάτω Καμπῆς. Ἡ διλοχία τοῦ 37ου Τάγματος προσέκρουσεν εἰς ἰσχυρὰς ἀντιστάσεις, ἐγκατεστημένας ἐπὶ τῶν βορείως καὶ βορειοανατολικῶς Κέχρου ὑψωμάτων καὶ συνεπτύχθη εἰς Κοκόσκα. Ἡ διλοχία τοῦ 559 Τάγματος ἐγκατεστάθη ἐπὶ ὑψώματος κειμένου περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς τοῦ χωρίου Ραγάδας.

Αὐτοκίνητον τζὶπ ἀνετινάχθη τὴν αὐτὴν ἡμέραν 2αν Μαΐου ὑπὸ νάρκης εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Μπουκατὲ Ντὰγ φονευθέντος τοῦ Διοικητοῦ τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Ταγματάρχου Ψηλογιάννη Ἰωάννου.

Κατὰ τὰς ἐπαναληφθείσας τὴν 3ην Μαΐου ἀναγνωρίσεις, διεπιστώθη ἡ παραμονὴ συμμοριτῶν ἐπὶ τῆς μεθοριακῆς γραμμῆς βορειοδυτικῶς Σαρπηδωνίας καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν ἐγκατάλειψις τῶν βορείως καὶ βορειοανατολικῶς Κέχρου ὑψωμάτων. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁλόκληρον τὸ 38ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς συνεκεντρώθη εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Κάτω Καμπῆς.

Ληξάσης τῆς ἐπιχειρήσεως τὴν 4ην Μαΐου, ἐλήφθη προωθημένη διάταξις ὡς ἑξῆς : Τὸ 551 Τάγμα εἰς Μέγα Δέρειον μὲ λόχους βορειοδυτικῶς τοῦ χωρίου, εἰς Σαρπηδωνίαν καὶ παρὰ τὴν μεθόριον βορειοδυτικῶς Σαρπηδωνίας. Τὸ 38ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς εἰς τὴν περιοχὴν Μπουκατὲ Ντάγ. Τὸ 37ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς εἰς τὴν περιοχὴν Χλόης. Ἡ διλοχία τοῦ 559 Τάγματος εἰς τὴν περιοχὴν Ραγάδας καὶ τὸ 36ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς εἰς τὴν τοιαύτην νοτίως καὶ νοτιοδυτικῶς τοῦ χωρίου Ὀργάνης.

Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἦσαν 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 1 ὁπλίτης νεκροί, τραυματίαι δὲ 11 ὁπλῖται. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 29 νεκροὺς καὶ 34 τραυματίας. Ἀπώλεσαν ὁπλισμὸν περιλαμβάνοντα 5 μυδράλλια, 2 αὐτόματα καὶ 16 τυφέκια, περισυλλεγέντα ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων, ὡς καὶ διάφορα ὑλικά, εἴδη τροφίμων καὶ σιτηρά, ἅτινα κατεστράφησαν διὰ πυρὸς (1).

Ἐπιθετικαὶ ἀναγνωρίσεις εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Ξάνθης παραμεθόριον περιοχὴν (2-7 Ἰουνίου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 2 καὶ 5)

319. Πληροφορίαι ἔφερον ὅτι, τὰ ὑπολείμματα τῆς προσβαλούσης τοὺς Μεταξάδες Ἔβρου δυνάμεως τῆς ΥΙΙ κομμουνιστοσυμμοριακῆς Μεραρχίας ἀπεσύρθησαν πρὸς ἀνασυγκρότησιν εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Ξάνθης παραμεθόριον περιοχὴν Καλοτύχου–Μελίταινας–Κρυστάλλης. Πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν πληροφοριῶν ὠργανώθησαν ὑπὸ τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας εὐρεῖαι ἐπιθετικαὶ ἀναγνωρίσεις διὰ τῶν 553 καὶ 559 Ταγμάτων, ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΕΛΠΙΣ.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1163/Γ/4-5.

Τὰ τμήματα ἤρχισαν προωθούμενα τὴν νύκτα τῆς 2ας πρὸς τὴν 3ην Ἰουνίου 1949, τὸ μὲν 553 Τάγμα ἀπὸ Ἐχίνου πρὸς Καλότυχον–Μελίταιναν. Ἐνισχυμένος λόχος τοῦ 559 Τάγματος ἀπὸ τὴν βορειοανατολικῶς Ξάνθης ὀρεινὴν περιοχὴν Καρὰ Ὀγλὰν πρὸς Μελίταιναν, διλοχία δὲ τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἀπὸ Σώστην πρὸς Κρυστάλλην–Μελίταιναν. Ἡ ἐπιθετικὴ κίνησις ὑπεστηρίζετο ὑπὸ ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας τεταγμένης περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Σώστη καὶ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ τεταγμένου περὶ τὰ ὀκτὼ χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Ἰάσμου.

Κατὰ τὴν ἐπὶ τετραήμερον συνεχισθεῖσαν ἀναγνωριστικὴν ἐνέργειαν τὰ τμήματα ἀνέτρεψαν συμμοριακὰς ἀντιστάσεις εἰς τὴν περιοχὴν Κρυστάλλης–Μελίταινας. Ἐξερευνήσαντα δὲ ἀκολούθως τὴν μέχρι τῶν συνόρων ἐδαφικὴν ζώνην ἄνευ ἐπαφῆς, ἐπανῆλθον τὴν 7ην Ἰουνίου εἰς τὰς θέσεις των.

Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς τὰ τάγματα ἔσχον 3 τραυματίας ὁπλίτας, οἱ δὲ συμμορῖται 5 νεκρούς, 4 συλληφθέντας καὶ 3 παραδοθέντας (1).

Ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Ξάνθης παραμεθόριον ζώνην (13-18 Ἰουνίου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 80)

320. Καθ' ὃν χρόνον διενηργοῦντο αἱ ἀνωτέρω ἐπιθετικαὶ ἀναγνωρίσεις, ὁ ὄγκος τῶν συμμοριτῶν, ἀποτελούμενος ἐκ δύο ταγμάτων, συνολικῆς δυνάμεως 400 περίπου ἐνόπλων, μετεκινήθη τμηματικῶς πρὸς Δυσμάς, συγκεντρούμενος κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Ξάνθης παραμεθόριον περιοχὴν Χαϊντοῦ–Καλυβίων Λεπίδα. Πρὸς ἐντοπισμὸν καὶ ἀποτελεσματικὴν προσβολήν του ἡ VII Μεραρχία προέβη εἰς τὴν ὀργάνωσιν ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΟΛΥΜΠΟΣ.

Κατὰ τὸ συνταχθὲν ὑπὸ τῆς Μεραρχίας σχέδιον, ἡ ἐπιχείρησις θὰ διεξήγετο ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν της, ἐπὶ τῶν κάτωθι κατευθύνσεων :

Ἡ 25η Ταξιαρχία ἔχουσα ὑπὸ τὴν διοίκησίν της, τὸ 553 Τάγμα, τὸ Ἀπόσπασμα Φωστερίδη, λόχον Προσκόπων, πυροβολαρχίαν τῆς 146 Μοίρας Ὀρειβατικοῦ Πυροβολικοῦ, διμοιρίαν τοῦ 590 λόχου Πολυβόλων καὶ δύο διμοιρίας μηχανικοῦ, θὰ συνεκεντροῦντο μέχρις ἑσπέρας τῆς 13ης Ἰουνίου εἰς τὴν περιοχὴν Βουνοπλαγιᾶς, βορειοανατολικῶς Παρανεστίου. Αὕτη ἐνεργοῦσα ἀκολούθως ἐν τῇ κατευθύνσει Βουνοπλαγιὰ–Διπόταμα–ὕψωμα Βαρβάρα–Καλύβια Λεπίδα–Γιουνοὺς Λόφος, ἔδει νὰ εὑρίσκετο τὸ μεσονύκτιον ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Τραχῶνι. Ἐξορμῶσα ἐκεῖθεν τὴν 0300 τῆς 14ης Ἰουνίου 1949, θὰ ἤγετο ταχέως ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας εἰς Καλύβια Λεπίδα καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς Γιουνοὺς Λόφον.

Τὸ 77ον Ἐλαφρὸν Τάγμα σὺν ἑτέρα πυροβολαρχία τῆς ἀνωτέρω Μοίρας ἐκκινοῦν τὴν ἑσπέραν τῆς 13ης Ἰουνίου ἐκ Καρυοφύτου θὰ ἤγετο μέχρις 0600 τῆς ἑπομένης εἰς Χαϊντοῦ, μὲ δυνατότητα ἐπεμβάσεως ἐκεῖθεν εἴτε ὑπὲρ τῆς 25ης Ταξιαρχίας πρὸς Γιουνοὺς Λόφον, εἴτε ὑπὲρ τῆς διλοχίας τοῦ 559 Τάγματος πρὸς Τσίγλαν.

Διλοχία τοῦ 559 Τάγματος ἐκκινοῦσα ἐκ τῆς περιοχῆς Ὡραίου, μὲ τὸ τελευταῖον φῶς τῆς 13ης Ἰουνίου, θὰ ἐνήργει ἐν τῇ κατευθύνσει Κοβατσοβίτσα –ὕψωμα Τσίγλα καὶ ἐκεῖθεν πρὸς Γιουνοὺς Λόφον, εἴτε διὰ παραλλήλου πρὸς

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1163/Γ/6.

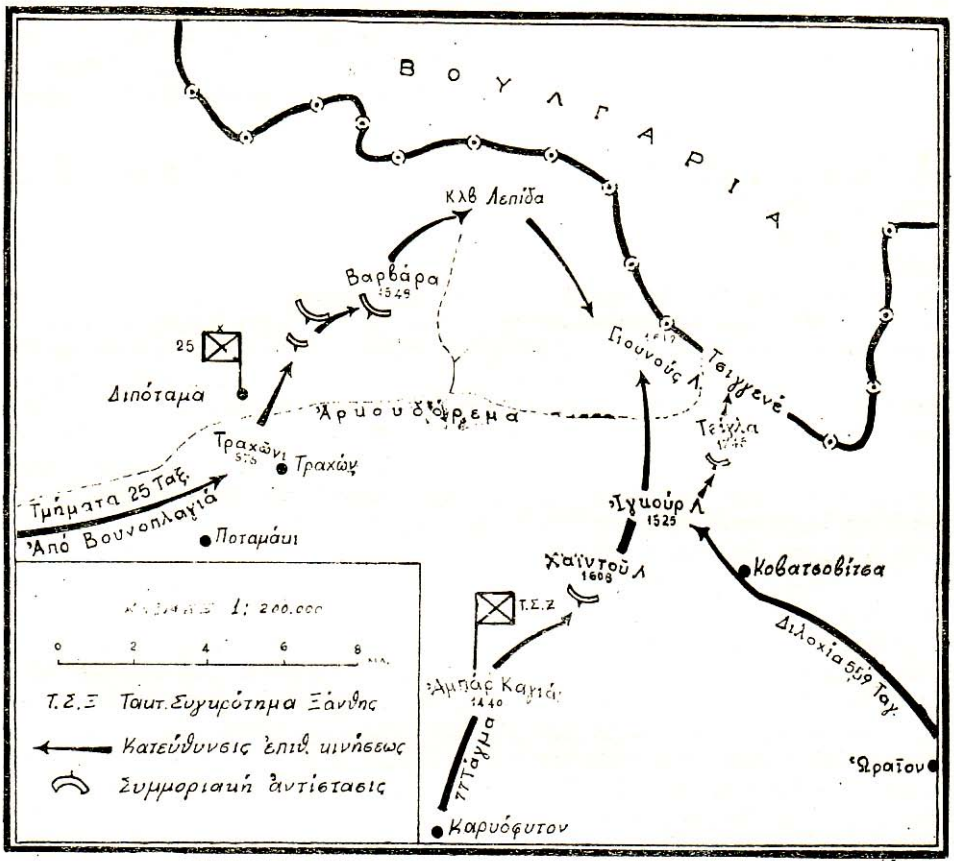

Σχ. 80 Ἐπιχειρήσις ΟΛΥΜΠΟΣ (13-18 Ἰουνίου 1947)

τὴν μεθόριον δρομολογίου εἴτε διὰ βορείως Ἰγκοὺρ Λόφου τοιούτου. Ἡ διλοχία ἔδει ν' ἀχθῇ μέχρι τῆς 0400 τῆς 13ης Ἰουνίου εἰς Ἰγκοὺρ Λόφον, ὁπόθεν θὰ ἐξώρμα κατὰ τοῦ ὑψώματος Τσίγλα.

Τὸ 77ον Τάγμα καὶ ἡ διλοχία τοῦ 559 Τάγματος ἐτέλουν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Τακτικοῦ Συγκροτήματος Ξάνθης.

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας ἐγκατεστάθη εἰς Παρανέστιον.

321. Αἱ φάλαγγες ἐκινήθησαν συμφώνως πρὸς τὰ προκαθορισθέντα. Τὰ τμήματα τῆς 25ης Ταξιαρχίας ἐξορμήσαντα ἐκ τοῦ ὑψώματος Τραχῶνι διῆλθον τὸ Ἀρκουδόρεμα καὶ ἀφοῦ ἀνέτρεψαν περὶ τὴν 0645 τῆς 14ης Ἰουνίου μικροομάδα, συνεπλάκησαν περὶ τὴν μεσημβρίαν μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως κατεχούσης τὸ πρὸς Δυσμὰς ἐκσπώμενον ἐκ τοῦ ὑψώματος Βαρβάρα ἀντέρεισμα, ὅπερ καὶ κατέλαβον διὰ νυκτερινοῦ ἐγχειρήματος. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἐφονεύθησαν δύο ὁπλῖται καὶ ἓξ ἐτραυματίσθησαν. Εἷς ἐπίσης ὁπλίτης ἐφονεύθη καὶ ἕτερος ἐτραυματίσθη ἀπὸ ἐκραγεῖσαν νάρκην. Οἱ συμμορῖται ἐγκατέλειψαν ἓξ νεκρούς. Τὸ 77ον Τάγμα ἀχθὲν ἄνευ ἐπαφῆς μέχρι Χαϊντοῦ, κατέλαβε τὴν 1645 κατόπιν μικροσυμπλοκῆς τὸ ὕψωμα τοῦτο συλλαβὸν δύο συμμορίτας. Ἡ διλοχία τοῦ 559 Τάγματος ἦχθη περὶ τὴν μεσημβρίαν ἄνευ ἐπαφῆς εἰς Ἰγκοὺρ Λόφον. Ἀπὸ 1200 τῆς αὐτῆς ἡμέρας 14ης Ἰουνίου τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 25ης Ταξιαρχίας ἐγκατεστάθη εἰς Διπόταμα, τὸ δὲ τοιοῦτον τοῦ Τακτικοῦ Συγκροτήματος Ξάνθης ἀπὸ 1630 ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Ἀμπὰρ Καγιά.

Τὴν πρωΐαν τῆς 15ης Ἰουνίου, ἐπανελήφθη ἡ ἐπιθετικὴ ἐνέργεια. Τὰ τμήματα τῆς 25ης Ταξιαρχίας κατέλαβον τὴν 0745 μετὰ συμπλοκὴν τὸ ὕψωμα Βαρβάρα καὶ ἐν συνεχείᾳ ἦχθησαν ἄνευ ἐπαφῆς εἰς τὰ Καλύβια Λεπίδα. Οἱ συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Βαρβάρα δύο νεκρούς, κατέφυγον εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος. Ἐξ ἐκρήξεων ναρκῶν ἐφονεύθη εἷς καὶ ἐτραυματίσθησαν ἑπτὰ ὁπλῖται. Τὸ 77ον Τάγμα ἦχθη ἄνευ ἐπαφῆς εἰς Γιουνοὺς Λόφον, συνδεθὲν μετὰ προωθηθέντος πρὸς τὸ ὕψωμα τοῦτο λόχου τοῦ 553 Τάγματος. Ἡ διλοχία τοῦ 559 Τάγματος καταλαβοῦσα κατόπιν μικροσυμπλοκῆς τὸ ὕψωμα Τσίγλα, προωθήθη ἄνευ ἐπαφῆς μέχρι τῶν ἐπὶ τῆς μεθορίου ὑψωμάτων Τσιγγενέ. Τὴν ἑσπέραν ἡ διάταξις εἶχεν ὡς ἑξῆς: Τῆς 25ης Ταξιαρχίας τὸ 553 Τάγμα μεῖον διλοχία, σὺν ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία, περὶ τὸ ὕψωμα Βαρβάρα. Διλοχία τοῦ αὐτοῦ Τάγματος μετὰ τοῦ Ἀποσπάσματος Φωστερίδη εἰς Καλύβια Λεπίδα. Τὸ 77ον Τάγμα σὺν ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία εἰς Χαϊντοῦ, μὲ διλοχίαν του ἐπὶ Γιουνοὺς Λόφου. Τῆς διλοχίας τοῦ 559 Τάγματος ὁ εἷς λόχος ἐπὶ Τσιγγενὲ καὶ ὁ ἕτερος περὶ τὸ ὕψωμα Τσίγλα.

Τὴν 16ην Ἰουνίου τὰ τμήματα ἐπεδόθησαν εἰς ἐξερεύνησιν τῶν περιοχῶν των, καταστρέψαντα συμμοριακὰς τηλεφωνικὰς γραμμὰς καὶ ἐγκαταστάσεις. Τὸ Ἀπόσπασμα Φωστερίδη καὶ ὁ λόχος Προσκόπων ἦχθησαν εἰς τὸ ὕψωμα Τραχῶνι, ἡ δὲ διλοχία τοῦ 559 Τάγματος εἰς Ντουλὰπ Χὰν παρὰ τὸ δέκατον τέταρτον χιλιόμετρον τῆς ἀπὸ Ξάνθης πρὸς Ἐχῖνον ἀμαξιτῆς ὁδοῦ (1). Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας ἐπανῆλθεν εἰς Καβάλαν. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 25ης Ταξιαρχίας ἀπεσύρθη εἰς Παρανέστιον καὶ τὸ τοιοῦτον τοῦ Τακτικοῦ Συγκροτήματος Ξάνθης εἰς Νεοχώριον (1).

Τὴν 17ην Ἰουνίου συνεχίσθη ἡ ἐξερεύνησις τῶν περιοχῶν Χαϊντοῦ, Τσίγλας, Γιουνοὺς Λόφου καὶ Καλυβίων Λεπίδα, χωρὶς νὰ ἀνευρεθῶσι συμμορῖται.

(1) **Σχεδιάγραμμα 3.**

Τὴν 18ην Ἰουνίου, ληξάσης τῆς ἐπιχειρήσεως, τὰ Τακτικὰ Στρατηγεῖα τῶν 25ης Ταξιαρχίας καὶ Τακτικοῦ Συγκροτήματος Ξάνθης ἐπανῆλθον εἰς τὰς ἕδρας των. Τὸ 553 Τάγμα σὺν ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία συνεκεντρώθη εἰς Παρανέστιον, τὸ 77ον Ἐλαφρὸν Τάγμα σὺν ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία εἰς Νεοχώριον, τὸ δὲ Ἀπόσπασμα Φωστερίδη μετὰ τοῦ λόχου Προσκόπων ἦχθησαν εἰς Χρυσούπολιν (1).

Ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐπιχειρήσεως προέκυψεν ὅτι, εἰς τὸν χῶρον εἰς ὃν διεξήχθη αὕτη δὲν ὑπῆρχε σοβαρὰ συμμοριακὴ δύναμις ὡς αἱ πληροφορίαι ἔφερον, ἀλλὰ μικρὰ μόνον τμήματα, ἅτινα προσβληθέντα καὶ πιεσθέντα κατέφυγον εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος (2).

Μικροεπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν VII Μεραρχίας

(Σχεδιάγραμμα 2)

322. Τμήματα τοῦ 551 Τάγματος κινούμενα ἀναγνωριστικῶς πρὸς Μικρὸν Δέρειον, συνεπλάκησαν τὴν 5ην Ἀπριλίου 1949 περὶ τὸ χωρίον Μεσημέριον μετὰ συμμοριτῶν, οἵτινες ἐγκαταλείψαντες 7 νεκρούς, 3 συλληφθέντας καὶ 4 παραδοθέντας διέφυγον πρὸς Βορρᾶν.

Εἰς συμπλοκὴν τμημάτων τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς ὁμάδος, εἰς τὴν νοτιοανατολικῶς Κομοτινῆς περιοχὴν Ἀράτου, ἐφονεύθησαν τὴν 12ην Ἀπριλίου πέντε συμμορῖται καὶ εἷς συνελήφθη.

Ὑπὸ τοῦ 551 Τάγματος ἀνευρέθη τὴν 27ην Ἀπριλίου, εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Μικροῦ Δερείου παραμεθόριον περιοχήν, συμμοριακὴ ἀποθήκη ὁπλισμοῦ περιέχουσα 194 ἀτομικὰ τυφέκια 6 βαρέα καὶ 1 ἐλαφρὸν πολυβόλα, 1 βαρὺν καὶ 2 ἀτομικοὺς ὅλμους.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὰς πρώτας ὥρας τῆς 28ης Ἀπριλίου εἰς ἐνέδραν τοῦ 39ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς παρὰ τὸ χωρίον Λαϊνὰ Ἔβρου, ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα συλληφθέντα.

Τμήματα τοῦ 551 Τάγματος διὰ νυκτερινοῦ ἐγχειρήματος κατέλαβον κατόπιν ἀγῶνος τὴν 5ην Μαΐου τὸ περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Σαρπηδωνίας παραμεθόριον φυλάκιον. Ἐκ τῶν κατεχόντων τοῦτο συμμοριτῶν ὀκτὼ ἐφονεύθησαν καὶ δύο παρεδόθησαν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπὶ δίωρον παραμονῆς των ἐπὶ τῆς καταληφθείσης θέσεως, τὰ τμήματα ἐβλήθησαν ἀνεπιτυχῶς ὑπὸ συμμοριακοῦ πυροβόλου.

Τὸ 553 Τάγμα μετὰ ΜΕΑ, ἐξερευνῶν τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Μπουκατὲ Ντάγ, συνεπλάκη τὴν 22αν Μαΐου μετὰ συμμοριακοῦ τμήματος ὅπερ ἔσχε δύο νεκρούς. Ἐφονεύθη εἷς ἀνὴρ ΜΕΑ καὶ δύο ἐτραυματίσθησαν. Εἰς ἑτέραν συμπλοκὴν μετὰ διήμερον, ἐξωντώθησαν δύο συμμορῖται καὶ ἕτεροι τέσσαρες παρεδόθησαν.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 2ας Ἰουνίου παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Νέστου (3), εἰς ἐνέδραν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ, ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα συλληφθέντα.

---

(1) Σχεδιάγραμμα .3
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1163/Γ/6.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.

Τμῆμα τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐφόνευσε τὴν 8ην Ἰουνίου κατόπιν συμπλοκῆς, εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Μπουκατὲ Ντὰγ τρεῖς συμμορίτας καὶ συνέλαβεν ἕνα.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ 559 Τάγματος συνεπλάκη, τὴν 9ην Ἰουνίου, εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Ξάνθης ὀρεινὴν περιοχὴν Καρὰ Ὀγλὰν μετὰ ἐξηκονταμελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν ἑνδεκα συμμοριτῶν. Τμῆμα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἀνεῦρε τὴν μεθεπομένην εἰς τὴν βορείως Ξάνθης περιοχὴν Ὡραίου (1) τὸ πτῶμα ἑνὸς συμμορίτου καὶ συνέλαβε δύο ἐνόπλους.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐνέπεσε τὴν νύκτα τῆς 13ης Ἰουνίου παρὰ τὸ χωρίον Θαλασσιά, νοτιοδυτικῶς Τοξοτῶν (1) εἰς ἐνέδραν Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ. Ἡ ὁμὰς διεσκορπίσθη ἐγκαταλείψασα δύο νεκροὺς (2).

Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι εἰς τὴν περιοχὴν Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν. Ἐπιχείρησις βορείως Σερρῶν (12-15 Ἀπριλίου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 81)

323. Τὴν νύκτα τῆς 10ης Ἀπριλίου 1949 διεπεραιώθη ἐκ τῆς περιοχῆς Ἀγκίστρου—Κρασοχωρίου εἰς τὴν περιοχὴν Ἀλῆ Μπαμπᾶ—Σαρλίγια ἰσχυρὰ δύναμις τῆς 132ας συμμοριακῆς Ταξιαρχίας ἥτις ἐξορμῶσα ἐκεῖθεν θὰ προσέβαλεν ἐνδεχομένως τὰς Σέρρας ἢ ἑτέρους κατῳκημένους τόπους. Πρὸς τοῦτο εἶχε προωθήσει τμήματα νοτιώτερον, εἰς Μπάραν καὶ ὕψωμα 416, ἅτινα εἶχον σημειωθῆ ὑπὸ ὁμάδων πληροφοριῶν τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν. Τὰ συμμοριακὰ ταῦτα τμήματα ἐβλήθησαν ὑπὸ πυροβολικοῦ, προωθηθέντος βορείως Σερρῶν. Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐπανόδου εἰς τὰς βάσεις των, οἱ συμμορῖται κατεῖχον ἰσχυρῶς τὰ ὑψώματα 1641, Μαϊμοῦνι καὶ Φλάμπουρον.

Πρὸς τὸν σκοπὸν ἀποκοπῆς τῶν συμμοριτῶν ἀπὸ τὰς βάσεις των, ἀπαγορεύσεως τῆς διαρροῆς αὐτῶν πρὸς Μενοίκιον ὄρος (3) καὶ ἐξαναγκασμὸν των νὰ δώσωσι μάχην, τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ διέταξε τὴν ἄμεσον προώθησιν τμήματος ἐκ Σιδηροκάστρου, δι' Ἀχλαδοχωρίου, πρὸς τὸ ὕψωμα 1641. Κατάληψιν τοῦ Βράχου Κιρτσόβου, ὑπὸ λόχου τοῦ κέντρου ἀντιστάσεως Ἀχλαδοχωρίου καὶ τὴν ἐγκατάστασιν ἐνεδρῶν μεταξὺ Ἀχλαδοχωρίου καὶ Καρυδοχωρίου. Τὴν κατάληψιν τῶν διαβάσεων Καλυβίων Μπεξῆ—Λιασκόβου καὶ τῆς περιοχῆς Κάτω Βροντοῦς (3) διὰ τάγματος τῆς 25ης Ταξιαρχίας (ΥΙΙ Μεραρχίας). Ὁμοίως τῶν διαβάσεων Ἁγίας Παρασκευῆς—Πρεσὲκ καὶ Γιούρτας μερίμνη τῆς αὐτῆς Ταξιαρχίας. Τὴν κίνησιν διλοχίας ἐκ τῆς περιοχῆς Σερρῶν—Σιδηροκάστρου πρὸς τὸ ὕψωμα Σαρλίγια, ἵνα ἀφ' ἑνὸς μὲν παρεμποδισθῇ ἡ κάθοδος τῶν συμμοριτῶν πρὸς τὴν πεδιάδα, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τὴν ἀπὸ πρωΐας τῆς ἐπομένης 12ης Ἀπριλίου προσβολὴν τῶν νοτίως τῆς κορυφογραμμῆς Ἀλῆ Μπαμπᾶ—Κοὺρ Λόφου—Σαρλίγιας συμμοριτῶν.

Πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν διετάχθη ἡ ἄμεσος μεταφορὰ ἐκ Θεσσαλονίκης τοῦ Στρατηγείου τῆς 26ης Ταξιαρχίας καὶ τοῦ 555 Τάγματος.

---

(1) **Σχεδιάγραμμα 3.**
(2) **Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1032**/Β/1-2, Φ. 1163/Γ/5, Φ. 1132/Α/4.
(3) **Σχεδιάγραμμα 4.**

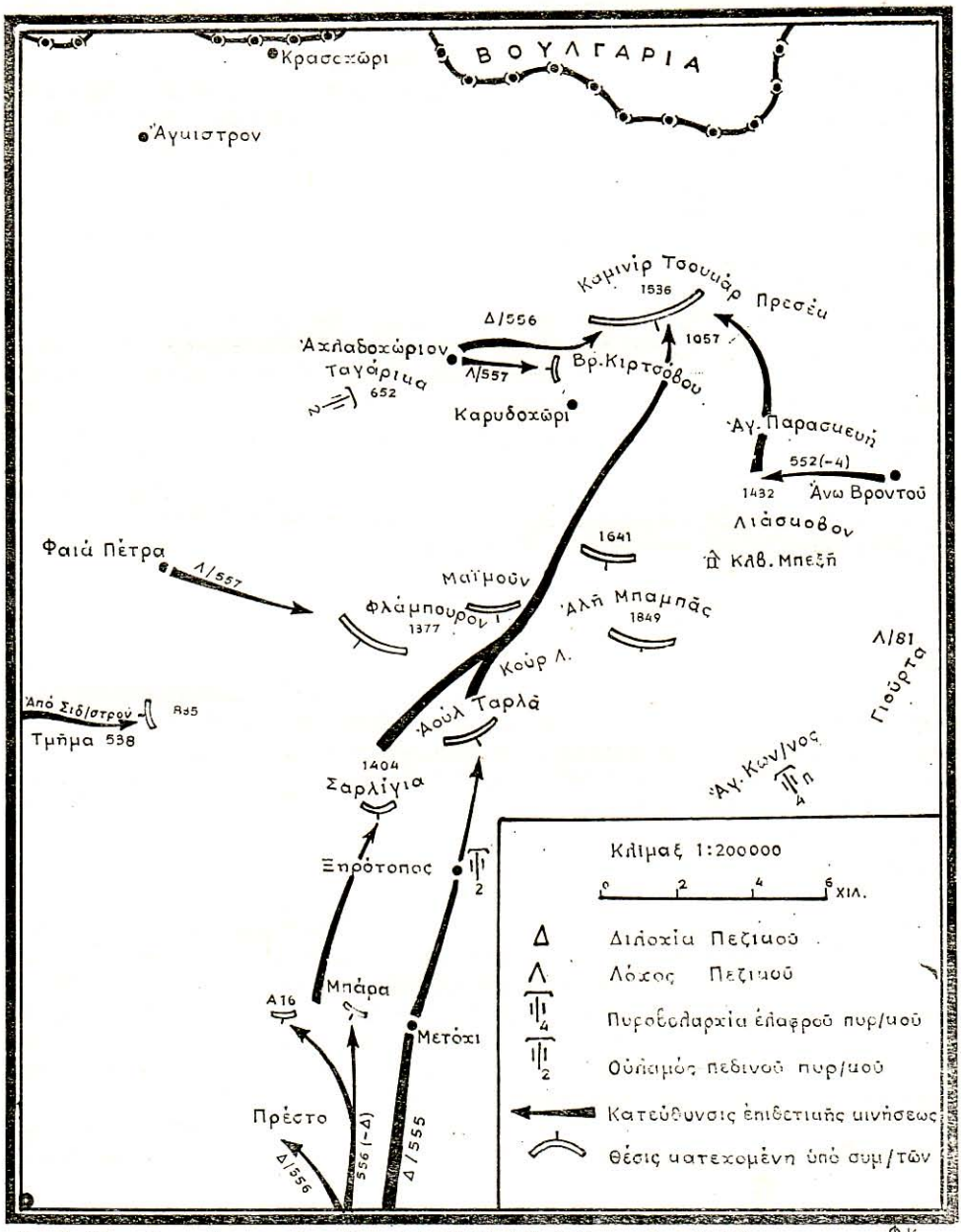

Σχεδ. 81 Ἐπιχείρησις βορείως ΣΕΡΡΩΝ (12-15 Ἀπριλίου 1949)

Φ.Κ

Διὰ τὴν κάλυψιν τῶν Σερρῶν, προωθήθησαν βορείως τῆς πόλεως διλοχία τοῦ 556 Τάγματος καὶ τοιαύτη τοῦ ἀφιχθέντος τὰς ἑσπερινὰς ὥρας τῆς 12ης Ἀπριλίου 555 Τάγματος.

Ἡ ἐπιθετικὴ κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἐνέργεια ἤρχισεν ἀπὸ τῆς πρωΐας τῆς 13ης Ἀπριλίου, τῇ ὑποστηρίξει πεδινῆς πυροβολαρχίας τεταγμένης παρὰ τὰ ὑψώματα Ἁγίου Κωνσταντίνου, ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας τεταγμένης περὶ τὸ χωρίον Ξηρότοπον καὶ οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ ἐκ τοῦ ὑψώματος Ταγάρικα.

Διλοχία τοῦ 555 Τάγματος κινηθεῖσα ἐν τῇ κατευθύνσει Μετόχι—Ξηροτόπου—Ἀοὺλ Ταρλᾶ, πρὸς ὕψωμα 1641, συνεπλάκη μετὰ τῶν κατεχόντων ἰσχυρῶς τὸ ὕψωμα Ἀοὺλ Ταρλᾶ συμμοριτῶν. Τὸ 556 Τάγμα μεῖον διλοχία, ἀνατρέψαν τὰς ἐπὶ Μπάρας καὶ ὑψώματος 416 ἀντιστάσεις κατέλαβε τὸ ὕψωμα Σαρλίγια. Ἡ ἑτέρα διλοχία του, εὑρισκομένη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Πρέστο, μετεφέρθη ἐντὸς τῆς ἡμέρας δι' αὐτοκινήτων μέσῳ Σιδηροκάστρου εἰς Ἀχλαδοχώριον. Λόχος τοῦ 557 Τάγματος, προωθηθεὶς ἐξ Ἀχλαδοχωρίου, κατέλαβε τὸν Βράχον Κιρτσόβου, ἀνατρέψαν τὸ ἐπ' αὐτοῦ συμμοριακὸν τμῆμα. Ἕτερος λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐξορμήσας ἐκ Φαιᾶς Πέτρας, προσέκρουσεν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Φλάμπουρο, ἰσχυρῶς κατεχομένου. Τμῆμα τοῦ 558 Τάγματος κινηθὲν ἐκ Σιδηροκάστρου, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ συμμοριτῶν κατεχόντων τὸ ὕψωμα 835. Ἐκ τῶν τμημάτων τῆς 25ης Ταξιαρχίας τὸ 552 Τάγμα μεῖον διλοχία ἐκινήθη ἐν τῇ κατευθύνσει Ἄνω Βροντοῦς—Λιασκόβου—Ἀλῆ Μπαμπᾶ, ἀλλὰ καταληφθὲν ὑπὸ τῆς νυκτὸς παρέμεινεν εἰς τὴν περιοχὴν Λιασκόβου. Ἡ ἑτέρα διλοχία τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐστάθμευσεν ἐν ἐφεδρείᾳ εἰς Κάτω Βροντοῦν(1). Λόχος τοῦ 81ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ στενοῦ Γιούρτας.

Παρ' ὅλας τὰς προσπαθείας τῶν τμημάτων καὶ τὴν παρασχεθεῖσαν ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας ὑποστήριξιν, δὲν ἐπετεύχθη ἡ ὁλοκλήρωσις τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ. Οἱ συμμορῖται προβαλόντες ἰσχυρὰν ἄμυναν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας, συνεπτύχθησαν τὴν νύκτα τῆς 13ης Ἀπριλίου πρὸς Βορρᾶν. Ἀνατρέψαντες δὲ τὰς μεταξὺ τοῦ ὑψώματος 1057 καὶ Βράχου Κιρτσόβου ἐγκατεστημένας ἐνέδρας, κατέλαβον τὰ ὑψώματα ταῦτα ἐξασφαλίζοντες τὴν διαρροὴν τοῦ ὄγκου των.

Ἀπὸ τῆς πρωΐας τῆς 14ης Ἀπριλίου τὰ ἀπὸ Νότου ἐνεργοῦντα τμήματα ὑπερβάντα τὴν γραμμὴν ὑψώματος 1057—Βράχου Κιρτσόβου, ἥτις εἶχεν ἐγκαταλειφθῆ μετὰ τὴν διέλευσιν τοῦ συμμοριακοῦ ὄγκου, προσέκρουσαν ἐπὶ τοῦ ἰσχυρῶς κατεχομένου ὑψώματος Καμινὶρ Τσουκὰρ καὶ τῶν νοτιοδυτικῶν τούτου ἀντερεισμάτων. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν αἱ πρὸς Βορειοδυσμὰς συμπτυσσόμεναι συμμοριακαὶ φάλαγγες ἐσφυροκοποῦντο ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ μαχητικῶν ἀεροπλάνων. Τὴν ἐπακολουθήσασαν νύκτα οἱ συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Βράχου Κιρτσόβου, ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς. Ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου τῆς 14ης πρὸς τὴν 15ην Ἀπριλίου διεκόπη πᾶσα μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπαφή. Τὴν πρωΐαν διηρευνήθη ἡ περιοχὴ μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀνεύρεσιν τριῶν πτωμάτων συμμοριτῶν καὶ δύο ὁμαδικῶν τάφων.

Τὴν μεσημβρίαν τὰ τμήματα ἤρχισαν ἀποσυρόμενα.

Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἐπιχειρήσεις τοῦ μὲν στρατοῦ ἀνῆλθον εἰς 1 Ἀξιωματικὸν νεκρὸν τὸν Δόκιμον ἔφεδρον Βυθούλκαν, 1 Ἀξιωμα-

(1) Σχεδιάγραμμα 4.

τικὸν τραυματίαν, 3 νεκρούς, καὶ 14 τραυματίας ὁπλίτας. Τῶν δὲ συμμοριτῶν εἰς 32 νεκροὺς καὶ 14 συλληφθέντας ἢ παραδοθέντας (1).

Ἐπιχείρησις Ἀνατολικοῦ Μπέλες (5-12 Μαΐου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 82)

324. Ἀπὸ 1ης μέχρι 4ης Μαΐου ἀφίχθησαν εἰς τὸ Ἀνατολικὸν Μπέλες ἐκ τῆς νοτιοδυτικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης περιοχῆς Κορώνας (2) τὰ ὑπολείμματα τῆς κομμουνιστοσυμμοριακῆς Ταξιαρχίας καὶ ἐκ τῆς περιοχῆς Ἀγκίστρου ἡ 132α Ταξιαρχία. Ἡ δύναμις αὐτῶν, ἀνερχομένη εἰς 1100 περίπου ἐνόπλους μετὰ δύο ὀρειβατικῶν πυροβόλων τῶν 75 χ.μ. συγκεντρωθεῖσα εἰς τὴν περιοχὴν Ἀρπαλοῦκι—Ἰστίμπεη, ἐκινήθη τὰς ἑσπερινὰς ὥρας τῆς 4ης Μαΐου 1949 προτιθεμένη νὰ ἐπιτεθῇ καὶ καταλάβῃ τὸ Νέον Πετρίτσι.

Εἰς τὸν ἀνήκοντα εἰς τὴν 31ην Ταξιαρχίαν ὑποτομέα Νέου Πετρίτσι ὑπῆρχον δύο λόχοι σὺν διμοιρία τοῦ 512 Τάγματος καὶ λόχος τοῦ 58ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Τὰ τμήματα ταῦτα εἶχον τὴν ἑξῆς διάταξιν : Διμοιρία σὺν ὁμὰς εἰς θέρετρον Βλαχοποιμένων. Διμοιρία μεῖον ὁμὰς εἰς ἀνώνυμον ὕψωμα τοποθεσίας Παληουργιῶνες. Διμοιρία εἰς Μίτσιτ, διμοιρία εἰς ὕψωμα 801, διμοιρία σὺν ὁμὰς εἰς Ὀκραντένα. Δύο διμοιρίαι εἰς Βέτριναν. Διμοιρία μεῖον ὁμὰς εἰς ἀνώνυμον ὕψωμα περὶ τὰ 500 μέτρα βορειοδυτικῶς Βέτρινας. Διμοιρία σὺν ὁμὰς εἰς σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βυρωνείας καὶ διμοιρία μεῖον ὁμὰς εἰς γέφυραν Μεγαλοχωρίου. Εἰς Νέον Πετρίτσι 150 ἄνδρες ΜΕΑ κατάνεμημένοι εἰς τὰ περιμετρικὰ φυλάκια τοῦ κατωκημένου τόπου.

Ἡ ἐξορμήσασα ἐκ τῆς περιοχῆς Ἀρπαλοῦκι—Ἰστίμπεη συμμοριακὴ δύναμις ἐκινήθη διὰ τῆς κορυφογραμμῆς Μπατακλὴ εἰς μίαν φάλαγγα. Βορείως τοῦ ὑψώματος 801 διῃρέθη εἰς δύο μικροτέρας φάλαγγας, αἵτινες διὰ τῶν βαθειῶν γραμμῶν Γιαννούσιτσα καὶ Σουλτανίτσα, κατηυθύνθησαν εἰς Νέον Πετρίτσι, ἡ μὲν πρὸς τὴν ἀνατολικὴν ἡ δὲ πρὸς τὴν βορειοδυτικὴν παρυφήν.

Τὴν 0315 τῆς 5ης Μαΐου οἱ συμμορῖται ἤρχισαν ἐπιτιθέμενοι μὲ τὴν ὑποστήριξιν πυροβολικοῦ, ταὐτοχρόνως κατὰ τοῦ Νέου Πετρίτσι καὶ τῶν βορείως τούτου ὑψωμάτων Βέτρινας καὶ ἀνωνύμου, ἀπασχολοῦντες διὰ πυρῶν τὰς λοιπὰς θέσεις. Αἱ κατέχουσαι τὸ ὕψωμα Βέτρινα δύο διμοιρίαι, ἀποκρούσασαι ἐπιτυχῶς ἰσχυρὰς ἐπιθέσεις, διετήρησαν σταθερῶς τὰς θέσεις των. Μικροομὰς διελθοῦσα τὸ περιφρᾶσσον τὸ σημεῖον στηρίγματος συρματόπλεγμα, ἐξωντώθη φονευθέντων δύο καὶ συλληφθέντων πέντε συμμοριτῶν. Τὸ βορειοδυτικῶς ἀνώνυμον, πιεσθὲν ἰσχυρῶς, ὑπέκυψε περὶ τὴν 0730, τῶν ἐπ' αὐτοῦ δὺο ὁμάδων συμπτυχθεισῶν πρὸς Βέτριναν. Τὸ τμῆμα τοῦτο ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἑπτὰ ἀγνοουμένους ὁπλίτας. Οἱ ἐπιτεθέντες κατὰ τοῦ Νέου Πετρίτσι ἐγένοντο ἀπὸ τῆς 0500 κύριοι τοῦ χωρίου, καθ' ὅσον οἱ κατέχοντες τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια ἄνδρες τῆς ΜΕΑ, χωρὶς νὰ προβάλωσι σοβαρὰν ἀντίστασιν, ἐγκατέλειψαν ταῦτα διασκορπισθέντες ἐντὸς τοῦ κατωκημένου τόπου.

Τὰ εἰσχωρήσαντα εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ Νέου Πετρίτσι συμμοριακὰ τμήματα ἐκαλύπτοντο διὰ τῆς ἰσχυρᾶς κατοχῆς γραμμῆς περιλαμβανούσης τὰ ὑψώματα Λιμποῦτι—Ἀντιαεροπορικὸν—Ἀνώνυμον—Βορειοδυτικῶς Βέτρινα—427-χωρίον Ἀετοβοῦνι—ὕψωμα Ἀναλήψεως καὶ τοιοῦτον βορείως Βυρωνείας.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1022/ΣΤ/11 Φ. 1132/Α/4.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.

Τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ, ἅμα ὡς ἐπληροφορήθη τὴν ἐπίθεσιν, ἀνέθεσε τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν σταθμεύουσαν εἰς Σιδηρόκαστρον 27ην Ταξιαρχίαν, μὲ ἐντολὴν συντριβῆς τῶν συμμοριτῶν, καταδίωξιν αὐτῶν μέχρι τῶν συνόρων καὶ ἀπελευθέρωσιν τυχὸν ἀπαχθησομένων. Ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς Ταξιαρχίας, ἔθεσε πλὴν τῶν εἰς τὸν ὑποτομέα Νέου Πετρίτσι τμημάτων, τὸ σταθμεῦον εἰς τὰ Λουτρὰ Σιδηροκάστρου 511 Τάγμα μεῖον διλοχία, τὸ 558 Τάγμα μεταφερθὲν δι' αὐτοκινήτων ἐκ Σιδηροκάστρου εἰς Μεγαλοχώριον, δύο οὐλαμοὺς τεθωρακισμένων, ὀρειβατικὴν πυροβολαρχίαν, τοιαύτην μέσου πυροβολικοῦ καὶ δύο οὐλαμοὺς πεδινοῦ πυροβολικοῦ . Συγχρόνως διέταξε τὴν δι'αὐτοκινήτων μεταφορὰν τοῦ 554 Τάγματος ἐκ Θεσσαλονίκης εἰς Λειβαδιὰν (1) ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 31ης Ταξιαρχίας καὶ τὴν προώθησιν εἰς Ἀκριτοχῶρι τοῦ εἰς Λειβαδιὰν οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ.

Τὸ 511 Τάγμα ἐκκινῆσαν ἐκ Λουτρῶν Σιδηροκάστρου περὶ τὴν 0435, διῆλθε τὴν ἐπὶ τοῦ Στρυμόνος γέφυραν ὑπὸ τὰ πυρὰ τῶν ἐπὶ τοῦ Λιμποῦτι συμμοριτῶν καὶ ἐπιτεθὲν δραστηρίως κατέλαβε τὸ ὕψωμα τοῦτο τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων πρὸς Ντιβίτσιο. Ἐνισχυθὲν διὰ λόχου τοῦ 558 Τάγματος, ὃν ἐγκατέστησε ἐπὶ τοῦ Λιμποῦτι, συνέχισε τὴν πρὸς Δυσμὰς προώθησιν. Περὶ τὴν 1015 ἀνήρχετο διὰ τοῦ δεξιοῦ λόχου τὸ πρὸς Ἀντιαεροπορικὸν ἀντέρεισμα, ἐνῷ διὰ τοῦ ἀριστεροῦ τοιούτου ἀνέτρεπε συμμορικὴν ἀντίστασιν, περὶ τὰ 1000 μέτρα βορειοανατολικῶς τοῦ ὑψώματος Βέτρινα. Ὁ λόχος οὗτος συνέχισε τὴν ἐπιθετικήν του κίνησιν πρὸς τὴν ἀνατολικὴν παρυφὴν τοῦ Νέου Πετρίτσι, ἀλλὰ προσέκρουσεν εἰς ἰσχυρὰν ἀντίστασιν τῶν συμμοριτῶν , οἵτινες εἶχον ἐγκατασταθῆ εἰς τὰ ἐγκαταλειφθέντα πολυβολεῖα τοῦ χωρίου.

Ἀφιχθεὶς τὴν πρωΐαν εἰς Μεγαλοχῶρι λόχος τοῦ 558 Τάγματος μετὰ στοιχείου τεθωρακισμένων, διῆλθε τὴν ὁμώνυμον γέφυραν καὶ προωθήθη πρὸς Νέον Πετρίτσι. Ἀλλὰ παρὰ τὴν παρυφὴν τοῦ χωρίου προσεβλήθη ἰσχυρῶς καὶ συνεπτύχθη νοτίως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς περὶ τὸ χωρίον Ἀγριόλευκαν συμμοριακὸν τμῆμα, ἐξορμῆσαν ἀπὸ Ἀετοβοῦνι, ἐπεχείρησε νὰ καταδιώξῃ τὸν λόχον, ἀλλ' ἀνεστράφη ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει δύο οὐλαμῶν τεθωρακισμένων, πρὸ ὀλίγου μόλις ἀφιχθέντων εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βυρωνείας.

Περὶ τὴν 1115 ἀφίχθη εἰς Ἀγριόλευκαν ἡ διοίκησις τοῦ 558 Τάγματος μετὰ τῶν ἑτέρων δύο λόχων της. Περὶ τὴν 1310 τὸ Τάγμα, ὑποστηριζόμενον, ὑπὸ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας καὶ τῶν δύο οὐλαμῶν τεθωρακισμένων, ἐκινήθη πρὸς Νέον Πετρίτσι, ἀλλὰ καθηλώθη νοτίως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς ὑπὸ δραστικῶν πυρῶν ἐκ τῶν κατευθύνσεων Ἀετοβοῦνι καὶ ὑψώματος 417.

Τὴν 1730 ἐξαπελύθη γενικὴ ἐπίθεσις ὑποστηριζομένη ὑπὸ τοῦ συνόλου τοῦ πυροβολικοῦ , τῶν οὐλαμῶν τεθωρακισμένων καὶ μαχητικῶν ἀεροπλάνων. Περὶ τὴν 1900 τὰ ἐπιτεθέντα τμήματα εἰσῆλθον, κατόπιν σκληροῦ ἀγῶνος, εἰς Νέον Πετρίτσι, ἐπιληφθέντα τῆς ἐκκαθαρίσεώς του. Μέχρι τῆς 0300 τῆς 6ης Μαΐου εἶχεν ἐξουδετερωθῆ πᾶσα ἀντίστασις εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὰ πέριξ τοῦ χωρίου.

325. Τὴν ἑσπέραν τῆς 5ης Μαΐου τὸ Σῶμα Στρατοῦ ἀνέθεσε προσωρινῶς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν Διοίκησιν Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν μὲ ἀποστολὴν ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν πρὸς Βορρᾶν καὶ Βορειοδυσμὰς σύμπτυξιν τῶν συμμοριτῶν. Προωθοῦσα δὲ ταχέως τμήματα πρὸς τὰς κατευθύνσεις ταύτας νὰ ἐπιζητήσῃ

(1) Σχεδιάγραμμα 4.

καὶ προσβάλῃ τὸν ὄγκον τῶν συμμοριτῶν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν, εἰς τὸν χῶρον Σουλτανίτσα—Ποποτλίβιτσα. Εἰς τὴν διάθεσιν ἐπὶ πλέον τῆς 27ης Ταξιαρχίας, ἔθεσε τὴν 25ην Ταξιαρχίαν μὲ τὰ 555 καὶ 556 Τάγματα. Ἀλλὰ διὰ μεταγενεστέρας του διαταγῆς ἀνέθετε τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐπιχειρήσεων Ἀνατολικοῦ Μπέλες, ἀπὸ τῆς μεσημβρίας τῆς 6ης Μαΐου, εἰς τὴν 31ην Ταξιαρχίαν, μὲ ἐντολὴν τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς Νέου Πετρίτσι, τὴν καταδίωξιν, τὴν ἀποκοπὴν τῶν δρομολογίων συμπτύξεως τῶν συμμοριτῶν, καὶ τὴν προσβολὴν αὐτῶν. Γενικὴν κατεύθυνσιν ἐπιθέσεως καθώριζεν ἀπὸ Νέον Πετρίτσι πρὸς ὕψωμα 801 ἢ ἀπὸ Νέον Πετρίτσι πρὸς Ὀκραντένα—Ποποτλίβιτσα—Ρουπέσκο, ἀναλόγως τῆς καταστάσεως καὶ τῶν ἀκολουθουμένων ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν δρομολογίων συμπτύξεως. Εἰς τὴν διάθεσιν τῆς 31ης Ταξιαρχίας τὸ Σῶμα Στρατοῦ ἔθετε τὸ ἐπὶ τόπου εὑρισκόμενον 511 Τάγμα μεῖον διλοχία, τὸ εἰς Λειβαδιὰν 554 Τάγμα, τὸ 555 Τάγμα διαπεραιούμενον δυτικῶς Στρυμόνος ἐντὸς τῆς νυκτὸς τῆς 5ης πρὸς 6ην Μαΐου καὶ δύο οὐλαμοὺς πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Μέχρις ἀφίξεως εἰς Νέον Πετρίτσι τῆς 31ης Ταξιαρχίας τὸν ἀγῶνα θὰ διηύθυνεν ἡ 26η Ταξιαρχία ἀφικνουμένη ἀπὸ 1800 τῆς 5ης Μαΐου εἰς σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Σιδηροκάστρου. Ἡ 27η Ταξιαρχία θ' ἀπεσύρετο ἀνατολικῶς τοῦ Στρυμόνος. Ἀνατολικῶς τοῦ ποταμοῦ θ' ἀπεσύρετο ἐντὸς τῆς 6ης Μαΐου καὶ τὸ 558 Τάγμα.

Ἀπὸ τῆς 0300 τῆς 6ης Μαΐου οἱ συμμορῖται ἤρχισαν ἀποσυρόμενοι κατὰ τὸ μεῖζον μέρος δι' Ἀετοβοῦνι πρὸς Ἀνάληψιν—Σουλτανίτσαν—Ποποτλίβιτσαν οἱ δὲ ὑπόλοιποι διὰ τῶν βαθειῶν γραμμῶν Γιαννουσίτσα καὶ Ἀρνίτσα. Ἀεροπορικὴ ἀναγνώρισις ἐσημείωσε τὴν 1100 περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς Βυρωνείας, φάλαγγα κινουμένην πρὸς Βορρᾶν ἥτις καὶ προσεβλήθη. Περὶ τὴν 1300 παρετηρήθη συμμοριακὸν τμῆμα δυτικῶς Ὀκραντένας καὶ ὁμὰς εἰσερχομένη εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος.

Τὴν 1100 ἀφίχθη εἰς Νέον Πετρίτσι τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 31ης Ταξιαρχίας, ἀναλαβούσης ἀπὸ τῆς μεσημβρίας τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀγῶνος.

Ἀπὸ πρωΐας τῆς 6ης Μαΐου τὰ τάγματα ἤρχισαν κινούμενα ἐπιθετικῶς πρὸς τὰς καθορισθείσας κατευθύνσεις. Τὸ 555 Τάγμα μεῖον λόχος, κινηθὲν ἐν τῇ κατευθύνσει Ἀντιαεροπορικὸν —801, ἅμα ὡς ἀφίχθη εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο ὕψωμα, διετάχθη νὰ στραφῇ πρὸς Ὀκραντέναν— Σουλτανίτσαν—Ποποτλίβιτσαν. Περὶ τὴν ἑσπέραν κατέλαβε τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς κορυφογραμμῆς Σουλτανίτσας. Τὸ 511 Τάγμα μεῖον διλοχία ἀφιχθὲν εἰς Βυρώνειαν, ἐβλήθη ἐκ τῶν κατερχομένων ἀπὸ Βορρᾶ πρὸς τὸ χωρίον ἀντερεισμάτων, ὑπὸ ὅλμων καὶ μυδραλλίων. Ἐπιχειρῆσαν νὰ προωθηθῇ, καθηλώθη ὑπὸ τῶν πυρῶν μέχρις ἑσπέρας, ὁπότε καὶ συνεπτύχθη τῇ ἐγκρίσει τῆς Ταξιαρχίας εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βυρωνείας, ὑπὸ τὴν κάλυψιν ἀφιχθέντος λόχου τοῦ 555 Τάγματος. Τὸ 554 Τάγμα, ἀφιχθὲν τὴν 0700 ἐκ Λειβαδιᾶς εἰς Ἀκριτοχῶρι, ἐκινήθη ἀπὸ 0900 ἐν τῇ κατευθύνσει ὕψ. 569—ὕψ. 1500—Ρουπέσκο. Ἅμα τῇ ἐξόδῳ του ἐκ τοῦ χωρίου, ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς ὑπὸ πυροβόλου. Συνεχίσαν τὴν προώθησιν ὑπερέβη περὶ τὴν 1130 τὸ ὕψωμα 569 καὶ ἀνατρέψαν τῇ ὑποστηρίξει τοῦ παρὰ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βυρωνείας τεταγμένου οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ συμμοριακὴν ἀντίστασιν, κατέλαβε βορειότερον ἕτερον ὕψωμα. Ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τούτου παρέμεινε καθηλωμένον ὑπὸ δραστικῶν πυρῶν, βαλλομένων ἐκ τοῦ ὠργανωμένου ὑψώματος 1500.

Τὸ 558 Τάγμα, ἀπασχοληθὲν μὲ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ Νέου Πετρίτσι καὶ τῶν πέριξ, ἀνεχώρησε τὴν ἑσπέραν διὰ Σιδηρόκαστρον.

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τοῦ Σώματος Στρατοῦ ἐγκατεστάθη ἐντὸς τῆς 6ης Μαΐου εἰς Σιδηρόκαστρον.

Τὴν πρωΐαν τῆς 7ης Μαΐου οἱ συμμορῖται κατεῖχον τὴν γραμμὴν Ἰστίμπεη—δυτικὸν τμῆμα τῆς κορυφογραμμῆς Σουλτανίτσας—Ποποτλίβιτσα—ὕψωμα 1500, μὲ προωθημένα τμήματα εἰς Ἀνάληψιν καὶ τὰ βορείως Βυρωνείας ἀντερείσματα.

Κατὰ τῶν συμμοριακῶν θέσεων ἐκινήθησαν ἀπὸ πρωΐας τὰ ἐνεργοῦντα τμήματα. Ἐκ τούτων τὸ 555 Τάγμα, προωθηθὲν εἰς τὸ δυτικῶς τμῆμα τῆς Σουλτανίτσας, ἐπετέθη κατὰ τοῦ ἰσχυρῶς ὠργανωμένου ὑψώματος Ποποτλίβιτσας, χωρὶς ἀποτέλεσμα. Τόσον τὸ πυροβολικὸν ὅσον καὶ ἡ ἀεροπορία δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ὑποστηρίξωσι τὸ Τάγμα, λόγῳ τῆς ἐγγύτητος τῶν τμημάτων του πρὸς τὰς συμμοριακὰς θέσεις. Περὶ τὸ μεσονύκτιον καὶ κατόπιν ἰσχυρᾶς ἀντεπιθέσεως τὸ Τάγμα ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ εἰς Ὀκραντένα. Τὸ ἐνισχυθὲν διὰ λόχου 511 Τάγμα, ἀνατρέψαν τὰ εἰς Ἀνάληψιν καὶ βορείως Βυρωνείας προωθημένα συμμοριακὰ τμήματα, προωθήθη μέχρι τοῦ βορειοδυτικῶς Ἀναλήψεως ἀνωνύμου ὑψώματος, ἐφ' οὗ καὶ παρέμεινε. Τὸ 554 Τάγμα κατόπιν καὶ συνεχοῦς ὑποστηρίξεως ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἀπὸ ἀέρος, κατέλαβε τὸ ὠργανωμένον ὕψωμα 1500, ἐφ' οὗ καὶ ἐγκατεστάθη, διατηρῆσαν τὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν ἐπαφήν. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 31ης Ταξιαρχίας μετεκινήθη ἐκ Νέου Πετρίτσι εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βυρωνείας.

Διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἐπιθετικῆς ἐνεργείας το Σῶμα Στρατοῦ διέθεσεν εἰς τὴν 31ην Ταξιαρχίαν ὀρειβατικὴν πυροβολαρχίαν, τὴν πυροβολαρχίαν μέσου πυροβολικοῦ καὶ οὐλαμὸν πεδινοῦ πυροβολικοῦ Ἐπίσης, λόχον τοῦ 556 Τάγματος εἰς Νέον Πετρίτσι.

Τὴν 8ην Μαΐου τὸ 555 Τάγμα προωθήθη μέχρι τοῦ μέσου τῆς κορυφογραμμῆς Σουλτανίτσα, χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ προχωρήσῃ δυτικώτερον, παρὰ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας. Βαλλόμενον δραστικῶς ἠναγκάσθη νὰ παραμείνῃ καθηλωμένον. Τὴν νύκτα ἀπέκρουσεν ἐπιτυχῶς ἰσχυρὰν συμμοριακὴν ἀντεπίθεσιν. Τὸ 554 Τάγμα, ὑποστηριζόμενον ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἀπὸ ἀέρος, κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος βραχῶδες ὕψωμα βορειοδυτικῶς τοῦ ὑψώματος 1500 καὶ ἐν συνεχείᾳ τὴν δυτικὴν κορυφὴν τοῦ Ρουπέσκο ἐφ' ἧς ἐγκατεστάθη εἰς λόχος. Τὴν κατάληψιν τοῦ ὑψώματος ἐπηκολούθησε βολὴ πυροβόλου ἐκ τῆς κατευθύνσεως Ποποτλίβιτσας, ἀλλὰ κατόπιν εὐστόχου βολῆς τοῦ πυροβολικοῦ τῆς Ταξιαρχίας, τὸ συμμοριακὸν πυροβόλον ἐσίγησε. Περὶ τὴν ἑσπέραν τὸ Τάγμα ἐβάλλετο δραστικῶς, δι' ὅλμων καὶ πυροβολικοῦ, ἐκ Ρουπέσκο καὶ ἐκ τοῦ βουλγαρικοῦ ἐδάφους, ὑφιστάμενον ἀπωλείας. Περὶ τὴν 2000 ὁ ἐπὶ τῆς δυτικῆς κορυφῆς τοῦ Ρουπέσκο λόχος ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ πρὸς τὸ βραχῶδες ὕψωμα, κατόπιν ἰσχυρᾶς ἀντεπιθέσεως. Ἡ ἀντεπίθεσις συνεχισθεῖσα ἀνεκόπη πρὸ τοῦ βραχώδους ὑψώματος. Τὸ 511 Τάγμα μεῖον διλοχία ἐκ τῆς περιοχῆς Βυρωνείας ἦχθη εἰς Ἄνω Πορρόϊα καὶ Ροδόπολιν (1). Ὁ ὑπ' αὐτὸ λόχος τοῦ 556 Τάγματος παρέμεινεν εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βυρωνείας.

326. Ἐκδοθεῖσαι τὴν ἑσπέραν τῆς 8ης Μαΐου 1949 ὑπὸ τοῦ Σώματος Στρατοῦ διαταγαί, καθώριζον ὅπως τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 26ης Ταξιαρχίας, μεταστασθμεῦον ἐκ Σιδηροκάστρου εἰς χῶρον δυτικῶς Στρυμόνος, ἀναλάβῃ τὸν τομέα τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες μὲ δυτικὸν ὅριον τὴν γραμμήν: Ὕψωμα 2031 ἐπὶ τῆς μεθορίου, μὴ συμπεριλαμβανόμενον—χωρίον Μανδράκι συμπεριλαμβανόμενον. Ἡ 31η Ταξιαρχία θὰ περιωρίζετο δυτικῶς τῆς γραμμῆς ταύτης, τῶν

(1) Σχεδιάγραμμα 4.

ἀνατολικῶς αὐτῆς τμημάτων της παραμενόντων ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 26ης Ταξιαρχίας. Τὸ 556 Τάγμα, μεταφερόμενον ἐκ τῆς περιοχῆς 'Αγκίστρου δυτικῶς Στρυμόνος, θ' ἀντικαθίστα τὸ 555 Τάγμα, ἀναλαμβάνον ἀπὸ τῆς 0300 τῆς 10ης Μαΐου ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν πρὸς κατάληψιν τῆς Ποποτλίβιτσας. 'Ο εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βυρωνείας λόχος του, μετὰ τῆς ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας ἀγόμενος εἰς Νέον Πετρίτσι θὰ προωθεῖτο εἰς 'Οκραντένα. Δι' ἑτέρας διαταγῆς του ἐκδοθείσης τὴν πρωΐαν τῆς 9ης Μαΐου τὸ Σῶμα Στρατοῦ καθώριζε χρόνον ἀναλήψεως τοῦ τομέως τοῦ 'Ανατολικοῦ Μπέλες ὑπὸ τῆς 26ης Ταξιαρχίας τὴν 0300 τῆς 10ης Μαΐου. 'Αποστολὴν δὲ τὴν φθορὰν τῶν συμμορίτῶν εἰς τὴν περιοχὴν Ρουπέσκο—Ποποτλίβιτσας καὶ εἰ δυνατὸν ἀνατολικώτερον, παρεμποδίζουσα τὴν δημιουργίαν βάσεως ἀπειλῆς τῶν ἐπὶ τῶν κρασπέδων τοῦ Μπέλες κατωκημένων τόπων. Τὸ 556 Τάγμα θὰ ἐνήργει ὡς καθωρίσθη. Τὸ 554 Τάγμα ἐξασφαλίζον τὰς κατεχομένας θέσεις καὶ ἐν εὐνοϊκῇ καταστάσει, ἐπωφελούμενον τῆς προελάσεως τοῦ 556 Τάγματος, θὰ ἐπεζήτει τὴν κατάληψιν τοῦ Ρουπέσκο.

Τὴν 9ην Μαΐου καὶ ἀπὸ 0630 τὸ 555 Τάγμα ἐπανέλαβε τὴν πρὸς Ποποτλίβιτσαν ἐπιθετικὴν κίνησιν ὑποστηριζόμενον ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας, ἀλλ' ἡ προσπάθειά του καὶ πάλιν ἀνεκόπη. Δεχθὲν περὶ τὴν 1600 ἐπανειλημμένας ἀντεπιθέσεις καὶ πλευροκοπούμενον ἀπὸ 'Ιστίμπεη, συνεπτύχθη πρὸς τὰς θέσεις ἐξορμήσεως ἐπὶ Σουλτανίτσας. Τὸ 554 Τάγμα, ὑποστηριζόμενον ὡσαύτως ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἀπὸ ἀέρος, ἐπανεκατέλαβε τὴν δυτικὴν κορυφὴν τοῦ Ρουπέσκο, ἣν ὅμως ἐγκατέλειψε καὶ πάλιν λόγῳ τοῦ ἀδυνάτου παραμονῆς τμημάτων ἐπ' αὐτῆς, βαλλομένης λίαν δραστικῶς. Περὶ τὴν 0900 ἀφίχθησαν εἰς Νέον Πετρίτσι τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 26ης Ταξιαρχίας καὶ τὸ 556 Τάγμα. Καὶ τὸ μὲν Τάγμα προωθήθη εἰς 'Οκραντένα, ὅπου ἤδη εὑρίσκετο ὁ ἐλλείπων λόχος του μετὰ ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας, τὸ δὲ Στρατηγεῖον προὐχώρησεν εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βυρωνείας.

Κατόπιν προτάσεως τῆς 26ης Ταξιαρχίας τὸ Σῶμα Στρατοῦ ἐνέκρινε τὴν ἀναβολὴν τῆς πρὸς Ποποτλίβιτσαν ἐνεργείας διὰ τὴν 12ην Μαΐου καὶ τοῦτο διότι ὑπελόγιζε νὰ ἐνισχύσῃ τὴν Ταξιαρχίαν διὰ τῆς Δ' Μοίρας Καταδρομῶν, πρὸς ἐπίτευξιν ἱκανοποιητικοῦ ἀποτελέσματος. 'Αλλὰ διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς Μοίρας ἀπῃτεῖτο ἔγκρισις τοῦ Γενικοῦ 'Επιτελείου Στρατοῦ, ὅπερ δὲν ἀπεδέχθη τὴν αἴτησιν τοῦ Σώματος, διατάξαν τὴν ἀναστολὴν τῶν ἐπιχειρήσεων (1). Κατόπιν τούτου τὸ Σῶμα Στρατοῦ διέταξε τὴν 26ην Ταξιαρχίαν νὰ διακόψῃ τὰς ἐπιθετικὰς ἐνεργείας, συγκεντρώνουσα προσωρινῶς ἓν τάγμα εἰς Λουτρὰ Σιδηροκάστρου, ἕτερον εἰς Νέον Πετρίτσι—σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βυρωνείας καὶ ἓν τάγμα εἰς Θρακικὸν—'Ακριτοχῶρι. Τὸ Τακτικόν της Στρατηγεῖον εἰς Νέον Πετρίτσι. Μετὰ τῆς Ταξιαρχίας παρέμενον δύο οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ.

'Η σύμπτυξις τῶν ταγμάτων, ἀρξαμένη τὴν νύκτα τῆς 11ης πρὸς 12ην Μαΐου, ἐπερατώθη τὴν ἐπομένην συντελεσθεῖσα ὁμαλῶς.

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τοῦ Σώματος Στρατοῦ ἐπανῆλθεν τὴν 12ην Μαΐου εἰς Θεσσαλονίκην.

Αἱ ἀπώλειαι τοῦ Στρατοῦ ἀπὸ 5ης Μαΐου μέχρι πέρατος τῶν ἐπιχειρήσεων, ἀνῆλθον εἰς 2 νεκρούς, τοὺς ἐφέδρους 'Ανθυπολοχαγοὺς τοῦ 554 Τάγματος Παπασπυρόπουλον 'Ηλίαν καὶ 'Αγριοστάθην 'Αθανάσιον καὶ 13 τραυ-

(1) "Ορα σελίδα 500 ὑποσημείωσιν (2)

ματίας Ἀξιωματικούς, 26 νεκρούς, 141 τραυματίας καὶ 8 ἀγνοουμένους ὁπλίτας, 1 νεκρόν, 2 τραυματίας καὶ 27 ἀγνοουμένους ἄνδρας ΜΕΑ.

Ἐκ τῶν κατοίκων Νέου Πετρίτσι ἀπήχθησαν 54 ἄνδρες καὶ 14 γυναῖκες, ἐξ ὧν τινες διέφυγον.

Ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν διηρπάγησαν περὶ τὰ 50 βοοειδῆ, 200 αἰγοπρόβατα καὶ ποσότητες τροφίμων.

Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς 135 νεκρούς, 61 τραυματίας συλληφθέντας καὶ ἑτέρους 55 συλληφθέντας καὶ παραδοθέντας (1).

Ἐκκαθάρισις τῆς βορείως Σερρῶν παραμεθορίου ζώνης (7-9 Μαΐου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 83)

327. Ἡ 132 Ταξιαρχία ἀνήκουσα εἰς τὴν VII κομμουνιστοσυμμοριακὴν Μεραρχίαν εὑρίσκετο εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Σιδηροκάστρου παραμεθόριον περιοχήν. Κατὰ μῆνα Μάρτιον 1949 καὶ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Ἀπριλίου, εἰσῆλθεν ἐκ Βουλγαρίας ἱκανὸς ἀριθμὸς συμμοριτῶν, αὐξηθείσης τῆς δυνάμεως τῆς Ταξιαρχίας εἰς 1300 περίπου ἐνόπλους.

Τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ, πρὸς τὸν σκοπὸν ἐκκαθαρίσεως τῆς ἀνωτέρω περιοχῆς, συντριβῆς τῶν συμμοριτῶν, καταστροφῆς τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἀπαγορεύσεως τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς παραμεθορίου ταύτης ζώνης εἰς τὸ μέλλον, διὰ παραμονήν, ἐφοδιασμὸν καὶ ἀνασυγκρότησιν, ἀπεφάσισε τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιθετικῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΑΡΗΣ.

Πρόθεσις τοῦ Σώματος Στρατοῦ ἦτο ἡ ἐξόντωσις τῆς 132ας Ταξιαρχίας ἀπαγορευομένης τῆς διαφυγῆς της πρὸς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος εἴτε πρὸς ἑτέραν κατεύθυνσιν. Ἡ προώθησις τῆς διατάξεως ἐπὶ τοῦ Ἀγκίστρου ὄρους καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς περιοχῆς, πρὸς ἀπαγόρευσιν ἐπανεγκαταστάσεως συμμοριτῶν ἐπ' αὐτῆς εἰς τὸ μέλλον. Πρὸς τοῦτο προέβλεπεν ἰσχυράν, αἰφνιδιαστικὴν καὶ ταχεῖαν ἐνέργειαν κατὰ τῆς ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν κατεχομένης τοποθεσίας.

Ἡ ἐπιχείρησις διευθυνομένη ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν, ἐχούσης τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον της εἰς Σιδηρόκαστρον, περιελάμβανε :

—Νυκτερινὴν ἐνέργειαν πρὸς κατάληψιν τῶν ὑψωμάτων Ἀλῆ Μπουτούς—Λίπα—Ὁδοὺς Τσιγγελίου, ὡς καὶ ἑτέρων ἐδαφικῶν σημείων ἅτινα θὰ διηυκόλυνον τὰς μετέπειτα κινήσεις.

—Ὑπερκερωτικὰς ἐνεργείας, ἀποτελούσας καὶ τὴν κυρίαν προσπάθειαν τῆς ἐπιθέσεως, ἐξ Ἀνατολῶν ἀπὸ Ἀλῆ Μπουτούς—Λίπα πρὸς Τσούκαν—Κρασοχῶρι—Βόλακ Ραμάνι καὶ ἐκ Δυσμῶν ἀπὸ Τεμπελὰρ πρὸς Τρεῖς Βρύσες—Ἄγκιστρον.

—Μετωπικὴν ἐνέργειαν ἀπὸ Ὁδόντα Τσιγγελίου πρὸς Τσὰλ καὶ ἀπὸ Ἀχλαδοχώριον πρὸς Πλόσκαν—Τσιαμάραν—Δρεπανοειδές.

Διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐπιχειρήσεως διετέθησαν εἰς τὸ δεξιὸν ἡ II Ταξιαρχία Καταδρομῶν μὲ τὰς Γ' καὶ Δ' Μοίρας Καταδρομῶν (2) τὸ 552 Τάγμα

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1127/Β/37, Φ. 1132/Β/1.

(2) **Ἡ II Ταξιαρχία Καταδρομῶν μὲ τὰς Γ' καὶ Δ' Μοίρας διετέθη εἰς τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ** ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου κατὰ τὸ πρῶτον πενθήμενον τοῦ Μαΐου ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τὴν Ἐπιχείρησιν ΑΡΗΣ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὁποίας θὰ ἐξήρχετο ἐκ τῆς ζώνης τοῦ Σώματος προκειμένου νὰ χρησιμοποιηθῇ εἰς ἑτέραν περιοχήν.

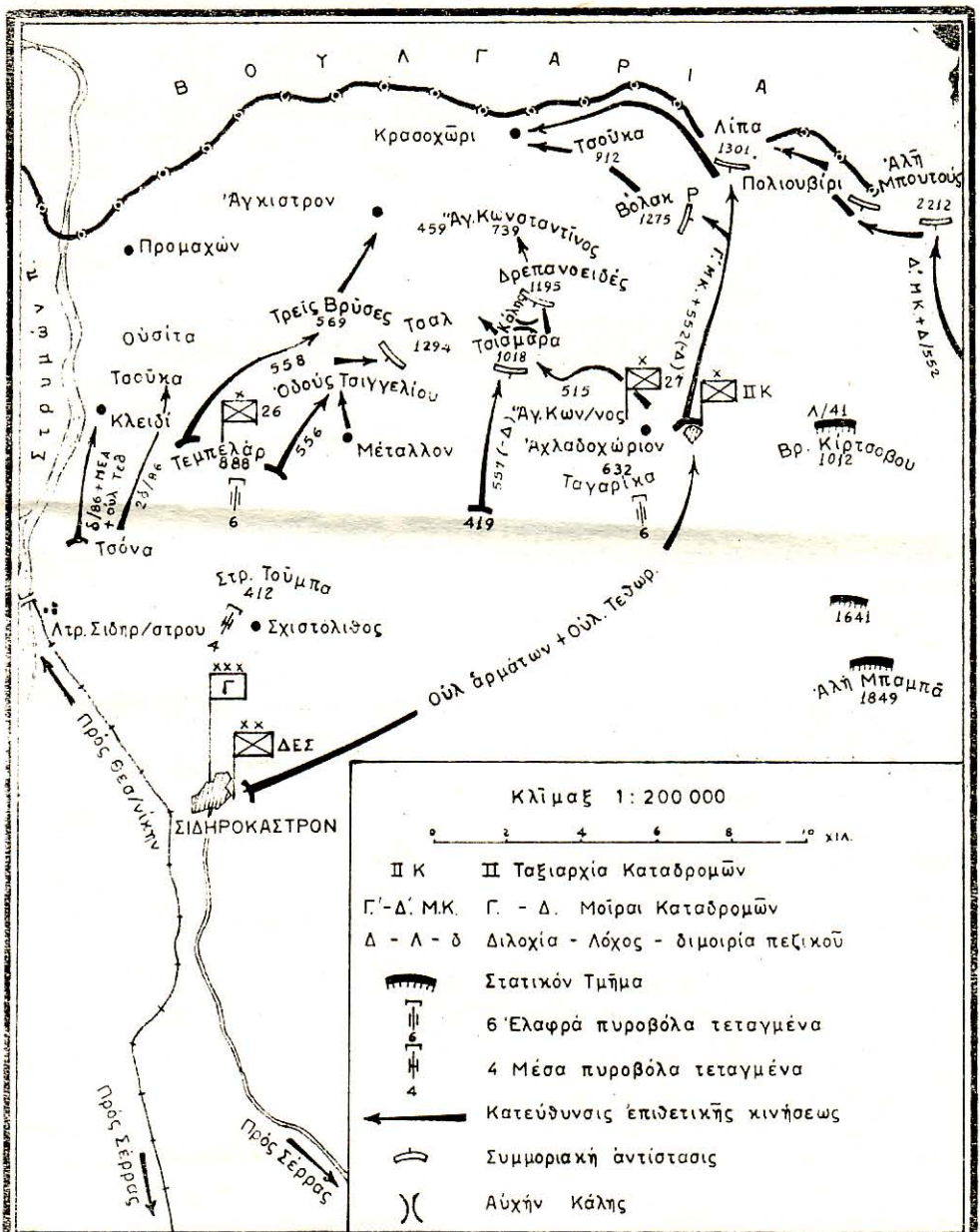

Σχ. 83. Ἐπιχείρησις ΑΡΗΣ (7 - 9 Μαΐου 1949)

καὶ οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Εἰς τὸ ἀριστερὸν ἡ 26η Ταξιαρχία μὲ τὰ 556 καὶ 558 Τάγματα, τρεῖς διμοιρίας τοῦ 86ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, τμῆμα ΜΕΑ, οὐλαμὸν τεθωρακισμένων, τὴν 153 Μοίραν Μέσου Πυροβολικοῦ, καὶ πυροβολαρχίαν τοῦ 108 Συντάγματος Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ. Εἰς τὸ κέντρον ἡ 27η Ταξιαρχία μὲ τὸ 515 Τάγμα, τὸ 557 Τάγμα μεῖον διλοχία, τὴν 146 Μοῖραν Ὀρειβατικοῦ Πυροβολικοῦ μεῖον πυροβολαρχία, πυροβολαρχίαν τοῦ 108 Συντάγματος Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ, οὐλαμὸν τεθωρακισμένων καὶ οὐλαμὸν ἐκ τεσσάρων ἁρμάτων μάχης. Ἐφεδρεία διοικήσεως τὸ 41ον Ἐλαφρὸν Τάγμα καὶ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων.

Μερίμνη τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν καὶ διὰ τῶν μονάδων ἐθνοφρουρᾶς θὰ ἐλαμβάνοντο μέτρα ἀποφράξεως πρὸς Ἀνατολὰς ἀποδιδομένης ἰδιαζούσης σημασίας εἰς τὰ ὑψώματα Βράχον Κιρτσόβου, 1641, Ἀλῆ Μπαμπᾶ. Ὑπὸ τῆς VII Μεραρχίας θὰ ἐλαμβάνοντο ἐπίσης μέτρα πρὸς ἀπαγόρευσιν διαρροῆς συμμοριτῶν εἰς τὴν ζώνην της.

Ἡμέρα ἐνάρξεως τῆς ἐπιχειρήσεως καθωρίσθη ὑπὸ τοῦ Σώματος Στρατοῦ ἡ 7η Μαΐου. Ἀλλὰ κατόπιν τῆς προσβολῆς τοῦ Νέου Πετρίτσι τὴν 5ην Μαΐου, τὸ Σῶμα Στρατοῦ, ἀνέστειλε προσωρινῶς τὴν ἐπιχείρησιν. Ὅταν ὅμως ἐπληροφορήθη ὅτι τῆς προσβολῆς μετεῖχε τὸ μεῖζον μέρος τῆς 132ας κομμουνιστοσυμμοριακῆς Ταξιαρχίας, μεταφερθὲν δυτικῶς τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ, διέταξε τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐπιχειρήσεως τὴν καθορισθεῖσαν ἡμέραν. Ἐπωφεληθὲν τῆς παρουσιασθείσης εὐκαιρίας ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐπιστροφῆς καὶ ἐπανεγκαταστάσεως τῆς Ταξιαρχίας εἰς τὰς προτέρας της θέσεις τῶν περιοχῶν Ἀγκίστρου–Κρασοχωρίου.

Ἡ διάταξις τῶν μονάδων τῶν ἑσπέραν τῆς 6ης Μαΐου ἦτο ἡ ἀκόλουθος:

Τακτικὸν Στρατηγεῖον II Ταξιαρχίας Καταδρομῶν εἰς Ἀχλαδοχώριον Δ' Μοῖρα Καταδρομῶν σὺν διλοχία τοῦ 552 Τάγματος εἰς Βαθύτοπον (1), Γ' Μοῖρα Καταδρομῶν σὺν 552 Τάγμα μεῖον διλοχία εἰς Ἀχλαδοχώριον. Οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς Κατάφυτον (1).

Τακτικὸν Στρατηγεῖον 27ης Ταξιαρχίας καὶ 515 Τάγμα παρὰ τὸν Ἅγιον Κωνσταντῖνον Ἀχλαδοχωρίου, 557 μεῖον διλοχία ἐπὶ ὑψώματος 419. 146 Μοῖρα Ὀρειβατικοῦ Πυροβολικοῦ μεῖον πυροβολαρχία σὺν πεδινὴ πυροβολαρχία νοτίως τοῦ ὑψώματος Ταγάρικα (652). Οὐλαμοὶ ἁρμάτων καὶ τεθωρακισμένων ἐν κινήσει ἀπὸ Σιδηρόκαστρον πρὸς Ἀχλαδοχώριον.

Τακτικὸν Στρατηγεῖον 26ης Ταξιαρχίας παρὰ τὸ ὕψωμα Τεμπελάρ. 556 καὶ 558 Τάγματα περὶ τὸ Τεμπελάρ. Τρεῖς διμοιρίαι τοῦ 86ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς σὺν τμῆμα ΜΕΑ εἰς ὕψωμα Τσόνα. Ὀρειβατικὴ σὺν πεδινὴ πυροβολαρχίαι καὶ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων περὶ τὸ Τεμπελάρ. 153 Μοῖρα Μέσου Πυροβολικοῦ εἰς Στρατιωτικὴν Τούμπαν.

Ἐφεδρεῖαι: 41ον Ἐλαφρὸν Τάγμα μεῖον λόχος καὶ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων εἰς Σέρρας, λόχος τοῦ 41ου Τάγματος ἐπὶ Βράχου Κιρτσόβου.

Τακτικὰ Στρατηγεῖα Γ' Σώματος Στρατοῦ καὶ Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν εἰς Σιδηρόκαστρον.

328. Ἡ ἐπιχείρησις διεξήχθη συμφώνως πρὸς τὰς καθορισθείσας ἀποστολὰς ὡς ἀκολούθως:

Ἐκ τῶν μονάδων τῆς II Ταξιαρχίας Καταδρομῶν ἡ Δ' Μοῖρα Καταδρομῶν

(1) Σχεδιάγραμμα 4.

σὺν διλοχία τοῦ 552 Τάγματος ἐκκινήσασα τὴν 2000 τῆς 6ης Μαΐου, ἦχθη τὴν 0500 τῆς ἑπομένης εἰς Ἀλῆ Μπουτούς. Δι' αἰφνιδιαστικῆς ἐνεργείας κατέλαβε τὴν κορυφογραμμὴν 2212 ἀνατρέψασα ὁμάδα ἥτις διέφυγε πρὸς Βορειοδυσμάς, πλὴν δύο συλληφθέντων συμμοριτῶν. Ἐπὶ τῆς καταληφθείσης κορυφῆς ἐγκατεστάθη λόχος τοῦ 552 Τάγματος. Προωθηθεῖσα ἐν συνεχείᾳ πρὸς Δυσμάς, ἡ Μοῖρα προσέκρουσεν ἐπὶ ὠργανωμένης θέσεως δι' ἐννέα πολυβολείων ἐπηνδρωμένων ὑπὸ 35—40 συμμοριτῶν. Κατόπιν ἀγῶνος, εἰς ὃν μετέσχε καὶ ἡ ἀεροπορία, ἡ θέσις κατελήφθη τὴν 1115, τῶν συμμοριτῶν διαφυγόντων εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος πλὴν ὀκτὼ φονευθέντων καὶ ἑπτὰ συλληφθέντων. Τὴν 1600 ἡ Μοῖρα ἀφίχθη εἰς Λίπαν συναντηθεῖσα μετὰ τῆς Γ' Μοίρας Καταδρομῶν. Ἡ Μοῖρα αὕτη ἐξορμήσασα τὴν 2000 τῆς 6ης Μαΐου ἐξ Ἀχλαδοχωρίου προσέβαλε συγχρόνως αἰφνιδιαστικῶς τοὺς εἰς Λίπαν καὶ Βόλακ Ραμάνι συμμορίτας, καταλαβοῦσα ἐντὸς ἐλαχίστου χρόνου, περὶ τὴν 0400 τῆς 7ης Μαΐου, ἀμφότερα τὰ ὑψώματα. Ἐπ' αὐτῶν ἀνευρέθησαν ὀκτὼ νεκροὶ συμμορῖται ἕτεροι δὲ πέντε παρεδόθησαν. Εἰς προωθηθέντα ἀκολούθως λόχον ἀνατολικῶς Λίπας, ἐνέπεσεν ὁμὰς καταδιωκομένη ὑπὸ τῆς Δ' Μοίρας. Ἐκ ταύτης ἐφονεύθη εἷς καὶ συνελήφθησαν ἕτεροι δύο οἵτινες ἔφερον, ὡς καὶ ὁ φονευθείς, στολὰς βουλγάρων ὁπλιτῶν. Ἐν συνεχείᾳ ἡ Μοῖρα ἦχθη ἀκωλύτως εἰς Κρασοχῶρι διὰ δύο φαλάγγων, τῆς μιᾶς κινηθείσης ἀπὸ Λίπαν κατὰ μῆκος τῶν συνόρων καὶ τῆς ἑτέρας ἀπὸ Βόλακ Ραμάνι διὰ Τσούκας. Τὸ 552 Τάγμα μεῖον διλοχία ἅμα τῇ καταλήψει τῆς Λίπας καὶ τοῦ Βόλακ Ραμάνι ἦχθη ἐξ Ἀχλαδοχωρίου εἰς τὸ ὕψωμα Βόλακ Ραμάνι, ἀντικαταστῆσαν τὸ ἐπ' αὐτοῦ τμῆμα τῆς Γ' Μοίρας. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς ΙΙ Ταξιαρχίας Καταδρομῶν ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Τσούκας.

Ἡ ἐπιθετικὴ κίνησις τῶν λοιπῶν μονάδων ἤρχισε τὴν πρωΐαν τῆς 7ης Μαΐου. Ἐκ τῶν τμημάτων τῆς ἀπὸ Νότου πρὸς Βορρᾶν ἐνεργούσης 27ης Ταξιαρχίας τὸ 515 Τάγμα ἐξορμῆσαν ἀπὸ Ἅγιον Κωνσταντῖνον ἐπετέθη περὶ τὴν 0630 ἐν συνδέσμῳ μετὰ τοῦ 557 Τάγματος κατὰ τῶν κατεχόντων τὸ ὕψωμα Τσιαμάρα συμμοριτῶν ὅπερ καὶ κατελήφθη εὐκόλως περὶ τὴν 0830, τῇ ὑποστηρίξει τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῶν οὐλαμῶν ἁρμάτων καὶ τεθωρακισμένων. Ἐπὶ τοῦ ὑψώματος, ὅπερ ἦτο περιφραγμένον διὰ συρματοπλέγματος καὶ ναρκοθετημένον, συνελήφθησαν τέσσαρες συμμορῖται τῶν λοιπῶν διαφυγόντων πρὸς Βορρᾶν. Τὸ 515 Τάγμα συνεχίσαν τὴν πρὸς Βορρᾶν προώθησιν διῆλθε περὶ τὴν 0930 τὸν αὐχένα Κάλης καὶ ἐπετέθη, μὲ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας, κατὰ τοῦ ὑψώματος Δρεπανοειδοῦς, ὅπερ καὶ κατέλαβε περὶ τὴν 1030 κατόπιν ἀγῶνος καθ' ὃν ἔσχε τέσσαρας τραυματίας ὁπλίτας. Ἐκ τῶν ἀμυνομένων συμμοριτῶν παρεδόθησαν ἓξ, τῶν λοιπῶν διαφυγόντων. Ἐκεῖθεν προώθησε διλοχίαν, ἐγκατασταθεῖσαν ἐπὶ τοῦ ἀνατολικῶς τοῦ χωρίου Ἀγκίστρου ὕψωμα Ἁγίου Κωνσταντίνου. Τὸ 557 Τάγμα μεῖον διλοχία ἐξώρμησεν ἐκ τοῦ ὑψώματος 419 ἐπιτεθὲν μετὰ τοῦ 515 Τάγματος κατὰ Τσιαμάρας. Μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ ὑψώματος τούτου ἐστράφη πρὸς Βορειοδυσμάς, καταλαβὸν ἕτερον ὕψωμα περὶ τὰ 1500 μέτρα βορειοδυτικῶς Τσιαμάρας.

Ἐκ τῶν μονάδων τῆς 26ης Ταξιαρχίας τὸ 556 Τάγμα κινηθὲν διὰ δύο φαλάγγων ἀπὸ τὸ χωρίον Μέταλλον καὶ τὸ ὕψωμα Τεμπελάρ, συνεκεντρώθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Ὀδόντος Τσιγγελίου. Ἐκεῖθεν, ἐκινήθη ἐπιθετικῶς κατὰ τοῦ ὑψώματος Τσάλ, ἀλλὰ προσέκρουσεν ἐπὶ ἰσχυρᾶς ἀντιστάσεως. Τὸ ὀχυρὸν τοῦτο ὕψωμα ἦτο καλῶς ὠργανωμένον, διαθέτον πολυβολεῖα ἐκ ξηρολιθιᾶς κεκαλυμμένα διὰ 2-3 σειρῶν κορμῶν δένδρων. Ἦτο δ' ἐπηνδρωμένον ὑπὸ πεντηκοντάδος ἐνόπλων διαθετόντων τρία μυδράλλια. Τὸ Τάγμα ἐζήτησε ὑποστήριξιν πυροβολικοῦ καὶ ἀεροπορίας. Ἀπὸ τῆς 0940 μέχρι τῆς 1200 μαχητικὰ

ἀεροσκάφη διενήργησαν βομβαρδισμὸν τοῦ ὑψώματος, ὃν ἐπηκολούθησεν ἐπίθεσις ἥτις ἀνεκόπη ὑπὸ δραστικῶν πυρῶν. Κατόπιν δευτέρου ἀπὸ ἀέρος βομβαρδισμοῦ τὸ Τάγμα ἐπετέθη ἐκ νέου καὶ κατέλαβε τὸ ὕψωμα περὶ τὴν 1400, τῶν συμμοριτῶν διασκορπισθέντων εἰς τὴν πέριξ δασώδη περιοχήν, πλὴν πέντε παραδοθέντων. Τὸ Τάγμα ἔσχε τρεῖς νεκροὺς καὶ δύο τραυματίας ὁπλίτας. Τὸ 558 Τάγμα ἐκινήθη ἀπὸ 0715 ἐν τῇ κατευθύνσει Τεμπελὰρ—ὕψωμα Τρεῖς Βρύσες—χωρίον Ἄγκιστρον, χωρὶς νὰ συναντήσῃ συμμορίτας καὶ συνεδέθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 459 μετὰ τῆς εἰς Ἅγιον Κωνσταντῖνον διλοχίας τοῦ 515 Τάγματος. Νοτιοδυτικῶς τοῦ ὑψώματος Τρεῖς Βρύσες συνήντησεν ἐκτεταμένον ναρκοπέδιον, τραυματισθέντος ἑνὸς ὁπλίτου. Δυτικώτερον δύο διμοιρίαι τοῦ 58ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἤχθησαν ἀπὸ τὸ ὕψωμα Τσόνα διὰ Τσούκας εἰς Οὐσίταν. Τὸ ὕψωμα τοῦτο εὑρέθη ναρκοθετημένον καὶ ἐτραυματίσθη ἐξ ἐκρήξεως νάρκης εἷς ὁπλίτης. Πρὸς ἀποφυγὴν καὶ ἑτέρων ἀπωλειῶν αἱ διμοιρίαι ἀπεσύρθησαν εἰς τὸ ὕψωμα Τσοῦκα. Ἑτέρα διμοιρία τοῦ αὐτοῦ Τάγματος μετὰ ΜΕΑ καὶ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων, ἐκκινήσασα ἀπὸ δυτικῶς τοῦ ὑψώματος Τσόνα ἦχθη διὰ τῆς παραποταμίου ὁδοῦ μέχρι τοῦ ὕψους Οὐσίτας ἄνευ ἐπαφῆς.

Ἡ διάταξις τὴν ἑσπέραν τῆς 7ης Μαΐου εἶχεν ὡς ἑξῆς : Τὰ Τακτικὰ Στρατηγεῖα Σώματος Στρατοῦ καὶ Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν εἰς Σιδηρόκαστρον. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς II Ταξιαρχίας Καταδρομῶν εἰς ὕψωμα Τσοῦκα. Ἡ Δ' Μοῖρα Καταδρομῶν εἰς τὴν περιοχὴν Λίπας—Πολιουβίρι καὶ ἡ Γ' Μοῖρα περὶ τὸ Κρασοχῶρι. Τὸ 552 Τάγμα εἰς ὕψωμα Βόλακ Ραμάνι μὲ λόχον ἀνατολικῶς Λίπας. Ὁ οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ παρὰ τὸ χωρίον Κατάφυτον (1). Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 27ης Ταξιαρχίας εἰς Ἅγιον Κωνσταντῖνον Ἀχλαδοχωρίου. Τὸ 515 Τάγμα εἰς αὐχένα Κάλης μὲ διλοχίαν κατέχουσαν τὸ ὕψωμα Ἁγίου Κωνσταντίνου (739). Τὸ 557 Τάγμα μεῖον διλοχία εἰς τὰ ὑψώματα Τσιαμάρα καὶ Δρεπανοειδές. Ἡ 146 Μοῖρα ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ μεῖον πυροβολαρχία σὺν πεδινὴ πυροβολαρχία παρὰ τὸ ὕψωμα Ταγάρικα. Ὁ οὐλαμὸς ἁρμάτων εἰς Ἀχλαδοχώριον καὶ ὁ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων εἰς αὐχένα Κάλης. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 26ης Ταξιαρχίας εἰς Τεμπελάρ, τὸ 556 Τάγμα ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Τσὰλ καὶ Ὀδόντος Τσιγγελίου, τὸ δὲ 558 Τάγμα περὶ τὸ χωρίον Ἄγκιστρον, μὲ λόχον ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Τρεῖς Βρύσες. Δύο διμοιρίαι τοῦ 86ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς εἰς τὸ ὕψωμα Τσοῦκα καὶ διμοιρία τοῦ αὐτοῦ τάγματος, σὺν ΜΕΑ καὶ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων περὶ τὸ χωρίον Κλειδί. Ὀρειβατικὴ καὶ πεδινὴ πυροβολαρχίαι παρὰ τὸ ὕψωμα Τεμπελάρ, ἡ Μοῖρα μέσου πυροβολικοῦ εἰς Στρατιωτικὴν Τούμπαν καὶ ὁ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων περὶ τὸ Τεμπελάρ. Ἐν ἐφεδρείᾳ τὸ 41ον Ἐλαφρὸν Τάγμα μεῖον λόχος μετὰ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων εἰς Σέρρας καὶ λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος εἰς Βράχον Κιρτσόβου.

329. Διὰ διαταγῶν ἐκδοθεισῶν τὴν ἑσπέραν τῆς 7ης Μαΐου, τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ καθώρισε τὰς κατωτέρω ἀποστολὰς διὰ τὴν ἑπομένην.

Συμπλήρωσιν τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ πλήρη ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς Κρασοχῶρι—Ἀγκίστρου. Ἐξασφάλισιν ταύτης διὰ σταθερᾶς ἐγκαταστάσεως τμημάτων πρὸς ἀπαγόρευσιν ἐπανεγκαταστάσεως συμμοριτῶν. Διατήρησιν ἀνοικτοῦ τοῦ διαδρόμου Λίπας—Βόλακ Ραμάνι καὶ βαθμιαίαν ἀναπροσαρμογὴν τῆς διατάξεως πρὸς ἐξοικονόμησιν ἐφεδρειῶν. Τὸ 552 Τάγμα, ἀντικαθιστῶν τὴν

(1) Σχεδιάγραμμα 4.

Δ' Μοῖραν Καταδρομῶν, θὰ ἐξησφάλιζε τὴν κορυφογραμμὴν Πολιουβίρι καὶ βορείως, ὡς καὶ τὸν διάδρομον Λίπας–Βόλακ Ραμάνι. Ἡ Δ' Μοῖρα καὶ τὸ 515 Τάγμα συγκεντρούμενα εἰς αὐχένα Κάλης θὰ μετεστάθμευον ἡ μὲν Μοῖρα εἰς Λουτρὰ Σιδηροκάστρου, τὸ δὲ Τάγμα εἰς Σιδηρόκαστρον.

Δι' ἑτέρων διαταγῶν ἐκδοθεισῶν τὴν πρωΐαν τῆς 8ης Μαΐου διετάσσοντος ὑπὸ τοῦ Σώματος Στρατοῦ πλὴν τῶν ἀνωτέρω καὶ αἱ ἀκόλουθοι μετακινήσεις ἐκτελούμεναι ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας : Λόχος τοῦ 556 Τάγματος, πυροβολαρχία μέσου πυροβολικοῦ, 143 Μοῖρα ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ καὶ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων δυτικῶς Στρυμόνος εἰς διάθεσιν τῆς 31ης Ταξιαρχίας. Ἐπάνοδος τῶν εἰς Κατάφυτον (1) καὶ Ἀχλαδοχώριον δύο οὐλαμῶν πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς τὴν εἰς ἣν ἀνῆκον VII Μεραρχίαν. Ἡ 153 Μοῖρα μέσου πυροβολικοῦ μεῖον πυροβολαρχία εἰς Σιδηρόκαστρον. Μεταφορὰ τῶν Τακτικῶν Στρατηγείων τῆς II Ταξιαρχίας Καταδρομῶν εἰς Σιδηρόκαστρον καὶ τῆς 26ης Ταξιαρχίας εἰς Νέον Πετρίτσι.

Τὴν 8ην Μαΐου τὰ τμήματα ἐπεδόθησαν εἰς ἐξερευνήσεις τῶν περιοχῶν των. Τὸ 552 Τάγμα ἀντικαταστῆσαν τὴν Δ' Μοῖραν Καταδρομῶν, ἐξησφάλισε τὴν περιοχὴν Λίπας–Βόλακ Ραμάνι. Ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐγένοντο αἱ κατὰ τ' ἀνωτέρω διαταχθεῖσαι μετακινήσεις. Αἱ ἐναπομείνασαι μονάδες εἶχον τὴν ἐσπέραν τὴν ἀκόλουθον διάταξιν.

Τὰ Τακτικὰ Στρατηγεῖα Σώματος Στρατοῦ, Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν καὶ II Ταξιαρχίας Καταδρομῶν εἰς Σιδηρόκαστρον. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεον τῆς 27ης Ταξιαρχίας εἰς Ἅγιον Κωνσταντῖνον Ἀχλαδοχωρίου τὸ 557 Τάγμα μεῖον διλοχία ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Δρεπανοειδοῦς καὶ Τσιαμάρας, τὸ 552 Τάγμα εἰς τὸν χῶρον Λίπας–Βόλακ Ραμάνι, ἡ Γ' Μοῖρα Καταδρομῶν εἰς τὴν περιοχὴν Κρασοχῶρι, τὸ 556 Τάγμα μεῖον λόχος ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Τσὰλ καὶ Ὀδόντος Τσιγγελίου, τὸ 558 Τάγμα εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Ἀγκίστρου μὲ λόχον ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Τρεῖς Βρύσες, τὸ 86ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς σὺν ΜΕΑ καὶ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων εἰς ὕψωμα Τσοῦκα καὶ χωρίον Κλειδί. Ἡ Δ' Μοῖρα Καταδρομῶν εἰς Λουτρὰ Σιδηροκάστρου καὶ τὸ 515 Τάγμα εἰς Σιδηρόκαστρον μεῖον διλοχία ἥτις ἀνεχώρησε σιδηροδρομικῶς διὰ Θεσσαλονίκην. Τὸ 41ον Ἐλαφρὸν Τάγμα εἰς Σέρρας, μὲ λόχον εἰς Βράχον Κιρτσόβου. Πυροβολαρχία πεδινοῦ πυροβολικοῦ περὶ τὸν Ἅγιον Κωνσταντῖνον Ἀχλαδοχωρίου καὶ οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς Τεμπελάρ. Ἡ 153 Μοῖρα μέσου πυροβολικοῦ μεῖον πυροβολαρχία εἰς Σιδηρόκαστρον, οὐλαμὸς ἁρμάτων εἰς Ἀχλαδοχώριον, οὐλαμὸς τεθωρακισμένων εἰς αὐχένα Κάλης καὶ τοιοῦτος εἰς Σέρρας.

Διὰ διαταγῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ τῆς 9ης Μαΐου, ἐθεωρήθη λήξασα ἡ ἐπιχείρησις ΑΡΗΣ καὶ καθωρίσθη ἡ ἀκόλουθος προωθημένη διάταξις.

557 Τάγμα, εἰς ὃ ἐπανῆλθεν καὶ ἡ ἑτέρα του διλοχία : Διοίκησις σὺν λόχος ἐπὶ Τσιαμάρας, λόχος εἰς Δρεπανοειδὲς–Ἅγιον Κωνσταντῖνον, λόχος εἰς Τσὰλ–Ὀδόντα Τσιγγελίου καὶ λόχος εἰς Ἀχλαδοχώριον.

86ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς : Διοίκησις σὺν λόχος εἰς Σιδηρόκαστρον, λόχος εἰς Τέμπελὰρ καὶ λόχος εἰς Τσόνα–Γέφυραν Στρυμόνος.

558 Τάγμα : Διοίκησις σὺν λόχος εἰς Σιδηρόκαστρον, λόχος εἰς Σχιστόλιθον καὶ διλοχία εἰς Σέρρας.

Οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς Σιδηρόκαστρον.

---

(1) Σχεδιάγραμμα 4.

Ἐκ τῶν λοιπῶν τμημάτων μετεκινήθησαν ἐντὸς τῆς 9ης Μαΐου ὁ λόχος τοῦ 41ου Ἐλαφροῦ Τάγματος ἀπὸ Βράχον Κιρτσόβου εἰς Σέρρας, τὸ 515 Τάγμα μεῖον διλοχία ἀπὸ Σιδηρόκαστρον εἰς Σέρρας, τὸ 556 Τάγμα μεῖον λόχος ἀπὸ Τσὰλ —Ὀδόντος Τσιγγελίου εἰς τὴν δυτικῶς Στρυμόνος περιοχήν. Οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ, ἀπὸ Ἀχλαδοχώριον καὶ τοιοῦτος ἀπὸ Τεμπελὰρ μετεφέρθησαν δυτικῶς Στρυμόνος.

Τὴν 10ην Μαΐου τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν ἐπανῆλθεν εἰς Σέρρας, τὸ δὲ τοιοῦτον τῆς 27ης Ταξιαρχίας εἰς Σιδηρόκαστρον. Τὸ εἰς Σέρρας 41ον Ἐλαφρὸν Τάγμα καὶ ἡ εἰς Σιδηρόκαστρον πυροβολαρχία μέσου πυροβολικοῦ μετεφέρθησαν σιδηροδρομικῶς εἰς Θεσσαλονίκην. Τὴν ἑπομένην μετεφέρθη ἐπίσης σιδηροδρομικῶς εἰς Θεσσαλονίκην ἡ ΙΙ Ταξιαρχία Καταδρομῶν μετὰ τῶν Γ' καὶ Δ' Μοιρῶν , ἐξελθοῦσα ἀπὸ 14ης Μαΐου ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Σώματος Στρατοῦ. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τοῦ Σώματος ἐπανῆλθεν ἐκ Σιδηροκάστρου εἰς Θεσσαλονίκην τὴν 12ην Μαΐου.

Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τῆς ἐπιχειρήσεως ΑΡΗΣ ἦσαν 1 Ἀξιωματικὸς τραυματίας, 7 ὁπλῖται νεκροὶ καὶ 17 τραυματίαι. Τῶν συμμοριτῶν 16 νεκροὶ καὶ 32 συλληφθέντες καὶ παραδοθέντες.

Εἰς χεῖρας τοῦ στρατοῦ περιῆλθον δύο κατεστραμμένα πυροβόλα, 3 βαρεῖς καὶ 3 ἀτομικοὶ ὅλμοι, 9 μυδράλλια, 6 ὁπλοπολυβόλα Μπρὲν, ἱκανὸς ἀριθμὸς τυφεκίων, πολλὰ πυρομαχικὰ καὶ 500 νάρκαι προσωπικοῦ (1).

Ἐπιχειρήσεις εἰς τὰς περιοχὰς Στρατωτικῆς Δ(σεως Κεντρικῆς Μακεδονίας καὶ XI Μεραρχίας

330. Τμῆμα τοῦ 58ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκη τὴν 20ὴν Ἀπριλίου 1949 βορείως τῆς Βόλβης λίμνης (2) μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἥτις ἐγκαταλείψασα δύο νεκροὺς διέφυγε διασκορπισθεῖσα.

Τμήματα τοῦ 50οῦ Ἐλαφροῦ Συντάγματος ἐξερευνῶντα τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ βορείου Χολομόντα Χαλκιδικῆς συνεπλάκησαν τὴν 5ην Μαΐου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἥτις ἔσχε δύο νεκρούς.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐνέπεσε τὴν νύκτα τῆς 9ης Μαΐου εἰς ἐνέδραν τοῦ 33ου Ἐλαφροῦ Τάγματος παρὰ τὸ χωρίον Μεγάλην Παναγίαν Χαλκιδικῆς (2) μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον δύο συμμοριτῶν.

Τμῆμα τοῦ 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συμπλακὲν τὴν 21ην Μαΐου παρὰ τὴν Ποντοκερασιὰν τῶν Κρουσίων (3) μετὰ συμμοριτῶν ἀπώλεσε δύο ὁπλίτας νεκρούς.

Εἰς συμπλοκὴν τμήματος τοῦ 42ου Ἐλαφροῦ Τάγματος παρὰ τὸ χωρίον Βαρβάραν (2) τῆς βορειοανατολικῆς Χαλκιδικῆς ἐφονεύθη τὴν 26ην Μαΐου εἷς συμμορίτης. Εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν συνεπλάκη τὴν μεθεπομένην λόχος τοῦ 33ου Ἐλαφροῦ Τάγματος μετὰ συμμοριακοῦ τοιούτου. Οἱ συμμορῖται προσβληθέντες ὑπὸ δύο μαχητικῶν ἀεροπλάνων συνεπτύχθησαν πρὸς Ἀνατολάς, καταδιωχθέντες μέχρις ἑσπέρας. Ὁ λόχος ἔσχε 2 τραυματίας Ἀξιωματικούς, ὡς καὶ 4 νεκροὺς καὶ 2 τραυματίας ὁπλίτας.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1127/Β/38.
(2) Σχεδιάγραμμα 6.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 11ης Ἰουνίου εἰς ἐνέδραν τμήματος τοῦ 42ου Ἐλαφροῦ Τάγματος παρὰ τὴν Νέαν Μάδυτον τῆς βορείου Χαλκιδικῆς(1) ἔσχεν ἕνα νεκρὸν συμμορίτην καὶ ἕτερον συλληφθέντα.

Ἀπὸ 15ης Ἰουνίου τὸ 50ὸν Ἐλαφρὸν Σύνταγμα διεξήγαγε διὰ τμημάτων τῶν 33ου, 41ου καὶ 42ου Ἐλαφρῶν Ταγμάτων του ἐξερευνήσεις εἰς τὴν βορειοανατολικὴν καὶ ἀνατολικὴν Χαλκιδικήν. Κατὰ διεξαχθείσας μικροσυμπλοκὰς οἱ συμμορῖται ἔσχον 4 νεκρούς, 1 συλληφθέντα καὶ 3 παραδοθέντας. Συνεχισθεισῶν τῶν ἐξερευνήσεων, ἀνευρέθη τὴν 29ην Ἰουνίου εἰς τὴν περιοχὴν Γοματίου (1) ἀναρρωτήριον εἰς ὃ ἐνοσηλεύοντο δέκα συμμορῖται τραυματίαι καὶ ἀσθενεῖς, οἵτινες καὶ συνελήφθησαν.

331. Τμῆμα τοῦ 70οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ ΜΕΑ συνεπλάκη τὴν 10ην Μαΐου εἰς τὴν περιοχὴν Ρυακίων τῶν Πιερίων (2) μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος. Οἱ συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες δύο νεκροὺς διέφυγον διασκορπισθέντες. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν ΜΕΑ τρεῖς ἐφονεύθησαν καὶ δύο ἐτραυματίσθησαν.

Εἰς ἐκτελεσθὲν τὴν 19ην Μαΐου ὑπὸ τμήματος τοῦ 515 Τάγματος καὶ τμήματος ΜΕΑ νυκτερινὸν ἐγχείρημα ἐφονεύθησαν νοτίως Βροντοῦς τοῦ Ὀλύμπου (2) δύο συμμορῖται.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 22ας Μαΐου εἰς ναρκοπέδιον, ἐγκατεστημένον παρὰ τὴν Γουμένισσαν βορείως Γιαννιτσῶν (3) ἔσχε δύο νεκρούς.

Ἀπὸ 4ης μέχρις 11ης Ἰουνίου τμήματα τῆς XI Μεραρχίας μετέσχον διενεργηθείσης ὑπὸ τοῦ Α' Σώματος Στρατοῦ ἐπιχειρήσεως εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ὀλύμπου. Ὑπὸ τῶν τμημάτων τούτων ἐξετελέσθησαν ἅπασαι αἱ διαταχθεῖσαι κινήσεις καὶ ἐξερευνήσεις ἄνευ ἐπαφῆς καθ' ὅλας τας ἡμέρας, ἐξαιρέσει τῆς 10ης Ἰουνίου. Κατ' αὐτὴν διλοχία τοῦ 515 Τάγματος συνεπλάκη εἰς τὰ δυτικὰ Πιέρια νοτίως τοῦ χωρίου Δασκίου(4) μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἣν καὶ διέλυσε συλλαβοῦσα τέσσαρας ἐνόπλους.

Τὴν 17ην Ἰουνίου ἐξεπέμφθησαν πρὸς Βέρμιον ἐπιθετικαὶ ἀναγνωρίσεις ὑπὸ τῶν 514 Τάγματος, 30οῦ, 43ου καὶ 45ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ ΜΕΑ ἐξ Ἐδέσσης, Ναούσης, Μουχαρὲμ Χὰν καὶ Βερροίας (5). Εἰς σημειωθείσας μικροσυμπλοκὰς ἐφονεύθησαν 1 ὁπλίτης καὶ 2 ἄνδρες ΜΕΑ, ἐτραυματίσθησαν δὲ 1 ὁπλίτης καὶ 3 ἄνδρες ΜΕΑ.

Τμήματα τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Κατερίνης διενεργοῦντα τὴν 25ην Ἰουνίου ἐξερεύνησιν εἰς τὰ Βόρεια Πιέρια (4), συνεπλάκησαν μετὰ συμμοριτῶν, οἵτινες ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρὸν καὶ δέκα συλληφθέντας διέφυγον. Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐτραυματίσθη εἷς ὁπλίτης (6).

Ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν τῆς 31ης Ταξιαρχίας

332. Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὰς πρώτας ὥρας τῆς 1ης Ἀπριλίου 1949 εἰς ἐνέδραν τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς νοτίως τῆς Δοϊράνης λίμνης ἔσχε

(1) Σχεδιάγραμμα 6.
(2) Σχεδιάγραμμα 5.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.
(4) Σχεδιάγραμμα 5.
(5) Σχεδιάγραμμα 4.
(6) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Α/4/Β/1-2.

πέντε νεκρούς καὶ δύο συλληφθέντας. Ἕτεροι δύο συμμορῖται συνελήφθησαν τὴν ἑπομένην νύκτα βορείως τοῦ χωρίου Μεγάλης Στέρνας (1) ὑπὸ ἐνέδρας τοῦ αὐτοῦ Τάγματος. Λόχος τοῦ ἰδίου Τάγματος μετὰ τεθωρακισμένων συνεπλάκη τὴν 12ην Ἀπριλίου εἰς τὴν περιοχὴν Ἐρεσελῆ (2) μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως, ὑποστάσης σοβαρὰς ἀπωλείας. Ἡ συμπλοκὴ διεκόπη ὑπὸ τῆς ἐπελθούσης νυκτός, ὑπὸ τὴν κάλυψιν τῆς ὁποίας οἱ διασωθέντες συμμορῖται, ἐγκαταλείψαντες τεσσαράκοντα νεκρούς, διέφυγον πρὸς Κορώναν. Ὁ λόχος ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ 1 τραυματίαν ὁπλίτας. Τεθωρακισμένον ὄχημα βληθὲν δι' ἀντιαρματικοῦ ὅπλου ὑπέστη ἐλαφρὰς ζημίας. Τὸ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Ταβουλάρη ἐγκατεστημένον τμῆμα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος συνεπλάκη τὴν πρωΐαν τῆς 17ης Ἀπριλίου μετὰ συμμοριακῆς φάλαγγος κινουμένης πλησίον τῆς συνοριακῆς γραμμῆς, μὲ κατεύθυνσιν πρὸς Ἀνατολάς. Κινηθέντα ταχέως τμήματα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος καὶ τοῦ 513 Τάγματος ἐκ Μεταμορφώσεως (3) προσέβαλον τὴν συμμοριακὴν φάλαγγα, ἥτις βληθεῖσα ὑπὸ προωθηθέντος ἐκ Κιλκὶς οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ μαχητικῶν ἀεροπλάνων, ἀνεστράφη συμπτυχθεῖσα πρὸς Κορώναν. Ἀνευρέθησαν τέσσαρα πτώματα συμμοριτῶν. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον δύο ἀγνοουμένους ὁπλίτας.

Συμμοριακὴ ὁμὰς προσβληθεῖσα τὴν νύκτα τῆς 21ης Ἀπριλίου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Ταβουλάρη τμήματος, ἔσχε δύο νεκρούς. Τμῆμα δυνάμεως διμοιρίας τοῦ 512 Τάγματος ἐνεργοῦν ἀναγνώρισιν ἐπετέθη τὴν 3ην Μαΐου παρὰ τὴν ὀροθετικὴν γραμμὴν βορειοανατολικῶς Ἄνω Πορροΐων τοῦ νοτίως Μπέλες (4) κατὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἥτις διέφυγεν εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος ἐγκαταλείψασα δύο νεκρούς. Ἑτέρα συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας εἰς ἐνέδραν τοῦ 513 Τάγματος, παρὰ τὸ χωρίον Ἁγίαν Παρασκευὴν ἔσχε δύο νεκρούς.

Τμῆμα τοῦ 62ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συμπλακὲν τὴν 5ην Μαΐου μετὰ συμμοριτῶν εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων, ἔσχεν νεκροὺς τὸν Ἀνθυπολοχαγὸν Μπιζέραν Γεώργιον καὶ ἕνα ὁπλίτην, τραυματίας δὲ δύο ὁπλίτας.

Τμῆμα τοῦ 513 Τάγματος ἐνεργοῦν τὴν 9ην Μαΐου ἀναγνώρισιν ἐπετέθη παρὰ τὴν ὀροθετικὴν γραμμὴν τοῦ Δυτικοῦ Μπέλες κατὰ τεσσαρακονταμελοῦς συμμορίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἕνδεκα καὶ τὴν σύλληψιν δύο συμμοριτῶν. Ἐκ τῶν ὁπλιτῶν τῆς ἀναγνωρίσεως ἐτραυματίσθη εἷς ὁπλίτης. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν τμῆμα τοῦ 512 Τάγματος μετὰ τοιούτου ΜΕΑ, συνεπλάκη βορειοανατολικῶς Ἄνω Πορροΐων μὲ συμμοριακὴν ὁμάδα φονευθέντος ἑνὸς συμμορίτου. Τὸ τμῆμα ΜΕΑ ἔσχεν ἕνα νεκρόν.

Τὴν νύκτα τῆς 10ης Μαΐου συμμοριακὴ ὁμὰς ἐνέπεσεν νοτίως τῆς Δοϊράνης λίμνης (5) εἰς ἐνέδραν τοῦ 95ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ ἔσχεν ἕνα νεκρόν. Ἕτερος συμμορίτης ἐφονεύθη εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν ὑπὸ ἑτέρας ἐνέδρας τοῦ αὐτοῦ Τάγματος.

Τμήματα τοῦ 513 Τάγματος συνεπλάκησαν τὴν 24ην Μαΐου εἰς τὴν παραμεθόριον περιοχὴν Καστανούσης, τοῦ δυτικοῦ Μπέλες (6) μετὰ πολυμελοῦς συμμορίας. Εἰς τὴν συμπλοκήν, διαρκέσασαν μέχρι τῆς νυκτὸς ἐπενέβησαν μαχητικὰ ἀεροσκάφη, προσβαλόντα τὰς συμμοριακὰς θέσεις. Οἱ συμμορῖται ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ σκότους συνεπτύχθησαν πρὸς βορειοδυσμὰς ἐγκαταλείψαντες ἓξ νεκρούς.

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Σχεδιάγραμμα 58.
(3) Σχεδιάγραμμα 58.
(4) Σχεδιάγραμμα 4.
(5) Σχεδιάγραμμα 4.

Ὑπὸ ἐνέδρας τοῦ 95ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐφονεύθησαν τὰς πρώτας ὥρας τῆς 28ης Μαΐου νοτίως Δοϊράνης λίμνης τρεῖς συμμορῖται.

Εἰς τὴν βορειοδυτικῶς τοῦ χωρίου Πλατανάκια τοῦ Δυτικοῦ Μπέλες (1) περιοχὴν ἀναγνωριστικὴ περίπολος τοῦ 513 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 29ην Μαΐου μετὰ δεκαμελοῦς ὁμάδος καὶ ἐφόνευσε δύο συμμορίτας.

Τὴν πρωΐαν τῆς 31ης Μαΐου συμμοριακὸν τμῆμα κατελθὸν εἰς τὴν περιοχὴν Βυρωνείας (1) ἐπεχείρησε νὰ διαρπάσῃ ποίμνιον. Ἐπεμβὰν τμῆμα τοῦ 556 Τάγματος κατεδίωξε τοὺς συμμορίτας βληθέντας καὶ ὑπὸ τοῦ εἰς σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βυρωνείας οὐλαμοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Οἱ συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες τρεῖς νεκροὺς καὶ ἑπτὰ παραδοθέντας, διέφυγον διασκορπισθέντες.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐπιχειρήσασα τὴν 3ην Ἰουνίου νὰ τοποθετήσῃ νάρκας ἐπὶ τῆς συνδεούσης τὰ βορειοανατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης χωρία Μικρόβρυσιν καὶ Μουριὲς ὁδοῦ, κατεδιώχθη ὑπὸ τμήματος τοῦ 513 Τάγματος φονευθέντος ἑνὸς συμμορίτου. Μικροομὰς προσβληθεῖσα τὴν ἑπομένην βορειοανατολικῶς Ἄνω Πορροΐων ὑπὸ τμήματος τοῦ 512 Τάγματος ἔσχε δύο νεκροὺς συμμορίτας καὶ ἕνα συλληφθέντα.

Εἰς συμπλοκὴν περιπόλου τοῦ 512 Τάγματος μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἐφονεύθη τὴν 6ην Ἰουνίου βορείως Λειβαδιᾶς (1) εἷς συμμορίτης καὶ τρεῖς παρεδόθησαν. Ἡ περίπολος ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν ὁπλίτας. Περίπολος τοῦ 513 Τάγματος συνεπλάκη τὴν ἑπομένην μετὰ συμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν Πλατανακίων, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξόντωσιν ἑπτὰ συμμοριτῶν καὶ τὴν σύλληψιν ἑνός. Ἐκ τῆς περιπόλου ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ 95ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκη τὴν 10ην Ἰουνίου μετὰ συμμοριτῶν εἰς τὴν νοτιοανατολικῶς Δοϊράνης λίμνης περιοχὴν Γάβρας (1) καὶ ἔσχεν 1 νεκρόν, 1 τραυματίαν καὶ 1 ἀγνοούμενον ὁπλίτας. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν περίπολοι τοῦ εἰς Μεταμόρφωσιν λόχου τοῦ 513 Τάγματος συνεπλάκησαν νοτίως τοῦ χωρίου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἥτις ἐγκαταλείψασα ἕνα νεκρὸν ἐτράπη εἰς Κορώναν.

Εἰς συμπλοκὴν περιπόλου τοῦ 513 Τάγματος μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἐφονεύθησαν τὴν 15ην Ἰουνίου εἰς τὴν βορείως Δοϊράνης λίμνης παραμεθόριον περιοχὴν δύο συμμορῖται. Ἡ περίπολος ἔσχε τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας.

Κατόπιν πληροφοριῶν περὶ συμμοριακῆς συγκεντρώσεως εἰς τὸ νοτίως Καστανούσης τοῦ Δυτικοῦ Μπέλες δάσος, ἐκινήθησαν τὴν πρωΐαν τῆς 20ῆς Ἰουνίου πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ὁ εἰς Πλατανάκια λόχος τοῦ 511 Τάγματος καὶ ὁ εἰς Σούρμενα τοιοῦτος τοῦ 513 Τάγματος. Ἀμφότεροι οἱ λόχοι ἐλθόντες εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν, ἐπετέθησαν δραστηρίως κατ' αὐτῶν. Οἱ συμμορῖται, πιεσθέντες ἰσχυρῶς, ἐξηναγκάσθησαν νὰ συμπτυχθῶσι πρὸς τὴν μεθόριον, ἐγκαταλείψαντες ἐννέα νεκρούς. Ἕτεροι ἓξ συμμορῖται παρεδόθησαν. Οἱ λόχοι ἔσχον ἕνα νεκρὸν καὶ δύο τραυματίας ὁπλίτας.

Τμῆμα τοῦ 513 Τάγματος συμπλακὲν τὴν 24ην Ἰουνίου ἀνατολικῶς Κιλκίς εἰς τὴν περιοχὴν Κορωνούδας (1), μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἐφόνευσε δύο συμμορίτας τῶν λοιπῶν διαφυγόντων. Κατ' ἐπιθετικὴν ἀναγνώρισιν τμήματος τοῦ 513 Τάγματος προσεβλήθη τὴν 24ην Ἰουνίου, εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Κορωνούδας συμμοριακὴ ὁμὰς ἥτις καὶ διελύθη ἐγκαταλείψασα δύο νεκρούς (2).

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Α/4/Β/1-2.

Συμμετοχὴ τῆς 'Αεροπορίας εἰς τοὺς διεξαχθέντας ἀγῶνας

333. Κατὰ τὸν μῆνα 'Απρίλιον 1949 ἡ ἐνέργεια τῆς ἀεροπορίας ὑπῆρξε περιωρισμένη λόγῳ μειώσεως τῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Γ' Διοικήσεως 'Αεροπορικῆς Ὑποστηρίξεως ἀεροσκαφῶν. 'Από 18-23 'Απριλίου μαχητικὰ ἀεροσκάφη μετέσχον εἰς τὴν διεξαχθεῖσαν βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς ἐπιχείρησιν ΑΛΜΑ, προσβαλόντα θέσεις καὶ συμπτυσσόμενα τμήματα συμμοριτῶν. 'Από 12-15 'Απριλίου προσεβλήθησαν συμμοριακὰ τμήματα εἰς τὴν βορείως Σιδηροκάστρου παραμεθόριον περιοχὴν 'Αγκίστρου. Ἕτεροι συμμοριακοὶ στόχοι ἐβλήθησαν τὴν 27ην καὶ 28ην 'Απριλίου εἰς τὴν περιοχὴν Σερρῶν. Ἔνδεκα ἀεροπλάνα ὑπέστησαν ἐλαφρὰς βλάβας, ἐπισκευασθείσας ἀμέσως.

Ἡ δρᾶσις τῆς ἀεροπορίας ὑπῆρξε πλέον ἔντονος τὸν Μάϊον. Τὴν 7ην καὶ 8ην Μαΐου, ὑπεστηρίχθησαν διὰ δέκα ἐπιθετικῶν ἀναγνωρίσεων τὰ ἐνεργήσαντα κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ΑΡΗΣ τμήματα τῆς Διοικήσεως 'Επιχειρήσεων Σερρῶν. Μαχητικὰ ἀεροπλάνα μετέσχον τῶν διεξαχθεισῶν εἰς τὸ 'Ανατολικὸν Μπέλες ἐπεχειρήσεων ἀπὸ 5-10 Μαΐου, προσβαλόντα διὰ βομβῶν καὶ ρουκετῶν συμμοριακὰ τμήματα. Κατὰ τὴν προσβολὴν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν τῶν Μεταξάδων Ἔβρου καὶ τὰς ἐπακολουθησάσας ἐπιχειρήσεις, προωθήθη ἀεροπορικὸν κλιμάκιον εἰς τὸ ἀεροδρόμιον Καβάλας. 'Αεροσκάφη τοῦ κλιμακίου μετέσχον τῶν ἐπιχειρήσεων ὑποστηρίξαντα τὰ ἐνεργοῦντα τμήματα τοῦ στρατοῦ καὶ ἀνεφοδιάσαντα τὸν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ἀποκλεισθέντα ἐντὸς τοῦ χωρίου Μεταξάδων λόχον. Κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας πέντε ἀεροπλάνα προσεγειώθησαν ἀναγκαστικῶς, ἕτερα δὲ εἴκοσι τέσσαρα ἐβλήθησαν ἐλαφρῶς χωρὶς νὰ διακόψωσι τὰς πτήσεις των.

Τὸν 'Ιούνιον δὲν ἐσημειώθη σοβαρὰ δρᾶσις τῆς ἀεροπορίας, λόγῳ τῶν περιωρισμένων ἐνεργειῶν τοῦ στρατοῦ. Μαχητικὰ ἀεροπλάνα μετέσχον τῆς ἐπιχειρήσεως ΟΛΥΜΠΟΣ, διεξαχθείσης ἀπὸ 14-16 'Ιουνίου εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Ξάνθης παραμεθόριον περιοχήν. Ὁμοίως τὴν 19ην καὶ 20ὴν 'Ιουνίου ὑπεστήριξαν τὰ ἐνεργήσαντα ἐπὶ τοῦ 'Ανατολικοῦ Μπέλες πρὸς ἀνακατάληψιν τοῦ σημείου στηρίγματος 'Οκραντένα τμήματα τῆς 31ης Ταξιαρχίας. Μαχητικὰ ἀετοπλάνα συνέβαλον τὴν 20ὴν 'Απριλίου εἰς τὴν ἀπόκρουσιν συμμοριακῆς ἐπιθέσεως κατ' ἀμαξοστοιχίας εἰς Ντοβὰ Τεπέ. 'Εβλήθησαν ἐν συνόλῳ ἑπτὰ ἀεροπλάνα ἐπισκευασθέντα ταχέως (1).

'Απώλειαι

334. Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κατὰ τοὺς μῆνας 'Απρίλιον, Μάϊον καὶ 'Ιούνιον τοῦ 1949 ἀνῆλθον εἰς 857. 'Εκ τούτων 20 νεκροί, 36 τραυματίαι καὶ 1 ἀγνοούμενος 'Αξιωματικοί, ὁπλῖται δὲ 187 νεκροί, 506 τραυματίαι καὶ 113 ἀγνοούμενοι.

Κατὰ τοὺς αὐτοὺς μῆνας αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Σώματος Στρατοῦ ἀνῆλθον εἰς 1742 ἐξ ὧν 733 νεκροὶ 426 συλληφθέντες καὶ 583 παραδοθέντες (2).

---

(1) 'Αρχεῖον ΓΕΑ/ΔΙΑ/Φ. 5231/7Γ/Γ.
(2) 'Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1025/Δ/1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ XII

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΑΝΤΙΣΥΜΜΟΡΙΑΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Μεταβολαὶ εἰς τὴν σὺνθεσιν καὶ διάταξιν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ

335. Κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1949 ἡ ζώνη εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἐξηκολούθησε παραμένουσα ἀμετάβλητος, ἐκτεινομένη ἀπὸ τοῦ Ἕβρου ποταμοῦ μέχρι τῆς γραμμῆς Καϊμακτσαλὰν–Βέρμιον–Ὄλυμπος.

Συμφώνως πρὸς διαταγὴν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ ἡ XI Μεραρχία θ' ἀπεσπᾶτο περὶ τὰ τέλη Ἰουλίου ἐκ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, προκειμένου νὰ μετάσχῃ τῶν ἐπιχειρήσεων Γράμμου–Βίτσι. Τὸ Σῶμα Στρατοῦ διὰ τὴν ἔγκαιρον ἀπαγκίστρωσιν τῆς Μεραρχίας ταύτης, ἐπεξέτεινε κατὰ τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ Ἰουνίου τὴν ζώνην τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Θράκης, ὑπαχθείσης ὑπὸ τὴν ἄμεσον διοίκησίν του, δυτικώτερον μέχρι τῆς γραμμῆς Καλύβια Λεπίδα–Παρανέστιον–Νέστος ποταμὸς (1). Τὴν ζώνην εὐθύνης τῆς VII Μεραρχίας μετετόπισεν ἐπίσης πρὸς Δυσμάς, μὲ ἀνατολικὸν ὅριον τὴν ἀνωτέρω γραμμὴν συμπεριλαμβανομένην καὶ δυτικὸν τὸν Ἀξιὸν ποταμόν. Βόρειον ὅριον τὴν γραμμὴν τῶν συνόρων καὶ νότιον τὴν γραμμὴν Ἀγιονέρι–Μελισσοχώριον–βορεία ὄχθη τῶν λιμνῶν Κορωνείας καὶ Βόλβης–Στρυμονικὸς κόλπος, τῶν χωρίων Μικρᾶς Βόλβης καὶ Βραστῶν μὴ συμπεριλαμβανομένων (2). Προσωρινῶς καὶ μέχρι διευκρινίσεως τῆς καταστάσεως εἰς τὴν βορείως Ξάνθης παραμεθόριον περιοχήν, τὸ ἀνατολικὸν ὅριον τῆς Μεραρχίας θὰ ἔφθανε μέχρι τῆς γραμμῆς Καλότυχον–Βιστονὶς λίμνη (1).

Ἡ VII Μεραρχία ἐγκαταστήσασα τὸ Στρατηγεῖον της εἰς Σέρρας, ἀνέλαβε τὴν νέαν ζώνην εὐθύνης ἀπὸ 28ης Ἰουνίου, ἀφ' ἧς ἔπαυσεν ὑφισταμένη ἡ Διοίκησις Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν. Ἡ Μεραρχία εἶχεν ὑπὸ τὴν διοίκησίν της τὰς κάτωθι μονάδας:

Τὴν 26ην Ταξιαρχίαν εἰς τὴν περιοχὴν Κιλκὶς (3 τάγματα πεζικοῦ σὺν 2 τάγματα ἐθνοφρουρᾶς).

Τὴν 27ην Ταξιαρχίαν εἰς τὴν περιοχὴν Σιδηροκάστρου (3 τάγματα πεζικοῦ σὺν 1 τάγμα ἐθνοφρουρᾶς).

Τὸ Τακτικὸν Συγκρότημα Ξάνθης προσωρινῶς (1 ἐλαφρὸν τάγμα σὺν 1 τάγμα ἐθνοφρουρᾶς).

Τὴν Διοίκησιν Ἐθνοφρουρᾶς Καβάλας (3 τάγματα ἐθνοφρουρᾶς).

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν (2 τάγματα ἐθνοφρουρᾶς).

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Λαγκαδᾶ (2 τάγματα ἐθνοφρουρᾶς).

Τὸ Γ' Σύνταγμα Ἱππικοῦ εἰς Κιλκίς.

---

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.

Τὸ 108 Σύνταγμα Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ, μεῖον μοῖρα εἰς Σέρρας (ἀνὰ εἷς οὐλαμὸς εἰς Κάτω Νευροκόπιον, παλαιὸν σταθμὸν Σιδηροκάστρου, σιδηροδρομικὸν Σταθμὸν Βυρωνείας, Ροδόπολιν καὶ Μικρόβρυσιν).

Δύο πυροβολαρχίας τῆς 147 Μοίρας ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ εἰς Ξάνθην καὶ Δράμαν.

Δύο ἴλας τεθωρακισμένων εἰς Σέρρας καὶ Κιλκὶς (1).

Τὴν 28ην Ἰουλίου τὸ ἀνατολικὸν ὅριον τῆς Μεραρχίας μετετοπίσθη ἐπὶ τῆς ὁριστικῆς γραμμῆς: Καλύβια Λεπίδα—Παρανέστιον—Νέστος ποταμός.

Ἡ Στρατιωτικὴ Διοίκησις Θράκης παρέμεινεν μὲ τὰς ἐν τῇ περιοχῇ της μονάδας ἤτοι τὸ 81ον Ἐλαφρὸν Σύνταγμα (4 τάγματα ἐθνοφρουρᾶς) τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Κομοτινῆς (2 τάγματα ἐθνοφρουρᾶς) τὴν 147 Μοῖραν ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ μεῖον 2 πυροβολαρχίαι, ἴλην τεθωρακισμένων καὶ ἴλην ἱππικοῦ. Ἀπὸ 28ης Ἰουλίου ἀνέλαβεν ὑπὸ τὴν διοίκησίν της καὶ τὸ Τακτικὸν Συγκρότημα Ξάνθης.

Ἀπὸ 1ης Αὐγούστου τὰ τακτικὰ στρατηγεῖα ἐθνοφρουρᾶς, τὸ Τακτικὸν Συγκρότημα Ξάνθης, ἡ Διοίκησις Ἐθνοφρουρᾶς Καβάλας καὶ ἡ Στρατιωτικὴ Διοίκησις Γιαννιτσῶν μετωνομάσθησαν εἰς ἐλαφρὰ συντάγματα πεζικοῦ ὡς ἀκολούθως:

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Κομοτινῆς εἰς 29ον Ἐλαφρὸν Σύνταγμα Πεζικοῦ μὲ ἕδραν τὴν Κομοτινήν.

Τὸ Τακτικὸν Συγκρότημα Ξάνθης εἰς 41ον Ἐλαφρὸν Σύνταγμα Πεζικοῦ μὲ ἕδραν τὴν Ξάνθην.

Ἡ Διοίκησις Ἐθνοφρουρᾶς Καβάλας εἰς 26ον Ἐλαφρὸν Σύνταγμα Πεζικοῦ μὲ ἕδραν τὴν Δράμαν. (Εἰς Καβάλαν συνεστήθη Στρατιωτικὴ Διοίκησις).

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν εἰς 19ον Ἐλαφρὸν Σύνταγμα Πεζικοῦ μὲ ἕδραν τὰς Σέρρας.

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Λαγκαδᾶ εἰς 31ον Ἐλαφρὸν Σύνταγμα Πεζικοῦ μὲ ἕδραν τὸν Λαγκαδᾶν.

Ἡ Στρατιωτικὴ Διοίκησις Γιαννιτσῶν εἰς 30ὸν Ἐλαφρὸν Σύνταγμα Πεζικοῦ μὲ ἕδραν τὰ Γιαννιτσά.

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Βερροίας εἰς 16ον Ἐλαφρὸν Σύνταγμα Πεζικοῦ μὲ ἕδραν τὴν Βέρροιαν καὶ προσωρινῶς μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου τὴν Νάουσαν καί

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Κατερίνης εἰς 59ον Ἐλαφρὸν Σύνταγμα Πεζικοῦ μὲ ἕδραν τὴν Κατερίνην (2).

Ἡ XI Μεραρχία ἤρχισε ἐξερχομένη ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἀπὸ 27ης Ἰουλίου, τῆς ἐξόδου της περατωθείσης τὴν 8ην Αὐγούστου. Αὕτη ἀντικατεστάθη εἰς τὸν δυτικῶς τοῦ Ἀξιοῦ ποταμοῦ τομέα ὑπὸ τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Κεντρικῆς Μακεδονίας, ἧς τὸ Στρατηγεῖον ἐγκατεστάθη ἀπὸ τῆς 24ης Ἰουλίου εἰς Χαλκηδόνα. Ὑπὸ τὴν διοίκησίν της εἶχε τὰς κάτωθι μονάδας:

Τὴν 25ην Ταξιαρχίαν εἰς τὴν περιοχὴν Καϊμακτσαλὰν—Ἀριδαίας—Ναούσης (3 τάγματα πεζικοῦ σὺν 1 τάγμα ἐθνοφρουρᾶς).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Β/4.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Β/4.

Τὸ 16ον Ἐλαφρὸν Σύνταγμα εἰς τὴν περιοχὴν Ναούσης—Βερμίου ὄρους (4 τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς).

Τὸ 30ὸν Ἐλαφρὸν Σύνταγμα εἰς τὴν περιοχὴν Γιαννιτσῶν—Πάϊκου ὄρους (1 τάγμα ἐθνοφρουρᾶς).

Τὸ 59ον Ἐλαφρὸν Σύνταγμα εἰς τὰ Πιέρια καὶ τὸν Βόρειον Ὄλυμπον (3 τάγματα ἐθνοφρουρᾶς).

Μοῖραν τοῦ 108 Συντάγματος Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ εἰς Χαλκηδόνα (οὐλαμοὶ εἰς Ἀριδαίαν καὶ Βέρροιαν). Καὶ

Ἴλην Τεθωρακισμένων εἰς Γιαννιτσά.

Ἡ εὐθύνη ἀσφαλείας Χαλκιδικῆς καὶ Θεσσαλονίκης ἀνετέθη εἰς τὴν 87ην Στρατιωτικὴν Περιοχήν, ἔχουσαν ὑπὸ τὴν διοίκησίν της τὸ 50ὸν Ἐλαφρὸν Σύνταγμα εἰς Χαλκιδικὴν (3 ἐλαφρὰ τάγματα) καὶ 2 τάγματα ἐθνοφρουρᾶς εἰς τὴν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης (1).

336. Ἡ ἐφαρμοσθεῖσα ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ τακτικὴ χαρακτηριζομένη ἀπὸ ἔντονον ἐπιθετικὸν πνεῦμα καὶ σταθερὰν προσπάθειαν διατηρήσεως τῆς πρωτοβουλίας ἔναντι τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐπιχειρήσεων ἐπέτρεψε τὴν ἀπομάκρυνσιν τῆς XI Μεραρχίας χωρὶς νὰ τοῦ δοθῇ ἀνάλογος ἐνίσχυσις πλὴν δύο ἐλαφρῶν ταγμάτων ἀποσταλέντων κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Αὐγούστου ἐκ Θεσσαλίας καὶ Πελοποννήσου, ἅτινα διετέθησαν εἰς τὰς περιοχὰς Ξάνθης καὶ Μπέλες. Πρὸ τῆς μετακινήσεως τῆς XI Μεραρχίας, τὸ Σῶμα Στρατοῦ ἐχρησιμοποίησε ταύτην πρὸς διεξαγωγὴν ἐπιχειρήσεων ἀπὸ 4ης ἕως 20ὴν Ἰουλίου ἐπὶ τοῦ ὀρεινοῦ ὄγκου τοῦ Καϊμακτσαλάν. Διὰ τῆς ἐνεργείας ταύτης ἀπέβλεπεν εἰς τὴν συντριβὴν τῆς ἐκεῖ συμμοριακῆς δυνάμεως καὶ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς. Τὴν ἀπαγόρευσιν διαρροῆς συμμοριτῶν εἰς ταύτην ἐκ τοῦ Βίτσι καὶ τὴν δημιουργίαν συνθηκῶν ἀσφαλείας δυτικῶς τοῦ Ἀξιοῦ ποταμοῦ. Τὰς προσπαθείας του ταύτας τὸ Σῶμα Στρατοῦ ἐξεπλήρωσεν ἀπολύτως μὲ ἄριστα ἀποτελέσματα. Μετέπειτα διὰ τῶν ἰδίων του δυνάμεων προέβη τὸν Αὔγουστον μῆνα εἰς τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ Μπέλες καὶ τὴν ἐξάρθρωσιν καὶ φθορὰν τῆς VI κομμουνιστοσυμμοριακῆς Μεραρχίας, ὑποχρεωθείσης νὰ ἐγκαταλείψῃ ὁριστικῶς τὸ ἰσχυρότατον τοῦτο παραμεθόριον ἔρεισμά της, πρὸ τοῦ ὁποίου ἐκράτει ἀγκιστρωμένας σοβαρὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις καὶ νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν Βουλγαρίαν.

Διὰ τῶν ἀνωτέρω ἐπιτευγμάτων ἐτίθετο οὐσιαστικῶς τέρμα εἰς τὴν ἔνοπλον δρᾶσιν τοῦ κομμουνιστοσυμμοριτισμοῦ ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

Μετὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἔκβασιν τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὸν Γράμμον καὶ τὸ Βίτσι, διετέθησαν εἰς τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ ἡ II Μεραρχία καὶ ἡ 72α Ταξιαρχία. Ἡ II Μεραρχία ἤρχισεν εἰσερχομένη εἰς τὴν ζώνην τοῦ Σώματος ἀπὸ τῆς 7ης Σεπτεμβρίου 1949 καὶ ἔλαβε τὴν ἀκόλουθον διάταξιν :

Στρατηγεῖον Μεραρχίας εἰς Λαγκαδὰν ἀπὸ 10ης Σεπτεμβρίου.

3η Ὀρεινὴ Ταξιαρχία (3 τάγματα) εἰς τὴν περιοχὴν Θεσσαλονίκης ἀπὸ 13ης Σεπτεμβρίου καὶ εἰς Χαλκιδικὴν ἀπὸ 20ῆς ἰδίου μηνός.

21η Ταξιαρχία (3 τάγματα) εἰς τὴν περιοχὴν Σκύδρας, ἀπὸ 7ης Σεπτεμβρίου καὶ ἀπὸ 12ης ἰδίου εἰς τὴν περιοχὴν Κιλκὶς—Μπέλες.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Β/4.

22α Ταξιαρχία ἀπὸ 8ης Σεπτεμβρίου εἰς τὴν περιοχὴν Δράμας καὶ ἀπὸ 18ης τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εἰς τὴν περιοχὴν Σερρῶν–Σιδηροκάστρου.

Ὅρια ζώνης εὐθύνης τῆς Μεραρχίας καθωρίσθησαν πρὸς Ἀνατολὰς ἡ γενικὴ γραμμὴ Ἀλῆ Μπουτοὺς–Μενοίκιον ὄρος–κάτω ροῦς τοῦ Στρυμόνος καὶ πρὸς Δυσμὰς ὁ Ἀξιὸς ποταμός. Πρὸς Βορρᾶν ἡ γραμμὴ τῶν συνόρων καὶ πρὸς Νότον ἡ θάλασσα πλὴν τῆς περιφερείας Θεσσαλονίκης, ἥτις παρέμεινεν εἰς τὴν 87ην Στρατιωτικὴν περιοχὴν (1).

Ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς Μεραρχίας ἐτέθησαν ἅπασαι αἱ εὑρισκόμεναι μονάδες ἐντὸς τῆς καθορισθείσης ζώνης, ἧς τὴν εὐθύνην ἀνέλαβεν ἀπὸ 19ης Σεπτεμβρίου, πλὴν τῆς Χαλκιδικῆς ἀναληφθείσης ἀπὸ 25ης ἰδίου (2).

Ἡ 72α Ταξιαρχία (3 τάγματα) ἀφιχθεῖσα τὴν 15ην Σεπτεμβρίου εἰς Ἔδεσσαν διετέθη εἰς τὰς περιοχὰς Καϊμακτσαλὰν–Ἀριδαίας–Ἐδέσσης, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Κεντρικῆς Μακεδονίας (3).

Ἡ VII Μεραρχία μετὰ τὴν ἀντικατάστασίν της ὑπὸ τῆς II Μεραρχίας μετεκινήθη ἀνατολικῶς τῆς γραμμῆς Ἀλῆ Μπουτοὺς–Μενοίκιον ὄρος, λαβοῦσα τὴν ἀκόλουθον γενικὴν διάταξιν (4).

Στρατηγεῖον Μεραρχίας εἰς Καβάλαν ἀπὸ 17ης Σεπτεμβρίου.

25η Ταξιαρχία εἰς τὴν περιοχὴν Ἐλευθερουπόλεως–Δοξάτου ἀπὸ 29ης Σεπτεμβρίου.

26η Ταξιαρχία εἰς τὴν περιοχὴν Δράμας–Κάτω Νευροκοπίου–Παπάδων ἀπὸ 16ης Σεπτεμβρίου.

27η Ταξιαρχία εἰς τὴν περιοχὴν Ξάνθης –Σταυρουπόλεως ἀπὸ 18ης Σεπτεμβρίου.

Ἡ Στρατιωτικὴ Διοίκησις Καβάλας διελύθη καθ' ὅσον ἐξέλιπον ἤδη οἱ λόγοι ὑπάρξεώς της (5).

Προθέσεις τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ διὰ τὴν φθινοπωρινὴν περίοδον τοῦ 1949

337. Αἱ προθέσεις τοῦ Γ' Σ. Στρατοῦ διὰ τὴν φθινοπωρινὴν περίοδον 1949 καθωρίσθησαν εἰς τὸ συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ Σώματος σχέδιον ἐνεργείας διὰ τὴν περίοδον ταύτην, ὡς ἀκολούθως (6)

Διατήρησις τῆς ἀκεραιότητος τοῦ ἐθνικοῦ ἐδάφους.

Συντριβὴ καὶ ἐξόντωσις τῶν παρὰ τὴν μεθόριον ὑπαρχόντων κομμουνιστοσυμμοριακῶν συγκροτημάτων βορειοδυτικῶς Ξάνθης καὶ Ἔβρου.

Ἐδραίωσις στρατιωτικῶν τμημάτων εἰς τὰς ἐκκαθαρισθείσας περιοχὰς διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν κυριωτέρων σημείων τῆς μεθορίου, ὥστε νὰ καθίσταται ἀδύνατος πᾶσα ἀπόπειρα ἐπανεγκαταστάσεως συμμοριτῶν εἰς τὴν παραμεθόριον ζώνην.

Σύντονος καὶ βαθεῖα ἐκκαθάρισις τῶν μετόπισθεν ἀπὸ τὰς ἐναπομεινάσας μικροομάδας. Ἐπιζήτησις ἐπιτεύξεως θετικοῦ ἀποτελέσματος ἐπὶ τοῦ ἀντικει-

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1159/Β/1.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1248/Γ/5.
(4) Σχεδιάγραμμα 2.
(5) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1164/Α/1.
(6) Παράρτημα 13.

μένου τούτου μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου. Διατήρησις ἐν συνεχείᾳ σταθερᾶς δραστηριότητος πρὸς ἀπαγόρευσιν τῆς ἀναμολύνσεως ἐκκαθαρισθεισῶν περιοχῶν.

Συγκρότησις ἐφεδρειῶν πρὸς τὸν σκοπὸν πλήρους ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἐκπαιδεύσεως τῶν μονάδων.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω προθέσεων καθωρίσθησαν εἰς τὸ αὐτὸ σχέδιον ἐνεργείας αἱ διατιθέμεναι δυνάμεις, ἡ διάταξις αὐτῶν καὶ αἱ ἀποστολαὶ τῶν μονάδων.

Βόρειοι Γείτονες

338. Οἱ Βούλγαροι συνέχισαν ν' ἀνεφοδιάζωσι τοὺς συμμορίτας καὶ νὰ παρέχωσιν εἰς αὐτοὺς ὡς καὶ πρότερον πᾶσαν διευκόλυνσιν καὶ συνδρομήν. Ἡ εἴσοδος εἰς τὸ ἔδαφός των παρέμεινε πάντοτε ἀνοικτὴ καὶ εἰς αὐτὸ εὗρε καταφύγιον ἡ ΥΙ κομμουνιστοσυμμοριακὴ Μεραρχία διὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν ὁλοσχερῆ της ἐξόντωσιν, κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Μπέλες.

Οἱ ἕτεροι βόρειοι γείτονες, οἱ Γιουγκοσλαῦοι, παρὰ τὴν μετὰ τῆς Κομινφὸρμ ρῆξιν δὲν ἐξεδήλωσαν μεταβολὴν εἰς τὴν ἔναντι τῶν συμμοριτῶν θέσιν. Ἡ στάσις τῶν μεθοριακῶν φρουρῶν ἰδίᾳ ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν, δὲν παρεῖχεν ἐνδείξεις μεταστροφῆς.

Κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν παραμεθόριον ταύτην περιοχήν, ἐφάνησαν εὐνοϊκῶς διακείμενοι πρὸς τοὺς συμμορίτας, ἐπιτρέψαντες εἰς αὐτοὺς πιεζομένους νὰ καταφεύγωσιν εἰς τὸ ἔδαφός των. Ἐκ τούτων τὸ μεῖζον μέρος ἐπανεισῆλθεν τὴν νύκτα τῆς 8ης Ἰουλίου 1949 εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος. Ἀπὸ τῆς 15ης ὅμως Ἰουλίου ἤρχισε παρατηρουμένη μεταβολὴ εἰς τὰς διαθέσεις τῶν Γιουγκοσλαύων μεθοριακῶν φρουρῶν, ἐκδηλωθείσης ἀπὸ μέρους των προθέσεως ν' ἀφοπλίζωσι καὶ περιορίζωσι τοὺς εἰς τὸ ἔδαφός των εἰσερχομένους συμμορίτας καὶ νὰ διατηρῶσι ἐν γένει σχέσεις καλῆς γειτονίας μετὰ τῶν Ἑλλήνων. Ἐν τούτοις παρὰ τὰς ἀγαθὰς των ταύτας ἐκδηλώσεις, τὴν 3ην Ὀκτωβρίου ἔλαβε χώραν σοβαρὸν μεθοριακὸν ἐπεισόδιον. Περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς ἡμέρας ταύτης, ὁμὰς τοῦ 616 Τάγματος τῆς 72ας Ταξιαρχίας, κινουμένη εἰς Καϊμακτσαλὰν ἐπὶ ὁδοῦ βαινούσης παραλλήλως καὶ πλησίον τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς, ἐντὸς τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους, ἐβλήθη αἰφνιδίως ὑπὸ τῶν Γιουγκοσλαύων μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς ὁπλίτου. Ἡ ὁμὰς ἐγκαταλείψασα τὸν νεκρὸν ἀπεσύρθη. Ἀποσταλεῖσα ἑτέρα ὁμὰς ὑπὸ Ἀξιωματικὸν πρὸς παραλαβὴν τοῦ νεκροῦ, ἐβλήθη καὶ αὕτη τραυματισθέντος ἑτέρου ὁπλίτου. Διὰ συνεχιζομένων πυρῶν ἀπηγορεύθη ἡ προσέγγισις τῆς ὁμάδος εἰς τὸ σημεῖον ὅπου ἔκειτο ὁ νεκρός, ὅστις ὑπὸ τὴν κάλυψιν πάντοτε πυρῶν ἐσύρθη ἐντὸς τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις αἱ ἑλληνικαὶ ὁμάδες ἀπέφυγον νὰ κάμωσι χρῆσιν τῶν ὅπλων των. Εἰς σχετικὴν αἴτησιν οἱ Γιουγκοσλαῦοι ἠρνήθησαν ν' ἀποδώσωσι τὸν νεκρὸν προφασισθέντες ὅτι παρεβιάσθη τὸ ἔδαφός των καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ἐφονεύθη ὁ ὁπλίτης, ὁ νεκρὸς τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ ζητηθῇ διὰ διπλωματικῆς ὁδοῦ (1), (2).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ Φ. 1023/Δ/5, Φ. 1248/Γ/5.
(2) Παράρτημα 16.

Δύναμις καὶ διάταξις τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν

339. Τὴν 1ην Ἰουλίου 1949 ἡ δύναμις καὶ ἡ διάταξις τῶν ἐντὸς τῆς ζώνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἦτο ἡ ἀκόλουθος :

Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Θράκης, μεταξὺ Ἔβρου καὶ Νέστου ποταμῶν ὑπῆρχον 700 περίπου συμμορῖται, ἐξ ὧν 550 εἰς τὴν βορείως Ξάνθης παραμεθόριον περιοχὴν Χαϊντοῦ. Ἡ δύναμις αὕτη ἀπετέλει τὸ μεῖζον μέρος τῆς YII κομμουνιστοσυμμοριακῆς Μεραρχίας.

Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς YII Μεραρχίας μεταξὺ Νέστου καὶ Ἀξιοῦ ποταμῶν πλὴν τῆς Χαλκιδικῆς 1800 περίπου συμμορῖται. Τὸ μεῖζον μέρος τῆς δυνάμεως ταύτης ἐκ 1300 ἐνόπλων ἀνῆκεν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Μπέλες YI κομμουνιστοσσυμμοριακὴν Μεραρχίαν.

Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς XI Μεραρχίας, δυτικῶς τοῦ Ἀξιοῦ 1100 περίπου συμμορῖται ἐξ ὧν 812 εἰς Καϊμακτσαλάν, ἀνήκοντες εἰς τὴν 24ην Ταξιαρχίαν.

Εἰς τὴν Χαλκιδικὴν 100–150 συμμορῖται.

Τὸ σύνολον τῆς συμμοριακῆς δυνάμεως ἀνήρχετο εἰς 3600 περίπου μὲ κυρίας συγκεντρώσεις βορείως Ξάνθης, εἰς τὸ Μπέλες καὶ τὸ Καϊμακτσαλάν.

Διὰ τῶν διεξαχθεισῶν διαρκοῦντος τοῦ θέρους καὶ μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου ἐπιχειρήσεων αἵτινες ἐκτίθενται κατωτέρω κατεφέρθησαν σοβαρὰ πλήγματα κατὰ τῶν συμμοριτῶν, ὧν ἱκανὸς ἀριθμὸς ἐφονεύθη, συνελήφθη ἢ παρεδόθη. Ἐκ τῆς ὑπολειφθείσης δυνάμεως μέγα μέρος, πρὸς ἀποφυγὴν πλήρους ἐξοντώσεως, ἐγκατέλειψε τὸ ἑλληνικὸν ἔδαφος. Ἐναπέμειναν εἰς τὴν ζώνην τοῦ Σώματος Στρατοῦ 840 περίπου συμμορῖται ἐξ ὧν 180 εἰς τὴν περιοχὴν Ἔβρου–Κομοτινῆς, 150 εἰς τὴν περιοχὴν Ξάνθης–Μενοικίου, 210 εἰς τὴν περιοχὴν Κρουσίων–Κερδυλλίων, 100 εἰς Χαλκιδικὴν καὶ 200 δυτικῶς τοῦ Ἀξιοῦ. Διαρκοῦντος τοῦ Ὀκτωβρίου ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐναπομεινάντων ἐμειώθη κατὰ 83 ἐξ ὧν 23 ἐφονεύθησαν, 25 συνελήφθησαν καὶ 35 παρεδόθησαν. (1)

Συμμοριακὴ δρᾶσις

340. Περιοχὴ YII Μεραρχίας (2). Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ 555 Τάγματος ἐβλήθη τὴν 5ην Ἰουλίου 1949 βορείως Ἀκριτοχωρίου τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες, ὑπὸ συμμοριακοῦ πυροβόλου μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν τεσσάρων ὁπλιτῶν.

Ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ἐφονεύθη τὴν 7ην Ἰουλίου παρὰ τὴν Ἀμφίπολιν ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 717 λόχου μηχανικοῦ Βούτσικας Γεώργιος.

Φάλαγξ ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ 62ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, κινουμένη τὴν 6ην Ἰουλίου ἀπὸ Κερκίνης πρὸς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων προσεβλήθη ὑπὸ συμμοριακῆς δυνάμεως. Ἡ φάλαγξ ἀνεστράφη μαχομένη καὶ ἐπανῆλθεν εἰς Κερκίνην ἔχουσα τὸν Ἀνθυπολοχαγὸν Σοφουλάκην Ἐμμανουὴλ καὶ 2 ὁπλίτας νεκρούς, 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 4 ὁπλίτας τραυματίας, 8 δὲ ὁπλίτας ἀγνοουμένους.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1024/ΣΤ/1, Φ. 1132/Γ/3.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 8ης Ἰουλίου προσεβλήθη εἰς τὴν περιοχὴν Μικρόβρυσης φυλάκιον τοῦ 622 Τάγματος Ἀσφαλείας Γραμμῶν Συγκοινωνιῶν. Ταὐτοχρόνως παρηνωχλήθησαν διὰ πυρῶν πυροβολικοῦ καὶ πεζικοῦ τὰ χωρία Μικρόβρυση, Σούρμενα καὶ Μουριές. Τὸ φυλάκιον ἐξουδετερωθὲν ἔσχεν 1 νεκρόν, 1 τραυματίαν καὶ 9 ἀγνοουμένους ὁπλίτας. Οἱ συμμορῖται ἀφοῦ κατέστρεψαν τὰς ὀργανώσεις τοῦ φυλακίου καὶ ἀνετίναξαν δύο σιδηροδρομικὰ γεφυρίδια, ἀπεχώρησαν πρὸς Βορειοδυσμάς. Κινηθέντα πρὸς καταδίωξίν των τμήματα τοῦ 555 Τάγματος, ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Ἄνω Πορροΐων καὶ ἐπετέθησαν κατ' αὐτῶν. Οἱ συμμορῖται πιεσθέντες εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα τὸ Τάγμα ἔσχε νεκροὺς τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν Γούλαν Θωμᾶν καὶ 4 ὁπλίτας, ἑτέρους 6 ὁπλίτας τραυματίας καὶ 7 ὁπλίτας ἀγνοουμένους. Τὰς ἑσπερινὰς ὥρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας προσεβλήθη ἕτερον φυλάκιον τοῦ αὐτοῦ Τάγματος Ἀσφαλείας παρὰ τὸ χωρίον Θρακικόν, ὅπερ ἐξουδετερώθη ἐπίσης. Ἡ φρουρὰ τοῦ φυλακίου ἔσχε 2 τραυματίας καὶ 6 ἀγνοουμένους ὁπλίτας.

Τμῆμα τοῦ 558 Τάγματος ἐβλήθη τὴν 9ην Ἰουλίου βορειοδυτικῶς Βυρωνείας ὑπὸ συμμοριακῆς ἐνέδρας καὶ ἔσχε δύο νεκροὺς ὁπλίτας.

Φάλαγξ ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ 511 Τάγματος προσεβλήθη τὴν 12ην Ἰουλίου εἰς τὸ Ἀνατολικὸν Μπέλες ὑπὸ συμμοριτῶν, οἵτινες ἀποκρουσθέντες συνεπτύχθησαν πρὸς Βορρᾶν καταδιωκόμενοι. Ἡ φάλαγξ ἔσχεν ἓξ νεκροὺς καὶ δύο ἀγνοουμένους ὁπλίτας.

Ἰσχυρὸν συμμοριακὸν τμῆμα ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 14ης Ἰουλίου κατὰ τοῦ παρὰ τὴν ὁδὸν Ξάνθης—Ἐχίνου χωρίου Σμύνθης (1) κατοικουμένου τότε ὑπὸ δέκα ἐννέα μόνον πομάκων. Οἱ συμμορῖται εἰς ἀντίποινα φονευθέντος ἐντὸς τοῦ χωρίου σημαίνοντος συνοδέλφου των, προέβησαν εἰς ἄγριον σφαγιασμὸν δέκα τριῶν ἐκ τῶν κατοίκων ἐξ ὧν 5 γέροντες, 4 γυναῖκες καὶ 4 παιδία.
Οἱ ὑπόλοιποι ἓξ, καίτοι τραυματίαι, ἐπέτυχον νὰ διαφύγωσι. Ἅπασαι αἱ οἰκίαι παρεδόθησαν εἰς τὸ πῦρ.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐπιχειρήσασα νὰ εἰσέλθῃ τὴν νύκτα τῆς 17ης Ἰουλίου εἰς τὸ νοτίως Κιλκὶς χωρίον Βάλτους ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ τμήματος ΜΕΑ ὅπερ ἔσχε 2 νεκρούς, 3 τραυματίας καὶ 4 ἀγνοουμένους ἄνδρας.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη τὴν νύκτα τῆς 18ης Ἰουλίου κατὰ τοῦ βορειοδυτικῶς Σταυρουπόλεως χωρίου Ἰωνικοῦ (1) ἀπασχολήσασα συγχρόνως διὰ πυρῶν τὸ χωρίον Δαφνῶνα καὶ τὸ πλησίον φυλάκιον ἀσφαλείας σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Τμήματα τοῦ 35ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς κινηθέντα ἐκ Σταυρουπόλεως καὶ Νεοχωρίου, προσέβαλον τοὺς συμμορίτας, οἵτινες συνεπτύχθησαν ἐσπευσμένως πρὸς Βορρᾶν. Κατὰ τὴν σύμπτυξίν των προσεβλήθησαν ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροπλάνων. Παρεδόθησαν δύο ἔνοπλοι συμμορῖται.

Περίπολος τοῦ 554 Τάγματος βληθεῖσα τὴν 22αν Ἰουλίου εἰς τὴν ἀνατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης περιοχὴν Δοβᾶ Τεπὲ δι' ὅλμων καὶ πολυβόλων ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ δύο τραυματίας ὁπλίτας.

Συμμοριακὴ διμοιρία ἐπιδραμοῦσα τὴν νύκτα τῆς 25ης Ἰουλίου κατὰ τοῦ χωρίου Πέντε Βρύσες τῆς περιοχῆς Λαγκαδᾶ, ἐξεδιώχθη ὑπὸ τμήματος τοῦ 34ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Ἐφονεύθησαν τρεῖς συμμορῖται καὶ ὁ Ἀξιωματικὸς διμοιρίτης.

---

(1) Σχεδιάγραμμα 3.

Ναρκαλιευτικὸν συνεργεῖον τοῦ δημοσυντηρήτου Τάγματος Δράμας κινηθὲν τὴν πρωΐαν τῆς 5ης Αὐγούστου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Δράμας–Παπάδων (1) ἐνέπεσεν εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν καὶ ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν ὁπλίτας.

Μικροομὰς ἐπιχειρήσασα νὰ εἰσέλθῃ τὴν νύκτα τῆς 5ης Αὐγούστου εἰς Κερκίνην κατεδιώχθη ὑπὸ τοῦ τμήματος ΜΕΑ τοῦ χωρίου, ὅπερ ἔσχεν ἕνα νεκρόν.

Πολυμελὴς συμμορία ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 6ης Αὐγούστου κατὰ τοῦ δυτικῶς Σωχοῦ χωρίου Ὄσσης. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ἀντίστασιν ὑπὸ τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ τμήματος ΜΕΑ, οἱ συμμορῖται εἰσῆλθον εἰς τὸ χωρίον καὶ ἀφήρεσαν ποσότητα τροφίμων. Περὶ τὸ μεσονύκτιον οἱ συμμορῖται ἀνεχώρησαν, ἀπαγαγόντες ἕνα χωρικόν. Ἐφονεύθη εἷς χωροφύλαξ καὶ εἷς ἀνὴρ ΜΕΑ.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ ὁμὰς εἰσελθοῦσα τὴν νύκτα τῆς 8ης Αὐγούστου εἰς τὸ βορειοδυτικῶς Νιγρίτης χωρίον Μεσάδαν κατέσφαξε δύο ἄνδρας ΜΕΑ. Κινηθὲν ἐκ Βέργης τμῆμα ΜΕΑ πρὸς Μεσάδαν, ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν καὶ ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα ἀγνοούμενον.

Τὴν 17ην Αὐγούστου προσεβλήθη νοτιοδυτικῶς Λεκάνης (1) ἰδιωτικὸν αὐτοκίνητον. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων ἐφονεύθη ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς ΜΕΑ Καβάλας Ἀλεξόπουλος Ἰωάννης καὶ ἀπήχθησαν τρεῖς ἰδιῶται.

Συμμοριακὴ ὁμὰς παρηνώχλησε τὰς πρώτας ὥρας τῆς 21ης Αὐγούστου διμοιρίαν τοῦ 94ου Ἐλαφροῦ Τάγματος εὑρισκομένην περὶ τὰ ὀκτὼ χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς Παρανεστίου (1). Σπεύσαντα τμήματα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐκ Βουνοπλαγιᾶς, συνεπλάκησαν μετὰ τῶν συμμοριτῶν οἵτινες διέφυγον διασκορπισθέντες. Ἐφονεύθησαν δύο συμμορῖται καὶ εἷς παρεδόθη. Ἐκ τῶν τμημάτων τοῦ 94ου Τάγματος ἐτραυματίσθησαν τέσσαρες ὁπλῖται.

Τμῆμα τοῦ 509 Τάγματος διενεργοῦν τὴν 9ην Σεπτεμβρίου ἐξερεύνησιν εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Παπάδων (1) περιοχήν, ἐνέπεσεν εἰς ναρκοπέδιον. Ἐξ ἐκραγεισῶν ναρκῶν ἐφονεύθησαν ὁ Δόκιμος ἔφεδρος Ἀξιωματικὸς Μοίρας Μιχαὴλ καὶ τρεῖς ὁπλῖται. Ἕτεροι ἕνδεκα ὁπλῖται ἐτραυματίσθησαν.

Ἀπόσπασμα Χωροφυλακῆς τῆς νήσου Θάσου μετὰ ΜΕΑ ἐνέπεσε τὴν ἑσπέραν τῆς 19ης Σεπτεμβρίου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν καὶ ἀπώλεσε δύο χωροφύλακας καὶ 1 ἄνδρα ΜΕΑ νεκρούς, τραυματίας δὲ 1 Ἀξιωματικόν, 2 χωροφύλακας καὶ 4 ἄνδρας ΜΕΑ.

Ἐξ ἐκρήξεως νάρκης εἰς τὴν περιοχὴν Κάτω Βροντοῦς (2) ἐτραυματίσθη τὴν 29ην Σεπτεμβρίου θανασίμως ὁ Δόκιμος ἔφεδρος Ἀξιωματικὸς Καστρινάκης Ἐμμανουὴλ τοῦ 554 Τάγματος (3).

341. Περιοχὴ XI Μεραρχίας. Τὴν νύκτα τῆς 2ας Ἰουλίου 1949 παρηνωχλήθησαν δι' ὅλμων καὶ μυδραλλίων τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια τῆς Ναούσης. Ἀπώλειαι δὲν ἐσημειώθησαν.

Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ ὁμὰς ἐπιδραμοῦσα τὴν νύκτα τῆς 5ης Ἰουλίου κατὰ τοῦ περὶ τὰ ἑπτὰ χιλιόμετρα νοτιοανατολικῶς Ἐδέσσης χωρίου Σεβαστιανῶν (2) ἀπεκρούσθη καὶ κατεδιώχθη ὑπὸ τμημάτων ΜΕΑ, ἅτινα ἔσχον 1 νεκρὸν καὶ 2 τραυματίας. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 1 ἐφονεύθη καὶ 2 παρεδόθησαν.

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1164/Α/1.

Συμμοριακὸς λόχος ἐπετέθη τὴν 11ην Ἰουλίου εἰς τὸν Ἀνατολικὸν Ὄλυμπον κατὰ τμήματος τοῦ 71ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Ἡ ἐπίθεσις ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς καὶ οἱ συμμορῖται ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες ἐννέα νεκρούς. Τὸ στρατιωτικὸν τμῆμα ἔσχε τέσσαρας νεκρούς ὁπλίτας.

Τὴν 14ην Ἰουλίου περίπολος τῆς ΜΕΑ Κολινδροῦ (1) βληθεῖσα ἐξ ἐνέδρας ἔσχε πέντε τραυματίας.

Ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ἐφονεύθη τὴν 28ην Ἰουλίου παρὰ τὸ χωρίον Σφηκιὰν τῶν δυτικῶν Πιερίων ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 44ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Χατζηβασίλης Ἰορδάνης (2).

342. Περιοχὴ Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Θράκης (3). Περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 25ης Ἰουλίου 1949 ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς διὰ μυδραλλίων τὸ βορειοδυτικῶς Διδυμοτείχου χωρίον Καρωτή. Τμῆμα τοῦ 81ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος κατεδίωξε τοὺς συμμορίτας καὶ ἐφόνευσεν ἕνα ἐξ αὐτῶν.

Περίπολος ΜΕΑ ἐμπεσοῦσα τὴν 26ην Ἰουλίου εἰς ἐνέδραν νοτιοδυτικῶς Σουφλίου ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα ἀγνοούμενον.

Συμμοριακὴ ὁμὰς εἰσχωρήσασα τὰς πρώτας ὥρας τῆς 28ης Ἰουλίου εἰς τὸ περὶ τὰ ἓξ χιλιόμετρα ἀνατολικῶς Μεταξάδων χωρίον Σαῦρα ἐξεδιώχθη ὑπὸ τμήματος ΜΕΑ. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συμπλοκὴν τὸ τμῆμα ΜΕΑ ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ ἰσαρίθμους τραυματίας.

Συμμοριακὸς λόχος ἐπέδραμε τὴν νύκτα τῆς 30ῆς Ἰουλίου κατὰ τοῦ νοτίως Σουφλίου χωρίου Προβατῶνος. Οἱ συμμορῖται ἀποκρουσθέντες ἐπιτυχῶς ἀπεχώρησαν ἐγκαταλείψαντες τέσσαρας νεκροὺς (4).

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 2ας Αὐγούστου συμμοριακὴ δύναμις προσέβαλε τὰ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ξάνθης—Ἐχίνου φυλάκια ἀσφαλείας. Ἐκινήθησαν τμήματα τοῦ 77ου Ἐλαφροῦ Τάγματος ἅτινα συνεπλάκησαν νοτίως τοῦ χωρίου Ὡραίου. Οἱ συμμορῖται πιεσθέντες συνεπτύχθησαν πρὸς Βορρᾶν, ἐγκαταλείψαντες ἕνα νεκρόν. Τὸ Τάγμα ἔσχε 2 νεκρούς, 3 τραυματίας καὶ 5 ἀγνοουμένους ὁπλίτας.

Τὴν 3ην Αὐγούστου ἀνετινάχθη ὑπὸ νάρκης στρατιωτικὸν αὐτοκίνητον εἰς τὴν περιοχὴν Κέχρου Ροδόπης. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων ἐφονεύθησαν ὁ ἔφεδρος Ὑπολοχαγὸς Ἠλιόπουλος Ἰωάννης καὶ εἷς ὁπλίτης τοῦ 37ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἐτραυματίσθησαν δὲ δύο Ἀξιωματικοί.

Τμῆμα τοῦ 77ου Ἐλαφροῦ Τάγματος ἐνέπεσεν τὴν 4ην Αὐγούστου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν πλησίον τοῦ βορείως Ξάνθης χωρίου Ὡραίου καὶ ἐξηναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ ἔχον ἀπωλείας 4 νεκροὺς 2 τραυματίας καὶ 11 ἀγνοουμένους ὁπλίτας.

Τὴν 7ην Αὐγούστου ἐβλήθη δι' ὅλμων καὶ μυδραλλίων τὸ βορειοδυτικῶς Ξάνθης χωρίον Λυκοδρόμιον (5) ἔνθα ἐστάθμευσε λόχος τοῦ 35ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Κινηθέντα τμήματα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐκ Σταυρουπόλεως καὶ τοῦ 77ου Ἐλαφροῦ Τάγματος συνεπλάκησαν μὲ τοὺς συμμορίτας οὓς ἀπώθησαν πρὸς Βορρᾶν. Κατὰ τὴν σύμπτυξίν των οἱ συμμορῖται προσεβλήθησαν ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροπλάνων. Τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον ἕνα νεκρὸν καὶ τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας οἱ δὲ συμμορῖται ἕνα νεκρὸν καὶ πέντε παραδοθέντας.

(1) Σχεδιάγραμμα 5.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1172Β/1.
(3) Σχεδιάγραμμα 2.
(4) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1172/Β/4.
(5) Σχεδιάγραμμα 3.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 12ης Αὐγούστου, ἰσχυρὰ συμμοριακὴ δύναμις ἐπετέθη κατὰ τοῦ αὐτοῦ λόχου. Ἅμα τῇ ἐκδηλώσει τῆς ἐπιθέσεως ἐκινήθησαν τμήματα τοῦ 35ου Τάγματος σὺν ΜΕΑ ἐκ Σταυρουπόλεως καὶ λόχος τοῦ 77ου Τάγματος ἐκ Ξάνθης. Ἐπὶ τῇ προσεγγίσει τούτων οἱ συμμορῖται διέκοψαν τὴν ἐπίθεσιν καὶ συνεπτύχθησαν πρὸς Βορρᾶν. Παρὰ τὸ ἕκτον χιλιόμετρον τῆς ἀπὸ Ξάνθης πρὸς Ἐχῖνον ἀμαξιτῆς ὁδοῦ ἀνεφλέγη ἐξ ἐκρήξεως βλήματος ὅλμου αὐτοκίνητον καὶ κατεστράφη τὸ ἐπ' αὐτοῦ φερόμενον ὀρειβατικὸν πυροβόλον. Διλοχία τοῦ 26ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος, ἐκ λόχων τῶν 61ου καὶ 94ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς κινηθεῖσα ἐκ τῆς περιοχῆς Παρανεστίου, προσέκρουσεν ἐπὶ τοῦ κατεχομένου ὑπὸ συμμοριτῶν ὑψώματος Ἀμπὰρ Καγιὰ (1). Τὴν ἑπομένην 13ην Αὐγούστου, ὁ λόχος τοῦ 77ου Τάγματος συνεπλάκη βορείως τοῦ χωρίου Ὡραίου μετὰ συμμοριακοῦ τμήματος κατέχοντος τὸ ὕψωμα 869. Οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν πρὸς τὸ ὕψωμα 1154, διατηρηθείσης τῆς ἐπαφῆς μέχρι νυκτός. Ἡ διλοχία τοῦ 26ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος κατέλαβε τὸ ὕψωμα Ἀμπὰρ Καγιὰ ὅπερ εἶχεν ἐγκαταλειφθῆ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός. Ἡ διλοχία συνέχισε τὴν κίνησιν πρὸς Βορρᾶν ἄνευ ἐπαφῆς. Τμῆμα τοῦ 41ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος συνοδεῦον μεταγωγικά, προσεβλήθη νοτίως Ὡραίου ὑπὸ ἐνεδρευόντων συμμοριτῶν καὶ ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν ὁπλίτας.

Τὴν 14ην Αὐγούστου συνεχίσθησαν αἱ συμπλοκαὶ περὶ τὸ Ὡραῖον. Τὸ 77ον Ἐλαφρὸν Τάγμα διαταχθὲν ν' ἀχθῆ τὸν 15ην Αὐγούστου εἰς τὰ ὑψώματα Σαντζὰκ (1), συνεπλάκη μετὰ ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως νοτίως τοῦ ὑψώματος 869. Ὁ Διοικητὴς τοῦ Τάγματος Ἀντισυνταγματάρχης Παπαματθαίου Χρῆστος, ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς Μαραγγιανὸς Σπυρίδων καὶ ἓξ ὁπλῖται ἀποκοπέντες ἐκ τῆς λοιπῆς φάλαγγος ἐξηφανίσθησαν. Οὗτοι συνελήφθησαν προφανῶς ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, ἀγνοηθείσης ἔκτοτε τῆς τύχης των. Ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου μέχρι τῶν πρωϊνῶν ὡρῶν τῆς 16ης Αὐγούστου οἱ συμμορῖται ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ κατεχομένου ὑπὸ τοῦ Τάγματος ὑψώματος 787 ἀποκρουσθέντες. Αἱ ἀπώλειαι κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς ἀπὸ 12ης μέχρι καὶ τῆς 16ης Αὐγούστου ἀνῆλθον εἰς 8 νεκροὺς καὶ 19 τραυματίας ὁπλίτας, 2 Ἀξιωματικοὺς καὶ 6 ὁπλίτας ἀγνοουμένους. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 110 νεκροὺς καὶ 1παραδοθέντα.

Περίπολος τοῦ 36ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐμπεσοῦσα τὴν 28ην Αὐγούστου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν παρὰ τὸ βορείως Κομοτινῆς χωρίον Νυμφαία, ἔσχε τρεῖς νεκροὺς καὶ ἕνα ἀγνοούμενον ὁπλίτας (2).

Τμῆμα ΜΕΑ Ἀσπρονερίου ἐνέπεσε τὴν 31ην Αὐγούστου νοτιοανατολικῶς Μεταξάδων εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν καὶ ἔσχε τέσσαρας ἀγνοουμένους.

Περίπολος τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐμπεσοῦσα τὴν 5ην Σεπτεμβρίου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν βορείως Αἰσύμης Ἔβρου, ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας (3).

343. Περιοχὴ Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Κεντρικῆς Μακεδονίας. Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ ὁμὰς ἐπιδραμοῦσα τὴν 10ην Ἰουλίου 1949 κατὰ τοῦ δυτικῶς Ἀρναίας Χαλκιδικῆς (4) χωρίου Παλαιοχώρας, ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ ΜΕΑ ἥτις ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἐννέα τραυματίας.

Στρατιωτικὸν αὐτοκίνητον κινούμενον τὴν 30ὴν Ἰουλίου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ

(1) Σχεδιάγραμμα 86 (Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπιχείρησιν Χαΐντοῦ 21-25 Ἰουλίου).
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Β/7.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Γ/1.
(4) Σχεδιάγραμμα 6.

Κατερίνης–Ἐλασσόνος, προσέκρουσε παρὰ τὰ στενὰ Πέτρας (1) ἐπὶ νάρκης καὶ ἀνετινάχθη. Ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων ἐφονεύθη ὁ Ὑπολοχαγὸς Παπουτσῆς Κίμων καὶ ἐτραυματίσθησαν εἷς Ταγματάρχης καὶ τέσσαρες ὁπλῖται, ἅπαντες τοῦ 46ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Ἕτερον στρατιωτικὸν αὐτοκίνητον κινούμενον τὴν 8ην Αὐγούστου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κατερίνης–Ρυακίων, προσέκρουσεν ἐπίσης ἐπὶ νάρκης καὶ ἀνετινάχθη. Ὁ ἐπιβαίνων τοῦ ὀχήματος Διοικητὴς τοῦ 70οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Ἀντισυνταγματάρχης Κολουμβάκης Γεώργιος τραυματισθεὶς θανασίμως ἐξέπνευσε τὴν ἑπομένην.

Ὑπὸ ἐνεδρευούσης συμμοριακῆς ὁμάδος ἐφονεύθησαν τὴν 16ην Αὐγούστου νοτιοανατολικῶς τοῦ χωρίου Παληοστάνης τῶν Πιερίων δύο ἄνδρες ΜΕΑ.

Ὁμὰς πληροφοριῶν ἐμπεσοῦσα τὴν 2αν Σεπτεμβρίου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν βορείως τοῦ χωρίου Συκιᾶς τῶν Πιερίων, ἔσχε τρεῖς νεκροὺς καὶ ἕνα τραυματίαν (2)

344. Τομεὺς 87ης Στρατιωτικῆς Περιοχῆς (Θεσσαλονίκη–Χαλκιδικὴ) (3). Περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 23ης Ἰουλίου 1949 ἑκατονταμελὲς συμμοριακὸν συγκρότημα ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Νέας Ἀπολλωνίας τῆς βορείου Χαλκιδικῆς. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ τμήματος ΜΕΑ ἀντίστασιν, οἱ συμμορῖται συνεκέντρωσαν διὰ λεηλασίας ἱκανὴν ποσότητα τροφίμων, ἣν συναπεκόμισαν ἀπελθόντες τὰς πρώτας ὥρας τῆς 24ης Ἰουλίου μὲ κατεύθυνσιν πρὸς Βαρβάραν. Τὸ τμῆμα ΜΕΑ ἔσχεν 1 νεκρὸν καὶ 1 τραυματίαν, οἱ δὲ κάτοικοι 4 τραυματίας. Κινηθέντα τμήματα ἐξ Ἀρναίας καὶ Σταυροῦ, δὲν προέλαβον τοὺς συμμορίτας. Μετὰ διήμερον, συμμοριακὴ ὁμὰς ἐπιχειρήσασα νὰ εἰσέλθῃ τὴν νύκτα εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον, ἐγένετο ἀντιληπτὴ καὶ προσεβλήθη ὑπὸ τοῦ σταθμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τοῦ τμήματος ΜΕΑ. Ἐπὶ τῇ προσεγγίσει οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων μετὰ τμήματος ΜΕΑ ἐκ Νέας Μαδύτου, οἱ συμμορῖται ἐτράπησαν εἰς φυγήν(4).

345. Περιοχὴ ΙΙ Μεραρχίας (5). Τμήματα τοῦ 95ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐξερευνῶντα τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων, ἐβλήθησαν τὴν 3ην Ὀκτωβρίου 1949 ὑπὸ ἐνεδρευούσης πλησίον τοῦ χωρίου Ποντοκερασιᾶς συμμοριακῆς ὁμάδος καὶ ἔσχον 1 Ἀξιωματικὸν τραυματίαν, 2 δὲ νεκροὺς καὶ 1 ἀγνοούμενον ὁπλίτας.

Διμοιρία τοῦ 509 Τάγματος, ἐμπεσοῦσα τὴν 29ην Ὀκτωβρίου εἰς συμμοριακὴν ἐνέδραν ἐπὶ τῆς βορειοανατολικῶς Σωχοῦ ὀρεινῆς περιοχῆς Μουράβα, ἔσχε νεκροὺς τὸν Ἀνθυπολοχαγὸν Μάρακαν Γεώργιον καὶ τέσσαρας ὁπλίτας ὡς καὶ ἕνα ὁπλίτην ἀγνοούμενον. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν δύο (6).

Δρᾶσις συμμοριακοῦ πυρ(κοῦ. Ναρκοπόλεμος

346. Ἡ δρᾶσις τοῦ συμμοριακοῦ πυροβολικοῦ ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰουλίου 1949 καὶ μετέπειτα ὑπῆρξε περιωρισμένη, ἐκδηλωθεῖσα κατὰ τὰς διεξαχθείσας ὑπὸ

(1) Σχεδιάγραμμα 5
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Β/4-7.
(3) Σχεδιάγραμμα 6.
(4) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1425/Β/1.
(5) Σχεδιάγραμμα 4.
(6) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1159/Β/1.

τῆς VII Μεραρχίας εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Μπέλες κατὰ μῆνα Αὔγουστον ἐπιχειρήσεις.

Αἱ ἐκ τῶν ναρκῶν ἀπώλειαι κατὰ τὸ τετράμηνον Ἰουλίου—Ὀκτωβρίου 1949 ἀνῆλθον εἰς 10 νεκροὺς καὶ 17 τραυματίας Ἀξιωματικούς, 53 νεκροὺς καὶ 307 τραυματίας ὁπλίτας, 17 νεκροὺς καὶ 56 τραυματίας ἄνδρας τῶν ΜΕΑ καὶ ΚΜΕΑ, 1 νεκρὸν καὶ 8 τραυματίας χωροφύλακας. Ὁ ἄμαχος πληθυσμὸς ἔσχε 40 νεκροὺς ἐξ ὧν 6 παιδία καὶ 112 τραυματίας ἐξ ὧν 6 παιδία, 1 κορασὶς καὶ 1 γυνή. Ἀνετινάχθησαν 33 στρατιωτικὰ αὐτοκίνητα καὶ 15 ἰδιωτικά. Δύο ἁμαξοστοιχίαι ἀνετινάχθησαν μεταξὺ Στρυμόνος ποταμοῦ καὶ λίμνης Δοϊράνης φονευθέντων δύο σιδηροδρομικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἰσαρίθμων τραυματισθέντων. Μία ἀνετινάχθη δυτικῶς Ἀλεξανδρουπόλεως, ἑτέρα εἰς τὴν περιοχὴν Ἔβρου καὶ μία Τουρκικὴ εἰς τὸ Τρίγωνον Ἄρδα ἄνευ θυμάτων (1)

Ὁριστικὴ ἐκκαθάρισις τοῦ ὀρεινοῦ ὄγκου τοῦ Καϊμακτσαλὰν (4-20 Ἰουλίου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 84)

347. Εἰς τὴν περιοχὴν Καϊμακτσαλὰν ἐστάθμευε, κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας ἡ 24η κομμουνιστοσυμμοριακὴ Ταξιαρχία συνολικῆς δυνάμεως 812 ἐνόπλων, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἀρχισυμμορίτου Νεμέρτζικα (Ράφτη Κωνσταντίνου).

Ὡς προέκυπτεν ἐξ ἀεροφωτογραφιῶν, τὰ ὑψώματα Μετερίζι, Στάλος, Ὀσμανᾶκος καὶ Σαμπάνα ἦσαν ὠργανωμένα, διαθέτοντα κεκαλυμμένα πολυβολεῖα διὰ κορμῶν δένδρων. Ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Κουτσούμπεη ὑπῆρχον παλαιαὶ ὀργανώσεις δυνάμεναι νὰ χρησιμοποιηθῶσι. Εἰς τὴν κορυφὴν Προφήτου Ἠλίᾳ ἐσημειοῦντο περὶ τὰ 3—4 πολυβολεῖα. Ἅπαντα τὰ ὑψώματα ταῦτα κατείχοντο ἰσχυρῶς.

Αἱ ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν δυνάμεις ἀπετέλουν συνεχῆ ἀπειλὴν διὰ τὰς ἐγγὺς περιοχάς. Ὁ κατεχόμενος ὑπ' αὐτῶν ἐδαφικὸς χῶρος ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς ἀσφαλὲς καταφύγιον εἰς τυχὸν προερχομένους ἐκ τοῦ Βίτσι ἢ ἑτέρων περιοχῶν συμμορίτας, ἀποτελῶν ἐνδιάμεσον διαμετακομιστικὸν σταθμὸν μεγάλης σημασίας. Διὰ τοὺς λόγους τούτους εἶχον συγκεντρωθῆ μεγάλαι ποσότητες ὁπλισμοῦ πυρομαχικῶν καὶ λοιπῶν ἐφοδίων, ὥστε ἡ περιοχὴ αὕτη ν' ἀποτελῇ βάσιν ἀνεφοδιασμοῦ. Ἡ κατάληψις συνεπῶς καὶ ἡ κατοχὴ τοῦ Καϊμακτσαλὰν θὰ ἀπέφερε σοβαρὰ ὀφέλη εἰς τὰς ἐθνικὰς δυνάμεις, ἐνῷ θ' ἀπεστέρει τοὺς συμμορίτας ἑνὸς ζωτικοῦ ἐρείσματος.

Κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ, τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ ἤρχισεν ἀπὸ τὰ μέσα Μαΐου προπαρασκευάζον τὴν κατὰ Καϊμακτσαλὰν ἐπιχείρησιν ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΑΙΑΣ.

Τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον ἐνέκρινε τὸ ὑποβληθὲν ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ σχέδιον ἐνεργείας κατὰ τοῦ κυρίου ὄγκου τοῦ Καϊμακτσαλὰν. Πρὸς τὸ δυτικὸν τμῆμα τούτου, διετάσσετο νὰ ἐνεργήσῃ ταὐτοχρόνως τὸ Β' Σῶμα Στρατοῦ δι' ἑνὸς ἕως δύο ταγμάτων.

Ἀκολούθως τὸ Γ' Σῶμα ἐξέδωκε τὴν ἀπὸ 24ης Ἰουνίου 1949 διαταγὴν ἐπιχειρήσεων (2) δι' ἧς καθωρίζοντο τὰ ἀκόλουθα :

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Β/4,7. Φ. 1132/Γ/1
(2) Παράρτημα 14.

Πρόθεσις: Ἡ ἀποστέρησις τῶν συμμοριτῶν τῆς παρὰ τὰ σύνορα βάσεώς των. Ἡ ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλυτέρα φθορὰ τῶν κατεχόντων τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Καϊμακτσαλάν. Ἡ ἐκκαθάρισις ταύτης, ἀπαγορευομένης τῆς ἐπανεγκαταστάσεως συμμοριτῶν, καὶ ἡ ἐξασφάλισις εὐρυτέρας καλύψεως τῶν ἀστικῶν κέντρων καὶ τῶν μετόπισθεν.

Ἡ ἐφαρμοσθησομένη μέθοδος ἐνεργείας συνίστατο εἰς ἰσχυρὰν αἰφνιδιαστικὴν καὶ ταχεῖαν ἐνέργειαν ἀπὸ Νότου, μετὰ τολμηρᾶς διεισδύσεως εἰς τὰ μετόπισθεν πρὸς κατάληψιν τοῦ ἐρείσματος Προφήτης Ἠλίας καὶ ἀπομόνωσιν τούτου ἐκ τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους. Ταὐτόχρονον ἐνέργειαν ἀπ' Ἀνατολῶν πρὸς Γκραβίστα–Καραοῦλι. Συμπλήρωσιν τῆς καταλήψεως τῆς παραμεθορίου ζώνης καὶ ἐκκαθάρισιν τοῦ μεταξὺ τῶν συνόρων καὶ τῆς πεδινῆς περιοχῆς χώρου. Ἐπιδεικτικὰς ἐνεργείας ἐπὶ τοῦ ὑπολοίπου μετώπου πρὸς συγκράτησιν συμμοριακῶν δυνάμεων.

Ἡ ὅλη ἐπιχείρησις περιελάμβανε τρεῖς φάσεις. Κατὰ τὴν πρώτην φάσιν νυκτερινὴ αἰφνιδιαστικὴ ἐνέργεια πρὸς κατάληψιν τῆς γραμμῆς Ἐλδοβίτσα–Καλογερίτσα καὶ τῶν παραμεθορίων ὑψωμάτων Γκραβίστα. Ὑπερκερωτικὴ ἰσχυρὰ ἐνέργεια ἐν τῇ κατευθύνσει Ἐλδοβίτσα–Προφήτης Ἠλίας καὶ ἐκ τῆς περιοχῆς Προμάχων πρὸς Καραοῦλι. Κατὰ μέτωπον καὶ πλευρὸν Ἐλδοβίτσα–Χασανᾶκος–Ὀσμανᾶκος. Καλύβια Γιαννακούλια–Ὀσμανᾶκος καὶ Ταπᾶν–Ὀσμανᾶκος. Δραστηριότης πρὸς τὴν περιοχὴν Λουτράκια. Εἰς δευτέραν φάσιν συνέχισις τῆς ὑπερκερωτικῆς ἐνεργείας διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς καταλήψεως τοῦ Προφήτου Ἠλία. Κατάληψις τοῦ ὑψώματος Κουτσούμπεη καὶ προώθησις κατὰ μῆκος τῆς ὀροθετικῆς γραμμῆς πρὸς Κιλιντέρκα, μὲ ταὐτόχρονον προσπάθειαν ἐκ Βορρᾶ ἀπὸ Καραοῦλι πρὸς τὸ αὐτὸ ὕψωμα. Εἰς τρίτην φάσιν πλήρης ἐκκαθάρισις τῆς περιοχῆς μεταξὺ τῆς μεθορίου καὶ τῆς γραμμῆς Πρόμαχοι–Ὅρμα–Ὀσμανᾶκος καὶ πρώτη ἑδραίωσις.

348. Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διετέθησαν τὰ τακτικὰ στρατηγεῖα τῶν XI Μεραρχίας, 31ης καὶ 32ας Ταξιαρχιῶν, 5 τάγματα πεζικοῦ καὶ 1 τάγμα ἐθνοφρουρᾶς, ἡ διατεθεῖσα ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ Ε' Μοῖρα Καταδρομῶν, 1 ἴλη ἀναγνωρίσεως, 1 μοῖρα καὶ ἡ πυροβολαρχία πεδινοῦ πυροβολικοῦ (12 πυροβόλα) καὶ 1 μοῖρα ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ μεῖον πυροβολαρχία (4 πυροβόλα). Διὰ τῆς δυνάμεως ταύτης ὠργανώθησαν τρία συγκροτήματα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς XI Μεραρχίας, εἰς ἣν ἀνετέθη ἡ διεύθυνσις τῆς ἐπιχειρήσεως:

–Τὸ Συγκρότημα Ἐλιγμοῦ (513 Τάγμα, Ε' Μοῖρα Καταδρομῶν καὶ ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία) ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 31ης Ταξιαρχίας.

–Τὸ Νότιον Συγκρότημα (514 καὶ 515 Τάγματα, ἀνὰ εἷς λόχος τῶν 553 Τάγματος καὶ 45 Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, 107 Μοῖρα πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία) ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 32ας Ταξιαρχίας καί

–Τὸ Βόρειον Συγκρότημα (516 Τάγμα μεῖον λόχος, 64ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς μεῖον λόχος καὶ πυροβολαρχία τοῦ 108 Συντάγματος Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ) ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ 516 Τάγματος.

Αἱ γενικαὶ κατευθύνσεις τῶν Συγκροτημάτων καθωρίσθησαν ὡς κατωτέρω:

Συγκρότημα Ἐλιγμοῦ (1η Φάλαγξ) Ἐλδοβίτσα–Καλύβια Φαρμάκη, Κρυαρόγρικο–Προφήτης Ἠλίας καὶ Στάλος–Κουτσούμπεη.

Νότιον Συγκρότημα (2α Φάλαγξ) Ἄρνισσα–Ἅγιος Ἀθανάσιος–Ἐλδοβίτσα–Χασανᾶκος–Σαμπᾶνα. (3η Φάλαγξ) Ζέρβη–Σαμπᾶνα–Ὀσμανᾶκος. (4η Φάλαγξ) Παναγίτσα–Ταπᾶν–Ὀσμανᾶκος. (5η Φάλαγξ) Νησίον–Καλογερίτσα.

Βόρειον Συγκρότημα (6η Φάλαγξ) Πρόμαχοι—Γκραβίστα (7η Φάλαγξ) Πρόμαχοι—Ἄνω Πέτερνικ—Καραοῦλι—Σοκὸλ (8η Φάλαγξ) Ἀριδαία—Κάτω Λουτράκι—Ὄστράνι.

Ἡμέρα ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων καθωρίσθη ἡ 4η Ἰουλίου.

Ἡ διάταξις τῶν μονάδων τὴν ἑσπέραν τῆς 3ης Ἰουλίου ἦτο ἡ ἀκόλουθος :

Τακτικὸν Στρατηγεῖον Γ' Σώματος Στρατοῦ εἰς Ἔδεσσαν.

Τακτικὸν Στρατηγεῖον XI Μεραρχίας εἰς Ἄρνισσαν.

Τακτικὸν Στρατηγεῖον 31ης Ταξιαρχίας μετὰ τοῦ 513 Τάγματος καὶ ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας ἐν κινήσει ἀπὸ Ἄρνισσαν πρὸς ὕψωμα Ἐλδοβίτσα. Ἡ Ε' Μοῖρα Καταδρομῶν ἀπὸ Ζέρβης πρὸς Ἐλδοβίτσα—Καλύβια Φαρμάκη.

Τακτικὸν Στρατηγεῖον 32ας Ταξιαρχίας καὶ ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία εἰς Πσέλα, τὸ 515 Τάγμα εἰς Παναγίτσαν μὲ διλοχίαν εἰς Ζέρβην, τὸ 514 Τάγμα καὶ ἡ Μοῖρα τοῦ 107 Συντάγματος Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ εἰς Ἄρνισσαν. Μικτὴ διλοχία εἰς Καλογερίτσαν. Ὁ σταθμὸς διοικήσεως τοῦ 516 Τάγματος, διλοχία τοῦ 64ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ πυροβολαρχία τοῦ 108 Συντάγματος Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ εἰς Ἀριδαίαν. Λόχος καὶ διλοχία τοῦ 516 Τάγματος ἐν κινήσει ἀπὸ Προμάχους πρὸς Γκραβίστα καὶ Ἄνω Πέτερνικ. Τὸ 553 Τάγμα μεῖον λόχος ὡς ἐφεδρεία εἰς Ἔδεσσαν.

349. Τὴν 4ην Ἰουλίου ἡ Μοῖρα Καταδρομῶν διὰ τολμηρᾶς διεισδύσεως δι' Ἐλδοβίτσα καὶ Καλυβίων Φαρμάκη ἦχθη ἀκωλύτως μὲ τὸ πρῶτον φῶς τῆς ἡμέρας εἰς Κρυαρόγρικο. Ἐξορμήσασα ἐκεῖθεν πρὸς Ἀνατολὰς προσέκρουσεν ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶς κατεχομένων ὑψωμάτων Προφήτης Ἠλίας καὶ Στάλος. Προσπάθεια πρὸς κατάληψίν των ἀπέτυχε λόγῳ τῆς ἰσχύος τῶν ἀντιστάσεων τῶν ὠργανωμένων θέσεων καὶ τῶν δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν αἵτινες δὲν ἐπέτρεπον τὴν παροχὴν ὑποστηρίξεως ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 31ης Ταξιαρχίας μετὰ τοῦ 513 Τάγματος καὶ ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας προωθήθησαν μέχρι τῶν Καλυβίων Φαρμάκη. Τὰ τμήματα τοῦ Νοτίου Συγκροτήματος, ἦχθησαν διὰ νυκτός, ἄνευ ἀντιστάσεως, ἐπὶ τῆς γραμμῆς Χασανᾶκος—Ταπὰν—Τσούκα. Ἐκεῖθεν συνέχισαν τὴν κίνησιν συγκλίνοντα πρὸς Ὀσμανᾶκον ἀλλὰ προσέκρουσαν ἐπὶ ἰσχυρῶν ἀντιστάσεων ἐγκατεστημένων εἰς τὰ ὑψώματα Σαμπάνα, 1902 καὶ Ὀσμανᾶκον. Ἡ διλοχία τοῦ 515 Τάγματος κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος τὸ ὕψωμα Σαμπάνα πλὴν τοῦ 1902 τοιούτου ὅπερ μετὰ τοῦ Ὀσμανάκου συνέχισαν ἰσχυρῶς ἀνθιστάμενα. Ἡ μικτὴ διλοχία ἀνατρέψασα ἐλαφρὰν ἀντίστασιν παρὰ τὴν Τσούκαν ἦχθη εἰς τὴν θέσιν Βυρσόκα Βόρφ. Ἐκ τῶν τμημάτων τοῦ Βορείου Συγκροτήματος ὁ λόχος καὶ ἡ διλοχία τοῦ 516 Τάγματος εἶχον κινηθῆ ἐκ τοῦ χωρίου Πρόμαχοι ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἡμέρας. Καὶ ὁ μὲν λόχος ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Γκραβίστα ἡ δὲ διλοχία παρέμεινεν ἀφανὴς ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν τῆς 3ης Ἰουλίου ἐντὸς δάσους παρὰ τὸ Ἄνω Πέτερνικ. Τὰς τελευταίας ὥρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας τὰ τμήματα συνενωθέντα ἐκινήθησαν πρὸς Καραοῦλι. Συναντηθεῖσα ἀντίστασις ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1739 ἀνετράπη τῇ ὑποστηρίξει τῆς πεδινῆς πυροβολαρχίας καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐλήφθη στενὴ ἐπαφὴ μετὰ τῶν κατεχόντων τὸ παραμεθόριον ὕψωμα Καραοῦλι συμμοριτῶν. Ἡ διλοχία τοῦ 64ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς προωθηθεῖσα τὴν 3ην Ἰουλίου εἰς τὴν θέσιν Πιπερίτσα, ἦχθη τὴν ἐπακολουθήσασαν νύκτα εἰς Κάτω Λουτράκι καὶ ἔλαβεν ἐπαφὴν μετὰ τῶν κατεχόντων τὸ ὕψωμα Ὄστράνι συμμοριτῶν.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς 4ης Ἰουλίου λόγῳ τῶν δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν ἡ ἀπόδοσις τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας ὑπῆρξε λίαν περιωρισμέ-

νη. Πυκνοτάτη ὁμίχλη καὶ βροχὴ μετὰ χαλάζης ἐδυσχέραινον τὴν ὁρατότητα. Εἰς τὴν περιοχὴν Προφήτη Ἠλία ἐσημειώθησαν δέκα ὀκτὼ κρυοπαγήματα ἐκ τοῦ σχηματισθέντος στρώματος χαλάζης καὶ τῆς πτώσεως τῆς θερμοκρασίας.

Τὴν νύκτα τῆς 4ης Ἰουλίου τὰ ἐπιχειροῦντα τμήματα εἶχον τὴν ἑξῆς διάταξιν: Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 31ης Ταξιαρχίας καὶ τὸ 513 Τάγμα εἰς Καλύβια Φαρμάκη μὲ λόχον εἰς Ἐλδοβίτσα. Ἡ Μοῖρα Καταδρομῶν ἐν ἐπαφῇ μετὰ τῶν κατεχόντων τὰ ὑψώματα Προφήτη Ἠλία καὶ Στάλον συμμοριτῶν. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 32ας Ταξιαρχίας εἰς Παναγίτσαν, τὸ 514 Τάγμα εἰς Χασανᾶκον—Σαμπάνα ἐν ἐπαφῇ πρὸς Ὀσμανᾶκον, τὸ 515 Τάγμα νοτίως Ὀσμανάκου ἐν ἐπαφῇ μὲ τὴν ἑτέραν διλοχίαν ἐπὶ Σαμπάνα, ἐπίσης ἐν ἐπαφῇ μὲ Ὀσμανᾶκον. Ἡ μικτὴ διλοχία ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Βυρσόκα Βόρφ. Ὁ σταθμὸς διοικήσεως τοῦ 516 Τάγματος εἰς Κάτω Λουτράκι μὲ τὴν τριλοχίαν του ἐν ἐπαφῇ πρὸς τὸ Καραοῦλι καὶ τὴν διλοχίαν τοῦ 64ου Τάγματος ἐν ἐπαφῇ πρὸ τῶν ὑψωμάτων Ὀστράνι καὶ 475. Τὸ 553 Τάγμα μεῖον λόχος εἰς Ἔδεσσαν, ἡ Μοῖρα Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ εἰς Παναγίτσαν, πεδινὴ πυροβολαρχία παρὰ τὸ χωρίον Πιπεριὲς καὶ αἱ ὀρειβατικαὶ πυροβολαρχίαι εἰς Ἐλδοβίτσα καὶ Ταπάν. Τμήματα τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸ Β' Σῶμα Στρατοῦ 517 Τάγματος ἐγκατεστάθησαν ἐπὶ τοῦ Δυτικοῦ Καϊμακτσαλάν, πρὸς ἀπαγόρευσιν διαρροῆς συμμοριτῶν πρὸς Δυσμάς.

Διὰ τῆς διαταγῆς του ἐκδοθείσης τὴν ἑσπέραν τῆς 4ης Ἰουλίου τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ καθώρισεν ὅπως, τὰ τμήματα τῆς 31ης Ταξιαρχίας μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ Προφήτη Ἠλία, καὶ τὰ ὑπὸ τὸ 516 Τάγμα τοιαῦτα, κινηθῶσι δραστηρίως κατὰ μῆκος τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς συγκλίνοντα πρὸς Σοκόλ. Ἅπαντα τὰ μέσα ὑποστηρίξεως ἔδει νὰ διετίθεντο διαδοχικῶς διὰ τὴν ὑποστήριξιν τῆς ἐνεργείας ἐπὶ μιᾶς κατευθύνσεως. Ν' ἀνασυγκροτηθῶσι ταχέως ἐφεδρεῖαι καὶ νὰ ἐπιτευχθῇ σύνδεσμος μετὰ τῶν τμημάτων τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ.

Διὰ νυκτερινοῦ ἐγχειρήματος διλοχίας τῆς Μοίρας Καταδρομῶν καὶ κατόπιν σκληροῦ ἀγῶνος διεξαχθέντος ἐκ τοῦ συστάδην, ὑπὸ δυσμενεστάτας καιρικὰς συνθήκας, κατελήφθησαν τὰ ἰσχυρὰ συμμοριακὰ ἐρείσματα Προφήτης Ἠλίας καὶ Στάλος. Ἐκ τῶν ἀμυνομένων συμμοριτῶν οἱ πλεῖστοι ἐφονεύθησαν ἐντὸς τῶν πολυβολείων ἢ ἐν τῇ προσπαθείᾳ των νὰ ἐξέλθωσι τούτων. Τὴν πρωΐαν τῆς 5ης Ἰουλίου τμήματα καταδρομῶν κινηθέντα πρὸς Βορειοδυσμὰς ἐδέχθησαν πυκνὰ πυρὰ ἐκ τοῦ ὑψώματος Κουτσούμπεη. Περὶ τὴν 0845, κατόπιν αἰφνιδιαστικῆς ἐπιθέσεως ἐκ τῶν κατευθύνσεων Σαμπάνα καὶ Ταπάν, κατελήφθη ὑπὸ διλοχίας τοῦ 515 Τάγματος τὸ ὕψωμα Ὀσμανᾶκος. Ἡ ἑτέρα διλοχία προωθήθη ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὰ ὑψώματα 1914—Μετερῖζι—2144 ἅτινα κατελήφθησαν διὰ συγχρόνου ἐνεργείας τοῦ 513 Τάγματος ἐκ Προφήτη Ἠλία, ἀνατραπεισῶν τῶν συμμοριακῶν ἀντιστάσεων. Τὸ 514 Τάγμα κινηθὲν ἐκ τῆς περιοχῆς Σαμπάνα πρὸς Καλύβια Γώγου, προσέκρουσεν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 2151 ὅπερ καὶ κατέλαβε περὶ τὴν ἑσπέραν διὰ διλοχίας του κατόπιν ἀγῶνος, εἰς ὃν μετέσχε καὶ διλοχία τοῦ 513 Τάγματος. Ἡ τελευταία αὕτη διλοχία ἐνεργήσασα ἐκ τῆς κατευθύνσεως τοῦ ὑψώματος 2151, κατέλαβε διὰ νυκτερινοῦ ἐγχειρήματος τὸ ἀντέρεισμα Κουτσούμπεη. Ἐκ τοῦ Βορείου Συγκροτήματος ἡ τριλοχία τοῦ 516 Τάγματος, παρὰ τὰς προσπαθείας της δὲν ἐπέτυχε νὰ καταλάβῃ τὸ Καραοῦλι. Ἡ διλοχία τοῦ 64ου Τάγματος προωθήθη εἰς τὰ ὑψώματα Ὀστράνι καὶ Κρέσνα, ἅτινα εἶχον ἐγκαταλειφθῆ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν οἵτινες εἶχον ἀποσυρθῆ πρὸς Καραοῦλι—Σοκόλ.

Βελτιωθέντος τοῦ καιροῦ τὸ πυροβολικὸν καὶ ἡ ἀεροπορία ἐπενέβησαν ἀποτελεσματικῶς εἰς τὸν ἀγῶνα.

Ἡ διάταξις τῶν μονάδων τὴν νύκτα τῆς 5ης Ἰουλίου εἶχεν ὡς ἑξῆς : Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 31ης Ταξιαρχίας εἰς Προφήτην Ἠλίαν, ἡ Μοῖρα Καταδρομῶν εἰς τὴν περιοχὴν Κουτσούμπεη—ὕψωμα 2151— Προφήτης Ἠλίας μὲ λόχον καὶ ὀρειβατικὴν πυροβολαρχίαν εἰς Καλύβια Φαρμάκη. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 32ας Ταξιαρχίας μετὰ τῆς πεδινῆς Μοίρας μεῖον οὐλαμὸς εἰς Πάτημα, τὸ 515 Τάγμα εἰς Μετερίζι μὲ διλοχίαν εἰς Ὀσμανᾶκον—Σαμπάνα, τὸ 514 Τάγμα εἰς τὴν περιοχὴν Καλύβια Γώγου καὶ ὕψωμα 2151, οἱ λόχοι τῆς μικτῆς Διλοχίας εἰς Καλύβια Γιαννακούλια—Πάτημα καὶ ἡ ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία εἰς Ὀσμανᾶκον. Ὁ σταθμὸς Διοικήσεως τοῦ 516 Τάγματος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1772 μὲ διλοχίαν ἐν ἐπαφῇ πρὸς Καραοῦλι, λόχον εἰς Γκραβίστα—ὕψωμα 1772, διλοχίαν (λόχος 516 καὶ λόχος 64ου Ταγμάτων) εἰς περιοχὴν Κρέσνα—Λουτράκι καὶ πυροβολαρχία σὺν οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς Πιπεριές. Τὸ 553 Τάγμα μεῖον διλοχία, προωθήθη εἰς Ἀριδαίαν, τεθὲν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ 516 Τάγματος ἵνα χρησιμοποιηθῇ πρὸς Καραοῦλι. Λόχος τοῦ 553 Τάγματος ἐν ἐφεδρείᾳ εἰς Ἔδεσσαν.

350. Τὴν πρωΐαν τῆς 6ης Ἰουλίου ἡ Μοῖρα Καταδρομῶν ἐξορμήσασα ἐκ Κουτσούμπεη κατέλαβε τὸ ὕψωμα Κρεμινὰκ καὶ ἐν συνεχείᾳ κατόπιν προπαρασκευῆς καὶ ὑποστηρίξεως πυροβολικοῦ καὶ ἀεροπορίας, κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος τὸ ἀντέρεισμα Χαραμίτσα. Τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν ἀμυνθέντων συμμοριτῶν ἐφονεύθη ἢ συνελήφθη. Ἀκολούθως ἡ Μοῖρα, κατόπιν διαδοχικῶν προσπαθειῶν καὶ ἀποτελεσματικῆς ὑποστηρίξεως δι' ὅλων τῶν μέσων, κατέλαβε τὰς ἀπογευματικὰς ὥρας τὴν κορυφὴν Μπέλα Γκρότα. Οἱ συμμορῖται ἐτράπησαν ἐν διαλύσει πρὸς Βορειοανατολάς. Ἐκ τῶν τμημάτων τῆς 32ας Ταξιαρχίας τὸ 514 Τάγμα ὑποστηρίξαν τὴν Μοῖραν Καταδρομῶν εἰς τὴν κατάληψιν τοῦ Κρεμινάκ, συνέχισε κινούμενον διὰ Καλυβίων Σίσκου πρὸς τὰ ὑψώματα Στρέντνα —Μήτσα Νίβα. Τὸ Τάγμα ἔδει νὰ συνδεθῇ μετὰ τῶν εἰς τὴν περιοχὴν Λουτράκι τμημάτων, ἀπαγορεῦον ἐνδεχομένην προσπάθειαν συμμοριτῶν νὰ διαρρεύσωσι διὰ τοῦ Μπίστριτσα Ρεῦμα καὶ τῆς κοιλάδος τοῦ Μπελίτσα ποταμοῦ πρὸς τὴν πεδινὴν περιοχήν. Τὰ ὑπόλοιπα τμήματα ἐπεδόθησαν εἰς ἐξερευνήσεις. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας διλοχία τοῦ 515 Τάγματος ἐκινήθη ἐκ τῆς περιοχῆς Μετερίζι πρὸς ἐξερεύνησιν τοῦ περὶ τὸ Κρυαρόγρικο χώρου καὶ σύνδεσμον μετὰ τῶν τμημάτων τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ. Ἡ διλοχία ἐτέθη ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 31ης Ταξιαρχίας. Εἰς τὸν βόρειον τομέα ἡ διλοχία τοῦ 516 Τάγματος κινηθεῖσα τὴν νύκτα κατὰ μῆκος τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς κατέλαβε δι' αἰφνιδιαστικῆς ἐνεργείας τὸ ὕψωμα Καραοῦλι. Ἐν συνεχείᾳ προωθήθη ἐντὸς τῆς 6ης Ἰουλίου πρὸς Σοκὸλ ἀλλὰ καθηλώθη πρὸ τοῦ παραμεθορίου ὑψώματος 1701. Τὸ 553 Τάγμα μεῖον διλοχία, προωθηθὲν ἐξ Ἀριδαίας εἰς Καραοῦλι, διετάχθη περὶ τὴν μεσημβρίαν νὰ ὑπερβῇ τὰ ἐν ἐπαφῇ τμήματα καὶ καταλάβῃ τὸ Σοκόλ. Μέχρις ἑσπέρας δὲν ἐπέτυχε τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν καθ' ὅσον τὸ ὕψωμα εἶχεν ὀργανωθῇ ἰσχυρῶς, αἱ προσβάσεις του εἶχον ναρκοθετηθῇ καὶ ἐκαλύπτετο ὑπὸ προκεχωρημένων τμημάτων ἐγκατεστημένων ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 1701 καὶ 1508. Ὁ τῆς μικτῆς διλοχίας λόχος τοῦ 553 Τάγματος μετὰ τοῦ εἰς Ἔδεσσαν τοιούτου τοῦ αὐτοῦ Τάγματος, ἀποτελέσαντες διλοχίαν προωθήθησαν μετὰ οὐλαμοῦ τεθωρακισμένων εἰς τὸ χωρίον Ἄψαλον. Τὸ τμῆμα τοῦτο προωρίζετο διὰ ταχεῖαν ἐνέργειαν κατὰ συμμοριτῶν οἵτινες θὰ προσεπάθουν ἐνδεχομένως νὰ διαρρεύσωσι διὰ τῆς περιοχῆς Σαρακινῶν πρὸς Πάϊκον ἢ Βέρμιον.

Τὴν νύκτα τῆς 6ης Ἰουλίου τὰ τμήματα εἶχον τὴν ἀκόλουθον διάταξιν : Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον XI Μεραρχίας εἰς Ἀριδαίαν μετακινηθὲν ἐξ Ἀρνίσσης κατὰ τὴν λήξασαν ἡμέραν. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 31ης Ταξιαρχίας εἰς

Κουτσούμπεη, ἡ Μοῖρα Καταδρομῶν κλιμακωμένη εἰς Μπέλα Γκρότα–Χαραμίτσα –Κρεμινάκ, τὸ 513 Τάγμα εἰς Κουτσούμπεη–Προφήτην'Ηλίαν—Κρυαρόγρικο, διλοχία τοῦ 515 Τάγματος ἐν κινήσει πρὸς Κρυαρόγρικο καὶ ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία εἰς Προφήτην 'Ηλίαν. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 32ας Ταξιαρχίας μετὰ λόχων τῶν 514 καὶ 45ου Ταγμάτων καὶ τῆς πεδινῆς μοίρας εἰς Καλύβια Γιαννακούλια, τὸ 514 Τάγμα μεῖον λόχος εἰς τὴν περιοχὴ Στρέντνα–Μήτσα Νίβα μὲ λόχον εἰς Καλύβια Γιαννακούλια, τὸ 515 Τάγμα μεῖον διλοχία ἐπὶ τῆς κορυφογραμμῆς 'Οσμανᾶκος–Σαμπάνα–Χασανᾶκος. Εἰς τὸν Βόρειον τομέα τὸ 516 Τάγμα μεῖον λόχος εἰς τὴν περιοχὴν Γκραβίστα–Καραοῦλι–Κρέσνα, τὸ 553 Τάγμα νοτίως Καραοῦλι μὲ διλοχίαν εἰς Ἄψαλον, ἡ διλοχία τοῦ 64ου Τάγματος περὶ τὸ Κάτω Λουτράκι καὶ ἡ πεδινὴ πυροβολαρχία σὺν οὐλαμὸς εἰς Κάτω Λουτράκι.

Διαρκούσης τῆς νυκτὸς ἀφηρπάγη ὑπὸ τμήματος καταδρομῶν προκεχωρημένον φυλάκιον ἐξ ὀκτὼ ἐνόπλων ἐπὶ τοῦ παραμεθορίου ὑψώματος Κόζιακ, οὗτινος διεπιστώθη ἰσχυρὰ κατοχή. Τὸ ὕψωμα τοῦτο κατελήφθη ἐξ ἐφόδου τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 7ης 'Ιουλίου ὑπὸ λόχου καταδρομῶν, μετὰ προηγηθεῖσαν προπαρασκευὴν πυροβολικοῦ, ἀεροπορίας καὶ βαρέων ὅπλων πεζικοῦ. Οἱ συμμορῖται ἀνατραπέντες διέρρευσαν ἀτάκτως πρὸς τὸ ὕψωμα Κιλιντέρκα καὶ τὰς βορειοανατολικὰς χαραδρώσεις. Ἕτερος λόχος καταδρομῶν κινηθεὶς ἐκ Χαραμίτσα, κατέλαβε κατόπιν μικροσυμπλοκῆς τὸ ὕψωμα Μπουρίκα. Ὑπὸ τῆς 32ας Ταξιαρχίας συνεχίσθησαν αἱ ἐξερευνήσεως. Διλοχία τοῦ 514 Τάγματος ἀφίχθη ἐκ Στρέντνα εἰς Μπουρίκα συνδεθεῖσα μετὰ τοῦ λόχου καταδρομῶν. Εἰς τὸν βόρειον τομέα τὸ 553 Τάγμα, κατόπιν πείσμονος ἀγῶνος, ὑποστηριχθὲν ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ μαχητικῶν ἀεροπλάνων, κατέλαβε τὰ ὑψώματα 1701 καὶ 1508. Διὰ τῆς καταλήψεως τῶν προκεχωρημένων τούτων θέσεων συνεσφίχθη ὁ περὶ τὸ Σοκὸλ κλοιός.

'Η διάταξις τὴν νύκτα τῆς 7ης 'Ιουλίου εἶχεν ὡς ἑξῆς : Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 31ης Ταξιαρχίας εἰς Μπέλα Γκρότα ἡ Μοῖρα Καταδρομῶν εἰς Κόζιακ–Μπέλα Γκρότα, τὸ 513 Τάγμα εἰς Μπέλα Γκρότα–Χαραμίτσα–Κουτσούμπεη. Διλοχία τοῦ 515 Τάγματος εἰς Προφήτην 'Ηλίαν –Κρυαρόγρικο καὶ αἱ δύο ὀρειβατικαὶ πυροβολαρχίαι εἰς Κουτσούμπεη. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 32ας Ταξιαρχίας, τὸ 515 Τάγμα μεῖον διλοχία καὶ ὁ λόχος τοῦ 45ου Τάγματος ὡς εἶχον. Τὸ 514 Τάγμα κλιμακωμένον εἰς Μπουρίκα–Στρέντνα–Μήτσα Νίβα καὶ ἡ πεδινὴ μοῖρα μεῖον οὐλαμὸς περὶ τὸ ὕψωμα 2144. 'Ο σταθμὸς διοικήσεως τοῦ 516 Τάγματος εἰς ὕψωμα 1739 μὲ τοὺς τρεῖς λόχους του ὡς εἶχον. Τὸ 553 Τάγμα μεῖον διλοχία περὶ τὸ Σοκόλ, ἐπὶ τῶν καταληφθέντων 1701-1508 ὑψωμάτων τά δ' ὑπόλοιπα τμήματα ὡς εἶχον τὴν προηγουμένην νύκτα.

351. Τὴν πρωΐαν τῆς 8ης 'Ιουλίου τὸ 553 Τάγμα ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ Σοκόλ, ὅπερ εἶχεν ἐγκαταλειφθῆ τὴν νύκτα ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, οἵτινες ὡς κατετέθη ὑπὸ παραδοθέντων, κατέφυγον εἰς τὸ Γιουγκοσλαυϊκὸν ἔδαφος. Περὶ τὴν μεσημβρίαν λόχος καταδρομῶν ἐπέτυχε ν' ἀναρριχηθῆ διὰ τελείως δυσβάτου ἐδάφους ἐπὶ τοῦ δυσπροσίτου παραμεθορίου ὑψώματος Κιλιντέρκα. Διὰ τῆς καταλήψεως τοῦ ὑψώματος τούτου ὡλοκληρώθη ἡ δευτέρα φάσις τῆς ἐπιχειρήσεως ΑΙΑΣ, τῶν τμημάτων τοῦ Βορείου Συγκροτήματος συνδεθέντων μετὰ τῶν τοιούτων τοῦ Συγκροτήματος 'Ελιγμοῦ.

Πρὸς ἀπαγόρευσιν διαφυγῆς συμμοριτῶν ἐκ τοῦ Καϊμακτσαλὰν εἰς Τζένναν (1) ἢ καὶ τῆς κινήσεως πρός τὴν αὐτὴν περιοχὴν τυχὸν ἐπανεισερχομένων

(1) Σχεδιάγραμμα 4.

ἐκ τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους τοιούτων, προωθήθη ἡ διλοχία τοῦ 553 Τάγματος ἀπὸ Ἄψαλον πρὸς Πευκωτὸν, κλιμακωθεῖσα ἀπὸ βορείως τοῦ χωρίου τούτου μέχρι τῶν συνόρων . Εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην πρὸς ἀπόφραξιν τῶν διαβάσεων, εἶχεν προωθηθῆ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων μικρὸν τμῆμα μετὰ τῶν ΜΕΑ τῆς περιοχῆς.

Ἀπὸ τῆς 1000 ἔπαυσε λειτουργοῦν ἐν Ἐδέσσῃ τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, ἐπανελθὸν εἰς Θεσσαλονίκην.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 8ης Ἰουλίου ἡ διάταξις εἶχεν ὡς ἑξῆς : Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 31ης Ταξιαρχίας εἰς Κουτσούμπεη, ἡ Μοῖρα Καταδρομῶν εἰς Κιλιντέρκα—Κόζιακ—Μπέλα Γκρότα—Χαραμίτσα, τὸ 513 Τάγμα εἰς Κρεμινὰκ—Κουτσούμπεη, ἡ διλοχία 515 Τάγματος καὶ αἱ δύο ὀρειβατικαὶ πυροβολαρχίαι ὡς εἶχον. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 32ας Ταξιαρχίας καὶ τὰ ὑπ' αὐτὸ τμήματα ὡς εἶχον, πλὴν τοῦ λόχου τοῦ 45ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ὅστις ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ἐν Βερροίᾳ Τάγμα του. Ὁ σταθμὸς διοικήσεως τοῦ 516 Τάγματος εἰς Καραοῦλι μὲ τὴν διλοχίαν τοῦ 553 Τάγματος κλιμακωμένην ἀπὸ βορείως Πευκωτοῦ μέχρι τῶν συνόρων καὶ τὰ ὑπόλοιπα τμήματα ἀμετάβλητα.

Τὴν νύκτα τῆς 8ης Ἰουλίου τὸ μεῖζον μέρος τῶν καταφυγόντων εἰς τὸ Γιουγκοσλαυϊκὸν ἔδαφος συμμοριτῶν ἐπανεισῆλθεν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος, διαβὰν τὴν μεθόριον παρὰ τὸ ὕψωμα Γκραβίστα. Ἀμέσως διετέθησαν πρὸς καταδίωξιν τὰ 553 καὶ 514 Τάγματα καὶ τοπικά τινα τμήματα. Τὴν νύκτα τῆς 11ης Ἰουλίου ἐβλήθη ὑπὸ ἐνεδρῶν βορείως τοῦ χωρίου Βορεινὸν συμμοριακὴ φάλαγξ κινουμένη πρὸς Πάϊκον ὄρος. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς ἑπομένης, 12ης Ἰουλίου, τὰ καταδιώκοντα τμήματα συνεπλάκησαν ἀνατολικῶς καὶ βορειοανατολικῶς τοῦ χωρίου Ἐξαπλατάνου μετὰ συμμοριακῶν ὁμάδων αἵτινες ἐγκαταλείψασαι πέντε νεκροὺς καὶ ἕνα συλληφθέντα ἐτράπησαν πρὸς Ἀνατολὰς ἀπολεσθείσης τῆς ἐπαφῆς. Αἱ ἐξερευνήσεις συνεχίσθησαν ἄνευ ἐπαφῆς μέχρι τῆς 18ης Ἰουλίου. Τὴν ἑπομένην τμήματα τοῦ 516 Τάγματος συνεπλάκησαν βορείως τοῦ χωρίου Βορεινοῦ μετὰ συμμοριτῶν οἵτινες ἔσχον ἕνδεκα νεκροὺς καὶ ἐννέα συλληφθέντας. Ἡ ἐπαφὴ διετηρήθη μέχρι τῆς νυκτὸς καθ' ἣν οἱ συμμορῖται διέφυγον ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ σκότους.

352. Ἡ ἑδραίωσις ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν ἀνετέθη εἰς τὴν 32αν Ταξιαρχίαν ἥτις ἀπὸ τῆς 9ης Ἰουλίου ἔλαβε τὴν ἀκόλουθον διάταξιν : Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ταξιαρχίας εἰς Καλύβια Γιαννακούλια. Σταθμὸς διοικήσεως τοῦ 516 Τάγματος σὺν λόχος εἰς Ἀριδαίαν καὶ ἀνὰ εἷς λόχος εἰς Πευκωτόν, Ἄνω Λουτράκι καὶ Ὄρμαν. Σταθμὸς διοικήσεως τοῦ 515 Τάγματος σὺν λόχος εἰς Ὀσμανᾶκον, λόχος εἰς Κουτσούμπεη, λόχος σὺν διμοιρία εἰς Προφήτην Ἠλίαν—Κρυαρόγρικο καὶ λόχος μεῖον διμοιρία εἰς Χασανᾶκον—Σαμπᾶνα. Διλοχία τοῦ 514 Τάγματος εἰς Καλύβια Γιαννακούλια ὡς ἐφεδρεία Ταξιαρχίας. Ἡ 146 Μοῖρα ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ μεῖον πυροβολαρχία εἰς Ὀσμανᾶκον καὶ οὐλαμὸς τεθωρακισμένων εἰς Καλύβια Γιαννακούλια. Τὸ 514 Τάγμα μεῖον διλοχία εἰς Ἔδεσσαν, εἰς διάθεσιν τῆς XI Μεραρχίας. Ἀποστολὴ τῆς 32ας Ταξιαρχίας ἦτο ἡ ἀναζήτησις καὶ συντριβὴ τυχὸν συμμοριακῶν ὑπολειμμάτων καὶ ἡ ἀπαγόρευσις ἐπανεγκαταστάσεως συμμοριτῶν ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλάν.

353. Διὰ τῆς ἐπιχειρήσεως ΑΙΑΣ, ἥτις ἔληξε τὴν 20ὴν Ἰουλίου, ἐπετεύχθη ἡ συντριβὴ τῆς 124 κομμουνιστοσυμμοριακῆς Ταξιαρχίας, ἀπολεσάσης τὰ 65% τῆς δυνάμεώς της, ἡ πλήρης ἐκκαθάρισις τοῦ Καϊμακτσαλὰν καὶ ἡ ἐγκατάστασις τμημάτων ἐπ' αὐτοῦ. Ἀπεμακρύνθη πᾶσα ἀπειλὴ κατὰ τῶν περιοχῶν Ἀριδαίας, Ἐδέσσης καὶ Ναούσης. Κατελήφθη ἡ βάσις ἀνεφοδιασμοῦ τῶν δρώντων εἰς

Πάϊκον, Βέρμιον καὶ ἔτι νοτιώτερον συμμοριτῶν καὶ ἀπηγορεύθη ἡ ἐπανεγκατάστασις συμμοριτῶν εἰς τὴν ἐκκαθαρισθεῖσαν περιοχήν.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν στάσιν τῶν Γιουγκοσλαυϊκῶν μεθοριακῶν φρουρῶν, αὕτη ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπιχειρήσεως ΑΙΑΣ καὶ μέχρι τῆς 11ης Ἰουλίου ὑπῆρξεν ἐχθρική, εὐνοήσασα ποικιλοτρόπως τοὺς συμμορίτας. Εἰς τούτους ἐπετράπη ἐξηκριβωμένως νὰ καταφύγωσιν πιεζόμενοι εἰς τὸ Γιουγκοσλαυϊκὸν ἔδαφος καὶ νὰ ἐπανεισέλθωσιν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν τοιοῦτον (1). Ἀλλ' ἀπὸ τῆς 15ης Ἰουλίου, ἀφ' ἧς ἀντικατεστάθησαν οἱ παλαιοὶ συνοριακοὶ φρουροὶ διὰ νέων τοιούτων, ἤρχισε σημειουμένη βαθμιαία ἀλλαγή. Χαρακτηριστικὰ σημεῖα τῆς ἐπελθούσης μεταβολῆς ὑπῆρξαν: Ἡ εὐκολία μεθ' ἧς ἐπετυγχάνοντο ἐφεξῆς αἱ συναντήσεις καὶ ἐπαφαί. Αἱ δοθεῖσαι ὑπὸ τῶν Γιουγκοσλαύων ὑποσχέσεις ν' ἀφοπλίζωσι καὶ περιορίζωσι τοὺς τυχὸν εἰσερχομένους εἰς τὸ ἔδαφός των συμμορίτας καὶ ἡ ἐν γένει πρόθεσις αὐτῶν δια καλὴν γειτονίαν.

Αἱ ἀπώλειαι τῆς XI Μεραρχίας κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ΑΙΑΣ ἀνῆλθον εἰς 1 Ἀξιωματικὸν τὸν Ἀνθυπολοχαγὸν τοῦ 514 Τάγματος Κασφίκην Ἄρην καὶ 16 ὁπλίτας νεκρούς, 4 Ἀξιωματικοὺς καὶ 80 ὁπλίτας τραυματίας 18 ὁπλίτας παγοπλήκτους καὶ 1 ὁπλίτην ἀγνοούμενον. Αἱ ἀπώλειαι τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν ὑπῆρξαν βαρύταται ἀνελθοῦσαι εἰς 325 ἐξ ὧν 156 νεκροί, 79 συλληφθέντες καὶ 90 παραδοθέντες. Ἐκτὸς τῶν εἰς προσωπικὸν ἀπωλειῶν, ἀπώλεσαν ἱκανὸν ἀριθμὸν βαρέων καὶ ἐλαφρῶν ὅπλων περιλαμβάνοντα 5 ἀντιαρματικὰ πυροβόλα, 5 βαρεῖς καὶ 12 ἐλαφροὺς ὅλμους, 7 πολυβόλα, 37 ὁπλοπολυβόλα, 10 μυδράλλια, 85 τουρτοῦρες, 266 αὐτόματα, 525 ἀτομικὰ τυφέκια, ὡς καὶ μεγάλας ποσότητας πυρομαχικῶν. (2).

Ἐκκαθάρισις τοῦ Βερμίου ὄρους (16-21 Ἰουλίου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 85)

354. Πρὸς τὸν σκοπὸν ἐκκαθαρίσεως τοῦ Βερμίου ὄρους καὶ ἐγκαταστάσεως τμημάτων ἐπ' αὐτοῦ διενηργήθη ἀπὸ τῆς νυκτὸς τῆς 16ης Ἰουλίου ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΚΑΡΑΜΠΕΤΣΟΣ. Αὕτη ἀπετέλει συνέχειαν τῆς ἐπιχειρήσεως ΑΙΑΣ.

Τὸ σχέδιον ἐνεργείας προέβλεπε τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τρεῖς φάσεις. Εἰς πρώτην φάσιν τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ βορείου τμήματος τοῦ Βερμίου, εἰς δευτέραν τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς Ματοτσάϊρου, ἢ ἑτέρας τοιαύτης εἰς ἣν τυχὸν ἤθελον ἐντοπισθῆ κομμουνιστοσυμμοριακαὶ δυνάμεις καὶ εἰς τρίτην φάσιν τὴν ἐγκατάστασιν τμημάτων ἐπὶ τοῦ Βερμίου ὄρους.

Ἡ διεύθυνσις τῆς ἐπιχειρήσεως ἀνετέθη ὑπὸ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ εἰς τὴν XI Μεραρχίαν, ἡ δ' ἐκτέλεσις εἰς τὴν 31ην Ταξιαρχίαν. Ἀμφοτέρων τούτων τὰ Τακτικὰ Στρατηγεῖα εἶχον ἐγκατασταθῆ εἰς Νάουσαν.

Εἰς τὰ διατεθέντα διὰ τὴν ἐπιχείρησιν τμήματα καθωρίσθησαν αἱ κάτωθι κατευθύνσεις:

—Ε' Μοῖρα Καταδρομῶν: Ἔδεσσα—χωρίον Πλατάνη—ὕψωμα Τσερνίκοβο—ὕψωμα Μαῦρες Πέτρες.

—513 Τάγμα μεῖον διλοχία: Νάουσα—χωρίον Μέγα Ρεῦμα—ὕψωμα Τσίκλας.

(1) Παράρτημα 16.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1203/Δ/5, Φ. 1132/Β/4, Φ. 1176/Β/Γ/12.

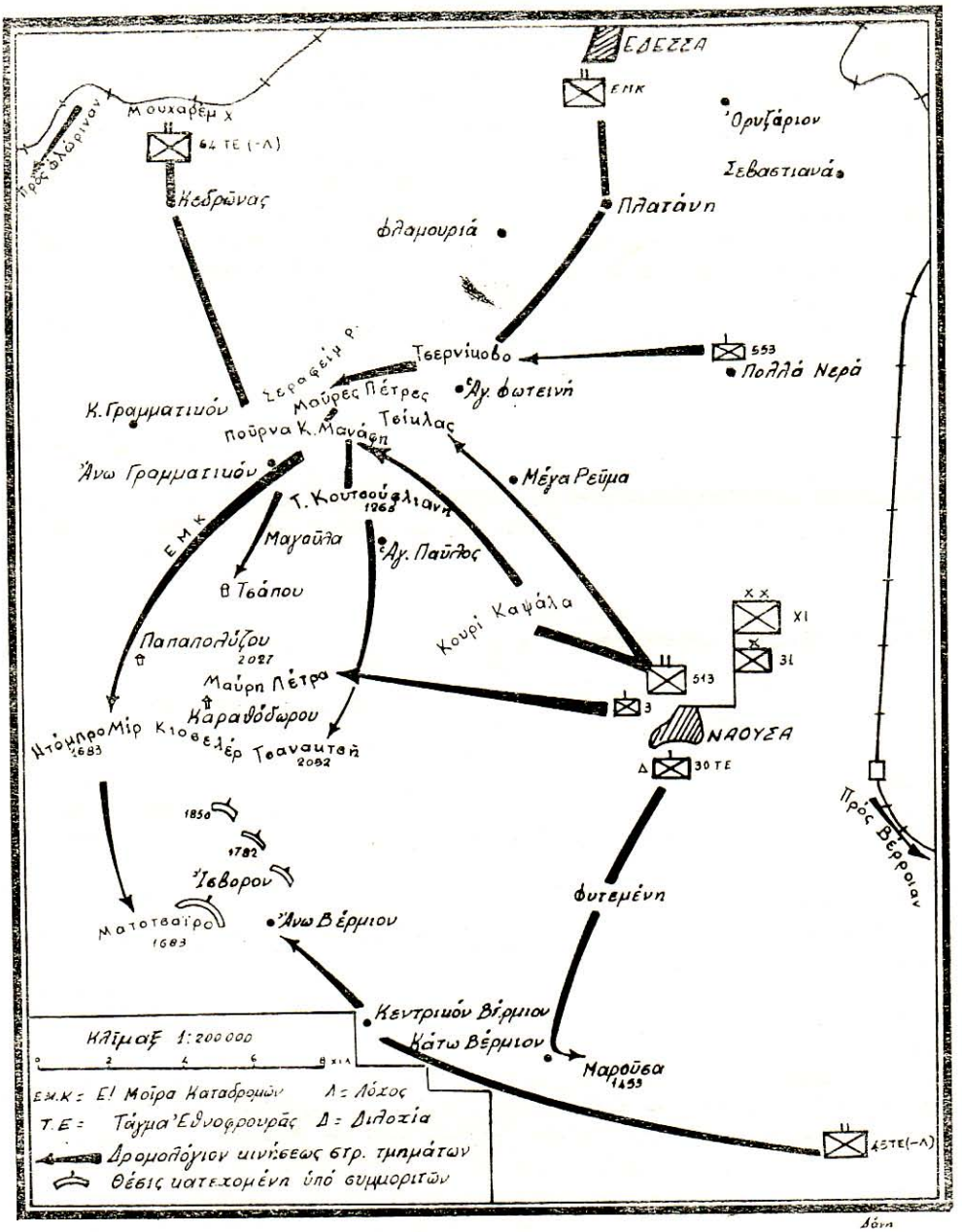

Σχ. 85 Ἐπιχειρήσις ΚΑΡΑΜΠΕΤΣΟΣ (16-21 Ἰουλίου 1949)

—Διλοχία 513 Τάγματος : Νάουσα—ὕψωμα Κουρὶ Καψάλα—ὕψωμα Καραοῦλι Μανάφη.

—64ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς μεῖον λόχος : Μουχαρὲμ Χὰν—χωρίον Κεδρῶνας—χωρίον Ἄνω Γραμματικόν.

Τὰ ἀνωτέρω τμήματα ἀποτελοῦντα τὰ τοιαῦτα ἐλιγμοῦ, ἔδει νὰ εὑρίσκοντο μὲ τὸ πρῶτον φῶς τῆς ἡμέρας τῆς 16ης Ἰουλίου 1949 εἰς τοὺς καθοριζομένους ἀνωτέρω τελικοὺς χώρους καὶ ν' ἄρξωνται τῶν ἐξερευνήσεων, πρὸς ἀναζήτησιν καὶ προσβολὴν συμμοριτῶν.

Διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν διαρροῆς συμμοριτῶν πρὸς Ἀνατολὰς ἢ πρὸς Νότον, διετέθησαν :

—Λόχος τοῦ 553 Τάγματος περὶ τὸ χωρίον Πολλὰ Νερά.

—Λόχος τοῦ 518 Τάγματος ἐκ Ναούσης εἰς Μαύρην Πέτραν, πρὸς ἀπόφραξιν τῶν δισβάσεων ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Καλυβίων Τσάπου καὶ Καραθόδωρου. Διλοχία τοῦ 30οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐκ Ναούσης διὰ Φυτεμένης εἰς ὕψωμα Μαροῦσα, πρὸς ἀπόφραξιν τῶν ἐκεῖ διαβάσεων. 45ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς μεῖον λόχος ἐκ Βερροίας εἰς τὰ χωρία Κεντρικὸν καὶ Ἄνω Βέρμιον, πρὸς ἀπόφραξιν τῶν διὰ τῆς περιοχῆς ταύτης διερχομένων ὁδεύσεων. Τὰ τμήματα ἀποφράξεως ἔδει νὰ εὑρίσκοντο εἰς τὰς θέσεις των ἀπὸ τῆς 0400 τῆς 16ης Ἰουλίου.

Μερίμνῃ τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ θὰ ἐλαμβάνοντο μέτρα διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν διαρροῆς συμμοριτῶν πρὸς Δυσμάς.

Τὰ κινηθέντα πρὸς τὸ Βόρειον Βέρμιον τμήματα ἤχθησαν ἄνευ ἐπαφῆς εἰς τοὺς καθορισθέντας χώρους καὶ ἐπεδόθησαν εἰς ἐξερευνήσεις. Ἐκ τῶν τμημάτων ἀποφράξεως ὁ λόχος τοῦ 518 Τάγματος ἤχθη ἀκωλύτως εἰς Μαύρην Πέτραν. Ἡ διλοχία τοῦ 30οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐνέπεσε παρὰ τὸ χωρίον Κάτω Βέρμιον εἰς ναρκοπέδιον καὶ ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ ἐννέα τραυματίας ὁπλίτας. Τὸ 45ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς προωθηθὲν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Ἄνω Βερμίου, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας μὲ συμμοριακὰς δυνάμεις κατεχούσας τὸ Ματοτσάϊρον, αἵτινες ἐκαλύπτοντο διὰ τμημάτων ἐγκατεστημένων ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 1782, Ἴσβορο καὶ 1850. Ἐντοπισθείσης τῆς συμμοριακῆς δυνάμεως, τὰ εἰς Βόρειον Βέρμιον τμήματα ἤρχισαν ἀπὸ 1900 κινούμενα ταχέως πρὸς Ματοτσάϊρο τῆς ἐπιχειρήσεως μεταπεσούσης οὕτω ἐκ τῆς πρώτης φάσεως εἰς τὴν δευτέραν. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον μαχητικὰ ἀεροπλάνα προσέβαλον τοὺς συμμορίτας διὰ βομβῶν, ρουκετῶν καὶ πολυβολισμῶν. Τὴν νύκτα οἱ συμμορῖται ἐπεχείρησαν νὰ διαφύγωσι πρὸς Βορρᾶν ἀλλὰ προσκρούσαντες ἐπὶ προωθημένων τμημάτων τῆς Ε' Μοίρας Καταδρομῶν ἀνεστράφησαν. Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 17ης Ἰουλίου οἱ συμμορῖται ἐκινήθησαν καὶ πάλιν πρὸς Βορρᾶν ἐπιτυχόντες νὰ διαρρεύσωσι πρὸς Σεραφεὶμ Ρεῦμα. Διαρκούσης τῆς νυκτὸς τῆς 16ης Ἰουλίου ἡ μὲν Μοῖρα Καταδρομῶν εἶχε προωθηθῆ εἰς Καλύβια Παπαπολύζου—Ντόμπρο Μίρ, τὸ 513 Τάγμα εἰς Τσανακτσὶ μὲ διλοχίαν εἰς Ἅγιον Παῦλον, τὸ δὲ 64ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς εἰς Καλύβια Τσάπου. Τὴν πρωΐαν τῆς 17ης Ἰουλίου ἡ Μοῖρα Καταδρομῶν κινηθεῖσα πρὸς Ματοτσάϊρο εὗρε τὸ ὕψωμα κενόν. Ὅταν διεπιστώθη ἡ διαφυγὴ τῶν συμμοριτῶν, τὰ τμήματα ἀνεστράφησαν κινηθέντα πρὸς Σεραφεὶμ Ρεῦμα, χωρὶς νὰ συναντήσωσι συμμορίτας. Μόνον τὸ 64 Τάγμα ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ μικροῦ συμμοριακοῦ τμήματος, παρὰ τὰ ὑψώματα Μαγούλα ἥτις καὶ ἀπωλέσθη συντόμως.

Τὴν νύκτα τῆς 17ης Ἰουλίου ἡ Ε' Μοῖρα Καταδρομῶν εὑρίσκετο εἰς τὴν περιοχὴν Μαύρη Πέτρα—Τσανακτσί—Κιοσελέρ, τὸ 513 Τάγμα εἰς Μαῦρες Πέτρες—Ποῦρνα. Ὁ λόχος τοῦ 553 Τάγματος ἐπὶ Τσερβίνικο καὶ τὸ 64ον Τάγμα

μετὰ τοῦ λόχου τοῦ 518 Τάγματος εἰς τὸ τρίγωνον Καραοῦλι Μανάφη—Τόλι Κουτσούφλιανη—Γραμματικόν. Ἡ διλοχία τοῦ 30οῦ Τάγματος καὶ τὸ 45ον Τάγμα εἰς τὰς περιοχὰς τῶν χωρίων Κάτω καὶ Ἄνω Βερμίου.

Τὴν αὐτὴν νύκτα τῆς 17ης Ἰουλίου ἔφιππον συμμοριακὸν τμῆμα κινούμενον ἐκ Βερμίου πρὸς Πάϊκον ὄρος, ἐνέπεσε τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης, 18ης Ἰουλίου, εἰς ἐνέδρας ἐγκατεστημένας περὶ τὸ χωρίον Σεβαστιανὰ καὶ ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ τέσσαρας παραδοθέντας. Τὸ ἔφιππον τμῆμα συνεχίσαν τὴν κίνησιν διέφυγε πρὸς Βορειοανατολάς.

Ἡ διάταξις τῶν τμημάτων τὴν νύκτα τῆς 18ης Ἰουλίου ἦτο ἡ ἀκόλουθος: Ἡ Ε' Μοῖρα Καταδρομῶν εἰς τὸ χωρίον Κεδρῶνα, τὸ 513 Τάγμα εἰς τὴν περιοχὴν Ἁγίας Φωτεινῆς μὲ λόχον δυτικῶς Φλαμουριᾶς. Τὸ 64ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς μεῖον λόχος εἰς Καραοῦλι Μανάφη. Ὁ λόχος τοῦ 518 Τάγματος εἰς τὴν περιοχὴν Ἀψάλου (1) καὶ ὁ λόχος τοῦ 553 Τάγματος περὶ τὸ χωρίον Σεβαστιανά.

Τὸ 30όν, 45ον καὶ 64ον Τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς ἤρχισαν ἐγκαθιστάμενα ἐπὶ τοῦ Βερμίου ὄρους ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Βερροίας ἐγκατασταθέντος εἰς Νάουσαν.

Τὴν 19ην καὶ τὴν 20ὴν Ἰουλίου συνεχίσθησαν αἱ ἐξερευνήσεις χωρὶς νὰ ἐπιτευχθῇ ἐπαφή.

Τὴν 21ην Ἰουλίου ἡ ἐπιχείρησις ΚΑΡΑΜΠΕΤΣΟΣ ἔληξε. Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκάς τὰ στρατιωτικὰ τμήματα ἔσχον 2 μόνον τραυματίας ὁπλίτας, ἀλλ' ἐσημειώθησαν ἀπώλειαι ἐξ ἐκρήξεως ναρκῶν ἀνελθοῦσαι εἰς 1 Ἀξιωματικὸν τὸν ἔφεδρον Ἀνθυπολοχαγὸν τοῦ 30οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς Καρύδην Ἀθανάσιον καὶ 2 ὁπλίτας νεκρούς, ὡς καὶ 14 ὁπλίτας τραυματίας. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 8 ἐφονεύθησαν, 2 συνελήφθησαν καὶ 12 παρεδόθησαν (2).

Ἐπιχείρησις εἰς Κάτω Ὄλυμπον (16-21 Ἰουλίου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 5)

355. Εἰς διεξαχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Α' Σώματος Στρατοῦ ἐκκαθαριστικὴν ἐπιχείρησιν τοῦ Κάτω Ὀλύμπου μετέσχον ἀπὸ 16ης Ἰουλίου τμήματα τοῦ Τακτικοῦ Στρατηγείου Ἐθνοφρουρᾶς Κατερίνης. Τὰ τμήματα ταῦτα, ἀποτελούμενα ἐκ λόχου τοῦ 71ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τοιούτου τὸ 553 Τάγματος εἶχον ἀποστολὴν τὴν ἀπαγόρευσιν διαρροῆς συμμοριτῶν πρὸς Βορρᾶν.

Ὁ λόχος τοῦ 553 Τάγματος ἀνατρέψας τὴν 16ην Ἰουλίου συμμοριακὰς μικροαντιστάσεις, ἐξ ὧν ἐφονεύθησαν τρεῖς συμμορῖται, ἐγκατεστάθη περὶ τὰ δέκα χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς τοῦ χωρίου Λεπτοκαρυᾶς εἰς Ἁγίαν Τριάδα, ἐλέγχων τὰς ἐκεῖθεν διερχομένας διαβάσεις. Ὁ λόχος συνεδέθη μετὰ τῶν ἐνεργούντων τμημάτων τοῦ Α' Σώματος Στρατοῦ. Ὁ λόχος τοῦ 71ου Τάγματος, ἐγκατεστάθη ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἄνευ ἐπαφῆς παρὰ τὴν Μονὴν Κανάλων κειμένην περὶ τὰ ἑπτὰ χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς Λεπτοκαρυᾶς, ἀποφράξας τὰς ἐκ τῆς περιοχῆς ταύτης διερχομένας ὁδεύσεις. Ὑπὸ τῶν λόχων κατεστράφησαν συμμοριακαὶ ἐγκαταστάσεις. Ἀνευρεθεῖσα ἀποθήκη ὁπλισμοῦ περιεῖχε 7 ὁπλοπολυβόλα Μπρὲν 35 τυφέκια, 1 μυδράλλιον καὶ 1 Πίατ. Παρεδόθησαν ἐννέα συμμορῖται.

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Β/4, καὶ Φ. 1178/Β/1.

Τὴν 21ην Ἰουλίου διετάχθη ἡ ἐπάνοδος τῶν λόχων εἰς τὰς οἰκείας μονάδας, ληξάσης τῆς ἀποστολῆς των (1).

Μικροεπιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν XI Μεραρχίας

(Σχεδιάγραμμα 4)

356. Συμμοριακὸν τμῆμα ἐμπεσὸν τὴν νύκτα τῆς 12ης Ἰουλίου 1949 εἰς ἐνέδραν τοῦ 518 Τάγματος εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Κεντρικοῦ Βερμίου, ἐγκατέλειψε πέντε ἐνόπλους συλληφθέντας.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐνέπεσε τὴν 14ην Ἰουλίου εἰς ναρκοπέδιον ἐγκατεστημένον εἰς τὰ Στενὰ Πέτρας (2) καὶ ἔσχεν ἕνα νεκρόν. Ἕτερος συμμορίτης ἐφονεύθη τὴν ἐπομένην εἰς τὸν Βόρειον Ὄλυμπον ἐκ νάρκης. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν συνεπλάκη εἰς τὰ Βόρεια Πιέρια συμμοριακὴ ὁμὰς μετὰ τμήματος ΚΜΕΑ ὅπερ ἀπώλεσεν ἕνα ἄνδρα φονευθέντα.

Συμμοριακὸν τμῆμα ἐνέπεσε τὴν νύκτα τῆς 22ας Ἰουλίου εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Παΐκου εἰς ἐνέδραν τοῦ 63ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Εἷς συμμορίτης ἐφονεύθη καὶ εἷς ὁπλίτης τῆς ἐνέδρας ἐτραυματίσθη. Πρὸς τὸ χῶρον τῆς συμπλοκῆς ἐκινήθη ἐκ Γουμενίσσης στοιχεῖον τεθωρακισμένων, οὗτινος ἓν ὄχημα προσκροῦσαν ἐπὶ νάρκης ἀνετινάχθη. Ἐτραυματίσθησαν ὁ ἐπιβαίνων τοῦ ὀχήματος Ἰατρὸς τοῦ Τάγματος καὶ ὁ ὁπλίτης ὁδηγὸς (3).

Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι εἰς τὴν περιοχὴν YII Μεραρχίας. Ἐπιχείρησις Χαϊντοῦ. (21-25 Ἰουλίου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 86)

357. Πρὸς τὸν σκοπὸν φθορᾶς καὶ εἰ δυνατὸν συντριβῆς, καταστροφῆς ἐγκαταστάσεων καὶ ἀποδιοργανώσεως τῶν εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Ξάνθης παραμεθόριον περιοχὴν Χαΐντοῦ κομμουνιστοσυμμοριακῶν δυνάμεων, ὠργανώθη ὑπὸ τῆς YII Μεραρχίας ἐπιχείρησις.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διετέθησαν τὰ Τακτικὰ Στρατηγεῖα 25ης Ταξιαρχίας καὶ Συγκροτήματος Ξάνθης, τὸ 552 Τάγμα, τὸ 82ον Ἐλαφρὸν Τάγμα, διλοχία τοῦ 77ου Ἐλαφροῦ Τάγματος, ἀνὰ εἷς λόχος τῶν 61ου καὶ 94ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς καὶ δύο πυροβολαρχίαι τῆς 147 Μοίρας ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ.

Τὰ τμήματα ἤρχισαν τὰς προπαρασκευαστικάς των κινήσεις ἀπὸ τῆς πρωΐας τῆς 21ης Ἰουλίου 1949, λαβόντα τὴν ἀκόλουθον διάταξιν : Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς ἐχούσης τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεως YII Μεραρχίας εἰς Παρανέστιον (4) καὶ τὸ τοιοῦτον τοῦ Συγκροτήματος Ξάνθης εἰς Νεοχώριον. Τὸ 552 Τάγμα μεῖον διλοχία σὺν λόχος τοῦ 77ου Ἐλαφροῦ Τάγματος καὶ ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Ἀμπὰρ Καγιὰ ἐν ἐπαφῇ μετὰ συμμοριτῶν κατεχόντων τὰ ὑψώματα 1396 καὶ Πιλὰφ Λόφον. Λόχος τοῦ 552 Τά-

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 178/Β/1.
(2) Σχεδιάγραμμα 5.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 178/Β/1.
(4) Σχεδιάγραμμα 3.

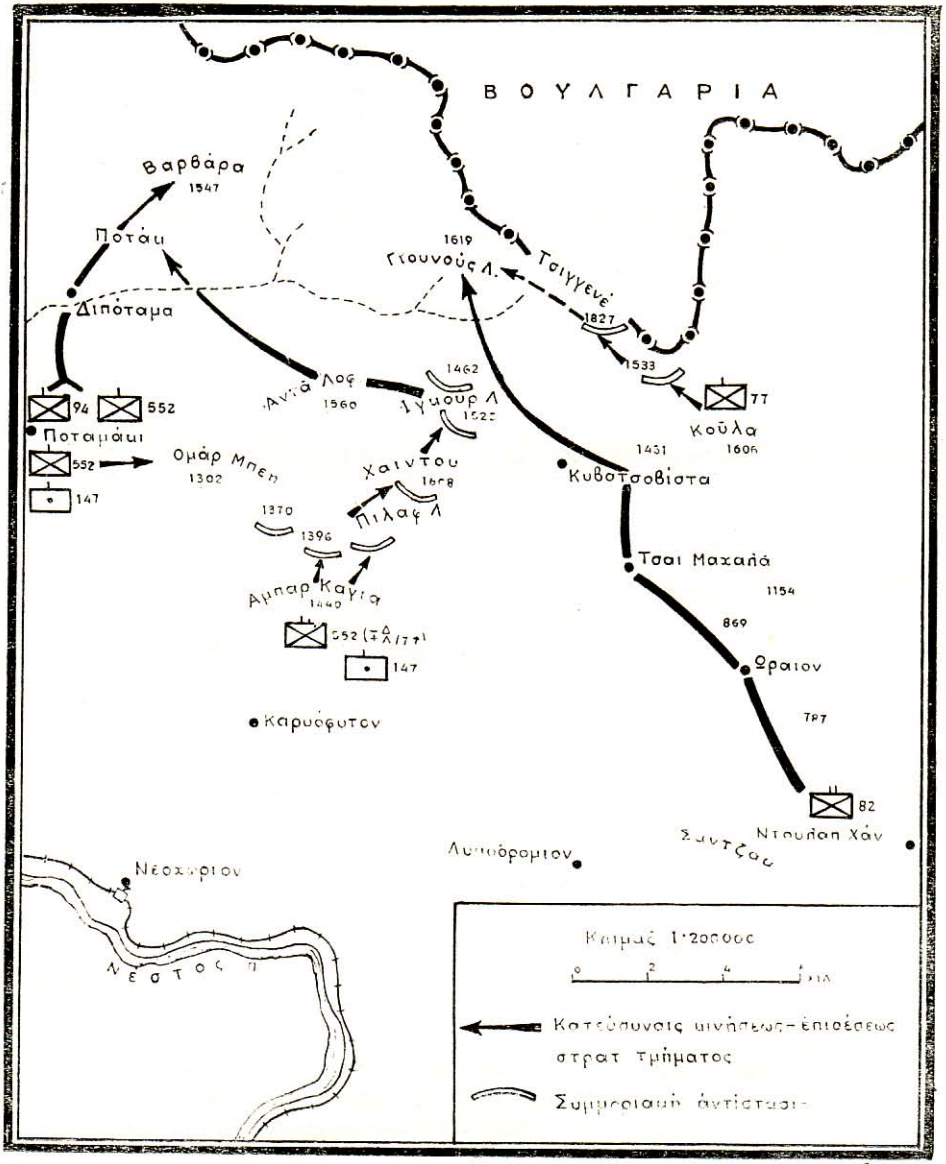

Σχεδ 86 Επιχειρησις ΧΑΙΝΤΟΥ (21-25 Ιουλίου 1949)

ΦΚ

γματος μετὰ ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας εἰς Ποταμάκι. Λόχος τοῦ 77ου Τάγματος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Κοῦλα, ἄνευ ἐπαφῆς. Τὸ 82ον Τάγμα ἀφιχθὲν δι' αὐτοκινήτων εἰς Ντουλὰπ Χὰν παρὰ τὸ 15ον χιλιόμετρον τῆς ἀπὸ Ξάνθης πρὸς Ἐχίνον ὁδοῦ, ἐκινήθη ὁδικῶς πρὸς τὸ χωρίον Ὡραῖον ἔνθα καὶ διενυκτέρευσε. Τὸ Τάγμα εἶχεν ἐντολὴν νὰ συνεχίσῃ τὴν κίνησιν πρὸς Τσάϊ Μαχαλᾶ.

Ἀπὸ πρωΐας τῆς 22ας Ἰουλίου τὸ 552 Τάγμα ἐπιτεθὲν κατὰ τῶν ἔναντι αὐτοῦ συμμοριτῶν, προσέκρουσεν ἐπὶ ἰσχυρᾶς ἀντιστάσεως. Συνεχίσαν τὴν ἐπιθετικήν του ἐνέργειαν, κατέλαβε τὸ ὕψωμα 1396. Οἱ συμμορῖται ἐξηκολούθουν κατέχοντες τὰ ὑψώματα Χαϊντοῦ, Πιλὰφ Λόφον καὶ 1370, ἅτινα καὶ προσεβλήθησαν ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας. Ὁ εἰς Ποταμάκι λόχος προώθησε περιπόλους πρὸς Ποτὰκ–Βαρβάραν, αἵτινες δὲν συνήντησαν συμμορίτας. Ὁ λόχος οὗτος μετὰ τῆς ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας ἦχθη ἀκολούθως εἰς τὸ ὕψωμα Ὁμὰρ Μπέη ἄνευ ἐπαφῆς καὶ ἐτέθη ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Τάγματός του. Ὁ εἰς Κούλαν λόχος τοῦ 77ου Τάγματος προωθήθη ἄνευ ἐπαφῆς πρὸς τὴν μεθόριον. Τὸ 82ον Τάγμα κινηθὲν πρὸς Τσάϊ Μαχαλᾶ–Κουβατσόβιστα–Ἰγκοὺρ Λόφον, λόγῳ τῆς ἀποτομότητος τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς πτώσεως πολλῶν μεταγωγικῶν του μὲ συνέπειαν τὴν ἀχρήστευσιν δύο ἐκ τῶν ἀσυρμάτων του, ἐπανῆλθεν εἰς Τσάϊ Μαχαλᾶ. Κατόπιν ἐπεμβάσεως τοῦ Μεράρχου ἐκινήθη ἀπὸ 1630 πρὸς τὸ ὕψωμα 1431 ἔνθα ἀφίχθη περὶ τὴν 1730 τὸ πρῶτον του κλιμάκιον ἄνευ ἐπαφῆς.

Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 25ης Ταξιαρχίας ἐγκατασταθὲν εἰς Παρανέστιον (1) ἀνέλαβεν ἀπὸ τῆς πρωΐας τῆς 23ης Ἰουλίου τὴν διοίκησιν τοῦ 552 Τάγματος, δύο λόχων τῶν 94ου καὶ 61ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς ἀφιχθέντων ἐκ Παπάδων καὶ Νέας Ζίχνης (1) καὶ τῶν δύο ὀρειβατικῶν πυροβολαρχιῶν. Τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τοῦ Συγκροτήματος Ξάνθης μετακινηθὲν εἰς Ντουλὰπ Χάν, περιωρίσθη εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ 82ου Ἑλαφροῦ Τάγματος καὶ τοῦ βορειοδυτικῶς Κούλας λόχου τοῦ 77ου Τάγματος.

Διαρκούσης τῆς νυκτὸς τῆς 22ας Ἰουλίου οἱ συμμορῖται ἀπεσύρθησαν ἐκ τῶν ὑψωμάτων 1370 καὶ Πιλὰφ ἅτινα κατελήφθησαν τὰς πρώτας ὥρας τῆς ἑπομένης 23ης Ἰουλίου ὑπὸ τοῦ 552 Τάγματος, ὅπερ συνέχισε τὴν ἐπιθετικήν του κίνησιν πρὸς Χαϊντοῦ. Περὶ τὴν 1300 τὸ Τάγμα κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος τὸ ὕψωμα Χαϊντοῦ καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸν Ἰγκοὺρ Λόφον. Προωθηθὲν τμῆμα του ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ συμμοριτῶν κατεχόντων τὸ ὕψωμα 1462. Ἀναγνωριστικαὶ περίπολοι προωθηθεῖσαι πρὸς τὴν κατεύθυνσιν Βαρβάρας καὶ δυτικώτερον οὐδὲν συνήντησαν. Τὸ 82ον Τάγμα ἀφίχθη τὰς μεταμεσημβρινὰς ὥρας εἰς Ἰγκοὺρ Λόφον. Προωθημένα του τμήματα ἦλθον εἰς ἐπαφὴν βορειότερον μετὰ συμμοριτῶν κατεχόντων τὸ ὕψωμα 1462 καθ' οὗ ἐνήργει τὸ 552 Τάγμα. Ἀνατολικώτερον τὸ παραμεθόριον ὕψωμα 1533. Συγκροτηθεῖσα μικτὴ διλοχία ἐκ τοῦ εἰς Παρανέστιον παραμένοντος λόχου τοῦ 552 Τάγματος καὶ τοιούτου τοῦ 94ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἐκινήθη τὰς ἑσπερινὰς ὥρας πρὸς Ποταμάκι. Εἰς Παρανέστιον παρέμεινεν ὁ λόχος τοῦ 61ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς τῆς 23ης Ἰουλίου οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν πρὸς τὴν μεθόριον, μέρος δὲ τούτων κατέφυγεν εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος.

Τὴν πρωΐαν τῆς 24ης Ἰουλίου ἡ μικτὴ διλοχία ἐκινήθη ἀπὸ Ποταμάκι πρὸς Διπόταμα–Βαρβάραν, ἐκκαθαρίζουσα νάρκας ἐπὶ τοῦ ἀκολουθουμένου δρομολογίου. Τὴν ἑσπέραν ἀφίχθη ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Βαρβάρας ἄνευ ἐπαφῆς.

(1) Σχεδιάγραμμα 3.

Τὸ 552 Τάγμα ἐκινήθη ἄνευ ἐπαφῆς πρὸς Ἀντὰ Λόφον—Ποτάκ. Λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος μετὰ ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας εἰς Χαϊντοῦ. Ὁ λόχος τοῦ 77ου Τάγματος ὑπερβὰς τὸ ἐγκαταλειφθὲν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ὕψωμα 1533, κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος τὰ ἐπὶ τῆς μεθορίου ὑψώματα Τσιγγενέ. Ἐκεῖθεν συνέχισε τὴν κίνησιν κατὰ μῆκος τῆς μεθορίου πρὸς Γιουνοὺς Λόφον, χωρὶς νὰ συναντήσῃ συμμορίτας. Τὸ 82ον Τάγμα ἐκ τῆς περιοχῆς Ἰγκοὺρ ἐκινήθη πρὸς Γιουνοὺς Λόφον.

Ἀπὸ τῆς μεσημβρίας τῆς ἑπομένης 25ης Ἰουλίου, ληξάσης τῆς ἐπιχειρήσεως, ἤρχισεν ἡ ἀναδίπλωσις τῶν τμημάτων. Τὰ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 25ης Ταξιαρχίας τμήματα συνεκεντρώθησαν εἰς Βουνοπλαγιὰν καὶ Παρανέστιον (1). Τὸ εὑρισκόμενον εἰς Γιουνοὺς 82ον Ἑλαφρὸν Τάγμα ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς δι' ἔνδεκα βολῶν πυροβόλου τεταγμένου ἐντὸς τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐδάφους. Ἡ πιθανὴ θέσις τοῦ πυροβόλου ἐβλήθη ὑπὸ τοῦ ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ, ὅπερ ὅμως διετάχθη ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Μεραρχίας νὰ διακόψῃ τὴν βολὴν καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ βάλῃ ἐντὸς τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐδάφους πρὸς ἀποφυγὴν προστριβῶν μετὰ τῶν βουλγάρων. Κατόπιν τοῦ ἐπεισοδίου τούτου τὸ Τακτικὸν Συγκρότημα Ξάνθης διετάχθη ὑπὸ τῆς Μεραρχίας νὰ διατηρήσῃ τὰ τμήματά του προσωρινῶς εἰς τὰς θέσεις των καὶ ν' ἀποσύρῃ ταῦτα τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας.

Αἱ ἀπώλειαι κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν ἐπιχείρησιν ἦσαν 6 νεκροὶ καὶ 20 τραυματίαι ὁπλῖται τοῦ 552 Τάγματος καὶ 3 τραυματίαι ὁπλῖται τοῦ 82ου Ἑλαφροῦ Τάγματος. Τῶν συμμοριτῶν 4 νεκροὶ καὶ 2 παραδοθέντες (2).

Πλήρης ἐκκαθάρισις τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες (18-23 Αὐγούστου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 87)

358. Περὶ τὸ τέλος Ἰουλίου 1949 ἡ VII Μεραρχία εἶχε λάβει διαταγὴν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ νὰ μελετήσῃ τὴν ὀργάνωσιν ἐπιχειρήσεως πρὸς ἐκκαθάρισιν τοῦ ὄρους Μπέλες καὶ ἐγκατάστασιν τμημάτων ἐπ' αὐτοῦ, ὅταν θὰ ὑπῆρχον πρὸς διάθεσιν αἱ ἀπαιτούμεναι συμπληρωματικαὶ δυνάμεις. Ἀλλ' αἱ δυνάμεις αὗται δὲν ὑπῆρχον πλέον κατ' Αὔγουστον μῆνα, καθ' ὅσον εἶχον διατεθῆ διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις Βίτσι—Γράμμου. Οὕτω τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ διὰ τῆς ἀπὸ 13ης Αὐγούστου 1949 διαταγῆς του περιώρισε τὴν ἀποστολὴν τῆς Μεραρχίας, καθορίσαν τὴν ἐκτέλεσιν τοπικῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τὸ Ἀνατολικὸν Μπέλες, πρὸς κατάληψιν τοῦ ὀχυροῦ Ἰστίμπεη καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐνέργειαν πρὸς Ποποτλίβιτσα. Τὴν κατάληψιν καὶ τοῦ ὀχυροῦ τούτου θὰ ἐπηκολούθει πλήρης ἐκκαθάρισις τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες. Ἡ ἐπιχείρησις θὰ ἐξετελεῖτο διὰ τῶν ὑπαρχουσῶν εἰς τὴν Μεραρχίαν δυνάμεων. Ἡ Μεραρχία ἀπεφάσισε τότε νὰ διευρύνῃ τὴν ἐπιχείρησιν ἵνα ἐκκαθαρισθῇ ταυτοχρόνως ὁλόκληρον τὸ Ἀνατολικὸν Μπέλες. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀποφάσεως ταύτης προέβη εἰς τὴν σύνταξιν σχεδίου ἐπιχειρήσεων ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΑΡΠΑΓΗ (3) ὅπερ καὶ ἐνεκρίθη τελικῶς ὑπὸ τοῦ Σώματος Στρατοῦ.

Ἡ προπαρασκευὴ τῆς ἐπιχειρήσεως ἤρχισεν ἀπὸ τῆς 13ης Αὐγούστου. Ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Μεραρχίας, ἧς τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον ἐγκατεστάθη παρὰ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Σιδηροκάστρου, ἐδόθησαν λεπτομερεῖς

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1164/Α/1.
(3) Παράρτημα 15.

προφορικαὶ ὁδηγίαι εἰς τοὺς Διοικητὰς τῶν Μονάδων, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποστολῶν των. Σκοπὸς τῆς ἐπιχειρήσεως ἐτέθη ἡ ἐκκαθάρισις ἀρχικῶς τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες καὶ ἡ ἐγκατάστασις τμημάτων ἐπ' αὐτοῦ.

Αἱ πληροφορίαι ἔφερον ἐγκατεστημένην ἐπὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες τὴν 132 Ταξιαρχίαν τῆς ΥΙ κομμουνιστοσυμμοριακῆς Μεραρχίας, δυνάμεως 400-500 ἐνόπλων κατέχουσαν τὰ εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην ὑπάρχοντα παλαιὰ ὀχυρὰ τῆς γραμμῆς Μεταξᾶ.

Διὰ τὴν ἐπιχείρησιν διετέθησαν τὸ Στρατηγεῖον τῆς 27ης Ταξιαρχίας, 4 τάγματα πεζικοῦ μεῖον διλοχία, τρεῖς οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ, ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία, 2 ἴλαι τεθωρακισμένων τῶν δύο οὐλαμῶν ἑκάστη, λόχος μηχανικοῦ καὶ ΜΕΑ τῆς περιοχῆς.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 17ης Αὐγούστου αἱ ἀνωτέρω μονάδες εἶχον τὴν ἀκόλουθον διάταξιν :

—Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 27ης Ταξιαρχίας εἰς ὕψωμα 801.

—Μικτὴ διλοχία (λόχοι τῶν 557 καὶ 558 Ταγμάτων) εἰς Ἀσιὰ Μαχαλάδες.

—558 Τάγμα μεῖον διλοχία εἰς Μίτσιτ.

—559 Τάγμα μεῖον διλοχία σὺν ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία τῆς 147 Μοίρας ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ καὶ ὁμὰς μηχανικοῦ εἰς ὕψωμα 801.

—Διλοχία τοῦ 557 Τάγματος εἰς Ὀκραντένα.

—Λόχος τοῦ 557 Τάγματος περὶ τὴν Βυρώνειαν.

—Ἀνὰ εἷς λόχος τοῦ 559 Τάγματος εἰς Ὁμαλὸν καὶ Ἀκριτοχῶρι ὑπὸ ἐνιαίαν διοίκησιν.

—Τὸ 556 Τάγμα (26ης Ταξιαρχίας) μεῖον διλοχία, σὺν ὁμὰς μηχανικοῦ παρὰ τὸ Μανδράκι, ὑπὸ τὴν ἄμεσον διοίκησιν τῆς Μεραρχίας.

—Λόχος τοῦ 34ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς εἰς σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Σιδηροκάστρου, ὡς ἐφεδρεία τῆς Μεραρχίας.

—Δύο οὐλαμοὶ τοῦ 108 Συντάγματος Πεδινοῦ Πυροβολικοῦ, συγκροτηθέντες εἰς πυροβολαρχίαν περὶ τὸ Νέον Πετρίτσι. Ἕτερος οὐλαμὸς τοῦ αὐτοῦ Συντάγματος παρὰ τὸ Μανδράκι.

—Ἀνὰ μία ἴλη τεθωρακισμένων τοῦ ΧΙ Συντάγματος Ἀναγνωρίσεως εἰς τοὺς σιδηροδρομικοὺς σταθμοὺς Σιδηροκάστρου καὶ Βυρωνείας.

—Ὁ 717 λόχος μηχανικοῦ μεῖον δύο ὁμάδες, εἰς τὴν περιοχὴν Νέου Πετρίτσι.

Ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τῆς 16ης Αὐγούστου εἶχεν ἐγκατασταθῆ εἰς τὴν περιοχὴν Κὶζ Μπουνὰρ — Διμοιρία, μερίμνη τῆς 26ης Ταξιαρχίας, λόχος τοῦ 555 Τάγματος πρὸς ἀπαγόρευσιν κινήσεως συμμοριτῶν ἐκ τοῦ Ἀνατολικοῦ εἰς τὸ Δυτικὸν Μπέλες καὶ ἀντιστρόφως.

Αἱ γενικαὶ γραμμαὶ τοῦ σχεδίου ἐνεργείας (1) προέβλεπον αἰφνιδιαστικὴν ἐνέργειαν διὰ τριῶν φαλάγγων κατὰ τῶν πλευρῶν καὶ τῶν νώτων τῶν συμμοριτῶν καὶ προσπάθειαν ἀπαγορεύσεως τῆς διαφυγῆς αὐτῶν εἰς Βουλγαρίαν. Αἱ φάλαγγες θὰ ἐνήργουν ἐπὶ τῶν κατευθύνσεων : Ἀσιὰ Μαχαλάδες—Κελκαγιὰ —Ἰστίμπεη. Μίτσιτ—Ἀρπαλοῦκι—Κελκαγιὰ—Ἰστίμπεη—Ποποτλίβιτσα. Μανδράκι—Ὕψωμα 1840—Ρουπέσκο. Ταὐτόχρονον μετωπικὴν ἐνέργειαν κατὰ τῆς κυρίας τοποθεσίας τῶν συμμοριτῶν διὰ πέντε φαλάγγων πρὸς τὰς κατευθύν-

(1) Παράρτημα 15.

σεις : Ὕψωμα 801—Τραπέσκα—Ἰστίμπεη. Ὀκραντένα—Σουλτανίτσα—Ποποτλίβιτσα. Βυρώνεια—Ποποτλίβιτσα. Ὁμαλὸν—Ποποτλίβιτσα. Ἀκριτοχῶρι—Ρουπέσκο. Ἀπόφραξιν τῶν ἀπὸ τῆς κορυφογραμμῆς τοῦ Μπέλες πρὸς Νότον ἀγουσῶν ὁδεύσεων, διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν διαφυγῆς συμμοριτῶν πρὸς Νότον, ὡς καὶ τῶν πόρων τοῦ ποταμοῦ Στρυμόνος, πρὸς ἀπαγόρευσιν διαφυγῆς των εἰς τὸ Ἄγκιστρον ὄρος. Ἀπασχόλησις τῶν εἰς τὸ Δυτικὸν Μπέλες συμμοριτῶν δι' ἐπιθετικῶν ἀναγνωρίσεων τμημάτων τῆς 26ης Ταξιαρχίας. Κίνησις κατὰ τὴν νύκτα , ὥστε τὴν 0430 τῆς πρώτης ἡμέρας τῶν ἐπιχειρήσεων ἡ μὲν εἰς Ἀσιὰ Μαχαλάδες μικτὴ διλοχία καὶ τὸ 558 Τάγμα νὰ ἔχωσι καταλάβει τὸ Ἰστίμπεη, τὸ δὲ 556 Τάγμα τὸ Ρουπέσκο. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τὰ μετωπικῶς ἐνεργοῦντα τμήματα θὰ ἐλάμβανον στενὴν ἐπαφὴν μὲ τὴν κυρίαν τοποθεσίαν τῶν συμμοριτῶν. Ἐν συνεχείᾳ εἰς δεύτερον χρόνον, γενικὴ συνδεδυασμένη ἐνέργεια, τῶν ἀκραίων φαλάγγων συγκλινουσῶν πρὸς τὸ ὕψωμα 1706, ἵνα ὁλοκληρωθῇ ἡ κατάληψις τῆς Ποποτλίβιτσα, τοῦ ὑψώματος 1658 καὶ τοῦ νοτίως Ρουπέσκο ἀντερείσματος. Τὰ κατὰ μέτωπον ἐνεργοῦντα τμήματα θὰ προέβαινον συγχρόνως εἰς τὴν κατάληψιν τῆς κυρίας τοποθεσίας. Κατὰ τὴν ἐνέργειαν ταύτην τὸ 559 Τάγμα μεῖον διλοχία, θὰ ἐξησφάλιζε τὴν κατοχὴν τοῦ Ἰστίμπεη. Ἡ σταθμεύουσα εἰς σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Σιδηροκάστρου ἴλη τεθωρακισμένων θὰ ὑπεστήριζε κατὰ τὸν δεύτερον χρόνον τὸ 558 Τάγμα. Πρὸς τοῦτο ὁ λόχος μηχανικοῦ διετάχθη νὰ προβῇ εἰς τὴν διάνοιξιν τῆς ὁδοῦ 801-Τραπέσκα— Ἰστίμπεη. Ἡ σταθμεύουσα εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βυρωνείας ἑτέρα ἴλη, ἔχουσα ὑπὸ τὴν διοίκησίν της τὰ διατιθέμενα τμήματα ΚΜΕΑ καὶ ΜΕΑ, εἶχεν ἀποστολὴν τὴν ἀπαγόρευσιν διαφυγῆς συμμοριτῶν πρὸς Νότον καὶ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ. Ἄμεσος ὑποστήριξις τῶν 558 καὶ 559 Ταγμάτων ὑπὸ τῆς ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας. Ὑποστήριξις τῆς ὅλης ἐπιθετικῆς ἐνεργείας ὑπὸ τοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας.

359. Τὴν 18ην Αὐγούστου, ἡμέραν ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων, ἡ μικτὴ διλοχία καὶ τὸ 558 Τάγμα μεῖον διλοχία κατέλαβον αἰφνιδιαστικῶς ἀπὸ Βορρᾶ περὶ τὴν 0530 τὸ Ἰστίμπεη καὶ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, κατόπιν προπαρασκευῆς πυροβολικοῦ, τὸ ὕψωμα 1390. Οἱ ἀμυνόμενοι τῶν θέσεων τούτων συμμορῖται κατέφυγον εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος. Τὸ 558 Τάγμα, μετὰ τοῦ ὁποίου συνηνώθη καὶ ἡ μικτὴ Διλοχία, προωθήθη πρὸς Ποποτλίβιτσα καὶ ἔλαβεν ἐπαφὴν μετὰ τῶν κατεχόντων ἰσχυρῶς τὴν θέσιν ταύτην συμμοριτῶν. Εἰς τὸ ἀριστερὸν τὸ 556 Τάγμα μεῖον διλοχία, ἐξορμῆσαν ἀπὸ τῆς νυκτὸς ἐκ Μανδράκι, κατέλαβε τὴν πρωΐαν τὸ ὕψωμα 1840, ἀνατρέψαν ἐλαφρὰν ἀντίστασιν. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας κατέλαβε τὸ ὕψωμα Φοῦρκα καὶ ἔλαβεν ἐπαφὴν μετὰ τῶν εἰς τὸ δυτικὸν Ρουπέσκο συμμοριτῶν. Ἐκ τῶν κατὰ μέτωπον ἐνεργούντων τμημάτων, τὸ 559 Τάγμα κατέλαβε κατόπιν νυκτερινοῦ ἀγῶνος τὰ ὑψώματα Τραπέσκα καὶ προωθήθη μετὰ τῆς ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας πρὸς τὴν περιοχὴν Ἰστίμπεη. Ἡ διλοχία τοῦ 557 Τάγματος, διὰ νυκτερινῆς ἐνεργείας καὶ διαδοχικῶν προσπαθειῶν, κατέλαβε τὴν κορυφογραμμὴν Σουλτανίτσα. Λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐξορμήσας ἐκ Βυρωνείας καθηλώθη πρὸ τοῦ ὑψώματος 1169. Δυτικώτερον οἱ ἕτεροι δύο λόχοι τοῦ 559 Τάγματος καθηλώθησαν πρὸ τῶν ὑψωμάτων 1083 καὶ 1507. Διαρκούσης τῆς ἡμέρας μαχητικὰ ἀεροπλάνα προσέβαλον τὰς συμμοριακὰς θέσεις.

Τὴν 19ην Αὐγούστου τὰ τμήματα συνέχισαν, ὑπὸ λίαν δυσμενεῖς καιρικὰς συνθήκας, τὰς προσπαθείας των πρὸς Ποποτλίβιτσα καὶ Ρουπέσκο, σημειώσαντα ἐλαφρὰν μόνον προώθησιν λόγῳ τῆς προσβληθείσης ἰσχυρᾶς ἀντιστάσεως. Ἐλλείψει ὁρατότητος τόσον τὸ πυροβολικὸν ὅσον καὶ ἡ ἀεροπορία δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τὰ ὑποστηρίξωσι.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 20ῆς Αὐγούστου παρηνωχλήθησαν τὰ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1390 καὶ τὰ ἐν ἐπαφῇ εἰς τὴν περιοχὴν Ποποτλίβιτσα τμήματα. Περίπολοι προωθηθεῖσαι πρὸς Ποποτλίβιτσα ἐβλήθησαν δραστικῶς. Συμμοριακὴ ὁμάς, προερχομένη ἐκ τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐδάφους ἐπεχείρησε νὰ προσβάλῃ τὸ ἐπὶ τοῦ 'Ιστίμπεη τμῆμα, ἀλλ' ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς καὶ ἔσχεν ἀπωλείας. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τὸ 558 Τάγμα καὶ ἡ διλοχία τοῦ 557 τοιούτου διετάχθησαν νὰ ἐπιτεθῶσι πρὸς τὸ ὕψωμα 1658 καὶ Ποποτλίβιτσα. 'Αλλὰ παρὰ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ πυροβολικοῦ, ἐνισχυθέντος καὶ διὰ τετάρτου πεδινοῦ οὐλαμοῦ, ὡς καὶ τῆς ἀεροπορίας, δὲν ἐσημείωσαν πρόοδον λόγῳ τοῦ πυκνοῦ καὶ δραστικοῦ πυρὸς τῶν συμμοριτῶν. Εἰς τὸ ἀριστερὸν τὸ 556 Τάγμα μεῖον διλοχία, καταληφθὲν ὑπὸ χιονοθυέλλης καὶ λόγῳ προσβολῆς ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ἀνδρῶν ὑπὸ κρυοπαγημάτων συνεπτύχθη ἐγκαταλεῖψαν τὴν Φούρκαν. Κατόπιν τῆς συμπτύξεώς του διετάχθη ἡ 26η Ταξιαρχία ν' ἀναλάβῃ ὑπὸ τὴν διοίκησίν της τὸ Τάγμα τοῦτο καὶ νὰ τὸ ἀντικαταστήσῃ δι' ἑτέρας διλοχίας τοῦ 555 Τάγματος, ἥτις προωθήθη μέχρι νοτίως τοῦ ἀνακαταληφθέντος ἐν τῷ μεταξὺ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν ὑψώματος Φούρκα. Τὸ 556 Τάγμα ἀπεσύρθη εἰς Μανδράκι ἔχον τριάκοντα παγοπλήκτους πρώτου βαθμοῦ καὶ ἑβδομήκοντα ἐλαφρότερον. Τὰ κατὰ μέτωπον ἐνεργοῦντα τμήματα ἀφοῦ κατέλαβον τὰ ὑψώματα 1169, 1083 καὶ 1507 ἐπεζήτησαν νὰ διεισδύσωσιν εἰς τὴν ὠργανωμένην καὶ ἰσχυρῶς κατεχομένην τοποθεσίαν Ποποτλίβιτσα—Ρουπέσκο, ἀλλὰ καθηλώθησαν ὑπὸ δραστικῶν πυρῶν περὶ τὰ 500 μέτρα πρὸ τῶν ὀχυρώσεων.

Τὴν 21ην Αὐγούστου κατεβλήθη νέα προσπάθεια ὑπὸ τῶν 558 καὶ 557 Ταγμάτων πρὸς τὸ ὕψωμα 1658 καὶ Ποποτλίβιτσα, ἀλλὰ παρὰ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ συνόλου τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας, καθηλώθησαν ὑπὸ σφοδροῦ πυρός. 'Ο εἰς τὴν περιοχὴν Κίζ Μπουνὰρ λόχος τοῦ 555 Τάγματος κατέλαβε τὰ ἐπὶ τῆς μεθορίου ὑψώματα Καλαμπάκα, ἀπωθήσας τοὺς ἐπ' αὐτῶν συμμορίτας, οἵτινες κατέφυγον εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς τῆς 21ης πρὸς τὴν 22αν Αὐγούστου, οἱ συμμορῖται λόγῳ τῆς ἀσκουμένης ἰσχυρᾶς συνεχοῦς πιέσεως ἐγκατέλειψαν τὴν Ποποτλίβιτσα, συμπτυχθέντες πρὸς τὴν γραμμὴν Ρουπέσκο—Φούρκα—86 φυλάκιον, ἣν καὶ κατεῖχον ἰσχυρῶς.

Τὴν 22αν Αὐγούστου τὸ 558 κατέλαβε περὶ τὴν 0515 δασώδες ὕψωμα καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ ὕψωμα 1658. Περὶ τὴν 0800 ἔλαβεν ἐπαφὴν μετὰ τῶν κατεχόντων τὸ Ρουπέσκο συμμοριτῶν. 'Ακολούθως ἐπιτεθὲν δραστηρίως, μὲ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ πυροβολικοῦ καὶ μαχητικῶν ἀεροπλάνων, κατέλαβε περὶ τὴν μεσημβρίαν ἐξ ἐφόδου τὸ Ρουπέσκο. Τὴν ἐπιθετικήν του κίνησιν συνέχισε πρὸς Φούρκαν, ἀλλὰ προσέκρουσεν ἐπὶ ἰσχυρᾶς ἀντιστάσεως. Περὶ τὴν ἑσπέραν κατέλαβε τὸν ἀνατολικὸν μαστὸν τῆς Φούρκας καὶ παρέμεινεν ἐν ἐπαφῇ. 'Ο καταλαβὼν τὸ ὕψωμα 1507 λόχος τοῦ 559 Τάγματος, προωθήθη μέχρι τοῦ πρὸς Νότον ἐκσπωμένου ἐκ Φούρκας ἀντερείσματος καὶ συνέχισε τὴν πρὸς Φούρκαν προσπάθειαν, ἐν συνδέσμῳ μετὰ τοῦ 558 Τάγματος ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ὁποίου ὑπῆχθη. Τὸ λίαν ἀπότομον καὶ βραχῶδες ἔδαφος ἐδυσχέραινε κατὰ πολὺ τὴν κίνησιν τῶν τμημάτων. Διὰ νυκτερινοῦ ἐγχειρήματος ὡλοκληρώθη περὶ τὴν 2130 ἡ κατάληψις τῆς Φούρκας, τῶν ἀμυνομένων ταύτης συμμοριτῶν καταφυγόντων εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος. Κατὰ ὑποκλαπεῖσαν ὑπὸ ὑπηρεσίας τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κομμουνιστοσυμμοριακὴν διαταγήν, οὗτοι εἶχον ἐντολὴν νὰ συμπτυχθῶσι πρὸς τὸ Δυτικὸν Μπέλες διὰ τοῦ 'Ελληνικοῦ ἐδάφους, ἀλλ' ἐκινήθησαν, κατὰ πληροφορίας παραδοθέντων ἐπὶ τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐδάφους, διὰ δρομολογίου παραλλήλου πρὸς τὴν μεθοριακὴν γραμμήν. Τὴν πρωΐαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας 22ας Αὐγούστου, τὰ 557 καὶ 559 Τάγματα ἀνῆλθον

εἰς Ποποτλίβιτσα. Εἰς τὸν σχηματιζόμενον ὑπὸ τοῦ ὑψώματος 1658 καὶ Ποποτλίβιτσα αὐχένα, ἔνθα ἦτο ὁ σταθμὸς διοικήσεως τῆς 132ας κομμουνιστοσυμμοριακῆς Ταξιαρχίας ἀνευρέθη παντοειδὲς ὑλικόν. Ἐντὸς τῆς ἡμέρας διετάχθη τὸ 557 Τάγμα νὰ συγκεντρωθῇ εἰς Νέον Πετρίτσι, ἡ δὲ ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία ν' ἀχθῇ εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βυρωνείας.

Τὴν πρωΐαν τῆς 23ης Αὐγούστου κατελήφθη ὑπὸ τῆς διλοχίας τοῦ 555 Τάγματος τὸ 86ον φυλάκιον, ὁλοκληρωθείσης οὕτω τῆς καταλήψεως τῆς συμμοριακῆς τοποθεσίας. Δυτικῶς τοῦ φυλακίου ἀνευρέθησαν τὰ πτώματα πέντε συμμοριτῶν καὶ ἑνὸς Βουλγάρου στρατιώτου, ἅπαντα ἐντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους. Ἐπηκολούθησαν ἐξερευνήσεις μέχρι τῶν συνόρων, καθ' ἃς διεπιστώθη ἡ ἀποχώρησις τῶν συμμοριτῶν καὶ ἡ πλήρης ἐκκαθάρισις τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιχειρήσεως ἡ 26η Ταξιαρχία δι' ἐπιθετικῶν ἀναγνωρίσεων τῶν 554 καὶ 555 Ταγμάτων ἀπησχόλει τὰς εἰς τὸ Δυτικὸν Μπέλες συμμοριακὰς δυνάμεις, ἵνα μὴ κινηθῶσι πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες. Ὁ εἰς Καλαμπάκαν λόχος τοῦ 555 Τάγματος ὑπέστη τὴν 23ην Αὐγούστου συμμοριακὴν ἐπίθεσιν ἐκ τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐδάφους, ἥτις ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς. Ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης ἐφονεύθη ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ 556 Τάγματος Σοβατζῆς Γεώργιος.

Αἱ ἀπώλειαι κατὰ τοὺς διεξαχθέντας εἰς τὸ Ἀνατολικὸν Μπέλες ἀγῶνας ἀπὸ 18-23 Αὐγούστου ἀνῆλθον εἰς 147 ἤτοι 1 νεκρὸν καὶ 2 τραυματίας Ἀξιωματικούς, 24 νεκροὺς καὶ 65 τραυματίας ὁπλίτας, 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 54 ὁπλίτας παγοπλήκτους. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 40 νεκρούς, 8 συλληφθέντας καὶ 9 παραδοθέντας (1).

Πλήρης ἐκκαθάρισις καὶ τοῦ Δυτικοῦ Μπέλες
(24 Αὐγούστου - Σεπτεμβρίου 1949)
(Σχεδιάγραμμα 88)

360. Μετὰ τὴν ἐπιτευχθεῖσαν ἐκκαθάρισιν τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες ἡ VII Μεραρχία, κατόπιν διαταγῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ συνέχισε διὰ τῆς 26ης Ταξιαρχίας τὴν προσπάθειαν πρὸς ἐκκαθάρισιν καὶ τοῦ Δυτικοῦ Μπέλες. Ἀναθέσασα τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες εἰς τὸ 559 Τάγμα, ἤρχισε νὰ ὠθῇ τὰς λοιπὰς δυνάμεις τῆς 27ης Ταξιαρχίας πρὸς τὴν νοτίως Ροδοπόλεως περιοχήν. Πρόθεσις τῆς Μεραρχίας ἦτο ἡ συντριβὴ τῶν εἰς τὸ Δυτικὸν Μπέλες συμμοριτῶν, ἀπαγορευομένης τῆς διαφυγῆς των πρὸς τὸ ὄρος Κρούσια. Ἡ 26η Ταξιαρχία πιέζουσα συνεχῶς τὰς συμμοριακὰς δυνάμεις θὰ κατέβαλε προσπαθείας νὰ τὰς περιορίσῃ ἐγγὺς τοῦ Τριεθνοῦς.

Αἱ ὑπάρχουσαι πληροφορίαι ἔφερον εἰς τὸ Δυτικὸν Μπέλες διατεταγμένην τὴν VI κομμουνιστοσυμμοριακὴν Μεραρχίαν ἀπὸ Κουτσουλιοῦ Μαγοῦλα μέχρι τῆς Δοϊράνης λίμνης μὲ τὴν ἑξῆς διάταξιν : Τὸ Στρατηγεῖον τῆς Μεραρχίας εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Παλαιοῦ Τριεθνοῦς. Ἡ διαφυγοῦσα ἐκ τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες 132α Ταξιαρχία συγκεντρωμένη εἰς τὴν περιοχὴν Βρῦσες. Ἡ 20ὴ Ταξιαρχία ἀνεπτυγμένη ἀπὸ Κουτσουλιοῦ Μαγούλα μέχρι Λουλάκι Βρύση. Δυτικώτερον εἰς τὸ τρίγωνον Λιθωτὸ–Κοῦκα–Καβαλάρης τὰ 650 καὶ 677 Τάγματα. Ἡ συνολικὴ δύναμις τῆς VI Μεραρχίας ἀνήρχετο εἰς 1250 συμμορίτας μετὰ 2-3 ὀρειβατικῶν πυροβόλων.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1161/Δ/34, Φ. 1164/Α/1, Φ. 1219/Α/50, Φ. 1221Δ/3

Ἡ διάταξις τῆς VII Μεραρχίας τὴν 24ην Αὐγούστου 1949, ἡμέραν ἐνάρξεως τῶν εἰς τὸ Δυτικὸν Μπέλες ἐπιχειρήσεων ἦτο ἡ ἀκόλουθος :

Τὰ Τακτικὰ Στρατηγεῖα : VII Μεραρχίας εἰς Ροδόπολιν, 27ης Ταξιαρχίας εἰς σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βυρωνείας (1) καὶ 26ης Ταξιαρχίας εἰς Ροδόπολιν. Τὸ 559 Τάγμα σὺν οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ εἰς Ἀνατολικὸν Μπέλες (1). Τὸ 558 Τάγμα εἰς Μανδράκι. Τὸ 556 Τάγμα εἰς Ἄνω Πορρόϊα—Ροδόπολιν μὲ λόχον εἰς Γκρούμπιλ. Τὸ 555 τάγμα εἰς Γκρούμπιλ—Πλατανάκια μὲ διλοχίαν ἀμέσως νοτιοανατολικῶς τοῦ ὑψώματος 1806. Τὸ 554 Τάγμα εἰς τὴν περιοχὴν Δοβὰ Τεπὲ—Ἄνω Σουρμένων—Μικρόβρυσης—σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ Μουριῶν, μὲ λόχον εἰς Πλατανάκια. Τὸ 73ον Ἐλαφρὸν Τάγμα, διατεθὲν ὑπὸ τοῦ Σώματος Στρατοῦ, εἰς τὴν περιοχὴν Διμοιρίας—Καλαμπάκα. Λόχος τοῦ 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς περὶ τὸ Ἀκρολίμνιον. Πρὸς ὑποστήριξιν τῆς 26ης Ταξιαρχίας αἱ δύο ἴλαι τεθωρακισμένων εἰς τὴν περιοχὴν Ροδοπόλεως—Μικρόβρυσης καὶ τέσσαρες οὐλαμοὶ πεδινοῦ πυροβολικοῦ τεταγμένοι ἀνὰ εἷς παρὰ τὴν Ροδόπολιν καὶ Μικρόβρυσην καὶ δύο παρὰ τὰ Πλατανάκια. Ἡ πυροβολαρχία τῆς 147 Μοίρας ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ παρὰ τὴν θέσιν Διμοιρία, πρὸς ἄμεσον ὑποστήριξιν τοῦ 73ου Ἐλαφροῦ Τάγματος.

Ἀνατολικῶς τοῦ Στρυμόνος ἀνεπτυγμένον τὸ 86ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς μέχρι βορείως Ἀχλαδοχωρίου (2) ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ 19ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος Σερρῶν, εἰς ὃ ἀνετέθη ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τῆς 23ης Αὐγούστου ἡ ἀνατολικῶς τοῦ ποταμοῦ ζώνη.

Εἰς τὴν νοτίως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων μετεφέρθη ἐκ τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες καὶ ἐγκατεστάθη εὐρέως περὶ τὸ Πανόραμα τὸ 557 Τάγμα.

361. Ἡ ἐπιχείρησις ἐκκαθαρίσεως τοῦ Δυτικοῦ Μπέλες ἤρχισε τὴν 24ην Αὐγούστου, μὲ προσπάθειαν ὅπως διὰ τῆς καταλήψεως τοῦ Τριεθνοῦς ἀποκοπῇ ἡ μετὰ τῶν Βουλγάρων ἐπαφὴ τῶν συμμοριτῶν. Συμμοριακὴ δύναμις ἐξορμήσασα ἐκ τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐδάφους ἐπετέθη περὶ τὴν 0100 τῆς αὐτῆς ἡμέρας κατὰ τῆς εἰς Καλαμπάκαν διλοχίας τοῦ 555 Τάγματος. Ἡ διλοχία ἀφοῦ ἀπέκρουσεν ἐπιτυχῶς τὴν ἐπίθεσιν, ἐκινήθη τὴν πρωΐαν ἐπὶ τῆς κορυφογραμμῆς καὶ κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος τὸ ὕψωμα 1806, διατηρήσασα τὴν ἐπαφὴν μετὰ τοῦ κατεχομένου ἰσχυρῶς παραμεθορίου ὑψώματος 1822. Ἐνισχυμένος λόχος τοῦ αὐτοῦ Τάγματος κινηθεὶς ἐκ Γκρούμπιλ πρὸς κατάληψιν διὰ νυκτερινοῦ ἐγχειρήματος τοῦ ὑψώματος 1706, προσέκρουσεν ἐπὶ τοῦ κατεχομένου ὑψώματος 1492 καὶ ἐπανῆλθεν εἰς Γκρούμπιλ. Ἐκ τῶν τμημάτων τοῦ 554 Τάγματος αἱ εἰς Ντοβὰ Τεπὲ καὶ Ἄνω Σούρμενα λόχοι κινηθέντες ἀναγνωριστικῶς πρὸς Ἁγίαν Παρασκευὴν καὶ Κάτω Σούρμενα, διεπίστωσαν ἰσχυρὰν κατοχὴν τῶν βορείως Ἁγίας Παρασκευῆς ὑψωμάτων καὶ τοῦ χωρίου Σούρμενα. Ἡ πρὸς Σούρμενα ἀναγνώρισις ἐβλήθη ἀνεπιτυχῶς δι' εἰκοσάδος βλημάτων πυροβολικοῦ ἐκ τῆς κατευθύνσεως Παλαιοῦ Τριεθνοῦς. Δυτικώτερον οἱ ἕτεροι δύο λόχοι τοῦ Τάγματος προωθήθησαν μέχρι τῶν νοτίων ἀντερεισμάτων τοῦ Προχώματος καὶ τοῦ βορείως τῆς λίμνης φυλακίου, εἰς ὃ ὑπῆρχον συμμοριακαὶ ἐγκαταστάσεις. Διαρκούσης τῆς ἡμέρας προσεβλήθησαν ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας συμμοριακαὶ θέσεις.

Τὴν 25ην Αὐγούστου ἡ κατέχουσα τὸ ὕψωμα 1806 διλοχία τοῦ 555 Τάγματος κατέλαβε κατόπιν ἀγῶνος τὴν παρὰ τὴν μεθόριον κορυφὴν 1822 καὶ συνέχισε

(1) Σχεδιάγραμμα 87.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.

τὴν προώθησιν πρὸς τὰ ὑψώματα Κουτσουλιοῦ Μαγούλα, πρὸς τὰ ὁποῖα συνεπτύχθησαν οἱ συμμορῖται. Τὰ πρὸς Πρόχωμα ἐνεργοῦντα τμήματα τοῦ 554 Τάγματος, ὑποστηριζόμενα ὑπὸ τῆς Ἴλης τεθωρακισμένων, ἦλθον εἰς στενὴν ἐπαφὴν μετὰ τῶν κατεχόντων τὸ ὕψωμα τοῦτο καὶ τὸ χωρίον Νίγδην συμμοριτῶν. Συμμοριακὸν πυροβολικὸν ἔβαλε κατὰ τῆς παρὰ τὸ χωρίον Πλατανάκια τεταγμένης πεδινῆς πυροβολαρχίας, προξενῆσαν βλάβας εἰς τὸν τροχὸν ἑνὸς πυροβόλου καὶ τὸ σκοπευτικὸν μηχάνημα ἑτέρου. Ἡ πυροβολαρχία ἤλλαξε θέσιν, ταχθεῖσα μεταξὺ τῶν χωρίων Πλατανακίων καὶ Ροδοπόλεως.

Τὰς πρώτας ὥρας τῆς 26ης Αὐγούστου συμμοριακὸς λόχος ἐξορμήσας ἐκ τῆς περιοχῆς Τριεθνοῦς ἐπετέθη κατὰ Γκρούμπιλ. Ἀλλ' ἡ ἐπίθεσις ἔπεσεν εἰς τὸ κενὸν καθ' ὅσον τὰ ἐπὶ τῆς θέσεως ταύτης τμήματα εἶχον μετατοπισθῆ ἀφ' ἑσπέρας βορειότερον εἰς τὸ ὕψωμα 1079. Ὁ συμμοριακὸς λόχος πλευροκοπηθεὶς καὶ βληθεὶς ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ, συνεπτύχθη πρὸς τὰς θέσεις ἐξορμήσεως. Ἡ διλοχία τοῦ 555 Τάγματος διανυκτερεύσασα ἐπὶ τοῦ προωθημένου ὑψώματος 1822 ἀπεσύρθη εἰς τὸ ὕψωμα 1806 πρὸς ἀποφυγὴν ἀπωλειῶν. Τὸ ὕψωμα 1822 ἀνεκατελήφθη ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον τῆς 27ης Ταξιαρχίας ἐκ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ Βυρωνείας ἐγκατεστάθη εἰς Λειβαδιάν, τὸ δὲ 558 Τάγμα ἀφῆσαν ἕνα λόχον εἰς Μανδράκι, μετεστάθμευσεν εἰς τὸ χωρίον Παραπόταμον. Ἡ εἰς σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βυρωνείας Ἴλη Τεθωρακισμένων μετεστάθμευσεν εἰς Μουριές.

Ἡ 27η Αὐγούστου διῆλθεν σχεδὸν ἐν ἡρεμίᾳ. Ὁ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1069 λόχος τοῦ 556 Τάγματος παρηνωχλήθη διὰ μεμακρυσμένων ἀστόχων πυρῶν.

Τὸ 555 Τάγμα μεῖον διλοχία, σὺν λόχος τοῦ 556 Τάγματος ἐπετέθη αἰφνιδιαστικῶς τὴν 0200 τῆς 28ης Αὐγούστου ἐκ βάσεως ἐξορμήσεως βορείως Γκρούμπιλ κατὰ τοῦ ὑψώματος 1706 καὶ τοῦ ἀνατολικώτερον ἀνωνύμου. Παρὰ τὴν προβληθεῖσαν ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν πεῖσμονα ἀντίστασιν, κατελήφθησαν κατόπιν σκληροῦ ἀγῶνος ἀμφότερα τὰ ὑψώματα. Περὶ τὴν 0700 τὸ Τάγμα ἐδέχθη ἰσχυρὰν ἀντεπίθεσιν ἐκ τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐδάφους καὶ ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῆ πρὸς τὴν βάσιν ἐξορμήσεως σχὸν ἀπωλείας 2 Ἀξιωματικοὺς διοικητὰς λόχων τραυματίας, τρεῖς νεκροὺς καὶ 8 τραυματίας ὁπλίτας. Ἀπωλέσθησαν ἐπίσης δύο ὁπλοπολυβόλα Μπρὲν, 1 ὅλμος 70 χ.μ. καὶ τινα ἀτομικὰ τυφέκια. Τὴν πρωΐαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἡ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1806 διλοχία τοῦ 555 Τάγματος ἐπετέθη πρὸς κατάληψιν τῶν ὑψωμάτων 1822 καὶ Κουτσουλιοῦ Μαγοῦλα. Παρὰ τὴν θαρραλέαν καὶ βαθεῖαν διείσδυσιν τῆς διλοχίας ἐνισχυθείσης καὶ διὰ λόχου τοῦ 73ου Ἐλαφροῦ Τάγματος, δὲν ἐπετεύχθη ἡ κατάληψίς των, καθ' ὅσον οἱ συμμορῖται ἠμύνοντο μετὰ πείσματος καὶ ἀποφασιστικότητος τῶν θέσεών των. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα σκληρὸν ἀγῶνα ἔπεσαν μαχόμενοι ὁ Ὑπολοχαγὸς τοῦ 73ου Τάγματος Βενιζέλος Παντελῆς καὶ 8 ὁπλῖται, ἐτραυματίσθησαν δὲ 1 Ὑπολοχαγὸς καὶ 13 ὁπλῖται. Κατὰ τοὺς διεξαχθέντας ἀγῶνας ἐπενέβησαν δραστηρίως μαχητικὰ ἀεροπλάνα, πλήξαντα τὰς συμμοριακὰς θέσεις. Εἰς τὸ ἀριστερόν, τμῆμα τοῦ 554 Τάγματος ἐνεργῆσαν νυκτερινὸν ἐγχείρημα πρὸς Λιθωτόν, προσέκρουσεν ἐπὶ ἰσχυρᾶς ἀντιστάσεως καὶ ἀπεσύρθη. Συμμοριακὸν πυροβολικὸν ἔβαλε κατὰ διαστήματα κατὰ τῶν ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Γκρούμπιλ καὶ 1806 τμημάτων χωρὶς νὰ σημειωθοῦν ἀπώλειαι. Ἐπίσης ἔβαλε τὴν νύκτα περὶ τὰ εἴκοσι βλήματα κατὰ τοῦ χωρίου Πλατανακίων, ἄνευ ἀποτελέσματος.

362. Μετὰ τὴν ἀνεπιτυχῆ ἔκβασιν τῶν διεξαχθέντων τὴν 28ην Αὐγούστου ἀγώνων, ἡ VII Μεραρχία ἀπεφάσισε νὰ ἐνεργήσῃ πρὸς κατάληψιν τῶν συμμοριακῶν θέσεων δι' ἰσχυροτέρων δυνάμεων, παρεχομένης εἰς ταύτας μεγαλυτέρας ὑποστηρίξεως. Πρὸς τοῦτο μετεκίνησε τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας τὸ

557 Τάγμα ἐκ τῆς περιοχῆς Πανοράματος εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Θεοδωρόβου, προκειμένου νὰ ἐξαπολύσῃ δι' αὐτοῦ τὴν νύκτα τῆς 31ης Αὐγούστου νέαν ἐπίθεσιν. Τὸ 556 Τάγμα τὸ συνεκέντρωσεν εἰς Μακρυνίτσαν—Ροδόπολιν καὶ τὴν νύκτα τὸ μετεκίνησεν εἰς Πανόραμα. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆ 29ης Αὐγούστου τὸ πυροβολικὸν ἐξετέλει βολὰς παρενοχλήσεως ἐπὶ τοῦ Τριεθνοῦς καὶ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων Κουτσουλιοῦ Μαγοῦλα καὶ 1822. Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας συμμοριακὴ ὁμὰς κινουμένη ἀπὸ Μπέλες πρὸς Κρούσια, ἐβλήθη παρὰ τὸ 'Ακρολίμνιον ὑπὸ ἐνέδρας λόχου τοῦ 67ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς καὶ ἀνεστράφη διαφυγοῦσα πρὸς Βορρᾶν.

Συμμοριακαὶ δυνάμεις τεσσάρων περίπου λόχων, πλησιάσασαι ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ σκότους τὰς θέσεις τοῦ 555 Τάγματος ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων 1079 καὶ Γκρούμπιλ ἐπετέθησαν κατ' αὐτῶν περὶ τὴν 0400 τῆς 30ῆς Αὐγούστου, κατόπιν προπαρασκευῆς δι' ὅλμων καὶ πυροβολικοῦ. Τὸ Τάγμα ἐξαπέλυσε τὸν καλῶς προπαρασκευασθέντα φραγμὸν πυρός, ὅστις ἐνισχύθη καὶ διὰ πυρῶν πυροβολικοῦ. 'Η ἐπίθεσις ἀνεχαιτίσθη καὶ περὶ τὴν 0530 οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν πρὸς Βορρᾶν ἐγκαταλείψαντες ἕνδεκα νεκρούς. Τὸ Τάγμα ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ ἓξ τραυματίας ὁπλίτας ὡς καὶ δύο νεκρούς ἄνδρας ΜΕΑ τῆς περιοχῆς Πλατανακίων. 'Απὸ τῆς 0900 ἐνεφανίσθησαν μαχητικὰ ἀεροπλάνα ἅτινα ἔπληξαν τὰς θέσεις τῶν συμμοριτῶν. Κατόπιν προπαρασκευῆς πυροβολικοῦ ἡ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1806 διλοχία τοῦ αὐτοῦ Τάγματος ἐπετέθη τὴν 1745 διὰ λόχου κατὰ τοῦ ὑψώματος 1822 ὅπερ καὶ κατέλαβε περὶ τὴν 1820 κατόπιν ἀγῶνος, εἰς ὃν μετέσχον καὶ μαχητικὰ ἀεροσκάφη. 'Ο λόχος ἐνισχυθεὶς διὰ διμοιρίας, ἐγκατεστάθη σταθερῶς ἐπὶ τοῦ καταληφθέντος ὑψώματος. Αἱ ἀπώλειαί του ἦσαν μόνον εἷς τραυματίας ὁπλίτης τῶν δὲ συμμοριτῶν τρεῖς νεκροί. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ἐπακολουθήσασαν νύκτα ἅπαντα τὰ τμήματα τοῦ 555 Τάγματος παρηνωχλοῦντο διὰ πυρῶν ὅλμων καὶ πυροβολικοῦ. Εἰς τὸ ἀριστερὸν συμμοριακὴ διμοιρία παρενοχλήσασα τὴν πρωΐαν ἐκ μεγάλης ἀποστάσεως διὰ μυδραλλίων τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Μικρόβρυσης, κατεδιώχθη ὑπὸ τμήματος τοῦ 554 Τάγματος ὅπερ συνέλαβε πέντε ἐνόπλους. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς 30ῆς Αὐγούστου ἡ ἀναπτυχθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας δραστηριότης ὑπῆρξεν ἐξαίρετος.

Τὴν 31ην Αὐγούστου τμήματα τῆς διλοχίας τοῦ 555 Τάγματος καὶ τοῦ 73ου 'Ελαφροῦ τοιούτου, ἤρχισαν ἐπιτιθέμενα ἀπὸ τῆς 1100 ἐκ τῶν ὑψωμάτων 1806 καὶ 1822, κατόπιν προπαρασκευῆς πυροβολικοῦ, πρὸς Κουτσουλιοῦ Μαγοῦλα. Τὰ τμήματα ὑποστηριζόμενα συνεχῶς ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ὑπὸ μαχητικῶν ἀεροπλάνων, κατέλαβον κατόπιν ἀγῶνος τὰ ὑψώματα Κουτσουλιοῦ Μαγοῦλα καὶ τὴν βορειοτέραν ἐπὶ τῶν συνόρων πυραμίδα. Τὸ 557 Τάγμα εἶχεν ἐγκατασταθῆ ἀπὸ 0400 ἐπὶ βάσεως ἐξορμήσεως βορείως Γκρούμπιλ, προκειμένου νὰ ἐνεργήσῃ τὴν προκαθορισθεῖσαν νυκτερινὴν ἐπίθεσιν κατὰ τῆς περιλαμβανούσης τὸ ὕψωμα 1706 καὶ τὸ ἀνατολικῶς τούτου ἀνώνυμον τοποθεσίας. 'Αλλὰ τὸ εὐνοϊκὸν ἀποτέλεσμα τῆς πρὸς Κουτσουλιοῦ Μαγοῦλα ἐπιθέσεως παρεκίνησε τὴν Μεραρχίαν νὰ τὸ ἐκμεταλλευθῆ καὶ νὰ διατάξῃ τὴν ἄμεσον ἐπίθεσιν τοῦ 557 Τάγματος. Μετὰ προηγηθεῖσαν ἰσχυρὰν προπαρασκευὴν πυρολβολικοῦ τὸ Τάγμα ἐπετέθη τὴν 1500 διὰ δύο λόχων πρὸς ἀνώνυμον καὶ ἑτέρων δύο πρὸς τὸ ὕψωμα 1706. Τὸ 555 Τάγμα μεῖον διλοχία, παρέμεινεν ἐπὶ τῆς βάσεως ἐξορμήσεως, διαθέσαν τὰ πυρά του ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς ἐπιτιθεμένης μονάδος ἥτις ὑπεστηρίζετο συνεχῶς ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας. Ταὐτοχρόνως ἐνήργουν ἐπιβοηθητικῶς ἐκ Κουτσουλιοῦ Μαγούλας τὰ τμήματα τῆς διλοχίας τοῦ 555 Τάγματος καὶ τοῦ 73ου 'Ελαφροῦ, κινούμενα πρὸς Δυσμὰς ἐπὶ τῆς κυρίας κορυφογραμμῆς τοῦ Μπέλες. Περὶ τὴν 1830 κατελήφθη ὑπὸ

τοῦ δεξιοῦ τοῦ 557 Τάγματος κατόπιν ἀγῶνος τὸ ἀνώνυμον, ἐνῷ τὸ ἀριστερὸν ἐπλησίασε τὸ ὕψωμα 1706 χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ. Ἐπὶ τοῦ ἀνωνύμου ἀνευρέθησαν τρεῖς νεκροί συμμορῖται. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἕνα μόνον τραυματίαν ὁπλίτην. Διὰ τὴν πλήρη ἐξασφάλισιν τοῦ ἀνωνύμου συνεκεντρώθη μέχρι τῆς 2200 ὁλόκληρον τὸ Τάγμα ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τούτου, ἔχον τρεῖς λόχους ἐν πρώτῃ γραμμῇ καὶ ἕνα λόχον ἐν ἐφεδρείᾳ.

363. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν νύκτα ἡ ΥΙ κομμουνιστοσυμμοριακὴ Μεραρχία ἐγκατέλειψε τὸ Δυτικὸν Μπέλες καὶ ἀπεσύρθη διὰ τοῦ Τριεθνοῦς εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος, καλυπτομένη ὑπὸ τμημάτων ἐγκατεστημένων ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 1706 καὶ ἐπὶ τοῦ Τριεθνοῦς.

Τὴν 1ην Σεπτεμβρίου τὸ 557 Τάγμα ἐξορμῆσαν ἐκ τοῦ Ἀνωνύμου κατέλαβε κατόπιν μικροσυμπλοκῆς τὸ ὕψωμα 1706 καὶ περὶ τὴν 0945 ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ Τριεθνοῦς, χωρὶς νὰ συναντήσῃ ἀντίστασιν. Τὸ Τάγμα ἀντικατασταθὲν εἰς τὰς κατεχομένας θέσεις ὑπὸ τοῦ 555 Τάγματος συνέχισεν ἀπὸ τῆς 1100 τὴν πρὸς Δυσμὰς κίνησιν. Περὶ τὴν 1900 συνεπλάκη ἀνατολικῶς τοῦ ὑψώματος 1874 μετὰ συμμοριακοῦ λόχου ὅστις προφανῶς δὲν εἶχε προλάβει νὰ διαρρεύσῃ διὰ τοῦ Τριεθνοῦς. Οἱ συμμορῖται ἀνατραπέντες κατέφυγον εἰς τὸ Γιουγκοσλαυϊκὸν ἔδαφος ἐγκαταλείψαντες ἓξ νεκρούς. Τὸ Τάγμα διετάχθη νὰ παραμείνῃ ἐπὶ τόπου κατὰ τὴν νύκτα. Εἰς τὸ ἀριστερὸν τὸ 554 Τάγμα προωθήθη ἄνευ ἀντιστάσεως μέχρι τῆς γραμμῆς βορείως Ἁγίας Παρασκευῆς—νοτιοδυτικῶς Παλαιοῦ Τριεθνοῦς—Κοῦκα—Πρόχωμα. Ἡ περιοχὴ Κοῦκα—Πρόχωμα ἦτο κατεσπαρμένη διὰ ναρκῶν. Ἐξ ἐκραγεισῶν τοιούτων ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται.

Τὴν 2αν Σεπτεμβρίου οὐδὲν συμμοριακὸν τμῆμα ὑπῆρχεν εἰς τὸ Δυτικὸν Μπέλες. Τὸ 554 Τάγμα προωθήθη ἐπὶ τῶν συνόρων ἀπὸ τῆς κορυφῆς 1849 μέχρι τοῦ Παλαιοῦ Τριεθνοῦς. Ἐπὶ τῆς θέσεως ταύτης εἶχε τὸ στρατηγεῖον της ἡ ΥΙ κομμουνιστοσυμμοριακὴ Μεραρχία ἐντὸς πολυτελῶν ἐγκαταστάσεων.

364. Διὰ τῶν διεξαχθεισῶν εἰς τὸ Ἀνατολικὸν καὶ τὸ Δυτικὸν Μπέλες ἐπιχειρήσεων ἐπετεύχθη ἡ πλήρης καὶ ὁριστικὴ ἐκκαθάρισις τῆς ὀρεινῆς ταύτης περιοχῆς μέχρι τῶν συνόρων καὶ ἡ ἑδραίωσις τμημάτων ἐπ' αὐτῆς.

Αἱ ἀπώλειαι τῆς 26ης Ταξιαρχίας εἰς τὸ Δυτικὸν Μπέλες ἦσαν 1 Ἀξιωματικὸς καὶ 14 ὁπλῖται νεκροί, 38 ὁπλῖται τραυματίαι καὶ 2 ὁπλῖται ἀγνοούμενοι. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 35 νεκρούς, 8 συλληφθέντας καὶ 10 παραδοθέντας. Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Ἀνατολικοῦ καὶ τοῦ Δυτικοῦ Μπέλες τοῦ μὲν στρατοῦ ἀνῆλθον εἰς 202 ἤτοι 2 νεκρούς, 2 τραυματίας καὶ 1 παγόπληκτον Ἀξιωματικούς, 38 νεκρούς, 103 τραυματίας, 2 ἀγνοουμένους καὶ 54 παγοπλήκτους ὁπλίτας. Τῶν δὲ συμμοριτῶν εἰς 110 ἐξ ὧν 75 νεκροί, 16 συλληφθέντες καὶ 19 παραδοθέντες.

Αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν, εἰς ὁπλισμόν, πυρομαχικὰ καὶ παντοειδὲς ὑλικὸν ἦσαν ἀρκεταί. Εἰς τὰ εἴδη ὁπλισμοῦ περιελαμβάνοντο 1 ὀρειβατικὸν πυροβόλον ἡμικατεστραμμένον καὶ 1 ἀντιαρματικόν, 8 βαρεῖς, 2 ἐλαφροὶ καὶ 4 ἀτομικοὶ ὅλμοι, 6 πολυβόλα, 16 ὁπλοπολυβόλα, 28 μυδράλλια, 16 αὐτόματα καὶ 146 ἀτομικὰ τυφέκια(1).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1161/Δ/33, Φ. 1164/1,Φ. 1219/Α/50, Φ. 1277/Α/Β/Γ/28, 86, 91.

Ἕτεραι ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι ὑπὸ τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας (8-24 Σεπτεμβρίου 1949)

365. Ἐπιχείρησις βορειοδυτικῶς τῆς Ξάνθης (1). Πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς βορειοδυτικῶς Ξάνθης καὶ βορείως Παρανεστίου παραμεθορίου περιοχῆς, εἰς ἣν ἐφέρετο ἀνεπτυγμένη ἡ ΥΙΙ κομμουνιστοσυμμοριακὴ Μεραρχία δυνάμεως 450 περίπου ἐνόπλων, ὠργανώθη ὑπὸ τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΛΑΒΗ.

Πρόθεσις τῆς Μεραρχίας ἦτο ἡ συντριβὴ τῶν συμμοριτῶν. Τὸ συνταχθὲν ὑπ' αὐτῆς σχέδιον ἐνεργείας προέβλεπεν ἐνέργειαν διὰ τριῶν φαλάγγων κατὰ τῶν πλευρῶν καὶ νώτων τῶν συμμοριτῶν καὶ μετωπικὴν τοιαύτην δι' ἑτέρων φαλάγγων πρὸς ἀγκίστρωσιν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρων συμμοριακῶν δυνάμεων.

Διὰ τὴν ἐπιχείρησιν ἡ Μεραρχία διέθεσε τὴν 27ην Ταξιαρχίαν (2 Τάγματα πεζικοῦ σὺν πεδινὴ καὶ ὀρειβατικὴ πυροβολαρχίαι) εἰς τὴν περιοχὴν Διπόταμα–Βουνοπλαγιά. Τὸ 26ον Ἐλαφρὸν Σύνταγμα (ἓν τάγμα ἐθνοφρουρᾶς μεῖον λόχος σὺν τμήματα ΜΕΑ) εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Παρανεστίου περιοχήν. Καὶ τὸ 41ον Ἐλαφρὸν Σύνταγμα (τρεῖς διλοχίαι) σὺν μία πεδινὴ πυροβολαρχία, μία ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία καὶ οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ, εἰς τὴν βορείως Ξάνθης περιοχὴν Μελίβοια–Ὡραῖον.

Τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεως εἶχεν ἡ ΥΙΙ Μεραρχία, ἐγκαταστήσασα τὸ Τακτικόν της Στρατηγεῖον εἰς Παρανέστιον.

Ἡ ἐπιθετικὴ ἐνέργεια ἤρχισε τὴν νύκτα τῆς 10ης Σεπτεμβρίου 1949 καὶ τὴν ἑπομένην 11ην Σεπτεμβρίου τὰ τμήματα τοῦ 41ου Συντάγματος ἤχθησαν ἄνευ ἐπαφῆς εἰς Χαϊντοῦ, ἐν ᾧ χρόνῳ ἡ ἐνεργοῦσα κατὰ τοῦ ἀριστεροῦ τῶν συμμοριτῶν διλοχία τοῦ αὐτοῦ Συντάγματος προωθεῖτο ἀκωλύτως ἀπὸ Μελίβοια διὰ Δημαρίου πρὸς Δυσμάς, κατὰ μῆκος τῆς μεθορίου. Εἰς τὸ κέντρον τὰ τμήματα τοῦ 26ου Συντάγματος ἀφίχθησαν ἐπίσης ἄνευ ἐπαφῆς εἰς Χαϊντοῦ. Εἰς τὸ ἀριστερὸν τὰ τμήματα τῆς 27ης Ταξιαρχίας, ἀνατρέψαντα μικροαντιστάσεις, κατέλαβον γραμμὴν περὶ τὰ ἑπτὰ χιλιόμετρα βορείως τοῦ χωρίου Διπόταμα. Ἐξ ἐκρήξεως ναρκῶν ἐφονεύθησαν τέσσαρες ὁπλῖται καὶ ἰσάριθμοι ἐτραυματίσθησαν. Τὴν 12ην Σεπτεμβρίου ἅπαντα τὰ τμήματα προωθήθησαν μέχρι τῶν συνόρων χωρὶς νὰ συναντήσωσι συμμορίτας. Τὴν ἑπομένην ἐπεδόθησαν εἰς ἐξερευνήσεις τῆς περιοχῆς Χαϊντοῦ–Καλυβίων Λεπίδα καὶ κατέστρεψαν συμμοριακὰς ἐγκαταστάσεις καὶ ὀργανώσεις.

Τὴν 14ην Σεπτεμβρίου τὰ τμήματα συνέχισαν τὰς ἐξερευνήσεις. Κατὰ τὴν κίνησίν των πλησίον τῆς μεθορίου ἐβλήθησαν ἐκ τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐδάφους καὶ ἔσχον ἕνα νεκρὸν καὶ τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας.

Τὴν 15ην Σεπτεμβρίου συνεχίσθησαν αἱ ἐξερευνήσεις μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀνεύρεσιν διαφόρων εἰδῶν ὁπλισμοῦ, ὑλικῶν, βλημάτων πυροβολικοῦ καὶ ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ναρκῶν.

Τὴν 16ην Σεπτεμβρίου ληξάσης τῆς ἐπιχειρήσεως τὰ τμήματα ἤρχισαν ἀναδιπλούμενα. Εἰς τὴν περιοχὴν Χαϊντοῦ παρέμεινε τὸ 35ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς (2).

---

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1162/Δ/28, Φ. 1164/Α/1.

366. Ἐπιχείρησις εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων (1). Πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς τῶν Κρουσίων ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν κατὰ σχετικὰς πληροφορίας, τριῶν ὁμάδων ὑπὸ τὴν διοίκησιν πολιτικῶν ἐπιτρόπων, συνολικῆς δυνάμεως 120 περίπου ἐνόπλων, ὠργανώθη ὑπὸ τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΚΡΟΥΣΙΑ. Ἡ διεύθυνσις τῆς ἐπιχειρήσεως ἀνετέθη εἰς τὸν Ὑποδιοικητὴν τῆς Μεραρχίας, ἔχοντα τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον εἰς Κιλκίς.

Ἡ ἐξερευνητέα περιοχὴ διηρέθη εἰς τρεῖς τομεῖς, εἰς οὓς κατενεμήθησαν αἱ διατεθεῖσαι δυνάμεις ὡς ἀκολούθως :

Εἰς τὸν περιλαμβάνοντα τὰ χωρία Πανόραμα, Βάθην καὶ Ἀλέξια τομέα τὸ 73ον Ἐλαφρὸν Τάγμα σὺν λόχος τοῦ 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς. Εἰς τὸν περιλαμβάνοντα τὰ χωρία Ποντοκερασιάν, Φύσκαν, Εὐκαρπίαν, Τέρπυλλον καὶ Ἀναβρυτὸν τομέα τὸ Γ' Σύνταγμα Ἱππικοῦ (Διοίκησις καὶ δύο ἴλαι) σὺν ἴλη τοῦ ΧΙ Συντάγματος Ἀναγνωρίσεως, σὺν λόχος ΚΜΕΑ. Ἅπαντα τὰ τμήματα ταῦτα ἐτέλουν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς 26ης Ταξιαρχίας ἐχούσης τὸ Τακτικὸν Στρατηγεῖον εἰς Πανόραμα. Καὶ εἰς τὸν περιλαμβάνοντα τὰ χωρία Μελισσῶνα, Νέαν Δορκάδα καὶ Ἑλληνικὸν τομέα διλοχία τοῦ 34ου σὺν λόχος τοῦ 62ου Ταγμάτων Ἐθνοφρουρᾶς μετὰ τῶν ΜΕΑ τῆς περιοχῆς. Τὸ 67ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς μεῖον λόχος ἐπὶ τῶν διαβάσεων Κρούσια—Μαυροβοῦνι.

Ἡ ἐπιχείρησις ἐξερευνήσεως τῆς περιοχῆς πρὸς ἀναζήτησιν τῶν συμμοριτῶν ἤρχισε ἀπὸ τῆς ἕω τῆς 8ης Σεπτεμβρίου 1949 καὶ ἔληξε τὴν 12ην ἰδίου. Κατὰ τὴν πενθήμερον διάρκειάν της μόνον τὴν 9ην Σεπτεμβρίου συνηντήθησαν τρεῖς μικροομάδες ἐκ πέντε συμμοριτῶν, αἵτινες ἔσπευσαν νὰ ἐξαφανισθοῦν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς ἐνόπλου (2).

367. Ἐπιχείρησις παρὰ τὸν κάτω ροῦν τοῦ Νέστου (3). Πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς περὶ τὰ ὀκτὼ χιλιόμετρα νοτίως Τοξοτῶν καὶ παρὰ τὴν ἀνατολικὴν ὄχθην τοῦ κάτω ροῦ τοῦ Νέστου πυκνοδασωμένην περιοχὴν Κοτζᾶ Ὁρμὰν ὠργανώθη ἐπιχείρησις ὑπὸ τὸ συνθηματικὸν ΚΥΝΗΓΙ. Αὕτη διεξήχθη ἀπὸ 20-24 Σεπτεμβρίου 1949 ὑπὸ τοῦ 558 Τάγματος σὺν οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῶν ΜΕΑ τῆς περιοχῆς. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιχειρήσεως οὐδεμία ἐπαφὴ μετὰ συμμοριτῶν ἐσημειώθη. Λόχος τοῦ Τάγματος ἐμπεσὼν τὴν 21ην Σεπτεμβρίου εἰς ναρκοπέδιον, ἔσχε νεκρὸν τὸν Ἀνθυπολοχαγὸν Κουρῆν Νικόλαον, τραυματίας δὲ τέσσαρας ὁπλίτας. Ἐπίσης ἐτραυματίσθησαν ὁ Ὑποδιοικητὴς τοῦ Τάγματος καὶ εἷς ἀνὴρ ΜΕΑ (4).

Ἐπιχειρήσεις μὴ προσχεδιασμέναι

368. Τμῆμα τοῦ 552 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 4ην Ἰουλίου 1949 βορείως Ξάνθης μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἥτις διασκορπισθεῖσα διέφυγε πρὸς Βορρᾶν. Ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ ἕτερος παρεδόθη (5).

Τὴν νύκτα τῆς 11ης Ἰουλίου τμῆμα ἱππικοῦ συνεπλάκη παρὰ τὸ βορειοδυτικῶς Κιλκίς χωρίον Τὲρπυλλον (6), μετὰ συμμοριτῶν οἵτινες διέφυγον ὑπὸ

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1162/Δ/28, Φ. 1164/Α/1.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.
(4) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1161/Δ/36.
(5) Σχεδιάγραμμα 4.

τὴν κάλυψιν τοῦ σκότους. Τὸ τμῆμα ἱππικοῦ ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ 35ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκη τὴν 12ην Ἰουλίου δυτικῶς Καρυοφύτου Ξάνθης(1) μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος. Τὸ ἀναγνωριστικὸν τμῆμα ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ ἕνα τραυματίαν ὁπλίτας.

Λόχος ΚΜΕΑ Κιλκίς, συνεπλάκη τὴν 14ην Ἰουλίου ἐπὶ τρίωρον μετὰ συμμοριακοῦ τμήματος κατέχοντος ὑψώματα περὶ τὸ χωρίον Παγοχῶρι(2). Κινηθεὶς ἐκ Κιλκὶς λόχος τοῦ 512 Τάγματος καὶ τμῆμα ἱππικοῦ ἀπὸ Τέρπυλλον δὲν ἔλαβον ἐπαφὴν μὲ τοὺς συμμορίτας καθ' ὅσον οὗτοι εἶχον ἐγκαταλείψει τὰς κατεχομένας θέσεις, τραπέντες πρὸς Βορρᾶν. Οἱ συμμορῖται προσεβλήθησαν φεύγοντες ὑπὸ τμήματος τοῦ 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ὅπερ ἐκινήθη ἐγκαίρως ἐκ Λαχανᾶ. Ὁ λόχος ΚΜΕΑ ἔσχεν ἀπωλείας 1 Ἀξιωματικὸν νεκρὸν τὸν ἐξ ἀπονομῆς Ἀνθυπολοχαγὸν Φωτιάδην Σάββαν καὶ 1 νεκρὸν ὁπλίτην, τραυματίας δὲ 1 Ἀξιωματικὸν καὶ 2 ὁπλίτας. Ἐκ τῶν συμμοριτῶν 8 ἐφονεύθησαν καὶ 1 συνελήφθη.

Περίπολος τοῦ 555 Τάγματος συνεπλάκη τὴν 22αν Ἰουλίου παρὰ τὸ Ἀκριτοχώριον τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες (3) μετὰ συμμοριακῆς διμοιρίας, φονευθέντος τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς ταύτης. Ἐκ τῆς περιπόλου ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης. Ἑτέρα περίπολος τοῦ 559 Τάγματος συμπλακεῖσα τὴν ἑπομένην εἰς τὴν περιοχὴν Βυρωνείας, ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν ὁπλίτας.

Τμῆμα τοῦ 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, ἐπιτεθὲν τὴν 25ην Ἰουλίου εἰς τὴν περιοχὴν Μαυροβοῦνι κατὰ συμμοριακῆς διμοιρίας ἐφόνευσεν ὀκτὼ συμμορίτας τῶν λοιπῶν διασκορπισθέντων. Τὸ Τάγμα ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ ἰσαρίθμους ἀγνοουμένους ὁπλίτας.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 30ῆς Ἰουλίου εἰς ἐνέδραν τμήματος τοῦ 554 Τάγματος, ἐγκατεστημένην παρὰ τὴν Δοϊράνην λίμνην ἐγκατέλειψε δύο νεκρούς. Ἑτέρα ὁμὰς ἐνέπεσε τὴν ἑπομένην νύκτα εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν εἰς ἐνέδραν τοῦ ἰδίου Τάγματος. Ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ ἕτερος συνελήφθη (4).

Πρὸς ἀποσαφήνισιν τῆς καταστάσεως εἰς τὸν μεθοριακὸν θύλακα Κορώνας (5), τμήματα δυνάμεως διλοχίας τοῦ 95ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐνισχυμένα διὰ ΜΕΑ, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑποδιοικητοῦ τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας, ἐξετέλεσαν τὴν 3ην Αὐγούστου ἐπιθετικὰ ἐγχειρήματα πρὸς τὰς κατευθύνσεις τῶν ὑψωμάτων 467 καὶ Ἐρειπίων Νταουτλῆ, χωρὶς νὰ συναντήσωσι συμμορίτας. Διαταχθέντα νὰ συνεχίσωσι τὴν κίνησιν πρὸς Βορρᾶν, ἔλαβον ἐπαφὴν μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως λόχου, κατεχούσης τὸ ὕψωμα 285 καὶ τὴν νοτίαν παρυφὴν τοῦ χωρίου Κορώνας. Ἀμφότεροι αἱ θέσεις αὗται ὠργανωμέναι διὰ χαρακωμάτων, κατελήφθησαν κατόπιν ἀγῶνος. Τὴν ἑπομένην συνεχίσθη ἡ ἐπιθετικὴ ἐνέργεια καθ' ἣν τὰ τμήματα προωθήθησαν βορείως τοῦ ὑψώματος 285 καὶ τοῦ χωρίου Κορώνας, τῶν συμμοριτῶν συμπτυχθέντων εἰς τὸ βάθος τοῦ θύλακος, ἐπὶ τῆς γραμμῆς τῶν ὑψωμάτων 625-361. Περὶ τὴν ἑσπέραν τὰ τμήματα ἐνισχυθέντα διὰ στοιχείων τεθωρακισμένων κατέλαβον, μετὰ βραχὺν ἀγῶνα, τὸ ὕψωμα

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Σχεδιάγραμμα 4.
(4) Ἀρχεῖον ΔΣ/Φ. 1164/Α/1.
(5) Σχεδιάγραμμα 58.

625, μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ ὁποίου ἐξέλιπε πᾶσα ἀντίστασις, καθ' ὅσον οἱ συμμορῖται κατέφυγον εἰς τὸ Γιουγκοσλαυϊκὸν ἔδαφος. Οὕτω ἐξεκαθαρίσθη ὁλόκληρος ἡ περιοχὴ τοῦ θύλακος μέχρι τῶν συνόρων παρὰ τὰ ὁποῖα ἐγκατεστάθη εἷς λόχος. Κατὰ τὰς ἐξερευνήσεις αἵτινες ἐπηκολούθησαν, ἀνευρέθησαν τεμάχια κατεστραμμένου γερμανικοῦ ὀρειβατικοῦ πυροβόλου, 2 μυδράλλια, 6 ὁπλοπολυβόλα Μπρέν, 8 αὐτόματα Στάγερ, καὶ 23 ἀτομικὰ τυφέκια. Κατεστράφησαν ἐγκαταστάσεις συμμοριτῶν περιλαμβάνουσαι ἀρτοκλιβάνους, ἀναρρωτήριον καὶ παραπήγματα στρατωνισμοῦ. Αἱ ἀπώλειαι ἦσαν τοῦ μὲν 95ου Τάγματος 1 'Αξιωματικὸς καὶ 6 ὁπλῖται τραυματίαι, τῶν δὲ τμημάτων ΜΕΑ 1 νεκρὸς καὶ 2 τραυματίαι. Οἱ συμμορῖται ἔσχον 8 νεκρούς.

Εἰς τὴν περιοχὴν Λαγκαδᾶ τμήματα τοῦ 34ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς διενεργοῦντα ἐξερεύνησιν βορείως τῆς Βόλβης λίμνης (1) συνεπλάκησαν τὴν 3ην Αὐγούστου μετὰ συμμοριτῶν. Ἡ ἐπαφὴ ἀπωλέσθη ἅμα ὡς ἐπῆλθε τὸ σκότος. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη εἷς ὁπλίτης. Τὴν ἑπομένην συνεχίσθη ἡ ἐξερεύνησις χωρὶς νὰ συναντηθῶσι συμμορῖται. Διαρκούσης τῆς ἡμέρας ἐτραυματίσθησαν τρεῖς ὁπλῖται ἐκ νάρκης.

Τὴν 6ην Αὐγούστου τμῆμα τοῦ εἰς Σωχὸν λόχου τοῦ ἀνωτέρω Τάγματος προσέβαλε συμμοριακὴν ὁμάδα παρὰ τὸ χωρίον Νέαν Σεβάστειαν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη εἷς ὁπλίτης.

Τμῆμα τοῦ 60οῦ Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς ἐξερευνῶν τὴν βορειοδυτικῶς Δράμας περιοχὴν Μικροπόλεως (2) ἀνεῦρεν ἀποθήκην ὁπλισμοῦ περιέχουσαν 1 βαρὺν ὅλμον, 2 βουλγαρικὰ πολυβόλα, 3 μυδράλλια, 6 αὐτόματα, 56 ἀτομικὰ τυφέκια καὶ ἱκανὴν ποσότητα χειροβομβίδων.

Ὑπὸ ἐπιθετικῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ 554 Τάγματος ἐφονεύθη τὴν 20ὴν Αὐγούστου βορείως 'Αγίας Παρασκευῆς τοῦ δυτικοῦ Μπέλες εἷς συμμορίτης φέρων μυδράλλιον.

'Αναγνώρισις διμοιρίας, ἐκπεμφθεῖσα ὑπὸ τοῦ σταθμεύοντος εἰς τὸ περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα νοτίως Ροδοπόλεως (1) χωρίον Παραπόταμον 558 Τάγματος, συνεπλάκη τὴν 29ην Αὐγούστου εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων. 'Ενισχυθεῖσα καὶ ὑπὸ ἑτέρας διμοιρίας ἀνέτρεψε τοὺς συμμορίτας οἵτινες συνεπτύχθησαν πρὸς τὴν κορυφὴν Δύσσωρον (ὑψ. 860). Ὑπὸ τοῦ 558 Τάγματος ἀπεστάλη πλήρης λόχος, ὅστις διὰ νυκτερινοῦ ἐγχειρήματος κατέλαβε περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς αὐτῆς ἡμέρας τὴν κορυφήν. Ἕτερος λόχος προωθηθεὶς δι' αὐτοκινήτων ἀφίχθη τὴν πρωΐαν τῆς 30ῆς Αὐγούστου εἰς τὸ περὶ τὰ τρία χιλιόμετρα βορείως Κεντρικοῦ χωρίον Πανόραμα. 'Εκεῖθεν ἐκινήθη ὁδικῶς πρὸς τὴν κορυφὴν Δύσσωρον. Κατὰ τὴν κίνησίν του συνεπλάκη μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἥτις καὶ διεσκορπίσθη. Αἱ ἀπώλειαι κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς ἦσαν τοῦ μὲν 558 Τάγματος 1 νεκρός, 1 τραυματίας καὶ 1 ἀγνοούμενος ὁπλῖται, τῶν δὲ συμμοριτῶν 10 νεκροί.

Ἐξαμελὴς περίπολος Χωροφυλακῆς σὺν ΜΕΑ συμπλακεῖσα τὴν νύκτα τῆς 31ης Αὐγούστου εἰς τὴν περιοχὴν Θεολόγου τῆς νήσου Θάσου ἔσχε νεκροὺς ἕνα χωροφύλακα καὶ δύο ἄνδρας ΜΕΑ.

Τμήματα ΜΕΑ συνεπλάκησαν μετὰ συμμοριτῶν τὴν 10ην Σεπτεμβρίου εἰς τὸν κάτω ροῦν τοῦ Νέστου παρὰ τὴν δασώδη περιοχὴν Κοτζᾶ 'Ορμὰν (3). 'Εφονεύθησαν εἷς ἀνὴρ ΜΕΑ καὶ εἷς συμμορίτης.

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Σχεδιάγραμμα 3.

Περίπολος τοῦ 555 Τάγματος κινηθεῖσα ἀναγνωριστικῶς εἰς τὴν βορείως Δράμας παραμεθόριον περιοχὴν συνεπλάκη τὴν 19ην Σεπτεμβρίου μετὰ συμμοριακῆς δυνάμεως λόχου καὶ ἠναγκάσθη νὰ συμπτυχθῇ ἔχουσα ἕνα ἀγνοούμενον ὁπλίτην.

369. Ἀπὸ 22ας Σεπτεμβρίου προωθήθησαν ὑπὸ τῶν 26ης καὶ 27ης Ταξιαρχιῶν ἰσχυραὶ ἐπιθετικαὶ ἀναγνωρίσεις πρὸς τὴν βορείως Παρανεστίου καὶ Παπάδων παραμεθόριον περιοχὴν (1). Διλοχία τοῦ 554 Τάγματος ἀνατρέψασα δυτικῶς Καλυβίων Λεπίδα συμμοριακὸν τμῆμα ἦχθη ἐκεῖθεν εἰς Καλύβια Λεπίδα ἄνευ ἐπαφῆς. Διλοχία τοῦ 35ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ λόχος τοῦ 94ου τοιούτου ἦχθησαν ἄνευ ἐπαφῆς εἰς τὴν νοτίως Καλυβίων Λεπίδα περιοχήν. Διλοχία τοῦ 555 Τάγματος κινηθεῖσα ἐκ τῆς βορείως Παπάδων παραμεθορίου ζώνης πρὸς Ἀνατολάς, συνεπλάκη μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἥτις ἀνατραπεῖσα κατέφυγεν εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος. Τὴν 23ην Σεπτεμβρίου ἡ διλοχία τοῦ 555 Τάγματος κινηθεῖσα παραλλήλως τῆς μεθοριακῆς γραμμῆς, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν βορειοανατολικῶς Σκαλωτῆς μετὰ συμμοριακοῦ τμήματος κατέχοντος δεσπόζον ὕψωμα ἐπὶ τῆς μεθορίου. Τὸ ὕψωμα κατελήφθη τὴν ἑπομένην κατόπιν ἀγῶνος, τῶν συμμοριτῶν καταφυγόντων εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος. Ἡ διλοχία τοῦ 554 Τάγματος κινηθεῖσα τὴν 24ην Σεπτεμβρίου ἐκ τῆς περιοχῆς Καλυβίων Λεπίδα πρὸς Δυσμάς, ἐβλήθη ἐκ τοῦ ἐπὶ τῶν συνόρων ὑψώματος 1734 ὑπὸ πυροβόλου καὶ μυδραλλίων. Ἡ διλοχία ἐπιτεθεῖσα δραστηρίως κατέλαβε τὸ ὕψωμα. Οἱ συμμορῖται κατέφυγον εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος ἀφοῦ ἀνετίναξαν τὸ πυροβόλον ὅπερ ἀνευρέθη κατεστραμμένον. Τὴν 25ην Σεπτεμβρίου ἐξηρευνήθη ὁλόκληρος ἡ παραμεθόριος ζώνη ἀπὸ βορείως Παρανεστίου μέχρι βορείως Παπάδων, χωρὶς νὰ συναντηθῶσι συμμορῖται. Τὴν ἑπομένην τὰ τμήματα ἐπανῆλθον εἰς τὰς θέσεις των. Αἱ σημειωθεῖσαι ἀπώλειαι τῶν μὲν στρατιωτικῶν τμημάτων ἦσαν 1 Ἀξιωματικὸς τραυματίας, 2 νεκροὶ καὶ 9 τραυματίαι ὁπλῖται, τῶν δὲ συμμοριτῶν 2 νεκροὶ καὶ 1 παραδοθείς.

Διλοχία τοῦ 35ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς σὺν λόχος τοῦ 558 Τάγματος ἐπετέθη τὴν 27ην Ὀκτωβρίου εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Ἐχίνου παραμεθόριον περιοχὴν Κοτάνης κατὰ συμμοριακοῦ λόχου(2). Οἱ συμμορῖται αἰφνιδιασθέντες ἐτράπησαν ἐν διαλύσει πρὸς Βορειοανατολάς, καταφυγόντες τελικῶς εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος. Ἐφονεύθησαν τρεῖς συμμορῖται καὶ συνελήφθη ἕτερος τραυματίας ὢν.

Τὴν 30ὴν Ὀκτωβρίου τμῆμα τοῦ 26ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος συνεπλάκη βορειοδυτικῶς Παρανεστίου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἥτις ἐγκαταλείψασα 1 νεκρόν, 2 ὁπλοπολυβόλα Μπρὲν, 1 τυφέκιον, 85 νάρκας καὶ ποσότητα φυσιγγίων διέφυγεν (3).

Ἐπιχειρήσεις εἰς περιοχὴν Στρατ. Δ/σεως Θράκης

(Σχεδιάγραμμα 2)

370. Τμήματα τοῦ 93ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐξερευνῶντα τὴν περιοχὴν Κυριακῆς Ἔβρου συνεπλάκησαν μετὰ συμμοριτῶν τὴν 17ην Ἰουλίου 1949, ἀπο-

(1) Σχεδιάγραμμα 3.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1164/Α/1.

λεσθείσης τελικῶς τῆς ἐπαφῆς. Ἡ ἐξερεύνησις συνεχίσθη τὴν ἑπομένην ἄνευ ἀποτελέσματος. Τὴν 19ην Ἰουλίου διεπιστώθη ἡ κατοχὴ τῶν βορειοδυτικῶς τοῦ χωρίου Κορύμβου παραμεθορίων ὑψωμάτων. Τὰ τμήματα κινηθέντα ἐπιθετικῶς κατὰ τῶν συμμοριακῶν θέσεων, προσέκρουσαν εἰς ἰσχυρὰν ἀντίστασιν. Ἡ ἐπαφὴ διετηρήθη καὶ καθ' ὅλην τὴν ἑπομένην ἡμέραν χωρὶς νὰ ἐκδηλωθῇ σοβαρά τις ἐνέργεια. Τὴν πρωΐαν τῆς 21ης Ἰουλίου ἐπανελήφθη ἡ ἐπιθετικὴ ἐνέργεια, ὑπὸ καταρρακτώδη βροχήν. Οἱ συμμορῖται πιεσθέντες ἰσχυρῶς ἐγκατέλειψαν τὰς κατεχομένας ὑπ' αὐτῶν θέσεις τραπέντες πρὸς τὴν μεθοριακὴν γραμμήν. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ὡλοκληρώθη ἡ ἐκκαθάρισις τῆς περιοχῆς. Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συμπλοκὰς τὸ 93ον Τάγμα ἀπώλεσε 2 νεκροὺς καὶ 4 ἀγνοουμένους ὁπλίτας, οἱ δὲ συμμορῖται 3 νεκροὺς καὶ 1 παραδοθέντα.

Τὴν 24ην Ἰουλίου τμῆμα τοῦ ἀνωτέρω 93ου Τάγματος συνεπλάκη εἰς τὴν περιοχὴν Κυριακῆς μετὰ συμμοριακῆς διμοιρίας καὶ ἔσχε τρεῖς ἀγνοουμένους ὁπλίτας.

Περίπολος Χωροφυλακῆς σὺν ΜΕΑ συνεπλάκη τὴν 13ην Αὐγούστου νοτιοδυτικῶς Σουφλίου μετὰ μικροομάδος καὶ συνέλαβεν ἕνα συμμορίτην. Ἐκ τῆς περιπόλου ἐφονεύθησαν εἷς χωροφύλαξ καὶ εἷς ἀνὴρ ΜΕΑ.

Τμῆμα τοῦ 39ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκη τὴν 30ὴν Αὐγούστου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Μπουκατέ. Ἀποτέλεσμα τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξεν ὁ φόνος 6 συμμοριτῶν. Τὸ τμῆμα ἔσχε 2 νεκρούς, 2 τραυματίας καὶ 3 ἀγνοοουμένους ὁπλίτας.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ 37ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκη τὴν 31ην Αὐγούστου εἰς τὴν βορείως τοῦ χωρίου Χλόης παραμεθόριον ζώνην μετὰ συμμοριτῶν οἵτινες διέφυγον εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος. Ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης.

Συμμοριακὴ ὁμὰς προσβληθεῖσα τὴν 7ην Σεπτεμβρίου ὑπὸ ἴλης ἱππικοῦ καὶ τμημάτων τοῦ 93ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς παρὰ τὴν δυτικῶς Κορύμβου Ἑλληνοβουλγαρικὴν μεθόριον, κατέφυγεν εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος.

Κατὰ τὸν ὑπόλοιπον μῆνα Σεπτέμβριον συνεχίσθησαν αἱ ἐπιθετικαὶ ἀναγνωρίσεις εἰς τὴν δυτικῶς τοῦ ποταμοῦ Ἔβρου παραμεθόριον περιοχὴν χωρὶς νὰ ἐντοπισθῶσι συμμορῖται.

Τὴν 3ην Ὀκτωβρίου τμήματα τοῦ 37ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκησαν βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς εἰς τὴν παραμεθόριον περιοχὴν Βυρσίνης —Χλόης καὶ δυτικώτερον μετὰ συμμοριακῶν ὁμάδων. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα ἔπεσε μαχόμενος ὁ Ὑπίλαρχος Ζούπας Ἀριστείδης. Οἱ συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες ἕνα συλληφθέντα κατέφυγον εἰς τὸ Βουλγαρικὸν ἔδαφος.

Τμῆμα τοῦ 38ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς σὺν ΜΕΑ συνεπλάκη τὴν 7ην Ὀκτωβρίου βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος καὶ ἔσχεν ἕνα ἄνδρα τῆς ΜΕΑ νεκρὸν καὶ ἕνα ὁπλίτην τραυματίαν. Οἱ συμμορῖται συνεπτύχθησαν πρὸς Βορρᾶν καταδιωκόμενοι καὶ τελικῶς διέφυγον. Τμῆμα τοῦ αὐτοῦ Τάγματος συνεπλάκη τὴν 25ην Ὀκτωβρίου βορείως Κομοτινῆς εἰς τὴν παραμεθόριον περιοχὴν Νυμφαίας μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος. Ἐφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ ἕτεροι πέντε συνελήφθησαν (1).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Β/4-7/Γ/1-3.

'Επιχειρήσεις εἰς τὴν περιοχὴν Στρατιωτικῆς Δσεως Κεντρικῆς Μακεδονίας

371. Τμῆμα τοῦ 41ου 'Ελαφροῦ Τάγματος συνεπλάκη τὴν 6ην 'Ιουλίου 1949 εἰς τὴν περιοχὴν Μεγάλης Παναγίας Χαλκιδικῆς (1) μετὰ 20μελοῦς συμμορίας ἥτις διέφυγε πρὸς Κάκαβον. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη εἷς ὁπλίτης.

Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 8ης 'Ιουνίου εἰς ἐνέδραν τοῦ ἀνωτέρω Τάγματος ἐγκατεστημένην παρὰ τὸ χωρίον Ταξιάρχην Χαλκιδικῆς, ἐγκατέλειψε δύο νεκρούς. 'Εκ τῆς ἐνέδρας ἐφονεύθη εἷς ὁπλίτης.

Κατόπιν πληροφοριῶν παραδοθέντος συμμορίτου καθ' ἃς συμμοριακὴ δύναμις ἐστάθμευε περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα ἀνατολικῶς τοῦ χωρίου "Ανω Βερμίου (2), ἐκινήθησαν ἀπὸ τῆς μεσημβρίας τῆς 25ης 'Ιουλίου τμήματα τῶν 30οῦ καὶ 45ου Ταγμάτων 'Εθνοφρουρᾶς ἀπὸ τὰ χωρία "Ανω καὶ Κεντρικὸν Βέρμιον. Ταῦτα ἔλαβον τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἐπαφὴν μετὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐπηκολούθησεν ἀγὼν καθ' ὃν ἐπενέβησαν μαχητικὰ ἀεροσκάφη. Οἱ συμμορῖται ἀνατραπέντες συνεπτύχθησαν πρὸς Νότον καταδιωκόμενοι. 'Η ἐπαφὴ ἀπωλέσθη λόγῳ τῆς ἐπελθούσης νυκτός. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν τὴν ἑπομένην ἐξερεύνησιν τοῦ χώρου συμπλοκῆς συνελήφθησαν δύο συμμορῖται.

Περίπολος τοῦ 71ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς ἐνισχυμένη δι' ὁμάδος ΜΕΑ συνεπλάκη τὴν 29ην 'Ιουλίου ἐντὸς τοῦ χωρίου Παντελεήμονος περὶ τὰ ἓξ χιλιόμετρα νοτιοανατολικῶς Λεπτοκαρυᾶς (3) μετὰ τεσσαρακονταμελοῦς συμμορίας. 'Εφονεύθη εἷς συμμορίτης καὶ ἀπωλέσθησαν δύο ἄνδρες ΜΕΑ .

'Υπὸ ἐνέδρας τοῦ 70οῦ Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς ἐφονεύθη τὴν 30ὴν 'Ιουλίου παρὰ τὸ χωρίον Συκιὰν τῶν Βορείων Πιερίων (4) εἷς συμμορίτης.

'Υπὸ τμήματος τοῦ 64ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς ἀνευρέθη τὴν 7ην Αὐγούστου εἰς τὸ βόρειον τμῆμα τοῦ Βερμίου ὄρους (5) ἀποθήκη περιέχουσα 1 πολυβόλον, 48 τυφέκια, 15 νάρκας καὶ ποσότητα ἐκκρηκτικῶν ὑλῶν. 'Ετέρα ἀποθήκη ἀνευρεθεῖσα εἰς Καϊμακτσαλὰν τὴν 12ην Αὐγούστου ὑπὸ τμήματος τοῦ 551 Τάγματος, περιεῖχε 1 ὅλμον τῶν 81 χ.μ., 2 μυδράλλια, 1 ὁπλοπολυβόλον Μπρὲν καὶ ἱκανὴν ποσότητα χειροβομβίδων καὶ πυρομαχικῶν. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν καὶ εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν ἀνευρέθη ἀντιαρματικὸν πυροβόλον ἄνευ κλείστρου.

Τμήματα τοῦ 45ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς συνεπλάκησαν τὴν 20ὴν Αὐγούστου παρὰ τὸ 'Αρκοχώριον Ναούσης (5) μετὰ πεντηκονταμελοῦς συμμορίας ἥτις ἐπέτυχε νὰ διαφύγῃ ἐγκαταλείψασα τρεῖς νεκροὺς καὶ ἕνδεκα παραδοθέντας. Τὸ Τάγμα ἔσχεν ἕναν τραυματίαν ὁπλίτην.

'Υπὸ ἐνέδρας τοῦ 44ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς ἐφονεύθησαν τὴν 22αν Αὐγούστου εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Φυτιᾶς Βερροίας (5) δύο συμμορῖται.

Πενταμελὴς ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν νύκτα τῆς 25ης Αὐγούστου εἰς ἐνέδραν τοῦ 46ου Τάγματος 'Εθνοφρουρᾶς ἐγκατεστημένην νοτίως τοῦ χωρίου 'Αγίου Δημητρίου Πιερίας (4) ἐξουδετερώθη. Δύο συμμορῖται ἐφονεύθησαν καὶ οἱ ὑπόλοιποι συνελήφθησαν.

---

(1) Σχεδιάγραμμα 6.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.
(3) Σχεδιάγραμμα 5.
(4) Σχεδιάγραμμα 5.
(5) Σχεδιάγραμμα 4.

Τμῆμα τοῦ 551 Τάγματος συνεπλάκη τὴν νύκτα τῆς 25ης Αὐγούστου ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν (1) μετὰ συμμοριακῆς διμοιρίας ἥτις διέφυγεν ὑπὸ τὴν κάλυψιν τοῦ σκότους. Ἐτραυματίσθη εἷς ὁπλίτης καὶ παρεδόθη εἷς συμμορίτης.

Ὑπὸ ἐνέδρας τοῦ 16ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος ἐφονεύθησαν τὴν νύκτα τῆς 29ης Αὐγούστου πλησίον τοῦ χωρίου Ἐπισκοπῆς βορειοανατολικῶς Ναούσης (1) δύο συμμορῖται.

Ὁμὰς πληροφοριῶν τοῦ 59ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος συνεπλάκη τὴν 1ην Σεπτεμβρίου βορείως τοῦ χωρίου Βροντοῦς Κατερίνης (2) μετὰ συμμοριακοῦ τμήματος, φονεύσασα τρεῖς συμμορίτας.

Τμήματα τοῦ 46ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐξερευνῶντα τὰ νοτιοανατολικὰ Πιέρια (2) συνεπλάκησαν τὴν 4ην Σεπτεμβρίου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἥτις διεσκορπίσθη ἐγκαταλείψασα δύο νεκρούς.

Ἐνέδρα τοῦ 31ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος ἐγκατασταθεῖσα παρὰ τὸ χωρίον Πέντε Βρύσες τῆς περιοχῆς Λάγκαδᾶ (3) συνεπλάκη τὴν 16ην Σεπτεμβρίου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἥτις ἐγκαταλείψασα τρεῖς νεκροὺς διέφυγεν.

Ἀπὸ τῆς 17ης μέχρις 23ης Σεπτεμβρίου διεξήχθη εἰς τὸ Δυτικὸν Βέρμιον ὄρος (3), ἐντὸς τοῦ ἐδαφικοῦ διαμερίσματος Κάτω καὶ Ἄνω Γραμματικοῦ—Ἄνω Βερμίου—Κομνηνοῦ—Μεσοβούνου, ἐκκαθαριστικὴ ἐπιχείρησις μὲ συμμετοχὴν τμημάτων τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ. Παρὰ τὰς γενομένας ἐξερευνήσεις τοῦ ἐδαφικοῦ διαμερίσματος δὲν ἀνευρέθησαν ἴχνη συμμοριτῶν. Ἐξ ἐκρήξεως ναρκῶν ἐτραυματίσθησαν τρεῖς ὁπλῖται.

Ὑπὸ περιπόλου τοῦ 70οῦ Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνελήφθησαν τὴν 23ην Σεπτεμβρίου πλησίον τοῦ χωρίου Καρύτσας Κατερίνης (4) τρεῖς συμμορῖται καὶ ἕτεροι δύο παρεδόθησαν.

Περίπολος τοῦ 46ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συμπλακεῖσα τὴν 10ην Ὀκτωβρίου ἐπὶ τοῦ βορείου Ὀλύμπου (4) μετὰ δεκαμελοῦς ὁμάδος, συνέλαβεν ἕνα συμμορίτην τραυματίαν.

Ὁμὰς πληροφοριῶν τοῦ 59ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος συνεπλάκη τὴν 21ην Ὀκτωβρίου βορειοανατολικῶς τοῦ χωρίου Φτέρης (3) μετὰ τριμελοῦς ὁμάδος φονεύσασα δύο συμμορίτας (5).

Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι εἰς τὸν τομέα τῆς 87ης Στρατιωτικῆς Περιοχῆς (25-27 Ἰουλίου καὶ 21-24 Σεπτεμβρίου 1949)

(Σχεδιάγραμμα 6)

372. Κατόπιν πληροφοριῶν περὶ σημειωθείσης συμμοριακῆς συγκεντρώσεως εἰς τὸ τρίγωνον Ὀλυμπιάδος—Στρατονίκης—Βαρβάρας τῆς βορειοανατολικῆς Χαλκιδικῆς, ἐκινήθησαν τὴν 25ην Ἰουλίου 1949 ὑπὸ τῆς 87ης Στρατιωτικῆς Περιοχῆς τὸ 551 Τάγμα μεῖον λόχος καὶ τμήματα τῶν 33ου καὶ 41ου Ἐλαφρῶν Ταγμάτων πρὸς ἀναζήτησιν καὶ προσβολὴν τῶν συμμοριτῶν. Ἡ δύναμις αὕτη ἐτέθη ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ 50οῦ Ἐλαφροῦ Συντάγματος. Τὸ 551 Τάγμα συμπλακὲν τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἀνατολικῶς Βαρβάρας μετὰ συμμοριακοῦ τμήματος,

(1) Σχεδιάγραμμα 4.
(2) Σχεδιάγραμμα 5.
(3) Σφεδιάγραμμα 4.
(4) Σχεδιάγραμμα 5.
(5) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Β/4-7/Γ/1-3.

διετήρησε τὴν ἐπαφὴν μέχρι νυκτός, ὑπὸ τὴν κάλυψιν τῆς ὁποίας οἱ συμμορῖται διέφυγον ἐγκαταλείψαντες τρεῖς νεκρούς. Τὸ Τάγμα ἔσχε δύο νεκροὺς καὶ πέντε τραυματίας ὁπλίτας. Διενεργηθεῖσα τὴν ἑπομένην ἐξερεύνησις τῆς περιοχῆς ἀπέβη ἀρνητική. Τὴν 27ην Ἰουλίου συνεχισθείσης τῆς ἐξερευνήσεως, τμῆμα τοῦ 33ου Ἐλαφροῦ Τάγματος προσέβαλε συναντηθεῖσαν μικροομάδα, ἥτις διασκορπισθεῖσα διέφυγε εἰς παρακείμενον δάσος. Τὴν 28ην Ἰουλίου τὸ 551 Τάγμα κινηθὲν πρὸς Νότον, προέβη εἰς ἐξερεύνησιν τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς Κακάβου ἄνευ ἐπαφῆς. Τὴν 29ην Ἰουλίου τμῆμα τοῦ 41ου Τάγματος συνεπλάκη βορείως Νεοχωρίου μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἥτις συμπτυχθεῖσα διέφυγε. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐτραυματίσθη εἷς ὁπλίτης. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἔληξεν ἡ ἐπιχείρησις καὶ τὰ τμήματα ἐπανῆλθον εἰς τὰς θέσεις των.

Τμήματα τοῦ 50οῦ Ἐλαφροῦ Συντάγματος συνεπλάκησαν τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς 27ης Αὐγούστου μετὰ συμμοριτῶν βορειοδυτικῶς Πολυγύρου μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου καὶ τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς ὁπλίτου.

Κατὰ συμπλοκὴν τμήματος τοῦ 51ου Ἐλαφροῦ Τάγματος μετὰ εἰκοσαμελοῦς συμμορίας δυτικῶς τοῦ χωρίου Μεγάλης Παναγίας, ἐφονεύθη τὴν 6ην Σεπτεμβρίου εἷς συμμορίτης.

Ἐπιθετικὴ ἀναγνώρισις τοῦ ἀνωτέρω Τάγματος σὺν ΜΕΑ συνεπλάκη τὴν 9ην Σεπτεμβρίου μετὰ συμμοριτῶν ἀγνώστου δυνάμεως εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν Κακάβου. Οἱ συμμορῖται ἐγκαταλείψαντες ἓξ νεκροὺς διέφυγον διασκορπισθέντες. Ἐκ τῆς ἀναγνωρίσεως ἐφονεύθη εἷς ἀνὴρ ΜΕΑ καὶ ἕτερος ἐτραυματίσθη.

Ἀπὸ τῆς 21ης μέχρις 24ης Σεπτεμβρίου διεξήχθη εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Χαλκιδικὴν ἐκκαθαριστικὴ ἐπιχείρησις διὰ τῆς 3ης Ὀρεινῆς Ταξιαρχίας (501, 503 Τάγματα σὺν διλοχίᾳ 502 Τάγματος) καὶ τοῦ 50οῦ Ἐλαφροῦ Συντάγματος (33ον καὶ 41ον Ἐλαφρὰ Τάγματα) μὲ συμμετοχὴν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τῶν ΜΕΑ τῆς περιοχῆς. Κατὰ τὰς ἐκτελεσθείσας λεπτομερεῖς ἐξερευνήσεις δὲν ἐνετοπίσθησαν συμμοριακὰ τμήματα εἰμὴ μόνον δύο μικροομάδες αἵτινες προσβληθεῖσαι, ἐτράπησαν εἰς φυγήν. Ἀπὸ ἐκραγείσας νάρκας ἐτραυματίσθησαν δύο ὁπλῖται.

Ἡ εὐθύνη ἀσφαλείας τῆς περιοχῆς Χαλκιδικῆς ἀνελήφθη ἀπὸ 25ης Σεπτεμβρίου ὑπὸ τῆς ΙΙ Μεραρχίας ἥτις συνέχισε διὰ τῆς 3ης Ὀρεινῆς Ταξιαρχίας καὶ τοῦ 50οῦ Ἐλαφροῦ Συντάγματος τὰς εἰς Χαλκιδικὴν ἐπιχειρήσεις (1).

Ἐπιχειρήσεις διεξαχθεῖσαι εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ΙΙ Μεραρχίας
(23 Σεπτεμβρίου - 30 Ὀκτωβρίου 1949)

373. Κρούσια—Φλαμοῦρι—Βερτίσκος—Μοράβας (2). Πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς ὀρεινῆς ταύτης περιοχῆς ἐκ τῶν συμμοριακῶν ὑπολειμμάτων ὠργανώθη ὑπὸ τῆς ΙΙ Μεραρχίας ἐπιχείρησις διεξαχθεῖσα ἀπὸ 23ης μέχρις 28ης Σεπτεμβρίου. Αἱ διατεθεῖσαι δυνάμεις διεχωρίσθησαν εἰς δύο συγκροτήματα. Τὸ Βόρειον Συγκρότημα ἐκ τῶν Γ' Συντάγματος Ἱππικοῦ, τριῶν διλοχιῶν (ἀνὰ μία ἀπὸ τὰ 504, 506 καὶ 507 Τάγματα) 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, τμημάτων τοῦ 95ου τοιούτου, Μεραρχιακοῦ λόχου προσκόπων, ΚΜΕΑ Κιλκὶς καὶ τμημάτων Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ, διὰ τὴν περιοχὴν Κρουσίων. Διοικητὴς τοῦ

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Γ/1 Φ. 1425/Β/1.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.

Συγκροτήματος ὁ Διοικητὴς τοῦ Συντάγματος Ἱππικοῦ. Τὸ Νότιον Συγκρότημα ἐκ τῶν 31ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος Πεζικοῦ, 509 Τάγματος, διλοχίας τοῦ 508 τοιούτου, τμημάτων τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς καὶ τοιούτων Χωροφυλακῆς καὶ ΜΕΑ, διὰ τὴν περιοχὴν Φλαμοῦρι—Βερτῖσκος—Μοράβα. Διοικητὴς τοῦ Συγκροτήματος ὁ Διοικητὴς τοῦ 31ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος.

Ἡ ἐξερευνητικὴ ἐνέργεια τῶν Συγκροτημάτων πρὸς ἀναζήτησιν καὶ ἐντοπισμὸν συμμοριτῶν ἤρχισε τὴν πρωΐαν τῆς 23ης Σεπτεμβρίου 1949. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἡ διλοχία τοῦ 506 Τάγματος συνεπλάκη εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Ἀμάραντα, ἀνατολικῶς τῆς Δοϊράνης λίμνης μετὰ συμμοριακῆς μικροομάδος ἥτις ἐγκαταλείψασα ἕνα νεκρὸν διέφυγε διασκορπισθεῖσα. Ἑτέρα μικροομὰς ἐπιχειρήσασα νὰ προσβάλῃ φάλαγγα ἀνεφοδιασμοῦ, κατεδιώχθη ὑπὸ τμήματος τοῦ 67ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς συμμορίτου. Τὴν ἑπομένην 24ην Σεπτεμβρίου τμηματα τοῦ 59ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς συνεπλάκησαν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Μαυρούδας ἀνατολικῶς Σωχοῦ, μετὰ δεκαπενταμελοῦς ὁμάδος ἥτις ἐγκαταλείψασα δύο νεκροὺς διεσκορπίσθη διαφυγοῦσα.

Τὰς μετέπειτα ἡμέρας καὶ μέχρι τῆς 28ης Σεπτεμβρίου καθ' ἣν ἔληξεν ἡ ἐπιχείρησις οὐδεμία ἐπαφὴ μετὰ συμμοριτῶν ἐσημειώθη. Κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἐξερευνήσεις ἀνευρέθησαν ἀποθῆκαι περιέχουσαι ὁπλισμόν, πυρομαχικά, νάρκας, διάφορα ὑλικὰ καὶ σιτηρά. Τὰ μετασχόντα τῆς ἐπιχειρήσεως τμήματα ἔσχον τρεῖς τραυματίας ὁπλίτας ἐξ ἐκρήξεως ναρκῶν (1).

374. Χαλκιδική (2). Ἡ ΙΙ Μεραρχία ἀναλαβοῦσα ἀπὸ 25ης Σεπτεμβρίου τὴν εὐθύνην ἀσφαλείας τῆς Χαλκιδικῆς, συνέχισε τὰς διεξαχθείσας εἰς τὸ ἀνατολικὸν αὐτῆς τμῆμα ὑπὸ τῆς 87ης Στρατιωτικῆς Περιοχῆς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις, ἀναθέσασα τὴν διεύθυνσιν αὐτῶν εἰς τὸν Ὑποδιοικητὴν τῆς Μεραρχίας. Αἱ διατεθεῖσαι διὰ τὴν ἐπιχείρησιν δυνάμεις ἦσαν αἱ εὑρισκόμεναι ἐπὶ τόπου 3η Ὀρεινὴ Ταξιαρχία μὲ τὰ 501, 503 Τάγματα σὺν διλοχία τοῦ 502 Τάγματος, τὸ 50ὸν Ἐλαφρὸν Σύνταγμα μὲ τὰ 33ον καὶ 41ον Ἐλαφρὰ Τάγματα καὶ τὰ τμήματα Χωροφυλακῆς , ΚΜΕΑ καὶ ΜΕΑ τῆς περιοχῆς.

Ἡ ὑπάρχουσα εἰς τὴν Χαλκιδικὴν δύναμις ἀνήρχετο εἰς 100-130 περίπου συμμορίτας ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ κομμουνιστοσυμμορίτου Παπαγεωργίου. Κατόπιν σχετικῶν πληροφοριῶν ὅτι ἡ συμμοριακὴ δύναμις εὑρίσκετο εἰς τὴν περιοχὴν Βαρβάρας—Κακάβου τῆς Ἀνατολικῆς Χαλκιδικῆς, ἤρχισαν ἀπὸ 27ης Σεπτεμβρίου αἱ λεπτομερεῖς ἐξερευνήσεις τῆς περιοχῆς ταύτης. Μέχρι καὶ τῆς 29ης Σεπτεμβρίου τμήματα τῆς 3ης Ταξιαρχίας συνεπλάκησαν μετὰ ἐνεδρευόντων εἰς τὴν περιοχὴν Κακάβου συμμοριτῶν, οἵτινες κατέφυγον εἰς πυκνοδασωμένην περιοχήν, ἀπολεσθείσης τῆς ἐπαφῆς. Τὰ τμήματα τῆς Ταξιαρχίας ἔσχον 1 Ἀξιωματικὸν τραυματίαν, 3 νεκροὺς καὶ 6 τραυματίας ὁπλίτας. Ἐπὶ πλέον 1 νεκρὸν καὶ 3 τραυματίας ὁπλίτας ἐξ ἐκρήξεως ναρκῶν. Τὰς ἑπομένας ἡμέρας, μέχρι τῆς 8ης Ὀκτωβρίου οὐδεμία ἐσημειώθη ἐπαφή. Κατὰ τὰς συνεχισθείσας ἐξερευνήσεις ἀνευρέθη βορειοανατολικῶς Βαρβάρας ἀποθήκη περιέχουσα εἴδη ὁπλισμοῦ.

Τὴν 3ην Ὀκτωβρίου ἀνεχώρησε διὰ Θεσσαλονίκην πρὸς ἐκπαίδευσιν ἡ 3η Ὀρεινὴ Ταξιαρχία μετὰ τῶν ταγμάτων της ἀντικατασταθεῖσα ὑπὸ διλοχίας τοῦ 508 Τάγματος.

---

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Γ/1, Φ. 1157/Γ/24, Φ. 1415/Α/2.
(2) Σχεδιάγραμμα 6.

Τὴν νύκτα τῆς 8ης Ὀκτωβρίου τεσσαρακονταμελὲς συμμοριακὸν τμῆμα ὑπὸ τὸν Παπαγεωργίου ἐπέδραμε κατὰ τοῦ περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα ἀνατολικῶς Ζαγκλιβερίου χωρίου Μεσοκώμου. Τμήματα ΜΕΑ συνεπλάκησαν μετὰ τῶν συμμοριτῶν οἵτινες ἐγκαταλείψαντες τρεῖς νεκροὺς καὶ ἕνα συλληφθέντα, ἐτράπησαν πρὸς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Χολομόντα. Κατὰ τὴν κίνησίν των ἐνέπεσαν παρὰ τὸ Πλατανοχῶρι εἰς ἐνέδραν, φονευθέντων ἑτέρων δύο συμμοριτῶν. Τὰ τμήματα ΜΕΑ ἔσχον ἕνα τραυματίαν.

Ἀπὸ 10ης μέχρι 12ης Ὀκτωβρίου ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Χαλκιδικὴν ἡ 3η Ὀρεινὴ Ταξιαρχία μὲ τὰ τρία τάγματά της καὶ συνέχισε τὰς ἐξερευνήσεις ὁμοῦ μετὰ τοῦ 41ου Ἐλαφροῦ Τάγματος. Ἡ διλοχία τοῦ 508 Τάγματος ἐπέστρεψεν εἰς τὴν περιοχὴν Θεσσαλονίκης. Τὰ τμήματα τῆς Ταξιαρχίας καὶ τοῦ 41ου Τάγματος ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου εἰς τὰς περιοχὰς Βαρβάρας καὶ Κακάβου μὲ μικροομάδας μόνον. Λόγῳ τῆς συνεχοῦς καὶ ἀπηνοῦς καταδιώξεως, οἱ συμμορῖται ἀπέφευγον τὰς μετὰ τοῦ στρατοῦ συναντήσεις. Κατατμηθέντες εἰς μικρὰς ὁμάδας διεξήγαγον ἀγῶνα ἐπιβιώσεως προσβάλλοντες ἐξ ἐνέδρας μεμονωμένα στρατιωτικὰ τμήματα, ὁσάκις παρουσιάζετο εἰς ταύτας κατάλληλος εὐκαιρία.

Μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου αἱ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς 8 νεκρούς, 11 συλληφθέντας καὶ 8 παραδοθέντας, αἱ δὲ ἀπώλειαι τοῦ στρατοῦ εἰς 1 Ἀξιωματικὸν τραυματίαν, 6 νεκροὺς καὶ 18 τραυματίας ὁπλίτας, ἐξ ὧν 1 Ἀξιωματικὸς τραυματίας, ὡς ἐπίσης 2 νεκροὶ καὶ 9 τραυματίαι ὁπλῖται ἐξ ἐκρήξεως ναρκῶν.

Εἰς τὰς περιοχὰς Βαρβάρας καὶ Κακάβου ἀνευρέθησαν ἀποθῆκαι περιέχουσαι ἱκανὰς ποσότητας ὁπλισμοῦ, πυρομαχικῶν , ναρκῶν, διαφόρων ὑλικῶν καὶ σιτηρῶν (1).

375. Λοιπαὶ μικροεπιχειρήσεις (2). Συμμοριακὴ ὁμὰς ἐμπεσοῦσα τὴν 7ην Ὀκτωβρίου εἰς ναρκοπέδιον βορείως τῆς Βόλβης λίμνης ἔσχε δύο νεκρούς.

Τμήματα τοῦ 95ου Τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς ἐξερευνῶντα τὴν ἀνατολικῶς Κιλκὶς ὀρεινὴν περιοχήν, συνεπλάκησαν τὴν 14ην Ὀκτωβρίου παρὰ τὸ χωρίον Ἴσωμα μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος καὶ ἔσχον ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν ὁπλίτας. Οἱ συμμορῖται κατέλαβον ἀκολούθως δεσπόζον ὕψωμα, περὶ τὰ τέσσαρα χιλιόμετρα νοτίως Ποντοκερασιᾶς. Ἐπιχειρηθεῖσα ἐπιθετικὴ ἐνέργεια πρὸς κατάληψιν τοῦ ὑψώματος ἀπέτυχε. Κατ' αὐτὴν ἔπεσαν μαχόμενοι ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς Δασκαλάκης Ἀντώνιος καὶ δύο ὁπλῖται. Ἕτεροι δύο ὁπλῖται ἐτραυματίσθησαν καὶ πέντε ἐξηφανίσθησαν. Ἡ ἐπαφὴ ἀπωλέσθη κατὰ τὴν ἐπελθοῦσαν νύκτα.

Δυτικῶς τοῦ Τριεθνοῦς ἐπὶ τοῦ Μπέλες ἀνευρέθη τὴν 22αν Ὀκτωβρίου ἀνέπαφον ὀρειβατικὸν πυροβόλον τῶν 75 χ.μ. μετὰ τῶν σκοπευτικῶν του ὀργάνων καὶ εἴκοσιν ὀκτὼ βλημάτων.

Τμῆμα ΜΕΑ συμπλακὲν τὴν 23ην Ὀκτωβρίου βορειοδυτικῶς τοῦ χωρίου Στρυμωνικοῦ μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν. Ἕτερον τμῆμα ΜΕΑ συμπλακὲν τὴν ἑπομένην δυτικῶς τοῦ χωρίου Φλαμοῦρι μετὰ συμμοριακῆς ὁμάδος, ἀπώλεσε τὸν ἀρχηγόν του φονευθέντα.

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1157/Α/24, Φ. 1159/Β/1, Φ. 1206/Γ/2.
(2) Σχεδιάγραμμα 4.

Τὴν 27ην 'Οκτωβρίου τμῆμα ΜΕΑ ἐξερευνῶν τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων, συνεπλάκη ἀνατολικῶς τοῦ χωρίου Βάθης μετὰ συμμοριτῶν καὶ ἔσχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα ἀγνοούμενον(1).

Συμμετοχὴ τῆς 'Αεροπορίας εἰς τοὺς διεξαχθέντας ἀγῶνας

376. Τὸν μῆνα 'Ιούλιον 1949 καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον αὐτοῦ εἰς τὴν διεξαχθεῖσαν ὑπὸ τῆς XI Μεραρχίας ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν ἐπιχείρησιν ΑΙΑΣ ἡ δρᾶσις τῆς ἀεροπορίας ὑπῆρξε λίαν ἔντονος καὶ ἀποδοτική. Προηγήθη φωτογράφησις τῆς κατεχομένης ὑπὸ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν παραμεθορίου περιοχῆς. Κατὰ τοὺς ἐπακολουθήσαντας ἀγῶνας προσεβλήθησαν ἐπιτυχῶς ὠργανωμέναι θέσεις καὶ συγκεντρώσεις τῶν συμμοριτῶν. Γενικῶς ἡ συνεργασία τῆς ἀεροπορίας μετὰ τῶν ἐπιχειρούντων στρατευμάτων ὑπῆρξεν ἀρίστη καὶ ἐγένετο πλήρης ἐκμετάλλευσις τῆς παρασχεθείσης ἀπὸ ἀέρος ὑποστηρίξεως. Διαρκούσης τῆς ἐπιχειρήσεως ἐβλήθησαν 14 ἀεροσκάφη ἐξ ὧν τὰ 12 ἐλαφρῶς, παραμείναντα εἰς τὴν ἐνέργειαν, 1 ἐπεσκευάσθη καὶ 1 ἀνεφλέγη συντριβὲν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τοῦ χειριστοῦ του διασωθέντος δι' ἀλεξιπτώτου.

Τὴν 13ην καὶ 14ην 'Ιουλίου προσεβλήθησαν συμμοριακαὶ θέσεις ἐπὶ τοῦ Δυτικοῦ Μπέλες καὶ τὴν 16ην τοιαῦται εἰς τὸ Βέρμιον. Τὴν 19ην 'Ιουλίου μαχητικὰ ἀεροπλάνα προσέβαλον τοὺς ἐπιτεθέντας κατὰ τοῦ χωρίου 'Ιωνικοῦ βορειοδυτικῶς Σταυρουπόλεως (2) συμμορίτας καθ' ὃν χρόνον οὗτοι συνεπτύσσοντο πρὸς τὴν μεθόριον. Τελευταία ἐνέργεια τῆς ἀεροπορίας, κατὰ τὸν μῆνα 'Ιούλιον, ὑπῆρξεν ἡ συμμετοχή της εἰς τὴν διεξαχθεῖσαν ὑπὸ τῆς VII Μεραρχίας εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Ξάνθης παραμεθόριον περιοχὴν Χαϊντοῦ ἐπιχείρησιν, καθ' ἣν προσέβαλε τὴν 22αν 'Ιουλίου συμμοριακὰς θέσεις.

Τὰς ἀρχὰς Αὐγούστου τὸ μεῖζον μέρος τῶν ἀεροσκαφῶν τῆς Γ' Διοικήσεως 'Αεροπορικῆς 'Υποστηρίξεως διετέθη εἰς τὴν πτέρυγα Κοζάνης διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις Γράμμου Βίτσι. Παρὰ τὴν μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀεροπλάνων, ἡ ἀπὸ ἀέρος συμβολὴ εἰς τὰς διεξαχθείσας ὑπὸ τῆς VII Μεραρχίας εἰς τὸ 'Ανατολικὸν καὶ τὸ Δυτικὸν Μπέλες ἐπιχειρήσεις ἀπὸ 18ης μέχρι τέλους Αὐγούστου ὑπῆρξε λίαν ἱκανοποιητική. 'Η δρᾶσις της ἰδίᾳ κατὰ τὰς 21ην καὶ 22αν Αὐγούστου εἰς τὸ 'Ανατολικὸν Μπέλες, καθ' ἃς ἔπληξεν ὠργανωμένας συμμοριακὰς θέσεις ὑπῆρξεν ἀξιοσημείωτος. 'Εβλήθησαν ἐν συνόλῳ 6 ἀεροσκάφη ἐξ ὧν 1 προσεγειώθη ἀναγκαστικῶς εἰς τὴν περιοχὴν Σερρῶν, 1 ἐπεσκευάσθη συντόμως, τὰ δὲ ὑπόλοιπα 4 παρέμειναν ἐν ἐνεργείᾳ.

Κατὰ τοὺς μῆνας Σεπτέμβριον καὶ 'Οκτώβριον, ὅταν εἶχε ἐκλείψει πᾶσα ὠργανωμένη συμμοριακὴ δύναμις, ἡ ἐνέργεια τῆς 'Αεροπορίας περιωρίσθη εἰς ἀναγνωρίσεις καὶ μικροεπεμβάσεις εἰς τὰς περιοχὰς βορείως Ξάνθης—Παρανεστίου καὶ Χαλκιδικῆς (3).

'Απώλειαι

377. Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κατὰ τὸ τετράμηνον

(1) 'Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Γ/3.
(2) Σχεδιάγραμμα 3.
(3) 'Αρχεῖον ΓΕΑ/ΔΙΑ/Φ. 5231/7γ/Γ

Ἰουλίου--Ὀκτωβρίου 1949 ἀνῆλθον εἰς 898. Ἐκ τούτων 23 νεκροί, 30 τραυματίαι καὶ 2 ἀγνοούμενοι Ἀξιωματικοὶ καὶ 198 νεκροί, 588 τραυματίαι καὶ 61 ἀγνοούμενοι ὁπλῖται.

Κατὰ τὸ αὐτὸ τετράμηνον αἱ ἀπώλειαι τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἀνῆλθον εἰς 802 ἤτοι 332 νεκρούς, 168 συλληφθέντας καὶ 302 παραδοθέντας

Συνολικαὶ ἀπώλειαι

Τὸ σύνολον τῶν ἀπωλειῶν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1947 μέχρι τῆς 31ης Ὀκτωβρίου 1949 ἀνῆλθε κατὰ τὰ παρεχόμενα ὑπὸ τοῦ Ἀρχείου τῆς Διευθύνσεως Ἱστορίας Στρατοῦ στοιχεῖα εἰς 9077 ἤτοι :

Ἀξιωματικοί : Νεκροὶ 221, τραυματίαι 281 καὶ ἀγνοούμενοι 18.

Ὁπλῖται : Νεκροὶ 1875, τραυματίαι 5366 καὶ ἀγνοούμενοι 1304.

Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα αἱ ἀπώλειαι τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἀνῆλθον εἰς 18629 ἐκ τῶν ὁποίων 8603 νεκροί, 4295 συλληφθέντες καὶ 5731 παραδοθέντες.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

378. Διὰ τῆς ἐπιτευχθείσης ἐκκαθαρίσεως τῶν ὀρεινῶν περιοχῶν τοῦ Μπέλες, τοῦ Καϊμακτσαλὰν καὶ τοῦ Βερμίου, ταὐτοχρόνως μὲ τὴν συντριβὴν τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν εἰς τὸν Γράμμον καὶ τὸ Βίτσι, δύναται νὰ θεωρηθῇ τερματισθεὶς ὁ κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἀγὼν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

Ἐπισήμως καθωρίσθη ὡς λήξας ὁ ἀντισυμμοριακὸς ἀγὼν τὴν 31ην Ὀκτωβρίου 1949. Τὸν μετέπειτα χρόνον καὶ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους, διετηρήθη ἀμείωτος ἡ δραστηριότης εἰς ὁλόκληρον τὴν ζώνην εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, διὰ συνεχῶν ἐξερευνήσεων πρὸς ἀναζήτησιν καὶ συντριβὴν τῶν ὑπολειμμάτων τῶν συμμοριτῶν, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἀνήρχετο περὶ τὸ τέλος Νοεμβρίου εἰς 870. Οὗτοι κατατμηθέντες εἰς μικροομάδας, περιωρίζοντο εἰς ληστρικὰς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνεργείας, πρὸς διαρπαγὴν τῶν ἀναγκαιούντων διὰ τὴν συντήρησίν των εἰδῶν διατροφῆς.

Ἰδιαιτέρα προσπάθεια κατεβλήθη πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης τῆς ΙΙ Μεραρχίας ὀρεινῶν περιοχῶν τῶν Κερδυλλίων, τῶν Κρουσίων καὶ τοῦ Βερτίσκου, εἰς ἃς ἡ συμμοριακὴ δραστηριότης ἐσημειοῦτο μᾶλλον ἔντονος, ἰδίως εἰς τὰ Κρούσια. Εἰς τὴν Χαλκιδικὴν οἱ συνεχῶς καταδιωκόμενοι συμμορῖται εἶχον περιέλθει εἰς λίαν δυσχερῆ θέσιν.

Εἰς ὁλόκληρον τὴν περιοχὴν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἀνευρέθησαν μεγάλαι ποσότητες ὁπλισμοῦ, πυρομαχικῶν, παντοειδοῦς ὑλικοῦ καὶ ἐφοδίων συντηρήσεως ὡς καὶ συμμοριακαὶ ἐγκαταστάσεις, αἵτινες κατεστράφησαν. Εἰς τὴν βορειοανατολικὴν Χαλκιδικὴν ἀνευρέθησαν δύο ὀρειβατικὰ πυροβόλα πλήρη καὶ ἐν καλῇ καταστάσει.

Τὰ ἐπιτευχθέντα κατὰ περιοχὰς ἀποτελέσματα ἀπὸ Νοεμβρίου μέχρι τέλους τοῦ 1949 ἦσαν τὰ ἀκόλουθα:

Ἀπὸ τοῦ Ἔβρου ποταμοῦ μέχρι τοῦ Μενοικίου ὄρους οἱ φονευθέντες, συλληφθέντες, παραδοθέντες καὶ καταφυγόντες εἰς τὴν Βουλγαρίαν συμμορῖται ἀνῆλθον εἰς 200. Ἐναπέμειναν ἕτεροι 200, ἐξ ὧν 100 περίπου μεταξὺ Ἔβρου καὶ Κομοτινῆς καὶ ἰσάριθμοι μεταξὺ Κομοτινῆς καὶ Μενοικίου. Τούτων αἱ ἐνέργειαι περιωρίζοντο εἰς μικρολεηλασίας καὶ ναρκοθετήσεις.

Ἀπὸ τοῦ Μενοικίου ὄρους μέχρι τοῦ Ἀξιοῦ ποταμοῦ ἐφονεύθησαν, συνελήφθησαν ἢ παρεδόθησαν 70 συμμορῖται. Οἱ ἐναπομείναντες 165 περίπου ἐπεδίδοντο εἰς μικροεπιδρομὰς κατὰ χωρίων, ἰδίᾳ τῆς περιοχῆς Νιγρίτης. Εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων ἀνέπτυξαν μεγαλυτέραν δραστηριότητα, προσβαλόντες καὶ μεμονωμένα στρατιωτικὰ τμήματα, εἰς ἃ ἐπροξένησαν καὶ ἀρκετὰς ἀπωλείας.

Δυτικῶς τοῦ Ἀξιοῦ ἐξωντώθη ἱκανὸς ἀριθμὸς συμμοριτῶν καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν κατέφυγον εἰς Ἀλβανίαν. Ὑπελείφθησαν περὶ τοὺς ἑβδομήκοντα, οἵτινες συνεχῶς ἀπέφευγον νὰ σημειώσωσι τὴν παρουσίαν των.

Εἰς τὴν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης οὐδεὶς συμμορίτης ἀπέμεινε.

Ἐκ παραλλήλου μὲ τὰς κατὰ τῶν συμμοριτῶν ἐνεργείας, τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ προέβαινεν εἰς σημαντικὴν προώθησιν τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν ΜΕΑ καὶ ΚΜΕΑ, ὅπως καταστήσῃ ταύτας ἱκανὰς ν' ἀντιμετωπίζωσιν ἀποτελεσματικῶς

τὰς συμμοριακὰς ἐπιδρομάς. Συνέβαλεν εἰς τὴν ἐπάνδρωσιν τῶν ἐγκαταλειφθέντων σταθμῶν Χωροφυλακῆς, ὡς καὶ εἰς τὸν ἐπαναπατρισμὸν τῶν συμμοριοπλήκτων.

Κατὰ τὸν Δεκέμβριον μῆνα ἐπῆλθον σοβαραὶ μεταβολαὶ εἰς τὴν δύναμιν καὶ τὴν διάταξιν τοῦ Σώματος Στρατοῦ, λόγῳ τῶν γενομένων ἀπολύσεων ὁπλιτῶν, καὶ διαλύσεως μονάδων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως ἀφ' ἑτέρου τῆς ΙΙ Μεραρχίας (συγκεντρωθείσης περὶ τὴν Βέρροιαν), ὑπὸ τῆς ΙΧ Μεραρχίας. Ἡ 72α Ταξιαρχία ἀντικατασταθεῖσα εἰς τὸν δυτικῶς τοῦ Ἀξιοῦ ποταμοῦ τομέα ὑπὸ τοῦ 9ου Ἐλαφροῦ Συντάγματος, διετέθη εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ἔβρου. Αἱ διοικήσεις τῶν ἐλαφρῶν συνταγμάτων, πλὴν τῶν 9ου, 26ου, 29ου καὶ 30οῦ, μετετράπησαν εἰς ἐπιστρατευούσας ἀρχάς. Τὰ τάγματα ἐθνοφρουρᾶς διελύθησαν, πλὴν ἐκείνων, ἅτινα εἶχον ἀξιοποιηθῆ καὶ μετονομασθῆ εἰς ἐλαφρὰ τάγματα.

Αἱ ἀπώλειαι τοῦ Σώματος Στρατοῦ κατὰ τοὺς δύο τελευταίους μῆνας τοῦ 1949 ἀνῆλθον εἰς 171 ἤτοι 5 νεκροὺς καὶ 4 τραυματίας Ἀξιωματικούς, 23 νεκρούς, 87 τραυματίας καὶ 8 ἀγνοουμένους ὁπλίτας, 17 νεκρούς, καὶ 27 τραυματίας τῶν ΜΕΑ καὶ ΚΜΕΑ. Ἐκ τούτων ἐξ ἐκρήξεως ναρκῶν 1 νεκρὸς καὶ 3 τραυματίαι Ἀξιωματικοί, 8 νεκροὶ καὶ 52 τραυματίαι ὁπλῖται, 2 νεκροὶ καὶ 12 τραυματίαι τῶν ΜΕΑ καὶ ΚΜΕΑ. Οἱ φονευθέντες Ἀξιωματικοὶ ἦσαν οἱ ἀκόλουθοι :

—Ἀνθυπολοχαγὸς Λαμπρινὸς Θεοχάρης τοῦ 505 Τάγματος ἔπεσε μαχόμενος τὴν 22αν Δεκεμβρίου εἰς τὰ Κρούσια.

—Ἀνθυπολοχαγὸς Ξυλωμένος Δημήτριος καὶ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς Σολωμὸς Βασίλειος, ἀμφότεροι τοῦ 529 Τάγματος ἔπεσαν μαχόμενοι τὴν 29ην Δεκεμβρίου εἰς τὰ Κρούσια.

—Ἀνθυπολοχαγὸς Κουτσοῦκος Διογένης τοῦ 717 Λόχου Μηχανικοῦ ἐφονεύθη τὴν 22αν Δεκεμβρίου εἰς τὴν περιοχὴν Δράμας ὑπὸ ἐκραγείσης νάρκης καὶ

—Ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς Παπαδόπουλος Ἰωάννης τοῦ 521 Τάγματος ἐφονεύθη τὴν 29ην Δεκεμβρίου εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Χαλκιδικὴν συνεπείᾳ ἀτυχήματος.

379. Ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1950 οἱ ἐναπομείναντες ἐντὸς τῆς ζώνης εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κομμουνιστοσυμμορῖται ἀνήρχοντο εἰς 440 περίπου. Χαρακτηριστικὸν τῶν ἐνεργειῶν των ὑπῆρξεν ἡ ἐπιδίωξις ἀφανείας καὶ ἡ ἀποφυγὴ τῶν καταδιωκτικῶν στρατιωτικῶν τμημάτων. Οὗτοι ἐνεφανίζοντο μόνον ὁπόταν ἐξηναγκάζοντο νὰ προμηθευθῶσι τρόφιμα πρὸς συντήρησίν των, διενεργοῦντες πρὸς τοῦτο μικροεπιδρομὰς κατ' ἀπομεμονωμένων χωρίων.

Ὑπὸ τοῦ Σώματος Στρατοῦ συνεχίσθη ἀμείωτος ἡ δραστηριότης πρὸς ἐξόντωσιν τῶν συμμοριακῶν ὑπολειμμάτων. Ἐπεδιώχθη ἡ πλήρης ἐξασφάλισις τῶν κατῳκημένων τόπων καὶ τῶν συγκοινωνιῶν, ἡ προστασία τῶν ἐργασιῶν ἀνασυγκροτήσεως, ὁ συνεχὴς ἔλεγχος τῆς παραμεθορίου ζώνης καὶ ἰδιαιτέρως τῆς πρὸς Βουλγαρίαν τοιαύτης, ἀπαγορευομένης τῆς διεισδύσεως συμμοριτῶν εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔδαφος.

Τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνας τοῦ 1950 ἐπετεύχθη ἡ ἐξόντωσις τοῦ μείζονος ἀριθμοῦ τῶν εἰς τὰ Κερδύλλια, τὸν Βερτίσκον καὶ τὰ Κρούσια συμμοριτῶν. Ἐξεκαθαρίσθη πλήρως ἡ Χαλκιδικὴ συλληφθέντος καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ συγκροτήματος ἀρχισυμμορίτου Παπαγεωργίου. Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι τῶν συμμοριτῶν κατὰ τὴν χρονικὴν ταύτην περίοδον ἀνῆλθον εἰς 155 ἐξ ὧν 34 νεκροί, 72 συλληφθέντες καὶ 49 παραδοθέντες.

Ἀπὸ 20ῆς Ἀπριλίου δυτικὸν ὅριον τῆς ζώνης εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ καθωρίσθη ὁ Ἀξιὸς ποταμός. Ἡ Στρατιωτικὴ Διοίκησις Κεντρικῆς Μακεδονίας μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὴν μονάδων ὑπήχθη εἰς τὸ Β' Σῶμα Στρατοῦ. Ἡ ΙΙ Μεραρχία ἐκ τῆς περιοχῆς Βερροίας μετεστάθμευσεν εἰς τὴν περιοχὴν Κομοτινῆς—Ξάνθης.

Τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ Μαΐου διελύθη ἡ VII Μεραρχία, ἡ δὲ διάταξις τοῦ Σώματος Στρατοῦ διεμορφώθη ὡς ἀκολούθως :

Στρατιωτικὴ Διοίκησις Θράκης (72α Ταξιαρχία) : Ἀπὸ Ἔβρου μέχρις ἀνατολικῶς Κομοτινῆς.

ΙΙ Μεραρχία (σὺν 71η Ταξιαρχία) : Ἀπὸ ἀνατολικῶς Κομοτινῆς μέχρι Μενοικίου ὄρους μὴ συμπεριλαμβανομένου.

IX Μεραρχία (σὺν 26ον Ἐλαφρὸν Σύνταγμα) : Ἀπὸ Μενοικίου ὄρους συμπεριλαμβανομένου μέχρις Ἀξιοῦ, πλὴν τῶν περιοχῶν Θεσσαλονίκης καὶ Χαλκιδικῆς.

87 Στρατιωτικὴ Περιοχή : Περιφέρεια Θεσσαλονίκης.

Ἡ εὐθύνη ἀσφαλείας τῆς περιοχῆς Χαλκιδικῆς ἀνετέθη εἰς τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας.

Κατὰ τὸν μετέπειτα χρόνον ἡ πλέον οὐσιώδης μεταβολὴ ὑπῆρξεν ἡ ἀντικατάστασις τῆς IX Μεραρχίας εἰς τὸν ἀνωτέρω τομέα ὑπὸ τῆς X Μεραρχίας κατὰ τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ Ἰουλίου, προκειμένου ἡ IX Μεραρχία νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

Εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἀνοίξεως τοῦ 1950 ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐναπομεινάντων συμμοριτῶν ἀπὸ Ἔβρου μέχρις Ἀξιοῦ ἀνήρχετο εἰς 220 περίπου ἐκ τῶν ὁποίων μόνον περὶ τοὺς 100 εἰς τὸ ἐσωτερικόν. Οἱ ὑπόλοιποι εὑρίσκοντο ἐγγὺς τῶν Ἑλληνοβουλγαρικῶν συνόρων ὁτὲ μὲν ἐξερχόμενοι ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους ὁτὲ δ' ἐπανερχόμενοι εἰς αὐτό. Ἀρξαμένου τοῦ θέρους ὁ ἀριθμὸς των περιωρίσθη εἰς 185 ἐξ ὧν περὶ τοὺς 40 εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ περὶ τοὺς 145 ἐπὶ τῆς Ἑλληνοβουλγαρικῆς μεθορίου. Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι συνεχῶς ἐλαττούμενοι τοὺς ἐπακολουθήσαντας μῆνας, ἐξεμηδενίσθησαν τελικῶς, ἀποκατασταθείσης πλήρως τῆς τάξεως καὶ τῆς ἀσφαλείας ἐν τῇ χώρᾳ.

Αἱ ἀπώλειαι τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1950 ἀνῆλθον εἰς 300, ἐξ ὧν Ἀξιωματικοὶ νεκροὶ 7 καὶ τραυματίαι 20, ὁπλῖται νεκροὶ 65, τραυματίαι 168 καὶ ἀγνοούμενοι 2. ΜΕΑ καὶ ΚΜΕΑ νεκροὶ 15, τραυματίαι 21 καὶ ἀγνοούμενοι 2.

Ἐκ τῶν φονευθέντων Ἀξιωματικῶν ἔπεσαν μαχόμενοι εἰς συμπλοκὰς μετὰ συμμοριτῶν ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς Βέρας Βύρων τοῦ 525 Τάγματος τὴν 22αν Φεβρουαρίου εἰς τὰ Κρούσια καὶ ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς Κυρίτσης Νέστωρ τοῦ 521 Τάγματος τὴν 26ην Ἀπριλίου εἰς τὴν περιοχὴν Λαγκαδᾶ. Συνεπείᾳ δ' ἐκρήξεων ναρκῶν καὶ ἐπισυμβάντων ἀτυχημάτων ἐφονεύθησαν ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς Δημητρίου Κωνσταντῖνος τοῦ 519 Τάγματος τὴν 6ην Ἰουνίου εἰς Γεωργιανοὺς τῆς περιοχῆς Βερροίας, ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς Δημητριάδης Δημήτριος τοῦ 207 Τάγματος Προκαλύψεως τὴν 12ην Δεκεμβρίου εἰς Παπάδες Δράμας, ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπολοχαγὸς Χρυσόπουλος Παναγιώτης ΜΕΑ τὴν 4ην Δεκεμβρίου εἰς Κορωνοῦδαν Κιλκίς, ὁ Δόκιμος ἔφεδρος Ἀξιωματικὸς Σέρπανος Ἰωάννης τοῦ 567 Τάγματος τὴν 19ην Δεκεμβρίου εἰς τὴν περιοχὴν Σιδηροκάστρου καὶ ὁ Ἀνθυπασπιστὴς Ρεβὰς Παναγιώτης τοῦ 505 Τάγματος εἰς τὴν περιοχὴν Ξάνθης (1).

(1) Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1127/Γ/18, Φ. 1132/Γ/5-6, Φ. 1133/Α/6,11,12, Φ. 1159/Β/1, Φ. 1164/Α/1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

('Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1058/Α.Φ. 1059/Α)

Δύναμις καὶ διάταξις τῶν ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ Συμμοριτῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς 'Απριλίου 1947

Μονάδες	Τόπος	Δύναμις	Παρατηρήσεις
ΚΛΙΜΑΚ. ΓΕΝ. ΑΡΧΗΓ. ΘΡΑΚΗΣ			(α) Κατὰ Μάϊον–'Ιούνιον ἡ δύναμις ηὐξήθη εἰς 900-960 συσταθέντων δύο ἐτέ ἑτέρων συγκροτημά των ὑπὸ τοὺς 'Ανανίαν καὶ Παπακυριακοῦ.
'Αρχηγεῖον "Εβρου	Μικρὸν Δέρειον		
Συγκρότημα Σαράφη	» »	350	
Συγκρότημα Τέλη	Αἰσίμη	280	
Διάφορα τμήματα	Μικρὸν Δέρειον	100	
Σύνολον 'Αρχηγείου "Εβρου (α)		730	
'Αρχηγεῖον Κομοτινῆς	Κάρδαμος–Δροσινὴ		
Συγκρότημα Χριστοδούλου	» »	120	
Συγκρότημα Δασκάλου	'Οργάνη–Σάππαι	300	
Διάφορα τμήματα	Κάρδαμος–Δροσινὴ	100	
Σύνολον 'Αρχηγ. Κομοτινῆς		520	(β) Κατὰ Μάϊον–'Ιούνιον ἡ δύναμις ἐμειώθη εἰς 520–450.
'Αρχηγεῖον Ξάνθης	Τσαλαπετεινὸς		
Συγκρότημα "Αρδα	Λεκάνη	150	
Συγκρότημα Κρητικάκη	Καρὰ 'Ογλὰν	200	
Συγκρότημα Φλέσσα	Παραμεθόριος Περιοχὴ	150	
Συγκρότημα 'Ολυμπίου	» »	150	
Διάφορα τμήματα	» »	100	
Σύνολον 'Αρχηγ. Ξάνθης (β)		750	
ΣΥΝΟΛΟΝ ΚΛ. ΓΕΝ. ΑΡΧ. ΘΡΑΚ.		2000	(γ) Κατὰ Μάϊον ἡ δύναμις Παγγαίου ἐμειώθη εἰς 70 διὰ ν' αὐξηθῇ τὸν ἑπόμενον μῆνα εἰς 110.
ΚΛΙΜΑΚΙΟΝ ΓΕΝ. ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ			
'Αρχηγεῖον Μπὸζ Ντὰγ	Παραμεθόριος περιοχὴ βορείως Σερρῶν.		
'Αρχηγεῖον Παγγαίου (γ)	Παγγαῖον ὄρος	200	
'Αρχηγεῖον Νιγρίτης	Κερδύλλια ὄρη		(δ) Κατὰ Μάϊον–'Ιούνιον ἡ δύναμις ηὐξήθη εἰς 270–300.
Συγκρότημα Κατσώνη	» »	100	
Συγκρότημα Γιατροῦ	Βερτίσκος ὄρος	100	
Διάφορα τμήματα	Κερδύλλια ὄρη	50	
Σύνολον 'Αρχ. Νιγρίτης (δ)		250	(ε) Κατὰ Μάϊον–'Ιούνιον ἡ δύναμις ηὐξήθη εἰς 860–900. Τὰ συγκροτήματα ηὐξήθησαν εἰς τρία ὑπὸ τὸν Νίκου εἰς Μπέλες καὶ τοὺς Κόλιαν καὶ Φοῖβον εἰς Κρούσια.
'Αρχηγεῖον Κρουσίων	Παλαιὸν Τριεθνὲς		
Συγκρότημα Φωτεινοῦ	Μπέλες ὄρος	300	
Συγκρότημα Ξενυχτίδη	Κρούσια ὄρος	400	
Διάφορα τμήματα	Μπέλες–Κρούσια	140	
Σύνολον 'Αρχ. Κρουσίων (ε)		840	
'Αρχηγεῖον Χαλκιδικῆς	'Ανατολ. Χαλκιδικὴ		
Συγκρότημα Φλωριᾶ	Περιοχὴ Σταυροῦ	75	(στ) Τὸν 'Ιούνιον ἡ

Μονάδες	Τόπος	Δύναμις	Παρατηρήσεις
Συγκρότημα Παπαγεωργίου	Ἀνατολ. Χαλκιδικὴ	75	δύναμις ἐμειώθη εἰς 210 διαλυθέντος τοῦ συγκροτήματος Φλωριᾶ.
Συγκρότημα Ἀμπελᾶ	Περιοχὴ Πολυγύρου	100	
Διάφοροι ὁμάδες	Ἀνατολ. Χαλκιδικὴ	40	
Σύνολον Ἀρχηγ. Χαλκιδικῆς (στ)		290	
ΣΥΝΟΛΟΝ ΚΛΙΜ. ΓΕΝ. ΑΡΧΗΓ. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		1750	(ζ) Κατὰ Μάϊον ἡ δύναμις ηὐξήθη εἰς 1150. Τὸν Ἰούνιον ἀνεπτύχθησαν ἕτερα τρία συγκροτήματα ὑπὸ τοὺς Σαλταπίδαν καὶ Δαμιανὸν εἰς Πάϊκον καὶ Τσιράγγαν εἰς Καϊμακτσαλὰν τῆς δυνάμεως τοῦ Ἀρχηγείου ἀνελθούσης εἰς 2500.
ΚΛΙΜΑΚΙΟΝ ΓΕΝ. ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΠΑ·Ι·ΚΟΥ–ΒΕΡΜΙΟΥ			
Ἀρχηγεῖον Πάϊκου–Καϊμακτσαλὰν			
Συγκρότημα	Τζένα ὄρος	250	
Συγκρότημα Λευτεριᾶ	Πάϊκον ὄρος	550	
Συγκρότημα Διάκου	Καϊμακτσαλὰν	50	
Σύνολον Ἀρχηγείου Πάϊκου–Καϊμακτσαλὰν (ζ)		850	
Ἀρχηγεῖον Βερμίου	Βόρειον Βέρμιον		(η) Μετὰ τὴν διαρροὴν τῶν συμμοριτῶν εἰς Πιέρια κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ΦΙΛΙΠΠΟΣ ἡ δύναμις ἐπὶ Βερμίου περιωρίσθη κατὰ Μάϊον εἰς 400 καὶ τὸν Ἰούνιον εἰς 130 κατανεμημένους εἰς μικροομάδας.
Συγκρότημα Στάθη	» »	260	
Συγκρότημα Πάσχου	» »	80	
Συγκρότημα Ὀλύμπιου	Κεντρικὸν Βέρμιον	60	
Συγκρότημα Σπίθα	» »	80	
Τάγμα Νοτίου Βερμίου	Νότιον Βέρμιον	370	
Διάφορα τμήματα	Βόρειον Βέρμιον	69	
Σύνολον Ἀρχηγείου Βερμίου (η)		910	
ΣΥΝΟΛΟΝ ΚΛΙΜ. ΓΕΝ. ΑΡΧΗΓ. ΠΑ·Ι·ΚΟΥ–ΒΕΡΜΙΟΥ		1760	
Ἀρχηγεῖον Πιερίων–Ὀλύμπου	Ριζώματα Πιερίων		(θ) Τὸν Μάϊον ἡ δύναμις ηὐξήθη κατὰ 1000 διὰ νὰ μεταπέσῃ τὸν ἑπόμενον μῆνα εἰς τὴν ἀρχικὴν τοιαύτην τῶν 700.
Συγκρότημα Βολάνη	Μηλιὰ–Πιερίων	120	
Συγκρότημα Θράσου	Πολύφυτον Πιερίων	120	
Συγκροτ. Λιακοπούλου	Χάραδρος Πιερίων	110	
Συγκροτ. Τζαβέλλα	Λόκοβα Πιερίων	50	
Συγκροτ. Μακεδόνα	Καταφύγιον Πιερίων	110	
Διάφορα τμήματα	Περιοχὴ Πιερίων	210	
Σύνολον Ἀρχηγείου Πιερίων–Ὀλύμπου (θ)		720	
	ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ		
ΚΛΙΜΑΚΙΟΝ ΓΕΝ. ΑΡΧΗΓ. ΘΡΑΚΗΣ		2000	
ΚΛΙΜΑΚΙΟΝ ΓΕΝ. ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΝ	ΑΤΟΛ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1750	
ΚΛΙΜΑΚΙΟΝ ΓΕΝ. ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΠΑ	·Ι·ΚΟΥ–ΒΕΡΜΙΟΥ	1760	
Ἀρχηγεῖον Πιερίων–Ὀλύμπου		720	
ΓΕΝΙΚΟΝ ΣΥΝΟΛΟΝ		6230	

Κατὰ τὸν Μάϊον μῆνα συνεστήθη Ἀρχηγεῖον Ἀνατολικῆς Μακεδονίας–Θράκης ὑπὸ τὸν Λασσάνην εἰς ὃ ὑπήχθησαν τὸ Κλιμάκιον Γεν. Ἀρχηγείου Θράκης καὶ τὸ Κλιμάκιον Γεν. Ἀρχηγείου Ἀνατολ. Μακεδονίας, πλὴν τῶν Ἀρχηγείων Νιγρίτης, Κρουσίων καὶ Χαλκιδικῆς ἅτινα ὑπήχθησαν εἰς νεοσυσταθὲν Κλιμάκιον Γεν. Ἀρχηγείου Κεντρικῆς Μακεδονίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

('Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1064/Β/10–44)

ΣΥΝΘΕΣΙΣ –ΔΙΑΤΑΞΙΣ

τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ (μάχιμα στοιχεῖα) ἀπὸ 1 'Απριλίου–15 'Ιουλίου 1947.

Μονάδες	Τόπος σταθμεύσεως	Παρατηρήσεις
Γ' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ		
Τάγμα Βαθμοφόρων	Θεσσαλονίκη	(α) Τῶν τεσσάρων λόχων σταθμευόντων εἰς Χαλκηδόνα Θεσ/νίκης, Δοϊράνην, Τοξότας καὶ 'Αλεξανδρούπολιν πρὸς ἐξασφάλισιν συγκοινωνιῶν.
Τάγμα Φρουρᾶς	»	
622 Τάγμα 'Ασφ. Συγκοιν. (α)	»	
623 Τάγμα Πεζικοῦ	Λαχανόκηποι Θεσ/νίκης	
454 Τάγμα Διαβιβάσεων	Ντουντουλὰρ Θεσ/νίκης	
31–40 Λόχοι 'Ορ. Καταδρομῶν	Θεσσαλονίκη	
712 Λόχος Μηχανικοῦ	»	
	»	
VII ΜΕΡΑΡΧΙΑ	Καβάλλα	
603 Τάγμα Πεζικοῦ (β)	'Αλεξανδρούπολις	(β) 'Από 19-5-47 ὑπαγόμενον ὑπὸ τὸ Γ.Ε.Σ.
491 Τάγμα Διαβ/σεων	Καβάλλα	
26–30 Λόχοι 'Ορ. Καταδρομῶν (γ)	Κομοτινὴ	(γ) 'Από 20–6–47 μεῖον 28ος καὶ 38ος Λόχ.
25η Ταξιαρχία	Δράμα	
552 Τάγμα	Παρανέστιον	(δ) 'Από 15–5–47 εἰς Μεταξάδες Διδυμοτείχου.
553 Τάγμα	Κάτω Νευροκόπι–Δράμας	
26η Ταξιαρχία	Ξάνθη	
554 Τάγμα	Κομοτινὴ	
555 Τάγμα	'Εχῖνος–Ξάνθης	
556 Τάγμα	Ξάνθη	
27η Ταξιαρχία	'Αλεξανδρούπολις	
551 Τάγμα	Χελιδὼν τριγώνου "Αρδα	
557 Τάγμα	Διδυμότειχον (δ)	
558 Τάγμα	Περιοχὴ Σουφλίου	
559 Τάγμα	Περιοχὴ Σουφλίου	
X ΜΕΡΑΡΧΙΑ	Θεσσαλονίκη	
493 Τάγμα Διαβιβάσεων	Θεσαλονίκη	
35η Ταξιαρχία	Σέρραι	
561 Τάγμα	Σέρραι	
562 Τάγμα	Σιδηρόκαστρον (ε)	(ε) 'Από 20–6–47 Λαχανάς.
563 Τάγμα	Λαχανὰς–Κιλκὶς (στ)	(στ) 'Από 20–6–47 Σιδηρόκαστρον.
37η Ταξιαρχία	Κιλκὶς	(ζ) 'Από 14–5–47 ὑπὸ 33ην Ταξιαρχίαν. 'Από 1–7–47 εἰς "Εδεσσαν.
567 Τάγμα	Μικρόβρυση–Κιλκὶς	
568 Τάγμα	Κιλκὶς	
569 Τάγμα	Χέρσον–Κιλκὶς	

Μονάδες	Τόπος Σταθμεύσεως	Παρατηρήσεις
XI ΜΕΡΑΡΧΙΑ	Θεσσαλονίκη	(η) Ἀπὸ 1–5–47 εἰς Συγκρότημα Κατερίνης. Ἀπὸ 10–7–47 ὑπὸ τὴν 32αν Ταξιαρχίαν εἰς Πολυδένδρι Βερροίας. (θ) Ἀπὸ 1–7–47 ὑπαγόμενος ὑπὸ τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ.
592 Τάγμα (ζ)	Βέρροια	
614 Τάγμα (η)	Βέρροια	
510 Λόχος Πολυβόλων (θ)	Ἔδεσσα	
107 Σύντ. Πεδ. Πυρ/κοῦ (ι)	Θεσσαλονίκη	(ι) Ἀπὸ 10–7–47
108 Συντ. Πεδ. Πυρ/κοῦ	Θεσσαλονίκη	
131 Ὁλμαρχία 4.2" (ι)	Γιαννιτσὰ	
XI Σύν/μα Ἀναγνωρίσεως	Θεσσαλονίκη	
457 Τάγμα Διαβιβάσεων	Θεσσαλονίκη	(ια) Ἀπὸ 19–5–47 εἰς Ἄγραν Ἐδέσσης. Ἀπὸ 16–6–47 εἰς Βέρροιαν. Ὑπὸ 32αν Ταξιαρχίαν ἀπὸ 10–7–47.
31η Ταξιαρχία	Γιαννιτσὰ	
511 Τάγμα	Φανὸς	
512 Τάγμα	Γουμένισσα	
615 Τάγμα	Γιαννιτσὰ (ια)	
32α Ταξιαρχία (ιβ)	Βέρροια	(ιβ) Ἀπὸ 1–7–47 ἐκ τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ.
516 Τάγμα (ιβ)	Βέρροια	
33η Ταξιαρχία	Ἔδεσσα (ιδ)	(ιγ) Ἀπὸ 13–5–47 εἰς Βέρροιαν. Ἀπὸ 1–7–47 ἐπανῆλθεν εἰς Ἔδεσσαν.
517 Τάγμα	Ἀριδαία	
518 Τάγμα	Νάουσα	
519 Τάγμα	Ἔδεσσα	
Συγκρότημα Κατερίνης	Κατερίνη	(ιε) Ἀπὸ 10–7–47 εἰς Λιτόχωρον. (ιστ) Ἀπὸ 10–7–47 εἰς Ρητίνην.
513 Τάγμα	Κολυνδρὸς (ιε)	
515 Τάγμα	Στουπὶ (ιστ)	
620	Κατερίνη	

ΔΙΑΤΑΞΙΣ

Τῶν μαχίμων στοιχείων Χωροφυλακῆς ἐν τῇ περιοχῇ Γ' Σ. Στρατοῦ.

Η ΑΝΩΤΕΡΑ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΧΩΡ/ΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Θεσσαλονίκη	
13 Λόχοι Χωροφυλακῆς	Περιοχὴ Χαλκιδικῆς	
3 Λόχοι Χωροφυλακῆς σὺν διμοιρία	» Νιγρίτης	
1 Λόχος Χωροφυλακῆς σὺν διμοιρία	» Κιλκὶς	
1 Λόχος Χωροφυλακῆς	Λαγκαδὰς–Θεσσαλονίκης	

Μονάδες	Τόπος Σταθμεύσεως	Παρατηρήσεις
ΑΝΩΤΕΡΑ Δ/ΣΙΣ ΧΩΡ/ΚΗΣ ΑΝΑΤΟΛ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Καβάλλα	
2 Λόχοι Χωροφυλακῆς	Παγγαῖον	
1 Λόχος Κυνηγῶν	Δάφνη Νιγρίτης	
1 Λόχος Κυνηγῶν	Εὐκάρπια—Κάτω Στρυμόμονος	
2 Διμοιρίαι Κυνηγῶν	Περιοχὴ Σερρῶν	
1 Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα	Παρανέστι—Δράμας	
1 Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα	Παλαιοκώμη Δράμας	
ΑΝΩΤΕΡΑ Δ/ΣΙΣ ΧΩΡ/ΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ	Κομοτινὴ	
Ἀπόσπασμα Φωστερίδη (α)	Περιοχὴ Κομοτινῆς	(α) Ἔφερε τὸν βαθμὸν τοῦ Λοχαγοῦ κατ' ἀπονομὴν καὶ βραδύτερον τοῦ Ταγματάρχου.
2 Μεταβατικὰ Ἀποσπάσματα	» »	
4 Μεταβατικὰ Ἀποσπάσματα	» Ξάνθης	
1 Λόχος Κυνηγῶν	» Ἀλεξανδρουπ.	
Ἀπόσπασμα Λοχ. Ψηλογιάννη	» »	
1 Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα	» »	
2 Μεταβατικὰ Ἀποσπάσματα	Περιοχὴ Φερρῶν Ἔβρου	
1 Μεταβατικὸν Ἀπόπασμα	» Σουφλίου	
1 Λόχος Κυνηγῶν	» Διδυμοτείχου	
1 Μεταβατικὸν Ἀπόσπασμα	» Διδυμοτείχου	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

('Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1041/Α)

ΠΡΟΣ: Χ.ΧΙ Μεραρχίας
31, 51 Ταξιαρχίας

Γ'Σ Σ
'Απόρρητος—Προσωπική
'Αριθ. Α Π 39056
Β Σ Τ 903 23—8—47

ΔΙΑΤΑΓΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ»

1. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ:

'Η διάταξις τῶν συμμοριτῶν εἶναι συνεχῶς μεταβλητή.
'Η στενὴ παρακολούθησις αὐτῶν ὑφ' ὅλων τῶν Κλιμακίων μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς πρὸ τῆς ἐκδηλώσεως τῶν ἐπιχειρήσεων, δέον νὰ ἀποτελέσῃ τὴν βάσιν ἐπὶ τῆς ὁποίας θὰ στηριχθῇ ἡ τελικὴ ἀπόφασις διὰ τὸν ἐλιγμόν.

2. ΠΡΟΘΕΣΙΣ:

(α) 'Εκκαθάρισις ἐκ τῶν συμμοριακῶν Συγκροτημάτων τῶν ὀρεινῶν περιοχῶν:

(ι) Εἰς 1ην φάσιν:
—ΒΕΡΜΙΟΥ
—ΠΑ·Ι·ΚΟΥ
—ΚΡΟΥΣΙΩΝ

(ιι) Εἰς 2αν Φάσιν:
—Τοῦ ΚΑ·Ι·ΜΑΚΤΣΑΛΑΝ εἰς βάθος πρὸς τὴν ὀροθετικὴν γραμμὴν ἐπιτρέπον τὴν ἐπέμβασιν τῶν μέσων πυρός.
—Εἰς πλάτος ἀνάλογον πρὸς τὴν δυνατότητα τῶν μέσων καὶ ἐξασφάλισιν τῶν πρὸς ΑΡΙΔΕΑΝ καὶ ΑΡΝΙΣΣΑΝ συγκοινωνιῶν.

(β) 'Ερευνα τῶν ὀρεινῶν περιοχῶν πρὸς καταστροφὴν τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ μέσων ὑλικῆς διαβιώσεως τῶν συμμοριτῶν.

(γ) 'Εδραίωσις δυνάμεων Στρατοῦ καὶ Μ Α Δ εἰς ὅλα τὰ ἀνωτέρω ὀρεινὰ συγκροτήματα.

3. ΜΕΘΟΔΟΣ:

(α) 'Ισχυρὰ συγκροτήματα κρούσεως ἱκανὰ νὰ συντρίψουν πᾶσαν ἀντίστασιν.

(β) Κατευθύνσεις: Δὲν καθορίζονται ἀπὸ τοῦδε. Βάσις πρὸς ἐκλογὴν καὶ καθορισμὸν τῶν κατευθύνσεων ὁ ὄγκος τῶν συμμοριτῶν.
Πρῶτος προσανατολισμὸς τῶν συγκροτημάτων κρούσεως, τὸ τελευταῖον δελτίον πληροφοριῶν. Νεώτεραι πληροφορίαι δυνατὸν νὰ μεταβάλωσι τὰς κατευθύνσεις.

(γ) Χῶροι ἐπιχειρήσεων:

(ι) Διὰ τὸ ΒΕΡΜΙΟΝ: Κυρίως ἡ βορείως τοῦ παραλλήλου 40 περιοχή.

(ιι) Διὰ τὸ ΚΑ·Ι·ΜΑΚΤΣΑΛΑΝ: 'Η ἀνατολικῶς ΧΑΣΑΝΑΚΟΣ (Ν. 9377)—'Υψ. 1914 (Ν. 9780)—ΟΡΜΑ (0.0584) (ἅπαντα ναί) περιοχὴ μὲ πρόθεσιν ἀναλόγως τῆς τότε καταστάσεως, ἐπεκτάσεως μέχρι συνόρων.

(ιιι) Διὰ τὸ ΠΑ·Ι·ΚΟΝ καὶ ΚΡΟΥΣΙΑ. 'Ολόκληρος ἡ ὀρεινὴ ἔκτασις.

(ιι) Περιοχὴ Νοτίου ΒΕΡΜΙΟΥ—Βορείων ΠΙΕΡΙΩΝ: 'Ελεγχος διὰ κινητῶν δυνάμεων 51 Ταξιαρχίας, πρὸς ἀπαγόρευσιν διαπεραιώσεως συμμοριῶν ἐκ τοῦ ΒΕΡΜΙΟΥ πρὸς ΠΙΕΡΙΑ.

(δ) 'Εκδήλωσις ἐνεργείας:

(ι) Εἰς 1ην φάσιν:
—Ταὐτοχρόνως ἐνέργεια ἐπὶ ΒΕΡΜΙΟΥ—ΠΑ·Ι·ΚΟΥ—ΠΙΕΡΙΩΝ.
—Συγχρόνως ἐνέργεια ἐπὶ τῆς Περιοχῆς ΚΑ·Ι·ΜΑΚΤΣΑΛΑΝ Βορείως ΒΟΔΑ ποταμοῦ ἐπὶ σκοπῷ πλήρους καταστροφῆς συμμοριακῶν δυνάμεων διαφευγουσῶν ἀπὸ ΒΕΡΜΙΟΥ πρὸς ΚΑ·ΙΜΑΚΤΣΑΛΑΝ, δύναμις διατεθησομένη δι' αὐτὴν τοὐλάχιστον Τάγματος.
'Η Χ Μεραρχία νὰ συγχρονίσῃ τὰς ἐπὶ ΚΡΟΥΣΙΩΝ ἐπιχειρήσεις.

(ιι) Εἰς 2αν φάσιν:
—'Ενέργειαι ἐναντίον τῶν συμμοριακῶν δυνάμεων τοῦ ΚΑ·Ι·ΜΑΚΤΣΑΛΑΝ

—*Ἐπὶ ΒΕΡΜΙΟΥ—ΠΑ·Ι·ΚΟΥ, ἐδραίωσις δυνάμεων.*
—*Ἐπὶ ΚΡΟΥΣΙΩΝ διατήρησις ἐλέγχου, μὲ προοπτικὴν δημιουργίας συνθηκῶν ὁριστικῆς ἐδραιώσεως.*

4. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ :

—*Χ Μεραρχία : Τὰς ἐπιχειρήσεις ΚΡΟΥΣΙΩΝ κατὰ τὴν κρίσιν της.*
—*XI Μεραρχία : Τὰς ἐπιχειρήσεις βορείου ΒΕΡΜΙΟΥ—ΚΑ·Ι·ΜΑΚΤΣΑΛΑΝ μὲ Τ.Σ. ἀρχικῶς ΝΑΟΥΣΑΝ. Κατόπιν ἐν τῇ ἐξελίξει κατὰ τὴν κρίσιν της.*
—51 Ταξιαρχία : Τὰς ἐπιχειρήσεις νοτίου ΒΕΡΜΙΟΥ—βορείων ΠΙΕΡΙΩΝ μὲ Σ.Δ. ΒΕΡΡΟΙΑΣ.
31 Ταξιαρχία : Τὰς ἐπιχειρήσεις ΠΑ·Ι·ΚΟΥ μὲ Σ.Δ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ ἢ Τ.Σ. ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑ ἀναλόγως μὲ τὴν ἐξέλιξιν.
—Διεύθυνσις τοῦ συνόλου τῶν ἐπιχειρήσεων ὑπὸ τοῦ Γ"Σ.Σ.

5. ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ :

(α) Διὰ τὸ ΒΕΡΜΙΟΝ : (XI Μεραρχία)
—32 Ταξιαρχία : 514 Τάγμα
515 »
516 »
518 »
519 » (μεῖον διλοχία)
Διλοχία 517 Τάγματος

—Ἐκ τῆς 51 Ταξιαρχίας : 592 Τάγμα (μεῖον διλοχία)
—Ἡ Μοῖρα Ὀρεινῶν Καταδρομῶν (4 λόχοι)
—Ὁ 510 ἀνεξάρτητος λόχος μέσων πολυβόλων
Πυροβολικόν :
—Ὁλαμὸς Π.Π. ΕΛΕΣΣΗΣ
—Πυρ/χία Π.Π. (Τοῦ Σ.Σ.)
—Μία Ὁλμαρχία τῶν 4.2"
Μηχανοκίνητα :
—Ὁλαμὸς ΕΛΕΣΣΗΣ
—Ὁλαμὸς συμπληρωματικὸς XI Σ.Α.
Μηχανικόν :
—Τὸ τῆς Μεραρχίας σὺν λόχος μηχανικοῦ τοῦ Σ.Σ.

(β) Διὰ τὸ νότιον ΒΕΡΜΙΟΝ : (51 Ταξιαρχία).
—Διλοχία 615 Τάγματος.
—Ὁλαμὸς Π.Π. ΒΕΡΡΟΙΑΣ
—Ὁλαμὸς τεθωρακισμένων ΒΕΡΡΟΙΑΣ
—ΠΙΕΡΙΩΝ (Παραποτάμιος περιοχή) : Δυνάμεις ἐκ ΠΙΕΡΙΩΝ κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ταξιαρχίας :

(γ) Διὰ τὸ ΠΑ·Ι·ΚΟΝ (31 Ταξιαρχία)
—512 Τάγμα
—511 Τάγμα μεῖον διλοχία.
—Λόχος Μ.Α.Δ. τῆς Ταξιαρχίας.
—Ἴλη Ἱππικοῦ XI Μεραρχίας.
—Πυρ/χία Ὀρειβ. Πυρ/κοῦ τοῦ 131 Σ.Ο.Π. (Ὑπὸ Γ"Σ.Σ.)
—Ὁλαμὸς Π.Π. (ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΗΣ)
—Ὁλαμὸς τεθωρακισμένων (ὑπὸ Γ"Σ.Σ.) διὰ τὴν ἀσφάλειαν ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ.
—Λόχος Τάγματος Βαθμοφόρων διὰ τὴν στατικὴν ἀποστολήν.

(δ) Διὰ τὰ ΚΡΟΥΣΙΑ :
—Ἐκ τῶν δυνάμεων τῆς Χ Μεραρχίας.
—Δὲν πρέπει νὰ εἶναι μικρότεραι τῶν 2 Ταγμάτων σὺν μία Πυρ/χία.

(ε) Διὰ τὸ ΚΑ·Ι·ΜΑΚΤΣΑΛΑΝ
—32 Ταξιαρχία : 514 Τάγμα
515 »
516 »

—33 Ταξιαρχία 518 »
519 » (μεῖον διλοχία)
517 » (μεῖον Διοίκησις καὶ διλοχία)

—Πυροβολικόν :
—Μία Πυρ/χία Π.Π. (ΕΔΕΣΣΗΣ—ΑΡΙΔΕΑΣ).
—Μία Πυρ/χία Π.Π. τοῦ Γ'Σ.Σ.
—'Ενδεχομένως Οὐλαμὸς Π.Π. ΒΕΡΡΟΙΑΣ
(Μία Πυρ/χία Ο.Π. (2 πυρ/λων ἐκ τῆς 31 Ταξιαρχίας)
—Διοίκησις 131 Σ.Ο.Π. (Μία 'Ολμαρχία 4.2" ὑπὸ τοῦ Γ'Σ.Σ.
'Ενδεχομένως καὶ ἑτέρα 'Ολμαρχία τῶν 4.2"
Μηχανικὸν—Τεθωρακισμένα :
—'Ως εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ΒΕΡΜΙΟΥ

6. ΧΡΟΝΟΣ :

(α) "Εναρξις ἐπιχειρήσεων ὁρισθήσεται ὑπὸ τοῦ Σ.Σ. Πάντως ὄχι πέραν τῆς 27-8-47.
—'Ετοιμότης ἑσπέραν 25-8-47

(β) Διάρκεια : Καθορισθήσεται ὑπὸ τοῦ Σ.Σ. κατὰ τὴν ἐξέλιξιν τῶν ἐπιχειρήσεων.

7. ΕΔΡΑΙΩΣΙΣ :

Αἱ δυνάμεις θὰ καθορισθῶσιν ὑπὸ τοῦ Σ.Σ.
—'Ενδείξεις πρὸς προσανατολισμὸν τῶν Διοικήσεων.
—'Επὶ ΒΕΡΜΙΟΥ :
—'Εν Τάγμα Πεζικοῦ
—'Η Μοῖρα Καταδρομῶν (4 Λ.Ο.Κ. καὶ Διοίκησις)
—'Επὶ ΚΑ·Ι·ΜΑΚΤΣΑΛΑΝ :
—1 ἕως 11/2 Τάγμα
'Επὶ ΠΑ·Ι·ΚΟΥ :
—"Εν Τάγμα
—Λόχος Μ.Α.Δ.
'Επὶ ΚΡΟΥΣΙΩΝ :
—Δύναμις ἑνὸς καὶ ἡμίσεος Τάγματος ἢ ἓν Τάγμα καὶ 300 Μ Α Δ τὰ ὁποῖα ἐπιδιώκει νὰ συγκροτήσῃ τὸ Σ.Σ.
—'Επὶ ΒΕΡΤΙΣΚΟΥ—ΦΛΑΜΟΥΡΙ : (πρὸς προσανατολισμὸν τῆς Χ Μεραρχίας)
—Δύο λόχοι Χωρ/κῆς σὺν 2 λόχοι Μ Α Δ

8. ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΗ—ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΙΣ.

—Μετὰ πάσης προσοχῆς καὶ ἐχεμυθείας αἱ προπαρασκευαί.
'Εδόθησαν προφορικαὶ ὁδηγίαι εἰς τοὺς 'Επιτελάρχας καὶ Α.Κ.Α.
—Τὰ Τακτικὰ Στρατηγεῖα νὰ μετακινηθῶσιν εἰς τοὺς Σ.Δ. τὴν πρωΐαν τῆς Χ 'Ημέρας. Πρόωρος μετακίνησις ἀπαγορεύεται.
—'Η λῆψις τῆς διατάξεως ἐπὶ τῶν βάσεων ἐξορμήσεως τὴν νύκτα τῆς Χ—Ι πρὸς Χ ἡμέραν.

9. ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ :

'Ικανοποιητικαὶ δυνάμεις ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν Μεραρχιῶν.
—Κατανομὴ 'Οχημάτων 'Επαφῆς δι' εἰδικῆς διαταγῆς.

10. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ—ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ :

Μερίμνη τῶν οἰκείων Διοικήσεων.

11. ΕΛΙΓΜΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ :

Διὰ τῶν μέσων ἑκάστης Μ.Μονάδος.
Συμπληρωματικὰ μέσα ὑπὸ τοῦ Σ.Σ.

12. ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΑ ΠΥΡ/ΚΟΥ

'Η Διοίκησις Πυρ/κοῦ Σ.Σ. ὑπεύθυνος διὰ τὴν προώθησιν ἀπὸ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ἐν συνεννοήσει μὲ τὰς ἐνεργούσας Μεγάλας Μονάδας.

13. ΣΧΕΔΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ:

Νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸ Σ.Σ. ἀπαραιτήτως τὴν ἑσπέραν τῆς 24—8—47 λίαν περιληπτικὰ καὶ μόνον εἰς ὅ,τι ἐνδιαφέρει τὴν διάταξιν καὶ τὰς ἀποστολάς.
'Η διαταγὴ 'Επιχειρήσεων βραδύτερον νὰ ὑποβληθῇ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
'Υποστράτηγος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

('Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1065/Α/2)

ΣΥΝΘΕΣΙΣ–ΔΙΑΤΑΞΙΣ

τῶν μαχίμων στοιχείων τοῦ Γ' ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ τὴν 1ην 'Ιανουαρίου 1948

Μονάδες	Τόπος σταθμεύσεως	Παρατηρήσεις
Γ' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ	Θεσσαλονίκη	
–Γ' Τάγμα Φρουρᾶς	»	
–622 Τάγμα 'Ασφ. Γραμ. Συγκοιν.	»	
–131 Σύν/μα 'Ορ. Πυρ/κοῦ (α)	»	(α) Διοίκησις σὺν μοῖρα. 'Από 20–1–48 εἰς 'Αλεξανδρούπολιν καὶ ἀπὸ 21–3–48 ἐκτὸς περιοχῆς Γ' Σ. Στρατοῦ.
–131α Μοῖρα 'Ολμων 4.2	Θεσσαλονίκη	
–454 Τάγμα Διαβιβάσεων	»	
–712 Λόχος Μηχανικοῦ	»	
–Κέντρον 'Εκπ. 'Υπαξ. Βαθμοφόρων	»	
ΥΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ	Καβάλλα	
–491 Τάγμα Διαβιβάσεων	»	
–/ΥΙΙ 'Εφιππος 'Ιλη	'Ελευθερούπολις	
–590 Λόχος Πολυβόλων	Καβάλλα	
25η Ταξιαρχία	Δράμα	
–551 Τάγμα	Δράμα	
–552 »	Παρανέστιον	
–553 »	Νευροκόπι	
26η Ταξιαρχία	Ξάνθη	
–554 Τάγμα	Κομοτινὴ	
–555 »	'Εχῖνος	
–556 »	Ξάνθη	
27η Ταξιαρχία	'Αλεξανδρούπολις (β)	(β) 'Από 1–11–48 Διδυμότειχον.
–557 Τάγμα	Μεταξάδες	
–555 »	Περιοχὴ Κομοτινῆς	
–559 »	Τρίγωνον 'Αρδα	
Χ ΜΕΡΑΡΧΙΑ	Θεσσαλονίκη	
–493 Τάγμα Διαβιβάσεων	»	
–Χ'Εφιππος 'Ιλη	Σέρραι	
35η Ταξιαρχία	Σέρραι	
–561 Τάγμα	Λειβαδιὰ	
–562 »	Σέρραι	
–563 »	Σιδηρόκαστρον	
37η Ταξιαρχία	Κιλκὶς	
–567 Τάγμα	Μικρόβρυση	
–568 »	Χέρσον	
–569 »	Κιλκὶς	

Μονάδες	Τόπος σταθμεύσεως	Παρατηρήσεις
XI ΜΕΡΑΡΧΙΑ	Χαλκηδὼν	
XI Ἔφιππος Ἴλη	Γιαννιτσὰ	
XI Σ/μα Ἀναγνωρίσεως	Θεσ/νίκη (γ)	(γ) Οὐλαμοὶ εἰς Βέρροιαν, Γιαννιτσά, Ἔδεσσαν, Ἀριδαίαν Κατερίνην, Κιλκίς, Κομοτινὴ(δύο), Ἴλαι εἰς Καβάλλαν καὶ Νάουσαν.
510 Λόχος Πολυβόλων	Γιαννιτσὰ	
107 Σύν/μα Πεδ. Πυρ.	Θεσσαλονίκη (δ)	(δ) Οὐλαμοὶ εἰς Γουμένισσαν, Βέρροιαν, Ἔδεσσαν, Ἀριδαίαν, Κάτω Νευροκόπι, Κομοτινήν.
108 » » »	Θεσσαλονίκη (ε)	(ε) Οὐλαμοὶ εἰς Κατερίνην, Κιλκίς, Μουριὲς, Σιδηρόκαστρον, Σέρρας, Σουφλί, Λάδην (Ἔβρου).
457 Τάγμα Διαβιβάσεων	Χαλκηδὼν	
31η Ταξιαρχία	Γιαννιτσὰ	
–511 Τάγμα	Γουμένισσα	
–512 »	Φανὸς	
–513 »	Γιαννιτσὰ	
32α Ταξιαρχία	Ἔδεσσα	
–514 Τάγμα	Ἔδεσσα	
–515 »	Σκύδρα	
–516 »	Ἀριδαία	
33η Ταξιαρχία	Βέρροια	
–517 Τάγμα	Βέρροια	
–518 »	Νάουσα	
–519 »	Θεσσαλονίκη	
51η Ταξιαρχία	Κατερίνη	
–592 Τάγμα	Κατερίνη	
–615 »	Ρητίνη	
–620 »	Κατερίνη	
87η Στρατ. Περιοχὴ	Θεσσαλονίκη	
Τακτ. Συγρότ. Πολυγύρου	Πολύγυρος	
Τακτ. Συγκρότ. Λαγκαδᾶ	Λαγκαδᾶς	
	ΕΘΝΟΦΡΟΥΡΑ	
ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΕΘΝΟΦΡΟΥΡΑΣ ΘΡΑΚΗΣ(α)	Ἀλεξανδρούπολις	(α) Ὑπαγωγὴ εἰς YII Μεραρχίαν
Τακτ. Στρατηγ. Ἐθν. Διδυμοτείχου	Σουφλίον	
38ον Τάγμα Ἐθνοφρ.	Λευκίμη Ἔβρου	
39ον » »	Σουφλίον	
40ον » »	Διδυμότειχον	

Μονάδες	Τόπος σταθμεύσεως	Παρατηρήσεις
Τακτ. Στρατ. Ἐθν. Καμοτινῆς	Κομοτινή	
36ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς	Κομοτινή	
37ον » »	Σάππαι	
Τακτ. Συγκρότημα Ξάνθης (α)	Ξάνθη	
35ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς	Ξάνθη	(β) Ὑπὸ τὴν 33ην Ταξ
30ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς (β)	Βέρροια	(γ) Ὑπὸ τὸ Τακτ.
33ον » » (γ)	Πολύγυρος	Συγκρότ. Πολυγύρου.
41ον » » (γ)	Ἀρναία	
42ον » » (γ)	Κάτω Σταυρὸς	(δ) Ὑπὸ τὸ Τακτ.
34ον » » (δ)	Λαγκαδᾶς	Συγκρότ. Λαγκαδᾶ.
Χ Ω Ρ Ο Φ Υ Λ Α Κ Η		
Ὑπὸ ΥΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑΝ		
–1ος Λόχος Κυνηγῶν	Παγγαῖον	
–2ος » »	Σύμβολον	
–3ον Μεταβ. Ἀπόσπασμα	Παλαιοκώμη Παγγαίου	
–Ἀπόσπασμα Λοχ. Ψηλογιάννη	Φέρραι	
–Ἀπόσπασμα Ταγ. Φωστερίδη	Περιοχὴ Δράμας	
ΥΠΟ Χ ΜΕΡΑΡΧΙΑΝ		
–5ος Λόχος	Ἀρέθουσα	
–9ος »	Σωχὸς	
–10ος »	Ἀσπρόβαλτα	
–17ος »	Σιτοχῶρι	
–18ος »	Δάφνη	
–19ος »	Τράγηλος	
–Λόχος κρούσεως	Νιγρίτα	
–1η Διμοιρία Κυνηγῶν	Ὄσσα Λαγκαδᾶ	
–Διμοιρία Νεράτζη	Βέργη Νιγρίτης	
–10η Διμοιρία Κυνηγῶν	Νέα Ζίχνη Σερρῶν	
–12η » »	Λευκὼν Σερρῶν	
–14η » »	Ἅγ. Πνεῦμα Σερρῶν	
Ὑπὸ 51ην ΤΑΞΙΑΡΧΙΑΝ		
ΙΙΙ Τάγμα (3ος, 8ος, 12ος Λόχοι)	Πιέρια	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

('Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1126/Β/3)

Δύναμις καὶ διάταξις τῶν ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ μονίμως ἐγκατεστημένων συμμοριτῶν, ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1948.

Μονάδες	Τόπος	Δύναμις	Παρατηρήσεις
ΑΡΧΗΓ. ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΘΡΑΚΗΣ (α)	Περιοχὴ Ἕβρου		(α) Διαθέτει 8 ὀρειβατικὰ πυροβόλα τῶν 75 κατανεμημένα εἰς τὰ ὑφιστάμενα ἀρχηγεῖα.
'Αρχηγεῖον Ἕβρου	»		
I Συγκρότημα	»	180	
II Συγκρότημα	»	350	
III Συγκρότημα	»	200	
IY Συγκρότημα	»	150	
Σύνολον 'Αρχηγείου Ἕβρου		880	
'Αρχηγεῖον Ροδόπης	Περιοχὴ Βορ. Κομοτινῆς	520	
'Αρχηγεῖον Ξάνθης	Περ. Βορ. Ξάνθης	750	
'Αρχηγεῖον Χαϊντοῦ	Περ. Χαϊντοῦ	450	
ΣΥΝΟΛΟΝ ΑΡΧΗΓ. ΘΡΑΚΗΣ		2600	
ΑΡΧΗΓ. ΚΕΝΤΡ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Δυτικὸν Μπέλες		
Λόχος Διοικήσεως	»	30	
631 Τάγμα	»	190	
Στοιχεῖον ὀρ. Πυρ. (1 Πυρ/λον)	»	40	
Διάφορα τμήματα	»	170	
Σύνολον τμημάτων διοικήσεως		430	
'Αρχηγεῖον Σερρῶν (β)	Παραμεθόριος		(β) τέως 'Αρχηγεῖον Μπὸζ Ντὰγ.
Λόχος Διοικήσεως	περιοχὴ βορείως Σερρῶν	40	
649 Τάγμα		240	
Τάγμα Εὐγενίου	"Ανω Βροντοῦ	500	
Διάφορα τμήματα	Παραμεθόριος περιοχὴ Β. Σερρῶν	60	
Σύνολον 'Αρχηγείου Σερρῶν		840	
'Αρχηγεῖον Κρουσίων	Κρούσια ὄρος		
Λόχος Διοικήσεως	»	30	
579 Τάγμα	»	80	
581 Τάγμα	Θύλαξ Κορώνας	120	
582 Τάγμα	Κρούσια ὄρος	70	
921 Τάγμα	»	200	
269 Τάγμα	»	170	
Σύνολον 'Αρχηγείου Κρουσίων		670	
'Αρχηγεῖον Κερδυλλίων — Χαλκιδικῆς	Κερδύλλια ὄρη		
623 Τάγμα	»	150	
Τάγμα Παπαγεωργίου	Χαλκιδικὴ	170	
Σύνολον 'Αρχηγείου Κρουσίων		320	

Μονάδες	Τόπος	Δύναμις	Παρατηρήσεις
ΣΥΝΟΛΟΝ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ	ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	2260	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΝ ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΑ·Ι·ΚΟΥ – ΚΑ·Ι·ΜΑΚΤΣΑΛΑΝ	Καϊμακτσαλάν		
Λόχος Διοικήσεως	»	130	
Οὐλ. πυρ/κοῦ (2 ὀρ. πυρ. 75)	»	80	
520 Τάγμα	»	300	
Τάγμα Θεσσαλῶν	»	250	
519 Τάγμα	Πάϊκον ὄρος	200	
530 Τάγμα	Τζένα	130	
Διάφορα τμήματα	Καϊμακτσαλάν	500	
ΣΥΝΟΛΟΝ ΠΕΡ. ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΠΑ·Ι·ΚΟΥ–ΚΑ·Ι·ΜΑΚΤΣΑΛΑΝ		1590	
ΠΕΡΙΦΕΡ. ΑΡΧΗΓ. ΒΕΡΜΙΟΥ	Βέρμιον ὄρος		
Λόχος Διοικήσεως	»	50	
495 Τάγμα	»	210	
531 Τάγμα	»	60	
Διάφορα τμήματα	»	60	
ΣΥΝΟΛΟΝ ΠΕΡΙΦ. ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΒΕΡΜΙΟΥ		400	
ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΙΕΡΙΩΝ–ΟΛΥΜΠΟΥ	Πιέρια ὄρη		
Λόχος Διοικήσεως	»	50	
753 Τάγμα	»	200	
759 Τάγμα	»	200	
Τάγμα Ἀνέστη	»	150	
Τάγμα Βύρωνα	Βόρειος Ὄλυμπος	250	
Διάφορα τμήματα	Πιέρια–Βορ. Ὄλυμπος	300	
ΣΥΝΟΛΟΝ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΠΙΕΡΙΩΝ –ΟΛΥΜΠΟΥ		1150	
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ			
ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΘΡΑΚΗΣ		2600	
ΑΡΧΗΓ. ΚΕΝΤΡ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		2260	
ΠΕΡΙΦΕΡ. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΑ·Ι·ΚΟΥ–	ΚΑ·Ι·ΜΑΚΤΣΑΛΑΝ	1590	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΝ ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΒΕ	ΡΜΙΟΥ	400	
ΠΕΡΙΦ. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΙΕΡΙΩΝ–ΟΛ	ΥΜΠΟΥ	1150	
ΓΕΝΙΚΟΝ ΣΥΝΟΛΟΝ		8000	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6

'Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1124/Δ

ΣΥΝΘΕΣΙΣ–ΔΙΑΤΑΞΙΣ

τῶν μαχίμων στοιχείων τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κατὰ τὸ β' τρίμηνον 1948

Μονάδες	Τόπος σταθμεύσεως	Παρατηρήσεις
Γ' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ	Θεσσαλονίκη	(α) Πυρχία μεῖον οὐλαμὸς εἰς Παπᾶδες, οὐλαμὸς εἰς Κάτω Νευροκόπι. Πυρ/χία μεῖον οὐλαμὸς εἰς Σουφλίον, οὐλαμὸς εἰς Λάδην. Πυρ/χία μεῖον οὐλαμὸς εἰς Κομοτινήν, οὐλαμὸς εἰς Ξάνθην.
–622 Τάγ. 'Ασφ. Γρ. Συγκοιν.	»	
–97ον Τάγμα 'Εθνοφρουρᾶς	»	
–Κέντρον ἐκπ. 'Υποψ. Βαθμοφ.	»	
–141 Μοῖρα 'Ορ. Πυρ/κοῦ	»	
–454 Τάγ. Διαβιβάσεων	»	
–"Ιλη ἁρμάτων	»	
–712 Λόχος Μηχανικοῦ		
YII ΜΕΡΑΡΧΙΑ	Καβάλλα	(β) Οὐλαμοὶ εἰς 'Αλεξανδρούπολιν, Κομοτινὴν καὶ Ξάνθην.
–I/108 Μοῖρα Π. Πυρ/κοῦ	Δράμα (α)	
–491 Τάγ. Διαβιβάσεων	Καβάλλα	
–YII "Εφιππος "Ιλη	'Αλιστράτη	(γ) Τριλοχία εἰς Παπᾶδες
–"Ιλη Τεθωρακισμένων	Καβάλα (β)	
–590 Λόχος Πολυβόλων	'Ελευθερούπολις	
–717 Λόχος Μηχανικοῦ	Τοξόται	
25η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ	Δράμα	
–551 Τάγμα	Παρανέστιον (γ)	
–552 »	Δράμα	
–553 »	Κάτω Νευροκόπι	
26η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ	Ξάνθη	
–554 Τάγμα	Περιοχὴ Κομοτινῆς	
–555 »	Ξάνθη	
–556 »	'Εχῖνος	
27η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ	Διδυμότειχον	
–557 Τάγμα	Μεταξάδες "Εβρου	
–558 Τάγμα	περιοχὴ Σερρῶν	(δ) 'Εξῆλθε τῆς περιοχῆς τοῦ Γ'. Σ. Στρατοῦ μετὰ τῶν δύο ταξιαρχιῶν της τὴν 8–4–48.
–559 »	Κυπρῖνος "Εβρου	
X ΜΕΡΑΡΧΙΑ (δ)	Θεσσαλονίκη	
35η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ	Σέρραι	(ε) "Ιλη εἰς YII Μεραρχίαν. Οὐλαμοὶ εἰς Σέρρας, Κιλκίς, Γιαννιτσά, 'Αριδαίαν, Βέρροιαν, Νάουσαν, "Εδεσσαν, Κατερίνην.
–561 Τάγμα	Ροδόπολις	
–562 »	Σέρραι	
–563 »	Σιδηρόκαστρον	
37η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ	Κιλκὶς	(στ) Οὐλαμοὶ εἰς Κιλκίς, Βέρροιαν, 'Αριδαίαν, "Εδεσσαν Κατερίνην.
–567 Τάγμα	Χέρσον	
–568 »	Κιλκὶς	
–569 »	Κιλκὶς	
XI ΜΕΡΑΡΧΙΑ	Χαλκηδὼν	(ζ) /I/108 Μοῖρα εἰς YII Μεραρχίαν.
–XI Σύν/μα 'Αναγνωρίσεως	Θεσσαλονίκη (ε)	(η) 'Υπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Γ' Σ. Στρατοῦ.
–107 Σύν/μα Π. Πυρ/κοῦ	Θεσσαλονίκη (στ)	
–108 Σύν/μα Π. Πυρ/κοῦ	Θεσσαλονίκη (ζ)	
–457 Τάγμα Διαβιβασ.	Χαλκηδὼν	(θ) Εἰς διάθεσιν Γ'. Σ. Στρατοῦ.
–510 Λόχος Πολυβόλων	Γιαννιτσὰ	
–XI "Εφιππος "Ιλη	Γιαννιτσὰ	(ι) Τριλοχία εἰς 'Αρχάγγελον.
31η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ (η)	Κιλκὶς	
–511 Τάγμα	Μικρόβρυση	

Μονάδες	Τόπος ἱσταθμεύσεως	Παρατηρήσεις
–512 Τάγμα	Λειβαδιὰ	
–513 »	Κιλκὶς	
32α ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ	Ἔδεσσα	
–514 Τάγμα	Βέρμιον	
–515 »	Ἔδεσσα	
–516 »	Ἀριδαία	
33η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ	Βέρροια	
–517 Τάγμα (θ)		
–518 »	Κάτω Βέρμιον	
–519 »	Φανὸς (ι)	
51η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ (ια)	Κατερίνη	(ια) Ὑπὸ τὸ Γ' Σ. Στρατοῦ, ἐξῆλθε τῆς περιοχῆς τοῦ Σώματος τὴν 9–4–48 μετὰ τῶν ταγμάτων της.
–615 Τάγμα	Περιοχὴ Κατερίνης	
–620 »	» »	
–592 »	» »	
52α ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ (ιβ)	Θεσσαλονίκη	(ιβ) Ὑπὸ τὸ Γ' Σ. Στρατοῦ Συγκροτηθεῖσα ἀπὸ 5–4–48 ἐξῆλθε τῆς περιοχῆς τοῦ Σώματος τὴν 21–6–48 μετὰ τῶν ταγμάτων της.
–594 Τάγμα	»	
–595 Τάγμα	»	
87η Στρατ. Περιοχὴ (ιγ)	»	(ιγ) Ὑπὸ τὸ Γ' Σ. Στρατοῦ.
ΕΘΝΟΦΡΟΥΡΑ		
ΥΠΟ ΥΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑΝ		
Διοίκησις Ἐθνοφρ. Θράκης	Ἀλεξανδρούπολις	
–38ον Τάγμα Ἐθνοφρ.	Φέρραι	
–39ον » »	Σουφλίον	
–40ον » »	Διδυμότειχον	
–79ον » »	Ἀλεξανδρούπολις	
–82ον » »	Διδυμότειχον	
–94ον » »	Σουφλίον	
–35ον » » (ιδ)	Ξάνθη	(ιδ) Ὑπὸ 26ην Ταξιαρχίαν
–81ον » » (ιε)	Δράμα	(ιε) Ὑπὸ 25ην Ταξιαρχίαν
Τ.Σ.Ε. Κομοτινῆς (ιδ)	Κομοτινὴ	
–36ον Τάγμα Ἐθνοφρ.	Κομοτινὴ	
–37ον » »	Σάππαι	
–93ον » »	Κομοτινὴ (ιστ)	(ιστ) Ἀπὸ 1-6-48 Σώστης
ΥΠΟ ΧΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑΝ		
Τακτ. Διοίκησις Γιαννιτσῶν	Γιαννιτσὰ	
–63ον Τάγμα Ἐθνοφρ.	Γουμένισσα	
Τ.Σ.Ε. Βερροίας	Βέρροια	
–30ον Τάγμα Ἐθνοφρ.	Βέρροια	
–44ον » »	Νάουσα	
–45ον » »	Καστανιὰ Βερροίας	
Τ.Σ.Ε. Κατερίνης	Κατερίνη	
–46ον Τάγμα Ἐθνοφρ.	Ρητίνη Πιερίας	
–70όν » »	Κατερίνη	
–71ον » »	Λιτόχωρον	

Μονάδες	Τόπος σταθμεύσεως	Παρατηρήσεις
–64ον Τάγμα Ἐθνοφρ. (ιζ)	Σκύδρα	(ιζ) Ὑπὸ τὴν 32αν Ταξιαρχίαν.
–62ον » » (ιη)	Χέρσον	
–95ον » »	Κιλκίς	(ιη) Ὑπὸ τὴν 31ην Ταξιαρχίαν.
ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΕΘΝΟΦΡ. ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Θεσσαλονίκη	
Τ.Σ.Ε. Σερρῶν	Σέρραι	
–58ον Τάγμα Ἐθνοφρ.	Σιδηρόκαστρον	
–59ον » »	Νιγρίτα	
–60ὸν » »	Νέα Ζίχνα	
–61ον » »	Σέρραι	
–86ον » »	Σιδηρόκαστρον	
Τ.Σ.Ε. Λαγκαδᾶ	Λαγκαδᾶς	
–34ον Τάγμα Ἐθνοφρουρ.	Λαχανᾶς	
–67ον » »	Λαγκαδᾶς	
Τ.Σ.Ε. Πολυγύρου	Πολύγυρος	
–33ον Τάγμα Ἐθνοφρουρ.	Πολύγυρος	
–41ον » »	Ἀρναία	
–42ον » »	Κάτω Σταυρὸς	
ΜΟΝΑΔΕΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ		
ΥΠΟ ΥΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑΝ		
–Ἀπόσπασμα Φωστερίδη	Παρανέστιον	
–1ος Λόχος Κυνηγῶν	Ροδολεῖβος Παγγαίου	
–2ος » » ΚΑΠΑ	Ἀμφίπολις	
–Λόχος Ἔβρου	Φέρραι	
–3ον Μεταβατ. Ἀπόσπ.	Παλαιοκώμη Παγγαίου	
ΥΠΟ Δ/ΣΙΝ ΕΘΝΟΦΡ. ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
–17ος Λόχος	Σιτοχῶρι Νιγρίτης	Λόγῳ ἀπολύσεως ἀριθμοῦ ὁπλιτῶν χωρ/κῆς ἄνευ θητείας, διελύθησαν τρεῖς λόχοι χωροφυλακῆς εἰς Ἀρέθουσαν, Σωχὸν καὶ Ἀσπροβάλταν καὶ τὸ ΙΙΙ Τάγμα Χωρ/κῆς Πιερίας.
–18ος Λόχος	Δάφνη »	
–19ος »	Τράγηλος »	
–Λόχος Κρούσεως	Νιγρίτα	
–1η Διμοιρ. Κυνηγῶν	Ὄσσα Λαγκαδᾶ	
–10η » »	Νέα Ζίχνη	
–12η » »	Λευκώνας Σερρῶν	
–14η » »	Ἅγ. Πνεῦμα Σερρῶν	
–16η » »	Καπνόφυτον Σερρῶν	
–Διμοιρία Νεράντζη	Βέργη Νιγρίτης	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7

('Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ 1125/Β/54)

ΘΕΜΑ : Κατάστασις περιοχῆς Σ.Σ.

ΠΡΟΣ : Γ.Ε.Σ./Γραφ. 'Αρχηγοῦ

ΚΟΙΝ. : ΑΙ

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
ΥΠΕΡΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
Γ' Σ.Στρατοῦ/Α1
'Αρ. Α.Π. 28676
ΒΣΤ 902 τῇ 11.11.48

1. 'Εν συνεχείᾳ τῶν ὑπ' ἀριθ. Α.Π.26929/2.10.48 καὶ Α.Π. 27395/12.10.48 ἀναφορῶν ἡμῶν, ἀναφέρονται τ' ἀκόλουθα :
'Από τῶν ἀρχῶν 'Οκτωβρίου ἡ κατάστασις ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Σώματος Στρατοῦ ἐξελίχθη σταθερῶς ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον. Ἡ τοιαύτη ἐξέλιξις δέον ν' ἀποδοθῇ εἰς τρεῖς λόγους :
   α. Εἰς ἀλλαγὴν τακτικῆς ἐνεργείας τῆς συμμοριακῆς διοικήσεως ἥτις ἔπαυσε πλέον νὰ ἐνεργῇ μὲ μικρὰς ὁμάδας, ἀλλὰ χρησιμοποιεῖ ἰσχυρὰ συγκροτήματα δυνάμεως τοὐλάχιστον μιᾶς Ταξιαρχίας. Εἰς τὰ κτυπήματα μιᾶς τοιαύτης μάζης ἀπεδείχθη ὅτι τμήματά μας δυνάμεως καὶ ἀνωτέρας τῆς τοῦ λόχου καλῶς ὠργανωμένα δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀνθέξωσι.
   β. Εἰς τὴν κόπωσιν τῶν μονάδων, χρησιμοποιηθεισῶν, λόγῳ ἐλαττώσεως τῆς δυνάμεως τοῦ Σώματος Στρατοῦ ἐντατικῶς διὰ τὴν διατήρησιν τῆς πρωτοβουλίας ἔναντι τῶν συμμοριτῶν.
   γ. Εἰς τὴν ἀνεπάρκειαν δυνάμεων τοῦ Σώματος Στρατοῦ κατόπιν τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ ἡμίσεος τῶν δυνάμεων αὐτοῦ εἰς Μονάδας Στρατοῦ 'Εκστρατείας ἡ ὁποία διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους κατέστησεν ἤδη πλέον ἐκδήλους τὰς συνεπείας της.

2. 'Από ἀπόψεως συμμοριακῆς διατάξεως, ὀργανώσεως καὶ συγκροτήσεως κατὰ τὸν τελευταῖον χρόνον ἐπῆλθον σημαντικαὶ μεταβολαὶ εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Σώματος Στρατοῦ. Αἱ σπουδαιότεραι τούτων εἶναι :
   α. Ἡ συγκρότησις μιᾶς ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς ὁμάδος εἰς περιοχὴν Βορείως ΣΕΡΡΩΝ—Ταξιαρχίας ἐνισχυμένης—δυνάμεως 1 300 καὶ πλέον μαχητῶν. Αὕτη ἐσχάτως ἠπείλησε καὶ ἀπειλεῖ τὰ ἀστικὰ κέντρα ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ καὶ ΣΕΡΡΩΝ, τὰς συγκοινωνίας περιοχῆς τοῦ ΣΤΡΥΜΟΝΟΣ. Ἔχει δυνατότητα νὰ ἀπειλήσῃ τὸ ὑψίπεδον τοῦ ΖΥΡΝΟΒΟΥ, ἔτι δὲ καὶ τὴν πεδιάδα τῆς ΔΡΑΜΑΣ.
   Ἔχει μεγάλας δυνατότητας Στρατολογίας.
   β. Ἡ συγκέντρωσις μιᾶς Ταξιαρχίας δυνάμεως 900 περίπου μαχητῶν εἰς περιοχὴν ΚΕΡΔΥΛΛΙΩΝ—ΒΕΡΤΙΣΚΟΥ. Αὕτη ἐσχάτως, μετὰ τὰς δυσμενεῖς δι' αὐτὴν ἐπιχειρήσεις τῆς ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ, εἶχεν ἐπιτυχίας, ἰδίᾳ ἀπὸ ἀπόψεως στρατολογίας καὶ διαπραγῶν εἰς τὴν πεδινὴν περιοχὴν ἐκβολῶν ΣΤΡΥΜΟΝΟΣ καὶ εἰς τὴν περιοχὴν ΝΙΓΡΙΤΗΣ. 'Αποτελεῖ σταθερὰν ἀπειλὴν κατὰ τῶν ἀστικῶν κέντρων ΝΙΓΡΙΤΗΣ καὶ ΛΑΓΚΑΔΑ, ὡς καὶ τῶν πλουσίων ἀγροτικῶν περιφερειῶν αὐτῶν καὶ ἔχει δυνατότητας νὰ ἀπειλῇ τὴν ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΝ καὶ τὴν περιοχὴν ΚΡΟΥΣΙΩΝ.
   γ. Ἡ ὀργάνωσις μιᾶς ἑτέρας πιθανὸν Ταξιαρχίας εἰς περιοχὴν Β.Α. ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ δυνάμεως τοὐλάχιστον 800 μαχητῶν. Ἡ δύναμις αὕτη μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν ἐξεδήλωσε σοβαρὰς ἐνεργείας, ὡς εὑρισκομένη εἰς τὸ στάδιον τῆς συγκροτήσεώς της, πλὴν ἀποτελεῖ καὶ αὕτη σταθερὰν ἀπειλὴν τῆς πόλεως ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ καὶ τῆς περιοχῆς της, μὲ δυνατότητα ἐπεκτάσεως αὐτῆς εἰς οἱονδήποτε σημεῖον τῆς περιοχῆς ΕΒΡΟΥ ἔτι δὲ καὶ τῆς περιοχῆς ΞΑΝΘΗΣ.
   δ. Ἡ ἐμφάνισις μικροτέρας ἐχθρικῆς μάζης ἐπὶ ΠΑ·Ι·ΚΟΥ (250—300 μαχηταί) ἥτις ἔχει δυνατότητα ἐπιδρομῶν κατὰ τῆς περιοχῆς ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ τῆς περιοχῆς ΓΟΥΜΕΝΙΣΗΣ—ΑΞΙΟΥΠΟΛΕΩΣ καὶ τῆς πεδινῆς περιοχῆς ΑΡΔΕΑΣ.

3. Τὸ Σῶμα Στρατοῦ ἀντιμετωπίζει σήμερον τὴν κατάστασιν διὰ συγκεντρώσεως εἰς ὡρισμένας περιοχὰς ἰσχυρῶν δυνάμεων, λαμβανομένων ἐξ ὅλης τῆς ζώνης του, δι' ὧν ἀναλαμβάνει ἐπιθετικὰς ἐπιχειρήσεις. Αἱ ἐπιχειρήσεις ἀπαιτοῦσι μακρὸν χρόνον—κατὰ μέσον ὅρον ἕνα μῆνα—κατὰ τὸν ὁποῖον αἱ περιοχαὶ ἐξ ὧν ἐλήφθησαν αἱ ἐνισχύσεις αὗται μένουσιν ἐκτεθειμέναι, διότι φρουροῦνται ἀνεπαρκῶς. 'Επὶ πλέον εἰς περίπτωσιν ἐκδηλώσεως μιᾶς ἐχθρικῆς ἐνεργείας, ἢ ἀντενεργείας εἰς ἄλλην περιοχήν, τὸ Σῶμα Στρατοῦ οὐδὲν διαθέτει διὰ νὰ ἀντεπεξέλθῃ εἰς αὐτήν. Ὡς παράδειγμα φέρομεν τὰς περιοχὰς στρατολογίας τῶν συμμοριτῶν εἰς περιοχὴν ΝΙΓΡΙΤΗΣ καὶ νοτιώτερον καθ' ἣν στιγμὴν τὸ Σ.Σ. Στρατοῦ εὑρίσκεται ἐμπλεγμένον εἰς ἀγῶνα μὲ ἰσχυρὰς ἐχθρικὰς δυνάμεις εἰς περιοχὴν βορείως ΣΕΡΡΩΝ—ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ.

4. *Ἡ ὡς ἄνω ἐκτιθεμένη κατάστασις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραταθῇ, διότι τὰ τμήματά μας φθείρονται λόγῳ συνεχοῦς χρησιμοποιήσεώς των εἰς μακρᾶς διαρκείας ἐπιχειρήσεις καὶ διότι ἡ ἀλλαγὴ τῶν μεθόδων ἐνεργείας τοῦ ἐχθροῦ ἐπιβάλλει τὴν ὕπαρξιν διαθεσίμων ἰσχυρῶν ἐφεδρειῶν.*
Ἐπιβάλλεται πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως ἡ ἐνίσχυσις τοῦ Σ.Στρατοῦ ἐσπευσμένως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν γενικωτέρων ἀναπροσαρμογῶν, αἵτινες πρόκειται νὰ γίνωσι διὰ τὸ σύνολον τῆς διατάξεως τοῦ Στρατοῦ.
Αἱ ἀνάγκαι αὗται εἶναι αἱ ἑξῆς :

   α. *Δύο τάγματα διὰ τὴν περιοχὴν ΣΕΡΡΩΝ–ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ.*

   β. Ἓν τάγμα διὰ τὴν περιοχὴν ΝΙΓΡΙΤΗΣ.

   γ. Ἓν τάγμα διὰ τὴν περιοχὴν ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ.
   Αἱ ἀνωτέρω Μονάδες δὲν πρόκειται νὰ χρησιμοποιηθῶσιν εἰς στατικὰς ἀποστολάς, ἀλλ' εἰς ἐνίσχυσιν τῶν ἐκεῖ ἀνεπαρκῶν δυνάμεων διὰ τὴν δίωξιν τῶν συμμοριτῶν.

   δ. Δύο Τάγματα ὡς ἐφεδρεία τοῦ Σ.Στρατοῦ, δι' ὧν τὸ Σ.Στρατοῦ θὰ εἶναι εἰς θέσιν προσθέτων αὐτὰ εἰς τὰς τοπικὰς δυνάμεις νὰ ἀναλαμβάνῃ διαδοχικῶς ἐπιθετικὰς ἐπιχειρήσεις ἐναντίον τῶν διαφόρων ἐχθρικῶν συγκροτημάτων.
   Αἱ ἀπαιτούμεναι ὡς ἄνω δυνάμεις συμποσούμεναι εἰς 6 Τάγματα μὲ δύο Διοικήσεις Ταξιαρχιῶν, ἀποτελοῦσι τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῶν ἐνισχύσεων, ἃς δέον ὁπωσδήποτε νὰ δεχθῇ τὸ Σῶμα Στρατοῦ διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ συγκρατήσῃ τὴν κατάστασιν εἰς ὃ σημεῖον μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου εὑρίσκετο αὕτη καὶ ἐν συνεχείᾳ βελτιώσῃ ταύτην.

6. *Αἱ ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω αἰτήσεως τοῦ Σώματος Στρατοῦ ἀποφάσεις Ὑμῶν παρακαλοῦμεν, ὅπως ἐκδηλωθῶσι τὸ ταχύτερον.*

Θ. ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ–ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8

(Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1036/Γ/1)

Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ κομμουνιστικὸν περιοδικὸν «Δημοκρατικὸς Στρατὸς» Τεῦχος 10—Ὀκτώβριος 1948.

Ἀπόφαση τοῦ Π.Γ. (Πολιτικοῦ Γραφείου) τῆς Κ.Ε. (Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς) τοῦ Κ.Κ.Ε. γιὰ τὴν κατάσταση στὸ Ἀρχηγεῖο ΑΜΘ (Ἀνατολικῆς Μακεδονίας—Θράκης) 3—9—48.

Τὸ Π.Γ. τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. στὴ συνεδρίασή του στὶς 3—9—49 ἀφοῦ ἄκουσε ἔκθεση τοῦ Λασσάνη γιὰ τὴν κατάσταση στὸ Ἀρχηγεῖο ΑΜ—Θ κατέληξε εἰς τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα :

1. *Ἡ 4η Ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. διαπίστωσε ὅτι δίπλα στὴ γενικὴ προσπάθεια ποὺ γίνεται σ' ὁλόκληρο τὸ Δ.Σ.Ε. στὶς δύσκολες αὐτὲς στιγμὲς γιὰ τὴν καλύτερη ἀπόδοση καὶ τὴν ἀνώτερη μαχητικότητα «καθυστερεῖ σοβαρὰ ἡ δουλιὰ στὰ Ἀρχηγεῖα Α.Μ.Θ. καὶ Μ.Μ.»*
Ἡ ἀπόφαση τοῦ Π.Γ. τῆς Κ.Ε. τῆς 25 Αὐγούστου 1948 διαπιστώνει ὅτι ἡ καθυστέρηση στὸ Ἀρχηγεῖο αὐτὸ συνεχίζεται. Τὸ Ἀρχηγεῖο Ἀνατολ. Μακεδονίας—Θράκης δὲν μπόρεσε νὰ ἐκπληρώσει τὴ στρατηγική του ἀποστολὴ ποὺ εἶναι ἡ ἀπασχόληση ὅσο τὸ δυνατὸν περισσοτέρων ἐχθρικῶν δυνάμεων μὲ ἀδιάκοπη πολεμικὴ δράση καὶ συγκεντρωτικὰ χτυπήματα σὲ βασικοὺς ἐχθρικοὺς στόχους. Καὶ ἡ προοδευτικὴ καὶ αὐξάνουσα μετατόπιση τοῦ κέντρου βάρους τῆς πίεσής του πρὸς δυσμάς. Τὸ Ἀρχηγεῖον Α.Μ.Θ. δὲν ἐκμεταλλεύθηκε τὴν εὐνοϊκὴ κατάσταση ποὺ δημιούργησε καὶ γιὰ τὴν περιοχὴ αὐτὴ ἡ μάχη τοῦ Γράμμου καὶ στὸ διάστημα αὐτὸ δὲν ἔκανε σχεδὸν τίποτα. Στὴ διάρκεια τῆς μάχης τῆς Β. Πίνδου τὸ δελτίο Ἀρχ. Ἀνατ. Μακεδονίας πολλὲς φορὲς εἶναι ἀρνητικό. Οἱ προηγούμενες μάχες τῆς Κομοτινῆς καὶ ἰδιαίτερα ἡ τελευταία τῶν Παπάδων ὀργανώθηκαν κακὰ καὶ σημείωσαν ἀποτυχία. Ὁ αἰφνιδιασμὸς ποὺ ἔπαθε τὸ Ἀρχηγεῖο στὶς τελευταῖες ἐπιχειρήσεις τοῦ Τριγώνου δείχνει τὴν ἔλλειψη καὶ τῆς πιὸ στοιχειώδικης στρατιωτικῆς καὶ πολιτικῆς ἐπαγρύπνησης. Τὸ Ἀρχηγεῖο Α.Μ.Θ. περιώρισε τὴ δράση του κυρίως στὸ ναρκοπόλεμο ποὺ κι' αὐτὸς δὲ βρίσκεται στὸ ὕψος ποὺ ἀπαιτοῦν οἱ περιστάσεις καὶ στὸ χτύπημα ὡρισμένων στόχων μὲ τὸ πυροβολικό. Στὸ Ἀρχηγεῖο Α.Μ.Θ. γίνεται μεγάλη σπατάλη πολεμικοῦ ὑλικοῦ χωρὶς νὰ ἔχωμε τὰ ἀνάλογα στρατιωτικὰ ἀποτελέσματα. Γενικὰ ἡ πολεμική μας δραστηριότητα στὸ Ἀρχηγεῖο

Α.Μ.Θ. είναι πολύ αδύνατη. Ο μοναρχοφασισμός όχι μόνο δε δυσκολεύτηκε απ' τη δράση του Αρχηγείου μας στην Α.Μ.Θ. αλλά βασικά αυτός με μικρές δυνάμεις κρατά τις παρυφές, απασχολεί τις δικές μας δυνάμεις και μας επιβάλλει τις θελήσεις του.

2. *Η βασική αιτία της καθυστέρησης στο Αρχηγείον Α.Μ.Θ. βρίσκεται στο ότι δεν εφαρμόστηκε στην περιοχή αυτή η πολιτική και στρατιωτική γραμμή του Κ.Κ.Ε. Η 3η Ολομέλεια της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. η σύσκεψη των κομματικών, στρατιωτικών και πολιτικών στελεχών του Γενάρη 1948, το Π.Γ. της Κ.Ε. στη συνεδρίασή του της 12 Φλεβάρη με τα συμπεράσματά του για τη δουλιά του Αρχηγείου Α.Μ.Θ. καθόριζαν συγκεκριμένα τα καθήκοντα που έμπαιναν στο Αρχηγείο αυτό. Η διοίκηση του Αρχηγείου δεν κατάλαβε την αποστολή της και δεν χρησιμοποίησε τις ευνοϊκές συνθήκες που υπήρχαν και υπάρχουν στην Α.Μ.Θ. Αντί να ξεσηκώσει τις δυνάμεις του Δ.Σ.Ε. σε μια γενική κινητοποίηση ενάντια στο μοναρχοφασισμό και να δώσει σειρά από μεγάλες μάχες, βάλτωσε κυριολεκτικά, έχασε τον προσανατολισμό της και προσπαθεί να δικαιολογήσει τις αποτυχίες της με διάφορες «θεωρίες» όπως π.χ. «Ο έδαφικός χώρος είναι διαφορετικός απ' τις άλλες περιοχές» «τα στελέχη μας είναι αδύνατα» «το 1/3 των δυνάμεών μας είναι παραταχτή δύναμη», «αν κινηθούμε συγκεντρωτικά ο εχθρός που είναι εύκολοκινητοποιήσιμος θα μας χτυπήσει καλύτερα» κλπ. που αποτελούν χοντροκομμένη διαστρέβλωση της πολιτικής γραμμής του Κ.Κ.Ε.*
Η διοίκηση του Αρχηγείου Α.Μ.Θ. δεν ανταποκρίθηκε στα καθήκοντα που της έβαλε το Γ.Α. και απότυχε.

3. *Η πολιτική δουλειά στο Αρχηγείο Α.Μ.Θ. είναι μηδαμινή. Βασικό κριτήριο για το αν πάει καλά η πολιτική μας δουλειά σ' ένα Αρχηγείο είναι η πολιτική απόδοση. Αυτό τον κύριο σκοπό εξυπηρετεί σήμερα η πολιτική μας δουλειά. Η πολιτική μας δουλειά δεν εξυπηρετεί τον πόλεμο στην Α.Μ.Θ. και δεν παρουσιάζει τους μαχητές κατά στελέχη για το ξεπέρασμα της καθυστέρησης που διαπίστωσε η 4η Ολομέλεια του Κ.Κ.Ε. Η αδύνατη και μοναδική και πολιτική δουλειά στο Αρχηγείο αυτό φαίνεται :*

   α. *Απ' το ότι στο Αρχηγείο Α.Μ.Θ. υπάρχουν οι περισσότερες λιποταξίες που θάνουν σχεδόν τις λιποταξίες όλων μαζί των άλλων μονάδων του Δ.Σ.Ε. Είναι χαρακτηριστικό ότι λιποταξίες δεν έχουμε μόνον απ' τους νεοεπιστρατευομένους μα και από παληούς αντάρτες.*

   β. *Απ' το ότι δεν υπάρχει επαγρύπνηση στο Αρχηγείο Α.Μ.Θ. Ο εχθρός αλωνίζει μέσα στις κινήσεις μας, μας αιφνιδιάζει και μας χτυπάει όποτε θέλει αυτός.*

   γ. *Η διαφωτιστική μας δουλειά είναι γενική και αφηρημένη δεν την διακρίνει ο παλμός του πολέμου και το μαχητικό πνεύμα. Είναι χαρακτηριστικό ότι εφημερίδες του Αρχηγείου όπως η «Αγωνίστρια» βγαίνουν στη διάρκεια της μάχης του Γράμμου χωρίς να γράφουν σχεδόν γι' αυτόν.*

4. *Η συμπεριφορά του Αρχηγείου Α.Μ.Θ. και ιδιαίτερα της πολιτικής καθοδήγησης απέναντι στο λαό και στις άλλες οργανώσεις όπως του Α.Κ.Ε. είναι απαράδεκτη για το Κόμμα μας. Έχουμε στο Αρχηγείο αυτό πάρα πολλές εκδηλώσεις διαστρέβλωσης της κομματικής γραμμής, μη εφαρμογής των αποφάσεων και των νόμων της Κυβέρνησης, αντιλαϊκής συμπεριφοράς και τραμπουκισμούς, ακόμα και ανωτέρων στελεχών μας. Ο ίδιος ο Π.Ε. του Α.Μ.Θ. πρωτοστατεί σε πράξεις εχθρικές στα Εαμικά κόμματα και παρουσιάζει αντιλαϊκές εκδηλώσεις.*
   Γράφει σε στελέχη του Α.Κ.Ε. ότι δεν θα επιτρέψει να κάμουν αντιπολίτευση στο Δ.Σ.Ε. απειλεί στελέχη του Α.Κ.Ε. χτυπώντας το πιστόλι του με τα χέρια του και λέγοντας : «το βλέπεις αυτό το πιστόλι ; μ' αυτό θα υπερασπίσουμε το Δ.Σ.Ε.» Κάνει κατασχέσεις της λαϊκής περιουσίας έξω απ' τους νόμους της Π.Δ.Κ. και χωρίς να ρωτά τα υπεύθυνα κυβερνητικά όργανα. Επιτρέπει στους άλλους Π.Ε. να παίρνουν απ' το λαό με τη βία τα αρτοριώντα ζώα ν' αφαιρούν το γέννημα του λαού, να κάνουν πολιτική επιστράτευση. Ο ίδιος Π.Ε. του Αρχηγείου Α.Μ.Θ. αντί να προετοιμάζει ρωμαλέα το λαό και τους μαχητές για τις δυσκολίες καταφεύγει σε μια απαράδεκτη καταφερτζίδικη πολιτική υποσχέσεων όπως π.χ. η περίπτωση που υποσχέθησαν απόλυση στους πομάκους. Μια απ' τις εκδηλώσεις της αντιλαϊκής συμπεριφοράς είναι και το ότι δε δέχονται να γυρίση ο πληθυσμός στα χωριά του με τη δικαιολογία ότι θα γυρίσουν μαζί και οι πράκτορες του εχθρού.

5. *Για να αλλάξει η άσχημη αυτή κατάσταση στο Α.Μ.Θ. το Π.Γ. της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. προτείνει να παρθούν τα παρακάτω μέτρα :*

   α. *Να καταργηθεί το Αρχηγείο Α.Μ.Θ. Να σχηματισθή η 7η Μεραρχία Δ.Σ.Ε.*

   β. *Να ξεκαθαριστεί η μεγάλη διαφορά ανάμεσα στην οργανωτική και παραταχτή δύναμη και να αποτελεσθεί η 7η Μεραρχία από μάχιμους αγωνιστές.*

γ. *Οἱ βασικὲς δυνάμεις τῆς 7ης Μεραρχίας νὰ δροῦν στὸ χῶρο τῆς 'Ανατολικῆς Μακεδονίας, νὰ χτυποῦν ἀδιάκοπα τὰ τάγματα τῆς ἐθνοφρουρᾶς καὶ ἄλλους στρατιωτικοὺς στόχους. Νὰ ἐξοντώσουν ὁλοκληρωτικὰ τὴ δύναμη τοῦ 'Αντὼν Τσαούς.*

δ. *Νὰ στρατολογήσουν στὴν Α.Μ.Θ. μέχρι τὸ τέλος τοῦ χρόνου 5.000 καινούργιους μαχητές.*

ε. *Νὰ ἀναπτυχθεῖ ποσοτικὰ καὶ ποιοτικὰ τὸ σαμποτὰζ ποὺ νἄχει σὰ βασικὴ κατεύθυνση τὴ διακοπὴ τῶν συγκοινωνιῶν στὴν περιοχὴ αὐτή. 'Ιδιαίτερα πρέπει νὰ ἀποκοπεῖ στὸ Τρίγωνο ἡ συγκοινωνία μὲ τὴν Τουρκία.*

στ. *Νὰ ἀναπτυχθεῖ ἰδιαίτερα σχηματισμὸς ἱππικοῦ καὶ ἐλεύθερων σκοπευτῶν.*

ζ. *Νὰ καλυτερεύσει ἀποφασιστικὰ ἡ πολιτικὴ δουλειὰ ἡ ἰδεολογικο-πολιτικὴ προετοιμασία τῶν μαχητῶν, ἡ στοργὴ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον γι' αὐτούς.*

η. *Νὰ καλυτερέψουν οἱ σχέσεις μὲ τὸ λαὸ καὶ νὰ σταματήσουν ὅλες οἱ ἀντιλαϊκὲς ἐκδηλώσεις.*

θ. *Ἡ πραγματοποίηση τῶν πιὸ πάνω ὑπεύθυνων καθηκόντων ἀπαιτεῖ νὰ ἀποτελεστεῖ ἡ διοίκηση τῆς 7ης Μεραρχίας, τῶν Ταξιαρχιῶν, Ταγμάτων ἀπὸ κατάλληλους σύντροφους ποὺ θὰ ἐφαρμόσουν ἀποφασιστικὰ τὴν κομματικὴ γραμμὴ καὶ τὶς ἐντολὲς τοῦ Γ.Α. τοῦ Δ.Σ.Ε. Νὰ δυναμώσει ὁ ἔλεγχος καὶ γενικὰ νὰ γίνει στροφὴ γιὰ ζωντανὴ καθοδήγηση στὴ βάση. Τὸ ξεκαθάρισμα, ἡ ἀνάπτυξη στελεχῶν, ἡ δημιουργία νέων στελεχῶν, ἀποτελεῖ ἕνα ἄμεσο καὶ βασικὸ καθῆκο γιὰ τὸ Α.Μ.Θ Αὐτὸ μπορεῖ νὰ γίνει μέσα στὶς μάχες καὶ μὲ βασικὸ κριτήριο τὴν πολεμικὴ ἐπίδοση καθενός.*
Στὴν 'Ανατολ. Μακεδονία—Θράκη ὑπάρχουν ὅλες οἱ δυνατότητες γιὰ τὸ ξεπέρασμα τῆς καθυστέρησης καὶ τὴν ὁλόπλευρη ἀνάπτυξη τῆς μαχητικῆς πολεμικῆς δραστηριότητος ἐφ' ὅσον οἱ κομμουνιστὲς τῆς περιοχῆς αὐτῆς θὰ ἐφαρμόσουν τὴν κομματικὴ γραμμὴ καὶ θὰ ἐκπληρώσουν στὸ ἀκέραιο τὸ καθῆκον τους.
Τὸ Π.Γ. θὰ παρακολουθήσει ἀπὸ κοντὰ τὴν πραγματοποίηση τῆς ἀπόφασής του αὐτῆς καὶ θὰ συζητήσει ὕστερα ἀπὸ δύο μῆνες τὴν κατάσταση στὴν Α.Μ.Θ.

3.9.48.

Τὸ Π.Γ. τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9

(Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1032/Α/1)

ΣΥΝΘΕΣΙΣ–ΔΙΑΤΑΞΙΣ

Τῶν μαχίμων στοιχείων τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1949.

Μονάδες	Τόπος σταθμεύσεως	Παρατηρήσεις
Γ' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ	Θεσσαλονίκη	(α) Ἀνήκει ὀργανικῶς εἰς 26 Ταξιαρχίαν.
556 Τάγμα Πεζικοῦ (α)	»	
34 Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς	»	(β) Προσωρινῶς ἀνὰ μία Πυρχ/ία εἰς ΥΙΙ καὶ ΧΙ Μεραρχίας.
97 Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς	»	
622 Τάγμα ἀσφ. συγκοιν.	Λαχανόκηποι Θεσ/νίκης	(γ) Προσωρινῶς εἰς ΧΙ Μεραρχίαν.
Κέντρον Ἐκπ. Ὑποψ. Βαθμοφ.	Θεσσαλονίκη	
141 Μοῖρα Ὀρ. Πυρ/κοῦ (β)	»	(δ) Προσωρινῶς εἰς οὐλαμὸς εἰς Δ/σιν ἐπιχειρήσεων
Οὐλαμὸς 107 Σ.Π. Πυρ.	»	
Πυρ/χία Μέσου Πυρ. (γ)	»	(ε) Ἀνήκει ὀργανικῶς εἰς τὸ 393 Συν/μα Τεθωρακισμένων.
Δ/σις 393 Συν/τος Τεθωρ.	»	
Ἴλη Ἐφόδου	»	
Ἴλη ἁρμάτων (δ)	»	
712 Λόχος Μηχανικοῦ	»	
454 Τάγμα Διαβιβάσεων	»	
ΥΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ	Καβάλλα	
390 Λόχος Πολ/λων	Ἐλευθερούπολις	
Λόχος Ἀνιχνευτῶν	Καβάλλα	
Ι/108 Μοῖρα Πεδ. Πυρ.	Ξάνθη	
Οὐλαμὸς Πεδ. Πυρ.	Πρωτοκλήσιον Ἔβρου	
» » »	Κομοτινή	
» » »	Παπάδες Δράμας	
» » »	Δράμα	
» » »	Κάτω Νευροκόπι	
7η Ἔφιππος Ἴλη	Ὀρεστιὰς Ἔβρου	
Ἴλη Τεθωρακισμένων (ε)	Καβάλα	
Οὐλαμὸς »	Ἀλεξανδρούπολις	
» »	Κομοτινὴ	
» »	Ξάνθη	
717 Λόχος Μηχανικοῦ	Τοξόται	
491 Τάγμα Διαβιβάσεων	Καβάλλα	
25 Ταξιαρχία	Δράμα	(στ) Ἀπεσπασμένον εἰς Τακτ. Συγκρότημα Ξάνθης.
551 Τάγμα Πεζικοῦ (στ)	Κάτω Νευροκόπι	
552 » »	Δράμα	(ζ) Διλοχία εἰς Δ/σιν Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν.
003 » » (ζ)	Παπᾶδες Δράμας	
557 » » (η)	Παρανέστι Δράμας	(η) Ἀνήκει ὀργανικῶς εἰς 27 Ταξιαρχίαν.
81 Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς	Δράμα	
Δημοσυντήρητον Τάγμα		(θ) Ἀπεσπασμένη εἰς Δ/σιν Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν.
26 Ταξιαρχία (θ)		(ι) Εἰς διάθεσιν τῆς Δ/σεως Ἐθνοφρουρᾶς Θράκης.
27 Ταξιαρχία (ι)		(ια) Εἰς διάθεσιν 25 Ταξιαρχίας.
557 Τάγμα Πεζικοῦ (ια)		(ιβ) Ἀπεσπασμένον εἰς Δ/σιν Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν
558 » » (ιβ)		(ιγ) Ἀνήκει εἰς 26 Ταξιαρχ.
559 » » (ιβ)		

Μονάδες	Τόπος σταθμεύσεως	Παρατηρήσεις
555 » » (ιγ)	Κυριακὴ Ἔβρου	(ιδ) Ἀπὸ 1–11–49 μετωνομάσθη εἰς Ἐλαφρὸν Τάγμα Πεζικοῦ.
Δ/σις Ἐθνοφρουρᾶς Θράκης	Ἀλεξανδρούπολις	
40 Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς	Κυπρῖνος Ἔβρου	
79 » » (ιδ)	Ἄβας Ἀλεξανδρουπόλεως	(ιε) Ἀπὸ 14–11–49 μετωνομάσθη εἰς 81 Ἐλαφρὸν Σύν/μα Πεζικοῦ μετασταθμεῦσαν εἰς Διδυμότειχον.
82 » » (ιδ)	Πρωτοκλήσιον Ἔβρου	
94 » » (ιδ)	Μεταξάδες Ἔβρου	
Τακτ. Στρατηγ. Ἐθνοφρουρᾶς Διδιμοτείχου (ιε)	Σουφλὶ	
38 Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς	Φέρραι Ἔβρου	(ιστ) Ἀνήκει ὀργανικῶς εἰς 25 Ταξιαρχίαν.
39 » »	Σουφλὶ	
Τακτ. Στρατ. Ἐθνοφ. Κομοτινῆς	Κομοτινὴ	
36 Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς	Γρατινὴ	
37 » »	Σάπται	
35 » »	Σώστης	
Τακτ. Συγκρότ. Ξάνθης	Ξάνθη	
551 Τάγμα Πεζικοῦ (ιστ)	Ἐχῖνος	
35 Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς	Σταυρούπολις	
Λόχος Ἀνιχνευτῶν	Καρὰ Ὀγλάν	
Τμήματα Χωροφυλακῆς		
Διλοχία Ταγμ. Φωστερίδη	Παρανέστιον	
Λόχος Ἔβρου	Φέρραι	
» Δράμας	Ροδολεῖβος Παγγαίου	
» Κάπα	Ἀμφίπολις	
XI ΜΕΡΑΡΧΙΑ	Χαλκηδὼν	
510 Λόχος Πολ/λων	Γιαννιτσὰ	
107 Σύν/μα Πεδ. Πυρ.	Χαλκηδὼν	
Οὐλαμὸς Πεδ. Πυρ.	Ἀριδαία	
» » »	Βέρροια	
» » »	Ἔδεσσα	
» » »	Κατερίνη	
Πυρ/χία 141 Μ. Ὀρ. Πυρ. (ιζ)	Ἄψαλος Ἀριδαίας	(ιζ) Διετέθη προσωρινῶς ὑπὸ Γ' Σ. Στρατοῦ.
Πυρ/χία Μέσου Πυρ. (ιζ)	Ἔδεσσα	
11η Ἔφιππος Ἴλη	Κολινδρὸς Πιερίας	(ιη) Ἀνήκει ὀργανικῶς εἰς τὸ 393 Σύνταγμα Τεθωρακισμένων.
Οὐλαμὸς Τεθωρακισμένων (ιη)	Ἀριδαία	
» » (ιη)	Ἔδεσσα	
» » (ιη)	Νάουσα	
» » (ιη)	Βέρροια	(ιθ) Ἀπεσπασμένη μετὰ τῶν ταγμάτων της ὡς Ἀνεξάρτητος ὑπὸ τὴν διοίκησιν Γ' Σ. Στρατοῦ.
» » (ιη)	Κατερίνη	
» » (ιη)	Κατερίνη	
707 Λόχος Μηχανικοῦ	Νέα Χαλκηδὼν	
457 Σύν/μα Διαβιβάσεων	» »	
31 Ταξιαρχία	(ιθ)	(κ) Ἀνήκει ὀργανικῶς εἰς 33 Ταξιαρχίαν.
		(κα) Εἰς διάθεσιν Στρατ. Δ/σεως Γιαννιτσῶν
32 Ταξιαρχία	Ἔδεσσα	
514 Τάγμα Πεζικοῦ	Βόρειον Βέρμιον	(κβ) Εἰς διάθεσιν 31 Ταξιαρχίας.
515 » »	Ἀρχάγγελος–Φανὸς	
		(κγ) Διλοχία εἰς Νάουσαν

Μονάδες	Τόπος σταθμεύσεως	Παρατηρήσεις
516 Τάγμα Πεζικοῦ (κ)	Ἀριδαία	Λόχος Ἀριδαίαν. Λόχος εἰς Ἄγραν Ἐδέσσης
518 » » (κ)	Πέτρα Γκιούρου Ἐδέσσης	
43 Τάγμα Ἐθνοφρ.	Ἔδεσσα	
64 » »	Ἄψαλος Ἀριδαίας	
33 Ταξιαρχία	Νάουσα	
517 Τάγμα Πεζικοῦ	(κα)	
518 » »	(κβ)	
519 » » (κγ)	Νάουσα-Ἔδεσσα-Ἀριδαία	
44 » Ἐθνοφρ.	Νάουσα	
Τακτ. Στρ. Ἐθνοφρ. Βερροίας	Βέρροια	
30 Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς	Περιοχὴ Βερροίας	
45 Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς	Βέρροια καὶ περιοχὴ	
517 Τάγμα Πεζικοῦ (κδ)	Γιαννιτσὰ	(κδ) Ἀνήκει ὀργανικῶς εἰς 33 Ταξιαρχίαν, Διλοχία εἰς Τακτ. Στρατηγ. Ἐθνοφ. Κατερίνης.
63 » Ἐθνοφρουρᾶς	Γουμένισσα	
Τακτ. Στρ. Ἐθνοφρ. Κατερίνης	Κατερίνη	
46 Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς	Ρητίνη Πιερίας	
70 » »	Κατερίνη	
71 » »	Λιτόχωρον	
Διλοχία 517 Τάγμ. Πεζικοῦ (κδ)	Βόρειος Ὄλυμπος	
Δ/ΣΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡ. ΣΕΡΡΩΝ	Σέρραι	
Δ/σις 108 Σ/τος Πεδιν. Πυρ/κοῦ	»	
Οὐλαμὸς Πεδ. Πυρ/κοῦ	»	
» » »	Σιδηρόκαστρον	
» » »	Νιγρίτα	
10η Ἔφιππος Ἴλη	Σέρραι	
Οὐλαμὸς Τεθωρακισμ. (κε)	»	(κε) Ἀνήκει ὀργανικῶς εἰς 393 Σύνταγμα Τεθωρ/νων.
» » (κε)	Σιδ/στρον—Νιγρίτα	
» ἁρμάτων (κε)	Σέρραι	
26 Ταξιαρχία (κστ)	Σιδηρόκαστρον	(κστ) Ἀνήκει ὀργανικῶς εἰς VII Μεραρχίαν.
554 Τάγμα Πεζικοῦ	Περιοχὴ Ἀχλαδοχωρίου	
555 » »	(κζ)	(κγ) Εἰς διάθεσιν 27 Ταξιαρχίας.
556 » »	(κη)	
558 » » (κθ)	Περιοχὴ Σιδηρ/στρου	(κη) Εἰς διάθεσιν Γ' Σ. Στρ.
86 Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς	Σιδηρόκαστρον	(κθ) Ἀνήκει ὀργανικῶς εἰς 27 Ταξιαρχίαν.
Τακτ. Στρατ. Ἐθνοφρ. Σερρῶν	Σέρραι	
59 Τάγμα Ἐθνοφρουρ.	Νιγρίτα	
60 » »	Νέα Ζίχνη	
61 » »	Σέρραι	
559 Τάγμα Πεζικοῦ (κθ)	Νιγρίτα	
Τμήματα Χωροφυλακῆς		
2α Διμ. Κυνηγῶν (14 ἄνδρες)	Σκοτοῦσα Σερρῶν	
7η Διμ. Κυνηγῶν (15 ἄνδρες)	Βέργη Νιγρίτης	

Μονάδες	Τόπος σταθμεύσεως	Παρατηρήσεις
Λόχος Κρούσεως (35 ἄνδρες)	Ἀχινὸς Νιγρίτης	
Λόχος Χωρ/κῆς (35 ἄνδρες)	Νιγρίτα	
Δ/ΣΙΣ ΕΘΝ. ΚΕΝΤΡ. ΜΑΚΕΔ. (λ)	Θεσσαλονίκη	(λ) Ἀπὸ 1-11-49 μετωνομάσθη εἰς Στρατ. Δ/σιν Κεντρ. Μακεδονίας.
Οὐλαμὸς Τεθωρακ. (λα)	Λαχανᾶς	
» » (λα)	Χαλκιδικὴ	
» » (λα)	Σωχὸς–Ἀσπροβάλτα	(λα) Ἀνήκει ὀργανικῶς εἰς 393 Σύνγμα Τεθωρακισμένων.
Τακτ. Στρατ. Ἐθνοφρ. Λαγκαδᾶ	Λαγκαδᾶς	
58 Τάγμα Ἐθνοφρουρ.	Λαγκαδᾶς	
67 » »	Λαχανᾶς	
Τακτ. Στρατ. Ἐθν. Πολυγύρου (λβ)	Πολύγυρος	(λβ) Κατὰ Φεβρουάριον μετωνομάσθη εἰς 50ὸν Ἐλαφρὸν Σύν/μα Πεζικοῦ.
33 Ἐλαφρ. Τάγμα Πεζικοῦ	Πολύγυρος	
41 » » »	Ἀρναία	
42 » » »	Κάτω Σταυρὸς	(λγ) Ἀνεξάρτητος ὑπὸ τὸ Γ' Σ. Στρατοῦ, ἀπεσπασμένη ἐκ τῆς XI Μεραρχίας.
31 ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ (λγ)	Κιλκὶς	
Οὐλαμὸς 107 Σ.Π. Πυρ/κοῦ	Κιλκὶς	
» » »	Μικρόβρυση	
» » »	Νέον Πετρίτσι	
511 Τάγμα Πεζικοῦ (λδ)	Κρούσια ὄρος	(λδ) Διλοχία εἰς Κιλκίς.
512 » »	Δυτικὸν Μπέλες	
513 » »	Ἀνατολ. Μπέλες	
62 Τάγμα Ἐθνοφρ. (λε)	Κιλκὶς	(λε) Διλοχία εἰς Κρούσια ὄρος.
95 » » (λστ)	Χέρσον	(λστ) Διλοχία εἰς περιοχὴν Πολυκάστρου.
ΚΕΝΤΡΑ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ (λζ)		
Ἀλεξανδρουπόλεως	Ἀλεξανδρούπολις	(λζ) Ἀνήκοντα εἰς τὸ ΓΕΣ ὑπήγοντο, μόνον διὰ τὰ ζητήματα ἀσφαλείας ὑπὸ YII Μεραρχίαν.
Δράμας	Δράμα	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10

('Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1036/Γ/3)

'Απόσπασμα ἐκ τοῦ κομμουνιστικοῦ περιοδικοῦ «Δημοκρατικὸς Στρατὸς» τεῦχος 2—Φλεβάρης 1949.

'Απόφαση τῆς 5ης ὁλομελείας τῆς Κ.Ε. (κεντρικῆς ἐπιτροπῆς) τοῦ Κ.Κ.Ε. μαζὶ μὲ τὴν Κ.Ε. 'Ελέγχου τοῦ Κ.Κ.Ε. 30—31/1/49.

.....

13. Στὸν τομέα τῆς στρατιωτικοπολεμικῆς ἐπίδοσης τὰ καθήκοντα ποὺ μπαίνουν εἶναι :

.....

(ε) 'Η 6η καὶ 7η Μεραρχίες γιὰ κύρια ἀποστολὴ ἔχουν νὰ δυναμώνουν συνεχῶς τὰ χτυπήματά τους ἐνάντια στὸν ἐχθρό, αὐξάνοντες προοδευτικὰ καὶ ἀδιάκοπα τὴν πίεση ἐνάντια στὴν Θεσσαλονίκη.

.....

15. Στὸν τομέα τῆς πολιτικῆς καὶ μαζικῆς διαφωτιστικῆς δουλειᾶς ἐπιβάλλεται νὰ προσέξουμε τὰ παρακάτω :

.....

(β) Στὴ Βόρειο 'Ελλάδα ὁ μακεδονικὸς (σλαυομακεδόνικος) λαὸς τάδωσε ὅλα γιὰ τὸν ἀγῶνα καὶ πολεμᾷ μὲ μιὰ ὁλοκλήρωση ἡρωϊσμοῦ καὶ αὐτοθυσίας ποὺ προκαλοῦν τὸ θαυμασμό . Δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχει καμιὰ ἀμφιβολία ὅτι σὰν ἀποτέλεσμα τῆς νίκης τοῦ Δ.Σ.Ε. καὶ τῆς λαϊκῆς ἐπανάστασης ὁ μακεδονικὸς λαὸς θὰ βρεῖ τὴν πλήρη ἐθνικὴ ἀποκατάστασή του, ἔτσι ὅπως τὴν θέλει ὁ ἴδιος προσφέροντας σήμερα τὸ αἷμα του γιὰ νὰ τὴν ἀποκτήσει. Οἱ μακεδόνες κομμουνιστὲς στέκονται πάντα ἐπὶ κεφαλῆς στὴν πάλη τοῦ λαοῦ των. Ταυτόχρονα οἱ μακεδόνες κομμουνιστὲς πρέπει νὰ προσέξουν τὶς διασπαστικὲς καὶ διαλυτικὲς ἐνέργειες, ποὺ ξενοκίνητα, σωβινιστικὰ καὶ ἀντιδραστικὰ στοιχεῖα ἀναπτύσσουν, γιὰ νὰ διασπάσουν, τὴν ἑνότητα ἀνάμεσα στὸ μακεδονικὸ (σλαυομακεδόνικο) καὶ τὸν ἑλληνικὸ λαό, διάσπαση ποὺ μόνον τὸν κοινό τους ἐχθρό, τὸ μοναρχοφασισμὸ καὶ τὸν ἀμερικανοαγγλικὸ ἰμπεριαλισμό, θὰ ὠφελήσει. Παράλληλα τὸ Κ.Κ.Ε. πρέπει ριζικὰ νὰ βγάλει ἀπὸ τὴ μέση ὅλα τὰ ἐμπόδια, νὰ χτυπήσει ὅλες τὶς μεγαλοελλαδίτικες σωβινιστικὲς ἐκδηλώσεις καὶ τὰ ἔργα ποὺ προκαλοῦν δυσαρέσκεια καὶ δυσφορία μέσα στὸ μακεδονικὸ λαὸ καὶ ἔτσι βοηθοῦν τοὺς διασπαστὲς στὴ προδοτικὴ δράση τους, ἐνισχύουν τὸ ἔργο τῆς ἀντίδρασης. 'Ο σλαβομακεδονικὸς καὶ 'Ελληνικὸς λαὸς μόνον ἑνωμένοι μποροῦν νὰ νικήσουν. Διασπασμένοι μόνον ἥττες μποροῦν νὰ πάθουν. Γι' αὐτὸ ἡ ἑνότητα στὴν πάλη τῶν δύο λαῶν πρέπει νὰ φυλάγεται σὰν κόρη ὀφθαλμοῦ καὶ νὰ ἐνισχύεται καὶ νὰ δυναμώνει σταθερὰ καὶ καθημερινά.

(γ) Πρέπει μὲ ἀκόμα μεγαλύτερη ἐπιμονὴ καὶ συνέπεια ν' ἀναπτύξουμε τὴ δουλειὰ τῆς διαφώτισης καὶ συναδέλφωσης μέσα στὸ μοναρχοφασιστικὸ στρατό, μέσα στοὺς φαντάρους, τοὺς ἐθνοφρουρίτες τοὺς μακρονησιῶτες, τοὺς τίμιους ἀξιωματικούς. 'Εδῶ πρέπει νὰ ξεπεράσουμε κάθε ἐπιβίωση τοῦ πνεύματος ἐκείνου ποὺ στὸ φαντάρο καὶ τὸν ἐθνοφρουρίτη ἔβλεπε τὸ μπουραντᾶ. Πρέπει μέσα στὴ ζωή, μὲ τὰ ἔργα μας νὰ πείθονται οἱ φαντάροι, οἱ ἐθνοφρουρίτες καὶ οἱ τίμιοι ἀξιωματικοὶ ὅτι τοὺς θεωροῦμεν ἀδέρφια μας, ὅτι τὰ συμφέροντά μας εἶναι τὰ ἴδια, καὶ ὅτι μόνον μὲ κοινὲς προσπάθειες, μὲ κοινοὺς ἀγῶνας, μὲ τὴ συναδέλφωση θὰ φτάσουμε στὸν κοινὸ σκοπό, τὴν εἰρήνη, τὴν ἀποστράτευση, τὴ λέφτερη ζωή, καὶ ἀνάπτυξη δίχως ξένους ἰμπεριαλιστὲς καὶ πλουτοκρατικὰ παράσιτα. "Οταν ὁ κάθε μαχητὴς καὶ μαχήτριά μας, τὸ κάθε στέλεχος ἐφαρμόσουν σωστὰ καὶ μὲ συνέπεια τὴ γραμμή μας αὐτὴ θὰ ἐξασφαλίσουμε ἀποφασιστικὸ ἀποτέλεσμα. Αὐτὸ πρέπει νὰ γίνει πίστη γιὰ ὅλους. Στὴ δουλιά μας μέσα στὸ μοναρχοφασιστικὸ στρατὸ πρέπει νὰ προχωρήσουμε παραπέρα δημιουργῶντας δημοκρατικὲς ὀργανώσεις μέσα στὶς γραμμές του. Τὴν πρωτοβουλία γιὰ νὰ δημιουργηθοῦν οἱ ὀργανώσεις ἔχουν πρῶτ' ἀπ' ὅλα οἱ δημοκρατικοὶ φαντάροι μέσα στὸ μοναρχοφασιστικὸ στρατὸ ποὺ πρέπει νὰ πάρουν κάθε ἐνίσχυση καὶ βοήθεια ἀπὸ μέρους μας. "Ομως καὶ ἀπόξω πρέπει νὰ καταβάλουμε κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ φτιάσουμε τέτοιες ὀργανώσεις.

.....

14. Αὐτὰ τὰ κύρια καθήκοντα μπαίνουν σήμερα μπροστὰ στὸ κίνημά μας. Τὸ Κ.Κ.Ε. πιστὸ στὴ γραμμὴ τοῦ ΕΑΜ, φέροντας τὴν κύρια εὐθύνη καὶ τὸ κύριο βάρος τοῦ ἀγῶνα μας σὲ στενὴ ἀδελφικὴ συνεργασία μὲ τὶς ἄλλες λαϊκὲς δημοκρατικὲς ὀργανώσεις, πρῶτ' ἀπ' ὅλα μὲ τὸ ΣΚΕ (Σοσιαλιστικὸν Κόμμα 'Ελλάδος) τὸ ΝΟΦ (Σλαυομακεντόνσκα Νατσιονάλε 'Οσβομποντι-

τίσλεν Φροντ-Σλανομακεδονικὸν 'Απελευθερωτικὸν Μέτωπον) καὶ ὅλες τὶς ἐαμικὲς ὀργανώσεις, πρέπει μὲ μιὰ ἀδιάκοπη βελτίωση τῆς δουλειᾶς καὶ τῆς ἐσωτερικῆς ζωῆς του καὶ μετὴ διαρκῆ ἀνάπτυξη τῶν γραμμῶν του κυρίως μὲ τοὺς καλύτερους μαχητὲς καὶ μαχήτριες νὰ ἐντείνει στὸ ἔπακρο ὅλη τὴν προσπάθειά του γιὰ ν' ἀνταποκριθεῖ ἐπάξια στὶς προσδοκίες τοῦ λαοῦ καὶ στὶς μεγάλες ἀπαιτήσεις τοῦ ἀγῶνα. Οἱ κομμουνιστὲς κάτω ἀπ' ὅλες τὶς συνθῆκες θὰ κάνουν πάντα ἀκέραιο τὸ καθῆκον τους ἀπέναντι στὸ λαὸ καὶ στὴν πατρίδα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11

('Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ. 1132/Α/2)

Δύναμις καὶ διάταξις κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1949

Μονάδες	Τόπος	Δύναμις	Παρατηρήσεις
ΥΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ	Κρασοχῶρι (βορ. Σερρῶν)		
Λόχος Διοικήσεως	» »	60	
Μονάς 350	Βυρσίνη (βορ.'Αλεξανδρ.)		
2 Διλοχίαι σὺν ὁμάδες ὅλμων καὶ Πολυβόλων	Περιοχαὶ Μεταξάδων–Βυρσίνης–'Οργάνης–Μπουκατὲ	50	
Πυροβολικὸν (2 ὀρ. Πυρ/λα 75χμ)	Βυρσίνη–Μπουκατὲ	50	
Διάφοροι σχηματισμοὶ	Περιοχὴ "Εβρου–Κομοτιν.	350	
Σύνολον 350 Μονάδες	("Εβρου–Κομοτινῆς)	960	
Τμήματα Ξάνθης	Παραμεθόριος περιοχὴ	120	
Τμήματα Χαΐντοῦ	» »	120	
μετὰ ὀρ. Πυροβόλον 75 χιλ.			
Τμήματα Παπάδων–Δράμας	» »	60	
Σύνολον δυνάμεως Ξάνθης–Δράμας		300	
132 Ταξιαρχία	Κρασοχῶρι (βορ. Σερρῶν)		
Λόχος Διοικήσεως	» »	60	
5 Διλοχίαι	Περιοχὴ βορείως Σερρῶν	780	
1 Λόχος	Μενοίκιον	60	
Πυροβολικὸν (3 ὀρ. Πυροβόλα 75 χμ καὶ 1α/άερ. 20 χ.μ.)	Περιοχὴ βορείως Σερρῶν	80	
Διάφοροι σχηματισμοὶ	Περιοχὴ 'Αγκίστρου	100	
Σύνολον 132 Ταξιαρχίας		1080	
Σύνολον ΥΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑΣ		2340	
ΥΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ	Περιοχὴ Κορώνας		
Λόχος Διοικήσεως	» »	60	
Τάγμα	» »	60	
Τάγμα	Δυτικὸν Μπέλες	200	
Πυροβολικὸν	(α)	70	(α) 1 ὀρ. πυροβόλον τῶν 75 χ. μ. εἰς Δυτικὸν Μπέλες καὶ 1–2 ὀρ. πυροβόλα τῶν 75 χ.μ. σὺν 1 α/αερ. πυροβόλον τῶν 20 χ.μ. εἰς περιοχὴν Κορώνας.
'Ομάδες 'Ανατολ. Μπέλες	'Ιστὶ Μπέη	50	
'Ομάδες Κρουσίων	Κρούσια	100	
Διάφορα τμήματα καὶ σχημ/σμοὶ	Δυτ. Μπέλες–Κορῶνα	200	
Σύνολον δυνάμεως Μπέλες– Κορώνας–Κρουσίων		800	

Μονάδες	Τόπος	Δύναμις	Παρατηρήσεις
20 Ταξιαρχία	Κερδύλλια		
Λόχος Διοικήσεως	»	60	
3 Τάγματα	»	600	
Πυροβολικὸν (2 ὀρ. Πυρ/λα τῶν 75 χ.μ. σὺν 2 α/αερ. τῶν 20 ἢ 37 χ.μ.)	»	80	
Σχηματισμοὶ	»	260	
Σύνολον 20 Ταξιαρχίας		1000	
Συγκρότημα Χαλκιδικῆς	Ἀνατολ. Χαλκιδικὴ		
2 Τάγματα	» »	320	
Διάφοροι ὁμάδες	Περιοχὴ Χαλκιδικῆς	80	
Σύνολον Συγκροτήματος		400	
Σύνολον ΥΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑΣ		2200	
ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΚΑ·Ι·ΜΑΚΤΣΑΛΑΝ–ΠΑ·Ι·ΚΟΥ–ΒΕΡΜΙΟΥ	Καϊμακτσαλὰν		
2 Διλοχίαι	»	300	
Στατικὰ τμήματα	»	100	
Ἔμπεδον–Σχηματισμοὶ	»	450	
Ὁμάδες Πάϊκου	Πάϊκον	50	
Ὁμάδες Βερμίου	Βέρμιον	100	
Σύνολον Διοικήσεως Καϊμακτσαλὰν	–Πάϊκου–Βερμίου	1000	
Τμήματα Πιερίων–Βορ. Ὀλύμπου	Πιέρια–Βόρ. Ὄλυμπος	200	
ΣΥΝΟΛΟΝ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ Γ' Σ. ΣΤΡΑΤΟΥ		5740	

Εἰς τὴν ἀνωτέρω δύναμιν δὲν περιλαμβάνεται ἡ Χ συμμοριακὴ μεραρχία σταθμεύουσα προσωρινῶς εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Καϊμακτσαλὰν τῆς ζώνης εὐθύνης τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ μὲ εἰδικὴν ἀποστολήν. Ἡ δύναμις τῆς Μεραρχίας, ἀποτελουμένης ἐκ τῶν 14, 18 καὶ 103 Ταξιαρχιῶν ἀνήρχετο εἰς 3000–3400 ἐνόπλους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 12

('Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1022/ΣΤ/7α)

Θέμα : 'Επιχείρησις ΚΕΡΔΥΛΛΙΩΝ
ΠΡΟΣ : Δ.Ε. Σερρῶν

ΚΟΙΝ : ΓΕΣ/ΑΙ
ΑΙ

'Υπερεπείγουσα—'Απόρρητος
Προσωπική
Γ.Σ.Σ. Στρατοῦ ΑΙ
ΑΡΙΘ. ΑΠ. 3259/753γ
ΒΣΤ 903 τῇ 24-2-49

1. *ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ*

Μετὰ τὴν ἐκ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ διαπεραίωσιν τῆς 20ης συμμοριακῆς Ταξιαρχίας εἰς τὴν περιοχὴν ΚΕΡΔΥΛΛΙΩΝ αὕτη εὑρίσκεται κατανεμημένη εἰς τὴν περιοχὴ ΑΗΔΟΝΟΧΩΡΙ—ΚΑΣΤΑΝΟΧΩΡΙ—ΓΙΑΝΝΙΤΣΙ—ΑΝΑΘΕΜΑ.
—'Η δύναμις ταύτης εἶναι 3 Ταγμάτων περίπου 800 συμμοριτῶν.
—Μετὰ τὴν ἐπάνοδον οἱ συμμορῖται ἀσχολοῦνται ἐντατικῶς εἰς τὴν ἐπισκευὴν τῶν καταστραφέντων ἔργων ὀχυρώσεώς των (πολυβολείων, χαρακωμάτων) τὰ ὁποῖα φαίνεται ὅτι ἰσχυροποιοῦν μὲ τὸν σκοπὸν τῆς ἀμύνης ἐν τῇ περιοχῇ ταύτῃ.

2. *ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ*

(α) 'Η ἰσχυρὰ προσβολὴ καὶ σύσφιγξις τῶν ἐπὶ ΚΕΡΔΥΛΛΙΩΝ συμμοριτῶν πρὸς τὸ 'Ανατολικὸν αὐτῶν τμῆμα ἀπαγορευομένης τῆς διαφυγῆς τούτων πρὸς οἱανδήποτε κατεύθυνσιν καὶ ἐπιζήτησις τῆς τελείας συντριβῆς τῶν ἐν τῇ ἀνωτέρῳ περιοχῇ συμμοριακῶν δυνάμεων.

(β) Διατήρησις ἰσχυρῶν ἐφεδρειῶν ἑτοιμοκινήτων πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀμέσου καταδιώξεως τῶν συμμοριτῶν ἐν περιπτώσει καθ' ἣν οὗτοι ἤθελον ἀποπειραθῆ νὰ διαφύγωσι.

(γ) Πλήρης ἐξερεύνησις καὶ ἐκκαθάρισις τῆς καταληφθησομένης περιοχῆς καὶ καταστροφὴ τῶν ἐγκαταστάσεων ὀχυρώσεων καὶ ὑλικῶν τούτων.

3. *ΜΕΘΟΔΟΣ*

(α) Ταυτοχρόνως καὶ ἐκ πολλῶν κατευθύνσεων ἐνέργεια μὲ κυρίαν τοιαύτην ἐπὶ τῶν κατευθύνσεων ΔΑΦΝΗ—ΚΑΒΑΛΑΡΗΣ—ΓΙΑΝΝΙΤΣΙ καὶ ΜΥΛΙΑΡΗ—ΠΕΤΡΑ (+41—57)—ΓΙΑΝΝΙΤΣΙ, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ταχείας καταλήψεως τῆς γραμμῆς ὑψ. ΦΟΥΝΤΕΣ (10—92)—ΓΙΑΝΝΙΤΣΙ—ΚΑΒΑΛΑΡΗΣ ἐντὸς τῆς πρώτης ἡμέρας.
Προσπάθεια καταλήψεως τῶν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ κατεχομένων ἰσχυρῶν σημείων ΚΑΒΑΛΑΡΗΣ, ΚΑΣΤΑΝΟΧΩΡΙ—ΓΙΑΝΝΙΤΣΙ κυρίως δὲ ὑπερκεράσεως αὐτῶν μετὰ ταὐτοχρόνου ἀπασχολήσεως τούτων.
—'Απαγόρευσις διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν καὶ ἐξαναγκασμὸς τούτων πρὸς μάχην ἐν τῇ περιοχῇ ταύτῃ.
Τήρησις ἐπαφῆς κατὰ τὴν νύκτα.

(β) Κατευθύνσεις ἐνεργείας.

ι. ΣΙΤΟΧΩΡΙ—ΔΑΦΝΗ—ΚΑΒΑΛΑΡΗΣ—ΓΙΑΝΝΙΤΣΙ.

ιι. ΔΑΦΝΗ—ὑψ. 206—ὑψ. 269 καὶ ἐκεῖθεν πρὸς ὑψ. 555.

ιιι. ΑΣΠΡΟΒΑΛΤΑ—ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ—ὑψ. 968.

ιν. ΑΡΕΘΟΥΣΑ—ΔΡΑΓΑΣΙΑ—ΦΟΥΝΤΕΣ (ὑψ. 1092) καὶ ἐκεῖθεν πρὸς ΓΙΑΝΝΙΤΣΙ
ἢ ΠΑΠΑΡΑΧΗ ἀναλόγως τῆς ἐξελίξεως τοῦ κατὰ ΓΙΑΝΝΙΤΣΙ ἀγῶνος.

υ. ΜΥΛΙΑΡΗ ΠΕΤΡΑ (41—57—ΜΥΛΑΡ ΠΕΤΡΑ (+45—56)—ΓΙΑΝΝΙΤΣΙ.
Δι' ἐλαφρῶν τμημάτων ('Ιππικοῦ καὶ Τεθωρακισμένων) καὶ ἐν τῇ κατευθύνσει ΑΧΙΝΟΣ—ΜΑΥΡΟΘΑΛΑΣΣΑ—ΕΥΚΑΡΠΙΑ κάλυψις τῶν ἀπὸ Βορρᾶ ἐνεργούντων τμημάτων, ἀπαγόρευσις διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν πρὸς Βορ. 'Ανατολὰς καὶ ἀπειλὴ ὑπερκεράσεως τῶν εἰς ΑΗΔΟΝΟΧΩΡΙ εὑρισκομένων συμμοριτῶν.

(γ) 'Αντικειμενικὸς σκοπός.

α 'Ημέρας.

ΠΑΠΑΡΑΧΗ—ΓΙΑΝΝΙΤΣΙ—ΚΑΒΑΛΑΡΗΣ—ΑΜΥΓΔΑΛΟΧΩΡΙ—ὑψ. 269
Δέον νὰ ἐπιτευχθῇ ὁπωσδήποτε.

4. *ΔΙΑΤΕΘΗΣΟΜΕΝΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ—ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ*

(α) Διεύθυνσις ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὴν ΔΕΣ—ΤΣ/ΔΕΣ ΝΙΓΡΙΤΑ.

(β) Νότιον Συγκρότημα.
Τ.Σ./33 Ταξ/χίας ἐγκαίρως διατεθησόμενον Σ.Λ. ΑΡΕΘΟΥΣΑ

556 Τάγμα Πεζικοῦ.
Τάγμα XI Μεραρχίας.
41 Ε.Τ. Πεζικοῦ.
ΚΜΕΑ περιοχῆς Τ.Σ.Ε.Λ.
Δύο Οὐλαμοὶ Πεδινοῦ Πυρ/κοῦ.
Πυρ/χία Ὀρειβ. Πυρ/κοῦ (δύο Πυροβόλα).
Στοιχεῖον Τεθωρακισμένων.

(γ) *Βόρειον Συγκρότημα*

Τ.Σ./Τ.Σ Σερρῶν : Δ.Σ. ΣΙΤΟΧΩΡΙ
553 Τάγμα Πεζικοῦ
557 » »
Δύο λόχοι τοὐλάχιστον τοῦ 59 Τ.Ε.
Χ Ἴλη Ἱππικοῦ
Οὐλαμὸς Τεθωρακισμένων
Δύο Οὐλαμοὶ Πεδινοῦ Πυρ/κοῦ.
Τμήματα ΜΕΑ—ΚΜΕΑ—Χωρ/κῆς περιοχῆς.
Ὑπὸ τὴν Δ/σιν τῆς Δ.Ε.Σ :
Πυρ/χία Μέσου Πυρ/κοῦ (2 Πυρ/λα)
Αὕτη τασσομένη εἰς περιοχὴν ΑΡΕΘΟΥΣΑ νὰ δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἐνέργειαν καὶ τῶν δύο συγκροτημάτων.

(δ) *Ἐφεδρεῖαι*

ι. *Ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς Δ Ε Σ.*
—Τὸ 555 Τάγμα Πεζικοῦ μεῖον διλοχία εἰς τὴν περιοχὴν ΣΩΧΟΥ, διαθέτουσα ἐγγὺς θέσεών της ἅπαντα τὰ ἀπαιτούμενα μεταφορικὰ μέσα διὰ τὴν ταχεῖαν μεταφοράν της ἀναλόγως τῆς καταστάσεως.

ιι. *Ἡ ἑτέρα διλοχία τοῦ 555 Τάγματος εἰς τὴν διάθεσιν ΤΣΕΛ ἵνα χρησιμοποιηθῇ πρὸς παρεμπόδισιν διαφυγῆς τῶν συμμοριτῶν πρὸς ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΝ. Ἀρχικὸς χῶρος ἐγκαταστάσεως ΣΟΥΓΛΙΑΝΟΥΔΙ.*

ιιι. *Ἡ 33 Ταξιαρχία νὰ διαθέσῃ ὡς ἐφεδρείαν ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπιχειρήσεως τοὐλάχιστον μίαν διλοχίαν.*

ια. *Τὸ βόρειον συγκρότημα ἐπίσης μία διλοχίαν.*

5. *ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ*

Τὴν ἐπιχείρησιν θὰ συνδράμῃ ἡ Ἀεροπορικὴ Βάσις ΣΕΔΕΣ δι' ἁπάντων τῶν διαθεσίμων της μέσων. Συνεχὴς εἰ δυνατὸν κάλυψις καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν ἐπιχειρήσεων.
Διὰ τὴν ἐπιχείρησιν θέλει διατεθῆ ἐναέριον παρατηρητήριον διὰ τοὺς κανονισμοὺς καὶ παρατήρησιν τῆς βολῆς τοῦ Μέσου Πυρ/κοῦ.

6. *ΝΑΥΤΙΚΟΝ.*

Ἐν ἀντιτορπιλλικὸν καὶ ἓν περιπολικὸν θὰ διατεθῶσιν διὰ τὴν ὑποστήριξιν τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπὸ θαλάσσης, ὑποστηρίζοντα τὰ τμήματα τοῦ Στρατοῦ Ξηρᾶς διὰ τοῦ Πυρ/κοῦ τῶν πλοίων

7. *ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ*

Διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν διαφυγῆς συμμοριτῶν πρὸς ΒΕΡΤΙΣΚΟΝ, ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΝ ἢ ΠΑΓΓΑΙΟΝ θὰ ληφθῶσι συμπληρωματικὰ μέτρα συμφώνως πρὸς εἰδικὰς διαταγάς.

8. *ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ*

(α) *Ἡμέρα ἐκδηλώσεως τῆς ἐπιθετικῆς ταύτης ἐνεργείας οὐχὶ βραδύτερον τῆς 1ης Μαρτίου.*

(β) *Τὴν ἐπιχείρησιν θὰ παρακολουθήσῃ ἐκ τοῦ σύνεγγυς ὁ Δ/τὴς τοῦ Σ. Στρατοῦ ὅστις μετὰ Τ.Σ. του θὰ ἐγκατασταθῇ εἰς ΝΙΓΡΙΤΑΝ.*

(γ) *Ἅπασαι αἱ κινήσεις τῶν τμημάτων πρὸς τὰς βάσεις ἐξορμήσεως θὰ ἐκτελεσθῶσι κατὰ τὴν νύκτα, ἀπαγορευομένης τῆς κινήσεως κατὰ τὴν ἡμέραν.*
Αὐτοκίνητα μὲ ἐσβεσμένους φανούς.

9. *ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ*

Πυρ/κὰ Πεζικοῦ : Ἅπαντα τὰ τμήματα νὰ παραλάβωσιν μεθ' ἑαυτῶν τὰ πυρ/κὰ α' καὶ β' γραμμῆς.

Πυρ/κοῦ Πεδινοῦ καὶ Ὀρειβατικοῦ
200 βλήματα κατὰ Πυρ/λον καὶ διὰ 3 ἡμέρας.
Τρόφιμα: Τριῶν ἡμερῶν.
Μετὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἀνεφοδιασμὸς μερίμνῃ τῶν Δ/σεων τῶν συγκροτημάτων.
Λεπτομερὲς σχέδιον ἐνεργείας νὰ ὑποβληθῇ ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Σ. μέχρι τῆς ἑσπέρας τῆς 26ης τρέχοντος.

Θ. ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 13

(Ἀρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1128/Β/10)

ΘΕΜΑ: *Σχέδιον Ἐνεργείας Σώματος Στρατοῦ*
ΠΡΟΣ: *Δ/τὰς: ΙΙ, ΥΙΙ Μεραρχιῶν Σ.Δ.Κ.Μ.—Σ.Δ.Θράκης*
ΚΟΙΝ.: *Γ.Ε.Σ./ΑΙ Δ/τὴν 87 Στρατ. Περιοχῆς Α1—Α2*

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΥΣΑ-ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Γ'Σ.Στρατοῦ/Α1
ΑΡΙΘ. Α.Α.Π.11437/
Β.Σ.Τ.903 τῇ 6.9.49
ΑΡ. ΑΝΤΙΤ. 6

ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΝΕΓΕΙΑΣ

Διὰ τὴν Φθινοπωρινὴν Περίοδον

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

1. ***ΕΧΘΡΟΣ:***

(α) ***ΔΥΝΑΜΙΣ:***

Κατόπιν τῆς ἐκδιώξεως τῶν Κ/συμμοριτῶν ἐκ τοῦ ΜΠΕΛΛΕΣ καὶ τῆς εἰσόδου των (900 περίπου) εἰς ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΝ ἡ δύναμις τούτων εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Σώματος Στρατοῦ περιωρίσθη εἰς 1500 περίπου Κ/συμμορίτας οἵτινες εἶναι κατανεμημένοι εἰς μικρὰς ὁμάδας ὡς τὸ συνημμένον Δελτίον Πληροφοριῶν μὲ τὴν σοβαρωτέραν συγκέντρωσιν αὐτῶν εἰς τὴν περιοχὴν Β.Δ. ΞΑΝΘΗΣ (480 περίπου).

(β) ***ΠΙΘΑΝΑΙ ΕΝΕΓΕΙΑΙ—ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ***

Οἱ Κ/συμμορῖται ἐνδέχεται νὰ προσπαθήσωσι νὰ διατηρήσωσι τὰς ἐγγὺς πρὸς τὴν ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗΝ μεθόριον βάσεις των (Β.Δ. ΞΑΝΘΗΣ—ΕΒΡΟΥ) καὶ ἐκεῖθεν ὁρμώμενοι νὰ ἐπιχειρήσωσι μικροπόλεμον κατὰ τῶν ἡμετέρων δυνάμεων (δολιοφθορᾶς, καταστροφὰς ἐπὶ δικτύου συγκοινωνιῶν, προσβολὰς κατῳκημένων τόπων κ.λ.π.).—Πιθανῶς αἱ ἀνωτέρω δυνάμεις των νὰ ἐνισχυθῶσι καὶ διὰ μέρους τῶν εἰς τὴν ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΝ καταφυγόντων 900 Κ/συμμοριτῶν ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ ΜΠΕΛΛΕΣ.
—Δὲν ἀποκλείεται καὶ προσπάθεια διεισδύσεως αὐτῶν ἐκ νέου διὰ σοβαρωτέρων δυνάμεων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ζώνης εὐθύνης τοῦ Σώματος Στρατοῦ, εἰς ἃ σημεῖα δρῶσιν ἤδη μικροομάδες Κ/συμμοριτῶν ἐπὶ σκοπῷ ἐντάσεως τοῦ μικροπολέμου.

2. ***ΦΙΛΙΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ:***

(α) *Αἱ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Σώματος Στρατοῦ εὑρισκόμεναι σήμερον Μονάδες Στρατοῦ Ἐκστρατείας (ΥΙΙ Μεραρχία καὶ Ἐλαφρὰ Τ. Πεζικοῦ καὶ Ἐθνοφρουρᾶς).*

(β) *Ἐπὶ πλέον τούτων 4 εἰσέτι Ταξιαρχίαι θέλουσιν εἰσέλθει εἰς τὴν ζώνην τοῦ Σώματος Στρατοῦ, ἤτοι μέχρι τῆς 10ης τρέχ. ἡ ΙΙ Μεραρχία καὶ περὶ τὴν 15ην τρέχ. ἡ 72 Ταξιαρχία.*

(γ) *Τὰ μὴ ἀνανεωθέντα εἰσέτι 7 Τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς (40, 36, 81, 58, 97, 44, 70) προβλέπεται νὰ διαλυθῶσι προσεχῶς.*

3. ***ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ:***

(α) *Διατήρησις τῆς ἀκεραιότητος τοῦ Ἐθνικοῦ μας ἐδάφους.*

(β) *Συντριβὴ καὶ ἐξόντωσις τῶν παρὰ τὴν μεθόριον ὑπαρχόντων Κ/συμμοριακῶν Συγκροτημάτων (Β.Δ. ΞΑΝΘΗΣ—ΕΒΡΟΣ).*

(γ) Ἐδραίωσις φιλίων τμημάτων εἰς τὰς ἐκκαθαρισθείσας περιοχὰς διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν κυριωτέρων σημείων τῆς μεθορίου, ὥστε νὰ καθίσταται ἀδύνατος πᾶσα ἀπόπειρα ἐπανεγκαταστάσεως τῶν Κ/συμμοριτῶν εἰς τὴν παραμεθόριον περιοχήν.

(δ) Σύντονος καὶ βαθεῖα ἐκκαθάρισις τῶν μετόπισθεν ἀπὸ τῶν ὑπαρχουσῶν μικροομάδων Κ.Σ.

(ε) Ἐπιζήτησις ἐπιτεύξεως ἑνὸς θετικοῦ ἀποτελέσματος ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου. Διατήρησις ἐν συνεχείᾳ σταθερᾶς δραστηριότητος πρὸς ἀπαγόρευσιν οἱασδήποτε ἀναμολύνσεως ἐκκαθαρισθεισῶν περιοχῶν καὶ προσβολὴν πάσης ἔστω μικροομάδος.

(στ) Συγκρότησις ἐφεδρειῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς πλήρους ἀνασυγκροτήσεως, παροχῆς ἀναπαύσεως καὶ ἐκπαιδεύσεως τῶν Μονάδων.

4. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΙΘΕΜΕΝΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Μετὰ τὴν εἴσοδον τῶν διατιθεμένων εἰς τὸ Σῶμα Στρατοῦ δυνάμεων ἡ διάταξις τοῦ Σώματος Στρατοῦ προβλέπεται ὡς κάτωθι :
Θὰ ὁλοκληρωθῇ αὕτη μετὰ τὴν λῆξιν τῶν καθοριζομένων κατωτέρω ἐπιχειρήσεων.
Χρόνος ἀναλήψεως νέων ζωνῶν δράσεως συμφώνως εἰδικῇ διαταγῇ.

(α) Σ.Δ.Κ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

(ι) Ζώνη δράσεως.

Δυτικῶς ΑΞΙΟΥ ποτ. μέχρι τοῦ Δυτικοῦ ὁρίου τοῦ Σώματος Στρατοῦ (ὡς μέχρι τοῦδε).

(ιι) Δυνάμεις

—Ἡ 25η Ταξιαρχία Πεζικοῦ ἀντικατασταθησομένη προσεχῶς ὑπὸ τῆς 72 Ταξιαρχίας Πεζικοῦ.
—Τὰ 16,30 καὶ 59 Ε.Σ.Πεζικοῦ.
—7 Τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς (30, 43, 45, 46, 63, 64, 71).
—Τὸ 82 Ε.Τ. Πεζικοῦ.
Τὰ 44 καὶ 70 Τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς μέχρι τῆς διαλύσεώς των.

(β) ΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ

(ι) Ζώνη δράσεως.

Δυτικὸν ὅριον ΑΞΙΟΣ ποταμός.
Ἀνατολικὸν ὅριον ΑΛΗ ΜΠΟΥΤΟΥΣ—ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥ—ΜΕΝΟΙΚΙΟΝ ἐκβολαὶ ΣΤΡΥΜΩΝΟΣ.
Ἡ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ περιλαμβάνεται εἰς τὴν ζώνην εὐθύνης τῆς Μεραρχίας.
Ἡ Περιοχὴ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ θὰ ἐξακολουθήσῃ ὑπαγομένη, ὑπὸ τὴν 87 Στρατ. Περιοχήν.
(Λεπτομερῆ ὅρια θέλουσιν καθορισθῇ διὰ νεωτέρας δ/γῆς τοῦ Σ. Στρατοῦ).

(γ) ΥΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ

(ι) Ζώνη δράσεως.

Ἀνατολικῶς τῆς ΙΙ Μεραρχίας μέχρι περιοχῆς ΞΑΝΘΗΣ συμπεριλαμβανομένης (ΚΑΛΟΤΥΧΟΝ ὄχι, ΚΟΥΡΟΥ π. —ΠΟΡΤΟ ΛΑΓΟ ὄχι).

(ιι) Δυνάμεις.

—Μεραρχία μεῖον Ταξιαρχία
—2 ἐλαφρὰ Συν/τα Πεζικοῦ (26, 41)
—1 ἐλαφρὸν Τάγμα Πεζικοῦ (94)
—2 Τάγματα Ἐθν/ρᾶς (35,61).
—Τὸ 81 Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς μέχρι τῆς διαλύσεώς του
Προβλέπεται ἓν Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς νὰ διατεθῇ βραδύτερον εἰς ΙΙ Μεραρχίαν.
Διάταξις.
—Ἡ 26 Ταξιαρχία περιοχὴν ΔΡΑΜΑΣ καὶ ΝΕΥΡΟΚΟΠΙ—Βορ. ΠΑΠΑΔΩΝ.
—27 Ταξιαρχία περιοχὴν ΞΑΝΘΗΣ—ΧΑΪΝΤΟΥ—ΕΧΙΝΟΣ
—25 Ταξιαρχία (μετὰ ἀντικατάστασίν της ὑπὸ 72 Ταξιαρχίας) εἰς περιοχὴν ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ—ΚΑΒΑΛΑ ὡς ἐφεδρεία Σώματος Στρατοῦ.

(δ) Σ.Δ. ΘΡΑΚΗΣ

(ι) Ζώνη δράσεως :

Ἡ μεταξὺ ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ (ναὶ) καὶ ΕΒΡΟΥ π. περιοχή.

(ιι) Δυνάμεις :

—Τρία ἐλαφρὰ Σ. Πεζικοῦ (29, 81, 9)

—3 ἐλαφρὰ Τάγματα Πεζικοῦ (11, 73, 77) (ταῦτα διατεθῶσι διὰ νεωτέρας δ/γῆς Σ. Στρατοῦ καὶ ἀπὸ τῆς 16ης τρέχοντος).
—4 Τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς (37, 38, 39, 93).
—Ἐπὶ πλέον τὰ 36, 40 Τ.Ε. μέχρι τῆς διαλύσεώς των. Δι' ἀνάγκας ἐπιχειρήσεων διατίθενται προσωρινῶς εἰς τὴν Σ.Δ.Θ. τὸ 553 Τάγμα Πεζικοῦ συμφώνως εἰδικῇ διαταγῇ.

(ε) 87 ΣΤΡΑΤ. ΠΕΡΙΟΧΗ

(ι) Ζώνη δράσεως.
Ἡ περιοχὴ πόλεως ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

(ιι) Δυνάμεις.
—2 Τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς (58, 97)
Μετὰ διάλυσίν των θὰ ἀντικατασταθῶσιν ὑπὸ ἑτέρων ταγμάτων ἐθνοφρουρᾶς.

(στ) ΕΦΕΔΡΕΙΑΙ Σ. ΣΤΡΑΤΟΥ
—2 Ταξιαρχίαι (μία ἐξ ἑκάστης τῶν ΙΙ καὶ ΥΙΙ Μεραρχιῶν ὡς ἀνωτέρω).
—Γ' Συν/γμα Ἱππικοῦ (ΚΙΛΚΙΣ).
—107, 108 Συν/τα Πυρ/κοῦ πλὴν διατεθησομένων δι' εἰδικῆς διαταγῆς Πυρ/χιῶν δι' ἀνάγκας Μ. Μονάδων.
—Δ/σις Συντ/τος σὺν ΙΔΗ τοῦ ΧΙ Συν/τος Ἀναγνωρίσεως.

(ζ) ΕΦΕΔΡΕΙΑΙ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ εἰς ζώνην τοῦ Σ. ΣΤΡΑΤΟΥ
—Μία Ταξιαρχία Καταδρομῶν (3 Μοῖραι).
—152 Μοῖρα Μέσου Πυρ/κοῦ (εἰς περιοχὴν ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ).

5. ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ Μ. ΜΟΝΑΔΩΝ

ΓΕΝΙΚΑΙ

(α) Διατήρησις τῆς ἀκεραιότητος τοῦ ἐθνικοῦ μας ἐδάφους. Ἐξασφάλισις ζωτικῶν σημείων ἐγγὺς μεθορίου, πρὸς παρεμπόδισιν ἐπανεγκαταστάσεως ἐπὶ τούτων συμμοριτῶν.

(β) Πλήρης ἐκκαθάρισις τῶν μετόπισθεν ἀπὸ τῶν Κ/συμμοριακῶν μικροομάδων καὶ ἐμπέδωσις τοῦ αἰσθήματος ἀσφαλείας εἰς ἅπασαν τὴν ὑπαιθρον τῆς περιοχῆς τοῦ Σ. Στρατοῦ

(γ) Διατήρησις ἰσχυρῶν ἑτοιμοκινήτων ἐφεδρικῶν δυνάμεων δι' ἄμεσον καὶ αὐτόματον ἐνέργειαν πρὸς συντριβὴν καὶ ἐξόντωσιν τυχὸν σημειωθησομένων συμμοριακῶν ὁμάδων ἐν τῇ ζώνῃ εὐθύνης ἑκάστης Μ. Μονάδος, ὥστε πάντοτε νὰ διατηρῆται αὕτη καθαρὰ ἀπὸ συμμορίτας.

(δ) Προετοιμασία διὰ χειμερινὰς ἐγκαταστάσεις καὶ συμπλήρωσις τῆς ἀμυντικῆς ὀργανώσεως.
Σύνταξις σχεδίων ἐνεργείας καὶ τοιούτων ἀμύνης συμφώνως πρὸς Α.Π. 10851/26—8—49 Δ/γὴν Σ. Στρατοῦ.

(ε) Πλήρης ἐξασφάλισις τῶν κατωκημένων τόπων, τῶν ὁδικῶν καὶ Σιδηροδρομικῶν συγκοινωνιῶν ἀπὸ δολιοφθοράς.

(στ) Ἐκκαθάρισις τῶν πόλεων καὶ γενικῶς τῶν κατωκημένων τόπων ἀπὸ τοὺς αὐτοαμυνίτας.

(ζ) Συστηματικὴ καὶ σύντομος ἐκπαίδευσις τῶν μονάδων συμφώνως πρὸς ἀποσταλησομένας ὁδηγίας.

(η) Ἀξιοποίησις τῶν ΜΕΑ καὶ δημιουργία συνθηκῶν ἀσφαλείας, δι' ἐπαναπατρισμὸν τῶν χωρίων τῆς ὑπαίθρου.
Προστασία γεωργικῶν ἐργασιῶν.

ΜΕΡΙΚΑΙ

(α) Σ.Δ.Κ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

(ι) Ἀπαγόρευσις ἀναμολύνσεως τῆς ἐκκαθαρισθείσης περιοχῆς τοῦ Κ/ΤΣΑΛΑΝ καὶ ἐξασφάλισις τῶν κυριωτέρων σημείων τούτου καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα ὡς εἰδικὴ Δ/γή.

(ιι) Πλήρης ἐκκαθάρισις τῶν ἐπὶ ΒΕΡΜΙΟΥ—ΠΑ·Ι·ΚΟΥ—ΠΙΕΡΙΩΝ—ΟΛΥΜΠΟΥ μικροομάδων Κ/συμμοριτῶν καὶ ἄμεσος δίωξις πάσης ἐμφανιζομένης ὁμάδος ἐν στενῇ συνεργασίᾳ μετὰ γειτονικῶν Μονάδων (Β' Σ.Στρατοῦ καὶ Κ.Σ.Ε.)

(ιιι) Λῆψις μέτρων δι' ἐξασφάλισιν λειτουργίας γραμμῶν.
—ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ—ΕΙΔΟΜΕΝΗΣ
—ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ—ΛΑΡΙΣΣΗΣ.

(ιυ) Συγκρότησις ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλυτέρων ἐφεδρειῶν (τοὐλάχιστον ἓν τάγμα Στρατοῦ).

(β) ΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ

(ι) Συμμετοχὴ διὰ μιᾶς Ταξιαρχίας (ΙΙΙ ὀρεινὴ) εἰς ἐκκαθαριστικὴν ἐνέργειαν πρὸς

πλήρη συντριβὴν καὶ ἐξόντωσιν τοῦ εἰς τὴν ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΝ εὑρισκομένου Κ/συμμοριακοῦ Συγκροτήματος. Ἡ ἐπιχείρησις θὰ ὀργανωθῇ καὶ θὰ διεξαχθῇ ὑπὸ 87 Στρατ. Περιοχῆς καὶ δέον ὅπως ἀναληφθῇ ἐντὸς τοῦ δευτέρου δεκαημέρου τρέχ. μηνός.

(ιι) Ἐδραίωσις ἡμετέρων τμημάτων ἐπὶ τοῦ ἐκκαθαρισθέντος ὀρεινοῦ ὄγκου τοῦ ΜΠΕΛΛΕΣ καὶ ὀργάνωσις τούτων ὡς εἰδικὴ διαταγὴ τοῦ Σ. Στρατοῦ. Ἀπαγόρευσις ἐπανεισόδου Κ/συμμορητῶν εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην.

(ιιι) Ἐκκαθάρισις τῆς λοιπῆς περιοχῆς τῆς Μεραρχίας ἀπὸ μικροομάδας Κ.Σ. (ΚΡΟΥΣΙΑ—ΒΕΡΤΙΣΚΟΣ—ΦΛΑΜΟΥΡΙ—ΚΕΡΔΥΛΛΙΑ) ἐντὸς τοῦ τρίτου δεκαημέρου τρέχ. μηνὸς διατιθεμένης πρὸς τοῦτο τῆς 22 Ταξιαρχίας συμφώνως εἰδικῇ δ/γῇ.

(ια) Πλήρης ἐξασφάλισις ἐργασίας εἰς ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ Στρατωνίου.

(α) Ἐξασφάλισις λειτουργίας τῆς ὁδικῆς ἀρτηρίας ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ—Κ.ΣΤΑΥΡΟΥ—ΚΑΒΑΛΛΑΣ ὡς καὶ τῆς Σιδηροδρομικῆς ΘΕΣ/ΝΙΚΗ—ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΣ.

(αι) Συγκρότησις ἐφεδρειῶν τοὐλάχιστον Ταξιαρχία δύο ταγμάτων εἰς περιοχὴν ΣΕΡΡΩΝ.

(γ) ΥΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ

(ι) Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια πρὸς πλήρη συντριβὴν καὶ ἐξόντωσιν τῶν εἰς τὴν περιοχὴν Β.Δ. ΞΑΝΘΗΣ Κ/συμμοριακῶν Συγκροτημάτων τῆς ΥΙΙ Κ.Σ. Μεραρχίας, συμφώνως πρὸς τὴν ἐκδοθεῖσαν ἤδη εἰδικὴν διαταγὴν τοῦ Σ.Στρατοῦ. Μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν ἐδραίωσις ἡμετέρων τμημάτων εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην (ΧΑ·Ι·ΝΤΟΥ) πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀπαγορεύσεως εἰς τοὺς Κ/συμμορίτας νὰ ἐπανεγκατασταθῶσιν εἰς τὴν ὡς ἄνω περιοχὴν (ἐκδοθήσεται εἰδικὴ Δ/γή).

(ιι) Ἀπαγόρευσις εἰσόδου Κ/συμμορητῶν εἰς τὴν περιοχὴν Κ. ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ ἢ ΠΑΠΑΔΩΝ ἢ ἑτέρων εὑρισκομένων ἐντὸς ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ καὶ ἐξασφάλισις παραμεθορίου περιοχῆς βορείως ΠΑΠΑΔΩΝ καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα ὡς εἰδικὴ δ/γή.

(ιιι) Ἄμεσος καὶ ταχεῖα ἐκκαθάρισις τοῦ ΚΟΤΖΑ—ΟΡΜΑΝ ὡς καὶ τῶν λοιπῶν περιοχῶν τῆς Μεραρχίας ἐκ τῶν Κ/συμμοριακῶν μικροομάδων.

(ια) Συγκρότησις ἐφεδρειῶν ἀνὰ δύο περίπου Τάγματα εἰς περιοχὴν ΞΑΝΘΗ καὶ ΔΡΑΜΑ.

(δ) Σ.Δ. ΘΡΑΚΗΣ

(ι) Πλήρης ἐκκαθάρισις τῆς περιοχῆς της ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ Κ/συμμοριακῶν ὁμάδων.

(ιι) Ἐξασφάλισις διὰ παντὸς τρόπου ὁδικῶν καὶ σιδηροδρομικῶν συγκοινωνιῶν περιοχῆς.

(ιιι) Συγκρότησις ἐφεδρειῶν τοὐλάχιστον 2 ἐλαφρῶν ταγμάτων.

(ε) 87 ΣΤΡΑΤ. ΠΕΡΙΟΧΗ

(ι) Ἐξασφάλισις πόλεως ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ καὶ τῆς ἐγγὺς ταύτης περιοχῆς ἐκ δράσεως δολιοφθορέων καὶ συνεχὴς παρακολούθησις μέτρων ἐξασφαλίσεως ζωτικῶν χώρων καὶ ἐγκαταστάσεων ταύτης.

(ιι) Ἀπαγόρευσις εἰσόδου ὁμάδων δολιοφθορέων ἐν τῇ πόλει ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ.

6. Αἱ Μ. Μονάδες τοῦ Σ. Στρατοῦ βάσει τῶν ἀνωτέρω νὰ συντάξουν τὰ σχέδια ἐνεργείας των, ἅτινα ὑποβληθῶσιν εἰς Σ.Στρατοῦ μέχρι τῆς 15ης τρέχοντος.

7. Ἀμοιβαία συνδρομὴ ὡς εἰδικὴ διαταγή.

8. ΑΝΑΦΕΡΑΤΕ ΛΗΨΙΝ.

ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
Ἀντιστράτηγος
Διοικητὴς

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14

('Αρχεῖον ΔΙΣ/Φ.1023/Δ/5)

ΘΕΜΑ : 'Επιχείρησις Κ/Τ «ΑΙΑΣ»
ΠΡΟΣ : XI Μεραρχίαν/ΑΙ

ΚΟΙΝ. : ΑΙ—Γ Ε Σ/ΑΙ

ΥΠΕΡΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Γ' Σ.Στρατοῦ/ΑΙ
'Αριθ. Α. Π. 8333/20
'Αριθ. ἀντιτ. 3
Β.Σ.Τ. 903 τῇ 24—6—49

ΔΙΑΤΑΓΗ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ «Α Ι Α Σ»

Χάρται : 1 : 100.000 ΚΑΒΑΝΤΑΡΙΣΙ—ΧΑΛΩΡΙΝΑ—ΕΔΕΣΣΑ
1 : 50.000 ΒΕΥΗ—ΑΡΝΙΣΣΑ—ΟΡΜΑ—ΕΔΕΣΣΑ—ΑΡΔΕΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

1. *(α) 'Ως τὸ συνημμένον δελτίον πληροφοριῶν καὶ χάρτης ὀχυρώσεων ἐκ πληροφοριῶν.*
(β) 'Εντύπωσις : Οἱ Κ/Σ ἔχουσι τὴν δυνατότητα νὰ ἀντιτάξωσι ἀρκοῦσαν ἄμυναν τῆς περιοχῆς ταύτης καὶ διαδοχικὴν μέχρι τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς.

ΠΡΟΘΕΣΙΣ

2. *(α) 'Η ἀφαίρεσις τῆς παρὰ τὰ σύνορα συμμοριακῆς βάσεως τῆς περιοχῆς ΚΑ·Ι·ΜΑΚΤΣΑΛΑΝ καὶ ἡ εὐρυτέρα κάλυψις τῶν 'Αστικῶν Κέντρων καὶ τῶν Μετόπισθεν τῆς περιοχῆς ταύτης.*
(β) 'Η ἀπαγόρευσις ἐνδεχομένης χρησιμοποιήσεως τῆς βάσεως ταύτης ὡς μεγάλης βάσεως ἐφοδιασμοῦ καὶ ἐξορμήσεως διὰ τὴν ἀναμόλυνσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς χώρας ἢ ἐγκαταστάσεως ἐπ' αὐτῆς συμμοριακῶν δυνάμεων προερχομένων ἐξ ἄλλων περιοχῶν καὶ ἰδίᾳ ἐκ ΒΙΤΣΙ.
(γ) 'Η ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλυτέρα φθορὰ τῶν κατεχόντων τὴν περιοχὴν ταύτην Κ.Σ. δυνάμεων.

3. *ΜΕΘΟΔΟΣ*

(α) 'Ισχυρὰ αἰφνιδιαστικὴ καὶ ταχεῖα ἐνέργεια ἀπὸ Νότου κατὰ τῆς ὑπὸ τῶν ΚΣ κατεχομένης τοποθεσίας Βορείως Λίμνης Βεγορίτιδος μετὰ τολμηρᾶς διεισδύσεως δι' ἰσχυρῶν δυνάμεων εἰς τὰ μετόπισθεν τοῦ ἐχθροῦ πρὸς κατάληψιν τοῦ ἰσχυροῦ ἐρείσματος ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΑ καὶ ἀπομονώσεως αὐτοῦ ἐκ τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους, μετὰ συγχρόνου τοιαύτης ἐξ 'Ανατολῶν πρὸς ΓΚΡΑΒΙΣΤΑ—Καραοῦλι.
Συμπλήρωσις ἐν συνεχείᾳ τῆς καταλήψεως τῆς παραμεθορίου ζώνης καὶ ἐκκαθάρισις τῆς μεταξὺ ταύτης καὶ πεδινῆς περιοχῆς ὀρεινῆς ζώνης.
(β) 'Επιδεικτικαὶ ἐνέργειαι ἐπὶ τοῦ ὑπολοίπου μετώπου ἐξ ἀνατολῶν ἐπὶ τῷ σκοπῷ καθηλώσεως τῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων. 'Η ἐπιχείρησις θὰ περιλάβῃ τρεῖς φάσεις.

Α' Φ ά σ ι ς.

(ι) Νυκτερινὴ αἰφνιδιαστικὴ ἐνέργεια διὰ τὴν κατάληψιν ΕΒΔΟΒΙΤΣΑΣ, ΑΥΧΗΝ ΣΑΜΠΑΝΑΣ, ΤΑΠΑΝ καὶ ΚΑΛΟΓΕΡΙΤΣΑΣ ἀφ' ἑνὸς καὶ ΓΚΡΑΒΙΣΤΑΣ Ο (06—95) ἀφ' ἑτέρου.
(ιι) 'Υπερκερωτικὴ ἰσχυρὰ ἐνέργεια ἐν τῇ κατευθύνσει ΕΒΔΟΒΙΤΣΑΣ—ΚΑΛ. ΦΑΡΜΑΚΗ—ΚΡΥΑΡΟΓΡΙΚΟ—ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ ὡς καὶ τοιαύτην ἐκ περιοχῆς ΠΡΟΜΑΧΟΙ—ΠΕΤΡΕΝΙΚ—ΠΟΠΟΒΟΛΟΖΙ—ΚΑΡΑΟΥΛΙ.
(ιιι) Κατὰ μέτωπον καὶ πλευρικὸν ἐπὶ τῶν κατευθύνσεων : ΕΒΔΟΒΙΤΣΑ—ΧΑΣΑΝΑΚΟΣ—ΣΑΜΠΑΝΑ—ΟΣΜΑΝΑΚΟΣ—ΚΑΛ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΛΙΑ— ΑΥΧΗΝ ΣΑΜΠΑΝΑΣ—ΟΣΜΑΝΑΚΟΣ ΚΑΙ ΤΑΠΑΝ ΟΣΜΑΝΑΚΟΣ.
(ιν) Δραστηριότης πρὸς περιοχὴν ΛΟΥΤΡΑΚΙΑ καὶ ἐκ ΠΕΤΡΑΣ ΓΚΙΟΥΡΟΥ πρὸς ΚΕΡΑΣΙΕΣ.

Β' Φ ά σ ι ς

(ι) Συνέχισις τῆς ὑπερκερωτικῆς ἐνεργείας διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς καταλήψεως τοῦ ὀρεινοῦ ὄγκου ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΑ καὶ περαιτέρω ἐνέργεια πρὸς κατάληψιν ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΕΗ. Συνέχισις τῆς προσπαθείας κατὰ μῆκος τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς πρὸς ΜΠΕΛΑΓΚΡΟΤΑ—ΚΡΕΜΙΝΑΚ—ΚΙΛΙΝΤΕΡΚΑ καθ' ὃν χρόνον θὰ καταβάλλεται προσπάθεια ἐκ Βορρᾶ ἀπὸ ΚΑΡΑΟΥΛΙ πρὸς ΣΟΚΟΛ—ΚΙΛΙΝΤΕΡΚΑ. 'Ενίσχυσις ἐνδεχομένης ἐκ περιοχῆς ΠΡΟΦ. ΗΛΙΟΥ τῆς πρὸς ΟΣΜΑΝΑΚΟΝ ἀπὸ Νότου ἐνεργείας.

(ιι) *Ἐνέργεια πρὸς κατάληψιν ΤΣΟΥΚΑΣ—ΓΚΡΕΜΠΙΝ ἐκ περιοχῆς ΚΕΡΑΣΙΕΣ καὶ ΚΑΛ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΛΙΑ.*

Γ' Φάσις.

Πλήρης ἐκκαθάρισις τῆς περιοχῆς μεταξὺ τῆς μεθορίου καὶ γραμμῆς ΠΡΟΜΑΧΟΙ—ΛΟΥΤΡΑΚΙ—ΟΡΜΑ—ΤΣΟΥΚΑ—ΟΣΜΑΝΑΚΟΣ.

—Ἐξερεύνησις ἐκκαθαρισθησομένης περιοχῆς καὶ πρώτη ἑδραίωσις ἐπὶ Κ/Τ.

3. *ΔΥΝΑΜΕΙΣ—ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ*

(α) *Διατεθησόμεναι Δυνάμεις.*

—32 Ταξιαρχία
—515 Τάγματα
—514 Τάγματα
—516 Τάγμα (μεῖον Λόχος)
—31 Ταξιαρχία (Διοίκησις καὶ Ἐπιτελεῖον)
—Ι Τάγμα (31 Ταξιαρχίας)
—Ι » ἐκ περιοχῆς ΥΙΙ Μεραρχίας
—Ι Μοῖρα Καταδρομῶν
—Τοπικαὶ δυνάμεις Τ.Ε. περιοχῆς ΕΔΕΣΣΗΣ—ΑΨΑΛΛΟΥ

(β) *Συγκρότησις*

—ΤΡΙΑ ΤΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ

(ι) *Συγκρότημα ἐλιγμοῦ ὑπὸ Δ/σιν Ταξιαρχίας*
—Δύναμις :
—Τάγμα Πεζικοῦ
—Μοῖρα Καταδρομῶν

(ιι) *Νότιον Συγκρότημα ὑπὸ Δ/σιν Ταξιαρχίας*
—Δύναμις
—2 Τάγματα Πεζικοῦ.
—Τμήματα καταλήψεως ΚΑΛΟΓΕΡΙΤΣΑΣ.
(Δύναμις Λόχου) καὶ τοιαῦτα ΠΕΤΡΑΣ ΓΚΙΟΥΡΟΥ πρὸς ΤΣΟΥΚΑΝ.
(Δύναμις τοὐλάχιστον Λόχου)

(ιιι) *Βόρ. Συγκρότημα ὑπὸ Δ/σιν Δ/τοῦ Τάγματος*
—Δύναμις.
Τάγμα μεῖον Λόχος

(ιυ) *—Ἐφεδρεία Τάγμα Πεζικοῦ.*

4. *ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ—ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ*

(α) *Συγκρότημα Ἐλιγμοῦ.*

(Φάλαγξ Ιη) Τάγμα Πεζικοῦ σὺν Μ. Καταδρομῶν.
Ἅμα καταλήψει ΕΒΔΟΒΙΤΣΑΣ ὑπὸ τῆς 2ας φάλαγγος κίνησις δραστηρία ἐν τῇ κατευθύνσει ΕΒΔΟΒΙΤΣΑ—ΚΡΥΑΡΟΓΡΙΚΟ—ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ καὶ κατάληψις τούτων εἰς πρώτην φάσιν.
—Εἰς Β' Φάσιν νὰ καταλάβῃ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΕΗ καὶ κινηθῇ κατὰ μῆκος ὀροθετικῆς γραμμῆς πρὸς ΜΠΕΛΑ—ΓΚΡΟΤΑ—ΚΡΕΜΙΝΑΚ—ΚΙΛΙΝΤΕΡΚΑ, ἐπιζητοῦν σύνδεσμον μετὰ τοῦ Βορ. Συγκροτήματος. Ἐνδεχομένως καὶ ἐφ' ὅσον ὁ ἐχθρὸς παρουσιάζει ἰσχυρὰν ἀντίδρασιν εἰς περιοχὴν ΣΑΜΠΑΝΑ—ΟΣΜΑΝΑΚΟΣ—ΚΑΛΥΒΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΛΙΑ θὰ κληθῇ νὰ ἐνεργήσῃ διὰ μέρους τῶν δυνάμεών του ἐν κατευθύνσει ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ—ΟΣΜΑΝΑΚΟΣ.
—Εἰς τὴν Γ' Φάσιν θὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ ἐκκαθάρισις καὶ ἐξερεύνησις τῆς περιοχῆς ὡς ἀνωτέρω ἐν συνδυασμῷ μετὰ ἐνεργειῶν λοιπῶν συγκροτημάτων.

(β) *Νότιον Συγκρότημα*

Ἐνεργήσῃ διὰ 3 φαλάγγων ὡς κάτωθι :
—ΦΑΛΑΓΞ 2 : Δύναμις Τάγματος.
ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ—ΕΒΔΟΒΙΤΣΑ—ΧΑΣΑΝΑΚΟΣ—ΣΑΜΠΑΝΑ—ΟΣΜΑΝΑΚΟΣ—ΚΑΛ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΛΙΑ.
—ΦΑΛΑΓΞ 3η Τάγμα μεῖον Διλοχία.
ΖΕΡΒΗ—ΑΥΧΗΝ ΣΑΜΠΑΝΑΣ—ΟΣΜΑΝΑΚΟΣ ΚΑΛ. ΓΙΑΝΑΚΟΥΛΙΑ.
—ΦΑΛΑΓΞ 4η : Διλοχία
ΠΑΝΑΓΙΤΣΑ—ΤΑΠΑΝ—ΟΣΜΑΝΑΚΟΣ.
—Τὸ συγκρότημα θὰ καταλάβῃ εἰς Α' Φάσιν διὰ νυκτερινῆς ἐνεργείας ΕΒΔΟΒΙΤΣΑ—ΑΥΧΗΝ—ΣΑΜΠΑΝΑΣ—ΤΑΠΑΝ μέχρι τῆς 0400 ὥρας τῆς Χ ἡμέρας.

—*Ἐν συνεχείᾳ ἐνέργεια πρὸς κατάληψιν κατὰ τὴν Χ ἡμέραν ΧΑΣΑΝΑΚΟΥ—ΣΑΜΠΑΝΑΣ—ΟΣΜΑΝΑΚΟΥ—ΚΑΛ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΛΙΑ.*

Νὰ χρησιμοποιήσῃ εἰς εὐρεῖαν κλίμακα ὑπερκερωτικὰς ἐνεργείας τόσον ἀπὸ Β. ὅσον καὶ ἀπὸ ἰδίᾳ διὰ τὴν κατάληψιν ΣΑΜΠΑΝΑΣ καὶ ΟΣΜΑΝΑΚΟΥ.

—*Νὰ ἐπιζητηθῇ ἡ κατάληψις ΚΑΛΟΓΕΡΙΤΣΑΣ διὰ νυκτερινῆς ἐνεργείας ἀπὸ 0400 ὥρας τῆς Χ ἡμέρας.*

Νὰ ἐπιδιωχθῇ δραστηριότης ἐκ περιοχῆς ΠΕΤΡΑΣ—ΓΚΙΟΥΡΟΥ πρὸς ΚΕΡΑΣΙΕΣ.

Ἐν εὐνοϊκῇ περιπτώσει συνέχισις πρὸς κατάληψιν ΤΣΟΥΚΑΣ.

—*Κατὰ τὴν Β' Φάσιν :*

Ἀναλόγως τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐνεργείας τοῦ Συγκροτήματος Ἐλιγμοῦ ἐνέργεια διὰ τῶν ἀναγκαίων δυνάμεων—εἴτε πρὸς ἐνίσχυσιν τούτου εἴτε πρὸς ΤΣΟΥΚΑ—ΓΚΡΕΜΠΙΝ, εἴτε πρὸς Τρίγ. ΑΝΩ ΡΑΔΟΒΟΝ.

—*Εἰς τὴν Γ' Φάσιν ἐν συνδυασμῷ μετὰ ἐνεργειῶν καὶ λοιπῶν Συγκροτημάτων ἐπιζητηθῇ ἡ πλήρης ἐκκαθάρισις καὶ ἐξερεύνησις τῆς περιοχῆς κατὰ τὰς εἰδικὰς διαταγάς.*

(γ) *Βόρειον Συγκρότημα.*

ΦΑΛΑΓΞ 5η Δύναμις Λόχου.

—*Νὰ καταλάβῃ διὰ νυκτερινῆς ἐνεργείας μέχρι τῆς 0400 ὥρας τῆς Χ ἡμέρας τὸ ὑψ. ΓΚΡΑΒΙΤΣΑ.*

ΦΑΛΑΓΞ 6η Δύναμις Διλοχίας.

—*Διὰ νυκτερινῆς ἐνεργείας νὰ καταλάβῃ ΠΕΤΡΕΝΙΚ μέχρι τῆς 0400 ὥρας καὶ ἐν συνεχείᾳ κινηθῇ δραστηρίως πρὸς ΠΟΠΟΒΟΛΟΖΙ—ΚΑΡΑΟΥΛΙ ὅπερ νὰ καταληφθῇ εἰς Α' Φάσιν.*

—*Εἰς Β' Φάσιν νὰ καταβληθῇ προσπάθεια ἐκ Βορρᾶ ἀπὸ ΚΑΡΑΟΥΛΙ πρὸς ΣΟΚΟΛ—ΚΙΛΙΝΤΕΡΚΑ πρὸς συνένωσιν μετὰ τῶν κινουμένων τμημάτων ἐκ περιοχῆς ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ, μεθ' ὧν νὰ ἐπιζητηθῇ ὁ σύνδεσμος.*

—*Εἰς Γ' Φάσιν συμμετοχὴ τῶν τμημάτων εἰς ἐκκαθάρισιν καὶ ἐξερεύνησιν τῆς περιοχῆς συμφώνως πρὸς εἰδικὰς διαταγάς.*

Ἐνίσχυσις κατὰ τὴν φάσιν ταύτην δι' ἄλλων τμημάτων ἐφ' ὅσον παρίσταται ἀνάγκη, λαμβανομένων ἐκ τῶν λοιπῶν συγκροτημάτων. Ἀπὸ τῆς 0400 ὥ. τῆς Χ ἡμέρας ν' ἀναπτυχθῇ δραστηριότης πρὸς περιοχὴν ΛΟΥΤΡΑΚΙΑ πρὸς συγκράτησιν τοῦ ἐχθροῦ.

5. *ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΚΑΛΥΨΕΩΣ καὶ ΑΠΟΦΡΑΞΕΩΣ*

(α) *Γ'Σ. Στρατοῦ.*

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἐνδείκνυται ἡ προώθησις τῆς ἡμετέρας διατάξεως εἰς τὴν περιοχὴν ΤΖΕΝΑΣ διὰ κατάληψιν τῶν ὑψ. ΣΚΟΠΙΑ—ΠΛΑΤΣΑ (ζ. 1804) πρὸς ἀπαγόρευσιν διαφυγῆς τῶν ΚΣ ἐκ Κ/Τ πρὸς ΤΖΕΝΑΝ—ΠΑ·Ι·ΚΟΝ.

(β) *Β' Σ. Στρατοῦ.*

Θὰ διαθέσῃ δύναμιν τοὐλάχιστον τάγματος ὅπερ ἐνεργοῦν πρὸς ΠΙΠΕΡΙΤΣΑ—ΠΑΠΑΔΙΑ θὰ χρησιμοποιηθῇ κυρίως διὰ τὴν κάλυψιν τοῦ Δυτικοῦ πλευροῦ τῆς ζώνης τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν διαπεραιώσεως Κ/Σ ἐκ Δυτικοῦ Κ/Τ πρὸς Ἀνατολικὸν τοιοῦτον ἢ καὶ τἀνάπαλιν.

—*Λεπτομερεῖς ἀποστολαὶ τοῦ τάγματος τούτου καθορισθῶσι κατόπιν συνεννοήσεως Γ' καὶ Β' Σωμάτων Στρατοῦ, ἥτις πραγματοποιηθῇ μέχρις 28ης τρέχοντος.*

6. *ΕΦΕΔΡΕΙΑΙ*

(α) *ΧΙ Μεραρχίαν*

—*Ι Τάγμα Πεζικοῦ περιοχὴν ΠΑΝΑΓΙΤΣΑΣ : Θὰ ἔχῃ εἰς τὴν διάθεσίν της πάντοτε μέσα μεταφορᾶς. Χρησιμοποίησίς του ἐγκρίσει τοῦ Σ.Στρατοῦ.*

(β) *Συγκροτημάτων.*

Τὰ συγκροτήματα ἐλιγμοῦ καὶ Νότιον δέον νὰ τηρήσωσι ἐν ἐφεδρείᾳ τοὐλάχιστον μίαν διλοχίαν ἕκαστον.

7. *ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΕΔΡΑΙΩΣΕΩΣ*

(α) *Διὰ τὴν ἐπὶ Κ/Τ ἑδραίωσιν θὰ χρησιμοποιηθῇ ἡ 32 Ταξιαρχία μὲ τὰ τρία τάγματά της.*

Ἡ Περιοχὴ ΤΣΟΥΚΑΣ θὰ ἐξασφαλισθῇ διὰ δυνάμεων ἐκ τῶν Τ.Ε. τῆς 32 Ταξιαρχίας (64, 43, Τ.Ε.).

Ὑπ' ὄψει τῆς Μεραρχίας ὅτι αἱ δυνάμεις ἐνισχύσεως θὰ πρέπει νὰ ἐπανέλθωσι τάχιστα εἰς τοὺς ἀρχικούς των χώρους καὶ ὅτι ἡ Μεραρχία θὰ ἐπιφορτισθῇ μὲ τὴν ἑδραίωσιν ἐπὶ ΒΕΡΜΙΟΥ τμημάτων δυνάμεως ἑνὸς Τάγματος τοὐλάχιστον ἐπὶ πλέον τῶν ἤδη διατεθεμένων (εἰδικὴ διαταγή).

8. ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΝ

(α) Διατιθέμενον

—Μοῖρα 107 Σ.Π. Πυρ/κοῦ.
—Πυρ/χία 108 Σ.Π. Πυρ/κοῦ
—146 Μ.Ο.Π. μεῖον Πυρ/χία

(β) Κατανομὴ

(ι) Εἰς Συγκρότημα Ἐλιγμοῦ.
—Ὀρειβ. Πυρ/χία

(ιι) Εἰς Νότιον Συγκρότημα.
—Μοῖρα Πυρ/κοῦ.
—Ὀρειβ. Πυρ/χία.

(ιιι) Εἰς Βορ. Συγκρότημα.
—Πυρ/χία Πεδινοῦ Πυρ/κοῦ.

(γ) Ὀργάνωσις Δ/σεως Πυροβολικοῦ.
Ὡς σχετικαὶ διαταγαὶ Δ/σεως Πυρ/κοῦ Σ. Στρατοῦ

(δ) Ἀποστολαί.

(ι) Ἄμεσος ὑποστήριξις.
Ὡς ἡ ἀνωτέρω κατανομή.

(ιι) Δυνατότης ἀμοιβαίας ὑποστηρίξεως ὑπὸ Πυρ/κοῦ ἀμέσου ὑποστηρίξεως τῶν Νοτίου καὶ Βορείου Συγκροτημάτων.

(ιιι) Κατὰ τὴν Β' Φάσιν προώθησις τοῦ Πυρ/κοῦ Νοτίου Συγκροτήματος μὲ δυνατότητα ὑποστηρίξεως τῶν φαλάγγων μέχρι τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς.
Χρησιμοποίησις τοῦ Πυρ/κοῦ Συγκεντρωτικῶς.

(ιν) Εἰδικὴ ἐντολή:
Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ βλήματα Πυρ/κοῦ νὰ πέσωσιν ἐντὸς Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους.

9. ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ

(α) Εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Μεραρχίας Λόχος Μηχανικοῦ ταύτης.
(β) Προτεραιότης ἀποστολῶν.

(ι) Βελτίωσις ὁδεύσεων δι' ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἐφοδιασμοῦ καὶ τῶν κινήσεων Πυρ/κοῦ.

(ιι) Διευθέτησις δρομολογίων πρὸς τὴν ὁροθετικὴν γραμμὴν καὶ κατὰ μῆκος ταύτης ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν.

(ιιι) Ἐνδεχομένως ἄρσις ναρκοπεδίων.

10. ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΑ—ΑΡΜΑΤΑ ΜΑΧΗΣ

Ὕλη Τεθωρακισμένων καὶ Οὐλαμὸς Ἁρμάτων (ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ) εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Μεραρχίας.
Χρησιμοποιηθοῦν κυρίως ὑπὲρ Νοτίου Συγκροτήματος.

11. ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

(α) Πληροφορίαι ἐπ' ὠφελείᾳ Δ/σεως.

(β) Προσβολὴ ἐχθρικῶν ἀντιστάσεων καὶ συμμετοχὴ εἰς τὴν προπαρασκευὴν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Πυροβολικοῦ.

(γ) Ἐπιζήτησις συνεχοῦς καλύψεως.

12. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

(α) Ἀρχικὸς ἐφοδιασμὸς ἀνδρῶν διὰ τροφῆς ἐκστρατείας 3 ἡμερῶν
(β) Ὑγειονομικὸν Σταθμοὶ Ἐφοδιασμοῦ } *ὡς εἰδικὴ διαταγὴ*

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

(α) Τ.Σ./Γ'.Σ.Σ. ἀπὸ Χ—Ι εἰς ΕΔΕΣΣΑΝ.
(β) Τ.Σ./ΧΙ Μεραρχίας ἀπὸ Χ—Ι εἰς ΑΡΝΙΣΣΑΝ.
(γ) Συνθηματικαὶ λέξεις ὡς εἰδικὴ διαταγὴ Διαβιβάσεων.

13. ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ

(α) Ἡ Δ/σις τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ ΧΙ Μεραρχίαν.
(β) Ἡμέρα Χ διὰ νεωτέρας διαταγῆς.
Δυνατότης ἐκδηλώσεως ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου.

(γ) Προπαρασκευαστικαί κινήσεις διά τήν λῆψιν τῆς ἀρχικῆς διατάξεως ἐν πάσῃ μυστικότητι. Ἅπασαι αἱ μετακινήσεις θά γίνωνται κατά τήν νύκτα. Κατά τήν ἡμέραν ἐπιμελής κάλυψις ἀνδρῶν, κτηνῶν καί ὀχημάτων.
Ὀχήματα μέ ἐσβεσμένους φανούς κατά τήν νύκτα. Κοινοποίησις διαταγῶν εἰς ὅσον τό δυνατόν μικρότερον ἀριθμόν ἀξκῶν εἰς οὕς νά συστηθῇ ἐχεμύθεια.
(δ) Ἐπιμελής ἐκτέλεσις ἀναγνωρίσεων μέχρι κλιμακίου Λόχου.

14. ΑΝΑΦΟΡΑΙ

Ἡ διαταγή ἐπιχειρήσεων τῆς Μεραρχίας νά κοινοποιηθῇ μέχρις 27ης τρέχοντος εἰς Σ.Στρατοῦ.

ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 15

(ΑΡΧΕΙΟΝ ΔΙΣ/Φ. 1162/Δ/22)

ΘΕΜΑ : Ἐπιχειρήσεις «ΑΡΠΑΓΗ»

ΧΑΡΤΑΙ ΜΠΕΛΛΕΣ
1 :50.000

ΠΡΟΣ : 27 Ταξιαρχίαν/ΑΙ
Τ.Σ.26 Ταξιαρχίας/ΑΙ
556 Τ.Π.

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

ΚΟΙΝ. : Γ.Σ.Σ/ΑΙ
Ἀμερ. Ἀποστολήν
ΑΙ(2)—Α8—Α9—Γ1

ΥΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ/Α1
ΑΡΙΘ Α.Π.5244/108
Ἀριθ. Ἀντιτυπ. 7
Σ.Τ.Γ. 915/15—8—49

Σχετική Γ.Σ.Σ./ΑΙ Α.Π. 10347/757/13—8—49

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

1. Δύναμις—Διάταξις Συμμοριτῶν—ὀργάνώσεις, ὡς τό προσηρτημένον δελτίον πληροφοριῶν.

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

2. Ἡ Μεραρχία προτίθεται νά ἐκκαθαρίσῃ τό ΑΝ. ΜΠΕΛΛΕΣ (ΡΟΥΠΕΣΚΟ—ΠΟΠΟΤΛΙΒΙΤΣΑ—ΙΣΤΙΜΠΕΗ) καί ἐγκατασταθῇ ἐπ' αὐτοῦ.

ΜΕΘΟΔΟΣ

3. ΓΕΝΙΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΙ ΣΧΕΔΙΟΥ

(α) Νυκτερινή αἰφνιδιαστική ἐνέργεια κατά τῶν πλευρῶν καί νώτων τῶν Σ. ἐπιζητουμένης ἀποκοπῆς διαφυγῆς αὐτῶν πρός ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΝ, διά 3 Φαλάγγων ἐνεργουσῶν ἐπί τῶν κατευθύνσεων :
«Α» ΜΑΝΔΡΑΚΙ—Ὑψ. 1840 (Κ 1017)—ΦΟΥΡΚΑ (ΚΙΙΙ7)—ΡΟΥΠΕΣΚΟ (Κ1217) —Ὕψωμα 1911 (ΚΙ817).
«Η» ΜΙΤΣΙΤ (Κ2317)—ΑΡΠΑΛΟΥΚΙ (Κ2020)—ΚΕΛΚΑΓΙΑ (Κ 1821)—ΕΛΛ. ΦΥΛΑΚΙΟΝ (Κ176207)—ΙΣΤΙΜΠΕΗ (ΚΙ719) πρός Ὑψ. 1390 (Κ1618)—Ὑψ. 1658 (Κ1417)—ΕΔΡΑΝ ΔΙΜΟΙΡΙΑΣ (ΚΙ57167) (ὀνομαζομένην εἰς χάρτην 1 :100.000 ΠΟΠΟΤΛΙΒΙΤΣΑ).
«Θ» ΑΣΙΑ ΜΑΧΑΛΑΔΕΣ (Κ2223)—ΚΕΛΚΑΓΙΑ (Κ1821)—ΙΣΤΙΜΠΕΗ ὁπόθεν ἑνοῦται μέ τήν Φάλαγγα «Η».

(β) Σύγχρονος μετωπική νυκτερινή ἐνέργεια ἀποσκοποῦσα εἰς τήν προσβολήν τῆς ΚΥΡΙΑΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ τῶν Σ. διά 5 φαλάγγων ἐπί τῶν κατευθύνσεων :
«Β» ΑΚΡΙΤΟΧΩΡΙ (Κ1212)—Ὑψ. 1507 (Κ1215)—ΡΟΥΠΕΣΚΟ
«Γ» ΟΜΑΛΟΝ (Κ1412)—Ὑψ. 1422 (ΚΙ515—ΕΔΡΑ ΔΙΜΟΙΡΙΑΣ (Κ157167) ὀνομαζομένη ΠΟΠΟΤΛΙΒΙΤΣΑ.

«Δ» ΒΥΡΩΝΕΙΑ (ΚΙ712)—Ὑψ. 1428—ΠΟΠΟΤΛΙΒΙΤΣΑ.
«Ε» ΟΚΡΑΝΤΕΝΑ (ΚΙ916)—ΣΟΥΛΤΑΝΙΤΣΑ (ΚΙ916)—ΠΟΠΟΤΛΙΒΙΤΣΑ.
«Ζ» Ὑψ. 801 (ΚΙ2116)—ΤΡΑΠΕΣΚΑ (ΚΙ818). ΙΣΤΙΜΠΕΗ

(γ) Ἀπόφραξις τῶν ἀπὸ τῆς κορυφογραμμῆς τοῦ ΜΠΕΛΛΕΣ πρὸς Ν. ἀγουσῶν ὁδεύσεων πρὸς ἀπαγόρευσιν διαφυγῆς Σ. πρὸς Ν.
Ἀπόφραξις τῶν διαβάσεων ΣΤΡΥΜΟΝΟΣ (διὰ τμημάτων ΤΣΑΛ) πρὸς ἀπαγόρευσιν διαφυγῆς Σ. πρὸς ΑΓΚΙΣΤΡΟΝ.

(δ) Ἀγκίστρωσις τῶν Σ. ΔΥΤΙΚΟΥ ΜΠΕΛΛΕΣ δι' ἐπιθετικῶν ἀναγνωρίσεων τῶν τμημάτων 26 Ταξιαρχίας.

(ε) Κίνησις κατὰ τὴν νύκτα ὥστε τὴν 0430 ὥραν ἡ Φάλαγξ «Α» νὰ καταλάβῃ τὸ ὕψωμα ΡΟΥΠΕΣΚΟ αἱ δὲ Φάλαγγες «Η» καὶ «Θ» νὰ καταλάβωσι τὸ ΙΣΤΙΜΠΕΗ.
Ἡ Φάλαγξ «Ε» δέον τὴν αὐτὴν ὥραν νὰ ἐπιτίθεται πρὸς κατάληψιν ὁμοίως τοῦ ΙΣΤΙΜΠΕΗ.
Αἱ λοιπαὶ μετωπικῶς ἐνεργοῦσαι Φάλαγγες νὰ λάβωσι στενὴν ἐπαφὴν εἰς τὴν ΚΥΡΙΑΝ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΝ τῶν Σ.
Ἐν συνεχείᾳ εἰς ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΧΡΟΝΟΝ γενικὴ συνδεδυασμένη συνέχισις ταχείας ἐνεργείας τῶν ἀκραίων ΦΑΛΑΓΓΩΝ συγκλινουσῶν πρὸς Ὑψ. 1706 (ΚΙ38178) ἵνα ὁλοκληρωθῇ ὑπὸ τῆς ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ (Α) ὁλόκληρον τὸ ἀντέρεισμα Ν. τοῦ ΡΟΥΠΕΣΚΟ καὶ ὑπὸ ΔΕΞΙΑΣ (Η+Θ) καταληφθῶσι τὰ Ὑψ. 1658 (ΚΙ46176) καὶ ΠΟΠΟΤΛΙΒΙΤΣΑ.
Ταυτοχρόνως αἱ μετωπικαὶ φάλαγγες θὰ ὁλοκληρώσουν τὴν κατάληψιν τῆς ΚΥΡΙΑΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ τῶν Σ.
Κατὰ τὴν ἐνέργειαν ταύτην αἱ δυνάμεις τῆς Φάλαγγος Ζ θὰ ἐξασφαλίσωσιν τὴν κατοχὴν ΙΣΤΙΜΠΕΗ καὶ ΤΡΑΠΕΣΚΑΣ.

4. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ καὶ ΦΑΛΑΓΓΩΝ—ΓΕΝ. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ
Ἡ ἐπιχείρησις θὰ διευθύνεται ὑπὸ τῆς Μεραρχίας καὶ θὰ ἐκτελεσθῇ διὰ τῶν κάτωθι τμημάτων.

(α) 27 Ταξιαρχία περιλαμβάνουσα :
—Β' ΦΑΛΑΓΓΑ : Λόχος 559 Τ.Π. μὲ κατεύθυνσιν τὴν «Β»
—Γ' ΦΑΛΑΓΓΑ : Λόχος 559 Τ.Π. μὲν κατεύθυνσιν τὴν «Γ».
—Ἀμφότεραι αἱ Φάλαγγες αὗται ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ὑποδιοικητοῦ τοῦ 559 Τάγματος.
—Δ' ΦΑΛΑΓΓΑ : Λόχος 557 Τ.Π. μὲ κατεύθυνσιν «Δ».
—Ε' ΦΑΛΑΓΓΑ : Λόχος 557 Τ.Π. μὲ κατεύθυνσιν «Ε»
—Ἀμφότεραι αἱ Δ! καὶ Ε! Φάλαγγες ὑπὸ τὴν Διοίκησιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ 557 Τ.Π.
—Ζ' ΦΑΛΑΓΓΑ : Διοίκησις καὶ Διλοχία 559 Τ.Π. Ὀρειβ. Πυρ/χία ΔΡΑΜΑΣ+Ὁμὰς Μηχανικοῦ, μὲ γεν. κατεύθυνσιν τὴν «Ζ».
—Η' ΦΑΛΑΓΓΑ : Διοίκησις καὶ Διλοχία 558 Τ.Π.+Ὁμὰς Μηχανικοῦ μὲ Γεν. κατεύθυνσιν «Η».
—Θ' ΦΑΛΑΓΓΑ : Λόχος 558 Τ.Π. μὲ κατεύθυνσιν τὴν «Θ».
—Ἀμφότεραι αἱ Η! καὶ Θ! Φάλαγγες ὑπὸ τὴν Διοίκησιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ 558 Τάγματος

(β) Α' ΦΑΛΑΓΞ : Διοίκησις καὶ Διλοχία 556 Τ.Π.+Ὁμὰς Μηχανικοῦ μὲ κατεύθυνσιν τὴν «Α» ΑΦ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ διαταγὰς Μεραρχίας.

(γ) Οὐλαμοὶ Π.Π. ΡΟΔΟΠΟΛΕΩΣ, ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ, Σ.Σ. ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ.

(ι) Διοίκησις Τεθωρακισμένης Ὕλης/ΣΕΡΡΩΝ μετὰ τῶν Οὐλαμῶν ΔΡΑΜΑΣ—ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ.

(ιι) Διοίκησις Τεθωρακισμένης Ὕλης/ΚΙΛΚΙΣ μετὰ τῶν Οὐλαμῶν Σ.Σ. ΒΥΡΩΝΕΙΑΣ—ΧΕΡΣΟΥ.

(ε) Λόχος Μηχανικοῦ Μεραρχίας

5. ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (Χ—1 ἡμέρα).

Τὴν Χ—Ι ἡμέραν τὰ τμήματα νὰ συγκεντρωθῶσιν εἰς τοὺς κάτωθι χώρους ἀναπτύξεως, λαμβανομένης μερίμνης καλύψεως τῆς συγκεντρώσεως.
—Α' ΦΑΛΑΓΞ : Περιοχὴν ΜΑΝΔΡΑΚΙ (μεταφερομένη πεζῇ ἐκ ΡΟΔΟΠΟΛΕΩΣ τὴν Χ—Ι ἡμέραν μερίμνῃ Τ.Σ. 26 Ταξιαρχίας).
—Β' ΦΑΛΑΓΞ Περιοχὴν ΑΚΡΙΤΟΧΩΡΙ.
—Γ' ΦΑΛΑΓΞ Περιοχὴν ΟΜΑΛΟΥ.
—Δ' ΦΑΛΑΓΞ Περιοχὴν ΒΥΡΩΝΕΙΑΣ.
—Ε' ΦΑΛΑΓΞ Περιοχὴν Ὑψοδ. 801.
—Η' ΦΑΛΑΓΞ Περιοχὴν ΜΙΤΣΙΤ.

—*Z' ΦΑΛΑΓΞ Περιοχὴν ΑΣΙΑ ΜΑΧΑΛΑΔΕΣ (ἐκκινῶσα ἀπὸ γέφυραν ΣΤΡΥΜΩΝΟΣ τὴν Χ—2).*
—*Οὐλαμὸς Π.Π. ΡΟΔΟΠΟΛΕΩΣ Περιοχὴν ΜΑΝΔΡΑΚΙ (κίνησις νύκτα Χ—1 μετὰ τῆς Διλοχίας τοῦ 556 Τάγματος).*
—*Οὐλαμοὶ Π.Π. Σ.Σ. ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ καὶ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ εἰς περιοχὴν Ν. ΠΕΤΡΙΤΣΙΟΥ (κίνησις νύκτα Χ—1).*
—*Τεθωρακισμένη Ἴλη ΣΕΡΡΩΝ (μὲ Οὐλαμοὺς ΔΡΑΜΑΣ καὶ ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ Περιοχὴν Σ. ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ).*
—*Τεθωρακισμένη Ἴλη ΚΙΛΚΙΣ (μὲ οὐλαμοὺς ΧΕΡΣΟΥ καὶ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ) εἰς Σ.Σ. ΒΥΡΩΝΕΙΑΣ.*
—*Λόχος Μηχανικοῦ (πλὴν ὁμάδων Φαλάγγων) περιοχὴν Ν. ΠΕΤΡΙΤΣΙ .*
Ἅπασαι κινήσεις θὰ γίνωνται τὴν νύκτα καὶ μόνον. Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως πᾶσα κίνησις τμημάτων τὴν ἡμέραν.

6. *Α' ΦΑΣΙΣ (Χ—1 καὶ Χ ἡμέραι).*
   (α) *Αἱ Φάλαγγες ἐκκινῶσαι ἅμα τῇ ἐπελεύσει τοῦ σκότους τῆς Χ—1 ἡμέρας νὰ κινηθῶσιν ἐπὶ τῶν δοθεισῶν κατευθύνσεων ΑΘΟΡΥΒΩΣ συμφώνως καὶ πρὸς τὰς δοθείσας προφορικῶς διαταγὰς εἰς Διοικητὰς Ταγμάτων καὶ Λόχων, καὶ νὰ ἀχθῶσι ὡς κάτωθι τὴν Χ ἡμέραν.*
   —Β'Γ'Δ'Ε ΦΑΛΑΓΓΕΣ 27ης Ταξιαρχίας τὴν 0530 ὥραν εἰς τὴν γενικὴν γραμμήν:
   —Ὑψ. 1507—ὕψ. 1428 (εὐρέως)—Ὑψ. 1379 (εὐρέως)—ΙΣΤΙΜΠΕΗ.
   —ΦΑΛΑΓΓΕΣ Η'—Θ' δέον νὰ ἔχωσι φθάσει εἰς ΕΛΛ. ΦΥΛΑΚΙΟΝ (ΚΙ76206) τὴν 0300 ὥραν καὶ νὰ ἔχωσι καταλάβῃ τὸ ΙΣΤΙΜΠΕΗ τὴν 0430 ὥραν.
   —ΦΑΛΑΓΞ Ζ' Δέον νὰ ἔχῃ φθάσῃ εἰς ΤΡΑΠΕΣΚΑ τὴν 0300 ὥραν καὶ νὰ ἐπιτίθεται πρὸς ΙΣΤΙΜΠΕΗ τὴν 0430 ὥραν.
   —ΦΑΛΑΓΞ Α' δέον νὰ ἔχῃ φθάσῃ εἰς ΦΟΥΡΚΑ ὁμοίως τὴν 0300 ὥραν καὶ νὰ ἔχῃ καταλάβῃ τὸ ΡΟΥΠΕΣΚΟ τὴν 0430 ὥραν.
   (β) *Πυροβολικὸν Ζ' ΦΑΛΑΓΓΟΣ (Ὀρειβατικὸν) νὰ εἶναι εἰς θέσιν ὅπως ἀπὸ τῆς ΕΩ τῆς Χ ἡμέρας ὑποστηρίξῃ ἐνέργειαν πρὸς ΠΟΠΟΤΛΙΒΙΤΣΑΝ ἀρχικῶς ἀπὸ περιοχῆς ΛΕΣΙΤΣΑΣ καὶ εἶτα ἀπὸ θέσεως ἐπὶ ΙΣΤΙΜΠΕΗ.*
   (γ) *Ζ' ΦΑΛΑΓΞ μετὰ κατάληψιν ΙΣΤΙΜΠΕΗ.*
      (ι) *Νὰ ἐξασφαλίσῃ ΙΣΤΙΜΠΕΗ—ΤΡΑΠΕΣΚΑ διὰ Λόχου.*
      (ιι) *Νὰ διαθέσῃ τὸν ἕτερον Λόχον της εἰς τὴν Η! ΦΑΛΑΓΓΑ διαταγῇ τῆς Ταξιαρχίας.*
   (δ) *Α' ΦΑΛΑΓΞ νὰ ἐξασφαλίσῃ πλευρὰ καὶ νῶτα της ἐγκαθιστῶσα Δημοιρίαν εἰς Ε.Φ.86 (Κ1017).*

7. *Β' ΦΑΣΙΣ (Χ ἡμέραι).*
   (α) *Α' ΦΑΛΑΓΞ νὰ ἐκκαθαρίσῃ ἀντιστάσεις Νοτίως ΡΟΥΠΕΣΚΟ ἐν συνδέσμῳ μὲ Β! ΦΑΛΑΓΓΑ καὶ νὰ συνδεθῇ εἰς Ὑψ. 1911 (Κ1117) μετὰ Η' ΦΑΛΑΓΓΟΣ.*
   (β) *27 Ταξιαρχία :*
      (ι) *Νὰ συνεχίσῃ δραστηρίαν ἐνέργειαν διὰ τῆς ἀκραίας Φάλαγγος ἐνεργούσης κατὰ μῆκος τῆς μεθορίου μέχρι Ὑψ. 1658 καὶ ἐκεῖθεν πρὸς Ν. καὶ νὰ καταλάβῃ τὴν ΠΟΠΟΤΛΙΒΙΤΣΑΝ συνδεομένης μὲ Α! ΦΑΛΑΓΓΑ εἰς Ὑψ. 1911.*
      (ιι) *Διὰ τῶν ὑπολοίπων ΦΑΛΑΓΓΩΝ νὰ ὁλοκληρώσῃ κατάληψιν τῆς ΚΥΡΙΑΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ τῶν Σ. (ΣΟΥΛΑΤΑΝΙΤΣΑ—ΠΟΠΟΤΛΙΒΙΤΣΑ).*
   (γ) *ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΗ ΙΛΗ ΣΕΡΡΩΝ νὰ ὑποστηρίξῃ ἐνέργειαν Η! ΦΑΛΑΓΓΟΣ*

8. *ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΝ :*
   (α) *Διὰ τοῦ συνόλου τοῦ Π.Π. ὑποστήριξις ἐνεργείας πασῶν τῶν Φαλάγγων μὲ συγκεντρώσεις ἐπί :*
   —ΙΣΤΙΜΠΕΗ
   —ΣΟΥΛΑΤΑΝΙΤΣΑΣ
   —ΠΟΠΟΤΛΙΒΙΤΣΑΣ
   —ΡΟΥΠΕΣΚΟ
   —Ὑψ. 1507—Ὑψ. 1428
   (β) *Ὀρειβατικὸν Πυροβολικὸν ἄμεσος ὑποστήριξις Ζ! καὶ Η! ΦΑΛΑΓΓΩΝ.*
   (γ) *ΑΠΑΡ εἰς ὅλας τὰς ΦΑΛΑΓΓΑΣ.*

9. *ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ*
   (α) *Διάνοιξις τῆς ὁδοῦ Ὑψ. 801—ΛΕΣΙΤΣΑ—ΤΡΑΠΕΣΚΑ—ΙΣΤΙΜΠΕΗ διὰ κίνησιν Τεθωρακισμένων.*
   (β) *Συμβολὴ εἰς διευθετήσεις ὑπολοίπων δρομολογίων καὶ καταστροφαί.*
   (γ) *Συμβολὴ εἰς ἀποναρκοθετήσεις.*

10. ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΗ ΙΛΗ ΚΙΛΚΙΣ (ὑπὸ Διαταγὰς Μεραρχίας) μὲ ἅπαντα Κ.Μ. Ε.Α. καὶ Μ.Ε.Α. τεθησόμενα ὑπὸ διαταγάς της θὰ ἔχῃ ἀποστολὴν νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν διαρροὴν καὶ διαφυγὴν συμμοριτῶν πρὸς Νότον καὶ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Πυροβολικοῦ τεταγμένου εἰς Σ.Σ. ΒΥΡΩΝΕΙΑΣ.
11. ΕΠΙΒΟΗΘΗΤΙΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ :
    (α) Ἀπὸ Χ ἡμέρας ὑπὸ Τ.Σ. 26 Ταξιαρχίας ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι εἰς ΔΥΤΙΚΟΝ ΜΠΕΛΛΕΣ ἀποσκοποῦσαι εἰς τὴν ἀγκίστρωσιν τῶν Σ. τῆς περιοχῆς ταύτης καὶ ἀπαγόρευσιν ἀποστολῆς ἐνισχύσεων πρὸς Α. ΜΠΕΛΛΕΣ.
    (β) Ἐγκατάστασις ἀπὸ νυκτὸς Χ—2 ἡμέρας ἰσχυρᾶς ἐνέδρας εἰς Περιοχὴν μεταξὺ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ καὶ ΔΕΜΙΡ ΚΑΠΟΥ (Κ0817) ἐφοδιασμένη μὲ ἀσύρματον καὶ συνθηματικὸν κώδικα διὰ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ πληροφορίαν περὶ κινήσεως συμμοριτῶν ἀπὸ ΔΥΤ. ΜΠΕΛΛΕΣ πρὸς ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΝ.
    (γ) Ὑπὸ τῆς ἰδίας Ταξιαρχίας ἀπαγόρευσις καθόδου Σ.Δ. ΜΠΕΛΛΕΣ πρὸς ΚΡΟΥΣΙΑ.
12. Ἐφεδρεῖαι Μεραρχίας ὡς εἰδικὴ Διαταγή.

ΕΝΔΟΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

13. (α) Τ.Σ. Μεραρχίας εἰς Σ.Σ. ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ ἀπὸ Χ—1 ἡμέρας.
    (β) Τ.Σ. 27ης Ταξιαρχίας εἰς Ὑψ. 801 ἀπὸ Χ—1 ἡμέρας.
    (γ) Συνθηματικὰ ὡς ὁ προσηρτημένος Πίναξ.
    (δ) Ὄχημα ἐπαφῆς 27 Ταξιαρχίας μετὰ τοῦ Τ.Σ. Ταξιαρχίας.
14. ΗΜΕΡΑ «Χ» 18—8—49 (ΠΕΜΠΤΗ).
15. ΑΝΑΦΕΡΑΤΕ ΛΗΨΙΝ.

ΛΑ·Ι·ΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ—ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΥΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ
Γραφ. Πληροφ.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

ΔΕΛΤΙΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΕΠΙ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ ΑΝΑΤΟΛ. ΜΠΕΛΛΕΣ

132 Κ.Σ. Ταξ.	Δ/τὴς	ΔΙΠΛΑΡΑΚΟΣ
	Πολ.	ΑΛΕΞΗΣ
	Βοηθὸς ΠΕ	ΣΤΕΦΑΝΟΣ
	Ἐπιτελαρ.	ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ ΘΕΟΔ.
	Ἀξκὸς Ἐπιχειρ.	ΚΩΣΤΑΚΗΣ—ΑΛΕΚΟΣ
	Διαφωτιστ.	ΝΙΚΟΛΑ·Ι·ΔΗΣ ΝΙΚΟΣ
	Πληροφοριῶν	ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ ΤΑΚΗΣ
	Βοηθὸς	ΜΠΟΝΙΑΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
	Δικαστικοῦ	ΓΚΑΣΕΠΑΣ
	Στρατολ.	ΤΣΑΜΠΑΖΑΣ
	Ἐπιμελητείας	ΛΑΜΠΡΟΣ
	ΑΚΗ ΣΕΡΡΩΝ	ΜΠΑΚΑΛΙΟΣ ΜΗΤΣΟΣ
	Δύναμις 17	
	Θέσις (Κ.151 173)	ΠΟΠΟΤΛΙΒΙΤΣΑ

περιλαμβάνει :

(α) Λόχον Διοικήσεως ΛΟΥΚΑΣ—ΒΟΛΟΒΟΤΣΗΣ—ΘΑΝΑΣΗΣ
περιλαμβάνει Διμοιρίαν Ἀντιταγκιστῶν, ἀντιαεροπορικῶν Πολυβόλων Πυρ/κοῦ, Πληροφοριῶν, συνεργεῖα, ὑποδηματοποιεῖον, ὁπλοδιορθωτοῦ, ραπτῶν.
Ἕδρα (Κ.151—174) ἕως (Κ.156—178) Θέσεις Πυρ/λων 2, τῶν 7,5 ΣΚΟΝΤΑ εἰς (Κ.153—174) Δύναμις 90.

(β) Διμοιρία ΠΕΥ, ΣΕΡΡΩΝ Δ/τὴς ΑΙΜΙΛΙΟΣ.
Περιοχὴ ΛΑ·Γ·ΛΙΑ ΚΟΥΡΛΟΦΟΣ (Κ. 449—066)
Δύναμις 24

(γ) Κ.Σ. Μονὰς 517 ἢ Διλοχία ΑΝΑΝΙΑ — ΑΝΔΡΕΑ.
Ἐπιτελὴς ΡΗΓΑΣ.
Θέσις περιοχὴ ΡΟΥΠΕΣΚΟ Ἐπιμελ. ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ
Νοσοκόμος ΞΑΝΘΗ. Λύναμις 140—150

1ος Λόχος ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ (ΑΓΗΣ ἐφονεύθη) ΜΗΤΡΟΥΣΗΣ εἰς περιοχὴν ΙΣΤΙΜΠΕΗ. περιλαμβάνει 2 Διμοιρίας δνν. 60-70).

2ος Λόχος ἄγνωστος μετὰ φόνον ΝΙΚΟΥ, ΟΡΕΣΤΗΣ, εἰς περιοχὴν ΡΟΥΠΕΣΚΟ καὶ εἰς (Κ.15-10) περιλαμβάνει 2 Διμοιρίας Δύν. 70
Διμοιρία Μηχανημάτων ΤΣΑΜΠΑΖΗΣ—ΑΦΑΝΤΟΣ.
1 ὅλμος 81 χιλ., 1 πολ. ΒΙΚΕΡΣ Δύν. 10
Κ.Σ. Μονὰς 524 Διλοχία ΓΑΡΕΦΗ—ΣΑΒΒΑ.
Ἐπιτ. ΜΙΧΑΣ
Ἐπιμ. ΚΑΡΠΟΥΖΑΣ
Ὑπεύθ. γυναικῶν ΜΑΡΙΑΝΘΗ.
Ἕδρα εἶναι κινητὴ εἰς περιοχὴν ἕδρας Ταξ/χίας Δύν. 140 περιλαμβάνει.
3ος Λόχος ΚΟΥΚΟΥΛΑ—ΦΑ-ΡΟΥ εἰς περιοχὴν ΠΟΠΟΤΛΙΒΙΤΣΑ—ΣΟΥΛΑΤΑΝΙΤΣΑ τῶν τριῶν Διμοιριῶν ΜΑΝΩΛΗΣ ΤΑΚΗΣ ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ.
4ος Λόχος ΧΑΡΗ ἄγνωστος, εἰς ἕδραν Ταξ/χίας τῶν 3 Διμοιριῶν.
Διμοιρία Μηχανημάτων ΑΛΕΚΟΣ, 1 ὅλμος 81 χιλ., 1 πολ. ΒΙΚΕΡΣ.

Σύνολον 132 Ταξιαρχίας 390-420

Ἐπὶ ΣΟΥΛΑΤΑΝΙΤΣΑ 10 πολυβολεῖα εἶναι εἰς θέσεις (Κ. 165-166) Κ. 169-167 Κ, 170—165, Κ. 176—165, Κ. 176.168, Κ. 175—165, Κ. 176—166, Κ. 177-166, Κ. 180—168, Κ. 165-168.
Ἐπὶ ΡΟΥΠΕΣΚΟ κατασκευασθέντα 7 πολυβολεῖα εἶναι εἰς τὰς περίπου θέσεις Κ. 125—173, Κ. 124—174, Κ.124—170, Κ. 126—173, Κ. 126-176, Κ. 127—176, Κ. 123—176.

Μ.Ζ. *Σ.Τ.Γ. 915, 14.8.49*

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον.
(ΤΣΥ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 16

Ἀποσπάσματα

Ἐκ τοῦ δημοσιευθέντος ὡς παράρτημα τοῦ τεύχους 4/1972 τῆς «Κομμουνιστικῆς Ἐπιθεώρησης» ἄρθρου τοῦ πολιτικοῦ ἐπιτρόπου Ἀλέκου Παπαπαναγιώτου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ ἀλήθεια γιὰ τὸ πισώπλατο χτύπημα».

Διὰ τοῦ δημοσιεύματος ὁ συντάκτης ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἀνασκευὴν τῶν ἐκτοξευθεισῶν ὑπὸ τοῦ ΚΚΕ κατηγοριῶν κατὰ τῆς Γιουγκοσλαυΐας μετὰ τὴν ἀπόσπασίν της ἐκ τῆς Κομινφόρμ περὶ δῆθεν στρατιωτικῆς συνεργασίας μετὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ καταφορᾶς πισωπλάτου κτυπήματος κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ. Ὁ συντάκτης τοῦ ἄρθρου ὄχι μόνον ἀποκρούει τὰς κατηγορίας ταύτας, ἀλλὰ τονίζει τὴν στενὴν συνεργασίαν κομμουνιστοσυμμοριτῶν καὶ Γιουγκοσλαύων συνοριακῶν φρουρῶν καὶ τὴν παρασχεθεῖσαν ὑπὸ τῶν τελευταίων εἰς τοὺς πρώτους παντοειδῆ βοήθειαν, συνεχῶς καὶ μέχρι τέλους τοῦ συμμοριτοπολέμου. Ὁ συντάκτης τοῦ ἄρθρου ἀναφέρει ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως ὅτι τόσον κατὰ τὴν μάχην τοῦ Καϊμακτσαλὰν τοῦ ..... 1948 ὅσον καὶ τὴν τελευταίαν τοιαύτην τοῦ Ἰουνίου 1949 αἱ σχέσεις τῶν Γιουγκοσλαύων Μεθοριακῶν Φρουρῶν καὶ κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἐξηκολούθουν νὰ παραμένωσι λίαν εὐνοϊκαὶ καὶ αἱ παρασχεθεῖσαι διευκολύνσεις εἰς τοὺς δευτέρους ὑπῆρξαν ἀξιόλογοι.

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΙΣΩΠΛΑΤΟ ΧΤΥΠΗΜΑ

.....

Ἡ θέληση νὰ συμβάλουμε σ' ἕνα σημαντικὸ τομέα τῆς προσπάθειας, ποὺ ἀφορᾶ τὴν ἀποκατάσταση καὶ ἀνάπτυξη τῶν σχέσεών μας μὲ τὴν Ἕνωση Κομμουνιστῶν καὶ τοὺς λαοὺς τῆς γειτονικῆς μας Σοσιαλιστικῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γιουγκοσλαβίας, μᾶς παρακίνησε στὴ σύνταξη αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου.

.....

Εἶναι γνωστὸ ὅτι στὰ 1946-1949 στὴν Ἑλλάδα διεξάγονταν σκληρὸς ἀγώνας κατὰ τῆς φαοιστικῆς δεξιᾶς καὶ τοῦ ἀγγλοαμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ ποὺ τὴν ἐνίσχυε, ἐπεμβαίνοντας ἀνοιχτά. Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος μαίνονταν σ' ὅλη τὴ χώρα.

.....

Η Γιουγκοσλαβία ήταν το βασικό κανάλι της διοχέτευσης της ύλικής βοήθειας προς τον αγωνιζόμενο λαό μας. Η ίδια συμμετείχε αποφασιστικά και σ' αυτή τη βοήθεια. Στην Γιουγκοσλαβία δέχονταν την πρώτη περίθαλψη οι τραυματίες μας στον κύριον όγκο τους. Σημαντικό ποσοστό απ' αυτούς όλοκλήρωνε εκεί την θεραπεία και ανάρρωσή του. Δυστυχώς, δεν έγινε ακόμα δυνατό να βρεθούν τα σχετικά στοιχεία για τη συγκεκριμένη βοήθεια που δόθηκε τότε από τις διάφορες κατευθύνσεις, για να σχηματίσουμε μια πιο ακριβή και συγκριτική εικόνα. Οι εκπρόσωποι της ΟΛΔ Γιουγκοσλαβίας σ' όλους τους διεθνείς οργανισμούς ήταν οι πιο δριμείς κατήγοροι του μοναρχοφασισμού και της αμερικάνικης επέμβασης, οι πιο φλογεροί υποστηρικτές της πάλης του ελληνικού λαού.

Κάτω από τέτοιες συνθήκες, ο λόγος του ΚΚΕ για τη γειτονική και αδελφική μας αυτή χώρα είχε ιδιαίτερη βαρύτητα. Δεν είναι γι' αυτό έκπληκτικό ότι η κατηγορία για το «πισώπλατο χτύπημα» που διατυπώθηκε από την ηγεσία του ΚΚΕ και που κύριο πυρήνα της είχε ότι δόθηκε στη διάρκεια των μαχών το καλοκαίρι του 1949 τα γιουγκοσλάβικα συνοριακά τμήματα φθάσαν στο σημείο να χτυπήσουν τα τμήματα του Δημοκρατικού Στρατού (ΔΣΕ) σε συνεργασία με τα ελληνικά κυβερνητικά στρατεύματα, είχε παραπλανήσει τότε πολλούς στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.

Ο συντάκτης αυτού του άρθρου θεωρεί υποχρέωσή του ν' αποκαλύψει τα πραγματικά στοιχεία που έζησε και γνωρίζει υπεύθυνα, γύρω απ' αυτή την υπόθεση. Καθ' όλο σχεδόν το διάστημα του εμφυλίου πολέμου ήταν πολιτικός επίτροπος των τμημάτων του ΔΣΕ που δρούσαν στο χώρο Βερμίου—Καϊμακτσαλάν—Πάϊκου και λίγο καιρό πριν την τελευταία σοβαρή μάχη που δόθηκε στο Καϊμακτσαλάν τον Ιούλη του 1949 είχε τοποθετηθή προσωρινά διοικητής αυτών των τμημάτων (24η Ταξιαρχία). Στο χώρο δράσης της 24ης ταξιαρχίας βρισκόταν σχεδόν όλη η γραμμή των ελληνογιουγκοσλαβικών συνόρων.

.....

Με το τέλος της μάχης ολόκληρη η Ταξιαρχία, έκτος ενός τάγματος που πήρε αποστολή διείσδυσης στα μετόπισθεν (Βέρμιο) για παραπλάνηση του εχθρού, ελίχθηκε από το έδαφος της ΟΛΔ Γιουγκοσλαβίας σε βάθος 2—3 χιλιομέτρων. Όταν τη δεύτερη νύχτα ξαναφθάσαμε τη γραμμή των συνόρων για να επιστρέψουμε στο ελληνικό έδαφος η φρουρά του γιουγκοσλαβικού συνοριακού φυλακίου έβαλε πυρά στον αέρα και μας σταμάτησε. Μετά ημίωρη περίπου αναγνώριση και συζητήσεις που έγιναν μεταξύ της διοίκησης της Ταξιαρχίας και του διοικητή του φυλακίου ή ταξιαρχία πέρασε όμαλά και χωρίς κανένα επεισόδιο στο ελληνικό έδαφος. Μάλιστα στο χωρισμό αγκαλιαστήκαμε με το διοικητή του φυλακίου και φιληθήκαμε συγκινημένοι. Οι στρατιώτες και ο διοικητής του γιουγκοσλάβικου φυλακίου μας εύχήθηκαν πολλές επιτυχίες στον ένοπλο αγώνα που διεξάγαμε.

.....

Το 1947, από τις παραμονές της έναρξης των «εκκαθαριστικών» επιχειρήσεων, για τις οποίες είχαμε έγκαιρα πληροφορίες, οι φίλοι μας γιουγκοσλάβοι κινητοποίησαν σοβαρές ένοπλες δυνάμεις κατά μήκος της συνοριακής γραμμής. Μας είπαν ότι είναι αποφασισμένοι να δώσουν την απάντηση που χρειάζεται αν η μοναρχοφασιστική ελληνική κυβέρνηση και το Γενικό Επιτελείο αποτολμήσουν καμιά πρόκληση σε βάρος της ΟΛΔ Γιουγκοσλαβίας. Είναι εύνόητο πόσο μας ανεπτέρωσε αυτή η στάση των φίλων μας και πόση σιγουριά νιώθαμε. Σ' όλη τη διάρκεια των επιχειρήσεων, που κράτησαν αρκετό διάστημα, τα ελληνικά κυβερνητικά στρατεύματα δεν πλησίασαν τη γραμμή των συνόρων.

.....

Επί αρκετές μέρες έγιναν μάχες στη γραμμή των συνόρων από το δυτικό μέχρι το κεντρικό Καϊμακτσαλάν. Ένα μεγάλο μέρος των οβίδων του εχθρικού πυροβολικού που προορίζονταν για μας έπεφτε στο έδαφος της ΛΔ Μακεδονίας. Σε αρκετή έκταση μάλιστα τα δάση πήραν φωτιά. Οβίδες έπεσαν και σε μακεδονικά χωριά. Απασχολημένοι τότε με τη μάχη δεν ακούσαμε τίποτα για τις επανειλημμένες διαμαρτυρίες στις οποίες προέβη ή γιουγκοσλαβική κυβέρνηση. Σε μια περίπτωση όμως που και μείς με τους όλμους μας «βομβαρδίσαμε» ένα γιουγκοσλαβικό συνοριακό φυλάκιο, ο διοικητής του έστειλε αμέσως ένα σύνδεσμο για να μας πεί να συνεχίσουμε τη δουλιά μας και να μη μπούμε σε περιττές ανησυχίες.

.....

Βάλαμε αμέσως σε ενέργεια τους όλμους μας, τα μόνα «βαρειά» όπλα που διαθέταμε τότε. Βλήματα είχαμε άφθονα. Δεν είχαμε όμως καθόλου γεμίσματα και χρησιμοποιούσαμε γεμίσματα δικής μας κατασκευής. Με τέτοια γεμίσματα καθένας καταλαβαίνει πόσο δύσκολη είναι η βολή. Τα περισσότερα βλήματα πήγαιναν όπου ήθελαν, περιφρονώντας τους δικούς μας υπολογισμούς. Μερικά άρχισαν να πέφτουν στο γιουγκοσλαβικό φυλάκιο. Ανησυχήσαμε σοβαρά. Δεν ξέραμε τί να κάνουμε. Κάναμε μετάθεση βολής, αλλά τα βλήματα άρχισαν ν' απομακρύνονται από τη διά-

ταξη τῶν θωρακισμένων ποὺ προχωροῦσαν κατὰ μῆκος σὲ ἀπόσταση 100—300 μέτρων ἀπὸ τὸ γιουγκοσλαβικὸ φυλάκιο.

Ὁ διοικητής του, ἔμπειρος ἀξιωματικός, κατάλαβε ἀμέσως τὴν κατάστασή μας καὶ ἔστειλε τρεχάτα τὸ σύνδεσμό του. Ὁ διοικητὴς καὶ ὅλοι ὅσοι βρισκόμαστε στὸ φυλάκιο, μᾶς εἶπε, σᾶς λέμε νὰ ρίξετε ὅσο πιὸ πολλὰ βλήματα μπορεῖτε. Μὴν ἀνησυχεῖτε καθόλου ποὺ πέφτουν καὶ στὸ φυλάκιό μας. Μὴν ἀνησυχεῖτε ἀκόμα κι' ἂν πάρει φωτιά. Μόνον ἔτσι θὰ πετύχετε καὶ τὰ θωρακισμένα. Καθένας ποὺ δοκίμασε τὴ φωτιὰ τοῦ πολέμου καταλαβαίνει τὴν ἀξία μιᾶς τέτοιας παρόρμησης—συμπαράστασης στὴν ὥρα τῆς μάχης.

.....

Ἡ ἄμυνα ἄρχισε μὲ τὸ μοναδικὸ ὅπλο τῆς τηλεφωνήτριας καὶ συνέχισε μὲ τὸ τμῆμα ποὺ εἶχε σκορπίσει στὸ γιουγκοσλαβικὸ ἔδαφος καὶ κλιμακωτὰ συγκεντρώθηκε κι' ἔφθασε στὸν τόπο τῆς μάχης. Ἦταν ἀδύνατο νὰ φθάσουν ἔγκαιρα σ' αὐτὸ τὸ ὕψωμα ἄλλες δυνάμεις μας ἀπὸ ἑλληνικὸ ἔδαφος. Ἡ ἀποχώρησή μας, τὸ σούρουπο ἔγινε ἀποκλειστικὰ ἀπὸ τὸ Γιουγκοσλάβικο ἔδαφος, γιατὶ τὸ ἑλληνικὸ ἦσαν ἀδιάβατο. Ὁ ἐχθρὸς μετὰ τὴν κατάληψη τοῦ 2154 δὲν προχώρησε ποτὲ πιὸ πέρα πρὸς τὴν τελευταία καὶ κύρια βάση μας ἀπὸ τὴ μοναδικὴ κατεύθυνση ποὺ προσφερόταν, τὸ 2154, γιατὶ ἔπρεπε ὑποχρεωτικὰ νὰ περάσει ἀπὸ γιουγκοσλαβικὸ ἔδαφος. Ἡ ἐπίθεση ἀπὸ ἄλλες κατευθύνσεις ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸ ἔδαφος πρὸς τὴ βάση μας αὐτὴ γινόταν σχεδὸν ἀδύνατη, λόγῳ τῆς διαμόρφωσης τοῦ ἐδάφους. Καὶ τὶς δυὸ φορὲς ποὺ ἐπιχειρήσαμε νὰ ἀνακαταλάβουμε αἰφνιδιαστικὰ τὴ Μπέλα-Γκρότα, τὴ νύχτα, τὰ τμήματά μας χρησιμοποίησαν γιουγκοσλαβικὸ ἔδαφος στὴν κίνησή τους. Ποτὲ καὶ κανένας ἀπὸ τὴ γιουγκοσλαβικὴ πλευρὰ δὲν μᾶς ἔκανε παρατήρηση γι' αὐτές μας τὶς ἐνέργειες. Ἀντίθετα γιουγκοσλάβοι συνοριακοὶ φρουροὶ ὄχι μονάχα μιὰ φορὰ δέχτηκαν ἀξιωματικούς μας, τοὺς ἔδωσαν καὶ φόρεσαν γιουγκοσλαβικὴ στολὴ καὶ μαζὶ μὲ γιουγκοσλαβικὲς περιπολίες ἔκαναν ἀπὸ κοντὰ ἀναγνώριση τῆς δύναμης καὶ διάταξης τῶν ἐχθρικῶν τμημάτων σὲ διάφορες θέσεις κοντὰ στὰ σύνορα.

.....

Ὅμως τὴν ἴδια μέρα, 4 Ἰούλη 1949, πραγματοποιήθηκε καὶ μιὰ ἄλλη ἑλληνογιουγκοσλαβικὴ συνάντηση σὲ ἄλλο σημεῖο τῶν συνόρων καὶ μὲ ἄλλους συνομιλητές. Γι' αὐτὴ τὴ συνάντηση μέχρι σήμερα δὲν γράφτηκε καὶ δὲν εἰπώθηκε τίποτα. Πρόκειται γιὰ τὴ συνάντηση μεταξὺ τῶν διοικήσεων τῆς 24ης Ταξιαρχίας τοῦ ΔΣΕ καὶ τῆς φρουρᾶς τοῦ γιουγκοσλάβικου συνοριακοῦ φυλακίου ποὺ βρισκόταν κοντὰ στὴν ἕδρα αὐτῆς τῆς ταξιαρχίας (Ραμνιμπὸρ) ποὺ πραγματοποιήθηκε λίγες ὧρες μετὰ τὴν ἐκδήλωση τῆς ἐκστρατείας τοῦ ἐχθροῦ ἐναντίον μας. Στὴ συνάντηση αὐτὴ λύθηκε εὐνοϊκὰ γιὰ μᾶς ἕνα οὐσιαστικὸ πρόβλημα. Ἱκανοποιήθηκε πλήρως τὸ αἴτημά μας νὰ μὴν παρουσιασθοῦν τυχὸν προσκόμματα στὴ χρησιμοποίηση ἀπὸ μᾶς τοῦ γιουγκοσλάβικου ἐδάφους γιὰ τὴν ἐπικοινωνία μας (σύνδεσμοι, τμήματα, μεταγωγικά) μὲ ὁλόκληρο τὸ ἀριστερὸ τῆς διάταξής μας (Λουτράκι—Σόκολ—Ντομπροπόλιε). Ἡ διαμόρφωση τοῦ ἐδάφους ἦταν τέτοια ποὺ σὲ ἕνα σημεῖο ἡ διάβαση ἦταν δυνατὴ μόνον ἀπὸ γιουγκοσλάβικο ἔδαφος (αὐχένας Ραμνιμπόρ). Ἂν ἔκλειναν τὰ σύνορα σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, ἀπὸ τὴν τρίτη μέρα τῆς μάχης ἡ ταξιαρχία μας θὰ κοβόταν στὰ δύο χωρὶς καμμιὰ δυνατότητα ἐπικοινωνίας τοῦ ἑνὸς μὲ τὸ ἄλλο τμῆμα της. Παρακαλέσαμε ἐπίσης τοὺς συνομιλητές μας νὰ μᾶς δίνουν ὅ,τι πληροφορίες θὰ ἔχουν ἀπὸ τὰ παρατηρητήριά τους γιὰ τὴ κίνηση καὶ διάταξη τῶν κυβερνητικῶν στρατευμάτων ποὺ ἐνεργοῦσαν ἐναντίον μας καὶ τοὺς κάναμε γνωστὸ ὅτι, ἐκτὸς τῶν τραυματιῶν ποὺ θἄχουμε, εἶναι πολὺ πιθανὸ νὰ βρεθοῦμε στὴν ἀνάγκη νὰ κατευθύνουμε πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τῆς Γιουγκοσλαβίας περισσότερο κόσμο (βοηθητικὸ προσωπικό, γέρους, ἀρρώστους κ.λ.π.) Καὶ τὰ αἰτήματά μας αὐτὰ ἔγιναν κατανοητὰ καὶ ἀποδεκτά.

.....

Πρῶτο : Παρ' ὅλο ποὺ ἡ ἀνάλυση τῆς ἀπόφασης τοῦ Γραφείου Πληροφοριῶν καὶ τῆς σχετικῆς θέσης τοῦ ΚΚΕ ἔγινε στὰ τμήματά μας ἐσωκομματικά, τὸ κανάλι τοῦ ἐφοδιασμοῦ μας ἀπὸ τὴ Γιουγκοσλαβία συνέχισε νὰ λειτουργῇ ἀπρόσκοπτα καὶ σταμάτησε μόλις στὶς 21 τοῦ Μάη 1949 καὶ ὅτι προτοῦ διακοπεῖ ἡ λειτουργία αὐτοῦ τοῦ καναλιοῦ μᾶς στάλθηκαν σημαντικὲς ἐπὶ πλέον ποσότητες διαφόρων ὑλικῶν γιὰ νἄχουμε τ' ἀπαραίτητα ἐπὶ ἀρκετὰ μακρόχρονο διάστημα.

Δεύτερο : Παρ' ὅλο ποὺ ἡ ἐπίσημη πρόσληψη τῶν τραυματιῶν, τῶν ἀρρώστων καὶ τῶν μὴ μαχίμων εἶχε σταματήσει, δὲν ὑπῆρξε περίπτωση ποὺ οἱ γιουγκοσλάβοι ν' ἀφήσουν τραυματία ἢ ἄρρωστό μας. Αὐτοὺς ποὺ μποροῦσαν νὰ περπατήσουν τοὺς συνοδεύαμε μέχρι τὴ γραμμὴ τῶν συνόρων. Ἀπὸ κεῖ περνοῦσαν μονάχοι τους στὸ γιουγκοσλαβικὸ ἔδαφος ὅπου καὶ τοὺς προσέφεραν τὶς πρῶτες βοήθειες καὶ τοὺς ἔστελναν στὸ ἐσωτερικὸ γιὰ θεραπεία. Τοὺς βαρειὰ τραυματίες τοὺς περνούσαμε «κρυφά», μὲ φορεῖα μέσα στὸ γιουγκοσλαβικὸ ἔδαφος καὶ ἐμεῖς ἀποχωρούσαμε στὸ ἑλληνικὸ ἔδαφος. Τότε ὁ τραυματίας ἄρχιζε νὰ καλεῖ τοὺς φίλους μας ὁπότε τὸν «ἀνακάλυπταν», τὸν παρελάμβαναν καὶ τὸν μετέφεραν στὸ ἐσωτερικὸ γιὰ θεραπεία. Πρὸς τὸ τέλος, μάλιστα, αὐτὸ ἄρχισε νὰ γίνεται πιὸ ὀργανωμένο. Εἰδοποιήσαμε ἐκ τῶν προτέρων «ἀνεπίσημα» ὅτι ἔχουμε τραυματίες καὶ τοὺς πηγαίναμε σὲ καθορισμένα μέρη ποὺ μᾶς ὑποδείχθηκαν γιὰ νὰ γίνεται πιὸ γρήγορα ἡ παραλαβὴ καὶ μετακόμισή τους ἀπὸ τοὺς γειτόνους μας.

Τρίτο : Σὲ συζητήσεις ποὺ κάναμε κατὰ καιροὺς μὲ ἀξιωματικοὺς καὶ στρατιῶτες τῶν συνοριακῶν φυλακίων ὑποστηρίζαμε τὶς θέσεις τοῦ Γραφείου Πληροφοριῶν. Ἐννοεῖται πὼς οἱ συζητήσεις αὐτὲς ἔπαιρναν πολὺ ὀξὺ χαρακτήρα. Οἱ φίλοι μας κατηγοροῦσαν τὴν ἡγεσία μας ὅτι πρόδωσε τὸν ἀγώνα, ὅτι ἔτσι ποὺ καθοδηγεῖ τὸ κίνημα τὸ ὁδηγεῖ ἀναπόφευκτα στὴν συντριβή. Ὡστόσο ἐκδήλωναν πάντα μεγάλο ἐνδιαφέρον καὶ συμπάθεια γιὰ τὸ σκληρὸ ἀγῶνα ποὺ διεξάγαμε. Δὲν εἴχαμε οὔτε μιὰ περίπτωση καὶ ἕνας στρατιώτης ἢ ἀξιωματικός γιουγκοσλάβος νὰ μιλήσει μὲ συμπάθεια γιὰ τοὺς μοναρχοφασίστες εἴτε καὶ τοὺς ἀμερικανοὺς ἱμπεριαλιστές. Ἀπὸ τὶς συζητήσεις αὐτὲς καταλήγαμε τὸ συμπέρασμα ὅτι παρὰ τὴν «προδοσία» τοῦ Τίτο—τότε δυστυχῶς τὴν πιστεύαμε αὐτὴ καὶ τὴ γράφαμε χωρὶς εἰσαγωγικὰ—στοὺς λαοὺς τῆς Γιουγκοσλαβίας καὶ στὶς ἔνοπλες δυνάμεις της εἶναι διάχυτη ἡ συμπάθεια πρὸς τὸν ἀγῶνα μας. Αὐτὸ τὸ πνεῦμα εἶχεν οἱ σχετικὲς ἐκθέσεις μας πρὸς τὴν ἡγεσία τοῦ ΚΚΕ καὶ τοῦ ΔΣΕ.

.....

Ἐδῶ, στὸ πρῶτο σημείωμά μας, θεωροῦμε χρέος μας νὰ ἀναφέρουμε ἕνα ἄλλο «μικρὸ» ἀλλὰ πολὺ χαρακτηριστικὸ γεγονός. Τὴν πέμπτη καὶ τελευταία μέρα τῆς μάχης στὸ Καϊμακτσαλὰν (8 Ἰούλη), προτοῦ ἀκόμα ξημερώσει, ἔφθασε στὴν ἕδρα τῆς Ταξιαρχίας μας, ποὺ βρισκόταν πιὸ κοντὰ στὴ γραμμὴ τῶν συνόρων, στὸν αὐχένα τοῦ Ράμνιμπορ, ὁ διοικητὴς τῆς 24ης Ταξιαρχίας μὲ ἕνα τάγμα μας ποὺ ἐπὶ μερικοὺς μῆνες βρίσκονταν μὲ ἀποστολὴ στὸ Βίτσι—Σνιάτσικο. Τὸ τάγμα αὐτὸ μὲ τὸ διοικητὴ τῆς ταξιαρχίας ξεκίνησε ἀπὸ τὸ Βίτσι, πέρασε τὸν κάμπο τῆς Φλώρινας καὶ ἀπὸ τοὺς δυτικοὺς πρόποδες τοῦ Καϊμακτσαλὰν (Παπαδιὰ) μπῆκε στὸ γιουγκοσλάβικο ἔδαφος γιατὶ ὁλόκληρο τὸ δυτικὸ Καϊμακτσαλὰν εἶχε πιὰ καταληφθῆ καὶ κατέχονταν πυκνὰ ἀπὸ τὰ μοναρχοφασιστικὰ τμήματα. Γιουγκοσλάβοι συνοριακοὶ φρουροὶ μπῆκαν μπροστὰ καὶ ἀπὸ τὸ ἔδαφός τους ὁδήγησαν καὶ ἔφεραν τὸ τάγμα καὶ τὸ διοικητὴ στὴν ἕδρα τῆς ταξιαρχίας μας στὴ πιὸ κρίσιμη γιὰ μᾶς στιγμή, ὅταν ἔπρεπε νὰ ἀποφασίσουμε καὶ πραγματοποιήσουμε τὸν ἐλιγμὸ τῆς Ταξιαρχίας. Καὶ αὐτὸ ἔγινε τὴν πέμπτη μέρα τῆς μάχης ὅταν ἐπὶ δύο πιὰ μέρες βούιζε ὅλος ὁ κόσμος γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὸ «πισώπλατο χτύπημα». Πραγματικὰ οἱ σύντροφοί μας γιουγκοσλάβοι δόσαν τότε ἕνα θαυμάσιο παράδειγμα διεθνισμοῦ σὲ μᾶς σὰν ΚΚΕ καὶ σὲ ὅλους ἐκείνους ποὺ στὸ ὄνομα ἑνὸς ὑποθετικοῦ διεθνισμοῦ ὁδηγήθηκαν σὲ μιὰ πραγματικὴ καταπάτηση τῶν πιὸ ὁσίων καὶ ἱερῶν μας.

ΠΙΝΑΚΕΣ

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΕΩΣ ΜΟΝΑΔΩΝ-ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

ΚΑΙ

ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

(1η 'Ιανουαρίου 1947 μέχρι 31 'Οκτωβρίου 1949)

Γ' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1.1.47	Διοικητὴς	:	Ἀντιστράτηγος Βεντήρης Κωνστ. μέχρι 16.2.47
			Ἀντιστράτηγος Στεργιόπουλος Σωτήριος μέχρις 23.2.47
			Ὑποστράτηγος Παπαγεωργίου Γεώργ. μέχρι 11.12.47
			Ἀντιστράτηγος Γρηγορόπουλος Θεόδωρος
1.1.47	Ἐπιτελάρχης	:	Συν/ρχης Πυρ. Βασιλᾶς Εὐθύμιος μέχρις 23.3.47
			» Μηχ. Ἀργυρόπουλος Ἀρχιμήδης μέχρι 18.8.48
			Ταξίαρχος Σφέτσος Θωμᾶς μέχρι 30.8.49
			Ταξίαρχος Νικολαΐδης Μιχαὴλ
1.1.47	Ἀρχηγὸς Α' Κλάδου	:	Ἀντ/ρχης Πεζ. Σφέτσος Θωμᾶς μέχρι 1.3.47
			Ἀντ/ρχης Πεζ. Παυλόπουλος Δημήτρ. μέχρι Μαΐου 47
			Ἀντ/ρχης Πεζ. Παπαθανασίου Ἰωάννης μέχρι 14.10.47
			Ἀντ/ρχης Ἱππ. Στεργίου Κωνστ. μέχρι 12.10.48
			Συντ/ρχης Πεζ. Καφετζόπουλος Παναγ. μέχρι Ἰανουαρίου 49
			Συν/ρχης Πυρ. Χατζηπροδρόμου Βασίλειος
1.1.47	Ἀρχηγὸς Β' Κλάδου	:	Συν/ρχης Πυρ. Γιαννακόπουλος Δημήτριος μέχρι 30.8.47
			Συν/ρχης Πεζ. Βεζουνιαράκης Γεώργ. μέχρι 8.3.49
			Συν/ρχης Μηχ. Ἰωαννίδης Χριστόδουλος
1.1.47		:	Συν/ρχης Πυρ. Γιαννακόπουλος Δημήτρ. μέχρι 30.8.47
			Συν/ρχης Πεζ. Βεζουνιαράκης Γεώργ. μέχρι 8.3.49
			Συν/ρχης Διαβ. Ἀναγνωστόπουλος Κωνστ.
1.1.47	Δ/τὴς Πυρ/κοῦ	:	Συν/ρχης Πυρ. Ζαΐμης Θρασύβουλος μέχρι 30.3.47
			Συν/ρχης Πυρ. Δετοράκης Ἰωάννης μέχρι 1.12.47
			Συν/ρχης Πυρ. Κομπόκης Ἀθανάσιος μέχρι 30.1.48
			Συν/ρχης Πυρ. Τσαρούχης Ἰωάνν. μέχρι Σεπτ. 48
			Συν/ρχης Πυρ. Νικολαΐδης Μιχαὴλ μέχρι 30.8.49
			Συν/ρχης Πυρ. Κουρούκλης Γεώργ. μέχρι 15.10.49
			Συν/ρχης Πυρ. Ἀντωνόπουλος Ἀριστοτέλης
20.8.49	Δ/τὴς Τεθωρακισμ.	:	Συν/ρχης Τεθωρ. Γεωργιάδης Σπυρίδων
1.1.47	Δ/τὴς Μηχανικοῦ	:	Συν/ρχης Μηχ. Λέντζος Κωνσταντῖνος μέχρι 28.2.47
			Ἀντ/ρχης Μηχ. Σουγαρίδης Ἀθαν.
			Συν/ρχης Μηχ. Βούζας Ἀδαμάντιος
1.1.47	Δ/τὴς Διαβιβάσεων	:	Ἀντ/ρχης Διαβ. Σπανὸς Παναγ. μέχρι 7.2.48
			Συν/ρχης Διαβ. Παπαθανασίου Ἰωάννης
1.1.47	Δ/ντὴς Ὑγειονομικοῦ	:	Ἀρχίατρος Λογοθέτης Ἠλίας μέχρι 3.4.47
			Ἀρχίατρος Φραγκουδάκης Γεώργιος
			Ἀρχίατρος Μανουσάκης Ἐμμανουὴλ
1.1.47	Δ/ντὴς ΣΕΜ	:	Συν/ρχης ΣΕΜ Τσινιάρης Ἰωάννης μέχρι 2.4.47
			Συν/ρχης ΣΕΜ Παπαδάκης Πολυχρόνης μέχρι .....
			Συν/ρχης ΣΕΜ Λυμπερόπουλος Ἀριστείδης

ΕΔΡΑ

1.7.49 Θεσσαλονίκη

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	Μ ο ν ά δ ε ς	Παρατηρήσεις
1.7.47	ΥΙΙ Μεραρχία Χ Μεραρχία (α) ΧΙ Μεραρχία (β) 87η Στρατ. Περιοχή Τάγμα Βαθμοφόρων (γ) 622 Τάγμα Ἀσφαλ. Γραμμῶν Συγκοιν. Γ' Τάγμα Φρουρῶν (δ) 454 Τάγμα Διαβιβάσεων 712 Λόχος Μηχανικοῦ	(α) Ἐξῆλθε τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σ.Σ. ἀπὸ 8.4.48. (β) Ἐξῆλθε τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σ. Σ.Σ. ἀπὸ 2.8.49 (γ) Μετωνομάσθη εἰς Κέντρον Ἐκπαιδεύσεως Ὑποψηφίων Βαθμοφόρων ἀπὸ 1.11.47 (δ) Ἀπὸ 5.4.48 εἰς 52αν Ταξιαρχίαν μετονομασθὲν εἰς 595 Τάγμα Πεζικοῦ
24.7.47	51η Ταξιαρχία (ε)	(ε) Ἐξῆλθε τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σ.Σ. ἀπὸ 9.7.48
1.8.47 10.8.48	131 Σύν/μα Ὀρ. Πυρ/κοῦ (στ) 108 Σύν/μα Πεδ. Πυρ/κοῦ	(στ) Ἐξῆλθε τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σ.Σ. ἀπὸ 19.12.47
5.4.48	52α Ταξιαρχία (η)	(ζ) Ἐξῆλθε τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σ.Σ. ἀπὸ 19.12.47
6.4.48 1.8.48 24.11.48 1.5.49 10.9.49 15.9.49	Δ/σις Ἐθνοφρ. Κεντρ. Μακεδονίας (θ) 146 Μοῖρα Ὀρειβ. Πυρ/κοῦ (ι) Διοίκησις Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν (ια) Γ' Σύνταγμα Ἱππικοῦ ΙΙ Μεραρχία 72α Ταξιαρχία	(η) Συγκροτηθεῖσα ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐξῆλθε τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σ.Σ. ἀπὸ 21.6.48 (θ) Μετωνομάσθη εἰς Στρ. Διοίκησιν Κεντρ. Μακεδονίας ἀπὸ 1.2.49 (ι) Ἐξῆλθε τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σ.Σ. ἀπὸ 30.7.49 (ια) Ἔπαυσεν ὑφισταμένη ἀπὸ 28.6.49

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

23–30.4.47 Ἀποτυχοῦσα προσπάθεια ἐκκαθαρίσεως τοῦ Βερμίου ὄρους.

12–20.6.47 Συμμετοχὴ διὰ τῆς ΧΙ Μεραρχίας εἰς τὰς διεξαχθείσας ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ ἐπιχειρήσεις εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς τοῦ Ὀλύμπου καὶ Πιερίων (ἐπιχείρησις ΚΥΚΝΟΣ) τοῦ Σχεδίου ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ.

25.8.–18.9.47 Διεξαγωγὴ εὐρείας ἐκτάσεως ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων .Εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς Βερμίου, Καϊμακτσαλάν, Παΐκου καὶ Κρουσίων.

20/21.10.47 Ἐπιτυχὴς προσβολὴ ὑπὸ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν τῆς Ἐδέσσης.

24/25.10.47 Ἀποτυχοῦσα συμμοριακὴ ἐπίθεσις κατὰ τῶν Γιαννιτσῶν.

10–12.2.48 Προσβολὴ δι' ὀρειβατικοῦ πυροβόλου τῆς Θεσσαλονίκης. Καταδίωξις τῆς συνοδευσάσης τὸ πυροβόλον ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως, καὶ ἀποτελεσματικὴ προσβολὴ ταύτης βορειοανατολικῶς Λαγκαδᾶ.

3–26.3.48 Προσωρινὴ ἐκκαθάρισις τοῦ Βερμίου ὄρους.

2–28.3.48 Συντριβὴ ὑπὸ τῆς 51ης Ταξιαρχίας εἰς τὰ Πιέρια τῆς ὑπὸ τὸν ἀρχισυμμορίτην Παλαιολόγον ταξιαρχίας.

8–9.4.48 Ἀπόσπασις ἐκ τοῦ Σώματος Στρατοῦ τῆς Χ Μεραρχίας καὶ τῆς 51ης Ταξιαρχίας.

23.6.48 Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια διὰ τῆς 31ης Ταξιαρχίας εἰς τὸν θύλακα Κορώνας καὶ ἀποτυχοῦσα συμμοριακὴ ἀντεπίθεσις.

11.8.–7.9.48 Ἐπιτυχὴς διεξαγωγὴ εἰς τὴν Θράκην καὶ τὴν δυτικῶς τοῦ Ἕβρου παραμεθόριον περιοχὴν ἐπιθετικῶν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων.

23–29.9.48 Ἐπιτυχὴς προσβολὴ συμμοριακῆς δυνάμεως Ταξιαρχίας εἰς τὴν βορείως καὶ βορειοδυτικῶς Παπάδων Δράμας παραμεθόριον περιοχήν.

22–27.7.48 Λίαν ἐπιτυχὴς προσβολὴ διὰ τῆς ΧΙ Μεραρχίας δύο συμμοριακῶν Ταξιαρχιῶν καὶ ἐξάρθρωσις αὐτῶν, ὑποστασῶν σοβαρᾶς ἀπωλείας.

12–15.8.48 Ἀποτυχοῦσα ἐπιθετικὴ ἐνέργεια τῆς 31ης Ταξιαρχίας ἐπὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ Μπέλες.

25.8–25.9.48 Προσωρινὴ ἐκκαθάρισις τοῦ Καϊμακτσαλὰν διὰ τῆς XI Μεραρχίας καὶ ἀπώθησις τῶν συμμοριτῶν πέραν τῶν συνόρων. Πρόκλησις σοβαροῦ μεθοριακοῦ ἐπεισοδίου ὑπὸ τῶν Γιουγκοσλαύων.
8–27.10.48 Ἐπιτυχὴς προσβολὴ συμμοριακῶν συγκροτημάτων εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Χαλκιδικήν.
24.10-23.11.48 Ἀνάπτυξις μεγάλης συμμοριακῆς δραστηριότητος εἰς τὰς βορείως Σερρῶν–Σιδηροκάστρου περιοχάς.
24.11.48 Συγκρότησις τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ Σῶμα Στρατοῦ μὲ ζώνην εὐθύνης περιλαμβάνουσαν τὰς περιοχὰς Σερρῶν, Σιδηροκάστρου καὶ Νιγρίτης.
24.11–6.12.48 Συνέχισις τῆς συμμοριακῆς δραστηριότητος βορείως Σερρῶν–Σιδηροκάστρου. Ἐπιτυχὴς ἀνακοπὴ ταύτης καὶ ἀπώθησις τῶν συμμοριτῶν πρὸς τὴν μεθόριον.
22.11.48 Ἀποτυχοῦσαι συμμοριακαὶ προσβολαὶ τῶν πόλεων Ἐδέσσης καὶ Ναούσης.
24/25.12.48 Βολὴ εἰκοσάδος βλημάτων ὑπὸ συμμοριακοῦ πυροβόλου κατὰ Θεσσαλονίκης.
28.12.48 Ἀποτυχοῦσα συμμοριακὴ ἐπίθεσις κατὰ τῆς Ἀριδαίας.
11–15.1.49 Ἐξουδετέρωσις τῆς φρουρᾶς Ναούσης καὶ κατοχὴ τῆς πόλεως ἐπὶ τριήμερον. Διεξαγωγὴ ἐπιχειρήσεων πρὸς ἀπελευθέρωσίν της.
20.1.49 Ἀνάθεσις τῆς Ἀρχιστρατηγίας εἰς τὸν Στρατάρχην Παπάγον Ἀλ.
8/9.2.49 Ἀποτυχοῦσα προσβολὴ τῶν Σερρῶν.
5–9.2.49 Προσβολὴ ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν εἰς τὰ Κερδύλλια τῆς 20ῆς συμμοριακῆς Ταξιαρχίας διαφυγούσης εἰς Χαλκιδικήν.
1–11.3.49 Συντριβὴ εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς τῶν Κερδυλλίων, τοῦ Βερτίσκου καὶ τοῦ Φλαμοῦρι τῆς ἐπελθούσης ἐκ Χαλκιδικῆς 20ῆς συμμοριακῆς Ταξιαρχίας.
18–23.3.49 Διεξαγωγὴ ὑπὸ YII Μεραρχίας ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν βορείως Ἀλεξανδρουπόλεως–Κομοτινῆς παραμεθόριον περιοχὴν καὶ ἀπώθησις τῶν συμμοριτῶν πέραν τῶν συνόρων.
5–12.5.49 Ἐπανάστασις τοῦ καταληφθέντος ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν Νέου Πετρίτσι καὶ διεξαγωγὴ ἀγώνων διὰ τῶν 31ης καὶ 26ης Ταξιαρχιῶν εἰς τὸ Ἀνατολικὸν Μπέλες.
6–9.5.49 Πλήρης ἐκκαθάρισις διὰ τῆς Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν τῆς βορείως Σερρῶν–Σιδηροκάστρου παραμεθορίου περιοχῆς.
4–20.7.49 Ὁριστικὴ ἐκκαθάρισις διὰ τῆς XI Μεραρχίας τοῦ Καϊμακτσαλὰν καὶ τοῦ Βερμίου ὄρους.
27.7–8.8.49 Ἀπόσπασις εἰς XI Μεραρχίας ἐκ τοῦ Γ' Σ. Στρατοῦ.
18.8.–1.9.49 Πλήρης καὶ ὁριστικὴ ἐκκαθάρισις διὰ τῆς YII Μεραρχίας τοῦ ὄρους Μπέλες καὶ ἐπάνδρωσις τῆς συνοριακῆς γραμμῆς.
7–15.9.49 Ἄφιξις τῆς II Μεραρχίας καὶ 72ας Ταξιαρχίας εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

YII ΜΕΡΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1.1.47	Διοικητὴς	:	Ὑποστράτηγος	Ἀσημακόπουλος Ἀλέξανδρος μέχρι 13.3.48
			Ὑποστράτηγος	Τούντας Ἀθανάσιος μέχρι 30.4.48
			Ὑποστράτηγος	Κώτσαλος Γεώργιος μέχρι 6.6.49
			Ὑποστράτηγος	Λάϊος Δημήτριος
1.1.47	Ὑποδιοικητὴς	:	Ταξίαρχος	Ἰατρίδης Δημήτριος μέχρι 30.6.49
			Ταξίαρχος	Δρίβας Χαρίλαος
1.1.47	Ἐπιτελάρχης	:	Ἀντρχης	Πετρουτσόπουλος Παναγιώτης μέχρι 1.3.47
			Ἀντ/ρχης Πεζ.	Παλαιοδημόπουλος Εὐστάθιος μέχρι 1.6.47
			Ἀντ/ρχης Πεζ.	Πετρουτσόπουλος Παναγ. μέχρι 10.11.48
			Συν/ρχης Πεζ.	Μανσόλας Ἐμμανουὴλ μέχρι 16.3.49
			Ἀντ/ρχης Πεζ.	Ἀναγνωστόπουλος Κωνστ. μέχρι 5.8.49
			Ἀντ/ρχης Τεθ.	Γιαννόπουλος Δημήτριος μέχρι 10.10.49
			Συν/ρχης Τεθ.	Γεωργιάδης Σπυρίδων
1.1.47	Ἀρχηγὸς Α' Κλάδου	:	Ταγμ. Πεζ.	Βαβαρούτας Ἀθανάσιος μέχρι 1.4.48
			Ἀντ/ρχης Πυρ.	Βερνάρδος Σπυρίδων μέχρι 28.10.48
			Ἀντ/ρχης Πεζ.	Βαβαρούτας Ἀθανάσιος μέχρι 4.4.49
			Ἀντ/ρχης Τεθ.	Ζορμπαλᾶς Γεώργιος μέχρι 12.7.49
1.1.47	Ἀρχηγὸς Β'–Γ'. Κλ.	:	Ταγμ. Πυρ.	Σαρηγιάννης Κων/νος μέχρι 1.1.47
			Ἀντ/ρχης Πεζ.	Γεροντὴς Σοφοκλῆς μέχρι 25.3.48
			Ἀντ/ρχης Πεζ.	Καραμαλέγκος Μάρκος

1.8.47	Δ/τὴς Πυρ/κοῦ	:	'Αντ/ρχης Πυρ. Κώτσαλος Σπυρίδων μέχρι 10.10.48
			'Αντ/ρχης Πυρ. Κουρούκλης Γεώργιος μέχρι 24.7.49
			'Αντ/ρχης Πυρ. Τζαλονίκος Νικόλαος μέχρι 12.10.49
			'Αντ/ρχης Πυρ. Κουρούκλης Γεώργιος
1.5.48	Δ/τὴς Μηχανικοῦ	:	'Αντ/ρχης Μηχ. Μπότσης 'Ιωάννης μέχρι 3.8.49
			'Αντ/ρχης Μηχ. Παπᾶς Δημήτριος
1.1.47	Δ/τὴς Διαβιβάσεων	:	'Αντ/ρχης Διαβ. 'Ηλιάδης Κων/νος μέχρι 30.10.47
			'Αντ/ρχης Διαβ. Σακελλαρίου Πέτρος μέχρι 19.2.49
			Ταγμ. Διαβ. 'Ηλιόπουλος 'Ανδρέας
1.1.47	Δ/ντὴς 'Υγειονομικοῦ	:	'Επίατρος Νίκου Γεώργιος μέχρι 1.8.47
			'Αρχίατρος Σαραντᾶκος Κυριάκος μέχρι 30.9.48
			'Αρχίατρος Πολίτης Γεώργιος
1.1.47	Δ/ντὴς ΣΕΜ	:	'Αντ/ρχης ΣΕΜ Φλωράκης 'Εμμανουὴλ μέχρι 15.2.48
			'Αντ/ρχης ΣΕΜ Παπαδημητρίου 'Ηρακλῆς

ΕΔΡΑ

1.1.47 Καβάλα
23.6.49 Σέρραι
17.9.49 Καβάλα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

'Ημερομηνία	Μ ο ν ά δ ε ς	Παρατηρήσεις
1.1.47	25η Ταξιαρχία	
	26η Ταξιαρχία	
	27η Ταξιαρχία	
	603 Τάγμα Πεζικοῦ	'Από 19.12.47 ἐκτὸς περιοχῆς Γ' Σ.Σ.
	491 Τάγμα Διαβιβάσεων	
	717 Λόχος Μηχανικοῦ	
14.8.47	141 Μοῖρα 'Ορ. Πυρ/κοῦ	'Από 21.3.48 ἐκτὸς περιοχῆς Γ' Σ.Σ.
1.1.48	Διοίκησις 'Εθν/ρᾶς Θράκης	'Από 1.2.49 μετωνομάσθη εἰς Στρ. Διοίκησιν Θράκης καὶ ἀπὸ 25.6.49 ὑπὸ τὸ Γ' Σ.Σ.
1.2.48	108/Ι Μοῖρα Πεδ. Πυρ/κοῦ	'Από 15.9.49 ἐκτὸς περιοχῆς VII Μεραρχίας
10.4.48	510 Λόχος Πολυβόλων	
1.5.48	VII 'Εφιππος 'Ιλη	'Από 23.6.49 ὑπὸ τὴν Στρατ. Διοίκησιν Θράκης
1.12.48	Τακτικὸν Συγκρότημα Ξάνθης	'Από 28.7.49 ὑπὸ τὴν Στρατ. Διοίκησιν Θράκης.
8.6.49	147 Μοῖρα 'Ορ. Πυρ/κοῦ	
17.9.49	26ον 'Ελαφρὸν Σύν/μα Πεζικοῦ	
	41ον 'Ελαφρὸν Σύν/μα Πεζικοῦ	
	107 Σύν/μα Πεδ. Πυρ/κοῦ	

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

5–8.9.47	'Επιτυχεῖς ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι διὰ τῶν 26ης καὶ 27ης Ταξιαρχιῶν εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Μπουκατὲ Ντὰγ καὶ τὴν βορειοδυτικῶς Κομοτινῆς παραμεθόριον ζώνην.
12/13.11.47	'Αποτυχοῦσα συμμοριακὴ ἐπίθεσις κατὰ τῆς Κομοτινῆς.
7–9.12.47	'Επιθετικὴ ἐνέργεια διὰ τῆς 26ης Ταξιαρχίας εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Ξάνθης παραμεθόριον περιοχὴν Χαϊντοῦς.
22–30.12.47	'Αποτυχοῦσα ἐπιθετικὴ ἐνέργεια βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς.
13.3.48	Θάνατος ἐξ ἐκρήξεως νάρκης τοῦ Διοικητοῦ τῆς Μεραρχίας 'Υποστρατήγου 'Ασημακοπούλου.

16/17.3.48 'Αποτυχοῦσα συμμοριακὴ ἐπίθεσις κατὰ τῆς Ξάνθης, ἕδρας τῆς 26ης Ταξιαρχίας.
7/8.4.48 'Αποτυχοῦσα συμμοριακὴ ἐπίθεσις κατὰ τῆς Κομοτινῆς.
13–15.4.48 'Επιθετικὴ ἐνέργεια διὰ τῆς 25ης Ταξιαρχίας εἰς τὴν βορείως Παπάδων Δράμας παραμεθόριον περιοχὴν καὶ σοβαρὰ φθορὰ τῶν συμμοριτῶν.
16–18.5.48 'Αποτυχοῦσα συμμοριακὴ ἐπιθεσις κατὰ Παπάδων καὶ ἀνάληψις ὑπὸ τῆς 25ης Ταξιαρχίας ἀντεπιθέσεως.
24–31.5.48 Προσβολὴ συμμοριακοῦ συγκροτήματος εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς παραμεθόριον ζώνην.
11.8–7.9.48 'Επιτυχὴς διεξαγωγὴ ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων διὰ τῆς 27ης Ταξιαρχίας εἰς τὴν δυτικῶς τοῦ Ἕβρου παραμεθόριον ζώνην.
23–29.9.48 'Επιτυχὴς προσβολὴ διὰ τῆς 25ης Ταξιαρχίας βορείως καὶ βορειοδυτικῶς Παπάδων ἰσχυρᾶς συμμοριακῆς δυνάμεως.
6–23.11.48 Διάθεσις τῆς 25ης Ταξιαρχίας εἰς περιοχὴν Σιδηροκάστρου.
23.11.48 Διάθεσις 26ης Ταξιαρχίας εἰς περιοχὴν Σιδηροκάστρου.
18–23.4.49 Διεξαγωγὴ ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν βορείως 'Αλεξανδρουπόλεως καὶ βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς παραμεθορίους περιοχὰς καὶ ἀπώθησις τῶν συμμοριτῶν πέραν τῶν συνόρων.
15–20.5.49 Προσβολὴ Μεταξάδων Ἕβρου ἀποκρουσθεῖσα ἐπιτυχῶς. Καταδίωξις τῶν συμμοριτῶν πέραν τῶν συνόρων.
6.6.49 Θάνατος εἰς ἀεροπορικὸν δυστύχημα τοῦ Διοικητοῦ τῆς Μεραρχίας 'Υποστρατήγου Κωτσάλου.
28.6.49 Μετατόπισις τῆς Μεραρχίας πρὸς Δυσμὰς μὲ ὅρια πρὸς 'Ανατολὰς τὴν γραμμήν: Καλότυχον–Βιστωνὶς λίμνη, πρὸς Δυσμὰς τὸν 'Αξιὸν π. πρὸς Βορρᾶν τὴν μεθόριον καὶ πρὸς Νότον τὴν γραμμήν: 'Αγιονέρι–Μελισσοχῶρι–Κορωνεία καὶ Βόλβη λίμναι–Στρυμονικὸς Κόλπος.
28.7.49 Μετατόπισις τοῦ δεξιοῦ ἔτι δυτικώτερον μέχρι τῆς γραμμῆς: Καλύβια Λεπίδα–Παρανέστιον–Νέστος π.
18.8.–1.9.49 Πλήρης καὶ ὁριστικὴ ἐκκαθάρισις τοῦ ὄρους Μπέλες καὶ ἐπάνδρωσις τῆς συνοριακῆς γραμμῆς.
17.9.49 'Επαναφορὰ τῆς διατάξεως τῆς Μεραρχίας ἀνατολικῶς τῆς γραμμῆς: 'Αλῆ Μπουτοὺς–Μενοίκιον ὄρος–Κάτω ροῦς Στρυμόνος καὶ δυτικῶς τῆς γραμμῆς Καλότυχον–Βιστωνὶς λίμνη.

X ΜΕΡΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1.1.47	Διοικητὴς	:	'Υποστράτηγος Πυρ. Παπαγεωργίου Γεώργιος μέχρι 22.2.47 'Υποστράτηγος Γρηγορόπουλος Θεόδωρος μέχρι 10.12.47 'Υποστράτηγος 'Ολύμπιος Δημήτριος μέχρι 15.4.48 'Υποστράτηγος Βασιλᾶς Εὐθύμιος
1.1.47	'Επιτελάρχης	:	'Αντ/ρχης 'Ιππ. Πόρτολος Νικόλαος μέχρι Σεπτ. 1947 'Αντ/ρχης Πεζ. Παυλόπουλος Δημήτριος
1.7.47	'Αρχηγὸς Α' Κλάδου	:	'Αντ/ρχης Μηχ. Γερογιαννόπουλος Δημήτριος
1.1.47	'Αρχηγὸς Β'—Γ' Κλ.	:	'Αντ/ρχης Πεζ. Σάββας 'Ιωάννης μέχρι 1.4.48 'Αντ/ρχης Πεζ. Σῶκος Δημήτριος
1.1.47	Δ/τὴς Πυροβολικοῦ	:	Συν/ρχης Πυρ. Νικολαΐδης Μιχαὴλ μέχρι 28.3.48
1.1.48	Δ/τὴς Μηχανικοῦ	:	Λοχαγὸς Μηχ. 'Αλεβίζος Γεώργιος
1.1.47	Δ/τὴς Διαβιβάσεων	:	Ταγμ. Διαβιβ. Σαμπάνης Χρῆστος
1.1.48	Δ/ντὴς 'Υγειονομικοῦ	:	'Αρχίατρος Σταμάτης Κωνσταντῖνος
1.1.47	Δ/ντὴς ΣΕΜ	:	Λοχαγὸς ΣΕΜ Τσοπάκης Κωνσταντῖνος μέχρι 21.5.47 Ταγ. ΣΕΜ Κωνσταντίνου 'Αθανάσιος μέχρι 26.1.48 'Αντ/ρχης ΣΕΜ Καρατόλιας Κωνσταντῖνος.

ΕΔΡΑ

1.1.47 Θεσσαλονίκη.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	Μονάδες	Παρατηρήσεις
1.7.47	35η Ταξιαρχία	(α) Ἐξῆλθεν ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ
1.7.47	36η Ταξιαρχία (α)	Γ' ΣΣ.Στρατοῦ ἀπὸ 18.2.47
1.7.47	37η Ταξιαρχία	
1.7.47	493 Τάγμα Διαβιβάσεων	

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

19 ἕως 23.1.47	Διεξαγωγὴ ἐπιχειρήσεως ἐπὶ τῶν Κρουσίων.
4–6.7.47	Ἀποτυχοῦσα ἐπιθετικὴ ἐνέργεια διὰ τῆς 37ης Ταξιαρχίας εἰς τὸ δυτικὸν Μπέλες.
1–20.11.47	Συνεχεῖς ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις πρὸς ἐπίτευξιν ἐλέγχου ἐπὶ τῆς ὀρει-
29.11–4.12.47	νῆς περιοχῆς τῶν Κρουσίων.
11–12.2.48	Καταδίωξις τῆς προσβαλούσης διὰ πυροβόλου τὴν Θεσσαλονίκην συμμοριακῆς δυνάμεως.
17–25.1.48	Ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς τῶν Κρουσίων, Φλαμοῦρι καὶ Κερδυλλίων.
10–18.2.48	Ἐπανάληψις τῶν ἐπιθετικῶν ἐνεργειῶν εἰς τὰς περιοχὰς Φλαμοῦρι καὶ Κερδυλλίων.
25/26.3.48	Ἀποτυχοῦσα προσβολὴ τῆς πόλεως Κιλκίς, ἕδρας τῆς 37ης Ταξιαρχίας.
30.3–5.4.48	Ἐπιτυχὴς προσβολὴ τοῦ Ἀρχηγείου Κρουσίων καὶ καταδίωξις τῶν συμπτυχθέντων συμμοριτῶν πρὸς Φλαμοῦρι, Βερτῖσκον καὶ Κερδύλλια.
8–9.4.48	Ἔξοδος τῆς Μεραρχίας ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

XI ΜΕΡΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1.1.47	Διοικητής	:	Ταξίαρχος Περιβολιώτης Ἀπόστολος μέχρι 14.3.47
			Ὑποστράτηγος Φιλιππίδης Ἀγαμέμνων μέχρι 15.11.47
			Ὑποστράτηγος Περιβολιώτης Ἀπόστολος μέχρις 28.2.49
			Ὑποστράτηγος Ἰωάννου Χρῆστος
1.1.47	Ἐπιτελάρχης	:	Ἀντ/ρχης Πυρ. Κομπόκης Ἀθανάσιος μέχρις 28.10.47
			Ἀντ/ρχης Πεζ. Βέϊκος Παναγιώτης μέχρις 11.7.48
			Ἀντ/ρχης Πεζ. Μιχαλόπουλος Θεμιστ. μέχρι 15.3.49
			Ἀντ/ρχης Πεζ. Φροντιστὴς Ἀθανάσιος μέχρι 2.8.49
			Ἀντ/ρχης Πεζ. Πετρόπουλος Γεώργιος
1.1.47	Ἀρχηγὸς Α' Κλάδου	:	Ταγματ. Πεζ. Πετρόπουλος Γεώργιος μέχρις 24.9.47
			Ἀντ/ρχης Πεζ. Μιχαλόπουλος Θεμιστοκλῆς μέχρι 31.3.48
			Ταγματ. Πεζ. Γεννηματᾶς Ἰωάννης
1.1.47	Ἀρχηγὸς Β'–Γ' Κλάδ.	:	Ἀντ/ρχης Πεζ. Βεζουνιαράκης Γεώργιος μέχρι 10.8.47
			Ἀντ/ρχης Πυρ. Πολύζος Παντελῆς μέχρις 22.1.48
			Ἀντ/ρχης Ἱππ. Γκερλιώτης Ἡρακλῆς μέχρι 6.8.49
			Ἀντ/ρχης Πεζ. Χρυσοσπάθης Παναγιώτης
1.1.47	Δ/τὴς Πυροβολικοῦ	:	Ἀντ/ρχης Πυρ. Ἀντωνόπουλος Ἀριστοτέλης μέχρις 23.3.47
			Ἀντ/ρχης Πυρ. Μπασιώτης Ἰωάννης μέχρις 29.10.47
			Ἀντ/ρχης Πυρ. Κομπόκης Ἀθανάσιος μέχρις 29.8.48
			Ἀντ/ρχης Πυρ. Βουλόδημος Ἀθανάσιος μέχρι 15.4.49
			Ἀντ/ρχης Πυρ. Βερνάρδος Σπυρίδων
1.1.47	Δ/τὴς Μηχανικοῦ	:	Ταγματ. Μηχ. Βλάχος Σπυρίδων μέχρι 1.12.47
			Ἀντχρης Μηχ. Χατζηωάννου Ἰωάννης μέχρι 1.10.48
			Ἀντ/ρχης Μηχ. Δημάδης Γεώργιος
1.1.47	Δ/τὴς Διαβιβάσεων	:	Ταγματ. Διαβ. Ἀδαμόπουλους Δημήτριος μέχρι 30.12.47
			Ταγματ. Διαβ. Γκέλμπουρας Δημήτριος μέχρις 25.3.48
			Ταγματάρ. Διαβ. Πολυζογόπουλος Ἀστέριος

1.1.47 Δ/ντὴς Ὑγειονομικοῦ : Ἀρχίατρος Κωνσταντάκης Εὐάγγελος
Ἀρχίατρος Καϊλόγλου Ἀνδρέας μέχρις 20.9.48
Ἀρχίατρος Βαρλᾶς Νικόλαος μέχρι 15.7.49
Ἀρχίατρος Ράπτης Βασίλειος
1.1.47 Δ/ντὴς ΣΕΜ : Ταγματάρ. ΣΕΜ Παναγιωτόπουλος Κωνστ. μέχρι 1.8.48
Ἀντ/ρχης ΣΕΜ Χριστᾶκος Πιέρρος.

ΕΔΡΑ

1.1.47 Θεσσαλονίκη
10.8.47 Χαλκηδών

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	Μονάδες	Παρατηρήσεις
1.1.47	31η Ταξιαρχία (α) 32α Ταξιαρχία 33η Ταξιαρχία XI Σύνταγμα Ἀναγνωρίσεως 107 Σύνταγμα Πεδ. Πυρ/κοῦ 108 Σύνταγμα Πεδ. Πυρ/κοῦ (β) 457 Τάγμα Διαβιβάσεων 592 Τάγμα Πεζικοῦ (γ) 614 Τάγμα Πεζικοῦ (δ) 615 Τάγμα Πεζικοῦ (γ) 620 Τάγμα Πεζικοῦ (γ)	(α) Ἀπὸ 5.4.48 μέχρι 25.7.49 ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Γ' Σ.Σ (β) Ἀπὸ 10.8.48 εἰς Γ' Σ.Σ. (γ) Ἀπὸ 10.8.47 εἰς 51ην Ταξιαρχίαν. (δ) Ἀπὸ 1.8.47 ἐξῆλθε τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σ.Σ (ε) Ἀπὸ 1.5.49 εἰς Γ' Σύνταγμα Ἱππικοῦ.
10.4.48	510 Λόχος Πολυβόλων	
1.5.48	XI Ἔφιππος Ὕλη (ε)	

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

3–16.2.47 Διεξαγωγὴ ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς τοῦ νοτίου Βερμίου καὶ τῶν Πιερίων.
26.2 ἕως 1.3.47 Διεξαγωγὴ εὐρείας ἐκκαθαριστικῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τὸ Βέρμιον ὄρος.
23–30.4.47 Ἀποτυχοῦσα προσπάθεια ἐκκαθαρίσεως τοῦ Βερμίου ὄρους.
12–20.6.47 Διεξαγωγὴ ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς Ὀλύμπου καὶ Πιερίων ἐν συνεργασίᾳ μετὰ μονάδων τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ (ἐπιχείρησις ΚΥΚΝΟΣ τοῦ Σχεδίου ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ).
25.8–8.9.47 Προσωρινὴ ἐκκαθάρισις τοῦ βορείου τμήματος τοῦ Βερμίου ὄρους.
14–18.9.47 Διεξαγωγὴ ἐπιθετικῶν ἐπιχειρήσεων ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλάν.
20/21.10.47 Ἐπιτυχὴς προσβολὴ ὑπὸ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν τῆς πόλεως Ἐδέσσης, ἕδρας τῆς 32ας Ταξιαρχίας.
24/25.10.47 Ἀποτυχοῦσα συμμοριακὴ ἐπίθεσις κατὰ τῶν Γιαννιτσῶν, ἕδρα τῆς 31ης Ταξιαρχίας.
12–15.11.47 Ἀποτυχοῦσα προσπάθεια συντριβῆς τῶν εἰς τὸ βόρειον Βέρμιον ὄρος κομμουνιστοσυμμοριτῶν.
10–13.1.48 Ἀποτυχοῦσα ἐπιθετικὴ ἐνέργεια πρὸς συντριβὴν τῶν εἰς τὸ Βέρμιον ὄρος συμμοριτῶν.
3–26.3.48 Ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Βερμίου ὄρους.
17–21.5.48 Καταδίωξις διὰ τῆς 33ης Ταξιαρχίας τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος Λευτεριᾶ ἐπὶ τοῦ Βερμίου ὄρους.
28–31.5.48 Ἐπιτυχὴς προσβολὴ διὰ τῆς 32ας Ταξιαρχίας τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος Φωτεινοῦ ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλάν.
5–18.7.48 Προσβολὴ διὰ τῆς 33ης Ταξιαρχίας τοῦ συμμοριακοῦ Ἀρχηγείου Βερμίου.
22–27.7.48 Λίαν ἐπιτυχὴς προσβολὴ εἰς τὸ Πάϊκον ὄρος δύο συμμοριακῶν ταξιαρχιῶν καὶ ἐξάρθρωσις αὐτῶν μὲ σοβαρὰς ἀπωλείας.
25.8–25.9.48 Ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν καὶ ἀπώθησις τῶν συμμοριτῶν πέραν τῶν συνόρων. Σοβαρὸν μεθοριακὸν ἐπεισόδιον προκληθὲν ὑπὸ τῶν Γιουγκοσλαύων.

22.12.48 Ἀποτυχοῦσαι ἐπιθέσεις ὑπὸ συμμοριακῆς μεραρχίας κατὰ τῆς Ἐδέσσης, ἕδρας τῆς 32ας Ταξιαρχίας καὶ ὑπὸ ταξιαρχίας κατὰ τῆς Ναούσης, ἕδρας τῆς 33ης Ταξιαρχίας.

28.12.48 Ἀποτυχοῦσα προσβολὴ τῆς Ἀριδαίας ὑπὸ τῆς Χ συμμοριακῆς μεραρχίας ὑποστάσης σοβαρὰς ἀπωλείας.

10/11.1.49 Ἀπασχόλησις διὰ πυρῶν τῆς Ἐδέσσης πρὸς κάλυψιν κινήσεως τῆς Χ κομμουνιστοσυμμοριακῆς μεραρχίας πρὸς Νάουσαν.

11–15.1.49 Ἐπίθεσις κατὰ τῆς Ναούσης, ἐξουδετέρωσις τῆς φρουρᾶς καὶ κατοχὴ τῆς πόλεως ἐπὶ τριήμερον. Διεξαγωγὴ ἀγώνων πρὸς ἀπελευθέρωσίν της.

4–20.7.49 Ὁριστικὴ ἐκκαθάρισις τῶν ὀρεινῶν ὄγκων τοῦ Καϊμακτσαλὰν καὶ τοῦ Βερμίου.

27.7–9.8.49 Ἔξοδος τῆς Μεραρχίας ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σ. Στρατοῦ.

II ΜΕΡΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

10.9.49	Διοικητὴς	:	Ὑποστράτηγος Πάλλης Στυλιανὸς
10.9.49	Ἐπιτελάρχης	:	Ἀντ/ρχης Πυρ. Μπρουμίδης Θεόδωρος
10.9.49	Ἀρχηγὸς Α' Κλάδου	:	Λοχαγὸς Πεζ. Κοκκώνης Γεώργιος
10.9.49	Ἀρχηγὸς Β'–Γ' Κλ.	:	Ἀντ/ρχης Μηχ. Βεντήρης Γεώργιος
10.9.49	Δ/τὴς Πυροβολικοῦ	:	Ἀντ/ρχης Πυρ. Καλλιγέρης Μιχαὴλ
10.9.49	Δ/τὴς Μηχανικοῦ	:	Ἀντ/ρχης Μηχ. Κιφωνίδης Ἰωάννης
10.9.49	Δ/τὴς Διαβιβάσεων	:	Ταγματ. Διαβ. Ἠλιάδης Κωνσταντῖνος
10.9.49	Δ/ντὴς Ὑγειονομικ.	:	Ἀρχίατρος Ἀποστολόπουλος Γεώργιος
10.9.49	Δ/ντὴς ΣΕΜ	:	Ταγματ. ΣΕΜ Θέμελης Εὐθύμιος

ΕΔΡΑ

10.9.49 Λαγκαδᾶς

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	Μ ο ν ά δ ε ς	Παρατηρήσεις
10.9.49	3η Ταξιαρχία 21η Ταξιαρχία 22α Ταξιαρχία 148 Μοῖρα Ὀρειβ. Πυρ/κοῦ 496 Τάγμα Διαβιβάσεων	

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

7–13.9.49 Εἴσοδος εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Γ' Σ. Στρατοῦ.

23–28.9.49 Διεξαγωγὴ ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς Μοράβα, Βερτίσκου, Φλαμοῦρι καὶ Κρούσια.

12–30.10.49 Διεξαγωγὴ ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν Χαλκιδικήν.

3η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

13.9.49	Διοικητὴς	:	Ταξίαρχος Βλάχος Κωνσταντῖνος μέχρι 17.10.49 Συν/ρχης Πεζ. Παπαδημητρίου Κωνσταντῖνος
13.9.49	Ἐπιτελάρχης	:	Ἀντ/ρχης Πεζ. Λαναρᾶς Ἀθαν. μέχρι 30.9.49 Ἀντ/ρχης Ἱππ. Καφετζόπουλος Ἰωάννης

ΕΔΡΑ

13.9.49 Θεσσαλονίκη
20.9.49 Χαλκιδικὴ

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	501 Τάγμα	502 Τάγμα	503 Τάγμα	Παρατηρήσεις
13.9.49	Ταγμ. Πεζ. Γιαννακόπουλος Κων.	Ταγμ. Πεζ. Μπρούμας Νικόλαος	Ταγμ. Πεζ. Λιαρᾶκος Σωτήριος	

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

13.9.49 Ἄφιξις εἰς Θεσσαλονίκην
12–30.10.49 Διεξαγωγὴ ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν περιοχὴν Χαλκιδικῆς.

21η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

7.9.49 Διοικητὴς : Συνταγματάρχης Πεζ. Ζαφειρόπουλος Δημήτριος
Ἐπιτελάρχης : Ἀντ/ρχης Πεζ. Ρετζέπης

ΕΔΡΑ

7.9.49 Σκύδρα
12.9.49 Κιλκὶς

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	504 Τάγμα	505 Τάγμα	506 Τάγμα	Παρατηρήσεις
7.9.49	Ἀντ/ρχης Πεζ. Θώμογλου Στυλ.	Ταγμ. Πεζ. Χαραλαμπόπουλος Χρ.	Τάγμ. Πεζ. Σιασιάνης Γεώργιος	

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

7.9.49 Εἴσοδος εἰς τὴν περιοχὴν Γ' Σ. Στρατοῦ καὶ στάθμευσις περὶ τὴν Σκύδραν.
12.9.49 Μεταστάθμευσις εἰς τὴν περιοχὴν Κιλκὶς–Μπέλες.
23–28.9.49 Διεξαγωγὴ ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς Μοράβα, Βερτίσκου, Φλαμοῦρι καὶ Κρουσίων.

22α ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

8.9.49 Διοικητὴς : Συν/ρχης Πυρ/κοῦ Δασκαρόλλης Ἀθανάσιος
8.9.49 Ἐπιτελάρχης : Ἀντ/ρχης Πεζ. Περίδης Γεώργιος

ΕΔΡΑ

8.9.49 Δράμα 18.9.49 Σέρραι

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	507 Τάγμα	508 Τάγμα	509 Τάγμα	Παρατηρήσεις
8.9.49	Ἀντ/ρχης Πεζ. Μαραγκὸς Κων.	Ταγμ. Πεζ. Πανέτσος Εὐάγγελος	Ἀντ/ρχης Πεζ. Παπαθανασίου Π.	

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

8.9.49 Εἴσοδος εἰς τὴν περιοχὴν Γ' Σ. Στρατοῦ καὶ στάθμευσις περὶ τὴν Δράμαν.
18.9.49 Μεατστάθμευσις εἰς τὴν περιοχὴν Σερρῶν–Σιδηροκάστρου

25η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1.1.47 : Ταξίαρχος Ἀνδρεάδης Κωνσταντῖνος μέχρι 30.10.47
Ταξίαρχος Εὐαγγελίου Κωνσταντῖνος μέχρι 23.11.48
Ταξίαρχος Πετρουτσόπουλος Παναγιώτης

1.1.47 Ἐπιτελάρχης : Ἐπίλαρχος Βοσνιάδης Παναγιώτης μέχρις 28.1.48
Ἀντ/ρχης Πεζ. Χατζηγεωργίου Ἠλίας μέχρι 1.3.48
Ταγματάρ. Πεζ. Κωνσταντινίδης Κοσμᾶς μέχρι 10.4.49
Ἀντ/ρχης Πεζ. Μανωλίδης Δημήτριος μέχρι 30.4.49
Ἀντ/ρχης Πεζ. Μπαστέας Παναγιώτης μέχρι 31.5.49
Ἀντ/ρχης Πεζ. Παυλίδης Ἀχιλλεύς

ΕΔΡΑ

1.1.47 Ἀλεξανδρούπολις
12.4.47 Δράμα
6.11.48 Σιδηρόκαστρον
23.11.48 Δράμα
1.5.49 Σιδηρόκαστρον
24.7.49 Καϊμακτσαλάν
24.9.49 Ἐλευθερούπολις

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	551 Τάγμα	552 Τάγμα	553 Τάγμα	Παρατηρήσεις
1.1.47	Ἀντ/ρχης Πεζ. Μοῦρκος Χαράλ. μέχρις 26.9.47	Ταγμ. Πεζ. Καραχάλιος Γ. μέχρις 27.3.47	Ἀντ/ρχης Πεζ. Μανσόλας Ἐμμ. μέχρις 23.1.47	
	Ἀντ/ρχης Πεζ. Φροντιστὴς Ἀθ. μέχρι 30.10.48	Ἀντ/ρχης Πεζ. Μανσόλας Ἐμμ. μέχρις 24.9.47	Ταγμ. Πεζικοῦ Ἀνδρεάδης Σταμ. μέχρι 30.4.47	
	Ταγμ. Πεζικοῦ Πυργιάδης Παναγ. μέχρι 15.11.48	Ἀντ/ρχης Πεζ. Βλάσης Γεώργιος μέχρι 31.5.48	Ἀντ/ρχης Πεζ. Οἰκονόμου Γεώρ. μέχρις 27.5.47	
1.1.47	Ταγμ. Πεζικοῦ Γκίζας Κων/νος μέχρι 15.2.49	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Κουντουρέλλης Εὐ. μέχρι 4.8.48	Ταγμ. Πεζικοῦ Τσόμπος Ἰωάννης μέχρις 23.10.48	
	Ταγμ. Πεζικοῦ Πατσαρίσης Ἀντ. μέχρι 10.3.49	Ἀντ/ρχης Πεζ. Κουβέλης Ἀντ. μέχρις 20.10.48	Ταγμ. Πεζικοῦ Βογιατζόγλου Ἀν. μέχρις 29.9.49	
	Ἀντ/ρχης Πεζ. Κωνσταντινίδης Κοσμᾶς μέχρι 30.5.49	Ταγμ. Πεζικοῦ Γκίζας Κων/νος μέχρι 10.11.48	Ταγμ. Πεζικοῦ Πορφύρης Ἀναστ.	
	Ἀντ/ρχης Πεζ. Καραφυλλίδης Εὐμέν. μέχρι 31.7.49	Ταγμ. Πεζικοῦ Ζαχαριάδης Φ. μέχρι 14.3.49		
	Ἀντ/ρχης Πεζ. Κωνσταντινίδης Κοσμᾶς	Ἀντ/ρχης Πεζ. Βαβαρούτας Ἀθ.		

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

10–11.11.47	Ἀποτυχοῦσα ἐπιθετικὴ ἐνέργεια βορείως Παπάδων–Δράμας.
7–8.4.48	Ἀνάληψις ἐπιτυχοῦς ἀντεπιθέσεως κατόπιν ἀποκρουσθείσης ἐπιθέσεως κατὰ Παπάδων.
13–15.4.48	Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια εἰς τὴν βορείως Παπάδων παραμεθόριον περιοχὴν μὲ σοβαρὰς ἀπωλείας τῶν συμμοριτῶν.
23–29.9.48	Προσβολὴ βορείως καὶ βορειοανατολικῶς Παπάδων συμμοριακῆς ταξιαρχίας ὑποστάσης σοβαρὰς ἀπωλείας.
6–23.11.48	Μεταστάθμευσις εἰς περιοχὴν Σιδηροκάστρου καὶ συμμετοχὴ εἰς τὰς ἐκεῖ διεξαχθείσας ἐπιχειρήσεις.
16–21.12.48	Ἐπιτυχὴς προσβολὴ συμμοριακοῦ συγκροτήματος εἰς Μενοίκιον ὄρος.
18–23.4.49	Συμμετοχὴ εἰς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις εἰς τὰς βορείως Ἀλεξανδρουπόλεως–Κομοτινῆς περιοχὰς καὶ ἀπώθησις τῶν συμμοριτῶν πέραν τῶν συνόρων.
5–12.5.49	Διεξαγωγὴ ἐπιχειρήσεων πρὸς ἀνακατάληψιν τοῦ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν καταληφθέντος Νέου Πετρίτσι. Ἀγῶνες εἰς τὸ Ἀνατολικὸν Μπέλες.
24.7.49	Μεταστάθμευσις εἰς τὴν περιοχὴν Καϊμακτσαλὰν–Ἀριδαίας–Ναούσης ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς Στρατ. Δ/σεως Κεντρικῆς Μακεδονίας.
29.9.49	Μεταστάθμευσις εἰς τὴν περιοχὴν Ἐλευθερουπόλεως–Δοξάτου.

26η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1.1.47	Διοικητής	: Ταξίαρχος Ἰωάννου Χρῆστος μέχρι 14.10.48 Συντ/ρχης Ἱππ. Στεργίου Κωνσταντῖνος μέχρι 3.8.49 Συντ/ρχης Πεζ. Βλάσης Γεώργιος
1.1.47	Ἐπιτελάρχης	: Ἀντ/ρχης Πεζ. Μπρᾶχος Βασίλειος μέχρι 13.2.47 Ταγματ. Πεζ. Καραχάλιος Δημήτριος μέχρι 13.1.48 Ἀντ/ρχης Πεζ. Ἀγραφιώτης Γεώργιος μέχρις 24.8.48 Ἐπίλαρχος Ζαχαράκης Ἐμμανουὴλ μέχρι Ν/βρίου 48 Ταγμ. Πεζ. Καραλῆς Ἰωάννης μέχρι 30.4.49 Ἀντ/ρχης Πεζ. Πλέσσας Δημήτριος μέχρι 30.8.49 Ἀντ/ρχης Πεζ. Μπαστέας Παναγιώτης

ΕΔΡΑ

1.1.47	Ξάνθη	1.7.49	Κιλκίς
13.11.48	Σιδηρόκαστρον	15.9.49	Δράμα
1.5.49	Σέρραι		

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	554 Τάγμα	555 Τάγμα	556 Τάγμα	Παρατηρήσεις
1.1.47	Ταγμ. Πεζικοῦ Τσάμπουρας Ἰ. μέχρις 28.2.47	Ταγμ. Πεζικοῦ Μπίσιας Κων/νος μέχρι 22.1.47	Ἀντ/ρχης Πεζ. Κυττέας Κων/νος μέχρι 15.3.47	
	Ἀντ/ρχης Πεζ. Μαργαρίτης Γ. μέχρι 15.5.47	Ἀντ/ρχης Πεζ. Κουτρίδης Παν. μέχρι 1.2.49	Ταγμ. Πεζικοῦ Καραμαλέγκος Μ. μέχρι 2.5.47	
	Ταγμ. Πεζικοῦ Τσάμπουρας Ἰ. μέχρι 11.7.47	Ἀντ/ρχης Πεζ. Δρακόπουλος Γ. μέχρι 1.10.49	Ἀντ/ρχης Πεζ. Φραγκάκης Νικ. μέχρι 19.8.47	
1.1.47	Ταγμ. Πεζικοῦ Σισμανίδης Κ. μέχρις 21.5.48	Ἀντ/ρχης Πεζ. Δικαιάκος Κυρ.	Ἀντ/ρχης Πεζ. Μπούκας Ἰωάννης μέχρις 25.1.49	
	Ἀντ/ρχης Πεζ. Παυλῆς Γεώργ. μέχρι 29.7.49		Ταγμ. Πεζικοῦ Λύτης Νικόλαος μέχρι 19.2.49	
	Ἀντ/ρχης Πεζ. Χριστόπουλος Π.		Ταγμ. Πεζικοῦ Μπούκας Ἰ. μέχρι 2.7.49	
			Ταγμ. Πεζικοῦ Λύτης Νικόλαος μέχρι 20.7.49	
			Ταγμ. Πεζικοῦ Παπαγεωργίου Ἀ. μέχρι 15.11.49	
			Ταγμ. Πεζικοῦ Μπασιάκος Ἀγ.	

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

3 ἕως 6.4.47	Διεξαγωγὴ ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν ἀνατολικῶς Ἐχίνου παραμεθόριον περιοχήν
18.5.47	Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια βορειοανατολικῶς Ξάνθης.
7–8.7.47	Διεξαγωγὴ ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν βορειοανατολικῶς Κομοτινῆς παραμεθόριον περιοχήν.
27–29.7.47	Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια εἰς τὴν παραμεθόριον περιοχὴν Μελιταίνης.
5–8.9.47	Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Κομοτινῆς παραμεθόριον περιοχήν.
7–9.12.47	Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια εἰς τὴν βορειοδυτικῶς Ξάνθης περιοχὴν Χαϊντοῦς.
7.3.48	Συντριβὴ συμμοριακοῦ τμήματος παρὰ τὸ βορείως Ξάνθης παραμεθόριον χωρίον Δημάριον.
16/17.3.48	Ἀπόκρουσις συμμοριακῆς ἐπιθέσεως κατὰ τῆς Ξάνθης ἕδρας τῆς Ταξιαρχίας.
7/8.4.48	Ἀποτυχοῦσα συμμοριακὴ ἐπίθεσις κατὰ τῆς Κομοτινῆς.
24–31.5.48	Προσβολὴ συμμοριακοῦ συγκροτήματος εἰς τὴν βορειονατολικῶς Κομοτινῆς παραμεθόριον ζώνην.
23.11.48	Ἀντικαταστάσις 25ης Ταξιαρχίας εἰς τὴν περιοχὴν Σιδηροκάστρου καὶ συμμετοχὴ εἰς τοὺς διεξαχθέντας ἀγῶνας.
6–9.5.49	Ἐπιθετικαὶ ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν βορείως Σερρῶν–Σιδηροκάστρου περιοχήν.
10–12.5.49	Ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι εἰς τὸ ἀνατολικὸν Μπέλες.
24.8–1.9.49	Ἐπιθετικαὶ ἐπιχειρήσεις πρὸς ἐκκαθάρισιν τοῦ Δυτικοῦ Μπέλες.
15.9.49	Μεταστάθμευσις εἰς Δράμαν.

27η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1.1.47	Διοικητής	: Ταξίαρχος Παπανικολάου Νικόλαος μέχρι 31.7.47 Ταξίαρχος Γεωργόπουλος Ἀνδρέας μέχρι 31.1.48 Ταξίαρχος Πρόκος Στέφανος μέχρι 26.2.48 Ταξίαρχος Ζῶτος Ἠλίας μέχρι 3.3.48 Ταξίαρχος Ρογκόπουλος Γεώργιος μέχρι 13.8.48 Ταξίαρχος Ἀργυρόπουλος Ἀρχιμήδης μέχρι 21.8.48 Συν/ρχης Πεζ. Ἀγραφιώτης Γεώργιος μέχρι 5.9.48 Ταξίαρχος Τσαρούχης Ἰωάννης μέχρι 3.2.49 Ταξίαρχος Ἀγραφιώτης Γεώργιος.
1.1.47	Ἐπιτελάρχης	: Ἀντ/ρχης Πεζ. Βλάσης Γεώργιος μέχρι 21.9.47 Ἀντ/ρχης Πεζ. Μανσόλας Ἐμμανουὴλ μέχρι 24.11.47 Ταγμ. Πυρ. Βαρβαρίτης Βλάσιος μέχρι 30.11.47 Ταγμ. Πυρ. Μπαλάσκας Εὐάγγελος μέχρι 21.8.48 Ταγμ. Πεζ. Δικαιᾶκος Κυριᾶκος μέχρι 7.9.49 Ἀντ/ρχης Πεζ. Μπλέσσας Δημήτριος.

ΕΔΡΑ

1.1.47	Δράμα	18.4.49	Σιδηρόκαστρον
5.4.47	Ἀλεξανδρούπολις	18.8.49	Μπέλες
1.3.48	Διδυμότειχον	2.9.40	Δράμα
18.3.49	Περιοχὴ Σερρῶν	18.9.49	Ξάνθη

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	557 Τάγμα	558 Τάγμα	559 Τάγμα	Παρατηρήσεις
1.1.47	Ταγμ. Πεζικοῦ Παύλου Κων.	Ἀντ/ρχης Πεζ. Σορῶτος Ἐμμαν. μέχρι 23.5.47	Ταγμ. Πεζικοῦ Χρυσικὸς Ἰωάν. μέχρι 27.5.48	
	Ταγμ. Πεζικοῦ Δεμέστιχας Παν. μέχρι 12.11.47	Ταγμ. Πεζικοῦ Χαραλάμπους Ἡ. μέχρι 1.6.48	Ἀντ/ρχης Πεζ. Ἀκοκαλίδης Ἀθ. μέχρι 11.9.48	
	Ἀντ/ρχης Πεζ. Παπαγεωργίου Ἰ. μέχρι 22.2.48	Ἀντ/ρχης Πεζ. Δαμιανᾶκος Γεωρ. μέχρι 25.5.48	Ἀντ/ρχης Πεζ. Σταυρογιαννόπουλος Βασ. μέχρι 24.10.48	
	Ταγμ. Πεζικοῦ Ποῦλος Κων/νος μέχρι 23.3.48	Ταγμ. Πεζικοῦ Παπαπαναγιώτου Νικόλαος μέχρι 23.7.49	Ἀντ/ρχης Πεζ. Καραφυλλίδης Εὐ. μέχρι 6.3.49	
	Ταγμ. Πεζικοῦ Ἀλεβιζᾶτος Παν. μέχρι 10.3.48	Ἀντ/ρχης Πεζ. Δαμιανᾶκος Γ.	Ταγμ. Πεζικοῦ Ζάκκας Κων/νος	
	Ταγμ. Πεζικοῦ Πασσαλῆς Ἰωάν.			

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

2.5. ἕως 17.6.47 Διεξαγωγὴ ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων δυτικῶς τοῦ Ἕβρου ποταμοῦ.
5–8.9.47 Ἐκκαθαριστικὴ ἐνέργεια εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Μπουκατὲ Ντάγ.

4–5.10.47	Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς δυτικῶς Ἔβρου ποταμοῦ παραμεθορίου ζώνης.
30/31.3.48	Ἀνεπιτυχὴς συμμοριακὴ ἐπίθεσις κατὰ τοῦ Διδυμοτείχου ἕδρας τῆς Ταξιαρχίας.
14/15.4.48	Δευτέρα ἀνεπιτυχὴς ἐπίθεσις κατὰ Διδυμοτείχου.
11.8.–7.9.48	Διεξαγωγὴ ἐπιθετικῶν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν δυτικῶς Ἔβρου παραμεθόριον ζώνην καθ' ἃς διεξήχθησαν σκληροὶ ἀγῶνες. Θανάσιμος τραυματισμὸς ἐκ νάρκης τοῦ Ταξιάρχου Ρογκοπούλου καὶ τραυματισμὸς τοῦ ἀντικαταστάτου του Ταξιάρχου Ἀργυροπούλου.
6–9.5.49	Ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι εἰς τὴν βορείως Σερρῶν–Σιδηροκάστρου περιοχήν.
18–23.8.49	Ἐπιθετικαὶ ἐπιχειρήσεις πρὸς ἐκκαθάρισιν τοῦ Δυτικοῦ Μπέλες.
2.9.49	Μεταστάθμευσις εἰς περιοχὴν Δράμας.
18.9.49	Μεταστάθμευσις εἰς περιοχὴν Ξάνθης.

31η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1.1.47	Διοικητής	: Συν/ρχης Πυρ. Νομικὸς Πέτρος μέχρι 5.7.47 Ταξίαρχος Παντελίδης Μενέλαος μέχρι 10.9.48 Ταξίαρχος Νικολαΐδης Μιχαὴλ μέχρι 12.5.49 Ταξίαρχος Παντελίδης Μενέλαος μέχρι 1.7.49 Συν/ρχης Πεζ. Φροντιστὴς Ἀθανάσιος
1.1.47	Ἐπιτελάρχης	: Ἀντ/ρχης Πεζ. Ροῦμπος Σπυρίδων μέχρι ..... Ἀντ/ρχης Πεζ. Παπαγεωργακόπουλος Ἐλευθ. μέχρι 10.7.47 Ἀντ/ρχης Πεζ. Κωστόπουλος Βασίλ. μέχρι 31.3.48 Ἀντ/ρχης Πεζ. Ροῦμπος Σπυρίδων μέχρι .....

ΕΔΡΑ

1.1.47	Θεσσαλονίκη	5.4.48 Κιλκὶς
18.1.47	Γιαννιτσὰ	

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	511 Τάγμα	512 Τάγμα	513 Τάγμα	Παρατηρήσεις
1.1.47	Ἀντ/ρχης Πεζ. Μίσιος Ἀριστείδ. μέχρι 31.12.47 Ἀντ/ρχης Πεζ. Σακελλαρίδης Ἀν. μέχρις 6.11.48 Ταγμ. Πεζικοῦ Τσεπαπαδάκης Χ.	Ἀντ/ρχης Πεζ. Πηλιχὸς Κων. μέχρι 12.8.47 Ταγμ. Πεζικοῦ Γραμματίκας Παν. μέχρι 25.7.49 Ταγμ. Πεζικοῦ Λουμάκης Παν.	Ταγμ. Πεζικοῦ Γεννηματᾶς Ἰωάν. μέχρι 9.2.47 Ἀντ/ρχης Πεζ. Φωτιᾶς Χρῆστος μέχρις 1.6.47 Ἀντ/ρχης Πεζ. Σμπῶκος Ἐμμ. μέχρι 16.6.47 Ἀντ/ρχης Πεζ. Παπαγεωργακόπουλος Ἐλ. μέχρι 18.3.48 Ἀντ/ρχης Πεζ. Παπαδάκης Σπ. μέχρι 16.10.48 Ταγμ. Πεζικοῦ Παπακωνσταντίνου Λεων. μέχρις 29.9.49 Ταγμ. Πεζικοῦ Θεοτικὸς Σπυρίδ.	

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

2–10.4.47	Ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τοῦ Παΐκου.
23–30.4.47	Μετέσχε τῶν διεξαχθεισῶν ὑπὸ τῆς XI Μεραρχίας ἐπιχειρήσεων πρὸς ἐκκαθάρισιν τοῦ Βερμίου ὄρους.
24/25.10.47	Ἐπιτυχὴς ἀπόκρουσις συμμοριακῆς ἐπιθέσεως κατὰ τῶν Γιαννιτσῶν ἔδρας τῆς Ταξιαρχίας.
30.3–5.4.48	Ἐπιτυχὴς προσβολὴ τοῦ ἀρχηγείου Κρουσίων καὶ καταδίωξις τῶν πρὸς Φλαμοῦρι—Βερτίσκον συμπτυχθέντων συμμοριτῶν.
5.4.48	Ἀποσπασθεῖσα ἐκ τῆς XI Μεραρχίας ὑπήχθη ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Γ' Σ. Στρατοῦ.
14.6.48	Κατάληψις ὑπὸ συμμοριτῶν καὶ ἄμεσος ἀνακατάληψις τοῦ ὀργανωθέντος εἰς τὸν θύλακα Κορώνας σημείου στηρίγματος Μεταμορφώσεως.
23.6.48	Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια εἰς τὸν θύλακα Κορώνας καὶ ἐπιτυχὴς ἀπόκρουσις συμμοριακῆς ἀντεπιθέσεως ὑποστηριχθείσης ὑπὸ πυροβόλου τεταγμένου ἐντὸς τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐδάφους. Ἀνάπτυξις τοῦ σεμείου στηρίγματος Μεταμορφώσεως εἰς κέντρον ἀντιστάσεως.
12–15.8.48	Ἀποτυχοῦσα ἐπιθετικὴ ἐνέργεια εἰς τὸ ἀνατολικὸν Μπέλες.
5–10.5.49	Διεξαγωγὴ ἐπιχειρήσεων πρὸς ἀνακατάληψιν τοῦ ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν καταληφθέντος Νέου Πετρίτσι. Ἐπακολουθήσαντες ἀγῶνες εἰς τὸ Ἀνατολικὸν Μπέλες.
19–21.6.49	Διεξαγωγὴ ἀγώνων πρὸς ἐπανάκτησιν τοῦ καταληφθέντος ὑπὸ συμμοριτῶν εἰς τὸ Ἀνατολικὸν Μπέλες σημείου στηρίγματος Ὀκραντένα.
4–15.7.49	Ἐπιθετικαὶ ἐπιχειρήσεις ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλάν.
16–20.7.49	Ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις εἰς τὸ Βέρμιον ὄρος.
27.7.49	Ἔξοδος τῆς Ταξιαρχίας ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

32α ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1.1.47	Διοικητὴς	: Συν/ρχης	Πυρ. Λάϊος Δημήτριος μέχρις 6.8.47
		Συν/ρχης	Πεζ. Μπαλαφούτης Δημήτριος μέχρι 3.12.47
		Ταξίαρχος	Λίβας Ξέρξης μέχρι 15.5.49
		Συν/ρχης	Πεζ. Τσιτσεκλὴς Ἀντώνιος
1.1.47	Ἐπιτελάρχης	: Ἀντ/ρχης	Πεζ. Βασίλογλου Νικόλαος μέχρι 30.9.47
		Ἀντ/ρχης	Ἱππ. Βαΐδης Κων/νος μέχρις 20.2.48
		Ἀντ/ρχης	Πεζ. Ἀναγνωστόπουλος Κων. μέχρις 9.3.49
		Ἀντ/ρχης	Πεζ. Ψαρουδάκης Ἀντώνιος μέχρις 25.11.49
		Ἀντ/ρχης	Πυρ. Ψαθᾶς Ἰωάννης

ΕΔΡΑ

1.1.47	Βέρροια	13.8.47	Γιαννιτσὰ
8.1.47	Ἔδεσσα	25.8.47	Βέρμιον ὄρος
31.1.47	Κατερίνη	8.9.47	Ἔδεσσα
16.3.47	ἐκτὸς περιοχῆς Γ' Σ. Στρατοῦ		
1.7.47	Βέρροια		

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	514 Τάγμα	515 Τάγμα	516 Τάγμα	Παρατηρήσεις
1.1.47	Ἀντ/ρχης Πεζ. Μπάμπαλος Ἰω. μέχρι 17.10.47	Ταγμ. Πεζικοῦ Κοταρίδης Νικ. μέχρι 10.6.47	Ταγμ. Πεζικοῦ Δρακόπουλος Γ. μέχρις 27.9.47	
	Ταγμ. Πεζικοῦ Κλαδοῦχος Ἀπ. μέχρι 31.1.48	Ἀντ/ρχης Πεζ. Κοκολάκης Δημ. μέχρις 28.10.47	Ἀντ/ρχης Πεζ. Πετρόπουλος Γ. μέχρι 1.8.49	
	Ἀντ/ρχης Πεζ. Ἀργυρόπουλος Ἀ. μέχρι 31.3.48	Ταγμ. Πεζικοῦ Διακάκης Ἰωάν. μέχρι 10.5.48	Ταγμ. Πεζικοῦ Βλάχος Ἰωάννης μέχρι 24.9.49	
	Ταγμ. Πεζικοῦ Ζαχαρόπουλος Κ. μέχρις 9.4.48	Ταγμ. Πεζικοῦ Στογιάννης Μιχ. μέχρι 13.7.48	Ταγμ. Πεζικοῦ Νταούτης Γεώργ.	
	Ἀντ/ρχης Πεζ. Τριανταφυλλόπουλος Χρ. μέχρι 15.10.48	Ἀντ/ρχης Πεζ. Διακάκης Ἰωάν. μέχρι 15.3.49		
	Ταγμ. Πεζικοῦ Ζαχαρόπουλος Κ.	Ἀντ/ρχης Πεζ. Κοταρίδης Νικόλ.		

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

3 ἕως 16.2.47 Ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς τοῦ νοτίου Βερμίου καὶ τῶν Πιερίων.
16.3–30.6.47 Διάθεσις τῆς Ταξιαρχίας εἰς τὸ Β' Σῶμα Στρατοῦ.
25.8–8.9.47 Ἐπιθετικαὶ ἐπιχειρήσεις εἰς τὸ βόρειον τμῆμα τοῦ Βερμίου.
14–18.9.47 Ἐπιθετικαὶ ἐπιχειρήσεις ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλάν.
20/21.10.47 Ἐπιτυχὴς προσβολὴ ὑπὸ κομμουνιστοσυμμοριτῶν τῆς πόλεως Ἐδέσσης ἔνθα ἡ ἕδρα τῆς Ταξιαρχίας.
3–26.3.48 Ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι πρὸς ἐκκαθάρισιν τοῦ Βεμίρου ὄρους.
28–31.5.48 Ἐπιτυχὴς προσβολὴ τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος Φωτεινοῦ ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλάν.
25.8–25.9.48 Ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλὰν καὶ ἀπώθησις τῶν συμμοριτῶν πέραν τῶν συνόρων. Προσβολὴ Γιουγκοσλαυϊκοῦ στρατιωτικοῦ τμήματος εἰσελθόντος εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος.
22.12.48 Ἀνεπιτυχὴς ἐπίθεσις Χ συμμοριακῆς μεραρχίας κατὰ τῆς Ἐδέσσης.
10/11.1.49 Προσβολὴ διὰ πυρῶν τῆς Ἐδέσσης πρὸς ἀπασχόλησιν τῆς φρουρᾶς τῆς πόλεως.
4–20.7.49 Ἐπιτυχεῖς ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλάν.
Ἀπώθησις τῶν συμμοριτῶν πέραν τῶν συνόρων καὶ ἐγκατάστασις προκαλυπτικῶν τμημάτων ἐπὶ τῆς μεθορίου.
7.8.49 Ἔξοδος τῆς Ταξιαρχίας ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

33η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1.1.47 Διοικητής : Συν/ρχης Πυρ. Ὀλύμπιος Δημήτριος μέχρι 10.12.47
Ταξίαρχος Κατσωρίδης Κων. μέχρι 12.3.49
Συν/ρχης Πεζ. Δασκαλόπουλος Ἰωάννης
1.1.47 Ἐπιτελάρχης : Ἀντ/ρχης Πεζ. Δόρτας Εὐάγγελος μέχρις 11.1.49
Ἀντ/ρχης Πεζ. Μουτούσης Παναγιώτης

ΕΔΡΑ

1.1.47	Έδεσσα	1.8.48	ἐκτὸς περιοχῆς Γ' Σ. Στρατοῦ
13.5.47	Βέρροια	2.12.48	Νάουσα
1.7.47	Έδεσσα	16.1.49	Βέρροια
25.9.47	Γιαννιτσὰ	1.2.49	Νάουσα
4.11.47	ἐκτὸς περιοχῆς Γ' Σ. Στρατοῦ	27.8.49	ἐκτὸς περιοχῆς Γ' Σ. Στρατοῦ.
25.12.47	Βέρροια		

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	517 Τάγμα	518 Τάγμα	519 Τάγμα	Παρατηρήσεις
1.1.47	Ἀντ/ρχης Πεζ. Καρδαρᾶς Κων. μέχρις 28.6.47	Τάγμ. Πεζικοῦ Καρλῆς Γεωργ. μέχρις 9.5.47	Ταγμ. Πεζικοῦ Σφακιανάκης Μ. μέχρι 14.3.47	
	Ἀντ/ρχης Πεζ. Σταμνᾶς Κων. μέχρις 29.11.48	Ταγμ. Πεζικοῦ Μαυροειδὴς Δημ. μέχρι 15.3.49	Ταγμ. Πεζικοῦ Λασκαρίδης Κ. μέχρις 22.8.47	
	Ταγμ. Πεζικοῦ Μαρώνης Γεώργ. μέχρι 31.1.49	Ταγμ. Πεζικοῦ Κρήτας Σπυρίδων	Ἀντ/ρχης Πεζ. Μπάρμπας Θωμᾶς μέχρι 9.11.47	
	Ἀντ/ρχης Πεζ. Ροῦμπος Σπυρ. μέχρις 28.2.49		Ταγμ. Πεζικοῦ Ἀργυρόπουλος Χ. μέχρι 4.5.49	
	Ταγμ. Πεζικοῦ Κουτσῖκος Γ. μέχρι 30.3.49		Ἀντ/ρχης Πεζ. Καραχάλιος Δημ.	
	Ταγμ. Πεζικοῦ Σπίνουλας Παν. μέχρις 26.9.49			
	Ταγμ. Πεζικοῦ Καταλυματίας Θ.			

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

3–16.2.47	Μετέσχε τῶν διεξαχθεισῶν ὑπὸ τῆς XI Μεραρχίας ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς τοῦ νοτίου Βερμίου καὶ τῶν Πιερίων.
23–29.4.47	Μετέσχε τῶν διεξαχθεισῶν ὑπὸ τῆς XI Μεραρχίας ἐπιχειρήσεων πρὸς ἐκκαθάρισιν τοῦ Βερμίου ὄρους.
1–10.9.47	Ἀποτυχοῦσαι ἀλλεπάλληλοι κομμουνιστοσυμμοριακαὶ ἐπιθέσεις κατὰ τοῦ κέντρου ἀντιστάσεως Κερασιῶν ἐπὶ τοῦ δυτικοῦ Καϊμακτσαλάν.
14–18.9.47	Ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι ἐπὶ τοῦ Καϊμακτσαλάν.
4.11–24.12.47	Διάθεσις τῆς Ταξιαρχίας (μεῖον 518 Τάγμα) εἰς Β' Σῶμα Στρατοῦ.
3–26.3.48	Ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι πρὸς ἐκκαθάρισιν τοῦ Βερμίου ὄρους.
17–21.5.48	Καταδίωξις ἐπὶ τοῦ Βερμίου ὄρους τοῦ συμμοριακοῦ συγκροτήματος Λευτεριᾶ.
5–18.7.48	Προσβολὴ τοῦ συμμοριακοῦ ἀρχηγείου Βερμίου.
23–27.7.48	Λίαν ἐπιτυχὴς προσβολὴ εἰς τὸ Πάϊκον ὄρος δύο συμμοριακῶν ταξιαρχιῶν αἵτινες ὑπέστησαν σοβαρὰς ἀπωλείας.
1.8.–1.12.48	Διάθεσις τῆς Ταξιαρχίας (μεῖον 517 Τάγμα) εἰς Β' Σῶμα Στρατοῦ .
22.12.48	Ἐπίθεσις κατὰ τῆς πόλεως Ναούσης ἕδρας τῆς Ταξιαρχίας ὑπὸ συμμοριακῆς Ταξιαρχίας, τελικῶς ἀποκρουσθεῖσα.
11–13.1.49	Προσβολὴ τῆς Ναούσης καὶ κατάληψις τῆς πόλεως μετὰ ἐξουδετέρωσιν τῆς φρουρᾶς. Διαφυγὴ τῆς διοικήσεως τῆς Ταξιαρχίας.
1–11.3.49	Συμμετοχὴ εἰς τὰς διεξαχθείσας ἐπιχειρήσεις εἰς τὰ Κερδύλλια ὄρη.
27.8.49	Ἔξοδος τῆς Ταξιαρχίας ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

35η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1.1.47 Διοικητής : Ταξίαρχος Κοντώσης Ἀναστάσιος μέχρις 28.10.47
Συν/ρχης Μηχ. Παπαπαναγιώτου Κων/νος
1.1.47 Ἐπιτελάρχης : Ἀντ/ρχης Πεζ. Σαλὴς Γεώργιος μέχρι 4.4.48
Ἀντ/ρχης Πεζ. Σταυρογιαννόπουλος Βασίλειος

ΕΔΡΑ

1.1.47 Σέρραι

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	561 Τάγμα	562 Τάγμα	563 Τάγμα	Παρατηρήσεις
1.1.47	Ἀντ/ρχης Πεζ. Λασπιᾶς Γεώργ. μέχρι 10.1.48 Ἀντ/ρχης Πεζ. Ἡσαΐας Δημήτρ.	Ἀντ/ρχης Πεζ. Χατζῆς Δημ. μέχρι 3.2.47 Ἀντ/ρχης Πεζ. Δρακούστης Χρῆσ. μέχρι 2.7.47 Ἀντ/ρχης Πεζ. Παυλὴς Παναγ. μέχρι 31.12.47 Ταγμ. Πεζικοῦ Πελεκᾶνος Χρύσ. μέχρις 6.4.48 Ἀντ/ρχης Πεζ. Γρανᾶς Ἀθανάσ.	Ἀντ/ρχης Πεζ. Σῶκος Δημήτρ. μέχρις 28.3.48 Ἀντ/ρχης Πεζ. Τσολάκας Κων.	

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

19–23.1.47 Μετέσχε τῶν διεξαχθεισῶν ὑπὸ τῆς Χ Μεραρχίας ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων.
30–31.5.47 Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια βορειοανατολικῶς Σερρῶν.
17–20.8.47 Ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι εἰς τὴν βορείως Σερρῶν ὀρεινὴν περιοχήν.
30.8–1.9.47
9–11.1.48 Ἐπιτυχὴς προσβολὴ συμμοριακοῦ τάγματος εἰς Μενοίκιον ὄρος.
22–25.1.48 Ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς Φλαμοῦρι καὶ Κερδυλλίων.
10–18.2.48 Ἐπανάληψις τῶν ἐπιθετικῶν ἐνεργειῶν εἰς τὰς αὐτὰς περιοχάς.
17–21.3.48 Λίαν ἐπιτυχὴς ἐπιθετικὴ ἐνέργεια βορειοανατολικῶς Σερρῶν.
31.3–5.4.48 Καταδίωξις καὶ προσβολὴ τῶν συμπτυχθέντων ἐκ Κρουσίων πρὸς Ἀνατολὰς συμμοριτῶν τοῦ Ἀρχηγείου Κρουσίων.
8.4.48 Ἔξοδος τῆς Ταξιαρχίας ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Γ΄ Σώματος Στρατοῦ.

36η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1.1.47 Διοικητὴς : Ταξίαρχος Καυκᾶς Ἰωάννης
1.1.47 Ἐπιτελάρχης : Ἀντ/ρχης Πεζ. Κωτσίνας Κωνσταντῖνος

ΕΔΡΑ

1.1.47 Ἀξιούπολις

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	564 Τάγμα	565 Τάγμα	566 Τάγμα	Παρατηρήσεις
1.1.47	Ταγμ. Πεζικοῦ Παπαϊωάννου Σ.	Ταγμ. Πεζικοῦ Κρίβας Γεώργιος	Ταγμ. Πεζικοῦ Κοντογιωργάκης Μιχαὴλ	

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

7–8.1.47 Διεξαγωγὴ ἐπιχειρήσεων ἐπὶ τοῦ ἀνατολικοῦ τμήματος τοῦ ὄρους Πάϊκον.
18.2.47 Ἔξοδος τῆς Ταξιαρχίας ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σ. Στρατοῦ.

37η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1.1.47 Διοικητής : Ταξίαρχος Κανελλόπουλος Κωνσταντῖνος μέχρι 26.3.47
Ταξίαρχος Βασιλᾶς Εὐθύμιος μέχρι 28.3.48
Συν/ρχης Πυρ. Νικολαΐδης Μιχαὴλ

1.1.47 Ἐπιτελάρχης : Ἀντ/ρχης Πεζ. Δρακούσης Χρῆστος μέχρι 26.3.47
Ἀντχρης/ Πεζ. Σινανίδης Λέανδρος

ΕΔΡΑ

1.1.47 Κιλκὶς

ΣΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	567 Τάγμα	568 Τάγμα	569 Τάγμα	Ραρατηρήσεις
1.1.47	Ἀντ/ρχης Πεζ. Δέτσης Γεώργιος μέχρι 16.3.47	Ταγμ. Πεζικοῦ Κοντογιάννης Ἀ. μέχρι 26.3.47	Ἀντ/ρχης Πεζ. Σταύρου Κων. μέχρι 17.3.47	
	Ταγμ. Πεζικοῦ Παυλῆς Παν. μέχρι 27.3.47	Ἀντ/ρχης Πεζ. Ἀναστασίου Νικ. μέχρι 4.3.48	Ταγ. Πεζικοῦ Κοντώσης Χρῆσ. μέχρι 3.5.47	
	Ἀντ/ρχης Πεζ. Βουργουράκης Ἰ. μέχρι 6.10.47	Ταγ. Πεζικοῦ Τζαβάρας Γεώργ. μέχρι 4.4.48	Ἀντ/ρχης Πεζ. Καλονᾶς Στυλ. μέχρι 23.3.48	
	Ταγ. Πεζικοῦ Βασίλαρος Βασ. μέχρι 12.11.47	Ταγμ. Πεζικοῦ Τζαννετᾶκος Δ.	Ταγμ. Πεζικοῦ Σαμαλτάνης Θεολ	
	Ἀντ/ρχης Πεζ. Καραμπᾶτος Μιχ. μέχρι 1.1.48			
	Ταγμ. Πεζικοῦ Μονσχανδρέου Κ.			

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

19–23.1.47 Μετέσχε τῶν διεξαχθεισῶν ὑπὸ τῆς Χ Μεραρχίας ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν τῶν Κρουσίων.
29/30.5.47 Ἀπόκρουσις ἰσχυρᾶς κομμουνιστοσυμμοριακῆς ἐπιθέσεως κατὰ τοῦ Κιλκὶς ἔνθα τὸ Στρατηγεῖον τῆς Ταξιαρχίας.
4–6.7.47 Ἀποτυχοῦσα ἐπιθετικὴ ἐνέργεια εἰς τὸ δυτικὸν Μπέλες .
25.8–5.9.47 Ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι ἐπὶ τῶν Κρουσίων.
1–20.11.47)
29.11–4.12.47) Συνεχεῖς ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς τῶν Κρουσίων.
17–22.1.48 Ἐπιθετικὴ ἐνέργεια ἐπὶ τῶν Κρουσίων.
25/26.3.48 Ἀπόκρουσις συμμοριακῆς ἐπιθέσεως κατὰ τοῦ Κιλκίς.
30–31.3.48 Ἐπιτυχὴς προσβολὴ τοῦ συμμοριακοῦ ἀρχηγείου Κρουσίων.
8.4.48 Ἔξοδος τῆς Ταξιαρχίας ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

51η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

24.7.47 Διοικητής : : Συν/ρχης Πεζ. Κατσομῆτρος Στέφανος
24.7.47 Ἐπιτελάρχης : Ἀντ/ρχης Πεζ. Στρατιώτης Γεράσιμος

ΕΔΡΑ

24.7.47 Βέρροια
31.12.47 Κατερίνη
9.4.48 ἐκτὸς περιοχῆς Γ' Σ. Στρατοῦ

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	592 Τάγμα	615 Τάγμα	620 Τάγμα	Παρατηρήσεις
10.8.47	Ταγμ. Πεζικοῦ Δασκαλόπουλος Ἰωάννης	Ἀντ/ρχης Πεζ. Γκανᾶς Σπυρ. μέχρι 10.1.48 Ταγμ. Πεζικοῦ Ναοὺμ Μιχαὴλ	Ταγμ. Πεζικοῦ Δήμου Δημήτρ. μέχρι 15.8.47 Ἀντ/ρχης Πεζ. Πικουλάκης Ξανθὸς	Τὰ Τάγματα ἐνετάχθησαν εἰς Ταξιαρχίαν ἀπὸ 10.8.47

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

24.7.47 Ἄφιξις τοῦ Στρατηγείου τῆς Ταξιαρχίας εἰς Βέρροιαν ἐκ Κρήτης. Ὑπαγωγὴ ὑπὸ τὸ Γ' Σ. Στρατοῦ.
4–5.9.47 Ἐπιτυχὴς προσβολὴ τοῦ τάγματος ἀρχισυμμορίτου Πάνου ἐν τῇ προσπαθείᾳ του νὰ διέλθῃ τὸν Ἀλιάκμονα.
18–25.9.47 Ἐπιθετικαὶ ἐνέργειαι εἰς τὰ Βόρεια Πιέρια ὄρη.
31.12.47 Ἀνάληψις ζώνης εὐθύνης περιλαμβανούσης τὰ Πιέρια καὶ τὸν Βόρειον Ὄλυμπον.
13–23.1.48 Ἐπιθετικαὶ ἐπιχειρήσεις εἰς τὰ Πιέρια.
3–28.3.48 Συντριβὴ τῆς ὑπὸ τὸν Παλαιολόγον κομμουνιστοσυμμοριακῆς Ταξιαρχίας εἰς τὰ Πιέρια.
9.4.48 Ἔξοδος ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

52α ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

5.4.48 Ταξίαρχος : Σωτηρίου Ἰωάννης
.4.48 Ἐπιτελάρχης : Ἀντ/ρχης Πυρ. Ντόκος Παναγιώτης

ΕΔΡΑ

5.4.48 Θεσσαλονίκη 21.6.48 ἐκτὸς περιοχῆς Γ' Σ. Στρατοῦ

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	594 Τάγμα(α)	595 Τάγμα(α)		Παρατηρήσεις
5.4.48	Ἀντ/ρχης Πεζ. Κοκολάκης Δημ.	Ἀντ/ρχης Πεζ. Φωκᾶς Χρῆστος μέχρι 17.5.48 Ἀντ/ρχης Πεζ. Παπαρρόδου Νικ.		(α) Προῆλθον ἐκ μετονομασίας τῶν Β' καὶ Γ' Ταγμάτων Φρουρῶν.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

5.4.48 Συνεκροτήθη ἐν Θεσσαλονίκῃ μὲ δύο Τάγματα.
21.6.48 Ἐξῆλθεν ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Γ' Σ.Σ. Στρατοῦ.

72α ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

15.9.49 Διοικητὴς : Συν/ρχης Πεζ. Ἀντωνόπουλος Κωνσταντῖνος
15.9.49 Ἐπιτελάρχης : Συν/ρχης Πυρ. Βασιλαρᾶκος Δρακούλης.

ΕΔΡΑ

15.9.49 Ἔδεσσα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	616 Τάγμα	617 Τάγμα	618 Τάγμα	Παρατηρήσεις
15.9.49	Ταγμ. Πεζικοῦ Χρυσούλης Δημ.	Ταγμ. Πεζικοῦ Τσίλιας Βασίλειος	Ταγμ. Πεζικοῦ Παπαδημητρίου Κ.	

ΣΗΜΑΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

15.9.49 Εἰσῆλθεν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Γ' Σ. Στρατοῦ ἐγκατασταθεῖσα εἰς τὴν περιοχὴν Ἀριδαίας Καϊμακτσαλὰν Ἐδέσσης, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Κεντρικῆς Μακεδονίας.

87η ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

25.9.47 Διοικητὴς : Ταξίαρχος Χρυσανθακόπουλος Διονύσ. μέχρι 10.2.48
Ταξίαρχος Γραικὸς Ἀθανάσιος μέχρι 15.10.48
Ταξίαρχος Ἰωάννου Χρῆστος μέχρις 23.11.48
Ὑποστράτηγος Ὀλύμπιος Δημήτριος μέχρι 15.3.49
Ταξίαρχος Θεοδώρου Ἰωάννης
25.9.47 Ἐπιτελάρχης : Ἀντ/ρχης Πεζ. Χονδρόπουλος Γεώργιος μέχρι 31.10.48
Ἀντ/ρχης Πεζ. Ἀμανίτης Ξενοφῶν.

ΕΔΡΑ

25.9.47 Θεσσαλονίκη

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	Μονάδες	Παρατηρήσεις
12.11.47	33ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς (α)	(α) Ἀπὸ 5.1.48 ὑπήχθη εἰς Τακτικὸν Συγκρότημα Πολυγύρου.
	41ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς (α)	
10.12.47	42ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς (α)	
	Τακτικὸν Συγκρότημα Πολυγύρου (β)	(β) Ἀπὸ 6.4.48 ὑπήχθη εἰς τὴν Διοίκησιν Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας.
28.2.48	58ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς	
1.4.48	97ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς	
24.7.49	50ον Ἐλαφρὸν Σύνταγμα Πεζικοῦ	

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

25.9.47 Συγκρότησις ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ὑπαγωγὴ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Γ' Σ.Σ.
12.11.47 Ἀνάληψις τῆς εὐθύνης ἀσφαλείας τῆς περιοχῆς Θεσσαλονίκης–Χαλκιδικῆς.
11.4.48 Ἡ ἀσφάλεια τῆς ἀνωτέρω περιοχῆς περιῆλθεν εἰς τὴν Δ.Ε.Κ.Μ.
6.6.48 Ἀνάληψις τῆς ἀσφαλείας περιφερείας Θεσσαλονίκης.
24.7–24.9.49 Ἀνάληψις τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς περιοχῆς Χαλκιδικῆς.

107 ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΠΕΔΙΝΟΥ ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΥ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1.1.47 Διοικητής : Ἀντ/ρχης Πυρ/κοῦ Κετσέας Γρηγόριος μέχρις 9.1.47
Ἀντ/ρχης Πυρ/κοῦ Μπασιώτης Ἰωάν. μέχρι 13.5.48
Ἀντ/ρχης Πυρ/κοῦ Πολύζος Παντελῆς μέχρις 27.10.48
Ἀντ/ρχης Πυρ/κοῦ Γαρουφαλίδης Ἀριστείδης

ΕΔΡΑ

1.1.47 Θεσσαλονίκη
10.8.47 Χαλκηδὼν
1.7.49 Βέρροια
12.7.49 ἐκτὸς περιοχῆς Γ' Σ. Στρατοῦ
4.9.49 Δράμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	Ι Μοῖρα	ΙΙ Μοῖρα	Παρατηρήσεις
1.1.47	Ταγμ. Πυρ. Βενιζέλος Κλεόμβρ. μέχρι 15.1.47	Ταγμ. Πυρ. Βασιλαρᾶκος Δρακούλης μέχρις 22.2.47	
	Ταγμ. Πυρ. Ἀσημένιος μέχρι Σταμ. 10.3.47	Ταγμ. Πυρ. Ξένος Μιχαὴλ μέχρις 28.5.47	
	Τάγμ. Πυρ. Καϊμάρας Γ. μέχρις 25.6.47	Ταγμ. Πεζ. Καϊμάρας Γ. μέχρι 31.8.47	
	Ταγμ. Πυρ. Παπαλουκᾶς Δημ. μέχρι 15.1.48	Ταγμ. Μπαλάκας Εὐθ. μέχρι 30.10.47	
	Ταγμ. Πυρ. Παλασσόπουλος Β. μέχρις 20.12.48	Ταγμ. Πυρ. Στεφανίδης Βασίλειος μέχρις 9.2.48	
	Ταγμ. Πυρ. Νοῦτσος Πέτρος μέχρι 19.3.49	Ταγμ. Πυρ. Ρετζέπης Περ. μέχρις 27.10.48	
	Ταγμ. Πυρ. Πετρᾶς Ἀν. μέχρις 28.6.49	Ταγμ. Πυρ. Στεφανίδης Βασίλ. μέχρι 15.1.49	
	Ταγμ. Πυρ. Διαγγελάκης Νικ. μέχρι 15.9.49	Ταγμ. Πυρ. Χαϊδεμενάκης Ἀντών. μέχρις 9.6.49	
	Ταγμ. Πυρ. Καββαδᾶς Τρ.	Ταγμ. Πυρ. Μοῦτσος Γ.	

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1.1.47–11.7.49 Μετέσχε διὰ τῶν πυρ/χιῶν καὶ οὐλαμῶν του, τοῦ κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἀγῶνος.
4.9.49–31.10.49

108 ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΠΕΔΙΝΟΥ ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΥ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1.1.47 Διοικητὴς : Ἀντ/ρχης Πυρ/κοῦ Ἀντωνόπουλος Ἀριστ. μέχρι 1.2.47
Ταγμ. Πυρ/κοῦ Τοράκης Ἀντώνιος μέχρι 31.3.47
Ἀντ/ρχης Πυρ/κοῦ Ταβουλάρης Στυλ. μέχρι 30.6.47
Ταγμ. Πυρ/κοῦ Τοράκης Ἀντώνιος μέχρι 30.7.47
Ἀντ/ρχης Πυρ/κοῦ Χατζηπροδρόμου Βασίλ. μέχρι 31.3.48
Ἀντ/ρχης Πυρ/κοῦ Πιττακὴς Πλούτων μέχρι 16.3.49
Ἀντ/ρχης Πυρ/κοῦ Τζαλονίκος Νικόλαος

ΕΔΡΑ

1.1.47 Θεσσαλονίκη 1.2.48 Σέρραι

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	Ι Μοῖρα (α)	ΙΙ Μοῖρα (β)	Παρατηρήσεις
1.1.47	Ταγμ. Πυρ. Νάτσινας Ἀλέξ. μέχρις 29.1.47	Ταγμ. Πυρ. Βεντήρης Χρῆστ. μέχρι 3.2.47	(α) Ἀπὸ 1.2.48 εἰς Ξάνθην.
	Ταγμ. Πυρ. Ψαθὰς Ἰωάν. μέχρις 26.9.48	Ταγμ. Πυρ. Δεληβοριᾶς Παν. μέχρι 15.1.48	Ἀπὸ 9.6.49 εἰς Σέρρας.
	Ταγμ. Πυρ. Χαλκουτσάκης Ἰωάν. μέχρι 12.6.49	Ταγμ. Πυρ. Παπατέρπου Ἀλεξ. μέχρι 1.12.48	Ἀπὸ 1.8.49 εἰς Σιδηρόκαστρον.
	Ταγμ. Πυρ. Τζεβελέκος Π.	Ταγμ. Πυρ. Παπασπύρου Ἀντών. μέχρις 25.5.49	(β) Ἀπὸ 1.2.48 εἰς Σέρρας Ἀπὸ 10.6.49 εἰς Θεσσαλονίκην.
		Ταγμ. Πυρ. Διαγγελάκης Νικόλαος μέχρις 26.6.49	
		Ταγμ. Πυρ. Πετρᾶς Ἀνδρ. μέχρι 1.10.49	
		Ταγμ. Πυρ. Χαροκόπος Παναγιώτης	

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1.1.47–31.10.48 Μετέσχε διὰ τῶν πυρ/χιῶν καὶ οὐλαμῶν του, τοῦ κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἀγῶνος.

ΧΙ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1.1.47 Διοικητὴς : Ἀντ/ρχης Τεθ/νων Ἀλέστας Λουκᾶς μέχρι 15.5.47
Συν/ρχης Τεθ/νων Γεωργιάδης Σπυρίδων μέχρι 20.8.47
Ἀντ/ρχης Τεθ/νων Κορακᾶς Λεωνίδας

ΕΔΡΑ

1.1.47 Θεσσαλονίκη

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

1.1.47 Συνεκροτήθη τὸ πρῶτον ἐκ τριῶν ἰλῶν ἀναγνωρίσεως. Μετέπειτα ἀνεπτύχθη καὶ ἴλη ἐφόδου. Βραδύτερον προσετέθη μία ἴλη ἁρμάτων μάχης.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Μετέσχε διὰ τῶν τμημάτων του τοῦ κατὰ τῶν κομμουνιστοσυμμορίτων ἀγῶνος ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

Γ' ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΙΠΠΙΚΟΥ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1.5.49 Διοικητής : Ἀντ/ρχης Ἱππικοῦ Βοσνιάδης Παναγιώτης

ΕΔΡΑ

1.5.49 Πολύκαστρον 1.6.49 Κιλκίς

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

1.5.49 Τὸ Σύνταγμα συνεκροτήθη ἐν Πολυκάστρῳ ἐκ τῶν XII, X καὶ XI ἐφίππων Μεραρχιακῶν ἰλῶν.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1.6.49 Μεταστάθμευσις καὶ ὁριστικὴ ἐγκατάστασις εἰς Κιλκίς.
23–28.9.49 Συμμετοχὴ εἰς τὰς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις τῶν Κρουσίων ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς II Μεραρχίας.

ΠΡΟΣΚΑΙΡΑΙ ΤΑΚΤΙΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΕΡΡΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

24.11.48 Διοικητὴς : Ταξίαρχος Ἰωάννου Χρῆστος μέχρι 15.1.49
Ταξίαρχος Γεωργόπουλος Ἀνδρέας
24.11.48 Ἐπιτελάρχης : Ἀντ/ρχης Πυρ. Χατζηπροδρόμου Βασίλ. μέχρι 15.1.49
Ἀντ/ρχης Πεζ. Πιπιλιαγκόπουλος Δημήτριος.

ΕΔΡΑ

24.11.48 Σέρραι

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	Μονάδες	Παρατηρήσεις
24.11.48	Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν (α)	(α) Ἐπὶ πλέον αἱ ἑκάστοτε διατιθέμεναι μονάδες τοῦ Στρατοῦ Ἐκστρατείας

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

24.11.48 Συγκρότησις ἐν Σέρραις ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Γ' Σ. Στρατοῦ μὲ ζώνην εὐθύνης περιλαμβάνουσαν τὰς περιοχὰς Σερρῶν, Σιδηροκάστρου καὶ Νιγρίτης.
24.11–6.12.48 Ἀνακοπὴ τῆς ἀναπτυχθείσης ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν δραστηριότητος καὶ ἀπώθησις αὐτῶν πρὸς τὴν μεθόριον.

5–9.2.49 Προσβολὴ εἰς τὰ Κερδύλλια ὄρη τῆς 20ῆς συμμοριακῆς ταξιαρχίας καὶ διαφυγὴ της εἰς Χαλκιδικήν.

8/9.2.49 Προσβολὴ τῶν Σερρῶν ὑπὸ συμμοριακοῦ συγκροτήματος μετὰ πυροβόλου, τελικῶς ἀποκρουσθεῖσα.

1–11.3.49 Συντριβὴ εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς τῶν Κερδυλλίων, Βερτίσκου καὶ Φλαμοῦρι τῆς ἐπανελθούσης ἐκ Χαλκιδικῆς 20ῆς κομμουνιστοσυμμοριακῆς ταξιαρχίας.

6–9.5.49 Πλήρης ἐκκαθάρισις τῆς βορείως τῆς γραμμῆς Σερρῶν–Σιδηροκάστρου παραμεθορίου ζώνης.

28.6.49 Διάλυσις τῆς Διοικήσεως ἐπιχειρήσεων Σερρῶν.

Ἡμερομηνία	Μονὰς	Διοικήσεις	Παρατηρήσεις
16.3.47	Τακτικὸν Συγκρότημα Κατερίνης	Συν/ρχης Πεζ. Χριστοδουλάκης Ἐμμανουὴλ	Διελύθη ἀπὸ 31.12.48.
5.1.48	Τακτικὸν Συγκρότημα Λαγκαδᾶ	Συν/ρχης Πεζ. Χριστοδουλάκης Ἐμμανουὴλ μέχρι 4.4.48 Συν/ρχης Πεζ. Σαλὴς Γεώργιος μέχρι 15.12.48 Συν/ρχης Πεζικοῦ Τσεκούρας Βασίλειος	Μετωνομάσθη εἰς Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθν/ρᾶς ἀπὸ 6.4.48.
5.1.48	Τακτικὸν Συγκρότημα Πολυγύρου	Ἀντρχης Πυροβολικοῦ Διάφας Εὐάγγελος	Μετωνομάσθη εἰς Τακτ. Στρατηγεῖον Ἐθν. ἀπὸ 6.4.48.
5.4.48	Τακτικὴ Διοίκησις Γιαννιτσῶν	Συν/ρχης Πυροβολικοῦ Κομπόκης Ἀθανάσιος μέχρι 24.7.49 Συντ/ρχης Πεζικοῦ Βλάχος Βασίλειος	Μετωνομάσθη εἰς Στρ. Διοίκησιν ἀπὸ 25.2.49 καὶ εἰς 30ὸν Ἐλαφρὸν Σύνταγμα ἀπὸ 1.8.49
1.12.48	Τακτικὸν Συγκρότημα Ξάνθης	Συν/ρχης Πεζικοῦ Καραγεωργας Γεώργιος μέχρι 31.3.49 Συντ/ρχης Πεζικοῦ Καλαϊτζὴς Γεώργιος μέχρι 15.8.49 Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Κουτρίδης Παναγιώτης	Μετωνομάσθη εἰς 41ον Ἐλαφρὸν Σύνταγμα Πεζικοῦ ἀπὸ 1.8.49

ΕΘΝΟΦΡΟΥΡΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΕΘΝΟΦΡΟΥΡΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΣΤΡΑΤ· Δ/ΣΙΣ ΚΕΝΤΡ·ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΑΠΟ 1·2·49)

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

6.4.48 Διοικητὴς : Ὑποστράτηγος Χατζηγεωργίου Γρηγόριος μέχρι 15.5.48
Ὑποστράτηγος Ὀλύμπιος Δημήτριος μέχρι 31.12.48
Ταξίαρχος Σινιώρης Ἀγησίλαος

6.4.48 Ἐπιτελάρχης : Συν/ρχης Πεζικοῦ Κουδούνας Ἀναστάσιος μέχρι 31.12.48
Ἀντ/ρχης Πυροβολικοῦ Πολύζος Παντελῆς

ΕΔΡΑ

6.4.48 Θεσσαλονίκη 1.8.49 Χαλκηδὼν

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	Μ ο ν ά δ ε ς	Παρατηρήσεις
6.4.48	Τ.Σ.Ε. Σερρῶν (α) Τ.Σ.Ε. Λαγκαδᾶ (β) Τ.Σ.Ε. Πολυγύρου (γ)	(α) Ἀπὸ 24.11.48 ὑπήχθη εἰς τὴν Διοίκησιν Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν. (β) Ἀπὸ 28.6.49 ὑπήχθη εἰς ΥΙΙ Μεραρχίαν
1.8.49	16ον Ἐλαφρὸν Σύν/μα Πεζικοῦ 30ὸν Ἐλαφρὸν Σύν/μα Πεζικοῦ 59ον Ἐλαφρὸν Σύν/μα Πεζικοῦ	(γ) Ἀπὸ 28.2.49 μετωνομάσθη εἰς 50ὸν Ε.Σ.Π.
15.9.49	72α Ταξιαρχία	(δ) Ἐπὶ πλέον ὑπήγοντο τακτικῶς ὑπὸ τὴν Δ.Ε.Κ.Μ. τὰ ἑκάστοτε διατιθέμενα αὐτῇ τμήματα Στρατοῦ Ἐκστρατείας.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

6.4.48 Συγκρότησις ἐν Θεσσαλονίκῃ μὲ ζώνην εὐθύνης περιλαμβάνουσαν τὰς περιοχὰς Σερρῶν, Σιδηροκάστρου, Νιγρίτης καὶ Χαλκιδικῆς.

8–27.10.48 Ἐπιτυχὴς προσβολὴ συμμοριακῶν συγκροτημάτων εἰς τὴν ἀνατολικὴν Χαλκιδικήν.

24.10–23.11.48 Ἀνάπτυξις μεγάλης δραστηριότητος ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν εἰς τὰς βορείως Σερρῶν–Σιδηροκάστρου περιοχὰς καὶ ἐπιθέσεις κατὰ στρατιωτικῶν τμημάτων καὶ κατῳκημένων τόπων. Χλιαρὰ ἀντίδρασις τοῦ Στρατοῦ. Ἄφιξις εἰς Σιδηρόκαστρον τῆς 25ης Ταξιαρχίας.

23.11.48 Ἀντικατάστασις τῆς 25ης Ταξιαρχίας διὰ τῆς 26ης.

24.11.48 Περιορισμὸς τῆς ζώνης εὐθύνης εἰς τὴν βορείως Θεσσαλονίκης περιοχὴν καὶ τὴν Χαλκιδικήν.

.2.49 Μετονομασία εἰς Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Κεντρικῆς Μακεδονίας.

13–17.2.49 Προσβολὴ τῆς 20ῆς συμοριακῆς ταξιαρχίας εἰς Ἀνατολικὴν Χαλκιδικὴν καὶ διαφυγὴ ταύτης εἰς τὰ Κερδύλλια.

6–11.3.49 Συμμετοχὴ εἰς τὰς διεξαχθείσας ἐπιχειρήσεις εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς Κερδυλλίων, Βερτίσκου καὶ Φλαμοῦρι καθ' ἃς συνετρίβη ἡ 20ὴ συμμοριακὴ ταξιαρχία.

25.3.–7.4.49 Ἐπιτυχὴς προσβολὴ συμμοριακοῦ συγκροτήματος εἰς τὴν Χαλκιδικήν.

24.7.49 Μετατόπισις δυτικῶς τοῦ Ἀξιοῦ ποταμοῦ εἰς ἀντικατάστασιν τῆς XI Μεραρχίας· Ἐνίσχυσις διὰ τῆς 25ης Ταξιαχίας.

25.9.49 Ἀντικατάστασις τῆς 25ης διὰ τῆς 72ας Ταξιαρχίας.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΕΘΝΟΦΡΟΥΡΑΣ ΘΡΑΚΗΣ (ΣΤΡΑΤ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΡΑΚΗΣ ἀπὸ 1.2.49)

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1.1.48 Διοικητής : Ὑποστράτηγος Ζῶτος Ἠλίας μέχρι 30.11.48
Ὑποστράτηγος Μούντριχας Ἀθανάσιος μέχρι 15.3.49
Ταξίαρχος Πρόκος Στέφανος

1.1.48 Ἐπιτελάρχης : Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Καφετζόπουλος Παν. μέχρις 27.5.48
Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Χρυσικὸς Ἰωάννης

ΕΔΡΑ

1.1.48 Ἀλεξανδρούπολις

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἡμερομηνία	Μονάδες	Παρατηρήσεις
1.1.48	36ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς (α)	(α) Ἀπὸ 6.4.48 ὑπὸ Τ.Σ.Ε. Κομοτινῆς.
	37ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς (α)	(β) Ἀπὸ 19.9.48 ὑπὸ Τ.Σ.Ε. Διδυμοτειχου.
	38ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς	(γ) Μετωνομάσθη εἰς 29ον ΕΣΠ ἀπὸ 1.8.49.
	39ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς (β)	(δ) Μετωνομάσθη εἰς Ἐλαφρὸν Τάγμα ἀπὸ 1.2.49 Ἐξῆλθε τῆς περιοχῆς Γ' Σ.Σ. ἀπὸ 2.4.49.
	40ὸν Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς (β)	(ε) Μετωνομάσθη εἰς 81ον Ε.Σ.Π. ἀπὸ 1.3.49.
	82ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς (β)	(στ) Μετωνομάσθη 41ον Ε.Σ.Π. ἀπὸ 1.8.49.
6.4.48	Τ.Σ.Ε. Κομοτινῆς (γ)	(ζ) Ἐπὶ πλέον ὑπήγοντο τακτικῶς ὑπὸ τὴν Δ.Ε.Θ. τὰ ἑκάστοτε διατιθέμενα αὐτῇ τμήματα Στρατοῦ Ἐκστρατείας.
31.3.48	79ον Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς (δ)	
19.9.48	Τ.Σ.Ε. Διδυμοτείχου (ε)	
2.4.49	79ον Ἐλαφρὸν Τάγμα Πεζικοῦ	
23.6.49	ΥΙΙ Ἔφιππος Ἴλη	
28.7.49	Τακτικὸν Συγκρότημα Ξάνθης (στ)	

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1.1.48	Συγκρότησις ἐν Ἀλεξανδρουπόλει ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς ΥΙΙ Μεραρχίας.
10/31.3.48	Προσβολαὶ ὑπὸ τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν τοῦ Διδυμοτείχου.
14/15.4.48	
1.2.49	Μετονομασία εἰς Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Θράκης.
8–23.4.49	Ἐκκαθαριστικαὶ ἐπιχειρήσεις βορείως Ἀλεξανδρουπόλεως.
15–20.5.49	Ἰσχυρὰ συμμοριακὴ ἐπίθεσις κατὰ Μεταξάδων Ἔβρου, ἀποκρουσθεῖσα ἐπιτυχῶς. Καταδίωξις τῶν συμπτυχθέντων συμμοριτῶν μέχρι τῶν συνόρων.
25.6.49	Ὑπαγωγὴ τῆς Δ.Ε.Θ. ὑπὸ τὴν ἄμεσον διοίκησιν τοῦ Γ' Σ.Σ.
28.6.49	Ἐπέκτασις τῆς ζώνης εὐθύνης πρὸς Δυσμὰς μέχρι τῆς γραμμῆς Καλότυχον—Βιστωνὶς λίμνη.
28.7.49	Ἐπέκτασις τῆς ζώνης εὐθύνης ἔτι δυτικώτερον μέχρι τῆς γραμῆς: Καλύβια Λεπίδα—Παρανέστιον—Νέστος ποταμός.

ΤΑΚΤΙΚΑ ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΑ ΕΘΝΟΦΡΟΥΡΑΣ (Τ.Σ.Ε.)
ΕΛΑΦΡΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑ ΠΕΖΙΚΟΥ (Ε.Σ.Π.)

Ἡμερομηνία	Μονὰς	Ἕδρα	Διοικήσεις	Παρατηρήσεις
19.9.48	ΤΣΕ Διδ/τείχου	Σουφλίον	Συν/ρχης Πεζ. Ἀγραφιώτης Γεώργ. μέχρι 1.2.49	Μετωνομάσθη εἰς 71 ΕΣΠ ἀπὸ 14.3.49
14.3.49	»	Διδ/τειχον	Συν/ρχης Πεζικοῦ Βλάσης Γεώργιος μέχρι 4.8.49	
1.5.48	ΤΣΕ Κομοτινῆς	Κομοτινὴ	Συν/ρχης Πεζικοῦ Καράγεωργας Γεώργιος μέχρι 30.11.48 Συν/ρχης Πεζικοῦ Πετρουτσόπουλος Παν. μέχρι 15.1.49 Συν/ρχης Παπαγεωργίου Ἰωάννης	Μετωνομάσθη εἰς 29ον ΕΣΠ ἀπὸ 1.8.49
27.6.49	Διοίκησις Ἐθν/ρᾶς Καβάλας	Καβάλα	Συν/ρχης Πυροβολικοῦ Ἀντωνόπουλος Ἀρ. μέχρι 31.7.49	Μετωνομάσθη εἰς 26ον ΕΣΠ ἀπὸ 1.8.49.
1.8.49	»	Δράμα	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Ζαχαριάδης Παντ. μέχρι 30.9.49 Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Γερμανόπουλος Βασίλ.	
6·4.48	ΤΣΕ Σερρῶν	Σέρραι	Ταξ/ρχος Τζεραβίνης Ἰ. μέχρι 31.1.49 Συν/ρχης Πεζικοῦ Σῶκος Δημ. μέχρις 20.9.49 Συν/ρχης Πεζικοῦ Ἀναστασίου Νικόλαος	Μετωνομάσθη εἰς 19ον ΕΣΠ ἀπὸ 1.8.49.
6.4.48	ΤΣΕ Λαγκαδᾶ	Λαγκαδᾶς	Συν/ρχης Πεζικοῦ Σαλῆς Γεώργιος μέχρι 15.12.48 Συν/ρχης Πεζικοῦ Τσεκούρας Βασίλειος	Προῆλθεν ἐκ μετατροπῆς τοῦ Τακτικοῦ συγκροτήματος Λαγκαδᾶ. Μετωνομάσθη εἰς εἰς 31ον ΕΣΠ ἀπὸ 1.8.49.
6.4.48	ΤΣΕ Πολ/ρου	Πολύγυρος	Συν/ρχης Πυροβολικοῦ Διάφας Εὐάγγελος μέχρις 20.9.48 Συν/ρχης Πυροβολικοῦ Γιώτης Ἀλέξανδρος	Προῆλθεν ἐκ μετατροπῆς τοῦ Τακτικοῦ Συγκροτήματος Πολυγύρου. Μετωνομάσθη εἰς 50ὸν ΕΣΠ ἀπὸ 28.2.49.
6.4.48	ΤΣΕ Βερροίας	Βέρροια	Ταξ/ρχος Πετίνης Ἀλέξ. μέχρι 31.1.49 Ἀντ/ρχης Μίσιος Ἀριστ.	Μετωνομάσθη εἰς 16ον ΕΣΠ ἀπὸ 1.8.48.
6.4.48	ΤΣΕ Κατερίνης	Κατερίνη	Συν/ρχης Χριστοδουλάκης Ἐμμαν.	Μετωνομάσθη εἰς 59ον ΕΣΠ ἀπὸ 1.8.49
12.8.49	9ον ΕΣΠ	Θεσ/νίκη	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Γεωργόπουλος Δημοσθ.	Ἀφίχθη εἰς Πελοπόννησον.

ΤΑΓΜΑΤΑ ΕΘΝΟΦΡΟΥΡΑΣ (Τ.Ε.)
ΕΛΑΦΡΑ ΤΑΓΜΑΤΑ ΠΕΖΙΚΟΥ (Ε.Τ.Π.)

Ἡμερομηνία	Μονὰς	Ἕδρα	Διοικήσεις	Παρατηρήσεις
10.12.47	30ὸν ΤΕ	Βέρροια	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ	
1.4.48	»	Καστανιὰ	Γεννηματᾶς Πέτρος μέχρι 9.1.48	
1.5.48	»	Βέρροια	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Σπυρίδης Σπύρος μέχρι 27.2.49	
31.5.48	»	Πολυδένδρι	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Ἀγαΐτσης Ἀναστάσιος	
30.8.48	»	Βέρροια		
1.9.48	»	Πολυδένδρι		
1.10.48	»	Βέρροια		
15.12.48	»	Μελίκη		
10.3.49	»	Νάουσα		
12.11.47	33ὸν ΤΕ	Λαγκαδᾶς	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ	Μετωνομάσθη εἰς Ἐλαφρὸν Τάγμα Πεζικοῦ ἀπὸ 7.11.48
10.12.47	»	Πολύγυρος	Πούρας Στέφανος μέχρι 1.2.48	
1.5.49	»	Ἀρναία	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Τσιαδὴς Μ. μέχρι 31.7.48	
			Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Πικουλάκης Ξανθὸς μέχρις 25.5.48	
			Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Κοσμόπουλος Παναγ.	
22.11.47	34ον Τ.Ε.	Λαγκαδᾶς	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Ρολόγης Δημ. μέχρις 28.12.47	
10.4.48	»	Λαχανᾶς	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ	
30.5.48	»	Λαγκαδᾶς	Οἰκονομίδης Δημήτριος	
7.10.49	»	Θεσ/νίκη	μέχρι 15.6.48	
28.6.49	»	Λαγκαδᾶς	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Παυλὴς Παναγιώτης μέχρι 8.11.48	
			Ταγματάρχης Πεζικοῦ Δούκας Γεώργιος μέχρι 2.2.49	
			Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Κουτρίδης Παναγιώτης μέχρι 5.8.49	
			Ταγματάρχης Πεζικοῦ Ἀπόπαπας Γεώργιος μέχρι 13.10.49	
			Ταγματάρχης Πεζικοῦ Παπασπύρου Γεώργιος	
22.11.47	35ον ΤΕ	Ξάνθη	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Σπηλιωτόπουλος Κ. μέχρις 8.1.48	

Ἡμερομηνία	Μονὰς	Ἕδρα	Διοικήσεις	Παρατηρήσεις
1.10.48	35ον ΤΕ	Σούνιον	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Καζᾶκος Παναγιώτης μέχρι 27.6.48	
6.11.48	»	Σταυρούπολις	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Τοσίμης Γεώργιος μέχρις 21.12.48	
1.10.49	»	Ἐχῖνος	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Λυδικὸς Ἰωάννης μέχρι 14.1.49 Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Θεοδωρόπουλος Ε. μέχρι 13.3.49 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Οἰκονόμου Ἀναστάσιος	
22.11.47	36ον ΤΕ	Ἐλευθερούπολις	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Λαζόπουλος Ἰωάννης μέχρι 10.1.48	
1.12.47	»	Κομοτινὴ	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Χανιώτης Γεώργιος μέχρι 4.6.48	
2.6.48	»	Γρατινὴ	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Πολίτης Δημήτριος μέχρι 18.9.48 Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Ἀλεβῖζος Γεώργιος μέχρις 22.2.49	
4.5.49	»	Περιοχὴ Κομοτινῆς	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Γκίζας Κων/νος μέχρι 17.8.49 Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Χανδράκης Ἀπόστολος	
22.11.47	37ον ΤΕ	Ἐλευθ/πολις	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Δούκας Γεώργιος μέχρι 16.12.47	
10.12.47	»	Σάπται	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Ρουσάκης Ἐπ. μέχρις 23.1.48	
1.5.49	»	ὕψ. Ἀκτὰς	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Βογιατζῆς Νικόλαος μέχρις 8.3.49	
1.6.49	»	ὕψ. 1116	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Ζιάννης Στέφανος μέχρι 3.8.49 Λοχαγὸς Πεζικοῦ Κοβαλᾶς Ἀντώνιος μέχρι 17.8.49 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Πραμαντώνης Χρῆστος	

Ἡμερομηνία	Μονὰς	Ἕδρα	Διοικήσεις	Παρατηρήσεις
22.11.47	38ον ΤΕ	Ἐλευθερούπολις	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Καραμαλέγκος Μάρκος μέχρι 30.11.47	
10.12.47	»	Φέρραι	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Ποῦλος Χαράλαμπος μέχρι 3.2.48	
31.7.48	»	Λευκίμη	Ταγματάρχης ΣΕΜ Ψηλογιάννης Ἰωάννης μέχρι 2.5.49	
1.2.49	»	Φέρραι	Ἐπίλαρχος Οὐζούνης Κωνσταντῖνος μέχρι 15.9.49	
24.4.49	»	Καλλιθέα	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Κοντὸς Ἀντώνιος	
2.8.49	»	Σάπται		
22.11.47	39ον ΤΕ	Ξάνθη	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Ρουσάκης Ἐπαμ. μέχρις 9.12.47	
8.12.47	»	Σουφλίον	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Μπρουμίδης Χαράλ. μέχρις 21.3.48	
1.6.48	»	Περιοχὴ Σουφλίου	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Ἀλεβίζος Γεώργιος μέχρις 11.9.48	
31.8.48	»	Σουφλίον	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Χανδράκης Ἀπ. μέχρι 19.11.48	
5.10.48	»	Περιοχὴ Σουφλίου	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Πραμαντιώτης Χρῆστος	
8.11.48	»	Σουφλίον		
22.11.47	40ὸν ΤΕ	Ξάνθη	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Πολίτης Δημήτριος μέχρι 30.3.48	
1.1.48	»	Διδυμότειχον	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Βαλαὴς Δημήτριος μέχρι 23.4.48	
1.4.48	»	Κυπρῖνος	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Μωράκης Βασίλειος μέχρι 13.9.48 Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Σπηλιωτόπουλος Κ. μέχρι 4.10.48 Ἴλαρχος Ἀντωνιάδης Δ. μέχρι 30.11.48	

Ἡμερομηνία	Μονὰς	Ἕδρα	Διοικήσεις	Παρατηρήσεις
			Ἀντ/ρχης Σπηλιωτόπουλος Κ. μέχρι 13.2.49 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Ἀποστολάκης Μιχαὴλ μέχρις 9.8.49 Ἐπίλαρχος Μαροειδὴς Σπυρίδων	
22.11.47	41ον ΤΕ	Λαγκαδᾶς	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Δήμου Δημήτριος μέχρις 24.4.48	Μετωνομάσθη εἰς Ἐλαφρὸν Τάγμα Πεζικοῦ ἀπὸ 7.11.48
9.12.47	»	Ἀρναία	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Ἀναγνώστου Θωμᾶς μέχρι 1.9.48	
6.4.49	»	Μεγάλη Παναγία	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Νικολακάκης Ἀντώνιος μέχρις 27.11.48	
1.5.49	»	Κερδύλλια	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Ζαράνης Κωνσταντῖνος μέχρι 14.6.49	
18.8.49	»	Στρατώνιον	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Καρατζᾶς Νικόλαος	
20.10.49	»	Μεγάλη Παναγία		
10.12.47	42ον ΤΕ	Λαγκαδᾶς	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Γούτας Γεώργιος μέχρις 24.12.47 Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Τσιαδὴς Ματθαῖος μέχρις 9.1.48	Μετωνομάσθη εἰς Ἐλαφρὸν Τάγμα Πεζικοῦ ἀπὸ 7.11.48
1.1.48	»	Κάτω Σταυρὸς	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Σορῶτος Μαρῖνος μέχρις 22.9.48 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Μπιλάλης Ἀναστ. μέχρι 10.10.48 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Μήτσου Ἀλέξανδρος	
10.2.48	43ον ΤΕ	Ἔδεσσα	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Νικολαΐδης Χρῆστος μέχρι 12.3.48 Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Ζαχαρὴς Βασίλειος μέχρι 20.8.48 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Μυτιλινάκης Κων/νος	

Ἡμερομηνία	Μονὰς	Ἕδρα	Διοικήσεις	Παρατηρήσεις
10.2.48	44ον ΤΕ	Νάουσα	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Στολιόπουλος Ἠλίας μέχρι 1.3.48	
16.1.49	»	Βέρροια	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Μούμογλου Δημήτριος μέχρι 1.9.48	
1.2.49	»	Νάουσα	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Κοντώστης Χρῆστος	
1.4.49	»	Μελίκη	μέχρι 13.1.49	
13.8.49	»	Περιοχὴ Ἐδέσσης	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Οἰκονομίδης Δημήτριος μέχρι 19.2.49 Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Παπαδήμας Γεώργιος μέχρι 29.3.49 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Μιχαηλίδης Ἰωάννης μέχρι 15.4.49 Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Κοκκόλης Στέφανος μέχρι 25.5.49 Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Μιχαηλίδης Ἰωάννης μέχρι 16.6.49 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Ζαχαρόπουλος Κων/νος	
10.2.48	45ον ΤΕ	Βέρροια	Ἀντ/ρχης Ἱππικοῦ Σταυρούδης Φώτιος μέχρι 12.3.49	
18.3.48	»	Καστανιὰ	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Κουτσῖκος Παναγιώτης	
1.4.48	»	Βέρροια		
1.5.48	»	Καστανιὰ		
31.5.48	»	Βέρροια		
1.9.48	»	Μελίκη		
5.12.48	»	Βέρροια		
15.7.48	»	Βέρμιον		
10.2.48	46ον ΤΕ	Κατερίνη	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Δροσόπουλος Δημήτριος μέχρι 30.6.48	

Ἡμερομηνία	Μονὰς	Ἕδρα	Διοικήσεις	Παρατηρήσεις
6.4.48	»	Ρυτίνη	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Βλάχος Ἰωάννης μέχρις 20.7.49 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Μιχαηλίδης Ἰωάννης μέχρι 31.7.49 Ἐπίλαρχος Ζαχαρόπουλος Ἀ. μέχρις 20.8.49 Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Καραουλάνης Χρῆστος	
28.2.48	58ον ΤΕ	Θεσ/νίκη	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Φωκᾶς Χρῆστος μέχρι 1.3.48	
1.1.49	»	Λαγκαδᾶς	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Ἰνιωτάκης Π. μέχρι 4.6.49	
1.4.49	»	Περιοχὴ Λαγκαδᾶ–Σωχοῦ	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Λουμάκης Παναγιώτης μέχρις 28.7.49	
17.8.49	»	Θεσ/νίκη	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Νιάρχος Μιχαὴλ μέχρις 22.9.49 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Θεοφιλογιαννᾶκος Εὐστρ	
28.2.48	59ον ΤΕ	Σέρραι	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Θεοδωρόπουλος Εὐστρ.	
1.4.48	»	Νιγρίτα	μέχρι 13.3.48	
1.10.49	»	Λαχανᾶς	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Κουβάκης Ἐλευθ. μέχρις 9.8.48 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Σαγγούνης Ἰωάννης μέχρι 12.2.49 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Κουβάκης Ἐλευθέριος μέχρις 11.3.49 Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Τζώρτζης Ἀναστάσιος μέχρι 13.8.49 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Κουβάκης Ἐλευθέριος	
28.2.48	60ὸν ΤΕ	Σέρραι	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Σουραὴς Γεώργιος μέχρις 22.3.48	

Ἡμερομηνία	Μονάς	Ἕδρα	Διοικήσεις	Παρατηρήσεις
6.4.48	»	Νέα Ζίχνη	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Λοΐζος Χαρ. μέχρι 18.2.49	
1.5.49	»	Σέρραι	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Χατγηγεωργίου Ἠλίας μέχρι 15.3.49 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Βενιέρης Κίμων	
28.2.48	61ον ΤΕ	Σέρραι	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Μαραβέας Χρύσανθος μέχρι 12.8.48	
8.3.48	»	Σιδηρ/στρον		
28.4.48	»	Σέρραι	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Παπαγεωργίου Ἀθανάσ. μέχρι 16.9.48	
1.5.49	»	Νέα Ζίχνη	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Κουβάκης Ἐλευθέριος μέχρις 24.11.48	
24.7.49	»	Παρανέστιον		
25.9.49	»	Χέρσον	Ἀντ/ρχης Ἱππικοῦ Ψωμαδάκης Γεώργιος	
28.2.48	62ον ΤΕ	Κιλκίς	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Σταύρου Κων/νος μέχρι 31.3.49	
1.4.48	»	Χέρσον		
5.7.49	»	Κρούσια	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Θεοδωρόπουλος Εὐστ. μέχρις 21.8.49 Ταγματάρχης Πεγικοῦ Μεταταξάκης Ἰωάννης	
28.2.48	63ον ΤΕ	Γιαννιτσὰ	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Δαλακώστας Δημήτριος μέχρι 16.2.49	
28.3.48	»	Γουμένισσα	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Ἀλευρίτης Δημήτριος	
28.2.48	64ον ΤΕ	Ἔδεσσα	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Καταλυμματίας Θεόδωρ. μέχρις 6.4.48	
12.3.48	»	Ἄψαλος		
1.5.48	»	Σκύδρα	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Συργιάννης Νικόλαος μέχρι 2.5.49	

Ἡμερομηνία	Μονὰς	Ἕδρα	Διοικήσεις	Παρατηρήσεις
1.9.48	»	Ἄψαλος		
1.7.49	»	Μουχαρὲμ Χὰν	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Καΐρης Γεώργιος	
28.2.48	67ον ΤΕ	Λαγκαδᾶς	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Μαρσέλλος Χρῆστος μέχρις 24.9.48	
27.5.48	»	Λαχανᾶς		
27.7.49	»	Κρούσια	Ἀντ/ρχης Ἱππικοῦ Λαμπριανίδης Ἀλέξ.	
1.10.49	»	Θεσ/νίκη		
15.3.48	70ὸν ΤΕ	Κατερίνη	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Παπαγεωργίου Ἀθαν. μέχρι 4.4.48 Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Κολομβάκης Γεώργιος μέχρι 10.8.49 Ἐπίλαρχος Ζαχαρόπουλος Ἀπόστολος	
15.3.48	71ον ΤΕ	Κατερίνη	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Κουτσουνάδης Ἰωάνν. μέχρις 11.4.48	
5.4.48	»	Λιτόχωρον	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Σούτσας Παναγιώτης μέχρις 26.2.49 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Κουτσουνάδης Ἰωάνν. μέχρι 13.3.49 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Σούτσας Παναγιώτης	
1.4.48	79ον ΤΕ	Ἀλεξ/πολις	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Καραχάλιος Γεώργιος μέχρι 2.4.49	Μετονομασθὲν ἀπὸ 1.2.49 εἰς Ἐλαφρὸν Τάγμα Πεζικοῦ ἀνεχώρησεν ἀπὸ 2.4.49 διὰ Πελοπόννησον.
31.8.48	»	Λευκίμη		
8.11.48	»	Ἀλεξ/πολις	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Κουστρὴς Χ.	
1.12.48	»	Ἄβας Ἔβρου		
1.4.48	81ον ΤΕ	Δράμα	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Κουβέλης Ἀπόστολος μέχρι 1.4.48	
2.5.48	»	Παρανέστιον		
6.3.49	»	Κάτω Νευροκόπι	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Τσαμπᾶτος Δημοσθένης	
1.4.48	82ον ΤΕ	Ἀλεξ/πολις	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Κικιλίντζας Ἀναστάσιος μέχρις 24.6.48	Μετωνομάσθη εἰς Ἐλαφρὸν Τάγμα Πεζικοῦ ἀπὸ 1.2.49
1.5.48	»	Διδυμ/χον		

Ἡμερομηνία	Μονὰς	Ἕδρα	Διοικήσεις	Παρατηρήσεις
17.7.48	82ον ΤΕ	Μεταξάδες	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Ρότσος Ἀριστείδης μέχρι 26.9.48	
1.10.48	»	Βουλγάρας Χωράφι	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Ἀκοκαλίδης Ἀν. μέχρις 25.10.48	
1.12.48	»	Πρωτοκλῆσι	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Δόλομας Δημήτριος μέχρις 6.11.48	
1.2.49	»	Ταουσὰν Λόφος		
1.3.49	»	Σώστης	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Ἀκοκαλίδης Ἀν. μέχρι 30.5.49	
2.3.49	»	Κομοτινὴ		
4.5.49	»	Σώστης	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Κωνσταντινίδης Κ. μέχρις 28.7.49	
20.7.49	»	Ξάνθη	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Βαρζάκης Ἰωάννης	
21.8.49	»	Νάουσα		
1.4.48	86ον ΤΕ	Σέρραι	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Καλονᾶς Στυλιανὸς μέχρι 1.10.48	
1.5.48	»	Σιδηρ/στρον		
31.7.49	»	Περιοχὴ Σιδ/στρου	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Δαραρᾶτος Σπυρίδων μέχρι 15.3.49 Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Καλονᾶς Στυλιανὸς	
1.4.48	93ον ΤΕ	Δράμα	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Μπάλας Νέστωρ μέχρις 21.4.48	
7.4.48	»	Κομοτινὴ		
0.6.48	»	Σώστης	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Σταυρογιαννόπουλος Β. μέχρι 30.8.48	
1.3.49	»	Ταουσὰν Λόφος	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Μπάλας Νέστωρ μέχρι 21.5.49 Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Ἀλεβίζος Γεώργος	
1.4.48	94ον ΤΕ	Ἀλεξ/πολις	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Γεροντὴς Σοφοκλῆς μέχρι 3.3.49	Μετωνομάσθη εἰς Ἐλαφρὸν Τάγμα Πεζικοῦ ἀπὸ 1.2.49
10.4.48	»	Σουφλίον		
1.8.48	»	Περιοχὴ Σουφλίου	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Χαραλάμπους Ἠλίας	
5.10.48	»	Πρωτοκλῆσι		
1.3.49	»	Παπάδες		

Ἡμερομηνία	Μονὰς	Ἕδρα	Διοικήσεις	Παρατηρήσεις
9.9.49	»	Δράμα		
1.10.49	»	Περιοχὴ Παρανεστίου		
1.4.48	95ον ΤΕ	Κιλκὶς	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Θεοδωρόπουλος Κων.	
25.9.48	»	Κρούσια	μέχρι 4.8.48	
1.5.49	»	Χέρσον	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Καστρίδης Γεώργιος μέχρις 24.8.48 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Παπακωνσταντίνου Λ. μέχρι 12.10.48 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Τσαμκιράνης Γεώργιος	
1.4.48	97ον ΤΕ	Θεσ/νίκη καὶ περιοχὴ	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Ἀναγνωστάκης Νικ. μέχρι 18.5.48 Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Φωκᾶς Χρῆστος μέχρι 31.10.48 Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Τζανετᾶκος Δημήτριος	
2.4.49	77ον ΕΤΠ	Ἀλεξ/πολις	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Διμίδης Ἀναστάσιος	Προῆλθεν ἐκ Πελοποννήσου.
3.4.49	»	Ἄβας	μέχρις 27.6.49	
24.4.49	»	Σάππαι	Ἀντ/ρχης Πεζικοῦ Παπαματθαίου Χρῆστ.	
1.6.49	»	Ὀρεστιὰς	μέχρι 15.8.49	
1.7.49	»	Κομοτινὴ	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Γκίζας Κων/νος	
1.7.49	»	Κομοτινὴ	μέχρι 8.9.49 Ταγματάρχης Πεζικοῦ Παπαγεωργίου Νικόλαος	
0..7.49	»	Ξάνθη		
25.7.49	»	Ἐχῖνος		
21.9.49	»	Μέστη		
7.8.49	11ον ΕΤΠ	Θεσ/νίκη	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Θεοχάρης Κων/νος	Προῆλθεν ἐκ Πελοποννήσου.
21.9.49	»	Ἀλεξ/πολις	μέχρι 1.10.49	
1.11.49	»	Περιοχὴ Ἔβρου	Ταγματάρχης Πεζικοῦ Καζαλάκης Ἀριστοτέλης	
12.8.49	73ον ΕΤΠ	Θεσ/νίκη	Ἐπίλαρχος Βίτσας Δημήτριος	Προῆλθεν ἐκ Πελοποννήσου.
21.9.49	»	Ἀλεξ/πολις		
1.11.49	»	Περιοχὴ Ἔβρου		

Πίναξ

Συγκεντρωτικὸς τῶν φονευθέντων Ἀξιωματικῶν τοῦ Γ'Σ Στρατοῦ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1947 μέχρι τέλους τοῦ 1950

Α/Α	Βαθμὸς	Ὅπλον	Ὀνοματεπώνυμον	Μονὰς	Ἡμερομηνία θανάτου	Περιοχὴ εἰς ἣν ἐφονεύθη
			Ι. Φονευθέντες			
1.	Ὑποστράτ.		Ἀσημακόπουλος Ἀλέξ.	ΥΙΙ Μεραρ.	13–3–48	Ἔβρου
2.	»		Κώτσαλος Γεώργιος	»	6–6–49	Ἀττικῆς
3.	Ταξίαρχος		Ρογκόπουλος Γεώργιος	27η Ταξιαρ.	13–8–48	Ἔβρου
4.	Ἀντισυντ.	Πεζικοῦ	Ρότσος Ἀριστείδης	82ον Τ. Ἐθνοφρουρᾶς	26–9–48	Ἔβρου
5.	»	»	Κολουμβάκης Γεώργιος	70ον Τ.Ἐθν.	8–8–49	Κατερίνης
6.	Ταγματάρ.	»	Ἀθανασιάδης Ἰωάννης	519 Τ. Πεζ.	12–1–49	Νάουσα
7.	»	ΣΕΜ	Ἀναγνωστόπουλος Δημ.	ΧΙ Μεραρχ.	28–8–48	Καϊμακτσαλ.
8.	»	Πεζικοῦ	Γιανναράκης Ἰωάννης	557 Τ.Πεζ.	13–10–48	Χαλκιδικὴ
9.	»	»	Καπετανάκης Κων/νος	86ον Τ.Ἐθν.	21–7–49	Λαγκαδᾶ
10.	»	»	Καραμπέτσος Ἰωάννης	518 Τ. Πεζ.	26–2–48	Ναούσης
11.	»	»	Κοντογεωργάκης Μιχ.	556 Τ. Πεζ.	18–10–47	Ξάνθης
12.	»	»	Κουτσουνάδης Ἰωάννης	71ον Τ. Ἐθν	10–4–49	Λιτοχώρου
13.	»	»	Μάρκογλου Χρῆστος	519 Τ. Πεζ.	28–10–47	Ναούσης
14.	Ἐπίλαρχος	Ἱππικ.	Μελίδης Νικόλαος	ΧΙ Ἐφιπ.Ἴλ.	17–5–48	Βερμίου ὄρ.
15.	Ταγματάρ.	Πεζικοῦ	Μούμογλου Δημήτριος	45ον Τ.Ἐθν.	21–10–48	Βερροίας
16.	»	»	Νικολούδης Μιχαὴλ	58ον Τ.Ἐθν.	26–12–48	Σωχοῦ
17.	Ἐπίλαρχος	Τεθωρ.	Στεφανίδης Θεόδωρος	ΧΙ Συν. Ἀν.	28–1–49	Θεσ/νίκης
18.	Ταγματάρ.	Πεζικοῦ	Χαΐλης Γεώργιος	516 Τ.Πεζ.	22–4–48	Ἀριδαίας
19.	»	»	Χανιώτης Γεώργιος	36ον Τ.Ἐθν.	25–5–48	Κομοτινῆς
20.	»	ΣΕΜ	Ψυλογιάννης Ἰωάννης	38ον Τ.Ἐθν.	2–5–49	Ἔβρου
21.	Ταγματάρ.	Πυροβ.	Σταματόπουλος Χρῆστος	33η Ταξ.	28–1–49	Θεσ/νίκης
22.	Λοχαγὸς	Ἐξ Ἀπ	Ἀβραμίδης Ἀναστάσιος	39ον Τ.Ἐθν.	19–6–48	Σουφλίου
23.	»	Πεζικοῦ	Ἀποστολίδης Ἐμμαν.	515 Τ. Πεζ.	14–9–47	Καϊμακτσαλὰν
24.	»	»	Βίμπλης Λεωνίδας	552ον Τ. Πεζ.	7–1–47	Ἔβρου
25.	Λοχαγὸς	»	Βλάϊκος Σπυρίδων	559ον Τ. Πεζ	13–5–48	Ἔβρου
26.	»	Πυροβ.	Γιαννούλης Νικόλαος	108 Σ. Πεδ. Πυροβολικ.	15–8–48	Ἔβρου
27	Λοχαγὸς	Πεζικοῦ	Γιώσης Ἀπόστολος	60ον Τ. Ἐθν	19–12–48	Μενοικίου ὀρ.
28.	»	»	Γιαννόπουλος Γεώργιος	552 Τ. Πεζ.	22–9–48	Παπάδων
29.	»	»	Ἠλιόπουλος Παῦλος	554 Τ. Πεζ.	15–1–47	Ξάνθης
30.	»	»	Καλέντζος Γεώργιος	517 Τ. Πεζ.	8–9–47	Ἐδέσσης
31.	»	»	Καπόπουλος Ἀλέξανδρος	ΧΙ Μεραρχ.	26–6–49	Χαλκηδόνος
32.	»	»	Καρακώστας Κωνσταντ.	519 Τ. Πεζ.	26–2–48	Βέρμιον
33.	»	»	Παπαφωτίου Φώτιος	60ον Τ. Ἐθ.	17–6–49	Σερρῶν
34.	»	»	Πασᾶς Εὐάγγελος	516 Τ. Πεζ.	22–4–48	Ἀριδαίας
35.	»	»	Περιστεράκης Ἰωάννης	512 Τ. Πεζ.	19–6–49	Μπέλες ὀρ.
36.	»	»	Ροντογιάννης	567 Τ. Πεζ.	1–12–47	Κρούσια ὄρ.
37.	»	Πυροβ.	Σουραβλᾶς Χρῆστος	108 Σ.Π.Π.	25–5–48	Κομοτινῆς
38.	Ἰατρὸς		Τσατσᾶκος Δημήτριος	552 Τ. Πεζ.	6–6–49	Ἀττικῆς
39.	Ὑπολοχ.	Πεζικοῦ	Ἀναγνωστάκης Ἀλεξ.	76ον Τ. Ἐθν.	30–10–48	Σιδ/καστρον
40.	»	»	Βαλσαμάκης	620 Τ. Πεζ.	29–10–47	Ἀμφιπόλεως
41.	»	»	Βενιζέλος Παντελῆς	73ον Ἐλ. Τ.	28–8–49	Μπέλες ὄρ.
42.	Ἔφ. Ὑπολ.	»	Βογιατζῆς Νικόλαος	38ον Τ. Ἐθν.	8–11–48	Ἔβρου
43.	Ὑπολοχ.	»	Ἠλιόπουλος Ἰωάννης	37ον Τ. Ἐθν.	3–8–49	Ροδόπη ὀρ.
44.	Ἔφ. Ὑπολ.		Ζούπας Ἀριστείδης	38ον Τ. Ἐθν.	3–10–49	Κομοτινῆς
45.	Ἔφ. Ὑπολ.	Πεζικοῦ	Ἴτσης ἢ Οἴτης Βασιλ.	Λοχ. Κρούσ.	14–5–48	Βροντοῦς

Α/Α	Βαθμὸς	Ὅπλον	Ὀνοματεπώνυμον	Μονὰς	Ἡμερομηνία θανάτου	Περιοχὴ εἰς ἣν ἐφονεύθη
46.	Ὑπολοχ.	»	Καρακώστας Χρῆστος	555 Τ. Πεζ.	15–1–47	Ξάνθης
47.	»	»	Κολοφωλιᾶς Σταῦρος	518 Τ. Πεζ.	2–4–48	Σωχοῦ
48.	»	Πολεμ. Διαθεσ.	Κοντὸς Γεώργιος	ΜΑΔ	15–9–47	Πιέρια ὄρ.
49.	»	Πεζικοῦ	Κοτανίδης Γεώργιος	ΚΕΝ Δράμας	26–7–49	Δράμα
50.	Ὑπομοίραρ.		Κουρεμπανᾶς Δημ.	Λόχ. Χωροφ.	21–1–47	Χαλκιδικῆς
51.	Ὑπολοχ.	Πεζικοῦ	Κωνσταντόπουλος Γεώρ.	513 Τ. Πεζ.	16–9–48	Κιλκὶς
52.	»	»	Μ παλάσκας Γεώργιος	551 Τ. Πεζ.	4–10–47	Ἔβρου
53.	»	»	Πανίδης Θρασύβουλος	568 Τ. Πεζ.	17–2–48	Κρούσια ὄρ.
54.	»	»	Παπαγρηγοράκης Γεώρ.	61ον Τ. Ἐθ.	8–1–49	Σερρῶν
55.	»	»	Παπασταῦρος Βασίλειος	86ον Τ. Ἐθ	4–11–48	Σιδηρ/στρον
56.	»	»	Παπαχατζῆς Χαράλαμπ.	35ον Τ. Ἐθ.	31–5–49	Ξάνθης
57.	»	»	Παπουτσῆς Κίμων	46ον Τ. Ἐθ.	30–7–49	Στενὰ Πέτρ.
58.	Ἐφ. Ὑπολ.		Πλατογιάννης ἢ Κυριαζῆς Παναγιώτης	86ον Τ. Ἐθ.	9–11–48	Σιδηρ/στρον
59.	Ὑπολ.	Πεζικοῦ	Πολίτης Νικόλαος	ΚΕΥΒ	29–7–48	Λαχανᾶ
60.	»	»	Πολίτης Νικόλαος	ΧΙ Μεραρχ.	14–1–49	Ναούσης
61	»	»	Σκουλαριώτης Θεόδωρος	Πολ. Διαθ.	28–3–47	Βερροίας
62.	»	»	Σούμπασης Μιχαὴλ	514 Τ. Πεζ.	3–3–48	Βέρμιον ὄρ.
63.	Ὑπομοίραρ.		Ταλαγάκης	Λοχ. Χωροφ.	13–1–48	Νιγρίτης
64.	Ἐφ. Ὑπολ.	Πεζικοῦ	Ταμπακόπουλος Ἀλέξ.	ΜΑΥ	30–12–47	Βερροίας
65.	Ὑπολοχαγ	»	Τσοτουλίδης Λάμπρος	516 Τ. Πεζ.	20–5–48	Ἀριδαίας
66.	Ἐφ. Ἀνθυπ.	»	Ἀγριοστάθης Ἀθανάσ.	554 Τ. Πεζ.	6–5–49	Μπέλες
67.	»	Μηχαν.	Ἀθανασίου Δημήτριος	ΥΙΙ Μεραρ.	5–8–47	Καβάλας
68.	»	Πεζικοῦ	Αἰκατερινάρης Εὐριπ.	622 ΤΑΓΣ	11–2–47	Θεσ/νίκης
69.	»	»	Ἀλεξόπουλος Ἰωάννης	ΜΕΑ	17–8–49	Λεκάνης
70.	»	Πυροβ.	Ἀναδωλὴς Νικόλαος	107 Σ.Π.Π.	12–1–49	Νάουσα
71.	»	Πεζικοῦ	Ἀναγνώστου Δημήτριος	551 Τ. Πεζ.	23–5–47	Τριγ. Ἄρδα
72.	Ἀνθυπολ.	»	Ἀναλογίδης Σπυρίδων	555 Τ. Πεζ.	23–8–47	Ξάνθης
73.	»	»	Ἀντωνίου Κάρολος	620 Τ. Πεζ.	4–2–47	Πιερίας
74.	»	»	Ἀποστολίδης Γεώργιος	519 Τ. Πεζ.	10–9–47	Ἐδέσσης
75.	Ἐφ. Ἀνθ.	»	Ἀργυριάδης Λάζαρος	58ον Τ. Ἐθ.	20–6–49	Σωχοῦ
76.	»	»	Ἀσίκης Πέτρος	86ον Τ. Πεζ.	20–7–49	Λαγκαδᾶ
77.	»	»	Ἀστεριάδης Ἡρακλῆς	ΜΑΥ	31–8–47	Χαλκιδικῆς.
78.	»	»	Βάρσος Γεώργιος	552 Τ. Πεζ.	22–9–48	Παπάδων
79.	»	»	Βέρας Βύρων	525 Τ. Πεζ.	22–12–50	Κρούσια ὄρ
80.	Ἐφ. Ἀνθ.	Μηχαν.	Βούτσικας Θεόδωρος	717 Λ. Μηχ.	7–7–49	Ἀμφιπόλ.
81.	Ἀνθυπολ.	Πεζικοῦ	Γάτος Δημήτριος	519 Τ. Πεζ.	24–5–47	Βέρμιον ὄρ.
82.	Ἐφ. Ἀνθ.	»	Γαρουφαλῆς Εὐθύμιος	93ον Τ. Ἐθν.	13–4–49	Σουφλίου
83.	»	ἐξ ἀπο	Γιαννέλης Ἀστέριος	ΜΕΑ	31–12–48	Χαλκιδικῆς
84.	»	Πεζικοῦ	Γιαννουλάκης Δημήτριος	518 Τ. Πεζ.	22–12–48	Ἐδέσσης
85.	»	»	Γούλας Θωμᾶς	555 Τ. Πεζ.	8–7–49	Δοϊράνης
86.	Ἀνθυπολ.	»	Γραικόπουλος Περικλῆς	86ον Τ. Ἐθν	4–11–48	Σιρ/στρου
87.	Ἐφ. Ἀνθ.	»	Γόρδιος Ἰωάννης	60ον Τ. Ἐθν	29–9–48	Νιγρίτης
88.	Ἀνθυπολ.	»	Δασκαλάκης Ἀντώνιος	59ον Τ. Ἐθν	14–10–49	Κιλκὶς
89.	Ἐφ. Ἀνθ.	»	Δερμεντζόγλου Ἰωάννης	63ον Τ. Ἐθ.	25–2–49	Πάϊκον ὄρ.
90.	Ἐφ. Ἀνθ.	Πεζικοῦ	Δημητρακόπουλος Χρῆσ.	552 Τ. Πεζ.	7–1–47	Ἔβρου
91.	Ἐφ. Ἀνθ.	»	Δημητριάδης Δημήτριος	41ον Ἐλ. Τ.	17–2–49	Χαλκιδικῆς
92.	»	»	Δημητριάδης Δημήτριος	207 Τ. Πεζ.	12–12–50	Παπάδων
93.	Ἀνθυπολ.	»	Δημητρίου Κων/νος	519 Τ. Πεζ.	6–6–50	Βερροίας
94.	Ἐφ. Ἀνθ.	»	Δούμτσης Μαργαρίτης	ΜΑΥ	18–10–47	Ναούσης
95.	»	»	Δραγουμάνος Γρηγόριος	552 Τ. Πεζ.	7–1–47	Ἔβρου
96.	Ἀνθυπολ.	»	Δραγουμάνος Στυλιανὸς	569 Τ. Πεζ.	20–10–47	Δοϊράνη
97.	Ἐφ. Ἀνθ.		Ἐπιτρόπου Νικόλαος	551 Τ. Πεζ.	26–7–47	Τρίγ.. Ἄρδα

Α/Α	Βαθμὸς	Ὅπλον	Ὀνοματεπώνυμον	Μοναὶ	Ἡμερομηνία θανάτου	Περιοχὴ εἰς ἣν ἐφονεύθη
98.	Ἀνθυπολ.	Πεζικοῦ	Ζακυνθιανάκης Νικόλαος	60ον Τ. Ἐθν.	17–6–49	Σερρῶν
99.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Ζαφειρίου Ἰωάννης	64ον Τ. Ἐθν.	25–8–48	Καϊμακτσαλὰν
100.	Ἔφ. Ἀνθ.		Ζβές Ἀρίσταρχος	519 Τ. Πεζ.	28–10–47	Ναούσης
101.	Ἔφ. Ἀνθ.	Πεζικοῦ	Ζημάκης Φωκίων	505 Τ. Πεζ.	9–9–49	Κατερίνης
102.	»	»	Ἠλιάδης Εὐστράτιος	552 Τ. Πεζ.	30–7–48	Παπάδων
103.	Ἀνθυπολ.	»	Θεοδωράκης Ἐμμανουὴλ	592 Τ. Πεζ.	12–3–48	Πιερίας
104.	»	ἐξ ἁπ.	Θεοδωριάδης Γεώργιος	ΜΕΑ	23–12–48	Κ. Νευροκοπ.
105.	Ἔφ. Ἀνθ.	Πεζικοῦ	Ἰωαννίδης Ἀθανάσιος	35ον Τ. Ἐθν.	1–3–48	Ξάνθης
106.	Ἀνθυπολ.	Μηχαν.	Ἰωαννίδης Θεολόγος	717 Λ. Μηχ.	5–9–48	Ἔβρου
107.	Ἔφ. Ἀνθ.	Πεζικοῦ	Ἰωαννίδης Ξενοφὼν	557 Τ. Πεζ.	24–9–48	Παπάδων
108.	Ἀνθυπολ.	»	Κακούρης Ἐμμανουὴλ	551 Τ. Πεζ.	12–11–48	Σιδηροκάσ.
109.	»	»	Καλογήρου Ἐλευθέριος	511 Τ. Πεζ.	10–3–48	Πιερίας
110.	»	»	Κανελλόπουλος ἢ Κανελλάκης Νικόλαος	514 Τ. Πεζ.	26–7–48	Σκρᾶ
111.	»	»	Καπίρης Κυριάκος	567 Τ. Πεζ.	18–4–47	Δοϊράνης
112.	»	»	Καραβᾶς Κων/νος	622 ΤΑΓΣ	4–7–48	Ἔβρου
113.	»	»	Καραμπέτσος Γαβριὴλ	513 Τ. Πεζ.	20–1–48	Τζένας
114.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Καρᾶς ἢ Καρδᾶς Γεώργ.	35ον Τ. Ἐθν.	16–9–48	Ξάνθης
115.	Ἀνθυπολ.	»	Καριμαλῆς Ἰωάννης	622 ΤΑΓΣ	10–11–47	—
116.	»	»	Καρποδίνης Πέτρος	559 Τ. Πεζ.	25–8–48	Ἔβρου
117.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Καρύδης Ἀθανάσιος	30ον Τ. Ἐθν.	16–7–49	Βέρμιον ὄρ
118.	Ἀνθυπολ.	»	Καρύδας Ἀθανάσιος	XI Μεραρχ.	7–5–47	»
119.	»	»	Καραγιαννόπουλος Νικ.	563 Τ. Πεζ.	12–8–47	Σιδηρόκαστ.
120.	»	»	Καρυπίδης Ἰωσὴφ	ΜΑΥ	3–5–47	Δοϊράνης
121.	Ἔφ. Ἀνθ/τρος		Καρυπίδης Κων/νος	551 Τ. Πεζ.	15–8–48	Παπάδων
122.	Ἀνθυπολ.	Πεζικοῦ	Κασφίκης Ἄρης	514 Τ. Πεζ.	6–7–49	Καϊμακτσαλ.
123.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Κατσίδης Ἀθανάσιος	33ον Τ. Ἐθν.	26–5–48	Χαλκιδικῆς
124.	»	»	Κλιτσίδης Πασχάλης	81ον Τ. Ἐθν.	13–6–48	Σερρῶν
125.	Ἀνθυπολ.	»	Κοεμτζῆς Σωτήριος	70ον Τ. Ἐθν.	7–5–48	Κατερίνης
126.	Ἀνθυπομοίρ		Κολέτσος Γεώργιος	Ὑποδ. Χωρ.	13–9–47	Ἀρδιαία
127.	Ἔφ. Ἀνθ.	Πεζικοῦ	Κοκκίδης Ἰωάννης	ΜΑΥ	8–10–47	Ναούσης
128.	»	»	Κουεμτζίδης Γεώργιος	41ον Τ. Ἐθν.	18–4–48	Χαλκιδικῆς
129.	Ἀνθυπολ.	»	Κουρῆς Νικόλαος	558 Τ. Πεζ.	21–9–49	Ξάνθης
130.	Ἔφ. Ἀνθ.	Πυροβ.	Κολωνιάρης Γρηγόριος	107 Σ.Π.Π.	13–1–49	Νάουσα
131.	»	Πεζικοῦ	Κουρμουλάκης Νικόλαος	558 Τ.Πεζ.	30–1–49	Σιδηρ/στρον
132.	Ἀνθυπολ.	Μηχαν.	Κουτσοῦκος Διογένης	717 Λ. Μηχ.	22–12–49	Δράμας
133.	»	Πεζικοῦ	Κράλλης Γεώργιος	512 Τ. Πεζ.	30–7–47	Πάϊκον ὄρος
134.	Ἔφ. Ἀνθ.	Μηχαν.	Κυπαρισιάδης Ἰωάννης	717 Λ. Μηχ.	12–2–49	Ἔβρου
135.	»	Πεζικοῦ	Κυριακίδης Παναγιώτης	25η Ταξιαρ.	6–6–49	Ἀττικῆς
136.	Ἀνθυπολ.	»	Κυρίτσης Νέστωρ	521 Τ. Πεζ.	26–4–50	Λαγκαδᾶ
137.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Κωνσταντινίδης Σωκράτ.	622 ΤΑΓΣ	11–1–47	Σερρῶν
138.	»	»	Λαζαρίδης Παῦλος	555 Τ. Πεζ.	9–11–48	Σιδ/στρον
139.	Ἀνθυπολ.	»	Λαμπρινὸς Θεοχάρης	505 Τ. Πεζ.	12–12–49	Κρούσια ὄρ.
140.	»	»	Λάτσης Γεώργιος	556 Τ. Πεζ.	8–10–47	Ξάνθης
141.	Ἔφ. Ἀνθ/τρος		Λεωνιδόπουλος Θεόδωρ.	38ον Τ. Ἐθν.	23–1–49	Ἀθῆναι
142.	»	Πεζικοῦ	Μαγγλῆς Ἄγγελος	95ον Τ. Ἐθν.	21–9–48	Κιλκὶς
143.	»	»	Μακρῆς Ἡρακλῆς	71ον Τ. Ἐθν.	9–10–48	Λιτοχώρου
144.	Ἀνθυπολ.	»	Μακρίδης Ὀρέστης	558 Τ. Πεζ.	27–12–47	Κομοτινῆς
145.	»	»	Μαραγκουδάκης Ἰωάννης	37η Ταξιαρ.	21–4–47	Δοϊράνης
146.	»	»	Μάρακας Γεώργιος	509 Τ. Πεζ.	29–10–49	Σωχοῦ
147.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Μαριὸς Δημήτριος	ΜΑΥ	26–8–48	Καβάλας
148.	»	»	Μάρτιος Δημήτριος	Μ ΑΥ	26–7–48	Καβάλας
149.	»	»	Μαῦρος Εὐστράτιος	41ον Ἐλ. Τ.	8–2–49	Χαλκιδικῆς
150.	»	»	Μέγας Ἰωάννης	43ον Τ. Ἐθν.	26–4–48	Ἐδέσσης

Α/Α	Βαθμὸς	Ὅπλον	Ὀναματεπώνυμον	Μονὰς	Ἡμερομηνία θανάτου	Περιοχὴ εἰθ ἦμ ἐφονεύθη
151.	Ἀνθυπολ.	»	Μορδάκης Χαρίλαος	38ον Τ. Ἐθ.	29–7–48	Ἔβρου
152.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Μουλιόπουλος Κων/νος	93ον Τ. Ἐθ.	24–5–48	Κομοτινῆς
153.	»	»	Μπαλόγλου Γεώργιος	518 Τ. Πεζ.	19–1–49	Ἐδέσσης
154.	»	»	Μπατσίδης	Ἀποστ. Φωστερ.	27–9–48	Παπάδων
155.	Ἀνθυπολ.	»	Μπιζέρας Γεώργιος	62ον Τ. Ἐθ.	5–5–49	Κρούσια ὄρ.
156.	»	»	Μπιράκης Ἰωάννης	558 Τ. Πεζ.	25–6–48	Μενοίκιον ὄρ.
157.	Ἔφ. Ἀνθ.	Πεζικοῦ	Μῶρος Εὐάγγελος	93ον Τ. Ἐθ.	16–5–49	Ἔβρου
158.	»	»	Μωϋσίδης Λάζαρος	59ον Τ. Ἐθ.	28–9–48	Νιγρίτης
159.	»	»	Ξανθόπουλος Κων/νος	63ον Τ. Ἐθ.	23–6–49	Γουμενίσσης
160.	Ἀνθυπολ.	»	Ξυλωμένος Δημήτριος	529 Τ. Πεζ.	29–12–49	Κρούσια ὄρ.
162.	»	»	Παγώνης Νικόλαος	552 Τ. Πεζ.	26–9–48	Παπάδων
162.	»	»	Παναγιωτάκης Γρηγόρ.	63ον Τ. Ἐθ.	22–3–48	Γιαννιτσῶν
163.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Παναγιωτόπουλος Ἀνδ.	552 Τ. Πεζ.	30–6–47	Δράμας
164.	Ἀνθυπολ.	»	Παναγόπουλος Σπυρίδων	569 Τ. Πεζ.	23–9–47	Κιλκὶς
165.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Παπαευσταθίου Νικόλ.	518 Τ. Πεζ.	2–2–49	Ἐδέσσης
166.	»	»	Παπαζαχαριάκης Τηλέμ.	555 Τ. Πεζ.	7–2–49	Κερδύλλια ὄρ.
167.	»	»	Παπαπαναγιώτου Δημ.	553 Τ. Πεζ.	29–4–47	Κάτω Νευροκόπιον
168.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Παπασπυρόπουλος Ἠλ.	554 Τ. Πεζ.	8–5–49	Μπέλες ὄρ.
169.	»	»	Παπαδόπουλος Ἰωάννης	521 Τ. Πεζ.	29–12–49	Χαλκιδικῆς
170.	»	»	Πάσχος Ἠλίας	557 Τ. Πεζ.	26–5–49	Σερρῶν
171.	»	»	Πέρρος Δημήτριος	563 Τ. Πεζ.	15–7–49	Μπέλες ὄρ.
172.	Ἀνθυπολ.	»	Πετρογιάννης Γεωργ.	557 Τ. Πεζ.	13–5–48	Κομοτινῆς
173.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Πελειάδης Χριστὸφ.	518 Τ. Πεζ.	13–6–47	Βέρμιον ὄρ.
174.	Ἀνθυπολ.	»	Πορτολιὸς Μάρκος	592 Τ. Πεζ.	31–8–47	Ναούσης
175.	»	»	Ρεγκοῦκος Σταμάτιος	512 Τ. Πεζ.	25–4–48	Κρούσια ὄρη
176.	»	»	Σαψανίδης Εὐάγγελος	41ον Τ. Ἐθ.	5–1–48	Χαλκιδικῆς
177.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Σβάνας Χρῆστος	557 Τ. Πεζ.	14–9–48	Λεκάνης
178.	»	»	Σιάμης Κωνσταντῖνος	622 Τ.Α.Γ.Σ.	1–7–48	Ροδοπόλεως
179.	Ἀνθυπολ.	»	Σοβατζὴς Γεώργιος	556 Τ. Πεζ.	23–8–49	Μπέλες ὄρ.
180.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Σολωμὸς Βασίλειος	529 Τ. Πεζ.	29–12–49	Κρούσια ὄρ.
181.	»	»	Σουκαρᾶς Σαράντος	622 Τ.Α.Γ.Σ.	25–4–48	Δράμας
182.	Ἀνθυπολ.	»	Σοῦλος Θεμιστοκλῆς	511 Τ. Πεζ.	20–8–48	Μπέλες ὄρ.
183.	»	»	Σοφουλάκης Ἐμμαν.	62ον Τ. Ἐθ.	6–7–49	Κερκίνης
184.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Σταϊκίδης Κωνσταντῖνος	559 Τ. Πεζ.	15–7–48	Ἔβρου
185.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Σταματιάδης Νικόλαος	61ον Τ. Ἐθ.	25–11–48	Σερρῶν
186.	»		Σταματόπουλος Παντ.	44ον Τ. Ἐθν.	13–1–49	Νάουσα
187.	Ἀνθυπολ.	»	Σταυρόπουλος Νικόλ.	551 Τ. Πεζ.	16–11–48	Σιδηρ/στρου
188.	»	»	Στρῖγγος Ἀνδρέας	568 Τ. Πεζ.	26–3–48	Δοϊράνης
189.	»	»	Στεφανόπουλος Σπυρ.	511 Τ. Πεζ.	6–12–47	Σκρᾶ
190.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Τασμαλίδης Νικόλαος	61ον Τ. Ἐθ.	25–11–48	Σερρῶν
191.	»	»	Τριανταφυλλίδης Τιμόθ.	514 Τ. Πεζ.	25–9–48	Καϊμακτσαλ
192.	Ἀνθυπολ.	»	Τσακνάκης Ἀθανάσιος	33ον Τ. Ἐθ.	9–4–48	Χαλκιδικῆς
193.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Τσίρλης Θεόδωρος	33ον Τ. Ἐθν	21–5–48	Χαλκιδικῆς
194.	»	»	Φουντουκίδης Ἐλευθ.	94ον Τ. Ἐθ.	1–9–48	Σουφλίου
195.	Ἔφ. Ἀνθ/τρος	»	Φράγκος Κων/νος	39ον Τ. Ἐθ.	19–6–48	Σουφλίου
196.	Ἀνθυπολ.	Πεζικοῦ	Φυλλιρίδης Θεόδωρος	552 Τ. Πεζ.	7–1–47	Ἔβρου
197.	»	ἐξ ἀπον.	Φωτιάδης Σάββας	ΚΜΕΑ	14–7–49	Κιλκὶς
198.	Ἔφ. Ἀνθ.	Πεζικοῦ	Χαϊδευτὸς Ἄγγελος	519 Τ. Πεζ.	22–12–48	Ναούσης
199.	»	»	Χατζηβασίλης Ἰορδ.	44ον Τ. Ἐθ.	28–7–49	Πιερίας
200.	»	»	Χατζημιχάλης Μιχαὴλ	558 Τ. Πεζ.	31–10–48	Μπέλες ὄρ.
201.	»	»	Χατζηνικολάου Κων.	17ος Λ. Χωρ.	12–2–48	Νιγρίτης
202.	»	»	Χατζηπαπαδόπουλος Σ.	ΚΜΕΑ	9–11–48	Λαχανᾶ
203.	»	»	Χατζόπουλος Παναγ.	33ον Ἑλ. Τ.	29–1–49	Χαμκιδικῆς

Α/Α	Βαθμὸς	Ὅπλον	Ὀνοματεπώνυμον	Μονάς	Ἡμερομηνία θανάτου	Περιοχὴ εἰς ἣν ἐφονεύθη
204.	Ἔφ. Ἀνθ.	Πεζικοῦ	Χιονίδης Εὐστάθιος	33ον Τ. Ἐθ.	29–4–48	Χαλκιδικῆς
205.	»	»	Χρυσόπουλος Παναγ.	ΜΕΑ	4–12–50	Κιλκὶς
206.	»	»	Ψυχογυιὸς Εὐάγγελος	551 Τ. Πεζ.	10–8–47	Τριγ. Ἄρδα
207.	Ἀνθστὴς	Ἱππ.	Ἀρτόπουλος Νικόλαος	XI Ἔφ. Ἴλη	17–5–48	Βέρμιον ὄρ.
208.	»	Πεζικοῦ	Γιάνναρης Νικόλαος	26η Ταξ.	29–6–48	Ξάνθης
209.	Ἔφ. Ἀνθυπ.	»	Δημητριάδης Βασίλειος	ΜΕΑ	27–10–48	Τρίγ. Ἄρδα
210.	»	»	Δογιάμας Γεώργιος	ΜΑΔ	9–5–48	Πάϊκον ὄρ.
211.	Ἀνθυπασπ	»	Ἐπιτρόπου Δημήτριος	27η Ταξ.	16–2–47	Ἔβρου
212.	Ἔφ. Ἀνθστὴς	Πυρ.	Καλογεράκης ἢ Καλογερίδης Λάμπρος	38ον Τ. Ἐθ.	4–8–48	Κομοτινῆς
213.	Ἀνθυπασπ.	Τεθωρ.	Μιχαὴλ Γεώργιος	XI Σ. Ἀν.	26–4–47	Ναούσης
214.	»	Πεζικοῦ	Μπαζούλης Ἄγγελος	512 Τ. Πεζ.	19–6–49	Μπέλες ὄρ.
215.	Ἔφ. Ἀνθ.	Χωρ.	Νεράντζης Θεοχάρης	Διμ. Κυνηγ.	22–7–48	Νιγρίτης
216.	»	»	Παρίσης Τζώρτζιος	»	19–6–48	Σιδ/στρον
217.	»	Πεζικοῦ	Ρεβὰς Παναγιώτης	505 Τ. Πεζ.	19–12–50	Ξάνθης
218.	»	Χωρ.	Σαββάκης	Διμ. Κυνηγ.	4–6–48	Σερρῶν
219.	»	»	Σαλπιτάκης	Δνσις Χωρ.	19–4–48	Δράμας
220.	»	Πεζικοῦ	Σουλτάκης Σωκράτης	552 Τ. Πεζ.	20–4–48	Δράμας
221.	»	ΣΤ. Υ.	Τσακίρογλου Εὐάγγ.	561 Τ. Πεζ.	26–5–47	Σερρῶν
222.	ΔΕΑ	Πεζικοῦ	Βυθούλκας	558 Τ. Πεζ.	13–4–49	Σερρῶν
223.	»	»	Καστρινάκης Ἐμμαν.	554 Τ. Πεζ.	29–9–49	Δράμας
224.	»	»	Λουκαδοῦνος Γεώργιος	518 Τ. Πεζ.	29–5–48	Καϊμακτσαλ.
225.	»	»	Μοίρας Μιχαὴλ	509 Τ. Πεζ.	9–9–49	Παπάδων
226.	»	»	Παπανικολάου Γεώργιος	86ον Τ. Πεζ.	17–8–48	Σιδ/στρον
227.	»	Μηχ.	Πρωτοπαπᾶς Νικόλαος	YII Μεραρ.	17–5–48	Καβάλας
228.	»	Ὑγ.	Ρόζας Νικόλαος	555 Τ. Πεζ.	15–4–48	Παπάδων
229.	»	Πεζικοῦ	Σαράφης Ἰωάννης	519 Τ. Πεζ.	30–6–48	Ἀρχαγγέλου
230.	»	»	Σέρπανος Ἰωάννης	567 Τ. Πεζ.	19–12–50	Σιδ/στρον
231.	»	»	Τσιρόπουλος Δημήτριος	512 Τ. Πεζ.	20–7–48	Δοϊράνης
232.	»	»	Χατζησουλτάνογλου Β.	519 Τ. Πεζ.	23–7–48	Σκρᾶ
233.	»	»	Χατζῆς Ἀνδρέας	32α Ταξιαρ.	15–9–48	Καϊμακτσαλὰν

II. Ἀγνοούμενοι

(Συλληφθέντες ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν καὶ προφανῶς ἐκτελεσθέντες)

1.	Ἀνχης	Πεζικοῦ	Κοντώσης Χρῆστος	44ον Τ. Ἐθ.	13–1–49	Νάουσα
2.	»	»	Παπαματθαίου Χρῆστος	77ον Ἐλ. Τ.	15–8–49	Ξάνθης
3.	Λοχαγὸς	»	Σταματόπουλος Ἀθαν.	44ον Τ. Ἐθ.	13–1–49	Νάουσα
4.	Ὑπολοχ.	»	Κατσικάκης Δημήτριος	569 Τ. Πεζ.	20–2–47	Κρούσια ὄρη
5.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Ἀηδονόπουλος Ἀναστ.	59ον Τ. Ἐθ.	9–11–48	Νιγρίτης
6.	Ἔφ. Ἀνθυπί	ατρος	Δημητριάδης Γ.	519 Τ. Πεζ.	24–5–47	Βέρμιον ὄρ.
7.	Ἔφ. Ἀνθ.	Πεζικοῦ	Κοτρώτσης Γεώργιος	86ον Τ. Ἐθ.	30–10–48	Σιδ/στρον
8.	»	»	Κώστογλου Ἰωάννης	86ον Τ. Ἐθ.	4–11–48	»
9.	»	»	Μαραγγιανὸς Σπυρίδων	77ον Ἐλ. Τ.	15–8–49	Ξάνθης
10.	»	»	Παπαδάκης Τιμολέων	86ον Τ. Ἐθ.	30–10–48	Σιδ/στρον
11.	»	»	Παπαδόπουλος Δημ.	86ον Τ. Ἐθ.	30–10–48	Σιδ/στρον
12.	Ἀνθυπολ.	»	Παπαντωνίου Εὐρυπ.	569 Τ. Πεζ.	20–2–47	Κρούσια
13.	Ἔφ. Ἀνθ.	»	Πεγίδης Παναγιώτης	Μ.Α.Υ.	28–9–48	Νιγρίτης
14.	Ἔφ. Ἀνθυπί	ατρος	Πετρόπουλος	32α Ταξιαρ.	21–10–47	Ἔδεσσα
15.	Ἔφ. Ἀνθ.	Πεζικοῦ	Πούγγουρας Ἀλέξ.	86ον Τ. Ἐθ.	30–10–48	Σιδ/στρον
16.	Ἀνθυπολ.	»	Τοράκης Ἀγαμέμνων	558 Τ. Πεζ.	29–6–49	Μπέλες ὄρ.
17.	ΔΕΑ	»	Παπαδρικόπουλος Χρ.	519 Τ. Πεζ.	24–5–47	Βέρμιον ὄρ.
18.	»	»	Ποντίδης Γεώργιος	519 Τ. Πεζ.	24–5–47	Βέρμιον ὄρ.

ΠΙΝΑΞ ΣΥΝΤΕΤΜΗΜΕΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

Γ.Ε.Σ. ..... Γενικὸν Ἐπιτελεῖον Στρατοῦ

Γ' Σ.Σ. ..... Γ' Σῶμα Στρατοῦ

Κ.Κ.Ε. ..... Κομμουνιστικὸν Κόμμα Ἑλλάδος

Μ.Ο.Κ. ..... Μοῖρα Ὀρεινῶν Καταδρομῶν

Λ.Ο.Κ ..... Λόχος Ὀρεινῶν Καταδρομῶν

Μ.Α.Υ. ..... Μονάδες Ἀσφαλείας Ὑπαίθρου

Μ.Α.Δ. ..... Μονάδες Ἀσφαλείας—Διώξεως

Μ.Ε.Α. ..... Μονάδες Ἐθνικῆς Ἀμύνης

Κ.Μ.Ε.Α. ..... Κινηταὶ Μονάδες Ἐθνικῆς Ἀμύνης

Δ.Ε.Σ. ..... Διοίκησις Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν

Τ.Σ. ..... Τακτικὸν Συγκρότημα

Δ.Ε.Κ.Μ. ..... Διοίκησις Ἐθνοφρουρᾶς Κεντρικῆς Μακεδονίας

Δ.Ε.Θ. ..... Διοίκησις Ἐθνοφρουρᾶς Θράκης

Τ.Σ.Ε. ..... Τακτικὸν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς

Ε.Σ.Π. ..... Ἐλαφρὸν Σύνταγμα Πεζικοῦ

Τ.Ε. ..... Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς

Ε.Τ.Π. ..... Ἐλαφρὸν Τάγμα Πεζικοῦ

Ὁ Διευθυντὴς τῆς ΔΙΣ

Ὁ Συγγραφεὺς

Ἰωάννης Παλαιολόγος

Ὑποστράτηγος

Γεώργιος Καλαΐτζῆς

Συνταγματάρχης

ΒΑΣΙΚΑΙ ΣΥΝΘΗΜΑΤΙΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

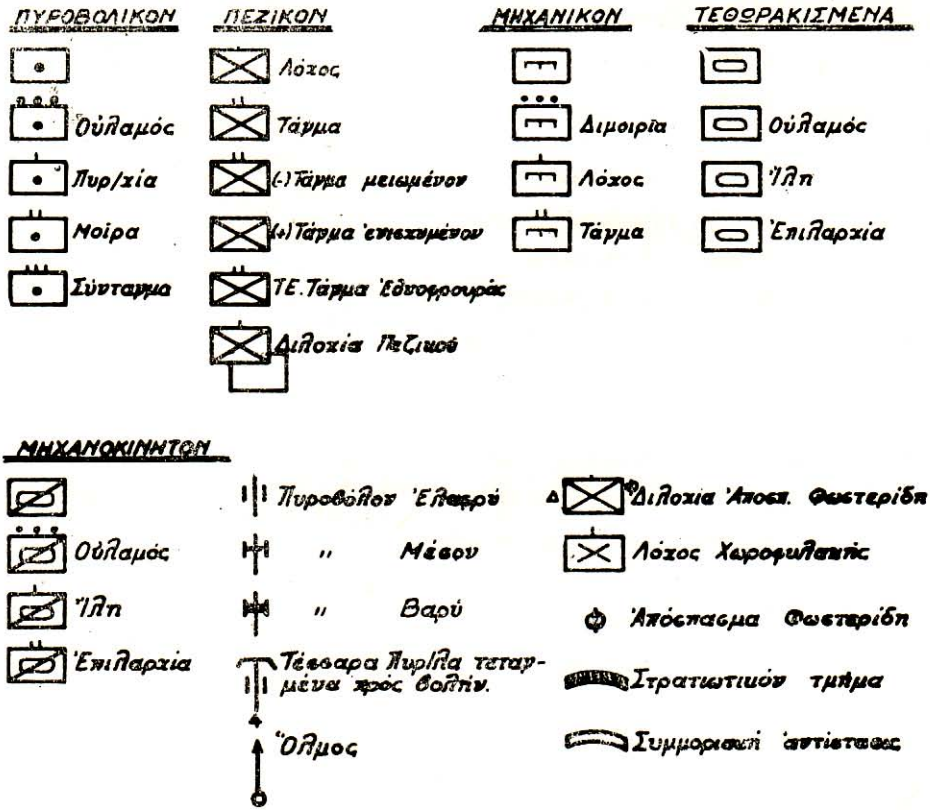

Παρατήρησεις: Ἐφ' ὅσον εἰς τὰ σχεδιαγράμματα χρησιμοποιοῦνται συνθηματικαὶ παραστάσεις, εἴτε μὴ συμπεριλαμβανόμεναι εἰς τὸ παρόν, εἴτε αὐτοσχέδιοι, αὗται ἐπεξηγοῦνται εἰς τὸ «Ὑπόμνημα» τοῦ σχεδιαγράμματος.

ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

ΠΕΡΙΟΧΗ ΘΡΑΚΗΣ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ

Κλῖμαξ 1:500 000

0 5 10 15 20 25 ΧΙΛ.

Σιδηροδρομική γραμμή

Ὁδός ἁμαξιτή

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ΤΟΥΡΚΙΑ

Ὀρμένιον
Φτελιά
Πετρωτά
Δίκαια
Δίλοφος
Μπάρα
Πεντάλοφος
Καναδάς
Καστανέαι
Ἐλῆ
Ρύζια
Νέα Βύσση
Κόμαρα
Κέραμος
Ἄρδας π.
Κυπρῖνος
Μηλέα
Καβύλη
Σάκκος
Βάλτος
Χανδράς
Ὀρεστιάς
Ἀμπελάκια
Λάδη
Ἀλεποχῶρι
Μεταξάδες
Κιτζιλάρ
Μάνη
Καρωτή
Ἰατράδες
Ἀσπρονέριον
Κυανῆ
Κουφόβουνο
Πύθιον
Πετράδες
Κόρυμβος
ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΝ
Μαυροκκλῆσι
Ἰμαμλάρ
Μικρόν Δέρειον
Σαρπηδωνία
Κυριακή
Γονικόν
Ἀγριανή
Μάνδρα
Λάβαρα
Μεσημέριον
Ἄνω Καμπή
Κάτω Καμπή
Μέγα Δέρειον
Δ 293
Κέχρος
Γιαννούλη
ΣΟΥΦΛΙΟΝ
Τουλίου 1.
Κορνοφωλιά
Κοτρωνιά
Μποϊατέ Ντάγ
Λυκώφη
Λαϊνά
Λύρα
Βυρίνη
Φυλακτόν
Προβατών
Τύχιον
Κιτρινόπετρα
Λευκίμη
Αἰσύμη
Ἀμυγδαλιά
Τριφύλλιον
Κοῖλα
Ἐρ. Μεγ. Καβησσοῦ
Πέπλος
Μικρά Καβησσός
Πάταρα
Ἄβας
Φέρραι
Ἀμφιτρίτη
Λουτρός
Ἄνδεια
Ἔβρος π.
Καλότυχον
Βυρσίνη
Κύμη
Μυρτίσκη
Σμιγάδη
Χλόη
Σαρακηνή
Ἄνω Μύτικας
Κάτω Μύτικας
Ὀργάνη
Ραγάδα
Μελίταινα
Κρυστάλη
Πόα
Νυμφαία
Δρύμη
Ἄνω Δροσινή
Δ 407
Κοκόσκα 914
Κερασιές
Πάνδροσον
Τυχηρόν
Ἴασμος
Πολύανδος
Σώστης
Γρατινή
Ξύδια
ΚΟΜΟΤΗΝΗ
Λαμπρόν
Νικηταί
Πασσος
Νέα Σάνδη
Ἄρατος
Ἀμφια
Ἄρριανα
Κόσμιον
Πρωτάτον
Ἀρίσβη
Λύκιον
Πρός Ξάνθην
Πρός
Ροδόπη
Μέγα Δουκᾶτον
Λοφάριον
Σάππαι
Κελεμπέκ
Ἀδριανή
Φιλουρί π.
Ξυλαγιανή
Χαμηλόν
Συκαράγη
Κίρκη
Κρωβύλη
Μαρώνεια
Μάκρη
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΣ

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3

ΠΕΡΙΟΧΗ ΘΡΑΚΗΣ
(ΔΥΤΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ)

Κλίμαξ 1:500000

0 5 10 15 ΧΙΛ.

Σιδηροδρομική γραμμή

Όδός άμαξιτή

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Άντίλαλος
Καλύβ. Κουτρα
Πευκόλοφος
Στροφές
Μιυρομηλιά
Σμαλωτή 1105
Καταχλωρον
Λευκόγεια
Παγονέρι
Έξοχή
Στραγγάτς
Άχλαδιά
Ποταμοί
Καλλίμαρπον
Σιδηρόνερον
Παπάδες
1734
Καλύβ. Λεπίδα
Σίλλη
Διπόταμα
Πολύανθον
Βουνοπλαγιά
Τιχότα 1027
Άμισινόν
Χαϊντού
Βαθύτοπος
Δασωτόν
Περιθώριον
Κάτω Νευροκόπιον
Φαλακρόν Όρος (Μπός Νταγ)
Βώλαξ
Όχυρόν
Κάτω Βροντού
Γρανίτης
Χαράδρα
Καλλίμουρουνον
Παρανέστιον
Καρυόφυτον
Ιωνιόν
Νεοχώριον
Δαφνών
Λυκοδρόμιον
Σμύνθη
Ντουλάν Χανλάρ
Σταυρούπολις
Άχλάτ Τσάλ
Λευκάνη
Κεχρόκαμπος
Σιωπός
Πλαταμών
Τοξόται
Θαλασσιά
Ξεριάς
Κρεμαστή
Χρυσούπολις
Εύλαλον
Άβδηρα
Όρμος Πόρτο Λάγο
Κόλπος Καβάλλας
Λ. Βιστονίς (Μπουρού)
Κουρού π.
Δημάριον
Κοτύλη
Μελίβοια
Μέδουσα
Πάχνη
Κοττάνη
Ώραιον
Έχινος
Καλότυχον
Γλαύκη
Μελίταινα
Κένταυρος
Σάτραι
Πολύσιτον
Τρίμορφον
Πολύαρνος
Άσυρα
Έρανος
Κιμέρια
Σέλερον
Άμαξάδες
Ίασμος
Σούντον
Κοπτερόν
Πρός Κομοτινήν
Καρά Όγλάν
Πρινόλοφος
Ψηλή Ράχη
Πλατανιά
Παλιάμπελα
Νιυφόρος
Καλλίφυτον
Ξηροπόταμος
Μοναστηράκι
Πετρούσα
Κουμινόγεια
Μιυρόπολις
Προσωτσάνη
ΔΡΑΜΑ
Καλλιθέα
Άγριανή
Άλιστράτη
Φωτολείβος
Σφελινός
Νέα Ζίχνα
Γάζωρος
Θολός
Νέα Πέτρα
Δήμητρα
Πρός Σέρρας
Ν. Μπάφρα
Κορμίστα
Πρώτη
Δραβίσσος
Ροδολείβος
Παλαιούμη
Μεσολακκιά
Άμφίπολις
Ήραυλείτσα
Όρφανή
Στρυμόνος π.
Κόλπος Στρυμωνικός
Μενοίκιον Όρος
Παγγαίον Όρος
Νυμβόλον Όρος
Άδριανή
Χωριστή
Τσάλ Νταγ 1298
Δοξάτον
Σαρή
Κορυφές
Κουρουντζού
Κρηνίδες
Ζυγός
Παλ. Καβάλλα
Λεύκη
ΚΑΒΑΛΛΑ
Ελευθερούπολις
Μεσορόπη
Μουσθένη
Ελευθεραί
Νέα Πέραμος
Χαϊντού
Τσάλ Νταγ
Ξάνθη
Κάρα Όγλάν
Νέστος π.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

ΚΛΙΜΑΞ 1:500 000

0 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 ΧΙΛ.

Σιδηροδρομική Γραμμή
Όδός άμαξιτή

ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΥΙΑ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Καϊμακτσαλάν

Τζένα ὄρ.

Πλαϊνό ὄρος

Βόρειον

Όρος

Μολενίτσας π.

Ἀξιοῦ π.

Λουδίας π.

Ἀλιάκμων π.

Τριβένες

Μπέλες

Ὄρος 1082

Ὄρος 860

Ὄρος Ἀσπρόχωμα

Ὄρος Μενοίκιον

Ὄρη Βροντοῦς

Ὄρη Βερτίσκος

Ὄρος Μουράβα

Ὄρος Χορτιάτης

Ὄρος Κερδύλλια

Στρυμόνων π.

Πρός Δράμαν

ΔΟΪΡΑΝΗ Λ.

ΚΕΡΚΙΝΗΣ Λ.

ΒΕΓΟΡΙΤΙΣ Λ. (ΖΑΡΤΡΟΒΟΥ)

ΚΟΡΩΝΕΙΑ Λ.

ΑΓ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ

ΣΤΡΥΜΩΝΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ (ΟΡΦΑΝΟΥ)

Β Ο Λ Β Η Λ.

Κορυφές

Μαυροβοῦνι

Κρούσια

Κερκίνη

Βάφη

Λιθότοπος

Χείμαρος

Πόντοκερασιά

Μελισσώνας

Δενδρωτό

Στρυμωνικόν

Καλόκαστρον

Λαχανᾶς

Βερτίσκος

Μουράβα Ὄρος

Κερδύλλια ὄρη

Χορτιάτης ὄρ.

Πανόραμα

Κορῶνα

Εὔζωνοι

Μεγ. Στέρνα

Χέρσον

Καλίνδρια

Φύσκα

Ἀγ. Μάρκος

Εὐκαρπία

Κοκκινιά

Πλαγιοχῶρι

Ἀναβρυτό

Τέρπυλλος

Μεταλλικό

Ἑλληνικόν

Κορωνοῦδα

Ἴσωμα

Θεοδόσια

Παγοχῶρι

Ἀκροποταμιά

Ξυλόπολις

Λευκοχώριον

Νικόπολις

Βέργη

Ξυλότρον

Νιγρίτα

Τέρνη

Σιδηρόκαστρον

Ροδόπολις

Θρακικόν

Λειβαδιά

Στρυμονοχῶρι

Κρασοχῶρι

Λίπα Ἀλή

Μπουτούς

Ἔξοχή

Κοῦλα

Ἄγκιστρον

Προμαχῶν

Κλειδί

Ἄγκιστρον ὄρος (Τσιγγέλι)

Ἀχλαδοχώριον

Βαλύτοπος

Κατάφυτον

Δασωτόν

Περιδώριον

Ἄνω Βροντοῦ

Κατω Βροντοῦ

Καπνόφυτον

Λαλιᾶς

Σχιστόλιθος

Θερμοπηγή Χαρωπό

Ν. Πετρίτσι

Βυρώνεια

Ὄρη Βαμβακόφυτον

Καμαρωτό

Βαλτερό

Ἡράκλεια

Γερυροῦδι

Καρπερή

Σκοτοῦσα

Χριστός

Μελενικίσιον

Ὀρεινή

Μικρόπολις

Λευκώνας

Ν. Σοῦλι

Ἅγιον Πνεῦμα

Ἐμμ. Παππᾶς

Ἀγριανή

ΣΕΡΡΑΙ

Προβατάς

Καλά Δένδρα

Βαμβάκια

Λειβαδοχῶρι

Χρυσό

Πεντάπολις

Ν. Σκοπός

Γάζωρος

Ν. Ζίχνα

Παραλίμνιον

Σιτοχῶρι

Ἴβηρα

Παλιότρουλος

Μαυροθάλασσα

Χούμνικον

Δάφνη

Τράγιλος

Εὐκαρπία

Ἀηδονοχώριον

Καστανοχώριον

Σκεπαστόν

Μαυροῦδα

Σωχός

Ἀναγέννησις

Ἀγιονέρι

Ξυλοκερατιά

Γαλλικόν

Μάνδρες

Βάλτοι

Μαυρονέρι

Μέσοι

Ἄνω

Πεδινόν

Ἀπόστολοι

Ἄσπρος

Κάτω

Μεσιανοί

Κρηστών

Λειψύδριον

Ν. Σάντα

Κριθιά

Ἄσσηρος

Πέντε Βρύσες

Ὄσσα

Κρύα Νερά

Δρυμός

Μελισσοχώριον

Λητή

Καρτάλι

Κολχικόν

Λαγκαδᾶς

Λαϊνά

Καβαλλάριον

Φίλυρον

Εὐκαρπία

Ἀσβεστοχώριον

Στῖβος

Πλατεῖα

Νέα Ἀπολλωνία

Στενά Ρεντίνας

Ἀσκός

Ἀρέθουσα

Στεφανινά

Ἀσπρόβαλτα

Βρασνά

Προφήτης

Μικρά Βόλβη

Ρεντίνα

Κατω Κολπος

Σταυρός

Ἀσπροχώριον

Ἐλευθεροχῶρι

Εὔρωπος

Γουμένισσα

Πολύκαστρον

ΚΙΛΚΙΣ

Ἀριδαία

Ὄρμα

Χρύσα

Πολυκάρπη

Μεγαπλάτανον

Σαρακηνοί

Πολυκάρπη

Ἄχωρος

Ξιφώνεια

Θεοδωράκι

Πόπροβο

Σέλο 1598

761

Κερασιές

Ἄφαλος

Παναγίτσα

Ἅγ. Ἀθανάσιος

Σωτήρα

Λύκοι

Σαμάρι

Βρυτά

Ἄρνισσα

Ἄγρας

ΕΔΕΣΣΑ

Μεσημέρι

Μουχαρέμ Χ. Ὀρυζάριον

Σκύδρα

Περαία

Φλαμουριά

Σεβαστιανά

Ριζό

Κάτω Γραμματικόν

Μέγα Ρεῦμα

Μαρίνα

Ἄνω Γραμματικόν

Πύργοι

Μεσόβουνος

Γιαννακοχῶρι

Λευκάδι

Νάουσα

Κομνηνόν

Ἄνω Βέρμιον

Ἀρχοχώριον

Κεντ. Βέρμιον

Φυτιά

Κάτω Βέρμιον

Κουμαριά

ΒΕΡΡΟΙΑ

Λαχκιά

Μάνδαλος

Ἀραβυσσός

Καλή

Μανδαραί

Δαμιανόν

Ἀμπελιές

Μυλότοπος

Π. Μυλότοπος

Πυλωρύγι

Τριφύλλι

Παλαιόφυτον

Γιαννιτσά

Ἄνω Κουφάλια

Νέα Πέλλα

Πέλλα

Καλύβια

Καριώτισσα

Χαλκηδών

Πετριά

Πολυπλάτανος

Ἐπισκοπή

Κάτω Κοπανός

Ἄνω Κοπανός

Πάννισα

Σ. Σ. Ναούσης

Ἅγιος Γεώργιος

Λαζοχῶρι

Κολοῦρα

Μπρανιάτες

Ἐπισκοπή

Λουτρός

Ἀγκαλιά

Νεοχώριον

Νησίον

Πδάς

Ἀδένδρον

Λαχανᾶς

Μεσάδα

Σησαμιά

Ἀγκιστρον (Τσιγγέλι)

Ἄνω Πορρόϊα

Ἀκριτοχώριον

Πορρόϊα

Πλατανάκια

Κ. Σούρμενα

Μικρόβρυση

Καλό Χωριό

Μουριές

Δοβᾶ Τεπέ

Ἅγ. Παρασκευή

Κάτω

Καστανοῦσα

Πανόραμα

Ἀμάραντα

Γάβρα

Κεντρικόν

Δροσάτον

Ἀκρίτας

Μεταμόρφωσις

Ἀλέξια

Ἀνω Γαρέφη

Κάτω Γαρέφη

Πρόμαχοι

Βορεινόν

Εὔρωπος

Ἄνω Λεκάνη

Ἀετοχῶρι

Νώτια

Πευκωτόν

Σκρᾶ

Ἀρχάγγελος

Φανός

Κοῦπα

Εἰδομένη

Τζένα ὄρ.

Ἀετοχῶρι

Νώτια

Πευκωτόν

Σκρᾶ

Ἀρχάγγελος

Φανός

Κοῦπα

Εἰδομένη

Εὔζωνοι

Μεγ. Στέρνα

Χέρσον

Μικρόν Δάσος

Πλατάνι

Πευκόδασος

Σταυροχῶρι

Καστανιές

Βαφειοχῶρι

Μεγ. Λειβάδια

Καρπη - Ἀξιούπολις

Καστανερή

Γοργόπη

Βαπτιστής

Λεβεντοχῶρι

Μεσιανοί

Ἄσπρος

Κάτω

Ἀπόστολοι

Μέσοι

Ἄνω

Πεδινόν

Μαυρονέρι

Βάλτοι

Μάνδρες

Γαλλικόν

Ξυλοκερατιά

Ἀγιονέρι

Ν. Σάντα

Κριθιά

Δρυμός

Μελισσοχώριον

Λητή

Καρτάλι

Κολχικόν

Λαγκαδᾶς

Λαϊνά

Καβαλλάριον

Φίλυρον

Εὐκαρπία

Ἀσβεστοχώριον

Στῖβος

Πλατεῖα

Νέα Ἀπολλωνία

Στενά Ρεντίνας

Ἀσκός

Ἀρέθουσα

Στεφανινά

Ἀσπρόβαλτα

Βρασνά

Προφήτης

Μικρά Βόλβη

Ρεντίνα

Κατω Κολπος

Σταυρός

Ἀσπροχώριον

Ἐλευθεροχῶρι

Εὔρωπος

Γουμένισσα

Πολύκαστρον

ΚΙΛΚΙΣ

Ἀριδαία

Ὄρμα

Χρύσα

Πολυκάρπη

Μεγαπλάτανον

Σαρακηνοί

Πολυκάρπη

Ἄχωρος

Ξιφώνεια

Θεοδωράκι

Πόπροβο

Σέλο 1598

761

Κερασιές

Ἄφαλος

Παναγίτσα

Ἅγ. Ἀθανάσιος

Σωτήρα

Λύκοι

Σαμάρι

Βρυτά

Ἄρνισσα

Ἄγρας

ΕΔΕΣΣΑ

Μεσημέρι

Μουχαρέμ Χ. Ὀρυζάριον

Σκύδρα

Περαία

Φλαμουριά

Σεβαστιανά

Ριζό

Κάτω Γραμματικόν

Μέγα Ρεῦμα

Μαρίνα

Ἄνω Γραμματικόν

Πύργοι

Μεσόβουνος

Γιαννακοχῶρι

Λευκάδι

Νάουσα

Κομνηνόν

Ἄνω Βέρμιον

Ἀρχοχώριον

Κεντ. Βέρμιον

Φυτιά

Κάτω Βέρμιον

Κουμαριά

ΒΕΡΡΟΙΑ

Λαχκιά

Μάνδαλος

Ἀραβυσσός

Καλή

Μανδαραί

Δαμιανόν

Ἀμπελιές

Μυλότοπος

Π. Μυλότοπος

Πυλωρύγι

Τριφύλλι

Παλαιόφυτον

Γιαννιτσά

Ἄνω Κουφάλια

Νέα Πέλλα

Πέλλα

Καλύβια

Καριώτισσα

Χαλκηδών

Πετριά

Πολυπλάτανος

Ἐπισκοπή

Κάτω Κοπανός

Ἄνω Κοπανός

Πάννισα

Σ. Σ. Ναούσης

Ἅγιος Γεώργιος

Λαζοχῶρι

Κολοῦρα

Μπρανιάτες

Ἐπισκοπή

Λουτρός

Ἀγκαλιά

Νεοχώριον

Νησίον

Πδάς

Ἀδένδρον

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8

Άρνισσα
Βεγορίτης Λίμνη (Ostrovo)
Ίσγαρίνη Τάρλα
Κράσοβιτς 676
Βόβας π.
ΕΔΕΣΣΑ
11 χιλ.
12 χιλ.
Μουχαρέμ Χάν
Πάρτε
Γυαρίντα
Κεδρώνας
Άλγυερ
Συυιά
Λειβαδίτσα
Γιαλάου
Περαία
674
Προπος
Παππάς
Στράνα 878
Πυρώσσα
Κάτω Γραμματιούν
Ούγούν Ταρλά
1035
Άντότο Μπασί 1146
Λειβαδίτσα Ρ.
Άεγυάν Τεπεσί 1084
Μαύρες Πέτρες
Μπαμοβίνιβα
Πούρνα 1167
Καραούλι Μανάφη 1243
Τσιυλας 1062
Άνω Γραμματιούν
Μαναφυέλη Μηνά
Γραμματιούν Ρ.
Μαγούλα Τόλι 1364
Κουτσούβλιανη
Ντορζίλοβον 1640
Μεταμόρφωσις
Άγ. Παύλος
Πάπρισυο
Στρίμνιτσα Ρ.
Πύργοι
Μέγα Ρέμμα
796
Παλιολοτέρα Πιστερίες
Μπάμπη
1058
Κουρί Καγάλα
Ντορτόπολι
Τουρλια
Πρός Κεντ. Βέρμιον
Γιουρνόσοβο 830
Μεγάλη Ράχη Σφίρτσι
Ντάμινσυο 781
Άγωμα Προδρόμου 394
Κουμουλί
Παλιομπάτσι
ΝΑΟΥΣΑ
Άραπίτσα π.
Άγ. Τριάς 500
Μεσημέριον
Φλαμουριά
Πλατάνη
Καϊνάμι
Σεβαστιανά
Γιαννακοχώρι
Λευκάδι
Άνω Κοπανός
Σ.Σ. Ναούσης
Άνω Κράστα 584
Κουμουρούτσι
Γυέρντι 612
Άγ. Φωτεινή
802
Πολλά Νερά
Λουτροχώρι
Πετριάς
Μάνζιου Μανδρία
Μέγα Ρεύμα 559
Μαρίνα
Επισκοπή
610
648

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ "ΓΛΑΡΟΣ"
ΕΙΣ ΤΟ ΒΟΡΕΙΟΝ ΒΕΡΜΙΟΝ
(26 Φεβρουαρίου – Μαρτίου 1947)

Κλίμαξ 1:100000

0 1 2 3 4 ΧΙΛ.

- Κατευθύνσεις αιφνιδίων επιθέσεων στρατ. τμημάτων
- ϕ^1 ϕ^2 Φάλαγξ 1, Φάλαγξ 2
- Άντιστάσεις Συμμοριτών
- Κατευθύνσεις επιθέσεως συμμοριτών
- Δρομολόγιον συμπτύξεως συμμοριτών

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 35

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
(22-30 Δεκεμβρίου 1947)

Κλῖμαξ 1:200000

0 2 4 6 8 χιλ.

ΚΒΕΑ Τάγμα Κέντρου Βασικῆς Ἐκπαιδεύσεως Ἀλεξανδρουπόλεως

Κατεύθυνσις Ἐπιδέσεως

Θέσις κατεχομένη ὑπό συμμοριτῶν

Συμμοριακή ἐπιθετική ἐνέργεια 25ης Δεκεμβρίου

Κατεύθυνσις κινηθέντων κατ' αὐτῆς Τμημάτων

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Κορυμβος

Από Μεταξάδες 15 χιλιομ.

Μικρόν Δέρειον

Ἱμαμλάρ

Ροῦσα

Σαρπιδωνία

Βυροίνη

Κύμη

Σαρακινή

Κάρδαμος

Ὀργάνη

Ντομαλῆ Δ675

Δ 647

582

Τσουῦκα

Τσεντοῦσκα Δ 798

Σμιγάδη

Ὀργάνη

Τρία Σπίτια

Από Σουφλίου 32 χιλιομ.

Μύτικος

Δρανιά

514 Δ

Κέχρος

Μέγα Δέρειον

Νυμφαία

Ἀλκιπέτ Δ 484

Κάτω Δροσινή

352

Τσαρτσακλῆ Δ 890

Ραγάδα

26

339

Ἀλάν Λ.

Ἀλάν Δ 793

Κόβαλον

Πάτερμα

554

Ἄνω Δροσινή

Μπουραντά Δ 399

Καλλυντήριον

Γρατινή

556

558

Δοκός

XII

ΚΟΜΟΤΙΝΗ

ΚΒΕΑ

36

Σκάλισμα

Ουλούκ π

Ουζούν

37

Σάππαι

Μκουματέ Ντάγ

Κελεμπέκ

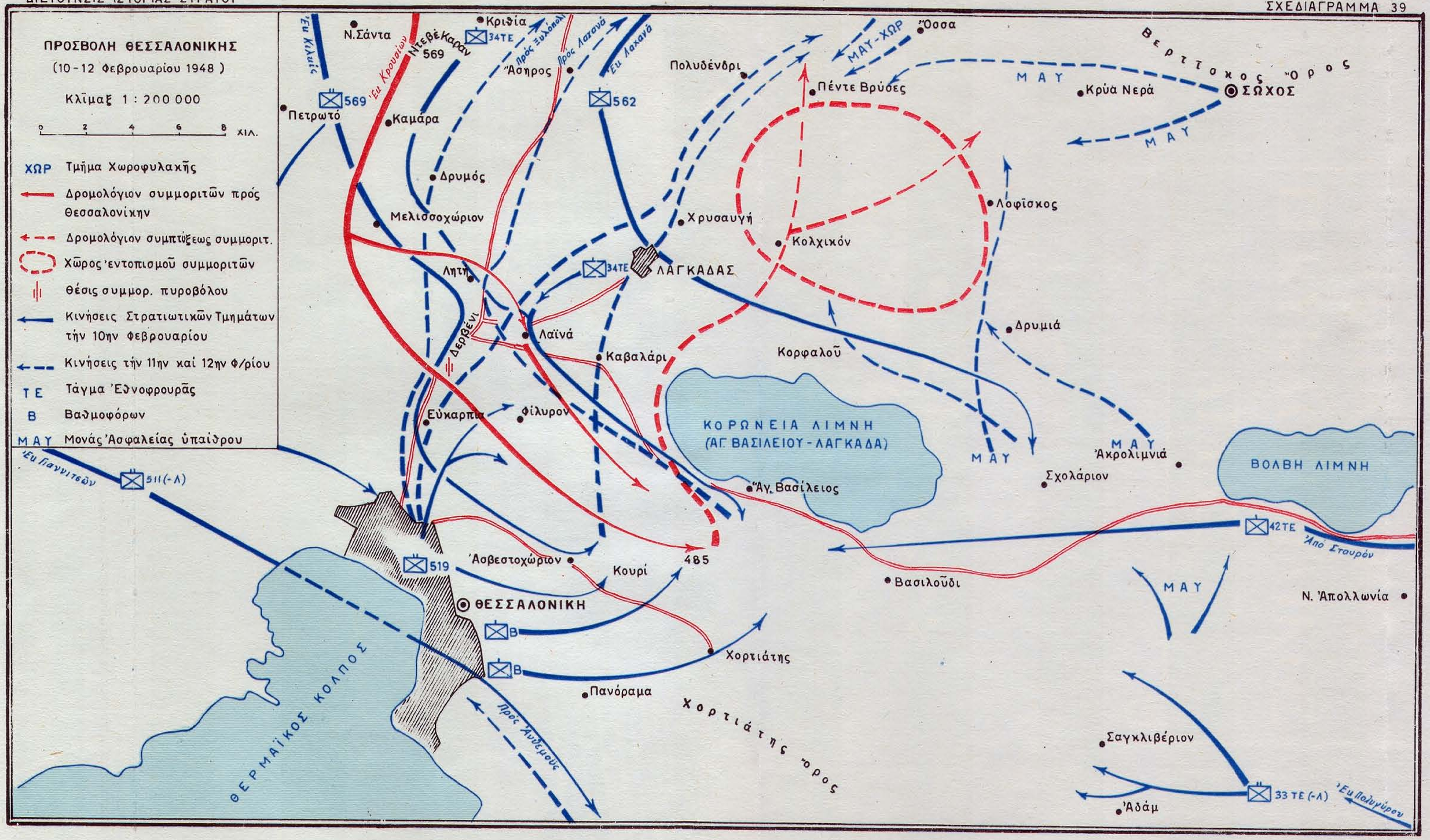
ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(10-12 Φεβρουαρίου 1948)
Κλῖμαξ 1 : 200 000
0 2 4 6 8 ΧΙΛ.
ΧΩΡ Τμῆμα Χωροφυλακῆς
Δρομολόγιον συμμοριτῶν πρός Θεσσαλονίκην
Δρομολόγιον συμπτύξεως συμμοριτ.
Χῶρος 'εντοπισμοῦ συμμοριτῶν
Θέσις συμμορ. πυροβόλου
Κινήσεις Στρατιωτικῶν Τμημάτων τήν 10ην Φεβρουαρίου
Κινήσεις τήν 11ην καί 12ην Φ/ρίου
ΤΕ Τάγμα 'Εθνοφρουρᾶς
Β Βαθμοφόρων
ΜΑΥ Μονάς 'Ασφαλείας ὑπαίθρου
'Ευ Κιλκίς
Ν.Σάντα
Ντεβέ Καραν
569
Κριθία
34ΤΕ
Πρός Ξυλόπολι
Πρός Λαχανά
'Ευ Λαχανά
Ἄσηρος
Πολυδένδρι
ΜΑΥ-ΧΩΡ
Ὄσσα
Βερττσκος Ὄρος
ΣΩΧΟΣ
Πέντε Βρύσες
Κρύα Νερά
ΜΑΥ
Πετρωτό
Καμάρα
562
Δρυμός
Μελισσοχώριον
Χρυσαυγή
Λοφῖσκος
Κολχικόν
ΛΑΓΚΑΔΑΣ
Λητή
Δερβένι
Λαϊνά
Καβαλάρι
Δρυμιά
Κορφαλοῦ
Εὐκαρπία
Φίλυρον
ΚΟΡΩΝΕΙΑ ΛΙΜΝΗ
(ΑΓ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ-ΛΑΓΚΑΔΑ)
ΜΑΥ
Ἀκρολιμνιά
Σχολάριον
ΒΟΛΒΗ ΛΙΜΝΗ
'Ευ Γιαννιτεῶν
511(-Λ)
Ἅγ. Βασίλειος
42ΤΕ
'Από Σταυρόν
Ἀσβεστοχώριον
Κουρί
485
519
Βασιλοῦδι
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Ν. Ἀπολλωνία
Χορτιάτης
Πανόραμα
Χορτιάτης Ὄρος
Πρός Ἀνθεμοῦς
ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ
Σαγκλιβέριον
33 ΤΕ (-Λ)
'Ευ Πολυγύρου
Ἀδάμ

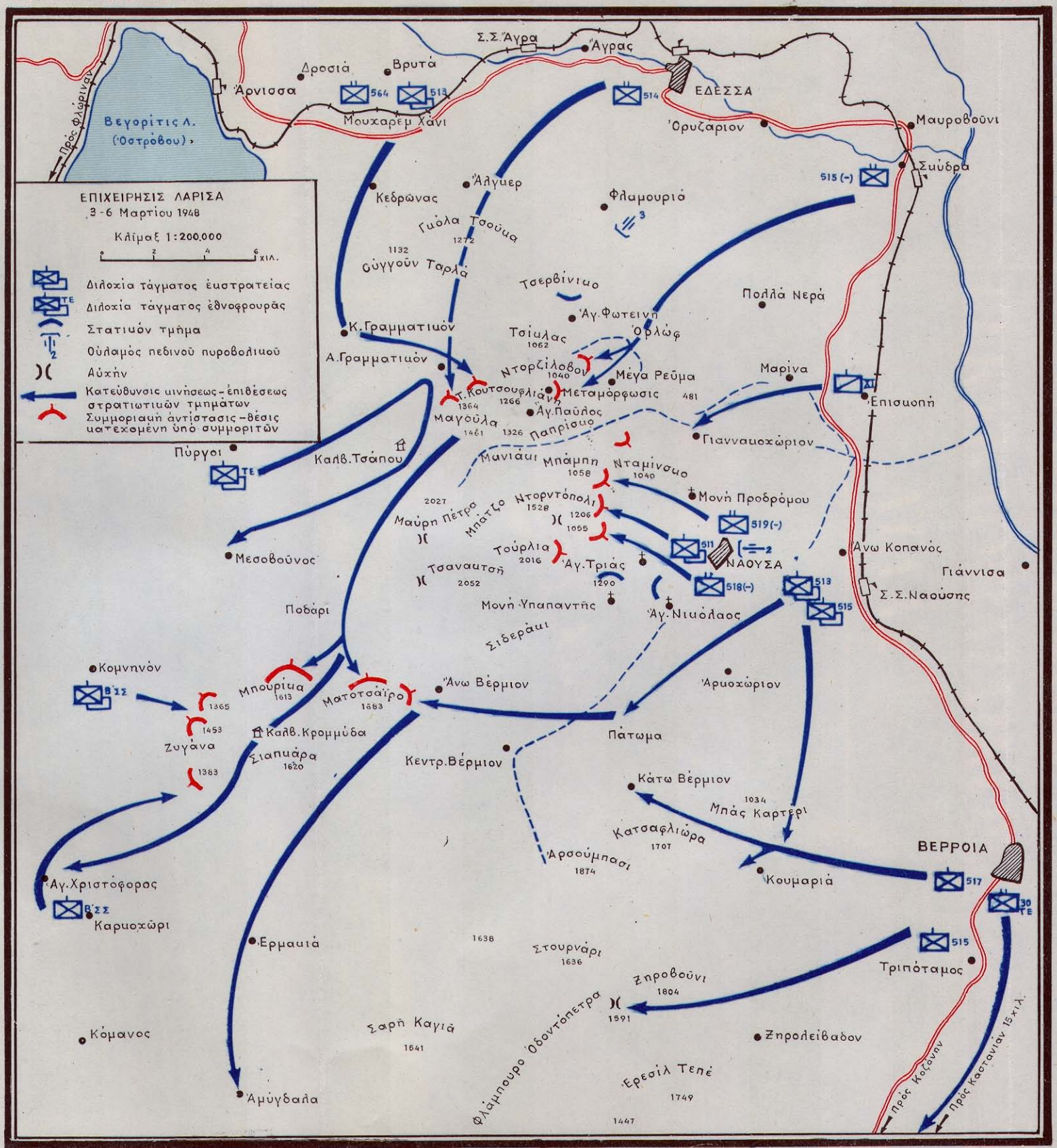
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ ΛΑΡΙΣΑ
3-6 Μαρτίου 1948
Κλίμαξ 1:200.000
0 2 4 6 χιλ.
Διλοχία τάγματος ἐυστρατείας
Διλοχία τάγματος ἐθνοφρουρᾶς
Στατιόν τμῆμα
Οὐλαμός πεδινοῦ πυροβολιοῦ
Αὐχήν
Κατεύθυνσις μινήσεως-ἐπιθέσεως στρατιωτιῶν τμημάτων
Συμμοριακή ἀντίστασις-θέσις κατεχομένη ὑπό συμμοριτῶν
Σ.Σ. Ἄγρα
Ἄγρας
Δροσιά
Βρυτά
Ἄρνισσα
Μουχαρέμ Χανί
Βεγορίτις Λ. (Ὀστρόβου)
Πρός Φλώριναν
ΕΔΕΣΣΑ
Ὀρυζάριον
Μαυροβοῦνι
Σιδηρᾶ
Κεδρῶνας
Ἄλγυερ
Γιόλα Τσούμα
1272
1132
Οὐγγοῦν Ταρλά
Φλαμουριό
Τσερβίνιαο
Ἅγ. Φωτεινή
Πολλά Νερά
Κ. Γραμματικόν
Α. Γραμματικόν
Τσίουλας
1062
Ὀρλώφ
Ντορζίλοβον
1040
Μέγα Ρεῦμα
Μαρίνα
Κ. Κουτσουφλιάνη
1364
1266
Μεταμόρφωσις
481
Ἅγ. Παῦλος
Μαγούλα
1461
1326
Παπρίσιαο
Ἐπισκοπή
Γιανναυοχώριον
Πύργοι
ΤΕ
Καλβ. Τσάπου
Μανιάκι
Μπάμπη
1058
Νταμίνσιαο
1040
Μονή Προδρόμου
2027
Μαύρη Πέτρα
Μπάτζο
Ντορντόπολι
1528
1206
1055
519(-)
Μεσοβοῦνος
Τούρλια
2016
Ἅγ. Τριάς
1290
Τσαναυτσή
2052
ΝΑΟΥΣΑ
511
2
Ἄνω Κοπανός
Γιάννισα
518(-)
513
515
Σ.Σ. Ναούσης
Ποδάρι
Μονή Ὑπαπαντῆς
Ἅγ. Νικόλαος
Σιδεράκι
Κομνηνόν
Β΄ΣΣ
Μπούρινα
1613
Ματοτσαΐρο
1583
Ἄνω Βέρμιον
Ἀρνοχώριον
1365
1453
Ζυγάνα
1383
Καλβ. Κρομμύδα
Σιαπιάρα
1620
Πάτωμα
Κεντρ. Βέρμιον
Κάτω Βέρμιον
1034
Μπάς Καρτέρι
Κατσαφλιώρα
1707
Ἀρσούμπασι
1874
ΒΕΡΡΟΙΑ
Κουμαριά
517
30 ΤΕ
Ἀγ. Χριστόφορος
Β΄ΣΣ
Καρυοχώρι
Ἐρμαιά
1638
Στουρνάρι
1636
515
Τριπόταμος
Ζηροβοῦνι
1804
1591
Κόμανος
Σαρή Καγιά
1641
Ζηρολείβαδον
Ἐρεσίλ Τεπέ
1749
Ἀμύγδαλα
Φλάμπουρο Ὀδοντόπετρα
1447
Πρός Καζάνην
Πρός Καστανιάν 15 χιλ.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 50

ΣΥΝΤΡΙΒΗ ΤΩΝ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΠΙΕΡΙΑ
(1-28 Μαρτίου 1948)

Κλῖμαξ 1:200 000

0 2 4 6 8 χιλ.

- IV ΤΕΚ — IV Τακτικόν Ἐπιτελεῖον Καταδρομῶν
- Διλοχία
- Θέσεις κατεχόμεναι ὑπό συμμοριτῶν
- Κατεύθυνσις ἐπιθέσεως
- Τμῆμα στατικόν ἀποφράξεως
- Διαδοχικαί θέσεις τμημάτων 36ης Ταξιαρχίας
- 2/3 — Διά κλάσματος σημειοῦται χρονολογικῶς ἡ ἐπιθετική κίνησις τῶν στρατ. τμημάτων

Πολυδένδρι
Ἐλαφίνα
Ἅγιος Νικόλαος
Ρυάκια
Σουφλί
Παληονέλληνη
Γκολόνα 1205
Ντουντουμάρκα 1056
Πλατύδρομος 1089
Σφηκιά
Ἁγ. Παρασκευή
Τζοῦκα 939 1149
Παληόκαστρο 654
Δασκίον
Παπᾶ χωράφια 1010
Μοσχοπόταμος
Ἐλατοχῶρι
1187
1173
Κουμένη 1541 1566
1933
Θωμᾶ Ράχη 2023
Καραματσάνας
Ρητίνη
Σκούλιαρη
Τσοῦκα 1464
Ἀρβανίτης
Καταφύγιον 1706
Βελβενδός
Μονή Ἁγ. Τριάδος
Καχόλακκος
Βρύα
Μεσαία Μηλιά
Κάτω Μηλιά
Ἄνω Μηλιά
1791
Νέα Καισάρεια
ΚΑΤΕΡΙΝΗ
Πρός Θεσ/νίκην
Πέντε Πύργοι 1710
Παλαιογράτσανον
Σαμάρ
Τοῦρλα 2104
1303
1528
Μαυρονέρι
Κουντουριώτισσα
Στουπί
Σκοτεινά
917
Σαγατόριον Μονῆς Πέτρας
Παληόμπελα
Μοσχοχῶρι
1628
1611
Φτέρη
Σέρβια
Καστανιά
1610
Χλαμποῦρα 1838
1583
Μπάρα
Λίμνια 1643
Δ 1411
ΣΤΕΝΑ ΠΕΤΡΑΣ
592
Λόκοβα
Βροντοῦ
Λάβα
1305
Πρός Βογγόπετραν 20 χιλ
Ἅγιος Δημήτριος
Βουλγάρα 1689
620
Λιβάδιον
ΣΤΕΝΑ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
Πρός Λάρισαν
Λιτόχωρον
Λεπτοκαρυά
Πρός Ἀλιάκμονα π.
Πρός Βέρροιαν
Πρός Κοζάνην

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 63

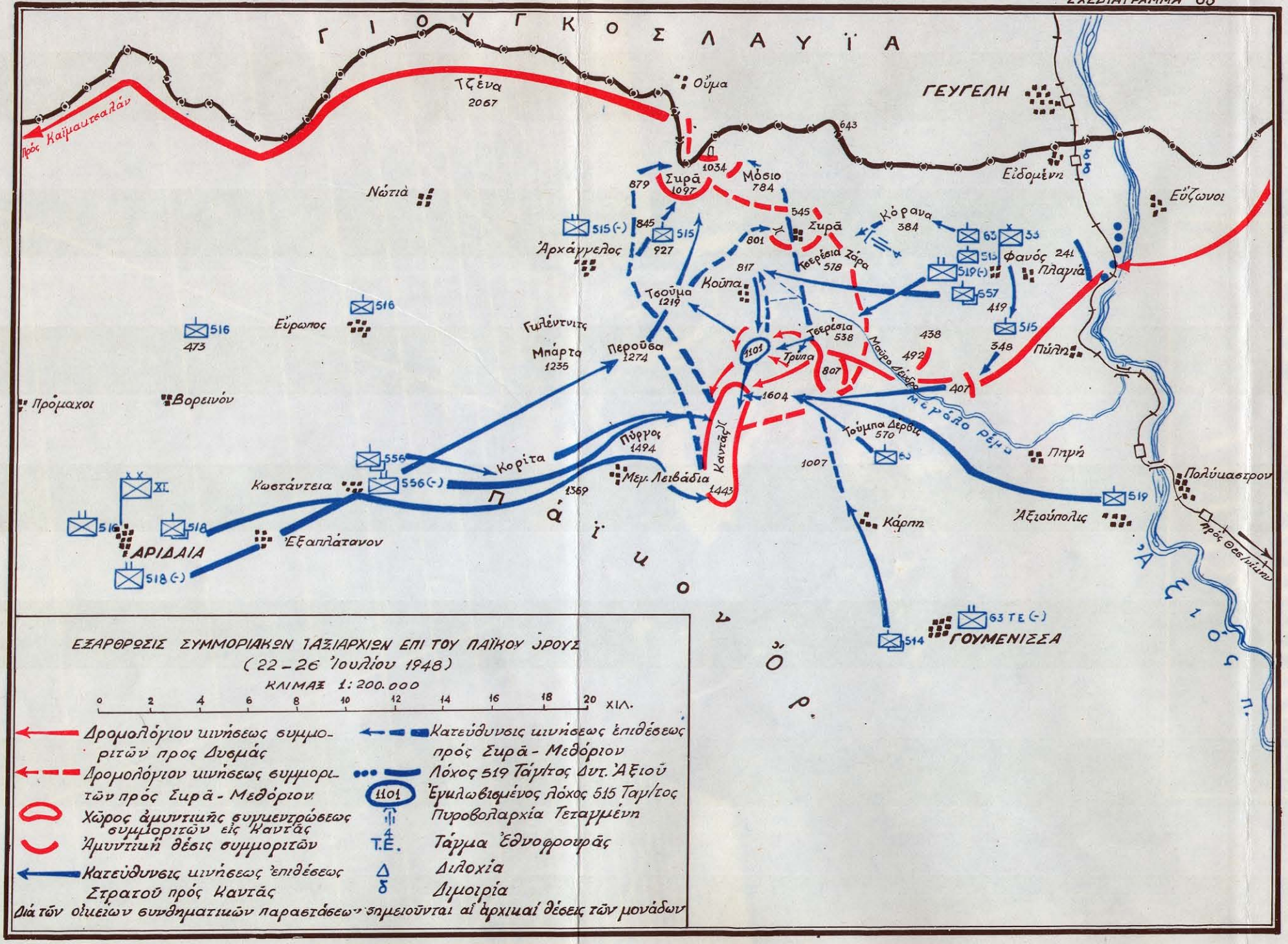

ΕΞΑΡΘΡΩΣΙΣ ΣΥΜΜΟΡΙΑΚΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΙΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΪΚΟΥ ΟΡΟΥΣ
(22 – 26 Ἰουλίου 1948)

ΚΛΙΜΑΞ 1: 200.000

0 2 4 6 8 10 12 14 16 18 20 ΧΙΛ.

- Δρομολόγιον υἱνήσεως συμμοριτῶν προς Δυσμάς
- Δρομολόγιον υἱνήσεως συμμοριτῶν πρός Σιρᾶ - Μεθόριον
- Χῶρος ἀμυντικῆς συμπεντρώσεως συμμοριτῶν εἰς Καντᾶς
- Ἀμυντικὴ θέσις συμμοριτῶν
- Κατεύθυνσις υἱνήσεως ἐπιθέσεως Στρατοῦ πρός Καντᾶς
- Κατεύθυνσις υἱνήσεως ἐπιθέσεως πρός Σιρᾶ - Μεθόριον
- Λόχος 519 Ταγ/τος Δυτ. Ἀξιοῦ
- 1101 Ἐμπλωβισμένος λόχος 515 Ταγ/τος
- Πυροβολαρχία Τεταμμένη
- Τ.Ε. Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς
- Δ Διλοχία
- δ Διμοιρία

Διὰ τῶν οἰκείων συνθηματικῶν παραστάσεων σημειοῦνται αἱ ἀρχικαὶ θέσεις τῶν μονάδων

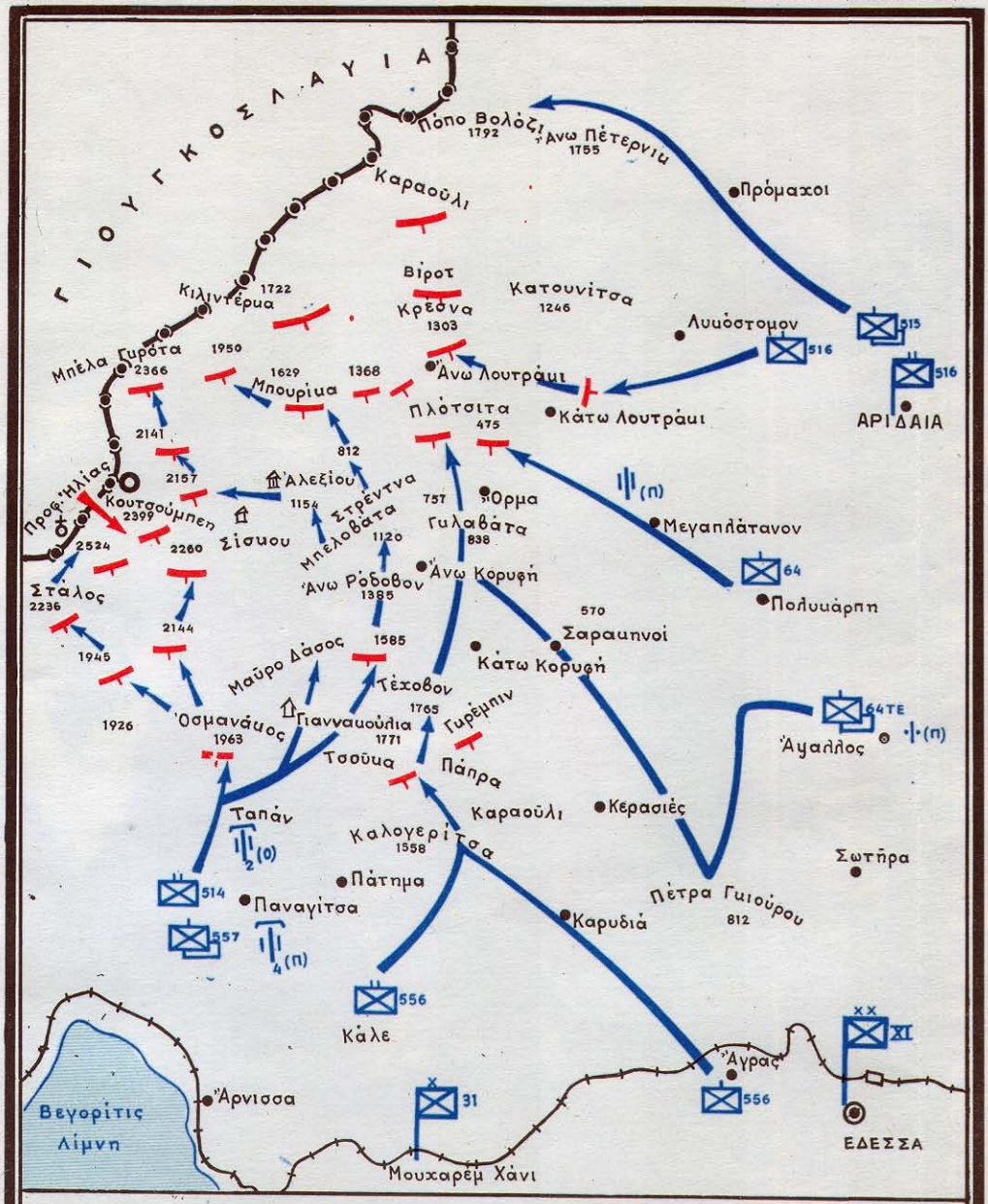

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ ΔΑΦΝΗ ΕΠΙ ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ

(24 Αὐγούστου – 25 Σεπτεμβρίου 1948)

Κλίμαξ 1:200000

0 2 4 6 ΧΙΛ.

- Διλοχία
- (π) Πεδινή πυροβολαρχία
- (ο) Ὀρεινή πυροβολαρχία
- (π) Οὐλαμὸς πεδινοῦ πυροβολικοῦ
- Κατεύθυνσις ἐπιθέσεως
- Συμμοριακαὶ θέσεις ἢ ἀντιστάσεις
- Κατεύθυνσις ἐπιθέσεως Γιουγκοσλαυϊκῶν τμημάτων
- Καλύβια ποιμένων
- Πυραμὶς 119

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 70

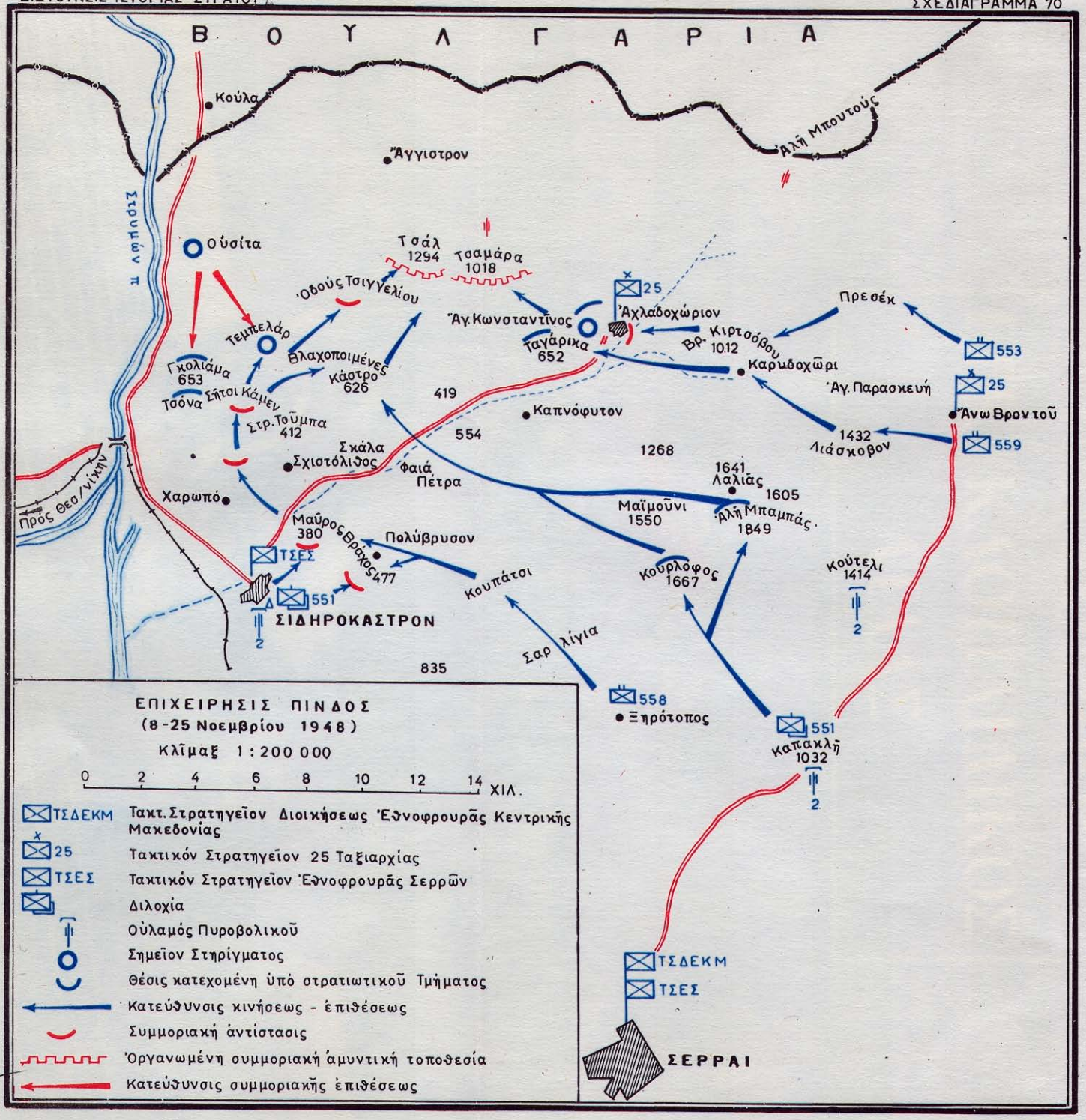

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 74

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ

1-2 Μαρτίου 1949

Κλίμαξ 1 200 000

0 2 4 6 8 χιλ.

- ΤΣΣ ΔΕΣ — Τακτικόν Στρατηγεῖον Γ΄Σ Στρατοῦ - Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Σερρῶν
- ΤΣΕΣ ΤΣΕΛ — Τακτικόν Στρατηγεῖον Ἐθνοφρουρᾶς Σερρῶν - Λαγκαδᾶ
- ΣΔΚΜ — Τακτικόν Στρατηγεῖον Στρατιωτικῆς Δ/σεως Κεντρικῆς Μακεδονίας
- ΤΠ - ΕΤΠ - ΤΕ — Τάγμα Πεζικοῦ - Ἐλαφρόν Τάγμα Πεζικοῦ - Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς
- Δ - Λ - δ — Διλοχία - Λόχος - Διμοιρία
- Τμῆμα στρατοῦ ἀνεπτυγμένον
- Οὐλαμός πυροβολικοῦ ἢ πυρ/χία τῶν 2 πυροβόλων
- Κατευθύνσεις κινήσεως - Ἐπιθέσεως στρατιωτικῶν τμημάτων
- Χῶρος συγκεντρώσεως συμμοριτῶν
- Συμμοριακή ἀντίστασις
- Δρομολόγια συμπτύξεως συμμοριτῶν

ΣΔΚΜ Λαχανάς
Λ/67 ΤΕ
Ξυλόπολις
556 ΤΠ (-Δ)
Λ/67 ΤΕ
Βερτίσκος
Φλαμοῦρι ὄρ. 744
Μοράβα 801
726
Ν Σεβάστεια
Γκρούχαλη 746
Καρυά 979
Ὄσσα
Δ/556
1103
Χαρβάτα
Δ/555
ΤΣΕΛ
ΣΩΧΟΣ
Δ/558
555 ΤΠ (-Δ)
Βεργοπουλιάνη
ΚΜΕΑ
Λιάσκο 559
555 ΤΠ (-Δ)
Τρανή Ράχη 490
Δ/559
ΓΣΣ
ΔΕΣ
ΝΙΓΡΙΤΑ
Πρός Σέρρας
Χουμνικόν
573
599
Δ/59 ΤΕ
Δ/58 ΤΕ
Ἐρ. Ὀρεσκίας
Λαγκάδι
751
Δ/557
689
Σκεπαστόν
514 ΤΠ
Μαυροῦδα
Γενή Μαχαλᾶ 566
Λ. Μαυρόβου
Ταουσάν Λοφ. 442
Λίμνη
514 ΤΠ
Λ. Λάντζα
Ἀρέθουσα
33
556 ΤΠ
556 ΤΠ
Δ/555
Πρός Λαγκαδᾶν-Λαχανᾶν
556 ΤΠ (-Δ)
Λίμνη Βόλβη
Πρός Θεσσαλονίκην
Ρεντίνα
42 ΕΤΠ
Κάτω Σταυρός
Ἄχινός
Λ/χωρ + δ/59 + 10η Ἴλη + Οὐλ. Τεθ.
Στρυμών π.
Ἴβηρα
Μαυροθάλασσα
Εὐκαρπία
Ἀηδονοχώριον
Ἀμυγδαλοχῶρι 269
Γιαννιλί ρ
Λ/552 + Οὐλ. Τεθ.
ΤΣΕΣ
Σιτοχῶρι
557 ΤΠ
553 ΤΠ (-Δ)
Δάφνη
Καβαλλάρης 723
Τόπ Καΐν
Καστανοχώριον 555
Γιαννίτσι
Ἀνάθεμα
Φοιτητές 1092
Παπᾶ Ράχη 968
Βατράλι 919
Ἅγ. Γεώργιος
800
41 ΕΠΤΕ (-Λ)
Πρός Καβάλλαν
Ἀσπροβάλτα
Στρυμονικός Κόλπος (Ὀρφανοῦ)

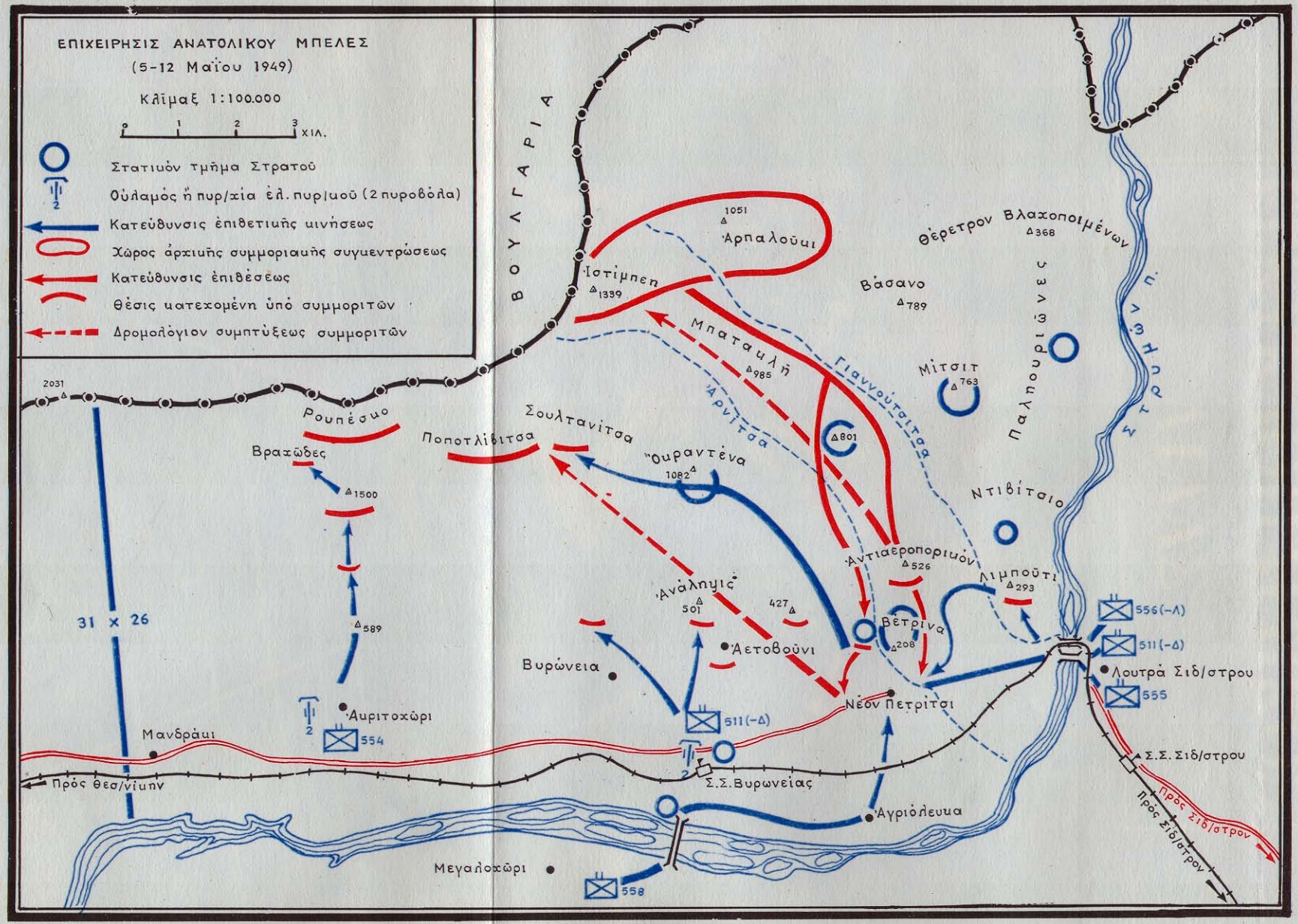
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΜΠΕΛΕΣ
(5-12 Μαΐου 1949)
Κλῖμαξ 1:100.000
0 1 2 3 ΧΙΛ.
Στατιμόν τμῆμα Στρατοῦ
Οὐλαμός ἢ πυρ/χία ἐλ. πυρ/μοῦ (2 πυροβόλα)
Κατεύθυνσις ἐπιθετικῆς κινήσεως
Χῶρος ἀρχικῆς συμμοριακῆς συγκεντρώσεως
Κατεύθυνσις ἐπιθέσεως
Θέσις κατεχομένη ὑπό συμμοριτῶν
Δρομολόγιον συμπτύξεως συμμοριτῶν
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
Ἀρπαλοῦκι
1051
Ἰστίμπεη
1339
Θέρετρον Βλαχοποιμένων
368
Βάσανο
789
Μπατακλῆ
985
Γιαννούτσιτσα
Ἀρνίτσα
Μίτσιτ
763
Παλπουριώνες
Στρυμών π.
2031
Ρουπέσκο
Βραχῶδες
1500
Ποποτλίβιτσα
Σουλτανίτσα
Ὀκραντένα
1082
801
Ντιβίτσιο
Ἀντιαεροπορικόν
526
Λιμποῦτι
293
Ἀνάληψις
501
427
Βέτρινα
208
Ἀετοβοῦνι
Βυρώνεια
589
31 × 26
Ἀκριτοχῶρι
554
Μανδράκι
Πρός Θεσ/νίκην
511(-Δ)
Νέον Πετρίτσι
Σ.Σ. Βυρωνείας
Ἀγριόλευκα
Μεγαλοχῶρι
558
556(-Λ)
511(-Δ)
Λουτρά Σιδ/στρου
555
Σ.Σ. Σιδ/στρου
Πρός Σιδ/στρον
Πρός Σιδ/στρον

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 84

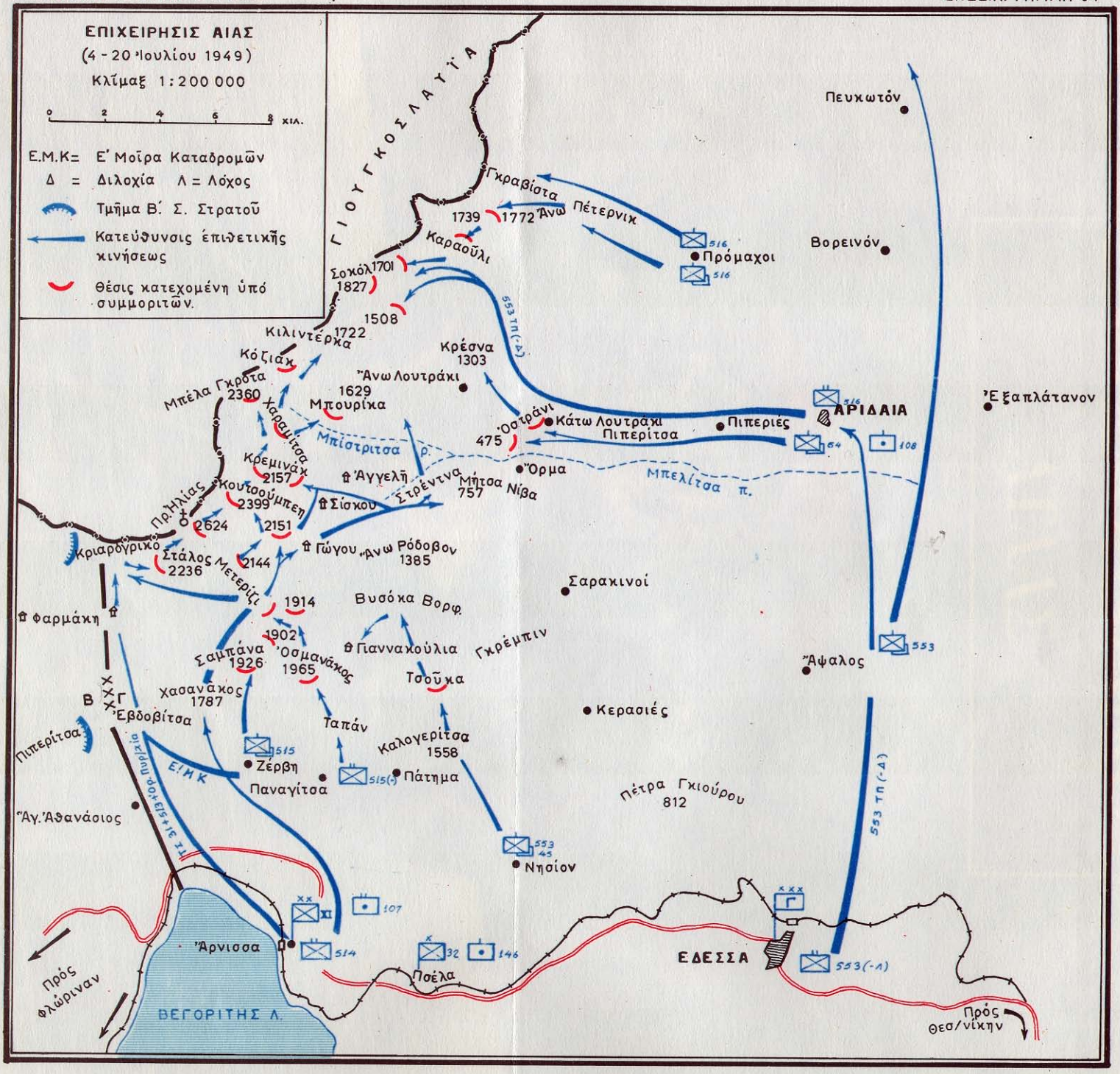

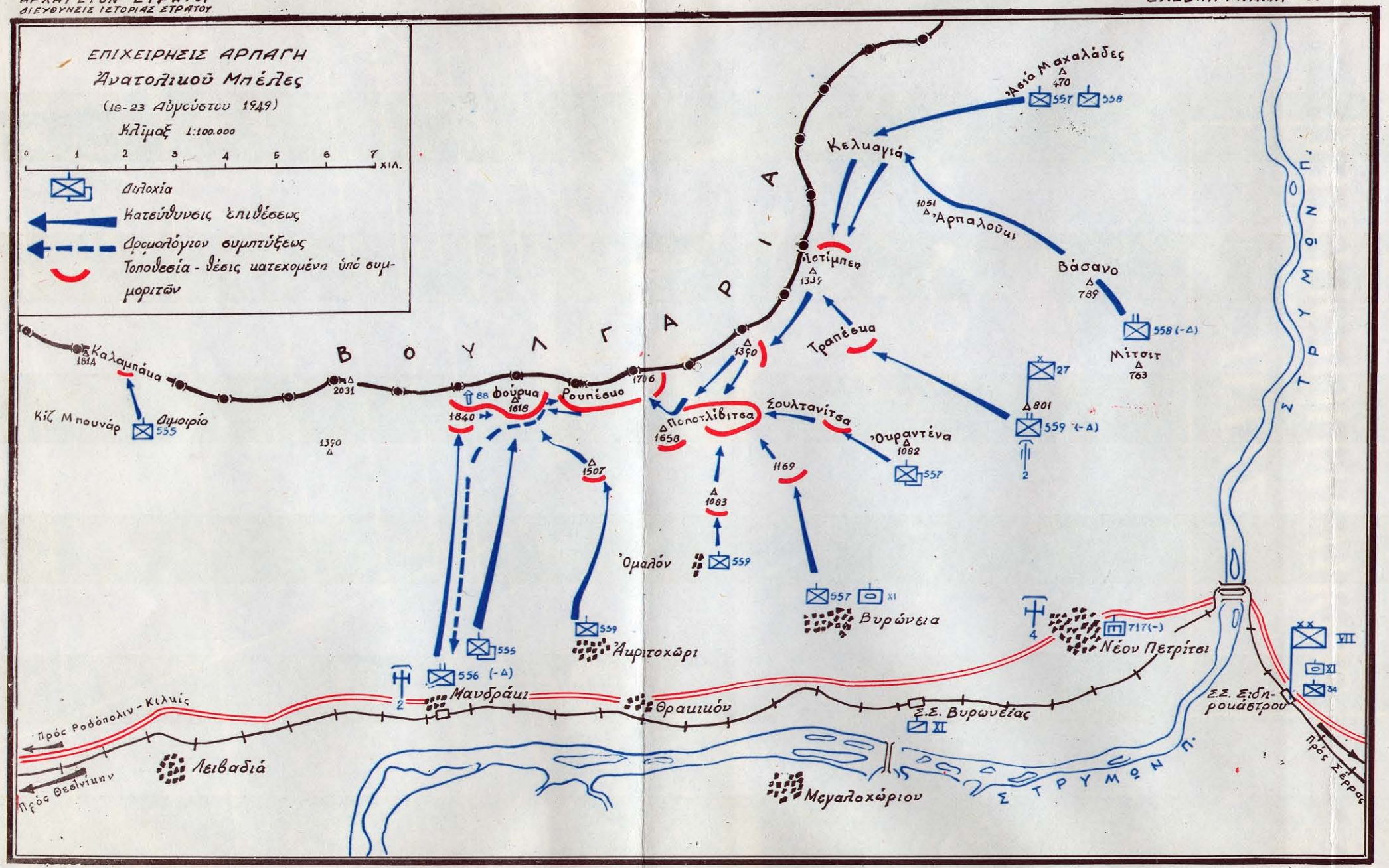
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ ΑΡΠΑΓΗ
Ἀνατολικοῦ Μπέλες
(18-23 Αὐγούστου 1949)
Κλῖμαξ 1:100.000
0 1 2 3 4 5 6 7 ΧΙΛ.
Διλοχία
Κατεύθυνσις ἐπιθέσεως
Δρομολόγιον συμπτύξεως
Τοποθεσία - θέσις κατεχομένη ὑπό συμμοριτῶν
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
Καλαμπάκα
1814
Κίζ Μπουνάρ
Δημοιρία
555
2031
1390
88
Φούρκα
1618
1840
Ρουπέσκο
1706
1507
Ὀμαλόν
559
Ἀκριτοχῶρι
555
556 (-Δ)
Μανδράκι
Θρακικόν
Πρός Ροδόπολιν - Κιλκίς
Πρός Θεσσαλονίκην
Λειβαδιά
Μεγαλοχώριον
Ἀσιά Μαχαλάδες
470
557
558
Κελκαγιά
1051
Ἀρπαλοῦκι
Ἰστίμπεη
1339
Βάσανο
789
558 (-Δ)
Μίτσιτ
763
Τραπέσκα
1390
27
801
559 (-Δ)
Ποποτλίβιτσα
1658
Σουλτανίτσα
Ὀκραντένα
1082
557
1169
1083
557
XI
Βυρώνεια
4
717(-)
Νέον Πετρίτσι
Σ.Σ. Βυρωνείας
XI
Σ.Σ. Σιδηρομάστρου
VII
XI
34
Πρός Σέρρας
ΣΤΡΥΜΩΝ Π.
ΣΤΡΥΜΩΝ Π.

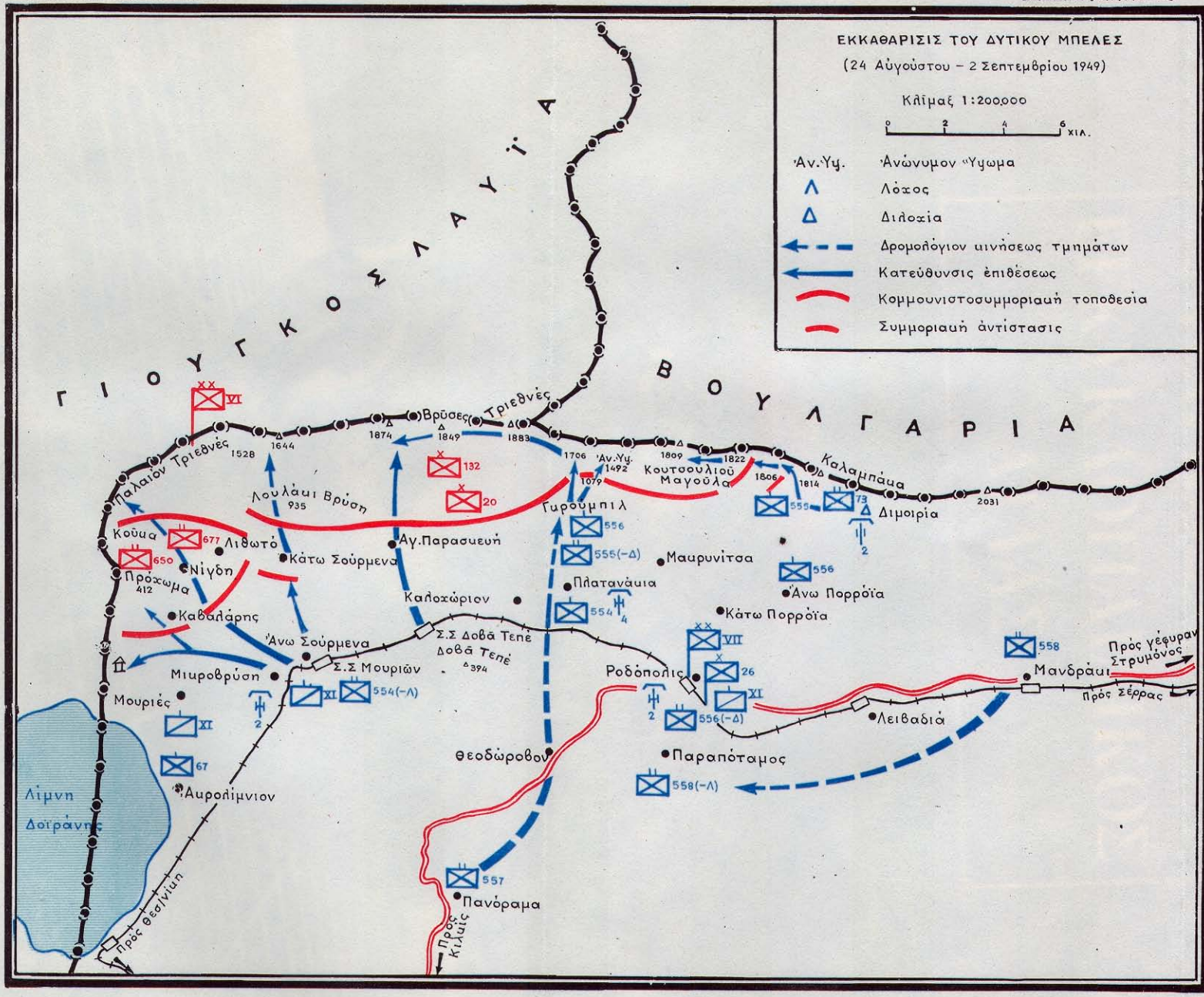
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΜΠΕΛΕΣ
(24 Αὐγούστου – 2 Σεπτεμβρίου 1949)
Κλῖμαξ 1:200.000
0 2 4 6 χιλ.
Ἀν.Ὑψ. Ἀνώνυμον Ὕψωμα
Λόχος
Διλοχία
Δρομολόγιον μινήσεως τμημάτων
Κατεύθυνσις ἐπιθέσεως
Κομμουνιστοσυμμοριακή τοποθεσία
Συμμοριακή ἀντίστασις
ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΥΪΑ
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
Βρῦσες
Τριεθνές
Παλαιόν Τριεθνές
Λουλάκι Βρύση
Κουτσουλιοῦ Μαγοῦλα
Καλαμπάκα
Διμοιρία
Γκρούμπιλ
Κοῦκα
Λιθωτό
Κάτω Σούρμενα
Αγ.Παρασκευή
Νίγδη
Πρόχωμα
Καβαλάρης
Ἄνω Σούρμενα
Σ.Σ Δοβᾶ Τεπέ
Δοβᾶ Τεπέ
Καλοχώριον
Πλατανάκια
Μαυρυνίτσα
Ἄνω Πορρόϊα
Κάτω Πορρόϊα
Ροδόπολις
Μικροβρύση
Σ.Σ Μουριῶν
Μουριές
Αμρολίμνιον
Λίμνη Δοϊράνης
Θεοδώροβον
Παραπόταμος
Λειβαδιά
Μανδράκι
Πρός γέφυραν Στρυμόνος
Πρός Σέρρας
Πανόραμα
Πρός Κιλκίς
Πρός Θεσ/νίκη